BVLLARIVM ROMANVM NOVISSIMVM

A CLEMENTE VIII. VSQVE AD GREGORIVM XV.

Opus abſolutiſsimum

LAERTII CHERVBINI PRÆSTANTISSIMI I. C. ROM.

Tertio nunc editum

A D. ANGELO MARIA CHERVBINO MONACHO CASINENSI,

Qui vt in altera Editione Quartum Tomum perfecit

Ita nunc Conſtitutiones

S.MI D. N. VRBANI VIII.

vſque ad hanc diem emanatas addidit.

NECNON VITAS, ET ICONES OMNIVM PONTIFICVM,
Appendicem inſuper ſuis locis reſtituit, Indices locupletauit,
Opuſque totum recenſuit.

TOMVS TERTIVS.

CVM PRIVILEGIIS.

ROMÆ,
Ex Typographia Reu. Cameræ Apoſtolicæ. MDCXXXVIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

INDEX
TRIVM ROMANORVM PONTIFICVM,
quorum Constitutiones iuxta temporum seriem continentur in hoc Tertio Tomo.

Imprimatur. Si videbitur Reuerendiss. Magistro Sacri Palatij Apostolici.

I. B. Episc. Camer. Vicesg.

Reimprimatur. Fr. Nicolaus Riccardius Sac. Pal. Mag.

CLEMENS OCTAVVS PONT. CCXXXV.

ANNO CHRISTI MDXCII.

CLEMENS OCTAVVS Florentinus, Hippolytus Aldobrandinus anteà dictus, Siluestri filius, Presbyter Cardinalis tituli S. Pancratij. Creatus tertio Kalend. Februarij, Coronatus die Dominico Purificationis Sanctissimæ Virginis MARIAE Anno Domini 1592. Vixit annos 13. mensem 1. dies 5. Creauit Cardinales 53. Obijt die tertia Martij Anno Domini 1605. Sepultus fuit in Basilica Sancti Petri. Vacauit sedes dies 29.

I. Comprobatio constitutionis Pij V. ab Innocentio IX. declaratæ, de non alienandis, & infeudandis Ciuitatibus, & Locis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cum alterius declarationis adiectione.

Constitutio Pij V. est num. 35. fol. 166. & constitutio Innoc. IX. est 1. fol. & vtrobiq. notauit, sed plenius in dicta const. Pij.

Habes addita sup. tom. 1. Ad Leon. 1. const. 1. pag. 13.

Edita A. D. 1592.

C L E M E N S E P I S C O P V S, Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD ROMANI Pontificis curam, & solicitudinem pertinet, hoc quoque inter cetera non mediocri studio prouidere, vt quæ ad conseruandam Sanctæ huius Sedis temporalem ditionem bona, & iura, salubriter sancita fuerunt, ea & ab ipso, & ab alijs inuiolata seruentur.

Pius V. edidit bullā hoc cit.

§. 1. Alias siquidem fel. rec. Pius Papa V. prædecessor noster literas edidit in hæc verba.

Omittitur quia est in loco cit. in rub.

Successores approbarunt.

§. 2. Quæ quidem Constitutio vti optima, & ad retinendam S.R.E. dignitatem plane salutaris, approbata, confirmata, & innouata fuit ab ijs qui sequuti sunt, prædecessoribus nostris, piæ nimirum memoriæ Gregorio XIII. Sixto V. & Gregorio XIV.

Innoc. IX. ampliauit vt notaui in rub.

§. 3. Et nouissime ab Innocentio IX. qui etiam, de venerabilium fratrum suorum, tunc S.R.E. Cardinalium consilio, & assensu, de quorum numero nos quoque tunc eramus, declarauit eadem Constitutione prohibitam fuisse, & prohiberi, omnem, & quamcumque infeudationem, ac alienationem Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum Sedi Apostolicæ, tam mediate, quam immediate subiectorum, non solum ne fiat, neue attentetur post eorum deuolutioné, sed etiam antequam deuoluantur, ac omnem, & quamcumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, ac extensionem infeudationum, inuestiturarum, & concessionum de dictis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & Locis nondum finitarum, ipsorumq. incorporationem, quoad effectum impediendæ infeudationis, alienationis, prorogationis, & extensionis huiusmodi, non à die eorum deuolutionis, sed à die ipsius Constitutionis, etiam antequam illa deuoluantur, ipso iure cum omnibus clausulis, & decretis in prædicta Constitutione contentis, Cameræ, & Sedi Apostolicæ factam censeri, adiecto etiam Decreto, & declaratione, vt promissio, & iuramentum præstitum, & præstandum, de seruanda eadem Pij prædecessoris prædicti Constitutione, per ipsum Innocentium, & successores suos Romanos Pontifices, ac prædictos S.R. Ecclesiæ Cardinales, intelligatur de ipsa Pij V. prædecessoris Constitutione, per eum vt supra declarata, & secundum huiusmodi declarationem eandem Constitutionem, ad vnguem, & inuiolabiliter obseruari oportere, ac debere, sicuti etiam se seruaturum esse promisit, ac sancte, & solemni more iurauit, prout in eiusdem Innocentij prædecessoris, sub Datum Prid. Nonis Nouembris Pont. sui Anno primo, expeditis literis, clarius continetur.

Hic Pit. comprobat vocet, et innouat bullā Pij V. extensam ab Innocent. IX.

§. 4. Quare nos cum primum ad Apostolicæ dignitatis fastigium diuina prouidentia vocati sumus, id ipsum ad exequendum nostri Pastoralis officij debitum, præcipuæ pertinere existimantes, præinsertas Pij prædecessoris literas, ac omnia in eis contenta, etiam iuxta declarationem prædictam, per ipsum Innocentium prædecessorem factam, ac desuper confectarum literarum continentiā, & tenorem, quem pariter præsentibus haberi volumus pro expresso, ac ad verbum inserto, auctoritate Apostolica tenore præsentium comprobamus, confirmamus, & innouamus. Easq. firmiter, & inuiolate, ac iuxta declarationem prædictam nos similiter seruaturos esse promittimus, & iuramus, atque per eos ad quos spectat, pariter perpetuo obseruari præcipimus, & mandamus. Nulli ergo omnino, &c. Si quis, &c.

Dat. Romæ apud S. Petrū, Anno Incarnationis Dominicæ, 1592. 16. Kal. Martij, Pontif. nostri Anno 1. *D. Pass. 14. die 14. Feb.*

Publicatio.

In Nomine Domini, Amen. Anno a Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, indictione sexta, die vero trigesima Mensis Martij, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Clementis diuina pro-

uidentia

uidentia Papa Octaui, Anno primo. Retroscriptæ literæ Apostolicæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Sancti Ioannis Lateranen. Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, & ibi dimissæ per aliquod spatium temporis, vt moris est, per nos Hieronymum Lucium, & Paschalem Sanctorium, prælibati S. D. N. PP. Curs.

Andreas Lucius Mag. Curs.

Sequitur declaratio, & extensio d. Constitutionis Pij V.

Edita A. D. 1592.

§. 5. SAnctissimus D. N. Dixit, post editam per sanctæ recordationis Pium Papam V. Sanctitatis suæ prædecessorem de fratrum consilio Constitutionem de non alienandis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & Locis, sibi, & Apostolicæ Sedi in temporalibus mediate, & immediate subiectis, etiam ad illud vsque tempus in feudum, aut quęuis alienationis titulum dari solitis, ad Sedem prædictam quomodolibet deuoluris, & pro tempore deuoluendis, grauissimis impositis poenis contra personas tractantes, consulentes, aut alias verba facientes de huiusmodi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & Locorum infeudationibus, etiam sub prætextu necessitatis, & euidentis vtilitatis, siue illas insinuantes, & suadentes prout in ipsa Constitutione sub Dat. 4. Kal. Aprilis Pontificatus sui Anno II. edita, sæpius postmodum per prædecessores suos, ac nouissime per Sanctitatem suam comprobata latius continetur.

Pius v. alienationē locorum Sed. Apostolicæ grauissime prohibuit ut sup. ī eius const. 15. Admonet. fol. 365. vbi etiā id tractantibus pœnas imposuit.

§. 6. Piæ mem. Gregorium XIV. itidem prædecessorem suum, in Consistorio secreto, Romæ apud Sanctum Marcum die Veneris xiij. Septembris 1591. habito, sententijs tamen S. R. E. Cardinalium, qui tunc aderant, ac de quorum numero etiam Sanctitas Sua erat, minime requisitis, quinimmo multis eorum expresse contradicentibus declarasse, & decreuisse, Pij prædecessoris Constitutione prædicta non prohiberi, feudum nondum deuolutum quando necessitas, aut euidens, & vera Ecclesiæ vtilitas postulauerit iterum infeudari. Nec iuramentum in ea præstitum similem casum comprehendere, ac neminem licite iurare posse, quod contra necessitatem, aut euidentem vtilitatem Ecclesiæ sit, sicq. prædictam Constitutionem intelligendā iudicasse, ac definiuisse, itaut nemini postea de ea aliter quam tunc ab Ipso declaratum fuit, loqui, & scribere liceret, prout in eodem decreto, & declaratione plenius continetur.

Greg. XIV. declarauit de prohibitione non intelligi de feudo non deuoluto si euidens adsit vtilitas, vel necessitas illud iterum infeudandi.

§. 7. Verum quia re ipsa compertum est, quod fere omnes alienationes Terrarum, Ciuitatum, Oppidorum, & Locorum huiusmodi hactenus factæ, ex quibus magna læsio, & imminutio patrimonij, ac existimationis S. R. E. secuta est, etiā sub prætextu, & colore veræ & euidentis necessitatis, vel vtilitatis prædecessoribus Sanctitatis Suæ insinuatæ fuerunt, cum tamen vix vlla necessitas excogitari possit, cui ex alijs bonis, aut redditibus, & prouentibus quam Constitutione prædicta alienari prohibitis subueniri nequeat, vix etiam vlla dari possit vtilitas, cui non præponderet recuperatio, & realis reintegratio in patrimonium S. R. E. earumdem Ciuitatum, & locorum hucusque alienatorum, cumq. huiusmodi casus, absolutæ necessitatis, aut veræ, & euidentis vtilitatis, facilius mente atque animo concipi, & effingi, quam vsu venire possint, multo magis expedire omnem prorsus alienationum, & inuestiturarum, prorogationum, & aliarum concessionum, quomodocumq. & sub quibuscumq. causis, & prætextibus attentandi viam omnino præcludere, quam ob rarissimos casus, qui vix vmquam contingere possunt, apertam relinquere, cumq. lucrum in tempore negligere, maximum quandoq. sit Ecclesiæ lucrum, vtilius esse radices omnes, ex quibus huiusmodi alienationes prouenire valeant penitus euellere, quam ex eo quod aliquando possit earum aliqua vtilis esse occasionem præbere, vt multæ præiudiciales, & damnosæ fiant, cui absurdo atque incommodo, ipsum Pium prædecessorem præfatum dicta Constitutione non immerito occurrere voluisse, qui longe plures, & grauiores iacturas, ex multis perniciosis distractionibus sequi posse censuit, quam vtilitates ex paucissimis, siquæ vmquā contingerent fructuosæ. Proinde Sanctitas sua habita super hoc cum venerabilibus fratribus S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, & singulorum auditis sententijs, de eorum consilio, & vnanimi assensu, Decretum, & declarationem superius memoratam fel. record. Gregorij XIV. tamquam destruens prædicti Pij Constitutionem, alienandiq. occasionem præbens, ac minime necessariam, & desuper forsan confectas literas, quarum omnium tenores haberi voluit pro expressis, ac ad verbum insertis, auctoritate Apostolica reuocauit, abrogauit, cassauit, & annullauit, perinde si numquam emanassent.

Hic modo ōīs grauā. tollit quę de cāsis fit mentio ī d. declaratione Greg. xiv. reuocat.

§. 8. Declarans dicta Constitutione prohiberi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, Feudorum, & Locorum in ea contentorum, tam quæ numquam antea in feudum concessa, quam quæ alias etiam sæpius alienata, vel infeudata, ac postmodum deuoluta, aut etiam nondum deuoluta fuerunt alienationes, infeudationes, & prorogationes, & extensiones inuestiturarum, feudorum, & concessionum etiam ex causa necessitatis, aut euidentis, & veræ vtilitatis tacta, & faciendas. iuramentum quoque super eiusdem Constitutionis obseruationem per Sanctitatem Suam, & successores suos, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales præstitum, & præstandum, casum hunc necessitatis, etiā absolutæ, & euidentis, & veræ vtilitatis, omnino cōprehendere, nec propterea aliquid illicitum iurari, aut quod contra necessitatem, vel vtilitatem Ecclesiæ sit, sed quod rationi consonum, atque e re illius est, ac summopere cōducit, prout eadem auctoritate declarauit, statuit, & decreuit, cum clausulis, & derogationibus opportunis.

Prohibitionē quę Pij V. etiam in casu necessitatis & vtilitatis cōprehendere declarat.

Actum Romæ in Monte Quirinali, die 26. Iulij 1592. In Consistorio secreto.

Dat. Rom. A. D. die 26. Iulij.

Comprobatio Constitutionum à Sixto V. editarum, circa conseruationem pecuniarij præsidij triginta centena millium nummum aureorum, ab eo in Arce Sancti Angeli repositorum, ad Sedis Apostolicæ subuentionem. II.

Hæ constitutiones Sixti sunt ... & leguntur supra fol.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1592.

Exordium.

QVÆ salubri prædecessorum nostrorum prouidentia, pro communi Christianæ Reipublicæ bono, & rei Ecclesiasticæ fidei nostræ creditæ conseruatione, statuta fuerunt, ea vt firma perpetuo, & inconcussa permaneant, libenter nostræ approbationis munimine roboramus.

§. 1. Dudum siquidem felicis recordationis Sixtus Papa Quintus prædecessor noster, grauissimis de causis adductus, & aduersus ingentia, quæ impendebant, & adhuc impendent pericula, opportuna, quantum temporis conditio ferebat, subsidia præparans, de fratrum suorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, in quorum numero etiam nos tunc eramus consilio, primo sui Pontificatus Anno Decies centena nummum aureorum millia, secundo verò Anno, altera itidē Decies centena millia, ac demum tertio Anno tertia similiter Decies millia aureorum huiusmodi, in arcum sanctiusq. ærarium, quod in Pontificia Sancti Angeli Arce constitutum est, summa diligentia industriaq. retulit, ac de singulis Decies centenis millibus nummis perpetuo asseruandis, nec vllo inde vmquam tempore, nisi ad præscriptos maximeq. necessarios vsus depromendis, & erogandis, trinas Constitutiones edidit, prout in illis, quarum tenores, etiam pro expressis, & præsentibus literis de verbo ad verbum nihil penitus omisso insertis haberi volumus, ac decernimus, plenius continetur.

Six. v. triginta centena millia nummū aureorum, in ærariū reponi statuitq. promi vetuit ut s. ... cōstitut. ... sub.

§. 2. Quas quidem Constitutiones cum maxime expediat in futurum seruari, Nos, & muneris nostri debito satisfacere, & quod in eis disponitur, vt par est, adimplere cupientes, easdem Sixti prædecessoris literas, & omnia in eis contenta, de venerabilium Fratrum nostrorum prædictorum Cardinalium consilio, & assensu, auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, confirmamus, & innouamus, easq. firmiter, & inuiolate, iuxta illarum dispositionem, obseruare etiam nunc de nouo per præsentes promittimus, vouemus, & iuramus, ac per eos, ad quos spectat in futurum obseruari debere statuimus, & ordinamus. Nulli ergo &c. Si quis autem &c.

Quas const. hic Pōt. cōfirmat, vouet, et iurat.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimosecundo, 16. Kal. Martij, Pont. nostri anno 1.

D. R. A. D. die 15. Febr.

Declaratio quoad electionem, & qualitates Iudicum Conseruatorum, ad instantiam quorumcumq. Ordinum, Vniuersitatum, Collegiorum, & locorum piorum, a Sede Apostolica concessorum, & concedendorum. III.

De Conseruatoribus Religiosorum in genere, aliquid habetur supra in const. 22. Leonis X. fol. 432. §. 17.

Reuocauit quascumq. electiones de Iudicibus Conseruatoribus hactenus tactas, & nouam de eis, eorumque electionibus in posterum fiendis dispositionem edidit Greg. XV. in const. 9. Sanctissimus. inf. tom. 4.

CLEMENS PAPA VIII.

Edita A. D. 1592.

SAnctissimus in Christo Pater, & Dominus Noster Dominus Clemens, diuina prouidentia Papa VIII. ne ob maliciosam petentium suggestionem, & ex eo quod ob locorum distantiam personarum quibus causæ mandantur, certa notitia haud ita facile haberi potest, per Iudices aliquos minus interdum idoneos in Conseruatores deputatos causas ipsas cognosci contingat cupiens salubriter prouidere.

Causa huius constitut.

§. 1. Reuocauit ac declarauit nullas, inualidas, & subrepticias, omnes, & quascumq. Iudicum deputationes in literis Conseruatorijs, iuxta formam in quinterno Cancellariæ descriptam, seu alias quomodolibet expeditis hactenus per Sedem Apostolicam, perpetuo, vel ad tempus nondum elapsum concessas, & directas ijs Conseruatoribus, & Iudicibus, qui qualitates non habent requisitas, & descriptas in Constitutione fel. rec. Bonifacij Papæ Octaui prædecessoris sui, quæ incipit Statutum.

Reuocatio quarumcumq. deputationū Iudicū Conseruatorū à Sed. Ap. concessarū nō habentiū qualitates requisitas in cap. 11. de Rescript. in 6.

§. 2. Quique etiam in Concilijs Prouincialibus, aut Diœcesanis, iuxta Decretum Concilij Tridentini, electi, & designati non sunt ad instantiam quorumcumq. Conuentuum, Capitulorum, Militiarum, Vniuersitatum, Collegiorum, Ordinum, ac in fauorem quorumuis Monasteriorum, hospitalium, & aliorum quorumuis piorum, tam sæcularium quam cuiusuis Ordinis, aut Instituti Regularium locorum, quantumuis exemptorum obtentas, cum quibusuis præseruatiuis, restitutiuis, mentis attestatiuis, derogatoriarum derogatorijs, efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, quorum omnium tenores Sanctitas Sua haberi voluit pro expressis.

Et nō electorū in Concilijs prouincialib. iuxta formā Conc. Trid.

§. 3. Non tamen quoad negotia iam coepta, vel quoad ea, in quibus illæ suum sortitæ effectum seu executionem habuerunt.

Restrictio ꝙ hoc non procedat quoad negotia iam cœpta.

§. 4. Ac etiam insuper voluit, & ordinauit, quod omnes deinceps literæ Conseruatoriæ huiusmodi per Sedem Apostolicam concedendæ, & Conseruatores, & Iudices dumtaxat dirigantur, qui qualitates iuxta dicti Bonifacij Constitutionem habeant, quique in præ-

Dec. etiā ꝙ hac dispositio procedat etiā quoad Confer. ... concedēd.

fatis Concilijs electi, & designati sint, & non alijs, aliter verò expeditæ literæ præfatæ nullius sint roboris, vel momenti.

Decretum irritans. Papa subscripsit. Publicatio. Pont. A. 1. die 19. Mart.

§. 5. Decernens, &c.

Placet, publicetur, & describatur. Hi.

Lecta, & publicata fuit supradicta reuocatio Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, die verò Iouis decimanona Mar. ij, Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Papæ Anno 1.

Cla. dius Crecolinus Custos.

IV. Approbatio, nouaq. cõcessio facultatis Fratrum Ordinis B. MARIÆ de Mercede Redemptionis Captiuorum, in diebus S. Catherinæ, ac Cinerum, & Cœnæ Domini, generalem faciendi benedictionem, & absolutionem.

Huius absolutionis, & benedictionis formam praescripsit, & etiam in die S. Antonij, & S. Laurentij fieri permisit idem Pont. infra in const. 79 Cum nos, vbi not. ho.

Edita A. D. 1592.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INfirma æui conditio sæpe efficit, vt res, vel maxime nobiles, ex hominum memoria sensim excidant.

Consuetudo Ordinis absoluendi, & benedicendi, statis diebus, omnes Religiosos, & saeculares post confessionem.

§. 1. Quo genere incommodi, Ordo B. MARIÆ de Mercede Redemptionis Captiuorum effectus esse dicitur in hoc more antiquissimo ab immemorabili tempore obseruato, videlicet, quod ipsa Religio potest in diebus S. Catherinæ Virginis, & Martyris, & Cinerum, & Cœnæ Domini, omnes tam Religiosos quam sæculares nimirum in Ecclesia præsentes, & genuflexos, post confessionem a Sacerdote coram omnibus recitatam de more absoluere, & benedicere, vt etiam aliæ Religiones facere consueuerunt.

Et quia ignoratur a quo Pont. illa facultas fuit Ordini concessa.

§. 2. Sed quia hoc solum ex traditione obseruatur, & nescitur à quo Romano Pontifice sic huiusmodi facultas absoluendi dictæ Religioni concessa, eo quod tractu temporis, & literæ Apostolicæ, & alia chirographa dictæ Religionis fuerunt deperdita.

Ideo ab isto Pont. approbatur, & de nouo conceditur.

§. 3. Nos de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super statu Regularium deputatorum, ac supplicationibus dilecti filij Magistri Petri Machado Prouincialis Prouinciæ Castellæ dicti Ordinis in hac parte inclinati, hanc facultatem præuia dicta confessione, vt præfertur, de more à Sacerdote coram omnibus recitata, absoluendi, & benedicendi omnes præsentes, tam Religiosos quam sæculares, dictis diebus, generalem, & inueteratam, Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, & eidem Religioni quatenus opus sit de nouo concedimus.

Quibusuis non obstantib.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemplorum fides.

§. 5. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadẽ prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. A. 1. die 20. Aprilis.

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 20. Nouẽb. 1592. Pont. nostri anno 1.

V. Confirmatio constitutionum Pij IV. & Sixti V. circa poenas, & confiscationes ex maleficijs Status Ecclesiastici prouenientes, vt in Vrbe omnino seruentur, præsertim circa eas non alibi quam apud Depositarium Cameræ persoluendas.

Edita A. D. 1592.

CLEMENS PAPA VIII.
Motu proprio, &c.

Exordium.

INter ceteras animi nostri curas, quibus à primordijs assumptionis nostræ ad summi Apostolatus apicem quotidie sollicitamur, illam propensiori animo amplectimur, per quam Cam. nostræ Apostolicæ iurium, redditũum, & bonorum, recto & firmo regimini consulitur.

Pius 4. poenas maleficiorum locorum Status Ecclesiastici applicauit Camerae, vt sup. sub 43. in eius constitutionib. 43. Decet.

§. 1. Alias siquidem fel. rec. Pius Papa IV. prædecessor noster statuit, quod omnes poenæ, & mulctæ pecuniariæ, seu cuiusuis qualitatis bona, quæ Communitatibus, & Vniuersitatibus, Ciuitatum, Oppidorum, & Locorum S. R. E. ditioni in temporalibus subiectorum applicatæ essent, non amplius eisdem Communitatibus, & Vniuersitatibus, sed Cam. Apost. applicatæ existant, & esse censerentur, nec per alios quam ab eadem Camera ad id specialiter deputatos Officiales, & Exactores exigerentur, de quorum manibus, illa recipere perent siqui titulo oneroso, aut ob aliquos pios, vel alios quoscumq. vsus eas sibi deberi prætenderent.

Six. 5. confirmauit bulla Pij 4. & amplia. vt sup. sub. in eius bul. 45. Ad Romani.

§. 2. Et demum bene, & prudenter rec. me. Sixtus Papa V. etiam prædecessor noster eiusdem Pij constitutionem præfatam approbauit, & innouauit, ac opportune voluit, & mandauit, vt quæcumque Communitates, Vniuersitates, Collegia, aut personæ, etiam ecclesiasticæ quauis dignitate fulgentes, aut eorum Magistratus, poenas seu mulctas prædictas, seu illarum portionem aliquam; quouis titulo etiam oneroso, aut alia occasione, vel causa etiam iustissima, sibi deberi, vel applicatas esse prætenderent, intra certum tunc expressum, nunc verò elapsum terminum, concessiones, & applicationes prædictas, suaq. iura, & priuilegia siquæ haberent in Camera Apostolica exhiberent, & illorum confirmationem obtinerent, quæ nihilominus de manibus depositarij vniuscuiusque Prouinciæ, seu Ciuitatis, præcedente speciali mandato, nec alias exigere possent, seu deberent, insuperque reuocauit omnes, & quascumque concessiones, & applicationes dictarum mulctarum, poenarum, & compositionum eisdem Communitatibus, & Vniuersitatibus Collegijs, & alijs prædictis, titulo oneroso, & alias vt præfertur factas, quæ intra dictum tempus ab eadem Camera approbatæ, & innouatæ non forent, prout in eorumdem prædecessorum nostrorum desuper editis constitutionibus latius continetur.

Hic Pont. recensuit hic enunciatis.

§. 3. At cũ nos acceperimus in hac alma Vrbe nostra eorumdem prædecessorum constitutiones vsu receptas non esse; immo in graue dictæ nostræ Cameræ Apostolicæ detrimentum, poenæ, mulctæ, & compositiones prædictæ, Iudicum, & Præsulum Curiarum, & tribunalium eiusdem Vrbis arbitrio, penes notarios, & alias incertas personas deponuntur, ex quorum manibus dictæ nostræ Cameræ officialibus irrequisitis, eorumdem Iudicum mandato, & iussione persoluuntur, & plerumque euenire solet, vt dictarum poenarum, & mulctarum pecuniæ occurrente aliquãdo Iudicum prædictorũ mutatione, cũ Iudices de nouo assumpti dictarum pecuniarũ, illorumq. depositariorum penitus sint ignari, a depositarijs, & illa detinentibus facillime occultentur.

Dictas constitutiones approbat, & quascumq. poenas apud Depositarium Camerae persolui mand.

§. 4. Nos itaque, huic malo mederi, ac malitijs quantum cum Deo possumus obuiare, simulque dictæ nostræ Cameræ Apostolicæ indemnitati consulere cupientes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, eorumdem Pij, & Sixti prædecessorum nostrorum constitutiones prædictas, & omnia in eis contenta, & dispositã harum serie confirmantes, & approbantes, illasque quatenus opus sit, innouantes, hac perpetuo valitura constitutione nostra sancimus, statuimus, & ordinamus, & deinceps perpetuis futuris temporibus pœnæ seu mulctæ pecuniariæ, & confiscationes omnium seu cuiusuis partis bonorum inflictæ, & infligendarum, causa & occasione cuiusuis criminis, excessus, delicti, maleficij, vel quasi per reos quoscumque in dilectorum filiorum eiusdem Vrbis Vicarij, Gubernatoris, ac Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditoris, & aliorum quorumcumque Romanæ Curiæ Tribunalium, & Curiarum, tam ab eorumdem Tribunalium, & Curiarum Iudicibus ordinarijs, quam ab eis deputatis tum per sententias, decreta, processus, tum etiam per viam supplicationum, remissionum, absolutionum, liberationum, condemnationum, compositionum, gratiarum, abolitionum, seu cassationum processuum ab ipsis pro tempore concessarum, tam ex iuris communis dispositione, quam iuxta tenorem quarumcumque Apostolicarum constitutionum, ordinum, statutorum, consuetudinum, eiusdem Vrbis, & illius Curiarum, aut in vim edictorum decretorum bannimentorum à dicta nostra Camera Apostolica illiusque officialibus, necnon Iudicibus prædictis promulgatorum prouenientium seu condemnatos persoluẽdæ in manibus dilecti filij Ioannis Baptistæ Vbertini Florentini moderni ac pro tempore existentis dictæ Cameræ depositarij non autem penes dictos notarios, aut alias personas quascumque realiter, & cum effectu deponantur, & persoluantur.

Interdic. hac obseruare mandat.

§. 5. Districte propterea interdicimus, & prohibemus eisdem Vicario, Gubernatori, Auditori, & alijs Iudicibus supradictis, ne in posterum poenas pecuniarias, seu mulctas, & compositiones prædictas, in manibus cuiusuis alterius personæ quam Depositarij pro tempore existentis eiusdem Cameræ persolui mandent, faciant seu permittant, nec ex eis partem, siue ratam vel portionem aliquam ex huiusmodi poenis sibi debitam propria auctoritate retinere, aut a partibus exigere valeant.

Depositario formã obseruandã in reddendis rationibus, & in faciendis solutionib. praescribit.

§. 6. Idem verò Depositarius quamcumq. pecuniarum summam causa, & occasione poenarum, mulctarum, & compositionum prædictarum ei persoluendam, in libro particulari more mercatorum tenendo describat, & adnotari faciat, & de eis bonum, & fidele computum teneat, quæ computa singulo anno in Camera Apostolica exhibeat, luret, & solidari curet, pecuniasque prædictas non aliter quam in vim mandatorum manu nostra seu Cameralium dilectorum filiorum nostrorum, & S. R. E. Camerarij, & Thesaurarij generalis manu subscriptorum persoluat, & persolui faciat, certa quorũ annua summa tantũ excepta per nos pro necessarijs cuiuscumq. Tribunalis, & Curiæ impensis supportandis, & persoluendis firmada, & statuẽda quam ab eodem Depositario de mandato Iudicis, qui Curiæ, & tribunali pro cuius necessitatibus huiusmodi pecuniarum summa veniet persoluenda præerit, eius necnon Procuratoris Generalis Fisci nostri manu subscripto, persolui posse, & debere indulgemus.

Notariis harum poenarũ receptionem prohibet.

§. 7. At stricte inibemus notarijs officialibus dictorum tribunalium, & Curiarum, alijsq. personis quibuscumq. ne de cetero in receptione, & exactione pecuniarum, poenarum, mulctarum, & compositionum prædictarum, sub depositi vel alio quouis prætextu vel causa se quomodolibet ingerant, seu intromittant; quinimmo omnes, & quascumq. pecuniarum summas penes eos causa, & occasione poenarum mulctarum, & compositionum prædictarum hucusque depositatas, & solutas, in dictæ Cameræ Apostolicæ Depositarij manibus intra triduum proximum realiter, & cum effectu persoluãt.

Reis. Depositario solutio iubet.

§. 8. Reis verò, & alijs personis, quæ ad solutionem poenarum, mulctarum, & compositionum earumdem tenentur, vt illas in manibus dicti Depositarij non autem in posse, & manibus notariorum, & aliarum personarum prædictarum, etiam quod aliter à Iudicibus habuerint in mandatis, deponant, & persoluant.

Contrauenientibus poenas imponit.

§. 9. Quod si secus factum fuerit, Depositario, & reis vel alijs personis quibuscumq. qui pecunias prædictas aliter quam sub supradicta forma persoluent, omnes solutiones secus factæ non admittantur, nec acceptentur; immo ijdem rei, & alij earumdem poenarum mulctarum, & compositionum debitores, ad illas in eiusdem Depositarij manibus denuo soluendo, cogantur, & compellantur, notarij verò, qui se in earumdem pecuniarum receptione seu retentione

immiscuerint,seu quas hucusq. receperunt,intra dictum tempus in eiusdem Depositarij manibus realiter, & cum effectu non persoluerint,ducentorum ducatorum auri de Camera eidem Cam.Apost.applican.qualibet vice poenam incurrant. Vicarius autem, Gubernator,Auditor, & alij Iudices prædicti, qui circa præmissa in culpa fuerint,nostro, & successorum nostrorum arbitrio puniantur.

§.10. Quo circa dilecto filio nostro Henrico tituli S. Pudentianæ Presb. Card. Caetano nuncupato, moderno ac pro tempore existen.nostro,& S R.E. Camerario motu pari per Apostolica scripta mandamus,vt præsentes nostras literas,& in eis contenta omnia, tam in dicta Camera,quam extra eam vbi, quando, & quoties opus fuerit solemniter publicari, ac in eiusdem Cameræ libris registrari, ac per omnes, quos illa concernunt inuiolabiliter obseruari, & debitæ executioni demandari faciant, & vniuersos prædictos ad illorum obseruationem pœnis prædictis quacumq. mora cessante cum effectu cogat,& compellat,contradictores quoslibet, & inobedientes auctoritate nostra appellatione postposita compescendo.

§.11. Non obstantibus præmissis,ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis,necnon dictorum tribunalium, & Curiarum iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis,& consuetudinibus,ceterisq. contrarijs quibuscumque, vt autem tenor præsentis nostri motus proprij cedulæ ad omnium notitiam deducatur, ac omnes quorum interest, & interesse poterit afficiat,volumus,& mandamus illius copiam in Cameræ Apostolicæ ac cuiuscumq.curiarum prædictarum valuis,ac in acie Campi Floræ affigi, & ibi relicta eius copia aliquandiu detineri.

§.12. Volumusque vt præsentis nostri motus proprij cedulæ sola signatura sufficiat,& vbique fidem faciat in iudicio, & extra, regula quacumq. contraria non obstante, quod eius transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, ea prorsus indubitata fides adhibeatur,in iudicio,& extra,quæ præsenti cedulæ adhiberetur si foret exhibita, vel ostensa.

Placet Motu proprio. Hi.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1592 Indictione 5. Pontif. Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D Clementis Papæ Octaui Anno primo,die vero 22. mensis Aprilis supradictæ lit. ræ, affixæ, & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ. & alijs locis publicis, vt moris est, per me Alexandrum Colangeli S.D.N. PP. Curs.

Bar. sta Pessim de Cesis Mag.Curs.

VI. Censuum à Communitatibus Status Ecclesiastici venditorum, reductio ad scuta septem pro centenario.

De materia Censuum not. sup. supra in const. 79. Pij V. Cum onus. fol. 208.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

QVÆ ad subleuationem grauaminum, & commoda Populorum, nostræ, & Sedis Apostolicæ Ditioni in temporalibus subiectorú,pertinere dignoscimus,In ijs libenter auctoritatis nostræ partes interponimus, prout æquitate ipsa, & nostra erga eos paterna Caritate suadente, conspicimus in Domino expedire. Sane non sine magna animi nostri molestia accepimus, plerasque Communitates, & Vniuersitates Ciuitatum, Oppidorum, & locorum Status nostri Ecclesiastici ob variasq. eorum necessitates multos census vendendo, graue æs alienum contraxisse, huiusmodi vero censuum emptores, illos ad rationem non sex, vel septem, sed octo, nouem, & decem, pro quolibet centenario., & anno, fere omnes exigere solere. Quare intolerabile onere grauati, ex redditibus proprijs, aliquando emptoribus censuum satisfacere nequeunt.

§. 1. Nos igitur in præmissis,opportuna ratione aliqua; saltem ex parte,prouidere volentes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia omnes, & singulos census hactenus super quibuscumque rebus immobilibus, tam Vrbanis quam Rusticis, in quacumque Prouincia, Ciuitate, Terra, Oppido, Territorio, districtu, & Loco Status Ecclesiastici, nobis, & Sedi Apostolicæ, tam mediate quam immediate subiecti, consistentibus, cuiuscumque pretij, valoris, qualitatis, quantitatis,& denominationis bona & census huiusmodi extiterint, per quascumque Communitates seu Vniuersitates eiusdem Status, & Ditionis seu etiam singulares personas, intuitu tamen illarum, & cum promissione indemnitatis ab ipsis Communitatibus seu Vniuersitatibus, quæ pretia censuum huiusmodi venditorum in suos vsus acceperint facta, septem pro quolibet centenario & anno,quocumque modo excedentes, hactenus creatos,constitutos,impositos, & venditos, quoad illorum fructus, ex nunc deinceps in futurum per primo decurrendos ad rationem septem tantum pro quolibet centenario, & anno, salua tamen dictos census redimendi facultate auctoritate Apostolica tenore præsentium reducimus & moderamur.

§.2. Ac ipsas Communitates, & Vniuersitates, census prædictos, ex nunc persoluentes, & alios pro eis etiam vti principales, principaliter, & in solidum, seu alias quouis modo, etiam in forma Cameræ Apostolicæ obligatos a solutione censuum prædictorum, alias quam ad rationem septem pro centenario, & anno, huiusmodi aliquid vlterius, pro fructibus in futurum soluendum non teneri, nec ad id vigore quarumcumque obligationum, & quibusuis iuramentis, quæ ipsis Communitatibus, & Vniuersitatibus, prædictos census persoluentibus, vt præfertur & alijs pro eis, etiam in dicta forma Cameræ obligatis,harum serie relaxamus,seu alias vallatarum, nec ad illarum obseruationem, & censuum iam impositorum solutionem, vltra prædictam summam septem pro quolibet centenario, & anno, cogi aut compelli posse, declaramus

§. 3. Ac ita per quoscumque Iudices,& Commissarios etiam Palatij Apostolici causarum Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, necnon Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ, ac Rotæ Auditores seu quosuis alios Iudices, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & definiri ac interpretari debere. Irritum quoque decernimus, & inane, quicquid secus super his a quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quarumcumque Prouinciarum, Ciuitatum Terrarum, Oppidorum, & Locorum, statutis, consuetudinibus, legibus & naturis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, necnon obligationibus in ampliori forma, fideiussionibus, renunciationibus, ac iuramentis præstitis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, necnon irritantibus decretis, ex quauis causa, etiam per modum legis vniuersalis, aut alias quomodolibet editis, siue in fauorem Vniuersitatum, Communitatum, Collegiorum, Congregationum, Ciuitatum, & Locorum concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro expressis, habentes, quatenus directe vel indirecte, præsenti nostro Motui proprio, in toto vel in parte contrarientur, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 1. Maij 1592. Pont. nostri Anno primo.

Anno a Natiuitate D. 1592. indictione 5. die vero 28. mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Anno 1. Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Cancellaria Apostolica, ac in acie Camp. Floræ, vt moris est, per me Claudium Apostolicum Curs.

Io. Baptista Bagni Mag.Curs.

VII. Ampliatio prohibitionis editæ à Gregorio XIII. contra Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici, fauoribus cuiuscumque personæ extra ipsum Ordinem vtentes, ad dignitates & officia obtinenda.

Hæc prohibitio Gregorij est sup. in eius const. 62. Cum nihil. fol. Vbi materiam huius Ordinis indicaui.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

RElIgiosos Viros, sicut honorum gradus, cum ad eos assumuntur, obedienter suscipere,susceptosque humiliter administrare oportet, sic ad eos mendicatis, sæcularium præsertim personarum studijs, aditum sibi patefacere minime conuenit.

§. 1. Cum itaque fel. re. Gregorius Papa XIII. prædecessor noster per suas in forma Breuis literas, die primo Iulij 1580. Pontificatus sui Anno Nono, datas Magistro Generali, ac Prouincialibus, & reliquis Ordinis Fratrum Prædicatorum Prælatis, tunc & pro tempore existentibus, in virtute sanctæ obedientiæ mandauerit, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum, tam Laicarum quam Ecclesiasticarum extra supradictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque sæculari dignitate, & excellentia etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuiusuis dicti Ordinis Religioso vllam gratiam concedere, vel poenas aliquas remittere auderent. Quinimo quoscumque dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta suarum Constitutionum, hac via,& ijs medijs per conquisitos fauores & suffragia aliquid sibi procurauerint, ad talia, & similia, ac etiam maiora in eodem Ordine consequenda perpetuo inhabiles etiam declarauit, prout latius in eisdem literis continetur.

§. 2. Cumque vt accepimus, a nonnullis ambigatur, an sub gratiarum vocabulo,gradus, honores, dignitates,officia, & munia Ordinis præfati comprehendantur,Nos Ordinis prædicti quieti,ac Religiosorú illius saluti opportunis consulere,aliasque in præmissis prouidere volentes, ac literarum præfatarum, necnon Decreti Capituli Generalis eiusdem Ordinis in executionem earumdem literarum facti, quod incipit. Quamobrem singulos nostri Ordinis Prælatos admonemus, veriores, ac totos tenores præsentibus pro expressis, ac ad verbum insertis habentes, Motu proprio, ex certaque nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, literas ac decretum huiusmodi, ac in eis contenta quæcumque, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesque, & singulos, tam iuris quam facti, & alios defectus, siqui in eis interuenerint, supplemus. Et nihilominus prælictam Gregorij, de gratijs, vt præfertur, per mendicatos fauores multæ concedendis prohibitionem, ad quoscumque gradus, honores, dignitates, officia, administrationes, functiones, Prælaturas, eiusdem Ordinis perpetuo extendimus, & extendi debere-

re

re decernimus. Et propterea dilectis Magistro Generali, Prouincialibus, & alijs Praelatis ac Superioribus eiusdẽ Ordinis, ne posthac aliquod praemissorum cuiquam ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem personarum superius expressarum quarumcumque quouis modo concedere, Religiosis vero, ac Fratribus eiusdem Ordinis quibuscumque, non solum in praemissis omnibus saecularium fauorem minime procurare, sed nec etiam sponte oblatum, aut ab eis minime procuratum recipere, & similiter, ne ad hunc effectum munera aliqua saecularibus impendere, vel exhibere audeant vel praesumant, auctoritate Apostolica, tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae, ac sub eisdem poenis in dictis Gregorij literis contentis praecipimus, & expresse interdicimus, & prohibemus, eisdem auctoritate, & tenore statuentes, quod omnes & singuli in praemissis delinquentes, nulla alia monitione praecedente, & absque processu desuper habendo, sententias & poenas praemissas irremissibiliter eo ipso incurrant.

Contrauentionem certo modo probari decernit. §. 3. Quodque ad illos, sententias, & poenas huiusmodi damnabiliter incurrisse legitime probandum, & omnino conuincendum solae praemissarum personarum instantiae, fauores, & preces, etiam oretenus porrectae plenam, indubiam, & sufficientem, in iudicio, & extra fidem faciant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur. Sicque ab omnibus eiusdem Ordinis Superioribus, Praelatis, & personis, ac alijs Iudicibus ordinarijs, & delegatis, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis iudicandi, & interpretandi facultate, vbique iudicari, & definiri, ac interpretari debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari perpetuo decernimus, & statuimus.

Contrarijs derogat. §. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictiq. Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ac omnibus illis, quae dictus Gregorius praedecessor in praefatis literis voluit non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Hanc bullam publicari & registrari iubet. §. 5. Volumus autem vt praesentes literae in quibuscumque Capitulis, tam Generalibus quam prouincialibus, & Conuentualibus vt ad singulorum notitiam facilius deueniant, publicentur, & inter statuta, & ordinationes ipsius Ordinis perpetuo obseruandae describantur, earumque exemplis etiam impressis, manu Secretarij, & sigillo Magistri Generalis, vel manu alicuius Notarij publici, & sigillo alterius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem quae praesentibus fides vbique adhiberi debeat.

D.P.A. 1. die 23. Maij. Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesimatertia Maij, millesimo quingentesimo nonagesimosecundo, Pont. nostri Anno primo.

VIII. Indictio Visitationis omnium Ecclesiarum, Monasteriorum, & Locorum Piorum Almae Vrbis.

Similem indictionem Visitationis fecit pro anno Iubilaei 1625. S. D. N. Vrbanus VIII. vt in constitut. 14. Militantem, sub qua habes alias Constitutiones pro eadem causa editas circa facultates Visitatorum, & alias, vbi vide.

Edita A. D. 1592. CLEMENS EPISCOPVS, *Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs vniuerso Clero & Populo Romano. Sal. & Apostolicam bened.*

Praemiũ & causa huius indictionis. SPeculatores Domus Israel, quae est Ecclesia Dei viuentis, mirabili eiusdem prouidentia constituti, qui in humilitate nostra ostendere dignatus est diuitias bonitatis suae, admonemur debito creditae dispensationis officio, & caritate Christi vrgemur, vt ministerium nostrum, diuina gratia adiutrice, implere studeamus, quare in hoc ipso Apostolatus nostri initio, contemplantes ex hac sublimi specula, non sine intimo doloris sensu, calamitates, atque incommoda populi Christiani, cum ad ceteras afflictae Reip. partes quantum cum Domino licet subleuandas animum adijcimus, tũ potissimum ab hac Alma, & nobis maxime dilecta Vrbe nostra oculos numquam deflectimus. Sic enim intelligimus, quam Ecclesijs omnibus pastoralem sollicitudinem deberemus, eam nos tanto impensius huic Sanctae Romanae Ecclesiae debere, quanto nobis propinquior, & pluribus caritatis vinculis est coniuncta, quam merito, & in oculis, & in corde, & in visceribus Christi praecipuo quodam ac vere paterno affectu gerimus. Itaque non solum de eius temporalibus commodis laboramus, sed multo magis, vt par est, de eiusdem Vrbis spiritualibus bonis augendis, atque amplificandis solliciti sumus, quibus scilicet, & humana felicitas solidius continetur, & vera ac sempiterna beatitudo comparatur, quod certe dum facimus, etiam aliarum Ecclesiarum, quamuis illae locorum interuallo sint disiunctae, rectam administrationem eadem opera procuramus. Nam cum omnes vnum corpus simus in Christo, membra cum suo capite copulata, eodem spiritu pietatis ali, & recreari necesse est. Quemadmodum igitur stabilis illa Catholicae fidei petra, aduersus quam inferorum portae praeualere non possunt, diuino consilio in hac Vrbe, quae prima Sedes est, consurgit, hic Beatissimi Apostolorum Principis Petri Cathedra collocata, vnde omnis exiftit Ecclesiae vnitas, & communio, hic Orthodoxae fidei integritas, & sana doctrina, & verus Dei cultus semper viguit, ac viget, atque ab hac Ecclesia omnium matre, & magistra, tamquam ab ipso fonte in alias Ecclesias promanat, sic vicissim summopere cupimus, vt omnis ex Vrbe auferatur iniquitas, & vt Clerus, & Populus Romanus, vitae innocentia, ecclesiastica disciplina, omni denique Christianae pietatis exemplo ceteris praeluceat. Illudque in primis optamus, vt in religiosissimis, & antiquissimis Vrbis Basilicis, nulla in diuinis laudibus, & precibus ab ecclesiastico ordine Deo persoluendis negligentia appareat, nemo opus Dei negligenter faciat, ne horribili maledictione feriatur, nulla sit diuini cultus perturbatio, nulla sacrorum rituum, ac caeremoniarum ignoratio, aut neglectus, quin potius decor domus Dei in Vrbis Ecclesijs vbique eluceat, omniaque ordinate, decenter, & religiose fiant, vt fideles populi aedificentur, & glorificent Patrem nostrũ, qui in coelis est. Etenim, qui in sortem Domini vocati sunt, qui à cõmuni populo segregati in loco excelso sunt positi, meminisse debent se à Domino vocari, sal terrae, & lumen mundi, vt omnium virtutum sapore, & luce populos condiant, atque illustrent, ne peccatorum tabe putrescant neue sempiternae mortis tenebris obruantur; alioquin sanguis pereuntium animarum de eorum manibus à iusto iudice requiretur. Quare cum fideles omnes tum potissimum Clericos ea sanctimonia, & morum integritate praeditos esse decet, vt re ipsa de eis dici possit, quod est in diuinis Scripturis: Genus electum, gens sancta, regale sacerdotium, de quibus, & illud quoque scriptum est: Sancti estote, quoniam ego sanctus sum dicit Dominus. Ceterum, cum eadem sit hominum, quae & agrorum natura, qui nisi crebro excolantur, nullum, aut perexiguum fructum ferunt, magnamque spinarum copiam profundunt; contra vero si cultura, & diligentia adhibeatur, & steriles agri saepe fructuosi euadunt, & natura boni meliores, & fecundiores fiunt. Ob eas causas iure optimo à sacris canonibus, & praesertim à sancta Tridentina Synodo tantopere commendatur Episcopalis Visitatio, quae veluti spiritualis quaedam cultura est populi Christiani, qua diuinarum rerum veneratio augetur, boni mores conseruantur, praui corriguntur, instaurantur Ecclesiae, populus ad pietatem accenditur, & alia complura ex visitantium zelo, & prudentia, ad Dei gloriam, & fidelium vtilitatem constituuntur.

§. 1. Quae cum ita se habeant, statuimus pro nostro pastorali officio, Deo bene iuuante, hunc peculiarem agrum, & gregem nostrum recognoscere, & Romanae Vrbis omnes, tam Patriarchales, quam Collegiatas, & Parochiales Ecclesias, earumque capitula, & personas, item Monasteria, Conuentus, & Ecclesias quorumuis Ordinum, tam virorum quam mulierum, Hospitalia, Collegia, Confraternitates laicorum. Montem Pietatis, & omnia quocumque nomine censentur loca pia, per Nos ipsos visitare. Ad hoc autem salutare opus pie sancteq. exercendum atque exequendum, fideles operarios nostros, & adiutores delegimus, nonnullos ex Venerabilibus fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, & Episcopos aliquos, vt eorum consilio, & adiumento, tanto fructuosius in hoc salutari Visitationis officio versemur, quod certe necessario duximus suscipiendum, summi & aeterni Pastoris exemplo excitati, cuius sunt illa. Ecce ego requiram oues meas, & visitabo eas, sicut visitat pastor gregem suum. Et nobis à Domino dictum videtur. Intende ad visitandas omnes gentes, non misereatis omnibus, qui operantur iniquitatem. Et alibi sapiens nos admonet. Diligenter agnosce vultum pecoris tui, tuosque greges considera. Et Saluator noster boni pastoris esse ait, proprias oues cognoscere, & vocare nominatim. Ad laudem igitur, & gloriam Omnipotentis Dei, & Sanctae Romanae Ecclesiae exaltationem vobis visitationem nostram indicimus, quam proximo Dominico die, qui etiam Sancti Basilij optimi, & Sanctissimi Episcopi, atque Ecclesiae Doctoris commemoratione celebris est, in Sacrosancta primaria Lateranensi Basilica inchoabimus, & statutis diebus, Deo adiutore, prosequemur. *Indictio visitationis Ecclesiarũ Monasteriorum & piorum locorum Vrbis incipien. die dominico proxime venturo.*

§. 2. Omnes autem per viscera Misericordiae Dei nostri, in quibus visitauit nos oriens ex alto, paterne hortamur, & monemus, vt memores vocationis suae, & tempus huius sacrae Visitationis agnoscentes, vitae, ac morum emendatione, & vera tam interiori, quam exteriori reformatione Visitationem nostram praeueniant, quod certe libenter praestabunt, si praeter cetera, illud ad animum reuocauerint, se esse Clerum Romanum, quem Beatissimi Apostolorum Principes Petrus, & Paulus instituerunt, atque erudierunt, seque in ea Vrbe clericalis officij munera obire, quae tot fortissimorum martyrum sanguine in CHRISTO plantata & irrigata est, in qua domicilium fidei, & visibile Ecclesiae caput a Deo positum est, vt hinc omnes, non solum doctrinae, sed vitae, & totius ecclesiasticae disciplinae exempla petant, & bonus odor CHRISTI ad vitam ex Romana Ecclesia ad omnes Ecclesias diffundatur. *Hortatio ad emendationẽ morũ reformatione, hanc visitationi praeueni.*

§. 3. Quia vero infirmitatem nostram agnoscimus, & plane scimus nihil nos boni cogitare, nedum efficere posse sine diuino auxilio, idcirco ad coelestem opem implorandam, volumus, vt proxima sexta feria, in nonnullis Ecclesijs Vrbis, Patriarchalibus, Collegiatis, & alijs praecipuis sacrosancta Eucharistia solemni ritu in altari proponatur, & Quadraginta horarum oratio celebretur. *Iussio celebrandi orationẽ quadraginta horarũ ad diuinũ implorandũ auxiliũ pro bona directione Visitationis.*

§. 4. Vniuersos autem Christifideles in hac ipsa Alma Vrbe existentes hortamur, atq. in Domino requirimus, vt sollicitudinem nostram suis orationibus subleuent, & laborem adiuuent, quae vt gratae, & efficaces sint in conspectu eius, qui cor contritum & humiliatum non despicit, dignis poenitentiae fructibus eum placare studeamus, quem peccatis nostris ad iracundiam prouocauimus. *Hortatio ad ieiunanter orandum.*

§. 5. Quod quidem vt libentius, & salutarius fiat, omnibus & singulis Christifidelibus vtriusq. sexus Romae degẽtibus, qui eodẽ ipso pro- *Indulgentia proinde orantibus supra.*

proximo Dominico die, post diligentem suorum peccatorum confessionem, sacram Eucharistiam sumpserint, vt hæc nostra Visitatio ad Dei gloriam, & animarum salutem feliciter eueniat, pie in quauis Ecclesia orauerint, plenariam peccatorum suorum indulgentiam concedimus atque elargimur.

Alias hortatio vt quisq. Deo fideliter inseruiat. §. 6. Omnes igitur simul, dilecti filij, siue ex clero, siue ex populo, veterem hominem exuentes, in nouitate vitæ ambulemus, nos sollicitudine non pigri, spiritu feruentes, Domino in toto corde seruiamus, vt eiusdem misericordiam copiosam, cum ad hoc sanctæ Visitationis opus, tum ad ceteras necessitates nostras, fratrumq. nostrorum bonis operibus, & sedulo pietatis cultum impetremus.

D. V. Ad. 8. Iunij. Datum Romæ in Monte Quirinali, die octaua Iunij, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno primo.

IX. Hortatio pastoralis ad Alumnos Seminariorum Sedis Apostolicæ, & aliorum, vt in studiorum cursu, catholicæ fidei, omniumq. virtutum generis progressu, perseuerent, & Indies magis feruentiusque intendant.

CLEMENS PAPA VIII.

Edita A. D. 1592. *Dilectis filijs Rectoribus, Præfectis, & Alumnis Seminariorum nostrorum, & Sedis Apostolicæ, atque quibuscumque alijs, qui Catholicorum Regum, Principum, Episcoporum aut aliorum opera ac liberalitate, ad Christianam Religionem informantur, sal. & Apostolicam benedictionem.*

Pia pastoris narratio. EA semper fuit Sedis Apostolicæ pro salutis animarum cura, in omnes vniuersi Terrarum Orbis homines caritas, vt illos licet longissimis locorum interuallis distantes, ac vitæ etiam ratione, & sermonis genere inter se maxime differentes, æqualibus tamen paterni amoris sui officijs ad Catholicæ Religionis cultum allicien-dos, & sibi adiungendos, perpetuo existimauerit. Id cum permulta Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum de Catholica Ecclesia benemerendi studia, & præclara rerum ab eisdem gestarum monumenta declarant, tum plerque adolescentium natura, & ingenio præstantium, recenti memoria ad Religionis, & bonarum artium cultum pie liberaliterque instituta Seminaria clarissime ostendunt. Quibus quidem Seminarijs stabilitis iam & firmatis, ipsi etiam pro pastorali nostro munere quantum cum Domino possumus, fauere cupientes, vt qui in illis exercentur, eo magis Catholicæ Religionis propagandæ desiderio accendantur, quo clarior est crescentium quotidie nostrorum, & Sedis Apostolicæ beneficiorum magnitudo. Idcirco inter alia, quæ grauissimum Apostolicæ seruitutis onus, diuina disponente clementia, tenuitati nostræ nuper impositum a nobis exigit, nostri etiam muneris hoc tempore esse duximus, vt ad vos Sedis Apostolicæ Alumnos scriberemus.

Hortatio de quibus supr. §. 1. Quocirca, cum Seminariorum erectio, & omnis quæ in ipsis adolescentibus pie sapienterque instituendis cura hactenus suscepta est, & adhuc suscipitur, eo præsertim tempore spectet, vt Sedes Apostolica regendarum animarum munus, sociatis sibi multorum studijs atque laboribus, facilius exequatur. Propterea vos omnes & singulos paterne monemus, ac in Domino hortamur, vt facta in primis omnium vestrarum cogitationum summa, animum statim ad ea consilia traducatis, quæ Nationum vestrarum bene, & Catholice viuendi rationes, ob hæresum prauitatem grauissimis antea difficultatibus implicatas, hactenus vobis expeditas reddiderunt. Hisce enim propositis, diligenterque vobiscum consideratis, illud etiam, quod est proximum, facillime intelligetis, nihil videlicet maiori studio, nos & Sedem Apostolicam a vobis expectare, quam vt iactis firmissimis eiusdem Catholicæ fidei, pietatis, & doctrinæ fundamentis, omnique studiorum cursu plane absoluto, tales vos præbeatis, vt quantum ipsi & Sedes Apostolica de vniuscuiusque vestrum salute laboramus, tantum etiam vos de vestra, & eorum qui vestræ fidei committentur, salute laboretis. Quod cum pro singulari vestra in Romanam Ecclesiam fide, & in nos obseruantia, tum pro beneficij, quo cumulati estis magnitudine, & muneris vobis iniuncti administratione vos omnino præstaturos esse confidimus. Neque enim in eo dumtaxat tota officij vestri ratio consistit, vt ipsi in propria bene viuendi disciplina constanter persistatis, sed illud præterea a vobis optimo iure exigitur, vt singuli priuatos, cum in studijs, tum in omni virtutum genere progressus, ad publicam eorum quibus præfuturi estis, vtilitatem ac laudem, etiamsi maximi propterea cruciatus subeundi, ac certissima ipsiusmet vitæ pericula sustinenda sint, libenti ploque animo (quod ætate nostra plerique collegæ vestri, ob diuini nominis gloriam pie ac fortiter fecerunt) studiose conferatis. In primis vero omni studio danda est vobis opera, maximeque curandum, ne humani generis aduersario instigante, detestandam paucorum quorumdam perfidiam proiectamque impudentiam vllo vmquam tempore imitandam statuatis, qui obliti promissorum, ac violata fide, qua se atque operam suam Deo, ac Romanæ Ecclesiæ addixerant ad miserrimas voluptatum illecebras, & ad secularia desideria, elusa quam in Seminarijs concitauerant spe, turpissime sese conuerterunt. A cuius sane infamiæ periculo ac suspicione, quo longius abesse vos certo scimus, eo impensius etiam vnumquemque vestrum diligimus, hunc ipsum amorem libentissimo officio, ac re ipsa restaturi, quotiescumque vestra studia, ploque conatus iuuandi aliqua sese obtulerit occasio.

Dei auxilium implorandum ab ipsis Alumnis. §. 2. Ceterum quoniam ea est humanarum virium imbecillitas, vt plane infirmi simus ad omnia, nisi diuina in primis ope fulciamur, propterea quo munitiora vobis præsidia compareris, vehementer cupimus, atque vos etiam in Domino valde hortamur, vt aliquot dies, eos nimirum, qui vobis a Moderatoribus præscribentur, in ea cogitatione impendatis, ex qua cognitæ vobis, ac perspectę reddantur causæ, ob quas in hanc lucem vos Deus produxerit, quantam ad felicitatem creauerit, quid perpetua Moderatorum, sub quorum disciplina degitis, de pietate ac virtutibus vestris cura & sollicitudo a vobis exposcat, vt deinceps peccatis omnibus expiatis, & nos, & reliquam Christianam rem apud Dominum Deum iuuetis.

Et quomodo. §. 3. Propterea hebdomada ea, quam Præfecti eorumdem Seminariorum, vel Collegiorum, & Scholarum semel acceptis hisce nostris literis, aut saltem, si quod per eos dies impedimenti acciderit proxima hebdomada tribus diebus, quarta scilicet & sexta feria, ac Sabbato ieiunetis, & facta sacramentali confessione, die Dominico dictum Sabbati diem proxime subsequente, vel alio dictæ sequentis hebdomadæ die, arbitrio Confessarij, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum deuote percipiatis. Interea vero pro sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, hæresum extirpatione, Catholicorum Principum concordia, pace, tranquillitate, salute, Deum orgetis, eiusdem quoque gratiæ præsidium nobis imploretis, postuletisque ab eius bonitate, vt dignetur suo Sanctissimo Spiritu, in tot, tamque grauibus curis infirmitatem nostram adiuuare, operarios quamplurimos, & tanto ministerio dignos in vineam suam mittere. Qui autem vel propter corporis infirmitatem, vel propter aliud quoduis impedimentum, superius expressa facere tunc temporis nequiuerint, Confessarij arbitrio ea ipsa in aliud, proximum tamen tempus, differre valeant.

Indulgentiarum elargitio proponitur. §. 4. Quæ omnia, vt eo libentius præstare studeatis, quo vberius spiritualibus muneribus, & gratijs animas vestras refectas esse cognoueritis, de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, Vobis omnibus, & singulis prædictis, qui præmissa adimpleueritis, plenissimam peccatorum vestrorum indulgentiam, veniam, & remissionem tenore præsentium damus, concedimus, & elargimur. Qua indulgentia frui volumus, Catholica Seminaria omnia, siue ab Episcopis, siue a Principibus sæcularibus instituta, egentium etiam studiosorum domos, siue huius sanctę Sedis, siue aliorum Catholicorum benignitate, atque eleemosynis sustententur, horumque item Seminariorum, domorumque Præfectos, ac Ministros omnes, eos etiam, quorum hactenus opibus atque eleemosynis sustentari consueuerint, ijs scilicet, quas præscripsimus, rebus peractis, ea hebdomada, aut proxima, vt dictum est, qua huius nostræ concessionis literæ ad eos peruenerint.

Fides exemplorum huius bullæ. §. 5. Quia vero difficile esset has ipsas nostras literas ad eos omnes ad quos pertinent deferri, volumus, vt earum exemplis etiam impressis Notarij publici manu subscriptis, & personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ sigillo consignatis, eadem omnino fides adhibeatur, quæ his ipsis literis, si ad eos perlatæ essent, tribueretur.

D. P. An. 1. 23. Iunij. Datum Romæ in Monte Quirinali, sub Annulo Piscatoris, die 23. Iunij, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Pontificatus nostri anno 1.

X. De bono regimine, rectaq. administratione bonorum & redditum cuiusque Communitatis locorum ditionis S. R. E. & institutione Congregationis Cardinalium ad cognitionem grauaminum, ac litium earumdem Communitatum.

Hæc bulla est confirmata, & iurisdictio Cardinalium huius Congregationis ampliata, non tamen quoad pœnas ma efficiorum, a Paulo V. in const. 38. Cupientes.

De nullitate quarumdam obligationum istarum Communitatum, vide sup. in const. 18. Pij IV. Quia non solum. fol. 22. & Six. V. constitut. 42. Inter varias, fol.   vbi etiam alia continentur. Et circa exemptiones, de quibus agitur in hac bulla, quæ prætenduntur contra Communitates, vide etiam infra Pauli V. const. ij. In maximis.

CLEMENS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1592. *Causa huius Reformat.* PRo commissa nobis a Domino Sanctæ Romanę Ecclesiæ, eique etiam in temporalibus subiectarum ciuitatum, & Populorum tutela, paternaque erga nostros subditos caritate, præcipuo studio tenemur prouidere, vt ad eos pertinentia bona, ea qua decet fide & cura, viriliter & prouide administrentur, præsertim vero tollantur praui abusus, qui in publicum, & commune damnum paulatim irrepunt. Ex quibus, & hactenus graui ære alieno communia illorum bona oppressa, vel ab ipso nostri Pontificatus initio comperimus, & malum hoc, nisi celeriter opportuna remedia adhibeantur quotidie in deterius prolabi videmus. Dum enim pauci sua priuata commoda, & lucra quærunt, atque illicitis modis, quod praue ambiunt aut concupiscunt, consequi affectant, potentiorum aut vulgi gratiam vanis assentationibus aucupantur, suas denique cupiditates explere satagunt, nulla vtilitatis publicæ ratione habita, ærarium

ærarium publicum ipsarum ciuitatum & locorum exhauriunt, grauiusque ære alieno implicant, inanibus pompis & ostentationibus dilapidant.

Tabella expensarum cuiusque Communitatis quolibet anno conficiatur.

§. 1. Quibus malis atque incommodis (quantum nostra vigilantia atque auctoritate, eniti possumus) occurrere cupientes, Hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, & ordinamus, vt in qualibet Ciuitate, Terra, Oppido, Castro, & loco dicti status temporalis Ecclesiastici vniuersi, itaut etiam Bononien. Beneuentan. nostræ Ciuitates sub hac constitutione sint comprehensæ, tabella aut libellus quotannis initio anni conficiatur, in quo sumptus omnes ordinarij, & extraordinarij publicę, vtiles aut necessarij, sint descripti. Et earum quidem, quæ certæ, & ordinariæ sunt, expensarum, certa etiam taxa, & summa exprimatur, quæ vero incertę, & extraordinariæ videbuntur, earum vniuersę summa aliqua annua taxetur, quam toto anni curriculo excedere nequaquam liceat, Sigillatim vero pro rei indigentia, ex vniuersa summa sic taxata, à toto Consilio, cum interuentu Præsidis, Gubernatoris, aut Potestatis, portiones necessariæ infra annum detrahantur.

A Gubernatoribus locorum reuideatur, & approbetur.

§. 2. Eaque Tabella, aut Libellus per Gubernatorem, seu Præsidem Prouinciæ, aut Ciuitatis, & cuiuscumque Terræ, Oppidi, & Castri Prætorem seu Potestatem, singulis annis.

Et hoc primo anno coram Camerario & Thesaurario Papæ.

§. 3. Hac vero prima vice, non solum ab ipsis, sed etiam post eos triginta dies tunc proxime sequentes, à dilectis filijs Sanctæ R.E. Camerario & Thesaurario generali Cameræ Apostolicæ accurate, & diligenter inspiciatur, corrigatur, & approbetur, expunctis inde ijs omnibus impensis, quæ præter, aut contra hanc nostram constitutionem, etiam ex statuto vel consuetudine antiqua fieri solebant, ac retento ipsius Tabellæ seu Libelli exemplo, seu Registro penes Cameram Apostolicam gratis, & absque vllo earumdem Communitatum, seu Vniuersitatum dispendio, statim intra decem dies, ab ipsius receptionis die numerandos, sic reuisa, approbata, & correcta, ad prædictas Communitates, seu Vniuersitates remittatur.

Et gratis ab omnibus officialibus, hæc omnia fiant.

§. 4. Districte autem inhibemus, sub indignationis nostræ, & alijs grauissimis nostro, & successorum nostrorum arbitrio imponendis poenis, ne pro sigillo, vel pro scriptura, carta, atramento, cera, capsula, cordulis, alijsue rebus, ad huiusmodi expeditionem pertinentibus, seu pro labore, aut regalibus, quidpiam, ne minimum quidem obulum, hac de causa prædicti Camerarius, aut Thesaurarius, eorumue Notarij, Tabelliones, Secretarij, Familiares, aut quilibet Officialis vel Minister, exigere, vel etiam sponte oblatum, recipere præsumant, quinimmo volumus, vt sine vlla mora omnia gratis, & prout in Pœnitentiaria Apostolica fieri solet, sine aliqua solutione expediantur, & mittantur. Atque in hoc, Camerarius & Thesaurarius prædicti summo studio inuigilent, & si aliquem ex suis, vel alijs Notarijs, Tabellionibus, Secretarijs, Familiaribus, Officialibus, aut Ministris, vel minimum quicquam recepisse deprehenderint aut cognouerint contra eos, etiam ad priuationis officiorum, & munerum quæ obtinent, inhabilitatisq. ad illa vel alia in posterum obtinenda, exilij perpetui ab Vrbe, & eius districtu, & alijs grauioribus poenis procedant, scituri, si conniuendo aut, tolerando, aut alias quomodolibet receptionum, & exactionum huiusmodi, per se vel alium conscij, aut participes fuerint, se quoque nostrum, & successorum nostrum iudicium, in hac re seuerum, vt præfertur, subituros.

Tabella sic approbata somodo in sua locorum Communitatum & publice asseruetur.

§. 5. Verum eadem Tabella seu Libellus, eiusue exemplum sic correctum, approbatum, & intra decem dies remissum, nedum in ipsarum Communitatum, seu Vniuersitatum Archiuio asseruetur, sed in publico aliquo omnibus patenti ac conspicuo loco, pię foribus Aulæ vbi habetur publicum Consilium, vel vbi ius dicitur, & frequens populi sit concursus, affigatur, & perpetuo retineatur.

Et nihil vltra contenta in Tabella expedatur absq: licentia.

§. 6. Nec liceat in futurum, nisi de expressa Cameræ Apostolicæ, aut si vrgens necessitas moram non patiatur, Gubernatoris aut Præsidis ciuitatum, & locorum, qui statim postea Camerarium, & Thesaurarium generalem prædictos certiores de eo reddere teneantur, licentia, cum interuentu Procuratoris Fiscalis eiusdem loci, causa cognita, etiam similiter gratis concedenda, Tabellæ ipsius seu libelli tenorem, etiam sequentibus annis, immutare aut alterare, neque absque prædicta licentia, etiam in casibus improuisis, inopinatis, aut insolitis, aliquid, vltra contenta in huiusmodi Tabella aut Libello erogare. Quicquid vero vltra præscriptas summas erogatum fuerit, id volumus, vt ab eis quibus exigendi, & soluendi computa, & rationes expensis siue illa, vt dicitur sindicandi cura incumbit, nequaquam ratum habeatur, neque ipsis communibus ærarijs dictorum locorum, aut massis, sed personis singularibus, quæ sumptus ipsos fecerint, expensum feratur, quæ etiam ad illius, tamquam ab eis indebite ablati, restitutionem teneantur.

Officiales Communitatis, de mistis officiis de administratis sindicentur & in dicti decem Gubernatoribus reddant, & per Monti fiscali Communitatis sua tempore exigantur.

§. 7. Id autem quo accuratius seruetur, & earumdem Ciuitatum, Terrarum, ac Populorum vtilitati amplius consulatur, præcipimus, vt quilibet modernus, aut pro tempore existens Gubernator, Præses, aut Potestas, tam ex nunc, seu in ipso primo ingressu, quam deinde statim finito tempore Magistratus per quoscumque Priores, Massarios, Camerarios, aut Officiales gesti, intra decem dies ab ipsis Prioribus, Massarijs, Camerarijs, seu Officialibus, qui magistratu funguntur, aut fungi desinunt, respectiue, plenariam informationem rerum ad publicum regimen & administrationem communem bonorum pertinentium, præcipue vero indicem, & nomina singulorum debitorum cuiuscumque Communitatis seu Vniuersitatis, tam ex supradictis quam ex alijs quibuscumque causis accurate, & singillatim descripta sibi tradi, eaque postmodum cum primum solutionis dies aduenerit, tum si iam aduenerit, intra tres, aut ad summum quatuor menses per Officiales & Magistratus earumdem communitatum seu Vniuersitatum exigi, & in ærarium communitatis seu Vniuersitatis referri.

Quod in fine anni superest detractis expensis Tabellæ in solutione æris alieni vel & c. expendatur.

§. 8. Et si quid in fine anni, deductis expensis in Tabella seu Libello descriptis, supererit, id in extinctionem æris alieni publice contracti, aut si æs alienum nullum sit, vel in Annonam subleuandam, vel pro Monte Pietatis, vel in recuperationem & redemptionum bonorum, & rerum, seu iurium per ipsas Communitates siue Vniuersitates alienatorum, vel denique in aliorum immobilium bonorum emptionem, cum interuentu tamen Gubernatoris seu Potestatis & Procuratoris Fiscalis loci, conuerti curet. Quod si prædictas pecunias in Monte Pietatis deponi contigerit, id ea conditione fiat, vt illas postea quandocumque eædem communitates, & Vniuersitates, inde extrahere, & si eis videbitur in vsus per hanc cõstitutionem permissos erogare valeant.

Fiscus cuiuslibet loci, officiales communitatis, rogat ad reddendas rationes, coram Gubernatore.

§. 9. Fisci vero cuiuslibet loci Procurator petat omnino, coram Syndicis, & Gubernatore, seu Præside aut Potestate intra decem dies ab ijs, qui Magistratu perfuncti sunt, tam de administratione iuxta taxam in Tabella seu Libello præscriptam, quam de alijs supradictis, præsertim nominibus debitorum inexactis, rationes reddi. Et si quid, vel in expensis excessum, vel circa exactionem neglectum, aut per negligentiam vltra tempus prædictum dilatum fuerit, contra eosdem reos, Magistratus, vt præfertur, perfunctos, ad restitutionem debitarum expensarum, necnon ad solutionem de suo proprio debitorum per negligentiam inexactorum, ac vlterius, etiam ad poenarum in hac constitutione contentarum, executionem procedi, quarum pars quarta ipsi Procuratori Fiscali sit applicata.

Gubernator & Fiscus in præmissis negligentes coerceantur.

§. 10. Si vero post huiusmodi decem dies elapsos, Gubernator, aut Potestas in exigendis rationibus, vel in cogendo ad soluendum vel restitutionem, aut in exequendis poenis, siue alias in præmissis negligens fuerit, ad restitutionem & refectionem damni, ex indebitis impensis, vel retardata exactione, communi ærario cuiuslibet loci, illati, etiam de suo proprio integre teneatur. Procurator auté Fiscalis eius Terræ, Oppidi, aut ciuitatis, Generalem cameræ Apostolicæ Procuratorem Fiscalem de huiusmodi negligentia certiorem faciat, siue etiam cuilibet de Populo id denunciare liceat, ac tam in syndicatu per eos ad quos spectat, quam postea per Procuratorem Fiscalem Generalem Cameræ Apostolicæ contra ipsos Gubernatores, & Potestates, siue etiam contra personas, quæ pro ipsis in syndicatu fideiusserint, procedatur, ita vt tam ab eis quam ab ipsis reis principalibus, illatum damnum, inexacta debita, indebitæque expensæ, & quæ in hac constitutione continentur mulctæ, cum simili lucro personis prædictis applicando exigantur. Ac propterea tam ipsi Gubernatores, Pręsides, Potestates, quam Procuratores Fiscales in præmissis culpabiles, officijs per eos obtentis, eo ipso priuati, & ad illa atque alia similia de cetero obtinenda perpetuo inhabiles & incapaces sint, & censeantur.

Gubernatores, & alij officiales gratis omnia faciant.

§. 11. Prælati vero, Gubernatores, & Potestates, eorumque Cancellarij, Secretarij, Tabelliones, aut Ministri, vel familiares, nihil omnino, ne minimum quidem occasione syndicatus huiusmodi, vel pro sententia ferenda, aut pro Tabella seu Libello conficiendo, reuidendo, vel licentia, vt præfertur, concedenda, subscribenda, vel taxa facienda, emolumenti, aut regalium, neque etiam pro mercede aut labore, siue alias, vt præfertur, percipiant, & siquid perceperint, etiam tamquam huius constitutionis violatores, poenas quæ in ea sunt descriptæ, ipso facto incurrant.

Communitates eorum bona non alienet, nec obligent, contra formam bullæ Sixti V. quæ supra fol. vltra hic addita.

§. 12. Ceterum omnibus, & singulis Communitatibus, Vniuersitatibus, & Populis quarumcumque Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, Castrorum, & Locorum Status nostri temporalis Ecclesiastici, earumque Senatui, Consilijs, Adunantijs, & Congregationibus, Magistratibus, & Administratoribus, eorumque singularibus personis, districte interdicimus, & prohibemus, ne quis eorum vel earum, sub quouis prætextu aut causa etiam vrgenti, & necessaria, contra constitutionem fel. recordat. Sixti Papæ Quinti prædecessoris nostri, quæ incipit; Inter varias, & multiplices, quam nos harum serie approbamus, innouamus, & ampliamus, bona, aut iura sua vendat, alienet, hypothecet, aut census super illis imponat, aut pro se, præterquam ex causa locationis tantum ad modicum tempus, & solutionibus non anticipatis, non autem titulo conductionis, nec vllo modo pro alijs obliget, siue ære alieno se obstringat.

Neq. Oratores ad Sedem Apost. absq. licentia transmittat, & ad me talis munus suscipiat contra formam d. bullæ.

§. 13. Neque Legatos seu Oratores, ad nos, & Sedem Apostolicam sumptibus publicis, aut etiam priuatis, & proprijs ipsorum Legatorum, neque etiamsi ipsi sponte id munus suscipere, & de suo proprio impensas subire velint, vmquam mittat, neue sub nomine Agentis, aut negociorum gestoris, vel Procuratoris, alias quam ad necessariam litium prosecutionem in Romana Curia pariter expensis communibus aut priuatis, retinere aut mittere, neue quispiam id munus suscipere, aut obire audeat, nisi habita prius, quoad obligationes, & alienationes, licentia, iuxta prædictæ Sixti prædecessoris Constitutionis tenorem; quo vero ad mittendos Legatos, seu Oratores, a nobis vel pro tempore existente Romano Pontifice, vel ab eo qui consultationibus negociorum Status Ecclesiastici pro tempore præerit dumtaxat in scriptis obtenta,

tenta, sine qua, siquis id munus suscipere ausus fuerit, præter alias per Sixtum prædecessorem inflictas pœnas, etiam officijs per eum obtentis eo ipso priuatus, & ad illa, & alia quæcumq. obtinenda perpetuo inhabilis, & incapax, necnon infamis & ignominia atq. infamia notatus censeatur.

Donare quæ, quã quibusuis personis non præsumãt, nec pro eis aliquid de Cõmunitatis pecunia impendatur.
Cõstitut. bulla 3. Pauli 3. Munera sup. fol. 393. lib. 5

§. 14. Ad hæc, prohibemus pariter ne prædictæ Communitates, Vniuersitates, earumue Collegia, Senatus, Adunantiæ, Congregationes, Magistratus, Officiales, aut singulares personæ vllo modo præsumant, ex fructibus, redditibus, & prouentibus, collectis vel cõtributionibus, certis vel incertis, ordinarijs seu extraordinarijs, eorum ærarij, seu massæ communis, siue ex pecunijs, etiam priuatis, & particularibus singulorum ciuium per viam voluntariæ collectæ, seu contributionis in commune congestis, etiam cuiusuis statuti seu consuetudinis, aut verius corruptelæ prætextu, ex quauis causa etiam solita, & rationabili, munera aut dona quæcumque cuius Legato, Vicelegato, Gubernatori, Protectori, Viceprotectori, Præsidi, Officiali, aut personæ, etiam quauis, tam ecclesiastica, etiam Pontificali, aut alia maiori, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalatus, quam mundana dignitate fulgenti, seu illius consanguineis, affinibus, familiaribus, aut ministris, mittere, tradere, aut largiri, aut in alicuius etiam Legati, Vicelegati, Gubernatoris, Præsidis, Benefactoris, aut Protectoris honorem, etiam occasione hospitij, aut transitus vel primi ingressus, aut beneficiorum acceptorum memoriam gratique animi testificationem, pro construendis, ornandis, aut erigendis perpetuo, vel ad tempus Portis, Arcubus, Trophæis, Porticibus, Mœnibus, aut alijs monumentis, seu pro prædictis personis, quauis dignitate vel auctoritate fungentibus, honorifice, laute, opipare excipiendis, seu pro quibuluis conuiuijs aut hospitijs, etiam moderatis, eisdem aut cuiuis alteri, quacumque occasione vel causa exhibendis, aut pro personis quæ illos comitentur, aut illis ministrent, vel obuiam procedant preciosis vestibus induendis vllas pecunias erogare.

Salariaq. officialibus, & emolumenta studentium, dotes puellarũ augere, aut alijs prætextu quæ quæ ultra à Tabellã expendantur valeat, usq. &c.

§. 15. Vel pro congiarijs, missilibus, aut muneribus publicis, seu etiam cibarijs, esculentis, & poculentis, epulis comessationibus aut compotationibus, Populo, aut Magistratibus vel Officialibus vltra eorum salaria, & emolumenta, de iure vel ex laudabili consuetudine debita, largiendis, seu pro præstandis pueris vel adolescẽtibus studiorum causa, alimentis vel dotibus puellarum non egentium augendis, aut pro exhibendis spectaculis, etiam pijs, & intra Ecclesias vel extra eas, in quibusuis publicis aut priuatis, sacris aut prophanis locis, etiam vbi Sanctorum, & Sanctarum vita, aut res pie gestæ Populis spectandæ proponuntur, siue etiam piorum operum, & caritatis seu eleemosynæ prætextu, aut alias in prædictis seu alijs rebus superuacaneis in dicto Libello seu Tabella non contentis, sed ad pompam, & ostentationem aut ad oblectationem, vel paucorum lucrum, & priuata commoda quomodolibet pertinentibus, sumptus aut impensas aliquas facere, nisi re ipsa pro diuino cultu, & veris CHRISTI pauperum indigentijs, de consilio, & consensu loci Ordinarij, subleuandis, aut pro ijs tantum pijs ludis publicis, qui ex inueterato vsu permittuntur, & in prædicta Tabella seu Libello exprimentur, taxam à Gubernatore seu Præside, aut Potestate ipsius Prouinciæ, Ciuitatis, aut Loci cui subsunt præfigendam, quæ in supradicto Libello, seu Tabella comprehensa erit, non excedentibus, sumptus huiusmodi fiant.

Litigãtes cũ Communitatibus, vel earũ debitores, aut bonorum occupatores, & qui rationẽ administrationis nõ reddiderant, ad publica officia non admittantur.

§. 16. Prohibemus insuper ne quicumque Ciues, Oppidani, aut Incolæ, qui suæ Communitatis aut Vniuersitatis bonorum detentores, vsurpatores, occupatores fuerint, quiue contra ipsas Communitates litem aliquam, seu controuersiam habuerint, quæ ad hũc effectum per solam vnicam citationem cœpta & inchoata censeatur, eadem lite seu controuersia durante, necnon qui eiusdem suæ Communitatis, siue Vniuersitatis debitores ex quacumque causa extiterint, earumue bona aut pecunias administrauerint, antequam id quod debent integre persoluerint, seu rationes administrationis reddiderint, cum eius residui, in quo debitores remanserint, reali restitutione, ad obtinendos, gerendos aut exercendos aliquos in ea Ciuitate, Prouincia, Oppido, Terra, Castro, aut Loco, Magistratus aut munera quæcumque, vel officia publica, vllo modo eligantur vel admittantur. Et si de facto electi, admissiue fuerint. Electio, & admissio irrita sit, & nulla, & tam ipsi quam eligentes siue admittentes, necnon Gubernatores, Præsides, & Potestates qui id permiserint, vel etiam exactam super his inquirendis, & prohibendis diligentiam, prout eos teneri volumus, & decernimus, non adhibuerint, pœnis in hac constitutione contra illius transgressores inflictis plectantur.

Locationes vel affictus Communitatũ fiant, cũ idonea fideiussione, & cum pacto prohibitiuo cuiuscumq. defalcationis.

§. 17. Porro locationes seu affictus, tam vectigalium, quæ gabellæ aut datia dicuntur, quam aliorum quorumcumque redditruum prouentuum, iurium, & emolumentorum, ad commune ipsarum Ciuitatum, & locorum ærarium quomodolibet spectantium, statuimus, & iubemus omnino seruatis seruandis atque adhibitis solemnitatibus quæ de iure, aut cuiuslibet loci statuto, vel consuetudine requiruntur, cum personis fide, & facultatibus idoneis quæ idoneas pariter in publico consilio approbatas cautiones præstent, iniri, & contrahi debere. In quibus sane locationibus seu affictibus, ea semper conditio, & pactio addatur, vt ipsæ Communitates, siue Vniuersitates ab omni prorsus detractione, seu remissione, & vt vulgo dicitur defalcatione, ex quocumque ac inopinato, & insolitissimo belli, incursus militum, depopulationis agrorum, direptionis aut siccitatis, alluuionis, grandinis, tempestatis, incendij, aut alio quouis maxime fortuito casu, atque ex quouis capite, ac etiá legitima, & vrgenti amissionis aut diminutionis fructuum, etiam omnium, vel maioris partis, aut sterilitatis, vel alia quauis causa cogitata vel incogitata, cogitabili, vel incogitabili, sint prorsus immunes, nec ad id cogi possint etiamsi de iure tenerentur, sed integre semper responsiones & præstationes seu pensiones annuæ, absque vlla diminutione per ipsos conductores eis solui debeant, & quamuis pactum huiusmodi forsan in contractibus omissum fuerit, nihilominus vigore presentium literarum tacite inesse, & subintelligi debere, perinde ac si id ipsum inter contrahentes expresse cautum, & conuentum fuisset: Sublata omnibus Iudicibus, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Card. ac sacri Palatij Apostolici Auditoribus aliter iudicandi & interpretandi facultate.

Depositarij Cõmunitatũ non admittãtur ad officiũ antequã præstent idoneã fideiussionẽ.

§. 18. Depositarios quoque pecuniarum, & introituum communis ærarij cuiuslibet Communitatis, siue Vniuersitatis, non aliter eligi deputari, aut admitti volumus, nisi priusquam id munus assumãt, idoneam, arbitrio Gubernatoris, Præsidis, aut Potestatis cautionem præstent. Alioquin tam ipsas locationes, affictus, seu appaltus, quam Depositariorum deputationes siue electiones aut admissiones, cum omnibus inde secutis, etiam obligationes in forma Cameræ Apostolicæ, iuramento, aut instrumento publico vallatas, irritas, & nullas censeri. Et nihilominus Magistratus seu officiales, qui contractus ipsos inierint, Depositarios admiserint, vel in publico consilio assensum dederint, vna cum ceteris consentientibus, pariter pœnis in hac constitutione expressis teneri decernimus, & declaramus.

Exemptiones quæcumque Communitatibus concessæ reuocantur, & in futurũ concedi prohibentur. Causæ mouendæ super exemptionibus more regiæ d. Card. deputatis cognoscantur vt mox infra.

§. 19. Præterea auctoritate Apostolica tenore earumdẽ præsentium reuocamus, irritamus & annullamus, omnes, & quascumque exemptiones, immunitates, remissiones, condonationes iurium atque onerum, realium, & personalium aut mixtorum, Cameræ Apostolicæ, seu eorum communi ærario debitorum, aut vectigalium, gabellarum, datiorum, portoriorum, dohanarum, collectarum, subsidiorum, contributionum, cuiuis particulari personæ pro rata illos quomodolibet tangenti, siue præsidijs, aut bonis per eas possessis, per quascumque Communitates seu Vniuersitates, ex quauis causa etiam legitima, & de iure debita seu permissa, qualis est ob numerum duodecim filiorum, & quacumque occasione, etiam sub prætextu tituli onerosi, & contractus vltro citroque obligatorij, etiam publico consilio, & communi omnium consensu, perpetuo vel ad tempus concessas, etiamsi id sine vllo Cameræ Apostolicæ damno aut præiudicio factum fuerit, ratamq. ipsam eædem Communitates, & Vniuersitates in se susceperint.

Decretum irritans.

§. 20. Districtius inhibentes, ne quid tale in posterum concedere aut attentare præsumant, ac reuocantes ex nunc in irritum quicquid circa omnia & singula præmissa, præter aut contra hæc nostra interdicta, prohibitiones, statuta, ordinationes, iussa, voluntates, decreta, mandata, aut præcepta, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrauenientes in prædictis pœnas hic descriptas incurrunt.

§. 21. Quod si quis coniunctim cum ceteris, seu diuisim, nostrarum huiusmodi prohibitionum, statutorum, ordinationum, iussionum, decretorum, mandatorum, voluntatum aut præceptorum, violator seu transgressor extiterit, statuimus, vt præter superius expressam restitutionem aut solutionem, seu damni refectionem, ij, qui præeminentia, aut gradu aliquo ceteris superiores fuerint, nisi pro viribus, id quod contra hanc constitutionem attentatum gestumue est, impedire tentauerint, suumque assensum omnino constanter denegauerint, omnibus, & singulis per eos obtentis dignitatibus, gradibus, muneribus, officijs, & Magistratibus, eo ipso priuati, ac tam ipsi quam alij inferiores, qui id suaserint, procurauerint, petierint, proposuerint, aut ipsimet fecerint, vel ab alijs fieri iusserint. ad illa, & alia, similia vel dissimilia in futurum obtinenda, inhabiles perpetuo, & incapaces, ac perpetua infamia, & ignominia notari, & singuli eorum si soluendo fuerint, vltra prædictam restitutionem, ad duplum eius damni quod communi massæ seu mẽsæ illatũ fuerit, de suo reficiendum obligati existant, sin minus, pœna exilij aut carceris saltem triẽnalis plectantur. Alij vero qui solũmodo consensum, tacite vel expresse præstiterint, si soluendo fuerint, tantumdem pecuniarum quantum erogatum extiterit, de suo persoluant, sin autem id propter inopiam præstare nequiuerint, pœna aliqua corporis afflictiua, Superiorum arbitrio puniantur, eiusmodi mulctarum quarta pars inter eos diuidatur, qui quantum in eis fuerit, contradixerint, seque opposuerint, vel post consensum præstitum, erroris pœnitentes, Superioribus id primi denunciauerint.

Contra quos extenditur Bonifacij VIII. const. 2. supra fol. 255. lib. 2 & Gregorij XIII const. 24 fol. 295. lib. 2

§. 22. Sed & constitutiones piæ memoriæ Bonifacij Octaui, & Gregorij Decimitertij Rom. Pontif. prædecessorum nostrorum contra paciscentes, promittentes, dantes aut recipientes quicquam paruum vel magnum, pro gratia vel iustitia pro se vel alijs obtinenda, & contra complices vel dantes in præmissis auxilium, consilium vel fauorem, cum omnibus in eis contentis pœnis, censuris, & extensionibus, quæ supradictis aggrauatæ, & additæ, non autem per eas imminutæ aut immutatæ censeantur harum serie approbamus, & innouamus, ac ad omnes superius expressas personas, etiam speciali nota dignas, quæ contra vltimo dictas constitutiones in quibusuis casibus per eas expressis, dando, recipiendo, promittendo, paciscendo, consentiendo, aut permittendo, non solum apud Sedem Apostolicam, sed in quibusuis Tribunalibus, & eorum quibuscumque Iudicibus, etiam laicis Almæ Vrbis ac tam

in Romana Curia quam extra eam, in quibuslibet temporali ditioni nostræ, mediate vel immediate subiectis, Prouincijs, Ciuitatibus, Oppidis, Terris, & locis deliquerint, per easdem præsentes extendimus, & ampliamus, pœnis alijs, à iure, vel per alias constitutiones Apostolicas, aut propria locorum statuta, vel consuetudines, contra personas aliquid præmissorum committentes, vel omittentes, forsan decretis, vel inflictis, nihilominus in suo robore permansuris.

Executio huius constitutionis ab omnibus obseruatur.

§. 23. Quocirca vniuersis, & singulis modernis, & pro tempore existentibus eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, Thesaurario generali, necnon Legatis, Vicelegatis, Præsidibus, Gubernatoribus, Potestatibus, ac Prioribus, Massarijs, Magistratibus, & Officialibus, ceterisque ad quos spectat, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli, quantum ad eos pertinet, curent omni studio, diligentia, auctoritate, & vigilantia, præsentem constitutionem firmiter & inuiolate obseruari. Et contra inobedientes vel transgressores, condignis pœnis animaduerti.

Debitores q. Communitatum manu regia, ad soluendum compellantur ... Tertium habet ad eadem deputatos ...

§. 24. Præcipue vero ipsi Legati, Vicelegati, Præsides, Gubernatores, & Potestates, contra quoscumque Communitatum siue Vniuersitatum debitores, pro exactione integræ summæ, & quantitatis quæ earum communibus ærarijs debetur, & pro tempore debebitur, summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, sine strepitu, & figura iudicij, manu regia, in vim præsentis constitutionis, etiam quauis inhibitione, tam à prædicto Camerario, seu causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditore, quam à quocumque alio Iudice ordinario vel delegato, quauis auctoritate fungente etiam forsan in vim specialis commissionis decreta non obstante, iuris, & facti remedijs opportunis procedant, & omni & quacumque appellatione remota exequantur, eosdem inobedientes, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, per opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Clausulæ derogatoriæ.

§. 25. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictarumque Prouinciarum, Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & Castrorum, iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel ad verbum non inserta, effectus præsentis nostræ constitutionis impediri quomodolibet valeat vel differri. Quæ omnia, quatenus, præmissis in aliquo aduersentur, prorsus tollimus, & abrogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Iussio publicandi hanc constit.

§. 26. Volumus autem, vt præsentes literæ in valuis sancti Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ publicentur, affixis inibi earum exemplis, & dimissis.

Describi d. q. in libris Statutorum, & quotannis in publicis Consilijs legi, & in publico loco teneri.

§. 27. Quodque earum exempla, seu illorum compendia, latino aut vulgari sermone conscripta, in libris quorumcumque Statutorum prædictarum Communitatum, & Vniuersitatum inserantur, & saltem bis quotannis, in publicis, & maioribus consilijs siue adunantijs cuiusque Communitatis siue Vniuersitatis, alta & intelligibili voce legantur, atque in publico etiam aliquo omnibus patenti loco vbi frequenter Ciues aut Oppidani conuenire soleant, perpetuo affixum retineatur, adeo vt si contingat exempla huiusmodi inde amoueri aut lacerari, seu temporis diuturnitate consumi, debeant omnino Priores, Massarij, Cancellarij, siue alij earumdem Communitatum siue Vniuersitatum Officiales, sub priuationis officiorum obtentorum, & inhabilitatis ad illa vel alia postmodum obtinenda, & alijs etiam grauioribus corporis afflictiuis pœnis, ipso facto incurren. curare, vt statim eadem exempla renouentur, & denuo affigantur, & si id commode fieri poterit in marmoreo aliquo lapide ad perpetuam memoriam insculpantur.

Gubernatores alijq. Officiales, antequam admittantur ad Officium, hanc constit. obseruare iurent.

§. 28. Demum à singulis Legatis, Vicelegatis, Præsidibus Gubernatoribus, Potestatibus, necnon Communitatum seu Vniuersitatum Prioribus, Massarijs Cancellarijs, aut quocumque nomine nuncupatis Officialibus, initio Magistratus, antequam ad illum exercendum admittantur, super earumdem præsentium literarum obseruatione iusiurandum solemne publice præstetur.

Omnes hac constitut. liget post publicationem in Rom. Curia.

§. 29. Et nihilominus post triginta dies a die publicationis, vt præfertur, in Rom. Cur. faciendæ, vnumquemq. perinde arctent & afficiant, ac si cuique personaliter intimatæ, & per eos iuratæ fuissent.

Transumptorum fides.

§. 30. Quodque earum transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo &c.

Dat. Rom. die 15. Aug.

Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, decimooctauo Kal. Septembris, Pont. nostri Anno primo.

Publicatio.

Anno a Natiuitate D.N. Iesu Christi 1592. indictione 5. die vero 21. mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N. Domini Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Anno eius 1. Supradictæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas Basilicarum Sanctorum Petri, & Ioannis Lateranen. de Vrbe, necnon in acie Campi Floræ, & ad valuas Cancell. Apost. lice per nos Iosephum Spadam, & Paschasium ... Sanctissimorum præl.buts S. D. N. Papæ Curs.

Franciscus Baron Mag. Curs.

Sequitur deputatio Cardinalium ad cognitionem causarum ipsarum Communitatum.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilectis filijs nostris Antonio Mariæ, S. Mariæ de Pace, Saluiato, ac Mariano SS. Marcellini, & Petri titulorum presbyteris, de Camerino, & Alexandro S. Laurentij in Damaso, Diacono Cardinalibus Montalto nuncupatis.

Prætensiones debitorum Communitatum ... tedellarum.

CVm per constitutionem nuper à nobis editam super bono regimine, & administratione redituum Communitatum, & Vniuersitatum ditionis temporalis ecclesiasticæ vniuersæ, inter alia præceperimus, vt cuncti earum debitores, ad soluendum id quod debent, per earum Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Præsides, aut Potestates, omnibus opportunis iuris, & facti remedijs quamprimum omnino compellantur. Multi autem ex ipsis debitoribus prætendant se non teneri, nec debita ipsa liquida esse, & à mandatis seu sententijs per prædictos Iudices relaxatis, ad nos & Sedem Apostolicam appellantes seu de nullitate dicentes, petant executionem huiusmodi tamdiu suspendi, donec de iustitia appellationum cognoscatur. Alij eum id quod debent tergiuersatione aliqua nequeunt denegare, executionem saltem varijs artibus eludere satagunt, & ne bona sua hastæ subijciantur, diuersa impedimenta excogitent. Proinde nos volentes eorum quidem, quibus minus iuste molestiæ inferuntur, indemnitati consulere, ijs contra, qui sub prætextu friuolæ appellationis, aut alias quoquo modo debitas solutiones retardare conantur, omnem fraudis viam præcludere.

Iurisdict. Card. deputatis ad cognoscendas causas appellationum & grauaminum debitorum Communitatum, exemptionumq. validitatis.

Defalcationum et remissionum &c.

Ampliauit & postea declarauit hanc iurisdictionem S. D. N. ... sup. in rubr.

§. 1. Circumspectioni vestræ, aut duobus saltem ex vobis coniunctim procedentibus, priuatiue quoad omnes, & quoscumq. alios Iudices ordinarios vel delegatos, quauis dignitate & auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, Vicecamerarium, Thesaurarium generalem, Cameram Apostolicam, eiusque causarum generalem Auditorem, aut Præsidentes clericos, ac Palatij Apostolici causarum Auditores, ac etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & Legatos etiam de latere, tam in Romana Curia quam extra eam iurisdictionem exercentes, omnes, & quascumque causas appellationum, reclamationum, recursuum, nullitatum, seu notoriæ iniustitiæ, necnon reuisionis etiam prætextu cuiusuis erroris, etiam calculi, aut reductionis, ad arbitrium boni viri, ac restitutionis in integrum, tam super præmissis quam super validitatibus, & inualiditatibus quarumcumque exemptionum, vel immunitatum, quibusuis personis per easdem Communitates, seu Vniuersitates, siue etiam auctoritate Apostolica, & per nos seu prædecessores nostros concessarum, & an sint admittendæ necne, ac super prætensis remissionibus, seu defalcationibus solutionum eisdem Communitatibus debitarum, ob quoscumque in dicta constitutione expressos vel non expressos fortuitos casus, vel ex quocumque alia causa, casu, culpa vel facto cuiuscumq. personæ, aut alias ad instantiam quarumcumque personarum, quæ ipsis Communitatibus, seu Vniuersitatibus aliquid debent vel debeant, prætenditur, aut quippiam ex præmissis petunt, tam laicorum quam clericorum, cuiuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, conditionis vel præeminentiæ existentium, etiam Cardinalatus honore fulgentium, etiam si vniuersitates, Societates, Congregationes, Collegia, ac tam virorum quam Mulierum Monasteria, Hospitalia, Ecclesiæ aut loca pia, quocumque priuilegio, immunitate vel exemptione suffulta existerint, siue etiam vice versa ad ipsarum Communitatum, seu Vniuersitatum instantiam, contra prædictos vel alios quoscumque, aut inter ipsasmet Communitates inuicem, occasione cuiusuis laudi arbitramenti, sententiæ, decreti aut mandati, per prædictos Gubernatores, Potestates, aut Præsides, vel Legatos aut quoscumque alios Iudices seu Commissarios, etiam ad id delegatos vel subdelegatos, aut arbitros vel arbitratores in vim constitutionis nostræ prædictæ, seu alias quomodolibet lati aut relaxati, motas, aut mouendas, cum illarum dependentijs, emergentibus, incidentibus, annexis & connexis, summarie simpliciter & de plano, sine strepitu & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, etiam terminis substantialibus non seruatis, manu regia audiendi, cognoscendi, & fine debito terminandi, ac superius expressis, & alijs quibusuis Iudicibus, & personis quoties opus fuerit, sub censuris & pœnis arbitrio vestro infligendis, moderandis, & applicandis, inhibendi, siue inhibitiones, quascumque ab eis editas, etiam vigore quarumcumque commissionum Apostolicarum non tamen manu nostra signatarum moderandi aut reuocandi, & prout iustum vobis videbitur, mandata quæcumque necessaria & opportuna decernendi, relaxandi, & omni & quacumq. appellatione, reclamatione, & recursu omnino posthabitis exequendi, plenam & liberam facultatem & potestatem, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & impartimur.

Cogendique consanguinei debitorum, ad redimenda eorum bona.

§. 2. Præterea cum sæpenumero contingat debitas executiones mandatorum in fauorem earumdem Communitatum relaxatorum, ea specie eludi quod non reperiatur, qui bona debitorum auctioni subiecta emere velit, eidem circumspectioni vestræ per præsentes committimus, & mandamus, vt tam causis huiusmodi per vos cognitis, quam etiam non cognitis, eorum contra quos de prædictorum Iudicum, seu vestro mandato, occasione prædictæ nostræ constitutionis executio aliqua facienda erit, bona venum, & auctioni subijci, & si intra breuem terminum nemo qui illa emat, repertus fuerit, consanguineos, & affines proximiori gradu coniunctos, ad illa emenda cogi, prius in bonis ex crimine & delicto confiscatis, & publicatis, ad instantiam Procuratoris Fisci fieri iniet, ceteraque omnia in præmissis & circa ea, necessaria, & quomodolibet

bei opportuna decernere, mandare, & exequi, etiam omni, & quacumque appellatione, reclamatione, & recursu penitus remotis, vel inhibitione superius expressorum, vel aliorum quorumcumque, vel litis pendentia non obstante, auctoritate nostra curetis, super quo etiam plenam eisdem Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Præsidibus, & Potestatibus facultatem tribuatis.

Clausula derogatoria.

§. 3. Non obstantibus præmissis, ac etiam alijs omnibus, quæ in constitutione nostra prædicta voluimus non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. Rom. A. 1. die 30. Octob.

Dat. Romę apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 30. Octob. 1592. Pont. nostri Anno 1.

Publicatio.

Anno a Natiuitate D. N. Iesu Christi 1592. indictione 5. die vero 5. mensis Nouembris Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Clementis diuina prouidentia Papę VIII. Anno eius 1. Supradictę literę affixę, & publicatę fuerunt ad Valuas Basilicarum Sanctorum Petri, & Ioannis Lateranen. de Vrbe, necnon in acie Campi Florę, & ad valuas Cancell. Apostolicę per nos Io. Baptistam Bagni, & Franciscum Baroni prelibati S. D. N. Papę Curs.

Hieronymus Lutius Mag. Curs.

XI. Confirmatio, declaratio, & extensio Constitutionum Apostolicarum, & Concilij Tridentini, contra pugnantes in Duello publice, vel priuatim. Mittentesq. scribentes, aut diuulgantes chartulas prouocatorias, aut scripta, quæ dicuntur Manifesta, eorumq. complices, & fautores.

Duellorum prohibitionem in Statu Ecclesiastico primum edidit Iulius II. in const. 19. Regis. supra 476. & deinde Leo X. in const. 31. Quam D. . . . 441. Sed generalem prohibitionem primo promulgauit Pius IV. in constit. 21. Ea quę. fol. 24. ac postea Concil. Trident. sess. 25. cap. 19. & postremo ante hunc Pontificem ampliauit Gregorius XIII. in const. 78. Ad tollendum. col 24.

Edita A. D. 1592.

CLEMENS EPISCOPVS, *Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Proœmium.

ILlius vices, licet immeriti gerentes, qui vt animas suorum fidelium à peccato, & diaboli laqueis liberaret, e cœlo descendens, humana carne assumpta, ne proprio quidem suo pretiosissimo sanguini pepercit, sed se ipsum in Ara Crucis immaculatam hostiam æterno Patri offerre voluit, in hanc præcipue curam summo studio incumbimus, vt easdem animas inæstimabili pretio redemptas aduersus Sathanæ fraudes, quantum in nobis est, illæsas præseruemus, præsertim vero totis viribus nobis a Domino traditis exterminemus exitialia quædam, atque enormia peccata, quibus diuina Maiestas grauius offenditur, quæque eodem fabricante humani generis hoste, inuenta atque introducta sunt, vt ex cruenta corporum morte animarum etiam simul interitus, ac pernicies sequatur.

Pius IV. contra vtriq. duellantes, & ad illa permittentes, vel auxiliantes pœnas imposuit, in sua const. cit. in prin.

§. 1. Recte siquidem, & salubriter fel. record. Pius Papa Quartus prædecessor noster, post alios complures suos nostrosq; prædecessores, qui detestandum diuina, naturalique lege, ac sacris canonibus damnatum duellorum abusum, suis etiam constitutionibus seuere prohibuerant, grauesque pœnas contra quoscumque temporali ditioni S. R. E. mediate vel immediate subiectos eius criminis quomodolibet reos, vel participes indixerant, cupiens non solum in terris prædictis, sed alias vbilibet animarum periculis obuiare, Principes, ac Domicellos permittentes in suis Dominijs id patrari, ac etiam extra Terras, & Loca ditioni Ecclesiasticæ subiecta, huiusmodi duella seu singularia certamina, aut diffidationes desuper facientes, ac ad id inuitantes, prouocantes, auxilium, consilium, vel fauorem dantes, illisq. astantes, & intercessantes, necnon chartas desuper subscribentes aut publicantes, seu de illis se intromittentes singulos, Imperatore, ac Regibus inferiores, maioris excommunicationis, ac (si Ecclesiastici fuerint) vltra eam, etiam priuationis omnium dignitatum, beneficiorum, & officiorum ecclesiasticorum, inhabilitatisque ad illa, & alia in posterum obtinenda, pœnis subiacere, easque incurrere voluit, a quibus nonnisi à Romano Pontifice absolui possint.

Concil. Trid. sess. 25. c. 19. Principibus duella permittentib. pugnantibusq. & alijs graues pœnas imposuit.

§. 2. Sed & postmodum generalis Tridentina Synodus ad exterminandum penitus ex Christiano Orbe hoc malum, statuit, vt Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocumque alio nomine Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso sint excommunicati, ac iurisdictione, & dominio Ciuitatis, Castri, aut loci in quo vel apud quem duellum fieri permiserint, quod ab Ecclesia obtinent, priuati intelligantur, & si feudalia sint, directis dominis statim acquirantur. Qui vero pugnam commiserint, & qui eorum Patrini vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum suorum proscriptionis, ac perpetuæ infamiæ pœnam incurrant, & vt homicidæ iuxta sacros canones puniri debeant. Et si in ipso conflictu decesserint, perpetuo careant ecclesiastica sepultura. Illi etiam qui consilium in causa duelli tam in iure quam facto dederint, aut alia quacumque ratione ad id quemquam suaserint, necnon spectatores, excommunicationis, & perpetuæ maledictionis vinculo teneantur.

Greg. 13. ad duella etiam priuatim commissa extendit pœnas constit. in rub.

§. 3. Quas pœnas nouissime piæ mem. Gregorius Papa XIII. pariter prædecessor noster, extendit aduersus illos etiam omnes, qui non publice, sed priuatim ex condicto, statuto tempore, & in loco conuento monomachiam commisissent, etiam Patrinis, socijsve non vocatis, & loci securitate non habita, & prouocatorijs literis minime præcedentibus, etiam contra locorum dominos, si id (quantum in se fuerit) non prohibuissent, ceterosque supradictos criminis socios, & ex composito spectatores, etiam si pugnam ob aliquod impedimentum non commisissent, si ad locum accessissent pugnaturi, & per eos non stetisset quo minus pugnarent.

Hic modo Pius dictas constit. & Concilium approbat.

§. 4. Verum quia cum magna animi nostri molestia intelleximus adhuc in quibusdam, præsertim transalpinis, ac remotis regionibus, & potissimum vbi bella vigent, castrensi quadam, & militari licentia, seu verius audacia perniciosum hoc scelus inter fideles exerceri, quasi fas sit in solo hostili vbi Christiani nominis, seu Catholicæ fidei hostes tyrannidem exercent, siue hæreses, & schismata impune grassantur, siue inter signa, & castra militaria in caput suorum fratrum impios conuertere mucrones, quos multo salubrius contra Christi aduersarios stringi par esset. Nos nefaria diaboli arma salutari Ecclesiæ gladio ad continendos in officio fideles nobis præcipue ipsius Domini auctoritate tradito retundere, atque à ceruicibus gregis Domini nostræ curæ crediti, quantum (eodem Deo adiutore) omni possumus propulsare cupientes, prædictas omnes Constitutiones, ac Decretum Concilij Tridentini cum omnibus, & singulis in eis contentis censuris, & pœnis, decretis, extensionibus, quarum, & quorum omnium tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, & ad verbum insertis, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus, confirmamus, & innouamus.

Easq. bullas & earum pœnas ad certas personas, & loca hic etiam extendit.

§. 5. Ac insuper auctoritate, & tenore præmissis decernimus, & declaramus, easdem Constitutiones, ac Decretum, locum habere vbique gentium, & terrarum, inter quascumque personas etiam armatas, & in Castris seu propugnaculis militantes, etiam vbi nostrorum, & Sanctæ Rom. Ecclesiæ aut Catholicæ fidei hostium furor impune grassatur, vel in Dominijs per eos occupatis, & detentis. Idem quoque iuris censendũ esse, si publico, & forsan iusto bello indicto, miles aliquis alterum in aduersariorum exercitu militantem, siue alias in hostium Castris præsidijs, aut Terris degentem, priuatas simultates atque inimicitias publicæ causæ intermiscendo, etiam Ducum permissu, ex condicto ad singulare certamen descendat, aut illum prouocet. Necnon ijsdem pœnis, decreto & Constitutionibus teneri eos, inter quos pactiones initæ sint de dirimendo certamine cum primum alteruter vulneratus fuerit, seu sanguinem effuderit, aut certus ictuum numerus vtrinque illatus fuerit. Vel si conuenerint, vt non singuli cum singulis, sed bini, terni aut plures hinc inde pugnent. Et non solum locorum Dominos, sed etiam Magistratus, Præsides, Locumtenentes, aut etiam militum Duces, & Capitaneos in Castris vel extra ea, in alieno, vel hostili solo, vel cum militibus exercitus aduersariorum monomachiam in quocumq. casu per præsentem, vel alias Constitutiones huiusmodi prohibito, permittentes, vel quantum in ipsis est non prohibentes, aut post dimissum crimen, veniam & impunitatem concedentes.

Scripta quoque, etiam ad duellũ quasi præparatoria prohibere.

§. 6. Præterea pari ratione prohibemus omnia, & singula eius generis scripta, Manifesta, seu fides vulgo appellata, quæ etiam sine expressa prouocatione ad certamen, tamen quasi præparatoria quædam ad chartulas, seu libellos prouocatorios, & ad duellum mouendum veluti radices aut semina, vt plurimum lacessendi aliquem ad pugnam, & sustentandæ simultatis, atque inimicitiæ materiam, & occasionem præbent. Dum scilicet in illis per modum Epistolæ, libelli, aut publicæ attestationis, & intimationis, siue per authentica documenta, siue per vnius, pluriumve chirographum, subscriptiones, aut relationes, sub prætextu proprij, vel alieni honoris, & famæ, more militari, atque vt vulgo dicitur, Caualleresco, tuendi aut lædendi, siue ad illatæ, propulsatæue contumeliæ, aut iniuriæ probationem, seu tollendam alicuius suspicionem rei alicuius gestæ ad id pertinentis, vel verborum, aut responsionum series, & ordo narratur, vel ex simili abusu hac de causa aliquid tale adeo firmiter asseritur, aut negatur, vt qui contradixerit, is siue nominatim siue in genere mendacij arguatur, aut mentiri dicatur. Aut ad hunc effectum ex militari etiam consuetudine quæritur, declaratur, aut respondetur, qua mente, aut quo sensu quippiam eiusmodi, quod ad superius expressa spectet gestum dictumue sit. Vel denique offert se quisquam contra certam, vel incertam personam, vel generatim contra quemcumque ad probandum armis, & verificandum etiam inito certamine aliquid ita esse, aut fuisse, vel non fuisse. Necnon qualcumque etiam sine scripto factas talium rerum supradicta quoquomodo concernentium, & ob huiusmodi causas in locis publicis, vel priuatis, vbi hominum multitudo conuenire soleat, denunciationes, narrationes, declarationes, & testificationes. Volentes, eos omnes, & singulos, qui suo, vel alieno nomine, ad effectum de quo superius dictum est, prædicta, vel his similia, multoque magis ad certandum prouocatoria scripta, libellos, epistolas, earumue exempla dictauerint, composuerint, scripserint, miserint, detulerint, diuulgauerint, affixerint, exemplauerint, typis impresserint, subscripserint, intimauerint, vel etiam verbo denunciauerint, siue attestati fuerint. Quiue alijs ad singulare certamen, publice, vel occulte ineundum, vel ad prouocandum aliquem ad pugnam, siue ad huius generis scripta, quæ Manifesta, quæque chartulæ prouocatoriæ appellantur, scribenda, dictanda, mittenda, deferenda, diuulganda, auxilium, consilium, operam, vel fauorem præstiterint, siue id suaserint, aut mandauerint, quiue in præmissis, vel eorum aliquo se quomodolibet immiscuerint, etiam si neque pugna aliqua, nec certamen, aut effectus, nec accessus, aut actus ad pugnam proximus, neque

expressa, & aperta prouocatio subsecuta fuerit, neque scriptiones prædictæ, quæ Manifesta dicuntur in publicum prodierint, aut cuiquam intimatæ extiterint, si per eos non steterit, quo minus publicatio, aut denunciatio fieret, Nihilominus censuris, & pœnis omnibus in præsenti, & alijs prædictis Constitutionibus, & Decreto cõtentis subiacere, tam si superius enumeratis, quam si alijs etiam maioribus Ecclesiasticis, vel mundanis dignitatibus, gradibus, & præeminentijs excellant.

Duellũ duellantes, eorumq. permittentes, fautores &c. excommunicantur, pœna ferit, vltra alias ei inflictas. §. 7. Quinimmo de nouo etiam per præsentes ex parte Omnipotentis DEI Patris, & Filij, & Spiritus sancti, excommunicamus, & anathematizamus, maledicimus, & execramur omnes, & quoscumque, publice, vel priuatim, palam, vel occulte, in quibuscumque locis, modis, & formis, ac casibus sub præsenti nostra, vel alijs prædictis Constitutionibus, ac Decreto comprehensis, singulare certamen (quod Duellum vulgo dicitur) ex composito ineuntes, necnon id scelus suadentes, aut prouocantes, opem, consilium, vel fauorem præstantes equos, arma, & commeatus præbentes, aut comitantes, vel circa chartulas, seu libellos, literas, nuncios, aut quæcumque alia scripta huiusmodi quomodolibet peccantes, huiusque delicti socios de industria spectatores, patrinos, fautores, defensores, quacumque, tam superius expressa, quam alia Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate. Ita vt singulares etiam personæ cuiuslibet Communitatis, Vniuersitatis, Collegij, aut Reipublicæ, quæ huius criminis participes quoquomodo fuerint nequaquã excusentur, sed supradictos omnes eorumq. singulos, ipso facto, absque vlla monitione, Iudicis decreto, aut ministerio, perpetui anathematis, excommunicationis maioris, & maledictionis æternæ mucrone percussos, & damnatos harum serie declaramus, & si in ipso conflictu obierint sepultura Ecclesiastica perpetuo priuatos esse volumus. Ipsas verò Ciuitates, Terras, Oppida, vel Castra, & loca in quorum territorijs id facinus scientibus, & tacite, vel expresse permittentibus, aut tolerantibus Dominis, aut Magistratibus, vel Senatu, aut Populo, admissum fuerit, Ecclesiastico supponimus interdicto, cuius interdicti relaxationem aut excommunicationis absolutionem, ab alio quam à nobis, aut pro tempore existente Romano Pontifice poenitentia, & satisfactione congrue peracta, nisi in mortis articulo constituti, nequeant obtinere, etiam prætextu quarumuis facultatum, & indultorum quibusuis personis, tam Ecclesiasticis cuiuscumq. Ordinis, aut militiæ, status, aut gradus, aut conditionis existentibus, quam laicis, etiam Imperiali, Regali, vel alia mundana præeminentia insignitis, per Sedem Apostolicam in genere, vel in specie concessorum. Quæ omnia, quoad præmissa, nolumus cuiquam in aliquo suffragari. Poenis alijs tam spiritualibus, quam temporalibus contra eos inflictis, nihilominus in suo robore permansuris.

Principes hortatur ad duella exterminãda, & delinquentes puniendum. §. 8. Vniuersos autem, & singulos carissimos in Christo filios nostros Imperatorem, Reges, ac dilectos filios nob. Viros Duces, etiam armorum, & exercituum, Marchiones, ceterosq. Principes Christianos, necnon Dominia, Potentatus, Communitates, & Vniuersitates Ciuitatum, Oppidorum, & Castrorum, illorumque Domicellos, & Dominos temporales, ac etiam Militum, & copiarum, tam equestriũ quam pedestrium Ductores, Tribunos, Præfectos, Capitaneos in quibuscumque etiam Nobis, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ temporali iurisdictioni non subiectis locis constitutas, cuiuscumque gradus præeminentiæ, & nobilitatis existentes hortamur, rogamus, & obtestamur per viscera D.N. IESV CHRISTI, vt eius diuini nominis intuitu pro sua erga eumdem Deum, per quem regnant Reges, & à quo Principatus acceperunt, pietate, atque erga nos, & sanctam hanc Sedem reuerentia, & deuotione, non modo nihil tale in suis Dominijs fieri permittant, nec vllo modo conniueant, sed hoc malum omni studio, diligentia, & auctoritate exterminare totis viribus procurent, contra quoscumque delinquentes, & vt præsertur quomodolibet complices, & participes etiam temporalibus poenis grauissimis animaduertant, & per suos Officiales, & Curiæ Ministros procedi curent, scituri se obsequium Deo pergratum, perq. acceptum præstituros, si quo gladio ad tutelam bonorum, & ad propulsandos perditorum conatus sunt accincti, eumdem ad vindictam huius peccati, & ad sumendas de huiusmodi criminis reis debitas poenas exercuerint, contra verò memores, si in re tam graui male se gesserint, se in districto Dei iudicio rationem in nouissimo die reddituros.

Transumptis huius bullæ credi mãdat. §. 9. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo obsignatis, eadem prorsus fides vbiq. gentium & locorum adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur exhibitis, vel ostensis.

Publicari eã præcipit, & sanctionem pænalē addit. §. 10. Quodq. eædem præsentes in Lateranen. ac Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum, & Cancellariæ Apostolicæ valuis de more publicentur, affixis inibi earum exemplis per aliquem ex Cursoribus nostris, & dimissis, quodq. eadem publicatio, qui in Vrbe sunt, post triduum, qui verò extra eam, & citra montes, post duos menses, vltra montes verò, post quatuor menses omnes quos concernunt, perinde arctet, & afficiat, ac si eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent.

Nulli ergo omnino, &c.

D. P. A. indic. 17. Aug. Dat. Romæ in Monte Quirinali, Anno Incar. Dom. 1592. 16. Kal. Sep. Pont. nostri Anno 1.

Publicatio. *Anno à Natiuitate D. 1592. indictione 5. die vero 2. mensis Septembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Anno 1. Supradictæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Valuis Basilicarum S. Petri in Vaticano Principis Apostolorum, & S. Io. Lateranen. de Vrbe, & Cancell. Apost. ibidem illarum copijs affixis, per me Hieronymum Lutium S.D.N. Papæ Curs.*

Io. Gauce Mag. Curs.

Exemptio Congregationis B. MARIAE Fuliensis, à iurisdictione omnium aliorum Prælatorum Ordinis Cisterciensis Monachorum Sancti Benedicti. XII.

Ampliauit Paulus V. vt indicaui supra in const. 32. Sixti V. Religiosi. fol. qui illius constitutionem approbauit, gratiisque primum decorauit.

CLEMENS PAPA VIII. *Ad futuram rei memoriam.*

Edita An. D. 1592.

Exordium. PAstoralis nostri muneris ratio postulat, vt Religiosorum statui, & profectui, quanto cum Domino possumus, libenter prospiciamus.

Editio statutorũ pro Reformatione huius Congregationis. §. 1. Nuper siquidem per alias nostras literas, dilecto filio Magistro Alexandro de Franciscis, Ordinis Fratrum Prædicatorum Vicario Generali, Theologo, ac familiari nostro, quem pridem Capituli Generalis Congregationis Reformatæ Beatæ MARIAE Fuliensis, Cisterciensis Ordinis, Assessorem deputaueramus, nonnulla statuta rune expressa, pro bono dictæ Congregationis regimine condendi facultatem concessimus, prout in ipsis literis in simili forma Breuis expeditis latius continetur. Qui quidem Magister Alexander, vt accepimus, nonnulla statuta condidit, & alia quædam pro Reformatione, & prospero statu eiusdem Congregationis statuit, & adhuc iuxta facultates illi per nos attributas, Reformationi huiusmodi prudenti solicitudine incumbit.

Exemptio eiusdem à iurisdictione Generalium, & aliorũ Prælatorũ Ord. Cisterc. Aduerte hanc exemptionẽ cõprehendere etiam Moniales huius Congreg. vt sua const. declarat vel Paul. V. die 14. Aug. 1606 ad iamin hos apertam posui. §. 2. Nos autem dictæ Congregationis, illorumq. Abbatum, & Monachorum, vt maiori cum quiete, ac spiritus feruore, iuxta eorum Regularia instituta, Altissimo gratum exhibeant famulatum, statui opportunius prouidere volentes, Motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ac certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Congregationem prædictam Fuliensem, eiusq. Vicarium Generalem, Abbatemq. & Monachos Monasterij Beatæ Mariæ Fuliensis, in quo primum huius Congregationis Regularis Obseruantia, & Reformatio introducta extitit, aliosq. vniuersos eorum Abbates, Monachos, & Religiosos, eorumq. Monasteria, Domos, Conuentus, Grangias, Loca, & bona quæcumq. præsentia, & futura, atque ad ea quomodolibet spectantia, & pertinentia, & quæ deinceps ad ea spectabunt, & pertinebunt, illisq. concedentur, vel ad ea deuoluentur, ab omni superioritate, iurisdictione, gubernio, regimine, administratione, subiectione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione Cistercij, Claræuallensis, & aliorum nunc, & pro tempore existentium Generalium, ac Morimondensis, & aliorum Abbatum, Prælatorum, Superiorum, eiusdem Ordinis Cistercien. quacumque auctoritate fungentium, & functurorum, & quantumuis amplissimis priuilegijs, & facultatibus vtentium, & vsurorum, auctoritate Apostolica tenore præsentium, perpetuo eximimus, & liberamus, ita vt nullam omnino iurisdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictam Congregationem, Abbates, Monachos, Religiosos, Monasteriaq. & Loca atque bona, illius habere, exercere aut prætendere dicti Generales, & alij Abbates, & Prælati Ordinis Cistercien. aliquo tempore possint, minusq. in rebus, & negotijs eiusdem Congregationis aliquo pacto se ingerere, aut immiscere valeant.

Recipitur Cõg. Fuliensis sub Sedis Apost. protectione. §. 3. Ipsamq. Congregationem Fuliensem, eiusq. Vicarium Generalem, necnon Abbates, Monachos, Religiosos, Monasteria, Domos, Loca, res, & bona prædicta, sub immediata Nostra, & Sedis Apostolicæ protectione, regimine, subiectione, gubernatione, obedientia, recipimus, & subijcimus.

Elargitur eis omnia priuilegia Ord. Cist. §. 4. Illis tamen, vt omnibus, & singulis priuilegijs, indultis, facultatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogatiuis, indulgentijs, alijsq. gratijs, tam spiritualibus, quam temporalibus, eidem Ordini Cistercien. in genere, vel in specie quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Apostolicam Sedem, ac Legatos, etiam de Latere, necnon etiam quoscumque Reges, Imperatores, & Principes sæculares concessis, vel in futurum concedendis, æque ac alij dicti Ordinis Cisterciensis Monachi, & Religiosi, sine aliqua prorsus differentia, vti, & gaudere, ac frui libere & licite possint, valeant ac debeant.

Declaratio Monachos huius Cong. nõ teneri ad alia Cister. Ord. instituta. §. 5. Nec propterea ad alia dicti Ordinis Cisterciensis instituta Monachi dictæ Congregationis Fulien. teneantur, vel obligentur, sed tantum Regularem Obseruantiam prædictam, & Constitutiones per nos dictumque Alexandrum declaratas, postquam editæ, & per nos confirmatæ fuerint, seu in posterum per Fratres dictæ Congregationis edendas, & statuendas, ac per nos, & dictam Sedem confirmandas, obseruare teneantur, auctoritate Apostolica, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus, illisq. si opus sit, ea omnia communicamus, & extendimus.

Prohibitio sub virtute sanctæ Obedientiæ, quã sit Abbati Ord. Cister. Generali & alijs ne de super se intromittant. §. 6. Mandantes propterea in virtute sanctæ Obedientiæ, expresseque interdicentes Abbati Cisterciensis Ordinis Generali, ac alijs Abbatibus, & Prælatis supradictis, ne vllo vmquam tempore se in gubernio, regimine, administratione, visitatione, correctione, & Reformatione Congregationis prædictæ, illiusq. Religiosorum, aliquo modo intromittere, ac tam ipsis quam alijs Monachis, & Religiosis eiusdem Ordinis Cistercien. ne in rebus, negotijs, ac statu

prædi-

prædictæ Congregationis, ac illius Religiosorum prædictorum vllatenus se ingerere, aut immiscere, præterquam si ad illam se transtulerint, & in eiusdem Obseruantia permanserint, nec aliquo modo inuicem commisceri, seu huius Congregationis Religiosi ad prædictum Ordinem Cisterciensem transire possint nec debeant, audeantve, seu præsumant, cum dicta Congregatio pro Reformatione dicti Ordinis instituta sit, non autem Ordo prædictus ipsius Congregationis relaxationi, aut impedimento esse debeat.

Claus. præser uatiua. §. 7. Atque decernentes præsentes literas nullo tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut Intentionis nostræ, vel alio quocumq. defectu notari, impugnari, aut alias quomodolibet infringi, retractari, seu inualidari ex quacumq. causa, vel prætextu minime posse, sed semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere.

Clausula sub lata &c. §. 8. Sicq. per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiá causarum Palatij Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, definiri, & interpretari debere, irritumque & inane quicquid secus super his á quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorũ. §. 9. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, etiam nostris, de non tollendo iure quæsito, ac de non concedendis indulgentijs ad instar, ac in vniuersalibus, Prouincialibusq. & Synodalibus Concilijs editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac dicti Ordinis Cistercien. etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini Cistercien. illiusq. Generali, ac alijs prædictis Abbatibus, & Superioribus, sub quibuscumq. verborum formis, & tenoribus, in contrarium præmissorum concessis, ac pluries confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis illorumq. totis tenoribus plena, & ad verbum mentio habenda esset, illis pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. 1. die 4. Sept. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die quarta Sep. millesimo quingentesimo nonagesimosecundo, Pontif. nostri Anno primo.

XIII: Declaratio præcedentiæ Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici, in omnibus actibus, & processionibus, tam publicis, quam priuatis, ante omnes Religiosos, tam Mendicantes, quam non Mendicantes, post Canonicos, & Clericos sæculares, ac antiquos Ordines Monacales.

Ad hæc habes const. 84. Gregorij XIII. Exposcit supra. fol. & aliam Pij V. const. 71. Diuina. fol. 201. Et similem declarationem hic idem Clem. edidit die 16. Martij 1600. contra Fratres Eremitas Ordinis S. Augustini, sed ea prætermissa, hanc posui vt generalem.

Edita A. D. 1592.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Greg. 13 edi dit constitutio ne super præcedentia Fratrũ Mendicantium quæ est sup. fol. Exposcit. INter cetera cordis nostri desiderabilia, id intensis exoptamus affectibus, vt controuersiarum ac litium materia inter personas ecclesiasticas e medio tollatur. Sane nobis nuper innotuit, quod in Regnis Aragonum, Valentiæ, & Cataloniæ, ac tota demum Prouincia Aragoniæ Ordinis Fratrum Prædicatorum, & præsertim in Ciuitate Oriolen. & Oppido Ciuitate nuncupata Alicante, ac loco de Castello della Plana prædicti Regni Valentiæ, nonnullæ lites, causæ, quæstiones, & controuersiæ inter prædictos Fratres ex vna, & alios Mendicantes siue Regulares quoscumq. super præcedentia, ac ritu incedendi in actibus, & processionibus tam publicis, quam priuatis, occasione seu intuitu quarumdem literarum fel. recor. Gregorij Papæ XIII. prædecessoris nostri in forma Breuis, sub die 15. Iulij 1583. quæ incipiunt. Exposcit, collectarum, partibus, ex altera motæ sunt, & moueri seu oriri facile possunt.

Hic modo Põt extinguit lites desuper exortas. §. 1. Nos considerantes, lites, causas, & controuersias huiusmodi, præsertim inter Religiosas personas, quæ relictis Mundi vanitatibus, votum suum in humilitatis spiritu Domino Deo nostro persoluere profitentur, non modicam infundere labem, populoq. scandalum generare, ac in hac Vrbe nostra omnium capite, & vnde in omnia regimen seruari consueuit, eum ritum, & ordinem seruari, quod in actibus, & processionibus, tã publicis, quã priuatis, post Canonicos, & clericos sæculares, & antiquos Ordines Monacales, Fratres Ordinis Prædicatorum huiusmodi primum, digniorem, & honorabiliorẽ locum obtinent, & ceteros alios Fratres Mendicantes, siue alios quoscumque Regulares præcedunt, atque de antiquitate, & præeminentia cuiuslibet Ordinis Fratrum Mendicantium, & aliorum Regularium quorumcumque plenam, & indubitatam notitiam habentes, ac eorum honoris, & iurium conseruationem, ac pacem, & quietem inter eos confouere, & scandala huiusmodi remouere, paterno affectu cupientes, ac statum, litium, & merita causarum huiusmodi, nominaq. & cognomina Iudicum, & collitigantium, & eorum iura, & prætensiones, necnon tenorem literarum dicti Gregorij prædecessoris perinde, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes de venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, super statu Regularium Deputatorum consilio, & nobis attributæ potestatis plenitudine, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, lites, & causas quascumq. tam motas quam mouendas, seu quæstionum, & controuersiarum materias omnes in quibuscumq. instantijs coram quibuscumq. Iudicibus indecisas pendentes, ad nos harum serie aduocamus, & penitus extinguimus, & alijs Mendicantibus siue quibuscumq. alijs Regularibus, super his perpetuum silentium imponimus.

Prædicti iãq. conceditur Fratrib. S. Dominici ante cæteros Mendicantes, & non Mẽdicantes post Canonicos, & Clericos sæculares, & antiquos Ordines Monacales. §. 2. Volumus, & decernimus, in prædictis Regnis Aragonum, Valentiæ, & Cataloniæ, & tota demum Prouincia Aragoniæ, Ordinis Fratrum Prædicatorum, & præsertim in Ciuitate Oriolen. & & Oppido Ciuitate nuncupato Alicante, & loco de Castello della Plana huiusmodi, eum ritum, & ordinem inter Fratres Sancti Dominici prædictos, ac alios Mendicantes, siue alios Regulares quoscumq. cuiusuis Ordinis, vel Religionis existentes seruari debere, qui in hac Vrbe nostra omnium capite seruatur. Videlicet, quod in omnibus actibus, & processionibus, tam publicis, quam priuatis, post Canonicos, & Clericos sæculares, & antiquos Ordines Monacales, siqui incesserint, dicti Fratres Ordinis Prædicatorum primum digniorem, & honorabiliorem locum obtineant, ita vt dicti Fratres Sancti Dominici, immediate post modo dictos subsequantur, post quos omnes alij Regulares, tam Mendicantes, quam non Mendicantes cuiuscumq Ordinis, vel Religionis existant, incedent, & subsequentur, etiamsi Ecclesiæ, Capellæ, Conuentus, Domus, & Loca regularia dictorum Fratrum Prædicatorum in locis prædictis primo instituta, & fundata non fuerint, prout nos id de facto obseruari volumus, & præcipimus.

Et desuper eos molestari prohibet. §. 3. Districte in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis maioris latæ sententiæ eo ipso per contrafacientes incurrendæ poena, omnibus, & singulis quorumcumq. aliorum Ordinum pro tempore Religiosis siue Regularibus, inhibentes, ne de cetero præmissorum occasione Ordinem Fratrum Prædicatorum huiusmodi, illiusq. Fratres pro tempore existentes, molestare, inquietare, perturbare, aut quoquo modo impedire audeant, vel præsumant.

Et ita iudicari præcipit. §. 4. Sicq. per quoscumq. Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, ac definiri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his á quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat. §. 5. Quocirca vniuersis, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filijs Abbatibus, Prioribus, & alijs personis quibuscumq. in dignitate Ecclesiastica constitutis, per præsentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel eorum quilibet per se, vel alium seu alios, vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum Prædicatorum fuerint requisiti, eis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra præmissa omnia obseruari, iuxta præsentium continentiam, & tenorem, contradictores quoslibet, ac rebelles, & præmissis non parentes, per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Obstantia tollit. §. 6. Non obstantibus literis dicti Gregorij prædecessoris, alijsq. præmissis, necnon quibusuis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Conuentuum, Domorum, Locorum, & Ordinum Mendicantium, siue aliorum quorumcumque Regularium huiusmodi, iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, Mendicantibus Fratribus, siue alijs Regularibus quibuscumque, & illorum Superioribus, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, etiam bulla Aurea, Mare magnum, nuncupata contentis, ac Motu simili consistorialiter etiam per modũ legis & statuti perpetui, etiam iteratis vicibus, cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, pro tempore in contrarium forsan reuocantibus, etiamsi in eis caueatur expresse, quod nisi per trinas distinctas literas, cum temporis interuallo competenti, ternis distinctis vicibus, illis quos concernunt, intimandas derogatum esset aut censeatur, concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de eis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse latissime derogamus, contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis credi iubet. §. 7. Volumus autem, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. A. 1. die 25. Sept. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die vigesimaquinta Septembris, millesimo quingentesimo nonagesimosecundo, Pontificatus nostri Anno 1.

De

De reductione Monacorum Ordinis S. Basilij in vnam Congregationem, & sub regimine vnius Abbatis. Et de forma recipiendi Nouitios.

Hoc regimen Abbas exercet etiam quoad Monacos reformatos vt habetur inf. in const. 103. Altissimi, vbi alya ind cabo.

Edita An. D. 1592.

CLEMENS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

QVæ ad restituendos in pristinum decorem, & dignitatem Ordines regulares in Ecclesia DEI a sanctis Patribus institutos, & collapsam in eis disciplinæ præsertim Monasticæ obseruantiam, modis congruis instaurandam, pie ac prouide à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus sancita fuerunt, in eis confirmandis, & innouandis, auctoritatem nostram libenter interponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Gregor. 13. Monacos S. Basilij in vnam Congregationem redusit sub regimine vnius Abbatis vt sup. in eius. const. 52. Benedictus. fol. 326.

§. 1. Quam sane piam cogitationem, Apostolici nostri muneris propiam impensius suscipimus pro salubri directione, & profectu insignis Ordinis sancti Basilij, pro eius reformatione alias fel. rec. Gregorius Papa XIII. prædecessor noster, per suas sub Dat. Kal. Nouemb. Pont. sui Anno Octauo editas literas, primum quidem reductionem Monasteriorum Ordinis prædicti, necnon Priorum, & Monacorum in Congregationem, & Capitulum tunc recens celebratum, eisque indictionem, & præsidentiam, & in eo factas Abbatis Generalis, & alias tunc expressas electiones de Apostolicæ potestatis plenitudine approbauit, & confirmauit, atque inter alia statuit, vt Abbas Generalis pro tempore electus, æque vt alij aliorum Ordinum in Congregationes reductorum, Abbates Generales, & præsidentes, in suis quisque Capitulis, Congregationibus & Ordinibus, de iure, priuilegio, & consuetudine habent, & exercent, habereque, & exercere possunt, plenam, & omnimodam superioritatem, iurisdictionem, & auctoritatem haberet, & exerceret, tam in ea omnia quæ in Italia, & Regnis vtriusq. Siciliæ sunt, quam etiam in alia Prouinciæ Hispaniæ paulo ante per eumdem prædecessorem in Regnis Hispaniarum instituta, & prorsus in cetera quæcumque Monasteria, Domos, & Loca, in eadem prouincia sub regula sancti Basilij eatenus erecta, & in posterum erigenda, eorumque Abbates, Conuentus, Monacos, & personas, quæ pridem cum Monacis eiusdem Ordinis sancti Basilij in Italia existentibus, & eorum Congregationi prædictæ, sub obedientia inde futuri Abbatis, seu Vicarij generalis eiusdem Congregationis, idem Gregorius prædecessor perpetuo coniunxerat, eaque necnon Visitatorem eiusdem Prouinciæ Hispaniæ, Abbati, seu Vicario generali Congregationis huiusmodi in Italia pro tempore eligendo subiecerat, & ab eo dependere decreuerat inter alia, quemadmodum in eiusdem Gregorij prædecessoris diuersis literis, prioribus videlicet Kal. Maij, secundo, posterioribus vero, 8. Kal. Iunij, sexto Pontificatus sui annis Dat. plenius continetur.

Aliaq. statuit vt ibidi.

§. 2. Iussit præterea ipse Gregorius prædecessor vniuersos, & singulos eiusdem, &c.

Omittitur residuum, quia ipsa bulla habetur sup. in loco cit. in rubr.

Hic modo Pont. ea approbat, eum omnibus eo de secutis.

§. 3. Cum autem sicut dilectus filius noster Iulius Antonius tt. S. Bartholomæi in Insula Presbyter Cardinalis S. Seuerinæ nuncupatus modernus eiusdé Ordinis apud nos, & Sedem Apostolicam Protector, nobis nuper exposuit, ex literis superius expressis, quæ suum magna ex parte effectum sortitæ fuerunt, non mediocris vtilitas, & fructus spiritualis ad reformationem eiusdem Ordinis prouenerit, & tamen adhuc multa reliqua sint, propter quæ valde expediat easdem literas debitæ executioni, omnino atque integre demandari, Nos, quibus summopere cordi est, quantum nostra Pastorali vigilantia eniti possumus, modis omnibus procurare, ac Deo iuuante efficere, vt eius Ordinis Religiosi in dies, quam optimos, & felicissimos in vijs Domini progressus faciant, atque vberrimos in sancta Ecclesia fructus, maiorum suorum, & præcipue S. eorum Patris, & Patriarchæ Basilij exemplo proferant, Motu proprio, & ex certa scientia ac deliberatione nostra, suprascriptas Gregorij prædec. literas, quarú tenores præsentibus haberi volumus pro plene, & sufficienter expressis & ad verbum insertis, & in eis contenta quæcumq. ac potissimum, quæ illarum vigore circa distinctionem mensæ Conuentualis a mensa Abbatiali, necnon dismembrationem, & diuisionem partis bonorum, proprietatum, & iurium à Monasterijs, & Archimandritatibus prædictis, illorumq. pro mensa conuentuali huiusmodi applicationem, & appropriationem ab ipsis Gulielmo, quamdiu in humanis egit, & deinde Iulio Antonio Cardinalibus Protectoribus vel de eorum mandato hactenus gesta sunt, vel quæ posthac per eumdem modernum, ac pro tempore existentem Protectorem gerentur, necnon statuta, seu constitutiones hactenus per dictam Congregationem seu Monacos in Capitulis generalibus facta seu edita, ac de eiusdé Iulij Antonij Cardinalis Protectoris mandato per viros Religiosos, eruditos, & pios reuisa, examinata, & ab ipso approbata, ex nunc prout ex tunc, & é contra, Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, confirmamus & innouamus, illisque perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, eaque præsentis scripti patrocinio communimus. Supplentes omnes, & singulos iuris & facti defectus, siqui interuenerint in eisdem.

Protectoriq. Ordinis præmissorú executorem deputat.

§. 4. Ac nihilominus eidem Iulio Antonio Card. moderno, & pro tempore existen. Protectori, per Apost. scripta mandamus, plenamque per præsentes tribuimus facultatem, vt per se vel alium, seu alios, etiam si videbitur, dicti vel alterius Ordinis Religiosos, ad integram executionem earumdem literarum iuxta illarum formam & tenorem, præsertim quoad institutionem mensarum conuentualium, & separationem bonorum, proprietatum, & iurium à mensis Abbatialibus, vbi opus erit, ac alias in omnibus, & per omnia procedat, atq. in omnibus, & singulis superius expressis, & alijs quæ in literis prædictis etiam nominatim ipsi Gulielmo Cardinali concessæ fuerát facultatibus, tam quoad negotia iam cœpta, quam quoad nó cœpta, vbi quando, & quoties opus fuerit, seu expedire iudicauerit, libere & licite vtatur, perinde acsi hæc ipsa sibi ab initio expresse demandata, tributa, & nunc harum serie de nouo singillatim concessa fuissent.

Nouitios certo modo recipi indulget, non obstante constit. Sixti V. quæ est supra fol. Cum de.

§. 5. Quoniá vero, siquando contingeret recipi Nouitios aliquos sexdecim annis maiores, & in ea Prouincia capitulum Prouinciale aut numquam celebraretur, aut admodum raro, tunc sane nimis incommodum esset tum ob huiusmodi causam, tum propter Monasteriorum paucitatem, & locorum interualla, quibus inter se disiuncta, & remota sunt generalis aut Prouincialis capituli celebrandi tépus expectare, & alias seruare formam in Constitutione piæ mem. Sixti Papæ V. etiam prædecessoris nostri, super modo admittendi Nouitios ad habitum regularem, & eiusdem Sixti prædecessoris declaratoria postmodum edita, præscripta. Nos vnicuique Priori, seu Prælato cuiuslibet Monasterij, Prioratus, Domus aut Loci regularis, & conuentualis dicti Ordinis, vt de consilio & consensu duorum aliorum eiusdem Congregationis Priorum, seu Prælatorum, qui vicinioribus conuentibus præfuerint, necnon conuentus seu Monasterij seu Prioratus, aut Domus, vel loci, Nouitios etiam sexdecim annis maiores, alioquin tamen habiles quandocumque ad habitum regularem eiusdem Ordinis S. Basilij recipere & admittere, etiam Capituli Prouincialis, aut Generalis, vel cuiusuis alterius licentia, approbatione, aut consensu non requisito, ac Nouitijs ipsis, vt postquam, vt præfertur, recepti fuerint inibi permanere, & legitimo tempore post annum probationis, professionem emittere libere, & licite valeant, potestatem, & licentiam, auctoritate, & tenore præmissis concedimus, & impartimur.

Contraria submouet.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac nostris de vnionibus committendis ad partes, ac valore fructuum exprimendo, necnon de non tollendo iure quæsito, ac generalis, & vniones perpetuas, nisi in casibus a iure præmissis fieri prohibentis, nouissime celebrati Lateranen. Conciliorum, ac rec. mem. Innocentij IV. quæ incipit, Volentes, & Bonifacij VIII. Roman. Pontificum de vna, & in eodem Concilio generali edita de duabus dietis, ac prædictis eiusdem Sixti prædecessoris, alijsque Apostolicis constitutionibus, necnon Monasteriorum, & ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Monasterijs, & Ordinibus, eorumque Superioribus, & personis, etiam Monasteria, & Archimandritatus eiusdem Ordinis in commendam obtinen. per quoscumq. Rom. Pont. prædecessores nostros, ac nos, & eamdem Sedem etiam per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati contractus, ac alias sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, in genere, & in specie etiam ab immemorabili tempore quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, ac etiam vsu receptis, ac quocumque tempore factis, & promulgatis, tam quæ alias ipse Gregorius prædecessor in suis literis prædictis voluit, & decreuit non obstare, quam quibuscumque alijs indulgentijs, & literis Apostolicis, specialibus vel generalibus. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua mentio habenda, & quæuis alia ad hoc requisita forma seruanda foret, tenores huiusmodi pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum, forma in illis tradita ad vnguem seruata, insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice, & ad effectum præsentium dumtaxat, specialiter, & expresse Motu simili derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumq. aut si Commendatarijs, & personis prædictis vel quibusuis alijs communiter vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Exemplis creditur.

§. 7. Postremo volumus, vt earumdem literarum exempla etiam impressa, Notarij publici manu subscripta, & Prælati Ecclesiastici sigillo obsignata, eamdem illam prorsus fidem vbique locorum, in iudicio, & extra illud faciant quam ipsæmet præsentes facerent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio pœnalis.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, suppletionis, roboris, adiectionis, communitionis, mandati, tributionis, concessionis, impartitionis, ac voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis auté hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. P. A. 1. die 29. Oct.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimosecundo, Quarto Kal. Nouemb. Pontif. nostri Anno primo.

Institutio Congregationis S. R. E. Cardinalium, super gratijs, & remissionibus bannitorum, & criminosorum hominum Status Ecclesiastici, eorumque complicum, & fautorum. XV.

Hanc facultatem gratiandi alias Pontificimet reseruatam fuisse, constat ex const. 27. Pij IV. Nuper. fol. 30.

De materia autem bannitorum, & exulum, ac receptatorum, & fautorum, plene notaui sup. in constitut. 6. Sixti Quinti. Hoc nostri. fol. 374.

Edita A. D. 1592.

C L E M E N S P A P A VIII.

Dilectis filijs nostris Antonio Mariæ, S. Mariæ de Pace, Saluiato, necnon Mariano SS. Marcellini, & Petri titulorum Presbyteris de Camerino, & Alexandro S. Laurentij in Damaso Diacono Cardinalibus Montalto nuncupatis.

Exordium.

IN regendis Populis S. R. E. temporali ditioni subiectis, quorum curam, & tutelam nobis potissimum diuina prouidentia commisit, eam duximus rationem iudicandam nostræ pastorali sollicitudini maxime consentaneam, vt peccantes quidem, & in peccato perseuerantes publicæ præsertim quietis perturbatores, iustitiæ gladio nobis ipsius Domini auctoritate tradito coerceamus, pœnitentibus vero, & ad cor reuersis paternæ clementiæ, & misericordiæ viscera non claudamus.

Causa huius constitutionis. Tu scies istã Congregationẽ alias perpetua alias pro tempore subrogatis Cardinalib. sicut sunt alia vbi similes constitutiones, vt alibi dixi.

§. 1. Horum vtrumque vel ab ipso nostri Pontificatus initio spectantes, cum Prouincias vniuersas, & Populos eiusdem Romanæ Ecclesiæ, à numerosa Exulum, Latronum, Sicariorum, aliorumque sceleratorum hominum multitudine, omni facinorum genere miserandum in modum vexatas inuenissemus, coacti fuimus magnis laboribus, & impensis, aduersus perditorum huiusmodi hominum peruicaciam atque impœnitentiam, iustitiæ seueritatem dolenter quidem, sed necessario exercere. Cumque iam plerisque ex famosis latronum ducibus, eorumq. impijs sectatoribus diuina fauente gratia, & nostrorum militum opera captis, profligatis, aut de medio sublatis, publicam quam votis omnibus optabamus tranquillitatem, Deo adiutore, consecuti simus, ad eam solidius firmandam, stabiliendam, & conseruandam, non mediocriter pertinere existimauimus, nunc vicissim ijs quæ superfuerunt reliquijs nefariorum hominum, qui humiles, & pœnitentes peccatum suum agnouerint, Apostolicæ clementiæ sinum aperire, vt eos quantum in nobis est, à via perditionis ad viam salutis reuocatos, Christo Domino, & Patriæ salubriter lucremur. Cum igitur intelligamus plurimos ex subditis nostris in illa superiorum temporum calamitate, siue metu, exulumque minis territos, siue amicitia, necessitudine aut propinquitate permotos, siue priuatarum inimicitiarum occasione impulsos, vt asseclas, & propugnatores habere viderentur, aut quibusuis alijs causis inductos, cum supradictis exulibus, sicarijs, facinorosisque hominibus versatos esse, eosque domo, & hospitio recepisse, cibaria præbuisse, eisque varijs modis fauisse, alios etiam, cum delictorum interdum haudita grauium sibi conscij forent, vt legum, & Iudicum seueritatem vitarent, ad societatem, & contubernium eorumdem perditorum quasi ad asylum confugisse, nec defuisse aliquos, qui vel sola animi leuitate, & iuuenili furore impulsi, ad ostentandum animi aut corporis robur, vel forsan inopia, & fame oppressi, & fere quotidianis per ipsos facinorosos latrones vbique impune grassantes, sibi suoq. tenui patrimonio illatis damnis, ad extremam tolerandæ vitæ desperationem adducti se eisdem scelestis comites adiunxerint. Quibus partim iam damnatis contumaciæ nomine, partim nondũ manifesto deprehensis, si præteritæ culpæ abolendæ, ac veniæ, & absolutionis ex Põtificia nostra benignitate consequendæ spes aliqua tribueretur, non plane arduum nec difficile foret illos, veteri malitiæ fermento expurgato, ad veram pœnitentiam, Christianam vitam, & bonam frugem reuocari.

Facultates Cardd. deputatorũ, super remissionib. bannitorum, eorumq. complicũ & fautorum.

§. 2. Nos illius vices, licet imparibus meritis, gerentes in terris, qui superbis resistit, humilibus dat gratiam, paternum erga subditos nostros animum, præcipuumq. caritatis affectum, modo ex corde resipiscant, suscipere, eisque nec penitus gratiam denegare, neque rursus impunitatem sine vllo delectu largiri decreuimus. Quare de vestra singulari prudentia, consilio, & integritate plurimum in Domino confidentes, Circumspectioni vestræ, & duobus saltem ex vobis coniunctim procedentibus, plenam, & liberam facultatem, auctoritatem, & potestatem per præsentes tribuimus, omnes, & singulas vtriuslibet sexus personas, tam in hac Alma Vrbe nostra, quam in alijs quibuscumque Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, Oppidis & locis, nobis & Apostolicæ Sedi tam mediate quam immediate subiectis, & si eorum incolæ non sint, & ad illa quoquomodo declinauerint, quæ commercium cum cuiusuis generis bannitis, homicidis, sicarijs, alijsque supradictis facinorosis hominibus habuerint, eos quoquomodo receptauerint, vel eisdem cibum, potum, pecunias, vestimenta, puluerem, pilas plumbeas, plumbum, arma, & alia necessaria subministrauerint, literas, & nuncios eisdem miserint, siue ab eis acceperint, aut equos commodauerint, atque adeo ipsos etiam latrones publicos, viarum grassatores, sicarios, bannitos, & exules, eorumq. fautores, & receptatores, etiamsi cum ipsis bannitis delictorum complices, socij, participes, & in delictis patrandis vel bannitorum opera vsi fuerint, vel eis auxilium consilium, & fauorem præstiterint, tam si dictis de causis delati, processati, inquisiti, & in contumaciam, seu alias condemnati sint, quam etiam antequam delicta ipsa in iudicio deducta sint, & antequam processum in quacumq. instantia etiam de quibus nulla omnino ad Curiam notitia peruenerit, tam laicos quam clericos, & presbyteros, seculares, & quorumuis Ordinum etiam Mendicantium regulares, cuiuscumque dignitatis, gradus, & conditionis fuerint, etiamsi ipsi delinquentes iurisdictioni Episcoporum, vel cuiuscumque alterius Curiæ Ecclesiasticæ subiecti sint, & causæ ipsæ, & crimina ad forum Ecclesiasticũ pertineant, & in eo processus cœpti, & formati, & forsan etiam condemnationes secutæ fuerint, qui de admissis dolentes ab intimis, & à similibus abstinere proponentes, per se vel Procuratorem, aut Consanguineos, vel affines, aut alios pro eis agentes, veniam humiliter petierint, ab homicidij etiam voluntarij, ac etiam multiplicati, & alijs quibuscumque atrocibus, grauissimis, & enormissimis criminibus, excessibus, & delictis ab eis commissis, etiamsi talia essent, quæ maiori, magisque speciali expressione indigerent, necnon excommunicationis alijsque censuris, & pœnis Ecclesiasticis, quas propterea incurrerunt (hæresis, & læsæ Maiestatis in primo capite criminibus dumtaxat exceptis) in vtroque foro, si propter paupertatem, aut alias, vobis videbitur gratis absoluendi, & liberandi, capitisq. & vltimi supplicij, exilij, etiam perpetui, confiscationis bonorum, non tamen Fisco incorporatorum, aliasque pœnas temporales, corporales, & pecuniarias tam per nostras quam etiam dictorum prædecessorum nostrorum Constitutiones, ac alia aduersus talia perpetrantes quomodolibet inflictas, arbitrio vestro remittendi, commutandi & moderandi, siue cum illis quos pro absolutione, & gratia huiusmodi obtinenda, ad nos remittendos duxeritis, componendi, & certam eis vestro arbitrio compositionem taxandi, eosdemque, si aut postquam pacem ab hæredibus, vel propinquis occisorum habuerint, seu partibus læsis satisfecerint, ac alias prout vobis visum fuerit, ad patriam, famam, honores, & bona, non tamen Fisco incorporata, necnon in pristinum, & eum in quo ante commissa delicta erant statum plenissime restituendi, omnemque inhabilitatis, & infamiæ maculam, seu notam ab eis omnino abolendi, processus quoscumque contra eos in contumaciam, vel alias quomodolibet formatos cassari, & aboleri mandandi. Necnon vniuersis, & singulis Prouinciarum, Ciuitatum, & locorum dicti Status Ecclesiastici Legatis, Prolegatis, Gubernatoribus, Rectoribus, Locatenentibus, Potestatibus, alijsque omnibus Iudicibus ordinarijs, delegatis, & personis cuiuscumq. dignitatis, ordinis, & conditionis, quauis auctoritate fungentibus, ne sic absolutos molestare, inquietare, vel perturbare audeant, inhibendi, quinimmo vt processus, decreta, bannimenta aut condemnationes, & acta quæcumque contra eos facta gratis omnino cassent, & aboleant, præcipiendi, ceteraque omnia faciendi, & exequendi, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, & opportuna.

Gratiati ab eis caueant de se repræsentando, & pro eis etiam consanguinei cogantur.

§. 3. Volentes, & Apostolica auctoritate decernentes, quod omnes ij quibus, gratias, absolutiones, remissiones etiã per modũ compositionis vigore præsentium per eos concedi contigerit, & eorum vnusquisque idoneas cautiones, & fideiussiones de se repræsentando, sub pœnis, & infra tempus arbitrio vestro declarandum, præstare teneantur, aut si propter inopiam id fieri nequeat, alias arbitrio vestro ad cauendum pariter, siue ad se obligandum saltem cum iuramento de se repræsentando tam ipsi quam pro ijs consanguinei, vel affines propinquiori gradu coniuncti cogi, & compelli possint, & debeant. Quæ quidem cautiones, obligationes, aut fideiussiones non temporales sint, sed perpetuo durent, nec vmquam ex quauis causa etiam iuridica a quoquam quauis dignitate vel auctoritate fungente, nisi de speciali gratia Romani Pontificis manu signata, cassari, aboleri, aut quisquam ab earum vinculis eximi vel liberari valeat, quin potius omnes, & quæcumque abolitiones, aut liberationes, siquas forsan de facto attentari contigerit, nullius sint roboris, & momenti, nec cuiquam suffragentur, quominus personæ prædictæ, vt prius obstrictæ remaneant, & eueniente casu ad obseruantiam promissionum artari, & compelli possint.

Instrumentũ publici Notarij has gratias plene probet.

§. 4. Insuper declaramus instrumentis tantum authenticis conficiendis per Tabellionem, seu Notarium publicum vestro iussu corã testibus, vt moris est, super huiusmodi gratijs absolutionibus aut compositionibus, per vos faciendis rogatum, nec alias plenam atq. indubitatam fidem, in iudicio, & extra illud adhiberi, idque ad probandum facultatem vobis per præsentes attributam sufficere, nec ipsarum præsentium insertionem, nec aliud omnino adminiculum requiri.

Gratia de subreptione & obreptione nomine notari possint.

§. 5. Neque absolutiones, & gratias supradictas, ac quæcumque decreta, per vos vigore præsentium gesta, de subreptionis, obreptionis aut nullitatis vitio, intentionis vel alio quouis defectu notari, impugnari, inualidari, in ius, vel controuersiam reuocari, aut ad terminos iuris reduci posse; sed illa perpetuo valida, & efficacia esse. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis aliter iudicandi facultate, iudicari, & definiri debere, irritumque, & inane, si secus super his, a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Notariũ in prædictis merces moderatæ.

§. 6. Ipsum vero Notarium, seu Notarios tam à vobis ad præmissa adhibendos, quam in partibus de abolitionibus, & cassationibus processuum, seu bannimentorum aut decretorum pro tempore rogatos, iubemus exigua, & tenui mercede per vosmetipsos taxanda in Romana Curia, extra eam vero duobus tantum iulijs pro rogitu cuiuslibet abolitionis, & vno pro rogitu cautionis, seu fideiussionis omnino contentos esse, nec quicquam vlterius etiam pro atramento, cera, capsa, cordulis, sigillo, carta, labore petere seu prætendere, aut oblatum recipere posse, & si receperit, pœnam priuationis officij Tabellionatus, & inhabilitatis perpetuæ ad illud exercendum, ac exilij perpetui à tota ditione prædicta ipso facto incurrere.

Confirmatio bullarũ prohibentiũ, &c. gratiã.

§. 7. Ceterum omnes, & quascumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum Constitutiones, & literas Apostolicas,

per

Ex aliis re- missiui ban- nitorum. Ad hoc vide notata hoc in ordin.

per quas in genere vel in specie quibuscumque Legatis, Vicelegatis, Præsidibus, Gubernatoribus, & Officialibus Ciuitatum, Prouinciarum, & locorum dictæ ditionis temporalis Eccles. quauis dignitate, & præeminentia, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, necnon Baronis, & Domicellis seu Dominis temporalibus Terrarum, Castrorum, & locorum dictæ ditionis, quauis etiam marchionali, & Ducali, vel alia maiori auctoritate gradu aut titulo insignitis, merumque, & mixtum Imperium, & gladij potestatem habentibus, bannitos, & sicarios prædictos absoluendi, seu cum eis componendi, vel ad quamcumque gratiam admittendi facultas adimitur, & denegatur, illarum tenores præsentibus pro expressis habentes, harum serie approbamus, confirmamus, & innouamus, illasque firmiter & inuiolate obseruari iubemus.

Annullatio huiusmodi remissionum.

§. 8. Districtius inhibentes vnicuiq. ex supradictis, ne quis eorū tale quidpiam attentare audeat, vel præsumat, & nihilominus quascumque per eos forsan de facto concedendas gratias eo ipso nullas, irritas, & inualidas esse, & censeri, viribusque, & effectu omnino carere, nec ipsis impetrantibus prodesse, aut suffragari.

Eisq. concedentium pœna.

§. 9. Contra ipsos vero concedentes, cuiuscumque status, gradus, nobilitatis aut conditionis fuerint, etiam per viam inquisitionis, querelæ, aut ex mero officio, tam in Syndicatu quam alias quandocumque, ad pœnas non solum in prædictis Constitutionibus contentas, verum ad alias etiam grauiores, priuationis officiorum, dignitatum, & feudorum per eos obtentorum, inhabilitatisque ad illa, & alia in posterum obtinenda, infamiæ, atque ignominiæ perpetuæ, sine vlla spe veniæ procedi debere statuimus, & decernimus.

Clausula derogatoria.

§. 10. Non obstantibus præmissis, ac nostris, aliisque Apostolicis constitutionibus, & ordinationibus, etiam contra huiusmodi homicidas, bannitos, & alios facinorosos quomodolibet editis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, & innouatis, cuiuscumque tenoris existant, per quæ præsentibus, nostrisque huiusmodi literis non expressa, aut omnino non inserta, effectus grat arum à vobis earumdem præsentium auctoritate faciendarum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus, quorumq. totis tenoribus habenda esset in nostris, vel vestris literis huiusmodi mentio specialis, cęterisque contrarijs quibuscumque.

Limitatio huius facultatis ad biennium, immo perpetua vt in apostil. L.

§. 11. Volumus autem facultatem vobis per præsentes concessam huiusmodi, lapso biennio à data præsentium numerando omnino expirare.

Absolutis iniungenda est pœna salutaris a Confessarijs.

§. 12. Quodque ij, qui prædictam libertatem, & indulgentiam in vim præsentium obtinuerint, pœnitentiam salutarem sibi postmodum per Confessarios idoneos a locorum Ordinarijs approbatos quibus plenam super prædictis facultatem concedimus, iniungendam adimplere teneantur.

Transumptis credi iubet.

§. 13. Earumdem vero præsentium exemplis etiam impressis, Notarij publici manu, & Prælati Ecclesiastici sigillo munitis, eamdē prorsus fidem, in iudicio, & extra illud adhiberi debere, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 1. die 3. Nou.

Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 3. Nouembris 1592. Pont. nostri Anno primo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1592. indictione 5. die vero 5. mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Clementis diuina prouidentia Papę VIII. Anno primo Supradictę literę affixę, & publicatę fuerunt ad Valuas Basilicarum, SS. Petri, & Ioannis Lateranen. de Vrbe, ne non in acie Campi Florę, & ad Valuas Cancellarię Apostolicę per nos Ioannem Baptistam Bagni, & Franciscum Baron. prælibati S. D. N. Papę Curs.

Hieronymus Lucius Mag. Curs.

XVI. Priuilegia pro Conclauistis, qui in Conclaui in quo hic Pontifex electus fuit interfuerunt.

Similes ac maiores gratias quisque Pontifex concedere hactenus consueuit, sed posui solummodo hanc huius, & aliam Pauli V, num. 3. non omittam, quia vix aliæ de cetero vsui esse poterunt.

Conclauistis qui Conclauibus interfuerunt in quibus creati fuere Summi Pontifices Gregor. XV. & S. D. N. Vrban. VIII. priuilegia eis respectiue concesserunt, & vt Greg. XV. videre poteris inter eius Const. 1. Romanus, & S. D. N. Const. 1. Circumspecta. inf. tom. 4.

Edita A. D. 1592.

CLEMENS EPISCOPVS, Seruus Seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam.

Causa indultorum.

Equitati consentaneum censemus, dilectos filios Conclauistas, qui in Conclaui in quo diuina fauente clementia, ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, Nobis, & Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, vt familiares domestici inseruiendo interfuerunt, quique ea de causa labores, vigilias, & incommoda plura subierunt, habita ratione obsequiorum, congruis fauoribus, gratijs, & priuilegijs pro cuiusq. meritis exornare.

Conclauista Papæ familiares, & eius Notarij Sedis A. post. &c.

§. 1. Conclauistas itaque prædictos, ac eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, eorum supplicationibus hac in parte inclinati, Conclauistas præfatos in veros, indubitatos. & non fictos familiares continuos Commensales nostros, & eos qui ex illis Clerici sunt seu militiæ Clericali adscribi desiderant, quosque venerabilis frater noster Alphonsus Episcopus Ostiensis Iesualdus, & dilecti filij nostri tituli S. Mariæ in Transtiberim presbyter ab Altaemps, ac Franciscus S. Mariæ in Via Lata Diaconus Sfortia, nuncupati Cardinales, gradu nobilitate, & alijs meritis dignos tali honore iudicauerint, in nostros & Apostolicæ Sedis Notarios recipimus.

Comitesque Palatini Nobiles &c.

§. 2. Ac tam illos quam alios Conclauistas singulos qui sigillatim ab eisdem tribus Cardinalibus dignitatis honore approbati fuerint, Sacri Palatij, & Aulæ Lateranen. Comites, ac Milites. Ac tam illos quam omnes & singulos alios Conclauistas indistincte, qui nobiles non sunt, Nobiles, quiq. Vrbis, vel alicuius alterius ex alijs Ciuitatibus temporali dominio nostro, & dictæ Romanæ Ecclesiæ mediate vel immediate subiectis Ciues esse voluerint, singulos in ea ipsa Ciuitate tantum, quam sigillatim eorum quisque elegerit, & ad quam ab eisdem Cardinalibus se admitti petierit, veros Ciues ad instar, nulla prorsus differentia inter eos, & singulos alios veros originarios antiquissimos, & Nobiles, ac participantes Ciues ipsius Vrbis, & Ciuitatis, ita vt ipsum ius Ciuilitatis, & ipsa ciuilitas, ad quoscumque illorum hæredes eodem modo transeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium creamus; constituimus, deputamus, & nobilitatis ac ciuilitatis titulo, honore, & insignibus decoramus, aliorumque familiarium continuorum Commensalium nobis actu in Palatio nostro Apostolico seruientium, & in illius Tinello comedentium, & bibentium, ac nostrorum & dictæ Sedis Notariorum, Palatijque, & Aulæ prædictorum Comitum, Militum, ac Nobilium & Ciuium huiusmodi originariorum numero, & consortio fauorabiliter aggregamus, ac pro veris indubitatis, & non fictis, familiaribus continuis Commensalibus, ac Notarijs nostris Comitibusque, Militibus ac Nobilibus, & Ciuibus haberi, & reputari volumus, & mandamus.

Et eorum indultis gaudeāt.

§. 3. Eisque, vt in quibuscumque impetrationibus, concessionibus & literis, tam gratiam quam iustitiam concernentibus, se familiares continuos Commensales nostros, ac Comites, Milites, Nobiles, & Ciues etiam originarios nominare, nec propterea, impetrationes, concessiones, & literæ ipsæ subreptionis vitio subiaceant, sed validæ, & efficaces existant. Necnon ex nunc deinceps in perpetuum omnibus, & quibuscumq. ac prorsus similibus antelationibus, & antelationum prærogatiuis, priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, honoribus, gratijs, concessionibus, & indultis ac iuribus, quibus alij nostri familiares continui Commensales tempore dictæ assumptionis nostræ ad summi Apostolatus apicem, ac quibus alij eiusdem Sedis Notarij etiam de numero participantium existentes, etiam si habitum, & Rochetum Notariorum dictæ Sedis non deferant, Palatijque, & Aulæ prædictorum Comites, ac Milites, & Nobiles ac etiam originarij, & antiquissimi Ciues Vrbis, seu Ciuitatis, quam vt præfertur, elegerint, quique ex vtroque parente de Nobile, & Ciue originario, & antiquissimo procreati de iure, statuto, consuetudine, vel ex aliquo speciali priuilegio, seu alias quomodolibet etiam quoad assequutionem quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per quascumque literas, seu Constitutiones Apostolicas pro tempore editas, vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, vbique locorum in iudicio, & extra sine tamen eorumdem Notariorum de numero participantium præiudicio, vti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant realiter, & integre in omnibus, & per omnia, etiamsi in Vrbe, & Ciuitate huiusmodi non habitauerint, perinde ac si de vere nobili genere ex vtroque parente Nobili originario, & antiquissimo Ciue procreati forent, ac huiusmodi prærogatiuæ, priuilegia, exemptiones, gratię, fauores, concessiones, Indulta, & iura, quæ pro alijs Nobilibus, & ciuibus originarijs emanarunt, & quæ ratione Nobilitatis, & Ciuilitatis naturalis, & originariæ alijs competunt. pro eisdem Conclauistis in specie emanassent aut emanarent, & ei. naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione, vel alias competerent, indulgemus.

Exemptio à solutione decimarū, & impositionibus &c.

§. 4. Necnon eosdem Conclauistas singulos, à solutione, & exactione decimarum, & cuiuscumque pedagij, subsidij, gabellæ, & cuiusuis alterius oneris, tam ordinarij quam extraordinarij, vbicumq. locorum, & ex quacumque quantumuis graui, & vrgentissima ac excogitabili causa, & occasione impositorum, & pro tempore imponendorum, liberamus, & eximimus, liberosque & exemptos fore, & esse decernimus. Districtius inhibentes, ne exactores pedagiorum, decimarum, subsidij, gabellarum, & onerum huiusmodi, ad aliquam solutionem eos cogere, & compellere, aut alij quicumque cuiuscumque ecclesiasticæ vel sæcularis dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis, eos super præmissis, eorumue vsu, possessione, vel quasi, directe vel indirecte, quouis quæsito colore vel ingenio molestare, vel alias quomodolibet impedire quoquo modo præsumant.

Remissio fructuum indebite perceptorū ob omissionem horarū canonicarum &c. ac etiam irregularitatis

§. 5. Ipsisque Conclauistis singulis, quoscumque fructus, redditus & prouentus ecclesiasticos, ac etiam occasione pensionum annuarum ipsis vel eorum alicui reseruatarum, ratione omissionis horarum canonicarum indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint gratiose remittimus, & condonamus. Ac cum eisdem super inhabilitate propterea quomodolibet contracta, vel etiam

ex eo quod censuris huiusmodi ligati, missas, & alia diuina officia, (non tamen in contemptum clauium) celebrauerint, & alias diuinis se immiscuerint, vt illa, & alijs præmissis non obstantibus, ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines, etiam rite promoueri, & in illis ac susceptis per eos alias rite ordinibus, etiã in Altaris ministerio ministrare libere, & licite possint, auctoritate, & tenore præmissis de specialis dono gratiæ dispensamus.

Habilitatio illegitimorũ ad officia sæcularia &c.

§. 6. Necnon eosdem Conclauistas, siqui eorum defectum natalium patiuntur ex quocumque damnato, & illicito, non tamen presbyteri, coitu forsan procreati sint legitimamus, omnemque ab illis geniture maculam siue notam abstergimus, & abolemus, ac cum eorum singulis, vt in quibuscumque bonis paternis, & maternis, ac aliorum consanguineorum, seu cognatorum vel aliorum quorumcumque, sine tamen præiudicio venientium ab intestato, vel ex fideicommisso, vel alia de iure valida dispositione, succedere, & illa donationis, vel alio quouis titulo consequi, & habere. Necnon ad dignitates, honores, & quæcumque alia officia sæcularia, publica, & priuata eligi, & assumi, illaque gerere, & exercere, in omnibus, & per omnia perinde ac si de legitimo matrimonio procreati forent. Ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obsistat, vt clericali charactere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, & ad omnes, & sacros, & presbyteratus ordines si nondum promoti existunt promoueri, ac postmodum charactere, & ordinibus huiusmodi, illorumque priuilegijs vti, ac in eisdem ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, libere, & licite valeant, dicta auctoritate earumdem tenore præsentium, etiam de specialis dono gratiæ dispensamus.

Dispensatio circa delationem habitus & tonsuræ pro Conclauistis habentibus pensionem centum ducat.

§. 7. Et insuper eisdem Conclauistis omnibus, & singulis, quod ratione quarumcumque pensionum ipsis, & eorum cuilibet (non tamen vltra summam centum ducatorum auri de Camera pro quolibet nunc & pro tempore reseruatarum, & reseruandarum) in habitu & tonsura per felicis recordationis Sixti Papæ Quinti prædecessoris nostri desuper editam declaratis, & præscriptis incedere, illosque deferre minime teneantur, & ob non delationem habitus, & tonsuræ huiusmodi, amissionis earumdem pensionum, vel alias pœnas in dicta constitutione contentas nullatenus incurrant, aut incurrisse censeantur, dummodo tamen alias habitum decentem, & honestum deferant, concedimus, & indulgemus.

Literæ Apost. gratis pro eis expediantur.

§. 8. Præcipimus quoque, & mandamus, quod omnes & quæcumque gratiæ, prouisiones, commendæ, & quæuis aliæ literæ Apostolicæ, ac etiam in forma breuis pro illis expediendæ, gratis vbique expediantur, & expediri debeant.

Indultũ quoad pensiones.

§. 9. Necnon Conclauistis prædictis, & eorum singulis vt quicumque loci Ordinarij, vel Canonici Metropolitani, seu aliarum Ecclesiarum, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, tam in Romana Curia, quam extra eam, ad id per eos, & eorum singulos eligendi seu eligendæ, quascumque pensiones annuas eis, & eorum singulis super quibusuis fructibus, redditibus, & prouentibus quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura & sine cura, sæcularium, & quorumuis Ordinum, & Militiarum, etiam Sancti Ioannis Hierosolymitani regularium, seu fructus, redditus, & prouentus beneficiorum huiusmodi reseruatos, vsque ad summam centum ducatorum auri de Camera huiusmodi, in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare, & extinguere, ac postquam cassatæ fuerint, alias similes pensiones annuas, tertiam partem omnium fructuum dictorum beneficiorum non excedentes, seu fructus, redditus, & prouentus huiusmodi vsque ad summam prædictam, vni vel pluribus alijs personis ecclesiasticis per eosdem Conclauistas, & eorum singulos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus & expectantibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo, & forma quibus eisdem Conclauistis reseruatæ vel reseruati fuerint, etiam absque beneficia ipsa obtinentium consensu integre persoluendas, seu per eos propria auctoritate percipiendas, exigendas, & leuandas, reseruare, constituere, concedere, & assignare, libere & licite valeant, concedimus, & indulgemus. Decernentes ipsas translationes, & nouas reseruationes, constitutiones, & assignationes pensionum seu fructuum, redditium, & prouentuum huiusmodi, plenam roboris firmitatem obtinere. Ipsaque beneficia, super quorum fructibus, redditibus, & prouentibus reseruata fuerint obtinentes, ad illas persoluendas efficaciter obligatos fore.

Priuilegium de non registrandis.

§. 10. Necnon eosdem Conclauistas eorumue aliquem ad præsentes literas in Camera prædicta insinuandas, aut admitti, & registrari petendum minime teneri, nec illas etiamsi intra tempus legitimum insinuatæ, admissæ, aut registratæ non fuerint minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere.

Clausula benig. concessionis præseruatiua.

§. 11. Ac easdem præsentes, & in eis contenta quæcumque, sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, & constitutionibus Apostolicis similium gratiarum reuocatorijs, vel qui illas limitarent, aut moderarentur quæ a nobis, & dicta Sede pro tempore, & ex quibusuis causis etiam vrgentissimis, & in fauorem fidei, ac diuini cultus augmentũ etiam consistorialiter, vel alias quauis auctoritate hactenus, vel inposterum emanauerint comprehensas, sed quoties illæ emanabunt, toties easdem præsentes in pristinum statum repositas, & reintegratas esse ac censeri.

Clausula sublata.

§. 12. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios in quauis causa vel instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputantur.

§. 13. Quocirca mandamus dilectis filijs Rescribendario, & Computatori literarum Apostolicarum Scriptorum, ac alijs ad quos pertinet, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna indignationis nostræ, vt literas Apostolicas super præmissis omnibus, & singulis, tam coniunctim quam diuisim, ac pro singulis quibus concessa sunt, & seorsum ac separatim, cum omnibus, & quibuscumque derogationibus, decretis, & clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro, vbique in omnibus officijs, & Abbreuiatorum, Sollicitatorum, Secretariorum, plumbique & Registri, absque alia pecuniarum exactione, etiam per viam compositionis facienda, omni contradictione, & dilatione cessantibus signent, expediant, & expediri faciant. Necnon Venerabilibus fratribus Amerin. & Camerinen. Episcopis, ac dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, literas prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta, vbi, & quando expedierit, ac quotiens pro parte dictorum Conclauistarum, seu alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant literas, & in eis contenta huiusmodi, inuiolabiliter obseruari. Non permittentes Conclauistas prædictos per quoscumque desuper quomodolibet impediri seu molestari. Contradictores per censuras ecclesiasticas, appellatione postposita compescendo.

Derogatio contrariorum.

§. 14. Non obstantibus præmissis, ac de certo Notariorum numero, etiamsi ad illud nondum deuentum sit, cui per hoc alias non intendimus derogare, ac nostra de præstando consensu in pensionibus, necnon piæ memoriæ Pij Papæ Quarti, de similibus vel dissimilibus gratijs in dicta Camera infra tres menses præsentandis, & registrandis, ac recolendæ memoriæ Quinti prædecessorum nostrorum contra illegitimos, necnon in Vniuersalibus, & Prouincialibus, ac Synodalibus Concilijs editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus, & ordinationibus, necnon Ecclesiarum Monasteriorum, Hospitalium, Ordinum, & Militiarum, ac etiam Vrbis aliarumque Ciuitatum, Oppidorum, & Terrarum, necnon Cameræ prædictæ, & quarumcumque Vniuersitatum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, naturis, decretis, & etiam nouis reformationibus, necnon etiam legibus, tam Pontificijs quam Imperialibus, Regijs, & Ducalibus, ac etiam sacris canonibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis Superioribus, & personis, ac locis quibusuis in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus, & formis, necnon derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis, etiam vim contractus, & statuti perpetui continentibus, ac etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac consistorialiter, & alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod Sacrista, & Magistri Cæremoniarum Capellæ nostræ, ac Medici, ceterique omnes & singuli, qui etiam in ipso Conclaui, nobis & Cardinalibus, aut Capellæ prædictis inseruiendo interfuerunt, quibuscumque priuilegijs, & facultatibus per præsentes concessis, ad quæ habiles, & idonei, à tribus Cardinalibus prædictis iudicati fuerint, gaudeant, & sub illis comprehendi debeant.

Fides transumptorum.

§. 15. Quodque præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij subscriptis, & sigillo alicuius Curiæ, seu in dignitate ecclesiastica constitutæ personæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Nomina Conclauistarum &c. Nulli ergo &c.

Dat. P. A. I. 9. Nouemb.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, quinto Id. Nouembris, Pontificatus nostri Anno primo.

XVII.

Institutio Orationis Quadraginta horarum, alternatim & iugiter habendæ, in Ecclesijs, & Pijs locis Almæ Vrbis, ad præscriptam Ecclesiarum, & temporis distributionem, cum indulgentiarum concessione.

Continuationem huiusmodi Orationis præcepit Paulus V. die 10. May 1606.

Hactenus in Vrbe instituta fuit tempore Pij IV. Archiconfraternitas Orationis, & Mortis, quæ singulis mensibus hanc celebrat Orationem, vt in eiusdem Pij constitut. 22. Diuina fol. 24. lib. 2.

Edita An. D. 1592.

CLEMENS EPISCOPVS

Seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Clero, & Populo Romano, salutem, & Apostolicam bened.

Causa huius constitut.

GRaues, & diuturnæ Christianæ Reipublicæ calamitates, quæ peccatis promerentibus quotidie magis ingrauescunt, pastoralem solicitudinem nostram, quam vniuersæ Ecclesiæ debemus

assidue

assidue commouent, magno sane cum doloris sensu præsentium malorum, & impendentium periculorum metu, sed præcipue cor nostrum, & paterna viscera nostra transfigit luctuosus status nobilissimi, & olim florentissimi Galliæ Regni, quod tot iam annos summa rerum perturbatione, & omnium malorum acerbitate conflictatur, serpunt in dies latius hæresum incendia, iamque pati furore inflammati sanctæ Ecclesiæ inimici hinc hæretici, inde Turcæ crudelibus nostris propius imminent, plane vt manifeste omnibus appareat, ad tam multa incommoda repellenda inanem esse omnem operam hominum, inanes labores, & imbecilles vires, nisi cælestis gratiæ auxilio roborentur, quod vt consequi possimus, confugiamus necesse est ad illam desideriorum nostrorum fidelem internuntiam, atque interpretem, & bonorum omnium conciliatricem Orationem, quæ ex corde humili, & animo contrito emissa, cælos penetrat, iram Dei mitigat, plagas & flagella auertit, & diuinæ misericordiæ impetrat abundantiam, est enim, vt sancti Patres illam vocant, clauis cæli, & cum ascendit Oratio, descendit Dei miseratio, & quidem tanto facilius, & vberius descendit, quanto maior fidelium ac piorum multitudo in vno caritatis spiritu copulata, continuatas adhibet preces.

Institutio Orationis de qua in rubr. §. 1. Quare memores verbi Domini, quod est apud Sanctum Prophetam: Inuoca, inquit me, in die tribulationis, eruam te, & honorificabis me, statuimus ad placandum Deum, vt auertatur ira eius à populo suo, & ad eius opem his difficillimis temporibus impetrandam, perpetuam sine intermissione Orationem publice in hac Alma Vrbe sic instituere, vt in Ecclesijs Patriarchalibus & insignibus Collegiatis, necnon S. R. E. Cardinalium titulis, & diaconijs, & Regularium, atque etiam Confraternitatum Ecclesijs, quæ seorsum descriptæ erunt, certis præfinitis diebus, pia, & salutaris Quadraginta horarum Oratio celebretur, ea seruata Ecclesiarum, & temporis distributione, vt die, noctuq., quauis hora, toto vertente anno, sine intermissione Orationis incensum in conspectu Domini dirigatur.

Hortatio ad pie ibi orandum pro his enarratis. §. 2. Quamobrem vos omnes, quos vti peculiares filios præcipuo complectimur affectu, vehementer in Domino hortamur, vt in hoc saluberrimo, & pernecessario orandi studio, vos ipsos pie & diligenter exerceatis. Pauperes omnes sumus, & Dei gratia indigemus, bonorum omnium auctor, & largitor est Deus, nihil boni adipisci, nihil mali euitare sine eo possumus, petite ergo, & accipietis, pulsate, & aperietur vobis. Orate pro Ecclesia sancta Catholica, vt dissipatis erroribus, vnius fidei veritas toto terrarum orbe propagetur. Orate vt peccatores redeant ad cor, & ne scelerum fluctibus absorbeantur, sed per Pœnitentiæ tabulam saluentur. Orate pro Regum & Christianorum pace, & vnitate Orate pro afflicto Regno Galliæ, vt qui dominatur eunctis regnis, & cuius voluntati nihil resistit, Regno Christianissimo, & optime de Christiana religione merito, veterem pietatem, & pristinam tranquillitatem restituat Orate vt fidei hostes teterrimi Turcæ, qui furore, & audacia incensi, Christianis omnibus seruitutem, & vastitatem minitari non cessant, ipsius Dei Omnipotentis dextera conterantur. Orate denique pro nobis ipsis, vt Deus infirmitatem nostram subleuet, ne tanto oneri succumbamus, sed det nobis in populo suo, verbo, & exemplo proficere, & opus ministerij nostri adimplere, vt vna cum grege nobis, licet immeritis credito, ad vitam sempiternam perueniamus, per aspersionem sanguinis Agni Immaculati, quem in Altari offerimus, & Deo Patri repræsentamus, vt respiciat in faciem CHRISTI sui, & parcat nobis peccatoribus, intercedente etiã aduocata nostra sanctissima Virgine Dei genitrice MARIA, Sanctisque omnibus cum CHRISTO Domino regnantib.

Hæc oratio inuitatur in Palatio Apostolico incipienda Dominica Aduentus. §. 3. Hanc autẽ piam orationem nos ipsi primum in nostro Apostolico Palatio, prima Dominica sacri Aduentus post missarum solemnia inchoabimus, cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, & qui in Vrbe adsunt Episcopis, & Prælatis, vt deinceps suo ordine in ceteris Vrbis Ecclesijs ad præscriptam formam celebretur, & salutaris consuetudo sine intermissione orandi rite ac deuote inducatur.

Indulgentia pro orantibus Sanctiss. D. N. laud. V. etc. in rubr. tẽpus orandi arbitrarium esse indulsit. §. 4. Ceterum vt eo propensius in hoc pio instituto perseuere- tis, de Omnipotentis Dei misericordia, & beatorum Apostolorum Petri, & Pauli auctoritate confisi omnibus, & singulis vtriusque sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis, ac Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento refectis, qui in quacumque Ecclesia, vbi oratio eiusmodi indicta fuerit, deuote orando vnam saltem horam perseuerauerint, plenariam peccatorum suorum indulgentiam concedimus, & elargimur, ijs vero qui inibi pias ad Deum preces breuiori temporis spatio effuderint, septem annos, & totidem quadragenas de iniunctis sibi, aut alias debitis pœnitentijs misericorditer in Domino relaxamus.

D. P. A. 1dib 25. Nouemb. Datum Romæ apud Sanctum Petrum die vigesimaquinta Nouembris, millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, Pontificatus nostri Anno primo.

XVIII. Nullitates iurisdictionis, citationis & mandati, & non aliæ, in omnibus Status Ecclesiastici Tribunalibus attendantur.

Hoc idem quoad Tribunalia Vrbis iussit Pius IV. sup. in eius const. 58. Cum ab ipso fol. 60. Et specialiter in Rota, in alia eius const. 44 In Throno. sup. fol. 44. Et in commissionibus causarum, id specificari decreuit in altera eius bulla 59. Cum nuper. sup. fol. 63. Et eadem decreuit. Paul. V. in eius constitut. 71. Vniuersi. §. 1.

C L E M E N S   E P I S C O P V S, Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. *Edita A. D. 1593.*

Exordium. Litium dispendijs, & ambagibus, præsertim inter personas earum, & iurisdictioni nostræ, etiam in temporalibus subiectas occurrere, quantum in nobis est, cupientes.

Pius iv. tres tantum nullitates à iudicibus Vrbis attendi decreuit, vt supra fol. 60. vs nunc bulla 58. Hic Pont. ad omnes totius Status Ecclesiastici extẽdit. §. 1. Statutum fel. recordat. Pij Papæ Quarti prædecessoris nostri, ne Iudices Almæ Vrbis nullitates attendant, nisi ex defectu citationis, iurisdictionis, aut mandati, sed illis non obstantibus ad expeditionem causarum procedant, ad omnes & quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, Magistratus, & Officiales, nedum Vrbis etiam Capitolinos, sed in quibusuis ditionis temporalis Ecclesiasticæ, Prouincijs, & Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis quamcumque iurisdictionem exercentes, & quauis auctoritate, & dignitate fungentes, hac nostra perpetuo valitura constitutione extendimus, & ampliamus, atque in quocumque Tribunali, aut Curia sæculari, etiam Capitolina, vel ecclesiastica firmiter, & inuiolate seruari.

Claus. sublata &c. apponit. §. 2. Sicq. & non aliter per quoscumque ex ipsis Iudicibus, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac Legatos etiam de latere, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi facultate, in quacumque causa, & instantia etiam nunc pendente, aut in futurum mouenda ecclesiastica, prophana, ciuili, & criminali, aut mixta, iudicari, & definiri, & quibuscumque nullitatibus præter superius expressas nequaquam attentis, ad expeditionem causarum earumdem procedi debere præcipimus, & mandamus. Decernentes irritum, & inane, si secus super his per quoscumque quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ derogat. addit. §. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Concilijs etiam generalibus editis, necnon legibus etiam Imperialibus, earumdemque Prouinciarum, Ciuitatum, Oppidorum, & locorum etiam dictæ Vrbis, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, ipsis, earumue consilijs, Iudicibus, Magistratibus, Officialibus, Curijs, Tribunalibus, Collegijs, vel personis quomodolibet concessis, etiam sæpius approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiamsi de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & indiuidua mentio, aut quæuis alia expressio habenda, aut quæuis alia forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi, perinde ac si ad verbum inserti, & forma in illis tradita ad vnguem seruata foret, pro plene, & sufficienter expressis habentes, ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque quibuscumque.

Transumptis credi iubet. §. 4. Volumus autem præsentium literarum exemplis etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Prælati ecclesiastici obsignatis eamdem fidem haberi, quæ haberetur eisdem præsentibus exhibitis vel ostẽsis, easdemque præsentes in valuis Basilicæ Lateranensis, ac Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt moris est, affigi, & publicari, ac post triginta dies cunctos quos concernunt perinde afficere, ac si eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, quinto Idus Februarij, Pont. nostri Anno 2. *D. P. An. 1. 9 Februarij.*

Anno à natiuitate Domini nostri Iesu Christi 1593 indictione 6. die vero 22. mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Anno eius 2. supradictæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ SS. Petri, & Ioannis Lateranen. de Vrbe, & in acie Campi Floræ, per nos Ioannem Baptistam Bagni, & Franciscum Baron Sanctissimi D. N. Papæ Curs. *Publicatio.*

Baptista Pressius Mag. Curs.

XIX. Approbatio constit. Pauli IV. & Pij V. circa leges, & ordinationes à Iudæis vbique locorum obseruandas. Et expulsio eorumdem ab omnibus Ciuitatibus, & Terris Status Ecclesiast. Roma, Auinione, & Ancona exceptis.

Hanc constit. quoad Hebræos orientales, & alios Anconæ domicilium habentes, h c idem Pont. declarauit infra in eius bulla 26 Ex Apostolicæ.

De materia Iudæorum notaui supra in Pauli IV. const. 3. Cum nimis. fol. 589.

C L E M E N S   E P I S C O P V S, Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. *Edita An. D. 1593.*

Proœmium. Caeca & obdurata Hebræorum perfidia, non solum ingrata est in Dominum, ac Redemptorem humani generis IESVM CHRISTVM Dei Filium ipsis promissum, & ex semine Dauid secundum carnem natum, sed neque etiam sanctæ Matris Ecclesiæ, ipsorum conuersionem patienter expectantis, magnam erga eos misericordiam agnoscit, quinimmo pietati Christianæ pro gratia iniuriam reddens, non cessat quotidie tot committere enormes excessus, tot detestanda patrare flagitia in præiudicium ipsorum Christifidelium, qui eos in testimonium veræ fidei, & in memoriam passionis dominicæ, atque vt tandem resipiscant benigne tolerant, & recipiunt, vt nos grauibus querimonijs ea de causa ad nos perlatis impulsi, cogamur pro debito pastoralis officij opportunum aliquod huic malo remedium adhibere.

Prohibitio Iudaeis libros ... vel quouis modo vtendi.

§. 1. Sane iam pridem fel. record. Paulus Papa Quartus praedecessor noster per suam sub dat. pridie Idus Iulij, Pontificatus sui Anno primo editam constitutionem, prudenti ac salubri consilio certas praescripsit leges, quas Iudaei in Terris ditionis Ecclesiasticae degentes seruare tenerentur.

Pius V. approbauit ... constit. 29. & 292.

§. 2. Easq. postmodum recolendae mem. Pius Papa Quintus itidem praedecessor, sub dat. videlicet tertiodecimo Kalendas Maij, Pontificatus nostri Anno primo, non solum innouauit, sed etiam complura indulta, & priuilegia, quorum obtentu Iudaei se tuebantur, abrogando, eamdem Pauli praedecessoris constitutionem, aduersus illa restituit, ac firmiter obseruari praecepit, ac demum per alias suas literas eos ab omnibus ditionis temporalis ecclesiasticae Ciuitatibus, Terris, & locis, Vrbe Roma, & Ancona exceptis, perpetuo exulare iussit, prout in eorum literis latius continetur.

Sed tamen Iudaei quamplures indulta, & tolerantias aduersus praedictas leges extorserunt.

§. 3. Quae cum optima suadente ratione a sancta hac Sede emanauerint, ipsi tamen Iudaei successu temporis paulatim ab huiusmodi vinculis se eximere attentarunt, & forsan ab alijs praedecessoribus nostris, qui vt eos ab eorum caligine ad agnitionem verae fidei allicerent, mansuetudinem Christianae pietatis non denegandam eis censuerunt, aliquas super hoc tolerantias, siue indulta extorserunt. Quibus postmodum contra piam eorumdem praedecessorum mentem, & intentionem praue abutentes, eo tandem sunt progressi, vt aduersus diuinas, naturales, humanasque leges, magnis, & grauibus vsuris pecuniarum, quas praesertim a pauperibus, & egenis exigunt, monopolijs illicitis, & foeneraticijs pactis, fraudibus, dolis in contrahendo, ac fallacijs, plurimos ciues, & incolas ditionis temporalis ecclesiasticae, vbi commorantur, misere exhauserint, circumuenerint, bonis spoliauerint, ac tenuis potissimum fortunae homines, praesertim rusticos, & simplices, non solum ad extremam inopiam, & mendicitatem, sed propemodum in seruitutem redegerint, multa praeterea, & quidem grauiora scelera, & flagitia, & ipsi commiserint, & perdito cuique ac nequissimo in facinoribus patrandis suam libentissime operam, & quamcumque potuerunt opem praestiterint.

Hic itaq. Pius ... dictas Pauli IV. & Pii V. constit. innouat, & confirmat.

§. 4. Nos igitur his, & alijs grauissimis de causis adducti, huiusmodi nationem a plerisque ex nostris Populis, apud quos experientia docuit eam multo plus detrimenti afferre, quam boni ab ipsa sperari queat, censuimus omnino expellendam, & tamen ne a nobis prorsus eiecta, ad gentes quae CHRISTVM non norunt, diuertat, atque a via salutis reliquijs Israel prophetico ore promissae longius recedat, eam ab amplioribus quibusdam, aut nobis proximis Ciuitatibus, vbi facilius legum vinculis, & Iudicum seueritate in officio contineri possit, duximus non repellendam. Ac proinde nos eorumdem Pauli, & Pij praedecessorum vestigijs inhaerentes, primum quidem eorum constitutiones, & literas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, harum serie approbamus, & innouamus, illisq. perpetuae, inuiolabilis, & inconcussae firmitatis robur adijcimus.

Priuilegia eis in contrarium concessa reuocat.

§. 5. Deinde vero, vsu, & re ipsa edocti, quae eisdem Iudaeis praeter illorum formam, pia & benigna eorum qui secuti sunt, praedecessorum nostrorum indulgentia permissa fuerunt, ea, vt sperabatur minime profuisse, quinimmo contra mentem concedentium, malitia Iudaeorum in damnum Christifidelium retorta extitisse, omnia, & quaecumque siquae forsan a fel. mem. Pio Quarto, Sixto Quinto, & alijs Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, siue de eorum, vt asseritur mandato in fauorem eorumdem Iudaeorum, tam in Alma Vrbe tantum quam in quibusuis alijs ditionis temporalis Ecclesiasticae Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis degentium, etiam super hoc ipso, vt vbilibet commorari eis liceat, in genere vel in specie, etiam Motu proprio, vel sub praetextu causae, & tituli onerosi, etiam vim contractus inducentis, aut alias concessa dicuntur, priuilegia, permissiones, indulta, aut capitula, quorum etiam omnium, & singulorum tenores pro expressis, ac ad verbum insertis habemus, in ea parte qua praedictis eorumdem Pauli, & Pij V. praedecessorum, necnon praesentibus nostris literis aduersantur, aut vltra illas aliquid concedunt, harum serie reuocantes, cassantes, abolentes, & annullantes, irritaq., cassa, & nulla decernentes,

Exulareque praecipit a toto statu Ecclesiastico temporali quam ad Vrbe Roma, Ancona, & Auinione. At hoc vide quod notatur in rubr.

§. 6. Hac nostra perpetuo valitura constitutione praecipimus, & mandamus, vt omnes, & quicumque Iudaei vtriuslibet sexus, qui in quibusuis ditionis nostrae temporalis vniuersae Ciuitatibus, etiam Bononien. & Beneuentan. Oppidis, Terris, Castris, & locis, etiam sub eadem ditione consistentium, Baronum, & Domicellorum quamcumque iurisdictionem, praeeminentiam, titulum, insignia seu exemptionem habentium, ad praesens reperiuntur, debeant omnino, intra tres menses a die publicationis praesentium literarum in Romana Curia faciendae numerandos, ex eiusdem ditionis temporalis, & status Ecclesiastici finibus discessisse & alio commigrasse. Quin potius tam illos quam alios, siqui fortasse ad praedictum statum accedent, iubemus in posterum a tota ditione praefata, non solum nostris, sed etiam perpetuis futuris temporibus sine vlla spe reditus exulare, ita vt quicumque Iudaei siue Incolae, siue peregrini, praesentes aut futuri, in quauis dictae ditionis Ciuitate, Oppido, Terra, vel loco, etiam domicellorum, & Baronum huiusmodi quandocumque post lapsum trium mensium praedictorum inuenti fuerint, rebus omnibus spolientur, eaque Fisci iuribus applicentur, eorum vero vnusquisque, qui aetate, & corpore viribus satis firmis ad eam poenam sustinendam reperietur, ad triremes quoad vixerit, sit eo ipso damnatus. Idque in toto statu praedicto vbique seruetur (Vrbe Roma, & Auinionen. atque Anconitan. Ciuitatibus dumtaxat exceptis) vbi eos, qui ad praesens ibidem, vel alibi intra praedictum statum degunt, si ad dictas potius Ciuitates quam alio se recipere maluerint, & praedictis de causis, & ad prosequendas cum orientalibus mercaturae negociationes, & commercia, & quia illos praesertim, qui nostro, & huius Sedis conspectui proximi sunt, poenae formidine a maleficijs temperaturos, atq. interdum aliquos lumen veritatis facilius agnituros speramus, censuimus tolerandos.

Statuta locorum, Apostolicisq. & canonicis sanctionibus, & praedictis Pauli 4. & Pii 5. constitutionibus ligari declarat.

§. 7. Verum his ipsis quos in tribus tantum praedictis Ciuitatibus commorari permittimus, Vniuersis, & singulis Iudaeis praecipimus, vt Ciuitatum praedictarum in quibus pro tempore habitauerint statuta fauorem Christianorum concernentia, necnon edicta Ordinariorum, & Magistratuum, praecipue vero nostras, ac praedictas Pauli, & Pij Quinti praedecessorum, & alias Apostolicas, & canonicas, quae circa ipsos Iudaeos aliquid disponunt constitutiones inuiolabiliter obseruent.

Executores huius constit. deputat.

§. 8. Quocirca tam dilectis filijs nostris in Alma Vrbe Vicario, & Sanctae Romanae Ecclesiae Camerario, quam alijs vniuersis & singulis status, & ditionis ecclesiasticae Ciuitatum, & Oppidorum, & locorum Ordinarijs, necnon Legatis, Vicelegatis, Praesidibus, & Gubernatoribus, nunc, & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus eorum vnusquisque curet, quantum in se est, praesentes literas nulla alia a nobis expectata iussione, aut mentis declaratione, debitae executioni quamprimum demandari, ac deinde perpetuo firmiter, & inuiolate obseruari, nec solum quicquam contra illarum tenorem etiam praetextu hactenus concessorum Indultorum, permissionum, siue consuetudinum tolerare, indulgere, aut permittere, vel licentias aliquas concedere praesumant, sed contra quoscumque inobedientes, & transgressores omni seueritate animaduertant, contradictores per opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo.

Clausulas derogatorias apponit.

§. 9. Non obstantibus praemissis, necnon quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento &c. roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, tam per superius nominatos, quam alios quoscumque nostros praedecessores Vniuersitatibus eorumdem Iudaeorum, siue eorum aliquibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, & ex quibusuis causis etiam grauissimis, & vrgentissimis, atque onerosis vim contractus solemniter initi, vltro citroque obligatorij inducentibus, tam in genere super praemissis, & super habitando in locis ditionis Ecclesiasticae eis beneuisis, & super exercendo quocumque mercaturae genere, quam in specie ijs qui in tribus praedictis Ciuitatibus commorantur, seu alias concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, & singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua mentio habenda, aut quaeuis alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi pro expressis, ac forma ad vnguem seruata ad verbum insertis habentes, specialiter, & expresse harum serie derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Formam publicationis statuit.

§. 10. Volumus autem, praesentes literas in valuis Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, per aliquem ex Cursoribus nostris, vt moris est publicari, & elapso termino superius descripto, eos quos concernunt perinde afficere, ac si eorum cuilibet personaliter intimatae fuissent.

Transumptis q. credi iubet.

§. 11. Illarum quoque transumptis etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obsignatis, eamdem fidem haberi, quae ipsis originalibus haberetur, si essent exhibitae vel ostensae. Nulli ergo &c.

Dat. P. A. 2. 25 Februar.

Datum Romae in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicae, Millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, Kal. Martij, Pont. nostri Anno secundo.

Publicatio.

Anno a Natiuitate D. N. Iesu Christi 1593. indictione 6. die vero 13. mensis Martij Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Domini Clementis diuina prouidentia Papae VIII. Anno eius 2. Supradictae literae affixae, & publicatae fuerunt ad Valuas Basilicarum, SS. Petri, & Ioannis Lateranen. de Vrbe, necnon in acie Campi Florae, per nos Ioannem Baptistam Bagni, & Franciscum Baron, S. D. N. Papae Curs.

Baptista Pressius Mag. Curs.

XX.

Contra Hebraeos, tenentes legentesque libros Thalmudi, & alios hactenus damnatos, aut blasphemias, & contumelias in Deum & Sanctos continentes

De libris Thalmudi, prima prodijt prohibitio ab Innoc. IV. in const. 2. Impia fol. 93. & alia de his & similibus libris, prodijt a Iul. III. in const. 24. Cum sicut. fol. 584. Alia autem de mysteria Iudaeorum indicaui in const. praeced.

Edita An. D. 1593.

CLEMENS EPISCOPVS Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CVm Hebraeorum malitia nouas in dies excogitet fraudes, quibus perniciosa volumina, librosque impios, ac plane detestabiles, tum antiquitus damnatos, tum recens conscriptos in vulgus proferat.

Approbatio prohibitionis librorum Thalmudi, & aliorum detestabilium scriptorum.

§. 1. Nos & ipsis exitiale, & Christiano populo periculosum rati hanc eorum nequitiam conniuentibus oculis tolerare, ac pro nostro pastorali officio opportunum huic malo remedium adhibere volentes, adducti exemplo complurium Romanorum Pontt. praedecessorum nostrorum, praesertim fe. re. Gregorij IX. Innoc. IV. Clementis IV. Honorij IV. Ioannis XXII. Iulij III. Pauli IV.

&

& Greg. XIII. qui saepius impium illud Thalmudi nuncupatum, & alia similia reprobata & detestanda scripta & volumina damnarunt, & retineri prohibuerunt, seu alias ex Christiani Orbis Prouincijs & Regnis pio zelo exterminarunt, omnes & singulas eorumdem praedecessorum super hoc editas litteras, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, harum serie approbantes & innouantes.

Prohibitio tradendi, vel libros, & alia impia scripta retinendi vel quomodo vtendi.

§. 2. Atque illis haec addentes, omnibus & quibuscunque Vniuersitatibus Hebraeorum, eorumq; singulis, tam in temporali S.R.E. ditione, quam etiam extra eam vbiuis locorum, & in quibusuis Christiani orbis partibus constitutis, perpetuo prohibemus, ne quosuis libros & codices impios Thalmudicos saepe damnatos, vanissimos cabalisticos, atque alios nefarios à praedecessoribus nostris prohibitos & condemnatos, necnon opera, commentaria, tractatus, volumina & scripta quaecumque, tam lingua Hebraica quam quauis alia hactenus conscripta, aut versa, edita, & impressa, ac in posterum cõscribenda aut vertenda, edenda vel imprimenda, continentia seu continentes, tacite vel expresso, haereses vel errores contra sacras veteris legis & testamenti scripturas, necnon contumelias, impietates, blasphemias contra DEVM, sanctissimam TRINITATEM, & Saluatorem nostrum Dominum IESVM CHRISTVM, eiusq; sanctam Christianam fidem, ac beatissimam ipsius Genitricem semper Virginem MARIAM, & beatos Angelos, Patriarchas, Prophetas, Apostolos, aliosque Sanctos DEI, sacratissimam Crucem, sacramenta nouae legis, sacras Imagines, & sanctam Catholicam Ecclesiam, & Sedem Apostolicam, ac contra Christi fideles, praesertim Episcopos, Sacerdotes, & alias ecclesiasticas personas, atque etiam contra nuper ad eiusdem CHRISTI fidem conuersos ac Neophytos, & alias contra Religionem Catholicam, vel in quibus etiam impudicae & obscenae narrationes memorantur, etiam sub praetextu quod expurgata fuerint, vel donec expurgentur, siue quod de nouo typis excusa fuerint, mutatis nominibus, vel etiam sub obtentu seu tolerantia aut permissione, vt praetendunt, Secretarij aut cuiusuis personae sacri Concilij Tridentini, aut Iudicis librorum prohibitorum per rec. mem. Pium Papam IV. praedecessorem nostrum editi, vel cuiusuis indulti Apostolici, aut licentiae per S.R.E. Cardinales, etiam Legatos aut Camerarium, seu Cameram Apostolicam vel Nuncios, etiam cum potestate Legati de latere, aut locorum Ordinarios, seu Inquisitores haereticae prauitatis forsan quomodolibet concessae, aut quouis alio quaesito colore, legere, habere, vel retinere, emere vel vendere, aut diuulgare vllo modo audeant vel praesumant.

Reuocatio quarumcumq. facultatum, licentiarum & mandatorum, de libris tenendo.

§. 3. Omnes vero & quascunque facultates, litteras, permissiones, indulta, tolerantias legendi, tenendi, etiam ad tempus certum vel incertum, vel ad effectum praedictos, & sub similibus vel alijs praetextibus quaecumque, vt praefertur, probibita scripta, volumina, libros, & alia supradicta quibusuis Iudaeis, in genere vel in specie, a praedecessoribus nostris, & dicta Sede Apostolica seu eius Legatis etiam de latere, vel Nuncijs aut Inquisitoribus haereticae prauitatis, aut locorum Ordinarijs, vel quibusuis alijs, quauis dignitate vel auctoritate fungentibus, etiam S.R.E. Cardinalibus, eiusque Camerario seu Camera praedicta, sub quibusuis verborum formis & conceptionibus, & quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs clausulis, ac vim contractus inducentibus, irritantibusq. & alijs decretis, etiam Motu proprio & ex certa scientia, deque Apostolicae potestatis plenitudine, seu ad quorumcumque Principum, etiam Regali, Ducali, vel alia quacúque praeeminentia fulgentium instantiam, vel eorum intuitu concessas, auctoritate & tenore praemissis reuocamus, irritamus, & annullamus, ac pro reuocatis, irritis & penitus infectis in perpetuum haberi volumus.

Prohibitio concedendi has licentias, & eis vtendi.

§. 4. Districtius inhibentes, tam quibuscumque ex praedictis, quauis auctoritate & facultate suffultis personis, ne huiusmodi licentias, tolerantias, indulta quoquo modo concedere, quam Iudaeis, ne illis sic per praesentes reuocatis, aut posthac forsan de facto concedendis vti, aut earum praetextu seu alias quomodolibet libros praedictos retinere, legere, deferre, emere, vendere, aut de nouo edere praesumant.

Praefixio termini ad eiusmodi libros consignand. Inquisitoribus, aut locorum Ordinarijs.

§. 5. Quinimmo si quos ad praesens habent, eos statim intra decem dies Romae in officio Sanctae Romanae & vniuersalis Inquisitionis, extra Vrbem vero intra duos menses à die publicationis praesentium numerandos, locorum Ordinarijs seu Inquisitoribus haereticae prauitatis, à quibus postmodum absque alio mandato nostro, nulla interposita mora comburantur, exhibere, tradere & consignare omnino teneantur & debeant.

Poenarum inflictio in contrauenientes.

§. 6. Praecipientes, tam ipsis Iudaeis quam quibuscumque Typographis, Bibliopolis, seu mercatoribus, & alijs quibuscumq. Christi fidelibus, etiam cuiuscumque status, gradus, ordinis vel conditionis existentibus, sub poenis amissionis librorum, & publicationis omnium bonorum, Fisco eius Principis in cuius ditione libri reperti fuerint applicandorum, ac alijs etiam grauioribus & corporis afflictiuis arbitrio Dioecesani, ac etiam Inquisitoris, si inibi fuerit, statuendis ac moderandis, necnon quo ad Christianos, etiam excõmunicationis maioris latae sententiae per vnumquemque contrafacientem eo ipso incurrendae, ne huiusmodi libros & alia scripta superius prohibita, vt praefertur, retinere, habere, legere, edere, typis excudere, seu imprimere, describere, vel exemplare, aduehere, emere, vendere, donare, commutare, aut alias quomodolibet distrahere vel alienare.

Et in fautores Hebraeorum in praemissis.

§. 7. Neue quisquam, etiam sub praedictis & alijs poenis contra fautores Apostatarum a fide & haereticorum à sacris canonibus & constitutionibus Apostolicis inflictis, ipsis Hebraeis, pro habendis, scribendis, seu imprimendis huiusmodi libris, vel vndecumque afferendis seu transuehendis, aut pro eorumdem legendorum licentia de caetero impetranda, opem, consilium, auxilium vel fauorem praestare aut impendere quoquo modo audeat.

Deputati executorum huius const.

§. 8. Quocirca venerabilibus fratribus nostris tam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus aduersus haereticam prauitatem in toto terrarum Orbe generalibus Inquisitoribus, quam etiam Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, caeterisque locorum Ordinarijs, & Inquisitoribus quibuscumque eiusdem haereticae prauitatis, in quibusuis Regnis, Prouincijs, & Ciuitatibus pro tempore existentibus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi & eorum singuli, in Ciuitatibus, Terris, & locis, vbi Iudaei commorantur, tam in eorum Synagogis & locis publicis, quam priuatis, domibus aut officinis, & alias vbique locorum etiam apud Bibliopolas Christianos praedictos sic prohibitos libros & scripta, per se vel alium seu alios ab eis deputandos diligentissime perquirant, & contra eos qui super retentione huiusmodi culpabiles reperti fuerint, ad praedictarum & aliarum etiam grauiorum eorum arbitrio poenarum executionem procedant. Contradictores necnon inobedientes quoscumque, eisve auxilium, consilium, vel fauorem praestantes, per opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo. inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij saecularis.

Clausula derogatoria.

§. 9. Non obstantibus praemissis, necnon constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis, dictis Hebraeis, eorumue Vniuersitatibus, sub quibuscumque tenoribus & formis, & cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis & decretis, in genere vel in specie quomodolibet concessis, etiam saepius approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis etiamsi alias pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica & indiuidua mentio habenda, seu quaeuis alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi, necnon formas, & decreta in illis apposita, acsi de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis quo ad reliqua in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter & expresse derogamus, caeterisque contrarijs quibuscumque.

Forma & effectus publicationis const. Quo publ. habeat hoc in fi.

§. 10. Volumus autem praesentes litteras, ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, atque in platea quae Iudaeorum nuncupatur, per Cursores nostros publicari, earum exemplis inibi affixis, ac dimissis, ac post huiusmodi publicationem & elapsum terminum superius praescriptum, cunctos & singulos quos concernunt, perinde arctare atque afficere, acsi eorum cuilibet personaliter intimatae fuissent.

Transumpti fides.

§. 11. Illarumque exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obsignatis, eamdem prorsus fidem in iudicio & extra illud haberi, quae ipsis praesentibus haberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poenalis.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, innouationis, additionis, prohibitionis, reuocationis, irritationis, annullationis, voluntatum, inhibitionis, praecepti, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. P. A. 2. 28. Februar.

Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, pridie Calend. Martij, Pontificatus nostri Anno secundo.

Publicatio.

Anno à natiuitate D. 1593. ind. 6. die vero Sabbati 3. mensis Aprilis. Pont. Sanctissimi in Chr. patris & D.N.D. Clementis diu na prouidentia Papae VIII. anno eius secundo, retroscriptae litterae Apost. affixae & publicatae fuerunt in valuis Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, in acie Campi Florae, & in Platea nuncupata Iudaeorum, relictis in eis copijs affixis per nos Io. Bapt. Bagni, & Franciscum Baron, S.D.N. Papae curs.

Baptista Pressius mag. curs.

XXI.

Reformatio circa electionem Praepositi generalis, aliorumq. Praelatorum Congregationis Monacorum Eremitarum S. Hieronymi de Obseruantia, sub regula S. Augustini, & Capitulorum generalium & Dietarum celebrationem, totiusque Ordinis salubrem directionem.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1593.

Exordium.

QVae ad prosperam religiosorum directionem, ac reformationem pertinent, ea libenter concedimus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Sane cum post futura festa paschalia, Capitulum generale Congregationis Monacorum Eremitarum S. Hieronymi in Monasterio S. Petri de Hosp. Lauden. dioecesis celebrandum sit, nos qui Congregationem ipsam ad pristinam regularis obseruantiae normam reduci ac reformari maxime cupimus, nonnulla quae in eodem Capitulo publicari, & deinceps perpetuo in eadem Congregatione obseruari volumus, & statuenda censuimus.

Approbatio alterius in Capitulo gen. & Dieta vltimo loco habitis.

§. 1. Motu igitur proprio & ex certa scientia, maturaque deliberatione nostris, & de Apostolicae Sedis plenitudine, cum acceperimus ex diuersarum Apostolicarum constitutionum diuersis temporibus, a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, pro eadem

Congre-

Congregatione factarum forsan inuicem contrarietate, in Capitulo generali Mantuæ vltimo celebrato, ac in Dieta generali de mense Octobris proxime præterito habita, omnia in illis gesta iuxta patrũ constitutum præscriptum ad vnguem fieri non potuisse, immo forsitan aliquibus earumdem constitutionum aliqua ex parte contrauentum extitisse, & ideo de illorum validitate ab aliquibus hæsitari potuisse & posse, nos omnia & singula, tam in prædicto Capitulo quam in Dieta generali huiusmodi facta, gesta, statuta & ordinata, quatenus tamen sacris Canonibus & Concilij Tridentini decretis, ac regularibus eiusdem Congregationis institutis sint conformia, etiam si in illis constitutionum prædictarum omnium & singularum forma ad vnguem minime seruata, aut contra aliquarum ex illis dispositionem ex illis forsan facta fuerunt, auctoritate Apostolica tenore præsentium validamus, confirmamus, & approbamus, omnesque & singulos præmissos, & alios quoscumque iuris & facti defectus, siqui in eisdem interuenerint, supplemus, ac valida firma & efficacia fore, suosque plenarios sortiri & obtinere effectus decernimus.

Iteratis confirmatio Georgii Luciani Præpositi gen. pro alio triennio.

§. 2. Insuper quia per alias nostras in simili forma breuis literas, dilectum filium Georgium Lucianum Cremonen. eiusdem Congregationis Præpositum generalem in prædicta Dieta generali, in Virgilij de Mantua olim eiusdem Congregationis Præpositi generalis prædefuncti locum canonice electum, ad triennium proximum a die celebrationis proximi futuri Capituli generalis numerandum confirmauimus, prout in illis litteris plenius continetur. Dilectis filijs Definitoribus, Consultoribus, Prioribus, & alijs in dicto Capitulo præsidentibus, ac vocem habentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ poena præcipimus & mandamus, ne circa electionem noui Generalis quicquam intentare, aut quoquo modo innouare præsumant, sed iuxta præteritarum nostrarum litterarum seriem, eumdem Georgium ad huiusmodi triennium in Generalem confirment & recognoscant, eidemque Prioratum aliquem eiusdem Congregationis iuxta illius regularia instituta per eum dicto triennio durante, tenendum, regendum, & gubernandum, qui etiam totius Ordinis caput durante officio Generalatus existat, assignent & concedant; irritamque nihilominus & inanem, quamcumq; electionem, seu aliam dispositionem secus faciendam fore, nullisque viribus subsistituram decernimus.

Gregor. 13. in ... constit. [illegible] Congregationis statuit; [illegible]

§. 3. Præterea quia vt accepimus, in litteris seu constitutione fel. record. Gregorij Papæ XIII. prædecessoris nostri, quæ incipit. Pro nostri muneris officio, super statu dictæ Congregationis sub dat. die 24. Pontificatus sui anno quarto expedita, inter alia disponitur, quod deinceps dictæ Congregationis Præpositus generalis, Visitatores, Consultores & Definitores, ex numero Priorum ab ipsismet Prioribus tantum eligerentur. Et quod occurrente vacatione alicuius Prioratus, ad illum non esset assumendus, nisi qui tempore vacationis & electionis alicuius Monasterij Vicarius esset. Quodque Visitatores Monasteriorum Sancti Alexij de Vrbe, & Sancti Pauli Albanensis, in generali Capitulo & Definitoribus eligendis vocem non habeant. Et quod Procuratores qui ab vnoquoque Monasterio ad Capitulum destinantur, voce actiua & passiua in eodem Capitulo generali careant, prout latius in eisdem literis vel constitutione continetur, quæ omnia regularibus eiusdem Ordinis institutis aduersantur, atque in benemeritorum, idoneorumque religiosorum præiudicium tendunt.

§. 4. Nos prædictæ & alij cuicumque constitutioni Apostolicæ de simili materia disponenti, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, in hac parte specialiter & expresse derogantes, harum serie perpetuo statuimus & ordinamus, quod post hac tam generalis Præpositus quam Consultores & Definitores, tam ex Priorum quam subditorum.

§. 5. Ipsique Priores etiam ex eorumdem subditorum non Vicariorum tantum.

Procurator generalis ex omnibus subditis.

§. 6. Procurator vero generalis similiter eiusdem Congregationis, tam ex subditorum quam priorum numero, sine tamen earum residentiarum præiudicio, & dummodo alias idonei & sufficientes existant, eligi & deputari possint & debeant,

§. 7. In generalibus vero & alijs intermedijs Capitulis, seu dietis, omnes qui iuxta eorumdem regularium institutorum dispositionem locum & vocem habere possunt & debent, sicut antequam constitutio Gregor. præsentia emanasset, poterant ac debebant, locum ac vocem huiusmodi, ad quem omnes & singulos aduersus præteritam constitutionem in pristinum restituimus, reponimus & reintegramus, libere & absque aliquo impedimento habeant, & habere possint ac debeant.

§. 8. Ex præmissis tamen eidem, aut alijs constitutionibus Apostolicis circa ea quæ disponunt, vt generalis Præpositus & Priores, alijque officiales triennales esse debeant, minime derogatum, aut alias præiudicium illatum esse aut censeri, sed illorum respectiue officia huiusmodi ad triennium durare debere, vltra quod in illis minime confirmari, sed Priores de vno ad aliud Monasterium transferri tantum posse declaramus & decernimus.

Ambitus prohibetur.

§. 9. Insuper omnes & singulos prædictæ Congregationis Religiosos, qui pro obtinendis in ipsa Congregatione dignitatibus, muneribus vel officijs, literas commendatitias, fauores, gratias, preces à quibuscumque personis, tam ecclesiasticis quam sæcularibus cuiuscumque status, gradus, conditionis, præeminentiæ, etiam Cardinalatus dignitate, & quacumque sæculari, etiam Marchionali, Ducali, Regali, vel Imperiali potestate & præeminentia fulgentibus, requirere & mendicare, aut alias ab ipsis etiam non requisitis, sed sponte omnino delatas, quoquo modo vti ausi fuerint, omnibus & quibuscumque dignitatibus, officijs, muneribus, & alijs oneribus & honoribus ipsius religionis per eos obtentis, necnon voce actiua & passiua perpetuo priuati, ac ad illa & alia quæcumque deinceps obtinenda perpetuo inhabiles & incapaces, etiam absque alia declaratione, sed tantummodo ex ipsa litterarum, fauorum, gratiarum, etiam oretenus porrectarum huiusmodi probatione existant eo ipso.

Contrariis Pontificis cõstitutionibus derogatur, & non contrariis approbationis robur adiicitur.

§. 10. Ceterum constitutiones omnes quorumcumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum pro felici gubernio & directione dictæ Congregationis hactenus emanatas, quorum omnium & singulorum tenores & datas præsentibus pro expressis haberi volumus, in his tamen quæ præsentibus nostris non aduersantur, perpetuo confirmamus & approbamus, illisque perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesque & singulos, tam iuris quam facti defectus, siqui interuenerint in eisdem supplemus, in illis autem in quibus præsentibus nostris aliquo modo aduersari prætendatur, illis specialiter & expresse derogamus ac derogatum esse volumus.

Clausula præseruatiua adiicitur.

§. 11. Decernentes præsentes literas nullo vnquam tempore, de subreptionis aut obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, aut quouis prætextu vel occasione infringi, reuocari, retractari, suspendi, limitari, aut in ius vel controuersiam reuocari, neque sub quibuscumq. suspensionibus, reuocationibus, limitationibus, moderationibus, aut contrarijs dispositionibus pro tempore faciendis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties illæ in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas esse & censeri.

Clausula quæ sublata & c.

§. 12. Sicque & non alias per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, quauis auctoritate fungentes, & dicti Ordinis Protectores, & alios Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & de latere Legatos, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Præpositus, Visitatores & Definitores, & alii executores constituuntur.

§. 13. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ moderno ac pro tempore existenti Præposito generali, ac Visitatoribus, Definitoribus, Prioribus & Monacis, vniuersis & singulis eiusdem Congregationis; quatenus omnia & singula in præsentibus nostris, ac in alijs Apostolicis literis & constitutionibus contenta, quæ per præsentes reuocata non sint, obseruent, & ab alijs ad quos spectat obseruari curent, eaque inter eiusdem Congregationis regulas & constitutiones regulares describi & adnotari, ac exemplari, regulasque & constitutiones ipsas regulares ad præsentis nostræ aliarumq; Apostolicarum constitutionum præscriptum aptari faciant.

Contraria submouentur.

§. 14. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in prouincialibus, synodalibus & vniuersalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac eiusdem Congregationis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis ipsi Congregationi, eiusque Superioribus, & quibusuis alijs personis, sub quibuscũque verborum formis & tenoribus, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis, in genere vel in specie, etiam Motu proprio, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorũque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum inserta, mentio seu alia expressio habenda esset, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice duntaxat specialiter & expresse, ac latissime derogamus & derogatum esse volumus, ceterisq. contrarijs quibuscũq.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die decimaquarta Aprilis, millesimo quingentesimo nonagesimo tertio; Pontificatus nostri Anno secundo. *D. P. Anno 2. 24. Aprilis.*

Subsequitur Reformatio circa totius Ordinis bonum regimen.

Edita A.D. 1596. De Chori seruitio.

SAnctissimus Dominus noster Dominus Clemens Papa Octauus & cet.

Nullus omnino prætextu cuiuscumque priuilegij vel Superioritatis etiam generalatus, à seruitio Chori censeatur immunis, nisi pro tempore quo quis in proprij officij munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem & Prædicatoribus, Superiores ijs tantum diebus quibus eos legere aut prædicare contigerit, dispensare possint. Idem quoque præstare valeant, cum ægrotis & studiorum causa legitime impeditis. In eos qui negligentes aut inobedientes fuerint, salutari poenitentia Superiores animaduertant ad præscriptum constitutionum, etiam alimenti, si opus fuerit subtractione.

Sacra scriptura lectione.

§. 1. Lectio sacræ scripturæ, vel casuum conscientiæ bis in hebdomada præscriptis diebus, in singulis Monasterijs habeatur, ad quã Monaci omnes conueniant, eaq. absoluta mutua collatione circa explicatam doctrinam sese vtiliter exerceant.

Paupertatis voto.

§. 2. Quo Trident. Concil. decreta de paupertatis voto custodiendo fidelius obseruent, præcipit, vt nullus ex Monacis, etsi Superior sit, bona immobilia vel mobilia, aut pecuniam, prouentus, censusq; eleemosynas, siue ex concionibus, siue ex lectionibus, aut pro Missis, tam in propria Ecclesia, quam vbicunque celebrandis, aliove ipsorum iusto labore & causa, & quocumque denique nomine quæsita, etsi subsidia consanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut do-

aut donationes fuerint, tamquam propria, aut etiam nomine Monasterij possidere possint, sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Monasterio incorporentur, atque cum ceteris illius bonis, redditibus, pecunijs ac prouentibus confundantur, quo communis inde victus, & vestitus omnibus suppeditari possit. Neque superioribus, quicumque illi sint, vllo pacto liceat eisdem Regularibus, aut eorum alicui bona stabilia etiam ad vsumfructum, vel vsum, administrationem, vel commendam, etiam depositi aut custodiæ nomine concedere, eorum vero, quæ ad necessitatem concessa erunt, nullus quicquam possideat vt proprium, neque vt proprio vtatur. Nulla quorumcumque Superiorum dispensatio, nulla licentia, quantum ad bona immobilia vel mobilia, Monacos excusare possint, quominus culpæ & pœnæ ab eiusdem Concilij decretis impositæ, & ipso facto incurrendæ obnoxij sint, etiamsi Superiores asseuerent huiusmodi dispensationes, aut licentias concedere posse, quibus in ea re fidem minime adhiberi volumus.

Vestitu & supellectili.

§. 3. Monacorum vestitus, & supellex cellarum, ex communi pecunia comparetur, & omnino vniformis sit omnium Monacorum & quorumcumque Superiorum, statuique paupertatis, quam professi sunt, conueniat, ita vt nihil superflui admittatur, nihil etiam, quod sit necessarium, alicui denegetur. Quæcumque Monacorum vestes, siue laneæ siue lineæ, omnisq. alia supellex, tam pro vestitu quam pro accubitu necessaria in aliquem commodum Monasterij locum deferantur, ibique ab vno vel duobus Monacis huic muneri deputatis diligenter custodiantur, vt inde Superioris arbitrio, prout vnicuique opus fuerit, subministrari opportune possint.

Cibo, & pitantia.

§. 4. Omnes etiam Superiores, quicumque illi sint, eodem pane, eodem vino, eodemque obsonio, siue eadem, vt aiunt pitantia in communi mensa prima vel secunda, nisi infirmitatis causa impediti fuerint, vescantur, neque singulare aliquid, quo priuatim quisque in cibum vtatur, vllo modo afferri possit. Siquis in ea re peccauerit, nihil ea die alimenti percipiat nisi panem & aquam.

Peculiaribus præstationibus ratione officiorum.

§. 5. Superiores omnes, etiam Generalis, qui redditus aut præstationes peculiares ratione officiorum habent, earum accepta, & expensa in libro distincto fideliter ac diligenter adnotari curent, neque in alios vsus quam ratione officij necessarios quicquam expendant, quando vero contigerit ipsos in aliquo Monasterio immorari, eam quantitatem pecuniæ in commune conferant, ex qua sibi & ijs qui secum erunt, victus ad præscriptum regulæ suppeditetur.

Administratione bonorum cuiuscumque monasterij.

§. 6. Nullus ex Superioribus locorum administrationem bonorum, & aliarum rerum, dispensationemque pecuniarum, & redditunm sui Monasterij, etiam nomine Monasterij per se ipsum habere siue exercere possit, sed vniuersum id onus tribus Religiosis eiusdem Monasterij à Generali ita demandetur, vt vnus rerum, & bonorum reddituumq. colligendorum, & exigendorum curam habeat, alter tamquam Depositarius pecunias ac cetera ab illo collecta, & exacta fideliter asseruet, alius de pecunijs, & rebus à Depositario acceptis, Priori, & Monacis, ac Monasterio vniuerso de necessarijs mandante tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed iuxta caritatis regulam, veluti bonus dispensator prouideat. Officiorum huiusmodi confusione penitus interdicta. Ceterum hi tres, tam impensi quam accepti singulis mensibus suo Priori, adhibitis etiam duobus vel tribus Monacis eiusdem Monasterij probarioribus, rerumque vsu peritis, deinde ipsimet rursus præsentibus, Priori, & peritis prædictis Generali vel Visitatoribus, cum aduenerint, deniq. ipse Generalis, ac Visitatoris in quolibet proximo Capitulo generali saltem coram tribus Iudicibus ab ipso Capitulo ad hoc constitutis illorum omnium, & etiam vniuersæ administrationis, suæ, tam publicæ quam priuatæ rationem reddere teneantur, cuius etiam exemplum authenticum ex actis Capituli describatur, ad hoc vt ad omne mandatum nostrum, vel Sedis Apostolicæ Romam transmitti possit.

Regularium numero in quolibet monasterio. Hoc generaliter statuit S. D. N. Paulo v. in sua const. 7. Sanctissimus.

§. 7. Vt Monasterij bona & prouentus, expensis respondeant, in vnoquoque Monasterio is tantum deinceps constituatur, & in posterum retineatur Regularium numerus, qui ex redditibus illius proprijs, vel ex communibus consuetis, vel etiam singulorum eleemosynis alijsue quibuscumque obuentionibus in commune, vt præfertur conferendis, commode possit sustentari.

Redditum asseruatione.

§. 8. Redditus vero, & supradicta omnia, communi in loco ac tuto diligenter asseruentur.

Declaratione prohibitione, tam de Concil. Trid. quam de ipsis decretis.

§. 9. Superioribus autem, ne Conc. Trident. aut hæc nostra decreta declarare, interpretari, aut relaxare vllo modo possint, omnino interdicimus, & prohibemus, decernentes irritum &c. Siquis autem contra præsumpserit attentare, is eo ipso omni gradu officioque priuatus, ad ea inhabilis perpetuo existat.

Lectorum, & Prædicatorum priuilegij vsu.

§. 10. Nullus, nisi actu vel legat vel prædicet, aliquo sui gradus priuilegio gaudeat.

Socij alicui administrandum concedendi qualitate.

§. 11. Si alicui ex necessaria causa Generalis iudicio probanda, socius ex eodem Ordine, qui illi ministret, concedendus erit, is nisi vigesimum quintum agat annum, & qui communi seruitio sit deputatus, non concedatur, & si commode fieri potest, sit laicus conuersus.

Clausura obseruantia.

§. 12. Vt omnis scandalorum, & vagationis occasio tollatur. Monasterij clausura perpetuo ac diligenter seruetur, ac propterea à Superiore Ianitor constituatur, qui diligentia ac morum integritate maxime commendetus. Is ianuæ custodiendæ semper assistat, eamq. nemini Monacorum aperiat, nisi socium, & exeundi licentiam obtinuerit. Nullus Monasteria egredi audeat, nisi ex causa, & cum socio, impetrataque licentia singulis vicibus, ac benedictione, à Superiore accepta, qui non aliter eam concedat, nisi causa probata, sociumque exituro adiungat non petentis rogatu, sed arbitrio suo, neque eumdem sæpius. Licentiæ vero generales exeundi nulli omnino concedantur. Contrauenientes autem pœna graui etiam carceris ad Superioris arbitrium plectantur. Eamdem etiam Ianitor subeat, si sciens exeundi facultatem fecerit. Cum autem quis in Monasterium reuertetur, Superiorem iterum adibit benedictionem recepturus, qui à socio itineris rationem, & quid rei actum sit, diligenter perquirat.

Accessu ad Vrbem prohibitione.

§. 13. Nullos Monacos Romam venire Superiores permittant, nisi prius a Generale vel Protectore duntaxat licentiam in scriptis impetrauerint. Siquis autem sine huiusmodi facultate Romam venire præsumpserit, voce actiua, & passiua biennio priuatus existat, subiturus etiam alias arbitratu Superiorum infligendas pœnas, quæ item omnia aduersus eos, qui supradictos admiserint, & receperint, sine vlla exceptione locum habeant.

Cellularum & dormitorij qualitate.

§. 14. Habeat Superior clauem ita fabrefactam, vt cum sibi videbitur, cellas omnes reserare possit, & propterea nullus cellam etiam noctu ita claudat, quin semper à Superiore possit aperiri. In medio dormitorio tota nocte lampas colluceat. Nullus etiam Superior cellas, siue in claustro siue alibi, separatas a communi dormitorio habeat, sed vnusquisque vnica cella, eademque cum ceteris aliorum Monacorum coniuncta, nudis omnino parietibus, ac lectulo, & mensa humilibus, vniformiq. supellectili, vt præfertur, quemadmodum Religiosos decet, contentus sit, possit tamen Generalis vel Visitatores alicui ex Superioribus Monasteriorum, si eorum muneris, & officij necessitatem id exigere cognouerint, alteram etiam cellam concedere. Cellæ siue ædiculæ, quæ extra dormitorium separatim sunt, ad officinas, aut alias ad communem vsum, & commoditatem Monasterij redigantur. Sigillatim suo quisque lecto cubet, neque vllibi duo eodem lecto dormire possint, qui omnes ad certam formam redigendi erunt, In priuatis cellis nulli camini permittantur, sed omnes obstruantur statim cardinibus etiam e parietibus conuulsis, vt res illa non ad tempus facta, sed perpetuo duratura videatur. Cellis tamen Generalis, aut alterius Superioris, ac Prædicatoris exceptis.

Monasteriorum fenestres.

§. 15. Monasterij fenestræ omnes, quæ in vias publicas, aut in vicinas laicorum ædes prospiciunt, muro ita obserantur, vt omnino prospectus impediatur.

Infirmaria, infirmorumq. cura.

§. 16. Valetudinarium præterea in singulis monasterijs, certo ac salubriori loco constituatur, quod pro loci situ, & Monacorum numero, quoad fieri poterit, commodissimum esse possit, in quo Monaci omnes, cum ægrotabunt, curentur, neque inde nisi recuperata sanitate abire permittantur. Qui vero infirmorum curæ præpositi erunt omni sedulitate ac caritate operam suam præstabunt, ac curabunt ne quid ægrotis omnino desit, quod ad sanitatem recuperandam omnino pertineat.

Licentiarum extra [illegible] degendi prohibitione.

§. 17. Ineatur ratio, qua sublatis licentijs, & facultatib. hactenus quibuscumque concessis, degentes extra Monasterij claustra, ad ea quamprimum reuocentur, nec in posterum, nisi ex grauissima causa à Sede Apostolica probanda, huiusmodi facultates concedi possint.

Monasterijs deputan. ad recipiendum nouitios ad Religionem.

§. 18. Nulli de cetero ad habitum aut professionem admittantur, nisi in Monasterijs in qualibet prouincia per Sedem Apostolicam deputandis.

Largitiones munerum prohibitione seruanda.

§. 19. Curent Superiores, vt constitutio interdicens largitiones munerum, & præscribens hospitalitatis formam ab omnibus in quolibet Monasterio inuiolabiliter obseruetur.

Habet I [illegible] in const. Sixti Pont. nu 28. Religiosa. Ambitus prohibitione.

§. 20. Vt omnis officiorum ambitus occasio præcidatur, caueant omnes à directa vel indirecta vocum seu suffragiorum procuratione, tam pro se ipsis, quam pro alijs, tum in capitulis, locorum, tum in ceteris, præsertim generalibus capitulis aut congregationibus, & alibi. Quicumque secus fecerint, præter alias pœnas, & censuras, hactenus contra huiusmodi ambientes inflictas, quas in suo robore permanere volumus, in pœnam priuationis officiorum quæ obtinent, eo ipso incidant, & ad futura quæcumque pariter inhabiles habeantur, super quo cum eis dispensari a nemine possit, nisi a nobis vel successoribus nostris, & pro qualitate culparum grauius etiam plectantur. Porro supradictas omnes pœnas etiam ad complices, ac simpliciter scientes, & non reuelantes extendimus.

Electionis ossicialium forma. Constit. à dispositione contraria est in c. Consti. 28

§. 21. In Superiorum & Officialium omnium electionibus, forma præscripta à sacro Concilio Tridentino, & constitutionibus Ordinis inuiolabiliter seruetur, iurentque electores secundum veritatem cuiusque conscientiæ, probiores ac magis idoneos, se electuros, ac propterea priusquam ad electionem deueniatur, in primis, & ante omnia perlegantur Constitutiones de qualitate, & requisitis eligendorum.

Eligendorum qualitatibus.

§. 21. Ad officia, gradus, & prelaturas, illi eligantur qui possint, & consueuerint regulas Ordinis, & constitutiones obseruare, præsertim quæ pertinent ad seruitium Chori, ac vestitum, & victum communem.

Monacorum peritorum deputatione, ad examinan. Lectores, prædicatores, & promouendos ad Ordines.

x. 23. Eligantur in Capitulo generali, seu prouinciali aliquot graues, & periti ex Monacis cuiuslibet prouinciæ, saltem tres, qui admittendos ad prædicationem verbi DEI, vel ad audiendas confessiones, etiam ipsorum Monacorum, ac Lectores publicos, diligenter simul examinent priusquam probentur, & ad huiusmodi ministeria admittantur. Horum etiam curæ sit examinare, & probare, tam quoad doctrinam, quam quoad mores promouendos ad quoscumq. ordines in quo seruetur decretum Congregationis interpretum sacri Concilij Tridentini, ea de causa nuper editum, & promulgatum.

§. 24. Illud porro Superiores omnes in Domino admonemus, vt memores sint rationis quam in nouissimo die reddituri sunt pro

grege

grege sibi commisso, ac propterea omni studio inuigilent, vt quæ in eorum Ordinis constitutionibus, de oratione mentali, silentio, ieiunijs, capitulo culparum, alijsque spiritualibus exercitijs, prudenter ac pie sancita sunt, ea omnia, & singula ad vnguem obseruentur, intelligantque super his veluti fundamentis omnium Congregationum ædificia construenda, & amplianda esse, quæ vt faciliorem exitum sortiantur, & vberiores fructus in animis Monachorum producant, valde opportunum erit, si in quolibet Monasterio singulis hebdomadis habeatur sermo de religiosa disciplina, regularique obseruantia.

Tabella, seu tabula, super his quæ Monachi singulis diebus præstare debeant. §. 25. Vt autem omnia ordinate peragantur, appendatur in loco conspicuo vniuscuiusque Monasterij tabella, in qua distincte adnotetur quid singulis cuiusque diei horis singuli Monachi præstare debebunt vt certo etiam signo præmoniti, maiore animi præparatione opportune suis muneribus satisfacere queant.

Decretis Ordinis, his non contrariis, standum. §. 26. Quæ Ordinis Constitutiones his decretis non adueniantur inuiolate custodiendæ erunt.

Contrauenientium pœnæ. §. 27. Quibus horum decretorum capitibus certa pœna præscripta non est, arbitrio Generalis, vel alterius immediate Superioris infligatur. Vt autem decreta hæc donec alia, quæ ad pleniorem supradicti Ordinis reformationem facient, edantur, ab omnibus obseruari possint, districte præcipimus, & mandamus Generali, ac omnibus alijs quibuscumque Superioribus, ad quos hoc spectat, vt curent ac efficiant in generali Capitulo, primo quoque tempore celebrando, ea omnia publicari, & recipi, ac inter alias Ordinis Constitutiones perpetuo valitura, redigi, interdicta eorum omnino singulis facultate illas declarandi, aut aduersus eas vmquam dispensandi. Alioquin sciant se in pœnam Generalatus, & officiorum priuationis, & inhabilitatis perpetuæ ad alia ipso facto, & sine vlla receptione respectiue incidisse.

Datum A. 5. 24 Aprilis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die vigesimaquarta mensis Aprilis, millesimo quingentesimo nonagesimo sexto.

XXII. Confirmatio gratiarum a Pont. prædecessoribus concessarum. Congregationi Clericorum regularium S. Maioli, alias de Somascha, cum aliorum priuilegiorum concessione.

Ista Congregatio initium sumpsit à quadam Societate tempore Pauli III. instituta, & per eum approbata, vt in eius const. 21. Ex iniuncto, sup. fol. 531. & translata est in regularem obseruantiam, vt habetur in const. Pij V. quam tibi indicaui in præc. const. Pauli III. vbi quoque alia adnotaui.

Edita An. D. 1598. C L E M E N S E P I S C O P V S
Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. DEcet ex benignitate Sedis Apostolicæ studio prouenire, vt ea quæ pro diuini cultus augmento, religionis propagatione, & animarum salute, prouida ratione concessa sunt, suæ protectionis munimine confouere. Vnde nos ad eiusdem apicem diuina disponente clementia assumpti, his, quæ propterea facta comperimus nostræ approbationis robur, cum à nobis petitur, libenter adijcimus, vt eo firmius subsistant, quo Sedis eiusdem protectione sæpius fuerint circumfulta.

Congregatio prius confirmata, nunc confirmanda describitur. §. 1. Sane pro parte dilectorum filiorum Præpositi, & presbyterorum Congregationis Clericorum Regularium de Somascha, alias S. Maioli Papien. nuncupat. exhibita nobis nuper petitio continebat. Quod cum iam ab anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo octauo, ad gloriam Omnipotentis Dei &c. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi Præpositus, & presbyteri cupiant, præmissa omnia per nos confirmari, & approbari, nobis humiliter supplicari fecerunt quatenus eorum desiderio annuere, aliasque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic modo Pontif. gratias, & priuileg. Congreg. præmissis confirmat. §. 2. Nos attendentes ad diligentem & fructuosam culturam ipsius vineæ Domini, quam præfati presbyteri & Clerici Regulares studio indefesso, multis pijs, ac laudabilibus exercitijs in dies faciunt, ac volentes propterea illos & dictam Congregationem amplioribus fauoribus, & gratijs prosequi, Præpositum, & singulares personas Congregationis huiusmodi, a quibusuis excommunicationis suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula præfata, & quæcumque alia priuilegia, exemptiones, immunitates, concessiones, facultates, prærogatiuas, indulta, fauores, & gratias, præfatæ Congregationi singulisque illius domibus, Conuentibus, Collegijs, Ecclesijs, Capellis, Oratorijs, Hospitalibus, & locis, necnon Præposito generali, alijsque Superioribus, & personis, tam professis quam non professis, ac familiaribus domesticis, eisque alias quomodolibet inseruientibus, tam per supradictos quam alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, eiusque auctoritate quomodolibet concessa, ac desuper confectas literas, omniaque in eis contenta, necnon etiam omnia, & singula statuta, ordinationes, regulas, & constitutiones in vniuersa congregatione præfata, hucusque editas, licitas tamen & honestas, sacrisque Canonibus, & Concilio Trid. minime contraria, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis, Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, supplentes omnes, & singulos, ac quoscumque, & qualescumque iuris, & facti, ac etiam solemnitatum, & alios quantumuis substantiales etiam de necessitate exprimendos defectus, siqui in eis aut eorum aliquo quomodolibet interuenerint.

Præpositoque d. Congregationis dat ac Definitoribus eius religiosis dispensandi &c. Ad hoc vide etiam huius Pont. const. 125. Quæ à. quo. §. 3. Ac insuper eidem Congregationi, eiusq. Præposito generali, quod ipse Præpositus cum voto eius consiliariorum à Capitulo generali deputatorum, cum quibusuis eiusdem Congregationis professis, defectum natalium patientibus, etiam omnes, etiam sacros, & presbyteratus ordines suscipiendum, ac in eisdem in altaris ministerio etiam ministrandi, necnon ad quamcumque ipsius Congregationis administrationem officium, & dignitatem recipiendum ac retinendum, & exercendum dispensare.

Et loca illa visitandi, & reformandi. §. 4. Idemque Præpositus generalis, & Visitatores eiusdem Congregationis toties quoties opus esse iudicauerint, Orphanotrophia, & loca, tam puerorum quam puellarum, sub cura, regimine, & administratione, ac disciplina dictæ Congregationis existentia, absque eo quod desuper à Gubernatoribus, siue Oeconomis, & administratoribus rerum temporalium ipsorum impediantur, sub pœna excommunicationis maioris latæ sententiæ, statim per impedientes ipso facto incurrenda, si post monitionem ab Episcopo faciendam, ab huiusmodi impedimentis non destiterint, à qua nonnisi à Sede prædicta, præterquam in mortis articulo absolui queant, (sine præiudicio iurium Episcopi) visitare, & quæ reformanda fuerint circa disciplinam eorumdem puerorum, & puellarum, ac regimen spirituale, reformare libere, & licite valeant, auctoritate & tenore prædictis licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

Exemptionem etiam elargitur eidem Congregationi à confessione ordinaria Monialium non Orphanarum & aliis curis Congregationi ipsius impedientibus. §. 5. Vt autem Congregatio ipsa, ac sub eius instituto militantes personæ Orphanis, & Seminarijs puerorum liberius, & melius inseruire, & quæ sui instituti sunt adimplere possint, ipsaque disciplina Regularis, in domibus, Collegijs, & locis illius magis vigeat, eamdem Congregationem singulaque illius Collegia, & loca, ac eorum superiores, & alios, ab omni onere audiendi confessiones ordinarias, quarumcumque Monialium, præterquam Orphanarum iuxta antiquum ipsius Congregationis institutum, necnon ab omnibus alijs oneribus, & curis, quæ seruitui, & commoditati Orphanotrophiorum seminariorum, & disciplinæ regularis huiusmodi impedimento, & damno esse quoquo modo possint, omnino, & in perpetuum absoluimus, & penitus liberamus, & etiam vt de cetero nullus, etsi sit Præpositus generalis, aliqua huiusmodi onera, vel curas, nisi de consensu duarum ex tribus partibus Capituli generalis, suscipere audeat neque possit.

Professiones omnes in manibus cuiuscumque presbyteri d. Congregationis emissas, valide esse declarat. §. 6. Postremo omnes professiones emissas vsque in præsentem diem à quibusuis clericis, & laicis d. Congregationis, etiamsi non in manibus Præpositi generalis, aut eius Vicarij, sed aliorum presbyterorum inibi professorum factæ sint, neque constet illos eo tempore auctoritatem tales professiones accipiendi habuisse, validas, firmasque, & ratas esse, & fore perinde ac si à Præposito generali vel eius Vicario prædicto receptæ essent, dummodo tamen alias canonice factæ fuissent, & tales professi, professioni huiusmodi hodie acquiescant.

Præpositoque dat auctoritatem inferiori bus committendi recipere ad professionem iuxta formam constitutionis Sixt. V. in d. 78 Cum de omnibus sup. fol. 26. §. 7. Liceatque in posterum Præposito generali prædicto huiusmodi facultatem admittendi ad professionem, cuilibet Præposito vel Rectori inferiori eiusdem Congregationis demandare seruata in reliquis forma constitutionis eiusdem Sixti prædecessoris desuper editæ.

Claus. huius bullæ præseruatiuas appon. §. 8. Præsentes quoque literas vllo vmquam tempore, de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, seu quomodolibet infringi, vel in ius aut controuersiam vocari, aut etiam aduersus eas, quodcumque, iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, seu etiam Motu proprio concedi posse. Neque sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, suspensionibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus pro tempore emanatis comprehendi, sed semper, & omni tempore ac omnino ab alijs excipi, & quoties emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum suum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub quacumque posteriori data per Generalem, & alios Præpositos præfatos pro tempore eligen. concessas, illasque perpetuo validas, & efficaces esse, & censeri, plenariaque roboris firmitatem obtinere. Neque Congregationem, ac Præpositum generalem, & alios superiores, ac personas illius super eisdem præmissis, illorumque possessione, vsu, & commodo pacificis per locorum Ordinarios, aut quoscumque alios quomodolibet molestari, perturbari, seu inquietari vel impediri posse.

Clausula sublata &c. addit. §. 9. Sicque, & non alias per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, ac etiam causarum Palatij Apostol. Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, Vicelegatos, & alios ecclesiasticos ac sæculares, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, necnon quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Clausulæ derogatoriæ solitæ, ac sæpius relatæ, quæ late adducit. §. 10. Non obstantibus præmissis, ac dicti prædecessoris super admittendis Religiosis edita, & quibusuis alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus & synodalibus Concilijs editis, specialibus vel generalibus constitutionib. & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinib. legib. reformationib. priuilegijs quoque indultis, & literis Apost. quibusuis Superiorib. & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cū quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs

torijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantib., & alijs decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili, & alias in contrarium quomodolibet, etiam pluries, & iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, aut quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 2. 26. Aprilis. Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, sexto Kal. Maij Pontificatus nostri Anno secundo.

XXIII.

Quod Fratres Ordinis B. MARIAE de Monte Carmelo fauores extra Religionem non procurent, pro impetrandis dignitatibus vel officijs ipsius Ordinis.

Quamplura de hoc ordine notaui sup. ad const. 8. Honorij III. Vt viuendi, fol. 83.

Edita A. D. 1593.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Regulares sponte ... quam ... petere debent.

QVoniam nemo debet sibi assumere honorem, nisi vocatus à Deo tamquam Aaron, & à regularis vitæ instituto valde alienum est, vt Religiosi viri, quos honorum, & dignitatum gradus sanctitate vitæ, ac alijs religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere, eosque gradus, cum ad eos assumentur, obedienter suscipere susceptosque humiliter administrare decet, mendicatis sæcularium præsertim personarum studijs, ad eos sibi aditum patefacere contendant, vnde magna in Ecclesia Dei pernicies afferri solet. Nos qui pro muneris nostri debito in hoc potissimum laborare non desistimus, vt Ecclesiastica, Regularisque disciplina pristino candori restituatur, huic malo opportunum remedium adhibendum censuimus.

Quidam tamen Carmelitani aliter facere ...

§. 1. Cum itaq. sicut accepimus, quidam in ordine Carmelitarum professionis, & regulæ quam professi sunt, penitus immemores nimiaq. dignitatum, & officiorum Ecclesiasticorum in dicto Ordine consequendorum ambitione ducti, pro ijs consequendis, Ecclesiasticorum, & sæcularium Principum studia requirant, & à S.R.E. Cardinalibus, alijsq. Prælatis commendatitias literas, aliosq. fauores & gratias propterea expectant, quibus adiuti, quos ex se sibi promeruisse minime confidunt, gradus, & dignitates in eodem Ordine consequi valeant, sicque eiusdem Ordinis quietem non sine animarum suarum periculo perturbant.

His idem Pontifex occurrit ... (Hic idem Pôt. ad sanguinem ... bit.)

§. 2. Nos malum hoc ab eodem Ordine, cuius prosperum regimen, & incrementum ad Ecclesiæ sanctæ vtilitatem sinceris exoptamus affectibus, pro nostra Pastorali sollicitudine propellere summopere cupientes. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulos Fratres dicti Ordinis cuiuscumque status, gradus, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de cetero ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis assequenda intenti ad Principum, & Prælatorum, atque aliarum quarumcumque personarum, tam sæcularium, quam Ecclesiasticarum de gremio dicti Ordinis non existentium, etiã Cardinalatus honore, ac quacumque sæculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium fauores recurrerint, vel etiam pactis, pollicitationibus, aliisque vijs, directe vel indirecte, palam, vel occulte ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aspirauerint, vel alijs minime legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quæsiuerint, aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis vsi fuerint, illorumque complices, & fautores ad quascumque Prælaturas, dignitates, & officia, gradusque, honores, administrationes, & munera in ipso Ordine obtinenda perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officijs huiusmodi eo ipso priuamus, ac priuatos voce tam actiua quam passiua carere decernimus, & declaramus.

Superioribusque Ordinis tales fauores attêdere prohibet.

§. 3. Atque in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ pœna omnibus dicti Ordinis Fratribus, Superioribus, & Prælatis quocumque titulo nuncupatis, etiam Generali, præsentibus, & futuris, præcipimus districteque mandamus, ne quempiam vllo tempore precibus, literis vel fauoribus adductis, vel alias ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum vel Prælatorum, aut aliorum quorumcumque, tam sæcularium quam Ecclesiasticorum extra dictum gremium existentium, etiam Cardinalium, Imperatorum, Regum & Ducum, ad cuiusuis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia prædicti Ordinis promouere, vel pœnas aliquas remittere audeant seu præsumant.

Electiones aliter factas annullat, & contrauenientes absq. processu, & ... ipso pœnas incurrere declarat.

§. 4. Decernentes, electiones, & promotiones ad Monasteria, seu Prioratus vel officia Ordinis contra præsentium dispositionem, quod absit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, inualidasque fore, & esse, nullisque viribus substitutas omnes, & singulos in præmissis delinquentes, nulla alia monitione præcedente, & absque processu desuper habendo, sententias, & pœnas præmissas irremissibiliter eo ipso incurrere, & ad illos sententias, & pœnas præmissas damnabiliter incurrisse legitime probandum, & omnino conuincendum solas præmissarum personarum instantias, preces, & fauores etiam oretenus porrectas plenam, indubiam, & sufficientem, in iudicio, & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

Et ita per ... & non aliter iudicari mandat.

§. 5. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantia tollit.

§. 6. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Ordinis huiusmodi iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apost. in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si prædictis Fratribus, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Hanc constit. publicari, & eius transumptis credi mandat.

§. 7. Vt autem harum literarum notitia ad omnes dicti Ordinis Fratres facilius deueniat, volumus, illas in Generali Capitulo seu dieta d. Ordinis publice legi, illasque in dicto Capitulo vel dieta lectas sic arctare, ac si legitime vnicuique intimatæ fuissent, illarumque exemplis, vel impressis, manu Scribæ dicti Capituli, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Rectoris generalis dicti Ordinis, vel alterius in dignitate Ecclesiastica constituti obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur, si essedem exhiberentur.

Dat. Tusculi, sub annulo Piscatoris, die 21. Maij, 1593. Pontificatus nostri Anno secundo.

Pont. An. 2 die 21. Maij.

XXIV.

Prohibitio amouendi libros, & alia monumenta ex Bibliothecis Ordinis Fratrum B. MARIAE de monte Carmelo.

Plane de hoc Ordine notaui sup. ad const. 8. Honorij III. Vt viuendi, fol. 83.

Edita An. D. 1593.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QVæ ad tuẽda, & conseruãda bona, & iura spectãtia ad personas & loca Ecclesiastica, in ijs auctoritatem nostram libenter interponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Prohibitio amouendi libros & monumenta quæcumque ex Bibliothecis Ordinis Fratrum Carmelitarum ...

§. 1. Volentes itaque conseruationi Bibliothecarum in quibusuis domibus, & Conuentibus Ordinis Fratrum Carmelitarum pro communi eorum vsu institutarum, & instituendarum, opportune prospicere, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, vniuersis, & singulis personis ecclesiasticis, sæcularibus, & regularibus, ac etiam laicis, cuiuscumque status, gradus, ordinis vel conditionis existentibus, auctoritate Apostolica per præsentes interdicimus, ac districte prohibemus, ne deinceps perpetuis futuris temporibus ex Bibliothecis prædictis, aut earum aliqua, libros, & monumenta, siue impressa siue manuscripta, ibi existentia amouere, vel subtrahere quoquo modo præsumant. Nos enim quoscumque amouentes, & subtrahentes, excommunicationis sententiæ ipso facto incurrendæ, a qua ab alio quam à Romano Pontifice, nisi dumtaxat in mortis articulo absolui non possint, subiacere volumus, atque decernimus.

Derogatio contrariorũ.

§. 2. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum, & Ordinis prædictorum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Fides huius bullæ transumptis.

§. 3. Verum quia difficile foret præsentes literas ad singula quæque loca vbi expediens foret, deferri, volumus, & similiter dicta auctoritate decernimus, quod illarum exemplis, etiam impressis, in dictis Bibliothecis & loco conspicuo, vbi commode legi possint affixis, ac manu Notarij publici subscriptis, & sigillo eiusdem Ordinis Generalis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Romę apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 29. Maij 1593. Pont. nostri Anno 2.

Dat. P. A. 2. die 29 Maij.

XXV.

Separatio Congregationis Fratrum Discalceatorũ Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo, a Fratribus Mitigatis dicti Ordinis. Et declaratio muneris Prælatorum dictæ Congregationis, cum gratiarum communicatione.

Hanc separationem initiauit Gregorius XIII sup. in eius const. 64. Pia, vbi videas etiam alia quæ ad eos fol. 335. quam modo Congregatio Discalceatorum Hispan. ac quamd. const. Gregorij XIII. aliaq. Congregatio eorumdem in Italia postea erectæ sunt etiam separatæ, vt inf. in const. 71. In Apostolicæ.

H orum

Horum Discalceatorum fundatrix fuit Theresia Hispana, quam in Sanctarum Virginum numerum retulit Greg. XV. vt in Const. 20. Omnipotens. infra Tom. 4.

Edit. 4. D. 1593.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PAstoralis officij nobis diuinitus iniuncti, assidua sollicitudo nos admonet, vt omni cura & vigilantia ad ea semper intendamus, per quæ Regularium personarum, quæ relicto sæculo, Dei obsequio se dedicarunt, quieti consulitur, & quæ Religiosum earum propositum impedire possunt, remoueantur; vt nulla re, quæ eas a diuino cultu auocet præpediri, secundum Ordinum suorum Regularia instituta tranquillis mentibus, gratum Altissimo impendere possint famulatum.

Greg. XIII. Discalceatos Hispaniæ, à Fratrib. profitentibus regulam Mitigatā, separauit, vt sup. in const. 64. in fol. 335.

§. 1. Dudum siquidem fel. record. Gregorius Papa XIII. instituturn, quod Religiosi Discalceati nuncupati Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo in Regnis Hispaniarum existentes, iuxta primitiuam Regulam profitebantur laudans & approbans, eosdem Fratres, & Moniales, eorumque Domus, Conuentus, Monasteria, & loca tunc & pro tempore existentia, a Prouinciis Fratrum, & Monialium eiusdem Ordinis, per piæ mem. Eugenium Papam IV. prædecessorem nostrum iam ante Mitigatorum in perpetuum seiunxit, separauit & dismembrauit, ac eorumdem Fratrum, & Monialium Discalceatorum Domus, Monasteria, & loca in vnam Prouinciam de per se Discalceatorum nuncupan. per vnum Priorem Prouincialem in Capitulo eorum Prouinciali, ex eisdem Discalceatis eligendum, regendam, & gubernandam, in perpetuum erexit, & instituit, ac dictam Prouinciam Fratrum, & Monialium Discalceatorum, sub obedientia, & superioritate Prioris Generalis totius Ordinis, sicuti aliæ Prouinciæ eiusdem Ordinis suberant, perpetuo subesse voluit, qui Prior Generalis per se ipsum solum, vel per alium virum idoneum, ex ipsis Discalceatis, & iuxta eorum primitiuam Regulam, eos visitare, corrigere, & punire posset.

Sixtus V. autem numero Discalceatorum per plures Priores, & vnum Vicarium Generalem regi decreuit, sed omnibus dumtaxat his bene relatam præfatis.

§. 2. Et deinde recol. mem. Sixtus Papa V. prædecessor noster, audiens numerū Fratrum, & Monialium Discalceatorum huiusmodi non mediocriter auctū fuisse, & in dies maiora suscipere incrementa, & non solum per vniuersam fere Hispaniam, sed etiam in Indijs complura Monasteria, & Domos, aliaq. Regularia loca Discalceatorum instituta, & erecta fuisse, & per vnum Priorem Prouincialem non ita commode regi, & gubernari posse, ordinauit, vt ex omnibus Conuentibus Prouinciæ prius erectæ, vt præfertur, fierent plures Prouinciæ. Vniuersas vero Prouincias dicti Ordinis Discalceatorum in vnam Congregationem omnium huiusmodi Prouinciarū Discalceatorum nuncupan. perpetuo erexit, & instituit, statuitque & ordinauit, vt singulis huiusmodi Prouincijs singuli Priores Prouinciales præessent, & Vicarius Generalis in Capitulo eiusdem Congregationis electus, ipsis Prioribus Prouincialibus, & toti Congregationi præesset, & in illos eamdem auctoritatem haberet, quam habebat Prior Generalis totius Ordinis prædicti, & alias, prout in diuersis dictorum prædecessorum desuper confectis literis plenius continetur, ad quas relatio in necessarijs habeatur.

Sed Discalceati, & Mitigati concorditer postea se dismembrarunt.

§. 3. Cum autem sicuti nuper accepimus, in Capitulo Generali Ordinis prædicti in Ciuitate Cremonen. hoc præsenti Anno celebrato, in quo Fratres eiusdem Ordinis tam Discalceati, quam Mitigati nuncupati interuenerunt propter bonum pacis, tranquillitatis, & augmenti tam totius Ordinis, quam Congregationis Discalceatorum huiusmodi, ac ob alias iustas, & rationabiles causas vnanimi consensu determinatum fuerit, vt separatio Congregationis dictorū Discalceatorum omnino ab Ordine Fratrum Mitigatorum, & renunciatio iurisdictionis Prælatorum vtriusque partis fieret, ita vt dicta Congregatio Discalceatorum, nec votum, nec vocem actiuam, & passiuam in Capitulo Generali totius Ordinis Carmelitani amplius haberet, nec quomodolibet in suis Capitulis se intromitteret, nec Prior Generalis dicti Ordinis Mitigatorum vllam haberet auctoritatem, iurisdictionem, & superioritatem in Congregationem Discalceatorum prædictam, ac in eius personas quascumque, siue Superiores, siue Inferiores, & dilectus filius Fr. Ioannes Stephanus Chizzola Prior Generalis Ordinis Carmelitarum, & reliqui Capitulares in suo Capitulo Generali renunciauerint, per suffragia secreta nomine totius Capituli per se, & vniuersum Ordinem, totam illam iurisdictionem, facultatem, & auctoritatem, quæ sibi & Capitulo Generali, per prædictas, & alias literas Apostolicas concessa fuerat, ita tamen, vt dicta Congregatio Discalceatorum, vel eius Superiores omnino in perpetuum non præsumerent accipere loca, vel Conuentus huius Religionis Mitigatorum, etiam sponte a Ciuitatibus, vel Principibus, vel quibuscumque alijs ex eis exhibenda, vel offerenda, quod si contrarium aliquando ipsos fecisse compertum foret, nulla esset, & irrita ista concessio, & nullum ius omnino acquisitum eis intelligeretur.

Quod Pont. modo approbat.

§. 4. Nos æquum, & rationi congruum ducentes, vt qui arctioris Regulæ Obseruantiam sectantur, Superioribus eorum qui in laxiori degunt, non subiaceant, sed Superiores habeant eiusdem professionis, & ab illis iuxta eorum instituta Regularia prospere, & feliciter gubernentur, ac dictarum literarum, & decreti dicti Capituli Generalis, & omnium in eo contentorum tenores, acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso insererentur, præsentibus pro expressis habentes, necnon de præmissis à dilecto filio nostro Dominico tit. S. Chrysogoni Presbytero Cardinali Pinello nuncupato dicti Ordinis, necnon præfatæ Congregationis Discalceatorum Protectore plene informati, Motu proprio, non ad dictorum Fratrum, aut aliorum pro eis nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine; prædictum separationis Decretum in Capitulo Generali huiusmodi factum, & ordinatum, ac omnia & singula in eo contenta, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, ac idem de nouo decernimus, & determinamus.

Discalceatos à Superiorib. Mitigatorū eximit.

§. 5. Necnon prædictum Vicarium Generalem, ac omnes & singulas personas præfatæ Congregationis Discalceatorum, illiusque Conuentus, Domos, Collegia, & Prouincias, tam virorum, quam mulierum, ab omni superioritate, iurisdictione, guberno, & administratione, subiectione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione, tam Generalis Ordinis Carmelitarum, quàm aliorum Prælatorum, & Superiorum quacumque auctoritate fungentium, & functurorū, & quantūuis amplissimis priuilegijs, & facultatibus vtentium & vsurorum, perpetuo eximimus, & liberamus, ita vt dictus Prior Generalis, aut alij Superiores dicti vniuersi Ordinis Carmelitarum, nunc & pro tempore existētes, nullam omnino iurisdictionem, facultatem & auctoritatem in dictam Congregationem Discalceatorum, illiusq. Vicarium Generalem, ac Conuentus, Domos, Collegia & Prouincias, tam virorum, quam mulierum, habere, exercere, aut prætendere aliquo tempore possint, minusq. in rebus, & negocijs eiusdem Congregationis aliquo pacto se ingerere, aut immiscere valeant.

Sub protectione Sedis Apost. recipit.

§. 6. Ipsamq. Congregationem Discalceatorum, eiusque Vicariū Generalem, necnon Conuentus, Domos, Collegia, & Prouincias, sub immediata nostra, & Sedis Apostolicæ protectione, subiectione, gubernatione, & obedientia recipimus, & subijcimus.

Eorum Superiorem Præpositum generalem vocari decernit.

§. 7. Sed quia sicut accepimus, antea subordinationem habebat prædictus Congregationis Discalceatorum Vicarius totius Ordinis Carmelitarum Priori Generali, ac propterea Vicarij nomen obtinebat, & cessante illa subordinatione illius cuius vices gerebat, fit necesse nomen quoque mutare. Ideò harum serie statuimus, & ordinamus, eumdem ipsum qui antea Vicarij nomine vocabatur, de cetero Præpositum Generalem nominandum Ordinis Discalceatorum, siue primitiuorum, videlicet primitiuam Regulam Ordinis B. Mariæ de Monte Carmelo Obseruantium.

Qui sex Consiliarios habeat, totumq. Ord. Discalceatorum regat.

§. 8. Qui eamdem facultatem habeat, quam Vicario Generali prædicto dictus Sixtus prædecessor noster concesserat, cū sex Consiliarijs, siue Assistentibus votum decisiuum haben. ab eodem Sixto prædecessore, & a piæ memoriæ Gregorio Papa XIV. etiam prædecessore nostro assignatis, quos Consiliarios, siue Assistentes huic de nouo instituto, prædicto Præposito Generali adiungimus, & assignamus cum voto decisiuo, vt alias iuxta formam præscriptam in dictis literis prædecessorum nostrorum habetur. Quibus associatus poterit totum prædictum Ordinem Discalceatorum regere, & gubernare, iuxta præscriptum Constitutionum supradicti Ordinis, quæ dudum sunt à nobis confirmatæ, vel earum, quæ ab eisdem Fratribus Discalceatis in posterum fient, & condentur.

Definitores Capituli sint etiam ex eligendis vt hic.

§. 9. Quia verò consiliarij, siue Assistentes prædicti debent esse quoque Capituli Generalis prædicti Definitores in eorum Capitulo Generali eligendi, ordinamus, vt ex vnaquaque Prouincia vnus eligatur Definitor, non excedendo senarium numerum, qui sit ex Conuentualibus illius Prouinciæ, vel qui habet Officium pro ea, aut pro vniuerso Ordine, qui durante Capitulo, Definitoris, extra vero Consiliarij siue Assistentis nomine vocabuntur. Pro Prouincia Sancti Alberti, quæ in Indijs Hispaniarum existit, vel pro alia, aut alijs, si quæ iuuante Deo, addentur, possint propter longinquitatem locorum ex alijs Prouincijs deputari, nisi aliqui ex dictis Prouincijs Indiarum idonei propinquiores extiterint, vt in Definitores prædictarum Prouinciarum eligi possint, si verò sub protectione vnius Definitoris Consiliarij contingeret plures esse Prouincias, alternatim eligatur ex eis prædictus Definitor, qui omnes in eodem Conuentu, & Domo, vt in Constitutionibus statutum est simul cum Præposito Generali degentes, expeditioni negociorum, Ordinisq. regimini intendant. Quæ consessio Præpositi Generalis, & Assistentium nomine Congregationis, siue Consultæ insignietur.

Præposito Generali infirmo aut absente, vel decedente, eligatur Vicarius de Consiliarijs.

§. 10. Si autem contingat Præpositum Generalem absentari à Consulta siue Congregatione prædicta, vel mori, vel ante suum discessum, aut eius obitum adhuc eo viuente, si grauiter infirmabitur, fiet in præsentia ipsius electio Vicarij Generalis per Præpositum Generalem, & Assistentes eisdemmet Consiliarijs, siue Assistentibus, qui dictæ Congregationi præsideat, & cum reliquis Assistentibus, vt præfertur, expeditioni negociorum intendat. Quod similiter fiet, si hunc contingat infirmari, aut mori, quod seruabitur in similibus euētibus, quia Vicarius huiusmodi alias non poterit absentari in absentia Præpositi Generalis, & vocabitur noulter Electus, etiam Vicarius Generalis, cuius Officium, & nomen solum durabit, dum absens erit Præpositus Generalis, vel si mortuus fuerit vsque ad Capitulum Generale intra sex menses inclusiue congregandum, in quo præsidebit vsque ad noui Præpositi Generalis Electionem, quo absente prorogabitur Capitulum prædictum vsque ad aduentum Præpositi Generalis, interim tamen ordinaria terminabuntur à Definitorio, Electo prius Vicario Generali, vt præfertur.

Præpositi prædicti officium ad sex annos duret.

§. 11. Prædictus autem Præpositus Generalis statim Electus, sit ipso facto cōfirmatus, teneatur tamen certiorem facere Cardinalem dicti Ordinis Discalceatorum Protectorē de huiusmodi Electione. Qui per sexennium, & non vltra durabit, nec poterit reeligi, nisi alio sexennio transacto; ceteri verò Prælati & Superiores, sicuti per Sixtum Quintum, & Gregorium Decimumquartum prædecessores prædictos, & Ordinis Cōstitutione, est dispositum, à quibus tēpora cele-

celebrandi Capitula Generalia, & prouincialia, & ex quæ ibi debent fieri, sunt definita, quæ omnia obseruanda præcipimus.

Vt nunc eius loco tenens vocentur vsque ad Capitulum.

§. 12. Quia vero Capitulum Generale proxime futurum, indictum est pro Festo Pentecostes anni sequentis, videlicet, Millesimi quingentesimi nonagesimi quarti, & antea non possent sine magno Conuentuum dispendio, & Fratrum incommodo Capitulares accedere ad illud, idcirco ex nunc, eum qui iam est Vicarius Generalis, constituimus & nominamus Præpositum Generalem cum plenitudine auctoritatis, & potestatis Generalis, sicuti supra dispositum est, vt videlicet simul cum Assistentibus regimini Ordinis intendat, sicuti si esset per suffragia secreta Electus. Accedente autem tempore Capituli, ipse præsideat Capitulo vsque ad Electionem noui Præpositi Generalis, seruatis in reliquis Ordinis Constitutionibus, & sanctionibus Apostolicis.

Qui vna cũ Diffinitoribus, opportunas ordinationes faciant, &c.

§. 13. Necnon Præposito Generali, & Assistentibus, seu Definitoribus prædictis, in Capitulo quæcumque statuta, & ordinationes bonum regimen dicti Ordinis Discalceatorum ad Dei seruitium concernentia, dummodo sacris Canonibus, & Decretis Concilij Tridentini, ac Constitutionibus Apostolicis, & eorum primitiuæ Regulæ, & instituto non aduersentur, condendi, mutandi, alterandi & in totum, si videbitur abrogandi, & de nouo edendi, sicuti per Gregorium Decimumtertium, ac Sixtum Quintum, & Gregorium Decimumquartum prædecessores præfatos, ac per nos & Constitutiones dicti Ordinis est dispositum, licentiam & facultatem concedimus. Poterit quoque prædictus Præpositus Generalis plures Prouincias instituere, Domos & Conuentus Fratrum vbique Terrarum denuo erigere.

Ordini priuilegia, præmissa regula, & Discalceatis confirmat.

§. 14. Necnon prædicto Præposito Generali, ac Ordini Discalceatorum huiusmodi respectiue, quæcumque priuilegia, indulta, & facultates Prouinciæ, ac Priori Prouinciali, à Gregorio Decimotertio Discalceatorum, & Vicario Generali, & Congregationi etiam Discalceatorum postmodum à Sixto Quinto erectæ, & à Gregorio Decimoquarto prædecessoribus prædictis, & à nobis, vel alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris concessa fuerunt, competere statuimus & declaramus. Omnia præterea & singula priuilegia, facultates, gratias, prærogatiuas, indulta, fauores, concessiones, tam Priori Generali totius Ordinis Carmelitarum, quam prædicto Ordini, singularibusque illius personis, tam à Romanis Pontificibus, quam dictæ Sedis de Latere Legatis, necnon quibuscumque Regibus, Imperatoribus, & Principibus sæcularibus concessa, vel concedenda in futurum, æque ac alijs dicti Ordinis Carmelitarum Fratribus, & Religiosis, sine aliqua prorsus differentia concessa sunt, prædicto Ordini Discalceatorum Præposito Generali, suisque Fratribus, dummodo primitiuæ Regulæ, & Ordinis Constitutionibus, Regularique Obseruantiæ non repugnent, eisdem auctoritate, & tenore concedimus, & indulgemus. Illisque si opus sit ea omnia communicamus & extendimus.

Clausulæ præseruatiuæ appositæ.

§. 15. Decernentes præsentes litteras nullo vmquam tempore sub vllis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, alterationibus, limitationibus, abrogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, à nobis & quibuscumque alijs Romanis Pontificibus, vel dicta Sede nunc & pro tempore emanatis comprehendi, sed semper ab alijs exemptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo ante præmissa erant statum restitutas, & de nouo etiam sub posteriori data per pro tempore existentem Præpositum Generalem Congregationis huiusmodi eligenda concessas esse, & fore. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios quacumque auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, dictæque Sedis etiam de Latere Legatos, & Nuncios, ac causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbique & in quauis instantia interpretari, iudicari ac definiri debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§. 16. Quocirca Venerabilibus Fratribus vniuersis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filijs eorum Vicarijs in spiritualibus generalibus, & Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, necnon Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, Capitulis, & alijs ad quos vel quomodolibet spectat & pertinet, ac spectabit & pertinebit, per præsentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo aut tres eorum per se vel alium seu alios faciant, auctoritate nostra, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, ab omnibus ad quos spectat & pertinere putatur, inuiolabiliter obseruari, dictosque Fratres Discalceatos illis omnibus & singulis pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper à quoquam quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet & rebelles & præmissis non parentes, per sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Obstantia tollit.

§. 17. Non obstantibus præmissis piæ mem. Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore præsentium ad iudicium vltra tres dietas non trahatur, ac de non recipien, nouis Domibus, alijsque Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegis quoque indultis, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ dicti prædecessores in suis litteris prædictis voluerunt non obstare, contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis credi iubet.

§. 18. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, sigillo dicti Ordinis Discalceatorum, seu alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. An. 2. die 20. Dec.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 20. Decembris, millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, Pontific. nostri Anno secundo.

Indulta & immunitates pro Mercatoribus etiam Hebræis, ad portum Ciuitatis Anconæ Status Ecclesiastici merces aduehentibus, & alijs ibi mercaturæ causa domicilium constituentibus. Et iurisdictio Consulum eorum causas cognoscentium. XXVI.

Quo ad Hebræos Anconæ degentes, vide etiam hic supra fol. 23. const. 19. Greg. vbi alia indicaui.

Edita An. D. 1594.

CLEMENS EPISCOPVS,

Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius constitut.

EX Apostolicæ seruitutis officio eam suscipimus sollicitudinem, in locis potissimum ditioni Nostræ, etiam in temporalibus subiectis, vt cunctis mortalibus maxime vero exteris nationibus eo confluentibus iustitia æqua lance ministretur, neque eorum cuiquam iniuria, aut grauamen aliquod inferatur, sed vt Christianam potius, ac præsertim Apostolicam pietatem, ac benignitatem, vel in ipsa regiminis forma agnoscant & admirentur, tum vero vt Ciuitatum, ac populorum Status Ecclesiastici publica & priuata commoda, communemque vtilitatem, pro ea qua tenemur paterna ac Pastorali vigilantia modis omnibus procuremus. Quare cum inter alia quæ huc pertinent, illud certe non mediocris momenti sit, vt commercium maritimum inter Subditos nostros, & Mercatores diuersarum præsertim Orientalium regionum qui Anconitano, ac reliquis ditionis nostræ prædictæ Portibus cum Nauibus onustis mercibus ad victum, & communem vsum vtilibus, ac necessarijs appellunt, non modo conseruetur, sed maiori in dies Deo iuuante Nauium multitudine & frequentia, Mercatorum concursu & celebritate, mercium copia & vbertate augeatur. Operæprecium duximus, & illa de medio tollere grauamina aut impedimenta, quæ ipsos fortasse abducere, aut retrahere possent, & eos contra gratiarum, immunitatum & priuilegiorum, benigna ac liberali concessione, & promissa sub fide publica securitate inuitare, ac subditos demum vestros, qui ad alia externa emporia confluunt, ab alienis ad propria etiam si opus erit proposito aliculus damni periculo reuocare.

Exemptio à gabellis, pro Mercatorib. exteris ex Orientalibus partibus merces Anconam adducentibus vel eiusdem mercaturæ causa domicilium constituentibus.

§. 1. Si qui igitur Mercatores, etiam exteri, ex quacumque Gente & Natione oriundi, Naues comparare & instruere, & in eis vltro citroque commeando merces ex Orientalibus partibus Anconam adducere, vel in ipsa Ciuitate Anconitana, vt venturarum mercium pericula, sub certis sponsionibus suscipiant, siue vt alias quoquo modo Mercaturæ negocijs operam nauent, domicilium sibi parare & constituere voluerint, eos omnes & singulos ab omnibus impositionibus, datijs, oneribus, gabellis, collectis, subsidijs, contributionibus, ad quæ Ciues, & Incolæ Anconitani, alias quam ratione mercium ipsarum venalium, quomodolibet tenentur, hactenus indictis (illis exceptis, quæ Cameræ Apostolicæ debentur) necnon etiam posthac forsan indicendis quibuscumque, etiam si illorum exactionem, per eamdem Cameram, eiusue Officiales, & Ministros fieri contingat, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo eximimus & liberamus, exemptosque & immunes, ac ad illorum solutionem nequaquam teneri, neque ad id à quoquam cogi, vel compelli posse decernimus & declaramus, perpetuamque immunitatem, & exemptionem superius expressam, eorum singulis gratiose, & liberaliter concedimus & elargimur.

Saluiconductus à Camerario Mercatoribus dari soliti, confirmantur.

§. 2. Quo ad eos vero Mercatores illarum gentium & nationum quibus per edicta publica, seu litteras patentes, dilecti filij nostri moderni, & pro tempore existentis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarij, saluiconductus, vt aiunt, concedi solet, eis nos quoque ad Anconitanum Portum, & Ciuitatem tutum, securum, & liberum commeatum, remeatum, accessum & recessum, commercium, ac veniendi & redeundi, & occasione mercium quandiu opus fuerit, Anconæ commorandi, & cum ipsis subditis nostris liberam occasionem mercium ipsarum contrahendi licentiam, ac plenissimum, super præmissis omnibus, vt dicunt, Saluumconductum perpetuo concedimus & impartimur.

Prohibitio, ne Mercatores offensores perturbe[n]tur.

§. 3. Inhibentes ne quis eos, tamquam sub fide publica præsentium auctoritate assecuratos quoquo modo molestare præsumat. Quinimmo vehementer, etiam atque etiam hortamur in Domino, & per Apostolica scripta monemus vniuersos & singulos, nunc & pro tempore existentes Præfectos, & Milites Classium, ac Triremium, tam Carissimi in Christo filij nostri Hispaniarum Regis Catholici & cuiuscumque Regni Prouinciæ, & Insulæ ei subiectæ,

quam etiam Dilectorum Filiorum Nobilium Virorum Ducis & Domini Venetorum, necnon Magni Etruriæ sibi subiectæ Ducis, & Sancti Ioannis Hierosolymitani, ac Sancti Stephani & quarumcumque aliarum Militiarum, necnon Dalmatarum Vschocchi nuncupatorum, & ceterarum omnium Rerumpublicarum, & Principum, ne illis vmquam Nauigijs onerarijs quę merces ad Ciuitatem Anconitanam ac alia ditionis nostræ loca comportant, ipsisve Mercatoribus, aut Nautis, vt præfertur asseuratis damni, detrimenti, aut impedimenti aliquid in rem vel in personam inferant. Quinimmo habentes eos pro nostra & Sedis Apostolicæ reuerentia propensius commendatos, in exercenda huiusmodi mercatura omnem illis opem, operam, fauorem, auxilium, enixe ac benigne impendant, scituri se in hoc obsequium Nobis, & eidem Sedi gratissimum præstituros, & si contrafecerint, censuras & pœnas Ecclesiasticas & temporales contra Pyratas, & Prædones nostra Maria infestantes inflictas incursuros.

Confirmatio gratiarum, Statutorum à Paulo III. concessorum Hebræis Orientalibus Anconæ commorantibus.

§. 4. Verum his qui Anconæ nunc & pro tempore commorantur Hebræis Orientalibus, eorumque Vniuersitati, per easdem præsentes concedimus, & indulgemus, vt Statutis, & Capitulis, eis alias per fel. rec. Paulum PP. III. prædecessorem nostrum concessis siue permissis, eum ea tamen moderatione quoad primum & cum eis limitationibus & restrictionibus, quo ad reliqua, quę nuper à dilecto filio nostro Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, adiectæ & editæ fuerunt, & non alias, vti libere & licite valeant, illaque omnia & singula, quorum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, cum moderatione tamen & limitationibus & restrictionibus huiusmodi, auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus & confirmamus, eisque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus.

Declaratio non comprehendi contra Hebræos editâ, quo ad Hebræos Anconæ degentes.

§. 5. Declarantes insuper, litteras nostras de eisdem Iudæis ex toto Statu prædicto præterquam Roma, Auinione & Ancona expellendis nuper editas, ipsis Hebræis Orientalibus, vel alijs Anconæ domicilium habentibus non obesse quo minus ad quæcumque Status Ecclesiastici loca pro exigendis ex occasione mercium prędictarum contractis accedere, & per ea discurrere libere & licite valeant, nec propterea à quoquam molestari queant, dummodo super hoc litteras testimoniales, de eorum origine, & iuxta huiusmodi itineris causa fidem facientes à venerabili Fratre nostro Episcopo Anconitan. seu pro tempore existente Gubernatore eiusdem Ciuitatis subscriptas secum deferant.

Prohibitio emendi merces ex partibus Orientalibus, per mare Adriaticum, ad alios Portus eiusdem maris, extra Statum Ecclesiasticum delatas, & postea in d. Statum comportatas, sub poena ampliatibus expressa.

§. 6. Ceterum quia sæpe contingit merces ex Oriente per Mare Adriaticum aduectas, prius ad alios Portus Maris Adriatici extra ditionem Ecclesiasticam sitos appellere & exonerari, deinde vero ad Statum nostrum Terra Marive comportari, districte interdicimus & prohibemus, ne quis omnino ex subditis nostris prædictis posthac vmquam perpetuis futuris temporibus, merces cuiusque generis, qualitatis, & quantitatis, ex partibus Orientis per Mare Adriaticum, ad alios extra ditionem prædictam eiusdem Maris Adriatici Portus prius delatas, & exoneratas, ac postmodum terra mariue ad loca Status Ecclesiastici comportatas, emere quoquo modo audeat. Cuius quidem prohibitionis siquis transgressor & violator extiterit, ita vt Merces quascumque prius quidem ad Portus Adriatici Maris extra ditionem nostram constitutos allatas & exoneratas, deinceps Anconam, vel ad alia Status nostri loca, terra aut mari importare præsumat, Volumus, vt quasi cuiusdam mulctæ nomine, vltra solita & vetera vectigalia, nouum etiam soluere teneatur, duodecim nimirum pro centenario eius pretij quo res ipsæ æstimatæ erunt. Huiusque vectigalis noui quod harum serie imponimus, atque indicimus, exigendi facultatem ceterorum vectigalium conductoribus, & Exactoribus, de quo tamen Nobis, & Cameræ Apostolicæ sigillatim rationem reddere debeant, per præsentes tribuimus.

Triticum ad Portum Anconitanum aduectum, liberè cuique vendi possit.

§. 7. Quod si quando Triticum, seu Frumentum ad Portum Anconitanum aduehi contigerit, prohibemus dilectis filijs Communitati, & hominibus eiusdem Ciuitatis nostræ Anconitanæ, ne in posterum cuiusuis priuilegij aut consuetudinis, etiam antiquæ & immemorabilis prætextu, etiam pro eorum vsu necessario, frumento huiusmodi Nauibus aduecto pretium aliquod certum vllo modo præscribere, & eo oblato, vel soluto, triticum sibi vendicare audeant, sed si frumento indiguerint, ad illud coemendum sicuti alij aduenæ emptores, nullo prorsus discrimine concurrant.

Mercatores ad soluendas gabellas, antequam merces vendant, vel alibi asportent.

§. 8. Insuper vniuersis & singulis Mercatoribus, ad eumdem Portum Anconitanum merces vndequaque conuehentibus indulgemus, vt non prius ad solutionem vectigalium pro ipsis mercibus iniunctorum teneantur, nec cogi aut compelli possint, quam easdem merces vendiderint, aut alio asportauerint, ac pro ea tantum rata, qua res ipsas vendi aut exportari contigerit.

Consules Sanitatis, nihil circa personas & merces Nauium existentium agant, absq. interuentione Gubernatoris Anconæ.

§. 9. Postremo cupientes opportune prouidere ne à Magistratibus ad purgandum merces ex locis pestiferæ contagionis suspectis pro tempore aduectas in eadem Anconitana Ciuitate deputatis, Consulibus sanitatis vulgo nuncupatis, sub prætextu cauendi ab huiusmodi morbi periculo grauamen aliquod ipsis Mercatoribus inferatur, sed & salubritati, vt par est consulatur, & tamen debita inter Mercatores æqualitas seruetur, ac omnes cessent querelæ, statuimus & ordinamus, vt deinceps per dictos Consules in aduentu Nauium exterarum, nihil circa personas & merces in dictis Nauibus existentes sine Gubernatoris pro tempore existentis, cum eis coniunctim, procedentis consensu præsentia & interuentu, prohiberi, permitti statui, decerni, iudicari aut definiri valeat.

Causæ spectantes Mercatores Anconæ ... confluentes.

§. 10. Denique, ne Mercatores, ac personæ quæcumque ad Portum ipsum confluentes, vel inibi commorantes, litium dispendijs, atque incommodis ab huiusmodi commercio distrahantur, omnia priuilegia de causis inter Mercatores, siue alios quoscumque incolas siue exteros, occasione Mercaturæ, & negotiorum huiusmodi pro tempore motis, tam in prima quam in secunda instantia, intra Ciuitatem ipsam Anconitanam, nec alibi cognoscendis, & terminandis per quoscumque prædecessores nostros quomodolibet concessa, auctoritate & tenore præmissis perpetuo approbamus & confirmamus, & illa quatenus opus sit de nouo concedimus, itaut nec prætextu priuilegiorum Rotæ Maceraten. quibus in hac parte, & inquantum indultis Ciuitatis Anconæ quomodolibet præiudicent, harum serie ex certa nostra scientia derogamus, nec alio quouis colore alibi extra d. Ciuitatem Anconitanam in quacumque instantia, trahi seu conueniri possint.

Forma eligendi Iudices ad dictas causas summarie... cognoscendas.

§. 11. Quinimmo vt controuersiæ & lites huiusmodi quam citissime & minimo dispendio terminentur, statuimus, vt quotannis, ex numero Mercatorum inibi commorantium tres Consules eligantur, alter nimirum, ex Florentina, alter vero per Vltramarinos, ac tertius ex alia quauis Natione, arbitrio Vniuersitatis Mercatorum in prædicta Ciuitate degentium eligendum, quorum vel duorum ex eis coniunctim procedentium iudicio, causæ omnes inter Mercatores inuicem, seu inter illos & alias personas, aut etiam inter alios quoscumque occasione Mercaturæ quomodolibet motæ & mouendæ, summarie, simpliciter & de plano, sine strepitu & figura iudicij sola facti veritate inspecta cognoscantur, audiantur, & decidantur. Consules vero prædicti Assessorem aliquem iuris peritum suo arbitrio assumant, cuius voto in eiusmodi causis definiendis vti possint. Quod si res, de quibus agetur valorem quadraginta scutorũ non excedunt, à sententijs vel decretis vim definitiuę habentibus, eorumdẽ Consulum non liceat prouocare. Sin autem prædictam summam excesserint non ad aliũ Iudicem fas sit appellare, quam ad septem vel octo Mercatores sorte extrahendos, qui huiusmodi causas appellationũ etiam summarie, simpliciter & de plano, siue strepitu & figura iudicij sola facti veritate inspecta terminent, nec vlterius quam semel tantum, vt præfertur, vlla omnino appellatio detur. Atque in eligendis Consulibus modus & forma seruetur, quæ in Statutis per prædictũ S.R.E. Camerarium, ac dilectum filium nostrum, & Cam. Apost. Thesaurarium Generalem edendis præscribitur, eorũmque munus & iurisdictio expiret prout eiusdem statutis factis à Camerario & Thesaurario declarabitur.

Ipsi verò & Gubernator, ... dictis Mercatoribus munera ... accipere vetantur. Decreto irritanti, & clausula sublata.

§. 12. Caueant autem ijdem Consules & Gubernator, ne ex Nauibus, & mercibus huiusmodi quicquam siue paruum siue magnum, etiam emptionis, siue alio quouis contractus, aut donationis titulo, etiam sponte oblatum accipere quoquo modo præsumant, alioqui nouerint se graues arbitrio nostro pœnas incursuros.

§. 13. Decernentes sic in præmissis vniuersis & singulis per quoscumque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiã eiusdẽ Ciuitatis Gubernatorem, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & aucto itate, vbique iudicari & definiri debere, necnon irritum & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter conti gerit attentari.

Executorum deputatio & facultates.

§. 14. Quocirca tam prædictis Camerario & Thesaurario generali, quam dilectis filijs Cam. Apost. Præsidentibus Clericis & eorũ cuilibet, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum præsentes litteras vbi & quando opus erit, & quatenus pro parte eorum quorum interest requisiti fuerint, solemniter publicantes, eorumque singulis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant per se vel alium seu alios auctoritate nostra, illas & in eis contenta quæcumque firmiter obseruari. Contradictores quoslibet & rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Clausula derogatoria.

§. 15. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis. ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis fides.

§. 16. Volumus autem quod præsentium transumptis Notarij publici manu subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Forma publicationis, & Sanctio pœnalis.

§. 17. Quodque eædem præsentes in valuis Basilicæ Principis Apost. de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt moris est publicentur, ac deinde quo ad supradictam prohibitioné emendi merces extra Statum ecclesiasticum elapsis quatuor Mensibus, quoad reliqua vero statim ab ipsa die publicationis huiusmodi, cunctos quos concernunt non minus arctent, quam si eorum cuique personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romæ, apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1594. Octauo Id. Martij, Pont. nostri Anno 3. *Pat. P. An. 3. die 8. Martij.*

XXVII.

Canonizatio S. Hyacinthi Poloni, professoris Ordinis Fratrum Prædicatorum S. Dominici, eiusque relatio in numerum Sanctorum Confessorum, & suæ festiuitatis institutio die 16. mensis Augusti celebrandæ.

CLEMENS EPISCOPVS, *Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Edita An. D. 1594. Sancti, qui in Cœlo regnant, in Terra sub Romani Pontificis decreto venerandi sunt.

Benedictus Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui dilectam filij sui sponsam, Catholicam & Apostolicam Ecclesiam perpetua regit prouidentia, atque hic fluctuosis

duobus temporibus, multis ærumnis, & calamitatibus afflictam, multiplici etiam gaudio, ex Sanctorum suorum gloria consolatur. Vere enim magna existit spiritualis lætitiæ materia, cum Deus illustris seruorum suorum merita ideo mundo manifestat, vt dum illis vbique Terrarum veneratio tribuitur, Deus ipse in Sanctis suis mirabilis prædicetur Nam cum aliqui serui DEI, excellenti vitæ sanctitate, & miraculis insignes, iam cum Christo in cœlo regnantes, in terra quoque summa Romani Pontificis auctoritate, Sancti esse declarantur, Rex ipse sempiternæ maiestatis, & gloriæ, in Sanctorum Concilio glorificatur, diuini cultus obseruantia augetur, fidelium pietas, & deuotio excitatur, detestandæ hæreses magis magisque conuincuntur, plures populo Dei ad virtutis exemplum, & suffragij patrocinium proponuntur, vt quod fideliter petimus, id efficacius multiplicatis intercessoribus consequamur.

Sixtus V. Canonizauit S. Didacum sub. pra. tu. [illegible]

§. 1. Quare magna Dei benignitate, ante paucos annos factum est, vt à felicis recordationis Sixto Papa V. prædecessore nostro, ex Seraphici Patris Francisci Religione, Beatus Didacus Hispanus, in Sanctorum numerum referretur, & nunc vicissim, ex Beatissimi Patriarchæ Dominici disciplina, Beatus Hyacinthus Polonus, Sanctis pariter Christi Confessoribus adscribatur, nimirum vt duo clarissimi Ordines, vnde tot pij ac Sancti viri Catholicæ Ecclesiæ lumina prodierunt, nostra quoque ætate, duplicato populi Christiani gaudio, honore consimili augeantur, vt duæ istæ lucernæ, fide, & signis mirabilibus luminosæ, & caritate ardentes, supra excelsum candelabrum collocatæ, in domo Dei colluceant.

Et mox prosequitur Canonizatio Sancti Hyacinthi.

§. 2. Et nos quidem eum multis alijs in rebus, tum in hoc etiam diuinæ gratiæ abundantiam agnoscimus, primum quod nos ipsos Deus, veluti oculatos testes, in hac religiosa causa esse voluerit: nam eum adhuc ex numero essemus venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, & Apostolicæ Sedis de Latere Legatione in Polonia fungeremur, vidimus Cracouiæ insigni loco sepulchrum Beati Hyacinthi, in quo venerandum illius Corpus, in somno pacis requiescit, & Regni illius erga hunc Beatum virum, singularem deuotionem perspeximus: deinde etiam in eo diuitias bonitatis Dei prædicamus, quod ita disposuerit, vt hoc pium, & salutare canonizationis Beati Hyacinthi negocium, ante annos quinque, & septuaginta, Religiosis Poloniæ Regibus, Regnique Ordinibus supplicantibus inchoatum, & à pluribus Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, varijs progressionibus promotum, tandem per nostræ humilitatis ministerium, qui Poloniæ Regnum peculiari paternæ dilectionis affectu complectimur omni ex parte absolueretur.

Leo X. Polonia Rege instante, illius processū cōmisit.

§. 3. Anno siquidem humanæ salutis 1518. felicis recordationis Leo Papa X. prædecessor noster, supplicationibus recolend. mem. Sigismundi Primi Poloniæ Regis tunc in humanis agentis, de Beato Hyacintho Polono, Ordinis Fratrum Prædicatorum, fidei integritate, & morum sanctimonia, & miraculorum fama, in vniuerso Poloniæ Regno percelebri, in Sanctorum numerum referendo, inclinatus, bon. mem. Ioanni Episcopo Laudicen. & Iacobo Canonico Cracouien. vt in eius vitam, & miracula, diligenter inquirerent, suis quibusdam litteris mandauit. Qui pro suo Apostolicæ Sedi obtemperandi studio, vniuersæ illius vitæ, & miraculorum rationes in acta retulerunt: eaque anno etiam Domini 1526. Leone prædecessore prædicto vita functo, ad piæ mem. Clementem Papam Septimum etiam prædecessorem nostrum transmiserunt.

Interim Leo obiit, & Clemens VII. Fratribus Ord. & Dominicis [illegible] concessit dedit in Regno Polonia, illius officio celebrandi.

§. 4. Quibus quidem actis diligenter perspectis, ac etiam ipsius Sigismundi Regis supplicationibus idem Clemés prædecessor adductus, dum de rota re mature decerneret, Fratribus Ordinis Prædicatorum dicti Regni, vt postridie festiuitatis Assumptionis Beatissimæ DEI Genitricis Virginis MARIÆ, solemnitatem atque Officium, ac Sacrosanctum Missæ Sacrificium in eiusdem B. Hyacinthi honorem celebrare, atque etiam imagines, & Altaria illi in omnibus Ecclesijs domorum suarum præfati Ordinis statuere possent concessit. Et deinde prædicto Sigismundo Rege id etiam postulante, eamdem concessionem ad omnes dicti Regni Cathedrales Ecclesias, quoad vsque ad Canonizationem dicti B. Hyacinthi deuentum esset, extendit.

Paulus III. iterum negotium d. Canonizationis tribus Card. examinandū cōmisit.

§. 5. Ceterum consilio de Canonizatione huiusmodi ob quasdam tunc obortas difficultates per id tempus intermisso, anno similiter Domini 1539. tunc existentes Præsules eiusdem Regni, in Synodo Petricouiensi per eos celebrata congregati, vnanimi consensu, dicto Clemente prædecessore defuncto, per literas sanctæ mem. Paulo Papæ III. similiter prædecessori nostro supplicarunt, vt ad huiusmodi Canonizationem perficiendam, suam, & dictæ Sedis auctoritatem impertiretur. Quorum supplicationibus idem Paulus prædecessor annuens, tribus venerabilibus Fratribus suis S. R. E. Cardinalibus, Ordinum Prioribus, negocium Canonizationis huiusmodi rursus examinandum commisit, qui, & ipsi, pro assiduis eiusdem Sigismundi Regis, necnon Prioris Prouincialis dicti Ordinis in prædicto Regno tunc deputati supplicationibus, quibus nempe id petebant, vt in ipsius Hyacinthi fidei sinceritatem, vitæ sanctitatem, & miraculorum, quorum in dies in dicto Regno fama augebatur, excellentiam diligenter iterum inquireretur, ad quosdam ipsius Regni probatos viros hoc negocium detulerunt, qui concessionibus Apostolicis super ea re factis, alijsque omnibus, quæ ad Canonizationem prædictam pertinebant, attente consideratis, singula mature examinata in publica documenta redegerunt, denique summa fide collecta ad dictam Sedem transmiserunt. Postmodum, idem Paulus prædecessor Fratribus dicti Ordinis eiusdem Regni, etiam concessit, vt ipsi Officium de dicto Beato Hyacintho singulis quintis ferijs, in quas nullum Festum proprium incideret, perinde ac si esset in Sanctorum numerum relatus, quemadmodum de Sancto Dominico singulis ferijs tertijs fieri solebat recitare, ac illius ossa, & corpus exhumare, ipsumque in sublimiorem Ecclesiæ locum transferre possent.

Gregorius II [XIII] & Sixtus V. de Canonizatione absolutione negotiū [illegible]

§. 6. Postea labente anno Domini 1583. claræ mem. Stephani Poloniæ Regis, de eadem Canonizatione apud fe. record. Gregorium Papa XIII. pariter prædecessorem nostrum, dum in humanis ageret, supplicatione intercedente, ac interea illo vita functo, carissimi in Christo filij nostri Sigismundi Tertij Poloniæ Regis, ac carissimæ etiam in Christo filiæ nostræ Annæ Poloniæ Reginæ, necnon dilectorum filiorum nostrorum tunc suorum, Gregorij tit. S. Sixti, de Radziuil, & Andreæ de Somlio, tit. S. Angeli in Piscina, Battorij nuncupatorum Cardinalium, & venerabilium Fratrum nostrorum Archiepiscoporum, & Episcoporum, ceterorumque totius Regni prædicti Ordinum status, tam Ecclesiastici, quam sæcularis, votis ac precibus, à fe. re. Sixto Papa V. etiam nostro prædecessore, per dilectos filios Stanislaum Resceium, eiusdem Sigismundi Regis apud eumdem Sixtum internuncium, necnon Fratrem Hippolytum Mariam Baccaria de Monte Regali Magistrum Generalem totius Ordinis Prædicatorum, ac eius nomine Fratrem Bartholomæum de Miranda, tunc Procuratorem Generalem eiusdem Ordinis, ac dictum Fratrem Seuerinum Cracouien. eiusdem causæ, nomine Prouinciæ, & Regni Poloniæ, ad id constitutum Procuratorem, supplicatum fuit, vt ipse eumdem Beatum Hyacinthum pro sanctitatis suæ fama, quam miraculorum accessio in dies magis magisque confirmabat, in Sanctorum numerum veteri Rom. Ecclesiæ ritu, & præscripta solemnitate cooptaret.

Sixtus V. processum ex per sessū Card. deputatis super sacris ritibus examinandum commisit, & deinde tribus Rota Auditoribus.

§. 7. Idem vero Sixtus prædictum processum super huiusmodi re confectum, Congregationi venerabilium Fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. Cardinalium, super sacris ritibus deputatorum, examinandum commisit. Coram quibus idem Sigismundus Rex, & vniuersi Regni prædicti Status Ecclesiastici, necnon ipsius Ordinis Prædicatorum Religionis Professores, nonnulla Scripturarum, ac iurium volumina, duoque processus super ea re formati exempla protulerunt, vnum videlicet e fel. re. Pauli PP. IV. etiam prædecess. nostro, qui vnus ex tribus Cardinalibus in ordine Prioribus à prædicto Paulo prædecessore ad id deputatus fuerat, scripturarum monumentis depromptum, alterum vero ex ipso Regno simul cum libro, tum vetustatis auctoritate, tum vitæ, ac miraculorum eiusdem B. Hyacinthi diligenti expositione probato allatum, eo quidem illud ad fidem propositis de rebus faciendam firmius, quod esset præstantium virorum literis obsignatum, & longo annorum spatio, in Archiuio Cracouiensis Conuentus eiusdem Ordinis Prædicatorum, tanta cum fidei laude asseruatum, vt illo tamquam certi testis opera summe auctoritatis homines semper dubijs in rebus vterentur. Cuius rei fidem vel hoc ipsum augebat, quod alterum alteri, tum rebus tum sententijs omnibus, tam apte respondebat, vt nihil vel similius vel congruentius excogitari posse videretur. Quæ quidem vniuersa, citato Fisci Procuratore, recognita fuerunt. Idem porro Sixtus prædecessor, tribus causarum Palatij Auditoribus doctrina, & rerum vsu præstantibus, ad hoc nominatim deputatis mandauit, vt de ijsdem illis iuribus ac processus exemplis diligenter cognoscerent, & conclusiones inde pro more colligerent.

Qui Gregorius XIV. d. processus [illegible] relationem.

§. 8. Qua in re, cum diu, multumq. illi operam suam exercuissent, eodem Sixto, sicut Domino placuit, viam vniuersæ carnis ingresso, fe. re. Gregorij PP. XIV. prædecessori etiam nostro retulerunt, producta iura plenissimę esse fidei atq. auctoritatis, processúq. omnem ad Canonum præscripta fuisse confectum, atq. ex eo Beati Hyacinthi fidei integritaté, vitæ sanctitate, & miraculorum, ex quibus octo potissimū consideranda proposuerant, claritatem manifeste elucere. Qua quidem re ad venerabilium etiam Fratrum suorum S. R. E. Cardinaliū, super sacris ritibus tunc deputatorum Congregationé, vt & ipsi quid ea de re sentirent, in mediū afferrent, eiusdem Gregorij iussu remissa, ijdē Cardinales attente examinatis allatarum à prædictis causarum Auditoribus cōclusionum argumentis, ac Fisci Procuratore semper citato, atq. audito, seruatisque etiam seruandis vnanimi consensu eorumdem Auditorum, super scripturis, iuribus, & processus exemplis exhibitis relationem approbarunt, & rationes, quibus de illius fide, vita & miraculis constaret, longe firmissimas esse iudicarunt.

Rex Polonia pro d. Canonizatione [illegible] [illegible] Clementi & vehementer institit.

§. 9. Accessit deniq. recens, & æquitatis ac pietatis plena postulatio eiusdem Sigismundi III. Regis, qui etiā Sueciæ Rex existit, quiq. Legatione nobis, ac Sedi Apost. obediétiæ præstandæ causa, dilecto filio insigni viro Stanislao Mynski, Palatino Lencinciensi apud nos, & d. Sedē Oratori suo nuper delata, nihil eum à nobis vehementius hoc tempore flagitare iussit, quam vt negocium istud ad optatum eidem, & suis atque Christifidelium eiusdem Regni Poloniæ supplicationibus, consentientem exitum perduceamus.

Qui Clemens Canonizationem [illegible] narrationem proposuit.

§. 10. Cuius quidē B. Hyacinthi vitæ omnis, ac rerum quas Deus eiusdem, tum viuentis tum defuncti intercessione ac meritis gessit, narrationem hoc loco pro nostro munere toti Ecclesiæ proponendam duximus, vt inde non solum ad diuinas laudes prædicandas, atq. ad Christianam religionem firmiore pietatis zelo conseruandam, Christifidelium animi excitentur, verum etiam eo nomine ingentes gratiæ ab omnibus Christifidelibus Deo agantur, quod B. Hyacinthi prædicti sanctitatem, quamquam grauibus de causis antea probarum, & multis miraculis illustrem, publica tamen ipsius Apostolicæ

C 2 licæ

licæ Sedis, quam Spiritus Sanctus regit, & gubernat, ac nostra sententia omnino confirmari hoc tempore voluerit.

S. Hyacinthus in Villa Camiensi Regni Poloniæ natus, & Canonicus Cracouiensis fuit.

§. 11. Natus igitur est B. Hyacinthus in Polonia, in Villa, quæ Camiensis appellatur, Vuratislauiensis Dioecesis ante annum Domini millesimum ducentesimum, ex nobilibus, & christianis parentibus; sed quibus vitæ virtutum, ac miraculorum splendore longe ipse præluxerit. Ineuntis ætatis tempus ijs primum litteris, quibus ætas illa informari solet, impertiuit, in quibus cum tantum profecisset, quantum ad altiorem disciplinam capessendam satis sibi esse videbatur, animum statim ad Theologiæ, & Iuris Canonici studia adiunxit, magno sane, & admirabili cum fructu, vt qui non multo post Cracouiensis Ecclesiæ Canonicus factus, ita inter ordinis sui viros excelluerit, vt propter eximiam eruditionem, cum præclara & insigni pietate coniunctam, tamquam ardens lucerna ceteros christiano virtutum suarum lumine collustraret.

Habitum à S. Dominico Romæ suscepit.

§. 12. Ab Iuone deinde Cracouiensi Episcopo Patruo suo Romam perductus est: vbi vna cum Ceslao ipsius consanguineo, & Hermanno Theutonico familiari suo, à Sancto Dominico Romæ tunc degente, eiusdem Iuonis rogatu, qui de Hyacintho, ac duobus alijs regularis vitæ suæ instituto imbuendis, cum ipso egerat, perexiguo tempore omni illius disciplina egregie instructus; in eiusdem S. Dominici Ordinem nomen dedit, habituque de illius manibus suscepto, & expresse illius regulam professus, in Poloniam tandem cum socijs rediit.

Monasteria plurima in Polonia erexit, & S. Dominici vestigia, & virtutes verbo, & opere imitatus est.

§. 13. Quo in itinere, cum vsque ad Ciuitatem Frizacensem processisset; verbo simul & exemplo tantum illic profuit, vt ipsis sex mensibus Monasterium dicti Ordinis, multis ibidem Fratribus, & Hermanno illis Præposito, relictis, construxerit. Inde Cracouiam reuersus, alio ibi eiusdem Ordinis Monasterio erecto, Dominicanæ Religionis crescentem paulatim familiam propagauit. Mox ad aliarum eiusdem Poloniæ Regni Prouinciarum salutem cogitatione conuersa, quatuorque alijs professionis suæ Monasterijs varijs in locis ædificatis, omnes, tum verbi Dei prædicatione, tum vitæ suæ innocentia in sui admirationem excitauit. Summa denique hæc est, quam à Sancto Dominico eiusdem Religionis instituti auctore, tamquam è purissimo fonte hauserat, viuendi rationem, eamdem ipsum ad extremum vsque vitæ diem sancte, & religiose seruasse. Nam siue Christianæ humilitatis species ante oculos proponatur, eo nihil erat demissius, nihil modestius, siue castitatis, ac virginei pudoris imago pulcherrima desideretur, illo nihil purius, nihil candidius fuit, si denique veræ in Deum, & proximos caritatis forma exquiratur, illius caritate nihil potuit absolutius, nihil perfectius exoptari. Quanta porro in corpore castigando, atque in seruitutem redigendo, illius fuerit seueritas singulæ noctes indicio fuerunt, quibus sese vsque ad sanguinis profusionem affligebat. Qua vero continentia, & moderatione in victu omni fuerit, præter sextas ferias Beatissimæ etiam Dei Matris Mariæ Virginis, & SS. Apostolorum Vigiliæ ad vnam omnes declarant, quibus excepto pane, & aqua, nihil omnino gustabat. Diuini autem numinis propitiandi tanta cura, tantaque solicitudine tenebatur, vt totas noctes in Templo fundendis ad Deum precibus insomnis persæpe consumeret, & si quando inedia, ac sopore fessis, & cadentibus membris, somnum capere cogebatur, aut stans, lapidi tantum Altaris innixus, aut iacens humi, scilicet prostratus quiescebat. Et quoniam nihil magis quam otium homini, præsertim Religioso vitandum esse sentiebat, idcirco quicquid temporis vacuum ab oratione supererat, id omne partim colendis sacris studijs, partim habendis concionibus, partim confessionibus audiendis, partim etiam ægrotis inuisendis, partim denique Deo, & proximo seruiendo, impendebat.

Miracula viuens multa fecit, quorum aliqua hic ponuntur.

§. 14. Cuius quidem singularem susceptæ vitæ rationem, qua cælestis potius, quam humanus vir merito reputabatur, frequens multorum, qui se eius precibus, & orationi commendabant, ad eum concursus, atque adeo noua in dies rerum ab eo gestarum præstantia, & pleraque miracula minime obscura declarant. In quibus, vt cetera, quæ innumera prope sunt, omittamus, cuiusdam Petri ex Villa Prossouij oriundi resuscitatio proponenda primum occurrit, quem rapidi fluminis impetu ex equo deiectum, & in aquis omnino submersum, cum eius corpus altero die iam latens, inexpectato ex ipso flumine prodijsset, Deus ob merita, & preces eiusdem B. Hyacinthi, statim ad vitam reuocauit. Eiusdem quoque sanctimoniam mulier quædam, Iudith nomine egregie ostendit, quam cum paralysis morbi vis elinguem prorsus, ac mutam reddidisset, nullaque ratione vocem mittere vllam posset, tandem Beati viri intercessione assequuta est, vt lingua, & sermone libere vteretur. Prædicandi autem Euangelij causa cum ad varia passim loca se conferret, ac propterea ad Vandalum flumen Vissogradum Masouiæ Vrbem redundantibus aquis præterfluens aliquando peruenisset, nullo nauclero, nulloque nauigio, quo trans amnem veheretur, ad illius ripas conspecto, diuina ope implorata, & Crucis signo communitus, comites ad iter per medios fluctus alacriter prosequendum hortari hunc in modum cœpit. Eia, inquit, filij, sequimini vestigia mea in nomine Christi, quo dicto, statim in flumen siccis vestigijs se immisit. Verum socijs præeuntem illum sequi metuentibus, extenso pallio aquam tegens, Agite, inquit, filij carissimi, sit iste nobis pons Iesu Christi, per quem in nomine eius transeamus. Itaque flumen illud altissimum simul, ac rapidissimum vna cum socijs incolumis traiecit. Quodam tempore etiam, cum per agros Villæ cuiusdam Dioecesis Cracouien. inopum, ac pauperrimorum hominum segetes insulsa grandinis læsas passim, ac dilectas videret, non prius sibi ab oratione temperauit, quam easdem incolumes infractas, atque integras reddidisset.

Diem sui obitus prædixit, & die 15. Aug. 1257. obdormiuit in Domino.

§. 15. Longum esset ceteras res ab eo, dum vixit, gestas percensere, vt cui toto vitæ cursu nullus vmquam dies effluxerit, quo non præclara aliqua ediderit fidei, pietatis, innocentiæ, ceterarumque omnium sacrarum virtutum documenta. Quo quidem vitæ genere ad quadraginta propemodum annos perducto, cum tandem cuperet dissolui, & esse cum Christo, in Vigilia Festiuitatis Assumptionis Beatissimæ Dei Genitricis, ac Virginis Mariæ, Fratribus Monasterij Sanctissimæ Trinitatis Cracouiensis accersitis, moriturum sese definito die prædixit, eosque appropinquantis sui discessus nuncio perculsos amantissime consolatus valere in Christo, Deumque in vita perpetuo timere iussit. Postridie igitur pijs, ac canonicis precibus recitatis, & Sacrosanctis Ecclesiæ Sacramentis summa cum veneratione perceptis, cum versum illum extremo iam vitæ spiritu protulisset, In manus tuas Domine commendo spiritum meum, in Domino obdormiuit, eiusdem Domini Anno 1257. die 15. Aug.

Miraculis etiam postea clarus, quorum aliqua hic recensentur.

§. 16. Audita eius morte, cum magna hominum multitudo, siue prosequendi funeris, siue contingendi corporis, siue per eum diuini auxilij expetendi causa, siue alio Christianæ pietatis officio ad Sanctissimæ Trinitatis Monasterium eiusdem Ordinis Prædicatorum, sepulchro ipsius religiosum, ac celebre, confluxisset, Deus, in cuius conspectu gloriosa est mors Sanctorum eius, Zegoram quemdam nobilem Polonum, qui ex equo, quem forte agitabat, miserrime excussus, effractis, & contusis totius corporis membris statim obierat, ad B. Hyacinthi sepulchrum, eo ipso quo mortuus est die, a parentibus allatum, ob eiusdem B. Hyacinthi merita, & preces, non solum in vitam denuo excitauit, verum etiam pristinæ, & valetudini, & integritati ita restituit, vt in eo ne minimæ quidem læsionis reliquum vllum vestigium appareret. Cuius miraculi famam alterius etiam exitus postea auxit, infantulus enim, quem mater mortuum ediderat, à parte ad Beati viri tumulum translatus, cum primum is pro filiolo voto se Deo pie obstrinxit, magna cum omnium admiratione viuere statim cœpit. Accessit aliud quoque admirabile ipsius in Vrsulam quamdam factum, quæ cum maximis deplorati morbi doloribus toto biennio iactata, eo tandem deuenisset, vt omnis melioris valetudinis spe abiecta, ipsos iam menses duos nullo amplius cibo, sed aqua dumtaxat vitam tueretur, Agnete tandem filia B. Hyacinthi opem suppliciter implorante, optatam salutem recuperauit. Postremo cuiusdam Barbaræ Cracouiensis feminæ, quæ ex partu in hydropisim inciderat, ita vt iam de illius salute ab omnibus esset desperatum, valetudo, nulla prorsus humana medicina, sed vnius B. Hyacinthi, cui sese commendauerat pietate, ac meritis, redintegrata, eximiam serui Dei sanctitatem clare confirmauit.

Ex supradictis [illegible] canonizationis negotium absolutum.

§. 17. Quibus sane signis, multisque alijs ad eamdem B. Hyacinthi sanctitatem comprobandam pertinentibus rebus adducti, ac præterea constanti omnium Ordinum dicti Regni, & eiusdem Sigismundi Tertij Regis, ac Dominicanæ Religionis petitioni satisfacere cupientes, cum id maxime idem Sigismundus Rex per prædictum Stanislaum Mynski suum apud nos Oratorem, ipse vero Dominicanus Ordo per dilectum filium fratrem Ioannem Vincentium Aristoricensem eiusdem Ordinis Prædicatorum generalem à nobis postulauerit, vt quoniam quæcumque ad acta, & processum B. Hyacinthi spectabant, ex huius sanctæ Sedis præscripto expedita, ac perfecta erant, Nos, quibus ea de re statuendi potestas à Deo est tributa, ad huiusmodi negocium definiendum omnes auctoritatis sanctæ Sedis Apostolicæ, & nostræ, partes conferremus, de eo ipso non prius tamen quam rebus omnibus diligenter, vt par est, circumspectis hoc tempore nobis decernendum esse existimauimus.

Et idem bis, & plures desuper consultationibus per Cardinales rituum deputatos, & dicto processu examinato, in Consistorio secreto fuit dictum B. Hyacinthum canonizandum fore.

§. 18. Crebris igitur, ac diuturnis supradictorum venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Congregationis sacrorum Rituum consultationibus, hac ipsa de re etiam nostro tempore habitis, & processu omni ex sacrorum canonum præscripto ab eisdem viso, & examinato, quin etiam viris in sacra Theologia, ac Pontificio iure versatis in consilium adhibitis, cum nihil iam desiderari videretur, secretum Consistorium indiximus, in quo venerabilis Frater noster Alphonsus Episcopus Ostiensis Cardinalis Gesualdus, cum suo, & ceterorum Cardinalium congregationis sacrorum Rituum nomine, omnia ad eam rem spectantia exacte, ac prudenter explicasset, id demum in summa retulit. De B. Hyacinthi fide, vita, ac miraculis se, & Cardinales collegas suos sentire, omnia probata esse, quæ ad canonizationem ex diuini iuris præscripto pertinerent, eaq. ob causam, posse Beatum illum (si idem nobis videretur) in Sanctorum numerum cooptari.

Indicto ergo Consistorio publico, Oratio habita fuit de vita, moribus, & miraculis S. Hyacinthi, & Papa ad Deo orationes fieri iussit pro inspiratione eius quod agendum erat.

§. 19. Qua quidem re intellecta, vehementer in Domino lætati sumus, quod ad augendam serui sui dignitatem facultas nobis hoc tempore se offerret. Nullam igitur officij partem ad peragendum tanti momenti negocium prætermittendam esse censentes, veterum Rom. Pontificum prædec. nostrorum exemplo adducti, mandauimus vt de re ad exitum perducenda pro ipsius grauitate diutius deliberaretur. Itaque aliquot dierum spatio interiecto, publicum Consistorium hanc ob rem indiximus, non modo venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium consessu, sed etiam Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & Prælatorum, ceterorumq. Familiarium nostrorum conuentu frequens, in quo quidem dilectus filius Cinus Campanus Consistorialis aulæ nostræ Aduocatus, res gestas, & B. Hyacinthi virtutes, fidei ipsius sinceritatem, vitæ sanctitatem, ac miracula oratione de more est complexus, ac deinde eiusdem Sigismundi III. Regis, totiusq. Poloniæ Regni, ac Religionis Dominicanæ nomine, vt ipsum in Sanctorum numerum referremus, suppliciter a nobis postulauit. Quod cum præsentes ipsi audiuissemus, inusitata lætitia viscera nostra perfundi sensimus. Diuina enim voluntate euenisse intelligebamus, di-

ctum

ctum Sigismundum Regem, cui nunc maxima duorum præstantium regnorum moles incumbit, ideo de B. Hyacintho inter Sanctos aggregando incredibiliter laborare, vt nimirum noua sibi, suisque Regnis firmæ apud Deum intercessionis patrocinia compararet. Itaque respondimus in tam solicita, tamq. constanti optimi ac piissimi Regis postulatione, inesse eximię illius religionis significationē haud hac animi sui virtute alienam, neque indignam præstanti eius diuini cultus amplificandi desiderio. Diximus etiam permagnæ nobis esse voluptati, eoq. animum nostrum ad gratias Deo agendas vehementer excitari, quod quibus seruis sempiternæ beatitudinis pręmia iamdiu in cœlis sunt tributa, eosdem etiam in terris ab hominibus coli velit Deus, vt Christifideles, vel illorum intercessione cęlestia auxilia facilius promereantur, vel eorumdem imitatione expeditius ad cęlestem, qua ipsi iam perfruuntur, gloriā perducantur. Sūma denique responsionis nostræ hæc fuit, nobis quidem esse constitutū grauissimæ illius petitioni non deesse, causę tamen magnitudinē obstare, quo minus in summa ipsius totiusq. sui Poloniæ Regni voluntate res ipsa à nobis adhuc præstari posset, vt quibus eadem de re cū venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, & ceteris Episcopis diligenter tractandum esset. Quocirca eosdem Cardinales, & Episcopos etiam, atque etiā monuimus, vt non solum quæcúque hac ipsa in causa versarentur, omni studio adhibito examinarent, verum etiam coniunctis precibus Deum deprecarentur, vt mētibus nostris lucem præferret ad ea demum agenda, quibus diuinæ illius gloriæ amplitudo, & totius Ecclesiæ vtilitas augeretur.

Indixit postea aliud secretum Consistorium, in quo omnium vota concinsum fuit Canonizationem faciendam, & idem praefixit diem festum Dominica in Albis proxima ab futuro.

§.20. Hisce deinde perfectis rebus, Consistorium secretum rursus indiximus, in quo etiam Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, qui tunc in Vrbe erant, ac nostri, & Sedis Apost. Notarij, & Sacri Palatij Auditores mandato nostro vocati adfuerunt. Tunc igitur nos pro nostra, & Sanctæ huius Sedis, in qua à Deo collocati sumus, auctoritate & potestate, & pro singulari Spiritus sancti in eadem Sedem, cuius ipsa infallibili sapientia gubernatur, præsidio, ea diximus, quæ ad rem propositam, atque ad illius temporis rationem in primis accommodata esse videbantur. Postremo cum eisdem Cardinalibus ceterisq. Episcopis egimus, vt præcise responderent, vtrum ex processu, & ex rebus in eo comprehensis, ac probatis, B. Hyacinthus canonizandus videretur. Ac primū quidem iidem Cardinales, deinde etiam Patriarchæ, ac deinceps Archiepiscopi, & Episcopi, suo quisque ordine concordibus sententijs censuerunt, B. Hyacinthū ex rebus quibus omnis illius vitæ processus constat, a nobis optimo iure, Sanctorum numero esse adscribendum. Itaque quod vnum iam testabar de talibus, tamque inter se consentientibus suffragijs, Deo bonorum omnium Auctori gratias agentes, ac læti rerum tot ab hinc annis cæptarum fęlici successu, diem Canonizationis præfiximus ad decimum quintum Kalendas Maias, Dominicam scilicet in Albis cum nimirum Paschalis solemnitas festiuitate concluditur, nouella germina Sanctitatis regenerantur, Neophytorum habitus immutatur, Paschales denique, idest indulgentiæ, ac remissionis dies celebrantur, vt tot tantisque cęlestibus præsidijs adiuti, melius, ac facilius nostro munere fungeremur.

In quo omnibus hic enumeratis, rite, & recte completis, ipse Pont. diffiniuit Hyacinthū Sanctum esse, & Sanctorum Confessorum Catalogo adscripsit, & eius festiuitatē die 16. Augusti celebrari iussit.

§.21. Vbi igitur ipsa Dominica in Albis hodiernus scilicet dies illuxit, nos, & ijdem Cardinales, necnon Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, qui in capella nostram Pontificiam nobiscum ad id conuenerant, sacris vestibus induti, Hymno, Aue Maris Stella, ad honorem Beatissimæ Virginis Mariæ, cuius opem tunc maxime inuocandam duximus, inchoato, eodemque illo ab eiusdem Capellæ nostræ Cantoribus ad finem vsque deinceps decantato, alijsque etiam Romanæ Curiæ Prælatis, & Officialibus, Familiaribusque nostris vna cum ceteris totius Ecclesiastici sæcularis, & regularis Ordinis viris, longo, pioque ordine præeuntibus, omnes cum ardentibus cereis ad illius gloriam, qui sua luce, & splendore cęlos complet, ex Palatio nostro Apostolico summa cum celebritate processimus ad Basilicam Principis Apostolorum, tunc magno vndique ornamentorum apparatu instructam, adeo vt singularis lætitiæ specimen omni ex parte præseferret. Suggestus enim loci amplitudine insignis, eiusdem Regis, & Dominicani Ordinis impensis extructus, ibi primum eminebat, in quo Altare ad Sacrosanctum Missæ Sacrificium solemni ritu à nobis celebrandum, e regione erectum cernebatur. Templi deinde parietes insignibus Aulæis auro, & bombyce intertextis obtecti erant. Omnis prætęrea interioris Basilicæ ambitus, accensis vndique cereorum flammis collucebat. denique suspensa de tholo, ac trabibus vexilla, B. Hyacinthi Sanctissimam Dei Genitricem Mariam Virginem flexis genibus venerantis effigiem spectandam proponebant. Nos igitur in eam Basilicam magna omnium ordinum frequentia ingressi, atque in ea supernæ, & Beatæ Vrbis Hierusalem quasi sub aspectu positam pulchritudinem intuentes, in suggestum primum, ac deinde orandi causa ad Altare, ac postremo ad Throni ibidē, vt moris est, ad dextrum latus erecti Sedem peruenimus, vbi eosdē Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos cum sacris vestibus obedientiam nobis præstantes excepimus. Tū idem Stanislaus præfati Sigismundi Regis Orator, semel iterum ac tertio postulauit, vt Beatum Hyacinthum in Sanctorum numerū referremus, nosq. ad singulas ipsius petitiones, Litanijs, ac sacris Hymnis, per tria distincta interualla recitatis, preces adiunximus. Denique omnibus rite, ac pie peractis, quæ hac in re a Romani Pont. prædec. nostris seruanda esse statuerunt, Sanctoq. Spiritu, cuius diuino numine Ecclesia afflata numquam fallitur, multis cum precibus inuocato. Ad honorē Sanctæ, & Indiuiduæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, ac Christianæ Religionis augmentum, auctoritate eiusdem Dei Omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostra, de Fratrum nostrorum consilio, decreuimus, & definiuimus, bo. me. Hyacinthum Polonum Ord. Fratrum Prædicatorum, Sanctum esse, ac Sanctorum Catalogō adscribendū, sicut per præsentes definimus, decernimus, & adscribimus. Statuentes, vt ab vniuersali Ecclesia anno quolibet, in die 16. Augusti Festum ipsius, & Officium, sicut pro vno Sancto Confessore, non Pontifice ad formam in rubricis Romani Breuiarij præscriptam deuote, & solemniter celebretur

Indulgentiæ visitantibus eius sepulchrum vel sac. Eccl. elargiuntur.

§.22. Insuper eadem auctoritate omnibus vere pęnitentibus, & confessis, qui annis singulis eodem die festo ad sepulturam, in qua eius corpus requiescit, deuote accesserint, necnon Ecclesias, & Altaria in ipsius honorem constructa deuote visitauerint, easdem indulgentias, & peccatorum remissiones concessimus, & elargiti sumus, quemadmodum concedimus, & elargimur, quæ ceteris d. Ordinis Monasterijs, & Ecclesijs in diebus festis eiusdem Ordinis Sanctorum iam concessæ sunt

Missam de Solemni Resurrectionis celebrauit cū commemoratione d. Sancti & interessentibus indulgentiam plenariam concessit.

§.23. Quibus rebus ad S. Hyacinthi canonizationem necessarijs absolutis, & Hymno ad laudem Dei, & gratiarum actionem decantato, ac diuina ope per eiusdem Sancti viri intercessionem deuota, ac pia precatione, quam ipsi recitauimus, implorata, tandem eodem in suggestu, & Altari Missam solemniter de Oct. Dominicæ Resurrectionis, cum eiusdem S. Hyacinthi Commemoratione celebrauimus, & omnibus Christifidelibus, qui huic Canonizationi, & Missæ interfuerant, ad laudem Dei, & Sancti sui gloriam, Plenariam peccatorum suorum indulgentiam concessimus.

Hortatur omnes ad Deum collaudandum.

§.24. Quocirca omnes Iesum Christum Dominum nostrum collaudemus, agnoscamusque summa eius bonitate euenisse, vt in hoc perturbato rerum statu, noui apud Deum intercessoris meritis, ac precibus adiuuari valeamus. Magno quidem illud esse debet ad bene sperandum omnibus argumento, quod rem a tot Poloniæ Regibus, ipsisque regni ordinibus iamdiu experitam, communibus piorum, ac religiosorum hominum votis vbique optatam à plerisq. etiam Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris susceptam, hoc tempore perficiendi facultatem nobis tribuerit. Itaque Deum in Sanctis suis mirabilem deprecemur, vt Sancto Hyacintho suffragante, Ecclesiæ suæ pacem, & tranquillitatem, Regibus, & Principibus Christianis vnionem, obcæcatis hereticis Catholicæ veritatis viam ostendat, miseris infidelibus Christiani nominis hostibus orthodoxæ fidei lucem largiatur.

Exemplorū bullæ fides.

§.25. Ceterum, quia nimis difficile foret præsentes nostras originales litteras ad singula loca, vel opus esset, deferri, volumus vt earum transumptis, etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique fides habeatur, quæ ipsis præsentibus, si exhibitæ, & ostensæ essent, haberetur. Nulli ergo omnino &c.

Dat. P. An. 3. die 17. Apr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, 15. Kalend. Maij, Pont. nostri Anno tertio.

Papa subscr.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Protector noster aspice Deus.

Cardd. subscriptiones.

Ego Alphonsus Episcopus Hostiensis, Card. Gesualdus.
Ego Innicus Episcopus Portuen. Card. de Aragona.
Ego M. Antonius Episcopus Prænestinus, Card. Columna.
Ego Ptolomæus Episcopus Tusculanus, Card. Comensis.
Ego Gabriel Episcopus Sabinen. Cardinalis Palæottus.
Ego Fr. Michael Episcopus Albanen. Card. Alexandrinus.
Ego Iulius Antonius, tt. S. Bartholomæi in Insula, Presbyter Cardinalis S. Seuerinæ, Maior Pęnitentiarius.
Ego Hieronymus, tit. S. Susannæ, Presbyter Cardinalis Rusticucius.
Ego Petrus, tt S. Hieronymi Illyricorum Presb. Cardinalis Deza.
Ego Alexander, tt. S. Praxedis, Presb. Card. Floren.
Ego Augustinus, tt. S. Marci Presb. Card. Veronen.
Ego Simeon, tt. S. Anastasiæ Presb. Card. de Terranoua.
Ego Scipio, tt. S. Saluatoris in Lauro Presb. Card. Lancellottus.
Ego Henricus, tt. S. Pudentianæ, presbyter Card. Caietanus, S.R.E. Camerarius.
Ego Ioannes Baptista, tt. S. Io. & Pauli presbyter Cardinalis Castrucius.
Ego Dominicus, tt. S. Chrysogoni presb. Card. Pinellus.
Ego Antonius Maria, tt. S. Agnetis in Agone presbyter Cardinalis Gallus.
Ego F. Constantius, tt. S. Petri in Monte Aureo presbyter Cardinalis Sarnanus.
Ego Antonius, tt. SS. Stephani presbyter Card. Saulius.
Ego Euangelista, tt. S. Matthæi in Merulana presbyter Cardinalis Cusentinus.
Ego Io. Franciscus, tt. S. Mariæ in Via presbyter Cardinalis Maurocenus.
Ego Marianus, tit. Sanctorum Petri, & Marcellini Cardinalis de Camerino.
Ego Fr. Gregorius, tt. S. Augustini presbyter Cardinalis de Montelpero.
Ego Paulus, tt. S. Cæciliæ presbyter Card. Sfondratus.
Ego Benedictus, tt. S. Marcelli presbyter Card. Iustinianus.
Ego Augustinus, tt. S. Laurentij in Pane, & Perna presbyter Cardinalis Cusanus.
Ego Franciscus Maria, tt. S. Mariæ in Aracæli presbyter Cardinalis à Monte.

Ego Octauius, tt. S. Alexij Presb. Card. Parauicinus.
Ego Philippus, tt. S. Onuphrij Presb. Card. Placentin.
Ego Hieronymus, tt. S. Pancratij, Presbyter Cardinalis Mattheius.
Ego Flaminius, tt. S. Clementis Presbyter Card. Platus.
Ego Federicus, tt. S. Mariæ Angelorum Presbyter Cardinalis Borromæus.
Ego Lucius, tt. SS. Quirici & Iulittæ Presb. Card. Saxus.
Ego Franciscus, tt. S. Mariæ Transpontinæ Presbyter Cardinalis Toletus.
Ego Alexander, Sancti Laurentij in Damaso Diaconus Cardinalis Montaltus, S.R.E. Vicecancellarius.
Ego Ascanius, S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Columna.
Ego Guido, S. Eustachij Diaconus Cardinalis Pepulus.
Ego Odoardus, S. Adriani Diaconus Card. Farnesius.
Ego Antonius Diac. Card. SS. Quatuor Coronatorum.
Ego Petrus S. Nicolai in Carcere, Diaconus Cardinalis Aldobrandinus.
Ego Cynthius Diaconus Cardinalis S. Georgij.

XXVIII.

De Largitione Munerum vtriusque sexus Regularibus interdicta.

Edita A.D. 1594.

CLEMENS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

REligiosæ Congregationes, ab insigni sanctitate viris Spiritus sancti afflatu institutæ, tantas Ecclesiæ Dei vtilitates omni tempore attulerunt, vt ad eas conseruandas, & instaurandas, Romani Pontifices prædecessores nostri, magnam iure optimo diligentiam semper adhibuerint. Nam cum ea sit rerum humanarum conditio, & natura, vt etiam quæ optime fundata & constituta sunt, partim hominum imbecillitate, & ad malum procliuitate, partim Dæmonis astutia, paulatim deficiant, ac nisi cura peruigili sustententur, in deterius prolabantur. Idcirco Summorum Pontificum vigilantia magnopere laborauit, vt Regularium Ordinum disciplina, aut labefactata in pristinum restitueretur, aut salutaribus Constitutionibus communita, integra atque incolumis permaneret. Quorum nos vestigijs pro eodem officij munere insistere, & Pastoralem illorum sollicitudinem (quantum possumus) diuina adiutrice gratia, cupimus imitari.

Munerum largitio Regularibus prohibetur.

§.1 Quare ne ex muneribus, quæ à pluribus Religiosæ vitæ professoribus, ex Christi patrimonio, quibusuis hominibus quauis ex causa sæpe tribuuntur, grauia incommoda & mala, etiam boni specie existant, præcauere studentes, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, vniuersis & singulis cuiuscunque Ordinis Mendicantium vel non Mendicantium bona immobilia, & redditus certos ex Indulto Apostolico possidentium, vel non possidentium, seu cuiusuis Congregationis Societatis, & instituti (non tamen Militiæ) Regularibus personis vtriuslibet sexus, omnem, & quamcumque largitionem, & missionem munerum penitus interdicimus.

Qui sint Regulares designatur.

§.2 Sub qua prohibitione comprehendi volumus omnia, & singula Capitula, Conuentus, & Congregationes, tam singulorum Conuentuallum, Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Præceptoriarum, Domorum, & Locorum, quam Prouincialia, aut Generalia cuiuslibet Prouinciæ, siue vniuersi Ordinis, Societatis, aut instituti, eorumque vel earum Camerarios, Commissarios, & quoscumque Officiales, & singulares personas: ipsos etiam Ordinum, Congregationum, & Societatum huiusmodi Superiores qualcumque dignitates obtinentes, etiam Generales, & Prouinciales, Magistros, Ministros, & quocumque nomine Præfectos; necnon Conuentuum, Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Præceptoriarum, Domorum, & locorum quorumcumque Abbates, Priores, Præpositos, Præceptores, etiam maiores, Guardianos, Ministros, Rectores, atque Abbatissas, Priorissas, & alio quouis titulo Præsidentes, tam ipsis Regularibus, quam Laicorum Ordinarijs, seu quibusuis Superioribus subiectas vtriuslibet sexus ad vitam, vel ad tempus deputatos, adeo vt nemo vmquam eorum, vel earum directe vel indirecte, palam, vel occulte, tam communi, quam particulari, & proprio nomine, etiam sub quouis Statuti, vel consuetudinis, seu verius corruptelæ, aut alio prætextu, vel quacumque causa, nisi in Generali Capitulo, aut alia Generali Congregatione re mature discussa vnanimi consensu omnium, Superiorumque permissu causa approbata fuerit, quicquam tale attentare valeat.

Et quod prohibitum sit, explicatur.

§.3. Id autem ita absolute, & generatim vetitum intelligatur, vt neque omnino fas sit, quicquam donare, tam ex fructibus, redditibus, prouentibus, collectis, vel contributionibus, aut oblationibus, siue eleemosynis, aut subsidijs certis, vel incertis, ordinarijs, seu extraordinarijs, mensæ, seu massæ communis, vel cuiusuis Fabricæ, & Sacristiæ, quorum bona communiter, vt præfertur, administrantur, seu quæ rationibus reddendis sunt obnoxia, quam ex pecunijs etiam, quæ a singulis quouis modo acquisitæ in commune conferendæ omnino sunt. Nec si per viam voluntariæ contributionis in commune congerantur. Nec si forsitan priuatim, & nominatim cuilibet Religioso a suis Superioribus, vel à proprijs affinibus, propinquis, familiaribus, amicis, aut beneuolis, vel à pijs Christifidelibus, etiam eleemosynæ, aut caritatis, & illius propriæ personæ intuitu attributæ, seu quoquo modo per quemlibet religiosum suo Monasterio, Domui, aut Loco acquisitæ, eique vt ad libitum de eis disponat per Superiores concessæ fuerint. Præterquam feruntur esculenta aut poculenta, seu ad deuotionem, vel religionem pertinentia munuscula, communi tantum numquam vero particulari nomine (vbi Superiori de consensu Conuentus videbitur) tradenda. Sed & huiusmodi missiones munerum ipsis Religiosis vtriuslibet sexus non solum per se, verum etiam per alios, tam directe, quam indirecte prohibitas declaramus.

Nullus donare non licere declaratur.

§.4. Neque vero quispiam ab hac generali prohibitione se excusare valeat, etiam si munera miserit cuiuis personæ Laicæ vel Ecclesiasticæ cuiuscumque status, gradus, dignitatis, ordinis, vel conditionis, & quauis non solum mundana, & Ducali, Regia, Imperiali, verum etiam Ecclesiastica, & Pontificali, aut alia maiori, etiam S.R.E. Cardinalatus dignitate fulgenti, etiam proprio loci Ordinario, etiam ex causa, & occasione benedictionis, vel susceptionis habitus Regularis, confirmationis aut Professionis Monialium, tam sibi subditarum, aut ipsi etiam proprio Ordinis, vel Congregationis Protectori, Viceprotectori vel Prouinciali, aut cuiuuis Monasterij, Prioratus, Domus, aut cuiuslibet alterius loci Regularis Superiori, aut alio quocumque officio, munere, aut dignitate fungenti, vel cuicumque etiam simplici, & particulari Religioso. Ita vt inter ipsos quoque Religiosos (ne praua ambitione impulsi pro consequendis in sua Religione gradibus, & dignitatibus alter alterius gratiam, aut beneuolentiam aucupetur) quæcumque largitio, aut donatio munerum (nisi rerum minimarum, de licentia expressa, & in scriptis Superiorum) sit penitus interdicta.

Exenia prohibentur.

§.5. Insuper prohibemus, ne vmquam eisdem Regularibus liceat vllas pecunias quoquo modo erogare in alicuius etiam benefactoris, aut Protectoris, vel Ordinarij honorem, etiam occasione transitus, vel primi ingressus, aut ad beneficiorum acceptorum memoriam, gratique animi testificationem, seu pro prædictis quauis auctoritate, vel dignitate fungentibus honorifice, laute, & opipare excipiendis, seu pro quibusuis conuiuijs eisdem, aut cuiuis alteri quacumque occasione vel causa exhibendis, vel pro comessationibus, aut compotationibus quibusuis personis tam eiusdem Ordinis Congregationis Monasterij, domus, aut Loci, quam extraneis largiendis, aut pro exhibendis spectaculis, etiam pijs, intra Ecclesias Monasteria, & Domos sacras, seu pias, vel extra eas, in quibusuis publicis, aut priuatis sacris, aut profanis locis, etiam vbi Sanctorum, & Sanctarum vita aut res pie gestæ, etiam in memoriam Passionis Dominicæ populis spectandæ proponuntur, aut alias in prædictis, siue in quibusuis rebus superuacaneis ad pompam, & ostentationem, aut ad oblectationem, vel paucorum lucrum, & priuata commoda quomodolibet pertinentibus, nisi re ipsa pro diuino cultu, & veris Christi pauperum indigentijs, seruato in hoc caritatis ordine, & habita necessitatis ratione, de consilio, & consensu Superiorum subleuandis, aut alias in rebus licitis, & per Capitulum Generale, aut Prouinciale non prohibitis, vel taxam ibi forsan præscriptam non excedentibus, sumptus huiusmodi fiant.

Hospitalitas, & pietatis opera conseruantur.

§.6. Declarantes tamen per hæc, laudabilem, & Apostolica doctrina sacrisq. Canonibus commendatam hospitalitatem, præsertim erga pauperes, & peregrinos, nequaquam imminui, aut prohiberi. Quinimmo si qui redditus ad id, vel ex fundatione, vel ex institutis statutis, aut consuetudinibus aliquorum Monasteriorum, Ordinum aut Regularium huiusmodi locorum, aut ex testatorum, vel donantium voluntatibus, siue alias applicati, aut donati sunt, eos omnino, vt decet, integre in vsus pios hospitalitatis huiusmodi erogandos esse, & præsertim in Monasterijs, seu locis desertis, & ab laicorum ædibus longius remotis, vbi tamen pauperum, & vere egenorum ratio in primis habeatur. Si quos vero ditiores occasione transitus, siue alias ex deuotionis, aut necessitatis causa eo diuertere contigerit, eos sane deceret Refectorio communi cum Religiosis, mensaque & ferculis communibus, nequaquam a ceteris distinctis contentos esse. Verum omnino ipsi Regulares in hospitibus huiusmodi potentioribus excipiendis ita se gerant, vt in eis frugalitas, & paupertas religiosa prorsus eluceat.

Munera recipientibus pœna infligitur.

§.7. Pari etiam ratione districte inhibemus, ne quispiam ex prædictis Laicus alias quam vt superius dictum est, vel Clericus sæcularis, vel regularis quocumque honore, præeminentia, nobilitate aut excellentia etiam S.R.E. Cardinalatus dignitate præditus, etiam Protector, Viceprotector, loci Ordinarius, Prælatus Generalis, Prouincialis aut Monasterij, Domus vel loci cuiuslibet Superior, eorumue affines, propinqui, familiares, aut Ministri vtriuslibet sexus, quicquam contra hanc superius expressam prohibitionem recipiant. Quod si, vel ab aliquo particulari Religioso, vel à Superiore, quopiam Generali Prouinciali, aut alio quocumque officio fungente, aut a Conuentu, Capitulo, vel Congregatione, siue ab vniuerso Ordine, & Religione quicquam receperint, id quod acceperint suum non faciant. Verum ipso facto absque aliqua monitione Iudicis decreto, sententia, aut declaratione, ad illius restitutionem omnino in vtroque foro teneantur, adeo vt restitutione ipsa realiter non facta, neque etiam in foro conscientiæ absolui possint. Hanc autem restitutionem fieri volumus non priuatim ei Religioso, qui donauit, sed ei Monasterio, Domui, vel alteri loco de cuius bonis facta est largitio, vel si non de eis bonis donatum est, in quo idem Religiosus donans professionem emisit, vel si nomine totius Capituli, Conuentus, aut Congregationis, vel vniuersi Ordinis, seu Religionis donatio facta extiterit, pariter communi mensæ, aut massæ cuius nomine donatum fuerit, accepta munera restituantur, ita vt nec qui donauit, nec Conuentus, Capitulum, Congregatio, Ordo, aut Religio, cui restitutio facienda est, illam remittere, & iterum condonare, aut recipientem ab obligatione restituendi eximere, vel vt in pauperes eroget concedere quoquo modo possit.

§.8. Quod

Dãtibus, quæ pœna imponitur. § 8. Quod siquis ex supradictis Regularibus vtriuslibet sexus cuiuscumque gradus, ordinis, dignitatis, ac vbilibet locorum existentibus, coniunctim cum ceteris, seu diuisim nostrarum huiusmodi prohibitionum, statutorum, ordinationum, iussionum, decretorum, mandatorum transgressor fuerit, statuimus, vt omnibus, & singulis per eum obtentis dignitatibus, gradibus, muneribus, & officijs eo ipso priuatus, ac ad illa & alia similia vel dissimilia in futurum obtinenda inhabilis perpetuo, & incapax, ac perpetua infamia, & ignominia notatus existat. Et præterea priuationem vocis actiuæ, & passiuæ absque vllo Superioris decreto, aut ministerio ipso facto incurrat, necnon vltra huiusmodi pœnas etiam tamquam contra furti, & simoniæ criminum reum, tam per viam denunciationis, accusationis, aut querelæ, quam etiam ex officio procedi, & inquiri, condignisque supplicijs affici debeat, Pœnis alijs à iure statutis, ac per alias Constitutiones Apostolicas, aut propria cuiusuis Ordinis, Congregationis, Monasterij Domus aut loci, statuta vel consuetudines contra personas aliquid præmissorum committentes forsan decretis, & inflictis, nihilominus in suo robore permansuris.

Executores huiusmodi deputantur. § 9. Quocirca vniuersis, & singulis modernis, & pro tempore existentibus locorum Ordinarijs, eorumque Vicarijs, & Officialibus, necnon quorumcumque Ordinum Prioratuum, Monasteriorum, & Domorum, Superioribus, etiam Generalibus, seu Prouincialib. ceterisque ad quos spectat per Apost. scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli, quantum ad eos pertinet, curent omni studio, diligentia, auctoritate, & vigilantia præsentem constitutionem firmiter, & inuiolate obseruari, & contra inobedientes vel transgressores condignis pœnis animaduerti. Eosdem inobedientes, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, per opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Clausula derogatoria. § 10. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictorumque Monasteriorum, Prioratuum domorum, locorum, necnon Ordinum, Congregationum, Collegiorum, Iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel ad verbum non inserta effectus præsentis nostræ constitutionis impediri quomodolibet valeat vel differri, & de quibus quorumque tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Quæ omnia quatenus præmissis in aliquo aduersentur, prorsus tollimus, & abrogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Forma, & locus publicat. § 11. Volumus autem vt præsentes literæ in valuis Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum & in acie Campi Floræ publicentur, affixis inibi earum exemplis, & dimissis. Quodque earum exempla, seu illorum compendia in libris quorumcumque statutorum prædictorum Monasteriorum Prioratuum, Collegiorum, Domorum, Ordinum, & Congregationum (quoad Moniales, in vernaculum, & vulgarem cuiusque Regionis sermonem versa) & à Loci Ordinario, qui id quamprimum fieri curet, subscripta inserantur, & saltem quotannis in Capitulis siue Congregationibus cuiusque earum alta, & intelligibili voce legantur. Et nihilominus post sexaginta dies à die publicationis, vt præfertur, in Romana Curia facienda vnumquemque citra montes, vltra montes vero post quatuor menses, perinde arctent, & afficiant, ac si cuique personaliter intimatæ, & per eos lectæ fuissent.

Transumptorum fides. § 12. Quodq. earum transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud vbique adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio pœnalis. § 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginam nostrorum interdicti, prohibitionis, declarationis, inhibitionis, statuti, mandati, sublationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis &c.

D. P. An. 3. 19. Iulij. Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, 13. Kal. Iulij, Pont. nostri Anno tertio.

Publicatio. *Anno à natiuitate D. 1594. indict. 7. die vero 2. mensis Iunij. Pont. Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. anno tertio, retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basilicarũ S. Io. Lateranen. S. Petri Principis Apostolorum de Vrbe, in acie Campi Floræ, & missis inibi copijs affixis, vt moris est per nos Prosperum Spada & Franciscum de Bonis, eiusdem S. D. N. Curs.*

Gabriel Sauarellus mag. Curs.

XXIX.

Approbatio Archiconfraternitatis B. MARIAE de Suffragio nuper in Vrbe institutæ, ad orandum pro liberatione Animarum in Purgatorio existentium. Et concessio indulti anno quolibet vnum reum condemnatum è carceribus liberandi, in festo omniũ Sanctorum, vel in die Veneris Sancti.

Quoad formam aggregandi alias Confraternitates, attende dispositionem huius Pontificis in const. sub 115. Quæcumque. Et circa Indulgentias, vide moderationem Pauli V. firmatam die 25. Octobris 1606. mox publicandam sub die 25. Oct. 1606.

CLEMENS EPISCOPVS. *Edita A. D. 1594. & 1606.*

Seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. EX debito nostri ministerij pastoralis, ad ea nostræ operationis studia diligenter conuertimur, per quæ fidelium vota præsertim animarum Christifidelium salutem concernentia, optatum consequantur effectum, & ea quæ propterea per fideles ipsos pie facta, & ordinata fuisse dicuntur, firma perpetuo, & illibata persistant, cum à nobis petitur libenter Apostolico munimine roboramus, ac alias concedimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

In Vrbe erecta fuit Confraternitas suffragij pro animabus in Purgatorio existentibus. § 1. Sane dilectus filius noster Franciscus Sanctæ Mariæ in Via lata diaconus Cardinalis Sfortia nuncupatus, tam suo quam dilectorum filiorum Confratrum Confraternitatis sub inuocatione Animarum Purgatorij, alias suffragij, in parochiali Ecclesia Sancti Blasij in via Iulia de Vrbe canonice institutæ nominibus, nuper nobis exposuit, quod cum nonnulli ex dilectis filijs Parochianis dictæ Ecclesiæ, singulari quadam pietatis affectu erga Christifidelium animas, quæ in Purgatorio futuram beatitudinem expectant commoti, & de sui ipsius salute altiori mente recogitantes, vnam vtriusque sexus Christifidelium Confraternitatem Animarum Purgatorij, alias Suffragij nuncupatam, cuius præcipuum institutum hoc esset, pias ad Deum preces pro dictis animabus in Purgatorio existentibus, & in earum refrigerium effundere, & alias ad Dei Omnipotentis laudem eri[gendam] atq. instituendam statuerint.

Vicarius Papæ decretum ad hoc concessit. § 2. Subindeque dilectus filius noster in dicta Vrbe, & eius districtu Vicarius generalis, illam ordinaria eius auctoritate perpetuo erexerit, sub certis modo, & forma tunc latius expressis, prout in patentibus literis dicti Vicarij desuper confectis plenius continetur.

Hoc modo Pontifex institutionem d. Confraternitatis, eiusq. statuta approbat. § 3. Et sicut eadem petitio subiungebat, si dicta Confraternitas sub tam pio, & laudabili instituto de nouo per nos institueretur, ac aliqua speciali gratia, & titulo ac denominatione Archiconfraternitatis decoraretur, illa exinde amplius stabiliretur, optataque in Domino susciperet incrementa, Pro parte Francisci Cardinalis, & Confratrum prædictorum nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ipsos Confratres asserentes se dictum Franciscum Cardinalem in suum & Confraternitatis huiusmodi Protectorem elegisse, in suo laudabili proposito confouere, eosque ac Confraternitatem ipsam specialibus fauoribus, & gratijs prosequi benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui pium dictorum Confratrum propositum promouere sinceris desideramus affectibus, eosdem Confratres ac eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Erectionem, institutionem dictæ Confraternitatis, necnon quæcumque statuta, & ordinationes ad felix regimen & prosperam directionem dictæ Confraternitatis iam hactenus condita, quatenus sint licita, & honesta, ac sacris canonibus, & constitutionibus Apostolicis, ac Concilij Tridentini decretis non contraria, & ab eodem Vicario examinata, & admissa, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis Apostolicæ robur adijcimus, necnon omnes, & singulos, tam iuris quam facti, & alios quantumuis substantiales defectus, siqui interuenerint in eisdem supplemus.

Eamq. in Archiconfraternitatem erigit. § 4. Et nihilominus dictam Confraternitatem in Archiconfraternitatem aliarum Confraternitatum, vt infra erigendarum, cum omnibus priuilegijs, & insignibus, iuribus & iurisdictionibus solitis, eisdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo sine alicuius præiudicio erigimus, & instituimus.

Statuta etiã condendi facultatem tribuit. § 5. Eisdem Confratribus, vt pro felici gubernio, prosperoque successu dictæ Archiconfraternitatis, & illius rerum ac bonorum omnium, omniumque aliorum ad eam, nunc, & pro tempore pertinentium, præter iam condita quæcumque alia statuta, & ordinationes condere, eademque toties quoties pro rerum, & temporum mutatione, & qualitate expediens fuerit, etiam in toto vel in parte, mutare, corrigere, & in melius reformare, ac etiam de nouo facere, quæ sic condita, reformata, ac de nouo facta, per dictum Vicarium examinari, & quatenus sint licita, & honesta, ac sacris canonibus, & constitutionibus dicti Concilij decretis non contrarientur, approbari debeant.

Aliasq. Confraternitates aggregandi. Quoad formã aggregãdi vide bullam Pôt. citt. 121. Quæcumque. § 6. Et insuper dictæ Archiconfraternitati quascumque alias Confraternitates sub illius instituto, vbiuis locorum & gentium, erectas, & erigendas, si, & postquam hoc per eorum procuratorem ad id specialiter cõstitutum in vna ex Congregationibus ipsius Archiconfraternitatis petierint, similiter perpetuo aggregarẽ, eisdemque sic per eos pro tempore aggregatis Confratribus, ac earum Ecclesijs, Capellæ, Oratorijs, & Confratribus, & personis omnia, & singula priuilegia, indulgentias prædictæ Archiconfraternitati, eiusque Confratribus, necnon Ecclesiæ seu Capellæ huiusmodi concessas (facultate eligendi confessorem, necnon aggregandi, & gratias huiusmodi cõmunicandi excepta) communicare, concedere, & alia omnia in similibus per alias dictæ Vrbis Archiconfraternitates, earumque Confratres fieri, & obseruari solita facere, libere, & licite valeant, plenam, liberam, & omnimodam licentiam, facultatem, & auctoritatem harum serie impartimur.

Indulgentias Confratrib. & alijs elargitur. § 7. Postremo, vt Christifideles prædicti, ad dictam Archi-

confra-

confraternitatem ingrediendam, & piorum operum in illa exercitium amplius incitentur, & exinde ipsa Archiconfraternitas confratrum numero, & frequentia magis decoretur, prædictaque Ecclesia vel alia ad quam ipsam Archiconfraternitatem transferri contigerit, in maiori habeatur veneratione, & fidelis populi erga illam deuotio augeatur, quo ipsi vberioribus cœlestis gratiæ donis cognouerint se inde esse refectas. De Omnipotentis DEI misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, Omnibus, & singulis vtriusque sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & cõfessis, ac sacrosancta communione refectis, prædictam Archiconfraternitatem de cetero ingredientibus, die primi illorum ingressus, & receptionis huiusmodi, ac tam illis quam iam ingressis Cõfratribus dictæ Archiconfraternitatis pro tempore vbilibet decedentibus, in eorũ mortis articulo si vere pœnitentes, & cõfessi sanctissimę Eucharistiæ sacramentũ, (si id commode fieri potuerit) sumpserint, & nomen IESV ore, vel saltem corde inuocauerint. Necnon omnibus & singulis vtriusque sexus Christifidelibus similiter vere pœnitentibus, & confessis, qui Ecclesiam vel Oratorium dictę Archiconfraternitatis in omnium Sanctorum, ac per totam octauam, ac Natiuitatis beatę MARIÆ Virginis festiuitatibus annis singulis deuote visitauerint, & pro salute Romani Pontificis, paceque, & tranquillitate Sedis Apostolicę, ac omnium Principum Christianorum, ac etiam pro animarum in Purgatorio prædicto existentium liberatione, & alias pias ad Deum preces fuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem auctoritate, & tenore præmissis elargimur. Insuper, qui vere pœnitentes, & confessi, ac sacra communione refecti, durante oratione quadraginta horarum eidem orationi, siue die, siue nocte interuenerint, & psalmum qui incipit, Miserere mei Deus, siue, De profundis, cum ipso responsorio, Requiem æternam, aut qui hoc præstare nesciuerint coronam recitauerint, pro animabus in Purgatorio existentibus; Ipsisque Confratribus, qui itidem vere pœnitentes, & confessi qualibet feria secunda primæ hebdomadę cuiusuis mensis dictum sanctum Eucharistiæ sacramentum, deuote, & cum contritione eisdem Purgatorij animabus, psalmos, & orationes huiusmodi recitando susceperint, septem annos, & totidem quadragenas. Quique in Oratorio officijs defunctorum interfuerint, & corpora dictorum Confratrum vtriusque sexus defunctorum, psalmum De profundis, vel coronam huiusmodi recitando ad sepulturam associauerint, eisdemque psalmum De profundis, vel coronam huiusmodi Christifidelibus, etiam non Confratribus ab hac luce decedentibus deuote etiam recitantibus, vel dictum Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum dum ad infirmos defertur associauerint, & processionibus dictæ Archiconfraternitatis ex quauis causa de licentia eiusdem Vicarij pro tempore faciendis interuenerint, & qui secunda, & sexta ferijs cuiuslibet hebdomadæ psalmum De profundis, vel corona huiusmodi pro animabus prædictis dixerint, quiq. Missas pro animabus eisdem celebrari fecerint, & quoties infirmos dictæ Archiconfraternitatis visitauerint. Necnõ processionibus dictę Archiconfraternitatis intra octauam commemorationis defunctorum ad Ecclesiam sancti Gregorij de Vrbe, feria sexta in Parasceue ad basilicam Principis Apostolorum de eadem Vrbe faciendis deuote interfuerint. Ac tam ipsis Confratribus qui confessi, & communicati septem Ecclesias dictæ Vrbis visitauerint, quam alijs Christifidelibus illos associantibus, centum dies de eis iniunctis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs, misericorditer in Domino relaxamus.

Confessorem eligendi facultas. §. 8. Postremo eisdem Confratribus, vt pro indulgentijs prædictis facilius consequendis ijdem confratres, ac etiam eorum quilibet, confessorem sibi bene visum ab Ordinario approbatum, qui audita eorum confessione eos a quibusuis peccatis, criminibus, & excessibus, etiam quantumuis enormibus, videlicet in casibus dictæ Sedi reseruatis, exceptis contentis in literis in die Cœnæ Domini legi solitis, bis in vita, & in mortis articulo, in alijs vero eidem Sedi non reseruatis casibus quoties opportunum fuerit absoluere, & pro eis salutarem pœnitentiam iniungere possit, eligere licite, & libere valeat, eisdem auctoritate, & tenore indulgemus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Contrarijs derogat. §. 9. Non obstantibus nostra de indulgentijs ad instar non concedendis, & quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod si ingredientibus dictam Archiconfraternitatem, aut aliud ex præmissis peragentibus, vel alias aliqua alia indulgentia in perpetuum vel ad certum tempus nondum elapsum duratura per nos concessa fuerit, præsentes literæ nullius sint roboris vel momenti.

D. P. An. 3. 9. Septemb. Nulli ergo &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, quinto Idus Septembris, Pont. nostri Anno tertio.

Sequitur indultum liberandi vnum condemnatum;

Edita An. D. 1603.

CLEMENS PAPA VIII. &c.

Causa huius constitutionis. Pias Christifidelium Societates ad caritatis opera exercenda canonice institutas, vt in eorumdem operum exercitio magis cõfoueantur specialibus fauoribus, & gratijs libenter prosequimur, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

§. 1. Proinde vestram Confraternitatem specialis gratiæ fauore benigne prosequi volentes, ac vos, & quemlibet vestrum a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentiũ dumtaxat consequendũ harum serie absoluentes, & absolutos fore cẽsentes, supplicationibus vestro nomine nobis humiliter porrectis inclinati, vobis, vestræque Confraternitati, vt singulis annis in festo omnium Sãctorum, vel in sexta feria Maioris hebdomadæ arbitrio vestro eligendum, vnum reum quem petieritis, & à dilecto filio nostro, & pro tempore existente Almæ Vrbis Gubernatore obtinueritis, capitali pœna, præter quam occasione criminis læsæ Maiestatis, falsificationis monetæ aut literarum Apostolicarum, assassinij, aut sacrilegij damnatum, liberare, & absoluere, dummodo tamen pacem ab offensis habuerit, libere, & licite valeatis, auctoritate Apostolica tenore præsentium facultatem, & auctoritatem concedimus. *die Veneris Sancti, præuia pace offensorum.* Mandantes propterea eidem Gubernatori nunc, & pro tempore existenti, vt singulis annis in perpetuum vobis vnum ex huiusmodi pœna capitali damnatis liberum dimittat, & concedat, ipsumque per vos pro tempore liberatum, ab omni pœna capitali eo ipso absolutum, ac ad patriam, famam, gradus, honores, & bona quæcumque, præterquam Fisco incorporata, plenarie restitutum, & reintegratum esse, & censeri, nec illum super præteritis delictis, & excessibus vlterius molestari vel perturbari posse decernimus, & declaramus.

§. 2. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque. *Quibuscunq. non obstan.*

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 10. Martij, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno duodecimo. *D. P. An. 12. 10. Martij.*

Confirmatio Ordinationum præfinitarum, pro bono regimine Ordinis Fratrum Beatæ MARIÆ de Mercede redemptionis Captiuorum, & pro electione Magistri Generalis eiusdem. XXX.

Alias ordinationes habes infra in constitut. 68. Ex pastoralis. Cetera autem de hoc Ordine notaui sup. ad const. 9. Gregor IX. fol. 88. Deuotionis. Mox autem alias reformationes edidit hic idem Clem. inf. in constitut. 112. Decet.

Edita A. D. 1594.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Is quæ pro felici Regularium personarum statu, & illorum salubri directione prouide statuta comperimus, vt firmiora subsistant, & perpetuo futuris temporibus obseruentur, confirmationis Apostolicæ robur libenter adijcimus, prout ipsorum religiosorum vota exposcunt, & nos conspicimus in Domino expedire.

Ordinationes infrascripta in Capitulo generali edita fuerunt super. §. 1. Sane dilecti filij Magister Generalis, & Definitores Ordinis Fratrum Beatę MARIÆ de Mercede Redemptionis Captiuorum nobis exponi fecerunt, quod nuper in Capitulo Generali dicti Ordinis in Ecclesia Monasterij sancti Augustini eiusdem Ordinis in oppido de Calatayud Taraconensis diœcesis anno proxime præterito, cum assistentia venerabilis fratris nostri Illephonsi Archiepiscopi Cæsaraugustani in eodem Capitulo Præsidentis, Apostolica auctoritate deputati, celebrato, ad eiusdem Ordinis, illiusque Religiosorum prosperam directionem infrascripta decreta, ac statuta facta fuerint.

Alterna electio Magistri gen. §. 2. Et primo, quod deinceps electio Magistri Generalis dicti Ordinis, tam quoad personam eligendam, quam quoad locum in quo electio erit celebranda, alternatim fieret, videlicet quod vna vice persona eligenda sit ex corona Aragoniæ, & Galliæ, alia vice sit ex corona Castellæ, inclusis prouincijs Andaluciæ, & Indiarum.

Loco celebrandi Capitulum generale. §. 3. Quo vero ad locum quando eligenda fuerit persona ex corona Castellę, celebrari debeat Capitulum in loco Coronæ Aragoniæ & quando eligenda erit persona ex Corona Aragoniæ Capitulũ celebretur in loco coronæ Castellæ, & quod iuxta hoc decretum siue statutum, primum Capitulum generale celebrari debeat in Prouincia Castellę, & persona eligenda sit ex corona Aragoniæ.

Admissione Prouincialium & Definitorum Indiarum ad d. Capitulum. §. 4. Præterea circa difficultatem itineris electorum ex Indijs, similiter decretum, & statutum fuit, vt semper & quando Prouinciales, & Definitores Indiarum accedunt ac Capitulum generale, vt electioni Magistri Generalis assistant, quiuis ipsorum admittatur, & recipiatur, in definitorio, & in electione, dummodo ostendant prius nominationem sui capituli prouincialis, cuius nominationis data non excedat quatuor annorum tempus, & dummodo non constet de ipsorum reuocatione, aut noua alia nominatione facta per Capitulum Prouinciale.

Procuratore generali & prouinciali in vrbe. §. 5. Decretum item fuit, quod quando Magister generalis fuerit ex corona Castellæ, & habuerit Romæ Procuratorem, & Vicarium generalem ex eadem corona, Aragoniæ Prouincia possit, si voluerit curam suorum negociorum dare alteri Procuratori suis expensis Religioso suæ Prouinciæ nominato per suum Capitulum Prouinciale, aut cum mandato procurationis Prouincialis, & Definitorum ipsius, & id ipsum facere possit Prouincia Castellæ quando Magister generalis fuerit ex corona Aragoniæ, & nominauerit Romæ Procuratorem generalem suæ coronæ, cum hoc quod Procurator particularis Prouinciæ in robur Religionis, & obedientiæ sit subditus Commendatori Monasterij Romæ ipsius Ordinis, vel Prælato ordinario, & Procuratori, & Vicario generali vel talibus obseruatis in omnibus sui Ordinis constitutionibus.

Subsidijs Magistro generali debitis. §. 6. Ad euitandos item sumptus superfluos decretum pariter, ac statutum, vt Prouincia Castellæ, Andaluciæ, & Aragoniæ non tenean-

teneantur dare Magistro generali singulis annis vltra septuaginta quinque scuta valoris decem drachmarum Castellæ, neque ipse Magister generalis possit accipere, vel petere amplius pro ipsius victu, & vestitu, quæ scuta septuagintaquinque vnusquisque Prouincialis per suam Prouinciam diuidat, habito respectu redditum, & prouentuum quos quilibet conuentus habet, & quod Prouinciæ Indiarum soluant vestiarium hucusque solitum, habeatque Magister generalis redditus, prouentus, & emolumenta loci de Algar, quemadmodum hactenus semper habuit. Quia etiam domus dicti Ordinis sunt ita pauperes vt extraordinaria onera sufferre non possint, decretum fuit, vt Magistris generalibus, & prouincialibus quando eorum officijs finem imposuerint, nihil dari debeat. Non obstantibus decretis in alio capitulo generali Cæsaraugustæ celebrato, factis, per quæ designati fuerunt centum ducati singulis annis soluendi Magistro generali, qui officio suo finem imposuisset, & sexagintaocto ducati vnicuique Prouinciali, qui similiter officium suum impleuisset. Addita tamen cohortatio fuit ad commendatores, & Prælatos ordinarios domorum, in quibus habitauerint, vt ipsorum officijs peractis ita illos tractari curent, vt ipsorum personas, & dignitates decet.

Revocatio omnium exemptionum & dispensationum a Generalibus concessarum.

§. 7. Præterea vt cessent multa inconuenientia, quæ ipsa experientia magna esse comprobauit circa exemptiones, quas Magistri generales pro tempore existentes concedere consueuerunt multis religiosis, tam in sedendo, quam in non assistendo choro, necnon officijs conuentualibus, & similiter circa dispensationes super celebratione plurium Missarum, quam permittunt Ordinis constitutiones, & super vsu lini in vestibus, necnon super immunitatibus à dictis Magistris generalibus aliquando quibusdam concedi solitis, illos sibi, ac prædicto Magistro generali pro tempore existenti immediate subijciendo, reuocando in primis dictas exemptiones, decretum, & statutum fuit, vt nullus Religiosus possit talibus exemptionibus, dispensationibus, immunitatibus, & subiectionibus vti, nec Prælati vlterius illis assentiri, sub poena priuationis officij quoad Prælatum ad annum, quoad reliquos vero illis vtentes sub poena carceris in quo detineri debeant per sex menses.

Hortatio ad Magistrum generalem vt raro & iuste concedat.

§. 8. Et insuper fuit addita cohortatio ad Magistrum generalem, quod in concessione huiusmodi exemptionum parce admodum, & considerate procedat, neque illas concedat passim, sed raro, & ex iustissimis causis, & cum debitis limitationibus.

Pecunia pro redemptione captiuorum Prouinciarum non possit applicari per Generalem.

§. 9. Item cum visum fuerit grauata fuisse capitula Prouinciæ Castellæ, & Andaluciæ in Redemptione Captiuorum aliarum Prouinciarum mediantibus pecunijs earumdem Prouinciarum Castellæ, & Andaluciæ, decretum fuit, quod pecuniæ quæ venerint ex Indijs ad redimendum Captiuos, vna cum reliquis quæ aggregabuntur in Prouincijs Castellæ, & Andaluciæ, deseruiant tantummodo, & applicentur Redemptioni Captiuorum dictarum Prouinciarum, absque eo quod Magister generalis illas extrahere, aut in Redemptionem captiuorum aliarum Prouinciarum, vel in alios vsus conuertere, seu aliter applicare valeat, sub poena priuationis officij.

Vnio facienda Collegio Ciuitatis Ilerdensis.

§. 10. Præterea cum consideratum fuerit, quod domus Bergæ, Tarragæ, Pradas, & Mont blanch in principatu Cataloniæ, & domus Sarriconi, & cuiusdam loci nuncupati, Vn castillo, Regni Aragoniæ sunt fere inutiles Ordini, & Religioni, nam paucos continent in se fratres, & non potest in ipsis seruari Regularis obseruantia, decretum fuit, quod supradictæ domus Cataloniæ vniantur seu incorporentur, & reducantur ad Collegium quod Ordo ac Religio habet in ciuitate Ilerdensi, & hoc eo consilio, vt ex redditibus dictarum domorum coniunctis cum redditibus dicti collegij, possit maior numerus Scholasticorum, & personarum, quæ in literis exerceantur in dicto collegio manuteneri.

Alia vnio fienda collegio ciuitatis Oscensis.

§. 11. Et similiter quod domus Regni Aragoniæ vnirentur, & incorporarentur collegio quod Ordo habet in ciuitate Oscena, ad eumdem finem, & effectum. Et quod executio vnionis seu incorporationis domorum Cataloniæ, committatur Priori Barchinonensi, Domorum vero Aragoniæ, Prouinciali, seu eius Vicario dictæ Prouinciæ.

Creatio Magistrorum & Præsentatorum qua forma debeat.

§. 12. Præterea vt directus gradus Præsentatorum, & Magistrorum detur personis dignis, qui in sacris literis ac scientijs diu operam præstiterint, & in illis profecerint, decretum, & statutum fuit, vt nulli Religioso dicti Ordinis detur gradus Præsentati, nisi ad illum à suo capitulo Prouinciali prius propositus siue nominatus fuerit, & nisi saltem spatio trium annorum Logicam docuerit siue legerit, & postquam fuerit expositus, & confirmatus in capitulo generali, non possit ad Magistri munus, & gradum similiter proponi aut nominari, nisi Theologiam scholasticam, aut positiuam spatio quatuor annorum similiter docuerit siue legerit, non comprehenso inter illos tempore quo legerit casus conscientiæ & obseruata in reliquis omnibus forma constitutionis in distinctione 2. cap. 15. Et qui aliter fuerint graduati, non habeantur neq. reputentur vti tales, nec habeant nomen, nec votum, nec aliud priuilegium, super quo per Magistrum generalem non possit dispensari aliqua de causa, occasione, vel prætextu. Et nullus expositus fruatur voce, loco, nec aliquo priuilegio præsentati, nec Magistri quousque admittatur in Capitulo generali.

Magister generalis quo capitula possit præuenire.

§. 13. Simulque vt Magister generalis adesse possit capitulis prouincialibus quando opus esse viderit, decretum pariter, & statutum fuit, quod eidem Generali liceat differre, aut anticipare Capitula prouincialia celebranda ante capitulum intermedium quod sequitur, ea tamen lege, vt anticipatio aut dilatio vnius capituli Prouincialis ad aliud, non excedat tempus quadraginta dierum, cum sit tempus competens ad hoc vt possit vni interesse, & ad aliud accedere.

Forma votandi in electione Magistri generalis.

§. 14. Necnon vt in electionibus, tam Magistri generalis quam aliorum Prouincialium vota libera sint, decretum, & statutum fuit, quod ij qui praestituri sunt votum, non teneantur petere schedulas ad effectum votum dandi à Secretario capituli, sed possint ipsi facere schedulas arbitrio suo postquam congregati fuerint in capitulo ad eligendum, aut illas ex suis cubiculis factas afferre, vel vt ipsi voluerint afferendo tantummodo schedulam eius personæ, in cuius fauorem votum dederint, & vbi hoc pacto vota præstita fuerint, electus debeat habere supra medietatem votorum alia duo vota, si electus est capitularis.

Magister generalis non possit nominare Vicarium generalem vel prouincialem.

§. 15. Similiter decretum, & statutum fuit, quod Magister generalis si commorabitur in Hispania, non possit nominare Vicarium generalem in aliqua Prouincia. At vero mortuo Prouinciali alicuius prouinciæ, licet dictus Prouincialis substituerit alium Vicarium Prouincialem, possit tamen Magister generalis nominare pro illa Prouincia alium Vicarium generalem, qui in ea exerceat iurisdictionem quam exerceret ipse Magister generalis si in ea existeret.

Nemo recipiatur ad Ordinem absque eius licentia.

§. 16. Vlterius decretum, & statutum fuit, vt nullus Religiosus alterius Ordinis in ipsum Ordinem absque expressa licentia Magistri generalis recipi possit.

Vicarii in Indiis non recedant ab illis quousque successores illuc non peruenerint.

§. 17. Et quod nullus Vicarius generalis Indiarũ, possit ex Indijs in Hispaniam reuersus egredi quousque alius in eius locum deputatus accesserit, aut Magister generalis per suas literas permittat vt recedere valeat antequam successor illuc perueniat, prouiderit, sub poena priuationis officij, & vocis actiuæ, & passiuæ in perpetuum. Et sub eadem poena successor qui illuc accesserit, remittere teneatur visitationem, seu quam dicunt residentiam sui antecessoris, cum eiusdem antecessoris culpis, & iustificationibus, clausoque processu illum remittat in Hispaniam vt Magister generalis super eo videlicet sententiam ferat, mandato supradicto Vicario generali qui ex Indijs fuerit reuersus, vt se præsentet coram ipso Magistro generali, ita tamen vt si ex processu probatæ extiterint culpæ, & delicta propter quæ idem antecessor videatur carcerandus, possit illum carceri mancipare.

Prouinciale capitulum generale celebrandum.

§. 18. Postremo habito tractatu de loco celebrationis capituli generalis intermedij, resolutum fuit, quod dictum capitulum celebretur in monasterio eiusdem Ordinis oppidi Vallesoleti Palentinæ diœcesis, ac alias prout in statutis, & ordinationibus desuper, vt præfatur factis, plenius contineri dicitur.

Ordo petiit confirmationem Pontificis.

§. 19. Cumq. Magister generalis, & Definitores præfati cupiant præmissa omnia Apostolico munimine roborari, nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio huiusmodi annuere, ac alias in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Quæ dicta sunt confirmat.

§. 20. Nos habita super præmissis cum venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus super cõsultationibus Episcoporum, & Regularium deputatis, quibus præinserta statuta examinanda demandauimus, matura consultatione, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula præinserta statuta Apostolica auctoritate tenore præsentium ex certa nostra scientia perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & singulos iuris, & facti, ac solemnitatum quarumcumque quomodolibet omissarum, & alios quoscumque defectus siqui interuenerunt in eisdem supplemus, eaq. omnia, & singula perpetuo valida, & efficacia fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, ac a modernis, & pro tempore existentibus dicti Ordinis Magistro generali, alijsq. superioribus, fratribus, & personis quibuscumque inuiolabiliter perpetuo obseruari, eosq. omnes, & singulos ad illorum omnium obseruationem cogi, & compelli posse.

Clausula sublata & c. apponitur.

§. 21. Sicq. & non aliter per ipsius Ordinis Magistrum generalem, & Superiores, ac quoscumque Iudices quauis auctoritate fungentes, & sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac etiam de latere Legatos, & causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores huius bullæ, & dictarum iniunctorum deputat.

§. 22. Et nihilominus Venerabilibus fratribus Toletano, & Cæsaraugustano Archiepiscopis, ac dilecto filio causarum curiæ Cameræ Apostolicæ Auditori generali per præsẽtes cõmittimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, & quando opus fuerit, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, faciant statuta prælata a Magistro generali, & fratribus dicti Ordinis nunc, & pro tempore existentibus perpetuo obseruari, ac eos quos illa concernunt, & concernere poterunt quomodolibet in futurum, ad illorum omnium obseruationem omnibus iuris, & facti remedijs cogant, & compellant, non permittentes aliquod contra illorum statutorum continentiam, & tenorem per quoscumque quouis prætextu vel colore aut alias quomodolibet attentari, contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, & censuras ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias pœnas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus sententias, censuras, & pœnas prælatas aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Derogatio contrariorum.

§. 23. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus, & ordinatio-

natienibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, il usq. monasteriorum, domorum, preurnciarum, & locorum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis contra præmissa, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores, acsi de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, & ad plenum derogatum esse volumus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemplorum fides. §. 24. Volumus autem vt earumdem præsentium transumptis etiã impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo ipsius Ordinis vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 3. 8 Nouemb. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die octaua Nouembris, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Pont. nostri Anno tertio.

XXXI. Institutio festiuitatis S. Stanislai Episcopi, & Martyris, pro die 7. mensis Maij, duplici officio celebrandæ.

Hunc Stanislaum Sanctorum Catalogo adscripsit, & canonizauit Innocentius IV. vt sup. in eius const. 13. Olim. fol. 103. lib. 1.

Edita An. D. 1595.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. QVæ ad Sanctorum venerationem, & fidelium erga ipsos deuotionem augendã pertinent, ea nos libenter concedimus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Huc Pôt. insequit. & iubet celebrari festum S. Stanislai. §. 1. Sane cum gloriosus Pontifex, & Martyr, Sanctus Stanislaus Polonus in maxima apud vniuersos Regni Poloniæ Christifideles veneratione existat, nosq. tum ob peculiarem nostram erga ipsum Sanctum deuotionem, tum ob paternam nostram in dictum Regnum caritatem, nouissime, de consilio venerabilium fratrum nostrorum, S. R. E. Cardinalium Congregationis sacrorum Rituum, eumdem sanctum Stanislaum Episcopum, & martyrem in Kalendarium Romanum referri, ac de illo duplex officium per vniuersum Orbem Christianum à clero sæculari, & regulari eo die, qui eiusdem sancti Martyris festo proximior nullo alio festo esset impeditus, celebrari iusserimus, prout etiam per præsentes iubemus.

Congregatio Cardinalium super ritibus d. festũ transcripsit ad diem 7. mensis Maij. §. 2. Cumq. eadem sacrorum Rituum Congregatio officium sic celebrandum, ad diem septimum mensis Maij eiusdem sancti Martyris diem festum proxime præcedentem, nullo alio festo impeditum adscribendum esse, atque in eodem officio, quod erit de communi vnius Martyris orationem, & tres lectiones de ipsius vita, ab ipsa congregatione diligenter examinatas, & approbatas in secundo nocturno recitandas censuerit.

Idem Pont. hoc approbat. §. 3. Nos ad Dei gloriam, eiusdem S. Stanislai venerationem, & fidelium spiritualem consolationem, iuxta præfatæ congregationis sententiam, officium huiusmodi de sancto Stanislao Episcopo, & Martyre, die septima Maij eius diei festo proxime præcedenti, quatenus nullo alio festo sit impeditum, celebrandum esse, & in eo orationem, & lectiones prædictas, quas tenore præsentium confirmamus, & approbamus, recitandas esse, si vero dies septimus Maij huiusmodi alio festo fuerit impeditus, in alium diem non impeditũ iuxta rubricas Breuiarij Romani transferri debere, auctoritate Apostolica tenore præsentium decernimus, & ordinamus.

Derogatio contrariorum. §. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Breuiarij Romani reformatione, ceterisq. in contrarium facientibus quibuscumque.

Dat. P. An. 4. 4. Iulij. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die quarta Iulij, millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno quarto.

XXXII. Institutio festiuitatis S. Romualdi Abbatis, & Ordinis Camaldulensis fundatoris, die 7. mensis Februarij duplici ritu de communi confessorum celebrandæ.

De huius Ordinis statu, & indultis vide sup. in const. 1. Alex. II. fol. 48. vbi notaui.

Edita A. D. 1595.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Sanctorũ festa sunt festa instituta ut eorum virtutes imitemur. PIa Mater Ecclesia ad hoc Sanctorum cum CHRISTO regnantium memorias à Christianis Populis frequentari instituit, vt nos, quos vri filios Deo quotidie parere satagit, tantorum Patrum exemplis prouocati eorum sectemur fidem, vniteinur virtutem, gloriamq. paribus vitæ lineamentis, aut inuenire, aut exquirere studeamus. Ad hæc, vt eorum innocatione sentiamus ipsos, qui ex hac vita discesserunt, habentes adhuc erga nos, qui in hoc mundo relicti sumus caritatem, curam de nobis gerere, suisq. precibus atque interuentu apud Deum nos iuuare, cumq. de propria salute, & immarcescibili gloria sint securi, de nostra multiplici miseria solliciti existere.

Inter Sãct. S. Romualdus in intuitu Deo mirabilis erat. §. 1. In his sane reponendum esse, in primis iudicamus gloriosum Anachoritam Romualdum, patria, familia, vitæ sanctitate, & diuinarum rerum contemplatione, Ordinisq. Camaldulensis fundatione illustrem, cuius tanta fuit in Deum Religio, & pietas, vt ab Cœlis solummodo eius conuersario esse videretur ab hominum conspectu, & accessu remotissima, Sanctorum vero, & Beatorum consuetudine, quorum apparitione, & intuitu sæpissime dignatus est, acceptissima. Tanta erga proximos caritas, vt oratione, & lacrymis suis Patrem Religioni, & coelo acquisiuerit, multos clarissimos etiam viros, Reges, & Principes suo exemplo ad humiles casas in Eremo habitandas, & fulgorem purpuræ, cum vili tunica commutandum allexerit, plurimos à corporis, & animæ infirmitatibus, ac imminentibus vitæ periculis, signo Crucis eripuerit, collapsamque in Italia Eremiticam disciplinam restituerit, ac mirifice propagauerit. Tanta vero sui humiliatio, & contemptus, vt Spiritus Sancti, qui sua per humiles requiescit domicilium effectus, sacrarum Scripturarum intelligentiam, & prophetiæ donum consecutus sit, & quo magis humilitatem coluit, eo amplius à Deo exaltari meruerit, longitudine dierum in terris, immortalitate, & Sanctorum gloria in Cœlis coronatus.

Hic idem Pôt. habito voto Congreg. Card. festum eius duplicis ritus instituit. §. 2. Vt autem tam insignis Dei miles, debita ab omnibus veneratione, & cultu honoretur, assiduisque precibus inuocetur vir dilectus Deo, & hominibus, cuius memoria in benedictione est, supplicationibus etiam dilectorum filiorum Abbatis generalis, & Monacorũ dicti Ordinis Camaldulensis, pro præclaro eiusdem Ordinis Institutore nobis humiliter porrectis inclinati, de venerabiliũ fratrũ nostrorum S. R. E. Cardinalium Congregationi Sacrorum Rituum Præpositorum, quibus hoc negocium examinandum commisimus consilio, & assensũ, eiusdem S. Romualdi nomen, & diem Festum in Kalendario Romano quo nunc vtimur, die septimo Februarij, quo die eius translatio facta est adscribendum, eiusque Officium à quibuscumque personis ecclesiasticis, sæcularibus, & regularibus, vbique terrarum existentibus, sub ritu duplici de communi Confessorum non Pontificum, vbi proprium deest, præter Lectiones secundi Nocturni, quæ propriæ assignantur ab eiusdem Congregationis Cardinalibus approbatæ, celebrandum esse, auctoritate, & tenore præsentium, perpetuo decernimus, & statuimus, Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ vniuersis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & alijs Ecclesiarum Prælatis, vt in suis quisque Ecclesijs, Conuentibus, Ordinibus, Militijs, Prouincijs, Ciuitatibus, & Diœcesibus, præsentes nostras literas solemniter publicare, ac dicta die officium huiusmodi de S. Romualdo ritu duplici, tam ipsi quam ceteri omnes presbyteri, & clerici, seculares, & regulares vtriusque sexus, ac aliæ personæ, etiam exemptæ, quibus officium dicendi, & psallendi munus quomodocumque iniunctum est, celebrare, & psallere omnino debeant. Decernentes omnes, & singulas personas huiusmodi ad aliam recitationem Officij ea die non teneri, sed debito, & obligationi huiusmodi perinde satisfacere, acsi diuinum officium iuxta suorum breuiariorum præscriptum recitarent.

Derogatio contrariorum. §. 3. Non obstan. fel. rec. Pij V. prædecessoris nostri, ac alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus, & synodalibus Concilijs, etiam super noua Breuiarij reformatione editis constitutionibus, & ordinationibus, statutis quoque, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, quodq. dies festus huiusmodi in Kalendario Romano descriptus hucusque non sit, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Fides exemplorum. §. 4. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 4. 9. Iulij. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die nona Iulij, millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno quarto.

XXXIII. De electione Prælatorum, Fratrum Tertij Ordinis S. FRANCISCI de Pœnitentia in communi sub trium votorum substantialiũ professione viuentium.

De his Fratribus, attende sup. const. 42. Leon. X. Inter cetera. fol. 455. cum ibi notatis. lib. 1.

Edita A. D. 1595.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. DEcet Romanum Pontificem in his auctoritatis suæ partes libenter interponere, per quæ Religiosorum statui, eorumq. prospero regimini, opportune consulitur.

Ratio constitutionis. §. 1. Sane pro parte dilectorum filiorum Visitatoris generalis, & aliorum Superiorum, ac Fratrum Tertij Ordinis Sancti Francisci de Pœnitentia, nobis fuit expositum, quod cum alias predictus Ordo, non ita propagatus esset, statutum fuit, dilectos filios Priores, & Discretos Conuentuum, ac domorum dicti Ordinis, Capitulis generalibus, quæ quolibet triennio pro electione noui Visitatoris generalis, & quatuor Definitorum generalium fieri solent, interesse, & vota cum ceteris in eo habere debere. Cum autem dictus Ordo in varias prouincias benedicente Domino, diffusus, & auctus ad præsens existat, valdeque molestum sit, & dispendiosum, tot Fratres ad Capitula generalia conuocare, quinimmo confusio ob ingentem numerum multoties inde prouenire soleat.

§. 2. Nos

Ordo eligendi Visitator. gen. necnon & Diffinitori gene- ralis in Capitulis gene- ralibus.

§. 3. Nos euplentes his, & alijs incommodis opportuna ratione occurrere, dicti Visitatoris generalis supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus, quod ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus, in electione noui Visitatoris generalis, ac etiam Definitorum generalium, in ipsis Capitulis generalibus facienda, Visitator generalis præteritus, necnon ex qualibet Prouincia vnus Prouincialis ac Discretus, Custos similiter prouinciales, & non alij, generalibus Capitulis interesse, ac votum habere possint.

Eligendique Prouinciales Custodes, & Definitorum Capit. Prouincialibus.

§. 3 In electione vero nouorum Prouincialium, Custodum, & Definitorum prouincialium in Capitulis prouincialibus facienda, Prouinciales præteriti, Discreti Prouinciales, Priores, & Discreti Conuentuum, necnon Definitores generales actuales, ac demum Procurator generalis tunc existens vota habeant.

Priorumq. & Discreti prouincialis. Forma dandi vota.

§. 4. Ad priorum vero, & Discreti Prouincialis electionem, Prouinciales, & quatuor Definitores prouinciales. tantum procedant.

§. 5. Mandamusq. vt electiones omnium ac quorumcumque supradictorum per vota secreta in schedulis cōscripta fiant, & statim facta electione schedulæ comburantur, ita vt eligentium vota numquam publicari possint.

Prouincialiū & Priorum electiones vt fiant in Capitulis gener.

§. 6. Ac prohibemus, vt nullo pacto in Capitulis generalibus electiones Prouincialium, ac Priorum fiant, sed tantum in qualibet Prouincia suus Prouincialis Discretus prouincialis, & Priores creentur.

Irritatio electionum aliter factarum.

§. 7. Decernentes omnes, & singulas Visitatoris generalis, Prouincialium, ac Discretorum, & Custodum, etiam Prouincialium, necnon Priorum, & Definitorum prædictorum, seu quorumuis eorum electiones, quas contra hic traditam formam fieri pro tempore contigerit, eo ipso nullas, & nullius momenti esse, ac fore, illisque non obstantibus, ad alias electiones, iuxta huiusmodi formam procedi posse ac debere, necnon irritum, & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 8. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon prædicti Ordinis, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus. ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. 4. 29. Iulij.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die vigesimanona Iulij 1595. Pontificatus nostri Anno quarto.

XXXIV.

Instructio super aliquibus ritibus Græcorum, pro Episcopis Latinis, in quorum Diœcesibus Græci vel Albanenses Græco ritu viuentes degunt.

Ad hæc & totam materiam Græcorum, attende omnino const. 14. Innoc. IV. Sub catholicæ. fol. 103. lib. 5. vbi plene notaui.

Edita A. D. 1595. Circa Sacramentum Baptismi.

SAnctissimus Dominus noster Clemens Papa Octauus &c.

Presbyteri Græci baptizatos chrismate in fronte non consignent, & ideo ab ipsis in ordine baptismi apud eorum Euchologium prætermittantur, quæ sequuntur post illa verba καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν &c. vsq; ibi, ἐν τῷ ποιῆσαι ὁ ἱερεὺς σχηματικῶς hoc est, & post orationem &c. vbi habetur forma huius consignationis, vsque ad verba: Postea facit sacerdos figuram circuli &c.

Sacramentum Confirmationis.

§. 1. Episcopi Latini, infantes seu alios baptizatos à presbyteris Græcis de facto chrismate in fronte consignatos confirment; & tutius videtur vt cum cautela, & sub conditione id faciant, videlicet N. si es confirmatus ego te non confirmo, sed si non es confirmatus, ego consigno te signo crucis, ✠ & confirmo te chrismate salutis ✠ in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. præsertim vero cū verisimiliter dubitari potest, quod ab Episcopis Græcis fuerint baptizati.

Sacramentum Eucharistiæ.

§. 2. Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum quod pro infirmis asseruatur, singulis octo diebus, aut saltem quindecim renouetur.

Non asseruetur idem sacramentum toto anno, si tamen asseruatū fuerit, saltem in fine anni sumatur.

Tollatur abusus, tundendi, vel etiam miscendi sacro Oleo, ac iterum coquendi, vel alias exsiccandi species Sacramenti sacræ Eucharistiæ feria quinta Cœnæ Domini, vt deinde illud asseruent.

Si Græci velint accipere altaria portatilia ab Episcopis Latinis consecrata bene erit; sin minus, tolerentur eorum throni, siue throni super altaria lapidea ponendi cum celebrant.

Corporalia vti Latini habeant, nisi thronis etiam pro corporalibus vtantur.

Sacramentum Pœnitentiæ.

§. 3. In casu necessitatis, presbyteri Græci catholici possint Latinos absoluere.

Vtantur forma absolutionis in generali Concilio Florentino præscripta, & postea si voluerint dicant orationem illam deprecatiuam, quam pro forma huiusmodi absolutionis dicere tantū consueuerunt.

Tollendus abusus, vbi est, vt vir atque vxor simul & eodem tempore eidem presbytero confiteantur.

Aqua ex ritu Græco in die Epiphaniæ, vel primo die mensis benedicta, conseruetur in Ecclesia, vt illa fideles aspergantur.

Circa Oleum Sanctum Catechumenorum, & Infirmorum.

Non sunt cogendi presbyteri Græci, olea sancta præter Chrisma ab Episc. Latinis diœcesanis accipere, cum huiusmodi olea ab eis, in ipsa oleorum, & sacramentorum exhibitione, ex veteri ritu conficiātur seu benedicantur. Chrisma autem quod non nisi ab Episcopo, etiam iuxta eorum ritum, benedici potest, cogantur accipere. Prohibeantur vero ab Episcopis Græcis externis schismaticis, seu S.R.E communionem non habentibus, illud accipere, vel eo vti.

Sacramentum Ordinis.

§. 4. Ordinati ab Episcopis schismaticis, alias rite ordinatis, seruata debita forma, recipiunt quidem ordinem, sed non executionē.

Proinde ipsi ordinati ab Episcopis schismaticis, correcti vel emēdati reconciliandi sunt, & absoluendi cum pœnitentijs salutaribus; dummodo errores, vel saltem schisma Ordinatoris abiurēt in iudicio, vel publice vel secreto pro qualitate facti. In ordinibus autem per eos alias rite susceptis ministrare non permittantur, nisi cum ipsis super irregularitate huiusmodi occasione contracta, auctoritate sanctę Sedis Apostolicæ fuerit dispensatum.

Non sunt admittendi Episcopi schismatici, siue pro ordinibus, siue pro alijs sacramentis conferendis, sed detinendi quo ad sancta Sedes Apostolica desuper consulatur, & responsum habeatur.

Græci sine literis dimissorijs Episcopi Latini diœcesani ad sacros ordines promoti, suspensi sunt, & si suspensi in suis ordinibus ministrauerint, efficiuntur irregulares sicut & Latini.

Super huiusmodi autem, & similibus irregularitatibus dispensandi facultatem à sancta Sede Apostolica obtineri oportet.

Si Episcopus Latinus Græcum aliquem ordinare voluerit, qui à presbytero Græco in baptismo Chrismate in fronte de facto fuerit consignatus, debet illum antea confirmare, saltem sub conditione videlicet N. si es confirmatus &c. vt supra. Presbyteri vidui, seu vxoribus orbati, habitum deferant diuersum ab alijs.

Sacramentum Matrimonij.

§. 5. Curent Ordinarij locorū, vt decretum sacri generalis Cōc. Trid. de reformatione matrimonij vertatur in linguam Græcam vulgarem, & in locis & parochijs Græcorum, & Albanensium euulgetur, & publicetur.

Matrimonia inter coniuges Grecos dirimi, seu diuortia quoad vinculum fieri nullo modo permittant, aut patiantur, et siqua de facto processerunt, nulla, & irrita declarent.

Maritus Latinus. vxoris Græcæ ritum non sequatur.

Latina vxor non sequatur ritum mariti Græci.

Græca vero vxor sequatur ritum mariti Latini.

Quod si id fieri non possit, quisq. coniugum in suo ritu, catholico tamen, manere permittatur.

Proles sequatur patris ritum, nisi præualuerit mater Latina.

Presbyter Græcus coniugatus, ante sacrum Sacrificium seu sanctā Missam celebrandam, vel per hebdomadam, vel per triduum abstineat ab vxore.

Alioq. varia.

§. 6 Græci credere tenentur, etiam à Filio Spiritum sanctum procedere, sed non tenentur pronunciare, nisi subesset scandalum, præsertim si degant inter Latinos, aut necessitas postularet confitendi fidem catholicam, quia tunc oporteret etiam pronunciare.

Numquam monachis Græcis, seu Calogeris animarum cura committatur, nisi ex necessitate, vel alia iusta causa.

Presbyteri sæculares Græci, abiuratis schismate & erroribus, atq. in fide Catholica bene instructi, in parochialibus seu Curatis Ecclesijs Græcorum institui possunt.

Tolerandus est apud Græcos vsus carnium die Sabbati, vbi sine scandalo fieri potest, in locis tamen ipsorum, & inter eos tantum.

Item tolerandum est, vt ad Ieiunium eodem die Sabbati in Quadragesima, excepto vno Sabbato sancto, ex antiqua traditione non teneantur, sed dumtaxat ad abstinentiam.

In ieiunijs biduanis, vel triduanis, vel alias à diœcesanis, vel in Iubilæis à Summo Romano Pontifice indictis, dies Sabbati in eis cōprehensus vel præscriptus, in alium diem pro plebibus Græcis ab ipsis diœcesanis, Apostolica auctoritate Sanctissimi D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ Octaui permittitur commutari.

Si ipsi Græci ad obseruationem ieiuniorum, & vigiliarum Latinæ Ecclesiæ induci possent, optimum esset, sed non cogantur, cum ipsi qualibet hebdomada, & feria quarta, & feria sexta ieiunent.

Græci existentes inter Latinos, dies festos de præcepto eiusdem Latinæ Ecclesiæ seruare teneantur.

Episcopus Græcus Romæ sit &c.

§. 7. Insuper idem Sanctissimus D. N. constituit, Romæ habendum esse Episcopum Græcum Catholicum, qui Græcos Episcopis Latinis Italiæ, & Insularū adiacentium subiectos, ab Episcopo Græco ordinari volentes, cum illorum dimissorijs ad id tantum concedendis, ritu Græco ordinet.

Decreto Pon. A. 4. die 31. Augusti.

§. 8. Ita Sanctitas sua ex sententia Congregationis super reformatione Græcorum decreuit, & declarauit, ac fieri mandauit. Romæ in Palatio Montis Quirinalis apud Sanctum Marcum, die 31. mensis Augusti, Anno Domini 1595. Pontificatus sui Anno Quarto.

XXXV.

Institutio Monasterij seu domus Refugij nuncupatæ in Alma Vrbe, pro Virginum, honestarumque viduarum educatione, & aliarum mulierum ad honestam vitam se conuertentium probatione. Cum subsidij assignatione; Iudicisq. specialis deputatione, ad eiusdem Monasterij, eiusq. personarum, & Officialium lites dijudicandas

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Ed. A. D. 1595. Exordium.

IN supremo curæ pastoralis munere, quod nullis nostris meritis, sed diuina ope freti sustinemus, nihil magis curandum esse censemus, quam vt periclitantium animarum saluti, & personarum quæ necessario auxilio destitutæ sunt, commoditati, quantum cum Domino possumus consulamus. Quæ quidem paternæ caritatis officia, ita cum suscepta administratione sunt coniuncta, vt ea functionis nostræ propria esse sentiamus.

§. 1. Nos

[illegible] domus.

§.1. Nos itaque animaduertentes in Alma Vrbe nostra, varia alioquin piorum locorum celebratione reperta, certam aliquã domum ad tria personarum genera recipiẽda hoc tempore desiderari, puellarum nimirum ac Virginum, quæ varijs causis antequam nubãt, aut vitã religiose instituant in discrimine honestatis constitutæ sunt; Viduarum deinde, quę nullum commune domicilium habent in quo degant; ac demum earum mulierum, quæ à turpi corporis sui quęstu ad meliorem frugem se recipere volentes, mutandæ quidem vitę, ac pęnitentiæ agendæ desiderio quandoq. inflammantur, sed cum loco indigeant, vbi ab impudica hominum consuetudine prius disiunctę, tantisper commorentur, quamdiu in Monasterium ad illas recipiendas in Vrbe destinatum admittantur, aut aliud honestum vitæ genus ineant, ne concepto illo ardore sensim refrigescente, in eadem pestifera peccandi libidine perseuerent. Considerantesq. vlterius, si hæc domus in Vrbe erigeretur, proculdubio animarum CHRISTI immaculati agni sanguine redemptarum saluti opportuno admodũ remedio consultum iri, idcirco ceteris locis pijs in Vrbe à Romanis Põtificibus prædecessoribus nostris opportune, pro rerum ac temporum ratione institutis, eiusmodi domum hoc tempore addendam duximus.

Institutio domus pro pauperibus virginibus recipiendis una earum parte; pro viduis in alia: Ac pro impudicis mulieribus pœnitentibus in alia.

§.2. Ad laudem igitur Omnipotentis Dei, ad virginum, & viduarum, aliarumq. mulierum supradictarum commoditatem, & cõmunem domum, quæ in tres diuersas partes distribuantur, in quarum aliam Virgines, quæ vel parentibus orbatæ, vel eorum cura atque omni alia ope destitutæ in periculo pudicitię versantur donec nimirum vel de matrimonio contrahendo, vel de vita religiose instituẽda deliberauerint, illisque de conuenienti dote, aut eleemosyna, siue à suis siue ab alijs prouisum sit, aut quousq. de viro cum quo matrimonium contrahant, aut de monasterio in quod admittantur certo constitutum fuerit, in aliam vero viduæ honestæ conditionis, & famæ, quæ in eadem domo simul degere voluerint. In aliam denique mulieres impudicæ pœnitentiam agere cupientes, quousq. cum ceteris in Monasterium pro eisdem in Vrbe designatum recipiantur aut donec honestum viuendi genus compleant admitti, & ibidem commorari atq. educari, ac singulæ sub proprio vitę instituto, seorsum Virgines a Viduis atq. à mulieribus prędictis exercen. instrui & probari, ac alias regi, & gubernari debeãt, in ædibus & viridarijs q. Bernardi Acciaioli in eadem Alma Vrbe nostra, in Monte Quirinali sitis, per nos nuper à dilecto filio Ioanne Baptista Acciaiolo eiusdem Bernardi filio, & hærede, in vsum prædictæ domus emptis, atque instauratis, auctoritate Apostolica præsentium erigimus, & instituimus.

Denominatio est Monasterium Refugij B. Virginis in Vrbe.

§.3. Quoniam vero erectionis huius, atq. instituti fundamenta, ita demum firma, & salutaria fore confidimus, si sanctissimæ, D E I genitricis, ac Virginis MARIÆ humani generis Aduocatæ præsidio ac patrocinio innitantur, in primis nos eiusdem Beatissimę Virginis quam singulari semper pietatis cultu prosecuti sumus, intercessione ac meritis freti, eamdem domum Beatæ MARIÆ Refugij Vrbis appellari debere statuimus.

Festum eius Assumptionis ibidem esse solemniter celebrandum.

§.4. Ex omnibus vero illius festiuitatibus, Assumptionis eiusdem in Cœlum diem, anniuersaria solemnitate ibi celebrandam esse decernimus.

Officiales pro eiusdem regimine Monasterij ad annum eliguntur.

§.5. Pro eiusdem autem domus regimine, & gubernio, Administratores, & officiales necessarios ad annum proximum, & deinde ad nostrum beneplacitum duraturos, qui regimini, & gubernio dictæ domus præsint, & alia infrascripta exequi curent eligemus.

Qui opportuna edant statuta & ordinationes.

§.6. Quibus administratoribus, & officialibus, postquam vt pręfertur, electi fuerint, quæcumq; statuta, & regulas, ac normam ad huiusmodi regimen, & gubernium prospere dirigendum, necessaria & opportuna, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & Cõcilij Trid. decretis conformia, & à nobis, & à Sede Apostolica approbanda, & affirmanda, tam à virginibus, viduis, & mulieribus in dictam domũ recipiendis, quam ab ipsis, & alijs futuris administratoribus, & officialibus obseruanda, condendi, & faciendi, interimq. domum prædictam regendi, & gubernandi, illiusque regimini, & gubernio præsidendi, inferiores Ministros eorum arbitrio constituendi, & deputandi, & quando eis expedire visum fuerit mutandi & reuocandi.

Qualitates virginum, viduarum, & aliarum mulierum recipiendarum præscribant.

§.7. In primis vero virginum, viduarum, & mulierum in dicta domo recipiendarum qualitates designandi, & pręscribendi, easdẽq. virgines, viduas, & mulieres in domum prædictam, donec statuta per eos condita, à nobisque approbata, & confirmata fuerint similiter ipsorum arbitrio recipiendi, & admittendi, easq; dimittendi.

Easdem visitent, corrigant &c.

§.8. Necnon etiam easdem cum opus fuerit visitandi, corrigendi, & reformandi, ipsius domus bona, & redditus administrandi, ac omnia & singula alia ad regimen, & gubernium eiusdem domus, ipsarumq; virginum, viduarum, & mulierum commoditatem necessaria, & opportuna, faciendi, ordinandi, mandandi, gerendi, & exequendi.

Congregationes duas pro regimine d. domus, ibidem instituunt.

§.9. Pręterea duas in eadem domo Congregationes, alteram virorum, alteram mulierum, ad infrascripta peragenda; auctoritate nostra instituendi, & erigendi facultatem, & auctoritatem, tenore præsentium concedimus, & impartimur.

Vnam virorum videlicet vnius Præfecti & aliorum Deputatorum & ministrorum.

§.10. Ex virorum vero Congregatione vnum Præfectum, & aliquos assistentes, & deputatos, necnon ceteros administratores, & officiales, pro regimine & administratione dictæ domus, eiusq. bonorum & redditüum necessaria, iuxta statuta, vt præfertur, condẽda, & à nobis approbanda singulis annis eligen. & deputan.

Alteram mulierum videlicet,

§.11. Ex mulierum etiam Congregatione, similiter vnam Præfectam, & aliquas Matronas assistentes, necnon ceteras Ministras, & officiales, vt præfertur necessarias, quæ munera pro huiusmodi operis executione, & ipsarum virginum, viduarum, & mulierum receptione, regimine, & gubernio, eis in eisdem condendis, & approbandis statutis iniungenda, adimplere curent, pariter eligi, & deputari volumus, & ordinamus.

Vnius Præfectæ, aliarumque Matronarum & ministrarum.

§.12. Insuper domum & Cõgregationes prędictas sub immediata beatorum Petri & Pauli, ac nostra & successorum nostrorũ Romanorum Pontificum, Sedisque Apostolicæ protectione, tutela, & patrocinio recipimus, & perpetuo permanere volumus, itaut nullis alijs personis, quacumque auctoritate, potestate, & dignitate fungentibus & functuris, quantumuis speciali nota dignis, in illarũ protectione, regimine administratione, vel gubernio vllo vmquam tempore, quauis occasione, prætextu, causa, vel quæsito colore, sese ingerere, vel immiscere liceat.

Nemo alius in d. gubernio se intromittat.

§.13. Sicque per quoscumque Iudices Ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apost. Auditores, ipsosq; S. R. E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula sublata.

§.14. Decernimus autem vt pij vtriusque sexus Christifideles in prædictas Congregationes eo libentius admitti & recipi curent, ac pijs domus prædictæ obsequijs, ea qua decet caritate vacare studeant, de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus vtriusq; sexus Christifidelibus, qui in eisdem Congregationibus pro tempore describen. die quo se describi fecerint, si vere pœnitentes & confessi, sanctissimum Eucharistiæ sacramẽtum sumpserint, plenariam; necnõ in cuiusq; eorum, qui pro tempore in ipsis Congregationibus descripti fuerint, mortis articulo, si vere pœnitentes confessi, sacraq. cõmunione refecti fuerint, vel si hoc facere nequiuerint, saltem contriti, nomen IESV ore vel corde pie inuocauerint, etiam plenariam. Necnon tam ipsis, qui in dictis Congregationibus descripti fuerint, quam ceteris Christifidelibus, qui in prædicto Assumptionis, & etiã in Natiuitatis, Conceptionis, Purificationis, Annunciationis, Præsentationis, & Visitationis B. MARIÆ festiuitatibus, à primis vesperis vsque ad occasum Solis earum, Ecclesiam dictæ domus deuote visitauerint, & ibi pro Christianorũ Principum concordia, hæresum extirpatione, sanctæq; Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deũ preces effuderint, similiter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionẽ misericorditer in Domino cõcedimus. Insuper personis dictarum Congregationum, quoties diuinis officijs seu Congregationibus in dicta domo habendis & celebrandis interfuerint, vel aliquod pium opus pro dicta domo præstiterint, sexaginta dies de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs in forma Ecclesiæ consueta, relaxamus. Præsentibus quo ad ipsos, qui in dictas Congregationes recepti fuerint, perpetuis futuris tẽporibus, quo vero ad ceteros Christifideles, ad decennium proximum valituris. Volumus autem, vt virgines, viduæ, & aliæ mulieres prędictæ in dictam domum receptæ, si præmissa omnia, & singula adimpleuerint, easdem peccatorum suorum indulg. & remissiones, sicut ceteri prædicti in omnibus consequantur.

Indulgentia pro personis dictarum Congregationum & aliis.

Datum Romæ apud Sanctũ Marcũ sub annulo Piscatoris, die 20. Septemb 1595. Pont. nostri Anno 4.

Dat. P. An. 4. 20. Septemb.

Sequitur iurisdictio Iudicis dicti Monasterij.

CLEMENS PAPA VIII
Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1595.

CVm nos nuper, vt diuersarum pauperum puellarũ, ac Virginum in Vrbe inopia laborantium, & diuersis periculis expositarum, necnon honestarum viduarum, etiam in cælibatu viuere statuentium, honoris & pudicitiæ securitati, necnon mulierum, quæ vitam minus honestam antea duxerant, quæq. postea ad cor reuersæ cœnum carnalium voluptatum relinquere, & pœnitentiã agere decreuerint, commoditati & probationi, donec vel in aliquod Vrbis Monasterium admissæ fuerint, vel illis alias prouisum fuerit, paterna caritate consuleremus, vnam Domum Refugij nuncupatam in Monte Quirinali, in ædibus & viridarijs q. Bernardi Acciaioli per nos ab ipsius Bernardi hæredibus magno sumptu comparatis, erigendam, ibiq. vnum Collegium pauperum virginum & honestarũ viduarum, ac pro illis, necnon mulieribus prædictis pœnitentibus quosq; similiter in aliquod Monasterium vt supra receptæ fuerint, seu alias illis pariter fuerit prouisum recipiendis, mansiones separatas instituendas & instaurandas decreuerimus, iamq; magna ex parte & ædificia dictæ domus instauratæ fuerint.

Relatio prædicta instit.

§.1. Verum cum ad eorum perfectionem, & suppellectilis, ac rerum necessariarum comparationem, non mediocris impensa facienda sit, nos vt pretium ędium & viridarij prædictorum quanto citius integre persolui possit, tria millia per Iosfredum Lomellinum Cam. Apost. Clericum pro residuo pretij officij clericatus dictæ Cam. Ap. quod obtinet, & mille & trecenta per Iulium, & eius filium de Philippis Veliternenses, pro compositione cum Camera Apost. ac alia scuta mille monetæ per equites Angelum, & Alexandrum de Cananis, pro compositione spolij & bonorum q. bo. me. Card. Canani soluere promissa, & cõuenta. Necnon alia mille quingenta per Vniuersitatem Macellariorum, seu diuersos eorum particulares dilectos filios, pro residuo decem millium occasione mutui per Cameram Apost. facti debita, & qualcumq. alias pecuniarum summas nuper per Cameram Apost. seu eius Ministros diuersis particularibus macella-

Relatio [illegible] Monasterium [illegible]

cellarijs in eorum ſubuentionem mutuatæ, irreuocabiliter inter viuos donauimus & conceſſimus. Et adminiſtratores d. Collegij ſeu domus, dilectos etiam filios Confraternitatem ibidem erectam, ſeu erigen. deputauimus. eorq. procuratores irreuocabiles, vt in rem propriam ad dictas ſummas, vt præfertur donatas, & earum ſingulas exigen. & de eis quietan. fecimus & conſtituimus, prout in alijs noſtris litteris plenius continetur.

Cauſa conceſſionis huiuſmodi aſſertiua.

§. 2. Conſiderantes quod eis valde difficile redderetur, ſi pro conſecutione ſupradictorum creditorum, eis vt præfertur, donatorum, & conceſſorum, & quorumuis aliorum bonorum & pecuniarum, domui ſeu Collegio huiuſmodi, ac perſonis pro tempore in eo degen. debitarum, manutentioneq. & conſeruatione omnium bonorum ſuorum, iurium & actionum, nunc & pro tempore, tam ad domum & collegium huiuſmodi, quam etiam ſingulas perſonas in eo degentes, illiusq. officiales, Adminiſtratores, & illi deſeruientes, ac litium & cauſarum deſuper, tam actiue quam paſſiue iam forſano ortarum, & quæ oriri continget in futurum, in diuerſis Almę Vrbis Tribunalib. & coram diuerſis Iudicib. agere, ſeu trahi, & ſe ac eorū & domus ſeu Collegij huiuſmodi bona, & iura recuperare ac defendere, & tueri cogerentur, ac in diuerſis locis moleſtarentur, volentes propterea earum indemnitati, ac iurium & bonorum conſeruationi opportune conſulere, ac paterna diligentia prouidere.

Deputatio Iudicis conſeruat. d. Monaſterij & eius perſonarum.

§. 3. Motu proprio & ex certa ſcientia noſtra, deq. Apoſtolicę poteſtatis plenitudine, harum ſerie, hac prima vice, dilectum filium Rodulphum Bonfiolum Bononien. Senatorem, de cuius ſcientia, prouidentia, ſolertia, & integritate plurimum in Domino confidimus, in iudicem ordinarium d. domus ſeu Collegij, ac quarūcumq; perſonarum illius, tam virginum & viduarum, & aliarum mulierum ſupradictarum, quam etiam quarūcumq; aliarum perſonarum, tam ibi pro tempore degen. quam etiam ad ſeruitia eiuſdem domus, ſeu Collegij commorantium, cuiuſuis ſexus, ordinis, conditionis exiſtentium, necnon officialium, & adminiſtratorum illius pro tempore deputatorum, eorum officio & adminiſtratione dumtaxat durante, pro hac prima vice eligimus, conſtituimus, & deputamus; relicta in poſterum eidem Confraternitati, & eius officialib., alium ſeu alios deputan. amouen. ſeu reuocan. prout ſibi bene viſum fuerit.

Conceſſio iuriſdictionis ampliſſima.

§. 4. Cum plena, ampla, & libera facultate & auctoritate, & poteſtate ac iuriſdictione, omnes & ſingulas lites & cauſas, ac differentias, tam ciuiles quam criminales & mixtas, tam ſuper exactione dictarum pecuniarum donatarum, ac ratione domus ſeu Collegij huiuſmodi, & perſonarum prędictarum, quam etiā eorum bonorum, rerum, & iurium & actionum, necnon aliorum quorumcumq; inter viuos & cauſa mortis, vel quaſi contractuum, etiam in ſe Camerales obligationes, & ſeu illius vim habentes, actiue & paſſiue, vltra citroq;, & per appellationem, & in quacumq; inſtantia, quauis occaſione, prętenſione, vel cauſa et prætextu, quomodocumq; & qualitercumq; motas & mouendas, ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ſola facti veritate inſpecta, ac etiam manu regia & abſq; aliqua ſubſtantialium, aut aliorum terminorum obſeruatione, aut alia tela iudiciaria, vbicumq; & quandocumq. principaliter vel incidenter tractabitur, aut agetur de aliquo etiam minimo iure, aut intereſſe domus ſeu Collegij, aut perſonarum prædictarū ſeu cuiuslibet earum, tam actiue quam paſſiue ac priuatiue ad oēs & ſingulos alios, tam ordinarios quam delegatos, Iudices & Conſeruatores ac executores, cuiuſuis ordinis, ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentes, & quauis auctoritate, priuilegio, indulto, & iuriſdictione ſuffultos, eorumq. Curias & Tribunalia, eccleſiaſtica & ſecularia, ſingulis diebus & horis, præterquam in honorem Dei feriatis, omni & quacumq; appellatione remota audien. viden. cognoſcen. deciden. ac fine debito terminan. ac debitæ executioni demandan. & demandari facien. illasq. & eas ſingulas à quibuſcūq; Tribunalibus & Iudicibus ordinarijs & commiſſarijs, & alijs prædictis, necnon Conuertitarum, Neophytorum, S. Iacobi Incurabilium, Conſolationis, & aliorum piorum locorum, Ripæ & Ripettæ, Burgi S. Petri, Cur. Capitolinę Almę Vrbis Conſeruatoribus, Auditore Cam. & Vicario noſtro generali in dicta Vrbe & eius diſtrictu, ac Palatij Apoſt. Auditoribus, ac dictæ Vrbis Gubernatore, Senatore, & quibuſuis alijs Iudicibus & conſeruatoribus, etiamſi Iudices & conſeruatores, ac Tribunalia huiuſmodi ſimilia, aut ampliſſimum priuilegium haberent, in ſtatu & terminis in quibus cauſæ ipſæ reperientur, aut alias quomodolibet, prout ei viſum fuerit, auocan. & reaſſumen. & eis ſeſe in cauſa & cauſis huiuſmodi ingerere, & intromittere, ac partibus, ne coram alio comparere aut procedere audeant, ſub pecuniarijs pęnis arbitrio ſuo imponendis, applican. & moderan. inhiben. Et inobedientes & rebelles pęnas prędictas damnabiliter incidiſſe, & incurriſſe, declaran. aggrauan. & reaggrauan. Ita quod nullo vmquam tempore, domus ſeu Collegium huiuſmodi, ac perſonæ prædictæ, nec earum aliquæ quauis occaſione vel cauſa, aut prætenſione ſeu prætextu ad inſtantiam quarumuis perſonarum, Communitatum, Vniuerſitatum, Capitulorum, & Congregationum, Societatum & Confraternitatum, ſecularium ſeu cuiuſuis Ordinis regularium, & minus Conuentuum, Monaſteriorum, Prioratuum, Hoſpitalium, aut Religionū ſeu Cōgregationum, aliarumq. Eccleſiarum & piorum locorum, etiam magis priuilegiatorum, & ſimilem, vel ampliorem facultatem habentium, ſeu quarumuis aliarum perſonarum eccleſiaſticarum, regularium vel ſecularium, aut etiam laicorum, cuiuſuis ordinis, dignitatis, & conditionis exiſten. alibi quā coram ſupradicto Rodulpho, & pro tempore Iudice eis, vt præfertur, deputato, & ſeu deputan. trahi aut vocari, nec moleſtari aut conueniri, cauſæq. coram ipſo pro tempore introductæ, ab eo auocari, nec illi minuſue partibus inhiberi poſſit.

Facultas procedendi quocumque aliorum Iudicum inhibitione non attenta.

§. 5. Decernentes & volentes, motu, ſcientia, & poteſtate ſimilib., quod idem Rodulphus, & pro tempore Iudex, quacūmq; reaſſumptione ab eiſdē ſupradictis & alijs quibuſcūque, quomodocumq; per quoſcūq; Iudices factis, & inhibitione, ſub quibuſuis cēſuris & pęnis emanata nō obſtan. poſſit & valeat, ad vlteriora in cauſis prædictis, vſq; ad illarū finalē expeditionem & executionem, abſq; alicuius pœnæ, aut cenſuræ incurſu, aut ſpolij ſeu attentatorū vitio, procedere, et exequi facere.

Clauſula huius conceſſionis præſeruatiua.

§. 6. Præſentes quoq; et deſuper cōficiendas litteras, etiā ex eo quod d. Gubernatoris, et aliorum Tribunalium ſupradictorum, Notarij, Mōtiſtæ aut alij intereſſe haben. ad hoc vocati nō fuerint, nec præmiſſis conſenſerint, aut alias de ſubreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtrę, vel alio quopiā defectu, nullo vmquā tēpore argui, notari vel impugnari, aut alias ad viā iuris reduci poſſe, ſed ſēper validas et efficaces exiſtere, et quoties reuocatę ſeu reductæ forēt. toties in priſtinū ſtatum reſtitutas et reintegratas exiſtere, neq; ſub quibuſuis ſimiliū vel diſſimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpēſionib. limitationibus, aut alijs cōtrarijs diſpoſitionib. per nos vel alios Romanos Pōtt. prædeceſſores ſeu ſucceſſores noſtros, ſub quibuſcūq; verborū expreſſionib. et formis, etiam motu et ſciētia ſimilibus pro tēpore factis et faciendis cōprehēdi, ſed ſēper ab illis, exceptas, & ſuum plenarium effectum ſortiri debere.

Clauſula ſublata.

§. 7. Sicq. per quoſcumque Iudices, et dicti Apoſtolici Palatij Auditores, et S.R.E. Cardinales, ſublata eis et eorum cuilibet, quauis aliter iudicādi et interpretādi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumq. et inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula derogatoria cōtrariorum.

§. 8. Non obſtan. pręmiſſis, ac quorumcumq; Cōgregationum Societatum, Cōfraternitatum, Monaſteriorum, Prioratuum, Cęnobiorū, Militiarum, Hoſpitaliū, Cōuentuum, Religionum, Ordinum, et Eccleſiarum, et aliorum piorum locorum huiuſmodi. Necnō dictæ Vrbis ſtatutis, etiā iuramēto, confirmatione Apoſt. vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis et conſuetudinibus. priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſt. Vicario, Gubernatori, & Senatori, Cōſeruatoribus, Reformatoribus dictæ Vrbis, & alijs quibuſcumq; Iudicibus, & Notarijs prædictis, ex quibuſuis alijs, illis & ſingulis illorum, ſub quibuſcumq; tenoribus & formis, necnō quibuſuis etiā derogatoriarū derogatorijs, alijſq. efficacioribus & inſolitis clauſulis, irritantibusq. & alijs decretis, in genere vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, etiamſi in eis expreſſe caueatur, quod illis derogari nequeat, niſi derogationes huiuſmodi, & cauſæ in eis forſan expreſſę, ſpecialiter insererentur, ac de cōſenſu Superiorū, Monaſteriorū Ordinū, Cōgregationū & aliorum piorum locorum, aut Iudicum & Notariorū huiuſmodi fierent, aut alias factæ derogationes huiuſmodi nemini ſuffragentur. Quibus oībus & ſingulis, etiāſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales idē importātes, mentio ſeu quęuis alia expreſſio habēda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat harum ſerie pari motu ſpecialiter & expreſſe derogamus. ceterisq. contrarijs quibuſcumque. Et quod prædicta donatio inſinuari non debeat, nec minus præſentes in Camera noſtra præſentari & regiſtrari debeant; non obſtantibus conſtitutionib. Pij Quarti de regiſtran. quibus quo ad hoc derogamus.

Exemplorum fides.

§. 9. Volumus autē quod earumdē pręſentiū trāſumptis, etiā impreſſis, ac manu vnius ex adminiſtratorib. & notarij, domus ſeu Collegij huiuſmodi pro tēpore exiſteñ. ſubſcriptis, & ſigillo dictæ domus munitis, eadem prorſus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ.

D. P. An. 4. 24. Octobris.

Datum Romę apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die 24 Octobris, milleſimo quingenteſimo nonageſimo quinto, Pontificatus noſtri Anno quarto.

XXXVI.

Approbatio Indicis librorum prohibitorum à Pio IV. iam confirmati, & nuper ſuppleti. Et facultas Cardinalium Congregationis ſuper Indice, decidendi dubia deſuper emergenda, cum innouatione aliorum Indultorum eis competentium.

Hunc indicem habes in fine Concilij Tridentini, & ſupplementū habes in libercula, iuſſu iſtius Pontificis mox impreſſo.

Super hoc Indice, Congregationem Cardinalium inſtituit Sixtus V. cum ampliſſimis facultatibus, vt in eius conſt. 74. fol. 464. Immenſa Congreg. 7. fol. 465. lib. 2. vbi notaui.

Libros prohibitos habendi ſeu legendi, licentias quomodolibet & quibuſuis conceſſas, reuocarunt Greg. XV. in conſt. 40. Apoſtolatus inſ. tom. 4. & S.D.N. Vrban. VIII in conſt. 114. Apoſtolatus d. tom. 4.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1595.

Proœmium.

SAcroſanctum catholicæ fidei depoſitum, ſine qua Deo placere, aut æternam ſalutem conſequi nemini licet, vt ſaluum in Eccleſia Dei perpetuo cōſeruaretur, poſterisq. inuiolatū traderetur,

lcæ Sedis, quam Spiritus Sanctus regit, & gubernat, ac nostra sententia omnino confirmari hoc tempore voluerit.

S. Hyacinthus in Villa Camiensi Regni Poloniae natus, & Canonicus Cracouiensis fuit.

§. 11. Natus igitur est B. Hyacinthus in Polonia, in Villa, quę Camiensis appellatur, Vuratislauiensis Diœcesis ante annum Domini millesimum ducentesimum, ex nobilibus, & christianis parentibus; sed quibus vitæ virtutum, ac miraculorum splendore longe ipse præluxerit. Ineuntis ætatis tempus ijs primum litteris, quibus ætas illa informari solet, impertiuit, in quibus cum tantum profecisset, quantum ad altiorem disciplinam capessendam satis sibi esse videbatur, animum statim ad Theologiæ, & iuris Canonici studia adiunxit, magno sane, & admirabili cum fructu, vt qui non multo post Cracouiensis Ecclesiæ Canonicus factus, ita inter ordinis sui viros excelluerit, vt propter eximiam eruditionem, cum præclara & insigni pietate coniunctam, tamquam ardens lucerna ceteros clarissimo virtutum suarum lumine collustraret.

Habitum à S. Dominico Romæ suscepit.

§. 12. Ab Iuone deinde Cracouiensi Episcopo Patruo suo Romam perductus est: vbi vna cum Ceslao ipsius consanguineo, & Hermanno Theutonico familiari suo, à Sancto Dominico Romæ tunc degente, eiusdem Iuonis rogatu, qui de Hyacintho, ac duobus alijs regularis vitæ suæ instituto imbuendis, cum ipso egerat, perexiguo tempore omni illius disciplina egregie instructus; in eiusdem S. Dominici Ordinem nomen dedit, habituque de illius manibus suscepto, & expresse illius regulam professus; in Poloniam tandem cum socijs rediit.

Monasteria plurima fundauit, & S. Dominici vestigia, & virtutes verbo, & opere imitatus est.

§. 13. Quo in itinere, cum vsque ad Ciuitatem Frizacensem processisset; verbo simul & exemplo tantum illic profuit, vt ipsis sex mensibus Monasterium dicti Ordinis, multis ibidem Fratribus, & Hermanno illis Præposito, relictis, constituerit. Inde Cracouiam reuersus, alio ibi eiusdem Ordinis Monasterio erecto, Dominicanæ Religionis crescentem paulatim familiam propagauit. Mox ad aliarum eiusdem Poloniæ Regni Prouinciarum salutem cogitatione conuersa, quatuorque alijs professionis suæ Monasterijs varijs in locis ædificatis, omnes, tum verbi Dei prædicatione, tum vitæ suæ innocentia in sui admirationem excitauit. Summa denique hæc est, quam à Sancto Dominico eiusdem Religiosi instituti auctore, tanquam è purissimo fonte hauserat, viuendi rationem, eamdem ipsum ad extremum vsque vitæ diem sancte, & religiose seruasse. Nam siue Christianæ humilitatis species ante oculos proponatur, eo nihil erat demissius, nihil modestius, siue castitatis, ac virginei pudoris imago pulcherrima desideretur, illo nihil purius, nihil candidius fuit, si denique veræ in Deum, & proximos caritatis forma exquiratur, illius caritate nihil potuit absolutius, nihil perfectius exoptari. Quanto porro in corpore castigando, atque in seruitutem redigendo, illius fuerit seueritas singulæ noctes indicio fuerunt, quibus sese vsque ad sanguinis profusionem affligebat. Qua vero continentia, & moderatione in victu omni fuerit, præter sextas ferias Beatissimæ etiam Dei Matris Mariæ Virginis, & SS. Apostolorum Vigiliæ ad vnam omnes declarant, quibus excepto pane, & aqua, nihil omnino gustabat. Diuini autem numinis propitiandi tanta cura, tantaque sollicitudine tenebatur, vt totas noctes in Templo fundendis ad Deum precibus insomnis persæpe consumeret, & si quando inedia, ac sopore fessis, & cadentibus membris, somnum capere cogebatur, aut stans, lapidi tantum Altaris innixus, aut iacens humi, scilicet prostratus quiescebat. Et quoniam nihil magis quam otium homini, præsertim Religioso vitandum esse sentiebat, idcirco quicquid temporis vacuum ab oratione supererat, id omne partim colendis sacris studijs, partim habendis concionibus, partim confessionibus audiendis, partim etiam ægrotis inuisendis, partim denique Deo, & proximo seruiendo, impendebat.

Miracula viuens multa fecit, quorum aliqua hic ponuntur.

§. 14. Cuius quidem singularem susceptæ vitæ rationem, qua cælestis potius, quam humanus vir merito reputabatur, frequens multorum, qui se eius precibus, & orationi commendabant, ad eum concursus, atque adeo noua in dies rerum ab eo gestarum præstantia, & pleraque miracula minime obscura declarant. In quibus, vt cetera, quę innumera prope sunt, omittamus, cuiusdam Petri ex Villa Prossouij oriundi resuscitatio proponenda primum occurrit, quem rapidi fluminis impetu ex equo deiectum, & in aquis omnino submersum, cum eius corpus altero die iam latens, inexpectato ex ipso flumine prodijsset, Deus ob merita, & preces eiusdem B. Hyacinthi, statim ad vitam reuocauit. Eiusdem quoque sanctimoniam mulier quædam, Iudith nomine egregie ostendit, quam cum paralysis morbi vis elinguem prorsus, ac mutam reddidisset, nullaque ratione vocem mittere vllam posset, tandem Beati viri intercessione assequuta est, vt lingua, & sermone libere vteretur. Prædicandi autem Euangelij causa cum ad varia passim loca se conferret, ac propterea ad Vandalum flumen Vissogradum Massouiæ Vrbem redundantibus aquis præterfluens aliquando peruenisset, nullo nauclero, nulloque nauigio, quo trans amnem veheretur, ad illius ripas conspectis, diuina ope implorata, & Crucis signo communitus, comites ad iter per medios fluctus alacriter prosequendum hortari hunc in modum cœpit. Eia, inquit, filij, sequimini vestigia mea in nomine Christi, quo dicto, statim in flumen siccis vestigijs se immisit. Verum socijs pręeuntem illum sequi metuentibus, extenso pallio aquam tegens. Agite, inquit, filij carissimi, sit iste nobis pons Iesu Christi, per quem in nomine eius transeamus. Itaque flumen illud altissimum simul, ac rapidissimum vna cum socijs incolumis traiecit. Quodam tempore etiam, cum per agros Villæ cuiusdam Diœcesis Cracouien. inopum, ac pauperrimorum hominum segetes iniuria grandinis læsas passim, ac disiectas videret, non prius sibi ab oratione temperauit, quam easdem incolumis intactas, atque integras reddidisset.

Diem sui obitus prædixit, & die 15. Aug. 1257. obdormiuit in Domino.

§. 15. Longum esset ceteras res ab eo, dum vixit, gestas percensere, vt cui toto vitæ cursu nullus vmquam dies effluxerit, quo non præclara aliqua ediderit fidei, pietatis, innocentiæ, ceterarumq. omnium sacrarum virtutum documenta. Quo quidem vitæ genere ad quadraginta propemodum annos perducto, cum tandem cuperet dissolui, & esse cum Christo, in Vigilia Festiuitatis Assumptionis Beatissimæ Dei Genitricis, ac Virginis Mariæ, Fratribus Monasterij Sanctissimæ Trinitatis Cracouiensis accersitis, moriturum sese definito die prædixit, eosque appropinquantis sui discessus nuncio perculsos amantissime consolatus valere in Christo, Deumque in vita perpetuo timere iussit. Postridie igitur pijs, ac canonicis precibus recitatis, & Sacrosanctis Ecclesiæ Sacramentis summa cum veneratione perceptis, cum versum illum extremo iam vitæ spiritu protulisset, In manus tuas Domine commendo spiritum meum, in Domino obdormiuit, eiusdem Domini Anno 1257. die 15. Aug.

Miraculis etiam post obitum clarus, quorum aliqua hic recensentur.

§. 16. Audita eius morte, cum magna hominum multitudo, siue prosequendi funeris, siue contingendi corporis, siue per eum diuini auxilij expetendi causa, siue alio Christianæ pietatis officio ad Sanctissimæ Trinitatis Monasterium eiusdem Ordinis Prædicatorum, sepulchro ipsius religiosum, ac celebrem confluxisset, Deus, in cuius conspectu gloriosa est mors Sanctorum eius, Zegotam quemdam nobilem Polonum, qui ex equo, quem forte agitabat, miserrime excussus, confractis, & contusis totius corporis membris statim obierat, ad B. Hyacinthi sepulchrum, eo ipso quo mortuus est die, a parentibus allatum, ob eiusdem B. Hyacinthi merita, & preces, non solu in vitam denuo excitauit, verum etiam pristinæ, & valetudini, & integritati ita restituit, vt in eo ne minimæ quidem læsionis reliquum vllum vestigium appareret. Cuius miraculi famam alterius etiam exitus postea auxit, infantulus enim, quem mater mortuum ediderat, à patre ad Beati viri tumulum translatus, cum primum is pro filiolo voto se Deo pie obstrinxit, magna cum omnium admiratione viuere statim cœpit. Accessit aliud quoque admirabile ipsius in Vrsulam quamdam factum, quæ cum maximis deplorati morbi doloribus toto biennio iactata, eo tandem deuenisset, vt omnis melioris valetudinis spe abiecta, ipsos iam menses duos nullo amplius cibo, sed aqua dumtaxat vitam tueretur, Agnete tandem filia B. Hyacinthi opem suppliciter implorante, optatam salutem recuperauit. Postremo cuiusdam Barbaræ Cracouiensis feminæ, quæ ex partu in hydropisim inciderat, ita vt iam de illius salute ab omnibus esset desperatum, valetudo, nulla prorsus humana medicina, sed vnius B. Hyacinthi, cui sese commendauerat pietate, ac meritis, redintegrata, eximiam serui Dei sanctitatem clare confirmauit.

Ex supradictis causis Pont. canonizationis negotium absoluere.

§. 17. Quibus sane signis, multisque alijs ad eamdem B. Hyacinthi sanctitatem comprobandam pertinentibus rebus adducti, ac præterea constanti omnium Ordinum dicti Regni, & eiusdem Sigismundi Tertij Regis, ac Dominicanæ Religionis petitioni satisfacere cupientes, cum id maxime idem Sigismundus Rex per prædictum Stanislaum Mynski suum apud nos Oratorem, ipse vero Dominicanus Ordo per dilectum filium fratrem Ioannem Vincentium Aristotelensem eiusdem Ordinis Prædicatorum generalem a nobis postulauerit, vt quoniam quæcumque ad acta, & processum B. Hyacinthi spectabant, ex huius sanctæ Sedis præscripto expedita, ac perfecta erant, Nos, quibus ea de re statuendi potestas à Deo est tributa, ad huiusmodi negocium definiendum omnes auctoritatis sanctæ Sedis Apostolicæ, & nostræ, partes conferremus, de eo ipso non prius tamen quam rebus omnibus diligenter, vt par est, circumspectis hoc tempore nobis decernendum esse existimauimus.

Et idem habitis pluribus desuper consultationibus per Cardinales sacris ritibus deputatos, & dicto processu examinato, in Consistorio secreto fuit dictum, B. Hyacinthum canonizandum fore.

§. 18. Crebris igitur, ac diuturnis supradictorum venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Congregationis sacrorum Rituum consultationibus, hac ipsa de re etiam nostro tempore habitis, & processu omni ex sacrorum canonum præscripto ab eisdem viso, & examinato, quin etiam viris in sacra Theologia, ac Pontificio iure versatis in consilium adhibitis, cum nihil iam desiderari videretur, secretum Consistorium indiximus, in quo venerabilis Frater noster Alphonsus Episcopus Ostiensis Cardinalis Gesualdus, cum suo, & ceterorum Cardinalium congregationis sacrorum Rituum nomine, omnia ad eam rem spectantia exacte, ac prudenter explicasset, id demum in summa retulit. De B. Hyacinthi fide, vita, ac miraculis se, & Cardinales collegas suos sentire, omnia probata esse, quæ ad canonizationem ex diuini iuris præscripto pertinerent, eaq. ob causam, posse Beatum illum (si idem nobis videretur) in Sanctorum numerum cooptari.

Indicto ergo Consistorio publico, Oratio habita fuit de vita, moribus, & miraculis S. Hyacinthi, & Papa ad Deum orationes fieri iussit pro inspiratione eius quod agendum esset.

§. 19. Qua quidem re intellecta, vehementer in Domino lætati sumus, quod ad augendam serui sui dignitatem facultas nobis hoc tempore se offerret. Nulla igitur officij partem ad peragendum tanti momenti negocium prætermittendam esse censentes, veterū Rom. Pontificum prædec. nostrorum exemplo adducti, mandauimus vt de re ad exitum perducenda pro ipsius grauitate diutius deliberaretur. Itaque aliquot dierum spatio interiecto, publicum Consistorium hanc ob rem indiximus, non modo venerabilium Fratrum nostrorū S.R.E. Cardinalium consessu, sed etiam Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporū, & Prælatorū, ceterorūq. Familiariū nostrorū eduenta frequens, in quo quidem dilectus filius Cinus Campanus Consistorialis aulæ nostræ Aduocatus, res gestas, & B. Hyacinthi virtutes, fidei ipsius sinceritatem, vitæ sanctitatem, ac miracula oratione de more est complexus, ac deinde eiusdem Sigismundi III. Regis, totiusq. Poloniæ Regni, ac Religionis Dominicanæ nomine, vt ipsum in Sanctorum numerum referremus, suppliciter à nobis postulauit. Quod cū præsentes ipsi audiuissemus, inusitata lætitia viscera nostra perfundi sensimus. Diuina enim voluntate euenisse intelligebamus, di-

ctum

ctum Sigismundum Regem, cui nunc maxima duorum præstantium regnorum moles incumbit, ideo de B. Hyacintho inter Sanctos aggregando incredibiliter laborare, vt nimirum noua sibi, suisque Regnis firmæ apud Deum intercessionis patrocinia compararet. Itaque respondimus in tam solicita, tamq. constanti optimi ac pijssimi Regis postulatione, inesse eximię illius religionis significationē haud hac animi sui virtute alienam, neque indignam præstanti eius diuini cultus amplificandi desiderio. Diximus etiam permagnæ nobis esse voluptati, eoq. animum nostrum ad gratias Deo agendas vehementer excitari, quod quibus seruis sempiternæ beatitudinis pręmia iamdiu in cœlis sunt tributa, eosdem etiam in terris ab hominibus coli velit Deus, vt Christifideles, vel illorum intercessione cęlestia auxilia facilius promereantur, vel eorumdem imitatione expeditius ad cęlestem, qua ipsi iam perfruuntur, gloriā perducantur. Sūma denique responsionis nostræ hæc fuit, nobis quidem esse constitutū grauissimæ illius petitioni non deesse, causę tamen magnitudinē obstare, quo minus in summa ipsius totiusq. sui Poloniæ Regni voluntate res ipsa à nobis adhuc præstari posit, vt quibus eadem de re cū venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, & ceteris Episcopis diligenter tractandum esset. Quocirca eosdem Cardinales, & Episcopos etiam, atque etiā monuimus, vt non solum quæcūque hac ipsa in causa versarentur, omni studio adhibito examinarent, verum etiam coniunctis precibus Deum deprecarentur, vt mētibus nostris lucem præsertim ad ea demum agenda, quibus diuinæ illius gloriæ amplitudo, & totius Ecclesiæ vtilitas augeretur.

Indixit postea aliud secretum Consistorium, in quo omnium voto conclusum fuit Canonizationem faciendam. & ideo præfiniuit diem festum Dominicæ in Albis pro ea absoluenda.

§.20. Hisce deinde perfectis rebus, Consistorium secretum rursus indiximus, in quo etiam Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, qui tunc in Vrbe erant, ac nostri, & Sedis Apost. Notarij, & Sacri Palatij Auditores mandato nostro vocati adfuerunt. Tunc igitur nos pro nostra, & Sanctæ huius Sedis, in qua à Deo collocati sumus, auctoritate & potestate, & pro singulari Spiritus sancti in eadem Sede, cuius ipsa infallibili sapientia gubernatur, præsidio, ea diximus, quæ ad rem propositam, atque ad illius temporis rationem in primis accommodata esse videbantur. Postremo cum eisdem Cardinalibus ceterisq. Episcopis egimus, vt præcise responderent, vtrum ex processu, & ex rebus in eo comprehensis, ac probatis, B. Hyacinthus canonizandus videretur. Ac primū quidem ijdem Cardinales, deinde etiam Patriarchæ, ac deinceps Archiepiscopi, & Episcopi, suo quisque ordine concordibus sententijs censuerunt, B. Hyacinthū ex rebus quibus omnis illius vitæ processus constat, a nobis optimo iure, Sanctorum numero esse adscribendum. Itaque quod vnum iam restabat de talibus, tantque inter se consentientibus suffragijs, Deo bonorum omnium Auctori gratias agentes, ac læti rerum tot ab hinc annis cæptarum fęlici successu, diem Canonizationis præfiximus ad decimum quintum Kalendas Maias, Dominicam scilicet in Albis cum nimirum Paschalis solemnitas festiuitate concluditur, nouella germina Sanctitatis regenerantur, Neophytorum habitus immutatur, Paschales denique, idest indulgentiæ, ac remissionis dies celebrantur, vt tot tantisque cęlestibus præsidijs adiuti, melius, ac facilius nostro munere fungeremur.

In quo omnibus rite enumeratis, &c. & rebus completis, ipse Pont. diffiniuit Hyacinthū Sanctum esse, & Sanctorum Catalogo adscribendum, & eius festiuitatē die 16. Augusti celebrari iussit.

§.21. Vbi igitur ipsa Dominica in Albis hodiernus scilicet dies illuxit, nos, & ijdem Cardinales, necnon Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, qui in capella nostram Pontificiam nobiscum ad id conuenerant, sacris vestibus induti, Hymno, Aue Maris Stella, ad honorem Beatissimæ Virginis Mariæ, cuius opem tunc maxime inuocandam duximus, inchoato, eodemque illo ab eiusdem Capellæ nostræ Cantoribus ad finem vsque deinceps decantato, alijsque etiam Romanæ Curiæ Prælatis, & Officialibus, Familiaribusque nostris vna cum ceteris totius Ecclesiastici sæcularis, & regularis Ordinis viris, longo, pioque ordine præeuntibus, omnes cum ardentibus cereis ad illius gloriam, qui sua luce, & splendore cęlos complet, ex Palatio nostro Apostolico summa cum celebritate processimus ad Basilicam Principis Apostolorum, tunc magno vndique ornamentorum apparatu instructam, adeo vt singularis lætitiæ specimen omni ex parte præseferret. Suggestus enim loci amplitudine insignis, eiusdem Regis, & Dominicani Ordinis impensis extructus, ibi primum eminebat, in quo Altare ad Sacrosanctum Missæ Sacrificium solemni ritu a nobis celebrandum, è regione erectum cernebatur. Templi deinde parietes insignibus Aulæis auro, & bombyce intertextis obtecti erant. Omnis præterea interioris Basilicæ ambitus, accensis vndique cereorum flammis collucebat, denique suspensa de tholo, ac trabibus vexilla, B. Hyacinthi Sanctissimam Dei Genitricem Mariam Virginem flexis genibus venerantis effigiem spectandam proponebant. Nos igitur in eam Basilicam magna omnium ordinum frequentia ingressi, atque in ea supernæ, & Beatæ Vrbis Hierusalem quasi sub aspectu positam pulchritudinem intuentes, in suggestum primum, ac deinde orandi causa ad Altare, ac postremo ad Throni ibidē, vt moris est, ad dextrum latus erecti Sedem peruenimus, vbi eosdē Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos cum sacris vestibus obedientiam nobis præstantes excepimus. Tū idem Stanislaus præfati Sigismundi Regis Orator, semel iterum ac tertio postulauit, vt Beatum Hyacinthum in Sanctorum numerū referremus; nosq. ad singulas ipsius petitiones, Litanijs, ac sacris Hymnis, per tria distincta interualla recitatis, preces adiunximus. Denique omnibus rite, ac pie peractis, quæ hac in re a Romani Pont. prædec. nostris seruanda esse statuerunt, Sanctoq. Spiritu, cuius diuino numine Ecclesia afflata nunquam fallitur, multis cum precibus inuocato. Ad honorē Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, ac Christianæ Religionis augmentum, auctoritate eiusdem Dei Omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostra, de Fratrum nostrorum consilio, decreuimus, & definiuimus, bo.me. Hyacinthum Polonum Ord. Fratrum Prædicatorum, Sanctum esse, ac Sanctorum Catalogo adscribendū, sicut per præsentes definimus, decernimus, & adscribimus. Statuentes, vt ab vniuersali Ecclesia anno quolibet, in die 16. Augusti Festum ipsius, & Officium, sicut pro vno Sancto Confessore, non Pontifice ad formam in rubricis Romani Breuiarij præscriptam deuote, & solemniter celebretur.

Indulgentias visitantibus eius sepulchrum vel fac. die elargitur.

§.22. Insuper eadem auctoritate omnibus vere pęnitentibus, & confessis, qui anni singulis eodem die festo ad sepulturam, in qua eius corpus requiescit, deuote accesserint, necnon Ecclesias, & Altaria in ipsius honorem constructa deuote visitauerint, easdem indulgentias, & peccatorum remissiones concessimus, & elargiti sumus, quemadmodum concedimus, & elargimur, quæ ceteris d. Ordinis Monasterijs, & Ecclesijs in diebus festis eiusdem Ordinis Sanctorum iam concessæ sunt.

Missam de Sanctis Resurrectionis celebrauit cū commemoratione d. Sancti, & interessentibus indulgentiam plenariam concessit.

§.23. Quibus rebus ad S. Hyacinthi canonizationem necessarijs absolutis, & Hymno ad laudem Dei, & gratiarum actionem decātato, ac diuina ope per eiusdem Sancti viri intercessionem deuota, ac pia precatione, quam ipsi recitauimus, implorata, tandem eodem in suggestu, & Altari Missam solemniter de Oct. Dominicæ Resurrectionis, cum eiusdem S. Hyacinthi Commemoratione celebrauimus, & omnibus Christifidelibus, qui huic Canonizationi, & Missæ interfuerunt, ad laudem Dei, & Sancti sui gloriam, Plenariam peccatorum suorum indulgentiam concessimus.

Hortatur omnes ad Deum collaudandum.

§.24. Quocirca omnes iesum Christum Dominum nostrum collaudemus, a noscamusque summa eius bonitate euenisse, vt in hoc perturbato rerum statu, noui apud Deum intercessoris meritis, ac precibus adiuuari valeamus. Magno quidem illud esse debet ad bene sperandum omnibus argumento, quod rem a tot Poloniæ Regibus, ipsisque regni ordinibus iamdiu expetitam, communibus piorum, ac religiosorum hominum votis vbique optatam à plerisq. etiam Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris susceptam, hoc tempore perficiendi facultatem nobis tribuerit. Itaque Deum in Sanctis suis mirabilem deprecemur, vt Sancto Hyacintho suffragante, Ecclesiæ suæ pacem, & tranquillitatem, Regibus, & Principibus Christianis vnionem, obcæcatis hæreticis Catholicæ veritatis viam ostendat, miseris infidelibus Christiani nominis hostibus orthodoxæ fidei lucem largiatur.

Exemplorū fides.

§.25. Ceterum, quia nimis difficile foret præsentes nostras originales litteras ad singula loca, vbi opus esset, deferri, volumus vt earum transumptis, etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique fides habeatur, quæ ipsis præsentibus, si exhibitæ, & ostensæ essent, haberetur. Nulli ergo omnino &c.

Dat. P. An. 3. die 17. Apr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, 15. Kalend. Maij, Pont. nostri Anno tertio.

Papa subscr.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Protector noster aspice Deus.

Cardd. subscriptiones.

Ego Alphonsus Episcopus Hostiensis, Card. Gesualdus.
Ego Innicus Episcopus Portuen. Card. de Aragona.
Ego M. Antonius Episcopus Prænestinus, Card. Columna
Ego Ptolomeus Episcopus Tusculanus, Card. Comensis.
Ego Gabriel Episcopus Sabinen. Cardinalis Palæottus.
Ego Fr. Michael Episcopus Albanen. Card. Alexandrinus.
Ego Iulius Antonius, tt. S. Bartholomæi in Insula, Presbyter Cardinalis S. Seuerinæ, Maior Pęnitentiarius.
Ego Hieronymus, tit. S. Susannæ, Presbyter Cardinalis Rusticucius.
Ego Petrus, tt. S. Hieronymi Illyricorum Presb. Cardinalis Deza.
Ego Alexander, tt. S. Praxedis, Preb. Card. Floren.
Ego Augustinus, tt. S. Marci Pre.b. Card. Veronen.
Ego Simeon, tt. S. Anastasiæ Presb. Card. de Terranoua.
Ego Scipio, tt. S. Saluatoris in Lauro Presb. Card. Lancellottus.
Ego Henricus, tt. S. Pudentianæ, presbyter Card. Caetanus, S.R.E. Camerarius.
Ego Ioannes Baptista, tt. S. Io. & Pauli presbyter Cardinalis Castrucius.
Ego Dominicus, tt. S. Chrysogoni presb. Card. Pinellus.
Ego Antonius Maria, tt. S. Agnetis in Agone presbyter Cardinalis Gallus.
Ego F. Constantius, tt. S. Petri in Monte Aureo presbyter Cardinalis Sarnanus.
Ego Antonius, tt. SS. Stephani presbyter Card. Saulius.
Ego Euangelista, tt. S. Matthæi in Merulana presbyter Cardinalis Cusentinus.
Ego Io: Franciscus, tt. S. Mariæ in Via presbyter Cardinalis Maurocenus.
Ego Marianus, tit. Sanctorum Petri, & Marcellini Cardinalis de Camerino.
Ego Fr. Gregorius, tt. S. Augustini presbyter Cardinalis de Montelpero.
Ego Paulus, tt. S. Cæciliæ presbyter Card. Sfondratus.
Ego Benedictus, tt. S. Marcelli presbyter Card. Iustinianus.
Ego Augustinus, tt. S. Laurentij in Pane, & Perna presbyter Cardinalis Cusanus.
Ego Franciscus Maria, tt. S. Mariæ in Aracœli presbyter Cardinalis à Monte.

Ego Octauius, tt. S. Alexij Presb. Card. Parauicinus.
Ego Philippus, tt. S. Onuphrij Presb. Card. Placentin.
Ego Hieronymus, tt. S. Pancratij, Presbyter Cardinalis Mattheius.
Ego Flaminius, tt. S. Clementis Presbyter Card. Platus.
Ego Federicus, tt. S. Mariæ Angelorum Presbyter Cardinalis Borromæus.
Ego Lucius, tt. SS. Quirici & Iulitæ Presb. Card. Saxus.
Ego Franciscus, tt. S. Mariæ Transpontinæ Presbyter Cardinalis Toletus.
Ego Alexander, Sancti Laurentij in Damaso Diaconus Cardinalis Montaltus, S.R.E. Vicecancellarius.
Ego Ascanius, S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Columna.
Ego Guido, S. Eustachij Diaconus Cardinalis Pepulus.
Ego Odoardus, S. Adriani Diaconus Card. Farnesius.
Ego Antonius Diac. Card. SS. Quatuor Coronatorum.
Ego Petrus S. Nicolai in Carcere, Diaconus Cardinalis Aldobrandinus.
Ego Cynthius Diaconus Cardinalis S. Georgij.

XXVIII. De Largitione Munerum vtriusque sexus Regularibus interdicta.

Edita An. D. 1594.

CLEMENS EPISCOPVS, Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

RElIgiosæ Congregationes, ab insigni sanctitate viris Spiritus sancti afflatu institutæ, tantas Ecclesiæ Dei vtilitates omni tempore attulerunt, vt ad eas conseruandas, & instaurandas, Romani Pontifices prædecessores nostri, magnam iure optimo diligentiam semper adhibuerint. Nam cum ea sit rerum humanarum conditio, & natura, vt etiam quæ optime fundata & constituta sunt, partim hominum imbecillitate, & ad malum procliuitate, partim Dæmonis astutia, paulatim deficiant, ac nisi cura peruigili sustententur, in deterius prolabantur. Idcirco Summorum Pontificum vigilantia magnopere laborauit, vt Regularium Ordinum disciplina, aut labefactata in pristinum restitueretur, aut salutaribus Constitutionibus communita, integra atque incolumis permaneret. Quorum nos vestigijs pro eodem officij munere insistere, & Pastoralem illorum sollicitudinem (quantum possumus) diuina adiutrice gratia, cupimus imitari.

Munerum elargitio Regularibus prohibetur.

§. 1. Quare ne ex muneribus, quæ à pluribus Religiosæ vitæ professoribus, ex Christi patrimonio, quibusuis hominibus quauis ex causa sæpe tribuuntur, grauia incommoda & mala, etiam boni specie existant, præcauere studentes, hac nostra perpetuo valitura Constitutione, vniuersis & singulis cuiuscunque Ordinis Mendicantium vel non Mendicantium bona immobilia, & redditus certos ex indulto Apostolico possidentium, vel non possidentium, seu cuiusuis Congregationis Societatis, & instituti (non tamen Militiæ) Regularibus personis vtriuslibet sexus, omnem, & quamcumque largitionem, & missionem munerum penitus interdicimus.

Qui sint Regulares designantur.

§. 2. Sub qua prohibitione comprehendi volumus omnia, & singula Capitula, Conuentus, & Congregationes, tam singulorum Conuentualium, Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Præceptoriarum, Domorum, & Locorum, quam Prouincialia, aut Generalia cuiuslibet Prouinciæ, siue vniuersi Ordinis, Societatis, aut instituti, eorumque vel earum Camerarios, Commissarios, & quoscumque Officiales, & singulares personas: ipsos etiam Ordinum, Congregationum, & Societatum huiusmodi Superiores quascumque dignitates obtinentes, etiam Generales, & Prouinciales, Magistros, Ministros, & quocumque nomine Præfectos; necnon Conuentuum, Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Præceptoriarum, Domorum, & locorum quorumcumque Abbates, Priores, Præpositos, Præceptores, etiam maiores, Guardianos, Ministros, Rectores, atque Abbatissas, Priorissas, & alio quouis titulo Præsidentes, tam ipsis Regularibus, quam Laicorum Ordinarijs, seu quibusuis Superioribus subiectas vtriuslibet sexus ad vitam, vel ad tempus deputatos, adeo vt nemo vmquam eorum, vel earum directe vel indirecte, palam, vel occulte, tam communi, quam particulari, & proprio nomine, etiam sub quouis Statuti, vel consuetudinis, seu verius corruptelæ, aut alio prætextu, vel quacumque causa, nisi in Generali Capitulo, aut alia Generali Congregatione re mature discussa vnanimi consensu omnium, Superiorumque permissu causa approbata fuerit, quicquam tale attentare valeat.

Et quid prohibitum sit, explicatur.

§. 3. Id autem ita absolute, & generatim vetitum intelligatur, vt neque omnino fas sit, quicquam donare, tam ex fructibus, redditibus, prouentibus, collectis, vel contributionibus, aut oblationibus, siue eleemosynis, aut subsidijs certis, vel incertis, ordinarijs, seu extraordinarijs, mensæ, seu massæ communis, vel cuiusuis Fabricæ, & Sacristiæ, quorum bona communiter, vt præfertur, administrantur, seu quæ rationibus reddendis sunt obnoxia, quam ex pecunijs etiam, quæ à singulis quouis modo acquisitæ in commune conferendæ omnino sunt. Nec si per viam voluntariæ contributionis in commune congerantur. Nec si forsitan priuatim, & nominatim cuilibet Religioso a suis Superioribus, vel à proprijs affinibus, propinquis, familiaribus, amicis, aut beneuolis, vel à pijs Christifidelibus, etiam eleemosynæ, aut caritatis, & illius propriæ personæ intuitu attributæ, seu quoquo modo per quemlibet religiosum suo Monasterio, Domui, aut Loco acquisitæ, eique vt ad libitum de eis disponat per Superiores concessæ fuerint. Præterquam leuiora esculenta aut poculenta, seu ad deuotionem, vel religionem pertinentia munuscula, communi tantum numquam vero particulari nomine (vbi Superiori de consensu Conuentus videbitur) tradenda. Sed & huiusmodi missiones munerum ipsis Religiosis vtriuslibet sexus non solum per se, verum etiam per alios, tam directe, quam indirecte prohibitas declaramus.

Nullus donans non licite excusatur.

§. 4. Neque vero quispiam ab hac generali prohibitione se excusare valeat, etiam si munera miserit cuiuis personæ Laicæ vel Ecclesiasticæ cuiuscumque status, gradus, dignitatis, ordinis, vel conditionis, & quauis non solum mundana, & Ducali, Regia, Imperiali, verum etiam Ecclesiastica, & Pontificali, aut alia maiori, etiam S. R. E. Cardinalatus dignitate fulgenti, etiam proprio loci Ordinario, etiam ex causa, & occasione benedictionis, vel susceptionis habitus Regularis, nominæ aut Professionis Monialium, tam sibi subditarum, aut ipsi etiam proprio Ordinis, vel Congregationis Protectori, Viceprotectori vel Prouinciali, aut cuiusuis Monasterij, Prioratus, Domus, aut cuiuslibet alterius loci Regularis Superiori, aut alio quocumque officio, munere, aut dignitate fungenti, vel cuicumque etiam simplici, & particulari Religioso. Ita vt inter ipsos quoque Religiosos (ne praua ambitione impulsi pro consequendis in sua Religione gradibus, & dignitatibus alter alterius gratiam, aut beneuolentiam aucupetur) quæcumque largitio, aut donatio munerum (nisi rerum minimarum, de licentia expressa, & in scriptis Superiorum) sit penitus interdicta.

Erogatio prohibetur.

§. 5. Insuper prohibemus, ne vnquam eisdem Regularibus liceat vllas pecunias quoquo modo erogare in alicuius etiam benefactoris, aut Protectoris, vel Ordinarij honorem, etiam occasione transitus, vel primi ingressus, aut ad beneficiorum acceptorum memoriam, gratique animi testificationem, seu pro prædictis quauis auctoritate, vel dignitate fungentibus honorifice, laute, & opipare excipiendis, seu pro quibusuis conuiuijs eisdem, aut cuiuis alteri quacumque occasione vel causa exhibendis, vel pro comessationibus, aut compotationibus quibusuis personis tam eiusdem Ordinis Congregationis Monasterij, domus, aut Loci, quam extraneis largiendis, aut pro exhibendis spectaculis, etiam pijs, intra Ecclesias, Monasteria, & Domos sacras, seu pias, vel extra eas, in quibuius publicis, aut priuatis sacris, aut profanis locis, etiam vbi Sanctorum, & Sanctarum vita aut res piæ gestæ, etiam in memoriam Passionis Dominicæ populis spectandæ proponuntur, aut alias in prædictis, siue in quibusuis rebus superuacaneis ad pompam, & ostentationem, aut ad oblectationem, vel paucorum lucrum, & priuata commoda quomodolibet pertinentibus, nisi re ipsa pro diuino cultu, & veris Christi pauperum indigentijs, seruato in hoc caritatis ordine, & habita necessitatis ratione, de consilio, & consensu Superiorum subleuandis, aut alias in rebus licitis, & per Capitulum Generale, aut Prouinciale non prohibitis, vel taxam ibi forsan præscriptam non excedentibus, sumptus huiusmodi fiant.

Hospitalitatis, & pietatis opera excipiuntur.

§. 6. Declarantes tamen per hæc, laudabilem, & Apostolica doctrina sacrisq. Canonibus commendatam hospitalitatem, præsertim erga pauperes, & peregrinos, nequaquam imminui, aut prohiberi. Quinimmo si qui redditus ad id, vel ex fundatione, vel ex institutis statutis, aut consuetudinibus aliquorum Monasteriorum, Ordinum aut Regularium huiusmodi locorum, aut ex testatorum, vel donantium voluntatibus, siue alius applicati, aut donati sunt, eos omnino, vt decet, integre in vsus pios hospitalitatis huiusmodi erogandos esse, & præsertim in Monasterijs, seu locis desertis, & ab laicorum ædibus longius remotis, vbi tamen pauperum, & vere egenorum ratio in primis habeatur. Si quos vero ditiores occasione transitus, siue alias ex deuotionis, aut necessitatis causa eo diuertere contigerit, eos sane deceret Refectorio communi cum Religiosis, mensaque & ferculis communibus, nequaquam a ceteris distinctis contentos esse. Verum omnino ipsi Regulares in hospitibus huiusmodi potentioribus excipiendis ita se gerant, vt in eis frugalitas, & paupertas religiosa prorsus eluceat.

Munera recipientibus pœna infliguntur.

§. 7. Pari etiam ratione districte inhibemus, ne quispiam ex prædictis Laicus alias quam vt superius dictum est, vel Clericus sæcularis, vel regularis quocumque honore, præeminentia, nobilitate aut excellentia etiam S.R.E. Cardinalatus dignitate præditus, etiam Protector, Viceprotector, loci Ordinarius, Prælatus Generalis, Prouincialis aut Monasterij, Domus vel loci cuiuslibet Superior, eorumue affines, propinqui, familiares, aut Ministri vtriuslibet sexus, quicquam contra hanc superius expressam prohibitionem recipiant. Quod si, vel ab aliquo particulari Religioso, vel à Superiore quopiam Generali Prouinciali, aut alio quocumque officio fungente, aut a Conuentu, Capitulo, vel Congregatione, siue ab vniuerso Ordine, & Religione quicquam receperint, id quod acceperint suum non faciant. Verum ipso facto absque aliqua monitione Iudicis decreto, sententia, aut declaratione, ad illius restitutionem omnino in vtroque foro teneantur, adeo vt restitutione ipsa realiter non facta, neque etiam in foro conscientiæ absolui possint. Hanc autem restitutionem fieri volumus non priuatim ei Religioso, qui donauit, sed ei Monasterio, Domui, vel alteri loco de cuius bonis facta est largitio, vel si non de eis bonis donatum est, in quo idem Religiosus donans professionem emisit, vel si nomine totius Capituli, Conuentus, aut Congregationis, vel vniuersi Ordinis, seu Religionis donatio facta extiterit, pariter communi mensæ, aut massæ cuius nomine donatum fuerit, accepta munera restituantur, ita vt nec qui donauit, nec Conuentus, Capitulum, Congregatio, Ordo, aut Religio, cui restitutio facienda est, illam remittere, & iterum condonare, aut recipientem ab obligatione restituendi eximere, vel vt in pauperes eroget concedere quoquo modo possit.

§. 8. Quod

Dimittuntur quoque pœnis impunitur.

§. 8. Quod siquis ex supradictis Regularibus vtriuslibet sexus cuiuscumque gradus, ordinis, dignitatis, ac vbilibet locorum existentibus, coniunctim cum ceteris, seu diuisim nostrarum huiusmodi prohibitionum, statutorum, ordinationum, iussionum, decretorum, mandatorum transgressor fuerit, statuimus, vt omnibus, & singulis per eum obtentis dignitatibus, gradibus, muneribus, & officijs eo ipso priuatus, ac ad illa & alia similia vel dissimilia in futurum obtinenda inhabilis perpetuo, & incapax, ac perpetua infamia, & ignominia notatus existat. Et præterea priuationem vocis actiuæ, & passiuæ absque vllo Superioris decreto, aut ministerio ipso facto incurrat, necnon vltra huiusmodi pœnas etiam tamquam contra furti, & simoniæ criminum reum, tam per viam denunciationis, accusationis, aut querelæ, quam etiam ex officio procedi, & inquiri, condignisque supplicijs affici debeat, Pœnis alijs a iure statutis, ac per alias Constitutiones Apostolicas, aut propria cuiusuis Ordinis, Congregationis, Monasterij Domus, aut loci, statuta vel consuetudines contra personas aliquid præmissorum committentes forsan decretis, & inflictis, nihilominus in suo robore permansuris.

Executores huius bullæ deputantur.

§. 9. Quocirca vniuersis, & singulis modernis, & pro tempore existentibus locorum Ordinarijs, eorumque Vicarijs, & Officialibus, necnon quorumcumque Ordinum Prioratuum, Monasteriorum, & Domorum, Superioribus, etiam Generalibus, seu Prouincialib. ceterisque ad quos spectat per Apost. scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli, quantum ad eos pertinet, curent omni studio, diligentia, auctoritate, & vigilantia præsentem constitutionem firmiter, & inuiolate obseruari, & contra inobedientes vel transgressores condignis pœnis animaduerti. Eosdem inobedientes, necnon contradictores quoslibet, & rebelles, per opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Clausula derogatoria.

§. 10. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictorumque Monasteriorum, Prioratuum domorum, locorum, necnon Ordinum, Congregationum, Collegiorum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel ad verbum non inserta effectus præsentis nostræ constitutionis impediri quomodolibet valeat vel differri, & de quibus quorumque tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis. Quæ omnia quatenus præmissis in aliquo aduersentur, prorsus tollimus, & abrogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Forma, & effectus public.

§. 11. Volumus autem vt præsentes literæ in valuis Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum & in acie Campi Floræ publicentur, affixis inibi earum exemplis, & dimissis. Quodque earum exempla, seu illorum compendia in libris quorumcumque statutorum prædictorum Monasteriorum Prioratuum, Collegiorum, Domorum, Ordinum, & Congregationum (quoad Moniales, in vernaculum, & vulgarem cuiusque Regionis sermonem versa) & a Loci Ordinario, qui id quamprimum fieri curet, subscripta inserantur, & saltem quotannis in Capitulis siue Congregationibus cuiusque earum alta, & intelligibili voce legantur. Et nihilominus post sexaginta dies a die publicationis, vt præfertur, in Romana Curia facienda vnumquemque citra montes, vltra montes vero post quatuor menses, perinde arctent, & afficiant, ac si cuique personaliter intimatæ, & per eos iuratæ fuissent.

Transumptorum fidei.

§. 12. Quodq. earum transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud vbique adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio pœnalis.

§. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum interdicti, prohibitionis, declarationis, inhibitionis, statuti, mandati, sublationis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis &c.

D. P. An. 3. 19. Iulij.

Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, 13. Kal. Iulij, Pont. nostri Anno tertio.

Publicatio.

Anno a natiuitate D. 1594. indict. 7. die vero 2. mensis Iunij. Pont. Sanctissimi in Christo patris & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. anno tertio, retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basilicarũ S. Io. Lateranen. S. Petri Principis Apostolorum de Vrbe, in acie Campi Floræ, dimissis inibi copijs affixis, vt moris est per nos Prosperum Spada & Franciscum de Bonis, eiusdem S. D. N. Curs.

Gabriel Sauarellus mag. Curs.

XXIX.

Approbatio Archiconfraternitatis B. MARIAE de Suffragio nuper in Vrbe institutæ, ad orandum pro liberatione Animarum in Purgatorio existentium. Et concessio indulti anno quolibet vnum reum condemnatum è carceribus liberandi, in festo omniũ Sanctorum, vel in die Veneris Sancti.

Quoad formam aggregandi alias Confraternitates, attende dispositionem huius Pontificis in const. sua 125. Quæcumque. Et circa Indulgentias, vide moderationem Pauli V. firmatam die 25. Octobris 1606, mox publicandam sub die 25. Oct. 1606.

Edita A. D. 1594. & 1604.

CLEMENS EPISCOPVS.
Seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX debito nostri ministerij pastoralis, ad ea nostræ operationis studia diligenter conuertimus, per quæ fidelium vota præsertim animarum Christifidelium salutem concernentia, optatum consequantur effectum, & ea quæ propterea per fideles ipsos pie facta, & ordinata fuisse dicuntur, firma perpetuo, & illibata persistant, cum à nobis petitur libenter Apostolico munimine roboramus, ac alias concedimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

In Vrbe erecta fuit Confraternitas suffragij pro animabus in Purgatorio existentibus.

§. 1. Sane dilectus filius noster Franciscus Sanctæ Mariæ in Via lata diaconus Cardinalis Sfortia nuncupatus, tam suo quam dilectorum filiorum Confratrum Confraternitatis sub inuocatione Animarum Purgatorij, alias Suffragij, in parochiali Ecclesia Sancti Blasij in via Iulia de Vrbe canonice institutæ nominibus, nuper nobis exposuit, quod cum nonnulli ex dilectis filijs Parochianis dictæ Ecclesiæ, singulari quadam pietatis affectu erga Christifidelium animas, quæ in Purgatorio futuram beatitudinem expectant commoti, & de sui ipsius salute altiori mente recogitantes, vnam vtriusque sexus Christifidelium Confraternitatem Animarum Purgatorij, alias Suffragij nuncupatam, cuius præcipuum institutum hoc esset, pias ad Deum preces pro dictis animabus in Purgatorio existentibus, & in earum refrigerium effundere, & alias ad Dei Omnipotentis laudem erigendam atq. instituendam statuerint.

Vicarius Papæ decretum ac hoc concessit.

§. 2. Subindeque dilectus filius noster in dicta Vrbe, & eius districtu Vicarius generalis, illam ordinaria eius auctoritate perpetuo erexerit, sub certis modo, & forma tunc latius expressis, prout in patentibus literis dicti Vicarij desuper confectis plenius continetur.

Hic modo Pontifex institutionem d. Confraternitatis eiusq. statuta approbat.

§. 3. Et sicut eadem petitio subiungebat, si dicta Confraternitas sub tam pio, & laudabili Instituto de nouo per nos instituereturr, ac aliqua speciali gratia, & titulo ac denominatione Archiconfraternitatis decoraretur, illa exinde amplius stabiliretur, optataque in Domino susciperet incrementa, Pro parte Francisci Cardinalis, & Confratrum prædictorum nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ipsos Confratres asserentes se dictum Franciscum Cardinalem in suum & Confraternitatis huiusmodi Protectorem elegisse, in suo laudabili proposito confouere, eosque ac Confraternitatem ipsam specialibus fauoribus, & gratijs prosequi benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui pium dictorum Confratrum propositum promouere sinceris desideramus affectibus, eosdem Confratres ac eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Erectionem, institutionem dictæ Confraternitatis, necnon quæcumque statuta, & ordinationes ad felix regimen & prosperam directionem dictæ Confraternitatis iam hactenus condita, quatenus sint licita, & honesta, ac sacris canonibus, & constitutionibus Apostolicis, ac Concilij Tridentini decretis non contraria, & ab eodem Vicario examinata, & admissa, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis Apostolicæ robur adijcimus, necnon omnes, & singulos, tam iuris quam facti, & alios quantumuis substantiales defectus, siqui interuenerint in eisdem supplemus.

Eamq. in Archiconfraternitatem erigit.

§. 4. Et nihilominus dictam Confraternitatem in Archiconfraternitatem aliarum Confraternitatum, vt infra erigendarum, cum omnibus priuilegijs, & insignibus, iuribus & iurisdictionibus solitis, eisdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo sine alicuius præiudicio erigimus, & instituimus.

Statuta etiã condendi facultatem tribuit.

§. 5. Eisdem Confratribus, vt pro felici gubernio, prosperoque successu dictæ Archiconfraternitatis, & illius rerum ac bonorum omnium, omniumque aliorum ad eam, nunc, & pro tempore pertinentium, præter iam condita quæcumque alia statuta, & ordinationes condere, eademque toties quoties pro rerum, & temporum mutatione, & qualitate expediens fuerit, etiam in toto vel in parte, mutare, corrigere, & in melius reformare, ac etiam de nouo facere, quæ sic condita, reformata, ac de nouo facta, per dictum Vicarium examinari, & quatenus sint licita, & honesta, ac sacris canonibus, & constitutionibus dicti Concilij decretis non contrarientur, approbari debeant.

Aliasq. Confraternitates aggregandi.

Quoad formã aggregãdi videbuntur Pontif. 125. Quæcumque.

§. 6. Et insuper dictæ Archiconfraternitati quascumque alias Confraternitates sub illius instituto, vbiuis locorum & gentium, erectas, & erigendas, si, & postquam hoc per eorum procuratorem ad id specialiter cõstitutum in vna ex Congregationibus ipsius Archiconfraternitatis petierint, similiter perpetuo aggregarẽ, eisdemque sic per eos pro tempore aggregatis Confratribus, ac earum Ecclesijs, Capellæ, Oratorijs, & Confratribus, & personis omnia, & singula priuilegia, indulgentias prædictæ Archiconfraternitati, eiusque Confratribus, necnon Ecclesiæ seu Capellæ huiusmodi concessas (facultate eligendi confessorem, necnon aggregandi, & gratias huiusmodi cõmunicandi excepta) communicare, concedere, & alia omnia in similibus per alias dictæ Vrbis Archiconfraternitates, earumque Confratres fieri, & obseruari solita facere, libere, & licite valeant, plenam, liberam, & omnimodam licentiam, facultatem, & auctoritatem harum serie impartimur.

Indulgentias Confratrib. & alijs elargitur.

§. 7. Postremo, vt Christifideles prædicti, ad dictam Archiconfra-

confraternitatem ingrediendam, & piorum operum in illa exercitium amplius incitentur, & exinde ipsa Archiconfraternitas confratrum numero, & frequentia magis decoretur, prædictaque Ecclesia vel alia ad quam ipsam Archiconfraternitatem transferri contigerit, in maiori habeatur veneratione, & fidelis populi erga illam deuotio augeatur, quo ipsi vberioribus cœlestis gratiæ donis cognouerint se inde esse refectas. De Omnipotentis DEI misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, Omnibus, & singulis vtriusque sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & cōfessis, ac sacrosancta communione refectis, prædictam Archiconfraternitatem de cetero ingredientibus, die primi illorum ingressus, & receptionis huiusmodi, ac tam illis quam iam ingressis Cōfratribus dictæ Archiconfraternitatis pro tempore vbilibet decedentibus, in eorū mortis articulo si vere pœnitentes, & cōfessi sanctissimę Eucharistiæ sacramentū, (si id commode fieri potuerit) sumpserint, & nomen IESV ore, vel saltem corde inuocauerint. Necnon omnibus & singulis vtriusque sexus Christifidelibus similiter vere pœnitentibus, & confessis, qui Ecclesiam vel Oratorium dictę Archiconfraternitatis in omnium Sanctorum, ac per totam octauam, ac Natiuitatis beatę MARIÆ Virginis festiuitatibus annis singulis deuote visitauerint, & pro salute Romani Pontificis, paceque, & tranquillitate Sedis Apostolicę, ac omnium Principum Christianorum, ac etiam pro animarum in Purgatorio prædicto existentium liberatione, & alias pias ad Deum preces fuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem auctoritate, & tenore præmissis elargimur. Insuper, qui vere pœnitentes, & confessi, ac sacra communione refecti, durante oratione quadraginta horarum eidem orationi, siue die, siue nocte interuenerint, & psalmum qui incipit, Miserere mei Deus, siue, De profundis, cum ipso responsorio, Requiem æternam, aut qui hoc præstare nescuerint coronam recitauerint, pro animabus in Purgatorio existentibus; Ipsisque Confratribus, qui itidem vere pœnitentes, & confessi qualibet feria secunda primæ hebdomadę cuiusuis mensis dictum sanctum Eucharistiæ sacramentum, deuote, & cum contritione eisdem Purgatorij animabus, psalmos, & orationes huiusmodi recitando susceperint, septem annos, & totidem quadragenas. Quique in Oratorio officijs defunctorum interfuerint, & corpora dictorum Confratrum vtriusque sexus defunctorum, psalmum De profundis, vel coronam huiusmodi recitando ad sepulturam associauerint, eisdemque psalmum De profundis, vel coronam huiusmodi Christifidelibus, etiam non Confratribus ab hac luce decedentibus deuote etiam recitantibus, vel dictum Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum dum ad infirmos defertur associauerint, & processionibus dictæ Archiconfraternitatis ex quauis causa de licentia eiusdem Vicarij pro tempore faciendis interfuerint, & qui secunda, & sexta ferijs cuiuslibet hebdomadæ psalmum De profundis, vel corona huiusmodi pro animabus prædictis dixerint, quiq. Missas pro animabus eisdem celebrari fecerint, & quoties infirmos dictæ Archiconfraternitatis visitauerint. Necnō processionibus dictę Archiconfraternitatis intra octauam commemorationis defunctorum ad Ecclesiam sancti Gregorij de Vrbe, feria sexta in Parasceue ad basilicam Principis Apostolorum de eadem Vrbe faciendis deuote interfuerint. Ac iam ipsis Confratribus qui confessi, & communicati septem Ecclesias dictæ Vrbis visitauerint, quam alijs Christifidelibus illos associantibus, centum dies de eis iniunctis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs, misericorditer in Domino relaxamus.

Confessorem eligere licite... §. 8. Postremo eisdem Confratribus, vt pro indulgentijs prædictis facilius consequendis ijdem confratres, ac etiam eorum quilibet, confessorem sibi bene visum ab Ordinario approbatum, qui audita eorum confessione eos a quibusuis peccatis, criminibus, & excessibus, etiam quantumuis enormibus, videlicet in casibus dictæ Sedi reseruatis, exceptis contentis in literis in die Cœnæ Domini legi solitis, bis in vita, & in mortis articulo, in alijs vero eidem Sedi non reseruatis casibus quoties opportunum fuerit absoluere, & pro eis salutarem pœnitentiam iniungere possit, eligere licite, & libere valeat, eisdem auctoritate, & tenore indulgemus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Confratrum delegat. §. 9. Non obstantibus nostra de indulgentijs ad instar non concedendis, & quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem quod si ingredientibus dictam Archiconfraternitatem, aut aliud ex præmissis peragentibus, vel alias aliqua alia indulgentia in perpetuum vel ad certum tempus nōdum elapsum duratura per nos concessa fuerit, præsentes literæ nullius sint roboris vel momenti.

D. P. An. 3. 9 Septemb. Nulli ergo &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, quinto Idus Septembris, Pont. nostri Anno tertio.

Sequitur indultum libe andi unum condemnatum;

Edita An. D. 1603.

CLEMENS PAPA VIII. &c.

Causa huius concessionis. Pias Christifidelium Societates ad caritatis opera exercenda canonice institutas, vt in eorumdem operum exercitio magis cōfoueantur, specialibus fauoribus, & gratijs libenter prosequimur, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Indultum ... §. 1. Proinde vestram Confraternitatem specialis gratiæ fauore benigne prosequi volentes, ac vos, & quemlibet vestrum a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentiū dumtaxat consequendū harum serie absoluentes, & absolutos fore cēsentes, supplicationibus vestris nomine nobis humiliter porrectis inclinati, vobis, vestræque Confraternitati, vt singulis annis in festo omnium Sāctorum, vel in sexta feria Maioris hebdomadæ arbitrio vestro eligendum, vnum reum quem petieritis, & a dilecto filio nostro, & pro tempore existente Almæ Vrbis Gubernatore obtinueritis, capitali pœna, præter quam occasione criminis læsæ Maiestatis, falsificationis monetæ aut literarum Apostolicarum, assassinij, aut sacrilegij damnatum, liberare, & absoluere, dummodo tamen pacem ab offensis habuerit, libere, & licite valeatis, auctoritate Apostolica tenore præsentium facultatem, & auctoritatem concedimus. Mandantes propterea eidem Gubernatori nunc, & pro tempore existenti, vt singulis annis in perpetuum vobis vnum ex huiusmodi pœna capitali damnatis liberum dimittat, & concedat, ipsumque per vos pro tempore liberatum, ab omni pœna capitali eo ipso absolutum, ac ad patriam, famam, gradus, honores, & bona quæcumque, præterquam Fisco incorporata, plenarie restitutum, & reintegratum esse, & censeri, nec illum super præteritis delictis, & excessibus vlterius molestari vel perturbari posse decernimus, & declaramus. *die Veneris Sancti, praeuia pace offensarum.*

§. 2. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque. *Quibuscumq. non obstan.*

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 10. Martij, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno duodecimo. *D. P. An. 12. 10. Martij.*

Confirmatio Ordinationum præfinitarum, pro bono regimine Ordinis Fratrum Beatæ MARIÆ de Mercede redemptionis Captiuorum, & pro electione Magistri Generalis eiusdem. XXX.

Alias ordinat ones habes infra in constitut. 68. Ex pastoralit. Cet va ... de hoc Ordine notam sunt, ad const. 9. Gregor IX. fol. 88. Deuotionis. Mox autem alias reformationes edidit hic ise n Clem. inf. in constitut. 112. Decet.

Edita A. D. 1594.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Is quæ pro felici Regularium personarum statu, & illorum salubri directione prouide statuta comperimus, vt firmiora subsistant, & perpetuo futuris temporibus obseruentur, confirmationis Apostolicæ robur libenter adijcimus, prout ipsorum religiosorum vota exposcunt, & nos conspicimus in Domino expedire.

Ordinationes infrascripta in Capitulo generali edita supra. §. 1. Sane dilecti filij Magister Generalis, & Definitores Ordinis Fratrum Beatę MARIÆ de Mercede Redemptionis Captiuorum nobis exponi fecerunt, quod nuper in Capitulo Generali dicti Ordinis in Ecclesia Monasterij sancti Augustini eiusdem Ordinis in oppido de Calatayud Taraconensis diœcesis anno proxime præterito, cum assistentia venerabilis fratris nostri Illephonsi Archiepiscopi Cæsaraugustani in eodem Capitulo Præsidentis, Apostolica auctoritate deputati, celebrato, ad eiusdem Ordinis, illiusque Religiosorum prosperam directionem infrascripta decreta, ac statuta facta fuerunt.

Alternatio electionis Magistri gen. §. 2. Et primo, quod deinceps electio Magistri Generalis dicti Ordinis, tam quoad personam eligendam, quam quoad locum in quo electio erit celebranda, alternatim fieret, videlicet quod vna vice persona eligenda sit ex corona Aragoniæ, & Galliæ, alia vice sit ex corona Castellæ, inclusis prouincijs Andaluciæ, & Indiarum.

Loco celebrandi Capitulum generale. §. 3. Quo vero ad locum quando eligenda fuerit persona ex corona Castellæ, celebrari debeat Capitulum in loco Coronæ Aragoniæ; & quando eligenda erit persona ex Corona Aragoniæ Capitulū celebretur in loco coronæ Castellæ, & quod iuxta hoc decretum siue statutum, primum Capitulum generale celebrari debeat in Prouincia Castellę, & persona eligenda sit ex corona Aragoniæ.

Admissione Prouincialium & Definitorum Indiarum ad Capitulū. §. 4. Præterea circa difficultatem itineris electorum ex Indijs, similiter decretum, & statutum fuit, vt semper & quando Prouinciales, & Definitores Indiarum accedunt ad Capitulum generale, vt electioni Magistri Generalis assistant, quilibet ipsorum admittatur, & recipiatur, in definitorio, & in electione, dummodo ostendant prius nominationem sui capituli prouincialis, cuius nominationis data non excedat quatuor annorum tempus, & dummodo non constet de ipsorum reuocatione, aut noua alia nominatione facta per Capitulum Prouinciale.

Procuratore generali. & prouinciali in vrbe. §. 5. Decretum item fuit, quod quando Magister generalis fuerit ex corona Castellæ, & habuerit Romæ Procuratorem, & Vicarium generalem ex eadem corona, Aragoniæ Procincia possit, si voluerit curam suorum negociorum dare alteri Procuratori suis expensis Religioso suæ Prouinciæ nominato per suum Capitulum Prouinciale, aut cum mandato procurationis Prouincialis, & Definitorum ipsius, & id ipsum facere possit Prouincia Castellæ quando Magister generalis fuerit ex corona Aragoniæ, & nominauerit Romæ Procuratorem generalem suæ coronæ, cum hoc quod Procurator particularis Prouinciæ in robur Religionis, & obedientiæ sit subditus Commendatori Monasterij Romæ ipsius Ordinis, vel Prælato ordinario, & Procuratori, & Vicario generali vt talibus obseruatis in omnibus sui Ordinis constitutionibus.

Subsidij Magistro generali debitus. §. 6. Ad euitandos item sumptus superfluos decretum pariter, ac statutum, vt Prouincia Castellæ, Andaluciæ, & Aragoniæ non tenean-

teneantur dare Magistro generali singulis annis vltra septuaginta-quinque scuta valoris decem drachmarum Castellæ, neque ipse Magister generalis possit accipere, vel petere amplius pro ipsius victu, & vestitu, quæ scuta septuagintaquinque vnusquisque Prouincialis per suam Prouinciam diuidat, habito respectu redituum, & prouentuum quos quilibet conuentus habet, & quod Prouinciæ Indiarum soluant vestuarium hucusque solitum, habeatque Magister generalis redditus, prouentus, & emolumenta loci de Algar, quemadmodum hactenus semper habuit. Quia etiam domus dicti Ordinis sunt ita pauperes vt extraordinaria onera sufferre non possint, decretum fuit, vt Magistris generalibus, & prouincialibus quando eorum officijs finem imposuerint, nihil dari debeat. Non obstantibus decretis in alio capitulo generali Cæsaraugustæ celebrato, factis, per quæ designati fuerunt centum ducati singulis annis soluendi Magistro generali, qui officio suo finem imposuisset, & sexagintaocto ducati vnicuique Prouinciali, qui similiter officium suum impleuisset. Addita tamen cohortatio fuit ad commendatores, & Prælatos ordinarios domorum, in quibus habitauerint, vt ipsorum officijs peractis ita illos tractari curent, vt ipsorum personas, & dignitates decet.

§. 7. Præterea vt cessent multa inconuenientia, quæ ipsa experientia magna esse comprobauit circa exemptiones, quas Magistri generales pro tempore existentes concedere consueuerunt multis religiosis, tam in sedendo, quam in non assistendo choro, necnon officijs conuentualibus, & similiter circa dispensationes super celebratione plurium Missarum, quam permittunt Ordinis constitutiones, & super vsu lini in vestibus, necnon super immunitatibus à dictis Magistris generalibus aliquando quibusdam concedi solitis, illos sibi, ac præfato Magistro generali pro tempore existenti immediate subijciendo, reuocando in primis dictas exemptiones, decretum, & statutum fuit, vt nullus Religiosus possit talibus exemptionibus, dispensationibus, immunitatibus, & subiectionibus vti, nec Prælati vlterius illis assentiri, sub pœna priuationis officij quoad Prælatum ad annum, quoad reliquos vero illis vtentes sub pœna carceris in quo detineri debeant per sex menses.

§. 8. Et insuper fuit addita cohortatio ad Magistrum generalem, quod in concessione huiusmodi exemptionum parce admodum, & considerate procedat, neque illas concedat passim, sed raro, & ex iustissimis causis, & cum debitis limitationibus.

§. 9. Item cum visum fuerit grauata fuisse capitula Prouinciæ Castellæ, & Andaluciæ in Redemptione Captiuorum aliarum Prouinciarum mediantibus pecunijs earumdem Prouinciarum Castellæ, & Andaluciæ, decretum fuit, quod pecuniæ quæ venerint ex Indijs ad redimendum Captiuos, vna cum reliquis quæ aggregabuntur in Prouincijs Castellæ, & Andaluciæ, deseruiant tantummodo, & applicentur Redemptioni Captiuorum dictarum Prouinciarum, absque eo quod Magister generalis illas extrahere, aut in Redemptionem captiuorum aliarum Prouinciarum, vel in alios vsus conuertere, seu aliter applicare valeat, sub pœna priuationis officij.

§. 10. Præterea cum consideratum fuerit, quod domus Bergæ, Tartagæ, Pradas, & Mont blanch in principatu Cataloniæ, & domus Sarriconi, & cuiusdam loci nuncupati, Vn castillo, Regni Aragoniæ sunt fere inutiles Ordini, & Religioni, nam paucos continent in se fratres, & non potest in ipsis seruari Regularis obseruantia, decretum fuit, quod supradictæ domus Cataloniæ vniantur seu incorporentur, & reducantur ad Collegium quod Ordo ac Religio habet in ciuitate Ilerdensi, & hoc eo consilio, vt ex redditibus dictarum domorum coniunctis cum redditibus dicti collegij, possit maior numerus Scholasticorum, & personarum, quæ in literis exerceantur in dicto collegio manuteneri.

§. 11. Et similiter quod domus Regni Aragoniæ vnirentur, & incorporarentur collegio quod Ordo habet in ciuitate Oscena, ad eumdem finem, & effectum. Et quod executio vnionis seu incorporationis domorum Cataloniæ, committatur Priori Barchinonensi, Domorum vero Aragoniæ, Prouinciali, seu eius Vicario dictæ Prouinciæ.

§. 12. Præterea vt directus gradus Præsentatorum, & Magistrorum detur personis dignis, qui in sacris literis ac scientijs diu operã præstiterint, & in illis profecerint, decretum, & statutum fuit, vt nulli Religioso dicti Ordinis detur gradus Præsentati, nisi ad illum à suo capitulo Prouinciali prius propositus siue nominatus fuerit, & nisi saltem spatio triuim annorum Logicam docuerit siue legerit, & postquam fuerit expositus, & confirmatus in capitulo generali, non possit ad Magistri munus, & gradum similiter proponi aut nominari, nisi Theologiam scholasticam, aut positiuam spatio quatuor annorum similiter docuerit siue legerit, non comprehenso inter illos tẽpore quo legerit casus conscientiæ & obseruata in reliquis omnibus forma constitutionis in distinctione 2. cap. 15. Et qui aliter fuerint graduati, non habeantur neq. reputentur vti tales, nec habeant nomen, nec votum, nec aliud priuilegium, super quo per Magistrum generalem non possit dispensari aliqua de causa, occasione, vel prætextu. Et nullus expositus fruatur voce, loco, nec aliquo priuilegio præsentati, nec Magistri quousque admittatur in Capitulo generali.

§. 13. Simulque vt Magister generalis adesse possit capitulis prouincialibus quando opus esse viderit, decretum pariter, & statutum fuit, quod eidem Generali liceat differre, aut anticipare Capitula prouincialia celebranda ante capitulum intermedium quod sequitur, ea tamen lege, vt anticipatio aut dilatio vnius capituli Prouincialis ad aliud, non excedat tempus quadraginta dierum, cum sit tempus competens ad hoc vt possit vni interesse, & ad aliud accedere.

§. 14. Necnon vt in electionibus, tam Magistri generalis quam aliorum Prouincialium vota libera sint, decretum, & statutum fuit, quod ij qui præstituri sunt votum, non teneantur petere schedulas ad effectum votum dandi à Secretario capituli, sed possint ipsi facere schedulas arbitrio suo postquã congregati fuerint in capitulo ad eligendum, aut illas ex suis cubiculis factas afferre, vel vt ipsi voluerint afferendo tantummodo schedulam eius personæ, in cuius fauorem votum dederint, & vbi hoc pacto vota præstita fuerint, electus debeat habere supra medietatem votorum alia duo vota, si electus est capitularis.

§. 15. Similiter decretum, & statutum fuit, quod Magister generalis si commorabitur in Hispania, non possit nominare Vicarium generalem in aliqua Prouincia. At vero mortuo Prouinciali alicuius prouinciæ, licet dictus Prouincialis substituerit alium Vicarium Prouincialem, possit tamen Magister generalis nominare pro illa Prouincia alium Vicarium generalem, qui in ea exerceat iurisdictionem quam exerceret ipse Magister generalis si in ea existeret.

§. 16. Vlterius decretum, & statutum fuit, vt nullus Religiosus alterius Ordinis in ipsum Ordinem absque expressa licentia Magistri generalis recipi possit.

§. 17. Et quod nullus Vicarius generalis Indiarũ, possit ex Indijs in Hispaniam reuersus egredi quousque alius in eius locum deputatus accesserit, aut Magister generalis per suas literas permittat vt recedere valeat antequam successor illuc perueniat, prouiderit, sub pœna priuationis officij, & vocis actiuæ, & passiuæ in perpetuum. Et sub eadem pœna successor qui illuc accesserit remittere teneatur visitationem, seu quam dicunt residentiam sui antecessoris, cum eiusdem antecessoris culpis, & iustificationibus, clausoque processu illum remittat in Hispaniam vt Magister generalis super eo videlicet sententiam ferat, mandato supradicto Vicario generali qui ex Indijs fuerit reuersus, vt se præsentet coram ipso Magistro generali, ita tamen vt si ex processu probatæ extiterint culpæ, & delicta propter quæ idem antecessor videatur carcerandus, possit illum carceri mancipare.

§. 18. Postremo habito tractatu de loco celebrationis capituli generalis intermedij, resolutum fuit, quod dictum capitulum celebretur in monasterio eiusdem Ordinis oppidi Vallesoleti Palentinæ diœcesis, ac alias prout in statutis, & ordinationibus desuper, vt præfatur factis, plenius contineri dicitur.

§. 19. Cumq. Magister generalis, & Definitores præfati cupiant præmissa omnia Apostolico munimine roborari, nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum desiderio huiusmodi annuere, ac alias in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 20. Nos habita super præmissis cum venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus super cõsultationibus Episcoporum, & Regularium deputatis, quibus præinserta statuta examinanda demandauimus, matura consultatione, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula præinserta statuta Apostolica auctoritate tenore præsentium ex certa nostra scientia perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & singulos iuris, & facti, ac solemnitatum quarumcumque quomodolibet omissarum, & alios quoscumque defectus siqui interuenerunt in eisdem supplemus, eaq. omnia, & singula perpetuo valida, & efficacia fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, ac à modernis, & pro tempore existentibus dicti Ordinis Magistro generali, alijsq. Superioribus, fratribus, & personis quibuscumque inuiolabiliter perpetuo obseruari, eosq. omnes, & singulos ad illorum omnium obseruationem cogi, & compelli posse.

§. 21. Sicq. & non aliter per ipsius Ordinis Magistrum generalem, & Superiores, ac quoscumque Iudices quauis auctoritate fungentes, & sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac etiam de latere Legatos, & causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate sciẽter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 22. Et nihilominus Venerabilibus fratribus Toletano, & Cæsaraugustano Archiepiscopis, ac dilecto filio causarum curiæ Cameræ Apostolicæ Auditori generali per præsẽtes cõmittimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, & quando opus fuerit, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, faciant statuta prælata Magistro generali, & fratribus dicti Ordinis nunc, & pro tempore existentibus perpetuo obseruari, ac eos quos illa concernunt, & concernere poterunt quomodolibet in futurum, ad illorum omnium obseruationem omnibus iuris, & facti remedijs cogant, & compellant, non permittentes aliquod contra illorum statutorum continentiam, & tenorem per quoscumque quouis prætextu vel colore aut alias quomodolibet attentari, contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, & censuras ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias pœnas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus sententias, censuras, & pœnas prælatas aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

§. 23. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus, & ordi-

natio-

narienibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, il usq. monasteriorum, domorum, prouinciarum, & locorum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis contra praemissa, aut alias quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaeuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores, acsi de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, & ad plenum derogatum esse volumus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemplorum fides. §. 24. Volumus autem vt earumdem praesentium transumptis etiã impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo ipsius Ordinis vel personae in dignitate Ecclesiastica constitutae obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

D. P. An. 3. 8 Nouemb. Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die octaua Nouembris, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, Pont. nostri Anno tertio.

XXXI. Institutio festiuitatis S. Stanislai Episcopi, & Martyris, pro die 7. mensis Maij, duplici officio celebrandae.

Hunc Stanislaum Sanctorum Catalogo adscripsit, & canonizauit Innocentius IV. vt sup. in eius const. 13. Olim. fol. 103. lib. 1.

Edita An. D. 1595.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. QVae ad Sanctorum venerationem, & fidelium erga ipsos deuotionem augendã pertinent, ea nos libenter concedimus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Hic Tit. supra rat. & iubet celebrari festum S. Stanislai. §. 1. Sane cum gloriosus Pontifex, & Martyr, Sanctus Stanislaus Polonus in maxima apud vniuersos Regni Poloniae Christifideles veneratione existat, nosq. tum ob peculiarem nostram erga ipsum Sanctum deuotionem, tum ob paternam nostram in dictum Regnum caritatem, nouissime, de consilio venerabilium fratrum nostrorum, S. R. E. Cardinalium Congregationis sacrorum Rituum, eumdem sanctum Stanislaum Episcopum, & martyrem in Kalendarium Romanum referri, ac de illo duplex officium per vniuersum Orbem Christianum à clero saeculari, & regulari eo die, qui eiusdem sancti Martyris festo proximior nullo alio festo esset impeditus, celebrari iusserimus, prout etiam per praesentes iubemus.

Congregatio Cardinalium super celebr. d. festũ praescripsit ad diem 7. mensis Maij. §. 2. Cumq. eadem sacrorum Rituum Congregatio officium sic celebrandum, ad diem septimum mensis Maij eiusdem sancti Martyris diem festum proxime praecedentem, nullo alio festo impeditum adscribendum esse, atque in eodem officio, quod erit de communi vnius Martyris orationem, & tres lectiones de ipsius vita, ab ipsa congregatione diligenter examinatas, & approbatas in secundo nocturno recitandas censuerit.

Idem Pont. hic approbat. §. 3. Nos ad Dei gloriam, eiusdem S. Stanislai venerationem, & fidelium spiritualem consolationem, iuxta praefatae congregationis sententiam, officium huiusmodi de sancto Stanislao Episcopo, & Martyre, die septima Maij eius diei festo proxime praecedenti, quatenus nullo alio festo sit impeditum, celebrandum esse, & in eo orationem, & lectiones praedictas, quas tenore praesentium confirmamus, & approbamus, recitandas esse, si vero dies septimus Maij huiusmodi alio festo fuerit impeditus, in alium diem non impeditũ iuxta rubricas Breuiarij Romani transferri debere, auctoritate Apostolica tenore praesentium decernimus, & ordinamus.

Quibuscumq. non obstan. §. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Breuiarij Romani reformatione, ceterisq. in contrarium facientibus quibuscumque.

Dat. P. An. 4. 4. Iulij. Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annullo Piscatoris, die quarta Iulij, millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno quarto.

XXXII. Institutio festiuitatis S. Romualdi Abbatis, & Ordinis Camaldulensis fundatoris, die 7. mensis Februarij duplici ritu de communi confessorum celebrandae.

De huius Ordinis statu, & indultis vide sup. in const. 1. Alex. II. fol. 48. vbi notaui.

Edita A. D. 1595.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Sanctorũ festa sunt instituta vt eorum virtutes imitemur. PIa Mater Ecclesia ad hoc Sanctorum cum CHRISTO regnantium memorias à Christianis Populis frequentari instituit, vt nos, quos vt filios Deo quotidie parere satagit, tantorum Patrum exemplis prouocati eorum sectemur fidem, imitemur virtutem, gloriamq. paribus vitae lineamentis, aut inuenire, aut exquirere studeamus. Ad haec, vt eorum inuocatione sentiamus ipsos, qui ex hac vita discesserunt, habentes adhuc erga nos, qui in hoc mundo relicti sumus caritatem, curam de nobis gerere, suisq. precibus atque interuentu apud Deum nos iuuare, eumq. de propria salute, & immarcescibili gloria sine fine securi, de nostra multiplici miseria sollicitos existere.

Inter S. P. P. S. Romualdus in vita & miraculis clarus. §. 1. In his sane reponendum esse, in primis iudicamus gloriosum Anachoritam Romualdum, patria, familia, vitae sanctitate, & diuinarum rerum contemplatione, Ordinisq. Camaldulensis fundatione illustrem, cuius tanta fuit in Deum Religio, & pietas, vt in Coelis solummodo eius conuersatio esse videretur ab hominum conspectu, & accessu remotissima, Sanctorum vero, & Beatorum consuetudine, quorum apparitione, & intuitu saepissime dignatus est, acceptissima. Tanta erga proximos caritas, vt oratione, & lacrymis suis Patrem Religioni, & coelo acquisiuerit, multos clarissimos etiam viros, Reges, & Principes suo exemplo ad humiles casas in Eremo habitandas, & fulgorem purpurae, cum vili tunica commutandum allexerit, plurimos à corporis, & animae infirmitatibus, ac imminentibus vitae periculis, ligno Crucis eripuerit, collapsamque in Italia Eremiticam disciplinam restituerit, ac mirifice propagauerit: Tanta vero sui humiliatio, & contemptus, vt Spiritus Sancti, qui super humiles requiescit domicilium effectus, sacrarum Scripturarum intelligentiam, & prophetiae donum consecutus sit, & quo magis humilitatem coluit, eo amplius à Deo exaltari meruerit, longitudine dierum in terris, immortalitate, & Sanctorum gloria in Coelis coronatus.

Hic idem Pont. habito consensu Card. sup. sacris Rit. statuit eius festũ institui. §. 2. Vt autem eam insignis Dei miles, debita ab omnibus veneratione, & cultu honoretur, assiduisque precibus inuocetur vir dilectus Deo, & hominibus, cuius memoria in benedictione est, supplicationibus etiam dilectorum filiorum Abbatis generalis, & Monacorũ dicti Ordinis Camaldulensis, pro praeclaro eiusdem Ordinis Institutore nobis humiliter porrectis inclinari, de venerabiliũ fratrũ nostrorum S. R. E. Cardinalium Congregationi Sacrorum Rituum Praepositorum, quibus hoc negocium examinandum commisimus consilio, & assensu, eiusdem S. Romualdi nomen, & diem Festum in Kalendario Romano quo nunc vtimur, die septimo Februarij, quo die eius translatio facta est adscribendum, eiusque Officium à quibuscumque personis ecclesiasticis, saecularibus, & regularibus, vbique terrarum existentibus; sub ritu duplici de communi Confessorum non Pontificum, vbi proprium deest, praeter Lectiones secundi Nocturni, quae propriae assignantur ab eiusdem Congregationis Cardinalibus approbatae, celebrandum esse, auctoritate, & tenore praesentium, perpetuo decernimus, & statuimus, Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae vniuersis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & alijs Ecclesiarum Praelatis, vt in suis quisque Ecclesijs, Conuentibus, Ordinibus, Militijs, Prouincijs, Ciuitatibus, & Dioecesibus, praesentes nostras literas solemniter publicare, ac dicta die officium huiusmodi de S. Romualdo ritu duplici, tam ipsi quam ceteri omnes presbyteri, & clerici, saeculares, & regulares vtriusque sexus, ac aliae personae, etiam exemptae, quibus officium dicendi, & psallendi munus quomodocumque iniunctum est, celebrare, & psallere omnino debeant. Decernentes omnes, & singulas personas huiusmodi ad aliam recitationem Officij ea die non teneri, sed debito, & obligationi huiusmodi perinde satisfacere, acsi diuinum officium iuxta suorum breuiariorum praescriptum recitarent.

Quibuscumq. non obstan. §. 3. Non obstan. fel. rec. Pij V. praedecessoris nostri, ac alijs Apostolicis, necnon in prouincialibus, & synodalibus Concilijs, etiam super noua Breuiarij reformatione editis constitutionibus, & ordinationibus, statutis quoque, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, quodq. dies festus huiusmodi in Kalendario Romano descriptus hucusque non sit, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Fides exemplorum. §. 4. Volumus autem vt praesentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitę vel ostensę.

D. P. An. 4. 9. Iulij. Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die nona Iulij, millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno quarto.

XXXIII. De electione Prelatorum, Fratrum Tertij Ordinis S. FRANCISCI de Poenitentia in communi sub trium votorum substantialiũ professione viuentium.

De his Fratribus, attende sup. const. 42. Leon. X. Inter cetera. fol. 455. cum ibi notatis. lib. 1.

Edita A. D. 1595.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. DEcet Romanum Pontificem in his auctoritatis suae partes libẽter interponere, per quae Religiosorum statui, eorumq. prospero regimini, opportune consulitur.

Ratio constitutionis. §. 1. Sane pro parte dilectorum filiorum Visitatoris generalis, & aliorum Superiorum, ac Fratrum Tertij Ordinis Sancti Francisci de Poenitentia, nobis fuit expositum, quod cum alias prędictus Ordo, non ita propagatus esset, statutum fuit, dilectos filios Priores, & Discretos Conuentuum, ac domorum dicti Ordinis, Capitulis generalibus, quae quolibet triennio pro electione noui Visitatoris generalis, & quatuor Definitorum generalium fieri solent, interesse, & vota cum ceteris in eo habere debere. Cum autem dictus Ordo in varias prouincias benedicente Domino, diffusus, & auctus ad pręsens existat, valdeque molestum sit, & dispendiosum, tot Fratres ad Capitula generalia conuocare, quinimmo confusio ob ingentem numerum multoties inde prouenire soleat.

§. 2. Nos

Ordo eligendi Viſitator. generali & Definitores generales in Capitulis generalibus.

§. 3. Nos eupientes his, & alijs incommodis opportuna ratione occurrere, dicti Viſitatoris generalis ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus, quod ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus, in electione noui Viſitatoris generalis, ac etiam Definitorum generalium, in ipſis Capitulis generalibus facienda, Viſitator generalis præteritus, necnon ex qualibet Prouincia vnus Prouincialis ac Diſcretus, Cuſtos ſimiliter prouinciales, & non alij, generalibus Capitulis intereſſe, ac votum habere poſſint.

Eligendique Prouinciales Cuſtodes, & Definitores in Capit. Prouincialibus.

§. 3 In electione vero nouorum Prouincialium, Cuſtodum, & Definitorum prouincialium in Capitulis prouincialibus facienda, Prouinciales præteriti, Diſcreti Prouinciales, Priores, & Diſcreti Conuentuum, necnon Definitores generales actuales, ac demum Procurator generalis tunc exiſtens vota habeant.

Priorumq. & Diſcreti prouincialis. Forma dandi vota.

§. 4. Ad priorum vero, & Diſcreti Prouincialis electionem, Prouinciales, & quatuor Definitores prouinciales. tantum procedant.

§. 5. Mandamuſq. vt electiones omnium ac quorumcumque ſupradictorum per vota ſecreta in ſchedulis cõſcripta fiant, & ſtatim facta electione ſchedulæ comburantur, ita vt eligentium vota numquam publicari poſſint.

Prouincialiũ & Priorum electiones nõ fiant in Capit. gener.

§. 6. Ac prohibemus, vt nullo pacto in Capitulis generalibus electiones Prouincialium, ac Priorum fiant, ſed tantum in qualibet Prouincia ſuus Prouincialis Diſcretus prouincialis, & Priores creentur.

Irritatio electionum aliter factarum.

§. 7. Decernentes omnes, & ſingulas Viſitatoris generalis, Prouincialium, ac Diſcretorum, & Cuſtodum, etiam Prouincialium, necnon Priorum, & Definitorum prædictorum, ſeu quorumuis eorum electiones, quas contra hic traditam formam fieri pro tempore contigerit, eo ipſo nullas, & nullius momenti eſſe, ac fore, illiſque non obſtantibus, ad alias electiones, iuxta huiuſmodi formam procedi poſſe ac debere, necnon irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula derogatoria.

§. 8. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon prædicti Ordinis, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus. ceteriſque contrarijs quibuſcumque.

Dat. P. A. 4. 29. Iulij.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die vigeſimanona Iulij 1595. Pontificatus noſtri Anno quarto.

XXXIV.

Inſtructio ſuper aliquibus ritibus Græcorum, pro Epiſcopis Latinis, in quorum Diœceſibus Græci vel Albanenſes Græco ritu viuentes degunt.

Ad hæc & totam materiam Græcorum, attende omnino conſt. 14° Innoc. IV. Sub catholicæ. fol. 103. lib. 1. vbi plene notaui.

Edita A. D. 1595. Circa Sacramentum Baptiſmi.

SAnctiſſimus Dominus noſter Clemens Papa Octauus &c.

Presbyteri Græci baptizatos chriſmate in fronte non conſignent, & ideo ab ipſis in ordine baptiſmi apud eorum Euchologium prætermittantur, quæ ſequuntur poſt illa verba καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν &c. vſq; ibi, εἶτα ποιεῖ ὁ ἱερεὺς σχῆμα κύκλου hoc eſt, & poſt orationem &c. vbi habetur forma huius conſignationis, vſque ad verba: Poſtea facit ſacerdos figuram circuli &c.

Sacramentum Confirmationis.

§. 1. Epiſcopi Latini, infantes ſeu alios baptizatos à presbyteris Græcis de facto chriſmate in fronte conſignatos confirment; & tutius videtur vt cum cautela, & ſub conditione id faciant, videlicet N. ſi es confirmatus ego te non confirmo, ſed ſi non es confirmatus, ego conſigno te ſigno crucis, ✠ & confirmo te chriſmate ſalutis ✠ in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. preſertim vero cũ veriſimiliter dubitari poteſt, quod ab Epiſcopis Græcis fuerint baptizati.

Sacramentum Euchariſtiæ.

§. 2. Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum quod pro infirmis aſſeruatur, ſingulis octo diebus, aut ſaltem quindecim renouetur.

Non aſſeruetur idem ſacramentum toto anno, ſi tamen aſſeruatũ fuerit, ſaltem in fine anni ſumatur.

Tollatur abuſus, tundendi, vel etiam miſcendi ſacro Oleo, ac iterum coquendi, vel alias exſiccandi ſpecies Sacramenti ſacræ Euchariſtiæ feria quinta Cœnæ Domini, vt deinde illud aſſeruent.

Si Græci velint accipere altaria portatilia ab Epiſcopis Latinis conſecrata bene erit; ſin minus, tolerentur eorum throni, ſiue throni ſuper altaria lapidea ponendi cum celebrant.

Corporalia vti Latini habeant, niſi thronis etiam pro corporalibus vtantur.

Sacramentum Pœnitentiæ.

§. 3. In caſu neceſſitatis, presbyteri Græci catholici poſſint Latinos abſoluere.

Vtantur forma abſolutionis in generali Concilio Florentino preſcripta, & poſtea ſi voluerint dicant orationem illam deprecatiuam, quam pro forma huiuſmodi abſolutionis dicere tantũ conſueuerunt.

Tollendus abuſus, vbi eſt, vt viraque vxor ſimul & eodem tempore eidem presbytero confiteantur.

Aqua ex ritu Græco in die Epiphaniæ, vel primo die menſis benedicta, conſeruetur in Eccleſia, vt illa fideles aſpergantur.

Circa Oleum Sanctum Catechumenorum, & Infirmorum.

Non ſunt cogendi presbyteri Græci, olea ſancta præter Chriſma ab Epiſc. Latinis diœceſanis accipere, cum huiuſmodi olea ab eis, in ipſa oleorum, & ſacramẽtorum exhibitione, ex veteri ritu conficiãtur ſeu benedicantur. Chriſma autem quod non niſi ab Epiſcopo, etiam iuxta eorum ritum, benedici poteſt, cogantur accipere. Prohibeantur vero ab Epiſcopis Græcis externis ſchiſmaticis, ſeu S.R.E. communionem non habentibus, illud accipere, vel eo vti.

Sacramentum Ordinis.

§. 4. Ordinati ab Epiſcopis ſchiſmaticis, alias rite ordinatis, ſeruata debita forma, recipiunt quidem ordinem, ſed non executionẽ.

Proinde ipſi ordinati ab Epiſcopis ſchiſmaticis, correcti vel emẽdati reconciliandi ſunt, & abſoluendi cum pœnitentijs ſalutaribus; dummodo errores, vel ſaltem ſchiſma Ordinatoris abiurẽt in iudicio, vel publice vel ſecreto pro qualitate facti. In ordinibus autem per eos alias rite ſuſceptis miniſtrare non permittantur, niſi cum ipſis ſuper irregularitate huiuſmodi occaſione contracta, auctoritate ſanctæ Sedis Apoſtolicæ fuerit diſpenſatum.

Non ſunt admittendi Epiſcopi ſchiſmatici, ſiue pro ordinibus, ſiue pro alijs ſacramentis conferendis, ſed detinendi quo ad ſancta Sedes Apoſtolica deſuper conſulatur, & reſponſum habeatur.

Græci ſine literis dimiſſorijs Epiſcopi Latini diœceſani ad ſacros ordines promoti, ſuſpenſi ſunt, & ſi ſuſpenſi in ſuis ordinibus miniſtrauerint, efficiuntur irregulares ſicut & Latini.

Super huiuſmodi autem, & ſimilibus irregularitatibus diſpenſandi facultatem à ſancta Sede Apoſtolica obtineri oportet.

Si Epiſcopus Latinus Græcum aliquem ordinare voluerit, qui à presbytero Græco in baptiſmo Chriſmate in fronte de facto fuerit conſignatus, debet illum antea confirmare, ſaltem ſub conditione videlicet N. ſi es confirmatus &c. vt ſupra. Presbyteri vidui, ſeu vxoribus orbati, habitum deferant diuerſum ab alijs.

Sacramentum Matrimonij.

§. 5. Curent Ordinarij locorũ, vt decretum ſacri generalis Cõc. Trid. de reformatione matrimonij vertatur in linguam Græcam vulgarem, & in locis & parochijs Græcorum, & Albanenſium euulgetur, & publicetur.

Matrimonia inter coniuges Græcos dirimi, ſeu diuortia quoad vinculum fieri nullo modo permittant, aut patiantur, et ſiqua de facto proceſſerunt, nulla, & irrita declarent.

Maritus Latinus. vxoris Græcæ ritum non ſequatur.

Latina vxor non ſequatur ritum mariti Græci.

Græca vero vxor ſequatur ritum mariti Latini.

Quod ſi id fieri non poſſit, quiſq. coniugum in ſuo ritu, catholico tamen, manere permittatur.

Proles ſequatur patris ritum, niſi præualuerit mater Latina.

Presbyter Græcus coniugatus, ante ſacrum Sacrificium ſeu ſanctã Miſſam celebrandam, vel per hebdomadam, vel per triduum abſtineat ab vxore.

Aliaq. ...

§. 6 Græci credere tenentur, etiam à Filio Spiritum ſanctum procedere, ſed non tenentur pronunciare, niſi ſubeſſet ſcandalum preſertim ſi degant inter Latinos, aut neceſſitas poſtularet confitendi fidem catholicam, quia tunc oporteret etiam pronunciare.

Numquam monacis Græcis, ſeu Calogeris animarum cura committatur, niſi ex neceſſitate, vel alia iuſta cauſa.

Presbyteri ſæculares Græci, abiuratis ſchiſmate & erroribus, atq. in fide Catholica bene instructi, in parochialibus ſeu Curatis Eccleſijs Græcorum inſtitui poſſunt.

Tolerandus eſt apud Græcos vſus carnium die Sabbati, vbi ſine ſcandalo fieri poteſt, in locis tamen ipſorum, & inter eos tantum.

Item tolerandum eſt, vt ad Ieiunium eodem die Sabbati in Quadrageſima, excepto vno Sabbato ſancto, ex antiqua traditione non teneantur, ſed dumtaxat ad abſtinentiam.

In ieiunijs biduanis, vel triduanis, vel alias à diœceſanis, vel in Iubilæis à Summo Romano Pontifice indictis, dies Sabbati in eis cõprehenſus vel præſcriptus, in alium diem pro plebibus Græcis ab ipſis diœceſanis, Apoſtolica auctoritate Sanctiſſimi D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ Octaui permittitur commutari.

Si ipſi Græci ad obſeruationem ieiuniorum, & vigiliarum Latinæ Eccleſiæ induci poſſent, optimum eſſet, ſed non cogantur, cum ipſi qualiber hebdomada, & feria quarta, & feria ſexta ieiunent.

Græci exiſtentes inter Latinos, dies feſtos de præcepto eiuſdem Latinæ Eccleſiæ ſeruare teneantur.

Epiſcopus Græcus Romæ ſit &c.

§. 7. Inſuper idem Sanctiſſimus D. N. conſtituit, Romæ habendum eſſe Epiſcopum Græcum Catholicum, qui Græcos Epiſcopis Latinis Italiæ, & Inſularũ adiacentium ſubiectos, ab Epiſcopo Græco ordinari volentes, cum illorum dimiſſorijs ad id tantum concedendis, ritu Græco ordinet.

Decreta Pon. An. 4. die 31. Auguſti.

§. 8. Ita Sanctitas ſua ex ſententia Congregationis ſuper reformatione Græcorum decreuit, & declarauit, ac fieri mandauit. Romæ in Palatio Montis Quirinalis apud Sanctum Marcum, die 31. menſis Auguſti, Anno Domini 1595. Pontificatus ſui Anno Quarto.

Inſtitutio Monaſterij ſeu domus Refugij nuncupatæ in Alma Urbe, pro Virginum, honeſtarumque viduarum educatione, & aliarum mulierum ad honeſtam vitam ſe conuertentium probatione. Cum ſubſidij aſſignatione; Iudiciſq. ſpecialis deputatione, ad eiuſdem Monaſterij, eiuſq. perſonarum, & Officialium lites dijudicandas XXXV.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Edita A. D. 1595. Exordium.

IN ſupremo curæ paſtoralis munere, quod nullis noſtris meritis, ſed diuina ope freti ſubſtinemus, nihil magis curandum eſſe cenſemus, quam vt periclitantium animarum ſaluti, & perſonarum quæ neceſſario auxilio deſtitutæ ſunt, commoditati, quantum cum Domino poſſumus conſulamus. Quæ quidem paternæ caritatis officia, ita cum ſuſcepta adminiſtratione ſunt coniuncta, vt ea functionis noſtræ propria eſſe ſentiamus.

§. 1. Nos

§.1. Nos itaque animaduertentes in Alma Vrbe nostra, varia alioquin piorum locorum celebratione reperta, certam aliquā domum ad tria personarum genera recipiēda hoc tempore desiderari, puellarum nimirum ac Virginum, quæ varijs causis antequam nubāt, aut vitā religiose instituant in disciplina honestatis constituræ sunt; Viduarum deinde, quæ nullum commune domicilium habent in quo degant; ac demum earum mulierum, quæ à turpi corporis sui quæstu ad meliorem frugem se recipere volentes, mutandæ quidem vitæ, ac pœnitentiæ agendæ desiderio quandoq. inflammantur, sed cum loco indigeant, vbi ab impudica hominum consuetudine prius disiunctæ, interim commorentur, quamdiu in Monasterium ad illas recipiendas in Vrbe destinatum admittantur, aut aliud honestum vitæ genus ineant, ne concepto illo ardore sensim refrigescente, in eadem pestifera peccandi libidine perseuerent. Considerantesq. viterius, si hæc domus in Vrbe erigeretur, proculdubio animarum CHRISTI immaculati agni sanguine redemptarum saluti opportuno admodū remedio consultum iri, idcirco ceteris locis pijs in Vrbe à Romanis Pōtificibus prædecessoribus nostris opportune, pro rerum ac temporum ratione institutis, eiusmodi domum hoc tempore addendam duximus.

Pauperum ... domus ... (marginal note, partly illegible)

§.2. Ad laudem igitur Omnipotentis Dei, ad virginum, & viduarum, aliarumq. mulierum supradictarum commoditatem, & cōmunem domum, quæ in tres diuersas partes distribuantur, in quarum aliam Virgines, quæ vel parentibus orbatæ, vel eorum cura atque omni alia ope destitutæ in periculo pudicitiæ versantur donec nimirum vel de matrimonio contrahendo, vel de vita religiose instituēda deliberauerint, illisque de conuenienti dote, aut eleemosyna, siue à suis siue ab alijs prouisum sit, aut quousq. de viro eum quo matrimonium contrahant, aut de monasterio in quod admittantur certo constiturum fuerit, in aliam vero viduæ honestæ conditionis, & famæ, quæ in eadem domo simul degere voluerint. In aliam denique mulieres impudicæ pœnitentiam agere cupientes, quousq. cum ceteris in Monasterium pro eisdem in Vrbe designatum recipiantur aut donec honestum viuendi genus compleant admitti, & ibidem commorari atq. educari, ac singulæ sub proprio vitæ instituto, seorsum Virgines a Viduis atq. à mulieribus prædictis exercen. instrui & probari, ac alias regi, & gubernari debeāt, in ædibus & viridarijs q. Bernardi Acciaioli in eadem Alma Vrbe nostra, in Monte Quirinali sitis, per nos nuper à dilecto filio Ioanne Baptista Acciaiolo eiusdem Bernardi filio, & hærede, in vsum prædictæ domus emptis, atque instauratis, auctoritate Apostolica præsentium erigimus, & instituimus.

Instituit domum pro pauperibus virginibus recipiendis diuisā in tres partes: pro viduis in alia: & pro impudicis mulieribus pœnitentibus in altera.

§.3. Quoniam vero erectionis huius, atq. instituti fundamenta, ita demum firma, & salutaria fore confidimus, si sanctissimæ, DEI genitricis, ac Virginis MARIÆ humani generis Aduocatæ præsidio ac patrocinio innitantur, in primis nos eiusdem Beatissimæ Virginis quam singulari semper pietatis cultu prosecuti sumus, intercessione ac meritis freti, eamdem domum Beatæ MARIÆ Refugij Vrbis appellari debere statuimus.

Denominatio eā Monasterium Refugij B. Virginis Vrbis.

§.4. Ex omnibus vero illius festiuitatibus, Assumptionis eiusdem in Cœlum diem, anniuersaria solemnitate ibi celebrandam esse decernimus.

Festum eius Assumptionis ibidem esse solemniter celebrandum.

§.5. Pro eiusdem autem domus regimine, & gubernio, Administratores, & officiales necessarios ad annum proximum, & deinde ad nostrum beneplacitum duraturos, qui regimini, & gubernio dictæ domus præsint, & alia infrascripta exequi curent eligemus.

Officiales pro eiusdem regimine Monasterij ad annum eligit.

§.6. Quibus administratoribus, & officialibus, postquam vt præfertur, electi fuerint, quæcumq; statuta, & regulas, ac normam ad huiusmodi regimen, & gubernium prospere dirigendum, necessaria & opportuna, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & Cōcilij Trid. decretis conformia, & à nobis, & à Sede Apostolica approbanda, & affirmanda, tam à virginibus, viduis, & mulieribus in dictam domū recipiendis, quam ab ipsis, & alijs futuris administratoribus, & officialibus obseruanda, condendi, & faciendi, interimq. domum prædictam regendi, & gubernandi, illiusque regimini, & gubernio præsidendi, inferiores Ministros eorum arbitrio constituendi, & deputandi, & quando eis expedire visum fuerit mutandi & reuocandi.

Qui opportuna condant statuta & ordinationes.

§.7. In primis vero virginum, viduarum, & mulierum in dicta domo recipiendarum qualitates designandi, & præferibendi, easdéq. virgines, viduas, & mulieres in domum prædictam, donec statuta per eos condita, à nobisque approbata, & confirmata fuerint similiter ipsorum arbitrio recipiendi, & admittendi, easq; dimittendi.

Qualitatesq. virginum, viduarū, & aliarum mulierū recipiendarū præscribant.

§.8. Necnon etiam easdem cum opus fuerit visitandi, corrigendi, & reformandi, ipsius domus bona, & redditus administrandi, ac omnia & singula alia ad regimen, & gubernium eiusdem domus, ipsarumq; virginum, viduarum, & mulierum commoditatem necessaria, & opportuna, faciendi, ordinandi, mandandi, gerendi, & exequendi.

Easdem visitent, corrigant &c.

§.9. Præterea duas in eadem domo Congregationes, alteram virorum, alteram mulierum, ad infrascripta peragenda, auctoritate nostra instituendi, & erigendi facultatem, & auctoritatem, tenore præsentium concedimus, & impartimur.

Congregationes duas pro regimine dictæ domus, ibidē instituunt.

§.10. Ex virorum vero Congregatione vnum Præfectum, & aliquos assistentes, & deputatos, necnon ceteros administratores, & officiales, pro regimine & administratione dictæ domus, eiusq. bonorum & redditum necessaria, iuxta statuta, vt præfertur, condēda, & a nobis approbanda singulis annis eligen. & deputan.

Vnam virorū videlicet vnius Præfecti & aliorū Deputatorum & ministrorum.

§.11. Ex mulierum etiam Congregatione, similiter vnam Præfectam, & aliquas Matronas assistentes, necnon ceteras Ministras, & officiales, vt præfertur necessarias, quæ munera pro huiusmodi operis executione, & ipsarum virginum, viduarum, & mulierum receptione, regimine, & gubernio, eis in eisdem condendis, & approbandis statutis iniungenda, adimplere curent, pariter eligi, & deputari volumus, & ordinamus.

Alterā mulierum videlicet.

Quæ Præfecta, alia ... ministras ...

§.12. Insuper domum & Cōgregationes prędictas sub immediata beatorum Petri & Pauli, ac nostra & successorum nostrorū Romanorum Pontificum, Sedisque Apostolicæ protectione, tutela, & patrocinio recipimus, & perpetuo permanere volumus, itaut nullis alijs personis, quacumque auctoritate, potestate, & dignitate fungentibus & functuris, quantumuis speciali nota dignis, in illarū protectione, regimine administratione, vel gubernio vllo vmquam tempore, quauis occasione, prætextu, causa, vel quæsito colore, sese ingerere, vel immiscere liceat.

Nemo aliorum de gubernio se intromittat.

§.13. Sicque per quoscumque Iudices Ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apost. Auditores, ipsosq; S. R. E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula sublata.

§.14. Decernimus autem vt pij vtriusque sexus Christifideles in prædictas Congregationes eo libentius admitti & recipi curent, ac pijs domus prædictæ obsequijs, ea qua decet caritate vacare studeant, de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus vtriusq; sexus Christifidelibus, qui in eisdem Congregationibus pro tempore describen. die quo se describi fecerint, si vere pœnitentes & confessi, sanctissimum Eucharistiæ sacramētum sumpserint, plenariam; necnō in cuiusq; eorum, qui pro tempore in ipsis Congregationibus descripti fuerint, mortis articulo, si vere pœnitentes confessi, sacraq. cōmunione refecti fuerint, vel si hoc facere nequiuerint, saltem contriti, nomen IESV ore vel corde pie inuocauerint, etiam plenariam. Necnon tam ipsis, qui in dictis Congregationibus descripti fuerint, quam ceteris Christifidelibus, qui in prædicto Assumptionis, & etiā in Natiuitatis, Conceptionis, Purificationis, Annunciationis, Præsentationis, & Visitationis B. MARIÆ festiuitatibus, à primis vesperis vsque ad occasum Solis earum, Ecclesiam dictæ domus deuote visitauerint, & ibi pro Christianorū Principum concordia, hæresum extirpatione, sanctæq; Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deū preces effuderint, similiter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionē misericorditer in Domino cōcedimus. Insuper personis dictarum Congregationum, quoties diuinis officijs seu Congregationibus in dicta domo habendis & celebrandis interfuerint, vel aliquod pium opus pro dicta domo præstiterint, sexaginta dies de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs in forma Ecclesiæ consueta, relaxamus. Præsentibus quo ad ipsos, qui in dictas Congregationes recepti fuerint, perpetuis futuris tēporibus, quo vero ad ceteros Christifideles, ad decennium proximum valituris. Volumus autem, vt virgines, viduæ, & aliæ mulieres prædictæ in dictam domum receptæ, si præmissa omnia, & singula adimpleuerint, easdem peccatorum suorum indulg. & remissiones, sicut ceteri prædicti in omnibus consequantur.

Indulgentia pro personis dictarū Congregationum & aliis.

Datum Romæ apud Sanctū Marcū sub annulo Piscatoris, die 20. Septemb. 1595. Pont. nostri Anno 4.

Dat. P. An. 4. 20. Septemb.

Sequitur iurisdictio Iudicis dicti Monasterij.

CLEMENS PAPA VIII
Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1595.

Cvm nos nuper, vt diuersarum pauperum puellarum, ac Virginum in Vrbe inopia laborantium, & diuersis periculis expositarum, necnon honestarum viduarum, etiam in cælibatu viuere statuentium, honoris & pudicitiæ securitati, necnon mulierum, quæ vitam minus honestam antea duxerant, quæq. postea ad cor reuersæ exnum carnalium voluptatum relinquere, & pœnitentia agere decreuerint, commoditati & probationi, donec vel in aliquod Vrbis Monasterium admissæ fuerint, vel illis alias prouisum fuerit, paterna caritate consuleremus, vnam Domum Refugij nuncupatam in Monte Quirinali, in ædibus & viridarijs q. Bernardi Acciaioli per nos ab ipsius Bernardi hæredibus magno sumptu comparatis, erigendam, ibiq. vnum Collegium pauperum virginum & honestarū viduarum, ac pro illis, necnon mulieribus prædictis pœnitentibus quosq; similiter in aliquod Monasterium vt supra receptæ fuerint, seu alias illis pariter fuerit prouisum recipiendis, mansiones separatas instituendas & instaurandas decreuerimus, iamq; magna ex parte & ædificia dictæ domus instaurata fuerint.

Relatio pro dicta instit.

§.1. Verum cum ad eorum perfectionem, & suppellectilis, ac rerum necessariarum comparationem, non mediocris impensa facienda sit, nos vt pretium ędium & viridarij prædictorum quanto citius integre persolui possit, tria millia per loffredum Lomellinum Cam. Apost. Clericum pro residuo pretij officij clericatus dictæ Cam. Ap. quod obtinet, & mille & trecenta per Iulium, & eius filium de Philippis Veliternenses, pro compositione cum Camera Apost. ac alia scuta mille monetæ per equites Angelum, & Alexandrum de Cananis, pro compositione spolij & bonorum q. bo. me. Card. Canani soluere promissa, & cōuenta. Necnon alia mille quingenta per Vniuersitatem Macellariorum, seu diuersos eorum particulares dilectos filios, pro residuo decem millium occasione murui per Cameram Apost. facti debita, & qualcumq. alias pecuniarum summas nuper per Cameram Apost. seu eius Ministros diuersis particularibus macella-

Relatio ... ministri ... pecuniarum summas ...

cellarijs in eorum subuentionem mutuatas, irreuocabiliter inter viuos donauimus & concessimus. Et administratores d. Collegij seu domus, dilectos etiam filios Confraternitatem ibidem erectam, seu erigen. deputauimus. eosq. procuratores irreuocabiles, vt in rem propriam ad dictas summas, vt præfertur donatas, & earum singulas exigen. & de eis quietan. fecimus & constituimus, prout in alijs nostris litteris plenius continetur.

Causa concessionis huius iurisdictionis. §. 2. Considerantes quod eis valde difficile redderetur, si pro consecutione supradictorum creditorum, eis vt præfertur, donatorum, & concessorum, & quorumuis aliorum bonorum & pecuniarum, domui seu Collegio huiusmodi, ac personis pro tempore in eo degen. debitarum, manutentioneq. & conseruatione omnium bonorum suorum, iurium & actionum, nunc & pro tempore, tam ad domum & collegium huiusmodi, quam etiam singulas personas in eo degentes, illiusq. officiales, Administratores, & illi deseruientes, ac litium & causarum desuper, tam actiue quam passiue iam forsano ortarum, & quæ oriri continget in futurum, in diuersis Almę Vrbis Tribunalib. & coram diuersis Iudicib. agere, seu trahi, & se ac eorū & domus seu Collegij huiusmodi bona, & iura recuperare ac defendere, & tueri cogerentur, ac in diuersis locis molestarentur, volentes propterea earum indemnitati, ac iurium & bonorum conseruationi opportune consulere, ac paterna diligentia prouidere.

Deputatio Iudicis conseruatoris d. Monasterij & eius personarum. §. 3. Motu proprio & ex certa scientia nostra, deq. Apostolicę potestatis plenitudine, harum serie, hac prima vice, dilectum filium Rodulphum Bonfiolum Bononien. Senatorem, de cuius scientia, prouidentia, solertia, & integritate plurimum in Domino confidimus, in iudicem ordinarium d. domus seu Collegij, ac quarūcumq; personarum illius, tam virginum & viduarum, & aliarum mulierum supradictarum, quam etiam quarūcumq; aliarum personarum, tam ibi pro tempore degen. quam etiam ad seruitia eiusdem domus, seu Collegij commorantium, cuiusuis sexus, ordinis, conditionis existentium, necnon officialium, & administratorum illius pro tempore deputatorum, eorum officio & administratione dumtaxat durante, pro hac prima vice eligimus, constituimus, & deputamus; relicta in posterum eidem Confraternitati, & eius officialib., alium seu alios deputan. amouen. seu reuocan. prout sibi bene visum fuerit.

Concessio iurisdictionis amplissima. §. 4. Cum plena, ampla, & libera facultate & auctoritate, & potestate ac iurisdictione, omnes & singulas lites & causas, ac differentias, tam ciuiles quam criminales & mixtas, tam super exactione dictarum pecuniarum donatarum, ac ratione domus seu Collegij huiusmodi, & personarum prędictarum, quam etiā eorum bonorum, rerum, & iurium & actionum, necnon aliorum quorumcumq; inter viuos & causa mortis, vel quasi contractuum, etiam in se Camerales obligationes, & seu illius vim habentes, actiue & passiue, vltra citroq;, & per appellationem, & in quacumq; instantia, quauis occasione, pretensione, vel causa et prætextu, quomodocumq; & qualitercumq; motas & mouendas, summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, ac etiam manu regia & absq; aliqua substantialium, aut aliorum terminorum obseruatione, aut alia tela iudicaria, vbicumq; & quandocumq. principaliter vel incidenter tractabitur, aut agetur de aliquo etiam minimo iure, aut interesse domus seu Collegij, aut personarum prædictarū seu cuiuslibet earum, tam actiue quam passiue ac priuatiue ad oēs & singulos alios, tam ordinarios quam delegatos, Iudices & Conseruatores ac executores, cuiusuis ordinis, status, gradus, & conditionis existentes, & quauis auctoritate, priuilegio, indulto, & iurisdictione suffultos, eorumq. Curias & Tribunalia, ecclesiastica & sęcularia, singulis diebus & horis, præterquam in honorem Dei feriatis, omni & quacumq; appellatione remota audien. viden. cognoscen. deciden. ac fine debito terminan. ac debitæ executioni demandan. & demandari facien. illasq. & eas singulas à quibuscūq; Tribunalibus & Iudicibus ordinarijs & commissarijs, & alijs prædictis, necnon Conuertitarum, Neophytorum, S. Iacobi Incurabilium, Consolationis, & aliorum piorum locorum, Ripæ & Ripettæ, Burgi S. Petri, Cur. Capitolinę Almę Vrbis Conseruatoribus, Auditore Cam. & Vicario nostro generali in dicta Vrbe & eius districtu, ac Palatij Apost. Auditoribus, ac dictæ Vrbis Gubernatore, Senatore, & quibusuis alijs Iudicibus & conseruatoribus, etiamsi Iudices & conseruatores, ac Tribunalia huiusmodi similia, aut amplissimum priuilegium haberent, in statu & terminis in quibus causæ ipsæ reperientur, aut alias quomodolibet, prout ei visum fuerit, auocan. & reassumen. & eis sese in causa & causis huiusmodi ingerere, & intromittere, ac partibus, ne coram alio comparere aut procedere audeant, sub pecuniarijs pęnis arbitrio suo imponendis, applican. & moderan. inhiben. Et inobedientes & rebelles pęnas prędictas damnabiliter incidisse, & incurrisse, declaran. aggrauan. & reaggrauan. Ita quod nullo vmquam tempore, domus seu Collegium huiusmodi, ac personæ prædictæ, nec earum aliquæ quauis occasione vel causa, aut prætensione seu prætextu ad instantiam quarumuis personarum, Communitatum, Vniuersitatum, Capitulorum, & Congregationum, Societatum & Confraternitatum, sęcularium seu cuiusuis Ordinis regularium, & minus Conuentuum, Monasteriorum, Prioratuum, Hospitalium, aut Religionū seu Cōgregationum, aliarumq. Ecclesiarum & piorum locorum, etiam magis priuilegiatorum, & similem, vel ampliorem facultatem habentium, seu quarumuis aliarum personarum ecclesiasticarum, regularium vel sęcularium, aut etiam laicorum, cuiusuis ordinis, dignitatis, & conditionis existen. alibi quā coram supradicto Rodulpho, & pro tempore Iudice eis, vt præfertur, deputato, & seu deputan. trahi aut vocari, nec molestari aut conueniri, causæq. coram ipso pro tempore introductæ, ab eo auocari, nec illi minusue partibus inhiberi possit.

Facultas procedendi quacumque alterius Iudicis inhibitione non attenta. §. 5. Decernentes & volentes, motu, scientia, & potestate similib., quod idem Rodulphus, & pro tempore Iudex, quacūmq; reassumptione ab eisdē supradictis & alijs quibuscūque, quomodocumq; per quoscūq; Iudices factis, & inhibitione, sub quibusuis cēsuris & pęnis emanata nō obstan. possit & valeat, ad vlteriora in causis prædictis, vsq; ad illarū finalē expeditionem & executionem, absq; alicuius poenæ, aut censuræ incursu, aut spolij seu attentatorū vitio, procedere, et exequi facere.

Clausula huius ... præseruatiua. §. 6. Præsentes quoq; et desuper cōficiendas litteras, etiā ex eo quod d. Gubernatoris, et aliorum Tribunalium supradictorum, Notarij, Mōtistæ aut alij interesse haben. ad hoc vocati nō fuerint, nec præmissis consenserint, aut alias de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrę, vel alio quopiā defectu, nullo vmquā tempore argui, notari vel impugnari, aut alias ad viā iuris reduci posse, sed sēper validas et efficaces existere, et quoties reuocatę seu reductæ forēt. toties in pristinū statum restitutas et reintegratas existere, neq; sub quibusuis similiū vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspēsionib. limitationibus, aut alijs cōtrarijs dispositionib. per nos vel alios Romanos Pōtt. prædecessores seu successores nostros, sub quibuscūq; verborū expressionib. et formis, etiam motu et sciētia similibus pro tēpore factis et faciendis cōprehēdi, sed sēper ab illis, exceptas, & suum plenarium effectum sortiri debere.

Clausula sublata. §. 7. Sicq. per quoscumque Iudices, et dicti Apostolici Palatij Auditores, et S.R.E. Cardinales, sublata eis et eorum cuilibet, quauis aliter iudicādi et interpretādi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumq. et inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria contrariorum. §. 8. Non obstan. pręmissis, ac quorumcumq; Cōgregationum Societatum, Cōfraternitatum, Monasteriorum, Prioratuum, Cęnobiorū, Militiarum, Hospitaliū, Cōuentuum, Religionum, Ordinum, et Ecclesiarum, et aliorum piorum locorum huiusmodi, Necnō dictæ Vrbis statutis, etiā iuramēto, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus. priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apost. Vicario, Gubernatori, & Senatori, Cōseruatoribus, Reformatoribus dictæ Vrbis, & alijs quibuscumq; Iudicibus, & Notarijs prædictis, ex quibusuis alijs, illis & singulis illorum, sub quibuscumq; tenoribus & formis, necnō quibusuis etiā derogatoriarū derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusq. & alijs decretis, in genere vel in specie quomodolibet concessis, etiamsi in eis expresse caueatur, quod illis derogari nequeat, nisi derogationes huiusmodi, & causæ in eis forsan expressę, specialiter insererentur, ac de cōsensu Superiorū, Monasteriorū Ordinū, Cōgregationū & aliorum piorum locorum, aut Iudicum & Notariorū huiusmodi fierent, aut alias factæ derogationes huiusmodi nemini suffragentur. Quibus oibus & singulis, etiāsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idē importātes, mentio seu quęuis alia expressio habēda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie pari motu specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque. Et quod prædicta donatio insinuari non debeat, nec minus præsentes in Camera nostra præsentari & registrari debeant; non obstantibus constitutionib. Pij Quarti de registran. quibus quo ad hoc derogamus.

Transumptorum fides. §. 9. Volumus autē quod earumdē pręsentiū trāsumptis, etiā impressis, ac manu vnius ex administratorib. & notarij, domus seu Collegij huiusmodi pro tēpore existeñ. subscriptis, & sigillo dictæ domus munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 4. 24. Octobris. Datum Romę apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 24 Octobris, millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, Pontificatus nostri Anno quarto.

XXXVI.

Approbatio Indicis librorum prohibitorum a Pio IV. iam confirmati, & nuper suppleti. Et facultas Cardinalium Congregationis super Indice, decidendi dubia desuper emergenda, cum innouatione aliorum indultorum eis competentium.

Hunc indicem habes in fine Concilij Tridentini, & supplementū habes in libercul o, iussu ist.u Pontificis mox impresso.

Super hoc Indice, Congregationem Cardinalium instituit Sixtus V. cum amplissimis facultatibus, vt in eius const. 74. fol. 464. Immensa Congreg. 7. fol. 465. lib. 2. vbi notaui.

Libros prohibitos habendi seu legendi, licentias quomodolibet & quibusuis concessas, reuocarunt Greg. XV. in const. 40. Apostolatus inf. tom. 4. & S.D.N. Vrban. VIII in const. 114. Apostolatus d. tom. 4.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1595.

Prooemium. SAcrosanctum catholicæ fidei depositum, sine qua Deo placere, aut æternam salutem consequi nemini licet, vt saluum in Ecclesia Dei perpetuo cōseruaretur, posterisq. inuiolatū traderetur,

pasto-

pastoralis Romanorum Pontificum vigilantia, summo semper studio & contentione laborauit. Ipsi enim à CHRISTO Domino, huius tam pretiosi depositi auctore, & illud fideliter custodiendi, & bonum semen patrisfamiliar, ab inimici hominis zizanijs discernendi, & Ecclesiam salutari doctrinæ ædificandi, præcipuam curam, summamq. potestatem, in beatissimo Petro Apostolorum Principe acceperunt. Quocirca sanctæ mem. Gelasius Primus, & Gregorius Nonus, alijq. complures Romani Pontifices prędecessores nostri zelo zelati pro domo Domini exercituum, vt hac fidei catholicæ, doctrinæq. integritatem, saluam incorruptamq. in Ecclesia Dei retinerent, Apostolici animi magnitudine pro muro domus Israel, aduersus eiusdem fidei hostes, seipsos opponentes, ne illorum dolis & insidijs, imprudentes & simpliciores homines caperentur lucem à tenebris, praua à rectis seiunxerunt, quę sequenda, quę cauenda essent, Christifidelibus declararunt, probatos, laudabiles, orthodoxos libros ab adulterinis, perniciosis, & apocryphis, singulari diligentia distinxerunt, postremo hæreticorū impia dogmata & noxia ac venenata scripta, conciliorum decretis, Pontificijs constitutionibus, aut alio opportuno censuræ genere, condemnarunt.

Concilij Trid. ad ... hunc Indicē confecit, & Pius IV. illius approbationem ... ut legitur in fin. de Concilij.

§. 1. Sed cum nostris hisce calamitosis, & nouissimis temporibus antiquus humani generis hostis, à sua malitia numquam recedens, ad eādē Catholicā doctrinā, & veritatē labefactandā, pestiferas hæreses, & detestabiles errores, aut nouos conflasset, aut veteres ex inferis excitasset, sacra Tridentina Synodus, pestilentē noxiorū librorū copiam, quæ plus nimio excreuerat, coercere atq; auferre cupiens, primum quidem doctissimos aliquot viros delegit qui de tota ea re cognoscerent & deliberarent, deinde vero, cum ii in negocio non parum progressi essent, iustis de causis eadem Synodus permota, ad ipsam Apostolicam Sedem integram rem deferendam statuit.

Pius IV. approbauit in const. 76. Dominici. fol. 84.

§. 2. Itaq; fe. re. Pius Papa IV. prędecessor noster, qui tunc ad Ecclesiæ gubernacula sedebat, Prælatis quibusdam doctrina & prudentia præstantibus adhibitis, Indicem librorum prohibitorum, & Regulas quasdam, per suas litteras in forma Breuis promulgauit, & eiusmodi noxiorum librorum detrimentis depellendis opportune prouidit. Ceterum, licet illa pro temporis ratione, prudenter fuerint tunc constituta, tamen cum Satanæ astutia, in huiusmodi librorum editione noua in dies mala crescerent; nam post illud tempus alij etiam libri perniciosi partim conscripti atq; editi, partim qui scripti erant & antea delituerant, in medium prodiere, quorum lectione simpliciores & incauti homines, in errores induci facile poterant. Propterea piæ mem. Sixtus Papa V. prædecessor noster multis illustratis, atq; ad regulas adiectis necessarijs rebus, mandauit vt nonnulli alij eiusdem generis libri, eidem Indici adderentur.

Sixt. V. alios libros addi voluit, sed re infecta abijt & ipse tunc ...

§. 3. Verum cum idem Sixtus, re minime absoluta, ab humanis excessesit, Nos animarum saluti, quantum cum Domino possumus, consulentes, quod iampridem vtiliter cœptum & à multis diu desideratum erat, hoc tempore omnino perficiendum, atq; in lucem edendum duximus. Venerabili igitur fratri nostro Marco Antonio Episc. Prænestino de Columna, & dilectis filijs nostris Augustino S. Marci, de Verona, Simeoni S. Anastasiæ, de Terranoua, Hieronymo S. Mariæ super Mineruam, Asculano. Federico S. Mariæ Angelorum in Thermis, Borromæo, Francisco S. Mariæ Transpontinæ, Toleto, titulorum presbyteris, necnon Ascanio S. Mariæ in Cosmedin, de Columna diacono Cardinalibus, super huiusmodi Indice per nos deputatis, alijsque pijs & eruditis viris in consilium adhibitis, ea omnia ac singula, quæ à Sixto V. vt supra diximus, instituta erant diligenter examinanda commisimus, quæ cum magno studio visa, ac Deo fauente, demum absoluta fuerint.

Et eundē approbat.

§. 4. Nos tam eamdem Pij prædecessoris constitutionem & indicem, ac Regulas, quorum omnium tenores haberi volumus pro expressis, quam hæc ipsa illis addita, prout inferius descripta sunt, omnia & singula, auctoritate Apostolica, tenore præsentium approbamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, atque ab omnibus, tam vniuersitatibus quam singularibus personis vbiq; locorum existentibus; sub eisdem pœnis in dicta Pij constitutione contentis, obseruari præcipimus & mandamus. Quo autem facilius negocium, cum prohibitionis, tum expurgationis & impressionis librorum peragatur, eas oēs facultates, priuilegia, & indulta, quæ rec. mem. Pius V. Magistro sacri Palatii primum, deinde Gregorius XIII. & Sixtus V. Cardinalibus Congregationis prędictæ concesserunt, quorum tenores hic volumus haberi pro expressis, confirmamus, & quatenus opus est, innouamus, in his omnibus quæ additis in hoc Indice non aduersantur.

Dubia super eo emergentia decidenda Congregationi remittit.

§. 5. Volumusq. propterea ac decernimus, vt siquæ in posterū dubitationes, aut controuersię circa ipsum Indicem, illiusq. Regulas, aliaq. illis addita emerserint, ad Congregationem supradictorū Cardinalium, seu aliorum qui pro tempore super Indice huiusmodi deputati fuerint, referantur, & ex sententia eorumdem Cardinalium, nobis aut Successoribus nostris, si rei grauitas id postulauerit consultis, declarentur, & decidantur. quorum auctoritatem cum permittendis, tum prohibendis, expurgandis, & imprimendis libris, alijsq. ad eam rem pertinentibus explicandis, volumus esse præcipuam, atque ita mandamus ab omnibus venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, alijsq. locorum Ordinarijs, & dilectis filijs Inquisitoribus, Vniuersitatibus, Magistris, Doctoribus, Bibliopolis, impressoribus, Mercatoribus, Gabellarijs ceterisq. omnibus cuiuscumque gradus, ordinis, aut dignitatis, tam ecclesiasticis, secularibus, vel regularibus, quam laicis quocumque honore vel dignitate prædictis, inuiolabiliter obseruari.

Contrarijs derogat.

§. 6. Non obstan. Apostolicis, ac in vniuersalibus, prouincialibus, & sinodalibus Concilijs, editis generalibus vel specialibus cōstitutionibus & ordinationibus, ac quibusuis statutis & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis. priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apost. sub quibuscumq; tenoribus & formis in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, & ad verbum inserta mentio habenda esset, tenores huiusmodi pręsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus. ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemplis credi mandat.

§. 7. Decernentes earumdem pręsentium exemplis, etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Pręlati alicuius ecclesiastici obsignatis, eamdem haberi fidem, quæ haberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. An. 4. 17. Octobris.

Dat. Tusculi, sub annulo Piscatoris, die 17. Octob. 1595. Pontificatus nostri Anno quarto.

XXXVII.

Quod in crimine assassinij contra personas ecclesiasticas, declaratio spectet ad Iudicem ecclesiasticum, & contra Milites, aliasq. personas Conuentus & Hospitalis S. Io. Hyerosolimitani pertineat ad eorum Superiores, adiuncto Episcopo loci, antequam Iudices seculares aliquam declaratoriam desuper ferant, vel ad pœnarum executionem deueniant.

Cetera de hac Militia & Religione, plene tibi indicaui sup. in const. 2. Anast. IV. Christianæ f. 60. lib. 1.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A.D. 1595.

Ne Iudices seculares in personas ecclesiasticas, vltra quam deceat manus extendant.

§. 1. AEqua & circumspecta Romani Pōtificis prouidentia, inter cetera quæ ei diuinitus incūbunt onera, illud etiam sollicite prospicere, & cauere debet, ne seculares Iudices in personas ecclesiasticas, & pręsertim Hospitalis S. Io. Hierosolymitani, pro fidei catholicę aduersus Christiani nominis hostes defensione assidue laborantes, sub prætextu criminis assassinij, vltra quam deceat manus extendant.

Vtq. Milites Religiosi suis priuilegijs perfruantur.

§. 2. Propterea Nos pro pastoralis Officij nostri munere, his malis, atq; incommodis quæ de cetero euenire possent, opportuna ratione obuiare volentes, & vt Milites Religiosi, ac personæ Hospitalis prædicti, in suis Immunitatibus & priuilegiis, vt par est, conseruentur illæsi, Motu proprio non ad ipsius Religionis, aut alicuius pro ea nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine.

Decernit declarationem criminis assassinij ad Iudicem Ecclesiast. pertinere.

§. 3. Hac nostra perpetuis futuris temporibus valitura constitutione decernimus, declarationem criminis assassinij ad Iudicem ecclesiasticum omnino pertinere.

Et quod ad hos Milites spectare ad eorum Superiores adiuncto loci Episcopo.

§. 4. Ideoq. omnibus & singulis quarumcumq; Ciuitatum, Prouinciarum, Terrarum, Regnorum & Dominiorum, Curijs, Tribunalibus, Magistratibus, necnon Gubernatoribus, Potestatibus, Officialibus, & Ministris, ceterisq. personis quacumq; etiam Regali, Imperiali, & alia auctoritate & potestate fungentibus & functuris auctoritate Apostolica tenore præsentium districte prohibemus, atq: interdicimus, ne sub excommunicationis maioris latæ sententiæ, à qua non nisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo constituti absolui queant, alijsq. pœnis nostro & successorum nostrorum pro tempore existentium arbitrio infligendis, & per quemcūque eorum ipso facto & ipso iure sine aliqua declaratione incurrendis, audeant vel quoquo modo præsumant, ex nunc de cetero in perpetuum contra aliquos dicti Hospitalis Fratres, Milites, ac Religiosos, donatos, familiares, seruitores, necnon presbyteros seculares eorum Ecclesijs inseruientes, dum eis inseruiunt, & alias quasuis personas dicti Hospitalis, declaratoriam aliquam sententiam ferre, quod assassinij crimen commiserint, neque ad pœnarum executionem deuenire nisi prius per Superiores eorum, adiuncto sibi loci Episcopo, declaratum fuerit eos tale assassinium commisisse, non obstante quauis etiam antiquissima & immemorabili consuetudine in contrarium forsan quomodolibet vigente.

Claus. sublata &c.

§. 5. Decernētes quoque sic in in præmissis omnibus per quoscumque Iudices & commissarios ecclesiasticos & sęculares, quauis etiam Imperiali, Regia, Ducali, aut alia auctoritate & potestate fungentes & functuros, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquā quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 6. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis etiā in corpore iuris clausis, necnon statutis, legibus, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis quibusuis huiusmodi Curiis, Tribunalibus, Magistratibus, & alijs supradictis, eorumque Iudicibus ac alijs Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica & indiuidua mentio facienda esset, illarum huiusmodi tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis habentes

illis

illis alias in suo robore permansuris, latissime hac vice specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fides. §. 7. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadē prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostēsæ.

Dat. P. A. 4. 8. Decemb. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die 18. Decemb. 1595. Pont. nostri Anno quarto.

XXXVIII. Approbatio Pontificalis Romani, pro ceremonijs, & ritibus per Ecclesiæ catholicæ Pontifices obseruandis nuper restituti, Abolitioq. aliorum omnium Pontificalium.

Edita A. D. 1596.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. EX quo in Ecclesia Dei, multa tum à sacris Concilijs, tum à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, ad Dei gloriam augendam, & ad Catholicæ fidei vnitatem vbique retinendam, pie ac sapienter instituta sunt, nihil magis ijdem Pontifices prædecessores nostri curandum sibi esse statuerunt, quam vt communes ecclesiastici muneris rationes, ad propriam normam seruata antiquitatis auctoritate reuocarent.

Pius V. Breuiarium & Missale restituit vt sup. f. 106. & fol. 235. in eius const. 64. & 106. §. 1. Hac solicitudine impulsus fe. re. Pius Papa V. prædecessor noster, formulam primum psallendi horas canonicas, & celebrandi Missas, varie prius constitutam, & a nonnullis prædecessoribus nostri, restitui & instaurari cœptam, ad vnam pariter formam, Romano Breuiario, ac Missali propterea summo studio ac diligentia edito, redigendam curauit.

Alij Pōt. Pōtificale ediderūt, sed eius forma immutata fuit. §. 2. Atque hoc sane consilio alij Romani Pontifices, qui eumdem Pium præcesserunt, pontificales etiam ceremonias ac ritus, quibus eiusdem Catholicæ Ecclesiæ Præsules in suorum munerum functione vterentur, certis similiter forma & modo præfinitis, in Romanum Pontificale retulerunt.

§. 3. Ceterum, quia eædem ceremoniarum, ac rituum formulæ ibi expressæ, postea, siue diuturnitatis iniuria, siue Typographorum negligentia, siue alia de causa, in ipso Pontificali partim immutatæ, partim corruptæ, veteris instituti, atque auctoritatis gratiam magna ex parte amiserant, idcirco necessaria res visa est, vt eædem formulæ in sacris Presulum ecclesiasticorum muneribus seruandæ, recuperato prioris integritatis statu, omnino restituerentur, & ab omnib. præscripta firma aliqua ratione, obseruarētur.

Illud ergo iste Pont. recognosci, & reformari fecit, ediq. Romæ & diuulgari iussit. §. 3. Nos igitur ad summum Apostolatus apicem, meritis licet imparibus euecti, prædictorum Romanorum Pont. prædecessorum nostrorum vestigijs inherentes, omni cura, & solicitudine adnitendum nobis esse duximus, vt errores qui quidem nec pauci nec leues in idem Pontificale deprauatis passim locis irrepserant, quam accuratissime tollerentur. Idem enim Pontificale, corrupti & mendosi voluminis speciem adeo præseferebat, vt (multis dictionibus hinc inde partim in vnam contractis, partim vna in plures distincta, partim ijsdem male ac perperam collocatis & traiectis, partim denique ipso orationis sensu mutato) dubium esset, quibus tandem officijs, vel laudibus ijdem Ecclesiæ Præsules diuinum numen prosequerentur, præterquam quod in rubricis etiā sparsim turbata ordinis serie dispositis, tanta erat varietas & obscuritas, vt multis in locis recte ne se haberent, opinione magis quam iudicio esset statuendum. Hanc ergo ad rem, tam cum Ecclesiæ cultu officioq. nostro coniunctam, tamq. eorum, qui pro impositi oneris debito, sacris Ecclesiæ muneribus vacare debent, concordiæ & vnitati congruentem, examinandam & absoluendam, pijs quibusdam atque insignibus viris, diu, multumque in Pontificalibus ceremonijs & ritibus versatis, negocium dedimus, dictum Pontificale vndequaq. corrigendi & restituendi, necnon quæcumque ad exactam illius editionem spectare viderentur perquirendi, & præstandi. Cumq. apud eos paterna hortatione ad hoc opus maturandum quotidie fere vteremur, re tota tandem ad nos perlata, & in hanc, quæ nunc editur, formam redacta, singulari Dei benignitate, neque enim aliter accipimus, Pontificale Romanum tandem restitutum, & absolutum est, atq. ita ex omni parte dispositum, quod ij etiam qui negocio ac muneri huic præfuere confirmarunt, vt nihil ab antiquis Pontificalium codicibus, qui tum in clarioribus Vrbis Ecclesijs, tum in nostra Vaticana Bibliotheca, ac denique in quibusdam alijs insignibus locis asseruantur, alienum, aut discrepans irrepserit. Ad quam operam in vetustis libris inter se conferendis, strenue ac fideliter nauatam, id commodi quoque accessit, quod ij, qui ea in re industriam collocarunt, ex grauissimis scriptoribus eos demum auctores, qui omnium probatissimi haberentur, secuti fuerint, quodque ambiguis omnibus ac dubijs rebus prætermissis, eas dumtaxat, quæ essent in veteris Pontificalis summa comprehensæ delegerint, ijs tamen exceptis, quæ ad Romanum Pontificem attinebant, quod nimirum in Ceremoniali S. R. E. sunt expressæ. Ex rubricis vero, multis detractis, quæ exactiore methodo in librum cæremoniarum Episcoporum sunt relata, plerisque etiam, vti necessitatis ratio postulabat, adiectis, & præterea non paucis quibusdam in melius commutatis, clariusq. expositis, ac deniq. cantu plano in aptiorem modulationis formam (permultis syllabis, pro temporum natura, vbi ratio eas produci & corripi postulabat, contra quam prius in antiquo Pontificali expressum erat, magis apposite extensis vel contractis) à viris eius rei peritis, ad hoc iussu nostro delectis, diligenter redacto, opus iam absolutum probauimus, & Romæ excudi, editumque diuulgari mandauimus.

Et modo obseruari præcepit, & alia prohibet. §. 4. Vt autem ipsius operis labor, finem eum ob quem est susceptus sortiatur, vtq. posthac in omnibus & singulis Ecclesijs, vno eodemq. modo ceremoniæ, & ritus Pontificales obseruentur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia & singula Pontificalia in hunc vsque diem in quibuscumq. terrarum orbis partibus impressa & approbata, & quibusuis priuilegijs Apostolicis munita, & decretis ac clausulis roborata, per præsentes supprimimus & abolemus, eorumq. vsum in posterum vniuersis Ecclesijs, Monasterijs, Conuentibus, Militijs, Ordinibus, & locis, atque etiam omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & alijs Ecclesiarum Prælatis, ceterisq. omnibus, & singulis personis ecclesiasticis, sæcularibus, & regularibus vtriusque sexus, interdicimus & prohibemus, & hoc nostrum Pontificale sic restitutum & reformatum in omnibus vniuersi terrarum Orbis Ecclesijs, Monasterijs, Ordinibus & locis, etiam exemptis, siquæ sunt recipi & obseruari præcipimus.

Immutari prohibet. §. 5. Statuentes Pontificale prædictum nullo vnquam tempore, in toto vel in parte mutandum, vel ei aliquid addendum, aut omnino detrahendum esse, ac quoscumque, qui Pontificalia munera exercere, vel alias quæ in dicto Pontificali continentur facere aut exequi debent, ad ea peragenda & præstanda, ex huius Pontificalis prescripto, & ratione teneri, neminemque ex ijs quibus ea exercendi & faciendi munus impositum est, nisi formulis, quę hoc ipso Pontificali continentur seruatis satisfacere posse.

Introductio. ad demandat. §. 6. Omnibus igitur & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & ceteris Ecclesiarum Prelatis, necnō alijs, quibuscumq. personis ecclesiasticis, secularibus, & regularibus vtriusque sexus, ad quas id spectat, præcipimus ac mandamus, vt omissis, quę sic suppressimus et aboleuimus, ceteris omnibus Pontificalibus hoc nostrum in suis Ecclesijs, Monasterijs, Conuentibus, Ordinibus, Militijs, diœcesibus, et locis prædictis recipiant, illoque posthac perpetuo vtantur.

Iussio publicat. huius bullam. §. 7. Ceterum, vt presentes literæ omnibus plenius innotescant, mandamus, illas ad valuas basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancell. Apost. & in acie campi Floræ publicari, earumq. exemplar de more affigi. Volumusq. præterea, & motu atque auctoritate similibus decernimus, vt qui in Romana Curia sunt præsentes, lapsis duobus mensibus, qui vero intra mōtes, octo, & qui vltra vbiq. locorum degunt, duodecim integre excursis, vel alias vbi venalium huius Pontificalis voluminum, notitiam & facultatem habuerint, sacras ceremonias & ritus in eodem Pontificali præscriptos iuxta illius modum & normam, in quibuscumque actibus exercere & obseruare teneantur.

Exemplis credi iubet. §. 8. Ipsarum autem literarum exempla, manu Notarij publici, & sigillo alicuius personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ, aut illius Curiæ obsignata, vel in ipsis voluminibus, absque prædicto vel alio quopiam adminiculo, Romæ impressa, eam vbiq. locorum & gentium fidem faciant, quam præsentes facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. A. 5. 10 Februar. Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die decima Februarij 1596. Pontificatus nostri Anno quinto.

Publicatio. *Anno à natiuitate Domini 1596. indictione 9. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. anno quinto, re suscriptę literę Apost. affixę & publicatę fuerunt in valuis Basilicę Principi Apostolorum de Vrbe, Cancellarię Apostolicę, & acie Campi Florę, vt moris est per me Catherinum Menan [illegible] Apostolicum Cursorem.*
I[illegible]sephus S[illegible]ada mag. Curs.

XXXIX. De executione Concilij Tridentini contra Regulares non subditos Episcopo, extra claustra notorie delinquentes. Et de pœnis eorum Superiorum illos punire negligentium.

De materia autem extra claustra vagantium & Apostatarum, plene notaui sup. in Pauli IV. const. 14. Postquam. fol.
Et ad istam constitutionem confert alia const. 34. Pauli V. incipien. Religiosorum.

Contra Regulares Apostatas, & eiectos nonulla statuit S. D. N. Vrban. VIII. vt in Const. 26. Sacra inf. tom. 4.

Edita A. D. 1596.

CLEMENS EPISCOPVS,
Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. SVscepti muneris ratio postulat, vt ea, quæ in sacro Tridentino Concilio prouide constituta sunt, ab ijs ad quos spectat, inuiolate obseruari curemus.

Concil. Trident. sess. 25. cap. 4. iussit religiosos extra claustra notorie delinquentes certo modo puniri. §. 1. Maturo sane consilio ipsius Concilij decreto prouisum est, vt quicumq. Regularis non subditus Episcopo, intra claustra degens extra ea ita notorie deliquerit, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum, seuere puniatur, & superior de punitione Episcopum certiorem faciat, sin minus, ipse à suo item seperiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit.

Sed executio d. Decreti desiderabat ex causis hic expressis. §. 2. Verum quia experientia compertum est, interdum in huiusmodi decreti executione nimis remisse procedi, cum enim Episcopus instat, aliquem regularem, eo quo supradictum est modo, delinquentem, à suo superiore puniri, sæpe fit, vt superior regularem delinquentem ad alia suorum Ordinum loca, extra Episcopi

 diœcec-

diœcesim, ex industria impunitum transmittat, atque etiam ipse aliquando ad alias prouincias se conferat, nec vlterius super delinquentis excessibus inquirat, & de eius punitione Episcopum certiorem reddat. Vnde nec regularis delinquens tunc ab Episcopo puniri potest, cum extra ipsius diœcesim existat, nec superior, qui delinquentem corrigere negligit, officio priuatur.

Hic ergo Pontif. praefatum declarationem, quod Concilij decretum exequi debeat.

§. 3. Nos pro pastorali nostra sollicitudine, præfati decreti executioni, quantum cum Domino possumus, fauere, & præmissis malis, vt par est, opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium prædicti Concilij interpretum sententia, Motu proprio & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione, omnibus, & singulis cuiuscumq. Ordinis & instituti Regularium, etiam mendicantium superioribus, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac priuationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum, eo ipso incurrendis pœnis, præcipimus & mandamus, vt iuxta prædictum decretum, quilibet ipsorum, regularem non subditum Episcopo, intra claustra degentem, & extra ea ita notorie delinquentem, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, intra tempus ab Episcopo præfigendum, seuere puniat, ac de punitione Episcopum certiorem faciat, & alias decretum ipsum, in omnibus & per omnia exequatur. Cæterum si superior in regularem delinquentem non animaduerterit, quinimmo si illum impunitum ad alia suorum Ordinum loca, extra Episcopi diœcesim, vt præfertur, transmiserit, volumus, & simili motu atque auctoritate decernimus, vt superior instante Episcopo, intra terminum ab Episcopo præfigendum, & sub eisdem indignationis nostræ, ac priuationis dignitatum & officiorum obtentorum, necnon & sub inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, ac vlterius priuationis actiuæ, & passiuæ vocis, ad quas à nemine præterquam à nobis, & à Romano Pontifice pro tempore existen. restitui possit, ipso facto similiter incurrendis pœnis, ipsum regularem delinquentem à loco ad quem transmissus fuit, reuocare, & in quo deliquit constituere, seu sistere teneatur. Quod si hoc etiam facere prætermiserit, per præsentes similiter statuimus, vt Ordinarius loci ad quem regularis delinquens transmissus fuerit, super præmissis ab ipso Ordinario loci in quo deliquit, similiter requisitus, vel alias de illius delicto informatus, vt præfertur, tamquam Sedis Apostolicæ delegatus, prædictum Concilij decretum omnino exequi, & in regularem delinquentem seuere animaduertere possit & debeat.

Et ita & non aliter iudicari posse decernit.

§. 4. Decernentes sic & non aliter, per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, vbiq; iudicari, & definiri debere, irritum quoque & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulaq. contrariis derogatoriae apponit.

§. 5. Non obstantibus quibusuis eorumdem Ordinum vel institutorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Formam ac publicationis addit.

§. 6. Vt autem præsentes literæ omnibus supradictis innotescant, mandamus illas ad valuas Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac in acie Campi Floræ affigi, & publicari, volumusque post quindecim dies, eos qui in Vrbe sunt, qui vero extra eam, & citra montes, intra quatuor, qui demum vltra montes erunt, intra octo menses à die publicationis huiusmodi computandos, perinde afficere & arctare, ac si eorum vnicuique personaliter intimatæ fuissent.

Fidemq. transumptis dari praecipit.

§. 7. Ac earumdem præsentium literarum exemplis, etiam impressis, manu notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ obsignatis, eamdem fidem in iudicio & extra illud haberi, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio poenalis.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum præcepti, voluntatis, decreti & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c.

Dat. P. A. S. 25. Februar.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, septimo Calend. Martij, Pontificatus nostri Anno quinto.

Publicatio.

Anno a natiuitate Domini 1596. indictione 9. die vero 18. Martij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Anno eius 5. retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, ac in acie Campi Floræ, per nos Iosephum Spadam, & Ludouicum Massarutium Sanctissimi D. N. Papæ Cursores.

Gabriel Sauarelius mag. curs.

XL. Moderatio bullæ Sixti V. contra Clericos male promotos, & eos promouentes editæ, cum præseruatione pœnarum ibidem, simoniace ordinatis, & ordinantibus inflictarum.

Hæc constitutio est num. 91, sup. fol. lib. 2. Sanctium, vbi alia de materia indicaui.

Nouissimam contra malè ad sacros, vel minores Ordines, seu Clericalem characterem ordinanres, & male ordinatos, edidit Sanctionem S. D. N. Vrban. VIII. vt in Const. 33. Secretis infra tom. 4.

CLEMENS EPISCOPVS, *Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.* — *Edita A. D. 1595.*

Romanum Pontificem decet, ea quæ ob iustas causas interdum statuta sunt, cum ipsa rerum experientia suadet, moderari, & immutare, prout in Domino salubriter conspicit expedire. — *Exordium.*

§. 1. Alias sane emanarunt literæ fe. re. Sixti PP. V. prædecessoris nostri, contra Clericos male promotos, ac in Episcopos in Ordinum collatione peccantes, tenoris &c. — *Sixt. V. bulla cit. hic citatur.*

Omittitur insertio bullæ, quoniam eam habes in loco cit. in rub.

Moderatio d. const. Sixt. vtrisque reductio ad terminos sacrorum canonum & bulla Pij necnon Concil. Trid.

§. 2. Nos animaduertentes in dictis literis nihil fere quo ad ea quæ in ordinum collatione seruanda sunt, disponi vltra id quod in sacris canonibus, & in Concilij Tridentini decretis, ac aliorum Romanorum Pontt. prædecessorum nostrorum constitutionibus dispositum fuit, sed diuersas pœnas, & censuras ecclesiasticas contra Episcopos, & alios Prælatos in ordinum collatione peccantes, & similiter contra clericos, tam sæculares quam cuiusuis Ordinis, instituti, & militiæ regulares male promotos constitui, absolutionemq. & dispensationem Sedi Apostolicæ reseruari, & alias sicut in præfatis literis continetur. Considerantesq. tam promouentes, quam eos qui ad dictos ordines promouentur, sæpe censuris & pœnis huiusmodi, ob illarum multiplicationē in eorum perniciem animarum, varijs modis illaqueari, nonnullos ex Prælatis & Episcopis in conferendis huiusmodi ordinibus nimis scrupulose procedere, multosq. metu pœnarum, & censurarum præfatarum, ab ordinum collatione prorsus deterreri, adeo vt clericorum & sacerdorum numerus propterea aliquibus in locis valde imminutus sit, omnium in præmissis securitati, ac animarum saluti, paterna caritate prospicere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione, supradictas literas ad terminos sacrorū canonum, ac constitutionis re. me. Pij Papæ II. etiam prædecessoris nostri, quæ incipit, Cum ex sacrorum ordinum, sub dat. videlicet quintodecimo Cal. Decembris, Pontificatus sui Anno quarto, cuius tenorem præsentibus pro expresso haberi volumus, & ad dispositionem decretorum sacri Tridentini Concilij restringimus, & reducimus, necnon censuras & pœnas in eisdem Sixti literis contra quoscumq. præterquam contra simoniace ordinantes, & ordinatos, inflictas, quas volumus in suo robore permanere (alijs etiam pœnis, & censuris per eosdem canones, ac constitutionem Pij II. Conciliumq. Tridentinum iniunctis saluis & firmis remanentibus) moderamur & abolemus.

Clausula sublata.

§. 3. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanæ Curiæ Cardinales, & causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari & definiri debere, irritum quoque & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausul. derog.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisq. contrarijs quibuscumq.

Fides transumptorum, & Sanctio poenalis.

§. 5. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati vel personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio & extra illud habeatur, quæ eisdem præsentibus haberetur si forent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum &c.

Dat. P. A. S. 28. Febr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimoquinto, pridie Calendas Martij Pontificatus Nostri Anno quinto.

XLI. Institutio Congregationis super Baronibus Status Ecclesiastici, cū iurisdictione eorum Castra & bona etiam fideicommissis subiecta, distrahendi, pro satisfactione suorum creditorum.

Quod autem Barones isti teneantur eorum Vassallos ab obligationibus pro eis contractis liberare, iussit Pius IV. in const. 18. quia sol. 22 lib. 2. vbi notaui.

CLEMENS EPISCOPVS, *Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.* — *Edita A. D. 1595.*

Iustitiæ ratio, & publicæ fidei causa postulat, vt eorum qui pecunias, nostris & S. R. E. subditis crediderunt, seu quibus aliquid ab eisdem, quauis occasione vel causa debetur indemnitati, pro munere nostro, opportuno remedio consulamus. — *Proœmium.*

Causa huius institut.

§. 1. Cum igitur multorum querelis iamdiu ad nos perlatum sit, & quotidianis expostulationibus perferatur, nonnullos Barones & Domicellos, nostros & S. R. E. subditos, tam in Vrbe eiusq. districtu quam in vniuerso statu nostro ecclesiastico existentes, contracto varijs de causis ære alieno, nullam prorsus inire rationem illud dissoluendi, immo nec annuas fructuum præstationes idcirco debitas, maximo creditorum incommodo, persoluere, ipsosque adeo creditores, dum eorum credita à dictis Baronibus, & Domicellis exigere conantur, magnos sumptus facere, & varijs litibus implicari, & nihilominus credita ipsa nullo modo consequi posse,

posse, fideiussores etiam, qui pro eisdem Baronibus & Domicellis, sese, & bona sua quoquo modo obligarunt, ab eorum obligationibus minime posse liberari. Praeterea, licet alias ad eorumdem Baronum & Domicellorum res aliquo pacto subleuandas, à nonnullis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, ac etiam forsan à nobis, ex speciali gratia, concessa fuerit facultas, quosdam pecuniarum Montes super eorum Ciuitatibus, Terris, Castris, Casalibus, & alijs bonis stabilibus, ad diuersas summas ascendentes, erigendi cum obligatione etiam, per ipsos Barones facta fructus, hoc nomine singulis annis conuentos, soluendi, ac certis modo, & forma Montes erectos, intra praescriptum tempus, extinguendi, eos tamen qui pecunias in dictis Montibus posuerunt, hactenus annuas fructuum praestationes, à nonnullis ex dictis Baronibus, & Domicellis consequi non potuisse, neq. adhuc posse, ac praeterea aliquos etiam Barones & Domicellos, eosdem Montes, vel eorum partem, iuxta eorum obligationem, statuto tempore non extinxisse, nec forsan vlterius de illorum extinctione cogitare, quo fit, vt ijdem creditores, sub fide publica hactenus magno detrimento affecti fuerint, & in dies magis ac magis afficiantur.

Instituitur Congregatio, pro satisfactione creditorum eiusdem Baronibus, modis videlicet.

§. 2. Nos hisce malis, pro officij nostri munere, occurrere, & debitae supradictorum creditorum (inter quos plerique pauperes, complures etiam pupilli, & viduae sunt) satisfactioni expedita aliqua ratione prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicae potestatis plenitudine, Dilectum filium nostrum Bartholomaeum, Sanctae Mariae in Porticu Diaconum, Cardinalem Caesium nuncupatum, necnon dilectos filios Tiberium Cerasium Camerae Apostolicae Clericum, Paulum Coperchium Fisci, & dictae Camerae Aduocatum, Paulum Aemilium Zacchiam eiusdem Camerae Commissarium generalem, ac Rodulphum Bonfiolum Senatorem Bononiensem, ad infrascripta omnia, & singula facienda, Apostolica auctoritate, tenore praesentium constituimus, assumimus, & deputamus, ac eisdem liberam, amplam, & plenam facultatem & auctoritatem concedimus, & impartimur, vt coniunctim omnes, seu saltem idem Bartholomaeus Cardinalis, & maior ipsorum pars, omnibus, & singulis, tam instrumentarijs, siue hypothecarijs, quam Chirographarijs, ac etiam Legatarijs, & ratione mercedis, cibariorum, & vestiarij, seu aliàs quouis modo priuilegiatis, vel mercium, siue aliarum rerum occasione, aut etiam ex causa fideiussionum, pro eisdem Baronibus seu Domicellis, ac pro qualibet summa, & quantitate quorumcumque Principum, Ducum, Marchionum, & Comitum, aliorumque Baronum, & Domicellorum, nostrorum, & Sanctae Romanae Ecclesiae subditorum, in Vrbe eiusque districtu, & in vniuerso Statu nostro Ecclesiastico existentium, cuiuscumque status, gradus, conditionis, & ordinis, fuerint, etiamsi dignitate quacumque ecclesiastica, etiã Cardinalatus honore praefulgeant, aut ipsorum parentum seu antecessorum, vel auctorum quorumcumque creditoribus, etiamsi eorum vassalli & subditi, aut alij quicumque fuerint, qui de ipsorum creditis, ex quauis causa, & ad quamcumque summam, vt praefertur, ascendentibus, per mandata executiua, à quibusuis Iudicibus Vrbis aut alterius loci Status praedicti, decreta & relaxata docuerint, ipsaq. mandata exhibuerint, quam primum, absque vlla dilatione, non obstantibus quibuscumque inhibitionibus, dilationibus, supersessionibus in forma non grauetur, aut alias quomodolibet ab ijsdemmet, vel alijs Iudicibus, aut etiam forsan à nobis, siue de ordine ac mandato nostro emanatis, & emanandis, quas omnes, & singulas, ex nunc, auctoritate praesentium reuocamus, annullamus, & irritamus, infrascriptis modis & formis satisfieri curent, mandent, & cum effectu faciant, videlicet.

Exhibitis à creditoribus mãdatis executiuis per Iudices relaxatis contra Barones, Congregatio illa eisque facta alijs, alia etiam, bona super quibus siue eorum bona & castris vel mine Camera Apostolica ad commodũ creditorum, & fructus vel sit Barones iurisdictio, & omni exercitium.

§. 3. Praedictorum Deputatorum Congregatio, exhibitis mandatis praedictis, absque alia citatione, & tela iudiciaria, & sine vlla causae cognitione, super veritate crediti, vel discussione iustitiae, aut nullitatis mandatorum relaxatorum, tamquam meri, & puri executores, & propria auctoritate, & mandato, & sine vitio spolij attentatorum, aut nullitatis, omnium & quarumcumque Ciuitatum, Terrarum, Castrorum, Casalium, Palatiorum, & aliorum bonorum immobilium, tam in Vrbe eiusque districtu, quàm alibi vbicumq. in nostro Statu ecclesiastico existentium, ad ipsos Principes, Duces, Marchiones, Comites, vel Barones aut Domicellos quoscumque, contra quos vel eorum auctores, parentes, & quouis antecessores, seu haereditaria eorum bona quaecumque mandata huiusmodi ex quauis causa, vt supra dictum est, relaxata fuerint, vel eorum partem, arbitrio ipsius Congregationis pertinentium, & per eos quocumque titulo habitorum, & quouis modo tentorum, & possessorum, realem, actualem, & corporalem possessionem, nomine Camerae Apostolicae capi, & retineri, ad commodum tamen, & vtilitatem eorumdem creditorum, per mensem dumtaxat immediate sequentem, à die captae possessionis, à qua die omnis ipsorum Principum, Ducum, Marchionum, Baronum seu Domicellorum, & aliorũ praedictorum iurisdictio, & illius exercitium atque administratio, penitus cesset & cessare debeat, ita quod, ipsi non possint per se vel alios in Ciuitatibus, Terris, Castris Casalibus Palatijs, & alijs locis, & bonis praedictis sese ingerere, aut aliquo pacto intromittere, sed illorum iurisdictio & administratio penes dictam Congregationem, seu personas ab ea deputandas remaneat, omnino curent, & re ipsa praestent.

Elapso mense Ciuitates & bona eorum subhastanda proponat, & absque expensis plus offerenti adiudicet.

§. 4. Quo mense elapso, Ciuitates, Terras, Castra, Casalia, Palatia, & alia bona huiusmodi subhastanda proponant, & plus offerenti, omissa penitus omni alia solemnitate, & sine solita etiam subhastatione, & deliberatione, per manus Cursorum seu alias fieri consueta, & absque illarum expensis, praeuia dumtaxat vnius edicti per dies quindecim in locis publicis affixione, ad deliberationem plus offerenti, cum cedula bancaria idonei Mercatoris, seruata tamen, quoad personas quae Ciuitates, Terras, Castra, & alia bona huiusmodi emere voluerint, forma Constitutionis fel. recor. Sixti Papae V. praedecessoris nostri, super prohibitione alienandi Castra, & alia bona stabilia in statu Ecclesiastico existentia, sine Sedis Apostolicae licentia, alijs personis quam vasallis eiusdem Status, deueniant, illasq. & illa deliberent, & vendant, ac instrumentum, vel instrumenta quaecumque, & alia desuper necessaria, & opportuna, obligandas etiam personas Principum, Ducum, Marchionum, Baronum & Domicellorum praedictorum, & bona eorum, pro euictione, etiam in forma eiusdem Camerae Camerae Apostolicae celebrent, & celebrari faciant.

Pretium inde redactũ creditoribus dividatur, se: consignari faciat.

§. 5. Ac pretium inde redigendum, in satisfactionem dictorum creditorum, iuxta eorum anterioritatem, & potioritatem, recepta prius ab eis iurium cessione, ad fauorem emptoris, & si eidem Congregationi visum fuerit, praestita etiam ab ipsis idonea cautione, seu facta obligatione de eodem pretio restituendo prioribus, & potioribus, ad omne mandatum sui Iudicis, consignent, & consignari faciant.

Cam. Apost. inter oblatores admittatur.

§. 6. Inter oblatores autem, Cameram Apostolicam seu eius Commissarium, si offerre voluerit, ad offerendum admittant.

Oblatore non reperto Camera adiudicatis pro pretio extimando & ipsa creditoribus satisfaciat.

§. 7. Sed si intra dictos quindecim dies nullus oblator reperiatur, tunc Congregatio praedicta, Ciuitates, Terras, Castra & alia bona praedicta, eidem Camerae nostrae Apostolicae adiudicet, liceatque vendat & ipsa Camera nostra Apostolica, praeuia aestimatione, per vnum vel plures aestimatores ab ipsa Cõgregatione deputandos, pro illo pretio quod aestimatum fuerit, illas, & illa pro se accipere debeat, & de dicto pretio omnino supradictis eorum creditoribus satisfacere teneatur.

Subhastatio fiendi & deliberatio fiat, si extrajudicialiter constiterit Montes vel censum Barones non fuisse debito tempore extinctum seu fructus non solutos, vel alia promissa non impleta.

§. 8. Declaramus autem, si inter dictos creditores reperientur aliqui, qui occasione quorumuis, tam Montium quam Censuum, forsan ac contemplatione ipsorum Principum, Ducum, Marchionum, Comitum, Baronum, & Domicellorum, vel eorum auctorum, & praedecessorum supradictorum, erectorum, & impositorum respectiue creditores fuerint, & quibus de fructibus idcirco eis hactenus integre satisfactum non erit, vel in futurum non fuerit, in praemissis cum seruari debere modum & ordinem, vt supra summaria informatione, etiam extraiudiciali per dictam Cõgregationem de lapsu temporis, & de satisfactione non secuta, absq. vlla, vt dictũ est, causae cognitione, ad subhastationem, deliberationem, venditionem & adiudicationem supradictarum Ciuitatum, Terrarum, Castrorum, & bonorum pretio, vt supra extimando, modo & forma praedictis, & vlterius ad extinctionem dictorum Montium, & censuum, ac satisfactionem dictorum fructuum, vsque ad diem dictae extinctionis decursorum, ipsa Congregatio omnino deueniat. Idemq. seruari volumus, & mandamus, quoad illos Principes, Duces, Marchiones, Comites, Barones & Domicellos, qui licet dictos fructus suo tempore quorannis soluerint, supradictos tamen Montes, vt praefertur, erectos, vel census impositos, & venditos, intra tempora in erectione ipsorum Montiũ, aut in impositione, & venditione censuum fideiussoribus promissa, vel alias conuenta, non extinxerint, aut in futurum debitis temporibus non extinguent, seu etiam alia pacta in eisdem Montium erectionibus, & censuum impositionibus & venditionibus apposita, & alias conuenta, seu in quibuscumq. contractibus, in quibus, seu quorum vigore dicti Barones, & Domicelli, aut eorum auctores, seu antecessores, debitores existunt adiecta non adimpleuerint, vel non obseruauerint, aut in futurum non obseruabunt, siue adimplebunt, in toto vel in parte, ipsa Congregatio eos ad dictorũ Montium, & censuum integram extinctionem, & debiti solutionem, ac creditorum satisfactionem, etiam si dies totius Montium, & censuum extinctionis, vel debiti solutionis non aduenerit, cogat, & compellat.

Fideicommissa &c. hoc non impediant.

§. 9. Volumus etiam, & pari motu, ac potestate decernimus, Principes, Duces, Marchiones, Barones, & Domicellos supradictos seu illorum quoscumque pro tempore successores, subhastationem, deliberationem, venditionem, & adiudicationem & alia praedicta, impugnare, impedire vel retardare nõ posse, nec aduersus ea aliquo modo se tueri, aut pro illorum reuocatione quocumque tempore instare, etiam ea ratione, vel praetextu, quod ipsi in Castris, & bonis praedictis sint haeredes cum beneficio legis, & inuentarij, vel non succedant illis qui debita praedicta contraxerint, sed quod loca, & bona supradicta ex antiquis inuestituris, concessionibus, fideicommissis, donationibus vel ex contractibus etiam ex causa dotium, vel quacumque alia de iure priuilegiata consecuti fuerint, vel ad ea vocati sint, mandataue à Iudicibus fuerint tantummodo decreta seu relaxata contra bona haereditaria illorum qui debitum huiusmodi contraxerunt, sed satis sit, & sufficiat, quod ij qui debitum contraxerunt, dicta bona quouis titulo & modo tenuerint, & possederint, seu quod ipsi Barones, & Domicelli simili modo illa teneant & possideant, aut ex eo quod creditores, ex causa Montium & censuum, restitutionem sortis principalis petere non possint, se à fideiussione eximi, quibus & alijs quibuscumque allegationibus, seu subterfugijs non obstantibus, ad executionem, nihilominus subhastationis, & deliberationis, & aliorum praemissorum supradictarũ Ciuitatũ, Terrarũ, Castrorum, & locorũ deueniri omnino debeat, illaq. robur perpetuae firmitatis sortiantur, & obtineant.

Alijq. p'ordi. itmi derogatur.

§. 10. Vt autem præmissa omnia, & singula ad fauorem omniũ creditorum prædictorum statuta, & disposita, statim sine vlla mora aut aliquo impedimento, executioni demandari possint, omnibus, & quibuscumque Inuestituris, concessionibus, donationibus, fideicommissis, primogenituris & alienandi prohibitionibus, necnon pactis de succedendo, tam in contractibus quam in vltimis voluntatibus purificatis, & purificandis super Ciuitatibus, Terris, Castris, Casalibus, Palatijs, & alijs bonis immobilibus huiusmodi, per quoscumque ascendentes, seu collaterales, ac penitus extraneos, ac forsan ipsos etiam Romanos Pontifices prædecessores nostros, etiam Motu proprio, & consistorialiter emanatis, & sub quibusuis clausulis vinculis & cautelis, quomodolibet factis, & cõfirmatis, quorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, ac etiam regulæ nostræ de non tollendo Iure quæsito, Motu, scientia & potestate similibus, plenissime ac latissime derogamus, ac derogatum esse volumus.

Aliaq. bona libera Baronũ dictis fideicõmissis suppo. sita cẽsẽtur.

§. 11. Quod si forsan ijdem Principes, Duces, Marchiones, Barones & Domicelli, aliqua alia bona stabilia nulli inuestituræ, concessioni, donationi, fideicommisso, primogenituræ vel alienandi prohibitioni, aut pacto de succedendo, alijsque prædictis subiecta, vel alias immunia, & exempta & libera quoquo modo possederint, nos pari motu, & auctoritate, eadem bona inuestituræ, concessioni, donationi, fideicommisso, primogenituræ, prohibitioni, & pacto prædictis in locum bonorum venditorum prędictorum, in omnibus, & per omnia subijcimus, substituimus, & subrogamus, & per eamdem Congregationem, secuta venditione prædicta, subijci, substitui & subrogari debere decernimus & mandamus.

Clausula sublata.

§. 12. Declarantes nihilominus Ciuitates, Castra, & bona, sic vt supra, vendita & assignata, semper, & quocumque tempore penes illorum emptores, & Cameram præfatam, ac successores eorumdem ab omnibus fideicommissis, primogenituris, prohibitionibus, pactis, donationibus, necnon nexibus, oneribus, vinculis, hypothecis, obligationibus, ac alijs prædictis, libera, & semper exempta, remanere debere, ita vt nullo vmquam tempore prætextu prædictorum fideicommissorum, primogeniturarum, prohibitionum, pactorum, donationum, nexuum, onerum, vinculorum, hypothecarum, obligationum vel successionum, tam ex testamento quam ab intestato, emptores, Camera & successores prædicti, molestari seu inquietari quomodolibet possint, saluis tamen responsionibus, canonibus, censibus, ratione directi dominij, seu cuiuslibet alterius superioritatis, occasione dictorum bonorum, eidem Cameræ debitis.

Si de pretio quid supererit, inuestiatur vt hic.

§. 13. Ceterum volumus, & eidem Congregationi pariter mãdamus, vt si ex pretio bonorum vigore præsentium vendendorum, aliquid solutis debitis supererit, id quod superfuerit, si bona vendita alicui fideicommisso, prohibitioni, vel alteri cuicumque oneri, seu vinculo subiecta esse constiterit, in aliorum bonorum stabilium vel locorum Montium non vacabilium, quæ eidem fideicommisso, prohibitioni, oneri, & vinculo in locum bonorum venditorum omnino subiaceant, conuerti curent, & faciant, eorumque fructus singulis annis in aliorum similium bonorum vel locorũ Montium emptionem inuestiri debere declarent, & cum effectu inuestiri faciant, donec ad valorem, & summam bonorum venditorum ascenderint, quæ pariter omnia fideicommisso, prohibitioni, oneri ac vinculo huiusmodi, in omnibus, & per omnia, prout bona vendita huiusmodi antea erant, subiecta existant. Si vero bona eadem vendita nulli fideicommisso prohibitioni, seu oneri & vinculo obnoxia fuerint, Congregatio ipsa partem quæ supererit ex pretio huiusmodi, solutis debitis vt præfertur, ipsis Principibus, Ducibus, Marchionibus, Baronibus & Domicellis, solui, & consignari faciant.

Castra per Cameră si emēda non comprehendantur per triennium sub bulla Pij V. quæ est 35. fol. 166 lib. 2. tom. 2.

§. 14. Ciuitates vero, Terras, Castra & loca iurisdictionalia per Cameram Apostolicam in vim præsentium emenda, & acquirenda, in Constitutione fe. rec. Pij Papæ Quinti prædecessoris nostri, de Ciuitatibus, Terris, Castris & locis S. R. E. non infeudandis, per triennium, à die illarum venditionum computandum, minime comprehendi debere declaramus

Clausula sublata.

§. 15. Decernentes sic & non aliter in præmissis omnibus, & singulis, per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & Cameræ prædictæ Præsidentes Clericos, S. R. E. Camerarios, necnon eiusdem S. R. E. Cardinales, etiã de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter cõtigerit attentari.

Clausula contrariorũ derogatoria, & sanctionalis.

§. 16. Non obstantibus quibuscumq. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac legibus municipalibus Vrbis, necnon Ciuitatum, Terrarum, Castrorum & locorum supradictorum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac inuestituris, etiam in remunerationem, aut ex quauis alia causa onerosa, aut ex contractu, erectionibus dignitatum, alijsq. quibusuis concessionibus, dictis Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus & Domicellis, sub quibuscumque verborum formis & tenoribus, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, & irritantibus ac alijs decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis & innouatis, necnon fideicommissis, ac vltimis voluntatibus, donationibus, pactis quorumcumque alijsque præmissis. Quibus omnibus, & singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, & ad effectum omnium, & singulorum præmissorum specialiter, & expresse ac latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud S. Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, septimo Kal. Iulij, Pont. nostri quinto. *D. P. An. 5. die 25. Iunij.*

Anno à Natiuitate Domini 1596. indict. 9. die vero vltima mensis Iunij Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Anno V. Retroscriptæ literę Apostolicæ, affixæ, & publicatę fuerunt in valuis Basilicarum Principis Apostolorum, Sancti Ioannis Lateranensis, ac in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Catherinum Menandi, & Petrum Aloysium Peregrinum Curs. *Publicatio.*

Prosper Spada, Mag. Curs.

Quod Itali extra Italiam non habitent in locis, vbi liber, & publicus cultus, siue vsus Catholicæ Religionis non existat. .XLII.

C L E M E N S P A P A VIII. *Edita A. D. 1596.*
Ad futuram rei memoriam.

Causa huius constitut.

CVm sicut nõ sine magno animi nostri dolore accepimus, quãplures Christifideles ex diuersis Italiæ partibus, eorum patrijs, vbi vera, & sancta Catholica & Apostolica Religio viget, & publice prædicatur, discedentes, abeant in longinqua loca, vbi non solum hæreses impune grassantur, sed quod peius est, Catholicæ Religionis vsus publice interdicitur, & prohibetur, quo fit, vt personæ ibi permanentes, etiamsi Catholicæ sint, cogantur tamen contra eorũ pia desideria, sacrosanctæ Missæ sacrificio, alijsq. diuinis Officijs, ac Sanctorum sacramentorum perceptione, in suarum animarum discrimen diutius carere.

Itali non habitent in locis in quibus Catholica fidei cultus liber nõ permittitur.

§. 1. Quare nos, his & alijs malis, & periculis inde prouenientibus, quantum cum Domino possumus, obuiare cupientes, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, vt de cetero nullus Italus, siue Mercator, siue cuiusuis alterius conditionis, vel status existat, quouis quæsito colore, prætextu vel ingenio audeat habitare, vel domicilium tenere in Ciuitate, Oppido seu loco, vbi aliqua Ecclesia cum Parocho, vel Pastore, seu Sacerdote Catholico non existat, in qua libere & sine omni periculo palam, & publice celebrari, & audiri possint sacrosanctæ Missæ, & alia diuina Officia, & conciones, ac Sacramenta Ecclesiastica ministrari, mortuorum corpora sepeliri, & cetera fieri iuxta ritum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ.

Vetantur quæ hic enarrata.

§. 2. Vtq. ijdem Itali abstineant à Matrimonijs cum hæreticis mulieribus, & ab hæreticorum sepulturis, filios suos de sacro fonte leuari per hæreticos non permittant, nec ipsi vicissim hæreticorũ filios, nisi per Catholicum Sacerdotem Catholico more baptizentur, leuare præsumant. Medicorum quoq. hæreticorum opera, necessitate cessante, & vbi adsit copia Catholici Medici idonei, non vtantur.

Ad habitãdũ vbi cõn discedant, nisi id prius significent Ordinarijs vel Inquisitoribus, quo tam sit hic descripta seruent.

§. 3. Cum vero Itali prædicti, ex Italia recedunt ad morandum seu inhabitandum in partibus prædictis, id significent suis Ordinarijs, vel inquisitoribus locorum, à quibus serio admoneantur, vt in eis perpetuo Catholicam, & Orthodoxam fidem constanter retinentes, & profitentes, piam & Catholicam vitam ducant, Dominicos & Festos dies, abstinentias, & [illegible] ieiunia ab Ecclesia præcepta religiose colant, atque omnem hæresim, & errorem hæreticos, schismaticos, & ab Orthodoxa fide aberrantes fugiant, & euitent, ac vt saltem singulis annis de eorum Sacramentali peccatorum confessione, & Sanctissimæ Eucharistię perceptione per eos facta, fidem seu testimonium ipsis Ordinarijs, vel Inquisitoribus in Italiam transmittant, ad quod, & nos dictos Italos tenore præsentium teneri, & obligatos esse decernimus, & mandamus.

Inobedientes vel de hæresi suspecti inquiri possunt.

§. 4. Quod si quis proprię salutis immemor, contra præmissa facere præsumpserit, possit aduersus eum per locorum Ordinarios, & Inquisitores hæreticæ prauitatis, vti de hæresi suspectum procedi.

Quibuscumq. n. obst. cõtr.

§. 5 Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Transumptis fides.

§. 6. Volumus autem, vt earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsismet præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, di vigesimasexta Iulij, millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, Pont. nostri Anno 5. *Dat. P. A. 5. die 26. Iulij.*

Contra Monacos Congregationis Camaldulensis Ordinis S. Benedicti, eius officia, & dignitates ambientes, & eorum complices. XLIII.

Quo ad Breuitas d. Congregationis, vide sup. in const. 1. Alexandri II. fol. 48. vbi alia, tam de ipsis quam de Monacis tibi indicaui.

Edita A. D. 1596.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Ambitio in religiosis damnatur.

AMbitiosam honorum, & dignitatum cupiditatem, Ecclesiastiicos omnes, sed Religiosos præsertim, qui in humilitatis spiritu Deo seruire tenentur, ita euitare decet, vt ipsi Prælaturas minime requirere, sed eas vocati vt Aaron obedienter suscipere, & humiliter administrare studeant.

In Ordine igitur Camaldulensi, ij qui extra gremium Congregationis procurandis dignitatibus, & gratijs fauoribus vtuntur, grauibus pœnis subijciuntur.

§. 1. Huius siquidem ambitionis malum ex Ordine Camaldulensi, in quo apud nonnullos qui proprijs religiosarum virtutum vt deceret meritis inniti non valentes, ad Ordinis eiusdem dignitates, & gradus etiam maiores ijs quos forsan obtinent, per mendicatos S. R. E. Cardinalium, & Principum etiam sæcularium fauores, assumi procurant, vigere, non sine animi nostri dolore accepimus, quantum cum Domino possumus, euellere cupientes. Motu proprio ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnes, & singulos Monacos prædicti Ordinis, & Congregationis, Camaldulensis, cuiuscumque ætatis, gradus, conditionis, præeminentiæ, & literaturæ existentes, qui nimirum pro quibuscumque Prælaturis, dignitatibus, muneribus & officijs, etiam ijs quæ obtinent, maioribus in dicta Congregatione consequendis, siue pro remissione pœnarum eis impositarum, aut alijs quibuscumque gratijs impetrandis, ad Principum quorumcumque tam Ecclesiasticorum etiam S. R. E. Cardinalium, quam sæcularium ac Prælatorum de gremio dictæ Congregationis non existentium fauores recurrerint, eosque requisierint vel eis etiam sponte delatis, aut ab alijs etiam ipsis inscijs procuratis vsi fuerint, vel etiam pactis, pollicitationibus, alijsque vijs directe vel indirecte, palam vel occulte, ad dignitates seu officia in Congregatione prædicta obtinenda aspirauerint, vel alijs minus legitimis & honestis rationibus, ea obtinere procurauerint, illorumque complices & fautores, ad quascumque Prælaturas, dignitates, gradus, honores & officia, tam spiritualia, quam temporalia, & præsertim in ipsa Congregatione obtenta vel obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis prelaturis, dignitatibus, administrationibus vel officijs eo ipso priuamus, ac priuatos voce actiua, & passiua carere, pœnasque huiusmodi à nobis tantum, & Romanis Pontificibus successoribus nostris remitti posse decernimus, & declaramus, omnes & singulas supradictas pœnas ad eos etiam extendentes, qui ne ex aliquo Monasterio remoueantur, seu vt in alterius Monasterij familia deputentur, contra Capituli, seu Superiorum voluntatem, supradictas literas seu fauores exquirere, & obtinere præsument.

Et etiam qui eos similiter de promouerint aut grauauerint.

§. 2. Quocirca in virtute sanctæ obedientiæ ac indignationis nostræ, aliisque omnibus prædictis pœnis, dilectis filijs Generali, Visitatoribus, Definitoribus, alijsque Prælatis quocumque titulo nuncupatis, præsentibus, & futuris, præcipimus, ac districte mandamus, ne aliquos vllo vmquam tempore, precibus, literis vel fauoribus adducti, seu alias ad instantiam requisitionem vel contemplationem Principum Ecclesiasticorum vel temporalium, etiam S. R. E. Cardinalium aut aliorum quorumcumque extra gremium dictæ Congregationis existentium, ad cuiusuis generis Prælaturas, dignitates, officia, administrationes & gradus promouere, vel pœnas aliquas remittere, aut aliam quamcumque gratiam, vt præfertur, facere audeant, vel presumant, immo promouendorum meritis, & virtutibus tantum inspectis, quod Dei causam agant memores sint, quo magis puro, & sincero corde, nulla priuata aut mundana affectione commori, in electionum negocio procedant.

Promotiones aliter factæ, nullæ sunt.

§. 3. Decernentes electiones, & promotiones ad Monasteria, seu ad quæcumque alia officia dicti Ordinis sic literis aut alijs fauoribus Principum, & Prælatorum quorumcumque, vel aliorum extra gremium, vt præfertur, existentium, eorumque precibus aut pollicitationibus, iniuste ac indebite extortas, seu alias quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, inanidasque fore & esse, & aduersus eos qui in his minus legitimis rationibus ad regenda Monasteria, seu ad alia quæcumque officia eligi aut assumi obtinuerint, per eiusdem Congregationis Superiores quandocumque procedi, & rei veritate cognita condignis pœnis, tamquam publicæ dictæ Congregationis quietis perturbatores affici posse & debere.

Clausula sublata &c.

§. 4. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & definiri debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 5. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac dictorum Congregationis & ordinis etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis & illorum Superioribus sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, concessis & confirmatis. Quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice, Motu & scientia similibus, latissime derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si prædictis Congregationi & Monacis, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem

Iussit hanc bullam legendi anno quolibet in Capitulo Gener. d. Congregationis.

§. 6. Ac vt harum literarum notitia ad omnes dictæ Congregationis Monacos facilius deueniat, volumus, illas in generali dictæ Congregationis Capitulo quotannis publice legi, ibique lectas omnes sic arctare, ac si legitime vnicuique intimatæ fuissent, illorumque exemplis, vel impressis manu scribæ dicti Capituli, vel notarij publici subscriptis, & sigillo Generalis ipsius Congregationis, vel alterius in dignitate Ecclesiastica constituti obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 5. 3. Septemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 3. Septembris, millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, Pontif. nostri Anno quinto.

XLIV.

Ordinationes pro bono regimine Congregationis Fratrum Ioannis Dei nuncupatæ, per vniuersam Italiam, electionemque Maioris eiusdem Congregationis.

Instituta fuit in Hispanijs ista congregatio ad regimen Hospitalium procurandis pauperibus infirmis, vt habetur in const. Pij V. 143. Licet. fol. 266. lib. 2. vbi notaui.

Huius Congregationis fundator fuit Fr. Ioannes de Deo, quem Beatorum Confessorum numero adscripsit S.D.N. Vrban. VIII. in Const. 108. In Sede inf. tom. 4. & de his Fratribus vide quæ addidi ad Pauli V. Const. 100. Romanus hic infra.

Edita A. D. 1596.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis prouidentia circumspecta, circa piorum Locorum, & virorum, a quibus pia, præsertim circa pauperum infirmorum hospitalitatem, opera exercentur, statum respiciens, ad eorum conseruationem, ea quæ alias iustis suadentibus rationibus auctoritate Apostolica sunt ordinata, aliqua ex parte mutat, prout temporum ratio suadet, ac alias in Domino conspicit expedire.

Hic Pont. locorum Ordinarijs Congregationem supposuit, & professionem ac sacrorum ordinum susceptione prohibuit, & per vnum Maiorem nuncupatum ipsam Congregationem regi vetuit.

§. 1. Alias siquidem cum pridem Congregatio Ioannis DEI, in Vrbe, ac diuersis Italiæ, & Hispaniæ partibus Apostolica auctoritate recepta, & confirmata cuius Confratres, nonnullos pauperes & infirmos grauiterque laborantes hospitio recipere, eisque inseruire consueuerunt, valde aucta esset, illisque diuersa priuilegia, & indulta, ab hac Apostolica Sede, Romanisque Pontificibus prædecessoribus nostris, præsertim quod per vnum ex ipsis Confratribus Maiorem nuncupatum Congregatio ipsa regeretur, quodque ab Ordinarijs locorum exempti essent, atque illius Religiosi professionem emittere, & ad sacros ordines promoueri possent, concessa fuissent, nos ipso nostri Pontificatus initio, accepto quod eiusdem Congregationis Confratres à suo primæuo instituto paulatim recedebant, ac opus Hospitalitatis eorum pauperum infirmorum, cui in primis incumbere tenebantur, intermittebatur, & multi Confratrum litterarū studijs intendebant, & sacris ordinibus initiari, vt à seruitio Hospitalium excusarentur, procurabant, matura consideratione præhabita, Congregationem prædictam, eiusque Hospitalia, & Loca vbique existentia Ordinarijs locorum eorumque iurisdictioni, & superioritati subiecimus, nec amplius per vnum Maiorem regi vel gubernari voluimus, ac ipsius Congregationis Confratribus professionis emissionem, & sacrorum ordinum susceptionem interdiximus, ita vt deinceps votum paupertatis, & Hospitalitatis tantum præstare, & obseruare tenerentur, ac alias statuimus, & ordinauimus, prout in nostris literis sub Dat. 13. Februarij 1592. in forma Breuis expeditis latius continetur.

At modo regimen Maioris restituit.

Immo S. D. N. Paulus V. aliquid innouauit circa sacrorum ordinum susceptionem vt infra in sua const. 36. Inter.

§. 2. Cum autem processu temporis, experientia compertum sit, quod Congregationis prædictæ, Hospitalia & Loca pia in Italia existentia, sic ab inuicem separata, & alicuius communis superioris, qui ea eorumque Confratres primæui Instituti obseruantiam restituat, & eosdem in ipsa conseruet, regimine destituta, grauia incommoda, & damna passa sunt, & quotidie patiuntur, ita vt nisi de aliqua regiminis forma eis prouideatur, facile euenire possit, vt Congregatio ipsa in totum extinguatur, & corruat. nos propterea Congregationem ipsam, quam ad pauperum infirmorum subuentionem valde vtilem esse accepimus, conseruari cupientes, ac quorumcumque priuilegiorum, & indultorum eidem Congregationi à quibuscumque Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, præsertim fel. rec. Pio V. Gregorio XIII. & Sixto V. concessorum, ac nostrarum literarum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, supplicationibus dilecti filij nostri Hieronymi tituli Sanctæ Susannæ Presbyteri Cardinalis Rusticuccij, nostri in alma Vrbe Vicarij qui eiusdem Congregationis apud nos Protector existit, nobis super hoc eorum nomine porrectis, inclinati, eidem Congregationi Ioannis DEI, ac singulis eius Hospitalibus, & locis

in

in Italia iam receptis, & deinceps recipiendis, eorumque Confratribus, & personis, nunc & pro tempore existentibus, vt omnibus & singulis priuilegiis, prærogatiuis, gratijs, facultatibus, indultis & indulgentijs à prædictis Pio V. Gregorio XIII. & Sixto V. aliisq. Romanis Pontificibus Congregationi, hospitalibus, & Locis Hispaniarum, ac Hospitalis S. Ioannis Callibitæ in Insula S. Bartholomæi de Vrbe, eiusdem Congregationis Ioannis DEI in genere vel in specie concessis, confirmatis & innouatis (citra tamen facultatem professionem emittendi, & sacros ordines suscipiendi, & citra exemptionem à iurisdictione Ordinariorum locorum, quibus eos omnino subesse volumus, & super quibus literas nostras prædictas exacte obseruari mandamus) perpetuo frui, vti, potiri & gaudere, in omnibus, & per omnia possint, & valeant, perinde ac si ipsis nominatim, & æque principaliter concessa fuissent.

Votum inseruiendi Hospitalib. sub Ordinarij obedientia emitti præcipit.

§. 3. Ita tamen vt Confratres in quocumque Italiæ loco iam recepti, statim, & deinceps recipiendi in Congregatione prædicta, debito tempore votum inseruiendi eorum Hospitalibus sub Ordinarij loci obedientia in omnibus eiusdem Ordinarij aut Maioris confratris, vt infra pro tempore electi, emittere, & Hospitalitatem pro ijs infirmis, quos recipere, & curare consueuerant, quatenus fieri poterit exercere, iuxta prædictarum nostrarum literarum seriem teneantur.

Maioris electionē & munus præscribit.

§. 4. Vtque vnus Confrater in Maiorem ab omnibus Prioribus quorumcumque Hospitalium, & Locorum dictæ Congregationis in Italia existentium, Romæ in Hospitali S. Ioannis Calybitæ prædicto per secreta suffragia maioris partis vocalium eligatur, cuius officium ad sexennium tantum durare debeat, ita vt finito sexennio, iterum eligi aut confirmari, nisi lapso altero sexennio, minime possit.

Consiliariorumq. & Visitatorum, atq. Priorū.

§. 5. Duo item Consiliarij, & duo Visitatores in eodem loco, & eisdem modo, & forma eligantur, quorum Consiliariorum, & Visitatorum, necnon etiam singulorum Priorum officium ad triennium tantum duret, & finito triennio ad idem officium nemo possit iterū eligi, vel in eo confirmari, nisi alterum triennium intercedat.

Maioris potestat. & Ordinationum uisitandi describit.

§. 6. Maior omnia, & singula Hospitalia, & Loca dictæ Congregationis Italiæ visitandi, & reformandi, rationes, & computa videndi, Confratres de vno ad alium, locum transferendi, inobedientes, & ordinationum transgressores corrigendi, mulctandi, & puniendi, cuiusque Hospitalis gubernij formam, iuxta tamen constitutiones faciendas, stabiliendi & determinandi, facultatem habeat, reseruata tamen in omnibus semper locorum Ordinarijs superioritate, superintendentia, liberaque auctoritate visitandi, puniendi, & castigandi eosdem Confratres in delictis & excessibus, præsertim grauibus, tam intra quam extra huiusmodi Hospitalia, forsan committendis, secrete tamen, & circumspecte, quo ad fieri poterit, ad euitandam Congregationis infamiam.

Licentiā Hospitalia erigendi, & eleemosynas recipiendi Congregationi concedit.

§. 7. Vtque Congregationis ipsius Confratres, alia eiusdem instituti Hospitalia de licentia Ordinariorum locorum erigere, & ædificare, eleemosynasq. pro eorum, & Christifidelium infirmorum sustentatione, eorumdemq. Hospitalium manutentione omni loco, & tempore sine aliquo impedimento petere, & recipere valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam concedimus, & facultatem.

Habitum designat.

§. 8. Insuper vt habitum cum scapulare, & capuccio, prout hactenus gestare consueuerunt, priuatiue quo ad alios quoscumque, qui de eadem congregatione non fuerint, sub pœnis Ordinarijs locorum bene visis, deinceps etiam perpetuo valeant.

Incorrigibiles certo modo à Congregatione expelli posse concedit.

§. 9. Vt Confrater Maior, & Consiliarij de consensu Ordinariorum locorum, ob graues causas, & ob incorrigibilitatem, Confratres quos indignos iudicauerint, ex dicta congregatione expellere & dimittere, Ipsosque sic expulsos ab emisso per eos Hospitalitatis voto absoluere, dummodo tamen pœnitentiam ipsis ob eorum excessus, & defectus impositam, adimpleuerint, & non aliter possint, & valeant. Nec aliquis eorumdem confratrum alia ratione aut modo Hospitalia, & Loca ipsamque congregationem deserere, aut ab eis recedere, seu à voto inseruiendi huiusmodi pauperibus in eorum Hospitalibus sub Ordinarij obedientia etiam quorumcumque priuilegiorum, aut generalis Iubilæi, seu cruciatæ Sanctæ, vel alterius cuiusque gratiæ, seu generalis facultatis, à nobis successoribusq. nostris Romanis Pontificibus, & Apostolica Sede pro tempore concedendarum virtute, absolui vel liberari valeat.

Promotionem ad sacros ordines prohibet.

§. 10. Quodue Confratres huius Congregationis, Sacerdotes, aut in sacris ordinibus constitui esse non possint, nec ad huiusmodi sacros ordines promoueri valeant, sed iuxta primæuum eorum institutum in simplicitate pauperibus infirmis, vt præfertur, inseruire debeant.

Ordinationes pro regimine Hospitalium construendi facultatē tribuit.

§. 11. Demum, vt circa modum, & formam obseruandam quo ad electiones, & mutationes officialium prædictorum, & receptionem nouorum Confratrum, eorumque qualitates, & præsertim quod non sint Sacerdotes, siue vxorati, ac circa tempus eorum admissionum ad votum prædictum de inseruiendo pauperibus in huiusmodi Hospitalibus, ac pro omni & quacumque alia causa bonum regimen, gubernium & administrationem, tam in spiritualibus quam temporalibus, Idem Frater Maior cum consensu Consiliariorum, ac Visitatorum pro tempore existentium prædictorum, quæcumque statuta, constitutiones, & ordinationes ad bonum regimen, & gubernium quorumcumque, tam erectorum quam erigendorum Hospitalium in quibuscumque Italiæ partibus, & Confratrum eorumdem, edere possit & valeat, & postquam facta, & formata fuerint cum consensu eorumdem Consiliariorum, & Visitatorum semel vel pluries ampliare, corrigere, mutare, moderari, seu de nouo, prout magis expedire videbitur edere, dummodo earum constitutionum confirmationem à nobis, & à Sede Apostolica obtineant, auctoritate, & tenore prædictis pariter concedimus & indulgemus, atque statuimus, & ordinamus.

Clausulas præseruatiuas apponit.

§. 12. Decernentes præsentes literas nullo vmquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari vel inualidari, aut in ius vel controuersiam quacumque ratione vel causa vocari aut ad terminos iuris reduci, vel quoduis aliud iuris seu gratiæ remedium contra illa impetrari posse, minusque sub quibuscumque similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, tam per nos quam per quoscumque Romanos Pontifices, pro tempore existentes faciendis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas & plenarie reintegratas esse, & de nouo etiam sub posteriori data concessas censeri.

Clausulam sublata, &c. subiungit.

§. 13. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quamuis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis omnibus derogat.

§. 14. Non obstantibus prædictis literis nostris, & quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus, & quibusuis statutis & consuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusuis Ordinibus, Ecclesijs, Monasterijs, & pijs locis, illorumque Superioribus, & quibusuis personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, ac ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & indiuidua, ac expressa mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si ad verbum insererentur præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Exemplis credi mãdat.

§. 15. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. 9. Sept.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 9. Septemb. 1596. Pontificatus nostri Anno 5.

Confirmatio, & declaratio constitutionis Gregorij XIII. super reformatione Fratrum Minorum S. Francisci strictioris Obseruantiæ, tam in Italia quam Regno Franciæ, & Prouincijs Belgicæ. XLV.

Constitutio ista est n. 59. sup. fol. 323. lib. 2. Cum illius, vbi omnino videas quæ tibi ind. caus. Et circa Nouitiorum receptionem vide aliam huius Pont. declarationem in const. 106. Sanctissimus.

Has Constitutiones Gregor. XIII. & huius Pont. innouauit, & super addidit alias ordinationes pro feliciori horum Fratrum regiminis progressu S. D. N. Vrban. VIII. in Const. 13. Romanus inf. tom. 4. ad quam vide alia adnotata sicuti ad eiusdem Sanctissimi Pont. Const. præced. 12. In supremo, quæ hic repetere longum esset.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1596. & 1603

Exordium.

PRo iniuncti nobis Apostolici muneris ratione, de statu Religiosorum quorumcumque quæ sub voluntariæ paupertatis habitu militantes, in habitu humilitatis spiritu Deo vota reddere satagunt, paterna caritate solliciti, constitutiones & ordinationes summorum Pontificum, ad eorum prosperum regimen & gubernium prouide factas, nonnullis mutatis seu adiectis pro locorum & temporum qualitate, libenter confirmamus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Gregorius 13 cùm constitutione circa hos reformatos supra fol. 323.

§. 1. Dudum siquidem à fe. re. Gregorio Papa XIII. prædecessore nostro emanarunt literæ, tenoris subsequentis, videlicet Gregorius Papa Decimus tertius. Ad perpetuam rei memoriam. Cum illius vicem meritis &c.

Omittitur bulla Gregorij, quia eam habes in loco cit. in rubr.

Hic modo Pont. ea salmis declarationibus praescriptis approbat quo ad Fratres à se electa.

§. 2. Cum autem nouissime nos pro regimine, & gubernio dictorum Fratrum reformatorum nonnulla decreta seu ordinationes edecimus, aut super his dilecto filio Bonauenturæ Ministro Generali Ordinis Sancti Francisci de Obseruantia, nonnullas facultates concesserimus, prout in nostris desuper in forma Breuis expeditis literis sub Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 8. Ianuarij 1594. Pontificatus nostri Anno secundo plenius continetur. Cumque pro felici statu, & gubernio dictorum Fratrum refor-

reformatorum expediat, præinsertas Gregorij prædecessoris literas, & in eis contenta, exceptis infrascriptis per nos confirmari, & à Fratribus prædictis obseruari. Nos prædictarum nostrarum literarum tenorem præsentibus pro expresso haberi, ac singulares Fratres dicti Ordinis reformatorum à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinalium, super consultationibus, & negotijs Episcoporum & Regularium, præpositorum sententia, præinsertas Gregorij prædecessoris literas, ac omnia in eis contenta, saluis limitationibus infrascriptis auctoritate Apostolica tenore præsentium quo ad Fratres dicti Ordinis Reformatorum in Italia existentes tantum perpetuo confirmamus & approbamus, illisque perpetui, & inuiolabilis Apostolicę firmitatis robur adijcimus, omnesque & singulos, tam iuris quam facti defectus, si qui in eisdem interuenerint supplemus. Et pro maiori præmissorum firmitate literis nostris prædictis quatenus in aliquo obstent specialiter, & expresse derogamus.

Nouitiorum. §. 3. Quo ad caput circa receptionem Nouitiorum per Custodem faciendam, seruetur etiam forma Constitutionis fel. rec. Sixti Papæ Quinti prædecessoris etiam nostri super hoc editæ.

Monasteria. §. 4. Quo ad Monasteria ipsis reformatis concedenda, volumus, vt sint apta ad duodecim saltem Fratres recipiendos, & retinendos.

Casus reseruati. §. 5. Circa reseruationem casuum seruetur Decretum à nobis super hoc editum.

Statuta. §. 6. Quo ad statuta, & ordinationes de cetero faciendas, vltra ea quæ in prædictis Gregorij literis disponuntur, volumus vt nullo modo decretis per nos in nostra visitatione Vrbis editis, neque aliorum summorum Pontificum prædecessorum nostrorum Constitutionibus minime aduersentur.

Prædicatores & alias promouendos. §. 7. Quo ad Prædicatores, & Confessarios examinandos & approbandos, volumus vt in singulis Capitulis Custodialibus, aliquot graues & periti viri, ex Fratribus cuiuscumque Custodiæ saltem tres, qui vna cum Custode admittendos ad prædicationem Verbi DEI, vel audiendas Confessiones, etiam ipsorummet Fratrum, ac Lectores publicos simul examinent, neque antea ad huiusmodi ministeria exercenda ab aliquo probentur aut admittantur. Horum etiam cura sit examinare & probare, tam quo ad doctrinam quam quo ad mores promouendos ad quoscumque Ecclesiasticos ordines, qua in re seruetur decretum Congregationis Interpretum sacri Concilij Tridentini nuper editum, & promulgatum. Hi vero examinatores, in huiusmodi officio confirmari nequaquam possint, sed in singulis Capitulis Custodialibus alij semper de nouo ad hoc munus obeundum eligantur.

Hospitia Reformatorum. §. 8. Si quando autem prædictos Reformatos accedere contigeris ad loca vbi proprias habent domos, seu Conuentus, volumus & præcipimus, vt ad Conuentus & domos illorum de familia quæ in eisdem locis erunt, diuertere aut hospitari nullo modo possint.

Claus. præs. §. 9. Decernentes præmissa omnia & singula perpetuo valida, firma, & efficacia esse & fore, & per præfatos Fratres Reformatos perpetuo obseruari debere, præsentes quoque literas nullo tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, argui seu impugnari, aut sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse & fore, & quoties illę emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutos, repositos & plenarie reintegratos censeri. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, necnon irritum & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria. §. 10. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in vniuersalibus, Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus, etiam Mare Magno, Bulla Aurea, vel alias nuncupatis, ac quibuscumque dicti Ordinis, statutis & consuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, tam eidem quam alijs quibuscumque Ordinibus eorum Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque insolitis clausulis ac irritantibus & alijs decretis, in contrarium præmissorum in genere vel in specie, etiam Motu proprio, & consistorialiter, vel alias quomodolibet concessis ac pluries confirmatis & approbatis, ac omnibus illis quæ dictus Gregorius prædecessor in suis literis voluit non obstare. Quibus omnibus & singulis, eorũ tenores acsi de verbo ad verbum præsentibus insererentur, pro plene & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum. §. 11. Volumus autem, & auctoritate Apostolica decernimus, quod transumptis præsentium literarum, etiam impressis, sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, & manu Notarij publici subscriptis eadem fides, tam in iudicio quam extra illud vbilibet adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 5. die 22. Oct. Dat. Tusculi, sub Annulo Piscatoris, die duodecima Octobris, millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, Pontificatus nostri Anno quinto.

Sequitur extensio dictæ Bullæ ad Gallos, & Belgicos.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1603.

PRo iniuncti, &c. Vt supra in constit. præinserta.

Extensio d. bullæ ad Gallos referatur. §. 1. Nunc vero agnoscentes, pro felici statu, & gubernio Fratrum Reformatorum Minorum S. Francisci de Obseruantia, Prouinciarum Belgicarum, Flandriæ videlicet, Sancti Andreæ, & Brabantiæ, alias Inferioris Germaniæ, plurimum expedire, vt nos præinsertas literas huiusmodi, quas pridem in fauorem Fratrum Reformatorum Italiæ confirmauimus, deinde ad Fratres Reformatos Regni Franciæ, extendimus, prout in nostris desuper expeditis literis etiam plenius continetur, ad ipsas quoque Prouincias, in omnibus & per omnia, (saluis infrascriptis limitationibus) extendamus, & pro dictis Prouincijs confirmemus & innouemus.

Extensioq. ad Belgii et Franciæ. §. 2. Ea propter eorumdem Fratrum Reformatorum dictarum Prouinciarum id humiliter exposcentium petitionibus annuendum duximus. Propterea omnes & singulos dictarum Prouinciarum Fratres Reformatos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis humiliter porrectis inclinati, præinsertas Gregorij XIII. literas, ac omnia in eis contenta, (saluis limitationibus infrascriptis) ad ipsos Fratres Reformatos Prouinciarum supradictarum auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo extendimus & ampliamus, ac confirmamus & approbamus, & pro maiori præmissorum firmitate, prioribus nostris literis prædictis (quatenus in aliquo obstent) specialiter & expresse derogamus.

Modus recipiendi Nouitios. §. 3. Ceterum quo ad caput circa receptionem Nouitiorum per Custodem faciendam, volumus & Apostolica auctoritate concedimus, vt in dictis Prouincijs tantum, quoscumque Nouitios habitum dicti Ordinis suscipere volentes, ad habitum huiusmodi extra Capitulum Custodiale, iuxta formam literarum a nobis editarum sub Datum die 5. Septembris 1602. in fauorem Custodum, & Fratrum Reformatorum dicti Ordinis, in Regno Franciæ existentium (quæ incipiunt. Ordinis vestri) recipere valeant. Quas quidem literas, tam quo ad præmissa quam quo ad reliqua in illis contenta, in omnibus & per omnia ad eosdem Reformatos dictarum Prouinciarum, & cuiuslibet earum extendimus perinde, ac si in illarum fauorem nominatim, editæ fuissent.

Numerus Fratrum in Monasteriis. §. 4. Quo ad Monasteria ipsis Reformatis concedenda, volumus vt sint apta ad duodecim saltem Fratres recipiendos, & retinendos.

Casus reseruati. §. 5. Circa reseruationem casuum, seruetur decretum à nobis super hoc editum.

Statuta. §. 6. Quo ad statuta & ordinationes de cetero faciendas, vltra ea quæ in prędictis Gregorij literis disponuntur, volumus vt nullo modo decretis per Nos, in nostra visitatione Vrbis editis, neque aliorum summorum Pontificum prædecessorum nostrorum constitutionibus, aduersentur.

Ratio instituendi Examinatores in Capitulis Custodialibus. §. 7. Volumus etiam vt in singulis Capitulis Custodialibus, aliquot graues & periti viri, ex Fratribus cuiuscumque Custodiæ saltem tres, qui vna cum Custode, admittendos ad prædicationem verbi DEI, vel audiendas confessiones, etiam ipsorummet Fratrum, ac Lectores publicos simul examinent, neque antea ad huiusmodi ministeria exercenda, ab aliquo probentur aut admittantur. Horum etiam cura sit examinare, & probare, tam quo ad doctrinam quam quo ad mores, promouendos ad quoscumque Ecclesiasticos ordines. Qua in re seruetur decretum Congregationis Interpretum sacri Concilij Tridentini, nuper editum & promulgatum. Hi verò Examinatores, in huiusmodi officio confirmari nequaquam possint, sed in singulis Capitulis Custodialibus, alij semper de nouo ad hoc munus obeundum eligantur.

Diuertere aut hospitari ne debeant Reformati apud Fratres de Familia, in locis vbi habent ipsi. §. 8. Si quando autem prædictos Reformatos accedere contigerit ad loca, vbi proprias habent Domos, seu Conuentus, volumus & pręcipimus, vt ad Conuentus, & Domos illorum de familia, quæ in eisdem locis erunt, diuertere aut hospitari nullo modo possint. Decernentes, præmissa omnia & singula, perpetuo valida, firma, & efficacia esse & fore, & per prædictos Fratres Reformatos, perpetuo obseruari debere.

Claus. præs. §. 9. Præsentes quoque literas, nullo tempore, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari seu impugnari, aut sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse, & fore, & quoties illę emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas & plenarie reintegratas, censeri. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, necnon irritum & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter

ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Translatio executorum. §. 10. Quocirca venerabilibus Fratribus Colonienſi, Cameracenſi & Mechlinienſi Archiepiſcopis, & dilecto filio noſtro & Apoſtolicæ Sedis, in Inferiori Germania Nuncio, necnon vniuerſis & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis & Eccleſiarum Prælatis, ac quibuſcumque in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, per præſentes mandamus, quatenus ipſi vel duo aut vnus eorum, per ſe vel alium ſeu alios, præſentes literas & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Fratrum Reformatorum prædictorum deſuper fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra, eos præmiſſis omnibus & ſingulis, iuxta præſentium cõtinentiam, & tenorem pacifice frui & gaudere. Non permittentes eos deſuper, per Miniſtrum Generalem, aliosque prædictos, quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmiſſis non parentes, per ſententias cenſuras & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, omni appellatione poſtpoſita, compeſcendo, necnon legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus illos ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe declarando, illaſque etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis.

Derogatio contrariorum. §. 11. Non obſtantibus quibuſuis Apoſtolicis, ac in vniuerſalibus, prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel ſpecialibus conſtitutionibus, etiam Mare Magno, Bulla Aurea, vel alias nuncupatis, ac quibuſcumque dicti Ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, tam eidem, quam alijs quibuſcumque Ordinibus, eorumque Superioribus & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque inſolitis clauſulis, ac irritantibus & alijs decretis in contrarium præmiſſorum, in genere vel in ſpecie, etiam Motu proprio, & conſiſtorialiter, vel alias quomodolibet conceſsis, ac pluries confirmatis & approbatis, ac omnibus illis quę dictus Gregorius prædeceſſor in ſuis literis voluit non obſtare. Quibus omnibus & ſingulis, eorum tenores acſi de verbo ad verbum præſentibus infererentur, pro plene, & ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter & expreſſe derogamus, ceteriſque contrarijs quibuſcumque.

Transumptorum fides. §. 12. Volumus autem & auctoritate Apoſtolica decernimus, quod tranſumptis præſentium literarum, etiam impreſsis, ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, & manu Notarij publici ſubſcriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud vbilibet adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ.

D. P. A. 12. die 11. Iulij. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris, die vndecima Iulij, 1603. Pontificatus noſtri Anno duodecimo.

XLVI. Fratres Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum, nullo etiam quarti voti prætextu vel indulto, de cetero recipiant Fratres Minores S. Franciſci de Obſeruantia, aut alterius ſtrictioris Ordinis profeſſores.

Euiusmodi priuilegium, quod ſcilicet iſte Ordo reſpectu quarti voti, ceteris Ordinibus ſtrictior eſſet, edixerat Calliſtus III. in ſua conſtitut. 3. ſupra fol. 285. lib. 1. Et de inſtitutione eiuſdem Ordinis, aliiſque eum concernentibus notaui ſupra in conſt. 9. Gregorij IX. Deuotioni. fol. 88. lib. 1. Et poſtremo Paulus V. eamdem fere conſtitutionem edidit pro Capuccinis huic inhęrendo inf. in ſua conſt. 30. Nuper ad nos.

Horum Fratrum Priuilegia, & Indulta confirmauit S. D. N. Vrban. VIII. in Conſt. 94. Ex clementi inf. tom. 4.

Edita An. D. 1595. **CLEMENS PAPA VIII**
Ad perpetuam rei memoriam.

Hic Ordo reſpectu quarti voti ſtrictior aliis reputabatur. NVper ad nos perlatum eſt, Religioſos Ordinis B. MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, prætextu cuiuſdam indulti Apoſtolici dicto Ordini antiquitus conceſſi, Profeſſores Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia nuncupatorum, & alios Regulæ ſtrictioris, in eorum Sodalitatem, ſeu Domos aut Conuentus recipere. Quare, cum id ſæpius meritas pœnas eludendi cauſa fiat, & ex hoc multa ſcandala in populo adnerentur, & alia multa incommoda naſcantur.

Hic Pont. abrogatum id decreuit. §. 1. Nos huiuſmodi ſcandalis obuiare, & quieti Religioſorum proſpicere cupientes, tenoremque dicti indulti, perinde ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſentibus pro expreſsis habentes, de venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſię Cardinalium, ſacri Tridentini Concilij Interpretum ſententia, ne quis Prælatorum ſeu Superiorum aut Fratrum Conuentuum ſeu Domorum dicti Ordinis Beatæ MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, tam in Regnis Hiſpaniarum, quam alibi conſiſtentium, quauis ille dignitate, præeminentia, prærogatiua vel munere fungatur, quemquam Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia, aut alicuius ſtrictioris Regulæ, quam ſit Regula dictorum Religioſorum Beatæ MARIAE de Mercede, prætextu cuiuſuis indulti ſeu priuilegij Apoſtolici recipere audeat, vel præſumat, etiã ſi habeant priuilegium id faciendi cauſa quarti voti, quod ipſi Profeſſores Ordinis B. MARIAE de Mercede huiuſmodi faciunt, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium diſtricte prohibemus.

Subdens aliis ratione quarti voti regulã ſtrict. ſtrictiorem eſſe iudicandam. §. 2. Declarantes, Regulam ſtrictiorem eſſe iudicandam alia ratione, quam reſpectu quarti voti. Decernentes ex nunc irritum & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat. §. 3. Non obſtantibus priuilegio, ſeu indulto huiuſmodi, quod harum ſerie proprio Motu reuocamus & abolemus, ac quibuſuis conſtitutionibus et ordinationibus Apoſtolicis, necnon dicti Ordinis Beatæ MARIAE de Mercede, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis et conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, et literis Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus et formis, ac cum quibuſuis clauſulis et decretis, in genere vel in ſpecie, ac aliter in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis et innouatis. Quibus omnibus et ſingulis, etiamſi de illis, illorumque totis tenoribus, ſpecialis ſpecifica, expreſſa, et indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio ſeu quæuis alia expreſsio habenda foret, illorum tenores præſentibus pro expreſsis habentes. Illis alias ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter et expreſſe derogamus, ceteriſque contrarijs quibuſcumque.

Trãſumptis credendum. §. 4. Volumus autem quod præſentium tranſumptis etiam impreſsis, manu alicuius notarij publici ſubſcriptis, et ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ.

Dat. P. A. 5. die 24. Dec. Datum Romæ apud S. Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 24. Decembris, milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſexto, Pontificatus noſtri Anno quinto.

XLVII. Iuriſdictio Conſulum Artis Aromatariorum Vrbis, cognoſcendi cauſas ad Artem ſpectantes, cum indultorum conceſsione.

Quo ad locum Aromatariorum in cauſis diſcuſsionum, vide etiã ſup. conſt. 15. Pij V. Sanctiſsimus, fol. 145. lib. 2. vbi notaui. Et iuriſdictionem criminalem diminuit, Paulus V. inf. in ſua conſt. 71. §. 25. nu. 7. & conſt. 46. §. 25.

Hanc bullam non præiudicare iuriſdictioni Gubernatoris Vrbis, hic idem Pont. declarauit die 24. Martij 1604. quam non pono, quia hoc tantum continet, quod in praxi notiſsimum eſt, ipſaque bulla penes Notarios ciuiles Gubernatoris regiſtrata eſt.

S. D. N. Vrban. VIII. declarauit quod Indulta diuerſis Vrbis Tribunalibus, et Iudicibus conceſſa cognoſcendi cauſas criminales priuariuè quoad alios, non intelligi quoad Gubernatorem Vrbis ſed cumulatiuè cum eo, vt in conſt. 93. Decet. inf. tom. 4.

Edita A. D. 1596. **CLEMENS EPISCOPVS,**
Seruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. LAudabilis Apoſtolicæ Sedis rectitudo, quæ in ſuis actibus prouida circumſpectione dirigitur, fidelium quorumlibet, eorum præcipue, qui ad humani corporis infirmitates curandas, pharmaca, et alia medicamenta opportuna operoſæ diligentiæ ſtudio parare, et impendere dignoſcuntur, indemnitati libenter conſulit, et diſpendijs occurrit, ac quæ propterea prouide ordinata, ac etiam ab ipſa Sede eis conceſſa fuiſſe dicuntur, vt firmiora ſubſiſtant ſæpius approbat et confirmat, aliaſque deſuper diſponit, prout rerum et perſonarum qualitatibus debite penſatis, ad publicam vtilitatem, et ſalutem conſpicit in Domino ſalubriter expedire.

Cauſa huius conſtitutionis. §. 1. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte dilectorum Filiorum Conſulum, ac vniuerſitatis et Collegij Aromatariorum Vrbis petitio continebat, quod licet ipſi, eorumque anteceſſores pro felici Artis Aromatariæ, et illam exercentium ſtatu et adminiſtratione, diuerſa ſtatuta, ordinationes et capitula ediderint, eaque deinde Apoſtolica auctoritate confirmata, et nonnulla alia priuilegia et indulta ipſis Aromatarijs, et eorum Vniuerſitati ac Collegio huiuſmodi, per diuerſos Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros ſub certis modo et forma tunc expreſsis conceſſa fuerint. Nihilominus dicti Aromatarij his etiam ſtatutis, ordinationibus, capitulis, priuilegijs et indultis ſuffulti, aliqua in dies damna et incommoda tam in conſequendis eorum creditis, quam alias, pro temporum ac perſonarum malitia et diuerſitate ſubeunt.

Petitio Vniuerſitatis Aromatariorum. §. 2. Quare pro parte Conſulum ac vniuerſitatis, et Collegij præfatorum, Nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus ſtatutis, capitulis, ordinationibus, priuilegijs, et indultis huiuſmodi, pro illorum ſubſiſtentia firmiori, et ne ars ipſa illamque exercentes, dum alijs proſunt, et prodeſſe ſtudent, ſuaque pharmaca, et alia remedia corpori humano neceſſaria credunt, damnis et incommodis afficiantur, ſed ſuo exercitio debite in publicam vtilitatem adimplendo efficacius intendant, robur Apoſtolicæ confirmationis adijcere, ac alias in præmiſſis per infraſcriptæ ordinationis remedium amplius prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

Confirmatio ſtatutorum, & priuilegiorum. §. 3. Nos igitur æquum eſſe cenſentes, vt qui prompte et fideliter ſua miniſteria obire conantur, congruam mercedem recipiant, ac à litium incommodis et diſpendijs releuentur, Conſules et ſingulares perſonas Vniuerſitatis et Collegij huiuſmodi, à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis et interdicti, alijſq. Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris et pœnis, à iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes

uentes & absolutos fore censentes, necnon statutorum, ordinationum, capitulorum, priuilegiorum & indultorum prædictorum, ac literarum Apostolicarum, & aliarum scripturarum desuper confectarum, & inde secutorum quorumcumque tenores ac datas præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia & singula Vniuersitatis, & Collegij huiusmodi statuta, ordinationes & capitula, licita tamen & honesta, necnon quæcumque priuilegia, concessiones, immunitates, gratias & indulta, eisdem Vniuersitati, & Collegio ac Artem huiusmodi exercentibus per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac Sedem, & Cameram Apostolicas vsque in hunc diem quandocúq; & quomodocúq. cócessa, quatenus tamé in vsu existát, omnesq; & singulas desuper cófectas scripturas ac literas & cedulas, et Motu proprio vel alio modo signatas, cum omnibus, & singulis clausulis etiam decretis in eis contentis, & appositis auctoritate prædicta tenore earumdem præsentium perpetuo approbamus & confirmamus, ac etiam innouamus, & de nouo concedimus, illisque perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis Apostolicæ robur adijcimus, ac illa omnia per & ad quos núc spectat, & pro tempore spectabit, inuiolabiliter obseruari, & eisdem stari volumus & mandamus, omnesque & singulos iuris & facti, ac quosuis alios etiam substantiales defectus, si in eis vel aliquo eorum interuenerint, aut interuenisse dici vel prætendi possint, supplemus. Et nihilominus auctoritate & tenore prædictis statuimus & ordinamus, volumusque & decernimus, ac etiam Aromatarijs, eorumq. Vniuersitati, & Collegio huiusmodi concedimus, & indulgemus.

Aromatarij in eos ... debitores conueniant.

§. 4. Quod nulli prorsus Aromatarij debitores suos pro causis ad ipsam Aromatariam spectantibus in alio Tribunali quam Consulatus ipsorum conuenire vllo modo possint, alioquin qui ex eis hoc forum & iudicium declinauerit, toties pœnam sex scutorum, Ecclesiæ & Hospitali Sancti Laurentij in Miranda nuncupati de Vrbe applicandorum, irremissibiliter incurrat.

Nemo etiam priuilegiatus forum declinare possit.

§. 5. Quodque omnes & singulæ personæ etiam Ecclesiasticæ, ac quouis priuilegio suffultæ, in & pro quibuscumque pharmacis, & rebus medicinalibus soli consulatui in prima instantia subiectæ sint & esse censeantur, omnesque causas, in quibus de hisce rebus quoquo modo agitur, seu agi continget pro tempore, in solo ipsius Consulatus Tribunali in dicta prima instantia iuxta fel. recordat. Gregorij Papæ Decimitertij prædecessoris nostri Motus proprij formam, ac tenorem cognosci, ac terminari debeant, exceptis tamen illis causis, in quibus in vim obligationis Cameræ Apostolicæ agetur.

Facultas Consulum visitandi, & puniendi Drogherios & alios.

§. 6. Et insuper liceat eisdem Consulibus præsentibus & futuris absque aliquo cuiuscumque impedimento, Drogherios, & omnes alios, qui Speciariæ, vel alias, quascumque res medicinales ad prædictam Artem quomodolibet spectantes, & illam concernentes, pro quibus rebus eidem Consulatui pari modo subsint, exceptis tamen his, quæ cum Protomedici interuentu visitari, & recognosci debent, siue in parua siue in magna quantitate vendiderint, etiam si quamuis aliam Artem mixtim exercuerint, visitare & recognoscere, ac quidquid corrupti, aut vitiati, & adulterati in eisdem repertum fuerit, siue totum siue partem, necnon etiam ipsosmet Aromatariorum libros, in quibus fraudes aliquas commissas detectum erit, proijci ac comburi facere, necnon dictas res vitiatas quascumque ac corruptas vendentes, seu venales proponentes & præparantes, iuxta delicti & negligentiæ qualitatem debitis pœnis, non tamen corporis afflictiuis afficere. quæ etiam pœnæ Ecclesiæ, & Hospitali præfatis eo ipso applicentur, & applicatæ censeantur.

Fides libris Aromatariorum danda.

§. 7. Ac quod Aromatariorum libris, quos mercantili more, vel secundum vsum & consuetudinem dictæ Artis tenuerint, plena & indubia vbique fides, in iudicio & extra illud in omnibus iuxta formam Motus proprij piæ memoriæ Iulij Papæ Tertij etiam prædecessoris nostri super hoc disponentis, vsque ad quinquennium tantum, & non vltra adhibeatur.

Debitores teneantur etiam pro rebus alteri deseruientibus.

§. 8. Ac illi omnes, qui in huiusmodi libris pro rebus inde habitis debitores scripti reperientur, intelligantur, & sint vsque ad dictum tempus pro re scripta obligati, etiam si res ipsę non suo, sed aliorum quorumuis vsui, de ipsorum tamen debitorum ordinatione inseruijssent, seu inseruijsse dicerentur.

Præscriptio 16 annorum tantum contra eos allegari possit.

Tu Vide declarationem in bulla 41. S.D.N. Pauli V. § 23. nu. 6.

§. 9 Talesque debitores præscriptionem aliquam contra huiusmodi Aromatariorum credita, si aliúde quam ex eorum libris probentur, tam quo ad præterita, quam quo ad futura, nisi post lapsum sexdecim annorum iuxta prædictæ Vrbis Statuta, allegare seu prætendere nequeant. non obstante quod forsan alias quoduis aliud præscriptionis huiusmodi tempus, etiam magis breue per Iulium, ac Gregorium prædictos, & seu alios Romanos Pontifices similiter prædecessores nostros concessum, siue statutum reperitur.

Prioritatisq. & potioritatis priuilegiú etiam contra priuilegiatos! præfe. 50. tantum.

§. 10. Præterea quod dicti Aromatarij pro quibusuis pharmacis, & rebus medicinalibus, ac medelis per eos ad quasuis infirmitates subministratis, præferantur, & præferri omnino debeat omnibus & singulis alijs cuiusuis defuncti vel decocti, aut alias quantumuis priuilegiati non soluentis creditoribus, etiam quantumuis potioribus, ac antecioribus, & quasuis obligationes etiam Camerales, ac publica instrumenta etiam iurata, ac quauis hypotheca vallata, etiam causa dotis, & quasuis alias clausulas seu cautelas in se continentes habentibus, vsque ad summam quinquaginta scutorú tantum.

Aromatarij non veniant in discussione.

§. 11. Neque sub aliqua bonorum discussione comprehendantur, nullaque cessio bonorum, siue quinquennalis, aut alia dilatio, vel Capitulum Odoardus, seu aliud quodlibet remedium, à iure vel ex speciali gratia Principis introductum seu concessum contra dictos Aromatarios, & in eorum præiudicium super consecutione suorum creditorum, occasione medelarum & aliarum rerum medicinalium debitorum vsquam valeat, nec debitoribus ipsis in aliquo suffragetur.

Executio sub quouis prætextu retardari non possit.

§. 12 Et hæres defuncti solutionem rerum medicinalium huiusmodi, pro quibus ipse defunctus erat descriptus, debitor, & etiam funeralium, etiam prætextu quod adiuerit hæreditatem cum beneficio legis & inuentarij, retardare vel differre aut impedire minime possit. quin executio super bonis hæreditarijs interim fiat.

Mulieres teneantur soluere res ipsis deseruientes in inopia mariti.

§. 13. Mulieres vero, viris decoctis vel mortuis, si hæreditas soluendo non sit, teneantur soluere eas omnes res medicinales, quæ pro ipsismet mulieribus seruierunt, licet sub nomine, & debito viri in dictis libris notatæ reperiantur, vsque ad summam tamen vigintiquinque scutorum tantum, factis prius per eosdem Aromatarios debitis diligentijs etiam iudicialibus, cótra dictorum virorum sic defunctorum aut decoctorum bona.

Mulieres possint obligari pro se, & familia, pro sc. 15.

§. 14. Et eædem mulieres pro rebus medicinalibus illarum filijs & familiaribus, reliquæque familiæ de illarum ordine traditis, vsque ad summam quindecim scutorum obligare se possint.

Quando appellari possit a sententia Consulum, & de deposito faciendo, & vbi sit appellandum.

§. 15. Neminique liceat sit à sententia Consulum prædictorum appellare, vbi de summa minori quam decem scutorum præuia debita Taxa reductorum agetur, ac minus recursum habere, nisi prius facto actuali deposito penes pro tempore existentem eiusdem Collegij Notarium. In alijs vero causis dictam summam excedentibus, Laicis videlicet ad forum, seu Tribunal Capitolinú, vel ad Cameram Apostolicam, aut ipsius Cameræ Clericorú Decanum pro tempore existétem, Prælatis vero & personis Ecclesiasticis ad Cameram prædictam dumtaxat appellatio permissa intelligatur. Semelque & non vltra appellare vel recurrere liceat. & hoc casu pro tempore existens Iudex appellationum, seu Decanus Cameræ huiusmodi, de eisdem causis summarie & de plano, ac sine strepitu & figura iudicij sola facti veritate inspecta cognoscere debeant.

Tu nota quod de Gubernatore notant in rub.

Nullus Iudex possit reassumere causas Aromatariorum.

§. 16 Pro præmissorum autem faciliori executione, & obseruatione districtius inhibemus atq. interdicimus, nunc & pro tépore existentibus, Gubernatori, & Senatori, ac etiam Vicario dictæ Vrbis, necnon Auditori Cameræ prædictæ, eorumque Locútenentibus, ac quibusuis alijs Iudicibus & officialibus Ecclesiasticis, ac secularibus, quacumque auctoritate & facultate suffultis, ne aliquas huiusmodi causas reassumere, vel ad se auocare, aut aliqué præmissa de causa debitorem ad eos recurrentem audire vel admittere, nec sese in illis contra præsentium tenorem, etiam prætextu quarumcumque facultatum, & priuilegiorum eis concessorum etiá ex officio, & ad cuiuscumque instantiam, vel alio quouis modo ingerere seu immiscere, minusque ipsos Aromatarios, aut eorum Vniuersitatem, aut Collegium huiusmodi in aliquo super præmissis molestare vel impedire, seu molestantibus aut impedientibus fauere audeant, vel præsumant.

Clausul. pres.

§. 17. Decernentes præsentes nullo vmquam tempore ex quocumque capite vel causa, de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, in ius vel controuersiam vocari, aut aduersus illas quoduis iuris vel facti, aut gratiæ remedium impetrari posse, sed semper & omni tempore contra & aduersus quascúque impugnationes, validas & efficaces existere, suosq. effectus sortiri & obtinere. Ac ita in præmissis omnibus per supradictos, necnon alios quoscumque Superiores & Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, necnon Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis necnon eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretádi facultate & auctoritate, in quauis causa & instantia, iudicari & definiri debere. necnon irritú & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

clausul. derog.

§. 18. Non obstantibus præmissis, necnon constitutionibus & ordinationibus Apostolicis sub quauis forma & expressione verborum conceptis, necnon prædictæ Vrbis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & cósuetudinibus. priuilegijs quoque, necnon indultis, atque litteris Apostolicis eidem Vrbi, ac dilectis filijs Populo Romano, necnon Gubernatori, Senatori, & Vicario Vrbis, atque Auditori Cameræ Apostolicæ huiusmodi, necnon alijs Iudicibus, Superioribus & personis, ac Locis pijs, illorum quoque administratoribus sub quibuscumque tenoribus ac formis, necnon cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, atque alijs efficacioribus & insolitis clausulis, ac efficacissimis, irritantibus quoque, & alijs decretis in genere vel in specie, etiam Motu simili, necnon ex certa scientia, atque de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam iteratis vicibus, necnon alias quomodolibet, & quandocumque concessis, cófirmatis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorú sufficienti derogatione, de illis eorum quoque totis tenoribus, specialis, specifica, indiuidua, necnó expressa, ac de verbo ad verbú, nó autem per clausulas generales idem importátes, mentio seu quæuis alia expressio habéda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruáda esset, tenores huiusmodi perinde ac si de verbo ad verbú, nihil penitus omisso, necnó forma in illis tradita obseruata inserti forét, præsentibus pro sufficiéter expressis & insertis habétes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse harú serie derogamus, necnon derogatum esse volumus & decernimus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

§. 19. Nulli

Sanctio pœnalis.

§ 19. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, innouationis, concessionis, roboris, adiectionis, mandati, suppletionis, statuti, ordinationis, concessionis, indulti, inhibitionis, interdicti, singulorum decretorum derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare, etc.

Dat. P. A. 5. die 30. Decem.

Datum Romæ, apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, tertio Cal. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno quinto.

XLVIII. Quando S. R. E. Cardinales Diaconi, ad ordinem Presbyteratus transeuntes, locum obtineant ante illos Cardinales Presbyteros, qui post eos ad Cardinalatum assumpti fuerunt.

Alia de Cardinalibus tam Diaconis quam Presbyteris eorumque munere & electione, plene notaui sup. in Sixto V. const. 50, Postquam. fol. lib. 2.

Edita A. D. 1597.

Declaratio quoad Diaconos præsentes.

SAnctissimus D. N. D. Clemens Papa VIII. decreuit, vt qui in præsenti Cardinales Diaconi existunt, si in ordine Diaconatus per integrum decennium à die eorum promotionis ad Cardinalatum perseuerarint, transeuntes ad ordinem Presbyteratus, locum obtinere valeant ante omnes illos Cardinales Presbiteros, qui post illos ad Cardinalatum assumpti fuerint; dummodo decem saltem Cardinales Diaconi in eodem ordine remaneant.

Declaratio quoad Diaconos futuros.

§. 1. In posterum vero Cardinales Diaconi promouendi, eodem priuilegio potiantur, vno hoc excepto, quod ipsis decennij tempus, non à die quoad Cardinalatū euecti fuerint, sed à die quoad ordinem Presbyteratus promoueri potuerint, currere incipiat.

Act. P. A. 6. die 18. Aug.

Actum Romæ apud Sanctum Marcum, die Lunæ decima octaua Augusti, millesimo quingentesimo nonagesimo septimo, In Consistorio secreto.

XLIX. Confirmatio, et extensio constitutionum editarum contra extrahentes de Statu Ecclesiastico animalia, fruges et frumenta etiam ex bonis Ecclesiasticis collecta. Et contra mercantes, vel retinentes in d. Statu sal exterum; Baronesq. ab eorum subditis emētes frumentum vltra suum vsum necessarium vnius anni.

Hæ constitutiones hic ennunciatæ, in apostillis sunt indicatæ, ibi videas. Ista autem bulla approbata est, & ampliata a Paulo V. in const. 12. Inter. vbi etiam notabo.

Quod autem extrahentes Annonæ species extra Statum Ecclesiasticum, in Excommunicationem, et Censuras, ceteris casibus non incursant, declarauit Greg. XV. in const. 30. Romani. in fol. tom. 4.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1597.

Proœmium.

FRumenti penuriam, non tam Dei iudicio, à quo iuste pro peccatis nostris affligimur, quam hominum auaritia, ac detestabili frumentario quæstu, in locis maxime ditioni nostræ temporali subiectis inualescentem, eiusque pretium hoc præcipue anno falsis rumoribus, ac diuersis artibus nimis adauctum conspicientes, in hoc vnum præcipue incumbendum duximus, vt subditi nostri, ac pauperes huius Almæ Vrbis nostræ, quos paterna caritate complectimur, quantum in nobis erit ab ista Annonæ caritate releuentur.

Multi extrahunt Frumenta, & Blada ex Statu Ecclesiastico contra Gregorij XIII. const. 30. Vt. fol. lib. 2.

§. 1. Intelligentes itaque non sine animi nostri maxima perturbatione, quod quamplures, tam ex ipsismet subditis, quam alij propriæ salutis penitus immemores non obstantibus tot constitutionibus per prædecessores nostros, et præsertim fel. record. Gregorium XIII super prohibitione extrahendi Frumenta, et alia Blada extra Statum Ecclesiasticum editis, ac pœnis in eis contentis, in dies maximam frumenti quantitatem extra dictum Statum nobis immediate subiectum, & ad ea loca, in quibus precium adauctum esse audiunt, vel per seipsos comportant, vel his qui illud exportatum sunt, scienter vendunt; & non solum propria ipsorum Frumenta, Bladaque quæ ex prædijs suis, propriaque industria, & arte colligunt, verumetiam quæ ab alijs, & præsertim pauperibus rusticis, Operarijs & Agricolis, ac etiam subditis, si Barones sint, vili precio ex negotiatione comparatum, & congesserunt.

Alij Frumenta recondunt contra const. Clementis VII. & Pij V. fol. lib. 2.

§. 2. Alij vero Frumenta prædicta, etsi non extrahunt, ita in horreis & foueis recondunt, ac penitus supprimunt, vt quam Dei benignitas aliquando populis fertilitatem anni concedit, ipsi auare & sordide perturbare, & vitiare non erubescunt, pœnas & censuras in constitutione per fel. recordat. Clementem Septimum, & Pium Papam Quintum prædecessorem nostrum desuper editis temere incurrentes.

Alij Sal exterum mercantur contra bullam Gregorij XIII. §. not. 2.

§. 3. Alij autem sumpta occasione, quod aliquibus ab hinc annis, ob deuallationem Salinarum Ceruien. Ministri Cameræ, vt necessariam Salis quantitatem populis nostri Status subministrarent, illud ab exteris Regionibus conuehi fecerunt, credentes ad instar Cameræ idem sibi licere in præiudicium Cameræ nostræ & animarum suarum perniciem, dictum sal exterum & mercari & vendere, eoque vti temere audent, nulla habita ratione pœnarum in constitutione per fel. recordat. Gregorium XIII. prædecessorem nostrum, contra inobedientes in huiusmodi materia inflictorum.

Ille itaque Pauli & aliorum Greg. XIII. confirmantur.

§. 4. Vt his igitur malis radicitus euellen. noua remedia adhibeantur, & quos caritatis vinculo potius quam pœnarum seueritate in officio huc vsque continere frustra studuimus, indignationis nostræ, ac legum & Magistratuum seueritas, iustitiæque gladius, ac debitas luendi pœnas timor exterreat, ac penitus ab his cohibeat, hac præsenti & perpetuo valitura constitutione, omnes & singulas constitutiones, à Gregorio Decimotertio, Pio Quarto, Pio Quinto, Clemente Septimo, & quibusuis alijs Rom. Pont. prædecessoribus nostris suo cuiusque tempore, super manutentione Annonæ, contra extrahentes Frumenta, Blada, Legumina, & omnia alia cuiusuis generis commeatus, ac mercantes sal exterum, & alios supra nominatos, & infra dicen. editis, pœnasque etiam priuationis Feudorum, ac confiscationis aliorum quorumcumque bonorum, quo ad Domicellos & Barones, & amissionis Frumenti, Bladorum, Salis & animalium, ac scutorum quinq; pro qualibet salma dicti Frumenti, ac duorum pro quolibet capite animalium, quoad omnes cum omnibus alijs & singulis in eis contentis, quoad ea quæ præsentibus non aduersentur, & excepta excommunicationis sententia, quæ cum ad medelam & salutem inuenta sit, ne animarum perniciem & interitum afferat, tam ex supra expressis casibus, quam in emendo Frumenta, & alia vltra vsum, consulto tollen. & submouen. duximus, ex certa scientia nostra approbantes & innouantes, illarumque omnium tenores, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis & insertis haberi volentes.

P. & Clem. VII. & aliorū desuper editas approbat cū poenis ibidem appositis excommunicatione excepta.

A' verte S. D. N. Paul. V sententia excommunicationis quoad extrahentes, in sua bulla cit. 20 habet.

Aliasq. pœnas infligit.

§ 5. Vniuersis & singulis tenore præsentium interdicimus, ne sub indignationis nostræ, & sub iam dictis pœnis, nempe quoad Barones, Domicellos, Feudatarios, & subditos nostros, quacumque etiam Ducali dignitate fulgentes, priuationis Feudorum, ac confiscationis aliorum bonorum & rerum quarumcumque; quo vero ad alias priuatas personas cuiuscumque status, gradus, ordinis & cōditionis, vltra amissionis Frumentorum, Bladorum, Leguminum, & animalium illa quomodolibet deferentium, necnon quinq; scutorum pro qualibet salma, & duorum scutorum pro quolibet capite animalis, triremium pro prima vice ad decennium, ac deinde sub capitis, siue extremi supplicij, & confiscationis omnium bonorum, ipso facto & absque alia declaratione incurren. pœnis, Triticum, Ordeum, Legumina etiam, ac omnis generis Frumenta, fruges, & animalia etiam ex bonis Ecclesiasticis collecta, à Terris & Locis dicti Status nostri Ecclesiastici, absque expressa nostra, & à nobis obtenta in scriptis manu nostra, seu successorum nostrorum solum signata licentia, extrahere seu extrahi facere, vel extrahentibus vendere, neue dictum sal exterum vndecumque intra Ecclesiasticæ nostræ ditionis temporalis fines comportare, aut vendere, vel quoquo modo mercari, retinere, vel eo vti audeant vel præsumant.

Baronib. prohibet Frumenta, Blada & Legumina vltra vsum anni a vassallis emere etiam sub pœna capitis.

§. 6. Baronibus autem, Ducibus aut Domicellis prædictis, ne ab eorum subditis, per seipsos vel per interpositam personam, Frumenta & Blada, vel Legumina, præterquam pro suo, suarumque familiarum vnius dumtaxat Anni vsu emant, sub iam dictis omnibus, ac etiam capitis pœnis statuimus atque decernimus.

Camerario & Præfecto Annonæ iurisdictionem contra delinquentes concedit.

§ 7. Mandātes dilectis filijs, nostro & S. R. E. Camerario, & Annonæ Præfecto, quatenus contra prædictos delinquentes, seu in flagranti fuerint reperti, siue ad Curiam denunciati fuerint, vel alias etiam secreto delati, ex officio ad executionem prædictarum pœnarum irremissibiliter procedant & procedi mandent, & faciant, & quoties opus fuerit bona confiscata, feuda deuoluta declarent, eaque Fisco, & Cameræ nostræ actualiter incorporari faciant.

Clausulas derogatorias apponit.

§. 8. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscumq.

Dat. T. A. 6 die 13. Septem.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die decimatertia Septembris, millesimo quingentesimo nonagesimo septimo, Pontificatus nostri Anno sexto.

Institutio trium Nouitiatuum vel Seminariorum in tribus Monasterijs Ordinis S. Basilij in Italia, cum assignatione subuentionis, per Commendatarios ipsorum Monasteriorum eis annuatim præstandæ. L.

In Regnis autem Hispaniarum, vide locorum institutionem, quā præfiniuit iste Pontif. cum regulis reformationis infra in eius. const. 103. Altissimi. vbi cetera omissiue indicabo.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1597.

Instituuntur trium Nouitiatuum pro Monasteriis Ordinis S. Basilij in Italia.

CVm ad subleuandum Ordinem S. Basilij, tria eiusdem Ordinis Seminaria, seu tres Nouitiatus, in quibus adolescentes & Nouitij, litteris Græcis & Latinis operam dent. Vnum videlicet in Sicilia, & in Monasterio magno nuncupato S. Saluatoris Messanen. dicti Ordinis; alterum vero in Regno Neapolitano; & tertium in Monasterio Gryptæ Ferratæ, in Agro Romano nullius diœcesis, seu in Monasterio in Vrbe propediem erigendo institui valde expediat.

Quod vero postea & vt dotantur, vnde ordinatum fuit in const. 81. in sequenti.

Assignatio annui subsidii a Commendatariis Monasteriorum d. Ordinis.

§. 1. Nos quibus summopere cordi est, modis omnibus Deo iuuante efficere, vt eius Ordinis Religiosi, in dies optatos & felices in vijs Domini progressus faciant, atque vberes in Ecclesia Dei fructus more maiorum suorum, & præcipue Sancti eorū Patris & Patriarchæ Basilij proferāt, omnibus & singulis Cōmendatarijs quorumcumq. Monasteriorū, Prioratuū, & aliorū Regulariū locorum dicti Ordinis in Sicilia, Calabria, & alijs Italiæ partibus, in quibus nimirū Seminaria Ecclesiastica Latina nō sūt, seu etiā si erecta sint, ijs per dictos Commendatarios, portio aliqua actu nō persoluitur, consistentiū, quauis illi dignitate, auctoritate & cōditione, etiā Cardinalatus honore præfulgeant, in virtute sanctæ obedientiæ, harum

tenore

tenore præcipimus & mandamus, vt eam omnem ratam portionem vel pecuniam, quam ipsi ratione Commendarum, Monasteriorum, Prioratuum & locorum huiusmodi, Seminarijs Ecclesiasticis Latinis pro quolibet centenario, singulis annis persoluere tenerentur, quatenus ibidem Seminaria Latina huiusmodi non sint, aut ipsi dictis Seminarijs Latinis contributionem aliquam actu non persoluant, de cetero perpetuis futuris temporibus, Procuratori, seu Procuratoribus dictorum Seminariorum, seu Nouitiatuum à dilecto filio Theodoro moderno ac pro tempore existente Abbate Generali Congreg. Italiæ Ordinis præfati, seu à Capitulo generali eiusdem Ordinis pro tempore deputatis & deputandis, pro substentatione & manutentione dictorum Seminariorum, seu nouitiatuum Ordinis huiusmodi, ad omnem illius, vel illorum requisitionem, ac omni & quacumq. excusatione, mora & dilatione postpositis, persoluere debeant & teneantur. Quos Commendatarios à solutione ratæ seu portionis vel pecuniæ huiusmodi eisdem Seminarijs Latinis in posterum faciendis, perpetuo eximimus & liberamus. Necnon Procuratori seu Procuratoribus, sic vt præmittitur deputatis aut deputandis, eam omnem ratam seu portionem vel pecuniam ab ipsis Commendatarijs, seu eorum affictuarijs propria auctoritate exigendi, leuandi, ac in vsus dictorum Seminariorum, seu Nouitiatuum conuertendi, licentiam & auctoritatem per præsentes tribuimus & impartimur.

Applicatio beneficiorum spectantiũ ad collationem Conuentus & Capituli S. Saluatoris pro Nouitiatu d. Monasterij S. Saluatoris.

§. 2. Quoniam vero extant quædam beneficia simplicia Ecclesiastica, regularia siue sæcularia, tam in Siciliæ quam in Calabriæ Prouincijs, quæ ad Capituli seu Conuentus Monacorum dicti Monasterij Sancti Saluatoris liberam collationem, seu prouisionem spectant & pertinent, quorum quidem aliqua tantum nunc reperiuntur vnita seu applicata Seminario, seu Nouitiatui eiusdem Monasterij, cetera vero cum vacant à dicto Capitulo & Conuentu libere conferuntur. Idcirco nos eorumdem beneficiorum non vnitorum qualitates, situationes, confines, vocabula, inuocationes, verosq. annuos valores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illa omnia & singula, cum primum per cessum vel decessum, aut alias quouis modo vacauerint, dummodo dictorum beneficiorum collatio seu prouisio ad prædictum Capitulum, seu Conuentum Monacorum dicti Monasterij Sancti Saluatoris libere spectet & pertineat, prædicto Seminario, seu Nouitiatui perpetuo annectimus, vnimus & incorporamus.

Approbatio vnionis & applicationis iã factæ.

§. 3. Et eorum quæ hactenus vnita, applicata seu incorporata sunt, vnionem, applicationem & incorporationem, eadem auctoritate nostra confirmamus, & approbamus.

Facultas Procuratoris d. Nouitiatus capiendi possessionẽ dd. beneficiorum, et eorũ fructus exigendi propria auctoritate.

§. 4. Ita quod Procuratori dicti Nouitiatus liceat propria auctoritate, eorumdem beneficiorum, & iniorum bonorum ac illis annexorum possessionem, seu quasi, ex nunc prout ex tunc, cum vt præfertur vacauerint, dicti Seminarij aut Nouitiatus nomine, libere apprehendere, & cum vnioni locus factus fuerit, eorum fructus, redditus & prouentus propria auctoritate perpetuo exigere, percipere & leuare, ac in Seminarij seu Nouitiatus huiusmodi vsus & vtilitatem conuertere, alicuius licentia super hoc minime requisita.

Clauſ. præſ.

§. 5. Decernentes, vnionem, annexionem & incorporationem aliaque præmissa, perpetuo valida & efficacia fore & esse, nec per quascumque nostras & pro tempore existentium Romanorum Pontificum, etiam in crastinum assumptionis ad Apostolatus apicem editas & edendas, constitutiones & regulas, etiam vnionum effectuum non vnitarum reuocatorias, reuocari, aut sub ijs comprehendi. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari & definiri debere, necnon irritum & inane si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 6. Non obstantibus nostra de vnionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, & exprimendo vero valore, ac Lateranen. Concilij nouissime celebrati, vniones perpetuas nisi in casibus à iure permissis, fieri prohibentis, alijsque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Monasteriorum & Ordinis prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus.

Exemplorum fides.

§. 7. Volumus autem quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 6. die 10. Oct.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die decima Octobris, millesimo quingentesimo nonagesimo septimo, Pontificatus nostri Anno sexto.

LI. Confirmatio, & innouatio gratiarum & priuilegiorum omnium, etiam per viam communicationis concessorum Ordinibus tam Fratrum Minorum Regularis obseruantiæ, quam S. Claræ, & Tertij Ordinis de Pœnitentia S. Francisci, in communione & sub tribus votis essentialibus viuentium, in his quæ Concilio Tridentino, & decretis Fratrum Reformatorum non aduersantur.

Eiusmodi confirmationes plerique prædecessores, & signanter Clemens VII. Paulus IV. Gregorius XIII. & Sixtus V. ediderunt, sed illis consult. prætermissis, hanc posui vti pleniorem.

Regulam vero, & alia de Ordine S. Francisci, vide sup. apud const. 5. Honorij III. Select. vbi plene notaui. fol. 80. lib. 1.

Edita A. D. 1597.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Ordinis Fratrum Minorũ de obseruantia commendatio.

Ratio Pastoralis officij nostri exigit, atque efflagitat, vt quorum Religionem, ac virtutem Sedi Apost. totiq. Ecclesiæ non modo illustrem, & præclaram, sed vtilem etiam, ac necessariam esse animaduertimus, eosdem nostris, & eiusdem Sedis Apost. honoribus, ac beneficijs libenter prosequamur. Cum vero ex bonis, & commodis spiritualibus Ord. Mendicantium, ea longe, lateque pateant, semperque patuerint, quæ à sacro Ordine Fratrum Minorum de Obseruantia, ab ipsis fundatæ Religionis initijs, in omnes Christianæ Reipub. Prouincias profluxerunt, quotidieq. profluunt, & promanant, faciendum nobis esse statuimus, vt in eodem Ordine, nostris & Sedis Apost. gratijs atque muneribus honestando, nihil Romanorum Pont. prædecessorum nostrorum benignitati ac studio concedamus.

Plurimarũ gratiarum, et indultorum à multis Rom. Pont. concessio.

§. 1. Cum igitur pro parte dilecti filij Io. Bapt. Moles Commissarij Generalis in Romana Curia Vltramontanæ Familiæ prædicti Ord. de Obseru. nobis expositum fuerit, ex ipsius Sedis benigna dignatione prouenire, vt Romanus Pont. quandoq prædecessorum suorum Roman. Pont. gesta innouet, ac Apostolica auctoritate innouata, & restaurata muniat & fulciat, & in pristinum statum reponat ac reducat, necnon propterea nonnulli Romani Pont. prædecessores nostri quasdam gratias, concessiones, indulgentias & peccatorum remissiones, absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, multaque alia priuilegia, & indulta, tam prædictis Fratrum Min. quam S. Claræ, ac Tertio de Pœn. nuncupatæ Ordinibus, illorumque Superioribus, Fratribus, Monialibus & Sororibus, ac vtriusq. sexus personis, & Monasterijs, Domibus, Ecclesijs & Locis quibuscumque dictorum Ordinum nunc & pro tempore existentibus, in genere vel in specie, etiam per modum communicationis, siue extensionis priuilegiorum alijs Ordinibus eorumq. Domibus & Ecclesijs, & vtriusque sexus personis Ordinum mendicantium & non Mendicantium existentibus concessorum, concesserunt, aut iam concessa confirmarunt & approbarunt, prout in singulis concessionibus, declarationibus, & literis eorumdem prædecessorum expeditis plenius dicitur contineri.

Generalis Cõmissarij pro eorum confirmatione petitio.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, illa quæ sæpius Apostolica auctoritate prædicta munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, pro parte prædicti Io. Baptistæ Moles, nobis fuit humiliter supplicatum, vt prædictis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conseruatorijs, declarationibus, facultatibus, dispensationibus, gratijs, concessionibus, indulgentijs & indultis, pro illorum obseruantia, nostræ approbationis robur adijcere, aliasque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Rom. Pontifices approbatio in his quæ Conc. Trident. non aduersantur, & decretis Fratrũ Reformatorum.

§. 3. Nos igitur, qui omnium vocis, præsertimq. illorum qui sub suaui Religionis iugo, diuinis laudibus, & Christianæ Religionis augmento incumbentium personarum tranquillitati & commoditati consulunt, libenter annuimus, eaq fauoribus prosequimur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, quæcumque præmissa, ac omnia & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias & indulta spiritualia & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis inter se & cum alijs Ordinibus Mendicãtibus & non Mendicantibus, eiusdem Fratrum Minorum Regularis obseruantiæ, & S. Claræ, & de Pœnitent. Tertio Ordinibus, etiam in Congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorumdem Superiorum Ordinis Minorum Regularis obseruantiæ huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus ac vtriusque sexus etiam singularibus personis, necnon Monasterijs, Domibus, Ecclesijs & Locis quibuscumque in genere & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut alias per eosdem Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos & Sedem prædictam sub quacumq. forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon omnibus & singulis in eis forsan contentis clausulis, decretis & declarationibus quibuscumque, ac singulas desuper etiam pluribus vicibus confectas literas, & in eis contenta & inde sequuta quæcumq. illorum omnium tenore, & formas datas, effectus & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, & in his essent inserta, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica tenore præsentium ex certa scientia (in his omnibus, in quibus decretis Concilij Tridentini non aduersentur, saluis etiam decretis a nobis in fauorem Fratrum Reformatorum concessis) approbamus & confirmamus, ac innouamus, perpetuamq. roboris firmitatem obtinere, & inuiolabiliter obseruari, necnon Ordinibus Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac Tertio de Pœnitentia nuncupato, etiã in Congregat. sub obedientia Fratrum Minorum de Obseruantia huiusmodi degen. Superioribus Fratribus Monialibus etiam Tertiarijs nuncupatis, Sororibus, Personis, Monasterijs, Domibus & Ecclesijs & locis prædictis, etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi suffragari, illisq. frui, vti & gaudere, quãdo & quoties opus fuerit, posse & debere, in iudicio & extra, ac etiam in foro

E con-

conscientię, in omnibus & per omnia, acsi specialiter & expresse eisdem Fratrum Minorum, & S. Claræ, & Tertio de Pœnitentia Ordinibus per nos concessa fuissent, decernimus. Supplentes omnes & singulos iuris & facti, ac solemnitatum etiam de iuris necessitate, aut aliàs quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios quoscumque defectus, siqui forsan interuenerint in eisdem.

§. 4. Quocirca Venerabilibus Fratribus Mantuæ, & Toy, Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per easdem præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, faciant auctoritate nostra præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacifice frui & gaudere. Non permittentes quemquam desuper contra præsentium tenorem sub quouis prætextu & causa, etiam defectu intentionis nostræ per quoscumque quomodolibet indebite molestari, quinimmo quicquid in contrarium attentari vel fieri contingeret, omnia semper in pristinum reponi. Contradictores quoslibet & rebelles, etiam per quascumque, de quibus eis videbitur, censuras & pœnas Ecclesiasticas, & alia oportuna iuris & facti remedia, appellatione quacumq. postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Sicq. per quoscumque Iudices & Commissarios, ac S.R.E. Cardinales, necnon sacri Palatij Apostolici causarum Auditores, sublata eis quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari & definiri debere.

Executorum deputatio.

Clausula derogatoria.

§. 5 Non obstantibus præmissis, ac piæ memoriæ Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis præsentium vigore ad iudicium non trahatur, alijsq. Apostolicis constitutionibus, ac Prouincialibus & Capitularibus statutis & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis, etiam in forma breuis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, ac scientia & potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, etiam priuilegiorum eorum reuocatiuis, restrictiuis, reseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, efficacissimis & insolitis clausulis quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, etiam quod in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo & forma derogari posset, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, Motu, scientia, & auctoritate similibus derogamus. Aut si aliquibus communiter vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis fides.

§ 6. Verum quia difficile foret præsentes literas ad singula quæque loca, in quibus forte opus esset, deferri, volumus, & pariter Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis manu alicuius ex Secretarijs cuiuslibet prædictorum Prælatorum Generalium, ac Romanæ Curiæ Commissarij, & suorum successorum, aut Notarij publici subscriptis, & sigillo officij alterius eorumdem, aut alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, seu Curiæ ecclesiasticæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra illud adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D.P. Anh. 20. Decemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesima Decembris 1595. Pontificatus nostri Anno sexto.

LII

Acceptatio deuolutionis Ducatus Ferrariæ, mox recuperati, eiusq. & redditùum incorporatio Reuer. Cameræ Apost. ac subiectio bullæ Pij V. de Terris S.R.E. non infeudandis.

Hæc Pij V. constit. inuenitur num. 35. sup. fol. 166. lib. 2. vbi de sua materia plene dixi.

Edita A. D. 1598.

Sanctissimus in Christo pater & Dominus noster Dominus Clemens diuina prouidentia Papa Octauus.

Ferrariæ Ducatus ad R. Cam. Apost. deuolutus ex persona Alphonsi p. Dunis absq. aliquo declaratione.

§ 1. Quoniam per obitum Alphonsi Estensis Ferrariæ Ducis, Ducatus & status Ferrariæ, cum omnibus Ciuitatibus, Terris, Castris, fortalitijs, Portubus, locis, membris, iurisdictionibus, iuribus, ac alijs annexis & connexis, de quibus a Sede Apostolica & suis prædecessoribus Rom. Pontificibus, idem Alphonsus, siue eius antecessores inuestiti fuerunt, seu alias quomodolibet illos & illa a Sede præfata tenuerunt & habuerunt, ad eamdem Sedem & Cameram suam Apostolicam, tum ex forma inuestiturarum, tum alias rum concessionum de eis factarum, & tum vigore constitutionis fe. record. Pij Papæ Quinti prædecessoris editę sub dat. 4. Calend. Aprilis, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Pontificatus sui Anno secundo, reuersi & reuersa, & deuoluti ac deuoluta existunt, & vtile eorum dominium cum directo consolidatum est, etiam absq. aliqua alia vlteriori acceptione, declaratione, ac possessionis apprehensione, & alias iuxta præfatam constitutionem Pij V. ad quam in omnibus & per omnia, & in omnibus eius partibus relationem haberi voluit.

Hic tamen Pont. de nouo sustinuit acceptauit.

§ 2. Nihilominus pro potiori cautela, & iura iuribus addendo, & constitutioni inhærendo, de venerabilium fratrum suorum S. R.E. Cardinaliũ consilio pariter & assensu, Statum & Ducatum prædictum cum omnibus Ciuitatibus, Terris, Castris, Fortalitijs, Portubus locis, membris, & alijs annexis & connexis, per obitum præfati Ducis Alphonsi, seu aliàs ad eamdem Sedē deuolutũ, & deuoluta, et vtile illorum dominiũ cum directo consolidatum esse declarauit, & huiusmodi reuersione, deuolutione, & vtilis cũ directo dominio consolidatione acceptauit, ipsumq. Ducatũ & Statũ Ferrariæ, cũ omnibus supradictis, Sedi Apost. & Cameræ reuersum, vnitũ, & incorporatum esse, ac censeri decreuit & declarauit omni meliori modo.

Et d. Ducatũ d. Cameræ incorporauit, & SS. Petro et Paulo dicauit.

§. 3. Et quatenus opus sit eumdem Ducatum & Statum, de nouo eidem Sedi & Cameræ vniuit & incorporauit, & dispositioni constitutionis præfatæ Pij V subiacuisse, & subiacere, similiter decreuit & declarauit, Deoque Omnipotenti, Beatæ Virgini, ac SS. Apostolis Petro & Paulo, perpetuo tribuit & dedicauit.

Acta P. A. 6. 19. Ianuarij.

Die 19. Ianuarij 1598. apud S. Petrum, in Consistorio secreto, Romæ.

Sequitur alia iisdem declaratio, & applicatio.

Edita A. D. 1598.

Sanctissimus in Christo Pater, & D.N.D. Clemens diuina prouidentia Papa Octauus.

Idem Pont. Deo actis gratias de recuperatione d. Ducatus.

§ 4. Dixit Ducatum & Statum Ferrariæ iam fuisse recuperatum, Idq. sola Dei Omnipotentis misericordia factum esse, & propterea illi ingentes esse gratias agendas, præsertim cum id abique vlla sanguinis effusione contigerit.

Iterato illũ Cam. Apost. incorporat, eũ sui for. subiec & B. Mariæ, & SS. Apost. Petro & Paulo consecrat.

§. 5. Et iterato vt magis enixam, & exploratam eius voluntatem ostendat, iura iuribus addendo, Ducatum & Statum præfatum, omnesq. illorum redditus, eidem Sedi & Cameræ Apostolicæ vniuit & incorporauit, & dispositioni constitutionis Pij V. editæ sub dat. 4. Calen. Aprilis, Pontificatus sui Anno secundo, subiacuisse, & subiacere similiter decreuit, Deoq. Omnipotenti, Beatæq. Mariæ Virgini, & SS. Apostolis Petro & Paulo quorum ope id factum fuit, perpetuo addixit & consecrauit.

Actũ P. A. 7 11. Februar.

Romæ apud Sanctum Petrum, die vndecima Februarij, millesimo quingentesimo nonagesimo octauo.

Iurisdictio & facultates S.R.E. Cardinalis de latere Legati in Alma Vrbe dimissi, ob discessum Summi Pontificis versus Ciuitatem Ferrariæ, & alia loca Status Ecclesiastici. LIII.

Huiusmodi legationum bullas tres tantummodo de quam plurimis in hoc opere ponendas duxi, vt supra fol. 527. lib. 1. tibi significaui in Pauli III. const. 16. Licet.

Edita A. D. 1598.

CLEMENS PAPA VIII.

Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Proœmium.

Licet potestatis plenitudo desuper nobis commissa sit, & vniuersi gregis Dominici, diuina disponente clementia, curam habeamus, finem tamen humanæ possibilitatis excedere nõ valẽtes, considerantesq. quod circa singula per nosmetipsos Apostolicæ seruitutis debitum absoluere non possumus, nonnumquam aliquos & præcipue S. R. E. Cardinales in sollicitudinis nostræ partem assumimus, vt ipsi vices nostras supplentibus, ministerium nobis desuper commissum, fauente pietate superna, facilius & salubrius exequamur. Et quamuis ad cunctorum Christifidelium Prouinciarum, Ciuitates, & loca paternum studium & diligentiam adhibeamus, ad Almam Vrbem tamen nostram, aciem nostræ consideratonis paternis affectibus dirigentes, illam, Ciues, Incolas, & habitatores eiusdem, tamquam peculiares filios, & deuotos diligentiori cura intuemur, & super eorum felici regimine pacifico et tranquillo, vt præseruentur à noxijs, et optatis perfruantur incrementis, specialiter prouidere desideramus.

Hic Pontifex profecturus Ferrariam & alia loca sui status, Legatum Romæ relinquit ...

§ 1. Cum itaq. ex grauissimis et vrgentibus causis animum nostrũ mouentibus, ad Ciuitatem et Ducatum nostrum Ferrarien. ac alias Prouincias, Ciuitates, et loca temporalis dominij Ecclesiasticæ, dimissis in eadem Vrbe Palatij nostri, et Curię Cameræ Apostolicæ causarum audientijs, necnon Gubernatore, seu Vicecamerario, ac Vicario, seu eius Locumtenente, et Senatore, et Dataria, et Cancellaria nostra, cum plumbo, Capella, et eiusdẽ Cacellariæ, & alijs Curiæ Romanæ officialibus, nos conferre intendamus. Nos interim bono et felici Vrbis, et Romanæ Curiæ prædictarum regimini prouidere volentes, et ad te potissimum, quem etiam in magnis et arduis Sacrosanctę Romanæ Ecclesiæ negocijs versatum, eximia probitate et fidelitate, rerumq. gerendarum experientia, et precipua prudentia, ac integritate comprobatũ habemus, mentẽ nostram conuertentes, et sperantes, quod ea quę tibi duxerimus committenda, gratia tibi assistente diuina, circumspecte, prudenter, iuste, et fideliter exequeris. Te in Vrbe prædicta, eiusq. territorio, et districtu, ac Ciuitatibus, Terris, et locis illi adiacentibus, nostrum et dictæ Sedis Legatum de latere, necnon omnium Tribunalium, et Officialium, ac Ministrorum etiam iustitię, tam in spiritualibus quam tẽporalibus, generalem et specialem superintendentẽ, de Venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio, auctoritate Apost. tenore præsentium, vsque ad beneplacitum, vel ad eamdem Vrbem reditum nostrum dumtaxat, creamus, constituimus, et etiam deputamus.

Almã Vrbem & in ea degentes ... gubernandi &c.

§ 2. Dantes tibi harum serie pariter, et concedentes plenam, liberam, et omnimodam potestatem, et facultatem, ac auctoritatem

Vrbem

Vrbem, Ciuitates, & loca prædicta cum eorum territorijs, districtibus, & pertinentijs, necnō personas, ciues, habitatores etiā curiales, & ipsam Romanam Curiam sequentes, seu ad eamdem vndecumq; venientes, dum in ea fuerint, seu in ea degentes, & incolas eiusdem, cuiuscumque status, gradus, ordinis, præeminentiæ, dignitatis, etiam Pontificalis fuerint, ac eiusdem Romanæ Curiæ officiales existant, etiāsi exemptos à quocumq; Legationis officio prætenderent, nostro & dictæ Romanæ Ecclesiæ nomine gubernandi, regendi & administrandi, ac prout cælestis gratiæ infusio, & tua prudētia persuadebunt, reformandi & corrigendi, occupata recuperādi, necnon illa & alia deformata in pristinum & debitum statum reducendi.

Causas criminales, via appellationis & recursus cognoscendi.

§. 3. Causas ciuiles & criminales, ecclesiasticas & spirituales, etiā beneficiales ac matrimoniales, & etiā prophanas, ad forum ecclesiasticū & sæculare quocūq. iure spectātes, ac mixtas, intra terminos tuæ Legationis, & Vicariatus huiusmodi, per viam appellationum quarumcumque, vel recursus, vna cum negocio principali coniunctim vel diuisim, vel alias prout tibi visum fuerit, ac cū omnibus & singulis earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis & connexis, per te vel alium seu alios audiendi, cognoscēdi, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, vt præfertur, & cum reiteratione terminorum ex stylo Curiæ, seu natura obseruari consuetorum, ac etiam cum illorum omissione, illasque decidendi & terminandi.

Sententias quascumque exequendi.

§. 4. Et quascumque sententias, per te seu etiam alios Iudices quoscumque latas, tam in Romana Curia quam extra eam, etiamsi in rem transiuerint iudicatam, executioni debitæ, cum decreto literarum executorialium, seu mandati executiui, & cum inuocatione brachij sæcularis demandandi. Dictarum causarum cognitionem, terminationem, & executionem in casibus recursus, prout expedire iudicaueris, suspendendi.

Curiales & officiales coercendi.

§. 5. Ac etiam in ipsa Vrbe, quamdiu ab ea absentes fuerimus, in quoscumq. Curiales, & ipsam Curiam sequentes, & Officiales quoscumq. ipsius Curiæ nostræ, ac quæcumq. Vrbis Tribunalia, & ipsorum officiorum & Tribunalium Præsidentes cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis & conditionis fuerint, omnimodam iurisdictionem, & generalem ac specialem superintendentiam exercendi.

Discordias componendi.

§. 6. Necnon etiam inter Comites, Barones & Milites, Dominos temporales & nobiles, & personas alias sæculares & ecclesiasticas, necnon Communitates & Vniuersitates, ac Populos, & omnes alios sæculares discordes, & differentes, Vrbis, Terrarum, locorum, & districtus prędictorū pacem & concordiā faciendi, & inter eos pro huiusmodi pace & cōcordia inducias indicendi, ipsosq. ad eas, & ipsarū obseruantiam quibuscumq. pœnis, districtionibus, sentētijs & cēsuris, prout tibi videbitur cōpellendi. Concordes in vnitatis & caritatis vinculo confouendi & confirmandi.

Rebelles bannitos, & delinquentes puniendi.

§. 7. Rebelles & delinquentes, ac eiusdem Romanæ Ecclesiæ hostes, cēsuris & pœnis, tā ecclesiasticis quam alijs etiam pecuniarijs, & corporis afflictiuis coercendi & corrigēdi, ac ad nostram & dictæ Romanę Ecclesiæ vnitatē reducendi. Ac prętetea pro bannitorū & perditorum hominū profligatione & extirpatione, Tibi nō solum in Vrbe & districtu prædictis, sed etiam in Prouincijs nostris adiacentibus Patrimonij, Campaniæ, & Maritimæ, ac illarum Ciuitatibus, Terris, & locis quibuscumq. nostras vices et voces, ac omnimodam facultatē, potestatem, auctoritatem, & arbitrium cōtra quoscumq. bannitos, facinorosos, eorumque receptatores, fautores, complices, & sequaces, necnon contra Communitates, Vniuersitates, ac Ciuitates, Terras & Castra intra terminos tuæ Legationis & Vicariatus huiusmodi, & alios cuiuscumque præeminentiæ, vel dignitatis existant Barones, Feudatarios, Duces, et quauis auctoritate, fūgētes, etiā extraiudicialiter, ac manu regia, et secūdū voluntatem, beneplacitum, dispositionem, ac arbitrium tuum, appellatione, recursu, et reclamatione quibuscūque remotis & reiectis, procedendi ad capturam, torturam, etiam nulla indiciorum decreta copia, aut aliquo præfixo termino ad defensiones faciendas, illosque omnes et singulos puniendi, tam in rebus et bonis quam in personis, etiam vsque ad pœnam vltimi supplicij inclusiue. Ac sententias quascumque corporales et vltimi supplicij, etiam in contumaciam, legitimis indicijs non præcedentibus, à quibusuis Iudicibus latas statim exequendi. Domos, vineas, possessiones, arces, fortalitia, mœnia, et alia quæuis bona rebellium et delinquentium deuastandi, demoliendi, ac publicandi. Coniunctos, affines, et consanguineos delinquentium, et aliorum prædictorum ad illorum redemptionem cogendi. Pręcipiendi Communitatibus, Domicellis, Baronibus, et particularibus personis, vt homines et animalia et alia necessaria pro bannitorum profligatione, et alijs necessitatibus sine aliqua mercede accommodent. Ac præterea quoscumque alios delinquentes pœnis pecuniarijs, exilij, et relegationis, ac etiam vltimi supplicij puniendi, ac puniri mandandi et faciendi. Atq; sub eisdē pœnis, ac priuationibus pręcipiendi Capitaneis, Ductoribus, Officialibus, et omnibus Militibus, tam Legionarijs quam etiam stipendiarijs, ad omnem requisitionem tuam, seu à te deputatorum, sine aliqua mercede ad arma capien. et ad loca ipsis imperata accedendum, pugnandum, loca inuadendum, renitentes occidendum, qui sine licētia recedere non possint. Et in euētum quod dicti sicarij, banniti, et delinquentes, vel alij inobedientes in aliqua ciuitate, castro, seu fortalitio, et alio quouis loco mediate vel immediate Sedi Apostolicę subiecto reperiantur, si Communitas, Vniuersitas, Barones et alij ad quos spectabit, eosdem sicarios & inobedientes, & alios quoscumq. etiam non culpabiles, ad omnē requisitionem, seu tuorum Officialium, vinctos, in tuis vel eorumdem Officialium manibus tradere recusauerint, & seu restiterint, tormētis bellicis mœnia Ciuitatis, Oppidi, & Fortalitij huiusmodi quatiendi, expugnandi, & vsq. ad demolitionem violenter ingrediendi, etiāsi homicidia, & mortes non culpabilium accidentaliter inde secuta sint, sine vllo, tam spiritualium quam temporalium pœnarum incursu. Necnon Tibi tuisq. Ministris, Officialibus, & Militibus, in omnes armatos & conuenticula, nisi statim se in dictorum Ministrorū manibus dedant, impetum faciendi, & contra resistentes prædictos seu fugiētes archibusia exonerandi, nec propterea de morte secuta teneatur. Nouas quoq; taleas & nominationes, pro bannitorum & facinorosorū extirpatione, expensis Cameræ Apostolicæ ad tuum libitum imponendi. Quoscumque etiam Principes, Duces, Barones, Ciuitates, Castra, Cōmunitates & Vniuersitates, ausu temerario conatibus tuis quocumq; modo se opponentes, anathematis gladio feriendi, illos inuadendi, exercitum cogendi, ac contra eos, vt publicos hostes pugnandi, Ducatibus, Principatibus, Baronijs & feudis, priuilegijs, ac bonis illos perpetuo priuādi, spoliandi, eorūq. Ciuitates, Castra, loca, & feuda quæcumq. Cameræ nostræ Apostolicæ perpetuo vniendi, applicandi, & incorporandi ipso facto absque alia Iudicis declaratione. Necnon cum quibusuis Principibus vicinis & longinquis super remissionibus bannitorum & aliorum delinquentium hincinde conuentiones faciēdi; quę postquā factæ fuerint, à nobis & Sede Apostolica approbata censeantur, prout ex nunc approbamus. Atq. à Communitatibus & Vniuersitatibus quarumcumq. ciuitatū & locorum frumentum, vinum, stramina, & alia victui necessaria arbitrio tuo, subministrari faciendi. Atque omnia & quæcumque delicta cōtra quascumq. personas, tam ecclesiasticas quam sęculares commissa, etiam in crimine læsæ maiestatis, exceptis tamen contentis, iuxta dispositionem iuris communis in primo capite, secuta vel non secuta condemnatione notoria vel occulta, etiam eorum quibus taleæ & nominationes impositæ fuerunt, etiam elapso anno remittendi. Non obstan. fel. rec. Pij Papæ Quinti, & alijs constitutionibus Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum de bannitis loquentibus, quibus ad tuum libitum derogare possis, ipsosque delinquentes ad suum statum, & honorem restituendi, in omnibus casibus gratiandi & componendi, etiamsi sint rebelles & diffidati (imposito tamen illis donec pacem habuerint, arbitrio tuo, exilio à loco commissi delicti. Ac saluosconductus ad libitum prædictis concedendi, atque omnia alia in præmissis omnibus & singulis, ac circa ea necessaria & opportuna, ac tibi beneuisa, etiam speciali nota digna, quæ Nos ipsi facere possemus, faciendi, mandandi, & exequendi, Apostolica auctoritate, tenore præsentium damus, tradimus, atque concedimus. Volumus autem & Apostolica auctoritate decernimus, quod præmissorum occasione, irregularitatis labem siue notam minime incurras, nec incurrere censearis.

Clausula contrariorū sublatiua.

§. 8. Non obstantibus præmissis, ac quorumcumque Romanorum Pontificum prędecessorum nostrorum constitutionibus & ordinationibus, ac quarumcumque Ciuitatum, Terrarum, locorum, Cōmunitatum, & Vniuersitatū statutis, consuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, et literis Apostolicis quibuscumque personis, etiam Pontificali, Ducali, et quauis alia dignitate præditis ac fulgentibus, quomodolibet concessis, confirmatis, et innouatis. Quibus omnibus etiāsi de illis eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa, indiuidua, non autē per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habēda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis et insertis habentes, ad effectum præsentium, specialiter et expresse, Motu proprio, et ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam et expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Facultas conferendi certa beneficia.

§. 9. Ceterum, vt erga personas nostri et Apostolicæ Sedis deuotas, te gratiosum ac liberalem valeas exhibere, tibi, vt quæcumq. beneficia ecclesiastica simplicia dumtaxat, ac personalem residentiam non requirentia, quorum fructus, redditus, et prouentus secundum communem æstimationem verum annuum valorem viginti quatuor ducatorum auri de Camera non excedant, in Alma Vrbe nostra, et in illius districtu, durante tua legatione huiusmodi, vacatura (illis quæ ad collationem alicuius ex venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, respectu Episcopatuū, titulorum, seu diaconiarum, aut etiam indultorum, vel alias quocumq. modo pertinent dumtaxat exceptis) quorū collatio et prouisio dispositioni Apostolicæ specialiter, vel alias ex quacumq. causa, etiam de necessitate exprimenda, præterquam ratione familiaritatis nostræ, aut Cardinalium viuentium, generaliter reseruata, seu ex quauis generali reseruatione affecta fuerint, quibusuis personis idoneis, quibus tibi videbitur, etiam quæcumq. quotcumque, et qualiacumque, inuicem tamen compatibilia beneficia ecclesiastica, obtinentibus et expectantibus, auctoritate Apostolica conferre, et de illis prouidere pariter, libere et licite possis et valeas, facultatem et auctoritatem similiter concedimus et indulgemus. Decernentes collationes, prouisiones, et alias dispositiones per te de huiusmodi beneficijs facien. perinde validas, firmas, et efficaces fore et esse, acsi à nobis ipsis factæ forent.

Clausula sublata.

§. 10. Sicque ab omnibus censeri, et ita per quoscumque Iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici

Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumq. non obstan. §. 15. Non obstantibus præmissis, ac nostræ Cancellariæ Apostolicæ regulis, alijsq. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Basilicarum & Ecclesiarum quarumcumque, in quibus beneficia huiusmodi forsan fuerint, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinib. ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. 3. Aprilis. Datum Romæ apud Sãctum Petrũ, sub annulo Piscatoris, die 3. Aprilis, millesimo quingentesimo nonagesimo octauo, Pontificatus nostri Anno septimo.

LIV. Declaratio, quod Officiales & curiales, tam sequentes Sanctitaté suam in eius ab Vrbe discessu, quam in ea remanentes, sint vere Curiales, eorumq. gaudeant prærogatiuis, & beneficia eorumdem Sedi Apostolicę remaneant affecta.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1598. *Causa huius declarationis.* CVm ob nonnullas graues & vrgentes causas, ad Ciuitatem & Ducatum nostrum Ferrarien. cum plerisque Sãctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & nonnullis nostris & Romanæ Curiæ Officialibus propediem, annuente Domino nos conferre, ac ibidem, & in alijs forsan temporalis ditionis ecclesiasticæ locis per aliquot menses commorati statuerimus. Cumq. in Alma Vrbe nostra causarum, & literarum Audientiam, necnon etiam Cancellariam nostram Apostolicam relinquamus, & præterea diuersi eiusdé S.R.E. Cardinales, alijq. Romanæ Curiæ Officiales in eadem Vrbe remaneant. Nos ne propterea dubitatio aliqua circa Curiales ac officiales eiusdem Romanæ Curiæ oriatur prouidere volentes.

Declaratio quod tam sequentes, quam remanentes in Vrbe, curiales remaneant. *De dictis habes infra Bul. praecd.* §. 1. Hac nostra constitutione, tam eos qui nos sequentur, quã eos qui in dicta Vrbe remanserint, siue Sacrę Romanę Ecclesię Cardinales, siue Officiales & Curiales, aut alij quicúque eamdem Romanam Curiam sequentes, fuerint, vnam tantum & non duas Romanas Curias constituere, eosq. omnibus & singulis gratijs, priuilegijs, antelationibus, prærogatiuis, declarationibus, indultis, facultatibus, concessionibus, & consuetudinibus, etiam quo ad acceptationes & prouisiones beneficiorum faciendas, quibus Cardinales, Officiales, Curiales, & alij prædicti dum Nos in dicta Curia in eadem Vrbe residemus, de iure & consuetudine vtuntur, potiuntur, & gaudent, seu vti, potiri & gaudere posse & debere, perinde ac si nos in eadem Vrbe resideremus, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, decernimus & declaramus.

Beneficia affecta Sedi Apostolicæ. §. 2. Necnon etiam eamdem Curiam censeri volumus quo ad beneficia, quæ tam in dicta Vrbe, & in Ciuitatib. & locis ad quæ accedemus, & in quibus in itinere eundo & redeundo pro tempore moram trahemus, quam per obitum illorum qui Nos & Curiam nostram sequentur, seu ad Nos, & ad eamdem Curiam pro eorum negocijs accedent, & in itinere, siue eundo siue redeundo diem claudent extremum, quomodolibet vacabunt, neminéq. de illis præter Nos disponere posse.

Decretum irritans. §. 3. Sicq. per quoscúque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari & definiri debere, irritumq. & inane, quicquid secus super his a quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, pariter decernimus & declaramus.

Quibuscumq. non obstan. §. 4. Non obstan. quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & Cancellariæ Apostolicæ regulis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 7. 10. Aprilis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 10. Aprilis 1598. Pont. nostri Anno 7.

LV. De luctuosa Tyberis inundatione in Vrbe & eius districtu, indictioneq. publicarum supplicationum ad Diuinam misericordiã implorandam.

CLEMENS EPISCOPVS
Seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Clero & Populo Almæ Vrbis nostræ, ceterisq. Christifidelibus in eadem Vrbe, eiusq. districtu existentibus, salutem & Apostolicam benedictionem.

Edita A. D. 1599. *Tyberis inundatio mirabilis.* §. 1. MAnus Domini, manus Patris, manus illa potens & salutaris, quę sola dum iuste vulnerat pie medetur; ipsa tetigit nos, filij dilectissimi. Fluuius Tyberis, extra alueum ripasq. suas diffusus, tanta aquarum copia Vrbem, suburbia, prata, & agros inundauit, & in tantam, non in planis solum, sed in editioribus etiam locis, creuit altitudinem, quantam neque nos, neque maiores nostri meminerunt. Quæ Vrbis facies, quis aspectus per hos dies fuerit, plane luctuosus & miserabilis, quæ hominum, ædificiorum, & rerum ad vitam victumque quotidianum necessariarum, perniciei & iactura extiterit, nec sine acerbissimo doloris sẽsu commemorari potest, nec certe commemorari est necesse. Vos ipsi oculis vestris cuncta perspexistis, & passi estis, & nos etiam vidimus; oculisq. & manibus in Cœlum eleuatis, cum præ doloris magnitudine, cor nostrum dirumperetur, & quasi cera colliquefactum esset, omnium miserias paterno affectu & miseratione complexi sumus.

Quæ prouocauerunt iram Dei. §. 2. Sed huius tantæ eluuionis, & calamitatis causæ, non ex principijs naturalibus curiose nimis inquirendæ sunt, & ex eorum opinionibus, qui dicentes se sapientes, stulti facti sunt, tamquam si gentes essemus quæ ignorant Deum; sed potius, vt Christianos decet, in timore & tremore, veriorem magisq. intimam harum ærumnarum originem intra nosmetipsos peruestigemus. Ac nisi nos ipsos fallere, & decipere velimus, peccata ipsa respondebunt nobis, & iniquitates quæ multiplicatæ sunt nimis coram Deo. Abyssus enim peccatorum, abyssum aquarum, & inundatio inundationé inuocauit.

Quisq. igitur hortatur a via sua mala & reuertatur ad Dominum. §. 3. Ne tamen, filij, pusillo animo sitis, neue, quod absit, cor vestrum obduretis vt indomiti & obstinati peccatores solent, qui plagis Dei deteriores fiunt, quorum miseram & miserandam conditionem exprimit Ieremias verbis illis: Domine percussisti illos, & non doluerunt, attriuisti eos, & renuerunt accipere disciplinam; indurauerunt facies suas supra petram, & noluerunt reuerti. Vos autem, filij, non sic; sed reuertimini ad Dominum in toto corde vestro, in ieiunio, & fletu, & planctu; & pœnitentiæ salutaris tabulam apprehendite, ne pereatis in diluuio aquarum multarum iræ Dei, & iusti iudicij eius. Deus enim noster pius est & misericors, & præstabilis super malitia; qui non vult mortem peccatoris, sed magis vt conuertatur & viuat. Plaga hæc, si sapitis, si intelligitis, si nouissima prouidetis, non est ad mortem, sed ad salutem. Corripuit vos Dominus, sed non in furore suo, immo vero in visceribus misericordiæ suæ, vt Pater, qui hic, in hac breui & caduca vita filijs flagella adhibet, vt in æternũ parcat. Quem enim diligit Dominus castigat, & tamquam filijs offert se vobis. Surgite & vos cũ filio prodigo, & ite ad Patrem vestrum, qui vos vocat, qui apertis brachijs vos expectat, & ad complexum & pacem & reconciliationem inuitat. Clamate ad Dominum in fortitudine, & ex intimo corde verba illa pronunciate; Omnia quæ fecisti nobis, Domine, in vero iudicio fecisti, quia peccauimus tibi, & mandatis tuis non obediuimus, sed da gloriam nomini tuo, & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Denique conuertatur vnusquisque à via sua mala, & qui Niniuitas peccantes imitati estis, imitamini pœnitentes.

Maria Virgo, et & Principum Apostolorum auxilium implorandum. §. 4. Ite ad Matrem Gratiarum, & Aduocatam peccatorum, ad Beatissimam semper Virginem DEI genitricem MARIAM, & illius opem atque auxilium implorate. Ite ad Gloriosissimos Apostolorum Principes Petrum & Paulum, peculiares Patronos huius Almæ Vrbis, cui Euangelij doctrinam cum sanguine tradiderunt. Hi enim sunt Gloriosi Principes Terræ, & Patres & Pastores Ecclesiæ; præcipue vero Vrbis Romæ, qui eam ad hanc gloriam prouexerunt, vt Gens Sancta, Populus electus, Ciuitas Sacerdotalis & Regia, per sacram Beati Petri Sedem caput Orbis effecta, latius præsideret Religione diuina, quam dominatione terrena. Obite in spiritu humilitatis, & animo contrito sacras Beatissimorum Apostolorum Basilicas, & fortissimorum Martyrum memorias, quibus velut propugnaculis Roma cincta est. Plorate coram Domino, & preces eum lacrymis fundite, vt per merita & intercessionem Sanctorum qui cum CHRISTO regnant, veniam atque indulgentiam impetremus.

Cessent vitia & vigeant virtutes. §. 5. Pacem igitur cum fratribus habete, cessent odia & inimicitiæ; ne, si manus plenas sanguine extendatis, auertat Deus oculos suos à vobis. Libido, intemperantia, luxuries tollatur, & cetera vitia, quibus iracundia Dei prouocatur. Vigeat modestia, temperantia, & misericordia in pauperes. Nunc enim latissimus pietati propositus est campus, vt ij potissimum qui ditiores sunt, peccata sua eleemosynis redimant, & pauperum inopiam sua abundantia subleuent. Quod vt sincera cum alacritate faciant, omnes quanta possumus cum efficacia, in Domino hortamur. Nam si propter omnium peccata hæc plaga à Deo immissa est, ad omnes seu pauperes, seu diuites pertinere debet, vel per miseriam vel per miserationem; vt dum corporis nostri, quod vnum est in Domino, membra quædã patiuntur, cetera compatiantur. Sumite igitur arma militiæ nostræ, non carnalia, sed potentia Dei, quibus ipse Deus exercituum fortissimus, & omnipotens vincitur; pœnitentiam, orationem ieiunium, & eleemosynam. His enim placatur Deus, qui si viderit opera vestra bona, & quia conuersi estis ab omni via mala in sinceritate cordis vestri, reuertetur & ipse à furore iræ suæ, & non peribitis.

Indicit processiones Pontif. solemnes supplicationes & processiones ad Basilicas B. Mariæ Maioris, & S. Petri. §. 6. Atque vt tanto ardentius ad diuinorum Sacramentorũ medicinam accurratis, & vt veterem hominé exuentes mente & spiritu renouati, ambuletis in nouitate vitæ: Nos ad Basilicas Principis Apostolorum, & Sanctæ MARIAE Maioris de Vrbe proxima hebdomada, quarta videlicet huiusce mensis Ianuarij diebus per Nos eligendis, solemnes supplicationes & processiones, vt moris est indicimus. Ad quas Basilicas vel earum alteram, Nos ipsi vna cum venerabilibus fratribus nostris Sãctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus ac Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis in Romana Curia existentibus, ac Christianorum Regum & Principũ Oratoribus in Vrbe commorantibus, alijsque Prælatis atque Officialibus Romanæ Curiæ & Magistratibus eiusdem Vrbis, vobisque Clero & Populo comitantibus, debita animi & corporis demissione supplices adire, ipsasque supplicationes & processiones celebrare constituimus.

Hortatur mo... Vrbe... ad alias. §. 7. Vt vero à diuina bonitate atque clementia vberiores communis ac salutaris pœnitentiæ fructus capiamus, vos vniuersos & singulos, ceterosque vtriusque sexus Christifideles, in dicta Vrbe eiusque districtu existentes, per viscera misericordię DEI nostri hortamur atq. obsecramus, vt qui in eadé Vrbe erũt, dicta hebdomada

mada, vel saltem altera sequente, postquam præsentes litteræ publicatæ fuerint, salutari pœnitentiæ Sacramento ad præteritas culpas diluendas sic se præparent, vt Deus placatus flagella suæ iracundiæ auertat, Romam ab omnibus periculis eripiat, ac populum in Vrbe, eiusq. districtu existentem, saluum atque incolumem tueatur. Et vos quidem, & ij qui in Vrbe fuerint, prædictas Principis Apostolorum, & Sanctæ MARIAE Maioris de Vrbe Basilicas, aut earum alteram; qui vero extra Vrbem in dicto districtu extiterint, Ecclesiam, seu Ecclesias per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios, aut de eorum mandato, & ijs deficientibus, per eos, qui ibi curam exercent animarum, deputandam seu deputandas, quocumque die, vel quibuscumque diebus eiusdem vel sequentis hebdomadæ, saltem semel deuote visitent, & quarta ac sexta feria, & Sabbato eiusdem hebdomadæ, vel sequentis ieiunent; & præterea pauperibus & indigentibus personis, aut locis piis eleemosinas arbitrio suo erogent. atque intra hoc tempus, tam primæ quam secundæ hebdomadæ, alicui presbytero ab ordinario loci approbato, peccata sua confiteantur, & Dominica prima aut secunda, vel alio dictæ prioris, aut sequentis hebdomadæ die, vt supra dictum est, sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum deuote suscipiant. Regularibus vero personis vtriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, aut alijs in carcere existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui superius expressa, vel eorum aliqua facere & implere nequiuerint, presbyter Confessarius quem elegerint, prædicta omnia & singula, vel eorũ aliqua in alia pietatis opera commutandi, vel in aliud proximum tamen tempus prorogandi facultatem habeat.

Vrbe & districtu ... Ecclesias ... designando.

§. 8. Quæ omnia, vt vos & prædicti Christifideles eo libentius præstare studeatis, quo vberius spiritualibus muneribus, & gratijs vos reficiendos esse cognoueritis; de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque soluendi potestate, quam Deus nobis licet indignis, contulit, thesauros Ecclesiæ, quorum dispensatores eius benignitate facti sumus, copiose aperientes, Vniuersis & singulis prædictis, qui præmissa modo & forma præscriptis fecerint & impleuerint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiã, veniam, & remissionem, sicut in Anno Iubilæi visitantibus certas basilicas intra & extra Vrbem concedi consueuit, tenore præsentium concedimus & impartimur. Necnon ijsdem Christifidelibus vtriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, siue secularibus siue cuiusuis Ordinis & Congregationis seu instituti Regularibus, indulgemus, vt sibi eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusuis Ordinis vel instituti Regularẽ ex approbatis ab Ordinarijs locorum, vt præfertur, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs & censuris, à iure vel ab homine, quouis modo & causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis, quantũ uis grauibus & enormib. etiã in casibus, tam locorum Ordinarijs, quam nobis & Sedi Apostolicæ, etiam in litteris die Cœnæ Domini legi consuetis, atque alias etiam per quascumque nostras, vel Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores præsẽtibus haberi volumus pro expressis, quomodolibet reseruatis, in foro tantum conscientiæ, hac vice solum absoluere: & insuper vota quæcumque (Religionis & Castitatis dumtaxat exceptis) in alia pia & salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus pœnitentia salutari, ac alijs eius arbitrio iniungendis, possint & valeant.

Indulgentiæ vtsupra largitur.

§. 9. Mandantes propterea, & in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipien. omnibus venerabilibus fratribus, Episcopis & alijs quibuscumque locorum dicti districtus Ordinarijs, & alijs supradictis, ad quos pertinuerit, vt, cum præsentium litterarum transumpta aut exempla acceperint, illa statim per suas Ecclesias, Ciuitates, Oppida, Terras, Loca, Diœc. publicent & promulgẽt, & publicari ac promulgari faciant, Cleroq. & Populo sibi subiecto solemnes processiones & supplicationes indicant & celebrent.

Indiceq. Ordinariis districtus Vrbis, & aliis hanc publicent ... fiendam.

§. 10. Per præsentes autem non intendimus super aliqua irregularitate, publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate aut inhabilitate quoquo modo contracta aliquam facultatem tribuere, dispensandi seu habilitandi, aut in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiæ. Neque etiam iis præsentes nostras litteras, qui ab aliquo Iudice excommunicati, suspensi vel interdicti, seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus celebrationis huiusmodi Iubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordauerint, neque pariter hæreticis aut schismaticis specialiter declaratis seu condemnatis, vllo modo suffragari posse aut debere.

Declaratio dicta concessionis.

§. 11. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, præsertim quibus absoluendi facultas in certis tunc expressis casibus, ita Romano Pontifici pro tempore existenti reseruatur, vt nec etiam similes vel dissimiles Iubilæi, indulgentiarum, aut facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat cuiquam suffragari queant; necnon regula nostra de non concedendis indulgentijs ad instar, ac quorumcumque Ordinum & Congregationum, siue institutorum Regularium, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis eisdem Ordinibus & Congregationibus, atque institutis quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specifica & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut expressio habenda, vel quæuis alia forma exquisita ad hoc seruãda foret, illorũ tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac forma in illis tradita penitus pro seruata habentes, hac vice specialiter, nominatim, & expresse ad effectum præsentium derogamus. ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

§. 12. Volumus autem vt præsentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur quæ haberetur his ipsis litteris, si forẽt exhibitę vel ostẽsæ.

Transumptorum fides.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo nono, decimo Calen. Februarij, Pontificatus nostri Anno septimo.

D.P. Aug. 23. Ianuarii.

LVI.

Quod Monaci Congregationis B. MARIAE Fulien. Cisterciẽn. Ordinis S. Benedicti, in Processionibus, alijsq. actibus publicis omnibus Fratribus Mendicantibus præferantur.

Institutionem huius Congregationis vide sup. in const. 32. Sixti V. Religiosos ol. 404. lib. 1. vbi omnia quę illam respiciunt Congregationem indicaui.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Regis pacifici qui regnat in Cœlis, vices quãquam immeriti gerentes in terris, ad ea per quæ personarum quarumlibet, præsertim vitam Monasticam ducentium, & mundanis spretis illecebris in solitudine piæ vitæ, & assiduis orationibus vacantium, quieti & tranquillitati consulitur; ac litibus & controuersijs, quæ inter personas præfatas, & alios Regularis vitæ professores ortæ sunt, & oriri possunt, occurritur, libenter intendimus; & his quæ propterea prouide decreta fuisse dicuntur, vt firma perpetuo & illibata persistant, libenter cum à nobis petitur, Apostolici muniminis adijcimus firmitatem.

Edita An. D. 1599.

§. 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filij Ioannis à Sancto Nicolao Procuratoris generalis Congregationis Beatæ MARIAE Fulien. Cistercieusis Ordinis, petitio cõtinebar, quod alias Congregatio Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ R. E. Cardinalium super negocijs Episcoporum & regularium deputatorum, ad litibus & controuersijs, quæ tunc ortæ erant & oriri poterant in futurum, inter Monacos & Fratres dictæ Congregationis Fuliensis huiusmodi ex vna, ac Fratres Ordinum Mendicantium partibus ex altera, ratione præcedentiæ in processionibus & alijs actibus publicis, salubriter obuiandum & occurrendum, re diligenter & mature discussa, Fratres dictæ congregationis, vti Monacos præferendos esse, ac præferri debere Fratribus Mẽdicantibus, primumq. & digniorem locum in functionibus & actibus publicis iure obtinere: nec Monacos dictæ Congregationis à Fratribus Ordinum Mendicantium huiusmodi in hoc molestari posse, neque debere censuit & ordinauit, prout in ipso decreto & scripturis desuper confectis plenius continetur.

Congregatio S.R.E. Cardinalium decreuit ... præferendos ipsos Fratrib. Mendicantibus.

§. 2. Et licet decretum huiusmodi vbiq; inuiolabiliter ab omnibus obseruari, nec illi in aliquo contrauenire deberet, nihilominus dilecti Filij Fratres dicti Ordinis Mendicantium Ciuitatis Burdegalensis illud non aliter obseruantes, dilectos filios Monacos Monasterij dictæ Congregationis in dicta Ciuitate existentis, litibus & controuersijs, causa & occasione præcedentiæ huiusmodi inuoluere, ipsamq. præcedentiam sibi attribuere & arrogare non desistũt in non leue præiudicium Monacorum Congregationis huiusmodi. Quare pro parte Ioannis Procuratoris generalis huiusmodi, ne amplius Monacos dictę Congregationis super eadem pręcedentia ab ipsis Fratribus Mendicantibus, vano pretextu contingat impediri; & ad litibus & controuersijs huiusmodi iam de præsenti ortis, & in futurum verisimiliter orituris mature obuiandum, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus tranquillitati Monacorum dictę Congregationis Fuliensis cõsulere, ac alias in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Sed hoc decretum ... Ciuitate Burdegalensi.

§. 3. Nos igitur, qui fideles quoslibet pacis & quietis amœnitate perfrui summopere peroptamus, eumdem Ioannem Procuratorem generalem, simulq. dictam Congregationem Fuliensem specialibus fauoribus & gratijs prosequi volẽtes, ipsumq. Ioannem à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes: necnon litis & causæ, siquæ desuper inter Monacos Congregationis, & Fratres Mendicantes huiusmodi, vbilibet pendeat, illarum & merita, aliorumq. hic etiam forsan de necessitate exprimendorum; ac etiam decreti, scripturarum prædictorum, & inde secutorum quorumcumque tenores etiã veriores, præsentibus pro sufficienter expressis habentes; necnon causam ad Nos aduocantes, litemq. huiusmodi penitus extinguentes perpetuumq. silentium desuper eisdem Fratribus Mendicantibus imponentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum & ordinationem prædicti, ac prout illa concernunt, omnia & singula in dictis scripturis contenta quęcumque, cum omnibus & singulis inde secutis, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo approbamus & confirmamus; ac illis perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus; omnesq. & singulos, tam iuris quam facti, ac solemnitatum, de iure, vsu, vel consuetudine, aut alias

Hic modo Pontifex decretum approbat.

alias quomodolibet requisitarum, vel necessariarum, ac quosuis alios, etiam quantumuis substantiales defectus, siqui desuper quomodolibet interuenerint, aut interuenisse, dici vel censeri possint supplemus; ac decretum & ordinationem prædicta perpetuo valida & efficacia fore & esse, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere.

Et vbique seruari præcipit. §.4. Necnon à dilectis filijs Ordinis Mendicantium huiusmodi Superioribus & Fratribus, nunc & pro tempore existentibus, ac quibusuis alijs, ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectare poterit in futurum, perpetuo firmiter & inuiolabiliter, ac vbique, præsertim in dicta Ciuitate Burdegalési, obseruari & adimpleri debere decernimus.

Excommunicationis pœnam, contrauenientibus statuit. §.5. Et nihilominus pro potiori cautela, omnibus & singulis Superioribus & Fratribus quorumcumque Ordinum Mendicantium præsentibus & futuris, præsertim vero dictæ Ciuitatis Burdegalensis, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, per contrauenientes eo ipso, absque alia declaratione incurrenda, à qua non nisi per Romanum Pontificem tantum pro tempore existentem, præterquam in mortis articulo constituti, absolui possint, ne dictam Congregationem Fuliensem, ac illius Monacos nunc & pro tempore existentes, super premissis aut eorum aliquo, molestare, inquietare, aut quoquo modo impedire præsumant, seu audeant, districtius inhibemus.

Clausula præseruatiua apponit. §.6. Decernentes præsentes litteras, sub quibusuis suspensionibus vel derogationibus, etiam à Sede Apostolica vel eius Legatis, & alias quomodolibet emanatis & emanandis, comprehendi non posse, & quoties eas reuocari, suspendi, aut eis in aliquo derogari, seu contra illas aliquid concedi contigerit, toties in pristinum & validissimum statum restitutas esse & censeri. Et sic per quoscumque Iudices, & locorum Ordinarios, aliosque Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate iudicari & definiri debere; ac ex nunc irritum & inane quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, eisdem auctoritate & tenore decernimus.

Executores deputat. §.7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Burdegalensi, & Episcopo Vasanensi, seu eorum officialibus, & dilecto filio curiæ causarũ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum: per se vel alium seu alios, præsentes litteras & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ioannis Procuratoris generalis, ac Monacorum Congregationis Fuliensis huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra Ioannẽ Procuratorẽ, ac Monacos prædictos, & eorũ singulos, confirmatione, approbatione, erectione, suppletione, inhibitione, decreto, & omnibus præmissis, nostrisq; præsentibus literis huiusmodi pacifice frui & gaudere. Non permittentes eos vel eorum aliquem desuper per quoscumque, quauis auctoritate fungentes, quomodolibet indebite molestari. Cõtradictores, molestatores quoslibet ac inobedientes & rebelles, per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo; necnon legitimis super his habẽdis seruatis processibus, censuras & poenas prædictas, etiam iteratis vicibus aggrauando, interdictum ecclesiasticum imponendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Contrarijs omnibus derogat. §.8. Nõ obstantibus felicis recordationis Bonifacij Papæ octaui prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali de duabus dietis edita, dummodo aliquis auctoritate præsentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac quibusuis alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Congregationis & Ordinis Fratrum Mendicantiũ, etiã iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus; priuilegijs quoq; indultis & litteris Apostolicis Ordini Mendicantiũ huiusmodi, ac illius Superioribus, Fratribus & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis quomodolibet, etiam Motu Proprio, etiam consistorialiter concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, nõ autẽ per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Aut si eisdem Superioribus, & Fratribus Mendicantibus huiusmodi, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

D. P. An. 8. 9. Febr. arg. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die nona Februarij, millesimo quingentesimo nonagesimo nono, Pontificatus nostri Anno octauo.

LVII.

Quod Archiepiscopi & Episcopi Oleum Sanctum exhiberi faciant Ordini B. MARIAE de Monte Carmelo, pro ministranda extrema vnctione eiusdem Ordinis infirmis.

Quamplura de hoc Ordine indicaui sup. in constit. 8. Honorij III. Vt viuendi fol. 83. lib. 1. vbi videas.

CLEMENS PAPA VIII.
Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis & Episcopis præsẽtes literas inspecturis salutẽ & Apostolicã benedictionẽ. *Edita A. D. 1599.*

Petitio Ordinis Carmelitarum. EXponi nobis nuper fecit dilectus filius Procurator Generalis Ordinis Fratrum Beatę MARIAE de Monte Carmelo, quod licet Regulares prædicti Ordinis cõsueuerint recipere ab Archiepiscopis & Episcopis Oleum sacrum pro ministranda infirmis Regularibus eiusdem Ordinis extrema vnctione, nihilominus nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, & Suffraganei Oleum Sacrum huiusmodi prędictis Religiosis tradere recusant. Quare nobis humiliter supplicari fecit prędictus Procurator generalis, vt in pręmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Papa prouidet quo ad infra. §.1. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium fratrum nostrorum Sanctę Romanę Ecclesiæ Cardinalium super Consultationibus & negocijs Episcoporum & Regularium Pręposirorum sententia, Fraternitatibus vestris per pręsentes committimus & mandamus, vt prędictis Ordinis Beatę MARIAE de Monte Carmelo vbiuis existentibus Regularibus, quandocumque Sacrum Oleum pro ministranda eiusdem Ordinis respectiue Regularibus infirmis extrema Vnctione petierint, illud vos in vestra diœcesi prompte ac liberaliter exhiberi faciatis, ac quoscumque Suffraganeos vestros etiam similiter in sua quisque diœcesi ipsis Regularib. Oleum Sacrum tradi curent & faciant, auctoritate etiam nostra moneatis. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscũque.

Transumptorum fides. §.2. Volumus autem, vt pręsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę vel ostensæ.

Dat. P. An. 8. 24. Martij. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die vigesimaquarta Martij, millesimo quingentesimo nonagesimo nono, Pontificatus nostri Anno octauo.

LVIII.

Indictio Sanctissimi Iubilæi pro anno 1600. quo Anni Sancti conceditur plenaria remissio peccatorum, visitantibus Basilicas SS. Petri & Pauli Apostolorũ, ac S. Ioãnis Lateranen. & B. MARIAE Maioris de Vrbe. Et suspensio aliarum indulgẽtiarũ durante d. Anno.

Antiquum huius Iubilæi ritũ approbauit Bonifac. viij. pro quolibet centesimo anno vt sup. in eius const. 7 Antiquorum sup. fol. 159 lib. 1. Sed ad annum quinquagesimum reduxi Clemẽs vj. vt in extrauag. 2. de Pœnit. & Remiss. & ad trigesimum Vrbanus 6 & tandem ad 25. Paulus ij. vt sup. in eius const. 7. Ineffabilis fol. 300. lib. 1.

Indictionem Iubilęi pro Anno 1625. fecit S D N. Vrban. VIII vt in Const. 16. omnes gentes inf. tom. 4. vbi multa signata de simili materia reperies.

CLEMENS EPISCOPVS,
Seruus seruorũ Dei. Vniuersis Christifidelibus præsẽtes litteras inspecturis, salutem & Apostolicam benedictionem. *Edita An. D. 1599.*

Annus cẽtesimus Iubilæi ex antiquorum frequentia celebratus. ANnus Domini placabilis, annus remissionis & veniæ, filij in CHRISTO dilectissimi, iam Dei munere appropinquat, iam tẽpus acceptabile, & dies æternę salutis aduẽnisse, ad redimẽda peccata, ad saluãdas animas. Annus Christiano populo in primis optabilis & iucundus Sanctissimi Iubilęi iam prope adest, qui à salutifero partu Beatę Dei genitricis & semper Virg. Mariæ sexcentesimus supra millesimũ numeratur, tato maiori fideliũ gaudio & frequẽtia in alma hac Vrbe, de more celebrandus, quãto expressius, atq; efficacius suã primaria origine repræsentat. Nam, quemadmodũ vetere traditione & maiorũ monimẽtis [illegible] antiquissimo Romanę Ecclesię instituto, per decurrentes sęculorũ ętates, hoc est singulis centenis Annis, à CHRISTI Domini & Saluatoris nostri Natali, amplissimæ peccatorũ Indulgẽtiæ & remissiones propositæ erant iis qui sacra beatorum Apostolorum limina, pie ac deuote visitarent.

Quã institutionem Bonifacius viij. approbauit, & alij d. tẽpus immutarunt. §.1. Quam sane vetustã institutionẽ anni cẽtesimi non vana Gentilium superstitione, ed religioso cultu, & Christianorũ cõcursu Romę celebrandi, fe. re. Bonifac. Papa viij. prædecessor noster suo Apostolico decreto, ad certitudinem præsentium, & memoriam futurorũ cõfirmauit. Ac licet alij Summi Põtifices prædecessores nostri, qui postea sunt consecuti, intra angustiores annorũ limites, propter vitæ humanæ breuitatẽ, Iubilæi celebrandi spatium cõtraxerint; ipsa tamen centenarij celebratio, ob antiquæ traditionis primordia, in primis insignis non immerito existimata [illegible] reuerã diuino consilio factum videtur, vt postremo cum [illegible] anno, quod longissimum etiã humanæ vitæ spacium cẽsetur, in ipsa Arce, & Domicilio Christianæ Religionis, tanti beneficij memoria à cunctis fidelibus recolatur; quo scilicet ad omnes homines [illegible] Sol Iustitię CHRISTVS Deus noster, qui [illegible] tulit, ex vtero Virginis egressus est, ex eo enim quo [illegible] vniuersi, ad Petri Sedem, & ad eam petrã, tamquã sui [illegible] oues ad Pastorem summum [illegible] confluunt, tanto magis vnius ouilis & vnius pastoris vnitas [illegible] eat, & vnius fidei splendor latius elucescat, quæ nullo sæculorum decursu, nulla temporum varietate immutata

tata

rata est, sed semper eisdem à fidelibus populis, inconcussa [illegible] immolata professione retinetur; ime ob[illegible] tanto arctius caritatis glutino con[illegible] mod[illegible], & enique idem ille spiritus vnitatis, q[illegible] sa Catholica, eiusq; corpus admirabiliter compactum & co[illegible]m est, tanto illustrius eclaretur, dum vetus ab vniuersitate populi Christiani, in ipsa vnitatis parente Romana Ecclesia, statis temporibus Annus vere Sanctus iure optimo nominatus, summa religione, rituque solemni celebratur.

Hic Pit. 1. Iubilæi celebrationē collaudat, & illud indicit ganno 1600. & oēs ad eius acquisitionem hortatur.

§. 2. Hunc autem annum vere Sanctum, Annum Domini acceptum & placabilem, quo homines pœnitentiā agerēt, & ad Deum, & Patrem misericordiarum in corde perfecto conuerterentur, primus mūdo annunciauit ipse vitæ & salutis nostræ auctor IESVS CHRISTVS Filius DEI, quem Pater vnxit Spiritu Sancto, & omni super eum gratiæ plenitudine effusa, misit illum euangelizare pauperibus, & mansuetis mederi, & sanare contritos corde, prædicare captiuis indulgentiam & remissionem, clausis apertionem, & cæcis visum. Fungentes etiam qui licet humiles & indigni, vices tamen CHRISTI Domini in terris, [illegible] ita disponente, gerimus & tenemus, ex hac sublimi Apostolicæ vigiliæ specula, vobis vniuersis Christifidelibus annunciamus, indicimus, & euangelizamus hunc eundem Annum Iubilæi, veræ pœnitentiæ, & spiritualis lætitiæ. Et quia caritas CHRISTI, pro quo legatione fungimur ad omnes gentes, viget nos & zelus salutis animarum comedit cor nostrum, hortamur & obsecramus omnes per aspersionem sanguinis IESV CHRISTI, & per aduentum eius, & diem tremendi iudicij, vt sacro po[illegible]mum Iubilæi tempore conuertatur vnusquisque à via sua mala, & reuertatur ad [illegible] in corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta; quia clemens & misericors est Deus noster, & multæ miserationis, & præstabilis super malitia. Dum vero ex nostro Pastoralis officij mu[illegible] carissimos in CHRISTO filios nostros, Imperatorem electum, Reges, & Principes Catholicos, & omnes Christifideles toto terrarum orbe, in remotissimis etiam Prouincijs & regionibus commorantes, ad Iubilæi huius sanctam & iucundissimam in Domino celebritatem, summo cum gaudio vocamus atque inuitamus, eodem plane tempore acerbissimi doloris sensu vehementissime commonemur, mente atque animo recogitantes, quam multæ nationes & populi seipsos miserabiliter absciderint ab vnitate & communione Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ, qui proximo superiori centenario in ipsa vna Catholica & Apostolica Ecclesia Romana, nobiscum vnanimes & cum con[illegible]su in domo Domini ambulantes, sanctum illius Iubilæi annum, multa cum lætitia & spirituali exultatione celebrarunt; pro quorum æterna animarum salute vitam nostram, ac sanguinem, si opus esset, libentissime [illegible] eremus. At vos interea, filij obedientes & Catholici, à Deo & à nobis benedicti, venite, ascendite ad locum quem elegit Dominus, ad spiritualem montem Sion, & Hierusalem sanctam non litera sed spiritu, vnde ab exordio nascentis Ecclesiæ lex Domini, & lux Euangelicæ veritatis, in omnes gentes & nationes deriuata est. Hæc est illa felix Ciuitas, cuius fides Apostolico ore laudata annūciatur in vniuerso mundo; cui ipsi Beatissimi Apostolorum Principes Petrus & Paulus, totam doctrinam cum sanguine profuderunt, quæ per sacram beati Petri Sedem, caput orbis terræ effecta, Mater esset cunctorum credentium, & Magistra omnium Ecclesiarum. Hic fidei petra, hic fons Sacerdotalis vnitatis, hic incorruptę veritatis doctrina, hic Claues Regni Cœlorum, & summa ligandi atque soluendi potestas; hic denique Thesaurus ille Ecclesiæ inexhaustus sacrarum indulgentiarum, cuius custos & dispensator est Romanus Pontifex, qui eas omni quidem tempore distribuit, prout salubriter in Domino intelligit expedire, sed Anno potissimum S. Iubilæi, pia & larga profundit manu; quando & Portæ Sācte in antiquissimis & religiosissimis huius Almę Vrbis Basilicis, & Ecclesijs aperiuntur more solemni, & fideles à peccatorum labe expurgati, intrant in conspectu Domini in exultatione, vt non tam ex veteris legis instituto, quæ vmbram tantum habebat futurorum bonorum, neque ex Hebræorum consuetudine, quibus omnia contingebant in figura, aut serui humanæ seruitutis iugo constricti liberi euadant, aut in carceribus vincti dimittantur, aut graui ære alieno oppressi liberentur, quin etiam ad paternorum bonorum possessionem redeant; terrena enim hæc sunt, fluxa, & caduca. Sed fructus Anni Sācti, & spiritualis nostri Iubilæi, illi sunt vberrimi, quod animæ CHRISTI sanguine redemptæ, e iugo seruo diabolicę tyrannidis, atque ex te[illegible]o carcere, & vinculis peccatorum, diuina Sacramentorum efficacia absoluuntur, & dimissis debitis ac pœnis, in adoptionem filiorum DEI, & ad cœlestis Regni hæreditatem, & Paradisi possessionem admittuntur, & alia quamplurima Dei beneficia [illegible]unt. Nos igitur Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum vestigijs inhærentes, & eorum pium ac saluberrimum institutum retinentes, de Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium assensu, Iubilæi celebrationem in [illegible] millesimum sexcentesimum, a primis [illegible] Vi[illegible] Domini nostri IESV CHRISTI [illegible] sexcentesimi inchoandam, & per totum [illegible], auctoritate DEI Omnipotentis, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli, ac nostra, quanto maximo possumus [illegible] nostri gaudio, ad ipsius Dei gloriam, & Catholicæ Ecclesiæ [illegible] indicimus & promulgamus. Quo ipso Iubilæi Anno [illegible] omnibus vtriusque sexus Christifidelibus vere pœnitentibus & confessis, qui Beatorum Petri & Pauli Apostolorum Basilicas, & Sancti Ioannis Lateranen. ac Sanctæ MARIAE Maioris de Vrbe Ecclesias, semel saltem in die, per triginta continuos, aut intermissos dies, si Romani vel incolæ Vrbis fuerint; seu per quindecim dies, si fuerint peregrini, aut alias externi, deuote visitauerint, & pro ipsorum fidelium, ac totius Christiani populi salute, pias ad Deum preces effuderint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem, ac veniam misericorditer in Domino concedimus & impartimur.

Impeditis tunc in Iubilæum succedit.

§. 3. Et quoniam euenire potest, vt ex ijs qui hac de causa iter aggressi fuerint, vel ad Vrbem se contulerint, aliqui in via, aut etiam in ipsa Vrbe, morbo, vel alia legitima causa impediti, aut morte præuenti, præfinito dierum numero non completo, ac ne quidem fortasse inchoato, premissa exequi, & dictas Basilicas, & Ecclesias obire nequeant; nos piæ promptæque illorum voluntati, quantum in Domino possumus, benigne fauere cupientes, eosdem vere pœnitentes, & confessos, prædictæ indulgentiæ & remissionis participes perinde fieri volumus, ac si dictas Vrbis Basilicas, & Ecclesias diebus à nobis præscriptis, re ipsa visitassent.

Prælatis præcipit, vt populos moneant, & instruant ad hanc consequendas Indulgentias.

§. 4. Vos autem Venerabiles fratres nostri Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi, in partem sollicitudinis nostræ vocati, Duces & pastores populorum, lux mundi, & sal terræ, capite tubas argenteas quarum vsus est in Iubilæo, idest adhibete prædicationem verbi Dei, & annunciate populis hoc gaudium, vt sanctificetur, &, Dei iuuante gratia, parati sint ad ea cœlestia dona capienda, quæ bonorum omnium largitor Deus, Filius dilectionis suę, per ministeriū humilitatis nostræ præparauit; adducite fratres verbo & exemplo paruulos ad huius carissimæ matris vbera, quæ eos per Euangelium in CHRISTO genuit, adducite filios ad patrem, oues ad Pastorem summum, membra ad caput, fideles ad fidei petram, in qua omnis ædificatio Catholicæ Ecclesiæ constructa consurgit; adducite populum ad Sanctam Romanam Ecclesiam, & ad gloriosos Principes terrę Petrum & Paulum, qui vniuersum mūdum legem Domini docuerunt, & quorum fides, dignitas, & auctoritas, indigno etiam in hærede non deficit. Ad sacras igitur indulgentias, earumque salutares fructus ipso Iubilæi Anno Romæ, percipiendos, vocate cœtum, congregate populum, sanctificate Ecclesiam, docete oues fidei vestræ creditas, quia aduenæ, & peregrini sumus in hac vita, & Ciuitatem hic permanentem non habemus, sed futuram inquirimus. Ideo quia breues dies sunt huius nostræ ærumnosæ peregrinationis, & nescimus qua hora paterfamilias, & sponsus CHRISTVS venturus sit; idcirco vigilent, & lampades ardentes, & plenas oleo caritatis et misericordiæ gestent in manibus, et festinent ingredi in illam requiem. Nam si vmquam alias, nunc potissimum iræ, rixæ, et contentiones, et inueterata odia dimittenda propter CHRISTVM; nunc maxime seruos docet misereri con[illegible]rum suorum, vt Dominus clementissimus omne debitum dimittat eis. Nunc præcipue omnes carnis impuritates abluendæ, vt templum Dei mundum sit, et vnusquisque vas suum possideat in honore et sanctificatione, et portet Deum in corpore suo. Postremo furta, rapinæ, homicidia, et adulteria, et omnia peccata exterminanda, vt placetur ira Dei, et eos qui Christiano nomine gloriantur agnoscat vere Christianos, et imitatores CHRISTI, et sectatores bonorum operum. Docete autem eos quemadmodum ad salutares indulgentias consequendas, in animo contrito, et in spiritu humilitatis, assiduis orationibus et ieiunijs, ceterisque pietatis operibus se ipsos præparare atque exercere debeāt, et qui substantiam huius mundi habent, aperiant viscera sua, et fratrum suorum pauperum inopiam subleuent, præcipue vero erga peregrinos Romam venientes, misericordes sint et sanctam Hospitalitatem Deo gratissimam, et quam vetustissimi illi Christiani, etiam inter persecutionum fluctus diligentissime coluerunt, ipsi quoque multa cum hilaritate spiritus renouent atque obseruent. Admonete etiam eos vt orent pro Regibus et Principibus Christianis, vt quietam et tranquillam vitam agamus, et pax et concordia perpetuo conseruetur. Postremo docete eos cum sanctam peregrinationem susceperint, qua modestia, qua deuotione, qua fraternæ pacis obseruantia lucere eos oporteat, vt sint CHRISTI bonus odor in omni loco. Præbete autem vos ipsos fratres Venerabiles, et omnem Clerum, exemplum in primis bonorum operum, et formam gregis, vt vestræ virtutis et religionis veluti sale ceteri condiantur, et omnem peccati putredinem abhorreant, et denique omnes vnanimes in vno spiritu Christianæ caritatis, atque in omni sanctitate et iustitia Deo seruiamus.

Principes hortatur ad subueniendū peregrinis.

§. 5. Hortamur quoque et rogamus in Domino carissimos in CHRISTO filios nostros, Imperatorem electum, ac Reges et Principes omnes Catholicos, vt quo plura et magis illustria beneficia ab eo per quem Reges regnant, acceperunt, tanto ardentius, vt par est, ad Dei gloriam procurandam, pio zelo excitentur; præcipue vero fr[illegible] nostrorum Episcoporum et Superiorum Antistitum pastoralem sedulitatem et vigilantiam adiuuent, et à suis Magistratibus et Ministris adiuuari mandent, vt improborum licentia coerceatur, et bonorum studia, eorum Regia ope et gratia foueantur; maxime autem erga peregrinos beneficentiam et liberalitatem exerceant, curentque [illegible] incedant itineribus, et nullis hominum perditorum vexatione perturbentur, sed Hospitalibus, domibus, et publicis hospitijs amanter excepti, et commeatu, et rebus ad vitam necessarijs recreati, sine vlla concussione et iniuria institutum iter læti peragant, et cum gaudio in patriam reuertantur. Hi e[illegible] officijs Reges potissimum et Principes Deum sibi placabilem re[illegible], vt diu in terris felices viuant, et demum in æterna tabernacula recipiantur ab illis ipsis pauperibus, erga quos misericordiam exer-

cue-

cuerint, in quibus CHRISTVS pascitur & nutritur.

Transumptis huius bullæ eadem fides adhibetur. §. 6. Vt vero præsentes literæ, ad omnium fidelium quibuscumque locis existen. notitiam facilius perueniant, volumus, earum exemplis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, eamdem prorsus fidem haberi quæ haberetur ipsis præsentibus, si exhibitæ forent & ostensæ.

Sanctiorum pœnam addit. §. 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ indictionis, promulgationis, concessionis, impartitionis, hortationis, rogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

D. R. An. 8. 19. Maij. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo nono, decimoquarto Calend. Iunij, Pontificatus nostri Anno octauo.

Publicatio. *Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1599. indictione 12. die vero Veneris 21. mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. Domini Clementis Papæ VIII. Anno eius 8. Supradictæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basilicarum SS. Petri & Pauli Principum Apostolorum, ac Eccl'esiarũ S. Io. Lateranen. ac beatæ Mariæ Maioris de Vrbe, necnon Cancell. Apost. & acies Campi Floræ, dimissis copijs in eisdem locis, vt moris est, per nos Io. Baptistam Bagni, & Catherinum Menandi Apost. Curs.* - *Dominicus Gugnettus mag. curs.*

Sequitur suspensio aliarum Indulgentiarum, & absoluendi facultatum durante hoc Iubilæo.

Ratio prædicta indictionis. CVm Sancti Iubilæi celebrationem à Vigilia Natiuitatis D. N. IESV CHRISTI anni proximi millesimi sexcentesimi inchoandam, & vsque ad finem eiusdem anni duraturam, vniuerso populo Christiano de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium assensu, indixerimus, ac omnibus vtriusq; sexus Christifidelibus vere pœnitentibus & confessis, qui Beatissimorum Petri & Pauli Apostolorum Basilicas, & S. Ioannis Lateranen. ac Beatæ MARIAE Maioris de Vrbe Ecclesias visitarent, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem & veniam concesserimus, prout in nostris nuper desuper confectis literis plenius continetur.

Suspensio omnium indulgentiarum, & facultatis absoluendi durante Anno Iubilæi. §. 1. Cupientes, vt Christianæ nationes ex omnibus terrarum orbis locis in Alma Vrbe nostra, in fidei ac religionis vnitate congregatæ, eodem pietatis ac deuotionis spiritu, Basilicas & Ecclesias prædictas, quo maximo fieri poterit concursu, durante eodem Iubilæo visitent & frequentent, multorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum exemplo adducti, omnes & singulas indulgentias etiam perpetuas, & peccatorum remissiones, ac facultates & indulta absoluendi, etiam in casibus Sedi Apost. reseruatis, etiam in literis die Cœnæ Domini legi solitis contentis, quibusuis Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, etiam S. Io. Hierosolymitan. Domibus, Militijs, Ordinibus, etiam Mendicantium, Congregationibus, Confraternitatibus, etiam Laicorum, vniuersitatibus, & pijs locis, illorumque Ordinibus, Capitulis, Conuentibus, Magistris, Superioribus, & tam sæcularibus quam quorumuis etiam Mendicantium Ordinum Regularibus personis, coronisque, granis, imaginibus, & numismatibus ex metallo, seu quacumque alia materia confectis, tam singulariter quam vniuersaliter per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam Nos, etiam ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, aut ipsis etiam Imperatori, Regibus, Ducibus & Principibus, vel alijs quacumque alia mundana vel ecclesiastica dignitate, etiam speciali nota digna fulgentibus, etiam ad instar Iubilæi, aut alias quomodocumque, & ex quibusuis causis & occasionibus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, quorum omnium tenores, formas, derogationes, & decreta, præsentibus pro expressis haberi volumus, Apost. auctoritate, de eorumdem fratrum consilio & assensu, ac Apostolicæ potestatis plenitudine suspendimus, & suspensas esse declaramus, easq; & ea eodem anno durante nulli prodesse, [illegible] suffragari debere, irritum quoque & inane decernimus, si [illegible] his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca [illegible] auctoritate Apost. [illegible] & mandamus, ne in [illegible] aliæ quam indicti à nobis prædicti Iubilæi indulgentiæ, [illegible] publice siue priuatim, quouis prætextu, vbiuis locorum & gentium, sub excommunicationis eo ipso incurrendæ, alijsque arbitrio Ordinariorum infligendis pœnis, publicentur vel nuncientur, aut in vsum demandentur.

Clausula derogatoria. §. 2. Non obstan. præmissis, ac constitutionibus [illegible] ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum [illegible], Conuentuum, Ordinum, Congregationum, Hospitalium, Confraternitatum, Vniuersitatum, Collegiorum & locorum, aliorumque prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, [illegible] & consuetudinibus [illegible] quoque, exemptionibus & [illegible] Apostolicis, illis eorumque Superioribus & personis, [illegible] quibuscumque per eosdem Romanos Pontifices, prædecessores nostros, ac Nos & [illegible] Legato, sub quibuscumque tenoribus & formis, [illegible] clausulis & decretis, & ex quibus [illegible], & innouatis, quibus omnibus, etiam si in [illegible] expressè, quod sub similibus vel dissimilibus suspensionibus nequaquam comprehendantur, nisi de illis specialis & indiuidua mentio fiat, illis alias in suo robore permansuris, ad effectum præmissorum, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus; ceterisque contrarijs quibuscumque.

Exemplorum fides. §. 3. Et quia difficile nimis esset, præsentes, quocumque in illis opus fuerit, perferri, volumus earum exemplis etiam impressis, Notarij publici manu, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eamdem prorsus fidem, in iudicio & extra vbique locorum adhiberi, quæ adhiberetur præsentibus, si essent exhibitæ vel ostensæ. Nulli ergo &c.

D. P. An. 8. 21. Maij. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimonono, duodecimo Calendas Iunij, Pontificatus nostri Anno octauo.

Publicatio. *Anno à natiuitate Domini Nostri Iesu Christi 1599. indictione 12. die vero Sabbati 29. mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. Anno eius 8. supradictæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basilicarum SS. Petri & Pauli Principum Apostolorum, S. Ioannis Lateranen. & S. Mariæ Maioris de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, & acies Campi Floræ, dimissis [illegible] in eisdem locis affixis, vt moris est, per nos Io. Baptistam Bagni, & Catherinum Menandi Apostolicos Cursores.*

Dominicus Gugnettus mag. curs.

LIX.

Institutio Rotæ in Ciuitate Ferrariæ Status Ecclesiastici ad decidendas causas eius Ciuitatis & Territorij, cum indultorum concessione.

Hanc Ciuitatem aliàs infeudatam, hic Pontifex recuperauit, vt supra in const. 52. Sanctissimus, cl. 50. Et Studij generalis d. Ciuitati à Bonifacio IX. instituti priuilegia concessit infra const. 94. Sen[...].

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1599.

Proœmium. IN supremo iustitiæ throno diuina disponente clementia constituti, illud in primis curare tenemur, vt nimirum nostris futuris etiam temporibus, Iustitia omnibus æqua lance ministretur & ad id, vt decet, exequendum iusti ac rectissimi Iudices, cum opportunis facultatibus deputentur, per quos non solum vnicuiq; ius suum tribuatur, sed etiam incommodis, ac impensis litigantium in quantum fieri potest, parcatur. His igitur rationibus adducti, ac populorum Ciuitatis nostræ Ferrarien. ac aliarum Ciuitatum, Terrarum, Castrorum, & locorum Ducatus & Domini nostrorum Ferrarien. recto gubernio, & felici regimini prospicere, ac singulorum indemnitati, & commodis opportune consulere cupientes, præter alia à Nobis in eisdem Ciuitate & Ducatu ordinata, vnum Tribunal Iudicum, Rotam nuncupandum, in dicta Ciuitate Ferrarien. instituere decreuimus, in quo causæ ciuiles, vt inferius disponetur, cognosci, & prout iuris fuerit terminari debeant.

Auditores quinque [...] à Consilio Ciuitatis eligendi. §. 1. Motu igitur proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine in Ciuitate prædicta Ferrarien. vnum Tribunal Audientiæ causarum, Rotam nuncupandum, perpetuis futuris temporibus duraturum, quod constare debeat quinque Iudicibus, Auditoribus nuncupandis, a Consilio Ciuitatis prædictæ Ferrarien. singulo quinquennio eligendis, qui omnes & singulas Ferrarien. & Comaclen. Ciuitatum, & quarumcumque Terrarum, Castrorum, & locorũ Ducatus nostri Ferrarien. causas, lites, & controuersias ciuiles, meras, & mixtas quomodolibet actitandas inter ciues, incolas, districtuales habitatores, ac Collegia, agricolas quoque, & alios quoscumque sub Legatione Ferrarien. subditos cognoscere, decidere, ac fine debito terminare ac iudicare possint & debeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo erigimus & instituimus.

Auditorum qualitates & [...]. §. 2. Quoniam vero omnia eo magis stabilia redduntur, quo solidiorem ac certiorem statum, per quem [...] regi & gubernari valeant, assumunt; idcirco hoc ipsum Rotæ Tribunal infrascriptis constitutionibus & ordinationibus perpetuo firmiter obseruandis stabiliendum duximus. Ea propter statuimus, mandamus, & ordinamus, vt prædicti quinque Rotæ Auditores debeant esse Iuris Vtriusque Doctores, non ex Ciuitate Ferrarien. aut aliquo ex locis prædicti Ducatus, ex alijs tamen [...] ecclesiasticæ & Apostolicæ Sedi immediate subiectæ locis oriundi, [...] integritatis, prudentiæ, doctrinæ & experientiæ, non minores natu annis triginta, qui saltem per quinquennij spatium in publica aliqua insigni Academia legerint, aut in celebri aliquo loco iudicando vel aduocando, foro operam dederint, neque in his muneribus [...] postremos habiti fuerint, sed præclare ac laudabiliter se gesserint.

Iuramentum [...]. §. 3. Hos omnes à Consilio Ciuitatis Ferrariæ [...] quinquennio, excepta hac prima vice, eligi volumus, & [...] fuerint in principio seu ante ingressum eorum o[...] pro tempore existentis, nostri & Apostolicæ Sedis [...] Ducatu Ferrarien. de latere Legati, seu eius [...] toris, assistentibus Iud[...], & quis [...] Communitatis Ferrariæ, iureiurando [...] [...] ob [...] vos (non modo has [...]) [...] omnes & qualescumque [...] prouisiones, ordinationes, & statuta [...] iustitiam, qua decet [...] & integritate [...], sub pœnis arbitrio [...] infligendis in syndicatu, cui eos omnino finito eorum [...] subijci volumus, & in

& in quo non nisi de dolo, fraude, barattaria, iuxta stylum totius Italiæ, & legis dispositionem illos teneri, & de his non nisi in singulos inquiri, eum non sit præsumendum vniuersam Rotam dolum, fraudem, & barattariam commissuram, mandamus & declaramus.

Confirmari in officio, quibus Auditores, & quando debeant.

§.4. Finito autem officio eorum, & vniuscuiusq; eorũ, nolumus eos, vel quemdam eorum posse iterum pro alio quinquennio eligi vel confirmari nisi tres partes ex quatuor suffragiorum in Consilio pro noua electione, seu confirmatione obtinerent; concedimus vero, vt post quinquennium, à die eorum officij finiti elapsum, iure & recte denuo eligi possint.

Tempus officio ad quinquennium terminatur, vnus vero ex eis pro seq. bien. ius eligitur.

§.5. Et quoniam, vt præmissum est, Auditores de quinquennio in quinquennium eligendi sunt, atque perpetuis futuris temporibus obseruandum, rationique consentaneum visum est, vt vnus ex his qui præcedente quinquennio in Rota fuit, in eadem ad hoc, vt noui ingredientes facilius & citius instruantur, quinquennio subsequẽti remaneat; propterea statuimus, electionem hoc ordine, & modo fiendam; hac enim prima vice Auditores quinque eligentur, quorum officio functo, vnus eorum à Consilio seligendus per biennium in noua Rota perseuerabit, & alijs autem vicibus quinque Auditorum quidem fiat electio, & vnus eorum, nempe vltimo electus, nõ statim in principio quinquennij Rotam ingredietur, sed biennio elapso, & hic ille erit postea, qui in Rota succedentis quinquennij per curriculum biennij pro nouis Auditoribus instruendis commoraturus erit, & ita perpetuis futuris temporibus obseruari mãdamus.

Electio post quinquennium ad Ciuitatẽ Ferrariæ spectat.

§.6. Electionem autem dictorum Auditorum à prædicto Cõsilio Ciuitatis Ferrarien. vt præfertur, faciendam, incipere volumus post præsens quinquennium, in quo Auditores per dilectum filium nostrum Petrum Sancti Nicolai in Carcere Diaconum Cardinalem Aldobrandinum nuncupatum, nostrum secundum carnem ex fratre germano nepotem, ac in Ciuitate & Ducatu prædictis nostrum & Apostolicæ Sedis de latere Legatum iam electos continuare, eorumq. quinquennium à die datę præsentium inchoare, & vt sequitur finire.

Prætoris officium anno vno.

§.7. Prętorem quoque dictæ Rotæ iam electum per annum, ab eadem die datæ præsentium incipien. Pręturæ officium iuxta formã inferius describendam exercere debere statuimus.

Stipendium Prætoris & Auditorum.

§.8. Sed quia boui trituranti non est os alligandum, & laborum cuique præmium condignum est proponendum, vt ad illos subeundos alacrior reddatur; Nos propterea cuilibet ex pręfatis Iudicibus Rotę Ferrarien. pręter Prętorem, in singulos menses triginta quinque scutorum auri in auro; Prætori vero quinquaginta quinque similium scutorum menstruam prouisionem ex redditibus & prouentibus Cameræ nostræ Apostolicæ, per Depositarium eiusdem Cameræ in Ciuitate nostra Ferrarien. cum mandato Legati seu Vicelegati, aut Gubernatoris eiusdem Ciuitatis pro tempore existentis, persoluendam constituimus & assignamus.

Habitatio & locus Auditorij eisdem à Communitate gratis detur.

§.9. Ac pręterea volumus & ordinamus, vt Communitas Ciuitatis Ferrarien. locum Auditorij in quo Rota fieri debeat, & domus in quibus præfati Auditores commode, & iuxta gradus decentiam honorifice habitare valeant, gratis assignare teneantur.

Cursores ab eodẽ eligantur.

§.10. Vtq. Cursores eligant qui in Auditorio prædicto tempore Rotæ assistere, & illud ab omnibus immũditijs expurgare debeãt.

Sportula & muneraAuditoribus permittuntur.

§.11. Ijsdem præterea Prætori & Auditoribus, vt sportulas & emolumenta quæcũque secundum statuta Ferrariæ, & munera iuxta constitutiones & consuetudines Rotæ Bononien. recipere possint, permittimus, & gratiose concedimus, constitutione Aldobrandina non obstante.

Consilia in vertẽte causa præstare prohibẽtur.

§.12. Præterea quo diligentius dicti Auditores causis expediendis, id quod summopere nobis cordi est, operã nauent, districte eisdem inhibemus sub pœnis arbitrio Legati, Vicelegati, aut Gubernatoris imponendis, ne in causis coram alijs Iudicibus, in Ciuitate Ferrariæ, ac eius districtu, vel alibi in Legatione vertentibus, vllo modo consilium dare, aut aliorum consilijs se subscribere audeant. concedimus autem, vt id in causis quæ extra Legationem tractantur, aliquando facere valeant.

Absentia ex Ciuitate non permittitur, & quid causa durante in eius causis agen. sit, declaratur.

§.13. Inhibemus præterea sub eisdem pœnis, ne à Ciuitate & Auditorio diebus non feriatis absq; licentia Cõsilij abesse possint. nisi fortasse eos vel aliquem eorum ratione causarum, & officij abesse oporteret, vel aliquo iusto impedimento detineretur, quo minus ad Auditorium accedere, & causarum expeditioni vacare possit, & hoc casu volumus, vt non obstante impedimento vel absentia, si causa ad totam Rotam pertineat, alij in ea procedant. & si Ponens ille esset absens, alius eius loco subrogetur, sorte extrahendus. & si Ponens reuertatur, vel cesset impedimentum causa nondum decisa, is causam suam denuo assumat in terminis in quibus eam reperiet, & expediat; quod si impedimentum, vel absentia in persona Prætoris contingeret, loco eius substituatur Auditor senior.

Prætor quis de Auditoribus esse debeat.

§.14. Nunc ad Auditorum iurisdictionem propius accedentes, principe loco constituimus, vt vnus eorum sit quolibet anno Prætor Ciuitatis Ferrariæ, senior nempe, hoc est, qui primo Auditor electus fuit; qui Prętura vno anno obeat, ac eo Prætura functo, alij deinceps secundũ ordinem quo electi fuerũt Auditores in Prætura succedãt; & vltimus qui secundũ ea quę superius cõstituta sũt, anno tertio dũtaxat Rotã ingrediẽs in noua per bienniũ remanere debet, primo anno in ingressu nouæ Rotæ Præturam adipiscatur; & sic de cetero sẽper obseruetur, excepta hac prima vice; qua ita exigẽte necessitate disponimus, vt finito quinquennio in Rota noua is perseueret, quem Consilium generale elegerit; & sic denuo in ingressu nouæ Rotæ Præturam anno primo obtineat.

Quæ ipsi Prætori spectant.

§.15. Decernimus autem, causas omnes primarum appellationum totius Legationis Ferrariæ ad Prætorem solum spectare; qui de illis cognoscere, easque fine debito solus terminare debeat, & sportulas ac emolumenta solus quoque percipiat, nec eas, eaue cum alijs Auditoribus partiri teneatur. Volumusque vt appellationes omnes & quæcumque a sententijs quorumcumque iudicum in quibuscumque causis ciuilibus, necnon & reductiones ad arbitriũ boni viri, quæ ab arbitris vel arbitratoribus tam voluntarijs quam necessarijs interponerentur, in casibus tamen permissis, ad dictum Prætorem & eius officium deuoluantur; necnon possit cognoscere quascumq; alias causas in Ciuitate & Legatione Ferrarien. prout Prætor Rotæ Bonon. potest in Ciuitate & Legatione Bononiensi.

Sententia coram quo interponenda sit.

§.16. Statuentes interim, vt veteri abusu appellandi coram bonis viris cessante, appellationes omnes coram Iudice à cuius sententia appellatur, omnino interponantur; & aliter interpositæ non valeant, nec teneant, nisi vere copia iudicis haberi non potuisset.

Appellatio in causa quomodo tractãda.

§.17. Decernentes pro celeriori causarum expeditione, vt ab Incidentibus & emergentibus, super quibus Prætorem interloqui contigerit, in casibus in quibus permissa est appellatio ab interlocutorijs ex forma iuris statutorum vel prouisionum Ferrariæ, ad Rotam appelletur; quæ sine voto Prætoris ipsam appellationem terminare debeat, sicuti perpetuo & inuiolabiliter sancimus, vt in quibuscumque causis ad Rotam deferendis, in quibus primo loco aliquis ex Auditoribus iudicauerit, is nihilominus in ea causa votũ habeat.

Causæ coram Prætore captæ, à quo terminanda.

§.18. Demumque iubemus vt causæ coram vno Prætore cęptæ finito officio, coram eodem quoque, & ab eodem terminentur, dummodo processus & scripturæ, antequam Præturæ munus deponat à partibus præsentatæ fuerint, iuxta formam statutorum & prouisionum Ferrariæ. Declarantes id quinquennio durante locũ obtinere, & causas coram vltimo Prætore cęptas, non coram eodem, & ab eodẽ, sed corã Pętore nouæ Rotæ, & ab ipso finiendas esse.

Rota causa spectat Rotalis, & ad Rotam spectantes.

§.19. Ad Rotam autem spectare disponimus causas omnes viduarum, pupillarum, ac omnium miserabilium personarum, secundum tamen dispositionem l. Vnicæ. C. quand. Imper. inter pup. & non aliter; necnon dotium, & alimentorum, ac præterea omnes causas cumulatiue tamen quo ad Locumtenentem generalem causarum ciuilium Legati, Vicelegati, aut Gubernatoris, quæ ex forma statutorum, ordinum, ac prouisionum Ferrariæ cognosci debẽt ac terminari appellatione remota, exceptis ijs quæ ratione personæ agentis, vel conuentæ, vel ratione causæ ex forma eorumdem statutorum, ordinum ac prouisionum, vel priuilegij alicuius forum habeant particulare, & coram iudice aliquo particulari tractari & definiri debent. Insuper concedimus & indulgemus eidem Rotę cognitionem secundarum appellationum nedum à sententijs Prętoris, verumetiam quorumcumque Iudicum totius Legationis & Ducatus Ferrarię; & volumus vt ipsę secundę appellationes, etiã totius Legationis omnino ad Rotam deuoluantur, dummodo quo ad eas extra Ciuitatem valor causę excedat aureos centum à libris quatuor. Necnon possint dicti Auditores cognoscere quascumque alias causas in dicta Ciuitate & Legatione Ferrarien. prout possũt Auditores Bononien. in Ciuitate & Territorio Bononien. Declarantes causas omnes prędictas, etiam cum voto Prætoris decidendas esse, exceptis appellationum causis quæ ab eius sententijs interponentur, vt pręmissum est.

Facultas Rotæ in procedendo.

§.20. In prędictis vero omnibus, tam Prętorem quam Rotam in procedendo summarie, simpliciter & de plano, sine strepitu & figura Iudicij, sola facti veritate inspecta, procedere posse; In decidendo vero prouisiones, cõstitutiones, & statuta Ferrarię ijsdem obseruari debere pręcipimus; exceptis causis locorum, ac Ciuitatum Legationis, in quibus statuta & prouisiones eorum, earũq, particularia ad decisoria pertinentia, siquę vel quas haberent, seruari mandamus.

Curatoribus quæ & Tutoribus dandis.

§.21. Et quoniam vt sępenumero dictum est, properamus ad causarum finem, & litium amputationem iubemus, vt statuti Ferrarię ordine prętermisso, tam Prętor quam Rota, in causis coram eis vertentibus curatores & tutores decernendi potestatem habeant, hęreditatibusque iacentibus, & vacan. absentibus, minoribus, & pupillis, & alijs quibuscumque qui curatore seu tutore indigerent, ita tamen vt tutoris seu curatoris electio pręsentibus per binas cedulas cum debito vnius diei interuallo notificetur, & absentibus ac hęreditatibus iacentibus & vacantibus super Podiolo Palatij Communis Ferrarię alta voce, & sono cornu pręmisso, & cedulę postea affigantur valuis eiusdem Palatij; & si ij quibus tutor vel curator decretus fuerit, comparuerint, & curatorem alium vel tutorem petierint, vel tutorem seu curatorem sibi legitime constitutum nominauerint, teneatur Prętor vel Rota alium dare vel mãdare, vt cum tutore vel curatore nominato iudicium peragatur.

Restitutio ad versus peremptionem instantiæ, quando & quomodo concedenda.

§.22. Et cum aliquando vsu veniat, vt ob negligentiam litigantium instantia appellationis pereat, fiatque ipsa appellatio deserta, magna sæpe cum negligentis iactura, qui plerumque in meritis ius fouet optimum: Nos equitatem prę oculis habentes, decernimus, vt lege, statuto, vel constitutione aliqua non obstante, facta prius executione sententię a qua fuerat appellatum, & refectis parti expẽsis vsq; ad quadrantẽ, is cuius appellatio deserta fuit, super meritis audiatur per viã restitutionis in integrũ cõmittẽdæ à Legato siue à Prolegato pro tẽpore. Declarãtes id semel obseruãdum; nam iterum deserta appellatione, sententiam in iudicatum omnino transire, & plenum sortiri effectum mandamus, ne causæ in infinitum protrahantur. Et cum accidere possit, vt sententia prima retracte-

tur,

tur; ideo volumus, vt pars in cuius gratiam fit executio prædicta, idoneè cauere teneatur de restituendis omnibus, quæ de iure eam restituere oportebit in casu succumbentiæ et retractationis.

§.23. Postremo à sententijs omnibus et quibuscumque, quas Rota vel huius nostræ constitutionis tenore, ac virtute, vel alias, ex nostra aut Legatorum, Vicelegatorum, aut Gubernatorum delegatione tulerit, volumus, vt nullo modo possit appellari, de nullitate quantumuis notoria dici vel opponi, supplicari, nec recursus peti vel concedi, aut etiam ad Sedem Apostolicam restitutio efflagitari etiam ex capite minoris ætatis, aut officium iudicis implorari, vel quoquo modo illis contrairi possit, sed prout latæ extiterint, omnimodo executioni demandari debeant; & casu quo propter aliquā grauissimam causam, remedium aliquod aduersus prædictas sententias concedendum sit, sancimus nullum aliud concedi posse præter solam reuisionem ad eamdem Rotam coram eisdem Auditoribus; quibus vt vniuersis neminem adiunctum, sed ipsis vti singulis cum opus fuerit de eadem Rota tantum adiunctum dari volumus, quoniam id vnum nostræ Ciuitati Ferrariæ, ac eius districtui, ac Legationi indulgemus, vt causæ illius ne vllo vmquam tempore, sub quouis prætextu aut quæsito colore vel causa quantumuis graui extrahi possint à Ciuitate ipsa, etiam ad Curiam Romanam, sed in ea atque in ipsius Rota, quam in eius gratiam & in signum nostræ erga illam dilectionis ereximus, decidi, & fine debito terminari, Camerali obligatione, & alijs quantumuis vrgentioribus quibuscumque non obstan. Concedentes ipsi Prætori, & Auditoribus facultatem reassumendi causas omnes prædictas, etiam à quibuscumque Iudicibus & Tribunalibus, quoties opus fuerit, illasq. etiam in statu & terminis in quibus reperientur, prosequendi, ac sub pœnis arbitrarijs, in Legatione & extra inhibendi, ac prædictas pœnas exequendi.

§.24. Nunc cum Auditoribus iurisdictionem concesserimus, non ab re est, vt certam quoque formam, qua citius & accommodatius lites expedire valeant, eisdem præscribamus. Inprimis itaque volumus, vt Prætoris, quem supremum Rotæ, ac Ciuitatis Magistratum constituimus, partes sint, causas omnes Rotales sorte diuidendi inter Auditores.

§.25. Quos Auditores & Prætorem singulos Iudices causarum suarum ordinarios deputamus; ita tamen vt absque voto Collegarum, nec ad terminationem causarum, nec articulorum quidem releuantium deuenire queant.

§.26. Sportularum vero ac emolumentorum per Notarium fiat diuisio, & idem Notarius lata sententia singulis Iudicibus seu Auditoribus suam det portionem. Prætore tamen nullam portionem in sportulis, ac emolumentis secundarum appellationum sibi vendicante.

§.27. At quia Iudex causæ, quem Ponentem vocari volumus satis elaborabit in studendis processibus, cum velimus ab eo statum & merita causæ digesta Coauditoribus proponi, & ideo quæstionum resolutioni commode vacare non poterit, statuimus, Ponentem ipsum nullum habere votum in sua causa, sed iuxta maioris partis Coauditorum votum, quemcumque articulum, & ipsam causam definire teneri; nisi tamen Auditores essent discordes, & vota forent æqualia, quo casu disponimus, vt tunc votum habeat, cum vni parti adhærere teneatur.

§.28. Volumus autem dictam Rotam fieri bis in hebdomada, videlicet die Lunæ, ac Veneris summo mane, ac si dies Lunæ fuerit feriata, mandamus eam fieri Mercurij, ac Veneris proximis; si autem dies Veneris feriata fuerit, & dies Lunæ eiusdem hebdomadæ fuerit iuridica, tunc fiet ipsis diebus Lunæ & Mercurij; & in summa bis in hebdomada diebus non feriatis fieri decernimus, ita tamen, vt pro vnaquaque Rota, vno die partes cum Aduocatis & Procuratoribus informent singulos Auditores domi, relictis etiam informationibus in scriptis, & Ponenti duplicatis, vt parti petenti copiam dare possit; & vnusquisque in sero eiusdem diei ad omnes Coauditores transmittat sua dubia, quæ proponere decreuit in proxima futura Rota; sequenti vero die causis studeant, & memorialia partium super responsione informationibus die præcedenti datis accipiant, tertia vero die eas quoad fieri poterit decidant. Numerum autem causarum, & articulorum emergentium, proponendorum & proponendarum in qualibet Rota arbitrio ipsorum Auditorum relinquimus & relaxamus.

§.29. Vt autem dubiorum inanium otiosa euitetur disputatio sancimus, vt causa in Rotam introducta, actor porrigat Ponenti suum memoriale super dubio disputando, quod iuxta naturam & exigentiam celerioris expeditionis causæ formabit, partem aduersam coram eo Iudice citabit ad concordandum de dubio, & ipsa parte comparente, & illud acceptante, ipsi dubio subscribet, copiamq. vtrique parti concedet, vt super eo informare valeat; quod si alia pars non comparuerit, iudex duplicatam dubij copiam instāti subscribet, vt vnam penes se retinere, aliam suo aduersario per Nuncium notificare & transmittere possit. Et, si in acceptatione dubij partes discordes fuerint, ipse Ponens, eas vt sibi iustum videbitur, concordare studebit; & altera parte petente, quatenus sic res postulet, super dubio dando adhibebitur votum totius Rotæ.

§.30. Termini citationum pro perficiendo processu, coram eisdem Auditoribus, finita statim Rota, per Notarios actuarios & Procuratores seruabuntur; quos Auditores pro seruato habere posse infra decennium proximum etiam domi declarandos decernimus.

§.31. Ac vt facilius depositiones testiū inspiciantur, et ne Auditores magis quam expediat fatigentur, mandamus, quoties ab vtraque parte, vel altera earum examinati fuerint, et Ponenti visum fuerit, eorum dicta in summarium redigantur; et quoniam à nemine accuratius perpenduntur, quam à partibus interesse habentibus, fiet ab Actore Summarium, illudque Ponenti exhibebit, et pars aduersa coram eo citabitur ad concordan. de summario, alias videndum pronunciari stari debere summario per instantem porrecto; ac illud per dictum Ponentem subscribi; et aduersario comparente si approbabit summarium, erit concordatum, sin minus, addet vel minuet in folio separato, prout viderit conuenire, et ipse Ponens differentias dirimat, ipsiusque summarij copiam singulis Auditoribus à Ponente subscriptam partes exhibebunt.

§.32. Citationes autem productæ ad concordan. de dubio, et ad concordan. de summario, nolumus quod in actis redigantur, nec aliæ citationes ac intimationes, quæ non sint necessariæ ad validitatem iudicij, sed necessariæ dumtaxat.

§.33. Demumque post causarum expeditionem, teneatur Rota parti petenti in causis exceden. summam scutorum ducentorum, tradere decisionem. In causis videlicet executiuis infra decem dies continuos; in ceteris vero quibuscumque infra triginta dies continuos a die prolationis sententiarum in dictis causis immediate decurrendos.

§.34. Et quoniam Rotæ Tribunal tamquam supremum in iudicando, in Ciuitate et tota Legatione, meretur aliquam prærogatiuam; ideo sancimus vt Prætor Rotæ in omnibus actionibus, tam publicis quam priuatis præcedere debeat ceteros Iudices, tam Ciuitatis, quam totius Legationis, etiam Locatenentes generales causarum ciuilium et criminalium, quos post Prætorem supra ceteros Auditores incedere, vel sedere volumus. Auditores vero ipsius Rotæ præcedere volumus omnes & quoscumque Iudices ipsius Ciuitatis & Legationis, præter ipsos duos Locatenentes, nunc & pro tempore generales supradictos.

§.35. Necnon eosdē Prętorem, & singulos Auditores Rotę immunes constituimus à portu literarum, & ab omnibus datijs, gabellis, ac grauaminibus quibuscumque. Insuperq. etiam potiri volumus omnibus priuilegijs, immunitatibus, præeminentijs & prærogatiuis, quibus Consiliarij iustitiæ in quorum locum ipsi Prætor & Auditores subrogantur, hucusque potiti sunt. Demū eidem Rotæ Ferrarien. eiusque Prætori ac singulis Auditoribus, vt omnibus & singulis priuilegijs, gratijs, facultatibus & præeminentijs, quibus Rota Bononien. eiusq. Prætor, & Auditores quomodolibet fruuntur, potiuntur & gaudent, pari modo, & absque aliqua differentia frui, potiri & gaudere possint & valeant, perpetuo concedimus & indulgemus. Declarantes quatenus dictæ facultates priuilegia Rotæ Bononien. & Consilij iustitiæ olim Ducalis essent minora supra expressis, & ipsa Rota Bononien. minori priuilegio & facultate potiretur quam ipsum Consilium iustitiæ, & è contra, nullatenus intendimus maiori priuilegio derogare, sed prout per prædicta & vnum quodq. eorum vberius prouisum est, eo maiori etiam priuilegio, immunitate, præeminentia, emolumento, prærogatiua, facultate & gratia, Rotam nostram Ferrarien. eiusq. Prætorem & singulos Auditores decorare, illisq. potiri decernimus & madamus.

§.36. Ceterum dilectum filium nostrum Petrum tituli Sancti Nicolai in Carcere Diaconum Cardinalem Aldobrandinum nuncupatum, nostrum secundum carnem ex fratre germano nepotem, quo ad vixerit, in dictæ Rotæ & eius Prætoris, ac Auditorum, eorumque iurium & priuilegiorum, ac indultorum quorumcumque Protectorem cū omnimoda facultate & auctoritate omnia & singula, quæ ad Prætoris & dictorum Auditorum officium quomodolibet vigore præsentium, & alias de iure vel consuetudine spectant & pertinent, & quæ alij similes S.R.E. Cardinales Protectores facere & exercere possunt & consueuerūt, faciēdi, dicendi & exercendi, dicta auctoritate perpetuo etiam cōstituimus & deputamus.

§.37. Decernentes præsentes literas ex quacumq. causa, nullo vmquā tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, siue eas infringi, inualidari seu reuocari posse, sed illas semper & perpetuo validas & efficaces existere & fore, suosq. plenarios & integros effectu sortiri & obtinere, necnon inuiolabiliter perpetuo obseruari.

§.38. Sicq. per quoscumque Iudices & Commissarios etiam eiusdem Palatij nostri Apostolici causarum Auditores, & eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, seu Vicelegatos aut Cameræ Apostolicæ Præsidentes & Clericos, vel quosuis alios, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbique locorum iudicari, definiri & interpretari debere. Irritum quoque & inane quicquid secus super his a quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§.39. Ac mandantes omnibus & singulis totius Status Ecclesiastici prædictis Commissarijs, Gubernatoribus, Potestatibus & eorum Locatenentibus, Legatis, Vicelegatis, necnon venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis & Episcopis, ac dilectis filijs eorū Vicarijs in spiritualibus generalibus, ac alijs iurisdictionem exercētibus quibuscumque, vt quoties super hoc fuerint requisiti, sententias, decreta, statuta, sequestra, mandata, exequutoriales literas, remissoriales, citationes & alias à dicta Rota, & eius Auditoribus emananda pro tempore, omnibus opportunis remedijs executioni demandari faciant realiter & cum effectu prout opus fuerit, & eis commissum extiterit.

§.40. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Aposto-

posto-

postolicis, & præsertim facultatibus dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori concessis, ac supradicta Constitutione Aldobrandina, necnon eiusdem Ciuitatis Ferrarien. ac aliarum Ciuitatum, Terrarum & locorum prædicti Ducatus Ferrarien. etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, legibus etiam municipalibus, vsibus & naturis; priuilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis etiam eisdem Prouinciæ, Ciuitatibus, Oppidis, Terris, Castris, Villis & Locis, eorumq. Communitatibus, Vniuersitatibus, Iurisdictionibus, Gubernatoribus, Potestatibus, Officialibus & Incolis & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & expressa, non autem per clausulas generales Idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio ad hoc seruanda foret, eorum omnium & singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur & insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter & expresse, motu, scientia & potestatis plenitudine paribus, derogamus & derogatum esse volumus; ceterisq; contrarijs quibuscumque.

Co. P. An. 8. die 29. Maij. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub ânulo Piscatoris, die 29. Maij, 1599. Pontific. nostri Anno 8.

Admissio in Camera Apostolica. *Die 2. Iunij 1599. suprascriptum Breue in plena Camera Apostolica præsentatum fuit; indq. de ipsius Cameræ decreto Reuerendiss. D. Horatio Cen. . . . Cameræ Clerico, commissum, & successiue die 14. eiusdem Cameræ ipsa . . . tato desuper Illustr. D. Laudinio Zacchia dictæ Cameræ generali Commissario, referente prædicto Reuerendiss. D. Cenolo, illud admisit, & in eius libris Cameræ . . . registrari mandauit, prout registratum fuit scilicet libro Sign. tt. Sanctiss. D. N. fo. 252. & collat. concordat.*

Lu . . . Martini Cam. Apost. Not.

LX.

Decreta generalia pro Reformatione Regularium, tam Monacorũ quam Mendicantium, cuiuscumque Ordinis, & instituti.

Circa innouationem, declarationem, & obseruantiam horum Decretorum Constitutionem edidit S.D.N. Vrban. VIII. quam habes inf. tom. 4. num. 26. Sacra Congregatio.

CLEMENS PAPA VIII

Edita A.D. 1599. & 1604. De Seruitio Chori. NVllus omnino prætextu cuiuscumque priuilegij vel superioritatis, etiam Generalatus, a seruitio Chori censeatur immunis, nisi pro tempore, quo in proprij officij munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem & Prædicatoribus, Superiores ijs tantum diebus, quibus eos legere aut prædicare contigerit, dispensare possint. Idem quoque præstare valeant cum ægrotis, & studiorum causa legitime impeditis. In eos vero qui negligentes aut inobedientes fuerint, salutari pœnitentia Superiores animaduertant, ad præscriptum Regulæ & Constitutionum, alimenti etiã si opus fuerit subtractione.

Lectione Sacræ Scripturæ vel casuũ conscientiæ in Conuentibus. §. 1. Lectio Sacræ Scripturæ, vel casuum conscientiæ bis in hebdomada, præscriptis diebus in singulis Conuentibus habeatur, ad quam Fratres omnes conueniant; eaq; absoluta mutua collatione circa explicatam doctrinam sese vtiliter exerceant.

Paupertatis voto obseruãdo. §. 2. Quo Tridentini Concilij decreta de paupertatis voto custodiendo stricius obseruentur, præcipitur, vt nullus ex Fratribus, etiam si Superior sit, bona immobilia vel mobilia, aut pecuniam, prouentus, census, eleemosynas, siue ex concionibus, siue ex Lectionibus aut pro Missis, tam in propria Ecclesia quam vbicumq. celebratis, aliove ipsorum iusto labore & causa, & quocumque nomine acquisita, etiamsi subsidia consanguineorum, aut piorum largitiones, legata aut donationes fuerint, tamquam propria, aut etiam nomine Conuentus possidere possit, sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Conuentui incorporentur, atque cum ceteris illius bonis, redditus, pecunijs ac prouentibus confundantur, quo communis inde victus & vestitus omnibus suppeditari possit. Neque Superioribus, quicumque illi sint, vllo pacto liceat eisdem Fratribus aut eorum alicui, bona stabilia, etiam ad vsufructum, vel vsum, administrationem aut commendam, etiam depositi aut custodiæ nomine concedere. Eorum vero quæ ad necessitatem concessa erunt, nullus quicquam possideat vt proprium, neque vt proprio vtatur. Qui in præmissorum aliquo deliquerit, pœnas nedum a Concilio Tridentino præscriptas, sed alias quoque multo grauiores, Superiorum arbitrio imponendas, incurrat. Nulla quorumcumq. Superiorum dispensatio, nulla licentia, quantum ad bona mobilia vel immobilia fratres excusare possit, quo minus culpæ & pœnæ ab eiusdem Concilij decretis impositæ, & ipso facto incurrendæ, obnoxij sint; etiamsi Superiores asseuerent huiusmodi dispensationes aut licentias concedere posse quibus in ea re fidem minime adhiberi volumus.

Vestimẽtis & supellectili. §. 3. Fratrum vestitus, & suppellex cellarum, ex communi pecunia comparetur; & omnino vniformis sit fratrum; & quorumcumq. Superiorum, statuique paupertatis, quam professi sunt, conueniat, ita vt nihil superflui admittatur, nihil etiam quod sit necessarium, alicui denegetur. Quæcumque fratrum vestes, siue laneæ, siue lineæ, omnisq. alia supellex, in aliquem commodum Conuentus locum deferantur, ibique ab vno vel duobus fratribus huic muneri deputatis, diligenter custodiantur, vt inde Superioris arbitrio, prout vnicuique opus fuerit, ministrari opportune possint.

Cibo. §. 4. Omnes etiam Superiores, quicumque illi sint, eodem pane, eodem vino, eodemque obsonio, siue eadem, vt aiunt, pitantia, in communi mensa prima vel secunda, nisi Infirmitatis causa impediti fuerint, vescantur; neque singulare aliquid, quo priuatim quisque in cibum vtatur, vllo modo afferri possit; siquis in ea re peccauerit, nihil ea die alimenti percipiat, nisi panem & aquam.

Administratione & ratione officiorum. §. 5. Superiores omnes etiam Generalis, qui redditus, aut præstationes peculiares ratione officiorum habent, eorum accepta & expensa in libro distincto fideliter & diligenter adnotari curent, neque in alios vsus, quam ratione officij sui necessarios, quicquam expendant. Cum vero contigerit ipsos in aliquo Conuentu commorari, eam pecuniæ quantitatem in commune conferant, ex qua sibi & ijs qui secum erunt, victus ad præscriptum Regulæ & Constitutionum suppeditetur.

Administratione bonorũ Conuentus. §. 6. Nullus ex Superioribus locorum, administrationem bonorum aut aliarum rerum, dispensationemq. pecuniarum & redditus sui Conuentus, etiam nomine Conuentus, per seipsum habere siue exercere possit, sed vniuersum id onus tribus fratribus eiusdem Cõuentus à Generali ita demandetur, vt vnus rerum & bonorum, redditeumq. colligendorum ac exigendorum curam habeat, alter tamquam Depositarius, pecunias ac cetera ab illo collecta & exacta fideliter asseruet, alius de pecunijs & rebus a Depositario acceptis Priori & fratribus, ac Conuentui vniuerso de necessarijs, mandãte tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed iuxta caritatis regulam veluti bonus dispensator prouideat; officiorum huiusmodi confusione penitus interdicta; Ceterum hi tres, tam impensi quam accepti singulis mensibus suo Priori, adhibitis etiam duobus vel tribus fratribus eiusdem Conuentus probatioribus, rerumque vsu peritis, rationem reddant. Deinde ipsimet rursus præsentibus priore & peritis prædictis, Generali cum aduenerit, denique ipse Generali in quolibet proximo Capitulo Generali saltem coram tribus Iudicibus, ab ipso Capitulo ad hoc constitutis, illorum omnium, vniuersamque suæ administrationis, tam publice quam priuate rationem reddere teneantur; cuius etiam exemplum authẽticum ex actis Capituli describatur, ad hoc vt ad omne mandatum nostrum, vel Sedis Apostolicæ Romam transmitti possit.

Numero Fratrum cuiusq. Conuentus. Ta ad hoc ha . . . Paul. V. §. 7. In vno quoque Conuentu fratrum, is tantum deinceps cõstituatur, & in posterum retineatur numerus, qui ex redditibus illis proprijs vel ex communibus consuetis vel etiam singulorum eleemosynis, alijsue quibuscumque obuentionibus in cõmune, vt præferunt, conferenais, cõmode possit sustentari; redditus vero & supradicta omnia in communi loco ac tuto, diligenter asseruentur.

Prohibitione declarãdi C. Tridentini & istas reformationes. §. 8. Superioribus autem, nec Concilij Tridentini, aut hæc nostra decreta declarare, interpretari aut relaxare vllo modo possint, & omnino interdicimus & prohibemus. Decernentes irritum, &c. si ipso autem contra præsumpserit attentare, is eo ipso omni gradu, officioq. priuatus, & ad ea perpetuo inhabilis existat.

De Prædicatoribus & Lectoribus. §. 9. Nullus nisi actu legat vel prædicet, aliquo sui gradus priuilegio gaudeat.

Socio ex causa necessaria alicui concedendo. §. 10. Si alicui ex necessaria causa, Generalis iudicio probanda, socius ex eodem Ordine, qui illi ministret concedendus erit, is nisi vigesimum quintum agat annum, & qui communi seruitio sit deputatus, non cõcedatur, & si cõmode fieri poterit, sit laicus cõuersus.

Clausura. §. 11. Vt omnis scandalorum, & vagationis occasio tollatur, Conuentus Clausura perpetuo ac diligenter seruetur; ac propterea à Superiore Ianitor constituatur, qui diligentia, ac morum integritate maxime commendetur; is ianuæ custodiẽdæ semper assistat, eamque nemini fratrum aperiat, nisi socium, & exeundi licentiam obtinuerit.

Exitur è Conuentu, & reditu. Hic inf. declaratur. §. 12. Nullus à Conuentu egredi audeat, nisi ex causa & cum socio, licentiaq. singulis vicibus impetrata, ac benedictione accepta à Superiore; qui non aliter eam concedat, nisi causa probata, sociumque exituro adiungat, non petentis rogatu, sed arbitrio suo neque eumdem sæpius. Licentiæ vero Generales exeundi, nulli omnino concedantur. Contrauenientes autem pena graui, etiam carceris, ad Superioris arbitrium plectantur; eamdem etiam Ianitor subeat, si sciens exeundi facultatem excesserit; Cum autem quis in Conuentum reuertitur, Superiorem iterum adibit benedictionem recepturus, qui à socio itineris rationem & quid rei actum sit diligenter perquirat.

Aduentu ad Vrbem. Hoc declara . . . infra . . . §. 13. Nullos fratres Romam venire Superiores permittant, nisi prius à Generali vel Protectore dumtaxat licentiam in scriptis impetrauerint. Siquis autem sine huiusmodi facultate Romam venire præsumpserit, voce actiua & passiua biennio priuatus existat, subituris etiam alias arbitratu Superiorum infligendas pœnas. Quæ itẽ omnia aduersus eos, qui supradictos admiserint & receperint sine vlla exceptione locum habeant.

Visitatione Cellarum. §. 14. Habeat Superior clauem ita fabrefactam, vt cum sibi videbitur cellas omnes reserare possit; & propterea nullus cellam, etiam noctu ita claudat, quin semper à Superiore possit aperiri.

Lampade in Dormitorio. §. 15. In medio Dormitorij totam noctem lampas colluceat.

Cellis, & supellectili. §. 16. Nullus etiam Superior, cellas, siue in claustro siue alibi separatas a communi Dormitorio habeat, sed vnusquisque vnica cella, eadem cum ceteris aliorum fratrum coniuncta, nudis omnino parietibus, ac lecto & mensa humilibus, vniformique suppellectili, vt præfertur, quemadmodum Religiosos decet, contentus sit. Possit tamen Generalis alicui ex Superioribus Conuentuum si eorum muneris & officij necessitatem id exigere cognouerit, alteram etiam cellam concedere. Cellæ siue ædiculæ, quæ extra Dormitorium separatim sunt ad officinas, aut alias ad communem vsum & com-

& commoditatẽ Cõuentus redigantur. Sigillatim suo quisque lecto cubet, neque vllibi duo eodem lecto dormire possint, qui omnes ad certam formam redigendi erunt. In priuatis cellis nulli camini permittantur, sed omnes obstruantur statim, cardinibus etiam e parietibus conuulsis, vt res illa non ad tempus facta, sed perpetuo duratura videatur, cellis tamen Generalis aut alterius Superioris, ac Praedicatoris exceptis.

Fenestris Conuentus. Hoc inf. declaratur.

§. 17. Conuentus fenestrae omnes, quae in vias publicas aut in vicinas laicorum aedes prospiciunt, muro ita obstruantur, vt omnino is prospectus impediatur.

Infirmaria.

§. 18. Valetudinarium in singulis Conuentibus certo ac salubriori loco constituatur, quod pro loci situ, ac fratrum numero, quo ad fieri poterit, commodissimum esse possit, in quo fratres omnes, cum aegrotabunt, curentur, nec inde nisi recuperata sanitate abire permittantur. Qui vero infirmorum curae praepositi sũt omni sedulitate, ac caritate operã suam praestabũt, ac curabunt ne quid egrotis omnino desit quod ad sanitatẽ recuperandã pertineat.

Degentibus extra claustra.

§. 19. Ineatur ratio qua, sublatis licentijs ac facultatibus hactenus quibuscumque concessis, degentes extra Conuentus claustra, ad ea quamprimum reuocentur; nec de cetero nisi ex grauissima causa à Sede Apostolica probanda, huiusmodi facultates concedi possint.

Receptione Nouitiorum.

§. 20. Nulli in posterum ad habitum aut professionem admittãtur, nisi in Conuentibus per Sedem Apostolicam in qualibet Prouincia deputandis.

Hospitalitatis obseruantia, & largitione munerum.

§. 21. Curent Superiores, vt constitutio interdicens largitiones munerum, & praescribens hospitalitatis formam, ab omnibus in quolibet Conuentu inuiolabiliter obseruetur.

Ambitu.

§. 22. Vt omnis officiorũ ambitus occasio praecludatur, caueãt omnes à directa vel indirecta vocum, seu suffragiorum procuratione, tam pro se ipsis quam pro alijs, tum in Capitulis locorum tum in ceteris, praesertim generalibus Capitulis aut Congregationibus seu alibi. Quicumque secus fecerint, praeter alias poenas & censuras hactenus contra huiusmodi ambientes inflictas, quas in suo robore permanere volumus, in poenam priuationis officiorum quae obtinent eo ipso incidant, & ad futura quaecumque pariter inhabiles habeantur; super quo cum eis dispensari a nemine possit nisi a nobis, vel successoribus nostris, & pro qualitate culparum grauius etiam plectantur. Porro supradictas omnes poenas ad complices, ac simpliciter scientes & non reuelantes extendimus.

Superiorum & officialium electione.

§. 23. In Superiorum & Officialium omnium electionibus, forma praescripta a sacro Concilio Tridentino, & Ordinis Constitutionibus inuiolabiliter seruetur; iuremq. Electores secundum veritatem cuiusque conscientię, probiores ac magis idoneos se electuros; ac propterea priusquam ad electionem deueniatur, in primis & ante omnia praelegantur Constitutiones de qualitate & requisitis eligendorum. Ad officia gradus & Praelaturas, illi praecipue eligantur, qui possint & consueuerint regulas Ordinis, & Cõstitutiones obseruare, praesertim quae pertinent ad seruitium Chori ac vestitum & victum communem.

Probatione Praedicatorum, Lectorum, Confessorum, & promouendorum ad ordines sacros.

§. 24. Eligantur in Capitulo Generali vel Prouinciali aliquot graues & periti ex fratribus cuiuslibet Prouincię, saltem tres, qui ad mittendos ad praedicationem Verbi DEI, vel ad audiendas confessiones etiam ipsorum fratrum, ac Lectores publicos diligenter simul examinẽt, priusquam probentur, & ad huiusmodi ministeria admittantur. Horum etiam curae sit examinare & probare, tam quo ad doctrinam quam quo ad mores, promouendos ad quoscumque ordines; in quo seruetur decretum Congregationis Interpretum sacri Concilij Tridẽtini, hac de causa nuper editũ & promulgatũ.

Obseruantia regularum & constitutionum.

§. 25. Illud porro Superiores omnes in Domino admonemus, vt memores sint rationis quam in nouissimo die reddituri sunt pro grege sibi commisso, ac propterea omni studio inuigilent, vt quae in eorumdem Ordinis, regulis & Constitutionibus de oratione mentali, silentio, ieiunijs, Capitulo culparum, alijsque spiritualibus exercitijs prudenter ac pie sancita sunt, ea omnia & singula ad vnguem obseruentur; intelligantq. super his veluti fundamentis omnium Religionum aedificia construenda & amplianda esse; quae vt faciliorem exitum sortiantur, & fructus vberiores in animis fratrum producant, valde opportunum erit, si in quolibet Conuentu singulis hebdomadis habeatur sermo de religiosa disciplina, regularique obseruantia.

Tabella muneris diurni explendi. Hoc inf. declaratur.

§. 26. Quo vero omnia ordinate peragantur, appendatur tabella in loco cõspicuo vniuscuiusque Conuentus, in qua distincte adnotetur quid singulis horis cuiusque diei quilibet frater praestare debeat, vt certo quoque signo praemonitus, maiori animi praeparatione suo muneri satisfacere possit. Quae Ordinis Constitutiones his decretis non aduersantur, inuiolate custodiendae erunt.

Poena inobedientium.

§. 27. Quibus horum Decretorũ capitibus certa pęna pręscripta non est, arbitrio Generalis, vel alterius immediati Superioris infligatur.

Prohibitione has Reformationes declarandi.

§. 28. Vt autem haec Decreta (donec alia, quae ad pleniorem supradicti Ordinis reformationem facient, edantur) ab omnibus obseruari possint, districte praecipimus Generali, ac omnibus alijs quibuscumque Superioribus, ad quos hoc spectat, vt curent, ac efficiant, ea omia inter alias eorumdem Ordinis Constitutiones perpetuo valituras redigi, interdicta omnino eorum singulis facultate illas declarandi, & aduersus eas vmquam dispensandi. Alioquin sciant se in poenam Generalatus & officiorum priuationis, ac inhabilitatis perpetuae ad alia quoque munera, ipso facto & sine vlla exceptione respectiue incidisse.

Tempore quo ligare incipiant.

§. 29. Ne vero praetextu dilatae publicationis eorum obseruatio quoquo modo differri possit aut impediri, volumus, vt post illorũ publicationem in Conuentu Sancti Marcelli de Vrbe factam, Generalem, aliosq. Ordinis Superiores, ceterosq. quoscumquẽ fratres praesentes, statim, reliquos vero absentes citra Montes, vnius mensis, vltra Montes, trium mensium spatio ita arctent, ac si eorũ singulis personaliter intimata fuissent.

Publicatione earundem.

§. 30. Insuper mandamus, quod Generalis in singulis Conuentibus citra Montes vnius mensis, vltra vero Montes trium mensiũ cursu Decreta supradicta publicari faciat, sub poena priuationis Generalatus, alijsque arbitrio nostro imponendis.

Dat. P. An. 8. die 25. Iulij.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die vigesima quinta mensis Iulij, millesimo quingentesimo nonagesimo nono.

Declaratio circa licentias veniendi ad Vrbem, & poenã priuationis contrafacientib. inflictam.

§. 31. Decretum illud, quo Fratres Romam petere cum Generalis & Protectoris licentia dumtaxat permissum est, Sanctitas Sua extendi ad Prouincialem decreuit, ita vt Prouincialis ipse ex causa communi totius Prouinciae dumtaxat facultatem huiusmodi facere valeat. Declarauitq. poenam priuationis vocis actiuę & passiuę contrafacientibus inflictam, Sanctitati Suae reseruatam esse, interdicta omnino eorum Superioribus singulis, etiam Generali, ac Protectori facultate illam moderandi, ac relaxandi.

Dat. Romae die 20. Martij 1601.

Adduntur decreta Reformationis Ordinis Fratrum Seruorum beatae Marię, quę alibi opportunius intexere non vaius.

Sequuntur additiones Reformationis Apostolicae super.

§. 32. EX ijs, quae S. D. N. Clemens Papa VIII. Ad Regulariũ Monasteriorum rectam gubernationem instituit & decreuit, eorumque Superioribus adamussim exequenda praecepit, nihil fuit, vel re ipsa sanctius, vel necessitatis occasione opportunius, vel religiosae vtilitatis ratione optabilius, quam vt vetus & regularis disciplina viris Religiosis salutaris ac necessaria, vbi collapsa est instauretur, & vbi conseruata est, perpetuo custodiatur, vt nihil esset, quod obedientiae, paupertatis & castitatis, ac peculiarium votorum obseruantiam, necnon communem vitam, victum & vestitum impediret, aut per calumniam inficeret; cum autem compertum sit à fratribus Ordinis Seruorum, Superiorum incuria saluberrima Sanctissimi Pastoris decreta penitus neglecta esse, vt huiusmodi incommodo occurratur, Congregatio Visitationis, Reformationis Apostolicae eiusdẽ Ordinis Priori generali nuper electo, eiusque pro tempore Successoribus in virtute sanctae obedientiae & priuationis officij poena proposita praecipit ac mandat, vt statim praedicta decreta Pontificia inter ipsius Ordinis Constitutiones redigi, & ab omnibus suis fratribus obseruari, ac praeter illa quae decretis ipsis praescripta sunt, haec quę sequuntur speciali Sãctitatis Suae mãdato cõstituta, inuiolabiliter ac perpetuo obseruari curẽt.

Officij diuini recitatione.

§. 33. Primum ad ea quae de diuino Officio persoluendo statuta sunt, illud additur ac decernitur, vt poena subtractionis alimẽti contrafacientibus proposita; nec à Priore nec ab eo qui eius vices gerit, remitti possit illi, qui horis Canonicis, siue diurnis siue nocturnis, cessante legitima causa, non interfuerit. Deinde vt qui Officij initio ad Chorũ non conuenerit, genuflexus in medio Chori tamdiu maneat quamdiu surgendi licentiam à Priore impetrarit; tum in refectorio, horam canonicam quam ob huiusmodi negligẽtiam omisit, alijs cibum sumentibus, etiam genuflexus recitare teneatur. Curae sit Prioris, vt Officium diuinum in Choro à fratribus suis locis considentibus deuote cum punctis & pausis persoluatur, & vt Missae non nisi ex Missalis Romani praescripto, nec nimia celeritate celebrentur; qua in re obseruabit, an in recitatione Canonis tantum temporis quantum ad illius verba deuote exprimẽda exigitur, à singulis insumatur; & contrafacientes moneat, ac salutaribus poenitentijs coerceat. Ad Salue Regina post Completoriũ cantandum, omnes quotidie etiam Officiales & Conuersi omnino conueniant; & post Salue Regina Litaniae Beatae MARIAE Virginis pro felici statu S.R.E. pro populo, & pro Religionis augumẽto deuote recitentur. Diebus vero festis post Vesp. & Salue Regina statim canentur; qui defuerint, eos Prior publice corrigat, ac etiam cibi subtractione puniat; quae omnia an seruata fuerint, Prouincialis in visitatione diligenter inquiret, & si Priorem negligentem inuenerit, illum officio Prioratus absoluet.

Ecclesiis aperiendis & claudendis, & allocutione fratrũ prohibita tempore diuinorũ officiorum.

§. 34. Prior curet, vt Ecclesia diebus festis hora cõpetenti pro locorum consuetudine claudatur, & aperiatur; cum autem eam parere necesse fuerit, Sacrista, vel alius probatae vitae semper adsit, qui indigna ibi fieri prohibeat, peractis diuinis Officijs fores Ecclesię feriatis diebus omnino claudantur, nec nisi ex praescripto Cõst. aperiantur, quod etiam de foribus Monasterij cautum intelligatur. Prouincialis in visitatione poenam priuationis officiorum trãsgressoribus imponet. Caueant autem fratres, ne quacumque de causa tempore diuinorum Officiorum, personas aliquas in Ecclesia, vel ad illius, Sacristiaeue, aut Monasterij ianuas, nisi de licentia Prioris alloquantur, sub poena vnius publicae disciplinae.

Exitu à Monasterio.

§. 35. Neque Prior poena suspensionis ab officio eo ipso incurrenda per sex menses proposita, quemq. fratrem solum, aut cum socio extra claustra, in via aut aedibus Monasterio proximis tunc temporis, aut alias commorari permittet.

Delinquentibus non recipiendis.

§. 36. Neque bannitos, criminosos & delinquentes, seu decoctores in Conuentu retineat, aut retineri patiatur, sub poena priuationis officij perpetuo eo ipso incurrenda; eamdemq. poenam subeat, qui aliquem ex praedictis, etiam annuente Priore, in cella aliqua Conuentus exceperit.

Confugientib.

§. 37. Confugientes vero ad Ecclesiam, & ad alia eorum loca

sacra,

sacra Superiores teneantur quamprimum commode poterint deferre Episcopo, seu alij loci Ordinario.

Scholis puerorum non admittendis. §.38. Nullus puerorum sæcularium, etiam clericorum scolam Grammaticæ, aut cuiuscumq. artis liberalis intra Monasterium sub poena amissionis vtriusq. vocis ipso facto incurrenda exerceat, seu aliquem ipsorum doceat, quam poenam etiam Prior qui id permiserit, incurrat. Nec extra Conuentuum septa quicquam docere liceat, nisi de Sedis Apostolicæ licentia, eadem poena proposita.

Extraneis nõ permittendis. §.39. Prior nullo modo, neque prætextu seruitutis Ecclesiæ, in Monasterio extraneum quemquam commorari ad edendum vel ad discendum, siue aliud quidpiam agendum permittat, poena illi suspensionis ab officio per sex menses ipso facto proposita.

Lectorum electione. §.40. Verum nemo recte legendi munus suscipiat, nisi is qui duplici doctrina discipulos sibi subiectos instituat, scientia nempe, & innocentiæ conuersatione. Idcirco deinceps huic muneri præficiatur is, cuius probitas ac mores seniorum patrum testimonio commendentur, ac diligenti adhibito examine de vitæ innocētia & doctrina, à Priori generali facultatem in scriptis habeat, qui in Lectoribus & Magistris constituendis non ingenij solum & eruditionis, sed etiam regularis disciplinæ mortificationisq. rationem habeat.

Baccalaureatus gradibus conceden. §.41. Ad Bacchalaureatus gradum nemo deinceps promoueatur, nisi spectatæ vitæ, religionis & disciplinę regularis obseruantię, qua in re diligens fiat à Generali siue eius Vicario, Prouinciali & socio in Visitationibus inquisitio per secretum examen, cum iuramento Prioris & fratrum eius Conuentus, in quo proximo triennio commoratus fuerit, ac nisi conclusiones publice egregie sustinuerit, circa illas prius sigillatim à Generali, siue ab eo deputandis interrogatus, ac idoneus repertus ad eas honorifice sustinendas, nec item eo gradu aliquis decoretur, quem scientiæ & aliarum virtutum spes magisteriatus honore dignum non ostendat. Quæ omnia in actis referātur, ac in literis patentibus exprimantur, & si secus factum fuerit, promotio ipso iure nulla sit, ac promouentes poenam priuationis officij ipso facto incurrant. Quod etiam in promouendis ad Magisterium, eisdem propositis poenis strictius seruari decernitur.

Studentibus recipiendis. §.42. Nullus in Studētium numero adscribatur, nisi bona indole, ac probis moribus excultus, habita fide cum iuramento à Priore, & fratribus conuentus, in quo maiori ex parte resederit, ac nisi Grammaticam adeo calleat, vt latine expedite loquatur, ac ad latinos auctores approbatos intelligendos aptus existat, cuius quidem intelligentię periculum ita fiat, obijciātur examinando duo auctores nēpe ex difficilioribus ex quibus caput vnū saltē ex improuiso per alia verba latina interpretetur, poena priuationis vocis vtriusq. ipso facto incurrenda per bienniū ipsis adscribentibus, si secus fiat, proposita. Neq. aliquis ad Philosophiā audiendā nisi probe in Dialectica versatus, neq. ad Theologiā, nisi Physica plene instructus admittatur.

Libris non retinendis in Studiis. §.43. In Studijs vero præsertim humanioribus, nullus liber adhibeatur, ex quo mores deprauentur, & vitæ innocentiæ periculum immineat.

Qui & quando legere debeant. §.44. Regens Bacchalaureus Conuentus & Magister Studij quotidie legant spatio vnius horæ, diebus festis & die Iouis, si festum nullum in hebdomada occurrat, exceptis, à secunda Dominica post Pascha, vsque ad 15. Iulij à prima die Septembris, vsque ad 20. diem Decembris, atq. à prima die Ianuarij, vsq. ad Septuagesimam. Quibus diebus nulli Studentium abesse liceat, neque de licentia Prouincialis, quauis de causa sub poena priuationis studij, ipso facto incurrenda. Ea vero ratione legent, vt Regens toto triennio tres priores libros Magistri sententiarum ex sententia D. Thomæ interpretetur (quarto singulis diebus festis post Vesp. ab eodem explicato) teneaturque saltem semel in hebdomada lectionem ex Metaphys. vel ex libris Ethicorum Aristotelis, prout sibi magis expedire videbitur, habere. Bacchalaureus Conuentus libros Phys. de Cœlo, Generatione, & de Anima, ijs omissis quæ ob facilitatem omitti solent, eodē tempore explicabit. Magister Studij totam Logicam, hoc est librum Prædicab. Prædicam. Perihermenias, & Post. exacte. Priorum vero, Elencorum, Topicorum per cōpendium declarabit. Conclusiones singulis diebus, quibus legitur, ex Theologia, Philos. & Logica ab vnoquoq. Studentium ex Ordine sustineantur, alijs de more per vices arguentibus.

Silentio in disputationibus. §.45. Nec liceat alicui ad euitandam confusionem, nisi Bacchalaureo, qui partes sustinētis adiuuabit, & Magistro studij, qui partes arguētis fouebit, aliquid, nisi de Regētis licētia, dū disputatur dicere,

Regēs omnia Studia visitet. §.46. Regens ter in anno, expletis Lectionibus per literas quid & quantum lectum fuerit, Priori generali significare teneatur, qui semel in anno studia omnia visitare, Studentesq. singulos, eiectis ijs qui nō profecerint, per se vel per alium idoneū examinare debebit.

Qui & quando prædicare possint. §.47. Nullus ad prædicandum, nisi Magister aut Bacchalaureus mittatur, possit tamen Generalis aliquem ex Studentibus in Sacra Theologia diu versatum, & ad id munus diligenti examine idoneum repertum mittere tempore dumtaxat Quadragesimali, alijs vero temporibus nulli, neque Bacchalaureo, neq. etiam Regenti liceat, neque etiam in propria Ecclesia prædicare, ne statutæ Lectiones deserantur, aut intermittantur.

Theologia tractetur semel in hebdomada. §.48. Et quia sacrarum, & humanarum literarum studia cum pietate, bonitate & virtutum omnium exercitatione coniuncta esse debent, ideo semel in hebdomada, die à Priori generali constituto, de Theologia practica habeatur tractatio, in qua præcipue de virtutibus, quibus alimur in vita spirituali, & de vitijs oppositis, quæ tamquam morbos animæ caueamus, agatur.

Recognitione progressus in studiis. §.49. Quotannis certo stato tempore, à Priore generali singulorum Studentium progressus recognoscātur, cui recognitioni, præter Priorem Conuentus, & Lectores, etiam Prouincialis intersit, seu alius à Generali delectus, ij de omnibus, quæ circa studia prouidenda erunt, & præcipue de promouendis discipulis ad superiores classes, & de Lectoribus & Regente, ac ipsismet Studentibus mutandis, cum Priori generali communicent, neq. circa studia aliquid statuatur sine eiusdem Patris Generalis consensu.

Generalis examinatione de Baccalaureis in visitatione. §.50. Generalis in visitatione, Bacchalaureos quoscumque diligentissime examinabit, & si quos minus idoneos inuenerit, itaut sufficienti ad huiusmodi gradum eruditione careant, illos pro ignorantiæ modo, aut suspendet aut priuabit. Quod etiam circa alios Studentes obseruetur.

Lectio sacræ Scripturæ vel casuum conscientiæ quolibet hebdomada habeatur. §.51. Curet Prior cuiuscumque Conuentus, vt Lectio sacræ Scripturę vel casuum conscientiæ, ex præscripto decreti Apostolici singula hebdomada habeatur. Neq. ipse Prior ab huiusmodi lectione aliquem abesse permittet. Lectio autem cūm collatione non minus spatio vnius horæ durabit, teneanturq. singuli Sacerdotes circa propositas à Lectore dubitationes interrogati, quid sentiant ex ordine respondere, quibus etiam liceat circa materiam prælectam dubitationes excitare, ijsq. Lector satisfacere teneatur, ac propterea summam saltem aliquam casuum conscientię habere singuli debebunt. Si Lector nō legitime impeditus à legendo per hebdomadam cessauerit, voce actiua & passiua per annum priuatus existat, si per aliam hebdomadam in munere suo obeundo defecerit, per bienniū eamdem subeat poenam. Si in contumacia per tertiam hebdomadam steterit, vltra vocis actiuæ & passiuæ priuationem, per quinquennium iure legendi suspensus sit. Si fratres vero studio adscripti Lectioni non ad fuerint, pro prima & secunda vice in Refectorio panem & aquam publice edant. Si tertia deliquerint, voce actiua & passiua per triennium, alijsq. etiam poenis, arbitrio Prouincialis plectantur.

Prioris eligendi qualitatibus. §.52. Vt autem fratres omnes in conscientiæ casibus magis versati fiant, nullus deinceps in Priorem eligatur, qui non prius ad cōfessiones audiendas admissus fuerit, aut saltem spatio sex mensium proxime futurorum, ab Episcopo loci in quo Prior est electus, admitti se curauerit, alias officium illius ipso iure vacare intelligatur.

Confessoris eligendi qualitatibus. §.53. Neque aliquis ad confessiones audiendas, antequam præsentetur Ordinario, minor triginta annis à Generali admittatur, & qui prius rigoroso examine circa doctrinam mores, & disciplinam, à Prouinciali, & duobus Magistris, onerata ipsorum conscientia non fuerit approbatus.

Vestimentorũ fratrum qualitatibus. §.54. Etsi vestitus exterioris, qui vnus esse debet sicuti vna est Religio, & interioris qualitas in Constitutione Ordinis cap. xix. satis exprimitur, quia tamen quorumdam temeritas, & regularis disciplinæ contemptus ita inoleuit, vt potius laici quam religiosi ex habitu videantur, Prioribus Conuentuum sub poena priuationis Officij, ac inhabilitatis ad alia officia ipso facto incurrenda præcipitur, vt omni abusu sublato, vestes fratrum tam interiores quam exteriores ad præscriptum Constitutionum corrigant, itaut tunicæ talares sint, non longiores, neque breuiores, neq. aperte, nisi ante pectus, manicæ non rugosæ, zona non nisi coriacea, caligę tantum albæ, vestes interiores albi aut nigri, non mixti aut alterius coloris, camisiæ laneæ, lineę vero (quæ non nisi ob infirmitatem permittuntur) omnino exterius non appareant. Cappæ non sint rugosę, pilei vniformes, non eminentes, bireta non sint angularia, sed potius rotunda, quę intra claustra tantum a Paschate Resurrectionis vsque ad festum omnium Sanctorum permittantur: pallia, quibus non nisi cum pluit, ac in itinere vtendum est, simplicia, habitus per Vrbem semper integer, omnis deniq. ornatus sericus, argenteus aut aureus, & color in omni re, quamuis minima, præter in Constitutione expressum, omnisque luxus & superfluitas tollatur; poena fratribus non exeundi septa Monasterij per sex menses proposita. Nullus præterea quamuis Magister quacumque de causa annulos aureos, aut argenteos, vel alterius materię in digitis gestare præsumat sub poena priuationis vocis vtriusq. ipso facto incurrenda, quas poenas Prior remittere non valeat, teneaturque semel saltem in mense cellas, & indumenta fratrum quorumcumque diligenter visitare, neque vllo modo aliquid sericum, vel ad arcendum sudorem in biretis, aut pileis, aut in alia quauis re permittet. Nemo item barbam sibi circa maxillas, & mentum abradi faciat, sed illam prout natura protulit, deferat, neque capillos circa tempora prominentiores, aut longiores gestet, quam in occipite, sub poena priuationis vocis vtriusque ad arbitrium Generalis, poena quoque Priori qui permiserit, priuationis proposita. Prouincialis etiam diligenter in visitationibus perquiret, an Priores circa prædicta aliquid aduersus Const. permiserint, ac eos qui in culpa fuerint, officio priuabit. Quod si Generalis Prouincialem quoq. in re hac negligentem fuisse deprehenderit, possit illum ab officio suspendere, aut etiam pro culpę qualitate priuare. Curæ sit Prioris Generalis, abusus omnes tollere, & maxime in literis familiaribus describendis, vt non sæculari, sed religioso more se inuicem tractent, aliqua præscripta forma, quæ humili Religionis statui conueniat.

Syndici Officio. §.55. Syndicus omnem pecuniam ad manus fratrum quomodolibet peruenientem, in libro redditus, in quo alię Conuentus pecuniæ adnotari solent, describet, atq. eum pecunijs Conuentus prorsus confusam Depositario seruandam tradet, vt inde communis victus & vestitus, vt præfertur, suppeditetur, alijsq. fratrum necessitatibus de Prioris licentia succurratur iuxta Decretum Sanctissimi Domini Nostri.

Eleemosynis & consignandis Priori vel Syndico. §.56. Confessarij, Prędicatores & Lectores, sub poena priuationis vocis actiuę, & passiuę ad biennium ipso facto incurrenda, eleemo-

mosynas,salaria,siue mercedes integras Priori , siue Syndico cum alijs bonis Conuentus confundendas consignare teneantur,teneantur tamen Superiores eorum Religiosis necessitatibus præcipue , & ea qua decet caritate & prouidentia supplere , & prouideri .

§. 57. Nemini liceat ante refectionem communem , & benedictionem,præsertim in Refectorio aliquid comedere aut bibere,qui secus fecerit, aut disciplina publica plectatur , aut cibo ea vice careat,quas pœnas Prior sub pœna suspensionis ab officio,Prouincialis seu Generalis arbitratu infligenda, irrogare teneatur .

Neg. saecularibus negotijs se immisceant. §.58.Ne Deo militantes sæcularibus negocijs implicentur,omnibus & singulis fratribus cuiuscumq.gradus existãt,inhibetur,ne quis alicuius Principis aut nobilis viri, vel alterius etiam cósanguinitatis pretextu,Procurator aut negociorum gestor sit, nec in negociationibus vllo modo , aut mercaturis, interpretis siue mediatoris vices aut aliud sæculare negocium gerat,pœna priuationis actiuę, & passiuæ vocis,incurrenda illi proposita,præter alias,arbitrio Generalis irrogandas .

Arma gestare non præsumat. §.59.Nullus frater quouis pretextu arma cuiuscumq. generis gestare,vel apud se retinere,etiam sibi in custodiam ab alijs tradita, sub pœna vocis vtriusque eo ipso amittendę per annum , ac per sex menses e Monasterio non exeundi presumat , quod si arma ex prohibitis,vti sunt,scolpi rotarij, fuerint,pœnam triremium per triennium eo ipso incurrat, quam pœnam Prouincialis, omni excusatione remota,sub pœna priuationis Officij exequi teneatur. Prior autem qui scienter permiserit , officio omnino priuetur.

Bis tantū in hebdomada, & Conuentu exeundi licētiam petant. §. 60. Caueat autem Prior , ne sub Pœna priuationis officij ipso facto incurrenda fratribus exeundi licentiam, nisi ad præscriptum Constitutionum,hoc est nisi bis in hebdomada , ac nisi genuflexis , benedictionemq petentibus,& cú socio concedat, nec quemquam diebus festis exire permittet,nisi ob casum necessitatis , qui differri non possit.

Fenestris Conuentus obturandis. §.61.Decretum S.D.N.de fenestris , quæ in vias publicas aut in vicinas laicorum ædes prospiciunt,muro obstruendis,quamprimum executioni mádetur,& si lux aliunde non possit,saltê ita obturétur, siue fixe aptentur , vt nulla ratione à vicinis fratres videri queant . Priori pœna priuationis officij proposita , si secus factum fuerit.

§.62. Prior cuiusq.Conuentus non Collegiati , expleto biennio in Conuentum Collegiatum reducatur,nisi ad alterum biennium eius officium pro loci vtilitate contingat prorogari.Familia vero vltra bienniũ in huiusmodi Conuentibus commorari nó permittatur , sed in aliquo Collegiato,vbi disciplina regularis vigeat,omnino collocetur,neq.Prior aut quisquam eiusdem familię frater possit in Cóuẽtu non collegiato nisi post sex annos collocari.Prouincialis autẽ, qui huius decreti temerarius extiterit violator,per annum ab officio suo nouerit se suspensum,quam etiam pœnam Prior ipse Generalis, si contrafecerit omnino luat .

§.63.Fratres ab eo Conuentu in quo degunt,ad aliũ absq.Prioris licẽtia in scriptis cum termino ad redeundũ præfixo,sub pœna carceris non transeant,pœna suspensionis ab officio per mensem Priori,qui huiusmodi licentiã nó perquisierit & legerit,aut aliquem sine illa,& Breuiario,aut Corona,si Laicus fuerit receperit,proposita .

Silentio, & alijs. §.64.Prior non modo Tabellã,Decreto Apost.præscriptã,in qua horarum distributio contineatur, appendi curabit, sed & sub pœna suspensionis vel etiam priuationis officij,quam Prouincialis relaxare non possit,quæ de silentio in Constitutione præcepta sunt omnino seruari faciat,fratresq.sub eadem pœna strepitantes,aut mutuo contendentes,vel etiam obscæna verba proferentes,minasq.alijs intentantes publica disciplina,aut relegatione Monasterio,vel etiam carceratione, pro modo culpæ puniantur.

Die 22. Aug. Datum Romæ , die 22. Augusti 1604.

Antonius Seneca Refor. Apost. Secretarius.

Forma à Generali præscripta,Fratrib. dict: O d.in scribendo.

Forma scribendi alijs Fratribus. §. 65. NOs Frater Philippus Prior Generalis. Decreto Sacræ Cógregationis Visitationis,& Reformationis Apost.inhęrentes , omnibus & singulis Ordinis nostri Fratribus , in virtute salut. obedientia , ac sub pœna priuationis vocis vtriusq. per annum ipso facto incurrenda præcipimus,ne posthac in scribendo,aut etiam loquendo quemquam quamuis Generalem,dominum suum, aut patronum vocari,aut se alicuius seruitorem,siue seruũ dicere presumant. Sed pro personarũ códitione Patris aut fratris aut filij,vel etiam serui in Domino nominibus vtantur.Neque in scribendo aliquem multum Reuerendum,preter Procuratorem Ordinis Generalem, Vicarium Generalis & Prouincialem, nec Reuerendum nisi Priorem, & Magistrum, neque Venerabilem, nisi Sacerdotem quadragenarium, ac Baccalaureum nominare velint, sub eadem pœna.

XI. Hortatio pastoralis ad Episcopos Regni Galliæ , vt pace iam composita inter Regem Gallię,& Regem Hispaniarum,eorum muneri,animarumq.saluti & Catholicæ fidei augmento,ardentius de cetero incumbant .

Similem adhortationem ad Catholicæ Ecclesiæ Patriarchas,Archiepiscopos, & Episcopos, non dissimilibus de causis , fecit S.D.N. Vrban. VIII. in Const.38. Tonitrua inf. tom.4.

Edita A. D. 1599. C L E M E N S P A P A V I I I.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopo Lugdunensi , & Episcopis in eadem Prouincia constitutis.

Proœmium. DIues in misericordia sua Deus quamuis peccatis hominum promerentibus , multis Ecclesiam suam perturbationibus concuti , & tamquam tempestatibus iactari permittat , quibus cor nostrum graui molestia & sollicitudine conficitur, qui in hac puppi militantis Ecclesiæ , meritis licet & viribus imparibus, Deo ipso ita disponente , clauum tenemus, idem tamen misericors & miserator Dominus , secundum diuitias bonitatis suæ , nos stillicidijs consolationis suę mitigare quandoque non cessat.

§. 1. Nam pace inter duos potentissimos Reges filios nostros in Christo carissimos , admirabili Dei benignitate conciliata , quod crebro,& multa cum gratiarum actione commemorandum est, iam ex ea in illo potissimum nobilissimo Franciæ Regno, quod in visceribus Christi gerimus , commoda illa , vt audiuimus , & spirituales vtilitates emanare incipiunt , quas à summa Dei clementia , & à vestra etiam Pastorali vigilantia , Fratres venerabiles , expectabamus . Iam enim optatissimæ , & diuinitus collatę pacis beneficio , Regnum istud amplissimum tamquam ex graui & periculoso morbo , quo diu est afflictatum, recreari videtur , iam diuino illius munere qui est pax nostra , qui non permittit nos tentari supra id quod possumus , sed facit cum tentatione prouentum , respirat , & quodammodo resurgit Christianissima Gallia , & Catholicæ Religionis gloria , & vetus ille splendor diuini cultus , vt audiuimus , paulatim redit , & reflorescit , pastores complures vigilant super gregem suum , & oues pastorum vocem audiunt , & ab alienis fugiunt, & Spiritu sancti numine corda patrum ad filios , & corda filiorum ad patres conuertuntur .

Ideoq. idem Pont. in D. exultat. §. 2. Quæ cum nobis nunciantur , exultat in Deo spiritus noster, eumque ex intimo cordis affectũ oramus , vt ipse , cuius perfecta sunt opera,quemadmodum cœpit,ita in vobis opus & gratiam suam perficiat .

§. 3. Quod igitur anno superiore fecimus , per Apostolicas nostras literas, te frater Archiepiscope , & vos fratres Episcopi iterum salutamus , iterum ex nostra Pastorali sollicitudine, & zelo permoti caritatis Christi , qui cor nostrum excedit , ad opera & labores Episcopales vos inuitamus , ad quos a summo Patrefamilias vocati , & conducti sumus , magnis sane præmijs & coronis, atque hoc ipsum paterni erga vos amoris nostri officium, tanto nunc libentius , & iucundius repetimus , quanto maiorem apud vos admonitiones & cohortationes nostras vim habuisse perspicimus , quæ certe ex ardenti studio, & desiderio salutis animarum promanant.Nunc ergo vos currentes magis magisq.incitamus,sic currite in hoc spirituali stadio,vt comprehendatis. Nunquam enim cessandum, numquam in medio cursu insistendum,neq. cura & diligentia vestra remittenda,sed quæ retro quidem sunt,& præteriere, quodammodo obliti, ad remotiora,quæ in conspectu vestro sunt,vos ipsos extendite,donec gratia Dei adiutrice perueniatis ad destinatum scopum & premium supernę vocationis Dei in Christo Iesu. Vobis enim non corruptibilis corona proposita est,sed incorrupta,& quæ nulla temporis diuturnitate marcescit.Quod si ij qui terrenis & caducis diuitijs congregandis inhiant,tantos labores suscipiunt,tantis sudoribus seipsos exercent,agros nouant,terram erant,sulcos altius imprimunt, & iteratis arationibus solum proscindunt, vt fœtus vberiores edat, quid vos tãdem facere oportet in hac spirituali cultura,qui labores non subeundi? etiam si cum fletu & lacrymis arandum & serendum sit,vt venientes paulo post, veniatis cum exultatione animarũ, quas Christo lucrati eritis,manipulos lætissimos reportantes. Nunc ergo leuate oculos vestros,& videte regiones istas,quæ antea erant sicut Paradisus Domini,sed vepres multi,& spinæ succreuerunt, & dormientibus colonis , inimicus homo superseminauit zizania , multiplicium errores, multæ corruptelæ , & quod luctuosius est , multæ hæreses,tamquam stirpes,& herbæ venenatæ & pestiferæ in Regno isto amplissimo exortæ sunt, sed natiua illa Francorum bonitas , & tamquam ingeneratus animorum candor , quasi quædam agrorum vbertas adhuc remanet; modo vos Episcopi in illorum culturam , magna industria,magna diligentia incumbatis, cõfidimus in Domino , quod gratiæ suę rore fœcundabit terram istam , & germinare eam faciet sicut prius germina pietatis & Religionis , & quæ vos seminaueritis pia & sancta,eadem benedicente Domino metetis,& fructum multum congregabitis in vitam æternam .

Clericorumq. delectum habeant. §.4.Sed quoniam ad agrum Domini , & ad vineam Dei Sabaoth excolendam operarijs multis fidelibus & strenuis opus est, propterea hortamur vos etiam atque etiã fratres , & commonemus , vt in Clericis conscribendis, quorum opera in Ecclesia , & in omni spirituali ministerio vti debitis , magnam curam, magnum delectum habeatis .

§.5. In primis vero date operam,omniq.studio, ope, conatu, vigilantia contendite, vt detestabilem simonię labem , a domo Dei, quam decet sanctitudo, penitus extermineris, neque vos ipsos modo puros atq.incorruptos à fœdissimi & perniciosissimi morbi contagione conseruate,absit enim vt Episcopalis dignitatis castitas atq. integritas,tantæ impuritatis macula violetur atq.fœdetur,sed ceteros etiam cohibete quam diligentissime,ne tantum scelus admittat, nihil immundum , nihil coinquinatum in Sanctuarium Dei ingredi oportet , alioquin ira Dei supra modum prouocatur, & Ecclesia Dei detrimentis grauissimis afficitur. Itaq. simoniæ lepra contaminatos,arrepto disciplinæ flagello,eijcite à tẽplo Dei,foras canes,foras operarij subdoli,qui dona Dei,qui Spiritum S. existimant pecunia possideri. Deniq.fratres,diuini honoris zelo incẽsi,vigilate,agite atque efficite,vt à Cathedralibus, & superioribus Ecclesijs,à beneficijs Ecclesiasticis, ab ordinum collatione , postremo à cuiusuis Ecclesiastici muneris functione, omnes illicitæ pactiones , omnis execrandæ simonię absit labes , & pernicies , omnisque sordidę

ada-

auaritię suspicio ab Ecclesiastico ordine quam longissime arceatur.

Sacris ordinibus probos viros astribant

§. 6. Iam vero quanti momenti sit Clericorum ordinatio, quantam ea in re Episcoporum curam & sollicitudinem sacri Canones requirant, non ignoratis fratres, hęc enim prima aut bonorum, aut malorum multorum, quæ postea consequuntur, causa est & origo. Nisi enim is qui ad clericalem militiam adscribitur, aut sacris ordinibus initiatur, talis sit, & tali proposito ad hoc vitæ genus accedat, vt in corde vero & simplici, cultum Deo pręstare, & illi fidelem seruitutem seruire cupiat, atq. ita in sortem Domini adscribatur, vt vere, & ex animo Deum ipsum sortem suam & portionem habere desideret, profecto si aliter fiat, quamplurima & grauissima incommoda & mala existere necesse est.

Ordinationũ tempora, & alia obseruent.

§. 7. Hinc illa veterum sanctorum Patrum & sacrorum Conciliorum tam exquisita diligentia, & veluti anxietas, quam in hac ipsa ordinandorum materia, ab omni Ecclesię antiquitate obseruare licet, vt statutis anni temporibus, quando Spiritus sancti gratia per totius fidelis populi orationem & ieiunium pręcipue imploratur, ordinationes habeātur, vt in Cathedrali, & primaria Ecclesia à proprio Episcopo publice ritu solemni celebrentur, vt non nisi probati, & examinati initientur, ita vt Episcopus ipse pijs, & prudentibus Sacerdotibus, & diuinę legis peritis, atq. in Ecclesiasticis functionibus exercitatis, secum adhibitis, de ordinandorum genere, natalibus ętate, institutione, vita, moribus, doctrina & fide diligēter inquirat, atque inuestiget, vt non nisi digni & probati, bonum testimonium habentes, qui Deo auctore sperent se continere posse, qui pie & fideliter in ministerijs ante actis se gesserint, paulatim, & per temporum interualla, ad altiores gradus assumantur, & ad sacratissima mysteria quibus nihil est diuinius, merito admittantur.

Seminarijs Clericorũ, & Collegijs instituendis, & ijs informandis studeant

§. 8. Deniq. in Collegijs, & Seminarijs Clericorum instituendis, & Clericis ipsis ab ineunte ętate ad pietatem & religionem informandis, magna omni tempore ab Episcopis diligentia est adhibita, idq. merito, propterea quod optime perspicerent, Ecclesiasticam disciplinam ijs fundamentis niti, & bonorum operariorum copiam in primis in Ecclesia necessariam esse intelligerent.

Clericos idoneos ad sacros ordines promoueant.

§. 9. Quas ob causas fratres, quanta maxima possumus efficacia vos hortamur, monemus, & rogamus per viscera misericordię Dei nostri, vt non nisi idoneos, & Ecclesijs vestris vtiles, Clero adnumeretis, & ad ordines pręsertim sacros promoueatis. Aetas quidem, vt scitis, vnicuiq. ordini præscripta est, sed non ea sufficit, nisi in vita & moribus eorum, qui sacris ordinibus initiandi sunt, senectus sit, nisi Christi bono odore compleant domum Dei, & nisi ea eruditione & scientia sint instructi, quę ad ordinem exercendum pertinet, quod cum in alijs sacris ordinibus obseruandum est, tum maxime in presbyteris initiandis, qui sublimiore loco supra candelabrum ponuntur, & tamquam lucernę accenduntur, vt luceant omnibus qui in domo sunt, quibus animarum cura committitur, quę est ars artiū, qua nulla difficilior, aut maioribus periculis obnoxia. Hi nimirum adiutores vestri sunt, qui ad populum regendum, & salutaribus Sacramentis pascendum eligūtur, qui doctrina, pietate, castis moribus, & illustribus bonorum operum exemplis ita alijs pręlucere debent, vt vere lux, & sal populi sint, & habeantur. Nunc autem crebro apud vos sacris ordinibus initiari audimus, & multo cum animi dolore audimus, homines viles, infimæ & abiectæ conditionis, nulla eruditione, nullis meritis, nulla generis honestate commendatos, immo vero rudes, illiberales, sordidos, ineptos, vitijs plerumq. commaculatos, à quibus nihil plane boni, aut ad virtutem, aut ad prudentiam, aut ad rerum vsum sit expectandum, multum vero mali iure optimo sit metuēdum. Itaq. videte fratres, ne contra Apostoli preceptum manus cuiquam nimis propere imponatis, & ne communicetis peccatis alienis, neq. enim aliam ob rem quam ob collatos ordines, grauius iudicium apud iustum Iudicem subibitis.

Praesules locis vbi Catholica religio restituitur.

§. 10. Quia vero, vt initio diximus, admirabili Dei benignitate Franciæ Regnum paulatim, vt audimus, & in Domino confisi speramus, resurgit, & errorum densæ tenebræ, quæ loca multa peruagauerant, atq. obsederant, cęlestis gratię Sole exoriente, & veritatis lumine dissipantur, ob eam causam vos fratres magnopere hortamur, vt ad eas regiones, ciuitates & loca, in quibus Catholicę Religionis vsus restituitur, & diuini cultus sacræ functiones renouatur, & Sacramētorum administratio iterum in mores inducitur, atq. instauratur, Clericos & Sacerdotes probatissimos mittatis, qui nō solum doctrina & rerum Ecclesiasticarum vsu, sed vitæ integritate & prudentia præstent, qui zelo honoris Dei, & salutis animarum sint incensi, qui vere omni sua actione fidelem populum ædificent & non destruant, qui non terrena compendia, sed animarum lucrum quærant, qui deniq. nouellas plantationes colant, rigent in spiritu caritatis, & patientiæ, vt ab eo, qui est fons perennis bonorum omnium accipiant incrementum.

Ecclesias, & Dioeceses visitent.

§. 11. Sed quoniam in omni rei domesticæ cura nihil est vtilius, quam si ipsemet paterfamilias omnia frequenter inspiciat, suaq. vigilantia suorum industriam & diligentiam alat, propterea vos hortamur fratres, vobisq. præcipimus, vt Ecclesias, & Dioeceses vestras vos ipsi visitetis, vos ipsi state in medio ouium vestrarum dissipatarum, & congregate eas, vos ipsi imitatores facti boni pastoris illius, qui animam suam posuit pro ouibus suis, pascite gregem vestrum, & pecoris vestri vultum agnoscite, vt nō iam furum & alienorum, sed patris & pastoris sui vocem audire, & sequi assuescant, vos congregate agnos, & in brachijs vestris, & in sinu vestro leuate, & gestate eos, & foetas oues vos ipsi portate, mirum est enim quanta vis sit, quanta vtilitas Episcopalis visitationis, quod alteris etiam literis nostris Pastoralibus, quas anno superiore ad vos dedimus, accurate pro rei grauitate contestati sumus.

Sacras functiones, & Sacramenta frequentent.

§. 12. Sed in vniuersum in omni sacra & Ecclesiastica functione vos auctores, vos duces & magistros esse oportet, vt quasi de vestrę sanctitatis splendore Clerus omnis lumen hauriat, & vestræ caritatis igne incalescat. Itaq. in tremendi Sacrificij frequenti & deuota oblatione, in Missarum solemni celebratione, in Sacramentis administrandis, in diuinis officijs obeundis, in cultu & nitore Ecclesiarum, in disciplina domus & familiæ vestræ, in pauperum amore, & misericordia, in omni deniq. opere pietatis, religionis & virtutis, estote forma gregis vestri, sicut decet Episcopos seruos Christi, & dispensatores mysteriorum Dei.

Ceteraq. pietatis, & Episcopalis muneris opera impleant.

§. 13. Implete igitur fratres gaudium nostrum, reficite viscera nostra, ambulate in dilectione, & laborate strenue in vinea Domini in omni patientia, & doctrina, aspicientes in remunerationem magnam, & in gloriam illam, quæ exuperat omnē sensum, nam magni quidem sunt labores, sed magna erunt præmia bonorum Episcoporum, in quibus posuit Deus verbum reconciliationis, qui legatione funguntur pro Christo ad populum. Ergo honorificate, & implete ministerium vestrum, adiuuate patriam nobilissimam, adiuuate animas pretioso Christi sanguine redemptas, arcete lupos ab ouilibus vestris, resistite ministris Satanæ, prædicate verbum, docete errantes, & eos in viam veritatis & salutis adducite, aderit vobiscū Deus, qui nos confortat, & in quo omnia possumus, non deerit etiam vobis, vt confidimus, auxilium Christianissimi Regis vestri Henrici, filij nostri carissimi, filij desideratissimi, quem cum multis lacrymis parturiuimus, & multo cum gaudio iterum genuimus in Christo, nam à nobis, & ab hac sancta Sede, in qua indigni & immeriti præsidemus, vbi nostra Apost. auctoritate opus fuerit, omnia vobis parata erunt adiumenta, venite ad nos, qui vos vt fratres amamus in visceribus Iesu Christi, venite ad matrem, ad Romanam sanctam Ecclesiam vestram, & omnium Ecclesiarum matrem, caput & magistram, nihil nobis optatius, nihil iucundius, quam vna vobiscū Dei gloriæ, & Catholicæ fidei propagationi seruire, & animas multas ad Christum adducere. Adiuuantes ergo exhortamur vos, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ecce nunc fratres, tempus acceptabile, ecce nūc dies salutis, tantam saluciferæ pacis opportunitatē ne effluere patiamini, sed fructum ex ea capite vberrimum, nunc enim populi admonendi efficaciter sunt, vt Dei optimi beneficia agnoscant, eumq. deinceps peccatis ad iracundiam ne prouocent, sed conuertantur ad eum in corde perfecto, & ambulent recte coram Deo, abijcientes opera carnis, & opera tenebrarum, induti arma lucis, & opera spiritus perficientes, vt tranquillam vitam agamus, & pace diuturna perfruamur, & fidei Catholicæ incremento, in Domino gaudeamus. Inuitat etiam Anni sancti, & plenissimi Iubilæi iam proxima celebritas, quando Spiritus vnitatis Ecclesiæ magnopere apparet, & fidelium omnium pietas & deuotio, quasi communi quodam calore, & gratię impulsu excitata, vehementius exardescit, quam sanctā Iubilęi celebritatem, iam per literas nostras Apost. omnib. Christifidelibus indiximus & promulgauimus, & præcipue fratres nostros Episcopos & superiores Antistites admonuimus, vt nunc maxime studeant, Dei adiutrice gratia, parare Domino plebem perfectam. Hoc ipsum vos etiam atq. etiam hortamur fratres, idq. tanto impensius, quanto plura & maiora a patre luminum beneficia accepistis. Attendite igitur vobis & vniuerso gregi, & talenta vobis credita negotiamini fideliter & fructuose, ipso benedicēte a quo solo est omnis sufficientia nostra, & cuius vicem in terris nos quamuis indigni gerentes, fraternitates vestras pariter benedicimus, & Clero ac populo vestro fideli eamdem Apost. benedictionem nostram paterno affectu impartimur.

Archiepiscopus has literas ad suæ Prouinciæ Episcopos perferri curet.

§. 14. Tu vero frater Archiepiscope cura, quod te anno quoque superiore fecisse non dubitamus, vt hæ literæ nostræ ad fratres nostros Prouinciæ tuæ Episcopos diligenter perferantur. Deus autem omnis gratię, qui vocauit nos in ęternam suam gloriā in CHRISTO IESV, qui ipse vos tegat, perficiat & confirmet in omni opere bono, ipsi gloria & imperium in sęcula sęculorum. Amen.

Dat. P. A. 8. die 20. Aug.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 20. Augusti, 1599. Pontificatus nostri Anno octauo.

Institutio Congregationis Fratrum Reformatorum & Discalceatorum Ordinis Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, primitiuam d. Ordinis Regulam obseruantium. LXII.

Hanc primitiuam regulam vide supra in const. 1, Innocentij III. Operam fol. lib. 1. qui illam instituit, & ibi de toto hoc Ordine materiā posui. Istamq. institutionem approbauit, duoq. vota ab istis Discalceatis, vltra alia emitti iussit, Paul. V. inf. in sua const. 61. Quæ pię.

CLEMENS PAPA VIII.

Edita A. D. 1599.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD militantis Ecclesiæ regimen diuina dispositione, meritis licet imparibus, euecti, illud nobis pre ceteris curandum proposuimus, vt ecclesiasticorum, & religiosorum Ordines quoscumq. ad pristini regularis cuiuscumq. eorum instituti normam, a qua non parum deflexerunt, quantum in Dōmino possumus, reduceremus. Ac propterea, qui sua sponte, Religionis ac arctioris vitæ zelo ducti, pristinæ regulæ, quam suæ Religionis auctores instituerunt, obseruantiā cum antiquo illo rigore amplecti, ac de cetero sectari consueuerūt, eosdem non solum in eorum proposito confouere, sed etiam opportunis gratijs & fauoribus libenter prosequi solemus.

Quidam Fratres [illegible]

§. 1. Cum itaq. sicut accepimus nonnulli pij & religiosi Ordinis

Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum professores, pie considerantes præfatum Ordinem, qui à fel. rec. Innocentio Papa III. prædecessore nostro institutus & cõfirmatus fuit, prout in eius literis sub datũ in Laterano, 5. Idus Februarij, Põt. sui Anno I. expeditis continetur, temporum iniuria, & hominum tepiditate à primi eius instituti regularis obseruantia deflexisse, & laxiorem viuendi modum suscepisse, & adhuc retinere, ac propterea diuina inspirante gratia, arctioris vitæ zelo ducti, primum dicti Ordinis regulare institutũ imitari cupiẽtes, postpositis quibuscũq. corporis cõmoditatibus, dummodo Christum lucrifacerent, primitiuam ipsius Ordinis regula à præfato Innocentio prædecessore institutam, cum pristino illo rigore, obseruare cœperint, & nonnullas eiusdem Ordinis domos ad huiusmodi primitiuam regulam reduxerint, & seu de nouo instituere sperent, ac alij quamplures eorum vestigia sectantes, sub eadem primitiuæ regulæ obseruantia, Altissimo famulari desiderent.

Ordinis primitiuam regulam ab Innocentio III. institutam in suo rigore obseruare cœperunt in Regnis Hispaniarum.

§. 2. Nos qui pro nostri Pastoralis officij debito religiosorum quorumcumque statui prospere dirigendo libẽter intendimus, piũ dictorum religiosorum propositum summopere in Domino commendantes, ac eorum laudabilia principia felicioribus progressibus, quantũ cũ Domino poterimus, augere cupientes, & eorũ quemlibet à quibuslibet excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectũ præsentium dũtaxat consequendum, harũ serie absoluentes & absolutos fore censentes, ex venerabiliũ fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, super Episcoporum & Regularium cõsultationibus & negocijs deputatorũ, quibus hoc negociũ examinandum, & nobis referẽdũ commisimus, sententia, Motu proprio, & ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, vnam Prouinciã seu Congregationem Fratrum Reformatorum, & Discalceatorum Sanctissimæ TRINITATIS Redẽptionis Captiuorum nũcupandã, quæ primitiuam regulã Ordinis præfati perpetuo obseruent, habitu quem modo gestant, vtentes, in eisdem Hispaniarum Regnis per vnum Priorem Prouincialẽ, in Capitulo dictæ Prouinciæ seu Congregationis postquam, vt in Domino speramus, eorumdem religiosorum Reformatorum numerus auctus fuerit, canonice pro tempore celebrãdo, ex eisdem Reformatis & Discalceatis eligendum, regendam & gubernandam in perpetuum, auctoritate Apostolica tenore præsentium erigimus & instituimus.

Hic Pontifex eorum institutũ approbat, & ipsorũ Reformatorũ Congregationem erigit & per vnũ Priorem ex eis eligendum regi decernit.

§. 3. Eamque sic erectam & institutam ab alijs Prouincijs præfati Ordinis modificatæ regulæ perpetuæ seiungimus, separamus & dismembramus; ipsosq. Fratres Reformatos, & eorum domos & Monasteria, tam hactenus erecta quam in posterum erigenda, ab omni, & quacũq. iurisdictione, visitatione & superioritate tã Cõmissarij generalis quã aliorũ Ministrorũ Prouincialium aut localiũ & aliorum quorumcumque Superiorum modificatæ regulæ eiusdẽ Ordinis, super dictis Reformatis, & eorum domibus eis competente, excepto Ministro Generali, vt infra dicitur, perpetuo eximimus & liberamus; ipsamq. tamen Prouinciam seu Cõgregationem Fratrum Reformatorum, Discalceatorum, eiusq. domos & Monasteria præsentia & futura, sub obedientia & superioritate Ministri Generalis totius Ordinis præfati sicut aliæ eiusdem Ordinis Prouinciæ ei subsunt & subiacent, perpetuo subesse, atque subiectam remanere, & subiacere volumus.

Eamq. à superioritate omnium Officialium regulæ modificatæ eximit præterquam Magistri generalis.

§. 4. Qui per ipsum tantum, vel alium virum idoneum, ex ipsis tamen Fratribus Reformatis ab eo eligendũ, eos iuxta eorum primitiuam Regulam & instituta regularia visitare, reformare, corrigere & punire possit, in Monasterijs tamen, domibus & locis eorũdem Fratrũ Reformatorum; extra quæ nullatenus dicti Fratres Reformati, vel aliqui eorum ab eodẽ Ministro Generali, quouis prætextu vel occasione amoueri, assignari, mutari, extrahi aut transferri, vel ad alias Prouincias mitti, aut in eis retineri possit, nec ipse Minister Generalis aliqua eiusdem Ordinis Fratrum Reformatorum statuta, auctoritate Sedis Apostolicæ confirmata seu confirmanda, vel quæ ipse Nuncius nunc fecerit, vel quæ postea a quocumque Capitulo Prouinciali dictorum Fratrum Reformatorum facta fuerint, si auctoritate nostra, vt dictum est, fuerint confirmata, mutare, nec aliquas gratias, exemptiones aut priuilegia alicui, vel aliquibus aduersus ipsa statuta concedere valeat.

Qui eos visitare & corrigere possit vt hic declaratur.

§. 5. Quia vero nonnulli præfati Fratres Reformati, ex prædicto Ordine Regulæ modificatæ qua professi olim fuerunt, sunt assumpti, volumus & mandamus, vt his & alijs, qui vt dictum est, ex Conuentibus laxioribus ad hos Reformatos in posterũ recipiẽtur, anni spatiũ concedatur loco probationis; intra quẽ, siqui præfati instituti vitæq. austeritatẽ tolerare nõ possint, ad Priores Cõuentus Regulæ modificatæ reuerti liceat, & si Reformati sibi minus expedire eorum societatem existimauerint missos facere valeant; post annum vero elapsum, (quod ad experimentum pœnitentiæ conceditur) sine noua professione, nulli Fratrũ Reformatorũ huiusmodi liceat ad aliã præterquã Carthusianã, neque etiã Sanctissimæ TRINITATIS modificatæ Regulæ Ordinem absque Apostasiæ nota transire.

Ex Conuentib. laxioribus ad hos Reformatos transire [illegible] anni [illegible] Reformati [illegible] permittitur.

§. 6. Vt autem in huiusmodi Monasterijs ij tantummodo admittãtur, qui ad onera supradictæ primitiuæ Regulæ supportanda habiles & idonei futuri sint, Dilecto filio nostro & Apostolicæ Sedis in eisdem Hispaniarum Regnis Nuncio, nunc & pro tempore existẽti per præsentes committimus & mãdamus, quatenus aliquẽ Religiosorum ex Fratribus Ordinis Discalceatorum Beatæ MARIAE de Monte Carmelo, aut Discalceatorum Sancti Francisci, pietate, prudentia, doctrina & experientia, ac in primis Religionis zelo præstantem, quem ad hoc munus magis aptum & idoneum iudicauerit, in Visitatorem præfatorũ Fratrum Reformatorũ Discalceatorum Ordinis sanctissimæ TRINITATIS eligat, qui Monasteria prædictorum Fratrum Reformatorum personaliter visitare, & in singulorũ Fratrum prædictorum, qui huiusmodi primitiuæ regulæ obseruantiam amplexi sunt, vitam, mores & qualitates diligenter inquirat; ac eorum quos vere arctioris vitæ zelo ductos, ad hanc primitiuæ regulæ normam transire iudicauerit, professionem per eos (vt supra dictum est) emittendam recipere curet, ceteros vero quos minus idoneos & aptos esse compererit, vt habitum Fratrum Reformatorum dimittant, & ex eorum domibus exeant, & ad modificatæ regulæ prædictæ domus reuertantur, auctoritate nostra etiam sub excommunicationis, alijsq. censuris & pœnis ecclesiasticis cogat & compellat.

[illegible] Visitatorem [illegible] eligere [illegible]

§. 7. Præterea idem Nuncius cum cõsilio prædicti Visitatoris, ac aliorum piorum & eruditorum virorum dictorũ Ordinum Discalceatorum Carmelitarum, aut Sancti Francisci, & etiam ex ipsismet Reformatis sanctissimæ TRINITATIS, statuta & cõstitutiones pro felici dictæ Prouinciæ Reformatorũ, eiusq. domorum & Monasteriorum gubernio, primitiuæ regulæ prædictæ, ac sacris Canonibus, & Concilij Tridentini decretis non aduersantes, auctoritate nostra faciat & obseruari mandet.

P. [illegible] Nuncio statuta [illegible] Congregationis [illegible] committit.

§. 8. Ministros insuper, domorum Vicarios & Magistros Nouitiorum, tam ex prædictis Reformatis, si alioquin idonei fuerint, quam etiam in supplementum, ex dictis Carmelitis aut Sancti Frãcisci Discalceatis, prout felici huius nouæ Prouinciæ progressui in Domino magis expedire iudicauerit, eadẽ auctoritate nostra eligat.

Ministros q. & Vicarios [illegible] eligendi [illegible] concedit.

§. 9. Dantes & concedentes eidem Nuncio, & ab eo deputando Visitatori prædicto, aut alij vel alijs, quos idẽ Nuncius ad hoc semel aut iterum, vt præmittitur, duxerit deputandos respectiue, tam præmissa faciẽdi quã etiã domos seu Monasteria eiusdem primitiuæ regulæ exigẽdi, ac Ministris seu alijs eorũ Superioribus, vt eos qui relicto sæculo ad prædictam Religionem confugere diuina inspirãte gratia statuerint, & alios qui ex prædicto Ordine modificatæ regulæ sanctissimæ TRINITATIS, aut ex alijs, laxioris tamen regulæ Ordinibus, ad præfatũ Reformatũ Ordinẽ trãsire voluerint, seruatis seruandis admittere possint concedendi; dũmodo quo ad eos qui ex alijs Ordinibus ad hunc transitum facere voluerint, maior pars vocalium domus in qua recipiendi erunt, vota in illum consentiant, & Visitatoris prædicti licentia accedat, & nihilominus integrum Nouitiatus annum, prout alij de nouo recipiendi, antequã professionem emittant, perficiant.

Nuncio præfato & [illegible] recipiendi [illegible] permittit.

§. 10. Postquam autem benedicente Domino prædictorũ Fratrum Reformatorum Ordinis sanctissimæ TRINITATIS numerus creuerit, itaut prædictorum externorum Religiosorum auxilio non indiguerint, & octo saltem domos, seu Monasteria habuerint, in quorum singulis duodecim saltem Fratres Reformati huiusmodi existant, prædictus Nuncius eos ad Capitulum celebrandũ conuocari faciat, & in dicto Capitulo ipse præsideat, & tã Visitator, quã Ministri & eorum Procuratores canonice electi, vocẽ & locum habeant, ac Ministrum Prouincialem, ceterosq. Ministros domorum ex eisdem Fratribus Reformatis, iuxta præsentium tenorem & regularia eius Ordinis instituta eligant.

Nuncio præcipit vt Capitulo postea congregando præsideat, & Prouincialium electionem curet.

§. 11. Ipse vero Minister Prouincialis primo electus, auctoritate nostra prædicta, ea vice dumtaxat ab ipso Nuncio cõfirmetur, & tam ipse quam eius successores eamdem Prouinciam Fratrum Reformatorum (salua semper Ministri Generalis, tam in ipsam Prouinciam quam in eumdemmet Ministrum Prouincialem pro tempore eligendum, vt supra dictum est, superioritate, itaut visitandi, regendi & gubernandi plenam & omnimodam habeat potestatem. Ceteri autem Ministri Prouinciales pro tempore in Capitulis Prouincialibus, quæ de triẽnio in triennium, tam pro statutis faciẽdis, moderãdis, aut ex causa abrogandis, quã electionibus Superiorũ, & alijs ad bonum regimen eiusdem Prouinciæ pertinentibus, faciẽdis & ordinandis, celebrari debeant, eligendi, à Ministro Generali confirmationẽ quãprimũ petere ac obtinere curabũt, statim tamen ac electi fuerint, præfatã auctoritatẽ habeant & exercere possint.

Ministri [illegible] Generalis auctoritatem [illegible] præstet.

§. 12. Concedimus quoq. eidem Prouinciæ, vt cum crescente numero domorum & Fratrum, prout supra dictum est, Prouincialem elegerint, Procuratorem Generalem apud Sedem Apostolicã, pro eiusdem Prouinciæ negotijs tractandis deputare & perpetuo retinere valeant.

Eidẽ Congreg. facultatem eligendi Procuratorem generalem tribuit.

§. 13. Præterea omnibus & singulis dictæ Prouinciæ personis, nunc & pro tempore existentibus, quod omnibus & singulis priuilegijs, gratijs & indulgentijs, exemptionibus & immunitatibus, prærogatiuis, fauoribus & indultis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibus Fratres dicti Ordinis de iure vel cõsuetudine, aut alias quomodolibet vtuntur, potiuntur & gaudent, ac vti, potiri & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, decretis sacri Cõcilij Tridentini, constitutionibus Apostolicis, ac primitiuæ regulæ prædictis non contrarijs, vti, potiri & gaudere libere & licite valeant indulgemus.

Priuilegia Ordinis communicat.

§. 14. Inhibentes Ministro Generali Ordinis sanctissimæ TRINITATIS, Commissario Generali, Ministris Prouincialibus & localibus, & alijs quibuscumque præfatæ Regulæ modificatæ, ne per se aut alios, prædictos Reformatos eiusdem Ordinis, aut etiam Visitatores prædictos, aut super præmissis quoquo modo molestare seu inquietare audeant vel præsumant, etiam si nondum professio-

Reformatos in præmissis ab alijs Fratribus non molestari prohibet.

professionem prędictam regulę primitiuę emiserint; quod si secus fecerint, eos & eorum singulos excommunicationis sententia, ipso facto incurrenda innodamus. Dicti vero reformati, nullo modo parere aut deferre teneantur; salua tamen in reliquis obedientia dicti Ministri Generalis, cui eos perpetuo subiectos esse & subiacere volumus, vt dictum est.

Hanc constitutionem praeseruari mandat. §. 15. Decernentes præsentes literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu, etiam ex eo quod omnes interesse habentes forsan vocati nó fuerint, notari, argui, seu impugnari, aut sub quibusuis reuocationib., suspensionib., limitationib. aut alijs cótrarijs dispositionibus etiam ab eadem Sede emanatis & in posterum emanandis comprehendi posse, sed illas semper validas & efficaces existere, suoique plenarios & integros effectus sortiri debere, sicque per quoscumq. Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari & definiri debere; necnó irritum & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores huius constit. deputat. §. 16. Quocirca dilectis filijs nostro, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, nunc & pro tépore existenti, & causarú Curiæ Cameræ Apost. Generali Auditori, necnon Generali Carmelitarú Discalceatorú nunc & pro tempore existenti, per præsentes mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios, præsentes literas & in eis contenta quæcúque, vbi & quando opus fuerit, aut quoties pro parte Fratrum Reformatorum prędictorum, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant eos auctoritate nostra præmissis omnibus & singulis, iuxta præsentium continentiam & tenorem pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper per Ministrum Generalem aliosque prędictos quomodolibet indebite molestari. Cótradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, césuras & pœnas Ecclesiasticas; aliaq. opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, illos sententias, censuras & pœnas prædictas incurrisse declarãdo, illasq. etiam iteratis vicibus aggrauando; inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Contrariis omnibus derogat. §. 15. Non obstantibus præmissis, ac alijs Apostolicis, necnon in Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac etiam iuraméto confirmatione Apost. & quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, præfatis vel quibusuis alijs personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusq. & alijs decretis, in genere vel in specie, etiam Motu proprio, & alias quomodolibet cócessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus etiá si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, nó auté per clausulas generales idé importátes, mentio seu quæuis alia expressio habéda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruãda foret, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dútaxat specialiter & expresse derogamus; ceterisque contrarijs quibuscúque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis credi iubet. §. 16. Ceterum quia difficile foret, earumdem præsentium literarum notitiam ad quascumq. personas peruenire, & vbiq. illas præsentare, eadem auctoritate volumus & decernimus, quatenus trásúptis earúdé presentiú literarú manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica cóstitutæ sigillatis, eadem fides vbique tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. An. 8. die 20. Aug. Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris die 20. Augusti, 1599. Pontificatus nostri Anno octauo.

LXIII. De receptione & professione Nouitiorum, ad Congregationem Fratrum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Eremitarum S. Augustini nuper in Vrbe institutam.

De istorum habitu, vide inf. in const. 111. Pastoralis. vbi alia de hoc Ordine Eremitarum indicabo.

De huiusmodi Fratribus vide inf. tom 4. ad const. 3. Greg. XV. Pastoralis: & const. 36. ad sacram. necnon S. D. N. const. 58. ad vberes, vbi multa notaui.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1599.

Exordium. Decet Romanum Pontificem ea benigne concedere, per quæ Religiosorum quieti, & in regulari obseruantia progressui, ac R[illegible]onum propagationi opportune cósulitur, prout in Domi[illegible]r conspici[illegible] expedire.

Approbatio receptionis Nouitiorum hactenus factae. § 1. [illegible] itaque c[illegible]ntes propagationi Congregationis fratrum Re[illegible]rmator[illegible]m [illegible]cearorum Ordinis S. Augustini nuper in Alma Vrbe per nos admissæ, ac institutæ, opportune prospicere, ac dilectos filios Vicarium Generalem, ac singulos fratres eiusdem Congregationis, à quibusuis excommunicationis, suspésionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, professiones per ipsos fratres, & quemlibet eorú vsque in presété diê in dicta Cógregatione emissas, & receptiones quascumque Nouitiorum in ipsa Congregatione hucusque factas, auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, approbamus & validamus, ac validas, firmas et efficaces fuisse, esse ac fore, ipsosq. fratres, qui professionem emiserunt vere professos existere, et vti tales in eadem Congregatione perseuerare posse ac debere.

Licentia emittendi professionem. §. 2. Nouitios vero professionem regularem emittere libere pariter posse declaramus.

Nouitios, quos alios recipere & ad professionem admittendi iuxta const. Sixti V. quæ est supra fol. 456. lib. 1. §. 3. Præterea eisdem Vicario et fratribus, vt in ipsa Congregatione alios Nouitios, seruata tamen forma Constitutionis felicis recordationis Sixti Papæ Quinti prædecessoris, ac decretorum nostrorum recipere, et expleto Nouitiatus Anno ad professionem etiam regularem admittere, sine alia nostra licentia libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenore prædictis, licentiam concedimus et indulgemus.

Quibuscumque non obstan. §. 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, ac decretis nostris prædictis huiusmodi Nouitios ad professionem sine speciali nostra licentia admitti posse prohibentibus; ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Dat. P. An. 8. die 5. Nou. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 5. Nouemb. 1599. Pontific. nostri Anno 8.

LXIV. Facultas eligendi Confessorem, quæ à Sede Apostolica datur in bulla Cruciatæ et alijs indultis, non suffragatur personis Ordinis Beatæ MARIAE de Monte Carmelo, neque alijs quibuscúq. Ordinibus.

Alia de Ordine Carmelitarum indicaui tibi supra in constitut. 8. Honorij III. Vt vineads fol. 83. lib. 1.

De facultate veró eligendi Confessarium ad Regulares vtriusque sexus et cuiuscumque Ordinis non extendenda, nec extra forum cósciétiæ, edidit S. D. N. Vrb. VIII. Cóst. 105. In specula inf. tom. 4.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edit. An. D. 1599.

Exordium. Romani Pontificis circumspecta benignitas honestis petentiú votis, quæ personarum sub Religionis iugo Altissimo famulantium statum, et salubrem directionem respiciunt, ad exauditionis gratiam libenter admittit, & fauoribus prosequitur opportunis.

Sedes Apost. dat quandoq. facultatë eligendi Confessorë in bulla Cruciata & alijs. §. 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Procurator Generalis Ordinis fratrum Beatæ MARIAE de Monte Carmelo, quod cum in Bulla Cruciatæ Sanctæ, & alijs priuilegijs, quæ ab Apostolica Sede concedi solent, detur facultas eligendi Confessorem idoneum ab Ordinario approbatú, qui possit Christifideles absoluere à casibus Ordinario reseruatis, & à quibusdam etiam quæ dictæ Sedi reseruata sunt, Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli, etiá ijs facultatibus vti præsumunt, & illorum prætextu eligunt Confessorem aliquando præter eos qui à suis Prælatis eorum Confessionibus deputati sút, quod aliquando in speciale eorú vergit detrimentum. Quare prædictus Procurator Generalis, humiliter nobis supplicari fecit, quatenus in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Has facultas declarat non prodesse regularibus. §. 2. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, talem cócessionem Sanctæ Cruciatæ, & aliorum indultorum particulariú, quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem, & absoluédi à casibus reseruatis, cú Fratribus & Sororibus Monialibus Ordinis prædicti, ac aliorú quorumcúque Ordinum, & Cógregationú cuiusuis instituti Mendicantium & nó Mendicantium, tam Prouinciæ Hispaniæ quam extra eam vbilibet, locú minime habere, neque censeri, sed nostræ intentionis existere, quod ijdem Fratres & Moniales, quantum ad Sacramentum Pœnitentiæ seu Cófessionis administrationé, dispositioni suorum Prælatorú subiecti sint, Apostolica auctoritate, tenore præsentiú perpetuo declaramus. Eisdem tamen Prælatis, vt in vsu huiusmodi potestatis se cú subditis benignos, & faciles exhibeant, præcipimus & mandamus.

Obstantibus derogatur. §. 3. Non obstantibus præmissis, & quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis prædicti, etiam iuraméto confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptis credendum. §. 4. Volumus autem, vt præsentiú transumptis, etiá impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. An. 8. die 23. Nou. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 23. Nouembris, 1599. Pontificatus nostri Anno octauo.

LXV. Reformatio, declaratio & extensio, iurisdictionum & facultatum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Camerarij.

Huiusmodi Camerariatus Officium antiquissimum esse liquet ex constitut. Vrbani V. Apostolatus supra fol. 215. lib. 1. & Pij IV. const. 55. Romanus. fol. 56. lib. 2. Eiusq. iurisdictionem in dijudicandis litibus, vide tam in dictis bullis q. am in alia Vrbani VI. const. 1. Apostolice. fol. 221. lib. 1. & Leonis X. const. 24. Licet fol. 435. lib. 1. ac Iulij III. const. 3. Licet ex fol. 568. lib. 1. Et signanter quo ad coercitionem Ministrorum Cameræ, attende const. 9. Iulij II. Percipimus. fol. 360. lib. 1. Et quo ad computa Officialium, & rescissionem contractuum Cameræ lesiuorum, serua d. const. Pij IV. precitatam. Circa vero rescissionem alienationis bonorum Sedis Apostolice inspice const. 104 eiusdem Pij, Apostolice. sup. fol. 129. lib. 2. Et circa lites naufragiorum obserua const. 7. Pij V. Cum nobis. fol. 137. lib. 2. Prout quo ad expeditiones Clericorum, attendi debet constit. 3. Iulij III. Licet, fol. 568. lib. 2. Nec pretermittenda est bulla 20. Pij IV. Prouidentia. fol. 23. lib. 2. vbi omnia priuilegia & iurisdictiones Camerarij confirmantur & de nouo conceduntur. Neque reformatio Pauli V. inf. in sua const. 71. Vniuersi. §. 2.

Quo vero ad ipsam Cameram, idest causas eam concernentes vide d. const. Vrbani VI. Et quo ad redditionem computorum Cameræ, habes const. 40. Pauli III. Cum sicut. sup. fol. 558. lib. 1. Quo ad occupatores Terrarum Sedis Apost. vide cõst. 11. Pauli IV. Incumbentia. fol. 595. lib. 2. Quo ad occupatores scripturarum Cameræ extat bulla 56. Sixti V. fol. 436. Non sine. lib. 2. Circa solennitates contractuum eiusdem Cameræ, inspice bullã 13. Pij IV. Cum in alienationibus. fol. 17 lib. 2. Quo ad spolia, vide inf. in cõst. 1. Pauli V. In eminẽti vbi notabo. De gratijs autẽ interesse Cameræ tãgẽtibus in ea registrãdis, attẽde bullã Pij IV. n. 98. Ingens. fol. 115. lib. 2. Reformationes autem dictæ Cameræ sunt in constit. 13. Eugenij IV. Inter. fol. 263 lib. 1. Et in const. 24. Leonis X. Licet. fol. 435. lib. 1. & const. 55. Pij IV. Romanus. fol. 16. lib. 2. vbi etiam notaui.

Edita An. D. 1599. & 1600

CLEMENS EPISCOPVS, Seruus Seruorum Dei. Dilecto filio Petro S. Nicolai in Carcere, Diacono Cardinali Aldobrandino nuncupato, nostro & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario Salutem & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

IN conferendis muneribus & officijs, quæ præsertim grauia & nobis proxima sunt, ita æquum est prospicere, vt illi in primis ad ea assumantur, quorum multis & illustribus exẽplis testata iam pridẽ virtus, iucũdam nobis spẽ facit, eos tales futuros esse, qui opera & cõs. fructus quotidie proferãt in nostra Republica vberiores.

Vacatio officij Camerariatus per obitũ Cardinalis Caietani.

§. 1. Cum itaq. officium Camerariatus nostri & S.R.E. quod bon. mem. Henricus tt. S. Pudentianæ. Presbyter Cardinalis Caietanus nuncupatus, noster & prædictæ Ecclesiæ Camerarius, dum viueret obtinebat, per obitũ dicti Henrici Cardinalis & Camerarij, qui apud Sedẽ Apost. debitũ naturæ persoluit, vacauerit & vacet ad præsens.

Collatio in personam Cardinalis Aldobrandini.

§. 2. Nos attendentes huius officij magnitudinẽ, cupiẽtesq. hoc preclarũ munus tali viro demandari, qui auctoritate & prudẽtia fretus, Reipublicæ nostræ adiumento esse possit, post habita de hac re matura cũ fratribus nostris deliberatione, ad te egregiis virtutibus præditũ ... te fratris quõdam nostri filium, ac Signaturæ nostræ Breuiũ Præfectum duximus deligendum, cuius fidei & solertiæ tantum onus delegemus. Itaq. de ipsorũ fratrũ cõsilio & assensu officiũ prædictũ, siue præmisso siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscũq. persona vacas, cũ omnib. & singulis illius honoribus, onerib. iuribus, iurisdictionib., salarijs & emolumẽtis, quib. dicto Henrico Cardinali & Camerario, eiusq. prædecessorib. quibuscumq. dictæ R.E. Camerarijs cõcessũ fuerat, & alias vt infra, tibi auctoritate Apostolica tenore præsẽtiũ cõcedimus & assignamus, teq. quoad vixeris, nostrũ & eiusdẽ R.E. Camerariũ cõstituimus & deputamus.

Condonatio pretij d. officij.

§. 3. Tibiq. totum & integrum ipsius officij pretium, ad quamcumque quantumuis maximam, & inexcogitatam summam ascendens, liberaliter & gratiose etiam donatione quæ dicitur inter viuos, perpetuo valitura, de simili consilio & assensu, ac Apostolicæ potestatis plenitudine, remittimus & condonamus.

Concessio omnium facultatũ & iurisdictionum.

§. 4. Teq. in locum dicti Henrici Cardinalis & Camerarij, ac aliorum prædecessorum suorum prædictorum quo ad huiusmodi officium, eiusque liberum exercitium, necnon honores, onera, iurisdictiones, salaria & emolumenta prædicta, quamplenissime substituimus & subrogamus.

Dispensatio retinendi Camerariatũ cũ Præfectura Breuium.

§. 5. Teque vt vna cum d. officio, officium Præfecti Breuium huiusmodi, quoad vixeris retinere, ac vtrumque officium huiusmodi exercere, libere & licite valeas, & de simili consilio & assensu, auctoritate & tenore præmissis dispensamus.

Specificatio iurisdictionis & facultatum.

§. 6. Itaquod liceat tibi, realem & actualem possessionem officij Camerariatus huiusmodi, illiusq. exercitij, honorum, iurium, iurisdictionum, salariorum & emolumentorum omnium, per te vel alium seu alios, propria auctoritate libere apprehendere, & similiter quoad vixeris retinere, ac Cameræ prædictæ, & vbiq. d. Camerariatus officij ratione præsidere, ac prouentus, pecunias, res & cetera omnia iura eiusdẽ Cameræ procurare, rationes acceptorum & impensorũ habere, credita exigere, debita soluere, Arcibus, præsidijs & munitionibus omnibusq. præesse, & exactores, Castellanos & alios Officiales & Ministros quoscumq. in omnib. Prouincijs, Ciuitatibus & locis cõstituere. Ac etiã per prædecessores nostros & nos, alios de mandato nostro, siue dictorum prædecessorũ nostrorum quomodolibet constitutos reuocare, alios subrogare, militiam pro vsu Status & Reipublicæ nostræ vbicumque opus fuerit instruere, milites cõscribere, stipẽdia assignare, statuta cõdere, & cõdita (saluis tamen infrascriptis reformationibus) mutare. Vices tuas in toto vel in parte delegare, ac pro libito reuocare, ac prorsus omnia & quæcumque alia facere, ordinare & exequi, eamdemq. & omnimodã iurisdictionẽ in omnibus causis & negocijs ad ipsũ officiũ Camerariatus quomodolibet pertinẽtibus habere & exercere, quæ prædictus Henricus Cardinalis, & omnes alij ante eum Camerarij, de iure, statuto, vsu, consuetudine, priuilegio, fundatione & alias quomodocũque facere, ordinare & exequi potuerũt, seu etiam debuerunt, etiam si talia forent, quæ facultatem & mandatum exigerent magis speciale, quam præsentibus est expressum.

Assignatio emolumentorum.

§. 7. Decernentes te ex nũc ad d. officium Camerariatus, eiusq. liberum exercitiũ, necnon honores, onera, salaria, iura, iurisdictiones & emolumenta prædicta, in locũ eiusdẽ Henrici Card. & Camerarij, & aliorũ prædictorũ recipiendum & admittendũ fore, ac recipi & admitti debere, tibiq. de emolumẽtis & alijs iuribus prædictis a die obitus d. Henrici Card. & Camerarij, absq. alia intimatione Collectoribus vbilibet existentibus vel alijs quibuscumque facienda integre responderi debere.

Innouatio facultatum cõcessarũ orq. prouentuum præter hos excepta.

§. 8. Insuper tibi concedimus & indulgemus, vt omnibus prædictis & quibuscũq. priuilegijs, facultatibus, prerogatiuis, præeminentijs antelationibus, exemptionibus, immunitatibus, iurisdictionibus, iuribus, emolumẽtis, gratijs & indultis, quibus prædictus Henricus Card. & alij eiusdẽ S.R.E. Camerarij, qui hactenus fuerũt in genere vel specie, aut alias quomodolibet, tam Sede Apost. plena, quam vacante, vsi, potiti & gauisi tã antiquis quã modernis tẽporibus fuerũt, ac vti, potiri & gaudere possẽt & etiã deberẽt, siue de illis per literas Apost. siue per patẽtes aut scripturas, aut libros Camerales, aut decreta Cameralia, seu quæcũq. alia publica vel priuata documẽta appareret, similiter & pariformiter, ac absque vlla prorsus differẽtia, vti, potiri & gaudere, necnõ omnia & quæcũque regalia, prouẽtus, & iura etiã antiqua, tã ex sigillo, custodijs, præfectura, officio, exactionibus, taxis, & quibuscũque alijs rebus, & præsertim in literis facultatum prædicti Henrici Cardinalis & Camerarij enumeratis, quã etiã ex Collectoria in Regnis Hispaniarũ, vigesima nuncupata obuenientia, quæ ad rationem duorũ pro centenario super spolijs, fructibus, iuribus, & emolumentis omnibus dictæ, & aliarum Collectoriarum vbicumque institutarum & instituendarum tibi assignamus, tibique omnino persolui volumus atque mandamus, (regalibus tantum & emolumentis vnius pro centenario, & impositionibus Congregationum Regularium, & dimidij pro centenario ex vigesima Hebræorum, ac etiam dimidij pro centenario ex subsidio triennali exceptis) integre percipere, exigere, & leuare, etiam libere & licite possis & valeas, eaque tam quo ad iura percipiendi emolumenta, quã quo ad omnia & singula supradicta, vti auctoritate & facultate, qua quisque predecessorum suorum plenissime vsus fuit.

Obedientia Camerario ab omnibus præstanda.

Hoc idem habes sup. in Iul. 3. const. 3. Licet. fo. 565. lib. 1.

§. 9. Mandantes in virtute sanctæ obedientiæ dilectis filijs Præsidentibus & Clericis dictæ Cameræ, ceterisque personis cuiuscũque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, qualitatis & preeminentiæ, necnõ Cõmunitatibus, Vniuersitatib. & locis, illorũq. hominibus, ac alijs ad quos spectat & pertinet, & pro tẽpore spectabit & pertinebit, quatenus ipsi & eorum quilibet, tibi tãquam membra capiti obsequentes, ac reuerentiam & obedientiam exhibentes, tuis monitis & mandatis omnino pareant & obediant, in regimine & administratione ipsius Cameræ, & dicti Officij Camerariatus exercitio vbicũque expediet adsint, & omnia officia debita exhibere procurent. Alioquin sententiam siue pœnam, quã rite tuleris, siue statueris in rebelles, ratam habebimus, & faciemus, auctore Domino, vsque ad satisfactionem condignam inuiolabiliter obseruari.

Præseruatio officij a prætensionibus. De mem. Vitellotij.

§. 10. Ac insuper cum hæredes bon. mem. Vitellotij ipsius Romanæ Ecclesiæ Cardinalis & Camerarij prætẽderẽt officium Camerariatus huiusmodi, quod idem Vitellotius Cardinalis dum viueret obtinebat, ex persona ipsius Vitellotij Cardinalis, prætextu cuiusdã cõcessionis à piæ memoriæ Pio Papa Quarto etiã prædecessore nostro per dictum Vitellotium Cardinalem obtentæ non vacare, eisdemq. hæredibus illius precium & emolumenta deberi, ac propterea lis & causa seu controuersiæ corã certo causarum Palatij Apostolici Auditore, super dicto officio Camerariatus, ac illius pretio & emolumentis orta fuisset, & indecisa penderet; & similis mem. Pius Papa Quintus pariter prædecessor noster securitati & indemnitati tunc existentis ipsius Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarij consulere volens, voluerit & declarauerit, atque decreuerit, quod dicta Camera ipsũ Camerariũ eiusq. hæredes, ac ab eo causã habẽtes, non solũ à prædicta, sed etiam quacumque alia lite & causa, per hæredes, creditores, & fideiussores dicti Vitellotij Cardinalis mota, tutari & liberare, ac causæ patrociniũ proprijs impẽsis suscipere, ac de euictione teneretur, & obligata existeret, cum decretis & obligationibus ac cautelis tũc expressis, prout in eis, quorum tenores haberi volumus pro expressis plenius continetur; Nos tuæ tuorumq. hæredum & successorum, ac ab eis causam habentiũ securitati & indemnitati prospicere volẽtes, de cõsilio, assẽsu, ac potestatis plenitudine, similibus, te tuosq. prædecessores ab huiusmodi & quacumque alia lite & molestia, ceterisq. omnibus incommodis eximimus & liberamus ... etiam ita... & decernimus, Cameram ipsam ad causam prædictum, vt præmittitur, suscipiendã & defendendam, teque tuosque hæredes & succesfo-

res prædictos, ab omnibus & singulis prędictis præseruandum, ac promissa omnia, & quæcumque alia, ad quę iuxta ipsius Pij Quinti prædecessoris voluntatem & decretum, tunc existenti Camerario, eiusque hæredibus, & alijs prædictis tenebatur, etiam contractu solemni & stipulatione omni tempore teneri, & obligatum existere.

Exemptio à quacunque subuentione.

§. 11. Teq. tam super præsentis officij Camerariatus concessione, quam illius precij donatione, ac emolumentorum, & iurium perceptione, nullo vmquam tempore per nos, & Romanos Pontifices successores nostros, ac Sedem, & Cameram huiusmodi, etiam ratione subuentionis, & necessitatis Romani Pontificis pro tempore existentis, ac Sedis & Camerę prædictorum, etiam pro expeditione contra Turcas, & alios Infideles, ac Catholicæ fidei hostes, vel ex alia quacumque, etiam quantumuis iusta, pia, legitima, & quæ hic de necessitate exprimenda esset, causa, molestari, perturbari, aut inquietari posse, nec etiam prætextu dictæ litis, aut aliarum molestiarum, quam litem & causam, quo ad te extinguimus, hæredibusq. & successoribus, necnon creditoribus dicti Vitellotij Cardinalis perpetuum silentium imponimus.

Clausula præseruatiua huius concessionis.

§. 12. Ac præsentes, nullo vmquam tempore, quouis prætextu, & ex quouis capite, de subreptionis vel obreptionis, vitio aut intentionis nostræ, vel alio quouis prætextu notari, impugnari, inualidari, in ius vel controuersiam reuocari, ad terminos iuris reduci, aut aduersus illas, quodcumque iuris, facti, vel gratiæ remedium impetrari posse, illasq. sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, per nos vel successores nostros Romanos Pontifices, aut dictam Sedem, ex quibusuis causis, etiam motu, ac scientia & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter pro tempore factis, nullatenus comprehendi, nec comprehensas censeri, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub data posteriori quandocumque per te eligenda, concessas & validas ac efficaces, aduersus quascumque impugnationes existere, vimque veri & validi ac efficacis contractus, inter nos & Sedem ac Cameram prædictam ex vna, necnon te tuosque prædictos partibus ex altera, iurati & stipulati perpetuo habere, & obtinere; Teque ad superius expressa, in toto vel parte, verificandum seu probandum minime teneri, sed easdem præsentes absque alia probatione sufficere, eisque in iudicio & extra illud stare, nec vllam probationem cuiusque naturæ & speciei illa sit vel fuerit, in contrarium adduci vel admitti, quinimmo etiam si superius expressa huiusmodi minus vera sint, & contrarium quandocumque probari contigerit, nihilominus easdem præsentes literas suum plenarium effectum consequi, teq. illis eorumq. effectu potiri, & gaudere.

Clausula sublata.

§. 13. Sicque in præmissis omnibus & singulis per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdem Cameræ Præsidentes & Clericos; ac dictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, in quauis instantia, ac etiam in dicta Camera iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Reformatio circa hebræorum licentias fœnerandi, mercandi, duas vxores habendi, synagogas erigendi, & circa absolutiones transgressionum et licitias exercendi bancherorum, ac tolerantias &c.

§. 14. Præterea volumus & statuimus ac mandamus, vt tu & futuri Camerarij prædicti, de cetero perpetuis futuris temporibus à concedendo Hebræis extra Statum nostrum Ecclesiasticum licentias fœnerandi, quas tolerantias appellant abstineatis. In Statu autem prædicto vbi Hebræi commorantur, vel Auinioni, & in Legatione Ferrariæ, nullas exceptis Hebræis Leuantinis, & ceteris Anconam accedentibus, & ibi commorantibus concedatis. In Vrbe quoq. numerum conuentum non excedatis. Hebræis etiam alias tolerantias & priuilegia præiudicium Christianorum continentia, ac licentias videndi, erigendi Synagogas, ducendi aliam vxorem viuente prima, aliaq. contra constitutiones Apostolicas faciendi, atque absolutiones quas vocant à transgressibus, etiam nullo modo concedatis. Similiter à licentijs exercendi nummulariorum, siue Bancherorum, etiam quo ad permutationem auri, & argenti abstineatis, ac concessæ reuocatæ sint, & esse intelligantur.

Monetas reprobatas ad Vrbem conducendi.

§. 15. Non possitis dare licentiam deferendi ad Vrbem quatrenos, aut monetas reprobatas.

§. 16. A concessione moratoriarum siue dilationum, quarum prohibitionem innouamus, etiam abstineatis.

Moratorias dandi.

§. 17. Non detis saluos conductus etiam pro debitis, neque cedulas Non grauetur, nuncupatas, contra mandata ab alijs Iudicibus relaxata, etiam sub prætextu depositi, nisi pro prædictis, aut aliquo eorum ordinem nostrum aut pro tempore existentis Romani Pontificis habeatis. In saluis conductibus pro naui, aut alijs quibuscumque non apponatis clausulam quod non possint molestari, etiam ex causa Religionis, nisi ex causa cum Romano Pontifice collata.

Saluos conductus.

Tractas frumentorum.

§. 18. In concessionibus tractarum frumentorum, bladorum, leguminum, olei & aliorum animalium, seruetis constitutiones per prædecessores nostros Romanos Pontifices desuper editas, ac nullo modo extra Statum Ecclesiasticum, nec etiam ad Ciuitates & [illegible] & Ferrarię, sine Chirographo nostro, & pro tempore [illegible] Romani Pontificis, tractam huiusmodi concedatis. Vbi [illegible] huiusmodi Chirographum, siue sit pro certa persona, [illegible], siue pro incertis personis facultatiuum, & cuicumque directum, fiat expeditio per te, & pro tempore existentem Camerarium prædictum solum, & non per alium. Ac illæ quæ dicuntur tractæ extra Statum, & ad Ciuitates & loca de quibus supra, registrentur vna cum Chirographo huiusmodi in particulari libro, nuncupado Liber tractarum, pro quibus non percipiatis pro sigillo, vltra Iulios vndecim pro quolibet centenario rubrorum.

Extractiones quæ de loco ad locum.

§. 19. Extractiones autem de loco viciniori Vrbis ad locum remotiorem intra quadraginta milliaria, in Patrimonio, Tiberina, Latio, & Campania, atque Maritima, quo ad frumenta, blada, & legumina non concedantur, nisi per Præfectum Annonæ, cum participatione tamen, ac sub nomine & sigillo tuo, & pro tempore existentis Camerarij, pro quo sigillo vsque ad quinquaginta rubra, vnus tantum, & vsque ad centum, duo, & ab inde supra vsque ad quamcumque summam, quinque Iulij soluantur.

Extractio olearum & animalia.

§. 20. Quo ad oleum autem intra quadraginta milliaria, & animalia in Prouincia Patrimonij in prædicto casu non concedantur nisi per Præsidentem Grasciæ, cum simili participatione Camerarij, & subscriptione Commissarij eiusdem Cameræ, sub nomine & sigillo prædictis, pro quo sigillo non soluatur vltra solitum. Quo vero ad alia loca, & aliud genus Grasciæ, tu solus tantum prouideas, & non alius.

Frumentorum inceptas.

Indulta quod pro aliis, quia non teneatur.

§. 21. Abstineatis quoque à licentijs emendi frumenta, blada, legumina, & oliuas, vltra vsum, necnon accipiendi eadem in solutum, seu alias quomodolibet impetrandi.

§. 22. Et ab indultis, quod quis soluta rata non teneatur pro alijs, nisi ad fauorem conducentium grasciam ad Vrbem, aut in casibus alias permissis.

Aegyptios non tolerandos in Statu Ecclesiastico.

§. 23. Nec permanendi Aegyptios in Statu Ecclesiastico.

Pœnarum Stat. alterationem.

§. 24. Et alterandi poenas statutarias ad fauorem certarum personarum.

Indultorum contra bullas concessionem.

§. 25. Et generaliter ab indultis & dispensationibus contra constitutiones Apostolicas prædictas.

Communitatum licitas vendendi stabilia, accipiendi pecunias, aut faciendi nundinas.

§. 26. Non intromittatis in concedendis licentijs vendendi stabilia vniuersitatibus, neq. accipiendi pecunias ad causam seu alias, minusq. indultis faciendi nundinas, & mercatum, quæ in plena Camera expedientur.

§. 27. Patentes licentiæ, & priuilegia, emendi & vendendi, tam in Platea Agonis, quam in foro Boario, aut alio quocumque loco Vrbis, contra bandimenta & solitum à te non concedantur; quinimmo tu inuigiles, ne à quouis alio, quacumque auctoritate dentur, & concessa, reuocata intelligantur. Ac Extraordinarij alijq. Exactores, illorum vsum quoquo modo admittentes vel patientes, pœnam priuationis officij, & grauiorem etiam corporis afflictiuam, quo ad patentes tuas arbitrio nostro & pro tempore existentis Romani Pontificis, quo ad aliorum vero, arbitrio tuo incurrant.

Priuilegia emendi & vendendi contra formam bandimentorum.

Pro mandatis ex decreto Visitæ nihil soluatur.

§. 28. Pro mandatis de excarcerando vigore decreti Visitæ nihil pro sigillo soluatur.

Pro sigillo mandatorum Grasciæ vel Annonæ quid soluatur.

§. 29. In mandatis ratione Grasciæ & Annonæ, vsque ad summam quindecim scutorum pro sigillo non soluatur nisi Iulius vnus, & si expeditiones fiant pro pluribus personis, non exigatur nisi pro vno sigillo.

Commissarij non deputentur.

§. 30 Commissarij vero etiam in Vrbe nulli deputentur, nisi cum chirographo nostro.

Commissariatus Ripetta supprimitur.

§. 31. Officium Commissarij Ripettæ supprimatur, prout illud motu & auctoritate similibus supprimimus & extinguimus, ac loco illius, aliquis substitutus cum salario decem scutorum pro quolibet mense, ex pœnis eius diligentia incamerandis, & non aliunde percipiendo, à te deputetur.

Pœna d. Commissariatus Societati Confalonis applicantur.

§. 32. Portio autem poenarum, quam idem Commissarius Ripettæ percipere consueuit, applicetur Societati Cōfalonis Redemptionis Captiuorum de Vrbe, prout illam, demptis dictis decem scutis, applicamus.

Mundatores Plateæ Agonis designantur officium.

§. 33. Officium Commissarij Mundatoris Plateæ Agonis nuncupatum, habeat certum salarium decem scutorum etiam quolibet mense, quæ exigantur præuia taxa per te, & pro tempore existentes Camerarios prædictos facienda, ad eam rationem, solum ab Hebræis & alijs habentibus situm Apothecæ certum in die mercati in dicta Platea.

Causarum criminalium tribunal non erectum à Camerario.

§. 34. Tu & futuri Camerarij huiusmodi, non habeatis Tribunal Criminale erectum; Ac tuus & eiusdem Camerarij Auditor non procedat in causis criminalibus, in quibus veniet infligenda pæna supra relegationem; sed in his quæ à iurisdictione officij Camerariatus pendent, deputetis aliquem ex Iudicibus ordinarijs, vel aliquos vobis bene visos ad beneplacitum, prout vsu veniet.

Quando sit locus præuentioni inter eū & Gub. Vrb.

Hoc corrigitur inferius.

§. 35. Ita tamen quod in causis furti pignorum, quo ad Hebræos Bancarios sit locus præuentioni inter te, & Gubernatorem Vrbis.

Pignora subhastentur in Monte Pietatis.

§. 36. Subhastationes pignorum existentium penes Hebræos fiant in Monte Pietatis, in quo residuum pretij deponi consueuit, cum decreto tamen tuo, rogando per acta tui Notarij gratis.

Hoc corrigitur hoc inf.

§. 37. Præterea ad iurisdictionem Cameræ nostræ conseruandam, constitutiones Pauli Tertij, & Pij Quarti, ac aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum ad eius fauorem editas innouamus.

Constitutiones Pontificum pro Camera confirmantur.

§. 38. Ac insuper statuimus, quod de cetero Signatura Iustitiæ non possit nec debeat, siue reformando, siue declarando, aliquid in Camera nostra, vel alibi, in causis spectantibus ad Camerarium prædictum rescribere, & supplicationes signatæ nullius sint roboris, nullamque tribuant iurisdictionem.

Signatura Iustitiæ in causis Cameralibus non rescribat.

§. 39. Ac

Camerarius & Camera, caueant causas ad se à quibus judicibus, & Auditore Camera, etiam Palatij, & Card. auocare.

§. 39. Ac etiam decernimus licere tibi, & Cameræ prædictæ, omnes & quascumque causas ad Camerariatus & Cameræ Tribunal quomodolibet spectantes à quibuscumque Iudicibus, etiam Auditore Cameræ ac etiam si agatur de obligatione Camerali, Palatij Apostolici causarum Auditoribus, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, libere auocare & reassumere, iisdemque inhibere.

Iudices è contra ab eis non possunt.

§. 40. Nullam vero ex prædictis, aut alijs quibuscumque Iudicibus posse causas prædictas a dicto Camerariatus & Cameræ Tribunali auocare & reassumere, etiam sub prætextu, quod causæ alias non sint Camerales, & ad dictum Tribunal non spectent.

Camera, & non Signatura cognoscat, an causæ sint camerales.

§. 41. Super quo non possit Signatura Iustitiæ cognoscere; aut aliquo modo rescribere, nec se ingerere, sed huiusmodi cognitio, an causæ sint de iurisdictione Camerariatus, vel Cameræ, pertineat respectiue ad te & Cameram, qui cognoscere debeatis, an sint iurisdictionis eiusdem Cameræ, & si partes declarationi huiusmodi non acquieuerint, vel ante huiusmodi declarationem voluerint, Signaturam nostram Gratiæ tantum adire possint, & citato Commissario eiusdem Cameræ, commissiones proponi debeant.

Contrariis derogatur.

§. 42. Non obstante asserta litis pendentia, & alijs præmissis, ac nostra de non tollendo iure quæsito, quatenus opus sit, ac alijs Cancellariæ Apostolicæ regulis, necnon piæ memoriæ Leonis Decimi, & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, etiam cum Collegio Cardinalium, pro vnione & caritate factis, & contractu inuiolabili, seu quasi, à quo nullo tempore resilire, nec illis vllo modo, aut nisi certis modis & formis tunc expressis derogari possit, necnon iuramentis, renunciationibus, alijsque clausulis & cautelis firmatis, de dicti Camerariatus officij dispositione, non perpetuo sed ad triennium, aut aliud tempus in fauorem Cardinalium ipsorum vtriusque iuris doctorum, ac de consensu omnium Cardinalium seu maioris partis eorum, cum decreto irritante, quicquid secus fieri contigerit. Ita quod de nullitate concessionis, omni tempore, absque inobedientiæ culpa, aut alterius censuræ & pœnæ incursu dici valeat, aut alias certis modo & forma tunc expressis deinceps in perpetuum facienda, alijsq. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, etiam eiusdem Pij Quarti prædecessoris, octauo Idus Augusti, Pontificatus sui Anno sexto edita, qua cauetur, quod gratiæ & indulta qualecumque interesse dictæ Cameræ concernentia, infra certum inibi expressum tempus in dicta Camera præsententur siue registrentur, alioquin illæ non valeant. Ita quod tu, ad easdem præsentes in eadem Camera præsentandum, siue registrandum, nulla vmquam necessitate cogi vel compelli possis, & nihilominus illæ valeant, & tibi suffragentur, in omnibus & per omnia, perinde ac si præsentatæ & registratæ fuissent, necnon Cameræ, & officij Camerariatus prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, vsibus quoque & naturis, quantocumque tempore pacifice obseruatis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, Collegio Cardinalium, & dictæ Cameræ Thesaurario, illiusque Præsidentibus & Clericis, per prædictos & quoscumque alios Romanos Pontifices etiam prædecessores nostros, ac nos & dictam Sedem, etiam per modum statuti perpetui, ac miti & stipulati contractus, seu quasi, ac alias, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis efficacibus & insolitis clausulis, irritantibusq. & alijs decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & alias quomodolibet concessis, confirmatis, innouatis, extensis, & moueratis, quibus ac omnibus alijs, quæ eisdem præsentibus quomodolibet obesse possent, etiamsi talia & multa essent, quæ sub concessionibus generalibus non venirent, sed specialibus omnino indigerent expressionibus, illorum ac supradictorum omnium veriores, & totos tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter & expresse, ac amplissime, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & ad effectum validitatis earumdem præsentium derogamus. Quodque tu iuxta præfata omnia qualificatus, & I. V. D. non sis, ceterisque contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Hortatur de officio pœnè de gerendo.

§. 43. Tu igitur benedictione nostra fretus, eam in demandato tibi à nobis hoc munere operam præstare curabis, vt ij quos tam animo percipimus, fretus industria tua, quotidie magis augescant. Nosque & prædicta Sedes per te optime consuluisse lætemur. Nulli ergo omnino hominum &c. Siquis autem &c. Incursurum.

Dat. P. A. 8. 18. Decemb.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1599. quintodecimo Calend. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno octauo.

Sequitur declaratio circa venditionem pignorum Hebræorum, ac iurisdictionem in eorum furtis.

Edita An. D. 1600.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecto filio nostro Petro, Sancti Nicolai in Carcere Diacono Cardinali Aldobrandino, Sanctæ R. E. Camerario.

Relatio dd. literarum.

§. 1. CVm in literis Apostolicis, &c.

Omittitur relatio præcedentis bullæ.

§. 2. Ex rationabilibus causis animaduertentes, magis expedire, vt pignora Hebræorum in loco solito vt prius, non autem in Monte Pietatis, prout in eisdem literis disposuimus, vendantur, motu ac scientia similibus, volumus & ordinamus, vt pignora prædictorum Hebræorum, per licitationem vendenda, in loco solito, in Platea Iudæorum nuncupata de Vrbe, cum decreto tamen tuo, vel tui pro tempore Auditoris, seu Locumtenentis, ac pro tempore existentis Camerarij, per acta sui Notarij expediendo, deinceps vt prius vendantur.

Noua dispositio circa venditionem pignorum hebræorum.

Iurisdictio etiam super furtis pignorum.

§. 3. Et iurisdictio in prædictos Hebræos, etiam ratione furti pignorum prædictorum, tibi priuatiue quo ad omnes competat.

Derogatio contrariorum.

§. 4. Non obstantibus literis nostris, alijsq. præmissis, necnon fel. recordat. Pij Quarti de registrandis gratijs in camera intra certum tempus, ad cuius obseruantiam nolumus te teneri, & alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & eiusdem Cameræ, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis in cōtrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus & singulis, eorum tenores hic de verbo ad verbum pro insertis & expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 9. 26. Februar.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesimasexta Februarij millesimo sexcentesimo, Pontificatus nostri Anno nono.

LXVI.

Institutio Monasterij egenarum Puellarum per Vrbem vagantium, Dispersarum nuncupatarum, & iurisdictio S. R. E. Cardinalium eius Protectorum, in dijudicandis litibus eiusdem. Et concessio exemptionis, aliarumque gratiarum.

Institutionem similem non tamen eius bullam habemus de anno 1595. die 22. Decembris editam, de egenis pueris itidem Dispersis, vel potius Litteratis, à nomine Litterati pij viri, qui primum eos reduxit, nuncupatis.

Edita An. D. 1600.

CLEMENS EPISCOPVS,

Seruus Seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

DEbitum Pastoralis officij nobis ex alto commissi requirit, & nos ad id promptos excitat, vt ad ea per quæ pauperes puellæ spretis huius infelicis sæculi illecebris, & assumpto Religionis habitu, perpetuum Altissimo famulatum impendere, æternamque beatitudinem consectari valeant, ac exinde honoris flores, & honestatis fructus, Regularisq. vitæ propagatio deueniant, propensis studijs intendamus, ac in his eiusdem officij nostri partes fauorabiliter interponamus.

Institutæ nuper fuit in Vrbe, Domus puellarũ Dispersarum.

§. 1. Sane dilectus filius noster Cæsar tituli Sanctorum Nerei & Achilei presbyter Cardinalis Baronius nuncupatus, tam suo quam dilectorum etiam filiorum fundatorum Domus Puellarum Dispersarum nuncupatarum, prope Ecclesiam Sanctæ Euphemiæ in Campo Carleo de Vrbe, ac dilectæ in Christo filiæ nobilis mulieris Fuluiæ de Comitibus Sfortiæ Domicellæ Romanæ nominibus, nobis nuper exponi fecit, quod ipsi Cæsar Cardinalis & fundatores, ac Fuluia peculiari sollicitudine, & studio perpendentes, dictas puellas in ipsa domo collectas de præsenti ad numerum ducentarum vel circa ascendere, paulatimque ad ætatem maturam peruenire, & necessarium esse illas pro naturali vniuscuiusque ad hunc vel illum statum propensione collocare, multis vero illarum spretis sæculi illecebris, præpotenti Deo sub suaui Religionis iugo famulari desiderare.

Pro quibus Card. Baronius, & alij Monasterium construi cura runt in Eccle sia S. Vrbani pro illis puellis tantum.

§. 2. Vnum Monasterium Monialium, in quo puellæ in eadem domo educatæ tantummodo recipi deberent, instituendum esse iudicarunt, & mentem in locum vbi Monasterium ipsum commode constitui posset dirigentes, Ecclesiam Sancti Vrbani, seu illius situm in Regione Montium de dicta Vrbe, quæ à dicta domo parum abest, ad id apprime commodam, & opportunam esse censuerunt.

Quam Ecclesiam à Card. Sfortia obtinuerunt.

§. 3. Et quia dicta Ecclesia quæ sine cura est, & Monasterij Sancti Laurentij extra muros eiusdem Vrbis, Ordinis Sancti Benedicti, quod dilectus filius noster Franciscus Sanctæ MARIAE in Via lata diaconus Cardinalis Sfortia nuncupatus, in commendam ad eius vitam ex concessione & dispensatione Apostolica obtinet, membrum existit, & à quo dependet, Ecclesiam prædictam cum illius situ huiusmodi ab eodem Francisco Cardinali obtinendam curarunt. Qui quidem considerans diuinum cultum in ea iniuria temporis imminutum esse, desiderio in posterum inibi diuina officia cum debito cultu celebrari, & ipsam Ecclesiam in decentem statum reduci, ac in eoque manutenerì faciendi, illam cum situ huiusmodi eidem domui, sub nostro & Sedis Apostolicæ beneplacito. cum hoc inter cetera, quod Rectores & Administratores ipsius domus singulis Dominicis, & alijs de præcepto Ecclesiæ festiuis diebus, Missam in dicta Ecclesia celebrari facere, illamque in decenti statu manutenere deberent, in perpetuum concessit, eidemque domui intuitu & contemplatione celebrationis Missarum huiusmodi, octodecim scuta monetæ ad rationem decem iuliorum pro quolibet scuto huiusmodi, singulis annis in perpetuum ex fructibus ipsius Ecclesiæ persoluenda assignauit, prout in publico desuper confecto instrumento plenius dicitur contineri.

Vrbibid. Monasterium construatur, &c.

§. 4. Et subinde eadem expositio subiungebat, si à dicto Monasterio Sancti Laurentij dicta Ecclesia, vna cum eodem [illegible] decem scutorum dismembraretur & separaretur, ac [illegible] Ecclesiæ, ædibusq. illi adiacentibus, & cohærentibus ex tunc prout postquam ad formam decentem monasterij constructæ fuerint, vnā

Mo-

Monasterium Monialium Ordinis Sanctæ Claræ, cum clausura & cratibus ad instar monasteriorum Monialium Capuccinarum nuncupatarum pro perpetuis vsu, & habitatione earumdem puellarum dictæ domus tantum, & non aliarum, quæ Religionis zelo, & ob melioris vitæ frugem illud ingredi, & inibi Ordinem ipsum Sanctæ Claræ profiteri voluerint erigeretur & institueretur, illique si erecto & instituto, pro illius Ecclesia, dicta Ecclesia Sancti Vrbani, ac pro dictarum monialium inibi pro tempore introducendarum sustentatione, onerumque illi incumbentium supportatione, eadem octodecim scuta, ac omnia & singula bona hæreditatum quondam Portiæ Palioulæ, & Ottensiæ Angelinæ eidem domui per nos alias concessa, quorum redditus & prouentus annui ad valorem trecentorum scutorum vel circa ascendunt; necnon alij redditus & prouentus valoris annui centum scutorum quos dicta Fuluia ex caritatis & deuotionis zelo ipsi Monasterio pro eius dotis augmento assignare intendit etiam perpetuo applicarentur & appropriarentur, hac ratione statui & saluti dictarum puellarum Religionem profiteri volentium satis opportune consultum, ac diuini cultus in dicta Ecclesia incrementum & prædicti Ordinis Sanctæ Claræ propagationi prouisum foret.

Card. Baronij instātia apud Pontificē pro opportuna prouisione.

§. 5. Quare prædictus Cæsar Cardinalis eisdem nominibus nobis humiliter supplicauit, quatenus præmissis annuere, aliasque desuper opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Idemq. Pont. prædicta approbat, & d. monasterium sub regula S. Claræ erigit.

§. 6. Nos igitur qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia ecclesiastica alijs vniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum communem æstimationem etiam beneficij cui aliud vniri peteretur, alioquin vnio non valeret, & semper in vnionibus commissio fieret vocatis quorum interesset, & idem obseruaretur in quibuscumque perpetuis concessionibus, dismembrationibus, & applicationibus de quibuscumque fructibus & bonis ecclesiasticis, Administratores, ac Fuluiam prædictos, eorumq. singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, a prædicto Monasterio Sancti Laurentij dictam Ecclesiam Sancti Vrbani vna cum eodem redditu octodecim scutorum huiusmodi Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo dismembramus, & separamus. Necnon in ædibus, & situ dictæ Ecclesiæ adiacenti huiusmodi postquam ad formam Monasterij instaurata & debita clausura munita fuerint, si nondum sint, vnum Monasterium monialium dicti Ordinis Sanctæ Claræ, sub inuocatione per ipsos Cæsarem Cardinalem, & alios supradictos eligenda, vna cum dicta Ecclesia, necnon campanili campanis, claustro, dormitorio, refectorio, cellis, hortis, hortalitijs, ceterisque officinis, membris, & commoditatibus necessarijs & opportunis pro vna Abbatissa seu Priorissa, & duodecim saltem monialibus, sub institutione, correctione, obedientia, & omnimoda iurisdictione; tam in spiritualibus quam temporalibus, nostri & Romani Pontificis pro tempore existentis in dicta Vrbe, & eius districtu Vicarij in spiritualibus generalis, & dicti Cæsaris Cardinalis coniunctim; ac cura, gubernio, & administratione dictorum fundatorum, ac aliorum ipsius Domus Gubernatorum, & Administratorum ab eis eligendorum, regendum & gubernandum ac administrandum, In quo puellæ dictæ domus in moniales tantum recipi, & habitum per moniales aliorum Monasteriorum dicti Ordinis Sanctæ Claræ gestari solitum suscipere, & anno probationis elapso professionem per easdem moniales emitti consuetam emittere regulares, necnon clausuram & crates in Monasterijs Monialium Capuccinarum huiusmodi seruari solitas, & quo ad fieri poterit, ritus, & mores, ac consuetudines & regularia instituta eiusdem Ordinis Sanctæ Claræ seruare, ac diuinis laudibus & officijs insistere debeant, etiam perpetuo sine alicuius præiudicio dicta auctoritate erigimus & instituimus.

Illiq. dotalitas, & bona assignat.

§. 7. Illique sic erecto & instituto pro eius dote illiusque Abbatissæ seu Priorissæ, & monialium pro tempore existentium sustentatione, onerumque eis incumbentium supportatione octodecim scuta huiusmodi, ac omnia & singula bona, res, proprietates, census, redditus, iura, obuentiones, & emolumenta, tam dictarum hæreditatum, quam per prædictam Fuluiam, & alios quoscumque quomodolibet in perpetuum vel ad tempus, ac simul vel successiue pro augmento bonorum seu dotis Monasterij per præsentes erecti huiusmodi, illiusq. ac earumdem Abbatissæ seu Priorissæ & Monialium pro tempore existentium, vel alicuius earum intuitu per viam testamenti, codicillorum donationis etiam inter viuos & causa mortis, seu cuiuscumque alterius dispositionis, ac etiam in eleemosynam, vel aliàs quandocumque & qualitercumque elargienda, donanda, & eroganda ex nunc prout ex tunc, & è contra, si & postquam elargita, donata, & erogata fuerint.

Ceteraq. omnia et elargienda & donanda applicat.

§. 8. Ita quod liceat eisdem fundatoribus, alijsque Gubernatoribus & Administratoribus prædictis illorum omnium realem, corporalem, & actualem possessionem, per se vel alium seu alios, nomine dicti Monasterij per præsentes erecti, propria auctoritate libere apprehendere & perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, prouentus, iura, obuentiones & emolumenta ex eis prouenientia, necnon oblationes & eleemosynas eidem Monasterio per præsentes erecto, illiusque futuris Abbatissæ, seu Priorissæ & Monialibus pro tempore elargitas & elargiendas percipere, colligere, exigere, recipere, recuperare, arrendare, & leuare, ac in Monasterij per præsentes erecti, illiusque Abbatissæ seu Priorissæ & Monialium prædictarum communes vsum, vtilitatem, & necessitates conuertere, Vicarij prædicti vel cuiusuis alterius licentia in hoc & alijs infra dicendis minime requisita, etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

Exemptionem à iurisdictione Ordinariorum, & aliorum concedit.

§. 9. Necnon monasterium per præsentes erectum illiusque pro tempore existentes, Abbatissam seu Priorissam, Conuentum, Moniales, Administratores, officiales, ministros, seruientes, & personas ac bona mobilia & immobilia, præsentia & futura, cuiuscumque qualitatis & quantitatis existentia, ac vbilibet consistentia, ab omni iurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate pro tempore existentium dictæ Vrbis Gubernatoris, Senatoris, Conseruatorum, Reformatorum, nec non causarum curiæ Cameræ Apostolicæ generalis Auditoris, & Ordinariorum locorum, etiam tamquam Sedis Apostolicæ delegatorum, eorumque Locatenentium, Vicesgerentium, Vicariorum, & Officialiū, aliorumque quorumcumque Iudicum vbilibet consistentium, ac quauis auctoritate & dignitate, tam ecclesiastica, quam mundana, etiam Cardinalatus honore fungentium, necnon Protectorum, ac generalium & Prouincialium Ministrorum, aliorumque Prælatorum & Superiorum, tam prædictæ Sanctæ Claræ quam aliorum Fratrum Minorum, & aliorum Ordinum quorumcumque in spiritualibus & temporalibus.

Exemptionē à solutione decimarum, & aliorū quorūcumq. onerū concedit.

§. 10. Necnon a solutione, præstatione, contributione & exactione decimarum, & aliorum quorumcumque onerum, ordinariorum & extraordinariorum ex quacumq. causa, & ad fauorem quorumcumque piorum locorum, etiam Seminarij puerorum ecclesiastici, etiam pro Fabrica Basilicæ Principis Apostolorum de dicta Vrbe, & manutentione classis triremium Sedis Apostolicæ impositorum & imponendorum, penitus & omnino similiter perpetuo eximimus, & liberamus, ac sub beati Petri & dictæ Sedis, ac nostra & Romani Pontificis pro tempore existentis protectione, & inuiolabili conseruatione suscipimus.

Visitationi et correctioni Vicarij Vrbis, et Card. Baronij Protectoris, eiusque Administratorum supponit.

§. 11. Et visitationi, correctioni, obedientiæ, ac eiusdem iurisdictioni in eisdem spiritualibus & temporalibus Vicarij Vrbis, & Cæsaris Cardinalis prædictorum, necnon curæ, gubernio, & administrationi fundatorum, ac aliorum Gubernatorum & Administratorum prædictorum perpetuo subijcimus & submittimus.

Protectores eligit Card. Vicarium Papæ, & Card. Baronium, cū ampla facultate, & Iudices.

§. 12. Necnon vt ipsius Monasterij per præsentes erecti prospero regimini, gubernio, & conseruationi opportune consulatur, illiusq. pro tempore existentes abbatissa seu Priorissa, Moniales, Gubernatores, Administratores, Œconomi, officiales, ministri, seruitores, & personæ ab indebitis molestijs releuentur, pro tempore existentem Almæ Vrbis Vicarium, & Cæsarem Cardinalem prædictos, & quemlibet eorum principaliter & insolidum in Monasterij per præsentes erecti, illiusq. personarum, rerum, bonorum, iurium & priuilegiorum Protectores, Defensores, & Conseruatores ac Iudices, quorum consilio & ope omnia supradicta & quæcumque alia in his vel circa ea necessaria statuentur, & ordinabuntur, & coram quibus, seu ab eis deputando dumtaxat, omnes, & singulæ lites, causæ, quæstiones & molestiæ, ciuiles, & criminales, ac mixtæ, super dicti Monasterij per præsentes erecti, illiusque Abbatissæ seu Priorissæ Conuentus, Monialium, & personarum, bonis, rebus, iuribus & actionibus cuiuscumque qualitatis existentibus, motæ & mouendæ, cum omnibus & singulis earumdem incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis & connexis, tractari, cognosci, & decidi debeant, constituimus & deputamus.

Administratores deputandi.

§. 13. Necnon Fundatoribus, Gubernatoribus, & Administratoribus prædictis, œconomos, officiales, & ministros dicti Monasterij per præsentes erecti, arbitrio suo deputandi & amouendi, ac loco amouendorum seu decedentium alios subrogandi.

Capellanos ab Administratorib. ponendos, approbandos.

§. 14. Necnon Abbatissæ seu Priorissæ & monialibus prædictis, de Capellanis & Confessoribus idoneis etiam sæcularibus, ab eodem Vrbis Vicario approbandis & ad nutum Fundatorum, Gubernatorum, & Administratorum prædictorum ponendis & amouendis, qui in Ecclesia dicti Monasterij per præsentes erecti, Missas & alia diuina officia celebrare, ac illi in diuinis deseruire, ipsasq. Abbatissam seu Priorissam & Moniales, ac earum singulas in suis confessionibus audire, & a peccatis de quibus corde contritæ, & ore confessæ fuerint, Apostolica auctoritate toties quoties opus fuerit, iniuncta inde eis pro modo culpæ arbitrio suo pœnitentia salutari absoluere, illisque sacramenta Ecclesiastica administrare valeant, ac de egregio verbi Dei prædicatore prouidendi.

Statuta, & ordinationes firmandas.

§. 15. Necnon quæcumque statuta, ordinationes, capitula & decreta ad eiusdem Monasterij per præsentes erecti, illiusque personarum, rerum & bonorum, spiritualium & temporalium, curam, regimen, gubernium, directionem, & administrationem, ac Monialium prædictarum receptiones, admissiones, ætatem, qualitates, victum, amictum, instructionem, directionem, & disciplinam, modumque & formam recitationis diuinorum officiorum, precum, orationum, & aliorum suffragiorum pertinentia, ac alias vtilia & necessaria, licita tamen & honesta, ac sacris Canonibus, decretisque Concilij Tridentini, ac constitutionibus Apostolicis, & institutis regularibus prædicti Ordinis Sanctæ Claræ non contraria, ab ipso Vrbis Vicario pro tempore existenti, vel Cæsare Cardinale prædicto examinanda & approbanda, faciendi & edendi, ac quoties pro eorum temporum qualitatibus, seu alias expedient videbitur, cum interuentu tamen, & consilio, ac præuio examine & approbatione Vicarij, aut Cæsaris Cardinalis eorumdem illa

immu-

immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, ac etiam alia ex integro condendi.

Moniales duas vel tres aliunde assumendo pro dirigendo Monasterio.

§. 16. Necnon Vicario aut Cæsari Cardinali prædictis pro Monialium in dicto Monasterio per præsentes erecto pro tempore introducendarum felici directione, ac in ritibus, moribus & institutis regularibus, instructione, duas vel tres eiusdem Sanctæ Claræ, si commode fieri poterit, alioquin alterius Ordinis regularis Obseruantiæ Moniales, quas ad id voluntarias repererit, ex earum monasterijs hac prima vice, sed necessitate ad hoc vrgente, semel atque iterum dumtaxat de Superiorum suorum licentia assumendi, & in dicto monasterio per præsentes erecto, ita vt illæ eo se transferre, ac perpetuo vel ad tempus ipsi Vicario aut Cæsari Cardinali bene visum permanere; Etsi alterius Ordinis fuerint, se in habitu & regularibus institutis eiusdem Ordinis Sanctæ Claræ conformare possint & debeant introducendi.

Abbatissæ & Priorissæ officia etiam distribuendi.

§. 17. Eisdem Abbatissæ, & Priorissæ officia quæ ad triennium dumtaxat iuxta dicti Concilij dispositionem durare valeant distribuendi.

Administratoribus licentiam dandi de ingrediendo monasterium.

§. 18. Necnon Fundatoribus, Gubernatoribus, & Administratoribus prædictis, ac alijs quibusuis personis, quibus opus fuerit, vt septa monasterij per præsentes erecti in casibus necessarijs, & à dicto Concilio permissis tantum ingredi valeant permittendi.

Illudq. visitandi, & reformandi.

§. 19. Ipsumque monasterium per præsentes erectum, per se vel alium seu alios idoneos sacerdotes, vitæ morumque probitate, ac rerum gerendarum experientia probatos visitandi, illudque in capite & in membris, sacrorum Canonum, & generalium Conciliorum decretis inhærendo reformandi, abusus quoscumque tollendi, regularemque obseruantiam, & disciplinam quoties illæ ibidem exciderint, modis congruis restituendi & reintegrandi.

Cũ Monialibus circa ieiunia, seu esũ carnium, & lacticiniorum dispensandi.

§. 20. Ac cum eisdem Abbatissa seu Priorissa & monialibus, quarum infirmitas, vel imbecillia valetudo, aut corporis hebetudo, ieiunium seu carnium & lacticiniorum abstinentiam, vel rituum & institutorum dicti Ordinis Sanctæ Claræ obseruantiam ferre non poterit, aut alias prout occasio rerumque qualitas, & necessitas exegerit desuper dispensandi, ac obseruantiam & instituta huiusmodi relaxandi, omniaque & singula alia ibidem faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & procurandi quæ ipse Vicarius Vrbis & locorum Ordinarij, etiam tamquam prædictæ Sedis delegati, necnon Generales Ministri & alij Superiores quorumcumque Ordinum in monasterijs monialium sibi subiectis, de iure vel consuetudine, seu ex priuilegio vel auctoritate dicti Concilij, ac alias quomodolibet facere, dicere, gerere, exercere, & procurare possunt & poterunt quomodolibet in futurum.

Iurisdictionẽ in causis Monasterij, eiusq. personarum & bonorum plenissimam eidem concedit, cum facultate citandi.

§. 21. Præterea omnes & singulas lites, causas, & differentias, tam ciuiles quam criminales & mixtas, super monasterij per præsentes erecti, illiusque Abbatissæ seu Priorissæ monialium & personarum huiusmodi bonis; rebus, iuribus & actionibus quibuscumque, necnon locationibus, venditionibus, donationibus, legatis, fideicommissis, testamentis, hæreditatibus, & illarum discussionibus; ac quibuscumque alijs dispositionibus, iuriumque & actionum cessionibus, & alijs quibuscumque inter viuos ac causa mortis, vel quasi contractibus, et vim obligationis cameralis habentibus, interesse eiusdem monasterij per præsentes erecti tamquam principaliter, ac etiam per viam necessariæ defensionis, et alias quomodolibet concernentibus inter dictum monasterium per præsentes erectum, siue illius Abbatissam, seu Priorissam et Moniales, Gubernatores et Administratores, officiales et ministros pro tempore existentes, et quascumque alias personas; tam laicas quam ecclesiasticas cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, et dignitatis vel præeminentiæ, etiam Cardinalatus honore fungentes, Vniuersitates, Congregationes, Collegia, ac tam virorum quam mulierum, Monasteria, Hospitalia, et alia pia loca, tam coniunctim quam diuisim, ac tam actiuè quam passiuè, vltro citroque ad inuicem, vel alias quomodolibet motas vel mouendas, ac etiam per appellationem, et in quacumque instantia coram quibusuis Iudicibus introductas et indecisas pendentes etiam illas ab ipsis Iudicibus auocandi et reassumendi, per se vel eius Vicegerentem, aut alium seu alios, quem seu quos ad hoc duxerit deputandos, etiam summariè, simpliciter et de plano, sine strepitu et figura iudicij, sed sola facti veritate inspecta, ac etiam manu regia, cum omnibus et singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis et connexis, ac toto negocio principali etiam priuatiue quo ad omnes et singulos alios Iudices, ordinarios et delegatos, eorumque Curias et Tribunalia Ecclesiastica vel secularia, audiendi, cognoscendi, decidendi, et fine debito terminandi. Necnon quoscumque interesse habentes tam in dicta Curia quam extra eam, etiam per edictum publicum, constito sibi summariè de non tuto accessu in Romana Curia, citandi et inhibendi, ac quibusuis etiam eiusdem Curiæ Iudicibus et personis, quibus et quoties opus fuerit, sub sententijs, censuris et pœnis Ecclesiasticis, ac etiam pecuniarijs inhibendi, et in euentum non paritionis ad declarationem incursus censurarum et pœnarum huiusmodi procedendi, ac sententias desuper ferendas debitæ executioni demandandi, seu demandari faciendi, contradictores quoslibet, et rebelles, per sententias, censuras et pœnas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita compescendi, ac etiam auxilium brachij secularis ad hoc inuocandi; necnon quæcumque dubia et difficultates siquę præmissorum occasione quomodolibet oriri contigerit, declarandi, et interpretandi, omniaque et singula in eisdem præmissis, et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna, faciendi et exequendi, etiam omni et quacumque appellatione remota, plenam, liberam, et omnimodam facultatem, potestatem, et auctoritatem, perpetuo tribuimus et impartimur.

In Curia & extra eam citandi &c.

Contradictores compescendi.

Dubia declarandi.

Concessio omnium gratiarum & priuilegiorum Monialium Ord. S. Claræ.

§. 22. Insuper eidem Monasterio per præsentes erecto, ac illius Ecclesiæ et Christifidelibus eam pro tempore visitantibus, illiusq. Abbatissæ seu Priorissæ, Monialibus et quibuscumque alijs personis, vt omnibus et singulis priuilegijs et immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, concessionibus, indultis, et indulgentijs, ceterisque gratijs, tam spiritualibus quam temporalibus, quibusuis alijs Monasterijs et Ecclesijs Monialium dicti Ordinis Sanctæ Claræ, illorumque Abbatissę, Monialibus, personis, et Christifidelibus easdem Ecclesias visitantibus, in genere vel in specie, etiam per viam simplicis communicationis, ac alias quomodolibet nunc et pro tempore concessis, et quibus illa et illi, vel iure de consuetudine, priuilegio vel alias quomodolibet vtuntur, potiuntur, et gaudent, ac vti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, etiam vti, potiri et gaudere, libere et licite valeant, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et æque principaliter, absque vlla prorsus differentia, in omnibus et per omnia, perinde ac si illa monasterio per præsentes erecto, illiusque Abbatissæ seu Priorissæ, Monialibus et personis huiusmodi specialiter et expresse concessa essent indulgemus.

Clausula præseruatiua.

§. 23. Necnon præsentes literas, ac in eis contenta quæcumque, nullo vmquam tempore etiam pro eo quod causæ propter quas emanarunt coram quibuscumque locorum Ordinarijs, etiam tamquam à Sede Apostolica delegatis, vel alibi examinatę, verificatæ et approbatæ, ac dictorum Ordinum Protectores et generales Ministri, alijque Prelati et Superiores, ceterique interesse habentes ad hoc vocati non fuerint, nec eisdem præmissis consenserint, siue alias ex quibuscumque causis quantumuis legitimis et iuridicis, de subreptione vel obreptione aut nullitatis vitio seu intentionis nostrę, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, retractari, in ius vel controuersiam reuocari, ad terminos iuris reduci, vel aduersus illas quodcumque iuris, facti, vel gratiæ remedium impetrari posse, neque sub quibuscumque similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, per nos vel alios Romanos Pontifices successores nostros, sub quibuscumque verborum expressionibus & formis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine pro tempore factis comprehendi, sed tamquam pro fundatione dicti Monasterij per præsentes ad religionis diuinique cultus, ac piorum operum augmentum erecti concessas ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & eum in quo antea quomodolibet erant statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, & de nouo etiam sub data per Rectores & Administratores, ac Abbatissam seu Priorissam. & Moniales pro tempore existentes prædictos quandocumque eligenda, de nouo concessa esse & fore, suumque plenarium effectum sortiri debere, nec quemquam ad easdem præsentes, & desuper conficiendas literas in Camera Apostolica iuxta constitutionem felicis recordationis Pij Papæ Quarti prædecessoris nostri desuper editam, vel alias quandocumque præsentandi, insinuandi, & registrari faciendi teneri, neque illas propterea irritas esse, sed omnino valere & suffragari perinde ac si constitutio prædicta vel alia contraria non emanassent, sicque per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de latere Legatos, in quauis causa & instantia iudicari & definiri debere, necnon si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Executorum huius const. deputatio & facultates.

§. 24. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Hierosolymitano & Alexandrino Patriarchis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios easdem literas, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Cæsaris Cardinalis ac Administratorum & aliorum prædictorum fuerint requisiti solemniter publicantes, ac eis & eorum cuilibet in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes literas, ac omnia & singula in eis contenta firmiter obseruari, non permittentes eos & eorum quemlibet desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet & rebelles, per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo. Necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, illos sententias, censuras & pœnas incurrisse declarando, ac eos etiam iteratis vicibus, aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Clausula derogatiua, & Sanctio pœnalis.

§. 25. Non obstantibus priori voluntate nostra prædicta, ac de gratijs ad instar non concedendis. Necnon Lateranensis Concilij nouissime celebrati vniones perpetuas nisi in casibus à iure permissis fieri prohibentis. Necnon eiusdem Pij Papæ prædecessoris de gratijs interesse Cameræ huiusmodi concernentibus intra certum tunc expressum tempus in ea registrandis, alijsque Apostolicis, ac in Prouincialibus, Synodalibus, & Vniuersalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus. Necnon Ordinis Sanctæ Claræ & illius Monasteriorum ac Vrbis prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis etiam illis, necnon dilectis filijs Protectoribus,

bus, Generalibus, Ministris, Prouincialibus, Superioribus, Conuentibus & personis, necnon prædictis Vicario, Gubernatori, Auditori, Senatori, Conseruatoribus, Reformatoribus, Ordinarijs, locorumque eorum Locatenentibus, Vicegerentibus, Vicarijs, & officialibus, ac alijs quibuscumque Iudicibus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, in genere vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione alias de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, nō autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultū, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo &c.

Dat. R. An. 9. 21. Februarij Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Domini millesimo sexcentesimo, Non. Calend. Martij, Pontificatus nostri Anno nono.

LXVII. Quod in partibus Indiarum, in Ordine Fratrum Minorum Ordinis S. FRANCISCI de Obseruantia, non possint assumi ad munus Prouincialatus, & aliorum officiorum, nisi filij, aut incorporati in illis Prouincijs.

Huius Ordi. is materiam dixi sup. ad const. 23. Leonis X. Ite fol 433. lib. 1.

Edita A. D. 1600

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. His quæ ad regularium personarum statum & commodum prouide sunt ordinata, cum a nobis petitur Apostolicę confirmationis robur libenter adijcimus.

Cardinalis Matthæius protector Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia statuit; quod in partibus Indiarum ... assumi ... Prouincialatus ... §. 1. Cum itaque sicut accepimus dilectus filius noster Hieronymus tituli Sancti Pancratij presbyter Cardinalis Mattheius nuncupatus, Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Obseruantia Protector, ad quem nos supplicem libellum nobis pro parte dilectorum filiorum Ministrorum Prouincialium, & fratrum Ordinis Sancti Francisci in partibus Indiarum Occidentalium existentium porrectum remiseramus, quo quidem supplici libello nobis exponebatur, nonnullos Commissarios generales ex Hispanijs, ad prædict. Ordinis Prouincias in partibus Indiarum huiusmodi proficiscentes, maximeque ad Prouinciam Limensem, quæ in Regno del Peru sita est, priuatis affectionibus motos, potiusque communi religionis vtilitati inseruientes, illos qui secum ex Hispania accesserant, administratus Prouincialis, & alia Ordinis officia promouere consueuisse, non in modicum earumdem Prouinciarum, & præsertim Limensis detrimentum. Nobisque humiliter supplicabatur, vt huic malo occurrere dignaremur, maturo consilio & deliberatione præmissis, ad Religionis Seraphicæ, dictarumque Prouinciarum vtilitati, necnon Religionum omnium, & præcipue eorum, qui in remotissimis Orbis partibus, doctrinæ exemplarisque vitæ splendore Catholicam fidem propagare nituntur honori prospicere volens eiusdemque Religionis statutis generalibus inhærens decreuerit & statuerit, vt in Prouincijs eiusdem Religionis in partibus prædictis Indiarum, & præsertim in Limēsi Prouincia, administratus Prouincialis, seu quodlibet aliud dignitatis officium assumi non valerent alij dicti Ordinis Religiosi, quam illi qui eiusdem Prouinciæ alumni essent, vel ad eam expresse, ac nominatim missi ex Hispanijs cum Ministri generalis, aut Commissarij Indiarum apud Catholici Hispaniarum Regis curiam assistentis literis obedientialibus in illis Prouincijs incorporati fuissent, quod si secus fieri contingeret, irritum & inane omnino esset, & tam electores, promotores, & fautores, quam electos quoslibet priuationis ab eorum officijs ac inhabilitatis ad similia & alia in posterum obtinenda pænas, quas tunc inflixit ipso iure incursuros declarauit, prout in eisdem Hieronymi Cardinalis Protectoris patentibus literis, sub Datis die vltima Ianuarij proxime præteriti expeditis plenius dicitur contineri.

Ordo supplicauit Papæ pro confirmatione. §. 2. Cumque firmiora sint ea, quæ Apostolicæ confirmationis robore muniuntur, propterea pro parte Prouincialium & fratrum Prouinciarum prædictarum nobis humiliter supplicatum fuerit, vt parentes literas prædictas confirmare, ac alias in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Qui idem illud decretum approbat, & confirmat Papa. §. 3. Nos igitur earumdem parentium literarum totum tenorem præsentibus pro expresso habentes, ac Ministros Prouinciales, & fratres dictarum Prouinciarum specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes, & eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs & pœnis a iure, vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eiusdem Hieronymi Cardinalis Protectoris literas parentes prædictas, omniaque & singula in illis contenta, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo confirmamus & approbamus, illisque perpetuæ atque inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, omnesque & singulos iuris & facti defectus, siqui in eisdem interuenerint supplemus, & nihilominus omnia & singula præmissa de nouo statuimus & ordinamus, ac in Prouincijs prædictis obseruari debere volumus & mandamus, præcipientes in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub pœnis supradictis eo ipso incurrendis, tam Commissarijs quam alijs Superioribus & fratribus ad quos spectat & in futurum spectabit, vt præmissa omnia & singula inuiolate obseruent, & obseruari curent & faciant.

Contrarijs derogat. §. 4. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis & Prouinciarum prædictarum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumq.

Dat. R. A. 9. 4. Martij. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die quarta Martij, millesimo sexcentesimo, Pontificatus nostri Anno nono.

LXVIII. Ordinationes pro bono regimine Fratrum Ordinis B. MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, & electione eius Officialium.

Alia ordinationes vide sup. in const. 30. Iisque, fol. 32. vbi notaui. Aliasq. reformationes habes inf. in const. 112. Decet.

Edita A. D. 1600.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. EX Pastoralis nostri muneris debito cunctorum Religiosorum statui prospere dirigendo salubriter intendentes, ea nostræ confirmationis robore libenter communimus, quæ pro eorumdem Religiosorum recto guberno & felici directione prouide sunt ordinata, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Capitulum generale infrascripta condidit statuta. §. 1. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum Magistri generalis, & Fratrum Ordinis Beatæ MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, per dilectum filium Fratrem Bernardum de Vargas Vicarium & Procuratorem generalem eiusdem Ordinis, nobis expositum fuit, quod in Capitulo generali ipsius Ordinis mense Maio, anni proxime præteriti, in Ciuitate Vallis Solerana celebrato, Definitores, Præsidentes, & alij Patres ibidem interuenientes, pro bono eiusdem Ordinis, eiusque Monasteriorum, & locorum ac personarum regimine, inter alia infrascripta statuta, ordinationes, & capitula condiderunt.

Festū B. Mariæ de Merce de die festo Natiuitatis, eiusdem in tota Religione celebrari iussit. §. 2. Quod nimirum singulis annis, die festo Natiuitatis Beatæ MARIAE Virginis, octaua Septembris, vniuersaliter in tota dicta Religione festiuitas Beatæ MARIAE de Mercede instituerētur, & maxima solemnitate cum Missa, Processione, & Concione celebraretur.

Impositiones generales distribuere debeant, & qui ... §. 3. Quod sub formali præcepto, nullus deinceps Prouincialis Visitator aut Vicarius generalis possit distribuere per Prouincias, impositiones, & taxationes, nisi prius consuleret duos Definitores & Prouincialem illius Prouinciæ, & si aliter fieret, dicta distributio, non solueretur per domos.

Prouincialis & Visitator quid pro visitatione percipiant. §. 4. Quod nullus Prouincialis, nec Visitator, sub pœna suspensionis officij, possit accipere pro sua visitatione, & viatico, nisi necessarium pro sumptibus & expensis de vno Conuentu ad alium.

Causas decisas quādo recedere possint. §. 5. Quod nullus Prouincialis aut Visitator posset causas iam decisas præteritorum Prælatorum qui domos gubernarunt, sub alio Prouinciali cognoscere, si Prælatis & Commendatoribus gubernantibus fuit facta visitatio & Capitulum prouinciale.

Dispensationes super celebratione Missarum tol lantur. §. 6. Fuerunt abrogatæ omnes exemptiones & dispensationes super celebratione plurium Missarum ad intentionem celebrantium, quam permittunt Ordinis constitutiones.

§. 7. Quod omnibus priuilegijs & exemptionibus, quæ hactenus habuerunt Magistri & Præsentati, in quantum Magistri & Præsentati illis frui & potiri, iuxtaque tenorem literarum à nobis in forma breuis concessarum dicto Ordini, circa ipsos Magistros & Præsentatos, sub datum Romę apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die octaua Nouembris, millesimo quingentesimo nonagesimo quarto, deberent obseruari.

Indulta Apostolica Magistris & Præsentatis seruentur.

Magister generalis tantum vti nomine Magistri in subscriptionibus. §. 8. Quod sub formali præcepto obedientiæ, & pœnis ad arbitrium Magistri generalis, deinceps nullus Prouincialis quamuis esset Magister posset subscribi, Magister Prouincialis, nec vteretur hoc titulo in subscriptionibus literarum, & alijs prouisionibus & patentibus, sed solum hoc posset facere Magister generalis.

Prior Domus Barchinonæ habeat Sedem in Capitulo generali, & vocem in omnib. actibus. §. 9. Quod deinceps Prior Domus Barchinonæ, quæ est prima Ordinis, & Religionis caput, non solum haberet vocem in electione Magistri generalis, sed etiam illam haberet in omnibus actis, & Congregationibus Capituli generalis, & in dicto Capitulo haberet Sedem post omnes Prouinciales, & Vicarios prouinciales, & ante Definitores.

Vestiariorum qualitas. §. 10. Quod in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna suspensionis officiorum, Commendator quando daret suis subditis vestiaria, tunicæ quas Hispani vocant sayas, essent ex panno, non autem de stamegna.

Depositarij nominantur ad quem spectat. §. 11. Quod Commendatores, sub pœna priuationis officiorum non possent nominare Depositarios, sed nominarentur per vota libera ipsius Conuentus.

§. 12. Quod

§.12. Quod nullus Definitor Capituli prouincialis, sub poena priuationis officiorum, durante suo officio possit esse Commendator.

§.13. Quod Commendator alicuius domus, si per triennium foret Praelatus, non posset in futuro triennio in eadem domo reeligi, bene tamen in alia, si reperiatur idoneus.

§.14. Quod Magister generalis, Prouincialis & Visitator, sub poena suspensionis officij, quando visitauerint domos Ordinis non confirmarent praecepta, ordinationes & mandata praeteritorum Visitationum, per suos praedecessores factarum, nisi eis visis.

§.15. Quod deinceps, sub formali praecepto, ad praesentaturam, vt aliquis veniret praesentandus, non admitteretur cursus, quos non legisset in domo studiorum Ordinis, in Collegio vel in vniuersitate ex approbatis.

§.16. Quod in virtute sanctae obedientiae, & sub poena excommunicationis maioris latae sententiae, bibliothecae, & libri Religiosorum qui ex hac vita decederent, nullo modo venderentur, sed applicarentur domui Religionis in qua tales Religiosi decedesent, & reponerentur in Bibliotheca communi, & ex illo loco nullus liber sub eisdem poenis extrahi posset sub poena priuationis officij Praelato extrahenti, inferiori vero extrahenti, sub poena grauioris culpae, per sex menses.

§.17. Quod in nulla re haberent vocem Fratres sacro ordine non insigniti.

§.18. Quod Religiosi de foris venientes, se coram suo Praelato praesentare deberent, vt Praelatus sciret qua reuertebantur hora.

§.19 Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat dicti Magister generalis, & Fratres cupiant statuta & ordinationes huiusmodi, pro illorum firmiori validitate confirmationis Apostolicae robore communiri, ac alia etiam infrascripta in ipso Ordine obseruanda, Apostolica auctoritate statui & ordinari. Propterea dictus Bernardus Vicarius & Procurator generalis, nobis humiliter supplicari fecit, vt in praemissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§.20. Nos igitur, eorumdem Magistri generalis & Fratrum votis, praesertim eorum Ordinis prosperam directionem concernentibus, quantum cum Domino possumus benigne annuere volentes, atque eosdem Magistrum, necnon Vicarium & Procuratorem generales, ac singulares ipsius Ordinis Fratres, a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & poenis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto venerabilium fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, super cōsultationibus & negocijs Episcoporum, & Regularium deputatorum, supradicta statuta, ordinationes, & capitula, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque perpetuae & inuiolabilis Apostolicae firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos, tam iuris quam facti defectus, siqui in eisdem interuenerint, supplemus.

§.21. Praeterea statuimus & ordinamus, vt diebus festiuitatum Sancti Laurentij Martyris, quo die fundatus, & Sancti Antonij Abbatis, quo die per fel. rec. Gregorium Papam Nonum praedecessorem nostrum confirmatus fuit ordo praedictus, in fundationis & confirmationis huiusmodi memoriam, festiuitates huiusmodi in toto Ordine solemniter celebrentur.

§.22. Quodque singulis annis infra hebdomadam mortuorum in toto Ordine, Anniuersarium pro animabus Captiuorum, qui in infidelium potestate Catholicam fidem retinentes mortui sunt, fiat.

§.23. Quodque Magister generalis eiusdem Ordinis, pro tempore existens, nullo modo Commissarium generalem Indiarum, nisi de Sedis Apostolicae licentia eligere & creare valeat, & si ab eo huiusmodi electio fiat, electio ipsa nulla & irrita sit, ipseque Magister generalis ab officio sui Generalatus suspensus existat eo ipso, & subditi officium huiusmodi procurantes, poena grauioris culpae, per sex menses minime relaxandae, puniantur.

§.24. Quodque nullus Generalis vel Prouincialis, sub poena suspensionis ab eorum officijs, possit mittere ad visitan. aliquas domos vel domum, seu Conuentum eiusdem Ordinis, nisi Religiosum ex peritioribus ipsius Ordinis expertum & doctum, praesertim casuum conscientiae, & sacrarum literarum praestantem.

§.25. Declaramus autem, quo ad ordinationem disponentem libros Religiosi decedentis extrahi non posse ex domo in qua decesserit, intelligi debere, si obiret & decederet in aliquo Conuentu magno & principali, vbi Religiosi Conuentuales commorari possunt, non autem si in aliquo Coenobio & domo exigua; vbi libri remanentes diligenter custodiri non possent, & in huiusmodi euentu solum Magistrum generalem, cum Prouinciali illius Prouinciae vbi sunt libri, posse illos transferre, & applicare alicui Collegio illius Prouinciae, aut Conuentui in quo Religiosus defunctus professionem solemnem emiserit, si ipse Conuentus fuerit principalis.

§.26. Quocirca eisdem Magistro & Vicario generalibus, alijsque dicti Ordinis Religiosis nunc & pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae, & sub poenis in supradictis statutis & ordinationibus contentis, per praesentes mandamus, vt omnia & singula supradicta statuta, respectiue, perpetuo obseruent & obseruari curent & faciant.

§.27. Quocirca venerabilibus fratribus Toletan. Hispalen. & Caesaraugustan. Archiepiscopis, per praesentes committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Magistri & Vicarij generalis, & aliorum Religiosorum praedictorum, aut alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, statuta & ordinationes praedictas ab omnibus ad quos spectat, & in futurum spectabit, perpetuo inuiolabiliter obseruari. Contradictores quoscumque per censuras & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij saecularis.

§.28. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac alijs eiusdem Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusque Magistro, Vicario & fratribus praedictis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die decima Martij, millesimo sexcentesimo, Pontificatus nostri Anno nono.

Caeremonialis Episcoporum ad officia diuina rite celebranda, aliasque functiones itidem peragendas reformatio, & approbatio, cum antiquorum permissione in his quae illi non contrariantur. LXIX.

CLEMENS PAPA VIII

Ad perpetuam rei memoriam. Edit. A. D. 1600.

CVm nouissime Pontificale antea mendosum & corruptum, à pijs & eruditis viris emendari & restitui, & demum ad Episcoporū, & aliorum Ecclesiarum Praelatorum communem vsum & commoditatem diuulgari, & in vniuersali Ecclesia ab omnibus obseruari mandauerimus, operae pretium

§.1. Visum fuit, Caeremoniale Episcoporum omnibus Ecclesijs praecipue autem Metropolitanis, Cathedralibus, & Collegiatis, perutile ac necessarium, in quo ritus & caeremoniae celebrandi missas, vesperas & alia diuina officia, ac in alijs Ecclesiae functionibus & actibus ab eisdem Episcopis ac alijs Praelatis inferioribus in eisdem obseruandae, ac modus etiam praecedendi, tam inter personas ipsas ecclesiasticas, quam etiam inter eas & laicos similiter seruandas continentur, quodque pridem multis mendis respersum fuerat similiter reformari, & restitui curaremus. Ea propter id ipsum Caeremoniale Episcoporum, à nonnullis pijs ac eruditis, in hisce sacris ritibus, & caeremonijs apprime versatis viris examinari, corrigi, & in optimam, ipsique Pontificali reformato maxime congruentem formam redigi mandauimus. Quod opus cum ea qua decuit fide & diligentia iam absolutum fuisse accepimus. Porro reliquum est, vt huius operis labor, eum ad quem directus est finem consequatur.

§.2. Idcirco Caeremoniale Episcoporum huiusmodi iussu nostro emendatum & reformatum, Motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine perpetuo approbantes, illudque in vniuersali Ecclesia, ab omnibus & singulis personis ad quas spectat, & in futurum spectabit perpetuo obseruandum esse praecipimus & mandamus.

§.3. Ac Caeremoniale huiusmodi sic emendatum & reformatum, nullo vmquam tempore, in toto vel in parte mutari, vel ei aliquid addi, aut omnino detrahi posse.

§.4 Ac quascumque personas praedictas, quae sacerdotalia munera exercere, aut alia quaecumque in ipso Caeremoniali contenta facere, aut exequi debent, ad ea peragenda & praestanda iuxta huius Caeremonialis formam, & praescriptum teneri, neminemque ex ijs quibus ea exercendi & faciendi munus impositum existit, nisi formulis quae hoc Caeremoniali continentur seruatis satisfacere posse, perpetuo statuimus & ordinamus.

§.5. Per praesentes autem antiqua Caeremonialia, in his quae praedicto Caeremoniali reformato sunt conformia, minime aboleri, aut abrogata censeri volumus, sed illorum etiam vsum (salua reformatione praedicta) permittimus.

§.6. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac etiam in Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus, necnon quarumuis Ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

§.7. Volumus autem, & pari motu, & auctoritate decernimus, vt qui in Romana Curia sunt praesentes, lapsis duobus mensibus, qui vero intra Montes octo, & qui vltra vbique locorum degunt, duodecim integre excursis, vel alias vbi venalium huius Caeremonialis voluminum notitiam, & facultatem habuerint, sacras caeremonias & ritus in eodem Caeremoniali praescriptos, iuxta illius modum & normam, in quibuscumque actibus exercere & obseruare teneantur.

§.8. Ipsarum autem literarum exempla manu Notarij publici & si-

& sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut illius Curiæ obsignata, vel in ipsis voluminibus absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eam vbique locorum & gentium fidem faciant, quam præsentes facerent si essent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. q. 14. Iulij. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die decimaquarta Iulij 1600 Pontificatus nostri Anno nono.

Publicatio. *Die nona Augusti 1600. supradictæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Curiæ, & in acie Campi Floræ, per me Alexandrum Agazzarium S.D.N. Papæ Curs.*

Iacobus Brambilla mag. curs.

LXX. Institutio duorum Nouitiatuum, in duobus Conuentibus Fratrum Eremitarum S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis, cum licentia recipiendi venientes ad Religionem. Et ambitus prohibitio, cum pœnarum impositione.

Alia de hac Congregatione scripsi apud constit. 12. Eugenij IV. Prouenit. fol. 262. lib. 1.

CLEMENS PAPA VIII.

Edita A.D. 1600. *Dilectis filijs Bernardino Veronen. Priori Generali, & Antonio Veneruccio Vrbinaten. Vicario generali Ordinis pauperum Eremitarum Sancti Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis.*

Institutio Nouitiatuum. §. 1. ORdinis vestri conseruationi, & propagationi, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, in Conuentu S. Sebastiani Venetiarum, vbi trigintaquinque Fratres, comprehensis duodecim Nouitijs de familia, manere volumus, ac in Conuentu S. MARIAE Gratiarum Neapolitan. vbi quinquaginta fratres, comprehensis sexdecim Nouitijs de familia, similiter manere volumus, Nouitiatus vestri Ordinis prædicti auctoritate Apostolica, tenore præsentium erigimus & instituimus.

Licentia recipiendi Nouitios iuxta formam suæ constit. §. 2. Vobisque vt in primo dicto S. Sebastiani duodecim, & in secundo dicto Conuentibus S. MARIAE Gratiarum sexdecim Nouitios, qui qualitates requisitas iuxta constitutionem nostram, super receptione Nouitiorũ nuper editã habeant, ac seruata in omnibus & per omnia dictæ cõstitutionis forma, ad habitũ per fratres vestri Ordinis gestari solitum recipere, ita tamen vt aliquod signum à Professis distinctum iuxta dispositionem vestri Capituli generalis gerant, & deinde lapso probationis anno ad professionem per eosdem fratres emitti consuetam regulares, admittere libere & licite possitis & valeatis, auctoritate Apostolica & tenore prædictis licentiam & facultatem concedimus & impartimur.

Clausula derogatoria. §. 3. Non obstan. prohibitione nostra nouissime facta, constitutionibusque, & ordinationibus Apostolicis; cæterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. q. 4. Septemb. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die quarta Septembris, millesimo sexcentesimo, Pontificatus nostri anno nono.

Subsequitur ambitus prohibitio.

CLEMENS PAPA VIII.

Edita An. D. 1600. *Ad futuram rei memoriam.*

Exordium. AMbitiosam honorum, & dignitatum cupiditatem Ecclesiasticos omnes, sed Religiosos præsertim, qui in humilitatis spiritu Deo seruire tenentur, ita euitare decet, vt ipsi Prælaturas minime requirere, sed eas vocati vt Aaron obedienter suscipere, & humiliter administrare studeant.

Damnatio ambientis Prælaturas contra Ordinem pro pœna priuatione & inhabilitate. §. 1. Huius siquidem ambitionis malum à Congregatione beati Petri de Pisis Ordinis Eremitarum Sancti Hieronymi procul abesse cupientes, Motu proprio, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulos Fratres prædicti Ordinis & Congregationis, cuiuscumque ætatis, gradus, & conditionis, præeminentiæ & literaturæ existentes, qui nimirum pro quibuscumque Prælaturis, dignitatibus, muneribus, & officijs, etiam ijs quæ obtinent maioribus, in dicta congregatione consequendis, siue pro remissione pœnarum eis impositarum aut alijs quibuscumque gratijs impetrandis, ad Principum quorumcumque, tam ecclesiasticorum, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, quam sæcularium, ac Prælatorum de gremio dictæ Congregationis non existentium fauores recurrerint, eosque requisiuerint, vel ijs etiam sponte delatis, aut ab alijs etiam inscijs ipsis procuratis vsi fuerint, vel etiam pactis pollicitationibus, alijsque vijs directe vel indirecte, palam vel occulte, ad dignitates seu officia in congregatione præfata obtinenda aspirauerint, vel alijs minus legitimis & honestis rationibus ea obtinere procurauerint, illorum complices & fautores, ad quascumque Prælaturas & dignitates, gradus, honores & officia, tam spiritualia, quam temporalia, & præsertim in ipsa Congregatione obtenta vel obtinenda perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis Prælaturis, dignitatibus, administrationibus, vel officijs eo ipso priuamus, ac priuatos voce actiua & passiua carere, pœnasque huiusmodi, à nobis tantum & Romanis Pontificibus successoribus nostris remitti posse decernimus & declaramus; omnes & singulas supradictas pœnas ad eos etiam extendentes, qui ne ex aliquo Monasterio remoueantur, seu vt in alterius Monasterij familia deputentur, contra Capituli, seu Superiorum voluntatem supradictas literas seu fauores, exquirere & obtinere præsumant.

Testis illius admissis, ad officia & dignitates. §. 2. Quocirca in virtute sanctæ obedientiæ, ac indignationis nostræ, alijsque omnibus prædictis pœnis, dilectis filijs Visitatoribus, Definitoribus, alijsque Prælatis quocumque titulo nuncupatis, præsentibus & futuris, præcipimus ac districte mandamus, ne aliquos vllo vmquam tempore, precibus, literis vel fauoribus adducti, seu alias ad instantiam, requisitionem, vel contemplationem Principum ecclesiasticorum vel temporalium, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aut aliorum quorumcumq. extra gremium dictæ Congregationis existentium, ad cuiusuis generis Prælaturas, dignitates, officia, administrationes & gradus promouere, vel pœnas aliquas remittere, aut aliam quamcumque gratiam, vt præfertur audeant facere, vel præsumant, immo promouendorum meritis & virtutibus tantum inspectis, quod Dei causam agant memores sint, quo magis puro & sincero corde, nulla priuata aut mundana affectione commoti, in electionum negocio procedant.

Annullatio admissionum aliter factarum. §. 3. Decernentes electiones & promotiones ad Monasteria, seu quæcumque alia officia dicti Ordinis, sic literis aut alijs fauoribus Principum & Prælatorum quorumcumque, vel aliorum, vt præfertur, extra gremium existentium, eorumque precibus aut pollicitationibus, iniuste, ac indebite extortas, seu alias quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, inualidasque fore & esse, & aduersus eos, qui his minus legitimis rationibus ad regenda Monasteria, seu ad alia quæcumque officia, se eligi aut assumi obtinuerint, per eiusdem Congregationis superiores quandocumque procedi, & rei veritate cognita condignis pœnis, tamquam publicæ dictæ Congregationis quietis perturbatores affici posse & debere. Et ita per quoscumque Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ derogatoriæ. §. 4. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus & ordinationibus, ac dictorum Congregationis & Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & cõsuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis & illorum Superioribus, quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis concessis, & confirmatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, Motu & scientia similibus, latissime derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si prædictis Congregationi & Fratribus, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mẽtionem.

Iussio harum bullarum publicandarum in Capitulis. §. 5. Ac vt literarum huiusmodi notitia ad omnes dictæ Congregationis fratres facilius deueniat, Volumus illas in generalibus & prouincialibus dictæ Congregationis Capitulis quotannis publice legi, ibique lectas omnes sic arctare, acsi legitime vnicuique intimatæ fuissent, illorumque exemplis etiam impressis manu scribæ dictæ Congregationis, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Generalis ipsius Congregationis vel alterius in dignitate ecclesiastica constituti obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. q. 23. Decemb. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Decembris, millesimo sexcentesimo, Pontificatus nostri Anno nono.

Institutio Congregationis Italicæ, Fratrum Ordinis Carmelitarum Discalceatorum, separatæ à Congregatione Hispaniæ, Cum facultate Nouitios extra Capitulum ad habitum recipiendi. LXXI.

De hac separatione habes sup. in const. 25. Pastoralis. fol. 24. vbi vide as quæ tibi indicaui.

CLEMENS PAPA VIII. *Edit. An. D. 1600.*

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IN Apostolicæ dignitatis culmine meritis licet imparibus, diuina disponente clementia constituti, ad ea nostræ mentis aciem libenter dirigimus, per quæ sacrarum Religionum in Ecclesia Dei, pie sancteque institutarum, quarum professores vitæ sanctitate & exemplo, ac sacrarum literarum doctrina, fideli populo ad salutem prodesse student, propagationi, & incremento, quantum cum Domino possumus, intendamus.

Hic Prær fundatio Discalceatorum, & quomodo primarias regulas Carmelitarum confirmauit Innocentio IV. §. 1. Alias siquidem cum in Italia præter Monasterium, seu Collegium Sanctæ Annæ Ciuitatis Ianuen. nullum aliud extaret virorum Monasterium, neque Conuentus aut domus Ordinis Fratrum Carmelitarum Discalceatorum nuncupatorum, Nos cupientes Ordinem prædictum (cuius professoris primitiuæ regulæ a bo. mc. Alberto Patriarcha Hierosolymitano ipsi Ordini præscriptæ, & a fel. record. Innocentio Papa IV. prædecessore nostro prima Septembris anni 1248. Pontificatus sui Anno V. confirmatæ, normam cum in Regnis Hispaniarum, tum in Italia diligenter obseruant, & in- vtrum-

vtrumque instituti sui finem, priorem scilicet ac potiorem, qui est diuina vnio per orationem & contemplationem, & posteriorem, qui est salus proximorum, verbo ac opere Sanctorũ Prophetarum Eliæ, & Elisæi, aliorũq. Sanctorum Patrũ, quorum hęredes sunt, vestigijs insistentes incũbunt) in Alma Vrbe nostra propagari; vnam eiusdem Ordinis domum, apud Ecclesiam B. MARIAE de Scala nũcupatam in Regione Transtyberim de eadem Vrbe, Apostolica auctoritate perpetuo ereximus, prout in nostris desuper in forma breuis expeditis literis plenius continetur.

Priuilegium ergo in Italia propagatione, erigit Congregationem Italicam ab omni alia separatam.

§.2. Porro, cum pręter fide dignorum testimonia, quæ de huius Ordinis sanctitate ad Nos perlata sunt, Nos ipsi experientia cognouerimus quantum vtilitatis in Ecclesia Dei pijs eorũ exercitijs, cum orationibus, mortificationibus, asperitate vitę, tũ predicationibus, concionibus, & Sacramẽtorum administratione, ad Dei laudẽ & Christifidelium animarum salutem quotidie afferat. Volentes vlteriori eiusdem Ordinis propagationi, quantum cum Domino possumus, opportune prospicere, Motu proprio & ex certa sciẽtia, ac mera deliberatione, nostris ac de Apostolicę potestatis plenitudine, tã ex prædicta in Vrbe per nos erecta, & alia supradictę S. Annæ Ianuen. & quibuscũq. alijs domibus seu Cõuentibus in Italia forsan hactenus erectis (quas & quos iam à Cõgregatione eiusdẽ Ordinis Hispaniarum per dictas nostras literas separauimus) quam ex alijs quibuscũq. domibus & Conuentibus posthac in Italia, & alijs quibusuis, pręter Hispaniã locis, ac Regnis erigendis, vnã Congregationem Fratrum Carmelitarum Discalceatorum à pręfata Congregatione, seu Ordine Hispaniarum, & quibuscumq. alijs eiusdem Ordinis Congregationibus seu Prouincijs, illarumq. Superioribus & fratribus prorsus distincta & separatam, nobisq. & Apostolicę Sedi immediate subiectam, ab vno Præposito cum Definitorum interuentu iuxta regularia eiusdem Ordinis statuta, regendam & gubernandam, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo erigimus & instituimus.

Cui omnia priuilegia concedit, quæ Congregationi Hisp. concessa fuerunt vel erunt.

§.3. Ipsiq. Cõgregationi sic erectę, eiusq. nũc & pro tempore existẽtibus, domibus seu Cõuentibus, ac Superioribus & fratribus, vt quibuscũq. priuilegijs, indultis, cõcessionibus, exẽptionibus, immunitatibus, prerogatiuis, fauoribus, indulgẽtijs, & alijs gratijs, tam spiritualibus quã tẽporalibus supradictæ Hispaniarũ Congregationi per quoscũq. Romanos Põt. predecessores nostros, ac Nos & Sedẽ Apostolicã quomodolibet, etiã per viam cõmunicationis seu extẽsionis, aut alias quomodocũq. concessis, confirmatis, & innouatis, ac in posterum concedendis, vti, frui, & gaudere possit, sine aliqua prorsus differentia, perinde ac si eidẽ Congregationi Italiæ, eiusque domibus, Conuentibus, Superioribus, & personis nominatim, & æque principaliter concessæ fuissent.

Nouas Domos quo cunque ciuitatibus ac locis erigendi ei facultas. Et hac vide inf. const. 09. Quoniam.

§.4. Vtq. nouas domos & Conuentus, in quibuscumq. Ciuitatibus, Terris & locis, tam Italiæ, quam aliarum extra Hispaniam Prouinciarum, ac Regnorum, recipere & erigere valeat; dummodo tamen in quacumq. illarum, duodecim Religiosorum numerus ad minus commode, ali & commorari possit.

Bona etiam stabilia donata ei recipienda.

§.5. Necnon etiam vt quæcumq. bona stabilia & mobilia ipsis domibus ex quibuscumq; piorum Christifidelium eleemosynis, largitionibus, donationibus, successionibus, legatis, & alijs dispositionibus, acquirere & recipere, ac in eorũdem Conuentuum & domorum vsus & vtilitatem conuertere possit.

Nouitij ad habitum vel prof. extra Capitula pro informatione hic deferuntur. De receptione & educatione Nouitiorum vide inf. const. 83. In supremo. cum ibi not.

§.6. Et præterea, quia in eadem Congregatione Capitula generalia vel prouincialia, iuxta cõstitutiones quotãnis non celebrantur, vt in quibuscũq. domibus & Cõuentibus eiusdẽ nouæ Congregationis à Superiore deputadis, Nouitij ad habitũ per fratres eiusdem Ordinis gestari solitum, de licentia Cõmissarij seu Præpositi generalis eiusdẽ Congregationis (seruata tamen in reliquis forma sacrorum Canonum, constitutionũq. Apostolicarũ, ac decretorũ nostrorũ, ipsiusq. Ordinis Regularium Statutorũ) dũmodo informationes pro Nouitijs admittendis receptę, per vota secreta, per Capitula Cõuentus in quo huiusmodi Nouitij recipiendi erunt, approbẽtur. Ipsasq. informationes, nisi iã alias habeantur, Superior Congregationis vel Conuentus aliquibus Fratribus prudentia & zelo Religionis præstantibus recipiendas cõmittat, qui Cõmissarij illas recipiant de qualitatibus eorũ qui recipiendi erunt ex præscripto constitutionum Apostolicarum, & si extra locum Cõuentus huiusmodi informationes recipiendæ fuerint, idem Superior illas modo præmisso recipiendas aliquibus personis fide dignis committat, recipi possint & valeant, auctoritate & tenore prædictis concedimus, ac licentiam & facultatem opportunas impartimur.

Apostatas, vel expulsos à Cong. Hispan. recipi vetat.

§.7. Et pro maiori huius instituti conseruatione, in ipsa Congregatione aliquem, etiam Discalceatorum Hispaniæ, aut ab alia quacumq. Religione Apostatam, fugitiuũ vel expulsum recipi posse prohibemus. Quod si secus, scienter vel ignoranter fieri contigerit, receptio & admissio huiusmodi, nullius sit roboris vel momenti, & ipse receptus statim eijci debeat.

Monialiũ curam prætorquam Monasterij Ianuen. prohibet.

§.8. Nullum præterea huius Congregationis Religiosum curam aut gubernationem Monialium, etiamsi eiusdem habitus, & regulæ existant, prætesquãm Monasterij de IESV MARIA Ianuen. suscipere vel habere permittimus.

Congregationis regimini Petrũ de matre Dei præficit.

§.9. Ipsius autẽ Cõgregationis Italię regimini, & prosperæ gubernationi prospicere cupientes, dilectũ filium Petrũ de Matre Dei, Priorẽ predicti Cõuentus S. MARIAE de Scala de Vrbe eiusdẽ Cõgregationis Cõmissarium generalem, hac vice auctoritate & tenore prædictis, facimus & deputamus, eidemq. Congregationem Italiæ prædictam, eiusq. domos & Conuentus quoscumq. erectos, & erigendos, regendi & gubernãdi, ac omnia & singula alia, quæ iuxta constitutiones Præpositus ac Definitores in eadem Congregatione facere & exercere possent, faciendi & exercendi, ac vbi censuerit, Superiores eligi faciendi, per vota secreta Capituli, Conuentus, facultatem & auctoritatem tribuimus.

Qui ereltis aliis duobus Conuentibus cõuocet Capitulum pro electione Præpositi.

§.10. At vbi alij duo Cõuentus iã conditi, ac decenter stabiliti erunt, ad quos cõdendos specialem licentiam concedimus, omnes Superiores cũ eorum socijs & discretis canonice electis per eũdem Petrũ ad Capitulũ conuocari, & iuxta cõstitutiones ad electionem Præpositi & Definitorũ Congregationis, & ad reliqua quæ ad Cõgregationis bonum expedire crediderint, procedi debere, Præpositorumq. rite iuxta constitutiones electum eo ipso confirmatum esse, & auctoritatem Cõmissarij expirare, totamq. in Præpositum, iuxta tamen constitutiones refundi, statuimus & ordinamus.

Eoq. interim decedente antiquior Prior succedat.

§.11. Sed si ante expletam huiusmodi commissionem prędictus Petrus e vita discesserit eius vices Priori antiquiori earumdem domorum gerendas, committimus & demandamus.

Facultas erigendi Confraternitatis. Ad hoc vide etiã inf. const. 115 Quacumque.

§.12. Et vt huius sacræ vineæ fructus pluribus prosint, Societatem seu Confraternitatem B. MARIAE de Monte Carmelo instituendi, eiq. exercitia iuxta constitutiones præscribendi, personasque in eamdem Confraternitatem admittendi, Congregationis Commissario aut Præposito facultatem impartimur.

Clausula præseruatiua.

§.13. Decernentes præsentes literas nullo vmquam tempore, de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quouis defectu, etiam ex eo quod quicumque interesse habentes vocati non fuerint, notari, argui, impugnari, aut ad terminos iuris reduci, seu in ius vel controuersiam reuocari posse. Sicq. per quoscumq. Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretãdi facultate, & auctoritate, vbiq. iudicari & definiri debere, ac si irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogat.

§.14. Non obstan. piæ me. Bonifacij Papę VIII. etiã Predecessoris nostri, qua cauetur expresse, ne qui Fratrum Mendicantium Professores loca ad inhabitandum recipere, seu recepta mutare audeat aut presumat absq. dictę Sedis licẽtia speciali, de prohibitione huiusmodi expressam mentionẽ faciente, ac alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis predicti, etiã iuramento, cõfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus; ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Fides transumptorum.

§.15. Volumus autem vt harum literarũ transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio & extra illud vbiq. adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus si essent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 9. 13. Nouemb.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die decimatertia Nouembris, 1600. Pontificatus nostri Anno 9.

LXXII.

Priuilegia pro Agricultoribus in agro Romano. Et prohibitiones, ne Barones bannimenta circa Agriculturam promulgent, vel subditos impediant extra eorum Statum, alienos agros conducere, colere, & seminare.

Quod clericos in Terris proprijs agriculturam facientes, de quibus specifice loquitur hæc bulla, vide constit. 18. Pauli V. In eminenti. vbi eorum bona a spolijs magis præseruantur. Et circa priuileg. omnium artem Agricultur. exercentium, attende const. eiusdem Pauli V. num 48. Pastoralis.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1600.

Causa huius const.

INter multiplices Pastoralis muneris nostri curas & sollicitudines, cũ nobis pręcipue cordi est, vt Alma Vrbs nostra, ad quam quotidie tãquam ad Principis Apostolorum Sedem, & communem omniũ fidelium patriam, ac parentem, Nationes omnes confluunt, & qua Nos omnibus cõmodis & ornamẽtis augere studemus, non solum rei frumẽtariæ inopia nequaquam vexetur, sed vberiore potius copia (quandoquidẽ agri illius vbertas id prestare potest) iugiter perfruatur. Verũ considerãtes Annonę difficultates, quas ab aliquibus annis citra perpessa est, & nũc etiam patitur, & quibus Nos maximo, eiũ nostro & Camerę Apost. dispẽdio occurrere non recusauimus, nõ tantũ ex annorũ sterilitate, & superiorib. causis quãtũ ex hominum culpa & negligentia prouenisse, eo magis angimur & affligimur. Cũ sicut accepimus vberrimũ, & pernecessariũ Agriculturę exercitiũ in Vrbis Territorio & districtu, locisq. finitimis paulatim negligi, seu potius deseri cęptũ sit. Ita vt vbi prius vigẽnte Agricultura, nõ modo ipsi Vrbi necessariũ frumentũ suppetebat, verũ etiã ad externas Nationes ingẽti priuatorũ lucro, & nõ modico Cam. nostrę emolumẽto transmittebatur. Nũc vero cultiuatione cessãte externũ frumẽtũ magno pretio & difficultate, ab alijs cõquirere, illudq. et per mare venẽdũ expectare, & nõnũqua Vrbis famẽ, vẽtorũ arbitrio nõ minori dedecore quã periculo, metiri necesse est.

Sixti IV. Iulij II. Clementis VII. & Pij V. constitutionum innouatio: Cum ... quod Domini Casalium nõ cogantur ...

§.1. Cui quidẽ malo quantũ in Nobis est occurrere, & nobilem ac fructuosam Agriculturę artẽ, in agro Romano restituere ac renouare cupientes, & vt omnes Tenutarũ & Casalium Domini, necnon quicumq. Agricultores & Coloni, spe lucri ad colen. & serendum alliciantur, Predecessorũ nostrorum Sixti IV. Iulij II. Clemẽtis VII. Pij V. & aliorũ Summorum Pontificũ vestigiis inhęrentes, Motu proprio &c. ex certa nostra sciẽtia & de Apostolicæ potestatis plenitudine, dictorũ Predecessorum nostrorũ literas, in fauorem rei frumentariæ, & Artis Agriculturæ editas, quorũ tenores hic pro expressis,

pretiis, & de verbo ad verbum insertis & registratis haberi volumus in his quę pręsentibus nostris non aduersantur, & quę vsu recepta fuerunt, itaut Domini Casalium & Tenutarũ cogi non possint ad illa vel illas, in totũ seu in partẽ ad quotã, seu alias locare, prout in dictis eorumdẽ Prędecessorũ literis cõtinetur, sed liberũ sit ipsis Dominis de illis ad libitum disponere confirmantes & innouantes.

Agricultores in agro Roman. possint certo modo & tempore, de Statu Ecclesiastico frumentum extrahere.

§ 2. Statuimus & ordinamus, quod omnes, tã ciues quã forẽses, Agricultores, Mercatores & Coloni, qui tã in proprijs quã alienis & cõductis Terris, Tenutis, possessionibus & Casalibus in Territorio & districtu Vrbis, necnon Latij, Cãpaniæ & Maritimę Prouincijs existen. Agriculturã, & sementẽ fecerint, singulis annis, quibus pretiũ, & valor frumẽti communiter in Vrbe per ipsos Agricultores & mercatores vendendi à tempore messis & recollectionis, vsq. ad Cal. Martij cuiuslibet anni summã iuliorũ sexaginta in singula rubra nõ excesserit, possint & valeant quartã partẽ totius frumẽti per eos eodẽ anno recollecti, deducto tamen semine, ad quęuis loca pręter infideliũ, & S.R.E. hostiũ, terra mariq. libere extrahere & asportare, seu extrahi & asportari facere; & hoc etiã intelligi volumus de frumẽto, quod Domini & locatores Tenutarũ à Cõductoribus receperint & exegerint, pro quota responsione; quatenus tamẽ dictas Tenutas, Terras, & Casalia, ad quotam frumenti ex eis recolligẽdi, & nõ alias locauerint; dũmodo tamen dicta quota quartam partem nõ excedat. Locatores vero qui aliter quã ad quotã terras locauerint, extractionis beneficio pro frumẽto per eos exigẽdo frui minime possint. Dictę autẽ extractionis licẽtia, de mẽse Martij cuiuslibet anni & nõ prius cõcedi debeat per literas patẽtes Cardinalis Camerarij pro tẽpore existen. iuxta solitũ, & solutis Camerę nostrę Apost. iulijs tribus pro quolibet rubro. Si autẽ per nos vel successores nostros, Camerariũ, aut Annonę Pręfectos, ex quauis causa dicta licẽtia impediri cõtigerit, teneatur ipsa Camera eisdem Agricultoribus, seu Dominis Tenutarũ pro interesse dicti impedimẽti summã iuliorũ sex pro quolibet rubro soluere, libere & absq. vlla prorsus exceptione; dũmodo tamẽ totum eorũ frumẽtum ad Vrbẽ conduxerint, seu licentiã obtinuerint illud extra Vrbẽ dimittẽdi, & sub obligatione ad Vrbẽ conducẽdi, & data nota summę, & loci, vbi dictũ frumentũ repositũ fuerit. Teneatur etiã ipsi Agricultores & Coloni infra mẽsem post cõpletam sementẽ; singulis annis in actis Annonæ Notarij veram quantitatem & locum sementis quam quisq. fecerit denunciare, alioquin priuilegijs & beneficio præsentium literarum nostrarum minime perfruantur.

Tu attende bullã S.D.N. Pauli V. 48. § 1.

Barones & alij libere permittãt eorũ Vassallos extra eorum Status, aliorum agros colere, & cum animalibus inseruire.

Ampliauit S.D.N. Paul. V. ... in bull.

§.3. Et vt Agriculturę exercitiũ omnibus liberũ sit, & Agricultorũ & Colonorũ numerus nõ modo non diminuatur, sed potius augeatur. Statuimus & ordinamus quod oẽs & singuli Baronũ, Principũ, & Domicellorũ quorũcumq. S.R.E. subiectorũ subditi & Vassalli, quascumq; Terras, prędia, possessiones, & Casalia eis bene visa, etiã extra Statum & Territoriũ eorũdem Dominorũ, per se vel alios colere, laborare & seminare, seu etiã alijs ad colendum & seminandũ inseruire, dictasq. terras, possessiones & casalia, ad effectum colendi & seminandi ad quotam vt supra, seu alias conducere, & in eis Artẽ Agriculturæ exercere libere & licite valeant. Nullusque ex dictis Baronibus, Domicellis, & alijs quacũq. dignitate, tam tẽporali quã ecclesiastica pręfulgen. etiamsi S.R.E. Cardinales fuerint, ac etiam Communitates dictos eorum Vassallos, Subditos & Colonos, quauis causa, directe vel indirecte per se vel alios, sub amissionis, & priuationis feudorum, & Statuum, alijsq. nostro, & successorum nostrorum arbitrio infligendis pœnis audeat, vel præsumat cogere, impedire vel prohibere, ne possint quascumque alia terras, possessiones & Casalia, etiam extra eorum Statum, & Iurisdictionem conducere, colere & seminare, seu alijs etiam conuenta mercede etiã cum eorum bobus, & animalibus inseruire, etiam sub prætextu quorumcumq. suorum seu Castrorum, Ciuitatum & Terrarum eisdem subiectarum priuilegiorum, statutorum, ordinationũ, vsuum & cõsuetudinum etiam antiquissimarum, seu Iuramentorum eorumdem Vassallorum; quæ omnia tamquam contra publicam vtilitatem inducta tollimus & abrogamus, eosdemque Vassallos quibuslibet iuramentis ad effectum præfatum absoluimus & liberamus. Conuentiones autem & pacta, quæ inter ipsos Dominos, & Vassallos in consignatione, seu assignatione Terrarum intercesserunt, dummodo iusta sint & reciproca, & ex causa vere onerosa, quæ ipsi Domini in Camera Apostolica deducere & exhibere teneãtur infra mẽsem à die publicationis præsentiũ, obseruari debeãt.

Bannimenta circa Agriculturã non faciant.

§.4. Volentes etiam, quod omnia edicta proclamata, ordinationes & bannimenta, quæ ipsi Barones, Principes & Domicelli ad Annonã, & Agriculturam pertinentia, & illam quomodolibet concernentia hactenus fecerint teneãtur illa Cardinali Camerario nũc & pro tẽpore existenti exhibere, & in futurum nulla edicta, ordinationes, & bannimẽta ad Annonam, & Agriculturã pertinẽtia, sub antedictis, ac etiam nullitatis & inualiditatis pœnis, facere possint.

Clerici in Terris proprijs agriculturam licite exercere possint.

§.5. Statuimus etiam, quod Clerici, in Casalibus tamen proprijs & non conductis, possint dictam Artẽ Agriculturæ per se vel alios exercere, & exerceri facere, nec eis vel eorum hæredibus per Cameram Apostolicã, seu illius Ministros obijci, aut imputari possit quod illicitam negociationem fecerint, aut spolijs aliquo ex causa præfata subiaceant. Declarantes dictam Artem Agriculturæ etiam ipsis Clericis in eorum Casalibus licitam, & permissam.

Vituli nascituri in mense Martij, Aprilis & Maij tertia parte per ... alantur.

§.6. Et quia propter Artis Agriculturæ præfatæ intermissionem & desuetudinem, boues apprime cultiuationi necessarij defecerunt, vt quanto citius eorũ numerus ad necessariam quantitatem, & copiam augeatur & reducatur, Volumus & mandamus, quod omnes qui habent Armenta seu Massaritias Vaccarum, teneantur alere seu ali facere tertiam partem omnium Vitulorum, qui in mense Martij, Aprilis & Maij quolibet anno nascentur, tam marium, quam fœminarum pro æquali portione.

Boues aratores & Iuuenci non macellentur.

§ 7. Et nullus macellarius Iuuencos, seu Boues aratores, & qui apti sint ad arandum, nec etiam Vaccas nisi reijciendas (quas vulgo Cacciatore nũcupantur) seu veteres, & quæ pro massaria inutiles sint, macellare possit sub amissionis dictorum animalium, vel eorum pretij, seu alijs arbitrio Camerarij, vel Præfecti Annonæ infligendis pœnis; & si Macellarij emerint Boues veteres, qui ad arandum amplius apti minime reputentur, aliquis tamen illis ad arandum vti velit, teneantur Macellarij tales Boues eisdem pretio conuento vel soluto, tradere & relaxare, & Dohanerij tam Bouum quam Vaccarum prædictarum, Gabellam recipere & exigere minime valeant sub amissionis dictæ gabellæ, alijsq. arbitrio Camerarij, seu Annonæ Præfecti infligendis pœnis.

Et de districtu ne extrahantur.

§.8. Ac insuper prohibemus ne extra Territorium, & districtum Vrbis, Boues & Iuuenci etiam bubalini absq. licentia extrahi possint, sub amissionis dictorum Animalium per quoslibet extrahentes, & pro qualibet vice incurrendis.

Decretum irritans.

§.9. Sicq. & non aliter per quoscumq. Iudices, &c. sublata, &c. iudicari & diffiniri debere, irritum & cet. decernimus.

Executores huius constit. deputantur.

§.10. Mandãtes dilectis filijs Camerario, & Annonæ Præfecto, & eorum cuilibet insolidum, vt præsentes nostras literas publicari, & ab omnibus inuiolabiliter obseruari faciant. Dantes eis in præmissis & circa ea plenam & omnimodam, & eam, quam Nos ipsi habemus facultatem & potestatem, declarandi & decidendi si quid in præsenti nostra Constitutione, declaratione & definitione opus esse videbitur, necnon quæcumque edicta, seu bannimenta pro pręmissorum obseruatione, & executione necessaria & opportuna faciendi & publicandi.

Claus. derog.

§.11. Nõ obstant. cõstitution. & ordinationib. Apostolicis, necnon Vrbis, Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum & Villarum quarumcumq. iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, reformationibus & decretis; priuilegijs quoq. & indultis Apostolicis, Communitatibus, Vniuersitatibus, Baronibus, ac alijs præfatis à dicta Sede Apostolica, vel à nobis forsan concessis. Quibus omnibus etiam si de illis, &c. illorum tenores, &c. illis alias in suo robore permansuris, hac vice dũtaxat ad effectum præfatum specialiter & expresse derogamus; cæterisq. contrarijs quibuscumq.

Sola sign. suffic.

§. 12. Volumus etiam quod præsentium sola Signatura etiam sine data & registratura, sufficiat, & tam in iudicio quam extra, regula contraria non obstante, plenam fidem faciant, & nihilominus literæ tam in forma breuis, sub Annulo Piscatoris, quam sub Plumbo cum clausulis necessarijs & opportunis, in amplissima forma expediri valeant.

Placet Motu proprio H. *Papa subscr.*

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1600. Indict. 13. die vero 4. mensis Decembris Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis Diuina prouidentia Papæ Octaui, Anno eius nono. Supr. dictus Motus proprius affixus, & publicatus fuit in acie Campi Floræ, & alijs locis solitis & consuetis Vrbis, per me Christophorum Fundatum Cursorem Apostolicum.

Publ. Pontif. An. 9. die 4 Decemb.

Gaspar Bompieds Magister Curs.

Institutio Collegij Scholarium nationis Scotiæ in Vrbe, pie in ortodoxa fide, bonarum artium studijs instruendorum, cum redditũm assignatione. LXXIII.

CLEMENS EPISCOPVS, Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A.D. 1600.

Pontificis Studiũ quod iuuentus exterarum nationum præsertim hæreticorum, in Vrbe pie in fide cultu instruatur.

IN supremo militantis Ecclesiæ solio, & Apostolicæ potestatis plenitudine, summa Redemptoris nostri benignitate cõstituti, ad ea per quæ non solum Vrbis nostræ sed exterarum quoq. nationum, præsertim hæreticorum, & impiorum hominum prauitate, ab ortodoxæ fidei semitis aberrantium, iuuentus in pietate ac optimis moribus & disciplinis, ipsiusq. fidei cultu educari & instrui, necnon congruis redditibus ad vitæ subsidium, & necessitatum suarum subleuamen consoueri valeat, libenter intendimus, ac in his pastoralis officii nostri curam & sollicitudinem, etiam per vnionis beneficiorum Ecclesiasticorum ministerium, vel alias prout rerum & temporum ratio postulat, fauorabiliter interponimus.

Designatio loci in quo Collegiũ alũnorũ Regni Scotiæ in Vrbe instrui possit ad profectum animarum illa nationis.

§.1. Cum itaq. sicut accepimus Monasterium S.Heliæ de Melicania S.Benedicti, vel alterius Ordinis, Militen. diœcesis, quod bon. mem. Innicus Episcopus Portuen. Cardinalis de Aragona nuncupatus, ex concessione & dispensatione Apostolica in commendam ad eius curam dum viueret obtinebat, commenda huiusmodi per obitum dicti Innici Episcopi & Cardinalis, qui nuper apud Sedem Apostolicã debitum naturæ persoluit, cessante, adhuc eo quo ante cõmendam ipsam vacabat modo, vacauerit & vacet ad præsens, ac in Scotiæ Regno, quod nobilissimum existit, & inter prima quæ fidẽ prędictã susceperunt numeratur, iampridem hæresi labefactato non desint Christifideles, qui summis conflictati calamitatibus, fidẽ ipsam tamen retineant, & pleriq. ex eodẽ Regno proscripti, & relegati sub obedientia & deuotione S.R.E. persistẽtes, ad Vrbem prædictam limina SS. Apostolorum visitandi, dictamq. Sedẽ amplectendi & recognoscendi gratia, confluere soleant. In ipsa vero Vrbe nullus adhuc peculiaris locus, ad puerorum & adolescentium nationis Scotiæ huiusmodi, qui parentibus orbati, aut à patria exules,

exules, vel bonis suis spoliati, necessario subsidio & spirituali pabulo indigent, receptioné & educationé, atq. in pietate & Christiana Religione, necnon bonarum literarum studijs instructionem consecuturus reperiatur, ædes autem e conspectu Ecclesiæ B. MARIAE de Constantinopoli núcupatę, regionis Triuij de dicta Vrbe, iuxta viam publicam a duobus, & domum dilecti filij Michaelis Sebastiani incolę eiusdem Vrbis consistentes, & ad Cameram Apostolicam spectantes, quas dilectus filius Andreas de Spinosa familiaris continuus commensalis noster ad præsens inhabitat, pro instituendo ibidem Collegio ad vsum & receptionem puerorum & adolescentium prædictorum inseruire possint. Nos fel. rec. Cęlestini, & Honorij, aliorumq. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, qui precipuam huius nationis curam habuerút, vestigijs inhęrere, ac insigne pietatis opus huiusmodi promouere voléres, & sperantes omnina futurum, vt ipsius Collegij alumni tractu temporis multiplices fructus, in dicto Regno ad animarum salutem producere, ac etiam eliminata hęresi, collapsum fidei prædictæ cultú, & auitam Religionem in sua patria restituere debeant.

Institutio dicti Collegij nationis Scotorum.

§. 2. Motu proprio non ad ipsius Nationis, vel alterius pro ea nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, ac ex certa scientia nostris, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, in ędibus prædictis vnum Collegium, Nationis Scotiæ nuncupandú, in quo iuuenes & adolescéres eiusdem Nationis, ad id idonei recipi, bonisq. moribus ornari, ac vera pietate, sanaq. doctrina, & reliquis Christiano homine dignis virtutibus instrui debeant, Apostolica auctoritate perpetuo erigimus & instituimus.

Assignatio dotis.

§. 3. Illiq. sic erecto & instituto pro congrua eius dote, ac commoda illius Rectoris, Oeconomorum, Magistrorum, Præceptorú & scholariú in eo pro tempore existentiú sustentatione, Monasterium prædictú, quod cura animarú & Cóuentu caret, ac cuius & illi forsan annexorú fructus, redditus & prouétus, cétum & quinquaginta ducatorum auri de Camera secundum communem extimationem valorem annuum vt etiam accepimus non excedunt quouis modo, quem etiam si ex illo quæuis generalis reseruatio, etiam in corpore iuris clausa resultet, præsentibus haberi volumus pro expresso, & ex cuiuscúq. persona, seu per liberam cessioné cuiusuis de illius regimine & administratione in Romana Curia vel extra eam, etiam coram Notario publico & testibus sponte factam vacet; etiam si tanto tempore vacauerit quod ejus prouisio iuxta Lateranen. statuta Concilij, ad Sedé prędictá legitime deuoluta existat, & illa ex quauis causa ad Sedem eádem specialiter vel generaliter pertineat, ac de illo consistorialiter disponi consueuerit seu debeat; necnon super eisdé regimine & administratione inter aliquos lis cuius statú etiam præsentibus haberi volumus pro expresso pédeat indecisa (dúmodo tempore dat. presentiú prædicto Monasterio de Abbate prouisum aut illud alteri cómendatum canonice non existat) cum annexis huiusmodi, ac omnibus iuribus, mébris & pertinentijs suis, auctoritate & tenore prædictis etiá perpetuo vnimus, annectimus & incorporamus. Aedes vero prędictas similiter cú adiacentijs ac iuribus & pertinétijs suis vniuersis, necnó vnam vineá prope & extra portá S. Sebastiani etiá de Vrbe iuxta bona dilectorum filiorum Actilij Lucij Medici, & Petri Bolaelis ac Antonij Mariæ de Franscato, seu forsan alios veriores confines positá, & olim ad quondá Hugoné Gtephenge, nunc vero dictam Cameram spectantes, ab ipsa Camerá eisdem auctoritate & tenore similiter perpetuo separamus & dismembramus, illasq. sic separatas & dismembratas, necnon quęcúq. alia res, proprietates & bona dicto Collegio per quoscumq. quomodolibet donanda, elargienda, & relinquenda, eidem Collegio auctoritate & tenore similibus pariter perpetuo donamus, concedimus, applicamus & appropriamus. Ita quod liceat ipsius Collegij Rectori, alúnis, Magistris, Pręceptorib. & scholaribus pro tépore existétibus, corporalem, realé & actualé dicti Monasterij, illiusq. regiminis & administrationis, ac annexorú, iuriumq. mébrorum & pertinentiarú, necnon domus vineæ proprietatum, & aliorum bonorum prædictorum possessioné per se vel aliú seu alios eorum ac eiusdem Collegij nominibus propria auctoritate libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, prouentus, iura, obuentiones & emoluméta ex eis prouenientia quæcumq. percipere, exigere, leuare, recuperare, locare & arrendare, ac in eorum communes ipsiusq. Collegij vsus & vtilitatem cóuertere, Diœcesani loci, vel cuiusuis alterius licentia desuper minime requisita.

Receptio sub protectione Sedis Apostolicæ, cum exemptione à iurisdictione & superioritate quorumcumq. Iudicum & Officialium, solutioneq. quarumcumq. gabellarum, &c.

§. 4. Et insuper Collegiú prædictum, illiusq. Rectoré Oeconomos, Magistros, Pręceptores & scholares, pro tépore in eo existétes, illorúq. domesticos, Officiales & Ministros, necnó ipsius Collegij bona mobilia & immobilia præsentia & futura, cuiuscumq. qualitatis & quantitatis existentia, ac tam in dicta Vrbe quam extra eam vbicumq. locorum consistentia, ab omni iurisdictione, dominio, superioritate & potestate pro tépore existentium Vicarij, Senatoris, Conseruatorum & Reformatorum dictę Vrbis, necnó Rectoris dicti Studij generalis eiusdem Vrbis, ac Ordinariorum locorum, aliorumque Iudicum & Officialium quorumcumque in ipsa Vrbe, vel alias vbicúq. constitutorum; necnon idem Collegium in proprijs suis bonis & rebus ac dicti Collegij ratione, scholares personasq. in eo degéres, ac alios cum ipso contrahentes, ab omnibus & singulis Portarú Molendinorum farinæ, triú pro centenario, ac quatuor iuliorum pro quolibet vegete vini solui solitorum, alijsque datijs, pedagijs, vectigalibus, angarijs, ac terrę marisq. gabellis, Dohanis, bollettinis, & quibuscumque alijs oneribus ordinarijs & extraordinarijs, hactenus quomodolibet impositis, & in posterum quandocúq. quauis occasione vel causa etiam de necessitate exprimenda imponendis, etiam ad instar exéptionis dilectorum filiorum Clericorum dictæ Camerę, etiá ratione Ripę, Ripettæ, Dohanæ terræ & Grasciæ, etiá Vrbis prædictę, necnon carnium, vini, granorú, pánorum, lini, lanæ, serici, librorum, cartarum, & aliarum quarúcumq. rerum ad humaná victum & vestitum necessariarum, ex toto Statu nostro Ecclesiastico, & quibuscumq. alijs locis extra dictum Statum consistentibus, ad dictum Collegium tam per terram, quam per mare & aquam dulcem & alias quomodolibet conducédarum, ac etiam iam ad Vrbem ipsam conductarum, & in ea existentium, ac pro eodem Collegio in magna seu parua quantitate tam in Barcis quam in magazenis & alias vbilibet emendorum, auctoritate & tenore prędictis itidem perpetuo eximimus & liberamus, ac sub S. Petri & dictæ Sedis atq. nostri protectione suscipimus, nobisq. & eidem Sedi immediate subiicimus.

Cõcessio omnium priuilegiorum & gratiarum quibus gaudent studium generale Vrbis, & Collegia nationis Germanicæ, Anglicanæ & Grecæ in eadé Vrbe instituta.

§. 5. Preterea Collegio, illiusq. Rectori, scholaribus, Pręceptoribus, Magistris, Oeconomis, officialibus, ministris, & personis prędictis, vt quibuscumq. priuilegijs, exéptionibus, libertatibus, facultatibus, gratijs & indultis quibus studiú generale dictæ Vrbis, necnon alia Germanicę, Anglicę, & Gręcę Nationú Collegia in ipsa Vrbe instituta, illorúq. Rectores, scholares, Pręceptores, Magistri, Oeconomi, officiales, ministri, & personæ quouis modo vtuntur, potiuntur & gaudent, ac vti, potiri & gaudere possunt & poterút quomodolibet in futurú, non solum ad eorú instar, sed pariformiter, & ęque principaliter in omnib. & per omnia vti, potiri & gaudere valeant, eisdem auctoritate & tenore etiam perpetuo concedimus & indulgemus. Districtius quoque inhibemus Vicario, Senatori, Conseruatoribus, & Reformatoribus Vrbis, ac Rectori Studij huiusmodi, alijsq. Iudicibus, officialibus, Præsidentibus & Clericis prædictis; necnó pro tempore existenti S.R.E. Camerario, & quibusuis Commissarijs ad executioné decimarum, aliorumq. onerum prædictorum pro tempore deputatis, ne quarúuis literarum eis sub quibuscúq. tenoribus & formis cócessarum prętextu, Collegiú per præsétes erectú, illiusq Rectoré, scholares, Præceptores, Magistros, Oeconomos, officiales, & ministros huiusmodi seu eorum aliquem, in præmissis quouis modo molestent aut molestari permittant.

De studio Vrbis vide institutionem sup. in Bonifacio VIII const. 2. In suprema. fol. 159 lib. 1. De dictis autem Collegiis institutiones vide sup. in const. Gregorij XIII n. 14. 20. & 42. tom. 2. fol. 273. 291. & 302.

§. 6. Vt autē ipsius Collegij per prękentes erecti conseruationi bonoq. regimini tá in his quę ad institutioné & disciplinam, quam quę ad victú vestitum aliaq. huiusmodi necessaria pertinerent, opportune cósulatur, dilectú filium nostrum Camillum tt. SS. Ioannis & Pauli Presbyterum Cardinalé Burghesium nuncupatum eiusdem Collegij per præsentes erecti Protectorem & defensorem, cuius consilio & ope omnia supradicta ac alia quæcumq. ad eosdem in ipsum Collegiú per pręsentes erectú, admittédos, retinédosq. scholares spectantia, ac alias quomodolibet necessaria agantur, statuantur & ordinétur, constituimus & deputamus; ac Camillo Cardinali, & pro tempore existenti Protectori prædicto pro eiusdem Collegij per præsentes erecti, illiusq. personarum, bonorú, rerum, iurium tam spiritualium quá temporalium salubri directione & cóseruatione, Rectores, Præceptores, Magistros, Oeconomos, Aduocatos, Procuratores ceterosq. Ministros & Officiales in eo deputadi & amouendi, ac loco amouendorum alios sufficiendi, necnon statuta, ordinationes & decreta quęcúq. licita tamen & honesta sacrisq. Canonibus & decretis Concilij Tridétini ac Constitutionibus Apostolicis non cótraria, faciendi & edendi, atq. illa quoties pro eorum & temporum qualitate seu alias expediens videbitur immutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, interpretandi, & etiam alia ex integro condendi; quæ postquam immutata, correcta, reformata, & condita fuerint, eo ipso dicta Apostolica auctoritate confirmata & approbata sint & esse censeantur, ac ab omnibus ad quos pro tempore spectabit, & sub pœnis in contrauenientes statuendis obseruari debeant, plenam liberamq. facultatem tribuimus.

Tribuitur Camillo Cardinali Burghesio protectori d. Collegij amplissima facultas, ut ibi.

§. 7. Decernen. præmissa omnia & singula ac pręsentes literas nullo vnquá tempore etiam pro eo quod causæ propter quas hæc omnia facta sunt, coram dicto Vicario vel quocumq. alio examinatæ, verificatæ, & approbatæ, ac quicumq. interesse habentes ad ea vocati non fuerint, nec eisdem præmissis consenserint, siue alias quibuscumq. causis, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ vel quocumq. alio defectu notari, impugnari, retractari, seu etiam reuocari, suspendi, restringi, limitari, aut in ius vel controuersiá vocari, seu ad terminos iuris reduci posse, neq. sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam per nos & successores nostros Rom. Pontifices pro tépore existentes, ac Sedem eádem, sub quibuscumq. verború formis & expressionibus, ac cum quibusuis clausulis & decretis pro tépore quomodolibet factis cóprehendi, vel confundi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinú & validissimum statú restitutas, repositas & plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub posteriori data per Rectoré, Oeconomos, Magistros, Præceptores, scholares, & alios Ministros Collegij per præsentes erecti huiusmodi pro tépore existentes, quandocúq. eligenda, cócessas esse & fore, suosq. plenarios & integros effectus sortiri & obtinere debere, nec quemquam ad easdem præsentes in Camera prædicta iuxta constitutione piæ me. Pij Papæ IV. etiam prædecessoris nostri desuper editam, aut alias quandocumque præsentandum, insinuandum & registrari faciendum teneri, neque propterea illas irritas esse, sed omnino valere acsi constitutio prædicta & alia contraria minime emanassent. Sicque per quoscúq. Iudices etiá causarú Palatij Apostolici Auditores, ac eius-

Appositio clausularum præseruatiuarum in fauorem Collegij.

ac eiusdem S.R.E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, irritum quoq. & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter contigerit attentari.

Deputatio executorum.

§. 8. Quocirca dilectis filijs causarum Curiæ dictæ Cameræ Generali Auditori, ac Archidiacono Ecclesiæ Militen. ac Vicario venerabilis fratris nostri Episcopi Mileten. in spiritualibus generali, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes literas, & in eis cótenta quęcúq. vbi & quádo opus fuerit, ac quoties pro parte Protectoris, Rectoris, Oeconomorú, scholarium, Magistrorú, Præceptorum Officialium & Ministrorum Collegij per præsentes erecti huiusmodi pro tempore existentium, seu alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisq. in præmissis efficacis defensionis auxilio existentes, faciant auctoritate nostra pręsentes & in eis cótenta huiusmodi ab omnibus ad quos spectat & pro tempore spectabit firmiter obseruari. Ipsosque Protectorem, Rectorem, Oeconomos scholares, Præceptores, Magistros, Officiales & Ministros illis pacifice frui & gaudere, non permittentes illos vel eorú quempiam desuper quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet & rebelles per sententias censuras & pęnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita cópescendo, ac legitimis super hoc habendis seruatis processibus, sententias, censuras & pęnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando; inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Derogatio quorumcúque obstantium.

§. 9. Non obstantibus Pij prædecessoris huiusmodi & alijs pręmissis, & quatenus opus sit nostra de vnionibus committendis ad partes vocatis quorum interest, & exprimédo vero valore etiá beneficij cui aliud vnitur, necnó Lateranen. Concilij nouissime celebrati, vniones perpetuas nisi in casibus à iure permissis fieri prohibétis, & rec. me. Bonifacij Papæ VIII. similiter prædecessoris nostri, qua cauetur ne quis extra suam Ciuitaté vel Diœcesim nisi in certis expressis casibus, & in illis, non vltra vnam dietam à fine suæ Diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne Iudices à dicta Sede deputati extra Ciuitaté vel Diœc. in quibus deputati fuerint, cótra quoscúq. procedere, aut alij vel alijs vices suas cómittere audeant vel præsumant, ac in Cócilio Generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudiciú non trahatur, alijsque Apostolicis ac in Synodalibus, Prouincialibus, & Vniuersalibus Concilijs, specialibus vel generalibus constitutionibus, ordinationibus, necnon Monasterij & Ordinis, ac Vrbis, & Cameræ pręditorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratjs statutis, & consuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, necnon Vicario, Senatori Conseruatoribus, Reformatoribus, ordinarijs iudicibus, Officialibus, Camerario, Præsidentibus, ac Clericis prædictis, ac quibusuis Dohanerijs, Commissarijs, & alijs personis ad executionem Pedagiorum aliorumq. onerum huiusmodi pro tempore deputatis, necnon dilectis filijs Populo Romano, ac quorumcumque locorum Communitatibus, vniuersitatibus & hominibus, sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis. etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis in genere vel in specie, etiam motu scientia & potestatis plenitudine similibus, ac alias quomodolibet etiá iteratis vicibus cócessis, approbatis & innouatis, quib. omnibus etiásí pro illorú sufficienti derogatione, alias de illis eorumq. totis tenoribus, specialis specifica expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non auté per clausulas generales idem importantes, métio seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata insertí forent, pręsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dútaxat specialiter & expresse derogamus; contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facien. plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Prouiso tamen quod propter vnionem, annexionem & incorporationem huiusmodi, Monasterium prædictum in spiritualibus non lædatur, & in temporalibus detrimenta non sustineat, sed eius congrue supportentur onera consueta. Nulli ergo omnino, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1600. Non. Decembris, Pont. nostri Anno 9.

LXXIV.

Ordinationes circa accessum Regularium, in Iaponicas, & adiacentes Chinæ, & Indiæ Orientalis Insulas, prædicandi aut docendi causa.

CLEMENS PAPA VIII.

Vniuersis & singulis præsentes literas inspecturis, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Edita A. D. 1600.

Exordium.

ONerosa Pastoralis officij cura, meritis licet imparibus, nobis diuina dispositione commissa postulat, vt non solum ad proximos, sed etiam ad remotissimos Orbis Terræ populos, mentis nostræ aciem dirigentes, quæ ad illorum salutem, & Christianæ Religionis propagationem pertinent, diligenter prospiciamus.

Gregorius XIII. Religiosis Societatis Iesu, & non aliis,

§. 1. Alias siquidem postquam Christi nomen, & Euangelium in extremis omnium Terrarum Insulis, Regionibus, & Prouincijs Iaponum annunciari, earumq. populi pulsa ethnicæ superstitionis, atq. errorum caligine, Christianæ veritatis, ac fidei lumine illustrari cępetant, fel. rec. Gregorius XIII. prædecessor noster considerás, nullos verbi Dei prædicatores, præter Religiosos Societatis Iesu, ad Regiones & Prouincias prædictas penetrare, illosq. solos dictis Nationibus eiusdem veritatis, ac fidei amplectendæ auctores, Præceptores, ac veluti parentes fuisse. His & alijs etiam tunc expressis causis adductus, omnibus Patriarchis & Episcopis, etiá Prouinciæ Chinæ & Iaponis, sub interdicti Ecclesiastici, & suspésionis ab ingressu Ecclesię, ac Pontificalium exercitio, alijs vero Sacerdotibus, Clericis & Ministris Ecclesiasticis, tá sęcularibus quá cuiusuis Ordinis regularibus cuiuscúq. status, gradus, ordinis & códitionis existerent, sub excommunicationis maioris pœnis ipso facto incurrendis interdixit, & inhibuit, ne ad easdem Regiones & Prouincias Iaponicas Euangelij prędicandi, vel doctrinam Christianá docendi, aut Sacramenta ministrandi, aut alia munia Ecclesiastica obeundi causa, sine sua, & Sedis Apostolicæ expressa licentia proficisci auderent, prout in ipsius Prædecessoris desuper in forma Breuis sub dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 28. Ianuarij, Anno Domini 1585. Pontificatus sui Anno XIII. confectis literis plenius continetur.

ad Prouincias Iaponum proficisci, ibique prædicandi aut docendi causa.

§. 2. Cum autem, sicut ex carissimi in Christo filij nostri Philippi Portugaliæ, & Algarbiorum Regis Catholici relatione nuper intelleximus, tam Chinæ & Iaponum, quam aliæ illis vicinæ, & adiacentes Insulæ, Regiones, & Prouinciæ, ac finitima Regna Indiæ Orientalis amplissima, & populis refertissima sint, ac pro tanta animarum multitudine ad fidem Catholicam traducenda, & spiritualibus alimentis fouenda, plures operarij, ac Ministri necessarij sint, quam ex sola supradictorum Religiosorum Societate Iesu haberi possint, & ideirco operępretium esse videatur, etiam aliorum Ordinum, præsertim Mendicantium professores doctrina insignes & vita ac moribus probatos, ad dicta munera obeunda illuc destinari, vt auctis ibidem agri Dominici cultoribus, ipsi etiam Christianę Religionis fructus augeantur.

Propter tamen multitudinem ... dictorum Religiosorum numerus non sufficit.

§. 3. Nos pro officij nostri debito super præmissis prouidere volentes, dictarumq. Gregorij prædecessoris literarum tenores pręsentibus pro expressis habentes, omnibus & singulis Mendicantium Ordinum Magistris, Ministris seu Prioribus generalibus, nunc & pro tépore existentibus, auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus, concedimus & impartimur, vt cum necessitas postulauerit, quilibet Ordinis sui spectatæ vitæ, & eruditionis Religiosos, quos nimirú ad prędicta officia, & ministeria idoneos, & vtiles fore in Domino iudicauerint, per Lusitaniam dumtaxat, & suscepta inde nauigatione in Indias, & Ciuitatem Goan, atq. ad Superiores Ordinum in illis partibus existentes transmittere, & tam ipsi sic transmittendi quam alij supradictorum Ordinum Religiosi in eisdem Indiarum partibus existentes, & ad hoc munus obeundum à suis Magistris, Ministris vel Prioribus generalibus, seu alijs Superioribus electi & approbati, tam ad Iaponicas prædictas, quá ad alias proximas & adiacétes, etiam Chinæ & finitimorum & Terræ Firmæ Indiæ Orientalis Insulas, Regiones & Prouincias accedere.

Hic idem Pontifex religiosis ... Ordinum Mendicantium ad prædicta munera accedere posse indulget, ... Superioribus suis ... electis.

§. 4. Monentes eosdem Ordinum Mendicantium Magistros, Ministros seu Priores generales, missiones huiusmodi ita per eos fieri debere, vt futurę sint vtiles, & fructuosæ ad infidelium conuersionem, & Christianæ fidei propagationem, absq. vlla ministrorum inter se contentione, quæ ipsos infideles à conuersionis proposito auertat, & conuersis scandali materiam præbeat.

Superiores autem missiones istas vtiles esse curent.

§. 5. Ipsi vero Religiosi cú ad Prouincias, & loca assignata peruenerint, in illis obedientiæ suorú Superiorum, iuxta eorum Regulas, & Constitutiones subiecti permanere, ibiq. verbum Dei prædicare, Sacramenta administrare debeát, sub obedientia tamé circa prædicationé & administrationé Sacramentorum tantú illius Episcopi, in cuius Diœc. pręǳicabunt & Sacramenta administrabunt, libere & licite valeant, nec desuper à quoquam molestari, perturbari vel inquietari debeant, & quamdiu ibidem permanserint, ac eis propria Prouincia à suis Generalibus cóstituta nó fuerit, de Prouincia Indię Orientalis sui cuiusq. Ordinis sint, ac esse censeantur.

Missi vero, ... obseruent.

§. 6. Quod si forte aliquæ controuersiæ inter Religiosos dictarum Religionum (quod Deus auertat) oriantur, Episcopi locorum pręǳictorú pro tempore existentes, tamquá Sedis Apostolicæ delegati, illas decidant ac terminent. Si vero grauiora quędam negocia occurrerint, ea ad nos & Rom. Pontifices successores nostros quátocitius ab eisdem Episcopis referantur, vt quod in illis statui ac decerni debeat, matura consultatione adhibita prouideri possit.

Religiosorum desuper controuersias Episcopi ... & grauiora ad Papam ... referant.

§. 7. Ceterum omnibus & singulis Religiosis cuiuscúq. status, gradus, ordinis & conditionis fuerint, sub excommunicationis maioris, à qua non nisi à nobis, & Rom. Pontifice, prætetquá in mortis articulo absolui possint, necnon priuationis vocis, tam actiuæ, quam passiuæ, ac dignitatum, administrationum & officiorum quorumcumque, necnon inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda ac exercenda, pœnis ipso facto absq. alia declaratione incurrendis interdicimus & prohibemus, ne ex Insulis Philippinis núcupatis, siue qualiber alia Indiarum Occidentaliú, vel quę pro partibus Indiarú Occidentalium nunc habetur, parte, ad illas pertinére, in Iaponicas, ac alias illis proximas adiacétes, & finitimas Insulas, Prouincias & Regiones prædictas, etiam quorumcumque priuilegiorum, eis vel suis Ordinibus à nobis & Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, sub quibuscumque tenoribus, & formis, in genere vel in specie, etiam super facultate prædicandi verbum Dei per vniuersum Mundum, hactenus concessorum, seu in posterum etiam concedendorú, approbandorum & innouandorú, nisi in illis

Prohibitio ex insulis Philippinis & aliis Indiarum Occidentalium partibus transeundi in Insulas ... praeuis.

de præsenti prohibitione, & interdicto specialis, specifica & expressa mentio, cum sufficienti derogatione fiat, aut quouis alio prætextu, & quæsito colore, proficisci & transire audeant vel præsumant. Et si qui hactenus, vel in posterum secus fecerint, postquam moniti fuerint, statim sub eisdem pœnis omni mora, & excusatione cessante, ad dictas Insulas Philippinas, vel alias partes Indiarum Occidentalium reuerti, & redire omnino teneantur, & ad id per quoscumque Iudices Ecclesiasticos sub eisdem & alijs eorum arbitrio infligendis pœnis cogi & compelli possint.

Iussio publicandi hanc bullam. §. 8. Mandantes propterea vniuersis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac ceteris Ecclesiarum & locorum etiam regularium Prælatis per vniuersum Orbem constitutis, vt præsentes literas in suis quisque Prouincijs, Ciuitatibus, Diœc. Capitulis & iurisdictionibus ab omnibus inuiolabiliter obseruari, & quoties ab Ordinum prædictorum Religiosis requisiti fuerint, solemniter publicari curent & faciant.

Derogatio contrariorum. §. 9. Non obstantibus interdicto & prohibitione, ac literis dicti prædecessoris, alijsq. præmissis, necnon Apostolicis, ac Synodalibus, Prouincialibus & vniuersalibus Cōcilijs editis specialibus vel generalibus cōstitutionibus & ordinationibus, necnon prædictæ Societatis Iesu, aliarūq. Religionum, Prouinciarū & Regionū prædictarum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus; priuilegijs quoq. indultis, & literis Apostolicis, illis eorumq. Prælatis, Superioribus & personis, etiā particularibus, sub quibuscūq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarū derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis, etiā Motu proprio, & ex certa sciētia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, in genere vel in specie, ac alias quomodolibet cōcessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus etiāsi pro illorū sufficiēti derogatione alias de illis, eorūq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbū, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habēda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruāda esset, tenores huiusmodi acsi de verbo ad verbū nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, hac vice specialiter & expresse, in quantum nostris prohibitioni & interdicto, alijsq. præmissis aduersentur, harum serie derogamus, ac derogatum esse & censeri, neq. illa eis vllatenus suffragari volumus & declaramus; ceterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum. §. 10. Et quia difficile foret præsentes literas, vbicumq. visus venerit, ostendi & publicari, Volumus vt earum exemplis etiam impressis, manu Notarij publici vel alicuius dictarum Religionum Secretarij subscriptis, & personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel cuiusuis ex Generalibus prædictis sigillo munitis, eadē prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

An. 1600. Decemb. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 12. Decembris 1600. Pontificatus nostri Anno Nono.

LXXV. Reformatio Regulæ Congregationis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, in Hospitalibus & extra degentibus.

Istam Congregationem approbauit Sixtus V. vt sup. in eius constit. 35. Ex omnibus. fol. 395. lib. 2. Et istam Regulā primo cōstituit Gregorius XIV. vt sup. in eius cōst. 17. Illius. fol. lib. 2.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1600.

Proœmium. SVperna dispositione, cuius inscrutabili prouidentia ordinatione suscipiunt vniuersa, ad Apostolicæ dignitatis apicem sublimati, ex debito pastoralis officij nobis commissi, votis illis, quæ ad pauperum Christi infirmorum necessitates subleuandas, ac felicem progressum ad hoc institutarum Congregationum faciunt, libenter annuimus, & quæ propterea per Christifideles pie facta & ordinata fuerunt, vt firma, perpetua & illibata persistant, Apostolico munimine roboramus, aliasq. desuper disponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Sixtus V. istā Congregationem approbauit vt supra in eius constit. ... §. 1. Dudum siquidem fel. recor. Sixtus Papa V. certis causis adductus, ex certa sua scientia Cōgregationem sub vocabulo seu nomine Ministrantium Infirmis in Vrbe constitutam, per quasdam in forma Breuis confectas confirmauit.

Gregorius 14. eius Regulam confirmauit, supra in eius const. 17. Illius fol. lib. 2. §. 2. Et deinde piæ memoriæ Gregorius Papa XIV. prædecessores noster, cum accepisset dilectos filios Camillum de Lellis moderatum dictæ Congregationis Præfectum Generalem, & alios eius socios, ad perficiendam & conseruandam vnionem dictæ Congregationis quamdam viuendi formulam, iuxta ea quæ ad propositum sibi finem conducere, vsu didicerant edidisse, dictam viuendi formulam Motu proprio per alias literas approbauit, prout in singulis literis prædictis.

In qua paupertas declaratur, qua esset paupertas Cōstitutis. §. 3. In quibus videlicet dicti Gregorij prædecessoris inter alia statutum fuit, quod paupertas dictæ Congregationis ita interpretaretur, vt religiosorum esset paupertas mendicantium eorum, qui nec singuli nec vniuersi fructus vllos, ac redditus caperent, quæ vero necessaria essent, ea ex humili exercitio ostiatim emendicando, vel ex eleemosynis fidelium eis sponte oblatis compararent.

Quodq. esset Generalis Præf. §. 4. Præterea totius Congregationis Superioris Præfecti Generalis officium perpetuum esset, quoad viueret, ac Socios haberet quatuor, qui Consultores dicerentur, quique pariter officium perpetuum gererent, dum Generalis Præfectus esset superstes.

Et, esset maior numerus laicorum quā Sacerdotum. §. 5. Necnon, quod longe maior esse deberet laicorum, quā Sacerdotum numerus, ac ij tantum Sacris ordinibus destinandi essent, quos Præfectus Generalis, & Consultores, vel de eorum licentia alij Superiores, non aptos modo ad ipsos sacros ordines, sed etiam ad ministeriū dictæ Congregationis, ex constitutionum præscripto, congruentes ac necessarios iudicarent, plenius continetur.

Difficultates autem cum ita orta sunt circa id, mox & regulā d. Congreg. Ideo de mandato huius Pontificis infrascripta reformatio confirmata fuit. §. 6. Cū autē sicut accepimus, multæ difficultates hactenus circa formulam, & viuendi modum, & præsertim circa ministerium, & seruitium infirmorum, necnō regimen, gubernium, manutentionē, & conseruationē dictæ Cōgregationis ortæ essent, & res multo aliter atque putabatur euenisset, & propterea statutis dicti Gregorij prædecessoris, quæ præsentibus expressa sunt, derogandū, seu illa, & forsan alia immutāda, seu abroganda in toto vel parte essent, dilectus filius Magister Antonius Seneca Notarius noster, ac Prælatus Cōgregationis Reformationis Apostolicæ, cui hoc vniuersum negotium examinandum commisimus, cum dicto Camillo ac dilectis filijs Blasio Oppertis, & Sanctio Cicatello, ac Octauiano Variano, & Chromatio de Martino Consultoribus generalibus dictæ Congregationis stabilierunt, & nobis retulerunt, seu proposuerūt vnam formam sequentium statutorum, quorum tenor talis est.

Confratres similiter debent infirmis tam circa spiritualia quam corporalia opera misericordiæ vacare. §. 7. Cum omnis instituti nostri ratio posita sit in operibus misericordiæ, tam corporalibus quam spiritualibus exhibendis, in ijs præcipue quæ spectant ad ægrotos in Nosocomijs, carceribus, & priuatis ciuium domibus laborantes, In Domino expedire iudicauimus, vt Patres, fratresq. nostri in Nosocomijs (vbi licebit, & commode fieri poterit iuxta cōstitutiones edendas) ægrotis, tam in spiritualibus quam in corporalibus deseruiant, atq. in eisdem Nosocomijs dies noctesq. degant, & habitent; tunc vero Superiores nostræ Religionis dabunt operā, vt à Nosocomiorum Gubernatoribus, seu Administratoribus dimittatur alij Sacerdotes, & mercenarij ministri, quo facto, in eorū locum nostri Patres & Fratres substituantur, vt in Nosocomijs diuersentur, & succedāt ad prædicta misericordiæ, tā spiritualia quam corporalia munera obeunda. Quod si aliquando illud tempus incideret, (quod Deus auertat) vt ad tollenda delictorum, vel dissensionum semina, quæ ex humana imbecillitate suboriri possunt, Sanctitas D.N. perpetuam illam habitationem, & ægrotorum curam, vt supradictū est, in aliquibus, aut in omnibus Nosocomijs remouendā censeret, tunc Patres, fratresque nostri omnino obstricti sint, ac teneantur sui instituti vim incolumem custodire, quæ sita est in eo, vt ægrotis, spiritualiter & corporaliter deseruiant, cū solitis visitationibus, ac excubijs nocturnis diurnisq. iuxta constitutiones edendas.

Etsi hoc seruitium in Nosocomijs fiat, Fratres non sint sub illi Superioribus, sed sua Religione. §. 8. Vt autē hoc ægrotorum spirituale & corporale seruitium, & ministerium, constans & perpetuum sit, ac quemadmodum religiosos decet illud exequamur, Volumus, vt antequam in aliquod Nosocomium nostri ad ægrotis inseruiendum recipiantur, inter alias conditiones, ac pactiones, quæ cum eius loci Gubernatoribus, ac dominis conueniendæ erunt, illa sit præcipua, ne patres, fratresque nostri, qui suam operam circa illius loci ægrotos impendent, aliorum quorumcumq. etiam Superiorum, ac Dominorum eorūdem Nosocomiorū, qua Religionis nostræ obedientiæ subiecti sint. Igitur ad nullū laicorum auctoritas deferēda est præcipiendi nostris, aut quoquomodo sese ingerendi in ea quæ pertinere ad personas, ministeriū, nostrorū videbuntur. Quia vero prædictum ministerium, & perpetua nostrorum in Nosocomijs habitatio, non ex nostræ Religionis voluntate, sed ex Dominorum Præsidum & Gubernatorum externorum auctoritate dependet, Ideirco statuimus, vt si ob eam quam diximus causam dicti ministerij nostri munus exequi nequiuerimus, nihilominus tamen nostra Religio obstricta teneatur, ac inseruiendi Nosocomiorum ægrotis vtroque misericordiæ ministerio ex instituti nostri obligatione permaneat, vt supra demonstratum est.

Emittunt professionem quatuor solemnia vota emittunt. §. 9. Omnes & singuli Patres, fratresque, qui posthac ad habitum, & disciplinam nostræ Religionis admittentur, postquam emiserint illa tria solemnia ceterorum religiosorum vota Paupertatis, videlicet Castitatis, & Obedientiæ, debebunt quartum præterea solemne votum emittere, quo nimirum voto Deo promittant se infirmis, & præcipue in Nosocomijs degentibus in spiritualibus & corporalibus necessitatibus seruituros, in quo tamquam in fundamento omnis instituti nostri ratio constituta est; hoc vero quartum votum æque volumus omnibus nostris, tā Sacerdotibus quam fratribus esse commune, sic vt omnes qui in hoc instituto Deo vitam suam dedicare voluerint, huius quarti voti religione teneantur; eius autem formula erit hæc, quæ sequitur, eamque in Professione facienda singuli pronuntiabunt.

Formula de Professione. §. 10. Ego N. professionem facio & promitto Omnipotenti Deo, coram eius Virgine Matre & vniuersa cœlesti Curia, ac omnibus circumstantibus, & tibi admodum Reuerendo Patri Generali Religionis Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, locum Dei tenenti, & successoribus tuis, (vel tibi Reuerēdo Patri Prouinciali, vel Præfecto talis loci, & cet. nomine & vice Præfecti Generalis, & successorum eius locum Dei tenenti) perpetuam Paupertatem, Castitatem & Obedientiam, & perpetuo inseruire, (quod est præcipuum nostri instituti ministerium,) pauperibus infirmis, quos etiam peste incesserit, secundum formam viuendi contentam in literis Apostolicis nostræ Religionis Ministrantium Infirmis, & in eius constitutionibus, tam editis tam quàm in posterum edendis. Lecta professione à nouo Professo, ad-

mittens

mittens ad professionem dicat. Et ego N. auctoritate, qua fungor accepto professionem tuam, & vnio te corpori mystico nostræ Religionis. In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Amen. Vel ego N. nomine & Vice Reuerendi Patris nostri Præfecti Generalis auctoritate qua fungor accepto professionem tuam, & vnio te corpori mystico nostræ Religionis, in Nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Amen.

Vota simplicia quotannis renouanda.

§. 11. Illud præterea statuimus, vt omnes & singuli Patres ac fratres, siue qui nunc in Religione sunt, siue qui in posterum futuri sunt, post quatuor hæc solemnia vota, statim & immediate alia, quæ sequuntur simplicia vota emittant, quæ semel suscepta semper obseruent, nec per quemcumque Iubilæum etiam Anni Sancti à Sanctissimo Domino Nostro concessum aut concedendum, nec ob causam quamcumque à sequentibus votis simplicibus absolui possint, quæ de more quotannis renouare debebunt eo die, qui Sanctæ Crucis Inuentioni sacer est.

Primum votū simplex, non immutandi præscriptum modū, inseruiendi infirmis in Hospitalibus.

§. 12. Primum igitur simplex votum est, quo spondent se numquam acturos, nulloq. tempore, quantum erit in ipsis assensuros, vt minuatur vel alteretur præscriptus ægrotis inseruiēdi modus in Nosocomijs, tam in spiritualibus quam in corporalibus, vt superius dictum est, nisi iustis de causis fieret, vt validius & vehementius adstringendus (auctoritate tamen Apostolica) videretur.

Secundū votū simplex nō recipiendi administrationē vel redditum Nosocomiorū.

§. 13. Secundum, se numquam daturos operam nulloque modo consensuros, vt redditūum administrationem aut Nosocomiorum dominium habeant, atque possideant, quo maiori cum animi puritate se totos in ægrotantium ministerium spirituale & corporale conuertant.

Tertiū votū simplex, non procurandi Prælaturas.

§. 14. Tertium, se numquam curaturos, ne indirecte quidem, vt in aliquam prælationem, vel dignitatem in Religione: & neque acturos, nec quantum in se fuerit consensuros, vt extra Religionem in prælationem aliquam vel dignitatem eligantur vel promoueantur, nisi sub pœna peccati à summo Pontifice coacti.

Quartū votū simplex manifestandi procurantes easdē.

§. 15. Quartum, singuli promittent se Religioni vel Consultæ generali manifestaturos, siquem ex nostris scirent aliquid prædictorum duorum, prælationem videlicet, seu dignitatem intra vel extra Religionem curare, seu prætendere.

Excommunicatio Papæ reseruata contra procurantes dominiū, vel administrationē redditū Hospitalium.

§. 16. Quoniam vero nostrorum religiosorum est, ceteris curis prætermissis, propter diuinum dumtaxat amorem, nudo ac puro ministerio misericordiæ spiritualis pariter & corporalis erga ægrotos in Nosocomijs defungi, idcirco nequando nostrum hoc institutum conuelli aut labefactari possit, quo dominorum etiam Gubernatorum Nosocomiorum omnis suspitio tollatur, decernimus ad validiorem firmitatem huius Ordinis obtinendam sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, cuius absolutio Sedi tantum Apostolicæ reseruetur, ne quisquam ex nostris Patribus & fratribus, siue Generales sit, siue Consultores, siue Prouinciales, vel quacumque dignitate fungens, siue per se siue per alios directe, vel indirecte recipere Nosocomiorum dominium, aut vsumfructum, vel quamlibet eorum administrationem vectigalium seu redditūum audeat; vel præsumat; immo quantum erit in ipsis numquam assentient; vt huiusmodi curæ vel administrationes à Religione admittantur, cum nudum ac purum animarum & corporum ægrotantium ministerium sit tantummodo à nostris amplectendum.

... num aut circa infirmos.

§. 17. Quamquam Sacerdotes ex officio, (quod illorum est proprium) ad Sacramenta Ecclesiæ administranda incumbere debebunt, vtpote ad ægrotorum confessiones audiendas; ad Sacratissimam Eucharistiam conferendam, ad Extremæ Vnctionis Oleum ægrotantibus adhibendum, ad Sacrum Missarum Sacrificium faciendum, ad mortuos sepulturæ mandandos, & ad agonizantium animas diu noctuque Deo commendandas; tamen vt voto satisfaciant, quod corporale & spirituale ministerium amplectitur, manus etiam ad aliquas corporales misericordiæ functiones afferant, cuiusmodi sunt illæ ægrotantibus cibum subministrare, pituitosas linguas eorumdem detergere, ora colluere, confouere frigida membra, ceteraque huius generis caritatis officia. Conceditur etiam ijsdem Sacerdotibus, (quibus tamen per Superiores licebit) vt reliqua quoque fratrum ministeria corporalia; quæ eorum propria sunt officia, circa ægrotantium necessitates exercere possint.

Fratrum ministeria circa infirmos.

§. 18. Item quoniam ad proprium fratrum officium pertinet infirmis in ministerio corporali seruire, videlicet ægrotantibus adesse, vigilias & excubias consuetas peragere nocturnas atque diurnas, lectulos sternere, mensas escarias apponere & amouere, cibos & fercula deferre, illos cibatu reficere, cibum si sit opus in os inserere, linguas repurgare pituitosas, infirmos attollere subditis si necesse fuerit vlnis, algentes calore confouere, medicatas potiones, syrupos & pharmaca suis temporibus afferre, corporis cauteria curare, Medicos aut Chirurgos comitari, & cetera id genus officia præstare, vt tamen ipsorum fratrum voto satisfiat, quo ministerium etiam spiritualis misericordiæ continetur (ad quem finem potissimum omnia nostrorum consilia referenda sunt, quandoquidem animarum curatio verus est instituti nostri scopus.) ideo fratres ad peccatorum exactam confessionem & communionem infirmos præparabunt, eosque ad patientiam, & ad bene moriendum disponent. Præterea quædam alia Sacerdotum propria ministeria, à Superioribus tamen obtenta facultate, præstare poterunt, vti pauperes infirmos Christianam doctrinam docere; eosdem in articulo potissimum mortis ad fidei protestationes faciendas hortari, & agonizantium animas Deo commendare, aliaque similia pietatis officia eisdem impendere.

Qui numerus nostrorū Ministrorū debeat stare in Hospitalibus, & qui sæcularium mercenariorū.

§. 19. Atque vt facilius impleatur ministerium nostrum, quibus in Nosocomijs, vel propter rei familiaris angustias, vel propter aliam quamlibet difficultatem, necessarius patrum ac fratrum numerus ad prædicta caritatis officia obeunda, ali & sustentari non potest, cum maior numerus nostrorum esse debeat, ministrorum mercenariorum numero, qui in ipsis Nosocomijs haberi solitus est, sæcularium enim corpora robustiora sunt, atque validiora quam Religiosorum, statuimus vt Pater Generalis & Consultores vel Prouinciales seu alij Religionis Superiores, diligentiam adhibendam curent, vt necessaria vitæ præsidia, victus, vestitusque nostris patribus & fratribus supra numerum prædictum mercenariorum in eisdem locis degentibus, subministrentur. Decernentes præterea, vt ministri sæculares & mercenarij aduocentur, Nosocomiorum mercede conducti, vt molis onera tollant, grauiorisque ponderis vasa vel ænea, vel lignea, crateres, curriculos, lebetes & labra, grabatos, culcitras palcaceas, anaclinteria, accubitorias spondas transportent, plumas in clibanum, & in focum ligna componant atque succedant, aquam potoriam excoquant, fasciculos siue sarcinas indumentorum ægrotantium portent, sordidas vestes abluant, & ad fœminarum lauacra deferant, demortuos efferant, & sepeliant, capsulas & vnguentorum ac oleorum repositoria, Chirurgos atque vnctores sequendo circumferant, Nosocomiorum pauimenta verrant, atque lauent, ænea, vel lignea vasa tergant, polubra, matulas, carillos, & alia huiusmodi purgamentorum vasa egerant, nec quisquam ex nostris ad prædictum ministeriorum genus exequendum teneatur, nec compellatur, cum robustiorum opera sint, quæ quidem à prædictis mercenarijs melius exiguntur.

Hi Ministeri officia hic enumerata in Hospitalibus ne exerceant.

§. 20. Statuimus etiam, ne quisquam ex nostris in Nosocomijs munere Vnctoris, Clysterarij, Coqui, Cannauarij, Dispensatoris, Custodis vestium, Pharmacopolæ fungatur, neque stultorum seu dementiū curam gerat, neq. ceteris omnino huius generis muneribus præficiatur. Quod si morbi difficultas aliqua maior, vel alicuius grauioris impedimenti necessitas patresque fratresq. nostros vrgebit, ita vt explere officij sui partes, & ministerium hoc spiritualis & corporalis misericordiæ exequi non possent, tunc vt in supplementum ad tempus, Nosocomiorum impensis, mercenarij conducantur, quoad ea necessitas vrgebit, qua cedente, succedant iterum nostri, mercenarij vero dimittantur.

Continua habitatio fratrum in Hospitalibus, & earum commutatio.

§. 21. Constituitur etiam vt omnes & singuli tantummodo fratres, qui ægrotantium curæ in Hospitalibus destinati fuerint, debeant in eisdem Hospitalibus in singulos menses per tres hebdomadas commorari, habitare, degere, pernoctare, & alimoniam, ac cibum sumere; at quartam vero vniuscuiusque mensis hebdomadam, in Professorum nostrorum Domibus aut in locis animi relaxationibus assignatis, Præfecti arbitrio, consumant. Permittitur tamen quod si aliquis ex prædictis fratribus pro sua deuotione, & pia voluntate voluerit totum ipsum mensem apud eosdem Nosocomiorum ægrotos explere, id efficere possit, ex dicti Præfecti licentia. Quod si accidet, vt in aliqua nostrorum Domo maior numerus degat, quam Nosocomiorum ministeria postulabunt, in hoc casu liberum erit Præfecto illius domus, fratrum vices permutare, quemadmodum, & quo tempore conuenire iudicauerit. In quibus Vrbibus, Oppidis & locis (vt sunt initia rerum recenter inchoatarum) nostri nondum Domum formatam, sed habitationem tantummodo intra Nosocomia habebunt.

Sub obedientia tamen Superiorū Congregationis.

§. 22. Volumus vt in his locis per id tempus diuersentur, & degant sub Præfectorum, & aliorum officialium obedientia, quos ad huiusmodi officia exequenda nostra Religio in Domibus formatis creare consueuit.

Qui deputandi sint in Hospitalibus, & à quibus.

§. 23. At in quibus Vrbibus, Oppidis, locisque non solum formatam Domum, sed etiam certam habitationem nostri in Nosocomijs habebunt, prædictarum Domorum Præfecti eligent Superiores, nimirum Sacerdotem vnum, penes quem regimen & cura ceterorum Sacerdotum ac fratrum in eisdem Nosocomijs commorantium erit; fratrem item vnum Infirmarium, cuius officium erit ceteris fratribus præesse in ijs dumtaxat rebus, quæ ad functiones pertinent corporales circa ægrotos. Intelligat tamen dictus frater Infirmarius sibi nullum ius esse datum cuilibet ex fratribus iniungendi pœnas, quas si necesse fuerit, prædictus Pater exiget, qui patrum & fratrum omnium curam geret.

Oblati recipi possunt, absq. aliqua votorum professione.

§. 24. Nequando vero caritatis feruor intepescat, aut impediatur in nostris fratribus in ministerio pauperum ægrotantium destinatis, nec sollicitudinibus domesticis, nimijsque occupationibus, (vt vsu multorum annorum euenire comperimus) eorum spiritus obruatur, statuimus vt ad hæc domesticorum negociorum, & famularium ministeriorum munera peragenda, deuoti ac pij homines, sub Oblatorum nomine, cooptentur, qui sine vlla votorum nostrorum promissione, nec professione, voluntarij se totos prædictis in Domibus nostris ministerijs impendant.

Feminis ægrotantib. Sacramēta quo modo administranda.

§. 25. Volumus etiam, Deo adiuuante, vt in illis dumtaxat Nosocomijs, vbi nostris, vt supra dictum est, certus habitandi locus erit, fœminis ægrotantibus Sacramenta diu noctuque nostri administrent, sed agonizantium prædictarum animas, interdiu tantum, non noctu commendentur, iuxta constitutiones edendas.

Facultas Superiorum, dispensandi cū inhabilib. ad onera supradicta.

§. 26. Verum quia patres & fratres, qui hoc tempore in Religione viuunt, ob superiorum temporum labores, infirmi & quasi inhabiles reperiuntur ad hæc onera modo præscripto sustinenda, ad quæ prius ex instituti obligatione minime tenebantur, propterea decernitur, vt Præfecti, Superioresq. maiores nostræ Religionis di-

dispensare

spensare debeant ac teneantur, cum omnibus prędictis patribus, & fratribus præsentibus, qui ad prædictos labores denuo adiunctos circa ministerium spirituale, & corporale Hospitalium exequendos non se ipsos aptos sentient nec habiles iudicabunt. Decernentes tamen omnes patres, & fratres præsentes, teneri ministerium corporale & spirituale ægrotantium in Hospitalibus dies noctesque exequi, quemadmodum obstricti tenentur illi patres & fratres, qui mittentur e nostris Domibus ad ægrotis inseruiendum in Nosocomijs, in quibus tamen non habitant, vt supra constitutum est.

Capitulũ generale sexto quoque anno celebrandum est, & adeunt Officiales hic enumerati.

§. 27. Capitulum generale ordinario sexto quoque anno celebretur, cui Capitulo interesse debent Pater Generalis, Consultores generales, Arbiter Consultæ generalis, Procurator generalis, Secretarius dictæ Consultæ & Prouinciales, præterea ex suis quibusque Prouincijs singuli cum duobus socijs vocalibus, quorum alter Sacerdos, alter frater erit à suis Prouincialibus Capitulis electi & attributi. Statuimus etiam vt fratres professi, qui hoc tempore in nostra Religione viuunt, & sacris ordinibus initiati seu initiandi sunt, eligi possint, & in hoc generale Capitulum conuenire eo iure, quo patres, verum in posterum qui futuri sunt, huius iuris erunt expertes, & in illis eligendis modus præscriptus obseruandus est, idest vnus Sacerdos, & vnus frater.

Generalis per sex annos præfecturam geret.

§. 28. Præfectus Generalis post mortem huius, qui perpetuus est, sex annos præfecturam geret, quæ quidem præfectura semel vna tantum vice, cum auctoritate Summi Pontificis prorogari in alterum sexennium possit, qui exacto generalatus sexennij tempore, nisi ad aliud officij munus eligetur, ad suum priuati, subditique locum redibit, nulla prærogatiua, nulloque titulo honoris, aut nominis insignitus.

Consultores generales sexto quoq. anno eligantur.

§. 29. Ex quatuor Consultoribus Patris Generalis duo Sacerdotes erunt & duo fratres, qui quidem Consultores id officium quemadmodum Generalis Præfectus sexennium obtinebunt. Similiter etiam, vt supra definitum est, quoad superstes erit præsentis temporis Præfectus Generalis, cuius item Generalatus perpetuus est, tam dictum Capitulum, quam electio dictorum Consultorum sexto quoque anno facienda est.

Electioq. semper fiat in Capitulo generali.

§. 30. Item decretum est, vt supradicti Pater Generalis, Consultores & Arbiter Consultæ, semper in generali Capitulo eligantur.

Defuncto Generali, primus Consultor erit Vicarius Generalis &c.

§. 31. Quod si Generalis intra prius triennium suæ præfecturæ mortem obibit, qui primus Consultor generalis erit eo tempore, succedat in eius locum in tres illos priores annos, vnius tantum suffragij iure, & Vicarij generalis nomine contentus, in Consultoris autem succedentis locum substituatur Arbiter, qui in ordine suæ proferendę sententiæ consessus vltimum locum inter Consultores Sacerdotes tenebit, circumactis autem prioribus tribus annis Capitulum generale cogendum est, quo in Capitulo noui Generalis electio facienda est. At vero si intra posterius triennium Generalis Præfectus è vita decesserit, decernimus vt idem primus generalis Consultor, Vicarij generalis nomen & personam gerat in sex tantum menses, quo tempore teneatur indicere & cogere generale Capitulum, in quo Generalis Præfectus creandus est. Simul illud aduerti debet, vt quotiescumque noui Generalis fiet electio, creari pariter debeant Generales Consultores, & Consultæ generalis Arbiter, ex quibus si aliquis intra supradictum sexennium deficeret, obseruetur quod in Capitulis generalibus statutum vel statuendum erit.

Definitores Capituli Generalis, eorũque munus.

§. 32. Pręterea in Capitulis generalibus quatuor Definitores, ex antiquioribus, & expertioribus Patribus & fratribus Capituli eligantur, ex patribus Sacerdotes duo, totidemque ex fratribus, qui simul omnes vna cum Patre Generali veluti Præsidente, debent examinare, perpendere, approbare vel improbare, res quæ suggerentur vt ad Capitulum referri debeant, & nemini liceat, nec quisquam possit quicquam ad Capitulum referre, quod non ante cognitum, examinatum & approbatum à supradictis Patre Generali, & Definitoribus fuerit. Quocirca post obitum huius Patris Generalis præter quatuor supradictos Definitores, eligendus erit etiam Præsidens Capituli, qui vna cum Definitoribus cognoscet, expendet, approbabit vel improbabit res ad Capitulum aut referendas, aut secus, ad quas approbandas vel refutandas ea ratio suffragiorum habenda est, vt id fiat, quod maior numerus suffragiorum faciendum esse censuerit.

Superiores Religionis sũt eligendi ex numero vocalium Sacerdotum.

§. 33. Sancitur etiam vt Præfectus Generalis, Arbiter Consultæ, Procurator generalis, Secretarius dictę Consultæ, Prouinciales, Visitatores, Præfecti Domorum professarum, & Nouitiatuum, & generalium Valetudinariorum, & Pręsidens Capituli generalis omnino cooptentur, & eligantur ex corpore & numero vocalium Sacerdotum. At vero cæteri subordinati Officiales, cuiusmodi sunt Ministri, subministri, rerum domesticarum Prouiditores, ac eleemosynarum Procuratores, Sacristæ vel ęditui, constitui poterunt ex numero fratrum etiam non vocalium, dummodo propter has occupationes nihil earum rerum omittatur, quæ circa curam ægrotorum ex dictorum fratrum sedulitate requiruntur.

Consultores Prouincialium & Præfectorum.

§. 34. Omnes Prouinciales, item Præfecti Professarum Domorum & Nouitiatuum & Valetudinariorum generalium, singuli binos Consultores, Sacerdotem vnum, alterum fratrem habebunt, quorum Consultorum vota dumtaxat consultiua erunt, non decisiua.

Fratres, pro quo dicuntur qui Sacerdotes non sunt.

§. 35. Animaduertendum tamen est, quoties mentio fit fratrum eligendorum, illos tantum fratres à nobis intelligi, qui ad Sacerdotium destinati non sunt.

Præcedentia quæ sit inter eos.

§. 36. Statuimus etiam vt inter fratres, ad quorum numerum referuntur omnes quicumque Sacerdotes non sunt, nullus præcedendi & subsequendi ordo seruetur, præterquam in Capitulis tam Generalibus quam Prouincialibus & localibus, in quibus habenda est ratio dignitatum & personarum.

Præcedentia inter Sacerdotes.

§. 37. Idem decernimus de Patribus, hoc est Sacerdotibus, hos enim tantummodo Patres appellari & nominari, & sic in nostra Religione intelligi perpetuo volumus, inter quos Patres nullum obseruabitur dignitatis aut loci discrimen, nec præcedentia, nisi in supradictis Capitulis, in quibus si loquimur de Patribus, & fratribus præsentis temporis, primum sententiæ locum, & primi loci dignitatem obtinebunt, qui Religionem prius sunt ingressi, si vero de futuris, præcedere debebunt, qui primum professionem ediderint.

Examinatores Nouitiorum, ipsorumque numerus & suffragia.

§. 38. In Domibus professis, in quibus Nouitij erunt admittendi, quatuor examinatores Nouitiorum eligantur à Patribus, & fratribus vocalibus simul, sine suffragiorum distinctione, quorum Examinatorum duos Sacerdotes, & duos fratres esse oportebit, quod si euenerit dum de aliquo Nouitio approbando suffragia feruntur, vt ęqualis esset suffragiorum numerus, in eo casu Pręfectus quinti suffragij ius habebit, ad eamque partem accedet, quæ melius sentire, & iudicare videbitur, & quod ita constituetur, firmum erit.

Ætas Nouitiorum.

§. 39. Nullus posthac Nouitius ad Religionem minor octodecim annis natu, nec quinque & quadraginta grandior admittatur, nisi tamen habito ad maiorem aliquam, euidentemque Religionis vtilitatem respectu, secus Patri Generali, eiusque Consultoribus videretur.

Nouitij ex dispensatione ad studia promouentur.

§. 40. At si cum aliquibus octodecim annis natu minoribus esset dispensandum, id nullo modo concedi debet, nisi quibus saltem sextusdecimus annus expletus erit, ij porro Nouitij ad habitum Religionis admissi, vt ad studia, si linguam latinam intelligent, destinentur, postquam biennium in Nouitiatu peregerint ad Religionis studia promoueantur, quæ erunt Humaniores literæ, Logica & casus Conscientiæ, quæ quidem studia omni cum perfectione sunt à prædictis addiscenda, cum illud præcipue requiratur in nostris, vt promptissimi, resoluti, perfectissimique Casistæ sint, præsertim quibus ex officio conuenit, & Domi docere discipulos nostros, & foris sine vlla dubitationis hæsitatione conscientiæ nexus exoluere, & Sanctissima Ecclesiæ Sacramenta fidelibus ministrare, cum hoc potissimum nostri instituti ratio requirat. Simul illud volumus ab ijs qui vigesimum primum annum excedentes ad Religionem admitti petunt, vt in ijs ea sit literarum facultas, vt cótinuo possint ad Conscientiæ casus discendos applicari. Qui vero latinam linguam non intelligent, in fratrum numerum literas non discentium cooptentur.

Nouitiorum biretum.

§. 41. Nulli Nouitiorum, tam eorum qui literis operam daturi sunt, quam eorum qui Domino in simplicitate absque literis seruient, gestare liceat pileum quadratum presbyteralem, quoad in Nouitiatu legitimum tempus exegerit, fratribus sacris ordinibus initiatis exceptis.

Omnis literarum studium interdicatur Nouitiis ante tirocinium.

§. 42. Interdicimus præterea omnibus Nouitijs, qui studijs sunt applicandi, vt supra diximus, omnem studiorum tractationem, nisi Nouitiatum ante peregerint, qui quidem exercitandi sunt non solum in functionibus spiritualibus, sed etiam indistincte in Nosocomiorum exercitationibus, iuxta consilium & auctoritatem Super his, qui in Nouitijs instituendis respicere & cósulere debebit institutionis formulam illam, quæ ad Nouitios in Domino, & spiritualiter, & corporaliter dirigendos tradetur.

Examen Nouitiorum sexto quoque mense fiat.

§. 43. Præfecti Domorum professarum, cum suis Consultoribus, item Examinatores & Magistri Nouitiorum, si tamen erunt, cum Patre & fratre Infirmario Superioribus nostrorum qui in Nosocomijs cohabitant, sin minus prædicti absque dictis Patre, & fratre Infirmario, sexto quoque mense congregentur, & in singulorum Nouitiorum, quos instituendos acceperint, vitam & mores inquirant, deinde de singulis secreta vota decisiua ferantur, vt illi dumtaxat in Nouitiatu retineantur, aut inde dimittantur, quos retinendos aut dimittendos votorum maior pars in Domino iudicauerit. Verumtamen Præfectis Domorum professarum, alijsque maioris potestatis Superioribus liberum esse volumus, vt è Nouitiatu dimittere possint, per seipsos, quem dimittendos censuerint, nullis initis suffragijs cetororum, si intra quodlibet sex mensium spatium in aliquo Nouitio, aliquod publicum vel occultum delictum compererint, aut aliud quodpiam impedimentum, quo satis constaret illum minime futurum ad Religionem idoneum. Si tamen illorum examinibus interuenire Superiores maioris potestatis voluerint, hoc est Pater Generalis, Consultoresque generales, qui eum eò illo tempore reperirentur, aut Prouincialis, aut Visitator generalis, præmonitis ante Præfectis, tum illorum conuentus expectetur, etiam si semestre spatium prorogandum esset, maxime vero si proximum professioni semestre in illorum aduentum incideret, ij nimirum Superiores maioris potestatis, cum supradictis Superioribus deputatis conuenire debebunt ad suffragia ferenda, & quod maior pars faciendum censuerit, id fiat.

Habitatio Nouitiorum communis.

§. 44. Omnes Nouitij tam illi qui literis operam nauare debent quam qui non debent, in Nouitiorum Domibus habitabunt, atque hæc habitatio communis erit vtriusque status, & in Nouitiatu communis omnium erit cura, & disciplina, sub regimine eorum, qui Magistri pariter & Præfecti, & Superiores illarum Domorũ erunt.

Quartum votum videlicet emittendum absoluto Nouitiatu.

§. 45. Omnes ij qui ad Religionem admittentur, absoluto Nouitiatus sui tempore, si apti iudicati fuerint quartum votum solenne

ne ægrotantibus seruiendi spiritualiter & corporaliter, vt supra dictum est, indistincte emittant, quo facto, ad id exequendum sese accingant, quod Superiores, qui locum Dei obtinent, ipsis iniungent.

§. 46. Nouitiorum nostrorum Domus, in illis potissimum Ciuitatibus, Oppidis & locis constituantur, vbi nostra Religio commodum habebit in Nosocomijs habitandi locum, vt infirmis ministret. Relinquimus tamen Patri Generali & Consultoribus generalibus, aut quibus ipsi mandauerint, liberam potestatem fundandi huiusmodi Nouitiatus in alijs etiam Ciuitatibus & locis, in quibus intra Nosocomia neque ministerium, neque habitatio nostrorum collocata esset, aut collocari posset, modo tamen in illis Ciuitatibus, Oppidis & locis Nosocomia reperiantur, in quibus nostri integre exercere possint instituti ministeria.

§. 47. Nullus ex Patribus & Fratribus, qui nostræ Religionis ministerio sese in posterum emancipare voluerint, ius vtriusque suffragij actiui, vel passiui consequetur, nisi post decem Annos in professione transactos in bono exemplo, & mortificatione, si tamen habiles, idoneique iudicabuntur a Patre Generali eiusque Consultoribus, qui ob Religionis necessitates dispensare poterunt cum ijs quos idoneos iudicabunt, modo non prius id fiat, quam post expletos quinque professionis annos.

§. 48. Statuimus, ne posthac vlla in Domo, quæcumque illa sit, cuiusque Prouinciæ, maior nostrorum numerus alatur, quam quotidianarum eleemosynarum largitas patiatur, in numero vero nostrorum constituendo illa cautio adhibenda sancitur, vt in aliquibus locis plures Sacerdotes quam fratres, & e contra in alijs, plures fratres quam Sacerdotes constitui debeant, prout ipsorum locorum conditio postulabit, quo liberius & perfectius instituti nostri ministeria exequantur non solum in ægrotis Hospitalium, in necessitatibus spiritualibus & corporalibus curandis, sed etiam in ijs visendis qui sparsim in ciuium priuatorum Domibus, & Carceribus ægrotant, & in agonizantium animis Deo rite commendandis, quod omnino obseruandum, & in Religione nostra posthac semper custodiendum statuimus, non obstante clausula Bullæ felicis memoriæ Gregorij Decimiquarti Pontific. Max. ad ea verba Nostri instituti ratio postulat, vt longe maior esse debeat Laicorum, quam Sacerdotum numerus.

§. 49. Omnes professi fratres, tam illi qui nunc viuunt, quam qui venturi sunt in Religionem nostram, quadrato presbyterorum pileo vti possint, non autem tonsura clericorum, ijs exceptis, qui aliquem ordinem conseeuti, deinceps ad Sacerdotium præparantur.

§. 50. Tunica & pallium nostrorum Patrum, & fratrum, ex eiusdem qualitatis panno, eademque forma, & prolixitate esse debeant, induentes se vti pauperes & honesti Sacerdotes.

§. 51. Etenim multorum annorum experientia compertum est, professiorum nostrorum Domos alere, sustinere, ac manutenere non posse Nouitios, nec alios infirmos ad obeunda nostri instituti munera inhabiles, sancitur, vt nostra Religio posthac in singulis quibusque Prouincijs possit erigere vnum vel plures Nouitiatus, necnon vnum vel plura valetudinaria generalia pro nostris professis infirmis & inhabilibus, pro quorum dumtaxat Nouitiatuum, & Generalium valetudinariorum sustentatione & manutentione, ipsa Religio capax sit omnium bonorum stabilium, censuum, reddituū, legatorum & aliarum subuentionum tam temporalium quam perpetuarum. Generalis autem & Consultores facultatem habebunt mittendi in dicta Valetudinaria generalia eos infirmos & inhabiles, quos ipsi vel alij Superiores de eorum licentia, iudicauerint esse mittendos, modo & forma in constitutionibus præscribendis. Statuimus etiam ex ijsdem Nouitiatuum, & Valetudinariorum redditibus, Præfectos cæterosque Officiales, ac personas eorumdem locorum viuere debere.

§. 52. Volumus item, vt ex ijsdem redditibus Nouitiatuum, & Valetudinariorum generalium, eleemosynæ nomine, si necessitas flagitabit, necessaria subministrentur particularibus Domorum professarum Valetudinarijs. Præterea si Religioni nostræ donatione, vel testamento, census, redditus, stabilia bona, siue mobilia, siue alia quæcumque legata perpetua distributa vel assignata, vel quoquo modo relicta fuerint, decernimus eorum bonorum dominij Religionem nostram esse capacem ad effectum dumtaxat eadem bona applicandi quibusuis Valetudinarijs generalibus nostrorum professorum, vel nostris quibuscumque Nouitiatibus, arbitrio & iudicio Patris Generalis, eiusque Consultorum.

§. 53. Animaduertendum est, omnes Domos nostras Professas debere tantum de eleemosynis viuere, prout paupertatis nostræ votum exigit, idcirco caueant nostri professi ne prædictis Valetudinariorum, seu Nouitiatuum redditibus, seu alijsque quibuscumque perpetuis fructibus alantur, nisi quibus permissum est, modo quo supra.

§. 54. Quotidianarum, & temporalium Missarum obligationes facile non suscipiantur, ne nostræ Domus intolerabili persoluendi debiti necessitate grauentur, quo circa perpetuæ necessitates, siue obligationes eiusmodi Missarum persoluendarum suscipi non poterunt à nostris quibuscumque, nisi Pater Generalis, eiusque Consultores propter aliquam euidentissimam vtilitatem secus iudicauerint, explicamus tamen, legata aut bona quæ cum prædictis oneribus relinquentur, conuerti debere in tot census, redditus & bona stabilia, vt si perpetua obligationis Missarum necessitas fuerit, fructus etiam redditum perpetuus esto, qua de re ad primum generale Capitulum plenam rationem referendam volumus, ad quod pertinere debet ea restituere quæ diximus bona, quotiescumque minime videretur expedire huiusmodi perpetuis oneribus obligari. Quæ vero bona stabilia siue redditus ob illas Missarum necessitates & obligationes ad nostros peruenerint, ea Pater Generalis, eiusque Consultores, applicandi assignandique potestatem habeant ijs Valetudinarijs nostrorum aut Nouitiatibus, quorum maiores videbuntur esse rei familiaris angustiæ.

§. 55. Statuimus præterea, vt Patres qui senes sunt, aut inhabiles ad instituti prædicti ministeria, tam in hospitalibus quam in priuatis ciuium ægrotantium domibus atque carceribus impendenda, necnon Patribus qui suam hebdomadam in Hospitalibus, & sui partes officij in agonizantium animabus commendandis expleuerint (iuxta constitutiones quæ super his ministerijs edentur) possint vacationis suæ diebus, de præfectorum vel aliorum Superiorum facultate, in Ecclesijs fidelium confessiones audire, & in illis etiam publice sermocinari, (non autem concionari) possintque alia deuota Ecclesiastica exercitia in ijsdem Ecclesijs exercere, quas tamen exercitationes ad eum finem assumi, & dirigi volumus, vt velut medijs, & instrumentis necessarijs promptiores instructioresque ad animarum & corporum ægrotantium salutem procurandam nostri reddantur.

§. 56. Quam ob rem decernimus, vt Pater Generalis, siue quicumque alius Superior, nulla causa possit cum aliquibus ex nostris Patribus dispensare; vt suum diem vel suam hebdomadam in ministrando Nosocomiorum infirmis intermittant, vt fidelium etiam quorumcumque benefactorum vel benefactricium confessionibus audiendis operam dent, qui si confessarijs nostris vti volent, hoc modo contenti erunt. Quod si bina hæc pietatis officia simul in idem tempus inciderent, idest hebdomada vel dies, quo nostri Patres in Nosocomia mittendi sunt, & officium in Ecclesijs confessionum audiendarum; tunc potius confessionum officium, quam Nosocomiorum ministerium, omittendum est.

§. 57. Nullus ex Superioribus ad habitum nostræ Religionis admittere poterit vllum Nouitium, nisi facultatem expressam à Patre Generali, eiusque Consultoribus habuerit.

§. 58. Quorum etiam intererit dispertire atque describere Prouincias, Valetudinaria generalia & Nouitiatus, itidem applicare seu conuertere & constituere, per quos administratores, & quo pacto supradicti Nouitiatuum & Valetudinariorum generalium redditus, aliaque siue mobilia siue stabilia bona, quæ nostræ Religioni vel dono vel testamento relinquenda sunt, impendi & tractari debeant.

§. 59. Similiter Patris Generalis & Consultorum erit admittere, siue remittere quemuis locum aut domum, aut Nosocomij cuiuslibet habitationem.

§. 60. Simul illud explicamus & definimus, ad prædictos spectare declarationem, interpretationem, & decisionem (non autem immutationem) earum rerum, de quibus super prædictis omnibus capitulis vel statutis dubitatio fuerit orta.

§. 61. Cum autem huiusmodi formam statutorum à nobis examinatam ad prosperum regimen, & felicem progressum dictæ Congregationis, quem enixe exoptamus, necessariam & opportunam fuisse & esse cognouerimus, Nos dictarum literarum tenores præsentibus pro expressis habentes, ac Camillum & Blasium, ac Sanctium & Octauianum ac Chromatium prædictos, & eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris & poenis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, Motu simili, non ad dictorum Camilli & Blasij ac Sanctij, & Octauiani ac Chromatij aut alicuius eorum desuper nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia & singula statuta prædicta superius expressa, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus. Ac omnes & singulos tam iuris quam facti defectus, siqui desuper quomodolibet interuenerint in eisdem supplemus. Illaque ab omnibus & singulis dictæ Congregationis religiosis, quouis officio seu dignitate fungentibus, vbicumque existentibus præsentibus & futuris, integre & cum effectu & ad vnguem perpetuo & inuiolabiliter obseruari mandamus, ac sub priuationis officij, necnon vocis actiuæ & passiuæ, & alijs à Generali & Consultoribus dictæ Congregationis in contrafacientes eorum libero arbitrio imponendis poenis, ne quisquam eorum illi contradicere aut repugnare vel aduersari directe seu indirecte quouis quæsito colore vel ingenio, aut contra illa seu illorum aliquod quoquomodo tractare audeat seu præsumat districtiue inhibemus, illaque de nouo quatenus opus sit, eisdem auctoritate, & tenore edimus & facimus.

§. 62. Necnon statuta in literis ipsius Gregorij prædecessoris contenta, & superius expressa huiusmodi, ac quoddam nostrum circa receptionem Nouitiorum die 13. Martij, Anni Domini millesimi quingentesimi nonagesimi quarti, Pontificatus nostri Anno Tertio, edictum, ac quæuis alia statuta & ordinationes his proximis statutis contraria, seu in toto vel parte repugnantia, aut illa immutantia, in perpetuum eisdem auctoritate & tenore reuocamus & abrogamus, ac reuocata & abrogata esse decernimus, & illorum obseruationem prohibemus.

§. 63. Literis dictorum prædecessorum, ac nostris prædictis

allas

Diaet. 20. & Concor. 14. constitutio. nes in ecteris confirmat.

aliàs in suo robore permansuris, quas omnes & singulas suû omnino effectum alias sortiri volumus, illisque robur Apostolicæ confirmationis adijcimus.

Claus. praes. apponit.

§. 64. Decernentes easdem præsentes literas nullo vnquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, aut quopiam alio defectu, etiam ex eo quod interesse habentes, ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, inualidari, aut ad terminos iuris reduci, seu in ius vel controuersiam reuocari posse, sicque per quoscumque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac dictæ Congregationis Superiores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari ac definiri debere, necnon irritum & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§. 65. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris Ostien. & Tusculanen. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta, Motu pari mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes literas, ac omnia & singula in eis contenta, vbi & quando expedierit, ac quoties pro parte Præfecti, & Sociorum dictæ Congregationis fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præmissa omnia obseruari. Non permittentes Præfectum ac Socios prædictos desuper à quoquam quomodolibet molestari. Contradictores prædicta auctoritate nostra appellatione postposita compescendo,

Contrarijs derogat.

§. 66. Non obstantibus recolendæ memoriæ Bonifacij Papæ Octaui, qua inter alia cauetur expresse, ne quis extra suam Ciuitatem & Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltra vnam dietam à fine suæ Diœc. ad iudicium euocetur, seu ne Iudices ab eadem Sede deputati, extra Ciuitatem & Diœc. in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere, aut alij vel alijs vices suas committere præsumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, dummodo aliquis auctoritate præsentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac dictorum Sixti & Gregorij prædecessorum, ac nostris literis & quibusuis alijs Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis credi iubet.

§. 67. Volumus autem quod earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si essent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctionem poenalem adiicit.

§. 68. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam absolutionis, approbationis, confirmationis, suppletionis, mandatorum, inhibitionis, editionis, facti, reuocationis, abrogationis, decretorum, inhibitionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. Romæ 29. Decemb.

Datum Romę apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo, quarto Calendas Ianuarij, Pontificatus nostri Anno nono.

LXXVI. In causis ad Sanctam Inquisitionem hæreticæ prauitatis spectantibus, Iudices, & Officiales gratis omnia expediant. Et mandata Vniuersalis Inquisitionis Romanæ omnino exequantur, eiusq. literis quamprimum respondeant.

De institutione huius Congregationis Vniuersalis Inquisitionis vide sup. in Paulo iij. c. n. 34. Licet ab fol. 551. lib. 1. & de eiusdem facultatibus habe. etiam in c. nst. 74. Sixti V. Immensa, in Congreg. 1. fol. 464. lib. 2.

Edita A. D. 1601.

Huic autem constitutioni consonat bulla 1. Pij V. Sanctissimus, fol. 133. lib. 2.

Officiales Sanctæ Inquisitionis gratis omnia expediant.

§. 1. SAnctissimus Dominus Noster volens ac intendens prouidere, vt causæ & negocia quouis modo spectantia ad Sanctam Inquisitionem cognoscantur & expediantur omni qua decet integritate, amotis quibusuis sordibus, ac pecuniarijs solutionibus, statuit & decreuit, vt in posterum omnes Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, ac quiuis Ecclesiarum Prælati, seu inferiores Ordinarij, eorumque Vicarij & Officiales, in causis & negocijs Sancti Officij, pro examine testium seu principalium reorum, pro sportulis sententiarum, pro quouis decreto seu actu, seu quacumque expeditione, nihil omnino exigant & recipiant, etiam a sponte dantibus, sed gratis omnia expediant.

Secretarij & Notarij nihil recipiant de his quæ mittuntur ad Inquisitionem Romanam.

§. 2. Ac eorum Secretarij, Cancellarij, & Notarij pro scripturis processuum informatiuorum, seu repetitionis testium Fisci, quas mittunt ad Sanctam & Vniuersalem Inquisitionem Romanam, nihil penitus exigant, sed gratis illas mittant.

Omnes respondeant quamprimum literis S. Inquisitionis, & mandata exequantur.

§. 3. Insuper mandauit omnibus supradictis, eorumq. Vicarijs, & Officialibus, vt eum aliquid eis significatur, nomine supradictæ Inquisitionis, quamprimum literis rescribant, & negocia iniuncta exequutioni demandent.

§. 4. Et hoc Decretum, tam ipsi Prælati inuiolabiliter obseruent, quam ab alijs obseruari curent, & eius exemplaria in eorum Cancellarijs affixa retineri, vt omnibus innotescat, & in Archiuijs registrari faciant, sub poena indignationis Sanctissimi Domini Nostri, & alijs arbitrio Sanctitatis Suę infligendis.

Hoc decretum affigi mandat, & in Archiuijs registrari.

§. 5. In generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico, apud Sanctum Petrum, coram Sanctissimo D. ac illustrissimis, & Reuerendissimis Dominis S. R. E. Cardinalibus, aduersus hęreticam prauitatem generalibus Inquisitoribus. Nonis Ianuarij, Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi 1601. Quintilianus Adrianus Not.

Decretum A. D. 9. die Ianu.

LXXVII. Canonizatio S. Raymondi Barcinonensis, professoris Ordinis Fratrum S. Dominici, eiusq. relatio in numerum SS. Confessorum. Et institutio suæ festiuitatis pro die 7. mensis Ianuarij.

Edita A. D. 1601.

CLEMENS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ROmana Catholica Ecclesia, quæ supra fundamentum Apostolorum, & Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Iesu ædificata, diuinitus à Spiritu sancto regitur, & ineffabili eius æternæ sapientię prouidentia mirabiliter gubernatur, in eadem vnitate fidei & doctrinæ veritate, quam à Christo suo sponso, & Apostolis accepit, perpetua confessione perseuerans, à Deo Patre misericordiarum continuis gratiæ cęlestis benedictionibus cumulatur, ac veluti fœcunda mater multiplici sanctorum prole aucta, eorumdem meritis ac virtutibus illustratur. Atque hanc fidei Catholicæ vnitatem vnus idemque spiritus per multas gratiarum diuisiones in corpore Christi, cuius nos membra sumus, antea operatus est, & nunc etiam operatur. Et quosdam quidem posuit Deus in Ecclesia, primum Apostolos, secundo Prophetas, tertio Doctores, qui vnum Dominum, vnam fidem, vnum baptisma prædicarunt, ac veritatem facientes in caritate, creuerunt in illo per omnia, qui est caput Christus, ex quo totum corpus compactum, & connexum est per omnem iuncturam subministrationis secundum operationem in mensuram vniuscuiusque membri. Præcipua vero huius mystici corporis membra sunt viri Sancti, quos elegit Deus, & prædestinauit in vitam, qui eamdem fidem semper tenuerunt, & pro eius defensione legitime certantes adepti suot repromissiones, & in cælis coronari meruerunt.

Omnes nipote quæ Ecclesia Catholica Tyrannorum & hæreticorum persecutionem passa est, Deus suscitauit aliquos Sanctos, qui fidè propagarent.

§. 1. Huius autem fidei vnitatem, in qua vnum corpus in vno spiritu efficimur, iam inde ab ipsius Ecclesiæ nascentis initio ad hæc vsque tempora, Principes & Potestates tenebrarum multis hæresum procellis, ac turbinibus excitatis, labefactare & conuellere tentarunt, sed diuina Christi sapientia, qua Ecclesiam suam supra firmam petram fundauit, aduersus quam portæ inferi præualere numquam poterunt, potenti sua dextera eam semper defendit, & vsque ad consummationem sæculi conseruabit. Atque in hoc admirabilis Dei prouidentia maxime elucet, quod omnium pœne sæculorum ætatibus, & ijs præcipue temporibus, quibus religio Catholica Tyrannorum atrocitate, & hęreticorum perfidia impugnata est, inuictos martyres, athletas fortissimos, gloriosos confessores, & viros sanctos, magnos in virtute, ac prudentia præditos, aduersus Tyrannorum sæuitiam, atque hæreticorum iniquitatem excitarit, qui suo sanguine fidem Christianam decoratam, ac vitę integritate, doctrinis, virtutibus & miraculis confirmatam latissime propagarunt,

Raymundus Barcinonensis Ordinis S. Dominici mentionem, & vitæ laudes plurimis ornatum, multis infideles ad fidè reduxit.

§ 2. Ac superioribus quidem sæculis ex gloriosi Patris Sancti Dominici familia Beatus Raymundus à Penafort Barchinonensis extitit, qui amator veræ sapientiæ, quæ numquam marcescit, spretis omnibus mundi diuitijs, diues factus est in gratia Dei, quæ data est in Christo Iesu in omni verbo & scientia, diues in humilitate & virtute, diues in bonis operibus, in quo denique Deus ostendit abundantes diuitias gratiæ, & gloriæ suæ. Nam vocauit eum in partem sortis Sanctorum, & impleuit agnitione voluntatis suæ in omni sapientia & intellectu spirituali, ita vt plenus Spiritu sancto, & fide, in medio Regum, & Magnatum sapientiam loqueretur, non sapientiam huius sæculi, neque Principum huius sęculi, qui destruuntur, sed Dei sapientiam in mysterio, quæ abscondita est à sapientibus huius mundi, & reuelata paruulis, nimirum verus Dei minister in paupertate, in omni patientia, in orationibus, in laboribus Dei gloriam quærens, ac mysterium fidei in conscientia pura fidelibus, & infidelibus summa caritate patefaciens, permultos in cæcitate cordis à via salutis aberrantes, verbo veritatis & innocentia vitæ in rectam mandatorum Dei semitam traduxit, & aduersus hæreticorum impetum & audaciam, se tamquam murum fortissimum & inexpugnabilem opposuit.

Gratia curationum & vita sanctitate praefulgens.

§. 3. Insuper Deus, qui est mirabilis in sanctis suis, dedit ei gratiam curationum, ac sanctitatem eius, in virtute Spiritus sancti, per signa & prodigia, cum in eius vita, tum post obitum ita manifestauit, vt eius gloria per amplissima Hispaniarum Regna permanarit. Hæc enim est summa Dei benignitas, qua sanctos suos, qui in contemptione honorum, in omni rerum humanarum despicientia, & in Cruce Christi Domini nostri gloriantes in hac vita eius laudem & honorem amplificarunt, nunc eosdem glorificans, à quibus ipse honorificatus est, veluti quadam vicissitudine honoris, omnium bonorum felicitate in cælis remunerat, & tribuit eis nomen sempiternum, quod numquam interibit. Quamobrem ad eorum virtutes imitandas vehementer incitari debemus, eum huiusmodi hominet auersos ab honoribus, in tribulationibus, in angustijs tantam adeptos esse gloriam videamus, vt sua tenuitate & humilitate,

omnium

omnium Regum amplitudinem, omnem huius mundi existimationem, & dignitatem longe superarint. Nam diuersæ sunt viæ Dei à vijs hominum, qui in vanis cogitationibus, & cuiis inanibus occupati loquuntur sublimia gloriantes. Deus autem sedes Ducum superborum destruxit, & cessare fecit memoriam eorum a terra, memoriam vero humilium sensu reliquit, & maximis honoribus amplissimisque monumentis consecrauit.

Mirabilis fuit gratiarum donis. §. 4. Quare Beatum Raymundum merito laudamus, & Deum in eo benedicimus, qui singularibus gratiarum donis, & summis virtutibus cum ornauit, de cuius vita morum sanctimonia, fidei puritate, & admirabilium signorum multitudine pauca solum ad communem totius Ecclesiæ vtilitatem proponimus, vt omnes intelligant quibus tandem ille gradibus in cælum ascenderit, ac Deo gratias immortales agant, eius nomen in Ecclesia Dei publico hoc nostro, & Sedis Apostolicæ decreto, numero Sanctorum fuisse adscriptum.

Ortus fuit in Barcinonensi. §. 5. Beatus Raymundus Barcinonensis ex nobili familia de Penaforr originem duxit. Prima in pueritia religionis Christianæ rudimentis imbutus, iam magnum aliquid portendere videbatur, cum esset eximia corporis & animi indole, & naturæ quodam instinctu ad virtutem & pietatem in dies magis propenderet.

Tiro in litteris. §. 6. Adolescens humaniores literas tam auide arripuit, vt exiguo tempore maximos progressus fecerit, & eas artes quas plane didicerat, Deo adiuuante, summa cum laude plurimos Barcinone gratis docuerit.

Bononiam profectus, vbi doctor, ac publice docet canones. §. 7. Atque vt è talentis sibi à Domino concreditis lucrum faceret amplissimum, Bononiam, velut ad commune bonarum artium domicilium, & disciplinarum emporium profectus est, vbi tempus sibi ad negotiationem sapientiæ datum, non insumpsit in vanis, & carnalibus desiderijs, quibus ætas sua iuuenilis à studio virtutis abripi sæpe solet, sed pietatis officijs, ac Pontificio, ciuilique iuri toto pectore incubuit, ac tandem Doctoris laurea, ceterisque doctrinæ insignibus decoratus, sacros Canones publice magna cum hominum admiratione absque vllo stipendio est interpretatus, cui postea eum Senatus Bononiensis ob præclaram eius eruditionem honorarium ex ære publico decreuisset, ipse labores suos Domino sanctificans, datæ sibi à senatu pecuniæ, omniumq; rerum quas sua industria comparasset, Deo in primis, ac suo Parocho Decimas fideliter offerebat.

Creatur canonicus Barcinonensis. §. 8. Quo in munere docendi cum aliquot annis egregiam nauasset operam, & iam eius eruditionis fama per Italiam increbuisset, Berengarius Barcinonensis Episcopus, eius virtutibus, & scientia permotus, Roma suam ad Ecclesiam rediens Bononiam iter instituit, vbi Beatum Raymundum conuenit, ac multis vltro citroq. sermonibus habitis, Berengarius virum admiratus, & secum ipse reputans eum ingenti Ecclesiæ suæ ornamento & vtilitati futurum, vehementer institit, vt secum ad Ecclesiam Barcinonensem, vbi educatus fuerat, reuerteretur, quod tandem magnis ab eo precibus obtinuit, quem etiam aliquando post eiusdem Ecclesiæ Canonicatu, & quadam Præpositura addita ornauit. Hoc beneficio, & dignitate auctus, omnibus Canonicis, & vniuerso illius ciuitatis populo, integritatis ac doctrinæ splendore præfulgebat, eratque tanta eius in omni gestu motuque corporis modestia, & totius vitæ consuetudine suauitas, vt omnium ætatum atque ordinum homines in amorem sui raperet & admirationem. Deiparam Virginem singulari pietatis affectu venerabatur, eiusque honorem & cultum pro viribus semper auxit.

Annunciationis B. Mariæ festum solemniter celebrari facit. §. 9. Nam cum festus Annunciationis eiusdem Virginis dies ea in Ecclesia minus celebris haberetur, ipse ab Episcopo & Capitulo impetrauit, vt duplici ritu solemniter perpetuo coleretur, atque ex Præpositura suæ redditibus censum annuum attribuit Canonicis in distributiones erogandum, qui sacris officijs eo die interessent.

Magna fuit apud omnes B. Raymundi opinio. §. 10. Magnam hac ratione apud omnes auctoritatem & sanctitatis opinionem sibi conciliarat, totiusque ciuitatis oculos, animosque omnium, ac præcipue Prælatorum & Principum in se conuerterat, cum itaque mundi gloriam tuillar fæni arescentis decuilo flore marcescentem apud se ipse contemnens, ad sublimiorem vitæ statum aspiraret. Venerant tunc in eam vrbem recenter Fratres Ordinis Prædicatorum, qui Apostolicum in morem Euangelio Christi prædicando populum docebant, & ad cultum DEI, studiumque pietatis incitabant, quorum vsu & consuetudine primum delectati Beatus Raymundus, deinde etiam ad idem vitæ institutum amplectendum vehementer cœpit inflammari, neque anceps ea difficilisue cogitatio fuit. Nam inclinatum eius animum, & in via salutis ambulantem, speciosi illi pedes euangelizantium pacem, in montem Domini, perfectionis nimirum Euangelicæ apicem, facile deduxerunt.

Ordini Prædicatorum nomen dedit, & in eo professionem emittit. §. 11. Itaque iam matura ætate annum circiter quintum supra quadragesimum agens, abdicatis honoribus, spretisque omnibus diuitijs, assumpsit pennas vt columbæ, atque in requiem Domini euolans, in Ordine Fratrum Prædicatorum solemnem professionem emisit. Quod vt omnibus admirationi fuit, hominem genere nobilem, doctrina præstantem, affluentem bonis, dignitate & fama celebrem, suscepto religiosæ vitæ instituto, spontaneam paupertatem opibus, suique contemptum honoribus & commodis prætulisse, ita eius exemplo complures literati, ac studijs, doctrinisque dediti nobiles viri eumdem Ordinem sunt amplexi, ac propterea magnum ea religio in dicta ciuitate suscepit incrementum.

Præcipua Religionis fundamenta ... §. 12. Hic iam nouus Christi miles, aduersus humani generis hostem fortiter dimicare apud se statuens, ac turrim æternæ salutis ædificans, vt sapiens architectus, humilitatis religiosæ, quæ ceterarum est parens custosque virtutum, fundamenta iacere decreuit.

Humilitatis fuit tenacissimus. §. 13. Itaque etsi omnibus eruditione & prudentia antecellebat, hoc tamen ipso demissius sentire de se alijs omnia, sibi nihil tribuere, singulos honore debito prosequi, denique libentius delitescere quam in lucem prodire consueuerat, cuius ille virtutis tenacissimus in omni vita fuit, & quoniam obedientia humilitatis vita est, ad hanc tuendam atque conseruandam, exemplo mediatoris, & Saluatoris Domini Nostri IESV CHRISTI, qui humiliauit semetipsum factus obediens vsque ad mortem, vir iustus die ac nocte meditabatur obedientiam, ac sepulco propriæ voluntatis arbitrio, mortuus huic sæculo vitam cum Christo in Deo absconderat, ac totus à superiorum nutu pendebat.

Paupertatem toto pectore amplexus est. §. 14. Beatam paupertatem regni cælorum præmio dignam, & Christi ore laudatam, toto pectore amplexus est, ac eam veluti fraternæ pacis fundamentum, munditiam vitæ, curarum huius mundi abdicationem, proximam denique, & quasi compendiariam ad Deum viam studiosissime semper coluit, ac semetipsum tamquam aurum igni probatum in camino paupertatis expurgabat.

Castitatis amantissimus fuit. §. 15. Castitatis, quæ cælestis & Angelicus thesaurus est, amantissimus fuit, ac præcinctus lumbos, & lucernam boni operis in manibus habens, eam in fictili corporis vase in sanctificatione, & honore possidens, incorruptam & integram vsque ad extremum vitæ diem conseruauit.

Dei Matrem intemeratam Virg. Mariam assidue inuocabat. §. 16. Et qua erat in Dei Matrem, & intemeratam Virginem MARIAM pietate, in cuius fidem & clientelam se iamdiu ante contulerat, nullum firmius ad dæmonis vires conterendas, quam eiusdem Virginis præsidium inueniri posse certum exploratumque habens, eius patrocinium assidue inuocabat, ac tantus erat eius in oratione feruor & perseuerantia, vt ex varijs occupationibus se ipse frequenter colligens sederet solitarius, & leuans se super se diuinæ contemplationi vacaret, in qua cælestes plane spiritu hauriebat, & de fontibus Saluatoris aquas sapientiæ salutaris accipiens, tanto gratiarum imbre omnes vitæ suæ actiones irrigabat, vt flumina aquæ viuæ de ventre eius in aliorum vtilitatem promanarent.

Pauperum & captiuorum præcipue curam gerebat. §. 17. In pauperes, ac præcipue captiuos dura seruitute ab infidelibus detentos propensissimus erat, nullumque officij genus vmquam prætermisit, quo eos liberari posse existimaret, quorum hoc etiam maiorem curam, & solicitudinem gerendam esse censebat, quo in grauiori periculo Christianæ fidei abiurandæ, & amittendæ salutis æternæ versarentur. Cum itaque eius hortatu Petrus Nolascus natione Gallus, cuius confessiones beatus Raymundus audiebat, vir opibus florens, & insigni pietate præditus, ad inopes alendos, & maxime ad captiuos ex Barbarorum vinculis redimendos, suas copias & opes cum alacritate ac libenti animo conferret, egregium pij ac liberalis animi officium pro sua infinita bonitate gratum Deus habuit. Nam proxima nocte insequente, Beatissima Virgo Dei mater eidem Petro, qui sanctis meditationibus, & orationi vacans, cogitabat qua ratione calamitatibus Christianorum in captiuitate degentium succurri posset serena fronte se conspiciendam dedit, & acceptissimum, sibi, ac vnigenito suo Filio fore dixit, si suum in honorem institueretur Ordo religiosorum, quibus cura incumberet captiuos è tyrannide Turcarum liberandi, ac illa ipsa nocte eadem Virgo Sanctissima beato Raymundo & Iacobo, primo Aragoniæ Regi apparuit, id ipsum de religiosis admonens.

Ordinis Redemptionis Captiuorum fuit præscripsit, & primum Magist. generalem creauit. §. 18. Quare hi collatis inter se consilijs, & consentientibus animis, Ordinem B. MARIAE de misericordia, seu de Mercede Redemptionis Captiuorum fundauerunt, cui beatus Raymundus certas viuendi leges præscripsit ad istius Ordinis vocationem accommodatissimas, quarum approbationem aliquot annis post à fel. record. Gregorio Nono prædecessore nostro impetrauit, & dictũ Petrum, qui eidem Ordini omnia sua prompte dederat, primum etiam Generalem Ordinis Magistrum, suis ipse manibus habitu eodem indutum creauit.

Cum Ioanne Cardinali Episcopo Sabinen. in Hispaniam profectus, prædicat &c. §. 19. Hæc beatus Raymundus, quæ ad vnius Dei gloriam, & proximi vtilitatem gesserat, etsi occultissima esse volebat, tamen ardentem illius in egenos caritatem, & vitæ sanctimoniam iam vbique fama vulgauerat, & sanctæ eius doctrinæ odorem manifestabat in omni loco. Quamobrem bonæ memoriæ Ioannes Cardinalis Episcopus Sabinen. eruditionis & pietatis laude clarissimus, ab eodem Gregorio Nono prædecessore nostro in Hispaniam ad crucem aduersus Saracenos prædicandam, aliaq. Sedis Apostolicæ negocia pertractanda Legatus de latere missus, multorum sermonibus singularem eius integritatem intelligens, eum sibi legationis accepit adiutorem, Quo in munere beatus Raymundus tanta cum prudentia, tanta humilitate & caritate versatus est, vt omnibus esset bonus odor CHRISTI ad vitam. Nam etsi honestissimo loco natus esset, & iam ætate prouectus, multisq. virtutibus cumulatus magna apud omnes auctoritate polleret; in hoc tamen longinquo & difficillimo itinere nullis vmquã ab eo precibus obtineri potuit vt equo veheretur, sed verus CHRISTI discipulus calceatus pedes in præparationem Euangelij pacis, & assumpto spiritus gladio, quod est verbum Dei, iter suis comitatus socijs pedibus faciebat, & Cardinalem quo erat venturus præueniens, quasi viam ante faciem eius in benedictione præparans, Euangelio CHRISTI prædicando, permultos, adiuuante Domino, ad arctam salutis semitam, à via lata & spatiosa traducebat, & confessiones audiendo, a censuris & à peccatorum nexibus liberabat. Quodque omnibus mirum fuit, toto illo itinere nihil vmquam de solita ciborum abstinentia, vigilijs, ieiunijs, prædicationibus, totiusque religionis

gionis seueritate remisit, sed obseruantissimus constitutionum sui Ordinis, ne latum quidem vnguem ab illius statutis, & legibus discedebat. Quare suspiciebant ipsum vniuersi, colebant omnes, Ioannes Cardinalis summopere diligebat, qui perfunctus legatione ad Vrbem rediens, cum beatum Raymundum vna secum adducere decreuisset, numquam id tamen ab eo potuit impetrare.

A Gregorio IX. ... Romam venit.

§. 20. Sed cum ad eumdem Gregorium Nonum prędecessorem nostrum, de rebus legationis referret, tam multa eaque præclara de huius beati viri virtutibus dixit, vt idem Gregorius prædecessor illius videndi desiderio incensus, eum ad se confestim euocarit, cuius ille dicto audiens, quamquam religiosæ quietis auidissimus, Romam venit.

Capellanus & Pœnitentiarius constituitur.

§. 21. Excepit eum amanter, & benigne prædictus Gregorius prædecessor, ac breui perspectis & exploratis eius animi dotibus, summisq. virtutibus, Capellani sui officio, quod tunc temporis idem erat, quod nunc est causarum Palatij Apostolici Auditorum, & pœnitentiarij dignitate ornauit, ac tanti semper fecit, vt non nisi adhibito eius consilio grauiores causas tractaret, quem cum etiam à sacris sibi confessionibus præfecisset, is, qua erat in egenos caritate, pœnitentię loco illi iniungebat, vt inopum preces, & iustas petitiones statim audiret, eorumq. negocia expediret, & quam citissime conficeret, quare ab eodem Gregorio prædecessore.

Pater pauperum appellatur, & Decretales in ordinem redigit.

§. 22. Pater pauperum est appellatus. Decreta Romanorum Pontificum, quo quæquæ tempore condita erant, diuersis in Epistolis & Concilijs sparsa, quæ obscuritatem & incertitudinem inducere videbantur, ad communem omnium, & maxime studentium vtilitatem, in ordinem & compendium redigi iamdiu omnibus fere placuerat, sed tanto operi vir idoneus quærebatur. Itaq. Gregorius prædecessor beatum Raymundum huic muneri aptissimum esse ratus, id oneris ei imposuit, quod tandem ipse ingenti labore trium annorum spatio feliciter absoluit, quemadmodum in ipso Decretalium procemio grauissimo eiusdem Gregorij testimonio est comprobatum. Hisce lucubrationibus & assiduo humilitatis studio, quamdiu Romæ vixit, contra otiosam mentis euagationem, & inanis gloriæ cupiditatem se ipse tuebatur diligentissime.

Archiepiscopatum Tarraconensem recusat.

§. 23. Quare oblatos etiam honores, & amplissimas Ecclesiarum Cathedras omni conatu repudiauit. Nam eum Gregorius Archiepiscopatum Tarraconensem ei deferre decreuisset, id ille adeo grauiter & moleste tulit, vt illico febri correptus aliquot dies, ingenti corporis animiq. dolore torqueretur. Itaq. ab huius mundi gloria alienissimus omni ope contendit, vt eam a se dignitatem auerteret, quod cum per se non posset, adhibitis multorum precibus, & quorumdam Cardinalium auctoritate, eiusdem Gregorij prædecessoris animum ita inflexit, vt illius Ecclesiæ onus in eum transtulerit, quem ei muneri B. Raymundus aptissimum esse iudicauit.

Barcinonem redit.

§. 24. Hac difficultate perfunctus exultabat in Domino, ac veluti suo iuri redditus, gratijs Deo peractis, ad solitos labores sese contulit, quorum tandem magnitudine & diuturnitate confectus, in tam grauem morbum incidit, vt illi certam mortem medici denunciarent, nisi patrium solum repeteret. Itaq. dimisso confessarij eiusdem Gregorij prædecessoris munere, & obtenta abeundi facultate Barcinonem redijt, atque ita redijt, vt eum animi candorem ab omni ambitionis labe intactum & illæsum, quo imbutus ad Vrbem venerat, in patriam reportarit.

B. Raymundo data fuit gratia sanitatum, & operatio virtutum.

Barcelo de Faro semimortuus B. Raymundo precibus vitam quæ satis fuit ad confitendum peccata obtinuit.

§. 25. Vix ab Vrbe recesserat, cum statim ei diuinitus per spiritum data est gratia sanitatum, atque operatio virtutum. Nam cum ad eum Cataloniæ portum, quem Tossa vocant, appulisset, aduectum ad se leui cymba quemdam eius loci incolam, Barcelo de Faro nuncupatum, (qui dum in messem incumberet, adeo graui & repentino correptus erat morbo, vt statim omnibus orbatus sensibus, nullos, neque clamores, neque admotos corpori stimulos perciperet, sed humi iacens exanimis, mortuus esse crederetur) Beatus vir miseratus, Deum, qui diues est in misericordia, ardentissime est deprecatus, vt ei vitam, quæ satis esset ad confitendum peccata, produceret, tum magna in Deum fide nixus, infirmum proprio compellans nomine rogauit, an vellet peccatorum sordes sacra confessione diluere, confestim ille velut è somno excitatus oculos sustulit, receptoq. vocis vsu, id velle se, ac vehementer optare dixit, & confessione facta, atque exonerata peccatorum conscientia, perceptaque absolutione nihil amplius elocutus spiritum Deo reddidit. Idcircumstantes admirati glorificauerunt Deum, quod talem hominibus dedisset potestatem.

Pœnitentiarij munere quo etiam absens ab Vrbe fungebatur sponte se abdicauit.

§. 26. Atque vbi Barcinonem appulit, confirmatis paulum viribus, statim ad res diuinas & cęlestes contemplandas animum adiecit. Eius vero Barcinonem aduentus, simulatq per Hispaniam innotuit, ingens hominum concursus ad eum fieri cœptus est, partim visendi gratia, partim consulendi (nam Pœnitentiarij potestatem concessu eiusdem Gregorij, etiam ab Vrbe absens exercebat) quos omnes consolabatur in Domino, & spiritualibus monitis mirificę recreabat, eius enim scientia, quasi inundatio in omnibus abundabat, & consilium eius, sicut fons vitæ salutem animæ plurimis afferebat. Hac autem Pœnitentiarij potestate, quo liberius Deo sibiq. vacaret, sponte se abdicauit, quamquam eius etiam absentis opera idem Gregorius prædecessor, ceteriq. Romani Pontifices, qui eum secuti sunt prædecessores item nostri vtebantur, vt ex ipsorum literis facile constat, quibus ei grauissima negocia committebant. Conscripsit etiam summam casuum conscientiæ, qui solent in foro pœnitentię frequenter occurrere, magnæ doctrinæ, atque auctoritatis, & tam confessarijs quam confitentibus valde vtilem, & necessariam.

Magister generalis Ordinis Prædicatorum absens Bononiæ declaratur.

§. 27. Dum sacris & suauibus hisce studijs, & iuuandi proximi occupationibus distinetur, anno humanæ salutis millesimo ducentesimo trigesimo octauo, Iordanus eiusdem Ordinis secundus Generalis magister, ex hac vita excessit. Quare nouo Generali magistro deligendo Capitulum generale Bononiæ est congregatum, vbi cum dissidentibus sententijs, non satis Patribus inter se conueniret, ad Sancti DOMINICI corpus preces indictæ sunt, atque inde ad suffragia ventum, quibus omnibus, nullo penitus refragāte, beatus Raymundus absens, Generalis magister est declaratus, cuius ille rei nuncio perculsus, atq. animo perturbatus, primum repugnare vehementer cœpit, sed pronectioribus ætate ac sapientia Patribus Bononia Barcinonem aduentantibus, qui eam omnium & Dei voluntatem esse confirmarunt, ægre tandem acquieuit, ac magistratum inijt. Itaque aliorum precibus, & auctoritate victus, animum ad regendam eam familiam adiecit.

Biennio elapso Magistratu sponte se abdicauit.

§. 28. Quam cum integro biennio sanctissime, & magna cum laude administrasset, facto, ipso postulante superiore anno, ex communi Patrum sententia decreto, vt liceret Magistro generali officiū magisterij renunciare, proximo insequente Capitulo Bononiæ itē habito affectam ætatem, infirmamq. valetudinem incusans, pristinę nimirum quietis, vitæq priuatæ auidissimus, Magistratu mœrentibus omnibus sponte se abdicauit, quo veluti onere deposito, lætus & alacer ad consuetas pietatis exercitationes, & proximi ad virtutem incitandi studium se quamdiligentissime retulit, ac nihil vmquam antiquius habuit, quam vt religionem Catholicam longe lateq. propagaret, & pro viribus ab hæresum labe vindicaret.

Iacobo I. Regi Arag. vt officium Inquisitionis in suis regnis institueret, suasit.

§. 29. Quamobrem claræ memorię Iacobo Regi Aragoniæ eius nominis primo in primis suasit, vt sacrum Inquisitionis officium suis in Regnis institueret, ad heresim videlicet, quę tunc ex nefaria Valdensium secta recenter exorta erat, omnesque alias procul à finibus eius Regni arcendar, atque hanc ob causam Concilio Prouinciali Tarraconæ aduersus eosdem sectarios habito, iussu ipsius Iacobi Regis interfuit.

Vt Saracenis Euangelium Christi prædicaretur eidem Iacobo Regi auctor fuit. Vna cum eodem Iacobo Rege ad maiorem insulam ex Balearibus proficiscitur.

§ 30. Sub idem vero tempus Saraceni, qui nobilissimas Hispanię ciuitates, & finitimas insulas impia sui generis stirpe multo ante infecerant, armata manu vehementer etiam infestabant, quibus vt in suis Regnis Euangelium CHRISTI prędicaretur, eidem Iacobo Regi auctor fuit. Hunc etiam ad maiorem insulam ex Balearibus proficiscentem, eius rogatu comitatus est, tum vt ei à sacris confessionibus esset, tum etiam vt verbo Dei prædicando, fideique Catholicæ mysterijs explicandis, Hebræos & Agarenos, qui ibidem magno numero erant, ad Christianam religionem adduceret, vbi cum idem Iacobus Rex vesano amore captus, cuiusdam fœminæ consuetudine vteretur, Beatus Raymundus, qua erat dicendi libertate ac prudentia, illum blando primum sermone ab ea conatus est reuocare, verum vbi se nihil proficere animaduertit, tum orare, proque sua in Deum fide precibus omnibus cœpit obtestari, ne ob exiguam corporis voluptatem male se ipsum perderet, sed neque preces quidquam profuere.

Miraculum transfretationis B. Raymundi. Expanso super aquas pallio centum sexaginta milliaria sex horis conficiens Barcinonem appulit.

§. 31. Hic tum beatus Raymundus animi dubius, & incertus quo se verteret, consulto tandem precibus diuino numine, statuit nihil grauius sibi faciendum, quam vt ex insula discederet, ne libidinem eiusdem Iacobi Regis, quam ferre amplius non poterat, probare sua præsentia videretur. Itaque eum adijt, serioq. ac seuere admonitum suę voluntatis certiorem fecit. Iacobus vero Rex eius apud se retinendi cupidus, nautas omnes præmoneri iussit, atque capitali edicto prohiberi, ne vllus eum traijceret. Interim ignarus huiusce consilij beatus Raymundus in portum porrexit, vbi ab omnibus nauiculatoribus communi consensu reiectus: cognita Iacobi Regis voluntate, in portum Sollar profectus est, itineris sui comiti hoc vnum firmissime asseuerans ibi æternum Regem sibi non defuturum, at cum neque in eo portu à nautis admitteretur, id secum ipse demiratus, hoc magna fide pronunciauit, Regem quidem mortalem ita statuisse, sed Regem æternum aliter prouisurum. Itaque omnibus in littore salutatis, per quasdam rupes, & prærupta saxa in mare porrecta aliquantulum progressus in mare descendit, ac sociū allocutus, videbis, inquit, quem admodum Deus optimam nauem prouidebit. Quare fiduciæ plenus, expanso super aquis pallio, reductaq. eius ora instar veli ad baculum, quo tanquam malo vteretur, Dei opem inuocans, ac signo Crucis se muniens, relicto in insula suo, modicæ fidei ac dubitante socio, mari se commisit, ac leni prosperoq. instante vento, perambulans semitas maris, ac benedicēs Deum, qui dominatur potestati eius, centum sexaginta milliaria sex horis confecit, omnibusq. circum littora insolitum nauigandi genus admiratibus, Barcinonem appulit, vbi resumpto pallio, quod ne quidem aqua perfusum erat, ad Monasterium sui Ordinis sub meridiem se contulit, quodq. non minus admirandum est, ianuis clausis illud ingressus, populi acclamationes euitans ad gratias Deo peragendas in templum secessit, cuius rei fama totam Vrbem, fineiq. illius breui peruasit. Auxit etiam huius miraculi magnitudinem eiusdem Iacobi Regis emendatio subsecuta, extant autem vsque in hūc diem vestigia turris & capellę eo in loco, ex quo in mare descenderat, extructæ, atq; ipsum etiam pallium, vt continuata apud eos populos traditione receptum est, cuius contactu multi à varijs corporis infirmitatibus quotidie liberantur.

Seminaria in quibus sui Ordinis Religiosi Hebraico, & Arabico sermone erudirentur instituit.

§. 32. In procuranda Hebræorum & Saracenorum salute magno caritatis ardore semper incensus fuit, omnemq. operam dedit ad eos fidei Christianæ documentis excolendos, ac pro viribus adiuuandos: quod vt ei facilius esset, Seminarium in quo nonnulli sui Ordinis religiosi, Hebraico, & Arabico sermone erudirentur, Castellæ, &

Ara-

Aragoniæ Regum impensis instituit, quod opus toti Hispaniæ ornamento, atque infidelibus adiumento fuisse ex eo satis constat, quod illius ope atq. auxilio, ingens eorum multitudo Christianam religionem amplexa sit. Neophytos non minori caritate doctrinæ Christianæ præceptionibus imbuebat, atque tam assiduus erat in illis instituendis, vt eorum parens esse videretur, & ne alimenta ijs ad vitam necessaria deessent, vndiq. eleemosynas corrogabat.

Beneficus erat in omnes.

§. 33. De rebus dubijs sæpe consultus, singulari prudentia, ac diuina plane sapientia omnibus respondebat, atque inter cetera beneficia quæ accepit, hoc præcipue donum à Deo est consecutus, vt eos quibus cum ageret, mira consuetudinis suæ dulcedine ac voluptate perfunderet.

Orandi contemplandiq. summã adeptus est facultatẽ.

§. 34. Orandi, contemplandiq. summam diuturno vsu adeptus est facultatem, nam etsi varijs grauibusque negocijs distineretur; tamen vbi se ad orationem composuerat, tanta subito diuini spiritus suauitate rapiebatur, vt omnium rerum mortalium cura exutus esse videretur, ac sæpe intempesta nocte clam obseruatus est in secretiori templi recessu, tam crebra altaq. suspiria inter orandum edere, vt audientes ad lacrymas commoueret. In diuinis officijs erat assiduus, atque incredibilem psallendo capiebat voluptatem.

Magna eius fuit in sacrificando animi puritas, & deuotionis feruor.

§. 35. Sacrosanctum Missæ sacrificium fere quotidie celebrabat, quanta vero esset eius in sacrificando animi puritas, ac deuotionis feruor, vel ex eo facile existimari potest, quod astantes ex eius solo aspectu ad orationem incitarentur, ac petita a Deo Patre misericordiarum beneficia eius precibus impetrarent.

Fr. Martinus eiusdem Ordinis conuersus ex manibus B. Raymundi celebrantis & sacram hostiã populo ostendẽtis, Christum Dominum sub pueri specie vidit, & ab omni cõcupiscẽtia carnis preseruatus fuit.

§. 36. Nam Frater Martinus eiusdem Ordinis Conuersus, cum antequam suaui se CHRISTI iugo subijceret, voluptatibus carnis liberius indulsisset, ac tunc earum rerum quibus ante assueuerat, recordatione, suique corporis illecebris, quasi quibusdam stimulis agitatus, mirum in modum vexaretur, omnem huius tentationis propulsandæ spem in beati Raymundi meritis collocauit. Igitur eius sacrificijs sæpe interesse, ac summis precibus à Deo flagitare cœpit, vt tanto suo malo remedium aliquod afferret, quod dum perseueranter peteret, quodam die ex manibus beati Raymundi celebrantis, ac sacram hostiam populo ostendentis, CHRISTVS Dominus sub augustissima pueri specie clarissima luce radiantis spectandum ei se præbuit, quo viso tanto est repente gaudio delibutus, vt ex eo tempore ad extremum vsque diem, diuina gratia & bonitate, ab omni concupiscentiæ carnis commotione fuerit præseruatus.

Magna familiaritas vsus est cum Angelo.

§. 37. Cum cœlestis militiæ Angelo tanta inerat ei familiaritas & amicitia, quæ maximum est puritatis & sanctimoniæ argumentum, vt ab eo frequenter ad orandum, á somno excitatus inuitaretur.

Totam hebdomadã excepto die Dominico ieiunabat.

§. 38. Cibi potusq. parcissimus fuit, totam enim hebdomadam, excepto die Dominico, ieiunabat.

Lenitate, & caritate claruit.

§. 39. Nullum vnquam in eo contumaciæ vel arrogantiæ vestigium animaduerti potuit, quinimmo lenitate ac patientia fuit maxima, & in Deum tanta caritate, vt eius amore omnia arbitratus sit vt stercora, ex qua etiá egregia illa in proximos caritas redundabat.

Caritate, & omnib. virtutibus cumulatus.

§. 40. Omnibus demum virtutibus cumulatissimus, deuexa iam ætate, in perpetua quadam erat animi vigilia, expectans Dominum vt ad cælestes nuptias ab eo vocaretur.

Annos fere centũ natus Barcinone obdormiuit in Domino anno 1275.

§. 41. Igitur annos fere centum natus cupiens dissolui & esse cum CHRISTO, in lethalem morbum incidit, atque Sacramentis omnibus rite munitus, orantibus ad lectulum fratribus, deficiente sensim omni vitæ sensu, ipso die Epiphaniæ Barcinone obdormiuit in Domino, salutis humanæ, anno millesimo ducentesimo septuagesimo quinto.

Alphõsus Castellæ, & Iacobus Arag. Reges eius exequias sua præsentia cohonestarunt.

§. 42. Vulgata eius morte, ingens hominum concursus ad Monasterium videndi causa repente factus est, ac tanta fuit eius sanctitatis apud omnes opinio, vt multi Episcopi, complures Prælati, ac nobiles viri, clerus etiam & populus Barcinonensis vniuersus, iunus eius summa doloris significatione sunt prosecuti. Communem vero illam eius sanctitatis famam, auctoritate sua magnopere auxerunt Alphonsus Castellæ, & Iacobus Aragoniæ Reges, qui ad eius exequias sua præsentia cohonestandas, comitantibus filijs, ac domesticis omnibus, summa cum veneratione & fama sanctitatis beati huius viri conuenerunt. Itaque corpus eius magno totius Ciuitatis luctu ac Principum virorum dolore honorifice humatum est, quod paucis annis post in sepulchrum marmoreum translatum fuit.

Miracula Deus edidit post B. Raymũdi obitum.

§. 43. Barcinonensis populus beato Raymundo vita functo, quasi totius patriæ lumine extincto, mœrore afflictus grauiter angebatur, atque ob recentem virtutum eius, ac beneficiorum memoriam, eo carere omnibus acerbissimum erat, sed pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui secundum multitudinem dolorum consolationibus suis timentium se corda lætificat, beati Raymundi meritis beneficia in omnes cóferendo plebem suam mirifice recreauit. Nam fidelissimi huius serui integritatem & sanctimoniam, multis quidem in vita miraculis claram, pluribus signis post obitum ingenti omnium lætitia comprobauit. Atque vt omnes etiam intelligerent quam Deo placita esset anima eius, eo ipso tempore quo ex hac vita migrauit ad Dominum, insigni miraculo est declaratum.

Guillelmus de Villaragut precibus B. Raymundo porrectis mũdatus a lepra.

§. 44. Erat in ea Ciuitate Guillelmus de Villaragut, qui inueterata corporis lepra grauiter laborabat, neque enim fœditas morbi, dolorisue acerbitas in publicum prodire, solitasq. exercitationes, & negocia obire patiebatur. Medici adhibitis frustra medicamentis omnibus, deplorata re animum desponderant; ipse vero, Deo ita disponente, qui Sanctum suum clarificaturus erat, in ędes quasdam Monasterio Ordinis Prędicatorum vicinas, ea ipsa nocte qua beatus Raymundus excessit è vita, diuerterat, vbi cum grauissimo elephantiæ dolore torqueretur, á pio quodam viro, Bernardo de Molendis nuncupato, Canonico Barcinonensi admonitus est, vt beati Raymundi, qui eo tempore dormierat in Domino, meritis se commendaret, quod ille recuperandę valetudinis cupidissimus, simulatq. diligenter præstitit, confestim omnis lepra ex eius membris collapsa est, ac sanum corpus reliquit, in cuius rei signum, & accepti beneficij memoriam idem Guillelmus monumento suspenso in templo, rem omnibus testatam esse voluit, & posteritatis memoriæ commendauit.

Margarita Ioãnis Physici filia mortua vitæ restituitur.

§. 45. Illud vero maximum est eius sanctitatis argumentum, quod mortuos etiam ad vitam reuocarit. Nam quædam puella Margarita nomine, Ioannis Physici filia, quatuor aut circiter annos nata, diuturna febri, continuisq. alui fluxionibus exhausta diem obierat extremum, eamque vere mortuam esse pallor ipse vultus, contractę nares, oculi extincti, horridi dentes, ceteraq. indicia confirmabant, quin & idem Ioannes pater medicę artis expertissimus, asseruit omnia mortis, nulla vitæ vestigia in eius corpore extitisse, honesta interim mulier Romea eiusdem Margaritæ mater, quę paulo ante ad beati Raymundi sepulcrum accesserat, & auxilium ab eo, filięq: valetudinem precabatur, vbi de morte Filię certior á Ioanne eius marito facta est, ab eodem sæpius domo reuocata fuit, quo illa nuncio perculsa tanto filiæ recuperandæ desiderio inflammata est, vt neq. inde se abituram, neque domum reuersuram affirmaret, nisi beati huius viri meritis & intercessione Margarita eius Filia vitæ restitueretur. Itaq. lacrymis ac lamentis omnia miscere, & ardentius orationi instare, atq. á Deo, per beati viri merita summis precibus flagitare cœpit, vt filiam vitæ, sibique redderet, cuius perseuerantem firmissima fide orationem respexit Deus, nec spreuit deprecationes eius. Nam sub occasum Solis Margarita filia, paulo post meridiem defuncta, non modo vitæ sed etiam integræ valetudini est penitus restituta, quæ postridie in templum pedes adijt ad gratias pro tanto beneficio agendas, & decem & quatuor annos superuixit.

Romea Michaelis de Sala vxor partu iã iam edito acerbissimis parturiendi doloribus liberatur.

§. 46. Altera item honestæ conditionis femina, Romea appellata, Michaelis, videlicet de Sala hominis pij vxor, beati Raymundi opem experta est, nam cum maturo iam fœtu acerbissimis pariendi doloribus premeretur, ac infantis caput enixa, reliquo intus recluso corpore, tribus integris diebus ac noctibus grauissimo cruciatu torqueretur, nihil propius factum est, quam ex hac vita decederet, nam ob languentis stomachi fastidiú, cibos omnes, haustusq. respuebat, atque á sensibus alienata, vocisq. vsu priuata iacebat exanimis, quo tam pręsenti vxoris suæ periculo prædictus Michael vehementer animo consternatus, ad templum illicó excurrit, beati Raymundi opem, subsidiumq. implorans, qui simul ac domum redijt, Romea felicissime partum edidit, atque omni dolore est liberata.

Iuuenis quidã æger integra valetudini est restitutus.

§. 47. Præterea iuuenis quidam cótinuos viginti dies acutissima febri agitatus, viribusque exhaustus in superiorem ædium partem á suis delatus fuerat, vt aura puriore frueretur, animumque relaxaret, quo ex loco deorsum in lapides & saxa corruens, ita conuulsus fractusque membris fuit, vt immotus humi prostratus ab omnibus mortuus esse putaretur. Eo, vt fit, cum multi videndi & iuuandi causa accurrissent, astantium quidam pulueres ex beati Raymundi sepulcro desumptos, quos religiose ac pie secum gestabat, in iacentis ac moribundi os iniecit, colloq appendit, atque æger ille continuo valetudini est integrę restitutus. Et illa quidem, aliaque quam plurima multo ante tempore contigerunt, hæc vero recentiora sunt.

Michael peste correptus omni morbo liberatur.

§. 48. Anno millesimo quingentesimo octogesimo nono, dum pestilentia Barcinone grassaretur, atque ingenti hominum clade inualesceret, quidam probus vir, Michael Amat appellatus, peste mortifera correptus, ac desperata valetudine à medicis destitutus, Sacramentorum atq. extremæ vnctionis susceptione ad mortem se comparabat, sensim vero per omnia corporis membra serpente morbo, in eas redactus erat angustias, vt præclusis faucibus loqui amplius non posset. Quare intimo cordis & animi affectu beatum Raymundum est deprecatus, vt eam à se infirmitatem depelli precibus suis impetraret, qua in oratione beatum Raymundum sibi videre visus est, atq. extensa manu se contingere, quo ex facto ita omni repente morbo leuatus est, vt eodem ipso die conualuerit.

Anna Beneta sanguinis profluuio laborans, puluere ex B. Raymundi sepulcro adhibito vitæ discrimen euitauit.

§. 49. Hoc aliquanto recentius est. Nam anno millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, pia quædam mulier Anna Beneta vocata, Barcinone honestis parentibus orta, ipso Epiphaniæ festo copioso sanguinis profluuio in summum vitæ periculum adducta erat, neque adhibita medicorum remedia sanguinem vllo modo sistere poterant, neque ipsa in proximum diem victura putabatur. Quare eorumdem hortatu cum Sanctissimę Eucaristiæ, atque extremæ vnctionis Sacramenta, pie, & deuote sumpsisset, mortem expectabat. Interim in beati Raymundi præsidium toto animo confugit, ac pulueres ex eius sepulcro ad se deferri, atque in cyatho misceri sibi iussit, quibus epotis melius se habere cœpit, & absque vllo prorsus alio pharmaco vitæ discrimen euitauit.

Ex eius sepulcro terra quædam tenuis enascitur qua infirmitates curantur.

§. 50. Illud vero perpetui cuiusdam miraculi vim obtinet, quod ex primo eius sepulcro terra quædam tenuis, seu puluis saluberrimus enascitur, qui licet magna in copia inde exportetur, numquam tamen deficit, ac multę magnęque corporis infirmitates eo curantur.

Ludouicus Doratus sensum recuperauit.

§. 51. Anno itidem millesimo quingentesimo nonagesimo sexto, cum Iudices constituti ad explorandas beati huius viri reliquias, arcam ubi erant recónditę, aperuissent, tantus illico odor ex eius corpore, qui viuens in odorem suauitatis Deo se cósecrarat, exhalauit, vt multi qui eo confluxerant, nihil eo percipi posse iucundius affirmarent, quinimmo egregius vir Ludouicus de Claramunt, ex graui morbo sensu odoratus á sexdecim annis orbatus, cum in ea

nominum multitudine videndi desiderio incitatus propius accessisset, eum etiam odorem suauissimum sensit, quo repente ita recreatus est, vt lacrymas præ gaudio continere, nec vllam vocem emittere vllo modo posset, verum tacitus apud se cogitans dubitabat, num istius solummodo odoris olfactum recuperasset, an etiam rerum aliarum, sed domum reuersus vbi se varios odores percipere animaduertit, miraculum subito euulgauit.

Eo vino flor... ebat, ... fauerit adeo afflatur.

§. 52. Neque vero hæc odoris fragrantia eo solum tempore ex eius corpore emanauit; sed ex aperto quodam eius sepulcri meatu idem suauis odor quandoque afflatur, qui ab ijs sentitur, quos diuina bonitas eo munere dignatur.

Reges, Episcopi, & populi Aragoniæ à Rom. Pont. frequenter petierunt canonizationem.

§. 53. His, pluribusq. alijs miraculis, quæ referre longum esset, corda Regum inclinata, plurimique ecclesiarum Antistites, & Prælati populiq. integri Regni Aragoniæ diuinitus excitati, vna voce & consensu à multis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris frequenter petierunt, vt beatus Raymundus in Sanctorum numerum referretur.

Archiepisc. Tarraconen. Episc. & Abbat. in Conc. Prouinc. Tarrac. congregati adi à Nicolaum iij. petierunt.

§. 54. Et quidem quarto ab eius obitu anno, salutis videlicet humanæ, millesimo ducentesimo septuagesimo nono, Archiepiscopus Tarraconensis, ac decem Episcopi Regni Aragoniæ, multique Abbates in Concilio Prouinciali Tarraconæ congregati, literas ad fel. recordat. Nicolaum Papam Tertium prædecessorem nostrum dederunt, quibus singularem eius in Deum caritatem, vitæque innocentiam coram Deo & hominibus testificati, vt eum præuia virtutum ac miraculorum eius inspectione, Sanctorum numero ascribere vellet, humiliter supplicarunt.

Præfecti Ciuit. Regni Aragoniæ, & Principatus Cathaloniæ, & ciuitas Barcinonen. & Fratres Ord. Prædicat. idem à Bonifacio 8. postularunt.

§. 55. Cum autem ipse Nicolaus Tertius prædecessor è vita migrasset, Præfecti Ciuitatum Regni Aragoniæ, & Principatus Cathaloniæ, totaque Ciuitas Barcinonen. quin & Priores, ceteriq. Fratres Ordinis Prædicatorum qui eas Prouincias incolebant, idem à fel. recordat. Bonifacio Octauo etiam prædecessore nostro enixe flagitarunt.

Conc. prouinciale Tertio ... Ioanne XXII & Petrus Aragoniæ Rex à Clemente VI. idem petierunt.

§. 56. Verum ipso Bonifacio prædecessore ab humanis etiam erepto, Concilium Prouinciale Tarraconæ denuo conuocatum, apud sanctæ memoriæ Ioannem Vigesimumsecundum prædecessorem etiam nostrum primam petitionem renouauit, quo tempore Frater Arnaldus Burguetus Ordinis Prædicatorum, Inquisitor ac Procurator à Capitulo generali ad hanc causam prosequendam institutus, multos testes super miraculis, quæ de hoc beato viro vulgabantur, examinari curauit. Sed cum per dicti Ioannis prædecessoris obitum res transigi non potuisset, cla. mem. Petrus Aragoniæ Rex dari ad fel. recor. Clementem Sextum similiter prædecessorem nostrum literis vehementer institit, vt beatus hic vir humanis laudibus extolleretur in terris, quem diuinæ prouidentiæ sublimitas, quemadmodum in eius literis habebatur, honorare voluerat in excelsis.

Pauli iij. concessit in Ecclesiis Ord. Præd. Regni Arag. solemne officium celebrari posse.

§. 57. Cum vero huius rei tanta sit grauitas & magnitudo, vt exiguo tempore perfici non potuerit, omnis huius causæ tractatio vsq. ad tempora sanctæ memoriæ Pauli Tertij similiter prædecessoris nostri fuit intermissa, qui tandem precibus bon. mem. Fratris Ioannis à Toleto tituli Sancti Sixti Cardinalis Burgen. nuncupati inclinatus concessit, vt in omnibus Monasterijs & Ecclesijs Ordinis Prædicatorum in Regno Aragoniæ existentibus solemne officium de beato Raymundo celebrari posset.

Philippus II. Hispan. Rex supplicauit, vt huic causæ finis à Papa velles imponere.

§. 58. Interiecto autem diuturni temporis interuallo, cum Deus, qui est gloria virtutis Sanctorum, beati Raymundi meritis, & intercessione plurima in dies beneficia toti Hispaniæ largiretur, claræ etiam memoriæ Philippus Secundus Hispaniarum Rex Catholicus, per literas & per dilectum filium nobilem virum Antonium de Corduba & Cardona, Suessæ Ducem suum, apud nos & Sedem Apostolicam Oratorem supplicauit, vt huic causæ sub tot Romanis Pontificibus, inchoatæ ipsi vellemus finem imponere, quo sane pio Regis studio vehementer sumus recreati.

Et ipsi à Cardd. Congreg. sacrorum rituum iniunxit, vt huius causæ acta summa diligentia examinarent.

§. 59. Nam cum ab ipso Pontificatus nostri principio nihil magis quam Dei gloriam & Catholicæ religionis exaltationem spectauerimus, gaudebamus in Domino, cum vtramque hisce Regis supplicationibus promoueri cerneremus, itaque vt religioso eius desiderio satisfaceremus, Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus Congregationis sacrorum rituum iniunximus, vt acta omnia quæ prius hac in re confecta erant, diligenter inspicerent & examinarent. Hi autem fuere ex triplici ordine assumpti, Venerabiles Fratres Episcopi Alphonsus Ostien. Gesualdus, Inicus Aualos Portuen. de Aragona, Gabriel Sabinen. Paleottus, & dilecti filij nostri Alexander Sanctæ MARIAE Transtyberim Medices, Franciscus Sancti Petri ad Vincula de Gioiosa, Augustinus Sancti Marci Veronen. Dominicus Sancti Chrysogoni Pinellus, Franciscus Maria Sanctæ MARIAE in Ara cœli de Monte, Ascanius Sanctæ Pudentianæ titulorum presbyteri Columna, Odoardus Sancti Eustachij Farnesius, Antonius Sanctorum Quatuor Coronatorum, Facchenettus diaconi nuncupati Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales.

Frater Michael Lliot procurator ... ...

§. 60. Coram quibus rite congregatis, cum dilectus filius Michael Lliot, Sacræ Theologiæ Doctor Frater eiusdem Ordinis Prædicatorum professus, ac Procurator legitime hac in causa constitutus, pro suo munere, in quod per sex annos continuos diligenter incubuit, quasdam scripturas ad hanc ipsam causam spectantes protulisset; quia tamen multæ probationes addi poterant, literæ ad Archiepiscopum Tarraconensem, atque ad Barcinonen. & Vicen. Episcopos cum opportuna facultate missæ sunt, vt alias omnes scripturas & probationes, antiquis sæpenumero hoc in negocio factas Barcinone extraherent, & ea denique agerent quæ ad hanc causam requiri videbantur, omniaque ad nos transmitterent, quæ cum essent omni iure confecta, summaq. auctoritate firmata, & debita cum diligentia, & fide transmissa.

Et Rotæ auditoribus ... ...

§. 61. Nos tribus viris, doctrina & integritate præstantibus, ac vsu peritissimis, Seraphino videlicet Oliuario Razzalio Decano, Petro Francisco Gipsio, & Francisco Peniæ causarum Palatij nostri Auditoribus commisimus, vt ea summo studio, quantaque possent diligentia legerent, expenderent, ac totius causæ merita exactissime ponderarent. Quo in munere cum sedulo & accurate versarentur, Philippus Secundus Hispaniarum Rex Catholicus, cuius memoria in benedictione sit, magno in primis nostro, & totius Orbis Christiani dolore ac detrimento viam vniuersæ terræ ingressus est.

Philippus iij. Hisp. Rex ... ...

§. 62. Quare carissimus in Christo filius noster Philippus Tertius Hispaniarum, item Rex Catholicus eius filius non modo regnorum, verumetiam paternarum virtutum hæres, statim à primo regni sui exordio, vt se, suaq. omnia in beati Raymundi præsidium, ac patrocinium conferret, literis, & per eumdem Antonium Suessæ Ducem oratorem item suum nobis supplicauit, vt in hac causa progredi vellemus. Idcirco vehementer lætabamur, & benedicebamus Domino, qui pios Reges perpetuo suscitat, ad sanctos suis honoribus prosequendos, quos elegit in ædificationem Corporis CHRISTI, quod est Ecclesia.

Auditores Rotæ omni rei gestæ ... ...

§. 63. Cum igitur prædicti Auditores in discutiendis actis, in vniuerso processu diuturnam & assiduam nauassent operam, nihilq. eorum quæ ad hanc rem peragendam pertinent, prætermisissent, omnem rei gestæ seriem, suumq. iudicium scripto nobis tradiderūt, quorum integram relationem nos eisdem Cardinalibus Congregationis sacrorum rituum per eosdem Auditores tradi iussimus, atque vt plurium iudicio tota hæc causa examinaretur, alios etiam Cardinales prioribus adiunximus, nimirum dilectos filios nostros Federicum Sanctæ MARIAE Angelorum in Thermis Borromæum, Antonium Mariam Sanctæ Agnetis in Agone Gallium, Cæsarem Sanctorum Nerei & Achillei Baronium, Sylium Sancti Saluatoris in Lauro titulorum presbyteros Antonianum, atque Andream Sancti Angeli in foro Piscium Perettum diaconum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, quos omnes monuimus, vt acta omnia de beati Raymundi puritate fidei, morum integritate, ac miraculorum euidētia, tanto studio perpenderent, quantum & rei grauitas requirebat, & nos merito expectabamus, qui cum priuatim, multisq. Congregationibus inter se habitis, dilecto filio Pompeo Molella Fisci nostri Procuratore semper citato, & parte suas diligenter præstante, singula rerum capita, & acta omnia sedulo examinassent, ac processum, testes, instrumenta, & huius causæ monumenta cum Auditorum sententijs diligenter contulissent, eoq. adducta essent omnia, vt ad Nos referri oporteret.

Consistorium secretum ... ...

§. 64. Nos Consistorium secretum pro more conuocari iussimus, in quo præfatus Alphonsus Cardinalis Gesualdus, suo & totius Congregationis nomine, primum retulit scripturas, processumque omniaq. huius causæ acta legitime confecta esse, ac maxime auctoritatis, probatæq. veritatis vim obtinere; deinde sancta beati Raymundi vita, multisq. miraculis enarratis, se & ceteros dictæ Congregationis Cardinales, vna voce, vnaque mente in eam sententiam venisse dixit, beatum Raymundum (si ita nobis videretur) posse Catalogo Sanctorum aggregari, in quorum sententiam cum reliqui Cardinales suo quisque suffragio ex ordine iuissent, magnam animi voluptatem capiebamus, quod beati huius viri sanctitatem in dies magis elucere videremus. Atque vt in hoc grauissimo negocio, nihil de pristina nostra consuetudine, ac debita diligentia remitteremus, nos ipsi facta studiose & accurate perlegimus, atque eorumdem Rotæ Auditorum; & venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium relationem verissimam esse comperimus.

Papa indixit Consistorium publicum in quo Bernardinus Scottus habuit Orationem de vita B. Raymundi.

§. 65. Quare lapsis paucis post diebus, ex Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum instituto Consistorium publicum indiximus, in quo præter Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Prælati, nostrique familiares nobis adfuerunt, ac in eo dilectus filius Bernardinus Scottus Consistorialis Aulæ nostræ Aduocatus, eximia beati Raymundi caritate, vitæ innocentia, & miraculis copiosa oratione explicatis, carissimi in Christo filij nostri Rodulphi Romanorum Regis Illustris in Imperatorem electi, & eiusdem Philippi Tertij Regis Hispaniarum Catholici, & Principatus Cataloniæ, totiusq. Ordinis Prædicatorum nomine, vt B. Raymundum Sanctis adiungere vellemus, a nobis suppliciter flagitauit.

Et Pontifex ... ...

§. 66. Quæ cum audiremus, benedicebamus Domino & gratias Deo agentes lætabamur Philippum Tertium Regem Catholicum in ipso regnandi principio hunc sibi ad felicem regnorum suorum administrationem patronum tanto ardore postulare. Itaque respondimus sanctam eius petitionem nobis esse gratissimam, & eam ad Dei gloriam in primis, & communem totius Christianæ Reipublicæ vtilitatem pertinere, quod nimirum Deus, qui splendor & gloria Sanctorum est, in Sanctis suis magis laudatur, & Christifideles eo facilius diuinæ gratiæ munera, auctis intercessoribus obtinent, quo maior cultus, & honor Sanctis adhibetur. Præterea singularem Regis pietatem commendantes, optare nos pio eius desiderio satisfacere diximus; huius tamen rei tantam esse grauitatem, vt maturius adhuc cum venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & ceteris Episcopis deliberandum esse censeremus. Itaque omnes eos in Domino hortati sumus, vt omnia quæ ad B. Raymundi vitam & miracula spectarent, omni studio & diligentia examinarent; deinde orantes in spiritu, & in ipso vigilantes,

quod

quod nos facturi eramus, Deum precarentur, vt daret nobis spiritum sapientiæ & reuelationis, quo hæc arcana cœlestia, quę ratione humana comprehendi non possunt, cognosceremus, & illuminares oculos cordis nostri, vt quid in hac grauissima causa statuendum esset, deliberare possemus.

Secretū aliud Consistorium congregauit, ipse locut. & in eo singulis consultis, canonizatio est futura diffinit. Dominicam in Albis.

§. 67. His peractis secretum aliud Consistorium indiximus, cui etiam Patriarchas, Archiepiscopos & Episcopos, qui tunc erant in Vrbe, ac nostros & Sedis Apostolicę Notarios, necnon Palatij nostri Auditores & Secretarios volumus interesse, in quo Nos ex gratiæ cœlestis abundantia, qua nostra tenuitas in hac suprema pastorali vigilia, domus Dei, quę est Ecclesia Dei viui columna & firmamentum veritatis constituta est, ea diximus, quæ ad hanc causam spectare nobis visa sunt; deinde ab ijsdem fratribus nostris petiuimus, vt consideratis atq. examinatis omnibus actis, id precise dicerent, quod Spiritus sanctus eis daret eloqui, & an beatus Raymundus Sanctis adscribẽdus esse videretur. Itaq. primum S. R. E. Cardinales, deinde Patriarchæ, tum Archiepiscopi, & Episcopi ibidem præsentes, suo quisque loco dictis sententijs, omnes communi consensu ex iis quæ in vniuerso processu explorata erant, merito à nobis beatum Raymundum inter Sanctos referendum esse censuerunt. Gratias igitur Deo agebamus, qui fratres nostros omnes in vnitate spiritus idem sentire facit, tribuens omnibus cor vnum & animam vnam, eosq. monuimus, vt interim precibus, ieiunijs, & eleemosynis, Dei gratiam & auxilium nobiscum inuocarent. Cumque omnia iam ad præscriptum, & normam sacrorum Canonum confecta essent, quod supererat acturi, post aliquot menses diem canonizationis diximus Tertium Calendas Maij, Dominicam videlicet in Albis, qua Pascalis solemnitas terminatur, Neophytorum habitus candore animi permanente commutatur, & Euangelium in Ecclesia legitur, quo CHRISTVS Dominus post Resurrectionem ad discipulos ianuis clausis ingressus, insufflato eis Spiritu sancto, potestatem remittendi, & retinendi peccata est elargitus, in quo magna nobis lætitiæ materia oblata est, quia videlicet memineramus, beatum Raymundum, & Sacramenti pœnitentiæ ministrum extitisse, & post traiectionis miraculum ianuis clausis Monasterium sui Ordinis Barcinone ingressum esse, deinde etiam quod eodem solemnitatis & lætitiæ die Nos ab hinc septem annis Sanctum Hiacinthum Polonum eiusdem Ordinis Fratrum Prædicatorum beati Raymundi coætaneum in Sanctos retulimus, ad quam quidem animi nostri voluptatem non mediocris accessio facta est, quod hoc ipso die Sanctæ Catherinæ Senensis, ac Sancti Petri Martyris festum in Ecclesia solemniter celebretur, qui sub eadem Sancti Dominici disciplina vitam sanctissime traduxerunt. Quamobrem in tam accommodata totius Ecclesiæ, ac Sanctorum eiusdem Ordinis ad hanc celeberrimam actionem festiuitate, Nos beato Raymundo eorum honorem decernere statuimus, qui sanctis Confessoribus adhibetur.

Qua die Pontifex ex Capella Pontificia processionaliter in Basilicam S. Petri descendit, orauit.

§. 68. Cum igitur præscripta Dominica in Albis hodierna scilicet dies aduenisset, Nos cum Venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, qui in Capella nostra Pontificia hanc ob causam conuenerant, vestibus sacris indutis, hymnum, Aue maris stella inchoauimus, reliquum Capellæ nostræ choro prosequente, & beatæ MARIAE Virginis opem implorandam, atque ita cantantes in vijs Domini, Romanæ Curiæ Prælatis, officialibus & familiaribus nostris, & sæculari ac religioso clero longo ordine præcedentibus, singulis cereos accensos gestantibus, ex nostro Palatio Apost. ad augustissimã Principis Apostolorum Basilicam processimus vario ornamentorum genere instructam, eamq. ingressi ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum genuflexi procubuimus, orantes vt Deus hanc celeberrimam actionem, ad laudem & gloriam nominis sui dirigeret. Inde ad supremam Ecclesiæ partem ascendimus, alto & sublimi fornice admirandam, vbi amplum regioq. sumptu suggestum erectum erat coram altari S. Petri Principis Apostolorum, in quo sacram Pontificalem Missam celebraturi eramus, omniaq. facibus, cereisq. ardentibus collucebant, ac plurimæ circum imagines beatum Raymundum erecto corpore egregie pictum referebant, dextera manu Clauem in potestatis atq. officij Pœnitentiarij memoriam, sinistra librum doctrinæ, ac decretalium monumentum gerentem, vbi statim nobis in mentem venit nos ijsdem, quibus beatus Raymundus, Capellani videlicet seu causarum Palatij Apostolici Auditoris munere, antequam in numerum Cardinalium assumeremur, & in ipsa Cardinalis dignitate summi Pœnitentiarij officio, quamquam non exacte ac perfecto functos fuisse, ac propterea Deũ in spiritu humilitatis non sine lacrymis precabamur, vt si quid istis in muneribus ex nostra imbecillitate à nobis omissum vel commissum fuisset, id eius bonitas atq. clementia, beati Raymundi meritis atq. intercessione nobis condonaret. Deinde in suggestum delati ante idem altare Principis Apostolorum orauimus, vt suo nobis auxilio præsidioq. adesset, inox in excelso è regione altaris throno consedentes, eoidẽ Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos sacris indutos vestibus obedientiam nobis de more præstantes excepimus, tum dilectus filius noster Odoardus Sancti Eustachij Cardinalis Farnesius nuncupatus, Regni Aragoniæ Protector, Catholici Regis nomine, semel, iterum, ac tertio suppliciter à nobis flagitauit, vt beatum Raymundum in Sanctos referremus, cuius singulis petitionibus opportune respondimus, ac per interiecta totidem interualla, litanias, hymnos, precesq adiunximus.

Sancti Spiritus ... implorata ...

§. 69. Denique absolutis perfectisq. omnibus ijs, quæ à Romanis Pontificibus in eo genere instituta sunt, communibus precibus implorata Spiritus sancti ope, ad honorem Sanctæ & indiuiduæ TRINITATIS, ad exaltationem fidei Catholicæ, & Religionis Christianæ augmentum, auctoritate eiusdem Sãctæ TRINITATIS Patris & Filij & Spiritus sancti, beatorum Apostolorum Petri & Pauli, ac nostra, de venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, omniumq. Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Romana curia existentium, consilio communique consensu, beatum Raymundum à Penia fort Ordinem Fratrum Prędicatorum expresse Professum, ac in Ecclesia Sanctæ Catarinæ eiusdem Ordinis Barcinone sepultum, de cuius innocentia vitę, & miraculis nobis plane constat, Sanctum esse definiuimus, ac Sanctorum Confessorum numero, & Catalogo adscribendum esse decreuimus, prout per præsentes definimus, decernimus, & adscribimus, statuentes, vt ab vniuersa Ecclesia quolibet anno, die septima Ianuarij, festum eius, & officium, sicut pro vno Confessore non Pontifice ad normam in Rubricis Breuiarij Romani præscriptam deuote celebretur. Insuper omnibus vere pœnitentibus & confessis, qui singulis annis eodem die prædictam Ecclesiam Sanctę Catarinæ Barcinonensis, in qua corpus eius conditum est, pie & deuote visitauerint, easdem indulgentias & peccatorum remissiones concessimus, & elargiti fuimus, quemadmodum concedimus & elargimur, quæ ceteris dicti Ordinis Monasterijs, & Ecclesijs diebus festis Sanctorum eiusdem Ordinis conceßæ sunt.

In Raymundum Sanctis ... festũ ... 7. Ianuarij, & indulg. concessę.

Missam ... celebrauit, & ... plenarià indulgentia elargitus est.

§. 70. Itaque omnibus, quæ ad beati Raymundi canonizationem spectabant rite peractis, atque hymno ad Dei laudem & gratiarum actionem decantato, diuinaque ope Sancti Raymundi meritis, peculiari in eius honorem oratione, quam nos ipsi fecimus, & clara voce recitauimus, inuocata, Nos in eodem loco, & altari Principis Apostolorum Missam solemnem de octaua Dominicæ Resurrectionis, cum eiusdem beati Raymundi commemoratione celebrauimus, omnibusq. Christifidelibus, qui & canonizationi & Missæ interfuerunt, ad Dei laudem & Sancti sui gloriam, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam concessimus. Quare Deum mirabilem in Sanctis suis benedicamus, & gratias immortales ei agamus, quia suscepimus misericordiam in medio templi eius, nouum videlicet in Ecclesia intercessorem, cuius meritis ac suffragijs, in omnibus animæ corporisq periculis adiuuemur. Ac singulari plane diuinæ prouidentiæ munere factum est, vt hisce difficillimis temporibus, quibus Religio Catholica inimicorum telis assidue impugnatur, hunc patronum & aduocatum, vniuersi Christifideles consecuti sint, ad Ecclesiæ pacem in primis & tranquillitatem, ad optatam Principibus Christianis concordiam, ac hæreticis in errorum tenebris à via salutis errantibus lucem veritatis impetrandam.

Fidem transumptis dari mandat.

§. 71. Ceterum quia nimis difficile foret præsentes nostras literas ad singula quæque loca deferri, volumus vt earum transumptis etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique habeatur, quæ hisce præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Pœnã contra hoc ... attentantes ...

§. 72. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum definitionis, decreti, adscriptionis, statuti, concessionis, elargitionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

D. P. An. ... Aprilis.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo primo, tertio Calend. Maij Pontificatus nostri Anno decimo.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episc.

Papa subscr.

Protector noster aspice Deus.

Card. subscr.

Ego Ptolomæus Episcopus Portuen. Card. Comen.
Ioã. Antonius Episcopus Prænest. Card. S. Seuerinæ.
Hieronym. Episc. Sabinen. Card. Rusticuccius.
Alex. Episcopus Albanen. Card. de Florentia.
Ego Ant. Maria tit. S. Mariæ Transtiberim presbyter Card. Saluiatus.
Ego Aug. tit. S. Marci presb. Card. Veronensis.
Ego Simeon tit. S. Laurentij in Lucina presb. Card. de Terra noua.
Ego Dominicus tit. Sancti Chrysogoni presb. Card. Pinellus.
Ego Fr. Hieronymus tit. S. Mariæ super Mineruam presb. Card. Asculanus.
Ego Antonius tit. S. Stephani in Monte Cœlio presb. Card. Saulius.
Ego Fr. Gregorius tit. Sancti Augustini Card. de Monte Elpero.
Ego Paulus tit. Sanctæ Cæciliæ presbyter Cardinalis Sfondratus.
Ego Benedictus tituli Sanctę Priscæ presbyter Card. Iustinianus.
Ego Franciscus Maria tit. S. Mariæ in Aracœli presb. Cardinalis à Monte.
Ego Octauius tituli Sancti Alexij presbyter Cardinalis Parauicinus.
Ego Hieronymus tituli Sancti Pancratij presb. Card. Matthæius.
Ego Octauius tit. Sanctæ Mariæ de Populo presbyter Card. de Aquauiua.
Ego Flaminius tit. S. Marię de Pace presb. Card. Platus.
Ego Lutius tituli Sanctorum Quirici, & Iulitę presbyter Card. Saxus.
Ego Franciscus Maria tituli S. Bartholomæi in Insula presb. Card. de Senis.

Ego Camillus tt. SS. Io. & Pauli presbyter Cardinalis Burghesius.
Ego Cæsar tt. SS. Nerei & Achillei presbyter Cardinalis Baronius, S.R.E. Bibliothecarius.
Ego Laurentius tt. S. Laurentij in Pane & Perna presbyter Cardinalis Blanchettus.
Ego Franciscus tt. S. Crucis in Hierusalem presbiter Card. Auila.
Ego Franciscus tt. Sancti Thomæ in Parione presbyter Cardinalis Mantica.
Ego Pompeius tt. Sanctæ Balbinę presbiter Cardinalis Arigonius.
Ego Dominicus tt. SS. Petri in Monte aureo presbyter Cardinalis Tuscus.
Ego Arnaldus tituli Sancti Eusebij presbyter Cardinalis Ossatus.
Ego Paulus Aemilius presbyter Cardinalis Sancti Marcelli.
Ego Siluius tt. S. Saluatoris in Lauro presbyter Cardinalis Antonianus.
Ego Rob. tt. S. Mariæ in Via presbyter Cardinalis Bellarminus.
Ego Bonifatius tituli S. Blasij de Annulo presbyter Cardinalis Bonuisius.
Ego F. diac. Card. Sfortia S. Mariæ in Via Lata.
Ego P. S. Nicolai in Carcere diac. Card. Aldobrandinus, S. R. E. Camerarius.
Ego Cinthius diac. Card. S. Georgij.
Ego Barth. Sanctæ Mariæ in Porticu diaconus Cardinalis Cæsius.
Ego Ioannes Baptista Sanctę Mariæ in Cosmedin. diaconus Card. Detius.

LXXVIII. Declaratio, & extensio constitutionis Six. V. de non alienandis per subditos Sedis Apostolicæ bonis stabilibus Status Ecclesiastici, in forenses & non subditos, vel Castra & Fortalitia, absque dictæ Sedis licentia.

Consonat const. 3 Clem. VI. Et si solertem sup. fol. 212. lib. 1. Et pro ratio-e constitu io Sixti V. est 3. sup. fo. 371. Solicitudo. l. 2.

Nè hic longa, ac iam indicata otiosé repetam, te remitto ad ea, quæ notaui ad dictam Const. 3. Sixti V. tom. 2. fol. 371.

CLEMENS EPISCOPVS, *Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Edita A. D. 1603.

Exordium. ROmanum decet Pontificem suorum prædecessorum constitutiones innouare, ac quandoque eas declarare & extendere, ne illarum obseruantia propter aliquorum prauam interpretationem retardetur, vel ob hominum malitiam earumdem effectus eludatur.

Sixtus V. edidit const. etc. vt sup. §. 1. Alias siquidem fel. recordat. Sixtus Papa Quintus prædecessor noster &c.

* Omittitur residuum huius narratiuæ, quia ipsam bullam habes supra fol. lib. 2.

Dubia exorta circa const. super d. const. §. 2. Cum autem, sicut experientia docuit, postea quam prædictæ Sixti prædecessoris literæ emanarunt, nonnulli Status nostri Ecclesiastici habitatores & subditi, prætextu permissionis in dictis Sixti prædecessoris literis contentæ, quod nimirum omni dicti Status Ecclesiastici habitatori, siue extraneo siue subdito, licitum sit de bonis suis stabilibus in eodem Statu Ecclesiastico existentibus, quocumque alio quam venditionis seu permutationis & donationis titulo disponere, vel in consanguineos vel in alios de dicto Statu non existentes, qui tamen intra triennium, vel in eumdem Statum habitatum veniant, vel bona ipsa in alium seu alios habitatores & subditos, vt præfertur, transferant, licet ijdem habitatores & subditi non ignorent in prędicta Sixti prędecessoris pérmissione, iuxta verisimilem illius mentem, illos tantum comprehendi qui in eumdem Statum Ecclesiasticum habitatum vel venire possunt, vel verisimiliter venturi sunt; nihilominus dictas Sixti prædecessoris literas perperam interpretantes, illarumq. & aliorum etiam Rom. Pontif. prædecessorum nostrorum constitutionum, contra ipsos quouis modo disponentium effectum eludere conantes, & in illarum fraudem siue amore, siue odio, in suos & alios, mori, siue alia quauis ratione ducti, de suis bonis stabilibus in eodem Statu Ecclesiastico existentibus, non solum in consanguineos & alios, de dicto Statu non existentes priuatos, sed in qualcumq. etiam Communitates, Vniuersitates, Collegia, ac etiam in Principes extraneos, tam nobis & eidem Sedi ratione feudi, aut alia quacumq. causa subiectos quam non subiectos, qui videlicet in proprijs ditionibus, vel alibi degentes, in eumdem Statum Ecclesiasticum habitatum, vel, vt præfertur, venire non possunt, vel verisimiliter venturi non sunt, testamento, codicillis, legato, fideicommisso, donatione ex causa mortis, vel alia quacumq. vltima voluntate libere disponere posse prætendant seu disponant, ea forsan intentione, atq. consilio, vt Communitates, Vniuersitates, Collegia, ac Principes extranei huiusmodi, ad quas & quos dicta bona de iure peruenire non possunt, & qui alioqui prædictis bonis non indigent, eadem bona in fraudem legis consequenter illa vel alia illorum loco personis ad dicta bona obtinenda incapacibus, & inhabilibus, via scilicet confidentiaria, aut alia ratione tribuant, & in illas transferant, atq. ita euenire possit & eueniat, vt dictæ personæ incapaces & inhabiles, id, quod per se, ac directe obtinere non valent, per interpositam personam, & indirecte consequi speteut, & consequantur, contra verisimilem dicti Sixti prædecessoris intentionem, qui ex prædictis, atq. alijs etiam causis animum suum tunc mouentibus in permissione superius expressa de ipsis Communitatibus, Vniuersitatibus, Collegijs, & principibus extraneis prædictis specificam mentionem non fecit, sed illas & illos in dicta permissione non comprehendisse, neque comprehensos esse censeri voluit.

His ideo Vt ... confert agendas, ... §. 3. Nos ad quos Pontificum spectat prædecessorum nostrorum constitutiones, non solum innouare, sed etiam dubia quæ super illis emergunt, declarare, & hominum malitijs ac fraudibus occurrere, attendentes ad Nostrorum & eiusdem Sedis subditorum, quietem & tranquillitatem, & ad bonorum eorumdem subditorum penes ipsos conseruationem, id magis pertinere, necnon etiam ipsius Status nostri Ecclesiastici vtilitati, & commodo ac etiam securitati maxime conuenire, quibus præcipue rationibus idem Sixtus prædecessor, vt supra dictum est, ad præmissa statuenda motus fuit, vt ad omnem ambiguitatem tollendam; dictam Sixti prædecessoris constitutionem innouemus, declaremus, atq. extendamus, & amplięmus, ac alia infrascripta ad Status nostri Ecclesiastici, nostrorumq. & Apostolicæ Sedis subditorum, commodum, vtilitatem & securitatem spectantia, necessaria, & opportuna statuamus; his, ac alijs iustis & rationabilibus causis adducti, super præmissis opportune prouidere volentes, & eiusdem constitutionis Sixti prædecessoris tenorem ac si de verbum inscreretur, præsentibus pro expressis habentes, habita super his cum Venerabilibus fratribus nostris S. R.E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto; deliberatione nostra matura, de illorum consilio & assensu, ac Motu proprio, non ad alicuius Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & matura deliberatione nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine constitutionem dicti Sixti prædecessoris, auctoritate Apostolica tenore præsentium innouamus, ac de cetero ab omnibus ad quos spectat, inuiolate obseruari volumus.

Declaratque Communitates & Collegia extra Statum, vel non Ecclesiastica, Principes extraneos ... non posse acquirere bona stabilia ... ex causa ... Hoc tamen ... ex ... Curiæ. §. 4. Insuper de consilio & assensu, motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus, declaramus, quascumque Communitates, Vniuersitates & Collegia, quæ extra Statum Ecclesiasticum existunt, & Ecclesiastica non sunt, necnon etiam quoslibet Principes extraneos, etiam Imperiali, Regali, Ducali, vel alia qui cumque auctoritate & dignitate, quæ specialem, & indiuiduam mentionem requireret, præditos, etiamsi illi aliàs, Nobis & dictæ Sedi ratione feudi, aut ex alia causa subditi sint, qui nimirum in proprijs ditionibus, vel alibi degentes, in eumdem Statum Ecclesiasticum vel habitatum venire nō possunt, vel verisimiliter venturi non sunt, aut si aliquando venerunt vel venient, recedere tamen solent, & postea etiam verisimiliter non reuersuri, inde recesserunt aut recedent, bona aliqua stabilia, non solum in finibus eiusdem Status Ecclesiastici, & iuxta terminos ac limites ditionum eorumdem Principum, sed etiam in quacumq. alia eiusdé Status Ecclesiastici, parte, & in ipsa Vrbe existentia, necnon census aliaq bona ac iura quę pro stabilibus habentur (non tamen officia Romanæ Curię, nec portiones & loca Montiū) cuiuscumque illa quantitatis, qualitatis, & valoris sint, nullo venditionis, permutationis, donationis, aut alterius contractus præterquam ex causa dotis inter viuos titulo, ac ne quidem ex testamento, codicillis, legato fideicommisso donatione ex causa mortis, aut ex alia dispositione in vltima voluntate quorumcumq. testatorum, aut de bonis stabilibus, & alijs supradictis contra præmissa in piorum fauorem alias disponentium facta vel facienda, acquirere, illaque habere, retinere, & apprehendere hactenus potuisse, neque deinceps posse.

Extendit, & amplia ... ad ... contractus ... . §. 5. Et nihilominus constitutionem eiusdem Sixti Prædecessoris ad quæcumque etiam genera contractuum, præterquam vt prætertur ex causa dotis, & dispositionum inter viuos, ac etiam ad testamenta, codicillos, legata, fideicommissa, donationes causa mortis, & alias vltimas voluntates huiusmodi, vt præfertur, factas, & faciendas, auctoritate Apost. tenore præsentiū extendimus, & ampliamus.

Annullat dispositiones ... factas quam ... aliter quam dictum est. §. 6. Ac neminem ex habitatoribus, & subditis Status nostri Ecclesiastici cuiuscumq. ille dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis vt supra dictum est, merito de suis bonis stabilibus, & alijs supradictis contra formam constitutionis dicti Sixti prædecessoris, & præsentis declarationis, & extensionis nostræ disponere potuisse & posse, ac ipsas Respublicas, Cōmunitates, Vniuersitates, Collegia, extra dictum Statum Ecclesiasticum existentia, & non Ecclesiastica, necnon Principes extraneos huiusmodi ad bonorum stabilium, & aliorum supradictorū acquisitionem, fuisse & esse omnino inhabiles, nullumq ius illis, in quos dicta bona iura, & alia supradicta prætextu eiusdem permissionis hactenus translata fuerunt, seu in futurum transferri contigerit, acquisitū fuisse, aut acquiri posse, sed ipsa bona stabilia, iura, & alia supradicta quo ad dispositiones iam factas ad eos ad quos illa de iure, si disponentes ab intestato decessissent, & dispositiones huiusmodi factæ minime fuissent; peruenire debuissent & deberent, spectasse & pertinuisse, ac spectare & pertinere, seruata in reliquis forma constitutionis eiusdem Sixti prædecessoris, necnon instrumenta, contractus, testamenta, legata, codicillos, donationes, & alias quascumque dispositiones in illas & illos, quouis titulo, vt præfertur, factas & faciendas, siue etiam Principes prædicti aliquo consanguinitatis seu affinitatis vinculo ipsis disponentibus coniuncti sint, siue non, & inde secuta quæcumq fuisse, & esse nulla & nullas, nullius q. roboris & momenti, ac instrumenta & scripturas desuper edita & editas, siue edenda, & edendas, etiam iuramento vallata & vallatas, similiter fuisse & esse nulla & nullas, ac nullius roboris & momenti, nullamque fidem fecisse & facere, nec ex illis audiri, agi, & excipi potuisse & posse, in iudicio & extra.

Notarios ... . §. 7. Et vlterius, Tabelliones publicos nec nostros & Sedis Apostolicæ Notarios, etiam ex numero participantium, & alios quos-

instrumentorum exhibitionem praecepit. Illisq. & contrahentibus contra has ordinationes poenas imponit.

quoscumque de instrumentis & alijs dispositionibus supradictis se rogare, aut illa conficere nullo modo potuisse & posse. Quinimmo eos ipsa instrumenta & scripturas, iam facta & factas, teneri infra mensem à die publicationis præsentium computandum, Nobis & Sedi, ac Cameræ Apostolicæ reuelare, & eum effectu exhibere. Habitatores præterea, & subditos nostros prędictos, vt prefertur, in futurum disponentes, pœnas amissionis dictorum honorum, & aliorum supradictorum, ita quod Sedes & Camera Apostolica eo ipso possit illa propria auctoritate capere, & penes se retinere, viuentibus ita disponentibus, ipsis vero defunctis eadem bona & alia supradicta, de quibus dispositum fuerit, ad eos ad quos de iure, si disponentes ab intestato decessissent, vel dispositiones huiusmodi si factæ non fuissent, peruenire debent, omnino perueniant. Tabelliones vero & Notarios etiam ex numero participantiũ, & alios quoscumque prædictos, instruméta & scripturas huiusmodi conficiétes, seu iam facta & factas, vt præfertur, non reuelantes & exhibentes, pœnam quoque falsi, ac priuationis Tabellionatus, & Notariatus, etiam ex numero participantium huiusmodi, & aliorum officiorum quæ obtinent, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, & alia exercenda, eo ipso incurrere decernimus.

Declaratque has bullas circa acquisitiones Communitatum, & Principũ extraneorum.

§. 8. Ceterum declaramus dispositiones, tam factas quam pro tempore faciendas, in earum Rerumpublicarum, Communitatum, Vniuersitatum, Collegiorum extra Statum ecclesiasticum existentium non ecclesiasticorum, necnon in Principum extraneorum huiusmodi fauorem, ad quas & quos tempore obitus disponentium illorum bona, alias de iure si disponentes ipsi ab intestato decessissent, peruenire debuissent seu deberent, in præsenti nostra constitutione non esse, nec fore comprehensas, pro ea tamen rata, in qua dictæ Respublicæ, Communitates, Vniuersitates, Collegia, & Principes prefati de iure communi, vel alias ab intestato, tempore mortis dictorum disponentium, & non aute fuissent & essent successuri; & tunc quoque volumus seruari formam constitutionis dicti Sixti prædecessoris, quod scilicet Respublicæ, Communitates, Vniuersitates, Collegia, & Principes præfati teneantur intra triennium bona ipsa in habitatores dicti Status Ecclesiastici transferre.

Prohibet subditis se ipsos supponere, Communitatibus & Principibus extraneis.

§. 9. Volumus autem vt vnicuique priuato, siue nostro & Status nostri Ecclesiastico subdito, siue extraneo, liberum ac licitum sit, in Alma Vrbe nostra, quæ communis patria, & nationum omnium domicilium est, cum eius ad decem millia passuum circuitu, non solum officia Romanæ Curiæ, & portiones ac loca montium, sed quęcumque bona stabilia, & alia quæ stabilium loco habentur, tam ex quocumque genere contractus, quam ex quauis dispositione in vltima voluntate, ac etiam ab intestato acquirere, habere, retinere, & apprehendere posse, iuxta constitutionis dicti Sixti prædecessoris continentiam & tenorem. Insuper vt malitijs etiam & fraudibus, quæ in similibus excogitari aut fieri possent, occurramus, Motu & auctoritate similibus inhibemus quibuscumque subditis Status nostri Ecclesiastici supradictis, cuiuscumque similiter dignitatis, vt prefertur, fuerint, ne de cetero aliquis eorum audeat vel prȩsumat, sese, aut Ciuitates, Oppida, Terras, Castra, fortalitia, iurisdictiones, feuda, res, & bona stabilia in quacumque eiusdem Status Ecclesiastici parte existen. quouis modo submittere vel supponere alicui protectioni, defensioni, commendationi, siue commendigiæ, saluæ guardiæ, submissioni, ac confœderationi, seu etiam custodiæ Rerumpublicarum, Communitatum, Vniuersitatum, Collegiorum extra dictum Statum Ecclesiasticum existentium, ac Principum extraneorum supradictorum, cuiuscumque pariter dignitatis, vt prefertur, fuerint, aut eorum Capitaneorum & militum, seu vt submissiones aut alia præmissa fiant, auctores esse, aut consensum præstare, sub confiscationis ipsarum Ciuitatum, Oppidorum, Terrarum, Castrorum, iurisdictionum, feudorum, & bonorum stabilium supradictorum, & aliorum quorumcumq. Cameræ Apostolicę ipso iure applicandorum, necnon criminis læsæ maiestatis, & rebellionis in primo capite eo ipso absq. alia declaratione incurrendis pœnis, quas nihilominus in supradictis omnibus casibus vere & realiter, & ipso facto incurrisse & incurrere per præsentes declaramus.

Aut bona sua pro eis, aut eorum cõtemplatione quoquo modo obligare bona in Statu Ecclesiastico existentia.

§. 10. Præterea vt subditorum nostrorum vtilitati, ac Status Ecclesiastici tranquillitati magis consulamus, quòd de cetero nullus ex subditis Status nostri Ecclesiastici præfatis, aliquas fideiussiones, cautiones, promissiones & obligationes, pro Rebuspublicis, Communitatibus, Vniuersitatibus, Collegijs, quæ extra Statum Ecclesiasticum existunt, & ecclesiastica non sunt, necnon pro principibus extraneis quibuscumque supradictis, seu illorum, ac alicuius eorum contemplatione & intuitu, facere, dare & præstare, ac alias quoquo modo sese, eorumq. Ciuitates, Oppida, Terras, Castra, iurisdictiones, feuda, res, & bona stabilia supradicta, in quacumque eiusdem Status Ecclesiastici parte, ac in ipsa etiam Vrbe existentia, ac iura eis quouis modo competentia, & alia bona quæ loco stabilium habentur, vt præfertur, ad ipsos quouis módo spectantia, tam pro eis & aliquo eorum, ac eorum vel alicuius eorum intuitu & contemplatione ad fauorem quorumcumq. extraneorum, vel etiam subditorum eiusdem Status nostri ecclesiastici, quam pro alijs quibusuis, & aliorum quorumcumq. intuitu ac contemplatione, ad fauorem, & commodum ipsorummet Principum extraneorum, & aliorum supradictorum, obligare & hypothecare, aut etiam bona quæcumque stabilia, & alia supradicta, in commendam aut in erectionem commendarum alicui ex militijs regularibus, quibus Reges aut Principes extranei, nobis & Sedi Apost. non immediate subiecti, in Administratores seu Magnos magistros deputati sunt concedere, aut vt concedantur aliquo modo consentire, sine expressa præcedente nostra & Romani Pontificis pro tempore existentis licentia, sub pœna amissionis dictorum bonorum contra tenorem præsentium, vt præfertur, obligatorum & concessorum eo ipso similiter incurrenda, & Sedi ac Cameræ Apostolicæ applicanda, possit, & valeat, ita quod in casu contrauentionis eidem Sedi & Cameræ Apostolicæ liceat viuentibus supradictis, ita obligantibus & concedentibus dicta bona capere & penes se retinere, illis vero defunctis ad eos ad quos de iure peruenire debent, omnino perueniant. Quodq. Tabelliones & Notarij, etiam ex numero participantium, & alij quicumq. prædicti super præmissis scripturas & instrumenta conficientes, pœnas priuationis officiorum, quæ obtinent, & perpetuæ inhabilitatis ad illa & alia exercenda eo ipso incurrant, & nihilominus fideiussiones, cautiones, obligationes, hypothecæ, necnon concessiones & consensus prędicti per ipsos, vt prefertur, faciendæ, & prȩstandi respectiue, sint nullæ & nulli, ac nullius roboris & momenti, nec alicui quouis modo prosint, aut scripturæ, & instrumenta similiter super præmissis conficiéda fidem faciant, vel ex illis audiri, agi, vel excipi possit, in iudicio vel extra, perpetuo statuimus, & ordinamus.

Decretum irritans.

§. 11. Sicq. & non aliter, per quoscumq. Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, irritumq. & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Præceptum obseruantiæ.

§. 12. Mandantes eisdem Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, ac Iudicibus, nunc & pro tempore in toto Statu Ecclesiastico prædicto existentibus, & eorum cuilibet, vt declarationem, extensionem, decretum, inhibitionem, præceptum, & mandatum, statutum, & ordinationem nostram huiusmodi, in eodem Statu ecclesiastico, ab omnibus ad quos spectat & spectabit, perpetuo obseruari mandent & faciant, contradictores quoscumq. opportunis iuris & facti remedijs, appellatione postposita compescendo.

Clausula derogatoria.

§. 13. Non obstantibus nostra de non tollendo iure quæsito, & quibusuis alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon quibuscumq. fideicommissis, purificatis & purificandis, ac vltimis voluntatibus, donationibus, & pactis quibuscumque ac legibus etiam municipalibus, necnon Vrbis & aliarum Ciuitatum, Terrarum, & locorum Status nostri Ecclesiastici, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, ac priuilegijs, gratijs, & indultis, eisdem Rebuspublicis, Communitatibus, & Vniuersitatibus, & Collegijs extra dictum Statum ecclesiasticum existentibus, & non Ecclesiasticis, necnon Principibus extraneis, ac etiam militijs præfatis, quorumcumque Ordinum regularibus, ac Almæ Vrbi, necnon Populo Romano & quibuscumq Ciuitatibus, Terris, & locis, nobis & Sedi Apostolicæ subiectis, etiamsi tales essent, quæ sub generali expressione non venirent, sed de illis specialis, & indiuidua mentio habenda foret, in genere vel in specie, & sub quibuscumq. tenoribus & formis, & cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis in cõtrarium præmissorum hactenus quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis, quibus omnibus & singulis, eorum tenores prȩsentibus pro expressis & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quæ prędictus Sixtus Prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Forma & effectus publicationis quã habet hic in fine.

§. 14. Volumus autem, vt prȩsentes quæ in Consistorio nostro, & de fratrum nostrorum consilio & assensu prædicto promulgatȩ sunt, quoscumque tam præsentes, quam absentes, & vbicumq. etiam extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes, perinde obligent, & arctent, acsi vnicuiq. eorum nominatim intimatæ fuissent. Et nihilominus vt illę magis innotescant, mandamus eas valuis Ecclesiæ S. Io. Lateranen. & Basilicæ Principis Apost. de Vrbe, & in acie Campi Floræ appendi, & publicari, ac etiam volumus, vt earum exemplis, etiam impressis, manu Notarij publici, & sigillo alicuius personȩ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbiq. locorum, in iudicio & extra habeatur, quæ ipsismet præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio poenalis.

§. 15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostram confirmationis, innouationis, declarationis, extensionis, ampliationis, decretorum, inhibitionis, prȩcepti, mandatorum, voluntatum, statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis auté hoc attentare prȩsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apost. eius, se nouerit incursurũ.

D. F. An. x. 4. Iulij.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Annó Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo primo, pridie Non. Iulij, Pontificatus nostri Anno decimo.

Papa subscr.

Ego Clemens Catholicę Ecclesiæ Episc.

Protector noster aspice Deus.

Card. subscr.

Iul. Ant. Episc. Card. Prænestinus Sanctæ Seuerinæ.
Hieronymus Episcopus Sabinen. Card. Rusticucius.
Alex. Episcopus Albanen. Card. Floren.
Ego Ant. Maria. Card. Saluiatus tt. S. Marię Transtyberim.
Ego Aug. tt. S. Marci Card. Veronensis.
Ego Simeon Card. de Terranoua tt. S. Laurentij in Lucina.
Ego Dominicus tt. Sancti Chrysogoni Card. Pinellus.
Ego F. Hieronymus Card. Asculanus tt. S. Mariæ super Mineruam.

Ego Ant. Maria tt. S. Praxedis Card. Gallus;
Ego Antonius tit. S. Stephani in Monte Coelio Card. Saulius.
Ego Euangelista tt. S. Matthæi in Merulan. Card. Cusentinus.
Ego Marianus tt. SS. Marcellini & Petri Card. de Camerino.
Ego Fr. Gregorius Card. de Mont'Elparo tit. S. Augustini.
Ego Paulus tit. S. Cæciliæ presbyter Card. Sfondratus.
Ego Benedictus tit. S. Priscæ presbyter Card. Iustinianus.
Ego Franciscus Maria tit. S. Mariæ in Aracoeli presb. Card. à Mõte.
Ego Octauius tit. S. Alexij presbyter Card. Parauicinus.
Ego Hieronymus Card. Matthæius tit. S. Pancratij.
Ego Flaminius tit. S. Mariæ de Pace Card. Platus.
Ego Lutius Card. Saxus tit. Sanctorum Quirici & Iulitæ.
Ego Franciscus Maria tit. S. Bartholomæi in Insula Card. de Senis.
Ego Camillus tt. SS. Io. & Pauli presb. Card. Burghesius.
Ego Cæsar tt. SS. Nerei & Achilei presb. Card. Baronius.
Ego Laurentius tt. S. Laurentij in Pane & Perna presbiter Cardinalis Blanchettus.
Ego Franciscus tt. S. Thomæ in Parione presb. Card. Mantica.
Ego Pompeius tt. S. Balbinæ presb. Card. Arigonius.
Ego Dominicus tt. S. Petri in Monte aureo presb. Card. Tuscus.
Ego Arnaldus tt. S. Eusebij Cardinalis Ossatus.
Ego Paulus Aemilius presbiter Card. S. Marcelli.
Ego Siluius tt. S. Saluatoris in Lauro presb. Card. Antonianus.
Ego Rob. tt. S. Mariæ in Via presb. Card. Bellarminus.
Ego Bon. tit. S. Blasij de Annulo presb Card. Bonuisius.
Ego A. S. Laurentij in Damaso diac. Cardinalis Montaltus, S.R.E. Vicecancell.
Ego Ant. diac. Card. Sanctorum Quatuor Coronatorum.
Ego P. S. Nicolai in Carcere diac. Cardin. Aldobrandinus, S.R.E. Camerarius.
Ego Cynthius diac. Card. S. Georgij.
Ego Barth. S. Mariæ in Porticu diaconus Card. Cæsius.
Ego A. S. Angeli in foro Piscario diac. Card. Perettus.
Ego Ioannes Baptista S. Mariæ in Cosmedin diac. Card. Detus.

Publicatio. *Anno à natiuitate D. 1601. indictione 14 die vero 7. mensis Septembri, Pontificatus Sa. ctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Clementis diui ia Prouidentia Papæ VIII. Anno 10. retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basilicarum Sancti Ioannis Lateranen. & Sancti Petri Principis Apostolorum per nos Catherinum Menandi, & Laertium Cecchettum Apostolico. curs. &c.*

Augustinus Bracherius magister curs.

LXXIX. Præfinitio formæ communicationis Indulgentiarum, orationumq. &c. seruandæ à Fratribus B. MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, statis diebus, quibus ipsi generalem benedictionem facere consueuerunt.

Consimilem o mam hic idem Pont. præscripsit Ordini Fratrum Sanctiss. Trinitatis, & illi Redemptionis, inf in const. 85. De. et. quæ etiam nunc Ord. ni communis est, vt ibi legitur.

Edita A. D. 1601. & 1602. CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Hic Pót. concessit Ordini solemnem celebrationem S. Laurentij & S. Antonij ve sup. in const. 4. bis. sima fol. 4 vbi sedicatur babere Ordo nat. CVm nos alias, vt in vniuerso Ordine beatæ Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum, diei festi S. Laurentij Martyris, quo die Ordo prædictus fundatus fuit, ac S. Antonij Abbatis, quo die ipse Ordo a fel. rec. Gregorio Papa Nono prædecessore nostro confirmatus fuit, in fundationis & confirmationis huiusmodi memoriam, singulis annis solemnites celebrarentur concessérimus, prout in nostris sub dat die 10. Martij 1600. expeditis literis plenius continetur.

Ordo confuetus facere benedictionem generalē festo S. Catherinæ & feriis Cinerum & in die S. Catherinæ. §. 1. Cumque ex antiquo eiusdem Ordinis Instituto diebus S. Catherinæ Virginis & Martyris, feriæ quartæ Cinerum, & feriæ quintæ in Cœna Domini in ipso Ordine absolutio, & benedictio generalis fieri soleat, quæ etiam per Nos pridem confirmata fuit, prout in alijs nostris sub data die 20. Aprilis 1592. Pontificatus nostri Anno primo expeditis in forma breuis literis, plenius etiam continetur.

Idē Pōt. modo concedit, vt etiam supradictis diebus, talis benedictio fieri possit. §. 2. Nos volentes Ordinem prædictum, eiusque Religiosos, amplioribus fauoribus & gratijs prosequi, supplicationibus dilecti filij Bernardi de Vargas eiusdem Ordinis Procuratoris generalis super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, vt similis absolutio & benedictio generalis, etiam supradictis duobus diebus festis S. Laurentij & S. Antonij in prædicto Ordine, eiusq. Monasterijs & Conuentibus fieri possit, auctoritate Apostolica tenore præsentium, perpetuo concedimus & indulgemus.

Contraria tollit. §. 3. Non obstan. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis; ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemplis credi mandat. §. 4. Volumus autem, vt præsentium, transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem quæ præsentibus ipsis fides habeatur.

D. P. An. x. 24. Iulii. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 24. Iulij, millesimo sexcentesimo primo, Pontificatus nostri Anno decimo.

Sequitur forma benedictionis.

Edita A. D. 1601. CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Laudatur hic Ordo ex iure. CVm ad vberes misericordiæ fructus, quos Ordo B. MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, qui diuino instinctu per eiusdem Beatiss. semper Virg. Mariæ reuelationem B. Raymundo de Penialort nuper a nobis in Sanctorum numero relato, & clā. me. Iacobo Aragonum Regi, ac Petro Nolasco dicti Ordinis primo professori factam institutus, & à fel. recor. Gregorio PP. IX. prædecessore nostro confirmatus fuit, in agro militantis Ecclesiæ pro redemptione Captiuorum, qui in misera seruitute, & salutis animæ periculo, a Mauris & alijs infidelib. detinentur, continuo producere dignoscitur, nostræ dirigimus considerationis intuitum, facile inducimur vt Ordinem prædictum specialibus fauoribus, & gratijs libenter prosequamur, & ea quæ circa spiritualium eiusdem Ord. Indulgentiarum communicationem pro maiori fidelium deuotione, & ædificatione per eiusdem Ord. Religiosos fieri solent, nostræ declarationis stabilitate roboremus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Consueuit Ordo certis ann. diebus indulgentias communicare & in hoc quidam variæ abusus. §. 1. Cum itaque sicut accepimus in eiusdem Ordinis Conuentibus, ac Regularibus Ecclesijs, ab immemorabili tempore ex Summorum Pontificum auctoritate & concessione, Indulgentiarum communicatio sub quadam precationum forma, certis quibusdam anni diebus fieri soleret, & circa huiusmodi communicationem quosdam abusus irrepsisse, nec certam formam auctoritate Apost. constitutam esse appareret.

Hic idem Pōt. communicationem indulg. permittit, & absolutionem prohibet. §. 2. Nos pro nostri Pastoralis muneris debito fidelium animarum saluti, ac eiusdem Ordinis decori consulere, ac certam in præmissis formam statuere, illasque desuper opportune prouidere volentes, ex voto etiam venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Congregationi sacrorum Rituum Præpositorum, quibus hoc negocium examinandum commisimus, ac ex certa nostra scientia, & matura deliberatione, quoad institutum & ritum absolutionis, quam vocant, & communicationem indulgentiarum, quæ in prædicto Ordine fieri solent, hanc de cetero formam (antiqua cõsuetudine prorsus perpetuo abrogata) in perpetuum seruari volumus, atque Apost. auctoritate tenore præsentium perpetuo statuimus & ordinamus, vt nimirum diebus solitis, aut ab Apostolica Sede concessis, communicatio indulgentiarum, quas prædictus Ordo B. Mariæ de Mercede, ex concessione & indulto Sedis Apost. alijs potest communicare, non autem absolutio vt prius fiebat, fieri possit.

Communicationis prædictæ formam tradit, iuxta normam à Vicario P.P. probatā Ordini Sanctiss. Trinitatis ex eodem. Hæc omnibus ... communicatur. §. 3. Huiusmodi vero communicationem indulgentiarum tantummodo confratribus, & consororibus eiusdem Ordinis in Ecclesijs ipsius Ordinis præsentibus, & non alijs, & diebus supradictis, cum Psalmis, Versiculis, & Orationibus, quæ iam Romæ recognitæ, & à dilecto filio nostro in Vrbe Vicario probatæ, & à dicta congregatione reformatæ sunt, fieri liceat. Et ad dictam communicationem indulgentiarum singulis diebus prædictis obtinendam, confratres & consorores prædicti sint contriti, confessi, ac sacra communione refecti, alias prædictas Indulgentias non consequantur.

Communicationis bonorum operum, ... forma ... §. 4. Communicationem etiam orationum, ieiuniorum, missarum, aliorumque bonorum operum, quæ fiunt in dicto Ordine supradictis diebus, consfratribus tantum & consororibus, qui præsentes fuerint, vt de indulgentijs supradictum est, fieri posse permittimus & concedimus. Forma autem huius communicationis fieri volumus, nudis & simplicibus verbis in hunc fere modum, videlicet. Item communicamus vobis fratres, orationes, ieiunia, missas, peregrinationes & labores pro redimendis etiam captiuis susceptos, ceteraque opera bona, quæ per Dei gratiam in nostra Congregatione, & Ordine fiunt. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

Populi inuitationem fieri prohibet. §. 5. Ceterum expresse prohibemus, ne populus in Ciuitatibus, Terris, & locis publice inuitetur à dicti Ordinis fratribus ad suas Ecclesias ad consequen. supradictam communicationem indulgentiarum, & bonorum operum; hoc est in plateis, vijs, & locis publicis non apponantur sedulæ impressæ, seu manuscriptæ, quibus indicetur & promulgetur talis communicatio indulgentiarum.

Obseruantiā ... huius ... præcipit. §. 6. Mandantes propterea vniuersis & singulis eiusdem Ordinis Superioribus & Fratribus, vt præscriptam hanc formam perpetuo obseruare studeant, nec illam quouis modo præterire audeant seu præsumant irritum nihilominus decernentes & inane, quicquid secus super his ab ipsis quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat. §. 7. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac eiusdem Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, ac supradictis illius Superioribus & fratribus, ac quibusuis alijs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis ac approbatis; ceterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. A. 11. 9 Iulii. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris die 9. Iulij, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno 11.

Sequitur Forma d. communicationis à Vicario Papæ probata, & supra enunciata.

Tu aduerte quod aliqua verba in §. xj. & xij. sunt correcta, vt notaui ibi in margine. Et hanc correctionem hic idem Pontif. tradit infra in const. 85. §. 7. postea ab eo edita pro Fratribus Sanctissimæ TRINITATIS, & Redemptionis.

Forma seruanda ... & orationum seruanda à fratribus Ord nis Sanctiss. TRINITATIS Redemptionis Captiuorum.

Vicarius Papæ ... ordine ... *Hieronymus Episcopus Sabinen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Rusticucius nuncupatus, Sanctissimi Domini Nostri*

Nostri Papæ Vicarius generalis, Romanæque Curiæ Iudex Ordinarius. Dilectis nobis in Christo Ministris & Fratribus Ordinis Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, salutem Deique benedictionem.

Exordium. ETsi cunctæ Orbis Ecclesiæ sub sanctorum fundatæ vocabulis, sint piæ deuotione fidelium venerandæ, illæ tamen quæ in honorem, & sub vocabulo Sacrosanctæ & Indiuiduæ TRINITATIS dicatæ noscuntur, eo excellentiori memoria conuenit venerari, quo ipsa sancta TRINITAS immediatius & perfectius vota fidelium dirigit, & ad gratiam exauditionis admittit. Cum ergo Ordo Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, nutu diuino, per fel. record. Innocentium Papam Tertium, sub tali titulo & nomine institutus esse dignoscatur, merito à Sancta Sede Apostolica specialibus gratijs, & fauoribus decoratur. Et Nos vt Christifidelium deuotio visitandi Ecclesias dicti Ordinis in dies augeatur, necnon ad acquirendas gratias in eisdem concessas eo feruentius & deuotius disponantur, auctoritate Apostolica à Sanctiss. D. N. Papa specialiter nobis concessa, vt preces & orationes, ac denique absolutionem, quæ in Ecclesijs & Monasterijs dicti Ordinis diebus cinerum, Cœnæ Domini, & Sanctæ Catharinæ Virginis & Martyris, dici & fieri consuetum est, etiam in omnibus festiuitatibus Sanctissimæ TRINITATIS, dicere & facere, publice & solemniter, tenore præsentium, licentiam & facultatem eisdem Ministris & fratribus, concedimus atq. impartimur.

Orationum formam præscribit. §. 1. Quoniam autem formam absolutionis prædictæ viris probis & doctis nostræ sacræ Congregationis, auctoritate prædicta examinari commisimus: ne aliquis scrupulus, siue ambiguitas locus circa eam in posterum relinquatur, absolutionem ipsam, preces & orationes, modo quo recitari debent, vt euidentius exprimatur, his præsentibus adnotandas duximus, videlicet.

Antiphona.

Intret oratio mea. *Deinde dicuntur Septem Psalmi Pœnitentiales, in totum vel in partem, quibus finitis repetitur.*

Antiphona.

Intret oratio mea in conspectu tuo Domine, inclina aurem tuam ad preces nostras, parce Domine parce populo tuo, quem redemisti sanguine tuo pretioso, ne in æternum irascaris nobis, Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos à malo.
℣. Saluos fac seruos tuos.
℟. Deus meus &c.
℣. Mitte eis Domine auxilium de Sancto.
℟. Et de Sion &c.
℣. Esto eis Domine turris fortitudinis.
℟. A facie inimici.
℣. Nihil proficiat inimicus in eis.
℟. Et filius iniquitatis &c.
℣. Domine exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus &c.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oratio. §. 2. ADesto Domine supplicationibus nostris, & me qui etiam misericordia tua primus indigeo exaudi clementer, vt quem non electione meriti, sed dono gratiæ tuæ constituisti tui operis ministrum, da fiduciam tui operis exequendi, & in meo ministerio quod tuæ pietatis est operari. Per Christum &c.

Oratio. §. 3. EXaudi Domine preces nostras, & confitentium tibi parce peccatis, vt quos conscientiæ reatus accusat, indulgentia tuæ pietatis absoluat. Per Christum &c.

Oratio. §. 4. PRæueniat hos famulos tuos quæsumus Domine misericordia tua, vt omnes iniquitates eorum celeri indulgentia deleantur. Per Christum &c.

Oratio. §. 5. PRæsta quæsumus Domine his famulis tuis dignum Pœnitentiæ fructum, vt Ecclesiæ tuæ Sanctæ, à cuius integritate deuiarunt peccando, amissorum reddantur innoxij, veniam consequendo. Per Christum &c.

Oratio. §. 6. ADesto Domine supplicationibus nostris, nec sit ab his famulis tuis clementiæ tuæ longinqua miseratio, sana eorumq. remitte peccata, vt nullis iniquitatibus à te separati, tibi Domino semper valeant adhærere. Per Christum &c.

Oratio. §. 7. DOmine Deus noster, qui offensione nostra irasceris, sed satisfactione placaris, respice quæsumus super hos famulos tuos, qui se tibi grauiter peccasse confitentur, tuum est absolutionem criminum dare, & veniam præstare peccantibus, qui dixisti pœnitentiam te malle peccatorum quam mortem: Concede ergo Domine his vt tibi pœnitentiæ excubias celebrent, & correctis actibus suis, conferri sibi à te sempiterna gaudia gratulentur. Per Christum &c.

Oratio. §. 8. DEus humani generis benignissime conditor, & misericordissime reformator, qui hominem, inuidia Diaboli, ab æternitate deiectum, vnici Filij tui sanguine redemisti; viuifica hos famulos tuos, quos tibi nullatenus mori desideras; & qui non derelinquis deuios, assume correctos. Per Christum &c.

Oratio. §. 9. MOueant pietatem tuam quæsumus Domine hæc famulorum tuorum lacrymosa suspiria, tu eorum medere vulneribus, tu iacentibus manum porrige salutarem, ne Ecclesia tua aliqua sui corporis portione vastetur, ne grex tuus detrimentum sustineat, ne de familiæ tuæ damno inimicus exultet, ne renatos lauacro salutari mors secunda possideat. Per Christum &c.

Oratio. §. 10. TIbi ergo Domine supplices preces cum fletu cordis effundimus, tu parce confitentibus, vt sic in hac mortalitate, peccata sua te adiuuante defleant, quatenus in tremendi iudicij die sententiam æternæ damnationis euadant, & nesciant quod terret in tenebris, quod strider in flammis; atque ab erroribus ad iter reuersi, iustitiæ nequaquam vulneribus saucientur, sed integrum sit eis, atque perpetuum, quod gratia contulit, & quod misericordia reformauit. Per Christum &c.

Hic non dicitur. Oremus.

Absolutionis quæ formam ponit. §. 11. COncedimus vobis Fratribus facultatem, ex auctoritate nobis à Pontificibus Romanis indulta, vt consequi possitis omnes & singulas indulgẽtias, & peccatorũ remissiones nostræ huiusmodi sacræ Religioni concessas, iuxta priuilegiorũ tenores ab eadem Sede Apostolica obtentorum, & in quantum vestra expetit oratio, & ad nos pertinet iurisdictio, sic vobis Omnipotens Deus indultor omnium criminum vestrorum, deleat atque dimittat omnia peccata vestra Dominus noster IESVS CHRISTVS, qui cum Patre, & Spiritu sancto viuit, & regnat in sæcula sæculorum. Amen.

Hæc verba significata superius omittenda, vt notatur hic in principio.

Hic non dicitur. Oremus.

Hoc verbum lege posita, vt notatur hic sup. in princ. §. 12. DOminus noster IESVS CHRISTVS, qui beato Petro Apostolo dedit licentiam animas ligandi atque soluendi, ille vos absoluat ab omni vinculo delictorum, vt habeatis vitam æternam, & viuatis in sæcula sæculorum.

Quæ omnino seruari præcipit. §. 13. Quam quidem formam & tenorem prædictarum à quoquam innouari, immutari, siue impediri, in virtute sanctæ obediẽtiæ, & sub excommunicationis pœnis eo ipso incurrenda omnino prohibemus, & secundum eam, & non aliter, liceat prædictis fratribus in futurum prædicta absolutione, & orationibus, pacifice & quiete, vti, frui, potiri, & gaudere quibuscumque non obstantibus. In quorum omnium & singulorum fidem has præsentes nostras literas exinde fieri, & per Reuerendissimum Dominum Paulum de Curte Episcopum Isernien. nostrum Vicesgerentem, necnon per Notarium Curiæ nostræ subscribi, sigilliq. nostri quo in talibus vtimur, iussimus & fecimus impressione muniri.

Dat. die 30. Maii 1600. Datum Romæ ex Aedibus nostris, Anno à Natiuitate Domini nostri IESV CHRISTI millesimo sexcentesimo, indictione decimatertia, die vero vigesima mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Clementis diuina prouidentia Papæ Octaui, Anno eius nono.

Paulus Episc. Isernien. Vicesg.

LXXX.

Renouatio sacræ Eremi S. MARIAE Montis Senarij prope Ciuitatem Florentiæ, Ordinis Fratrum Seruorum B. MARIAE Virginis, Et præfinitio constitutionum pro recto eius regimine, Nouitiatusq. in ipsa Eremo instituto.

Has constitutiones opportunius deinde auctas & castigatas comprobauit. Paulus V. die 22. Octobris 1612. Qui etiam super receptione Nouitiorum, & moderatione Ieiunij in pane & aqua, aliam edidit sanctionem, infra in sua const. 51. Sedis.

De hoc Ordine Seruitarum vide quæ ad constitut. 1. Benedicti XI. adnotata fuere. sup. tom. 1. fol. 162.

CLEMENS PAPA VIII. Edita A. D. 1593. 1600. & seq.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. DEcet Romanum Pontificem in his auctoritatis suæ partes libenter interponere, per quæ diuinus cultus augeatur, & Regularium Ordinum reformatio felices in Domino progressus facere, & maiora quotidie valeat suscipere incrementa.

Proponitur Papæ restitutio primaui instituti Eremi Montis Senarij Ordinis Fratrum Seruorum B. Mariæ Virg. §. 1. Sane dilectus filius noster Alexander tituli sancti Petri in Vincula presbyter Cardinalis Florentinus, nomine dilectorum filiorum Lælij Baliioni de Florentia Prioris generalis Ordinis Fratrum Seruorum Beatæ MARIAE, ac Prioris & Fratrum domus eiusdem Beatæ MARIAE Annunciatæ Ciuitatis Florentiæ dicti Ordinis, nobis nuper exposuit, quod cum dicti Ordinis prima institutio à septem nobilibus & religiosis viris Florentinis, quodam in Monte, Senario nuncupato, octauo à Ciuitate Florentina lapide posito, vbi dictorum institutorum corpora requiescunt, originem duxerit, & eodem loco Conuentus tenui redditus, & angustus dudum extructus fuerit, in quo nunc tres soli Fratres dicti Ordinis commorari solent, dicti Prior generalis, & Prior & Conuentus dictæ domus Annunciatæ primitiui dicti eorum Ordinis instituti, & originis memoria excitati, eodem in loco augustiorem domum & Ecclesiam extruere, illueque septem fratres professos prædicti Ord. qui ad primæui dicti Ord. instituti normam, perpetuis futuris temporibus, cœlestium diuinarumque rerum contemplationi vacantes, gratum Altissimo in eremitica vita famulatũ præstent, & aliquot alios fratres conuersos, qui omnes annum vigesimumquintum excedant, introducere decreuerunt.

Vbi hæc serua, præcipua sint eorum exercitia. §. 2. Ipsisque Fratribus in dicto Conuentu Montis Senarij, cui sacra Eremus Montis Senarij Ordinis denominatio erit, vltra alia spiritualia Ordinis prædicti exercitia, quæ in ipsis Ordinis constitutionibus, & S. Augustini Regula, sub qua degunt, præcipiuntur, hæc nominatim imposita esse voluntonera.

Carnibus non vescantur. §. 3. Vt nimirum nullo tempore carnibus, sed lacticinijs tantum vesci possint.

§. 4. Se-

Ieiunare secunda, quarta & sexta feriis, ac in Quadragesima & Aduentu.

§. 4. Secunda, quarta, & sexta feriis totius anni ieiunare, sed in ipsa sexta semper, & in reliquis secunda & quarta feriis huiusmodi, in Aduentu & Quadragesima ieiunium cum pane & aqua tantum facere teneantur.

Proprietatem quo ad agere [illegible].

§. 5. Vtque in eo conuentu illud regularis vitæ institutum, quod à primis illis institutoribus obseruabatur, seruari debeat, ita vt vere sint illis omnia communia, cor vnum & anima vna in Domino iuxta beati Augustini regulam, quam profitentur.

Restauratio praedictae Eremi, & gubernatio spectantes ad Conuentum Annunciatae Ciuitatis Florentiae, eiusque membrum perpetuo esse.

§. 6. Intendunt præterea fabricam dicti conuentus sumptibus, & impensis prædictæ domus Annunciatæ facere, ac deinde Fratribus huiusmodi in eodem conuentu pro tempore degentibus, victum & vestitum aliaque necessaria, tam pro diuino cultu, quam pro conuentus restauratione ex annuis eiusdem domus Annunciatæ redditibus subministrare, dummodo tamen ipse conuentus, seu sacra Eremus tamquam ipsius domus Annunciatæ membrum ab ipsa domo dependeat, ac Superiorum dictę domus, Priorisque prouincialis Prouinciæ Tusciæ, in qua dicta domus Annunciatæ consistit, atque Prioris generalis pro tempore totius Ordinis Fratrum Seruorum iurisdictioni, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, prout aliæ omnes domus & conuentus prædicti Ordinis subsit, nec vllo vmquam tempore quauis de causa, colore, vel ingenio à dicta superioritate & obedientia subtrahi, vel quoquo modo eximi possit, sed singulo transacto biennio, iuxta constitutionum Ordinis formam, à Priore, & à Fratribus eiusdem Conuentus Annunciatæ de Vicario prouideatur, qui sub obedientia dicti Prioris Conuentus Annunciatæ, prout alij Vicarij conuentuum illi vnitorum, ex præscripto literarum fel. recor. Gregorij Papæ Decimitertij prædecessoris nostri super regimine dicti Conuentus Annunciatæ emanatarum subsunt, maneat.

Confirmatio Pontificia à Priore generali, & Priore & Conuentu domus Annunciatae petitur.

§. 7. Cum autem dicti Lælius Prior generalis, ac Prior & conuentus domus Annunciatæ prædictæ, cupiant præmissa omnia, vt perpetuo firmiora subsistant Apostolicæ nostræ auctoritatis patrocinio communiri, nobisque propterea humiliter supplicari fecerint, vt in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Conceditur.

§ 8. Nos pijs Religiosorum votis diuini præsertim cultus, & regularis obseruantiæ incrementum respicientibus, quantum cum Domino possumus, benigne fauentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, laudabile dictorum Prioris Generalis, ac Prioris & Conuentus Annunciatæ propositum huiusmodi plurimum in Domino commendamus, ipsiusque erectionem, extructionem, introductionem, aliaque omnia & singula præmissa, prout supra expressum est, accedente tamen Ordinarij loci consensu, & sine cuiusquam præiudicio, faciendi, statuendi, ordinandi & exequendi plenam & liberam Apostolica auctoritate tenore præsentium, licentiam & facultatem concedimus & impartimur, eademque omnia & singula si & postquam facta fuerint, auctoritate & tenore prædictis confirmamus & approbamus, illisq. perpetuæ & inuiolabilis Apostolicæ confirmationis robur adijcimus, omnesque & singulos tam iuris quam facti defectus, siqui interuenerint in eisdem supplemus.

Eremi Senarii titulus conceditur, & membrum domus Annunciatae declaratur.

§. 9. Atque domum, seu Conuentum, cui sacræ Eremi Montis Senarij eiusdem Ordinis Seruorum denominationem & titulum concedimus & assignamus, tamquam membrum dicti Conuentus Annunciatæ dependere, ipsiusque Vicarium singulo quoque biennio per Priorem & Conuentuum Annunciatæ eligendum.

Superioribus domus, ac Priori Prouinciali, & Generali perpetuo subiecti sint.

§. 10. Ac fratres & religiosos ipsius Conuentus Annunciatæ, Superioribus & Priori Prouinciali, ac Generali prædictis subesse, neq. ab huiusmodi obedientia, quouis prætextu, causa, ingenio vel quæsito colore subtrahi aut eximi posse.

Prior & Conuentus Annunciatae necessaria Eremo subministrent.

§. 11. Ipsos vero Priorem & Conuentum Annunciatæ, victum & vestitum, aliaq. necessaria tam pro diuino cultu, quam pro manutentione & restauratione domus prædictæ sacrę Eremi, illiusque Fratribus & Religiosis in perpetuum subministrare debere.

In contrarium attentanda irritantur.

§. 12. Sicq. per quoscumque dicti Ordinis Superiores, & alios Iudices ordinarios & delegatos, sublata eis & eorũ cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & definiri debere; ac irritum & inane quidquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Executores huius constit. deputantur.

§. 13. Quocirca Venerabili fratri Archiepiscopo Florentino, ac dilectis filijs ipsius Ordinis, apud nos & Apostolicam Sedem Protectori, ac nostro & Apostolicæ Sedis apud Magnum Etruriæ Ducem Nuncio, nunc & pro tempore existentibus, per præsentes committimus & mandamus, vt ipsi vel duo aut vnus eorum per se, vel alios, vbi & quando opus fuerit, præsentes literas solemniter publicantes, atque pij huiusmodi & laudabilis operis institutioni & conseruationi efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, omnia & singula præmissa, per eos ad quos spectat & pro tempore spectabit, exequi & obseruari; præsertim vero dictos Priorem & Conuentum Annunciatæ ad idem sanctum opus exequendum & manutenendum vt supra, ne impij Demonis astu temporumue iniquitate, aut fratrum incuria perire; aut intermitti valeant, excitent, & si opus sit cogant & compellant. Contradictores quoslibet per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo; inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Contraria remouentur.

§. 14. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, ac ordinationibus, ac Ordinis prædicti etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus; ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. 2. die 22. Octob.

Dat. Romę apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 22. Octobris 1593. Pontificatus nostri Anno 2.

Sequitur alia Ordinationum dictę sacræ Eremi præfinitio.

Edita A. D. 1600.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN his rebus auctoritatis nostræ partes libenter interponimus, per quæ Religiosorum statui prospere dirigendo, opportune prouideatur.

Confirmantur praecessa constituta.

§. 15. Cupientes igitur prospero statui & felici gubernio domus, & Eremi Montis Senarij Ordinis Seruorum B. MARIAE Florentinæ Diœcesis, quantum cum Domino possumus salubiter consulere, supplicationibus & pro parte dilectorum filiorum Prioris Generalis d. Ordinis, ac Prioris Conuentus B. MARIAE Annunciatæ Ciuitatis Florentinæ eiusdem Ordinis Fratrum Seruorum, necnon Vicarij & Fratrum dictæ Eremi Montis Senarij, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eos omnes & singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, ex sententia & voto venerabilis fratris Iulij Antonij Episcopi Prænestin. Cardinalis Sanctæ Seuerinæ nuncupati, vltra ea, quæ per alias nostras in simili forma Breuis literas sub Dat. 22. Octobris 1593. Pótificatus nostri Anno secundo expeditas, quorum tenorem præsentibus pro expressis habere volumus pro dicta Eremo Montis Senarij concessimus, quæ omnia & singula per præsentes etiam perpetuo confirmamus & approbamus, ac perpetuo valida, firma & efficacia esse & fore decernimus.

Vicarius Eremi eligatur ex ipsis Eremitis.

§. 16. Quod Vicarius eligendus pro regimine domus & Eremi prædictæ Montis Senarij pro tempore in perpetuum sit & esse debeat vnus ex ipsis Eremitis, Sacerdos ætatis annorum supra 33. qui saltem per biennium in Eremo vixerit, vel in illius defectum ille ex Eremitis pro Vicario eligatur, qui magis accedit ad huiusmodi conditiones.

Eremitarum professio, qua esse debeat.

§. 17. Quodque omnes fratres Eremitæ probationis annum in dicta Eremo agere debeant, quamuis alias in familia aliorum fratrum Eremitarum professionem emiserint; quo anno elapso solemniter profiteri in manibus Prioris Conuentus Annunciatæ supradicti teneantur, promittendo iuxta constitutiones factás & faciendas, inter Fratres ipsos Eremitas perpetuo viuere.

Post eam ab Eremo diuerti possit.

§. 18. Post emissam vero professionem ab huiusmodi instituto, à Superioribus cuiuscumque gradus sint, etiam si Cardinalatus dignitate præfulgeant, quoquo modo etiam ad breue tempus diuerti non possint, & quacumque relaxatione, seu dispensatione penitus explosa.

Superiorum auctoritas de dispensationibus circa seruitium Chori, & ieiunium.

§. 19. Liceat tamen Superioribus licentiam concedere infirmis, & alijs ob aliquam legitimam causam, vt a seruitio Chori sint immunes, nec ab obseruatione ieiunij à constitutionibus Eremi indicti generaliter, quando dies festus solemnis incidit in ferias ieiuniorum, seu ad ieiunandum, quo casu altera die eiusdem hebdomadæ fratres ieiunent, ita vt in qualibet hebdomada trium dierum ieiunium compleatur.

Nouitiorum recipiendorum forma datur.

§. 20. Quod sæculares Nouitij recipiendi & admittendi, sint saltem ætatis annorum viginti duorum, ac recipi & admitti non possint nisi de consensu Capituli fratrum ipsius domus & Eremi, necnon Prioris & Magistri Nouitiorum Conuentus Annunciatæ, quorum insimul conuenientium suffragijs obtinere debeant, aliorum Superiorum censeatur minime requisito. Fratres vero de familia iam professi, qui vitam & obseruantiam fratrum Eremitarum profiteri voluerint, non admittantur nisi præcedente eius consensu Capituli Conuentus Annunciatæ. Reijci autem vel admitti ad professionem debeant tam fratres de familia prædicti, quam alij à sæculo venientes, Nouitij de voto & auctoritate tantummodo fratrum ipsius Eremi; & post emissam professionem vnusquisque contentus sit loco sibi debito ratione temporis emissæ professionis, nullo habito respectu graduum Magisterij, Baccalaureatus, vel alterius dignitatis cuiuscumque.

Esus carnium infirmis concedatur.

§. 21. Quod non liceat fratribus huius Eremi etiam iter agentibus vesci carnibus, nisi ex causa infirmitatis, & tunc de consilio Medici, Phisici, & de licentia Superioris Eremi.

Alii vero ut in ipsa Eremo.

§. 22. Quinimmo in ipsa Eremo, nec etiam quibusuis alijs, cuiuscumq. gradus, status, & conditionis sint, permittatur carnes comedere, sed cibis ipsis concessis, & non alijs vti debeant.

Hospites per duos tantummodo dies recipiantur.

§. 23. Et quicumque illi sint, exceptis Superioribus, & quibus à Priore Conuentus ad pœnitentiam iniunctum esset vt eamdem vitam cum ipsis Eremitis per plures dies ducerent, per duos tantum dies ad hospitium recipiantur; quibus elapsis, hospitij & victus subministratio omnibus denegetur.

Eremus quaecumq. legata, & eleemosynas habere possit.

§. 24. Quod fratres Eremi possint exigere, consequi & habere quæcumque legata & elemosynas, quæ ipsi Eremo fient, necnon quæcumque bona mobilia & immobilia, ac se mouentia, quæ Eremo quomodolibet obuenient, per ingressum, & professionem Nouitiorum, seu alios quomodocumque ac qualitercumque.

Quae sint ipsius Eremi, pro sustentatione & augmento.

§. 25. Quæ legata, eleemosynæ & bona sint & esse intelligantur Eremi prædictæ, vt ex eis eorumq. redditibus, non solum fratrum ibi degentium substentationi, ac Sacristiæ necessitati prouideri va-

ri valeant, sed etiam vt absque nomine Conuentus Annunciatæ possit augeri Eremitarum numerus; liceatq. nouas cellas construere, etiam pro his qui vitam vellent ducere omnino solitariam, quod fiat de consensu Difcretorum dicti Conuentus Annunciatæ, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo statuimus & ordinamus atq. concedimus & indulgemus.

Contrariis derogatur. §. 25. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Eremi & Ordinis prædictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus; ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ die 29. Dec. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 29. Decembris, 1600. Pontificatus nostri Anno 8.

Sequitur erectio Nouitiatus in d. Eremo.

Edita A. D. 1601. CLEMENS PAPA VIII. &c.

Ad propagationem dictæ Eremi Nouitiatus ibi instituitur. §. 27. ORdinis vestri conseruationi & propagationi quantum cum Domino possumus prospicere cupientes, Motu proprio & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, in sacra Eremo Montis Senarij Nouitiatum vestri Ordinis auctoritate Apostolica tenore præsentium erigimus & instituimus.

Receptionis forma datur. §. 28. Vobisque, vt in Eremo prædicta, Nouitios qui qualitates requisitas iuxta constitutionem nostram super receptione Nouitiorum nuper editam habeant, ac seruata in omnibus & per omnia d. constitutionis forma, ad habitum per Eremitas vestri Ordinis gestari solitum recipere, & deinde elapso probationis anno ad professionem per eosdem Eremitas emitti consuetam regulares admittere libere & licite possitis & valeatis, auctoritate & tenore præsentis, licentiam & facultatem concedimus, & impartimur.

Contrariis derogatur. §. 29. Non obstantibus probatione facta, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis; ceterisq. contrarijs quibuscumq.

D. P. A. 10. die 20. Febr. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 20. Februarij, 1601. Pontificatus nostri Anno 10.

LXXXI. Quod Inquisitores hæreticæ prauitatis, & locorum Ordinarii, eos qui ad presbyteratus ordinem non promoti, Missas celebrant, vel Sacramentum Pœnitentiæ ministrant, prauia degradatione, Curiæ sæculari debitis ab ea plectendis pœnis tradant.

Hos Inquisitores eiusmodi reorum causa cognoscere posse, declarauit vltra Paulum IV. & Sixtum V. in ista constitut. enarratos, Gregorius XIII. sup. in eius constitut. 21. Officij. fol. 292. lib. 2.

Istam Sanctionem, ad omnes quantumcumque exemptos, minores vigintiquinque annis, dummodo vigesimum ætatis annum compleuerint, extendit S. D. N. Vrban. VIII. const. 79. Apostolatus. inf. tom. 4.

Edita A. D. 1601. CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Paulus IV in sua bulla contra homines detestandos ab Inquisitoribus tradi dixit ipsos Curiæ sæculari, a Missarum sacrificiis vsurpantes. ETsi alias fel. rec. Paulus Papa IV. prædecessor noster, ad nefariam & sacrilegam quorumdam hominum temeritatem coercendam, qui cum ad sacrum presbyteratus ordinem minime promoti sint, Sacerdotis tamen auctoritatem sibi temere assumentes, Missarum celebrationem vsurpare, & Sacramentum Pœnitentiæ ministrare præsumunt, decreuerit huiusmodi delinquentes a Sanctæ Inquisitionis Iudicibus tradi debere Curiæ sæculari debita animaduersione puniendos.

Sixtus V. illud innouauit (sed neque eius constitutio de hac re habetur). §. 1. Et postea rec. mem. Sixtus Papa V. etiam prædecessor noster prædictum Pauli IV. decretum innouari, ac serio obseruari mandauerit, eo tamen dictorum hominum proruptu audacia, vt prætextu ignorationis huiusmodi decretorum ac pœnarum, contra ipsos, vt præfertur, inflictarum, illis se minime subiacere, & obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem liberari & absolui posse prætendant.

Hic modo Tiro eorum criminis grauitas pensatur. §. 2. Nos igitur animaduertentes, huiusmodi perditos & nefarios homines ad sacrum presbyteratus ordinem non promotos, Missarum celebrationem vsurpare præsumentes, non solum actu idolatriæ saltem extrinsece seu per externa & visibilia Religionis & pietatis signa exercere, sed etiam quantum in ipsis est, efficere vt Christifideles, qui credunt eos ordinatos esse, & rite conficere Sacramentum Eucharistiæ, idolatriæ crimen ignoranter incurrant, purum, videlicet Panem & vinum, tamquam verum Christi Domini Nostri corpus & sanguinem, eisdem adorandum proponentes. Confessiones autem audientes, non solum Sacramenti Pœnitentiæ dignitatem contemnere, verumetiam Christifideles decipere, dum scilicet inique sibi assumunt gradum Sacerdotalem, & auctoritatem absoluendi à peccatis magno cum periculo & scandalo plurimorum.

Sollicitat Inquisitoribus, vel Ordinariis degradatos, Curiæ sæculari debitis pœnis plectendos decernit. §. 3. Propterea, vt grauissima hæc scelera committentes, posthac debito supplicio puniantur, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione deque Apostolicæ potestatis plenitudine, S. Inquisitionis Iudicum conscientiæ consulere, & ne in futurum de pœna hisce delinquentibus imponenda dubitari possit, prouidere volentes, supradictorum prædecessorum nostrorum vestigijs inhærentes, hac perpetuo valitura constitutione decernimus atque statuimus, vt quicumque non promotus ad sacrum presbyteratus ordinem, repertus fuerit Missarum celebrationem vsurpasse, vel Sacramentalem confessionem audiuisse, a Iudicibus Sanctæ Inquisitionis, vel locorum Ordinarijs tamquam Ecclesiæ misericordia indignus, a foro Ecclesiastico abijciatur, & ab ordinibus Ecclesiasticis

siquos habuerit, rite degradatus, statim Curiæ sæculari tradatur per Iudices sæculares debitis pœnis plectendus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Concilijs etiam generalibus editis, etiam in corpore Iuris clausis. Quibus omnibus & singulis, illarum tenores pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, specialiter & expresse derogamus; ceterisq. contrarijs quibuscumque. *Contrariis tollit.*

§. 5. Vt autem huiusmodi constitutionis ignorantia de cetero allegari aut prætendi numquam possit, atque præsentes literæ omnibus innotescant, volumus illas ad valuas S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ more solito publicari & affigi, atque iis inde amotis earumdem exempla etiam impressa ibi affixa relinqui, factaque huiusmodi publicatione, omnes qui in Vrbe post mensem, qui vero extra eam & citra Montes, post quatuor menses, qui demum vltra Montes fuerint post decem menses à die publicationis præsentium computandos afficere & arctare, acsi eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent. *Arb. Nauemensis publicari præcipit.*

§. 6. Ac præterea mandamus earumdem præsentium literarum exemplis etiam impressis, & manu Notarij publici subscriptis, & sigillo Officij Sanctæ Romanæ Inquisitionis vel alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ hisce præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ. *Transumptis fides tradi mandat.*

Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die prima Decembris, 1601. Pont. nostri Anno 10. *D. P. A. 10. 1. Decemb.*

Anno a Natiuitate D. 1601. Indict. 14. die vero 5. mensis Decembr. Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ Octaui, Anno eius X. Supradicta Constitutio fuit affixa ad valuas S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ vt moris est, per me Hieronymum Lucium S. D. N. Papæ. Curs. *Publicatio.*

Quod Fratres Capuccini Ordinis Minorum Sancti Francisci, à Generali, & Definitoribus, in Capitulo generali vsque ad sequens Capitulum deputati, sæcularium vtriusque sexus confessiones audire valeant. LXXXII.

Alia de Capuccinis notata sunt supra ad const. 22 Clem. VII. Rel. omitt; vbi etiam remissiue indicaui materiam Fratrum Minorum Ordinis S. Franc. fol. 492. lib. 1.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam. *Edita A. D. 1602.*

ALias fel. re. Gregorius Papa XIV. Prædecessor noster ex causis tunc expressis Motu eius proprio sua perpetuo valitura Constitutione statuit & ordinauit, quod nullus Congregationis Capuccinorum Ordinis Fratrum Minorum nuncupat. S. Francisci in laicorum vtriusq. sexus, & Clericorum sæcularium quacumque dignitate, præeminentia, auctoritate & facultate fulti essent, confessionibus occupari, vel confessiones eorum audire, etiamsi ad id faciendum a Superioribus Ordinis, aut Protectore, aut etiam ab Apostolica Sede quomodolibet & sub quacumq. verborum forma licentias catenus obtinuissent, prout in eiusdem Gregorij Prædecessoris literis in forma Breuis sub data die prima Iunij 1591. expeditis plenius continetur. *Gregorius 14. (iuxta eam a hic expressa) Capuccinis prohibuit ad aud. confessiones sæcul.*

§. 1. Cum autem diuersi vtriusq. sexus Christifideles pro eorum erga dictum Ordinem, seu Congregationem Capuccinorum deuotione, cuperent Religiosis eiusdem Congregationis confiteri posse *Istius causa hic expressa.*

§. 2. Nos illorum pio desiderio benigne annuentes, Motu proprio & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, præfatas Gregorij Prædecessoris literas, quarum tenorem præsentibus pro expresso haberi volumus, ita moderamur, vt Minister Generalis eiusdem Congregationis Capuccinorum & Definitores in Capitulo generali congregati, & in eodem Capitulo tantum, quibusuis eiusdem Congregationis Religiosis, ad confessiones audiendas approbatis, prout ipsis Ministro generali & Definitoribus videbitur, licentiam audiendi sæcularium vtriusq. sexus confessiones vsque ad nouum Capituli generalis celebrationem & non vltra, & sic de Capitulo generali in Capitulum generale concedere respectiue possint & valeant auctoritate Apostolica, tenore præsentium facultatem concedimus & impartimur. *Prohibitionem prædictam moderatur vt hic.*

§. 3. Et quascumque licentias audiendi sæcularium huiusmodi confessiones, quibusuis eiusdem Congregationis Fratribus ab illius Protectore, aut quocumque alio, etiam de expresso nostro mandato in perpetuum concessas harum serie reuocamus & annullamus. Decernentes irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. *Quascumque alias licentias reuocat.*

§. 4. Non obstantibus præfata Gregorij XIV. Prædecessoris, ac quibusuis alijs Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis; ceterisq. contrarijs quibuscumque. *Contraria tollit.*

§. 5. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem quæ præsentib. ipsis adhiberetur fides adhibeatur. *Transumptis fides tradi iubet.*

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die tertia Februarij, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo. *D. P. A. 11. die 3. Febr.*

Mone-

LXXXIII. Moderatio Constitutionum Sixti V. quoad nullitatem professionis emittendæ à Nouitijs Ordinum Regularium, cum præseruatione pœnarum contra Superiores qui non seruata forma eis tradita eos receperint. Et decreta generalia pro Nouitiorum receptione, institutione & educatione.

Edita 1596. 1599. 1600. 1602. Bullarium.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

IN suprema Ecclesiæ Catholicæ specula meritis licet imparibus diuina prouidentia disponente constituti, omnibus incommodis, quæ in eadem Ecclesia, non sine fidelium animarum periculo, & detrimento oriri possunt, ob variam & sinistram Constitutionum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum quas iustis de causis ediderunt, interpretationem, pro nostri Pastoralis officij munere conamur prouidere, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Sixtus V. edidit duas constitutiones quæ sunt sup. fol. 456. & seqq. lib. 2. §. 1. Cum igitur fel. rec. Sixtus Papa V. Prædecessor noster, ad integritatem & candorem in Regularibus & Religiosis Ordinibus in Ecclesia sancta institutis retinendum & conseruandum, quadam sua, quæ incipit, Cum de omnibus Ecclesiasticis Ordinibus; sub Dat. Sexto Calend. Decembris Pontificatus sui anno Tertio, nonnulla circa modum, formam & qualitates admittendi Religiosos ad quosuis Regulares Ordines decreuerit. Et deinde alia simili quæ incipit, Ad Romanum spectat Pontificem; sub Dat. 12. Calend. Nouembris Pontificatus sui anno Tertio, quædam dubia super dicta Priori constitutione exorta declarauerit.

Gregorius 14. eas in parte moderatus est, vt in cost. 3. sup. fol. 526 lib. 2. §. 2. Et præterea piæ me. Gregorius Papa XIV. etiam Prædecessor noster alia sua perpetuo valituris constitutionibus, quæ incipit, Circumspecta Romani Pontificis prouidentia. sub Dat. Idibus Martij, Pontificatus sui anno Primo respectiue editis, Constitutiones Sixti Prædecessoris supradictas, quoad illegitimos moderatus fuerit, prout in eisdem Constitutionibus plenius continetur.

Hic modo Pont. easdem Sixti V. temperat, vt iis qui contra eorum formam professionem emiserint nullam declaret. §. 3. Tamen, quia longo vsu & experientia compertum est, ex nimia facilitate, & multitudine casuum, in quibus professio à suscipientibus habitum alicuius Regularis Ordinis à dicto Sixto Prædecessore nulla declaratur, multos hac occasione arrepta fraudulenter petijsse, & in dies petere, vt professio quam in aliquo Regularis Ordine emiserunt, nulla declaretur, ex quo nonnulli eorum Regulares ordines & instituta sub hoc prætextu deseruerunt. Et proinde plerisque in locis maxima incommoda & scandala exorta fuerunt. Nos ea scandala, & incommoda, quantum in Domino possumus remouere, & ne in posterum alia eiusmodi hac de causa oriantur, opportuna ratione prouidere cupientes, singularum constitutionum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, matura super his cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus super negocijs Episcoporum & regularium deputatis, cósultatione præhabita, ex illorum sententia & voto, Constitutiones prædictas Sixti Prædecessoris, quoad eam partem, per quam eorum qui formam in eisdem Constitutionibus præscriptam de cetero non seruauerint, & quoad alios etiam casus ibidem expressos, in quibus receptorum in quibuscumque etiam Mendicantium Ordinibus, professio nulla declaratur, ad terminos iuris, & sacrorum Canonum perinde ac si præd. Constitutiones in illa parte editæ non fuissent, auctoritate Apost. tenore præsentium reducimus.

Pœnas tamen impositas contra Superiores Ordinum præseruat. §. 4. Verum pœnas contra Superiores quorumcumque Ordinum etiam Mendicantium huiusmodi, qui in admittendis Regularibus ad habitum & professionem, earumdem constitutionum formam non seruauerint, aut aliter quouis modo contrafecerint, in ipsis constitutionibus inflictas, saluas esse volumus & statuimus.

Decretum irritans appo nit. §. 5. Sicque & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales etiam de Latere Legatos, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari pariter decernimus.

Contraria tollit. §. 6. Non obstantibus præfatis constitutionibus; ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Exemplis cre di iubet. §. 7. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. 12. die 2. Apr. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 2. Aprilis, 1602. Pontificatus nostri Anno 11.

Sequuntur hic Decreta generalia ad Nouitiorum receptionem, professionem & institutionem spectantia.

D. Nouitijs ad habitum Regularem, & professionem non admittendis nisi in Conuentibus designandis.

Ad hæc omnia vide supra in constitut. 71. Sixti V. cum ibi notatis fol. 456. lib. 2.

Edita A. D. 1596.

CLEMENS PAPA VIII.

Causa ob quas deprauantur Religiones. REgularis disciplinæ restitutioni, pro qua potissimum iuxta nostri muneris debitum laborare non desistimus, illud in primis magnum impedimentum afferre quotidiano vsu compertum est, quod in omnibus Conuentibus, ijs præsertim qui maiori reformatione indigent, singuli ad Religionem venientes, passim recipiuntur. Vnde fit, vt quo magis nos varijs constitutionibus male affectas radices amputare studemus, eo magis in dies deprauatæ infructuosæq. eiusmodi nouiter profitentium succrescant.

§. 1. Cui quidem malo occurrere volentes, præsenti Decreto statuimus, districteq. præcipimus omnibus Generalibus, Prouincialibus, Commissarijs, Ministris, ceterisque Superioribus Conuentuum intra Italiæ, & Insularum adiacentium fines existentium quibuscumque & quorumcumque Ordinum Mendicantium, vt de cetero neminem sub quouis prætextu aut colore, ad habitum regularem admittant, nisi in Conuentibus auctoritate nostra propediem in vnaquaque Prouincia designandis. Cui vero prouideat de No. Nouitiorum locis designandis conspiciendis.

§. 2. Insuper sancimus, vt quoad eiusmodi Conuentus, vt præfertur, per nos deputati non fuerint, omnes præfatorum Ordinum Superiores à receptione quorumcumque Nouitiorum, siue ad habitum, siue ad professionem omnino abstineant. Et vsq. ad deputationem à recipiendis

§. 3. Superior, qui huius Decreti transgressor extiterit, ipso facto pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, vocisque actiuæ, & perpetuæ inhabilitatis ad alia in posterum obtinenda, se nouerit incurrisse, ac alijs etiam pœnis arbitrio nostro subiacebit. Recipientium pœna.

§. 4. Receptiones vero & professiones quarlibet eorum, qui contra huiusmodi Decretum nostrum admissi fuerint, nullas & irritas esse nunc decernimus & declaramus. Receptiones nullas.

§. 5. Priuilegijs, statutis, & consuetudinibus quibuscumque in contrarium minime obstantibus. Contraria non obstant.

Datum Romæ die 12. Martij 1596. Dat. R. A. 12. Martij.

Renouatio & ampliatio eiusdem Decreti.

De Nouitijs ad habitum regularem non recipiendis, nisi in Monasterijs, & locis designandis. Edita A. D. 1599.

SAnctissimus in Christo Pater & D. N. D. Clemens diuina prouidentia Papa VIII. cum iamdudum animaduerteret collapsæ Regularis disciplinæ restitutioni, pro qua potissimum, iuxta sui muneris debitum vigilare ac laborare non desistit, illud in primis magnum impedimentum afferre, quod in omnibus Monasterijs & Cóuentibus, ijsque præsertim, qui maiori indigent reformatione, singuli ad Religionem profitendam accedentes, passim ac sine delectu recipiuntur, ac inde fieri, vt quo magis varijs Constitutionibus male affectas radices euellere studet, eo magis infructuosa nouiter profitentium germina quotidie succrescant; cumque ob zelum ac desiderium quo tenetur Sanctitas Sua, omnes Regulares ad vetus suæ cuiusque Religionis institutum redigendi, districte prohibuerit, ne quis in certis Monacorum & Mendicantium Ordinibus ad suscipiendum habitum Religionis admitteretur, profiteretur ue, quousq. Monasteria & Conuentus aliquot destinarentur, in quibus posset commodius regularis obseruantia, secundum reformationem à Sáctitate Sua institutam, introduci. Relatio præcedentis decreti.

§. 6. Quia tamen non obstante tali prohibitione, cognouit nonnullos fuisse, vel sub colore facultatis & licentiæ à Sanctitate sua obtentæ, vel quia talis prohibitio ad illorum notitiam non peruenerit, receptos & admissos, præter mentis suæ sensum. Idcirco huic malo prospicere volens, ne licentiam ac facultatem huiusmodi subreptione ac prætextu Decretum Sanctitatis Suæ irritum reddatur, Nunc denuo districte præcipit ac mandat omnibus Generalibus, Prouincialibus, Commissarijs, Ministris, Præsidentibus, Abbatibus, Prioribus, & Guardianis quibuscumque, ceterisque Superioribus, Conuentuum, Monasteriorum, ac Domorum quocumque nomine appellentur, intra Italiam & Insularum adiacentium fines existentium, quorumcumque Ordinum Mendicantium & non Mendicantium (exceptis tamen Carthusianorum, Fratrum Minorum de Strictiori Obseruantia, necnon Capuccinorum S. Francisci, Reformatorum Sancti Dominici, Discalceatorum Ordinis Carmelitarum, necnon Fratrum Congregationis Foliensis Cisterciensis Ordinis, ac Eremitarum Eremi Camaldulensis Montis Coronæ, Clericorum Regularium Theatinorum, Societatis IESV, Sancti Pauli Decollati, & aliorum de Somascha, Ministrorum Infirmorum, respectiue Ordinibus, Societatibus, seu Congregationibus nuncupatis, quæ etiam antea exceperat & nunc iterum excipiendo, voluit prohibitionem hanc ad illa nullo modo extendi) Ne sub cuiusuis licentiæ & facultatis impetratæ vel impetrandæ obtentu, nisi per literas in forma Breuis dumtaxat & non alias, quemquam ad habitum Regularem suscipiendum, nec etiam conuersos nisi in Conuentibus, Monasterijs & Domibus, auctoritate eiusdem S. D. N. propediem in vnaquaque Prouincia designandis recipere, aut receptos ad professionem admittere vllo modo audeant. Quinimmo contra primam prohibitionem Sanctitatis Suæ receptos, etiamsi imperfectum habitum aut sine caputio gerant post præsentis Decreti in Romana Curia publicationem, omnino eijcere debeant. Ampliatio D. Decreti.

§. 7. Superiorem autem, qui huius Decreti transgressor extiterit, ipso facto pœnam priuationis omnium officiorum, quę tunc obtinebit, vocis actiuę & passiuę, & perpetuę inhabilitatis ad alia in posterum obtinenda, eo ipso incurrere voluit ac decreuit, & alijs etiam pœnis arbitrio Sanctitatis Suę imponendis subiacere. Superiorum transgredientium pœna.

§. 8. Receptiones eorum, & professiones quaslibet eorum, qui contra huiusmodi Decretum admissi fuerint, nullas & irritas esse ad quemcumq. effectum & nunc decernit & declarat. Receptiones irritantur.

§. 9. Hoc auté Decretú noluit Sáctitas Sua eos Ordines cóprehédere, qui Cóuentus, Domos & Monasteria à se probata pro Nouit. receptione & educatione hactenus permissione sua cóstituerint. Limitatio huius Decreti.

§. 10. Ce-

Licentiarum reuocatio. §. 10. Ceteras vero licentias, siue particulares, quæ in hanc diem effectum non sunt sortitæ, reuocat & annullat.

Publicatio habet Decreti. §. 11. Vult autem Decretum hoc suum in solitis locis Vrbis publicatum, ita prædictorum singulos afficere, ac si cuilibet personaliter fuisset intimatum, priuilegijs, statutis & constitutionibus quibuscumque in contrarium minime obstantibus.

D. P. An. 7. die 20. Iunij. Dat. Romæ apud S. Marcum, die 20. mensis Iunij 1599.

Edita A. D. 1602. Decretum super forma recipiendi Nouitios Regularium ad habitum & professionem.

Relatio præcedentis Decreti. SAnctissimus in Christo Pater & D. N. D. Clemens diuina prouidentia Papa VIII. Qui aliar pro Regularis disciplinæ restitutione, singulis Regularibus Ordinibus (quibusdam exceptis) prohibuit, ne ad Regularem habitum Nouitios in posterum reciperent, receptosue ad professionem admitterent, quousque in aliquibus cuiusuis Ordinis Monasterijs seu Conuentibus (in quibus Nouitiatus pro recipiendis & educandis Nouitijs designarentur & approbarentur) ad eius, quam professi sunt, Regulæ præscriptum, vitam, moresq. restituerent & componerent.

Licentia data recipiendi Nouitios in locis destinatis. §. 13. Certior deinde factus quosdam omnium fere Ordinum Conuentus, seu Monasteria ad pristinam illam regularem viuendi formam & disciplinam, quam diutius desiderauerat, fuisse redacta, in eisdem Monasterijs & Conuentibus, vt Nouitiatus erigi, Nouitijq. recipi possent, (sub certis tamen legibus, ac ea præsertim, vt licentia à Congregatione Reformationis Apostolicæ prius obtenta esset,) concessit, & ad illa designauit & approbauit.

In quorum receptione & educatione has seruari mandat vt. §. 14. Nunc volens vt ea quæ pro Nouitiorum receptione & institutione, de mandato Sanctitatis Suæ præscripta fuerunt, in posterum accuratius & exactius obseruentur, vltra formam traditam in constitutionibus felicis recordationis Sixti Papæ V. & etiam Sanctitatis Suæ super receptione Nouitiorum, decreuit ac præsentis decreti virtute mandauit, ne in Conuentibus, seu Monasterijs ad Nouitios recipiendos, de Sanctitatis Suæ, seu dictæ Congregationis Reformationis licentia hactenus designatis & approbatis, seu in posterum designandis & approbandis.

Licentia habeatur à Congregatione Reformationis Apost. vel à locorum Ordinarijs. §. 15. Nouitij ad habitum recipi nullatenus possint vel admitti, nisi prius ab ipsa Congregatione, vel a proprijs locorum Ordinarijs in quorum Diœcesi Nouitiatus existunt, in quibus Nouitij recipiendi fuerint, & vt recipi & admitti possint, licentiam in scriptis (gratis tamen in omnibus, etiam quoad scripturam concedendam) obtinuerint. Monet autem Sanctitas Sua eosdem Ordinarios omnem curam & diligentiam adhibere, vt circa ætatem, conditionem, educationem, scientiam, vitam & mores, ceterasq. qualitates in ipsis Nouitijs requisitas, obseruentur institutiones pro illis recipiendis ab eadem Congregatione Reformationis factæ & publicatæ. Neque aliter nec alio modo aliquem ad habitum recipi permittant. Ordinariorum ipsorum conscientiam onerando, si quempiam approbauerint vel admitti permiserint, qui non sit idoneus, & iuxta constitutiones & institutiones prædictas, approbandus & admittendus.

Superiores Ordinum, secus constituta edentes, circa receptionem Nouitiorum. §. 16. Firmis nihilominus remanentibus pœnis omnibus contra Superiores quorumcumq. Ordinum, qui, in admittendis ad habitum & professionem Nouitijs, formã constitutionum & institutionum prædictarũ non seruauerint, aut Nouitiũ aliquem, quantumuis idoneum approbatum, in quouis alio Conuentu & loco seu Monasterio, præterquam in hactenus a Sua Sanctitate, vel a dicta Congregatione designatis & approbatis, seu in posterum designandis & approbandis, vel vltra numerum in eorum singulis præscriptum seu præscribendum, receperint vel admiserint, seu alias præmissis quouis modo contrafecerint.

Edita erant 2. Maij 1601. sed ampliata fuit vt mox infra.

Contrafacta irrita sint. §. 17. Irritum ex nunc & inane decernens quicquid secus, vel alias quauis auctoritate à quouis gestum, vel attentatum fuerit.

Et cetera non obstent. §. 18. Non obstantibus quibuscumque, &c.

Dat. P. A. 11. 19. Maij. Datum Romæ apud S. Petrum, die 19. Maij, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus eiusdem S. D. N. Anno 11.

Institutiones super receptione & educatione Nouitiorum Religiosorum in Monasterijs & Conuentibus designatis vel designandis.

Editæ erant die 2. Maij 1601. sed istæ ampliores sunt.

Edita A. D. 1603.

Regularis disciplina reformationis fundamentum. §. 19. CVm ad regularem disciplinam in singulis Religiosorum Monasterijs propagandam Nouitiorum institutio maxime vtilis sit ac necessaria, & nihil ad grauem illam ac laudatissimam priscorum Patrum viuendi rationem relaxandam, maiorem vim habuisse compertum sit, quam vel nimiam in recipiendis Nouitijs facilitatem supra numerum quem capere atque alere Monasteria ipsa possent, vel negligentiam in probando & examinando eorum spiritu, an vere esset ex Deo, atq. ex præcipuo desiderio illi inseruiendi, vel deniq. incuriam in eis educandis atque instituendis.

Hac vide litteris tenus, & dis educandi Nouitijs obseruari præcipit circa. §. 20. Ideirco vt huiusmodi incommodo deinceps occurratur, præcipitur omnibus, & singulis ad quos spectat vt in recipiendis Nouitijs, & in eorum institutione atq. educatione, necnon in Magistri, & aliorum Ministrorum electione præter alia quæ in sacris Canonibus ac decretis, præsertim Concilij Tridentini, Pontificijs, & cuiuscumq. Ordinis aut instituti constitutionibus continentur, tam in alias designatis, quam nunc & in posterum ad hoc designandis Monasterijs & Conuentibus, hæc quæ sequuntur, inuiolate obseruari & exequi perpetuo curent.

Examen ipsorum. §. 21. Primum, quod attinet ad Nouitiorum recipiendorum formam, vltra diligentem perquisitionem, quæ habenda erit de vniuscuiusque natalibus, corporis habitudine, moribus & vita ante acta, ac præcipue eorum, qui sextumdecimum ætatis suæ annum excedent, an criminosi, an ære alieno grauati, vel reddendæ alicuius administrationis rationi obnoxij sint, iuxta formam constitutionis fel. re. Sixti V. & moderationum subsecutarum; illud etiam Superiores ad quos spectabit, sedulo perquirant, vt quibus in Monasterijs & Conuentibus ex Apostolica facultate Nouitiatus fuerint instituti, in ijs ad Religionem nullus in posterum admittatur, qui & ex honestis parentibus natus non sit, & conditiones sacris Canonibus, Summorumq. Pontificum constitutionibus præscriptas non habeat, iuxta decretum super forma recipiendi Nouitios, die 19. Maij 1602. editum. *Hoc decretũ est quod præcedit.*

Aetas et literatura. §. 22. Quisq. recipiẽdus in aliquo Ordine Regulari, etiã Mendicantium, in ea sit ætate constitutus, quam eius Ordinis in quo recipietur regularia instituta & ordinationes requirunt; eam vero literarum scientiam calleat, aut illius addiscendæ spem indubiam præseferat, vt minores & suis temporibus, maiores ordines, iuxta Decreta Sacri Concilij Tridentini suscipere valeat. Sed siquis annum vigesimumquintum excedens ad habitum regularem admitti postulauerit, & talis eruditionis expers inuentus fuerit, in Conuersorum tantum, quibus literarum scientia non est necessaria, numerum referatur. Ipsi autem Conuersi non recipiantur ante vigesimum ætatis suæ annũ, & nisi saltem præcipua Doctrinæ Christianæ capita nouerint.

Causamq. mouens ad eligendam vitam regularem. §. 23. Demum Superiores diligẽter exquirant, quo spiritu, qua mente ac voluntate id regularis vitæ genus elegerint, quem sibi finem proposuerint, num zelo melioris frugis, ac perfectioris vitæ, & vt Deo liberius famulari possint, an potius leuitate, vel humano aliquo affectu aut inordinato animi motu ducantur, & an eorum parentes ope & subsidio ipsorum indigenter destituantur.

Conuersorum examen, & Oblatorum instructio. §. 24. Prouideant quoque, vt omnes etiam Conuersi recipiendi, priusquam ad habitum regularem admittatur, ab ijs quibus munus hoc incumbit, de regula quam professuri sunt, tribus votis essentialibus, statuq. regulari, & alijs cuiusq. Ordini peculiaribus institutis, & Cõstitutionibus diligenter instruantur. Et quia quarumdam Religionum moris est, nedum Conuersos ad professioné admittendos, verum & Oblatos, vt vocant, recipere, circa ipsorum Oblatorum receptionem vnaquæque religio suas peculiares Constitutiones, specialiaq. instituta obseruare teneatur.

Nouitiorum confessio generalis. §. 25. Statim atq. Nouitij ad habitum recepti, & in locum Nouitiatus introducti fuerint, per generalem omnium peccatorum confessioné totius ante actę vitę cõscientiam discutiãt & expurgẽt.

Nouitiatus forma, & qua situs. §. 26. Quod vero ad loci qualitatem vniuscuiusque Nouitiatus spectat, locus huiusmodi propria clausura ab ea parte Conuentus & Monasterij in qua degunt professi, segregatus sit, atque distinctus; habeatq. tot ad dormiendum cellulas separatas, quot erunt numero Nouitij, vel dormitorium ita capax, vt pro singulis singuli lecti commode sterni possint; in quo etiam cellula, vel certus ac determinatus locus pro Magistro, eiusque socio reperiatur. In eo etiam, præter alias communes commoditates, aptus locus adsit ad spirituales collationes seu conferentias faciendas, ac lectiones, instructionesq. Magistri audiendas, & in quem hiemis tempore ad calefaciendum se igne communi recipiant. Oratorium insuper seu Capella, si commode fieri poterit, ad Nouitios in spiritualibus, præsertim in cęremonijs, ecclesiasticisq. functionibus exercẽdos. Hortus quoque peculiaris ad honestam recreationem, bene conclusus atque munitus adsit; sin minus, hortum ceteris Fratribus communem recreationis tempore ingrediantur. Ipsis vero Nouitijs ibi commorantibus, curabit Magister cum loci Superioris auctoritate, si opus fuerit) ne in eumdem quisquam alius ingrediatur. Ad huiusmodi locum Nouitiatus nemini, eiusdem vel alterius Ordinis regulari etiam Conuentus & Monasterij Officiali, vllo vmquam tempore sub quouis prætextu aditus pateat, præterquam Magistro, eiusq. Socio, ac etiam Monasterij aut Conuentus Superiori, si quãdocumq. ingrediendum sibi necessario existimauerit; quo tamen casu aliquem semper ex senioribus Conuentus vel Monasterij Patribus socium assumat. Huius loci clausuræ clauis apud Magistrum semper asseruetur, illiq. soli liceat ex graui tantum causa ingressum illuc alicui permittere; si quis autem Nouitiorum quempiam alloqui voluerit, Magistro præsente, & non aliter alloquatur.

Magistrorũ Nouitiorum munus & electionem, & qualitates. §. 27. Nouitiorum Magistro socius, si per Nouitiorũm instruendam multitudinem necessarius fuerit, vita & moribus, quoad fieri poterit, consimilis deputetur; qui in his quæ ad Nouitiatus regimen spectant, dicto Magistro immediate subiectus existat; eligãturque tam Magister quam socius per Prouinciale Capitulum, per triennium ad minus onus huiusmodi subituri. Quod si aliquo casu extra tempus capitulare noua loca Nouitiatus concedi contingat, tunc electionem Magistri Nouitiorum & socij huiusmodi, in his nouis locis per Generalem vel Prouincialem seu Ministrum, aut eorũ Visitatores, seu Vicarios, de Definitorum tamen vel grauiorum aliorum Patrum cõsensu, fieri permittitur; Idemq. seruetur, si intra triennium, alterum vel vtrumque vrgenti aliqua de causa ex illis locis amoueri vel mori contigerit, in cuius vel quorum locum alij consimiles subrogari debeant. Tam Nouitiorum Magister quam socius ab ijs omnibus officijs, oneribusque vacationem habeant, quæ Nouitiorum curam & regimen impedire valeant. Ipse Magister Sacerdotali ordine sit initiatus, ac in quinto saltem supra trigesimum ætatis suæ anno constitutus, & per decennium a professione emissa in religione perstiterit. Socius vero trigesimum annum excedat; sintque ambo doctrina, & quantum per Superiorem

riorem diligentiam & vires fieri poterit, vitæ etiam ante actæ exemplo præstantes, orationis præterea & mortificationis operibus addicti, prudentia, caritateque referti, non sine affabilitate graues, zelum Dei cum mansuetudine præseferentes, ab omni cordis ac animi perturbatione, ira præsertim & indignatione, quæ in se & erga alios caritatem impedire consueuerunt, quam longissime alieni, & tales demum, qui in omnibus seipsos bonorum operum exemplum præbeant, vt ij, qui eorum curæ subsunt, illos non tam metuant, quam revereantur, nec illis vmquam detrahere quicquam possint. Habeat etiam Magister plenam & absolutam potestatem circa Nouitiorum institutionem, ac Nouitiatus regimen, ita vt in illis nemini (Visitatoribus ac Superioribus maioribus, vel etiam localibus exceptis) quouis colore se ingerere liceat. Curam adhibeat diligentem, vt Nouitij omnes in regulari disciplina sedulo exerceantur, agnoscantque præcipue diuinæ, qua digni facti sunt, vocationis præstantiam & excellentiam, quæ vera sit atque perfecta votorum solemnium, & quam necessaria cuiusque Ordinis Constitutionum obseruantia; modum in oratione, tum vocali tum mentali fructuose persistendi, illicitas passiones & vitia (ad quæ natura per peccatum labefactata omni tempore prona est atq. procliuis) per sensuum custodiam & mortificationem cohibendi; austeritatem, ieiunia, cilitia, disciplinas, conscientiæ puritatem, crebrā illius discussionem, Sacramentorum frequentiam, confessionis præsertim quæ bis saltem singulis mēsibus fiat, per apertionem quotidianam motuum internorum, cordis & tentationum manifestationem, per exercitium humilitatis circa viliora ministeria, per modestiam in omnibus actionibus, diuturnumque silentium.

Nouitiorum orationem, & confessionem.

§. 28. Quilibet Nouitius bis quotidie orationi mentali & vocali incumbat, vnusquisque secundum propriam capacitatem, & ordinem sibi à Magistro præscriptum, pluries in die propriam conscientiam vnusquisque examinare contendat. Ipsi autem Magistro soli Nouitiorum confessiones audiendi cura committatur. Liceat tamen Superiori, etiam locali, si ita expedire iudicauerit, vel per seipsum, vel per alium ab eo deputandum, semel aut bis in anno eorumdem Nouitiorum confessiones audire.

Missam, audiendam &

§. 29. Quotidiæ Missæ sacrificio intersint, & statutis horis in Choro, nocturnis diurnisq. diuinis Officijs assistant.

Exercitationes & recreationes.

§. 30. Exercitationibus etiam corporalibus vacent, legant, vel scribant res spirituales, modestam animi recreationem interponāt, quæ in solitario loco, & commodo extra Nouitiarum semel in hebdomada, vel in alternis saltem hebdomadibus longior statuatur; fiatque semper Magistro præsente vel socio, qui multum inuigilent, ne duo ab alijs commorentur disiuncti, atque eo tempore, cuiusq. in quam natura feratur, propensionem scrutentur.

Commorationem, extra Nouitiatum.

§. 31. Non liceat eis, durante Nouitiatus & probationis tempore, vna cum Professis, nisi in Choro, in Ecclesia tempore officiorū, in processionibus aut in cœnaculo causa refectionis commorari, nec permittatur eis Professos domo exeuntes comitari.

Socium Magistri Nouitiarum.

§. 32. Pro communibus & proprijs cuiusque necessitatibus, quæ accidere possunt, vnus ex Nouitijs ipsis, ætate moribusq. prouectior deputetur, qui absente socio, Magistro permittente, omnia prout opus fuerit, agat; cui etiam ianuæ custodia, & rerum leuioris momenti prouisio intra Nouitiarum committi poterit.

Conuersorum institutionē, & educationem.

§. 33. Cum autem licet Clericorum bene instituendorum cura debeat esse præcipua, Conuersorum tamen religiosa instructio non sit prætermittenda, quin potius æquanimiter amplexanda, quandoquidem satis exploratum est, istorum etiam cum regulam profiteantur eamdem, perfectam educationem, tum Religioni decorem & ornamentum, tum alijs Christifidelibus ædificationem, exemplum atque vtilitatem afferre. Conuersis ipsis à Clericorum Nouitiatu separatus ad dormiendum locus (quantum commode fieri poterit) assignari præcipitur. Illi tamen hac separatione non obstante, Magistro Nouitiorum seu Superioribus Monasteriorum & Conuentuum, iuxta cuiusque Ordinis statuta & Constitutiones subditi esse, & obedientiam præstare debebunt, à quo non tantum circa corporalia obsequia probandi & exercendi, verum etiam pro eorum capacitate & commoditate, de spiritualibus, præsertim de modo mentaliter orandi, diligenter instruendi erunt; quod vt commodius fiat, ad Capitula & spirituales Conciones, quæ per Magistros Nouitij fieri solent, accersiri debeāt, & in Ecclesijs statutis horis conueniant, nisi tunc in suis officijs actualiter occupati fuerint.

Examen ante admissionem ad professionem.

§. 34. Tempore vero probationis elapso, ij tantum, qui non solum religiosæ perfectionis capaces, sed ad laborem corporalē apti, nouo ac diligenti examine reperti fuerint (dummodo ætatis suæ annum, quoad Clericos decimumsextum, quo vero ad Conuersos, vigesimumprimum excesserint) ad professionem admittantur. Sed qui ad Conuersorum habitum recepti fuerint, ad Clericorum statum transire, etiam durante tempore probationis non possint.

Professionum registrationē.

§. 35. Superior cuiuslibet Conuentus, in quo Nouitiatus fuerit constitutus, particularem librum habeat, in quo vniuscuiusq. Nouitij professio registretur, illamq. Nouitius professus propria manu, & duo testes, qui præsentes fuerint subscribant. Conuersus vero literarum ignarus, professus, in eorumdem testium, qui se subscripserint, præsentia propria manu signum Crucis apponat; asseruetury. liber, & custodiatur in Archiuio vbi scripturæ ad Monasterium seu Conuentum pertinentes reponi consueuerunt.

Filiationes in quibusdā Conuentibus [illegible].

§. 36. Quia vero in quibusdam Ordinibus filiationis vsus est receptus, declaratur, quod licet decretum sit, vt Nouitijs educandis certa Monasteria, aut Conuentus designata quilibet Ordo habere debeat, licitum tamen sit Superioribus Monasteriorum, & Conuentuum huiusmodi Ordinum in quibus filiationis vsus receptus est, eos quos prænarratis qualitatibus suffultos repererint, in suorum locorum filios iuxta cuiusq. Ordinis constitutiones adscribere, sicque adscriptos, cum iuxta præsentes Institutiones, & alias seruatis seruandis, ad Ordinem recepti fuerint, ad loca Nouitiaruum cū testimonialibus literis transmittere; vbi tamquam dictorum Conuētuum seu Monasteriorū filij, eorumdem nomine, & instantia recipi, ac in Nouitiatu probari, & deinde antequam ad eadem Monasteria, seu Conuentus filiationis huiusmodi remittantur, in professorio ad perfectionem, vt permissum est, exerceri debebunt.

Numerū Religiosorū eadem Conuentui præfinendum.

§. 37. Porro, ne loca vnius Monasterij, seu Conuentus ab alio præoccupētur, Capituli generalis aut prouincialis partes erunt numerū præscribere pro omnibus, & eā similiter rationem circa alimentorū contributionē (si opus fuerit) inire, ac singulis Conuentibus, & Monasterijs præscribere, quæ magis expedire videbitur.

Vide etiam constit. 7. S. D. N. Pauli V.

Professorum de nouo, loca particularia.

§. 38. Vt autem Nouitij iam in Professorum numerū (sicut præmittitur) recepti, melius in bono spiritu, regularisq. disciplinæ obseruantia stabiliantur & confirmentur, mādatur, vt statim post professionem emissam, si in Cōuentibus aut Monasterijs pro Nouitiatibus assignatis locus aderit secundi Nouitiatus, siue Professorij, ab ea quæ Nouitiorū est, atq. antiquorum Professorum habitatione distinctus & segregatus, ibi collocentur, si Monasterium aut Conuentus eos alere queat, sin minus, in alium commodiorem Conuentum, aut Monasterium trāsferantur, in quo is locus cum requisitis ad Nouitiatum supranarratis reperiatur, vel accommodetur, aut de nouo construatur. Ab hoc tamen illæ Religiones excipiuntur, quæ suarum constitutionum, seu institutionum vigore, maioris temporis cursus nouos professos intra Nouitiatum detinere consuescunt, quibus in hac parte non derogatur, illis tamen permittitur, vt prædictis earum constitutionibus non obstantibus, id ipsum facere possint, si id rationi ac Religioni magis expedire dijudicauerint, quibus in locis degant sub regulis, & modo viuendi adhuc arctiori, quam seruent antiquiores professi; ita quod in negotijs Monasteriorū aut Conuentuum non se intromittere, nec communibus tractatibus interesse, neque alicuius exterioris obediētiæ officiū exercere debeant, ibiq. permaneant quousque ad ætatem sacris ordinibus suscipiendis sufficientē deuenerint, vel saltem per triennium post professionem, quo etiam tempore poterunt; quinimmo & debebunt literarum studijs operam nauare, sub directione ac Regimine Superioris, qui eas qualitates habeat, quibus Nouitiorum Magistrum præditum esse oportere dictum est.

Nouitiis recipiendo in loco destinatis.

§. 39. Declaratur tamen quod propter præmissa non censeatur concessa licentia recipiendi Nouitios, nisi in locis pro Nouitiatu designatis, aut in posterum designandis, & pro numero dumtaxat in eorum singulis præscripto vel præscribendo.

Contrauenientium pœna.

§. 40. Deniq. si illi, qui inter Religiosos gradu & ordine Superiores sunt, & alij ad quos spectat in prædictis omnibus, vel eorum aliquo deliquerint, seu quouis modo contrafecerint, officiorum omnium quæ nunc obtinebunt, priuationem, grauioresq. pro modo admissæ culpæ pœnas, se subituros certo sciant.

Dat. Romæ apud S. Petrum, die 19. Martij 1603.

LXXXIV.

Quando Fratres Minores Ordinis Sancti Francisci Strictioris Obseruantiæ, possint in eorum Ecclesijs habere organa, paramenta & vasa preciosa.

Alia de his Fratribus videri possunt sup. in constit. 35. Clementis VII. In suprema fol. 502. lib. 1.

Edita A.D. 1602.

Sanctissimus Dominus Noster D. Clemens Papa Octauus, & cet. Facta ei per Reuerendissimos Dominos Reformatores Apostolicos relatione, memorialis Fratris Pauli de Clauaro Visitatoris Fratrum Minorum Sancti Francisci de Strictiori Obseruantia, Reformatorum nuncupatorum, Prouinciarum Romæ, Tusciæ, Marchiæ, &c. super dubio.

In relatione data Papa creatum est.

Dubium an ipsi Reformati possint habere organa, & paramenta & vasa preciosa.

§. 1. An dicti Reformati possint in eorum Ecclesijs habere organa, paramenta & vasa Ecclesiastica preciosa & excessiua, stante bulla eiusdem Sanctiss. Domini Nostri, quæ illos obligat ad obseruationem Regulæ S. Francisci iuxta declarationes Nicolai Tertij & Clementis Quinti.

Declaratio quod nō possint, attenta const. Nicolai III. [illegible] cap. Exiit. de verb. sign. in 6. & Clem. V. in Clemen. Exiui. ead. tit.

§. 2. Sanctitas Sua declarauit & declarat, quod in Ecclesijs quas nunc habent, & quas in posterum dicti Reformati ædificabunt vel quouis modo obtinebunt; in quibus non sunt huiusmodi organa, paramenta & vasa, non possint ea de nouo facere, nec etiam si piorum eleēmosynis, donatione, vel quouis alio titulo offerrentur seu fierent illa acceptare, sed teneantur obseruare Regulam cum declarationibus Nicolai III. & Clementis V. & VII.

Præterquā in Ecclesijs in quibus sunt, & donec durauerint.

§. 3. In Ecclesijs vero quas nunc habent vel in posterum habebunt & acceptabunt, siue Fratrum de Familia, siue quauis alia concessione obtinebunt, in quibus essent huiusmodi organa, paramenta & vasa eisdem Ecclesijs applicata; Sanctitas Sua concedit, quod sine scrupulo aliquo & conscientiæ onere possint ea tenere & illis vti donec durauerint.

Dat. die Dominico 5. Maij 1602.

Dat. P. A. xi. 5. Maii.

LXXXV.

Præfinitio formæ communicationis Indulgentiarum, orationumque, ac aliorum bonorum operum, seruanda a Fratribus Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, ita is diebus, quibus ipsi generalem benedictionem facere consueuerunt.

Cam-

Eandem fere constitutionem fecit hi: Pont. singulariter pro Fratribus Beatæ Mariæ de Mercede similis Redemptionis, vt sup. in const. 79. Cum nos fol. 90. Et alia de hoc Ordine notaui supra ad const. 1. Innocentij III. Operante. fol. 71. lib. 1.

Edita An. D. 1602.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DEcet Romanum Pontificé, ea quæ de eius mandato per Congregationes Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, præsertim circa spiritualia Regularium Ordinum exercitia, prouide statuta & ordinata sunt, vt perpetuo firma & inuiolata seruentur, Apostolicæ confirmationis robore communire, prout in Domino salubriter conspicit expedire.

De mandato huius Pontificis.

§. Cum itaque in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium super sacris Ritibus & Cerimonijs deputatorum, quo ad institutum & ritum absolutionis, quam vocant, & communicationem Indulgentiarum, quæ fieri solebat a duabus Cógregationibus Regulariú, videlicet Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, & B. MARIAE de Mercede, etiam Redemptionis Captiuorum, de mandato nostro statutum & ordinatum fuerit in hunc, qui sequitur modum videlicet.

Congregatio Card. super sacris Ritib. & Cerimonijs deputatorum formam communicationis Indulgentiarum præscribit.

§. 2. Sacra Congregatio Rituum, quo ad institutum & ritum absolutionis, quam vocant, & communicationé Indulgentiarú, que fieri solet à duabus Congregationibus Regulariú, videlicet Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, & B. MARIAE de Mercede, etiam Redemptionis Captiuorum, de mandato S.D.N. statuit & decreuit in hunc qui sequitur modum.

§. 3. Non fiat absolutio, sed fiat communicatio Indulgentiarum, quas vtraque Congregatio ex concessione & indulto Sedis Apostolicæ potest etiam alijs communicare. Hęc communicatio fiat tantum Confratribus & Consororibus ambarum Congregationum,

Quæ hic ponitur.

& non alijs Liceat facere dictam communicationem diebus vtriq. Congregationi & Ordini consuetis, seu à Sede Apostolica cócessis, cum eisdem Psalmis, Versiculis & Orationibus, quæ iam Romæ recognitæ & à Reuerendissimo Vicario Sanctitatis Sue probatæ sunt. Ad dictam communicationem Indulgentiarum singulis dictis diebus obtinendam, Confratres & Consorores supradicti sint contriti, & confessi, & sacrosanctæ Eucharistiæ communione refecti, alias dictas Indulgentias non consequantur.

Et eidē Congregationi formam communicationis bonorum operū præscripsit.

§. 4. De communicatione Orationum, ieiuniorum, Missarum, aliorumq. bonorum operum, quæ fiunt in vtraque Congregatione & Ordine, quamuis non sit vsitatum eam ita generatim fieri, sed certis tantum personis & benefactoribus, tamen Sanctitas Sua non prohibet id fieri supradictis diebus, omnibus qui præsentes fuerint Confratribus tantú & Sororibus, vt de Indulgentijs supradictú est.

Quæ forma hic subsequitur.

§. 5. Forma tamen huius communicationis fiat nudis & simplicibus verbis in hunc fere modum videlicet. Item communicamus vobis Fratres orationes, ieiunia, Missas, peregrinationes, & labores pro redimendis etiam captiuis susceptos, ceteraq. opera bona, quæ per Dei gratiam in nostra Congregatione & Ordine fiunt. In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti. Amen.

Prohibitio publice inuitandi populus ad consequendas huiusmodi communicationes.

§. 6. Prohibet expresse Sanctitas Sua, ne Populus in Ciuitatibus, Terris & locis publice inuitetur à dictis Congregationibus ad suas Ecclesias ad consequendam supradictam communicationem Indulgentiarum & bonorum operum, hoc est in plateis, vijs & locis publicis non apponantur cedulæ impressæ seu manuscriptæ, quibus indicatur & promulgetur talis communicatio Indulgentiarum.

Emendatio formæ d. communicationis à Vicario Vrbis iam editæ.

Hanc habes in fine const. 79. ibi videas.

§. 7. In ea forma communicatio Indulgentiarum quæ ab Illustrissimo & Reuerendissimo Vicario Vrbis recognita, & Congregationi seu Ordini Sanctissimæ TRINITATIS tradita est, nouá orationem, & quæ incipit, Concedimus vobis, videlicet verba illa, *in quantum vestra expetit oratio, & ad nos pertinet iurisdictio*, tanquam parum necessaria omittantur. Item in vltima oratione, vbi dicitur B. Petro Apostolo dedit licentiam animas ligandi, verbum licentiam hoc loco tanquam non satis accommodatum deleatur, ponendo potestatem Alexander Cardinalis Florentin.

Hic idem Pont. prædicta Congregationis decreta approbat & obseruari præcipit.

§. 8. Nos volentes decreta huiusmodi inuiolate perpetuo obseruari debere, Motu proprio & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, prædicta decreta de nostro speciali mandato edita esse declarantes, illa perpetuo confirmamus & approbamus, ac prædictas Congregationes & eorum Religiosos inuiolare perpetuo obseruari debere præcipimus & mandamus.

Irritat in contrarium attentanda.

§. 9. Irritum nihilominus decernentes & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate & cuiusuis alterius concessionis, etiam à nobis & Apostolica Sede obtentæ, quam ad præsentiú formam specialiter reducimus, prætextu, contigerit attentari.

Contrarijs derogat.

§. 10. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac earumdem Congregationum & Ordinum etiam iuraméto, cófirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinib., priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis, illis & cuilibet illarú, sub quibuscuq. tenoribus & formis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§. 11. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, eadem fides habeatur quæ præsentibus ipsis haberetur.

Dat. P. A. 11 die 9. Maij.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 9. Maij 1602. Pontificatus nostri Anno 11.

Breuiarij Romani iussu Pij V. olim restituti & editi, & deinde perperam in aliquibus immutati, iterata restitutio, cum permissione Breuiariorum iam impressorum, & prohibitione istud aliter de cetero imprimendi. LXXXVI.

Hanc Pij V. primam restitutioné, inspice in ipsius constit. 64. Quod à nobis fol. 190. lib. 2.

Edita An. D. 1602.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Orandi varietas in Ecclesia Dei vitanda est.

CVm in Ecclesia Catholica à Christo Domino nostro sub vno capite, eius in terris Vicario instituta, vnio & earum rerum, quæ ad Dei gloriam & debitum Ecclesiasticarum personarum officium spectant, conformatio semper conseruanda sit, tum præcipue illa cómunio vni Deo vna & eadem formula preces adhibendi, quæ Romano Breuiario continetur, perpetuo retinenda est, vt Deus in Ecclesia per vniuersum Orbem diffusa, vno & eodem orandi & psallendi ordine à Christifidelibus semper laudetur & inuocetur.

Pius idem V. Breuiarium Romanum restituit, & immutationé prohibuit vt supra in eius constitut. 64. Quod à nobis fol. 190.

§. 1. Quamobrem ex decreto Sacri Concilij Tridentini fel. rec. Pius Papa V. prædecessor noster pie ac sapienter admodum varietatem illam Breuiariorum, quæ in singulis Ecclesijs fere diuersa habebantur, nonnullis tantum exceptis sustulit, ac ipsum Breuiarium restituit, & Romæ accuratissime imprimi & promulgari curauit, quod vt integrum, inuiolatumque ab omnibus haberetur, debita prouisione adhibita, inter alia statuit, ne vllo vmquam tempore, totum vel ex parte mutaretur, aut illi aliquid adderetur, vel omnino detraheretur, sub pœnis in eiusdem constitutione contentis.

Sed tamen immutatum in multis.

§. 2. Cum vero progressu temporis, Typographorum negligentia, & incuria, & nimia aliorum etiam, ea quæ ad ipsos non pertinent, temere sibi assumentium, audacia ac licentia, multi errores in illud irrepserint, ac tum in sacra Scriptura, & lectionibus Patrú, tum in vitis Sanctorum & Rubricis, alijsque locis, sine nostra, & Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum auctoritate, pro cuiusque arbitrio pleraque addita & immutata fuerint, ita vt nulla iam reperiantur Breuiaria, quæ à prima editione eiusdem Pij in multis non discrepent, atque dissentiant, & aliqua recognitione indigeant.

Hic propterea Pont. Breuiarium iterum inspici & examinari & restitui mandauit, & Romæ in Typographia Vaticana imprimi fecit.

§. 3. Nos qui pro pastorali nostra sollicitudine in eam curam præcipue incumbimus, vt ea quæ à Prædecessoribus nostris sancte ac pie instituta sunt, perpetuo integra & inuiolata conseruentur, quæ vero hominum culpa immutata sunt atque corrupta, & quæ recognitionem exigunt, in pristinum statum restituantur & reformentur, mandauimus nonnullis pijs & eruditis viris, quorum consultatione, & opera in huiusmodi rebus frequenter vtimur, vt idem Breuiarium noua adhibita diligentia accuratius inspicerent atque examinarent, & ea quę deprauata esse, & recognitione indigere animaduerterent, pro sua doctrina, & pietate restituerent. Quod cum ab ijs exacte, ac profecto non mediocri cum emolumento præstitum sit, ita vt ex superiori illo incommodo per occasionem non parum vtilitatis prouenerit. Nos illud in nostra Typographia Vaticana quam emendatissime imprimi ac diuulgari iussimus.

Illud non alibi quam in d. Typographia de cetero imprimi posse iubet, nisi præuia Inquisitorum, & eis non existentib. Ordinariorum licentia.

§. 4. Vt autem illius vsus in omnibus Christiani Orbis partibus perpetuis futuris temporibus conseruetur, ipsum Breuiarium in Alma Vrbe nostra in eadem Typographia tantum, & non alibi imprimi posse decernimus, extra Vrbem vero iuxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, & non aliter, hac lege imprimi posse permittimus, vt nimirum Typographis quibuscumq. illud imprimere volentibus, id facere liceat, requisita tamen prius, & in scriptis obtenta, dilectorum filiorum Inquisitorum hæreticæ prauitatis in ijs locis in quibus fuerint. vbi vero non fuerint Ordinariorum locorum licentia.

Typograp. hic aliter vel alibi imprimentibus, & Bibliopolis vendentibus pœnas imponit.

§. 5. Alioquin si absque huiusmodi licentia dictum Breuiarium sub quacumque forma de cetero ipsi imprimere aut Bibliopolæ vendere præsumpserint, Typographi Bibliopolæ extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes excommunicationis latæ sententiæ, à qua nisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo constituti, absolui nequeant, in Alma vero Vrbe ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera ac amissionis librorum, & typorum omnium Cameræ prædictæ, applicandorum pœnas absque alia declaratione irremissibile incurrant eo ipso. Et nihilominus eorumdem Breuiariorum per eos de cetero absque huiusmodi licentia imprimendorum aut vendendorum vsum, vbique locorum & gentium sub eisdem pęnis perpetuo interdicimus & prohibemus.

Licentiarum quæ sic conceduntur formam præscribit.

§. 6. Ipsi autem Inquisitores seu Ordinarij locorum, antequam huiusmodi licentiam concedant, Breuiaria ab ipsis Typographis imprimenda, & postquam impressa fuerint, cum hoc Breuiario auctoritate nostra recognito, & nunc impresso, diligentissime conferant, nec in illis aliquid addi vel detrahi permittant, & in ipsa licentia originali de collatione facta, & quod omnino concordent, manu propria attestentur, cuius licentiæ copia initio, vel in calce cuiusque Breuiarij semper imprimatur, quod si secus fecerint, Inquisitores videlicet priuationis suorum Officiorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, Antistites vero & Ordinarij locorum suspensionis à diuinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ, eorum vero Vicarij, priuationis similiter Officiorum & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad illa & alia in posterum obtinenda, ac præterea excommunicationis, absque alia declaratione vt præfertur, pœnas incurrant eo ipso.

Vsum vero Breuiariorum iam impressorum permittit.

§. 7. Ceterú pauperú Clericorum & aliarú personarú Ecclesiasticarú, ac Typographorum, & Bibliopolarum quorum cum indem-

arcaris ex benignitate Apost. rationem habentes, eisdem Breuiaria hactenus impressa penes se habentibus, vt & ea retinere, & illis vti, eaq. vedere respectiue possint, similiter permittimus & indulgemus.

§. 8. Non obstan. licentiis, indultis & priuilegijs quibuscumque Typographis, hactenus per nos seu Rom. Pont. prædecessores nostros, Breuiariũ prædictũ Pii V. imprimendi concessis, quæ per præsentes expresse reuocamus & reuocata esse volumus, necnon constitut. & ordinat. Apostolicis generalibus & specialibus in contrarium præmissorũ quomodocumq. concessis, confirmatis & approbatis, quibus omnibus etiam si de illis, eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

§. 9. Volumus autem vt præsentium nostrarum literarum exemplaribus, etiam in ipsis Breuiarijs impressis, vel manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiast. constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 10. Maii, 1602. Pont. nostri Anno 11.

LXXXVIII. Declaratio quod non liceat per literas, seu internuntium confessario absenti, peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere. Et prohibitio hanc propositionem docendi, defendendi &c.

SAnctissimus D. N. D. Clemens Papa VIII. &c. Auditis votis Patrum Theologorum, & re cum Illustriss. & Reuerendiss. Dominis Card. contra hæreticam prauitatem generalibus Inquisitoribus, mature ac diligenter considerata.

§. 1. Hanc propositionem, scilicet, licere per literas seu internũtium Confessario absenti, peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere, ad minus vti falsam, temerariam & scandalosam damnauit ac prohibuit.

§. 2. Præcepitque ne deinceps ista propositio publicis, priuatisue lectionibus, concionibus & congressibus doceatur, neue vnquã tanquam aliquo casu probabilis defendatur, imprimatur, aut ad praxim quouis modo deducatur, quod siquis illam docuerit, defenderit, imprimi fecerit, aut de ea etiam disputatiue tractauerit (nisi forsan impugnando) vel ad praxim directe seu indirecte deduxerit, præter excommunicationem latæ sententiæ, quam ipso facto incurrat, & à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio quacumq etiam dignitate fulgente, etiam S.R.E. Maiori Pœnitentiario, nisi à pro tempore existenti Romano Pontifice absolui, alijs etiam pœnis arbitrio infligendis, subiaceat.

In Generali Congregatione Sanctæ Romanæ & vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apostol. in Monte Quirinali, die 20. mensis Iulij 1602.

Quintilianus Adrianus Not.

Anno à Natiuitate D. 1602. Indict. 15. die vero 19. mensis Iulij, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ VIII. anno XI. Supradictæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basil. Principis Apost. de Vrbe, Cancell. Apost. & acies Campi Floræ, vt moris est, per me Gasparem ... Apost. Cur.

Gaspar de Bonis pedibus Mag. Curs.

LXXXIX. Ampliatio constitutionis Gregorij XIII. circa deposita apud Montem Pietatis de Vrbe facienda. Et iurisdictionis concessio illius Protectori & Iudici, in causis ipsius Mõtis interesse concernen.

Montes Pietatis, nihil vitii id. quod pro ... & indemnitate necessari ... pie ... esse declarauit Leo X. sup. in sua const. 11. Inter. fol. 413. lib. 1. Et in visitandis huiusmodi Montes, sicuti alia loca pia, spectare ad Ordinarios, declarauit Conc. Trid. in sess. 22. cap 8.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

QVæ ad pietatis & charitatis opera Præsertim in Alma Vrbe nostra exercenda, pauperumque & miserabilium personarum necessitates subleuandas pie & prouide instituta & ordinata sunt, vt firmius subsistant & inuiolabiliter obseruentur, libenter confirmamus & ampliamus.

§. Cum itaq. sicut accepimus dudũ fe. re. Gregorius XIII. prædec. noster omnibus & singulis Rom. Curiæ Iudicibus tam Ecclesiasticis quam sæcularibus etiam S.R.E. Card. & causarum Palatij Apostolici Auditoribus, Motu eius proprio præceperit & mandauerit atque statuerit, vt in quibuscumque causis &c.

Omittitur tenor huius narrationis, quia habes ipsam bullam sup. fol.

§. 2. Verũ quia sicut etiam accepimus super præmissis aliquæ ortæ fuerunt cõtrouersiæ, & propterea omnẽ desuper dubitandi materiam de medio tollere, eaq. innouare, ac in aliquib. declarare & etiam ampliare volentes, ac literarum prædictarũ, necnon priuilegiorũ, facultatũ, concessionũ, gratiarũ & indultorũ quorumcũq. eidem Monti, illiusq. Archiconfraternitati, ac dilectis filiis illorumq. Protectori, Prouisoribus, Officialibus, Archiconfratribus & Ministris quomodolibet concessorum tenores, & veriores præsentibus pro expressis habentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deq. Apost. potestatis plenitudine, literas prædictas, ac omnia & singula in eis contenta, ac inde sequuta & sequenda quæcumq. ac alia priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, facultates & gratias Monti illiusq. Archiconfraternitati, ac dilectis filiis illorũ Protectori, Prouisorib. Officialibus, Archiconfratribus & Ministris per prædictum Gregoriũ, ac piæ me. Paulũ III. Iuliũ etiã III. ac Paulũ IV. & Sixtũ V. & quoscũq. alios Rom. Pont. prædecess. nostros, ac nos Sedemq. Apost. sub quibuscũq. tenoribus & formis quomodolibet concessa, ac inde sequuta & sequenda quæcumq. Apost. auctoritate tenore præsentiũ perpetuo approbamus & confirmamus, eisq. perpetuæ & inuiolabilis Apost. firmitatis robur adiicimus, ac omnes & singulos, tam iuris quam facti & solemnitatum de iure, vsu & cõsuetudine requisitarũ, vel alias quomodolibet necessariorũ & quoscũq alios etiam quantumuis substantiales defectus, siqui in eisdẽ seu in eorum aliquo interuenerint, supplemus, eaq. omnia & singula innouamus, & quatenus opus sit Mõti & Archiconfrat. ac Protectori Prouisoribus, Officialibus, Archiconfratribus & Ministris prædictis, & eorum singulis, auctoritate & tenore prædictis etiam perpetuo de nouo concedimus.

§. 3. Et insuper, quod omnes pecuniæ redigendæ, & hactenus redactæ tam ex subhastatione & venditione quorumcumq. bonorum decoctorum & aliorũ, vel in omnẽ casum vbi discussio bonorũ fit, quam ex exactione creditorũ litigiosorum, etiã si de consensu partium subhastatio, venditio & exactio fiat, necnon totum pretium omnium rerum per subhastationẽ venditarum & vendendarum, ac pecuniæ & bona durante iudicio discussionis exigen. & colligen. per Iudices causarum discussionis, ac per Cursores & Mandatarios seu per quoscumq. alios ad id deputatos, etiã in causis criminalibus, ac pretium bonorum stabiliũ, vigore constitutionis super iure congrui per dictũ Greg. prædec. editæ venditorum & vendendorum, in d. Monte effectualiter, & in numerata pecunia deponantur, etiam si per cedulam Campsorũ soluere promittentiũ, seu Mercatorũ oblationes fiant, in casibus prædictis. Necnon quoties ex aliqua dispositione etiam per nos vel success. nostros aliquod depositum penes Ædẽ sacram, aut personã fide & facultatibus idoneam erit faciendũ, censeatur Mons Pietatis huiusmodi ad id specialiter deputatus eo ipso, ipseque pecuniæ per d. Montis Officiales, sicut cetera deposita inibi facienda exigi possint & debeant. *Dubia q. desuper exorta declarat ad fauorem Montis.*

§. 4. Et si super præmissis, vbi faciendũ sit depositum, dentur penes acta Notariorũ aliquæ cedulæ quorumcumq. Campsorum vel Mercatorum, etiam si in eis dicatur, quod d. Mercatores se obligẽt, nulla facta mentione depositi sed simpliciter, vel alias promittant aut se obligent de soluendo, animo se reualendi à quibuscumq. obligatis seu interesse habentibus, vel d. Mercatores faciant aut creent illos debitores in eorum libris vel alias ad partes in casu faciendi depositi, vt supra, d. cedulæ nullatenus suffragentur, sed semper ad deponendas pecunias in eodẽ Mõte cogantur, nisi cedulæ huiusmodi ad fauorẽ vel instantiam Cam. & Fisci nostri factæ essent. Quibus solas cedulas suorum depositariorũ sufficere & suffragari volumus. *Cedulæ Mercatorũ nullæ sint in casibus declaratis.*

§. 5. Necnon Cursores & Mandatarii prædicti, totum & integrum pretium omnium rerum per subhastationẽ vendendarũ, etiam in causis Criminalibus, satisfacto prius per eos eisdem creditoribus qui dicta bona subhastare fecerunt, penes eũdẽ Montẽ integre realiter & cum effectu statim omnino deponant & deponi curent, & donec non sit factum dictum depositum non possint nec debeant de eorũ mercede pro actu deliberationis tantum debita satisfieri. *Cursores pretium rei sub hastatæ ibidem deponant.*

§. 6. Quodq. omnes & singuli Notarij prædicti nõn possint recipere dicta deposita, siue in pecunia siue in cedulis facienda, sed illa statim ad dictum Montẽ transmittere teneantur, sub ducentorum ducatorũ & aliis arbitrio pro tempore existentis dicti Montis Protectoris imponendis & applicandis pœnis. *Notarii in eisdem casibus deposita & cedulas Monti consignent.*

§. 7. Et quod super pecuniis depositatis in dicto Monte nõ possint fieri, nec apponi aliqua sequestra minusq. aliq. inhibitiones nec mandata de non soluendo, seu de non consignando, nec aliqua alia impedimenta circa ea fieri possint, præterquã ad instantiam Cameræ & Fisci, nisi de mandato & ordine Protectoris dicti Montis pro tempore existentis, seu Iudicis ab eo deputati, sed sequestra, inhibitiones & alia impedimẽta prædicta fieri possint tantũ super cedula quæ à Ministris & officialibus Montis in fidem & testimonium facti depositi fieri solet, & penes acta Notarij causæ ob quam factum est depositum exhibita, & producta fuerit, vbi constito de iustificatione eorumdem sequestrorum Iudex causæ mandabit in calce vel à tergo eiusdem cedulæ cui soluendæ fuerint pecuniæ depositatæ, cuius quidẽ cedulæ, & mandati in ea appositi vigore, officiales & Ministri eiusdem Montis quibus dictæ cedulæ repræsentare fuerint, pecunias iuxta mandatum Iudicis causæ soluere tenebuntur. Decernentes & declarantes sequestra penes eumdem Montẽ & super illius depositis alias quam vt præfertur apposita & facta, nullius esse roboris vel momenti, ac Montem eiusque officiales & Ministros prædictos etiam quod de facto penes eos exequuta fuissent nullo modo afficere vel obligare minusq. ipsos ad illa recipiendũ acceptandũ vel admittendũ teneri, sed perinde haberi ac si facta nõ fuissent. *Sequestra quæ & quando Monti et ... apponere debeant.*

§. 8. Ac volentes & dicta auctoritate statuentes quod pro tempore existens d. Montis Protector seu Iudex ab eo deputatus, ad omnem simplicẽ Prouisorum, officialiũ & Ministrorũ eiusdẽ Montis nunc & pro tempore existentium requisitionem & instantiã, omnia & singula deposita vt præfertur facienda penes dictum Montẽ & non apud aliquẽ Mercatorũ seu Ædẽ Sacrã vel aliam quamcũq. personã realiter & cũ effectu fieri faciat, pretiaq. quorũcũq. bonorũ tã stabiliũ quã mobiliũ, & se mouentiũ, per subhastationẽ & deliberationẽ, ac pecuniæ in causis discussionũ colligẽdæ, & omniũ aliorũ prædictorũ, in quacũq. Curia & Tribunali Vrbis, etiã Criminali, tã

per

per Cursores nostros quam quosuis alios Mandatarios vendendorú redigenda, ac etiam pretia ex retractu, seu alias vigore d. constitutionis iuris congrue de mandato & decreto dilectorú filiorú S.R.E. Camerarij, & Magistrorum Viarum, seu aliorum deponenda, ac in omnibus casibus in quibus depositú erit faciendum, in eodé Monte, & non alibi deponi, ac omnia residua pretij quorumcumque pignorum tam venditorum quam vendendorum a quibuscumque Hebræis, per mandatum Card. Camerarij, & acta illius Notarij ad id deputati, decetero iuxta facultates eidem Monte per prædictos Iulium III. & Paulum IV. & alios quoscumque Rom. Pont. Predec. nostros concessas effectualiter deponi debeant in d. Monte, ad effectum illa restituendi veris Dominis iuxta mandatum & ordinationé per Card. Camerariú, & acta sui Notarij desuper facienda, ita vt facta venditione ipsorum pignorum, ac pretij eorundem solutione, infra octo dies omne & totum ac integrum residuum penes dictum Montem realiter & cum effectu ac omni mora & dilatione penitus & omnino semotis atque cessantibus, deponi debeant sub poena vnius scuti per quolibet pignore, applicandi pro medietate ipsi Monti, & pro alia medietate Notario pignorum Hebræorum.

Protector lites contra inobedientes procedat.

§. 9. Ipseque pro tempore existens Protector singula præmissa, & alia quæcumque in prædictis ac præsentibus litteris contenta ab omnibus ad quos nunc & pro tempore quomodolibet spectabit sub prædictis & alijs pecuniarijs eius arbitrio imponendis moderandis & applicandis poenis ac etiam censuris Ecclesiasticis in omnibus & per omnia inuiolabiter obseruari & adimpleri mandat, faciat, atque procuret necnon contra quosuis etiam criminales tam Gubernatoris quam omnium aliorum dictæ Vrbis tribunalium Notarios, quos etiam sub eisdem præsentibus literis comprehendi volumus & comprehensos fore & esse decernimus & declaramus. Ita vt dicti Montis prouisores, officiales & Ministri, ad deponendum pecunias vt præfertur exigendas contra quoscumque depositarios, ac quasuis alias tam sæculares quam Ecclesiasticas cuiusuis status, gradus, ordinis & conditionis existentes personas, quantumuis priuilegiatas ex officio agere possint & valeant. Ipseque Protector aduersus singulos præmissis aut eorum alicui pro tempore quomodolibet contrauenientes, etiam per Inquisitionem ac criminali, & carcerationis via, aut alias prout ei bene visum & magis expediens fuerit procedat, ac pœnas per eum imponendas huiusmodi à quibuscumque contrauenientibus irremissibiliter exigi, & arbitrio suo applicari mandet, aliaque omnia & singula faciat, gerat & exequatur, quæ in præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna.

Protector sit Iudex omnium causarum interesse Montis & Archiconfraternitatis tangentes, cum amplissimis facultatibus.

§. 10. Præterea pro faciliori & celeriori litium & controuersiarú, quæ tam occasione præmissorú vbi agitur principaliter de interesse ipsius Montis, quam alias aduersus Monté & Archiconfrater. huiusmodi seu illius Ministros hactenus ortæ sunt & oriri contigerit in futurú, pro tempore existenti dicti Montis Protectori omnes & singulas lites, causas & differentias tam ciuiles quá criminales ac mixtas tam super depositis huiusmodi respectu interesse dicti Mótis hactenus quomodolibet factis faciendis, quá Montis seu Archiconfrat. huiusmodi bonis rebus iuribus & actionibus quibuscumq. necnon locationibus, venditionibus donationibus, legatis, fideicómissis, testamentis, hæreditatibus & illarú discussionibus, ac quibuscumq. alijs dispositionibus iuriumq. & actionú, cessionibus & alijs quibuscúq. inter viuos & causa mortis vel quasi, contractibus etiá vim Cameralis obligationis habentibus, interesse Montis, & Archiconfrat. huiusmodi etiam occasione huiusmodi depositorum vbi agitur vt supra de interesse Montis, & tanquam principaliter etiam per viam necessariæ defensionis, & alias quomodolibet concernen. inter dictú Montem siue illius Prouisores & officiales & Ministros pro tempore existentes, ac quascumq. alias tam laicas quá ecclesiasticas cuiuscúq. status, gradus, ordinis, dignitatis & conditionis, vel preeminentiæ existentes personas, qualitercumq. priuilegiatas, Vniuersitates, Societates, Congregationes, Collegia, ac tam virorú quá mulierum Monasteria, Hospitalia & alia pia loca quæcumq, priuilegia seu indulta desuper habentia seu habere prætendentia, tam cómuniter quam diuisim, & tam actiue quá passiue vltro citroq. ad inuicé vel alias quomodolibet motas vel mouendas, ac etiam per appellationem, & in quacumq. Instantia, corá quibusuis Iudicibus etiá causarú palatij Apostolici Auditorib. introductas & indecisas pendentes, quas omnes & singulas ab ipsis Iudicib. harú serie ad nos auocamus & reassumimus, per se vel alium seu alios quem seu quos ad hoc duxerit deputandú seu deputandos, etiá summarie & de plano ac simpliciter & sine strepitu & figura iudicij sola facti veritate inspecta, & etiam manu regia, omni & quacumq. appellatione, reclamatione, reuisione, recursu & restitutione in integrú remotis, cú omnibus & singulis suis incidentibus, dependétibus, emergentibus, annexis & connexis, ac toto negocio principali, etia priuatiue quo ad omnes alios & singulos Iudices ordinarios & delegatos & Cam. Apost. Generalé Auditoré etiá vbi agitur vigore obligationis Cameralis, eorumq. Curiæ & Tribunalia Ecclesiastica vel secularia audiendas cognoscendas, decidendas, fineq debito termanandas, necnó quoscumq. aduersarios & alios interesse habentes, tam in dicta Curia quam extra eá, etiam per edictú publicum, constito sibi summarie de non tuto accessu, citandi, ac quibusuis etiam Iudicibus dictæ Curiæ & personis quibus & quoties opus fuerit, sub sententijs censuris & pœnis ecclesiasticis & etiam pecuniariis, alijsq. pœnis prout sibi videbitur inhibendi, & in euentum non paritionis ad declarationé incursus censurarum & pœnarum huiusmodi procedendi, ac sententias desuper ferendas debitæ executioni demandandi seu demandari faciendi, contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis nó parentes, eisq. quouis prætextu seu quæsito colore se quomodolibet opponétes, per similes césuras & pœnas, aliaq. opportuna iuris & facti remedia cópescedi, ac brachij secularis auxiliú inuocadi.

Et sequente declarat dubia super præmissis.

§. 11. Necnon quæcumq. dubia & difficultates siquæ præmissorum occasione quomodolibet oriri contigerit declarandi & interpretandi.

Statuta & edicta condendi.

§. 12. Ac quæcumq. edicta, statuta & ordinationes pro executione præmissorum, sub quibusuis pœnis sibi beneuisis condendi, & condita mutandi seu in toto vel in parte abrogandi, illaq. imprimédi, & etiam per affixionem publicandi, omniaq. & singula alia in eisdem singulis præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna eique bene visa faciendi & exequendi, etiam omni & quacumque appellatione remota plenam liberam & omnimodam facultatem, potestatem & auctoritatem perpetuo tribuimus, concedimus & elargimur.

Officiales alibi conueniri non possunt, & contra eos pro administratione vtatur priuilegijs Cam. Apost.

§. 13. Quodq. omnes & singuli dicti Montis Officiales & Ministri, tam ciuiliter quá criminaliter, pro negocijs rebus & bonis ad dictum Monté vere & principaliter spectantibus & pertinentibus, alibi tam iudicialiter quam extraiudicialiter conueniri & molestari non possint quam coram d. Protectore, seu ab eo deputando, contra quos omnes & singulos Officiales & Ministros videlicet Depositarium, Custodé, Capseriú, Computistam, & alios quouis nomine nuncupatos, tam præsentes quam futuros & corú fideiussores seu approbatores, ac eorum bona quæcumque vbicumque & in quibuscumque rebus existentia, pro redditione eorum administrationis, & pro eorum debitis ad fauorem dicti Montis contractis & contrahendis prædictis, Mons ac eius Prouisores & Officiales idem ius & priuilegium eandemque actionem, in omnibus & per omnia ac pariformiter & sine vlla prorsus differentia, habeant & potiantur, ac exercere possint & valeant, quæ Cam Apost. ac Fisco nostro, contra illorum debitores de iure, vsu, consuetudine aut alias quomodolibet competunt aut competere poterunt in futurum non tamen contra ipsam Cameram aut illius Fiscum.

Solutio Montis præuio Iudicis decreto tuta est.

§. 14. Quodque solutis depositis de mandato cujuscumque Iudicis competentis, nec Mons, minusve eius officiales vlterius teneantur nec remaneant obligati, non obstante quacumque appellatione quæ contra mandatum eiusdem Iudicis fieri posset.

Clausula tantum concessionis præseruatiua.

§. 15. Decernentes præsentes literas & in eis contenta quæcumque nullo vmquam tempore etiá ex eo quod Notarij etiam criminales Gubernatoris, ac aliorú omniú dictæ Vrbis Tribunaliú & eorum creditores & quicumq. colligitantes dicti Montis ceterique interesse habentes ad hoc, vocati non fuerint, nec eisdem præmissis consenserint, aut alias de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio seu intentionis nostræ vel alio quocumq. defectu notari, impugnari, retractari seu in ius vel controuersiá vocari, aut ad terminum iuris reduci vel aduersus illas quodcumq. iuris vel facti aut gratiæ remedium impetrari posse, neq sub quibusuis similiú vel dissimiliú gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus aut alijs contrarijs dispositionibus per nos aut alios Rom Pont. prædecess. seu successores nostros sub quibuscumq. verború expressionibus & formis etiam motu scientia ac potestatis plenitudine similibus, pro tempore factis & faciendis cóprehendi, sed semper ab illis, & quoties illæ emanabunt toties in pristinú & eum in quo ante præmissa quomodolibet erant statum restitutas, repositas & plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub data per Prouisores, Officiales & Ministros dicti Montis pro tempore existentes quandocumque eligenda, nouo concessa esse & fore, suumque plenarium & integrum effectum sortiri debere.

Clausula sublata, &c.

§. 16. Sicq. per prædictú Protectoré, & alios quoscúq Iudices & Cómissarios quauis auctoritate fungentes, etiá dictos Auditores, ac S.R.E. Card. sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbiq. & in quacúq. instantia iudicari & definiri debere, irritum quoque & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clauf. derog.

§. 17. Non obstan. quibuscumq. litiú pendentijs, & alijs præmissis, ac quibusuis alijs cóstit. & ordin Apost. necnó dictæ Vrbis illiusque. Tribunaliú statutis. etiá iuraméto cófirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque exemptionib. indultis & literis Apost. quibuscúq. locis pijs, & dilectis filijs Populo Romano, illiusq Senatori & Cóseruatoribus, ac eiusdé R.E. Camerario Thesaurario & dictæ Cam. Præsidentibus & Clericis, exceptis causis spoliorú, & alijs vbi de interesse Cameræ, siue principaliter siue secundario, siue alias quomodolibet ageretur siue illud detegi & de eo agi posse videretur, Vicario, Gubernatori, Auditori Cam. & alijs quibuscumque Judicibus & Tribunalibus, ac Notarijs prædictis, ac uis etiam derogatoriarú derogatorijs alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis, irritantibus & alijs decretis, etiá Motu, scientia & potestatis plenitudine paribus, ac cósistorialiter in contrariú quomodolibet cócessis. Quibus omnibus & singulis etiam si pro illorú sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specifica, expressa & indiuidua, non auté per clausulas generales idé importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorú omniú & singulorum tenores, acsi de verbo ad verbum insererentur præsentibus pro expressis & ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harú serie specialiter & expresse motu scientia & potestatis plenitudine similibus derogamus, ac ad plenum de-

rogatum esse, nec in aliquo obstare volumus decernimus & declaramus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Deputatio Protectoris. §. 18. Insuper cum d. d. Montis, illiusq. Archiconfrat. post obitū bo. me. Antonij Mariæ S.R.E. Card. Saluiati nūcupati, qui dū vixit Montis & Archiconfrat. huiusmodi Protector fuit, protectore careat, & careat, nos vt Montis Archiconfrat. huiusmodi conseruationi, bonoq. regimini & directioni opportunius consulatur, de aliquo idoneo Protectore, qui iuxta cordis nostri desideriū, ac tradita sibi ab Altissimo prudentiā, dictū Montē illiusq. Archiconfrat. pie ac diligenter gubernet, & regat prouidere volentes, Dilectū filiū nostrum Petrum S. Nicolai in Carcere Diac. Card. Aldobrandinū nuncupatū nostrum secundum carnē ex fratre Nepotem S.R.E. Camerariū, quem ob singularē eius fidem & industriam, longo rerum vsu & experientia probatā, aliasq. præclaras eius animi dotes cū pietatis studio & caritatis & iustitiæ zelo coniunctas, eidē Mōti illiusq. Archiconfraternitati valde vtilē futurū in Domino confidimus Montis & Archiconfraternitatis huiusmodi illorumq. bonorū & rerū Protectorē & defensorē quoad vixerit, cū omnibus supradictis & aliis eidē Protectori cōpetentib. & debitis facultatibus priuilegiis & indultis, motu, scientia & potestatis plenitudine paribus, facimus, cōstituimus & deputamus. Mandantes in virtute Sanctæ Obedientiæ Montis, & Archiconfraternitatis huiusmodi Prouisoribus officialibus Archiconfratribus & Ministris prædictis nunc & pro tempore existentibus, quatenus eidem Petro Cardinali tamquam eorum Protectori omnino pareant atque obediant.

Publicationis effectus. §. 19. Volumus autem quod præsentes literæ à die illarum publicationis, omnes & singulos quos illæ cōcernunt perinde arctent & afficiant, acsi illis & eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent.

Transumpti fides. §. 20. Quodque illarum transumptis etiam impressis manu Secretarij ipsius Montis seu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo dicti Montis, vel alicuius Prælati obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio & extra illud adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 11 die 18. Iulii. Datum Romæ apud S. Marcum, sub anulò Piscatoris, die 18. Iulij, 1602. Pont. nostri Anno 11.

Publicatio. *Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1602. Ind. 15. die vero 25. mensis Aug. Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis Diuina prouidentia Papæ Octaui, Anno eius XI. Supradictæ literæ Apost. affixæ, lectæ & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, & aliis locis solitis & consuetis, vt moris est, per me Laertium Cecchettum Cursorem Apostolicum.*

P. Bartechiu. Mag. Curs.

LXXXIX. Prohibitio, iterataque damnatio operum Caroli Molinei hæretici, cum reuocatione licentiarum ea legendi & retinendi, quibuscumque etiam à supremis Inquisitoribus concessarū, & cum inhibitione ne cuiquam de cetero, præterquam a summo Pontifice concedantur.

Alias tam librorum prohibitorum indicem, vel potius eius a prohibitione, vide supra in const. 36. Sixti V. sub ... const. 37. vbi alias Pij IV. const. indicaui.

Edita Anno 1602. CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. APostolicæ Sedis auctoritati maxime conuenit, & ad nostrum pertinet officium, accurate prospicere, ne impiorum hominum libris, ac monumentis, fidelium mentes seducantur, aut quouis modo a via veritatis auocentur.

Caroli Molinei scripta, ... fide contraria ... prohibita fuerunt. §. 1. Nos itaque considerantes damnatæ memoriæ Caroli Molinei scripta & commentaria, doctrinam perniciosam, & Catholicæ fidei contrariam continere, & ideo huius impij & hæretici hominis in prima classe descripti opera omnia in Indice librorum prohibitorum tam per nostros Prædecessores Romanos Pontifices, quam etiā per nos nuper edito, expresse ac nominatim sub censuris & pœnis in eo contentis prohibita, & interdicta fuisse; & attendentes etiam, sicut ad audientiam nostram peruenit, quamquam eorumdem operū lectio, & retentio ab vniuersis Christifidelibus maxime vitāda sit.

Plurimi tamen variis prætextibus licentias ... ea retinendi ... §. 2. Nihilominus a pluribus, & iis præsertim, qui vtriusque iuris scientiam profitentur, contra huiusmodi prohibitionem, dicti Caroli scripta & Commentaria, sub variis prætextibus, siue illa examinandi, siue corrigendi & emendandi, vt dicunt, siue etiam vt illis vtantur, in Iudiciis & decisionibus causarū & aliis eorū scriptionibus frequenter legi & retineri maximo cum eorumdē & aliorū animarum periculo, & sub his prætextibus varias licentias etiā a nonnullis Episcopis, & aliis locorū Ordinariis, & ab Inquisitoribus temere ac de facto, & etiā quandoq. ab hac sancta Sede & a Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus super Indice librorum prohibitorum deputatis, siue etiam interdum à Generalibus Inquisitoribus sub prætexto, vt non nisi expurgatis, & cunctis erroribus deletis vti possint, diuersimode ab eisdem extortas aut impetratas fuisse.

Hic tamen Pontifex dicta Caroli scripta, Christifidelibus ... damnat, & retinendi etiam si expurgata declarat. §. 3. Propterea pro nostra Pastorali sollicitudine cunctorū Christifidelium animarum securitati, & saluti, quantū cum Domino possumus consulere & ne ipsi Christifideles mali hominis praua doctrina & impietate fallantur, aut inficiantur, opportune prouidere volentes, pro potiori cautela, Motu proprio & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, hac nostra perpetua valitura constitutione, omnia & quæcumque prædicti Caroli Molinei hæretici scripta opera & Commentaria, Beatorū Apostolorū Petri & Pauli ac nostra auctoritate de nouo perpetuo damnamus, reprobamus, interdicimus & anathematizamus, eorūque lectionem & retentionem vniuersis & singulis Christifidelibus, cuiuscomque status, gradus, ordinis cōditionis, dignitatis, honoris & præeminentiæ, licet de illis specialis & indiuidua mentio habenda foret, existant, etiā sub excommunicationis latæ sententiæ, aliisque censuris & pœnis in Indice librorum prohibitorum contentis, ac etiam suspicionis ipsius hæresis, quantumuis scripta, opera & Commentaria ipsa iam quouis modo fuisse expurgata prætendant, districte perpetuo interdicimus & prohibemus.

§. 4. Et propterea omnes & quascūque licentias quibusuis personis, tam ab Ordinariis locorū, quam etiam ab ipsis Cardinalibus super dicto Indice deputatis, ac supremis S. Vniuersalis Inquisitionis contra hæreticam prauitatem Inquisitoribus, ac à nobis & Apostolica Sede quomodolibet cōcessas legendi & retinendi libros eiusdem Caroli Molinei, etiam sub alio nomine inscriptos vel expurgatos, cum non aliter quam igne expurgari possint, reuocamus, cassamus & annullamus. Inhibentes omnibus & singulis supradictis, ne de cetero huiusmodi licentias cuiquam concedant vel impartiantur. Quinimmo omnem facultatē concedendi huiusmodi licentias retinendi, vel legendi opera huius impij Auctoris, ex quacumque causa, & sub quouis prætextu & colore, quibuscumque personis quanis auctoritate etiam Apostolica suffultis, & quacumque dignitate præditis, etiam ipsismet Cardinalibus super Indice librorum prohibitorum deputatis, ac supremis Inquisitoribus prædictis adimimus, eamq. nobis & successoribus nostris Rom. Pontificibus tantum reseruamus. *Licentias quascumque retinendi et ... de cetero ... etiam Card. deputat. super Indic. & Inquisitor. ...*

§. 5. Cassantes insuper, & ex nunc irritantes quascumque licentias etiam a nobis concessas, & a successoribus nostris Rom. Pont. respectiue concedendas, quæ manu nostra aut successorum prædictorum subscriptæ non fuerint. *Easq. à Papa concedendas & subscribendas esse decernit.*

§. 6. Per has tamen nostras literas non intendimus prohibere retentionem librorum iuris Canonici, & aliorum Catholicorū Auctorum habentium additiones, seu apostillas vt vocant, huius impij hominis, ipsis tamen additionibus seu apostillis deletis & emendatis iuxta censuram de mandato nostro nuper editam, & in Typographia Cam. Apostolicæ impressam Romæ hoc Anno 1602. cartis seu foliis 24. distinctam, cuius initium est, Censura in omnes additiones, seu adnotationes marginales damnatæ me. impij Caroli Molinei ad Textū Iuris Canonici, Cōmentaria Decij in Decretales, & Ius Ciuile, ad Consilia Decij & Alexandri, & ad Dynum de regulis iuris, & Decium in titulo. ff. de regulis Iuris. Finis vero est. Aliqua fortasse in præmissis & consimilibus additionibus ab oculis nostris effugerunt, notatu & censura digna, quæ diligens lector animaduertens delere prorsus teneatur. *Declarat prædictam prohibitionem.*

§. 7. Postremo sub censuris & pœnis supradictis, omnibus & singulis Christifidelibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus intra mensem à publicatione præsentium in locis per quæ eædem ad eorum notitiam peruenire possint, facienda computandū, omnia & singula scripta, opera & commentaria prædicta Caroli Molinei realiter & cum effectu locorum Ordinariis vel Inquisitoribus exhibeant & consignent. Ipsis vero locorum Ordinariis vel Inquisitoribus vt illa statim nulla interposita mora aut exspectata licentia igne comburant & comburi faciant. *Mandat opera prohibita Ordinariis vel Inquisitoribus consignari & ab iis comburi.*

§. 8. Vt autem præsentes nostræ litteræ ad omnium notitiam facilius deueniant, & ne earum ignorantia quemquam excuset, volumus & eadem auctoritate decernimus, vt earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus ipsis haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ, vtque eædem præsentes ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum. & in acie Campi Floræ affixæ & publicatæ, omnes ita arctent & afficiant, perinde ac si omnibus & singulis intimatæ fuissent. Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis ac aliis locorū ordinariis, per eadē scripta mandamus, vt præsentium litterarum transumpta, in suis Ciuitatibus & Diœcesibus publicari & obseruari curent ac faciant, & contra inobedientes quoscumque ad declarationem incursus pœnarum & censurarum prædictarum irremissibiliter procedant. *Hanc post publicationem ...*

§. 9. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis priuilegiis & indultis, ac litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis, ceterisque contrariis quibuscumque. *Contraria non obstare decernit.*

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die vigesima prima Augusti, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo. *D. P. A. 11. 21. Augusti.*

Anno à Natiuitate D. N. Ies. Christo 1602. Indict. 16. die vero vigesimasexta mensis Augusti, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia Papæ Octaui, Anno eius XI. Supradictæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ vt moris est, per me Laertium Cecchettum & Catherinum Menandi Curs. Paulus Bartecchius mag. curs. *Publicatio.*

XC. Præfinitio habitus coloris cærulei, quem deferre debent Religiosi Congregationis Canonicorum sæcularium Sancti Georgij in Alga Venetiarum.

Inst

Institutionem huius Congregationis, & alia eam inspicientia, vide supra in Gregorij XII. constitut. 1. Illis. lib. 1. fol. 230. vbi notaui.

Edita A. D. 1602.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QVæ ad Religiosorum antiquum institutum conseruandum prouide ordinata fuisse dicuntur, ea, cum à nobis petitur, Apostolici muniminis firmitate libenter communimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Decretū Congregationis, quod sui Religiosi deferant togā coloris cærulei prout B. Laurentius Iustinianus Congregationis fundator deferebat.

§. 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Generalis Congregationis S. Georgij in Alga Venetiarum, quod per vndecim Patres deputatos, Capitulum generale eiusdem Congregationis representantes, communibus votis resolutum fuit, vt tolleretur abusus inter Religiosos dictę Cōgregationis introductus, interessēdi diuinis officijs in Choro, in Ecclesia, in processionibus particularibus, & alijs locis publicis, cū sola tunica alba, veluti cōtrarij institutis & habitui antiquo eiusdē Congregationis. Et propterea deinceps Religiosi deberent, vbiq. & in omni tempore, & præsertim Domi, in Monasterijs & locis eiusdem Cōgregationis deferre Togam coloris cærulei, Pallandam nuncupatam, iuxta constitutiones eiusdem Congregationis, & ad instar illius quam deferebat B. Laurentius Iustinianus, eiusdem Congregationis institutor. Vt autem nullo tempore in posterum prædictæ resolutioni seu decreto prædictorum vndecim Patrum deputatorum cōtraueniatur, idem Generalis totius Congregationis prædictæ nomine, nobis humiliter supplicari fecit, vt illud Apostolica auctoritate perpetuo confirmare, de benignitate Apostolica dignaremur.

Approbatio huius Pontificis ex voto Cardinalium

§. 2. Nos igitur, qui iusta petentiū votis, nostrum non denegamus assensum, Generalē & singulares Religiosos dictę Cōgregationis, à quibusuis excōmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto venerabilium fratrum nostrorum Sanctę Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, super consultationibus & negocijs Episcoporum & Regularium deputatorum, decretum Capituli generalis prædictum, vt scilicet omnes & singuli dictæ Congregationis Religiosi Togam, Pallandam nuncupatam, coloris cærulei deferre, vt præmissum est, teneantur, auctoritate Apostolica tenore presentiū, perpetuo cōfirmamus & approbamus, ac illud per dictos Religiosos inuiolate obseruari debere decernimus & declaramus.

Derogatio contrariorum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac ipsius Congregationis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus; priuilegijs quoq. indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis; cererisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. A. 11. 22. Augusti.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub anulo Piscatoris, die vigesimasecunda Augusti, millesimo sexcentesimo secundo, Pōtificatus nostri Anno vndecimo.

XCI.

Reductio Prouincialis & Fratrum Tertij Ordinis S. FRANCISCI Prouinciæ Dalmatiæ, & Iustinopolitan. ad obedientiam, & subiectionem Vicarij generalis eiusdem Ordinis.

De hoc Ordine notaui sup. ad constitut. 42 Leonis X. Inter. fol. 455. lib. 1.

Edita A. D. 1602.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PRo nostri Pastoralis muneris debito, ad ea libenter intendimus, per quæ Religiosorum prospero regimini & gubernio opportune consuliter, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Fratres Prouinciæ Dalmatiæ & Iustinopolitan. eorū tantummodo Prouinciali obediebant.

§. 1. Cum itaq. sicut accepimus, dilecti filij Prouinciales & Fratres Tertij Ordinis S. FRANCISCI Prouinciæ Dalmatiæ, & Iustinopolitan. nulli alteri Superiori obediant, sed dicti Fratres, eorum Prouinciali per vota secreta pro tempore electo tantummodo subsint, nec alium Superiorem agnoscant.

Hic Pōt. dispōit eos Vicario & Visitatoribus generalibus Ordinis Prouinciæ Italiæ esse subiiciendos.

§. 2. Nos prospero regimini & gubernio dictorum Fratrum valde expedire considerantes, vt ipsi eorumq. Prouincialis, Vicario & Visitatoribus generalibus Ordinis prædicti Prouincię Italię subijciantur, ac eorum Superioritati, visitationi & correctioni, prout alij Fratres Italiæ prædicti Ordinis de cetero subiaceant, ac prędictis Fratribus Italiæ, sub eisdem Generalibus Superioribus vniantur, ac propterea in præmissis opportune prouidere volentes, supplicationibus etiam pro parte dilecti filij Bernardi Sabbiæ Fratris, & Procuratoris generalis eiusdem Ordinis, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati.

Eosdē illis subiicit.

§. 3. Prouincialem & Fratres Tertij Ordinis S. FRANCISCI Prouinciæ Dalmatiæ & Iustinopolitan. prædictos Vicario & Visitatori generali Tertij Ordinis S. FRANCISCI huiusmodi Italiæ, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo subijcimus, illosq. sub huiusmodi Vicarij & Visitatoris generalis obedientia, Fratribus eiusdem Ordinis Italiæ vnimus.

Gratiasq. & priuilegia communicat.

§. 4. Ac eisdem Prouinciali & Fratribus Dalmatiæ, & Iustinopolitan. vt omnibus & singulis gratijs, priuilegijs, indultis, fauoribus, concessionibus, prærogatiuis, & indulgentijs, necnon voce actiua & passiua, in Capitulis generalibus, & in electione Vicarij, & Visitatoris generalis huiusmodi, ad instar Prouincialium, & Fratrum Italiæ eiusdem Ordinis, sine aliqua prorsus differentia respectiue, vti, potiri, & gaudere possint & valeant ac debeant, auctoritate & tenore prædictis concedimus & indulgemus.

Istos monet vt eos benigne recipiat.

§. 5. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ Vicario & Visitatori generali prędicto, vt Prouincialem & Fratres prędictos Prouinciæ Dalmatiæ & Iustinopolitan. sub eius curā & gubernium benigne recipiat, & ea qua decet caritate prosequatur.

Illos vero, vt istis eisdem obediant.

§. 6. Illis vero Prouinciali & Fratribus, vt prædicto Vicario & Visitatori generali obedientiam & reuerentiam debitas & deuotas, prompte præstent & exhibeant, illumq. debita honorificentia prosequantur; alioquin sententiam, siue pœnam, quam ipse Vicarius & Visitator generalis rite tulerit seu statuerit in rebelles, ratam habebimus & faciemus, auctore Domino, vsq. ad satisfactionem condignam inuiolabiliter obseruari.

Contrariisq. omnibus derogat.

§. 7. Non obstan. præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon eiusdem Ordinis, ac dictæ Prouinciæ Dalmatiæ & Iustinopolitan etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus; priuilegijs quoq. indultis, & literis Apostolicis eidem Prouinciæ Dalmatiæ, eiusq. Prouinciali & Fratribus in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus; cererisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. A. 11. 2. Septemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris die secunda Septembris, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

XCII.

Declaratio quod Fratres Minores S. FRANCISCI strictioris Obseruantiæ, non sunt nouæ Regulæ professores, sed Regulæ S. FRANCISCI veri obseruatores.

Alia de istis Fratribus notaui sup in const. 35. Clementis VII. In suprema fol. 502. lib. 1. vbi legitur eorum Congregationis approbatio, & habetur indicatio aliorum de toto Ordine S. Francisci, & eamdem declarationem quoad Capuccinos edidit Paulus V. in eius const. 34 Ecclesię.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1603.

Proœmium.

EX iniuncto nobis Apostolici muneris debito, ad ea libenter intendimus, per quæ regularis obseruantiæ professorum Reformatorum statui, & conscientiæ securitati opportune consulatur; vt & ipsi professores, vberiores in Ecclesia militanti fructus afferāt, & eorum Religio maiora in Domino suscipiat incrementa.

Fratres Reformati de Obseruantia [illegible] regulam S. Francisci ex his [illegible]. Hanc regulā vide sup. Honorii III & S. Selet. fol. lib. 1. vbi notaui.

Aduerte quod bulla [illegible] est [illegible] bulla 45. sup. fol.

§. 1. Cum itaque sicut accepimus, à nonnullis aliquando oppositum fuerit, dilectos filios professores Ordinis Fratrum Minorum S. FRANCISCI de strictiori Obseruantia, Reformatos nuncupatos, qui iuxta constitutiones Romanorum Pontificum, prædecessorum nostrorū, ac etiam nostram sub dat. Tusculi die 12. Octobris, Pontificatus nostri Anno quinto nouissime editam, sub obedientia Custodū degunt, eorūq. Superiores, Custodes, & nō Ministros appellant, propterea non satisfacere Regulæ à beato FRANCISCO editæ, & per Sedem Apostolicam sępius confirmatæ & approbatę, iuxta cuius literarum, sub obedientia Ministrorum viuere videntur obligati. Cumq. etiam asseratur, dictos Fratres Reformatos contra dictam Regulam agere, ac grauiter contra votum professionis, præsertim obedientiæ, delinquere, ac exinde perturbationes & incommoda patiantur.

Hic iste Pōt. eos vere obseruatores d. Regulæ esse declarat.

§. 2. Nos eorumdem Fratrum Reformatorum quieti, tranquillitati & indemnitati prospicere, atque eosdem aduersus huiusmodi molestias & calumnias tueri, ac omnem super præmissis ambiguitatem è medio tollere volentes, quarumcumq. constitutionū, & pręsertim nostrę supradictę, super reformatione dicti Ordinis editarum tenores presentibus pro expressis habentes; Motu proprio & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, harum serie decernimus & declaramus, supra dictos Fratres Reformatos, qui non nouam, sed eādem Regulam, quā beatus FRANCISCVS condidit, & felicis recordationis Honorius Papa Tertius prædecessor noster confirmauit, quamq. etiam Fratres de familia nuncupati Ordinis Minorum de Obseruantia obseruant, licet ipsi Reformati purius, & iuxta ipsius Regulæ literam declaratam per recolendæ memoriæ Nicolaum Tertiū & Clementem Quintū Romanos Pōtifices etiam prędecessores nostros, obseruāt, sub obedientia Custodum, quibus per supradictas Romanorum Pontificum, & præsertim nostram, constitutiones subiecti fuerunt, prædictæ Regulæ sancti FRANCISCI, & præcipue in ea parte vbi sunt illa verba. Præcipio firmiter Fratribus vniuersis, vt obediant suis Ministris, plene, pure, & integre, & absque vlla dispensatione in voto obedientiæ, ita satisfacere, sicut faciunt dicti Fratres de familia sub obedientia eorum Ministrorum degentes, qui à Custodibus solo nomine differunt, & ipsis Fratribus Reformatis Ministrorū loco præsunt, ipsosq. Reformatos, veros filios & indubitatos fratres Ordinis S. FRANCISCI, & in conscientia tutos existere.

Gratiisq. & priuilegiis Fratrum Minorū de Ob.

§. 3. Necnon in omnibus eorum Monasterijs, Locis, Domibus, Oratorijs, & Ecclesijs, quas nunc obtinent, & in posterum quouis modo vel titulo obtinebunt, tam in Italia quam extra vbiq. locorū, præsertim in Gallia, omnib. & singulis priuilegijs, gratijs & indultis,

Seruentia pr gaudere debeant.

tam spiritualibus quam temporalibus, ac praecedentijs, in processionibus, in funeralibus, ac in concursu cum alijs Religionibus in concionibus certis tempore & loco vicissim habendis, & in omnibus alijs actibus publicis & priuatis, quibus dicti fratres de familia in eorum Monasterijs, Ecclesijs, domibus, & locis, ac rebus, tam de iure, quam ex consuetudine, vel alias frui, potiri, & gaudere solent, & possunt, ac poterunt quomodolibet in futurum, sine aliqua differentia frui, potiri, & gaudere posse ac debere: dummodo tamen strictiori obseruantiae dictorum fratrum Reformatorum, prout in nostris literis praedictis disponitur, non aduersentur.

Inobedientes redarguit.

§. 4. Mandantes insuper in virtute sanctae obedientiae omnibus & singulis cuiuscumq. qualitatis, dignitatis, seu conditionis existant, ad quorum notitiam praesentes nostrae peruenerint, vt nullus in posterum praedictos fratres Reformatos appellare audeat seu praesumat nouos Religiosos, aut nouae Regulae professores. Sicque & non aliter per quoscumq. Iudices ordinarios & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales iudicari & definiri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputat.

§. 5. Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs per praesentes committimus & mandamus, quatenus quicumq. illorum, per se vel alium seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumq. vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum fratrum Reformatorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ipsisque fratribus Reformatis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos eorumdem praemissorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumq. per censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo; inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij saecularis.

Clausula derogatoriae apposit.

§. 6. Non obstantibus quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quae Nos in constitutione praedicta voluimus non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemplis sibi fides debet.

§. 7. Volumus autem, vt praesentium transumptis etiam impressis, manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

D. P. A. 11. 7. Septemb.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die septima Septembris, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

XCIII. Ordinationes obseruandae in subministratione alimentorum, contractibusque, & vltimis voluntatibus miserabilium Virginum, in Monasterio Sanctae Catherinae de Rosa pie receptarum in Alma Vrbe.

Congregationis & Protectoris huius Monasterij institutionem, & iurisdictionem videre est sup. in constitut. 54. Pij V. Cupientes, fol 188 lib. 2.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1602.

Exordium.

Apostolici muneris diuina dispositione, nobis licet immeritis iniuncti, debitum requirit, vt circa statum Monasteriorum quorumlibet, sanctimonialium praesertim in Alma Vrbe, pro educandis puellis, & Virginibus, quarum pudicitia ob suorum genitorum impudicum exemplum satis manifesto periculo exposita dignoscitur, institutorum, ac earumdem sanctimonialium & Virginum, & aliarum personarum prospere dirigendum inuigilemus, eorumque subuentioni & commoditatibus prospicere studeamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Causa huius constitutionis.

§. 1. Cum itaque sicut nobis nuper exponi fecerunt, dilecti filij Praelatus & deputati Congregationis Monasterij Monialium Sanctae Catherinae della Rosa nuncupatae de Vrbe, sub S. Augustini, seu alterius Ordinis Regula, ipsa Congregatio puellas & virgines miserabiles de dicta Vrbe, quas tam ob earum paupertatem, quam etiam genitricum, vel aliarum mulierum, penes quas degunt vitae impudicitiam, & exemplum scandalosum, simili viuendi modo, vel prostituendi se periculo de facili magis expositas copertum habent, à suis genitricibus & alijs mulieribus praedictis, etiam illis inuitis abducere, & in dicto Monasterio illius Monialibus Curae educandas & instruendas committere, ac alias recipere, sumptibusque & expensis eiusdem Monasterij, & pijs fidelium eleemosynis & largitionibus, alere & sustentare consueuerint, donec ad aetatem nubilem peruentae matrimonio, constituta singulis per Congregationem, seu deputatos huiusmodi congruenti dote collocentur. Cumque propterea Monasterium, seu Congregatio huiusmodi, cuius redditus satis tenues sunt, multoties rerum angustia prematur, & commoditatibus, ac alijs sibi necessarijs indigeat; quia tamen pleraeque ex puellis pro tempore inibi introductis & abductis, siue earum genitrices & parentes facultates habent, quibus eisdem puellis ad victum & vestitum necessaria subministrari possent, eiusdem Monasterij necessitatibus valde consuli posset, si dictis puellis iuxta suas aut suorum praedictorum facultates necessaria subministrentur. Idcirco pro parte Protectoris, Praelati, & deputatorum praedictorum, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eiusdem Monasterij, seu Congregationis necessitatibus & indemnitati prospicere, ac alias in praemissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Protectoris & Congregationis facultas, cogendi puellarum parentes aut consanguineos ad quos earum alimentatio spectat, vel alias earum bona etiam ad alium vsum destinata possidentes, ad praestandum eis alimenta & accomoda.

§. 2. Nos igitur rationi maxime consentaneum esse rati, vt Monasterium & Congregatio huiusmodi quoad huiusmodi puellas facultates habentes in eorum necessitatibus subleuentur, praedictos Protectorem Praelatum, & deputatos, ac eorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, harum serie statuimus & ordinamus, quod nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, pro ijs puellis & Virginibus, tam hactenus receptis quam deinceps recipiendis, etiam inuitis parentibus, & consanguineis suis, in dicto Monasterio, vt ibi educentur & instruantur, ad quas aliqua bona, seu facultates, vel redditus pertinere, aut quarum parentes, seu consanguineos, ad quos alioquin earum educatio & cura pertineret, facultates ex quibus illis alimenta, in totum vel in partem praestare possent, possidere constiterit, alimenta huiusmodi & alia ad victum & vestitum necessaria, ex bonis, pecunijs, rebus, & proprietatibus ad easdem puellas, aut ad earum parentes, seu consanguineos, quibus illarum cura & alimonia alias incumberet, quomodolibet pertinentibus & spectantibus, vbicumq. existentibus, & in quibuscumque rebus consistentibus, eorumq. fructibus, redditibus, & prouentibus, & introitibus praedicto Monasterio, dum & donec ipsae puellae in illo degerint, iuxta declarationem à Protectore, seu Praelato & deputatis praedictis, qui quantitatis & qualitatis bonorum huiusmodi & personarum, à quibus dicta alimenta praestanda erunt, rationem habebunt, faciendam, praestari & subministrari omnino debeant, ac omnium earumdem puellarum, seu aliorum praedictorum bona, res, & proprietates huiusmodi, etiamsi ex aliquo statuto, ordinatione, legato, vel testamento alicuius alibi, & in alium vsum, etiam sub poena caducitatis vel deuolutionis in euentum contrauentionis destinata & relicta essent, ad id obligata & hypothecata sint & esse censeantur, ac remaneant. Ita & taliter, quod puellarum & virginum pro tempore introducendarum genitrices & aliae parentes huiusmodi, & aliae personae, penes quas, bona, res, & proprietates praedicta reperientur, & obligatae existerent, ad praestandum & subministrandum eadem alimenta, victum & vestitum, & suppellectilia, seu accocla vulgariter nuncupata, ac alia ad id consueta & necessaria, iuxta Protectoris seu Praelati, & deputatorum praedictorum declarationem huiusmodi, teneantur & obligatae sint, & ad id per pro tempore existentes, Protectorem seu Praelatum & deputatos Congregationis praedictae, quibus plenam & amplam ad praemissa & alia infrascripta, facultatem & auctoritatem per praesentes impartimur, etiam via iuris, & manu regia, omni mora, reclamatione, & dilatione postpositis, ac quocumque alio meliori modo, etiam executiue cogi & compelli posse.

Puellae in Monasterio degentes, nullo pacto absque licentia Praelati contrahere possunt, praeterquam in commodum Monasterij.

§. 3. Praeterea ne puellae, nunc & pro tempore in Monasterio huiusmodi receptae, introductae, & degentes aliquo modo seduci valeant, similiter statuimus & ordinamus, quod ipsae puellae, quousq. ibi manserint, per se vel interpositam personam, de bonis, proprietatibus, iuribus, actionibus, & alijs rebus ad eas quouis modo pertinentibus, peruentis, & peruenturis, ex quacumque causa, intuitu, & occasione, quomodolibet disponere, aut super illis eorum quocumq. Notario vel alia persona, publica vel priuata, cuiuscumq. dignitatis, conditionis, auctoritatis, & excellentiae existente contrahere, vel contractum aliquem, aut quemuis alium similem vel dissimilem actum publicum, vel priuatum facere, requirere, aut illi consentire, vel consensum suum praestare, reddere, & apponere, & quicumq. Notarius, de praemissis aut aliquo praemissorum se rogare, nisi & quatenus commodum & vtilitatem dicti Monasterij respiciant, absque licentia, consensu, voluntate, auctoritate, decreto, seu interuentu pro tempore existentis Praelati Congregationis huiusmodi, nullo vmquam tempore valide possint nec valeant, & alias ac aliter, praeterquam in commodum & vtilitatem eiusdem Monasterij pro tempore facta instrumenta, scripturae, acta, stipulationes & contractus, seu quaecumque aliae dispositiones & ordinationes, nullam, in iudicio & extra fidem faciant, ac nulla, irrita, & infecta, nulliusq. roboris & effectus vel momenti, prorsus & omnino sint, & pro nullis, irritis, ac infectis habeantur, ac censeri debeant.

Et à Congregatione dotatae, ac nuptae si filios non habent non disponant de eorum bonis certo ad fauorem, aliorum locorum piorum nisi vltra dotem, relinquant Monasterio quartam partem bonorum suorum.

§. 4. Et insuper, vt non solum bona ab ipso Monasterio, seu dicta Congregatione in dotationem dictarum puellarum erogata & eroganda, illis absq. liberis decedentibus, ad praedictum Monasterium, seu Congregationem, vt par est, omnino redeant, sed etiam aliquid vtilitatis eidem Monasterio proueniat, volumus & decernimus, quod quandocumque contingat aliquam ex puellis & virginibus à praedicta Congregatione pro tempore dotatis, & matrimonio collocatis, absq. filijs legitimis & naturalibus decedere, praedictum Monasterium illis sic decedentibus, in eorum, tam immobilibus, alijsque cuiuscumque qualitatis existentibus bonis, iuribus, rebus, & actionibus quibuscumque per eas relictis, aut ad eas pertinentibus, tam praesentibus quam futuris, etiamsi dictae mulieres pro tempore decedentes, de eisdem bonis & rebus, alijsq. ad eas pertinentibus & competituris, in quarumuis personarum, seu etiam aliorum Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum piorum fauorem quomodolibet disposuerint, nisi forsan in earum dispositionibus eidem Monasterio vltra dotem ab ipso Monasterio eis traditam, quartam saltem aliorum earum bonorum praedictorum respexerint, quo casu dispositiones huiusmodi subsistere, aliter vero pro tempore faciendas vi-

ribus

tibus omnino carere, ac nullius roboris, & momenti fore & esse declaramus, legitime succedere, ac heres esse possit & debeat, prout Nos Monasterium ipsum eisdem sic decedentibus mulieribus hæredem & legitimum successorem ex nunc perpetuo facimus & instituimus. Ita quod liceat nunc & pro tempore existentibus, Prælato & deputatis prædictis, seu pro illis Agentibus vel Agenti, aut eiusdem Congregationis Procuratori legitimo, ipsius Monasterij nomine, absque alia heredis institutione, Iudicis declaratione, vel ministerio seu solemnitate, etiam de iure, aut consuetudine, vel statuto, debita aut requisita, rerum, proprietatum & bonorum à mulieribus decedentibus huiusmodi relictorum, illatumq. hereditatum corporalem, realem, & actualem possessionem, easdemq. hæreditates suscipere, apprehendere, & etiam fructus exinde percipere, exigere, leuare, vendere, alienare, & in dicti Monasterij, eiusq. necessarios vsus & vtilitatem conuertere, ac de illis tamquam de proprijs, & ad illud legitime & iuridice spectantibus & pertinentibus disponere, cuiusuis licentia desuper minime requisita, eisdemq. Monasterio Protectori, Prælato, deputatis, & Congregationi, concedimus & indulgemus.

Clausula præseruatiua cũ decreto irritanti. §.5. Decernentes præsentes literas nullo vmquam tempore, de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam alio defectu notari, impugnari, ad terminos iuris reduci, aut in ius vel controuersiam reuocari, seu aduersus eas quodcumq. iuris vel facti, aut gratiæ remedium a quoquam impetrari posse, sicque intentionis nostrę fuisse & esse, ac ita & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & Sanctę Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ac etiam de latere Legatos iudicari & definiri debere, necnon irritum & inane, quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Claus. derog. §. 6. Non obstantibus quibuscumque vltimis voluntatibus, statutis, ordinationibus, testamentis, & heredum institutionibus, alijsque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Vrbis prædictę, & quorumuis Monasteriorum, Ordinum Ecclesiarum, & piorum locorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, necnon priuilegijs, indultis, literis, & exemptionibus Apostolicis, illis, eorumq. Superioribus, Conuentibus, Capitulis & personis, ac dilectis filijs populo Romano, & quibusuis alijs, sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cũ quibusuis etiam derogatoriarũ derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & efficacissimis ac insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in contrarium, etiam iteratis vicibus, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, ac etiam consistorialiter, & alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis illorum tenores præsentibus pro sufficienter, ac de verbo ad verbum expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. xi 14. Octobris. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 14. Octobris, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

XCIV. Indulta Studij generalis Ciuitatis Ferrariæ, in Prouincia Lombardiæ Status Ecclesiastici.

Hoc Studium erexit Bonif. IX. vt sup. in eius const. 2. In suprema. fol. 224. lib. 1.

Hanc Ciuitatem iste Clemens recuperauit pro Sancta Romana Ecclesia, quæ eam prius infeudauerat, vt supra in eius constit. 52. Sanctissimus. fol. Et ibidem Rotæ Auditorium instituit, vt in alia eius bulla 59. In supremo. fol.

Edita A. D. 1602.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. SAnctæ Romanæ Ecclesię dignitati & honori ipsiusque temporalis ditionis conseruationi, & augmento maxime conducere arbitramur, vt in præcipuis eiusdem temporalis ditionis ciuitatibus publicæ vigeant Studiorum generalium Vniuersitates, in quibus tum ipsius imprimis S. R. E. subditi, tum exteri etiam optimarum disciplinarum Studijs vacare possint. Et propterea vt magis in dies efflorescant, Nos illas amplioribus in dies fauoribus & gratijs libenter prosequimur, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Studiũ generale antiquitus in Ciuitate Ferrariensi institutum fuit. §. 1. Cum itaque in Ciuitate nostra Ferrariensi ab antiquissimo tempore instituta sit Vniuersitas Studij generalis, Nos qui Ciuitatem prædictam per nos sub immediatam nostram, & Sanctę Romanæ Ecclesiæ iurisdictionem temporalem receptam, peculiari quadam dilectione prosequimur, cupientes Vniuersitatem Studij generalis huiusmodi non solum conseruari, sed in dies maiora suscipere incrementa, illam specialibus quibusdam priuilegijs & gratijs duximus exornandam.

Cui modo hic Pontifex hæc indulta concedit. §.2. Motu igitur proprio & ex certa nostra scientia ac matura deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, harum serie perpetuo concedimus & indulgemus.

Vniuersitas Studij eligat Rectores. §.3. Quod Professores in dicta Vniuersitate Studij generalis Ferrariensis, vtriusque Iuris, ac Artium & Medicinę, cum se opportunitas obtulerit Rectores, vt in more est, creare possint.

Rectores cognoscant causas Scolarium ... §.4. Quod huiusmodi Rectores pro tempore, & ijs non existentibus, Reformatores Studij prædicti facultatem habeant iudicandi & cognoscendi de causis & litibus Scolarium dicti Studij quo ad summam decem scutorum tantum, tam actiue quam passiue & priuatiue quo ad alios Iudices quoscumque.

Statutaq. ‹dicti› Vniuersitatis reformentur. §.5. Quod ijdem Rectores, vna cum consiliarijs & Thesaurario, seu Reformatores, implorata ante omnia auctoritate, & obtenta licentia dilecti filij, nostri & Apostolicę Sedis in dicta Ciuitate Ferrariensi Legati, seu Gubernatoris pro tempore existentis, statuta dictæ Vniuersitatis corrigere & reformare possint, quæ sic correcta & reformata, perinde ac si auctoritate Apostolica roborata essent, obseruari debeant.

Scolares arma gestare possint. §. 6. Quod Scolaribus descriptis in albo dictæ Vniuersitatis, de prædicti Legati seu Gubernatoris licentia qui inspecta qualitate personarum, & morum huiusmodi licentiam concedet, Arma quæcumq. non tamen expresse prohibita, diu noctuq. cum lumine & sine lumine, & vbique locorum deferre licitum sit, edictis, aut proclamatibus, vel bannis quibuscumque minime obstantibus.

Lectores & Scolares sint immunes à gabellis ... impositionibus, &c. §. 7. Quod Doctores legentes, & Scolares, tam Ferrarienses & alij subditi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, quam alienigenæ quicumq. albo dictæ Vniuersitatis adscripti, veniendo & recedendo, conducendo & reconducendo libros, vestes, supellectila, vtensilia, ac ea etiam emendo pro ipsorum & familiæ ipsorum vsu & opportunitate, ab omnibus gabellis, vectigalibus, pedagijs, datijs, etiam bullettę, & transitibus, alijsq. oneribus (præterquam molituræ & gabellæ, quæ dicitur di Piazza) necnon etiam ab omnibus factionibus, angarijs, & parangarijs ac oneribus personalibus & realibus tam hucusque impositis quam in posterum ex quacumque causa imponendis, penitus immunes & exempti ac liberi perpetuo existant, prout Nos illos, & quemlibet eorum, liberos, immunes, & exemptos, perpetuo facimus & declaramus.

Doctorum Collegij, & Vniuersitas Scolarium, gaudeat priuilegijs Studij generalis Ciuitatis Bononiensis ... §.8. Demum Collegijs Doctorum, & Vniuersitati Scolarium Studij generalis Ferrariensis, omnia & singula priuilegia & indulta, per quoscumq. Romanos Põtifices prædecessores nostros, ac Nos & Apostolicam Sedem Collegijs Doctorum, & Vniuersitati Scolariũ Studij generalis Ciuitatis nostræ Bononiensis concessa, etiamsi talia sint, quæ speciali nota digna essent, quæ tamen omnia & singula præsentibus pro sigillatim expressis & specificatis haberi volumus, Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, itaut Collegia Doctorum, ac Vniuersitas Scolarium Studij generalis Ferrariensis huiusmodi priuilegijs & indultis, in omnibus & per omnia frui, potiri, & gaudere possint & valeant, perinde ac si illis nominatim concessa fuissent, concedimus & indulgemus.

Iussit hanc bullam admitti in Camera Apostolica. §. 9. Quocirca per præsentes committimus & mandamus dilecto filio nostro S.R.E. Camerario, ac Præsidentibus & Clericis Cameræ nostræ Apostolicæ, vt easdem præsentes in eadem Camera admittant, & in ipsius Cameræ libris, describi & registrari faciant.

Deputatio executorum, sub bulla. §.10. Necnon prędicto nostro & Apostolicæ Sedis de latere Legato, ac Venerabili fratri Episcopo Ferrariensi, quatenus ipsi vel alter eorum, per se vel alium seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumq solemniter publicantes, ac eisdem Doctoribus, Scolaribus, & alijs prædictis in præmissis efficacis defensionis prǽsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos præmissorum eorumdem effectu, pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quauis auctoritate quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoscumq. per censuras & poenas ecclesiasticas aliaq opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sęcularis.

Derogatio contrariorũ. §.11. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & quibusuis statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium pręmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores pręsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. xi 25. Octobris. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 25. Octobris, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

Admissio in Camera Ap. *Die Lunæ 16. mensis Decembris 1602. Præsentes literæ in Camera Apostolica exhibitæ, ex illius decreto commissæ fuerunt Perillustri & Reuerendiss. D. Lælio Biscia eiusdem Cameræ Apostolicę Clerico Præsidenti, per quem die Mercurij 18. eiusdem mensis præuia citatione contra Illust. D. d. Cameræ Commissariũ facta in eadem Camera relatione, ex alio eiusdem Camerę decreto admissę & registratæ fuerunt in eiusdem Camerę libris penes infrascriptum illius Notarium existentibus, nempe libro octauo diuersorum fol. 52.* *Lutius Calderinus.*

Quod Fratres Ordinis B. MARIAE de Monte Carmelo, vbique præcedant Fratribus B. MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum. XCV.

De Ordine Carmelitarum habes supra in const. 8. Honorij III. Vt viuendi. fol. 83. lib. 1. Et de Fratribus de Mercede habes sup. in constit. 9. Gregorij IX. Deuotionis. fol. 88. lib. 1. & vbique plene notaui.

Edita A. D. 1602. & 1604

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. DEcet Romanũ Pontificẽ, dissensionũ & controuersiarũ materias inter Ecclesiasticas, Regulares præsertim personas è medio tollere, ac præcidere, prout in Dño salubriter conspicitur expedire.

§.1. Cum

Controuersia inter istos Ordines. §. 1. Cum itaque, sicut pro parte dilecti filij Procuratoris generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum nobis nuper expositum fuit, alias in Ciuitate Calaritana in Regno Sardiniæ orta fuerit controuersia præcedentiæ inter fratres Ordinis Carmelitarum, & Fratres Ordinis B. MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum.

Visitatores Apost. & Rota Rom. adiudicauerant ad fauorem Carmelitarum. §. 2. Et licet de Anno 1600. sub die 27. Aprilis per visitatores Apostolicos decretum fuisset, vt Fratres Carmelitarum in eorum possessione præcedendi dictis Fratribus beatæ MARIAE de Mercede manutenerentur, & pridem in sacro Rotæ Auditorio, die 10. Martij 1603. etiam in petitorio præcedentiam dictis Fratribus Carmelitanis deberi contra ipsos Fratres de Mercede declaratum fuerit, nihilominus dicti Fratres de Mercede recusauerint & recusent præcedentiam dare dictis Fratribus Carmelitanis, & propterea non sine scandalo Populi ad publicas Processiones, & funera defunctorum cum ipsis Fratribus Carmelitanis accedere noluerint.

Quod hic Pontif. approbat. §. 3. Nos super præmissis opportune prouidere, ac omnem scandali & controuersiæ occasionem, quantum cum Domino possumus è medio tollere volentes, supplicationibus eiusdem Procuratoris generalis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super sacris ritibus & cæremonijs deputatorum, declaramus & decernimus, prædictos Fratres beatæ MARIAE de Mercede cogendos esse, vt ad processiones publicas, & funeralia accedant, & præcedentiam dictis Fratribus Carmelitanis relinquant, iuxta formam supradictorum decreti, & decisionis Rotæ.

Et sic iudicari iubet. §. 4. Sicq. & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter cōtigerit attentari.

Executorem committit. §. 5. Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs, per præsentes committimus & mandamus, vt quandocumq. & vbicumque opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum Carmelitarum fuerint requisiti, præsentes literas, & in eis contenta quæcumq. solemniter publicantes, eisq. in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra prædictos Fratres B. MARIAE de Mercede in Ciuitatibus & locis in quibus vtraque Religio, Carmelitarum scilicet & Beatæ MARIAE de Mercede est instituta, ad Processiones publicas & funeralia ad quæ accedere tenentur, omnino accedere, ac præcedentiam ipsis Fratribus Carmelitanis, vt præmissum est, in illis & in alijs etiam priuatis Processionibus & actibus, in quibus vtramque Religionem simul conuenire contigerit, relinquere, ac ipsos Fratres Beatæ MARIAE de Mercede id facere recusantes, per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita cogant & compellant, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Obstantia tollit. §. 6. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis credi iubet. §. 7. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides habeatur, quæ eisdem præsentibus haberetur.

Dat. P. A. xi. 15. Nouemb. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo piscatoris, die 15. Nouembris, millesimo sexcentesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

Sequitur ampliatio d. Diffinitionis:

CLEMENS PAPA VIII. *Edita A. D. 1604.*

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. AD Romanum Pontificem spectat dubia, quæ super constitutionum Apostolicarum interpretatione, quandoq. emergunt, declarare, prout in Domino conspicimus expedire.

Hic Pōt. diffinitionē contrariam vt supra. §. 1. Alias siquidem à nobis emanarunt literæ tenoris sequētis &c.

Omittitur tenor, quia est ipsa bulla quæ præcedit.

Sed difficultas orta est de ipsa. §. 2. Cum autem postea, quia pro parte dilecti filij Procuratoris generalis dicti Ordinis Beatæ MARIAE de Mercede oppositum fuit, præinsertas literas non debere intelligi pro omnibus, sed pro quibusdam particularibus tantum locis concessas, in Congregatione sacrorum rituum iterum negocium hoc, auditis vtriusque Ordinis Procuratoribus mature discussum & ipsius Congregationis votum ad nos relatum fuit.

Quam hic Pontif. remouet. §. 3. Nos omnem vlterius dubitandi super hoc occasionem à medio tollere volentes, ex voto Congregationis præfatæ harum serie declaramus & decernimus, Fratres Ordinis beatæ MARIAE de Monte Carmelo, vbiq. locorum, fratribus eiusdem B. MARIAE de Mercede præcedere debere, ac præinsertas literas in omnibus locis obseruandas esse.

Et sic iudicari mandat. §. 4. Sicque & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, iudicari & diffiniri debere, & irritum & inane, quicquid secus à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria derogat, & transumptis credi iubet. §. 5. Non obstantibus omnibus illis, quæ in eisdem præinsertis literis voluimus non obstare, cæterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem vt præsentium quoque transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides habeatur, quæ eisdem præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. 13. 20. Septemb. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 20. Septembris, millesimo sexcentesimo quarto, Pontificatus nostri Anno 13.

XCVI. Quod Parochi, & Clerici non possint petere maiorem eleemosynam pro illis qui in Ecclesijs Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia in partibus Indiarum sepeliuntur, quam pro illis qui in parochialibus Ecclesijs eligunt sepulturam.

Alia de hoc Ordine, vide supra apud const. 23. Leonis X. Item fol. 433. lib. 1.

CLEMENS PAPA VIII. *Edita A. D. 1604.*

Ad perpetuam rei memoriam.

Rectores parochialium plus exigebant pro sepeliendo in Ecclesijs Minorū, quam in parochialibus. EXpositum nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Matthæi de Recalde Vicecommissarij, necnon Prouincialium totius Ordinis Fratrum D. FRANCISCI de Obseruantia Indiarum Occidentalium, quod Rectores parochialium Ecclesiarum Indiarum partium iam pridem hunc abusum introduxerunt, vt quod eleemosynas duplo maiores ab ijs qui in Ecclesijs domorum eiusdem Ordinis S. FRANCISCI de Obseruantia, quam qui in parochialibus sepeliuntur exigere præsumpserunt, & vt dicitur in hoc Ordinariorum suorum, qui partem eleemosynarum huiusmodi percipiunt, consilio & assensu.

Hinc absurda eueniebāt. §. 1. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, plerique Christifideles in dictarum domorum Ecclesijs ob difficultatem ius adeo onerosum persoluendi, sepelire se facere non possint, quo fit vt Ecclesiæ huiusmodi mortuorum sepulturis, & consequenter eleemosynis in dies fieri consuetis propemodum priuentur.

Ordo Minorū de Obseruantia pro prouisione supplicauit. §. 2. Idcirco pro parte eorumdem Matthæi Vicecommissarij, & Prouincialium nobis humiliter supplicatum fuit, vt in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic modo Pontifex hunc abusū tollit. §. 3. Nos igitur huiusmodi abusus omnino tollere, atque dicti Ordinis commoditatibus & prorogationi, quantumcumque in Domino possumus prospicere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinaliū super consultoribus & negocijs Episcoporum & regularium deputatorum, omnibus & singulis parochialium Ecclesiarum vniuersarum Indiarum Occidentalium rectoribus, nunc & pro tempore existentibus harum serie interdicimus & prohibemus, ne sub excommunicationis maioris latæ sententiæ pœna, à qua non nisi à nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existenti, præterquam in mortis articulo absolui possint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, maiorem eleemosynam ab ijs qui in dictarū domorū, quam parochialib. Ecclesijs huiusmodi sepeliuntur, quouis prætextu aut occasione, etiam de consilio, consensu, seu mandato suorum Ordinariorum, exigere debeant seu præsumāt.

Contraria derogat. §. 4. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum, domorum, & Ordinis huiusmodi, & iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesijs, domibus, & Ordini, earumq. Rectoribus, Superioribus, & Fratribus, ac quibusuis alijs personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscumq.

Fidem transumptis dari mandat. §. 5. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. 12. 28. Ianuarij. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 28. Ianuarij, anno millesimo sexcentesimo quarto, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

XCVII. Innouatio constitutionis Pauli IV. contra negantes Trinitatem, aut diuinitatem IESV CHRISTI, Vel eius conceptionem de Spiritu Sancto, Vel mortem pro nostra redemptione, Aut Virginitatem Beatissimæ Virginis MARIAE, adiecta forma, ipsam constitut. publicandi, ne de cetero illius ignorantia allegari possit.

Hanc Pauli IV. constit. num. 4. habemus sup. fol. 590. Cum quorundam, lib. 1.

CLEMENS PAPA VIII. *Edita An. D. 1603.*

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. DOminici gregis diuina prouidentia nobis, licet meritis imparibus commissi, solicitudo postulat, vt Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum constitutiones, quæ præsertim ad fidei Catholicæ integritatem conseruandam, & impios homines, ac prauarum hæresum assertores debitis pœnis plectendos pertinent innouemus, ne qui eiusmodi errorum labe infecti sunt, earumdem constitutionum, & pœnarum in eis inflictarum ignorationem vllo modo prætendere, aut quauis ratione excusare se posse præsumant.

Paul. iv. edidit const. citata in rubr. §. 1. Cum itaque fel. recordat. Paulus Papa Quartus prædecessor &c.

Omittitur insertio huius bullæ, quoniam eam habes in loco citato in rubrica.

§. 2 Eo

Ne ex ignorantia excusentur.

§. 2. Eo tamen huiusmodi impiorum hominum prorupit temeritas, vt prætextu ignorationis huiusmodi constitutionis, ac pœnarum in eadem constitutione inflictarum, se illis minime subiacere, nec obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem pœnis liberari & absolui posse pretendant.

Hic idem Pauli nunc innouat constitutionem.

§. 3. Nos igitur animaduertentes, vt idem quoque Paulus prædecessor bene animaduertit, huiusmodi errores, tam grauess ac nefandos existere, vt illi qui in eos incidunt, nullam prorsus excusationem habeant, sed subuersi potius & immanes, quam hæretici mereri dici possint, propterea vt illi debita animaduersione omnino puniantur, nec a præfatis erroribus vlla excusatione de cetero se tueri valeant, Motu proprio & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione, dicti Pauli prædecessoris vestigijs inhærentes, ac eius constitutionem prędictam, quo ad pœnas in ea contentas innouantes, ac perpetuo confirmantes & approbantes, supradictos omnes & singulos, qui hactenus in similes errores, aut eorum aliquem lapsi sunt, aut in posterum prolabentur, attenta dictorum errorum grauitate & enormitate, cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existant, nulla illis etiam ignorantiæ supradictę constitutionis excusatione suffragante, pro subuersis & relapsis in hæresim haberi, tamquam relapsos Curiæ seculari tradi, ac per eamdem Curiam debitis pœnis in relapsos statutis puniri posse, auctoritate Apost. tenore præsentium perpetuo statuimus.

Quibuscumque non obstantib.

§. 4. Non obstantib. omnibus illis, quæ prædictus Paulus prædecessor voluit non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Et in Vrbe publicari iubet.

§. 5. Vt autem huiusmodi constitutionis ignorantia de cetero allegari aut prætendi nunquam possit, atque vt præsentes omnibus innotescant, volumus illas ad valuas Ecclesię Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, more solito, publicari & affigi, atque ijs inde amotis earumdem exempla, etiam impressa, ibi affixa relinqui; factaq. publicatione huiusmodi omnes qui in Vrbe post mensem, qui vero extra eam, & citra montes, post quatuor menses, & qui demum vltra montes fuerint, post decem menses à die publicationis huiusmodi computandos, perinde afficere & arctare, ac si eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent.

Et etiam ab Ordinarijs in eorum locis.

§. 6. Et nihilominus vt ipsæ præsentes literæ eo notiores fiant, & omnibus magis innotescant, necnon pro potiori cautela, volumus vt Inquisitores contra hæreticam prauitatem, in ijs Ciuitatibus, terris, & locis in quibus constituti sunt, vbi vero huiusmodi Inquisitores non sunt, locorum Ordinarij publicationem præsentium, vt infra dicetur, fieri curent; ac propterea vniuersis & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs, necnon dilectis filijs Inquisitoribus præfatis contra hæreticam prauitatem vbilibet constitutis, per easdē præsentes cōmittimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districtæ præcipiendo mandamus, vt per se vel alium seu alios hasce nostras literas, postquam earum exemplum receperint, seu earum notitiam habuerint, semel aut pluries prout eis magis expedire visum fuerit, ipsi quidem Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, & alij locorum Ordinarij in eorum cathedralibus & maioribus respectiue Ecclesijs Ciuitatum, oppidorum, & locorum quorumcumq. eorum diœcesum vbi Inquisitores non fuerint, vbi vero Inquisitores fuerint, ipsimet Inquisitores in eisdem Ecclesijs, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenerit, solemniter publicent, & publicari auctoritate nostra mandent & faciant.

Exemplisque credi mandat.

§. 7. Ceterum quia difficile foret easdem præsentes ad singula loca vbi opus esset deferri, volumus, & simili auctoritate decernimus, vt earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Inquisitoris contra hæreticam prauitatem, vel cuiuscumque personę in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique in iudicio & extra fides habeatur, quæ ipsismet breuis haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. xii. 3. Februarij.

Datum Romæ Apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die tertia Februarij, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate eiusdem Domini N. Iesu Christi 1603. die decimaquarta Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. Domini Clementis Papæ VIII. Anno eius duodecimo. Retroscriptę literæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesię Sancti Ioannis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & acie Campi Floræ, relictis ibidem copijs impressis, affixis per nos Augustinum Braccherium, & Catherinum Menandi Apostolico cursores.

P. Aloysius Pererius magister cursorum.

XCVIII. Approbatio Confraternitatum sub inuocatione Sanctissimi nominis IESV, in prouincijs Regni Perù institutarum & instituendarum, cum Indulgentiarum elargitione.

Primæuam huiusmodi Sodalitatis institutionem in Regnis Hispaniarum, & eius ad alia loca extensionem vide in Pij IV. constit. 78. Item ita tom. 6. 25. vbi notaui, lib. 2.

Edita A. D. 1603.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

In Indijs Occidentalibus Sodalitates Nominis Iesu institutæ.

CVm sicut accepimus in diuersis Ciuitatibus, Oppidis, Castris, Terris, seu locis Peruaslbus in Indijs Occidentalibus existentibus, nonnulli Christifideles earumdem partium, quamplures vtriusq. sexus Christifidelium Confratres ob maximam eorum deuotionem, quam erga Sanctissimum Nomen IESV gerunt, sub titulo seu inuocatione eiusdem Sanctissimi Nominis, in parochialibus vel alijs Ecclesijs seu Oratorijs ibidem existentibus, de licentia & auctoritate Ordinariorum ac alias canonice iam instituerint, & in futurum quamplures alias similiter instituere, sub eodem Sanctissimo Nomine intendant:

Quas confirmat, & instituendas de licentia Ordinariorum.

Hic ergo Pontifex pro earum augmento, Confratribus indulgentias concedit.

§. 1. Nos pro nostro Pastorali officio cupientes, vt Christifideles illarum partium omnibus diebus in diuersis operibus pijs, atq. excitationibus diuinis versentur, & quæ ad excitandam pietatem, mores informandos, & æternam salutem procurandam pertinent, vtq. Confratres huiusmodi eo maiora in dies suscipiant incrementa, quo vberius Christifideles inde cœlestium munera gratiarum consequi posse cognouerint, de Omnipotentis DEI misericordia, ac beatorū Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, supplicationibus quoque pro parte venerabilium fratrum Episcoporum illarum Prouinciarum Regni del Perù nobis humiliter porrectis inclinati, omnibus & singulis vtriusq. sexus Christifidelibus, qui huiusmodi Confratres sub inuocatione Sanctissimi Nominis IESV iam institutas, & pro tempore canonice, vt præfertur, instituendas de cetero in perpetuum ingredientur, & in consortium earumdem Confratrū describentur, die primo eorum ingressus & descriptionis, si vere pœnitentes & confessi sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, plenariam. Ac tam ipsis nunc & pro tempore describendis, quam iam in eisdem Confraternitatibus descriptis confratribus in cuiuslibet eorum mortis articulo; si pariter vere pœnitentes & confessi, sacraq communione refecti, vel quatenus id facere nequiuerint saltem contriti, nomen IESV ore, si potuerint, sin autem corde deuote inuocauerint, etiam plenariam.

Confratribus necnon aliisq. eorum Ecclesias visitantibus, alias indulg. elargitur.

§. 2. Necnon omnibus vtriusq. sexus Christifidelibus etiam vere pœnitentibus & confessis, ac sacra communione refectis, qui Ecclesias, seu Capellas, Oratoria & Altaria dictarum Confraternitatum die festo Circumcisionis Domini Nostri IESV CHRISTI à primis vesperis vsq. ad occasum Solis eiusdem diei singulis annis deuote respectiue visitauerint, & ibi pro Christianorum Principum cōcordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, quo ad Confratres earundem Confraternitatum, Plenariam similiter omnium peccatorum suorū indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino concedimus. Quo ad alios vero non Confratres, viginti annos & totidem quadragenas de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Confratribus alia pia opera hic enunciata facientibus alias indulgentias concedit.

§. 3. Insuper eisdem Confratribus similiter vere pœnitentibus & confessis, sacraq communione refectis, qui Ecclesias, seu Capellas, Oratoria, & Altaria prædicta in primo Pentecostes, Conceptionis & Assumptionis B. MARIAE Virginis, ac Dominica in Albis festis diebus, a primis vesperis, vt præfertur, etiam respectiue visitauerint & orauerint; quo die predictorum id egerint, viginti annos & totidem quadragenas, vt supra relaxamus. Quoties vero prædicti Cōfratres, Missis & alijs diuinis officijs in dictis Ecclesijs seu Capellis, Oratorijs, & Altaribus prædictis pro tempore celebrandis & recitandis, seu Congregationibus publicis vel priuatis earundem Confraternitatum vbiuis faciendis interfuerint, Aut pauperes hospitio susceperint, Vel pacem cum inimicis proprijs, seu alterius composuerint, vel componi fecerint, seu procurauerint, Necnon etiam qui corpora defunctorum, tam confratrum dictarum Confraternitatum quam aliorum ad sepulchrum associauerint, Vel quascumq per ipsas Confraternitates processiones de licentia Ordinariorum faciendas, dictumque sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, tam in processionibus, quam ad infirmos, aut alias vbicumque & quomodocumque pro tempore deferetur comitati fuerint, Aut si ad hoc impediti, campanæ ad id signo dato semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam dixerint, aut etiam quinquies Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam pro animabus defunctorum dictarum Confraternitatum recitauerint, Aut deuium aliquem ad viam salutis reduxerint, Aut ignorantes præcepta ea quæ ad salutem sunt docuerint, Aut quodcumque aliud Pietatis vel Charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet prædictorum operum centum dies de iniunctis, seu alias vt supra relaxamus.

Declaratio circa indulg.

§. 4. Præsentibus pro dictis Confratribus earundem Confraternitatum, perpetuis futuris tēporibus, pro alijs vero non confratribus ad viginti annos à die publicationis præsentium inchoan. valituris.

Alia declaratio.

§. 5. Volumus autem, quod si alias aliquibus ex dictis Confraternitatibus iam erectis præmissa peragen. aliquam aliam indulgentiam, perpetuo vel ad tempus nondum elapsum duraturam concesserimus, præsentes quo ad illas Confraternitates nullæ sint.

Transumptorum fidem.

§. 6. Et quia difficile foret præsentes literas ad singula quæque loca opportuna deferre, volumus & decernimus, quod earumdem transumptis, etiā impressis, manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, vbique eadem prorsus fides adhibeatur, quę præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. xii. 30. Iunij.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die trigesima Iunij, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

XCIX. Quando locorum Ordinarij Regularibus licentiam possint impartiri, nouos Conuentus construendi.

Hanc facultatem Sedi Apost. antea preseruatam à Bonifacio VIII. in cap. 1 de Excessib Prælat. in 6. Ordinarijs postea dedit Concilium Tridens. sess. 25. cap. 3.

Sciat

Scias autem Paulum V. nouissime indulsisse Fratribus Carmelitanis Discalceatis, de solo Ordinariorum consensu, noua loca erigere posse, vt infra in eius const. 10. Ad Ecclesiæ.

Adde quod Fratribus Minoribus S. Francisci de Obseruantia Discalceatorum Hispaniarum, concessit Paul. V. noua loca erigendi facultatem certis modis & forma, & eam extendit ad Fratres eiusdem Ordinis extra montes degentes. Greg. XV. in sua Const. 16. Alias, in. tom. 4 Huius autem Clem. Constitutionis approbationem, & innouationem, & ampliationem habes in d. Greg. XV Const. 31. Cum alias, tom. 4. Et demum S. D. N. Vrb. VIII. in sua Const. 25. Romanus reuocauit omnes licentias a Prædecessoribus suis concessas erigendi loca regularia non seruata forma Const. Clem. VIII. & Decretorum Sedis Apostolicæ, quæ tamen effectum suum non erant sortitæ. Ac prohibuit illa de cetero erigi absque ordinariorum licentia, & Sacris Canonibus, Concilio Tridentino, & Clem. ac Greg. prædictorum Constitutionibus non seruatis.

Edita A. D. 1603.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius constitutionis.

QVoniam ad institutam Regularium locorum & personarum reformationem promouendam, & conseruandam maxime pertinet, vt in quibusque Domibus & Monasterijs is tantus numerus Religiosorum, qui commode ibidem ali possit, contineatur, ac eo pariter spectat, vt in quibusque Ciuitatibus & locis, nouæ domus & Monasteria, præsertim Mendicantium, non erigantur, nisi in eisdem Ciuitatibus & locis, aliorum domorum & Monasteriorum in eis existentium habita ratione, commode sustentari posse dignoscatur.

Quomodo Ordinarij licentiam dare possint nouos Conuentus erigendi.

§. 1. Hac igitur nos consideratione ducti & in præmissis pro nostro Pastorali munere opportune prouidere volentes, Motu proprio & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ex voto etiam venerabilium fratrum nostrorum Sanctę Romanæ Ecclesię Cardinalium super consultationibus & negocijs Episcoporum, & Regularium prępositorum, harum serie declaramus, locorum Ordinarios non posse licentiam ad nouos Conuentus, cuiusque Mendicantium Ordinis, in Ciuitatibus & locis eorum ordinariæ iurisdictioni subiectis erigendos impertiri, nisi vocatis & auditis aliorum in eisdem Ciuitatibus & locis existentium Conuentuum Prioribus, seu Procuratoribus, & alijs interesse habentibus, & causa seruatis seruandis cognita constiterit, in eisdem Ciuitatibus & locis nouos huiusmodi erigendos Conuentus, sine aliorum detrimento commode sustentari posse.

Facultas appellandi ...

§. 2 Si vero ab eorum in huiusmodi causis sententijs, ad Nos & Apostolicam Sedem prouocari & appellari contigerit, ipsos Ordinarios tamdiu erectionem nouorum Conuentuum suspendere debere, quousque a Nobis & Apostolica Sede in eadem causa pronunciatum extiterit, irritum nihilominus & inane decernentes, quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Obseruantia huius const. præcipitur.

§. 3. Quocirca vniuersis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs per præsentes in virtute sanctæ obedientię districte præcipiendo mandamus, vt præsentes nostras literas obseruent, & obseruari curent & faciant.

Clausula derogatoria.

§. 4. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in vniuersalibus, prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibuscumque statutis & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores pręsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Fides præstanda transumptis.

§. 5. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. Anno 23. Iulij.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris, die 23. Iulij, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

C. Contra auferentes & occultantes bona Monasteriorum seu Conuentuum fratribus Minoribus S. FRANCISCI strictioris Obseruantiæ concedendorum.

Institutionem istorum Fratrum & alia tam eos quam totum Ordinem S. Francisci concernentia, notaui supra in Clem. VII. const. 35. In suprema, fol. 502. lib. 1.

Edita Anno 1603.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

DEcet Romanum Pontificem, ea quæ pro indemnitate & vtilitate Ordinum, illorumq. Monasteriorum seu Conuentuum per Superiores prouide facta sunt, vt inuiolate obseruentur, Apostolicæ firmitatis robore communiri.

§. 1. Cum itaq. sicut accepimus, dilectus filius noster Hieronymus tit. S. Pancratij presbyter Cardinalis Matthæius nuncupatus, totius Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia Protector, pro omnium fratrum Reformatorum eiusdem Ordinis nunc & pro tempore vbilibet existentium indemnitate, vtilitate, & prosperitate, infrascriptum decretũ ediderit tenoris sequentis, videlicet.

Cuius tenor hic insertur.

§ 2. Nos Hieronymus miseratione diuina tituli S. Pancratij S. R. E. presbyter Cardinalis Matthæius, totius Ordinis Fratrum Minorum S. FRANCISCI de Obseruantia Protector, Corrector, & Gubernator. Cupientes indemnitati, vtilitati, & prosperitati omnium fratrum strictioris obseruantiæ Reformatorum nuncupatorum dicti Ordinis, nunc & pro tempore vbilibet existentium, ac in primis animarum saluti, quantum cum Domino possumus consulere ac prouidere, præsentis decreti vigore, omnibus & singulis Ministris Prouincialibus, alijsq. tam Prælatis quam subditis nostræ protectioni & gubernio concreditis, in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus ac mandamus, ne deinceps quis illorum cum contigerit Monasteriũ seu Conuentum aliquem pro reformatione introducẽda, fratribus Reformatis, vt præfertur, de mandato Superiorum effectiue concedi, tradi ac assignari, siue antequam effectiue assignetur, de huiusmodi assignatione facienda notitiam quoquo modo habuerit, audeat vel præsumat, per se vel alium quomodolibet directe vel indirecte, sub quouis prætextu, aut quæsito colore, detinere auferre, abscondere, aut alijs siue intra siue extra Ordinem tradere, aut secum deferre, quicquam attinens vel pertinens, quouis titulo, modo, aut forma, ad publicam vtilitatem, commoditatem, & communitatem dictorum Conuentuum seu Monasteriorum Reformatis concedendorum, eorumque Ecclesias, Choros, Sacristias, Dormitoria, Valetudinaria, Cellas, Bibliothecas, Refectoria, Cellaria, Coquinas, aliasue officinas, vel ad alicuius officij functionem, aut ad ipsorum Conuentuum seu Monasteriorum supellectilem, eleemosynas, scripturas, vel libros, spectans, nec ad id efficiendum, consilium, auxilium, vel fauorem alicui, directe vel indirecte, vt prædicitur, vllo modo præbere. Qui secus fecerit, eo ipso omnibus officijs, dignitatibus, & honoribus Ordinis, ac vtraque voce in perpetuum priuatus existat, & pro qualitate delicti, carceribus etiam mancipetur; ac in subsidium pœna excommunicationis mulctetur. Et vt nullus de præmissis ignorantiam pretendere valeat, sub eisdem pœnis, omnibus & singulis Prouinciarum Ministris seu Commissarijs expresse mandamus, vt cum primum de huiusmodi nostro decreto transumptum habuerint, teneantur per omnes suarum Prouinciarum Conuentus illud cum effectu legi & publicari facere, ac de publicatione huiusmodi nos statim certiores reddere. Et ita decernimus, statuimus, & ordinamus, non solum isto, sed & omni alio meliori modo &c. In quorum fidem &c. Datum Romę in Palatio nostro, die vltima mensis Iunij 1603.

Hic Pont. d. decretum approbat.

§ 3. Propterea Nos, vt decretum prædictum deinceps obseruetur prouidere volentes, præinsertum decretum cum omnibus & singulis in eo contentis auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo confirmamus, & approbamus, illique perpetuæ & inuiolabilis, Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos tam iuris quam facti defectus, siqui in eo interuenerint, supplemus, ac ab omnibus & singulis Ministris Prouincialibus, alijsq. tam Prælatis quam subditis dictæ protectioni subiectis, sub pœnis in præinserto decreto cõtentis, perpetuo obseruari, ac in singulis Capitulis prouincialibus publicari debere, præcipimus & mandamus.

Obstantia tollit.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§. 5. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo dicti Cardinalis Protectoris, aut alterius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem quę præsentibus haberetur, fides habeatur.

Dat. P. A. 12 24. Iulij.

Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris, die vigesimaquarta Iulij, millesimo sexcentesimo tertio, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

CI. Declaratio quod Congregatio Fratrum Discalceatorum Ordinis beatæ MARIAE de Monte Carmelo, est vnus de quatuor Ordinibus Mendicantium, eorumque gratijs omnibus perfruitur.

De hac Congregatione vide sup. in const. 25. Pastoralis. fol. 32. & infra in const. 4. Paul. V. cum aliis ibi indicatis.

Edita A. D. 1603.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius declarationis.

ROmanum Pontificem decet, pacem & vnitatem, maxime inter Dei ministros, omni solicitudine tueri. Quamobrem ægre tulimus eos, quorum est euangelizare pacem & bona, & quibus a Domino sæpe iubetur, pacem & vnitatem diligere, veritatem apertissimam, perperam, & sine fundamento impugnando, pacem nõ absq. scandalo pusillorum scindere. Ad aures enim nostras peruenit, nõnullos Religiosos in partibus Indiarum, non obstantibus habitu, regula, professione, ac titulo, a Summis Pontificibus prædecessoribus nostris, & a Nobis, ac etiam ab vniuerso populo Christiano, vbiq. dari solito dilectis filij Reformatis Discalceatis Ordinis Beatissimæ Virginis MARIAE de monte Carmelo, ausu temerario contendere, illos, Carmelitas, non esse, neq. vnum ex quatuor Ordinis Mendicãtibus. Nos qui iustitiam & veritatem colere tenemur, huius rei, licet adeo esset manifesta, maiorẽ certitudinẽ, habita in nostra Congregatione, super reformatione & visitatione Regularium constituta, matura deliberatione, nostra declaratione patefacere deliberauimus

§. 1. Quo-

Declarat Fratres Discalceatos de genere Ord. Mendic. §.1. Quocirca Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine, Ordinem & Congregationem dilectorum filiorum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Beatissimæ Virginis MARIAE de Monte Carmelo, vnum esse ex quatuor Ordinibus Mendicantibus, Ordinem scilicet Carmelitarum, cuius religiosi strictius regulam a bo me. Alberto Patriarcha Hierosolymitano habitantibus in Monte Carmelo traditam à fe. re. Innocentio Papa IV prædecessore nostro confirmatã profitentur & obseruat.

Hoc generaliter probatum supra in const. 44 & manu. lib. 2. §.2. Ipsisq. omnia ad prædictum Ordinem, tam de Iure quam ex priuilegiis attinentia, tanquam propria competere, auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, cui declarationi nostræ si quis contradicere præsumpserit, illum anathematis vinculo innodamus.

Priuilegia Ordinis, illis Discalceatis competere declarat. §.3. Et licet Religiosi, vt accepimus, Euangelicæ humilitatis æmulatores, consilium Dominicum sectantes, infimum locum, tam in processionibus quam Congregationibus, & aliis quibuscumq. euentibus elegerint & eligant. Nos tamen qui Domini vices gerentes in terris, omnium iura tueri tenemur, ipsos nullo modo decursu temporis, aut alio præscriptionis modo, locum, & præeminentiam, aut aliam prærogatiuam Ordini Carmelitarum competentem perdere, in toto nec in parte, neque vnquam in dubium reuocari, ita vt quoties, quæ per humilitatem prætermittunt, ob iustitiæ ordinem repetere voluerint, propria auctoritate possint & valeant, auctoritate & tenore prædictis perpetuo statuimus, volumus, & ordinamus.

Prærogatiuas eorundem ob omnes præscriptionem non perdere.

Ad processiones non compelli decernit. §.4. Præterea illos licet ob ædificationem fidelium, maxime nouiter ad fidem venientium, propriæ quieti cedentes, ad processiones tam priuatas quam generales exierint vel exeant, cum in strictiori clausura perpetuo, iuxta regulam quam profitentur, degant, ad processiones generales compelli nunquam posse.

Decretum irritans. §.5. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam Palatii Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Deputatio executorum. §.6. Quocirca venerabili fratri Archiepiscopo Mexican necnon dilectis filiis Decano, & Archidiacono Ecclesiæ Mexican. per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Religiosorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos præmissorum omnium & singulorum effectu, pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper à quoquam, quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

Contrariis derogat. §.7. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papæ Octaui prædecessoris nostri de vna, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, aliisq. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac eiusdem Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, eiusque Superioribus, Religiosis, & quibusuis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus & aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi iubet. §.8. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. 12. 20. Augusti. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris die 20. Augusti, millesimo sexcentesimo tertio, Pont. nostri Anno 12.

CII.

Confirmatio vnionis Militiarum SS. Mauritii & Lazari. Innouatioque Hospitalitatis in locis S. Lazari, cum aliquorum indultorum declaratione.

Plene de antiqua Militia S. Lazari, notaui supra in const. 1. 28. Pii V. Sicut, fol. 155. lib. 2. Institutionem autem Militiæ S. Mauritii à Duce Sabaudiæ erectæ, vide supra in constit. 6. Greg. XIII Christiani, fol. 276. lib. 2. Et vtriusque Militiæ vnionem habes in eiusdem Greg. constit. 7. Pro commissa, sup. fol. 277.

Edita A. D. 1603. CLEMENS EPISCOPVS, *Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Proœmium. Decet Romanum Pontificem, in supremo militantis Ecclesiæ solio, & Apostolicæ potestatis plenitudine, immensa Redemptoris nostri benignitate constitutum, attente considerationis suæ aciem in agri Dominici eius curæ commissi circuitu vigilis Pastoris more reuoluere, ac inter cetera quid pro militiarum & hospitalium quorum ibet, præsertim sub regularibus institutis, ac sua & Apostolicæ Sedis protectione, ad eiusdem Redemptoris nostri gloriam, Ecclesiæ prædictæ exaltationem, fidei Catholicæ defensionem, illius hostium & aliorum infidelium iniurias propulsando, finique pietatis & charitatis opera exercenda institutorum, necnon personarum illis sub salutiferæ Crucis signo adscriptarum, felici directione, profectibus & commoditatibus conferat, diligenter prospicere, ad prædecessorum suorum gesta ad id tendentia, vt firma, & illibata persistant, nedum approbationis suæ præsidio communire, sed eorum etiam aliqua temporis successu ex apparentibus causis labefactata atque subrogata pristino statui restituere, & alias in his prouidentiæ suæ partes fauorabiliter interponere, prout militiarum & hospitalium huiusmodi qualitatibus, Catholicorum quoque Principum illis Præfectorum, insignibus erga Ecclesiam & Sedem prædictam meritis, ac rerum & temporum circumstantiis debite pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque alias postquam fel. record. Pius Papa Quartus prædecessor noster hospitalitatem pauperum leprosorum Sancti Lazari Hierosolymitani, priscis quidem temporibus florentem, & illustrem, sed tunc iniuria temporum non parum imminutam, & quasi prolapsam, illiusq. militiam, magnum Magistrum, Conuentum, milites, & personas, eorumque Ecclesias, domos, hospitalia, præceptorias, loca, membra, subditos, vassallos, colonos, animalia, prædia, res, & bona quæcumque sub beati Petri, ac sua atque Sedis protectione susceperat. *Pius IV. Hospitale S. Lazari eiusque Militiam sub Sedis Apost. protectione recepit, vt supra in eius const. 95. Inter. fol. 137. lib. 2.*

Priuilegia eorum confirmauit, vt ibidem. §. 2. Omniaq. & singula illis per diuersos Romanos Pontifices prædecessores suos concessa priuilegia, exemptiones, & iurisdictione ordinariorum libertates, immunitates, & à contributione & solutione decimarum & onerum facultates, præeminentias, prærogatiuas, iurisdictiones, indulgentias, gratias, & indulta spiritualia & temporalia benigne concessa & elargita, Motu proprio, & ex certa eius scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine confirmauerat, approbauerat, & innouauerat:

Indultum retinendi pensiones dat. 500. §.3. Ac nouæ etiam facultatis pro singulis Militibus, ac presbyteris, capellanis, hospitalis & militiæ huiusmodi, tunc & pro tempore existentibus, vnam vel plures pensiones annuas, vsq. ad summam quingentorum ducatorum auri de Camera nouorum, super quibusuis fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, emolumentis, distributionibus, etiam quotidianis, & rebus ecclesiasticis sibi alias canonice reseruatas, seu reseruandas, aut illarum loco, fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, emolumenta, distributiones, etiam quotidianas, & res huiusmodi illis assignata & assignanda, vsque ad summam prædictam quoad viuerent, & si ipsi milites matrimonium iuxta hospitalis & militiæ huiusmodi instituta & stabilimenta, contraxissent retinendi & percipiendi concessione ampliauerat. *Nota quod hic Pont. reducit ad 400. vt infra.*

Pius V. dicta Priuilegia & vt ita declarans, & reformauit in sua const. 28. fol. lib. 2. §.4. Piæ mem. Pius Papa V. etiam prædecessor noster quibusdam ex eis recisis ac eliminatis, ac alias modo & forma tunc expressis & præscriptis per quasdam suas literas sub dat. Romæ apud S. Petrum, Anno incarnationis Dominicæ 1566 septimo Cal. Februarii, Pontificatus sui Anno secundo, approbauerit & innouauerit, quarum literarum formam, & tenorem hic de verbo ad verbum pro expressis & insertis plenarie haberi, & quandocumq. etiam ad partem ad omnem simplicem requisitionem magni Magistri, conuentus, ac cuiuslibet Militis, Preceptoris, & alterius interesse habentis, exprimi & extendi posse, & vbique in iudicio & extra fidem facere volumus decernimus, & mandamus. *Hic Pont. eadem approbat vt infra.*

Indulta omnia retinendi pensiones prorsus reuocauit, vt in sua const. 71. Sacrosancta, fol. lib. 2. §.5. Postmodum autem idem Pius V. sua perpetua constitutione quinto Idus Septembris, eiusdem Pontificatus sui Anno tertio edita quæ incipit, Sacrosanctũ, inter alia reuocauerit & aboleuerit omnia & quæcumq. priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta eiusdem S. Lazari, ac omnibus & singulis aliis hospitalibus, militiis, eorumq. militibus, fratribus, & personis, de pensionibus, fructibus, & aliis rebus ecclesiasticis per ipsos milites obtinendis, percipiedis, ac etiã in alium, vel alios transferendis per quoscumq. Romanos Pontifices prædecessores suos, ac ipsummet pium V & dictam Sedem etiã motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, & pro fidei Catholicæ, aut dictæ Sedis defensione, & quibusuis aliis causis quantumuis grauibus, vrgentibus, & onerosis, concessa & confirmata, ac etiam multiplicatis vicibus innouata ita quod dicti milites, siue coniugati, siue bigami, siue clerici, aut presbyteri forent, nullas de cetero reciperent, sed eas solas, quas tunc habebant, citra facultatem ipsas trãsferendi retinerent, & illæ quoque per futurum contractum matrimonii extinctæ censerentur.

Gregor. XIII. Militiam S. Mauritii instituit in ea & per Ducem Sabaudiæ donandis, ipsamque cum Magistro Magno ad Militia conferens. vt eius constitut. 6. §.6. Deinde vero recol. mem. Gregorius Papa XIII. similiter prędecessor noster ad Omnipotẽtis Dei laudem & gloriam, dictæq. fidei in Sabaudiæ & Pedemontis regionibus defensionem, militiam Sancti Mauritii martyris, sub regula Cisterciensi, cuius suprema Sedes & cõuentus in loco ad id a bon. mem. Emanuele Philiberto Sabaudiæ Duce, tunc in humanis agente in ipsa regione Sabaudię assignando & statuendo perpetuo esset, & in ea Magistratum vnum Magnum nuncupandum supremam illius dignitatem pro vno Magistro cum militum & ministrorum numero sibi beneuiso, ac mensa magistrali, officiis, iuribus, iurisdictionibus, & insignibus consuetis, ad aliarum huiusmodi militiarum instar per quasdã erexerit & instituerit, ac Magistratũ prędictum à primæua illius erectione huiusmodi tunc vacantem prædicto Emanueli Philiberto Duci, eiusq. successoribus Sabaudiæ Ducibus, qui Duces pariter & magni Magistri essent, concesserit & assignauerit.

Easq. Hospitale & Militia S. Lazari vniuit, vt in const. 7. §.7 Et subinde diligenti meditatione cõsiderans sic de nouo erectam & institutam militiam, magnos procuidubio fructus, tali præ- sertim

festim ductore, fidei prædictæ allaturam esse, sed multo tamen maiores si alijs adiumentis & auxilijs fulcita & munita foret, militiam hospitalis Sancti Lazari prędictam, tunc Magistri regimine, & ex magna parte pristini. suis priuilegijs, honoribus & pręeminētijs destitutam, cum eius Magistratu, Prioratibus, Præceptorijs, Hospitalibus, & alijs beneficijs regularibus, eorumq. membris, grangijs, castris, villis, domibus, possessionib proprietatibus, fructibus, & bonis tā mobilibus quā immobilibus, ac se mouētibus, iuribus & actionib. vniuersis nec nō Ecclesijs, capellis, terminis, & pertinentijs quibuscumq. ad illam spectantibus quæcumq. quocumq. qualiacumq. & vbicumq forent, exceptis tamen ijs quę in regno & dominijs tunc existentis Hispaniarū Regis Catholici consistebant, dictæ militię S. Mauritij. ita quod ipsa deinceps in perpetuum militia Sanctorum Mauritij & Lazari nuncuparetur, ac prędictus Emanuel Philibertus, & pro tēpore existens Sabaudię Dux, & militię Sancti Lazari huiusmodi Magister esset & appellaretur, necnon Prioratus, Pręceptorię, & alia beneficia eiusdē militię Sancti Lazari, & illa obtinentes, aliiq. milites, capellani, & personę, curę, gubernio, & iurisdictioni ipsius Ducis, & magni Magistri, in omnibus & per omnia subessent, prout antea suberant, sibiq. tanquam membra capiti obedirent & obsequerentur, ac alias sub certis modo & forma, & cum facultatibus tunc expressis, ac onere quod idem Emanuel Philibertus, & pro tempore existens Dux, & magnus Magister duas triremes militibus prędictis instructas pro Romani Pontificis pro tempore existentis, dictęq. Sedis contra hęreticos, piratas, & alios illius hostes defensione continuo manutenere teneretur, per quasdam alias sub dat. Romę apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicę, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, idibus Nouembris Pontificatus sui Anno primo, perpetuo vniuerit, annexuerit, & incorporauerit.

Et quadã loca in d. vnione reseruata, ad statum secularem reduxit, & disposit. Sedis Apost. reseruauit.

§.8. Ac per reliquas suas sub eadem posteriore data confectas literas, statum, essentiam, dependentiam, & instituta omnia regularia dicti hospitalis Sancti Lazari, in omnibus & quibuscūq. Prioratibus, Magistratibus, Pręceptorijs, Hospitalibus, Ecclesijs, Capellis, & alijs beneficijs regularibus, necnon membris, grangijs, & locis eiusdem militię Sancti Lazari, & ab ea quomodocumq. dependentibus, in Regnis & dominijs prędicti Philippi Regis consistentibus, & ab huiusmodi vnione, vt præfatur exceptis, sine pręiudicio illa obtinētium, etiam perpetuo, suppresserit & extinxerit, ac ad statum secularem omnino reduxerit, illaq. omnia cum suis castris, villis, domibus, proprietatibus, rebus, & bonis immobilibus, & se mouentibus, iuribus, actionibus, & pertinentijs, vniuersis vbicumq. ac cuiuscumque qualitatis, quantitatis, speciei, naturę, & annui valoris existentibus, ab eodem hospitali Sancti Lazari, eiusq. & aliorum quorumcumq. ipsius locorum dependentia, correctione, visitatione, auctoritate, & dispositione, etiam per fundationem, priuilegium, statutum inueteratum, prescriptamq consuetudinem, ac alias quomodocumq. pertinentium, similiter perpetuo exemerit & liberauerit, sibiq. & dictę Sedi immediate subiecerit, eademq. omnia si tunc vacabant, & quotiescumq. & vbicumq. in perpetuum vacarent, suę & Romani Pontificis pro tempore existentis, ac eiusdem Sedis Apostolicę dispositioni dumtaxat specialiter & expresse reseruauerit, inhibitione, ac irritanti, & alijs decretis desuper appositis, prout in singulis literis, & constitutione prędictis plenius continetur.

Notat quod Pius V. hanc extinctionem post infra reuocat.

Ex hac vnione magnum augmentum incrementum. & magis in dies sperat.

§.9. Dicta autem militia Sanctorum Mauritij & Lazari huiusmodi successoris regimine & directione multiplicato, & strenuorum militum cruce eiusdem Redemptoris Domini nostri signatorū numero, tanquam fœcundo fœtu non parum adaucta, ac propagata noscatur, & si Ecclesiæ, Hospitalia, atq. loca tanquam membra à suo capite, vt pręfatur diuisa, distracta, & secularia effecta, ad ius & proprietatē militiæ Sanctorum Mauritij & Lazari huiusmodi reducerentur, aliaq. infrascripta fierent, & ordinarentur, sperandum omnino sit, vt illa maiora in dies, tam in spiritualibus, quā temporalibus suscipiat incrementa, illiusq. magnus Magister, milites, & aliæ personę, & promptius & feruentius ad egregiam & fidelem operam pro dictæ Sedis Apostolicæ, & populorum illi subditorum defensione perpetuo nauandum, accendantur & animentur.

Hic idem Pius iterato approbat omnia priuilegia & indulta Hospitalis & Militiæ S. Lazari, saluis tamen dispositionibus infra dictis, & alijs contentis in d. const. 28. Pij V. Summ. fol. ...

§.10. Nos de præmissis omnibus & singulis plenissime informati, tam Carolum Emanuelem Ducem & magnum Magistrum, qui præter sui generis ex clarissimis Imperatoribus deducti splendorem, & eximiæ erga Ecclesiam, & Sedem Apostolicam prædictam deuotionis, & fidei feruorem non sine summa animi pietate, & fortitudine, ac flagranti tuendæ & propagandæ Religionis Catholicæ zelo gerere cōprobatur, suorumq. progenitorum exēplo antiquam illorum æstimationem, ac perpetuam virtutis & gloriæ hæreditatem, quasi per manus traditam feliciter conseruare contendit, quā milites prędictos singulari nostræ benignitatis & munificētię fauore prosequi, ac alias prædictæ militiæ Sanctorū Mauritij & Lazari indemnitati, decori, & ornamento consulere, dispendijsq. occurrere volentes, his & alijs rationabilibus causis adducti eūdem Carolum Emanuelem Ducē & magnum Magistrum à quibusuis excōmunicationis, suspēsionis, & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, cēsuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat cōsequendum, harum serię absoluentes, & absolutum fore censentes, Motu proprio non ad ipsius Caroli Emanuelis Ducis & magni Magistri, vel alicuius alterius pro eo nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & certa scientia nostra ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia & singula priuilegia, exēptiones, immunitates, liberalitates, præeminentias, prerogatiuas, facultates, iurisdictiones, indulgentias, gratias, & indulta, spiritualia, & temporalia hospitalis Sancti Lazari, illiusq. militiæ magno Magistro, conuentui, prioribus, pręceptoribus, militibus fratrib. & personis, eorumq. Ecclesijs, domibus, hospitalibus, pręceptorijs, locis, mēbris, rebus & bonis per Pium Quintum, ac quoscumq. alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, dictamq. Sedem Apostolicā, vt præfertur, vel alias quomodolibet, & per modum communicationis & extensionis, in genere vel in specie, concessa, approbata & innouata, necnon omnes & singulas literas Apostolicas desuper cōfectas, saluis tamen quo ad facultatem obtinendi pensiones limitatione nostra infrascripta, & etiam alijs limitationibus, modificationibus, reductionib. expressis & contentis in literis Pij Quinti prædecessoris huiusmodi, sub data prædicta vij. Calendas Februarij, Pontificatus sui Anno secundo confectis prædictis, ac iuxta illarum formam, normam, continentiam, & tenorem, quas hic pro plenarie, sufficienter, & de verbo ad verbum expressis ac insertis haberi volumus, non tamen quo ad ea quæ primo & secundo dicti Gregorij prædecessoris super militiæ Sancti Mauritij erectione & institutione, ac illi de militia Sancti Lazari huiusmodi facta vnione, necnon prædicti Emanuelis Philiberti, ac pro tempore existentis Sabaudiæ Ducis in magnum Magistrum eiusdem militiæ Sanctorum Mauritij & Lazari constitutione & deputatione confectis præsentibus literis contrariantur, illorum omnium & singulorum, ac literarū huiusmodi tenores, formas, continentiam, causas, circumstantias, & occasiones, præsentibus pro plene & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, Apostolica auctoritate, tenore earumdem præsentium, præsertim illas Pij Quinti sub dicta data septimo Calend. Februarij anno secundo, perpetuo approbamus, confirmamus, & perpetuæ roboris firmitate communimus, ac etiam de nouo concedimus.

Et Pij V. reuocationes, & Gregor. XIII. suppressiones de locis in Hispania existentibus, irritat, & cum vacauerint, Militiæ SS. Mauritij, & Lazari restituit.

§.11. Ipsamq. militiam Sanctorum Lazari & Mauritij, necnon illius magnum Magistrum, conuentum, priores, pręceptores, milites, fratres, & personas, ac eorum Ecclesias, domos, hospitalia, prioratus, præceptorias, loca, membra, res, & bona quęcumq. aduersus quascumq. illorum & cuiuslibet eorum reuocationes, abrogationes, cassationes, annullationes, derogationes, & alias contrarias dispositiones à dicto Pio Quinto prædecessore post eamdem diem septimo Cal. Februarij emanatas, & specialiter prædictam illius constitutionem, necnon status, essentiæ, & insignium regularium, hospitalis & militiæ Sancti Lazari huiusmodi, in prioratibus, magistratibus, præceptorijs, hospitalibus, Ecclesijs, capellis, & alijs beneficijs regularibus, necnon membris, grangijs, & locis dicti hospitalis, seu etiam militiæ Sancti Lazari, & ab illa vel ab illo dependentibus, in Regnis & Dominijs dicti Philippi Regis consistentibus, & ab vnione prędicta exceptis, suppressionem & extinctionem, illorumq. ad statum secularem reductionem, & Romani Pontificis pro tempore existētis dictæ Sedis Apostolicę liberę dispositioni reseruationem, liberationem, & subiectionem ab eisdem à dicto Gregorio prędecessore, vt prefertur, factas literas desuper cōfectas prędictas, & in eis contenta quęcumq. necnon in pristinum, & eum in quo antea quomodolibet erant statum, vsum, naturam, regimen, administrationē, possessionem & consuetudinem, in omnibus & per omnia, perinde ac si nunquam emanassent, sine tamen prȩiudicio modernorum eorūdem prioratuum, pręceptoriarum, hospitalium, Ecclesiarum, capellarum, & aliorum sic ad secularitatem reductorum, ita vt illa cum primum, per cessum aut decessum ipsorum modernorum possessorū, vel alias quouis modo, aut quandocumq. & vbicumq. etiam apud Sedem Apostolicam prędictam vacauerint, eorumque res & bona, ad ius & proprietatem dictę militię Sanctorum Lazari & Mauritij eo ipso absq. aliqua declaratione vel citatione, aut cuiusuis iudicis decreto seu ministerio, ac spolij, & attentatorum vitio reducantur, atq. ad illius magni Magistri pro tempore existentis, liberam & omnimodā dispositionem spectent & pertineant, & deinceps, vt ante suppressionem, extinctionem, & reductionem hūiusmodi regi & gubernari & administrari, exceptis dūtaxat Pręceptorijs Capuę & Ephęsę, olim dicti Hospitalis & militiæ Sancti Lazari, quę iuxta posteriorum literarum Gregorij prędecessoris huiusmodi formam & continentiam seculares, & dictæ Sedis dispositioni reseruatę remaneant, auctoritate & tenore prædictis restituimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

Vnionem d. Militiæ approbat.

§.12. Ac vnionem de militia Sācti Lazari, militiæ Sancti Mauritij huiusmodi, vt præfertur factam etiam ad hoc, vt nedū vna alteri particulariter vel accessorie, sed ambæ inuicem æque principaliter cum suis respectiue priuilegijs, exēptionibus, immunitatibus, libertatibus, prærogatiuis, præeminentijs, facultatibus, iurisdictionibus honorib. fauoribus, indulgentijs, indultis, cōcessionib. & gratijs quibuscumq. perpetuo vnitæ, & donec proprius atq. determinatus locus pro sua Sede conuentuali à Magno Magistro stabilitus fuerit, illam in loco solitæ residentiæ dicti Ducis & magni Magistri habere cēseatur, ac pro tēpore existens magnus Magister, Cōuentus Priores, Pręceptores, milites, fratres, & personæ, etiam quod firmam & propriam Sedem conuentualem non habeant, vt præfatur, eorumq. Ecclesiæ, domus, hospitalia, prioratus, præceptoriæ, loca, membra, res, & bona illis, omnibus & singulis eorumq. vsufructu, commodo, & possessione, vti, frui, potiri & gaudere possint, & debeant, æque pariter absq. vlla prorsus differentia & distinctione, in omnibus & per omnia, perinde ac si ab exordio institutionis hospitalis & militiæ Sancti Lazari, & etiam dicta militia Sancti Mauritij instituta, & ambę inuicē & æque principaliter, ac conformi regula, obseruantia, disciplina, eisdemq. legibus & institutis vnitę; ac priuilegia, exemptiones, indul-

ta,

ta,& alia præmissa vtrique militiæ specificè,& nominatim,coniunctim,indistinctè, & expressè,concessa, & elargita fuissent, eisdem auctoritate & tenore extendimus, & ampliamus.

Indultum retinendi pensiones ad duc. 400. reducit.

§.13. Facultatem tamen obtinendi pensiones militibus presbyteris, & capellanis prædictis, hospitalis & militiæ prædictorum, vsque ad summam quingentorum ducatorum auri de Camera concessam, ad summam quadringentorum ducatorum similium limitamus, reducimus & moderamur.

Clausulas præseruatiuas huic bullæ apponit.

§.14. Decernentes præsentes litteras, & in eis contenta huiusmodi,& ex eo quod causæ propter quas emanarunt, coram locorum Ordinarijs,etiam tamquam à Sede prædicta delegatis,vel alias quomodolibet examinatæ, iustificatæ, verificatæ, & approbatæ, ipsique Ordinarij,ac prioratus,præceptorias,hospitalia, Ecclesias, capellas, & alia beneficia,sub suppressione, extinctione, & ad statum secularem reductione, per dictum Gregorium prædecessorem factis prædictis comprehensa,vt præfertur,ad præsens obtinentes, & quicumque alij quomodolibet interesse habentes ad id legitime vocati non fuerint,neque in præmissis consenserint,aut quouis alio, etiam enormis,& enormissimæ læsionis capite,vel prætextu,& ex alia causa quantumuis legitima,vrgenti,& iuridica,de subreptionis, vel obreptionis,aut nullitatis,vitio,seu intentionis nostræ,vel quocumque alio defectu notari, impugnari,inualidari, retractari, in ius vel in controuersiam reuocari ad terminos iuris reduci,aut aduersus eas quodcumque iuris,facti,vel gratiæ remedium impetrari, aut etiam motu simili concedi nullo vmquam tempore posse, neque sub quibusuis vnionum,annexionum, incorporationum, suppressionum,extinctionum,dismembrationum,& effectum non sortitarum aliarumque similium,vel dissimilium gratiarum reuocationibus,limitationibus,modificationibus,suspensionibus, aut alijs cõtrarijs dispositionibus, etiam à nobis, vel quibuscumque alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris,ac dicta Sede,etiam in crastinum assumptionis eorumdem successorum nostrorum ad summum Apostolatus apicem,vel alias motu,sciẽtia, & potestatis plenitudine,paribus,etiam consistorialiter,& alias quomodocumque, & qualitercumque pro tempore emanatis, quibuscumque formulis conceptæ, ac alias, & decretis irritantibus fulultæ fuerint, ac si de eisdem præsentibus, & earum toto tenore,ac data specialis,specifica,expressa,& de verbo ad verbum mentio fiat comprehendi, sed tamquam in Religionis, & Fidei Catholicæ fauorem,defensionem, & propagationem concessa,semper & omnino ab illis excepta, & quoties illæ emanabunt,toties in pristinum & validissimum, ac eũ, in quo antea quomodolibet erant statum, restituta, reposita, & plenarie reintegrata,ac de nouo,etiam sub quacumque posteriori, etiam noua data per prædictum Carolum Emanuelem,& pro tempore existentem Ducem, & magnum Magistrum eligenda concessa,validaque & efficacia fore & esse, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri,& vim validi & efficacis contractus inter nos & dictam Sedem ex vna, ac prædictum Carolum Emanuelem Ducem, & magnum Magistrum,ac conuentum prædictos ex altera partibus rite initi,stipulati, ac & vtrinque iurati habere, & perpetuo obtinere, ac ab omnibus ad quos spectat, & pro tempore spectabit inuiolabiliter obseruari.

Clausulam sublata &c. addit.

§.15. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac prædictos Cardinales,etiam de latere Legatos,dictæq. Sedis Apostolicæ Nuncios, sublata eis & eorum cuilibet,quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate,in quauis causa & instantia,iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane, si secus super his a quocũque,quauis auctoritate sciẽter vel ignoranter contigerit attẽtari.

Executores & assessores deputat.

§.16. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Taurinen. & Tarentasien. Archiepiscopis,ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per præsentes motu simili mandamus,quatenus ipsi vel duo aut vnus eorũ,per se vel alium, seu alios easdem præsentes, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit,ac quoties pro parte, pro tempore existentium Ducis, & magni Magistri,ac Conuentus,priorum,præceptorum, & militũ prædictorum, seu alicuius eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes,eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes, & in eis contenta huiusmodi,ab omnibus ad quos spectat, & pro tempore spectabit inuiolabiliter obseruari, ac singulos quos ipsæ literæ concernunt illis pacifice frui, & gaudere, non permittentes ipsos vel eorũ quempiam desuper quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet & rebelles, per censuras & pœnas Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias aliaq. opportuna remedia iuris & facti appellatione postposita compescendo necnon legitimis super his habendis seruatis processibus cẽsuras & pœnas ipsas etiá iteratis vicibus aggrauãdo; inuocato etiá ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Contrarijs quibuscumque derogat.

§.17. Non obstantibus præmissis & similis mem. Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri, qua cauetur, ne quis extra suam Ciuitatem vel Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltra vnam dietam à fine suæ Diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne Iudices ab Apostolica Sede prædicta deputati extra Ciuitatem & Diœcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere,aut alij,vel alijs vices suas committere audeat, vel præsumant, & in Concilio Generali edita de duabus dietis,& Lateranens. Concilij nouissime celebrati vniones perpetuas nisi in casibus à iure permissis fieri prohibentes, ac nostra quatenus opus sit de vnionibus committendis ad partes vocatis interesse habentibus, ac exprimendo vero annuo valore secundum cõmunem æstimationem, tam beneficiorum vniendorum, quam illorum quibus vniuntur, necnon Pij V. huiusmodi, per quam inter alia voluit gratias huiusmodi suis non valere temporibus, & quod sibi licere, non est passus,id suis successoribus indicauit, necnon Sixti prædecessorum huiusmodi super habitu & tonsura clericalibus per obtinentes pensiones, aliasque res Ecclesiasticas vltra certam tunc expressam summam deferend. & præfata Constitutione Pij Quinti sub dat. 5. Idus Septembris, anno tertio sui Pontificatus,cuius tenorem formam & continentiam de verbo ad verbum hic pro plene, & sufficienter expresso haberi volumus cui etiam in specie pro hac vice tantum derogamus, & omnino derogatum esse volumus, & mandamus, alijsque Apostolicis,ac in Prouincialibus Synodalibus, & vniuersalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus, constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon regnorum, et dominiorum prædictorum, ac etiam Ecclesiarum et locorum quorumcumque etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis,statutis et consuetudinibus etiam quantumuis longissimo tempore obseruatis, ac legibus etiam municipalibus, et pragmaticis, alijsque sanctionibus, Priuilegijs quoque, indultis et literis Apostolicis, illis eorumque Superioribus et personis cuiuscumque dignitatis,status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et alijs decretis per prædictos et quoscumque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros ac nos et dictam Sedem et Motu scientia et potestatis plenitudine prædictis,etiam consistorialiter in genere vel in specie,ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innouatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis,specificata et expressa et indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes,mentio seu quæuis alia expressio habẽda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, illis alias in suo robore permansuris,hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; necnõ omnibus illis, quæ singuli prædecessores prædicti, in suis quisque literis voluerunt non obstare, cæterisque contrarijs quibuscumque aut si Ordinarijs aut alijs prædictis, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultũ quod interdici,suspendi vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.18. Volumus autem quod idem Carolus Emanuel, ac pro tempore existentes Dux et magnus Magister, duas Triremes militibus prædictis instructas pro Romani Pontificis pro tempore existentis contra hereticos et Piratas,ac alios illius hostes defensione, iuxta literarum Gregorij prædecessoris huiusmodi formam,manutenere teneatur.

M. Magister duas Triremes pro Sede Apost. tenere ... ob ... defensionem.

§.19. Quodque præsentium transumptis,etiam impressis, manu Notarij publici, et sigillo ipsius militiæ Sanctorum Lazari et Mauritij, seu illius pro tempore existentis magni Magistri, aut alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis,eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio et extra, quæ ipsis præsentibus originalibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Transumptis huius Bullæ cred. iubet.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris,die 9. Septembris 1603. Pont nostri Anno 12.

Dat. P. Ann. 12. die 9. Septemb.

Institutio duorum Monasteriorum pro Monachis Reformatis Ordinis S Basilij in Regnis Hispaniarum, cum facultate recipiendi Nouitios et noua loca. Ac præinicio cõstitutionum d. Reformationis.

Alia de hoc Ordine scripsi supra apud Alexandrum III. const. 6. Apostolicæ fol. 64. lib. 1.

CLEMENS PAPA VIII.

Edita A. D. 1603.

Ad perpetuam rei memoriam.

ALtissimi dispositione,cuius inscrutabili prouidentia ordinationem suscipiunt vniuersa,ad Apostolicæ dignitatis apicem, licet immeriti sublimati,ad ea solliciti semper intendimus per quæ Religiosorum statui,paci et tranquillitati opportune consulitur. In his vero quæ ad primitiuæ Sanctorum Patrum Religionis institutorum Regulæ obseruantiam, aliquatenus collapsam seu perturbatam,in pristinum restituendam pertinent, auctoritatem nostram libẽter interponimus,prout in Dño salubriter cõspicimus expedire.

Proœmium.

§.1. Sane cum fel. record. Gregorius XIII. prædecessor noster, duo Eremitoria, alterum Eremi del Tardon Corduben. alterum Vallis de Galliguillos Hispalen. Diœcesis, ambo fundata à Matthæo quodam de la fonte de Almiruete Toletanæ Diœcesis qui cum quibusdam socijs Deo placere,et Sanctorum Patrum in solitudinibus errantium,viuendi institutum imitari cupientibus, ad illa se receperat, ibique omnes diuinæ dediti contemplationi, proprio labore victum parantes, pauperem vitam ducebant, vilibusque, et asperrimis vestibus corpus domantes, neque eleemosynas petierunt neque oblata receperunt, in Monasteria Ordinis sancti Basilij Magni erexisset.

Duo Eremitoria Eremi del Tardon, & Vallis de Galliguillos à Matthæo fundata in Monasteria Ordinis S. Basilij, Greg. ... erexerat sup. in const. sua ... rubrica.

§.2. Ac illa cum alio Monasterio S. Mariæ de Ouiedo Giennen. Diœc. à fel. record. Pij IV. prius erecto, in vnam Prouinciam S. Basilij Hispaniarum nuncupandam, necnon alijs Monasterijs in Hispaniarum Regnis in posterum construen. (vt de facto in Regnis Castellæ,et in Boetica regione postea erecta fuere) vniuisset atque sub obediẽtia futuri Abbatis Monacorũ in Italia existẽtiũ Generalis incorporasset,aliaq. plurima statuisset,prout in litteris ab ipso datis

Ac illa cum alio Monasterio de Oviedo, & aliis postea in Regnis Hisp. fundandis vnierat, sub ... directione ...

Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo septimo, octauo Kal. Iulij, Pontificatus sui Anno sexto, plenius continetur.

Ex ista vnione contentiones exortæ sunt.

§.3. Cumque ex dicta vnione multæ contentiones inter dictæ Prouinciæ Monachos super modo viuẽdi exortæ fuissent, propterea quod omnia alia Monasteria illis duobus à dicto Matthæo fundatis vnita, ex eleemosynis licet nonnulla partim ex ipsis, partim ex industria victitarent.

Ad illas sedandas Visitatores Apostolici missi non sedarunt.

§.4. Multisq. ad tales contentiones sedandas Visitatoribus, & Reformatoribus Apostolicis per Nuncios nostros missis, nullus vnquam eos omnino sedauerit, neque dictum institutum S. Basilij de laborando manibus, & non petendis eleemosynis in alijs Monasterijs potuerit omnino introducere.

In Monasterio Vallis de Galleguillos institutũ laborandi deserbuerat.

§.5. Cum immo in vno illorum duorum de Valle de Galleguillos nuncupato, mutatis ad illud aliorum Monasteriorum Monachis & Prælatis, necnon suffragijs Monachorum laicorum, qui illa fundauerant, in vniuersum sublatis pro magna parte, quidam ex dictis Visitatoribus fecerit deferbere.

In Monasterio del Tardon institutũ laborandi conseruatur literisque Apostolicis prouisũ, quod hoc non pereat.

§.6. Quod idem in alio del Tardon contigisset, nisi diuino auxilio, & piorum Monachorum industria tueretur, sicut hodie nostris ad id litteris Anno 1599. die 13. Decembris Pontificatus nostri Anno octauo datis, quibus sub excommunicationis, & alijs poenis, ne dicti Monasterij institutum de labore manuum impediri, neque Monachi ad illud necessarij ab ipso auferri, seu alij introduci possint, interdiximus, inuiolabiliter tuetur, & conseruatur.

Vltimus enim nuntius Episcopus Cordubensis.

§.7. Cum præterea vltimus ex dictis Reformatoribus à nostris Nuncijs missis Episcopus Corduben. non solum dictum institutum, sed & reliquam Monasticam disciplinam magna ex parte in alijs Monasterijs labefactatam, necnon multos pios Monachos, qui illam quantum commode possint, optabant restituere, comperijsset, non solum dictum Monasterium del Tardon, quod Regulis S. Basilij magis semper adhæsit, sed & alia duo assignauit, in quæ se reciperent, qui quasdam ab ipso conditas strictiores, quam antea constitutiones voluissent obseruare.

Quæ reformatio Card. Protectori non placuerat, & nos alias fuit à Protectore constituta. Quam neque hic posuit.

§.8. Quæ quidem constitutiones cum bonæ memoriæ Iulio Antonio S. Seuerinæ nuncupato, pro tunc eiusdem Ordinis apud nos, & Apostolicam Sedem Protectori minime probarentur, ijsdẽ recisis, alias nouas constituit, quas à nobis & Apostolica Sede petijt confirmari, sicut de facto confirmauimus, prout ex nostris litteris ad id datis, die vndecima Februarij 1602. Pontificatus nostri Anno vndecimo latius apparebit.

Executio Episcopo Giennensi commissa fuit.

§.9. Quarum executionem cum multis alijs potestatibus, & facultatibus, venerabili fratri nostro Sanctio Episcopo Giennen. commisimus, prout etiam in litteris ad ipsum eadem die datis plenius continetur.

Episcopus Giennensis dare executionem refert. Monacos fere omnes contra dixisse. Et adeo dispensari petebant super aliis.

§.10. Postea vero cum ipse Episcopus, sicut ex illius litteris accepimus, super dictis constitutionibus exequendis cum Monacis multis dictæ Prouinciæ tractasset, fere omnes ijsdem contradixere, atque de aliquibus principalioribus (præcipue qua parte Monacis laicis suffragia, & præcedentiæ locorum concedebantur, quaque vestitum ex saial, & excalceatos pedes in aliquibus domibus deferri, necnon eleemosynas petere, confessiones sæcularium audire, & verbum Dei extra proprias Ecclesias omnes prædicare prohibebantur) super quibus a nobis dispensari, & contraria concedi, ac super alijs omnibus facultatem dispensandi dicto Episcopo committi postularant.

Hic modo Pont. regulæ cum institutis laborandi fecerit, & consentientes ... in propria, & magis ad regulam reducit.

§.11. Nos igitur attendentes eos Monacos, qui talia petunt nullatenus in vocatione Monacalis Regulæ sancti Basilij, qua vocati sunt, velle permanere, sed sub dictæ Regulæ Monacalis professione Mendicantium institutum sequi, & ita in alienam segetem (cum Dominus non miserit eos) falcem mittere desiderare, cupientesque atque nostra paterna, Pastoraliq. cura affectantes, S. Basilij Regulã cum suo laudabili de labore manuum instituto, in sua propria, & primitiua Sanctorum Patrum obseruantia stabiliri, & perpetuo cõseruari, peritorum in hac parte virorum vsi opera, dictas constitutiones iterum satis mature examinauimus, easdemque non ad Mendicantium, vt petebatur, sed ad verum Regulæ S. Basilij vitæ contemplatiuæ, & Monacalis, laborisq. manuum institutum (quatenus his temporibus nostris Occidentis Regionibus, & Ecclesiæ Latinæ moribus congruit) contemperauimus, reduximus, & emendauimus.

Vnionem duorum Monasteriorum supra factam ... à Matthæo ... separat ... Prouinciali ... congregationi ... Regulæ ... stabilita ... recipiendos.

§.12. Et in primis vt tandem dictis contentionibus super modo viuendi ex supradicta vnione exortas, finem imponamus, dicta duo Monasteria S. Basilij Eremi del Tardon, ac etiam S. Antonij de Galleguillos, à supradicto Matthæo cum tali labore manuum instituto, & cum multis immo fere omnibus Monacis Laicis, iuxta primæuũ S. Basilij institutũ, fũdata in Monast. reformationis, & verę, vt prædiximus, Regulæ obseruãtię depuramus, cõstituimus, & separamus.

§.13. Ad quæ se recipiant omnes quotquot in d. Prouincia, Monaci zelo Dei, & Spiritu sancto ducti, tanti Patriarchæ præcepta & instituta desiderant obseruare. Quæ iuxta sequentes constitutiones iubemus in omnibus, & per omnia practicari.

CONSTITVTIONES REFORMATIONIS.

Conc. Trid. sess. 25. c. 1. de Regularibus ... professionis ... votis.

Sacrosancti Concilij Tridentini de Regularium Reformatione vestigijs inhærentes, vt Monaci S. Basilij ad regulam, quam professi sunt, vitam instituant, & componant, atque in primis, quæ ad suæ professionis perfectionem veluti obedientiæ, paupertatis & castitatis, ac alia suæ Religionis peculiaria vota, & præcepta, necnon ad communem vitam, victum, & vestitum concernentia fideliter obseruent, in primis declaramus D. Basilij institutum Monacale esse, & non solum cum cæteris in tribus substantialibus votis conuenire, sed etiam peculiaria præcepta suam essentiam concernentia quædam habere; quorum præcipua duo sunt, alterum in oratione, alterum in manuum laboribus ad necessaria comparanda exercitatio, quibus etiam alia accedunt ad communem vitam, victum, & vestitum concernentia, de quorum omnium, & singulorum reformatione agendum est.

CAP. I.

De vita communi.

Quoniam autem finis præcepti charitas est, præcipimus, vt omnes Monaci in præsenti reformatione, charitatem, & communem, consimilemque vitam in omnibus obseruent, iuxta Regulam quam professi sunt, & monastica instituta, tam in oratione Choro, & labore, quam in cibis, vestimentis, calceamentis, & reliqua Regularis disciplinæ obseruantia. Vnusquisque tamen iuxta officium, & vocationem suam, in ordinem ad vnam consimilem, perfectissimamque communitatem, & charitatem.

CAP. II.

Numerus Monacorum.

Quæ quidem vita cõmunis, & Regularis obseruantia vt rectius, & strictius inter multos possit obseruari, Volumus vt omnes Conuentus, numerosam Monacorum multitudinem habere procurent, nec in vnoquoque Monasterio minor vigintiquatuor Monacorum numerus haberi possit. Cum autem tempore D. Basilij paucissimi fuissent Sacerdotes, immo fere omnes Laici extiterint, excepto Abbate, qui etiam aliquando Laicus fuisse reperitur, & ita omnes cõmuniter psallerent, quod nostris temporibus propter maiorem intelligendi nunc Latinam, quam tunc Græcam linguam difficultatẽ, maioremq. officij Romani in Choro prolixitatem, fieri non potest, mediam & nostris temporibus congruentiorem vitam sequentes, licet maiorem & principaliorem partem Monacorum, ex Laicis esse velimus, prout per præsentes volumus, & ordinamus, sufficientes tamen Choristas, & Sacerdotes ad Chori, & diuinorum Officiorũ ministeria haberi permittimus, vt ita alij aliorum opera adiuuentur. Choristæ quidem, qui magis in Choro, & spiritualibus occupantur à laboribus non quidem omnino, sed pro Chori & necessarij cultus diuini frequentatione Prælati arbitrio aliquantulum releuandi, Laicos in spiritualibus adiuuabũt, Laici vero, qui magis à Choro, & spiritualibus releuantur, manuum operibus & laboribus plus dediti Choristas Fratres in tẽporalibus pro parte etiã adiuuabũt, atque ita in charitate alter alterius onera portantes, legẽ Domini adimplebũt.

CAP. III.

Oratio, & Choro.

Omnes vero tam Laici quam Choristę media nocte ad confitendum Domino surgent, quo tempore Matutinum Officium cũ Laudibus Choristę recitabunt, diluculo vero in ipso diei crepusculo, vel paulo ante, maxime hyemis tempore, omnes tam Laici quam Choristæ per singulos dies pariter ad orationem cõsurgent, & in Choro congregati per dimidiam saltem horam orationem mentalẽ habebunt, vt primi animi motus Domino consecrentur, & in ipsius obsequium omnes diei dirigantur actiones; oratione expleta, dum Choristæ recitant Primam, Laici Missam audiant, quam Tertia à Choristis recitanda sequatur, cui etiam Laici omnes iuxta D. Basilij præceptum, interesse debent, & his finitis, vnusquisque ad opus suum exibit. Choristę vero statutis ab Ecclesia temporibus ad Chorum, Romanum Officium & reliquas horas canonicas semper clare, distincte, & deuote recitaturi accedent, quas nec omnes, nec illarum quamlibet cãtabunt, exceptis diebus festiuis, quibus ab opere in Religione cessari solet; idq. minime cantu figurato, seu aliquo alio arte addiscendo, sed modesta parique voce aliquantum elatiori cantare consuescent. Tempore autem Completorij omnes iterũ, & Laici & Choristæ in Choro congregabuntur. Quo finito, per dimidiam saltem horam iterum orationem habebunt, in qua conscientiã suam quisque examinabit. Reliquis vero orationis temporibus, Laici, vbicumque fuerint, ibidem orabunt. Missæ vero solum similiter festiuis diebus regulariter cantabuntur, reliquis tamen omni cũ deuotione celebrentur, quod vt Sacerdotes melius faciant, eosdem à matutino tempore vsque ad prandium solummodo à manuũ laboribus exeusamus. Ne autem contra S. Basilium ob psalmodiæ simulationem, & Officij prolixitatem, labor manuum aliquatenus fugiatur, in Choro nihil aliud recitari volumus, quam quod ex Breuiario Romano Sacerdotes communiter ex præcepto, extra Chorum tenentur recitare, quod ob dicti laboris rationem, Apostolica benignitate indulgemus.

CAP. IV.

Labore manuum.

Quærendi victus solertia (vt verba S. Basilij de institutionibus Monacorum sermone primo referamus) his qui in huiusmodi vitæ genere degant, ea maxime conueniens iudicãda est, quæ præscriptã est ab Apostolo, nimirũ, vt manibus laborantes, panem suũ honeste manducent. Ex quo, & alijs d. Patris locis, declaramus Monacos S. Basilij ex peculiari suæ regulæ instituto, ad victum manibus proprijs parandum saltem in cõmuni teneri. Atque ita iuxta præsentis Reformationis statuta iubemus obseruari in illis artibus, quas etiam S. Basilius concedit, præcipue quæ intra domum exerceri possunt, velut texendi, plectendi, suendi, farciendi, ac alijs secundum locorũ & temporum exigentiam. Cum autem S. Basilius agriculturam, quia ea facillime res ad vitam necessariæ haberi possunt, concedat, modo ea, neque a vicinis, neque ab accolis tumultus afferat, aut turbas, Nos eandem ad frumentum, vinum, mel, oleum, & cæteros agri fructus comparandos permittimus. Monacos tamen in Domino exhortamur, vt dictas sancti Basilij conditiones

clica

circa vicinorum, & accollarum tumultus, & turbas, atque Monacorum distractiones obseruent & quantum fieri possit intra domũ se exerceant, vt ita vere vt aiunt recollecti dici possint.

Esu carnium.

C A P. 5.

Esum carnium non omnino prohibemus, siquidem nec S. Basilius expresse prohibet, quia tamen illas ad condimentum tantummodo videtur concedere, Nos easdem diebus Dominicis & tertijs & quintis ferijs, non ad gustum oblectandum, sed vires valitudinẽ conseruandum, extra Aduentũ, Quadrag. & dies ab Ecclesia prohibitos, idq. semel in die tantummodo in meridiana cõmestione, permittimus. poterit tamen Superior ex causa circa dierũ rationem, cũ particularibus dispẽsare; nullo tamẽ modo cũ omnibus in cõmuni.

Vestimentis.

C A P. 6.

Præcipimus quoque, vt omnes Monaci tam Choristæ, quam Laici, eodem vestitu, & habitu induantur, omnesque similibus calceis ex vili corio confectis, pedibus vndequaque coopertis, calceati incedant. Quoniam tamen forma habitus a D. Basilio expressa non reperitur, ne amplius possit variari, definimus quod debent in primis gestare tunicam clausam zona pellicea, siue ex corio nigro præcinctam, à collo ad talos vsque dimissam; cuius fimbriæ sexdecim, manicæ vero qua latiores trium palmorum circuitum non excedant. Insuper caputium siue cucullа, quæ caput contegat, & ad collum cum patientia, siue scapulari sarciatur & adunetur; quæ patientia duorum tantum palmorum latitudine, à fronte & à tergo defluens, priusquam tunica per quatuor digitos; finiatur à fronte tamen siue ante pectus ex caputio super scapulari pars nulla pendeat, à tergo vero in solita punctam eat. Deinde mantum sine collari, plicis vel elegantia ante collum ligatum; cuius longitudo priusquam scapulare per quatuor digitos finiatur. Materia autem totius supradicti exterioris vestitus, sit vilis, crassa, & omnium infima, vt iubet D. Basilius. Declaramus tamen laneam esse debere, qualis in Hispania reperitur, quæ ibidem vocatur Saial, ex quo necessario confici iubemus. Cum vero idem Sanctus Pater vestitum alium ad forensem ostentationem, alium ad domesticum vsum patrum, itemque ad diurnum alium, alium ad nocturnum tempus distributum Monachos habere expresse prohibeat, nos iuxta ipsius mentẽ, omne à supra expresso diuersum exterioris vestimẽtri genus, quale est illud quod apud Benedictinos cuculla, & Hispane cogulla vocari solet, quæ regulæ S. Basilij manifeste contrariantur, seu ad aliã quamuis formam, vel materiam, omnimodo prohibemus.

Vestiendi his quæ institutũ impedire possunt.

C A P. 7.

Cum D. Basilij institutum Monasticum sit, quicquid ipsius quietem, & tranquillitatem impedire potest, aut perturbare, veluti eleemosynas petere, confessiones sæcularium audire, verbum Dei populo prædicare, collegia ad Philosophiam, vel Theologiam seu alias scientias addiscendas habere, seu Religiosos ad vniuersitates studiorum causa mittere, omnino prohibemus, ne istarum rerum studio dediti laudabile manuum laboris institutum deserant. Poterunt tamen Sacerdotes, siue Choristæ in suis Monasterijs necessarios conscientiæ ad se gubernandum casus, & Sacræ Scripturæ interpretationem addiscere. Quorum vnus à laboribus liber, studio vacabit, vt quotidie per dimidiæ saltem horæ spacium, Religiosos omnes de præceptis Domini, & ad salutis animæ, virtutisque progressum & perfectionem, necessaria ex Sacra Scriptura conscientiæ instructione, possit (vt necessario debebit) edocere, necnon festinis diebus pro Prælatis arbitrio currentia Euangelia loca in suis Ecclesijs, & non extra declarare. Ne tamen aduenientium ad Monasterium fidelium necessitati, vel deuotioni charitatẽ, & consolationem denegemus, vnum tantum in quouis Monasterio, qui sæcularium confessiones audiat permittimus.

Situ & fundatione Monasteriorum.

C A P. 8.

Mandamus quoque quod Monasteria non propius ab oppidis, quam per duo milliaria, neque cum minori, quam vigintiquatuor Monacorum numero denuo fundentur; & quod in vnoquoque perpetua sit filiatio; neque ex vno ad aliud Monasterium Monaci mutari possint, nisi ad prælaturas seu nouas fundationes, vel si forte alicuius delictum, & subsequens scandalum, aut diuturna & grauis, dummodo dolus non subsit, infirmitas aliud postulauerit.

Nouitiorum receptione.

C A P. 9.

Poterit vnusquisque Abbas de consensu sui Capituli Nouitios, seruata Conc. Trid. & aliarum Apostolicarum sanctionum, ad habitum, & professionem admittere; ita tamen, vt in eorum receptione declaretur, quisnam in Choristam vel in Laicum Monachum recipiatur. Siquis autem in Laicum receptus, siue professus, postea vel ex Superiori licentia, vel alias quomodolibet, sacris initietur, tam ipse ordinatus, quam Superior, qui talem licẽtiam dederit, perpetuam ab ordinibus suspensionem, & vocis actiuæ & passiuæ priuationem, non aliter quam per Sedem Apostolicam dispensandi, ipso facto incurrant, alijs pœnis arbitrio Superiorum infligendis. Volumus tamen quod Monaci Laici qui vigintiquinque ætatis, & quartum professionis annum adimpleuerint, eamdem vocem actiuam habeant, ac si in sacris fuissent ordinati, passiuam quoque in his omnibus officijs ac muneribus, quibus spiritualis iurisdictio necessario (velut Abbatum, Priorum, Nouitiorum Magistri, & similium) annexa non est. In Diffinitores vero siue Consiliarios semper dimidia pars ex Laicis, reliqui ex Sacerdotibus eligantur. Capitula autem tam Prouincialia (in quibus ad minus viginti Monaci congregari debent, non quidem per antiquitatem, sed per aliorum suffragia eligendi) quam Conuentualia taliter celebrentur, vel semper maior pars vel saltem æqualis suffragium ferentium, sit ex Laicis & aliter factum nullius sit momenti. Circa locum autem & alias præcedentias, Volumus Sacerdotes omnibus præterris inter Laicos vero, & Choristas, etiam Diaconos extra Chorum, & alia cultus diuini ministeria, nulla sit differentia, sed vnusquisque secundum suæ professionis antiquitatem præferatur.

Constitutionibus faciendis & approbandis.

C A P. 10.

Concedimus etiam prædictis Monacis Reformatis, vt ad præsentium executionem, & declarationem, necnon ad D. Basilij Regulæ obseruantiam, constitutiones concernentes, & alias quascumque ad commodiorem, & feliciorem ipsorum, in virtute & Religione progressum, constituere, mutare & innouare ac declarare libere, & licite possint; dummodo præsentibus, vel reliquo D. Basilij Instituto seu Regulæ, sacro Concilio Tridentino, seu Apostolicis alijs sanctionibus contraria non sit, easdemque executioni statim mandare, ita tamen, vt illas saltem intra quinquennium, à Sede Apostolica faciant confirmari.

§.14. Quas constitutiones, Regulas, & statuta seu Reformationem, & Regulæ S. Basilij innouationem, interpretationem, & dispensationem, Motu proprio, & ad nullius petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium confirmamus, statuimus, & ordinamus, ac omnes & singulos, tam iuris quã facti defectus, siqui desuper quomodolibet interuenerunt, in illis supplemus.

Excommunicationis pœna contra impedientes, retardantes, seu dissuadentes Reformationem.

§.15. Desiderantesq. illas sic practicari, recipi, & introduci, omnibus & singulis dicti Ordinis Monacis, seu alijs quibuscumque personis ecclesiasticis, seu sæcularibus, quacumque dignitate fulgentibus, sub excommunicationis pœna, prohibemus, ne illarum introductionem, seu dictæ Reformationis augmẽtationem, & propagationem, directe vel indirecte prohibere, retardare seu quocũque modo impedire, vel Monacos, seu Monacum aliquem volentem illam acceptare, dissuadere audeant, vel præsumant.

Executionem committit Episcopo Glennen.

§.16. Quapropter venerabili fratri nostro Sanctio Episcopo Glennen. (eoque deficiente dilecto filio nostro, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniæ Nuncio) per præsentes mandamus quatenus ipse infra duos menses à die præsentationis harum litterarum cõputandos, dictam Reformationem in omnibus dictæ Prouinciæ Monasterijs faciat publicari, atque illos Monacos, qui illam acceptare voluerint, ad illa duo Monasteria recipi, & reduci, siqui autem in illis inueniantur, quibus Reformatio minus placeat, ad alia non reformata transire.

§.17. Deinde Capitulum Prouinciale Monacorum Reformatorum in Monasterio S. Basilij Eremi del Tardon, celebrari, in quo ipse per se, vel si negocijs præpeditus fuerit, per alium probum, & Religiosum virũ præsideat, & Visitatorẽ Prouinciale, Diffinitores, Monasteriorum Abbates, & reliquos dictæ Congregationis Reformatæ officiales, ex ipsis, & per ipsos Reformatos, libere, & sine vlla personarum restrictione, eligi faciat, necnon de omnibus alijs ad felicem Reformationis progressum tractari.

§.18. Quo primo dictæ Congregationis reformatæ Capitulo, finito, omnem eiusdem Episcopi, seu Nũcij potestatem, iurisdictionem, seu superintendentiam, circa d. reformatos, volumus expirare.

Abbatis Generalis facultas circa Reformatos.

§.19. Eosdemq. Abbati dicti Ordinis Generali taliter subiacere, vt ipse per se, non vero per alium, nisi forte ex eadem Congregatione reformata Monacum, possit illos tam in capite quam in membris visitare, corrigere, & emendare, non vero in aliquo contra supradictam Reformationem, seu Constitutiones ab ipsis faciendas, & a Sede Apostolica approbandas, in communi, vel cum aliquo particulari dispensare, vel quidquam aliud mutare, seu innouare, neque Monacos Reformatos à suis Monasterijs ad alia quacumque de causa, auferre, seu alios ab ipsis etiam ad breue tempus, recipi facere, vel aliud quidquam ordinare, seu statuere, in quo ipsos possit perturbare, seu quomodolibet inquietare.

Reformati possunt habere suum specialem Procuratorem in Curia.

§.20. Poteruntque dicti Monaci Reformati Procuratorem ad Romanam Curiam eligere, & ibidem pro dictæ Congregationis negocijs tractandis, quamdiu voluerint habere.

§.21. Alios autem in Hispanijs existentes Monacos, qui dictã Reformationem acceptare, & ad dicta duo Monasteria transire noluerint, permittimus iuxta illorum antiquum viuendi modum in alijs eorum Monasterijs cum suis distinctis Superioribus permanere; quos tamen vlterius crescere; seu aliquos Nouitios aut noua loca recipere prohibemus. Decernentes irritum & inane, si secus ab ipsis fuerit attentatum.

§.22. Solummodoq. dicta duo Monasteria del Tardon, & Vallis de Gallegulllos, cum alijs ab eorum Monacis reformatis denuo iuxta præsentem Reformationem fundandis, volumus Nouitios recipere, augeri & augmentari.

Derogatio Contrariorum.

§.23. Non obstantibus quibusuis iuris communis impedimentis, vel inhabilitatibus, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis & Prouinciæ prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus; priuilegijs quoque indultis & litteris Apostolicis eidem Ordini, eiusque Abbati Generali, nec non dictæ Prouinciæ, eiusque Superioribus, & Monacis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.24. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius

 perso-

personæ in dignitate Ecclesiast. cõstitutæ munitis, eadẽ fides habeatur, quæ præsentibus ipsis haberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Tusculi sub annulo Piscatoris, die 23. Septemb. 1603. Pontificatus nostri, Anno 12.

Dat. P. Au. 23. 27. Sept.

CIV. Diffinitio habitus Fratrum Prædicatorum Ordinis S. Dominici, & Fratrum Eremitarum Ordinis S. Augustini.

De materia Fratrum Prædicat rum notaui sup. in const. 2. Honorij III. Religio a fol. 79 lib. 1. Et de materia istorũ Eremitarũ notaui itidem sup. in c nst 6. Alexand. IV. Licet. fol. 111. lib. 1.

Edita A. D. 1603.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

EX iuncto nobis Pastoralis muneris debito, Religiosorum hominum, qui contemptis illecebris sæculi diuinis se obsequijs manciparunt quieti, & tranquillitati præcipua quadam, & singulari sollicitudine prouidere tenemur, vt ijs omnibus sublatis, quæ illorum in via Domini progressum retardare possunt, maiori alacritate diuinis laudibus persoluendis, & Christifidelium saluti promouendæ incumbant.

Alexander IV. diffiniuit controuersiã habitus inter hos Ordines.

§. 1. Alias siquidem cum inter dilectos filios Fratres Ordinis Prædicatorum S. Dominici, & Fratres Ord. Eremitarum S. Augustini de habitus albi delatione, quo ita consimiles viderentur, vt si absque veste Superiori nigra incedant vix alter ab altero discerni queat, controuersiæ non sine ipsorum Fratrum perturbatione, & laicorum offensione sæpius ortæ fuissent, nonnullæ Rom. Pontificũ prædecessorum nostrorum, præsertim vero fel. record. Alexandri Papæ Quarti constitutiones super ea reprodierunt.

Quæ denuo orta est contronersia.

§. 2. Et nuper eadem pene controuersia in Regnis Portugalliæ, & Algarbiorum insurgente, ac Fratribus S. Dominici, de præiudicio ab Ordine S. Augustini ipsum habitum, etiam extra Claustra deferente sibi illato conquerentibus.

Hic Pont. & diffinitionem Alexan. IV. comprobasse videtur, & modo tã vt controuersiæ te velut.

§. 3. Nos eiusdem Alexandri, & aliorum Romanorum Pontificum priuilegia desuper concessa per litteras nostras sub datum Romæ apud S. Petrum, die 12 Martij 1597. seruari mandamus, prout in illis continetur. Verum quia secuta ipsarum litterarum promulgatione, dilectus filius noster Antonius tituli Sanctæ Mariæ Transtyberim Presbyter Cardinalis Sauliut Protector, & dilectus filius Magister Franciscus Pereira Assistens pro Vltramõtanis Prouincijs eiusdem Ordinis S. Augustini nobis nomine prædicti Ordinis S. Augustini exposuerunt, neque per nostrorum prædictorum prædecessorum constitutiones, neque per huiusmodi nostras litteras suis fratribus interdici amictum proprio instituto congruentẽ, & ab ineunte fere Ordine gestari solitum, atque etiam ab eo, quo fratres S. Dominici vtuntur, si vterque Ordo intra suos limites cõsistat, valde dissimilem, ac exhibitis sui Ordinis constitutionibus & iurib. ac nuper humiliter supplicarunt, vt huic tam diutinæ quæstioni, & molestiæ auctoritate nostra Apost. finem tandem imponere de benignitate Apost. dignaremur. Propterea nos iussimus vtriusque Ordinis priuilegia, constitutiones ac statuta per dilectos filios nostræ Visitationi, & Reformationi Apostolicæ Præfectos diligentius examinari, partiumque ipsarum iura, & prætensiones audiri, ac maturius ponderari. Qui Reformatores auditis Magistro P. F. Ferdinando de Castro Procuratore Prouinciæ Portugalliæ Ordinis Prædicatorum, ac supradicto Francisco, visisq. Constitutionibus, alijsq. iuribus vtrinque deductis nobis retulerunt, comperijsse, vestes albas, tamquam interiores per amborum Ordinum fratres, ex proprijs institutis deferri posse, neque vllam inde oriri confusionẽ si Superiorem illam nigram, qua inter se optime distinguntur, singuli iuxta proprias institutiones gestarent.

Cæmp. deter minat & decidit.

§. 4. Nos controuersiæ huiusmodi perpetuum silentium imponere, & vtriusque Ordinis prædictorum, ex quibus in Ecclesia Dei vberes in dies fructus prodire solent, quieti prospicere volentes, Motu proprio, non ad dictorum fratrum, aut aliorum instantiã, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, harũ serie statuimus & ordinamus, vt perpetuis futuris temporibus dicti Fratres Prædicatores sancti Dominici cum cappa nigra fratres vero Eremitæ S. Augustini cum tunica etiam nigra ad instar propriarum Cõstitutionum, non solum in dictis Regnis, sed vbique locorũ, tam si in proprijs Conuentibus, & Ecclesijs eos actus exerceant, in quibus habitum nigrum Constitutiones iubent adhiberi, præcipue vero in Ecclesia, dum Confessiones audiunt, Conciones, seu Lectiones ad Populum habent, quam extra Claustra in quibuscumque actionibus & functionibus, etiam in itinere, & ad Prædia licet Vrbibus, Oppidis, aut Monasterijs viciniora, animi gratia accedentes, semper incedere debeant, & teneantur. Ac propterea in virtute sanctæ obedientiæ sub indignationis nostræ pœna eisdem vtriusque Ordinis Fratribus districtius inhibemus ne absque habitu nigro vtrique Ordini consiituo, ac propriæ professionis potestatiuo, etiam dum in Conuentibus, & Ecclesijs supradictas actiones exercent, neque extra claustra, præterquam in Aedibus, & Viridarijs Prædiorum suorum, vllo vmquam tẽpore, aut quouis prætextu patenter deambulare, & vlterius dictorum Ordinum Superioribus, & fratribus vniuersis & singulis sub excommunicationis latæ sententiæ pœna eo ipso incurrenda mandamus, ne deinceps in perpetuum, super hoc litem, aut molestiam aliquam Superiores nimirum, & Fratres Ordinis Prædicatorum Superioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum, nec vicissim Superiores, & Fratres Ordinis Eremitarum ipsis Superioribus, & Fratribus Ordinis Prædicatorum huiusmodi inferre audeant, seu præsumant.

Silentium [illegible]

§. 5. Nos enim quamcumque litem super hoc motam ad nos harum serie auocamus, illamque penitus extinguimus, ac vtrique parti per hanc nostram Constitutionem perpetuum silentium imponimus, ac impositum esse volumus, & declaramus.

Claus. præs. oppos.

§. 6. Ac præsentes litteras nullo vmquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, seu intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu, ex eo quod dicti fratres ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, inualidari, aut ad terminos iuris reduci, seu in ius, vel controuersiam reuocari. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere. necnon irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Deputatio executorum.

§. 7. Quocirca Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs, ac dilecto filio Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori per præsentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum per se, vel per alium seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum fratrum, seu alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra omnia, & singula præmissa inuiolabiliter obseruari. Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Derogatio contrariorũ.

§. 8. Non obstantibus cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac vtriusque Ordinis prædictorum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus. priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum eisdem Ordinibus, aut cuicumque illorum concessis, confirmatis, & approbatis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum.

§. 9. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Tusculi sub annulo Piscatoris die 2 Octobris, 1603. Pontificatus nostri Anno duodecimo.

Dat. P. Au. 12. die 2. Oct.

CV. Translatio oneris Missarum ex piorum dispositionibus in Monasterijs Monialium sub regimine Fratrum Minorum sancti Francisci de Obseruantia existentium, celebrandarum ad loca eorumdem Fratrum.

Multa de ista Ordine Franc. se notata sunt, ad const. 5. Honorij III. Solet. sup. fol. 80. lib. 1.

Edita Ann. D. 1603.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

EX debito Pastoralis officij, cui disponente Domino, meritis licet imparibus præsidemus, ad ea libenter intendimus, quæ ad Regularium personarum statum & quietem, ac spiritualem consolationem pertinere dignoscimus.

Causa huius constit.

§. 1. Sane sicut accepimus, cum in totius Italiæ, cæterisque Cismontanis Regionibus, & præsertim in Gallia Cisalpina, plurima sanctimonialium Monasteria sub cura, regimine, & correctione dilectorum filiorum Fratrum Minorum sancti Francisci de Obseruantia nuncupatorum reperiantur, quibus quamplurima Missarum onera ex diuersis piorum dispositionibus, & legatis incumbunt, quæ cum per Fratres eiusdem Ordinis in Ecclesijs Monialium celebrari soleant, hinc fit, vt non solum Ecclesiæ Fratrum debito seruitio destitutæ sæpius remaneant, sed fratres ipsi exinde per Ciuitates cum sæcularium scandalo vagandi, necnon cum eisdem Sanctimonialibus magis frequenter, & crebrius quam deceat, conuersandi occasionem sumant.

Translatio onerũ Missarum à locis monialium ad loca Fratrum.

§. 2. Quibus omnibus quantum cum Domino possumus, occurrere volentes, ex venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Congregationis Episcoporum, & Regularium voto, onera huiusmodi Missarum ab Ecclesijs singulis Monialium in Ecclesijs fratrum eiusdem Ordinis, in locis eisdem respectiue existentibus, auctoritate Apostolica tenore præsentium transferimus.

Taxatio eleemosynæ Fratribus dãdæ.

§. 3. Volumus tamen, vt remaneant ipsis Monasterijs Monialium omnes annuæ perpetuæ seu temporales præstationes, legata, reditus ac bona quæcumque, pro dictis oneribus data, seu relicta, aut in posterum relinquenda, ita vt Moniales non teneantur vllo vmquam tempore soluere fratribus, nec ipsi fratres recipere possint pro celebratione Missarum, nisi id quod dari solet pro regionis, & cuiusque loci more & consuetudine, pro eleemosyna vnius vel plurium respectiue Missarum.

Et Missarũ quæ pro seruitio Monialium remanere debent.

§. 4. Volumusq. etiã, vt pro Monialium seruitio in Monasterijs, in quibus numerum octuaginta excedunt, Missæ duæ in diebus feriatis, tres vero in diebus Dominicis & festiuis, & in Monasterijs, in quibus minor quinquaginta Monialium numerus existat, Missa vna in diebus feriatis, duæ vero Dominicis & festiuis, per fratres eiusdem Ordinis celebrari debeant. reliquas vero Missas ex dispositionibus & legatis prædictis, Monialibus quomodolibet incũbẽtes, in Ecclesijs fratrũ in futurũ, perpetuis futuris tẽporibus, assignata &c.

& tradita vt supra, ipsi fratribus debita eleemosyna, per eosdem celebrari volumus, non obstantibus testatorum legantium, aut alias disponentium voluntatibus, quas ad hunc effectum specialiter commutamus.

Prohibitio quod fratres pro celebrandis ad. Missis de licentia Superiorum ad Monasteria Monialium & non alia de causa accedant.

§ 5. Præcipientes nihilominus eisdem fratribus, sub priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, perpetuæque inhabilitatis pœna, ne ad Monasteria Monialium, præterquam ad celebrandas Missas prædictas de Superiorum licentia, & in diebus festiuitatum Monasteriorum huiusmodi, vel tempore receptionis, & professionis Nouitiarum, siue obitus alicuius Monialis pro funere, & officio, vt moris est, peragendo, vllo modo, & sub quouis prætextu vel colore accedere audeant, siue præsumant. Prohibentesque Ministro Generali, & alijs eorum Superioribus, ne huiusmodi licentias concedere possint, nisi ad effectum prædictum, & in ceteris firmo remanente Decreto Congregationis S. R. E. Cardinalium super negotiis Regularium præpositæ, quo prohibetur ne regulares accedant ad Monasteria Monialium sine speciali licentia eiusdem Congregationis. & eisdem etiam Superioribus mandantes, ne ad Missas celebrandas, & alia prædicta adimplenda, nisi fratres prouectæ ætatis, & probatæ vitæ mittant.

Moniales pro detrauslatione non molestentur. Clausula præseruatiua.

§. 6. Decernentes, Monasteria Monialium prædicta occasione translationis huiusmodi Missarum per locorum Ordinarios, aut alios quoscumque molestari, vel perturbari nullatenus posse.

§ 7. Præsentesque litteras, & in eis contenta quæcumque vllo vmquam tempore subreptionis, vel obreptionis vitio, seu quouis alio defectu notari posse, sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritu, & inane quicquid secus super his a quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio executorum.

§. 8. Quocirca dilectis filijs Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, ac locorum Ordinarijs per præsentes districte præcipimus, & mandamus, vt ipsi vel alter eorum, per se vel alium, seu alios, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorum fuerint requisiti, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciat auctoritate nostra eosdem fratres præmissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Derogatio contrariorum.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, & determinationibus Apostolicis, & quorumuis Monasteriorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis, eisdem Monasterijs, & illorum Ordinibus in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque

D. P. An. 12. die 8. Nou.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 8. Nouembris, 1603. Pontificatus nostri Anno 12.

CVI

De forma obseruanda à Fratribus Minoribus Ordinis S. Francisci, strictioris Obseruantiæ super receptione Nouitiorum.

Ad hoc videnda est etiam const. 71. Sixti V. Cum de. sup fol. 456. lib. 2. Et cetera de his Fratrib. vide sup. in const. 35. Clementis VII. In suprema, fol. 35. lib. 1.

Edita A. D. 1603. Forma recipiendi Nouitios.

SAnctissimus D. N. D. Clemés Papa Octauus Supplicationi Fratrum Reformatorum Ordinis Minorū de Obseruantia S. Francisci inclinatus, bonum propositum cuiusque ad ipsam Reformatorum Religionem transire, in eaque Altissimo famulari cupientis, fouere volens, custodi eiusdem Ordinis cum vnanimi duorum Guardianorum, & dictorum Discretorum cuiuscumque custodiæ voto, plenam potestatem facit recipiendi, & admittendi ad habitum sui instituti Nouitios quouis tempore, etiam extra Capitulum. Non obstantibus decretis generalibus Sanctitatis Suæ eo de genere editis, & alijs constit. ordinat. Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Eorumq. examinis.

§. 1. Ita tamen vt prius examinentur diligenter per ipsos Custodem, Guardianos, & Discretos recipiendorum, & admittendorum qualitates, iuxta Ordinis Regulam, decreta, & constitutiones Apostolicas.

Acceptatio desuper facienda à Custodibus.

§. 2. Et Custos sub pœna priuationis vocis actiuæ, & passiuæ teneatur in proximo tunc futuro Capitulo Custodiali, vel eius loco, Congregatione etiam Custodiali, singulis annis habenda, referre quot acceperit Nouitios, ac illorum qualitates, & in quibus Monasterijs recepti commorentur, approbationem, & confirmationem receptionis, & admissionis ante professionis emissionem obtinere, alias supradicta omnia ex nunc prout ex tunc irrita esse voluit, & huius decreti auctoritate declarauit.

Dat. P. An. 12. die 23.

Dat. Romæ die Dominico, 23. Nouemb. 1603.

CVII.

Declaratio, quod Monachi Congregationis B. MARIÆ Fulienfis, S. Bernardi Cisterciensis Ordinis, ad aliam Religionem transeuntes, ad eamdem nequaquam, absque Sedis Apostolicæ licentia recipiantur.

Institutionem huius Congregationis vide sup. in constit. 32. Sixti V. Religi f. 1. fol. 404. lib. 2. vbi alia indicantur

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1604. Prohibitio [illegible]

PRo nostro Pastorali munere, ad ea libéter intendimus, per quæ Religiosorum quieti opportune consulitur.

§. 1. Sane cum sicut accepimus, nonnulli ex Monachis olim in Congregatione Fulensi Ordinis S. Bernardi professi, qui ex illa ad alias Religiones, etiam de Superiorum licentia transierunt, iterum in eamdem Congregationem Fuliensem reuerti procurent, qui si iterum reciperentur, ex eo quod extra illam diuersa Regularia instituta, & diuersā viuendi formam seruarunt, seu etiam ex eo quod licentius quam Religiosos dictæ Congregationis decet, vitam duxerunt, ipsius Congregationis quietem facile, sicuti in alijs expertum est, perturbare possent.

Prohibitio de [illegible]

§. 2. Nos huic malo quantum cum Domino possumus occurrere volentes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia ac mera deliberatione, harum serie statuimus, & ordinamus, eos Religiosos in dicta Congregatione hactenus, aut in posterum professos, qui ex quacumque causa, etiam de Superiorum licentia, ex eadem Congregatione ad aliam quamcumque Religioné hactenus transfuerút, vel in posterum transfuerint, in eádem Congregationem per quoscumque illius Superiores, aut etiam per Capitulum generale iterum recipi, & admitti nullatenus posse, nisi expressam nostram, & Apostolicæ Sedis, specialemq. facultatem ad eorum Matrem redeundi habuerint. irritúq. decernimus & inane, quicquid secus super his à quoquā quauis auctoritate, sciéter, vel ignoranter cōtigerit atteétari.

Derogatio contrariorum.

§. 3. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac eiusdem Congregationis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus. priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fides.

§. 4. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Generalis, & sigillo eiusdem Congregationis, aut alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur.

D. P. An. 13. die 17. Martij

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 17. Martii, 1604. Pontificatus nostri Anno 13.

Missalis Romani, à Pio V. editi, iterata restitutio, & approbatio. CVIII.

Hæc Pij V. const. est 106. Quo primum sup fol. 235. lib. 2.

Edita A. D. 1604.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Vnus & eadem obseruantia esse debet in celebrandis Missis.

CVm Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, quo nos Christus Dominus Sacri sui Corporis participes efficit, atque apud nos, vsque ad consummationem sæculi, permanere decreuit, maximum sit omnium Sacramentorum, illudq. in Sacra Missa conficiatur, ac pro peccatis totius Populi Deo Patri offeratur, sane omnino conueniens est, vt qui omnes vnum sumus in vno corpore, quod est Ecclesia, & de vno Corpore Christi participamus, vna & eadé celebrandi ratione, vniusque officij, & ritus obseruatione in hoc ineffabili, & tremendo Sacrificio vtamur.

Pius V. [illegible] Missale reformatum [illegible]

§. 1. Quod cum Romani Pontifices prædecessores nostri semper optarint, atque in hoc diu multumque desudarint, tum in primis fel. rec. Pius Papa V. Missale Romanū ex decreto sacri Concilij Tridentini, ad veterem & emendatiorem normam restitui, Romæque imprimi curauit.

§. 2. Qui etsi multis propositis pœnis seuerissime cauerit, ne quid illi vel adderetur, vel vlla ratione demeretur, tamen progressu temporis, siue typographorum, siue aliorum temeritate, & audacia effecit, vt multi in ea quæ his proximis annis excussa sunt Missalia, errores irrepserint, quibus vetustissima illa sacrorum Bibliorū versio, quæ etiam ante S. Hieronymi tempora, celebris habita est in Ecclesia, & ex qua omnes fere Missarum introitus, & quæ dicuntur gradualia, & offertoria accepta sunt, omnino sublata est, Epistolarum & Euangeliorum textus, qui hucusque in Missæ solemniis perlectus est, multis in locis perturbatus, ipsis Euangelijs diuersa, & prorsus insolita, præfixa initia, plurima denique passim pro arbitrio immutata sint, cuius rei prætextus fuisse videtur, vt omnia ad præscriptum sacrorum Bibliorum vulgatæ editionis reuocarentur, quasi id alicui propria auctoritate atque Apostolica Sede inconsulta, facere licitum sit.

Illud ergo Pontifex [illegible] restituendum curauit.

§. 3. Quod nos animaduertétes, pro nostra pastorali sollicitudine, qua omnibus in rebus, & præcipue in sacris Ecclesiæ ritibus, optimā eāq. veteré normā studemus tueri & cōseruare, primū prædicta Missalia impressa sic deprauata prohiberi, & abrogari, eorūq. vsum in celebratione Missarū interdici iussimus, nisi ad præscriptū exēplaris sub ipso Pio V. editi integrè in omnibus emédarentur, deinde mádauimus nōnullis venerabilib. fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, in sacris litteris versatis, & Ecclesiasticæ antiquitatis peritis, vt curam, Missale ad pristinam, & quam maxime emendatam formam restituendi susciperent, qui pro sua erga nos fide, & in Romanam Ecclesiam pietate & studio, adhibitis etiam alijs rerum Ecclesiasticarum peritis, & eruditis viris, & veteribus Missalibus, alijsque præterea libris, qui ad eam rem opportuni videbantur,

tur, accurate perquisitis, & diligenter inspectis, Missale Romanum suæ integritati restituere, ac ipsius Pij V. & eorum qui ab eo delecti fuerant, laborem & diligentiam confirmare & comprobare curarunt. Verum in eo munere peragendo factum est, vt nonnulla ex diligenti librorum antiquorum collatione, in meliorem formam redacta, & in regulis & rubricis aliqua vberius & clarius expressa sint, quæ tamen ex illorũ principiis & fundamentis quasi deducta, illorum sensum imitari potius & supplere, quam aliquid noui afferre videantur.

Obseruantiam praecipit. §.4. Missale itaque quod idem Pius V. ediderat, sic recognitum in nostra Typographia Vaticana, quam emendatissime imprimi, & ad communem vtilitatem publicari iussimus.

Imprimi non possit sine licentia Inquisitorum, vel Ordinariorum, &c. §.5. Vt autem illius vsus, in omnibus Christiani Orbis partibus perpetuis futuris temporibus conseruetur, ipsum Missale in Alma Vrbe nostra in eadem Typographia tantum & non alibi, imprimi posse decernimus. Extra Vrbem vero iuxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, & non aliter, hac lege imprimi posse permittimus, vt nimirum Typographis quibuscunque illud imprimere volentibus id facere liceat, requisita tamẽ prius & in scriptis obtẽta, dilectorũ filiorũ Inquisitorũ hæreticæ prauitatis, in iis locis, in quibus fuerint, vbi vero non fuerint, Ordinariorum locorum licentia. Alioquin si absque huiusmodi licentia, dictum Missale quacunque forma, de cætero ipsi imprimere, aut Bibliopolæ vendere præsumpserint, Typographi & Bibliopolæ extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes, excommunicationis latæ sententiæ, a qua nisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo constituti, absolui nequeant, in Alma vero Vrbe, ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera ac amissionis librorum & typorum omnium Cameræ prædictæ applicandorum pœnas, absque alia declaratione irremissibiliter incurrant eo ipso.

Venditionem vsũ prohibet. §.6. Et nihilominus eorũdem Missalium per eos de cætero absque huiusmodi licentia imprimendorum aut vendendorum vsum vbique locorum & gentium, sub eisdem pœnis perpetuo interdicimus & prohibemus.

Licentiarum praedictarum forma praescribit. §.7. Ipsi autem Inquisitores seu Ordinarij locorum, antequam huiusmodi licentiam concedant, Missalia ab ipsis Typographis imprimenda, & postquam impressa fuerint, cum hoc Missali, auctoritate nostra recognito & nunc impresso, diligentissime conferant, nec in illis aliquid addi vel detrahi permittant, nec in præmissis prætextu incuriæ Typographorum aut non factæ per correctores vel alios ab ipsis forsan deputandos diligentiæ, se aliquo modo excusare, quodque in infrascriptas pœnas non incurrerint allegare valeant. & in ipsa licentia originali de collatione facta, & quod omnino concordent, manu propria attestentur, cuius licentiæ copia initio vel in calce, cuiusque Missalis semper imprimatur. Quod si secus fecerint, Inquisitores videlicet, priuationis suorum officiorũ, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, Antistites autem & Ordinarij locorum, suspensionis a diuinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ, eorum vero Vicarij, priuationis similiter officiorum & beneficiorum suorum & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, ac præterea excommunicationis, absque alia declaratione, vt præfertur, pœnas incurrant eo ipso.

Permittit Missalium iam impressorum &c. §.8. Cæterum pauperum Ecclesiarum, Clericorum & personarum Ecclesiasticarum ac Typographorum & Bibliopolarum quorumcumque indemnitatis, ex benignitate Apostolica rationem habentes, eisdem Missalia hactenus impressa penes se habentibus, (iis dumtaxat exceptis, quæ auctoritate nostra, vt supradictum est interdicta & abrogata fuerunt) vt ea retinere, & illis vti, eaque vendere respectiue possint, similiter permittimus & indulgemus.

Derogatio contrariorum. §.9. Non obstan. licentijs, indultis, & priuilegiis quibuscumque Typographis hactenus per nos, seu Romanos Pontifices prædecessores nostros, Missale prædictum Pii V. imprimendi concessis, quæ per præsentes expresse reuocamus & reuocata esse volumus, necnon constit. & ordinat. Apostolicis generalibus, vel specialibus in contrarium præmissorum quomodocumque concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica & expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum. §.10. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. 7. Augusti 1604. Datum Romæ apud S. Marcum, sub anulo Piscatoris, die septima Iulij 1604. Pontificatus nostri Anno 13.

CIX. Fratribus Ordinis Cruciferorum, ambitus dignitatum & officiorum eius interdicitur.

De his Fratribus notaui sup. in const. 1. Vrbani III. Cum Antecessor. fol... lib. 1.

Edita A.D. 1604.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. QVoniam nemo debet sibi assumere honorem nisi vocatus à Deo tamquam Aaron, & a regularis vitæ instituto valde alienum est, vt religiosi viri, quos honorum & dignitatũ gradus, sanctitate vitæ ac alijs religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere eosque gradus cum ad eos assumuntur, obediẽter suscipere, susceptosque humiliter administrare decet, mendicatis, sæcularium præsertim personarum, studijs, ad eos sibi aditum patefacere contendant, vnde magna in Ecclesia Dei pernicies afferri solet. Nos qui pro muneris nostri debito, in hoc potissimum laborare non desistimus, vt Ecclesiastica, regularisque disciplina pristino candori restituatur, huic malo opportunum remedium adhibendum censuimus.

Causa huius prouisionis. §.1. Cum itaque, sicut accepimus quidam in Ordine Congregationis Cruciferorum, professionis, & regulæ quam professi sunt, penitus immemores, nimiaque dignitatum, & officiorum Ecclesiasticorum in dicta Congregatione consequendorum ambitione ducti, pro iis consequendis, Ecclesiasticorum, & secularium principum studia requirant, & à S.R.E. Cardinalibus, aliisque Prælatis commendaritias litteras, aliosque fauores, & gratias propterea expectant, quibus adiuti, quos ipsi ex se promeruisse minime confidunt gradus, & dignitates, in eadem Congregatione consequi valeant, sicque eiusdem Congregationis quietem, non sine animarum suarum periculo perturbant.

Fauores extra religionem requirentes &c. §.2. Nos malum hoc ab eodem Ordine, & Congregatione, cuius prosperum regimen & incrementum ad Ecclesiæ sanctæ vtilitatem sinceris exoptamus affectibus, pro nostra pastorali sollicitudine propellere summopere cupientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, eos omnes, & singulos fratres dicti Ordinis, & Congregationis cuiuscumque status, gradus, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de cætero ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis & Congregationis assequenda intenti, ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque personarum, tam secularium quam Ecclesiasticarum de gremio dictæ Congregationis non existentium, etiã Cardinalatus honore, ac quacumque sæculari dignitate & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium fauores recurrerint.

Poena eorum qui fauoribus vsi sunt etiam non requisitis. §.3. Vel etiam pactis, pollicitationibus, alijsque viis directe, vel indirecte, palam vel occulte, ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinẽda aspirauerint, vel alijs minus legitimis & honestis rationibus ea obtinere quæsiuerint, aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis vsi fuerint, illorumque complices, & fautores, ad quæcumque prælaturas, dignitates, & officia, gradusque, honores, administrationes, & munera in ipsa Congregatione obtinenda perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officiis huiusmodi eo ipso priuamus, ac priuatos voce tam actiua, quam passiua carere decernimus, & declaramus.

Poena eorum qui pro fauoribus aliquos ad dignitates & officia admittunt. §.4. Atque in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, omnibus dicti Ordinis, & Congregationis, Fratribus, Superioribusque, & Prælatis quocumque titulo nuncupatis, etiam Priori Generali, præsentibus, & futuris, præcipimus, districteque mandamus, ne quempiam vllo tempore, precibus, litteris vel fauoribus adducti, vel aliàs ad instantiam, seu requisitionem, vel contemplationem Principum, vel Prælatorũ, aut aliorum quorumcumque, tam sæcularium quam Ecclesiasticorum, extra dictum gremium existentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum, ad cuiusuis generis, prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & officia prædictæ Congregationis promouere, vel pœnas aliquas remittere audeant, vel præsumant.

Electiones ex fauoribus inualidae. §.5. Decernentes electiones, & promotiones ad Monasteria, seu Prioratus, vel officia dicti Ordinis, & Congregationis contra præsentium dispositionem, quod absit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, inualidasque fore & esse, nullisque viribus subsistere. Ac omnes, & singulos in præmissis delinquentes nulla alia monitione præcedente, & absque processu desuper habendo, sententias, & pœnas præmissas irremissibiliter eo ipso incurrere, & ad illos sentẽtias, & pœnas præmissas damnabiliter incurrisse legitime probandum, & omnino conuincendum, solas præmissarum personarum instantias, preces & fauores, etiam oretenus porrectas, plenam, indubiam, & sufficientem in iudicio & extra fidẽ facere, nec ad id probationis alterius adminiculũ requiri.

Clausula sublata. &c. §.6. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulae contrariorum abrogatoriae. §.7. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Ordinis, & Congregationis huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si prædictis Fratribus, vel quibusuis aliis communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras

Apo-

Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.8. Vt autem harum litterarum notitia ad omnes d. Ordinis Congregationis Fratres facilius deueniat, Volumus illas in Generali Capitulo dictæ Congregationis publice legi, illasque in dicto Capitulo lectas sic arctare, ac si legitime vnicuique intimatæ fuissent, illarumque exemplis etiam impressis manu scriptæ dicti Capituli, vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Prioris Generalis ipsius Congregationis vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica cōstitutæ obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur, si eædem exhiberentur.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die vigesimatertia Iulij, 1604. Pontificatus nostri, Anno decimotertio.

CX. Quod Fratres Ordinis Beatæ MARIAE de Monte Carmelo, non ad Tribunalia sæcularia, sed ad Priorem generalem, vel Protectorem Ordinis, aut ad summum Pontificem recurrere possint.

Multa de hoc Ordine notaui supra in constit. 8. Honorij III. Vt viuendi. fol.... lib. 1. vbi videas.

Editio A. D. 1604.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Quoniam Nostro Pastorali potissimum incumbit Officio, vt ea quæ per regulares personas contra eorum regularia instituta temere attentantur, quantum nobis ex alto conceditur, opportunis remedijs compescamus, & amoueamus.

Causa huius prohibitionis. §.1. Proinde quia nuper dilecto filio Magistro Henrico Siluio Henrico, Priore Generali Ordinis B. MARIAE de Monte Carmelo, non sine animi nostri molestia referente, accepimus, quod nonnullæ dicti Ordinis etiam vtriusque sexus regulares personæ, Dei timore postposito, & suæ professionis immemores, vt in eorum malefactis & inobedientia se diutius confoueant, ab ijs quæ per Prælatos eiusdē Ordinis & Priores Prouinciales, & alios Superiores ab ipso Priore Generali pro tempore deputatos, acta sunt & decreta, ad Tribunalia sæcularia appellare, & ad ea temere confugere consueuerunt, in non modicam iurisdictionis ipsorum Superiorum læsionem, & regularis instituti alterationem, ac scandalum plurimorum.

Prohibitio de quo in rubrica. §.2. Non præmissis obuiare volentes, vniuersis, & singulis dicti Ordinis vtriusque sexus regularibus personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, Apostolica auctoritate tenore præsentium præcipimus, & mandamus, eisque sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, à qua non nisi à nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolui possint, necnon priuationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia quæcumque dicti Ordinis officia exercenda, ac vocis tam actiuæ, quam passiuæ, eo ipso absque alia declaratione incurren. pœnis, districtius inhibemus, ne ad ipsa Tribunalia sæcularia quouis prætextu, aut quæsito colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquo modo adire audeant, vel præsumant. Sed si se à Prælatis grauari prætendant, ad Priorem Generalem ipsius Ordinis, seu illius Protectorem, aut Viceprotectorem in Romana Curia, vel ad nos siue Romanum Pontificem pro tempore existentem supremum in Ecclesia Dei Iudicem, sicut antiquitus semper facere consueuerunt, recursū habeant, vnde illis breui manu iustitia ministrabitur.

Contrauenientium pœna. §.3. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis regulares personæ contrafacientes, verum etiam eorum quomodolibet directe, vel indirecte fautores & consultores, easdem pœnas eo ipso omnino incurrant. Decernentes irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. §.4. Non obstantibus cōstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, ac litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fides. §.5. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. A. 13. die 20. Sept. Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 20. Septembris, 1604. Pontificatus nostri Anno 13.

CXI. Ne quis in Italia habitum externum, similem ei quem gestant Fratres Reformati, seu Discalceati Ordinis Eremitarum S. Augustini, deferat. Et nemo ex ipsis ad alium Ordinem quam Carthusianorum transeat.

De toto Ordine Eremitarum notaui supra in const. 6. Alexandri IV. Licet. fol.... lib. 1. Et Nouitijs Reformati. recipiendis, vide sup. in const. 63. Decet. fol....

Editio A. D. 1604.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Pastoralis officij ratio postulat, vt religiosorum, maxime strictioris obseruantiæ quieti, profectui, bonoque nomini indefesse consulamus.

Causa huius prohibitionis. §.1. Cum igitur sicut accepimus, habitu quo dilecti filij Religiosi Congregationis S. Augustini Reformatorum, seu Discalceatorum nuncupati vtuntur, plures extra eam induti, confusionem, & alicui etiam scandalum in præiudicium prædictæ Congregationis generent.

Prohibitio de quo in rubrica. §.2. Nos vt hæc & alia inconuenientia omnino euitentur, opportune prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, districte præcipimus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis maioris latæ sententiæ ipso facto incurrenda, ne quis in Italia habitum externum tam in materia, quam in forma similem (ita vt ex prædictis discalceatis existimari possit) gestare præsumat, nisi prædictæ Congregationis membrum actualiter existat, aut à Congregatione Galliæ, aut Hispaniæ pro negocijs gerendis huc adueniat.

Pœna contrauenientis dict. prohibitioni. §.3. Quod si qui scienter vel ignoranter secus fecerit, illum à quolibet prædictæ Congregationis Religioso habitu, & sandalijs priuari posse decernimus, ac illos Congregationis prædictæ vsui ex nunc appropriamus.

Executores. §.4. Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiscopis, Episcopis & alijs locorum Ordinarijs, eorumque Vicarijs in spiritualibus generalibus, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus quilibet eorum, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte Religiosorum dictæ Congregationis, aut cuiuslibet eorum fuerit requisitus, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque solemniter publicans, ac prædictis Religiosis dictæ Congregationis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistens, faciat auctoritate nostra illas in eius quilibet Ciuitate, & Diœcesi inuiolate obseruari. Contradictores quoscumque per censuras, & pœnas prædictas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Prohibitio transeundi ad aliam religionem quam Carthusianorum. §.5. Præterea sub eisdem censuris, & pœnis præcipimus, quod nullus prædictæ Congregationis professus in aliqua alia Prouincia aut Congregatione Ordinis S. Augustini, aut cuiusuis alterius religionis, præterquam Carthusianorum, absque nostra, & Sedis Apostolicæ, aut Superintendentis licentia recipiatur, & si receptus fuerit, statim prædictæ Congregationi restituatur.

Derogatio contrariorum. §.6. Non obstantibus cōstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Fides transumptorum. §.7. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. A. 13. die 25. Sept. Dat. Tusculi sub annulo Piscatoris, die 25. Septembris, 1604. Pontificatus nostri Anno 13.

Approbatio Statutorum editorū ab Ordine Fratrum B. MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, ad reformationem ipsius Ordinis.

Huius Ordinis institutionem habes sup. in constit. 9. Greg. IX. Deuotionis. fol.... lib. 1. vbi plura notaui.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Editio A. D. 1604. Exordium. Decet Romanum Pontificem, ea quæ pro Religiosorum quorumlibet statu prospere dirigendo prouide statuta, & ordinata sunt, vt inuiolate obseruentur, Apostolicæ firmitatis robore communire, prout in Domino salubriter conspicit expedire.

Prouinciarum partitio, & ... in Capitulo generali. §.1. Exposuit siquidem nobis nuper fuit pro parte dilecti filij Bernardi de Vargas Procuratoris Generalis Ordinis Beatæ MARIAE de Mercede Redemptionis Captiuorum, nomine etiam dilecti F. ij Alphonsi de Monroy Magistri Generalis dicti Ordinis, & infrascriptarum Prouinciarum, quod in Capitulo Prouinciali dicti Ordinis in Oppido del Oliuar Cæsaraugust. Diœcesis die 10. Iunij Anni 1603. celebrato vigore nostrarum litterarum in forma Breuis sub datum die 4. Martij eiusdem anni expeditarum, Prouincia Aragoniæ dicti Ordinis de consensu vocalium in tres partes diuisa fuit. Ex quatuor vero Regnis Hispaniæ, videlicet Aragoniæ, Valentiæ, Nauarræ, ac Principatus Cathaloniæ, duæ Prouinciæ factæ fuerunt, altera Prouincia Valentiæ, cui subiecta fuerunt Monasteria eiusdem Regni, necnon Monasteria Tortosæ, Tarracone, Teruel, Sarion, Maioricæ, & Oram cum suis attinentijs, & iurisdictionibus, altera Prouincia Aragoniæ cui subiacerent Monasteria eiusdem Regni, & Nauarræ, & Principatus Cathaloniæ.

Statutorum ... firmata pro ... salubri directione, & gubernio. §.2. Et vlterius pro salubri eiusdem Ordinis, & dictarum Prouinciarum, ac etiam Prouinciæ Italiæ, cuius tertia Prouincia fieri debebat, quod quamprimum executioni demandabitur, directione ac prospero regimine nonnulla statuta, Constitutiones, & ordinationes per Religiosos dicti Ordinis perpetuo obseruan. condita, & conditæ fuerunt tenoris sequentis, videlicet.

Oratio pro Papa & Sede ... §.3. Primo fuit præceptum in virtute sanctæ obedientiæ, quod vltra communia, & particularia suffragia, & orationes præcepta à Constitutionibus Ordinis, deinceps pro felici statu Sanctissimi Domini Nostri Papæ cantetur, seu dicatur, oratio pro Papa in Missis, tam cantatis quam planis pro felici statu Sanctitatis Suæ, ac pro conseruatione & augumento suæ sanctæ Sedis, quoties non contrarabitur Rubricis Missalis Romani, & in orationibus particularibus, & secretis omnes Religiosi eandem faciant commemorationem.

§.4. Quod

§.4. Quod Commendatores tam in celebratione Missarum quã in recitatione diuini officij in Choro maximam adhibeant diligentiam, & punctualitatem, vt omnes legitimo impedimento non impediti assistant, & quod numquam omittatur oratio mentalis, & quod in omnibus Monasterijs (si commode fieri possit) Missa quotidie cantetur.

Legata pia & suffragia impleantur.

§.5. Fuit præceptum, quod maxima adhibeatur diligentia, vt adimpleantur legata pia benefactorum, & suffragia pro Defunctis.

§.6. Ac etiam quod decedente aliquo Religioso, teneantur omnes Religiosi Sacerdotes suæ Prouinciæ, sequenti die, postquam habuerint notitiam obitus illius, celebrare vnam Missam planam, pro illius anima, & Monasteria singula singulas cantent Missas, nisi ratione diei debeat transferri, dummodo non omittatur.

§.7. Fuit præceptum in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub pœna excommunicationis maioris, quod nullus Religiosus possit vti aliquo priuilegio à quouis dicti Ordinis Superiore sibi concesso, nec in futurum concedi a quoquam potest contra dicti Ordinis Constitutiones; quod si concedatur ex nunc nullius roboris esse censeatur, ac eo vtentes eisdem pœnis subijciantur.

§.8. Fuit præceptum Commendatoribus, quod non possent suis subditis dare licentiam exeundi extra Ciuitatem vltra quatuor dies; & non nisi ex rationabili, & honesta causa, & quam rarius possit; & quando ex aliqua necessitate, & vrgenti causa concedenda esset licentia alicui non nisi a Prouinciali concedatur, cuius conscientia fuit onerata, ne sine iusta, & honesta causa huiusmodi licentias impartiatur; sed si casus adueneneris præcisus, vt non possit de facili haberi recursus ad Prouincialem, & in mora esset periculum, tunc Commendator Monasterij de Consilio Consiliariorum licentiam concedere possit, transmittendo Prouinciali statim copiam informationis, & causæ propter quam fuit motus cum ipsorum Consiliariorũ Consilio ad eam concedendam. Circa vero licentias exeundi à Monasterio ad Ciuitatem, fuit onerata conscientia Prælatorum, ne de facili illas concedat, seu solum ex necessitate.

Pernoctare in domibus sæcularium quando permissum sit.

§.9. Quod nullus Prælatus sub pœna suspensionis sui officij per duos menses permittat, vt aliquis Fratrum, tam Conuentualiũ, quam non Conuentualium, extra Monasterium possit in domibus sæcularium pernoctare, etiam quod eius essent consanguinei, aut parentes, nisi de licentia speciali Generalis Magistri, aut saltem Prouincialis; excepto casu in quo ad infirmos in extremis laborantes vocarentur, & tunc non nisi associati remanere ibi possint.

§.10. Quod Prælati sub pœna suspensionis suorum officiorum per sex menses, non possint nec valeant recipere aliquem ad habitum Religionis nisi habeat requisitas a Constitutionibus qualitates & conditiones; ac sub eisdem pœnis fuit præceptum, ne Commendatores, vel Nouitiorum Magistri permittant, quod aliquis Nouitiorum exeat Nouitiatum ad inseruiendum Commendatori, vel alicui Fratri quacumque dignitate, aut officio insignito.

§.11. Quod Nouitij durante anno probationis, non possint ad scientias incumbere; sed solum addiscere res essentiales, ac ceremonias Ordinis.

§.12. Quod Nouitij habeant separatum Dormitorium ab illo Professorum, vbi singuli singulos habeant lectos.

§.13. Quod Commendatores non possent exponere aliquem Fratrem ad ordines suscipiendos, nisi prius sibi constiterit per diligens examen, quod sit habilis & idoneus, quo ad mores, vitam & sufficientiam; quod examen Commendator cum voto Fratrum Conuentualium facere debeat ac transmittere Prouinciali, qui considerare debeat attente, an omnes qualitates requisitæ concurrãt, & tunc & non aliter licentiam concedere possit.

§.14 Si autem aliquis, quod Deus auertat, sine legitima Prælatorum licentia ordines suscipere fuerit ausus; vltra pœnas canonum, si talis Frater clericus fuerit ad triremes per triennium condemnetur, si vero conuersus per sexennium; hanc autem pœnam Generalis Magister, Prouinciales, vel eorum Vicegerentes executioni non demandantes, sint suspensi a diuinis in vtroque foro.

§.15. Quod nullus Prælatus possit abesse à sua commenda per aliquod spatium notabile temporis, nisi ex speciali licentia Prouincialis, cuius conscientia fuit onerata ne de facili huiusmodi licentias concedat, nisi ex causa vrgenti & necessitate; & tunc non excedat terminum duorum mensium, quapropter fuit declaratum, quod si Commendator vltra 60. dies abfuerit a sua commenda, quãuis pro seruitio Prouinciæ, aut sui Conuentus, ipso iure eius cõmenda vacet absque alia declaratione, & tunc Prouincialis in eã nouum commendatorem præficiat nisi ad Generalem Magistrum, iuxta Constitutione. Ordinis huiusmodi prouisio expectaret.

§.16. Quod nemo ad præsentaturam exponi posset, qui non legerit vltra tres annos Logicæ ac Philosophiæ duos alios annos Theologiæ scholasticæ, assistendo conferentijs, & alijs actibus sicut de Magistris dicetur, & qui saltem 33 ætatis suæ annum compleuerit, quod docere debeat per fidem Baptismi.

§.17. Quod nullus possit in Magistrum assumi, qui non legerit quotidie vnam lectionem Theologiæ scholasticæ per spatium sex annorum postquam fuerit confirmatus in præsentatura, & quod de sero semper adfuerit conferentijs, aut præsidendo, aut replicando, & vnoquoque anno præsederit alicui actui publico, seu publicis disputationibus, ita & taliter, quod si fuerint tres Lectores, primus in principio anni, secundus in medio, & tertius in fine præsideat, possint tamen dicti Lectores si prædictorum aliquid omiserunt de licentia Commendatoris (cuius conscientia oneratur ne absque causa cum eis dispenset) supplere in primo, vel sequentibus annis, nec propterea adscribatur in numero Magistrorum nisi 40. ætatis suæ annum compleuerit, quod per fidem Baptismi docere debeat, fuit declaratum supradictas qualitates in Magistris, & Præsentatis requisitas, solum extendi ad eos qui post confirmationem harum Constitutionum legere incipient.

§.18. Quod Prouinciales ante celebrationem Capituli Prouincialis per duos menses, non possint Commendatores, nec alios vocales in dicto Capitulo Prouinciali vocem habentes priuare, sed solum de eorum delictis inquirere, & facere informationem in scriptis, ad hoc vt in dicto Capitulo examinentur, & rei castigẽtur.

§.19. Quod eleemosyna, & bona pro Redemptione captiuorũ à fidelibus largita & largien. non possint ad alios vsus applicari, quã ad redimendos captiuos, neque ex pecunijs huiusmodi possit emi equus, aut mulus, nisi pro quærentibus, & procuran. dictam eleemosynam, quæ animalia ad vsum Conuentus deseruire non debeãt nisi Conuentus tertiam partem pretij illorum exbursauerit.

§.20. Quod fratres non possint gestare vllo vmquam tempore profana vestimenta, & contra dicti Ordinis Constitutiones, sub pœna reclusionis duorum mensium pro vna vice, & pro secunda & tertia sex mensium, quorum duo sint grauioris culpæ. quam penã Prouinciales in suis Prouincijs, & Commendatores in suis commendis executioni demandabunt sine remissione.

§.21. Fuit præceptũ sub pena excõmunicationis maioris latæ sententiæ, & priuationis actiuæ & passiuæ vocis per sex annos, ac suspensionis exercitij Sanctorum Sacramentorum, quod totum in foro exteriori obliget & liget, quod nullus Superior Monasterij possit alienare, aut expendere legitimas, aut hæreditates; Monasteriorum sine expressa licentia in scriptis Magistri Generalis, nec sufficiat Prouincialis; quod si secus factum fuerit Superior Conuentus delinquens, ipso facto sit priuatus, & subditi illius possint ab eo auferre obedientiam, & illam dare Vicario, vel antiquiori Monasterij. Ac sub eisdem penis fuit præceptum, ne noui census sine licentia Generalis Magistri super bonis Monasterij fundarentur.

§.22. Quod nullus Commendator sub pena obedientiæ, & priuationis Officij, ac vocis actiuæ & passiuæ per tres annos possit vllo prætextu solus expendere, vel etiam recipere aliquid ad Monasterium pertinen. sine præsentia, vel scientia Depositariorum quod si Depositarij abessent tũc teneatur vocare aliquem ex senioribus. & sub eisdem penis fuit præceptum, ne Commendator per seipsum solum faciat computum, nec etiam Procuratore associatus, sed hoc computum fiat publice ad sonum cãpanæ, itaut possint omnes quotquot voluerint adesse, sed necessario assistere debeant Commendator, Depositarij, Sacrista, Procurator, & Expenditor, vel eorum maior pars, qui sub pena excommunicationis maioris non permittere debent quod expensæ confuse adnotentur, sed distincte scribantur, tam res emptæ quam receptæ, exprimendo nomina personarum, à quibus supradictæ res emptæ, vel receptæ fuerunt. & sub eisdem penis præcipitur Depositarijs, ne in libris computorum apponant, vel apponi permittant, seu scribi aliquid, quod realiter & vere coram ipsis non fuerit enumeratum, & consignatum, & in capsa depositi repositum. & fuit onerata conscientia Commendatoris, quod conetur quotidie facere computum horis, & tempore magis opportunis & commodis.

§.23. Insuper fuit præceptum, sub pena excommunicationis maioris latæ sententiæ, & priuationis Officij, quod nullo modo possint Commendatores pecunias pro Missis celebrandis largitas è capsa communi depositi extrahere, nisi prius sibi constiterit satisfactum fuisse obligationi, & Missas fuisse celebratas. nec possint dictæ Missarum eleemosynæ de vno Conuentu ad alium transferri sine licentia expressa in scriptis Prouincialis ad nutus.

§.24. Quod Prouinciali non detur vltra quatuor iulios, seu regales quotidie pro suis, ac socij expensis commorando, vel visitando aliquod Monasterium.

§.25. Fuit præceptũ quod nullus frater possit discedẽdo ab aliquo Monasterio secum deferre, nisi solũ libros, quos habebit, imagines, & habitus ad ipsius vsum, reliqua vero, videlicet sedilia, lectum, scabella & alia huiusmodi relinquere debet ad vsum Conuẽtus, à quo discesserit. si autem ad idem Monasterium redire contigerit, poterit tunc Commendator eidem fratri magis supradicta, quam alteri ad vsum consignare.

§.26. Fuit præceptum sub pena excommunicationis maioris latæ sententiæ, quod nullus Commendator possit accipere pecunias, quas Religiosi sui Monasterij in communi capsa depositi habent, nec ab eis mutuo petere.

§.27. Fuit præceptum iuxta Breue Sanctissimi Domini Nostri Clementis Papæ Octaui, sub datum Romæ, die 19. Ianuarij 1601. ne bona vnius Prouinciæ possint ad aliam transferri, sub penis etiam in dicto Breui contentis.

§.28. Et quod bona ob mortem alicuius fratris pertineant ad Monasterium cuius erat filius, & non ad Conuentum, in quo emiserat professionem vbicumque decesserit. & propterea professio vbicumque emittatur, intelligatur emissa ad fauorem Monasterij cuius erat filius.

§.29. Fuit præceptum omnibus fratribus, quod iv. & vi. Ferijs Quadragesimæ de sero, debeant conuenire in Choro, & ibi communem facere disciplinam.

§.30. Fuit præceptum in virtute sanctæ obedientiæ Prouincialibus, & alijs Superioribus, ad quos de iure spectat, quod nullo modo possint transacto triennio, Commendatorem iterum de alia commenda prouidere in sequenti triennio, nisi Monasterium cuius

erat Commendator reliquerit honeste reparatum, & notabiliter melioratum, ac prouisum de necessarijs secundum vires Monasterij vsque ad proximam futuram messem.

Inter Redemptores Aragonie, & Valentie, nulla sit superioritas.

§. 31. Fuit statutum, quod Redemptores Prouinciarum Aragoniæ, & Valentiæ, dum ad redimendos captiuos proficiscuntur, simul eant, nec aliqua inter eos sit superioritas, sed vnusquisque suum librum deferat, vbi adnotabit omnia ad redemptionis munus pertinentia, sicut redemptores Prouinciarum Castellæ & Beticæ faciunt.

Prior Barchinonensis qualis eligendus.

§. 32. Fuit statutum, quod in Monasterio Barchinonensi, quod caput totius Ordinis est, non eligeretur in Priorem, nisi Religiosus magisterij dignitate vel ad munus præsentatura insignitus, electio autem aliter facta ex nunc nullius valoris declarabatur.

In Prouincia Aragonie alternatiua in eligendo Prouinciali seruetur.

§. 33. Fuit statutum, quod in Prouincia Aragoniæ circa electionem Prouincialis, seruaretur alternatiua, ita & taliter, quod vna vice Prouincialis sit ex Cathalonia, & alia vice ex Regno Aragoniæ, & Nauarræ, dummodo reperiretur persona habilis, & requisita habens ad officium Prouincialis exercendum.

Magistri & Præsentati de nouo creati ob sufficientem numerum vocalium ad eligendum Prouincialem.

§. 34. Causa, & occasione supradictæ diuisionis & erectionis harum nouarum Prouinciarum necesse fuit aliquos Magistros, & Præsentatos de nouo creare, vt in electione Prouincialium adesset sufficiens numerus vocalium, supplendo in eis aliquas requisitas qualitates, & pro Prouincia Aragoniæ fuerunt creati sequentes.

Magistri & Præsentati Aragonie hi sunt.

§. 35. Pro Prouincia Aragoniæ, fuit in Magistrum electus Frater Ioannes de Casanona, ad præsentaturam Frater Laurentius Altaua Frater Ioannes Nauarro, Fr. Leonardus Spino, Fr. Michael Ortiz de Sada, Fr. Hieronymus de Rojas, Fr. Ioannes Desauraque, Fr. Marcus Ruiz, Fr. Didacus de Pamplona, Fr. Martinus de Spinal, Fr. Dominicus de Suauiaga, Fr. Ioannes Pardo de la Casta, Fr. Thomas Vasquez, Fr. Paulus Ferriol, Fr. Matthæus Llaneras, post hos præsentatos fuit nominatus in præsentatum de vnanimi consensu, Fr. Stephanus Rodriguez tamquam idoneus.

Præsentati pro Valentia prouincia hi sunt.

§. 36. Pro Valentiæ Prouincia fuerunt nominati in Præsentatos Fr. Michael Seima, Fr. Hieronymus Campos Fr. Iacobus Torner, Fr. Nicholaus Sancho. Fr Gaspar Fito. Fr. Ioannes Ribera, Fr. Andreas Vallester, Fr. Antonius Vidal, Fr. Augustinus Spinosa.

Prior Ordinis pro ad. illorum confirmatione petit à Papa.

§. 37 Cum autem sicut eadem expositio subiungebat prædictus Bernardus Procurator cupiat pro maiori statutorum, & ordinationum huiusmodi subsistentia, illis Apostolicæ nostræ confirmationis robur accedere. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, vt in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Qui ex voto Congregationis Regularium ea confirmat.

§. 38. Nos igitur dicti Ordinis pro nostra pastorali solicitudine quantum cum Domino possumus prospicere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium super consultationibus & negocijs Episcoporum & Regularium deputatorum, quibus statuta, & ordinationes huiusmodi videnda, & examinanda, ac nobis referenda commisimus, prædicta statuta Constitutiones, & ordinationes, vt præfertur inserta, & insertas, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisque inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & singulos, tam iuris quam facti defectus, siqui in eisdem interuenerint supplemus, ac in prædictis Prouincijs, & Ordine, à Superioribus, & Fratribus vniuersis eiusdem Ordinis, prout quempiam eorum concernunt perpetuo inuiolabiliter obseruari debere statuimus, & ordinamus.

Obseruantia illorum praecipitur.

§. 39. Mandantes propterea eisdem Alphonso Magistro, & Bernardo Procuratori generalibus ac Definitoribus Superioribus, & Fratribus vniuersis dicti Ordinis, nunc & pro tempore existentibus, in virtute sanctæ obedientiæ vt præinserta statuta, ordinationes, & Constitutiones huiusmodi perpetuo obseruent, ac obseruari curent, & faciant.

Clausulæ pres. apponuntur.

§. 40. Decernentes præsentes literas de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui aut quouis modo infringi, annullari vel retractari, nullatenus posse, sicque ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Conseruatores & Executores deputantur.

§. 41. Quocirca dilectis filijs Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, & Cæsaraugustan. & Valentin. officialibus, per præsentes committimus, & mandamus, vt præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit per se vel alium solemniter publicari, & præinserta statuta, & ordinationes huiusmodi in prædicto ordine perpetuo inuiolate obseruari faciat. Contradictores quoscumque, ac præmissis non parentes, per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo.

Claus. derog. subijciuntur.

§. 42. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Prouinciarum, & Ordinis huiusmodi, & iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis & literis Apostolicis eisdem Prouincijs, & Ordini ac Superioribus, & Fratribus quibuscumq. in contrarium præmissorum quomodolibet concessis confirmatis, & approbatis, quibus omnibus & singulis, & si de illis eorumq. totis tenoribus, specialis specifica expressa, ac de verbo ad verbum nō autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda esset, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die vigesimaquinta Octobris, 1604. Pontificatus nostri Anno 13. *D. P. Anno 13. die 25. Oct.*

Prohibitio appellandi per Religiosos Ordinis Eremitarum S. Augustini, à Prælatis eiusdem Ordinis ad Tribunalia sæcularia. Permissioque habendi recursum ad Generalem, Protectorem seu Viceprotectorem, aut ad Romanum Pontificem. CXIII.

Plura de isto Ordine videri possunt sup. apud Alexandrum IV. const 6. Licet. fol. 111. lib. 1.

CLEMENS PAPA VIII. *Edita A. D. 1604.*
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QVoniam Nostro Pastorali potissimum incumbit Officio, vt ea quæ per regulares personas contra eorum regularia instituta temere attentantur, quantum nobis ex alto conceditur, opportunis remedijs compescamus, & amoueamus.

Causa huius prohibitionis.

§. 1. Proinde quia nuper dilecto filio Magistro Hyppolito Rauennati Priore Generali Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, non sine animi nostri molestia referente, accepimus, quod nonnullæ dicti Ordinis etiam vtriusque sexus regulares personæ, DEI timore postposito, & suæ professionis immemores, vt in eorum malefactis, & inobedientia se diutius confoueant, ab his quæ per Prælatos eiusdem Ordinis & Priores Prouinciales, & alios Superiores ab ipso Priore Generali pro tempore deputatos, acta sunt & decreta, ad Tribunalia sæcularia appellare, & ad ea temere confugere consueuerunt, in non modicam iurisdictionis ipsorum Superiorum læsionem, & regularis instituti alterationem ac scandalum plurimorum

Prohibitio de qua in rubr.

§. 2. Nos præmissis obuiare volentes, vniuersis, & singulis dicti Ordinis vtriusque sexus regularibus personis cuiuscumq. dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus Apostolica auctoritate tenore præsentium præcipimus, & mandamus, eisque sub excommunicationis latæ sententiæ, à qua nonnisi à nobis seu Romano Pontifice, pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolui possint, necnon priuationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia quæcumque dicti Ordinis officia ac vocis tam actiuæ quam passiuæ, eo ipso absque alia declaratione incurren. pœnis, districtius inhibemus, ne ad ipsa Tribunalia sæcularia quouis prætextu aut quæsito colore appellare, vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquo modo adire audeant vel præsumant.

Permissio recursus ad Generalem, & Protectorem Ordinis, vel Papam.

§. 3. Sed si a Prælatis grauari prætendant, ad Priorem Generalem ipsius Ordinis seu illius Protectorem aut Viceprotectorem in Romana Curia, vel ad nos siue Romanum Pontificem pro tempore existentem supremum in Ecclesia Dei Iudicem, sicut antiquitus sēper facere consueuerunt, recursum habeant, vnde illis breui manu iustitia ministrabitur.

Fautores contrauenientium & consultores.

§. 4. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis regulares personæ contrafacientes, verum etiam eorum quomodolibet directe vel indirecte, fautores & consultores, easdem pœnas eo ipso omnino incurrant. Decernentes irritum, & inane quicquid secus super his a quoquā quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Claus. derog.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis. ac literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, eorum tenores, acsi de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumq.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 23. Nouembris millesimo sexcentesimo quarto, Pontificatus nostri Anno tertiodecimo. *D. P. A. 13. die 23. Nou.*

De Ambitu Fratribus Eremitis Ordinis S. Augustini interdicto. CXIV.

Multa de toto hoc Ordine notaui ad constitut. 6. Alexandri IV. Licet. fol. 111. lib. 1. Et similem de ambitu prohibitionem edixit Paul. V. infra in sua const. 48. Amouemur.

CLEMENS PAPA VIII. *Edita A. D. 1604.*
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

QVoniam nemo debet sibi assumere honorem, nisi vocatus à Deo tamquam Aaron, & à regularis vitæ instituto valde alienum est, vt Religiosi Viri, quos honorum & dignitatum gradus, sanctitate vitæ, ac alijs religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere, eosq. gradus cum ad eos assumuntur, obedienter suscipere; susceptosque humiliter administrare decet; mendicatis, sæcularium præsertim personarum studijs, ad eos sibi aditum patefacere conten-

tendant, vnde magna in Ecclesia Dei pernicies adferri solet. Nos, qui pro muneris nostri debito, in hoc potissimum laborare non desistimus, vt Ecclesiastica regularisq. disciplina pristino candori restituatur, huic malo opportunum remedium adhibendum censuimus.

§. 1. Cum itaque sicut accepimus, quidam in Ordine Eremitarum Sancti Augustini professionis & regulæ quam professi sunt penitus immemores, nimiaque dignitatum, & officiorum ecclesiasticorum in dicta Religione consequendorum ambitione ducti, pro ijs consequendis, Ecclesiasticorum Principum studia requirant, & à Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, alijsq. Prælatis commẽdatitias literas, aliosq. fauores, & gratias propterea expectant, quibus adiuti, quos ipsi ex se promeruisse minime confidunt, gradus, & dignitates in eadem Religione consequi valeant: Sicque eiusdem Religionis quietem non sine animarum suarum periculo, perturbant.

§. 2. Nos malum hoc ab eodem Ordine & Religione, cuius prosperum regimen, & incrementum ad Ecclesiæ sanctæ vtilitatem sinceris exoptamus affectibus, pro nostra Pastorali solicitudine propellere summopere cupientes, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, eos omnes, & singulos Fratres dicti Ordinis & Religionis cuiuscumque status, gradus, conditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de cetero ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis & Religionis assequenda intenti, ad Principum & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque personarum, tam Ecclesiasticarum quam secularium de gremio dictæ Religionis non existentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque sæculari dignitate & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium fauores recurrerint; Vel etiã pactis, pollicitationibus, alijsq. vijs, directe, vel indirecte palam vel occulte ad Prelaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aspirauerint, vel alijs minus legitimis & honestis rationibus ea obtinere quæsiuerint, aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis vsi fuerint, illorumq. complices, & fautores, ad quascumque Prælaturas, dignitates, & officia, gradusque, honores, administrationes & munera in ipsa Religione obtinenda, perpetuo inhabiles, declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus functionibus, & officijs huiusmodi, eo ipso priuamus ac priuatos voce tam actiua quam passiua carere decernimus, & declaramus.

§. 3. Atque in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ poena, omnibus dicti Ordinis & Religionis Fratribus, Superioribusque & Prælatis quocumque titulo nuncupatis, etiam Priori generali, præsentibus & futuris præcipimus, districteque mandamus, ne quempiam vllo tempore, precibus, literis, vel fauoribus adducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem vel contemplationem Principum vel Prælatorum, aut aliorum quorumcumque, tam secularium quam Ecclesiasticorum extra dictum gremium existentium, etiam Cardinalium, Imperatoris, Regum, Ducum, ad cuiuscumque generis Prælaturas gradus honores dignitates, administrationes, functiones, & officia prædictæ Religionis promouere, vel poenas aliquas remittere audeant vel præsumant.

§. 4. Decernentes, electiones, & promotiones ad Monasteria seu Prioratus, vel officia dicti Ordinis & Religionis contra præsentium dispositionem, quod absit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas prorsus, inualidasq. fore, & esse, nullisq. iuribus subsistere.

§. 5. Ac omnes & singulos in premissis delinquentes nulla alia monitione præcedente, & absque processu desuper habendo, sententias & poenas præmissas irremissibiliter eo ipso incurrere, & ad illos sententias & poenas premissas damnabiliter incurrisse legitime probandum, & omnino conuincendum, solas præmissarum personarum instantias, preces, & fauores, etiam oretenus porrectas, plenam, indubiam, & sufficientem, in iudicio, & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

§. 6. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Ordinis, & Religionis huiusmodi, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, eorum tenores presentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si prædictis Fratribus, vel quibusuis alijs communiter vel diuisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§. 8. Vt autem harum literarum notitia ad omnes dicti Ordinis Eremitarum Fratres facilius deueniat, volumus illas etiam in Capitulis prouincialibus, seu Congregationibus, & postea in Capitulo generali publice legi, illasq. in dictis Capitulis prouincialibus seu congregationibus, & Capitulo generali lectas sic arctare, ac si legitime vnicuique intimatæ fuissent.

§. 9. Illarumq. exemplis etiam impressis manu Scribæ dicti Capituli vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Prioris generalis ipsius Religionis, vel alterius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur, si exedem exhiberentur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die prima Decembris, millesimo sexcentesimo quarto, Pontificatus nostri Anno 13. D.P. A 13. 1. Decemb.

CXV.

Præscriptio formæ, qua Ordines regulares, & Confraternitates seculares, de cetero vti debent, in erigendis, & aggregandis Congregationibus, & Confraternitatibus. Et communicatione suarum indulgentiarum, & indultorum, Eleemosynarumq. collectione, & Confessorum electione.

Quibus autem indulgentijs ipsi Ordines Regulares potiuntur, declarauit Paul. V. infra in const. tal, 21. Romanus. Quibus vero fruantur Confraternitates seculares, videre est, in adnotationibus quas posui ad earum singulas à me in hoc opere collatas vbi indicaui plurimas. Pauli V. constitutiones desuper nunc firmata:.

CLEMENS PAPA VIII

Edita A. D. 1604.

Ad perpetuam rei memoriam.

QVæcumque à Sede Apostolicã ad promouendam Christifidelium salutem aliquando concessa sunt, etsi maturo consilio, magnaque prudentia, & cautione sancita, & decreta sint, tamen cum Romanus Pontifex de animarum salute solicitus, progressu temporis animaduertit sensim aliquos abusus in eisdem statutis & decretis obseruandis prouenire, debet pro sui pastoralis officij munere illis opportuna ratione occurrere, & quantum cum Domino potest, adhibito salutari remedio prouidere. Proœmium.

§. 1. Cum itaque à pluribus Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, & forsan etiam à Nobis nonnullis regularibus Ordinibus, Religionibus, & institutis, ac etiam Christifidelium secularium Archiconfraternitatibus, & Congregationibus diuersarum Nationum, nominum, & institutorum, tam in Alma Vrbe nostra, quam in Alijs Ciuitatibus, & locis Christiani Orbis institutis, facultas erigendi, & instituendi in eorum & alijs Ecclesijs, & Collegijs, necnon etiam sibi aggregandi Confraternitates, & Congregationes in eadem Vrbe, & in alijs locis existentes, eisq. priuilegia indulgentias, facultates, aliasq. spirituales gratias, & indulta sibi concessa respectiue communicandi attributa fuerit, ac nulla certa forma, vel ratio præscripta sit, quæ in huiusmodi erectionibus, institutionibus, aggregationibus, & communicationibus faciendis seruari debeat; propterea siue negligentia Superiorum, Ordinum, Religionum, & institutorum, vel officialium Archiconfraternitatum, & Congregationum erigentium, instituentium, aggregantium, & communicantium, quæ Confraternitatibus & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus cõmunicationes priuilegiorum, indulgentiarum, aliarumq. gratiarum prædictarum fiunt, non seruant formam in huiusmodi erectionibus institutionibus, aggregationibus, & communicationibus seruari debitam, neque præscribunt modum, quo priuilegia, indulgentias, facultates, aliasq. spirituales gratias, & indulta prædicta consequi debeant, seu ipsarum Confraternitatum & Cõgregationum incuria, quæ non inquirunt ea, quæ præstare oportet, vt illa consequantur nonnullæ prauæ consuetudines irrepserunt, multaque incommoda inde prouenerunt.

§. 2. Quibus Nos pro commisso Nobis Apostolicæ sollicitudinis officio, paternaque erga omnes Christifideles caritate prospicere volentes, hac nostra constitutione perpetuo valitura decernimus atque statuimus, vt in posterum tam huius Almæ Vrbis nostræ quam aliarum Ciuitatum, & locorum totius Christiani Orbis regularium Ordinum, Religionum, & institutorum, quibus in eorũ & quibuscumque alijs Ecclesijs & Collegijs Confraternitates sæcularium erigendi, instituendi facultas concessa est, necnon etiam Archiconfraternitatum, & Congregationum, cuiusuis Nationis, nominis, & instituti illæ sint, & in quibuscumque Ecclesijs, Domibus, & Oratorijs, tam sæcularium quam vt præfertur quorumcumque, etiam Mendicantium Ordinum, Religionum, & institutorum regularium, quauis tam Ordinaria quam Apostolica auctoritate erectæ ac institutæ existant, seu alias quouis modo introductæ reperiantur, quibus alias Confraternitates, & Congregationes instituendi, erigendi, ac sibi aggregandi, illisq. priuilegia, indulgentias, facultates, aliasq. spirituales gratias, & indulta prædicta, elargiendi, & communicandi potestas a Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, vel à Nobis & Apostolica Sede attributa fuit, Magistri Priores, Præpositi, Rectores, Gubernatores, Præceptores, Primicerij, Prælati, Custodes, Guardiani Præfecti, Administratores, & alij Officiales, seu Superiores quouis modo nuncupati Regularium siquidem Ordinum, Religionum, & institutorum, vnam tantum Confraternitatem, & Congregationem, de consensu tamen Ordinarij loci, & cum literis eius testimonialibus, quibus Confraternitatis & Congregationis erigendæ & instituendæ

pietas

pietas, & christianæ caritatis officia quæ exercere cupit, apud eos commendentur, in eorum & quibuscumq. alijs Ecclesijs & Collegijs erigere. & instituere.

Semiarū au te Archiconfraternitates & Congregationes in Civitate vna Confraternitatem sodali ex loco iure valeat aggregare.

§. 3. Ceterarum vero Archiconfraternitatum & Congregationum, in singulis Ciuitatibus, Oppidis, vel locis, vnam etiam Confraternitatem & Congregationem dumtaxat, quæ Apostolica vel Ordinaria auctoritate prius erecta, ac nulli alteri Ordini, Religioni Instituto, Archiconfraternitati, & Congregationi eiusdem, vel alterius Nationis, nominis, & instituti aggregata sit, præuio similiter loci Ordinarij consensu, & cum eius literis testimonialibus, quibus eiusdem Confraternitatis & Congregationis aggregandæ institutū, pietas, & Christianæ caritatis officia quæ exercere consueuit, apud eos commendentur, sibi adiungere & aggregare possint.

Communicareq. illis possint indulgentias & gratias eis nominatim concessas, & non alias.

§. 4. Huic vero Confraternitati, & Congregationi erigendæ, instituendæ, seu aggregandæ, ea tantum priuilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta, quæ ipsi Ordini Religioni instituto erigenti, instituenti, ac communicanti, seu Archiconfraternitati, & Congregationi aggreganti nominatim, & in specie, non autem quæ per extensionem vel communicationem sibi quouis modo concessa sunt, & illa quidem non sub generali forma verborum, vel ad instar, sed expresse, & in specie communicare valeant.

Statuta autē Ordinum vel Congregationum instituentium, vel aggregantium, aliasimparti ri non possint, nisi ab Ordinario sint approbata.

§. 5. Statuta autem pro regimine Ordinū Religionū, & institutorū, erigentium, & instituentium, ac communicantiū, seu Archicōfraternit. & Congregationum aggregantium edita, Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes, priuilegiorum, & aliorum prædictorum fiunt, impartiri non possint. nisi ea prius ab Episcopo diœcesano examinata, & pro ratione loci approbata fuerint, quæ nihilominus eiusdem Episcopi decretis ac moderationi, & correctioni in omnibus semper subiecta remaneant.

Formulamq. superioribus institutionibus & aggregationibus & indulg. communicationibus sedibus ab hoc Pont. factam seruari iubet.

§. 6. Insuper volumus, & ordinamus, vt prædicti Ordines, Religiones, instituta, erigentia, instituentia, ac communicantia, necnon Archiconfraternitates, & Congregationes aggregātes certam erigendi, instituendi, aggregandi, & communicandi formulam à Nobis nouissime approbatam diligenter obseruent, secundum quam priuilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta ipsis Ordinibus, Religionibus, institutis, erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus, nominatim & expresse, non autem per communicationem, neque ad instar, vt supra concessa, ipsis Confraternitatibus, & Congregationibus erigendis, instituendis, & aggregandis, & quibus communicationes fiunt, communicare possint.

Religiones & Societates aggregatæ dictis eademq. gratijs vti & communicationes possint præuia Ordinarij recognitione.

§. 7. Quibus Confraternitates & Congregationes eiusdem dumtaxat Nationis, & nominis, Ordinis, Religionis, & instituti Archiconfraternitatis, & Congregationis, cui aggregantur, tam hactenus aggregatæ quam in posterum aggregandæ vtantur, potiantur, & gaudeant, ita vt dictarum Confraternitatum, & Congregationum erectarum, institutarum, & aggregatarum, ac quibus communicationes factæ sunt, Ministri & officiales, & alij supradicti priuilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias & indulta huiusmodi, præuia tamen recognitione Ordinarij loci, qui adhibitis duobus de eiusdem Ecclesiæ Capitulo, illa iuxta Sacri Concilij Tridentini decretum promulganda decernat, debitis temporibus promulgare valeant.

Eleemosynas Officiales Ordinum & Cōfraternitatum excipiant iuxta modum ab Ordinario supra scribendum, easq. in pios vsus erogare.

§. 8. Quibus etiam Ministris, Officialibus, & alijs prædictis, eleemosynas, & alia oblata Christianæ caritatis subsidia, iuxta modum, & formam per Ordinarium loci præscribendam, remotis tamen mensis, peluibus, & capsis, quæ in Ecclesijs, & Oratorijs dictarum Confraternitatum, & Congregationum publice ad hoc exponi consueuerunt, excipiendi, potestas detur. Atq. hoc ipsum Ordines, Religiones, instituta erigentia, instituentia, ac communicantia, seu Archiconfraternitates, & Congregationes aggregātes tam Almę Vrbis nostrę, quam aliarum Ciuitatum, & locorum quorumcumque iuxta modum à Vicario Vrbis, & ab Ordinarijs locorum respectiue præscribendum, obseruare teneantur. Eleemosynas autem sic collectas in reparationem, & ornatum Ecclesiarum, tam Ordinum, Religionum, institutorum erigentium, instituentium, & communicantium, ac Archiconfraternitatum, & Congregationum aggregantium, quam Confraternitatum & Congregationum erigendarum, instituendarum, & aggregandarum, & quibus communicationes fient, aut in alios earum pios vsus, arbitrio eiusdem Vicarij nostri in Vrbe, necnon Ordinariorum locorum respectiue, fideliter exponere atque erogare procurent, vt omnes intelligant cœlestis Ecclesiæ thesauros, non quæstus, aut alicuius lucri causa, sed pietatis & caritatis excitandæ gratia ex Apostolicæ Sedis benignitate Christifidelibus aperiri.

Confessarij vigore priuilegiorum electi ab Ordinario vel gubernatore a Vicario Vrbis approbati debeant, & confratres absoluant quorum à certis casibus hoc exprimitur. Ad hoc vide etiam Conc. Trid. sess. 23. cap. 15. & 14. Vatoq. 33. Romano. fol. 249. lib. 2.

§. 9. Præterea volumus, vt Confessarij, qui vigore priuilegiorum ipsis Ordinibus, Religionibus, institutis, erigentibus, instituentibus, & communicantibus, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus aggregantibus concessorum, ac Confraternitatibus, & Congregationibus aggregādis communicandorum pro tempore eligi possunt, & poterunt sæculares, scilicet in Alma Vrbe à prædicto nostro Vicario, extra Vrbem vero à locorum Ordinarijs Regulares autem non solum à prædicto Vicario nostro, & à locorum Ordinarijs respectiue, sed etiam à suis superioribus approbati sint, vtq. Confratres confitentes a criminibus, casibus, & censuris, iuxta dictorum priuilegiorum (quatenus tamen sint in vsu, & sacris Concilij Tridentini decretis, ac Romanorum Pontificum prædecessorū nostrorum, & nostris constitutionibus non aduersentur, nec reuocata, aut sub aliquibus reuocationibus comprehensa sint) formam & tenorem dumtaxat absoluere valeant. Decernimus insuper, vt ijdem Confessarij prædictos confratres cuiuscumque gradus, status conditionis, & præeminentiæ, etiamsi speciali nota dignæ fuerint, à casibus contentis in literis quæ die Cœnæ Domini legi cōsueuerunt, necnon violationis, immunitatis, & libertatis Ecclesiasticę, & clausuræ Monasteriorum Monialium, si videlicet sine necessaria, & vrgenti causa, ac sine Superiorum licentia, vel etiam si causa, & licentia concessa abutentes, prædicta Monasteria ingressi fuerint, necnon violentæ manus iniectionis in Clericum, & singularis certaminis, seu duelli. ac ab alijs etiā casibus, tā a Nobis quam à prædicto nostro in Vrbe Vicario, & locorum Ordinarijs respectiue reseruatis, & pro tempore reseruandis, & etiam à quauis excommunicatione, ab homine lata absoluere, & super Irregularitatibus, tam ex aliquo defectu prouenientibus, quam occasione delicti contractis cum aliquo dispensare prætextu dictorum priuilegiorum nullo modo possint.

Instituentes & aggregantes eius dasunt noua formā ad hoc Pont. approbatam, & intra tempus hic prescriptū.

§. 10. Demum statuimus, & pariter ordinamus, vt Confratres & Congregationes vbiuis locorum, quauis auctoritate vt præfertur erectæ, & institutę, & quibus communicationes prædictæ factæ sunt, ac cuicumq. ex dictis Ordinibus, Religionibus, Institutis, Archiconfraternitatibus, & Congregationibus vbilibet existentibus hactenus aggregatæ, ab eisdem respectiue Ordinibus, Religionibus Institutis, Archiconfraternitatibus, & Congregationibus, nouas erectionum, institutionum, communicationum, & aggregationum literas, iuxta formam à Nobis nouissime approbatam, infra annum si in Europa sint, & si extra Europam fuerint, infra biennium à die publicationis præsentium in Romana Curia faciendæ computandos impetrare teneantur, alioquin dicto tempore elapso, erectiones, institutiones, & quæcumq. communicationes priuilegiorum, facultatum, indulgentiarum, aliarumq. spiritualium gratiarum, & indultorum, & aggregationes illarum vigore ipsis concessæ, nullius sint roboris, & momenti, ac reuocatæ, & abolitæ censeantur eo ipso.

Et gratias expediendas.

§. 11. Erectionum autem, institutionum, communicationum, & aggregationum, tam hactenus factarum, quam deinceps faciendarum literæ, ab ipsis Ordinibus, Religionibus, institutis, seu Archiconfraternitatibus, & Congregationibus gratis omnino, ac nulla prorsus mercede, etiam à sponte dantibus accepta, expediri, & concedi debeant.

Officiales ei. contravenientes pœna priuationis officiorum & inhabilitatis ei. infligendae sint.

§. 12. Quod si Ministri aliqui, Superiores, vel Officiales quocumque nomine nuncupati Ordinum, Religionum, institutorum, seu Archiconfraternitatum, Congregationum, & Confraternitatum huiusmodi, quauis auctoritate, vel priuilegio & officio fungantur, & præfulgeant, contra premissa in aliquo venire vel facere præsumpserint, erectiones, institutiones, & cōmunicationes priuilegiorū indulgentiarum, facultatum, spiritualiumq. gratiarū, & indultorum, aliorumque præmissorum concessiones, necnon aggregationes per ipsos faciendæ seu renouandæ; nullius sint roboris & momenti, & quilibet eorumdem Ministrorum, Superiorum, Officialium, & aliorum prædictorum priuationis officiorum, quæ obtinet, ac inhabilitatis, ad illa & alia in posterum obtinēda pœnam, quæ ab alio quam à Nobis, vel à Romano Pontifice pro tempore existente remitti non possit, incurrat eo ipso.

Decretū irritans. & clausula sublata.

§. 13. Decernentes præsentes literas perpetuo validas & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, inuiolabiliter obseruari debere, sicq. nostræ mentis & intentionis existere, & ita & non aliter per quoscumq. Iudices ordinarios & delegatos etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane, quicquid super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Claus. derog.

§. 14. Non obstantibus quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quorumcumq. Ordinum Religionum, & institutorum, seu Archiconfraternitatum, Congregationum, & Cōfraternitatum sæcularium, etiam iuramento, cōfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam Mare magnum, ac bulla aurea nuncupatis, Regularibus Ordinibus, Religionibus, institutis, seu Archiconfraternitatibus, Congregationibus, & Confraternitatibus sæcularium, eorumque Superioribus, & alijs quibusuis personis cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ existentibus, sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis, in genere vel in specie, etiam Motu proprio, & consistorialiter, & alias quomodolibet in contrarium præmissorum, etiam pluries cōcessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores, ac si ad verbum exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro plene sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

§. 15. Vt

§. 15. Vt autem præsentes literæ ad omnium quos concernunt, notitiam facilius deueniant, volumus illas ad valuas Basilicarum Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ more solito publicari, & affigi, atque illis inde amotis earumdem exempla etiam impressa ibi affixa relinqui, factaque publicatione huiusmodi, omnes Regulares Ordines, Religiones, instituta, & Archiconfraternitates, Congregationes, & Confraternitates sæcularium, quæ in Vrbe quidem post mensem, quæ vero in Europa, post decem menses, quæ demum extra Europam fuerint, post octodecim menses à die publicationis huiusmodi computandos, perinde afficere, & arctare, acsi earum cuilibet nominatim insinuatæ fuissent.

§. 16. Et nihilominus, vt ipsæ præsentes literæ notiores fiant, magisque omnibus innotescant, vniuersis & singulis venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs per easdem præsētes committimus & mādamus, vt per se vel alium seu alios hasce nostras literas, postquam earum exemplum receperint, seu earum notitiam habuerint, semel aut pluries, prout eis magis expedire visum fuerit, in suis Cathedralibus, & maioribus respectiue Ecclesijs, Ciuitatum, Oppidorum, & locorum quorumcumque eorum diœcesum, dum in eas maior populi multitudo ad diuina conuenerit, solemniter publicēt & publicari auctoritate nostra mandent ac faciant.

§. 17. Ceterum quia difficile foret easdem præsentes ad singula loca, vbi opus esset, deferri, volumus & simili auctoritate decernimus, vt earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique fides habeatur, quæ ipsismet literis haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 7. Decembris, millesimo sexcentesimo quarto, Pontificatus nostri Anno tertiodecimo.

Anno à natiuitate Domini nostri Iesu Christi, millesimo sexcentesimo quarto, indictione secunda, Pontificatus Sanctiss. in Christo patris, & Domini nostri Domini Clementis diuina prouidentia Papæ Octaui, Anno decimo tertio, die vero vigesimaquarta mensis Decembris, retroscriptæ literæ Apostolicæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum Sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in acie campi Floræ, vt moris est, per nos Ioannem Baptistam Menochium, & Dominicum de Rubeis Apostolicos cursores.

Pro magistro Cursorum Gaspar de Benispedibus.

C XVI. Confirmatio erectionis Ecclesiæ Bononiensis in Archiepiscopatū, & restitutio nonnullarum Ecclesiarum, Archiepiscopatui Rauennatensi.

Hanc erectionem fecit Greg. XIII. vt in eius const. 80. Vniuersi, fol. 347. lib. 2.

C L E M E N S   E P I S C O P V S,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

ROmanus Pontifex Beati Petri Apostolorum Principis successor, in supremo militantis Ecclesiæ solio, & Apostolicæ potestatis plenitudine supra vniuersas Orbis Ecclesias, & Prouincias, vt iuxta verbum propheticum noxia euellat, & destruat, ac vtilia & salubria ædificet, & plantet, diuina dispositione constitutus, tamquam de summo vertice Montis in omnes agri Dominici partes, præsertim sibi nedum spirituali, sed etiam temporali iurisdictione subiectas, more vigilis Pastoris attente considerationis diligens intuitum, pro exactiore eiusdem agri cultura, & vberiori fruge nouas sedes, & Ecclesias, tam Episcopales quam Archiepiscopales in locis congruis plantare, & plantatas spiritualibus irrigationibus, & adiumentis confouere, ac ijs quæ Metropolicæ dignitatis, & iurisdictionis insignibus sunt decoratæ, proprias, & distinctas Prouincias necnon competenté suffraganeorum numerum, ad visitationis, correctionis, & iustitiæ ministerium fructuosius exercendum, assignare, litibusque & controuersijs de medio sublatis, pacem & concordiam inter ipsarum Ecclesiarum Præsules & alios Christifideles omni qua potest industria conciliare satagit, ac alias in his suæ sollicitudinis, & prouidentiæ studium, etiam prædecessorum suorum gesta, nunc confirmando, & innouando, nūc aliqua ex eis alterando, & in melius commutando interponit, prout Ecclesiarum, Prouinciarum, & locorum huiusmodi qualitatibus, & circunstantijs debite pensatis, illorum felici statui, & directioni, ac etiam publicæ commoditati, & saluti conspicit in Domino salubriter expedire.

§. 1. Hinc est quod nos ad eiusdem Apostolicæ dignitatis apicem, & potestatis plenitudinem diuinæ dispositionis operante clementia, meritis licet imparibus assumpti, prouide considerantes, ac memoria & animo reuoluentes, quod alias felicis recordationis Gregorius Papa Decimustertius prædecessor noster, multis magnisque Ecclesiæ Bononien. erga Sedem Apostolicam meritis adductus &c.

Omittitur narratiua huius bullæ, siquidem eam habemus in loco citato in sub.

§. 2. Post obitum autem eiusdem prædecessoris bon. Christophorus olim Archiepiscopus, & seu dilecti filij Clerus, ac communitas & homines Rauennaten. sumpta occasione, quod tempore dat. dictarum literarum, & antea, ipsa Ecclesia Bononien. Ecclesiæ Rauennaten. illiusq. Archiepiscopo pro tempore existenti, Metropolitico iure, non autem dictæ Sedi Apostolicæ immediate subiecta existeret, & sub diuersis alijs prætextibus ad piæ memoriæ Sixtū Papam Quintum etiam prædecessorem nostrū recursum habuerint, dictasq. literas tamquam subreptitias, & obreptitias, ac præter mentem, & intentionem dicti Gregorij prædecessoris, nec eius Motu proprio, sed ad Gabrielis Cardinalis, necnon regiminis, & aliorum Magistratuum prædictorum preces, in graue iurisdictionis præeminentiæ & auctoritatis dictæ Ecclesiæ Rauennaten, ac illius pro tempore existētis Præsulis præiudicium emanatas impugnare, & irritari, & retractari facere tentauerint, dictusque Sixtus prædecessor negocium huiusmodi nonnullis ex ipsius Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, de quorum numero tunc eramus & forsan Congregationi ipsorum Cardinalium super nouarum Ecclesiarū Cathedralium, & Metropolitan. erectionibus, ac inter eas, & iam tunc erectas Ecclesias incidentibus controuersijs deputatorum, tum etiam in Palatij Apostolici Auditorio diligenter examinandum, sibiq. ad hoc vt desuper quod iustum foret statueretur referendū commiserit nec illud hactenus decisum & resolutum fuerit, quodque idem Archiepiscopus Rauennatensis, etiā Ecclesias Ariminensem, & Ferrariensem sub eius Prouincia comprehendi, sibiq. ius Metropoliticū in illis antiquitus competijsse, Episcopus vero Ariminensis in vim literarum à recolendæ memoriæ Lucio Secundo & Innocētio Tertio Roman. Pontificibus similiter Prædecessoribus nostris emanatarum, & per nonnullos alios Romanos Pontifices pariter prædecessores nostros confirmatarum, & innouatarum, dictam Ecclesiam Ariminensem nulli alteri Metropoli, nisi tantum prædictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ subesse, vel etiam in Prouincia Romana comprehendi, illiusque Præsules pro tempore existentes, à nullo quam Romano Pontifice pro tempore existente, vel de eius licentia consecrari debere, & similiter Episcopi Ferrarien. pro tempore existētes prædictam Ecclesiam Ferrarien. licet olim sub Rauennaten. vel potius Mediolanen. Prouincijs forsan comprehensa fuisset, temporis tamen processu à Rauennaten. & Mediolanen. Prouincijs huiusmodi exemptam, dictæq. Sedi Apostolicæ immediate subiectam prætendant, vel etiam sint & exinde graues lites, & discordiæ, nisi illis congruæ prouisionis remedio occurratur succedere possint, ac propterea in præmissis pro pastoralis officij nostri debito prouidere ac tam Rauennaten. quam Bononien. Ecclesiarum prædictarum statui, & indemnitatibus aliqua accommoda ratione prospicere, earumque Præsules à litium, & controuersiarum huiusmodi incommodis, & dispendijs explicare, atque in pacis, & quietis amenitate confouere, cupientes, necnon literarum Gregorij prædecessoris huiusmodi & aliorum præmissorum, ac inde secutorum quorūcumq. datas, & tenores dictarum litium, & controuersiarum causas & occasiones, ac earum statum, & merita, necnon Cardinalium, & aliorum Iudicum nomina & cognomina, ac quorumcumque interesse habentium iura, actiones, rationes, & prætensiones, singularumque Ecclesiarum & Prouinciarum prædictarum qualitates, situationes, confines, denominationes, ceteraque omnia & singula in præmissis, & circa ea necessario exprimenda, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, de eisdem præmissis omnibus & singulis eorumque circumstantijs, necnon partium prædictarum iuribus, rationibus, & prætensionibus vniuersis, plene & sufficienter instructi, post maturam deliberationem super his cum fratribus nostris habitam Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ac eorumdem fratrum consilio, & vnanimi assensu, omnes, & singulas lites ac controuersias, tam inter Metropolitan. inuicem, quam inter ipsas Metropolitan. & suffraganeas Ecclesias huiusmodi, illarumq. Præsules super ijsdē præmissis, & illorum occasione in dicta Congregatione, vel alibi coram prædictis Cardinalibus, aut quibuscumque alijs Iudicibus ordinarijs vel delegatis, etiam causarum dicti Palatij Auditoribus motas & indecisas pendentes, in quibuscumque statu & terminis reperiantur, ad nos harum serie aduocamus, easque penitus cassamus, & extinguimus.

§. 3. Ac Ecclesiam Rauennatensem prædictam, illiusque Præsules pro tempore existentes, aduersus tam literas Gregorij prædecessoris huiusmodi, quoad ea, quæ Imolen. & Ceruien. Ecclesias in vmbilico dictæ Prouinciæ Rauennaten. consistentes, eorumque Præsules, Capitula, Clerum, & Populum, Ciuitates & diœceses afficiunt eiusdem Gregorij prædecessoris literis, quoad cetera in eis contenta, alias saluis, & in suo robore permanentibus, quam omnes & quascumq de illis, necnon Ferrarien. & Ariminen. Ecclesijs prædictis per prædictos, & quoscumque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros dictamque Sedem Apostolicam ab Ecclesia, & Prouincia Rauennaten. huiusmodi factas separationes, segregationes, diuisiones, dismembrationes, distractiones, & exemptiones, ac etiam literas Lucij & Innocentij, aliorumq. Romanorum Pontificum huiusmodi, necnon forsan subsecutas declarationes & enunciationes, ac denique in pristinum, & eū in quo antea quomodolibet erāt statum, in omnibus & per omnia perinde ac si nullatenus emanassent, Apostolica auctoritate tenore præsentium restituimus, reponimus, & plenarie reintegramus.

§. 4. Et nihilominus literas Gregorij prædecessoris huiusmodi ac omnia & singula in illis cōtenta, exceptis dumtaxat ijs quæ Imolen. & Ceruien. Ecclesias prædictas, earumq. Præsules, Capitula, Ciuitates, diœceses territoria, terminos, Clerum & Populum concernunt, nec eisdem præsentibus contrariantur, auctoritate & tenore prædictis, approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis Apostolicæ præsidio communimus,

eaque

eaque à dat. literarum Gregorij prædecessoris huiusmodi valere, & plenam roboris firmitatem obtinere, suosque plenarios & integros effectus sortiri, necnon ipsis Ecclesiæ & Archiepiscopo Bononien. suffragari volumus & decernimus, in omnibus & per omnia perinde ac si Motu proprio prædicti, Gregorij prędecessoris emanassent, ipsaque Ecclesia Bononien. tempore dat. literarum Gregorij prædecessoris huiusmodi, Sedi Apostolicæ non autem Ecclesiæ & Archiepiscopo Rauennaten. prædictis immediate subiecta, ac in iisdem nulla de dictis Imolensis & Ceruiensis Ecclesijs mentio facta fuisset, omnes quoque & singulos prædictos, ac quoscumque alios, tam iuris quam facti, necnon solemnitatum etiam substantialium defectus, siqui quomodolibet interuenerint in eisdem, etiamsi quales sint vel fuerint, qui in generali verborum sermone non comprehendantur, sed nota & expressione speciali indigeant supplemus.

Bononiensem Ecclesiam denuo in Metropolim erigit.

§. 5. Ac pro potioris cautelæ suffragio prædictam Ecclesiam Bononien. in Metropolim, cum dignitate & Sede Archiepiscopali, ac iurisdictione & superioritate Metropolitica, necnon Pallij, & Crucis, vt moris est delatione, reliquisque omnibus & singulis insignibus, ornamentis, honorib., priuilegijs, exemptionibus, iuribus, & facultatibus alijs Metropolitan. Ecclesijs, de iure vel consuetudine, aut alias quomodolibet competentibus de nouo eiusdem auctoritate & tenore, etiam perpetuo erigimus & instituimus, ac tam Bononien. Placentin. Parmen. Regien. & Mutinen. à Rauennaten. quam Imolen. & Ceruien. à Bononien. Prouincijs huiusmodi Ferrarien. vero Ariminen. & Cremen. prædictas, necnon quæ infra Ciuitates Placentin. & Parmen. consistit, & pridem per nos de Collegiata, tunc nullius diœcesis in Cathedralem erecta, dictæque Sedi immediate subiecta fuit Burgi Sancti Donnini Ecclesias ab immediata subiectione eiusdem Sedis Apostolicæ, & quatenus ipsæ Ecclesiæ Placentin. Parmen. Regien. Mutinen. Cremen. Burgi Sancti Donnini Ferrarien. Ariminen. Imolen. & Ceruien. vel earum aliquæ Mediolanen. prædictæ, vel cuicumque alteri Metropolitan. Prouinciæ, quauis occasione & causa, etiam in earum erectione & institutione, seu de iure, statuto, aut ex antiqua consuetudine, seu dicti Concilij decreto facta electione, & alias quomodolibet subiectæ, concessæ, adscriptæ, seu adiunctæ fuerint, vel censeantur, aut in possessione etiam immemorabili, seu quasi esse reperiantur, vel prętendantur, à Mediolanen. & quibuscumque alijs Metropolitan. Prouincijs huiusmodi, ac omni & quacumque illius Præsidis pro tempore existentis Metropolitica iurisdictione, visitatione, superioritate, correctione, & obedientia, illis vt præfertur, vel alias quomodolibet forsan competente, auctoritate & tenore prædictis similiter perpetuo penitus eximimus, & totaliter liberamus, easque & illarum quamlibet, Placentin. videlicet ac Parmen. Regien. Mutinen. Cremen. & Burgi Sancti Donnini Ecclesias, earumque singularum Præsules, Capitula, Ciuitates & diœceses, necnon Cleros, Populos, & vtriusque sexus personas, tam sæculares quam ecclesiasticas earundem dictæ Ecclesię Bononien. pro suis suffraganeis, & Prouincialibus, ac alias iuxta tenorem literarum Gregorij prædecessoris huiusmodi, ac modo & forma in illis expressis & contentis, quę omnia, etiam ad dictam Ecclesiam Burgi Sancti Donnini extensa & ampliata censeantur, perinde ac si in eisdem de illa specialis & specifica mentio facta foret, auctoritate & tenore similibus pariter perpetuo concedimus & assignamus. Ferrarien. vero & Ariminen. Ecclesias, etiamsi non appareat, neque, probari possit, quod illæ aliquando sub dicta Prouincia Rauennaten. comprehensæ, aut illi subiectę fuerint.

Rauennatensi Ecclesiæ fines designat.

§. 6. Necnon Imolen. & Ceruien. Ecclesias prædictas similiter cum suis respectiue Episcopis, Capitulis, Ciuitatibus, diœcesibus, terris, territorijs, Cleris, Populis Collegiatis, Parochialibus, & alijs Ecclesijs, necnon Monasterijs, Collegijs, Hospitalibus, locis pijs & Religiosis vtriusque sexus, etiam exemptis, & quocumque priuilegio suffultis, ac omnibus & singulis beneficijs Ecclesiasticis, cum cura & sine cura, sæcularibus & quorumuis Ordinum regularibus Ecclesię, Prouincię, & Archiep. Rauennaten. prędictis vltra Ecclesias Adrien. Comaclen. Fauentin. Forolinien. Britonorien. Cesenaten. Sarsinaten. & alias siquæ sint ipsius Ecclesiæ Rauennaten. suffraganeas Metropolitico iure, ita vt idem Archiepiscopus Rauennaten. pro tempore existens in illis omnibus & singulis ius Metropoliticum sibi vendicare, ac Ferrarien. Ariminen. Imolen. & Ceruien. Ecclesiarum huiusmodi Episcopos vti eiusdem Ecclesiæ Rauennaten. suffraganeos consecrare, & ad eius Synodum Prouincialem euocare, ceteraque omnia ad Archiepiscopi munus & officium, de iure vel consuetudine, aut alias quomodolibet spectantia, & pertinentia facere, exercere, procurare administrare, & exequi, libere & licite valeat, dictique Episcopi Ferrarien. Ariminen. Imolen. & Ceruien. nunc & pro tempore existentes prædicto Archiepiscopo Rauennaten. tanquam membra capiti obsequentes, ad omnia & singula teneantur & sint obligati, ad quæ alij suffraganei suis Ecclesiis Metropoliticis, & Archiepiscopis Metropolitanen. de iure vel consuetudine, aut alias quomodolibet tenentur, & obligati existunt itidem perpetuo subiicimus. Et deinceps perpetuis, futuris temporibus Ferrarien. Ariminen. Imolen. & Ceruien. Ecclesias prædictas, inter alias suffraganeas dictæ Ecclesiæ Rauennaten. connumerandas, & censendas, ac tam eas quam illarum singularum Ciuitates & diœceses sub ipsa Prouincia Rauennaten. comprehensas, & nullatenus ab ea exemptas, nec dictæ Sedi Apostolicæ immediate, neque vlli alteri, nisi tantum Rauennaten. Ecclesiæ, & illius Archiepiscopo prædictis, quo ad Archiepiscopalia, Metropolitica, ac Prouincialia iura, & iurisdictiones, subiectas esse & fore.

Clausulas huius [illegible] apponit.

§. 7. Prædictas quoque literas nullo vnquam tempore, etiam ex eo quod dictarum Ecclesiarum Presules, & Capitula vel quicumque alij in præmissis interesse quomodolibet habentes eidem præmissis non consenserint, nec ad id vocati, aut requisiti, neque forsan omnes causæ propter quas eadem præmissa emanarunt in Consistorio nostro, vel alibi vocatis vocandis, & præuijs debitis tractatibus, ac seruatis & adhibitis solemnitatibus, & alijs, de iure vel consuetudine, vel iuxta constitutiones & ordinationes Apostolicas, aut Ecclesiarum & Prouinciarum huiusmodi, statuta, priuilegia, & Indulta, etiam confirmatione Apostolica, vel alia quauis firmitate roborata, aut alias quomodolibet requisitis, & in similibus necessarijs examinatæ, verificatæ, & approbatæ fuerint, seu etiam enormis vel enormissimæ, & totalis læsionis, aut alio quouis prætextu, & ex quocumque capite, ac quauis causa vel occasione quantumcumque notabili, & iuridica, etiam, necessario exprimenda, de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio seu intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu notari, impugnari, in toto vel parte, rescindi, retractari, annullari, inualidari, in ius vel controuersiam vocari ad terminos iuris reduci, seu aduersus illa quodcumque iuris, facti, vel gratiæ remedium impetrari posse, minusque sub quibusuis similium & dissimilium gratiarum & concessionum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, & alijs contrarijs dispositionibus, à nobis seu quibusuis alijs Roman. Pontificibus Successoribus nostris, ac dicta Sede, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter pro tempore emanatis nullatenus comprehendi, nec comprehensas censeri, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum ac validissimum, & eum in quo antequam emanarent erant statum, in omnibus & quo ad omnia restitutas repositas, & plenarie reintegratas ac etiam sub quacumque dat. etiam posteriori per quoscumque interesse habentes pro tempore eligenda de nouo concessas, ac contra & aduersus quascumque exceptiones, etiam quantumuis iustas, & iuridicas, ac quorumuis impugnationes, siquas pro tempore fieri contigerit, omnino & semper validas & efficaces fore, esse, & censeri, suosque plenarios & integros effectus sortiri, & partibus ipsis perpetuo suffragari in omnibus & per omnia, acsi vocatis omnibus & singulis quorum interest, de illorum consensu, necnon debitis tractatibus & solemnitatibus, ceterisque ad hoc requisitis plene seruatis & adhibitis emanassent, neque ipsarum Ecclesiarum Rauennaten. & Bononien. Præsules pro tempore existentes, vel alios quoscumque ad superius expressa in toto vel in parte verificandum, seu probandum nullo vnquam tempore teneri, nec ad id quauis necessitate cogi aut compelli posse, sed solam narratiuam prædictam absque alia verificatione vel probatione sufficere, eique in iudicio & extra illud stari, nec aliquam probationem seu exceptionem cuiusque naturæ & speciei illa sit vel fuerit in contrarium adduci vel admitti.

Aliter iudicare prohibet.

§. 8. Sicque & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum dicti Palatij Auditores, ac prædictos & alios Cardinales, etiam de latere Legatos, nunc & pro tempore existentes, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, in quauis causa & instantia, iudicari & diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus & declaramus, ac desuper omnibus & singulis Archiepiscopis, Episcopis, & alijs prædictis perpetuum silentium imponimus.

Contrarijs quibuscumque derogat.

§. 9. Non obstantibus præmissis, ac nostra de non tollendo iure quæsito, & singulis memoriæ Pauli Secundi, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum itidem prædecessorū nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, alijsque Apostolicis, ac in vniuersalibus, Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis, specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, necnon singularum Ecclesiarum & Prouinciarum prędictarum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, naturis, erectionibus, institutionibus, & exemptionibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis earumque Præsulibus, Præsidentibus, Capitulis & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis, etiam vim contractus habentibus, seu inducentibus, per prædictos & quoscumque alios Romanos Pontifices similiter prædecessores nostros, ac etiam nos, & dictam Sedem, etiam motu, scientia, consilio, & potestatis plenitudine paribus, ac excertis tunc expressis, etiam consistorialiter propositis, & diligenter examinatis, etiam per modum statuti, & perpetuæ sanctionis & ordinationis, in genere vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis & multiplicatis vicibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione alias de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata inserti essent, præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse, ac latissime derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Formam publicationis huius bullæ præscribit.

§. 10. Volumus autem quod præsentes nostræ literæ, vt amplius innotescant, non solum in Cancellaria Apostolica, sed etiam ad valuas Basilicæ Principis Apostolorū de Vrbe, & in acie Campi Floræ publicentur, earumque exempla in iisdem locis affixa dimittantur, ac omnes & singulos, quos illæ concernunt à die publicationis huiusmodi perinde arctent, ac si ipsis personaliter intimatæ fuissent.

Exemplis credi iubet.

§. 11. Huiusmodi quoque exemplis etiam impressis, manu alicuius notarij publici subscriptis, & Cancellariæ prædictæ Regentis pro tempore existentis, vel alterius Prælati Romanæ Curiæ, seu personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, eadem prorsus fides habeatur, quæ iisdem præsentibus originalibus literis nostris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Mandantes illas in librum Quinternum appellatum eiusdem Cancellariæ ad perpetuam rei memoriam referri & describi.

Sanctionem poenalem subiicit.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum aduocationis, cassationis, extinctionis, restitutionis, repositionis, reintegrationis, approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis, erectionis, institutionis, exemptionis, liberationis, concessionis, assignationis, subiectionis, declarationis, impositionis, voluntatum, decretum, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. P. A. 13. M. Decemb.

Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominice millesimo sexcentesimo quarto, decimo octauo Calend. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno tertiodecimo.

Papa subscr.

Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Protector noster aspice Deus,

Ego Ptolomæus Episc. Ostien. Card. Comen.
Ego Alex. Episc. Prænestin. Card. Florent.
Ego Hier. Episc. Portuen. Card. Simoneellus.
Ego Fr. Hier. Episc. Albanen. Card. Asculan.
Ego Franc. Episc. Sabinen. Card. de Ioiosa.
Ego Ant. Mar. tt. S. Prax. Presb. Card. Gallus.
Ego Ant. tt. S. Mariæ Transt. Presb Card. Saul.
Ego Euangelista tt. S. Laurentij in Lucina Presb. Card. Cusentinus.
Ego Marianus tt. SS. Marcell. & Petri Presb. Card. de Camerino.
Ego F. Gregorius tt. S. Augustini Presb. Card. de Montelparo.
Ego Paulus Presb. Card. S. Ceciliæ.
Ego Bened. tt. S. Prisce Presb Card. Iustinian.
Ego Franc. Mariæ tt. S. Mariæ in Araceli Presb. Card. à Monte.
Ego Oct. tt. S. Alexij Presb. Card. Parauicinus.
Ego Oct. tt. SS. Ioannis, & Pauli Presb. Card. de Aquauiua.
Ego Fl. tt. Mariæ de Pace Presb. Card. Plat.
Ego Ant. Presb. Card. Sanctorum Quatuor.
Ego Petrus tt. S. Pancratij Presb. Card. Aldobrandinus S. R. E. Camerarius.
Ego Franc. Maria tt. S. Mariæ sup. Min. Presb. Card. Senensis.
Ego Oct. tt. S. Sabinæ Presb. Card. Bandinus.
Ego F. Annas tt. S. Susa. Presb. Card. de Giury.
Ego Cam. tt. S. Chrysog. Presb. Card. Burghes.
Ego Cæs. tt. SS. Ner. & Arch. Presb. Card. Bar.
Ego Laur. tt. S. Laurentij in Pane, & Perna Presb. Card. Blanchettus.
Ego Fran. tt. S. Cruc. in Hier. Presb. Card. Auila.
Ego Franc. tt. S. Mariæ de Pop. Presb. Card. Mant.
Ego Pomp. tt. S. Balbinæ Presb. Card. Arigon.
Ego Bonif. tt. S. Hieronymi Illyricorum Presb. Card. Beuilacqua.
Ego Dominicus Episc. Tusculan. Card. Pinell.
Ego Dom. tt. S. Honuph. Presb. Card. Tuscus.
Ego P. Æmilius Presb. Card. S. Marcelli.
Ego Seraph. tt. S. Salu. in Lau. Presb. Card. Oliu.
Ego Inn. tt. S. Tho. in Par. Presb. Card. de Bub.
Ego Io. tt. S. Matt. in Mar. Presb. Card. de Vic.
Ego Iac. tt. S. Steph. in Mont. Cel. Pres. Car. San.
Ego Her. tt. S. M. Transp. Presb. Car. Valentius.
Ego Hier. Aguc. Pres. Card. S. Petri ad Vinc.
Ego Hie. tt. S. Blasij de Ann. Presb. Car. Pamph.
Ego F. Ansel. tt. S. Petri in Monte Aureo Presb. Card. Monopolitanus.
Ego Alex. S. Laur. in Dam. Diac. Card. Montaltus S. R. E. Vicecancellari.
Ego Cynt. Diac. Card. S. Georg. ad Velum Aur.
Ego Bart. S. Mariæ in Port. Diac. Card. Cæsius.
Ego And. S. Ang. in For. Pisc. Diac. Card. Per.
Ego Io. Bapt. S. Marię in Cosm. Dia. Card. Det.
Ego Sylu. Diac. Card. S. Cæsarei.
Ego Carol. Eman. S. Nic. in Carc. Tullia Diac. Card. Pius.

Publicatio in Vrbe.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1605. Indict. 3. die vero 29. mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Clementis diuina prouidentia P. VIII. Anno eius XIII. Retroscriptæ literę Apost. publ. atq; & affixę fuerunt in valuis Basilicę Principis Apostolorum, Cancellariæ Apostolicæ, nec non in acie Campi Floræ, vt moris est, per me P. Aloysium Peregrinum eiusdem D. N. Papę Curs.

Iacobus Brambilla Mag. Curs.

Lecta & publicata fuit supradicta Bulla die octaua mensis Februarij dicti Anni vt supra in Cancellaria Apostolica de mane loco Cancellariæ Præsentibus Dominis de Parco & pluribus Scriptoribus & Abbreuiatoribus.

Claudius Ciccolinus Custos.

Publicatio in Canc. Apost.

CXVII.

Innouatio & declaratio constitutionum editarum ab Innocentio VIII. & Iulio III. super iure & modo, quo Prior generalis Fratrum Eremitarum Ordinis S. Augustini, visitare possit loca & personas Congregationis Lombardiæ eiusdem Ordinis.

Congregationem istam seiunxit Eugenius IV. vt sup. in eius const. 25. Regimini. fol. 275. lib. 1. vbi notaui.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1604.

Exordium.

EX iniuncto nobis Apostolici muneris debito, controuersijs & differentijs inter Religiosos vertentibus finem imponere, ac desuper de opportuno remedio prouidere tenemur, prout ius & ratio postulat, ac alias in Domino salubriter conspicimus expedire.

Orta est differentia super modoque Generalis possit visitare Congregationem Lombardiæ.

§. 1. Cum itaque dudum inter dilectos filios Priorem Generalem Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini eiusque Assistentes ex vna, & Vicarium Generalem & Fratres Congregationis seu Societatis Lombardiæ eiusdem Ordinis ex altera partibus, controuersiæ ac differentiæ, super iure, modo & forma visitandi, rebusque alijs viguerint.

Hic Pontifex sub die 13. Iulij proxime decursi, innouauit & declarauit constitutiones Innocentij VIII. & Iulij III. desuper editas.

§. 2. Nosque illas in Congregatione Reformationis & Visitationis Apostolicæ mature discuti & examinari fecerimus, & in eadem Congregatione ambæ partes pluries fuerint auditæ. Nunc huiusmodi differentias & controuersias è medio tollere, ac vtriusque partis quieti prospicere volentes, ac Priorem Generalem, Assistentes & Vicarium Generalem & Fratres vniuersos Ordinis & Congregationis prædictorum, à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs censuris & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, Motu proprio & ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, declarantes in primis & ante omnia, mentis & intentionis nostræ non fuisse nec esse, in literis nostris in forma Breuis sub datum die 13. Iulij præsentis Anni M. DCIII. expeditis super visitatione per Priorem Generalem facienda in Domibus Congregationis Lombardie, quarū tenorem pręsentibus pro expresso haberi volumus, recedere à dispositione & priuilegio fel. recor. INNOCENTII PP. VIII. prædecessoris nostri super eadem visitatione emanatis, & ab eisdem partibus receptis & acceptatis in concordia de Anno M. DLI. inter eas inita, quarum etiam tenores præsentibus pariter pro expressis haberi volumus, sed eiusdem nostræ mentis & intentionis fuisse & esse, statuere & decernere, prout in dictis priuilegio & concordia continetur, & nihilominus prædictas nostras literas ad præscriptum priuilegij & concordiæ huiusmodi reducentes, harum serie perpetuo statuimus & decernimus.

Hanc bullam non posui vti non necessariam, quia hoc plenior est, & illam refert.

Declarat quod Generalis visitet per se ipsum vna cum vno ex Visitatoribus Congregationis.

§. 3 Quod liceat Priori Generali, quoties ei placuerit, per se insimul cum vno ex Visitatoribus Societatis huiusmodi, quem ad hoc duxerit eligendum, vel per Vicarium eiusdem Societatis dumtaxat, & non per alium, vnam vel plures Domum, vel Domos, ac ipsam Societatem visitare.

Honoretur vt caput totius Ordinis & omnes obedientiam ei præstent.

§. 4. Ac vlterius volumus & mandamus, vt in Visitatione huiusmodi Prior Generalis, tam in præcedentia quam in alijs quibuscumque actibus publicis vel priuatis in locis & Domibus Congregationis prædictæ, habeatur recipiatur & honoretur vt Caput, Gubernator & Administrator totius Ordinis Sancti Augustini ab ipso Vicario Generali Congregationis, Visitatoribus, Prouincialibus, Prioribus & omnibus alijs Fratribus. Et debeant in eadem visitatione, primum ipse Vicarius Generalis, deinde Visitatores, Prouinciales, Priores & alij supradicti Fratres præstare illi cum effectu omnem obedientiam, vt suo Superiori.

Visitare possit tam loca Congregationis Lombardiæ quā personas.

§. 5. Teneatur Vicarius Generalis, Visitatores & alij quicumq. Fratres Congregationis, subire & recipere prędictam Visitationem, nedum quo ad loca, Domus & Conuentus Congregationis, verum etiam quo ad proprias cuiusque ipsorum personas, & debeant vniuersi, ac illorum vnusquisque obedientiam præstare Priori Generali in his quæ per ipsum in Visitatione fuerint ordinata, nec non subiacere pœnis & correctionibus, quas iuxta Constitutiones dictæ Congregationis Prior Generalis illis visitando iniunxerit & imposuerit, illasque omnino adimplere & exequi debeant.

Visitator, aut Vicarius Congregationis assistat, & votum consultiuum tantum habeat.

§. 6. Visitator Congregationis, qui vocatus à priori Generali intererit visitationis, vel Vicarius Generalis ipse, siquando reperietur in conuentu vbi fiet visitatio, assistat ipsi Priori Generali, vt illum informet, ac certiorem faciat de statu & negocijs Domorum visitandarum, vitaque & moribus Fratrum. Verum nullam habeat vocem actiuam in ipsa Visitatione, & non possit ferre aut prætendere votum, nisi consultiuum in his omnibus quæ Prior Generalis voluerit decernere.

Scrutinio aut secreto examini Generalis non intersit.

§. 7. Neque etiam possit aut debeat interesse scrutinio aut examini secreto, habendo per Priorem Generalem visitantem, de Fratribus Congregationis, cui scrutinio seu examini ipse solus Prior Generalis debebit interesse.

Assistentes

Assistentes associent Generalem qui de eorum voto procedat.

§. 8. Assistentes Ordinis comitentur & associent Priorem Generalem in visitatione Congregationis, & perpetuo eidem assistant & ipse Prior Generalis absque eorum Consilio nihil decernere possit, iuxta formam à nobis præscriptam in literis in forma Breuis super deputatione eorumdem Assistentium expeditis.

Assistentes precedant in Visitatione omnibus de Congregatione.

§. 9. Iidem Assistentes dum eo munere in dicta Visitatione funguntur, quibuscumque locis & actibus eiusdem Congregationis locum habeant, præsente Priore Generali, ante Vicarium Generalem Congregationis ac Visitatores, Procuratorem, Prouinciales, Priores & alios quoscumque Fratres dictæ Congregationis.

Visitatorem moneat Generalis per mensem ante, & eo non veniente Generalis vocet alios.

§. 10. Teneatur Prior Generalis saltem per Mensem ante Visitationem denunciare Visitatori, quem voluerit eligere, Visitationem faciendam, eiusque locum & tempus. Et si Visitator vocatus recusauerit aut neglexerit in loco aut Monasterio visitando interuenire, liceat eidem Priori Generali vocare ad eumdem officium de propinquiori Monasterio Priorem, vel eo absente Vicarium, & illis adhuc accedere recusantib., absque eorũ interuentu dicta loca visitare.

Obseruantiã prædictorum Fratribus præcipit.

§. 11. Quo circa vtrisque partibus prædictis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, alijsque arbitrij nostri pœnis districte præcipiendo mandamus, quatenus præmissa omnia & singula inuiolate obseruent, & per eos ad quos spectat & spectabit in futurum, obseruari curent & facient.

Generalem executorem eorumdem deputat.

§. 12. Et nihilominus eidem Priori Generali, prædictos Vicarium Generalem, Visitatores, Priores & Fratres dictæ Congregationis Lombardiæ ad obseruationem præmissorum per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, cogendi & compellendi, ac inobedientes quoscumque etiam voce actiua & passiua perpetuo vel ad tempus arbitrio suo priuandi, & contra illos censuras & pœnas supradictas, seruata iuris & sacrorum Canonum forma, proferendi & promulgandi, facultatem impartimur, ac sententias siue pœnas præmissas, quas rite tulerit seu statuerit in rebelles, ratas habebimus & faciemus, auctore Domino, vsque ad satisfactionem condignam inuiolabiliter obseruari.

Clausulas derogatorias apponit.

§. 13. Non obstantibus literis nostris supradictis de mense Iulij præsentis anni expeditis, ac etiam prædicti Innocentij, prædecessoris priuilegio, & concordia in his quę præsentibus aduersantur, ac alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis & Congregationis prædictorũ etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis & statutis cõsuetudinib., priuilegijs quoq., indultis & literis Apostolicis eidẽ Congregationi, eiusque Vicario Generali, alijsque Superioribus & Fratribus sub quibuscumque tenoribus & formis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenoribus præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. Pont. An. 13. die 22. Dec.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 22. Decembris 1604. Pont. nostri Anno 13.

CXCIII. Iurisdictio Vicarij Papæ in Vrbe, cognoscendi quascumque causas Archihospitalis S. Spiritus Ordinis S. Augustini, vel eius suarumque personarum interesse concernentes.

Declarationem huius iurisdictionis, quo ad causas obligationum Cameralium, vel ad R. Cameram Apostolicam aut Magistros Viarum Vrbis spectantes, vide in Paulo V. constit. 22. Decet. vbi alia de Archihospitali indicatio.

Edita An. D. 1605.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius constitut.

CVm sicut accepimus, Archiospitale nostrum S. Spiritus in Saxia de Vrbe, Ordinis S. Augustini, maximum damnum patiatur, dũ coram diuersis iudicibus litigare cogitur, cum eius Procuratores ac Aduocati sæpe ac sæpius, vna & eadem hora, coram pluribus Iudicibus comparere pro defensione causarum dicti Archihospitalis teneantur, quo fit, vt pluries ob eorum non comparitionem retardentur expeditiones, seu etiam quandoque in eorum contumacia accelerentur, in non leue damnum dicti Archihospitalis. Et licet felicis recordationis Clemens Septimus, & Paulus Quartus Romani Pontifices prædecessores nostri tunc existentes, suos in Alma Vrbe Vicarios in Iudices causarum dicti Archihospitalis deputauerint, nihilominus hoc priuilegium in desuetudinem venerit.

Iurisdictio Vicarij Papæ cognoscendi omnes causas interesse Archihospitalis eiusque personarum concernentes.

§. 1. Nos eiusdem Archihospitalis vtilitati & commoditati prospicere, & vt eius bona & iura quæcumque conseruentur, ac in pauperum infirmorum & alios pios, prout deputata esse noscuntur, & non alios vsus, debite conuertantur, salubriter prouidere volentes, Motu proprio & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, literas seu Motus proprios dictorum Clementis & Pauli prædecessorum harum serie confirmantes & innouantes, omnes & singulas causas ciuiles, beneficiales, matrimoniales, & spirituales ac prophanas, criminales & mixtas, ac alias quascumque inter dictum Archihospitale, illiusque Præceptorem, Fratres, Ministros, Factores, Agentes, vel alios quoquo modo dicto Archihospitali inseruientes, necnon proiectos seu expositos vel expositas in eodem Archihospitali degentes, seu qui vel quæ inde egressæ sunt, & nuptui traditæ ex vna, & quascumque alias personas cuiuscumque status, gradus, dignitatis, ordinis, conditionis, & præeminentiæ, Vniuersitates, Societates, Congregationes, Monasteria & alia loca pia, & suos Iudices particulares etiam ex concessione seu speciali commissione vel deputatione nostra, vel aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum habentes seu habentia, & alios quoscumque tam actiue quam passiue vertentes, a quibuscumque Iudicibus, Cameræ, Auditore, etiam si agatur vigore obligationis Cameralis, Vicario, Gubernatore, Senatore Vrbis illorumque Locatenentibus, Collateralibus & Iudicibus, ac dictę Vrbis causarum Appellationum Capitaneo, & à quibusuis Consulibus etiam Artis Agriculturæ, Camerario Ripæ & Ripettæ, Burgi Gubernatore, & sacri Palatij causarum Auditoribus, & eiusdem S.R.E. Cardinalibus, etiam cuiusuis Collegij, Societatis, Vniuersitatis, Monasterij seu alterius cuiusuis loci pij etiã Neophytorum Protectoribus specialiter deputatis, alijsque Iudicibus ordinarijs seu delegatis quibuscumque motas & pendentes de & super statu & bonis stabilibus, mobilibus, se mouentibus, iuribus & actionibus quibuscumque etiam occasione damnorum datorum tam prædicti Hospitalis quam Fratrum dicti Ordinis, expositorum, infirmorumque in dicto Archihospitali decedentium, qui aliquid dicto Archihospitali, siue per viam institutionis vel legati seu ab intestato vel alio quocumque titulo, reliquerint, aliorumque Ministrorum, Agentium, Factorum, aliorumque dicto Archihospitali quoquo modo inseruientes, ac quibuscumque locationibus, venditionibus, legatis, fideicommissis, testamentis, hæreditatibus, ac illorum discussionibus, atque quorumcumque iurium & actionũ cessionibus, alijsq. inter viuos contractibus etiam vigore obligationis in forma Cameræ exequutionibus, reuocationibus, bonis, rebus, iuribus & actionibus ad dictum Archihospitale spectantes, & in quibus ipsum Archihospitale seu personæ supradictæ quoquo modo interesse habent seu prętendunt, tam in Romana Curia quam extra eam vbiuis locorum, quorum omnium & singulorum status & merita, ac nomina & cognomina Iudicum & collitigantium præsentibus pro expressis haberi volumus, in quacumque instantia, ac in eisdem statu & terminis in quibus reperiuntur, ad nos harum serie auocamus.

Per se ipsum appellatione remota, & per alium semel tantum in causis appellabilibus recursu permisso.

§. 2. Illasque necnon alias in futurum quandocũq. perpetuis futuris temporibus mouendas cum omnibus & singulis illarum inciden. dependen. annexis & connexis, tibi moderno, & pro tempore existenti nostro in Alma Vrbe eiusq. districtu Vicario, per te ipsum seu per Prælatum doctrina & integritate præditum à te deputan. & toties quoties tibi videbitur remouendum, & alium in eius locum subrogan. qui tamen non sit tuus Vicesgerens neque Locumtenens, qui alijs varijs negocijs impediti dictarum causarũ expeditioni, singulis horis, prout necessitas requirit vacare nõ poterunt, quo ad causas minorum mouendas summarie simpliciter & de plano, sola facti veritate inspecta, & nullis etiam terminis substantialibus seruatis, & sine registri confectione, etiãq. de quacumq. summa excedente tuã iurisdictionem agatur, ac alias iuxta ordinaria facultates & iurisdictionem agatur, ac alias iuxta ordinarias facultates & iurisdictionem tibi per nos attributas, & secundum iustitiam & æquitatẽ, & quacumque etiam appellatione remota, si causæ huiusmodi a te ipso cognoscentur & terminabuntur, si autem huiusmodi causæ a Prælato à te deputando cognoscentur, & causæ ipsæ erunt appellabiles semel tantum ad te recursum habere liceat, & causæ huiusmodi per viam reuisionis per te ipsum vel alium a te deputan. terminari debeant, cognoscen. deciden. fineq. debito terminan. priuatiue quo ad alios quoscumque Iudices supradictos & quem libet ipsorum, committimus & mandamus.

Nec alteri quam sibi huiusmodi causæ committi possint.

§. 3. Et ne de cetero causæ Archihospitalis & illius Præceptoris & Conuentus ac personarum huiusmodi. actiue vel passiue alteri quam tibi committi possint, & quicquid secus à quocumque quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Facultas in Curia & extra eam citã di, inhibendi, & inhibitiones …

§. 4. Et insuper tibi per te vel prælatum à te deputan. prædictum quoscumque quorum intererit tam in Romana Curia quam extra eam etiam per edictum publicum constito tibi summarie. & extraiudicialiter de non tuto accessu, citandi, ac illis, necnon quibuslibet toties quoties opus fuerit etiam simili edicto etiam sub sententijs ecclesiasticis, ac etiã pecuniarijs pœnis arbitrio tuo moderan. & applican. inhiben. ac in euentum non paritionis ad declarationem incursus censurarum & pœnarum huiusmodi, illarumque aggrauationem & reaggrauationem, necnon inuocationem brachij secularis auxilij & interdicti relaxationem.

Testes ad perhiben. testimonium cogendi. Sententias exequendi.

§. 5. Necnon testes ad perhiben. testimonium veritatis sub similibus censuris & pœnis cogen. & compellen. Ac sententias per te vel per Prælatum a te deputan. latas, necnon omnia & singula per te aut illum pro tempore decisa & terminata, decreta quibusuis exceptionibus & appellationibus non obstan. etiam per tuum simplex mandatum executiuum tuo etiam sub paruo sigillo regula contraria non obstan. decernen. & exequen.

Expensas taxandi.

§. 6. Expensasque taxan. & fructus liquidan. & exequutioni debitæ demandandi seu demandari facien.

Contradictores compescendi.

§. 7. Et contradictores quoscumq. & rebelles per easdẽ censuras & pœnas, & alia iuris remedia appellatione postposita cõpescẽ.

Remissoriales dandi.

§. 8. Literaque remissoriales ad partes quoties & quando necesse, & tibi alias visum fuerit, tuo arbitrio etiam sub simili sigillo, regula pariformiter contraria non obstan. decernen.

Notarium deputandi.

§. 9. Necnon vnum ex quatuor Notarijs tui Tribunalis arbitrio Præceptoris dicti Archihospitalis eligen. in causis hũdi. deputandi.

Singulis diebus procedendi.

§. 10. Ac in eisdẽ causis singulis diebus feriatis præterquã Dominicis & alijs festiuis de præcepto, & quando videlicet dictum Archihospitale erit actor procedendi, ac omnia & singula, in præmissis & circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna facien. geren. & exequen. motu, scientia & potestatis plenitudine similibus

plenam & liberam facultatem concedimus & impartimur.

Per Cursores & Mandatarios citandi.

§. 11. Statuentes quod citationes in causis prædictis exequi possint per quoscumq. Cursores & Mandatarios Vrbis iuxta placitum Procuratoris dicti Archihospitalis.

Dilationibus & inhibitionibus aliorum Iudicum non obstantibus, mandata exequenda.

§. 12. Quodq. nullæ inhibitiones, non grauetur, supersessoriæ, dilationes etiam quinquennales, & in vim motus proprij Pij V. à quibusuis Iudicibus etiam causarum Cameræ Apostolicæ Auditore, & à Præsidente Visitatoris Carcerum, sub quibusuis tenoribus & formis, præterquam à te concessæ, aliquibus suffragentur, sed illis minime obstantibus executio mandatorum ad fauorem eiusdem Archihospitalis concessorum fieri valeat.

Clausula præs.

§. 13. Ac decernentes præsentes literas de subreptionis, & obreptionis seu nullitatis vitio aut intentionis nostræ vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui aut infringi, reuocari, retractari, suspendi vel limitari nullatenus posse, sed semper validas firmas & efficaces existere & fore, suosq. plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, sicq. & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis alia iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quocumque quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ derogatoriæ.

§. 14. Non obstan. præmissis ac fel. rec. Bonifacij Papæ Octaui prædecessoris nostri de vna & in Concilio generali edita de duabus dietis, & quibusuis alijs constitutionibus, ordinationibus, & præsertim motu proprio Populo Romano concesso, statutisque nouis, Vrbis reformationibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis dictæ Vrbi, ac quibuscumque alijs personis sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs alijsq. efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis etiam motu scientia & potestatis plenitudine similibus, etiam per vim & modum contractus & Capitulorum, & in forma motus proprij, etiam in fauorem Cursorum nostrorum, stilo Palatij ferijs generalibus de mandato fe. rec. Pauli Papæ Quarti etiam prædecessoris nostri vsque ad Calendas Octobris indictis, & in futurum indicendis, ac omnibus alijs & singulis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis eorumq. totis tenoribus specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda esset, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. [illegible] A. 14 die 10. Febr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die decima Februarij, millesimo sexcentesimo quinto, Pontificatus nostri Anno decimoquarto.

CXIX. Prohibitio appellandi per religiosos Ordinis Fratrum Seruorum B.M. Virginis à Prælatis eiusdem Ordinis ad tribunalia secularia. Permissioq. habendi recursum ad Priorem Generalem, Protectorem, seu Viceprotectorem, aut ad Romanum Pontificem.

Alia de hac Religione, notata sunt in const. 80. Decet. huiusmet Pontificis hic sup. pag. 91.

Edita A. D. 1593.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

QVoniam nostro pastorali potissimum incumbit officio, vt ea quæ per regulares personas contra eorum regularia instituta temere attentantur, quantum Nobis ex alto conceditur, opportunis remedijs compescamus, & amoueamus.

Causa huius constitutionis.

§. 1. Proinde quia nuper dilecto filio Magistro Lælio Balliono de Florentia Priore generali Ordinis Fratrum Seruorum beatæ Mariæ, non sine animi nostri molestia referente accepimus, quod nonnullæ dicti Ordinis etiam vtriusque sexus regulares personæ, Dei timore postposito, & suæ professionis immemores, vt in eorum malefactis & inobedientia se diutius conoueant, ab ijs quæ per Prelatos eiusdem Ordinis, & Priores Prouinciales, & alios superiores ab ipso Priore generali pro tempore deputatos, acta sunt & decreta, ad tribunalia secularia appellare, & ad ea temere confugere consueuerunt, in non modicum iurisdictionis ipsorum Superiorum læsionem, & regularis instituti alterationem, ac scandalum plurimorum.

Prohibitio de qua in rubr.

§. 2. Nos præmissis obuiare volentes, vniuersis & singulis dicti Ordinis vtriusque sexus regularibus personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, Apostolica auctoritate tenore præsentium præcipimus & mandamus, eisq. sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, à qua non nisi à Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolui possint, necnon priuationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa & alia quæcumque dicti Ordinis officia exercenda, ac vocis tam actiuæ quam passiuæ eo ipso absq. alia declaratione incurrendis pœnis, districtius inhibemus ne ad ipsa tribunalia secularia, quouis prætextu aut quæsito colore appellare vel ad illa confugere, aut ea propterea quoquomodo adire audeant vel præsumant, sed si se à Prælatis grauari prætendant ad Priorem generalem ipsius Ordinis, seu illius Protectorem, aut Viceprotectorem in Romana Curia vel ad Nos, siue Romanum Pontificem pro tempore existentem supremum in Ecclesia Dei Iudicem, sicut antiquitus semper facere consueuerunt, recursum habeant, vnde illis breui manu iustitia ministrabitur.

Extensio ad Fautores.

§. 3. Volentes, & ita declarantes, quod nedum dicti Ordinis regulares personæ contrafacientes, verum etiam eorum quomodolibet, directe vel indirecte, fautores & consultores, easdem pœnas eo ipso omnino incurrant.

Decretum irritans.

§. 4. Decernentes irritũ & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter cõtigerit attentari.

Clausula derogat.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis, quibus omnibus eorum tenores acsi de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum præsentium, specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 2. die 15. Febr.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 15. Februarij 1593. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Protomedici, & Collegij Physicorum de Vrbe, iurisdictio & facultates. CXX.

De his habes etiam sup. in constit. 19. Iulij III. Meritis, fol. 582. lib. 1. & Greg. XIII. const. 40. In Apostolicæ, fol. 307. & in Pauli V. constitut. 71. §. 25. fol.

Edita A. D. 1593.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QVo viri qui tum salubribus Artis Medicinæ præceptis, & singulari methodo, tum diuturna experientia, quæ vbiq. plurimũ valet, sapienter instructi in medendis humanis corporibus occupantur, & ab eis in hac alma Vrbe, & omnibus status nostri Ecclesiastici Ciuitatibus infirmitates omnes depellere continuo procurant, sanitati & incolumitati hominum consulentes, quibuscumque difficultatibus superatis id ipsum facilius & promptius exequi, & & operari valent, priuilegia per Romanos Pontifices prædecessores nostros illis concessa conseruanda, ac per eos desuper statuta & ordinata, vt inuiolabiliter obseruentur confirmanda esse iudicamus, prout melius totius Reipublicæ valetudini nouimus expedire.

Sixtus IV. [illegible] confirmauit statuta Collegij.

§. 1. Sane dilecti filij Sigismũdus Brumanus Cremonensis Artium & Medicinæ Doctor, ac Romani Collegij pariter Artium & Medicinæ Doctorum Prior, ac dictæ Vrbis & totius Status Ecclesiastici Protomedicus Generalis, necnon Antonius Portus Firmanus, & Oduardus Lopius Romanus pariter Artium & Medicinæ Doctores consiliarij, tam suo quàm ipsius Collegij nominibus, Nobis nuper exponi fecerunt, quod alias postquam fel. rec. Sixtus Papa Quartus prædecessor noster, nonnulla per tunc existentes Protomedicum & Priorem ac Collegium huiusmodi, ad obuiandum erroribus qui in Arte Medicinæ à plerisque qui sibi nomen Medici vsurpabant committebantur, ac periculis mortis quæ sæpissime infirmis inde sequebantur, statuta, & ordinata perpetuo approbauerat, & confirmauerat.

Clemens VII. illa & alia de nouo statuta cõfirmauit, & [illegible] & alia priuilegia [illegible] Protomedico & Collegio tribuit.

§. 2. Et deinde tam piæ mem. Clemens Papa VII. etiam prædecessor noster, qui præfata ac alia etiam per tunc existentes Protomedicum & Collegium huiusmodi de nouo statuta & ordinata, quæ suis sub plumbo cõfectis litteris de verbo ad verbum inserti voluit, quam recolendæ mem. Iulius III. Pius IV. Pius V. & Greg. XIII. Romani Pontifices etiam prædecessores nostri, ea omnia etiam perpetuo confirmauerant & approbauerant, ac per omnes & singulos Artis Medicinæ huiusmodi professores & Aromatarios, in Vrbe ac toto statu huiusmodi commorantes, ac alios quos illa concernebant inuiolabiliter obseruari mandauerant, ac quamplura gratias, facultates, concessiones, priuilegia, & indulta Protomedico, Priori, & Collegio prædictis, tam super approbatione Physicorum & Chirurgorum, ac Aromatariorum in Vrbe, & alijs Ciuitatibus, terris, & locis S. R. E. subiectis; ac examine simpliciorum, vel compositorum medicinalium humanis corporibus exhibendorum, ac Aromatariæ medicinalis exercitio, quam super facultate & potestate promouendi ad magisterij vel Doctoratus gradum, illorumq. insignia dandi, necnon iurisdictione Protomedici & Collegij prædictorum, cognoscendi quascumq. causas ciuiles & criminales eorũ, ac Aromatariorum, aliorumq. mederi seu medicinalia cuiuscumque generis tuentur, tradere & exhibere volentium exercitium concernentia, priuatiue etiam quo ad alia tribunalia quæcumq. ac procedendi quoscumq. inobedientes, etiam ad pecuniarias aliasq. pœnas, necnon visitandi & corrigendi quoscumque Aromatarios, earumq. Aromatarias in Vrbe, & toto statu Ecclesiastico huiusmodi, vt prætertur existentes; ac ad id Commissarios, aliosq. deputatos destinandi & deputandi, ac denique omnia & singula in præmissis necessaria statuendi, faciendi, ordinandi, & exequendi similiter perpetuo concesserant.

Super Approbatione Physicorum, Chirurgorum, & Aromatariorum.

Examinatione Simplicium & Compositorum medicinalium.

Exercitio Aromatariæ.

Facultateque promouendi ad gradus.

Iurisdictione causas cognoscendi ciuiles & criminales.

Ta [illegible] ciuil. Clem. VII. etc. in rubr.

Correctione Aromatariorum, & visitatione Aromatariarum.

Protomedicus vero & Collegium [illegible] statuta [illegible] ecclesiastici [illegible], statuta reformarunt, & alia pro felici Collegij regimine statuerunt.

§. 3. Protomedicus, & Prior, ac Cõsiliarij, & Collegiũ huiusmodi decori & vtilitati ipsius Collegij, ac incolarum Vrbis, & status huiusmodi incolumitati, quantũ in eis est studẽtes, antiqua statuta prædicta prout tẽporum ratio expostulat in melius reformarũt, aliaq. de nouo super præmissis, ac alias debitũ exercitiũ Artis huiusmodi, necnon felix ipsius Collegij regimen concernentia & disponentia, ac alias salubria & honesta ediderunt, prout in singulis ipsorum Prædecessorum literis desuper confectis ac statutis plenius continetur.

§. 4. Cum

Et pro praedi. statutorum confirmatione Papae supplicant.

§. 4. Cum autem Protomedicus & Collegium praedictum eupiant literas praedictas, ac singula statuta huiusmodi pro illorum subsistentia firmiori per Nos perpetuo approbari & confirmari, Nobis humiliter supplicari fecerunt quatenus eorum desiderio huiusmodi annuere, aliasque in praemissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Papa praedi. Bul. gratias & statuta confirmat.

§. 5. Nos igitur, qui fidelium quorumlibet vota, praesertim saluti & incolumitati Nobis subditorum consulentia, ad exaudicionis gratiam libenter admittimus, ac attendentes statuta de nouo edita praedicta nonnisi pro bono regimine & salubri directione dicti Collegij horum temporum ita suadente ratione facta fuisse, ipsumq. Collegium, ac illius singulares personas quę pro vniuersali hominũ salute continuo laborant specialibus quoque fauoribus & gratijs prosequi volentes, ac singularum literarum & statutorum huiusmodi tenores etiam veriores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur & insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, singulas literas praedictas ac statuta per Protomedicum & Collegium huiusmodi condita atque edita, ac omnia & singula in eis contenta, ac inde sequuta & sequenda quaecumque Apostolica auctoritate tenore praesentium, quatenus liceat & honesta, & sacris Canonibus & decretis Concilij Tridentini contraria non sint, perpetuo approbamus & confirmamus, illisque perpetuae & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesque & singulos iuris & facti, aliosque defectus siqui interuenerint in eisdem supplemus, eaque omnia & singula ab omnibus quos illa concernunt & concernere poterunt, quomodolibet in futurum similiter perpetuo & inuiolabiliter obseruari, ac ad illorum omnium obseruationem omnibus iuris & facti remedijs cogi, & compelli posse.

Clausulam sublatam apponit.

§. 6. Decernentes sic & non aliter per quoscũque Iudices quanis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, & causarum Palatij Apostolici Auditores, ac singularum prouinciarum Ciuitatum, Terrarum, & locorum dicti status Ecclesiastici, Vicelegatos, Gubernatores, Potestates, & alios Iudices, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executorem huius const. deputat, & defensorem.

§. 7. Et nihilominus dilecto filio moderno, & pro tempore existenti Curiae causarum Camerae Apostolicae generali Auditori, per praesentes committimus & mandamus, quatenus per se vel alium seu alios Protomedico & Collegio praedictis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostra praesentes ac singulas literas & statuta huiusmodi perpetuo & inuiolabiliter obseruari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac praemissis non parentes per sententias & censuras Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias poenas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo, inuocato etiam adhoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Contraria omnia tollit.

§. 8. Non obstantibus similis mem. Bonifacij Papae Octaui similiter, praedecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis quae dicti Praedecessores in singulis eorum literis voluerunt, non obstare, contrarijs quibuscumq. aut si Aromatarijs & alijs praedictis, vel quibusuis alijs communiter aut diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Dat. P. An. 2. 10. Nouemb.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 10. Nouembris 1593. Pontificatus Nostri Anno secundo.

CXXI. Facultas Congregationis Clericorum Ministrantium Infirmis, recipiendi Nouitios ad habitum, non expectato Capitulo generali, nec prouinciali.

Istam Congregationem primo approbauit Sixtus V. in sua const. 25. Ex omnib. s. fol. 395. l. b. 2. vbi alia notaui.

Edita An. D. 1594.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ASsidua pietatis & charitatis opera, quae dilecti filij Praepositus & Clerici aliique religiosi Congregationis Ministrantium infirmis circa infirmorum tum corporalem cum spiritualem curam, ut accepimus continuo exercent, merito nos inducunt, vt eorum Religionis conseruationi & augmento libenter prospiciamus.

Facultas de qua in rubr.

§. 1. Proinde supplicationibus eorum Nobis nomine humiliter porrectis inclinati, ac de Venerabilium fratrum nostrorum Cardinalium Congregationi super Consultationibus Episcoporum, & regularium deputatae Praepositorum sententia, dictis Praeposito & religiosis perpetuo concedimus & indulgemus, vt in qualibet eorum domo vbicumque locorum existente, tres ex antiquioribus Patribus à Capitulo conuentuali deputari possint, qui eandem habeant facultatem & potestatem in admittendis Nouitiis, quae commissa fuit Capitulis generalibus & prouincialibus, alijsque deputandis iuxta constitutionem super Nouitiorum receptione à fel. rec. Sixto Papa V. praedecessore nostro editam sub Dat. sexto Cal. Decembris anno tertio, & alteram eius declarationem sub Dat. 12. Cal. Nouembris anno quarto eius Pontificatus, dummodo in reliquis earumdem constitutionum formam seruent. Ad hocque plenam & amplam dictis deputatis facultatem & auctoritatem impertimur.

Sixti V. hae constitutiones sunt 30. & 34. eius.

Derogatio contrariorum.

§. 2. Non obstantibus praedictis Sixti V. & alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 3. 31. Martij.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 31. Martij 1594. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

CXXII. Contra edentes, vel vtentes alijs Litanijs, quam hic approbatis, vel à Congregatione Sacrorum rituum approbandis.

De hac Congregatione habes constitut. 74. Sixti V. Immensa fol. 463. lib. 2. Congreg. V.

Edita An. D. 1601.

Causa huius prohibitionis.

SAnctissimus Dominus noster Clemens Papa VIII. Quoniam multi hoc tempore, priuati etiam homines praetextu alendae deuotionis, nouas quotidie Litanias euulgant, vt iam prope innumerabiles formae Litaniarum circumferantur, & in nonnullis ineptae sententiae, in alijs (quod grauius est) periculosae, & errorem sapientes inueniantur, pro sollicitudine sua pastorali prouidere volens, vt animarum deuotio, Deique, ac Sanctorum inuocatio, sine vllius detrimenti spiritualis periculo foueatur.

Prohibitio de qua in rubr.

§. 1. Praecipit & mandat, vt retentis antiquissimis, & communibus Litanijs quae in Breuiarijs, Missalibus, Pontificalibus, ac Ritualibus continentur, necnon Litanijs de Beata Virgine, quae in Sacra Aede Lauretana decantari solent; quicumque alias Litanias edere, vel iã editis in Ecclesijs, siue Oratorijs, siue Processionibus, vti voluerint, eas ad Congregationem Sacrorum rituum recognoscendas, & si opus fuerit corrigendas mittere teneantur, neque sine licentia & approbatione praedictae Congregationis, eas in publicum edere aut publice recitare praesumant, sub poenis (vltra peccatum) arbitrio Ordinarij, & Inquisitoris seuere infligendis.

Decretum Pont. An. 10. die 6. Septembris.

§. 2. Praesens Decretum factum fuit in generali Congregatione Sanctae Romanae & vniuersalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico in Monte Quirinali, coram praedicto Sanctissimo Domino Nostro, ac Illustrissimis & Reuerendissimis Dominis S. R. E. Cardinalibus, aduersus haereticam prauitatem generalibus Inquisitoribus, VIII. Idus Septembris, Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi 1601. Quintilianus Adrianus Not.

CXXIII. Approbatio & noua Institutio Congregationis Clericorum saecularium in communi viuentium, sub inuocatione B. MARIAE, dudum ab Alexandro Episcopo Lucano, in ea Ciuitate erectae, cum Indultorum concessione, & facultate alia vbique loca recipiendi.

Hanc ipsam Congregationem, Matris Dei Congregationem de cetero nuncupari voluit, Paulus V. in eius constit. 81. Inter Pastoralis, vbi regimen quoque Scholarum P. arum ad pauperes erudiend. s eteclarum & erigendarum, eidem Congregationi perpetuo delegauit.

Edita An. D. 1595. & 1604.

CLEMENS PAPA VIII.
Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

EX quo diuina Maiestas ad Pastoralis officij fastigium Nos quamquam immeritos euexit, illa quantum in nobis semper fuit superno auxilio freti facere conati sumus, vt Confraternitates seu Societates aut Congregationes, quae ad diuini cultus augmentum & animarum salutem institutae sunt, & in obseruatione institutorum suorum pie & religiose persistunt, magis quotidie in illo suo pio & sancto proposito confirmarentur.

Alexander Episcopus Lucanus anno 1583. congreg. Clericorum saecularium & Laicorum sub vocatione B. Mariae in Curtis Orlandigorum erexit.

§. 1. Cum itaque sicut accepimus Venerabilis frater Alexander Episcopus Lucanus iamdudum Confraternitatem seu Societatem, aut Congregationem Clericorum saecularium & laicorum in communi viuentiũ, sub inuocatione & vexillo B. & Gloriosae semperq. Virginis MARIAE, in ecclesia sanctae Mariae Curtis Orlandigorum Lucañ erexerit, ac dictae Confraternitati seu Congregationis Confratribus, vt vnum ex eis qui alijs praeesset, ac rerum & bonorum ipsius Confraternitatis seu Congregationis curam & administrationem gereret, cuique ipsi Confratres parere tenerentur, eligere; ac constitutiones per eum approbandas condere possent facultatem concesserit, prout in patentibus literis ipsius Alexandri Episcopi de anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimo tertio desuper confecti plenius contineri dicitur, ac eius Confraternitatis seu Congregationis Confratres sacramentorum ecclesiasticorum administratione, diuini verbi praedicatione, & aliorum bonorum operum exemplo proximum iuuare totis viribus contendant.

Et hic Pontifex d. erectionem Congregationis saecularium in ea ecclesia confirmat, & alias approbat.

§. 2. Nos vt ipsi Confratres in suo laudabili proposito magis confoueantur, & ad huiusmodi pia & sancta opera exercenda promptiores reddantur, ac fructus quos in Vinea Domini plurimos hactenus & maturos ac dulces locatori Domino obtulerunt, eosdem longe dulciores & maturiores ac vberiores in posterum offerant, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, erectionẽ Confraternitatis seu Societatis aut Congregationis Clericorum saecularium in dicta ecclesia ab eodẽ Alexandro Episcopo, vt praefertur factam, necnon omnia & singula in dictis patentibus literis erectionem huiusmodi concernentia contenta, quorum tenores ac si de verbo ad verbum insererentur praesentibus haberi volumus pro expressis, contenta & inde secuta quaecumque, Apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus

bamus & confirmamus, illisq. perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos, tam iuris quam facti, & solemnitatum in eis forsan omissarum defectus, siqui interuenerint in eisdem supplemus.

Ac de nouo eã instituit. §. 3. Et nihilominus eamdem Confraternitatem in Congregationem Clericorum secularium sub titulo seu inuocatione eiusdem B. MARIAE Virginis, cum eisdem regulis, institutis, & facultatibus in dicta ecclesia auctoritate & tenore præmissis perpetuo erigimus & instituimus.

Facultatem, ordinationes, & statuta ad bonum regimen condendi concedit. §. 4. Necnon nunc & pro tempore existentibus Rectori, & Socijs dictæ Congregationis, vt quæcumque statuta & ordinationes, felix regimen & gubernium ipsius Congregationis concernentia, ac sacris Canonibus, & decretis Concilij Tridentini, ac Romanorum Pontificum constitutionibus non aduersantia condere, quæ tamen condita ab Ordinario loci approbentur.

Confessoribus eiusdem Congreg. facultatem omnium ad eos confitentium confessiones audiendi elargitur. §. 5. Quodq. Confessores dictæ Congregationis, qui ab Ordinario approbati fuerint, confessiones quorumcumque ad eos accedentium quocumque anni tempore audire, & debitam illis pœnitentiam pro modo culpæ iniungere.

§. 6. Superiores autem ipsius Congregationis, per se vel alium, seu alios ex ipsis iam approbatis, suos subditos à censuris in casibus Sedi Apostolicæ reseruatis, non tamen contentis in literis die Coenæ Domini legi solitis absoluere, & etiam debitam illis pœnitentiam iniungere.

Prælatis ipsius congreg. à censuris non in Bulla Cœnæ Domini subditos absoluendo auctoritatem impartitur. §. 7. Necnon Superior dictæ Congregationis, receptos inobedientes, & illius constitutionum transgressores punire, & pœnitentia pro modo culpæ eius arbitrio, seruata tamen semper dictarum constitutionum forma eosdem afficere, & si sibi videbitur cum assensu maioris partis dictæ Congregationis culpabiles eijcere inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio Episcopi, seu brachij secularis libere & licite valeant, eisdem auctoritate & tenore concedimus.

Mandat d. Congregationi ... §. 8. Quodq. recipiendi in Congregatione huiusmodi, tam Clerici quam Laici, teneantur vbi aliter Congregationi visum non fuerit semittendum, promittere etiam cum iuramento, se reiecturos expensas pro ipsis ab eadẽ Cõgregatione factas, siquando contigerit vt sponte vel iusta de causa expulsi ab eadem Congreg. discedant.

Recipiendos à Congregatione ... §. 9. Demum quod congregatio hæc sit & perpetuo remaneat sub protectione huius Sedis Apostolicæ, non tamen exempta ab ordinaria iurisdictione Episcoporum Lucanarum qui pro tempore erunt, quo ad visitationem & reformationem, si opus fuerit, iuxta constitutiones eiusdem Congregationis tantum, nec alias aliter nec alio modo, nullo tamen casu, prætextuue, aut quæsito colore aliquos ex Socijs prælatis ab eadem Congregatione sine expresso consensu eiusdem vnquam extrahere, nec ab obseruantia instituti distrahere valeant, perpetuo statuimus & ordinamus.

Congregationem sub protectione Sedis Apost. reseruatà Episcopo Lucano tantum iurisdictione visitandi, & reformandi, recepit. §. 10. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbique iudicari ac diffiniri debere, necnon irritum decernimus & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

In contrarium acta, pro infectis habere decernit. §. 11. Volumus autem, quod præsentium transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Transumptis huius Bullæ credi iubet. §. 12. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Quibuscumq. non obstantib. Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die xiij. Octobris 1595. Pontificatus Nostri Anno quarto.

D. P. Anno die 13. Octobris. *Sequitur facultas d. Congregationi alia vbique loca recipiendi.*

C L E M E N S P A P A V I I I.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1604.

Exordium. ILlos Apostolicæ benignitatis fauoribus libenter prosequimur, qui sub suaui Christi iugo, gratum Altissimo famulatum præstantes, in militanti Ecclesia ad Christi fidelium salutem optatos in Domino fructus afferunt.

Hic Pont. Congregationem istam approbauit vt narratur. §. 13. Alias siquidem nos Congregationis Clericorum secularium B. MARIAE Lucan. institutum approbauimus, ipsamque Congregationem sub nostra & Apostolicæ Sedis protectione suscepimus, illique diuersa priuilegia, indulta, & gratias concessimus, ita tamen vt visitationi loci Ordinarij iuxta constitutiones ipsius Congregationis tantum subessent.

Et deinde ecclesiã S. Mariæ in Portico de Vrbe concessit ... §. 14. Et deinde eidem Congregationi ecclesiam sanctæ Mariæ in Porticu de Vrbe, vt apud illam vnus Præpositus, & aliquot eiusdem Congregationis personæ habitare, & in ipsa ecclesia diuina Officia celebrare, & Ecclesiastica sacramenta ministrare valerent, de consensu dilecti filij nostri Bartholomæi S. Mariæ in Porticu Diaconi Cardinalis Cesij nuncupati concessimus, prout in diuersis nostris in forma Breuis desuper expeditis literis plenius continetur.

Et modo ... Ordinariorum ... facultatem concedit. §. 15. Cum autem sicut accepimus, Congregatio prædicta vberes in Ecclesia Dei fructus ad Animarum Christifidelium salutem proferat, & illius Clerici sub nonnullis constitutionibus & regulis a dilecto filio nostro Cæsare tit. SS. Nerei & Acchillei Presbytero Cardinale Baronio nuncupato, ipsius Congregationis apud Nos Protectore, examinatis & auctoritate nostra Apostolica approbatis, laudabilem viam degant, & in via Domini non mediocres progressus faciant, & si illis vt alia loca, domos & ecclesias vbique recipiendi, & in illis iuxta prædictas constitutiones, & regulas degendi, ac diuina officia celebrandi, Ecclesiasticaque sacramenta ministrandi facultas concederetur, inde profecto Christi fidelium animarum salus valde promoueretur, ac spiritualis consolatio magis augeretur. Nos eiusdem Congregationis propagationi consulere, ac illam & eius personas specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes, necnon singularum nostrarum literarum prædictarum tenores præsentibus pro expressis habentes, & singulas eiusdem Congregationis personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluendas, & absolutas fore censentes, motu proprio & ex certa scientia & mera deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine eidem Congregationi, eiusque Præposito Generali, & Clericis, vt loca, domos & ecclesias illi, in quibusuis Ciuitatibus & diœc. de licentia Ordinariorum concedendas recipere, & in illis habitare, ac diuina officia celebrare, & Ecclesiastica sacramenta ministrare, ac omnibus & singulis priuilegijs, gratijs, indultis, exemptionibus, libertatibus, & immunitatibus, ipsis Congregationi, Præposito & Clericis, per Nos in primo dictis literis concessis vbiq. frui, potiri & gaudere, libere & licite possint & valeant, seruata tamen forma in primo dictis nostris literis expressa, & in prædictis constitutionibus, vt præfertur iussu nostro examinatis & approbatis contenta, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus & indulgemus. Illosque desuper à quoquam quauis auctoritate impediri, molestari, perturbari, vel inquietari nullatenus posse, & irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Siquid. Quiniano. fol 106 ... vbi quid in ... obseruandum sit, explicatur.

Executores & defensores deputat. §. 16. Quo circa dilectis filijs nostris Cæsari Presbytero Cardinali Baronio, moderno, & pro tempore existenti eiusdem Congregationis Protectori, ac Vicario Vrbis, necnon causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes literas & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Præpositi & Clericorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes; faciant auctoritate nostra illos eorumdem præmissorum effectu pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Contrarijs derogat. §. 17. Non obstantibus fel. rec. Bonifacij Papæ Octaui prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijs constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, atque omnibus illis quæ in prædictis literis voluimus non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ Anno 1604. die 24 Iunii. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 24. Iunij 1604. Pontificatus Nostri Anno 13.

LEO XI. PONT. CCXXXVI.

ANNO DOMINI MDCV.

LEo Vndecimus Florentinus, Alexander Medicæus, antea dictus, Episcopus Cardinalis Prænestinus, Creatus Anno Domini

mini 1605. die primo Aprilis Coronatus die 18. eiusdem mensis, & annis vixit dies vigintiseptem. Nullos creauit Cardinales. Obijt die 27. Aprilis, eiusdem anni. Corpus eius sepultum fuit in Basilica Principis Apostolorum. Vacauit Sedes dies 18.

PAVLVS V. PONT. CCXXXVII.

ANNO DOMINI MDCV.

PAulus V. Camillus Burghesius antea dictus, Romæ natus Anno Domini 1552. Patre Marco Antonio Patritio Senensi, tit. San. Chrysogoni Presb. Card. Creatus die XV. Coronatus die 28. Maij 1605. Creauit Card. 50. sedit annos 15. menses 8. dies tredecim. Obijt anno sal. M. DC XXI. die 28. Ianuarij. Sepultus in Basilica Principis Apost. deinde translatus fuit ad S. Mariam Maiorem in sacello à se magnificentissime extructo. Vacauit Sedes dies vndecim.

I. Iubilei Indictio, ad diuinam opem, pro salutari Ecclesiæ Catholicæ regimine, & præsentibus necessitatibus implorandam.

Huiusmodi Iubileum Romani Pontifices indicere consueuerunt, eorum tamen constitutiones præter mili, hac sola pro exemplari contenta, vltra aliam Sixti V. quæ est sup. fol. 356. lib 2. Virixm nu. 1.

Similes Indictiones vide ob eandem causam factas à Gregor. XV. in Const. 2. Spiritus inf. tom. 4. & a S.D.N. Vrban. VIII. sub forma tamen Orationis quadraginta, Horarum in Const. 7. Aeternus inf. d. tom. 4.

Edita A. D. 1605. P A V L V S EPISCOPVS, *Seruus Seruorum Dei. Vniuersis Christifidelibus, ad quos præsentes literæ peruenerint. Salutem, & Apostolicam benedictionem.*

Exordium. QVOD in omni vita summis votis à totius bonitatis auctore Deo semper optauimus, vt vniuersæ cogitationes & actiones nostræ à singulari eius benignitate profectæ in viam æterni beneplaciti sui dirigerentur, & non ad alicuius priuati, vel temporalis boni commoditatem, sed ad communis & æternæ beatitudinis felicitatem diuina fauente gratia perducerentur, id hoc tempore, quo immensa illius largitas, cuius voluntas potentia, cuius opus misericordia est, nos nihil huiusmodi cogitantes in hoc supremo dignitatis Apostolicæ gradu nullis nostris meritis, sed sola miseratione sua, & admirabili prouidentia collocauit, suppliciter ab eo postulandum duximus, vt in difficillimo munere obeundo, virium nostrarum imbecillitatem, auxilij sui virtute sustentare ac tueri velit.

Causa huius indictionis Iubilei. §. 1. Cum enim in ea curarum mole in qua versamur, tum ob rerum quæ nos circundant magnitudinem, tum ob negociorum quibus vrgemur difficultatem, plane cognitum non habeamus, quo gradiamur & vnde initium sumamus, aut quid agere debeamus, id nobis consilij superest, atque hoc solum habemus residui, vt oculos nostros ad eum dirigamus, qui tunc maxime cum opus est, summis in difficultatibus super domum Dauid, hoc est super nos & ceteros Ecclesiarum moderatores, ac super habitatores Hierusalem, videlicet super fideles ac subditos populos non solum orationis & precum dona, quibus petita impetrentur, placabilis & benignus effundit, sed cælestis etiam gratiæ suæ spiritum ac virtutem elargitur, qua nos Catholicam Ecclesiam ceterarum Matrem & Magistram, sancte & feliciter regere, & qui in partem solicitudinis nobiscum vocati sunt, ceteras quoque Ecclesias bene administrare, ac tandem desiderata bona consequi, & recte omnia perficere valeamus. Magna est enim vis concordis & perseuerantis orationis, præsertim cum & ij qui ceteris præsunt, igne perfectæ caritatis incensi, apud Deum pro populo intercedunt, & qui superioris imperio parent, vnanimes in spiritu humilitatis, & in animo contrito pro suo Duce ac Rectore deprecantur, nihilq. adeo est, quod fideles (si conuertantur ad Deum in corde perfecto, & prosternant preces suas in conspectu eius) communibus votis tandem non obtineant, & iam impetratum diutius non conseruent. Sic olim Deus Salomoni in ipso regni suo exordio sapientiam per orationem postulanti ad discernendum iudicium, dedit cor sapiens & intelligens. Sic Beatum Petrum Apostolorum Principem, & Christi in Terris Vicarium oratio, quæ ab Ecclesia sine intermissione pro eo fiebat, eripuit de manu Herodis, & de omni expectatione plebis Iudæorum, & Christus Dominus dum cum hominibus conuersaretur, Apostolis suis dixit: quicquid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis: Et, si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quacumq. petierint fiet illis à Patre meo, qui in cælis est. Iure igitur optimo nos, qui nihil aliud in administratione vniuersalis Ecclesiæ nuper nobis commissa spectare debemus, quam ipsius Ecclesiæ Catholicæ salutem, Christianorum Principum pacem, totiusq. Orbis Christiani tranquillitatem, vt in hoc onere arduo atq. grauissimo sustinendo, ijs quæ cupimus, & quibus maxime indigemus, præsidijs à Deo, qui postulantibus à se sapientiam dat omnibus affluenter, vt confidimus, adiuuemur, hoc nostri Pontificatus initio pium & laudabilem nonnullorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum morem hac in re secuti, ad cōmunem totius populi Christiani deprecationem, indictis ea de causa per Catholicum Orbem supplicationibus, & salutaribus Indulgentijs promulgatis, primo quoque tempore confugiendum esse decreuimus. Hæc enim vna est, & communis illa Populi Christiani oratio, quæ concordibus omnium fidelium voluntatibus, per veræ pœnitentiæ remedium cum ieiunio & eleemosyna coniunctum, in primis hominum mentes à vitijs purgat, tum subleuat ad cœlestia, & ad salutem, ac vitam æternam dirigit, desiderata deinde dona ex Deo bonorum omnium fonte deducit, ipsos denique homines ad illa consequenda capaces, & dignos efficit. Quanquam nos ad hanc deliberationem ineundam, non ideo solum adducimur, quod Ecclesiæ gubernaculis manum admouti præcipuo quodam diuini numinis auxilio præmuniri cupiamus, sed quod existimemus hoc tempore idipsum ad communem Dominici gregis incolumitatem pertinere, quodq. Catholicæ Ecclesiæ, & Christianæ Reipublicæ in difficultatibus constitutæ admodum salutare atque opportunum fore iudicemus. Immanissimus enim Turcarum Tyrannus perpetuus Christiani nominis hostis, insana illa dominandi libidine, qua Orbis Imperium temere iam sibi despondit, exercatus, ac summo Christianæ religionis odio incensus, innumeras clades non modo finitimis populis erumpendo, sed remotis quoq. gentibus omnia inuadendo iamdiu attulit, superioribus vero annis sæuo diuturnoque bello in Hungariam excitato, licet aliquot ibi egregias Ciuitates & loca insignia quæ occupauerat, quæq. postea ex illius manibus erepta & recuperata fuerunt, amiserit, plerasq. tamen, tum in ipsa Hungaria, tum in locis illi contiguis nobilissimas ditiones, & munitissimas arces in suam potestatem redegit, nouissime autem hoc anno (quod sine graui dolore commemorare non possumus) perditi etiam, ac profligati homines, carissimi nimirum in Christo filij nostri Rodulphi Romanorum Regis Illustris in Imperatorem electi in eadem Hungaria rebelles ipsis Turcis per exitiale scelus adiuncti, & per summam impietatem suis intestinis tumultibus, ac seditionibus confirmatis atque auctis, humana diuinaq. cuncta perturbant, & adhibitis simul armis, omnibus ipsius Rodulphi dominijs nefariam direptionem & vastitatem minantur. Quæ quidem mala cum non tam armis, quam assiduis apud Deum precibus propulsari debeant, quod ab ipsius ira in homines propter illorum peccata, & iniquitates contra prouenerint, hac ipsa de causa ad communem quoq. totius Christiani populi obsecrationem recurrendum esse censuimus, cuius tanta ad inimicorum impetus propulsandos virtus & efficacia est, vt illorum fortissimos exercitus, qui alioquin armis expugnari non possent, ipsa facile dissipet atque prosternat. Quod non obscure diuina sacræ scripturæ eloquia nos docent, dum fideles populos, qui aduersus hostes præliaturi ad Deum per assiduam orationem & pœnitentiam confugiunt, illiusq. nomen inuocant, & misericordiam implorant, non tam ferro quam lingua, & labijs pugnare, & arma in verbis, ac precibus habere testantur. Quod, vt quamprimum Rodulpho, eiusq. pijs ac fidelibus subditis & militaribus copijs eueniat, ipsi vehementer cupimus, & à Deo nuncupatis votis optamus. Id autem ab ipso misericordiarum Patre, & Deo totius consolationis facile nos impetraturos confidimus, sicut enim supremam illius Maiestatem homines, vbi eam offenderint, tunc maxime propter eius potentiam timere debent, ita semper ijs qui per pœnitentiam resipuerint, eiusque gratiam & auxilium pie ac deuote postulauerint, optime de summa illius benignitate sperandum est, secundum enim magnitudinem ipsius, sic & misericordia illius cum ipso est.

§. 2. Cum

[illegible]

§.2. Cum igitur ceteras Ciuitates, Terras & loca vbique existentia exemplo Almæ Vrbis nostræ ad salutarem hanc & vnanimem orationem permouere cupiamus, ab eadem Vrbe initium sumentes, solennes processiones ad eiusdem Vrbis Basilicas, Principis nimirum Apostolorum in Vaticano, necnon Beatæ Mariæ Maioris proxima hebdomada quæ erit prima mensis Iulij proxime futuri, feria quarta & Sabbato indicimus, ad quas Basilicas nos cum omni demissione, & humilitate mentis & corporis vna cum Ven. Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus necnon Patriarchis, Archiepiscopis, atque Episcopis, quos in Romana Curia adesse contigerit, ac Christianorum Regum & Principum Oratoribus apud Nos existentibus, alijsq. Prelatis atque officialibus Romanæ Curiæ & Magistratibus Populi Romani, vniuersoq. Clero & Populo comitante accedere, dictasq. processiones & supplicationes habere & celebrare decreuimus. Vt vero diuina bonitas, optata bona suo populo supplicanti copiosius largiatur, omnes vtriusq sexus Christifideles in Vrbe, & in cunctis Orbis Terrarum Regnis, Dominijs, Regionibus & locis existentes, per viscera misericordiæ Dei nostri hortamur atq. obsecramus, vt qui in eadem Vrbe dicta hebdomada, vel saltem altera sequente, qui vero extra Vrbem fuerint, proxima, aut altera item sequente hebdomada, postquam præsentes literæ ibi fuerint publicatæ, vel si aliquibus in locis ex quauis causa publicatæ non fuerint, postquam ad eorum notitiam quocumq. modo peruenerint, salutari pœnitentiæ sacramento ad præteritas culpas diluendas se præparent, Deumque orent, vt nos singulari virtutis suæ præsidio tueri, & pares suscepto muneri vires nobis sufficere, Ecclesiæ Catholicę fidé longe lateq. propagare, impios hæreticorum errores vndiq. euellere, & Hungariæ Regnum a Turcarum armis defendere, eique optatam tranquillitatem restituere dignetur. Et ij quidem qui in eadem Vrbe fuerint prædictas Basilicas, siue earum alteram quam maluerint, qui vero extra Vrbem, Ecclesiam, vel Ecclesias per locorum Ordinarios seu eorum Vicarios aut Officiales, vel de eorum mandato, & eis deficientibus per eos qui ibi curam exercent animarum, nimirum postquam præsentes nostræ ibidem fuerint publicatæ; vbi vero publicatæ non fuerint, postquam ad eorum notitiam peruenerint Ecclesias similiter seu Capellas siue Oratoria aut alia quæcumq pia loca etiam per solum Confessarium ab ipsis eligendú, singulis eorum deputandas seu deputanda, quocumq. die, vel quibuscumq. diebus eiusdem vel sequentis hebdomadæ, saltem semel visitent, & quarta & sexta feria & Sabbato eiusdem, vel sequentis hebdomadæ ieiunent, prætereà pauperibus & indigentibus personis, aut Ecclesijs vel locis pijs elemosynas arbitrio suo erogent, atq. intra hoc tempus tam primæ quã secundæ hebdomadę alicui Presbytero ab Ordinario loci approbato, peccata sua confiteantur, & Dominica prima vel secunda vel alio dictæ prioris vel sequentis hebdomadæ die Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum deuote suscipiãt. Qui autem in nauigatione vel itinere fuerint, peracta nauigatione, vel itinere confecto, hæc omnia vt superius dictum est, faciant & exequantur. Regularibus vero personis vtriusque sexus in claustris perpetuo degentibus, necnon alijs quibuscumque tam secularibus, quam regularibus in carcere aut captiuitate existentibus, aut aliqua corporis infirmitate vel alio quocumq. impedimento detentis, qui superius expressa, vel eorum aliqua pręstare nequiuerint, Presbyter Confessarius, vt prȩmittitur, approbatus, quem elegerint, prædicta omnia & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tamen tempus prorogare possit; qui etiam alijs Christifidelibus in eisdem Regnis, Dominijs, Regionibus & locis existentibus, in quibus præsentes nostræ literæ publicatæ non fuerint, ea dumtaxat iniungere valeat quæ ipsi Christifideles efficere poterunt.

[illegible] §.3. Quæ omnia vt ipsi Christifideles eo libentius præstare studeant, quo vberius spiritualibus muneribus & gratijs se refectos esse cognouerint, De omnipotentis DEI misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi ac soluendi potestate quam Deus nobis, licet indignis contulit, Thesauros Ecclesiæ copiose aperientes, Vniuersis & singulis Christifidelibus vtriusque sexus prędictis, qui præmisso modo & forma superius expressa fecerint, & vt supradictum est, Deum orauerint, plenissimam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, veniam & remissionem, sicut in Anno Iubilei visitantibus certas Ecclesias extra & intra Vrbem concedi consueuit, tenore præsentium, damus, concedimus & elargimur. Necnon eisdem Christifidelibus vtriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel etiam cuiusuis Ordinis & Congregationis seu Instituti regularibus, concedimus & indulgemus, vt sibi eligere possint quemcumq. Presbyterum Confessarium tam secularem quam cuiusuis Ordinis vel Instituti regularem ex approbatis tamen ab Ordinarijs locorum, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, & censuris à iure vel ab homine, quauis modo & causa latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus & delictis quantumuis grauibus & enormibus, etiam in casibus tam locorum Ordinarijs, quam nobis & Sedi Apostolicæ etiam in literis die Cœnæ Domini legi consuetis, atque alias, etiam per quascumque Rom. Pontificum Prædecessorum nostrorum Constitutiones, quorum tenores pręsentibus haberi volumus pro plene & sufficienter expressis, aesi ad verbum insererentur quomodocumque reseruatis, in foro tantum conscientiæ hac vice solum absoluere. Et insuper vota quæcumque (Religionis & Castitatis exceptis) in alia pia & salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus pœnitentia salutari, ac alijs eiusdem Confessarij arbitrio iniungendis, possit & valeat.

§.4. Quapropter tenore præsentium mandamus & in virtute sanctę Obedientiæ districte præcipimus omnibus & quibuscumq. Ven. Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & alijs Ecclesiarum Pręlatis & quibusuis Ordinarijs locorum, vt cum pręsentium literarum transumpta aut exempla acceperint, illa statim absq. vlla mora, retardatione vel impedimento aut limitatione per suas Ecclesias, Ciuitates, Oppida, Terras, Loca, Diœceses & Prouincias publicent & euulgent, ac publicari & euulgari faciant. Clerisque & Populis sibi subiectis solemnes processiones & supplicationes indicant & celebrent. Quod si præmissa omnia & singula præstare neglexerint, vel ex quauis causa & prætextu illa exequi prętermiserint, præter peccatum transgressionis, in quod incurrent, sciant nihilominus præsentes nostras literas cum ad Christifidelium notitiam quouis modo, vt supradictum est, peruenerint, vbique eandem vim, ac robur habituras, ac eisdem Christifidelibus perinde profuturas, aesi modo & forma præmissis publicatæ & euulgatæ, & solemnes processiones propterea indictæ & celebratæ fuissent. Per præsentes autem super aliqua irregularitate publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate aut inhabilitate quoquo modo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, etiam in foro cõscientiæ non intendimus, ac declaramus has ipsas præsentes quo ad absolutionem in foro conscientiæ, & pœnitétiali tantú, nõ auté in foro fori, seu cõtentioso consequendã, neq. etiam quo ad dictum forum conscientiæ, qui ab aliquo Iudice excommunicati, suspensi vel interdicti, seu alias in sententias & censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus celebrationis huiusmodi Iubilei satisfecerint, aut cum partibus concordauerint, vllo modo suffragari posse aut debere. [illegible]

§.5. Non obstan. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, pręsertim quibus absoluendi facultas in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reseruatur, vt nec etiam similes vel dissimiles Iubilei, Indulgentiarum aut facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regula nostra de de non concedendis Indulgentijs ad instar, ac quorumcumque Ordinum & Congregationum siue Institutorum Regularium, iuramẽto confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis eisdem Ordinibus & Congregationibus atq. Institutis quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut expressio habenda, vel quæuis alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, ac forma in illis tradita penitus pro seruata habẽtes, hac vice specialiter nominatim & expresse ad effectum præsentium derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque. Clausula derogatoria.

§.6. Volumus autem vt præsentium transumptis, vel exemplis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, vbique locorum & gentium eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur his ipsis literis, si forent exhibitæ vel ostensæ. Transumptorum fides.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo quinto, iv. Calend. Iulij, Pontificatus nostri Anno primo. D.I.P. An. 1. die 28. Iunii.

Anno a Natiuitate Domini 1605. Indict. 3. die vero Mercurij 29. mensis Iunij Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. PAVLI PP. V. Anno eius primo Retroscriptę literę Apost. affixę & publicatę fuerunt ad valuas Basilicarum Principis Apostolorum & Sacrosanctę Lateranen. ac S. Marię Maioris de Vrbe, nec non in acie Campi Florę, relictis in eisdem locis illarum copijs affixis per nos Io. Bapt. Bagni, & Bernardinum Mazzatellum S. D. N. Papę Cursores. Publicatio.

Augustinus Bracc[illegible]erius pro mag. curs.

Priuilegia Abbreuiatorum maioris Præsidentię, literarum Apostolicarum. II.

Collegij Abbreuiatorum institutionem, munus & priuilegia, attende supra in Martini V. constit. 3. In Apostolicæ, fol. 239. Sixti IV. constitut. 16. Diuina, fol 318. ac Leonis X. constit. 14 Summis, fol. 315.

PAVLVS EPISCOPVS, Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Edita An. D. 1605.

ROmani Pontificis prouidentia circumspecta, libenter intendit, vt personis quę plus laboris & obsequij, in eiusdem Pontificis, & Apostolicæ Sedis honorem, ac vniuersalis Ecclesiæ vtilitatem iugiter perferre & impendere non desistunt, amplioribus etiã gratijs & honoribus ac dignitatem prærogatiuis decorentur. Exordium.

§.1. Quapropter dilectos filios literarum Apostolicarum maioris Præsidentię Abbreuiatores, qui in concessionibus gratiarum, quas pro tempore ab eiusdem Pontificis benignitate emanare contigit, interpretandis, dilucidandisq. egregias operas, quod nos etiam minoribus constituti, dum Abbreuiatoris earumdem literarum munere fungeremur, plurium annorum experimento cognouimus, sollicitis studijs nauare noscuntur, vt quo specialibus fauoribus & gratijs [illegible]

gratiis se nouerint prosecutos, eo alacriores ad similia, & in dies maiora, pro nostro & Sedis prædictæ incremento perferenda reddantur, condignis honoribus cohonestare, beneuolentiæque nostræ perpetuum testimonium eis præbere volentes, eosdemque Abbreuiatores, ac eorum singulares personas, à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendũ, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, necnon omnium & singulorum priuilegiorum, exemptionum, indultorum & gratiarũ, tam Abbreuiatoribus quam vtriusq. Signaturæ Romani Pontificis Referendariorum Collegijs, quomodolibet concessorum, tenores præsentibus pro expressis habentes.

Abbreuiatores vt ipso vtriusque Signaturæ Papæ Referendarij deputantur, & postquam triennio Abbreuiatores esse desinant, Referendarij tamen remanent &c.

§. 2. Motu proprio non ad ipsorum Abbreuiatorum vel alicuius eorum aut alterius pro eis nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed de nostris mera liberalitate, certaq. scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine eosdem Abbreuiatores modernos, videlicet ex nunc si nondum sint, futuros vero si ante eorum ad officiũ Abbreuiatorię literarum huiusmodi receptionem & admissionem non erunt, in nostra & pro tẽpore existentis Rom. Pontificis vtraq. Signatura Referendarij ex nunc prout ex tunc, & è contra, cum primum ad officium Abbreuiatorię huiusmodi recepti atq. admissi fuerint, & quo ad Signaturam Iustitię solitum in illius Præfecti pro tempore existentis manibus præuio examine iuxta formam constitutionis à fel. record. Sixto Papa V. prædecessore nostro super reformatione Referendariorum vltimo editæ faciendo, iuramentum præstiterint, in vtriusque Signaturæ huiusmodi Referendarios, quoad vixerint, etiam si Abbreuiatores esse desierint, dummodo in Officio Abbreuiatoriæ huiusmodi saltem per triennium se exercuerint, Apostolica auctoritate, tenore præsentium creamus, constituimus & deputamus, ac dilectorum filiorum aliorum vtriusque Signaturæ huiusmodi Referendariorum numero & consortio, fauorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis & non fictis vtriusque Signaturæ Referendarijs haberi & reputari volumus, & mandamus.

Priuilegia Referendariorum eis communicantur.

Si ea videre cupis, legas const. Pauli IV. num. 25. sup. fol. 534. lib. 2. Debita. & Sixti V. const. 41. Quemadmodum, fol. 453. lib. 2.

§. 3. Ac eisdem Abbreuiatoribus, vt omnibus priuilegijs, exemptionibus & immunitatibus, libertatibus prerogatiuis, antelationibus, honoribus, fauoribus, indultis, facultatibus, concessionibus & gratijs, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus ceteri Referẽdarij vtriusque Signaturę huiusmodi de iure, statuto, consuetudine seu alias quomodolibet vtuntur, potiuntur, fruuntur & gaudent, ac vti, potiri, frui & gaudere possunt & poterunt quomodolibet in futurum, tam in iudicio quam extra, vbicumque locorum, absque alia prorsus differentia, non ad illorum instar, sed pariformiter & eque principaliter, in omnibus & per omnia, perinde ac si illa ipsis Abbreuiatoribus, nunc & pro tempore existentibus, eorumq. Collegio & personis, specialiter & expresse per præsentes literas concessa fuissent, vti, frui, potiri & gaudere.

Vnus ex Abbreuiatoribus locum semper habet in Signatura Papæ.

§. 4. Quodq. vnus ex Abbreuiatoribus prædictis, qui in receptione & admissione huiusmodi antiquior fuerit, seu eo absente vel impedito, alius ex eisdem Abbreuiatoribus ad id ab eorum Collegio huiusmodi seu Cancellariæ Apostolicæ Regente, pro tempore deputandus, singulis nostris, ac pro tempore existentis Rom. Pontificis Signaturis, nomine huiusmodi Abbreuiatorum, continuo interuenire & assistere possint, & valeant, auctoritate & tenore prædictis, etiam perpetuo concedimus & indulgemus.

Portio panis eis singulis conceditur.

§. 5. Præterea singulis Abbreuiatoribus prædictis nunc & pro tempore existentibus, vnam portionem panis, ex Palatio Apostolico dietim habendam percipiendam & consequendam, quæ æqualis & prorsus conformis existat ei, quam dilecti filij causarum dicti Palatij Auditores, ex eodem Palatio habere & percipere consueuerũt, similiter perpetuo assignamus & concedimus.

Dispensatio à bulla Pij IV. de registrandis gratiis, quæ est 98. sup. fol. 285. lib. 2.

§. 6. Decernentes præsentes literas semper validas ac efficaces esse & fore, neque eosdem Abbreuiatores, tam præsentes quam futuros, nec quemquam alium eorum nominibus ad illas in Camera Apostolica iuxta constitutionẽ piæ mem. Pij papæ IV. etiam prædecessoris nostri sub dat. videlicet octauo Cal. Augusti, Pontificatus sui Anno sexto editam, qua inter alia cauetur, quod quæcumq. gratiæ, eiusdem Cameræ interesse quomodolibet concernentes, in ipsa Camera intra certum tunc expressum tempus præsentari, insinuari & registrari debeant, alioquin nullius roboris vel momenti existant, præsentandum, insinuandum & registrandum, minime teneri, nec ad id vlla vnquam ratione vel necessitate cogi posse, neque propterea easdem præsentes viribus carere, sed Abbreuiatoribus prædictis, eorumq. singulis in omnibus & per omnia, perinde ac si iuxta constitutionem Pij prædecessoris huiusmodi præsentatæ, insinuatæ & registratæ, omniaq. alia ad id necessaria plene adimpleta fuissent suffragari.

Sublata cuiq. aliter iudicandi facultate.

§. 7. Sicque per nostros S. R. E. Vicecancellarium & Camerarium, necnon vtriusque Signaturę huiusmodi, ac etiam nostræ, & pro tempore existen. Rom. Pontificis Domus Præfectos, dictæq. Cameræ Thesaurarium, Clericos, Præsidentes, Commissarium generalem, dilectos filios, aliosque Ministros, pro tempore existentes, necnon quoscumque Iudices, Commissarios & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij & generalem Cameræ huiusmodi Auditores, necnon eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, irritum quoque & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrauenientes omnibus prohibetur, & obseruantia præcipitur.

§. 8. Mandantes in virtute sanctæ Obedientię Camerario, Thesaurario, Clericis, Præsidentibus & Commissario prædictis, eorumque singulis, quatenus easdem præsentes, si desuper requisiti fuerint, in dicta Camera admittant, & in illius libris describi & registrari, ac debitæ executioni demandari, patentesq. literas & scripturas ac mandata opportuna, desuper expediri. Non permittentes ipsos vel eorum quempiam desuper per quoscumq. contra eorumdem præsentium tenorem, quomodolibet indebite molestari, impediri aut inquietari. Necnon tam illis quam Vicecancellario, Camerario, Præfectis & Auditoribus prædictis, vt ipsi per se vel alium, seu alios, eisdem Abbreuiatoribus in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant, præsentes literas huiusmodi ac in eis contenta quæcumque ab omnibus & singulis ad quos spectat ac pro tempore spectabit, inuiolabiliter obseruari, ipsosq. Abbreuiatores illis omnibus & singulis eorumq. vsu & commodo pacifice frui & gaudere. Contradictores & rebelles quoslibet, per sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, auctoritate nostra prędicta, appellatione postposita compescendo, legitimisq. super his habendis, seruatis processibus, easdem sententias, censuras & pœnas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato ad hoc si opus fuerit, brachij secularis auxilio.

Derogatio contrariorũ.

§. 9. Non obstantibus præmissis, ac Pij & Sixti prædecessorum huiusmodi, necnõ quatenus opus sit, de rebus Ecclesiæ non alienan. alijsque Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Cameræ Vrbis & Palatij prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, vsibus, decretis & reformationibus, priuilegijs quoq. indultis & literis Apostolicis, illis eorumq. Officialibus & Ministris, ceterisque personis, ius & interesse in præmissis vel circa ea, aut eorum aliqua, nunc & pro tempore quomodolibet habentibus & prætendentibus, per prædictos & quoscumque alios Rom. Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, Sedemq. & Cameram prædictas, sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantibus & alijs decretis, etiam vim contractus rite & legitime stipulati habentibus seu inducentibus, etiam motu, scientia & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, & alias quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita & obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter aut diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§. 10. Volumus autem quod earumdem præsentium transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo prædicti Vicecancellarij seu Regentis aut alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel Romanæ Curiæ Prælati munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra, vbique adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio pœnalis.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c. Si quis autem hoc attentare &c.

Dat. P. A. S. anno I.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo quinto, Calen. Iulij, Pontificatus nostri Anno quinto.

Indulta & priuilegia pro Conclauistis postremorum Conclauium, in quorum primo, Leo XI. & in secundo hic Pontifex pronunciatus fuit. III.

Similes gratias quisque Pontifex ela giri so'et, sed hanc dumtaxat & aliam Clementis VIII. bullam 16. Aequitati, fol. 15. potentias duxi, noni in cum be. ratis personales sint, anteaquo res, hęc tempora non multum excedere poterunt.

Priuilegia Conclauistarum qui interfuerunt Conclauibus, in quibus ad summi Apostolatus apicem euecti fuerunt Greg. XV. & S.D.N. Vrban. VIII. habes in d. Gregor. Const. 1. Romanus inf. tom. 4. & S.D.N. Vrb. VIII. Const. 3. Circumspecta d. tom. 4.

Edita A. D. 1605.

PAVLVS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanum decet Pontificem, vt erga personas de se ac Sede Apostolica benemeritas se munificum exhibeat & liberalem easq. ad altiores honorum gradus euehat & attollat, quas amplioribus obsequijs, & meritis decoratas agnoscit.

Causa huius constitutionis & donationis.

§. 1. Hinc est, quod nos volentes dilectos filios infrascriptos Conclauistas, qui in Conclaui in quo diuina fauente clementia ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, nobis, & Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus vel familiares continui commensales inseruiendo interfuerunt, eosque qui laborum & incommodorum participes fuerunt, amplioribus etiam honorum prærogatiuis pro cuiusque merito condecorare.

§. 2. Ipsosq.

Donatio fructuum auri decem millium.

§.2. Ipsosq. Conclauistas & eorum singulos ab omnibus & singulis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & poenis a iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, etiam si in illis per annum continuũ insorduerint ad effectũ præsentiũ dumtaxat consequendũ harum serie absoluẽtes & absolutos fore censentes. Motu proprio non ad ipsorum Conclauistarum, vel aliorum pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, deque Apostolicæ potestatis plenitudine eisdem Conclauistis tot loca Montium tunc vacantia, seu vacatura, vsque ad summam decem millium scutorum anni in anno per tres ex prædictis Cardinalibus singulos in quolibet ordine antiquiores, inter ipsos Conclauistas & per capita singulorum Conclauistarum, non autẽ singulas cellulas æquis portionibus distribuenda, gratiose & irreuocabiliter Apost. auctoritate tenore præsentium donamus.

Concessio priuilegiorum Nobilitatis, Ciuilitatis, Familiaritatis, &c.

§.3. Ipsosq. Conclauistas in veros, indubitatos & non fictos familiares, continuos commensales nostros, ac eos qui ex illis clerici existunt, seu militiæ clericali adscribi desiderant quosq. tres huiusmodi Cardinales, gradu, nobilitate & alijs meritis dignos tali dignitate iudicauerint, in nostros & Apostolicæ Sedis Notarios, sine tamen præiudicio dilectorum filiorum Notariorum de numero participantium recipimus, ac tam illos quam alios Conclauistas singulos, qui sigillatim ab eisdem tribus Cardinalibus digni tali honore approbari fuerint, sacri Palatij & Aulæ Lateranen. Comites & Milites, ac tam illos quam omnes, & quoscumq. alios Conclauistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quiq. Vrbis, vel alicuius alterius ex Ciuitatib. temporali dominio, & dictæ Romanæ Ecclesiæ mediate vel immediate subiectis, Ciues esse voluerint, singulos in ea ipsa Ciuitate, quã sigillatim quisq. eorũ elegerit, & ad quam ab eisdẽ Cardinalibus se admitti petierit, veros Ciues ad instar, & nulla prorsus differentia inter eos & singulos alios veros originarios, & antiquissimos etiam nobiles & participantes Ciues ipsius Vrbis, vel Ciuitatis, itaut ipsi in ius ciuitatis ad quoscumq. illorum hæredes eodem modo transeat, creamus constituimus & assignamus, ac nobilitatis & Ciuilitatis titulo, honore & insignibus decoramus, aliorumq. familiarium, continuorum commensalium nobis actu in Palatio nostro Apostolico seruientium, & illius tinello comedentium & bibentium, ac nostrorum, & Sedis præfatæ Notariorum, Palatijq. & Aulæ prædictorum Comitum, Militum & Nobilium, ac Ciuium huiusmodi originariorum numero & consortio fauorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis ac non fictis familiaribus, continuis commensalibus, ac Notarijs nostris, Comitibusq. Militibus, Nobilibusq. ac Ciuibus deinceps haberi & reputari volumus ac mãdamus. Eisq. vt in quibuscumq. impetrationibus, concessionibus & literis tam gratiam quam iustitiam concernentibus se familiares, cõtinuos commensales nostros & Comites, Milites nobiles, ac Ciues etiam originarios nominare, nec propterea impetrationes, concessiones & literæ ipsæ subreptionis, vitio subiaceant, sed validæ & efficaces existant. Necnon ex nunc deinceps in perpetuum omnibus & quibuscumq. ac prorsus similibus antelationibus, antelationum prærogatiuis, priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, fauoribus, gratijs, priuilegijs, indultis ac iuribus, quibus alij nostri familiares tempore dictæ assumptionis nostræ ad summum Apostolatus apicem ac quibus alij eiusdem Sedis Notarij, etiam de numero participantium existentes, etiam si habitum & Rocchettum Notariorum ipsius Sedis non deferant, Palatijq. & Aulæ prædictorũ Comites & Milites & Nobiles, nec non etiam originarij & antiquissimi Ciues eiusdem Vrbis vel Ciuitatis, quam vt præfertur elegerint, quicumq. ex vtroque parente vere nobili & Ciue originario & antiquissimo procreati de iure, statuto, consuetudine vel alias ex aliquo speciali priuilegio, seu alias quomodolibet etiam quo ad assecutionem quorumcumque beneficiorum etiam Ecclesiasticorum, etiam per quascumq. literas, seu Constitutiones Apost. pro tempore editas, vtuntur, fruuntur, potiuntur & gaudent, ac vti, frui, potiri & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, vbiq. locorum in iudicio & extra, sine tamen eorumdem Notariorum de numero participantium præiudicio vti, frui, potiri & gaudere libere & licite valeãt realiter & integre in omnibus & per omnia, etiamsi in Vrbe & Ciuitate huiusmodi non habitauerint, perinde ac si de vere nobili genere ex vtroque parente nobili originario & antiquissimo Ciue procreati forent, & huiusmodi prærogatiuæ priuilegia, exemptiones, gratiæ, fauores, concessiones, indulta & iura, quæ pro alijs nobilibus & ciuibus originarijs emanarunt, & quæ ratione nobilitatis & ciuilitatis naturalis & originariæ alijs competunt, pro eisdem Conclauistis in specie emanassent seu emanarent, & eis naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione vel alias competerent, auctoritate & tenore similibus indulgemus.

Remissio fructuum male perceptorum ob non recitationem horarum canonicarum.

§.4. Ipsisque Conclauistis singulis quoscumq. fructus, redditus & prouentus ecclesiasticos, ac tam occasione pensionum annuarum ipsis vel eorum alicui reseruatarum ratione omissionis recitationis horarum Canonicarum indebite perceptos cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus & condonamus, ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas & alia diuina officia, non tamen in contemptum clauium celebrauerint, aut alias diuinis se immiscuerint, vt illa & alijs præmissis non obstan. ad omnes, etiam sacros & presbyteratus ordines alias rite promoueri, & in illis ac in susceptis per eos alias rite ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, etiam libere & licite valeant dispensamus.

Legitimatio Conclauistarum, & habilitatio ad successiones, honores & dignitates.

§.5. Necnon eosdem Conclauistas siqui eorum defectum Natalium ex quocumq. damnato & illicito coitu, etiam si ex nobilissimis parentibus, & vilibus feminis forsan procreati sint, etiam si legitimari alias existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam, siue notam abstergimus & abolemus, ac Natalibus restituimus. Necnon cum eorum singulis, vt in quibuscumque bonis paternis & maternis, & aliorum consanguineorum seu cognatorum vel aliorum quorumcumq. sine tamen præiudicio venientiũ ab intestato vel ex fideicommisso, seu alias de iure valida dispositione, succedere, & illa donationis vel alio quouis titulo consequi & habere, ac ad æquales portiones cum legitimis succedere eos ad omnia iura, legitimas successiones, ex testamento vel ab intestato hæreditates, legata libertates restituendo & reintegrando realiter & cum effectu necnon ad dignitates, honores & quæcumq. alia officia secularia publica vel priuata, etiam assumi, illaq. gerere & exercere in omnibus & per omnia, acsi de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstante, si aliud Canonicum eis non obsistat, vt clericali caractere, qui illo nondum insigniti sunt insigniri ac ad omnes etiam sacros & presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sunt promoueri, ac postmodum caractere & ordinibus huiusmodi, illorumque priuilegijs vti, ac in eisdem ordinibus, etiam in altaris ministerio ministrare, necnon quæcumque & qualiacumque cum cura & sine cura beneficia Ecclesiastica, etiam si personatus, administrationes & officia, etiam curata & electiua in Cathedralibus & Metropolitanis vel Collegiatis Ecclesijs, seu parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, ac Canonicatus & præbendæ, necnon dignitates, non tamen principales in Collegiatis Ecclesijs huiusmodi fuerint, si sibi alias canonice conferantur, aut ipsi eligantur præsententur vel alias assumantur ad illa & instituantur in eisdem, recipere & retinere libere & licite valeant.

Applicatio quorundam beneficiorum Sede vacante vacatorum prædictis Conclauistis.

§.6. Necnon omnia & quæcumque beneficia Ecclesiastica cum cura & sine cura secularia & quorumuis Ordinum regularia, in quibusuis Ciuitatibus, Dioecesibus & locis quorumcumq. Regnorum, Prouinciarum & Dominiorum ac Insularum, & alias vbilibet consistentia, & ad quorumcumque collatorum secularium & quorumuis Ordinum regularium collationem, prouisionem, electionem, præsentationem seu quamuis aliam dispositionem pertinentia, etiãsi secularia Canonicatus & præbendæ, dignitates etiam maiores principales personatus, administrationes & officia etiam curata & electiua in Cathedralibus etiam Metropolitan. parochialibus vel alijs Ecclesijs, ac præstimonia seu præstimoniales portiones, & perpetua ac simplicia, etiam seruitoria beneficia Ecclesiastica, non tamen parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, ita tamen vt si super illarum fructibus, redditibus & prouentibus pensiones aliquę imponantur, in fauorem Conclauistarum, & non aliorum reseruari debeant, regularia vero Prioratus, præpositurae, præpositatus, præceptoriæ, dignitates, non tamen conuentuales, personatus, administrationes vel officia non tamen claustralia ac curata & electiua, aut loca & canonicales portiones in Ecclesijs Cathedralibus, etiam Metropolitanis, vel alijs aut Monasterijs seu alijs locis regularibus aut alia beneficia fuerint, quæ vacante Sede prædicta vacabant, & vsque ad diem assumptionis nostræ ad Pontificatum vacauerunt, etiam si dispositioni Apostolicæ specialiter vel etiam ratione mensium in quibus vacauerint aut vacationis illorum apud Sedem prædictam aut familiaritatis nostræ seu Prędecessorum nostrorum aut quorumuis S. R. E. Cardinalium defunctorum, aut etiam ad Ecclesię militantis regiminis assumptionem, etiamsi ex personis Sedis prædictæ Notariorum collectorum vel aliorum Officialium, aut etiam dictorum Cardinalium seu alias ex quacumque reseruatione, etiam de necessitate & dispositiuæ exprimenda generaliter reseruata, & affecta existant. & eidem dispositioni Apostolicæ non reseruata nec affecta, annuum tamen valorem Ducentorum Ducatorum auri de Camera non excedentia, & de quibus Ordinarij collatores tempore assumptionis nostræ huiusmodi nullo modo vel nulliter, & de facto disposuerunt, inter ipsos Conclauistas, aliasue personas ab eisdem Conclauistis seu per illos deputatis nominan. & non alias distribuenda, iuxta prouidam distributionem & diuisionem per deputatos à Conclauistis huiusmodi faciendam, ea ratione habita, vt beneficia ipsa idoneis Conclauistis conferantur, si habiles reperiantur, qui tunc in omnibus beneficijs huiusmodi quibuscumq. alijs non Conclauistis præferantur, quod si Conclauistæ idonei ad eadem beneficia obtinenda defuerint seu illa acceptare noluerint, tunc pensiones annuæ super fructibus, redditibus & prouentibus, ac etiam distributionibus quotidianis, alijsque rebus & iuribus, & etiam incertis beneficiorum huiusmodi quæ eas supportare poterunt, Conclauistis omnino reseruentur auctoritate, & tenore similibus præcipimus & mandamus.

Annullatio collationum in aliorum fauorem factarum &c.

§.7. Decernentes quascumq. prouisiones, collationes, cõmendas, vniones, annexiones, & incorporationes, aliasq. dispositiones de ipsis beneficijs vt præfertur, vel alias vacantibus aut pensiones super fructibus beneficiorũ huiusmodi seu fructuum, redditnum & prouẽtuum ipsorum vel illorũ parti reseruationes per quoscumq. quauis auctoritate aut etiam per Nos & Sedem eamdem etiam motu simili & certa scientia nostra, deq. Apost. potestatis plenitudine ac consistorialiter in aliorum quam eorumdem Conclauistarum vel personarum ab eisdẽ Conclauistis nominandarum commendam factas & faciendas, nullas & inualidas nulliusq. roboris & momenti, ac præter & contra mentẽ nostram concessas fuisse & esse, nec alicui seu aliquibus, etiamsi Cardinales fuerint, de dictis beneficijs vacantibus per nos sub pręsenti gratia comprehensis in præiudicium dictorum Con-

Conclauistarum, quauis etiam Apost. vel Ordinaria, aut quacumq. alia auctoritate prouideri, vel alias quomodolibet disponi de illis potuisse neq. posse, nec collationes, prouisiones, cómendas aut alias dispositiones de illis aliter factas, cuiquam nullatenus suffragari debuisse neq. debere, nullumq. illis etiamsi dispositioni Apost. affecta aut reseruata antea non essent, dúmodo de illis per collatores prædictos tempore dictę assumptionis nostræ legitimè prouisum non fuerit, post id temporis quouis prætextu disponere potuisse neque posse, ac de illis prouisis ius in illis, vel ad illa quæsitum & sic per præsentes ablatum non fuisse nec esse, neque regulæ nostræ de non tollendo iure quæsito locum fuisse dici aut censeri posse.

Expeditio literarum Apost. eisdem gratis fiat. §.8. Quodq. omnes & quæcumq. gratiæ, prouisiones, cómendæ & quæuis aliæ literæ Apost. ac etiam in forma breuis pro illis expediendis, gratis vbiq. expediantur, tam de capienda possessione nomine Cameræ Apost. quam in fauorem literarum Apostolicarum, vbi illis super prouisionibus quorumcumq. beneficiorum Ecclesiasticorum dari poterunt, prout nostris familiaribus, continuis commensalibus etiam gratis dentur & concedantur, ac dari & concedi omnino debeant, etiam præcipimus & mandamus.

Indultum Cõclauistarum circa pensiones &c. §.9. Necnon Cõclauistis & eorum singulis, vt quicumq. loci ordinarij vel Canonici Metropolitan., seu aliarum Ecclesiarũ aut personæ, quæcumq. Ecclesiasticę, tam in Romana Curia quam extra eam ad id per eos & eorũ singulos eligendi seu eligẽdę, quascumq. pensiones annuas, eis & eorũ singulis super quibuscumq. fructibus, redditibus & prouentibus quorumcumq. beneficiorũ Ecclesiasticorum cum cura & sine cura Secularium & quorumuis Ordinũ regularium, seu fructus, redditus & prouentus huiusmodi beneficiorũ reseruatos, vsq. ad summam centum ducatorum similium in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare & extinguere ac postquã cassatę fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus & prouentus huiusmodi vsq. ad summã prædictam vni vel plurib. alijs personis Ecclesiasticis per eosdem Conclauistas, & eorum singulos nominandis, etiam quæcumq. quotcumq. & qualiacumq. beneficia Ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus similiter eis quoad vixerint, vel eorum Procuratoribus legitimis eisdem modo & forma, quibus eisdem Conclauistis reseruatæ seu reseruari fuerint, etiam absq. beneficia ipsa obtinentium consensu integre persoluendas, aut per eos propria auctoritate percipiendos, exigendos & leuãdos reseruare, constituere, concedere & assignare valeant, etiam concedimus & indulgemus. Decernentes ipsas translationes & nouas reseruationes, constitutiones & assignationes pensionum seu fructuũ & redditium, prouentuum huiusmodi plenam roboris firmitatẽ obtinere, ipsosq. beneficia super quorum fructibus, redditibus & prouentib. reseruatæ fuerint obtinentes ad illas persoluendas efficaciter obligatos fore. Necnon cum eisdem Conclauistis, quod ratione quarumcumq. pensionum eis & eorum cuilibet super quibuscumq. beneficijs Ecclesiasticis, vt præfertur, vel alias quomodolibet qualificatis, non tamen vltra summam ducentorum ducatorum partiũ pro quolibet nunc & pro tempore reseruatarum & reseruandarum, habitum & tonsuram clericales gestare, & in illis dummodo alias ipsi habitum decentẽ & honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id à quoquam desuper cogi seu compelli, minusq. aliquas sententias, censuras & etiam priuationis seu cessationis ipsarum pensionum pœnas occasione Præmissorum incurrere possint, sed easdem pensiones ad prædictam summam ducentorum ducatorum ascendentes, & reseruatas, vt profertur, etiamsi matrimonium contraxerint cum vnica tamen & virgine retinere.

Spoliaque. §.10. Postremo quod bona quæcumq. ad dictos Conclauistas & eorum quemlibet spectantia, & per eos etiã ratione quorumcumq. beneficiorum Ecclesiasticorũ per eos alias obtentorum & obtinẽdorũ, aut alias quomodolibet & quouis quęsito colore vel ingenio seu eorum industria licite tamen acquisita & acquirenda, & in Vrbe eiusq. districtu ac vbiq. existentia, spolijs minime subiaceant, sed Conclauistæ prędicti etiamsi Religionis alicuius Militię etiam Sancti Ioannis Hierosolymitani adscripti fuerint, de illis in fauorem quarumcumq. personarum etiamsi Curiales esse desierint, & in quocumq. loco quantũuis remoto eos decedere cõtigerit, testari & alias disponere, ijsque ab intestato decedentibus legitimi eorum hæredes quicumque succedere libere & licite valeant simili modo cõcedimus & indulgemus.

Executores deputat. §. 11. Præcipiẽtes ac mandantes dilectis filijs nunc & pro tempore existentib. S.R.E. Camerario & Thesaurario, Pręsidentib. Clericis Cameræ nostræ Apost. & quibusuis alijs spoliorum huiusmodi Collectoribus & Subcollectorib. necnon Militiarum prædictarum Officialibus aut procuratoribus, ne in huiusmodi bona manus apponant, neq. hæredes prædictorum Conclauistarũ desuper molestare audeant seu præsumant, ac etiam decernentes donationes etiam per viam testamenti, & codicillorum per ipsos Conclauistas de eorum bonis huiusmodi semper & perpetuo validas & efficaces existere.

Registratio in Camera remittitur. §. 12. Nec eosdem Conclauistas eorumue aliquem ad præsentes literas in dicta Camera insinuandum aut admitti & registrari perẽdum teneri, nec illas etiamsi intra tempus legitimum insinuatæ, admissæ seu registratæ non fuerint propterea minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere.

Clausula preseruatiua. §.13. Ac easdem præsentes & in eis contenta quæcumq. sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationib. modificationib. decretis & constitutionibus Apostolicis, gratiarũ reuocatorijs vel quæ eas limitarent vel moderarent, quæ à nobis & dicta Sede pro tempore, & ex quibusuis causis etiam vrgentissimis etiam in fauorẽ fidei & diuini cultus augmentum, etiam Consistorialiter vel alias quauis auctoritate hactenus vel in posterum emanauerint minime comprehensas esse, sed quoties illæ emanabunt toties easdem præsentes in pristinum statum repositas & reintegratas esse & censeri.

Clausula Sublata. §.14. Sicq. per quoscumq. Indices & Cõmissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate in quauis causa, & instantia iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque & inane quicquid secus super his, &c. ignoranter contigerit attentari.

Iussio quod Officiales gratis expediant. §.15. Et insuper dilectis filijs Rescribendario & Computatori literarum Apostolicarum, & alijs ad quos spectat in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna indignationis nostræ Motu simili mandamus vt literas prædictas super præmissis omnibus & singulis tã coniunctim, quam diuisim, ac pro singulis, quibus concessa fuerunt, ac seorsum & separatum cum omnibus & quibuscumq. derogatiouibus decretis & clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro vbiq. in omnibus etiam Abbreuiatorum, Sollicitatorum Secretariorum, plumbique & Registri officijs absq. aliqua pecuniarum exactione etiam per viam compositionis facienda, omni contradictione & dilatione cessantibus signent expediantque & expediri faciant.

Clausula derogatoria. §. 16. Non obstantibus præmissis, ac de certo eorumdem Notariorum numero, etiamsi ad illum nondũ sit deuentum, cui per hoc alias non intendimus derogare, ac vna de insordescentibus & altera nostris de præstando consensu in pensionibus, necnon fel. rec. Pij Papæ IV. prædecessoris nostri de similibus vel dissimilibus gratijs in Camera Apostolica infra tres menses præsentandis & registrandis, necnon rec. mem. Pij Papæ V. prædecessoris nostri contra illegitimos, necnon Pictauen. Concilij & alijs Apostolicis, ac etiã in vniuersalibus, prouincialibusq. Concilijs editis specialibus vel generalibus Constitutionibus & ordinationibus, necnõ Ecclesiarum Monasteriorum Ordinum etiam S. Ioannis Hierosolymitani ac etiam Vrbis Romę, & aliarum Ciuitatum oppidorum & Terrarum, necnon Cameræ prædictæ & quarumuis vniuersitatum etiam iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, stabilimentis vsibus, naturis, decretis & etiam nouis reformationibus, necnon etiam legibus tam Pontificijs quam Imperialibus, Regijs, & Ducalibus, etiam sacris Canonibus, priuilegijs quoq. indultis & literis Apost. superioribus & personis ac locis quibuscumq. in genere vel in specie sub quibuscumq. tenoribus & formis ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis irritantibusq. & alijs decretis, etiam vim contractus & statuti perpetui continentibus, ac etiam motu scientia & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter & alias in contrarium quomodolibet concessis confirmatis & innouatis, illis præsertim quibus inter alia caueri dicitur expresse, quod beneficia Vrbis, nonnisi personis sub certis modo & forma inibi qualificatis, & oriundis ex certis locis, ac trium Ordinum, & militiarum expresse professis conferri, & commendari possint disponentibus. Quibus omnibus etiamsi de illis eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter & expresse derogamus ceterisq. contrarijs quibuscumq. Aut si aliquibus communiter aut diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari nõ possint per literas Apostolicas &c. mentionem.

Indultorum concessio pro Conclauistis primi Conclaui. §.17. Volumus autem quod Conclauistæ qui in Conclaui in quo piæ mem. LEO PP. XI. similiter Prædecessor noster, ad summi Apostolatus apicem assumptus fuit, in præsenti gratia, non tamen quo ad prouisionem beneficiorum, & distributionem decem millium scutorum huiusmodi comprehendantur, perinde ac si illis hæc omnia concessa fuissent, prout illis omnibus & singulis parisormiter ac principaliter concedimus & impartimur.

Transumptorum fidei. §.18. Volumus etiam quod præsentium transumptis, etiam impressis, & sigillo ac manu alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis & subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nomina autem Conclauistarum, qui in vtroque Conclaui huiusmodi interfuerunt, sunt hæc, videlicet.

Nomina Conclauistarum. VEnerabilis Frater noster Angelus Episcopus Tagasteñ Sacrista, necnon dilecti filij Paulus Alaleo, Guido Ascanius Præpositus, Io. Paulus Mucantius Magistri Ceremoniarum, Mutius Riccerius Clericus Camerineñ Secretarius Collegij, Robertus Vbaldinus Clericus Florentiñ, Petrus Iacobus Cima Clericus Auximañ Dioc. ipsius Leonis Prædecessoris dum Cardinalatus honore fungebatur. Petrus Pauonius Clericus Arimineñ, Marcus Antonius Tanus Clericus Ferentin. nostri etiã dum Cardinalatus honore fungebamur. Annibal Minalis Clericus Ianueñ Frater Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitañ, Franciscus Vicedominus Clericus Comeñ, Alexander

xander Coraldinus Fulginaten. Ptolomei Ostien. Comen., Iulius Cesar Cantauena Clericus Asten., Raynaldus Magnanus clericus Sarsinat. Dominici Portuen. Pinelli. Scipio Cobellutius Clericus Viterbien., Alexander Benreceptus Presbyter Mantuanus. Hieronymi Albanen. Asculan., Petrus Pocchier. Ludouicus etiam Pocchier, Paulus Castellus Clerici Tholosan. Francisci Sabinen. de Gioiosa. Octauius Mancinus Clericus Romanus, Io. Baptista Rezzanus Presbyter Veronen. Augustini Valerij Prenestiñ de Verona. Iulius Bellus Clericus Iustinopolitañ, Franciscus Mansius Clericus Amerin. Dioc. Marcus Antonius Casretus Presbyter Albinganen. Dioc. Antonij Mariæ Tusculañ Venerabilium Fratrum nostrorum Episcoporum Galli. Horatius Syluestrius Presbyter Verulan. Hector Octonus Clericus Camerinen. Dioc. Antonij S. Mariæ Transtiberim Saulij. Marcus Antonius de Magistris Clericus S. Seuerini, Iacobus Dunus Clericus Nouarien. Miles Militiæ Sancti Lazari. Euangelistæ S. Laurentij in Lucina de Cusentia. Lelius Carluccius Clericus Ciuitatis Ducalis, Felix Persicus Clericus Spoletañ, Martinus Fabrius Clericus Gebennen. Mariani Perbenedicti SS. Marcellini & Petri de Camerino. Aurelius Adrianus Clericus Montis Alti, Honoratus Laucisanus Presbyter Fundan., Constantinus Nasmolus Presbyter Campanien. Gregorij S. Augustini de Montelparo. Torquatus Loseus Clericus Vicentiñ, Io. Baptista Cusiuus Clericus Mutinen. Pauli. Ceciliæ Sfondrati. Nereus Dragomannus Clericus Aretin. Dioc., Franciscus Bouarellus Clericus Eugubinus. Benedicti S. Priscæ Iustiniani. Pyrrhus Nutus Clericus Eugubinus, Antinorus Vbaldinus laicus Pisauren. Francisci Mariæ S. Mariæ de Araceli à Monte, Octauius Garimbertus Clericus Romanus, Geminianus de Madonna Clericus Sarzanen. Dioc. Octauij S. Alexij Parauicini. Romulus Cerrinus Clericus Romanus, Io. Franciscus Confalonerius Clericus Recanaten. Octauij S. Praxedijs de Aquauiua. Augustus Barbolus Presbyter Cremonen., Gaspar Ghirellus, Bartholomeus Belluccius Clericus Mutinen. Flaminij S. Mariæ de Pace Plati. Io. Baptista Cantonus laicus Mediolanen., Ioannes Antonius Aliprandius Clericus Mediolanen., Hieronymus Ponzonus laicus Mediolanen. Federici S. Mariæ Angelorum Borromæi. Alexander Scappius Clericus Bononien.; Hieronymus Roncallius Clericus Bononien. Antonij Sanctorum Quatuor Coronatorum Fachinetti. Laurentius Bernardinus Presbyter Lucen., Bernardinus de Lupis de Sancto Edicto Presbyter nullius Dioc. Alexander de Magistris Clericus Terracinen. Dioc. Sebastianus Potius Clericus Interamnen. Petri Sanctorum Io. & Pauli Aldobrandini. Franciscus Leonellus Clericus Forosempronien., Dominicus Roncius laicus Sutrin. Dioc. Cynthii S. Petri ad Vincula S. Georgij. Lucas Antonius Eustachius Clericus Troiañ, Nicolaus Mausus Presbyter Ripanus, Septimius Angleria Clericus Cremonen., Petrus Riccius Presbyter Romanus Alexander Ricciardus laicus Politianen. Phisicus, Francisci Mariæ S. Mariæ supra Mineruam Taurusij. Franciscus Cauaicantes laicus Florentinus, Bartholomeus Donus Clericus Romanus. Octauij S. Sabinæ Bandini. Nicolaus de Escalle Clericus Tullen., Iacobus de Forala. Annæ S. Susannæ de Giury; Reginaldus Cruolenus Clericus Clusin. Dioc. Iosephus Chechius Clericus Interamnen., Clemens Ossatus Persa laicus, Cesaris Sanctorum Nerei, & Achillei Baronij. Contes Ciala Clericus Senen., Secundus Odinus Clericus Asten. Laurentij S. Laurentij in Pane, & Perna Blanchetti. Christophorus de Triuinno Clericus Abulen., Ioannes de Almaraz Clericus Placentinus, Ferdinandus de Ribera Clericus Caurien. Dioc. Francisci S. Crucis in Hierusalem Auilæ. Emilius Florius Clericus Valneti Sulmonen. Dioc. Dominicus Carmistalius Presbyter Reatyñ, Bernardinus Zampa Clericus Camerinen. Dioc. Francisci S. Mariæ de Populo Mantica. Nicolaus Spetcnus Presbyter Vintimillien., Vrbanus Ceulus Pisanus, Bernardus Bassus Clericus nullius Dioc. Pompei S. Balbinæ Arrigonij, Alphonsus Sfondratus Clericus Cremonen.; Ludouicus Rondinellus Clericus Imolen. Bonifacij S. Hieronymi Illiricorum Beuilaequæ. Hieronymus Bassus Presbyter Imolen., Pompeius Audreoccius Clericus Aretin. Dioc. Alphonsi S. Sixti Vicecomitis. Angelus Miraldus Clericus Nucesin. Dioc. Iosephus Gegglus Clericus Spoletañ Dioc. Ioannes Genius Lotharingus laicus. Dominici S. Honufrij Tusci. Iacobus Oliuerius Clericus Romanus Miles Militiæ Iesu Christi, Hyppolitus Blancus Ferrarien. S. Francisci S. Syluestri Dietrichstein. Iosephus Vignanesius Clericus Politianen., Petrus Guidottus Presbyter Pientin., Ludouicus Agregatus Clericus Politianen. Roberti S. Mariæ in Via Belarminij. Iacobus Moiard Presbyter Carnoten. Dioc. Mattheus de Puis Clericus Parisien. Francisci Sanctorum quodecim Apostolorum de Sourdis, Ludouicus Beccatellus Clericus Bononien., Ioannes Thomas Malpicus Clericus Senogallien., Natalis Morbiolus laicus Bononien. Seraphini S. Saluatoris in Lauro Oliuarij. Hieronymus Mezzamicus Presbyter Imolen., Emilius Sperellus laicus Assisien., Dominici S. Pancratij Gimnasij. Seuerus Durinotius Clericus Senen., Hieronymus Musitanus Clericus Iustinopolitanus, Io. Mengotius Clericus Foroliuien., Marcus Antonius Mozzarellus Clericus Mutinen. Philippi S. Bartholomæi in Insula Spinelli. Rodericus Bonai de Paz Clericus Salamantin., Iosephus Perez Clericus Tirasonen. Antonij S. Matthæi in Merulana Zappatæ. Balduinus Massa Romanus, Iacobus Honoratus Laicus Anconitanus. Caroli S. Clementis de Comitibus. Camillus Sinibaldus Clericus Auximanus, Iacobus Franceschinus de Bertinoro laicus Veronen., Benedictus Aterinus laicus Volaterran. Phisicus. Caroli S. Thomæ in Parione Madrutij. Ioannes de Saletta Presbyter Lascuren., Claudius Calamart Clericus Parisien. Iacobi S. Agnetis de Peron, Liuius Sala Spoletañ Miles dicti Hospitalis, Augustinus Ioiollus Clericus S. Seuerini, Io. Fideretus laicus Sarzanen. Innocentij S. Marcelli de Bubalis. Iacobus Benedictus Presbyter Nicosien., Iosephus Petorellus Vrinen., Franciscus Gambertus laicus Florentinus. Ioannis Sancti Marci Delfini. Vrbanus Paleonus Clericus Reatin. Dioc. Gaspar Tantus Clericus Firmanus. Iacobi Sancti Stephani in Monte Celio Sauesij. Laurentius Nicolosius Presbyter Lucen., Iacobus Broccardus laicus Nicien. Herminij Sanctæ Mariæ Transpontinæ de Valentibus. Polidorus de Polidoris Vrbeuetan. Miles dicti Hospitalis, Io. Nicolaus Ferronus Clericus Beneuentanus. Hieronymi Sancti Blasij de Annulo Pamphilij. Ioannes Baptista Vulpius Presbyter Papien., Ioannes Nicolaus Righettus Presbyter Senogallien. Ferdinandi Sancti Eusebij Tabernæ. Ioannes Baptista Vbertus Presbyter Ciuitatis Castelli, Ascanius Felix à Sancto Angelo in Vado, Anselmi Sancti Petri in Monte Aureo titulorum Presbyterorum Menopolitan. nuncupatorum. Tullius Cicero Clericus Comen., Cambius Artusinus Clericus Foroliuien. Francisci Sanctæ Mariæ in via lata Sfortiæ. Rogerius Tritonius Presbyter Vtinen., Plinius Bonioannes laicus Firman. Dioc. Alexandri Sancti Laurentij in Damaso de Montalto. Alphonsus Carandinus Clericus Mutinen. Miles Militiæ Iesu Christi, Nicolaus Bonarellus Clericus Anconitanus, Io. de Royas Clericus Toletan. Odoardi Sancti Eustachij Farnesij. Ioannes Prosper Turritanus laicus Alatrinus, Calipoitus Mattheius Clericus Assisien. Dioc. Bartolomei Sanctæ Mariæ in Porticu Cesij. Petrus Franciscus Bonioannes Presbyter Firman. Dioc. Iosephus Baronius laicus Montis Alti. Andreæ Sancti Angeli in foro piscium Peretti. Iosephus Fontanella Regien., Petrus Rodulphus Arlottus Clericus Regien. Nicolaus Castel Vetrus Clericus Mutinen. Alexandri Sanctæ Mariæ Nouæ Estensis. Ioannes Baptista Schiaffinatus Clericus Mediolanen. Nicolaus Accursinus Clericus de Sancta Flora, Ennius Tosellus Clericus Spoletan. Dioc. Io. Baptistæ Sanctæ Mariæ in Cosmedin Deti. Germanicus Fidelis Presbyter Ripan. Romulus Clarutius Clericus Montis Alti, Paulus Emilius Petrutius Presbyter Firman. Syluestri San Cesarei Aldobrandini. Horatius Mancinus Presbyter Perusinus, Martinus Martinez de Androsal Clericus, Ioannes Baptista Spinola laicus Ianuen. Iannettini de Auria. Octauius Monesius Clericus Mutinen. Dioc., Octauianus Albinellus laicus Ferrarien. Prosper Marzanus Phisicus laicus. Caroli Emanuelis Sancti Nicolai in Carcere Pij Diaconorum S. R. E Cardinalium etiam nuncupatorum, necnon Antonius à Turre Clericus Casalen., Bernardinus Eusebius Presbyter Epporegien. Fabius de Amelis Clericus Camerinen. bo. me. Francisci S. Clementis. Antonius Cicalottus Clericus Sabinen., Ioannes Natalis Clericus Sarzanen., Franciscus Perius Clericus Comeran. Pauli Emilij Sancti Marcelli. Hieronymus Raeanus Anconitanus Miles prædicti Hospitalis, Ioannes Fusnus, Ioannes Franciscus Martini Clerici Fauentin. Ciuitatis, vel Dioc. Hieronymi Sancti Petri ad Vincula similiter titulorum eiusdem S. R. E. Cardinalium defunctorum, necnon Frater aloysius Bononien. Ordinis Sancti Augustini Magister in Theologia cum dicto Angelo Episcopo, Frater Petrus de Matre Dei Ordinis Carmelitarum Discalceatorum Confessarius, Rodulphus Siluestrius, Vincentius Balduccius, Petrus Simon Faustus Phisici, Iulianus Cecchinus Chirurgus, Propertius Sixtus, Gentiles Gentilis Aromatarij, Bartholomeus Ventusiccius, Ludouicus Sexto Gallus, Propertius Sixtus, Benedictus Gasparinus eorum Adiutores, Ioannes Baptista Camosinus Clericus Nouarien. Custos fontis, Franciscus Pedonius Secretarij Auditor, Iubentius de Angelis., Blasius Zucchius Barbitonsores, Alexander Berrinius, Aristoteles Gattai; Iulius Cæsar Rotius eorum Adiutores, Angelus Perzus Cementarius, Nicolaus Varisius, Io. Volsietta Fabri lignarij, Franciscus Mediolanen., Thomas de Doliana, Iacobus Comensis, Iacobus de Voltulina, Ioannes Receta, Andreas Schemnus, Vincentius Guasinus, Ioannes Sorci, Donatus Marchesolus, Ioannes Venetus, Dominicus de Voltulina, Iacobus Polus, Ioannes de Remedio, Ioannes Simonetta, Thomas Susanna, Vincentius ad Corallum, Simon Tridentinus, Dominicus alias Bologna, Petrus de Petroli, Dominicus Gutius, Marcus Antonius Ferrus Scopatores Conclauis.

§. 19. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, donationis, receptionis, constitutionis, decorationis, Aggregationis, voluntatis, mandati, indulti, remissionis, condonationis, dispensationis, legitimationis, abstersionis, abolitionis, restitutionis, præceptionis, concessionis, derogationis, & impartitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis DEI, ac Beatorum PETRI, & PAVLI Apostolorum eius se nouerit incursurum. *Sanctio pœnalis.*

Datum Romæ apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo sexcentesimo quinto. Pridie Kal. Augusti. Pontificatus Nostri Anno primo. *Dat. P. A. I. die 31. I. lul.*

Exentio

IV. Exemptio Fratrum Ordinis Beatę MARIAE de Monte Carmelo, à solutione Quartę funeralium, cum declaratione Conc. Trident. sess. 25. cap. 13.

Alia de hoc Ordine elen notaui sup. ad constit. 8. Honorij III. Vtuine di fol. 83. lib. 1.

Edita A.D. 1605.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

DEcet Romanum Pontificẽ, quæ sacris Ordinibus à Sede Apostolica dudum concessa sunt, sarta, rectaq. tueri.

Privilegium Sedis Apost. & Concil. Tridentini in solutione Quartæ funeralium.

§. 1. Inter quos adest Ordo Beatæ & Gloriosæ semperq. Virginis MARIAE de Mõte Carmelo, cui inter alia sicut accepimus diuersi Romani Pontifices cõcesserunt illius Domos seu Monasteria ante annos quadraginta ædificata nõ teneri ad solutionẽ Quartæ Funeralium, idque etiam à Concilio Tridentino de prædicto, & alijs sacris Ordinibus decretum fuit.

Declaratio Congregationis Card. interpretum d. Concilij circa privilegium.

§. 2. Cum autem quæreretur, an eadem postea à quadraginta annis ædificata deberent dictam Quartam soluere, venerabiles Fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales Decretorum dicti Concilij interpretes censuerunt, Monastéria ædificata à quadraginta annis citra non teneri ad solutionem Quartæ Funeralium huiusmodi si modo sint eius Religionis, cui à dicta Sede ante Quadraginta annos indultum sit, vt eamdem Quartam non teneantur soluere Episcopo.

Pontificis decretum super illius exemptione.

§. 3. Quare, ne dicti Ordinis Carmelitani Monasteria seu Domus in diuersis Mundi partibus à quadraginta annis ædificata indebite cogantur soluere dictam Quartam Funeralium, eorumque indemnitati prospicere cupientes, ac tenores literarum concessionum huiusmodi forsan confectarum præsentibus pro expressis habentes, dilecti filij Procuratoris Generalis dicti Ordinis Carmelitani illius nomine Nobis porrectis supplicationibus adducti; Volumus, mandamus, decernimus, & declaramus omnia & singula huius Ordinis Beatæ MARIAE de Monte Carmelo Monasteria seu Domos in quibuscumq. Mundi partibus à quadraginta annis ædificata illorũq. Conuẽtus & Fratres nullo modo, nullaue ratione teneri ad solutionem dictæ Quartæ Funeralium, & ob non solutionem huiusmodi aliquas sententias, censuras, & pœnas incurrere posse.

Iussio nõ molestandi Ordinis super d. exemptione.

§. 4. Inhibentes in virtute sanctæ obedientię omnibus & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, ac alijs quos id concernit, ne ab ipsis Fratribus Monasteriorum seu Domorum à quadraginta annis ædificatorum dicti Ordinis Carmelitani Quartam Funeralium huiusmodi quoquo modo exigere aut eos desuper molestare audeãt seu pręsumant. Quod si quis contradicere præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorũ Petri & Pauli Apostolorum eius nouerit se incursurum.

Itaque & non aliter iudicandi.

§. 5. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam Causarũ Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesię Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbiq. iudicari ac definiri debere; necnõ irritum & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter cõtigerit attentari.

Deputatio Executorum.

§. 6. Quocirca dilectis filijs Causarum Curię Camerę Apostolicæ generali Auditori, & nũc & pro tempore existentibus nostris, ac dictæ Sedis Nuncijs in Regnis seu locis, aut Terris vbi dictę domus ædificatæ fuerint existẽtibus mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque vbi & quando opus fuerit, solemniter publicãtes ac Fratribus prædictis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant præmissa omnia obseruari, nec permittant eos desuper à quoquam molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, & præmissis non parentes per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Derogatio obstantium.

§. 7. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis in genere vel in specie, ac alias in cõtrarium quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, illorumq. totis tenoribus specialis specifica, expressa & indiuidua, nõ autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus contrarijs quibuscũq. Aut si aliquibus cõmuniter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultũ, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§. 8. Et quia difficile foret easdem præsentes ad singula quæque loca deferri, Volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, acsi præsentes forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 1. die 20. Aug.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 20. Augusti, millesimo sexcentesimo quinto, Pontificatus nostri Anno primo.

Erectio Collegij vel Seminarii Colimbriensis in Regnis Hispaniarum, pro Religiosis Militiarum S. Iacobi de Spata, & S. Benedicti de Auis. V.

Militiam S. Iacobi approbauit Alexander III. in sua const. 5. Benedictus sup. fol. 62. Eius administrationem Regi Hispaniarum concessit Adrianus VI. const. 1. Dum intra fol. 460. lib. 1. vbi alia de hac Militia indicaui.

Edita A.D. 1605.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX iniuncto nobis pastoralis officij debito, quo Ecclesiarum, & Ordinum, quorumcumque Regularium etiam Militiarum regimini, diuina disponente clementia præsidemus, in his auctoritatis nostræ partes libenter interponimus, per quæ Ecclesiarum, & Ordinum prædictorum personæ ac Ministri sacrarum literarum studijs incumbere, & ita vtiliores Ecclesiæ Dei euadere possint.

Maior pars Ecclesiarum parochialium Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum consistit ex Prioratibus istarum Militiarum, & illa per presbyteros earumdem professos, à Philippo Rege earum administratore præsentandos, & ab Ordinariis locorum instituendos gubernari solent.

§. 1. Cum itaque (sicut carissimi in Christo filij nostri Philippi Portugalliæ, & Algarbiorum Regis Catholici nomine, nobis nuper expositum fuit) magna pars Ecclesiarum Parochialium Regnorum Portugalliæ, & Algarbiorum præsertim in Vlisbonensi, Elborensi, Colimbriensi, Eluensi, Pharaonensi, Portalagrensi, & alijs forsan diœcesibus, cõstet ex Præceptorijs, seu commendis Militiarum S. Iacobi de Spata, sub Regula S. Augustini, ac S. Benedicti de Auis, sub Regula eiusdem S. Benedicti, quæ Parochiales Ecclesiæ, tam quoad animarum curam, quam quoad alia necessaria, per presbyteros Ordinum earumdem Militiarum respectiue professos, à prædicto Philippo Rege, qui etiam Militiarum prædictarum perpetuus administrator Apostolica auctoritate deputatus existit, pro tempore præsentandos, & ab Ordinariis locorum respectiue instituendos gubernari solent.

Et cum multæ etiam collegialiter [illegible] Militiarum.

§. 2. Et multę illarum in Ciuitatibus, & Oppidis præcipuis eorumdem Regnorum existant, & propterea non solum per Priores, & Rectores, sed etiam per diuersos alios earumdem Militiarum beneficiatos collegialiter deseruiri soleant, quod quidem non nisi adhibito magno idoneorum Ministrorum numero fieri potest.

Et licet monachi in conuentibus, [illegible] Colimbriensi & Eborensi vniuersitatibus studeant, vt postea beneficiis dictarum Militiarum prouisi ecclesiis inseruiant, maiori tamen eruditorum numero indigent.

§. 3. Et licet in Conuentibus dictarum Militiarum, tum Grammaticæ, tum morali Theologię operam nauent, nonnulli vero in Colimbriensi, & Eborensi vniuersitatibus Studiorum generalium, expensis dictarum Militiarum, seorsum tamen & separatim, & absque aliqua clausura & regularis disciplinæ obseruantia literarum studijs incumbant, vt postea de Prioratibus ac alijs beneficijs earum Militiarum prouisi dictis Ecclesijs inseruiant: quoniam tamen prædictæ Militiæ pro ipsarum Ecclesiarum regimine & administratione maiori eruditorum numero indigent.

Ex igitur Rex aliud Seminarium Colimbricen. fundari voluit, reseruato beneplacito, pro Religiosis d. Militiarum sub ordinatis modis.

§. 4. Propterea idem Philippus Rex, & administrator de consilio Præsidentis, & Deputatorum mensæ conscientiæ nuncupatæ, ad eorumdem Militiarum regimen Apostolica auctoritate institutę reseruato nostro & Apostolicæ Sedis beneplacito decreuit, vt in Vniuersitate Colimbriensi nouum Collegiũ seu Seminariũ erigeretur & fundaretur, in quo aliqui ex qualibet dd. Militiarum Religiosi, sub clausura & regulari obedientia, sacrę Theologię aut Iuris Canonici studijs operã darent qui Collegiales, facto prius inter eos qui administrandi sunt concursu, admitti deberent eodem modo ac stylo, quo Collegio Regali S. Pauli eiusdem Vniuersitatis, quoad sanguinis puritatem, generis & familiæ nobilitatem & qualitatem dd. Collegialium obseruatione. Quod quidem Militare Seminariũ ac illius Collegiales prædicti, statutis & regulis suorum Ordinum, & alijs ad id formandis & edẽdis gubernaretur, ea cõditione adiecta, vt prædicti Collegiales per concursum, vt præfertur eligendi, prius quam ad d. Collegium seu Seminarium admitterentur, in Cõuentibus dd. Militiarum regularem earum habitum susciperent, & si dicto Philippo Regi nunc & pro tempore earumdem Militiarum Administratori videretur etiam regularem ac solemnem emitterent professionem.

Seminarij Patronatus professionis & Collegialium subsistentia [illegible] prouentibus ex redditibus beneficiorum dictarum Militiarum.

§. 5. Præterea vt d. Collegij fabrica & Collegialium congrua sustentatio, nullo vmquam tempore deficere aut desiderari posset, ex dd. Militiarũ Prioratibus, Præceptorijs, Cõmendis & beneficijs eorumq. redditibus, prouentibus, iuribus & emolumẽtis quibuscũque ea quantitas & portio eidem Collegio seu Seminario applicaretur & attribueretur, quæ arbitrio ipsius Philippi Regis nunc, & pro tempore existentis administratoris huiusmodi taxãda & applicanda, & attribuẽda videretur. Cum autem sicut eadem dispositio subiungebat ipse Philippus Rex & Administrator cupiat erectionẽ & fundationem d. Collegij seu Seminarij quantocitius ad felicẽ & optatum effectum perduci, atq. vt Priores, Præceptores, Commendatarij & alij beneficiati dictarum Militiarum onus contributionis per eos faciendæ in subuentionẽ Collegij seu Seminarij erigendi huiusmodi, facilius perferre valeant, illos quocumq. alia contributione alijs Seminarijs Ecclesiasticis per Ordinarios locorũ ex decreto sacri Concilij Tridentini erectis facienda, attento maxime quod Seminaria illarum partium satis vberes redditus habent, & non existunt in quasi possessione exigendi contributionem à beneficijs Militiarum, auctoritate Apostolica eximi desideret, & propterea nobis humiliter supplicari fecerit, vt in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic ergo Pont. ad eius d. Regis preces, d. Seminarium erexit, pro dictis Militiarum religiosis.

§. 6. Nos igitur eiusdem Philippi Regis & Administratoris pijs votis ac supplicationibus, in his præsertim quæ diuini cultus augmentum & Ministrorum virtutem alendam, & literarum studia promouenda pertinerent, benigne annuere volentes, eius in hac

parte supplicationibus inclinati, ex voto venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium sacri Concilij Tridentini interpretum quibus hoc negotium examinandum & nobis referendum commisimus, in prædicta Vniuersitate Studij generalis Colimbrien. vnum Collegium seu Seminarium Militiarum prædictarũ, in qua sub vnius Rectoris à prædicto Philippo Rege moderno & pro tempore existente earumdem Militiarum Administratore seu Magno Magistro ad nutum deputan. & amouendi cura, & gubernio, aliqui prædictarum Militiarum religiosi sub regulari clausura; ac obedientia faciæ Theologiæ seu Iuri Canonico operam dare debeat auctoritate Apost. tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituimus, ac eidem Philippo Regi & Administratori nũc & pro tempore existen. præfato, vt per personas earumdem Militiarum ab eo deputandas, locum pro fabrica d. Collegij in eadẽ Vniuersitate designare, necnõ & pro eadem fabrica & pro manutentione Rectoris & Collegialiũ eiusdem Collegij, qui pro tempore fuerint contributionem à singulis Prioribus, Præceptoribus, Commendatarijs & alijs beneficiatis earumdem Militiarum pro rata fructuum, redditaum, emolumentorum & iurium suarum Præceptoriarum & Prioratuum Commendarum & beneficiorũ respectiue faciendam taxare, statuere, & determinari persoluii facere possit facultatem impartimur.

Collegiales tam ex singulis istius Ordinis & aliis per collegia & Seminarijs regimine, ab Ordinario loci approbandi & regi, per ...

§. 7. Præterea vt prædictum Collegium seu Seminariũ Militare & Collegiales in illud pro tẽpore admitten, iuxta statuta & regulas suorum Ordinum, & alias pro felici illius gubernio de nouo faciendas, dummodo licite & honeste ac sacris canonibus & Côc. Trident. decretis & Constit. Apostolicis conformes existant, & ab Ordinario loci tamquam Apost. Sedis delegato prius examinentur, & approbentur, regi & gubernari, vtq. prædicti Collegiales per côcursum, vt præfertur pro tempore eligendi, priusq. ad Collegium seu Seminarium admittantur, in Conuentibus dd. Militiarum regularem earum habitum suscipere, & si d. Regi & administratori ita etiam visum fuerit regularem & solemnem emittere debeant, statuimus, & ordinamus.

Seminarium ... ab aliis contributionibus eximitur.

§. 8. Vt autem Præceptores Commendatarij, Priores, Rectores, & alij beneficiati Milites dd. Militiarum onus contributionis faciendæ pro manutentione d. Collegij seu Seminarij facilius proferre possint, illos vniuersos & singulos à quacũq. alia contributione Seminarijs ecclesiasticis in quibusuis Ciuitatibus & Diœcesibus attenta eorumdem Seminariorum illarũ partium, redditaum vbertate, quodq. ipsa Seminaria non sunt in quasi possessione exigendi contributionẽ ab d. Militibus, auctoritate & tenore præsentium eximimus & liberamus, ac liberos & exẽptos fore, & esse, sicq. ab omnibus censeri, ac ita per quoscumq. Iudices ordinarios & delegatos etiam causarum Palatij Apost. Auditores, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate iudicari & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Executores huius bullæ deputat.

§. 9. Quo circa dilectis filijs Curiæ causarum Cameræ Apost. generali Auditori, & spoliorum & iurium & Cam. nostræ Apost. debitorum in Portugalliæ, & Algarbiorũ Regnis Collectori generali & officiali Colimbrien. per præsentes committimus & mandamus quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios præsentes literas & in eis contenta quæcumq. vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte d. Philippi Regis & pro tempore existẽtis administratoris, ac aliorum prædictorum, seu alicuius eorũ fuerint requisiti solemniter publicantes, eisq. in præmissis efficacis defensionis præsidijs assistentes, faciat auctoritate nostra illos & eorũ quemlibet eorumdẽ præmissorum effectu respectiue pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper à quoquã quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumq. per censuras, & pœnas Ecclesiast. aliaq. opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Contrariorũ derogatio.

§. 10. Non obstan. præmissis ac fe. re. Bonif. Papæ viij. prædec. nostri de vna & in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas, aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijsq. Apost. ac in vniuersalib. Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitut. & ordinat. Apost. necnon Militiarum prædictarum & quarumq. Ecclesiarũ etiam iuramento confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinib. priuilegijs, quoq. indultis & literis Apost eidem Collegio, eiusq. Rectori Collegialibus aliisq personis sub quibuscumq. tenorib. & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarũ derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis irritantibusque & alijs decretis in genere vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscumq. Aut si prædictis vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Dat. Romæ apud S. Marcum, die 23. Augusti 1605. Anno 1.

Quod Capitulum generale Fratrum S. Francisci de Paula, quolibet sexennio celebretur, Munusq. Correctoris generalis, eiusq. Collegarum ac Procuratoris Ordinis, sexennio, Prouincialiũ triennio, Correctorumq. domorum, anno expleatur. VI.

Hunc Ordinem probauit Sixtus IV. in const. 5. Sedes sup. fol. 304. lib. 2. Eth n Francẽ inter Sanctos retulit Leo X. in const. t. 38. Excelsus. fol. 446. lib. 2. vbi alia de hoc Ordine adnotati.

Ambitum his Fratribus prohibuit hic idem Paul. inf. in Constitut. 117. Admonemur Postea in Vrbe fuit institutum Collegium huius Ordinis pro Fratribus studentibus nationis Calabrensis vt in S. D. N. Vrban. VIII. Const. 5. Et Iniuncto inf. tom. 4. De Anno 1623. in Capitulo generali isti Fratres nonnulla stat uta pro Ordine ediderunt quæ habes confirmata, & relata in S. D. N. Vrb. constit. 17. Vt ea. Et demum confirmauit eorum Priuilegia in Const. 19. Iniuncti. d. tom. 4.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1605.

Causa huius const. ipsius.

CVm sicut accepimus ex regula seu constitutione Ordinis Fratrum Minimorum S. Francisci de Paula à Rom. Pont. prædecessor. nostris Sanctaq. Sede Apost. hucusq. cõfirmata disponatur quolibet triennio, & in festo Sanctissimæ Pẽtecostes d. Ordinis Capitulũ generale celebrari, & in eo illius Corrector generalis eiusq. Collegæ, ac etiam ipsius Ordinis Zelosus seu Procurator generalis in loco deputato vt moris est omnibus d. Ordinis Prouincialibus, eorũq. Commissorũ congregatis eligi debeant, prout in huiusmodi festo die penultima mensis Maij proxime præteriti obseruato, d. Capitulum generale celebratũ, & in eo Corrector generalis, eiusque Collegæ & Zelosus seu Procurator generalis prędicti electi fuerũt, nihilominus cum d. Ordo, illiusque domus regularis non solum in Italia, sed etiam in Gallia & Hispania in dies propagentur ac etiam amplientur, ipsi Generales eorumq. Collegæ suas integras in prædictis Nationum Visitationes nullo modo infra dictum triennium prout ipsarum regularis Ordo requirit efficere possint. Immo vero quæ ab eis in aliqua prædictarũ Nationum Visitatione efficiuntur ita festinanter propter temporis eis præscripti breuitatẽ fiunt, vt in suum Ordinẽ nullum vel saltẽ minimum possit inde resultare emolumentum, itaut nedum ex incommodis huiusmodi verum etiam ex ipso triennali, sic vt præfertur totius Ordinis prædicti Prouincialium, eorumq. Commissorum ad Capitulum generale huiusmodi celebran. Conuentu ingentes sumptus grauesq. molestias d. Ordo subire cogatur. Quibus & alijs forsan causis per nos prouide cõsideratis, & re ipsa à dilectis filijs Prælatis Congreg. Reformationis mature discussa, ad euitan. huiusmodi sumptus & expensas ac incõmoda, quæ præmissorum occasione oriri possũt modo infrascriptõ prouiden. esse duximus.

Quod Capitulum generale quolibet sexennio de cetero celebretur, in eoq. Corrector generalis eiusq. Collegæ ac Procurator generalis Ordinis S. Francisci de Paula ad sexennium eligantur.

§. 1. Nos igitur in supremo dignitatis culmine diuina fauente clementia constituti, ad ea per quæ Religiosorum pie vitæ diuiniq. numinis obsequijs sub regularis obseruantiæ norma vacantiũ, status salubriter dirigi valeat, libenter attenden. Motu proprio & ex certa scientia ac mera deliberatione nostra, deq. Apost. potestatis plenitudine quod de cetero perpetuis futuris temporibus d. Capitulum generale non quolibet triennio prout hactenus obseruatum fuit, sed de sexennio in sexennium celebretur, in eoque Corrector generalis, illiusq. Collegæ ac Zelosus seu Procurator generalis prædicti Ordinis Prouincialib. eorumq. Commissis congregatis, ac reliquis obseruari solitis seruatis, ad huiusmodi sexennium eligantur, ac celebrari, & eligi debeant.

Et tantũ durat electio nuper facta in Capitulo generali.

§. 2. Itaut electio, dilecti filij Stephani Augerij Moderni d. Ordinis correctoris generalis, eiusq. Collegarum ac dilecti etiam filij fratris Hieronymi Durandi Zelosi seu Procuratoris generalis à die Festiuitatis Sanctissimæ Pentecostes, huiusmodi proxime præterita computan. duret, nos illam ad huiusmodi sexennium extendimus, & ampliamus. Quo quidem sexennio durante ipsi & eorum quilibet eisdẽ priuilegijs, prerogatiuis, antelationibus, fauoribus, auctoritate, officio, præeminentia & iurisdictione, alijsq. gratiis tã spiritualibus quam temporalibus quibus d. Ordinis Corrector generalis, eiusq. Collegæ & Zelosus seu Procurator generalis hactenus vsi potiti & gauisi fuerint, ac qu bus de iure, consuetudine, priuilegio aut alias quemlibet vtuntur potiuntur & gaudent, ac vti, potiri & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi pariter, & pariformiter absq. vlla prorsus differentia vtantur potiantur, & gaudeant, dictoque sexennio elapso & non antea, d. Capitulum generale celebretur & celebrari debeat, in eoq. quæ de more fieri solent dicto triennio penitus exclu.o, fiant & obseruentur.

Alii autem Officiales, Prouinciales, eorumq. Collegæ ad triennium, & Correctores domorum ad annum eliguntur.

§. 3. Alij vero Officiales, Prouinciales, eorumq. Collegæ de triennio in triennium, ac Correctores domorum d. Ordinis de anno in annum prout ex regula d. Ordinis disponitur creentur & deputentur perpetuo statuimus, & ordinamus.

Contrauenientes multas pœnas incurrit.

§. 4. Et ita sub indignationis nostræ necnon priuationis vocis actiuæ & passiuæ, ac innabilitatis ad quæcumq. d. Ordinis dignitates, præeminentias, officia & onera recipien. & retinen. ipso facto incurren. pœna per quoscũq. d. Ordinis fratres & regulares, ac quosuis alios obseruari præcipimus & mandamus.

Clausula huius constitutionis præseruatiua apponitur.

§. 5. Decernentes prædictas literas de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio aut intentionis nostræ vel quopiam alio defectu, notari vel impugnari, aut alias quemlibet infringi vel retra-

ctari

ctari seu inualidari, aut ad viam & terminos iuris reduci, seu in ius vel controuersiam vocari, aut aduersus eas quodcumq. iuris & facti vel iustitiæ aut gratiæ remedium intentari, impetrari vel concedi nullatenus vmquam posse.

Ac decretum irritans. §. 6. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apost. Auditores ac S. R. E. Cardinales dictæque Sedes de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter cōtigerit attentari.

Executores etiam deputantur. §. 7. Quocirca dilectis filijs nostris & Apost. Sedis in Regnis Franciæ & Hispaniarum Nuncijs, & causarum Curiæ Cam. Apostolicæ generali Auditori per præsentes cōmittimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios præsentes literas & in eis contenta quæcumq. vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte correctoris generalis, eiusq. Collegarum, ac Procuratoris prædictorum aut alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, illisque & cuilibet eorum in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum quemlibet præmissorum omnium & singulorum effectu pacifice frui & gaudere non permitten. illos aut eorum quemlibet desuper à quoquā quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet & rebelles ac præmissis non parentes per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescēdo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Clausulæ quæ derogantur. §. 8. Nō obstan. fel. rec. Bonif. Papę viij prædec. nostri de vna & in Concilio generali edita de duabus dietis dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudiciū non trahatur alijsq. constit. & ordinat. Apost. ac prædicti Ordinis etiam iuramento confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinib. priuilegijs quoq. indultis & literis Apost. eidem Ordini illiusque Correctori, Collegis, Procuratoribus, alijsq. Superioribus, & personis sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis in genere vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis etiāsi de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & indiuidua nō autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quęuis alia expressio habēda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruāda foret, tenores huiusmodi acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis insuper fides datur. §. 9. Volumus autem quod præsentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra illud adhibeatur quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 1. die 1. Oct. Dat. Romæ apud Sanctū Marcū die 1. Octob. 1605. Anno 1.

VII. Restitutio, & innouatio Festiuitatis S. Vbaldi, Episcopi Eugubini, professoris Ordinis Canonicorum regularium Lateranensium, pro die 16 mensis Maij.

Hūc Sanctum Canonizauit, & festiuitatem instituit Cœlest. III. sup. in eius const. 1. Benedictus. fol. 69. lib. 1.

Edita A. D. 1605.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. EX iniuncto nobis Apostolici muneris debito ad ea libenter intendimus, per quæ Sanctorum veneratio, & Christifidelium deuotio augetur, eum præsertim pia virorū Principū vota id exposcunt, ac alias in Domino conspicimus salubriter expedire.

Supplicatio Ducis Vrbini & Abbatis Ordinis Canonicorum Regularium. §. 1. Pijs igitur ac deuotis supplicationibus dilecti filij nobilis viri Francisci Mariæ Vrbini Ducis, & dilectorum filiorum Abbatis generalis, & vniuersæ Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensiū Ordinis S. Augustini nominibus, nobis humiliter porrectis inclinati, ac ex voto venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super sacris ritibus & ceremonijs deputatorum, vt Christifidelium veneratio erga Sanctum Vbaldum olim Episcopum Eugubinum magis augeatur, quem ob insignia miracula, quæ illius intercessione, vt pie creditur, Omnipotens Deus operari dignatus est & in dies operari dignatur, maxime in liberandis à Dæmone obsessis, & ob celebrem in vniuerso Orbe illius vitæ sanctitatem, fel. rec. Cœlestinus Papa III. prædecessor noster in Sanctorum numerum retulit, & erga quem dictus Franciscus Maria Dux ob speciales gratias à Deo ipsius Sancti Vbaldi meritis & intercessione, vt similiter pie creditur, susceptas, & eadem Canonicorum Regulariū Congregatio, cuius Ordinis institutum, & viuendi rationem ipse Sanctus Vbaldus in Canonica Portuensi apud Rauennam suscepit, singularem gerunt affectum.

Cœlestinus III. Canonizatio de hoc Sancto est indicata in rubr.

Restitutio festiuitatis. §. 2. Harum serie perpetuo statuimus, & ordinamus, vt ipsius S. Vbaldi Pōtificis & Confessoris dies festus in Kalendario Romano ad diem decimum sextum mensis Maij ascribatur, & de eodem S. Vbaldo Pōtifice & Cōfessore in vniuerso Orbe à Clericis secularibus & regularibus quibuscuq. qui diuinum officium recitare tenentur, eo die cōmemoratio, tanquā de festo simplici fieri debeat.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. *Clausul. derog.*

D. P. An. 1. die 25. Oct. Dat. Romæ apud S. Marcū sub annulo Piscatoris, die 25. Octobris 1605. Pont. nostri Anno 1.

Approbatio Collegij sub inuocatione S. Hieronymi, à S. R. E. Cardinale Matthæio Romæ nuper instituti atque dotati, ad piam egenorum Scholarium, Sacræ paginæ, & Iuris Canonici studijs incumbentium, educationem. Et elargitio gratiarum, aliorum Collegiorum Almæ Vrbis. Et deputatio Vicarij Papæ, ad eius causas dijudicandas. VIII.

Alia duo similia Collegia pridem à S. R. E. Cardinalibus in Vrbe recta fuisse reperitur in bullis, vt videre est in constit. 25. Pij V. Accepimus fol. 153. lib. 2. Sed hisce temporibus Antonius Maria Card. Saluiatus, Collegium pro Orphanis in Vrbe annuo constituto censu instituit.

PAVLVS EPISCOPVS, Seruus seruorum Dei. Dilecto filio nostro in Vrbe eiusque districtu Vicario in spiritualibus generali, Salutem, & Apostolicam benedictionem. *Edita A. D. 1605.*

Proœmium. ALtitudo diuinæ prouidentiæ à qua bona & sancta opera omnia procedunt, ea suorum fidelium animis frequenter suggerit quæ ad Collegiorum & aliorum piorum locorum propagationem, ac pauperum studijs literarum incumbere volentium manutentionem & instructionem, bonorumq. per eos emeritorum promotionem noscantur pertinere, vnde nos quibus eadem prouidentia vniuersalis Ecclesiæ regimen est commissum, ipsorum fidelium præsertim S. R. E. Cardinalium plas voluntates ad id tendentes, vt votiuo. sortiantur effectus, eū à nobis petitur, Apostolici fauoris suffragio libenter prosequimur, ac in his officij nostri partes fauorabiliter interponimus prout conspicimus salubriter expedire.

Hieronymus Card. Matthæius, Collegiū S. Hieronymi pro Scholaribus, cuius fratribus ac eorum heredibus, & successoribus iuspatronatus assignauit. §. 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Cyriaci, & Hasdrubalis de Matthæis Domicellorum Rom. petitio continebat. Quod aliàs bo. me. Hieronymus tt. S. Pancratij Presbyter Cardinalis Matthæius nūcupatus, cordi habens Religionis augmentum & decorē, piamque Iuuentutis eruditionem, in vltimo à se condito testamento, sub cuius dispositione ab humanis decessit, & ad gloriam Omnipotētis Dei & honorem Diui Hieronymi Aduocati sui, Cyriaco & Hasdrubali præfatis eius fratribus & heredibus vniuersalibus, inter alia centum & quinq. diuersorū Montium de Vrbe loca non vacabilia, & decem mille scuta monetæ in emptionem tot aliorum locorum Montium non vacabiliū, etiam de vrbe seu censuum annuorū, tuto & bene impositorū, aut bonorum stabilium eorum arbitrio eroganda prælegauit seu reliquit. Insuper voluit & mādauit, quod post factam emptionem huiusmodi quinq. vsq. ad sex mille scuta intra sex menses, à die obitus sui computandos, in emptionem alicuius domus seu loci eisdem Cyriaco & Hasdrubali beneuisę seu beneuisi, cōuerti, ibiq. Collegiū S. Hieronymi nuncupandū erigi & instrui & quatenus pro emptione domus, seu loci huiusmodi eorum emeretur minor summa dd. sex mille scutis, habita ratione ad illius pretium & fabricam, siqua facienda esset pro constructione & vsu d. Collegij, id totum quod superesset, in emptionem similium locorum, siue censuum aut bonorum ad commodum & beneficium d. Collegij inuestiri. Ipsum autem Collegium ac bona illi pro eius dote assignanda, de proprietate, & iurepatronatus Cyriaci, & Hasdrubalis prędictorū, ac filiorum, nepotum, pronepotum & aliorū ex eis descendentium in infinitum, vnius scilicet post alium esse, ac illis omnibus deficientibus, omnes alij in primogenitura per eum super successione partis Castrorum Iouis, Roccę Sinibaldę & Belmontis ratione donationis per eumdem antea prędictis Cyriaco & Hasdrubali factę instituta, comprehensi, exclusis sēper feminis, & alias iuxta eiusdem primogenitureę formam, seriem & continentiam, eis succedere, & quatenus elapsis dd. sex mēsibus, domus seu locus huiusmodi empta vel emptus non esset, tunc per Cyriacum, & Hasdrubalem prædictos aliqua idonea domus, ad hunc effectum conduci.

Eius regimen Cyriaco & Asdrubali fratribus, & Præposito Clericorum Regularium S. Pauli eiusdem Collegij dat, à Cōcilio ita statuta opportuna præscribendo. §. 2. Ipsiq. Cyriacus & Hasdrubal ac eorum primogeniti, vnà cum Præposito Domus S. Blasij de Anulo etiam de Vrbe, Congregationis Clericorū Regularium S. Pauli Decollati pro tempore existente d. Collegiuū gubernare & administrare, ac Magistrū seu Rectorem, Scholares, famulos, seruiētes vt infra qualificatos in d. Collegio introducendos, eligere & admittere, eosq. expellere & remouere, ac alios sufficere, statutaq. ordinationes & constitutiones pro illius felici statu, & prospera directiōne facere, condere & cōpilare deberent, illaq. prout occasio se offerret, & eis videretur reformare & corrigere, ac eisdem addere, & detrahere possent aē deniq. liberā ipsius Collegii administrationem haberent, omni & quacumq. superioritate & superintendentia, omissa, rogans & hortans Cyriacum, & Hasdrubalem ac Præpositum prædictos, quatenus in opportunis ordinationibus huiusmodi facien. ex quibus rerum conseruatio pendebat, omni cum diligentia & sedulitate vti vellent, hac vnà inter ceteras addita ac inuiolabiliter, & perpetuo obseruanda, videlicet quod tam Magister seu Rector, quam Scholares, & seruientes d. Collegij prima Dominica cuiuslibet mensis, sua peccata confiteri, & sacrosanctam Eucharistiam sumere teneantur, vt eodem tempore Deo seruire, ferētias ediscere, & gratias de beneficijs receptis referre valerent.

§. 3. Et propterea statuit, & ordinauit, quod vnus Magister seu Rector Sacerdos, à Cyriaco & Hasdrubale, ac successoribus, necnon Præposito præfatis eligêdus, d. Collegio Præesset, ac Scholariũ & famulorum seu seruientium prædictorum curam gereret.

§. 4. Ea tamen conditione quod Cyriacus & Hasdrubal, ac successores prædicti de per se soli curam & administrationem dotis & pecuniarum eiusdem Collegij, necnon facultatem loca Montium, & census seu bona stabilia huiusmodi emendi, & in euentum illorũ extinctionis pretium inde prouenturum, prout eis videretur, & inferius ordinatur reinuestiendi haberent, sed in expeditione mandatorum, manus dicti Præpositi interuenire, & deliberationes magni momenti super rebus dicti Collegij similiter cum eius interuentu fieri deberent.

§. 5. Quodq. in eodẽ Collegio, tot quot ex introitibus illius dotis ibi manuteneri possent, Scholares Romani originarij seu etiam ciues ex priuilegio de nobili genere procreati, & pauperes reciperẽtur. Ita tamen vt vnus vel duo ex Nonatulæ, & vnus ex Famulari terris Nullius diœcesis Prouinciarum Bononiẽ. & Vrbinaten. respectiue oriundi, siqui adessẽt, ad dd. Scholarium munere & consortio adscribi instarent, dd. Romanis præferrentur, dummodo idonei & acceptabiles forent, sub hoc autẽ principio, dilecti filij Prosper Bonus ex terra S. Angeli sub dominio Ducatus Vrbini, Ioannis Francisci Fagnani, qui tibi à Secretis negotijs Congreg. Conc. Trid. spatio tresdecim annorũ, & vltra inseruierat consanguineus loco illius qui de dicta terra Famularum admittendus esset, necnon Victorius Piccinus Francisci etiam Piccini Tudertini. Ciuis tamen Romanus obsequijs d. Cyriaci insistentis natus, in Scholares eiusdem Collegij etiam reciperentur, ceteris omnibus circa d. Collegium dispositis, quibus in aliquo ea vice dumtaxat excepta derogari voluit, firmius remanentibus.

§. 6. Omnes vero Scholares præfati, tempore eorum receptionis in d. Collegio, decem & septem annorum ad minus suæ ætatis, ac in literis humaniorib. sufficienter instructi essent.

§. 7. Nec alijs quam Sacræ paginæ & Iuris Canonici studijs incumbere possent.

§. 8. Vestesque Clericales, scilicet nigri coloris, & vniformes eis, sumptibus dicti Collegij suppeditandas, sub poena priuationis loci Collegialis deferrent.

§. 9. Ac in ipso Collegio vsque ad vigesimum quintum eiusdem suæ ætatis annum retineri, & educari, completoque anno huiusmodi, locum alijs cedere tenerentur.

§. 10. Quodq. loca Montiũ seu census aut bona ad opus d. Collegij, vt præfertur assignata, & deinceps emenda, pro dote & sustentatione d. Collegij perpetuo affecta & hypothecata remanerẽt, nec in aliũ vsum conuerti possent, & in euentũ illorũ extinctionis, pretium inde redigendũ, statim apud Montem Pietatis de Vrbe deponeretur, cum mentione seu enunciatione, quod pecuniæ huiusmodi pro d. Collegio destinatæ existebant, neq. ex eodem Monte, nisi ad effectum illud in emptionẽ aliorum locorum Mõtium non vacabilium, siue censuum bene & secure impositorum aut rerum stabiliũ prout Cyriacus & Hasdrubal, ac eorũ successores præfati, vna cũ d. Præposito magis expedire cognoscerent, amoueri posset ac in literis patentibus desuper expedien. seu in celebratione instrumentorũ desuper conficiendorum, semper expressa & specifica mentio fieret pecunias huiusmodi ad Præfatum Collegium ex dispositione ipsius Hieronymi Card. spectare, illasq. huiusmodi oneribus & cõditionibus, nempe pro dote & substentatione d. Collegij subiacere & hoc toties quoties casus contingeret, atq. ita perpetuis futuris temporibus dos huiusmodi d. Collegio, isto & omni alio meliori modo conseruari, fructus autem locorum censuum seu bonorũ huiusmodi donec erectio d. Collegij sequeretur decurrendi, ad commodũ vtilitatẽ, & augmentũ eiusdẽ Collegij inuestiri, factaq congerie dotis huiusmodi ex omnibus & quibuscũq. illius fructibus singulis annis in perpetuũ trecenta scuta monetæ detrahi, ac illa in tot locis Mõtium non vacabiliũ vel censibus annuis, aut bonis stabilibus ad cõmodũ & augmentũ eiusdẽ Collegij inuestiri deberent, ad hoc vt facta inuestitura huiusmodi dictũ Collegiũ, fructibus inde percipien. vti & frui posset, pro vt in d. testamento plenius dicitur contineri.

§. 11. Cum autẽ sicut eadem petitio subiungebat, Cyriacus & Hasdrubal præfati piã d. Hieronymi Card. dispositionem ad effectũ quantocius perduci desiderantes, ex dicta summa decem mille scutorum ab eo, vt præfertur legata, quandã domũ in via quæ tendit ad Ecclesiam S. Nicolai sub Monte Quirinali sitam, ad vsum Collegij huiusmodi, satis opportunam & commodam ab heredibusq. Pamphilij de Desiderijs, quinq. millium scutorum, & censum annuũ sortis principalis aliorum quinq. millium scutorum a Hieronymo Serlupio dilecti filius, & nuperrime sequuta d. census, pro summa bis mille scutorũ redemptione seu extinctione ex ipsis bis mille scutis, & de fructib. ex dote d. Collegij eatenus decursis, alia viginti nouẽ loca Mõtis Farnesij etiã de Vrbe emerint, & in domo præfata Collegiũ huiusmodi erigi cupiant, illiq. pro sua dote, sub hoc primordio residuum census huiusmodi, quod est ter mille scutorum ac viginti nouem prædicta, necnon alia centum & quinq. diuersorum Montiũ non vacabilium per eos iam ad hunc effectũ destinata, & designata loca assignare intẽdant, pro parte Cyriaci, & Hasdrubalis prædictorũ, nobis fuit humiliter supplicatum quatenus præmissis annuere, & desuper oportune prouidere de benignitate Apost. dignaremur.

§. 12. Nos igitur Cyriacum & Hasdrubalem præfatos, ac eorum quemlibet, a quibusuis excõmunic. suspensioni. & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectũ præsentium dumtaxat consequen. harum serie absoluentes & absolutos fore censen. necnon d. testamenti, ac quarũcumque aliarum scripturarum super præmissis, & eorum singulis, publice & priuatim, ac alias quomodolibet confectarum, & in illis contentorum, ac inde secutorum quorumcumq. tenores, necnõ domus seu domorũ huiusmodi veriores situationes, confines earũq ac locorũ Montiũ & census prælatorũ veros etiã annuos valores præsẽtibus pro sufficiẽter, & totaliter expressis haben. huiusmodi supplicationibus inclinati circumspectioni tuæ per Apost. scripta mãdamus, quatenus auctoritate nostra de præmissis te diligẽter informes, & si per informationem huiusmodi, ita esse repereris, in præfata vel alia per Cyriacum & Hasdrubalem prædictos ad hunc effectũ forsan emenda domo, Collegiũ S. Hieronymi nuncupandũ, cũ Capella seu Oratorio, Refectorio communi, Sigillo, Bibliotheca, Archiuio, ceterisq. Collegialibus insignibus ac mẽbris & officinis necessarijs, ipso perpetuis receptione, vsu, & habitatione vnius Magistri seu Rectoris habilis & idonei, qui Presbyter existat, & Scholarium famulorum seu seruientium eiusdem Collegij curam gerat, & ipsi Collegio iuxta traditam ab eodem Hieronymo Card. formã & non alias præsit, ac tot quot ex d. Collegij prouentibus, & redditibus annuis, deducta ex eis in primis & ante omnia trecentorũ scutorum summa quotannis in vtilitatẽ & augmentũ d. Collegij iuxta prædicti Hieronymi Card. dispositionem inuestienda, pro tempore commode sustentari, & manuteneri poterunt, Scholariũ iuxta dispositionem & ordinationẽ d. Hieronymi Card. vt præfertur factas, qualificatorum eligendorum recipiendorum, educãdorum, retinẽdorum, ac etiã expellendorũ & remouendorũ, sub perpetuis cura, gubernio, regimine & administratione Cyriaci, & Hasdrubalis ac suorũ primogenitorũ prædictorũ, qui per se solos omnimodã dotis, & pecuniarũ d. Collegij curam & administrationẽ habere debeat, cũ facultatibus, oneribus, cõditionibus modo, & forma à d. Hieronymo Card. præscriptis, perpetuo (sine tamen alicuius præiudicio) erigas & instituas, illiq. sic erecto & instituto, pro eius dote ac Magistri seu Rectoris ac Scholarium prædictorũ, vsu habitatione & sustentatione, bonorumq. illis incumbentium supportationem, prædicta vel alia seu alias domos, vt præfertur emendas, cũ omnibus & singulis illarũ ædificijs, structuris, situ, ambitu, iuribus, pertinẽtijs, & dependentijs quibuscũq. ac residuum prædicti census necnõ omnia & singula loca Montiũ per Cyriacũ & Hasdrubalẽ præfatos iã empta, & assignata quã emenda & assignanda, vt præfertur, ita quod liceat Cyriaco, & Hasdrubali ac primogenitis prædictis, corporalem realem & actualem illorum omnium possessionẽ, per se vel aliũ seu alios eorum, & d. Collegij nominibus, propria auctoritate libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, fructus quoq. redditus, prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcumque ex eis seu dote huiusmodi prouenientia, percipere, exigere, leuare, recuperare, locare, & arrendare, ac in communes dicti Collegij vsus & vtilitatem conuertere, cuiusuis licentia desuper minime requisita etiam perpetuo applices & appropries.

§. 13. Insuper ipsum Collegium, ac illius pro tempore existẽtes Magistrũ seu Rectorẽ, Scholares, collegiales, Oeconomos, Officiales, Ministros, & personas, eorumque res & bona mobilia, præsentia & futura, cuiuscumq. quantitatis, qualitatis, generis & speciei existentia, ab omni & quacumq. pro tempore existentium d. Vrbis Gubernatoris. Senatoris, conseruatorum, Reformatorum & nostri ac Rom. Pont. pro tẽpore existentis in eadem Vrbe & illius districtu spiritualibus Vicarij, necnon causarum curiæ Cam. Apost. generalis Auditoris, & quorumcumque nostrorum & Sedis Apost. de latere Legatorum ac Vicelegatorum, & quarumcumque aliarum personarum vbilibet constitutarum, & quauis auctoritate, & dignitate tam Ecclesiastica quam mundana etiam Cardinalatus honore fungentium, visitatione, correctione, iurisdictione, dominio, superioritate, & potestate, similiter perpetuo eximas & liberes.

§. 14. Ac sub nostri & pro tempore existentis Romani Pontificis protectione, & inuiolabili conseruatione suscipias eidemque Sedi immediate subijcias.

Sub tutela Sedis Apost. recipiat.

§. 15. Necnon Cyriacum & Hasdrubalem, & ab eis descendentes primogenitos præfatos, in dicti Collegij illiusque Magistri seu Rectoris, Scholarium, Collegialium, Oeconomorum, Officialium, Ministrorum & personarum, necnon bonorum, & rerum quorumcumque Protectores, & generales administratores quatenus opus sit, pariter perpetuo constituas, & deputes.

Heredes prædictos Collegij administratores constituat.

§. 16. Necnon eisdem Collegio illiusque Magistro & Rectori, Scholaribus, Collegialibus, Oeconomis, Officialibus, Ministris, & personis, vt omnibus & singulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, prærogatiuis, antelationibus, præeminentijs, concessionibus, indultis, fauoribus, ceterisq. gratijs vniuersis tam spiritualibus quam temporalibus, quibus alia Collegia & pia loca in dicta Vrbe instituta, illorumq. Magistri seu Rectores, Scholares, Collegiales, Oeconomi, Officiales, Ministri, & personæ de iure, vsu, consuetudine priuilegio, vel alias quomodolibet vtuntur, fruuntur, potiuntur & gaudent, ac vti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, similiter, & pariformiter, ac æque principaliter absq. vlla prorsus differentia, vti, frui, potiri & gaudere libere, & licite valeant, eisdem perpetuo indulgemus.

§. 7. Necnon Cyriaco & Hasdrubale, ac primogenitis, vna cum Præposito prædictis quæcumque statuta, ordinationes, constitutiones capitula & decreta, ad eiusdem Collegij, illiusq. persona-

rum,

Derelicti. facultatem [illegible] & statuta d. Collegij conderet.

tam, rerum & bonorũ spiritualium & temporalium curam, regimẽ, gubernium, directionem, & administrationem, ac Scholarium prædictorum nominationem, receptionem, admissionem, expulsionem, ætatem, qualitatem, victum, vestitum, instructionem, disciplinam, ac Studij cursum, ceteraque ad huiusmodi curam, & administrationem pertinentia, licita tamen & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilij Tridentini decretis, ipsiusq. Hieronymi Cardinalis dispositioni & menti non contraria, & a te approbanda, quæ eo ipso Apostolica auctoritate confirmata & approbata sint, & esse censeantur, ac ab omnibus ad quos pro tempore spectabit, etiam sub pœnis in contrauenien. statuendis obseruari debeant, omni, & quacumq. superioritate & superintendentia omissa faciendi & edẽdi, ac illa quoties pro eorum & temporum qualitate seu alias expediens videbitur, mutandi, corrigendi, moderandi, reformandi, aut alia ex integro condendi, plenam & absolutam licentiam, & facultatem impartiaris.

Præpositus pro dicto onus & munus præfatum perpetuo [illegible].

§. 18. Ceterum quia de facili euenire potest, vt modernus vel pro tẽpore existens Præpositus præfatus, onera & munera sibi à dicto Hieronymo Cardinali, circa statũ & gubernium dicti Collegij, vt prænarratur iniuncta, aliquo modo detractare tentet, eidem Præposito tam moderno quam pro tempore existenti, vt omni, & quocumque tempore, omnia onera & munera huiusmodi, prout sibi à dicto Hieronymo Cardinale iniuncta sunt, prompta animi deuotione suscipere & exequi, numquam autem quouis colore, prætextu, vel ingenio detrectare debeat præcipias, & mandes.

Iuspatronatus d. Collegij ad heredes Cardinalis Matthæi [illegible] illius dispositionẽ spectare declarat.

§. 19. Postremo Collegium per præsentes erectum illiusq. dotem huiusmodi, de proprietate, & iurepatronatu Cyriaci & Hasdrubalis, ac suorum filiorum, nepotum pronepotũ & aliorũ descẽdentium prædictorũ, vnius scilicet post alium, & illis omnibus deficientibus, aliorũ ad dictam primogenituram vocatorum iuxta illius formam & tenorem esse, & fore, ac iuspatronatus huiusmodi illis ex primæua integra, & omnimoda fundatione atq. dotatione, de bonis mere patrimonialibus facta, & alias in omnibus & per omnia iuxta prædicti Hieronymi Card. testamentum, dispositionem, & ordinationem competere.

Clausula bonum [illegible] præs. opponat.

§. 20. Præsentes quoque literas sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus aut alijs contrarijs dispositionibus, per nos, vel alios Romanos Pótifices successores nostros, etiam in crastinum assumptionis successorum huiusmodi ad summi Apostolatus apicem, sub quibuscumque verborũ expressionibus & formis, etiam Motuproprio pro tempore factis, minime comprehendi, sed tamquam pro fundatione, & dotatione d. Collegij S. Hieronymi, ad bonarum artium cultum instituti concessas, semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antea quomodolibet erant statũ, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub data per Administratores pro tẽpore existentes prælatos, quandocumque eligenda, concessa esse, & fore, suumq. plenarium effectum sortiri, & obtinere.

Clausula sublata &c. addat.

§. 21. Sicque per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, ac causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, in quauis instantia iudicari, & definiri debere, ac quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernas.

Contrariis quibuscumque hic [illegible] derogat.

§. 22. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis Apostolicis, necnon in Prouincialibus & Synodalibus Vniuersalibusq. Cócilijs editis, specialibus & generalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon dictæ Vrbis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus; legibus, & municipalibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis eidẽ Vrbi, ac dilectis filijs Populo Romano, necnó Camerario, Vicario, Gubernatori, Auditori, Senatori, ceterisq. Superioribus & personis præfatis, sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis irritantibusq. & alijs decretis in generẽ vel in specie per quoscumque Rom. Pontif. prædecessores nostros, ac Sedem prædictam etiam Motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine etiam consistorialiter ac alias concessis, & confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores, acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, & sufficienter derogatum esse decernimus. Ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. Pontif. A. 1. die 16. Nou.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1605. 16. Kal. Decemb. Pontificatus nostri Anno 1.

Sequitur decretum Erectionis dicti Collegij editum ab Illustriss. D. Cardinali Pamphilio in præinsertis literis deputato.

Decretum S. R. E. Card. Pamphilij, superinstitutione d. Collegij in executionẽ præinsertarũ literarum.

§. 23. Illustrissimus, & Reuerendissimus D. Hieronymus Cardinalis Pamphilius Vicarius & Iudex vt supra deputatus, dictis literis Apostolicis ea qua decuit reuerentia receptis, illisq. visis & contentis in eis bene auditis, & intellectis, visoq. testamento vt supra exhibito & producto, & demum visis videndis, & consideratis considerandis, volens ad præfatarum literarum executionem procedere, Collegium de quo in dictis literis erexit, & instituit, cum appropriatione & applicatione bonorum, facultatibus, & declarationibus, ac modo & forma à dicto bon. mem. Hieronymo Cardinali præscriptis, ac cum exemptione, liberatione, subiectione, indulto, deputatione, licentia, facultate, impartitione, concessione, præcepto, reseruatione, assignatione & decreto, ac alia in omnibus, & per omnia iuxta earumdem literarum Apostolicarum formam &c. & tenorem &c. non solum præmisso sed etiã omni alio meliori modo &c.

Stipulatio d. decreti.

Actum Romæ in Palatio solitæ residentiæ dicti Illustriss. & Reuerendiss. D. Cardinalis Vicarii, præsentibus ibidem DD. Francisco Romaulo Clerico Romano, & Mutio Passarino de Nursia Clerico Spoletanæ Diœcesis Curiæ Connotarijs testibus ad præmissa omnia, & singula habitis, vocatis, principaliter, atque rogatis.

Cardinalis subscriptio.

Hieronymus Cardinalis Pamphilius S. D. N. Papæ Vicarius.

Notarius rogatus.

Faustus de Barberijs d. Curiæ Notarius rogatus.

Sequitur deputatio Vicarij Papæ, in Iudicem causarum dicti Collegij Matthæi.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1606.

Exordium.

SVprema dispositione illius, cuius inscrutabili prouidentia ordinationem suscipiunt vniuersa, in eminenti Apostolicæ dignitatis specula, meritis licet imparibus constituti, ad ea per quæ personis quibuslibet, præsertim illis, qui adolescentes in literarum studijs, bonis moribus ac disciplinis instruunt, ipsisq. adolescentibus, ac studiosis iustitia minori cum eorum dispendio administretur, libenter attendentes, illa eis propterea benigne cócedimus, quæ eorum indemnitati, fore conspicimus opportuna.

Fundatio Institutionis Collegij S. Hieronymi.

§. 24. Alias siquidem nos supplication. dilectorum filiorum Cyriaci, & Hasdrubalis de Matthæis domicellorum Romanorum, & Marchionum Iouis, & Rocchæ Sinibaldæ castrorum, pro eorum parte nobis porrectis inclinati, pro complemento vltimæ voluntatis bonæ memoriæ Hieronymi dum vixit tituli Sancti Pancratij, Sãctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis Matthæi nuncupati, dictorum Cyriaci, & Hasdrubalis fratris germani, qui in vltimo suo testamento eosdem Cyriacum & Hasdrubalem, heredes sibi vniuersales instituerat, & inter alia de quibus tũc disposuerat, in Alma Vrbe nostra & domo seu loco dictis Cyriaco & Hasdrubali beneuisa seu beneuiso, vnum collegium Scholarium Sancti Hieronymi nuncupan. erigi, & illi etiam tunc expressa bona in dotem applicari mandauerat, in quadam per dictum Cyriacum, & Hasdrubalem empta, vel alia seu alijs domibus ad hunc effectũ emenda vel emẽdis, vnum Collegium Sãcti Hieronymi, vt præfertur, nuncupandum pro perpetuis vsu & habitatione vnius Rectoris, & nonnullorum Scholarium, sub perpetuis quoque cura, regimine, & administratione dictorum Cyriaci, & Hasdrubalis, & primogenitorum suorum ac alias certis alijs modo & forma, similiter tunc expressis, Apostolica auctoritate perpetuo ereximus & instituimus, illiq. sic erecto, & instituto pro congrua illius dote domum seu domos huiusmodi, ac quædam loca Montium nó vacabilium ad eum finem, & effectũ tum empta tum resignata, dispositioni testamentariæ eiusdem Hieronymi Cardinalis inhærendo applicauimus, & appropriauimus, & insuper ipsum Collegium, illiusq. Rectorem, Professores, Lectores, Præceptores, Scholares, Collegiales, Oeconomos, Officiales, Ministros, & personas, necnon res & bona quæcumque ab omni, & quacumque dictæ Vrbis Gubernatoris, Senatoris, conseruatorum, Reformatorum, ac in eadem Vrbe, & illius districtu Vicarij nostri, in spiritualibus generalis, necnon curiæ causarum Cameræ nostræ Apostolicæ generalis Auditoris, dilectorum filiorum, & quorumcumque nostrorum, & Sedis prædictæ de Latere Legatorũ & Vicelegatorũ, ac quarumuis aliarum personarum quauis auctoritate & dignitate etiam Cardinalatus honore fulgentium, visitatione, correctione & iurisdictione perpetuo exemimus, ac sub Beati Petri & dictæ Sedis, necnó Romani Pontificis pro tempore existẽtis protectione, & inuiolabili conseruatione suscepimus, eidẽq. Sedi immediate subiecimus, prout in literis Apostolicis desuper sub Dat. videlicet sextodecimo Kalendas Decembris, Pont. nostri anno 1. expeditis plenius continetur.

Supplicatio Cyriaci. & Hasdrubalis pro deputatione Iudicis specialis causarum d. Collegij.

§. 25. Cum autem sicut nobis nuper exponi fecerunt Cyriacus & Hasdrubal prædicti, experientia, & vsu compertum sit, similia Collegia, vt plurimum, litigijs, et cótrouersijs iudicialibus exerceri, et nisi eis speciales Iudices cóstituantur, passim huc et illuc corã diuersis tribunalibus magno eorũ incommodo et dispẽdio trahi, prouideq. ad hoc inconueniens à dicto Collegio propellendum et eius opportunitatibus hac in parte consulentes, dicti exponentes plurimum cupiant, peculiarem eidem Collegio Iudicem, coram quo trahere, et trahi tantummodo possit, per nos et Sedẽ prædicto, modo et forma infrascriptis constitui et deputari, nobis propterea humiliter supplicari fecerunt exponentes prædicti, quatenus in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Deputatio Vicarij Papæ in Iudicem causarũ.

§. 26. Nos igitur testamenti ac literarum huiusmodi tenorem, præsentibus pro expressis habentes, dictosque exponentes specialis gratiæ fauore prosequi volentes, necnon eos, et eorum quemlibet a quibusuis excommunicationis, suspensionis et interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris et pœnis à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum

ſenſo abſoluentes & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati prædictum & pro tempore exiſtentem dictæ Vrbis Vicarium in ſpecialem perpetuum ac irreuocabilem Iudicem, omnium & ſingulorum litium cauſarum & differentiarum, tam ciuilium quam (præterquam quæ fidem orthodoxam concernunt) criminalium & mixtarum, etiam earum in quibus executione in vim obligationis, in forma Cameræ prædictæ factæ agi contigerit, tam inter dictum Collegium, illiusq. Rectorem Præceptores Magiſtros, Scholares, Officiales, Miniſtros & alias perſonas quaſcumque nunc & etiam pro tempore exiſtentes, quæ inter eoſdem, & Studij generalis dictæ Vrbis Rectorem, ac quaſcumque alias perſonas tam ſæculares quam eccleſiaſticas, cuiuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, dignitatis, & conditionis, ac præeminentiæ exiſten. Vniuerſitates, Societates, congregationes, Collegia, Capitula, ac tam Virorum quam Mulierum Monaſteria, Hoſpitalia, & pia loca, tam coniunctim quam diuiſim, ac tam actiue quam paſſiue, vltro citroque ad inuicem vel alias quomodolibet iam forſan motarum, & deinceps mouendarum.

Facultas procedendi ſummarie.

§. 27. Cum facultate illas per ſe vel eius Vicesgerentem ſeu Locatenentes, aut alium ſeu alios quem vel quos ad hoc duxerit deputandos, etiam ſummarie, ſimpliciter & de plano, & ſine ſtrepitu, & figura iudicij, ſed ſola facti veritate inſpecta, ac etiam manu regia, cum omnibus, & ſingulis ſuis incidentibus, dependen. emergen. annexis, & connexis, totoque negotio principali, etiam priuatiue quoad omnes & ſingulos alios Iudices ordinarios, & delegatos, eorumq. Curias. & tribunalia eccleſiaſtica vel ſæcularia, audien. cognoſcen. deciden. fineque debito terminandi.

Citandiq. in Curia & extra, ac compellendi, & inhibendi.

§. 28. Necnon quoſcumque Intereſſe habentes, tam in Romana Curia quam extra eam etiam per edictum publicum conſtito ſibi ſummarie de non tuto acceſſu citandi, ac quibuſuis etiam eiuſdē Curiæ Iudicibus, & perſonis, quibus & quoties opus fuerit, ſub ſenten. cenſuris, & pœnis eccleſiaſticis, ac etiam pecuniarijs, de quibus videbitur inhibendi, & in euentum non paritionis, ad declarationem incurſus cenſurarum, & pœnarum huiuſmodi proceden. Ac ſententias deſuper ferendas debitæ executioni demandandi ſeu demandari faciendi.

Contradictores coercendi.

§. 29. Contradictores quoslibet, & rebelles per ſimiles cenſuras, & pœnas, aliaque opportuna iuris & facti remedia compellen. ac etiam auxilium brachij ſæcularis ad hoc inuocan.

Dubia in præmiſ. interpretandi &c.

§. 30. Necnon quæcumque dubia, & difficultates ſi quæ præmiſſorum occaſione quomodolibet oriri contigerit declarandi, & interpretandi, omniaque & ſingula in eiſdem præmiſſis, & circa ea quomodolibet neceſſaria & opportuna facien. geren. mandan. exercen. & exequen. etiam omni & quacumque appellatione remota, auctoritate prædicta tenore præſentium in perpetuo conſtituimus, & deputamus, ac perpetuo conſtitutum, & deputatum eſſe, & fore.

Clauſula huius conceſſionis præſeruatiua.

§. 31. Præſentes quoque noſtras literas de ſubreptionis ſeu nullitatis vitio, notari, impugnari, retractari annullari vel inualidari, ſeu in ius vel controuerſiā vocari, vel ad viā & terminos iuris reduci, aut aduerſus illas quodcūq. iuris gratiæ vel facti remediū impetrari aut concedi nullatenus vmquam poſſe, ſed ſemper & perpetuo dicto Collegio, illiusq. Præceptoribus, Magiſtris, Scholaribus, Miniſtris, & alijs perſonis prædictis perpetuo ſuffragari.

Clauſula ſublata, &c.

§. 32. Sicque per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarum dicti Palatij Auditores, ac eiuſdem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales iudicari, & definiri debere irritumq. & inane, auctoritate & tenore prædictis decernimus, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clauſula contrariorum derogatoria.

§. 33. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, necnon facultatibus Cameræ prædictæ generali Auditori concessis, ſeu ſtatutis, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ac conſuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apoſtolicis quibuſuis Superioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus ac formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs alijſq. efficacioribus, & inſolitis clauſulis irritantibuſque & alijs decretis in genere vel in ſpecie, etiā Motu proprio & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam conſiſtorialiter, ac alias in contrarium forſan quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus habenda eſſet in noſtris literis mentio ſpecialis, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſſe derogamus, ceteriſque contrarijs quibuſcumque, aut ſi alicui communiter vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum indulto huiuſmodi mentionem.

D. R. An. 2. d. 20. Nou.

Datum Romæ apud S. Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die vigeſima Nouembris, 1606. Pont. noſtri Anno 2.

IX. De certo Religioſorum numero cuicumque Monaſterio, Conuentui ac Domui Regulari præfigendo.

Quod autem de cetero Conuentus regularium non erigantur, niſi in eis commode poſſint manuteneri ſaltem duodecim Religioſi, prohibuit S. D. N. Vrban. VIII. in Conſt. 31. Cum alias §. 3.

Edita A. D. 1605.

Clementis 8. decretum eſt ſupra 64 ...

§. 1. SAnctiſſimus in Chriſto Pater & Dominus Noſter Dominus Paulus diuina prouidentia Papa Quintus. Cum ex plurimis, iiſque grauiſſimis Decretis, quæ fel. record. Clemens VIII. ad regularem diſciplinam reſtituendam, & augendam condidit, illud maximi momenti eſſe animaduerterit, quod a Sacro Concilio Tridentino multo ante cautum etiā fuerat vt is tantum Religioſorum hominum numerus in ſingulis Monaſterijs, Conuentibus, & Domibus Regularibus cōſtitueretur, qui vel proprijs redditibus, & obuentionibus, vel conſuetis emolumētis ac eleemoſynis ali cōmode poſſet magnaq. fortaſſe obſeruantiæ regularis iacturam inde factam eſſe, quod Ordinum Superiores illud exequi nimium diſtulerunt, vt hoc etiam adhibito remedio, huiuſmodi incommodo proſpiceret, adituſque ijs Prælatis Regularibus præcluderet, qui plures ad ſuam Religionem admittentes quam Monaſteriorum & Conuentuum cenſus, eleemoſynæ, & qualitates ferant, non leuem ſubditis vitæ clauſtralis relaxandæ occaſionem præbere videntur.

Conc. Trident. ſeſſ. 25. cap. 3.

Præceptum præfigēdi cuique Monaſterio certū numerum religioſorum per eius Superiores.

§. 2. Decreuit, & præcepit, ac præſentis Decreti virtute præcipit & mandat, omnibus & ſingulis Generalibus, Prouincialibus, Commiſſarijs, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicarijs, & quibuſcumque alijs Superioribus Monaſteriorum, Conuentuum & Domorum, quouis nomine nuncupentur, Ordinum, Congregationum, & Inſtitutorum, tam Monachorum quam Mendicantium, & non Mendicantium Regularium quorumcumque exiſtentium intra fines Italiæ, & Inſularum adiacentium, vt ſinguli ad quos pertinet, in qualibet Prouincia, adhibitis duobus aut tribus Monachis Fratribuſue ſui Ordinis vel Congregationis probatioribus, & rerum vſu, peritioribus, bona, immobilia, cenſus, redditus, & prouentus omnes, conſuetas item eleemoſynas, & obuentiones, tam communes Monaſteriorum, Conuentuum, & domorum eiuſdem Prouinciæ quam etiam ſingularibus perſonis religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas in commune vſū deinceps conferendas, decem annorum diuerſorum habita ratione diligenter ac mature recognoſcant. ijs omnibus detractis, quæ reparationes, præſtationes, grandines, ſterilitates, aliaue cuiuslibet generis onera conſueuerunt abſorbere, eaque omnia in ſcripto fideliter exarata idem Superior cuius intereſt, in primo Capitulo ſeu Congregatione Prouinciali coram tribus iudicibus ab ipſomet capitulo vel congregatione deligendis proponat, qui computatis huiuſmodi redditibus, eleemoſynis, & obuentionibus vniuerſis, ac oneribus vt ſuperius detractis, ſedulo examinent, quot religioſi homines in vnoquoque Monaſterio, Conuentu & Domo regulari, iuxta regionis, & proprij Inſtituti morem, victum & veſtitum in communi habentes competenter valeant ſuſtentari. Tum eorumdem bonorum, redituum, eleemoſynarum & onerum præciſam notam ipſimet Congregationi, Capituloue Prouinciali exhibeant, vt in illo diligenter omnibus diſcuſſis, cuicumque familiæ, Conuentus, Monaſterij, & Domus regularis quouis nomine nuncupatæ in ſingula quaque Prouincia certus earum tantum perſonarum numerus communi Patrum Capitularium voto præfigatur, quæ redditibus, eleemoſynis & obuentionibus, vt ſuperius ſufficienter ali poſſint.

Tēpus vnius anni ad prædicta exequē.

§. 3. Ne vero Superiores, qui id præſtare debent, ſerius aut remiſſius, quam par eſt, muneri ſuo ſatisfaciant, Mandauit ac mandat Sanctitas Sua, vt infra annum à die dati præſentis Decreti computandum, omnia hoc de genere Capitulariter geſta in authenticā formam redacta ad Congregationem Reformationis Apoſtolicæ ſigni mittant. numerumq. familiæ ſingulorum Conuentuum Monaſteriorum, & Domorum huiuſmodi regularium, Capituli vel Cōgregationis Prouincialis ſententia, & auctoritate præfinitum ijdem Superiores Ordinum, Congregationum & Inſtitutorum quorumcumq. tam Generales, & Prouinciales quam locales omnes perpetuo ſeruare omnino teneantur.

Superioribus inobedientibus pœnæ infliguntur.

§. 4. Eos autem Superiores cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtant, qui prædicta omnia præfixo termino non præſtiterint, vel numerum huiuſmodi præſcriptum quouis modo augere præſumpſerint, priuationis, omnium officiorum, quæ tunc temporis obtinebunt, vociſque actiuæ & paſſiuæ, ac ad omnia ſuæ Religionis officia, & gradus inhabilitatis perpetuam pœnam eo ipſo incurrere, atque alijs etiam grauioribus ad Sanctitatis Suæ, & Succeſſorum ſuorum arbitrium infligendis pœnis ſubiacere voluit, & declarauit.

Exemplorum fides.

§. 5. Vult præterea Sanctitas Sua per hoc Decretum eiuſdem Congregationis Reformationis Apoſtolicæ Secretarij manu ſubſcriptum, conſuetiſque Almæ Vrbis locis affixum & publicatum, omnes & ſingulos Ordinum Regulariū Superiores, ad quos ſpectat, perinde affici, ac ſi fuiſſet cuilibet perſonaliter intimatum.

Clauſula derogatoria.

§. 6. Non obſtantibus conſtitutionibus Apoſtolicis, priuilegijs ſtatutis, indultis, nec alijs contrarijs quibuſcumque.

D. P. An. 1. die 4. Dec.

Datum Romæ apud S. Petrum, die quarta Decembris 1605. Pont. eiuſdem S. D. N. Anno primo.

X. Quod Fratres Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum, poſſint vbique de ſola licentia Ordinarij, noua conſtruere Monaſteria.

Conſonat Concil. Trident. ſeſſ. 25. cap. 3. in fin.

De toto Ordine Carmelitarum notaui ſup. in conſtit. 8. Honorij III. Vt viuendi. fol. 83. lib. 1.

Vide, quæ addidi ad Conſtitut. præcedentem.

PAV-

Edita Ann. D. 1605.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

AD Ecclesiæ militantis, (cuius regimini, licet immeriti Diuina disponente clementia, præsidemus) amplitudinem, nihil magis necessarium, quam perfectorum Militum Christi multitudinem existimamus.

Causæ huius consitutio.

§. 1. Cum igitur, sicut magno cum spirituali gaudio nostro accepimus, dilecti filij Religiosi Ordinis B. MARIAE de Monte Carmelo, Carmelitæ Discalceati nuncupati, tam in Hispaniarum Regnis quam in Italiæ & noui Orbis, alijsque mundi partibus assidue Deo & Ecclesiæ Sanctæ suæ perfectum exhibere famulatum, non solùm ipsi Deo per orationem & contemplationem sedulo vacantes, verum etiam animarum salutem, exemplo & doctrina sollicite procurantes, cumque in dies fructus vberiores ex dictæ Religionis propagatione, benedicente Domino, sperandi sint.

Carmelitæ possunt vbiq. domos ædificare. de solo consensu Ordinariorum non obstante constitu. qq. Clem. vtsupra fol.

§. 2. Nos ad ea quæ Religiosorum eorundem augumento cedere possunt, concedenda, atque ea, quæ illis in hoc impedimentum aliquod afferre dignoscuntur, remouenda merito propensiores sumus. Quare Motu proprio, & ex certa scientia ac mera deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, eiusdem Ordinis Carmelitarum Discalceatorum Superioribus, & Religiosis, vt vbique locorum quilibet in districtu suo, iuxta literarum fel. record. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris nostri super erectione Congregationis Italiæ prædicti Ordinis, sub data die xiij. Nouembris Anni Domini MDC. Pontificatus sui anno nono expeditarum formam & tenorem, quem præsentibus pro expresso haberi volumus, domos & Monasteria, iuxta Concilij Tridentini decreta, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cuiusuis Ordinis, etiam regularium, requisito consensu, condere, fundare & erigere valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam ac facultatem concedimus & indulgemus.

Contrariorū derogatio.

§. 3. Non obstantibus eiusdem Clementis prædecessoris, quæ incipit, Quoniam ad institutam, sub dat. Romæ apud S. Marcum sub annulo Piscatoris die xxiij. Iulij MDCIII. Pontificatus sui Anno xij. alijsque Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & cuiusuis alterius Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis quibusuis alijs Ordinibus ac eorum Superioribus & personis sub quibuscumque verborum formis & tenoribus in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fidei.

§. 4. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. A. 1. die 12. Dec.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 12. Decemb. 1605. Pontificatus nostri Anno primo.

XI. Reuocatio exemptionum omnium, à solutione onerum Reuerendæ Cameræ Apostolicæ quibuscumque concessarum, cum innouatione constitutionum desuper a Prædecessoribus editarum.

Specialem reuocationem exemptionum, quo ad solutionem Subsidij trien. alias habes notatam in c nst. 20 Pauli 4. Cupientes, sup. fol 604 lib. 1. Aliam autem reuocationem generalem, v. de in S. xti V. const. 2. inter varias fol. 370. lib. 2.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1605.

Exordium.

IN maximis rerum difficultatibus, & in ijs redditum Cameræ nostræ Apostolicæ angustijs, in quibus ob ingentes sumptus, tum ex causa bellorum, quæ contra Turcas in Hungaria superioribus annis gesta sunt, tum etiam ex caritate Annonæ, qua Vrbs Roma, & Status noster Ecclesiasticus diu multumque laborauit, per Sedem Apostolicam & Cameram prædictam præcipue factos, eadem Camera nunc constituta reperitur, aliquod ipsi Cameræ leuamen, & subsidium afferre cupientes, ea interdum facere cogimur, quæ libenter prætermitteremus, si alia ratione nostris & prædictæ Cameræ ac Sedis necessitatibus consulere valeremus.

Causa huius reuocationis.

§. 1. Cum itaque, præter diuersas introituum Sedis & Cameræ prædictorum alienationes, & pignorationes, siue in perpetuum, siue ad tempus nonnullis de causis à nostris prædecessoribus Romanis Pontificibus factas, plures immunitates, ac exemptiones à solutionibus Dohanarum & gabellarum, onerum, impositionum & vectigalium Cameræ nostræ Apostolicæ debitorum, necnon pleræque aliæ concessiones & gratiæ infrascriptæ diuersis Communitatibus, Vniuersitatibus, Baronibus, Domicellis & alijs nostris & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Feudatarijs, & subditis etiam qualificatis, ab eisdem prædecessoribus nostris, ac à Nobis forsan & Sede, Cameraq. prædictis, necnon a Legatis & alijs Officialibus & Communitatibus & Vniuersitatibus siue in perpetuum siue ad tempus concessæ reperiantur, ex hisque non solum eiusdem Cameræ & Sedis Apostolicæ redditus & prouentus non modicam patiuntur diminutionem, sed etiam vt plurimum id, quod diuitibus & bonis temporalibus affluentibus, per exemptiones & concessiones huiusmodi ex oneribus publicis ab eis debitis remittitur, in aliorum minus diuitum & affluentium grauamen redundet, contra omnem iuris & æquitatis rationem & impositionum dictorum onerum naturam, quæ omnes æqualiter pro rata bonorum & rerum quæ possident, comprehendere deberet. Qua de causa multæ pauperum, atque Communitatum & Vniuersitatum Status nostri Ecclesiastici querelæ ad nos delatæ fuerunt. Nos vt omnibus in præmissis iustitia æqualiter tribuatur, & Cameræ nostræ necessitatibus subueniatur, ab æquitate minime alienum esse existimauimus, vt ea quæ ex gratia & priuilegio ab eadem Sede & Camera, & alijs quibuscumque eius Officialibus & Ministris, atque Communitatibus & Vniuersitatibus, diuersis personis concessa fuerunt, & subtracta eidem Sedi & Cameræ, Communitatibusque & Vniuersitatibus à quibus onera eidem Cameræ persoluuntur, & cætera publica onera supportantur (iustitia & æquitate, ac dictæ Sedis & Cameræ difficultatibus ita exigentibus) restituamus, quinimmo id æquius ferendum esse, quam si nouis impositionibus populos nobis subditos, sicut in similibus occasionibus, alias nostros prædecessores prędictos fecisse accepimus, grauaremus.

Innouatio bullarum editarum super reuocatione exemptionum.

§. 2. Propterea motu proprio, & ex certa sciētia ac matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, nonnullorum etiam prædecessorum nostrorum, & præsertim fel. recor. Pauli Tertij, Iulij Tertij, Pij Quinti & Clementis Octaui Romanorum Pontificum in similibus, non tam forsan grauibus necessitatibus, vestigijs inhærentes, quascumque eorumdem & aliorum Romanorum Pontificum, & præsertim ipsius Pij Quinti, quæ incipit, Et si ea, sub Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die octaua Iunij 1566. Pontificatus sui Anno primo, editas constitutiones, huiusmodi exemptionum & immunitatum reuocatorias, quarum tenores præsentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis & registratis haberi volumus, confirmantes, approbantes, & innouantes.

Reuocatio exemptionum omnium, à solutione onerū Cameraliū.

§. 3. Hac nostra perpetuo valitura cōstitutione, omnes & quascumque exemptiones & immunitates à solutione Subsidij triennalis, quatreni carnis, taxarum equorum, Tallearum, Censuum, Archiuij, Foglietta, Triremium, Vtensilium, necnon Dohanarum, Gabellarum, Datiorum, Impositionum, & aliorum onerum Cameraliū quorumcumque, & quæ etiam per Communitates, & Vniuersitates pro eorumdem onerum Cameralium solutione, & publicorum munerum supportatione indicta, & imposita existunt, ac exigi solita sunt.

Concessionūq. quo ad pœnas maleficiorū & alijs redditibus Cameræ.

§. 4. Necnon cæteras gratias, & concessiones, ac prouisiones, & assignationes super Cameræ præfatæ redditibus, & iuribus, pœnarum quoque maleficiorum applicationes, appropriationes, ac illarum, & Cancellariarum, siue Bancharum, tam ciuilium quam criminalium, ac Secretariarum, & illarum emolumentorum, ac bonorum, & iurium ipsius Cameræ, cuiusuis qualitatis, & quantitatis in præiudicium ipsius Cameræ per quoscumque prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem Apostolicam etiam motu proprio, & consistorialiter, ac S.R.E. Camerarium, & Cameram prædictas, seu etiam Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Officiales, & Ministros quibusuis Communitatibus, Vniuersitatibus, necnon familijs, nobilibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & quibusuis alijs personis quacumque dignitate fulgentibus, etiam ratione Gubernijorū, & aliorum officiorum, & munerum eis commissorum, & ex quauis causa, etiam in recompensam laborum, damnorum passorum, expensarum, vel meritorum, seu illorum intuitu, & alia quantumuis vrgentissima, ac de necessitate exprimenda causa, sub quibuscūque verborum formis & tenoribus, & cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam si in appaltuum, seu locationum Cameralium instrumentis promissum & cautum sit eas obseruari debere, Appaltatoresque, & Conductores ad illarum obseruationem teneri, ac alias quomodocumque, & qualitercumque hactenus, in genere vel in specie concessas, datas, factas, & emanatas, & inde secuta quæcumque, etiam auctoritate Iudicis, perpetuo reuocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac viribus & effectu prorsus euacuamus ac reuocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusq. & effectu vacua perpetuo fore, & esse, neque in possessorio, neque in petitorio cuiquam suffragari posse, seu debere.

Quod omnes Cameræ restituantur censeantur.

§. 5. Ac prouisiones, assignationes, pœnas maleficiorum, emolumenta, vectigalia, & alias res, bona, & iura prædicta ex huiusmodi nostra reuocatione restituta eidem Cameræ, & non alijs, quibus forsan locata, et appaltata reperiuntur redditus et prouentus dictæ Cameræ, licet, antequam exemptiones, concessiones, et assignationes supradictæ emanassent, aliter dispositum fuerit, omnino deberi, ac ad illa omnia, et singula Cameram ipsam, necnon Communitates, et Vniuersitates pro gabellis, ac datijs ab eis exigi solitis pro dictorum onerum Cameralium, et publicorum solutione, et supportatione, eo ipso absque alia adepta seu recuperata possessione, restitutam, et reintegratam fore, et esse, & censeri.

Clausula præseruatiua.

§. 6. Ac præsentes nostras literas perpetuo validas, et efficaces existere, nec ex eo quod quicumque interesse habentes, et prætendentes, vocati et auditi non fuerint, de nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut alias quouis prætextu infringi, reuocari, retractari, in ius, vel controuersiam reuocari, aut aduersus illas quodcumque gratiæ, vel iustitiæ remedium impetrari vllatenus posse.

Clausula sublata &c.

§. 7. Sicque et non aliter per quoscumque Iudices ordinarios et delegatos, etiam causarū Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E.

Cardi-

Cardinales etiam de latere Legatos, ac ipsum S.R.E. Camerarium, Cameræque Apostolicæ Clericos Præsidentes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus.

Præseruatio exemptionũ de iure competentium.

§.8. Volumus autẽ, ac per easdem præsentes declaramus, nostræ intentionis non esse, reuocare exemptiones, & immunitates quibuscumque personis Ecclesiasticis tam secularibus quam regularibus de iure competentes.

Legationum & Gubernatoribus præstitutus concessarum.

§.9. Neque concessiones pœnarum maleficiorum S.R.E. Cardinalibus ratione Legationum, & Guberniorum illis commissorũ, nominatim & in specie factas, quas vnumquemque Legationibus, seu Gubernijs præsentibus dumtaxat durantibus, iuxta concessiones eis respectiue factas, percipere posse permittimus.

Et ex causa onerosa datarum.

§.10. Præterea à præsenti nostra reuocatione excipimus, & exceptas esse volumus & declaramus, immunitates, exemptiones, ac alias concessiones quibusuis Communitatibus, Vniuersitatibus, aut alijs particularibus personis ex causa vere onerosa, videlicet congruæ, & effectualis solutionis pecuniarum concessas, quas tamen ipsæ Communitates, Vniuersitates, & particulares personæ in eadẽ Camera, citato Commissario Generali, verificare, & in ipsa Camera examinari, & admitti facere teneantur, nisi aliàs pro talibus verificatæ, examinatæ, & admissæ fuerint, quia dicto casu ad nouam probationem, & verificationem eas teneri nolumus.

Vel ratione appaltuum.

§.11. Excipimus etiam exemptiones, & immunitates ratione appaltuum concessas.

Aut Cardinalibus & Cameralibus ratione dignitatis competentium.

§.12. Necnon S.R.E. Cardinalibus ratione dignitatis Cardinalatus, & Cameralibus, qui in eadem Camera sederunt, concedi solitas, ac etiam exemptiones, quibus ad præsens Prælati & Officiales Romanæ Curiæ, & Prælati domestici, Cubicularij secreti, & Secretarij nostri gaudent.

Ob numerũ duodecim filiorum.

§.13. Ac demum illas ob numerum duodecim filiorum concessas, quas tamen ad terminos Constitutionis eiusdem Pij IV. & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum super similium exemptionum declaratione editarum, & ad illas tantum, & pro eo tempore & personis, ac eo modo, & forma, quibus de iure communi illis competit, ac alias, iuxta ipsius iuris communis, & supradictarum, ac aliarum Apostolicarum Constitutionum dispositionem reducimus, neque aliter quam vt præfertur, illis, siue in petitorio, siue in possessorio suffragari volumus, ac decernimus.

Præceptum quod Legati & Gubernatores, seruent Bullam Sixti V. sup. fol. lib.

§.14. Districtius inhibentes Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, & Officialibus prædictis, & alijs quibuscumque ad quos spectat, & in futurum spectabit, ne ex pœnis maleficiorum, seu alijs Cameræ prædictæ iuribus quibuscumque quidquam capiant, seu percipiant, sed prouisionibus eis assignatis contenti sint, & circa pœnas maleficiorum constitutionem rec. mem. Sixti Papæ V. etiam prædecessoris nostri desuper editã omnino attendant, & obseruẽt.

Inhibitio Cameralibus ne alias exemptiones admittant.

§.15. Appaltatoribus vero, Thesaurarijs, Vice Thesaurarijs, Depositarijs, Commissarijs, Exactoribus, & cæteris Agentibus, & Ministris dictæ Cameræ ne contra præsentium formam, prouisiones, concessiones, assignationesque prædictas de cætero soluant, aut exemptiones, gratias, & immunitates, nisi vt supra exceptas, & eas quas in eadem Camera Apostolica ex causa onerosa prædictas concessas fuisse, citato eiusdem Cameræ Commissario Generali, verificatum, & quæ pro talibus in eadem Camera admissæ fuerint, admittãt, & si secus soluerint, vel admiserint solutiones, huiusmodi, ac exemptiones ipsas nulli eorũ in eorum cõputis, in eadẽ Camera admitti volumus, sed eorũ dãno cessuras esse declaramus.

Executorum deputatio.

§.16. Quocirca dilectis filijs Camerario, Vicecamerario, Thesaurario, & Clericis Præsidentibus Cameræ præfatæ, cæterisque ad quos spectat, committimus & mandamus, quatenus præsentem nostram constitutionem, & in ea contenta quæcumque, firmiter, & inuiolabiliter obseruent, & faciant ab alijs obseruari.

Clausula derogatoria.

§.17. Non obstantibus præmissis, & quatenus opus sit, nostra de non tollendo iure quæsito, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, priuilegijs, indultis, cõcessionibus, exemptionibus, immunitatibus, & litteris Apostolicis sub quibuscumque verborum formis, & tenoribus, & cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, etiam in vim contractus, & quouis alio robore & cautela firmatis, editis, emanatis, & seu factis, ac pluries, & iteratis vicibus confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi in eis caueatur expresse, quòd nullo vmquam tempore sub similium, vel dissimilium exemptionum immunitatum, & gratiarũ reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs quibuscumque contrarijs dispositionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis exceptæ, & quoties illæ emanarent, toties in pristinum & validissimum statum, etiam sub posteriori Data per eos, quibus concessæ sunt, eligenda, restitutæ, repositæ, & plenariè reintegratæ, & denuo concessæ sint, & esse censeantur, necnon pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, specialiter & expresse, ac latissime derogamus, ac derogatum esse volumus.

Iussio publicandi.

§.18. Cæterum, vt præsentes literæ ad omnium notitiam facilius deueniant, volumus, & simili auctoritate decernimus, vt ad Valuas Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ per aliquem ex Cursoribus nostris publicari, & illarum exempla ibidem affixa relinqui, quæ sic publicatæ, & affixæ, omnes & singulos quos concernunt, perinde afficiant & arctent, ac si illorum vnicuique personaliter notificatæ, & intimatæ fuissent.

Transumptorum fides. D. P. Apost. die 23. Decembris.

§.19. Vtque earumdem præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides in iudicio, & extra habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Decembris 1605. Pontificatus nostri, Anno primo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1605. Indict. 3. die vero 24. mensis Dec. Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pauli Diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius I. Supradictæ literæ Apost. affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apost. Cancellariæ Ap. & in acie Campi Floræ, per nos Christophorum Fidatum, & Io. Baptistam Menochium Apostolicos Cursores. Bernabeus Politus Auximenus S.D.N. Papæ Mag. Curs.

XII.

Innouatio & extensio Constitutionũ Pij IV. Pij V. Gregorij XIII. et Clem. VIII. contra extrahentes de Statu Ecclesiastico eiusque Terris etiam mediate subiectis frumenta, blada, legumina, animalia, & alia Annonam et Grasciam concernentia, cum reuocatione Indultorum omnium et licentiarum, quomodolibet similia extrahendi concessarum.

Hæ Constitutiones sunt hic in Apostillis indicatæ, & apud eas videas de materia. Et signanter de Annona, & Grascia, attende bi sup. co. Pastoralis.

Notaui sup. ad dd. Pont. Constitutiones.

Edita A. D. 1605. & 1606

P A V L V S   P A P A   V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INter grauissimas curas, quas pro nostro munere assidue sustinemus, illa postrema non est, in quam Nobis totis viribus incumbendum esse ducimus, vt nimirum Almam Vrbem nostram, et vniuersam Ecclesiasticam ditionem Annonæ caritate, iamdiu, grauiterque laborantem, quantum cum Domino poterimus, liberemus, vtque frumentorum, et aliarum rerum ad communem vitæ vsum, et sustentationem pertinentium copia in ipsa Vrbe, et Ecclesiastica ditione conseruari, Populosque nobis subditos fertilitate, quæ eis à Domino conceditur, perfrui posse procuremus.

Pius IV. prohibuit extractionem frumentorũ &c. vt supr. in eius const. 99. Inter multiplices. fol. 515. lib. 2.

§.1. Ad quæ præstanda tum præcipua nostra erga ipsos subditos nostros caritate inducimur, tum nonnullorum piæ mem. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, qui in hanc ipsã curam diligenter incubuerunt, exemplo mouemur. Dudum siquidẽ prouide ac prudenter fel. record. Pius Papa IV. ad prædictis opportune consulendum per suam editam constitutionem sub Dat. Romæ apud S. Marcum Idibus Augusti, Anno sexto, quæ incipit Inter multiplices curas. Omnes, et quascumque licentias, et facultates extrahendi frumenta, blada, et legumina ex Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, et locis S.R.E. mediate vel immediate subiectis, præterquã ex causa vere onerosa, videlicet solutionis, et exbursationis pecuniarum eatenus quomodolibet quibusuis concessas reuocando, ne de cætero à dictis Prouincijs, Ciuitatibus, Terris et locis, frumenta, blada et legumina aliqui, præterquam ex dicta causa extrahentes, sub certis pœnis expresse prohibuit.

Pius V. innouauit, & ampliauit, vt supr. in eius constit. 108. Romani. fol. 336 eodem lib. 2.

§.2. Quam reuocationem, prohibitionem, necnon alia in dicta constitutione contenta sanctæ mem. Pius Papa V. per aliam suam constitutionem, quæ incipit, Romani Pontificis prouidentia circumspecta, confirmauit et innouauit, ac illam, et illa ad licentias et facultates quodcumque genus Grasciæ, etiam in carnibus, ouibus, agnis, et alijs animalibus, necnon oleo, ac rebus alijs quibuscumque consistentis extendit et ampliauit.

Greg. XIII. itidem eas Bullas ampliauit. vt in fol. 316 in Bulla 50. Volentes.

§.3. Et deinde piæ mem. Gregorius Papa XIII. per quasdam suas sub Dat. die decima octaua Decembris 1576. Pontificatus sui anno sexto. Omnibus, et singulis Communitatibus, Vniuersitatibus, ac quibuscumque personis in virtute sanctæ obedientiæ, et sub indignationis suæ, ac excommunicationis latæ sententiæ pœnis inhibuit, ne quouis prætextu, directe vel indirecte cuiusuis generis frumenta, blada, legumina, atque animalia quæcumque extra statum Ecclesiasticum extrahere, et asportare auderent, seu præsumerent. Eos vero, qui contra inhibitionem huiusmodi commisissent, vltra prædictas, etiam amissionis frumentorum, bladorum, leguminum, et animalium prædictorum, necnon quinque scutorum pro qualibet salma frumenti, bladorum, et leguminum huiusmodi, et duorum scutorum pro quolibet capite animalis pœnas, Fisco et Cameræ Apostolicæ applicandas, ipso facto incurrere voluit, ac decreuit. Et deinde per alias eius in forma breuis literas sub Dat. die prima Maij 1578. eodem sui Pontificatus anno sexto. Quòd nulli sibi, et S.R.E. mediate vel immediate subiecti cuiuscumque status, gradus, ordinis, et conditionis existerent, etiamsi Barones, Domicelli, Comites, Marchiones, vel Duces et Domini temporales existerent, sub excommunicationis maioris, ac læsæ maiestatis crimi-

criminis, Dominiorum, & bonorum suorum confiscationis, feudorum amissionis, & quorumuis priuilegiorum suspensionis, & alijs etiam pecuniarijs arbitrio suo imponendis, & applicandis, ac etiam in publicis edictis, & proclamatibus per Annonæ Præfectos pro tempore tam eatenus editis, & emissis, quam in futurum edendis, & emittendis contentis censuris, & pœnis, triticum, ordeum, legumina, ac omnis generis frumenta, & fruges a Terris, & locis dicti status Ecclesiastici absque expressa ipsius Gregorii prædecessoris, & ab eo obtenta in scriptis, & eius manu signata licentia extrahere, vel extrahi facere, nulliq. ex prædictis eorum Subditos, & Vassallos, aut alias quascumque personas, quo minus triticum, ordeum, legumina, frumenta, fruges prædicta a quibusuis locis eis subiectis, quouis prætextu, etiam moliturae, aut cuiusuis alterius oneris solutionis, ad Almam Vrbem afferrent, prohibere, aut per se, vel alium, seu alios, directe vel indirecte impedire auderent, quin potius illis sic afferentibus omnem opem, & fauorem præstarent: ac insuper nulli aliquam tritici, ordei, & leguminum, omnisq. generis frumentorum, & frugum quantitatem, nisi pro suo, suarumque familiarum vnius anni dumtaxat vsu emere valerent, & contrafacientes pœnas prædictas incurrisse declararentur, & aggrauarentur ipso facto, statuit, atque decreuit. Non obstan. etiam priuilegijs, indultis, literis, & gratijs Apostolicis quibusuis personis, Ciuitatibus, Terris, & locis, in genere, vel in specie, etiam ex causa onerosa concessis.

Clem. VIII. easdem Bullas approbauit dempta excommunicatione frumentaria, vt sup. in eius bulla Frumenti fol. 48.

§. 4. Demum recol. mem. Clemens Papa VIII. prædictas constitutiones, dempta ex illis excommunicationis pœna, approbauit, & confirmauit, prout in eisdem constitutionibus, & literis respectiue quarum omnium, & singularum totos tenores cum omnibus, & singulis ibidem contentis & dispositis, pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Sed plerique dictis constitutionibus, varios ob prætextus contrauenerunt.

§. 5. Cum autem licet per prædictas, & alias desuper editas constitutiones & prohibitiones, satis præmissis prouisum esse videatur, nihilominus quia sicut accepimus aliqui propriæ salutis immemores tot constitutionibus, prohibitionibusque, ac pœnis in illis appositis non obstantibus, frumenta, blada, legumina, animalia, oleum, & alia id genus tam Annonæ, quam Grasciæ concernentia extra statum nostrum Ecclesiasticum absque licentia extrahere non verentur; alij vero prætextu diuersorum priuilegiorum, licentiarum, & facultatum eis concessarum frumenta, aliaq. prædicta ita continuo extrahunt, vt per continuas & immoderatas extractiones huiusmodi statum prædictum, & illius loca exhauriant, & exhausta relinquant, in maximum Populorum & Subditorum nostrorum damnum & præiudicium, cumque experientia compertum sit ad conseruandam, tam in Alma Vrbe nostra, quàm in reliqua Ecclesiastica ditione Annonæ copiam maxime conducere, vt nimia facilitas extrahendi ex dicta Vrbe, & ditione frumenta, blada, legumina, oleum, & animalia reprimatur, ac memoratæ supradictorum nostrorum Prædecessorum constitutiones diligenter, & sine vlla exceptione obseruentur.

Hic idem Pontifex eas innouat, etiam quo ad pœnam excommunicationis contra extractionem frumentorum &c.

§. 6. Nos pro paterna nostra erga nostros, & Apostolicæ Sedis Subditos charitate, eorum vtilitati & commodis in præmissis opportune prospicere cupientes, motu proprio & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine; omnes, & singulas Pij IV. Pij V. & Gregorij XIII. ac Clementis VIII. prædecessorum nostrorum, constitutiones & literas in quibuslibet earum partibus, etiam quo ad excommunicationis, & alias Ecclesiasticas censuras, quantum attinet ad frumentorum, bladorum, leguminum, & olei extractionem tantum, & quo ad cæteras pœnas quæcumque in eisdem constitutionibus & literis contentas, non solum in quantum ad præmissorum, sed etiam in quantum ad aliarum rerum ad Annonam & Grasciam pertinentium extractionem attinet, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo innouamus, confirmamus, & approbamus, illasque aduersus quascumque reuocationes, suspensiones, limitationes, & moderationes in pristinum, & eum in quo antequam illæ emanarent, erant statum, restituimus, reponimus, & plenarie reintegramus, illasq. & earum singulas ab omnibus, & singulis, quos concernunt, inuiolabiliter de cætero obseruari debere sub temporalibus, & Ecclesiasticis pœnis, & censuris prædictis in illis contentis præcipimus, statuimus, & ordinamus.

Indulta quoque omnia & licentias reuocat, præterquam ex causa vere onerosa aut ratione locationum Cameralium concessa.

§. 7. Præterea ad hunc effectum motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus hac nostra perpetuo valitura constitutione, omnia, & singula, ac quæcumque priuilegia, licentias, & facultates, frumenta, blada, legumina, animalia, oleum, & alia id genus tam Annonam, quàm Grasciam concernentia, etiam in proprijs eorum prædijs, possessionibus, agris, & terrenis pro tempore recollecta ex quibuscumque status nostri Ecclesiastici temporalis, Prouincijs, ac Ciuitatibus, Terris, Castris, & locis, eorumque territorijs, et districtibus, nobis, ditionique nostræ Ecclesiasticæ, mediate vel immediate quomodolibet subiectis, extrahendi quibusuis Communitatibus, Vniuersitatibus, et personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, præeminentiæ, vel conditionis existentibus, etiam ratione Legationum, Gubernatorum, et aliorum officiorum et munerum eis commissorum, et per quosuis Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac Nos, Sedemque et Cameram Apostolicam, et quosuis alios, et etiam nostra auctoritate, aut alias ex quauis causa etiam in recompensam laborum, damnorum passorum, et ipsorum laborum, damnorum vel meritorum intuitu, et alia etiam quantumuis rationabili, iuridica, et priuilegiata causa sub quibuscumque tenoribus et formis, etiam in vim contractus, et cum quibusuis clausulis, ac decretis, etiam irritantibus, etiam quantumuis prægnantibus insolitis et de necessitate exprimendis, etiam motu, scientia, et potestate similibus, aut alias quomodocumque et qualitercumque (præterquam dumtaxat ex causa vere onerosa, videlicet congruæ solutionis, et exbursationis pecuniarum, aut ratione appaltuum, et locationum, introituum, iuriumq. et bonorum Sedis, et Cameræ prædictorum) hactenus concessa, approbata, confirmata, et innouata, illorum omnium, et singulorum tenores, veros, plenarios, et integros, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso insererentur præsentibus, pro sufficienter expressis, insertis, et registratis habentes, auctoritate, et tenore prædictis perpetuo reuocamus, cassamus, annullamus, ac viribus vacuamus, ac reuocata, annullata, cassata, inualida, viribusque, et effectu vacua esse, et fore, ac nemini vllatenus suffragari posse, aut debere.

Clausulæ huius Bullæ seruandæ apponuntur.

§. 8. Præsentes quoque literas, etiam ex eo quod interesse habentes, seu prætendentes ad hoc vocati, et auditi non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, aut propterea reuocari, retractari, suspendi, limitari, aut in ius vel controuersiam vocari, aut aduersus illas quodcumque gratiæ, vel iustitiæ remedium impetrari nullatenus posse.

Indulta huiusmodi in Camera non verificata, verificari debere decernit.

§. 9. Omnes prætcrea et singulos similes facultates, et licentias extrahendi ex causa, vt præfertur onerosa sibi concessas esse allegantes, et prætendentes, antequam ipsi de cætero vllo vmquam tempore illismet facultatibus, et licentijs vti possint, illas in Camera Apostolica, citato eiusdem Cameræ Commissario generali verificari debere, nisi alias pro talibus verificatæ, examinatæ, et admissæ fuerint, quia dicto casu ad nouam probationem, et verificationem teneri nolumus.

Formamque vtendi dictis Indultis præscribit.

§. 10. Ac deinceps perpetuis futuris temporibus nullos quarumcumque licentiarum, et facultatum huiusmodi, nisi ex causa onerosa, vt præfertur; concessarum, vel concedendarum vigore, etiamsi extractionem propria auctoritate faciendi illis permissum sit, extractiones frumentorum, et aliorum prædictorum extra Statum nostrum prædictum aliquo pacto facere, nec etiam simile extrahendi licentias, et facultates in posterum concedi posse, aut debere, nisi chirographo manu nostra, aut Romani Pontificis pro tempore existentis, quoties extractio facienda erit, subsignato præcedente, alioquin licentias et facultates huiusmodi, aliasque chirographo prædicto non præcedente pro tempore concedendas, et extractiones faciendas, nullas, nulliusque roboris et momenti fore, et esse, ac ipsos extrahentes pœnas supradictas incidere, et ad illarum executionem contra illos irremissibiliter procedi posse, et debere.

Et ita & ab aliis iudicari mandat.

§. 11. Sicque per S.R.E. Camerarium, Thesaurarium, Annonæ Præfectum, et quosuis alios Iudices, ordinarios, et delegatos, etiam S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, et diffiniri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus, declaramus, statuimus, & ordinamus.

Clausulæ cum non obstantibus.

§. 12. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis; concessionibus quoque, licentijs, facultatibus, priuilegijs, & literis Apostolicis, Communitatibus, Vniuersitatibus, & alijs etiam particularibus personis prædictis, etiam, vt præfertur, qualificatis, & quibusuis alijs quomodolibet, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, & de Venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio & assensu & sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, etiam inexcogitabilibus, & necessario exprimendis, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si in eis caueatur expresse, quòd sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs quibuscumque contrarijs dispositionibus pro tempore edendis minime comprehendantur, sed semper ab illis exceptæ, & quoties illæ emanarent, toties in pristinum, & validissimum statum restitutæ, repositæ, & plenarie reintegratæ, & de nouo etiam sub posteriori data, per eos quibus concessæ fuerunt eligenda, de nouo concessæ censeantur, & quod illis nullatenus, aut non nisi certis modo & forma in illis expressis derogari possit, & aliter factæ derogationes nullæ sint, quodque pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso, ac forma in illis tradita, plene et ad vnguem obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, ad effectum præmissorum specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; necnon omnibus illis, quæ supradicti Prædecessores nostri in eorum literis voluerunt non obstare; cæterisque contrarijs quibuscumque.

Hanc bullam publicari mandat.

§. 13. Vt autem præmissa ad omnium notitiam deducantur, et ne aliquis de eis ignorantiam prætendere possit, volumus, quòd præsentes literæ per aliquem, seu aliquos ex Cursoribus nostris ad Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, et Cancellariæ Apostolicæ

valuas,

valuas, & in acie Campi Floræ affigantur, & publicentur, & eum inde amouebuntur, earum exempla in eisdem locis affixa dimittantur, vtque singuli Legati, Vicelegati, Gubernatores, & alij supradictorum locorum Officiales illas in eorum locis respectiue publicari faciant, quæ sic publicatæ, & affixæ, omnes & singulos, quos concernunt, perinde afficiant, & arctent, ac si vnicuique illorum personaliter intimatæ, & notificatæ fuissent.

Tra- sumptis quo credi pro- ripio. §. 14. Vtque illarum transumptis, etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides, in iudicio & extra vbique adhibeatur, quæ ipsismet præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. An. 1. die 23. Decembris. Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Decembris 1605. Pontificatus nostri, Anno primo.

Publicatio. *Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1605. Indict. 3. die vero 24. mensis Dec. Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pauli Diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius I. Supr dictæ literæ Apost. affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apost. Cancellariæ Apost. & in acie Campi Floræ, per nos Christophorum Fudatum, & Io Baptistam Menochium Apostolicos Cursores. Bernabeus Politus Auximanus S.D.N. Papæ Mag. Curs.*

Sequitur declaratio.

Quod ab immediate subiectis ad mediate subiecta loca, & à mediate subiectis locis extra Statum Ecclesiasticum frumenta, blada, & legumina, etiam tempore nundinarum, & emporiorum, asportari non possint.

Edita A. D. 1606. PAVLVS PAPA V. &c.

Procemium. PRo peculiari, ac paterno quem in subditos nostros gerimus charitatis affectu propensius intendentes, vt in statu nostro temporali hoc præcipue anno, quo sterilitatis rumor increbuit, & illius prætextu frumenti pretium augeri dignoscitur, subditi ipsi ac pauperes ab omni Annonæ angustia releuentur, quæ præiudicio, & impedimento esse possunt ea sollicito studio remouemus.

Hic Pontifex edidit bullam transumptam. §. 1. Sane licet alias pro manutentione, & conseruatione Annonæ in Statu nostro prædicto satis opportune prouiderimus per nostras literas inter extera prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Constitutiones proclamata, & banniuienta super Annona, & frumenta, blada, legumina à Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, & locis S.R.E. mediate, vel immediate subiectis extrahendi prohibitione eatenus facta, & emanata quæcumque confirmando, & ne in futurum illa, vt prætextur extraherentur expresse, & sub grauissimis censuris, & pœnis prohibendo, ac quascumque licentias, & facultates (præterquam titulo vere oneroso scilicet congruæ solutionis, & exbursationis pecuniarum, aut ratione appaltuum, & locationum, introituum, iuriumque & bonorum Sedis, & Cameræ Apostolicæ concessas) reuocando, prout in eisdem literis sub datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die vigesima tertia Decembris 1605. Pontificatus Nostri Anno primo latius continetur, a nemineque dubio vertendum sit per nostras, alias quas literas, & prouisiones prædictas, quin frumenta, blada, legumina, & id Annonæ genus, etiam si in proprijs bonis in Statu Ecclesiastico existentibus essent recollecta à locis eidem Apostolicæ immediate subiectis ad loca eidem Sedi mediate subiecta, & à dictis locis sic mediate subiectis ad alia loca extra dictum Statum asportentur, & conducantur etiam prohiberi. Nihilominus quia à nonnullis super his accepimus dubitari, eoque ac diuersorum etiam priuilegiorum, licentiarum, & facultatum prætextu frumenta, & alia Annonam concernentia, à Statu prædicto extrahi in literarum, & prouisionum prædictarum, ac populorum, & subditorum nostrorum maximum præiudicium.

Quam declaratione re dubitatio sublatu. §. 2. Igitur omnem dubitationis materiam è medio tollere, ac nostra declaratione opportune desuper prouidere volentes, motu simili, ac ex certa nostra scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine earumdem literarum nostrarum tenorem præsentibus pro expresso, & inserto habentes, sub prohibitione literisque nostris supradictis quæcumque loca eidem S.R.E. mediate subiecta comprehendi, & comprehensa fuisse, & esse declaramus, & quatenus opus sit illas cum omnibus in eis contentis ad loca prædicta extendimus. Ita quod de extero, etiam nec liceat quibusuis Communitatibus, Vniuersitatibus, & personis etiam quauis cuiusuis status, gradus, & præeminentiæ existant sub eisdem prioribus nostris literis expressis & contentis pœnis & censuris, etiam prætextu quorumuis priuilegiorum, & indultorum etiam Apostolicorum, & à Nobis, & Sede prædicta concessorum, & confirmatorum, ac etiam fauore publicarum nundinarum, emporiorum, seu alias quoquo modo emanatorum, frumenta, blada, & legumina etiam propria, & in proprijs possessionibus, & bonis eorum existentia, seu recollecta, à quibusuis Prouincijs, Ciuitatibus, Terris, & locis eidem Romanæ Ecclesiæ immediate subiectis, ad Ciuitates, Terras, & loca eidem Ecclesiæ mediate subiecta, etiam ipsarum nundinarum, & emporiorum tempore, seu alias minusque à dictis Ciuitatibus, & locis sic mediate subiectis, extra Statum Ecclesiasticum iuxta formam & tenorem earumdem nostrarum literarum, asportare, conducere, seu asportari, & conduci facere, per se vel alium seu alios, quouis prætextu, vel obtentu, absque speciali chirographo à Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice subsignato, sicque &c. sublatas &c. irritum, &c.

Clausula derogat. §. 3. Non obstantibus præmissis, & omnibus, & singulis, quæ in prioribus nostris literis voluimus non obstare, & quibusuis priuilegijs, concessionibus, indultis, ac literis Apostolicis, etiam motu, scientia, & potestate similibus, & cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam irritan. ac derogatoriarum derogatorijs, postcrioremq. datam concedentibus, ac alias quomodolibet quibusuis concessis, factis, & emanatis, & pluries etiam confirmatis, approbatis, & innouatis, quibus &c. etiamsi, &c illorum tenores, &c. specialiter, & expresse derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Sola signatura sufficiat. §. 4. Volentes quoque præsentis solam signaturam sufficere etiam absque alia data, & registratura, regula quacumque contraria pariter non obstante.

Exemplis credatur. §. 5. Et illius transumptis etiam impressis, & sigillo alicuius in dignitate Ecclesiastica constituti, publicique Notarij manu subscriptis, plenam in iudicio & extra fidem adhiberi.

Subscriptio Papæ. Placet Motu proprio C.

Publ. Pontif. An. 2. die 26. Augusti. *Anno à Natiuitate Domini 1606. Indict. 4. Pontificatus Sanctiss. D. N. Pauli Papæ V. Anno eius II. die vero 26. Augusti. Supradictæ cedulæ Motus proprij, affixa, & publicata fuit in acie Campi Floræ, & alijs locis solitis, vt moris est, per me Iacobum Bramasiam Cursorem. Paulus Bar. Mag. Curs.*

Confirmatio Constitutionis Pij V. de Ciuitatibus, Terris, & locis S.R.E. non infeudandis, Et declarationis Innocent. IX. desuper editæ.

Pij V. constitutio est num. 36. sup. fol. 166. Admonet lib. 2. & Innoc. IX. est num. 1. sup. fo. 546. Et vbi obique notant, Et est præterea videnda à ia consti. 1. Clem. VIII. indicata hic in apostilla.

Addidi sup. ad Const. 1. Leon. I. tom. 1. fol. 1.

Edita A. D. 1605. PAVLVS EPISCOPVS, *Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Exordium. INter cætera, quæ Romanum Pontificem pro officij sui munere decet omni studio prouidere, illud locum præcipuum certe mus obtinere, quod ad temporalis S.R.E. ditionis conseruationem pertinet. Atque ideo Nos, quæ à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris hanc ob causam prouide sancita fuerunt, ea non solum ipsi inuiolate custodire studebimus, sed etiam ab alijs perpetuo obseruari debere statuemus.

Pius V. edidit Bullam tit. in rubr. §. 1. Dudum siquidem à fel. record. Pio Papa V. prædecessore nostro editæ fuerunt literæ huius tenoris. Pius Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Admonet nos suscepti cura regiminis vniuersalis Ecclesiæ &c. vt in loco cit. in rubr.

Successores confirmarunt. §. 2. Quæ quidem constitutio, veluti optima, & ad conseruandam S.R.E. iurisdictionem, & dignitatem plane salutaris, approbata, confirmata, & innouata fuit ab ijs, qui eidem Pio V. successerunt rec. mem. prædecessoribus nostris Gregorio XIII. Sixto V. Gregorio XIV. Innocentio IX.

Innocentius IX. eam declarauit in consti. notata in rubr. §. 3. Qui etiam de fratrum suorum tunc S. R. E. Cardinalium consilio & assensu declarauit, eadem constitutione prohibitum iussisse, & prohiberi omnem & quamcumque infeudationem, ac alienationem Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum Sedi Apostolicæ, tam mediate quam immediate subiectorum; non solum ne fiat, neve attentetur post eorum deuolutionem, sed etiam antequam dictæ Ciuitates, Terræ, Oppida, & loca præfata deuoluantur, ac omnem & quamcumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, ac extensionem, infeudationem, inuestiturarum, & concessionum de dictis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis nondum finitarum, quorumq. incorporationem, quo ad effectum impediendæ infeudationis, alienationis, prorogationis, & extensionis huiusmodi non à die eorum deuolutionis, sed à die ipsius constitutionis, etiam antequam illa deuoluantur, ipso iure cum omnibus clausulis, & decretis in prædicta constitutione contentis, Cameræ & Sedi Apostolicæ factam censeri adiecto etiam decreto, & declaratione, vt promissio & iuramentum præstitum, & præstandum, de seruanda eidem Pij prædecessoris præfati constitutione, per ipsum Innocentium, & successores suos Romanos Pontifices, ac prædictos S.R.E. Cardinales intelligatur de ipsa Pij V. prædecessoris constitutione per eum, vt supra declarata, & secundum huiusmodi declarationem eandem constitutionem ad vnguem, & inuiolabiliter obseruari oportere, ac debere, sicuti etiam se seruaturum esse promisit, ac sancte, & solemni more iurauit, prout in eiusdem Innocentij prædecessoris, sub dat. pridie nonis Nouembris Pontificatus sui Anno primo, expeditis literis latius continetur.

Clemen. VIII. approbauit in consti. 1. sol. lib. 2. §. 4. Et nouissime à Clemente VIII. iuxta eandem Innocentij IX. declarationem, confirmata, approbata, & innouata fuit.

Hic Pontifex easdem bullas approbat, vt innouat. §. 5. Quare Nos cum primum ad Apostolicæ dignitatis gradum Diuina prouidentia vocati sumus, id ipsum ad exequendum nostri Pastoralis officij debitum, præcipue pertinere existimantes, præinsertas Pij prædecessoris literas, ac omnia in eis contenta, etiam iuxta declarationem prædictam per ipsum Innocentium prædecessorem factam, ac desuper confectarum literarum continentiam, & tenorem, quem pariter præsentibus haberi volumus pro expresso, ac ad verbum inserto, auctoritate Apostolica tenore præsentium comprobamus, confirmamus, & innouamus, easque firmiter, & inuiolate, ac iuxta declarationem prædictam Nos similiter seruaturos esse promittimus, et iuramus, atque per eos, ad quos spectat, pariter perpetuo obseruari præcipimus et mandamus.

§. 6. Nulli ergo etc.

Datum

Dat. P. An. 1. die 30. Dec.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1605. tertio Kalend. Ianuarij, Pontificatus nostri Anno I.

Publicatio.

Anno à natiuitate Domini nostri Iesu Christi, millesimo sexcentesimo sexto, indictione quarta, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pauli diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno primo, die vero secunda mensis Ianuarij retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum, & in Cancellaria Apostolica, ac in acie Campi Floræ, per nos Bernardinum Mazzatellum, & Dominicum de Rubeis Sanctiss. D. N. Papæ Cursores. Bernabeus Folitus Mag. Curs.

XIV.

De vocalium electione & votis in Diffinitorijs, & Dietis generalibus Congregationis Canonicorum Regularium Lateranensium, deque Abbatis generalis, ac Procuratoris electione, Nouitiorumque receptione.

De eiusmodi Congregatione, plura habes in hoc opere, quæ indicaui supra in const. 2. Paschalis II. lib. 1 fol. 53.

Edita An. D. 1605.

PAVLVS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

PAstoralis nostri muneris ratio postulat, vt in illis auctoritatem nostram interponamus, per quæ Congregationum & Ordinũ Regularium quieti, & prospero statui opportune consulatur, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Vt in electione Prælatorũ & Officialiũ, nulla Nationũ aut personarum acceptione habita Canonici Lateranenses partem habeant, æqualitatem votorum stabiliendam hic Pontifex ducet.

§. 1. Ad Congregationem itaque Lateranensem Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini mentis nostræ aciem conuertentes, & attente considerantes, maxime conuenire, vt in electione Prælatorum, Superiorum, & Officialium ipsius Congregationis, omnes illius Canonici Regulares (nulla Nationum, aut personarũ acceptione, vel exceptione habita) partem habere debeant; æqualitatem votorum, & suffragiorum in Diffinitorio, tam in Capitulo quam in Dietis generalibus stabiliendam duximus.

In Diffinitorio igitur quinque vocales eligi iubet.

§. 2. Motu igitur proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, harum serie statuimus, & ordinamus, vt de cætero, pro huiusmodi votorũ æqualitate in eodem Diffinitorio, vnus ex Marchiæ Ecclesiasticæ, alius ex Status & Ducatus Mediolani; alius ex Marchiæ Triuisanæ; alius ex Principatus Pedemontium coniunctim vna cum Monasterijs Placentiæ, Parmæ, Mantuæ, Regij, Mutinæ, & Vignolæ; & alius ex Hetruriæ, Regni Neapolis, & Genuæ, Monasterijs eiusdem Cõgregationis, qui respectiue sic ad hunc effectum pro vna vice ex dictis Monasterijs Hetruriæ, & Genuæ, & pro alia ex Neapolis, perpetuis futuris temporibus eligi debeat.

Qui in omnibus Capit. & d. Generalibus votum habeant.

§. 3. Eligendi Canonici vota in quibuscũque Capitulis, & Dietis generalibus dictæ Congregationis habeant.

Eorũ quinque vota Diffinitorium nouũ constituunt cũ alijs quatuor Diffinitorij antiqui in dd. Capit. & Dietis.

§. 4. Quæ quinque vota Diffinitorium nouum constituunt, & simul cum quatuor votis Diffinitorij antiqui, nouem votorum numerum constituunt, quæ omnia interuenire debent in õmnibus determinationibus in ipsis Dietis, & Capitulis generalibus faciẽdis.

Abbas generalis ad triennium, alternatim ex Prouincijs hoc relatis eligatur absque Nationum & personarum eiusdem partis, ad quã ea spectabit exceptione.

§. 5. Præterea vt Abbas generalis totius Congregationis, iuxta formam literarum in forma breuis fel. record. Gregorij Papæ XIII prædecessoris nostri, ad Triennium, & cum distinctione præscripta in constitutionibus dictæ Congregationis per dictas litteras confirmatis, videlicet, quod pro vno triẽnio ex Prouincijs vocatis iuxta antiquum vsum Marchiæ Ecclesiasticæ & Triuisanæ, & pro alio triẽnio ex Prouincijs iuxta eũdem antiquũ vsum nuncupatis Lombardiæ, videlicet, Ducatus & Status Mediolani, Pedemõtiũ, Parmæ, Placentiæ, Mutinæ, Regij, Vignolæ ac Hetruriæ, Regni Neapolis, & Genuæ, & ex his Prouincijs respectiue alternis vicibus iuxta distinctionem prædictam perpetuo eligi debeat, absque aliqua Nationum, & Prouinciarum illius partis, ad quam pro tempore spectabit exceptione.

Procurator generalis itidem ad triennium eligatur ex altera parte ex qua Abbas generalis illo triennio eligi debet.

§. 6. Procurator vero generalis, qui in Romana Curia residere solet, & insimul Abbas Monasterij Beatæ Mariæ de Pace de Vrbe existit, semper eligatur pro vno itidem triennio, ex altera parte duarum supradictarum, ex qua dicto triennio Abbas generalis eligi non debet; illo autem triennio, quo Procurator generalis, & Abbas dicti Monasterij de Pace ex Prouincia Lombardiæ extiterit, Prouinciæ Ecclesiasticæ vnum Monasterium paris qualitatis Monasterij prædicti de Pace, arbitrio Diffinitorij assignari debeat.

Diuisio Monasteriorũ & Abbatiarum, inter quasdã Nationes facta, reuocatur & Prælaturæ Congregationis idoneis personis absque Nationũ & personarũ distinctione conceduntur.

§. 7. Cum autem æquum sit, & rationi consonum, vt ij qui sub eadem Regula militant, æqualiter onera sustineant, ac honoribus, & Prælaturis fruantur, Nos menti, & intentioni rec. mem. Clementis Papæ VIII. etiã prædecessoris nostri super hoc editæ inhærentes, diuisione Monasteriorum, & Abbatiarũ, & Prælaturarum, inter quasdam Nationes, vt accepimus, factam, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo reuocamus, cassamus, & annullamus. Vtque de cætero, Monasteria, Abbatiæ, Præpositurae, Prioratus, & cæteræ Prælaturæ ipsius Congregationis, Canonicis cuiuscumque Nationis, & Prouinciæ, meritis suffultis, absque aliqua nationum & personarum exceptione assignari, & ad eas Canonici huiusmodi virtute ac meritis præstantes, ac idonei, iuxta dictam Clementis intẽtionẽ eligi debeant, perpetuo pariter statuimus, & ordinamus.

Nouitij quinam, & quomodo recipiendi erunt in futurum.

§. 8. Vlterius, vt in quacumque Natione, & Prouincia Nouitij iuxta capacitatem, qualitatem, & redditus cuiusque Monasterij recipiantur decernimus, vt in posterum in qualibet Natione, & Prouincia is tantum Nouitiorum numerus admittatur, & recipiatur, qui pro implemento cuiusque Monasterij præscriptus, & in Taxa assignatus fuit, ac in illis Nationibus, & Prouincijs, earũq. Monasterijs, in quibus numerus præfixus exceditur, recipi nequeant aliqui Nouitij donec ad numerum præscriptum pro singulo Monasterio tam Canonici quam Conuersi redacti fuerint. Verum si in ipsis Prouincijs, & Nationibus, in quibus iam numerus præscriptus completus, & etiam vltra dictum numerum Nouitij recepti reperiuntur, alicuius personæ literarum scientia, vitæque, ac morum integritate, ac sanctitate maxime præditæ, quæ in ipsam Congregationem admitti postulauerit, occasio oblata fuerit, illam cum voto Diffinitorij pro duabus saltem partibus concordis, non tamen vltra sex personas in totum, donec Canonici, & Conuersi in dictis Monasterijs ad præscriptum numerum redacti fuerint, absque præiudicio Monasteriorum, in quibus numerus præscriptus, & assignatus, completus non fuerit, recipiendi facultatem concedimus.

Nouitiatus hic enunciati comprobantur, & in eis Nouitios iuxta decreta Clementis VIII. recipi decernitur.

§. 9. Et ad hũc effectum Nouitiatus institutos, videlicet in Marchia Ecclesiastica Cæsenæ, & Montis Bellij; in Statu & Ducatu Mediolani in Monasterio Casoretti in Mediolanensi sito, ac in Dominio Venetorum Veronæ, & in Hetruria Fesulis, & in Regno Neapolis in Monasterio Beatæ Mariæ de Pedegriptæ, confirmamus & approbamus, ac in illis Nouitios, iuxta præsentium, ac ordinationum decretorum iussu dicti Clementis prædecessoris factorum, tenorem & numerum præscriptum recipi posse concedimus.

Hæc decreta sunt in illius const. 60. Nullus hic sup. fol.

Abbas generalis in depositione sui Officij in Procuratorem generalem neque Procurator Ordinis in Abbatem eligi possit, nisi lapso triennio post peractũ ab eis respectiue officiũ.

§. 10. Præterea non modernorum Abbatis, & Visitatorum, ac Procuratoris generalium causa, qui alioqui, & præsertim ipse Abbas generalis, cum officijs hactenus laudabiliter functi sunt neque propter aliqua eorum præterita demerita, sed vt hæc nostra constitutio in ipsa Congregatione de cætero perpetuo obseruanda, hoc tempore sine alicuius exceptione initium sumat, Volumus ac pari motu, & auctoritate statuimus, vt neque Abbas generalis, qui pro tempore fuerit, finito eius officio, & facta electione alterius Abbatis, officium generale, videlicet Visitatoris, aut Procuratoris generalis, neque item è conuerso Procurator generalis pro tempore in Abbatem generalem, nisi absoluto triennio post peractum respectiue vtrumque officium eligi possit.

Nullus ex Visitatoribus generalibus in Abbatem generalem eligatur pro sequenti immediate triennio.

§. 11. Vtque etiam nullus ex Visitatoribus generalibus, finito triennio sui officij Visitatoris generalis in Abbatem generalem pro sequenti immediato triennio eligi valeat.

Obseruatio prædictorum omnibus præcipitur.

§. 12. Præcipientes in virtute sanctæ obedientiæ, omnibus, & singulis eiusdem Congregationis generali, ac alijs Abbatibus, Diffinitoribus, Prælatis, & Canonicis, cæterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit, vt præsentes nostras literas obseruent, & obseruari curent, & faciant. Irritum nihilominus & inane decernentes quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs derogatur.

§. 13. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusuis eiusdem Congregationis Superioribus, & Canonicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus; cæterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. Ann. I. 30. Dec.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die 30. Decembr. 1605. Anno primo.

XV.

Confirmatio vnionis Congregationis Fratrum S. Ambrosij, & cõgregationis fratrum S. Barnabæ, sub Regula S. Augustini viuentium. Et approbatio Constitutionum pro eorum bono regimine editarum, omniumq. priuilegiorum eisdem concessorum.

De prima Congregatione vide supra in const. 9. Gregorij XI. fol. 220. lib. 1. Cupientes. Et de secunda vide const. 3. Alexandri VI. pie vitæ. su. fol. 347. eod lib.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PAstoralis nostri muneris debitum exposcit vt ad ea libenter intendamus, per quæ Religiosorum statui, & prospero gubernio opportune prospicitur, prout in Domino salubriter conspicitur expedire.

Vnio Congregationis sancti Ambrosij & S. Barnabæ à Sixto V. præfacta fuit in eius const. edita die 15. Aug. 1589. quam prætermisi, quia simpliciter vnionem hic relatam continet.

§. 1. Volentes itaque Congregationes S. Ambrosij ad Nemus Mediolanensis, & Sancti Barnabæ Prouinciæ Marchiæ, & Ianuæ, sub Regula sancti Augustini, alias à fel. rec. Sixto Papa V. prædecessore nostro inuicem vnitas, specialibus fauoribus & gratijs benignum prosequi, ac earumdem Congregationum Superiores, & Religiosos, vniuersos & singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati.

Confirmatio constitutionũ, & indultorũ vt in rubr. Aduerte, quod Indulgentiæ remanent sub moderatione huius const. in eius const. 32. Romanus.

§. 2. Ex voto Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, super consultationibus & negocijs Episcoporum, & Regularium deputatorum, constitutiones pro ipsarũ Congregationum, & earum Monasteriorum, seu domorum, & Religiosorum prospero gubernio & regimine editas, & in eadem Congregatione iussu nostro diligenter examinatas, & approbatas, necnon etiam quæcumque priuilegia, gratias, exemptiones, liberta-

tes,

tes, immunitates, concessiones, indulgentias, & indulta eisdem Congregationibus, illarumque Monasterijs, Domibus, Superioribus, fratribus, & alijs Religiosis in genere vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Apostolicam Sedem concessa, quatenus sint in vsu, & non sint reuocata, neque sub aliquibus reuocationibus comprehensa, ac Sacris Canonibus, & Concilij Tridentini decretis non aduersentur, auctoritate Apostolica, tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisq. perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos, tam iuris quàm facti defectus, siqui in eisdem interuenerint, supplemus.

Derogatio contrariorum. §.3 Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictarum Congregationum, & earum Monasteriorum, seu domorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, cæteris contrarijs quibuscumque.

D. P. Ann. 1. die 21. Ian. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 21. Ianuarij, 1606. Pontificatus nostri Anno primo.

XVI.

Quod Fratres Congregationis Iesuatorum S. Hieronymi, Ordinem Sacerdotalem à quocumque Episcopo idoneo, seruatis seruandis assequi generatim valeant, & exercere, prohibitionibus quibuscumque abrogatis. Nonnullas tamen Ordinationes obseruare teneantur.

Ij: Fratres vocabantur alias Pauperes Iesuati, quorum Congregationem approbauit Martinus V. in const. 11. Piæ. sup. fol. 247. Nomen autem Iesuatorum S. Hieronymi sortiti sunt tempore Alexandri VI. vt sup. in eius const. 9. Ad sacram, fol. 351. Eisque Clemens VII. dedit priuilegia Ordinis S. Augustini, cuius Regulam profitentur, vt in eius const. 36 Sacer. fol. 503 lib. 1. Quinimo Pius V. omnium Mendicantium priuilegia eis communicauit, & inter eos connumerari declarauit, supra in sua const. 50 Romanus. fol. 185. lib. 2.

Vide quæ addidi sup. ad Constit. 11. Martini V. Piæ. tom. 1.

Edita An. D. 1606. 1608. & 1611.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Religiosos viros, qui sub suaui Religionis iugo, Dei obsequijs mancipati, maiori pietatis studio, ac ardentiori charitatis affectu in holocaustis, sacrificijs, & diuinis obsequijs altissimo illi placere, ac magis gratum exhibere cupiunt famulatum, benigni fauoris patrocinio libenter complectimur, ac gratijs prosequimur opportunis, prout illorum pia vota expostulant, ac alias in Domino salubriter conspicimus expedire.

Congregationis huius Religiosi etiam post emissam professionem, sacris initiari non consueuerunt. §.1. Cum itaque sicut dilectorũ filiorum Visitatorum, & aliorum Superiorum, & fratrum Congregationis Iesuatorum nomine, Nobis expositum fuit; licet Religiosi dictæ Congregationis, ex vetustissimo semperque obseruato instituto, etiam post emissam per eos in dicta Congregatione professionem regularem, Sacris ordinibus initiari non consueuerint: & licet dudum bo. mem. Gabriel Episcopus Albanensis Cardinalis Paleottus, & Nicolaus tituli sanctæ Praxedis presbyter Cardinalis Senonensis nuncupati, ac Venerabilis frater Cæsar Episcopus Cremonensis, quibus fel. recordat. Gregorius Papa XIV. prædecessor noster, hoc negocium commiserat, ex causis tunc expressis, per quoddam eorum decretum statuerint, vt dictæ Congregationis religiosi, qui eo tempore ad Sacros ordines promoti reperiebantur, ab illorum executione in perpetuum suspensi forent, & Superiores qui literas dimissorias, & alias quascumque concessissent, aut aliter quouis modo opitulatus fuerat fratribus dictæ Congregationis, vt ad ordines promoueretur, ab eorum officijs depositi in posterum ad ea & alia in dicta Congregatione obtinenda inhabiles essent, & esse intelligerentur. Quodque de cætero sub pœna perpetui carceris ad huiusmodi ordines quisquam dictorum fratrum promoueri, aut ad hunc effectum literas dimissorias cócedere non posset & vlterius nec cuiquam ex eisdem fratribus liceret gradum in sacra Theologia, vel alia facultate adipisci. Quod decretum a prædicto Gregorio XIV. necnon a piæ me. Clemente Papa VIII. etiam prædecessore nostro confirmatum fuit, prout in dicto decreto, & in literis eorumdem Prædecessorum desuper expeditis plenius continetur.

Sed ex causis hic expressis ille Pont. Fratres initiatos & deinde ab executione suspensos ... habilitat vsque ad ... Sacerdotum. §.2. Nihilominus tum quia nonnulli ex illis, qui vt præfertur Sacris ordinibus initiati ab illorum executione suspensi fuerant, adhuc superstites sunt, & alij etiam in d. Congregatione reperiuntur, ad Sacros ordines suscipiendos apti, tum etiam quia multi libentius in eamdem Congregationem ingrederentur, si eis ad Sacros ordines suscipiendos, & diuinorum ministrationem aditus pateret, tum demum quia diuinus cultus maiorem in ipsa Congregatione susciperet incrementum, si eius religiosis ab ignobili otio, & turpi ignorantia seiunctis, Sacros ordines suscipere, ac in illis ministrare, ac diuinis laudibus, & obsequijs vacare liceret, propter præmissas & alias rationabiles causas cupiant supradicti Visitatores, & fratres aliquibus ex eis, Apostolica nostra auctoritate licentiam Sacros ordines suscipiendi, ac in illis etiam in Altaris ministerio ministrandi, & sacris seruitijs se mancipandi benigne concedi. Nos illorum pium desiderium huiusmodi ad diuini cultus augmentum, & eorum Congregationis decorem, & incrementum tenendum summopere in Domino commendantes, considerantesq. non posse religiosos maiori cũ fructu Dei obsequijs vacare, quam per diuinarum literarũ scientiam, per Altaris ministerium, & diuinorum officiorũ vsum, & propterea pijs eorum votis fauorabiliter annuere, illosque specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, necnon decreti, & literarum Gregorij, & Clementis prædictarum, totos tenores perinde ac si de verbo ad verbũ insererentur, præsentibus pro plene & sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, necnon singulares eiusdé Congregationis personas, à quibusuis excómunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectũ præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore cẽsentes; Supplicationibus eorũdem Visitatorum Superiorum, & Religiosorum nomine, per dilectum filium Isidorum Venetũ, Fratrem & Procuratoré generalẽ dictæ Congregationis, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati: Ex voto Venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, super Cósultationibus & negotijs Episcoporum, & Regularium deputatorũ, quibus hoc negotium examinandum, & Nobis referendũ commisimus, in primis & ante omnia, decretum & literas Gregorij, & Clementis prædecessorum supradictas, in quantum præsentibus aduersantur, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo reuocamus, & annullamus, & suspensionem ab executione ordinum, vt præfertur, factam omnibus & singulis eiusdem Cógregationis religiosis, qui ad ordines etiam Sacros, & Presbyteratus, alias tamen rite promoti extiterunt, ita vt quilibet eorum in susceptis ordinibus deinceps, quoad vixerint etiam in Altaris ministerio ministrare, & non susceptos suscipere, & in illis pariter ministrare libere possint, auctoritate Apostolica tenore præsentium gratiose relaxamus, ac illos omnes & singulos ad ministrandum in susceptis ordinibus, atque ad ascendendum ad superiores, & non susceptos ordines rehabilitamus. Præterea, vt cóprehensis supradictis, iam ad Sacros ordines promotis, alij eiusdem Congregationis religiosi vsque ad completum numerũ centum, dumtaxat in tota Congregatione prædicta ad omnes Sacros, & Presbyteratus ordines ab infrascriptis Antistibus statutis à iure temporibus, sed hac prima vice, etiam non seruatis interstitijs a Concilio Tridẽtino designatis, & anni circulo minime expectato promoueri, ac promoti in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, dummodo tamen præuio diligenti examine, ad hoc idonei reperti fuerint, auctoritate, & tenore prædictis, licentiam concedimus & indulgemus, ac cum illis super hoc opportune dispensamus: ac infrascriptis Antistibus dictis religiosis ordines huiusmodi conferendi facultatem impartimur.

§.3. Volumus autem, & pari auctoritate statuimus & ordinamus, vt religiosi dictæ Congregationis, tam hactenus recepti quàm in futurum recipiendi, qui in eadé Congregatione ad ordines non ascenderint, à nullis propterea honoribus, gradibus, & ministerijs dictæ Congregationis excludantur, quinimo promiscue cũ promotis vocem actiuam & passiuã, in omnibus actibus & negotijs, sine aliqua prorsus differentia habere possint, & debeant, & æquo cum eisdem promotis iure, honoribus, gradibus, ministerijs prædictis, cæterisq. ipsius Congregationis priuilegijs, & prærogatiuis gaudeant, & perfruantur. *Non ascendentes ad Sacros Ordines, eisdẽ gradibus cũ promotis perfrui statuit.*

§.4. Quodq. in tota Congregatione prædicta, vltra numerum centum, ad Sacros ordines promoueri nõ possint, sed quandocumque aliqui ex numero promotorũ ab hac vita migrauerint, alij idonei in eorumdem demortuorum locum sufficiantur, ita vt sic ordinatorum numerus in tota Congregatione perpetuo retineatur. *Promotis decedentibus alii sufficiantur.*

§.5. Quodq. illi qui ad ordines promouendi erunt, literas dimissorias a suis Superioribus, ad aliquem ex infrascriptis Antistibus directas habeant, a quibus Antistibus in eorum proprijs Ciuitatibus, vel Diœcesibus tantum, & non ab alijs huiusmodi ordines suscipiant; videlicet in Vrbe à dilecto filio Vicario nostro, vel de illius licentia a quocumque Catholico Antistite, gratiam & communionem Sedis Apostolicæ habente, ac in dicta Vrbe Pontificalia exercenté, necnon à Venerabilibus fratribus Mediolanensi, Bononiensi, & Senẽsi Archiepiscopis, ac Episcopo Patauino, vel ab alijs similibus Antistibus, de ipsorum Archiepiscoporum & Episcopi licentia, in illorum respectiue Ciuitatibus, & Diœcesibus Pótificalia exercentibus, quibus, & cuilibet eorum prædictos religiosos, vt præmissum est, ad omnes etiam Sacros, & Presbyteratus ordines promouendi, licentiam & facultatem concedimus. *Antistites a quibus promoueri possint, designat.*

§.6. Præterea statuimus & ordinamus, vt Sacerdotes, & alij ad Sacros ordines, hoc pacto pro tempore promoti, ex peculiari cuiusque obligatione Horas Canonicas in Choro statuto ab Ecclesia tẽpore recitare debeant; in illis scilicet Cóuentibus, in quibus quatuor saltem fratres reperientur in Sacris ordinibus cõstituti, in alijs autem Conuentibus, vbi pauciores quatuor erunt Sacris ordinati, possint eas etiam priuatim recitare. *Promotos ad recitationem ... Horarũ obligat ...*

§.7. Ipsi vero fratres ad Sacros ordines promoti, nullatenus in posterum teneantur ad recitationem Orationis Dominicæ, & Salutationis Angelicæ, in illis temporibus in quibus ad eam priusquam easdem Horas Canonicas recitare deberent, ex præscripto suarum constitutionum loco earumdem Horarum erant obligati. *Eosdem promotos ad Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam non teneri declarat.*

§.8. Missas vero submissa voce recitare contenti sint, & à solemnium celebratione abstineant; nisi sicubi ipsi solemniter celebrare iam hoc tempore consueuissent. *Missarum celebrandi modum praescribit.*

§.9. Quodque ad Sacerdotium promoti, neque vllius secularis personæ, neque alterius Ordinis regularis vllo tempore, etiam de cuiuscumque Episcopi, vel Superioris regularis licentia confessiones audire possint, sed tantum illis Sacerdotibus, qui ad confessiones audiendas idonei reperti, & ab Ordinarijs locorum approbati fuerint, liceat aliorum ipsius Congregationis religiosorum, de sui Superioris licentia confessiones audire. *Saecularium confessiones audire prohibet.*

§.10. Quod

Distillationi aquarum sacris ordinib. initiati ne vacent.

§. 10. Quodq; fratres ipsi aliquo Sacro ordine initiati suæ dignitatis memores, exercitio distillationis aquarum nullo pacto vacent, neque earum venditionibus sese immisceant.

Eas mulieribus nedum venales habere vetendi etc.

§. 11. Imo cæteri eiusdem Ordinis regulares, qui ad ordines promoti non fuerint, quibusq. id exercitium non adimitur, eiusmodi aquas distillatas, quod hactenus fecerunt, mulieribus deinceps nullo prætextu vendere, aut alias tradere debeant, neq. venales habere, seu exponere, sed tantum eas seorsum ab alijs possint vendere Aromatarijs, vel alijs particularibus personis.

Studiorum institutionem concedit.

§. 12. Insuper vt religiosi dictæ Congregationis magis fructuosi in Ecclesia Dei ministri euadere possint, eidem Congregationi, & illius Superioribus, & religiosis, vt in eorum Conuentibus, vbi hoc commode fieri poterit, literarum exercitationes seu studia erigere, & instituere possint, in quibus tum humaniores literæ, ac disciplinæ, tum Philosophia, ac Theologia legantur, ipsiq. ijs operam dare valeant, auctoritate & tenore prædictis, licentiam & facultatem concedimus, & indulgemus.

Clausula præseruatiua.

§. 13. Decernentes præsentes literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu, quauis de causa & occasione, vel prætextu notari vel impugnari, infringi, suspendi, limitari vel retractari, aut reuocari vllatenus posse, sed semper validas, & efficaces existere, suosq. plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere.

Clausula sublata etc.

§. 14. Sicq. & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate iudicari & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§. 15. Non obstantibus literis Gregorij, & Clementis prædecessorum prædictorum, & quibusuis alijs prohibitionibus, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, & Congregationis Iesuatorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, & ad effectum præmissorum, specialiter & expresse, ac latissime derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fides.

§. 16. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur vbique, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. An. I. die 18. Febr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 18. Februarij 1606. Pont. nostri Anno Primo.

Sequitur declaratio præinsertæ Constitutionis.

Edita An. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

SEdis Apostolicæ prouidentia circumspecta, quandoque religiosam vitam agentibus, & concedit & indulget, quæ regularibus eorum institutis vetita erant, prout maturo desuper habito, consilio eorum animarum saluti, & religionis propagationem in Domino iudicat expedire.

Hic Pont. edidit const. præcedentem.

§. 1. Sane cum alias Fratres Confratres &c.

Omittitur narratiua præcedentis Bullæ.

Et modo ad supplicationem Congregationis.

§. 2. Cum autem, sicut dilecti filij Visitatores, & alij Superiores, ac fratres dictæ Congregationis per dilectum etiam filium Isidorũ Venetum, fratrem & Procuratorem generalem eiusdem Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt, pro diuini cultus in ipsa Congregatione augmento maxime expediat, vt aliqui ex illius fratribus ad Subdiaconatus, & Diaconatus Sacros Ordines promoueantur, qui gradatim in locum demortuorum Presbyterorum statim sufficiantur. Ideo Visitatores, & Superiores, ac fratres prædicti Nobis humiliter supplicari fecerunt, vt in præmissis prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Habilitat alios viginti quatuor Fratres ad Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines respectiue.

Tu vide hic supra, generalem habilitationem.

§. 3. Nos igitur prædictarum literarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem S.R.E. Cardinalium consilio, vt vltra centum dictæ Congregationis fratres in Presbyteratus ordine constitutos, alij duodecim ad Subdiaconatus, ac alij etiam duodecim ad Diaconatus Sacros ordines de Superiorum suorum licentia modo & forma in prioribus nostris literis expressis promoueri, & promoti in illis, etiam in Altaris ministerio ministrare; ita quod quando aliqui ex numero promotorum huiusmodi e viuis decesserint, alij in mortuorum locum sufficiantur, Apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum.

§. 4. Non obstantibus literis Gregorij, & Clementis prædecessorum prædictorum, & quibusuis alijs prohibitionibus, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, & ad effectum præmissorum specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemplorum fides.

§. 5. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur vbique, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. An. 3. die 13. Mart.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 13. Martij, millesimo, sexcentesimo octauo, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Sequitur declaratio, circa personas huius Ordinis, recitationi Horarum Canonicarum obnoxias.

Edita An. D. 1608.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

MInisterio sacri Apostolatus officij, licet immeriti præsidentes, ad ea per quæ diuinus cultus, & deuotio augetur, libenter intendimus, & quæ propterea ordinata fuisse dicuntur, Apostolici muniminis firmitate, cum à Nobis petitur, roboramus.

Statuit hic Pont. promotos ad Sacros Ordines ad recitationem Horarum Canonicarum teneri, vt sup. in 1. illarum constit. nisi mol hoc sublatum.

§. 1. Alias siquidem statuimus, & ordinauimus, vt fratres Congregationis Iesuatorum ad Sacros ordines pro tempore promoti, ex peculiari cuiusque obligatione Horas Canonicas in Choro, statuto ab Ecclesia tempore recitare deberent, in illis scilicet Conuentibus, in quibus quatuor saltem fratres reperirentur in Sacris ordinibus constituti; in alijs autem Conuentibus, vbi pauciores quatuor essent Sacris ordinati, possent eas etiam, sed priuatim recitare, ipsi vero fratres ad Sacros ordines promoti nullatenus in posterum tenerentur ad recitationem Orationis Dominicæ, & Salutationis Angelicæ in illis temporibus, in quibus ad eam, priusquam easdem Horas Canonicas recitare debebant, ex præscripto suarum Constitutionum, loco earundem Horarum erant obligati, prout in nostris in simili forma Breuis desuper expeditis literis plenius continetur.

In Capitulo generali postea visum fuit magis expedire, quod omnes fratres recitationi Horarum idonei, ad earum recitationem tenerentur, ideo supplicatur Papa pro comprobatione huius statuti.

§. 2. Et sicut dilecti filij Isidorus à Venetia, Visitator Generalis, ac Diffinitores, alijq. Vocales eiusdem Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt, illi subinde animaduertēte ex recitatione Horarum Canonicarum huiusmodi, cum spirituales fructus ipsi Congregationi prouenire, tum Christifideles recitationi earumdem Horarum interessentes ad deuotionem excitari prouida deliberatione desuper habita, in eorum Capitulo generali nouissime celebrato, reseruato Nostro, & Sedis Apostolicæ beneplacito, ordinarunt, & statuerunt, quòd ex tunc de cætero quicumque ex fratribus dictæ Congregationis recitationi dictarum Horarum idonei essent, illi ad recitationem earumdem Horarum tenerentur, & per Horarum recitationem huiusmodi recitationi Ordinis Dominicæ, ex regularibus eorum institutis præscriptæ satisfacere censerentur. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, Isidorus, & Diffinitores, ac alij Vocales prædicti plurimum cupiant ordinationem, & statutum huiusmodi pro eius subsistentia per Nos Apostolica auctoritate confirmari, & approbari, ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt, vt in præmissis prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic idem Pontifex illud cõfirmat.

§ 3. Nos igitur Isidorum, ac Diffinitores, & alios Vocales prædictos, necnon singulos dictæ Congregationis fratres specialis gratiæ fauore prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes: huiusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabiliũ fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, negotijs & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositorum consilio, ordinationem, & statuta prædicta Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, illisq. perpetuæ, & inuiolabilis, Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac ab omnibus dictæ Congregationis fratribus inuiolabiliter obseruari mandamus.

Idemq. iterũ statuit.

§. 4. Et nihilominus, quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, quicumque ex dictæ Congregationis fratribus recitationi Horarum Canonicarum habiles & idonei erunt, illi ad earundem Horarum recitationem perpetuo teneantur, & obligati existant, ac per recitationem Horarum Canonicarum, recitationi Orationis Dominicæ, & Salutationis Angelicæ, ad quam iuxta regularia eorum instituta tenentur, satisfaciant, & satisfacere censeantur, similiter perpetuo statuimus & ordinamus.

Derogatio contrariorum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Congregationis etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque Indultis, & literis Apostolicis, eidem Congregationi illiusq. Visitatori generali, ac fratribus, & alijs Superioribus & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus clausulis, & decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Transumpto rum fides.

§. 6. Volumus autem, vt præsentium exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. An. 4. 23. Septemb.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 23. Septembris, millesimo sexcentesimo octauo Pontificatus nostri Anno quarto.

Subsequitur generalis habilitatio ad ordines Sacros.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1611.

Exordium.

ONerosa Pastoralis officij cura, meritis licet insufficientibus nobis ex alto commissa postulat, vt Christifideles præsertim sub suaui Religionis iugo, obsequijs Altissimi mancipatos, quo ardentiori pietate & charitate in sacrificijs, & diuinis officijs illi placere, magisq. gratum valeant exhibere famulatum, specialibus Sedis Apostolicæ fauoribus gratijsq. prosequamur opportunis, prout pia illorum vota postulant, & alias in Domino conspicimus salubriter expedire.

Hic Pont. recitat prædecessorum constit.

§. 1. Alias siquidem postquam, &c.

Omittitur relatio Constitutionum quæ præcedunt.

Ex quibus magnus in religione progressus enatus.

§. 2. Cum autem sicut Fratres dictæ Congregationis Nobis nuper exponi fecerunt, ex promotione eorumdem Fratrum ad Sacros ordines huiusmodi felici dictæ Congregationis gubernio, prosperæq. directioni hactenus notabiliter, cum magno & euidenti illius progressu, & diuini cultus augmento consultum fuerit, & in dies maior illius progressus benedicente Domino futurus sit, si non solummodo centum, verum omnes prædictæ Congregationis Fratres, ad hoc alias idonei, & capaces, ad eosdem Sacros ordines promoueri possent. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt dicti Fratres, vt sibi de opportuna super præmissis licentia prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Et modo ad filiorum progressum, generalem dat Fratribus habilitationem ad ordines.

§. 3. Nos igitur ad ea per quæ Congregationum ad diuini cultus augmentum, & religionis propagationem institutarum conseruationi, & manutentioni diuiniq. cultus augmento salubriter consulitur libenter intendentes, prædictæ Congregationis Fratres specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes, & eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, ac prædictarũ literarũ tenores præsentibus pro expressis habentes, supplicationibus eorũ nomine Nobis per dictum Isidorum nunc prædictæ Congregationis Visitatorem generalem super hoc humiliter porrectis inclinati. De eorundem Cardinalium consilio, vt omnes & singuli prædictæ Congregationis Fratres, nunc & pro tempore existentes de illorum Superiorum licentia, ad omnes etiam sacros & presbyteratus ordines statutis à iure temporibus à locorum Ordinarijs, vel alijs quibusuis Antistibus, gratiam & communionem Sedis Apostolicæ habentibus promoueri, & promoti in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, dummodo tamen præuio diligenti examine ad hoc idonei reperti fuerint, & aliud eis non obsistat Canonicum impedimentum, ac alias seruata forma Concilij Tridentini, alijsq. de iure seruandis, libere & licite possint & valeant, Apostolica auctoritate prædicta tenore præsentium concedimus & indulgemus, ac cum eis super hoc opportune dispensamus.

Decretum irritans apponit.

§. 4. Sicque per quoscumque Iudices, ordinarios & delegatos etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, iudicari & definiri debere, ac irritum & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§. 5. Non obstantibus Gregorij, & Clementis prædecessorum prædictorum, ac nostris literis prædictis, & quibusuis alijs prohibitionibus, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, etiam legitime præscriptis. priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis illorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptis creditur.

§. 6. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 6. die 25. Ian.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Anulo Piscatoris, die 25. Ianuarij, millesimo sexcentesimo vndecimo, Pontificatus nostri Anno Sexto.

Confirmatio reductionis Monacorum S. Basilij in vnam Congregationem, & approbatio gratiarum & priuilegiorum ipsius Ordinis.

Omnia de hoc Ordine notam supra in constit. 8. Alexandri III. Apostolicæ. fol. 64.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1608.

Exordium.

INiuncti nobis Apostolici muneris ratio postulat, vt Sacrarum religionum in militanti Ecclesia suaues in Domino fructus præstantium, paternam curam gerentes, ea quæ à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris concessa sunt, quo validius perpetuo subsistant Apostolicæ confirmationis robore libenter communicamus.

Antiquitatem huius ordinis declarat hic Pont. à Gregorio XIII. sup. fol. 433. lib. 2.

§. 1. Cum itaque sicut accepimus fel. rec. Gregorius Papa XIII. prædecessor noster, animaduertens Ordinem S. Basilij, coeteros omnes regulares antiquitate præcedere, ac ex eo Dei Ecclesiam, Christianamq. rempublicam ab ipsius Ordinis initio vberes fructus recepisse, vt dicti Ordinis Monaci commodius altissimo famulari, regularemq. obseruãtiam seruare possent; per quandã suam perpetuo valituram constitutionem eos in vnam Congregationem redegit.

Item Gregorius concessit eidem priuilegia Congreg. Cassinen. ut ibid.

§. 2. Nõnullaq. priuilegia, gratias, & immunitates, illaq. præcipue, quibus Congregatio Cassinensis illiusq. Monaci potiuntur, & gaudent, dictæ Congregationi sic erectæ concessit.

Monast. Monasteriis bona stabilia assignauit ut ibid. & mensam Conuentuali & abbatiali separat.

§. 3. Cui etiam Congregationi Monasteria omnia dicti Ordinis, vbique existentia perpetuo vniuit, & donec Monasteria ipsa in cõmendam manerent, mandauit vt mensa Conuentualis in tot bonis stabilibus, pro victu & vestitu, ac visitatione Monacorum, alijsque necessarijs expensis, ad quæ Cõmẽdatarij iuxta Canonicas sanctiones, ac præsertim tenore literarum Eugenij Papæ IV. similiter prædecessoris nostri tenentur, perpetuo separarentur.

Sixtus V. commisit Bruto Farneto, vt perficeret separationem prædictam. Sed eius executionem non habuit.

§. 4. Cumque separationibus huiusmodi tunc minime perfectis eiusdẽ Gregorij superueniente obitu, Sixtus V. piæ mem. ad Summi Apostolatus apicẽ assumptus fuisset, idem Sixtus Bruto Farneto per alias suas literas dedit in mandatis, vt in illis Monasterijs in quibus separationes factæ, vt præfertur minime fuerant cõstitutione Gregorij exequeretur, mensasq. separatas reuideret. Verum cũ ipse Brutus, præmissa totaliter adimplere minime potuisset, ipso etiam, ac successiue dicto Sixto Pontifice vita functo.

Clemens VIII. Theodorum Abbatem constituit executorem d. separationis.

§. 5. Clemens VIII. recen. mem. volens, vt tam pium necessariũq. opus omnino sortiretur effectum, eandem facultatem dilecto filio Theodoro de Sauoca ipsius Ordinis Abbati Generali per alias literas dedit, prout in omnibus dictis literis plenius continetur. Qui Theodorus diuina fauente clementia plures separationes fecit, factaque etiam iuxta sibi tributam facultatem reuidit.

Hic modo Pontifex confirmat huiusmodi separationes.

§. 6. Nos quieti, & perpetuæ tranquillitati, ac religionis, ipsiusq. Theodori Abbatis Generalis, & Monacorum indemnitati consulere, eosq. specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendũ harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, motu proprio non ad Theodori, seu Monacorum, vel alicuius alterius super hoc nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ex voto Venerabilium fratrũ nostrorum S. R. E. Cardinalium super consultationibus, & negocijs Episcoporum regularium deputatorum, prædictas Prædecessorum nostrorum literas, ac separationes prædictas, tam Bruti, & Theodori, ac quorumuis aliorum in vim literarum prædictarum factas cum omnibus inde sequutis.

Confirmat etiam priuilegia per Gregorium XIII. Sixtum V. & Clementem VIII. concessa.

§. 7. Ac prædicta omnia priuilegia cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, Apostolica auctoritate tenore præsentiũ perpetuo confirmamus, & approbamus, illisq. perpetuæ & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus; ac omnes & singulos, tam iuris, quàm facti, & solemnitatum, etiam de iure necessariarum, vel alias quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios defectus (si qui interuenerint) in eisdem supplemus, illasque & illa Ordini prædicto, illiusq. Abbati Generali, Abbatibus, Prioribus, alijsque Superioribus, & fratribus suffragari, eosq. vniuersos, & singulos illis frui, vti, & gaudere, vbi, quando, & quoties opus fuerit, posse, & debere, in omnibus, & per omnia.

Annullatque quod fuerit factum contra has literas & præmissas.

§. 8. Sicq. per quoscumque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes, ac causarum Palatij Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales iudicari, & diffiniri debere, ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores hæc constituit.

§. 9. Quocirca dilectis Filijs Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, & Apostolicæ Sedis delegatis, & Nuncijs per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se vel alium, seu alios faciant auctoritate nostra præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, eorum effectum sortiri, illisq. omnes quos concernunt pacifice frui & gaudere; non permittentes quempiam desuper contra præsentium tenorem per quoscumque quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoslibet & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, & alia opportuna iuris & facti remedia (appellatione quacumque, postposita) compescendo. inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Clausulas derogatorias apponit.

§. 10. Non obstantibus præmissis, ac piæ mem. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac eiusdem Ordinis, etiam iuramento

mento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusq. Abbati Generali, seu Abbatibus, & Prioribus, alijsq. Superioribus, & Rectoribus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus & alijs decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis: Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda esset, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque; aut si aliquibus, communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptis tribus. §. 11. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 1. die 17. Martij Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 17. Martij 1606. Pontificatus nostri Anno primo.

XVIII. Priuilegia Curialium, Incolarum Vrbis, & Ciuium Romanorum, in ipsa Vrbe, & intra decem milliaria (non tamen extra residentiam) decedentium, quo ad dispositionem, & successionem suorum bonorum ibidem existentium.

Quo ad huiusmodi priuilegia, habemus etiam Sixti IV. const. 8. Et si vniuersis sup. fol. 309. & Iulij III. const. 5. Cupientes, fol. 570. lib. 1. ac Pij IV. constit. 19. Decens, fol. 22. lib. 2. Et signanter quo ad ædificantes in Burgo Pio Vrbis, extat alia eiusdem Pij const. 101. Romanum, fol. 117.

Spoliorum verò materiam, opportunius quam hic, indicaui supra in const. 100. Sixti V. in conferendis, fol. 508. lib. 2. Quibus adde non venire in Spolijs, bona habentium beneficium vel pensionem non excedentes ducatos 30. Nec suppellectilia domestica, neque paramenta & ornamenta Ecclesiarum iuxta constit. 42. Pij V. supra fol. 179. lib. 2.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius declarationis. IN eminenti Apostolicæ dignitatis specula, meritis licet imparibus, superna dispositione constituti, inter ceteras curas, quæ ex iniuncto Apostolicæ seruitutis officio nobis incumbunt, illa præcipua est, vt Alma Vrbs nostra beatorum Petri, & Pauli Apostolorum martyrio consecrata, ad quam omnes Christifideles ex vniuersis Mundi partibus tanquam ad communem patriam, & portum cunctarum gentium, & nationum, atque adeo ad Magistram veritatis, & Religionis confluunt, ijs demum gratijs, & priuilegijs exornetur, per quę omnes, qui ad eam vndique veniunt, illamq. incolunt, nunc, ac perpetuis futuris temporibus sine vlla animi molestia in illa stare, & permanere, & Romanę Ecclesiæ, Sedique Apostolicæ adiumento esse possint.

Sixtus IV. Iulius III. & Pius IV. indicati in rubr. indulta Curialibus concesserunt, & mala eis obseruantur. §. 1. Ac animaduertentes alias fel. rec. Sixtum Quartum, Iulium, Tertium, Pium Quartum, & nonnullos alios prædecessores nostros Romanos Pontifices, vt eiusdem Vrbis decori, illamq. incolentium, & Curiam præfatam sequentium indemnitati consulerent, Curialibus & Incolis prædictis diuersa præsertim de eorum bonis restādi, seu alias disponendi priuilegia, facultates, & indulta concessisse, prout in eorundem Prædecessorum literis desuper expeditis latius continetur. Quæ temporum fortasse iniuria, diuersas ob causas imminuta, aut alias abrogata dicuntur.

Hic ideo Pit. Curialibus Incolis, & Ciuibus Vrbis decedentibus in ea, vel infra 10. milliaria, dat facultate disponendi de bonis ibi existētib., dūmodo non decedāt extra debitā residentiam. §. 2. Volentesq. Nos, qui in eadem Vrbe nati sumus, Curialium, & Incolarum prædictorum indemnitati, & tranquillitati consulere, ac tàm eos, quàm Romanos Ciues originarios pari fauoris, & gratiæ prærogatiua prosequi, eorumdem Prędecessorum vestigijs inhærendo, motu proprio, & ex certa scientia, matura deliberatione, & mera liberalitate nostris, deque Apostolicæ nobis attributæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, decernimus, & declaramus, quod posthac perpetuis futuris temporibus, omnes & singuli Romanam Curiam sequentes seu ipsā Vrbem incolentes, necnon ipsi Romani Ciues originarij nunc & prę tempore existentes etiam Clerici & in sacris, etiam Presbyteratus ordinibus constituti, cetereq. omnes & quæcumque aliæ personæ Ecclesiasticæ cuiuscumq. status, gradus, ordinis & conditionis, etiam Abbatiali, Episcopali, Archiepiscopali, Patriarcali & etiā maiori & quauis alia Ecclesiastica vel mundana dignitate fulgentes, & quæcumque beneficia Ecclesiastica secularia & quorumuis Ordinum regularia aut alias quomodolibet qualificata & speciali nota digna obtinentes, necnon quascumq. pensiones annuas super quarūuis Mensarum Patriarcalium, Archiepiscopalium, Episcopalium, Abbatialium ac dignitatum, Canonicatuum & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, vt præfertur vel alias quomodolibet qualificatorum fructibus, redditibus & prouentibus, aut ipsos fructus, redditus & prouentus loco pensionū annuarum sibi Apostolica auctoritate quomodolibet reseruatas & assignatas, ac reseruatos & assignatos habentes & obtinētes, qui in dicta Vrbe vel eius districtu intra decem milliaria ab ipsa Vrbe (non tamen extra debitam residentiam) decesserint, de omnibus suis bonis mobilibus & immobilibus ac se mouentibus, iuribus & actionibus quibuscumq. necnō iocalibus & pecunijs ac rebus alijs in dicta Vrbe & eius districtu intra decem milliaria huiusmodi consistentibus & seu existentibus, ac etiam prouenientibus ex quibuscumq. fructibus, redditibus & prouentibus ac iuribus, obuentionib. & emolumentis etiam decimalibus dictarum Ecclesiarū & beneficiorū, vt pręfertur quomodolibet qualificatorū, quæ in titulū vel commendam aut administrationem vel alias quomodolibet, etiam ex quibusuis concessionibus & dispensationibus Apostolicis obtinent & seu antea obtinuerunt vel in posterum obtinebunt, necnon etiā ex quibusuis fructibus, redditibus, prouentib. iuribus, obuentionibus & emolumentis Ecclesiasticis atq pensionibus annuis super similibus fructibus, redditibus & prouentibus, ac etiam distributionibus quotidianis sibi reseruatis, concessis, constitutis & assignatis, necnon ex emolumentis quorumcumq. Romanæ Curiæ officiorum, etiam administrationem habentium & locorum Montiū vel censuum ac alias prouenien. quæ ipsi pro tempore habuerunt & obtinuerunt, ac habent & obtinent, habebuntq. & obtinebunt in futurum, cuiuscumque qualitatis, quantitatis & summę ac pretij & valoris existant, per eos & eorum quemlibet acquisitis & acquirendis, & in eadem Vrbe & illius districtu infra decem milliaria vt supra consistentibus, disponere, & tam donatione inter viuos vel causa mortis seu testamento, legato & fideicōmisso, quà alia quauis dispositione inter viuos seu vltima voluntate in fauorē consanguineorū & affinium suorū, Collegiorumq. Vniuersitatum & locorum piorum, ac quarumuis aliarum personarum etiā penitus extranearum, disponere & ordinare, ac in eisdem rebus & bonis consanguineos & affines, Collegia & Vniuersitates ac loca & personas præfatas, heredes vniuersales vel particulares pro eorum libito voluntatis facere de illisque libere & licite pro libito voluntatis disponere possint & valeant plenam & liberam eis & cuilibet eorum licentiam & facultatem omnimodam concedimus & impartimur.

Declarat quod ad illegitimos spectet, si persona ecclesiastica de eis disponant. §. 3 Declarantes quod si contingat dictos Clericos & alias Ecclesiasticas personas præfatas disponere de ipsorum bonis in fauorē illegitimorum (non tamen ex eorum proprio corpore procreatorū) tunc & eo casu quo ad bona & iura & alias res ipsorū disponentiū mere patrimonialia & laicalia in dicta Vrbe & illius districtu, vt supra consistentia, nec Camera nec ipsi illegitimi in illis vllo modo succedant, sed ad venientes ab intestato iuxta iuris dispositionem spectent & pertineant, quauis alia constitutione forsan contrarium disponente non obstante.

Curialibus, Incolis & Ciuibus eisdem in Vrbe & infra x. milliaria, non tamē extra debitā resid. etiam, decedentibus heredes ab intestato succedant, in eorū bonis ibi existentibus. §. 4. Præterea motu, scientia & potestate similibus decernimus & ordinamus, quod si dicti Curiales seu Incolæ Vrbis, Romaniq. Ciues originarij, alijq prędicti in Vrbe & districtu prædictis, (non tamen extra eorum debitam residentiam) ab intestato decesserint, eorum bona, pecuniæ, iocalia, iura actiones & res huiusmodi etiam ex bonis & redditibus ecclesiasticis supradictis prouenientia, per eos vt supra acquisita in dicta Vrbe & eius districtu intra decem milliaria, vt pręfertur consistentia ad eorum hæredes ab intestato venientes libere deueniant, nec illa ad Romanum Pontificem aut Sedem & Cameram Apost. spectare & pertinere dici vel prætendi possit, minusq. Ministri vel Agentes dictæ Cameræ, etiam sub prætextu quod dicti hæredes in Vrbe non reperiantur, dictorum bonorum possessionem apprehendere vel sequestrare, aut de illis inuentaria conficere, aut in illis quouis modo se intromittere valeant.

Prohibitio officialibus hos Curiales &c. contra formā huius bullæ, molestent, etiam sub prætextu illicitæ negotiationis. §. 5. Districtius inhibentes modernis & pro tempore existentibus S.R.E. Camerario, & dictæ Cameræ generalibus Thesaurario, Commissario, necnon Præsidentibus, Clericis nunc & pro tempore existentibus, omnibusq. & singulis Spoliorum & iurium Cameræ Apostolicæ Collectoribus vel Subcollectoribus ac alijs Ministris quocumq. nomine nuncupatis, ne heredes & successores quoscumque etiam ab intestato dictorum Curialium ac Incolarum & Ciuiū Romanorum in Vrbe ac illius districtu præfato, pro tempore decedentium super prædictis bonis, pecunijs, iocalibus, iuribus, actionibus & rebus quibuscumq. per dictos Curiales, Incolas, Romanosque Ciues originarios pro tempore in Vrbe prædicta & infra illius districtum huiusmodi deceden. vt præfertur acquisitis, contra præsentium nostrarum literarum formam, etiam sub prætextu seu causa illicitæ negotiationis molestare, perturbare, inquietare & se in hereditatibus & bonis præfatis quouis modo immiscere, aut illa petere seu sibi aut Cameræ præfatæ vendicare seu de illis Inuentarium conficere audeant seu præsumant.

Sublata omnibus aliter iud. candi potestate. §. 6. Decernentes sic nostræ mentis & immutabilis voluntatis existere, ac ita & non aliter per Camerarium, Thesaurarium, Commissarium, Præsidentes & Clericos præfatos, ac alios quoscumq. Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales quauis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum prorsus nullum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumque contrariis non obstantibus. §. 7. Non obstantib. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Cameræ præfatæ & Ecclesiarum in quibus dicta beneficia forsan fuerint, aut Monasteriorum & Ordinum, quorum illa extiterint, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, necnon priuilegijs, concessionibus, indultis & literis Apostolicis, illis necnō Camerario,

merario, Thesaurario, Commissario, Cameræ præsidentibus & Clericis, alijsq. prædictis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus & alijs decretis per quoscumque Romanos Pontifices, etiam prædecessores nostros in genere vel in specie, etiam Motu, scientia & Apostolicæ potestatis plenitudine, similibus, aut alias quomodolibet etiam consistorialiter concessis & approbatis ac innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & ad verbum expressa mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes ad effectum præsentium, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ac suos effectus aduersus declarationem, voluntatem, statutum & ordinem nostras huiusmodi sortiri aut vendicare non posse neque debere volumus & decernimus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fides.

§.8. Ceterum quia difficile foret præsentes nostras literas ad singula quæque loca deferri, volumus & declaramus, quod illarum transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra vbique adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 1. die 8. Apr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 8. Aprilis 1606. Pontificatus nostri Anno primo.

Publicatio.

Anno a Natiuitate D.N. Iesu Christi 1606. Indict. 4. die vero 4. mensis Aprilis, Pont. autem Sanctiss. in Christo Patris & D.N.D. Pauli diuina prouidentia Papæ Quinti Anno eius primo, Retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, & Basilicæ S. Ioannis Lateranen. ac Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Christophorum Fundatum Apost. Curs.

Io. Baptista Bagni Mag. Curs.

XIX. Confirmatio omnium gratiarum & priuilegiorum Congregationis Monacorum Cælestinorum Ordinis S. Benedicti. Et subiectio Monasteriorum Galliæ, potestati Abbatis generalis. Cum prohibitione habendi recursum extra Ordinem, & cogendi Capitulum generale, absque interuentu dicti Abbatis.

De institutione & statu huius Congregationis notaui supra in constit. 1. Cœlestini V. Et si cunctos, fol. 153. lib. 1. ad quartum indicaui.

Edita An. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INiuncti nobis Apostolici muneris ratio postulat, vt sacrarum Religionum in militanti Ecclesia suaues in Domino fructus assidue præstantium, paternam curam gerentes, priuilegia, gratias & indulta illis à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris concessa, quo validius perpetuo subsistant Apostolicæ confirmationis robore libenter communiamus.

Confirmatio omnium gratiarum & priuilegiorum.

§.1. Volentes igitur vniuersam Congregationem Cœlestinorum Ordinis Sancti Benedicti, quam etiam nos antequam ad summi Apostolatus apicem assumpti essemus, semper non modico prosequuti sumus amore & ex qua vberrimi in eadem Dei Ecclesia fructus ad ipsius Omnipotentis Dei laudem, & Christianæ Reipublicæ spirituale commodum ac vtilitatem ab ipsius Congregationis initio semper prodierunt & in dies prodeunt, ac dilectos filios Abbatem Generalem, & Procuratorem ac Monacos eiusdem Congregationis vniuersos specialibus fauoribus & gratijs prosequi, & eorũ singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat cõsequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad dilecti filij Celsi Romani Abbatis Generalis seu Procuratoris vel Monacorum dictæ Congregationis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnia & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, aliaq. priuilegia & indulta spiritualia & temporalia, etiam per modum communicationis & extensionis inter se & cum alijs Congregationibus & Ordinibus Mendicantium & non Mendicantium, eidem Congregationi Cœlestinorum dicti Ordinis per quoscumq. Romanos Pontifices Prædecessores nostros ac Nos & Apostolicam Sedem sub quacumq. verborum forma & expressione etiam per solam signaturam & viuæ vocis oraculo aut alias quomodolibet concessa, ac semel seu pluries confirmata cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis, decretis & declarationibus, ac singulas literas tam sub plumbo quam in forma breuis, aut alias desuper confectas, quarum tenores & formas, datas, effectus, decreta & alia in illis contenta, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, quatenus Sacri Concilij Tridentini decretis necnon Regularibus dictæ Congregationis institutis a Sede Apostolica approbatis non aduersentur, ac reuocata non sint, nec sub aliquibus reuocationibus comprehensa, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus & approbamus, illisq. perpetuæ & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos tam iuris quam facti, & solemnitatum etiam de iure necessariarum, aut alias quomodolibet requisitarum forsitan omissarum & alios defectus, si qui interuenerint in eisdem supplemus, illasq. & illa Congregationi prædictæ, Monachis, Monialibus & Oblatis etiam per modum communicationis & extensionis huiusmodi suffragari, eosq. illis frui, vti & gaudere, vbi quando & quoties opus fuerit, posse & debere in omnibus & per omnia decernimus.

Abbatis generalis authoritas tã in Italia quam in Gallia, & vbiq. locorum Monasteria visitandi.

§.2. Præterea motu, scientia & potestatis plenitudine similibus volumus & declaramus, quod Abbas Generalis debeat eligi prout hactenus factum fuit, ac pariter quod ipse Abbas Generalis pro tempore existens possit & debeat visitare quæcumq. Cõgregationis suæ prædictæ Monasteria, tam in Italia quam in Gallia, & vbiq. locorũ existentia, quando & quoties ei videbitur, etiam nulla visitationis intimatione seu notificatione præcedente, cum obseruatione Regulæ ac Constitutionum eiusdem Congregationis. Præterea quod venientes ad Vrbem ex Prouincia Galliæ, & ex quacumque alia Prouincia ad ipsum Abbatem Generalem absq. licentia & obedientia suorum Prouincialium & Superiorum, & maxime si sint apostatæ profugi vel vagi, si Generalis cognouerit absq. causa legitima illos venisse, debeant puniri iuxta formam constitutionum, & statim remitti debeant, si venerint absq huiusmodi suorum Superiorum licentia & obedientia, etiam pro eorum deuotione, secus autem si velint accedere ad Vrbem, tanquam ad Apostolicam Sedem pro negotijs & recursibus habendis, tunc enim volumus liberum esse vnicuiq. ad eam confluere, nec licere Superiorib. cuique prohibere.

Prohibitio habendi recursum extra Ordinem ad Iudices & particulares personas &c.

§.3. Ad hæc quod nullus Prælatus Prouincialis, Abbas, Prior vel Monacus scienter palam directe vel indirecte per seipsum vel per alios ex quacumq. causa vel occasione possit ad quoscumq. Iudices cuiuscumque dignitatis & qualitatis fuerint, habere recursum pro negotijs spectantibus ad Congregat. eiusq. Monasteria in genere, vel in specie ad particulares personas, nisi ad Abbatem Generalem in Italia existentem vel vbique locorum vbi erit, vel in Regno Galliæ ad suos Prouinciales vel ad Capitula Prouincialia; qui contrauenerit pœnam excommunicationis ipso facto, atq. indignationis nostræ à qua non nisi a Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolui possit, & perpetuo priuatus intelligatur quocumque gradu, honore & dignitate religionis, & careat voce actiua & passiua.

Capitulumq. generale absque d. Abbatis præsentia celebrandi.

§.4. Postremo quod Capitula pro tempore facienda tam in Gallia quam in quibuscumque alijs Prouincijs, debeant vocari Capitula prouincialia non autem generalia ita vt capitulum generale intelligatur illud quod celebrabitur cum assistentia Generalis, ceterorumq. Patrum Diffinitorum.

Clausula præseruatiua.

§.5. Præsentes quoque literas nullo vnquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio seu intentionis nostræ vel quopiam alio defectu seu etiam ex eo quod Prouincialis Prouinciæ Galliæ, ac Prior & Monaci Congregationis & Ordinis prædictorum, & forsitan alij interesse etiam aliarum Prouinciarum in præmissis habentes seu putantes, ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, inualidari aut ad terminos iuris vel in ius seu controuersiam vocari posse, nec sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus vel alijs contrarijs dispositionibus comprehendi.

Decretum irritans.

§.6. Sicque per quoscumque Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, ac causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate vbique iudicari & diffiniri debere, necnon irritum & inane decernimus, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores deputatio.

§.7. Quocirca dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per præsentes committimus & mandamus, quatenus per se vel alium seu alios faciant auctoritate nostra præsentes literas & in eis contenta quæcumque plenum eorum effectum sortiri, illisq. Congregationem & Monacos prædictos pacifice frui, & gaudere. Non permittentes quemquam desuper contra præsentium tenorem per quoscumq. indebite molestari. Contradictores quoslibet ac rebelles, & præmissis non parentes, per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Contrariorũ derogatio.

§.8. Non obstantibus fel. rec. Martini V. & Eugenij IV. Bonifacij VIII. ac Adriani VI. & Clementis VII. ac aliorumq. quorumcumq. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, alijsq. constitutionibus & ordinationibus Apost. ac in Lateranensi & alijs Concilijs Generalib. editis, ac Ordinis & Congregationis huiusmodi iuramẽto, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinib. priuilegijs quoq. indultis & literis Apostolicis sub quibuscumq tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis irritantibusq. & alijs decretis in genere vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis etiã si de illis eorumq. totis tenorib specialis, specifica & indiuidua mẽtio pro illorũ sufficienti derogatione habenda foret, eorum tenores præsentibus, acsi de verbo ad verbũ insererentur pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse harum serie derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumq. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§.9. Vo-

Fides transumptis. §. 9. Volumus autem quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. R. An. 1606. die 29. Apr. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vigesimanona Aprilis 1606. Pontificatus nostri Anno primo.

XX. Quod Clerici Regulares Congregationis Ministrantium Infirmis, ad quoscumque alios etiam Carthusianorum Ordines & Religiones migrare nequeant, absq. Sedis Apostolicæ licentia speciali.

Congregationem istam probauit Sixtus V. in const. 25. Ex omnibus, supra fol. 395. lib. 2. vbi priuilegiorum elargitionem Gregorij XIV. & reformationem Clementis VIII. ibi indicaui.

Edita An. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Romanum decet Pontificem vniuersa vniuerso gregi Dominico diuina institutione præpositum, pastorali sollicitudine prouidere, vt regularium Ordinum recte instituta conseruentur, & eorum disciplina, nulla ex parte detrimentum, patiatur, sed quæ pro eorum regimine constituta sunt, si temporis processus ita opus esse ostendit, prouide corrigere aut mutare, prout conspicit in Domino expedire.

Gregorius XIV. in sua const. 27. illius sup. fol. 542. n. 34. vetuit his Clericis ad aliam Ordinem, præter Carthusianos transire. §. 1. Sane dilectus filius Præpositus Generalis Clericorum regularium Congregationis Ministrantium Infirmis nuper exponi nobis fecit, quod in literis Apostolicis erectionis dictę Congregationis, eius Religiosis professis, transitus ad Ordinem Carthusianorum tantum nulla etiam alia ad id Sedis Apostolicæ licentia requisita permittitur.

Prætextu huius transitus ad Carthusianos, multi ad alios lax. ores migrarunt. §. 2. Quoniam vero præcipuum eorundem Clericorum institutum est infirmis Hospitalium, & alijs Christifidelibus morientibus die noctequé donec animam Creatori reddant, ac præterea pestilentia laborantibus ministrare, eisq. omnibus solemni voto se obstringunt, quæ quidem quoniam non leuia onera videntur, multi Religiosi occasione accepta prædictæ permissionis libere ad Carthusianorum Ordinem transeundi ad laxiores commigrarunt Religiones, proinde timeri verisimiliter potest, ne in posterum in dies plures idem facere procurent,

Petit Præpositus Congregationis à Papa, vt ad omnes etiam Carthusianorum Ordines absq. e Pontificis licentia, transitum prohibeat. §. 3. Propterea ad huiusmodi malum prohibendum & dictam Congregationem conseruandam, dictus Præpositus Generalis cupit, ipsius Religiosis, transitum ad quoscumq. alios Ordines & Religiones etiam Carthusianorum eorundem sine speciali nostra & Romani Pontificis pro tempore existentis, licentia prohiberi, & ideo nobis humiliter supplicari fecit, vt super hoc opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Qui illum prohibet absq. Pontificis, vel Cardinalium præpositorum negotijs Episcoporum & Regularium licentia. §. 4. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, ac de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super consultationibus & negocijs Episcoporum & Regularium præpositorum, Religiosos eiusdem Congregationis Ministrantium Infirmis ad ipsum etiam Carthusianorum Ordinem sine speciali nostra & Romani Pontificis pro tempore existentis aut Cardinalium supradictæ Congregationis Episcoporum & Regularium licentia, firma manente prohibitione generali transeundi ad quascumque alias Religiones præter Carthusianos quæ in dictis literis Apostolicis & seu constitutionibus eiusq. Congregationis (Ministrantium Infirmis continetur) transire auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo prohibemus.

Quibuscumq. non obstantibus. §. 5. Non obstantibus præmissis literis ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 1606. die 16. Maij. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die decima sexta Maij, millesimo sexcentesimosexto, Anno secundo.

XXI. Indulgentiarum quoquomodo Religionibus & Ordinibus regularibus concessarũ reuocatio. Et alia Indulgentiarũ noua concessio.

Edita An. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Romanus Pontifex in Beati Petri Sede constitutus, cui inter alia cœlestis Indulgentiarum thesauri dispensandi cura incumbit, sollicite prospicere debet ac solerter, vt huiusmodi Indulgentiarum dispensatio & vsus, ad Dei gloriam & animarum salutem præcipuæ dirigatur, & ne ex illarum multiplicitate confusio, aut inanis interpretatio exoriatur.

Clemens VIII formam aggregandi Confraternitates præscripsit vt supra in const. 115. fol. 164. Circa tamen Indulgentias nihil morte præuentus decernere potuit. §. 1. Proinde cum fe. re. Clemens Papa VIII. Prædecessor noster magna cum diligentia & sollicitudine procurauerit, abusus & corruptelas tum in communicando Indulgentiarum thesauros tum in modo illos recipiendi irreptos tollere, & propterea sua quadam Constitutione formam aggregandi, instituendi, & recte administrandi Societates & Confraternitates præscripserit, licet morte præuentus hanc piam eius voluntatem ad finalem executionem deducere, Neque etiam vt cogitauerat, circa Indulgentias à plerisque Romanis Pontificibus Prædecessoribus, Religionibus & Ordinibus Monasticis & Mendicantibus diuersis temporibus concessas aliquid deliberare potuerit.

Hic igitur his tum Cardinalibus examinandũ commisit. §. 2. Nos qui nullis nostris meritis, sed sola Dei benignitate ad summi Apostolatus officium vocati sumus, susceptum à tanto Pontifice pium hoc opus ad optimum finem perducere cupientes, vbi primum Catholicæ Ecclesię regimen suscepimus, Venerabilibus fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus ad hoc opus à dicto Clemente Prædecessore deputatis, de quorum numero tempore, ipsius Clementis Prædecessoris eramus, iniunximus, vt in illo opere ad vlteriora progrederentur, & Indulgentias Regularibus concessas recognoscerent ipsique recognitis rem nobiscum communicarent.

Qui Ordinum Regularium indulta examinarunt, & Indulgentias illis concessas reuocandas, & alias de nouo concedendas esse censuerunt. §. 3. Cum itaque præfati Cardinales priuilegia, concessiones & gratias prædictis Religionibus & Ordinibus concessas diligenter inspexerint & examinauerint, ac eorundem Ordinum Superiores & Officiales pluries audiuerint, ac circa easdem Indulgentias varia dubia & incertitudines & confusiones adesse compererint, & ex iuditio eorumdem etiam Regularium vel aliquorum ex illis nobis proposuerint valde expedire, pro eorum maiori securitate & beneficio, vt indulgentias ipsis Religionibus & Ordinibus ad instar, vel per cõmunicationẽ aut alio modo hactenus concessas annullaremus & reuocaremus, ac alias particulares illis cõcederemus.

Hic itaq. Pont. has de nouo Indulgentias eis concedit videlicet. §. 4. Nos matura super hoc consultatione præhabita, cupientes personis Regularibus quibuscumque quorumuis Ordinum tam Monasticorum quam Mendicantium spirituale solatium & iuuamen afferre, infrascriptas Indulgentias & gratias quas personis Regularibus intra claustra aut extra, cum licentia tamen suorum Superiorum legitima de causa illis concessa degentibus tantummodo suffragari debere declaramus, concedendas duximus.

Habitum regularem suscipientibus. §. 5. Omnibus igitur Christifidelibus, qui canonice & iuxta ordines cuiuslibet Religionis & Constitutiones Apostolicas habitum regularem à legitimis Superioribus causa profitendi in illo susceperint, die primo eorum ingressus in ipsam Religionem, si vere pœnitentes & confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint, Plenariam.

Professionem emittentibus. §. 6. Ac cuilibet Nouitio, qui pœnitens & confessus, ac sacra Communione refectus post completum probationis annum professionem emiserit, etiam Plenariam.

In festo principali sui Ordinis celebrantibus &c. §. 7. Necnon cuilibet Religioso inter claustra sui Monasterij viuenti, qui in festo principali sui Ordinis confessus & sacra Communione refectus fuerit, aut Missam recitans pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, Romani Pontificis salute, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, etiam Plenariam.

In mortis articulo pœnitentibus &c. §. 8. In cuiuslibet vero mortis articulo, si pariter vere pœnitens & confessus, ac sacra Communione refectus vel quatenus id facere nequiuerit, saltem contritus nomen Iesu ore, si potuerit, sin autem corde deuote inuocauerit etiam Plenariam.

Missam primam celebrantib. vel ei interessentibus. §. 9. Qui vero ad Presbyteratus ordinem canonice promotus & confessus primã Missam celebrabit, necnon etiam ijs Religiosis, qui pariter confessi ac sacra Communione refecti eidem Missæ interfuerint, aut ipso die Missam similiter celebrabunt, etiã Plenariã.

Spiritualia exercitia de quo hic fatetur. §. 10. Ijs vero qui de suorum Superiorum licentia à negotijs per decem dies alieni in Cella commorabuntur, aut ab aliorum conuersatione separati in piorum librorum & aliarũm rerum spiritualium animos ad deuotionem & spiritum inducentium lectionibus operam suam dederint, addendo sæpe considerationes & meditationes mysteriorum fidei Catholicę, diuinorum beneficiorum, quatuor Nouissimorum, Passionis Domini Nostri IESV CHRISTI, & aliorum exercitiorum, orationum iaculatoriarum aut vocalium saltem per duas horas in diem & noctem orationibus mentalibus sese exercendo, faciendo eodem tempore confessionem generalem aut annualem vel ordinariam, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint aut Missam celebrauerint, quoties pro quolibet prædictorum exercitiorum Plenariam similiter omnium peccatorum suorum Indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Claustralibus suas Ecclesias visitantibus. §. 11. Præterea ijdem Religiosi intra claustra viuentes, qui suam Ecclesiam deuote visitauerint, & vt præfertur orauerint, consequantur easdem Indulgentias, quas visitantes Ecclesias Vrbis & extra eam diebus Stationum consequuntur, in omnibus diebus perinde ac si ipsas Vrbis Ecclesias personaliter visitarent.

Aliisq. dicta recitantibus. §. 12. Omnibus item Religiosis intra claustra vt supra viuentibus, qui quinquies Orationem Dominicam & toties Salutationem Angelicam ante Altare eorum Ecclesiæ in quolibet die quinque Annos & totidem quadragenas.

Prædicatoribusq. Lectoribus &c. §. 13. Ijs vero qui de suorum Superiorum licentia in itinere existentes aut extra claustra degentes tanquam Prædicatores & Lectores, quinquies eandem Orationem Dominicam & toties Salutationem Angelicam ante quodlibet Altare similiter dixerint, etiam quinque Annos & totidem quadragenas.

Orationem mentalem facientibus. §. 14. Necnon etiam eiusdem Religiosis, qui per mensem integrum singulis diebus spatio medię horæ orationem mentalem fecerint, ac confessi & sacra communione vltima Dominica mensis huiusmodi refecti fuerint, sexaginta annos & totidem quadragenas.

Culpas proprias in Capitulis accusantibus. §. 15. Qui vero contrito corde & pœnitentes eorum culpas & peccata, ac imperfectiones in Capitulis Culparum accusabunt & spiritualiter communicabunt, & exercitium virtutum facient, tres Annos & totidem quadragenas.

Missionariis ad Terras Infidelium &c. §. 16. Quotiescumque autem de licentia Summi Pontificis aut suorum Superiorum in ditiones & terras Infidelium aut hæreticorum ad concionandum, aut Catholicos docendum vel infideles & hæreticos ipsos ad fidem Catholicam conuertendum, & Ecclesiæ gremio reducendum missi fuerint, si pœnitentes & confessi ac Sanctissima Cõmunione refecti fuerint vel Missam celebrauerint, vt melius ad huiusmodi opus sese parare valeant, pro duab. vicib. videlicet quando itineri se accingent, & quando in Prouinciam vbi prędicta opera eis exercenda erunt, ingressi fuerint, Plenariam omnium

peccatorum suorum Indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino pariter concedimus & elargimur.

§. 17. Et insuper cum Superior in visitationibus generalibus orationes quadraginta horarum pro bono visitationis progressu collocare voluerit, iis Religiosis, qui dictis orationibus saltem spatio duarum horarum in diuerso tempore interfuerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, Romani Pontificis salute, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, necnon disciplinæ & obseruantiæ regularis augmento pias ad Deum preces, vt supra dictum est effuderint, si confessi & sacra Communione refecti fuerint aut Missam celebrauerint, Plenariam similiter omnium peccatorum Indulgentiam & remissionem, vt præfertur concedimus.

§. 18. Volumus autem vt omnes supradictæ Indulgentiæ & gratiæ Religiosis regularibus cuiusuis Ordinis tam Monastici quam Mendicantis dumtaxat, vt præfertur concessæ, etiam omnibus Monialibus cuiusuis regulæ approbatæ & intra claustra cum tribus votis solemnibus viuentibus & perpetuam clausuram seruantibus tam Ordinariis locorum quam etiam regularibus cuiuscumque Ordinis, regulæ & Instituti subiectis suffragentur. Præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

§. 19. Ceterum omnes & singulas Indulgentias quibuscumque Ordinibus & Institutis regularibus huiusmodi, etiam Mendicantibus & quibuslibet personis regularibus tam vigore priuilegiorum & literarum Apostolicarum quam viuæ vocis oraculo aut alias quouis modo perquoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros ac nos & Apostolicam Sedem hactenus concessas, confirmatas, approbatas & innouatas, auctoritate & tenore prædictis perpetuo reuocamus, cassamus, annullamus & abrogamus, & ad præsentium nostrarum literarum præscriptum reducimus & moderamur.

§. 20. Non obstantibus quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac eorumdem Ordinum & Institutorum Regularium, etiam iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegiis quoque indultis & literis Apostolicis, etiam Mare magnum & Bulla aurea nuncupatis eisdem Ordinibus & Institutis, eorumque Monasteriis, Conuentibus, Collegiis, Domibus, Superioribus & personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro expressis & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 21. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides habeatur vbique, quæ præsentibus ipsis originalibus literis haberetur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Maij 1606. Pontificatus nostri Anno 2.

XXII. Declaratio iurisdictionis Vicarij Papæ, Iudicis causarum Archihospitalis S. Spiritus in Saxia de Vrbe.

Conc. similem huius iurisdictionis habes supra in const. 158. Clementis VIII. Cum sicut. fol. 123.

Institutionem istius Archihospitalis, & alia ad illud spectantia, vide supra apud const. 7. Innocentij III. Inter fol. 74. lib. 1.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Decet Romanum Pontificem ea quæ a Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris in fauorem piorum locorum & insignium Hospitalium nostri Sancti Spiritus in Saxia de Vrbe concessa fuerunt, suæ confirmationis robore communire, ac alias desuper opportune prouidere, prout in Domino salubriter conspicit expedire.

§. 1. Alias siquidem a fe. recor. Clemente Papa VIII. prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentis, &c.

Omittitur insertio huius bullæ, siquidem eam habemus in loco indicato in rubr.

§. 2. Cum autem sicut accepimus diuersæ causæ in quibus dictum Archihospitale seu ab eo dependentes interesse habent, etiam S.R.E. Camerario ac Thesaurario generali & Clericis præsidentibus dictæ Cameræ pendeant, de quibus in præinsertis literis non fit mentio, cumque propterea dictarum causarum expeditio retardetur in maximum dicti Archihospitalis præiudicium, Nos eiusdem Archihospitalis commoditati ac minori dispendio, celerique causarum huiusmodi expeditioni consulere, simulque super præmissis prouidere volentes Motu proprio & ex certa nostra scientia ac de Apostolicæ potestatis plenitudine præinsertas literas Clementis nostri prædecessoris (saluis tamen infrascriptis) Apostolica auctoritate & tenore, præsentium perpetuo confirmamus & approbamus, ac illis perpetuæ & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes & singulos tam iuris quam facti defectus si qui desuper interuenerint supplemus, ac illas perpetuo valere & obseruari debere volumus & ordinamus.

§. 3. Præterea omnes & quascumque causas huiusmodi non solum, a quibuscumque Iudicibus iuxta præinsertarum tenorem, sed etiam a Thesaurario, Clericis, Præsidentibus, ac aliis quibuscumq. Iudicibus Cameralibus in eisdem statu & terminis in quibus reperiuntur, & in quibus Monasteria pia loca & Capitula cuiusuis præeminentiæ etiam Basilicarum Vrbis principaliter veniunt ad causam, præterquamque vbi de interesse Cameræ agitur vel alias Commissarius noster venit pro suo interesse ad causam aut de causis ad Cameram & Cameram ex constitutionibus Apost. priuatiue quo ad alios, vel ad Magistros Viarum spectantibus ad nos harum serie auocamus, illasque Camerario & Clericis Præsidentibus Annonæ Grasciæ, Dohanarum Ripæ, Ripettæ, & aliis ad iurisdictionem dictorum Clericorum spectantes cumulatiue, itaut fit in electione eiusdē Archihospitalis Procuratorum, quē maluerint, ex Camerario vel Clerico Præsidente in singulis causis occurrentibus eligere, ita quod etiam si coram altero ex prædictis conuenti fuerint antequam in iurisdictionem consenserint semper variare, & alterum eligere possint, vno autem electo per d. Archihospitalis Præceptores non possint variari, & alter se in eadem causa intromittere non possit, sed illi in dicta causa inhibitum sit & esse censeatur.

§. 4. Quo vero ad ceteras causas in quibus agitur vigore obligationis Cameralis, sit in electione dictorum Archihospitalis Præceptorum agere, vel coram Auditore Cam. aut coram Vicario.

§. 5. Reliquas autem causas, quæ non sunt de iurisdictione dictorum Camerarij, Clericorum & Magistrorum Viarum vt supra, & quæ alias non sunt cognoscendæ coram dictis Camerario, Clericis & Cameralibus, ac Viarū Magistris, prædicto Vicario priuatiue quo ad d. Cameram & alios quoscumque supradictos, seruata forma in omnibus supradictis causis tam quo ad Ordinatiorum processum & appellationem interponendam præinsertarum literarum.

§. 6. Sicque & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos etiā causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritū & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§. 7. Vlterius ad consulendum indemnitati tum ipsius Archihospitalis tum etiam aliorum litigantium ad parcendum expensis, volumus & prædicta auctoritate decernimus, quod in causis iam coram aliis Iudicibus instructis, & nunc vigore præinsertarū literarū auocatis, partes ipsæ acta transportari facere non teneantur, sed causas easdem corā dicto Vicario seu Clericis Præsidentibus, vt præmissū est, firmis tamē remanentibus Notariis, prosequi libere valeant.

§. 8. Et quod prædicti Iudices absque noua commissione toties quoties opus fuerit possint prorogare fatalia & aduersus lapsum restituere iuxta facultates a nostris prædecessoribus concessa Auditoribus nostri Palatij Apost.

§. 9. Non obstantibus fe. re. Pauli III. de causis in Camera Apostolica, vbi de interesse illius agitur cognoscendis & eiusdem Pij IV. de gratiis eiusdem Cameræ interesse concernen. in eadem Camera præsentandis, registrandis, aliisque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis quæ dictus prædecessor in præinsertis literis voluit non obstare ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 3. Iulij, 1606. Pontific. nostri Anno 2. *D.P. An. 2. die 3. Iulij.*

XXIII. Extensio & noua concessio gratiarum & priuilegiorum Congregationis Regularis B. MARIAE Fulien. Monachorum Ordinis Cistercienſis S. Benedicti.

Institutionem & alia de hac Congregatione indicaui sup. in const. 32. Sixti V. Religiosos fol. 404. lib. 2.

PAVLVS EPISCOPVS, *Edita An. D. 1606. & 1607.*
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Diuina disponente clementia in eminenti Apostolatus specula, meritis licet imparibus constituti, animo reuoluentes, quod & si ea quæ pro salutari & quieto Christifidelium quorumlibet, præsertim sub Religionis iugo, regularibusque piæ vitæ Institutis, Virtutum Domino famulantium laudabili & prouida Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum ordinatione concessa & facta dignoscuntur, plenam roboris obtinent firmitatem, illis nihilominus nostræ approbationis & innouationis robur adiicimus, vt eo firmius illibata perdurent, quo sæpius erunt Sedis Apostolicæ præsidio communita, efficacemque operam circa earumdem conseruationem libenter adhibemus, vt fideles ipsi priuilegiis & gratiis sibi concessis huiusmodi in Domino plene gaudentes, in pacis & tranquillitatis amœnitate conquiescant, ac in eorum instituti Regularis obseruantia, & mandatorum Domini semita, ac erga dictam Sedem deuotione feruentius perseuerent.

§. 1. Sane pro parte dilecti filij Ioannis a Sancto Hieronymo Vicarij Generalis Congregationis Regularis Beatæ MARIAE Fuliensis nuncupatæ, nobis exhibita petitio continebat, quod alias postquam felicis recordationis Sixtus Papa Quintus prædecessor noster &c.

Omittitur residuum quia Sixti V. constitutiones ipsæ sunt supra fol. 404. lib. 2. in bulla 32. Religiosos.

§. 2. Piæ memoriæ Clemens Papa VIII. etiā prædecessor noster, ob laudabilem vitæ & plurimas alias virtutes & opera fructuosa, &c.

Omit-

Omittitur residuum quia ipsa bulla Clementis VIII. nu. 22. est supra fol. 51.

Congregationi Fulien. conceduntur confirmatione & extensione diversorum privilegiorum.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes Vicarius Generalis, præ ceteris sibi iuxta statuta & ordinationes ipsius Congregationis, vsque ad proximam illius Capituli Generalis celebrationem, demandati Officij Vicariatus generalis dictæ Congregationis post obitum quondam Petri à Sancto Bernardo, Superioris Generalis eiusdem Congregationis ad præsens defuncti, incumbentibus sollicitudinibus, hanc etiam potissimam suam existimans, vt per Sixtum & Clementem Prædecessores præfatos concessa & approbata, in suo robore conseruentur, propterea præmissa omnia, etiam munimine nostro roborari summopere desideret, pro parte eiusdem Ioannis Vicarij Generalis nobis fuit humiliter supplicatum, vt singulis literis eidem Congregationi concessis prædictis, pro illarum validi obseruantia, etiam robur nostræ confirmationis adijcere, aliasque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Quæ petita sunt concedit.

Quod videtur etiam hoc consulto in aliis eius bullis quæ habentur.

§. 4. Nos igitur, qui dictæ Congregationis Fuliensis & Monachorum eius statum prosperum & tranquillum, propter vberes fructus quos Congregatio ipsa, multa præfulgens gloria meritorum, & gratia Sanctitatis, in agro militantis Ecclesiæ hactenus produxit vtiliter ac producit, & in futurum producturam fore spe firma tenemus intensis desideramus affectibus, prædictorum Sixti & Clementis, ac aliorum Prædecessorum nostrorum vestigijs inhærentes, ipsumque Ioannem Vicarium Generalem a quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & poenis à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutum fore censentes, eiusdem Ioannis Vicarij Generalis supplicationibus huiusmodi in hac parte etiam inclinati, Sixti & Clementis Prædecessorum literas huiusmodi eidem Congregationi Fuliensi, ac illius Monasterijs, Prioratibus, Oratorijs & Locis, necnon eorum Superioribus, Abbatibus, Monachis, Monialibus & Religiosis, in genere vel in specie, sub quacumque verborum forma concessas, ac omnia & singula in eis contenta, quatenus sint in vsu, & dicti Concilij Tridentini Decretis, ac alijs Canonicis sanctionibus non contrarientur, nec sub vllis reuocationibus Apostolicis comprehendantur, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus & confirmamus, ac illa perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decernimus.

Extenditque & communicat privilegia aliorum quorumcumque Ordinum Monasteriorum.

§. 5. Et insuper vt Monachi & Religiosi Congregationis huiusmodi tanto feruentius diuinis beneplacitis insistant, quanto maioribus se viderint spiritualibus gratijs fore munitos, omnia & singula priuilegia, prærogatiuas, concessiones, fauores, facultates, declarationes, conseruatorias, immunitates, exemptiones, libertates, ceterasque gratias, præeminentias & indulta cuiusuis generis existentia, & spiritualia & temporalia, qualiacumque illa sint, quæ tam eidem Cisterciensi Ordini ac Abbati Monasterij Cisterciensis, ac eiusdem Cisterciensis Ordinis & Capitulo etiam generali, ac quibusuis Monasteriorum Abbatibus, etiam quatuor primis, videlicet, de Firmitate, Pontiniaco, Claraualle, & Moribundo, quam etiam alijs Religionibus Monasticis eorumque Professoribus, ac vtriusque sexus eorum Monasterijs, Ecclesijs, necnon dilectis filijs earumdem Religionum Generalibus, Præsidentibus & quibusuis Superioribus, Prælatis & Capitulis, etiam Generalibus, & Prouincialibus seu intermedijs, eorumque Diffinitoribus, Abbatibus Prioribus, Abbatissis, Monachis, Monialibus, Nouitijs, Fratribus, Conuersis, Donatis, ac quibusuis eorum & earum vtriusque sexus Regularibus personis, tam in dicta Vrbe quam etiam in quibuscumque Mundi partibus consistentibus, & illorum intuitu, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, seu per Nos & Successores nostros aut alios auctoritatem habentes, concessa sunt, & concedentur, quibus de iure, vsu, consuetudine vel priuilegio seu concessione Apostolica vel Imperiali, Archiepiscopali, Episcopali, in genere vel in specie, ac tam coniunctim quam diuisim, aut alias quomodolibet vtuntur, fruuntur, potiuntur & gaudent, ac vti, frui, potiri & gaudere possunt vel poterunt in futurum, quorum concessorum tenores præsentibus pro expressis habentes ac si de verbo ad verbum insererentur, etiam si talia sint, quę specialem & indiuiduam requirerent mentionem & seu particularem insertionem, ad dictam Congregationem Fuliensem, ac singula illius, tam virorum quam mulierum Monasteria, illorumque Superiores, Prælatos & quascumque vtriusque sexus Regulares personas, auctoritate & tenore prædictis etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus, & de nouo concedimus, ac suffragari volumus. Ita tamen quod dicta Congregatio Fuliensis, illiusque vtriusque sexus Monasteria, Prioratus, Grangiæ, Domus, Ecclesię, Oratoria, Collegia, Pia & Charitatiua loca, res & bona, Sanctorumque festiuitates, Conuentus & Capitula, etiam Generalia, particularia seu Prouincialia, eorumque Superiores, Generales & Seniores Assistentes, Diffinitores, Visitatores, Abbates, Abbatissæ, Priores & quicumque alij Superiores, necnon Officiales, Ministri, Monachi, Moniales, Nouitij, Conuersi, Donati, Familiares, Procuratores & negotiorum Gestores, Benefactores & aliæ singulares vtriusque sexus Regulares personæ sub eorum cura, & secundum eiusdem Congregationis instituta, nunc & pro tempore degentes & existentes, præmissis omnibus & singulis, æque pariformiter respectiue & absque vlla penitus differentia, singula singulis concernentia, perinde ac si ea omnia illis & eorum singulis principaliter & expresse, & non ad instar concessa, ac si in eis talis Congregatio Fuliensis, illiusque Capitula, Monasteria, Ecclesia, dictique Superiores, Prælati, ac vtriusque sexus personæ, res & bona expressa prænominata, necnon à principio in fauorem eorumdem à Sede Apostolica emanassent, & immediate concessa essent & fuissent, in quantum eidem Congregationi expediat, eiusq. gubernio & constitutionibus non aduersentur, vti, frui & gaudere libere & licite possint & valeant.

Decernit quod præsentes literæ non comprehendantur sub quibusuis revocationibus, & suspensionibus gratiarum, & quod de vitio subreptionis non notari, nec impugnari.

§. 6. Et insuper præsentes literas sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus aut derogationibus similium vel dissimilium gratiarum, concessionum & aliorum quorumcumque, nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse & censeri debere, ac quouis quæsito colore vel ingenio, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio seu intentionis nostræ defectu notari vel impugnari nullatenus posse, sed illas semper validas & efficaces existere, suosque plenarios & integros effectus sortiri & inuiolabiliter obseruari, ac eidem Congregationi Fuliensi, illiusque Superiori Generali & Monachis perpetuo suffragari.

Apponit decretum irritans.

§. 7. Sicque & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscumque Iudices ordinarios & Delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & ipsius S. R. E. Cardinales, in quibusuis causis & instantijs, iudicari & diffiniri debere. Necnon si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus.

Deputat Iudices cum amplissimis facultatibus pro illarum executione.

§. 8. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopo Tolosano & Episcopo Parisiensi, ac dilecto filio Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios præsentes literas & in eis contenta huiusmodi vbi & quando opus fuerit ac quoties pro parte dicti Ioannis Vicarij Generalis, necnon pro tempore existentis Superioris Generalis ac dictorum filiorum Abbatum & aliorum Superiorum dictę Congregationis Fuliensis, in præmissis ius & interesse quomodolibet habentium seu alicuius eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in eisdem præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra præsentes literas & in eis contenta huiusmodi ab omnibus ad quos spectat & spectabit quomodolibet in futurum, inuiolabiliter obseruari, ac etiam Vicarium Generalem pro tempore existentem, aliosque Superiores & Abbates Congregationis, & interesse habentes huiusmodi, necnon eorum singulos illis pacifice frui & gaudere non permittentes eos aut aliquem eorum desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari vel inquietari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras & poenas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Derogat contrariis.

§. 9. Non obstantibus recolendæ memoriæ Bonifacij Papæ Octaui similiter prædecessoris nostri, qua cauetur expresse, ne quis extra suam Ciuitatem vel diœcesim, nisi in certis tunc expressis casibus, & in illis vltra vnam dietam à fine suæ Diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne Iudices a prædicta Sede deputati, extra Ciuitatem vel Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumq. procedere aut alij vel alijs vices suas committere audeat vel præsumant. Et in Concilio generali edita de duabus, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijsque quibusuis Apostolicis, necnon in Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac etiam aliorum Monasteriorum, Ecclesiarum, Ordinum statutis & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, stabilimentis, vsibus & naturis, priuilegijs quoque indultis ac literis Apostolicis, illis vel alicui eorum, & præsertim eidem Cisterciensi Ordini ac Abbati Monasterij Cisterciensis Superioribus & personis per quoscumque Romanos Pontifices pariter prædecessores nostros & Sedem prædictam, sub quibuscumque verborum tenoribus & formis, ac cũ quibusuis clausulis & decretis, etiam motu simili & ex certa scientia ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam forsan consistorialiter aut alias quomodolibet in genere vel in specie concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ac nemini in præiudicium præmissorum suffragari posse aut debere decernimus. Necnon omnibus illis quæ Sixtus & Clemens prædecessores prædicti in dictis suis literis voluerunt non obstare, contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel diuisim à dicta sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Decernit quod transumptis habeatur eadem fides quæ originalibus.

§. 10. Et quia difficile foret præsentes literas originaliter ad omnia & singula loca in quibus opus esset, deferri, volumus & prædicta auctoritate Apostolica decernimus, quod earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici

subscri-

subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, aut manu Superioris Generalis & sigillo eiusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur quæ originalibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

[illegible]

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, &c. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, &c.

D. N. An. 2. die 9. Iulij.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimosexto, quinta Idus Iulij, Pontificatus nostri Anno secundo.

Sequitur alia non absimilis elargitio gratiarum.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1607.

Rescriptum.

IN supereminentis Apostolicæ dignitatis specula superna dispositione (meritis licet imparibus) constituti, ex incumbente nobis Apostolicæ solicitudinis officio circa curam Ecclesiarum & Monasteriorum omnium solertia reddimur indefessa soliciti, vt iuxta debitum Pastoralis officij, eorum occurramus dispendiis & profectibus, diuina cooperante clementia, salubriter intendamus.

Clemens VIII. Congregationem B. Mariæ Fulien. à iurisdictione Abbatis generalis Ordinis Cisterciensis exemit, ac sub sua protectione recepit.

§. 11. Cum itaque sicut accepimus, licet alias felicis recordationis Clemens Papa Octauus Prædecessor noster Congregationem Beatæ MARIAE Fuliensis Cisterciensis Ordinis, illiusq. Superiorē Generalem, Abbates Abbatissas, Priores, Monacos, Moniales & alias quascumque singulares personas, necnon Monasteria, Grangias, Loca & bona quæcumque tunc præsentia & futura, & ad eos quomodolibet spectantia & pertinentia, & quæ deinceps spectarent & pertinerent, illisque concederentur vel ad illos deuoluerentur, ab omni iurisdictione, gubernatione, regimine, subiectione, administratione, obedientia, visitatione, correctione & emēdatione Abbatis Generalis Ordinis Cisterciensis, & aliorum pro tempore existentium Abbatum, Prælatorum & Superiorum eiusdem Ordinis Cisterciensis, auctoritate Apostolica perpetuo exemerit, dictamq. Congregationem ac Superiorem Generalem, necnon Abbates, Abbatissas, Priores, Monacos, Moniales, Monasteria & bona prædicta sub immediatam suam & Sedis Apostolicæ protectionem, regimen, subiectionem, gubernationem & obedientiam receperit.

[illegible]

§. 12. Nihilominus quidam locorum Ordinarij in causis & negotijs dictæ Congregationis sese ingerere non verentes, sub prætextu quod in literis prædicti Clementis Prædecessoris nulla de exemptione à locorum Ordinariorum iurisdictione mentio facta fuerit, dictę Congregationis Monacos multiplici vexatione perturbant. Nos igitur qui dictæ Congregationis Fuliensis & Monacorum eius statum prosperum & tranquillum, propter vberes fructus, quos Congregatio ipsa in agro militantis Ecclesię hactenus produxit vtiliter ac producit, & in futurum producturam fore sperāma tenemus, intensis desideramus affectibus, eiusdem Congregationis, aliarumque vtriusque sexus Regularium personarum, vt maiori cum quiete ac spiritus feruore, iuxta eorum Regularia instituta Altissimo gratum exhibeant famulatum, statui opportunis prouidere volentes, illosq. intima charitate prosequentes, necnon Superiorem Generalem ac omnes & singulas personas eiusdem Congregationis à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. Eccles. sententijs, censuris & pœnis à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, Motu proprio non ad alicuius nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, ac certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Congregationem prædictam Fuliensem, eiusq. Generalem, Abbates, abbatissas, Priores Monacos, Moniales, Conuersos, Donatos, Nouitios, Vassallos, eorumq. Monasteria, Domos, Grangias & in eis seruientes, loca, res & bona quæcumque præsentia & futura, atque ad ea quomodolibet spectantia & pertinentia, & quæ deinceps ad ea spectabunt & pertinebunt, illisq. concedentur vel ad ea deuoluentur, denuo ab omni superioritate, iurisdictione, gubernatione, regimine, administratione, subiectione, obedientia, dominio, visitatione & emendatione non solum Cistercij, & Claræuallensis & aliorum nunc & pro tempore existentium Generalium, ac Morimundensis & aliorum Abbatum, Prælatorum & Superiorum Ordinis Cisterciensis, quacumq. auctoritate fungentium & functurorum, sed etiam quorumcumque Archiepiscoporum, Episcoporum & aliorum Ordinariorum ac Iudicum Ecclesiasticorum, Prælatorum & aliarum personarum quacumque auctoritate fungentium & functurarum, & quantumuis amplissimis priuilegijs vtentium & vsurarum, perpetuo prorsus eximimus & totaliter liberamus.

Congregationem Fulien. sub immediata Sedis Apostolicæ protectione recipit.

§. 13. Ipsamque Congregationem Fuliensem, eiusque Generalem, necnon Abbates, Abbatissas, Priores, Monacos, Moniales, Conuersos, Donatos, Nouitios, Monasteria, Grangias, Domos res & bona prædicta sub immediatam nostram & Sedis Apostolicæ protectionem, regimen, subiectionem, gubernationem & obedientiam recipimus.

Monachi Cong. Fulien. à nemine excommunicari, suspendi vel interdici, neque coram aliquo [illegible] ad iudicium vocari possunt.

§. 14. Ita quod Archiepiscopi, Episcopi, Ordinarij, Vicarij, Iudices & Officiales prædicti, etiam ratione delicti aut contractus, vel rei de qua ageretur, nullam in eos & eorum aliquem aut Monasteria, membra & bona prædicta, tanquam prorsus exemptos & exempta, iurisdictionem, correctionem, superioritatem, dominium vel potestatem exercere, aut excommunicationis, suspensionis vel interdicti, aut quasuis alias sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas promulgare præsumant seu possint aut debeant quoquomodo. Nec ipsi sic exempti, nisi iuxta formam Concilij Tridentini coram illis aut ipsius Sedis Apostolicæ Delegatis, nisi in literis eis pro tempore directis, de præsentibus specialis, specifica & expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, ad iudicium euocari, aut quouis modo directe vel indirecte molestari possint. Decernentes omnes & singulos processus, sententias, censuras, & pœnas, quos & quas per Archiepiscopos, Episcopos seu eorum aliquem contra Superiorem Generalem, Abbates & alios sic exemptos, necnon Monasteria & loca huiusmodi etiam exempta, vt præfertur haberi vel promulgari, necnon quicquid secus super his ab eis, & alio quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irrita & inania, nulliusq. roboris vel momenti.

His qui Monacos etiam ratione delicti perturbauerint, pœnas imponit.

§. 15. Necnon prædictis Archiepiscopis, eorumque Vicarijs generalibus, ac alijs Ordinarijs Iudicibus Ecclesiasticis & secularibus, necnon Prælatis etiam dicti Ordinis Cisterciensis & alijs quibuscumque personis præsentibus & futuris cuiuscumque dignitatis, gradus & conditionis sint & fuerint, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub Excommunicationis latæ sententiæ pœna, (à qua non nisi à Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo, absolui possint) præcipimus & mandamus, ne in posterum perpetuis futuris temporibus in rebus & negocijs, etiam ratione delicti vel contractus vbicumque commissi vel initi, sese ingerere aut Generalem, Abbates & alias eiusdem Congregationis vtriusque sexus personas, Vassallos, Subditos, Familiares, & in eis seruientes quomodolibet molestare vel in aliquo perturbare, aut bona prędicta occupare vel de terris & possessionibus suis præsentibus & futuris, quas proprijs manibus excolunt aut alijs excolenda tradiderunt & tradent quomodolibet in futurum decimas, talleas aut aliud quodcumque genus exactionis, etiam prętextu cuiuscumque Visitationis aut transitus, necnon de hortis, virgultis & piscationibus suis, ac de suorum animalium nutrimentis exigere aut extorquere audeant vel præsumant.

Literas Martini V. & aliorum quorumcumq. Rom. Pontif. circa exemptiones decimarum innouat.

§. 16. Innouantes (præterquam in ijs, in quibus Concilio Tridentino aduersantur) super hoc litteras exemptionis felicis recordationis Martini Quinti, Sixti Quarti, Innocentij Octaui, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum eidem Ordini Cisterciensi concessas, & dictæ Congregationi Fuliensi alias per Nos communicatas quibus vniuersus Cisterciensis Ordo à solutione decimarum prorsus eximitur, quarum tenores, vt præmittitur, præsentibus pro sufficienter expressis, acsi de verbo ad verbum insererentur, haberi volumus.

Congregat. Fulien. omnibus & singulis priuilegijs Ordinum Mendicant. gaudere posse indulget.

§. 17 Et insuper vt Monaci & Religiosi Congregationis huiusmodi tanto feruentius diuinis beneplacitis insistant, quanto maioribus se viderint spiritualibus gratijs fore munitos, omnia & singula priuilegia, prærogatiuas, concessiones, fauores, facultates, declarationes, immunitates, exemptiones, libertates, ceterasque gratias, præeminentias & indulta cuiusuis generis existentia, spiritualia & temporalia, qualiacumque illa sint, quibusuis Mendicantium Ordinum Congregationibus, eorumque Professoribus, ac vtriusque sexus eorum Monasterijs, Ecclesijs, Domibus, Collegijs, Regularibus Locis, necnon dilectis filijs earumdem Religionum & Congregationum Generalibus, Præpositis, Superioribus, Prælatis, & Capitulis, tam Generalibus, quam Prouincialibus, Fratribus, Monialibus, Nouitijs, Conuersis, Donatis, ac quibusuis eorum & earum vtriusque sexus Regularibus personis in quibuscumque Mundi partibus consistentibus, etiam illorum intuitu & per viam communicationis, extensionis aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros seu per Nos & successores nostros aut alios auctoritatem habentes concessa sunt, & in posterum concedentur, ac quibus singulæ Congregationes prædictæ, eorumque Monasteria, Ecclesię, Domus & loca, ac Superiores, Fratres, Moniales & personæ huiusmodi de iure, vsu & consuetudine vel priuilegio, aut concessione Apostolica vel alia quauis auctoritate in genere vel in specie, ac tam coniunctim quam diuisim, aut alias quomodolibet vtuntur, fruuntur, potiuntur & gaudent, ac vti, frui potiri & gaudere possunt, vel poterunt quomodolibet in futurum, quarum concessionum tenores præsentibus pro expressis habentes, acsi de verbo ad verbum insererentur, etiamsi talia sint & forent, quæ specialem & indiuiduam requirerent mentionem, seu particularem insertionem, (quatenus sint in vsu & non sint reuocata, neque sub vllis reuocationibus comprehensa, ac sacris Canonibus & Concilij Tridentini decretis, ac Constitutionibus Apostolicis non aduersentur,) ad eamdem Congregationem Fuliensem & singula illius, tam Virorum quam Mulierum Monasteria, illorumque Superiores, Abbates, Prælatos & quascumque vtriusque sexus Regulares personas, auctoritate & tenore prædictis, etiam perpetuo extendimus, illaque eis communicamus & de nouo concedimus, ac suffragari volumus. Decernentes etiam presentes literas & in eis contenta quæcumque nullo vnquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio aut intentionis nostræ vel alio quocumque defectu notari, impugnari aut alias quomodolibet infringi, retractari seu inualidari ex quacumque causa vel prætextu minime posse, sed semper & perpetuo validas & efficaces existere, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere. Sicque & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, aliosque Commissarios, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata

cis

tis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari, diffiniri & interpretari debere, ac ex nunc irritum & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, eisdem auctoritate & tenore decernimus.

Executores deputantur.

§. 18. Quocirca venerabilibus Fratribus Archiepiscopis Tarraconensi, Rothomagensi & Tholosano, ac Episcopo Parisiensi, necnon dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios præsentes literas & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte Generalis pro tempore existentis, & aliorum Superiorum & personarum dictæ Congregationis Fuliensis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos præmissorum omnium & singulorum effectu, pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet & rebelles ac præmissis non parentes, per sententias, censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Derogatio quorumcumque contrariorum.

§. 19. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacij Papæ Octaui Prædecessoris nostri de vna & in Concilio Generali edita de duabus dietis dummodo aliquis auctoritate præsentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, ac quibusuis alijs Apostolicis ac in vniuersalibus, Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus, ac dictorum Ordinariorum locorum & Ordinum Cisterciensis & Mendicantium etiam iuramento cōfirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis eorumdem Ordinariorum & Ordinum Cisterciensis. & Mendicantium, illorumque Generalibus, Abbatibus, Superioribus, Ecclesijs, Monasterijs & personis præfatis, sub quibuscumque verborum formis & tenoribus in contrarium præmissorum concessis ac pluries confirmatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis illorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus Aut si eisdem locorum Ordinarijs, Iudicibus & Vicarijs, necnon Generalibus Abbatibus, Superioribus Ordinum huiusmodi vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi vel interdici non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptis manu Notarij ... fides.

§. 20. Ceterum volumus & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut manu Generalis & sigillo eiusdem Congregationis Fuliensis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio & alibi opus fuerit, quæ adhiberetur eisdem præsentibus si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 3. die 21. Nou.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 21. Nouembris 1607. Pontificatus nostri Anno tertio.

XXIV.

Quod Milites Militiarum IESV CHRISTI, S. Iacobi de Spata, & S. Benedicti de Auis Regni Portugalliæ, in quacumque classe Regis Hispaniarum aduersus Infideles aut hæreticos per quinquennium militantes, Commendas & alia earumdem Militiarum beneficia consequi valeant, perinde ac si iuxta earum statuta, per triennium in Africa contra Infideles militassent.

De Milit. S. Iacobi de Spata, vide notata in constit. 5. Alexandri III. & Benedictus, fol. 62. lib. 1. & hic sup. in constit. 5. ... col. 133.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Portugalliæ, & Algarbiorum Regi Catholico, Salutem & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Maiestatis tuæ in Nos & Apostolicam Sedem meritis inducimur, vt eius votis quantum cum Deo possumus libenter annuamus.

Statutis Militiarum ...

§. 1. Cum itaque sicut accepimus, statutis seu stabilimentis Militiarum IESV CHRISTI, Sancti Iacobi de Spata & Sancti Benedicti de Auis Regni Portugalliæ, quarum tu perpetuus Administrator, Apostolica auctoritate deputatus existis, caueatur expresse, quod Milites dictarum Militiarum Præceptorias, Commendas vel alia Beneficia consequi non possint, nisi prius integrum triennium in partibus Africæ cum duobus seruientibus contra Infideles militauerint.

§. 2. Tu vero animaduertens innumera damna quæ à rebellibus Maiestatis tuæ Insularum Olandiæ & in Zelandiæ classe per eos nuper instructa, Mercatoribus & alijs qui ex Indiarum partibus ad tua Regna & Dominia Europæ nauigant, inferuntur, eorundem piratarum conatibus obsistere & vnam vel plures ad hunc effectū ingentes classes instruere intendas, & vt classes tuæ militibus instruantur, cupis Apostolicæ benignitatis auctoritate per nos indulgeri, vt Milites qui in quacumque tua classe per quinquennium, vna cum duobus seruientibus pro tempore militauerint, Præceptorias cuiusuis dictarum Militiarum perinde consequi valeant, ac si in Africæ partibus per triennium militassent.

à Papa indulgeri, vt ...

§. 3. Nos tui in hac parte supplicationibus inclinati, eidem Maiestati tuæ concedimus & indulgemus, vt quicumque Milites, qui in qualibet tua classe, contra Infideles tamen aut hæreticos, per quinquennium continuum tam æstiuo quam hiemali temporibus cum duobus seruientibus militauerint, quascumque dictarum Militiarum & cuiusuis earum respectiue commendas seu Præceptorias consequi & obtinere possint & valeant, perinde ac si in Africa iuxta prædicta statuta & stabilimenta militassent.

Quibus ... indulget ...

§. 4. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac dictarum Militiarum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, stabilimentis, vsibus & naturis, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Quibuscumq. non obstan.

Dat. P. An. 2. die 21. Iulij.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, die vigesimaprima Iulij, millesimo sexcentesimosexto Anno secundo.

XXV.

Confirmatio & innouatio priuilegiorum Ordinis Beatæ MARIÆ de Mercede Redemptionis Captiuorum. Et approbatio Ordinis Fratrum Reformatorum seu Recollectorum, sub regimine Magistri Generalis, & aliorum Prælatorum eiusdem Ordinis.

Ordinem istum primo confirmauit Gregor. IX. in sua constit. 9. Deuotionis, fol. 88. lib. 1. vbi alia adnotaui.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS EPISCOPVS

Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Ordinis commendatio.

INter omnes vitæ regularis Ordines, quibus misticum totum hoc militantis Ecclesiæ corpus ad Christianæ pietatis cultum dirigitur, ille in primis ex omni sui parte conspicuus nobis videtur, quem Beatissima Cœlorum Regina, ad Captiuorum & Infidelium partibus misere seruientium redemptionem, Sancto Raymundo de Peñafort, & claræ memoriæ Iacobo Aragonum Regi, necnon quondam Petro Nolasco primo illius Professori dum vitam ducerent in humanis, singulari quodam miserationis affectu sibi fore carissimum, reuelauit, & felicis recordationis Callistus Papa Tertius prædecessor noster ceteris Ordinibus ratione quarti voti, quo illius Fratres se Infidelibus in Captiuorum redemptionem pignus fore deuouent & obstringunt, celsiorem & perfectiorem vocauit, hic ipse Ordo iam inde ab Anno Domini 1208. in Ciuitate Barchinonen. ab eodem Iacobo Rege in die festo Sancti Laurentij Martyris sub Inuocatione Beatæ MARIAE de Mercede & Redemptione Captiuorum nuncupatę institutus, & à piæ memoriæ Gregorio Papa Nono etiam prædecessore nostro à Natiuitate eiusdem Domini 1230. à reuelatione vero prædicta duodecimo Pontificatus autem sui Octauo annis, in festiuitate Sancti Antonij Abbatis confirmatus, ijs pietatis incrementis, in corporum animarumque Captiuorum huiusmodi salutem scilicet eorum, alijs redimendis, alijs instituendis, alijsque in fide corroborandis opere & sermone in dies magis magisque effloruit, vt quamplurimi Romani Pontifices similiter prædecessores nostri non minus primam illius originem cœlitus reuelatam, quam pios huiusmodi progressus admirati, innumeras propemodum in eum gratias & priuilegia ex inexhausto Ecclesiæ Dei Thesauro Sedis Apostolicæ benignitate depromptas, liberalissime contulerint.

alias 1235.

Eiusdem supplicatio pro ... confirmatione.

§. 1. Cum autem sicut dilectus filius Ferdinandus de Sancto Iacobo, ipsius Ordinis per Italiam Vicarius Generalis, tam suo quam dilectorum filiorum vniuersorum eiusdem Ordinis professorum nominibus nobis nuper exponi fecit, ipsi professores priuilegia huiusmodi pro firmiori illorum subsistentia per nos Apostolico munimine roborari, ac infrascripta fieri summopere desiderent, idem Ferdinandus nominibus prædictis nobis humiliter supplicari fecit, quatenus priuilegijs ipsis robur Apostolicę confirmationis adijcere, & infrascriptis annuere, ac alias desuper opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic Pont. confirmat, quæ ... concessa ... & Concilio ... non contraria.

§. 2. Nos igitur, qui vestigijs Prædecessorum huiusmodi, postquam ad Apostolatus apicem, meritis licet imparibus, diuina fauente clementia assumpti fuimus inhærentes, peculiarique nostra erga Deiparam Virginem, primam & veram huius Ordinis Institutricem deuotione adducti, non solum ad eorum quæ à tot Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris ad ipsius Ordinis, tam spiritualem quam temporalem decorem & commodum concessa sunt confirmationem, sed etiam eorum quæ ad eiusdem amplitudinem promouendam, vberioresque fructus in vinea Domini proferendos opportuna videntur, corroborationem propensissima voluntate inducimur, dictum Ferdinandum à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, necnon

necnon consideratione charissimi in Christo filij nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici nobis desuper & humiliter supplicantis, omnia & singula indulta priuilegia, decreta, constitutiones ordinationes, reformationes declarationes ac prouisiones quascumque auctoritatem & potestatem, officium & electionem Magistri Generalis, Vicariorum, Procuratorum, Visitatorum, Prouincialium Redemptorum Captiuorum, Electorum, Diffinitorum, Commendatorum vocalium, aliorumque Officialium dicti Ordinis, Capitulorumque tam Generalium quam Prouincialium eiusdem celebrationem, necnon Prouinciarum, Monasteriorum Fratrum & aliorum sub dicti Ordinis Regula & Institutis degentium, gubernationem, directionem, curam, administrationem, visitationem, correctionem, vnionem & separationem concernentia, ac immunitates, exemptiones, libertates, prerogatiuas, antelationes, præeminentias, licentias, facultates, concessiones, innouationes, fauores, aliasque temporales gratias vniuersas, necnon Apostolicas, tam sub plumbo quam in forma breuis desuper quomodolibet expeditas literas, quas & quæ idem Gregorius Nonus, & recolendæ memoriæ Gregorius Papa Vndecimus, Innocentius Quartus, Sextus, & Octauus, Alexander Quartus, Sextus, Clemens Quartus, Sextus, & Septimus, Ioannes Vigesimussecundus, Nicolaus Tertius, Quartus, & Quintus, Bonifacius Octauus, Vrbanus Quintus, Martinus etiam Quintus, Eugenius Quartus, Pius Secundus, prædictus Callistus, Paulus Secundus, Tertius, & Quartus, Sixtus Quartus, Iulius Secundus, & Tertius, Leo Decimus, & nouissime Sixtus Quintus, & Clemens Octauus, ac alij quicumque Romani Pontifices prædecessores nostri huic vniuerso Ordini ac singulis illius Prouincijs, Monasterijs, Prioratibus, Domibus & alijs regularibus locis, necnon Generali Magistro, illiusque siue ipsius Ordinis Vicario seu Vicarijs, Procuratoribus, Visitatoribus, Prouincialibus, Redemptoribus Captiuorum, Electoribus, Diffinitoribus, Commendatoribus vocalibus, alijsque Officialibus prædictis quocumque nomine nuncupentur, ac ceteris illius Fratribus & Religiosis quibuscumque tam in genere quam specie, etiam per modum communicationis, extensionis & ampliationis, ac alias quomodolibet, & sub quibuscumque verborum formis & expressionibus concesserunt, innouarunt, confirmarunt & approbarunt, quorum omnium & singulorum tenores, etiamsi talia forent quæ specialem & indiuiduam mentionem requirerent, præsentibus acsi de verbo ad verbum insererentur pro plene & sufficienter expressis haberi volumus, (dummodo tamen sacris Canonibus & decretis Concilij Tridentini, ac constitutionibus Apostolicis contraria, & sub aliquibus reuocationibus comprehensa non sint) Apostolica auctoritate tenore præsentium (exceptis tamen indultis, & concessionibus Indulgentiarum, ac peccatorum remissionibus & relaxationibus) perpetuo approbamus, confirmamus & innouamus, ac quatenus opus sit ea omnia & singula de nouo concedimus, illisque perpetuæ & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos, tam iuris quam facti, ac quarumcumque solemnitatum de vsu iure vel consuetudine aut alias quomodolibet requisitarum, ac in præmissis omissarum, necnon quoscumque alios etiam quantumuis substantiales defectus, siqui forsan in eisdem aut eorum aliquo quomodolibet interuenerint supplemus.

Congregationi Reformatorum fratrum eius Ordinis, ad certa regularia simpliciter reformat.

§. 3. Præterea reformationem nonnullorum eiusdem Ordinis piorum & Religiosorum virorum, quos perfectioris vitæ amantes, aliquas domos reformatas seu recollectas nuncupatas in Prouincijs Castellæ & Beticæ, vbi sub arctioribus quibusdam vitæ & morum regulis longe à sæcularibus curis viuunt, iuxta dicti Ordinis laudabiles constitutiones, per eos rigorosius & strictius obseruari cœptas instituisse, cum non exigua animi nostri in Domino lætitia percepimus, omniumque & singularum Domorum huiusmodi erectionem, necnon omnes & singulas antiquas dicti Ordinis constitutiones & ordinationes per eos, vt præfertur obseruari cœptas, quarum etiam tenores præsentibus pro pleno & sufficienter expressis haberi volumus (quatenus non sint reuocatæ, nec decretis Concilij huiusmodi aut alijs canonicis sanctionibus contrarientur) auctoritate & tenore prædictis, etiam perpetuo approbamus & confirmamus.

Et Generali facultatem Reformatas Domos vbiq. erigendi tribuit.

§. 4. Ac Generali dicti Ordinis Magistro nunc & pro tempore existenti, vt vbicumque locorum quæcumque eiusdem Ordinis Reformatas Domos & Ecclesias canonice erigere & instituere, libere & licite valeat, similiter perpetuo concedimus & indulgemus, ac etiam plenam, liberam & omnimodam licentiam, auctoritatem & potestatem tribuimus & impartimur.

Hanc tamen Congregationem d. Generali Ordinis, aliisq. Prælatis totaliter supponit.

§. 5. Ceterum ne prætextu Reformationis huiusmodi, vnitatem dicti Ordinis aliquo tempore perturbari contingat, omnia & singula domos, Ecclesias & alia regularia loca sub eadem reformatione hucusq. erecta & instituta, ac de cetero in perpetuum erigenda & instituenda, eorumque omnium & singulorum Superiores, fratres, religiosos, & alias personas quascumq. nunc & pro tempore existentes, perpetuis futuris temporibus sub eiusdem Ordinis vnitate remanere volumus, itaq. & illos Generali Magistro, Vicarijs, Prouincialibus, Visitatoribus, ceterisq. Superioribus dicti Ordinis, præsentibus & futuris in omnibus & per omnia perpetuo quoq. supponimus & subijcimus, ita vt Generali Magistro, Vicarijs, Prouincialibus, Visitatoribus, ceterisq. Superioribus prædictis æque ac ceteri Ordinis prædicti fratres & religiosi subsint & pareant, nec ab eadem vnitate & subiectione quouis prætextu, colore vel ingenio seu vllo vnquam tempore seiungere aut separare vel eximere præsumant.

Has literas semper validas & firmas dum eas iudicari mandat.

§. 6. Decernentes præsentes literas semper & perpetuo validas & efficaces esse & fore, suosq. plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, sicq. per quoscumq. Iudices etiam Commissarios quauis auctoritate fungentes, & causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, dictæque Sedis Nuncios iudicari & diffiniri debere, irritum quoq. & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores eorum deputat.

§. 7. Necnon mandantes venerabilibus fratribus nostris Toletan. Ispalen. & Cæsaraugustan. Archiepiscopis quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios, præsentes huiusmodi ac in eis contenta quæcumq. vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipsorum Professorum vel alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra omnia & singula præmissa inuiolabiliter obseruari, ac singulos quos ipsæ præsentes concernunt illis pacifice gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque contra præsentium huiusmodi tenorem quomodolibet molestari. Nos enim eis & eorum cuilibet quos, quibus, quoties & quando opus fuerit citandi & sub censuris, alijsque pœnis in forma consueta inhibendi, necnon contradictores quoscumque per similes sententias, censuras & pœnas appellatione postposita (seruata tamen forma Concilij Tridentini) compescendi, brachiumq. seculare si opus fuerit inuocandi, plenam & liberam Apostolica auctoritate prædicta earundem tenore præsentium concedimus facultatem.

Clausulæ contrariorum derogatoriæ.

§. 8. Non obstantibus eiusdem Bonifacij prædecessoris de vna & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis extra suam Ciuitatem vel Diœcesim vigore ipsarum præsentiũ ad iudicium non trahatur, alijsque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis illi eiusque Superioribus & personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis & insolitis clausulis, irritantibusque & alijs decretis in genere vel specie, etiam Motu proprio & consistorialiter ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus etiamsi de illis eorumque totis tenoribus, specialis specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie latissime & plenissime ac specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de huiusmodi mentionem.

Transumptorum fidem.

§. 9. Et quia difficile foret præsentes literas ad singula loca vbi necesse fuerit deferri, volumus & Apostolica auctoritate prædicta decernimus, quod earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manuque ac sigillo pro tempore existentis Magistri Generalis ipsius Ordinis, seu Vicarij subscriptis & munitis, eadem fides tam in iudicio quam extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio pœnalis.

§. 10. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrarum absolutionis, approbationum, confirmationum, innouationis, concessionum, roboris, adiectionis, defectuum suppletionis, concessionis, indulti, impartitionis, voluntatis, suppositionis, subiectionis, decreti, mandati & derogationis prædictorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Test. A. a. 1605. 21. Aug.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Dominicæ 1606. 12. Cal. Septemb. Pont. nostri Anno 2.

XXVI.

Reuocatio facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum & Religiosorum quoquo modo concessarum, cognoscendi causas suorum subditorum, ad officium S. Inquisitionis hæreticæ prauitatis, quomodolibet pertinentes.

Concordat constit. 22. Alexandri IV. quæ est sup. fol. 117. Ne commissæ, lib. 1.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex ea interdum, quæ à prædecessoribus suis temporum & rerum qualitate id tunc exposcente, prouide, pro hæresium extirpatione sancita sunt nouis emergentibus rationibus reuocat & immutat, aliaq. desuper disponit & ordinat, prout in Domino salubriter conspicit expedire.

Pius IV. instituit Inquisitores [illegible]

§. 1. Dum siquidem fel. rec. Pius Papa Quartus Prædecessor noster sua perpetuo valitura Constitutione, statuit ordinauit & declarauit, quod ex tunc deinceps in omnibus Christiani Orbis partibus Inquisitores hereticæ prauitatis tam generales quã in quibusuis Prouincijs, Ciuitatibus, Oppidis, Terris & Locis pro tempore deputati particulares, cõtra omnes quoscumq. Ordinũ etiam exemptorũ, etiam Mendicantium professores & Religiosos, ac etiam alios quosq. cumq. quouis modo priuilegiatos & exemptos, de heresis crimine quomodolibet suspectos aut culpabiles, dummodo ab eorumdem

professorum, & Religiosorum Superioribus vel Prælatis in causis huiusmodi præuentionem fuissent, iuxta facultates officij Inquisitionis ipsius prauitatis inquirere & procedere, ac culpabiles & delinquentes repertos secundum canonicas sanctiones castigare atque punire possent & valerent, ac alias prout in literis ipsius Pij Prædecessoris latius continetur.

Hic motu Pont. facultatem quibuscunque Ordinum Prælatis cognoscendi causas Regularium ad officium Inquisitionis spectantes quomodocumque concessam reuocat.

§. 2. Cum autem rerum vsu compertum sit, occasione præuentionum huiusmodi nonnulla interdum impedimenta orta esse, quo minus causæ huiusmodi ea qua decet diligentia cognoscantur, Nos de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinalium, contra hæreticam prauitatem generalium Inquisitorum illa de medio tollere volentes, Motu proprio & ex certa scientia nostra ac matura deliberatione, hac nostra etiam perpetuo valitura Constitutione omnia & quæcumq. priuilegia, indulta, facultates & concessiones Generalibus, Superiorib. & Prælatis quorumcumq. Ordinum, siue Mendicantium siue Clericorum Regularium, cuiusuis Ordinis & instituti, etiam in dicta constitutione non expressorum, & quantumuis exemptorum, & quocumque nomine nuncupentur, per dictum Pium, ac quoscumq. Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam concessa, approbata, & innouata, & quantumuis etiam longissimo tempore obseruata, causas ad dictum officium quouis modo spectantes, cognoscendi, & terminandi, seu in illis quoquo modo se intromittendi, quorum omnium & singulorum tenores, etiamsi de illis specialis & expressa mentio habenda esset, præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & insertis habentes, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo cassamus, reuocamus, & abolemus, ipsisq. Generalibus, Superioribus, & Prælatis, vt de cetero quouis quæsito colore, vel prætextu præuentionis, vel consuetudinis, & præscriptionis immemorabilis, seu cognoscendi, an delationes huiusmodi calumniosę sint, necne in eisdem causis, tam motis quam mouendis, quoquo modo se intromittere, seu immiscere denunciationes recipere, testes examinare, processus conficere, causas ipsas cognoscere, definire, vel terminare minime audeant, seu præsumant, simili auctoritate districtius inhibemus.

Regulares ab Ordinarijs & Inquisitoribus libere denunciari mandat.

§. 3. Volentes, & expresse mandantes, vt ipsi Religiosi possint & debeant omnes, etiam Ordinum huiusmodi professoris de hæresi suspectos, Inquisitoribus vel Ordinarijs locorum vicinioribus libere denunciare, absque eo quod Superiores prędicti personas denunciandas, & causas perquirere, vel quoquo modo id impedire, vel retardare audeant seu præsumant.

Et causas coram ipsis Prælatis pendentes Inquisitoribus & Ordinarijs committit.

§. 4. Insuper omnes, & quascumq. causas ad dictum officium quomodolibet spectantes & pertinentes, coram Generalibus, Superioribus, & Prælatis huiusmodi in quibuscumq. locis existentibus, ac contra quoscumq. Religiosos, vt præfertur exemptos, motas & pendentes, ad nos harum serie auocamus, easq. omnes in statu & terminis, in quibus de præsenti reperiuntur, ipsius prauitatis Inquisitoribus vel Ordinarijs locorũ vicinioribus terminandas cõmittimus.

Prælatis ad transmittendum omnia acta, & omnes regulares de hæresi suspectos, ipsi Ordin. & Inquisitoribus monet.

§. 5. Præterea ipsis Generalibus, Superioribus, & Pręlatis pari auctoritate præcipimus atque mandamus, vt omnes processus & acta causarum huiusmodi inquisitoribus seu Ordinarijs prædictis respectiue remittant, & consignent; necnon professores, fratres, & Religiosos supradictos, quos hæresis labe infectos vel suspectos, etiam in visitatione esse nouerint, absque alia consultatione cum proprijs Superioribus facienda, eisdem Inquisitoribus vel Ordinarijs locorum vicinioribus respectiue denuncient.

Contrauenientibus pœnas imponit.

§. 6. Quod si Generales, alijq. prædicti præsentibus literis non paruerint, eos omnes priuationis quarumcumque dignitatum, seu prælaturarum, vel officiorum suorum Ordinum, ac vocis actiuæ & passiuæ, perpetuæq. inhabilitatis ad easdem, necnon contra fautores hæreticorum, & impeditores officij statutas & inflictas pœnas, aliasq. censuras Ecclesiasticas etiam excommunicationis maioris latæ sententiæ, à qua nonnisi a Nobis, vel à Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo, absolutionis beneficium valeant obtinere, eo ipso incurrisse.

Clausulas has vt valida præseruatiuas apponit.

§. 7. Necnon præsentes literas, licet generales Superiores, & Prælati prædicti, aut quicumq. alij quauis auctoritate, dignitate vel officio, seu honore fulgentes in præmissis quomodolibet interesse habentes, vel habere prætendentes ad hoc vocati non fuerint, semper & perpetuo validas & efficaces existere, suosq. plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac ab omnibus inuiolabiliter obseruari, sicq per quoscumq. Iudices & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiri debere, irritum quoque & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter cõtigerit attentari, decernimus & declaramus.

Clausulas derogatorias addit.

§. 8. Non obstantibus prædicta, ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinum, & institutorum quorumcumque iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis & literis Apostolicis, etiam mare magnum, vel aliàs quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus eorumq. Generalibus, Superioribus, & Prælatis, ac personis, etiam per quoscumq. Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac Sedem prædictam, & per Nos quouis modo concessis, confirmatis & iteratis vicibus, approbatis & innouatis, quibus ac alijs omnibus, quæ pręsentibus quomodolibet obstare possent etiamsi de illis, eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & expressa, ac indiuidua & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, eorum tenores pro plene & sufficienter præsentibus expressis, & totaliter insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Formam & effectũ publicationis præscribit.

§. 9. Vt autem præsentes literæ ad omnium notitiam deducantur, ne ve aliquis ignorantiam earum prætendere, aut contra eas se excusare valeat, illas in valuis sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apost. Basilicarum de Vrbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, ac acie Campi Floræ de more, affigi & publicari, earumq. exempla inibi affixa dimitti, ac post publicationem huiusmodi omnes & singulos quos concernunt, & concernent in futurum perinde arctent & afficiant, acsi eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent.

Transumptis credi iubet.

§. 10. Quodq. earum transumptis etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem in iudicio & extra, vbiq. gentium & locorum adhiberi volumus & mandamus, quæ eisdem originalibus literis adhiberetur, si essent exhibitę vel ostensæ, & nihilominus vt ad maiorem notitiam singulorum, & quorumcumq. Religiosorum prædictorum præsentes deueniant, etiam volumus & in virtute sanctę obedientiæ præcipimus, & mãdamus Generalibus, Superioribus, & Prælatis prædictis, vt in primis proximis futuris Capitulis, seu Congregationibus, Prouincialibus vel Generalibus cuiuscumq Prouincię, tam in Italia quàm extra, præsentes nostras literas legi, & publicari faciant, & procurent.

Sanctio pœnalis.

§. 11. Nulli ergo &c.

Dat. P. A. 2. die 1. Sept.

Dat. Romæ apud S. Marcum, Anno incarnationis Dominicæ 1606. Calend. Septembris, Pontificatus Nostri, Anno secundo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate D.N. Iesu Christi 1606. Indict. 4. Pont. autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pauli diuina prouentia Papę Quinti. Anno secundo die vero tertia mensis Octobris, supradictæ literę Apostolicę, affixę & publicatę fuerunt ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateranensis Principis Apostolorum, de Vrbe, & Cancellarię Apostolicæ, ac in acie Campi Florę, vt moris est, per me Io. Baptistam Menochium, eiusdem Sanctissimi D N. Papæ, & Sanctissimæ Inquisitionis Cursorem.

XXVII.

Quod Fratres Congregationis Capuccinorum, Ordinis S. Francisci in Regnis Hispaniarum, seruata forma sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini, ceteris non obstantibus, noua loca recipere possint.

Congregationem istam approbauit Clemens VII. in sua const. 21. Religionis. supra fol 492. lib 1. vbi alia de eadem Congregatione indicaui, & habes etiam hic infra in const. 54. Ecclesiæ.

Attende narrata sup. ad Const. 9. huius Pont. Sanctissimus, fol. 138.

Edita A.D. 1606.

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Eorundem.

AD vberes & suaues fructus quos dilecti filij Congregationis Capuccinorum, Ordinis S. Francisci fratres, in Ecclesia militanti cuius regimini diuina disponente clementia præsidemus, indies afferunt, mentis nostræ aciem conuertentes, ac vberiores ex ipsa Congregatione fructus in dies prouenturos esse sperantes, ad ea merito libenter intendimus, quæ ipsius Congregationis Capuccinorum augmento conducere possunt, quæ vero illi in hoc impedimentum aliquod afferre dignoscuntur, e medio tollere procuramus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Capuccini in Regnis Hispaniarum noua loca recipere possint.

§. 1. Idcirco pro parte Procuratoris generalis prædicti Ordinis, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de consilio Venerabilium fratrum nostrorum S. R.E. Cardinalium negotijs regularium Præpositorum, eiusdem Ordinis fratrum Capuccinorum Superioribus, vt vbiq. locorum in Regnis Hispaniarum, noua Monasteria seu Domos, seruata tamen forma in ijs recipiendis Sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini, accipere libere & licite valeant, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, licentiam & facultatem concedimus, & indulgemus.

Non obstantibus bulla Clementis 8. & alijs contrarijs quibuscumque.

§. 2. Non obstantibus fel. record. Clementis Papæ Octaui prædecessoris nostri, quæ incipit. Quoniam ad instituta, sub Dat. Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 23. Iulij 1603. Pontificatus sui Anno 12. alijsq cõstitutionibus, & ordinationib. Apostolicis, ac cuiusuis alterius Ordinis, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis, & literis Apostolicis, quibusuis alijs Ordinibus, ac eorum Superioribus, & personis, sub quibuscũque verborum formis & tenoribus in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptis huius Bullæ credatur.

§. 3. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 2. 5. Septemb.

Dat. Romæ apud S. Marcum, &c. die 5. Septembris 1606. Anno secundo.

XXVIII. Iurisdictio & facultates Auditoris Curiæ causarum Reu. Cameræ Apostolicæ.

Hoc officium antiquissimum & præstantissimum est, & vetustior bulla, quæ de speciali huius Tribunalis iurisdictione haberi potuit, est 7. Innocentij VIII. sup. fol. 335. lib. 1. Vltra quam posui aliam Pii IV. nu. 33. Adeximie, fol. 35. lib. 2. vt quisque ex illis & istis dignoscat, quam aucta sit huius Auditoris iurisdictione. Scias etiam ad eius iurisdictionem spectare omnes causas Confraternitatis Misericordiæ de Vrbe, vt in eiusdem Innocentij VIII. const. 16. Inter. sup. fol. 342. lib. 1. & etiam Archiconfraternitatis S. Rocchi, vt in prædicti Pij IV. const. 16. Regimini, fol. 19. lib. 2.

Huius autem Tribunalis reformationem primo edidit Pius IV. in const. 56. Inter multiplices, sup. fol. 57. lib. 2. Et deinde Pius V. in const. 113. Inter illa, fol. 239. eod. lib. Ac postremo Paulus V. infra in eius const. 71. Vniuersi. §. 4.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS EPISCOPVS

Seruus seruorum Dei. Dilecto filio Magistro Petro Paulo Crescentio Præsbytero Romano, vtriusque Iuris Doctori, Causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, Notario & familiari nostro, salutem & Apost. benedictionem.

Exordium.

EXimiæ fidelitatis & prudentiæ, necnon onerosa ac grata deuotionis & familiaritatis obsequia, quæ Nobis, & Apostolicæ Sedi iamdudum impendisti, & de præsenti assiduis studijs impendere non desistis; generis quoque nobilitas, literarum scientia, & ingentes animi dotes quibus clarere dignosceris, iam exinde conceptam in nobis spem, & expectationem maiorem accendunt, ac pollicentur haud dubie quòd ea quæ tibi etiam de cetero duxerimus committenda etiam quàm maxima arduaq. negocia, eo maiori prudentia ac diligentia exequeris, quo personam tuam in posterum condignis honoribus, gratijs, & fauoribus magis proprijs à Nobis cognoueris decoratam.

Officiũ Auditoratus vacauit per assumptionem Marcelli Lantes, ad Cardinalatum.

§. 1. Cum itaque officium generalis Auditoratus, seu Audientiæ causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ, quod nuper dilectus filius noster Marcellus S. R. E. Cardinalis Lantes nuncupatus tempore assumptionis de eius persona ad Cardinalatus honorem per nos nuper de fratrum nostrorum consilio, Apostolica auctoritate factæ obtinebat, ex eo quod illud per assumptionem prædictam harum serie vacare decernimus, per decretum huiusmodi vacet ad præsens.

Et modo Petro Paulo Crescentio [illegible]

§. 2. Nos volentes te literarum Apostolicarum maioris præsidentiæ Abbreuiatorem, & in illarum expeditione dilecto filio nostro Alexandro S. Laurentij in Damaso Diacono Cardinali Montalto nuncupato, eiusdem S.R.E. Vicecancellario assistentem, ac in vtraque Signatura nostra Referendarium, etiam continuum Commensalem nostrum, quem ad tanti Officij regimen, & ministerium duximus assumendum, & in illius assecutione ceteris anteponendum, fauore prosequi gratiæ specialis, Teque a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs censuris & pœnis à iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatus existis ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, necnon singulorum priuilegiorum, indultorum facultatum prædicto, & quibuscumque alijs Officijs, Collegijs, Tribunalib. & locis pijs Vrbis, eorumq. Iudicibus, Rectoribus, & Protectoribus, ac alijs personis, quomodolibet & quandocumque etiam sub quibuscumque verborum expressionibus, & formis concessorum, ac scripturarum aliarumq. literarum desuper confectarum tenores, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis & insertis habentes, de tuis probata fide, integritate, & diligentia plurimum in Domino confisi.

Cum omnibus honoribus, emolumentis, & iurisdictionibus solitis & cum infrascriptis videlicet

§. 3. Motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostris, Officium prædictum, siue vt præmittitur, siue alias quouis, quem haberi volumus pro expresso, modo vacat cum Officio Correctoriæ, seu Correctoris Archiuij dictæ Curiæ, & alijs illi annexis, ac omnibus & singulis illius honoribus, præeminentijs, prærogatiuis, exemptionibus, immunitatibus, iurisdictionibus, fauoribus, gratijs, priuilegijs, necnon (salua dismembratione, & separatione sex millium scutorum annuorum monetæ Romanæ decem iulijs eiusdem monetæ pro quolibet scuto huiusmodi computatis, ex fructibus dicti Officij Auditoriatus per fel. recoid. Sixtum Papam V. prædecessorem nostrum factis, seu sex millibus scutis prædictæ Cameræ alias applicatis saluis remanentibus) cum iuribus, regalibus, prouentibus, obuentionibus, & emolumentis consuetis ac debitis, facultatibusq. & indultis, ac decretis, etiam in ordine, & modo procedendi in causis præfato Marcello Cardinali, & alijs qui pro tempore fuerunt causarum Curiæ huiusmodi generalibus Auditoribus, ac per piæ mem. Iulium II. Leonem X. Clementem VII. Paulum III. & Iulium etiam III. ac prædictum Sixtum, & Gregorium XIV. aliosq. quoscumq. Romanos Pontifices etiam prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem prædictam sub quibuscumq tenoribus, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, tam in forma breuis quã sub plumbo expeditis literis, ac alias ex vsu, stylo, consuetudineq. quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & assignamus. Teq. ad tibi vitam, nostrum, & pro tempore existentis Romani Pontificis, ac dilecti filij nostri Petri tit. S. Ioannis & Pauli, presbyteri Cardinalis Aldobrandini nuncupati moderni & pro tempore existentis ipsius S.R.E. Camerarij, & causarum Curiæ Cameræ huiusmodi generalem Auditorem, cum honoribus, oneribus, præeminentijs, prærogatiuis, exemptionibus, immunitatibus, iurisdictionibus, fauoribus, gratijs, priuilegijs, concessionibus, indultis, iuribus, regalibus, emolumentis, facultatibus, & decretis prædictis, eisdem auctoritate & tenore constituimus & deputamus, ac in locum dicti Marcelli Cardinalis quo ad huiusmodi Auditoratus Officium, eiusque liberum exercitium quoad vixeris substituimus, & subrogamus.

In causis criminalibus absque irregularitate se immiscendi.

§. 4. Teque ad Auditoratus, & Correctoriæ officia huiusmodi, & eorum liberum exercitium, ac omnia & singula prædicta ex nunc admittimus, & recipimus, & per Petrum Cardinalem modernum, ac pro tempore existentem Camerarium prædictum, necnon dilectos filios dictæ Cameræ Præsidentes, Clericos, ceterosq. ad quos spectat & spectabit, tam in Camera quàm extra eam recipi & admitti, atque tibi de iuribus, regalibus, iocalibus, taxis, prouentibus, obuentionibus, emolumentis, & alijs supradictis integre respóderi, & satisfieri mandamus, ac volumus, & etiam præcipimus. Tibiq. indulgemus, quod si te in quibuscumque causis criminalibus etiam vbi pœna sanguinis, & vltimi supplicij imponenda erit seu imponetur, aut de huiusmodi causis tractandum fuerit, in posterum aliquando contigerit immiscere, nullam ob irregularitatis, vel inhabilitatis cuiuscumque, seu aliam censuram Ecclesiasticam, aut infamiæ maculam, siue notam, nec alia incurras impedimenta dummodo sententiam sanguinis per te ipsum non feras, neque votum subscribas.

Causas per Locumtenentes cognoscendi.

§. 5. Ac etiam tibi, per te seu alium vel alios idoneum, vel idoneos Locumtenentem, seu Locatenentes, & Officiales, vel Vicegerentes tuos, quos, & quando pro tempore duxeris assumendos, aut deputandos, de omnibus & singulis causis, modis, & formis infrascriptis cognoscendi & decidendi, facultatem concedimus per præsentes.

In causis obligationum [illegible]

§. 6. Quod tu videlicet tàm in causis obligationum in forma Cameræ, quàm in forma iuris Guarentigiæ, vel Ripæ, vel Ripettæ celebratarum, ac etiam in alijs obligationibus in quibus etiam absque obligatione in forma Cameræ debitores consenserint in mandatum exequutiuum vnica citatione, vel etiam sine citatione, & quarum obligationum, vel consensuum vigore in alijs Tribunalibus executiue, vel per relaxationem mandatorum proceditur quouis modo, solus, præterquam inter Ciues Romanos, inter quos priuilegium, seu constitutionem vltimo loco per recol. mem. Pium Papam IV. similiter prædecessorem nostrum in fauorem Populi Romani, motu proprio factam seruari volumus: Alij vero quicumque etiam Romanæ Curiæ Iudices in similibus causis, nullatenus nulloq. modo procedere possint; Ac de omnibus & singulis obligationibus in forma Cameræ vbiuis locorum, & inter quascumque personas factis, vel faciendis, ijs dumtaxat exceptis, quæ in dependentibus à litibus, & causis in eadem Camera, aut coram alijs Iudicibus pro tempore introductis, factæ & receptæ fuerint, & tunc non per viam censurarum, sed per viam mandati executiui.

[illegible]

§. 7. Itaut quascumque causas quæ de cetero perpetuis futuris temporibus in eadem Curia super ipsis obligationibus, alijsq. omnibus supradictis, in alio quàm Auditoratus huiusmodi Tribunali, præterquam in vim specialis commissionis nostræ de dictis obligationibus specialem mentionem facientis motæ fuerint, in illarum statu, gradu, & terminis in quibus reperientur, tua ordinaria auctoritate, exceptis dumtaxat causis Curiæ Capitolinæ contra dictos Ciues Romanos pro tempore iuxta formam dicti priuilegij motis, reassumere, & etiam Iudicibus quibus fuerint commissæ, ac coram quibus illæ pendebunt, ne in eis, aut de illis quoquo modo, aut quouis quæsito colore, directe vel indirecte, illisque ac omnibus, & singulis quibuscumque alijs Iudicibus, eorumq. Locatenentibus, ac Auditoribus, tam Ecclesiasticis quam secularibus, ne in executionibus, ac processibus prædictarum obligationum, ac contractuum, de cetero contra tenorem præsentium ad instantiam cuiusuis personæ, Collegij, Vniuersitatis, Capitulorum, & quorumuis etiam priuilegiatorum, sub excommunicationis latæ sententiæ, indignationisq. nostræ pœnis, ac partibus ipsis, & Notarijs, Procuratoribus, Sollicitatoribus, Executoribus, ac Officialibus, sub eisdem censuris & pœnis, ac priuationis officiorum suorum, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, necnon quingentorum ducatorum, Fisco & eidem Cameræ applicandorum, refectionisq. expensarum partibus arbitrio tuo, & nullitatis processuum inde sequutorum, & sequuturorum quouis modo, directe vel indirecte se intromittere præsumant, inhibere; & quicquid secus super his contigerit attentari, irritum & inane existat, & esse censeatur, prout ita decernimus.

Solus vigore oblig. Cam. censuras promulgandi.

§. 8. Quodq. tu solus vigore dictarum obligationum censuras Ecclesiasticas promulgare.

Causas omnes spirituales, & etiam [illegible]

§. 9. Necnon omnes, & singulas spirituales, Ecclesiasticas, ac profanas, & quorumuis etiam eiusdẽ Romanæ Ecclesiæ Cardinaliũ, eorumq, ac nostrorum familiariũ, & continuorum cõmensalium, necnon quorumcumq. prælatorũ in ipsa Curia degẽtium, ac etiã Imperatoris, Regum, Principum, ac Cõmunitatum, & Vniuersitatum, eorundemq. Principum Oratorum, necnon dictæ Curiæ officialium eandem Curiam sequentiũ, ac familiarum eorumdem, & ipsius Curiæ causarum huiusmodi Auditoris Notariorum, & eorum familiarium, Camplorum quoque, & quorumuis mercatorum,

ac

ac pensionum annuatum super fructibus, redditibus, & pronentibus ecclesiasticis, ac eorum fructuum, etiam loco pensionum huiusmodi reseruatorum & assignatorum, etiamsi eorum & earum solutio non fit in prædicta Curia, sed in partibus facienda, & quascumque alias etiam commissarias causas, tam ciuiles quam (absque alicuius irregularitatis, seu inhabilitatis, aut infamiæ, vel cuiusuis alterius sententiæ, censuræ, & pœnæ ecclesiasticæ incursu) criminales, & mixtas, coniunctim vel diuisim in eadem Curia, quomodocumque vel qualitercumque motas, & mouendas, ac inter quascumque partes, etiam per viam inquisitionis, aut ex officio quomodolibet pendentes.

Causas appellationum à sententiis Iudicum Vrbis, Vicario, Gubernatore & Senatore, ac Iudicibus Capitolii exceptis, necnon à quibuscumque Iudicibus extra Curiã latarum cognoscendi.

Hoc tu intellige iuxta reform. Tri. vbi. sit. in rub.

§. 10. Et quæ per appellationem à grauaminibus illatis, & inferri comminatis, seu sententijs definitiuis, vel interloquutorijs, à quibusuis Iudicibus Ordinariis, & Arbitris, atq. Arbitratoribus in Curia & Vrbe prædictis (Vicario nostro, ac Gubernatore, & Senatore ipsius Vrbis, Iudicibusq. Capitolinis dumtaxat exceptis) ac extra easdem Curiam, & Vrbem, à quibuscumq. Iudicibus Ordinarijs, vel delegatis, seu Arbitris, vel Arbitratoribus, ac etiam dictæ Sedis Legatis, & eorum Vicelegatis in Terris eidẽ Romanæ Ecclesiæ mediate vel immediate subiectis, aut alijs eorum Gubernatoribus, vel Officialibus, & quibusuis in feudum, seu Vicariatum, seu alias quomodolibet concessis, & pro tempore latis, & promulgatis, interpositam, seu alias eamdem Sedem per viam reclamationis iudicialis, vel extraiudicialis, aut nullitatis, vel recursus, à quibuscumq. sententijs quorumcumq. Ordinariorum, etiam extra Statum Ecclesiasticum hactenus deuolutæ sunt, & in posterum deuoluentur.

In causis non excedentibus valorem ducatorum 200. & in causis Mercatorum & Notariorũ Tribunalis, vsque ad quamcumque summam summarie, & in omnibus aliorũ causis prout in beneficialibus procedendi.

§. 11. Eas videlicet in quibus non agetur vltra summam ducentorum ducatorum auri de Camera, aut de re verum valorem prædictæ summæ non excedente, seu quæ inter, & contra mercatores dictæ Curiæ pro quibuscumq. negotijs ad quamcumque summam ascendant, & pro Notarijs tuis, ac inter, & contra ipsos, ac eorum familias pro tempore vertentur, summarie simpliciter, & de plano, sine strepitu & figura iudicij, sola veritate inspecta, & manu Regia absq. obseruatione terminorum qui de stylo seu ordinatione Palatii Apostolici, aut alias obseruari consueuerunt, seu consueuerint, etiam priuatiue quoad alia Tribunalia alias vero summam prædictam aut illius valorem excedentes, ac inter, & contra alio. quam mercatores vertentes, seruatis terminis, & alias summarie, prout in beneficialibus, eisdemq. terminis quomodocumque male, & nulliter præpositere, & confuse tentis, pro minore partium dispendio, etiam vnico contextu, citatione, & audientia reiteratis, etiam per affixionem citationum pro tempore faciendarum, ad valuas ipsorum citandorũ habitationis, quoad obligatos in forma Cameræ, seu Guarẽtigiæ, Ripe, Ripettæ, ac alijs supradictis formis executiuis, & quoad alios aliter obligatos, vbi nõ agetur de maiore quã de viginti ducatorũ sũma audire cognoscere, decidere, & fine debito terminare.

Causas omnium delictorum, tam in Vrbe quã extra contra Curiales & exemptos cognoscendi.

§. 12. Necnon de omnibus & singulis quibuscumq. & quantumcumque enormibus criminibus, delictis, & excessibus, tam in Vrbe, & Curia prædictis, quam extra eas per quoscumq. tam eiusdem Curiæ atque Sedis Officiales, quam dictam sede sequentes, & alios etiam a iurisdictione Ordinariorũ exemptos, ac dictæ Sedi immediate subiectos cuiuscumque Ecclesiasticæ, vel mundanæ dignitatis, etiam Episcopalis, Archiepiscopalis, primacialis, vel maioris, & per quoscumque alios, cuiuscumque status, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, perpetratis vel perpetrandis, ad Procuratoris Fiscalis denunciationem, & promotionem, quam etiam partium accusationem, vel etiam instigationem, seu ex mero officio, & quoad omnes priuatiue, per Notarios tuos, eorumq. Substitutos, ac inter & contra eos, ac alios in eorum officio, & intus ea solum inquirere & super illas, tam per viam inquisitionis quam accusationis, seu denunciationis, & instigationis huiusmodi procedere, & culpabiles repertos, iuxta suorum excessuum, exigentiam & qualitatem, quouis modo, absq. alicuius irregularitatis, aut alterius censuræ Ecclesiasticæ huiusmodi incursu, punire.

Monitoria contra Episcopos ad personaliter comparendum praeuia Papæ commissione decernendi.

§. 13. Ita tamen quod monitoria contra Episcopos, vel alios eorum Superiores prædictos ad comparendum personaliter, non nisi præuia commissione manu nostra signata decernas.

Literas Apostolicas fideliter vel dato alio executore, cum solitis executionibus exequendi.

§. 14. Et insuper, quod quascumque literas Apostolicas generales & particulares, tam sub plumbo etiam per officium Audientiæ nostrarum literarum contradictarum, ac per Officium minoris gratiæ, quam in forma Breuis expeditas, & quarum solam signaturam sufficere concessum fuerit, supplicationes per Nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, aut in eiusdem Pontificis, seu nostra præsentia signatas, necnon literas pro tempore existentium Camerarii, & Pœnitentiarij maioris, nostrorum (dummodo in illis, & literis Apostolicis prædictis alij Executores deputati nõ fuerint) solus, in quibus vero deputati erunt, cumulatiue cum illis, exequi, & super illis processus debitos in forma solita, etiam cũ promulgatione censurarum in similibus promulgari solitarum decernere.

Sententias quorumcumque Iudicum in Curia & extra latarũ & processus, tam generalium quã per Curialium similis modo exequendi.

§. 15. Ac per te tuosq. Locumtenentes, seu Vicegerentes, & Officiales, aut deputatos, & quosuis alios, tam Ecclesiasticos quam sæculares Iudices, & tam delegatos quam subdelegatos, ac etiam causarum dicti Palatij Auditores vel alios, aut Romanum Pontificẽ pro tempore existentem, tam in genere quã in specie, ac alias quomodolibet in eadem Curia, & extra eam pro tempore latarum sententiarum, necnon quorũcumq. processuum, generalium vel specialium, tam in die Cœnæ Domini quam alias, cum censurarum, & pœnarum Ecclesiasticarum fulminatione fieri solitorum executionem, quas etiam si delegatis aut subdelegatis prædictis, vel quibusuis aliis etiam specialiter per Nos, & Sedem prædictam commissæ fuerint, tibi cumulatiue & non priuatiue commissa esse volumus, atque decernimus, seruatis terminis in Tribunali Auditoris Cameræ huiusmodi seruari solitis, etiam singulis diebus & horis, prout in Ordinarijs consuetum est facere, illasq. & illos debitæ executioni, etiam si opus fuerit cum auxilii brachij sæcularis inuocatione demandare.

Communitates & omnes alios extra Curiam degentes pro debitis initis in Curia, & curiales alios quos extra Curiam degẽtes pro quibuscumque rebus citandi.

§. 16. Ac quascumque Communitates, Vniuersitates, Collegia, Capitula, necnon etiam extra dictam Curiam degentes, personas, pro debitis per eas in eadem Curia contractis, aut salario, seu contractu in ipsa Curia inito, degẽtes vero in eadẽ Curia, seu Curiales Ecclesiasticos sæculares vel regulares, etiam ab ipsa Curia absentes cuiuscumque gradus, status, ordinis, & etiam Pontificalis dignitatis vel præeminentiæ existens, pro quibusuis rebus, & pecuniarum summis, ad quorumuis etiam absentium, quorum interest pro tempore instantiam quoties expedierit, etiam per edictum publicum, constito summarie, & extraiudicialiter de non tuto ad eos accessu, ad satisfaciendum de eorum debitis, & præstandum ea ad quæ pro tempore tenebuntur monere, & citare.

Compulsoriales, & remissoriales decernendi.

§. 17. Ac literas quascumque remissoriales, & compulsoriales, tam generales quam speciales, vbi & quoties opus fuerit arbitrio tuo decernere.

In vim Eug. & Leon. constitutionum Curiales tuendi.

§. 18. Necnon etiam in vim Eugenianæ in fauorem Curialium emanatæ, ac Leoninæ constitutionum, & pro cuiusque illarum extensione inhibere.

Monitoria & c. ad partes decernendi.

§. 19. Ac monitoria, citationes, & inhibitiones ad partes, etiam per simile edictum decernere, eos quoq. arrestare, & carcerare, ac si tibi videbitur, quascumq. pœnas, & mulctas eodem arbitrio tuo dimittere, & relaxare. atq. pro delictorum & excessuum, necnon criminũ qualitate quibusuis pro tẽpore delinquẽtibus per te, tuosq. Locumtenentes, Vicesgerentes & officiales infligere, & imponere.

Inobedientes excommunicandi & c.

§. 20. Necnon quoslibet inobedientes excommunicare, & à diuinis suspendere, generaliter vel specialiter interdicere, ac sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas per te, & Locumtenentes, ac alios tuos prædictos pro tempore latas etiam iteratis vicibus aggrauare.

Excommunicatis ab A.C. per alios nisi in articulo mortis absoluantur.

§. 21. Et quod à te, vel Locumtenentibus, & aliis prædictis pro tempore excommunicati, seu alias censurati, ab alijs quam à te vel Locumtenentibus, & alijs tuis huiusmodi etiam de partium consensu, præterquam in mortis articulo constituti absolui nõ possint, ad euitandas collusiones statuere.

Excommunicatos autem ab aliis, ipse A.C. absoluat & c.

§. 22. Et cum tibi visum fuerit expedire, Cõmunitates, Vniuersitates, Collegia, Capitula, & personas quascumque a quibusuis sententijs, censuris, & pœnis, ac mulctis Ecclesiasticis spiritualibus vel temporalibus, tam per te & Locumtenentes ac alios tuos præfatos, quam per alios inflictis, in diebus Paschalibus & Natalitijs, cum reincidentia absoluere, necnon sententias, censuras, & pœnas, ac mulctas huiusmodi, & quæcumq. interdicta suspendere, tollere, & eis relaxare.

Obligationes in forma Cameræ post mortem debitorum, contra eorũ bona exequitur.

§. 23. Obligationes quoq. in forma Cameræ, etiam per mortẽ debitoris, quoad illius bona tantum, etiam per viam confessionis debiti per aliquem ex Procuratoribus in qualibet obligatione constitutis more solito faciẽdas, & hæredibus legitime citatis, seu al as arbitrio tuo exequi, & executioni demandari facere.

Intellige iux. ta Bull. Pii V. sit. in rub.

Omnibus facultatibus, Auditoribus prædecessoribus quoquo modo concessis fruatur.

§. 24. Et generaliter omnia & singula, quæ ad officium Auditoris causarum Curiæ huiusmodi de iure, vel ex priuilegio aut vsu seu literis, & cõsuetudine prædictis olim spectabant, & quæ illi qui pro tempore fuerunt causarum Curiæ huiusmodi Auditores iuxta concessas eis facultates facere, & decernere, mandare, statuere, ordinare, & exequi quomodolibet poterunt, seu cõsueuerunt facere, dicere, mãdare, statuere & ordinare, decernere & exequi, libere & licite valeas. Processus, & sententias quas tu, & Locumtenentes, ac alij à te deputati prædicti pro tempore habueritis, & tuleritis, ac reliqua omnia quæ in præmissis, & circa ea, aut quodlibet eorũ feceritis, dixeritis, mandaueritis, statueritis, & ordinaueritis, rata ac grata habituri, ac facturi, ea omnia auctore Domino, ab omnibus vsq. ad satisfactionem condignam inuiolabiliter obseruari.

Indulta omnia Auditoris concessa, & literatoque concedantur.

§. 25. Insuper eisdem auctoritate, & potestatis plenitudine, tam literas Iulij II. Leonis X aliorũq. prædecessorũ huiusmodi qua omnia & singula priuilegia, indulta, facultates, iurisdictiones & gratias officio Auditoratus, & Auditorib. prædictis quomodolibet cõcessa, ac eũ oĩbus & singulis in eisdẽ cõtentis clausulis singulas desu per cõfectas literas, quorũ oĩum, & singulorũ, ac literarũ prædecessorũ huiusmodi tenores, acsi de verbo ad verbũ insererẽtur, pariter præsentibus haberi volumus pro expressis, auctoritate, & tenore prædictis approbamus, cõfirmamus & innouamus ac illa perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere decernimus, eaq. omnia & singula ad Officiũ Auditoratus, & pro tẽpore existentem Auditorem huiusmodi, perinde acsi in eis specialiter, & expresse, ac indiuiduo, & pro eis, seu in illorũ fauore statuta, & ordinata fuissent, harũ serie extendimus & ampliamus.

Dilationes per alios quoscumque concessas obligatis in forma Cameræ non prosunt.

Causa dilationum vbi debet pedenti & appellationes non suspendit executionem in obligationibus cameralibus, & executionis retardatur.

§. 26. Quodq. constitutiones quæ Odoardus, & peruenit incipiunt, & quæuis alternatiuæ, seu moratoriæ, & dilationes etiam salinariæ, per quoscumq. etiam eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Clericos Cameræ, & ipsius Cameræ Camerarium pro tempore decretæ, quoad obligatos vt supra, tam respectu bonorũ quã personarum nullatenus prosint.

§. 27. Quinimo obligationes prædictæ debitæ executioni demandentur, & etiam post mortem debitoris quoad bona, etiam quacumq. appellatione, & superinde obtenta cõmissione de huiusmodi obligatione expressã mentionẽ non faciente, aut discussione hære-

hæreditatis vbilibet pendente, si per creditores data fuerit idonea cautio in forma depositi de restituendo id quod receperint prioribus, & potioribus creditoribus in euentum succumbentiæ non obstantibus.

Præcedentia A. C. in Capella Papæ & actibus publicis.

§. 28. Ac etiam, quòd tu Auditor in Capella nostra, & alijs actibus, tam publicis quam priuatis, primum locum post dictũ Gubernatorem, & Oratores Principum si Prælati fuerint habeas, volumus statuimus & ordinamus, tibiq. pariter indulgemus.

Contradictores in prædictis coercendi.

§. 29. Ac similiter tibi, contradictores, & rebelles, tibiq. in præmissis non parentes, opportunis iuris remedijs compescendi, & ad id si opus fuerit auxilium brachij sæcularis inuocandi, ceteraq. in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna, tàm in dicta Vrbe quam vbique locorum faciendi, & exequendi, iuxta facultates alias tunc officium Auditoratus huiusmodi attinentibus, attributas.

Carceratos ex ære suorum mandatorum creditorum Curiam relaxet iuxta Pauli III. const. 44. sup. fol. 560. lib. 1. & edit. 61. Pij V. fol. 193. lib. 2.

§. 30. Necnon pariter tibi, tuisq. in officio Auditoratus huiusmodi successoribus quoscumq. pauperes extra Romanã curiam pro debitis ciuilibus, & vigore tuorum, & pro tempore existentis Auditoris Cameræ mandatorum carceratos, tuo & tuorum in officio Auditoratus successorum huiusmodi arbitrio, iuxta facultates desuper Visitatoribus carcerum Vrbis prædictæ per constitutiones piæ mem. Pauli III. & Pij V. Romanum Pontificũ pariter prædecessorum nostrorum, ad fauorem pauperum carceratorum editas, relaxandi, & relaxari faciendi.

Miserabiles personas in causis ad se trahit, & ceteris præfert iuxta Bullã Pij V. nu. 37. Accepimus fol. 154 lib. 2.

§. 31. Necnon quoscumque pauperes, & vere miserabiles in causis tui Tribunalis, tam motis quam mouendis, pro tempore cõparentes, constito prius summarie & extraiudicialiter quantum tibi sufficere videbitur de eorum paupertate & miseria ad satisfactionem creditori cuius creditores fuerint, vsq. ad summam quinquaginta scutorum inclusiue, pro quolibet creditore paupere, & miserabili huiusmodi etiam si ceteris creditoribus priores, & potiores non extiterint admittendi, ac eis de ipso eorum credito satisfaciẽdi & satisfieri faciendi, & mandandi realiter, & cum effectu.

In Curia & extra citat. &c.

§. 32. Præterea quoscumq. vbi & quando, ac quoties opus fuerit, etiam per edictum publicum, constito summarie, & extraiudicialiter de non tuto accessu, ac etiam sub Ecclesiasticis censuris, & pecuniarijs, alijsq. pœnis imponendis, moderandis & applicandis, citandi, monendi, & inhibendi, ac in euentum nõ paritionis, sententias, censuras & pœnas huiusmodi declarandi, aggrauandi, reaggrauandi, excommunicandi, interdicendi, auxiliumq. brachij sæcularis si opus fuerit inuocandi, perpetuum quoq. silentium, omni & quacumq. appellatione, & recursu remotis, desuper imponendi, ac alia omnia & singula in præmissis, & circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna faciendi, gerendi, & exercendi, iuxta concessionum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum desuper, ipsum Auditoratus officium obtinentibus vt præmittitur factarum, tenorem, plenam, & liberam, eiusdem auctoritate, & tenore concedimus, & impartimur, facultatem, & potestatem, ac ita tibi mandamus, statuimus, & ordinamus.

Causas cambiorum siccorum in Vrbe cog. vt est in Bulla ... fol. ... 2.

§. 33. Postremo, vt omnes & quascumq. causas, tàm per te quã Locumtenentes, & alios deputatos tuos prædictos super omnibus, & singulis articulis, negocijs, & causis in constitutione, seu motu proprio per prædictum Pium prædecessorem, pro pecunijs ad cambium, & recambium vsuraria, & malo modo per mercatores dictæ Vrbis accipiendis, factis, contentis, & dependentibus ab eis prout pro singulorum casuum circumstatijs alias de iure tibi faciẽdum videbitur, non obstante facultate sub forma motus proprij per prædictum Pium prædecessorem in fauorem dicti Gubernatoris concessa partibus iustitiam ministrando, audiendas, in quibus non tamquam specialis Commissarius, sed prout Auditor Cameræ huiusmodi in similibus causis, iuxta tenorem facultatum suarum, & ordinarium eius Curiæ stylum, consueuit, procedas, cum potestate citandi & inhibendi, ac quascumque inhibitiones per dictæ Vrbis Gubernatorem decretas reuocandi, & criminalitates contra mercatores tollendi, aliasq. & alia quæ in præmissis, & circa ea fuerint necessaria, & quomodolibet opportuna faciendi, & alias in omnibus, & per omnia, iuxta concessionum per eosdem Romanos Pontifices prædecessores nostros suo tempore Curiæ causarum eiusdem Cameræ generalibus Auditoribus factarum tenorem per easdem præsentes tibi committimus, & mandamus.

Papa inhibet quibuscumq. Iudicibus & personis etiã si Card. fuerint ne se in oblig. Cam. intromittat.

§. 34. Mandantes propterea, & districtius inhibentes quibuscũque Iudicibus, & personis quocumq. nomine nuncupatis, ac quouis priuilegio munitis, etiamsi eiusdem S. R. E. Cardinales fuerint sub indignationis nostræ pœna, & interdicti, necnon etiam excommunicationis sententijs, quas si secus fecerint, eo ipso incurrant (& à quibus præterquam in mortis articulo constituti, alias quàm a Romano Pontifice absolui non possint (ne in obligationibus supradictis, illarumq. executionibus, aut alijs præmissis contra ipsarum præsentium tenorem quomodolibet se intromittere, aut te, vel Locumtenentes, seu alios deputatos tuos prædictos super præmissis molestare præsumant.

Quodq. præsẽtes literæ non possint notari de subreptione & c. neq. sub aliquibus reuocationib. cõprehendi.

§. 35. Ac decernentes easdem præsentes literas tibi in omnibus & per omnia suffragari debere, illasque & in eis cõtenta huiusmodi nullo vmquam tempore de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ defectu notari, impugnari, inualidari, aut ad terminos iuris reduci, seu in ius vel controuersiam reuocari, aut aduersus eas quodcumque iuris, aut facti, vel gratiæ remedium impetrari, minusq. sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, & alijs contrarijs dispositionibus eas comprehẽdi posse, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in pristinum, & eum in quo antequam illæ emanarent, erant statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo concessas, etiam sub quacumque Data per te eligenda, validasq. & efficaces semper fore & esse, vimque validi & efficacis contractus inter Nos, & Sedem, ac Cameram prædictas ex vna, & te ex altera parte rite & recto facti, inici, & stipulati, ac etiam hinc inde acceptati habere, & obtinere, ac inuiolabiliter obseruari debere.

Decretum irritans cum clausula sublata appositi.

§. 36. Sicq. per quoscumque Iudices, & Commissarios etiam S. R. E. Cardinales, & Camerarium dictæ Cameræ, ac Præsidentes, & Clericos, necnon Palatij Apostolici Auditores huiusmodi, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quauis causa & instantia, ac vbiq. locorũ iudicari, & definiri debere, ac irritũ, & inane si secus super his à quoquã quauis auctoritate, sciẽter vel ignoráter contigerit attẽtari.

Derogationes amplissimas & in spe. de regulis de iure quæsito non tollendo, & Bulla Pij IV. de registrãdis subiectis quæ bulla est num. 98. fol. 125. lib. 2.

§. 37. Non obstantibus præmissis, ac nostris quatenus opus sit de non tollendo iure quæsito, necnon reuocatoria facultatũ ad instar non concedendarum, alijsq. Cancellariæ Apostolicæ regulis, etiam per Nos ac Prædecessores, & Successores nostros Romanos Pontifices, quoscumque, quomodocumque & quandocumq. editis & edendis, & etiam prædicti Pij IIII. prædecessoris, quod priuilegia, concessiones, & indulta Cameræ prædictæ præiudicium quomodolibet concernentia in Camera ipsa intra certum tempus registrari, intimari, insinuari, & notificari debeant disponente. Ita quod tu ipsas præsentes literas in eadem Camera nullo vmquam tẽpore præsentare, intimare, notificare, registrari facere, ac insinuare minime tenearis, nisi si, & quando tibi videbitur, ac quibusuis alijs cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam de rebus, & bonis Ecclesiæ, & Cameræ prædictarum non alienandis, ac in illorum alienatione, seu concessione, certas solemnitates & formas seruari debere, disponentibus, ac Curiæ, & Palatij prædictorum stylo, necnon Vrbis, & Cameræ huiusmodi, ac earumcumque aliarum Ciuitatum, Terrarum, & locorum, etiã iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, reformationibus, etiam nouis, & nouissimis, & decretis, ac ordinationibus, priuilegijs quoque, & indultis, ac literis Apostolicis quibusuis Communitatibus, Vniuersitatibus, Baronibus, Domicellis, Feudatarijs, & alijs quibuscumq. dictæ Sedi, mediate vel immediate subiectis, & quibusuis alijs quacũq. dignitate, etiã Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, & Cardinalatus honore fungentibus personis, vbiuis locorum existentibus, ac etiam Nostris, & dictæ Sedis Nuntijs, Legatis etiam de Latere, per Nos, & recolẽdæ mem. Clementem VIII. ac alios Romanos Pontifices prædecessores nostros sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam pro quibuscumq. causis, etiam motu simili concessis, confirmatis, & approbatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, & in posterum concedendis, confirmandis, approbandis & innouãdis. Quibus omnibus & singulis, ac omnibus alijs hic non expressis, quæ forsan præsẽtibus obesse possent, etiam si de illis eorũq. totis tenoribus specialis, specifica expressa, ac indiuidua mentio habẽda, aut aliqua alia certa & exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habẽtes illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat motu & sciẽtia, ac de potestatis plenitudine paribus specialiter, & expresse derogamus, ac plene & sufficienter derogatum esse, decernimus, & declaramus, necnon omnibus illis, quæ in præmissis, & quibuscumque desuper confectis literis concessa fuerunt non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Declarat nõ derogare Cõcilio Tridentino, neq. reformationib. Pij IV. & V. cui. ... tribuit.

§. 38. Per præsentes autem non intendimus reformationibus de Auditoratus huiusmodi, & alijs dictæ Curiæ officijs per Pium IV. & Pium V. prædecessores prælatos factis, necnon Concilij Tridẽtini decretis in aliquo derogare, vel alias præiudicare, sed illas & illa salua esse, & in suo robore permanere, eaque omnia ac etiã alias quas hodie per alias literas nostras, statuimus & ordinamus reformationes per te, & successores tuos prædictos, atq. alios ad quos id spectat, seu in futurũ quomodolibet spectabit, omnino & inuiolabiliter seruari volumus, & mandamus.

Iubet A. C. iurare de fideliter exercendo officium.

§. 39. Et insuper etiam volumus, quod tu, antequam officium Auditoratus causarum Curiæ Cameræ huiusmodi exercere incipias de illo fideliter exercendo in manibus prædicti Petri Cardinalis, & Camerarij, seu ab eo id deputati, aut eius Locumtenentis solitum præstes iuramentum.

Trãsumptis quæ credi debeat.

§. 49. Quodque præsentium literarum transumptis, & exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ Ecclesiasticæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, & adhibeti fidem q. facere illa debeant, quę ipsis originalibus adhiberetur, & quam ipsæ facerent, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Et quomodo officium ipse exercere debeat.

§. 41. Tu igitur præfatum Auditoratus causarum Curię Cameræ Apostolicæ officium prompta deuotione suscipiens, sic illud diligẽti studio, cura, & integritate exequere, vt tua opera ad Dei laudem, & gloriam, ac earumdem Ecclesiæ, & Curiæ, bonum publicũ, priuatorumq. commoditatẽ, & exemplũ laudabile cedat, Teq. apud Nos, & Sedẽ prędicta, vt speramus merito peramplius recõmendent.

Sanctio pœnalis.

§. 42. Nulli ergo omnino hominum, liceat hanc paginam nostræ absolutionis, concessionis, assignationis, constitutionis, deputationis, substitutionis, subrogationis, admissionis singulorũ indultorum, statutorũ, ordinationum, facultatũ, approbationis, confirmationis, innouationis, extẽsionis, ampliationis, decretorum, præcepti,

manda-

mandatorum, voluntatis, derogationis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationē Omnipotentis DEI, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

D. P. An. 2. die 15. Septembris. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo sexto xvij. Kal. Octobris, Pont. nostri Anno Secundo.

XXVIIII Quod Moniales Congregationis B. Mariæ Fuliensis Ordinis Cisterciensis, perfruantur gratijs, & exemptionibus à superioritate aliorum Prælatorum d. Ordinis, quibus Monaci d. Congregationis potiuntur.

Istam Congregationem omnium primus approbauit Sixtus V. in sua const. 32. Religiosæ. fol. 404. lib. 2. vbi alia indicaui.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. QVæ regulares personas in aliquam controuersiam ex concessionibus Apostolicis vocare possunt, Nostra nos decet auctoritate submouere.

Clemens VIII. exemit à Prælatis omnibus Ordinis Cisterciensis Monacos reformata Congregationis B. Mariæ Fuliensis, eorumque bona & Monasteria, in const. 22. fol.

§. 1. Dudum siquidem fel. rec. Clemens Papa VIII. prædecessor noster Congregationem Reformatam B. Mariæ Fuliensis Ordinis Cisterciensis, eiusq. Superiorem Generalem, Abbatemque & Monacos Monasterij B. Mariæ Fuliensis huiusmodi, in quo primum huius Congregationis regularis obseruantia, & reformatio introducta fuerat, aliosq. vniuersos eorum Abbates, Monacos, & Religiosos, eorumque Monasteria, domos, grangias, loca & bona quæcumq. tunc præsentia & futura, ab omni superioritate, iurisdictione, gubernio, regimine, administratione, subiectione, obediētia visitatione, correctione, & emendatione Cistercij, Claræuallensis & aliorum, tunc & pro tempore existentiū Generalium, ac Morimundensis, & aliorum Abbatum Prælatorum, & Superiorum eiusdem Ordinis Cisterciensis, quacumque auctoritate fungentium & functurorum, Apostolica auctoritate, motu proprio in perpetuum exemit, ita vt nullam omnino iurisdictionem, facultatem, & auctoritatem in dictam Cōgregationem, Abbates, Monacos, Religiosos, Monasteria & loca, atque bona illius habere, exercere, aut prætendere dicti Generales, & Prælati dicti Ordinis Cisterciēsis, aliquo tempore possent.

Sub Sedis Apost. protectione suscepit, ibid.

§. 2. Ipsamq. Congregationem Fuliensem, eiusq. Superiorem Generalem, necnon Abbates, Monacos religiosos, Monasteria domos, loca, res & bona prædicta, sub immediatam suam, & Sedis Apostolicę protectionem regimen, subiectionem, gubernationem, & obedientiam recepit, prout in literis dicti prædecessoris in forma Breuis, die 4. Septembris 1592. confectis plenius continetur.

Declarauit postea facultates datas Abbati Cisterciensi visitādi varias Congregationes, & loca Ordinis, non præiudicare supradictæ exemptioni d. Congregationis Fuliensis.

§. 3. Cumque postmodum idem Clemens prædecessor ex certis causis ad id animum suum mouentibus, q. Edmundo a Cruce, tunc ac pro tempore existenti Abbati Monasterij Cistercij, & totius Ordinis Cistercij, huiusmodi Præsuli quascumque Congregationes vbiuis tàm in Hispaniarum ac etiam Portugalliæ Regnis, quam alibi vbilibet institutas, & quæcumque illarum eiusdem Cisterciensis Ordinis, tàm virorum quam mulierum Monasteria visitandi, & reformandi facultatem concessisset, prout in alijs d. Prædecessoris, etiam in simili forma Breuis sub Datum die 15. Ianuarij 1603. expeditis literis, etiam plenius continetur, prædictus Clemens prædecessor considerans, quod ex supradictarum literarum diuersitate facile dubitari posset de sua intentione, & exinde inter Abbatem Monasterij Cistercij, & d. Cōgregationis Fuliensis Generalem, aliosq. Superiores & Monacos, controuersia, & perturbatio exoriri posset, volens propterea omnem ambiguitatem in ea parte tollere, ac Cōgregationem ipsam ab eadem Sede approbatam, & illi immediate subiectam, priuilegio Apostolicæ gratiæ extollere, singulari motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus per alias suas, etiam in forma Breuis confectas literas, mentem & intentionem suam non fuisse per dictas posteriores suas literas, prioribus suis literis prædictis in aliquo derogare, neq. aduersus illas prædicto Abbati Monasterij Cistercij iurisdictionem, superioritatem, vel auctoritatem aliquam, aut visitandi facultatem in Congregationem Fuliensem prædictam illiusque Generalem, & alios Superiores Monacos Monasteria, & loca regularia, ac bona quæcumque tribuere, vel impartiri. Quinimo priores suas literas prædictas confirmans & innouans, ipsam Congregationem Fuliensem, eiusque Generalem, & alios Superiores Monacos, Monasteria, loca, & bona prædicta in posterioribus literis suis minime comprehendi debere, sed ab illis semper excepta esse, & censeri, nec ipsum Abbatem Generalem Ordinis Cisterciensis illarum vigore visitationis munus, aut alium iurisdictionis superioritatis, vel auctoritatis actum in Congregatione Fuliensi, eiusque Generali, ac alijs Superioribus Monacis, Monasterijs, locis, & bonis prædictis quouis modo exercere posse, aut debere declarauit, prout etiam in dictis literis plenius continetur.

Et modo hic Fuliensem declarat, Moniales quoque comprehendi in dicta exemptione.

§. 4. Cum autem sicut accepimus, lites & discordiæ inter prædictum Generalem, & alios Superiores dicti Ordinis Cisterciensis pro tempore existentes, & Generalem huiusmodi Congregationis Fuliēsis, sub prætextu quod tā in prioribus quā in posteriorib. literis eidē Congregationi à prædicto Clemente prædecessore nostro cōcessis, nulla de Monialibus dictæ Cōgregationis Fuliensis quæ susceperūt gerere, & continuo gerunt habitū dictę Cōgregationis & regularibus illius institutis se conformāt, & hactenus semper fuerunt & sunt sub iurisdictione ipsius Congregationis, mentio facta fuit oriri formidentur: Nos omnem in præmissis dubitandi materiam amputare, & pro maiore præmissorum dilucidatione, ac litibus & discordijs obuiare, & dictæ Congregationis quieti consulere cupiētes, necnon dictarum literarum tenores perinde acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, Motu simili, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac ex certa nostra scientia, harum serie declaramus, tam in dicti Clementis quàm huius Congregationis confirmatorijs nostris literis sub nomine totius Congregationis comprehendi, & comprehensas, esse, & censeri Abbatissas, Priorissas, & alias quascūq. Moniales, quæ gerunt, & in futurū gerēt habitū dictæ Congregationis, ac omnibus, & singulis exēptionibus, priuilegijs, indulgētijs, & alijs gratijs, tā spiritualibus quam temporalibus eidē Congregationi per quoscumq. Romanos Pontifices etiā prędecessores nostros, ac Nos, & successores nostros quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, ac in posterum concedendis, vti, frui, potiri, & gaudere, illasq. suppositas, & subiectas esse, in omnibus & per omnia, iurisdictioni Superiorū pro tēpore existentium dictæ Congregationis eodem plane modo, quo, & omnes eiusdem Congregationis Monaci, nec ipsum Abbatē Generalem dicti Ordinis Cisterciensis visitationis munus, aut alium iurisdictionis, superioritatis vel auctoritatis actum, in Abbatissas, Priorissas, & alias Moniales dictæ Congregationis, quouis modo exercere posse aut debere.

Easq. iterato suprema regimini Congregationis Fratrum B. M. Fuliensis, & ab alijs omnibus eximit.

§. 5. Et nihilominus potiori pro cautela ipsas Abbatissas, Priorissas, & alias quascumq. dictæ Congregationis Fuliensis Moniales, earumq. Monasteria, grangias, loca, res, & bona quæcumq. ab omni superioritate, iurisdictione, gubernio, regimine, administratione, subiectione, obedientia, visitatione, correctione, & emendatione Cistercij, Claræuallensis, & aliorum, nunc, & pro tempore existentiū Generaliū, ac Morimundensis, & aliorum Abbatum, Prælatorū, & Superiorum eiusdē Ordinis Cisterciensis, quacūmq. auctoritate fūgentium, & functurorum, & quantumuis amplissimis priuilegijs, & facultatibus vtentium & vsurorum, Apostolica auctoritate & earūdem tenore præsētium, perpetuo eximimus & liberamus, ita vt nullam omnino iurisdictionem, facultatē, & auctoritatē in dictas Abbatissas, Priorissas, & Moniales, earumq. bona quæcumq. tàm præsentia quam futura, habere, exercere, aut pretēdere possint Generales, & alij Abbates & Prælati dicti Ordinis Cisterciensis. Et deniq. illæ etiam exēptæ sint, quemadmodū Congregatio ipsa, eiusq. Generales, Abbates, & Monaci, per ipsius Clementis prædecessoris, & nostras literas prædictas exempti fuerunt. Sicq. per quoscumq. Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretādi facultate, & auctoritate, vbiq. iudicari, ac definiri debere, necnon irritū, & inane decernimus, si secus super his à quoquā quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quæcumque contraria remouet.

§. 6. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ dictus Clemens prædecessor, & Nos in singulis literis prędictis voluimus non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Transumptis credi iubet.

§. 7. Et quia difficile foret præsentes literas originaliter ad omnia, & singula loca in quibus opus esset deferri, Volumus & prædicta auctoritate Apostolica decernimus, quod earumdem præsentium transumptis etiā impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Ecclesiastica cōstitutæ, aut manu Superioris Generalis, & sigillo eiusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, die 10. Octobris 1606. Anno Secundo. *D. P. An. 2. die 10. Octob.*

Quod in promotione personarum Militiæ, & Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani ad magnam Crucem habeatur ratio meritorum magis quàm antianitatis promouendorum iuxta dictę Religionis statutum de Electionibus, si est in vsu. X X X.

De hac regulari militia, multa adnotaui supra ad Anastasij IV. const. 2. Christianæ. fol. 60. lib. 1.

Edita A. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Dilectis filijs Magistro, & Consilio Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani.

Statuto §. de electionibus fuit ordinatum, quod in promotione ad magnā Crucē habeatur ratio meritorū magis quam antianitatis promouendorum.

ACcepimus inter alia laudabilia statuta istius Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani Apostolica auctoritate confirmata, statuto quinto de electione prouide ordinatū fuisse vt in promotione ad magnam Crucem, ratio habeatur meritorum & sufficientiæ promouendorum, potius quàm antianitatis, quo fit, vt fratres eiusdē Hospitalis, alioquin si iure antianitatis tantum ad assequenda beneficia, ac dignitatis eiusdem Hospitalis aditum haberent, onera Religionis minus prompte subeuntes, virtute, ac meritis certatim anteire non contendunt.

Quod Papa præcipit obseruari, si est in vsu.

§. 2. Proinde nos hoc statutum in viridi obseruantia retinendū esse censentes motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, Vobis per præsentes præcipimus, & mandamus, & statutum prædictum quintum de Electionibus, cuius tenorē præsentibus pro expresso habari volumus, si est in vsu, inuiolate obseruari, auctoritate etiam Apostolica, mandetis, & faciatis, ita vt occurrente quandocumq. aliqua vacatione, atque smuritione dignitatū magnæ Crucis, iuxta ipsius statuti dispositionem, magis de ipso

Hospitali benemeriti, ceteris licet antianis respectu temporis, minus tamen benemeritis praeferantur, omni exceptione & affectione cessante, irritumque decernatis & inane, quicquid secus super his a quoque quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentati.

Contrariorum abstantibus.

§. 3. Non obstantibus quibusuis alijs eiusdem Hospitalis, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis statutis, consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis ac etiam constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac priuilegijs, & indultis, ac literis Apostolicis, ceterisq. in contrarium disponentibus quibuscumque.

Dat. P. A. 2. 4. Decemb.

Datum Romę apud Sanctum Petrum, die 4. Decembris 1606. anno Secundo.

XXXI. De auctoritate Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia, & Commissarij generalis, Ordinis Fratrum Reformatorum, super Fratribus Minoribus Reformatis, seu de strictiori Obseruantia.

Hos Fratres Reformatos approbauit Clemens VII. vt sup. in eius const. 35. In suprema. fol. 502. tb. 1. vbi alia de eis, & toto Ordine S. Francisci adnotaui.

Edita An. D. 1607.

P A V L V S P A P A V.

Dilecto filio Archangelo à Messana Ministro Generali totius Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Obseruantia.

Exordium.

POstulat Apostolici muneris ratio, quod nullis nostris exigentibus meritis diuina dignatio gerere nos voluit in terris, vt inter ceteras agri Dominici excolendi curas, minime negligatur restitutio disciplinae Ordinis regularis, qui merito, vt flos quidam, & pretiosus lapis inter Ecclesiae ornamenta Sanctorum Patrum praeconio celebratur, vt quae humanae fragilitatis vitio tempore collabuntur, pastorali vigilantia diuina aspirante gratia corrigantur.

Ministri generalis auctoritas super omnibus Fratribus etiã Reformatis.

§. 1. Vt igitur B. Francisci Fratres Minores de Obseruantia nũcupati, quod nomine praeseferunt, in dies magis re ipsa praestent, motu proprio, & ex certa scientia, & matura deliberatione nostra, deq. Apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium statuimus, & ordinamus, vt tu, & tui pro tempore successores Ministri generales, super omnibus reformationibus, & Fratribus Reformatis eamdem ordinariam potestatem, quam super alijs eiusdem Ordinis Fratribus habes, & exerces, similiter habere, & exercere libere possis.

Ministrorum Prouincialiũ reform. auctoritas super Custod. & Reform.

§. 2. Quodq. Ministri Prouinciales, qui Reformati erunt, ordinariam super Custodibus, & Reformatis similiter habeant, & exerceant potestatem.

Ministri de Familia illis praecedant.

§. 3. Qui vero ex dictis Ministris de Familia erunt, eisdem Custodibus, & Reformatis praecedant, & pro eorum Superioribus censeantur, & recognoscantur.

Custodis & eius vocaliũ facultas prouinciali.

§. 4. Custos autem, & eius vocales ad Prouinciale Capitulum accedant, & in eo in electione Ministrorum, & Definitorum, vocem actiuam, & passiuam habeant, ipseque Custos à vocalibus suae custodiae in praedicto Capitulo eligatur, qui vna cũ discretis Guardianos constituet, & familias in sua custodia disponet, & vlterius, vt ipse Custos quoties sibi necessarium videbitur, suam custodiam visitare, mutare, corrigere, & punire possit.

Appellatio ad Ministrũ Generalis datur.

§. 5. In casu vero appellationis, ad te & pro tempore existentem Ministrum generalem appellandum erit.

Transitus de Reformatione ad Familiã, & econtra quando permittitur.

§. 6. Rursus quotiescumque aliquis ex Fratribus Reformatis ob infirmitatem, vel aliam legitimam causam a reformatione exire, & ad Familiam transire voluerit, in Capitulo, aut Congregatione Prouinciali de consensu Custodis, & maioris partis vocalium Custodię illi concedatur, & eorumdem consensu, necnon Ministri Prouinciae Fratres de Familia ad reformationem poterunt migrare.

Nouitiorum electio eundi ad Familiam vel Reformationem libera est.

§. 7. Nouitijs quoque qui in Capitulo, aut Congregatione recipientur, vtrum ad Reformationem, vel ad Familiam ad Nouitiatum agendum se conferre velint, eligere liberum erit, seruata tamen fel. rec. Sixti Papae V. praedecessoris nostri constitutione.

Conuentuum recipiendum pro Familia, dispositio est Protectoris.

§. 8. Praeterea circa Conuentus de Familia acceptandos, quicquid à dilecto filio nostro Pompeio tt. S. Balbinae presbytero Cardinale Arigonio nuncupato, & à te, ac pro tempore existenti istius Ordinis Protectore ac Generali Ministro ordinatum fuerit, obseruetur.

Iussio praedicta obseruandi.

§. 9. Quocirca in virtute sanctae obedientiae, omnibus, & singulis dicti Ordinis, & Reformationis praedictae Superioribus, & Religiosis, praecipimus, & mandamus, vt praemissa, omnia, & singula inuiolabiliter obseruent, tibiq. in illis prõpte pareant, obediãt, & assistant, alioquin sententiam, siue poenam quàm rite tuleris, seu statueris in rebelles ratã habebimus, & faciemus auctore Domino vsq. ad satisfactionem condignam inuiolabiliter obseruari.

Derogatio contrariorum.

§. 10. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon eiusdem Ordinis, statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusq. superioribus, & personis, ac quibusuis alijs sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores praesentibus pro expressis & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

D. P. An. 2. die 14. Febr.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 4. Februarij, milliesimo sexcentesimo septimo, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Sequitur extensio auctoritatis Ministri Generalis ad Commissarium Generalem, de qua in rub.

Edita An. D. 1615.

P A V L V S P A P A V.

Dilecto filio Euangelistae de Gabiano Commissario Generali Ordinis Fratrum Minorum Reformatorum S. Francisci de Obseruantia. Dilecti filij, Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Extensio d. auctoritatis Ministri generalis, & eius gerit absentia, ad Commissariũ Generali Ordinis Reformatorũ, eius officio durãte.

§. 1. CVpientes regimini, & gubernio Fratrum Reformatorum S. Francisci de Obseruantia opportune prospicere, ac de tua pietate, prudentia, Religionis zelo, ac in gubernando experientia plurimum in Domino confisi, Tibi, durante officio Commissarij Generalis eiusdem Ordinis, & absentia Ministri, seu Vicarij Generalis dicti tui Ordinis & vice ac loco ipsius, Vniuersos dicti Ordinis Fratres Reformatos cum eadem auctoritate, superioritate, iurisdictione, & facultatibus, Ministro seu Vicario Generali totius Ordinis S. Francisci de Obseruantia competentibus, & competituris, in spiritualibus, & temporalibus, regendi, & gubernandi plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem, tribuimus, & impartimur.

Obedientia ab omnibus Reformatis sibi praestanda.

§. 2. Mandantes propterea dilectis filijs Custodibus, & alijs Superioribus, & Fratribus Vniuersis Reformatis praedictis, vt tibi debitum honorem, & reuerentiam exhibentes, tua salubria monita & mandata suscipiant, humiliter, & efficaciter adimplere procurẽt alioquin sententiam, siue poenam, quam rite tuleris, seu statueris in rebelles, ratam habebimus, & faciemus (auctore Domino) vsq. ad satisfactionem condignam inuiolabiliter obseruari.

Restrictio auctoritatis eiusd. Cõmissarij.

§. 3. Ceterum volumus, vt quae per fel. record. Clementem Papam praedecessorem nostrum, per eius sub plumbo in fauorem eorumdem Fratrum Reformatorum seu alias expeditas literas disposita fuerunt, immutare, aut aliquo modo alterare, non possis, sed illa obseruari facere tenearis.

Derogatio contrariorum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis praedicti, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, Ordini praedicto ac Ministro generali, & alijs Superioribus, necnon Fratribus, tam Reformatis quã de Familia, & alijs quibuslibet personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis, eorũ tenores pro plene & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habẽtes illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus ceterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. A. 11. die 8. Iulij.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 8. Iulij, millesimo sexcentesimo decimo quinto, Pont. nostri Anno Vndecimo.

XXXII. Quod Rectores Ecclesiarum Parochialium Indiarum Occidentalium, ab ijs qui in Ecclesijs, & domibus Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini sepeliuntur, maiorem non exigant eleemosynam, quam a Concilio Tridentino praescriptam, & à Pio Quarto explicatam.

Ampliorem sanctionem edidit hic idem Pontifex, pro Fratribus, & Monialibus Ordinis S. Francisci de Obseruantia, infra in constit. 47. Expositum.

Edita A. D. 1607.

P A V L V S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Rectores ecclesiarũ Parochialium Indiarũ Occidentaliũ, maiorẽ exigebant eleemosynam ab his qui in ecclesijs Fratrum Eremitarũ S. Augustini sepeliuntur, quam si in proprijs ecclesijs sepelirentur.

EXpositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum Frãcisci Pereira, Assistentis Generalis totius Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini, necnon Prouincialis prouinciae Mexicanae eiusdem Ordinis noue Hispanię in Indijs, quod Rectores parochialium ecclesiarum Indiarum Occidentalium, ne ita commode Christifidelibus qui in Domino moriuntur, in Ecclesijs Ordinis huiusmodi, ac in proprijs eorum parochialibus sepeliri valeant, de consilio forsan suorum Superiorum, abusum introduxerunt, vt scilicet exigat maiorem eleemosynam ab ijs qui in ecclesijs dicti Ordinis sepeliuntur, quam si in proprijs ecclesijs sepelirentur, ita vt fideles qui in ecclesijs Ordinis huiusmodi sepeliri desiderant, parẽ ad minus parochialibus ecclesijs eleemosynam relinquere debeãt ratione eorum sepulturae, quam ecclesijs Ordinis huiusmodi relinquunt.

Praetendũt insuper eleemosynam missarum quae praemissa sunt a d. fratrib. dicendae relinquit, sibi cõpetere dimidiam.

§. 2. Et quod peius est, siquis pro animae suae refrigerio, nonnullas missas a Fratribus Ordinis huiusmodi dicendas reliquerit, praetendunt Parochi eleemosynam ratione missarum huiusmodi relictam, inter ipsos & Fratres praedictos esse diuidendam, quo fit vt non parum in deligendis sepulturis in ecclesijs dicti Ordinis grauentur saeculares, cum duplum pro sepultura soluere cogantur.

Huiusmodi abusum a Papa remoueri, Ordinis eius supplicãt.

§. 3. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, plerique Christifideles in dictarum domorum ecclesijs ob difficultatem tam

magnas

magnas expensas persoluendi sepeliri se facere non possint, quo fit vt ecclesiæ huiusmodi mortuorum sepulturis, & consequenter eleemosynis in dies fieri consuetis, propemodum priuentur, idcirco pro parte eorumdem Fràcisci Assistentis generalis & prouincialis, Nobis humiliter supplicatum fuit, vt in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Quapropterea Rectoribus dictarum Parochialium pro hobus maiorē eleemosynam petere, quam præscriptum à Concil. Trid. sess. 25. c. 13. & à Pio V. explicatā consuet. 42. nu. 23. sup. fol. 272. lib. 1.

§. 4. Nos igitur huiusmodi abusus omnino tollere, ac dicti Ordinis commoditatibus, & propagationi, quantū cum Domino possumus prospicere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio Venerabiliū fratrum nostrorum S.R.E. Cardinaliū, super consultationibus, & negotijs Episcoporum, & Regularium deputatorum, omnibus, & singulis Parochialium ecclesiarum vniuersarum Indiarum Occidentalium, & Orientalium Rectoribus, nūc & pro tempore existentibus, harum serie interdicimus, & prohibemus, ne sub excommunicationis maioris latæ sententiæ pœna, à qua nonnisi à Nobis seu Romano Pontifice pro tempore existēte, præterquam in mortis articulo absolui poterint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, maiorem eleemosynam ab ijs qui in dictorum domorum Eremitarum S. Augustini ecclesijs sepelientur, ea quam illis præscribit Concilium Tridentinum sess. 25. cap. 13. iuxta explicationem à fel. rec. Pio Papa V. prædecessore nostro emanatam, sub Dat. Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1567. xvij. Kal. Iunij Pontificatus sui anno Secundo, quouis prætextu aut occasione, etiam de consilio, consensu, & mandato suorum Ordinariorum exigere valeant seu præsumant.

Executores huius constitutionis deputat.

§. 5. Quo circa dilectis filijs causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, ac Indiarum Occidentalium & Orientalium Societatis IESV Prouincialibus pro tempore existentibus, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum, per se vel alium, seu alios, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte Assistentis generalis, & Procuratoris prædictorum, nunc & pro tempore existentium, aut alicuius eorū fuerint requisiti, præsentes literas, & in eis contenta quecumque solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, omnium & singulorum effectum pacifice frui, & gaudere; Non permittentes eos desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoscumque, ac præmissis non parentes, eisque auxilium, consilium vel fauorem, publice vel occulte, directe seu indirecte quomodolibet præstantes, per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Contrarijs q. derogat.

§. 6. Non obstantibus præmissis ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac ecclesiarum domorum & Ordinis huiusmodi, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis statutis, consuetudinibus quoque, indultis & literis Apostolicis eisdem ecclesijs, domibus, & Ordini earūque Rectoribus, Superioribus, & Fratribus, ac quibusuis alijs personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, ac literis Gregorij XIII. etiam prædecessoris nostri, sub Dat. Romæ apud S. Petrum, anno 1572. Pontificatus sui anno Primo. Quibus omnibus & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptis quoque credi iubet.

§. 7. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 2. die 16. Febr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die 16. Februarij 1607. Anno Secundo.

XXXIII. Ordinationes, & Statuta super bono regimine Congregationis Casinensis Monacorum Ordinis S. Benedicti.

Quę ad hanc pertinent Congregationem, plene dixi in constitut. 1. Iulij II. Super Cathedram. supra fol. 354. lib. 1 ibi videas.

Edita A. D. 1607. & 1608

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CVm sicut accepimus in Ordine S. Benedicti Congregationis Casinensis alias S. Iustinæ Paduanæ, qui primo ab eodem S. Benedicto institutus, & deinde à tot tantisque Patribus, sanctitate, & disciplinæ regularis exēplo per diuersas totius Orbis Christiani Regiones propagatus, virtute Altissimi ad laudem sui nominis iam multis ab hinc sæculis floruit, nónulli abusus exorti fuerint quibus nisi nostræ Pastoralis solicitudinis prouidentia celeriter occurratur, dubitandum sit ne huiusmodi morbo inualescente, regularis disciplinæ obseruantia paulatim collabatur.

Constitutio septem Prouinciarum in Italia.

§. 1. Nos igitur attendentes quod vbi gubernaculum disciplinæ contemnitur restat vt Religio naufragetur, pro nostri pastoralis officij debito præmissa conuentibus oculis pertransire nequiuimus, quapropter prius mature discussa, & examinata, adhibitis viris grauitate, prudentia, & vsu rerum præstantibus, quibus negocium demandauimus, de eorum consilio huiusmodi abusibus quantum cum Domino possumus occurrendum decreuimus. Motu igitur proprio non ad alicuius nobis oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, Congregationis prædictæ, Ordinis S. Benedicti in vniuersa Italia, Insulisque ei adiacentibus septem prouincias nempe Romanam, Hetruriæ, Neapolis Siciliæ, necnon Venetiarum, Lombardiæ, ac Liguriæ, per præsentes perpetuo valituras, constituimus & deputamus, illisque sic constitutis & deputatis.

Romana.

§. 2. Romanæ videlicet S. Pauli prope, & extra muros Almæ Vrbis nostræ, necnon S. Scholasticæ Sublaci, ac S. Mariæ Farfensis, & S. Petri Perusini, necnon eiusdem S. Mariæ, etiam prope, & extra muros Cęsanatensis, ac S. Vitalis Rauennatensis, & S. Proculi Bononiensis, necnon eiusdem S. Benedicti Ferrariensis.

Hetruriæ.

§. 3. Hetruriæ S. Eugenij Senensis necnon SS. Floræ, & Lucillæ Aretinensis, necnon S. Mariæ Florentinensis, & S. Honorati Lerini, ac S. Mariæ Cromensis, Ragusineń diœcesis, & S. Petri Mutinensis, ac S. Petri Regiensis.

Neapolitana.

§. 4. Necnon Neapolitanæ ipsius S. Benedicti Castro Villarum, S. Michaelis Montis Caueosi, S. Mariæ Andriensis, Sanctissimæ Trinitatis Cauensis, necnon S. Seuerini Neapolitanensis, ac S. Angeli Caetanensis, S. Laurentij Auersane. & eiusdem S. Benedicti Montis Cassini.

Sicula.

§. 5. Siculæ S. Placidi Messanensis, necnon S. Nicolai Cathanensis, & S. Mariæ Fondroni, necnon S. Flauiæ, ac S. Mariæ Mōtis Regalis, & S. Martini Panormitanensis, necnon eiusdem S. Mariæ de Gangio, & S. Philippi de Argirione.

Veneta.

§. 6. Ac Venetæ S. Nicolai Lictoris, necnon S. Georgij Venetiarum, & S. Mariæ de Pratalia, & S. Iustinæ de Padua, necnon SS. Felicis, & Fortunati Vicentineń, & S. Nazarij Veronensis, ac S. Pauli de Argon, necnon S. Iacobi de Pontida Bergomensis diœcesis, & S. Faustini, ac S. Euphemiæ Brixiensis.

Lombardia.

§. 7. Necnon Lombardiæ S. Simpliciani ac S. Petri in Glassiate Mediolaneń S. Spiritus, & S. Saluatoris Papień, necnon S. Sixti Placentiń, ac S. Mariæ Gratiarum Placentiń diœcesis, & S. Ioannis Euangelistæ Parmensis, necnon S. Columbani Bobiensis, ac S. Benedicti de Padolione.

Huic addita sunt hæc infra duo vltima loca prouincia Thuscia.

Liguria.

§. 8. Liguriæ vero prouincijs prædictis S. Nicolai Buschetti, S. Benigni, & S. Iuliani, ac S. Catherinæ, necnon S. Hieronymi Ceruariæ Ianuensis diœcesis, ac S. Bartholomæi Astensis, ac S. Petri Saluiani Tauriensis diœcesis dictorum Ordinis & Congregationis Monasteria, etiam perpetuo subijcimus, & supponimus.

Vt diffic prouinciis, nouē Abbates Definitores eligendi sunt.

§. 9. Et vt deinceps in Definitorio æqualitas votorum habeatur, quo de cetero perpetuis futuris tēporibus in dictis septē prouincijs nouem Abbates Definitores, ex quibus Romana vnum, Hetruriæ vnum Neapolitana vnum & Siciliæ alium, & Liguriæ alium, Veneta vero, & Lombardiæ prouincię prædictę ob illorum maiorū Monasteriorum numerum pro qualibet earum duos Abbates huiusmodi ex illis respectiue oriundos habeant, eligātur, ac deputētur, Dictiq. nouem Definitores canonice per vota, & scrutinia secreta, vt moris est, canonice electi, in quibuscūq. Capitulis generalibus omnes, & singulas, tàm spirituales quàm tēporales gratias, & facultates ab hac Sede Apostolica eis concessas, & quas hactenus hebuerunt habeāt hac tamen ratione, vt post hac singuli Definitores septē prouinciarum prædictarum diuersarum nationum, & professionum existant, nulloque modo duo ex eadem natione vel professione vno, & eodem tempore in prædicto Capitulo, licet ex diuersis prouincijs prædictis professi sint, esse patiātur, sed ex eisdem prouincijs oriūdi eligantur, vt supra, ac constituantur.

Ex quibus tres ex antiquioribus qualibet anno vacent & alij sufficiantur.

§. 10. Et ad tollendam dictorum Definitorum perpetuitatem quieti dictæ Cōgregationis maxime contrariam, quod singulo quoque anno tres Definitores ex antianis siue antiquioribus, duo nempe ex Lombardiæ, Venetę, & Liguriæ, ac vnus ex Romana, & Hetruriæ, Neapolitana, & Sicula, prouincijs prędictis ab eodem Definitorio per biennium vacent, ac illorum loco tres substituantur respectiue ex eisdem prouincijs, ita vt semper vnaquęque prouincia suum, vel suos semper habeat Definitorem, seu Definitores præscriptum, vel præscriptos.

Eorumq. aliquo à Definitorio excluso, alter ex viciniori Prouincia eligatur.

§. 11. At si aliqua iusta causa Abbates alicuius prouincię ad prędictum Capitulum non accederent, vel accedentes ab electione Definitorij exclusi remanerent, seu illo anno Visitatorum officio functi essent, seu quod per biennium minime vacassent, & eo casu in prędicto Definitorio ab huiusmodi electione exclusi essent, & tunc ex prouincia illi viciniori Abbas definitor seruatis tamen superius narratis pro illa vice tantum eligatur.

Cōseruatores qui, & vnde sint eligendi, & quod eorū sit munus.

§. 12. Conseruatores quoque iuxta constitutiones dictę Congregationis approbatas nempe duo ex Romana, Hetruriæ, & Neapolitana, alij vero ex Veneta, Lōbardię, & Ligurię prouincijs prædictis eligantur, ipsiq. sic electi cum Dei timore, omnique diligentia omnia illo anno à Definitoribus, Visitatoribus, ac Prę̄sidente prędictis gesta, & præcipue electiones Prę̄latorū, & Officialiū perspiciāt ac recognoscāt, & quicquid cōtra Romanorū Pontificū prædecessorū nostrorū decreta, ac cōstitutiones dictæ Congregationis factū esse reperiēt, illud nullū, & irritū declarēt, ac cū effectu sub priuationis dignitatū quas pro tēpore obtinerent, ac inhabilitatis ad illas obtinendas pœnis eo ipso incurrēdis illorū habilitationē nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus, quandocūq. existētibus omnino reseruando exequi mandent, & contra inobedientes etiam Definitores, nulla habita personarum, vel dignitatum ratione, per censuras, & pęnas Ecclesiasticas, auctoritate nostra procedant.

Abbatū &c. numerus qui & qua electio.

§. 13. Et in qualibet ex prouincijs prædictis, tot Abbates, Priores, Cellerarij, ac Magistri Nouitiorum ex ea oriundi, quot sunt in ea Monasteria, vel Prelaturæ, & Officia existant, & casu quo in singulis Monasterijs idonei ad hoc munus subeundum minime recipiantur, tunc idonei alijs ex Monasterijs eiusdem prouincię professi subrogentur. Quod si in tota prouincia nō sint tot Monaci idonei

professi, qui ad prædicta officia suæ prouinciæ assumi possint, tunc Monasterijs vicinioribus alterius prouinciæ idonei assumantur.

Abbates à Diffinitoribus eligendi.

§. 14. Ne autem facultas regiminis dictæ Congregationis diminuta intelligatur, quod pro arbitrio dicti Regiminis, Abbates, Priores, omnesque Officiales, ac singulos priuatos Monacos ex prouincia in prouinciam prout expediens ei videbitur, vt antea poterant & valebant, ita vt omnia in dicta Congregatione communia sint, & esse intelligantur, amouere, & destinare possint & valeant, nulla nationum, & personarum, seu Monasteriorum habita ratione, quinimo singuli Abbates cuiusque prouinciæ Monasterijs Congregationis Diffinitorij, & Regiminis arbitratu deputentur, & præficiantur.

Nemo munere quinquennio fungatur.

§. 15. Quodque Abbates, Priores, cæterique Officiales prædicti iuxta præscriptum vsum dictæ Congregationis alicui Monasterio non præficiantur vltra quinquennium, & ab illius administratione, etiam per quinquennium omnino vacent. Et aut tam Abbates, quam cæteri Officiales prædicti quotannis præfuerint, tot etiam ab eius Monasterij, ac officij administratione vacent, & quod singuli resideant, nec ab eis vllo quæsito colore vltra vnam dietam, & per octo dies sine licentia Præsidentis iustam causam expressam Conseruatoribus in proximo Capitulo generali exhibendam & examinandam, an iusta fuerit causa discessus abesse possint, & qui secus fecerint illorum arbitrio puniantur.

Vitam communem & alia ut, regula obseruent.

§. 16. Ne alijs prædicantes Abbates prædicti, reprobi inueniantur, quod ad visam communem, necnon diuina Officia, tam diurna quam nocturna, omniaque alia regulæ dictæ Congregationis instituta cum Dei timore, habita tamen personarum, ac temporum qualitate concurrant, vt si cum hospitibus impediti sint, vel alia iusta causa excusentur.

Studentibus prouideatur.

§. 17. Monacis vero literis operam dantibus, de idoneis Lectoribus, ac alijs necessarijs, & decentibus rebus, ac commoditatibus illis beneuisis prouideant.

Idem vt vna disciplinam seruari.

§. 18. In omnibus quoque Monasterijs, parem formam viuendi & vestiendi, ac regularem disciplinam ab omnibus obseruari curet.

Administratio temporalium.

§. 19. In administratione autem rerum temporalium ea cautio adhibeatur, ne Prælati eam per seipsos, vt causis vagandi tollatur exerceant, sed ea per Cellerario, a dictis Diffinitoribus, vel prædicti Ordinis regimine deputatos (corruptela, & abusus Cellerariâ in pectas, vt dicut Abbatis cocedenda penitus sublatis) exerceatur.

De Decanis.

§. 20. Ac constitutiones prædicti Ordinis, vt Cellerarij à regimine deputati Decani existant, omnino obseruentur.

Visitatorum munus celebretur.

§. 21. Duo autem Visitatores dictæ Congregationis, ex Romanæ, Hetruriæ ac Neapolitanæ, ac alij duo ex Lombardiæ, Venetæ, necnō Liguriæ prouinciarū prædictarū Abbatibus ex ipsismet Prouincijs oriundi eligantur, qui extraneas prouincias visitent, nō autē proprias, si id Diffinitores expedire iudicauerint, alias constitutiones dictæ Congregationis seruentur, & in Prouincia Sicula duo Visitatores, iuxta præscriptum vsum dictæ Congregationis eligantur, dictique Visitatores, Deo iuuante munus suum Visitationis cum omni diligentia subeant, ac absoluant, singulosque Monacos de statu Monasterij, necnon Præpositorum, & Ministrorum qualitate, ac rerum spiritualium & temporalium statu exactissime examinent.

Translatio monachorum.

§. 22. Monacos vero, vel Commissos ab aliquo Monasterio in quo saltem per annum continuum non permanserint, & quos amouendos necessarium iudicauerint, super quo illorum conscientias grauamus, per illam prouinciam tantum mutare valeant, dicto Capitulo Generali, mutationes de vna ad aliam prouinciam (vt sumptibus superfluis parcatur) reseruando.

Nouitiatus erigatur, & Nouitij educentur.

§. 23. Et Nouiatus pro Nouitiorum educatione in singulis prouincijs prædictis constituti, & constituendi in suo robore permaneant, ita tamen quod in quibuslibet Nouitiatibus prædictis ex eiusdemmet prouincijs huiusmodi oriundi iuxta Constitutiones Apostolicas, & decreta Concilij Tridentini idonei ad probationē admittantur, ac semper & vbique Ciues Ciuitatum, & locorum in quibus Monasteria huiusmodi sita sint cæteris extraneis paribus præferantur.

Nouitiatus.

§. 24. Quodque in prouincia Romana prædicta, etiam in Monasterijs S. Proculi Bononiensis, ac S. Benedicti Ferrariensis, Nouitiatus constituatur, & in eius iuuenes ex eadem prouincia oriundi ad probationem recipiantur.

Nouitiorum numerus.

§. 25. Quælibet autem prouincia illum tantum numerum Nouitiorum recipiat, & ad professionem admittat quem commode alere poterit; si vero aliqua prouincia, seu Monasterium plures Monacos quam ex eius redditibus ali possunt habere comperiantur neminem recipiat priusquam ad numerum præfixum illius professi redacti fuerint.

Nouitij S. Pauli de Vrbe.

§. 26. Et quia in dicto Monasterio S. Pauli de eadem Vrbe ob illius aeris intemperiem (vt aiunt) Romani, vel ex eadem prouincia oriundi, in maximum eorum, dictæq. Congregationis detrimentū minime recipiuntur, quemadmodum præteritis temporibus recipere solitum fuit, & hoc in alijs Monasterijs seruatur, quod deinceps singulo quoque anno saltem ex Nouitij ad probationem ibi recipiantur: sed in dictum Monasterium sanctæ Scolasticæ Sublaci, ad probationem & professionem emittendam, sumptibus tamē & expensis dicti Monasterij S. Pauli, cuius professi sint & esse intelligantur, mittantur.

Ex alio quoque Nouitiatu Sublacensi.

§. 27. Hacq. de causa saltem duo Nouitij pro Monasterio Farfensi, & alij duo pro Monasterio Sublaci prædictis ex eadem prouincia Romana oriundi in dicto Nouitiatu Sublacēsi vsque ad numerum qui ex illorum Monasteriorum redditibus ali & sustentari possint, redacti fuerint, quibuscumque non obstantibus recipiantur.

Abbas S. Pauli et Generalis Procurator ...

§. 28. Quodque quoties contigerit Abbatem dicti Monasterij S. Pauli oriundum, vel professum esse ex Monasterijs Lombardiæ, Venetæ, & Liguriæ prouinciarum prædictis, tunc Procurator Generalis dictorum Ordinis, & Congregationis oriundus, vel saltem professus ex aliquo Monasterio Romanæ, Hetruriæ, vel Neapolitanæ prouinciarum prædictarum, & viceuersa existat, & esse debeat, nec ambo vllo vmquam tempore ex Monasterijs earumdem sed diuersarum prouinciarum prædictarum esse debeat.

Iussio præmiss. ... obseruare.

§. 29. Similiter perpetuo statuimus, & ordinamus, ac ita ab omnibus & singulis quos præmissa concernunt, & concernent quomodolibet in futurum, sub pœna priuationis vocis actiuæ & passiuæ, ipso facto incurrendis inuiolabiliter obseruari debere volumus & mandamus.

Confirmatio priuilegiorum, & ordinationum, ...

§. 30. Ac pro præmissorum complemento, omnia & singula priuilegia, libertates, immunitates, fauores, antelationes, aliaque tam spirituales quam temporales per fel. record. Eugenium Papam IV. & Gregorium XIII. necnon Clementem VIII. Romanos Pontifices prædecessores nostros, sub quacumque verborum forma & expressione super dictorum Diffinitorum electione, dictæq. Congregationis felici statu, ac directione, & alias super præmissis quomodolibet concessa, necnon singulas literas Apostolicas desuper expeditas, ac illarum formas, & continentiam, tenores & effectus perinde acsi de verbo ad verbum præsentibus inserta essent, dummodo præmissis contraria non existant, pariter perpetuo approbamus & confirmamus, illisque ac earum singulis, perpetuæ, ac inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, necnon omnes & singulos, tam iuris quam facti, ac solemnitatum in his quomodolibet requisitarum ac necessariarum defectus, excogitatos, vel non cogitatos, siqui principaliter, vel accessorie, aut alias quomodolibet interuenerint in eisdem, & si de illis ad hoc, vt suppleri & sanari possint, specialis, specifica, & expressa mentio facienda esset, supplemus.

Appositio clausularum præseruatiuarum.

§. 31. Decernentes prædictas eorum prædecessorum literas, validas & efficaces fore & esse, suosque plenarios & integros effectus sortiri ab eis ad quos nunc spectat, & pro tempore quorumlibet spectabit firmiter obseruari debere, nec ab illis vllo vmquam tempore resilire posse: sed ad illarum obseruationem obligatos fore & esse, ac sub eisdem maioris excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ & passiuæ pœnis cogi, & compelli, præsentes vero de subreptione, vel obreptione, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari, seu inualidari, aut ad viam & terminos iuris reduci seu in ius, vel controuersiam vocari, aut aduersus eas quodcumque iuris vel facti, aut iustitiæ seu gratiæ remedium inrentari, impetrari, vel concedi nullatenus vmquam posse, sicq. ab omnibus & singulis censeri, & ita per quoscumque Iudices, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, irritumque & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio executoris.

§. 32. Quocirca dilecto filio nostro Alexandro sancti Laurentij in Damaso, Diacono Cardinali Montalto nuncupato, S.R.E. Vicecancellario, moderno & pro tempore existenti dictæ Congregationis Cassinensis, apud Nos & Apostolicam Sedem Protectori, per præsentes mandamus, vt præmissa omnia & singula per eos ad quos spectat, & in futurum spectabit, auctoritate nostra obseruari curet & faciat. Contradictores quoscumque per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna, iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo; inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Derogatio contrariorum.

§. 33. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis cōstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac eiusdem Ordinis, & Congregationis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia, roboratis statutis & consuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum.

§. 34. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 6. Aprilis, 1607. Pontificatus nostri Anno 2. *D. P. An. 1. die 6. April.*

Sequitur declaratio & moderatio prædictarum, ac aliarum editio ordinationum.

PAVLVS PAPA V. *Edita A. D. 1608.*

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romani Pontificis prouidentia circumspecta nonnumquam aliqua ex eis, quæ pro bono regimine, & felici directione Religiosorum sub Regularis vitæ obseruantia Altissimo famulantium conceesserat, saniori iudicio mutat, alterat, ac disponit, prout rerum, temporum, personarum qualitatibus diligenter pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Relatio nonnullarum statutorum supra ...

§. 35. Sane cum nos alias per quasdam in forma Breuis, sub annu-

annulo Piscatoris die 6. Aprilis 1607. Pontificatus nostri Anno secundo confectas literas, inter alia in tota, ac vniuersali Italia, Insulisq. ei adiacentibus, septem Prouincias Ordinis S. Benedicti Cõgregationis Cassinensis, alias S. Iustinæ, nempe Romanam, Neapolitanam, Siculam, Venetam, ac Hetruriæ, necnon Liguriæ, & Lõbardiæ, perpetuo constituerimus, & deputauerimus, illique ac eorũ singulis Monasterijs dictorum Ordinis, & Cõgregationis in Italia, ac Insulis prædictis consistentibus, suppositis S. Petri Mutinensis, ac eiusdem S. Petri Regiensis, Monasteria dictorum Ordinis, & Congregationis dictæ Prouinciæ Hetruriæ, etiam perpetuo subiecerimus, & supposuerimus, & quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus in dictis septem prouincijs nouem Abbates Definitores ex illis respectiue oriundi, diuersarum tamen nationum, & professionum, ac quatuor dictorum Ordinis & Congregationis Visitatores ex eisdemmet prouincijs oriundi, eligerentur, & in qualibet ex prouincijs prædictis, tot Abbates, Priores, Cellerarij, ac Magistri Nouitiorum ex ea tamen oriundi quot sunt in ea Monasteria, vel Prælaturæ, & Officia essent. Quodq. quoties contingeret Abbatem Monasterij S. Pauli prope, & extra muros Almæ Vrbis nostræ dictorum Ordinis, & Congregationis oriundum, vel professum esse ex Monasterijs Lombardiæ, Venetæ, & Liguriæ prouinciarum prædictarum, tunc Procurator Generalis ipsius Ordinis & Congregationis oriundus, vel saltem professus ex aliquo Monasterio Romanæ, Neapolitanæ, & Hetruriæ prouinciarum huiusmodi, ac vice versa esset, & esse deberet, nec ambo vllo vnquam tempore ex Monasteriis earumdem, sed diuersarum prouinciarum prædictarum esse deberent similiter perpetuo, prout in dictis literis plenius continetur statuerimus, & ordinauerimus.

Causa huius moderationis.

§. 36. Nihilominus ex relatione dilectorum filiorum Anastasij à Carpenedulo Abbatis dicti Monasterij S. Pauli, ac Io. Baptistæ Romani, Ordinis, & Congregationis prædictorum Procuratoris Generalis, ad nos per illorum Capitulum Generale superiori anno celebratum, vt ex literis nobis exhibitis cõstat destinatorum, accepimus, prædicta Monasteria S. Petri Mutinensis, ac ipsius S. Petri Regiensis eidem Prouinciæ Lombardiæ, quam Hetruriæ viciniora esse, idque illorum Abbatibus, ac Conuentibus incommodum inferre, & illorum Regularibus institutis magis consonum esse, vt professi Monasteriorum dictorum Ordinis, & Congregationis, qui non sunt oriundi Ciuitatum, vel locorũ, aut Prouinciarum in quibus professionem emiserunt, omnibus illorum dignitatibus & officijs priuentur, Abbates vero, & alij Prælati dictæ Prouinciæ Siculæ a regimine ipsius Monasterij S. Pauli, ac officio Procuratoris Generalis dictorum Ordinis & Congregationis, cum de eis in prædictis literis ad hæc nulla mentio facta fuerit in eorum damnum, & præiudicium excludantur.

Mutatio duorum Monasteriorũ Prouinciæ Hetruriæ.

§. 37. Nos igitur in supremo dignitatis culmine, diuina disponente clementia constituti, in his remedium prouisionis nostræ adhibere cupientes, dictarum literarum veriores, & totos tenores præsentibus pro expressis habentes, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, S. Petri Mutinensis, ac eiusdẽ S. Petri Regiensis Monasteria huiusmodi, illorũq. Abbates, Priores, Conuentus, ac alias illorum personas, nunc & pro tempore existentes ab eadem prouincia Hetruriæ perpetuo disiungimus, & separamus, illaq. & illos prædictę prouinciæ Lombardiæ etiam perpetuo subijcimus & supponimus.

Professi vsque modo in Monasterijs ex quibus non sunt oriundi, omnibus gaudeant priuilegijs, quibus ipsi oriundi fruuntur.

§. 38. Quodq. de cetero perpetuis futuris temporibus, illi qui in Monasterijs dictorum Ordinis & Congregationis Ciuitatum, & locorum ex quibus non sunt oriũdi ad præsens professi existunt, non autem qui de cetero ad ipsorum Ordinis & Congregationis habitus susceptionem, ac professionem regularem admittentur, omnibus, & singulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, fauoribus, antelationibus, prærogatiuis, alijsque gratijs, tam spiritualibus quàm temporalibus, quibus oriundi Ciuitatum, locorum, & Prouinciarum huiusmodi vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti potiri, & gaudere possunt & poterunt quomodolibet in futurũ, pariter, & pariformiter, ac æque principaliter in omnibus & per omnia perinde acsi ex eis oriundi essent, vtantur, potiantur, & gaudeant, ac nihilominus oriundi ceteris paribus professis, in assecutione dignitatum, ac officiorum huiusmodi præferantur.

Qui ad Abbatiã S. Pauli concurrant.

§. 39. Quodque Abbates, & Priores dictæ prouinciæ Siculæ, vna cum Abbatibus, & Prioribus Romanæ, Neapolitanæ, & Hetruriæ prouinciarum prædictarum ad regimen dicti Monasterij S. Pauli, & officium Procuratoris Generalis huiusmodi concurrant, ac ad illa, & eorum alterum ad instar Abbatum, & aliorum Priorum aliarum prouinciarum prædictarum eligi possent, & valeant.

Prælatorum numerus designatur.

§. 40. Ac pro pace inter regulares personas dictorum Ordinis, & Congregationis conseruanda illorumq. augmento, quod in singulis eorum Monasterijs pro quolibet decimotertio numero Monacorum professorum vnus graduatus, nempe vnus Abbas, vel Procurator generalis, aut Cancellarius Præsidis, siue vnus Prior pro qualitate & capacitate professorum singulorum respectiue Monasteriorum & pro quinque Monacis professis, vnus Decanus computatis Cellerarijs, ac Nouitiorum Magistris, Confessoribus Monialium, ac Rectoribus, alijsque Officialibus, ita tamen quod ipsi Decani numerum tercentum non excedant, assignentur.

Decanorũ approbatio, qualis.

§. 41. Ad officium tamen Decanorum quoad sufficientiam literarum, illi dumtaxat Monaci assumantur qui vel per examinatores ab Ordinarijs locorum pro tempore deputatos, seu per dictos Visitatores, vel alios ab ipsis Visitatoribus, vel Definitoribus subrogatos, ad confessiones Christifidelium audiendas examinati, cum effectu per patentes literas in forma probanti Visitatoribus tradendas, & ab ipsismet Visitatoribus an fauore, vel merito illas impetrauerint examinandas, & Definitoribus Capituli Generalis præsentandis tanquam idonei approbati fuerint. Quo vero ad integritatem vitæ, & morum probitatem, pro potiori cautela & securitate exactissimam inquisitionem faciant Visitatores examinando tam Abbates, Priores, quàm ceteros Monacos cum omni diligentia, ac puram, & meram veritatem repertam Definitoribus in scriptis medio eorum iuramento deferant.

Obseruantia constitutionũ approbatarũ à Greg. XIII.

§. 42. Præterea quod constitutiones dictorum Ordinis & Cõgregationis per fel. rec. Gregorium Papam XIII. prædecessorem nostrum, approbatæ & confirmatæ, in omnibus & per omnia, sub poenis à Definitoribus statuendis ac præfigendis, pro singulis transgressionibus prætatarum constitutionum ipso facto incurrendis, dummodo per alias constitutiones Apostolicas reuocatæ non sint, inuiolabiliter obseruentur.

Horæ canonicæ in Choro recitentur.

§. 43. In Monasterijs dictorum Ordinis & Cõgregationis, etiã in quibus licet tantum decem de Conuentu Monaci existant, Horæ Canonicæ, tàm diurnæ quàm nocturnæ in Choro psallendo singulis diebus recitentur.

Culpæ Monacorum semel in hebdomada audiantur.

§. 44. Culpę Monacorum in Capitulo, semel in qualibet hebdomada ad minus audiantur.

Lectio Casuũ conscientiæ habeatur.

§. 45. Missæq. decantentur, & lectio Casuum conscientiæ saltem bis in vnaquaque hebdomada habeatur, ac disciplina Monastica, prout in alijs Monasteriis seruatur, etiam seruetur.

Lectioque in Refectorio.

§. 46. In Refectorio lectio assidua audiatur.

Carnes non edantur nisi more tabullam Gregorianã.

§. 47. Carnes vero in illis Monasterijs ac temporibus tantum in constitution. prædictis præscriptis, & per dictum Gregorium prædecessorem approbatis, & extra tamen illorum Refectoria, edantur.

Contrauenientium pœna.

§. 48. Præmissaq. omnia non obseruantes, tam Superiores quã inferiores voce actiua, & passiua ad arbitrium dictorum omnium Definitorum, seu Regiminis ipso facto priuati existant.

Decreta Congregationis quando legit.

§. 49. Quodque decreta, facta & non impressa, ac in posterũ facienda pro bono regimine dictorum Ordinis & Congregationis in illorum Capitulis generalibus per vota secreta à maiori parte illorum Prælatorum approbentur, & ad effectum vt omnes ad eorum obseruationem, sub poena præcepti teneantur, & obligati existant, à Sede prædicta confirmari debeant.

Obseruantia præsentium demandatur.

§. 50. In reliquis vero omnia & singula in prędictis nostris literis contenta in omnibus & per omnia iuxta illorum tenorem obseruentur, nec illorum declaratio, moderatio aliqua in parte vel in totum seu reuocatio, quouis quæsito colore vel ingenio nisi de consilio, & consensu omnium dictorum Ordinis, & Congregationis Prælatorum, etiam sub priuationis dignitatum & officiorum quas & quæ pro tempore obtinuerint, ac inhabilitatis ad illas obtinendum eo ipso incurrenda poena nullo vmquam tempore intentari vel impetrari possint itidem perpetuo statuimus & ordinamus, ac ita in omnibus & singulis quos concernunt, & concernent quomodolibet in futurum sub poenis præfatis inuiolabiliter obseruari debere volumus, & mandamus.

Additio clausularum præseruatiuarũ.

§. 51. Præsentes vero nostras literas de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ vel quopiam alio defectu notari seu impugnari aut alias quomodolibet infringi vel retractari, seu inualidari aut ad viam & terminos iuris reduci seu in ius vel controuersiam vocari, aut aduersus eas quodcumque iuris & facti vel iustitiæ aut gratię remedium intentari, impetrari vel concedi nullatenus vmquam posse, sed eas ab omnibus & singulis quos concernunt & concernent quomodolibet in futurum inuiolabiliter obseruari debere, sicque ab omnibus & singulis censeri, & ita per quoscumque Iudices tam ordinarios quam delegatos quauis auctoritate fungen. etiam causarum Palatij nostri Apostolici Auditores sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicãdi ac interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, irritum quoq. & inane decernimus si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deputatio executorum.

§. 52. Quo circa dilectis Filijs prædictorum Ordinis & Congregationis, Protectori, necnon Curiæ causarum Cameræ nostræ Apostolicæ generali Auditori nunc & pro tempore existentibus per præsentes committimus & mãdamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios, præsentes nostras literas ac in eis contenta quæcumque vbi, & quando, ac toties quoties opus fuerit, ac pro parte nunc & tempore existentium dictorum Ordinis, & Congregationis Patrum aut alius eorum nomine, & Congregationis requisiti fuerint, solemniter publicantes, eisq. in præmissis efficacis defensionis præsidio assisten. faciant eas & ea auctoritate nostra ab omnibus inuiolabiliter obseruari ac omnes dictorum Ordinis, & Congregationis Prælatos, Monacos ac alias illorum personas eis pacifice frui & gaudere, Non permittentes eos desuper quomodolibet molestari vel perturbari. Contradictores quoslibet, & rebelles per quasuis ecclesiasticas sententias, censuras etiam pecuniarias poenas eorum arbitrio imponendas, moderandas, & applicandas, ceteraque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his haben. seruatis processibus, sententias, censuras & poenas etiam iteratis vicibus aggrauan. inuocato etiam ad hoc si opus fuerit brachij sæcularis auxilio.

Derogatoria.

§. 53. Non obstantibus præmissis, ac felicis recordat. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo quis vigore præsentium extra suam Ciuitatem,

uitatem, & Diœcesim vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, alijsq. constitutinn. & ordinationibus Apostolicis, & quatenus opus sit dictorum Ordinis & Congregationis, etiam iuramento confirmatione Apostolica vel quauis alia firmitate roboratis, statutis, stabilimẽtis, vsibus & consuetudinibus, ceterisq. contrarijs quibuscumque. aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

D. P. An. 3. die 21. Mart. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 21. Martij millesimo sexcentesimo octauo Pontificatus nostri Anno tertio.

XXXIV.

Declaratio, & confirmatio priuilegij fori, Religiosorum Regularium intra claustra degentium.

De hisce Regularibus extra claustra delinquentibus puniendis, Clemen. VIII. edidit constit. 39. Suscepti. sup. fol. 39.

Edita A. D. 1607.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Religiosorum sub suaui Religionis iugo Altissimo famulantium quieti prospicere cupientes, quæ illam quoquo modo perturbare posse videntur, opportuna nostra declaratione è medio tollere ac alias desuper opportune prouidere curamus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire.

Ordinarii quidam prætendebat, quod Religiosi coram eis conuenirentur ex cap. Volentes de priuileg. in 6. cap. 20. sess. 24. Conc. Trid. §. 1. Cum itaque nomine dilecti filij Basilij Angussolæ Procuratoris generalis Ordinis Fratrum Carmelitarum in Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Tridentini Concilij interpretum, expositum fuerit, in Hispaniarum Regnis, quosdam Ordinarios Locorum contendere, Religiosos intra claustra degentes coram ipsis Ordinarijs conueniri debere in causis ciuilibus, cap. Volentes, de priuileg. in 6. comprehensis, propter illius innouationem à Concilio Tridentino factam, sess. 7. cap. 14. quo præfatos Religiosos, eorum priuilegijs abrogatis, defendunt comprehendi. Præterea eosdem locorum Ordinarios pariter contendere, eosdem Religiosos intra claustra degentes in prima instantia coram ipsis conueniri debere ex decreto eiusdem Concilij Tridentini, sess. 24. cap. 20. de Reform.

Sacra Congregatio super interpretatione Conc. Trident. contrarium decreuit. §. 2. Cumque ab eodem Basilio Procuratore generali in eadẽ Congregatione supplicatum fuerit, vt super vtraque re responsa darent. Ab eadem vero Congregatione fuerit responsum, Neque constitutione in generali Concilio Lugdunensi edita, quæ incipit, Volentes, neq. decreto Concilij Tridentini capit. 14. sess. 7. comprehendi Regulares, ideoque eos iuxta eorum priuilegia, coram suis Superioribus vel Conseruatoribus esse conueniendos. Necnon Decretum eiusdem Concilij Tridentini dicto cap. 20. sess. 24. ad Regulares non pertinere, nec eorum Conseruatorias imminuere, nec quoad primam illarum instãtiam aliquid noui inducere, ipseq. Basilius Procurator Generalis nobis humiliter supplicari fecerit, vt pro sui Ordinis quiete, supradictas declarationes ab eisdẽ locorum Ordinarijs seruari debere, Apostolica auctoritate præcipere dignaremur.

Illa. Pont. id approbat. §. 3. Nos illius huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus & singulis locorum Ordinarijs, in virtute sanctæ obedientiæ per præsentes districte præcipiendo mandamus, ne Fratres & Religiosos dicti Ordinis Carmelitarum contra dispositionem declarationum prædictarum perturbare vel inquietare quoquo modo audeãt vel præsumant, irritum nihilominus & inane decernentes, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Executores mandat. §. 4. Quocirca dilectis causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, & nostro & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi vel alter eorum præsentes literas & in eis contẽta quæcũque, vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Religiosorum, eorumue Superiorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistẽtes, faciant auctoritate nostra illos eorumdem præmissorum effectu pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Cõtradictores quoscumque per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij sæcularis.

Quibuscumque non obstantibus. §. 5. Non obstantibus fel. recor. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum habenda. §. 6. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadẽ prorsus fides habeatur, quæ eisdem præsentibus haberetur, si originaliter forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, *D. P. An. 3. die 24. Aug.* die 24. Augusti. millesimo sexcentesimo septimo, Pontificatus nostri Anno tertio.

Contra Canonicos Regulares Congregationis S. Saluatoris Ordinis S. Augustini, dignitates, & officia ipsius Ordinis conquisitis extra Religionem fauoribus ambientes, eorumque complices, & fautores. Necnon Superiores eosdem in electionibus fauores attendentes. XXXV.

Congregationem istam probauit Gregorius XII. vt supra in eius constitut. 2. Excitat. fol. 232. lib. 1. vbi alia eam concernentia tibi ind caui.

Edita A. D. 1607.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ambitus Regularium improbatur. Quoniã nemo debet sibi assumere honorem, nisi vocatus à Deo tamquam Aaron, & à regularis vitæ instituto valde alienum est, vt religiosi mendicatis, sæcularium præsertim personarum studijs, ad dignitatum gradus sibi aditum patefacere contendant, vnde magna in Ecclesia Dei mala prouenire solent.

Canonici Regulares S. Saluatoris ad obtinendas dignitates, Ordinis, fauores personarum extra religionem requirunt. §. 1. Nos pro muneris nostri debito huic malo quantum in nobis est opportunum remedium adhibendum censuimus, cum itaq. sicut accepimus, quidam in Congregatione Canonicorum regularium S. Saluatoris Ordinis Sancti Augustini, dignitatum & officiorum in dicta Religione ambitione ducti, pro ijs consequendis, Ecclesiasticorum, & sæcularium Principum aut aliarum personarũ studia requirant, & à Sanctæ Romanæ Ecclesię Cardinalibus alijsque Prælatis commendatitias literas, aliosque fauores, & gratias procurent, quibus adiuti, gradus & dignitates in eadem Religione consequi valeant.

Hunc ergo ambitum hic Pont. illos sub grauibus pœnis interdicit. §. 2. Propterea nos dictæ Religionis officia & dignitates pro meritis cuiusq. absque ambitu conferri cupientes, motu proprio & ex certa scientia ac mera deliberatione nostris, omnes, & singulos Canonicos regulares dictæ Congregationis & Ordinis cuiuscumque status, gradus, conditionis, præeminentiæ, qualitatis & dignitatis existentes, qui de cetero pro prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus & alijs officijs Congregationis, & Ordinis prædictorum consequendis, ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque personarum tam Ecclesiasticarum quam sæcularium de gremio dictę Congregationis non existentium, etiam Cardinalatus honore, & quacumque sæculari dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentiũ fauores recurrerint, aut alias vijs illicitis ad huiusmodi Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, & alia officia obtinenda aspirauerint, vel alijs minus legitimis, & honestis rationibus ea obtinere quæsiuerint, ac ijs obtentis vsi fuerint, illorumque complices & fautores, ad quascumque Prælaturas, dignitates officia, gradus, honores, administrationes, & munera in ipsa Congregatione obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus, ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officijs huiusmodi eo ipso priuamus, & sic priuatos voce tam actiua quam passiua carere decernimus, & declaramus.

Superioribusque eo electionibus huiusmodi fauores attendentes vel pœnas aliquas remittere prohibet sub pœna inobedientiæ & excommunicationis latæ sententiæ. §. 3. Atque in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis latæ sententiæ pœna omnibus dictorum Congregationis & Ordinis Superioribus, Prælatis, Canonicis quocumque titulo nuncupatis etiam Priori generali, præsentibus & futuris præcipimus districteque mandamus, ne quempiam vllo tempore precibus literis vel fauoribus adducti, vel alias ad instantiam seu requisitionẽ vel contemplationem Principum etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & Rerumpublicarum vel Prælatorum etiam S.R.E. Cardinalium, aut aliarum quarumcumque personarum, tam sæcularium quam Ecclesiasticarum, extra dictum gremium existentium, ad cuiusuis generis Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones & officia dictæ Congregationis promouere, vel pœnas aliquas remittere audeant vel præsumant.

Electiones aliter factas irritat. §. 4. Decernentes electiones & promotiones ad Monasteria seu Prioratus vel officia dictorum Congregationis & Ordinis contra præsentium dispositionem, quod absit, quandocumque faciendas, & pro tempore obtentas, nullas, prorsus inualidasq. fore, & esse, nullisque viribus subsistere.

Contrauenientes eo ipso pœnas hic enunciatas incurrisse declarat. §. 5. Ac omnes & singulos in præmissis delinquentes, nulla alia monitione præcedente, & absq. processu desuper habendo, sententias & pœnas præmissas irremissibiliter eo ipso incurrere.

Ambitũ ex sola instantia & precibus etiã oretenus porrectis probari decernit. §. 6. Et ad illos sententias, & pœnas præmissas damnabiliter incurrisse legitime probandum, solas præmissarum personarum instantias, preces & fauores etiam oretenus porrectas, plenam indubiã & sufficientem in iudicio & extra fidem facere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri.

Et ita & non aliter iudices præcipit. §. 7. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane si secus super his à quoquã, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs omnibus derogat. §. 8. Non obstantibus quibusuis Apostolicis ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus vel specialibus constitutionibus & ordinationibus ac Congregationis, & Ordinis prædictorum etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus

nibus

nibus, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque. Aut si prædictis Canonicis regularibus vel quibusuis alijs communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionē.

Hanc constit. etiam in Capitulis & Congregationibus publicari mandat.

§. 9. Vt autem harum literarum notitia ad omnes dictæ Congregationis S. Saluatoris Ordinis S. Augustini Canonicos regulares facilius deueniat, volumus illam etiam in Capitulis generalibus ac Congregationibus dictis nuncupatis lecta sic arctare, ac si legitime vnicuique intimatæ fuissent, illarumque exemplis etiam impressis, manu Prioris generalis ipsius Congregationis subscriptis, & eius sigillo munitis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur si essent exhibitæ.

Dat. P. An. 3. die 22. Sept.

Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, &c. die 22. Septembris 1607. Anno tertio.

XXXV Confraternitatis Doctrinæ Christianæ erectio in Archiconfraternitatem in Basilica S. Petri Principis Apostolorum de Vrbe, cum Indulgentiarum priuilegiorumq. elargitione.

De instituendis his Confraternitatibus, habes sup. fol. 261. Pii V const. 137 Ex debito, lib. 2. vbi a sis indicaui. De forma autem aggregandi alias Confraternitates, attende const. 115. Clementis VIII. Quaecumque, hic supra fol. 158.

Edita A.D. 1607.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX credito nobis pastoralis officij munere, pijs locis quæ maiora in dies in spiritualibus, & temporalibus ad Dei gloriam, & animarum salutem incrementa suscipiunt, vlteriora subsidia, & ampliora concedimus priuilegia, ne quicquam illarum rerum prætermittamus, quæ ad Christianam propagandam religionem conducere videntur.

Concil. Trid. & Pont. instituerunt institui Confraternitatem Doctrinæ Christianæ.

§. 1. Ob has causas cōsiderantes nos iure optimo à Sacro Tridentino Concilio, & summis Pont. prædecessoribus nostris statutum, & iam multos abhinc annos maximo Ecclesiæ Dei commodo obseruatum fuisse, vt pueri singulis Dominicis & alijs festiuis diebus fidei rudimenta, obedientiam erga Deum & parentes, aliasque Christianas virtutes ab ijs ad quos spectat edocerentur, vt hac ratione, qui ad mundi voluptates sequendas natura proni sunt, Christiana pietate eruditi, de virtute in virtutem proficientes, tales euaderent, qui ad Populi Christiani mores reformandos & Catholicæ fidei incrementum idonei efficerentur Ministri.

Et vidit in Vrbe institutam eadem fuit Congregatio laicorum, sed et Clericorum.

§. 2. Atque hoc consilio, cum nonnulli probitatis Viri zelo charitatis accensi, pro diuini cultus augmento in hac Alma Vrbe nostra cæterarum Matre, & Magistra, Tridentino Concilio publicato, in quibusdam Ecclesijs pueros & adultos quoscumq. summa pietate ac diligentia Doctrinam Christianam docere cœpissent, hoc pium opus præstante Domino, exiguo temporis spatio, adeo incrementa suscepisse, vt Congregatio sub Doctrinæ Christianæ nomine iampridem instituta fuerit, ex quibus licet aliqui tantum in cōmuni viuant cum suo Præposito, in Ecclesia S. Agathæ Regionis Transtyberinæ, in vnum tamen omnes sub vno Protectore conueniunt, atque vno Præside huic saluberrimo operi singulis festiuis diebus sedula incubuerunt & incumbunt diligentia.

Hic modo Pont. d. Confraternitatem erigit in Archiconfraternitatem in Basilica S. Petri de Vrbe.

§. 3. Nos pro nostro Pastoralis officij munere hoc pium Christianeque Reipublicæ necessarium opus, ex quo hactenus vberrimi fructus prouenerunt, ac multo vberiores posthac prouenturos speramus, ex animo amplectentes, illudq. in dies augeri magis ac magis cupientes, Congregationem prædictam in Vrbe institutam, necnon singulas illius personas & Ecclesias, nempe S. Martini Regionis Arenulæ, S. Agathæ Regionis Transtyberinæ eidem Congregationi Apostolica auctoritate concessas, sub nostra & Sedis Apostolicæ protectione suscipiētes, Motu proprio & ex certa sciētia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, in celeberrima Basilica Principis Apostolorum de Vrbe, Congregationem Doctrinæ Christianæ huiusmodi, in Archiconfraternitatem Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo erigimus & instituimus.

Eiusq. Protectorem deputat, summum Pontificis Vicarium.

§. 4. Illiusque sic erectę & institutæ perpetuum Administratorem, & Protectorem dilectum filium nostrum Hieronymum tituli S. Blasij Presbyterum Cardinalem Pamphilium nūcupatum, ac pro tempore existentem in Vrbe, & eius districtu, Rom. Pont. Vicarium, harum serie constituimus, & deputamus.

Eidē Archiconfraternitati facultatem alias Confraternitates aggregandi & indulgentias communicādi concedit.

§. 5. Ac ipsius Archiconfraternitatis Confratribus pro tempore existentibus aggregandi dictæ Archiconfraternitati, alias quasuis eiusdem Doctrinæ Christianæ in qualibet Mundi parte canonice erectas & institutas, ac instituendas Confraternitates, illisque priuilegia, indulta, fauores, exemptiones, gratias & indulgentias infrascriptas sibi per nos concessas ac pro tēpore à Sede Apostolica concedendas communicandi.

Ad hoc vide etiam huius Clem. VIII. cit. in pr.

§. 6. Necnon de Administratoris & Protectoris prædicti consensu, quæcumque statuta felix regimen & gubernium dictæ Archiconfraternitatis concernentia, licita tamen, & honesta ac sacris Canonibus, & decretis Concilij prædicti, constitutionibusque Apostolicis minime contraria condendi, illaq. sic condita, pro rerum, & temporum qualitate, in toto vel parte, ac toties quoties opus fuerit immutandi, & in eorum locum alia de nouo edendi, licentiam, facultatem, & auctoritatem concedimus & impartimur.

Indulgentia plenaria Confratribus in eo ingressus elargitur.

§. 7. Vt autem deuotio Christifidelium ad dictum opus exercēdum indies magis augeatur, De Omnipotentis DEI misericordia ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi Omnibus & singulis vtriusq. sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis ac sacra communione refectis qui pro Ministris operarijs & Confratribus dictam Archiconfraternitatem ingredientur, die primo illorum ingressus seu eo die quo dictę Archiconfraternitati adscripti fuerint, Plenariam.

Etiā in festo præcipuo Confraternitatis.

§. 8. Necnon eisdem sic descriptis, qui vere pœnitentes, & confessi Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in festo quod ab ipsa Archiconfraternitate, & alijs Confraternitatibus aggregatis seu aggregandis pro earum præcipuo & principali respectiue eligetur, sumpserint, etiam Plenariam.

Et in articulo mortis.

§. 9. Quique vere pœnitentes, & confessi dictum Sanctissimū Eucharistiæ Sacramentum sumpserint aut id facere non valentes, animo contrito, nomen IESV saltem corde in mortis articulo inuocauerint, similiter plenariam omnium peccatorum suorum remissionem, & indulgentiam dicta auctoritate earumdem tenore præsentium concedimus.

Aliæ indulgentiæ Confratrib. qualibet mense communicantibus conceduntur.

§. 10. Præterea eisdem Confratribus, qui vere pœnitentes, & confessi semel quolibet mense Sanctissimum Eucharistiæ Sacramētum sumpserint, septem annos, & totidem quadragenas.

Inducentibus alios ad discendā Doctrinā.

§. 11. Quique in causa fuerint, vt pueri, famuli aut quæuis aliæ personę ad discendam Doctrinam Christianam eant, ducentos dies.

Discentib. & docentib. Doctrinā in dieb. Stationū Vrbis.

§. 12. Qui vero diebus Stationum Vrbis hanc Doctrinam in Ecclesijs docuerint, ac etiam illi qui ad eamdem discendam accesserint, easdem indulgentias consequantur, quas consequerentur, & consequi possent, si Ecclesias Stationum personaliter visitarent.

Visitatoribus Scholarum Doctrinæ.

§. 13. Easdem etiam indulgentias Visitatores dictæ Archiconfraternitatis, qui ex commisso sibi officio visitabunt illas Scholas, quas in illo die visitare poterunt, consequantur.

Docentibus eamdē diebus feriatis.

§. 14. Insuper eisdem Confratribus, qui diebus feriatis hanc Doctrinam Christianam aut publice aut priuatim explanauerint, centum dies.

Præceptorib. eamdē docentibus diebus festiuis.

§. 15. Necnō omnibus & singulis Præceptoribus, qui diebus festiuis discipulos suos ad Doctrinam Christianam duxerint, eosque illam docuerint, septem annos.

Explanantib. eā in Scholis diebus feriatis.

§. 16. Quique diebus feriatis in propriis Scholis eamdem doctrinam explicauerint, centum dies.

Sacerdoti Archiconfraternitatis in eius Ecclesia prædicanti &c.

§. 17. Sacerdoti etiam dictę Archiconfraternitatis, qui in Ecclesia seu Oratorio illius Confraternitatis, verbum Dei prædicauerit aut collationes fecerit, licet illo die non interuenerit in aliqua Schola docendi causa, septem annos.

Parentibus Doctr. in domo familiam docentibus.

§. 18. Omnibus autem, & singulis Patribus, & matribus familias, qui in suis domibus liberis, famulis, & familiaribus vtriusque sexus Doctrinam Christianam explanauerint, qualibet vice id fecerint, centum dies.

Conducentibus ad d. Doctrinam.

§. 19. Item Confratribus, qui per Ciuitatem viros, mulieres aut pueros ad eamdem Doctrinam Christianam ducendi causa circumierint, septem annos.

Confratrib. per Castella euntibus, & Doctrinam docentibus.

§. 20. Eisdem autem Confratribus, qui extra Ciuitatem ad illam docendam per Castella, & Villas exierint, decem annos.

Disputationib. Doctrinæ interessentibus.

§. 21. Item eisdem Confratribus, qui disputationibus, qui in Scholis dictæ Archiconfraternitatis fieri solent interfuerint, ducentos dies.

Doctrinam docendo vel discendo causa studentib.

§. 22. Omnibus item, & singulis Christifidelibus, qui per mediam horam Doctrinam, aut docendi aut discendi gratia studuerint centum dies.

Infirmos Confratres visitantibus.

§. 23. Eisdem etiam Confratribus, qui infirmos dictæ Archicōfraternitatis visitauerint, quoties id fecerint, ducentos dies.

Eucharistiā ad eos comitantibus.

§. 24. Quoties vero Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum dum ad infirmos defertur, comitati fuerint, septem annos.

Corpora defunctorum ad sepulturā associantibus, aut anniuersarijs interessentibus.

§. 25. Eisdemque Confratribus, qui corpora Confratrum, & Consororum defunctorum ac defunctarum ad sepulturam associauerint, aut exequijs, anniuersarijs, officijsue, quæ pro eis celebrantur pro eorum animabus preces fundentes interfuerint, tres annos.

Congreg. vel diuinis officijs archiconfraternitatis interessentibus.

§. 26. Ac quoties diuinis officijs, & Congregationibus publicis vel secretis dictæ Archiconfraternitatis interuenerint, ducentos dies.

Processionibus q. p. Ordinarijs indicendis.

§. 27. Eandemq. Indulgentiam consequantur quandocumque processionibus a locorū Ordinarijs sub vexillo dictæ Archiconfraternitatis præscribendis interfuerint.

In festis B. Mariæ, & aliis communicantibus in die festo deputando singulis mensib.

§. 28. Item omnibus & singulis vtriusque sexus, & cuiuslibet ætatis Christifidelibus ad Doctrinam Christianam discendam in dictis Scholis conuenire solitis; qui peccata sua quolibet Beatæ MARIAE Virginis aut alio festo à Superioribus dictæ Congregationis determinando, confessi fuerint, tres annos ijs vero, qui ad communicandum habiles sunt, si dictum Eucharistiæ Sacramentum deuote sumpserint, quinque annos.

Confratribus communicantibus die quo Congregatio in qualibet Terra publicatur.

§. 29. Præterea quolibet die dicta Congregatio in quauis Ciuitate vel Terra publicabitur, omnibus, & singulis vtriusque sexus Confratribus dictæ Confraternitatis vere pœnitentibus, confessis ac communicatis septem annos, & totidem quadragenas de eis iniunctis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs misericorditer in domino concedimus, & relaxamus.

Declaratio quod etiā Confraternitates aggregandæ huiusmodi indulgentiis & non aliis.

§. 30. Nostræ propterea intentionis esse declaramus, quod indulgentiæ, gratiæ, & indulta prædicta intelligantur, ac sint concessa, cuius Confraternitati canonice erectæ seu erigendæ in qualibet Orbis parte, statim ac prædictę Archiconfraternitati, iuxta constitutio-

stitutionem fe. rec. Clementis Papæ VIII. prædecessoris nostri fuerit aggregata nec absque aggregatione huiusmodi gratiarum & indulgentiarum prædictarum particepes vllo modo esse possit.

Declaratio quod fi. si in eis istam non sit Confraternitati per quolibet (?) ... participes sint.

§.31. Declarantes nihilominus quod cum vna Confraternitas dictæ Doctrinæ Christianæ, vnius ciuitatis aggregata fuerit, intelligantur & sint omnino aggregatæ, seliquæ omnes vtriusque sexus ab Ordinario loci erectæ & erigendæ, earundemque indulgentiarum & gratiarum prædictarum participes sint.

Derogatio contrariorum.

§.32. Non obstantibus quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.33. Volumus autem quod præsentium transum pis, manu alterius Notarij publici sub scriptis, & sigillo dictæ Archiconfraternitatis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Tusculi die 6. Octob.

Datum Tusculi sub anulo Piscatoris, die 6. Octobris 1607. Pontificatus nostri Anno tertio.

XXXVII Congregationi Clericorum Regularium Somascæ, alias S. Maioli, quæcumque gratiæ & priuilegia Ordinibus Mendicantium concessa & concedenda, communicantur, & de nouo conceduntur, quatenus sint in vsu, non reuocata, nec sacris Canonibus aut Concilio Tridentino contraria.

Istam Congregationem primo approbauit Pius V. vt supra in eius constit. 78. Iniunctu, fol. 207. ib. 2. licet antea à Paulo III. esset in societatem recepta, vt supra in eius constit. 21. fol. 133. lib. 1. vbi alia notaui.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1607.

Exordium.

EX quo diuina Maiestas ad pastorale fastigium nos quamquam immeritos euexit, illud quantum in nobis semper fuit superno auxilio freti, agere conati sumus, vt piorum hominum Congregationes, quæ ad diuini cultus augmentum & animarum salutem institutæ sunt, & in obseruatione institutorum suorum, pie & religiose persistunt, magis quotidie in huiusmodi suo pio proposito confirmentur.

Communicatio fauorum concessorum omnibus Regularium & priuilegiorum quorumque ex Ordinibus Mendicantibus concessorum & concedendorum.

§.1. Cum itaque sicut accepimus dilectorum filiorum Congregationis & Clericorum regularium Somascæ aliàs S. Maioli nuncupatorum fortiores quotidie vires, adiuuante Domino in militantis Ecclesiæ Castris appareant, vt Clerici Congregationis huiusmodi eo feruentius adhuc pugnare studeant, quo maioribus se viderint spiritualibus gratijs fore munitos, ipsos & eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis &c. censentes, præ alia quecumque priuilegia & gratias iisdem Cōgregationi & Clericis hactenus quomodolibet cōcessa, omnia & singula priuilegia, prærogatiuas, concessiones, fauores, facultates, declarationes, immunitates, exemptiones, libertates, cæterasque gratias, præeminentias & indulta cuiusuis generis existentia spiritualia & temporalia, quæ quæcumque illa sint, (excepta tamen exemptione à iurisdictione Ordinariorum) quibusuis Mendicantium Ordinum Congregationibus, eorumque professoribus ac eorum Monasterijs, Ecclesijs Domibus & Regularibus locis, necnon dilectis filijs earumdem Religionum & Congregationum Generalibus, Præpositis, Superioribus, Prælatis & Capitulis, tam Generalibus quam Prouincialibus, Fratribus, Nouitijs, Conuersis, Donatis, ac quibusuis eorum & earum personis in quibuscumque Mundi partibus existentibus, & illorum intuitu, etiam per viam communicationis vel extensionis, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, seu per nos & successores nostros, aut alios auctoritatem habentes, concessa sunt & concedentur, ac quibus singulæ Congregationes prædictæ, eorumque Monasteria, Ecclesiæ, Domus & loca, ac superiores, Fratres & personæ huiusmodi de iure, vsu, consuetudine vel priuilegio aut concessione Apostolica vel alia quauis auctoritate in genere vel specie, ac tam coniunctim, quam diuisim aut alias quomodolibet vtuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, frui, potiri & gaudere possent vel poterunt quomodolibet in futurum, quarum concessionum tenores præsentibus pro expressis habentes, ac si de verbo ad verbum insererentur, etiamsi talia sint & forent, quæ specialem & indiuiduam requirerent mentionem seu particularem insertionem, (quatenus sint in vsu & non sint reuocata neque sub vllis reuocationibus cōprehensa, ac sacris Canonibus & Concilij Tridentini decretis non aduersentur) ad eandem Congregationem Somascam seu S. Maioli, ac singulos illius Conuentus, illorumque Superiores, Præpositos, Prælatos & quascumque personas, auctoritate & tenore prædictis, perpetuo extendimus, illaque eis communicamus: & de nouo concedimus, & suffragari volumus & declaramus.

Alia limitatio ... ...

Derogatio quorumcumque contrariorum.

§.2. Non obstantibus tam fel. rec. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri de vna & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, quam alijs quibuscumque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, tam de Iudicibus delegatis & Conseruatoribus quam personis vltra certum numerum ad iudicium non vocan. necnon quibusuis priuilegijs & indultis Apostolicis quibusuis secularibus vel regularibus, Militijs, Communitatibus, Vniuersitatibus, Capitulis, Castris, Villis, Terris & quibusuis Cathedralibus & Metropolitanis vel Collegiatis, aut alijs Ecclesijs, Capitulis, Conuentibus, Monasterijs, Hospitalibus & alijs pijs locis, etiam motu, & scientia similibus, & de non trahendis eorum subditis vel personis, ipsarum Ecclesiarum, Ciuitatum, Vniuersitatum, Castrorum, Villarum & locorum respectiue, extra eas aut coram illis Iudicibus & personis, quam etiam vigore quarumcumque literarum Apostolicarum aut alias quibusuis modis & qualitercumque ac quibusuis verborum formis & tenoribus, de quibus etiam plena & expressa, specialis, specifica & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, specialiter & expresse derogamus. seu si aliquibus communiter aut diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. cæterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fides.

§.3. Cæterum volumus & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem præsentium transumptis, etiam manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut manu Prepositi Generalis & sigillo eiusdem Congregationis Somascę munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio & alibi vbi opus fuerit, quę adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Romæ die 9. Nouemb.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die 9. Nouembris 1607. Anno tertio.

XXXVIII. Ampliatio iurisdictionis S.R.E. Cardinalium Congregationis boni regiminis, Communitatum Status Ecclesiastici etiam mediate S. R. E. subiectarum, quo ad cognitionem causarum easdem tangentium, non tamen quo ad pœnas maleficiorum.

Istam Congregationem instituit Clemen. VIII. in sua Const. 50. Pro commissa. sup. fol. 6. vbi notaui.

PAVLVS PAPA V.
Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1607.

Causa huius constitut.

§.1. CVpientes constitutionem à fel. rec. Clemente Papa VIII. Prædecessore nostro super bono regimine & administratione sedditum Communitatum & Vniuersitatum ditionis temporalis Ecclesiasticæ editam, debitæ executioni pro earundem Communitatum & Vniuersitatum vtilitatem demandari, ac de singulari fide, prudentia & integritate dilectorum filiorum nostrorum Mariani SS. Marcellini & Petri, de Camerino, Octauij S. Sabinæ Bandini, Dominici S. Honuphrij, Tusci, Dominici Gymnasij, Innocentij S. Thomæ in Parione titulorum Presbyterorum, Bubali & Bartholomei S. Mariæ in Porticu Diaconi de Cæsis nuncupatorum S. R. E. Cardinalium, plurimum in Domino confisi, eisdem Cardinalibus quos pro executione dictæ constitutionis harum serie deputamus.

Iurisdictio Cardinalium causis quarumcumque Communitatum, etiā mediate S.R.E. subiectarum.

§.2. Omnes & quascumque causas, tam ciuiles quam criminales & mixtas, ad Communitates & Vniuersitates qualscumque Status nostri Ecclesiastici nobis mediate vel immediate subiectas, tam actiue quam passiue pertinentes, per se vel ab eius subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi & terminandi, ac omnia alia & singula in eadem constitutione contenta executioni demandandi.

Prælatique congregationis ad negotia, & Secretarium deputandi.

§.3. Ac pro faciliori negociorum huiusmodi, expeditione, aliquos Prælatos aut alias personas Iuris prudentia præditas, a nobis approbandas, in eorum Consultores adhibendi, necnon aliquem ex illis, aut alium idoneum eis beneuisum, in eorum Congregationis Secretarium deputandi, & causas quascumque reassumendi & auocandi. Necnon quibuscumque Iudicibus & alijs personis, etiam sub censuris & pœnis inhiben. & quoscunque citandi etiam peredictum publicum constito de non tuto accessu, cæteraque omnia & singula in præmissis, & circa ea, quomodolibet necessaria & opportuna faciendi, gerendi, ordinandi & exequendi, ita vt occasione causarum criminalium, censuram Ecclesiasticam aut irregularitatis notam, dummodo sententias sanguinis per seipsos non ferant, minime incurrant, plenam, liberam & ampla auctoritatem facultatem & potestatem concedimus & impartimur.

Derogatio contrariorum.

§.4. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ d. Clemens Prædecessor in eadem constitutione voluit non obstare, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Maior pars totam Congregationem præsentat.

§.5. Volumus etiam vt ea quæ à maiori parte eorum resoluta fuerint, plenam obtineant firmitatem & plenariæ executioni demandari debeant.

Dat. Romæ die 4. Iunij.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die 4. Iunij 1605. Pontificatus nostri Anno primo.

Sequitur declaratio dictæ constitutionis.

PAVLVS PAPA V.
Ad futuram rei memoriam.

Edita An. D. 1607.

Relatio constit. supradictæ.

IAm pridem cupientes Constitutionem à fel. rec. Clemente Papa VIII. prædecessore nostro super bono regimine Status Ecclesiæ editam executioni demandari, dilectis filijs nostris S. R. E. Cardinalibus pro eiusdem Constitutionis executione à nobis deputatis, omnes & quascumque causas, tam ciuiles quam criminales & mixtas, ad Communitates & Vniuersitates qualscumque Status

tus

tus Ecclesiastici nobis mediate vel immediate subiectas, tam actiue quam passiue, per se vel alios ab eis subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi & terminandi, ac omnia alia & singula in in eadem constitutione contenta executioni demandandi, easdemque causas quascumque assumendi & auocandi, quibuscunque Iudicibus inhibendi, & alias prout in nostris litteris in huiusmodi forma breuis desuper expeditis sub die quarta Iunij 1605. Pontificatus nostri Anno primo plenius continetur, facultatem dedimus.

Causa huius declarationis. §.1. Quia vero ob generalitatem prædictarum litterarum nostrarum facile videri alicui posset, ea nos commisisse, quæ nostræ intentioni committere minime fuit, idcirco ad soluendas huiusmodi difficultates, prædictarum litterarum tenorem præsentibus pro sufficienter expresso & ad verbum inserto habentes.

Declaratio. §.2. Motu proprio & ex certa nostra scientia, maturaque deliberatione, vigore præsentium declaramus, intentionis nostræ eisdem Cardinalibus eas solummodo & non alias causas ciuiles, criminales & mixtas, tam actiue quam passiue ad Communitates & Vniuersitates Status nostri mediate, vel immediate subiectas pertinentes per se vel alios, vt præmittitur subdelegandos, audiendi, discutiendi, examinandi, expediendi & terminandi, reassumendi & auocandi, quæ ad redditus & prouentus, (non tamen pœnarum maleficiorum) ad illas quomodolibet spectan. & quæ in futurum spectabunt, aut rationem seu computorum redditiones, etiam ratione administrationis Annonæ seu Abundantiæ, & pecuniarum ac rerum illius seu illi destinatarum Ciuitatum, Terrarum & Locorum eiusdem Status Ecclesiastici, siue ad quorumcunque bonorum administrationes prædictarum Communitatum & Vniuersitatum, quomodocumque & qualitercunque pertinent & pertinebunt, facultatem tribuere. ita vt eas tantum & non alias causas, iidem Cardinales per se vel alio subdelegandos audire, discutere, examinare, expedire & terminare, reassumere & auocare a quibuscumque Iudicibus, necnon iisdem inhibere, & omnia & singula in eis contenta, omnibusque alijs & singulis in prædictis litteris nostris facultatibus illis concessis, in præmissis & circa ea, vel possent & valerent, ac possint & valeant

Clausula sublata, &c. §.3. Irritum decernentes & inane quicqid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari

Derogatio contrariorum. §.4. Non obstantibus præmissis, necnon quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis. cæterisque contrarijs quibuscunque.

Dat. P. An. 3. die 23. Nou. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die 23. Nouembris 1607. Pontificatus nostri Anno tertio.

XXXIX. Contra Fratres Prædicatores Ordinis S. Dominici, qui ad effectum consequendi officium Magistri generalis pro se vel alijs, ad fauores extra Religionem recurrunt, vel alijs minus legitimis vijs & modis, illud obtinere quærunt.

De hoc Ordine multa notaui supra ad Honorij III. constit. 2. Religiosam fol. 79. lib. 1.

Edita An. D. *Eiusdem.*

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

ADmonemur pastoralis officij nostri debito, diligentius prospicere ne Religiosis ad dignitates & officia per emendicata suffragia pateat accessus.

Gregorius 13. in sua constit. 62. supra fol. 441 lib. 2. Prælatis Ordinis Fratrum Prædicatorum vetuit vllam gratiam cuiuis religioso d. Ordinis facere vel pœnā remittere, ad instantiā personarū extra Religionem existentium. §.1. Alias siquidem felicis recordationis Gregorius Papa Decimus tertius prædecessor, noster per suas in forma Breuis litteras die 1. Iunij 1580. Pontificatus sui Anno nono datas, Magistro generali ac Prouincialibus & reliquis Ordinis Fratrum Prædicatorum Prælatis tunc & pro tempore existentes, in virtute sanctæ obedientiæ mandauit, ne ad instantiam & requisitionem quarumcunque personarum tam laicarum quam Ecclesiasticarum, extra supradictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore & quacunque seculari dignitate & excellentia etiam Ducali, Regali & Imperiali fulgentium cuius dicti Ordinis Religioso, vllam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere auderet.

Vetuit etiam Fratribus, ne vnus, aliquid sibi procurare. §.2. Quinimo quotiescunque dicti Ordinis Fratres & Religiosos, qui contra decreta suarum constitutionum, ac via & ijs medijs per conquisitos fauores & suffragia, aliquid sibi procurauerint, ad talia & similia ac etiam maiora, in eodem Ordine consequenda, perpetuo inhabiles etiam declarauit.

Clemens VIII. dictam prohibitionem ampliauit vt in sua constit. 7. Religiosos hic supra fol. 4. §.2. §.3. Et subinde cum a nonnullis ambigeretur an sub gratiarum vocabulo, gradus, honores, dignitates, officia & munia Ordinis prædicti comprehenderentur, similis mem. Clemens Papa Octauus etiam prædecessor noster per alias similes literas die 23. Maij 1592. Pont. sui Anno 1. datas, priores litteras prædictas & in eis contenta quecunque approbauit & confirmauit, ac prædictam Gregorij de gratijs vt prædicitur per mendicatos fauores minime conceden. prohibitionem, ad quoscumque gradus, honores, dignitates, officia, administrationes, functiones, prælaturas eiusdem Ordinis perpetuo extendit & extendere debere decreuit. & præterea dilectis filijs Magistro generali, Prouincialibus & alijs prælatis, Superioribus eiusdem Ordinis, ne in posterum aliquod præmissorum cuiquam ad instantiam seu requisitionem vel contemplationem personarum superius expressarum quarumcumque, quouis modo concedere, Religiosis vero ac Fratribus eiusdem Ordinis quibuscumque non solum in præmissis omnibus secularium fauorem minime procurare, sed nec etiam sponte oblatum aut ab eis minime procuratum recipere, & similiter ne ad hunc effectum munera aliqua secularibus impendere vel exhibere auderent vel præsumerent, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœnis in dictis Gregorij literis contentis præcepit & expresse interdixit ac prohibuit, prout in singulis literis prædictis plenius continetur.

Hic Pontifex eorum constitutiones et approbat. §.4. Cum autem sicut accepimus ad electionem noui Magistri generalis dicti Ordinis breui deueniendum sit, nos quantum intersit vt electio huiusmodi eliminatis procul fauoribus in sanctitate & iustitia celebretur probe cognoscentes, & ideo dicti Ordinis Fratres non solum pœnarum in dd. literis contentarum, sed etiam censurarum ecclesiasticarum metu, in officio debito continere volentes, Motu proprio & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, dictorum Gregorij & Clementis prædecessorum prædictas litteras, & in eis contenta quæcumque, eorum sedie præsentibus pro expressis habentes, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò confirmamus & approbamus, ac illis perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus.

Contrauenientibus Fratribus omnibus pœnam excommunicationis latæ sententiæ addit. si pro obtinendo officio Magistri generalis, pro se vel alijs ad fauores huiusmodi, recurrant vel alijs minus legitimis modis illud obtinere quærant. §.5. Et insuper omnibus & singulis dicti Ordinis Fratribus, cuiuscumque conditionis gradus & præeminentiæ existentes, in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo mandamus, ne ad quarumcunque personarum tam laicarum quam ecclesiasticarum extra supradictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque sæculari dignitate & excellentia, etiā Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, fauores, ad effectum consequendi dictum officium Magistri generalis, pro se vel alijs recurrant, vel alijs minus legitimis vijs & modis illud obtinere quærant. hos qui mandato nostro huiusmodi contrauenerint, vltra supradictas pœnas, etiam vinculo excommunicationis latæ sententiæ, à qua nisi per nos & Romanos Pontifices pro tempore existentes, præterquam in mortis articulo constituti absolui nequeant, annodamus.

Contrariisque derogat. §.6. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis statutis & consuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis. cæterisque contrarijs quibuscumque. Aut si Ordini & Fratribus prædictis communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis fides tribuitur. §.7. Volumus autem quod præsentium litterarum exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici & sigillo alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique adhiberi debeat, quæ præsentibus adhiberetur si exhibitæ forent vel ostensæ.

D. P. An. 3. 7. Ianuarij. Datum Romæ apud Sanctum Petrum die septima Ianuarij, millesimo sexcentesimo octauo, Anno 3.

Gratiæ & indulta Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis redemptionis Captiuorum, ad partes Infidelium pro dicta Redemptione se transferentium; Nec non aliorum Christifidelium etiam non Captiuorum ibi existentium.

Huius Ordinis institutionem & regulam vide sup. in constit. 1. & 9. Innocentij III. Operante. fol. lib. 1. vbi plene dixi.

P A V L V S P A P A V. *Edita An. D. 1680.*
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. EX omnibus Christianæ charitatis officij, quibus æterna salus per gratiam DEI comparatur, illa Redemptori nostro IESV CHRISTO maxime placere credimus, per quæ infelices captiui, à terra impiorum, & misera seruitute reuocantur, ac eorum saluti prospicitur.

Facultas Fratrum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis ad partes Infidelium se transferentium, Confessiones Christifidelium ibi degentium audiendi & in foro conscientiæ absoluendi. §.1. Supplicationibus igitur dilectorum filiorum Superiorum, & Bernardi de Morone Administratorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum nobis humiliter porrectis inclinati, d. Bernardo, qui vt asserit forsan cum alijs dicti Ordinis professis, superiorum prædictorum iussu, breui in Africam pro redimendis captiuis profecturus est, & alijs professis, ad huiusmodi munus obeundum deputandis, vt Algerium, & alias Africæ, & Infidelium partes se transferre, declinare, ac migrare, ibique conuersari, & commorari, ac in eisdem partibus, omnium, & singolorum vtriusque sexus Christifidelium, Captiuorum & non captiuorum, ibidem nunc & pro tempore degentium, & commorantium, confessiones audire, ipsosque in Captiuitate positos, ac etiam liberos Christifideles inibi commorantes, (dummodo tamen animo infrascripta facultate fruendi ad partes illas non confugerint) à quibusuis suis peccatis, criminibus excessibus, & delictis, quantumcumque grauibus, & enormibus, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, ac etiam contentis in literis de Cœnæ Domini legi consuetis, non tamen Hæresis, læsæ Maiestatis, Apostasiæ, Idolatriæ, Iudaismi, nec delationis prohibitorum ad partes infidelium, scilicet semel in anno, Captiuos prædictos, liberos autem prædictos semel tantum in vita, necnon à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs censuris & pœnis, iniuncta eis pro modo culpæ pœnitentia salutari, in foro conscientiæ tantum absoluere

Presbyteros ibidem degentes super irregularitate in foro conscientiæ dispensandi. §.2. Necnon etiam cum Presbyteris captiuis, super quacumque irregularitate, per eos quomodolibet (præterquam in homicidio voluntario, & bigamia, contracta,) cum liberis vero Presbyteris, in dictis partibus commorantibus, super irregularitatibus huius-

huiusmodi per eos dumtaxat in illis partibus contractis (ex homicidio, & bigamia, vt præfertur prouenientibus pariter exceptis) in eodem foro tantum dispensare.

Captiuos omnes à votis absoluendi.

§.3. Ac captiuos etiam prædictos, vtriusque sexus in eisdem partibus nunc & pro tempore existentes, à quibuscumque votis, non tamen solemniter emissis, vel quæ Captiui prædicti in eisdem partibus conuersantes, vel postea in libertate consistenti commode adimplere poterunt pariter absoluere.

Bonaque incerta & per eos Captiuos male parta condonandi.

§.4. Præterea super bonis incertis, quæ Captiui prædicti male parta habuerint, erogata tamen prius aliqua portione in beneficiũ & vsum Redemptionis huiusmodi, Bernardi, & professorum prędictorum arbitrio disponere, illaque eis concedere & condonare.

Paramenta & ornamenta ecclesiastica benedicendi.

§.5. Quodque Bernardus & professi prædicti pro vsu locorum & Ministrorum ecclesiasticorum dictarum partium, paramenta & ornamenta ecclesiastica benedicere, eo tempore dumtaxat, quo apud eosdem Infideles commorabuntur, nisi ibi quispiam alius reperiatur, qui ex officio illa benedicere valeat.

Religiosi & alij presbyteri etiam Captiui certis horis, Missam in illis partibus celebrare possint, in locis etiam profanis cum ornamentis, & in Altari portatili.

§.6. Quodque Religiosi & alij presbyteri, etiam Captiui in illis partibus nunc & pro tempore existentes, per vnam horam ante ortum diei vsque ad horam meridianam, & post meridiem, per aliã horam Missam, in locis etiam profanis, ad id eis commodioribus, cum ornamentis in Altari portatili celebrare possint, etiamsi tempore celebrationis huiusmodi Mauri, Turcæ, Iudæi, Idolatræ, Hæretici Apostatæ, & alij ab Ecclesia Catholica separati, ibidem præsentes existant, nisi adsit probabilis suspicio illos irridendi hoc sacrum Ministerium, vel aliquam aliam irreuerentiam illi inferendi causa ibidem in professo adesse.

Et Sacramentum Eucharistiæ ad Christifideles deferre valeãt.

§.7. Atque tam Religiosi quam alij Presbyteri prædicti; Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in aliqua capsa ad id per dictos Religiosos benedicta inclusum, ad Christifideles qui ad locũ in quo Missam celebrari contigerit accedere nequiuerint, sine luminibus, vel aliqua exteriori pompa, subtus vestes ordinarias deferre possint.

Bonaque Fratribus data recipere pro eorum vsu & Redemptione Captiuorum, ipsi possint.

§.8. Quodque dicti Religiosi, omnes & singulas pecunias, res & bona quæ ad eos transmitti contigerit, recipere & retinere, illaque penes se habere, ac in necessarios dumtaxat vsus, tam proprios quam eorumdem Captiuorum, aut in prędictorum Captiuorum redemptiones conuertere valeant, cum aliunde non habebunt, vnde huiusmodi necessitatibus subuenire possint, ac cum quibusuis Turcis, Mauris, Iudæis, Hæreticis, & alijs Infidelibus communicare pacisci, & consuetudinem habere, iusta subsistente causa.

Fratres prædicti pro defunctis Missã celebrare, & animas à Purgatorio liberare.

§.9. Quodq. dictus Bernardus, & alij professi Sacerdotes nunc & pro tempore in illis partibus existentes, possint in qualibet hebdomada tres Missas in refrigerium animarum in Christi charitate defunctorum, dicere & celebrare, & in vnaquaque illarum, vnam animam ex fidelibus in illis partibus decedentibus à pœnis Purgatorij liberare possint.

Indulgentia plenaria pro omnibus Christifidelibus in illis partibus existentibus, confessis & sacra communione refectis.

§.10. Denique quod omnes vtriusque prædicti sexus Christifideles, tam liberi quam Captiui in dictis partibus pro tempore existentes, qui per vnum aut duos dies, ante festiuitates Natiuitatis, Resurrectionis, Ascensionis Domini Nostri IESV CHRISTI, Pentecostes, Assumptionis, Natiuitatis, Purificationis, Annunciationis Beatissimæ & Gloriosissimæ DEI Genitricis, semperque Virginis MARIAE, Omnium Sanctorum, Natiuitatis B. Ioannis Baptistæ, Martyrumque BB. Petri & Pauli Apostolorum, necnon S. Iacobi Zebedæi, aut in ipsis festiuitatibus, peccata sua confessi, & sacra communione refecti, si commode illa recipere poterint, alias si non possint, saltim sacramentaliter confessi, pro exaltatione fidei Catholicę, ac Maurorum & Infidelium conuersione, pias ad Deum preces effuderint, in singulis festiuitatibus prædictis, in quibus præmissa peregerint, plenariam omnium & singulorum peccatorum suorum indulgentiam & remissionem consequantur.

Alia indulgentia pro eisdẽ.

§.11. Ipsique fideles qui aliquem ex Captiuis in eorum tribulationibus & angustijs consolati fuerint, seu ægrotum visitauerint, aut nudũ vestiuerint, egenis quouis modo subuenerint, vel mortuũ terræ commendauerint, qualibet vice prout id pro tempore fecerint, decem annos, de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs consequantur.

Præsertim die Sabbati certo modo orantibus.

§.12. Ipsique fideles qui die Sabbati cuiuslibet hebdomadæ ad occasum solis congregabũtur in aliquo loco populoso seu deserto, vel in mari, ac in honorẽ eiusdem intemeratæ Virginis Matris MARIAE, Antiphonam quæ incipit, Salue Regina, semel recitauerint, vel cantauerint, aut cum alijs illam pie recitantibus vel cãtantibus astiterint, quolibet die Sabbati, quo id egerint, quadraginta annos de iniunctis eis, vt præfertur seu alias quomodolibet pœnitentijs debitis consequantur.

Indultum eorumdem confitendi in periculo mortis, Sacerdoti etiã Captiuo, qui eos ab omnibus delictis absoluat.

§.13. Præterea quod supradicti Christifideles in articulo vel periculo mortis, quando non dabitur accessus, vel spes accedendi ad ipsos Religiosos, peccata sua cuilibet Sacerdoti, etiam in huiusmodi captiuitate detento confiteri, dictiq. Sacerdotes illos à quibuscumque peccatis, criminibus, excessibus & delictis, etiam Sedi prædictæ reseruatis, etiam contentis in literis die Cœnæ Domini, vt præfertur legi solitis, etiam Hæresis, Apostasiæ, Idolatriæ, & Iudaismi, absoluere illisque plenariam omnium & singulorum peccatorum suorum indulgentiam & remissionem concedere & impartiri, libere & licite valeant.

Alia plenaria indulgentia pro eisdẽ in articulo mortis.

§.14. Et præterea quod omnes & singuli vtriusque sexus Christifideles prædicti in dictis partibus Infidelium nunc & pro tempore existentes, vere pœnitentes & confessi, vel qui sine culpa sua non potuerint ad Confessarios accedere, in dicto mortis articulo constituti, qui pium nomen IESV corde, si ore non potuerint, inuocantes, similiter plenariam omnium & singulorum peccatorũ suorum indulgentiam & remissionem consequantur.

Declaratio, quid exemplis fide fiat adhibenda. (?)

§.15. Præsentibus ad decennium proximum tantum valituris.

Exemplorum huius bullæ fides.

§.16. Volumus autem quod præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Rom. 8. die 8. Febr.

Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, &c. die 8. Februarij 1608. Pontificatus nostri Anno tertio.

XLI.

Erectio Ordinis Militaris sub titulo, habitu, & regula Beatæ MARIAE Virginis de Monte Carmelo, in Gallia, quam Henricus IIII. Francorum Rex ad S.R.E. exaltationem, ac hæresum extirpationem, ex bonis suis mere laicalibus institui postulauit. Necnon ordinationum præscriptio, pro feliciori regimine eiusdem Ordinis.

Edita Ao. D. 1608.

P A V L V S   P A P A   V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex cuius Principatum super omnes extulit diuina Maiestas, pijs deuotorum & suis obsequentissimorum filiorum votis, qui maiorum suorum quam simillimi euadere, & quã nobilitatem à maioribus acceperunt, eamdem posteris suis insigni aliqua accessione cumulatam tradere cupiunt, libenter annuit, & quæ ad id, ac ad fidem Catholicam sartam tectamque tuendam, & illius inimicos propulsandos, salutemque animarum procurandam rendere dignoscuntur, concedit, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

Henricus IIII. Rex Galliæ, Ordinem Militarem sub denominatione & regula B. Mariæ de Monte Carmelo, pro nobilibus, & ingenuis Gallicæ nationis viris de bonis suis mere laicalibus institui cupiens, huic Papæ pro opportuna prouisione supplicauit.

§.1. Exposuit siquidem nobis nuper dilectus filius nobilis vir Carolus de Neufuille Dominus in temporalibus d'Halincourt, & Eques vtriusque Ordinis Regij, nomine charissimi in Christo filij nostri Henrici Francorum Regis Christianissimi, cuius ipse ad Nos Sedemque Apostolicam Orator existit, Quod ipse Henricus Rex pro singulari quo etiam vti dictæ Sedis Apostolicæ filius primogenitus, tuendæ & propagandæ, augendæque Religionis Catholicæ desiderio feruet, ad Sanctæ Romanæ Ecclesiæ exaltationem & profectum, hæresumque extirpationem, & hæreticorum depressionem, aliaque iam diu & vsque à primordio eius feliciter suscepti Francorum Regni, in eodem Regno & alijs ditioni suæ subiectis locis consueuit adhibere remedia. Quare vnam Militiam seu Ordinem Militarem ad ipsius Henrici Regis arbitrium competenter de suis bonis mere laicalibus (non tamen beneficialibus seu redditibus ecclesiasticis) dotandam seu dotandum ex delectis Gallicanę nationis viris nobilibus & ingenue natis, denominatione seu titulo, ac regula Gloriosissimæ semperque Virginis DEI Genitricis MARIAE de Monte Carmelo, quam prædictus Henricus Rex sui protectricem & aduocatam singulari deuotione semper habet ac veneratur sub nostro & dictæ Sedis beneplacito & auctoritate erigi & institui summopere desiderat, dictusque Carolus nomine ipsius Henrici Regis nobis humiliter supplicauit quatenus eumdem Henricum Regem specialibus fauoribus & gratijs prosequi aliasque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Quid Ordinẽ Militarem, sub denominatione, habitu & regula, prædictis cum vno Magno Magistro & certis, in Conuentu ab ipso Rege deputando, in locis sibi subiectis.

§.2. Nos igitur hoc pium & numquam satis laudandum desiderium promouere cupientes, ac dictum Henricum Regem a quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis a iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Militiam seu Ordinem huiusmodi sub eadem regula, cuius Militiæ suprema vel principalis Sedes, & Conuen. ad id per dictum Henricum Regem in ipso Franciæ Regno, seu alio ab eodem Henrico Rege possesso dominio consisten. loco assignan. & statuen. existat, & esse debeat, ac in Militia seu Ordine huiusmodi, vnum Magistrum Magnum vocandum supremam seu principalem illius dignitatem pro vno Magistro Magno vocando, qui eiusdem Militiæ, vel Ordinis caput & supremus sit, cum Conuentu per dictum Henricum Regem (sine alicuius præiudicio) constituendo. Necnõ Militum seu Ministrorum numero eidem Magistro beneuiso. Qui Magister & Milites cum vna, & ea defuncta, cum altera muliere, etiam vidua, dumtaxat matrimonium cõtrahere possint, & alias ipsi castitatem coniugalem & obedientiam expresse profiteantur, cum signo eiusdem B. MARIAE Virginis, & habitu ab alijs aliarum Militiarum signis omnino diuersis & dissimilibus non immutandis. Ac mensa magistrali, Prioratibus, Præceptorijs, alijsque beneficijs & officijs, de bonis mere laicalibus non tamen beneficialibus seu ex redditibus ecclesiasticis, vt præfertur dotandis, ex nunc prout ex tunc & e contra postquam Militia seu Ordo huiusmodi competenter, vt præfertur dotata vel dotatus fuerit, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo & sine alicuius præiudicio erigimus & instituimus.

Magistratus huiusmodi quoquo modo vacantis omnimoda dispositio ad Regẽ Galliæ pertineat.

§.3. Ita quod dicti Magistratus etiam à primæua illius erectione & institutione vacantis, & de cætero perpetuis futuris temporibus quotiescumque illum quouis modo, & ex cuiuscumque & qualitercumque qualificata persona, etiam apud Sedem prędictam, aut alias quocumque tempore aut quandocumque vacare contigerit, prouisio, & omnimoda dispositio ad dictum Henricum & pro tem-

tempore existentem Francorum Regem, perpetuo spectet & pertineat [illegible] nere debeat.

§. 4. [illegible] prima vice quam quoties [illegible] Magistratum [illegible] contigerit, quem nunc per eo per dictum Regem [illegible] post [illegible] huiusmodi facta intra [illegible] ab eadem Sede pro[illegible] & [illegible] rat, ac fidei Catholicæ, [illegible] nem iuxta [illegible] traditos emittere, [illegible] Magistri manu sua sub[illegible], ad eamdem Sede [illegible] transmittere debeat & teneatur, cum eo tamen quod dictus Magnus Magister in Regno, & administratione dictæ Militiæ nisi post obtenta nouam [illegible] & [illegible] professionis huiusmodi se nequeat intromittere. Necnon præ[illegible] Militiæ dotem per dictum Henricum Regem de [illegible] bonis [illegible] non autem ecclesiasticis, vt præfertur donatæ etiam perpetuo concedimus, & applicamus.

§. 5. Ac insuper pro tempore existenti Magno Magistro huiusmodi, vt [illegible] seu principalem eiusdem Militiæ vel Ordinis Sedem post hanc primam vicem ad quemcumque [illegible] Maritimum in Regno seu loco per eumdem Regem [illegible], de licentia tamen eiusdem Sedis Apostolicæ transferre & collocare, ac Milites creare qui eamdem [illegible] profiteri, & fidelitatis iuramentum tam Romano Pontifici, quam dicto Magno Magistro præstare etiam teneantur, & debeant.

§. 6. Stabilimenta quoque statuta, & ordinationes Militiæ seu Ordinis huiusmodi, [illegible] prosperum regimen [illegible] à Sede Apostolica prædicta [illegible] probanda condere, ac condita pro tempore, & rerum qualitate si opus fuerit [illegible], & alia de nouo edere dummodo [illegible], & honesta sint, ac sacris Canonibus & præsertim decretis Concilij Tridentini ac constitutionibus Apostolicis non contraria, eisdem auctoritate, & tenore concedimus.

§. 7. Necnon prædicto Magno Magistro vt perpetuis futuris temporibus per seipsum dumtaxat, & [illegible] iuxta stabilimenta & decreta prædicta, de omnibus & [illegible] Prioratibus, Præceptoriis & [illegible] beneficiis [illegible] eiusdem Militiæ seu Ordinis, vt præfertur erectis seu erecti, qui pro tempore quandocumque & ex quo [illegible] etiam quamcumque reseruatione [illegible] Apostolica prædicti vacauerint, Militibus & personis [illegible] Ordinis prouidere possit.

§. 8. Prioribus vero & Præceptoribus ac Capellanis Militiæ seu Ordinis [illegible] habitu & obtento sui Magistri consensu ac licentia & [illegible] locorum Ordinariis in Ecclesijs etiam Militiæ Missas celebrare, necnon quibuscumq. Militibus & personis Militiæ seu Ordinis huiusmodi, Extremæ Vnctionis, aliaque Ecclesiastica sacramenta, etiam in mortis articulo, & omni tempore, (sine tamen Parochialium ecclesiarum & illarum Rectorum præiudicio) administrare, & eorum Confessiones præuia Ordinariorum approbatione [illegible], & [illegible] in forma Ecclesiæ consueta, imposita pœnitentia salutari absoluere.

§. 9. Magister autem ac Militibus Presbyteris & Capellanis prædictis, eorumq. [illegible], tam clericis quam laicis etiam vxoratis, & bigamis non tamen trigamis [illegible] vnam vel plures pensiones annuas Magistros [illegible] ad [illegible] aureorum, cæteri vero Militiæ prædictæ ad [illegible] ducatos, auri de Camera summas super Cathedralium etiam Metropolitanarum, & aliorum ecclesiarum, necnon Monasteriorum etiam Consistorialium, Prioratuum, Canonicatuum, etiam præbendarum [illegible] personatuum, administrationum, & officiorum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, & sine cura [illegible] & quorumuis Ordinum regularium, qualitercumque qualificatorum, [illegible] per dictum Regem [illegible] consistentibus fructibus, redditibus, & prouentib. [illegible], & [illegible] distributionibus quotidianis, eis Apostolica auctoritate reseruatas, & reseruandas, vel loco pensionum [illegible] & singula fructus redditus, & prouentus, [illegible] & [illegible] ac distributiones huiusmodi, [illegible] ad dictam [illegible], vt præfertur reseruata, & reseruanda, etiam si post illarum [illegible] reseruationem vxorem duxerint, & [illegible] ac etiam, vt præfertur bigami non tamen trigami & [illegible] constante ad eorum vitam, vita [illegible] Præceptoriis [illegible] dictæ Militiæ [illegible], & [illegible], & vtilitatem [illegible], libere & [illegible] valeant, eadem auctoritate, & tenore de speciali gratia etiam [illegible] cum eisdem Magistro, & Militibus, ac eorum singulis [illegible].

§. 10. Præterea Militiam prædictam, illiusq. Milites, res, & bona, a quibusuis exemptionibus quibusuis, [illegible] aliis quibuscumq grauaminibus, [illegible] & quibuscumque impositionibus, ac superioritate quarumcumq Ordinationum etiam perpetuo eximimus, & liberamus, illaq omnimodo iurisdictioni, superioritati, & obedientiæ dicti Magistri subijcimus & supponimus.

§. 11. Postremo ad augendam Christifidelium deuotionem, & animarum salutem [illegible], de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum auctoritate confisi, Magistro, Militibus, & aliis personis prædictis vere pœnitentibus & confessis, ac [illegible] Communione refectis, tam in die qua in dicta Militia seu Ordine recepti fuerint, & in ea seu eo professionem emiserint, quam singulis annis in festo eiusdem Beatæ MARIÆ Virginis de Monte Carmelo, die decimasexta Iulij celebrari solito, a primis Vesperis vsque ad occasum Solis eiusdem festi, & etiam in eorum mortis articulo [illegible] confessi, ac nomen IESV corde si [illegible] inuocantibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem dicta Apostolica auctoritate earumdem tenore præsentium misericorditer in Domino in perpetuo concedimus, & elargimur.

§. 12. Quocirca dilectis filijs Ambianen. & Damascen. ac Parisien. Officialibus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium [illegible] auctoritate nostra, præsentes literas, & in eis contenta, vbi, & quando [illegible] fuerit publicari, & ab omnibus ad quos spectat & spectabit in futurum firmiter obseruari, non permittentes Milites prædictos desuper [illegible] quomodolibet molestari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita, compescendo.

§. 13. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiarum prædictarum iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis & literis Apostolicis, [illegible] Prælatibus, Capitulis, Conuentibus, Superioribus & personis sub quibuscumque tenoribus & formis ac cum quibusuis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus etiam si de illis illorumque totis tenoribus, specialis, [illegible], expressa, ac individua non autem per clausulas generales [illegible] importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, [illegible] in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede prædicta indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari nō possint per literas Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbū de indulto huiusmodi mentionem.

§. 14. Nulli &c. nostræ absolutionis, erectionis, institutionis, applicationis, indultorum dispositionis, exemptionis liberationis, suppositionis, concessionis, mandati, & derogationis etc. [illegible] infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, Anno incarnationis Dominicæ. millesimo sexcentesimo septimo,* quartodecimo Kal. Martij, Pont. nostri Anno tertio.

Dat. T. A. 3. die 16. Kal. — * aliàs 1608.

Sequuntur Pontificiæ Ordinationes, de quibus in rubrica.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A.D. 1607.

Militantiū Ordinum institutio Reipublicæ Christianæ, vtilis, & Catholicæ fidei tuitioni & propagationi proficua [illegible] esse dignoscitur, [illegible] regulæ præscribantur, sub quarum [illegible] auspicio & regimine, Milites huiusmodi nouiter dati, & recte viuere, & Catholici nominis hostes debellare valeant.

§. 1. Hinc est, quod nos [illegible] per nuper [illegible] in Christo filij nostri Henrici Francorum Regis Christianissimi nomine supplicationibus nobis humiliter porrectis inclinati, ad Omnipotentis Dei & eius Gloriosissimæ Matris Virginis MARIÆ gloriam & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ exaltationem, hæresumq extirpationem & hæreticorum depressionem, Militiam ex delectis Gallicæ nationis [illegible], sub denominatione [illegible] ac regula [illegible] eiusdem Gloriosissimæ semper Virginis Dei Genitricis MARIÆ de Monte Carmelo, [illegible] plenter vt illa [illegible] & opportunis regulis [illegible] [illegible] nobis humiliter porrectis precibus [illegible].

§. 2. Quod perpetuis futuris temporibus dictæ Militiæ Milites fidei professionem, iuxta articulos [illegible] recolendæ memoriæ Papæ [illegible] a Sede Apostolica [illegible], & approbatos, in manibus Magni Magistri eiusdem Militiæ, seu ab eo deputandi, emittere, illamq manu propria subscriptam, et [illegible] Archiuio ipsius Militiæ habebunt [illegible].

§. 3. Eoque die quo habitum militarem susceperint, ante illius susceptionem, peccata sua sacramentaliter confiteri, & Sanctissimum Eucharistiæ sacramentum sumere.

§. 4. Necnon [illegible] Crucem [illegible] seu impluuiati coloris, imaginem dictæ Virginis MARIÆ in medio habentem gestare, [illegible] quoque Crucem auream, cui ab vtroque latere eiusdem Gloriosissimæ Virginis imago sit, serica eiusdem coloris e collo pendentem deferre.

§. 5. Insuper Deo, & eidem Gloriosissimæ Virgini Matri Mariæ, & dictæ Militiæ Magno Magistro, iuxta tenorem prædictæ erectionis creato, obedientiæ & castitatis coniugalis vota emittere.

§. 6. Ac quotiescumque a nobis, & Sede Apostolica aut Francorum Rege Christianissimo pro tempore existente, prædicto Magno Magistro præcipiatur, contra Romanæ Ecclesiæ hostes pugnare.

§. 7. Ad hæc singulis diebus officium B. MARIÆ seu Coronam quanta maiori poterit deuotione recitare.

§. 8. Festis quoque, & legitime non impeditis Sabbati diebus, sacrum Missæ sacrificium audire.

§. 9. Necnon Feria tertia cuiuslibet hebdomadæ ab esu carniū abstinere.

Contrariis derogat. — In festo ... — Vota obedientiæ & castitatis ... emittant. — Contra R. E. hostes pugnare ... — Officium B. Mariæ seu Coronam ... — Festis & Sabbati diebus Missam audiant. — Feria iii. ab esu carnium abstineant.

§. 10. Quolibet vero ipsius Gloriosissimæ Virginis MARIAE festiuitatis die, & præcipue de Monte Carmelo, quæ die 16 Iulij celebrari solet, peccata sua sacramentaliter confiteri, & Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumere.

§. 11. Eademq. die festiuitatis B. MARIAE de Monte Carmelo, in locum per eorum Magnum Magistrum designando ad deuote celebrandam [illegible] simul congregari.

§. 12. Denique [illegible] commendationem, quæ iuxta tenorem erectionis prædictæ [illegible], qualque ob[illegible]nebunt, solita iura, & responsiones [illegible] Militiæ, prout aliarum Militiarum Milites persoluere solent, etiam [illegible] & teneantur.

§. 13. Quia vero, ex Francorum Regis Christianissimi subditis d. Militiæ Milites iuxta prædictæ erectionis tenorem esse debent sub quibuscumque [illegible] ipsius dicti Magni Magistri licentia, sub pœna priuationis habitus dictæ Militiæ ullo modo militare possint, perpetuo [illegible] & [illegible] Militibus prædictis obseruari præcipimus & mandamus.

§. 14. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, die vigesima sexta Februarij, millesimo sexcentesimo octauo, Anno tertio.

XLII. Quod Rex Franciæ perpetuus Administrator Militaris Ordinis S. Spiritus, etiam extero Catholicos, ad Militiam admittere possit. Et tam ipse quam alij eiusdem Militiæ Sacramentum Eucharistiæ, intra octauam ante [illegible] in eius congregationem, & ad habitus admissionem sumere debeant.

PAVLVS PAPA V.

Charissimo in Christo filio nostro Henrico Francorum Regi Christianissimo, Sal. & Apost. bened.

§. 1. MAiestatis tuæ nomine [illegible] nuper expositum fuit, quod [illegible] Militaris [illegible] S. Spiritus [illegible] maiestas tua perpetuus Administrator [illegible] alias cautum est, ne exteri qui habitati, & Regni Franciæ incolæ non sunt, in Milites dictæ Militiæ [illegible] Congregationis dicti Ordinis, quicumque [illegible] habitu per eiusdem Militiæ Milites [illegible] admitterentur, vt [illegible] Maiestas tua quam Officiales dicti [illegible] & quicumque ad habitum [illegible] Sanctissimum [illegible] Sacramentum sumere teneantur.

§. 2. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, Maiestas tua, quæ [illegible], & prædicti Officiales, ac Milites statuta huiusmodi obseruare voto, & iuramento [illegible] ad [illegible] gloriam, & Catholicæ fidei exaltationem [illegible] Ordinem etiam extra Regnum Franciæ longius diffundi, & in exteros fidei prædictæ zelo conspicuos [illegible] extendi posse [illegible] Cumque etiam [illegible] generali Congregatione [illegible] habitus receptione, [illegible] & [illegible] Eucharistiæ Sacramentum aliquot diebus [illegible] Idcirco eadem Maiestas [illegible] supplicari fecit, vt in præmissis de benignitate Apostolica [illegible].

§. 3. Nos [illegible] & [illegible] deuotionem augeri [illegible] Ordinis [illegible] Domino [illegible] & [illegible] prædicta [illegible] remanent [illegible] Maiestas tua, & [illegible], nec [illegible] & [illegible] non obstante in [illegible] & [illegible] existet [illegible] quod [illegible] & [illegible] Congregationis [illegible] & admissionem habitus [illegible] & [illegible] & [illegible], & [illegible].

§. 4. [illegible] dictæ Militiæ statutis etiam [illegible] ceterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum [illegible] millesimo sexcentesimo octauo Pontificatus nostri Anno tertio.

Quod [illegible] opus, Agnus Dei in cera signandi & fractum renouandi, perpetuo [illegible] Monachorum [illegible] Congregationis B. MARIAE Fulien. in Vrbe, Cisterciensis Ordinis S. Benedicti. XLIII.

Huius Congregationis institutionem, & alia, attende supra in Sixti V. const. 32. Religion. fol. 424 [illegible] 2 not[illegible].

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

ROmanum decet Pontificem [illegible] Sedis Apostolicæ [illegible] dispositioni [illegible], ad ea munera in [illegible] sacra, & sancta ex Catholicæ religionis [illegible] sunt [illegible] ex [illegible] cura, & [illegible] integritate, ornatu, [illegible], & [illegible] huiusmodi hinc cum [illegible] & hinc [illegible] & valint.

§. 1. Quod prudenti consilio [illegible] Clemente Papa VIII prædecessore nostro factum fuit. Nam cum [illegible] ad opus [illegible] Agnus Dei in cera signandi & fractum renouandi, certas, & [illegible] personas deputare, quæ ad hoc [illegible] Congregationis B. MARIAE Fulien. [illegible] & donec [illegible], ac etiam pro insigni sua pietate, [illegible] Pontificatus tempore [illegible].

§. 2. [illegible] ipsi, [illegible] munus aggressi, expectationi d. Clementis Prædecessoris abunde [illegible].

§. 3. Quod permouit piæ me. Leonem Papam XI. etiam prædecessorem nostrum, vt [illegible] confirmaret.

§. 4. Cum vestigijs nos inhærentes [illegible] in prædicto munere [illegible] Sedis Apostolicæ priuilegio & decreto [illegible] Motu proprio, non ad [illegible] nobis [illegible] sed ex [illegible] deliberatione nostra, ac de Apost. potestatis [illegible] Congregationis [illegible] & [illegible] munus & officium sacrum, Agnus Dei [illegible] renouandi, in Monasterio S. Pudentianæ & [illegible] S. [illegible] dictæ Congregationis [illegible] & Rom. Pontifici pro tempore existenti [illegible] ad d. a moderno & pro tempore existente eiusdem Congregationis Generali [illegible] deputandos [illegible] auctoritate Apostolica tenore præsentium, perpetuo committimus & mandamus, ac etiam concedimus, & [illegible] ad opus [illegible] & officium huiusmodi, ab [illegible] & [illegible] obeundum, & exercendum, cum plena [illegible] & [illegible] moda facultate, & auctoritate, omnia, & singula [illegible] necessaria faciendi, & exequendi, perpetuo [illegible], & deputamus.

§. 5. Districtius propterea præcipientes & inhibentes, omnibus & singulis quorumcumque Ordinum, Congregationum, [illegible] & Hospitalium, Monachis, Fratribus, & religiosis ac quibus [illegible] status gradus, ordinis, conditionis & authoritatis fuerint [illegible] dictæ obedientiæ, ne in opere, munere officio huiusmodi [illegible] vel alium seu alios [illegible] vel [illegible], seu [illegible] Congregationis Fulien. super quouis prætextu vel [illegible] molestare, perturbare seu inquietare quouis modo audeant, seu præsumant.

§. 6. Ac [illegible] decernentes, & inane, quicquid [illegible] quoquam, quauis authoritate, scienter vel ignoranter [illegible] contigerit attentari.

§. 7. Non obstan. præmissis, & quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo [illegible] 28 Martij 1608. Pont. nostri Anno tertio.

[illegible] Christianissimi Regis Franciæ, perpetui Administratoris, Militaris Ordinis S. Spiritus [illegible] perpetuo [illegible], necessaria, & vtilia [illegible] condendi, [illegible] & immutandi. XLIV.

PAVLVS PAPA V.

Charissimo in Christo filio nostro Henrico Francorum Regi Christianissimo, salutem, & Apost. bened.

MA[illegible] Catholicæ religionis [illegible] benigno [illegible].

§. 1. Hinc est quod [illegible] eiusdem Maiestatis tuæ qua Militaris Ordinis S. Spiritus perpetuus Administrator [illegible] nobis [illegible] porrectæ [illegible], tibi & pro tempore existenti dicti Ordinis Administratori, seu Magno Magistro, vt [illegible] pro [illegible] Ordinis [illegible] & temporis [illegible] & [illegible] exegerit, ac tibi & Administratori seu Magno Magistro pro tempore existenti expedire videbitur, corrigere, [illegible] mutare, & interpretari, ac [illegible] Ordinis, [illegible] Militum, [illegible] & bonorum [illegible] regimen. & [illegible] & [illegible] Ordinis & Militiæ prædictæ [illegible] & [illegible] Canonibus & Concilij Tridentini decretis [illegible] & [illegible] Apostolicis [illegible] contraria, de nouo ac ex integro condere, & facere, libere, & licite possis, & valeas, [illegible], & [illegible] plenam, & liberam facultatem

& [illegible]

& licentiam, ac auctoritatem, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & elargimur.

Derogatio contrariorum.

§. 2. Non obstantibus cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumq.

Dat. P. A. 3. die 17. Apr.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, &c, die decimaseptima Aprilis 1608. Anno tertio.

XLV. Canonizatio, S. FRANCISCAE Romanæ, ex Oblatis Sororibus Ordinis S. Benedicti. Congregationis Montis Oliueti.

Data A. D. 1608.

P A V L V S E P I S C O P V S, *Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Misericordia Domini etiam in terris superfusa ... multa sunt.

CAelestis aquæ flumen, quod ab inexhausto vitæ fonte procedens, perpetuo fluit impetu, qui lætificat Ciuitatem Dei, cum abundantius effunditur, & hortos plantationum supernæ Sapientiæ, hoc est fidelium mentes, syncem carismatum donis, felici nundatione fœcundat, tunc sane, qui magnus est semper, magnus nimis apparet, & mirabilis in altis Dominus, in Sanctis suis videlicet, qui terrena abnegantes desideria ac solem Iustitiæ induti Dominum nostrũ IESVM CHRISTVM, vitæ post irreprehẽsione nitidi, virtutũ luminibus, [illegible] caritatis accẽsi, quasi stellis ornati, excelsi spiritu, in [illegible] ambulantes, & secundum carnem non militantes, cœli pretiosi Domino, & Dei sedes efficiuntur.

Etiam in imbecilli sexu mulierum.

§. 1. Quæ sane dexteræ Excelsi opera multo illustriora resplendent, multoque cernitur admirabilior magnificentia Domini, cum erga vascula infirmiora, & sexum consilij imbecillioris, apponens cor suum, misericordiarũ suarũ diuitias superabundanter elargitur.

Hinc omnis & magis Romana ... Ecclesia ... illustrata.

§. 2. De quo cœlesti dono merito omnis Ecclesia, sed Romana præcipue in Domino gloriatur. Quæ cum inenarrabili Dei beneficio cunctis prælata Ecclesijs, Principatum acceperit Ecclesiarum & beatorum Principum Apostolorum doctrina [illegible] via cum sanguine irrigata hoc etiam agnoscit felicitatem suam, quod vt fortissimorum Martyrum purpuratis populis, vt venerabilium Sacerdotum beatis cœtibus, castarumq. Virginum splendidis choris, ita etiam sanctarum Mulierum cœlestibus [illegible] meritis quasi multiplici rutilantium honore gemmarum corona decora, Orbi vniuerso præfulget.

Et nunc Beata Francisca de Pontianis Romana sanctorum illustris reddita.

§. 3. In hac igitur Ecclesia, matre Ecclesiarum & magistra sanctitatis, renouans Dominus, castitatis, & multarum excellentium virtutum vetusta Romanarum mulierum fidelium exempla, ducentis ferme ab hinc annis, in ornamentum [illegible] domus suæ, Ecclesiæ vniuersæ, suscitauit mulierem, vera fortitudine fortem Franciscam nomine. Hæc enim per gratiam Spiritus sancti, naturæ vsum, & sexus infirmitatem transgrediens, accincta robore, & in spiritu ambulans, desideria carnis non perfecit, sed odit animam suam in hoc mundo, vt in vitam æternam custodiret eam, & per altissimam humilitatem elegit abiecta esse in domo Domini, ac propter verba labiorum eius custodire vias duras, currens per arduas Christianæ perfectionis semitas in odorem vnguentorum sponsi, quamobrem introduxit eam Rex in cellaria sua, vbi exultat, & lætatur in eo, vbi non occidet vltra Sol eius, & Luna eius non minuetur. Huius virtutes, fidei puritas, vitæ morumque sanctitas aliaque huiusmodi cœlestia dona, miraculorum insignibus comprobata testimonijs, adeo excellentia fuerunt, vt Ecclesiæ Catholicæ auctoritate illustratione [illegible] destitui plane non deberent, sed proponenda aliquando essent imitanda fidelibus, vt glorificaretur per illam Dominus Pater misericordiarum.

Cuius multarum virtutum præclara aliqua mox recensentur, in suo etiam saeculi illecebras fugit, & in solitudine orationi vacauit.

§. 4. Quam etiam ob rem nonnulla de eiusdem virtutibus, & miraculis hic duximus ex [illegible] actis referenda. Dilecta Dei Filia Francisca ex Paulo Buxio, & Iacobella de Broffedeschis Romanis, nobilibus genere, sed longe nobilioribus [illegible] nata & e Laurentij mariti familia de Pontianis vocata, data est Ecclesiæ suæ a Domino circa annum 1384. Quæ, vt erat sorte gratiæ Spiritus sancti, fortita animam bonam, vel in infantia sua signa futuræ sanctitatis dabat. Auersabatur gaudia huius sæculi, eiusq. [illegible] ludos, & illecebras abhorrens, soli [illegible] capiebatur. Crescens confortabatur spiritu, & quam amabat, solitudine fruebatur in dies magis orationi vacando.

Nuptam habuit tamquam non haberet.

§. 5. Vndecimum annum nata, vt iugum Domini [illegible] portare inciperet, Christo virginitatem consecrare, & Monasteriũ ingredi proposuit, sanctoque proposito huiusmodi [illegible] viuendo, quasi solitariam vitam agebat, & iam in cœlis conuersari incipiebat. Verum quia voluntas Dei erat, vt coniugalis status perfectionis grande documentum daret, parentes quibus subdita erat, nubere viro diuiti, & nobili eam voluerunt, illa vero haud desijt nuptã cogitare quæ Dei sunt, sed in sancto & immaculato coniugio, virum habuit tamquam non haberet, & quemadmodum Sara obediebat Abrahæ, sic illa viro semper obediens fuit.

Domesticis vero ... sanctis operibus intendebat.

§. 6. Cum familiaribus a spiritualibus minime distrahebatur, sed rebus domesticis dispositis, non egrediebatur foras cum Dina, vt videret filias alienigenas, sed ipsas horas in secreto cubiculi sui deuote orando, & meditando quotidie transigebat. Abstinebat spectaculis, nuptiarum celebritatibus, non ingrediebatur domũ conuiuij, neque etiam cognatorum, eiusque oblectamenta, & delicias [illegible]. Ecclesias, & Hospitalia frequentare, verbi DEI prædicationibus, & [illegible] Officijs cum deuotione intendere.

Religiosam domum promouit. Oblatis Ordinis S. Benedicti in Vrbe instituit.

§. 7. Atque [illegible] in dies magis Christo placeret indagans, quod sibi viro alligatæ non licebat, id, vt Sorores suæ in Christo Romanæ mulieres præstarent, curauit. Itaque complures a sæcularibus ad arctioris vitæ institutum reuocans, domũ religiosam Oblatarum in Regula Beati Benedicti Congregationis Montis Oliueti in Vrbe instituit. Et cum dedisset Domino innupta, dedisset nupta fructus suos, multiplicans Deus cum illa misericordiam suam, fructificare etiam eam voluit in sancta viduitate.

Quarum in ... viduitate ... pia fuit ... sanctissime ... amauit.

§. 8. Itaq. defuncto marito, paucis annis ante suam dormitionem [illegible] obsequijs non destitit Christo famulari. Prouide [illegible] claustralis vitæ propositum [illegible] adimplere vouens, [illegible] inter Oblatas, quas pia Christo pepererat nudis pedibus [illegible], ac [illegible] de collo pendente [illegible] multisque cum lacrymis quasi peccatrix [illegible], non [illegible] earũ [illegible] suppliciter illas orat, vt se ipsarum numero adiciant. Ad [illegible] & exemplo magnopere, vt par erat, in Sororibus profecit [illegible] consummato curriculo, [illegible] coronam iustitiæ accipiendam de manu Dei, ætatis suæ anno LVI. [illegible] donis onusta, & signis ac prodigijs clara, a Domino euocata est.

Humilitate, & ... caritate ... eminuit.

§. 9. Cum ex multis, ac præclaris virtutibus humilitas in primis [illegible] ad solidam [illegible] celsitudinem peruenimus, maxime [illegible]. Nam illa, etiam dum in coniugio vixit, quanquam nobili & opulento viro [illegible], serica, non auro contexta, sed vili, & lanea veste. In claustrali vita, esset licet omnium Oblatarum mater, item domi, quasi [illegible] omnium minima [illegible], sed memor Domini verbi ministrare omnibus amabat, ac tamquã ancilla tractari, & ancillam videri [illegible], absq. honoris titulo, quam peccatricis, [illegible] sæculi, fœminæque vilissimæ, & abiectæ se minime insigniuit. Nec verbis tantum, sed re [illegible] propter Christum, vt abiecta esset, sedulo curabat, ita vt sæpe è [illegible] vinea sua reuertens [illegible] in capite paupertatis [illegible] portans, interdum [illegible] & sarmentis, in vilem [illegible] pauperum [illegible] per Vrbem [illegible], ostendere videlicet omnia esse [illegible], quia etiam beatam mulierem [illegible] fuisse à Spiritu sancto donatam, præter [illegible] perfectionis opera, [illegible] est vinculum caritatis, illa præterea declarant. Super egenos & pauperes [illegible], & misericordiam respiciebat, largas eleemosynas, [illegible] præsertim infirmis erogabat. Visitabat eos frequenter, neque solum alleuabat corporis [illegible], sed monita etiam salutis, & ad Ecclesiæ sacramenta [illegible] perducebat. Pariter afflictos consolandi officium, ad timorem Dei, & mundi contemptum cohortando, [illegible] præstabat [illegible] pro peccatoribus [illegible], maximeq. [illegible] incumbebat eius sollicitudo, vt Romanas matronas a pompis sæculi, & ornatus vanitate [illegible].

Patientia & fortitudine ... admirabilis.

§. 10. Et quoniam, vt Beatus inquit Gregorius, patientia intergrat si quieti [illegible] amat, sicut non extollebatur prosperis, sic tribulationibus agitata, non solum æquo animo patienterque ferebat, sed nouit etiam, Sanctorum æmulando virtutem, Domino gratias agere. Nam exilium mariti, bonorumque magna iactura, & [illegible] vniuersæ [illegible] quando grauiter [illegible], [illegible] benedictiones [illegible] fuere, Dominus [illegible] Dominus abstulit, sit nomen Domini benedictum. Porro [illegible] qui illam confortabat, non [illegible] mundi huius, sed Principes quoque tenebrarum, [illegible] insultibus fortiter resistere. Sæpe enim inter orandum a Diabolo verberibus affecta ad terram allisa, [illegible] in faciem, [illegible] lorica iustitiæ, & sumpto scuto fidei, [illegible] perpetua [illegible] euaderet, seu & Angeli [illegible] quem familiarem, protectorẽ & comitem singulari Dei beneficio habebat, ab huiusmodi Inimici tentationibus [illegible] in actis consignatum apparet. Vnde factum putatur, vt post [illegible] Franciscæ [illegible] statim eiusdem imagines cum Angelo [illegible], & [illegible].

Asperrime vitam ... Domini ... suscepit.

§. 11. Nec minori [illegible] Christo Iesu [illegible] domestico [illegible]. Sed exemplo electi [illegible] DEI, [illegible] in modum castigauit corpus suum, & in seruitutem redegit. Cibum [illegible] semel in die herbas & legumina, aqua potum præbebat. Siue vigilaret, siue dormiret, [illegible] exuebat, duroque cilicio, ac ferreo cingulo [illegible] bat, accedebant flagella ferreis aculeis aspera quibus corpusculum, quamquam [illegible] attritum, seuerissime atterebat. Sed [illegible] obedientia, vt iussa ageret etiam quod nocebat [illegible] medice temperauit. His [illegible] ex quo ille qui [illegible] est, firmior redditur, magno [illegible] ardore, [illegible] omnia, præsertim Domini passionem contemplabatur, tantam [illegible] lacrymarum profundebat, vt doloris sensu acerbissimo confici putaretur. [illegible] cum oraret, maxime sumpto Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, spiritu in Deo eleuata, ac cœlestium contemplatione [illegible] immobilis persistebat.

Miraculis ... fuit ... viuens ...

§. 12. Huiusmodi virtutes, ardentis fidei munere stabilitas miraculorum clarissimis luminibus manifestare volens mirabilis Dominus, multa grandia signa, multaque mirabilia operari per Sanctam suam, & viuentem, & dormientem dignatus est.

§. 13. Nam vt ex multis pauca referantur, primum super ægros manus imposuit, & bene habuerunt. Siquidem cum [illegible] morbo grauissimo quinque annorum ægrotus adolescens, Menicus nomine, Tartagliæ cuiusdam filius, cum [illegible] ad sanctam mulierem Retius [illegible] duxisset, vt orationibus eius iuuaretur, & illa manu super ægroti caput imposita, bene sperare iussisset, quando diuina bonitate confideret, amplius morbum non passurum, [illegible] sanatus est.

§. 14. Eiusdem manus contactu, puerum, Lellij de Cinque R[illegible]

mani filium, he rnia eum ruptura laborantem, & mox chirurgo tradendum, extrema remedia adhibituro, statim similiter ancilla Christi sanauit.

Brachij vsū mulieri reddidit. §. 15. Ac Sanctæ auxilium implorando obuiam illi facta fœmina quædam, Angelella nomine, quæ ex articulari morbo, brachij vsum absq. spe sanitatis perdiderat, illico conualuit.

Panes multiplicauit. §. 16. Dedit quoque admirabiliter per illam Dominus escam esurientibus, & opera quæ ipse fecit, innouauit. Cum in Monasterio ageret iam Oblata, contigit aliquando vt sororibus, tunc numero quindecim, sub refectionis horam, panis paucula solum fragmenta, quæ vix tribus reficiendis sufficiebant, esse cognosceret; quamobrem, ceteris valde sollicitis, sola ipsa immota Dominu prouisurum inquit, posito q. fragmentis super mensam benedixit, & comederunt omnes agentes gratias Deo, ac saturatæ sunt, tantumque panis superfuit, vt canistrum impleretur.

Vuas sororibus frondibus excreuit oppa-... §. 17. Ad hæc, cum ex iisdem sororibus complures extra Vrbem, ligna parandi causa, mense Ianuario essent, ac præ labore sitirent, & ad aquam hauriendam vicum ex his procul nec Francisca honestum non duceret, in Domino sperare illas iubet, Dominumq. prouisurum pariter affirmat, tum vero statim ad vicinam arborem conuersæ, vitem, & in ea tantum vuæ adspiciunt, vt quam vnaquæque botrū, iussu Franciscæ gratias Deo agentis, decerperet, ac sitim extinguere potuerit.

Aqua labens ei cessit pro siccis. §. 18. Elementa quoque non semel Beatæ Franciscæ sanctitatis testimonium dederunt. Primum enim, cum in vigilia Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli a visitanda Apostoli Pauli Basilica, nonnullis ex sororibus comitata reuerteretur, in proximam vineam iam cum flexisset, ibique ad aquæ riuum sedisset, mentemq. leuasset ad Deum, in ecstasim rapta, super labentem aquam, minimæ aduertens, genua flexit, nec modico tempore aqua circumiecta persistit, postquam vero ad se rediit, siccis vestibus ex aqua egressa est, non secus ac si illam non attigisset. Simili deinde miraculo eodem anno, & loco, B. Virginis Mariæ Horas recitans, ancilla Dei honorificata est, maximo enim imbre in aperto oppido, orare nihilominus perseuerauit, & comitibus omnibus madidis, sola madefacta non est.

Adolescentis occultum propositum aperuit. §. 19. Potens etiam fuit, cælestis gratiæ dono, secreta cordium cognoscere. Etenim Laurentium Tucci filium adolescentem, a proposito occidendi gladio unguæ Franciscum Selarum educatorem suum reuocauit, Christiana caritate illum corripiendo, & a concepto peccato dehortando, quod nulli reuelarat.

Infantis obitus ab ea præuisus fuit. §. 20. Simili spiritu mortem inopinatam incolumis infantis, quasi præuidens, vitam illi æternam procurauit. Nam, hora secunda noctis, quæ diem natalem eiusdem infantis sequuta est, domo præter morem egressa, stimulo caritatis, & gratia Spiritus Sancti, quæ tarda nescit molimina, impellentibus, intempestiua sollicitudine, vt ceteris videbatur, cum nulla accelerandi baptismi appareret causa, vt statim baptizaretur curauit, post baptisma vero subitus infantem morbus, quem mors consequuta est, occulto Dei iudicio inuasit. Ecetiam quidem signis, inter cetera clarificauit Dominus famulam suam in seruitute corruptionis vitæ huius degentem.

Obiit Francisca & corpus eius fragrauit. §. 21. Postquam vero ab hac seruitute in libertatem gloriæ liberata est, ipso die dormitionis eius, quæ Vrbem vniuersam commouit, & duobus sequentibus, quibus diebus eius corpus inhumatum fuit in Ecclesia S. Mariæ Nouæ nunc patet, sicut miraculo, quo Sanctorū suorū corpora non semel honorauit, Franciscæ etia corpus honorare dignatus est Dominus. Tunc enim odoribus fragrauit, vt omnia odoratis floribus referta vt la ... acta testentur.

Miracula ... post mortem ... §. 22. Multa exinde ancillæ Dei sanctimoniæ præclara miracula facta fecerunt. Complures enim grauiorum, & extremis morbis, opem, quam in medicinæ artibus inuenire non potuerunt, in eius vel libris Horarum B. Mariæ Virginis, vel vestium contactu, per eius merita, & intercessiones, præsentaneam inuenerunt.

Mulieri visū restituit. §. 23. Constat enim inter cetera Vrsulam ... Augustinam Angeli Eppitudine, quæ visum illi ademerat, panno oculis admoto, quo sacrum Franciscæ corpus contectum fuerat, subito sanatam.

Peste infectū sanauit. §. 24. Et Hieronymum quendam Aromatarium qui peste laborabat, in articulo mortis eiusdem sanctæ veste superiniecta, ac voto ciuidem facto subito similiter conualuisse.

Febri ... liberauit. §. 25. Aliam vero fœminam febri cum pluritide, ad perniciem procedente affectam, cui medicus neque ad sequentem diem vitam promittebat, Franciscæ velo ... apposito, dolore statum liberatam, & post diem ... sanam conualuisse.

Morbo ... mulieri ... sanitatem reddidit. §. 26. Multi etiam sanctæ mulieris auxilio & intercessione deuote solum inuocata, e morbis diuersis, variis & grauibus diuina gratia eualescunt. In his mulier quædam nomine Maddalena de Garellis, peste, & ipsis laborans, quæ quamquam chirurgi scalpello secta, brachij dolore ita cruciaretur, vt non putarent a morte procul abesse, eadem hora conualuit qua mater ad Franciscæ sepulchrum, pro filiæ sanitate orauit.

Puero ... restituit. §. 27. Integra quoque miraculo crurum sanitate, B. Franciscæ intercessione, a Domino donatus fuit puer annorum quatuor, Pauli Tortimus, qui cum grauibus vlceribus incessu prohiberetur, mater quod puerum minime sanescere medicinæ remedijs cerneret, illo in vinis suscepto, cum ad sanctæ imaginem in ecclesia B. Mariæ Transtyberim, pro eius sanitate deuote orasset, venisset, nondu finita oratione, ecce ex illius deponi puer rogat, depositus, ambulare incipit, ac domum pedibus redit, solutisq. ligaminibus, & morbis emplastris, non solū sanis cruribus sed etiā ve ... magis, per Sanctæ suæ merita eluceret potentia, sine cicatricibus inueniuntur.

Testarium ita que Eugenio ... super eius vita & miraculis ... §. 28. Huius itaque tam excellentis sanctitatis lucernam, quoniam sub modio esse nolebat Dominus, sed aliquando super candelabrum, Apostolicæ auctoritatis decreto constituendam præordinauerat, factū est, vel paucis mensibus post fœlicem Sanctæ obitū vt bo. me. Andreas Episcopus Auximanus fel. rec. Eugenij Papæ IV. prædecessoris nostri, tunc in Vrbe in spiritualibus Vicarius, examen testium super eius vita, & miraculis committeret Episcopo ... ac Priori Monasterij Sactæ Crucis in Hierusalem Ordinis Carthusiensis, qui multorum testimonijs susceptis, summariam inquisitionem egerunt.

Processus per Cardinalem ... ad hoc deputatum ... §. 29. Deinde vero biennio, ac nonnullis mensibus elapsis, & causa bo. me. Cardinali de Albertis delegata, instantibus Procuratore, & Syndico Monasterij S. Mariæ Nouæ, anno 1443 processus causæ huiusmodi coram bo. me. Dominico Cardinale Firman. nuncupato, subdelegato Cardinalis de Albertis, rite instituto, triginta & octo testes super octoginta articulis recepti sunt.

Duo postea Episcopi iussu Nicol. V. ... processum fecerunt. §. 30. Defuncto Eugenio prædecessore prædicto, anno 1451 meritis b. Franciscæ exigentibus, fel. rec. Nicolaus Papa V. pariter prædecessor noster, qui Eugenio in Apostolatu successerat, ad Canonizationis eius negotium aggressus, inquisitionem peragi per Spoletanum, & Mindonensem Episcopos, mādauit, coram quibus à Procuratore, & Syndico prædictis testes ad numerum centum & triginta duorum sunt producti, & super nouis articulis rite, & recte recepti, ac processus accurate & legitime formatus.

Diei obitus B. Franciscæ festiuitas ... a S. Clem. VIII ... consueuit. §. 31. Ac licet rem transigi, & B. Franciscam Sanctam declarari, nec tunc temporis, neque postea tot annis fluxerint, tamen Dominus Sanctæ suæ summum honorem ... debitum, ad hanc vsq. diem occulta dispensatione differri volens, non permisit interea aliis honoribus destitui, namquam enim deuotio fidelium erga ancillam suam tepuit in Vrbe, quin uno die transitus eius, auctoritate Apostolica, & Populi Romani pia sollicitudine in honore, & in Curia Capitolina festus habitus fuit, donec fel. rec. Clemēs Papa VIII. prædecessor noster, pro sua Pastorali prouidentia, spiritu Dei motus, piis eiusdem Populi Romani precibus benigne aures præbens, Canonizationis B. Franciscæ opus, ad decorem, & vtilitatem domus Dei iamdiu cœptum, consummandum censuit.

Tribus Rotæ Auditoribus negotium commisit. §. 32. Itaque bo. mem. Seraphino S. Saluatoris in Lauro, necnō dilectis filijs nostris Hieronymo S. Blasij de annulo Pamphylio, & Io. Garziæ SS. Quatuor Coronatorum tt. S.R.E. presbyteris Cardinalibus Millino nuncupatis, tunc Sacri Palatij Apostolici causarum Auditoribus commisit, vt viderent, an secundum Sacrorum Canonum decreta, & Ecclesiæ Romanæ receptum morem Canonizatio huiusmodi celebrari posset. Illis vero & in eorum locum, iisdem ad Cardinalatus honorem eorum exigentibus meritis promotis, postea subrogati dilecti etia filii Franciscus Peña, Horatius Lancellottus, & Io. Baptista Pamphilius, eiusdem Sacri Palatij causarum pariter Auditores, processus, & acta omnia ab exordio causæ vt res postulabat recensentes, probationes diligenter perpenderunt, nonoq. processu rite confecto, sanctitatis, & miraculorum B. Franciscæ ab eius obitu ad annum vsque 1604. quo anno hæc agebantur continuam constantemq. famam probari voluerunt.

Eo defuncto Pontifex hic relationem Cardinalibus sacrorum rituum ... examinandam ... commisit. §. 33. Verum, viam vniuersæ carnis ingresso Clemente prædecessore, & humilitate nostra ad summum Apostolatus gradum nullo suffragio meritorum à Domino euocata, nec cessante Populo Romano sancta sedulitate instare, vt causa Canonizationis huiusmodi absolueretur. Nos ex officij debito Pastoralis, quæ ad Dei laudem, & fidelium ædificationem sunt, quantum in Domino possumus, promouere cupientes, ac non ambigentes id genus esse triumphalem Canonizationis honorem, per quem sapientiam Sanctorum narrant populi, & laudem eorum nunciant Ecclesiæ, patriæq. nostræ Inclitæ Vrbis Romæ caritate cogente, ne suæ suæ meritis veneratione, quasi noua corona destitueretur, prædecessorum nostrorum vestigijs insistentes, rei tantæ in nomine Domini peragendæ consilium cœpimus. Quapropter cognita eorundem ex Auditorum relatione, illorum pro Canonizatione sententia, illam, & vniuersam causam a Venerabilibus fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus sacris Ritibus, & Ceremoniis præfectis, accuratissime recognosci, & examinari mandauimus.

Qui iam dictam Franciscam canonizandā esse censuerunt. §. 35. Qui rediu multumq. discussa, ac disputata, B. Franciscæ vitæ excellentem cum fide sanctitatem, & præclara miracula ex omnibus processibus, primo excepto, satisq. legitime ad rē de qua agebatur probata, & ad Canonizationem procedi rectè posse censuerunt.

Hic Pont. horum omnium relationem in Consistorio Secreto habuit, & eorum sententia (ard. quæ ipsi ... ad implorandū ...). §. 36. Itaque eorum sententia vna cum omnibus, quæ in causa erant, in Consistorio nostro Secreto a Venerab. fratre nostro Dominico Episcopo Hostien. S.R.E. Card. Pinello nuncupato, Sacri Collegij Decano, & eorumde Cardinalium antiquiore, summatim, & apposite relatis, cum reliqui Cardinales qui adsueuerunt idem censuissent, in publico sequēti Consistorio audita dilectorum filiorum Cameræ Vrbis nostræ Conseruatorum pro Canonizatione huiusmodi, per dilectum filium Hieronymum de Rubeis P. R. Aduocatū habita diserta oratione, ac de re tanta Nos vt oportebat, cum iisdē Cardinalibus, & Episcopis deliberaturos responso dato, eosdem Cardinales, & Episcopos ad implorandum eleemosynis, ieiunijs & orationibus, diuinum in Domino auxilium hortati sumus.

Tandem eorum sententia in Consistorio ... probata ... §. 37. Deinde eorumdem Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Vrbe præsentium, Consistorio semipublico indicto in quo etia nostri, & Apostolicæ Sedis

Nota-

Notarij, & Sacri Palatij Apostolici causarum Auditores vocati asfuerunt, iidem Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi omnes, B. Franciscam ex ijs quæ à nobis proposita, & ex processu relata fuerant, iure canonizandam esse censuerunt.

Sanctitas eius honoratur. §. 38. Quorum sententijs auditis, Nos gratias Deo agentes, quod ancillam suam per ministerium nostrũ honorificari velle dignaretur, Canonizationis diei declarationem nobis reseruauimus, omnesq. ad deuote interim nobiscum orandum, & eleemosynis, ieiunijs, ac sacrificijs cælestem Spiritus sancti fauorem in eam rem infirmitati nostræ procurandum, ... adhortati sumus.

Hodie ... Franciscam Sanctam esse pronunciat & canonizat. §. 39. Ac tandem rite peractis omnibus, quæ Sanctorum Patrum auctoritas, Sacrorum Canonum statuta Sanctæq. Romanæ Ecclesiæ antiqua consuetudo in re huiusmodi peragenda præscribunt, hodie in sacra B. Petri Principis Apostolorum Basilica, ad quam vna cum ijsdem fratribus nostris, S. R. E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, aliisque Romanæ Curiæ Prælatis, Officialibus, ac familiaribus nostris, Clero seculari ac ... Hymnum Aue maris stella, B. Mariæ Virginis, cantorum ... sonante, solemni ritu processimus, maxima populi frequentia. Post prædictorum Consecratorum, pro Canonizationis decreto, per eumdem Aduocatum consuetas petitiones repetitas, post factas Litanias, Hymnosq. decantatos precibusq. in spiritu humilitatis præmissis, ac Spiritus sancti gratia rite implorata. Ad honorem Sanctæ & indiuiduæ Trinitatis, ad Fidei Catholicæ exaltationem, & Religionis Christianæ augmentum, auctoritate eiusdem Sanctissimæ Trinitatis Patris, & Filij, & Spiritus sancti, beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, de Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Patriarcharum, Archiepiscoporum & Episcoporum in Vrbe præsentium consilio, & vnanimi consensu, Beatã Franciscam Romanam, ex Oblatis Monasterij Turris speculorum Vrbis, Ordinis S. Benedicti Congregationis Montis Oliueti, cuius corpus Romanæ in ecclesia S. Mariæ Nouæ nũcupatæ in pace quiescit, de cuius sanctitate vitæ, fidei sinceritate, & miraculis plene constabat, & constat, Sanctam esse definiuimus, ac Sanctarum mulierum catalogo adscribẽdam decreuimus, prout præsentium tenore definimus, decernimus, & adscribimus, illamq. omnes fideles venerari mandauimus, & mandamus.

Eiusq. in honorem ecclesias construi, & festũ die 9. Martij celebrari iubet. §. 40. Statuentes vt ab vniuersali Ecclesia in eius honorem, Ecclesiæ & Altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari, & consecrari possint, & singulis annis die 9. Martij Festum ipsius, & officium Sanctarum, nec Virginum, nec Martyrum ad Breuiarij Romani præscriptum deuote celebretur.

Indulgentias eiusdem sepulchrum visitantibus elargitur. §. 41. Præterea eadem auctoritate, omnibus vere pœnitentibus & confessis, ac sacra communione refectis, qui annis singulis eodẽ die festo, ad sepulchrum in quo Corpus eius requiescit, deuote accesserint, necnon Ecclesias, & Altaria in ipsius honorem constructa deuote pariter visitauerint, easdem indulgentias, & peccatorum remissiones concessimus, & elargiti sumus, prout concedimus, & elargimur, quæ ceteris dicti Ordinis Ecclesijs in diebus Festis eiusdem Congregationis Montis Oliueti Sanctorum iam concessæ sunt.

Missam ... Canonizatione ... concedit. §. 42. Denique exactis omnibus, quæ Canonizatio huiusmodi postulabat, ac Deo Patri immensæ maiestatis, venerãdoq. eius vero & vnico Filio, simulq. paracleto Spiritui laudibus sacro Hymno cantatis, Ecclesiæ communi prece orauimus Dominum, vt quoniã B. Franciscæ festiuitate gaudebamus, eius exemplo piæ deuotionis erudiremur affectu, ac sacrosanctis sacrificijs ad Altare Principis Apostolorum Pontificali ritu, cum eiusdẽ Sanctæ commemoratione oblatis, plenariam annuis Christifidelibus ibi præsentibus, ad Dei laudem, & gloriam Sanctæ eius, peccatorum indulgentiam, & remissionem concessimus.

Eamdemq. Fr... ... §. 43. Confiteamur igitur Domino Dominorũ, per quem amici eius honorificantur nimis, & a quo gloria, & honor omni operanti bonum. Et quoniã Sanctæ etiam nunc præsidium iam cernimus nobis diuinitus comparatum, æquum est nos semper eam in clementiam orare, vt cuius in terris voluit his nostris calamitosis temporibus gloriam manifestari, illam etiã in tribulationibus nostris nobis adesse, & obsecrationes pro Ecclesiæ sanctæ exaltatione, hæresum extirpatione, Principum Christianorum vnione, patrocinio suo promouere sentiamus per Christum Dominum nostrum.

Transumptis ... credi mandat. §. 44. Ceterum, quia nimis difficile foret præsentes nostras literas ad singula loca, vbi opus esset, deferri volumus, vt earũ exemplis etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadẽ vbiq. fides habeatur, quæ ipsis præsentibus, si exhibitæ vel ostensæ essent, haberetur.

Sanctio ... pœnalis ... §. 45. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum decreti, definitionis, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, elargitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

D... P. An. 4. die 29. Maij. Dat. Romæ apud S. Petrũ Anno Incarnationis Dominicæ 1608. quarto Kal. Iunij, Pont. nostri Anno Quarto.

Papæ subscr.

Ego Paulus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Cardin. subsc.

Ego Dominicus Episcopus Ostien. Card. Pinellus.

Ego Fr. Hieronymus Episc. Portuen. Card. Asculan.

Ego Antonius Maria Episc. Prænestin. Card. Gallus.

Ego Antonius Episc. Albanen. Card. Saulus.

Ego Marianus Episc. Tusculan. Card. de Camerino.

Ego Euang. tit. S. Laurentij in Lucina presb. Card. Cusentin.

Ego Fr. Gregorius tit. S. Mariæ Transtyb. presb. Cardinalis de Monte Elpero.

Ego Franc. Maria tit. S. Mariæ in Araceli presb. Card. à Monte.

Ego Octauius tit. S. Alexij presb. Card. Parauicinus.

Ego O... tit. S. Praxedis presb. Card. Aquauiua.

Ego Octauius tit. S. Sabinæ presb. Card. B...

Ego Laurentius tit. S. Lauren. in Pane, & Perna presbyt. Card. Blanchettus.

Ego Bartholom. tit. S. Mariæ in Porticu presb. Card. Cæsius.

Ego Franciscus tit. S. Mariæ de Populo presb. Card. Mantica.

Ego Pompeius tit. S. Balbinæ presb. Card. Arigonius.

Ego Bonifacius tit. S. Hieronymi Illyricorum presbyter, Cardinalis Bevilaqua.

Ego Dominicus tit. S. Honuphrij presb. Card. Thuscus.

Ego Robertus tit. S. Mariæ in Via presb. Card. Bellarm.

Ego Dominicus tit. SS. Duodecim Apostolorum presbyt. Cardin. Gymnasius.

Ego Antonius tit. S. Crucis in Hierusalem presb. Card. Zapata.

Ego Innoc. tit. SS. Nerei, & Achillei presb. Card. Bubalus.

Ego Ioannes tit. S. Marci presb. Card. de Vicecomit.

Ego Iacobus tit. S. Stephani in Monte Cœlio presbyt. Cardin. Sannesius.

Ego Hieronymus tit. S. Blasij de Annulo presbyter Cardinalis Pamphilius.

Ego Ferdinandus tit. S. Eusebij presb. Card.

Ego Scipio tit. Chrysogoni presb. Card. Burghesius.

Ego Ludouicus tit. S. Pancratij presb. Card. Montisregalis.

Ego Mapheus tit. S. Petri in Monte Aureo presbyter Cardinalis Barberinus.

Ego Io. Garsias tit. SS. Quatuor presb. Card. Millinus.

Ego Marcellus tit. S. Quirici, & Iulitæ presb. Card. Lantes.

Ego Franciscus Sfortia diac. Card. in Via Lata.

Ego Alexander S. Laurentij in Damaso diac. Card. Montaltus S. R. E. Vicecancellarius.

Ego Andreas S. Angeli in foro Piscium diac. Card. Peretus.

Ego Io. Baptista S. Mariæ in Cosmedin. diac. Card. Detus.

Ampliatio priuilegiorum Militiæ S. Stephani circa annuas pensiones Ecclesiasticas, habitumq. a Militibus deferendum. XLVI.

De ... Militiæ, atq. de sup. const. 60. Pij IV. ... fol. 64. ... 2.

Edita A. D. 1608. **PAVLVS EPISCOPVS,** *Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Exordium. DVm generosæ Militum militiæ S. Stephani Papæ, & Martyris, sub tutela religiosissimi Principis Ferdinandi Magni Hetruriæ sibi subiectæ Ducis, & dictæ Militiæ Magistri cuius prouido gubernio, & directione plurimum progredientis gesta, laudabilesq. & gloriosas contra nefarios Turcarum ausus reportatas victorias animo perpendimus, dignum, quin potius debitum arbitramur, vt eosdẽ Milites, vtpote Domini Nostri IESV CHRISTI aduersus acerrimos, peculiari beneficentiæ nostræ largitate prosequamur, eorumq. commodis, & congruæ sustentationi opportune consulamus, vt ipsi exinde ad maiora ab ipsorum Turcarum copijs trophæa reportanda alacriores reddantur, & promptiores.

Pius IV. immunitates & exemptiones à Decimis, & alia gratias & ... facultatem ... pensiones duc. 200. Militibus ... S. Stephani concessit, vt sup. in eius cõst. ... fol. 64. sub. 2. §. 1. Alias siquidem felicis record. Pius Papa Quartus præ decessor noster, post erectionem, & institutionem dictæ Militiæ sub regula sancti Benedicti, per claræ memoriæ Cosmum tunc Florẽtiæ & Senarum Ducẽ in Ducatu Florentiæ de licentia Sedis Apostolicæ ipsi Cosmo Duci per literas eiusdem Pij prædecessoris attributas, antea factam eidem Cosmo Duci Magno Magistro, necnõ Conuentui, Militibus, Priori, ceterisque ministris Ecc. eiusdẽ dicti Cõuẽtus, & alijs personis, etiam in sacris, etiam presbyteratus ordinibus constitutis, etiam quæcumque quotcumque, & qualiacumque, cum cura, & sine cura, beneficia Ecclesiastica obtinentibus, eorũq. beneficijs, perceptoris, siue Commendis, rebus, & bonis, diuersas exemptiones etiam à iurisdictione Ordinariorum, libertates, immunitates, etiam a contributione decimarum, & onerum, indulta, priuilegia, facultates, indulgentias & gratias spirituales & temporales benigne concessit, & elargitus fuit, atq. inter cetera induisit omnibus, & singulis dictæ militiæ Militibus etiam coniugatis, ac etiã bigamis, alijsq. prædictis vt singuli singulas pensiones annuas, vsque ad summã ducentorũ ducatorũ auri de Camera, super quorumuis Cathedralium, & Metropolitanarum, aliarumque Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Canonicatuum, & præbendarum, dignitatum, personatuum, administrationum, & officiorum aliorumq. beneficiorum Ecclesiasticorũ cum cura & sine cura, sæcularium, & quorumuis Ordinum regularium, fructibus prouentibus iuribus obuentionibus & emolumentis alias sibi canonice reseruandas accumulatiue, cũ quibusuis alijs pensionibus annuis quas illos ex quouis alio priuilegio Apostolico pro tempore percipere contingeret, ad vitam percipere exigere, & leuare ac in suos vsus, & vtilitatẽ conuertere, libere, & licite valerent, prout in eiusdem Pij Quarti prædecessoris binis literis, prioribus nimirum sub Kal. Februarij, posterioribus vero sub Nonis Iulij Dat. Pontificatus sui Anno tertio confectis, plenius continetur.

Pius V. ... ... §. 2. Successiue vero piæ mem. Pius Papa V. etiam prædecessor noster,

nostes,

noster, per suam quæ incipit Sacrosanctum, desuper editam constitutionem, reuocauit, & aboleuit omnia, & quæcumque priuilegia, facultates, dispensationes, & indulta, percipiendi similes pensiones fructus, & alias res Ecclesiarum, Monasteriorũ, & aliorum beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, sæcularium, & Regularium dicti S. Stephani, cæterisq. Militijs, & Hospitalibus, eorumq. Militibus, Fratribus, & personis, tam Clericis quã coniugatis, quibusuis modo, & forma, ac quibuscumque de causis concessa, & approbata, ita quod ij si siue coniugati, siue bigami, siue Clerici, siue etiam Presbyteri, nullas de cetero reciperent, sed eas solas quas tunc habebant, retinerent, & eæ quoque per futurum contractum matrimonij extinctæ censerentur, prout in eadem constitutione latius continetur.

§. 3. Postmodũ recol. mem. Sixtus Papa V. similiter prædecessor noster, considerans sui potissimum temporibus huiusmodi Milites, pro Dei, & Christiani nominis gloria, & fidei Catholicæ defensione, non solum sæpius in diuersis expeditionibus contra &c.

Omittitur residuum, quia tota bulla est sup. in loco hic in margine indicato.

§. 4. Cum autem sicut Nobis innotescit, dicta Militia sub felicibus ipsius Ferdinandi Magni Ducis auspicijs, fortium & strenuorũ Militum, triremiumq. & aliorum Nauigiorũ bellicis, & nauticis apparatibus optime instructorum numero copioso aucta, ipsique illius Milites piratarum Infidelium oras, Tyrrenique mari passim infestantium excursionibus, & depredationibus, armata classe obsistẽtes, non solum Italiam ipsam pluries ab incursionum huiusmodi damnis, & incommodis, magno eius bono, egregia animi fortitudine tutati sint, sed etiam in ipsorummet Infidelium dominia & regiones, magnis ausis summo eum vite fortunarumq. discrimine irrumpentes, graues eis clades, Oppidorum expugnationes & direptiones intulerint, ac parris non semel de illis insignibus victorijs eorũdem audaciam represserint, vires fregerint, impios conatus contuderint, ac proinde sese magna sui gloria, & nominis Christiani cum mendatione formidabiles eis reddiderint. Hisce & alijs rebus præclare gestis de ipsa Italia, atque adeo tota republica Christiana optime meriti, & apud etiam exteras nationes inclytæ magnanimitatis, seq. militaris peritiæ famam adepti sint, ipsaq. Militia tum dicti Ferdinandi Magni Ducis, qui maiorum suorum vestigijs insistes in hoc eius eminentiori animi studio & cura incumbit, præstanti virtute, & potentia, tum etiam propriorum Militum fortitudine eximia, clarior & illustrior in dies euadat, & quemadmodum hucusque reipublicæ Christianæ aduersus infidelium incursiones magno propugnaculo fuit, ita etiam de cetero in expeditionibus contra eosdem infideles, pro fidei Catholicæ defensione pari vel maiori adiumento esse possit.

§. 4 Nos idcirco eam magis in dies florere, ac nouis incrementis augeri desiderantes, illiusq. Milites pro insigni eorum virtute, ac in nos & Sedem Apostolicam deuota propensione, speciali aliqua Apostolicæ beneficentiæ gratia condecorare volentes, omniumq. & singulorum literarum, & constitutionem prædictarum tenores, præsentibus pro expressis habentes necnon dictum Ferdinandum Magnum Ducem, ac Conuentus huiusmodi singulares personas, a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis, a iure vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existant, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, dicti Ferdinandi Magni Ducis Nobis desuper porrectis supplicationibus inclinati, facultatem, & indultum percipiendi & exigendi pensiones annuas vsq. ad summam ducentorum ducatorum auri de Camera huiusmodi. Militibus prædictis tam Laicis quam Clericis, etiam coniugatis, etiã bigamis, alijsq. etiã Presbyteris per Pium IV. concessa, & per Piũ V. reuocata, deinceq. per Sixtũ V prædecessores prædictos aduersus ipsam reuocationem in integrum restituta, reposita, & reual data, ac de nouo etiam concessa, vt præfertur ac singulas eorum Pij Quarti, & Sixti Quinti prædecessorum desuper confectas literas, vsque ad summam quadringentorum ducatorum auri de Camera huiusmodi in totum, ita quod omnes & singuli Milites dictę Militiæ, nunc & pro tempore existentes, tam Laici quam Clerici, etiam coniugati, & bigami, alijque etiam Presbyteri, etiam illegitimi ex quouis reprobato vel damnato coitu procreati, deinceps in perpetuum quascumque pensiones annuas, vsque ad summam præfatam quadringentorum ducatorum auri de Camera, super quibusuis Cathedralium, & Metropolitanarum, aut aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Prioratuum, Canonicatuum, præbendarum, dignitatum, personatuum administrationum, officiorum aliorumq. beneficiorũ Ecclesiasticorum, cum cura & sine cura sæcularium, & quorumuis Ordinum regularium huiusmodi fructibus, redditibus, prouentibus iuribus obuentionibus, & emolumentis, ac distributionibus etiam quotidianis, alias eis canonice reseruandas, etiam accumulatiue, cum quibusuis alijs pensionibus annuis, quas ex quouis alio priuilegio, seu indulto, aut dispensatione Apostolica eis, in genere vel communiter, seu eorũ cuilibet nominatim, & singulatim, etiã in vna non facta mentione de alia, vel alijs, ante & post datam præsentiũ, quandocumque concessa aut concedenda vsque ad quamcumque summam dict. quadringentis ducatis longe maiorem de præsenti percipiunt, & pro tẽpore percipient, ad vitam retinere, percipere, exigere, leuare, & recuperare, inque suos vsus & vtilitatem conuertere, libere, & licite valeant, & ex ijs tam Laici quam Clerici, & coniugati, & non coniugati, ratione pensionis huiusmodi, quas sic pro tempore perceperint, ad incedẽdum in habitu & tonsura clericali, deferendumque vestes talares iuxta præfatã Sixti prædecessoris constitutionem minime teneantur, neque ad id obligati existant, aut aliqua ratione cogi aut compelli possint, neq. ipsarũ pensionum, vel illarum loco fructuũ, redditium, & prouentuum huiusmodi reseruationes, ob non delationem habitus tonsuræ, aut vestis huiusmodi, seu per contractum matrimonij, seu per bigamiam, quamcumque etiam superuenientem, aut per exercitium militiæ, & quoscumque actus bellicos Clericis, & Ecclesiasticis personis, de iure, & per sanctos Canones prohibitos, nimirum militares, & sanguinis effusione, membrorum mutilatione & morte infidelium subsequuta minime cessent, & expirent, aut cessare, vel extinctæ dici, aut censeri possint, sed ipsi Milites nihilominus vt prius pensiones, ac fructus redditus, & prouentus huiusmodi, percipere, & exigere possint, & valeant, dummodo habitum militarem, vestes nimirum laicales communes cũ insignibus Crucis dictæ Militiæ consuetis, iuxta alias dicti Sixti Quinti prædecessoris super declaratione huiusmodi habitus militaris, sub Dat. videlicet pridie Kal. Februarij Pontificatus sui anno Quarto, quæ incipiunt, Pastoralis, editas literas deferant, vtique constitutioni eiusdem Sixti Quinti prædecessoris plene satisfacere intelligantur, & censeantur, auctoritate Apostolica, tenore præsentium extendimus, & ampliamus, & quatenus opus sit, vsq. ad dictam summam quadringentorum ducatorum huiusmodi de nouo concedimus.

§. 6. Decernentes facultatem, & indultum huiusmodi, & literas Pij Quarti, & Sixti Quinti prædecessorum eorumdem desuper editas, ex nunc perpetuo extensas, & ampliatas esse & fore, nec præmissa, ac præsentes literas de subreptionis, obreptionis & nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quouis alio defectu notari impugnari inualidari, aut ad viam & terminos iuris reduci, seu aduersus illas quodcumq. iuris gratiæ vel facti remedium impetrari, aut etiã motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus cõcedi posse aut debere, neq sub quibusuis similiũ vel dissimilium gratiarũ, suspensionibus, reuocationibus, limitationibus, alijsque contrarijs dispositionibus, a Nobis & successoribus nostris, ac Sede Apostolica, quauis de causa quantumuis iusta, pro tempore emanatis, & emanandis comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas ac de nouo etiam sub quacumque posteriori Data, per dictum Ferdinandum Magnum Ducem & Magistrum, & Milites dictæ Militiæ pro tempore existentes, quandocumque eligenda, concessas esse & censeri, sicq per quoscumq Iudices, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vicelegatos, dictæq. Sedis Nũcios, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbiq. iudicari, & definiri debere irritum quoq. & inane, si secus super his a quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Quocirca Venerabilibus fratribus nostris Florentin. & Pisan. Archiepiscopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorũ per se vel alium, seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ferdinandi Magni Ducis, ac Conuentus & Militum prædictorum, seu alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, eos, & eorum quemlibet, eisdem præsentibus, & in eis contentis quibuscumque, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper a quoquam quomodolibet indebite molestari; Contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Contrarijs quibuscumq. derogat.

§. 8. Non obstantibus recolendæ mem. Bonifacij Papæ Octaui pariter prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus Dietis, dummodo non vltra tres dietas, aliquis vigore præsentium ad iudicium trahatur, necnon Pictauen. Concilij contra illegitimos, ac dicti Pij Quinti prædecessoris reuocatoria, ac illa quæ inter alia vetuit gratias huiusmodi suis excludi temporibus & quod sibi licere non est passus, etiam suis successoribus non licere indicauit, necnon præfatis Sixti Quinti prædecessoris, & quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Concilijs etiã generalibus editis, & quarumcumq. Ecclesiarũ, Monasteriorum, & Ordinum prædictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate, alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesijs, Monasterijs, & Ordinibus, eorumq. Præsulibus, Capitulis, Conuentibus superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in contrarium forsan quomodolibet concessis, approbatis & innouatis, quibus omnibus, & singulis, ac alijs, quæ præsẽti gratiæ obesse possent, etiamsi pro illarum sufficienti derogatione, de illis eorũq. totis tenoribus, specialis specifica, indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse plenissime derogamus, ac derogatum esse volumus, & decernimus, contrarijs quibuscumq. aut si aliquibus,

com-

communiter, aut diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo &c.

D. P. Ann. 4. die 18. Iunij. Datum Romæ apud S. Marcum, anno incarnationis Dominicæ 1608. xiv. Kalen. Iulij, Pontificatus nostri Anno Quarto.

XLVII.

Quod Rectores Ecclesiarum parochialium Indiarum, Occidentalium & Orientalium, ab iis qui in ecclesijs & domibus Fratrũ, & Monialium Ordinis S. Francisci de Obseruantia sepeliuntur, eam tantum querant eleemosynam, quæ a Concilio Tridentino præscripta, & a Pio V. explicata fuit.

Nota obseruationem editæ constitutionis pro Fratribus Eremitis S. Augustini, quæ est sup. fol. .... Quoniam, & pro his Fratribus de Obseruantia Clemen. VIII. suam edidit constit. 96. Exponi, ...um. ... sup. fol. 104.

Hanc constitutionem confirmauit cum deputatione Inquisitorum hereticæ prauitatis pro eiusdem executione S. D. N. Vrbanus VIII. in const. 21. ... sel. rec. inf. tom. 4.

Edita An. D. 1608.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Rectores ecclesiarum parochialium Indiarum introduxerant abusus quosdam circa eleemosynas eorum qui in domibus Fratres & Monialium de Obseruantia sepeliuntur.

EXpositum nobis nuper fuit pro parte dilecti filij Matthæi de Recalde Vicecommissarij generalis Indiarum Occidentaliũ Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia, quod Rectores parochialium ecclesiarum Indiarum Occidentaliũ & Orientalium, ne Christi fidelium qui pro tempore ab humanis decedunt, cadauera ita commode in ecclesijs Fratrum, & Monialium dicti Ordinis Ecclesiasticæ sepulturæ tradi valeant, vt in eorum parochialibus ecclesijs valerent, de consilio forsan suorum Superiorum abusum introduxerunt, vt maiorem scilicet eleemosynam ab illis exigant, qui in ecclesijs dicti Ordinis sepeliuntur, quam si in proprijs ecclesijs sepelirentur, itaut Christi fideles qui in ecclesijs huiusmodi sepeliri desiderant, parem ad minus parochialibus ecclesijs eleemosynam relinquere debeant ratione eorum sepulturæ, ea quam ecclesijs Ordinis huiusmodi relinquunt.

Et quo ad eleemosynam Missarũ quas pro anima sua à dd. Fratribus dicendas quis reliquerit.

§. 2. Et quod peius est siquis pro animæ suę refrigerio, nonnullas Missas a Fratribus prædicti Ordinis celebrandas reliquerit, prętendunt Parochi eleemosynam ratione Missarum huiusmodi relicta, inter ipsos & Fratres prædictos diuidendam esse:

Necnon quo ad cogendos aliquos, vt in dictis ecclesijs parochialibus sepeliantur.

§. 3. Et vlterius iidem Rectores de mandato forsan suorum Ordinariorum, filios quorum patres in ecclesijs dictorum Fratrum & Monialium sepulti sunt, aut sepulturam particularem pro se & suis habent, nulla consuetudine legitime suffulti, in eorum parochialibus ecclesijs sepeliri, & dictos patres ad hoc vt in dictis parochialibus ecclesijs sepeliantur, cogere & compellere contendunt, & quotquot Fratres regulares defunctum aliquem ad Ecclesiasticã sepulturam in suas regulares ecclesias comitantur, tot etiam seculares, sacerdotes, aut clericos assumi volunt, in maximum domorum & Monasteriorum dicti Ordinis præiudicium, eo quod multi duplicis huiusmodi funerum impensa difficultate deterriti, in dictis regularibus ecclesijs sepulturam eligere nequeunt; vnde fit vt dicti Ordinis ecclesias mortuorum sepulturis, & consequenter eleemosynis, etiam quæ in suffragium animarum ... consueuerunt, paulatim destitutas iri verendum sit.

Supplicatum itaque fuit Papæ, pro opportuna prouisione.

§. 4. Quare dictus Matthæus Nobis humiliter supplicari fecit, vt domorum & Monasteriorum necnon Fratrum & Monialium dicti Ordinis illarum partium indemnitati consulere, & aliàs in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur.

Ideo propterea dictis Rectoribus præcipit solam eam habere posse eleemosynam, quam præscripsit conc. Trid. sess. 25. c. 13. & explicauit Pius V. in constit. 98. sup. fol. 272. lib. 2.

§. 5. Nos igitur huiusmodi abusus e medio tollere, ac dicti Ordinis eiusque religiosorum vtriusque sexus, vt maiores in Vinea Domini fructus in dies afferre studeant, commoditatibus, quantum cum Domino possumus, prospicere cupientes, de consilio Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, consultationibus & negotijs Episcoporum, & regularium Præpositorum, omnibus & singulis parochialium ecclesiarum in partibus Indiarum, tam Occidentalium quam Orientalium Rectoribus, nunc & pro tempore existentibus, harum serie interdicimus & prohibemus, ne sub excommunicationis maioris latæ sententiæ pœna, a qua nonnisi, à Nobis seu à Romano Pontifice pro tempore existente, præterquã in mortis articulo absolui possint, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, maiorem eleemosynam ab ijs qui in dictarum domorum vtriusque sexus Ordinis S. Francisci ecclesijs sepulturam eligunt & sepeliuntur, ea quam illis præscribit Concilium Tridentinum sess. 25. cap. 13. iuxta explicationem a fel. rec. Pio Papa V. prædecessore nostro emanatam, sub Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno incarnationis Dominicæ 1567. xvij. Kalen. Iunij, Pontificatus sui anno Secundo, quouis prætextu aut occasione, etiam de consilio, consensu, & mandato suorum Ordinariorum exigere.

Nec ad sepeliendum in parochialibus cogere possint, qui in domibus d. Ordinis sepulturam eligunt.

§. 6. Nec filios quorum patres in ecclesijs dictorum Fratrum & Monialium sepulti sunt, aut sepulturam particularem pro se & suis habent, in eorum parochialibus ecclesijs sepeliri, & dictos patres ad hoc vt in dictis parochialibus sepeliantur, cogere valeant seu præsumant.

Executores huius constitutionis deputat.

§. 7. Quocirca dilectis filijs Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, ac Indiarum Occidentalium Societatis IESV Prouincialibus pro tempore existentibus, per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se vel alium, seu alios, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte Superiorum & Fratrum cuiuscumque domus & Monasterij dicti Ordinis illarum partium fuerint requisiti, vel eorum aliquis fuerit requisitus, præsentes literas & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, illorum omnium & singulorum effectu pacifice frui & gaudere; non permittentes eos desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoscumque, & præmissis non parentes, eisque auxilium, consiliũ, vel fauorem, publice vel occulte, directe vel indirecte, quomodolibet præstantes, per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. inuocato etiam si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Contrariis derogat.

§. 8. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac ecclesiarum, domorum, & Monasteriorum, & Ordinis huiusmodi, etiam iuramento &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusuis ecclesijs, ac illarum Rectoribus, aut quibuscumque alijs, sub quibuscumque tenoribus & formis, in contrariũ præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, quibus omnibus & singulis eorum tenores, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis quæ fides adhibenda.

§. 9. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 4. die 25. Iunij. Datum Romæ apud S. Marcum, die 25. Iunij 1608. Anno 4.

XLVIII.

De Ambitu Fratribus Eremitis Ordinis S. Augustini interdicto.

Alia de his Fratribus vide sui sup. fol. 111. in Alex. IV. const. 6. Licet. lib. 1. Quibus adde const. 80. nuperrime editam circa scrutinium in electione Superiorum eius Ordinis.

Edita A. D. 1608.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ADmonemur Pastoralis officij nostri debito diligentius prospicere, ne Religiosi, qui regularem vitam professi seculo renunciarunt, ad dignitates & officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus.

Ambitus prohibetur Fratribus Ordinis.

§. 1. Quocirca motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, dilectis filijs Priori Generali, ac Prouincialibus & reliquis Ordinis S. Augustini Fratrum Eremitarum Prælatis, nunc & pro tempore existentibus, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda præcipimus & mandamus, ne ad instantiam & requisitionem quarumcumque personarum, tam Laicarum, quam Ecclesiasticarũ extra dictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque seculari dignitate & excellentia, etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuius dicti Ordinis Religioso, vllam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, & administrationes, functiones, prælaturas eiusdem Ordinis concedere audeant.

Fautores conquirentium pœna.

§. 2. Quinimo dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta hæc via, & his medijs per conquisitos fauores & suffragia aliquid sibi procurauerint, ad talia & similia, ac etiam maiora in eodem Ordine consequenda perpetuo inhabiles declaramus.

Prohibitionis ampliatio.

§. 3. Insuper dictis Religiosis, & Fratribus eiusdem Ordinis quibuscumque sub eisdem pœnis præcipimus, & expresse interdicimus, vt non solum in præmissis omnibus fauores huiusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & similiter ne ad hunc effectum munera aliqua prædictis personis exhibere audeant seu præsumant.

Contrariorũ derogatio.

§. 4. Non obstantibus cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis, statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Aut si eidem Ordini, & Fratribus prædictis communiter aut diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptorum fides.

§. 5. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. Ann. 4. die 4. Iulij. Dat. Romæ apud Sanctum Marcum, sub anulo Piscatoris, die quarta Iulij 1608. Pontificatus nostri Anno Quarto.

XLIX.

Ampliatio iurisdictionis S. R. E. Cardinalis Archipresbyteri, & Iudicis causarum Sacrosanctæ Lateranensis Ecclesiæ & Capituli, interesse concernentium.

De hac iurisdictione, extat supra const. 45. Greg. XIII. fol. 311. lib. 2. Cum sicut. vbi notaui.

PAV-

Edita A. D. 1602.

PAVLVS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Dilecto filio Scipioni, tituli S. Chrysogoni Presbytero Cardinali Burghesio nuncupato, salutem & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

AD ea circumspectioni tuę multis nominibus de Sede Apostolica benemeritæ & Nobis plurimum gratæ & acceptæ concedenda libenter inducimur, per quæ feliciter ecclesiæ Lateranensi opera tua prospici, & personarum ipsius ecclesiæ, erga quam peculiarem geris deuotionis affectum, commoda in dies augeri, & illarum iura conseruari possint.

Confirmatio omnium priuilegiorum, quæ aliis Archipresbyteris concessa fuerunt.

§.1. Cum itaque nos nuper Archipresbyteratum dictæ ecclesię certo quem haberi volumus pro expresso modo vacantem, Tibi qui noster secundum carnem ex sorore germana nepos existis, per te quoad vixeris tenendum, regendum, & gubernandum Apostolica commendauerimus auctoritate, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur, Ipsius ecclesiæ indemnitati, vtilitati, & bono regimini salubriter consulere, prout ex debito Pastoralis officij tenemur, ac dilectorum filiorum illius Capituli, & Canonicorum, ac ministrorum commodis, ac iurium conseruationi, & ne ad diuersa tribunalia dictæ personæ trahantur earum quieti & litium dispendio prouidere cupientes, necnon de tuis integritate prouidentia, & circumspectione plurimum in Domino confidentes, motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera nostra deliberatione, ac certa scientia, omnes & singulas iurisdictiones, potestates, priuilegia, exemptiones, libertates, prærogatiuas, antelationes, indulta, etiam super collatione beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, auctoritates, & facultates per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, alijs S.R.E. eiusdem Lateranensis Archipresbyteris, qui pro tempore fuerunt quoad ecclesias ipsas, & illarum personarum intuitu, & ad eorum vitam, in genere vel in specie concessa, ad te, quamdiu dictum Presbyteratū obtinueris, tuumque, & dictę ecclesię Vicarium per te deputatum, & pro tempore à te deputandū, dicta auctoritate tenore præsentium, extendimus, & ampliamus.

Commissio iurisdict. ac facultas cognoscendi omnes causas in quibus Lateranensis ecclesia, Capituli, Canonicorum, &c. interesset.

§.2. Et nihilominus, motu & scientia similibus, & inhærentes alijs facultatibus, & priuilegijs per fel. record. Gregorium Papam XIII. & alios quoscumque Romanos Pontifices prędecessores nostros, Archipresbyteris, & Canonicis, ac Beneficiatis dictæ Ecclesiæ Lateranensis, pro tempore existentibus hactenus concessis, quas & quæ saluas & illæsas, ac salua & illæsa esse, ac suam valoris firmitatem obtinere, illasque, & illa ampliare & extendere volumus & intendimus omnes & singulas causas, etiam beneficiales Ecclesiasticas, spirituales, mere prophanas, & mixtas, etiam compromissas, tam ciuiles quam criminales (citra tamen pœnam sanguinis, & corporis afflictiuam) inter dictos Capitulum, & Canonicos, & Beneficiatos, & Clericos, necnon Capellanos, Ministros, seruiētes respectiue, seu quemcumque eorum ex vna, & quascumque alias personas, cuiuscumque status gradus, ordinis conditionis, dignitatis, & præeminentiæ existentes, necnon Hospitalia, pia loca, & Collegia, Communitates, vel Vniuersitates ex altera partibus, siue inter dictum Capitulum, & Canonicos, vel eorum quemlibet, ac Beneficiatos Clericos, seu Capellanos prædictos, vel quoscumque eorum, coram quibuscumque Iudicibus ordinarijs, extraordinarijs, Commissarijs, & exequutoribus, etiam S. R. E. Cardinalibus, ac causarum Palatij Apostolici, & Curiæ Cameræ Apostolicæ Auditoribus, & Locumtenentibus, super quibuscumque rebus, bonis, & pecuniarum summis, etiam vigore obligationis in forma Cameræ Apostolicæ vertentes & pendentes respectiue, quorum omnium & singulorum, status & merita, nominaque & cognomina, ac qualitates, tam partium & personarum prædictarum, quam etiam rerū super quibus lis pendet præsentibus pro expressis habentes, ad nos per easdem præsentes auocantes, illasque in statu, & terminis in quibus ad præsens reperiuntur, & quas in futurum moueri deinde contigerit, tam actiue, quam passiue, etiam per prædictos Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos & Capellanos, seu eorum quemlibet, contra quascumque personas, Conuentum, Collegia, Capitula, Vniuersitates, Societates, Hospitalia, & loca quæcumque sæcularia, & quorumuis Ordinum, Militiarum, & Hospitalium regularia priuilegiata, etiam per prædictos Capitulum, & Canonicos, contra Beneficiatos, Clericos, & Capellanos prædictos, super quibuscumque pecuniarum summis, bonis Ecclesiasticis, censibus, canonibus, tritici, grani, vini, pecuniarum, aut aliarum rerum, responsionibus, prædijs, rebusque, & bonis ad quamcumque pecuniarum summam, numerum & quantitatem, ac valorem ascendētibus, ad d. Lateranen. aut illi vnitas, vel annexas ecclesias, & parochiales, seu Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Ministros etiam priuatim, ac ratione singularum personarum quomodolibet spectantibus, aut eorum interesse, directe vel indirecte, communiter vel diuisim ad eorum quemlibet concernentibus, rebus alijs in actis causæ, & causarum huiusmodi latius deductis, & deducendis, ac illorum occasione, cum omnibus & singulis suis inciden. dependen. emergen. annexis & connexis Tibi, tuoquē Vicario, nunc & pro tempore per te deputato, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, sola veritate facti inspecta, & quatenus opus sit exequutiue, etiam manu regia, absque terminorum substantialium, & alicuius telę iudiciariæ obseruatione, sine confectione registri siue extractus, quacumque appellatione postposita etiam non friuola audiendas, cognoscendas, vesificandas, fineque debito terminandas, dicta auctoritate earumdem tenore præsentium, committimus & mandamus, eisque præsentibus perpetuis temporibus duraturis.

Facultas citandi in Curia & extra, & inhibendi Iudicibus, censuris, & pœnis, ac iuris remedijs &c.

§.3. Cum potestate dictas partes respectiue, & omnes alios, quos opus fuerit, sua communiter vel diuisim interesse putantes, omnes in executione citationis nominandos, in Romana Curia, vel extra, tam per edictum publicum, constito summarie & extraiudicialiter de non tuto accessu citandi, ac omnibus Iudicibus supradictis, & quibus & quoties opus fuerit etiam sub censuris Ecclesiasticis & pecuniarijs, tuo arbitrio moderandis, & applicandis, etiam per simile edictum inhibendi, causasque ipsas coram quibusuis eorum de facto forsan introductas seu introducendas, ab eis auocandi, & reassumendi, etiam in euentum non paritionis, pœnas & censuras prædictas damnabiliter incurrisse, & incidisse, declarandi illasque etiam iteratis vicibus, aggrauandi & reaggrauandi interdictum Ecclesiasticum apponendi, & brachij sæcularis auxilium habendi & inuocandi, loco vnius sententiæ, seu sententiarū prædictarum, mandata executiua in forma solita & consueta decernendi, illudque & illa, & quicquid per Te & Vicarium prædictum, vel alterum vestrum iudicatum fuerit, exequendi. Expensas quascumque taxandi & moderandi.

Singulis diebus non honoris Dei non feriatis procedendi.

§.4. Ac in causis omnibus & singulis præmissis, vel earum quałibet, seu quolibet præmissorum, etiam singulis diebus & horis, præterquam in honorem Dei feriatis procedendi.

Canonicosque & alios a iuramento absoluendi ad effectum agendi.

§.5. Necnon Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, Clericos, & Capellanos prædictos, seu eorum quemlibet, a vinculo iuramenti ad effectum agendi, alijsque censuris & pœnis, quatenus oportuerit absoluendi, omniaque, & singula alia faciendi, gerendi, & exercendi in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportuna.

Commissiones causarum præiudiciales iurisdictioni a sede Papæ eius Archipresbytero agnata valeant.

§.6. Ac insuper, si in præiudicium auctoritatis, iurisdictionis, & facultatum præfatarum contingat causas sub diuersis prætextibus a Te seu dicto Vicario auocari, ac alijs Iudicibus committi, omnes & quascumque commissiones tam Gratiæ quam Iustitiæ, interesse Ecclesiæ Lateranensis Capituli, & personarum huiusmodi quomodolibet concernentes, aliter quam manu nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis, te ad id vocato, signatas, & inhibitiones earum prætextu emanandas processusque per eosdem habendos, & inde secuta quæcumque, nullius roboris, vel momenti esse, & illis non obstantibus, te dictumque Vicarium, vt ad vlteriora in causis huiusmodi procedere possis, atque ad parendum commissionibus prædictis earumque prætextu emanatis inhibitionibus minime teneri, ac ob non paritionem, censuras, aut pœnas aliquas minime incurrere posse, declaramus.

Clausula huius constitutionis præseruatiua.

§.7. Decernentes easdem præsentes ad tui vitam, seu quamdiu Archipresbyteratum huiusmodi obtinueris, tam nostris quam Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum temporibus duraturas, suamque vim & roboris firmitatem obtinere, nec easdem præsentes sub quibusuis similiū vel dissimilium facultatum & gratiarum derogationibus, reuocationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, per Nos vel Romanos Pontifices successores nostros prędictos etiam motu simili, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine edendis comprehendi, nec per eas immutari, suspendi, limitari moderari, aut ad terminos iuris reduci posse, sed eas perpetuo validas, & efficaces fore ac quoties huiusmodi contraria emanabunt toties illas in pristinum, & eum in quo antea erant statum restitutas, & sub posteriori data, per te, seu dictum Vicarium eligenda, de nouo concessas censeri, & quicquid illarum vigore alias rite gestum, statutum, factum, mandatum, ordinatum, & exequutum fuerit, perpetuam vim, & roboris firmitatē obtinere, ac de subreptionis vitio, seu intentionis nostræ vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel ad terminos iuris, seu in ius vel controuersiam reuocari non posse.

Clausula sublata.

§.8. Sicque per quoscumque Iudices, & causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, in quauis causa & instantia, iudicari, & diffiniri debere, necnon irritum & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§.9. Non obstantibus cōstitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac Concilijs etiam generalibus editis stylo Palatij, regula Cancellariæ Apostolicæ prohibente, mandata exequutiua alias quam sub plumbo expediri, facultatibus, & iurisdictionibus nostro in Vrbe & eius districtu in spiritualibus Vicario generali, Senatori, & causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, seu S.R.E. Cardinalibus, & quibusuis dictæ Vrbis Iudicibus supradictis, & alijs quibusuis personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarū derogatorijs, alijsq. efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & fortioribus decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter per Nos, seu quoscumque alios Romanos Pontifices prędecessores nostros in contrarium forsan quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, etiam si cautum sit in eis expresse, quod illis nullatenus, vel nonnisi sub certis inibi forsan expressis & nominatis modis & forma derogari, seu contra illa quicquam concedi possit, & aliter factæ pro tempore derogationes, concessiones, nullatenus eis quibus concedentur suffragari possint, seu debeant, nulliusq. roboris, vel momenti existant. Quibus omnibus, etiamsi de illis eorumq totis tenoribus, specialis specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non

autem

autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu ipsius alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, præsentibus pro plene & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, etiam motu & scientia similibus, specialiter & expresse derogamus, & derogatum esse, nec illa eisdem præsentibus quoquo modo aduersari vel obstare volumus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Nulli ergo &c.

S.P. Anno 4. dies 8. Iulij. Datum Romæ apud S. Marcum, Anno incarnationis Dominicæ 1608. sexto Idus Iulij, Pontificatus Nostri Anno 4.

L.

Quod Fratres Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum, non recipiant Fratres Minores S. Francisci Capuccinos, neque alios strictioris Regulæ.

Eandem fere constitutionem in fauorem omnium Fratrum Minorum edixit Clemen. VIII supr. in eius constit. 46. Nu er ad nos fol. 40. Quo vero ad Capuccinos, vide indicata supra fol. 492. i Clem. VII c. nst. 21. Religiosi. l. b. 1.

Edita Ann. D. 1608.

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius constit.

NVper ad nos perlatum est Religiosos Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum, prætextu cuiusdam indulti Apostolici dicto Ordini antiquitus concessi, ac demum per lit. rec. Clementem Papam VIII. prædecessorem nostrum per suas in huiusmodi forma Breuis literas datas 25. Decembris 1596 Pontificatus sui Anno Quinto, aboliti, & reuocati, aut forsan alterius, Professores Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Capuccinorum nuncupatorum, & aliorum regulæ strictioris, in eorum sodalitatem, seu Domos, aut Conuentus recipere.

Prohibitio de quo in rubrica.

§.2. Quare cum id in pium meritas pœnas eludendi causa fiat, & ex hoc multa scandala in populo generentur, & alia in ea incommoda nascantur, Nos huiusmodi scandalis obuiare, & quieti Religiosorum amplius prospicere cupientes, ne quis Praelatorum, seu Superiorum, aut Fratrum Conuentuum, seu domorum dicti Ordinis B. Mariæ de Mercede Redemptionis Captiuorum, tam in Regnis Hispaniarum quàm alibi consistentium, quauis de dignitate, præeminentia, prærogatiua, vel munere fungentes, prætextu cuiusuis indulti, seu priuilegij Apostolici contra recipere audeat vel præsumat, causa quarti voti, quod ipsi Professores Ordinis B. Mariæ de Mercede huiusmodi faciunt, Apostolica auctoritate, tenore præsentium districte prohibemus.

Derogatio constitutionum.

§.3. Non obstantibus priuilegijs, seu indultis huiusmodi, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis B. Mariæ de Mercede iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illi sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi de illis, illorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum.

§.4. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D.P. Anno 4. die 7. Iulij. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris die 7. Iulij 1608. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

LI.

Quod Monaci Congregationis B. Mariæ Fuliensis, Ordinis Cisterciensis, possint vbique de sola Ordinariorum licentia, noua Monasteria construere.

Consonat Concil. Tri. enim dispositio in cap. 3. sess. 25. in fin.

Istam Congregationem primo approbauit Sixtus V. vt supra in eius const. 70. Super. fol. 455. lib. 2. vbi alia notaui.

Edita A. D. 1608.

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

MInisterio sacri Apostolatus officij licet immeriti præsidentes, ad ea per quæ cunctorum fidelium præsertim religiosorum sub reformatione ad arctiorem regularis disciplinæ obseruantiam introducta vacantium protectioni, & eorum locorum regularium propagationi prouideatur, libenter intendimus, & ea quæ his quodammodo obstare videntur tollimus, & alias in his omnem nostri partes fauorabiliter impartimur, prout rerum temporum, & personarum qualitatibus diligenter perspectis conspicimus in Domino salubriter expedire.

Monaci Congregationis B. Mariæ Fuliensis, in omnibus mundi partibus ma...

§.1. Cum igitur sicut cum magno spirituali gaudio nostro accepimus, dilecti filij Religiosi, & Monaci Congregationis B. Mariæ Fuliensis Ordinis Cisterciensis, tam in Galliæ, quàm Italiæ, aliisque Mundi partibus pergant auide Deo & Ecclesiæ suæ sanctæ, non solum ipsi Deo per orationem & contemplationem sedulo vacando, verum etiam animarum salutem exemplo & doctrina sollicite procurando, gratum exhibere famulatum, Cumque in dies fructus vberiores ex dictæ Religionis propagatione benedicente Domino sperandi sint, Nos ea quæ religiosorum prædictorum adiumento esse possunt concedenda, & ad ea quæ huiusmodi impedimentum aliquod adferre dignoscuntur remouenda merito propensiores sumus.

§.2. Quapropter dictam Congregationem Fuliensem specialis gratiæ fauore prosequi volentes, illiusque singulares personas a quibusuis excommunicationis &c. censentes, motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, ac certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, de consilio Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, negotijs Episcoporum, & regularium Præpositorum, eiusdem Congregationis Fuliensis Generali, Abbatibus, Prioribus, & Religiosis vbique locorum, iuxta decreta fel. rec. Sixti Papæ V prædecessoris nostri super erectione Congregationis huiusmodi, sub Datum Idibus Nouembris, Pontificatus sui Anno tertio, expeditarum summam & tenorem, quas præsentibus pro expressis ac si de verbo ad verbum insererentur habere volumus, ac dictæ Congregationis constitutiones & statuta, Monasteria, Domos, Conuentus, Oratoria, Grangias, & alia quæcumque loca, iuxta Concilij Tridentini decreta, de sola Ordinariorum licentia, ouium ab illis personarum multitudine, etiam regularium requisito consensu, construere, fundare, & erigere, ac etiam per alios iam fundata & erecta recipere possint, & valeant, auctoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus & impartimur.

Executores huius constitutionis deputat.

§.3. Quocirca Venerabilibus fratribus Archiepiscopo Tholosano & Episcopo Parisiensi, seu eorum Officiali & Vicario in spiritualibus generali respectiue, ac dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per præsentes committimus, & per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios, præsentes nostras literas, & in eis contenta quæcumque quoties pro parte d. Congregationis Fuliensis religiosorum, vel cuiuslibet eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra ab omnibus inuiolabiliter obseruari, dictæque Congregationis Monacos, ac eorum singulos illis pacifice frui, & gaudere non permittentes, eos vel quemlibet eorum per quoscumque desuper quomodolibet indebite molestari vel perturbari, contradictores, & rebelles quoslibet per sententias, censuras, & pœnas etiam pecuniarias eorum arbitrio imponen. moderan. & applican. cæteraque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam &c. brachij secularis.

Clementis quae derogat.

Hæc Clemens VIII ... supra fol. 146.

§.4. Non obstantibus præmissis ac fe. record. Clementis Papæ VIII. sui ... prædecessoris nostri, quæ incipit; Quoniam ad institutum. sub Dat. Romæ apud S. Marcum sub annulo Piscatoris die 23. Iulij 1603. Pontificatus sui anno 12. necnon piæ mem. Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijsque constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon prouincialibus & synodalibus Concilijs editis spiritualibus vel generalibus, ac cuiusuis alterius Ordinis etiam iuramento &c. roboratis statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusuis alijs Ordinibus, ac eorum Superioribus & personis, sub quibuscumque senten. & formis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis, & innouatis, quibus omnibus & singulis eorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus communiter aut diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non &c. mentionem.

Transumptis quae fides adhibenda.

§.5. Volumus autem vt præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, aut manu Generalis, & sigillo dictæ Congregationis Fuliensis munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, in iudicio & extra vbi opus fuerit, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D.P. Anno 4. die 14. Augusti. Datum Romæ apud S. Marcum, die 14. Augusti 1608. Anno 4.

LII.

Contra monialium ingrediendi Monasteria Monialium licentias abusiues.

Has idem Pontifex huiusmodi licentias vsque tunc concessas reuocauit, sui Pontificatus anno ... , vt in eius constit. 74. ... alibi, vbi notaui.

§. ... N Vrbanus VIII. declarauit, quod consensus Monialium, sine ... ingrediendi Monasteria vel non ... expresse, capitulariter, & per secreta suffragia præstandus ... const. 29. Sacrosanctum. init. tom. 4.

Edita Ann. D. 1608.

P A V L V S P A P A V.
Ad futuram rei memoriam.

FAcultatem pro Monasteria Monialium ingrediendi abusus tollere volentes,

§.1. Te-

Declaratio circa vsum licentiarum. §.1. Tenore præsentium statuimus & ordinamus, quòd nulla persona cuiuscumque gradus, status & conditionis, ac præeminentiæ existat, etiamsi Ducali, Marchionali, aut alia dignitate præfulgeat, vigore licentiarum plura Monasteria, domos, & loca Monialium, pluribus vicibus ingrediendi, etiam absque clausulis (in totū, seu in vniuersa, non autem in eorum aliqua, vel singula) à Nobis, vel prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, sub quouis tenore, vel forma, etiam motu proprio concessarum, & expeditarum aut in posterum forsan concedendarum, & expediendarum, aliqua vel singula Monasteria pluribus vicibus ingredi possit, sed licentiæ huiusmodi respectu vniuersorum, non autem aliquorum, vel singulorū Monasteriorum suffragentur [illegible] in Anno, seu amplius plura Monasteria ingredi concedun[illegible], vel amplius tantum vniuersa, non autem eorum aliqua, vel singula, ingredi liceat, etiamsi prædicta Monasteria in diuersis Ciuitatibus, Terris, Diœcesibus, & locis existant.

Pœna abutentium. §.2. Iisdemque mulieribus, aliter quam vt præfertur easdem licentias interpretari, vel [illegible] vti, sub censuris & pœnis à Concilio Tridentino, & Apostolicis constitutionibus inter sepia Monasteriorum Monialium absque licentia ingredientibus inflictis, ipso facto incurrendis, eadem auctoritate prohibemus.

Clausul. derog. §.3. Præmissis & aliis quomodolibet in contrarium facientibus quibuscumque, non obstantibus.

Fides transumptorum. §.4. Volumus autem vt harum literarum exemplis etiam impressis & manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsismet præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 4. 1. Septemb. Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 1. Septembris 1608. Pontificatus Nostri Anno 4.

Publicatio. *Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, 1609 Indict. 7. die vero 11. mensis Feb. Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pauli Diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno Quarto retroscriptæ literæ Apost. [illegible] & publicatæ fuerunt ad valuas Principis Apost. Cancellariæ Apostolicæ in acie Campi Floræ, & aliis [illegible] per me Dominicum de Rubeis Sanctiss. D. N. Papæ Curs.*
Pro D. Magistro DD. Curs. Franciscus de Bonis Curs.

LIII.

Deputatio S.R.E. Cardinalis, in Protectorem Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium S. Francisci, cum suæ facultatis declaratione.

Easdem fere facultates habent aliarum Religionum Protectores, sed has congruentius ponendas duxi, quia de hoc Ordine, & non de aliis sunt in hoc opere constitutiones, nempe constit. 4. Gregorij XI Cum sos. sup. fol. 217. lib. 1 & const. 4. Sixti 4. Sancta. fol. 303. eodem lib.

Edita Anno D. 1608. PAVLVS PAPA V.
Dilecto filio nostro Marcello, tituli Sanctorum Quirici, & Iulitæ, Presbytero Cardinali Lantes nuncupato.

Deputatio Cardinalis Lantes in Protectorem. §.1. CVm Ordo Fratrum Minorum Conuentualium S. Francisci Protectore ad præsens destitutus reperiatur, Nos eidem Ordini de idoneo Protectore prouidere volentes, ac de tua industria, singulari prudentia, doctrina, & integritate, ac Religionis zelo plurimam in Domino fiduciam habentes, motu proprio, non ad ipsius Ordinis, aut eius Superiorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam sed ex certa scientia, & deliberatione nostris, Te, ex cuius protectione ob [illegible] eximias virtutes Ordinem prædictum [illegible] plurimum suscepturum esse confidimus, prædicti Ordinis, ac illius Domorum, Conuentuum, & Fratrum quorumcumque apud Nos, & Sedem Apostolicam Protectorem, cum omnibus facultatibus, iurisdictionibus, honoribus, & oneribus solitis & consuetis, ac quibus alij Ordinis huiusmodi Protectores vti sunt, ac vti quomodolibet potuerunt, seu etiam debuerunt ad tui [illegible] am tacimus, constituimus, & deputamus.

Declaratio suæ auctoritatis. Ad hoc attendit ut eius curis [illegible] vacet. §.2. Volumus autem, ac tibi in virtute sanctæ obedientiæ per præsentes easdem, [illegible], & mandamus, vt Superiorum dicti Ordinis auctoritatem, quantum [illegible] poterit conseruare cures. Et propterea eum ipsi Superiores eorum officio debito satisfecerint, ac gubernio sufficienter incubuerint, tunc negotiis eorumdem Fratrum [illegible] Quando autem ab ipsis fueris requisitus, vt in eisdem negotiis auctoritatem interponas, vel necesse fore commoueris vt eandem auctoritatem in eisdem negotijs exerceas, [illegible] facere possis, sed quod poteris per te ipsum hoc facere [illegible] adhibito ad [illegible] quando opus fuerit in eisdem negotiis, seu causis, loco [illegible], aliquo ex Fratribus dicti Ordinis.

Obedientia eidem præstanda. §.3. Mandamus propterea præfatis Superioribus, necnon vniuersis Fratribus & personis quibuscumque Ordinis huiusmodi in virtute sanctæ obedientiæ, vt Te in eundem Protectorem, iuxta præsentium [illegible] recipiant, & ea qua decet reuerentia prosequantur. Contrarijs non obstantibus quibuscumque.

Hortatio ad eundem. §.4. Cæterum Te in Domino hortamur, vt huiusmodi protectionis munus ita obire studeas, vt apud Deum bonorum omnium retributorem, æternum præmium, & à Nobis condignam laudem valeas promereri.

D. P. An. 4. die 7. Octob. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die septima Octobris 1608. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

LIV.

Quod Fratres Capuccini, sunt vere Fratres Minores S. Francisci eiusque filij, & eorum constitutiones eiusdem S. Francisci Regulæ, contentaneæ sunt.

Capuccinorum institutionem primo approbauit Clem. VII. in sua const. 21. Religionis, vbi alia de eis tibi indicaui fol. 492. lib. 1.

PAVLVS PAPA V. *Edita A. D. 1608.*
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. EX Celestis militantis regiminis auctore Domino, nullo suffragio meritorum præsidentes, ex iniuncto nobis officij debito prouidere tenemur, vt qui sub B. Francisci vexillis, qui inter strenuos Christi Duces gloriæ splendore coruscat, in huius [illegible] militiæ sub institutionis eiusdem B. Francisci Regula disciplinæ Altissimo obsequium præstant, & per corporis castigationem, per [illegible] arum contemptum, suique ipsius abnegationem, ieiunijs, orationibus, sacris prædicationibus, alijsque [illegible] operibus vacantes, verbo & exemplo [illegible] B. Francisci [illegible], & germina ostendunt, [illegible] ab omnibus absque vlla [illegible] habeantur.

Causa huius emissionis. §.1. Cum itaque sicut accepimus, a nonnullis reuocetur in dubium an fratres Ordinis eiusdem S. Francisci Capuccini nuncupati, sint vere Fratres Minores, & etiam quoniam Regulam S. Francisci profitentur, filij S. Francisci, cum tempore S. Francisci Institutum non [illegible], partesque [illegible] eorum constitutiones aliquid habeant, quod [illegible] S. Francisci repugnet.

Capuccini sunt vere Fratres Minores S. Francisci. §.2. Nos [illegible] huiusmodi Apostolicæ declarationis oraculo [illegible] cupientes, cum Generali [illegible] Fratrem nostrorum S.R.E. Card[illegible] Tolet[illegible] interpretationem consilio matura deliberatione [illegible], hac nostra perpetuo valitura constitutione, auctoritate Apostolica declaramus, fratres Capuccinos [illegible] quamuis tempore S. Francisci minime [illegible], [illegible] profitentur [illegible] eorum [illegible] congruant cum Regulæ [illegible] quam [illegible] rationibus, quæ habentur in constitutione fel. rec. Clementis Papæ V. præ[illegible] in generali Concilio Viennensi edita, quæ incipit, Exiui de Paradiso, filios S. Francisci [illegible].

Eorumq. constitut. [illegible]. §.3 Eorum præterea constitutiones nihil continere, quod non sit Regulæ S. Francisci prorsus contentaneum.

§.4 [illegible] ab omnibus & singulis censeri ac reputari, & iudicari debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquā quauis auctoritate, scientes vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Executores deputantur. §.5 Quocirca omnibus & singulis Venerabilibus fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ac dilectis filijs nostris, & Apostolicæ Sedis Nuncijs, per præsentes mandamus, quatenus ipsi per se vel alium seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte fratrum Capuccinorum prædictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos, præmissis omnibus & singulis iuxta præsentium continentiam & tenorem, pacifice frui & gaudere. Non permittentes eos desuper à quoquam quauis auctoritate, quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo: necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, illos sententias, censuras & pœnas prædictas incurrisse declarando, ac [illegible] iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Contraria remouentur. §.6. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cæterisq. contrarijs quibuscumque. Volumus autem, & auctoritate prædicta decernimus, vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. Anno 4. 15. Octobris. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 15. Octobris 1608. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

LV.

Quod vnus ex Confratribus Congregationis Ioannis Dei nuncupatæ, in qualibet domo eiusdem Congregationis, ad presbyteratum promoueri, & sacramenta ministrare possit.

De huius Congregationis institutione habes supra in Pij V. const. ?. 143. Licet fol. 206. lib. 2. vbi cætera indicaui. Addo nunc de ista Congregatione nem bonum Fratrum in Regnis Hispaniarum, eosque vere Religiosos regulares existere, vt sanctum fuit infra in eius const. 69. Romanum. vbi in specie duos presbyteros in qualibet [illegible] domo permisit.

Vide etiam huius Pauli constit. 100. Romanus. vbi notaui.

PAVLVS PAPA V. *Edita A. D. 1609.*
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. INter alias nostræ Pastoralis sollicitudinis curas quibus præmimur, hæc vna præcipue est, vt non solum Christifideles in ecclesiæ [illegible] corporalibus cibis reficiantur, sed [illegible] præsertim [illegible] confoueantur.

Clemens [illegible] §.1 Cum itaque [illegible] ectoris filiorum Vbi Generalis, & Confratrum Congregationis Ioannis Dei nomine [illegible] nuper expositum fuit, omnes domus regulares Congregationis prædictæ [illegible]

magra incom[illegible] & damna p[illegible]lantur, ex eo qu[illegible] fecit [illegible] fel. [illegible] Papæ [illegible] nostri. Data [illegible] anno Q[illegible] Congregatione [illegible] [illegible]

§ 2. No[illegible] [illegible]

§ 3. [illegible]

§ 4. [illegible]

§ 5. [illegible] &c. Sic[illegible] & [illegible], per [illegible]

§ 6. Non obstantibus [illegible] Apostolicis [illegible] Congrega[illegible] [illegible] contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, [illegible] fis, manu alicuius Notarii publici [illegible] personæ in [illegible] Ecclesiastica [illegible] fides in iudicio & extra a[illegible] tur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ [illegible] S. M[illegible] [illegible], die [illegible] Iu[illegible] Pontificatus nostri Anno Quinto.

LVI. Quo[illegible] Ordini[illegible] [illegible] [illegible] dati, [illegible] Ecclesiastica [illegible]

[illegible] de [illegible]

Edita A. D. 1609.

P A V L V S P A P A V.

Ad [illegible] memoriam.

A C[illegible] non fine [illegible] no[illegible] m[illegible], Re[illegible] Re- [illegible] Dom[illegible] b[illegible] Superioribus dele[illegible] petere, verum vel[illegible] effec[illegible] sine Religiosi [illegible]

§ 1. Quare No[illegible] nium salut[illegible] A[illegible] omnibus & [illegible] Congregationi, ac Societati [illegible] Catholicam [illegible] cenda, & in messem Domini [illegible] mittuntur, [illegible]

no[illegible] mo[illegible] nec quo[illegible] mo[illegible] vel ad loca [illegible]

§ 2. Non obstantibus [illegible] Apostolicis [illegible]

§ 3. [illegible]

§ 4. V[illegible] [illegible] iudicio & extra [illegible] exhibitæ vel ostensæ, [illegible] beneplacitum [illegible].

Dat. Romæ apud S. Marcum, die [illegible] Anno Quinto.

LVII. Q[illegible] [illegible] tempore [illegible] Notario [illegible]

Erexit [illegible] Hospitale Sixtus [illegible] 57. Quam- [illegible] .43. [illegible] cognoscendo [illegible] 48. [illegible]

Edita A. D. 1609.

P A V L V S P A P A V.

Dilecto filio nostro [illegible] S. Laurentii in Damaso Diacono Cardinali Montalto [illegible], S. R. E. Vicecancellario, salutem & Apostolicam benedictionem.

§ 1. A[illegible] Hospitali [illegible] M[illegible] per eum apud [illegible] Urbe [illegible] [illegible]

§ 2. Decernentes [illegible]

§ 3. Cum autem [illegible]

§ 4. Non obstantibus [illegible] ordinationibus Apostolicis, ac [illegible] Apostolicis [illegible] contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus [illegible] fis, manu alicuius Notarii publici [illegible] per- [illegible]

sonæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Marcum, die 20. Iunij 1609. Anno Quinto.

LVIII. Moderatio Indultorum S. R. E. Cardinalium, super collatione beneficiorum Ecclesiasticorum.

Aliam habemus moderationem Pij V. in const. 37. fol. 183. lib. 2. Sanctissimus. Ac aliam Greg. XIV. in sua constit. 19. Sanctissimus. fol. 545. eadem lib.

SAnctissimus in Christo Pater & D. Noster D. Paulus Diuina prouidentia Papa V. prouide attendens quod vocatione beneficiorum Ecclesiasticorum Sedis Apostolicæ dispositioni reseruatorum, etiam apud illam pro tempore occurrente ex quibusdam indultis & facultatibus S. R. E. Cardinalibus, super dispositione beneficiorum huiusmodi concessis, Sedes ipsa omnium parens, & alumna sæpenumero impeditur quo minus solitam eius benignitatem erga pauperes, & personas de se benemeritas, ac alias sibi gratas, & acceptas, liberaliter exercere possit.

§. 1. Volens propterea super his opportunæ prouisionis remedium, vt par est adhibere, simulq. contentionibus & litibus, circa facultatum & indultorum prætatorum interpretationem orri solitis obuiare, fel. record. Pij etiam V. & Gregorij XIIII. Romanorũ Pontificum prædecessorum suorum vestigijs in ea parte inhærendo, motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia & quæcumq. indulta, concessiones, facultates, & priuilegia conferendi quæcumq. apud Sedem Apostolicam præfatam vacantia, aut in posterum vacatura beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, sæcularia & quorumuis Ordinum regularia quomodocumq. qualificata, etiam inter quascumq. personas litigiosa, ad collationem, prouisionem, præsentationem, electionẽ, & quamcumque aliam dispositionem tam dictorum Cardinalium ratione Patriarchalium, Metropolitanarum & Cathedralium, ac aliarum ecclesiarum (nõ tamen earum quibus in titulum, aut denominationem sui Cardinalatus præsunt, circa quæ aliquid de nouo disponere non intendit) necnon Monasteriorum, Prioratuum, dignitatum, & aliorum quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ quomodolibet obtinent, & in posterum obtinebunt, ac etiam quorum collatio, & prouisio, & quæuis alia dispositio illis ex causa factæ per eos cessionis regiminis & administrationi, seu commendæ, aut resignationis Ecclesiarum, Monasteriorum & aliorum huiusmodi beneficiorũ, Apostolica auctoritate reseruata, & existit vel in posterum reseruabitur, quàm etiam aliorum quorumcumque inferiorum collatorum aut collatricum coniunctim vel diuisim, ac iure priuilegio consuetudine, aut alias quomodolibet pertinentia, ac etiam illa commendandi, & alias de eis disponendi, vel de consensu ipsorum Cardinalium requirendo in prouisione eorũdem beneficiorum apud Sedem eamdem, vt præfertur vacantium, per Sanctitatem suam facienda, & quo sine consensu huiusmodi factæ prouisiones, aut quæuis aliæ dispositiones nullæ & irritæ sint omnibus, & singulis Cardinalibus prædictis per quoscumque Romanos Pontifices, ac Sanctitatem Suam, & dictam Sedem, etiam motu, scientia, potestatisq. plenitudine similibus, & Consistorialiter, ac etiam ex pactis inter dictos Pontifices, & Cardinales diuersis temporibus factis, firmatis, & iuratis, necnon quibusuis onerosis, & [illegible] causis concessa, ac etiam iterati, aut multiplicatis vicibus approbata innouata, & extensa, quacumque concepta formula, ac etiam [illegible] præseruatiuis, derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacissimis & insolitis clausulis, etiam vim contractus inducentibus, ac irritantibus, & quod sine eorũ consensu derogationes pro tempore factæ nemini suffragentur, alijsq. decretis iustificata, quorum omnium tenores Sanctitas Sua habeit pro expressis, specialiter & expresse reuocauit literasq. Apostolicas desuper confectas, & quoad ea in quibus suum effectum nondum sortita erant, & deinde sequuta quæcumq. cassauit, annullauit, viribusq. & effectum de cetero non habere decreuit. Salua tamen remanente facultate consentiendi per ipsos Cardinales in prouisionibus Apostolicis beneficiorum per obitum familiarium continuorum commensalium eorum [illegible] Cardinalium, etiam apud Sedem prædictam vacantium præstandi, iuxta [illegible] Regulæ Cancellariæ Apostolicæ super hoc editæ, & in [illegible] inspiciendi Romæ expressit. Voluit vt etiam, quod eadem beneficia per obitum familiarium [illegible] commensalium eorumdem Cardinalium [illegible] apud eamdem Sedem, quam extra Romanam Curiam vacant, etiamsi [illegible] alterius Cardinalis collatione, vel alia dispositionem pertinere [illegible] essent, [illegible] aliæ Apostolicæ [illegible] hactenus [illegible] in posterum dispositioni Sanctitatis Suæ reseruata [illegible], ita vt in prouisionibus talium beneficiorum super expeditionibus literarum [illegible] Cardinalis [illegible] defuncti [illegible] Cardinalis tunc [illegible] eadem Curia fuerit consensus [illegible] requiratur, non autem beneficia huiusmodi, etiam eodem Cardinale ab ipsa Curia [illegible] ad collationem, seu quamuis aliam dispositionem [illegible] ordinarij collatoris [illegible] modo pertineant, neque eiusdem Cardinalis ordinarij collatoris, etiam in dicta Curia tunc præsentis, consensus quoquomodo requiratur. Easdemq. constitutiones, & Regulas Cancellariæ, etiam [illegible] super beneficijs [illegible] Cardinalium editas, & edendas [illegible] quod Cardinales [illegible] huiusmodi habentes, quã non haberet, atque adeo indulta ipsa ad terminos præsentis constitutioni reduxit, & moderatus fuit.

§. 2. Insuper statuit & ordinauit quod [illegible] facultatibus, & indultis, quæ deinceps [illegible] Cardinalibus præfatis, præsentibus & [illegible] per huiusmodi beneficiorum, vt præfertur vacantium, & vacaturorum dispositione, aut de consensu ipsorum Cardinalium in prouisionibus eorumdem beneficiorum requirendo per Sanctitatem suam, & quoscumq. alios Romanos Pontifices successores suos, dictamq. Sedem pro tempore concedentur, eadem præsens constitutio ad vnguem omnino obseruari debeat, omnisque literæ Apostolicæ desuper, tam per Cancellariam præfatam quam Cameram Apostolicam, ac etiam via secreta, & sub annulo Piscatoris absq. limitationibus, & moderationibus prædictis, ac alias præter, & contra formam atque tenorem præsentis constitutionis huiusmodi etiam Motu, scientia & potestatis plenitudine paribus etiã cũ præsentium speciali, & expressa derogatione pro tempore expeditæ [illegible] nullius roboris vel momenti, nec cuiquam suffragentur.

§. 3. Decernens sic in iis, ceterisque omnibus præmissis per quoscumque, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac etiam ipsos Cardinales, Sublata eis quauis aliter iudicandi atq. interpretandi facultate & auctoritate, iudicare, aut definiri debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his per quoscumque, etiam prætextu indultorum facultatum, & concessionum huiusmodi, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Statuto, & ordinatione, decreto, & declaratione Suæ Sanctitatis in crastinũ eius assumptionis ad summi Apostolatus apicem editis, quod Cardinales in constitutionibus & Regulis per eam post priorum suarum constitutionum, & Regularum editionem, & publicationem in posterum faciendis non includantur nisi illæ eorũdem Cardinalium fauorem concernant, vel ipsæ edendæ constitutiones de illorum, seu maioris partis eorum consilio emanauerint, necnon præmissis, & quibuscumq. alijs Regulis, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque nequaquam obstantibus.

Placet Motu proprio publicetur & describatur C.

Lecta & publicata fuit supradicta Constitutio Romæ in Cancellaria Apostolica Anno Incarnationis Dominicæ 1609. die vero Iouis 22. Octobris Pontificatus S. D. N. D. Pauli diuina prouidentia Papa V. Anno quinto.

Marcus Antonius Asentinus Procurator.

Pro D. Planto [illegible] Can ell. Apost. Custode.

De distinctione duarum Prouinciarum Castellæ, & [illegible] Et electione Vicarij Generalis, Ministrorum Prouincialium, Definitorum, & aliorum Ministrorum Congregationis Fratrum Reformatorum Discalceatorum Sanctissimæ TRINITATIS Redẽptionis Captiuorum in Regno Hispaniarum. LIX.

Illam Congregationem primus probauit Clemens VIII. in sua constit. 62. Ad militantis, hoc in vol. 63. Inter Omnes Mendicantium ... Paul. ... emissionem præscripsit in duabus subsequentibus constit. ...

Ordinem vero instituit Innocentius III. in sua constit. 1. Operante [illegible] vbi materiam indicaui.

De hac materia vide S. D. N. Vrb. VIII. Const. 59. Accepto, & Const. 60. licet inf. tom. 4.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX debito pastoralis officij nobis ex alto commissi inter alia Nos summa ope niti decet, vt in domibus Religiosorum tales viri ad officia, & munera publica eligantur, ex quorum opera ipsæ Domus felicia suscipiant incrementa.

§. 1. Cum alias fe. rec. Clemens Papa VIII. prædecessor noster, ex certis causis adductus, vnam Prouinciã seu Cõgregationem Fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis & Redẽptionis Captiuorum, qui primitiuam Regulam dicti Ordinis obseruarent, in Regnis Hispaniarum in perpetuum motu proprio erexerit, eamque sic erectam ab alijs Prouincijs prædicti Ordinis modificatione Regulæ perpetuo seiunxerit, prout in literis d. Prædecessoris in forma breuis die xx. Augusti, Pontificatus sui Anno 8. confectis plenius continetur.

§. 2. Nos vt dicta Congregatio felicioribus indies augeatur profectibus prouidere cupientes, ac eosdem Fratres Discalceatos Congregationis [illegible] à quibusuis excommunicationis &c. censentes, necnon literarũ dicti Prædecessoris prouide ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, supplicationibus dictæ Congregationis Nobis hac in parte humiliter porrectis, inclinati, ex sententia dilectorum filiorum nostrorum Octauij tituli Sanctæ Sabinæ Bandini, & Ioannis Garsiæ tituli SS. Quatuor Coronatorum Presbyterorum Cardinalium Millini nuncupatorum quibus hoc negotium mature examinandum, & nobis referendum commisimus, harum serie perpetuo statuimus, & ordinamus, quod in futurum perpetuis futuris temporibus in hac Congregatione Ministri à Conuentibus eiusdem amplius non eligantur, sed de triennio in triennium à Capitulo Prouinciali ab vniuerso Capitulo dumtaxat eligantur. Quod si defuncto iam Capitulo munera Ministerium aliquod vacare contigerit, Minister ab ipsis met Prouinciali, & definitoribus, non autẽ per alio de eorũ commissione eligatur, duret vero vsq. ad sequens Capitulũ Prouinciale vbi cessant omnia ministeria prædicta.

§. 3. Sic-

Nulla & non aliter iudicari mandat.

§. 3. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales vbique iudicari ac diffiniri debere, necnon irritum & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumq. contrarijs derogat.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non dictæ Congregationis etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eidem Congregationi in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Huiusque transumptis credi decernit.

§. 5. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides habeatur, quæ præsentibus ipsis haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 5. die 24. Dec.

Datum Romę apud Sanctum Petrum 24. Decembris 1609. Pont. nostri Anno quinto.

Sequitur plenior dispositio super prædictis.

Edita An. D. 1613.

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

IN supremo Militantis Ecclesiæ solio, & Apostolicæ potestatis plenitudine, nullis nostris exigentibus meritis, sed sola Dei benignitate constituti, circa statum Religionum, & sæcularium Congregationum ad diuinæ Maiestatis gloriam, animarumque salutem prouide institutarum, illarum præsertim quarum professores se ad strictioris vitæ normam & disciplinam solemni voto deuinxerunt, nostræ considerationis intuitum, quid pro huiusmodi laudabilis earum instituti felici & salubri directione atque progressu conferat, diligenter prospicimus, & desuper prouidentiæ nostrę partes propensis studijs interponimus, prout temporum & locorum rationibus debite pensatis conspicimus in Domino salubriter expedire.

Clemens viij illam Cong. approbauit in Regnis Hispaniarum.

§. 1. Alias siquidem per fel. rec. Clementem Papam VIII. prædecessorem nostrum, accepto, quod nonnulli pij Religiosi Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum Professores &c.

Omittitur tenoris residuum, quia ipsam constitutionem habes hic supra fol.

Quæ & multum propagata fuerit, per vnumq. Ministrum regi nequeat.

§. 2. Cum autem sicut nomine Congregationis prędictæ nobis nuper expositum fuit, Congregatio ipsa benedicente Domino non mediocriter adaucta & propagata, & quamplurima illius Monasteria domus & regularia loca in diuersis dd. Regnorum partibus, cum bonæ famę, odore ac pietatis & caritatis, necnon spiritualium operum incremento, animarumque salute fundata & instituta fuerint, illaque omnia per vnum Ministrum Prouincialem regi & gubernari commode nequeant, ac operæ pretium & expediens sit, vt ibidem aliquot Prouinciæ eiusdem Congregationis inuicem distinctę, iuxta augmentum & numerum Monasteriorum & domorum huiusmodi instituantur, aliaque infrascripta fiant & ordinentur.

Duas Prouincias distinguas decernit in futuro Capitulo & earum quālibet per vnum Ministrum Prouincialem gubernari præcipit.

§. 3. Nos pro pastoralis officij nostri debito ipsius Congregationis pium institutum propensæ voluntatis affectu prosequi & confouere, illiusq. prosperitati, & bono regimini consulere volentes, ac vniuersos & singulos Fratres Reformatos & Discalceatos prędictos à quibusuis excommunicationis, &c censentes, Motu proprio & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine, ex omnibus Monasterijs, domibus & regularibus locis Congregationis huiusmodi in dictis Regnis nunc fundatis & institutis, & quæ in posterum dante Domino fundari & institui contigerit, duas Prouincias, vnam videlicet Castellæ, alteram vero Bethicę nuncupandas, & in proximo futuro Capitulo dictę Congregationis generali, prout huiusmodi Monasteriorum & domorum numerus, ac locorum opportunitas suaserit, & alias expedire videbitur inuicem distinguendas & separandas, quarum quælibet per vnum proprium Ministrum Prouincialem ex Fratribus Reformatis & Discalceatis prædictis eligendum, regi & gubernari debeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo erigimus & instituimus.

Et in eodem Capit. io Ministrum Prouincialem, Diffinitores, & alios Ministros, statuta quæcumq. facere constituit, quæ a bono regimine Congreg. & celebratione Capitulorum Superiorumq. electionem & similia spectabunt.

§. 4. Præterea statuimus & ordinamus, quod in eodem proximo futuro Capitulo generali, dilecti filij Minister Prouincialis & Diffinitores dictæ Congregationis, ac etiam singulorum illius Monasteriorum & domorum Ministri ad præsens existentes, sine Procuratorum Conuentualium interuentu, ante quam ad electiones infrascriptas procedant, quæcumque statuta, ordinationes & decreta, ad omnipotentis Dei seruitium, ac eiusdem Congregationis, illiusque regularis instituti prosperitatem, stabilitatem & obseruantiam, necnon generalis & Prouincialium Capitulorum celebrationem, ac quorumcumq. Prælatorum & Superiorum electione, piorumq. & spiritualium ministeriorum propagationem pertinentia, ac alias in præmissis & circa ea eorum iudicio magis conuenientia & necessaria, a nobis tamen, vel pro tempore existente Romano Pontifice approbanda, ac postquam sic approbata fuerint & non antea, per omnes & singulos ad quos pro tempore spectabit inuiolabiliter obseruanda, facere & condere.

Postea ad electionem Vicarij generalis deinceps procedendum præcipit quis totius Congreg. Superior existat, & Ministro generali totius Ordinis subsit.

§. 5. Et deinde vnum Prælatum, Vicarium generalem nuncupandum, cuius officium & potestas per sex annos duret, qui Congregationis prædictæ, illiusq. Prouinciarum & Ministrorum tam Prouincialium quam Conuentualium Superior existat, & Ministro generali totius Ordinis prædicti subsit, prout nunc Minister subest, plenamq. potestatem dictam Congregationem gubernandi prædicto tempore durante habeat.

§. 6. Necnon futuros Diffinitores generales ac Ministros tam Prouinciales quam Conuentuales eligere, libere & licite possint.

Nuncius ad electionem Diffinitorum & Prouincialium.

§. 7. Et quo ad electionem Vicarij generalis huiusmodi noster & Sedis Apostolicæ Nuncius in dd. Regnis commorans, illi pro hac (prima vice dumtaxat) præsidere ipsiusq. Vicarij generalis sic electi confirmatio ad Nuncium prædictum spectare, in alijs vero deinceps quolibet sexennio celebrandis Capitulis generalibus eiusdem Congregationis, illius Vicarius generalis tunc munere suo defuncturus, seu in defectum eiusdem Vicarij generalis, illius vice & loco primus Diffinitor generalis, eiusdem Congregationis, qui ibidem tunc præsens fuerit, electioni Vicarij generalis præsidere debeat.

Electionem d. Vicarij Nuncius Sedis Apost. præsidere iubet.

Vicarius generalis (hoc primo excepto) à Ministro generali totius Ordinis confirmationem petere mandat.

§. 8. Et excepto primo dicto Vicario generali, ceteri omnes futuri eius in officio Vicariatus generalis huiusmodi successores, confirmationem suarum electionum a Ministro generali Ordinis prædicti petere & obtinere curabunt.

Statim autem post electionem, officium suum libere exercere declarat.

§. 9. Statim autem vt electi fuerint, auctoritatem & potestatem prædictas habeant, ac omnia & singula, quæ ad dictum officium Vicariatus generalis quomodolibet pertinent, iuxta Clementis prædecessoris huiusmodi, ac præsentium literarum continentiam & tenorem exercere & exequi valeant.

Clausulas hic ad validitatem firmitatem apponit.

§. 10. Decernentes præsentes literas nullatenus de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrę, vel alio quocumque defectu, etiam ex eo quod Minister generalis dicti Ordinis & quicumque alij interesse forsan habentes, ad præmissa vocati non fuerint, nec illis consenserint, notari, vel alias quomodolibet impugnari neque sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus etiam à Sede prædicta emanatis & in posterum emanandis comprehendi posse, sed illas semper validas & efficaces esse & fore, ac suos plenarios & integros effectus sortiri, sicque per quoscumq. Iudices & Commissarios quauis auctoritate fungentes iudicari & diffiniri debere, necnon irritum, &c. attentari. Non obstantibus præmissis, necnon Apostolicis, ac in Synodalibus, Prouincialibus & vniuersalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, necnō dicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis eidem Ordini illiusq. generali, & Prouincialibus Ministris, Superioribus, Diffinitoribus & personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, & alijs decretis in genere vel in specie, etiam motu, scientia & potestatis plenitudine similibus, ac alias quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio, seu quæuis alia expressio habenda esset tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum, nihil penitus omisso & forma in illis tradita obseruata inserti forent præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. T. An. 9. die 14. Aug.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, &c. die 14. Augusti 1613. Anno 9.

Ascriptio Fratrum Reformatorum Discalceatorum Ordinis Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, inter alios Ordines Religiosorum Mendicantium, cum priuilegiorum communicatione. LX.

Huiusmodi Mendicantium priuilegia, attende supra in Pij V. constitut. 21. Dum ad vberes, lib. 2. fol. 144. & constit. 41. Etsi Mendicantium, fol. 172. cum ibi notatis.

De hac autem Congregatione, habes etiam huius Pont. constitut. hanc præcedentem, & subsequentem vbi dixi.

Edita A. D. 1609.

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ECclesiæ Catholicę regiminis nullis nostris meritis à Domino præpositi, ex debito pastoralis officij Viros Religiosos, qui sub sanctitate religionis iugo gratum Christo obsequium præstant, libenter fauoribus & gratijs prosequimur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Congregat. petitio quod inter Ordines Mendicantium Pontifex eam ascribat.

§. 1. Cum itaque (sicut nobis nuper exponi fecerunt) dilecti filij Fratres Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum Congregationis Discalceatorum ipsi actu Mendicant, & propterea inter ceteros Ordines Mendicantium adscribi, eorumque priuilegiorum & gratijs participes fieri desiderant. Quare nobis humiliter supplicari fecerunt, vt in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Pontifex ad numerum ea in Mendicantium ordinum priuilegiorum communicatione.

§. 2. Nos igitur dictos Fratres specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes & eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis &c. censentes, ex sententia dilectorum filiorum nostrorum Octauij tituli S. Sabinæ Bandini, & Ioannis Garsiæ tit. Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyterorum S. R. E. Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negotium mature examinandum & nobis referendum commisimus, dictam Congregatio-

nem inter ceteros Mendicantium Ordines auctoritate Apostolica tenore præsentium adscribimus, ac illam illiusque Fratres sub Mendicantium nomine comprehendi debere decernimus & declaramus, ac propterea omnia & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias tam per nos quam quoscumque Rom. Pont. prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam quomodolibet Mendicantibus Ordinibus concessa, eorum omnium, ac tam sub plumbo quam in forma breuis confectarum literarum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis & insertis habentes, ad ipsam Congregationem Discalceatorum huiusmodi eiusq. Fratres, domos, Ecclesias & loca quæcumque, de nouo quo ad ea quæ eorum regulæ primitiuæ, & institutis ac constitutionibus non repugnant, tantum, eadem auctoritate extendimus & ampliamus. Necnon omnia & singula Concilij Tridentini decreta pro Mendicantibus Ordinibus declarata & modificata, etiam pro Congregatione huiusmodi, eiusque Fratribus declaramus & modificamus omnia præterea priuilegia speciali quoque nota digna, immunitates, exemptiones, libertates, facultates, concessiones, gratias tam spirituales quam temporales, & indulta etiam per modum extensionis vel communicationis, cum particula exclusiua quorum omnium & singulorum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, vniuersio Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum Ordini prædicto, illiusq. domibus, Ecclesijs & Superioribus ac Fratribus concessa, prædictæ Congregationi, ita vt illius Fratres non solum ad supradictorum instar, sed pariformiter & æque principaliter perinde ac si illis nominatim & in specie concessa fuissent, huiusmodi priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, concessionibus, gratijs & indultis (dummodo tamen prædictis Mendicantium institutis, & priuilegijs non aduersentur) vti, frui, potiri & gaudere libere & licite possint & valeant, dicta auctoritate perpetuo pariter concedimus, communicamus & extendimus.

Inhibitio quod desuper Fratres non molestentur.

§. 3. Districtius in virtute sanctæ obedientiæ, ac alijs arbitrio nostro infligendis poenis inhibentes, quibusuis locorum Ordinarijs & alijs quibuscumque, ne dictam Congregationem illiusque Religiosos contra hic eis concessa priuilegia, desuper quoquo modo molestare, inquietare vel perturbare audeant seu præsumant.

Clausula huius bullæ præseruatiua.

§. 4. Decernentes quoque, præsentes literas nullo vnquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ vel quopiam alio defectu notari vel impugnari vllatenus posse, minusue sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus & alijs contrarijs dispositionibus, tam per nos quam alios Roman. Pontifices successores nostros, quomodolibet cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis irritantibusq. decretis, pro tempore factis & faciendis, quorumcumq. tenorum existant includi, sed illis non obstan. in suis robore & efficacia persistere, & quoties illæ emanabunt toties in pristinum statum restitutas, repositas & plenarie reintegratas, & sub dat. per ipsos Fratres Discalceatos eligenda de nouo concessas esse.

Clausula sublata &c.

§. 5. Et ita per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, sublata eis, &c. attentari.

Executorum deputatio.

§. 6. Quocirca venerabilibus fratribus Toletan. & Hispalen. Archiepiscopis, ac dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes literas & in eis contenta quæcumque, vbi & quando & quoties opus fuerit, & pro parte dictæ Congregationis vel illius Fratrum huiusmodi, aut alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisq. in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eos & eorum quemlibet, præmissis omnibus & singulis pacifice frui & gaudere, non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari aut inquietari. Contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, &c. & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato &c. secularis.

Derogatio contrariorum.

§. 7. Non obstantibus præmissis ac fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. Prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, ac alijs Apostolicis, necnon in Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis specialibus & generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, &c. roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs alijsque efficacioribus & insolitis clausulis irritantibus quoque & alijs decretis in genere vel in specie, & quomodolibet per quoscumq. Rom. Pont. Prædecessores nostros prædictos, ac nos & Sedem prædictam etiam Motu proprio & ex certa scientia, etiam consistorialiter & de fratrum nostrorum consilio, necnon Apostolicæ potestatis plenitudine concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, contrarijs quibuscumque aut si aliquibus communiter aut diuisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, &c. non possint per literas, &c. mentionem.

Fides transumptorum.

§. 8. Volumus autem vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P.A. 5 die 15. Dec.

Datum Romæ apud S. Petrum, die 15. Decemb. 1609. Anno quinto.

LXI.

Approbatio constitutionis Clementis VIII. super confirmatione Congregationis Fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimæ TRINITATIS Redemptionis Captiuorum, primitiuam Regulam obseruantium, cum adiectione duorum votorum, vltra alia vota ipsius Ordinis.

De hac Congregatione notaui in duabus constitutionibus præcedentibus.

Edita An. D. 1610.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QVæ pie & sancte à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris circa regularium personarum statum facta sunt, eo libentius approbamus, quo exinde maiorem in Ecclesia Dei vtilitatem prouenturam esse speramus.

Enarratio constitut. Clementis viij. quæ est supra fol. 62 num. 63. Ad moluatis

§. 1. Quare cum fe. recor. Clemens Papa VIII. prædecessor noster, vnam Cogregationem Fratrum Discalceatorum Ordinis Sanctissimæ Trinitatis & Redemptionis Captiuorum, qui primitiuam Regulam prædicti Ordinis perpetuo obseruent, in Regnis Hispaniarum per vnum Ministrum Prouincialem eligendum ex eisdem Fratribus Discalceatis regendam & gubernandam, Motu proprio, & de Apostolicæ potestatis plenitudine erexerit, eamque sic erectam ab alijs Prouincijs prædicti Ordinis modificatæ regulæ perpetuo seiunxerit, ipsosq. Fratres ac eorum domos ab omni & quacumque iurisdictione, visitatione & superioritate tam Commissarij Generalis quam aliorum Ministrorum Prouincialium, ac aliorum quorumq. Superiorum modificatæ regulæ eiusdem Ordinis perpetuo exemerit, ac sub obedientia & superioritate Ministri Generalis dicti totius Ordinis perpetuo subesse voluerit, aliaq. fecerit, ac alia à tunc & pro tempore existente Sedis Apostolicæ in dictis Regnis Nuncio fieri mandauerit, prout in literis dicti Prædecessoris desuper die 20. Augusti, Pontificatus sui Anno Octauo confectis plenius continetur, ipsiq. Fratres Discalceati, quæ ad suæ professionis perfectionem, ac obedientiæ paupertatis & castitatis vota pertinent, fideliter vt accepimus, obseruauerint.

Confirmatio d. constitut.

§. 2. Nos dictos Fratres Discalceatos, & eorum quemlibet, à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris & poenis à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon tenorem dictarum literarum perinde ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, supplicationibus, dictæ Congregationis nomine nobis hac in parte humiliter porrectis, ex sententia dilectorum filiorum nostrorum Octauij tituli S. Sabinæ Bandini, & Ioannis Garsiæ tituli SS. Quatuor Coronatorum, Presbyterorum Cardinalium Millini nuncupatorum, quibus hoc negotium mature examinandum, & nobis referendum commisimus, literas dicti Clementis prædecessoris cum omnibus & singulis in eis contentis clausulis & decretis, ac derogationibus, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus & confirmamus, illisque robur Apostolicæ confirmationis adijcimus, illasq. ab omnibus & singulis, ad quos pertinet, & in futurum pertinebit, obseruari volumus & mandamus.

Adiectio duorum votorum.

§. 3. Quoniam vero religiosos inter alias humilitatis præcipue virtutum habere oportet, eadem auctoritate Apostolica statuimus & ordinamus, quod dictæ Congregationis Fratres, qui de cetero profitebuntur, vltra alia vota tempore eiusdem professionis emittenda, aliud votum etiam emittant, videlicet se directe vel indirecte per se aut per alios, intra dictam Congregationem, prælationem aliquam aut officium, per constitutionem prætendi prohibitum, nunquam prætensuros. Et pariter extra eandem Congregationem, neque directe neque indirecte per se aut per alios, vllam prælationem prætensuros, vel oblatam acceptaturos, nisi præcepto eius, qui eis præcipere poterit, astringantur, professi tamen, si voluerint, iuxta eandem formam idem votum emittant.

Dispensatio illorum votorum prohibetur.

§. 4. Decernentes super huiusmodi voto dispensari minime posse, neque illud commutari, non secus ac cetera substantialia vota religionis.

Contrariis derogatur.

§. 5. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis quæ dictus Clemens prædecessor in literis suis prædictis voluit non obstare.

Transumptis fides datur.

§. 6. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio & extra, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P.A. 5 die 10 Febr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 10. Februarij, 1610. Pontificatus nostri Anno quinto.

LXII. Declaratio reseruationis beneficiorum per assecutionem pacificam vacaturorum.

Edita A. D. 1609.

Causa huius tractatus.

§. 1. SAnctissimus in Christo Pater & Dominus noster Dominus Paulus diuina Prouidentia Papa Quintus. Qui in crastinum eius assumptionis ad summi Apostolatus apicem vestigijs felicis recordat. Benedicti XII. & aliorum Romanorum Pontificũ prædecessorum suorum inhærendo, omnia & singula beneficia ecclesiastica per pacificam assecutionem quorumcumque aliorum per Sanctitatem suam, seu eius auctoritate conferendorum beneficiorum ecclesiasticorum, ex tunc vacatura ordinationi & dispositioni suæ, cum decreto irritanti desuper apposito inter alia duxit reseruanda, & cui ex fide dignorum relatione innotuit, quod pleriq. de beneficijs ecclesiasticis, præsertim curam animarum habentibus, seu alias personalem residentiam requirentibus, dum pro tempore vacant, Apostolica auctoritate prouisi, seu prouidendi, ante illorum assecutionem, alia cum eisdem incompatibilia beneficia ecclesiastica per eos tunc obtenta in fraudem reseruationis & decreti prædictorum resignabant seu dimittebant.

Declaratio reseruationis beneficiorum per assecutionem pacificã vacaturorũ.

§. 2. Cupiens opportunum super his remedium adhibere, voluit, decreuit & declarauit, quod si in posterum quibusuis personis de aliquibus beneficijs ecclesiasticis tunc vacantibus seu vacaturis per Sanctitatem Suam aut eius auctoritate prouideri, ipsosq. prouisos seu prouidendos intra vacationis & prouisionis seu assecutionis eorumdem beneficiorum tempora, quæcumq. alia cum illis incompatibilia beneficia ecclesiastica, secularia vel quorumuis Ordinum, ac etiam Hospitalium regularia, per eos tunc obtenta, nulla speciali & expressa de eisdem in prouisionibus prædictis facta mentione, simpliciter vel causa permutationis, ac alias quomodolibet, siue in Sanctitatis Suæ vel alterius Romani Pontificis pro tempore existentis aut Legatorum vel Nunciorum dictæ Sedis siue Ordinariorum vel aliorum collatorum quorumcumque manibus resignare seu dimittere, aut iuribus sibi in illis, vel ad illa competentibus cedere contigerit, omnes & singulę concessiones, collationes, prouisiones & quæuis aliæ dispositiones de beneficijs seu iuribus sic resignandis dimittendis & cedendis pro tempore faciendæ, cum indefecutis quibuscumque, cassæ & irritæ, nulliusque roboris vel momenti existant, nec cuiquam suffragentur, sed beneficia & iura, vt præfertur resignata, dimissa & cessa eo ipso vacent & vacare, ac sub reseruatione & priori decreto præfatis, quę Sanctitas Sua etiam quo ad hoc extẽdit & ampliauit, comprehensa censeantur. Ita quod de illis per alium quam eandem Sanctitatem Suam, vel pro tempore existentem Romanum Pontificem nullatenus disponi possit, in omnibus & per omnia perinde acsi per pacificam assecutionem aliorum beneficiorum huiusmodi vere & realiter vacauissent.

Clausula sublata &c.

§. 3. Decernentes sic per quoscumque Iudices etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, dictæq. Sedis Legatos & Nuncios, sublata &c. iudicari & diffiniri debere, irritumq. &c. attentari.

Papę subscr.

Placet, publicetur & describatur C.

Dat. P. A. S. die 25. Febr.

Lecta & publicata fuit supradicta Regula Romę, in Cancellaria Apostolica Anno Incarnationis Dominicę, 1609. die vero Iouis 25. mensis Februarij, Pontificatus prędicti S. D. N. Papę Anno quinto.

M. Pererius Custos.

LXIII. Excommunicatio & anathematizatio quorumcumque hæreticorum, eorumq. fautorum, ac schismaticorum, vel Ecclesiasticam libertatem lædentium, aut quoquo modo dispositis in hac bulla, de more in die Cœnæ Domini publicari solita contrauenientium.

Quo ad omnia quasi Capitula huius bullæ, (vltra Extrauagan. 3. Pauli II. & Extrauag. 5. Sixti II. in tit. de Pæn. tent. & remissionibus) habes supra constit. 1. Vrbani V. fol. 215. constitut. 25. Iulij II. fol. 482. constit. 10. Pauli III. fol. 522. necnon constitut. 81. Gregorij XIII. fol. 348. lib. 2. Aliorum autem bullas eiusmodi Cœnę Domini nuncupatas volens prætermisi, his dumtaxat contentus, ex quibus pro temporum conditione, Romano. Pontifices aliquid immutasse cognoscatur. Non tamen posthabuit pro tempore studiosi anderis, vti apprime necessarias, & super huius bullæ Capitibus specialiter editas.

Extat ergo, in hoc opere specialis edita sanctio Nicol. III. Circa §. primum huius bullæ, in eius const. 2. sup. fol. 143. & Circa §. 2. extat const. 5. Pij II. fol. 290. lib. 1. Circa §. 4. extat const. 7. Pij V. fol. 137. lib. 2. Circa §. 7. extat const. 3. Nicol. V. fol. 383. lib. 1. Circa §. 10. extat Canon. Callisti I. in c. 23. caus. 24. q. 3. Circa §. 11. respectu Cardinalium extat constit. 16. Leonis X. fol. 420. lib. 1. & alia 93. Pij V. fol. 222. lib. 2. Circa §. 12. extat const. 11. Alexandri VI. fol. 352. Circa §. 14. extat const. 2. Martini V. fol. 239. & alia 17. Innocentij VIII. fol. 343. ac altera 30. Leonis X. fol. 440. necnon alia 39. Clementis VII. fol. 505. lib. 1. & altera 59. Greg. xiij. fol. 290. lib. 2. Circa §. 15. multi sunt Canones in corpore Iuris, & extat const. 10. Martini V. fol. 247. Circa §. 19. extat constit. 3. Vrbani VI. fol. 222. Et circa §. 20. extat const. 8. Ioannis XXII. fol. 174. & alia 3. Clementis VI. fol. 212. alia 13. Leonis X. fol. 314. & altera 11. Pauli IV. fol. 595.

Alia huiusmodi excommunicatio in die Cœnæ Domini promulgari solita est in S. D. N. Vrban. VIII. Const. 62. Pastoralis inf. tom. 4.

P A V L V S   E P I S C O P V S,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1610.

Consueuerunt Rom. Pont. hac die consimodi bullam edere ex causis hic expressis.

PAstoralis, Romani Pontificis vigilantia, & solicitudo, cum in omni Christianæ Reipublicæ pace & tranquillitate procuranda, pro sui muneris officio assidue versatur, tum potissimum in Catholicæ fidei sine qua impossibile est placere DEO, vnitate atque integritate retinenda & conseruanda, maxime elucet. Nimirum vt fideles Christi non sint paruuli fluctuantes, neque circumferantur omni vento doctrinæ in nequitia hominum, ad circumuentionem erroris, sed omnes occurrant in vnitatem fidei, & agnitionis Filij Dei in virum perfectum, neq. se in huius vitæ societate & communione lædant, aut inter se alter alteri offensionem præbeat, sed potius in vinculo caritatis coniuncti, tanquam vnius corporis membra sub CHRISTO capite, eiusque in terris Vicario Romano Pontifice Beatissimi Petri Successore, à quo totius Ecclesiæ vnitas dimanat, augeantur in ædificatione, atq. ita diuina gratia adiutrice, sic præsentis vitæ quiete gaudeant, vt futura quoque beatitudine perfruantur. Ob quas sane causas Rom. Pontifices prędecessores nostri, hodierna die, quæ anniuersaria Dominicæ Cœnę commemoratione solemnis est, spiritualem Ecclesiasticæ disciplinæ gladium, & salutaria iustitiæ arma per ministeriũ summi Apostolatus ad DEI gloriam & animarum salutem solemniter exercere consueuerunt. Nos igitur, quibus nihil optabilius est, quam fidei inuiolatam integritatem, publicam pacem & iustitiam, DEO auctore, tueri, vetustum, & solemnem hunc morem sequentes.

Ab illis itaq. Pont. excommunicantur Hæretici vniuersi eorumq. sectæ, eorundẽ fautores, libros legentes, retinentes aut imprimentes, & schismatici.

§. 1. Excommunicamus & anathematizamus, ex parte DEI Omnipotentis, Patris & Filij & Spiritus sancti, auctoritate quoque Beatorum Apostolorum Petri & Pauli ac nostra quoscumque Hussitas, Vuichlephistas, Lutheranos, Zuinglianos, Caluinistas, Vgonottos, Anabaptistas, Trinitarios, & a Christiana fide Apostatas, ac omnes & singulos alios Hæreticos quocumque nomine censeantur, & cuiuscumque sectæ existant, ac eis credentes, eorumque receptatores fautores & generaliter quoslibet illorum defensores, ac eorundem libros hæresim continentes vel de Religione tractantes, sine auctoritate nostra & Sedis Apostolicæ scienter legentes aut retinentes, imprimentes seu quomodolibet defendentes ex quauis causa publice vel occulte, quouis ingenio vel colore, necnon Schismaticos & eos qui se a nostra & Romani Pontificis pro tempore existentis obedientia pertinaciter subtrahunt vel recedunt.

Appellantes à Pont. ad futurum Concilium, eorumq. fautores.

§. 2. Item excommunicamus & anathematizamus omnes & singulos, cuiuscumque status, gradus seu conditionis fuerint, Vniuersitates vero, Collegia & Capitula quocumque nomine nuncupentur interdicimus, ab ordinationibus seu mandatis nostris ac Romanorum Pontificum pro tempore existentium ad vniuersale futurum Concilium appellantes, necnon eos quorum auxilio vel fauore, appellatum fuerit.

Piratæ, atque eorum receptatores & fautores.

§. 3 Item excommunicamus & anathematizamus omnes Piratas, Cursarios ac Latrunculos maritimos, discurrentes Mare nostrum, præcipue à Monte Argentario vsque ad Terracinam, ac omnes eorum fautores, receptatores & defensores.

Naufragorũ Christianorũ eorumq. bona, et in littoribus inuenta, surripientes.

§. 4. Item excommunicamus & anathematizamus omnes & singulos, qui Christianorum quorumcumque nauibus, tempestate seu in transuersum (vt dici solet) iactatis, vel quoquo modo naufragium passis, siue in ipsis nauibus, siue ex eisdem eiecta in mari, vel in litore inuenta, cuiuscumque generis bona, tam in nostris Tyrrheni & Adriatici, quam in ceteris cuiusque maris Regionibus & litoribus, surripuerint, ita vt nec ob quodcumque priuilegium, consuetudinem, aut longissimi etiam immemorabilis temporis possessionem seu alium quemcumque prætextum excusari possint.

Imponentes noua Pedagia & Gabellas vel illas augẽtes.

§. 5. Item excommunicamus & anathematizamus omnes, qui in Terris suis noua Pedagia seu Gabellas, præterquam in casibus sibi à iure, seu ex speciali Sedis Apostolicæ licentia permissis, imponunt vel augent, seu imponi vel augeri prohibita exigunt.

Falsificãtes litt. Apostol. aut suppl. quocumq. auctoritatem habẽte signatas.

§. 6. Item excommunicamus & anathematizamus omnes falsarios literarum Apostolicarum, etiam in forma Breuis, ac Supplicationum, gratiam vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S.R.E. Vicecancellarios seu gerentes vices eorum, aut de mandato eiusdem Pontificis signatarum, necnon falso publicantes literas Apostolicas, etiam in forma Breuis, & etiam falso signantes Supplicationes huiusmodi sub nomine Romani Pontificis seu Vicecancellarij, aut gerentium vices prædictorum.

Deferentes arma & alia vsui bellico deseruientia ad Turcas vel alios Christiani nominis hostes, & ad Reipub. Christianæ statũ pertinentia, eisdem in damnum Christianorum nunciantes.

§. 7. Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas & alios Christiani nominis hostes & inimicos vel hæreticos per nostras siue huius sanctæ Sedis sententias expresse vel nominatim declaratos, deferunt seu transmittũt, equos, arma, ferrum, filum ferri, stamnum, chalybem, omniaq. metallorum genera atque bellica instrumenta, lignamina, canapem, funes, tam ex ipso canape quam alia quacumque materia & ipsam materiam, aliaque huiusmodi, quibus Christianos & Catholicos impugnant, necnon illos, qui per se vel alios de rebus statum Christianæ Reipub. concernentibus, in Christianorum perniciem & damnum ipsos Turcas & Christianæ Religionis inimicos, necnon hæreticos, in damnum Catholicæ Religioni, certiores faciunt, illisque ad id auxilium, consilium vel fauorem quomodolibet præstant. Non obstantibus quibuscumque priuilegijs, quibusuis personis, Principibus, Rebuspublicis, per Nos & Sedem prędictam hactenus concessis, de huiusmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus.

§. 8. Item excommunicamus & anathematizamus omnes impedientes seu inuadentes eos, qui victualia seu alia ad vsum Rom. Curiæ necessaria adducunt, ac etiam eos qui ne ad Rom. Curiam adducantur vel afferantur prohibent, impediunt seu perturbant, seu hæc facientes defendunt per se vel alios, cuiuscumque fuerint ordinis, præeminentiæ, conditionis & status, etiamsi Pontificali seu Regali, aut alia quauis Ecclesiastica vel mundana præfulgeant dignitate.

§. 9. Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, & recedentes ab eadem, sua vel aliorum opera interficiunt, mutilant, spoliant, capiunt, detinent, necnon illos omnes qui iurisdictionem ordinariam vel delegatam, à nobis vel nostris Iudicibus non habentes, illam sibi temere vendicantes, similia contra morantes in eadem Curia, audent perpetrare.

§. 10. Item excommunicamus & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes seu deprædantes Romipetas seu Peregrinos ad Vrbem causa deuotionis seu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel ab ipsa recedentes, & in his dantes auxilium, consilium vel fauorem.

§. 11. Item excommunicamus & anathematizamus omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes vel hostiliter insequentes S. R. E. Cardinales, ac Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisq. Apostolicæ Legatos vel Nuncios, aut eos à suis Diœcesibus, Territorijs, Terris seu Dominijs eijcientes. Necnon ea mandantes vel rata habentes seu præstantes in eis auxilium consilium vel fauorem.

§. 12. Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui per se vel per alios, personas ecclesiasticas quascumque, vel seculares ad Romanam Curiam super eorum causis & negotijs recurrentes, ac illa in eadem Curia prosequentes aut procurantes, negotiorumq. gestores, aduocatos, procuratores & agentes, seu etiam Auditores vel Iudices super dictis causis vel negotijs deputatos, occasione causarum vel negotiorum huiusmodi, occidunt, seu quoquo modo percutiunt, bonis spoliant, seu qui per se vel per alios directe vel indirecte, delicta huiusmodi committere, exequi vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium vel fauorem præstare non verentur, cuiuscumque præeminentiæ & dignitatis fuerint.

§. 13. Item excommunicamus & anathematizamus omnes tam ecclesiasticos quam seculares cuiuscumque dignitatis, qui prætexentes friuolam quandam appellationem à grauamine vel futura executione literarum Apostolicarum etiam in forma Breuis, tam gratiam quam iustitiam concernentium, Necnon citationum, inhibitionum, sequestrorum, monitoriorum, processuum, executorialium, & aliorum decretorum, a Nobis & Sede prædicta seu Legatis, Nuncijs, Præsidentibus, Palatij nostri & Cameræ Apostolicæ Auditoribus, Commissarijs, alijsq. Iudicibus & delegatis Apostolicis emanatorum, & quæ pro tempore emanauerint, aut alias ad Curias seculares & laicam potestatem recurrunt, & ab ea, instante etiam Fisci Procuratore vel Aduocato, appellationes huiusmodi admitti, ac literas, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria & alia prædicta, capi & retineri faciunt. Quique illa simpliciter, vel sine eorum beneplacito & consensu vel examine executioni demandari, aut ne Tabelliones & Notarij super huiusmodi literarum & processuum executione, instrumenta vel acta conficere aut confecta partis cuius interest, tradere debeant, impediunt vel prohibent, ac etiam partes seu eorum agentes, consanguineos, affines, familiares, notarios, executores & subexecutores literarum, citationum, monitoriorum & aliorum prædictorum capiunt, percutiunt, vulnerant, carcerant, detinent, ex Ciuitatibus, Locis & Regnis eijciunt, bonis spoliant, perterrefaciunt, concutiunt & comminantur per se vel alium seu alios publice vel occulte. quique alias quibuscumq. personis in genere vel in specie, ne pro quibusuis eorum negotijs prosequendis seu gratijs vel literis impetrandis ad Rom. Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas vel literas a dicta Sede impetrent seu impetratis vtantur, directe vel indirecte prohibere, statuere seu mandare, vel eas apud se aut Notarios seu Tabelliones, vel alias quomodolibet retinere præsumunt.

§. 14. Item excommunicamus & anathematizamus omnes & singulos qui per se vel alios auctoritate propria ac de facto, quarumcumq. exemptionum vel aliarum gratiarum & literarum Apostolicarum prætextu, beneficiales, & decimarum, & alias causas spirituales & spiritualibus annexas, ab Auditoribus & Commissarijs nostris, alijsq. Iudicibus Ecclesiasticis auocant, illarumue cursum & audientiam, ac personas, capitula, conuentus, collegia, causas ipsas prosequi volentes impediunt, ac se de illarum cognitione tanquam Iudices interponunt. Quique partes actrices, quæ illas committi fecerunt & faciunt, ad reuocandum & reuocari faciendum citationes vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum vel consentiendum eos contra quos tales inhibitiones emanarunt, a censuris & pœnis in illis contentis absolui, per statutum vel alias compellunt, vel executionem literarum Apostolicarum seu executorialium, processuum ac decretorum prædictorum, quomodolibet impediunt, vel suum ad id fauorem, consilium aut assensum præstant, etiam prætextu violentiæ prohibendæ, vel aliarum prætensionum, seu etiam donec ipsi ad Nos informandos, vt dicunt, supplicauerint aut supplicari fecerint, nisi supplicationes huiusmodi coram Nobis & Sede Apostolica legitime prosequantur, etiamsi talia committentes fuerint Præsidentes Cancellariarum, Consiliorum, Parlamentorum, Cancellarij, Vicecancellarij, Consiliarij, ordinarij vel extraordinarij quorumcumque Principum secularium, etiamsi Imperiali, Regali, Ducali vel alia quacumque præfulgeant dignitate, aut Archiepiscopi, Episcopi, Abbates Commendatarij seu Vicarij fuerint.

§. 15. Quique ex eorum prætenso officio, vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcumque personas ecclesiasticas, capitula, conuentus, collegia ecclesiarum quarumcumque coram se ad suum tribunal, Audientiam, Cancellariam, Consilium vel Parlamentum, præter iuris Canonici dispositionem, trahunt vel trahi faciunt vel procurant, directe vel indirecte, quouis quæsito colore, necnon qui statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas seu quæuis alia decreta in genere vel in specie, ex quauis causa & quouis quæsito colore, ac etiam prætextu cuiusuis consuetudinis aut priuilegij vel alias quomodolibet fecerint, ordinauerint & publicauerint, vel factis & ordinatis vsi fuerint, vnde libertas ecclesiastica tollitur, seu in aliquo læditur vel deprimitur, aut alias quouis modo restringitur, seu nostris & dictæ Sedis, ac quarumcumque Ecclesiarum iuribus quomodolibet directe vel indirecte, tacite vel expresse præiudicatur.

§. 16. Necnon qui Archiepiscopos, Episcopos, aliosq. Superiores & inferiores Prælatos, & omnes alios quoscumque Iudices ecclesiasticos ordinarios quomodolibet hac de causa directe vel indirecte, carcerando vel molestando eorum agentes, procuratores, familiares, necnon consanguineos & affines, aut alias impediunt, quominus sua iurisdictione [illegible] contra quoscumque vtantur, secundum quod Canones & sacræ Constitutiones ecclesiasticæ, & decreta Conciliorum generalium, & præsertim Tridentini, statuunt, ac etiam eos, qui post ipsorum ordinariorum, vel etiam ab eis delegatorum quorumcumque sententias & decreta, aut alias fori ecclesiastici iudicium eludentes, ad Cancellarias & alias Curias seculares recurrunt, & ab illis prohibitiones & mandata etiam pœnalia, Ordinarijs aut delegatis prædictis decerni, & contra illos exequi procurant, eos quoque qui hæc decernunt & exequuntur, seu dant auxilium, consilium, patrocinium & fauorem in eisdem.

§. 17. Quique iurisdictiones seu fructus, redditus & prouentus ad Nos, & Sedem Apostolicam, & quascumque ecclesiasticas personas ratione Ecclesiarum, Monasteriorum & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum pertinentes vsurpant, vel etiam quauis occasione vel causa sine Romani Pontificis vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expressa licentia sequestrant.

§. 18. Quique collectas, decimas, talleas, præstantias, & alia onera Clericis, Prælatis & alijs personis ecclesiasticis, ac eorum & Ecclesiarum, Monasteriorum & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus & prouentibus huiusmodi, absque simili Romani Pontificis speciali & expressa licentia, imponunt, & diuersis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiam a sponte dantibus & concedentibus, recipiunt. Necnon qui per se vel alios directe vel indirecte prædicta facere, exequi vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium vel fauorem præstare non verentur, cuiuscumque sint præeminentiæ, dignitatis, ordinis, conditionis aut status, etiamsi Imperiali aut Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, & alij potentatus quicumque, etiam Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus & Terris quoquo modo Præsidentes, Consiliarij & Senatores, aut quauis etiam Pontificali dignitate insigniti. Innouantes decreta super his per sacros Canones, tam in Lateranensi nouissime celebrato quam alijs Concilijs generalibus edita, etiam cum censuris & pœnis in eis contentis.

§. 19. Item excommunicamus & anathematizamus omnes & quoscumque Magistratus & Iudices, Notarios, Scribas, Executores, Subexecutores quomodolibet se interponentes in causis capitalibus seu criminalibus contra personas ecclesiasticas, illas processando, banniendo, capiendo, seu sententias contra illas proferendo vel exequendo, sine speciali, specifica & expressa huius Sanctæ Sedis Apostolicæ licentia. quique huiusmodi licentiam ad personas, & casus non expressos extenduut, vel alias illa perperam abutuntur, etiamsi talia committentes fuerint Consiliarij, Senatores, Præsidentes, Cancellarij, Vicecancellarij, aut quouis alio nomine nuncupati.

§. 20. Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui per se seu alios, directe vel indirecte, sub quocumque titulo vel colore, inuadere, destruere, occupare, & detinere præsumpserint, in totum vel in partem, Almam Vrbem, Regnum Siciliæ, Insulas Sardiniæ, & Corsicæ, Terras citra Pharum, Patrimonium Beati Petri in Thuscia, Ducatum Spoletan. Comitatum Venaysinum, Sabinen. Marchiæ Anconitanæ, Massæ Trebariæ, Romandiolæ, Campaniæ, & maritimas Prouincias, illarumque Terras, & loca, ac Terras speciales commissionis Arnulforum, Ciuitatesq. nostras Bononiam, Cæsenam, Ariminum, Beneuentum, Perusium, Auinionem, Ciuitatem Castelli, Tudertum, Ferrariam, Comaclum, & alias Ciuitates, Terras, & loca, vel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinentia, dictæq. Rom. Eccl. mediate vel immediate subiecta, necnon supremam iurisdictionem in illis, Nobis & eidem Romanæ Ecclesiæ competentem, de facto vsurpare, perturbare, retinere, & vexare varijs modis præsumunt, necnon adhærentes, fautores, & defensores eorū, seu illis auxilium, consilium, vel fauorem quomodolibet præstantes.

§. 21. Volentes præsentes nostros processus, ac omnia & quæcumque his literis contenta, quousque alij huiusmodi processus, à Nobis, aut Romano Pontifice pro tempore existente fiant, aut publicentur, durare, suosque effectus omnino sortiri.

§. 22. Ceterum à prædictis sententijs nullus per alium quam per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam

etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita, absolui possit, etiam prætextu quarumuis facultatum, & indultorum quibuscumque personis ecclesiasticis, secularibus, & quorumuis Ordinum, etiam Mendicantium, ac Militiarum regularibus, etiam Episcopali, vel alia maiori dignitate præditis, ipsisque Ordinibus, & eorum Monasterijs, Conuentibus, & Domibus, ac Capitulis, Collegijs, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus, & locis pijs, necnon laicis, etiam Imperiali, Regali, & alia mundana excellentia fulgentibus, per Nos, & dictam Sedem, ac cuiusuis Concilij decreta, verbo, literis, aut alia quacumque scriptura in genere & in specie concessorum, & innouatorum, ac concedendorum, & innouandorum.

Alij absoluentes præsumentes puniuntur.

§. 23. Quod si forte aliqui contra tenorem præsentium talibus excommunicatione & anathemate laqueatis, vel eorum alicui absolutionis beneficium impendere de facto præsumpserint, eos excommunicationis sententia innodamus, grauius contra eos, spiritualiter & temporaliter, prout expedire nouerimus, processuri.

Papa absolutione non comprehendit eos, qui à præmissis non destiterint, &c.

§. 24. Declarantes, ac protestantes quamcumque absolutionem, etiam solemniter per Nos faciendam, prædictos excommunicatos sub præsentibus comprehensos, nisi prius a præmissis cum vero proposito vlterius similia non committendi, destiterint, ac quo ad eos qui contra Ecclesiasticam libertatem, vt præmittitur, statuta fecerint, nisi prius statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas, & decreta huiusmodi publicè reuocauerint, & ex Archiuijs, seu capitularibus locis, aut libris, in quibus annotata reperiuntur, deleri & cassari, ac Nos de reuocatione huiusmodi certiores fecerint, eos nō comprehendere, nec eis aliter suffragari, quin etiam per huiusmodi absolutionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos, vel expressos, ac etiam per patientiam, & tolerantiam nostram, vel Successorum nostrorum quantocumq. tempore continuatam, in præmissis omnibus & singulis, ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicæ, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ vndecumque & quandocumque quæsitis, vel quærendis, nullatenus præiudicari posse, aut debere.

Derogatio omnium contrariorum.

§. 25. Non obstantibus priuilegijs, indulgentijs, indultis, & literis Apostolicis, generalibus vel specialibus, supradictis, vel eorum alicui, seu aliquibus alijs cuiuscumq. ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, & præeminentiæ fuerint, etiamsi, vt præmittitur Pōtificali, Imperiali, Regali, seu quauis ecclesiastica, & mundana præfulgeant dignitate: vel eorum Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus, seu locis à prædicta Sede, ex quauis causa, etiam per viam contractus, aut remunerationis, & sub quauis alia forma, & tenore, ac cum quibusuis clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs concessis, etiam continentibus quod excommunicari, anathematizari, vel interdici non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus proprijs, cognominibus & dignitatibus eorum mentionem, necnon consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac præscriptionibus quantumcumque longissimis, & alijs quibuslibet obseruantijs, scriptis vel non scriptis, per quæ contra hos nostros processus ac sententias, quo minus includantur in eis, se iuuare valeant, vel tueri. Quę omnia quo ad hoc, eorum omnium tenores, ac si ad verbum, nihil penitus omisso, insererentur, præsentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omninò reuocamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Publicationis in Vrbe effectus.

§. 26. Vt vero præsentes nostri processus ad publicam omnium notitiam facilius deducantur, chartas, seu membranas Processus ipsos continentes, valuis Ecclesiæ S. Io. Lateranen. & Basilicæ Principis Apost. de Vrbe appendi faciemus, vt ij, quos processus huiusmodi concernunt, quod ad ipsos non peruenerint aut quod ipsos ignorauerint, nullam possint excusationem prætendere, aut ignorantiam allegare, cum non sit verisimile, id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Iussio alibi quoque eam publicandi.

§. 27. Insuper, vt processus ipsi, & præsentes literæ, ac omnia & singula in eis contenta eo fiant notiora, quo in pluribusque Ciuitatibus, & locis fuerint publicata, vniuersis, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs, & Prælatis vbilibet constitutis, per hæc scripta committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, vt per se, vel per alium, seu alios, præsentes literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut si expedire viderint, etiam pluries in Ecclesijs suis, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenerit, solemniter publicent, & ad Christi fidelium mentes reducant, nuncient, & declarent.

Quicumq. audiunt confessiones apud se has literas habeant.

§. 28. Ceterum Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, alijque locorum Ordinarij, & Ecclesiarum Prælati, necnon rectores, cęterique curam animarum exercentes, ac presbyteri seculares, & quorumuis Ordinum regulares, ad audiendas peccatorum confessiones, quauis auctoritate deputati, transumptum præsentium Literarum penes se habeant, easque diligenter legere, & percipere studeant.

Fides danda transumptis.

§. 29. Volentes earundem præsentium transumptis, etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Iudicis ordinarij Romanæ Curiæ, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem, in iudicio & extra illud vbiq. locorum adhibendam fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctio pœnalis.

§. 30. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, innouationis, innodationis, declarationis, protestationis, sublationis, reuocationis, commissionis, mandati & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. P. A. 5. die 8. Aprilis

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1610. sexto Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno quinto.

Publicatio in Vrbe.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo decimo tertio Ind. 8. 11. die vero quarta mensis Aprilis Pontificatus Sanctiss. in Christo Patri & D. N. D. Pauli diuina prouidentia Papæ V. Anno octauo. Supradictæ literę affixę & publicatę fuerunt ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateranensis & Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, per nos Baldassarrem Vacham, & Brandemartem Latinum Cursores.

Iacobus Brambilla Mag. Curs.

Quod Superiores Congregationis Clericorum Regularium S. Pauli Decollati, vbique noua Monasteria de sola Ordinariorum licentia fundare valeant. LXIV.

Contrarium generaliter statuerat Clemens VIII. in sua constit. 99. Quoniam, hic supra fol. 106.

Congregationem istam primo approbauit Clemens VII. in sua constit. 37. Vota, lib. 1. fol. 5?4. vbi alia quæ ipsam concernunt adnotaui.

Edita A. D. 1610.

P A V L V S   P A P A   V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ecclesiæ militantis regimini licet immeriti diuina disponente clementia præsidentes, vtilissimam perfectorum Militum Christi multitudinem existimamus.

Congregatio Clericorum Regularium S. Pauli Decollati commendatur.

§. 1. Cum sicut non sine spirituali gaudio nostro accepimus, dilecti filij Clerici Regulares Congregationis Sancti Pauli Decollati, in diuersis Mundi partibus pergant assidue Deo & Ecclesiæ suæ Sanctæ exhibere famulatum non solum ipsi Deo per orationem & cōtemplationem sedulo vacare, verum etiam animarum salutem exēplo doctrina & sacramentorū administratione sollicite procurātes.

Facultas eius Superioribus conceditur, vbiq. monasteria & Monasteria cōstruere de sola Ordinariorum licentia.

§. 2. Cumque indies vberiores fructus ex dictorum Clericorum religionis propagatione benedicente Domino superandi sint, Nos ad ea ea quæ eorumdem Clericorum Religionis augmento cedere possunt concedenda, adq. ea, quæ illis in hoc impedimentū aliquod in hoc afferre dignoscuntur remouenda, merito propensiores sumus, motu itaq. proprio, & ex certa sciētia & matura deliberatione nostris deq. Apostolicæ potestatis plenitudine, Clericorum Regulariū Superioribus, vt vbiq. locorū, quilibet in districtu suo, domos & Monasteria eorum Instituti Regularis seruatis sacrorum Canonum & Concilij Tridentini decretis, de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum, cuiusuis Ordinis etiam Regularium requisito consensu, condere & fundare valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium licentiā & facultatē concedimus & impartimur.

Derog. contrariorum.

§. 3. Non obstantibus fel. rec. Clementis Papæ Octaui Prædecessoris nostri, quæ incipit, Quoniam ad instituta, sub datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub Annulo Piscatoris die 23. Iulij 1603. Pontificatus sui Anno 12. alijsq. constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, & cuiusuis alterius Ordinis etiam iuramento, &c. roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis & literis Apostolicis quibusuis alijs Ordinibus, ac eorum Superioribus & personis sub quibuscumq. tenoribus & formis in contrarium præmissorum quomodolibet cōcessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Ista Clementis constitut. est indicata hic in rubr.

Fides transumptorum.

§. 4. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 5. die 8. Maij.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, die 8. Maij 1610. Anno Octauo.

De Magistris Linguarum Hebraicæ, Græcæ, Latinæ & Arabicæ, à Regularibus in suis Studijs habendis. LXV.

Huiusmodi Magistros, in Studijs generalibus teneri iussit Clemens V. ?vt in clement. 1. de Mag. str. & notaui supra ad constit. 9. Bonifacij VIII. fol. 190. lib. 1.

Edita A. D. 1610.

P A V L V S   E P I S C O P V S,
Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apostolicæ seruitutis onere, infirmitati nostræ à Domino, inscrutabili consilio eius imposito, assidue admonemur, sapientibus & insipientibus constitutos nos esse debitores, vt scilicet per ministerium nostri Apostolatus, qui sapiunt, quod Sanctus docet Bernardus, non desipiant, qui non sapiunt, sapiant, & qui desipuerunt resipiscant, quibus verbis instrui nos satis perspicimus, vt fideles in fide & charitate conseruare, Infideles ab infidelitatis tenebris educere, & hæreticos ac peccatores à peruersitate erroris ac seruitute peccati liberare aspirante gratia Dei, à quo omnem sapientiam, & pastorali sollicitudine procuremus.

Causa institutionis.

§. 1. Cum vero præceptum Domini lucidum illuminet oculos, ac testimonium eius fidele sapientiam præstet paruulis, omni vigilantia procurare debemus, vt Prædicatores & Doctores verbi DEI ad opus DEI operandum instructi reddantur in dies magis, & partes suas quantum cum Domino fieri potest, ad gloriam eius & vtilitatem animarum quotidie melius, & felicius adimpleant. Cui rei plurimum concedere satis constat Linguarum cognitionem, Hebraicæ

præsertim, Græcę, Latinæ & Arabicæ, hæc enim conuersio Infidelium opportunissima esse dignoscitur, quando magna eorum pars aut Arabice loquitur aut intelligit: ac si vnquam reliquarum trium Linguarum notitia in Ecclesia DEI vtilis fuit, diebus nostris profecto vtilissima est: hostis enim humani generis Linguarum scientia, singulari dono DEI hominibus tradita, ad ipsius Largitoris contumeliam, & fidei suæ Catholicę detrimentum, nunc vt eum maxime abutitur.

Institutio Linguarum Hebraicæ, Græcæ Latinæ & Arabicæ in Studiis Regularium.

§. 2. Quamobrem fel. rec. Clementis Papæ V Prædecessoris nostri, quantum conditio temporis patitur, vestigijs insistentes, Motu proprio & ex certa scientia, maturaq; deliberatione nostris, deq; Apostolicæ nobis attributæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura Constitutione sancimus, statuimus & ordinamus, vt in cuiuscumque Ordinis, & instituti Regularium, tam Mendicantium quam non Mendicantium, etiam quomodolibet exemptorum & Apostolicæ Sedi immediate subiectorum, Studijs omnibus trium Linguarum huiusmodi, Hebraicæ videlicet, Græcæ & Latinæ, in maioribus vero ac celebrioribus etiam Arabicæ Doctores, Regulares quidem & eiusdem Ordinis, si in illo harum Linguarum sufficientem notitiam habentes sint, sin minus, seculares aut alterius Ordinis Regulares, qui illas actu & diligenter doceant, habeantur, si Studia in Vrbibus & locis existunt, vbi Linguarum prędictarum peritos conducendi facultas est. Studijs vero Locorum, vbi huiusmodi Doctores desunt, cum primum in alijs Studijs vbi Linguę huiusmodi docebuntur, Scholares tantum profecerint, vt docendis alijs idonei sint, de ijsdem Scholaribus prouideatur.

Deputatio executorum.

§. 3. Quod vt citius & facilius fieri possit, & sperati fructus ex Linguarum huiusmodi studio appareant, omnibus & singulis Regularium Superioribus sub Indignationis nostræ pœna eadem auctoritate, tenore præsentium præcipimus & mandamus, & si ipsi negligentes fuerint, eorumdem Ordinum Regularium apud Nos & Sedem Apostolicam Protectoribus iniungimus, eorum conscientias desuper onerantes, vt omni cura & sollicitudine quanto citius prouideant, vt Scholæ Linguarum huiusmodi quamprimum instituantur, ac Doctores prædicti deputentur, earumdemque Linguarum Lectionibus Scholares assignentur, qui illis sedulam, & assiduam operam nauent.

Priuilegium Scholarium, studio dictarum Linguarum incumbentium.

§. 4. Hi vero Scholares vt alacrius huic studio incumbant, volumus & decernimus, vt in promotione ad Doctoratus gradus, & ad alios sui Ordinis honores, illi ceteris paribus, præferantur, qui in cognitione trium saltem Linguarum prædictarum profecerint, ita vt ad illas docendas apti sint.

Derogatio contrariorum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis & literis Apostolicis, quibusuis Vniuersitatibus, illarumque Rectoribus, ac Ordinibus prædictis, & illorum Superioribus & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus & alijs decretis in genere vel in specie ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiam omnium & singulorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Sanctio pœnalis.

§. 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum Sanctionis, statuti, ordinationis, præcepti, mandati, iniunctionis, onerationis, voluntatis, decreti & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. P.A.6. die 31. Iulii.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, pridie Cal. Augusti, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimodecimo, Pontificatus nostri Anno sexto.

M. Card. Nazarenus Prodat.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, millesimo sexcentesimodecimo, Inditione octaua, Pontificatus S. D. N. D. Pauli diuina prouidentia Papę Quinti Anno eius sexto, die vero 28. mensis Septembris, retroscriptę literę Apostolicæ affixæ & publicatę fuerunt ad valuas Cameræ Apostolicæ & in acie Campi Floræ, per nos Bernabeum Politum, & Brandimartem Latinum, Sanctissimi D. N. Papę Cursores, &c.

Virginius de Virginijs Mag. Curs.

LXVI. Quod Fratres Tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia nuncupati, Familiæ Vltramontanæ, habitum humilis panni, distinctique coloris, à Fratrum S. Francisci de Paula habitu, gestare teneantur.

De hoc Tertio, & alijs S. Francisci Assisiensis Ordinibus, plene notaui supra ad Honorij III. const. 1.5. Solet lib. 1. fol. 80. De Ordine autem S. Francisci de Paula, quo primo approbauit Sixtus IV. in sua constitut. 5. Sedes. fol. 304. lib. 1. ibi notaui.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1610.

Exordium.

INter graues pastoralis officij nostri curas quibus assidue premimur, hæc potissimum nos vrget, vt Christifideles præsertim regularem vitam profitentes, semotis litium anfractibus, vnanimi voce sub concordiæ legibus, Altissimo vota exoluant, & siquæ inter eos ortæ sint lites & discordiæ, illæ prout ius & æquitas postulant eliminentur, & ne in futurum resurgant, opportunis remedijs prouideatur.

Orta fuit differentia inter Fratres Tertii Ordinis S. Francisci, & Fratres Sancti Francisci de Paula, super distinctione habituum, quæ hic Pontifex duobus Cardinalibus secundum se legandis.

§. 1. Alias siquidem per nos accepto, quod lis & causa inter dilectos filios Fratres Tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia nuncupati Vltramontanæ Familiæ ex vna, & Fratres Ordinis S. Francisci de Paula partibus ex altera, super colore habitus gestandi à dictis Fratribus Tertij Ordinis, vt à prædictis Fratribus S. Francisci de Paula aperte distingui possent pendebat, nos litem & causam seu causas huiusmodi venerabili fratri nostro Mariano Episcopo Tusculano de Camerino & dilecto filio nostro Hieronymo tit. S. Blasij de Anulo S. R. E. Presbyteris Cardinalibus Pamphilio nuncupatis, Minorum S. Francisci de Paula & Fratrum Minorum de Obseruantia Ordinum huiusmodi apud nos & Apostolicam Sedem respectiue Protectori & Viceprotectori, audiendas, cognoscendas, decidendas, fineque debito terminandas, omni & quacumque appellatione remota commisimus.

Qui deinde pronunciarunt Fratres dicti Tertii Ordinis habitum gestare debere ex humili panno contexto, tribus partibus lanæ nigræ, & altera lanæ albæ.

§. 2. Qui quidem Marianus & Hieronymus Cardinales in executionem commissionis huiusmodi negotio pro maiori dictorum Fratrum inter se quiete & tranquillitate iudicarunt, decreuerunt & statuerunt, vt iuxta ipsorum regulam, indultaque summorum Pontificum, præsertim felicis recordationis Clementis Papæ Octaui prædecessoris nostri, habitus prędictorum Fratrum Tertij Ordinis de Pœnitentia nuncupati sit ex humili panno confectus hoc modo, videlicet, vt ex quatuor partibus lanæ naturaliter nigræ, & sine aliqua tinctura contexta, & vna parte lanę etiam naturaliter candidę, ita quod singulis quatuor libris lanę naturaliter nigræ, addatur vna libra lanę albę, & alias prout in eorumdem Mariani & Hieronymi decreto desuper facto plenius dicitur contineri.

Vtera. Ordo supplicauit Papa pro dicti decreti approbatione.

§. 3. Cum autem vtriusque Ordinis prædicti Fratres nobis nuper exponi fecerint, ipsi plurimum cupiant decretum huiusmodi pro illius firmiori subsistentia & inuiolabili obseruatione à nobis confirmari & approbari, ideo nobis humiliter supplicari fecerunt, vt super præmissis opportunę prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Papa illud approbat, & perpetuo obseruari præcipit.

§. 4. Nos igitur illorum votis quo quietius & securius in humilitatis spiritu Altissimo famulari valeant, annuere, eosque specialibus fauoribus & gratiis prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis, &c. censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati Decretum prædictum & omnia & singula in illo contenta, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus & approbamus, illiq. omnibus & singulis perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesq; & singulos tam iuris quam facti, & quoscumque alios etiam quantumuis substantiales defectus, siqui desuper quomodolibet interuenerint, aut interuenisse dici vel censeri possint, supplemus, eaque omnia & singula valida & efficacia fore & esse, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, ac ab omnibus & singulis vtriusque Ordinis prædicti Fratribus nunc & pro tempore existentibus, inuiolabiliter obseruari debere decernimus.

Fratribus d. Tertii Ordinis d. habitu vti debere iubet.

§. 5. Mandantes nihilominus omnibus & singulis ipsius Ordinis de Pœnitentia Fratribus, Ministris, & Prælatis Vltramontanę Familiæ, præsertim Hispanorum & Gallorum, tam præsentibus quam futuris, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub priuationis officiorum, inhabilitatisque ad illa & alia in posterum obtinenda, necnon latæ sententiæ incurrendis pœnis, vt posthac elapsis sex mensibus dicti Fratres omnes Tertij Ordinis habitu illo prædicto modo contexto induantur & in futurum vtantur.

Deputatio executorum.

§. 6. Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiscopis & Episcopis ac dilectis filijs nostris & Apostolicæ Sedis Nuncijs, per præsentes committimus & mandamus, quatenus ipsi per se vel alium seu alios præsentes literas & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, & quoties pro parte vtriusque seu alterius Ordinis Fratrum huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos præmissorum omnium & singulorum effectu pacifice frui & gaudere, non permittentes illos desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque per censuras & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Contrariorum derogatio.

§. 7. Non obstantibus pręmissis ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinum prædictorum etiam iuramento, &c. roboratis statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & literis Apostolicis, illis illorumq. Superiorib. & Fratribus & quibusuis alijs personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus & insolitis clausulis ac irritantibus & alijs decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis. Quibus omnibus & singulis eorum omnium & singulorum tenores pręsentibus pro plene & sufficienter expressis & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter expresse derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscumque.

Dat. P.A.6. die 14. Aug.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, die quartadecima Augusti, millesimo sexcentesimo decimo, Anno sexto.

Canonizatio S. CAROLI tit. S. Praxedis Presbyteri Cardinalis, Archiepiscopi Mediolanensis, eiusq. relatio in numerum SS. Confessorum, cum eius festiuitatis institutione pro die 4. Nouembris. LXVII.

PAV-

Die 1. Nou. 1610.

PAVLVS EPISCOPVS, Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Christus semper Sanctos in Ecclesia sua excitat.

VNigenitus æterni Patris Filius, Christus Dominus, & Redemptor noster, qui se quotidie vna cum Patre operari professus est, cum Pater meus, inquit, vsque modo operatur, & ego operor: nusquam desistit mirabiliter illuminare terram suam a montibus æternis, sed variis locis, variisque temporibus suscitando æternæ gloriæ candidatos, Sanctos suos, Ecclesiam Sanctam illustrare mirabilem in modum consueuit, non solum, vt addat in dies magis domui suæ gloriam, & decorem, sed etiam vt irradiando humanæ vitæ tenebras splendoribus Sanctorum, tarditatem nostram vrgeat, fratrum nostrorum exemplo, quasi præsenti testimonio oculorum.

Pridem fecit Carolum splendore magnifico virtutis illustrem.

§. 2. Hic idem Dominus, qui facit mirabilia magna solus, magnificauit nouissime facere nobiscum, ac miro dispensationis suæ opere statuit super Apostolicæ petræ arcem grande luminare, eligens sibi e gremio Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Carolum, Sacerdotem fidelem, seruum bonum, formam gregis, formam Pastorum. Qui videlicet multiplici fulgore sanctorum operum vniuersam decorando Ecclesiam, Sacerdotibus & Populo præluceret quasi Abel in innocentia, quasi Enoch in munditia, quasi Iacob in laborum tolerantia, quasi Moyses in mansuetudine, quasi Elias in ardenti zelo, quique imitandam exhiberet inter affluentes delicias, Hieronymi corporis castigationem, Martini in sublimioribus gradibus humilitatem, Gregorii pastoralem sollicitudinem, libertatem Ambrosii, Paulini charitatem, ac demum videndum, ac perspiciendum ostenderet oculis nostris, manibus nostris contrectandum, hominem, mundo maxime blandiente, crucifixum mundo viuentem spiritu, terrena calcantem, cælestia iugiter negociantem, & sicut officio in Angelum substitutum, ita etiam mente & opere vitam Angelorum in terris æmulantem.

Qui inter Sanctos ascriptus contigit, tempore huius anni, quo de hoc plurimum lætatur.

§. 3. Quamobrem merito repletum est gaudio os nostrum & lingua nostra exultatione, in insigni die solemnitatis nostræ, qua nullis meritis nostris, sed inscrutabili sapientiæ suæ arcano, hanc diem mundo dilucere his temporibus ante secula præordinauit Altissimus, in qua per ministerium humilitatis nostræ Carolo S. R. E. cui auctore Domino præsidemus, Presbytero Cardinali, sacris decernendis honoribus, vitæ sponsæ suæ noua imponeretur corona, ornata omni lapide pretioso. Ex hoc enim confundentur omnes qui adorant sculptilia impiarum adinuentionum suarum & gloriantur in simulacris eorum, confitebuntur autem populi sancti Domino, & exaltabitur nomen eius solius.

Reliq. hac de eius vita & miraculis, hac summatim referri volunt.

§. 4. Et quoniam solemnis declaratio Sanctitatis Christi famuli, ex inueterato Ecclesiæ Romanæ ritu, & ex præscripto sacrorum Canonum celebrata, perpetuis futuris temporibus, nostris Apostolicis literis est de more consignanda, hæc duximus ex eius vita, & miraculis totiusque causæ actis summatim referenda.

Ortus fuit nobili, magnum videtur lumen super cubiculum matris.

§. 5. Nascitur dilectus Dei Carolus in primaria Mediolanensi familia Borromæa, ex parentibus Giberto Comite, & Margarita Medicea, anno salutis M D X X X V I I I. cuius futuræ eximiæ sanctitatis splendorem præmonstrauit Dominus magno & insolito lumine, qua nocte puer nascebatur, super matris eius cubiculum compluribus viso.

Puer & adolescens virtutibus omnibus [illegible]

§. 6. Nec puerilis ætas eiusdem sanctitatis indiciis caruit. tempus enim quo vacare licebat, extruendis & exornandis altaribus magna cum voluptate dabat. Crescente ætate, quod bonam eius mentem excellentioribus donis Spiritus Sanctus in dies magis præpararet, christianis moribus, & literis non artificiose a piis parentibus imbuitur. Eminebant vero in adolescente præludia benedictionum, quibus dignatus est eum Altissimus, munditia cordis, pax interna, innocentia & modestia, nec rebus solum, sed etiam omnibus verbis turpibus, omnibusque mendaciis abstinebat.

Papiæ doctoratus insignia suscepit & Romæ vocatus a Pio IV. eius auunculo Cardinalis, postea Archiepiscopus Mediolani creatur, & ad grauissima Ecclesiæ negotia præponitur.

§. 7. In vtroque iure in Papiensi vniuersitate, vbi his studiis operam dederat, ad doctoratus gradum promotus, a fel. mem. Pio Papa Quarto, Prædecessore nostro, eius auunculo, paulo ante, disponente Domino, ad Apostolatus apicem euecto, Romam euocatur, & in Sacrum S. R. E. Cardinalium Collegium adscribitur. Deinde Mediolanensi Ecclesiæ præficitur, grauissimaque vniuersalis Ecclesiæ negocia, & Sedis Apostolicæ munera illi committuntur.

In ea administratione inculpate ac laudabiliter se gessit.

§. 8. Hic vero cœpit Dominus ostendere in Carolo mirabilia sua. cum enim nondum vigesimum tertium expleuisset annum, administrabat omnia diligenter, in sapientia & iustitia, summo cum zelo honoris Dei, & studio Catholicæ Ecclesiæ vtilitatis. Quæ omnia in negociis fidei Catholicæ, & vniuersæ Ecclesiæ, quæ in Concilio Tridentino tunc agitabantur, maxime enituerunt. Non vigiliis, non incommodis aut laboribus vllis pepercit, vt ne quid retardaret Sanctæ Synodi absolutionem, quam ipse sollicite, & cum spiritus ardore, promouit semper, donec a Domino impetraret. In tam sublimi dignitatis gradu constitutus, diuitiarum, potentiæ, ætatis, aliisque non paucis, nec leuibus delinimentis circumdatus, tantum abest vt post carnalia desideria abierit, vt superno assistente præsidio, tunc cœperit Christo magis adhærere, & spiritualia ardentius æmulari.

Mediolanum se contulit & Ecclesiam suam vere ecclesiastica disciplina ornatam restituit.

§. 9. Itaque vrbano splendore & amplitudine relictis, bonus operarius in messem quam susceperat, Mediolanum discedit, vbi partes suas in dies magis implendo, agrum illum, malitia temporum vepribus turpiter deformem, ac siluescentem, in eum restituit nitorem, vt Ecclesiam Mediolanensem præclarum exemplar redderet Ecclesiasticæ disciplinæ. Hoc autem cum a se præsente præstandum cerneret, numquam a residentia discessit nisi coactus, aut concedente Sede Apostolica, vel seniore Episcopo suæ prouinciæ approbante. Principio Concilii Tridentini decreta executioni mandari sollicite curauit, & vt Ecclesiasticam disciplinam moresque deprauatos recte & ordine emendaret, Domini via incedendum intelligens, diuino auxilio facere incœpit, & docere.

Reformationem a se ipso & familia sua inchoauit & Seminaria [illegible] instituit, aliaque pia opera [illegible].

§. 10. Nam a se, suaque familia reformationem aggressus, omnia ad Sacrorum & Sanctorum Patrum exempla composuit, laicis familiaribus grata missione dimissis, clericorum cœtuit vtendum ministerio, quibuscum alternæ illi erant ad Deum preces, aliæque complures spirituales occupationes, omni vestium pompa detracta, omnique alia re, minus honesta, & religioso indecora sublata. Quantum in Ecclesiæ suæ recta administratione præstiterit, satis declarant Synodi multæ Prouinciales ac Diœcesanæ, eiusque Ecclesiæ actorum edita volumina, quæ Sacerdotum manibus teruntur, & regendi Ecclesiam doctrinam abunde suppeditant. Ciuitatis ac Diœcesis suæ Ecclesias, aut ipse solus suis sumptibus, aut grandi eleemosyna præeundo, vna cum aliis instaurauit, alias a fundamentis ædificauit, alias ornauit, pretiosa etiam nonnullas suppellectili [illegible] instruxit. Pueris, & adolescentibus Ciuitatis, & Diœcesis, tum Clericis tum Laicis, necnon Heluetiis & Rhætis moribus & literis informandis, Presbyteris secularibus in [illegible] educandis, Seminaria & Collegia instituit. præterea regularibus [illegible] sacris Virginibus, regulares, secularibus vero mulieribus quam virginibus seculares domos, Mendicantibus Hospitale, Canonicis Ecclesiæ Mediolanensis Ordinariis communem domum [illegible] Archiepiscopi, eorumque hospitibus opportunas ædes, aliis piis operibus complures alias pias domos magnis sumptibus, partim propriis partim beneficiorum ecclesiasticorum vnione & attributione extruxit, auxit & necessariis redditibus stabiliuit.

Prædicationi & orationi assiduus, & ieiuniis [illegible].

§. 11. In prædicatione verbi Dei tam frequens erat beatus Pontifex, vt posset in omni patientia & doctrina implerer ministerium suum, vigilando, laborando, labore pene incredibili, ita vt quadragesimæ horarum solemnibus precibus continuo persistens in ieiunio & vigiliis, singulis horis ad populum admirabili patientia sermonem haberet.

Ecclesiarum visitationi & cum sua vita discrimine [illegible] incubuit.

§. 12. A frequenti visitatione ecclesiarum & populorum suæ diœcesis ac prouinciæ, vel aliarum etiam diœcesum, quam ab Apostolica Sede demandabantur, nullis incommodis aut periculis deterreri vel retardari potuit, non æstu, non algore, aut nocturnis tenebris, non præruptis & asperis Rhætorum & Heluetiorum montium, niue & glacie rigentium, neque aliis denique multis & grauibus difficultatibus. Sed vi Dei charitate, quæ foras pellit timorem & omnia sustinet, omnibus superatis, etiam cum suæ vitæ discrimine, increpando, obsecrando, prædicando & exemplo atque auctoritate personæ, hæreses, multaque alia grauissima vitia & abusus, præsertim a clero, per Christi gratiam sustulit.

Ecclesiæ patrimonium largi dispensauit & auxit.

§. 13. In administrando patrimonio Ecclesiæ tantum industriæ & diligentiæ adhibuit seruus fidelis, vt eius redditus multo maiores relinqueret quam acceperat. nec minus tamen in illis dispensandis fidelis apparuit coram Domino.

§. 14. Hospitalitatem quippe exhibuit vsque adeo, vt ostium eius omnibus pateret semper, Diœcesanis, aduenientibus, notis, ignotis, præcipue vero ecclesiasticis, quos in secularibus diuersoriis manere indecorum dicere solebat, suamque domum publicum hospitium vocabat.

Hospitalitatis [illegible]. Eleemosynas abundantissime dedit.

§. 15. In eleemosynis dandis ita se gessit, vt in hoc opere præcipue abundasse merito dici possit, ac dispensasse & dedisse pauperibus. Qualitum enim necessariis sumptibus ex mensæ Ecclesiæ Mediolanensis, & ex aliis propriis redditibus supereat, totum in pauperes abibat, & ne quemquam aperte rogandi, aut accipiendi pudor expertem faceret misericordiæ suæ, secretis eleemosynis fidelem præposuerat ministrum, qui eorum occultis necessitatibus subueniret. Eoque processit pauperibus subueniendi studium, vt Vritanum principatum, reliquum patrimonii sui nec tenuis redditus, distraheret, & quadraginta millium scutorum pretio, quamuis vili, inde percepto, diuersis piis locis Mediolani tantum pecuniæ pauentimis horis attribueret.

Pestilentiæ tempore, mirabiliter operatus est.

§. 16. Cum vero pestilentiam in Ciuitatem & diœcesim Dominus immisisset, & gregem sibi commissum bonus pastor miserabiliter affligi cerneret, vt egenorum calamitati temporalibus etiam auxiliis prospiceret, vel argentea vasa, stragulam, aliamque vestem, ostiorum vela, propriique demum lecti solatium dedit. Neque hic constitit feruens Christi serui erga proximum dilectio, sed æmulando charismata meliora, ad eam charitatem peruenit, qua maiorem neminem habere Dominus ipse pronunciauit. Quasi enim parum iudicaret publicis supplicationibus nudipedalibus, verbo & opere inducere clerum & populum ad diuinam deprecandam vindictam, & ad pœnitentiam prouocare, aliaque multa in commune consulendo sollicite ordinare, pro munere pastorali, cernens id etiam animarum saluti & gregis necessitatibus in Domino expedire, dispositis rebus suis & selectis nonnullis adiutoribus infirmos tam Ciuitatis quam diœcesis cuiuscumque ordinis, die noctuque visitando, spiritualia & temporalia ministrabat, defunctos sepeliri, infantes orphanos nutriri, ac sua quæquam onera publice demandata, diligenter ac fideliter administrare curabat. non pauperum valetudinaria, non humiles casas, inuisas dimisit, non ad mortuorum cadauera accedere veritus est, vt viuentem miserabiliter inter mortuos infantem ab vberibus defunctæ matris eriperet, & sic agendo boni pastoris expleret officium, qui animam suam ponit pro ouibus suis.

Authoritatem ecclesiasticam optimus cōseruator extitit.

§. 17. Id quod facere etiam se paratum pro tuendis Ecclesiæ iuribus & ecclesiastica restituenda, & conseruanda auctoritate non semel ostendit, quippe qui in promptu haberet vicissim omnem inobedientiam, mitissimus alioquin vir, & clementissimus, ita vt calumnias, contumelias, grauesque persecutiones patientissime ferret. Quapropter oblata aliquando indicia proditionis vitę suę neglexit, & literas nec resignatas, flammis tradidit.

Misericors in omnes fuit.

§. 18. Fere nullus, quamquam delicti reus, eius misericordiam pœnitens implorauit, qui non fuerit consecutus.

Beneficia nonnisi sacris canonibus semper contulit.

§. 19. Seuerus tamen arbiter erat in expendendis meritis personarum, cum de ecclesiasticis beneficijs, & officijs conferendis ageretur, beneficia enim nisi magis idoneis non dabat, neque in illis dispensandis vllatenus à sacrorũ Canonũ voluntate recedebat.

Munera semper respuit.

§. 20. Et vt sancte & iuste coram Deo & hominibus omnia tractaret, à muneribus, etiam vilissimis, abstinuit.

Tribunalia sua ab omni iniquitatis labe præseruare studuit.

§. 21. Tribunalia sua, vt non solum quauis labe iniquitatis, sed etiam suspicione vacarent, omni studio, præsertim sæpe illa visitando, præstitit.

Quieti nusquam, sed piis operibus assiduus incubuit.

§. 22. Nullum tempus animi relaxationi dabat, sed opus Dei, & proximi continue agenti negotium negotio succedebat, curam cura excipiebat. Non quietis tempus vacabat ab opere, non relectionis, bonam enim noctis partem lectione, tum scriptione rum oratione absumebat, interdum in oratione pernoctabat, neque idcirco remissior mane in agendo erat, ita vt in actis inter cetera consignatum sit, quod cum aliquando Romæ in Catacumbis noctem, quam ieiunium præcesserat, orando insomnem egisset, mane non solum de corporis refectione aut quiete non cogitauit, sed valde longa peregrinatione suscepta, ad beatæ Agnetis Ecclesiam, pedibus processit, vbi Missam agendo & orando, tantum temporis posuit, vt ante vigesimam secundam horam cibum non caperet, reipsa plane ostendens, quam omnia posset in eo, qui illum confortabat.

Castitatem præseruauit.

§. 23. Has omnes, & sequentes virtutes exornauit mirum in modum castitate & pudicitia quam in florenti etiam ætate, quamquam non leuiter tentatus, illæsam fortiter defendit, ac diligentissime semper custodiuit. Itaque feminas sine arbitris non alloquebatur, omnemque occasionem vitæ labefaciendi eandem accurate præcauebat.

Fide, doctrina & veritate emicuit.

§. 24. Firmabat vero eius virtutes omnes solidum fundamentum, præcellens viuæ fidei donum, quod & dilectionis egregia opera, & doctrinæ veritas ac puritas, quam ex eius ore Ecclesia Mediolanensis, aliiq. non pauci Christifideles tot annis hauserunt, comprobant satis.

Pietate & deuotione insignis fuit.

§. 25. Pietas præterea insignis ac deuotio, cuius feruore incensus Christi famulus, sacra Italiæ loca orationis causa aliquando obibat, longa & difficillima itinera asperrimo anni tempore, pedibus agēdo. Qua in re, vt nullo loco à sanctis operibus cessaret, tēpus rerum diuinarum contemplatione aut Psalmorum & Sanctarū precum recitatione aut sermones spirituales cum comitibus conferendo transigebat.

Quotidie Deo sacrificium offerebat, & flexis genibus horas canonicas recitabat, & sacras Scripturas scrutabatur, ita quod semel orans à sclopi ictu mirabiliter est ereptus.

§. 26. Quotidie sacrificium Deo offerebat, genibus flexis horas canonicas recitabat, & sacras scrutabatur scripturas, idque interdum dum secreto refectionem sumeret corporalem. Quamobrem meruit homo Dei in huiusmodi operibus occupatus, non mediocriter à Domino clarificari. Cum enim ex more aliquando in priuato oratorio vespere cum familia oraret, & filius perditionis, apostata quidam ex Ordine humiliatorum, quem alij nonnulli eiusdem Ordinis similes ministri Sathanæ pecunia in necem Caroli subornauerant, quod eorū Ordinis reformationem auctoritate Apostolica vrgeret, in eius tergum plumbeis globulis instructum sclopum, ab Oratorij porta explosisset, diuina protegente dextera, sagittæ paruulorum factæ sunt plagæ eorum & globorum pars sācti Pontificis orantis vestes non penetrauit, licet alij, violentia ictus, vtrinque fuerint in proximo defixi, omnibusque perculsis, ac de eius salute trepidantibus, ipse solus mente immotus, illos in oratione progredi mandauit, & tunc ipsum Domini monitum illud Non turbetur cor vestrum neque formidet, cautasi, non sine diuina voluntate, contigerat.

Reditus ecclesiasticos & patrimoniales, ac officia hic enumerata, vt expeditius Deo seruiret sponte sua dimisit.

§. 27. Qui igitur sui corporis saluti opus Dei tantum anteponeret, haud mirum si rerū etiam & honorum contemptu inter Christi seruos enituerit Carolus & illuxerit omnibus qui in domo sunt. Postquam enim ad Ecclesiā regendam Mediolanensem & ad Christianam perfectionem animum appulit, vt expeditior agere posset quod agendum susceperat, maioris Pœnitentiarii officium, Archipresbyteratum Basilicæ Sanctæ Mariæ Maioris Vrbis Ordinū Regularium complurium, Regnorum & Nationum honorificētissimas clientelas seu protectiones, opulenta munera, grandesq. ecclesiasticos, & patrimoniales reditus sponte sua reliquit.

Ieiuniis corpus suum seuerissime castigauit.

§ 28. Neque his tantum vinculis sese exoluendum censuit, vt Christum sequi liberius posset, sed quod longe difficilius est, quo corpus suum redigeret in seruitutem, seuerissime castigauit, quotidiano enim non contentus ieiunio carnium, ouorum ac piscium esu sibi interdixit, deinde ter qualibet hebdomada, post hæc tota Quadragesima pane tantum, & aqua ieiunauit. Ac demum, vt in corde ipsius disposuerat Dominus ascensiones, Quadragesimale ieiunium magna ex parte solis ficis passis, aut solis dactilis, Sanctorum veterum Eremitarum more peregit, denique postremo vitæ tēpore hebdomada maiore, solis Lupinis aqua mollitis, languentem animam sustentauit.

Cilicio, & aspera tunica tectus, & frequentibus flagellationibus [illegible]

§. 29. Vestis illi interior ciliciū, & crassa asperaque tunica, exterior, priuata, lanea, ac vilis, & attrita, publica dignitatis propria super paleas, aut super asses, paleis pleno puluino capiti supposito, cubabat, interdum super ipsam humum, sagulo tantum substrato, postquam enim lectum suum pauperibus pestilentia laborantibus, largitus fuit, numquam super lectum, culcita stratum dormiuit. Accedebant frequentes corporis flagellationes, aliæque id genus complures mortificationes.

Anno ætatis suæ quinquagesimo septimo obdormiuit in Domino.

§. 30. Quibus tandem gradibus, cum ad illam seruorum Christi perfectionem peruenisset, vt per gratiam Spiritus Sancti audire à Domino posset, Serue bone & fidelis, à paucis, & humanis rebus in quibus fuerat fidelis, super multa, & æterna bona constitui meruit, & intrare in gaudium Domini sui, anno siquidem ineunte ætatis suæ LVII. cum prius, quasi discessui sese comparans, Varalli montis Nauariensis diœcesis, religiosasq; passionis Christi memorias adijsset, ibique vniuersos annos suos recogitando, generali confessione culpas diluisset, & cum amaritudine animæ suæ quindecim dies in oratione, ieiunijs vigilijs, alijsq. corporis afflictionibus egisset, æger Mediolanum delatus, consumato cursu, obdormiuit in Domino.

Miraculis claruit.

§. 31. Eius obitum vniuersi populi Mediolanensis luctus consecutus est, alijs Sanctum, alijs communem Patrem amissum quærentibus. Excellentem vero famuli sui sanctitatem comprobare etiā voluit Altissimus testimonio miraculorum, quorum complura, etsi ab eo viuēte facta in actis recenseantur, insigniora tamen post eius beatam dormitionem edita probantur.

Cæco infanti oculos dedit.

§. 32. Nam quidam infans, Philippi Nanæ, & Lucinæ Mediolanensis filius, quem sine oculis in lucem editum fuisse medici re mature perpensa, affirmauerant, piæ matris, ad Caroli auxilium conuersæ, precibus mirabiliter illos à Domino accepit, quippe sorore quinque annorum Carolum infanti benedictionem dedisse, & illum oculos aperuisse clamante, mater, clamore aduocata puellæ, oculo, infantem habere deprehendit.

Paralyticæ vsum & motum restituit.

§. 33. Et Sanctimonialis Monasterij Maioris Mediolanensis nomine Paula Iustina Casata, cui dexteræ partis corporis omnem sensum ac motum paralysis ademerat, cū ad Sancti Sacerdotis Imaginem, voto prius suscepto, & eleemosyna erogata, sacra communione refecta, magno spiritus ardore & fiducia oraret, statim sensum, & motum cum valetudine recuperauit, ita vt ad Oratorium se conferre, & gratias Deo agere libere potuerit.

Hecticam & longam febrem ab infirma expulit.

§. 34. Altera vero Monialis ex Capucinis nuncupatis, eiusdē Ciuitatis, cui nomen Candida de Agadis, triennio hectica febre tam acriter laborauerat, vt desperatę salutis, ac morti proxima existimaretur, hæc voto similiter emisso, & Sancti Pontificis auxilio deuote implorato, ad Caroli vestis superimpositæ contactum statim conualuit.

Membrorum sanitatē infirmæ largitus est.

§. 35. Votum similiter cum vouisset Angela Antonia quædam Senensis annorum fere 70. quo se Dominus per intercessionē beati Caroli, a membrorum infirmitate sanaret, cum absq. alterius auxilio incedere non valeret, ante quam, votum soluere finiuit valetudinem consequi meruit.

Neruos & contractionem sanauit.

§. 36. Ad imaginem rursus serui Christi magna cum deuotione, dum meritis eius confidens Deum orat Candida Francisca de Fortis, Monasterij sanctæ Agnetis Mediolanensis, vt à graui morbo liberaretur, quo tertio iam mense affligebatur, quem spasmum ex catarrho Medici censebant, indeq. crus illi dexterum contractum erat, nullisque remedijs depelli valuerat, suauem quadam, quasi aura neruos, & crus dexterum perfundi, & refocillari sentit, ac finita oratione pedibus consistit, & sanatur.

Articulari morbo aliam liberauit.

§. 37. Angela quoque Buticella Papiensis grauissimo articulorum morbo affecta, ex quo omnium membrorum motu, præter quam linguæ, destituta, languebat, ad eius imaginem pro sanitate orante, meritis & precibus Caroli, vna cum deuotæ feminę oratione morbus mirabiliter finiuit.

Manuū acerbissimū dolorem ab altera depulit.

§. 38. Et Anna, mulier nobilis Polona, ex Marchionibus de Mirou, cum annos circiter nouem manuum acerbissimis doloribus, cum tumore, & digitorum contractione laborasset, omni medicinæ auxilio frustra tentato, ad imaginem itidem beati Caroli conuersa, eius opem, magno cum spiritus ardore, implorans, statim sanitatem recuperauit.

Crurū vlcera à terra consolidauit.

§. 39. Sepulchrum quoque serui sui placuit Domino multis signis mirificare fideliū preces in diuersis eorum necessitatibus exaudiendis. Ex quibus illud est eximium, quod, cum vir quidam nobilis Mediolanensis nomine Io. Iacobus Lomacius, crurum quinquenij vlceribus affligeretur, neque à medicina valetudinem consequendi spes relicta esset, acrioribus quam soleret, doloribus aliquando correptus, ad viri Sancti sepulchrum, bacillo innixus, proficiscitur, ibique pro recuperanda valetudine feruenti spiritu orat. oratione finita, sine dolore Missam audit, deinde incolumis consurgit, ac domum reuersus, admirabili Dei beneficio crurum vlcera consolidata, sibiq. sanitatem redditam deprehendit.

Peruersos distortosq. alterius pedes restituit.

§. 40. Præterea Margarita Monta, Mediolanensis puella, annorum sex, adeo distortis ac peruersis pedibus nata erat, vt plantæ interius conuersæ, se inuicem adspicerent, ac pedis pars exterior plantæ officio fungeretur, tamen a corporis vitio huiusmodi, quod nec industria obstetricis, neq. sexennio quæsitum humanum remedium corrigere valuerant, per beati Confessoris intercessionem liberata est, à matre enim ad sepulchrum eius ducta, ab alterius primum, deinde reducta, ac voto etiam edito ab alterius etiam pedis huiusmodi inuersione sanata est.

Infantē [illegible]

§. 41. Non minoris momenti est, quod operatus est Dominus

sancti

resolutis neruis, sanitati restituit.

sancti Pontificis meritis, in altera infante, nomine Ioanna de Manonis, eiusdem Ciuitatis, matre ad sepulchrum eius similiter orante; cum enim infans neruis, quibus tibijs alligantur pedes, genibusque resolutis, nata esset, ita vt incedere minime posset, ac pedes in humeros, cum vellet libere attolleret, & quartum iam ætatis annum egressa esset, fama miraculorum beati Caroli excitati parentes, ad eius sepulchrum illam, cum oblationibus, deferri curant, indeq. vitio sublato, sana domum refertur.

Cancri morbum expulsit.

§. 42. Aurelia de Angelis cancri morbo grauissimo multum inueterato, cum febre & acri dolore in sinistro ubere affecta, quem Medici insanabilem humana arte iudicauerant, ad serui Dei auxilium conuersa, ac voto suscepto, eiusq. sepulchrum venerationis caussa cum se adituram vespere proposuisset, mane a febre libera, sanescere mirum in modum crus cœpisse cernit, ac triduo penitus conualuit.

Herniæ morbo puerum liberauit.

§. 43. Puer vero quinq. annorum, Hieronymi Besiolæ & Agnetis ab ecclesia filius, Melchior nomine, hernia admodum graui & periculosa laborabat, magno cum dolore, & vniuersi corporis quasi ex aqua inter cutem tumore, quamobrem Medicorum irritos conatus diu mater experta, beatum Carolum supplex orat, vt ex ijs necessitatibus filium seq. eriperet, vel impetrando infanti à Domino sanitatem, vel vitæ miserandæ finem, has preces somnus consequitur infantis, qui post paucas horas experge factus matre vocat, eiq refert Cardinalem suum morbi locum manu in qua lucidum gereret annullum, tetigisse, ac sanasse, quo audito (mirabilis Deus) mater filiorum adspicit, ac vere conualuisse comperit.

Aliū Infantem in Ticinū delapsum, à demersione præseruauit.

§. 44. Non longe dissimili ratione alterum puerum Papiensem Bernardini Ticoni filium, supraícripto æqualem, a mortis faucibus eripuit Dominus per merita famuli sui retribuēs pietati parentum, qui ad Sancti Dei imaginem filiolum vespere quotidie orare, & illū inuocare docuerant, cum enim in Ticinum, aqua tumidum delapsus fuisset infans, & antequam quisquam ibi opem ferre posset quasi quarta horæ pars elapsa fuisset, numquam tamen est demersus, sed tamquam leue corpus supernatans, eousque delatus est donec educeretur, edixitque plane incolumis sese beato Carolo rubris induto vestibus, sublentatum ne mergeretur nasauit beati Caroli autem auxilium more à parentibus accepto inuocans, cum decideret a pluribus auditus fuerit.

Hinc Clem. voto de caue eiusmodi ad vol. sumptione miraculorum negotium Cardd. sacris Ritib. deputatis demandauit, & de eorum consilio tribus Palatij Apostolici Auditoribus commisit.

§. 45. Hæc itaque & alia quamplura signa & prodigia, quibus serui sui præclara merita contestatus est Dominus, cum illa in Populis sanctitatis famam, & erga beatum Pontificem deuotionem, qua vita excitauerat auxilium, & in dies magis augerent, dederunt exordia clarificationis à Patre luminum Carolo præstitæ. Itaque anno 1601. precibus Congregationis Oblatorum S. Ambrosij Mediolanensis à Carolo institutæ, primum a Vicario Venerabilis fratris nostri Archiepiscopi Mediolanensi, duo processus de vita, alter de miraculis sancti Confessoris formati sunt, exinde Clerus & Consilium generale eiusdem Ciuitatis Mediolanensis ad fel. rec. Clementem Papam VIII. prædecessorem nostrum, Oratores de beati Caroli Canonizatione miserunt, quibus auditis idem Clemes, causam Venerabilibus fratribus nostris, tunc suis S. R. E. Cardinalibus sacris Ritibus Præfectis demandauit, de quorum consilio causa delegata tribus Sacri Palatij nostri causarum Auditoribus, dilecto videlicet filio Francisco Peniæ Decano, ac dilecto etiam filio nostro Ioanni Garziæ tit. SS. Quatuor Coronatorum presbytero Cardinali Millino nuncupato, tunc earumdem causarum Auditori, ac bo. mem. Alexandro Littæ, quibus deinde bo. etiam mem. Alexander Iustus, & Bernardinus Scottus, & huic demum dilectus filius Horatius Lancellotus earumdem causarum similiter Auditores subrogati fuerunt, cum facultate nouos processus, si eis videretur conficiendi.

Qui nouos processus faciendos decreuerūt.

§. 46. Ipsi re mature examinata, nouos processus auctoritate Apostolica faciendos censuerunt.

Leo xi. ad vlteriora procedi iussit.

§. 47. Deinde eodem Clemente prædecessore viam vniuersæ carnis ingresso, ac felicis recordationis Leone Papa XI. similiter prædecessore nostro, ad Apostolatum assumpto, eadem causa prædictis Auditoribus commissa, & vt ad vlteriora procederent mandatum fuit.

Hic Pont. pariter negotiū Canonizationis promouet.

§. 48. Eodemque Leone, sicut Altissimo placuit, ab humanis exempto, nostraque humilitate, inscrutabili Dei iudicio, nullis suffragantibus meritis, ad Catholicæ Ecclesiæ regimen vocata, officij nostri debitum exigere censuimus, vt Sancti Cardinalis Canonizationis negocium promoueremus, quando, si Deo adspirante, vt sperabatur successisset, magna cum Ecclesiæ suæ augmento decoris, & credentium, piæ etiam Sacerdotalis ordinis fructu, gestum iri constabat.

Regesque & Principes idē expostularūt.

§. 49. Accedebant etiam Carissimorum in Christo filiorum nostrorum Philippi III. Hispaniarum Regis Catholici, Sigismundi etiā III. Poloniæ Regis, & Constantiæ Reginæ Illustrium Principum, & aliorum multorum preces, quibus à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris prædictis, & a nobis id sæpius postulauerant, & postulabant:

Supradicti ergo Auditores completo processu & re mature examinata, Caroli Canonizationi processu se retulerunt.

§. 50. Quamobrem, cum in eadem causa, absque mora progredi Auditores mandauissemus, ipsi ex nouo processu, auctoritate Apostolica per Venerabiles fratres nostros Philippum Comensem & Claudiū Placentinū Episcopos confecto, & ad semisso mandatu nostro, diu multumq. negocio discusso, & accurate examinato, nobis primum, deinde Cardinalibus prædictis tandem retulerunt, cōstare de beati Caroli sanctitate vitæ, excellentia fidei, & miraculis, & omnia ad Canonizationem, a Sacris Canonibus requisita, legitime fuisse probata, ita vt si nobis videretur, ad Serui Dei Canonizationis solemnem actum procedere possemus.

Supradicti Cardd. causam accuratissime in eamdem sententiam conuenerunt.

§. 51. Restabat vt relationem Auditorum, & vniuersam causam de more ijdem Cardinales accuratissime recenserent, & pro rei grauitate recognoscerent, id quod cum recte fideliterque præstitissent, idemque omnes censuissent, ac deinde Venerabilis frater noster Dominicus Episcopus Ostiensis & Veliternus, S.R.E. Cardinalis Pinellus nuncupatus, eorum antiquior, suam Collegarumque sententiam, cum totius summa processus retulisset in Consistorio nostro secreto, reliqui Cardinales qui aderant in eamdem sententiam concesserunt.

In publico Consistorio Aduocatus aula cōsistoriali Canonizationem dixit, & Regis Philippi nomine supplicauit Pontifici.

§. 52. Quapropter sequenti publico Consistorio, in quo pro Canonizatione diserte dixit dilectus filius Iulius Roma, Aulæ nostræ Consistorialis Aduocatus, ac nomine prædicti Philippi Regis nobis humiliter supplicauit, Nos de tanti momenti negocio, vt par erat, deliberaturos cum ijsdem Cardinalibus & Episcopis in Curia præsentibus respondimus, & Cardinales, & Episcopos, qui tunc aderant hortati sumus, vt eleemosynis, ieiunijs, & orationibus Spiritus Sancti auxilium deuote implorarent.

Qui in semipublico Consistorio de hoc sermone habito, & omnes B. Carolum Canonizandum esse censerent.

§. 53. Cum vero in semipublico Consistorio, quod ex more deinde habuimus, vocatis non solum Cardinalibus sed etiam Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis prædictis, ac præsentibus notarijs, ac Sedis Apostolicæ Notarijs, ac Sacri Palatij nostri Apostolici causarum Auditoribus, nos de vita, & miraculis beati Caroli quæ oportebat proposuissemus, omnes beatum Carolum Canonizandum esse apertis suffragijs censuerunt.

Ipse Pont. Deo gratias egit.

§. 54. Quorum vnanimi consensu audito, aperuimus os nostrū in benedictionibus, & gratias egimus diuinæ clementiæ, quod tantam gratiam tribuisset puero suo, ac per eum honorificare vellet ministerium nostrum, & Canonizationis declarauimus diem, adhortantes omnes, vt vnctis nobiscum precibus, eleemosynis, ieiunijs, & sacrificijs Spiritus sancti gratiam, humilitati nostræ in eam rem procurarent.

Hac itaque die 1. Nouemb. 1610 & noli ... solemnitatis, iste Pont. ex B. Carolū Sanctum esse pronunciat, & SS. Confessorum adscribit.

§. 55 Denique cum nihil restaret eorum quæ ex Sanctorū Patrum auctoritate, sacrorum Canonum Decretis ac S. R. E. antiqua consuetudine agenda, & obseruanda sunt, hodie in Sacrosancta beati Petri Principis Apostolorum Basilica, in qua solenni ritu, cum ijsdem Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis prædictis, Romanæ Curiæ Prælatis, Officialibus, ac familiaribus nostris, Clero sæculari, & regulari, ac maxima populi frequentia mane conuenimus, post repetitas pro Canonizationis decreto petitiones nomine eiusdem Philippi Regis, a dilecto filio nostro Ferdinando S. Eusebij presbytero Cardinale, per Iulium Aduocatum prædictum, post sacros Hymnos, Litanias, aliasque, preces, post Spiritus sancti gratiam rite imploratam, ad honorem Sanctæ & indiuiduæ Trinitatis ac fidei Catholicæ exaltationem, & Religionis Christianæ augmētum, auctoritate D E I omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus sancti, beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, de Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum Archiepiscoporum, & Episcoporum in Vrbe præsentium, consilio, & vnanimi consensu, bonæ memoriæ Carolum Borromæum, dum viueret tituli S. Praxedis presbyterum Cardinalem, & Archiepiscōpum Mediolanensem, de cuius sanctitate vitæ, fidei sinceritate, & miraculis plene constabat, & constat, Sanctum esse definiuimus, ac sanctorum Confessorum Pontificum Catalogo adscribendum decreuimus, prout præsentium tenore definimus, decernimus, & adscribimus, illumq. omnes fideles venerari mandauimus, & mandamus.

Finiq. Festū die 4. eiusdē Mensis agi præcipit.

§. 56. Statuentes, vt ab vniuersali Ecclesia in eius honorem Ecclesiæ, & Altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari, & consecrari possint, & singulis annis die 4. Nouembris Festum ipsius, & officium sancti Confessoris Pontificis ad Breuiarij Romani præscriptum, deuote celebretur.

Eadem die eius sepulchrū visitantibus Indulgentias elargitur.

§. 57. Eademque auctoritate omnibus Christifidelibus, vere pœnitentibus, & confessis, qui annis singulis eodem die Festo, ad sepulchrum in quo Corpus eius requiescit, deuote accesserint visitandum, vnum annum & vnam quadragenam, ijs vero qui in eiusdem Festi octaua, quadraginta dies de iniunctis, seu quomodolibet debitis pœnitentijs, misericorditer in Domino relaxauimus, ac relaxamus in forma Ecclesiæ consueta.

Deinde ad Altare S. Petri pronuntiato solemni Missam egit, cū S. Caroli commemoratione.

§. 58. Postremo Deum Patrem æternum, Regemq gloriæ Christum, Patris sempiternum Filium, ac Sanctum Paraclitum, Spiritum vnum Deum, vnum Dominum laudibus, & confessionibus venerati, facto q. Hymno decantato, solemni Oratione Confessorum Pontificum per beati Caroli merita rite sumus præcati, atque ad Altare sancti Petri Apostoli Missam egimus, cum eiusdem sancti Pontificis commemoratione, omnibusq. Christifidelibus tunc præsentibus Plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem concessimus.

Sat. postremo gloriam Deo omnesq. apud eo orare ... vt B. Carolū Ecclesia sua patronū præstare dignetur.

§. 59 Aequum est igitur dare, nos gloriam, & honorem, & benedictionem viuenti in sæcula sæculorum, qui benedixit conseruum nostrum in omni benedictione spirituali, vt esset sanctus & immaculatus coram ipso, & cum illum dederit nobis Dominus tamquam fulgentem stellam in hac nocte peccatorum, tribulationum nostrorum, adeamus ad Diuinam clementiam ore, & opere supplicantes, vt Carolus Ecclesiæ, quam vehementer dilexit, prolis etiam meritis, & exemplo, adsit patrocinio & in tempore iracundiæ fiat reconciliatio, per Christum Dominum nostrum.

Exemplis huius B. ... datur.

§. 60. Ceterum, quia difficile foret præsentes nostras literas
ad

ad singula loca, vbi opus esset deferri, volumus vt earum exemplis etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadé vbiq. fides habeatur, quæ ipsis præsentibus, si exhibitæ vel ostensæ essent, haberetur.

Sanctiones pœnales apponit.

§. 61. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum decreti, definitionis, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, elargitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

D. P. An. 6. die 1. Nouembris.

Dat. Romæ apud S. Petrú Anno Incarnationis Dominicę 1610. Kal. Nouembris, Pont. nostri Anno Sexto.

Papa subsc.

Ego Paulus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Cardd. subsc.

Ego A. Maria Episc. Prænestin. Card. Gallus.
Ego Antonius Episc. Albanen. Card. Saulus.
Ego Euang. tit. S. Laurentij in Lucina presb. Card. Cusentin.
Ego Fr. Gregorius tit. S. Mariæ Transtyb. presb. Cardinalis de Monte Elpero.
Ego Franc. Maria tt. S. Mariæ in Aracoeli presb. Card. à Monte.
Ego Flaminius tt. S. Mariæ de Pace presbyt. Card. Plattus.
Ego Federicus tit. S. Mariæ Angelorum presbyter Cardinalis Borromæus.
Ego Petrus tt. S. Io. & Pauli presb. Card. Aldobrandinus S. R. E. Camerarius.
Ego Octauius tt. S. Sabinæ presb. Card. Bandinus.
Ego L. tit. S. Lauren. in Pane, & Perna presbyter Cardinalis Blanchettus.
Ego Bartholom. tt. S. Mariæ in Porticu presb. Card. Cæsius.
Ego Franciscus tt. S. Mariæ de Populo presb. Card. Mantica.
Ego Io. B. tt. S. Priscæ presbyter, Cardinalis Beuilaqua.
Ego Dominicus tit. S. Petri in Monte Aureo presbyter Cardinalis Thuscus.
Ego Robertus tt. S. Mariæ in Via presb. Card. Bellarm.
Ego Dominicus SS. Duodecim Apostolorum presbyt. Cardin. Gymnasius.
Ego Antonius tt. S. Crucis in Hierusalem presb. Card. Zapata.
Ego Carolus tt. S. Clementis presb. Card. de Comitibus.
Ego Iacobus tit. S. Stephani in Monte Cælio presbyt. Cardin. Sannesius.
Ego Erminius tit. S. Mariæ Transpontinæ presbyter Cardinalis de Valentibus.
Ego Ferdinandus tt. S. Eusebij presb. Card.
Ego Scipio tit. S. Chrysogoni presbyt. Card. Burghesius, Maior Pœnitentiarius.
Ego Io. Garsia tt. SS. Quatuor Coronatorum prebyter Cardinalis Millinus.
Ego Marcellus Card. Lantes. tt. SS. Quirici, & Iulitæ.
F. Cardinalis de la Roch Foucault. tt. S. Calixti.
Ego Michael Angelus Tontus Cardinalis Nazarenus tit. S. Bartholomæi.
Ego Fabritius Cardinalis Verallus tt. S. Augustini.
Ego Io. Baptista tt. S. Sixti Card. Lenius.
Ego Alexander S. Laurentij in Damaso diac. Card. Montaltus S. R. E. Vicecancellarius.
Ego Odoardus S. Eustachij diac. Card. Farnesius.
Ego A. S. Angeli in Foro Piscium diac. Card. Perettus.
Ego Io. Baptista S. Mariæ in Cosmedin. diac. Card. Dætus.
Ego A. Sanctæ Agathæ diac. Card. Capponius.

LXIII. Declaratio, & extensio constitutionis Clementis VIII. circa formam communicandi Indulgentias, ad Canonicos, & Capitulum Basilicæ Lateranensis de Vrbe, & alios quoscumque, huius modi facultatem communicandi Indulgentias habentes.

Ipsa Clementis constitutio est 115. Incipiens Quæcumque hic supra fol.

Edita A. D. 1610.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

QVę salubriter à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus constituta sunt, vt ab omnibus præsertim in Alma Vrbe nostra inuiolabiliter obseruentur, ex officij nostri debito prouidere tenemur, prout in Domino conspicimus expedire.

Clemens VIII. præscripsit omnibus Regularibus, & Institutis, formam sibi aggregandi alias Confraternitates, & Congregationes, eam indulgentiarum communicatione, vt in sua const. 115 Quæcumq. hic sup. fol. 118.

§. 1. Olim siquidem fel. rec. Clemens Papa VIII. prædecessor noster, volens nonnullas prauas consuetudines tollere, quæ irrepserant in vsu facultatum a Sede Apostolica concessarum nonnullis regularibus Ordinibus, Religionibus, & Institutis, ac etiam Christi fidelium sæcularium Archiconfraternitatibus, & Congregationibus diuersarum nationum, nominum, & Institutionum, tam in prædicta Alma Vrbe nostra quàm in alijs Ciuitatibus, & locis Christiani Orbis institutis, erigendi, & instituendi, necnon etiam sibi aggregandi Confraternitates & Congregationes, eiusque priuilegia, indulgentias, facultates, aliasque spirituales gratias, & indulta sibi concessa respectiue communicandi, perpetuo valitura constitutione, quæ incipit, Quæcumque à Sede Apostolica, facultates huiusmodi moderando indulgentias, aliasq. spirituales gratias communicandas, & formulam easdem Confraternitates, & Congregationes erigendi, instituendi, aggregandi, & respectiue communicandi præscripsit, & alia constituit, voluit, & ordinauit, prout in literis in huiusmodi forma Breuis; sub Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris die 7. Septembris 1604. Pontificatus sui Anno decimo tertio, desuper expeditis plenius continetur.

Canonici, & Capitulũ Basilicæ Lateranensis de Vrbe, &c.

§. 2. Cum autem sicut accepimus, dilecti filij Capitulum, & Canonici Basilicæ Lateranensis de eadem Vrbe, diuersas vbique constitutas ecclesias, vel Capellas, seu Altaria, vel Oratoria eidem Basilicę submittere subijcere, annectere, incorporare, ac in Basilicę prædictæ membrú recipere, atq. in submissione, subiectione, annexione, incorporatione, & receptione huiusmodi eisdem, necnon alijs similiter Ecclesijs, capellis, Altaribus, seu Oratorijs, & pijs locis, ædificatis, & constructis in solo Lateranensi varias indulgentias facultates, aliasq. spirituales gratias, indulta, & priuilegia concedere soleant, dictæ constitutionis forma, & quod in ea se non comprehendi prætendant minime seruata.

Hic igitur Pontifex declarat, dictũ Capitulũ Lateranense, & alios quocũque quoad indulgentias per ea aliis communicandas comprehendi.

§. 3. Propterea nos volentes vt constitutio prædicta, tàm ab eisdem Lateranensis ecclesiæ capitulo, & Canonicis, quàm ab alijs quibuscumque ius, & facultatem communicandi huiusmodi indulgentias habentibus, vt par est sine discrimine in posterum obseruetur, constitutiones & literas prædictas dicti Clementis prædecessoris cum suis clausulis & decretis ad Basilicæ Lateranensis, & aliarum Basilicarum, & ecclesiarum quarumcumque, capitula, Canonicos, & quasuis alias personas, similes facultates habentes illisque vtentes, ad effectum videlicet vt ipsa capitula, & Canonici, ac personæ, nullas in posterum indulgentias communicare possint, nisi prædictæ constitutionis forma seruata, & eas solummodo, quæ a nobis illis præscribitur, auctoritate Apostolica, tenore præsentium extendimus, & ab ipsis perinde ac si eorum expressa mentio in dictis literis facta esset perpetuis futuris temporibus, sub pœnis in eisdem literis contentis inuiolabiliter obseruari præcipimus, & mandamus.

Clausula derogat.

§. 4. Non obstantibus præmissis, & omnibus illis, quæ idem Clemens prædecessor dictis literis voluit non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque Volumus tamen, quod indulgentiæ, peccatorum remissiones, gratiæ, & priuilegia per dictum capitulum, & Canonicos Lateranenses vigore indultorum eis à Sede prędicta concessorum quibusuis Ecclesijs, capellis, Altaribus, Oratorijs, & locis pijs, hactenus concessa, & communicata in suo robore permaneant

Transumptorum fides.

§. 5. Quodq. præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 6. 23. Nouemb.

Datum Romæ apud S. Petrum &c. 23. Nouembris 1610. Anno sexto.

LXIX. Declaratio, quod Fratres Congregationis Ioannis Dei, in Regnis Hispaniarum, tria vota substantialia, & quartum seruiendi Infirmis eius Hospitalium emittere, & sub regula S. Augustini, Ordinariorumq. correctione & obedientia degere debeant, veriq. propterea Religiosi & Regulares censeantur.

Hęc eadem particulares Congregatio nonnulla nuper edidit pro bono eius regimine statuta, quæ idem Sanctissimus confirmauit, sed eorum aut exemplum opportune haberi non potuit.

Congregationé vero generaliter approbauit Pius V. in const. 143. sup. lib. 2. fol. 266. Reformauitque Clem. VIII in constit. 44. hic sup. fol. 43. Et vnũm ex eius Fratribus in qualibet eiusdem Domo, ad presbyteratum promoueri indulsit, hic idem Paulus V. sup. in const. 55. fol.

Aduerte etiam inf. ad huius Pont. Constitut. 110. Romanus ad quam notaui.

Edita A. D. 1611.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex circa sacrarum Religionum & Congregationum, ac etiam Hospitalium, & aliorum piorum locorum salubrem directionem, & felicem progressum ex demandatæ sibi Apostolicæ seruitutis officio intentus, ea quæ desuper à prædecessoribus suis facta fuisse comperit partim approbat, & confirmat, partim vero alijs iustis causis ita suadentibus alterat, & immutat, aliasq. eiusdem officij suæ partes fauorabiliter interponit, prout rerum, locorum temporum, & personarum qualitate pensata, conspicit in Domino salubriter expedire.

Congregationi Fratrũ Ioannis Dei, pauperum & infirmorum subuentioni maxime vtili, Romani Pont. nonnullas gratias elargiti fuerant.

§. 1. Dudum siquidem cum congregatio Ioannis Dei sub regula S. Augustini in republica christiana introducta, & subinde Apostolica auctoritate recepta, atque admissa fuisset, vt gratia cooperante diuina per varias partes multiplicatis illius Fratribus mirabiliter propagaretur, & quamplurima hospitalia ex congestis Christifidelium eleemosynis construeret, in eisq. innumerabiles pauperes vtriusque sexus, videlicet senes, mentecaptos, membrorum, & virium impotentia atque debilitate laborantes, aliasque miserabiles personas pro eorum morbis, & infirmitatibus, etiam incurabilibus subleuandis, refouendis, & sanandis, continuo reciperet. Diuersi interim Romani Pontifices predecessores nostri Congregationem huiusmodi in eadem Republica Christiana, pauperum & infirmorum huiusmodi subuentioni apprime vtilem, ac personarum inibi sub illius habitu eisdem pauperibus & infirmis caritatiue deseruientium opera Deú valde meritoria fore animaduertentes,

tentes, ac ipsius congregationis felici successui, & salubri regimini, atque directioni intendentes, illis nonnulla priuilegia, gratias, & indulta benigne concesserunt.

Pius V. habitum Fratribus praescripsit, eleemosynas colligendi per eius Hospitalium seruitio, ut literis ... Ordinariorumque obedientiae supposuit.

§. 2. Siquidem fel. rec. Pius V. praedecessor noster hoc praestantissimum genus officij, infirmos in Hospitalibus existentes adiuuandi certior factus, per tunc existentem confratrem Maiorem nuncupatum, Hospitalis Ioannis Dei nuncupati Granatensis, Ordinis S. Augustini, in dicto, & nonnullis alijs ad instar illius erectis Hospitalibus, pie exerceri, concessit licentiam, & facultatem pro tempore existentibus Fratribus dictorum Hospitalium deferendi certum habitum tunc designatum, eleemosynasque colligendi, & de earum administratione singulis annis legale computum loci Ordinario in quo hospitalis huiusmodi consisterent reddendi, dummodo sub regula S. Augustini, & sub obedientia Ordinarij eiusdem loci, in quo ipsa Hospitalia existerent, degerent nonnullaq. alia quoad eosdem Fratres eorumq. Hospitalia ordinauit.

Sixtus vero eosdem in vnam Congregationem erexit, & in Vrbe capitulum generale celebrandum indixit, Prouinciasq. distinguendi & Generalem eligendi facultatem concessit.

§. 3. Et deinde fel. record. Sixtus Papa V praedecessor noster, cum plerique eorum tria vota substantialia, ac quartum de iuuandis infirmis emitterent, nec Generalem, nec constitutiones, aut certum viuendi modum haberent, omnia Hospitalia Ioannis Dei nuncupata, tam in Italia quam in ceteris quibusuis Prouincijs, etiam Transalpinis existentia, inuicem vniuit, ac vnam congregationem Ioannis Dei nuncupatam erexit, ac in Hospitali S. Ioannis Calabitae de Vrbe Capitulum generale dictorum confratrum de mense Maij, tunc proxime venturo celebrandum indixit, ac Prouincias distinguendi, & Generalem eligendi aliasq. desuper faciendi, licentiam, & facultatem concessit.

Clemens voluit vnum ab his Fratribus iuuandi Hospitalibus votum dumtaxat emitti, & sub Ordinariorum obedientia degere debent.

§. 4. Et post eos fel. record. Clemens Papa VIII. sperans Fratres dictae congregationis quorum plerique tria vota substantialia religionis, ac etiam quartum de iuuandis infirmis emittebant, nulla professione praeterquam Hospitalibus & infirmis inibi seruiendi per eos emissa, sub obedientia Ordinariorum locorum quietius, & tranquillius victuros, ac delinquentes, sine scandalo aut nota aliqua ex locis vbi degerent sic expelli posse, per eius literas in forma Breuis confectas, sub Dat. die 13. Februarij, Pontificatus sui anno primo, inter alia perpetuo statuit & ordinauit, quod de cetero Fratres Congregationis huiusmodi, vnum dumtaxat inseruiendi praedictis Hospitalibus sub obedientia Ordinarij votum emitterent, prout in ipsis literis plenius continetur.

Maior autem Hospitalium in Regnis Hispaniarum ... exposuit, quod decretum Clementis ... Fratres tria vota & etiam quartum de iuuandis infirmis emittere consueuisse, ... & sub regula S. Augustini ... salubrius esse.

§. 5. Cum autem sicut dilectus filius Petrus Frater Maior, Hospitalium, & locorum dictae Congregationis in Regnis Hispaniarum constitutorum, Nobis nuper exponi fecit, literae Clementis VIII. supradictae in Hospitalibus & locis Regnorum huiusmodi, nonnullis tamen ijsque paucis exceptis quoad hoc numquam executioni demandatae, nec effectum suum sortitae fuerint, immo post eas Fratres supradicti tria vota & quartum de iuuandis infirmis emittere, prout antea fere in omnibus suorum Hospitalibus locis perrexerint, idque etiam nunc obseruent, vtiliusque & salubrius, ac bono regimini ipsorum, Hospitalium gubernationi conducibilius esse experti fuerint, quin etiam progressu temporis experientia docente compertum sit, Fratres dictae Congregationis qui inibi sub regula S. Augustini degere, & vltra receptionem atque seruitium Infirmorum, proprium ipsius Congregationis institutum, etiam normam in eadem ecclesia praescriptam, ad instar illius professorum sedulo obseruare, eique insistere dignoscuntur, si pariter a saeculo abscinderentur, & eius Congregationi per emissionem trium votorum vltra quartum de iuuandis Infirmis religioni penitus auctoritate Apostolica manciparentur, ea ratione seruitium & assistentiam dictorum Infirmorum, aliaque munia eis ex instituto Congregationis huiusmodi iugiter incumbentia expeditius & salubrius obituros, ac propterea aequum & suae vocationi congruum fore eos etiam ad emissionem supradictorum votorum, per Nos, & Sedem Apostolicam admitti.

Hic ergo Noster, Fratres in dictis Regnis ... professionem emittere debere decreuit.

§. 6. Nos igitur, qui similia opera pia & meritoria Deo accepta ministerio nostri Pastoralis officij libenter promouemus, de consilio dilectorum filiorum nostrorum Pompei S. Balbinae Arrigoni, Io. Garziae SS. Quatuor Millini, Michaelis S. Michaelis S. Bartholomaei in Insula S.R.E. presbyterorum Cardinalium Nazareni nuncupatorum, quibus hoc negocium sedulo examinandum & deinde nobis referendum commisimus, circa praemissa ac etiam alia dictae Congregationis laudabilem institutum concernentia, prout ex eiusdem officij debito tenemur, maturius disponere cupientes, ipsumque Petrum a quibusuis &c. censentes, necnon ordinationes, statuta, priuilegia, gratias, & indulta huiusmodi, ac tam super eis confectarum quam supradictarum eiusdem Clementis praedecessoris literarum tenores etiam veriores, atque inde sequuta quaecumque praesentibus pro expressis habentes supplicationibus dicti Petri in ea parte inclinati, de nobis attributae potestatis plenitudine, praesentium tenore perpetuo statuimus & ordinamus, quod ex nunc perpetuis futuris temporibus, in Hospitalibus & locis Regnorum huiusmodi, quae proprium Confratrem Maiorem eorum regimini, & administrationi, sub iurisdictione tamen & visitatione Ordinarij praefectum habere consueuerunt, illique videlicet hactenus eis nomen suum dederunt, & inibi vltra annum steterunt statim, reliqui autem, & qui in posterum in eis habitum suscipient anno eorum probationis elapso, ac alias iuxta sacrorum Canonum, & decretorum Concilij Tridentini praescriptum tria vota antedicta, videlicet obedientiae, castitatis, & paupertatis, ac insuper quartum votum seruiendi Infirmis in suorum Superiorum manibus solemniter emittere omnino teneantur.

Ipsi professi, vere & proprie religiosi & regulares ... sub regula S. Augustini ... declarat.

§. 7. Huiusmodi autem personas, quae elapso probationis anno quatuor praedicta vota solemniter emiserint, vere ac proprie Religiosos, ac proprios & veros Regulares esse, ac pro talibus ab vniuersis Christifidelibus habendos & recipiendos, illamq. veram & propriam sub regula S. Augustini Religionem esse, ac inter reliquas Ecclesiae Catholicae Religiones esse connumerandam.

Ne ad habitum & professionem ... pro numero infirmorum ... admittat praecipit.

§. 8. Non liceat autem Superioribus dictorum Hospitalium & locorum plures inibi ad habitum, aut professionem admittere, quam quot pro numero Infirmorum aliarumq. miserabilium personarum illuc recurrere solitarum ministerio necessarij fuerint.

In singulis Hospitalibus eorundem Regnorum duos Fratres presbyteros, ... sacramentorum ... permittit.

§. 9. Praeterea eisdem Hospitalibus dictorum Regnorum, vt deinceps in eorum singulis, duo Fratres presbyteri manere & ali possint, qui confessiones, tam Infirmorum quam aliorum Confratrum & Ministrorum inibi, audire, & iniuncta sibi poenitentia salutari, eos a peccatis suis absoluere, illisq. sanctissimae Eucharistiae, & extremae Vnctionis sacramenta ministrare, libere, & licite valeant, ac alijs verbo, & exemplo prodesse debeant auctoritate & tenore praedictis concedimus & indulgemus.

Maiorem & ceteros dictorum ... iurisdictioni, & correctioni Ordinariorum supponit.

§. 10. Ceterum omnia Hospitalia, & loca eorumdem Regnorum, illorumque personas, & Superiores, etiam quod personae Religiosae sint, ac etiam dictum Confratrem Maiorem, & quemcumque alium pro tempore existentem, iurisdictioni, superioritati, visitationi, & correctioni Ordinariorum locorum perpetuo subesse, Ordinariosque in loca, & personas huiusmodi, quoad causas ciuiles, & criminales, & mixtas, tam in visitatione quam extra, plenam potestatem, facultatem, & auctoritatem perpetuis futuris temporibus habere, ac ratione omnium & singulorum bonorum propriorum & rerum, tam mobilium quam immobilium, decimas, primitias, noualia & alia onera quomodolibet nuncupata solita, & consueta quibuscumque locorum Ordinarijs Monasterijs, Domibus, Capitulis, Hospitalibus, parochialium ecclesiarum Rectoribus alijsque personis & locis, quibus ea colligendi ius competit, persoluere teneri, & ad id per opportuna iuris remedia cogi, & compelli, nisi priuilegio Apostolico, vel legitima praescriptione hactenus obseruata muniantur, nec deinceps contra iurisdictionem & superioritatem Ordinariorum, aut solutionem decimarum, primitiarum, noualium, & aliorum onerum praemissorum, vllo vmquam tempore quantumuis longissimo praescribere, aut praescripsisse dici, vel censeri.

Et si cesset Hospitalitas ... administrationem ... decernit.

§. 11. Quinimo siquando in hospitalibus & locis antedictis hospitalitas defecerit, eosdem Ordinarios illa eorumq. bona per Fratres huiusmodi, aut alias personas etiam saeculares administranda, ita quod Hospitalia & loca illorumque bona praedicta nullatenus vmquam dictae Congregationi incorporentur, committere & demandare posse ac etiam debere volumus, decernimus & declaramus.

Redditionem ... Ordinario ...

§. 12. Immo dum dictorum Hospitalium administratio ad ipsos Fratres pertinebit, teneantur omnino singulis annis suae administrationis rationem Ordinario reddere ad Tridentini Concilij praescriptum.

In praedictis tamen aliorum iuribus ... declarat.

§. 13. His tamen quae superius in quacumque parte concessimus declarauimus, & ordinauimus, Vniuersitatum, Collegiorum, aut singularium personarum quarumcumque iuribus quibuscumque si quae illis super dictis Hospitalibus, bonis, personisue, etiam ratione Capellaniarum, vel aliorum beneficiorum ex fundatione, dotatione vel alias legitime competat, vllo pacto praeiudicatum, vel praeiudicium vllum quantumuis minimum illarum esse non intendimus idque expresse declaramus, & pro declarato ac in qualibet huius dispositionis parte pro repetitio haberi volumus, & mandamus.

Huius clausulis ... subiicit.

§. 14. Decernentes praesentes literas nullo vmquam tempore de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quopiam alio defectu notari vllatenus posse, sed semper validas & efficaces existere, & fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri & obtinere, sicq. per quoscumq. Iudices &c. sublata &c. irritumq. &c.

Contrarijsq. derogat.

§. 15. Non obstantibus fundationibus, & institutionibus Hospitalium, & locorum huiusmodi, ac dicta eiusdem Clementis praedecessoris, alijsque Apostolicis, necnon in Vniuersalibus, Prouincialibus, & Synodalibus constitutionibus, & ordinationibus, ac Hospitalium, locorum, & Congregationis huiusmodi iuramento roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, in contrarium praemissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiamsi &c. de illis eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda foret, tenores huiusmodi, acsi de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctum Marcum, die 7. Iulij 1611. Anno Septimo.

Dat. P. A. 7.

Institutio Congregationis Praelatorum & egregiorum virorum, ad vbertatem Annonae, & Grasciae, in Sedis Apostolicae temporali ditione, & in Vrbe potissimum curandam, vltra aliam Congregationem Cardinalium a Sixto V. desuper erectam. Elargitioque priuilegiorum pro artem Agriculturae exercentibus, & Ordinationes pro feliciori eiusdem artis propagatione. L.X X.

Erectionem Sixti V. habes s. p. in sua const. 74. fol. 464. Immensa, lib. 2. Priuilegia autem perlege in const. 5. Clementis II. sup.

sup. fol. 476. lib. 1. & Pij V. constitut. 16. Pia fol. 147. lib. 2. & constitut. 19. Cupientes. fo. 149. & in constit. 72. Clementis VIII. Inter. sup. fol. 74. & in prædictis Bullis, ac alijs ibi indicatis, iurisdictionem Præfecti Annonæ videre poteris.

Edita A. D. 1611.

PAVLVS PAPA V.

Motu proprio, &c.

Exordium.

PAstoralis officij cura Nos admonet, vt quæ ad Annonæ, & Grasciæ vbertatem, in ditione nostra temporali, potissimum vero in hac Alma Vrbe nostra, ad quem in dies tãta hominum frequentia vndique confluit, conseruandam spectare noscuntur, intentiori animo amplectamur, ac quantum in Domino possumus, in primis prouidere studeamus, vt in Agro Romano, locisque finitimis Agriculturæ ars humano vsui adeo necessaria nullatenus deseratur. Licet enim quamplures prædecessores nostri Romani Pontifices eadẽ sollicitudine ducti, in hanc rẽ diligẽter incũbentes, plura remedia, & prouisiones adhibere, priuilegia concedere, ac subsidia parare curauerint, quibus tum rei frumentariæ, tum aliarum rerum Annonam, & Grasciam concernentium vbertas nedum conseruari, sed augeri facile posset, hominũ tamen culpa, quod non sine animi nostri perturbatione recẽsemus, frustratoria cuncta reddũtur.

Causa huius constitutionis.

§. 1. Quapropter Nos tamquam paterfamilias à Domino super familiam suam constituti, summopere cupientes quantum in nobis est nostra vigilãtia hisce malis occurrere, dormientes Agricolas excitare, ac opportune etiam prouidere, vt Annonæ, & Grasciæ negocium vniuersum in futurum bene prouideq. geratur, Agriculturæ exercitium vberius fiat, necnon frumenti & aliarum rerum ad communem vitæ vsum, & sustentationem necessariarum copia, in ipsa Vrbe, & reliquo Statu nostro temporali semper suppetat. Cum vero populi promerẽtibus peccatis ob terræ sterilitatem, seu alias Annona, vel Grascia aliquid incommodi, seu angustiæ incideret, viri prudentes sint, qui eam cito subleuent, congruaq. remedia subministrent.

Institutio Congregationis, adseruandam vbertatem Annonæ, & Grasciæ, quæ singulis decimis quibusque diebus cogenda.

§. 2. Motu simili, ac ex certa scientia, & deliberatione nostris, ac de Apostolicæ nobis attributæ potestatis plenitudine, Congregationem Prælatorum, Officialiumque, & egregiorum virorum pro vbertate Annonæ, & Grasciæ curanda Instituimus, in qua dilecti filij Thesaurarius noster Generalis, ac Annonæ Præfectus, & Grasciæ Præses, necnon Cameræ Apostolicæ Commissarius Generalis pro tempore existẽtes à nobis deputati, & dilectus filius Io. Baptista Costaguta Ianuensis familiaris noster, seu alius à nobis ad Congregationem huiusmodi deputandus personaliter intersint, & quintodecimo quoque ab eis statuendo die in vnum conueniant, ac de arte Agriculturæ restituenda, & augenda, laborerijs, & pascuis diuidendis, atque vendendis, & de statu Annonæ, & Grasciæ huiusmodi, rebusq. omnibus illam concernentibus inuicem conferant tractent, & diligenter perpendant, & quod ab eis, seu maiori parte matura consultatione præhabita fuerit resolutum nobis referant, vt quid pro publica vtilitate statuendum sit prouidere possimus, firma remanente in rebus arduis Congregatione S.R.E. Cardinalium super vbertate eiusdem Annonæ a fel. record. Sixto Papa V. prædecessore nostro instituta.

Prohibitio mercandi boues aratorios, vel ad arandum aptos ad effectum mactandi.

§. 3. Præterea agnoscentes quantum ad agros excolendos, artemque Agriculturæ conseruandam, boues aratorij pernecessarij sint, motu, scientia, & potestate similibus, omnibus & singulis personis, tàm Ecclesiasticis quàm secularibus, cuiuscumque gradus, & conditionis, etiam S.R.E. Cardinalibus, necnon Principibus, Ducibus, Baronibus, & alijs quacumque dignitate, titulo, & prærogatiua suffultis, ne boues aratorios, seu ad arandum aptos, etiam nondum domitos, præcipue autem decem annis minores pro vsu macellorum, siue Vrbis, siue quorumuis aliorum Ciuitatum, Terrarum, & locorum Sedi Apostolicæ mediate vel immediate subiectorum, vel ad effectum incontinenti, vel in aliud tempus mactandi, emere, vendere, aut aliquem contractum, seu pactum inire, sub amissionis bobũ, & quingentorum scutorum Cameræ nostræ Apostolicæ applicandorum pœna.

Dohanerijs, & Gabellarijs pro contractu quorumcumq. boum, nisi ipsorum, & Commissarij à Præfecto Annonæ deputando præuia inspectione.

§. 4. Necnon Dohanerijs, & Gabellarijs etiam Vrbis, ac quorumuis aliorum Ciuitatum, Terrarum, & locorum prædictorum, eorumq. Officialibus, & Ministris, & alijs ad quos spectat, sub aliorum quingentorum scutorum eidem Cameræ, vt præfertur applicandorum, alijsq. etiam corporalibus pro qualitate personarum & excessuum, arbitrio Annonæ Præfecti pœnis irrogandis, & moderandis, ne assignationem notam, seu solutionem aliquam Dohanæ, seu Gabellæ, pro venditione vel contractu boum quorumcumque, etiamsi aratorij vel ad arandum apti non sint recipere, nisi prius dictos boues super quibus contractus initus fuerit, tàm ipsi quàm Commissarius ad id ab Annonæ Præfecto deputatus diligenter inspexerint, vbi vero eos aratorios, vel ad arandum aptos esse cognouerint, contractum aliquem sub eadem pœna nullatenus admittere.

Lanij, & alij non mactent boues ad arandum aptos.

§. 5. Lanijs vero, & alijs animalium mactatoribus, ne sub eisdem, & etiam fustigationis pœnis eiusdem Præfecti arbitrio irrogandis, boues aratorios, vel ad arandum aptos huiusmodi, mactare audeant vel præsumant, districtius prohibemus.

Constitutiones prædecessorum desuper editæ confirmantur.

§. 6. Ac quascumque ordinationes, tàm per Nos, & prædecessores nostros Romanos Pontifices, quàm eiusdem S. R. E. Camerarios, & Annonæ Præfectos, desuper factas seu editas, illarum tenorem præsentibus etiam pro expresso, & inserto habentes, approbamus, confirmamus, & innouamus.

Iuuencos certum vaccarum numerum alentes ad vsum artis Agriculturæ educandi, & numerum vaccarum Præfecto assignandum.

§. 7. Mercatores autem, & quiuis alij greges seu armenta vaccarum Albarum habentes, ad quotannis iuuencos vigintiquinque pro quolibet centenario vaccarum huiusmodi ad vsum artis Agriculturæ educandum, necnon ad veram earumdem vaccarum quantitatem quam habent in principio cuiuslibet anni eidem Annonæ Præfecto notificandum, & assignandum teneri, statuimus, & mandamus, & ad id sub scutorum quingentorum, alijsque etiam grauioribus pœnis eiusdem Præfecti arbitrio irrogandis etiam compellantur.

Vasalli vbi voluerint agros colere possint non obstante quocumque Dominorum priuilegio.

§. 8. Insuper vt artis Agriculturæ exercitium latius patere possit, Agricultorumque, & Colonorum copia sit, nec illorum numerus minuatur, prohibitioni alias a rec. mẽ. Clemente Papa VIII. similiter prędecessore nostro per suas literas desuper factę inhęrentes, illamq. extendentes, & amplianres, Volumus, pariter, & declaramus, quod quicumque etiam Ducum, Baronum, Domicellorum, Principum, & etiam eiusdem S. R. E. Cardinalium, aut alia quacumque, temporali vel Ecclesiastica dignitate fulgentium, Vassalli seu subditi quo eis placuerit ad laborandũ, & colendum agros accedere possint, nec ipsi etiam in proprijs terrenis Ducum, Baronum, & Domicellorum suorum, etiam Principum, & S.R.E. Cardinalium, aut alias, vt præfertur qualificatorum inuiti laborare cogantur, aut quo minus ad loca eis bene visa ad laborandum, & colendum, etiam cum eorum bobus & animalibus accedant, ab eisdẽ Ducibus, Baronibus, Domicellis, & etiam Principibus, & S. R. E. Cardinalibus, aut alias, vt præfertur qualificatis, eorumue Officialibus, Agentibus, Factoribus & Ministris, sub confiscationis bonorum, & feudorum, ac etiam excommunicationis latæ sententię pœna, directe vel indirecte impediri possint, seu debeant, etiã prætextu quorumuis priuilegiorum, & indultorum eis cõcessorum, aut consuetudinum, vel etiam iuramentorum, quæ tamquam cõtra publicam vtilitatem inducta quoad hoc tollimus, & abrogamus.

Priuilegia exercentium artem Agriculturæ confirmantur, in his quæ huic Bullæ non aduersantur.

§. 9. Vt autem mercatores, & alij quicumque ad agros excolendos, artemque agriculturæ exercendam eo magis alliciantur, & inuitentur, illos gratijs & fauoribus prosequentes, omnia & singula indulta & priuilegia in fauorem artem prædictam exercentiũ, per Nos, & prædecessores nostros quomodolibet hactenus concessa, quoad ea quæ præsentibus non aduersantur, confirmamus & approbamus.

Eisdem in territorio Vrbis Latij, Campaniæ, & Maritimæ prouinciis, facultas extrahendi frumentum extra modo tiered...

§. 10. Item omnibus Agricultoribus, Mercatoribus, & Colonis, qui tàm in proprijs quàm in alienis, & conductis terris, in Territorio & districtu Vrbis, necnon Latij, Cãpaniæ, Maritimæq. Prouincijs agriculturam exercuerint, & sementem fecerint, singulis annis quibus pretium, & valor frumenti cõmuniter in Vrbe, per ipsos Agricultores & Mercatores vendendi à tempore messis, & recollectionis vsque ad Kal. Martij, cuiuslibet anni summam Iuliorũ quinquaginta quinque in singula rubra non excesserit, quintam partem totius frumenti per ipsos eodẽ anno recollecti, deducto tamen semine ad quæuis loca, præter infidelium, & S. R. E. hostium, terra, marique libere extrahendi, & transportandi, seu extrahi, & transportari faciendi facultatem concedimus, & hoc etiam intelligi volumus de frumento quod Domini, & Locatores tenutarum, seu terrarum à conductoribus receperint, quatenus tamen eorum tenutas, & terras ad frumenti recolligendi quotam & non alias locauerint, & dummodo quota huiusmodi quintam partem prędictam non excedat, ij autem qui aliter quam ad quotam tenutas, seu terras locauerint, huiusmodi extractionis beneficio pro frumento ab eis exigendo frui minime possint dictę autem extractionis licentia de mẽse Martij cuiuslibet anni, & nõ prius concedi debeat à Congregatione prædicta, ac pręcedente Chirographo à Nobis subsignato, solutis tamen prius Cameræ nostrę Apostolicę Iulijs quinq. pro quolibet rubro extrahendo. Quod si aliqui prædicti ob maris distantiã, seu alias quantitatem frumenti permissam extrahere nequiuerint, seu noluerint, facultatẽ & priuilegium extractionis huiusmodi alijs ad rationem Iuliorum quinque pro quolibet rubro vendere, seu cedere valeant. Si autem per Nos, vel Successores nostros, Cameræq. aut Annonæ Præfectos ex quauis causa dictam licentiam impediri contigerit teneatur ipsa Camera eisdem Agricultoribus, seu Dominis tenutarum, seu terrarum, pro interesse dicti impedimenti summã Iuliorum sex pro quolibet rubro soluere, libere, & absq. vlla prorsus exceptione dummodo tamen totum eorum frumentum ad Vrbem conduxerint, seu licentiam obtinuerint illud extra Vrbem dimittendi sub obligatione ad Vrbem conducendi, & data nota summæ, & loci vbi dictum frumentum repositum fuerit.

Subuentio scutorum 1000 vel alterius summæ à Præfecto Annonæ ordinandæ, pecunias sub emolumento eisdem dari præcipitur.

§. 11. Ac eisdem Agricultoribus, & Agriculturæ artẽ exercentibus, præterea de aliquo subuẽtionis auxilio prouidere volẽtes, quo facilius arti huiusmodi incumbere, pecuniasq. minori interusurio habere valeant, motu, scientia, & potestate similibus dilectis filijs Prouisoribus sacri Montis Pietatis Vrbis, eorumque Ministris, ad quos spectat, per præsentes districtius præcipiendo, mandamus, vt cuilibet vero Agricultori vsque ad summam mille scutorum monetæ, seu aliam à præfecto prædicto ordinandam, accepto eodem emolumento duorum pro centenario nomine meriti, seu alias ab alijs ratione expensarũ solui cõsueto, & accepto idoneo & sufficiẽti pignore, alijsque eiusdem Montis legibus & institutis hactenus obseruari solitis, adimpletis, & obseruatis debeant mutuare, de licẽtia tamen Pręfecti Annonæ prædicti & non aliter, & cũ conditionibus, & clausulis ab eo præscriptis, dummodo illæ Montem prædictũ maiori quã prædicto onere non afficiant, qui quidem Annonę Præfectus antequam Agricultorem ad huiusmodi commodum admittat, licentiamque expediat, quantitatis laborerij, & qualitatis

persone

personæ rationem habebit, dictamque licentiam opportunis temporibus tantum, & pro ea summa quæ sibi videbitur necessaria, dummodo quantitatem mille scutorum prædictam non excedat, concedet. Summa autem mille scutorum prædicta de ordine ipsius Congregationis pro qualitate personæ & laborerij eiusdem Congregationis arbitrio, etiam vsq. ad summā bis mille scutorum augeri possit, sicq. in præmissis omnibus &c. sublata &c. irritum &c.

Auctoritas Congregationi pro obseruantia huius constitutionis. §. 12. Mandantes etiam Congregationi, & Deputatis prædictis & eorum singulis, vt præsentes nostras literas, & in eis contenta quæcumque obseruent, & exequantur, & faciant ab alijs quantum in eis erit condigna poenarum inflictarum animaduersione, alijsq. opportunis iuris, & facti remedijs, firmiter, & inuiolabiliter obseruari. Dantes eis in præmissis, & circa ea, plenam & omnimodam facultatem, & potestatem.

Contrariorū derogatio. §. 13. Non obstantibus præmissis, necnon quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac illa etiā quatenus opus sit, eiusdem Pij Quarti prædecessoris nostri de registrandis, ita vt præsentes absq. alia in eadem Camera admissione, & registratione validæ sint, suumq. debitum sortiantur effectum, necnon Vrbis, Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, Villarum, & locorum quorumcūque iuramento, confirmatione Apostolica, & quauis alia firmitate roboratis. statutis, consuetudinibus reformationibus, decretis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, Communitatibus, Vniuersitatibus, Baronibus, alijsq. prædictis, & quibusuis a Sede prædicta, vel à Nobis forsan cōcessis, ac etiam confirmatis, approbatis, & innouatis, quæ eis quoad præmissa nolumus suffragari, & quibus omnibus & singulis etiā &c. illorum tenores, &c. pro sufficiēter expressis, & insertis habentes, hac vice ad effectum præsentiū dumtaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expresse, ac latissime derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

§. 14. Volumus etiam quod præsentium sola signatura sufficiat, *Sola Signat. sufficiat.* etiam absque alia data, & registratura, regula quaecumque contraria pariter non obstante.

Literæ desuper expediri possint. §. 15. Et nihilominus literæ in quauis forma expediri possint cū clausulis opportunis.

§. 16. Præsentiumq & literarum desuper forsan expediendarum *Fides transumptorum.* transumptis etiam impressis, manu vnius Cameræ nostræ Apostolicæ Notarij subscriptis, & sigillo alicuius ex Congregatione prędicta obsignatis, in iudicio & extra plena fides adhibeatur.

PP. subscr. Placet motu proprio C.

Publ. Pontif. An. 7. die 19. Octobris. *Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, millesimo sexcentesimo vndecimo, Indictione nona, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pauli Papæ Quinti Anno septimo, die vero 19. mensis Octobris, supradicta Cedula motus proprij publicata, & affixa fuit in acie campi Floræ, & alijs locis solitis, & consuetis, per me Io. Dominicū de Pace Curs. Christophorus Fund. pro Mag. Curs.*

LXXI. Reformatio Tribunalium Almæ Vrbis, & eius officialium.

Huic reformationi addidit hic Pont. taxas Notariorum eorumdem Tribunalium in constit. seq. Et opportunas deinde edidit declarationes vtriusq. constitutionis, in alia constit. subseq.

Data A. D. 1612. PAVLVS EPISCOPVS, *Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Proœmium. VNiuersi agri Dominici curam, meritis licet imparibus, diuina dispensatione gerentibus, sedulo Nobis inuigilandum est, vt quæ ex veteri maledicto, quotidie in eo spinæ innascuntur, & tribuli, ministerio nostri Apostolatus, quantum ex alto permittitur extirpentur, quod si hanc sollicitudinem omnibus Mundi partibus, ex officij nostri debito debemus, illis sane impendere præcipue tenemur, quæ nostro etiam temporali regimini creditæ sunt.

Sane cum à diuersis prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus ad Tribunalium Almæ Vrbis nostræ reformationem, præsertim à fel. record. Paulo III. & IV. Pio item IV. & V. Gregorio XIII. & Sixto V. multa varijs temporibus, prouide ac salubriter constituta sint, tamen quia successu temporis, vt humana fert conditio, complures abusus irrepserunt, idcireo vt debitus decor, ac forma, sicut Iustitiæ ratio, & publica vtilitas postulant, ijsdem Tribunalibus restituatur, Apostolica auctoritate prouidendum duximus. Negocium vero huiusmodi, vt matura deliberatione, & prudentium consilio, prout rei grauitas postulabat, transigeretur, omnes pene Almæ Vrbis nostræ prædictæ Magistratus, aliosque viros doctrina, & vsu præstantes simul conuenire, ac rem per eos diu multumque, vocatis etiam ijs quorum interesse poterat, examinari fecimus. Quod cum longo tempore, multoque studio, & labore, diligenter fideliterque perfecerint, Nos de eorumdem consilio, omnes & quascumque alias prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum Cōstitutiones super reformatione Tribunalium Vrbis nostræ prædictæ, in ijs quæ præsentibus nostris aduersantur, abrogantes, & reuocantes, in alijs vero omnibus, præsertim in ijs quæ in prædictis Constitutionibus constituta, & ordinata sunt, confirmantes, & innouantes, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione sancimus, statuimus, & ordinamus, vt sequitur.

Causa huius Reformationis, & abrogationis aliarum Pontif. Reformationum quæ huic aduersantur.

De Signatura Gratiæ, & Iustitiæ.

1. Ad has vide const. 59. Pii IV. fol. 63. sub. 2. §. 1. 5. 6. 7. & 10. & Sixti V. const.

§. 1. IN primis, quod nullus Referendariorum Commissionem expediat, in qua non adsit à tergo nomen Procuratoris, seu impetrantis, non saltem ipsi Referendario, cuius solius citatio sufficiat in reformatione ipsius. *In Greg. 2. fol. 464. lit. 2.*

2. Verum ipsi Procuratores, seu impetrantes suum nomen à tergo manu propria inscribant, & de mendacio conuicti, iuxta iuris dispositionem puniantur.

3. Vbi vero in Commissionibus expediendis requiritur citatio partis, vna saltem citatio vna die pro altera fieri debeat personaliter, aut factis diligentijs per duos Cursores (vt moris est) dimissa copia.

4. Atque in ipsis citationibus apponatur semper nomen Referendarij, alioqui Referendarij ipsi Commissionem non expediant.

5. Similiter nullus Referendariorum, propositas, & reiectas in Signatura Iustitiæ Commissiones, in Signatura Gratiæ coram nobis proponere audeat, nisi per Signaturam Iustitiæ ad eamdem Signaturam Gratiæ remissæ fuerint, vel nisi talis sit materia, quę sciētiam nostram requirit, & tunc præhabita semper licentia nostra, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum, vel saltem Cardinalis Præfecti pro tempore Signaturæ Gratiæ, qui parte audita deliberare poterit an causa proponenda sit.

6. Nec in antiquis, & arduis materijs, in quibus plures hinc inde expeditæ fuerint Commissiones, & in auocatorijs à prioribus iudicibus, & quouis modo præiudicialibus, Referendarij manum apponant, nisi prius citata coram eis parte interesse habente.

7. Et cum agitur de reuocatione, aut moderatione alicuius præinsertæ, similiter manum non apponant, nisi in pręinserta appositum sit nomen Referendarij qui illi manum apposuit, vt rationem reddere, & eam iustificare possit.

8. Nec etiam reformatio, siue moderatio eiusdem præinsertæ à Præfecto Signaturæ Iustitiæ, nisi nomen Referendarij, vt præmittitur in ipsa præinserta appositum fuerit, aliquo modo signetur.

9. In Commissionibus appellationum ab interlocutorijs manus non apponatur, nisi expresso releuanti grauamine, neque in Commissionibus appellationum à definitiua cum clausula, aut vim definitiuæ habente, nisi res adeo exprimatur, vt videat Referendarius an tale sit grauamen, quod per definitiuam reparari non possit, & si in Commissione apposita fuerit clausula, Cum toto negocio principali, tunc addatur, Iustificato tamen dicto grauamine. Et idem seruetur quando est apposita clausula, Quam, & quas, quæ tamen non sit restricta per sola verba de & super præmissis.

10. Et nihilominus in supradictis Commissionibus appellationum ab interlocutorijs, semper citetur pars etiamsi exprimatur grauamen, vt supra dictum est, quod per definitiuam irreparabile videatur.

11. Et ab excessiua taxatione expensarum semel tantum appellatio committatur, & duæ sententiæ habeant vim trium.

12. Vbi pars Commissionem aliquam dolose extorserit & ob id Cōmissio reformata fuerit, Præfectus manu regia, & executiue, expensas factas in reformatione Commissionis restituere faciat, fine litis minime expectato.

13. Commissio pro dilatione vel alternatiua, semel tantum concedatur, quam qui iam impetrauerit, lapso trimestri aliam, nisi à Nobis vel Successoribus nostris, & Signatura nostra Gratiæ impetrare nequeat, & impetrata non suffragetur, nec tribuat iurisdictionem.

14. Abstineant præterea Referendarij ab appositione manuum in Commissionibus nullitatum, & attentatorum, nisi exprimantur nullitates ex defectu iurisdictionis, citationis vel mandati, & ipsa attentata.

15. Item in Commissionibus molestationum, & iactationum, nisi addita clausula, Dummodo non sint iudicialiter illatę.

16. Et omnino abstineant ab illis in quibus narratur pronunciatum fuisse prout in cedula.

17. Nec etiam manum apponant in Commissionibus prorogationis fatalium in causis criminalibus, nec illa concedatur vltra primam vicem, nisi præuia præscriptione Iudicis asserentis Commissionem sibi signandam videri, & citato Fisco.

18. In Ciuilibus autem prorogationes huiusmodi vltra primam vicem nonnisi ex causa concedantur.

19. Et similiter instantia quæ causis discussionum præscripta est, nullo modo, nisi ex magna causa, & per Signaturam nostram Gratiæ, prorogetur.

20. Quilibet autem Referendarius teneatur recipere contra Commissiones, & eas omnino in eadem Signatura proponere; eoq. casu sufficiat partem aduersam per quinque dies ante Signaturam fuisse modo suprascripto citatam.

21. Causæ matrimoniales, & criminales, Clericorum, & aliarum personarum Ecclesiasticarum, committantur ijs tantum quibus dispositum est per Concilium Tridentinum committendas esse.

22. Causæ vero criminales Laicorum in Terris Ecclesiæ, locorum Gubernatoribus committantur.

23. Reges Cancellariæ, & alij officiales ad expeditionem Commissionum Signaturæ Iustitiæ deputati absque mora receptis Commissionibus illas expediant, nec sub quouis prætextu illas penes se retineant. Et qui illas per turnū distribuere debēt, illas sine aliqua ordinis ipsius turni peruersione distribuant, illasq. ad bancum Cursorum etiam irrequisiti, sine mora transmittant, sub poena priuationis officii, & aliis arbitrio nostro, & Successorum nostrorum Romanorum Pontificum.

De Camerario, & Camera Apostolica.

Taxa huius Curiæ est in constitut. seq. §. 1.

1. Ad hæc vide in constit. 35 fol. 384. & seq. & constit. 70 fol. 91. lib. 2.

§. 2. CAmerarius, Præsidentes, & Clerici, Fisci nostri negocijs incumbant, vtq. illud liberius & facilius facere, & exequi possint, causis inter Fiscum nostrum, ac priuatos iuxta propriam eorum Tribunalis naturam contenti sint, & propterea à cognitione causarum inter priuatos, etiam per viã appellationis, etiam ex Terris Ecclesiæ ad Sedem Apostolicam interpositæ omnino abstineant. nisi causæ à negocijs Fiscalibus dependeant, aut ab illis originem trahant.

2. Similiter abstineant a Commissionibus, & auocationibus causarum, necnon literis monitorialibus, & inhibitorijs, & sequestrationibus, & alijs huiusmodi, vbi non agitur de interesse Fisci, etiam in Terris Ecclesiæ, cum hæc ad Signaturam nostram spectare noscantur, & alias ordo Iudiciorum multipliciter confundantur.

3. Permittimus tamen Camerario pro minori pauperum dispendio, vt causas appellationũ à sententijs definitiuis, vel earum vim habentibus interlocutorijs, intra quadraginta miliaria ab Vrbe, in rebus minimis, & profanis summa vigintiquinq. ducatorum non excedétibus (de quo dispositiue mentio fieri debeat) per simplices literas, alias iuxta formam iuris, & iuxta solitum, committere possit.

4 Insuper, ne delicta impunita remaneat, ab absolutionibus, & remissionibus delictorum quorumlibet etiam leuium aut illarum Cómissionibus, necnon saluis conductibus pro delinquentibus, etiã de delictis extra Terras Ecclesiæ commissis, omnino abstineant.

5. Similiterque à moratorijs dilationibus, nec etiam ad modicum tempus.

6. Necnon literas Camerales pro adipiscenda possessione beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam Nobis ac Sedi Apostolicæ reseruatorum, ac prorogationem temporis ad expediendas literas Apostolicas quarumcumque gratiarum, aut ad solutionem annatarum, vel Collegio Cardinaliũ, aut officialibus debitorum, minime concedere valeant.

7. Clerici Cameræ, cum nullam iurisdictionem vt singuli, sed tantum collegialiter, & in plena Camera habere noscantur, nihil expediant priuatim & singulariter, nec aliquas literas, aut patentes de quacumq sub iescribant, nisi ex commissione eis facta in eadem plena Camera, in qua omnia clare & distincte proponi, ac in libro propositionum adnotari debeant, vel nisi agatur de negocijs Gubernatorum, & Præsidentiatuum, & Præfecturarum, quæ priuatim iuxta solitum expedire possint.

8. Notariiq. in expeditionibus, & scripturis desuper conficiendis de propositione & commissione huiusmodi, mentionem expressam facere teneantur.

9. Sed & tam Camerarius quàm Clerici ipsi, vltra prohibita in presenti reformatione, à quibuscumque licentijs, gratijs, & indultis de rebus spiritualibus, in forma gratiosa vel commissaria, etiam cum clausulis iustificatiuis, & alijs, tam in Terris Ecclesiæ quam extra illas, omnino abstineant.

10. Et similiter a quibuscumq. alijs expeditionibus, quæ sibi ratione suæ ordinariæ iurisdictionis propter publicam vtilitaté expresse, per literas suarum facultatum concessæ non reperiuntur. Nec prætextus consuetudinis, aut quasi possessionis, etiam antiquissime & immemorabilis in similibus concedendis eis suffragetur, etiamsi consuetudo vel quasi possessio huiusmodi per literas aliquorum Pontificum generaliter approbatæ fuerint.

11. Constitutio fel. record. Pij Papæ Quarti, super reformatione Tribunalis Cameræ Apostolicæ incip. Cum inter ceteras, sub datum Kalend. Nouembris, Anno 1564. iuxta solitum legatur singulis annis in prima Camera mensis Octobris.

12 Causæ coniunctorum, & propinquorum alicuius Clerici ad quartum gradum exclusiue, ipsi Clerico nullatenus committantur, nec quisquam eorum sibi commissas audiat, sed eas expressa causa recuset.

13. Nec etiam in discussionibus, & decisionibus, tam illarum quam aliarum quarumcumque causarum, in quibus aliquod interesse prætendere posset, siue Clericus siue Assistens ille sit, vllo modo interesse, nec vllum votum habere, sed statim à dicta Camera, etiã dum causa proponitur, etiam iniussus (cum in hoc ignorantiam prætendere non possit) egredi debeat, & si secus fecerit, Clericus per mensem suspensione ab exercitio & perceptione emolumentorum sui officij alijs Clericis applicandorum ipso facto incurrat, Assistens vero localium, & salarij exactione, alijs assistentibus applicanda, ipsiusq. Cameræ ingressu trium mensiũ spatio mulctetur.

14. Quicumque autem, siue ex Clericis siue ex alijs Cameralibus prædictis ab aliquo suspectus in causa recusatus fuerit. recusans nó nisi expressa suspicionis causa audiri illaque expressa absente recusato vt suspecto in Camera discuti, eaq. à pluribus approbata, suspectus ipse in huiusmodi causa nullo modo se intromittere, aut interesse debeat, si vero suspicio probari nequiuerit, nulla eius allegatæ ratio habeatur.

15 Caueant autem appellationes à decreto vim definitiuæ habente vllo pacto recipere, neque alias appellationum causas committere, nisi grauamine & grauaminis causa ita expressa, vt Camera possit intelligere, & deliberare, an appellatio sit admittenda necne, & in omni casu non nisi citata parte hæc fiant.

16. Ad hæc pauperum Aduocatus, necnon Fisci tam Aduocatus quam Procurator, Commissarius, quiuis alias de eadem Camera, sub eisdem, & alijs nostro, & successorum nostrorum arbitrio pœnis, non scribant in causis priuatorum in Cameræ Tribunali pendentibus, exceptis pauperum causis, & respectiue ijs in quibus Camera alicui adhærendo parté facit in iudicio, vel in quibus alias de Fisci, & Cameræ interesse agitur.

De Gubernatore Vrbis, & eius Tribunali.

Taxa huius Curiæ est in constit. seq. §. 2.

§. 3. LOcumtenens Ciuilis Gubernatoris Almæ Vrbis pro tempore existentis, vnus dumtaxat sit, legum scientia, vitæq. probitate, & Romanæ Curiæ experientia insignis, & ex hoc loco qui ab Vrbe distet saltem per quadraginta milliaria oriũdus, qui omnes causas ciuiles, tam Commissarias iuxta formam Commissionum quam ordinarias, vel alias in ipso Tribunali introducendas, iuxta suas facultates cognoscat, terminet & decidat. Audientiam terminorum, pro quibus litigantes pro certa hora citati non sint, in sala palatij Gubernatoris circa horam vigesimam pro Tribunali sedendo teneat. Ius reddat singulis diebus, exceptis festiuis de præcepto, aut consuetudine Almæ Vrbis, necnon diebus Coronationis Pontificis viuentis, ingressus Gubernatoris, Iouis, Lunæ, & Martis immediate ante Cineres, ac ipsius diei Cinerum, totius Hebdomadæ maioris, Commemorationisq. omnium fideliũ defunctorum, & Vigiliæ Natiuitatis Domini. 1. Vide constit. 72. Sixti V. fol. Alegid. lib. 2.

Significationes per viam recursus concedendas, semper cócedat cum clausula Non tamen in contumaciam. 2.

In causis ordinarijs, vel via ordinaria introducendis, etiamsi ad probationem producantur cedulæ, iura, & instrumenta obligationum Cameralium, non relaxet mandata executiua, si respectu súmæ, vel valoris rei, vel alias ex natura causæ de qua agitur, dictæ causæ sint appellabiles, nisi elapsis decem diebus datis ad appellandu, & seruatis solitis terminis ad docendum de legitima appellatione, & eius legitima prosecutione, & constito sibi de re iudicata. 3.

Suspectus post litem contestatam, vel pro contestata habitam, allegari non possit nisi à principalibusmet, vel eorum Procuratoribus ad id speciale mandatum habentibus, & ex certa causa per eos in actis specificata, & iurata, à Gubernatore pro legitima approbata. 4.

Ab eius sententijs definitiuis appelletur ad Nos, nostramq. sanctam Sedem Apostolicam in causis appellabilibus, in quibus vero de iure recursus datur, recurratur ad Gubernatorem, qui causas huiusmodi recursus per seipsum, vel alium ab eo deputandum iuxta sua facultates expediat. Qui deputandus, tã in ipsis causis recursus quam in illis in quibus locum Locumtenentis vti suspecti recusari à Gubernatore deputabitur, & in causis quoque commissarijs, in quibus rescripto Signaturæ à Gubernatore similiter deputabitur ea dutaxat emolumenta recipiat, quæ vt mox dicetur, Locumtenés recipere posset, & nihil penitus vltra sub pœnis eis indictis. 5.

Recursus vt supra ad Gubernatorem à Locumtenentis, vel deputandi decretis, & sententijs petendi, intra decem dies dumtaxat peti debeant, & tunc executionem non retardent vsquequo Gubernator huiusmodi recursus non admiserit. 6.

Locumtenens habere debeat scuta auri in auro quinque à quolibet ex duobus Notarijs causarum Ciuilium huius Curiæ, ipsi tantum Locumtenenti quolibet mense in eius principio soluenda, & percipere possit iulium vnum pro singulis infrascriptis expeditionibus. Videlicet pro quolibet mandato executiuo, non tamen in contumaciam. Pro quolibet Aresto in carceribus. Mandato de excarcerando, significatione Dotali, aut vigore termini, aut in vim litis pendentis, aut litis finitæ, aut stante deposito, vel negatione, aut data cautione de stando iuri, & iudicatum soluendo concessa. Et etiam pro qualibet citatione, vel inhibitione vigore commissionis, aut extra Curiam decreta, dummodo in quolibet ipsorum casuũ agatur de re, vel summa scutorum auri septem, quæ constituunt Iulios septuaginta septem. 7.

Gubernator Vrbis cumulatiue procedere valeat, in omnibus, & quibuscumq causis criminalibus in quibus Camerarius Ripæ vigore suarum facultatum procedere potest, ita vt inter eos iuxta solitũ sit locus præuentioni. 8.

Habeatque iurisdictionem in Hebræos, prout infra dispositum est. 8.

De Auditore Cameræ, & eius Tribunali.

Taxa huius Curiæ est in constit. seq. §. 3.

§. 4. IN primis, quoad formam, & executionem obligationis Cameralis, mandamus seruari stylum hodiernum vt scilicet quis obliget se, hæredes, & bona in ampliori forma Cameræ, cum solitis clausulis, & renunciationibus citra tamen constitutionem Procuratorum, & qui voluerit arctius obligari, consentiat relaxationi mandati executiui, aut illud in se suscipiat, vnica, si sic placuerit, citatione aut intimatione præcedente. Nec vllo vmquam tempore renouetur vetus illa censurarum susceptio iam antiquata, & à Curia eliminata. 1. Ad hæc vide Pij iv. constit. 26. fol. 55 & Pij v constit. 119. fol. 139 lib. 2.

Minusq. ad dictarum censurarum relaxationem deueniatur, nisi in iuris subsidium, & factis prius diligentijs in loco destinato solutionis, prout hactenus fieri consueuit. 2.

Et si parti petenti, ac debitum agnoscenti danda videbitur aliquando longior aliqua dilatio ad soluendum, intra quam nullum omnino mandatum, aliudve executionis genus relaxari possit, ea erit dierum triginta ad summum, aut etiam viginti, 3.

vel

vel minor arbitrio Iudicis, qui pro debitoris qualitate, ac debiti summa quem maluerit de prædictis terminis eliget. Hoc tamen omnino obseruando, vt nonnisi simpliciter, & absque vlla conditione, protestatione, vel reseruatione, quæ confessioni [illegible] contrariæ, debitum con[illegible] [illegible], & qui aliter, aut præuilla aliqua protestatione, vel reseruatione petere, aut suscipere voluerit, repellatur. Et [illegible] protestatio vel reseruatio forte clandestine, aut aliter facta, [illegible] præiudicium dictæ confessionis, & susceptioni termini pro infecta omnino habeatur, & nullius sit roboris, & momenti. Et si post decretum, aut etiam Actori a Notario traditum mandatum executiuum, Iudex [illegible] dilationem concedere voluerit, nec Reus intra eam soluerit, Actor absque alio nouo iudicio, citatione, vel mandato, sed eodem illo quod antea decretum, vel relaxatum, aut traditum fuerat, executionem suam prosequatur.

4. Quodque supersessoriæ, seu (vt vocant) non grauetur, aut inhibitiones, vel dilationes non concedantur, præterquam in vim susceptionis censurarum vel termini [illegible] a debitore [illegible], & nisi adiecta hac conditione, dummodo alium terminum [illegible], vel alibi non susceperit. Et tam pro dictis supersessorijs, [illegible] pro illarum reuocationibus iuxta stylum dicti Tribunalis [illegible] nihil prorsus recipiatur, sed gratis, etiam pro sigillo, ac sine vlla Secretarij, Iudicis, aut cuiuscumque alterius personæ mercede concedantur.

5. In causis criminalibus, in loci Nobis & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ immediate subiectis, in posterum non decernantur, neque relaxentur monitoria contra aliquem in prima instantia, nisi per Auditorem Cameræ pro tempore, facto prius verbo nobiscum, seu cum Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in casibus in Bulla in Cœna Domini legi solita contentis, in quibus nihilominus quando monitoria extra Italiam decernenda erunt in locis Nobis, & eidem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ non subiectis, vel alias [illegible] Curiales exemptos, & contrauenientes inhibitionibus, & [illegible] Apostolicis, vel etiam pro rebus dependentibus a causis [illegible] coram Auditore Cameræ pro tempore [illegible], ac pendentibus, [illegible] non relaxentur, nisi facto prius verbo nobiscum, seu cum Romano Pontifice pro tempore existente.

6. Nec decernat Monitoria specialia in causis [illegible], etiam in Terris Ecclesiæ, [illegible] ab Vrbe, quando valor causæ non excedit summam centum florenorum.

7. Appellationes non aliter recipiat, audiat, vel admittat, quam si exhibita fuerit Notario [illegible] ab appellante [illegible] publicum instrumentum ([illegible] admittatur) sententiæ, a qua extitit appellatum [illegible], vel vim [illegible] habeat [illegible], neq[illegible] [illegible] habeat, [illegible] inserto in literis inhibitionis toto [illegible] tenore, & expressa clausula, Quatenus a diffinitiua, vel vim diffinitiuæ habente appellatum sit. Facta tamen fide de petitione appellantis, & Iudicis [illegible] Notarij denegatione, Auditor, inhibere, & in causa procedere possit.

8. In expeditionibus vigore huiusmodi appellationum apponatur clausula, Et quatenus re vera sententia non sit diffinitiua, vel vim diffinitiuæ non habeat, præsentes literæ nullius sint roboris vel momenti.

9. In monitorijs generalibus reseruet facultatem etiam Ordinario loci, [illegible] contenta.

Item non decernat sequestra in [illegible] beneficialibus, in quibus
10. procedere potest, nisi iuxta formam constitutionis [illegible] rec. Clementis Papæ Quinti prædecessoris nostri, quæ incipit Ad compescendas, prout seruatur in Rota, & in [illegible] semper apponatur clausula, Prouiso quod de fructibus sequestratis [illegible] manuteneatur, animarum cura exerceatur, & [illegible] beneficio incumbentia supportentur.

11. Mandata de manutenendo nunquam, nisi seruatis seruandis & parte legitime citata, decernat, aut concedat.

12. Idemque in sequestris, & in ma[illegible] fiat, [illegible] aliqua ratione timendum sit Iudicis arbitrio de suspicione [illegible] bonorum dilapidatione, quo casu iuramentum præstari debeat de suspicione [illegible], vel de mera dilapidationis bonorum.

13. Non decernat contra Episcopos & [illegible] Superiores, monitoria ad personaliter comparendum, nisi præuia commissione signata manu nostra, aut pro tempore existentis Romani Pontificis, & pro decreto monitorij ad personaliter comparendum nihil recipiat.

14. Non concedat, neque dari permittat Auditor remissoriam ad partes examinandum, vel repetendum [illegible] parte testes ad [illegible] etiam Fisci, vel probandam eius intentionem, sed adducantur testes ad Curiam, vel causa remittatur ad partes vbi delictum est commissum.

15. Nec minus concedat literas ad partes pro capiendis [illegible] contra aliquem, nisi prius in Curia ipsimet auditori Cameræ eius arbitrio aliqualiter constiterit de delicto.

16. Et in causis ordinarijs Auditor prædictus, seu eius in Ciuilibus Locumtenens non recipiat [illegible], neque Notarius [illegible] pro nota sententiæ, sed in causis commissarijs, & declaratorijs contumacialibus tantum.

17. Præterea Auditor non concedat Monitoria, seu Inhibitiones in vim constitutionis Eugenianæ ad fauorem Curialium, nisi pro illis qui saltem per annum in Curia continue residentiam fecerint.

Vt tollantur controuersiæ inter Tribunalia Curiæ & vnicuique 18.
sua iurisdictio seruetur, declaramus executionem obligationis in forma Cameræ ad prædictum Auditorem Cameræ priuatiue ad alia Tribunalia pertinere, præterquam in instrumentis dependentibus a causis & actis in alijs Tribunalibus huiusmodi gestis, [illegible] sine præiudicio motus proprij in fauorem populi Romani editi, & quo ad Clericos, ratione originis vel beneficij Romanos & loca [illegible]; locus sit præuentioni inter ipsum Auditorem, & nostrum in Vrbe Vicarium.

Et quo ad præuentionem inter ipsum & forum Capitolinum in 19.
causis [illegible] Ciues, & Incolas, [illegible], & [illegible], nomen In[illegible] extra [illegible] dispositionem esse intelligendum, & vbicumque super hoc dubitari contigerit, [illegible] Tribunal [illegible], ad Præfectum [illegible] remittendum mandamus, qui hunc articulum manu [illegible] sine scriptura, omni & quacumque appellatione & recursu remoto, in quolibet casu controuersiæ terminet & decidat.

Citationes autem extra Vrbem executæ, quarum vigore hodie 20.
coram Auditore Cameræ ad executionem obligationis Cameralis proceditur, [illegible] reproducantur intra mensem ab executione earum in partibus facta, alioquin pro circumductis habeantur.

Literas Apostolicas, quibus certus qui per seipsum procedat 21.
executor præscriptus est, nullo modo Auditor prædictus exequatur, sed & omnes præterea in quarum executione pars vocanda fuerit, non aliter exequatur quam seruatis pro earum contingentia Constitutionibus fel. record. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, nisi ipsis Constitutionibus derogatum fuerit expresse in literis, quæ fuerint exequendæ, sed & tunc neminem quam extra Diœcesim vltra [illegible] dietam euocet, quod in ipsis literis expressum erit, exceptis literis pensionum [illegible] Romana Curia [illegible], & [illegible] omnibus quibus [illegible] executor præceptor fuerit, his enim casibus possit [illegible] & quocumque parte euocare, ne [illegible] committat, vel subdeleget, quam constitutos in dignitate [illegible] aut alijs, quibus Sedes Apostolica causas committere solet.

Monitoria generalia vulgo, [illegible], quæ scilicet, 22.
[illegible], seu restituatur, aut probetur, cum censuris Ecclesiasticis publicari solent; nullo modo decernat, [illegible] expe[illegible].

[illegible] nihil sine speciali nostra Commissione decernat, aut fa- 23.
ciat, [illegible] mandet, quod Episcopos, aut alios locorum Ordinarios [illegible], ne ad executionem decretorum Sacri Concilij Tridentini [illegible] libere procedant.

Ab omnibus autem, & singulis quæ ad eius iurisdictionem
[illegible] pertinere volumus, vsque adeo abstineat, vt 24.
neque monitoria, neque citationes, neque inhibitiones, neque sequestra, neque mandata de manutenendo, neque aliud quicquam quocumque sub prætextu super [illegible], aut ipse decernat, aut ab alijs decreta reuocet, & pariter eius Notarij nihil omnino expediant, aut etiam scribant sub pœna scutorum quingentorum pro qualibet vice Cameræ Apostolicæ applicandorum, & si adsit accusator, vel instigator, ei quarta pars pœnæ soluendæ detur.

In causis vero sui tori ciuilibus, etiam in quibus summarie, & 25.
ad [illegible] beneficialium procedendi ei concessa est facultas, nunquam omnino ad pœnas contumaciales deueniat, sed potius receptis probationibus ad negotium principale spectantibus, datoque competenti termino parti absenti, demum super his seruatis seruandis diffinitiue pronunciet, etiam sine litis contestatione.

Ne autem contingat, vt absentes, & in remotissimis ab Vrbe 26.
partibus degentes, [illegible] incommoda & dispendia pati [illegible] culpa compellantur, dum ob prætentum delictum ad comparendum personaliter [illegible] comparent, & inculpabiles reperiuntur, neminem posthac extra Italiam existentem ad comparendum personaliter moneat, nisi facto verbo nobiscum, & successoribus [illegible] Romanis Pontificibus, ac [illegible] verbo habito fiat mentio in [illegible] monitorijs.

In causis quæ [illegible] Auditoris facultates in eius 27.
Tribunal [illegible] poterint, siue post cœptam causam superueniat Commissio, siue ante impetrata sit, siue in prima siue in vlteriori instantia, [illegible] augeat impensam, sed quo ad hoc habeatur [illegible] causa pro ordinaria, itaut etiam ratione sententiæ, neque Notarij, neque Iudices quicquam propterea accipiant vltra id quod accipere potuissent, si Commissio [illegible].

Permittimus tamen eius in ciuilibus Locumtenenti in causis per
[illegible] ab initio [illegible], etiam sui natura ordinarijs, ob 28.
[illegible] laborum assiduitatem, & emolumentorum tenuitatem, [illegible] iuxta præsentem constitutionem recipere. [illegible] in reliquis omnibus causas intelligi ordinarias [illegible] Notarios [illegible] quicquam amplius exigere posse aut debere, quam in alijs ordinarijs permissum est.

Quodque Auditoris Cameræ pro tempore existentis Locumte- 29.
nens [illegible] mandata exe[illegible], nisi prius ipsemet Locumtenens in libro expeditionum diem subscriptionis manu propria notauerit, subscribere non possit.

Quodq; Auditoris Cameræ pro tempore existentis, Iudex Lo- 30.
cumtenens in criminalibus, pro sportulis salario sibi iam assignato contentus, nihil percipere possit.

In causis ciuilibus vero Locumtenenti singulis mensibus quinqua- 31.

 ginta

ginta scuta monetæ à Notarijs dicti Auditoris Tribunalis pro rata solui, nec aliqua alia portio pro eo retineri debeat.

De Auditorio Rotæ.

Taxa huius Curiæ est in constit. seq. §. 4.

1. Ad haec vide etiā Pij IV. const. 44. §. 1. 2. & 17. fol. [illegible] §. 5. CONstitutiones fel. rec. Innocentij VIII. Pij IV. & aliorum prædecessorum nostrorum innouantes, & Auditorium nostri palatij, in quo vniuersorum Christi fidelium grauiores causæ mature cognoscuntur, & iuste terminantur, nouis prærogatiuis augentes, volumus & ordinamus, vt vnica tantum Commissio in qualibet instantia sufficiat, & illius vigore Auditor causam sibi commissam cognoscere, & cum omnibus & singulis dependentibus, & emergentibus, ac alias quomodolibet incidentibus decidere valeat.

2. Possit etiam Auditor sine noua Commissione præfigere terminum ad docendum de attentatis, & nullitatibus, & causis propter quas quis in integrum restitui debeat, ac illo elapso & non docto, ad causæ expeditionem procedere, necnon remissoria decernere, dilationes concedere, liquidationes fructuum in partibus delegare, ac omnia & singula alia vsque ad finalem sententiarum suarum executionem inclusiue facere, quæ de iure Ordinarij facere possunt.

3. Necnon possit Auditor præfigere terminum ad docendum de appellatione, & eius legitima prosecutione ad effectum procedendi ad executionem sententiæ latæ in causa appellabili, in qua condemnatus non appellauit.

4. Insuper & tempus quadriennij in causis restitutionis in integrum possit Auditor proro[illegible]are arbitrio suo.

5. Et tam dictam, quam omnem aliam facultatem sibi vigore, vel Innocentianæ, vel Constitutionis Pij Quarti, aut aliorum Summorum Pontificum prædecessorum nostrorum competentem extendimus, & habere locum decernimus, etiam in causis cuilibet Rotæ Auditori extra Rotam commissis.

6. Prorogationes autem fatalium, sæpius & passim non concedat, sed tantum ex aliqua honesta causa, ac præuia illius cognitione arbitrio Rotæ.

7. Auditor tamen in aliqua causa, siue magni siue parui momenti existat, etiamsi eius decisio clari Iuris esse videatur, diffinitiuam sententiam, vel interlocutoriam vim diffinitiuæ habentem ferre non valeat nisi causa in Rota proposita, & habitis votis Coauditorum, nisi partes in actis expresse consenserint quòd causa sine voto eorundem expediri possit.

8. Idemque in alijs quibusuis præiudicialibus decretis seruari volumus, si actor, vel reus, vt negotium in plena Rota cognoscatur, institerit.

9. Item sententiæ latæ per Auditores, prout in cedula, vt moris est, vel per viam termini pro seruato, subscribantur, & publicentur in actis intra quindecim dies, & in vltimis anni audientijs intra mensem, alioquin pronunciationes, & termini huiusmodi pro circumductis habeantur.

10. Termini etiam pro seruatis habiti, & cedulæ ipsarum sententiarum, quæ interdum per alium Notarium quam actuarium ipsius causæ ad referendum accipi consueuerunt, referantur ipsi Notario causæ eadem vel sequenti die qua recipiuntur, In vltimis vero audientijs fa[illegible]m intra triduum, Et si Auditor qui pronunciauit, prout in cedula, vel terminum habebit pro seruato, retinuerit citationem penes se, illam Notario causæ similiter intra prædictos dies consignare debeat, alias termini huiusmodi circumducti, & irriti censeantur.

11. Auditor vero non pronunciet in causa nisi perfecto registro, & illo ad Rotam delato vna cum dictis testium, aliisq. actis vel in eadem Rota, prout res exegerit, lectis.

12. In vltima vero anni audientia, & quandocumque agetur de ferenda declaratoria contra contumacem, etiam registro non perfecto, ex actis originalibus pronunciare valeat, ita tamen quod pars ad cuius instantiā pronunciatum fuerit, registrum ipsum pro actorum conseruatione quantocitius perfici curare teneatur.

13. Et insuper, Auditor partibus petentibus copiam decisionis in causa factæ, cum iuribus ac rationibus tradere debeat, prout antiquitus laudabiliter fieri consueuit.

14. Causæ autem propriæ Auditorum, & eorum familiarium, ac consanguineorum, vel affinium vsque ad secundum gradum iuxta ius Canonicum computandum, non cognoscantur in Rota.

15. Nec Auditores in eorum domibus, Substitutos vel Doctores, aut alios Iurisperitos, etiam consanguineos habeant, qui Substitutorum, vel aduocati, aut Procuratoris officio fungantur, aut in causis Rotalibus, vel eorum processibus, sese quoquo modo intromittant.

16. Item, Aduocati aut Procuratores consanguinei vel affines, vsque ad secundum gradum vt supra computandum alicuius Auditoris, ac etiam illius Notarij in causis coram eo pendentibus, nullatenus patrocinari valeant.

17. Nec iidem Auditores compellant, aut aliquo modo inducant partes, per se vel per alios, vt assumant certum Aduocatum, vel Procuratorem, sed electio huiusmodi omnino ipsarum partium arbitrio relinquatur.

18. Item Decanus, & alij Auditores præsertim antiquiores attendant ne aliquid non solum contra ius, sed nec etiam contra stylum, & decisiones antiquas factas in Rota, quæ impressæ habentur, quoquo modo decernatur, etiam prætextu [illegible] in arte nun[illegible]pro, nisi maxima cum ratione & discussione, omnibus votis, seu saltem illorum duabus tertijs partibus aliter faciendum esse iudicauerint.

Non attendantur præterea aliquæ nullitates in causis, præterquam ex defectu iurisdictionis, citationis, vel mandati. 19.

A liquidatione fructuum, & expensarum taxatione semel tantum appellare liceat, ita quod duæ conformes [illegible] faciant. 20.

Auditores causas sibi commissas ad solam partium instantiam ad Cancellariam remittere non possint, sed tantum [illegible] a Nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus, vel ex iustis causis deductis in Rota, & ab ea probatis. 21.

Et si Auditor cognouerit in actis adesse suspicionem criminis, remittat acta huiusmodi, vel illorum exemplum, prout res exegerit, ad Iudicem ordinarium, & si causa criminalis præiudicialis fuerit causæ ciuili, in eius cognitione supersedeat. 22.

Quandocumque Iudex ipse ordinarius in causis criminalibus coram eo pendentibus indiguerit depositionibus testium, vel aliquibus scripturis ad causas criminales facientibus, teneatur Auditor illas, vel earum exemplum, vt præfertur exhiberi facere. 23.

Nemini liceat turbare ordinem seruandum in distributionibus causarum, sed illarum Commissiones distribuantur bona fide iuxta ordinem Turni, qui nullo prorsus modo, neque à Notarijs, nec a quoquam alio peruertatur, prout supra de Signatura Iustitiæ dispositum est. 24.

Vt autem debitus modus sportulis imponatur, non possint Auditores a partibus, per se vel alium, quouis modo sportularum nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec a sponte dantibus vltra taxam infrascriptam accipere, videlicet. 25.

In causis pecuniarijs, seu prophanis, aut quæ alias pretio quoquo modo æstimari possunt, si æstimatio rei de qua agetur non excedat summam mille ducatorum, aureos decem; a mille vero vsque ad decem millia, viginti quinque; a decem millibus vsque ad viginti millia, quinquaginta; ab inde supra vsque ad quamcumque summam, centum. In beneficialibus vero si redditus annuus de quo agetur non excedat summam centum ducatorum, similiter decem; a centum vero vsque ad mille, viginti quinque, a mille vsque ad [illegible] millia quinquaginta; ab inde vero supra, centum aureos pro sportulis cuiuscumque sententiæ diffinitiuæ dumtaxat, vt præfertur accipere valeant. Si vero causa æstimationem nō facile recipiat, sportulæ moderatæ, pro rerum & personarum qualitate iuxta taxam prædictam recipi possint. Nec aliquid vltra non solum ipsis Auditoribus, sed nec eorum familiaribus, vel consanguineis, aut alijs quibusuis personis, directe vel indirecte, quouis quæsito colore vel ingenio, exceptis expensis & [illegible] quæ tradio [illegible] possint ipsarum sententiarum, aut Auditorem [illegible] prætextu [illegible] quorum sportulas iuxta taxam [illegible] Notarium [illegible] subscriptam sententiam, & Notario tradi[illegible] & non antea, deponi, & Auditori consignari volumus. Quorum Notarius [illegible] tionem, & consignationem huiusmodi in actis notare, & specificare teneatur. 26.

De Capitolio, & eius Officialibus.

Taxa huius Curiæ est in constit. seq. § 6.

§. 7. SEnator, & Iudices ipsius possint primas instantias vnica vice eorum arbitrio absque vlla commissione prorogare. 1. Ad hoc vide etiā Pij IV. const. 37. 13. & 14. fol. [illegible]

Capitaneus appellationum, pro reuocatione seu moderatione quarumcumque inhibitionum, sportulas nullo pacto accipiat Notarius vero dumtaxat mercedem actus, siue scripturæ. 2.

Si petito Consultore, pars quæ petierit neglexerit per decem dies illud proprius electione, Capitaneus possit per seipsum causam expedire. 3.

Et si Consultor electus, intra duos menses à die electionis non acceptauerit, vel recusauerit, ad alterius electionem procedatur. 4.

Terminus quinque dierum datus a Statuto Vrbis ad redeundum pro apostolis, ita & taliter intelligatur, vt sufficiat interim quandocumque pro apostolis redire. 5.

Conseruatores Vrbis abstineant ab omni genere muneris, etiam esculenti & poculenti, a pistoribus, lanijs, lattamentarijs, ollotribus, fructarolis, & alijs artificibus, nec ab eis aliquid sub quouis prætextu accipiant. A quibus etiam abstinere faciant omnino eorum Scribam, Notarium, Secretarium, Fideles, & alios eorum Officiales, atque in primis Extraordinarios, corporali eos pœna coercendo, & deinde ab officio remouendo. 6.

Nec possint de pœnis statutarijs, vel per eorum edicta inflictis aliquo modo gratiam facere in eorum, & præsertim de corporalibus, nec illas commutare sine consensu ipsorum omnium simul conuocatorum, & eo casu non vltra medietatem pœnæ remittere, nec in domo propria sua super huiusmodi gratiis aliquid signare possint, sed ad earundem pœnarum executionem postquam de illarum [illegible] constiterit, celeriter procedant. 7.

Ad [illegible] pœnarum præsertim corporalium executionem, in [illegible] non mittantur executioni per [illegible] Conseruatores a die delati criminis intra quinquennium dic[illegible] alius Iudex ordinarius, & alia competentia procedere possit. 8.

[illegible] ad officium Extraordinarij [illegible] exercendum nullatenus admittantur, nisi recepta ab eis cautione sub pœna ipsis Conseruatoribus bene visa, de officium ipsum fideliter exercendo, & pro illo obeundo, ac de seipso repræsentando pro omni eo quod 9.

m

in dictis eorum officio co nniuere vel ommittere possent, ac dictis Extraordinarijs fidem adhibeant iuxta formam decreti alias à Conseruatoribus editi, & non aliter.

10. Cogant insuper extraordinarium maiorem ad exercendum officium etiam per seipsum, & per substitutum idoneum ab ipsis Conseruatoribus approbandum.

11. Atque ijdem Extraordinarius maior, & eius substitutur, ac minores extraordinarij cogere possint quoscumque, etiam per detentionem personarum, vt permittant ponderari carnes, & alia omnia quæ sub eorum cura sint, & pretium denuncient, & recusantes puniantur prima vice in duplum valoris rei penes eos inuentæ, quòd si alia vice illud idem admiserint, in duplum, & alia etiam pœna corporali arbitrio Conseruatorum, & nihilominus Extraordinarij, tàm maiores quàm minores, omnia Conseruatoribus denuncient, & rei taliter inuentas nullatenus sibi retineant, sed ad id ipsos Conseruatores deferre teneantur.

12. Et Batoncellus, ac alij Executores quarumcumq. Curiarũ eisdẽ Extraordinarijs maioribus, in prædictis & alijs eorum officium côcernentibus, obedire teneantur.

13. Magistri Viarum ad vias lateribus seu silicibus sternendas, prout eis opus esse videbitur, dominos contiguarum domorùm cuiuscumque sint dignitatis, aut ipsis absentibus, vel soluendo non existentibus, illorum Inquilinos iuris remedijs opportunis, ac sub eorum arbitrijs pœnis cogant.

14. Possint autem Inquilini retinere de pensione soluenda ratam vt supra per eos soluendam, non obstante obligatione Camerali, aut quacumq. exceptione quæ opponi posset, & non obstantibus quibusuis sequestris, etiam anterioribus.

15. Curentq. easdem Vrbis vias continuo, & Plateas adminus quater in anno, & hoc in Martij, Iunij, Septembris, & Decembris mensibus, ab immunditiis purgari.

16. Nullos actus, nullaq. negocia, quæ alicuius momenti fuerint, ne rogitu sui Notarij expediant.

17. Reddant rationem Cameræ singulo quoque semestri, prout in literis ad Cameræ Tribunal spectantibus constitutum est.

18. Edant initio eorum officij edicta sub nomine Camerarij, & de pœnis in illis, atque etiam in statutis contentis nullam sine eiusdem Camerarij, aut saltem Clerici Præsidentis mandato gratiam facere possint.

19. In ceteris, tàm quoad appellationes ab eorum sententijs quam quoad reliqua omnia, seruent omnino statuta de eorum officio loquentia.

20. Submagistri vero suas relationes, quas tamquam periti facere solent, nonnisi medio iuramento faciant, & si quid dolo vel fraude egerint, periurii, & alias pœnas arbitrio Camerarij, & Clerici Cameræ pro tempore Præsidentis incurrant, & ad interesse partibus condemnentur.

21. Consules Artium quarumcumque obseruent earum statuta legitime approbata, & vsu recepta. Nec reassumant causas, præsertim mercedum ac miserabilium personarum, coram maioribus Magistratibus introductas.

22. Minus impediant, aut molestent aliquo modo peritos, siue æstimatores à Iudicibus electos, sub pœna priuationis, & alijs arbitrio Superioris.

23. Notarij vero ipsorũ Consulum, taxam eis per statuta præscriptã, & vbi aliqui ipsorum nullam minorem taxam haberent, aliorum qui illam habent sequantur, & secundum illam exigant.

24. Assessores prædictorum Consulum, & aliorum Officialium Curiæ Capitolinæ salarium non habentes, caueant ne in causis minimis, idest à quinq. scutis infra, quicquam pro eorũ voto, seu côsilio & in alijs non vltra sportulas dictis statutis taxatas, percipiant.

25. Procurator, Fisci Capitolini illud ipsum, in omnibus & per omnia obseruent, quod Cameræ nostræ Apostolicæ Procurator, quoad ea scilicet Capitula superius adnotata, quæ ipsum etiam côcernere, & sibi conuenire possint.

De Iurisdictione in Hebræos.

Taxa Notarij Hebreorum est in constit. seq. §. 11.

1. §. 7. Gubernator Vrbis possit contra Hebræos in criminalibus causis procedere, etiam quòd agatur inter ipsos Hebræos tantum.

2. In causis Cameralibus, seu ad Cameram quomodocumque spectantibus, aut ad Camerarium, etiam ratione pignorum, aut personarum Hebræorum Bancheriorum aut ad præsides, Camerarius, & Præsides possint contra eos procedere.

3. In causis furtiuorum pignorum quoad Hebræos Bancherios, sit locus præuentioni inter Camerarium & Gubernatorem.

4. Quoad Auditorem Cameræ Hebræi sint illius iurisdictioni suppositi priuatiue quoad alios, vbi agitur de obligatione Camerali, præterquam in dependentibus à causis, & actis aliorum Tribunaliũ iuxta suas facultates. In criminalibus autẽ possit idẽ Auditor Cameræ côtra eos procedere, prout in præteritũ procedere consueuerat.

5. Inter Vicarium & Senatorem, in delictis in quibus Christiani sũt aliquo modo participes, & sic quando adest mixtura delinquentiũ Christianorũ & Hebræorum, ex officio non autem ad querelã locum habeat, præuentio, in alijs vero casibus seruetur constitutio fel. rec. Iulij Papæ III. prædecessoris nostri disponens, quòd quando agitur inter ipsos Hebræos habeat Vicarius in eos iurisdictionem actiuæ & passiuæ, quandò vero inter alios passiuæ tantum.

De Curia Sabellorum, & Turris Nonæ.

Taxa huius Curiæ est comprehensa in constit. seq. §. 2.

§. 8. Iudex Curiæ de Sabellis gratuitò à Marescallo deputetur adeo vt neque Iudici dare, neque Marescallo propter hoc accipere quicquã liceat, etiam mutui vel alio nomine, aut quauis de causa vel prætextu siue ante siue post adeptum officium, etiã in vim vel prætextu cuiuscumq. indulti Apostolici, vel consuetudinis, quod & quam per præsentes expresse reuocamus, & improbamus, & vt supra omnino seruari mandamus. 1. *Ad hec vide etiam Pii iv. const. 58. §. 15. fol. 60. lib. 2.*

Deputatio vero Iudicis fiat cũ participatione & approbatione Gubernatoris Vrbis pro tempore, & fiat ad annũ dũtaxat, quo finito finitum sit etiam eius Iudicis officiũ, nisi propter aliquam rationabilem causam prorogandum visum fuerit, quæ tamen prorogatio aliumnullo pacto excedat, & semel tantum fieri possit. 2.

Antequam incipiat exercere officium caueat idoneis fideiussoribus de stando Syndicatui, & finito officio etiamsi nec querelatus, nec requisitus fuerit, offerat se Syndicatui coram Gubernatore Vrbis præfato, ille vero quadraginta diebus Syndicatum absoluat, Iudicemq. prout iure faciendum erit, vel absoluat vel condemnet, & puniat. Quòd si intra dictorum dierum numerum non fecerit, Camerarius S. R. E. qui tunc erit, duos viros deputet, qui intra aliqs viginti dies huiusmodi Syndicatum peragant, lapsis autem dictis terminis pro absoluto habeatur. 3.

Commentariensis, & Capitanei, necnon executorum eiusdem Curiæ munia per idoneos, & fidos ministros gerantur, & neque vendantur, neque locentur vllo modo, nec quicquam pro illis côsequendis, aut exercendis quouis nomine & prætextu soluatur, vel respondeatur, etiam vigore contractuum, aut locationum de præterito factarum, quæ per præsentes nullæ & irritæ intelligantur & qui aliquid soluerint vel respondetint, officio priuati sint, & publice fustigentur. 4.

Turris Nonæ Iudex non se intromittat in causis summam decem scutorum excedentibus, nec in criminalibus nisi leuibus, & minimis. 5.

Et dictus Iudex Turris Nonæ corã Gubernatore præfato in fine cuiuslibet anni Syndicatui se offerre, & stare teneatur, prout de Iudice Curiæ Sabellorum supradictum est. 6.

De Curia Ripæ, & Ripettæ.

Taxa huius Curiæ Ripæ est in constitut. seq. §. 9. & Curiæ Ripettæ in §. 10.

§. 9. Ripettæ Præses aut Iudex, non faciat aliquam compositionem, minusque soluere faciat aliquam pœnam quarumlibet minimam, sub quouis prætextu, nisi seruatis seruandis, ac præuio processu ac decreto, vt exactis intelligi possit, an iuste pœna soluta, vel compositio facta fuerit. 1. *Ad hec vide etiam Pii 4. const. 58. §. 15. fol. lib.*

Neq. Camerarius, neq. Ripettæ Præses transmittant extra Vrbem Commissarios ad mensurandum passus lignorum. 2.

Ripæ, & Ripettæ Iudices, in fine officij coram Clerico Cameræ eiusdem Ripæ Præside Syndicatui stare teneantur. 3.

Nec Camerarius Ripæ vltra sex menses in eius officio permanere, nec confirmari debeat. 4.

Pro mala mensuratione lignorum nullus pœna pecuniaria, sed corporali veluti trium ictuum funis, aut fustigationis, aut berlinæ, arbitrio Iudicis puniatur. 5.

Camerarius Ripæ aliquas compositiones facere non possit, nisi præcedente legitimo processu & decreto, & omnes compositiones in libro annotentur. 6.

De Iudicibus criminalibus Vrbis, & pertinentibus ad eos.

§. 10. Iudices criminales Vrbis, seu Locumtenentes, & eorũ Substituti quibus certum à nobis salarium est constitutum, illo côtenti nihil prorsus, aut pecuniæ aut alterius cuiuscũq. rei etiã minimæ quantitatis à quoquã etiam sponte dante accipiant neq. pro sportulis, seu propinis sententiarum, vel pro decretis, absolutionibus, aut relaxationibus quibuscumq. in quibuscumq. causis etiam delegatis, & commissarijs, neq. quouis alio modo, titulo, vel nomine, etiam muneris, vel regaliorum quamuis esculentum vel poculentum, etiam in casibus alioqui de iure, vel quacumque constitutione permissis, sub priuationis officij, & inhabilitatis in posterum ad quodlibet iudicandi munus, & alijs nostros, & Successorum nostrorum arbitrio infligendis pœnis. 1. *Ad hec vide etiam Pauli iii. const. 44. §. 5. & seq. fol. 560. lib. 1. Pii IV. const. 93. fol. 100. lib. 2. & Clem. 8 const. 5. fol. t. hoc eodẽ lib.*

Camerarius, Thesaurarius, & Præsides Cameræ, excepto Præside Riparum, item Hospitalium Confraternitatum, ac aliorum locorum piorum, seu Collegiorum Rectores, & alij quicumq. habentes in Vrbe iurisdictionem criminalem, & facultatem Iudices deputandi, non deputent in criminalibus causis alios Iudices, quàm aliquem ex ordinarijs sibi beneuisum, qui nullas debeat recipere sportulas, vt supra sancitum est, & in describendis actis, atq. processu, vtatur proprio sui Tribunalis Notario, nisi Notarius deputantis habeat officiũ titulo oneroso, & ius scribendi etiam in criminalibus, quo casu ipse deseruiat in dictis causis, etiam apud Iudices deputatos. 2.

Nullus autem Iudicum in causis criminalibus procedat, vel sententiam ferat, nisi Procuratore Fiscali, vel Commissario Cameræ respectiue in omnibus actis, in quibus de iure citari debent, legitime citatis. 3.

Minusque transmittantur extra Vrbem Monitoria, nec aliquod iudicium ad Fisci vel Commissarij Cameræ respectiue instantiam, 4.

Introducatur sine procuratoris Fisci vel Commissarij Cameræ licentia.

5. Nec quisquam capiatur sine indicijs ad instantiam cuiuscumque instigatoris, nisi in causis grauibus arbitrio Iudicis, & tunc nonnisi data cautione per instigatorem de reficiendo damna, expensas, & interesse, necnon etiam (si ita Iudici visum fuerit) de se repræsentando.

6. Nec concedant Iudices in causis Criminalibus significationes aliquas, nisi in causis coram is vel in suo Tribunali, & aliter datæ non obseruentur.

7. Pariter non relaxent monitoria Criminalia pro contrauentione inhibitionis obtentæ in causa Ciuili, sed agatur pro ea ciuiliter coram Iudice qui dedit inhibitionem nisi forte contraueniendo fuerit vis aliqua illata, vel iniuria realis aut verbalis in spretum inhibitionis, & Iudicis contemptum.

8. Contra reum absentem, & contumacem pro delicto, quilibet Iudex competens procedere valeat, nec alter alterius processu impediatur.

9. Non transmittantur contra reos absentes citationes, aut Monitoria ad informandam Curiam sub pecuniaria mulcta, quando Iudex habet in processu probationes vel indicia contra illos sufficientia ad transmittendum Monitorium, siue Inquisitionem, aut citationem super delicto.

10. Nec comminetur vnquam in Monitorijs pœnæ corporales maiores pœna delicti, pro quo monitio fit.

11. Item inquisito Reo non fiat inuentarium illius bonorum, nisi agatur de delicto pro quo veniat imponenda pœna capitalis, vel confiscationis bonorum, aut alia notabilis pœna.

12. Et quando inuentarium conficiendum fuerit non describatur Inuentarium huiusmodi in registro, sed tantum moderata merces pro qualitate rei a Notario accipiatur.

13. Et casu, quo propter Rei contumaciam Inuentarium fieri contingat, nonnisi vnicum fiat.

14. Relaxatus ab vno Iudice, non possit ab alio pro eadem causa carcerari.

15. Similiter pro pugnis, & verbis altercatorijs, & iniuriosis in rixa, & ex accidenti inter viles personas prolatis, aut pro quauis alia simplici rixa, minisque etiam infraganti reperti non carcerentur, nisi prius ducti ad præsentiam Iudicis sub pœna priuationis, & alijs arbitrio sui Iudicis. Et si relaxandi erunt gratis vbiq. relaxentur.

16. Querelæ Dominorum contra famulos, vel operarios, qui iam Dominos ex causa mercedis conuenerunt, non recipiantur nisi facto deposito, vel data cautione in forma depositi Iudicis arbitrio, & nonnisi in eo Tribunali in quo causa mercedis pendet, si iurisdictionem habeat Criminalem.

17. Captus ab incompetenti Iudice, vel ab eo qui non processit, remittatur ad eum qui processit, sed captus ab eo qui processum formauerat, non remittatur, etiam quod ab alio fuisset in procedendo vel in contumaciam condemnando, præuentum, quinimo processus omnes, & informationes transmittantur ad illum qui fuit diligentior in captura.

18. Quod si ex pluribus delicti Consortibus quilibet aliquem habeat carceratum, remittantur omnes ad eum qui habet principaliorem in manibus.

19. Curent autẽ Iudices quicũq. ne Rei detineantur in secretis vltra triduũ antequam examinentur, nisi causæ natura aliud suadeat.

20. Et tam Reos, quam Testes interrogent, descriptis & extensis à Notario integre verbis omnibus interrogatorij, reiecto prorsus, & sublato abusu illo scribendi, Ad opportunam Domini interrogationem, vel interrogatus respondit, aut subdens interrogatus, aut simili, quem tamquam perniciosum, & vti suggestiuarum interrogationum velamentum, & fraudibus plenum damnamus.

21. Responsiones similiter reorum, & testium integre de verbo ad verbum, prout ex eorum ore profluunt, etiam quod contra Fiscum sint, non diminute, nec per relationem, & in externæ nationis hominibus adhibito Scriba vel interprete illius linguæ perito, fideliter scribi faciant.

22. Nec vllo pacto Iudicibus liceat, vel Notarijs, Testes quos ipsi verisimiliter informatos crediderunt, citatos seu vocatos, extraiudicialiter cum iuramento vel sine eo interrogare, & non scriptis eorum responsionibus dimittere, forsan ex eo quod contra Fiscum deponant, & pro reo, seu omnino præuio iuramento de veritate dicenda, eorũ examen recipiatur, & in scriptis redigatur, dummodo non adsit vehemens suspicio subornationis.

23. Reorum recognitiones non fiant nisi Iudice præsente, & coram pluribus, nec vllo pacto reus antea ipsi testi ostendatur.

24. Testes pro Informatione Curiæ non nisi in grauioribus carcerentur, & tunc pro relaxatione nihil penitus soluant, nec etiam pro alimentis, quæ vel instigator si adest soluere debeat, vel Fiscus.

25. Captum pro vno crimine, super alijs de quibus indicia non habent, interrogare nullo modo præsumant, sed in hoc & alijs omnibus occurrentibus, Iuris communis dispositionem Iudices seruare teneantur.

26. Et in quocumque crimine quantumuis grauissimo, reos antequã torturæ subijciant, etiam non petentes admittant ad purgandum indicia, data eis indiciorum copia, pro ea tantum parte processus quam ipsi petierunt, in forma boni extractus, & non registri, cum expressione nominum testium, & competenti termino ad faciẽdas defensiones, & eo pendente detur commoditas carceratis libere loquendi cum eorum Aduocatis, & Procuratoribus etiam semotis arbitris nisi tamen qualitas causæ aliud necessarium suadeat, & dicta copia indiciorum detur pauperibus gratis, vel ostendantur originalia Aduocato, & Procuratori Pauperum similiter gratis, & absque vlla impensa.

Neque cogantur rei declarare se habere testes curiæ pro rite, & recte examinatis, & quatenus voluerint illos sic habere, præter absentes, & mortuos, & saluis exceptionibus contra personas, & dicta testium, saluoq. iure illos repetendi, talis protestatio admittatur, minimeq. reijciatur. 27.

Ac testes contra reum repetendi, prius examinentur super Interrogatorijs pro eius parte datis, deinde super eorum depositionibus repetantur. 28.

Ac Iudices, Auditores seu Locumtenentes Gubernatoris Vrbis, seu alterius cuiuscumq. Magistratus habentis facultates procedendi præter aut contra formam Iuris vel Statutorum, non vtantur dictis facultatibus, nisi præuio decreto dicti Gubernatoris vel Magistratus, concedente sibi facultatem sic procedendi in illa causa. 29.

Tormento Vigiliæ Iudices non vtantur, nisi in delictis atrocissimis, & in quibus etiam vrgentissima præcedant indicia, & tunc nonnisi de voto Congregationis illius Tribunalis quo proceditur contra reum, nec vnquam reus subijciatur huic tormento Vigiliæ eodem die quo alio genere tormentorum fuit tortus minusq. reus, qui tormento funis semel atq. iterum tortus fuit. Nec quisquam in hoc tormento Vigiliæ positus detineatur brachijs extensis ad modum torturæ, ne vltra Vigiliæ tormentum patiatur etiam tormentũ funis, sed in omnibus modus adhibeatur quo vel innocentiæ reus, vel supplicio reseruetur, & Iudices tam in hoc quam in alijs tormentis ipsi assidue continueque assistant omnino, nec eorum loco Notarium vel Substitututum Fiscalem dimittant. 30.

Nec in tormento funis quenquam vltra horam pro qualibet vice detineant. 31.

Insuper abstineant omnino à verbis, & factis Iniuriosis in reos ac testes. 32

In sententijs, & condemnationibus reorum absentium, & contumacium, Iudices exprimant pœnas certas, neque se referant ad ius commune, Statuta, Constitutiones vel edicta. 33.

Reis in contumaciam condemnatis, & captis ante executionem sententiæ, detur copia processus, si petatur, & actorum, etiam quod non fuerint admissi ad nouas defensiones. 34.

Nec vllus inquisitus siue carceratus siue non carceratus, non solum à Notarijs iuxta constitutionem nuper à Nobis de Anno 1608. editam, quam innouamus & illibatam esse volumus, sed nec etiã à Iudicibus seu alijs quibuscumque, Officialibus cogatur directe vel indirecte processus cassare, absolutionem seu abolitionem petere. 35.

Similiter Iudices, Fiscales aut Notarij nullo modo cogant vel inducant directe vel indirecte, reos ad compositionem. Idcirco studeant Iudices celerimæ causarum expeditioni, ne rei diutius tædio Carceris vel laboribus & expensis fatigati, componere, & se redimere cogantur. 36.

Studeant similiter omnes Iudices, & Officiales quorumcumque Tribunalium generaliter dilationes in fauorem Fisci abbreuiare, ne rei diutius laboribus & expensis fatigentur, nec differant expeditiones causarum inter priuatos pendentium, licet Procurator Fisci protestetur causam non expediri, nisi ipso citato pro eius interesse, nisi de eo incontinenti saltem summarie doceat. 37.

Obligationes & satisdationes quæcumque de non offendendo vel se repræsentando, aboleri vel cassari nequeant, nisi citato Fisco vel Commissario Cameræ respectiue, & aliter cassæ habeantur pro non cassis, nisi quando cautio de non offendendo cassatur ob pacem sequutam & consensum præstitum cassationi. 38.

Et in quibus casibus Officiales aut Executores habent aliquam partem pœnarum, si ex gratia pœnæ moderatio fiat, etiam post executionem, tamen non recipiant nisi partem eius quod iuxta gratiæ tenorem persoluitur. 39.

Inhærendo constitutionibus fel. rec. Pij IV incip. Cum alias per specialem, & Cupientes pro iniunctæ, & Sixti V. incip. Ad Romanum Pontificem pertinet non modo, & Clemen. VIII. incip. Inter ceteras animi nostri, prædecessorum nostrorum, ac illas ampliãdo. Omnes & quascumque pœnas, mulctas compositiones, & confiscationes à reis vel delinquentibus, maleficiorum vel quasi, fraudum, & contrauentionum quarumcumque vel alia quauis occasione per quemcumque Iudicem quauis dignitate, & quantumuis speciali nota dignum fulgentem, Magistratum seu Tribunal Vrbis, etiam S. R. E. Camerarium, Gubernatorem, Auditorem Cameræ, Vicarium, Senatorem, Annonæ Præfectum, Præsides, eorumque Locatenentes, Auditores, & Iudices, aliosque Cameræ Vrbis Ministros, quacumque dignitate fulgentes, & quouis titulo, & nomine, criminum vel quasi cognitionem in Vrbe habentes, vel quoquo modo exercentes, exigendas, siue ex bonorum mobilium vel immobiliũ prædictorũ reorũ vel delinquentium venditione vel subhastatione redigendas, cuiuscumque etiam minimæ quantitatis penes Cameræ nostræ Depositarium pro tempore existentem, & & non alium, integre, & absque vlla diminutione deponi debere præcipimus. 40. *Has constitutiones supra proxime tibi indicaui sub nu. ... §.*

Nec quisquam ex Iudicibus, Magistratibus aut Officialibus præfatis, minus etiam Fisci Procurator, Cameræ Commissarius, aut quiuis alius dictarum pœnarum, mulctarum, compositionum, confiscationum, pecuniarum aut participationum quouis modo vel titulo habens, audeat vel præsumat sibi propria auctoritate partem aliquam etiam minimam retinere, nec aliter recipere quam 41.

de

de manibus Depositarij prædicti, præuio dictorum Magistratuum mandato, Fisci Procuratoris, & in causis in quibus Commissarius Cameræ interuenire solet, ipsius Commissarij manu subscripto, causam propter quam soluit, quantitatem & personam cui soluitur explicite expressam continente, sub pœna priuationis officij & inhabilitatis ad alia, solutioneśq. aliter quam vt supra factæ tanquam indebite extortæ, restitui, atque ad earum restitutionem quilibet prædictorum ab eodem Commissario Cameræ cogi omnino & cum effectu debeat. Et nihilominus Depositarij aliter quam cum prædicto mandato, vt supra subscripto, soluentes, de suo erogasse censeantur, & in reddendis rationibus id ei minime computari debeat.

De Iudicibus in causis Ciuilibus.

1\. Ad hæc vide etiam Pii IV. const. 58. §. 14. fol. 60. & const. seq. lib. 2. §. 11. ac Pii V. const. 17. fol. 148. lib. 2.

§. 11. NVllus Iudicum audeat Supersessorias, dilationes aut Non grauetur, cuiquam aduersus mandata ab alijs Iudicibus aut in alijs Tribunalibus relaxata concedere, & concessa sint nulla, neque seruentur a Iudicibus, qui mandata relaxarunt: saluis tamen inhibitionibus, quæ vigore appellationum, seu commissionum aut in vim reassumptioni, causæ aut susceptionis censurarum seu termini ab Auditore Cameræ conceduntur, & saluis etiam Cartis dotalibus.

2\. Minus etiam Iudices apponere possint in mandatis illam clausulam, videlicet Exequatur per Executores nostros, sub pœna nullitatis, vel simili.

3\. Expediant causas à quinque scutis infra summarie, manu regia, & sine scriptis, partibus tantum oretenus auditis, nisi aliter ipsis Iudicibus ex rationabili causa visum fuerit, quam Turris Nonæ, Sabellorum, Ripæ & Ripettæ Iudices & consules Artium exprimere in actis teneantur.

4\. Causas autem summam scutorum vndecim monetæ non excedentes, & coram competentibus Iudicibus vertentes, nullus prorsus Iudex aut Magistratus reassumere possit.

5\. Similiter causæ cuiuscumque Collegij, Societatis, Confraternitatis, Archiconfraternitatis, Hospitalis, Ordinis seu Religionis, Loci pij, Artis aut personæ habentis ex priuilegio proprium & specialem Iudicem, non reassumantur postquam eorum Officiales vel Procuratores aut personæ priuilegiatæ consenserint in iurisdictionem alterius Iudicis ordinarij alias competentis, sine tamen præiudicio facultatum & iurisdictionis Auditoris Cameræ, necnon Tribunalis ipsius Cameræ Apostolicæ & Cameralium.

6\. Et causæ mercedis ad effectum faciendi depositum, illæ tantum intelligantur, in quibus agitur de diurna, vel menstrua mercede, siue salario.

7\. Non attendant nullitates, nisi ex defectu citationis, iurisdictionis, aut mandati, sed ad expeditionem causæ procedant.

8\. Non relaxent Arresta contra debitores, nisi præcedente mandato relaxato seruatis seruandis, & aliter relaxata sint nullius roboris & momenti.

9\. Pro debito summam septem aureorum ad rationem iuliorum duodecim pro quolibet aureo non excedente nemo carcerari possit, nisi debitum habeat annexum crimen.

10\. Neque in dicta summa comprehendantur expensæ mandati, neque fiat cumulatio summarum, vel debitorum ad effectum carcerandi.

11\. Nec concedant Inhibitiones, Significationes, aut Non grauetur in vim cuiuscumque Commissionis pro dilatione, vel alternatiua obtinenda impetratæ cum clausula, Seruata forma Motusproprij, nisi delato bireto viridi; & non aliter. Et nihilominus quæcumque Inhibitiones & Non grauetur, aliter quam vt supra concessa non suffragentur, & sint nullius roboris & momenti, eisque non obstantibus executio quælibet realis & personalis contra debitores sine bireto viridi repertos fieri possit & valeat.

12\. Nec quisquam Iudex, aut Magistratus præter Auditorem Cameræ, audeat directe vel indirecte sub quouis prætextu concedere terminum, siue dilationem triginta dierum debitoribus.

13\. Possit autem quilibet Iudex, cui causæ restitutionis in integrum nullitatis & attentatorum fuerint commissæ, absque speciali commissione terminum præfigere ad docendum de causis restitutionis, siue de ipsis nullitatibus vel attentatis, & eo lapso, nihilque quod reuelet, docto, ad negocij principalis expeditionem deuenire.

14\. Possit etiam quisque Iudex in quibuscumque causis coram eo introductis vel introducendis, omnes terminos substantiales absque alia speciali commissione reiterare.

15\. Mandata de manutenendo in possessorio summarissimo nullus Iudicum det, nisi per viam decreti, non autem cedulæ, nec quicquam sportularum aut propinæ pro eis, etiam à sponte dantibus accipiat.

16\. Mandata suspicionis fugæ non citato debitore in Vrbe non concedantur, nisi constito in actis summarie de credito liquido, ac de suspicione fugæ saltem per iuramentum creditoris, & quod ipsi creditori non sit cautum per alios correos, vel fideiussores; & tunc etiam non relaxentur, nisi deducendo debitorem ad præsentiam Iudicis, non autem ad Carceres, & Iudex ipse debitore ducto audito, prout sibi videbitur prouideat. Expensas autem mandati, & capturæ creditor ipse absque vlla spe repetitionis exsoluat. Et si creditor aliter huiusmodi mandatum extorserit, arbitrio Iudicis puniatur, & Notarij in concessione huiusmodi mandatorum suspicionis fugæ aut sequestrorum nullo pacto possint creditores cogere ad soluendam, vel deponendam mercedem mandati executiui.

Mandata suspicionis fugæ non subscribantur, nisi visis à Iudice iuribus, & Iudicibus non subscripta executioni nequaquam mandentur. 17.

Iuramentum calumniæ non admittant Iudices, nisi præstitum iuxta formam à nobis intra Notarijs in illius receptione præscriptam. 18.

Pro periurio autem in dicto iuramento calumniæ commisso, non facile Iudices criminaliter procedant, neque in alio Tribunali quam vbi periurium commissum prætenditur, & tunc non retardato iudicio ciuili. 19.

Iuramenta vero litis decisiua, coram Iudice suscipiantur & non aliter, nisi Iudex aliud arbitratus fuerit ex causa infirmitatis vel alterius legitimi impedimenti litigantium. 20.

Causæ discussionum inter creditores & hæredes defuncti seu alterius debitoris, de cuius bonis inter ipsos creditores agitur, intra tres menses quo ad præsentes, quo ad absentes vero citra montes intra sex, vltra autem intra nouem menses expediantur. Et nullo modo nisi ex magna causa, vt supra diximus, instantia prædicta prorogetur. Et à die obitus debitoris intra duos menses hæredes præsentes, absentes autem citra montes intra quatuor, vltra vero montes intra sex, inuentarium conficere, & an velint hæreditatem adire, deliberare teneantur. Et interim Iudices coram quibus causas discussionis huiusmodi pendere contigerit, bona ipsius debitoris vel defuncti vel decocti creditoribus habentibus sua credita liquida, recepta idonea cautione de restituendo habentibus priora & potiora, & contribuendo habentibus æqualia iura, consignari mandent & faciant. 21.

Et quia iam à fel. rec. Pio Papa V. Prædecessore nostro constitutum est, vt in causis discussionum miserabiles personæ alijs anterioribus Creditoribus pro summa scutorum quinquaginta præferantur, Volumus & declaramus id habere locum etiam cum dictæ miserabiles personæ sunt in maiori summa creditrices, vt nihilominus pro dicta summa scutorum quinquaginta dumtaxat alijs etiam anterioribus in omni Iudicio iuxta dictam constitutionem præferantur. 22.

Et dictarum miserabilium personarum causæ, ad instantiam Creditorum coram quibuscumque Iudicibus ordinarijs competentibus introduci, & ab illis terminari possint. 23.

Pro sigillo Iudices ordinarij in quibuscumque causis & expeditionibus (his tantùm exceptis, quæ taxam requirunt) non nisi iulium vnum recipiant. 24.

Communia Iudicum omnium, tàm ciuilium quam criminalium.

§. 12. NVllus Iudicum siue ordinariorum siue delegatorum quantæcumque dignitatis & auctoritatis, etiam speciali nota dignus, domi suæ familiariter retineat Aduocatum aliquem vel Procuratorem, etiam consanguineos, aut suæ Curiæ Notarium. 1. Ad hoc vide etiam Pii IV. const. 58. §. 13 fol. 60. lib. 2.

Similiter nullus Iudicum siue ordinarius siue delegatus suadendo vel rogando, minus etiam commendando vel alias quomodolibet directe vel indirecte se immisceat in proponendis Aduocatis, Procuratoribus vel Solicitatoribus in causis tam coram eis quam coram alijs pendentibus. 2.

Ipsi autem Iudices ordinarij quicumque, tam ciuiles quam criminales, abstineant omnino à Procuratoris vel Aduocati munere, tam publice quam secrete exercendo. 3.

Ad hæc Iudices omnes, item Auditores, Subauditores, Locatenentes & Substituti seu alio quocumque nomine nuncupati, tam in causis ciuilibus quam criminalibus & mixtis, à partibus coram se litigantibus, siue sint actores accusatores, querelantes aut instigatores, siue etiam rei conuenti, inquisiti vel querelati, nihil prorsus muneris aut doni, neque sub alio quocumque titulo nomine vel prætextu, quantumlibet minimum accipiant, sub pœnis nostro & Successorum nostrorum arbitrio infligendis. 4.

Iudices quicumque tam ciuiles quam criminales, tam ordinarij quam delegati, etiam in causis in officio Archiuij Prælatis Romanæ Curiæ commissis, sententias prout in cedula ferre, & terminos pro seruatis habere soliti, dictarum sententiarum cedulas subscribere & publicare necnon terminos pro seruatis habitos intra decem dies omnino à die habiti termini pro seruato, & non vltra declarare possint & debeant, exceptis Rotæ Auditoribus, qui in hoc eorum facultatibus vtantur. 5.

Nec citationes in quorum terminis pronunciare vel quarum terminos pro seruatis habere contigerit, penes se ipsos retinere possint, sed penes Notarios dimittant, alioqui sententiæ & termini ipsi, lapsis dictis decem diebus pro nullis & circumductis habeantur. 6.

A litigantibus Iudices, & eorum vsque ad secundum gradum cognati & affines, eorumq. familiares, neque mutuum, neq. fideiussiones, nec alias similes obligationes recipiant. 7.

Similiter à baroncellis, & quibusuis alijs executoribus etiam suarum Curiarum particularibus, etiam sponte dantibus sub quouis prætextu, nihil prorsus recipere possint. 8.

Innouamus Constitutionem fel. recor. Gregorij Papæ XIII. prædecessoris nostri, de datis & promissis propter gratiam vel iustitiam consequendam, quæ incipit, Ab ipso Pontificatus nostri, & est sub data anni millesimi quingentesimi septuagesimi quarti, nonis Nouembris, Pontificatus sui anno Tertio, cuius tenor hic pro expresso de verbo ad verbum habeatur. 9.

De

De Sportulis, seu Propinis.

1\. *Ad hoc vide etiam Pii V. const. 59 §. 5. 6. & 7. fol. 60 lib. 2.* §. 13. NVllus Iudicum ordinariorum Vrbis, & Romanæ Curiæ cuiuscumque dignitatis, etiam speciali nota dignus, in causis ciuilibus ordinarijs ratione sportularum siue propinarum aliquid prorsus accipiat, etiam à sponte dare volentibus.

2\. In Commissarijs autem pariter ciuilibus, vbi de summa scutorum vigintiquinque agitur, & infra, nihil prorsus, à viginti quinque supra vsque ad centum inclusiue, scuta tria; à centum vsque ad ducentum, scuta sex; à ducentum vsque ad quamcumque summam, scuta decem, & non vltra.

3\. Pro quacumque sententia declaratoria ob non paritionem monitorij in contumaciam, non vltra iulios septem cum dimidio.

4\. Pro declaratoria in vim literarum, aut alias habente vim diffinitiuæ si summa sit certa, accipiant iuxta taxam prædictam, si vero incerta; sed agatur ad ipsarum literarum executionem, accipiant iuxta causæ, & personæ qualitatem, dummodo non vltra quinque aureos.

5\. Pro quacumque interlocutoria, siue decreto ante sententiam diffinitiuam, nihil omnino.

6\. Similiter, & pro decreto mandati de manutenendo, item decreto moderationis inhibitionis, & multo magis pro decreto taxationis expensarum, nihil omnino recipiatur.

7\. Pro decreto super contractibus minorum, mulierum, aut rerum Ecclesiæ, & Piorum locorum in domo ipsorum Iudicum interponendo, non vltra iulios quinque extra domum vero, non vltra iulios decem.

8\. Quæ decreta non nisi à Gubernatore, Auditore Cameræ, Vicario, & Senatore, eorumq. Iudicibus, ac Iudice Burgi in Burgo, & Aduocato Pauperum dumtaxat & à nullo alio interponantur, & à pauperibus nihil recipiant.

9\. Facultates autem interponendi decreta quibusuis alijs personis, & Iudicibus in Vrbe hactenus concessæ, pro cassis & annullatis haberi volumus, prout illas omnino cassamus & annullamus.

10\. Capitaneus autem appellationum Curiæ Capitolij recipiat sportular iuxta taxam ei constitutam ab Vrbis Statutis, non tamen in casibus sibi hac constitutione interdictis.

11\. At prædictas sportulas, siue propinas, vt supra taxatas Iudicibus, non nisi de manibus Notarij causæ, & sententia prius ab ipsis subscripta accipere vllo modo liceat.

12\. Debeantque propterea Notarij librum habere, in quo dictas sportulas seu propinas notent quæ pro Iudicibus deponuntur, vbi cum postea lata sententia Iudici per soluuntur, ipse Iudex manu propria notato deposito subscribat se illam recepisse. Quæ sic vt supra Iudici data deinceps inter expensas litis taxandas ac reficiendas omnino ponatur, & victori reficiatur, vsu quocumque contrario non obstante.

De Commissarijs.

1\. §. 14. QVicumque Commissarij, & Subcommissarij, tàm ad instantiam Fisci nostri, quàm etiam particularium personarum à Nobis, aut a Successoribus nostris Romanis Pontificibus, vel Almæ Vrbis nostræ Gubernatore, Cameræ Apostolicæ Auditore, Vicario Senatore, & alijs quibuscumque Iudicibus ordinarijs, seu delegatis ad diuersa loca missi, ad sumendas informationes, formandos processus, & alia necessaria gerenda, necnon omnes & singuli Notarij secum ad effectus prædictos assumpti, teneantur omnia & singula Acta per eos scripta & recepta, processus, testium dicta originalia, & authentica, cum primum ad Vrbem redierint, vel Commissio finita fuerit, omni mora postposita penes acta Notarij, vbi ipsa causa specialis pendet, vel pendere speratur, aut si id dubium sit, apud eum Iudicem quem Procurator Fiscalis noster elegerit, exhibeant, deponant, & dimittant, sub amissionis integri eorum propterea debendi salarij, ac etiam ducentorum ducatorum Cameræ Apostolicæ applicandorum pœna.

2\. Ne autem propterea Notarij & Scribæ prædicti laborum suorum iacturam faciant, mandamus, vt si pars certa & manifesta fuerit, ad cuius instantiam talis processus sit formatus, contra eam pro condigna Notarij satisfactione Iudices ipsi summarie & executiue procedant; prout in causis mercedum, & depositorum Gubernator procedere consueuit. Sin autem nulla sit pars, sed solus Fiscus noster ex officio inquirat & procedat, tunc de primis, quæ ex causa huiusmodi prouenient, emolumentis eidem Notario, celeriter & sine fraude Iudices causæ satisfieri mandent, & faciant cum effectu.

3\. Necnon Commissarij prædicti ad bona quæcumque, tàm mobilia quàm immobilia, & se mouentia vbicumque existentia, quarumcumque personarum pro tempore delinquentium, & quorumcumque excessuum, seu delictorum prætextu, quæ Iudices ipsi coram quibus causas huiusmodi pendere contigerit, Cameræ, seu Fisco nostro applicãda esse putauerint, capienda & apprehendẽda, deputati seu deputandi, se de bonis ipsis non amplius intromittere, nec ex eis quicquam etiam ratione viatici, seu alia quauis ratione vel causa, sibi retinere vllatenus possint aut debeant, sed causis & processibus huiusmodi coram Iudicibus illis coram quibus illæ prius pendebant, terminandis & finiendis remanentibus, ipsi Commissarij in informationibus & processibus in similibus fieri solitis rite formandi dumtaxat versari, ac fideliter & ordinate, omnique cessante strepitu & confusione, bona ipsa vti decet, in Inuentarium redigere & annotare, ac illa sic redacta & annotata, Thesaurario, seu Depositario Cameræ prædictæ in Prouincia, siue eius Vicethesaurario, aut Vicedepositario in illa Ciuitate vel loco deputato, realiter, & cum effectu dare, tradere, & consignare teneantur. Volumus autem, quòd de bonis sic annotatis & consignatis, eisdem Commissarijs de eorum Viaticis iuxta formam & ordinem à Iudicibus à quibus dicti Commissarij transmissi fuerint præscriptum, satisfieri a Depositario possit & debeat.

Commissarij vero ad spolia, decimas, subsidia, vel alia regalia aut credita, Cameralia vel fiscalia exigenda siue recuperanda, non nisi idonei & probatæ vitæ nullum habentes in ea interesse constituantur, qui etiam iureiurando, ac idoneis cautionibus de eorum officio, fideliter & diligenter exercendo astringantur. Seruenturq. quo ad eos in omnibus decreta Congregationis bono regimini Communitatum Status Ecclesiastici præpositæ, & edicta Cameralia, quæ per præsentes approbamus, & Innouamus. 4.

De Aduocatis Pauperum, & Fisci.

§. 15. ADuocatus Pauperum sollicite studeat, ne carcerati, in aliquo tàm à Iudicibus quàm etiá ab Executoribus, & Carcerum Custodibus grauentur, & propterea non absit vnquam in visitationibus Carcerum, tàm publicis quàm priuatis. Et Procuratores Pauperum, ac illorum substitutos, & etiam Carcerum Visitatorem singulis hebdomadis vna vice ad se euocet, & de omnibus carceratis præsertim iis qui in secretis detinentur, diligenter se informet. Et si ipsos Procuratores, vel substitutos, & Visitatorem negligentes inuenerit, Visitatoribus Carcerum denunciet, atque vt de alijs prouideatur instet, & cum ratione sui officij gratis pauperes defendere, & illis patrocinari debeat, nihil prorsus ab illis accipiat. Et vt facilius pauperibus operam suam impendere valeat, Visitato Carcerum quolibet die ad eum accedere, & alia quæ illi hac Constitutione iniuncta sunt, facere teneatur. 1. *Vide etiam d. constit. 58. Pii IV. fol. 60. lib. 2.*

Non possit Aduocatus prælatus contra reos ad offensam, etiam si causa extra carceres agatur, patrocinando aut alias quomodolibet sub quouis prætextu interuenire, nec, exceptis pauperibus, pro vllo alio qui contraxerit, aut litiget cum Camera patrocinetur. 2.

Fisci Aduocatus in omnibus causis criminalibus, & aliar Fiscum tangentibus, vbi Articuli Iuris emerserint, interueniat, & Procurator Fisci ipsum super hoc omnino requirere teneatur, & in eis absque vllo præmio patrocinetur. Possit tamen ab instigatoribus propriam iniuriam vel interesse prosequentibus, si quid sponte dare voluerint, illud percipere. Idemque in omnibus visitationibus Carcerum adesse teneatur, nec reorum, etiam extra Carceres existentium defensionem assumat, sed pro veritate & iustitia causam Fisci tueatur. 3.

De Pauperum Procuratoribus.

§. 16. PRocuratores Pauperum ac Ipsorum Substituti singulo quoque die carceres visitare, & nomina omnium qui ad illos ducuntur ac Iudicum de quorum mandato, ac etiam causas eorum detentionis, & diem cum in liberiori carcere seu ad largam ponuntur, & an ante vel post prandium siue cœnam, annotare teneantur, & similiter pecunias & alias quascumque res, quas inuenerint repertas fuisse penes ipsos carceratos, & deinde omnia ad notitiam dicti Aduocati Pauperum deducant, ad quem etiam quod ab ipso minime requisiti fuerint, semel in hebdomada, & interim toties quoties carceratis opus erit accedant. 1. *Vide etiam const. 58. Pii IV. fol. lib. 2.*

Nihil omnino accipiant non solum a pauperibus, sed nec etiam ab alijs carceratis, etiam quod diuites sint. 2.

Non possint aliquo modo dicti Procuratores & Substituti contra reos ad offensam, etiamsi extra Carceres ipsorum reorum causa agatur, patrocinando vel alias quomodolibet sub quouis prætextu interuenire. 3.

De Fisci Procuratore, & Substitutis.

§. 17. IN omnibus causis criminalibus quorumcumque Iudicum & Tribunalium, etiam Ripæ, Ripettæ & aliorum omnium, vnus tantum sit Fisci Procurator generalis à Nobis & successoribus nostris scilicet deputatus, quo citato, vocato & audito & non aliter possit ad earum expeditionem, compositionem seu quodcumque aliud decretum procedi, exceptis dumtaxat causis fori Capitolini, & ijs in quibus pro Fisco interuenire solet Cameræ Commissarius. 1. *Vide etiam d. constit. Pii IV. fol. lib. 2.*

Qui Fisci Procurator in primis prospiciat, vt quemadmodum in admissione ad eius officium in Camera iuramentum præstat de illud recte ac fideliter administrando, ita deinde taliter in illius prosecutione se gerat, vt promissis respondeat, nec vllam causam promoueat quam calumniosam esse cognouerit, & cum primum de calumnia, lite cœpta vel de rei innocentia constiterit, ab illa desistat, etiam non expectata sententia. 2.

Cumque ratione sui officij cogatur ad introducendas causas in quibus de interesse Fisci agitur, nihil omnino ab instigatoribus accipiat pro decreto vel subscriptione cuiuscumque Monitorij, etiam ad personaliter comparendum vel alia quacumque causarum introductione. 3.

In prosecutione vero causarum tam Ipse quam Substituti ipsius, non nisi moderate pro labore per eum siue eius Substitutos ad vtilitatem & commodum eorumdem instigatorum subeundo. Nihil vero accipiat à reis sub quouis prætextu, & præsertim ab ijs qui obtinuerint sententiam absolutoriam, à qua Ipse Procurator appellare noluerit, nec etiam pro appositione manus in mandatis de relaxando. 4.

Simi-

5. Similiter & substituti ipsius, pro inuentarijs, cassationibus processuum, citationibus, informationibus aut alio quocumque prætextu, titulo vel causa, nihil prorsus a reis, siue in carceribus siue extra eos constitutis, aut pecuniæ aut muneris, etiam esculentum aut poculentum, & a Iure vel Constitutionibus permissum, accipiant, sub pœna infamiæ, priuationis officij, inhabilitatis in posterum, & alijs etiam nostro & successorum nostrorum arbitrio.

6. Quo ad expensas contumaciales vel quæ aliàs à reo reficiuntur, si instigator aderit, siue apertus siue secretus, qui ipsas fecerit, ipsi instigatori Procurator Fiscalis, cui ratione condemnationis soluendæ veniunt, restituat, vbi vero nullus adfuerit instigator, satisfactis prius de illis Notarijs pro mercede laborum suorum, residuum dictarum expensarum, cum non sit iustum reum ex contumacia sua commodum consequi, eidem Procuratori Fisci soluatur.

7. Reos ipse Fisci Procurator aut eius Substituti non interrogent neq. testes examinent, nisi in præsentia Iudicis. Atqui extra Carceres liceat eisdé cum interuentu Notarij examinare. Et pro aliis [illegible] siue examine reorum vel testium, siue ad offensam, siue ad defensam vel alias pro reo productorum, nihil prorsus accipiat ipse nec eius Substituti, & vbi in termino citationis examini testium non interfuerit, vel interrogatoria non dederit, testes inducti sine vlteriori dilatione examinentur.

8. Citatus originalem citationem non possit vltra diem penes se retinere, sed etiam die sequenti restituere teneatur, in qua citatione, pars ad cuius instantiam fit, nomen Notarij in cuius officio causa tractatur vel tractari debet, & Procuratoris si principalis absit ab Vrbe, debeat apponere, alioqui citatio ipsa nulla censeatur, nec ipsum Fisci Procuratorem afficiat.

9. Non det mandata de capiendo quempiam, voce vel in scriptis, nisi vbi adsuerit periculum fugæ, & Iudicis copiam incontinenti habere non possit.

10. Et cum ad Signaturam spectet causas appellationum nomine dicti Procuratoris Fiscalis sententijs contra eum latis interpositarum reijcere vel committere, idem Procurator appellare non prohibeatur, verum quo ad illarum reiectionem vel commissionem, pro causarum vel personarum qualitate Signatura ipsa occurrentibus casibus huiusmodi prouidere poterit, in cuius Commissioni Signatura citetur prius, antequam signetur, Pars quæ sententiam absolutoriam obtinuit, & aliter Signatura nullius sit roboris vel momenti.

11. Et cum officium Procuratoris Fisci quo ad causas criminales principaliter consistat in prosecutione publicæ vindictæ, non se intromittat pro obtinendis inhibitionibus de supersedendo in causis ciuilibus, & præsertim vsurarum, nisi vbi de iure ad eius instantiam inhiberi potest.

12. Nec ei concedantur literæ ad partes pro capiendis inditijs, nisi dato prius aliquo sumo arbitrio Iudicis a quo impetrantur, & tunc non committantur alteri quam loci Ordinario vel eius Vicario, nisi subsistente probabili causa suspicionis.

13. Nec etiam dilationes non necessariæ, nec debito longiores. Quinimmo potius studeant Iudices quamprimum causas expedire.

14. Procurator præfatus non tractet de compositione cum ipsis reis, sed expeditioni causarum incumbat, & vbi reus compositionem fieri petierit, non fiat nisi cum interuentu Iudicis, & ipsius Fisci Procuratoris.

15. Qui etiam non prosequatur causam appellationis à sententia contra eum lata vbi adsit instigator secretus vel apertus, nisi data prius per eundem instigatorem cautione de reficiendo expensas tam prioris quam vlterioris instantiæ in euentum succumbentiæ.

16. Non audiatur Fiscus protestando, causam quæ agitur inter priuatos non expediri nisi ipso citato sub prætextu interesse ipsius, nisi de illo incontinenti, quantum Iudici sufficere videbitur, doceatur.

17. Et cum sit Fisci & Cameræ Apostolicæ Procurator generalis, & propterea ad eum spectet Procuratores Fiscales vel eius Substitutos in terris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ deputare, illos Legati etiam de latere cum literis patentibus dicti Procuratoris Fiscalis ad eorum officia admittere teneantur & faciant admitti. Qui substituti sub pœna priuationis eorum officij, ac alijs arbitrio nostro imponendis, ipsum Procuratorem generalem de omnibus Fiscum concernentibus, & præsertim de sententijs, tam absolutorijs quam condemnatorijs certiorem facere debeant.

18. Caueat autem idem Procurator generalis, ne à dictis eius Substitutis, siue pro substitutione facienda siue quauis alia ratione vel causa quicquam recipiat, sed omnia emolumenta eisdem Substitutis libere & integre dimittat.

19. Vigesimum autem dicto Fisci Procuratori, & centesimam Substituti ipsius de compositionibus, confiscationibus & pœnis eorum opera & interuentu iam incameratis, idest facta iam incameratione, & non prius, deberi ac persolui volumus & declaramus.

50. Et amplius ijdem Substituti Fiscales cum ad reformand[illegible] ecessus extra Vrbem mittuntur, vltra victus & equorum im[illegible], possint etiam debita & taxata viatica recipere.

21. Et Fisci Procurator septem Substitutos habere debeat, quibus singulis Camera scuta quinque menstrua persoluat, videlicet quatuor Substitutos pro Tribunali Gubernatoris, duos pro Tribunali Auditoris Cameræ, & vnum pro Tribunali Vicarij.

De Aduocatis, Procuratoribus, & Sollicitatoribus.

Aliam habes in hoc Opere eorundem reformationem quam ed.dit Bened. XII. in sua const. 2. Decens, fol. lib. 1.

§. 18. Aduocati seu Procuratores, Consanguinei vel Affines vsque ad secundum gradum alicuius Iudicis vel Officialis in causis coram eo pendentibus, nullo pacto valeant patrocinari. 1. *Vide etiam Pij 4. const. 44. §. 10. fol. 44. lib. 2.*

2. Non omnes passim, sed hi solum ad procurandum in Rotæ Auditorio admittantur, qui doctrinæ vitæ & morum examen subierint, & per ipsius Rotæ Decanum vel alium loco Decani à turno Rotæ deputatum, adhibitis duobus vel tribus Procuratoribus ab ipsorum Collegio deputatis, super his vniuersis approbati fuerint, vnde siqui tales in præmissis idonei reperti non erunt, à Procuratoris officio remoueri volumus, ac pro dicto examine aliquid exigi vel solui debere expresse prohibemus.

In Tribunalibus Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarij & Senatoris, Procuratores non admittantur, qui non sint prius approbati a Superioribus illius Tribunalis, & in libro particulari descripti. 3.

Quin etiam vt indemnitati litigantium consulatur, omnibus & quibuscumque Iudicibus districte præcipimus, ne Procuratores inhabiles ad causas coram ipsis agendas admittant. 4.

De propinis seu bibalibus dandis, Procuratores aut etiam Aduocati se non immisceant, sed curam hanc partibus vel earum Sollicitatoribus relinquant. 5.

Stipendia modeste, nec vltra meritum aut vltra taxas capiant. 6.

Et sicut de quota litis, ita de fructibus & expensis aut parte earum, in quibus Aduersarij condemnantur, aut alijs emolumentis & præmio, cum partibus in euentum victoriæ quisquam Aduocatus vel Procurator nullatenus conueniat. 7.

Vnum Procuratorem idoneum cum competenti salario, qui patrocinium pauperibus gratis præstet, singulis annis deputent Procuratores in eorum Collegio, & factam deputationem denuncient Aduocato Pauperum, qui eius opera vti, & pauperes ad eum, cum occurrerit, mittere possit. 8.

Cum Notarijs vel alijs, de gratijs registrorum & extractuum, præterquam in partium principalium vtilitatem & commodum, ita quod euidenter appareat per instrumentum publicum, non paciscantur, & in his reperti culpabiles perpetuo sint procurationis officio priuati. 9.

Notariatus aliquod officium Procuratores emere non possint, neque cum Notario societatem aliquam inire, neque in totum neque in partem sub pœna amissionis ipsius officij. Quod Aduocatis etiam prohibitum esse volumus sub eadem pœna. 10.

Sententias contra eorum principales à Curia absentes, à quibus procurare licet in rem iudicatam transire non permittant, sed appellare, & causam committi facere teneantur, ac principalibus suis significare, & prorogationem fatalium semel petere, sub pœna priuationis officij, & alijs pœnis arbitrio Iudicis. 11.

Postquam alicuius causæ patrocinium susceperint, & onus Procuratoris receperint, indefensas causas non dimittant, sed pro viribus defendant, nisi excusationem legitimam habeant à Iudice approbandam, necnon secreta causarum Aduersarijs non reuelent aliquo prætextu vel causa sub ijsdem pœnis. 12.

Procuratores & Sollicitatores quarumcumque causarum, non possint a suis Clientibus salarium petere, nisi conuentum. 13.

Pridie eius diei quo Rota agitur, non liceat Aduocatis, Procuratoribus & Sollicitatoribus, etiam tanquam amicis vel aliter attinentibus, studia Auditorum perturbare. 14.

Procuratores qui sunt de Collegio Procuratorum præcedant omnes alios Procuratores, licet antiquiores. 15.

Neque Aduocatus, neque Procurator aut Sollicitator, qui pro vna parte patrocinium suscepit, in eadem causa pro altera patrocinari possit sub pœna priuationis officij, & infamiæ. 16.

De Notarijs Tribunalium Vrbis.

§. 19. Nullus Notariorum cuiuscumque Curiæ siue criminalium siue ciuilium causarum, audeat quicquam exigere, nisi iuxta taxam ei traditam, quam vulgari sermone scriptam in eorum officijs appensam, ita vt ab omnibus legi possit, habere teneantur. 1. *Ad hoc vide etiam Pij 4. const. 44. § 22. fol. 44. & constit. 8. §. 52. §. 63. & seq. & §. 68. & seq. fol. 60. & Gregorij XIII. const. 26. §. 6. fol. 208. et Sixti V. const. 72. fol. 459. lib. 2.*

Exerceant autem singuli (etiam quibus officia per Sedem seu Cameram Apostolicam concessa fuissent) eorum officia per seipsos, nec illa arrendare, locare aut in administrationem quouis modo concedere possint sine expressa nostra aut successorum nostrorum Romanorũ Pontificum licentia in scriptis obtenta, & tunc non nisi personis à Superioribus sui Tribunalis approbatis, ac recepta satisdatione de fideliter exercendo & obseruandis taxis, & reformationibus. 2.

Et loca pia habentia aliquod simile officium illud exerceri faciant ab aliquo viro probo ab eis stipendiato, & a Superiore sui Tribunalis approbato. qui taxas & reformationes obseruare, vt supra satisdare teneatur. 3.

In iuramento calumniæ à partibus præstando Notarij iurantem admoneant vim & importantiam ipsius, & faciant hæc nominatim & specifice asseri, & iurari. Primo quod non animo calumniandi agit vel defendit, sed quia litem pro parte sua sibi iusta videtur. Secundo quod probationem non exiget, nisi quam pro veritate sibi necessariam putabit. Tertio quod nihil dedit aut promisit, dabit vel promittet Iudicibus aut Notario vel testibus, aut mediatoribus aut alicui alteri personæ, vt sententia detur. Quarto quod calumniand 4.

niandi animo aliquam dilationem non petet. Quinto quod pactum de quota litis non fecit. Quæ Capitula per Actuarium iurantibus declarari mandamus sub pœna decem aureorum pro qualibet incurrenda. Et nihilominus ulterius ad scribendum in illa causa non admittatur. In actis tamen non opponatur, nisi iurasse monitum iuxta formam huius constitutionis.

5. Nihil scribant in causis vbi agitur de summa vel re valoris infra quinque scuta, nisi aliter Iudex mandauerit.

6. Et in causis scutum vnum non excedentibus Notarij cuiuscumq. Curiæ nihil prorsus recipiant à partibus, ab vno vero scuto vsque ad duo inclusiue pariter nihil, nisi si quid a Iudice fuerit eis concessum, sub pœna furti.

7. Neque possint rogari de Instrumentis quæ extra iudicium fiunt ad referendum alteri, quamuis Connotario, etiam Cameræ vel Auditoris Cameræ, sed quisque per se aut per proprios Substitutos qui in ipsius officio commorantur, de dictis Instrumentis rogetur, & non pro altero ad referendum.

8. Si contingat vnum Notarium accipere terminum pro alio Notario ad referendum, teneatur accipiens per totam illam diem qua acceperit, relationem facere, & decretum scribatur siue subscribatur manu Notarij referentis.

9. Nec quisquam similiter possit in futurum plura Notariatus officia in diuersis Tribunalibus obtinere, sed censeantur esse dicta officia inter se incompatibilia, absque nostra vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum licentia.

10. Et tam ipsi quam eorum Substituti non possint esse Procuratores in Curia, in qua Notarij sunt, aut Substituti officium exercent.

11. Citationes, Monitoria seu quasuis alias prouisiones extra Vrbem mittendas non expediant ad alicuius instantiam, nisi notato in actis nomine Procuratoris, principalis aut alterius illas obtinentis, vt si ad illarum moderationem sit procedendum, possit pars incontinenti scire, quis sit citandus, cuique citatio sufficiat ad obtinendam moderationem.

12. Nec sufficiat in actis exprimere nomen Procuratoris, nisi ille notus sit in Curia ad hoc vt citari possit, vel saltem talis Procurator eligat domicilium vbi citari velit.

13. In mandatis executiuis vigore instrumentorum siue apocarum relaxatis, tam in Curia quam extra eam mittendis, apponatur dies, mensis & annus instrumenti siue apocæ, cuius vigore mandatum relaxatum fuit.

14. Similiter in relaxatione mandatorum & quarumcumq. expeditionum, tam in Curia quam extra eam mittendarum citatis partibus vel earum Procuratoribus aut in contradictorio iudicio obtentarum, apponi debeat altera ex istis clausulis, videlicet, In contumaciam N. Procuratoris, vel si Procurator vel ... contradixerit & in actis protestationem fecerit, loco præ... clausulæ scribatur, Non obstante protestatione N. ex aduerso Procuratoris.

15. Porro moderatis Inhibitionibus à suo Iudice emanatis nullo prætextu Notarij lapso termino intimationis possint obtentæ moderationis fidem retardare, nisi de impedimento vere constet in actis. Notarij quorumcumque Tribunalium Vrbis, excepta Rota, teneantur in quibuscumq. causis etiam commissariis intra Statum Ecclesiasticum dare literas missiuas loco Remissorialium, & pro singulis literis huiusmodi atque illarum instrumento, etiam cum articulis & interrogatorijs introclusis, soluatur merces iuliorum nouem, nec pars huiusmodi literas petens contra eius voluntatem cogatur remissoriam accipere.

16. Summaria testium quando à Notarijs dari contigit scribantur in bona carta non bibula, & charactere intelligibili, soluta solita mercede.

17. Notarij nullam prorsus mercedem aut emolumentum etiam minimum recipiant, quod prius in libro receptorum (quem retinere debeant) fideliter non annotauerint, cum expressione diei, causæ & personæ soluentis, vt ex libro superiori possit ex officio cognoscere, si quid vltra taxas indebite receperint.

18. Ceterum de datione Arrharum pro registris, extractibus aut copia Indiciorum, non stetur libro Notarij nec eius annotationi, nisi cum subscriptione partis aut Procuratoris arrham dantis.

19. In manualibus vel broliardis vel libris Instrumentorum Actorum & filzarum quas vocant ligaturam, non dimittant Notarij folia vila in parte alba, vbi scribi solet, sed vbi sic alba remanserint, ea interlineare teneantur.

20. Non retineant scripturas & iura quæcumque producta in pulpitis, sed intra biduum à die productionis eorum productionem in manuali, seu broliardo actorum annotare & in filzis ponere teneantur, etiam quod productio fuerit in eadem citationis annotata. Examina reorum & testium quorumcumque tam in ciuilibus quam in criminalibus, ab initio & in ipso actu examinis describantur in libro bene compacto & compaginato.

21. Non audeant Notarij inconsulto Iudice facere ex se decretum aliquod quantumuis ber solitum & ordinarium, nec aliquem terminum quamuis leuissimum informa, vt aiunt, seruare, sed semper Iudicem adeant, & Citationes omnes coram eodem legant, ... ab eoq. decreta sumant, & deinde in actis apponant, & ... in seruent, etiam si termini sit ad videndum inhiberi iuxta formam communiorum, sub pœna falsi & priuationis exercitij.

22. Citationes & aliæ Cursorum & Mandatariorum relationes, nullatenus in actis apponantur nisi Cursores & Mandatarij eas in cartulis earum subscripserint, & supra subscriptionem nomen Notarij causæ appositum fuerit.

23. Citationes & alios actus pro aliquo vel contra aliquem non recipiant, nisi tam Actoris quam rei nomen cum cognomine & exercitij vel habitationis vel patriæ designatione specifice in eis exprimatur.

24. Citationes Ad videndum mandari consignari pignora non recipiant, nisi appositum sit ... ad videndum mandari ... subhastari.

25. Item non audeant differre vel retardare ... ionem, ostensionem & lectionem sen... ... tam ... quam criminalium sub prætextu non solutæ notæ ipsarum aut registri, & aut alterius cuiusq. mercedis sibi debitæ. Quinimmo teneantur per totum sequentem diem illas vna cum citationibus ad sententiam in peculiari libro, quem ad hoc habeant, registrare.

26. Quod etiam seruetur in ... priuatis Depositorum, quæ scilicet statim facta illarum productione registrentur.

27. Sententiarum, Decretorum aut aliarum quarumcumque scripturarum tam ciuilium quam criminalium copiam vnicuique petenti, soluta copiæ peritæ competenti mercede dare teneantur.

28. Caueant insuper Notarij scribere quempiam in actis vel instantem, protestantem, producentem seu quomodolibet comparentem, nisi is tunc præsens fuerit, nec suffragetur mandatum generale Notario datum à quauis persona, vt possit eius nomen in causis vel actis apponere.

29. In euentum in quem in causis fiant nullitates quæ possint ascribi culpæ aut negligentiæ Notarij, & pars propter paupertatem expensas reficere non valeat, ad illas Substitutus notarij, qui in causa scripsit, teneatur.

30. Protestationes scribantur in broliardo eodem die, nec recipiantur in folijs volantibus, & quatenus ob eorum longitudinem in huiusmodi folijs recipiantur, illarum huiusmodi receptio in broliardo annotetur.

31. Similiter non audeant expedire mandata, quæ non fuerint à Iudice manu propria subscripta, & antea expedita sint omnino, & in quacumque Curia etiam Capitolina nulla. Verum dicta subscriptio gratis fiat, nec ob eam augeatur vllatenus solita impensa mandatorum.

32. Quando aliquis Notarius allegatur suspectus, & alius deputatur, vna tantum merces consignanda alteri ex dictis Notarijs, cui de iure, persoluatur.

33. Custodiant Notarij diligenter ... omnia extractus & registra, & quibusuis personis ... accommodata intra annum a die accommodationis recuperare, ... in eis vel aliquo eorum deperditis illa suis sumptibus reficere teneantur.

34. In Notariorum officijs non recipiantur Substituti, Scribæ, Iuuenes vel alij quicumque ad ... examinandos, neque ad conficienda acta ... criminalium ... sufficientiam pro ... ab ... quo ad ... probitatem à Superiore Tribunali ...

35. Ad rogandum vero quælibet Instrumenta, Testamenta & alias quascumque dispositiones, tam inter viuos quam in vltima voluntate, non admittantur, nisi præuio rigoroso examine fit prius circa ... Notarij ab habente facultatem, neque tamen propterea talis approbatio principalem Notarium siue officialem excuset, quo minus si quid præfatorum culpa vel facto minus recte gestum fuerit, ipsi omnino Notarij teneantur prout teneri volumus ad damna, expensas & interesse partibus damnum passis.

36. Notarij non audeant rogare vel stipulari obligationes aliquas siue contractus etiam parui momenti, nisi vel contrahentes ipsos Notarij bene nouerint, vel ab vno saltem ex testibus cum iuramento adhibito, cognitos esse sciant ... prædicti aut vnus eorum, contrahentes vt supra recognoscentes non sint iidem Notarij, & nihilominus in quibuscumq. contractibus vltra nomen & cognomen cuiuslibet contrahentium, apponatur etiam patria & nomen patris, aut alia similis demonstratio, atq. de huiusmodi cognitione mentio fiat in Instrumento, alioqui vltra pœnas in talia subiectas teneantur etiam partibus ad omnia damna, expensas & interesse, neque per hoc derogatum censeatur stat... ... proposito solemnitatem vel ... requirentibus.

37. Prohibemus insuper ne in ... testamentis & alijs actibus in quibus testes requiruntur, Notarij ... Substituti & alij in officio illius Notarij qui rogatur deputati admittantur, sed alios adhiberi omnino mandamus.

38. Dissidiam societatis officij teneantur Notarij non solum in manuali registrare, sed etiam in margine instrumenti societatis annotare his verbis, videlicet Dissidium ... dicta, & ... tali ... producta, neque talis reproductio dissidij ... in actis alterius Notarij de societate non rogati fieri possit, neque facta suffragetur, nisi quando contractus societatis extra Vrbem est rogatus, vel etiam in Vrbe, quando est rogatus Notarius qui non sit actuarius alicuius Tribunalis, quibus casibus dissidia registretur in manuali vt supra, sub pœna in quolibet præfatorum casuum Notario principali scutorum cen... ... iure Fisco applicandorum, & Substituto scribenti, vel de ... rogato, sub pœna infamiæ, & suspensionis ab exercitio. ... seruetur in ... ione, necnon & in trans... one per ... quæ non suffragentur, neque cuiquam prosint, nisi parti intra tempus ad nominandum ... transferendum intimetur, & per Notarios vt supra ... annotetur. 39.

40. Et si Notarij, eorumque Substituti, Actuarij vel Iuuenes quicumque se quoquo modo directe vel indirecte ... etiam amicitiæ nomine vel prætextu ingesserint, intromiserint vel tractauerint, seu mediatores fuerint in aliquo censuum, societatis officiorum

sciorum aut aliorum quorumcumque negotiorum contractu, non
possint sub poena perpetuarum triremium, ac priuationis officij,
eiusque proprietatis & tituli ipso iure Cameræ Apostolicæ appli-
candi, vllas pecunias, bona seu res, etiam minimè quantitatis à quo-
quam etiam sponte dante occasione præmissa recipere, sed sint &
esse debeant contenti debita eis mercede rogitus instrumenti, si-
quod ab eis fuerit rogatum.

Quælibet instrumenta subscribantur ab eo Substituto qui illa
42. confecit, apponendo nomen & cognomen suum in margine finis
instrumenti.

43. Instrumenta quoque in suis manualibus dietim extendantur &
describantur.

44. Instrumenta quæcumque ab eis rogata, Notarij debeant infra
tres menses à die celebrati contractus vel instrumenti in librum,
quem filzam vocant, redegisse, vel in protocollum, quod alij ma-
nuale extensorum appellant, descripsisse cum suo indice. Non de-
rogando per hoc statutis diligentiorem formam requirentibus.

Testamenta autem & codicillos viuentium nemini ostendant,
45. sed fideliter recondita seruent, & quatenus sint aperta, illa & illos
intra tres menses in librum ad hoc de more compactum redigant.

Alia cuiuscumque generis, qualitatis, quantitatis, contractus,
46. acta, instrumenta vel ab ipsis rogata, vel apud eos producta, tenea-
tur partibus interesse habentibus ad earum beneplacitum gratis
ostendere, ipsisq. copiam facere & tradere, soluta solita mercede
competenti, sine tamen die, anno, mense, testibus, ita vt nullam in
iudicio fidem facere possint.

47. Neminem tamen possint astringere ad accipiendum instrumenta
publica vel eorum exempla, nisi ita ipsis Contrahentibus aut alijs
interesse habentibus placuerit.

48. Pro rogitu cuiuslibet instrumenti, cum quibusuis conditionibus
& clausulis, vbi non adsunt particulares taxæ, & vbi non præce-
dit conuentio partium, soluantur pro quolibet centennario scuto-
rum vsque ad scuta mille iulij duo, à mille vsque ad quinque millia,
iulius vnus pro quolibet simili centennario, à quinque mille vsque
ad quamcumque summam, bolonenі quinque pro quolibet simili
centennario, dummodo in totum non excedat summam scutorum
viginti quinque.

Pro cassatione cuiuslibet instrumenti seu retrouenditionis cen-
49. sus vel similium, cum quibusuis cessionibus, reseruationibus, con-
ditionibus seu translationibus & alijs clausulis, vbi non adsunt par-
ticulares taxæ, soluatur ad eandem rationem, prout dictum est pro
rogitu cuiuslibet instrumenti.

50. In tradendis autem publicis instrumentis quo ad mercedem qui-
cumque Notarij, siue descripti in Archiuio Romanæ Curiæ siue in
Archiuio Capitolij, & alij Notarij retinentes publica officia, non
habentes specialem taxam publicorum instrumentorum, vel in qui-
bus eorum taxa non disponeret, teneantur seruare taxam Statuto-
rum Vrbis.

Pro rogitu testamentorum, codicillorum, donationum inter vi-
51. uos & causa mortis; vbi non adsint taxæ minores vel vbi Notarij
non subijciuntur Statutis Vrbis, & vbi non fuerit aliter conuentum
per partes, si fuerint factæ à personis quorum patrimonium non
excedat scuta quinque millia, soluantur iulij quinque; à quinque mil-
libus vsq. ad viginti millia, scutum vnum; à vigintimilibus vsque
ad quamcumque summam non exigant vltra scuta duo.

52. Orta inter Notarios & litigantes, vel alios differentia super ip-
sorum Notariorum mercede, non à Notariorum Collegijs seu de-
putatis ab eis, sed ab eorum Iudicibus, qui non ad mensarios seu
Notarios remittant, sed ipsimet proprio ipsorum arbitrio diffiniant
inuiolabiliter obseruata taxa.

53. Et quandocumque Notarij vigore huius constitutionis ex facto
suo vel suorum tenentur aliquid refundere, restituere aut partibus
resarcire, procedatur contra eos executiue & manu regia.

Ad hæc Archiuij priuilegia illæsa esse cupientes, statuimus &
54. mandamus, quod Protonotarij, Comites Palatini, & alij quicum
que habent vel habere prætendentes facultatem creandi Nota-
rios, aut spurios legitimandi, non possint illos creare vel legitimare,
nec iurisdictionem aut potestatem aliquam in Vrbe & extra eam
per vnam Dietam legalem exercere in præiudicium Collegij Ar-
chiuij, & priuilegiorum eius, iuxta constitutionem fel. re. Leo-
nis X. prædecessoris nostri editam pridie nonas Octob 1513.
quæ incipit. Ex ministerij pastoralis, quam innouamus & ap-
probamus.

55. Quodque si aliquis creditor mandatum de capiendo ratione sus-
picionis fugæ in quocumque Tribunali, etiam Auditoris Cameræ,
contra debitorem suum vel ipsius debitoris pecunias & bona se-
questrum aliquod obtinuerit, creditor ipse ad mandati executiui
expeditionem vel aliquo modo illius solutionem faciendam aut eius
taxam deponendam, cogi non possit.

56. Iuramenta suspicionis fugæ, ab alijs quam à principalibusmet, vel
personis ad id speciale mandatum habentibus, non recipiant.

Sequestra non scribant etiam in causis mercedum, nisi in execu-
57. tionem mandatorum seruandi relaxatorum, vel nisi docto de cre-
dito etiam extraiudicialiter arbitrio Iudicis, iuratoq. prius de dila-
pidatione, aut fugæ suspicione.

58. Aduocatos, Procuratores & Sollicitatores pro fideiussoribus oc-
casione litium dandis nullo pacto recipiant.

59. Significationes per viam recursus concedendas non scribant, nisi
cum clausula, Non tamen in contumaciam.

60. Alias vero significationes non scribant, nisi vigore termini, aut
nisi productis iuribus vel probationibus super solutione, aut nisi
stante pendentia litis siue lite finita, vel nisi data cautione de stan-
do iuri & iudicatum soluendo, quando essent relaxata mandata
suspicionis fugæ pro assecuratione iudicij, aut nisi stante negatione
contra mandata in contumaciam relaxata.

Responsiones ad articulos & iuramenta super partitis decisiuis,
coram Iudice tantum recipere possint & debeant, nisi ipse Iudex 61.
aliter decreuerit ex causa infirmitatis aut legitimi impedimenti col-
litigantium.

Constitutionem à nobis die prima Martij 1608. contra No- 62.
tarios Criminales Vrbis editam innouantes, denuo & districte
inhibendo præcipimus omnibus quibusuis Notarijs cuiuscum-
que Tribunalis & Curiæ quoquomodo causas criminales exer-
centibus, ne sub poena priuationis officiorum & proprietatis ip-
sorum ipso facto incurrenda, & Cameræ nostræ Apostolicæ
applicanda, alijsque grauioribus etiam corporalibus, arbitrio Iu-
dicis imponendis pœnis, audeant vel præsumant mercedes no-
tulæ sententiæ vel decreti aut cassationis processus in relaxatio-
ne Carceratorum seu abolitione querelatum non Carceratorum
etiam à sponte dantibus, nec etiam ad minimum accipere, nisi
quando Reus ipse fabricato processu, & præcedente plena causæ
cognitione & discussione Fisco, & parte si aderit, citatis, in ipsa sen-
tentia vel decreto vim diffinitiuæ habente, & à Iudice subscripto
fuerit a crimine pro quo detinebatur vel querelabatur, diffinitiue
tanquam innocens vel tamquam hactenus non repertus culpabilis,
expresse absolutus.

Pro compositionibus vero easdem notulas decretorum & cassa- 63.
tiones accipere, nisi in causis & criminalibus grauibus, & graua-
men poenam merentibus, & in quibus non solum interuenerit ple-
na causæ cognitio, sed etiam discussio, & decreta fuerint non Iu-
dicis tantum, sed & Procuratoris nostri Fiscalis manu subscripta,
minime possint.

Remissiones tamen gratiosas Bannitorum in contumaciam con- 64.
demnatorum, necnon exilij & triremium pœnarum de ordine no-
stro, & pro tempore existentis Romani Pontificis, excipimus, in
quibus ijdem Notarij notulas decretorum, & cassationis proces-
suum accipere licite possint. In alijs autem quibuscumque casibus,
contenti esse debeant sola mercede mandati de relaxando, si rei
fuerint carcerati, & si non fuerint carcerati pariter contenti sint ea
mercede, quæ si carcerati fuissent eis deberetur pro dicto mandato
de relaxando, reprobata, prout reprobamus omni praua consuetu-
dine & obseruantia Notariorum ad effectum extorquendi notulam
decreti in omnibus fere decretis de relaxando apponentium illa
verba Mandauit cassari, Amplius non molestari, Silentium imponi
vel similia.

Et insuper super eisdem poenis, omnibus Notarijs prohibemus, 65.
ne per se vel alios Reos quoquomodo processatos, ad processus cas-
sationem aut cuiuscumque sententiæ vel decreti absolutorij impe-
trationem vel postulationem per citationem ad se repræsentandum
aut ad sententiam vel alias qualibet via, directe vel indirecte aut
quoquomodo, cogere, inducere aut inuitare audeant vel præsumant,
sed omnia & quæcumque hac nostra constitutione contenta ad
vnguem omnino obseruent.

Et pro mandatis de excarcerando quibus à Iudice adiectum est, 66.
Gratis, nihil prorsus, & in forma pauperum, pro medietate tantum
accipiant ideoque nec mandati mercedem ante recipiant, quam
à Iudice fuerit subscriptum, & forte receptam omnino restituant.

Nec pro copia indiciorum quam effectualiter reo non dederint, 67.
quicquam percipere (nisi loco arrhæ) debeant, & vbi reus amplius
ipsam copiam habere noluerit, etiam quod arrham dederit, ab ipso
non exigant, nisi pro rata copiæ confectæ.

Similiter alimenta Carceratorum penes eos deposita Notarij si- 68.
ne vlla retentione pro deposito vel alia qualibet diminutione, Car-
ceratis integre consignent.

Quicumque ex Notarijs in eorum officijs scribentibus in aliquo
præmissorum contrauenerit, pro qualibet vice poenam scutorum 69.
viginti quinque, aliasq pœnas pecuniarias & corporis afflictiuas pro
modo excessus à suo Iudice arbitrandas incurrat, damnaque & in-
teresse partibus reficere cogatur.

Vltra præmissa diligenter per omnes Notarios cuiusuis Tribuna-
lis obseruanda, sancimus, vt Notarij infrascriptorum Tribunalium 70.
etiam sequentes ordinationes quemlibet eorum tangentes seruare
debeant.

Notarij Cameræ illis qui annatas & alia iura Cameræ pro ex- 71.
peditionibus debita persoluerint, quietantiarum & liberationum
instrumenta super solutionibus per eos factis intra triduum iuxta
veterem consuetudinem, mercede solita recepta, in forma authen-
tica tradere compellantur, aut per eos non stet quo minus tradan-
tur. Et abstineant ab indebitis exactionibus, maxime pro obliga-
tionibus soluendi annatas.

Bullas quarum ratione, commune, annata vel alia iura solui de-
bent Cameræ Apost. vel quæ quomodolibet concernunt interesse 72.
dictæ Cameræ aut Sedis Apost. siue earum continentiam per seip-
sos tantum, & non per substitutos scribant & annotent in libris, &
bullæ registratæ auscultentur per mensarium ipsorum Notariorum,
qui in signum auscultationis manum apponere in registro, & de
mala auscultatione teneri debeant. Et registra in Archiuio Palatij
Apostolici custodiantur.

Obligationes soluendi commune & alia iura Cameræ pro Mo- 73.
nasterijs vel Ecclesijs oneratis pensione, aut soluendi quindennium
ratione

ratione vnionum, infra quindecim dies ab ipsismet Notarijs in libro scribantur.

74. De restitutis autem seruetur consuetudo capiendi iulios duos cum dimidio Cancellariæ pro qualibet restitutione bullarum & non vltra.

75. Emolumenta eis debita, tam ratione registrationis Bullarum quam alia quæcumque, inter se certo pretio vel alias quomodolibet non arrendent, nec arrendare possint.

76. In expeditionibus & scripturis conficiendis, de propositione & commissione facta in plena Camera, mentionem expressam facere teneantur.

77. Ponant in massa communi mercedes instrumentorum omnium, tam Cameralium quam interesse Cameræ actiue & passiue seu alias quomodolibet concernentium, etiam extra Cameram coram Thesaurario vel alio per nostrum aut successorum nostrorum Chirographum, vel literas aut aliter deputato rogatorum, de quibus rogatus Notarius teneatur illa denunciare Collegio, & vt præfertur in massa ponere, dempta rata sibi pro mercede laborum debita iuxta constitutiones ipsorum.

78. Et conficiatur liber apud eorum mensarium dimittendus, in quo quisque Notarius in fine hebdomadæ summatim describat singulas, quas fecerit, expeditiones.

79. Pro expeditionibus & sigillo in gratiosis, quando sunt plures personæ consortes, etiam si sint Congregationes, Collegia, Capitula vel Vniuersitates, non soluatur nisi pro taxa duorum. In iudicialibus vero expeditionibus non nisi pro vno tantum exigatur.

80. Et pro literis patentibus quorumcumque Commissariorum, tam à Camerario quam à Thesaurario vel Commissario Cameræ, etiam in partibus constitutorum, non soluatur vltra iulios viginti duos in totum, computato sigillo & mercede Secretarij ac Notarij.

81. Mercede semel soluta iuliorum quinque Notario dictæ Cameræ pro deputatione Iudicum ad soli...anda co...nputa, pro quacumque postea subrogatione soluatur tan...um medietas summæ prædictæ.

82. Notarij Gubernatoris teneant intus vel iuxta d. Palatium eorum officia separata, & in locis ita d...stantibus, vt collitigatorum tumultus nullum afferre possit impedimentum.

83. Manualia Citationum & manualia protestationum separatim & distincte teneant.

84. Expeditionum duos libros habeant, in quorum vno distinctæ & ordinatim annotare debeant omnes significationes per viam recursus concedendas, cum expressione nominis collitigantium & Curiarum à quibus Locumtenens recursus iuxta suas facultates concedet, & etiam summæ vel valoris rei de qua agitur; necnon omnia sequestra & monitoria ex quauis causa decernenda.

85. In altero autem similiter annotare debeant omnia mandata executiua, non tamen in contumaciam, & omnia arresta, mandata de excarcerando, significationes dotales aut vigore termini aut in vim litis pendentiæ aut litis finitæ aut stante deposito vel negatione, aut data cautione de stando iuri & iudicato soluendo concessas, & omnes citationes vel inhibitiones vigore commissionis aut extra Curiam decretas, dummodo in quolibet ipsorum casuum agatur de re vel summa scutorum auri septem constituentium iulios octuaginta quatuor, vt supra.

86. Listas expensarum non conficiant, neque propterea mercedem aliquam etiam à sponte dantibus recipiant, nisi præuio Locumtenentis decreto; & eiusdem subscriptione, in calce citationum ad videndum taxari expensas apponenda.

87. Examen testium scribere possint duo tantum Notarij pro quolibet officio, quos Gubernator pro tempore approbauerit & non alij.

88. Notarij Auditoris Cameræ vltra ea quæ sancita sunt de Tribunali Auditoris Cameræ, & de alijs Notarijs, abstineant à monitorijs iactationis, & iactationum aut alijs quibuscumque, quibus prima instantia à suis ordinarijs auferatur, exceptis casibus priuilegiatis.

89. Et in Monitorijs specialibus in prima instantia, vbi permittitur, & inhibitionibus vigore appellationum, quæ ab Auditore Cam. conceduntur in partibus cum clausula, Dummodo causa summam scutorum quinquaginta excedat, & molestiæ non sint iudiciales, debeant prædictam clausulam, Dummodo causa, scribere literis maiusculis, & loco illius clausulæ, Dummodo molestiæ non sint iudiciales, scribere pariter literis maiusculis hæc verba, videlicet, Dummodo iudicium non sit ceptum in partibus, ita vt si iudicium coram aliquo Iudice competenti sit cœptum, monitorium non afficiat. Et quatenus inter partes de dicto valore controuertatur, Auditor Cam. vel eius in ciuilibus Locumtenens, constito sibi etiam extraiudicialiter causam non excedere dictam summam, teneatur per literas missiuas & absque vlla impensa dictas eorum inhibitiones & monitoria reuocare, & causas ad suos Iudices remittere.

90. Et quoniam experientia compertum est, quod Notarij multoties inducunt huiusmodi monitos & citatos, vt in iurisdictionem tacite consentiant, volumus vt quando summam prædictam causa non excedit, huiusmodi consensus in iurisdictionem minime sufficiat, nisi adsit expressus.

91. Non possint relaxare mandata vigore termini in eorum officijs suscepti, quando iam mandatum à Iudice causæ in alio Tribunali est relaxatum. Eo vero nondum relaxato, in arbitrio sit & potestate creditoris illud vtrobi voluerit accipere, cogi tamen ad id non possit.

92. Atque in præfata termini susceptione non admittant aliquam conditionem, reseruationem aut protestationem terminum petentis, neque illam scribant, sed tantum simplicem debiti contestationem, & soluendi in fine termini obligationem & non aliter.

Et ad effugienda incommoda, quæ ob citationes deperditas, forte etiam subtractas, frequenter occurrunt, mandamus eisdem Auditoris Cameræ Notarijs, vt singuli iuxta veterem consuetudinem Manuale Actorum omnino conficiant, illudque intra vnius mensis spatium à die publicationis præsentium debeant inchoasse, & quanto citius perfecisse, in futurum vero illud quolibet trimestri faciant, ac Auditori Cameræ per quolibet trimestri exhibere teneantur. 93.

Teneantur Notarij prædicti describere in lista omnes indistincte informare volentes in sua die, nec pro ordine, antelatione vel informando Iudice aliquid recipiant etiam a sponte dantibus. Et lista fiat vna die pro altera. Et in euentum in quem omnes in lista positi informare non potuerint, alijs præferantur in sequenti informatione. 94.

Pro contradictis non recipiant, nisi quod vere soluitur officio contradictarum. 95.

Substituti Notariorum eiusdẽ Auditoris Tribunalis ad conficiendum acta ciuilia seu criminalia ad testes examinandos, necnon ad roganda quælibet instrumenta, testamenta & alias dispositiones, vltra requisitas approbationes Auditoris Cameræ, siue eius in ciuilibus vel criminalibus Locumtenentium non admittantur, nisi præuia etiam approbatione Collegij eorumdem Notariorum, in qua Notarij ipsi de approbatione, fide & idoneitate admittendorum attestentur. 96.

Quodque tam Notarij sub amissionis officij, quam eorum Substituti prædicti sub triremium perpetuarum pœna, aliquas societatum officiorum pecunias, censuum & aliorum cuiusuis generis contractuum, nisi procuratorio nomine, vel de ordine consensu aut voluntate partium exigere, recipere & penes se quouis modo retinere, tractare & habere non audeant. Et si secus fecerint, Notarij ad damna & interesse, quæ culpa Substitutorum eorundem partibus euenerit, teneantur & obligati sint, ac contra eos in his executiue procedi possit & debeat. 97.

Postremo dicti Notarij nihil vnquam cuiusuis generis scripturæ ad iudicium pertinentis, quod extra Curiam mittendum sit, expediant & parti tradant, nisi cum subscriptione Auditoris vel eius Locumtenentis. 98.

Notarij Vicarij Vrbis non faciant monitoria generalia vel specialia extra Curiam & Vrbis districtum, cum non sit eorum officij, nec dent censuras neque terminum super obligationibus in forma Cameræ. Neque concedant monitorium in forma Significauit, pro rebus deperditis, nisi iuxta formam Concilij Tridentini. 99.

Non capiant pro examine vel literis ordinandorum, nisi quantum sibi à Concilij Tridentini decretis & reformatione sumere est permissum. 100.

Pauperibus gratis dent vt tenentur. 101.

Notarij Rotæ in confectione registrorum, rubricarum & copiarum, remissorijs, compulsorijs, executorialibus, notis sententiarum diffinitiuarum, testium examine & huiusmodi, hanc nostram & alias Rotæ constitutiones accurate obseruent, sub pœnis in eis contentis, quas innouamus, nec vltra quam per eas licet, accipiant. 102.

Literas remissoriales scribant in charta iuxta veterem morem à Chartulario lineata, cuius vnaquæque linea contineat saltem syllabas decem & octo, atque rotuli palmus sit linearum triginta. 103.

Dent ijdem Notarij Rotæ petitas a partibus expeditiones absq. requisitione depositi pro registro illius actus vel expeditionis conficiendo, vel facto deposito registrum de illis omnino fiat, & non relinquant folia in albis. 104.

Facto registro conficiant inuentarium actorum, instrumentorum & scripturarum in eo descriptarum, Actoris primum, deinde Rei acta & iura notando cum adiectione foliorum in quibus illa descripta reperiuntur, & dictum inuentarium assuant initio registri. 105.

Pro notis vero interlocutoriarum nihil accipiant, quod idem de moderatis solutionibus in copijs & publicatione testium seruetur. 106.

Ac pro relationibus socio faciendis de rogatis per eos nihil capiant. 107.

Faciunt præterea singuli in eorum officio brolliardum qui dicitur actorum, in quo omnes omnino prouisiones, decreta, comparitiones & protestationes, etiam a tergo citationum scriptæ notentur. Item & manuale citationum cum suis protestationibus & decretis, atque aliarum rerum registrari solitarium, ita vt nihil prorsus supersit in cartulis, quod non sit in libris descriptum. 108.

Officia Notariorum Rotæ non conferantur nisi personis peritis & idoneis, quæ per seipsos illa exercere sciant & exerceant, nisi aliqua legitima causa impediantur. Nec eo casu officia aliquibus arrendare aut Substitutos deputare valeant, nisi à proprio Auditore approbati fuerint, qui insuper de officio fideliter exercendo arbitrio Auditoris cauere debeant. 109.

Et pro ipsorum Substitutorum facto, Notarij ipsi quo ad interesse partium tanquam principaliter obligati omnino teneantur. 110.

Pauperes omnes qui iuxta formam constitutionum admitti debent ad iuramentum paupertatis, tam in beneficialibus quam in profanis, etiam per Procuratorem admittant, & si ille pro quo iuratur, præsens non erit, vltra Notarij vel Procuratoris assertionem per duos testes de paupertate doceri debeat, ita tamen vt quicumque fuerit admittendus non sine iuramento, & obligatione 111.

pin-

pinguioris fortunæ, vt moris est, admittatur. & hoc nisi euidens sit atque notorium, quod paupertatem iurare volens, sit opulentus, quo casu illum admittere non teneantur.

112. Quæ omnia, & singula inuiolabiliter obseruari mandamus sub pœna vltra alias infra expressas vigintiquinque aureorum, ac suspensionis ad sex menses pro prima vice, & si secundo errauerint, eo ipso in pœnam priuationis officij & alias hac nostra constitutione contenta incurrant.

113. Quocirca querelæ omnes pauperum & oppressorum ad dictæ Rotæ Decanum deferantur. qui his omnibus opportunis remedijs prouideat, tum ne partes opprimantur, tum vt opprimere ausi puniantur, & prædicta exactissime seruentur.

114. Notarij Consulum Agriculturæ, & cæterarum Artium taxam eis per statuta præscriptam, & vbi aliqui ipsorum nullam minorem taxam haberent, aliorum qui illam habent sequantur, & secundum illam exigant. & qui non habent officium titulo oneroso exigant tantum pro medietate taxæ aliorum Notariorum Capitolinorum, & non vltra in omnibus & per omnia.

115. Protonotarius Senatoris non se immisceat in causis criminalibus neque fideiussiones recipiendo neque mandata subscribendo.

116. Notarij Capitolini deseruientes Collateralibus Senatoris pro Actuarijs, per seipsos coram Collateralibus acta conscribant, nullumq. aliud officium Notariatus in alia quauis Curia obtineant.

117. Et tam dictus Protonotarius, necnon maleficiorum & Collateralium Notarij quam Scriba Senatus, Secretarius Conseruatorum, Notarius Magistrorum Viarum & alij omnes Notarij Curiarum Capitolij, aliquid etiam minimum non recipiant vltra taxam ipsis statutam sub quocunque prætextu.

118. Eorundem Notariorum Capitolij defunctorum, & eorum qui in posterum decedent Hærede, ac quicunque alij scripturas eorum detinentes, exceptis ijs qui emerunt officia iuxta constitutionem fel. recor. Sixti Papæ Quinti prædecessoris nostri, infra quindecim dies ab obitu ipsorum Notariorum, ac publicationis præsentium respectiue computandos, scripturas prædictas cum nomine Notarij cuius fuerint sub pœna amissionis dictarum scripturarum & emolumentorum inde prouenientium, consignent Archiuio Populi Romani. cuius Custos librum teneat, in quo per Inuentarium dictæ scripturæ annotentur.

119. Notariorum officia in Curia de Sabellis duo tantum habeantur, neque hic numerus vllo prætextu augeri vnquam possit. & ij etiam approbandi sint ab Vrbis Gubernatore pro tempore existente.

120. Notarius Curiæ Turris Nonæ obseruet tabulam Notariorum Curiæ Sabellorum.

121. Notarij locorum piorum debeant seruare stilum consuetudinem & taxas Tribunalis Vicarij, nec prorsus aliquid recipere vltra quod Notarij Vicarij in suis causis ordinarijs recipere possunt. Qui autem ex eis gratis sunt deputati, nec habent officium titulo oneroso, non possint exigere nisi pro medietate dictæ taxæ Notariorum Vicarij, & non vltra in omnibus & per omnia.

122. Notarius Ripettæ pro publicandis instrumentis, & in publicam formam dandis, exigat iuxta formam Statutorum Vrbis.

123. Et in conficiendis extractibus seruet formam Capitolinam, & normam alijs præscriptam.

124. Atque in prima instantia nullus in Curia Ripettæ fiat extractus, minusq. in secunda coram Præside, nisi de vtriusque partis consensu, vel Notarius fuerit iuratus suspectus, ita vt acta transportari debeant. & si secus factum fuerit, qui arrham dedit totum de suo soluere teneatur, nec vlla detur cedula depositi contra alium.

125. Nullum mandatum Notarius dare possit pro indicijs absque Iudicis licentia.

126. Singulis autem diebus etiam festiuis, ab ortu solis vsq. ad occasum, officium apertum tenere debeat, neque ab illo discedat sine causa necessitatis.

127. Deposita non recipiat, nisi vsque ad summam permissam & penes eum facta, post decretum de consignando debeat omnino infra diem consignare sub pœna arbitrio Præsidis.

De registris, Extractibus & Exemplis seu Copijs.

Ad hæc vide taxas Notario ü de quib. s. in constit. seq per totam.

1. §. 20. Quo ad Registra & Extractus perpetuo statuimus & ordinamus, quod in omnibus & quibuscumque causis cuiuscunque generis ordinarijs in quibuscunque Vrbis Tribunalibus, & coram quibusuis Iudicibus, nullis prorsus exceptis, motis & mouendis (quæ scilicet à principio via ordinaria introductæ fuerint, etiamsi in illarum progressu vna forsan aut plures commissiones superuenerint, ac materia introducta via ordinaria non esset de iurisdictione Iudicis) ordinarij nulla penitus fiant registra, sed tantum extractus simplices & absque aliqua terminorum extensione. qui in vno confecti in quibusuis alijs Tribunalibus, si ad illa transportantur, plenam fidem faciant in omnibus & per omnia, perinde ac si essent registra extensa.

2. Minusq. extractus in causis ordinarijs fiant, etiam vna vel vtraque partium petente, nisi de Iudicum licentia in scriptis obtenta, vel nisi acta essent ad alium Iudicem transportanda.

3. In vere autem commissarijs causis summam ducatorum ducentorum auri de Camera excedentibus, quarum videlicet principia ordinariæ non sunt introducta, registra quidem fiant, sed modo infrascripto, quem & in extractibus prædictis seruari volumus & mandamus.

4. Registra bona & legibilia Notarij accurate, & iuxta normam hac nostra constitutione traditam & innouatam faciant.

5. Tam in registris quam in Extractibus huiusmodi conficiendis, facultates Iudicum ordinariorum vel deputationes eorum Locatentium, cum illæ sint notoriæ, & illarum exempla publica & impressa habeantur, nullatenus præinserantur, & pro illis Notarij nihil à partibus exigant.

6. Deinde tam in ordinariorum extractibus quam in eorum & aliorum quorumcunque delegatorum etiam causarum Palatij nostri Apostolici Auditorum, & S. R. E. Cardinalium registris, dimittantur appositiones Festorum ordinariorum & certorum. Si autem occurrant Festa incerta & repentina, in quæ caderet obseruatio alicuius termini, fiat mentio de illis summarie, & hoc modo videlicet Die tali fuit Consistorium publicum, & sic de cæteris similibus.

7. Successiue citationes siue cum inhibitione siue absque ea factæ, in earum reproductione nullo pacto repetantur, sed illarum executio tantum apponatur his aut similibus verbis, Tali die reproducta fuit citatio de qua supra, quæ fuit executa.

8. Nec monitoria Procuratoribus de solutione registri facta ponantur in registro, nisi forte ad effectum docendi de censuris.

9. Præterea si contingat commissiones semel registratas alijs Commissionibus dependentibus præinseri, illæ amplius non registrentur, sed annotetur folium in quo superius fuerunt registratæ. & idem de Motibus proprijs Breuibus & alijs litteris Apostolicis ac alijs quibuscumque iam semel registratis.

10. Idem & de terminorum etiam substantialium extensione obseruari mandamus, vt semel tantum pro qualibet parte extensa non amplius extendantur, sed tantum eorum reiteratio sine extensione notetur etiam in citatione ad sententiam.

11. Instrumenta quæ in actis causæ rogantur, non vltra illorum notulam extendantur. quo ad ea verò quæ producuntur, præinseratur aliquid de illorum substantia, idque succincte. deinde illorum tenor apponatur hoc modo, Talis constituit Procuratorem suum talem, prout in instrumento cuius tenor sequitur, & sic de alijs.

12. Consequenter, tam in registris quam extractibus causarum, in quibus per duos vel tres annos nihil actum fuerit, non ponantur in illarum reassumptione mutatio anni vel mensis, indictio vacantiarum, creatio Pontificis & similia ad causam non spectantia.

13. Porro si contingat in aliqua causa plurium recipi iuramenta testium vnico contextu, in registris huiusmodi vnicum iuramentum, vbi omnes iurati nominentur, duntaxat extendatur.

14. Insuper non repetantur dignitates vel tituli Iudicũ vel locus eorum Tribunalium & partiũ litigantiũ, sed tantũ talis Iudex vel Auditor prædictus vel talis Actor vel Reus aut Procurator aut similia.

15. Singula folia in registris confectis coram quibuscunque Tribunalibus, ac alijs Iudicibus prædictis contineant in qualibet illorum pagina ad minus lineas viginti quatuor, & vnaquæque linea ad minus duodecim syllabas. quæ scribantur litteris bonis & intelligibilibus, & in charta bona, non infecta, nec bibula, alioqui liceat vnicuique tam Iudicum quam partium vel Procuratorum litigantium folia aliter scripta lacerare, & omnino debeant postmodũ expensis Notarij conuenienter rescribi, siue lacerata sint siue nõ aut si Iudici, & partibus seu Procuratoribus magis placuerit, folia sic male scripta taxentur pro medietate, vel alia rata ad Iudicis arbitrium.

16. Rubricellæ registrorum similiter litteris bonis & intelligibilibus scribantur, sintque fideles & sufficientes, integre & exacte introscripto actui respondentes, totiusque actus & decreti tenorem, prout in brolliardo iacet, & instrumentum diem, annum, mensem & partium nomina reiq. gestæ summam vel indicem continentes.

17. Processus de partibus, itemq. Remissoriales, Compulsoriæ & alia, nulla scripturæ habita ratione, siue sit longa siue sit breuis, siue excedat siue non excedat numerum foliorum vigintiquatuor, non registrentur, neque in Registris aut Extractibus describantur, sed tantum vt dicitur, rubricentur si rubricati non fuerint. & pro dicta rubricatione soluatur merces foliorum ipsius processus originalis tantum.

18. Nisi quando scriptura dicti originalis in qualibet facie excederet lineas triginta continentes in earum qualibet vltra syllabas decem & octo. quo casu excessiuitas reguletur & soluatur ad rationem linearum & syllabarum, vt supra.

19. Copiæ quæ instar Registri vel extractus dantur, non minori syllabarum aut linearum numero descriptæ tradantur.

19. Instrumenta in actis rogata, etiam semel publicata aut quæ in actis alias producta sunt, si repetantur, & postea registrari contingat, non soluatur merces nisi foliorum scripturæ ad rationem registri vel extractus. & si non fuerint alias publicata, soluatur tantum tertia pars mercedis debitæ pro publicatione. cuius etiam ratio habeatur in casu quo postea sumantur in publica forma, vt scilicet tanto minus de mercede publicationis soluatur.

20. Pauperibus dentur gratis extractus registra, instrumenta etiam publica copiæ & aliæ quæcunque expeditiones & scripturæ, tam ciuiles quam criminales. & ostendantur etiam originalia Pauperũ Aduocato & Procuratori similiter gratis & absq. vlla impẽsa. & si quãdo contigerit probandã esse paupertatẽ, testes similiter gratis & summarie examinentur, & de paupertate stetur arbitrio Iudicis.

21. Et quoniam aliquando Notarij extorquent à partibus modicam arrham vt postea cogere illas possint ad recipiendũ Extractus, arrha non obliget, nisi in casibus in quibus extractus iure cõficiendus est.

22. Neque exigant Notarij, quicunque illi sint, etiam Archiuij Romanæ Curiæ, mercedem extractus siue registri, nisi illis completis.

24. Notarij Rotæ, vltra præmissa per eos omnino seruanda rubricationes per se fideliter, & sufficienter faciant, & correspondentes actui Introscripto, vt supra dictum est.

25. Non rubricentur processus de partibus rubricati, vt iã supra dictum est, nisi quantum illis deesse visum fuerit nec registra de illis vltatenus fiant, sed post registra de Curia, vt moris est fiegentur, & si interpretationẽ fieri necesse fuerit ob idioma a Latino diuersum, in quo processus forte conscriptus erit, non fiat in forma registri. sed processus de partibus, ita vt vna carta registri illius importet dimidiam ad minus processus de partibus, nisi de partium consensu id fieri conuenerit.

26. De parte lucri registrorum vel testium, vel copiarum antequam causæ suis sint Auditoribus commissæ, cum Solicitatoribus, Aduocatis vel Procuratoribus non paciscantur, nec de gratia quam de registro facere intendunt, veluti de dando quindecim vel viginti folia pro ducato, ita vt personæ cum quibus agunt, de lucro participent, sub pœna priuationis, sed totum quicquid post commissam causam conuenerit partis beneficio penitus cedat.

27. Mandantes omnibus, & singulis Iudicibus, & Auditoribus prædictis sub indignationis nostræ pœna, vt pro præmissorum inuiolabili obseruatione in causis corã eis ad præsens pendentibus, & quæ in posterum pro tempore pendebunt, nulla aliter quam vt præfertur, confecta registra, & extractus admittant, & recipiant, imo illa tamquam in fraudem ac damnum partium litigantium confecta reijciant, suosq. Notarios, vt extractus, & registra huiusmodi iuxta præmissa conficiant cogant & compellant. atque vt illa obseruentur diligentem curam adhibeant. Districtius nihilominus inhibentes Notarijs ipsis sub mille ducatorum auri de Camera, partim partibus litigantibus, partim Cameræ Apostolicæ applicandorum, ac priuationis, & amissionis Notariatus per quẽcumq. contrauenientẽ eo ipso incurrendis pœnis, ne de cetero in causis in quibus Notarij deputati fuerint, & scripserint registra & extractus aliter quam vt præfertur, omnibus semotis fraudibus, conficere audeant seu præsumant. Volumus tamen & mandamus, quod Gubernator Vrbis, & Auditor Cameræ cumulatiue possint, & debeant, etiam ex officio, & partibus nõ instantibus inquirere etiam extraiudicialiter, & manu regia, an Notarij cuiusuis Tribunalis præmissa seruent, & contrauenientes supradictis pœnis punire, prout etiam ipsimet Scribæ extractuum & registrorum, qui in illis scribendis præmissa omnia non seruauerint, possint ab ijsdem eorum arbitrio pœnis puniri, non obstante quauis appellatione reclamatione aut recursu.

De Cursoribus, & Mandatarijs.

1. *Vide etiam pro IV con. 12 §. 7. & seq. 69 & seq. lib. 2.* §. 21. CVrsores & Mandatarij quicumque, eorum officium fideliter, & ea qua decet integritate, diligentia peritia, & discretione exerceant.

2. Ad dicta officia non admittantur personæ suspectæ de falsitate, & qui nesciant legere vel scribere Latine, neque infirmi non valentes ambulare proprijs pedibus, vel senes excedentes annum sexagesimum.

3. Cursores solitam & debitam assistentiam irreprehensibiliter obseruent, Consistoria publica, & priuata, necnon alias solemnitates & diuina officia intimari solita fideliter debito tempore intiment Cardinalibus & alijs quibus tenentur absque præmij, & mercedis alicuius expectatione, nisi solita antiquitus & consueta.

4. Citationes, & intimationes personales vel ad domum vel in valuis, & locis publicis. tam Cursores quam Mandatarij pro eorum officio & Curijs quibus seruiunt, fideliter & mature faciant, & factas referant, & contra proprias personas non suppositas vel falsas aut non cognitas per eos, sub pœna amissionis officij. Et quando personæ citandæ eis notæ non sunt, non assertioni partis, sed duorum testium testimonio de citandorum qualitate veram noticiam habentem stare debeant, alias executionem citationis facere vel factæ referre non debeant sub simili pœna, & pro falsarijs habeantur contrarium facientes, sintque statuta mercede contenti, nouas angarias non faciant neque inducant.

5. Relationes de citationibus personaliter executis, nisi sit persona citanti cognita, & personaliter apprehensa, tam Cursores quam Mandatarij facere non audeant neque debeant.

6. Nec possint Cursores vel Mandatarij citationes ab alijs Cursoribus vel Mandatarijs executas subscribere, etiam quod inter se citationes vel Vrbis Regionis distribuat, sed ipsemet Cursor vel Mandatarius qui citationem est executus in pede eiusdem debeat fidem, & relationem facere factæ per eum executionis, sub pœna falsi.

7. Officia pro alio vel alijs in arrendam capere vel exercere non debeant, nec possint.

8. Caueant etiam ab appaltu citationum, super quibusuis quod pactum cum quibusuis personis inire omnino interdicimus.

9. Insuper curent tam Cursores quam Mandatarij omnes citationes personaliter exequi. Et si personas commode habere non poterunt teneantur dimittere citationum copiam in manibus alicuius de familia, qui si nõ adsit aut fores aperire nolint, citationes affigant ad ad ianuam domus sibi cognitæ, adhibito saltem vno teste, & relationes in scriptis dumtaxat referre debeant, exprimendo an personaliter vel domi dimissa copia vel affixa, in casibus præmissis, qui in citatione exprimi debeant, & an ad statim vel ad hodie per totam seu ad primam diem vel aliam fecerint, sub pœnis prædictis.

10. Præterea citationes, & earũ copiæ citatis dimittẽdæ vel affigendæ, tam à Cursoribus quam a Mandatarijs fiant omnino bono, & intelligibili charactere, & dictæ copiæ subscribantur à Cursoribus & Mandatarijs qui eas exequuntur, vt in omnem casum possint ad eum qui eas fecerit, recurri.

11. Citationes Intimationes, & alia, non exequantur prædicti siue personaliter siue domi dimissa copia post tertiam horam noctis, per affixionem autem in casibus præmissis nonnisi de die, & tunc in relationibus exprimant fecisse de die dimissa copia affixa in tali loco.

12. In citationibus & alijs nomen tam actoris quam rei cum cognomine exercitio vel habitationis vel patriæ designatione exprimant.

13. Ijdem Cursores, & Mandatarij in subhastationibus pignorum affigere debeant ad valuas officij in quo fit subhastatio, oblationes quæ dietim fiunt pro pignoribus captis subhastandis.

14. In citationibus Ad videndum mandari consignari pignora apponant etiam. Et videndum mandari subhastari.

15. Pignora omnia ab executoribus quibuscumque eis consignanda, ordinatim singulariter adnotare debeant in eorum libris, exprimendo rerum qualitates, & quantitates, nomen executoris, & collitigantium

16. Oblationes recipiendas annotare debeant in eorum libris cum appositione anni, mensis, & diei, ac expressione nominis, cognominis, exercitij vel habitationis vel patriæ offerentium.

17. Non recipiant oblationes cuiuscumque officialis illius Tribunalis in quo facta est executio, nec ipsius officialib. inseruiẽtium neq. Notariorum, & aliorum iuuenum Tribunalis, neque ipsorum Cursorum, & Mandatariorum affinium vel consanguineorum vsque ad tertium gradum.

18. Minus officium ipsorum cuiquam impartiri dolose recusent vel differant, nec etiam sub prætextu modicæ mercedis, vel quod maiorem habere velint.

19. Cursores (ad quos spectat) commissiones ad bancum Cursorum peruentas, statim scribant, & in libro solito annotent, ita vt ab omnibus videri possint, nec quouis modo aliquam commissionem non annotatam vel occultatam penes se retineant.

20. Quicumque ex Cursoribus, & Mandatarijs, qui in aliquo præmissorum cõtrauenerit, pœnam scutorum decem pro qualibet vice, aliasq pœnas pecuniarias, & corporis afflictiuas, priuationisq. officij pro modo excessus a suo Iudice arbitrandas incurrat, damnaq. & interesse partibus reficere compellatur.

21. Cursores pro qualibet citatione, inhibitione, vel quauis alia intimatione cuiuslibet actus iudiciarij, non exigant vltra bononenos duos, nisi forsan executio citationis vel alterius actus iudiciarij huiusmodi facienda esset in loco satis distanti a Tribunalibus Vrbis, quo casu exigere possint bononenos quatuor, & non vltra. Et loca intelligantur esse distantia, exempli gratia, si executio sit facienda in regione Transtyberim, Montium, Triuij, & non longe ab Ecclesia Beatæ Mariæ de Populo. Et si extra mœnia Vrbis (in illius tamen suburbijs) non vltra carolenum vnum.

22. Pro citatione vero, inhibitione, vel intimatione simili, facienda cõtra Episcopos, & Prælatos, ac alias personas qualificatas, & Procuratores Fisci, non vltra bononenos quinque.

23. Pro citationibus vel executionibus, aut intimationibus quarumcumque literarum extra Curiam, & in partibus faciendis, statuta, & debita eis antiquitus mercede sint contenti, & vltra exigere non audeant.

24. Pro subhastatione quorumcumque pignorum, tam mobilium quam immobilium, ijdem Cursores exigant prout hactenus exigere consueuerunt.

25. Pro deliberatione vero, custodia, vel restitutione pignorum, aut alio prætextu, etiam quando bona non sunt posita sub hasta, nihil, etiam à sponte dantibus, recipiant.

26. Nec quisquam ipsorum pro ea intimatione qua parti intimatur, mandatum procuræ esse in actis productum vel Procuratores in causa esse reuocatos vltra iulium vnum percipere audeant, etiamsi dictum procuræ mandatum de partibus veniret.

27. Et pro prima Commissione, per quam causa coram aliquo Iudice introducitur, exigant bononenos quinquaginta, & pro alijs vero si quæ in causa superuenerint bononenos decẽ, & octo, etiam quòd dictæ Commissiones post primam superuenientes adderent aliquid vel alterarent iurisdictionem, aut haberent aliquam nouam clausulam, vel admitterent aliquem tertiũ pro suo interesse ad causam, quocumq contrario vsu, vel potius abusu non obstante.

28. Diem præsentationis in Commissionibus appellationum, vel principalibus in causis, manu propria antequam præsentent, vel in Arca eas ponant, seu vt vulgo dicitur, incapsent, vere, & fideliter ponere teneantur, nec sine tali manus, & nominis appositione, vltra manum Magistri Cursorum dictæ Commissiones ponantur in Arca.

29. Ceterum Mandatarij quarumcumque Curiarum, non exigant vltra bononenũ vnum pro citatione, nisi facienda sit in longinquis locis ab eorum Curijs, quo casu exigant duos, & non vltra, itemq. exigant duos bononenos pro intimatione cuiuslibet sequestri, monitorij, inhibitionis, decreti, & cuiuscumq. actus iudiciarij exceptis citationibus faciendis contra Fiscum pro quibus exigere possint bononenos tres.

30. Pro subhastatione, & deliberatione pignorum, siue rerum, & bonorum mobilium, & immobilium, vsque ad summam trium scutorum bononenum vnum pro quolibet scuto, abinde supra bononenos duos pro quolibet scuto, ita tamen quòd vltra vnum scutum non exigant pro quacumque summa, etiam quòd res subhastatæ, & deliberatæ ad magnam summam ascendant.

De

De Baroncellis, & Executoribus.

Taxa istorum est in constit. seq. §. 13.

1. *Ad hæc vide etiam Pauli iii. const. 53. §. 10. & §. 21. fol. ... lib. 2.*

§. 22. BAroncelli, & Executores omnes quarumcumq. Curiarum, obseruent in omnibus, & per omnia Tabulam, ordinationes, & taxam de mandato nostro editas, & pro exequutione quacúq. nihil vltra prædictā taxā, & mercedē eis assignatam, etiam - sponte dantibus recipiant, sub poenis in ea contentis.

2. Quinimo nec debitam mercedem nec aliud quicquam etiam à sponte dantibus recipiant, nisi facta vere & realiter exequutione reali vel personali, aut captis pignoribus, quorum retractus si non sufficeret, itaut sit opus noua exequutione, nouam propterea mercedem recipere non possint, sed teneatur denuo gratis, & toties idem mandatum exequi donec integre creditor satisfiat.

3. Quo vero ad pignorum in exequutione captorum custodiam, subhastationem, & restitutionem, quo res integre, & sine vlla fraude fiat, quisque Magistratus in suo Tribunali suum quemq Depositarium eligat, & deputet, penes quem pignora conseruentur.

4. Capta autē pignora debeant Baroncelli, & Exequutores per totam sequētem diem cōsignare depositario, quem quisq. Magistratus ad hoc huius nostræ Constitutionis authoritate deputauerit.

5. Quæ pignora fideliter describantur in libris ad hunc effectum specialiter per quemlibet Baroncellum, Exequutorem, & Depositarium vt supra deputandum, retinendis, cum annotatione quantitatis, & qualitatis bonorum, diei, & Exequutoris.

6. Et quando contingit poni sub hasta bona in partibus existentia vigore mandati in Vrbe relaxati, volumus, & mandamus, præter edicta, & diligentias in loco subhastationis, & iudicij fieri solitas, fieri debere etiam in loco vbi vel in cuius territorio bona ipsa subhastanda reperiuntur pro reperiendis oblatoribus, nec aliter posse ad deliberationem deueniri, nisi habita prius ab officiali illius loci relaxatione de edictis ibi publicatis.

7. Ad hæc in pignorum subhastationibus, si lapso ad offerendum tempore quispiam plus obtulerit, non fiat deliberatio nisi intimato eo qui prius licitando vicerat, vt possit iterum si velit per totam sequentem diem plus offerre, alioqui oblatio, & deliberatio, illi cui facta est non suffragetur.

8. Cum autem in Exequutionibus realibus contigerit recipi cautionem in forma depositi, aut pignora alicui in depositum tradi, nō credatur de hoc Exequutoribus, nisi vel cū subscriptione ipsiusmet depositarij à tergo mandati vel cum interuentu duorum testium, quorum nomina similiter à tergo mandati describantur, ac deinde in prædictum librum referantur.

9. Mandata ciuilia, birruarij vel Exequutores, non exequantur in diebus festiuis, neque de nocte, nisi sint mandata suspicionis fugæ, neque de die in domo ianuis clausis nisi parte citata, & cum speciali decreto Iudicis.

10. Mandata sibi à partibus consignata, teneantur infra triduum exequi, vel illa partibus petentibus restituere, & casu quo mandata aliqua ipsis consignata perdiderint, ad sumptus duplicatorum extrahendorum teneri decernimus.

11. Et ostensa Exequutoribus carta dotali, non grauetur, vel inhibitione aliqua, nihil exigant mercedis neque faciant exequutionem aliquam, & si quam fecerint gratis restituant.

12. Quando autem Exequutor asserit aliquam exequutionem non fecisse eo quia sibi exhibitum fuerit non grauetur, vel carta dotalis vel inhibitio, debeat sumere eius copiam si breuis est, vel saltem annotare diem, Notarium, & Iudicem, qui huiusmodi inhibitionem aut non grauetur aut cartam dotalem concessit, alias Exequutor Iudicis arbitrio puniatur.

13. Restituat quilibet Exequutorum prædictorum, exequutiones siue bona in execution capta gratis, quotiescumque Iudex id mandauerit.

14. Porro, traditis sibi mandatis de consignandis pignoribus in exequutione captis, non possint Exequutores, eorum consignationem vigore cuiusuis impedimenti superuenientis effugere vel differre, sed teneantur omnino dicta pignora consignare.

15. Ceterum nullus Exequutor aut birruarius, possit mandata ciuilia exequi alterius Tribunalis quàm eius in quo sunt ipsi exequutores, exceptis Exequutoribus aut birruarijs Gubernatoris Vrbis, Vicarij, Auditoris Cameræ, Senatoris, & burgi, pro quibus omnibus teneantur eorum Baroncelli, contra quos quocumque casu procedatur exequutiue, & manu regia.

16. Baroncellj autem, & ceteri Exequutores Vrbis, possint ad exequutionem procedere contra committentes fraudes, & facere, vt aiunt inuentiones, eo modo quo Extraordinarij, & alij Curiæ Capitolinæ, & Conseruatorum exequutores faciunt, dummodo in fraude deprehensos ad ipsos Conseruatores deferant, & deducant, habeantque partem poenarum huiusmodi inuentionum, sicuti, & dicti Extraordinarij.

17. Nec quispiam eorum qui exequutionē non fecerit, sub prætextu quòd facta fuerit exequutio ab eo exequutore à quo fieri non poterat, vel in loco in quo certus exequutor deputatus erat: aliquid prorsus à partibus contra quas exequutio facta fuerit, sub poena furti audeat exigere.

18. Capti cum mandato de deducendo ad præsentiam, non carcerentur, nec ad Carceres, nisi de expresso ordine Iudicis illius qui mandatum relaxauit ducantur, etiam quòd ipsius Iudicis præsentia commode haberi non possit.

Baroncelli non exigant à carceratis quicquam ratione expensarum in exploratoribus factarum. 19.

Baroncelli, & alij Exequutores quarumcumque Curiarum, Extraordinarijs maioribus in spectantibus ad eorum officium obedire teneantur. 20.

Quicumque in præmissis, ac alijs sibi vetitis aut ordinatis contrauenerit, pro modo excessus etiam corporalibus poenis, ac etiam priuationis officii, Superioris sui arbitrio plectatur, damnaq. & interesse partibus reficere cogatur, pro quibus damnis, & interesse quilibet Baroncellus cuiuscumque Curiæ, pro sui, Exequutoribus & birruarijs obligatus sit. 21.

De Carceribus, & Carceratis, & eorū Visitatoribus & Custodibus.

Taxa Custodum est in constit. seq. §. 52.

§. 23. CArceres Curiæ Sabellorum, Turris Nonæ, & Capitolij, nullo pacto locentur, sed ad eorum custodiam, & officium Commentariensis, ipsorum carcerum domini, sub certa mercede deputent aliquem virum probum, à Gubernatore Vrbis, & quoad Capitolium à Senatore approbatum. Et quatenus de licentia nostra, vel Successorum nostrorum Romanorum Pontificum locentur, conductores approbentur à Gubernatore, & Senatore respectiue, qui etiam possint ipsos conductores ex causis illius bene visis, & ad eorum libitum remouere. 1.

Ad hæc vide etiam Pauli iii. const. 44. §. 1. 28. 33. & seq. & 36. fol. 682. lib. 2. Pii iv. const. 58. §. 11. fol. 81. & Greg. xiii. const. 26. §. 5. fol. 392. lib. 2.

Gubernator Vrbis, semel in Mense vna cum Pauperum, & Fisci Aduocatis, & Procuratoribus, ac deputatis à Societatibus Charitatis, & Pietatis, vltra Visitationem ordinariā semel in hebdomada fieri solitam (quam omnino fieri volumus, & mandamus) visitet Carceres, tàm secretos quàm publicos per seipsum, ne carcerati indebite à Custodibus carcerum male tractentur. Atque vt tabula nouissime edita, & in ipsis carceribus affixa tenenda obseruetur, prouideat. 2.

Protector autem Charitatis, & illius deputati, cū interuentu Gubernatoris, & Fisci Procuratoris, eligat duos Medicos fideles, & expertos, vnum scilicet Physicum, alterum vero Chirurgum, qui visitent carceratos infirmos & curent, ac de eorum infirmitate cum opus fuerit, fidem gratis faciant eidem Gubernatori, & alijs Iudicibus, prouideatque eisdem de competenti salario ex poenis maleficiorum soluendo. 3.

Eligat etiam in primis aliquem Presbyterum, sæcularem vel regularem, qui confessiones ipsorum infirmorum vel aliorum carceratorum (non tamen vltimo supplicio damnatorum, postquàm in manibus executorum consignati fuerint, quorum cura ad Confratres Societatis Misericordiæ spectat) audiat, eosq carceratos visitet ac spiritualiter consoletur. 4.

Triremes bis in anno visitentur à Commissario ad id deputato. 5.

Visitator vero carcerum, qui nunc à Societate Pietatis carceratorum eligitur, & deputatur, quolibet die post carcerum Visitationem ad Aduocatum pauperum accedere, & sibi nomina eorum qui in dies carcerantur in scriptis, & pariter etiam Iudicibus deferre teneatur. 6.

Capsæ omnes eleemosynarū quæ fiunt carceratis, clausæ teneantur, & claues sint penes Pauperum Aduocatum, qui suo arbitrio eas aperiat, & eleemosynas in eis repertas distribuat inter carceratos qui facultatem se alendi, & alimenta aliunde non habent. 7.

Carcerati in Ripa, præsententur in Visitatione Capitolij; Carcerati vero in Burgo præsententur in Visitatione Turris Nonæ, & Visitationes intimentur Camerario Ripæ, & Iudici Burgi per Procuratores Pauperum. 8.

Ceterum omnes de carcere ad carcerem, occasione Visitationis transportandos, birruarij cuiusuis Tribunalis requisiti transportare debeant gratis, & nihil prorsus recipiant etiam nomine muneris sub poena priuationis officij, & trium ictuum funis publice infligenda. 9.

Citationes contra carceratos in carceribus exequendæ nonnisi personaliter fiant. 10.

Arresta contra debitores aliter quàm præcedente mandato seruatis seruandis relaxata, nulla sint, & eis non obstantibus arrestati relaxentur. 11.

Alimenta debitoribus carceratis ex decreto præstanda deponantur anticipate saltem pro decem diebus, & integra carceratis soluantur, & consignentur absque vlla diminutione vel retentione. 12.

Carcerati pro testibus, quibus ab Instigatore vel Fisco præstari debent alimenta necessaria quamdiu ibi detinebūtur, expediti statim relaxentur gratis vbique, nec pro dictis alimentis siue expensis vllatenus retineantur, sed carcerum Custodes illa exigant ab Instigatoribus, vel Fisco. 13.

Instrumēta satisdationum pro carceratis in partibus datarum vel receptarum, nonnisi parte cuius interest citata, in actis producantur, & aliter producta non suffragentur, & Notarij qui ea sine partis citatione receperit, periculo recepta intelligantur. 14.

Iulius dari solitus Cancellario Baroncelli pro quolibet carcerato, relaxando soluatur Cancellario dumtaxat Baroncelli Gubernatoris, & non alijs cuiusuis alterius Tribunalis, & quando mandatum erit signatum gratis, nihil, quando vero in forma pauperum, nonnisi medietatem iulij Cancellarius præfatus possit, & audeat exigere, sub poena arbitrio visitatorum. 15.

Relaxati à carceribus in quibus pro causa criminali detinebātur, per spatium horæ non possint pro ciuili causa capi, & carcerari. 16.

Relaxati vero à carceribus ob non præstationem alimentorum, possint quidem volente quandocumq. creditore alimenta præstare 17. denuo carcerari, sed non cum eodem mandato, nisi prævia noua

 cita-

citatione, & facto alimentorum deposito saltem pro quindecim diebus, aut amplius arbitrio Iudicis.

18. Pauperes carcerati quando sunt in casu liberationis, liberentur, & relaxentur gratis vbique, quoad Iudices Notarios, Executores, carcerum Custodes, & alios omnes, nec quicquam pro nota sententiæ vel decreti, Iudicũ propinis, aut quibusuis iuribus Fiscalibus soluere teneantur.

19. Et si eum exilio relaxentur, conseruentur in solita exemptione non soluendi Custodibus carcerum expensas victus habitas in carceribus, & iuxta formam mãdatorum, statim ac libere dimittantur.

20. Custodes quorumcumque carcerum, seu Commentarienses, obseruent, & ipsi tabulam post præsentem constitutionem suo loco imprimendam, quam etiam publice affixam teneant, & alias ordinationes, & decreta ipsos concernentia, sub pœnis contentis in eis.

21. Obseruent insuper, & executioni semper demandent quicquid communi Visitatorum voto fuerit deliberatum, & inobseruantes eorumdem Visitatorum arbitrio puniantur.

22. Et post decretum à Visitatoribus factum de relaxando debitorẽ, Custodes ad instantiam cuiusuis creditoris Arresta eadem die non recipiant, sed nec etiam postea ad instantiam illius creditoris qui eum detinebat, nisi Arrestum fuerit à duobus Visitatoribus subscriptum.

23. Teneantur etiam dicti Custodes, post publicam visitationem carcerum, à Visitatoribus seu ab Aduocato pauperum requisiti, dare notam carceratorum criminalium in secretis existentium, cum expressione temporis & Iudicis illorum.

24. Et infirmos etiam pro ciuili causa detentos, teneantur ponere in Valetudinario, quod infirmariam appellant.

25. Detentos in publicis carceribus superioribus, & in medijs, quolibet die conducant ad audiendam Missam.

26. Nullum recipiant in carceres, quem prius non describant in libro carceratorum, de cuius mandato, ad cuius instantiam, & pro qua causa captus, & an pro suspicione fugę. Alioqui carceratus non descriptus ad nullas victus aut carceris expensas teneantur.

27. Ac bona, vel pecuniæ quæ penes ipsum ad carceres ductum reperiuntur, facto inuentario in eiusdem carcerati præsentia, eum duobus testibus consignentur Custodi carcerum, qui teneatur omnia integre restituere ad mandatum Iudicis, qui illum capi fecit.

28. Nec possint Custodes vel Capitanei, quicquam vestimentorum carceratis auferre, vel sibi retinere, prætextu alimentorum præstitorum, sub pœna priuationis officii, & aliis arbitrio Visitatorum.

29. Detentis in secretis carceribus nullo pacto, directe vel indirecte prohibeant, vel impediant quo minus alimenta aliunde deferantur, facta tamen prius per seipsos Custodes diligenti inquisitione, ne apodixa, vel quid aliud in ferculis transmittatur, nisi aliud sibi à Iudice demandatum fuerit. Atque in tali casu alimentorum aliunde habitorum, non possint Custodes quicquam à dictis carceratis, neque pro alimentis neque alia de causa prætendere.

30. A carceratis autem in publicis carceribus, & vt dicitur ad largam existentibus, nihil pro Camera, passeggio, vel etiam alimentis vltra quinque dies petere possint.

31. Similiter pro transportatione carceratorum ad alios carceres de mandato Iudicis faciẽda, vel pro extractione à carceribus ad effectum alicuius contractus vel obligationis faciendæ, aut etiam pro extractione compedum nihil recipiant.

32. Nec pro Arresto ab Arrestantibus, etiam sponte dantibus plus exigant vel recipiant, quàm à carcerato exigitur pro relaxatione à carceribus.

33. Non permittant in publicis mulierum carceribus neque ad earum ferreos cancellos, seu fenestras, aliquem alium carceratum accedere seu versari.

34. Et vbi Iudices in mandatis de excarcerando apponunt clausulam Absque alia manu, etiam Procuratoris Fisci, vel Commissarii Cameræ respectiue, Custodes obedire, & carceratos dimittere teneantur, licet Procurator Fisci, aut Commissarius Cameræ respectiue manum apponere recusauerit.

De facultatibus Visitatorum carcerum.

1. Ad hæc vide eruditi. 44. Paulus. fol. 360. lib. 1. & const. 68. Pii v. fol. 199 lib. 2.

§. 24. Visitatores carcerum possint relaxare debitores à carceribus ex causis infrascriptis.

Primò, concedendo dilationem data cautione de soluendo infra tempus assignatũ, & hoc præsertim quando Visitatores considerant retentionem debitoris cedere non solum in ipsius præiudicium, verum etiam creditorũ, cum debitor in carceribus existẽs efficiatur

2. deterioris cõditionis, & indies minus soluendo, vbi extra carceres facilius intra tempus assignatum modum satisfaciendi reperturus sit, & hoc dũmodo creditores sint ditiores, & ære alieno non onerati.

3. Secundò, relaxare possint debitorem, qui licet non habeat pecunias in promptu, habet tamen tot bona, ex quorum venditione potest creditoribus satisfieri, & ex tunc consensit eorumdem bonorum subhastationi, & Visitatores hoc faciant facta prius per debitorem indicatione suorum omnium bonorum, ac data cautione de se repræsentando, in eisdem statu, & terminis in quibus carceratus reperitur, in casu impedimenti vel quod bona non sufficiant.

4. Et si bona non sufficiant, nec bonis cedere velit, neque biretum viride deferre, nonnisi de omnium creditorum consensu quemquam relaxare possint.

5. Idemq. seruetur etiam quòd clarum sit, debitores nullum prorsus habere modũ satisfaciẽdi creditoribus suis nisi ex sudore vultus sui.

Tertiò, relaxare possint quãdo creditor executionem habet realem, & est in bonis captis per executionem sibi bene cautum 6.

Quartò, in casu infirmitatis, creditores eorum sumptibus pauperibus debitoribus alimenta, & medicamenta ministrent in carceribus, quibus creditoribus recusantibus relaxentur habita fide à Medicis deputatis, & data cautione, si illam habent, sin minus recepta iuratoria cautione, de se repræsentando postquam conualuerint. 7.
Quod seruetur etiam in debitoribus non pauperibus infirmis, qui data pariter cautione de se repræsentãdo, vt supra, sub pœna debiti relaxari possit.

Quintò, relaxentur debitores quando cognita eorum paupertate, & pertinacia creditoris, qui tamen non sit æque pauper, ei mandatum fuit vt carcerato debitori subministret alimenta, & ipse hoc facere recusat. Quandocumque autem debitori relaxato creditor paratus sit alimenta præstare, possit illum cogere ad redeundum ad carceres, prout supra dispositum est. 8.

Sexto, relaxentur mulieres pro debito ciuili detentæ quando sunt honestę, etiamsi captæ sint pro debito publico. 9.

Septimò, relaxare possint debitores, qui ex natura debiti de iure non tenentur vltra id quod facere possunt, tunc enim nec carcerari poterant. & propterea contra bona est executio dirigenda. 10.

Octauò, relaxentur debitores capti vt suspecti de fuga, data cautione de se repræsentando sub pœna debiti. 11.

Nonò, relaxentur debitores facta cessione bonorum prout de iure, & seruata forma constitutionum fel. recor. Pii Papæ Quarti, incipien. Cupientes mercatoribus, & Pii Papæ Quinti, incip. Reuerendi Domini Visitatores. 12.

Decimò, relaxentur debitores nulliter, & indebite capti, de qua nullitate manifeste constet. 13.

In quibus omnibus relaxationibus sint præsẽtes Iudices, qui mãdata relaxarunt, & vti edocti atque instructi de meritis causæ rationem reddant. 14.

Et in præmissis habeatur ratio paupertatis creditoris, & an debitor calumniose diu litem sustinuerit, fatigãdo creditorem expensis, & laboribus, & an aliam dilationem habuerit, & creditori non satisfecerit, non constito de legitimo impedimento. Et in his omnibus Visitatores arbitrio vtantur, & penitatis qualitatibus tàm creditoris quam debitoris, ac facultatibus, & natura debiti, decernant ea quæ iuri, & æquitati, & vtilitati etiam creditorum conueniant. 15.

Cum autem à Visitatoribus carcerum fuerit alicuius carcerati causa commissa alteri Iudici, quam illi qui mandatum de carcerãdo relaxauit, maneat nihilominus dictæ causæ Notarius, per cuius acta fuit relaxatum mandatum, & id ipsum seruetur quandocumq. contigerit cautionem aliquam recipi per alium quàm causæ Notarium, quo casu is qui cautionem recipit, teneatur dictæ cautionis integram fidem, & authenticam, dare causæ Notario. 16.

Quando in visitatione alicui carcerato dilatio videtur cõcedenda, illa semper intelligatur concessa, etiam quoad executionem realem, nisi in specie in decreto sit apposita clausula, Sine præiudicio executionis realis. 17.

Atque Præsides carcerum, & alii quibus à dictis carcerum Visitatoribus alicuius carcerati causa commissa est, cum carceratum à carceribus relaxarint, nullo pacto se amplius in principalis causæ cognitionem immisceant, sed merita suo Iudici cognoscenda relinquant. 18.

De Protomedico, & Aromatariis.

De protomedico vide notata sup. in const. 40. Greg. XIII. fol. 307. lib. 2. Et de Aromatariis attende not. ita lit sup. in const. 47. Clem. VIII. fo. 40.

§. 25. Protomedicus in visitatione Aromatariarum faciat in manibus Notarii præstare iuramentũ ab Aromatariis, quòd bona in Aromataria existentia, sunt propria ipsorũ, nec alia habent alio loco abscondita, & qui falsum iurauerint, ab eodẽ Protomedico, & Consiliariis, debita pœna puniantur. 1.

Consules Aromatariorum, sicut, & ceteri Aromatarii sint suppositi iurisdictioni, & obedientiæ Protomedici, a quo si quando se grauatos senserint, ad Auditorem Cameræ recurrant. 2.

Atque in puniendis Aromatariorum delictis, & aliis casibus in quibus vigore cõcordiæ, Protomedicus, & Cõsiliarii tenentur exquirere consilium Cõsulum Aromatariorum, si dictis Protomedico & consiliariis visum fuerit dictum consilium minime sequi, faciant eo non obstante suum decretum, a quo qui senserint se grauatos recurrant ad Auditorem Cameræ, & interim, recursu vel tempore ad recurrendum pendente, supersedeatur in executione decreti. 3.

Iidem Consules nullam prorsus habeant potestatem, & iurisdictionem eligendi Aromatarium, quem Proconsulem vocant, ad visitandas Aromatarias extra Vrbem degentes, minusq. subscribendi patentes, vel Consules districtus Vrbis, & superintendentes Artis in statu Ecclesiastico, sed talis eligẽdi potestas penes Protomedicum sit, & remaneat. 4.

Decreta facta in Congregationibus Aromatariorum quòd nullus Aromatarius possit pro veritate, fidem aliquam facere nisi de consensu vel licentia Consulum, sint penitus nulla, & inualida, & quisque ad libitum possit absq. vlla prorsus licentia pro veritate se examini subiicere, aut extraiudiciales fides facere. 5.

Pro pretio rerum Aromatariæ seruetur præscriptio quinquennalis, non obstante quauis interruptione etiam per receptionem partis pecuniarum, aut per dationem aliarum rerum Aromatariæ. 6.

Aro-

ario statuti, nullam prorsus audeant in quemquam exercere, sub quouis prætextu criminalem iurisdictionem. Protomedicus autem non nisi in delictis pro quibus veniat imponenda pœna pecuniaria vsque ad aureos vigintiquinque.

Pœnæ Constitutionis.

Pœnarum exsolutio contra ... venientium.

§. 26. QVicumque vero ex iis, qui hac Constitutione sunt comprehensi, aliquid contra præmissa eos respectiue concernentia, in quibus specialiter pœna non est inflicta commiserint, hi scilicet qui supremo magistratu funguntur, vel alia dignitate præfulgent, indignationis nostræ, & Romani Pontificis pro tempore existentis, aliasque similiter arbitrio nostro, & Romani Pontificis infligendas pœnas. Ceteri vero omnes, vltra rerum & pecuniarum male, indebite, vel alias perceptarum restitutionem, & alia damna, expensas & interesse, ad quę omnino, tam ex suo quam suorum in officio existentium facto teneri, & pro eis executiue ac manu regia procedi volumus & mandamus; pœnam priuationis, exilii, & alias pœnas pecuniarias, & etiam corporales arbitrio Iudicis, pro facti & personarũ qualitate infligẽdas pœnas incurrant.

Procedatur etiam ex officio, & ad instantiam quorumcumque ... remota appellatione.

§. 27. Vt autem præmissa, omnia & singula, à Nobis vt præmittitur ad publicam præcipue Pauperum carceratorum, & litigantium vtilitatem & leuamen, statuta, decreta, & ordinata, debitæ in omnibus & per omnia executioni mandentur, & inuiolabiliter obseruentur, Mandamus omnibus & singulis Almæ Vrbis, & Curiæ nostræ Iudicibus, & Magistratibus, ac præcipue Camerario, Vicecamerario, & Gubernatori Vrbis, Auditori Cameræ, ac Præsidi Carcerum pro tempore existentibus, & eorum singulis, vt (vltra alios etiam in aliquo casu specialiter deputatos) præmissa omnia & singula ab omnibus obseruari faciant cum effectu, inobedientes coerceant & compescant tam ex officio & per inquisitionem quam ad instantiam Aduocati pauperum, Procuratoris Fisci, Commissarii Cameræ, & Procuratorem pauperum pro tempore existentium, & aliorum quorumcumque, omni & quacumque appellatione siue recursu remotis.

Omnes ... Magistratus ... comprehendantur.

§. 28. Declarantes hac nostra Constitutione, sub simplici ac generali Magistratuum, Iudicum, Notariorum, aut Officialium nomine, omnes omnino Magistratus Iudices, & personas quantalibet dignitate fulgentes, ac speciali nota dignas, omniaq. Tribunalia quamuis suprema, Camerarii, Vicecamerarii, Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarii, causarum Sacri Palatii nostri Auditorum, & Clericorum prædictæ Cameræ Præsidentium, Senatoris, Conseruatorum, locorum Piorum, & ceterarum Curiarum Iudices quoscumque, tam maiores quam minores, eorumq. Notarios, Officiales, & Ministros omnes, nullis prorsus exceptis, comprehendi & significari, & in ea expressis pœnis subiici, & ad eorum quæ in ea sancita sunt, obseruantiam instanter teneri.

Clausula sublata ... contrauenientes.

§. 29. Et ita per quoscumque Iudices, tam ordinarios quam delegatos, quauis auctoritate fungentes etiam S. R. E. Cardinales, & de latere Legatos, iudicari & definiri debere, sublata eis & eorum cuilibet aliter iudicandi & interpretandi facultate. Decernentes irritum & inane quicquid secus in præmissis, & quolibet præmissorum, & hac nostra Constitutione contentorum, & statutorum, vel circa ea à quoquam quauis auctoritate, scienter aut ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum & Stylo ...

§. 30. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, legibus, ac Vrbis & Romanæ Curiæ Tribunalium, & Collegiorum prædictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, stylis & consuetudinibus, quos & quas per præsentes improbamus, priuilegiis quoque, indultis & facultatibus, & literis Apostolicis eisdem Tribunalibus, Officiis, & Collegiis, ac personis, etiam motu proprio, & consistorialiter, sub quibuscumque tenoribus & formis, etiam in vim contractus, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, in genere vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, aut etiam nos concessis, approbatis, confirmatis & innouatis, quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis specifica, & expressa, ac indiuidua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, seu quæuis alia exquisita forma seruanda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis habentes, specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque, aut si præfatis personis, vel quibusuis aliis communiter vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo &c.

D. P. An. 7. die 1. Martii

Datum Romę apud S. Petrum, Calendis Martii, anno incarnationis Dominicæ 1611. Pontificatus Nostri Anno Septimo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi 1612. Indictione decima, die vero 10. mensis Martii, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris & D. N. D. Pauli Diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius Septimo. Supradictæ literæ publicatæ & affixę fuerunt in Cancellaria Apostolica, & in Acie Campi Floræ, per nos Io. Dominicum de Pac., & Petrum Matthæum Lucarusium Cursores Apostolicos.

Paulus Bartoccius Mag. Curs.

LXXII.

Taxa Notariorum & Officialium Almæ Vrbis.

Reformauit hic idem Pontifex Tribunal à Romanæ Curiæ, vt in const., vt ... Et tam illam quam istam constit. ... declarauit vt in const. subseq.

PAVLVS PAPA V.

Motu proprio, &c.

Proœmium.

CVm Nos nuper generali reformationi Tribunalium Vrbis incumbentes, Iudicibus Notariis, aliisque Officialibus, & Iustitiæ Ministris singulorum Tribunalium, singulariumque Collegiorum Taxas, iuxta quas mercedes & emolumenta exigere & percipere deberent, confici & tradi mandauerimus iamq. expedito reformationis negocio, ac nostris literis desuper confectis & publicatis, Taxæ prædictæ, necnon ordinationes nonnullæ ad illarum declarationem intelligentiam. de consilio prudentum virorum, quibus eorum hanc demandauimus, vocatis & Auditis iis etiam de quorum interesse agebatur compilatæ, ac plerasque veteres Taxas à prædecessoribus nostris editas, processuque temporis in abusum transfectas innouando plerasque nouas, pro personarum & rerum qualitate addendo, tandem Dei auxilio ad formam & modum infrascriptos reductæ fuerint.

Confirmatio Taxarum.

§ 1. Nos vt illæ validiores & firmiores sint, omnibusque innotescant, & à cunctis inuiolate seruentur opportune prouidere volentes, motu simili, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, Taxas & ordinationes omnes & singulas supradictas illarum omnium tenorem hic pro repetito, expresso & inserto habentes, tenore præsentium approbamus & confirmamus, ac Bullę nostræ generalis reformationis annecti volumus.

Iussio easdem seruandi.

§. 2. Ac ab omnibus Iudicibus, Notariis, Officialibus, & Iustitiæ Ministris, Tribunalium & Curiarum Vrbis, & aliis ad quos spectat, & in futurum spectabit, sub pœnis in Bulla reformationis, ac Taxis, & ordinationibus supradictis irrogatis, inconcusse & inuiolabiliter obseruari.

Affixio ... earundem retinendi.

§. 3. Ac in singulis Notariorum officiis, Curiisq. & Tribunalibus Taxas illas, quæ Curias, Tribunalia, & officia prædicta concernunt, vulgari idiomate impressas in loco publico, quo ab omnibus inspici, legi, & intelligi possint, affixas retineri mandamus.

Sola Signat. sufficiat ...

§. 4. Non obstantibus omnibus, quæ in nostra Bulla reformationis prædictæ voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio.

§. 5. Volumus etiam quod præsentium sola Signatura sufficiat, absque alia data, & registratura, regula quacumque contraria pariter non obstante.

Placet Motu proprio C.

Taxa Notariorum Reuerendæ Cameræ Apostolicæ, & solutionis Sigilli Illustrissimi D. Card. Camerarii.

Reformatio Cameræ & Camerarii est sup. in constit. præced. § 2. fol. 194.

§. 1. CItatio siue monitorium extra Curiam, vigore commissionis Sanctissimi, cum inhibitione vel sine, etiam sub censuris pro vno vel pluribus litis consortibus, Collegio Capitulo, vel Vniuersitate, soluantur Notario iulii octo, bon. duo cum dimidio. Et pro sigillo soluantur bonon. viginti septem cum dimidio.

2. Citatio siue monitorium simile per edictum, Notario scutum vnum, sigillo bon. viginti septem cum dimidio.

3. Compulsoriales generales siue speciales, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario scutum vnum, sigillo bonon. vigintiseptem cum dimidio.

4. Remissoriæ instrumentorum, pro vno seu pluribus, vt supra, Notario iulii quindecim, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

5. Remissoriæ rotulus si fiat, pro quolibet palmo soluantur Notario iulii septem cum dimidio, sit autem palmus linearum triginta, & syllabarum decem & octo

6. Literæ mutuæ clausæ loco remissorialium cum articulis inclusis, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario iulii tres, bon. duo cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

7. Instrumentum declaratoriæ vigore commissionis, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario scutum vnum, & sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

8. Instrumentum litis pendentiæ extra Curiam, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario iulii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

9. Instrumentum sententiæ vigore commissionis, si extrahatur pro vno siue pluribus, vt supra, Notario scutum vnum, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

10. Instrumentum absolutionis vel commissionis, pro vno, Notario iulii quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

11. Instrumentum absolutionis pro pluribus, Capitulo, Vniuersitate, & similibus, Notario scutum vnum, sigillo iulii quinque cum dimidio.

12. Instrumentum absolutionis cum reincidentia, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario iulii quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

13. Inhibitio in Curia vigore commissionis, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario iulii quatuor, sigillo iulius vnus.

14. Instrumentum litis pendentiæ in Curia, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario iulii quatuor, sigillo iul. vnus.

15. Monitorium extra Curiam speciale, in ordinariis etiam cum inhibitione, & etiam pro pluribus consortibus, Capitulo, vel Vniuersitate, Notario iulii quinq. sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Inhibitio in Curia vigore priuilegij, vel recursus, aut præuia
16. citatione, pro vno vel pluribus consortibus, Notario iulij tres cum dimidio, sigillo iulius vnus.

Citatio extra Curiam vigore appellationis, etiam cum inhibitio-
17. ne, etiam pro pluribus, vt supra, Notario iulij quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Monitorium per edictum extra Curiam, pro vno vel pluribus,
18. vt supra, Notario iulij septem cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Remissoria per literas clausas cum articulis, pro vno vel pluri-
19. bus, vt supra, Notario iulij sex, bon. duo cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Sequestrum extra Curiam, siue mandatum de sequestrando, pro
20. vno vel pluribus, vt supra, Notario iulij quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

21. Sequestrum in Curia, nihil vbique.

22. Instrumentum litis pendentiæ extra Curiam, pro vno vel pluribus, vt supra, Notario iulij quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

23. Instrumentum declaratoriæ, pro vno vel pluribus, vt supra, Notario iulij quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Mandatum executiuum post declaratorias, pro vno vel pluri-
24. bus, vt supra, Notario scuta duo, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Mandatum suspicionis fugæ vsque ad quamcumque summam,
25. etiam vigore obligationis Cameralis, pro vno vel pluribus, vt supra, etiam parte citata, Notario iulij quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

26. Mandatum executiuum vsque ad scuta vigintiquinque, pro vno vel pluribus, vt supra, Notario iulij quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

27. A vigintiquinque vsque ad quingenta, Notario iulij vigintiduo, sigillo iul. vndecim.

28. A quingentis vsque ad mille, Notario iul. quinquagintaquinque, sigillo iul. vndecim.

29. A mille vsque ad quamcumque summam, Notario scuta nouem, & iul. nouem, sigillo iul. vndecim.

30. Mandatum de excarcerando siue relaxando, pro vno vel pluribus, vt supra in eadem causa, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

31. Pro examine cuiuslibet testis in officio, tam in commissarijs quàm in ordinarijs, cum articulis & interrogatorijs, Notario iul. quatuor.

32. Si autem super materijs expressis in citatione iul. duo.

33. Extra officium capiatur duplum.

34. In excessiuis arbitrio Iudicis.

35. Pro examine cuiuslibet testis super intrusione, Notario iul. vnus.

36. Pro mandato super intrusione sine testibus, etiam pro pluribus, & Capitulo, vel Vniuersitate, Notario iulij quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Pro nota sententiæ diffinitiuæ in prima instantia, pro vno siue
37. pluribus, vt supra, Notario iul. trigintaseptem cum dimidio.

38. In secunda instantia scuta tria.

39. In tertia instantia iul. vigintiduo.

40. Pro nota sententiæ absolutoriæ, pro vno vel pluribus, vt supra, scutum vnum.

41. Pro nota declaratoriæ, pro vno vel pluribus, vt supra scutum vnum.

42. Pro nota interlocutoriæ, pro vno vel pluribus, vt supra, scutum vnum.

43. Transumptum extra Curiam alicuius bullæ, instrumenti seu cedulæ, vel etiam plurium similium, vel aliorum iurium in eodem transumpto, descriptorum, non tamen de scripturis Archiuij Cameræ, si fuerint in forma probanti (habita ratione scripturæ) arbitrio Iudicis, pro vno vel pluribus, vt supra, Notario iul. sex, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

44. Pro transumpto alicuius bullæ extra registrum bullarum Archiuij, Notario ducatus vnus, sigillo iul. quinque cum dimidio.

45. Pro transumpto alicuius bullæ ex Archiuio, quando ex licentia Superiorum dare contigerit, salua semper excessiuitate scripturæ arbitrio Iudicis, tam in sumpto, quam in transumpto, Notario ducatus vnus, sigillo iul. duodecim.

Pro quolibet instrumento publicato valoris vsque ad quinqua-
46. ginta ducatos auri, Notario iul. quinque.

47. Vsque ad centum inclusiue, ducatus vnus.

48. Vsque ad quingentos, ducatus vnus pro quolibet centenario.

49. A quingentis vsque ad mille, dimidium pro quolibet centenario.

50. A mille supra, soluatur vnum quartum pro quolibet centenario excedente.

51. Pro instrumentis non Cameralibus, quorum merces non ponitur in massa, seruetur taxa Notariorum Auditoris Cameræ.

52. Pro literis de iure summario, Notario iulij quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

53. Pro literis commendatitijs, Notario iul. quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

54. Pro rogitu quorumlibet instrumentorum, cassatione, & pro rogitu testamentorum, & aliorum, seruetur constitutio Sanctissimi Domini nostri in rubr. de Notarijs, §. pro rogitu cuiuslibet, & §. pro cassatione, & §. in testamentis, & §. pro rogitu testamentorum,

Pro quocumque deposito cuiuscumque summæ vel rei, per cedulam vel sine, nihil recipiatur. 55.

Pro restitutione vero cedulæ vel depositi, vsque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusiue, recipiant Notarij omni casu bon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quicquam, neque pro restitutione cedulæ, neque pro mandato, neque pro quietatione. 56.

A scutis quadragintaquinque supra, vsque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mandati relaxationem, absq. conditione vel protestatione extrinseca, cum conscius quod consignetur adimpleta conuentis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius iulios quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non vltra. 57.

Quando vero depositum est cum protestatione, vel conditione extrinseca non conuenta in scriptura cuius vigore agitur, adeo quod oriatur super ea decretum, tunc pro mandato de consignando illud, habeat Notarius tantum quantum soluèretur pro mandato illius summæ executiuo, & amplius iulios quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ, si consignetur in totum, sin minus, iulium vnum pro quietatione summæ quæ consignabitur, & non vltra. 58.

Quando depositum est factum post mandati executiui relaxationem quomodocumque fiat, etiam quod plura desuper fieri decreta contingat, nunquam habeat Notarius, nisi iulios quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ & quietantia, si integrum consignetur, aliogquin vltra mandati prædicti mercedem habeat, iulium vnum pro quietantia, vt supra, & nihil amplius quolibet prædictorum casuum. 59.

Mandatum de consignando, aut deliberando, à vigintiquinque scutis infra, Notario iul. tres cum dimidio, sigillo iulius vnus. 60.

A vigintiquinque supra vsque ad quamcumque summam, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 61.

Mandatum regaliarum in totum, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 62.

Mandatum gratiosum de soluendo, pro vno seu pluribus, vt supra Notario iulij tres cum dimidio, sigillo iulius vnus. 63.

Mandatum de restituendo a scutis vigintiquinque infra, pro vno seu pluribus, vt supra, Notario iulij tres cum dimidio, sigillo iulius vnus. 64.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, Notario iulij quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 65.

Mandatum de immittendo, associando, vel manutenendo, seu simile, seruatis seruandis, exigatur prout in mandatis executiuis. 66.

Mandatum elemosynæ salis, Notario iul. tres. 67.

Mandatum de obseruando cum insertione priuilegij, pro vno seu pluribus, vt supra, Notario scutum vnum, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 68.

Pro mandato de retinendo annatam, Notario scutum vnum, sigillo scutum vnum. 69.

Patentes quòd soluto damno non teneatur ad pœnam, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 70.

Patentes faciendi mercatum, seu nundinas, Notario iul. vigintiduo, sigillo iul. vndecim. 71.

Patentes ad fauorem conducentium grasciam ad Vrbem Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 72.

Patentes concessionis Arcis, vel aliorum bonorum, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 73.

Patentes aperiendi apothecam barbitonsoris, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 74.

Patentes deferendi arma pro Ministris, & Appalratoribus Cameralibus, Notario scutum vnum, sigillo scutum vnum. 75.

Patentes ad fauorem deferentium aurum seu margaritas ad Vrbem, & illarum Ecclesiasticum, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 76.

Patentes concessionis officij proxenetæ Ripæ in numero vigintiquinque, Notario iulij vigintiduo, sigillo scuta quadraginta auri in auro. 77.

Patentes concessionis officij Notariatus Rotæ, ex illis duodecim ad Cardinalem Camerarium spectantibus, Notario iul. vndecim, sigillo scuta vigintiquinque auri in auro. 78.

Quietantia decimarum vel alterius subsidij, pro vno, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 79.

Pro Clero, & Capitulo, vel pluribus, Notario iul. vndecim, sigillo iul quinque cum dimidio. 80.

Quietantia census vnius anni, pro vno seu pluribus consortibus, Notario iul. tredecim, sigillo iul. quatuordecim. 81.

Quietantia vnius quindennij, pro vno siue pluribus, Vniuersitate, vel Capitulo, Notario iul. duodecim, sigillo iul. duodecim. 82.

Remissio caducitatis in plena Camera, pro vno vel pluribus consortibus, Notario iul. vigintiduo, sigillo iul. vndecim. 83.

Saluus conductus pro Naui, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 84.

Rogitus præstationis iuramenti, pro computis solidandis, & pro illius, Notario iul. quinque cum dimidio. 85.

Pro quietantia apponenda in mandatis de soluendo, non tamen ordinarijs, Notario iul. duo pro quolibet centenario, pro subhastatio vero, nihil. 86.

Pro

87. Pro patentibus confirmationis statuti, & capitulorum, siue pro priuatis, siue pro Collegio, vel Vniuersitate, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

88. Pro patentibus confirmationis officiorum, seu bonorum Cameræ, pro vno vel pluribus, vt supra, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

89. Pro patentibus deputationis alicuius officialis, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

90. Pro literis Cameralibus iustitiæ, pro vno vel pluribus consortibus, vt supra, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

91. Mandatum de admittendo aliquem ad officium Cursoratus, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

92. Patentes cum insertione motus proprij, siue breuis in Camera Apostolica præsentati, pro vno siue pluribus, vt supra, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

93. Pro tollerantia pro Iudæis pro quolibet anno, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo iul. vndecim.

94. Absolutiones, quas vocant, à transgressibus pro Iudæis non sunt taxatæ, quia nullo modo sunt concedendæ.

95. Patentes exemptionis ob numerum duodecim filiorum, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

96. Patentes effodiendi thesauros, siue minerias, aut puteolanam, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

97. Attestatio visitationis liminum, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

98. Mandatum de cassando annatam alicuius Ecclesiæ, Notario scutum vnum, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

99. Pro quolibet consensu præstito per principalem, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

100. Pro recognitione mandati, Notario iul. vnus.

101. Pro consensu coadiutoriæ, Notario ducatus vnus.

102. Pro consensu cessionis Monasterij Consistorialis, Notario ducatus vnus.

103. Pro consensu cessionis Ecclesiæ Cathedralis, Notario ducati duo.

104. Pro consensu reseruationis pensionis per obitum, ad fauorem Palatinorum seu alterius personæ, comprehensis obligatione principalis, & fideiussionibus, si in Italia adest beneficium, Notario ducatus vnus, si extra Italiam ducati duo.

105. Pro consensu reseruationis pensionis super fructibus mensæ Monasterij Consistorialis, Notario ducatus vnus.

106. Pro consensu reseruationis pensionis super fructibus alicuius Ecclesiæ maioris, Notario ducatus vnus.

107. Pro registratura vnius bullæ, pro singulis quinque lineis, Notario bon. vndecim.

108. Pro registratura bullę alicuius Monasterij virorum, Notario ducati tres.

109. Pro registratura bullæ alicuius Ecclesiæ maioris, Notario ducati quatuor.

110. Pro registratura bullæ Monasterij Monialium vsque ad valorem annuum ducentorum ducatorum, Notario ducatus vnus.

111. Vsque ad trecentos ducatos, Notario ducatus vnus cum dimidio.

112. A trecentis vsque ad quingentos, Notario ducati duo.

113. Et Notarius registri, vel eius Substituti non possint grauare partes vltra taxam appositam in bulla per mensarium taxarum, sub pœnis in reformatione Sanctissimi appositis, ac soluta taxa ordinaria, nihil prorsus pro collationatura, vel registratura recipiat.

114. Pro qualibet obligatione annatarum, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

115. Pro quolibet teste, Notario bon. vndecim.

116. Pro qualibet quietantia annatæ vsque ad ducentos ducatos exclusiue, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

117. Pro ducentis ducatis, Notario iul. quinque cum dimidio.

118. A ducentis vsque ad quatuorcentum exclusiue, Notario iul. octo cum dimidio.

119. Pro ducatis quatuorcentum, Notario ducatus vnus.

120. Pro quietantia communium vsque ad ducatos de Camera centum, Notario ducatus vnus.

121. A centum vsque ad quingentos, Notario ducati duo.

122. A quingentis vsque ad mille exclusiue, Notario ducati tres.

123. Pro mille ducatis, Notario ducati quatuor.

124. A mille vero vsque ad quamcumque summam, multiplicetur vsque ad dictam rationem quatuor ducatorum pro quolibet milliari.

125. Pro qualibet obligatione soluendi commune, Notario iul. quinque cum dimidio.

126. Pro decreto relaxationis bullæ Ecclesiæ Cathedralis, Notario ducati duo.

127. Pro decreto relaxationis bullarum Monasterij, Notario ducatus vnus.

128. Pro qualibet restitutione bullarum, etiam quòd sint plures, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio.

129. Absolutio à censuris pro vno, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

130. Absolutio à censuris pro pluribus, Capitulo, vel Vniuersitate, Notario iul. vndecim, sigillo iul. quinque cum dimidio.

131. Arrestum pro vno, vel pluribus in eodem negocio vel causa, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

Attestatio valoris ducati, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 132.

Attestatio superuiuentiæ, vel obitus, Notario iulij quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 133.

Attestatio decreti Cameralis, pro vno vel pluribus, vt supra, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 134.

Aggrauatoria excommunicationis, seu aggrauatoria cum inuocatione brachij secularis, pro vno vel pluribus, aut Collegio, Capitulo, vel Vniuersitate, Notario iul. nouem, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 135.

Bannimentum pro vno vel pluribus consortibus, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 136.

Exequatur mandatorum non emanatorum à Tribunali Cameræ, si præuia causæ cognitione, & transportatis actis, & si supra scuta vigintiquinque, exigatur prout in mandatis executiuis. 137.

Si infra, vel supra, sine causæ cognitione, Notario iul. tres cum dimidio, sigillo iulius vnus. 138.

Pro fide præstiti iuramenti, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 139.

Pro fide pro nauta, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 140.

Instrumentum moderationis, vel reductionis, inhibitionis ad viam iuris, vel supersessoriæ, pro vno vel pluribus, Notario iul. quinque, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio 141.

Indultum super aliquo nouo modo inuento, Notario iul. vigintiduo, sigillo iul. vndecim. 142.

Indultum imponendi, & exigendi collectam etiam pro Vniuersitate, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 243.

Indultum faciendi lottum, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 144.

Saluus conductus à debitis extra Statum Ecclesiasticum contractis iuxta formam nouissimam, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 145.

Tracta grani extra Statum Ecclesiasticum, & Ciuitates Bononiæ & Ferrariæ (quæ non concedatur, nisi præuio chirographo signato manu Sanctissimi) ab vno rubro vsque ad decem rubra, Notario iul. vnus, sigillo iul. vnus. 146.

A decem vsque ad quinquaginta inclusiue, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 147.

A quinquaginta vsque ad centum inclusiue, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 148.

A centum vsque ad ducenta, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 149.

Et ab inde supra pro singulo centenario rubrorum, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo iul. vndecim. 150.

Pro tractis expediendis à Præfecto Annonæ. 251.

Ab vno rubro vsque ad quinquaginta, Notario iul. vnus, sigillo iul. vnus. 152.

A quinquaginta vsq. ad centum, Notario iul. duo, sigillo iul. duo. 153.

A centum vsque ad quamcumque summam, Notario iul. quinque, sigillo iul. quinque. 154.

Pro tractis infra Statum, de Prouincia ad Prouinciam (præter loca comprehensa in facultatibus Præfecti Annonæ) quæ non concedantur nisi præuio chirographo signato manu Sanctissimi, ab vno vsque ad quinquaginta, Notario iul. duo, sigillo iul. duo. 155.

A quinquaginta vsque ad centum, Notario iul. quatuor, sigillo iul. quatuor. 156.

A centum vsque ad quamcumque summam, Notario scutum vnum, sigillo scutum vnum. 157.

Pro tractis de loco ad locum in eadem Prouincia, nihil vbique. 158.

Licentia extrahendi vsque ad vnam salmam olei, pellium, vel saponis, nihil vbique. 159.

Pro salmis duabus, Notario iul. duo, sigillo iul. duo. 160.

Pro salmis tribus vsq. ad quinq. Notario iul. tres, sigillo iul. tres. 161.

Pro salmis quinque vsque ad decem, Notario iul. quinque, sigillo iul. quinque. 162.

Pro decem, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 163.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, pro singulis decem salmis, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo iul. quinque cum dimidio. 164.

Pro rebus quibuscumque, quæ ad Vrbem conducuntur, nihil vbique. 165.

Idem fiat de pellibus quando concedi contigerit. 166.

Est sublata in const. seq. §. 15.

Idem de sapone, ex Vrbe vel aliunde extrahendo. 167.

Pro licentia extrahendi oleum extra Statum (præuio tamen chirographo manu Sanctissimi) ad rationem milliarium, pro singulis tribus millibus, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim. 168.

Et sic augeatur, & minuatur proportionabiliter. 169.

Idem fiat de carnibus salitis. 170.

Pro licentia extrahendi perla tria solæ albæ, nihil vbique. 171.

Pro licentia extrahendi salmam vnam calceamentorum nouorum, seu veterum, nihil vbique. 172.

Licentia extrahendi cincia vsque ad libras mille, nihil vbique. 173.

A mille vsque ad tria millia, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio. 174.

A tribus millibus vsque ad quinque millia, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo iul. quinque cum dimidio. 175.

A quinque millibus vsque ad octo millia, Notario iul. octo, bon. 176.

duo

duo cum dimidio, sigillo iul. octo [illegible] duo cum dimidio.

177. Ab octo millibus vsque ad decem millia, Notario iul. vndecim, sigillo iul. vndecim.

178. Et sic augeatur proportionabiliter.

179. Pro licentia extrahendi agnos quinquaginta, Notario iul. duo, sigillo iul. duo.

180. Pro centum, Notario bon. vigintiseptem cum dimidio, sigillo iul. duo.

181. Pro ducentis, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

182. Et sic pro singulis ducentis.

183. Literæ passus, Notario iul. quinque cum dimidio, sigillo bon. vigintiseptem cum dimidio.

184. Literæ legalitatis, pro vno vel pluribus, Notario iul. vnus, sigillo iul. vnus.

185. Licentia accipiendi ad censum, vel se obligandi pro Communitate vigore decreti Cameræ, vsque ad quamcumque summam, Notario iul. sexdecim cum dimidio, sigillo iul. quinque cum dimidio.

186. Pro non comprehensis in præsenti taxa, nihil omnino recipiatur, neque à Notarijs, neque pro sigillo.

Hoc declaratur ut s. a in [illegible] §. 16

Taxa Notariorum ciuilium Gubernatoris Vrbis, Vicarij, Burgi, & aliorum Tribunalium non habentium propriam taxam.

Reformatio Curiæ Gubernatoris, & aliorum Tribunalium huiusmodi est sup. in constit. p. æced. §. 3. & [illegible] fol. & seq.

§. 9 1. PRo quocumque monitorio, arresto, seu præcepto litis introductiuo, cum clausula. Si quis &c. nihil recipiatur.

2. Pro quacumque petitione, comparitione, protestatione, siue allegatione, bon. vnus.

3. Pro quacumque reuocatione inhibitionis de facto factæ, arresti, sequestri, seu cuiusuis mandati, bon. duo.

4. Pro mandato suspicionis fugæ cum examine testium, vsque ad summam scutorum decem, bon. decem.

5. Cum productione iurium à decem infra, bon. septem cum dimidio.

6. A decem supra cum examine testium bon. duodecim.

7. Cum productione iurium à decem supra, bon. decem.

8. Pro arresto in carceribus idem soluatur respectiue.

9. Pro mandato de relaxando, cum cautione vsque ad summam scutorum decem, comprehensa mercede cautionis, bon. quindecim.

10. Si vero cum consensu sine cautione, bon. duodecim.

11. Ab inde supra si cum cautione, comprehensa mercede cautionis, vt supra, bon. vigintiquinque.

12. Si vero sine cautione, bon. viginti.

13. Pro quocumque mandato in contumaciam, bon. tres.

14. Pro reuocatione mandati in contumaciam, bon. duo.

15. Pro non grauetur, seu mandato de non molestando in forma iuris, bon. tres.

16. Pro quocumque deposito, siue cedula cuiuscumque summæ in actis faciendo, nihil.

17. Pro restitutione depositi, pro quolibet scuto bon. vnus.

Hoc declaratur vt s. a in [illegible] §. 17

18. Pro rogitu cuiuscumque obligationis in officio vsque ad summam scutorum decem, bonon. septem cum dimidio.

19. Ab inde supra, bon. decem.

20. Extra officium, duplum.

21. Pro cassatione cuiuscumque obligationis iudicialis vsque ad summam scutorum decem, bon. quinque.

22. Ab inde supra, bon. decem.

23. Pro susceptione termini in iudicio ad soluendum, bon. duo.

24. Pro moderatione termini, bon. vnus.

25. Pro quocumque partito litis decisiuo, bon. duo.

26. Pro quocumque iuramento extra officium, susceptione termini aut actus iudicialis, vsque ad scuta decem, bon. septem cum dimidio.

27. Ab inde supra, bon. decem.

28. Pro quocumque mandato vigore termini in iudicio suscepti, vel iuramenti, vsque ad summam scutorum quinque, bon. quinque.

29. A scutis quinque vsque ad decem, bon. decem.

30. A decem vsque ad viginti, bon. viginti.

31. A viginti vsque ad quamcumque summam, bon. quinquaginta.

32. Pro decreto supradicti mandati, bon. duo.

33. Pro quacumque fide de exequendo mandatum in alia Curia decretum, seu appositionis manus in contumaciam, vel alia non facto processu, bon. duo.

34. Pro quocumque rogitu procuræ in officio, bon. duo.

35. Extra vero officium, bon. octo.

36. Pro fide cuiusque procuræ in actis rogatæ vel productæ, bon. decem.

37. Pro productione quorumcumque iurium, articulorum, & interrogatoriorum, bon. duo.

38. Pro quacumque restitutione iurium, cum dimissione copiæ, à decem scutis infra (supra tamen duo) in scripturis priuatis, bon. septem cum dimidio.

39. A decem vsque ad viginti, bon. quindecim.

40. A viginti supra, bon. viginti.

41. Si vero instrumenta publica, vel alia iura, duplum in quolibet casuum prædictorum.

Pro inscriptione ad videndum iurare testes, & illorum inductione, specificatione nominum, etiamsi insimul cum inductione testium fiat, bon. duo. 42.

Pro repositione articulorum, siue præparatoriorum, pro quolibet articulo, seu præparatorio, etiam generali siue fiat verbo, siue fiat per productionem ceduIæ, bon. vnus. 43.

Pro examine testis, in quacumque summa summarie absque articulis & interrogatorijs, bon. septem cum dimidio. 44.

Pro examine super recognitione literarum, bonon. quatuor.

Pro recognitione apocharum, bon. tres. 45.

Pro examine super articulis, & interrogatorijs, à scutis decem infra (supra tamen duo) bon. decem. 46. 47.

A decem vsque ad viginti, bon. quindecim.

A viginti vsque ad quamcumque summam, bon. vigintiquinque. 48.

Si vero articuli, & interrogatoria fuerint extensa soluatur arbitrio Iudicis. 49.

Extra vero officium soluatur duplum.

Pro examine super articulis absque interrogatorijs vsque ad scuta decem (supra tamen duo) bon. octo. 50. 51.

Vsque ad scuta viginti bon. decem.

Vsque ad quamcumque summam, bon. quindecim, & non vltra. 52.

Pro copia testium publicatorum, soluatur ad rationem vt supra pro examine. 53. 54.

Pro quacumque informatione Iudici facienda, cum ostensione actorum, iurium, vel testium, siqui adsint, à quinque scutis infra, nihil. 55.

A quinque vsque ad decem, bon. sex.

Ab inde supra, bon. septem cum dimidio. 56.

Et vna tantum informatio in omnibus casibus soluatur. 57.

Et si fiat extractus, vel registrum, vbi iuxta reformationem fieri licet, nihil soluatur pro informatione. 58. 59.

Pro nota sententiæ diffinitiuæ, & pro quocumque decreto vim diffinitiuæ habente, vsque ad summam scutorum quinq. bon. tres. 60.

Vsque ad decem, bon. septem cum dimidio. 61.

Vsque ad viginti, bon. vigintiquinque. 62.

Vsque ad quamcumque summam, bon. quadragintaquinque. 63.

Pro quocumque mandato vigore sententiæ seruatis seruandis, vel causa cognita, vsque ad summam scutorum quinq. bon. quinq. 64.

Vsque ad decem, bon. septem cum dimidio. 65.

Vsque ad viginti, bon. vigintiquinque. 66.

Vsque ad quamcumque summam, bon. quadragintaquinque. 67.

Pro copia cuiuslibet commissionis, bon. decem. 68.

Pro copia simplici cuiuslibet instrumenti in actis rogati, bon. septem cum dimidio. 69. 70.

Pro copia subscripta pro fide eorundem, bon. decem.

Declaratur in consil. sup. §. 18.

Pro copia articulorum si sit magna scriptura, bon. decem.

Pro copia cuiuslibet petitionis parteM, iuramenti, allegationis, & cuiuscumque alterius acti iudicialis in actis facti, bon. duo. 71. 72.

Pro mandato de euacuando domum, bon. vigintiquinque. 73.

Pro quocumque mandato de consignandis pignoribus, bon. tres. 74.

Pro quocumque decreto confessionis debiti, bon. duo. 75.

Pro quibuscumque literis, & declaratorijs vigore monitorij, vel illarum loco mandato in contumaciam, bon. trigintaseptem cum dimidio. 76. 77.

Pro quibuscumque literis excommunicatorijs, siue declaratorijs, vigore obligationis in forma Cameræ, vel monitorij reincidentis, vel mandato loco illarum, vsque ad summam vigintiquinque scutorum, bon. trigintaseptem cum dimidio. 78.

A vigintiquinque vsque ad quamcumque summam, bon. quinquaginta. 79.

Pro absolutione à censuris, bon. septem cum dimidio.

Pro instrumento absolutionis à censuris, idem soluatur prout in literis. 80. 81.

Pro quocumque brachio seculari, soluatur duplum ad rationem summæ prædictæ. 82.

Pro monitorio extra Vrbem in illius districtu, bon. viginti.

Pro rogitu instrumenti possessionis intra mœnia Vrbis, bon. trigintaseptem cum dimidio. 83. 84.

Extra vero mœnia Vrbis, arbitrio Iudicis.

Pro inuentario de bonis extra officium, bon. quinquaginta. 85.

Pro mercede publicorum instrumentorum, seruentur statuta Vrbis. 86. 87.

In causis à quinque scutis infra specificentur materiæ in actis & examinentur testes absque articulis, & interrogatorijs, & Notarius teneatur super generalibus examinare, & si pars voluerit dare interrogatoria, concordet Notarium. 88.

Et si agatur de bonis & non de pecuniarum quantitatibus, stetur arbitrio Iudicis quæ taxa solui debeat. 89.

Pro extractibus fiendis iuxta reformationem Sanctissimi & non aliter, pro quolibet folio bene scripto iuxta dictam reformationem sub rub. de registris, bon. sex. 90.

In causis vero commissarijs, iuxta prædictam reformationem, pro comparitionibus, & relationibus, nihil recipiatur. 91.

Et in omnibus casibus soluatur prout in alijs Vrbis Tribunalibus solui solitum, & consuetum est. 92.

A pauperibus, & miserabilibus personis, nihil, de paupertate, & miserabilitate stetur relationi Aduocati, vel Procuratoris pauperum. 93.

Taxa

Taxa Notariorum Auditoris Cameræ.

Ref.rmatio Curiæ A. C. est sup. in constit. praced §. 4 *fol.*

§. 3. IN causis ordinarijs ad hoc forum pertinentibus etiam
1. quod adsit commissio quocumq. tempore impetrata,
exigatur vt infra.
Pro expeditionibus quando sunt plures personæ consortes, etiam
2. si sint Congregationes, Collegia, Capitula, vel Vniuersitates, non
nisi pro vno tantum exigatur, prout, & in reformatione Sanctissi-
mi sancitum est sub sub. de Notarijs. §. pro expeditionibus. *Et st*
hic supra fol. 279. *num.* 79.
3. Pro monitorio speciali ad partes, iul. nouem.
4. Pro monitorio speciali per edictum, iul. vndecim.
5. Pro monitorio in vim bullæ Eugenianæ, iul. duodecim.
6. Pro Eugeniana per edictum, iul. quindecim.
7. Pro monitorio in vim bullæ Coenæ Domini, iul. duodecim.
8. Pro citatione cum inhibitione vigore appellationis extra Cu-
riam, cum insertione instrumenti sententiæ, à qua appellatur,
iul. decem.
9. Pro instrumento remissoriæ, iul. nouem.
10. Pro instrumento litis pendentiæ extra Curiam, iul. nouem.
11. Pro transumpto simplici vnius bullæ, vel instrumenti, aut cedulæ
vel etiam plurium sim lium seu aliorú iurium in eodem transumpto
descriptorum, si fuerint in forma probanti, iul. duodecim.
12. Si vero in forma, Vidimus, iul. nouem.
13. Habita tamen ratione excessus scripturarum arbitrio Iudicis quo
ad laborem Notarij.
14. Pro sequestro extra Curiam, iul. nouem.
15. Pro literis superuenientiæ, quæ non taxentur, comprehenso si-
gillo, iul. quatuor.
Pro fide legalitatis apponendæ in instrumentis Notariorum, in-
16. torum vna cum sigillo iul. duo.
Pro mandato de exequendo, iul. nouem.
17. Pro nota sententiæ, nihil.
18. Pro sportulis, nihil.
19. In causis commissarijs iuxta reformationem Sãctissimi, sub rubr.
20. de Auditore Cameræ. §. in causis.
Pro citatione vigore commissionis absque inhibitione extra Cu-
21. riam, iul. nouem.
Pro citatione cum inhibitione simplici, iul. vndecim.
22. Pro citatione cum inhibitione sub censuris, iul. quatuordecim.
23. Pro citatione cum inhibitione sub censuris per edictum, etiam
24. pro necessario examine, iul. decem, & octo.
Pro inhibitione simplici extra Curiam, iul. nouem.
25. Pro inhibitione extra Curiam sub censuris, iul. duodecim.
26. Pro inhibitione in Curiam, bon. trigintaquinque.
27. Pro monitorio speciali, iul. quindecim.
28. Pro instrumento remissoriæ, iul. duodecim.
29. Pro notis sententiarum diffinitiuarum, quæ in scriptis proferun-
30. tur, in prima instantia scuta quatuor, idest iul. quadraginta.
In secunda instantia, iul. triginta.
31. In tertia instantia, iul. viginti.
32. Pro nota absolutoriæ ab obseruatione iudicij, iul. quindecim.
33. Pro nota interlocutoriæ, iul. quindecim.
34. Pro nota declaratoriæ, iul. octo.
35. Pro mandato de exequendo, iul. quindecim.
36. Pro sequestro, iul. quindecim.
37. Pro sportulis Iudicum pro sententijs diffinitiuis in scriptis pro-
38. ferendis, non vltra id quod in alijs Curiæ Tribunalibus ordinarijs,
olim à fel. rec. Pio Papa Quarto, & nuper à Sanctissimo præscri-
ptú, & innouatú est, sub rub. de sportulis. *Et est hic supra fol.* 274.
In ceteris actis, scripturis, & expeditionibus infrascriptis, siue
39. causæ sint ordinariæ siue commissariæ, soluatur vt infra, videlicet.
40. Pro cõpulsorialibus generalibus siue specialibus, iul. duodecim.
41. Pro palmo rotuli remissoriæ, qui sit linearum triginta, & quæ-
libet linea sit syllabarum decem, & octo, iul. tres.
42. Pro instrumento litis pendentiæ in Curia, bon. quadraginta-
quinque.
43. Pro interdicto speciali, iul. quindecim.
44. Pro instrumento relaxationis interdicti, iul. quindecim.
45. Pro executorialibus, iul. triginta sex.
46. Pro mandato de immittendo in possessionem vigore literarum
Apostolicarum, seu breuis, iul. decem.
47. Pro absolutione, siue absolutionis cõmissione pro vno, iul. nouẽ.
48. Pro duobus litis consortibus, iul. quatuordecim.
49. Pro tribus litis consortibus, iul. decem & octo.
50. Pro quatuor litis consortibus, iul. vigintitres.
51. Vltra quatuor quotcumque addantur personæ litis consortes, ni-
hil augeatur pretium expeditionis.
52. Pro Capitulo, Collegio, Confraternitate, aut Vniuersitate, iul.
quinquaginta.
53. Pro instrumento absolutionis, iul. duodecim.
54. Pro decretis a Iudice non ex scripto prolatis, etiam vim diffini-
tiuæ habentibus, nihil.
55. Pro nota eorumdem nihil.
56. Pro sportulis eorumdem, nihil.
57. Pro simplici fide, etiam plurium actorum, iul. duo.
58. Pro examine testium cum articulis, & interrogatorijs in causa
æstimationis, à quinquaginta scutis supra vsque ad quamcumque
summam, si articuli non excedant numerum vigintiquinque, & in-
terrogatoria numerum trigintaquinque, in domo, vel officio No-
tarii, iul. quatuor.
Extra officium, non vltra duplum. 59.
In causa æstimationis, à quinquaginta scutis infra, ad rationem 60.
iul. 11. pro scuto, soluatur tantum pro dimidia.
Quod si articuli excedant numerum vigintiquinque, & interro- 61.
gatoria trigintaquinque, soluatur merces Notarij arbitrio Iudicis.
Pro instrumento sententiæ, si extrahatur, iul. quindecim.
Pro instrumento declaratoriæ, non tamen vigore obligationis in 62.
forma Cameræ, iul. duodecim. 63.
Pro brachio sæculari ob non paritionẽ monitorij, aut litterarum
Apostolicarum, vel executorialium, iulios triginta. 64.
Pro mandato suspicionis fugæ, vsque ad quamcumque summam,
etiam in vim obligationis Cameralis, & etiam parte citata decreto 65.
iul. quatuor cum dimidio.
Pro mandato de consignando vigore sequestri, etiam vbi pro il- 66.
lius verificatione debitor prius fuisset conuentus via executiua, vi-
gore obligationis Cameralis, iul. quatuor cum. dimidio.
Pro mandato de consignandis pignoribus, subhastandis, aut de- 67.
liberandis, iul. quatuor cum dimidio.
Pro mandato de relaxando pro debito ciuili, iul. quatuor cum 68.
dimidio.
Pro mandato in causis ciuilibus loco literarum, pro parua sum- 69.
ma, iul. quatuor cum dimidio.
Computato in his omnibus mandatis iulio sigilli. 70.
Pro mandato executiuo, siue brachio sæculari, vbi eius inuoca- 71.
tione opus fuerit per omnia expedito omnibus comprehensis, ab
vno scuto vsque ad quindecim ad rationem iul. vndecim pro scuto
iul. quatuor cum dimidio.
A scutis quindecim vsque ad vigintiquinque ad eamdem ratio- 72.
nem, iul. vigintiduo.
A scutis vigintiquinque vsque ad quingentos ad eamdem ratio- 73.
nem, iul. trigintatres.
A scutis quingentis vsque ad mille ad eamdem rationem, iul. se- 74.
xagintasex.
A scutis mille vsque ad quamcumque summam ad eamdem ra- 75.
tionem, scuta vndecim.
Pro censuris Ecclesiasticis, vel in expeditione mandati execu- 76.
tiui, seu brachij sæcularis, vel seorsum ab eo, nihil.
Neque vsquam alias, nisi vbi ad illas rite processum fuerit re ipsa. 77.
Pro declaratoria, aggrauatoria, & reaggrauatoria simul iunctis, 78.
& totali earum omnium expeditione vbi ad eas rite processum fue-
rit, & non alias, exigatur tantumdem quantum pro mandato, seu
brachio sæculari, habita distinctione summarum, vt supra, ita vt
omnis impensa vtriusque expeditionis, tàm mandati scilicet, vel
brachij sæcularis quam censurarum simul iuncta, duplum non ex-
cedat eius pretij, quod pro mandato seu brachio sæculari pro qua-
libet dictarum summarum taxatum est, excepta vltima maiori sum-
ma, videlicet à mille supra, in qua etiam si contingat vltra, vel
post mandatum executiuum, seu brachium sæculare censuras quo-
que relaxari, nihil earum nomine exigatur, sed tantum vltra pre-
tium solius mandati, seu brachij sæcularis, vt supra taxatum, accipi
possit iusta merces pro scriptura.
Nec vnquã cogantur partes inuitæ vna cum mandato executiuo 79.
vel brachio sæculari, censurarum quoque expeditionem accipere,
aut earum expeditionis pretium soluere, etiamsi ad censuras ipsas
in subsidium contra contumacem Iudex comminando rite proces-
serit &, extra loca temporali dominio Sanctæ Romanæ Ecclesiæ
subiecta, vel etiam extra Italiam expeditio mittenda foret.
Et vbi quisquam legitime seruatis processibus vtranque expedi- 80.
tionem, mandati scilicet, vel brachij sæcularis, & censurarum
eodem tempore habere voluerit, tunc apponatur verbis expressis
in ipsa expeditione quo ad censuras, ne is pretium quod illarum
ratione expendit, vllo modo repetere possit ab his contra quos de-
cretæ, & prolatæ fuerunt, nisi aduersus eosdem vigore mandati
executiui, seu brachii sæcularis, non satisfacientes, aut alias non
parentes censuris ipsis, vti necesse fuerit.
Pro duplicatis, etiam post quodcumque tempus expeditis, nihil, 81.
præter scripturæ mercedem.
Pro sigillo paruo appenso in qualibet expeditione, si non adsit 82.
minor taxa, soluatur tantum iul. vnus.
Pro mandatis executiuis, vel alijs quibuscumque expeditionibus, 83.
Notarij nihil recipiant nisi illis effectualiter partibus consignatis.
Nec partes cogantur accipere aliquam expeditionem, nisi quam 84.
voluerint.
Pauperibus expeditiones in forma pauperum, miserabilibus vero 85.
gratis omnino tradant, etiam scripturæ mercedem, distinctio vero
istarum personarum Iudicis arbitrio remittitur.
Pro terminis coram Iudice seruandis, Iudicibus informandis, 86.
scripturis ad eos deferendis, seu etiam in officio perquirendis, regi-
stris, seu extractibus transportandis, & alijs huiusmodi, Notarij
vel eorum substituti, scribæ, & copistæ, etiam nomine regalium,
seu bibaliorum, nihil prorsus, etiam à sponte dantibus accipiant.
In causis criminalibus expeditionum, quæ erunt eiusdem generis 87.
seu nominis, cuius sunt suprascriptæ, pretium augeri non possit vl-
tra tertiam partem eius, quod supra in ciuilibus præscriptum est.
In registris, extractibus, copijs iudiciorum, & alterius quàm 88.
supradicti generis seu nominis expeditionibus criminalibus, ser-
uetur Taxa alijs Tribunalibus ordinarijs Vrbis in criminalibus
præscripta.

Pro

89. Pro rogitu instrumentorum, cassatione, & pro rogitu testamentorum, & aliorum, seruetur constitutio Sanctiss. D. N. sub rubr. de Notarijs. §. pro rogitu cuiuslibet. §. pro cassatione. §. in tradendis, & §. pro rogitu testamentorum.

90. Pro mercede instrumentorum seu testamentorum publicatorum, ab vno scuto vsque ad vigintiquinque, bon. quadragintaquinque.

91. A scutis vigintiquinque vsque ad quinquaginta, iul. septem cum dimidio.

92. A scutis quinquaginta vsque ad centum, scutum vnum.

93. A scutis centum vsque ad quingenta, pro quolibet centenario scutum vnum,

94. A scutis quingentis vsque ad quamcumque summam, pro quolibet centenario iul. duo.

95. Dummodo in totum, vsque ad centum scuta pro qualibet summa, & non vltra recipere valeant.

96. Pro quocumque deposito cuiuscumque summæ vel rei, per cedulam vel sine, nihil recipiatur.

97. Pro restitutione vero cedulæ, vel depositi, vsque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusiue, recipiant Notarij omni casu, bon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quicquam, neque pro restitutione cedulæ neque pro mãdato neque pro quietatione.

98. A scutis quadragintaquinque supra, vsque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mãdati relaxationem, absque conditione vel protestatione extrinseca, Cum consensu quòd consignetur adimpletis conuentis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius iul. quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non vltra.

99. Quando vero depositum est cum protestatione, vel conditione extrinseca non conuẽta in scriptura cuius vigore agitur, adeo quòd oriatur super ea decretum, tunc pro mandato de consignando illud, habeat Notarius tantum quantum solueretur pro mandato illius summæ executiuo, & amplius iul. quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ si consignetur in totũ, sin minus iul. vnum pro quietatione summæ quæ consignabitur, & non vltra.

100. Quando depositum est factum post mãdati executiui relaxationem, quomodocumque fiat, etiam quod plura desuper fieri decreta contingat, numquam habeat Notarius nisi iul. quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ, & quietantia, si integrum consignetur, alioqui vltra mandati prædicti mercedem habeat iul. vnum pro quietantia, vt supra, & nihil amplius in quolibet prædictorum casuum.

101. Pro restitutione scripturarum quarumcumque in eodẽ termino productarum, etiamsi plures sint, iul. quatuor cum dimidio.

102. Pro quibuscumque copijs, bene & vna margine descriptis ad instar originalis, pro quolibet folio iul. vnus.

103. Pro contradictis, quod vere soluitur officio contradictarum, & non amplius.

Taxa Notariorum Rotæ.

Reformatio huius Tribunalis habetur supra in constit. præced. §. 5. fol.

1. *Declaratur in constitut. seq. §. 19.* §. 4. PRo quolibet centenario foliorum registri boni facti iuxta reformationem Sanctissimi sub tit. de registris, iul. sexaginta. *Est hic sup. fol.*

2. Pro quolibet folio copiarum instar boni originalis, bon. septem cum dimidio.

3. Pro rubricatura cuiuslibet cẽtenarij foliorum processus de partibus facta iuxta reformationem Sanctissimi sub tit. de registris. §. rubricellæ, & §. processus de partibus, & §. Notarij Rotæ, iul. vigintiquinque. *Est hic sup. fol. 281. num. 16. 17. & 24.*

4. Pro rubricatura testium de partibus, pro medietate.

5. Et idem soluatur de processibus per alium quam Notarium rubricatis in Curia, nisi quod deducatur ad fauorem partis tantum quantum soluisset Notarius causæ copistæ rubricanti.

6. De alijs vero processibus rubricatis in partibus, in quorum rubricatura nihil est corrigendum, addendum, vel minuendum, soluãtur pro reuisione cuiuslibet centenarij iul. quindecim.

7. Pro citatione simplici extra Curiam, iul. septem cum dimidio.

8. Pro citatione cum inhibitione extra Curiam, iul. quindecim.

9. Pro citatione cum inhibitione per edictũ extra Curiam, vel sub censuris, iul. quindecim.

10. Pro inhibitione simplici facta in Curia, bon. trigintaseptem cum dimidio.

11. Pro inhibitione simplici extra Curiam sub censuris, iul. vndecim & bon. duo cum dimidio.

12. Pro citatione ad valuas in Curia tempore feriarum, bon. quindecim.

13. Pro cõpulsoria generali extra Curiam, iul. septem cum dimidio.

14. Pro compulsoria speciali extra Curiam, iul. quindecim.

15. Pro arresto generali iul. tres.

16. Pro instrumento remissoriæ ad partes iul. quindecim.

17. Pro quolibet palmo rotuli remissoriæ, numerati iuxta reformationem Sanctissimi sub tit. de Notarijs omnium Tribunalium. §. literas remissoriales. iul. septem cum dimidio, *Est hic sup. fol. 280. num.* 103.

18. Et si remissoria consignatur non facto registro, depositum reguletur ad rationem sexaginta foliorum registri, excomputandum postea in mercede registri.

Pro quolibet sequestro extra Curiam cum illius instrumento iul. quindecim. 19.

Pro instrumento reuocationis, seu relaxationis sequestri iul. septem cum dimidio. 20.

Pro monitorio pœnali in euentum citatorio extra Curiam, iul. quindecim. 21.

Pro literis excommunicationis in Curia ob non solutã mercedem Notarij, vel alias, bon. trigintaseptem cum dimidio. 22.

Pro mandato de reportando registrum, acta, vel processus, seu de perquirendo, iul. quatuor cum dimidio. 23.

Pro nota sententiæ diffinitiuæ in prima instantia, iul. trigintaseptem cum dimidio. 24.

In secunda instantia, iul. triginta. 25.

In tertia instantia, iul. vigintiduo cum dimidio. 26.

Pro instrumento sententiæ diffinitiuæ, iul. quindecim. 27.

Pro instrumento diffinitiuæ sententiæ cum taxatione expensarum. iul. vigintiduo cum dimidio. 28.

Pro instrumento taxationis expensarum ad partem, iul. septem cum dimidio. 29.

Pro nota sententiæ interlocutoriæ, nihil. 30.

Pro literis executorialibus, siue eorum instrumento vltra depositum scutorum quatuor cum dimidio, excomputandum postea in mercede registri, Iulij quindecim. 31.

Pro nota sententiæ declaratoriæ vigore monitorij, vel literarũ exequutorialium, iul. septem cum dimidio. 32.

Pro instrumento sententiæ declaratoriæ, iul. quindecim. 33.

Pro instrumento aggrauationis ad partem, iul. quindecim. 34.

Pro instrumento reaggrauationis ad partem, iulij quindecim. 35.

Pro instrumento interdicti ad partem iul. quindecim. 36.

Pro instrumento brachij sæcularis per se, & simpliciter absque declaratione iul. triginta. 37.

Pro instrumento absolutionis ab excommunicationis sententia, siue commissionis eiusdem absolutionis in partibus faciẽdæ, etiamsi fuerint plures, siue Communitas, Capitulum, aut Collegium, in eadem causa, & expeditione iul. quindecim. 38.

Pro mandato executiuo cuiuscumque summæ, iul. triginta. 39.

Pro mandato de manutenendo, reintegrando, siue de immittendo, iul. triginta. 40.

Et si dentur non confecto registro, liceat exigere depositũ pro folijs quinquaginta, excomputandum vt supra in mercede registri. 41.

Pro instrumento cessionis iuris, litis, & causæ, siue litis, & causæ dumtaxat, si extrahatur coniunctim, vel separatim, iul. septem cum dimidio. 42.

Pro nota, seu rogitu instrumenti huiusmodi cessionis, bon. trigintaseptem cum dimidio, videlicet quando non extrahitur instrumentum, sed si extrahatur, tunc in extractione dicti instrumenti defalcatur dicta summa, bon. trigintaseptem cum dimidio. 43.

Pro instrumento processus subrogationis in iure cuiusuis, iul. quindecim. 44.

Pro examine testis in domo Notarij iurati coram Domino, bon. trigintaseptem cum dimidio. 45.

Extra domum, vel officium Notarij, iul. septem cum dimidio. 46.

Et si articuli excedant numerum vigintiquinque, & interrogatoria triginta, habeatur ratio excessiuitatis iuxta laborem Notarij. 47.

Pro copijs testium publicatorum, siue in partibus siue in Curia examinatorum, soluatur prout de folijs registrorum dictum est. 48.

Pro quocumque instrumento, siue prorogationis remissoriæ, siue mutationis Iudicum, vel alicuius intimationis, aut alio quouis actu iudiciali in publicã formam redacto, iul. septem cum dimidio. 49.

Pro quocumque deposito cuiuscumque summæ vel rei, per cedulam vel sine, nihil recipiatur. 50.

Pro restitutione vero cedulæ vel depositi, vsque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusiue, recipiant Notarij omni casu bon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quicquam. neque pro restitutione cedulæ, neque pro mandato, neque pro quietatione. 51.

A scutis quadragintaquinque supra, vsque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mandati relaxationem, absque conditione vel protestatione extrinseca, Cum consensu quod consignetur adimpletis conuentis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius iul. quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non vltra. 52.

Quando vero depositum est cum protestatione, vel conditione extrinseca non conuẽta in scriptura cuius vigore agitur, adeo quod oriatur super ea decretum, tunc pro mandato de consignando illud habeat Notarius tantum quantum solueretur pro mandato illius summæ executiuo, & amplius iulios quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ, si consignetur in totum, sin minus, iul. vnum pro quietatione summæ quæ consignabitur, & non vltra. 53.

Quando depositum est factum post mandati executiui relaxationem quomodocumque fiat, etiam quòd plura desuper fieri decreta contingat, numquam habeat Notarius nisi iulios quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ, & quietantia, si integrum consignetur, alioquin vltra mandati prædicti mercedem habeat iulium vnum pro quietantia, vt supra, & nihil amplius in quolibet prædictorum casuum. 54.

Taxa Archiuij.

§. 5. PRo quolibet folio copiæ factæ instar boni originalis, bon. sex. 1.

Pro

2. Pro fide cuiuslibet primi actus, iul. quatuor cum dimidio.
3. Et si fuerint plures, addantur iul. duo pro quolibet actu.
4. Pro quolibet centenario registri boni iuxta reformationem Sanctissimi sub rubr. de registris, iul. quadragintaquatuor.
5. Pro quolibet centenario rubricaturæ processus de partibus, iul. viginti.
6. Testes, qui non rubricantur, soluantur pro medietate.
7. Processus habiti vigore remissoriæ, seu compulsoriæ, & alij, etiam non excedentes folia vigintiduo, non registrentur, & circa rubricaturam fiat numeratio iuxta dictam reformationem Sanctissimi sub rub. de registris.
8. Pro nota sententiæ in prima instantia coram Referendario, iul. triginta.
9. In secunda, iul. viginti.
10. In tertia, iul. quindecim.
11. Pro nota sententiæ interlocutoriæ, iul. quinque.
12. Pro nota sententiæ declaratoriæ, iul. quinque.
13. Pro Instrumento declaratoriæ, iul. sex.
14. Pro brachio sæculari, iul. decem & octo.
15. Pro nota sententiæ absolutoriæ à censuris, iul. quinque.
16. Pro instrumento absolutionis, etiamsi fuerint plures, aut Capitulum, Communitas, vel Collegium in eadem expeditione, & causa, iul. sex. *Declaratur in const. seq. §. 10.*
17. Pro instrumento reintrusionis in censuras similiter vt supra, iul. sex.
18. Pro quolibet teste examinato in officio, iul. quatuor cum dimidio.
19. Extra officium duplum.
20. Et si materiæ fuerint excessiuæ in officio, iul. sex.
21. Extra officium duplum.
22. Excessiuitas intelligatur si articuli excedant numerũ vigintiquinque, & interrogatoria numerum triginta quinque.
23. Pro publicatione, seu summario testium, soluatur modo quo supra, & habeatur respectus ad excessiuitatem modo prædicto.
24. Pro mandato de manutenendo, iul. decem.
25. Et si fuerit vigore sententiæ, iul quindecim.
26. Pro simili de restituendo, & reponendo, iul. quindecim.
27. Pro mandato de subhastando extra Curiam, iul. septem cum dimidio.
28. In Curia, iul. quatuor cum dimidio.
29. Pro alio de deliberando, in Curia & extra tantundem.
30. Pro citatione cum inhibitione in Curia, iul quatuor cũ dimidio.
31. Pro simili extra Curiam absque Censuris, iul. decem.
32. Pro citatione cum inhibitione sub censuris extra Curiam, iul. duodecim.
33. Pro citatione simplici extra Curiam, iul. septem cum dimidio.
34. Pro compulsorialibus generalibus, iul. octo.
35. Pro compulsorialibus specialibus, iul. decem.
36. Pro monitorio pœnali vigore commissionis, iul. octo.
37. Pro sequestro extra Curiam, iul. octo.
38. Pro instrumento relaxationis illius, iul. sex.
39. Pro mandato de consignando pecunias, res, & bona postquam fuit relaxatum mandatum executiuum extra Curiam, iul. nouem.
40. In Curia, iul. sex.
41. Pro instrumento intimationis litis, cessionis, & similium, iul sex
42. Pro mandato executiuo extra Curiam, iul. vigintiquinque.
43. In Curia, iul. vigintiduo.
44. Pro mandato de exequendo extra Curiam, iul. octo.
45. Pro fide Decreti, seu simili mandato in Curia, iul. quatuor.
46. Pro instrumento remissoriæ, iul quindecim.
47. Pro literis mutuis, etiam cum articulis & interrogatorijs inclusis, iul. nouem.
48. Pro instrumento prorogationis termini remissoriæ seu deputationis Iudicum, iul. sex.
49. Pro quolibet palmo rotuli remissoriæ factæ iuxta reformationẽ Sanctissimi sub rubr. de Notarijs. §. litteras remissoriales, iul. quinque. *Est hic supra fol. nu. 103.*
50. Pro instrumento subdelegationis, iul. decem.
51. Pro mandato de immittendo in possessionem, soluatur tantum quantum pro mandato executiuo, in Curia, & extra.
52. Pro deposito quocumque, etiam cedularum, nihil soluatur.
53. Pro restitutione vero cedulæ vel depositi, vsque ad summam scutorum quadragintaquinque inclusiue, recipiant Notarii omni casu bon. duos tantum pro quolibet scuto, nec aliud quidquã neq. pro restitutione cedulæ neque pro mandato neq pro quietatione.
54. A scutis quadragintaquinque supra, vsque ad quamcumque summam, quando depositum est factum ante mandati relaxationem absque cõditione vel protestatione extrinseca, cum consensu quod consignetur adimpletis conuentis, & facta legitima quietatione, tunc pro mandato de consignando habeat Notarius iulios quatuor cum dimidio, & alios quatuor cum dimidio pro consignatione cedulæ, & non vltra.
55. Quando vero depositum est cum protestatione vel conditione extrinseca non conuenta in scriptura cuius vigore agitur, adeo quod oriatur super ea decretum, tunc pro mandato de consignando illud habeat Notarius tantum quantum solueretur pro mandato illius summæ executiuo, & amplius iulios quatuor cum dimidio pro restitutione cedulæ si consignetur in totum, sin minus iulium vnum pro quietatione summæ quæ consignabitur, & non vltra.
56. Quãdo depositum est factum post mandati executiui relaxationem quomodocũq. fiat, etiã quod plura desuper fieri decreta contingat, numquam habeat Notarius nisi iulios quatuor cum dimidio pro mandato de consignando, & totidem pro restitutione cedulæ, & quietantia, si integrum consignetur, alioqui vltra mandati prædicti mercedem, habeat iulium vnum pro quietantia, vt supra & nil amplius in quolibet prædictorum casuum.

Pro restitutione quarumcumque scripturarum simul, & eodem actu restituendarum, iul. quatuor. 57.

Et si fuerint excessiuæ habeatur respectus quoad copiam à Notario faciendam, & in actis dimittendam. 58.

Item quod pro registratura quorumcumq. mandatorum, & aliorum instrumentorum, pro quibus solet fieri depositum in Rota, soluantur folia quinquaginta registri, quod tamen omninò fiat. 59.

In causis coram Cardinalibus soluatur duplum iuxta solitum. 60.

In causis Cardinalium, videlicet pro Cardinalibus proprijs, & aliorum priuilegiatorũ seruetur solitũ eorumdem priuilegiatorum. 61.

Pro pauperibus tam præsentibus quam absentibus, seruetur reformatio Sanctissimi, sub titulo de registris, vers. pauperibus. *Est hic supra fol 205 nu. 21.* 62. *Hic declaratur infra in const. seq. §. 11.*

Pro duplicatis soluatur medietas omnium supradictorum. 63.

Taxa Notariorum causarum criminalium Gubernatoris, Auditoris Cameræ, Vicarij, Senatoris, ac Iudicis Burgi.

Reformatio Iudicum criminalium est supra in constit. præced. §. 10. fol.

§. 6. Pro receptione querelæ, ex officio vel ad instantiam partis siue in officio siue extra officium, nihil. 1.

Pro examine testium pro informatione Curiæ siue in officio siue extra officium similiter ex officio vel ad instantiam partis, nihil. 2.

Pro examine reorum in carceribus, nihil. 3.

Pro quolibet monitorio, inhibitione vel sequestro in Curia cũ clausula, Si quis, bon. tres. 4.

Pro inhibitione, arresto, monitorio vel sequestro, sine dicta clausula, bon. quinque. 5.

Pro qualibet significatione, cum fideiussione siue obligatione, bon. quindecim. 6.

Pro simili significatione absque fideiussione, & obligatione, bon. decem. 7.

Pro monitorio pœnali, citatione, inhibitione, sequestro, arrestõ aut alio quouis instrumento, siue in Curia siue extra Curiam, siue auctoritate ordinaria siue commissaria pro Fisco, nihil. 8.

Pro simili monitorio in Curia in vim commissionis, si adest instigator secretus vel apertus, bon. triginta septem cum dimidio. 9.

Pro monitorio vel sequestro extra Curiam auctoritate ordinaria si adest instigator vt supra, bon. vigintiquinque. 10.

Pro monitorio vel sequestro extra Curiam in vim commissionis, si adest similis instigator secretus vel apertus, scutum vnum. 11.

Pro inhibitione in Curia vigore cõmissionis ad instantiam partis, vel si adest instigator vt supra, bon. trigintaseptem cum dimidio. 12.

Pro inhibitione simili extra Curiam, iul. sex. 13.

Pro citatione etiam cum inhibitione vigore commissionis, etiam per edictum extra Curiam ad instantiam partis, vel si adest instigator vt supra, scutum vnum. 14.

Pro compulsorialibus generalibus vel specialibus extra Curiam vigore commissionis, scutum vnum. 15.

Pro instrumento remissoriæ, scutum vnum. 16.

Pro quolibet palmo rotuli remissoriæ factæ iuxta reformationẽ Sanctissimi sub rub. de Notarijs §. litteras remissoriales, bon triginta septem cum dimid. *Est in sup. fo. 204. nu 103.* 17.

Pro litteris mutuis pro examinandis testibus extra Curiam loco remissorialium, iul. duo. 18.

Pro literis declaratorijs ob non paritionem monitorij extra Curiam, iul. septem cum dimidio. 19.

Si in causa commissaria, scutum vnum. 20.

Pro brachio sæculari similiter ob non paritionem monitorij extra Curiam in causa ordinaria, scutum vnum cum dimidio. 21.

Pro brachio sæculari vel mandato executiuo loco executorialiũ extra Curiam in causa commissaria, scuta duo cum dimidio. 22.

Pro mandato de capiendo extra Curiam auctoritate ordinaria ad instantiam partis vel instigatoris secreti vel aperti, bon. vigintiquinque. 23.

Si in causa commissaria, scut. vnum. 24.

Pro edicto tempore vacantiarum, bon. quinque. 25.

Pro comparitione, relatione, iurium productione vel alijs quibusuis actis pro Fisco, nihil. 26.

Pro qualibet relatione, comparitione, protestatione, iurium productione vel alio actu parte instante, vbi non sit extractus vel registrum, bon. duo. 27.

Pro actu depositi pecuniarum vel cedulæ, nihil. 28.

Pro consignatione depositi, pro quolibet scuto bonon. vnus. 29.

Pro consignatione pignoris vel rei depositatæ, in totum, bon. septem cum dimidio 30.

Pro examine cuiuslibet testis in causa capitali vel in qua veniret imponenda pœna corporis afflictiua, cum articulis, & interrogatorijs, vel cum interuentu Iudicis vel Fisci in officio vel domo ipsius Iudicis, iul. quinque. 31.

Si extra domum, & officium, etiam si testis sit egregius vel illustris, super eisdem, scut. vnum. 32.

Si absque interrogatorijs, & interuentu Iudicis, & Fisci vel super 33.

per bona fama aut super vno vel duobus articulis tantum in offi-
cio, iul. duo.
Si extra officium etiamsi testis sit illustris, vt supra, iul. quatuor.
34. Pro examine testis in alijs causis non capitalibus super articu-
35. lis, & interrogatorijs vel cum interuentu Iudicis vel Fisci in offi-
cio iul. tres.
Si extra officiũ etiamsi testis sit egregius vel illustris, iul. quinque.
36. Si absque interrogatorijs, & interuentu Iudicis vel Fisci in offi-
37. cio, bon. quindecim.
Si extra officium, bon. vigintiquinque.
38. Si materiæ in articulis vel interrogatorijs fuerint excessiuæ, in
39. quolibet ex casibus prædictis augeri possit taxa iuxta excessiuitatem
arbitrio Iudicis.
Pro examine testis in officio summarie absque articulis, & inter-
40. rogatorijs, iul. vnus.
Si extra officium, bon. quindecim.
41. Pro ostensione depositionis testium publicatorum absque copia
42. soluatur medietas eius quod solutũ fuerit pro examine respectiue.
Pro copia ipsius depositionis testium, pro quolibet folio facto in
43. forma boni extractus iuxta reformationem Sanctissimi, sub rubr. de
registris, bon. sex *Est hic sup. fol.*
44. Pro quolibet folio copiæ indiciorum continente lineas viginti-
Declaratur in const. seq. §. 22. quatuor, & pro qualibet linea duodecim syllabas ad minus, si vnus
tantum reus fuerit, bon quinque.
Si duo vel plures rei fuerint, etiam pro Collegio, Vniuersitate
45. vel Capitulo, eamdem copiam insimul omnibus dare teneantur, &
pro quolibet folio simili, bon. septem cum dimidio ad summum.
Pro quolibet folio extractus facti iuxta prædictã reformationem
46. Sanctissimi, etiamsi fuerint plures rei vel adhærẽtes in eadem causa
bon. sex. dummodo in aliquo ex prædictis Tribunalibus minor ta-
xa non existat, quam omnino seruari volumus.
Pro quolibet folio boni registri facti iuxta dictã reformationem
47. in causis in quibus illa fieri licet, soluatur idem.
Pro quolibet centenario rubricaturæ processus de partibus scut.
48. vnum cum dimidio.
Pro mandato de relaxando aliquem in causa capitali vel alia in
49. qua veniret imponenda pœna corporis afflictiua, vbi præcesserint
indicia, & reus fuerit examinatus, non tamen fuerit lata, & subscri-
pta sententia, iul. quinque.
Vbi vero reus præcedẽtibus indicijs examinatus fuerit condẽna-
50. tus, vel etiã tam ante quam post composuerit aut soluerit pœnam,
seu ex gratia pœna ei remissa fuerit, scutum vnum.
Pro mandato de relaxando aliquẽ in alia causa vbi præcedũt in-
51. dicia, & reus componat vel pœnam soluat, aut condemnatus ex gra-
tia liberetur, iul tres.
In alijs vero quibusuis casibus pro simili mandato de excarce-
52. rando, iul. duo.
Pro præcepto iniuncto illi qui excarceratur, nihil.
53. Pro rogitu cuiuslibet fideiussionis in officio vel carcere, iul. vnus.
54. Si extra officium, & carcerem, iul. duo.
55. Pro mandato de capiendo aliquem pro indicijs vel pro Curiæ
56. informatione, nihil.
57. Pro mandato de capiendo pro cautione de non offendendo,
bon. septem cum dimidio.
58. Pro non grauetur, bon. quinque.
59. Pro mandato de euacuando seruatis seruandis, iul. duo.
60. Pro inuentario in causa capitali, scut. vnum.
61. Pro simili inuentario facto de mãdato Iudicis in quauis alia cau-
sa criminali, iul. quinque, & plus vel minus arbitrio Iudicis.
62. Et pro simili inuentario in causa ciuili si fieri contingat, iul duo,
63. Pro æstimatione subhastatione, & venditione bonorum mobi-
lium vel se mouentium Fisco incorporatorum vsque ad valorem
scut. decem, bon. quindecim.
64. A scut decem vsque ad viginti, iul. tres.
65. A scutis viginti vsque ad quinquaginta, bon sexagintaquinque.
66. A scut. quinquaginta vsque ad centum, scutum vnum.
67. A scutis centum vsque ad quinquaginta, scuta duo.
68. A scutis quingentis vsque ad quamcumque summam scuta tria,
& non plus.
69. Pro adeptione possessionis bonorum stabilium Fisco incorpo-
ratorum intra mœnia, scutum vnum.
70. Si extra soluatur iuxta importantiam causæ, & distantiam loci
arbitrio Iudicis.
71. Pro subhastatione, venditione, & deliberatione similium bono-
rum stabilium vsque ad valorem scutorum centum, scut. vnum.
Ab inde supra capiatur arbitrio eiusdem Iudicis.
72. Pro nota sententiæ diffinitiuæ, declaratoriæ vel interlocutoriæ
73. in quauis instantia pro Fisco, nihil.
Pro nota sententiæ absolutoriæ diffinitiuæ in causa capitali in
74. prima instantia, scut. quatuor.
75. Si in secunda instantia, scuta tria.
76. Si in tertia instantia, scut. duo.
77. Pro simili nota sententiæ in alia causa, in qua veniret imponen-
da pœna corporis afflictiua in prima instantia, scut. tria.
78. Si in secunda scut. duo.
79. Si in tertia, scut. vnum.
80. Pro simili nota sententiæ absolutoriæ diffinitiuæ in causa non
capitali, & in qua non veniret imponenda pœna corporis afflictiua
in prima instantia, scut. duo.
81. Si in secunda scut. vnum cum dimidio.

Si in tertia instantia scut. vnum. 82.
Pro simili nota sententiæ declaratoriæ in quauis causa, & instan- 83.
tia, scut. vnum.
Pro nota sententiæ diffinitiuæ in causa discussionis, recipiatur 84.
iuxta importantiam causæ arbitrio Iudicis.
Pro nota decreti habentis, vim sententiæ diffinitiuæ in quolibet 85.
ex casibus Prædictis, permissis tamen, & iuxta reformationẽ San-
ctissimi sub rubr. de Notarijs. §. constitutionem, capiatur pro me-
dietate iuxta taxam prædictarum sententiarum respectiue, & pa-
riter si fuerint plures arbitrio Iudicis. *Est hic supra fol. 279. n. 79.*
Et in quolibet ex casibus prædictis, si fuerint plures pro nota
sententiæ soluatur arbitrio Iudicis. 86.
Pro quolibet folio copiæ articulorum vel iurium productorum,
factæ instar boni originalis, bon. sex. 87.
Pro restitutione iurium, etiamsi fuerint plura, & diuerso tempore
producta, bon. vigintiquinque. 88.
Pro restitutione rerum furtiuarum Domino, etiamsi fuerit ne-
cessarium mandatum, nihil. 86.
Pro quolibet saluoconducto pro homicidio ad quoduis tempus,
si forte dari contingat de mandato S. D. N. scut. vnum. 90.
Si pro alio minori delicto, iul. quinque. 91.
Pro decreto ad exequendum mandatum iam decretum reuoca- 92.
tionis, inhibitionis vel sequestri, de consignando bona depositata
vel similis naturæ, vna cum fide vel mandato desuper opportuno,
bon. septem cum dimidio.
Pro cassatione cuiuslibet simplicis fideiussionis, obligationis vel
querelæ, in casibus permissis, iul. vnus. 93.
Pro cassatione similis fideiussionis vel querelæ vbi secutus fuerit 94.
processus vel examen inquisiti, non tamen condemnatio in casibus
permissis, iul. duo.
Pro cassatione similis fideiussionis vel obligationis in causa graui 95.
& pro persona illustri, attendatur importantia ipsius causæ, & per-
sonæ inquisitæ, & stetur arbitrio Iudicis, nisi partes fuerint inter
se concordes.
Pro cassatione processus in causa capitali, scutum vnum, & si 96.
fuerint plures, arbitrio Iudicis.
Si in causa minori, in qua tamen veniret imponenda pœna cor- 97.
poris afflictiua, bon. septuagintaquinque, & si fuerint plures, arbi-
trio Iudicis.
Pro cassatione processus in alia causa non capitali, & in qua non
veniret imponenda pœna corporis afflictiua, iul. quinque, & si 98.
fuerint plures, arbitrio Iudicis.
Pro cassatione processus in causa graui, & persona illustri atten-
datur importantia causæ, & personæ, & stetur arbitrio Iudicis, 99.
vt supra.
Pro instrumento sententiæ in causa capitali, scut. duo. 100.
Pro simili instrumento in causa in qua tamen veniret imponẽda 101.
pœna corporis afflictiua, scut. vnum cum dimidio.
Pro simili instrumento in causa minori, scut. vnum. 102.
Pro instrumento sententiæ declaratoriæ, absolutionis vel decre- 103.
ti habentis vim similis sententiæ, iul. quinque.
Pro susceptione censurarum vel termini in iudicio, bon. quinq. 104.
Pro fide cuiuslibet actus iudicialis, iul. vnus. 105.
Pro fide decreti visitæ in die visitæ nihil, extra diem visitæ, bon. 106.
quinque.
Pro rogitu procuræ in officio, bon. quinque. 107.
Si extra officium, iul vnus. 108.
Pro expensis contumacialibus in causa capitali ordinaria, in qua 109.
præcedentibus indicijs reus fuerit monitus, & in contumaciam con-
demnatus, scut. vnum cum dimidio, & nihil vlterius à Fisco vel
alio recipiatur.
Si in causa non capitali, in qua tamen modo præmisso reus sit in 110.
pœnam corporis afflictiuam condemnatus, scut. vnum, & nihil
vltra vt supra.
Si in alia minori causa, in qua eodem modo reus sit tantum in 111.
pœnam pecuniariam condemnatus, iul. quinque, & nihil vltra
vt supra.
Pro similibus expensis contumacialibus in causa commissaria in 112.
primo capite vt supra, scut. duo, cum dimidio, & nihil vltra
vt supra.
Si in secundo, scut. duo, & nihil vltra vt supra. 113.
Si in tertio capite, scut. vnum cũ dimidio, & nihil vltra vt supra. 114.
Si vero huiusmodi expensæ fuerint in causa graui, vel pro perso- 115.
na Illustri, exigatur iuxta importantiam causæ, & qualitatem per-
sonæ arbitrio Iudicis.
Pro quibusuis alijs instrumentis, expeditionibus, & scripturis, 116.
quarum merces in præsenti taxa non exprimitur, & etiam in præ-
insertis, in quibus videlicet controuersia inter Notarium, & par-
tem oriri contigerit, stetur arbitrio Iudicis, nisi aliter per refor-
mationem Sanctissimi fuerit prouisum, & Iudex per se cognoscat,
& ad Notarios non remittat.
In omnibus casibus prædictis, & alijs quomodolibet contin-
gentibus pro paupere nihil penitus recipiatur, & de paupertate 117.
stetur relationi Domini Aduocati vel Procuratoris pauperum, &
vbi opus fuerit loco copiæ indiciorum vel iurium, ostendantur ori-
ginalia ipsi Domino Aduocato vel Procuratori dictorum paupe-
rum gratis.
Eadem taxa præinserta seruetur in quibusuis officijs criminalibus 118.
prædictis, etiam in causis mixtis vel etiam ciuilibus à criminalibus
dependentibus, aut in quibus de interesse Fisci agitur.

In

119. In aliis verò mere ciuilibus in eisdem officijs pertractandis, etiã in casibus prædictis, seruetur taxa Notarijs ciuilibus imposita.

Taxa Notariorum Curiæ Capitolij.

Reformatio huius Curiæ legitur sup. in const. praeced. §. 6.

De instrumentis publicis.

1. §. 7. PRo publicis instrumentis quorumcumq. contractuum inter viuos, & quorumcumque testamentorum, & & aliarum vltimarum voluntatum, vsque ad quantitatem seu valorem scutorum vigintiquinque, recipiat Notarius, iul. tres.

2. A vigintiquinque vsque ad quinquaginta. iulios septem cum dimidio.

3. A quinquaginta vsque ad centum, iul. decem.

4. A centum vsque ad ducentos, alios iul. decem.

5. A ducentis vsq. ad mille, iul. quinque pro quolibet centenario.

6. A mille vsque ad quamcumque summam, bon. vigintiquinque pro quolibet centenario, dummodo non excedat summam scutorum vigintiquinque in totum.

7. Pro duplicato instrumenti publicati, recipiat Notarius à parte, si illa fuerit quæ habuit præfatum instrumentum vel illius hæres, vltra mercedem scripturæ, quintam partem eius quod valeret prædictum instrumentum, dummodo non excedat summam scutorum decem in totum.

8. Pro particula testamenti seu legati cum hæredis institutione, habeat Notarius à legatario iuxta importantiam particulæ sui legati tantum, vt supra in primo capite.

9. Sed scriptus hæres ea particula quoad institutioné quoquo modo vtatur, possit cogi per Notarium ad solutionem mercedis totius testamenti, dato tamen eidem instrumento publico totius testamenti.

10. Si vero Notarius ab hærede de institutione aut toto instrumento testamenti fuerit satisfactus, legatarius quartam partem prædictæ summæ taxatæ pro particula soluere teneatur.

11. Pro instrumentis diuisionum recipiat Notarius tertiam partem eius quod acciperet, si bona illa alienarentur.

12. Pro duplicatis illorum quintam partem vt supra Notarius recipiat, habendo rationem in prædictis ad excessiuitatem scripturæ, super qua si esset controuersia inter Notarium, & partem, stetur declarationi D. Senatoris.

13. Pro instrumétis emphiteuticis, vel liuellarijs perpetuis aut censuarijs, in quibus non esset apposita æstimatio rei, habeat Notarius pro quantitate census vel canonis, æstimando ad rationem scutorum quinq. pro quolibet centenario, prout in primo capite, vbi vero apposita est æstimatio rei, itidem, vt in primo capite.

14. Pro duplicatis huiusmodi instrumentorum, recipiat Notarius, vt in capite de instrumentis duplicatis superius fuit expressum.

15. Pro instrumentis quietationum si ipse Notarius de obligatione rogatus non sit, & est apposita certa quantitas, habeat tertiam partem eius quod solueretur pro principali obligatione, vbi vero non est apposita certa quantitas, si per æstimari potest, habeat Notarius prout supra declaratum est, si vero æstimari non potest, stetur arbitrio D. Senatoris pro personarum, & rerum qualitate, qui in taxatione non excedat summam scutorum decem, si vero fuerit idem Notarius qui fuit de primæua obligatione rogatus, pro quacumque summa, siue fuerit expressa siue non recipiat Notarius non vltra, iul. quatuor.

16. Pro instrumentis publicis inuestituræ seu adeptionis possessionis siue immissionis in illam, recipiat Notarius bon. trigintaseptem cum dimidio.

17. Pro rogitu inuestituræ in Vrbe, habeat Notarius, iul. tres, extra mœnia Vrbis. & infra duo milliaria, iul. quinque, & habeat equum ad equitandum.

18. Si vero vltra dicta duo milliaria, habeat iulios septem cum dimidio quolibet die, vltra expensas victus, & vecturas.

19. Pro instrumentis quorumcumque consensuum, ratificationum, accessionum, & similium, separatis à primo instrumento, cuiuscumq. sint summæ, & qualitatis, bonon. trigintaseptem cũ dimid.

20. Pro instruméto cassationis obligationis, recipiat Notarius prout in quietationibus est dispositum, & pro quietatione, & cassatione vno contextu facta, sufficiat vnica solutio.

21. Pro instrumentis locationis à decem annis citra, non excedentis annuam pensionem seu affictum scutorum centum, bon. trigintaseptem cum dimidio.

22. A centum vsque ad quamcumq. summam, iul. septem cũ dimid.

23. Et si supra decennium, dummodo non fuerit contractus emphiteuticus vel ex alijs supradictis expressis, recipiat Notarius tertiam partem mercedis expressæ in primo capite.

24. Pro instrumento tutelæ vel curæ, cum inuentario tutelari, iul. septem cum dimidio.

25. Pro instrumento actoriæ, iul. tres.

26. Pro instrumento aditionis hæreditatis cum inuentario solemni ac bannimento, & edicto, habeat principalis Notarius, scut. vnum.

27. Reliqui Notarij se subscribentes pro quolibet, bonon. decem.

28. Et ita seruetur in his duobus postremis casibus, nisi essent hæreditates multum opulentæ, quo casu de instrumento tutelari cum inuentario, & de instrumento aditionis hæreditatis plus recipiat Notarius arbitrio D. Senatoris.

29. Pro rogitu instrumenti aditionis hæreditatis cum edicto, & bannimento, ac illorum reportatione, iul. quatuor.

Reliqui Notarij se subscribentes, bonon. quinque pro quolibet. 30.

Pro instrumentis mandatorum ad lites, bonon. quindecim, ad 31. quæcumque negocia seu ad exigendum, & quietandum cum quacumque clausula, iul. tres.

Pro instrumentis fideiussionis siue ratificationis siue recognitio- 32. nis bonæ fidei, subharrationis, & alijs similibus separatis à primo instrumento, recipiat Notarius bonon. trigintaseptem cum dimid.

Et illud idem soluatur pro instrumento pacis. 33.

Pro instrumento insinuationis donationis, si sine insertione do- 34. nationis fuerit, bon. trigintaseptem cum dimid. si vero cum insertione vltra scripturam, iul. septem cum dimid

Pro rogitu cassationis, & quietantiæ quarumcumque obligatio- 35. num, recipiat Notarius à vigintiquinque infra iul vnum.

A vigintiquinque vsque ad quinquaginta, iul. duos. 36.

A quinquaginta vsque ad centum, iul. tres. 37.

Inde vsque ad quamcumque summam, iulium vnum pro quo- 38. libet centenario, dummodo in totum non excedat summam iuliorum decem.

Pro rogitibus quorumcumq. instrumentorum, siue iudicialium siue extraiudicialium, in quibus per huiusmodi taxam non esset dis- 39. positum, recipiat Notarius prout à partibus cõtrahentibus dari placuerit, quarum absoluto arbitrio stari debeat.

Teneantur quoque Notarij partibus petentibus instrumento- rum de quibus rogati fuerint, copias dare simplices, exceptis in- 40. strumentis testamentorum, & codicillorum, quorum copias Notarius inuitus tradere non teneatur, & pro dictis simplicibus copijs recipiat.

A scutis vigintiquinque infra, iul. vnum. 41.

A vigintiquinque vsque ad quinquaginta, iul. duos. 42.

A quinquaginta vsque ad centum, iul tres. 43.

A centum vsque ad quamcumque summam, iulium vnum pro 44. quolibet centenario, ita quod pro quauis summa non excedat, iulios decem.

Exceptis instrumentis locationum, & similium minoris taxæ, 45. pro quorum copijs non vltra iul. duos exigere valeat, habita tamen in omnibus præmissis ratione ad excessiuitatem scripturæ, super qua si fuerit inter Notarium, & partem controuersia, stetur semper declarationi D. Senatoris.

Excipimus tamen ab obligatione huiusmodi dandi copias Archi- 46. uistas, qui nullo modo teneantur nec possint copias quorumcumque instrumentorum Notariorum defunctorum sub pœna decem scutorum pro qualibet copia dare.

Pro transumptis quorumcumque instrumentorum, testamen- 47. torum, & aliarum vltimarum voluntatum, Collegium habeat suam integram tertiam partem etiam ex instrumentis defunctorum, non obstante quocumque priuilegio, etiam ex quauis causa, & occasione cuius personæ concesso vni ex Notarijs ad huiusmodi transumpta facienda deputatis, soluendam iuxta taxationem faciendam per dictos deputatos, reliquæ expensæ fiant sumptibus partium petentium transumptari.

Pro iudiciarijs actibus.

Pro expeditionibus quando sunt plures personæ consortes, etiãsi 48. sint Congregationes, Collegia, Capitula vel Vniuersitates, nonnisi pro vno tantum exigatur.

Pro quolibet monitorio de euacuando, & de respondendo ar- 49. ticulis, bon tres.

Pro quolibet monitorio cum inhibitione, & clausula Siquis, 50. bon. tres.

Pro eorum reportatione, bon. duo. 51.

Pro quolibet sequestro, bon. tres. 52.

Pro verificatione crediti ad effectum obtinendi sequestrum, 53. siue per testes siue per instrumentum rogatum per eumdem Notarium cum sequestro, in totum iul. vnus.

Pro reuocatione cuiuslibet sequestri, bon. duo.

Pro citatione edicto Senatus, iul. vnus. 54.

Pro qualibet constitutione Procuratoris ad lites, ad tribunal 55. vel in officio Notarij, bon. duo, extra officium arbitrio partis 56. constituentis.

Si vero fuerit constitutio cum potestate exigendi, quietandi, 57. paciscendi, & similium, in officio, bon. decem, extra officium arbitrio partis, vltra dictos decem.

Pro qualibet relatione contradictione, replicatione, protesta- 58. tione, comparitione, verbali petitione, bonon. vnus.

Pro fide moderationis inhibitionis ad effectum suspensiuum, 59. quando remanet cognitio quoad effectum deuolutiuum, bonon. quinque.

Pro productione præparatoriorum, bon. vnus. 60.

Pro responsione super præparatorijs, bon tres soluendi per par- 61. tem producentem, & pro viatico, si in Vrbe contingat per partem respondentem, bon. quinque.

Pro productione libelli siue petitionis in scriptis, vna cum actu 62. productionis, bon. duo.

Pro contestatione litis, & iuramento calumniæ in qualibet parte 63. lite contestante vel iurãte, cum Iudicis interlocutoria cum decreto destinationis Notarij ad recipiendum iuramentum calumniæ à qualibet parte, siue in officio siue ad tribunal iuris, bon. duo.

Pro productione articulorum cum actu relationis, bon duo. 64.

Pro specificatione materiarum ad tribunal iuris siue officio No- 65. tarij, bon. duo.

T Pro

66. Pro inductione cuiuslibet testis, & iuramento quatren. duo.

67. Pro responsione articulorum ad tribunal vel in domo Notarij, quatren. duo pro quolibet articulo, soluendi per partem producentem, si extra domum, bon. quinque pro viatico per partem respondentem.

Pro decreto de habendis articulis pro confessatis, bonon. duo.

68. Pro instrumẽto intimationis litis, bon. trigintaseptem cũ dimid.

69. Pro relatione ad dicendum contra facultates, bon. duo.

70. Pro inhibitione emanata vigore facultatum, bon. septem cum

71. dimidio cum insertione Motus proprij, bon. triginta.

Pro inhibitione vigore commissionis sine illius insertione, bon.

72. septem cum dimid & cum insertione commissionis, bon. triginta.

Pro literis remissorialibus, siue compulsorialibus, cum insertione

73. articulorum, & interrogatoriorum, bon. trigintaseptẽ cum dimid.

74. Pro productione quorumcumque instrumentorum, iurium, tesserarum aut similium, cum actu relationis pro quolibet, bon. duo, dummodo non excedant iulium vnum.

75. Pro recognitione dictorum iurium seu tesserarum, bon. duo pro quolibet teste, & pro omnibus iuribus, & tesseris, & si cum interrogatorijs partis, bon. quinque.

76. Pro restitutione iurium quorumcumque vnica citatione, & productione, habeat Notarius iulium vnum in totum, & si ipse Notarius copiam fecerit, habeat mercedem pro ipsius copia vltra iul. vnum pro restitutione.

Pro rogitu compromissi ex forma statutorum facti, iul. vnum à

77. qualibet parte.

78. Pro inuentario cum Iudicis decreto faciendo, iul. tres.

79. Pro præsentatione cuiuslibet commissionis, bon. duos.

80. Pro prorogatione instantiæ siue fatalium seu noua termini præfixione vigore commissionis, bon. septem cum dimidio.

81. Pro repetitione generali actorum, extractus siue extractuum, quanti fuerint, in totum bon. septem cum dimidio.

82. Pro productione librorum, restitutione, & partitarum auscultatione, à quinque scutis infra, bon. quinque.

83. A quinque vsque ad decem, bon. decem.

84. A decem vsque ad viginti, bon. quindecim.

85. A viginti vsque ad quamcumque summam, bon. viginti.

Pro examine testium, & alijs.

85. Pro examine cuiuslibet testis vsque ad numerum quinque vel sex articulorum, excluso articulo repetitiuo in domo Notarij, iulium vnum.

87. Et vltra supradictorum articulorum numerum, bon. quindecim.

88. Si cum interrogatorijs partis, quæ numerum decem, & octo non excedant, in primo casu, iul. duos.

89. In secundo casu, iulios tres.

90. Si interrogatoria excedant numerum præfatum, parsq. dederit interrogatoria excessiua, soluat excessiuitatem. Si vero fuerit controuersia inter Notarium, & partem, pars soluat Notario mercedem arbitrio Iudicis.

91. Et in quolibet casu prædictorum si alius Notarius examini adiungatur, tantumdem soluatur adiũcto à parte illum adhibente, sed si causa esset valde grauis, & perplexa, vel articuli super quibus testes examinantur essent vltra numerum prædictum, soluatur pro modo laboris, sed si super mercede esset controuersia, soluatur Notario à parte quod fuerit declaratum per Iudicem.

92. Si extra domum vel officium Notarij, intra tamen mœnia Vrbis, vltra summam superius taxatam habeat pro viatico, siue vnus siue plures testes examinentur, iulium vnum.

93. Si extra mœnia per duo milliaria, habeat pro viatico iulios duos & equum ad equitandum. Si vero vltra dicta duo milliaria, habeat pro viatico (quando esset discordia inter Notarium, & partem (quod fuerit taxatum per Iudicem, ac expensas victus & vecturas pro quolibet die.

94. Pro publicatione testium, & processus petita, & obtenta, termino dato ad dicendum contra, seu excipiendum, bon. duos.

95. Pro extractibus, & quibuscumque copijs factis in forma extractus, bon. tres pro qualibet pagina, quæ debeat in se & qualibet facie habere lineas viginti, & quælibet linea literas trigintaduas, iuxta formam Statuti, sub cap. 26. lib. 1. sed si extractus ab aliqua ex partibus peteretur reuideri, soluatur id quod per Iudicem fuerit taxatum.

96. Pro extractu duplicato pro medietate soluatur.

97. Pro rogitu voti Assertamenti, & extensione in actis, quando Iudex iuxta illud pronũciat in omnibus articulis, in quibus votum Assertamenti à Iudice conceditur, exceptis definitiuis, & causam terminantibus, iulium vnum.

98. In definitiuis autẽ, & causam terminantibus, bonon. quindecim

99. Pro lectura cuiuslibet sententiæ definitiuæ siue cum voto siue sine voto Dominorum de Assertamento, bon. quindecim.

100. Pro quolibet partito litis decisiuo siue in scriptis siue verbali, bon. duos.

101. Pro iuramento desuper faciendo, bon. duos.

102. Pro susceptione termini ad soluendum, bon. duos.

103. Pro decreto moderationis inhibitionis, cum clausula Siquis, bononenos tres.

104. Pro moderatione seu decreto de exequendo ratione recursus ad DD. Conseruatores vel alios, etiam cum clausula, Nisi, pro quacumque summa, bon. tres

105. Pro alijs vero moderationibus cum remissione causæ bon. 15.

Pro bussula, & extractione Consultoris, bon. septem cum dimid. 106.

Pro traditione voti Assessoris seu Consultoris, & viatico in to- 107.
tum, iulium vnum.

Pro apertura dicti voti cum sententia, bon. quindecim. 108.

Pro electione Peritorũ à qualibet parte eligendorum, bon. duos. 109.

Pro relatione eorumdem Peritorum à qualibet parte, & qualibet 110.
relatione, bon. duos.

Pro significatione concedenda, vigore instrumenti dotalis ro- 111.
gati per eumdem Notarium, bon. vigintiduos cum dimidio.

Pro copia cuiuslibet sententiæ bon. decem, præterquam cau- 112.
sarum discussionum prioritatis, & potioritatis, pro quibus soluatur pro modo scripturæ.

Pro non grauetur siue significatione de non molestãdo, bon. tres. 113.

Pro interpositione appellationis, & cedulæ productione cum 114.
Iudicis responsione, tã interlocutorijs quam definitiuis, bon. duos.

Pro reditu Apostolorum, & responsione facta per Iudicem, 115.
bon. duos.

Pro instrumento publico appellationis, cum insertione cedulæ 116.
appellationis vel sine, cum Iudicis responsione, bon. quindecim.

Pro instrumento publico vel fide responsionis Apostolorum se- 117.
parato in alio folio ab appellatione primo loco interposita, bon. decem, & si insertum fuerit cum primo instrumento, nihil soluatur.

Pro reportatione dicti instrumenti cum citatione vel sine, bo- 118.
nonenos duos.

Pro fide mandati ad lites, bon. quinque, ad alia quæcumque 119.
negocia, iulium vnum.

Pro fide remissionis causæ vel reuocationis sequestri, moderatio- 120.
nis inhibitionis, cum clausula, Siquis, & aliorum similium, bon. septem cum dimidio.

Pro fide tutelæ vel curæ vel actoriæ vel aditionis hæreditatis 121.
substantialiter, vt fieri solet, consensus, fideiussionis, obligationis apud acta, immissionis in possessionem, reiectionis instrumenti appellationis, moderationis inhibitionis sine clausula, Siquis, pronunciæ desertionis causæ, & similium, bon. trigintaseptem cum dimidio, vbi vero taxa instrumentorum publicorum esset minor soluatur prout in taxa instrumentorum.

Pro repetitionibus.

Pro repetitione instrumenti, de quo sit idẽ Notarius rogatus con- 122.
tinentis vsq. ad summam scutorum vigintiquinq. iulium vnum.

A vigintiquinque vsque ad quinquaginta, iul. duos. 123.

A quinquaginta vsque ad centum, iul. tres. 124.

A centum vsque ad quingentos, iul. quinque. 125.

A quingentis vsque ad quamcumque summam, iulios decem. 126.

Pro repetitione instrumenti locationis ad non longum tempus, 127.
vsque ad summam scutorum vigintiquinque annuæ pensionis siue affictus, iul vnum.

A vigintiquinque vsque ad quinquaginta, iul. duos. 128.

A quinquaginta vsque ad centum, iul. tres. 129.

A centum vsq. ad quamcumque summam, iul. quinque. 130.

Pro repetitione Instrumentorum in actis rogatorum per Nota- 131.
rium causæ, & alias repetitorum, bon septem cum dimidio pro omnibus, si vero fuerit in alio iudicio, bon: septem cum dimidio pro quolibet instrumento respectiue repetito.

Pro rogitu decreti mandati vigore prædictarum repetitionum, à 132.
vigintiquinque infra, bon. septem cum dimidio.

A vigintiquinque vsque ad quamcumq. summam, iulium vnum. 133.

Pro repetitione sentẽtiæ in actis rogatæ, recipiat Notarius prout 134.
in capitulo de locatione ad modicum tempus dictum est.

Si vero certa quantitas expressa non esset pro mercede repeti- 135.
tionis, recipiat bon. septem cum dimidio.

De deposito, & illius consignatione.

De deposito in pecunia numerata seu cedula vel in re mobili 136.
preciosa seu alias in manibus Notarij faciendo pro quacumq. summa, recipiat Notarius, bonon. duos pro quolibet deposito.

Pro consignatione seu restitutione cuiuslibet depositi in pecunia 137.
numerata vel re mobili, vsque ad summam scutorum decem, habeat Notarius, bon duos pro quolibet scuto.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, habeat Notarius 138.
bon. vnum pro quolibet scuto, dummodo in totum non excedat summam scutorum trium.

Et idem seruetur per Mandatarios in subhastatione pignorum, & 139.
illorum deliberatione.

Si vero depositũ factum fuerit in cedula vsque ad scut. quinqua- 140.
ginta, bon quindecim.

Vsque ad scuta centum, bononenos vigintiquinque. 141.

Vsque ad quamcumq. summam, bon. trigintaseptem cum dimid. 142.

Pro deposito in immobilibus penes acta Notarij vel tertiam 143.
personam faciendo, recipiat Notarius vsque ad summam scutorum centum, bon quinque,

Vsque ad quamcumque summam, iul. vnum. 144.

Et totidem pro restitutione seu cassatione. 145.

Pro sententijs publicis, siue in extractus registrandis.

Si ordinarijs definitiua sit sententia continens quantitatem seu 146.
rem minoris valoris quinquaginta ducatorum, recipiat Notarius bonon trigintaseptem cum dimidio.

A quinquaginta vsque ad trecentos, ducatum vnum. 147.

A trecentis vsque ad quingentos, iulios quindecim. 148.

Inde

149. Inde vsque ad quamcumque summam seu æstimationem, scuta duo.

150. Si vero certam non contineat quantitatem, vel de facili eius valor æstimari non possit, habeat Notarius ducatum vnum, aut plus vel minus arbitrio Iudicis pro rerum qualitate, & personarũ, dummodo prædictam summam duorum scutorum non excedat.

151. Pro sententijs verò super executione instrumentorum, sententiarum, testamentorum, & priuatarum scripturarum si certam contineant quantitatem, vel rei valor de facili liquidari possit, vsque ad summam vigintiquinque ducatorum, recipiat Notarius bonon. vigintiduos cum dimidio.

152. Vsque ad quinquaginta, bononenos trigintaseptem cũ dimidio

153. Inde vsque ad centum, iulios sex.

154. A centum vsque ad ducentos, ducatum vnum.

155. Inde vsque ad quamcumque summam vel æstimationem, ducatos duos de carolenis.

156. Pro sententia super euacuatione seu exfractatione, iulios tres.

157. Pro sententia super interdictis quibuscumque, iulios septem cum dimidio.

158. Pro sententia lata in causa conuentionis, & reconuentionis introductæ ante litem contestatam, Notarius habeat mercedem vt supra dictum est pro vnica sententia tantum, non autem pro duabus, secus quando reconuentio facta fuerit post litem contestatam, quia tunc satisfiat pro duabus sententijs iuxta præcedentem taxam.

159. Pro interlocutorijs, si publicentur cũ signo, bonon. quindecim.

160. Pro quolibet actu iudiciario, de quo instrumentum actorum confecerint, bonon. tres, in quo debeant acta integra, & non mutilata scribere, alioquin mercedem petere non possint, & acceptam restituere teneantur.

161. In causis vero discussionum accipiat à quolibet graduato pro summa graduata mercedem vt supra in causis executiuis est taxatũ.

Pro mandatis.

162. Pro quolibet mandato in contumaciam, etiam de euacuando, pro quacumque summa bonon. tres.

163. Pro mandato de consignandis pignoribus, bon. tres.

164. Pro mandato de parendo sententiæ, iulios tres.

165. Pro reportatione dicti mandati, bonon. duos.

166. Si cum repetitione actorum sententię, siue sententiarum, & rei iudicatæ, bon. septem cum dimidio.

167. Pro mandatis executiuis in summarijs vel executiuis, & vigore obligationis in forma Cameræ, vsque ad summam ducatorum decem, iulium vnum

168. A decem vsque ad vigintiquinque, iulios duos.

169. A vigintiquinque vsque ad quinquaginta, bon. trigintaseptem cum dimidio.

170. A quinquaginta vsque ad centum, iulios sex.

171. A centum vsque ad quingentos, iulios decem.

172. A quingentis vsq. ad quamcumq. summam, iulios quindecim.

173. Pro mandato duplicato vsque ad summam scutorum decem, bon. quinque.

174. Vsque ad quinquaginta, iul. vnum.

175. Ab inde vsque ad quamcumque summam, bonon. viginti.

In ordinarijs.

176. Pro mandato seruatis seruandis à vigintiquinque vsque ad quinquaginta ducatos, iulios tres.

177. A quinquaginta vsque ad centum, iulios sex.

178. A centum vsque ad trecentos, scutum vnum.

179. A trecentis vsque ad quingentos, iulios quindecim.

180. A quingentis vsq. ad quamcumque summam scuta duo.

181. Pro mandatis duplicatis, seruetur forma superius tradita.

182. Pro mandato vigore termini quando aliquid non fuerit verificatum, bon. tres.

183. Quando vero fuerit aliquid verificatum, soluat vt supra fuit dispositum in mandatis seruatis seruandis.

184. Pro mandato de euacuando seruatis seruandis, iul. tres.

185. Pro mandato suspicionis fugæ cum examine siue testium productione, bon. quindecim.

186. Pro mandato de restituendis pignoribus captis vigore mandati in contumaciam, bon. tres.

187. Si vero vlterius mandati, bon. quinque.

188. Pro mandato de excarcerando seu relaxãdo carcerato, pro quacumque summa bon. quindecim.

189. Pro mandato gratioso in consignatione cedulæ depositi seu pecuniarum alibi quam in manibus Notarij depositarum, vsque ad summam scutorum vigintiquinque, iulium vnum.

190. A vigintiquinque vsque ad quamcumque summam, iulios tres.

191. Pro arresto in carceribus, iulium vnum.

192. Pro appositione manus in mandatis alterius Iudicis, à decem infra, bon. quinque.

193. Ab inde vsque ad quamcumq. summam, bon. quindecim.

194. Pro appositione manus in mandato de auferendo pallium, de aperiendo portam per vim, vel de capiendo, quando non potest exequi in bonis, vel de exequendo non obstante significatione, & similibus, bon. tres.

195. Pro mandato de immittendo in possesionem, & de associando iul. tres.

196. Sed si esset relaxatum seruatis seruandis, in ordinarijs causis habeat Notarius prout in ordinarijs causis pro mandato executiuo est dispositum. Et in dubio quando esset discordia inter partem, & Notarium, stetur declarationi Iudicis.

Pro mandato de manutenendo, iulium vnum. 197.

Pro bannimento pro subhastatione bonorum immobilium, bon. quindecim. 198.

Pro reportatione illius. bon. duos. 199.

Pro decreto deliberationis bonorum stabilium plus offerenti, bon. quindecim. 220.

Pro decreto adiudicationis bonorum, bon. duos. 201.

Pro decreto dationis in solutum, bon. quindecim. 202.

Pro examine listæ expensarum, bonon. septem cum dimidio. 203.

In casibus autem, in quibus scriptura videretur excessiua, cuius excessiuitatis ratio semper habeatur, orta controuersia, recipiat Notarius quantum per Iudicem vel Senatorem respectiue oretenus taxatum fuerit, cui declarationi semper stare debeat Notarius, & partes in casibus hic non expressis. 204.

In quibus non reperitur prouisum per huiusmodi taxam, procedatur prout in similibus, & alias arbitrio Senatoris vel Iudicum, vt supra, qui non excedant summas taxatas. 205.

Et quod præsens taxa indistincte seruetur à Protonotario, Notarijs Conseruatorum, Capitani Appellationum, Magistrorum Viarum, Iustitiariorum quorumcumque Consulatuum, (pro medietate tamen qui gratis officium, & non titulo oneroso habent iuxta reformationem Sanctissimi) & alijs quibuscumque Notarijs Capitolinum forum versantibus, in omnibus casibus in quibus particulariter quoad eos respectiue per statuta vel reformationes prouisum non fuerit. Et ita Senator, & alij Iudices teneantur facere ab omnibus seruari sub pœnis infrascriptis, sub quorum iurisdictione, & correctione sint omnes Notarij præfati, Archiuistæ & alias quomodocumq. & qualitercumq. in foro Capitolino, & illius Curijs versantes etiamsi præfati Notarij sint officiales. 206.

Quod quilibet Notarius, qui aliquid receperit vltra summam præsentis taxæ vel alias contrauenerit supradictis, pro qualibet vice puniatur in scutis decem, quæ actio sit popularis, & applicetur pro medietate Fisco Capitolino, & pro alia Collegio absq. spe alicuius gratiæ siue remissionis, & vltra dictam pœnam pro secunda vice suspendatur Notarius ab officio arbitrio Senatoris vel Iudicis causæ, & pro tertia vice puniatur arbitrio eorumdem. 207.

Notarius, qui quolibet anno non confecerit suum protocollum instrumentorum, & manuale actorum iuxta formam Statuti Vrbis, & infra duos menses post festum Natiuitatis Domini illa non exhibuerit perfecta Decano & Mensario, vltra pœnam statutariam non possit ab aliquo exigere, nisi tertiam partem mercedis superius taxatæ, etiam quoad acta iudiciaria, sententias, mandata & quæcumque alia, & quatenus exegerit, residuum restituat, & incidat in pœnam superius impositam plus debito recipienti. Et Decanus & Mensarius teneantur præmissa seruari facere. 208.

Taxa Notarij Magistrorum Viarum.

§. 8. Pro literis patentibus licentiæ occidendi hædos, coquendi castaneas in locis publicis, aperiendi macellum porcorum, immittendi tabulata, & similium rerum, non recipiat Notarius vltra iulium vnum. 1.

Pro literis patentibus loci perpetui in platea Agonis in pergameno, cum capsula, sigillo, & cera, in totum iulios quinque. 2.

Pro literis patentibus facultatis sternendi lateribus vel silicibus vias publicas siue alterius operis construendi, iul. vnum. 3.

Pro literis patentibus perpetui macelli, semel tantum, iulios quinque. 4.

Pro licentia fodiendi puteolanam, & lapides, iul. tres. 5.

Pro literis patentibus concessionis aquæ, iul. quinque. 6.

Pro literis patentibus licentiæ vehiculorum siue Cocchiorum, iulios tres. 7.

Pro renuncia vehiculorum seu Cocchiorum, iulium vnum. 8.

Pro literis concessionis fili, & terreni publici simul, iul. quinq. 9.

Pro literis concessionis fili tantum, iul. duos. 10.

Pro mandato de restituẽdis pignoribus ad Curiæ siue officij instantiam captis, cassationis querelæ, contrauentionis bannimentorum seu incursus pœnarum, bonon. quinque. 11.

Pro productione mensuræ silicatæ vel lateritij, bon. duos. 12.

Pro relatione Peritorum, bon. duos. 13.

Pro aperitione relationis, & decreto, pro qualibet parte bon. quindecim. 14.

Pro mandato de restituendis pignoribus virtute mandati executiui captis, bon. tres. 15.

Pro mandato de restituendo equos siue bubalos aut alia animalia, bon. quinque. 16.

Pro mandato de capiendo, nihil. 17.

Pro mandato de excarcerando pro vno vel pluribus eiusdem facti consortibus, bon. vigintiquinque. 18.

Pro mandato de assistendo, vna cum ipsa assistentia Notarij, & rogitu, bon. quinquagintaquinque. 19.

Pro mandato de amouendo, vna cum assistentia Notarij, & rogitu, bon. quinquagintaquinque. 20.

Pro licentia deuastandi vias cum obligatione de reficiendo, iul. duos. 21.

Pro qualibet licentia à Magistris data Carrectierijs expurgatoribus latrinarum, bon. duos. 22.

Pro visione loci differentiæ in Vrbe, bon. quindecim. 23.

Extra Vrbem, iul. tres. 24.

25. Pro quibusuis edictis siue Bannimentis, nihil.

26. Pro taxa instaurationis seu directionis viarum vel iectitus, si vsque ad summam scutorum quingentorum, scutum vnum pro quolibet centenario.

27. Ab inde supra vsque ad summam scutorum mille iul. quinque pro quolibet centenario.

28. A mille supra vsque ad quamcumque summam, scutum vnum pro quolibet milliari.

29. Et prædicta intelligantur pro quocumq. suo labore, tam in confectione taxæ quam illius exactione, & executione, ita quod nihil aliud exigere possit, nec etiam pro confectione, & registratione mandatorum solutionis faciendæ pro mandatis Depositario directis de soluendis pecunijs iectitus, siue emendationis damnorum, & similium, nec alio quouis prætextu.

30. Et si contingat taxam augeri aut nouam fieri pro eodem opere, augmentum seu noua taxa iungatur, & computetur cum prima taxa ad prædictam Notarij mercedem æstimandam.

31. Et dictam mercedem Notarius exigere non valeat, nisi exacta prius integre taxa, & interim donec taxa integre exacta fuerit, possit Notarius recipere tantum mercedem pro medietate taxæ exactæ.

32. Eadem merces soluatur Submagistris Viarum pro suis laboribus in confectione taxarum, & si labor fuerit valde excessiuus, remittatur arbitrio Domini Præsidis, dummodo huiusmodi arbitrium medietatem supradictæ taxæ non excedat.

33. Pro literis patentibus exactorum, & fideiussione per exactores præstanda de fideliter exercendo, & ratione reddenda, non exigat Notarius vltra iulios tres, & pro fideiussione iul. vnum.

34. Neque Notarius, neque eius Substituti pecunias taxæ, nec etiam à sponte offerentibus, recipiant, sed omnes taxæ debitores remittant ad exactores seu Depositarium.

35. Nullo modo esse possint Exactores, neque Notarius neque eius Substituti neque Mandatarius neque viarum fabricatores.

36. Supradicta merces Notarij seruetur etiam in taxis pendentibus.

37. Pro immissione seu restitutione fistularum Notarius non exigat vltra iulium vnum, & Commissarius seu persona ad id deputata, quæ actu interuenit, & non vltra iulios quinque.

38. Pro rogitu instrumenti pro quolibet centenario vsque ad scuta quinquaginta, iul. duos.

39. Ab inde supra iul vnum pro quolibet centenario scutorũ, dummodo non excedat in totum summam scutorum quinque.

In caussis coram Cardinali Camerario seu Præside Viarum, tam coniunctim, quam diuisim cum Magistris Viarum,

40. Pro monitorio de vendendo seu de rescindendo, soluatur iul. vnus.

41. Pro simili monitorio extra Vrbem, cum insertione literarum seu commissionis, bon. septuagintaquinque.

42. Pro visione loci differentiæ in Vrbe, iul. tres.

43. Extra Vrbem vltra vnum milliare, iul. sex.

44. Pro nota, & publicatione sententiæ diffinitiuæ, scuta duo.

45. Pro instrumento sententiæ coram Camerario, & Magistris Viarum, pro quacumque summa bonon. quadragintaquinque.

46. Pro mandato de consignando pecunias parti, bon. quinque.

47. Pro nota decreti diffinitiui in causis ordinarijs, etiã coram Præside, vel cum voto Cardinalis Camerarij seu eius Auditoris, bon triginta quinque.

48. Pro deposito sportularum, tam pro sententijs quam pro decretis definitiuis, non recipiant, nec deponi faciat Notarius, neque eius substituti nisi summam vere Iudicibus debitam.

49. Pro mandato de immittendo in possessioné in vim sententiæ definitiuæ, nullo alio mandato executiuo præcedente, scutum vnum

50. Præcedente verò mandato executiuo, bonon viginti quinque.

51. Pro repetitione sententiæ inter alias personas latæ, bon. trigintaseptem.

52. Si autem erit lata inter easdem personas, bon. duos.

53. Pro declaratione de emendo iuxta formam constitutionis fel recor. Gregorij Papę XIII. super iure congrui iul. vnum. *Hæc habetur supra lib. 2.*

54. Pro reproductione intimationis factæ vicinis seu inquilinis vigore dictæ constitutionis, iul. vnum.

55. Pro iuramento iuxta formam dictæ constitutionis præstando tam ab emptoribus quam a venditoribus, iulium vnum pro qualibet parte.

56. Pro consignatione siue restitutione cedulæ depositi in Monte Pietatis, vsque ad summam scutorum quinquaginta, bon. vnum pro quolibet scuto.

57. A dicta summa vsque ad scutaquingenta scuta duo.

58. Ab inde supra vsque ad scuta mille, scuta quatuor.

59. A mille supra vsque ad quamcumque summam non vltra scuta sex in totum.

60. In causa vero mercedis pro consignatione cedulæ seu restitutione depositi in casibus præmissis, in omnibus pro medietate.

61. Pro restitutione cedulæ facienda ipsimet parti deponenti in causa succumbentiæ, cessione litis, aut alio quocumque casu in quo depositum non habeat effectum, exigantur bon. quadragintaquinque, & non vltra.

62. Pro deposito bonorum mobilium cuiuscumque summæ, vel pecuniæ vsque ad summam scutorum quinque in manibus Notarij, nihil.

Pro restitutione depositi vsque ad summam scutorum quinque, bon. vnus pro quolibet scuto. 63.

Pro restitutione vero mobilium penes eum depositorum, exigat vt supra dictum est pro restitutione cedulæ depositi. 64.

Pro quolibet actu coram Illustriss D. Camerario tantum nihil. 65.

Pro examine testium coram Illustrissimo D Camerario cum articulis, & interrogatorijs, bon. trigintaquinque pro quolibet teste. 66.

Super materijs vero in citatione expressis, iul. vnus. 67.

Pro mandato de parẽdo sententiæ vel decreto definitiuo, iul tres. 68.

Pro non grauetur coram Illustrissimo Domino Camerario tantum; iul. vnus. 69.

Extractus autem faciat Notarius iuxta formam reformationis Sanctissimi Domini Nostri, ita vt acta in eo describantur prout iacent in manuali, nec repetantur in omnia, dignitates aut tituli Iudicum seu partium litigantium aut Procuratorum comparentium vel similia, & singula folia contineant in qualibet eorum pagina ad minus lineas vigintiquatuor, & vnaquæque linea ad minus syllabas duodecim, & scribantur litera bona, & intelligibili, & nullatenus in carta bibula, & alias iuxta formam dictæ reformationis, alioquin partes ad earum solutionem non teneantur, & seruata forma prædicta habeat Notarius pro singulis fol. bon septem cum dimidio. 70.

Pro copia simplici bene scripta ad instar boni originalis pro quolibet folio, bon sex. 71.

Pro extractibus, & quibuscumque alijs scripturis, & actis conficiendis pro officio, nihil, nec etiam pro sigillo. 72.

Pro cessione litis, iul tres 73.

In reliquis Notarius seruet taxam nouissimam Notarijs Curiæ Capitolinæ præscriptam, quam in eius officio in propatulo appensam simul cum ista perpetuo retinere debeat. 74.

Vltra præmissa non exigat Notarius, nec eius Substituti aliquid etiam à sponte dantibus, sub poena priuationis officij, & alijs poenis, de quibus in generali reformatione Sanctissimi D. N. 75.

Taxa Notarij Ripæ, seruanda etiam coram Præside in quacumque instantia.

Reformatio Curiæ Ripę est supra in const. preced.

§. 9. Per qualsiuoglia petitione, ò atto, baiocco vno. 1.

Per qualsiuoglia decreto che non finiscmi la causa, baiocco vno. 2.

Per essame d'vn testimonio, doue nõ siano articoli, baiocchi tre. 3.

Per essame d'vn testimonio doue siano articoli, & interrogatorij, baiocchi sette, e mezo. 4.

Per la produttione di qualsiuoglia instrumento, ò poliza, baiocchi due. 5.

Per qualsiuoglia decreto definitiuo, doue non interuiene cedula di sentenza, baiocchi tre. 6.

Per rogito di qualsiuoglia sentenza data in scriptis in causa ciuile, baiocchi sette, e mezo. 7.

Per qualsiuoglia sentenza assolutoria in causa criminale data in scriptis, baiocchi sette, e mezo. 8.

Per qualsiuoglia mandato esecutiuo, baiocchi tre. 9.

Per qualsiuoglia mandato penale, baiocchi tre. 10.

Per qualsiuoglia mandato di relasso, tanto ciuile, quanto criminale, baiocchi cinque. 11.

Per vn mandato sospetto di fuga, baioc. sette, e mezo. 12.

Per il termine che si piglia in giuditio, baiocchi due. 13.

Per il rogito di ciascheduno instrumento, baiocchi sette e mezo. 14.

Per instrumento publico fin alla somma di venticinque scudi, baiocchi quindeci. 15.

Per instrumento publico fin'alla somma di scudi cento giulij cinque. 16.

Da cento scudi fin'à mille, mezo scudo per cento. 17.

Da mille in sù fin'à qualsiuoglia somma, scudi sei, & non più. 18.

Per restitutione di scritture, ò d'instromenti prodotti, ritenuta la copia collationata con obligo di riportarli, se la copia sarà fatta dal Notaro, habbia per detta restitutione, & obligo baiocchi quindici, se li sarà data la copia, & lui solo la collationarà, habbia baiocchi cinque. 19.

Doue occorre far atto, ò instanza, ò decreto di più persone nominate insieme, o sia in causa di discussione ò di assicuramenti, ò in qualsiuoglia altro modo, o causa, anco se fosse Vniuersità, Congregatione, Capitolo, ò Collegio, non si paghi se non l'ordinario che si paga per vn solo. 20.

Che quando si dimanda il conto, basti darlo semplice dal Mercante senz'altra mercede al Notaro, che vn baiocco per l'atto. 21.

Quando si dimandasse essibir li libri, basti solo essibirli al Camerlengo, & con il Notaro collationate il conto, che lascierà, & riportarli, & il Notaro habbi per sua mercede con l'atto baiocchi due. 22.

Per qualsiuoglia inuentario, ancorche si facesse ad instanza di più persone, & della Corte, per qualsiuoglia causa ciuile ò criminale, baiocchi settantacinque. 23.

Doue occorre far deposito di qualsiuoglia sorte di robbe, in caso di fallimento, discussione, o morte, si faccia in mano d'vn Mercante idoneo di Ripa. Ma se saranno denari, si faccia nel Monte della Pietà, & in questi casi il Notaro non habbia più che baiocchi due per l'atto. 24.

Ne

25. Ne gl'altri casi da cinque scudi in giù si faccia in mano del Notaro, & da detta somma in sù, se in denari, nel Monte della Pietà, se in robbe, ad arbitrio del Camerlengo.

26. E per la restitutione de' detti depositi che si faranno in mano del Notaro, habbia esso Notaro, computato l'atto, & la quietanza, per ogni scudo baiocchi due.

27. Per quelli che non si faranno in man sua, habbia solamente il Notaro per l'atto baiocchi due.

28. Che il Notaro non possa pigliar deposito alcuno senza il decreto del Giudice, eccetto quando fosse relassato il mandato contra il debitore, nel qual caso li possa fare vn non grauetur, riceuendo lui, ò depositando la parte come sopra la quantità giudicata, & le spese fatte, le quali debbia il Notaro pagare interamẽte al creditore, sẽza ritenersi deposito alcuno, ma farsi pagare dal debitore quãto fra loro saranno d'accordo, quando gli darà il non grauetur.

29. Se per decreto di Giudice si farà deposito in mano del Notaro, debbia esso Notaro farsi pagare quanto gli viene dal deponente quando sarà il deposito, acciò il deposito intiero si consegni al Creditore senz'alcuna diminutione.

30. Che il Notaro per portar' atti, & informare il Camerlengo, non possa pigliar cosa alcuna, ma per informare, & portare atti al Presidente, possa pigliare baiocchi sette, e mezo.

31. Per pigliar' il possesso dentro di Roma, al Notaro si paghi baiocchi trentasette e mezo.

32. Fuori di Roma fin à tre miglia, ad instanza di vno ò di più persone, che siano insieme in causa contra di vno, giulij sette, e mezo.

33. Et se si andasse lontano più di tre miglia, & contro diuerse persone, & in diuersi luoghi, si pigli quel più, che parerà al Camerlengo.

34. Per qualsiuoglia calculo per conto di gettiti, ò altre simili cose, se verrà il testimoniale fatto, il Notaro non possa pigliare più d'vn scudo in tutto, computato tutto quello si è fatto in tal causa, con la sentenza, la quale anco sia tenuto dar autentica.

35. Se essaminarà esso Notaro li testimonij habbia d'hauere più dello scudo la mercede dell'essame delli testimonii, secondo quello che è detto di sopra circa l'essame di testimonij, & questo s'intenda tanto in approuare, quanto in reprouare.

36. Che il Notaro, ò altra persona, che haurà cura di tenere li trasti, siano obligati tenere fino al numero di cento trasti, & le barche, ò padroni di esse, che l'adopreranno, siano obligati à pagare li soliti quindeci baiocchi, & nel partir loro, consignarli fuori dell'acqua al padrone delli trasti, ouero notificare à qual barca l'haueranno consignati per seruirsene, sotto pena di pagarli del suo, & mancando il numero delli cento trasti, & le barche che non l'adopreranno per mancamento di essi, non siano tenute à pagare cosa alcuna per tal conto, ne le fregate, che non viano adoprarli.

37. Per qualsiuoglia subhastatione, baiocchi due.

38. Per qualsiuoglia deliberatione si paghi al Notaro fino à scudi cento, baiocchi dua per scudo.

39. Da cento fino à cinquecento, baiocco vno.

40. Da cinquecento fin'à mille, mezo baiocco.

41. Da mille sopra non si possa ascendere più.

42. Per la prima poliza, che si fà per l'espeditione delle barche, baiocchi sette e mezo.

43. Non si possa commettere cosa alcuna, ne ciuile ne criminale ad Assessore alcuno, & volendo il Camerlengo il parer del Sauio, lo pigli da se stesso, senza interuento delle parti.

44. Il Notaro che pro tempore sarà à Ripa, debbia per se stesso, & non per Sustituti sottoscriuere mandati, instrumenti, fede & simili atti, se già non fosse talmente impedito da infermità, ò altro caso, che paresse al Camerlengo di dar autorità di sottoscriuere ad altro idoneo, che nominasse il detto Notaro, & con il quale lui si debbia accordare.

45. Da dieci scudi d'oro in giù, non si possa in modo alcuno appellare, ne dir di nullità.

46. Li Notari, ne altri possin prendere parte alcuna della pena graziata, ò in tutto ò in parte, se sia fatta la gratia, mà debbiano ancor loro restar contenti della gratia.

47. In modo alcuno non si faccia estratto nella prima instanza, ancorche la causa fosse commissaria, se già tutte le parti non se ne contentassero, ma se vna delle parti lo addimanda nella seconda instanza, si possa fare, & in tal caso si facci all'vsanza di Campidoglio, & si pigli baiocchi tre per foglio.

48. Se in causa criminale occorrerà far estratto, ò dar copia d'inditij, si paghi baiocchi cinque per foglio.

49. Per vn monitorio, baiocchi tre.

50. Per vn sequestro baiocchi tre.

51. Per vn'inhibitione concessa per facoltà ordinaria, baiocchi tre.

52. Per vn'inhibitione vigore commissionis, baiocchi tre.

53. Per vn non grauetur, ò mandato di non molestare baiocchi tre.

54. Per vn partito che decida la causa, baiocchi due.

55. Per fede di esseguire vn mandato fuor della Corte, baiocchi due.

56. Per li mandati, & qualsiuoglia altre essattioni, che si fanno dal Presidente in nome, & col sigillo del Cardinal Camerlengo, baiocchi dieci, oltra il sigillo.

57. Per restituir chiaui, ò beni inuentariati con la quietanza, baiocchi due.

58. Per vn Monitorio extra Curiam in carta pergamena infra quaranta miglia, giulij noue.

Per vn mandato simile extra Curiam in carta pergamena, giulij noue. 59.

Tassa delli Mandatarij di Ripa.

Per ciascheduna citatione, baiocco vno. 60.

Per ciaschedun mandato penale, baiocchi due. 61.

Per ciascheduna subhastatione, & deliberatione fino à scudi tre, baiocco vno per scudo, da tre scudi in sù baiocchi due per scudo, purche non passi in tutto vn scudo. 62.

Per ciascheduna citatione nel luogo il quale si dice il franco, baiocchi due. 63.

Per ciascheduna citatione alle porte della Città baiocchi due. 64.

Per citatione da farsi fuora delle porte della Città fra vn miglio baiocchi sei, da vn miglio in su, baiocchi quattro per miglio. 65.

Tassa delli Essecutori di Ripa.

Per ciascheduna essecutione reale ò personale, fino alla somma di cinque scudi, baiocchi sette e mezo. 66.

Sino alla somma di dieci scudi, baiocchi quindeci. 67.

Sino alla somma di cinquanta scudi, baiocchi trentasette e mezo. 68.

Da li in sù fino à ciascheduna somma, baiocchi settantacinque. 69.

Nelli casi ne' quali è pena capitale, ouer di sangue, baiocchi settantacinque. 70.

Et nelli casi nelli quali se li deue la quarta parte della pena secondo li statuti, cioè quando esso è prima instigatore, e delatore del delitto, se li paghi la quarta parte della pena che realmente, & effettiuamente si esigerà. Et sia obligato stare alla compositione, ò gratia, che si farà della pena in parte ouer del tutto. 71.

Taxa seruanda in Curia Ripettæ, tam in prima quam in secunda instantia per Iudicem, Notarium, & alios Officiales dictæ Curiæ, etiam coram Præside.

Reformatio huius Curiæ est supra in consti. praeced. §. 9. fol.

De Sportulis Iudici soluendis.

§. 10. PRo qualibet sententia diffinitiua seu decreto seruatis seruandis facto, vsque ad summã scutorum centum, soluantur bon. duo cum dimidio pro quolibet scuto. 1.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, bon. duo pro quolibet scuto, dummodo non excedat scuta tria monetæ. 2.

Pro quolibet mandato suspicionis fugæ, etiam parte citata relaxato, bon. quinque. 3.

Pro quolibet mandato restitutionis pignorum, bon. quinque. 4.

Pro mandato relaxationis carcerati, etiam pro pluribus in eadem causa, bon. quinque. 5.

Pro mandato vigore termini in officio suscepti, bonon. quinq. 6.

Pro mandato vigore obligationis Cameralis, iul. vnus. 7.

Pro mandato de capiendo pro cautione de non offendendo, iul. vnus. 8.

Pro mandato de relaxando carceratum vel carceratos etiam plures pro indicijs in eadem causa, dummodo indicia fuerint releuantia, iul. vnus. 9.

Pro cassatione obligationis vel processus, etiam pro pluribus in eadem causa criminali, iul. vnus. 10.

Pro viatico faciendo ad videndum aliquam differentiam in Vrbe, bon. trigintaseptem cum dimdio. 11.

Extra Vrbem citra decem milliaria, scutum vnum auri; vltra decem, scutum vnum auri quolibet die, & expensæ victus. 12.

Pro reuocatione sequestri data cautione, bon. quinque. 13.

Si verò seruatis seruãdis, soluatur vt supra dictũ est de diffinitiua. 14.

Pro sententia absolutoria, siue decreto seruatis seruandis facto in causa criminali in casibus permissis à Constitutione Sanctissimi Domini Nostri Papæ, etiam pro pluribus in eadem causa, bon. septuagintaquinque. 15.

Pro quibuscumque pœnis pecuniarijs, & alijs rebus confiscandis, quarta pars iuxta solitum assignetur eidem. 16.

Et prædicta taxa seruetur etiam quod in causis ab initio adsit, vel postea superueniat commissio. 17.

De mercede Notarij tam in prima quam in secunda instantia, etiam coram Præside.

Pro monitorio bon. tres. 18.

Pro sequestro bon. tres. 19.

Pro non grauetur, bon. tres. 20.

Pro inhibitione cum clausula Siquis, bon. tres. 21.

Pro reproductione illorum, & decreto moderationis seu reductione ad viam iuris, bon. duo. 22.

Pro quacumque relatione, protestatione, & responsione, bon. vnus. 23.

Pro quocumque termino habito pro seruato, nihil. 24.

Pro monitione facta partibus præsentibus, nihil. 25.

Pro mandato suspicionis fugæ, etiã parte citata relaxato, & cum examine testium, siue productione librorum, & iurium, vsque ad scuta viginti, bon. quindecim. 26.

A viginti supra pro quacumque summa, iul. tres. 27.

Pro arresto contra carceratum, constito de credito, & mandato relaxato, soluatur prout in mandato suspicionis fugæ. 28.

Pro mandato de relaxando carceratum cum cautione vel de consensu vsque ad scuta decem, in totum bonon. quindecim. 29.

Ab inde supra vsque ad quamcumq. summam, iul. duo. 30.

31. Pro mandato in contumaciam relaxato, bon. tres.

32. Pro illius reuocatione, bon. tres.

33. Pro quacumque significatione subscripta vel non subscripta à Iudice, bon. tres.

34. Pro quocumque deposito faciendo, bon. duo.

35. Pro restitutione depositi pro quolibet scuto bon. duo, sed in causis mercedum pro medietate.

36. Pro rogitu cuiusque obligationis in officio, iul. vnus extra officium iul. duo.

37. In causis mercedum, bon. septem cum dimidio.

38. Pro cassatione cuiusq. obligationis in causa ciuili, à scutis quinque infra, bon. quinque.

39. A quinque supra vsq. ad quamcumque summam, iul. vnus.

40. Pro susceptione termini in officio, bon. duo.

41. Extra officium, bon. quinque.

42. Pro moderatione termini, vel repositione, bon. duo.

43. Pro quocumque partito in actis facto, bon. duo.

44. Pro copia illius bonon. duo.

45. Pro iuramento illius, bonon. duo.

46. Pro quocumque mandato vigore termini in iudicio suscepti, vsque ad scuta decem, iul. vnus,

47. Ab inde vsque ad scuta viginriquinque, bonon. vigintiquinque.

48. Ab inde vsque ad scuta quinquaginta, iul. quinque.

49. Ab inde vsq. ad centum, bon. septuaginta quinque.

50. Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, scutum vnum.

51. Pro fide litis pendentiæ, iul. vnus.

52. Pro fide cuiuslibet actus, iul. vnus.

53. Pro productione quorumcumque iurium bon. duo.

54. Pro quacumque restitutione cedularum priuatarum, Instrumentorum, librorum, ac aliarum quarumcumque scripturarum cum dimissione copiæ, vsque ad summam scutorum vigintiquinque, bon. quindecim.

55. Ab inde supra vsq. ad quamcumq. summam, bon. vigintiquinq.

56. Si copia fuerit excessiua soluatur arbitrio Iudicis.

57. Pro responsione super articulis, pro quolibet articulo omisso repetitiuo, bon. vnus.

58. Pro examine testium sine articulis, & interrogatorijs vsque ad quamcumque summam, bonon. septem cum dimidio.

59. Cum articulis, & interrogatorijs vsque ad summam scutorum decem, bon. quindecim.

60. Ab inde supra vsque ad quamcumq. summam, bon. vigintiquinq.

61. Et si articuli, & interrogatoria fuerint excessiua, soluatur arbitrio Iudicis.

62. Pro decreto publicationis testium, bon. duo.

63. Pro copijs depositionis testium soluatur prout in examine.

64. Pro recognitione, siue examine super recognotione tesserarum, & aliarum scripturarũ, sine iurium sine interrogatorijs, bon. tres.

65. Cum interrogatorijs, soluatur arbitrio Iudicis.

66. Pro informatione Iudici facienda in causa cuiuscumque summæ, nihil.

67. Pro nota sententiæ seu decreto diffinitiuo seruatis seruandis, soluatur prout supra in mandato vigore termini.

68. Pro mandato seruatis seruandis relaxato, soluatur similiter prout in mandato vigore termini.

69. Pro quacumque appellatione interposita verbo vel in scriptis, etiam cum productione cedulæ appellationis, bon. duo.

70. Pro mandato de euacuando seruatis seruandis, iul. duo.

71. Pro mandato de consignandis pignoribus mandatario ad effectũ subhastandi, & de subhastando, bonon. tres.

72. Pro mandato de deliberando, bonon. septem cum dimidio.

73. Pro mandato vigore obligationis in forma Cameræ vsq. ad scuta decem, bon. quindecim.

74. Vsque ad triginta, iul. tres.

75. A triginta vsque ad quinquaginta, iul. quinque.

76. A quinquaginta vsque ad centum, scutum vnum.

77. Ab inde supra vsq. ad quamcumq. summam, scuta duo.

78. Pro subhastatione quorumcumque pignorum, nihil.

79. Pro rogitu adeptionis possessionis barcæ, seu partis illius, bon vigintiquinque.

80. Pro rogitu adeptionis possessionis domus, seu vineæ in Vrbe, bon. vigintiquinque.

81. Extra Vrbem, iul quinque.

82. Pro confectione Inuentarij, siue descriptionis bonorum extra officium, similiter iul. quinque.

83. Pro repetitione Instrumentorum rogatorum in officio vsque ad summam scutorum decem, bon. septem cum dimidio.

84. Vsque ad summam scutorum quinquaginta, bonon. vigintiquinq.

85. Vsque ad quamcumque summam, bonon. quadragintaquinque.

86. Pro bannimentis ad instantiam priuatarum personarum, in totum iul. duo.

87. Pro sequestris generalibus pro Vniuersitatibus Artium Carecteriorum, Impassatorum, & exoneratorum barcarum, bon. trigintaquinque.

88. Pro specificatione materiarum, bon. duo.

89. Pro iuramento calumniæ, bon. duo.

90. Pro accessu ad locum differentiæ in Vrbe, bonon. vigintiquinq.

91. Extra Vrbem infra duo milliaria, iul. quinque.

92. In alijs locis longinquioribus, scutum vnum.

93. Pro mandato de restituendis pignoribus, à decem infra, bon. quinque.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, iul. vnus. 94.

Pro patente quod soluto damno non teneatur ad pœnam pro carrigio lignorum ad Vrbem, etiam pro pluribus insimul, iul. quinque. 95.

Pro inhibitionibus vigore decreti Cameræ in reassumptione causarum ab alio Tribunali, stante quod agitur de iurisdictione Riparum, iul. tres. 96.

Pro quolibet folio extractus facti iuxta reformationem Sanctissimi Domini Nostri, bon. tres. 97.

Admissus ad iuramentum paupertatis soluat pro medietate. 98.

Pro cassatione cuiuslibet Inuentionis, iul. vnus. 99.

Et prædicta taxa seruetur etiam quod in causa adsit, vel superueniat commissio. 100.

Pro rogitu quorumcumque contractuum, testamentorum seu Instrumentorum, ac pro illis in publicam formam dandis, necnon cassatione eorumdem, & alijs de quibus in præsenti taxa non est dispositum, seruetur taxa Statutorum Vrbis. 101.

Teneatur quoque Notarius partibus petentibus instrumentorum copias, de quibus rogatus fuit tradere, & pro eis iulium vnum pro centenario scutorum, ita tamen quod pro quauis summa iulios decem non excedat, recipere possit & non vltra, exceptis instrumentis locationum, pro quorum copijs non vltra iulios duos exigere possit. 102.

In causis criminalibus seruet taxam fel. rec. Pij Papæ Quarti à Sanctissimo Domino Nostro innouatam. 103.

Hanc taxam habeb. supra lib 3. fol. 178

De mercede Mandatariorum.

Pro præsentatione monitorij, inhibitionis, sequestri pro qualibet persona, bon. duo. 104.

Pro qualibet citatione in Curia, bon. vnus. 105.

Extra Curiam infra vnum milliare, pro qualibet persona, bon. tres. 106.

In Curia in locis longinquis, videlicet ad Ripam, ad Ecclesias Lateranen. vel Sanctæ Mariæ Maioris, & similia, bon. duo. 107.

Pro citatione exequenda in causa criminali contra officiales Curiæ, bon duo. 108.

Pro executione literarum monitorialium rogatorialium citationis exequendæ extra Curiam vltra milliare soluatur arbitrio Iudicis. 109.

Pro subhastatione, & deliberatione pignorum seu bonorum vsque ad scuta, tria bon. vnus pro quolibet scuto, Ab inde supra, duo pro quolibet scuto, ita tamen quod non excedat in totum scutum vnum. 110.

Mandatarius teneatur præstare idoneam cautionem arbitrio Iudicis de fideliter exercendo, de consignandis, & restituendis pignoribus, ac pretio pignorum iuxta decretum Domini, ac etiam habitare prope officium. 111.

Item teneatur singulis diebus tam feriatis quam non feriatis, bis in die ad minus ad officium se præsentare, & signanter hora audientiæ, & durante audientia sine licentia Iudicis ab officio non discedere, & in hora audientiæ in præsentia Iudicis apud Notarium non sedere, & officium Mandatarij facere, & non Procuratoris vel partis aut Notarij. 112.

De mercede executoris.

Pro quacumq. executione reali vel personali vsque ad summam scutorum trium inclusiue, bonon. septem cum dimidio. 113.

Ab inde vsque ad decem, bon duo cum dimidio pro quolibet scuto. 114.

A decem vsque ad quinquaginta, bon. duo pro quolibet scuto, dummodo merces non sit minor iulijs tribus. 115.

Ab inde supra vsque ad centum, iulij quindecim diuidendi pro rata cuiuslibet scuti. 116.

Ab inde supra vsque ad ducenta, iulij viginti. 117.

Et à ducentis vsque ad quingenta, iul. vigintiquinque in totum. 118.

Et ab inde supra vsque ad quamcumque summam soluatur arbitrio Præsidis, dummodo non excedat summam scutorum quatuor in totum. 119.

Extra vero Vrbem vltra duo milliaria soluatur duplum. 120.

Pro executione mandati suspicionis fugæ, etiam parte citata, vsque ad summam scutorum decem soluatur vt supra. 121.

Ab inde supra vsque ad quinquaginta, iulii quinque. 122.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, scutum vnum in totũ, & non vltra, & nonnisi ab vna tantum parte ad id obligata. 123.

Item executor teneatur præstare cautionem arbitrio Iudicis de fideliter ac diligenter exercendo, ac de consignando pignora infra vnum diem iuxta Reformationem Sanctissimi Domini Nostri. 124.

Teneatur etiam habitare apud officium, & singulis diebus de mane, & de sero hora audientiæ se repræsentare, & per totam audientiam ibi permanere saltem cum vno socio, vel famulo habili, & sufficienti pro officio suo. 125.

Item executor teneatur præmissa omnia ad vnguem obseruare sub priuationis officii, & aliis pœnis arbitrio Præsidis. 126.

In criminalibus obseruet taxam generalem aliorum executorum, nisi à Iudice minus fuerit declaratum. 127.

In reliquis obseruet iam reformationem generalem Sanctissimi sub rubr. de Baroncellis, & executoribus quam alias ordinationes à Baroncellis, & executoribus obseruandas. 128.

Taxa Notarij Hebreorum.

De Hebræis habetur in preced. constit. §. 7. fol. 27.

1. §. 11. PRo qualibet citatione, intimatione, protestatione, bonon. vnus.
2. Pro productione iurium, bon. duo.
3. Pro recognitione iurium, bon. tres.
4. Pro monitorio de respondendo articulis, bon. tres.
5. Pro responsione articulorum in domo Notarij, dimidium bon.
6. Extra domum, pro viarico bonon. quinque soluendi à parte respondente.
7. Pro deposito, bon. duo.
8. Pro rogitu procuræ ad lites in officio, bon. duo.
9. Extra officium iul. vnus.
10. Pro fide seu instruméto publico dictę procuræ ad lites, iul. vnus.
11. Pro consensu, bon. duo.
12. Pro quocunque termino ad soluendum, bon. duo.
13. Pro nota sententię seu decreti diffinitiui seruatis seruandis vsque ad summam vel æstimationem scutorum centum, bon. vnus pro quolibet scuto.
14. A centum vsque ad ducenta, dimidium bononeni pro quolibet scuto supra centum.
15. Si excedat vsque ad quamcumque summam, scuta duo in totum.
16. Pro sequestro cum examine testium vel productione iurium, bon. quindecim.
17. Pro mandato suspicionis fugæ, etiam parte citata & cum examine testium vel productione iurium, bon. quindecim.
18. Pro inhibitione in Curia, iul. vnus.
19. Extra Curiam in pergameno, bon. quadragintaquinque.
20. Pro nongrauetur, idem quod supra dictum est de inhibitione.
21. Pro monitorio seu inhibitione introductiua litis, bon. tres.
22. Pro arresto, bon. quindecim.
23. Pro mandato de excarcerando, bon. quindecim.
24. Pro mandato in contumaciam vsque ac quamcumque summam in Curia, bon. tres.
25. Extra curiam in pergameno, bon. quadragintaquinque.
26. Pro mandato executiuo, vsque ad summam scutorum decem, iul. vnus.
27. Vsque ad vigintiquinque, iul. tres.
28. Vsque ad centum, iul. sex.
29. Vsque ad ducenta, scuta duo in totum.
30. Vsque ad quamcumque summam, scuta quatuor in totum.
31. Pro mādato de euacuando vel de admouendo, aut simili, iul. tres.
32. Pro mandato de immittendo seu de manutenendo, iul. tres.
33. Pro mandato de consignandis pignoribus seu deliberando aut de restituendo, iul. vnus.
34. Pro obligatione seu fideiussione de stando iuri, & iudicatum soluendo, seu de repræsentando in officio, iul. vnus.
35. Extra officium, iul duo.
36. Pro supersessoria in venditione pignorum intimanda per Notarium Hebræis Bancherijs, iul. vnus.
37. Pro perquisitione bonorum generaliter apud omnes Hebræos bancherios facienda, iul. quinque.
38. Si autem fiat pro maiori parte dictorū bancheriorū, iul. quatuor.
39. Si pro medietate eorundem bancheriorū, bon. vigintiquinque.
40. Si pro minori numero, iul. duo.
41. Pro extractu bene facto iuxta reformationem Sanctissimi Domini nostri, pro qualibet folio soluatur prout in alijs Curijs.
42. Pro examine testis super materijs, iul. vnus.
43. Super articulis autem sine interrogatorijs, iul. duo.
44. Cum interrogatorijs non excedétibus numerū triginta, iul. tres.
45. In excessiuis autem soluatur arbitrio Iudicis.
46. Pro summario cuiuslibet testis, computata mercede scripturæ, tantum quantum pro examine eiusdem.
47. Pro restitutione iurium quorumcumque vno actu productorum, iul. vnus.
48. Et si Notarius copiam fecerit, vltra iulium prædictum recipiat vt infra pro copia.
49. Pro restitutione bonorum depositorum valoris vsque ad summam scutorum decem vna cum quietantia, iul. vnus.
50. Valoris autem vsque ad vigintiquinque, iul. duo.
51. Vsque ad quinquaginta, iul. tres.
52. Vsque ad quamcumque summam, bon. quadragintaquinque.
53. Pro consignatione depositi siue cedulæ ipsius cum quietatione, pro quolibet scuto bon. duo.
54. Pro simplici copia bene scripta ad instar boni originalis apocarum & aliarum, pro quolibet folio iul. vnus.
55. Pro rogitu instrumenti procuræ ad exigendum siue ad alia quæcunque negocia, iul. vnus.
56. Pro fide seu instrumento publico dictæ procuræ ad negocia quæcunque, iul. duo.
57. Pro rogitu instrumentorum pro quolibet centenario vsque ad scuta quingenta, iul. duo.
58. A quingentis vsque ad duo millia, pro quolibet centenario bon. quindecim.
59. A duobus millibus vsque ad quamcumque summā, scuta quinq.
60. Pro copia simplici dictorum instrumentorum integra soluatur pro medietate. si vero sine die, anno & testibus, ita vt non probet, soluatur quantum supra dictum est pro copia simplici aliarum scripturarum.

Pro instrumentis publicis seu fide illorum vsque ad scuta vigintiquinque, iul. tres. 61.

Vsque ad scuta quinquaginta, iul. quinque. 62.

A quinquaginta vsque ad trecenta, scutum vnum pro quolibet centenario. 63.

A trecentis vsque ad mille, scuta quinque. 64.

Ab inde supra, scutum vnum pro quolibet milliaio. 65.

Pro fide citationis, intimationis seu alterius cuiuslibet actus, iul. vnus. 66.

Pro fide litis pendentiæ, iul. vnus. 67.

Pro instrumento publico sententiæ vsque ad summam scutorum centum, bon. vnus pro quolibet scuto. 68.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, iul. quindecim. 69.

Pro deputatione Curatoris, iul. duo. 70.

Pro extractione seu fide particarum, vltra viaticum si fieri contingat, bon. tres pro qualibet partita. 71.

Pro viatico, iul. vnus. 72.

Pro decreto admissionis ad exercitium fœnerandi in perpetuum, scuta quinque. 73.

Pro decreto dictę admissionis ad tempus scuta duo, & iul. quinq. 74.

Pro approbatione libri Hebræorum bancheriorum, bon. vigintiquinque. 75.

Pro venditione pignorū, bon. duo pro quolibet pignore védito. 76.

Pro supprauantio pignorum venditorum, bonon. duo pro quolibet scuto. 77.

Pro fide seu quietantia dicti supprauantij, vsque ad scuta quinque, bon. tres pro quolibet scuto. 78.

Vsque ad decem, bon. duo pro quolibet scuto. 79.

Vsque ad viginti, bon. vnus cum dimidio. 80.

Vsque ad quadraginta, in totum iul. quatuor. 81.

Ab inde supra vsq. ad summā quamcumque in totum iul. quinq. 82.

Pro obligatione & fideiussione pro bollettinis amissis vna cum bollettino dando vsq. ad summam scutorū quinque, bon. quinque. 83.

A scutis quinque vsque ad decem, iul. vnus. 84.

Ad decem vsque ad vigintiquinque, bon. quindecim. 85.

A vigintiquinque vsque ad centum, iul. tres. 86.

Ab inde supra vsque ad quamcumque summam, iulios quinque. 87.

Pro examine listæ expensarum, iul. vnus. 88.

In casibus in hac taxa omissis procedatur de similibus ad similia. 89.

In criminalibus seruetur taxa fel. recor. Pij Papæ Quarti à Sanctissimo Nostro innouata. 90.

Pignora vendenda vendantur vna cum suis inuolucris positis in pignoratione sub pœna arbitrio Iudicis. 91.

Ordini, & Tasse da osseruarsi dalli Guardiani delle Carceri.

La riforma di questi Guardiani si legge nella constitutione precedente. §. 23.

§. 12. ET prima li Capitani, & Guardiani di qualsiuoglia Carcere tengano vn libro, nel quale debbano scriuere tutti quelli che intraranno prigione, esprimendo non solo con che mandato, ad instanza di chi, perche causa, & se per sospetto di fuga, mà anco quando entrano in secreta, & quando escano alla larga, & se inanzi, ò dopo pranzo, & parimente la sera. se inanzi ò doppo cena, à fine che si possa far conto delli pasti, & li non scritti al libro non siano tenuti pagare ne spese, ne cosa alcuna per conto di Carcere. & non essendo scritto il tempo preciso, come di sopra, non si paga cosa alcuna per quel giorno; cosi dell'entrata, come dell'vscita. 1.

Item siano obligati tener vna cassa forata con due chiaui, de quali vna ne tenga il Capitano, & l'altra il Procurator de' poueri, nella quale s'habbino à riporre tutte le robbe & dinari che si trouaranno appresso quelli che saranno condotti, & scriuerle nel libro per inuentario fatto in presenza del Carcerato, & testimonij. & non facendo, siano puniti come di furto, con quella pena che parerà à Monsignore Gouernatore di Roma, ò al Chierico præsidente delle Carceri pro tempore. 2.

Sia in arbitrio de Carcerati farsi le spese da se, etiam in secreta, facendosi portar da mangiare come li parrà, se però altro per qualche raggione non ordinasse il Superiore. ne possa il Capitano, ò Guardiano in alcun modo direttamente ò indirettamente impedire, ne mutarli di luogo, ò trattarli peggio per questo che si faccian le spese da se, ò per qualsiuoglia altro suo pretenso credito, sotto le pene infrascritte, facendo solo diligenza quanto à quelli che saranno in secreta, che non se li portino polize, ò imbasciate. 3.

Et facendosi il carcerato le spese da se, non possi il Guardiano, ò Capitano per il seruitio dimandare cosa alcuna. 4.

Per le spese che saranno alli prigioni in secreta, & non possino pigliare più di vn carlino per pasto, & siano obligati à darli buon pane & buon vino à bastanza, & vna libra almeno di carne il giorno con la minestra. & quando non si mangia carne, darli oua, ò pesce secondo li tempi honestamente. 5.

Ne possino metter mano à botte di vino per li prigioni, se prima non sia prouata dal Procurator de poueri. 6.

Non dando, ò non facendo come di sopra, per ogni volta che contrauerranno li Capitani caschino in pena di scudi dieci, da applicarsi vn quarto al Procurator sustituto sopra il gouerno de' prigioni, & gl'altri tre quarti à san Leonardo, & inoltre di star'alla berlina per quel giorno. 7.

Et li Guardiani, & Seruitori che seruiranno, nō lo reuelādo, ipso fatto s'intēdino esser incorsi nella pena della frusta. alli quali Guardiani, 8.

diani, ò Seruitori si darà fede cõtra il Capitano senz'altro testimonio.

9. Non possino pigliare da quelli che stanno nelle Camere più di baiocchi cinque il giorno, eccetto che in Tor di Nona & Corte Sauella doue si permette il solito d'vn giulio per persona.

10. Non possino mettere, ne tenere in dette Camere maggior numero di persone di quello che sarà scritto da Superiori delle Carceri (à quali però si ordina che lo scriuino quanto prima sopra dette Camere) senza espresso consenso d'essi carcerati, ò particolar'ordine de Superiori predetti. In qual caso però non si accresca la mercede statuita alle Camere, mà si diuida egualmente trà tutti, facendo il conto con l'interuento del Procuratore de poueri, & deputati della Carità.

11. Et alle controuersie di chi volesse star nelle Camere, ò nelle sale, & non fosse meriteuole, il Prelato delle Carceri deputato dalla Carità pro tempore habbia à rimediare, & diffinirle.

12. Per la publica di sopra per qualsiuoglia lungo tempo, non si paghi piu di cinque giulij per Carcerato all'vscire che farà, & standoci meno di sei giorni non paghi più di vn grosso il giorno.

13. Per la publica di mezzo per qualsiuoglia lungo tempo non si paghi piu di tre giulij per Carcerato all'vscire, & standoci meno di sei giorni, non paghi più di tre baiocchi il giorno.

14. Le publiche da basso, & le publiche delle donne siano gratis.

15. Parimente le publiche de Religiosi gratis, & le porte siano aperte.

16. Per la sala doue si fà la Visita, Cortili, Tinelli, Corridori & altri luoghi fuori delli sudetti, non si paghi cosa alcuna. Et l'abuso & nome di passeggio s'intenda leuato via affatto.

17. Li poueri relassati con esilio, non paghino cos'alcuna, manco di spese, secondo il solito.

18. Et quando nel relasso de testimonij semplici, ò altri ci sarà, Gratis vbique, s'intenda etiam quanto alla prigionia di qualsiuoglia stanza. & dalli testimonij simplici non habbino manco le spese, mà le recuperino dall'instigatore, ò dal Fisco.

19. Per la prigione d'ogni Carcerato non si facci pagar più di due carlini, ne si possa far pagare cos'alcuna per mancia del Guardiano, ò altro, perche quello è la sua mercede per la guardia.

20. Et per ogni arresto, che venisse contra il prigione, non si possa far pagare se non altretanto, cioè due carlini da quello che portarà l'arresto, & non dal prigione, sotto pena della berlina, da incorrersi irremessibilmente ogni volta che contrauerranno, così all'vno come all'altro capo.

21. Per trasportare i Carcerati, ò per causa della Visita, ò per altro, per cauar li ferri, ò per habilitarli per occasione di far'instrumento, ò altro non habbino cosa alcuna.

22. Si facci l'Infermaria in ciascheduna prigione, & ne habbia cura il Prelato delle Carceri deputato dalla Carità pro tempore & in caso di bisogno, se ci mettino ancora li Carcerati ciuili, & li poueri stiano gratis.

23. Nell'hosteria, che si permette, si facci pagare la foglietta del vino mezzo baiocco manco, come nelle hosterie esenti, & si tenghino le misure giuste di vetro.

24. Nel riceuer le monete, li osseruino li bandi.

25. Non permettino, che li carcerati trattino con le donne carcerate, ne manco alle grati loro.

26. Menino ogni mattina li prigioni che stanno nelle publiche di sopra & di mezo, alla Messa

27. Del giulio di san Leonardo, & del giulio per il Cancelliero del Bargello del Gouernatore, si osserui il solito. & quando il mandato sarà in forma pauperum, si paghi per metà, & quando gratis, niente.

28. Et quando li prigioni haueranno hauuto il mandato di rilasso, non li possino il Capitano, ò Guardiani ritenere, ne leuarli alcun vestito per il debito che haueranno fatto, etiam per causa di vitto, ò altro, mà si debbano subbito rilassare, imputando se stessi se l'haueranno tenuti di sopra senza farsi pagare, ò assicurarsi con sicurtà, ò pegno.

29. Alli condannati à morte, galera, ò altra pena, non possino sotto pena di tre tratti di corda, frusta & berlina, leuare panni, ò robba alcuna che detti condannati hauessero, ò attorno, ò in prigione, ma tutto debbano notificare consignare al Giudice della causa, acciò ne possa fare quel tanto sarà di giustitia.

30. Ne li detti Capitani, ò Guardiani possino pigliare più delle Tasse sopradette, ancorche se gli dasse spontaneamente, & debbano seruare tutti li sopradetti capitoli, sotto pena di corda, frusta, & altre maggiori ad arbitrio de' superiori.

31. Dichiarando, che nelle Carceri doue è minor tassa non s'intenda per questi Capitoli innouato cosa alcuna, mà si serui sempre la minore.

Ordini, & Tasse per li Barigelli, & Essecutori.

La riforma di questi si legge sopra nella constitution precedente §. 22. fol.

§. 13. Li Barigelli, & Essecutori qual si siano, & di qual si voglia Corte, non possino ad alcuno che condurranno
1. prigione leuar denari, ne robbe di sorte alcuna ne meno l'armi, quando non le portaranno contra bando, mà debbano le robbe lasciarle ad essi prigioni, & quelle consignarle con l'arme al Capitano, ò Guardiano delle Carceri, a fin di riporle come si è detto, sotto pena di tre tratti di corda, della frusta, & berlina.

2. Item dalli decapitati, ò altramente morti, ò puniti per giustitia, ò da qualsiuoglia altro condannato à morte, galera, ò altra pena, ancorche vi fosse de' beni loro non possino pigliare ne panni ne cosa alcuna per loro essecutione, ò altro conto, mà detti beni si consegnino à chi di ragione, sotto le sudette pene.

Per cattura di quelli che condurranno prigione per causa capi- 3.
tale, & meriteuole di morte, ò siano assoluti per sentenza, ò commutatali la pena, ò in qualsiuoglia altro caso, non possino per loro essecutione pigliar più d'vn scudo.

Et meritando la causa non pena di morte, mà galera, esilio, mu- 4.
tilatione di membro, ò frusta ò che siano assoluti per sentenza, ò commutatali la pena, ò rimessa, ò in qualsiuoglia altro caso, per essecutione & cattura non possino pigliare più di giulij cinque, & dalli puniti niente come si è detto.

Nelle cause ciuili per essecution reale ò personale, per la somma 5.
di cinque scudi piglino due carlini, & da cinque scudi fino à dieci, tre giulij, & da dieci scudi fino à venti, giulij cinque, & da venti scudi fino à quaranta, giulij dieci, & da quaranta fino à scudi settanta, giulij quindici, da settanta fino à cento, giulij venti, da cento fino à cinquecento, scudi tre, da cinquecento fino a mille, scudi quattro. & facendosi essecutione per maggior somma, si paghi ad arbitrio del Giudice, de mandato del quale sarà fatta l'essecutione, purche non passi la somma di scudi sei al più. eccettuando li Giudici di Corte Sauella, Torre di Nona, Ripa & Ripetta, li quali non possino eccedere la detta Tassa senza licenza del Gouernatore, ouero Auditore della Camera, ò dal Chierico presidente delle Ripe respettiuamente. eccettuando ancora li mandati della Corte del Gouernatore, nelli quali s'osserui la sua tassa, quale è minore per la pouertà de litiganti che concorrono ad essa Corte.

Per mandati di mettere in possesso de beni stabili senza espres- 6.
sione di somma, vn scudo, e non più. & doue sia la somma espressa si osserui come sopra.

Per mandato di sospetto di fuga fino alla somma di scudi quaran- 7.
ta, si pigli secondo la tassa sopradetta. & da quaranta in sù, per qualsiuoglia somma non più d'vn scudo.

Per essecutione fatta in animali, si osserui il medesimo, ne si fac- 8.
ci pagar alcuna cosa per la capezza, come già per abuso si è fatto alcuna volta.

Per essecutione fatta fuora di Roma fra tre miglia, ò sia ciuile ò 9.
criminale, si osserui come dentro di Roma, & se oltre tre miglia, & in qualsiuoglia Città, ò Castello ancora oltre quaranta miglia, gl'essecutori di Roma habbino l'essecutione che si paga in Roma duplicata. mà se saranno essecutori d'altre Città si paghi duplicata la tassa che si osserua in quel luogo doue si fa l'essecutione.

Occorrendo caso non compreso in questa tassa, si stia alla di- 10.
chiaratione del Giudice che hà rilassato il mandato. eccetto li sopradetti Giudici di Corte Sauella, Tor di Nona, Ripa, & Ripetta, li quali non possino far tale dichiaratione senza licenza del Gouernatore, ò Auditore della Camera, ò Presidente delle Ripe respettiuamente, come di sopra.

Nessuno Barigello, ne Essecutore predetto ardisca pigliar denari 11.
da debitori per la loro essecutione se effettualmente non la fanno, ne differire l'essecutione della quale son ricercati, mà debbano essequirla quanto prima. ne dal Creditore pigliar denari, se non in caso che il debitore non sia obligato á pagarlo. Et mostrata che li sia carta dotale, inhibitione, ò nongrauetur, non piglino cosa alcuna, ne faccin'essecutione, & facendola la restituischino gratis.

Facendo cattura in casa d'alcuno, non possino pigliar'arme d'al- 12.
cuna sorte se non prohibite, come archibugietti, etiam sotto pretesto che il prigione l'habbia portate in tempo prohibito.

Non ardischino senz'ordine particolare del Giudice della causa, 13.
andare con Notarij à far inuentario di robbe. & in caso che li sia ordinato, non possino pigliar più d'vn scudo in caso d'omicidio seguito, in ogni altro caso non più di giulij cinque.

Dalli poueri non possino per qualsiuoglia mandato essigere cosa 14.
alcuna, ma siano tenuti lasciarli gratis, senza vn quattrino di spesa, ò pigliare solamente la metà di quello che li verria secondo che li mandati saranno sottoscritti, ò gratis, ò in forma pauperum.

Alli quali mandati così sottoscritti nessun Bargello, Capitano, 15.
ò altro ministro ardisca replicare, ma subito essequirli Et quando li mandati saranno segnati gratis, non si ricerchi sottoscrittione di Bargello Essecutore. & il gratis, ò in forma pauperum, s'intenda tanto per il Notaro quanto per gli Essecutori.

Non possino pigliare mercede ne altro, se non fatta realmente 16.
l'essecutione, ò reale ò personale, & per la rata d'essecutione fatta. & essendo vna volta sodisfatti, siano obligati ritornare quante volte bisognarà á far noua essecutione, fin tanto che il creditore sia intieramente sodisfatto, senz'altra nuoua mercede.

Quelli che contrauerranno alle cose predette alle quali non è 17.
prescritta pena, incorrano per la prima volta la pena di tre tratti di corda, per la seconda della frusta per la Città, & per la terza della Galera, da esseguirsi irremissibilmente dalli suddetti Giudici senz'alcuna speranza di gratia.

Et acciò ch'ogn'vno possa hauer notitia delli detti Ordini, e 18.
Tasse, tanto li Barigelli, & Essecutori, quanto li Capitani delle Carceri, siano obligati tenere continuamente detti decreti stampati in vna tauola affissa nel muro, in parte che ogn'vno possa vederli, & leggerli d'ogn'hora. Auuertendo particolarmente, che delle persone ignoranti non si pigli oltre il douere, sotto le pene sudette di scudi cinquanta, d'applicarsi à san Leonardo, & altre pene più graui.

Decla-

Declaratio Constitutionis super reformatione Tribunalium Vrbis, nuper editæ.

Est supra ista Reformatio in duabus constitutionibus hanc præcedentibus.

P A V L V S P A P A V.

Motu proprio, &c.

Edita An. D. 1612. Causa huius declarationis.

CVm sicut accepimus nuper post nostram super Tribunalium Vrbis reformationem a plerisque, præsertim vero a Notarijs eorundem Tribunalium, nonnullæ difficultates super intelligentia & executione dictæ constitutionis, & taxarum inde confectarum, submotæ fuerint, Nos difficultates omnes opportuna declaratione tollere volentes, Motu simili.

Cap. istud est in const. 71. § 19. nu. 16.

§. 1. Inprimis quo ad dispositionem, quæ habetur in vers. Notarij quoscumque Tribunalium, declaramus, Notarios in causis Commissarijs, summam aut valorem ducentorum ducatorum auri de Camera non excedentibus, teneri dare literas missiuas loco remissorialium, sed si dictam summam, seu valorem excesserint, & sint veræ Commissariæ, Notarios ad dandas dictas literas missiuas loco remissorialium non obligamus. Et amplius declaramus copiam articulorum & interrogatoriorum, siquæ in Curia data fuerint, & in dictis missiuis includendorum, vltra taxatam mercedem iuliorum, nouem esse soluendam ad instar aliarum copiarum.

Cap. istud est ibid. d. nu. 16.

§. 2. Insuper quo ad vers. ijdem. Addendo volumus eam partem quæ instat pro sententia, teneri in actu depositionis sportularum, siue propinarum pro Iudice, etiam mercedem notæ sententiæ pro Notario deponere.

Cap. istud est ibid. nu. 37.

§. 3. Et quo ad vers. Notarij non audeant, declaramus sufficere quod Notarius, aut vnus ex testibus cognoscat alterum ex contrahentibus. Et quando contrahens esset alienigena, siue peregrinus, aut eam viis conditionis vt eius cognitio vel notitia esset in Vrbe difficilis, contractum nihilominus fieri permittimus cum licentia Gubernatoris, siue Auditoris Cameræ, aut Vicarij, vel Senatoris, seu Iudicum ipsorum, aut Burgi, modo dicti Iudicis licentia in instrumento adnotetur, ac pro ea nihil omnino, neque Iudici, neque Notario soluatur.

Cap. istud est ibid. nu. 12.

§. 4. Quo ad vers. Citationes, monitoria, &c. post verba, Aut alterius illas obtinentes. Addatur, Et eiecto domicilio.

Hoc cap. est ibid. nu. 36.

§. 5. In vers. Ad rogandum vero &c. in fin. Addatur, Volumus autem & declaramus, quod omnia testamenta & contractus, intelligantur rogati nomine officij, siue Notarij primarij, non autem nomine proprio etiam quod aliter exprimeretur alias Notari substituti, aut alioquin in aliorum officijs manentes seuerissime puniantur arbitrio Iudicum cuiusque Tribunalis.

Hoc cap. est ibid. nu. 61.

§. 6. Quo ad vers. Responsiones. declaramus excipiendas esse mulieres, & egregias personas, ad quas Notarius possit Iudicis arbitrio transmitti. qui Index quandocunq. ipse dictis responsionibu aut iuramentis, etiam in domo respondentis, aut iurantis, vel alibi interuenerit, nihil recipere possit aut debeat.

Hoc cap. est ibid. nu. 13.

§. 7. Quo ad vers. Nota [illegible] locorum piorum, declaramus, loca pia, quæ Notariorum opera vti hactenus consueuerunt, non posse de cætero alium Notarium, [illegible] bus quam [illegible] criminal [illegible] eligere, quam vnum ex dictis V [illegible] Notarijs. inter quos & solita distributio seruetur, & solita merces [illegible]

Hoc cap. est ibid. §. 20. n. 33. & fol. 281 & seq.

§. 8. Quo vero ad registra vers. Ne [illegible] extrant, declaramus [illegible] verba, nisi [illegible] completis, intelligi de actu facto vsque ad diem petitæ confectionis extractus, siue registri.

Hoc cap. est ibid. nu. 23.

§. 9. Quo ad vers. Non rubricentur, de[claramus] tunc non esse rubricandos processus de partibus quando bene fuerint in partibus rubricati. alioqui prohibemus in Curia ab alio quam a Notario causæ rubricari.

Hoc cap. est ibid. nu. 3.

§. 10. Quo ad vers. In vere autem Comm[issarijs] & vers. processus de partibus, declaramus non fuisse [illegible] comprehendere Notarium Archiuij, qui propterea possit in causis Commissarijs cuiuscunque valoris registra [illegible], in [illegible] processus de partibus, remissoriales & compulsoriales, siue excederent siue non folia vigintiquatuor registrare [illegible] in cæteris forma in dicta nostra reformatione contenta super registrorum confectione.

Hoc cad. est sup. in const. 71. §. 21. n. 21.

§. 11. Quo vero ad Cursores, vers. Cursores pro qualibet citatione, declaramus Triuli regionem pro locis vltra pontem & arcum Triuij non citra. nec vllo pacto inter pariter lo[ca] quæ enumerari loca illa, quæ vel antea ipsi Cursores non enumerabant, vel pro quibus solita mercede bon. duorum contenti erant, ne quod a Nobis ad publicam vtilitatem, & tollendos abusus constitutum est praua interpretatione contrarium pariat effectum.

Hoc est additum.

§. 12. Insuper declaramus, pro citatione contra Episcopos, vel alias qualificatas personas, quinque bon. accipi posse, quando citatio fit personaliter contra ipsammet personam qualificatam executa, non autem contra procuratorem, vel aliter.

Hoc cap. est in d. const. 71. § 4. n. 14.

§. 13. Et dum in eadem nostra reformatione prohibetur Auditori Cameræ concedere remissoriam ad partes ad examinandum, vel reperendum citata parte testes ad instantiam F[isc]i, vel ad probandam eius intentionem, & prout latius in ea, declaramus id non procedere, si aliqua legitima subsistente causa aliud in aliquo particulari casu ipsimet Auditori visum fuerit.

Hoc cap. est ibi. nu. 4.

§. 14. Insuper in vers. Quodq. superiessoriæ &c. post verba, Vel alibi non susceperit. Addatur vel nisi ex legitima causa, & in causis sui Tribunalis tantum & non alias.

Hoc cap. est ibid. §. 1 numer. 166. & seq.

§. 15. Quo ad taxas impressas post dictam nostram reformationem, infrascripta corrigi mandamus. In primis quo ad Notarios Cameræ deleatur versiculus, Idem fiat de pellibus, & vers. Idem de sapone, vtpote impressorum errore superuacanee edicta, ex quo iam super sufficienter erat prouisum.

Hoc cap. est ibid. nu. 166.

§. 16. Quo ad vers. vltimum taxæ Notariorum Cam. incipi. Pro non comprehensis, declaramus intelligi de expeditionibus gratiosis. In iudicialibus autem siquid in ea, vel alijs taxis fuerit prætermissum, seruetur de similibus ad similia.

Hoc cap. est in d. constit. praeced. §. 2. n. 17.

§. 17. Quo ad taxas Notariorum Gubernatoris, Vicarij, & aliorum, vers. Pro restitutione depositi, bonon vnum pro quolibet scuto, intelligi volumus in causis mercedum; in alijs vero bon. duos pro quolibet scuto permittimus, sicuti vere in taxa fel. rec. Pij Quarti prædecessoris nostri habetur, licet aliter aliquando fuerit per errorem impressum.

Hoc cap. est ib. d. nu. 70.

§. 18. Et in eadem taxa vers. Pro copia simplici cuiuslibet instrumenti in actis rogati. declaramus intelligi de instrumento actus iudicialis, non de simplici extraiudicialium instrumentorum copia. pro qua bene & ad instar boni originalis descripta, bonon. septem cum dimidio pro quolibet folio solui, & exigi permittimus.

Hoc cap. est in d. constit. praeced. §. 4. in princ.

§. 19. Quo ad taxam Notariorum Rotæ in primo vers. iulios sexaginta sex, legendum declaramus, non autem sexaginta, prout impressionis errore fuit notatum.

Hoc cap. est in d. const. §. 5. num. 36.

§. 20. Quo ad taxam Archiuij, vers. Pro instrumento absolutionis, mandamus corrigi iuxta taxam fel. recor. Gregorij XIII. prædecessoris nostri.

Hoc cap. est nu. 62.

§. 21. Rursus in vers. Pro pauperibus. declaramus & volumus seruari eandem taxam fel. rec. Gregorij XIII. vt admissi ad iuramentum paupertatis, iuxta formam dictæ taxæ soluant.

Hoc cap. est in d. constit. praeced. §. 8. num. 44.

§. 22. Quo ad taxam Notariorum criminalium Gubernatoris, A. C. & aliorum, vers. Pro quolibet folio copiæ indiciorum. declaramus intelligendum, vt quælibet pagina, iuest facies cuiuslibet continere debeat lineas viginti quatuor, prout in nostra reformatione, sub tit. de registris §. singula folia, & alibi volumus intelligi. *Est, supra fol. 281. n. 15.*

Hoc cap. est in § 7 [illegible]

§. 23 Quo ad taxam fori Capitolini, vers. A centum vsque ad ducentos, Addatur verbum, Alios, errore scriptoris omissum.

Clausula sublata & decretum irritans.

Sicque per quoscunque Iudices ordinarios & extraordinarios, & etiam executores dictæ nostræ Constitutionis, iudicari & diffiniri debere, sublata &c. irritum &c.

Non obstantibus præmissis, ac prioribus literis super reformatione & taxis emanatis ceterisq. contrarijs quibuscunque. & cum decreto quod præsentis sola signatura sufficiat, etiam absque alia data & registratura.

Place: Motu proprio. *PP. subscr.*

Sequitur declaratio eiusdem Reformationis, quo ad Aromatarios Vrbis.

P A V L V S P A P A V.

Motu proprio, &c.

Causa huius declarationis.

CVm post aliquas declarationes a Nobis constitutioni, quam super reformatione Tribunalium Vrbis condidimus factas, Aromatarij quædam eiusdem constitutionis capita ipsos tangentia declarari suppliciter postulauerint; Nos dubia tollere, & litibus occurrere cupientes.

Declaratio circa praescriptionem.

§. 24. Dum in præfata nostra constitutione dicitur, pro pretio aromatariæ seruandam esse præscriptionem quinquennalem, non obstante quauis interruptione, etiam per receptionem partis pecuniarum, aut per dationem aliarum rerum aromatariæ, declaramus dictam dispositionem, non intelligi neque locum sibi vendicare vbi vel interruptio fuerit iudicialis, vel aliter quam per proprios ipsorum libros Aromatarij suum creditum probauerint. quibus casibus dispositionem Statutorum Vrbis, seruari volumus & mandamus.

Declaratio circa iurisdictionem criminalem.

§. 25. Insuper dum in eadem constitutione interdicimus Aromatarijs, ne vllam prorsus audeant in quemquam exercere, sub quouis prætextu criminalem iurisdictionem. declaramus intentionis nostræ non fuisse adimere eis facultatem alias ipsis a fel. recor. Clem. VIII. prædecessore nostro concessam, res medicinales ad eorum artes spectantes, visitandi, recognoscendi, & quod in eis corrupti, vitiati, vel adulterati reperti fuerit, proijciendi, comburendiq., ac iuxta delicti & negligentiæ qualitatem culpabiles repertos, debitis pœnis non tamen corporis afflictiuis, quæ pœnæ Ecclesiæ, & Hospitali S. Laurentij in Miranda nuncupatæ eo ipso applicentur, & applicatæ censeantur, afficiendi. Quod tamen quo ad libros negamus, etiam quod in illis fraus aliqua detegeretur, sed hoc a suo Iudice competenti cognosci ac diffiniri debere intendimus & mandamus.

Declaratio circa electionem Aromatarij mittendi extra Vrbem ad visitandas aromatarias.

§. 26. Et cum in dicta constitutione nostra sancitum est, quod Consules nullam habeant iurisdictionem eligendi Aromatarium, quem Proconsulem vocant, ad visitandas aromatarias extra Vrbem, minusq. subscribendi patentes vti Consules districtus Vrbis, & Superintendentes artis in Statu Ecclesiastico, sed talis eligendi potestas penes Protomedicum sit, & remaneat. Declaramus nostræ intentionis non fuisse quo ad hoc derogare concordiæ alias initæ inter Collegium Physicorum, & Collegium Aromatariorum, dum in ea dicitur, quod quotiescumque ad visitandas aromatarias extra vrbem, Medicus ex Vrbe mittendus erit, ne eis forsan artis aromatariæ imperitum sibi comitem adiungat, Protomedicus qui visitatoris designandi ius obtinet, vrbanis aromatarijs id denunciet,

ciet atque ab eis exquirat, habeant ne aliquem peritum & idoneum hominem, qui Medico illi in huiusmodi visitationis munere, comes & minister esse velit &c. iuxta prædictam concordiam confirmatam per felicem recordationem Gregorium Decimumtertium prædecessorem nostrum, sub die prima Iulij 1575. vers. Quotiescumque ad visitandas tabernas &c. Dummodo Aromatarij neque iurisdictionem propterea in hoc sibi aliquam vsurpent iuxta formam dictæ concordiæ, neque electum ; Proconsulem vocent, neque patentes subscribant vti Consules districtus Vrbis, neque quicquam contra tenorem nostræ prædictæ constitutionis faciant, sub pœnis in ea contentis.

Sola Signat. sufficit. §. 27. Et præsentis sola signatura sufficiat, etiam absque alia data, & registratura.

Subscriptio Papæ. Placet motu proprio C.

LXXIV. Reuocatio omnium licentiarum, Monasteria Monialium ingrediendi, aut cum eis conuersandi, mulieribus hactenus concessarum.

Ad hanc mate iam vide constit. 28. Gregorij XIII. Vbi gratiæ. fol. 296. lib. 2. vbi notaui.

Vide quæ de hac materia addidi sup. ad huius Pauli Const. 53. facultatum. fol. 177.

Edita An. D. 1612.

PAVLVS PAPA V.

Ad futuram rei memoriam.

Exordium. MOnialium statui, quæ sæcularia desideria abnegantes, Dei obsequio sese addixerunt, pastorali sollicitudine consulere cupientes, ad ea remouenda, quæ religiosam earum quietem, & regularem obseruantiam perturbare dignoscuntur, curam nostram libenter intendimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Reuocatio licentiarum ingrediendi Monasteria Monialium, mulieribus secularibus concessarum. §. 1. Quoniam itaque, sicut accepimus, experientia compertum est, non leuia incommoda licentias ingrediendi Monasteria Monialium mulieribus secularibus concessas, dictis Monialibus inferre: Nos malis huiusmodi opportuno remedio prouidere volentes; Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas licentias ingrediendi Monasteria Monialium vbique locorum existentium, ac cum Monialibus conuersandi, & refectionem sumendi corporalem mulieribus cuiuscumque status, gradus, & conditionis existentibus, etiam Marchionali, & Ducali dignitate fulgentibus, sub quibuscumque verborum formis & tenoribus, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. fortioribus & efficacioribus, ac insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, ad tempus vel in perpetuum à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, & etiam à Nobis concessas, quarum tenores, acsi de verbo ad verbum insererentur, præsentibus haberi volumus pro expressis, Apostolica auctoritate, tenore præsentium reuocamus, cassamus, & irritamus, ac reuocatas, cassas, & irritas esse decernimus.

Pœna venientibus contra. §. 2. Inhibentes mulieribus prædictis licentias huiusmodi habentibus, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, à qua non nisi à Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo absolui possint, ne Monasteria prædicta prætextu licentiarū huiusmodi ingredi audeant, seu præsumant.

Et Pœna eas admittentiū. §. 3. Ipsorum vero Monasteriorum Abbatissis, seu Priorissis, ac Superioribus, sub eadem ac priuationis suorum officiorum quæ obtinent, & inhabilitatis ad illa in posterum obtinenda, ipso facto sine alia declaratione incurrendis pœnis, ne eas intruducere seu admittere, vel admissas quoquo modo retinere audeant, seu præsumāt.

Deputatio executorum. §. 4. Quocirca dilectis filijs nostris, & Apostolicæ Sedis pro tempore existentibus Nuncijs, ac locorum Ordinarijs, necnon dictorum Monasteriorum Prælatis, & Superioribus, præcipimus & mandamus, quatenus præsentes literas publicari, & præmissa omnia obseruari faciant; Contradictores quoslibet, ac præmissis non parentes, per prædictas & alias sententias, censuras & pœnas aliaque iuris & facti remedia opportuna, appellatione postposita compescendo. inuocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Derogatio contrariorū. §. 5. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus & ordinationibus Apostolicis. cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum. §. 6. Quia vero difficile foret has litteras ad omnia loca deferri Volumus quod earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, acsi essent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 8. die 10. Iulij. Dat. Romæ apud sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die decima Iulij 1612. Pontificatus nostri Anno Octauo.

Publicatio. *Anno a Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi 1612. Indictione decima, Pontificatus Sanctiss.* D. N. D. *Pauli Diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius Octauo, die vero 12. mensis Iulij, Retroscriptæ literæ affixæ & publicatæ fuerunt ad Valuas Basilicæ Principis Apostol. de Vrbe, ac in Acie Campi Floræ, per me Brandimartem Latinum Apostolicum Cursorem. Virginius de Virginijs pro Mag. Curs.*

LXXV. Erectio Congregationis, ac deputatio Officialiū super Aquæ Paulæ & illius Aquæductus cura & administratione, in Alma Vrbe.

Alterius aquæ Felicis adductionem in Vrbe, & dotis pro eius conseruatione assignationem fecit Sixtus V. vt sup. in sua constitutione 101. Supremi fol. 512. lib. 2.

PAVLVS EPISCOPVS.

Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. *Edita Ann. D. 1612.*

Proœmium. IN Sede Beati Petri, meritis licet imparibus, diuina dispositione constituti, boni Pastoris fungentes officio, creditas nobis oues non solum sacris ac spiritualibus studemus munire præsidijs; sed temporalibus etiam commodis illisq. præsertim quæ sunt humanæ vitæ vsui necessaria abundanter cumulare enixe curamus, vt apertius deinde ad supremi Pastoris, ac Mundi vniuersi procreatoris immensam benignitatem ac munificentiam extollendā, ab operibus hisce nostris, vt ab humanis linguis quotidie excitentur, ac fida veluti manu ad rerum diuinarum assiduam contemplationem laudemq. deducantur.

Hic fons. Vrbem Romam nobilitasse et ... ... §. 1. Quod si omnium Christifidelium, cæterarumq. Ciuitatum, & locorum nostræ curæ & fidei commissorum, præcipua ratio Nobis habenda est, quanto impensius Vrbem Romam communem patriam, ac veritatis magistram, in qua Christus Dominus illam præ alijs diligens, Ecclesiæ fundamenta iecit, & stabiliuit, Nos in terris Christi vicem agentes ad ipsius imitationem præ cæteris amare, & nouis assidue ornamentis, commodisque augere & illustrare debemus? Hisce permoti causis Vrbem hanc nostram, tum in Templis tum in ædeficijs, vijs, areis, alijsq. structuris amplificare, ac pulchriorem, & commodiorem reddere non desistimus.

Et deinde aquarum fecunditate decorare studuit. §. 2. Et iamdudum paterno considerantes affectu, illam licet in cæteris sui partibus aquarum opportunitate fœcundam, in Transtyberina tamen regione, ac Ciuitate Leonina, quæ Burgus S. Petri appellatur, earum vsu pene destitutam esse, ac propterea complura ibi existentia Tēpla Virorum, & sanctimonialium Cœnobia, Xenodochia, & alia pia loca, ædificiaque insignia, & quod caput est, ipsius Principis Apostolorum Basilicam & Romani Pontificis Sedem & domicilium, aquarum commoditate carere, incommodo huic prouidere necessarium duximus.

Aquas multas, e locis ab Vrbe longa distantia collectas, magno sumptu adduci per Aquæductum curauit. §. 3. Scientes itaque Aqueductum illum antiquitate atque operis magnitudine celeberrimum, per quem olim aqua Sabatina, & Alsietina, quæ etiam Augustæ à Cæsare Augusto Imperatore cognomentum sumpsit, in eandem Vrbem via Aurelia, ad Naumachias, aliasq. delicias, & voluptuarios vsus Gentilium Romanorum influebat, siue barbararæ gentis, siue temporis iniuria diutum iacere, vt eius vestigia vix alicubi apparerent, vigilantia pastorali dignum sane putauimus, non solum impuros ac superstitiosos veterum ritus, vera religione, sacroque cultu emendare verum etiam reliqua, vel ad ostentationem, & superbiam ab illis extructa, vel ad illicita animi oblectamenta, relaxationesq. excogitata, ac deinde illorum temporum culpa iam vel intemperantiæ monumenta posteris relicta, in meliorem, ac necessarium vitæ vsum quantum in Nobis est conuertere. simulque intelligentes supra Lacum Sabatinum, Anguillariæ & Bracciani nunc dictum, ad radices collium eidem Lacui in illius ambitu dextrorsum superastantium, vltra Anguillariam, & Triuinianum, vigesimo octauo ab Vrbe milliario, complures aquarum perennium per silicum venas scaturientium, visu, & gustu iucundissimarum & vberrimarum, fontes exoriri, de aquis prædictis colligendis, commendi.q, ac in Vrbis & Ianiculum, & Vaticanum eminentes Colles inducendis cogitauimus. pro certo habentes, has Aquas non solum regioni Transtyberinæ, & Palatio nostro Apostolico in Vaticano, ac locis omnibus dictæ regionis, & Ciuitatis Leoninæ, sed etiam vltra Pontes traductas, in plura Castella diuisas, vniuersæ fere Vrbi, tum publicum tum priuatum commodum allaturas. necnon loca Transtyberina incolarum paucitate pene alicubi deserta, vsu, & commoditate earum habitatu frequentiora, & frequentatione iucundiora, ac saniora reddenda. In primis autem Aquæductum veterem, ac ipsas Aquas, sed longe salubriores quam quæ primum ab Augusto, postea à fel. record. Adriano Papa prædecessore nostro reductæ sunt, earumque scaturigines & diuerticula peruestigari iussimus peritioresque facti ab ijs quibus ea cura hanc demanda in erat, Aquas huiusmodi colligi, & ad Vrbem Colleg. præfatos cura solerti adhibita adduci posse; Nos neque laboribus, neque sumptibus pro huius Vrbis, & in ea degentium commodo, & vtilitate parcentes, opus aquæducendæ quamprimum aggredi, ac perficere decreuimus. Ideoq. complurium aquarum fontibus salubrioribus, qui in Territorijs Bracciani, Vicarelli, Bassani, & Triuiniani, sub certis distinctis eorum denominationibus ... opportuna substructione comprehensis, corriuatisque simul in vnum receptaculum collectis atque confusis, & vnam aquam conficientibus, aquam omnem per nouum aquæductum quem ob veterem dirutum, subterraneo & arcuato opere à fundamentis extruximus, & restituimus, ac inter cætera duobus sublimioribus arcubus prope Vrbem, cum suis inscriptionibus ad perpetuum rei monumentum erectis ornauimus, longo nempe à priori receptaculo quinque & triginta millia passuum circuitu, ad eminentiorum collium, & humiliorum Vallium obices euitandos, & vt inflexo ductu, crebroq. anfractu melior inde aqua redderetur ad eandem Vrbem, Dei beneficio, ingenti omnium lætitia adduximus. & ex ea, quæ ad vncias centum supra mille simul ascendit, de maiori ipso aquæductu in via supra Sacellum sub inuocatione beatæ Mariæ Reposi vulgo nuncupatæ, trecentas in Vaticanum pro vsu Palatij nostri Apostolici, & Burgi S. Petri deriuauimus, reliquas octingentas vncias in Montem Ianiculum inter Portam diui Pancratij, & Ecclesiam diui Petri in Monte aureo nuncupatam perducere placuit, vbi prædicto magnifico, lasuq. Fonte extructo, ac ingenti sumptuosoque perpolitorum marmorum, & columnarum

appa-

apparatu exornato, per quinque lapideas Aquilas, & Dracones, velut per totidem latissima ora magno, vel astantium, vel è lōginquo prospicientium, oblectamento abunde aqua decurrit, ac perenne manat. Vt vero Fons ipse egregiaq. eius structura meliorem è regione aduentantibus præstaret prospectum, ac deinde publico vsui commodior, & visui iocundior esset, omnibusq. ad eum accliuior & facilior pateret accessus, parte Montis in qua Fons ipse conspicitur quantum opus fuit depressa, aream satis amplam, & viam aperuimus, alia etiam ornamenta & commoditates indies adiecturi. Atque vt cetera vrbis publica & priuata loca, vsu & commoditate huius aquæ frui possint, eandem aquam vltra Sixtum, & quatuor Capitum dictæ Vrbis Pontes traduci, & in Castella diuisam, in Capitolium, & reliqua Vrbis loca distribui mandauimus.

Et modo pro d. Aqua ipsius, & aqueductus cura, & conseruatione, Cōgregationem Aquæ Paulæ nuncupandā erigit.

§. 4. Cumque non satis sit Aquam huiusmodi adduxisse, & tantum opus summo labore, ac tā largo impensa absoluisse, nisi in eius administratione, ac perpetua conseruatione exacta & præcipua quæque cura & diligentia adhibeatur, partes nostri Pastoralis officij esse cognouimus, vt illius aquæ & illius aquæductus, totiusq. operis curam & rationem aliquibus viris committamus, quorum opera, fide, prudentia, solertiaq. studio, recte & feliciter regantur & gubernentur, ac alia quæ ad eorum conseruationem spectare noscuntur statuamus. Motu proprio non ad alicuius Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac deliberatione nostris, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetua constitutione Congregationem Aquæ Paulæ nuncupandam, in qua dilecti filij Cameræ nostræ Apostolicæ generalis Thesaurarius, & Archihospitalis sancti Spiritus in Saxia de eadem Vrbe Præceptor, ac eiusdem Cameræ Commissarius etiam generalis, nunc & pro tempore existentes, necnon per Nos & Successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, ad nostrum, ipsorumq. successorum beneplacitum deputandi, vnus ex eiusdem Cameræ Præsidentibus Clericis, & duo Ciues Romani esse debeat, perpetuo erigimus & instituimus, ac ex nunc ad ipsam Congregationem Magistrum Galeatium Sanuitalem eiusdem Cameræ Præsidentem Clericum, & Alexandrum Mutum, ac Paulum Mellinum Ciues Romanos, dilectos filios, quibus Nos alias ducendæ aquæ huius curam demandauimus, & de quorum prudentia, fide, & integritate plurimum in Domino confidimus, ad beneplacitum similiter nostrum deputamus.

Protectorē Congregationis Illustrissimum D. Burghesium deputat.

§. 5. Ipsiq. Congregationi dilectum filium nostrum Scipionem tit. S. Chrysogoni presbyterum Cardinalem Burghesium nuncupatum, nostrum secundum carnem ex sorore germana nepotem, durante eius vita præficimus, & in Aquæ Paulæ, & illius aquæductus & operis prædictorum Protectorem similiter ad eius vitam deputamus. ipsam protectionem & præfectionem post ipsius Cardinalis obitum alteri concedi prohibentes, sed eas post obitum prædictū cessare, & penes dictam Congregationem remanere debere, decernentes & declarantes.

Secretarium eiusdem Congregationis Io. Iacobum Bulgarinum eligit.

§. 6. Præterea dilectum filium Io. Iacobum Bulgarinum, quem alias ad curam scripturarum huius negocij deputauimus, ad eius etiam vitam, cum honoribus & oneribus, iuribusq. & emolumentis solitis & consuetis, etiam in remunerationem laborum per eum, tam in opere huiusmodi quam pro seruitio & vtilitate Cameræ nostræ impensorum, eiusdem Congregationis Secretarium, cui Castella, & receptacula illorumq. claues custodiendi, & ne a quoquā amplius aut latiori modulo, seu fistula, vel alias quam fuerit impetratum vel concessum aqua accipiatur animaduertendi cura & onus incumbat, constituimus, deputamus, ac declaramus, & esse volumus.

Cōgregationis iurisdictionē & facultates præscribit.

§. 7. Dictæq. Congregationi vniuersam custodiam, & curam aquæ, & aquæductus, ac operis prædictorum, per præsentes cōmittimus, & mandamus, illiusq. Deputatis prædictis semel singulis mensibus, & quoties opus fuerit se congregandi, & aquam prædictam pro vsu & commodo, tam publico, quam priuato, & à quauis parte aquæductus, & quasuis Vrbis regiones & loca deducendam, distribuendi & erogandi, & postquam fuerit distributa & erogata per cessionem vel consensum obtinentium in alia etiam transferendi litterasque patentes desuper sub Scipionis Cardinalis quoad ipse vixerit, & successiue sub Thesaurarij pro tempore existentis prælatorum, sigillo & nomine expeditas, desuper concedendi, necnon pro ipsius aquæductus, & operis conseruatione ea quę facienda, quæ vitanda fuerint decernendi ac super præmissis etiam statuta condendi, eaq. mutandi, corrigendi, variandi, & de nouo faciendi, ac de & super eisdem præmissis, & eorum occasione inter & contra quascumque personas cuiusuis status, gradus, ordinis, & conditionis, ac quauis tam Ecclesiastica quam temporali dignitate, titulo & honore fulgentes, summarie simpliciter, & de plano, manuq. regia, & sola facti veritate inspecta cognoscendi, procedendi, iudicandi, & definiendi, necnon citandi, ac vbi, quando, ac quoties opus fuerit inhibendi, ac pecuniarias, & vbi personarum & casuum qualitatem sic exigere Congregatio ipsa iudicauerit, etiā corporis afflictiuas penas contra transgressores statutorum prædictorum, & alios contra quos opus fuerit eorum arbitrio imponendi, & ad illarum necnon etiam earum quæ de iure communi, ac dictæ Vrbis statutis de custodiendo aquæductu, aut alias in similibus constitutæ sunt incursus declarationem & executionem, omni & quacumque appellatione, reclamatione, recisione, & recursu, penitus & omnino remotis, deueniendi, ac deueniri mandandi & faciendi, aliaq. necessaria & opportuna gerendi, & exequendi etiam priuatiue quo ad omnes Iudices & Officiales Romanæ Curiæ, ita tamen vt vbi dicta Cōgregatio ad executionem alicuius pœnæ corporis afflictiuæ super præmissis deueniendum duxerit executionem huiusmodi dilecto filio moderno, & pro tempore existenti dictæ Vrbis Gubernatori, qui ad illam omni & quacumque appellatione pariter remota procedat, committere atque demandare debeat, similiter perpetuo tribuimus, concedimus, & impartimur plenariam & omnimodam potestatem, facultatem, & auctoritatem.

Visitatores Aquæductus duos esse, & deputari præcipit.

§. 8. Insuper, vt præmissa omnia accuratius perficiantur, duos aquæductus & operis huiusmodi Visitatores, quorum præcipuum inter alia aquæductum inuisere, & perlustrari, repurgari, ac resarciri facere, ac vt aqua aliquo pacto non inficiatur, nec in aquæductu aliquid vitij fiat, neve à quopiam in aquarum iuribus vlla fraus, dolusve committatur, minusq. aqua, siue clandestine siue palam, per vim aut propria auctoritate, & nisi permissione aut consensu ipsiusmet Congregationis accedente, & iuxta modum ab ea praescribendum, etiam prætextu seu vigore cuiuscumque rescripti, seu concessionis nostræ vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum alio deriuetur, seu deducatur prouide cauere, fornices, & parietes vniuersos, & ipsum opus ac ædificium integrum diligenter tueri, & quicquid in reparatione indigere, aut in aquæductu, & illius iuribus aliquid vitij seu damni factum fuisse, vel fieri repererint, quamprimum eidem Congregationi renunciare, ac de mandato eiusdem Congregationis reparationem & prouisionem opportunam adhibere, ac in omnibus iussa Congregationis præfatæ, vt ad effectum perducantur efficere nimius existat, & esse debeat per Scipionem Cardinalem quoad vixerit, & eo vita functo per Congregationem huiusmodi deputari, ipsisq. Visitatoribus, ac prædicto Io. Iacobo, & pro tempore existenti Secretario huiusmodi quinque scuta monetæ singulis mensibus constitui, & persolui mandamus & volumus.

Ducēta loca ... Montis non vacabilis, & eorum ... Aquæductus ... assignat.

§. 9. Postremo, vt impensæ quæ necessario fient in reparatione & conseruatione prædictis, necnon & Officialium, & Ministrorum salaria solui possint, ducenta loca alicuius Montis non vacabilis de pecunijs Cameræ Apostolicæ, sub nomine & in fauorem aquæductus prædicti quamprimum emi etiam mandamus, illaq. sic empta ex nunc pro eiusdem aquæductus, & illius operis perpetua dote assignamus hoc modo videlicet. vt illorum annuus redditus illorumq. sors numquam imminuatur, neque in alios vsus quam dicti aquæductus conuertatur. Quicquid autem ex ipso redditu, impensis necessarijs, & salarijs deductis annuatim superfuerit, sorti accrescat, & in emptionem aliorum locorum eiusdem Montis in sortis incremētum collocetur. & ipsius redditus, ac incrementi administratio, ac libera dispositio, nunc & in perpetuum penes dicta Congregationem sit & esse debeat. non possit tamen redditus ipse in toto vel parte, alias quam per Congregationis mandata Depositario huius Montis, nunc & pro tempore existenti dirigenda exponi, & per dictum Depositarium absque eiusdem Congregationis mandati solui, prout id omnino prohibemus.

Obseruantia præmissorum iniungitur.

§. 10. Decernentes præmissa omnia & singula per eos ad quos spectat, & in futurum quomodolibet spectabit, firmiter, & inuiolabiliter perpetuo obseruari debere, ac irritum & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogatur.

§. 11. Non obstantibus piæ memoriæ Pij Papæ IIII. prædecessoris nostri quatenus opus sit super gratijs interesse dictæ Cameræ concernentibus in eadem Camera intra certum tunc expressum tēpus registrandis, ita quod præsentes etiam si in ipsa Camera registratæ, vel in ea intimatæ non fuerint nihilominus perpetuo valere, & in suo robore persistere debeant. alijsq. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis facultatibus, priuilegijs, indultis & litteris Apostolicis, nostro & pro tempore existenti Romani Pontificis Camerario, seu Cameræ Apostolicæ, & eius Præsidentibus Clericis alijsq. Officialibus & Ministris quibuscumque, etiam iteratis vicibus, etiam motu simili ex certa scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam Consistorialiter, per Nos & Prædecessores nostros quomodolibet, etiam cum derogatoriarū derogatorijs, irritantibusq. & alijs decretis, ac tam Præceptori Archihospitalis prædicti quam Deputatis Aquæ Paulæ, & quibusuis alijs communiter vel diuisim, concessis, approbatis, & innouatis, etiam in corpore iuris clausis, etiam præmissa fieri specialiter prohibentibus, eorumq. vsibus, & naturis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores huiusmodi, ac si præsentibus etiam de verbo ad verbum, & forma in illis tradita nihil penitus omisso obseruata insererentur, eisdem præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter & expresse, motu, scientia, & potestate paribus derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Sanctio pœnalis apponitur.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum erectionis, institutionis, præfectionis, constitutionis deputatorum, deputationis, declarationis, commissionis, demandationis, tributionis, concessionis, impartitionis, voluntatum, mandatorum, assignationis, prohibitionis, decretorum, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. R. A. 8.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum, Anno Incarnationis Do-

minicæ,

miniçæ, millesimo sexcentesimo duodecimo, Idibus Septembris, Pontificatus nostri Anno octauo.

Publicatio. *Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo duodecimo. Indictione 10. Pontificatus Sãctissimi D.N. D. Pauli Diuina prouidentia Papæ V. Anno eius octauo, die vero 29. mensis Nouembris, præsentes literæ Apostolicæ, Affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Principis Apostolorum de Vrbe, in Valuis Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, ac alijs locis solitis & consuetis Vrbis, per nos Apostolicos Cursores infrascriptos.*

Ita est Balthassar Vacca Curs. Ita est Virginius de Virginijs Curs. Brandimartes Latinus Mag. Curs.

LXXVI. Facultas Deputatorum à Capitulo Conuentuali Eremi Montis Senarij, Ordinis Fratrum Seruorum B. Mariæ Virginis, in recipiẽdis Nouitijs. Et mitigatio Ieiunij in pane & aqua, pro quarta feria hebdomadæ.

Hæc Eremus instituta vel potius restituta fuit anno 1593. tẽpore Clem. VIII. vt videre est supra in eius cõst. 80. Decet. fol. 91.

Cætera de Ordine isto Seruitarum vide sup. in constit. 1. Martini V. fol. 235.

Edita An. D. 1612.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. SEdis Apostolicæ circumspecta benignitas, personarum quarumlibet, in Eremis & alijs locis regularibus Altissimo famulantium votis ad pij eorum instituti propagationem & incrementum tendentibus, libẽter annuit, eaq. fauoribus prosequitur opportunis.

Facultas Deputatorum à Capitulo Conuentuali, in recipiendis Nouitijs ad Eremum. §. 1. Hinc est quod nos supplicationibus nomine dilectorum filiorum Eremitarum domus Montis Senarij Florentiæ Diœcesis, Ordinis Fratrum Seruorum B. Mariæ, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinari, eisdem Eremitis perpetuo concedimus & indulgemus vt in eorum domo tres ex antiquioribus à Capitulo Conuentuali eiusdem domus deputari possint, qui eandem habeant facultatem & potestatem in admittendis Nouitijs, quam habent Capitula generalia, & prouincialia, aliaq. deputandi iuxta constitutionem super Nouitiorum receptione à fel. record. Sixto Papa V. prædecessore nostro editam, sub Dat. sexto Cal. Decembris anno tertio. & alteram eius declarationem, sub Dat. duodecimo Kal. Nouembris, anno quarto eius Pontificatus. dummodo in reliquis earumdem constitutionum formam seruent, ad hocq. plenam, & amplam facultatem, & auctoritatem dictis Deputatis impartimur. *Istæ constitutiones sunt supra lib. 2. fol. & 599.*

Derogatio contrariorũ. §. 2 Non obstantibus prædictis Sixti V. & alijs cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis. cæterisq. contrarijs quibuscũque.

D. P. An. 8. die 2. Octob. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die 2. Octobris 1612. Pontificatus Nostri Anno octauo.

Sequitur supradicta mitigatio Ieiunii in pane, & aqua.

Edita An. D. 1612.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Clementis viii. edidit const. 80. supra fol. 91. ALias fel. rec. Clementi Papæ VIII. prædecessori nostro, &c. Omittitur narratiua residui quia ipsa est Bulla 80. Clem. viij.

Petitio mitigationis ieiunii in pane & aqua. §. 3. Cum autem sicut pro parte dilectorum filiorum Maioris, & Conuentus Fratrum Eremitarum dictæ Eremi Montis Senarij, Nobis nuper expositum fuit, quod prædicti Prior Generalis, ac Prior & Fratres dictæ domus Annunciatæ, concessa sibi vt præfertur facultate vtentes, erectionem & alia præmissa fecerint, statuerint, & ordinauerint, experientia vero compertum sit, quod ieiunium in pane & aqua tantum, in tribus prædictis quarumlibet hebdomadarum Aduentus, & Quadragesimæ ferijs obseruandum, dictorum Fratrum Eremitarum vires nimis debilites, ac valetudini officiat, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, vt sibi in præmissis, vt infra prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Concessio dictæ mitigationis. §. 4. Nos igitur attendentes, quod prædictorum Fratrum Eremitarum institutum, etiam si dicta panis & aquæ ieiuniorum obseruantia moderetur tantum, satis arctum remanet, humanæ infirmitati aliquid indulgendum duxerimus. itaq. eosdem Fratres Eremitas, specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, a iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes supplicationibus eorũ nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eisdem nunc & pro tempore existentibus Eremi prædictæ Fratribus Eremitis, vt in Feria quarta cuiuslibet hebdomadæ Aduentus, & Quadragesimæ, in pane & aqua tantum ieiunare minime teneantur, firmis in reliquis remanentibus literis prædictis, dicta auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Inhibitio desuper non molestãdi Eremitas. §. 5. Decernẽtes ipsos Fratres Eremitas super præmissis, aut eorũ aliquo, nullo modo molestari vel perturbari quoquo modo posse, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorũ. §. 6. Non obstantibus literis prædictis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Eremi prædictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis. statutis & consuetudinibus. priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis & approbatis. quibus omnibus & singulis, eorum omnium tenore præsentium pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus. cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Datum Tusculi, sub Annulo Piscatoris, die 13. Octobris 1612. Pontificatus nostri Anno octauo. *D. P. An. 8. die 13. Octob.*

Apostolica benedictio ad Petrum Patriarcam Maronitarum Antiochenum, facultasq. ei tributa, omnes Catholicos Maronitas benedicendi, cum Indulgentiarum elargitione. LXXVII.

Pro hac Maronitarum natione, Collegium Scholarium bonis artibus & catholice instruendorũ, erexit in Vrbe Gregorius XIII. in sua constit. 91. Humana. fol 358. lib. 2.

PAVLVS PAPA V.

Venerabili Fratri, Petro Patriarchæ Maronitarum Antiocheno, salutem & Apostolicam benedictionem. *Edita An. D. 1612.*

§. 1. QVoniam fraternitatis tuæ nomine, Apostolatui nostro Nobis nuper expositum fuit, quod nostram Apostolicã benedictionem Tibi, cæterisq. Venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, dilectisq. filijs, Clero & populo Maronitarum impartiri desideras. *Patriarcha Maronitarũ Pontificis benedictionẽ pro se & alijs postulat.*

§. 2. Idcirco Nos, pro desiderio huiusmodi boni pastoris, benigne satisfacere volentes, eidem Fraternitati tuæ huiusmodi Apostolicam benedictionem libentissime impartimur. *Qui illã sibi impartitur.*

§. 3. Quo vero ad Archiepiscopos, Episcopos, Clerum & populum prædictos attinet, vt eorumdem personas vtriusque sexus respectiue, tuosq etiam & illorum agros, possessiones, domos, & bona quæcumque, ex parte omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, & nostra, eadem Fraternitas tua per se vel alios, Episcopali tamen dignitate fungentes, vna vice tantum benedicere. *Et alios, auctoritas: ipsius Pontificis benedicendi omnes tribuit.*

§. 4. Ijsq. præterea, qui confessi, & sacra communione refecti huic benedictioni præsentes erunt, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino, eadem auctoritate nostra Apostolica elargiri possit, tenore præsentium concedimus, & indulgemus. *Fratribusq. huic benedictioni confessis, & sacra communione refectis remissionem peccatorum elargiendi.*

§. 5. Precamurq Dominum, vt aperiens manum suam, impleat vos, & bona vestra, & vniuersam Maronitarum Catholicam nationem benedictione sua. *Deũ insuper orat, vt ipsũ Patriarchã, totamq. Maronitarũ nationem impleat benedictione sua.*

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1612. decimo Kalend. Decemb. Pontif. nostri Anno octauo. *D. P. An. 8. die 22. Nou.*

Erectio Seminarij sub inuocatione S. Pauli in Vrbe, Fratrum Carmelitarum Discalceatorum Congregationis Italiæ, pro Christianæ fidei propagatione. LXXVIII

De hoc Ordine dixi supra in constit. 64. Gregorij XIII. Pia. fol. 335. lib. 2.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam. *Edita An. D. 1613.*

ROmani Pontificis prouidentia circumspecta, animarum saluti assidue inuigilans, quæ antea prouide facta fuisse videntur, si rerum, & temporum ratio postulauerit, nonnumquam in melius commutat, prout in Domino conspicit salubriter expedire. *Exordium.*

§. 1. Alias siquidem pro missione ad conuersionem Infidelium instituenda, per nostras in simili forma Breuis expeditas literas, sub datum 22 Iulij 1608. Pontificatus nostri anno quarto, Motu nostro proprio, ex Ordine B. Mariæ Virginis de Monte Carmelo nouæ reformationis, tàm Hispaniarum quàm Italiæ, vnam Congregationem sub inuocatione S. Pauli, ab vno Commissario generali, cũ Diffinitorum interuentu regendam perpetua ereximus. ipsamque Congregationem & eius Commissarium generalem, ac Fratres, illorumq. Monasteria, domos, & bona, ab omni iurisdictione Ordinariorum locorum quorumcumque, necnon ab omni obedientia Præpositorum generalium, tam Congregationis Hispaniæ, quàm Italiæ, præterquam in nonnullis tunc expressis, etiam perpetuo eximimus, & liberauimus, ac sub nostra & Sedis Apostolicæ protectione subiecimus, aliaq, fecimus prout in dictis literis plenius continetur. *Erectio huius Congregationis sub inuocatione S. Pauli ex Ordine Carmelitanorum Reformatorũ pro Christiana fidei propagatione.*

§. 2. Quoniam autem sicut nobis innotuit, nouæ Congregationis huiusmodi erectio, & alia præmissa iustis de causis, vt effectum sortiantur non expedire in Domino dignoscitur. Idcirco Nos dictarum literarum tenorem præsentibus pro plene & sufficienter expresso habentes, motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine; Erectionem Congregationis S. Pauli, & literas prædictas, ac in eis contenta, & siquæ sint inde secuta quæcumque, tenore præsentium perpetuo cassamus, irritamus & annullamus, viribusque, & effectu euacuamus. *Eam modo reuocat.*

§. 3. Cupientes autem dicti Ordinis Fratres in pio eorum propagandæ religionis zelo confouere, nihilq. quod conuertendis ad fidem infidelibus, & reducendis hæreticis opportunum in Domino iudicamus prætermittere, in ædibus per dictos Fratres in Monte Quirinali prope Ecclesiam Monasterij Monialium sanctæ Susannæ de Vrbe nouiter extructis, vnum Seminarium dicti Ordinis Congregationis Italiæ, sub inuocatione S. Pauli, in quo prædicti Ordinis Fratres, qui ad messem Dominicam aptiores videbuntur, diuersarum linguarum & controuersiarum scientiam ad euertendos er- *Seminariũq. in Vrbe pro eisdẽ Fratribus Congregationis Italiæ ad eumdẽ effectum erigit.*

rores

rores Hæreticorum, Schismaticorum, Saracenorum, Gentilium, & Iudæorum, aliorumq; infidelium, necessariam addiscere, & maioribus vigilijs, abstinentijs, alijsq; virtutum exercitijs assuescere possint, indeq; edocti, pro arbitrio Superiorum ad infideliũ partes pro conuersione animarum proficisci debeant, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus etiam perpetuo erigimus.

Gratias aliorum quorumcumque Ordinum elargitur.

§.4. Necnon Seminario huiusmodi, illiusq; Rectori, & Fratribus, quod omnibus priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, facultatibus, concessionibus, gratijs, tàm spiritualibus quã temporalibus, & indultis quibus alij Fratres, tàm Mendicantes quam nõ mendicantes, vtũtur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere possunt & poterunt quomodolibet in futurum, similiter vti, potiri, & gaudere possint & debeant, concedimus & indulgemus.

Clausulas præseruatiuas, & decretum irritans apponit.

§.5. Decernentes, præsentes literas & in eis contenta quæcumque, perpetuo valida & efficacia fore, ac suos plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere. sicque in præmissis per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, iudicari, & diffiniri debere. ac irritum & inane, quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs derogat.

§ 6. Non obstantibus præmissis, ac cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnõ prædicti, & quorũcumq. aliorũ Ordinum statutis etiã iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Ordinibus, illorumq. Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica, expressa ac indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererẽtur, præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus. cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§.7. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiã impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, aut sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis. eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 8. die 7. Martij.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 7. Martij 1613. Pontificatus Nostri Anno octauo.

LXXIX.

Contra Monachos S. Bernardi Congregationis Cisterciensium Italiæ; dignitates & officia ipsius Congregationis, conquisitis extra eam fauoribus, ambientes, eorumq. complices & fautores, Necnon contra Superiores, eosdem in electionibus fauores attendentes.

Congregationem istam firmauit Alexander VI. in sua constit. 7. Plantatus. lib. 1. fol. 349. vbi alia etiam de Cisterciensi Ordine notaui.

Edita A. D. 1613.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Vt Ambitus Monachorum Congregationis S. Bernardi Cisterciensium in Italia reprimatur.

ALias per Nos, accepto quod quidam in Ordine S Bernardi Congregationis Cisterciensium Italiæ, professionis & regulæ quam professi sunt penitus immemores, nimiaq; dignitatum, & officiorum Ecclesiasticorum in d. Congregatione consequendorum ambitione ducti, pro ijs consequendis Ecclesiasticorum & secularium Principum studia requirebant, cõmendatitias literas, aliosq. fauores & gratias, propterea expectabãt, quibus adiuti, quos ipsi ex se promouisse minime confidebant, gradus & dignitates in eadem Congregatione consequi valerent, sicq; eiusdem Congregationis quietem non sine animarum suarum periculo perturbabant.

Hic Pontifex fauores extra Religionem, pro habendis gradibus in ea, exquirentibus, pœnas imposuit, vt in alia eius constit. quam hic plene relatam prætermisi.

§ 1. Nos malum hoc ab eodẽ Ordine & Congregatione, pro nostra pastorali sollicitudine expellere summopere cupientes, motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, eos omnes & singulos Monachos dicti Ordinis & Cõgregationis, cuiuscũque status, gradus, ordinis conditionis, præeminẽtiæ, qualitatis, & dignitatis existentes, qui ex tunc de cætero ad prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia dicti Ordinis, & Congregationis assequenda intenti, & ad Principum, & Prælatorum, ac aliarum quarumcumque personarum, tàm seculariũ quàm Ecclesiasticarũ, de gremio dictæ Congregationis non existentiũ, etiã Cardinalatus honore, & quacumque seculari dignitate, & excellentia, etiam imperiali, regali, & ducali fungentium, fauores recurrissent, vel etiam pactis pollicitationibus, alijsq. viis, directe vel indirecte, palã vel occulte, ad prelaturas gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aspirassent, vel alijs minus legitimis & honestis rationibus ea obtinere quæsijssent, aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis vsi fuissent, illorumq. complices, & fautores, ad quascũque prælaturas, dignitates, & officia, gradus, honores, administrationes & munera in ipsa Congregatione obtinenda perpetuo inhabiles declarauimus, & obtentis per eos prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officijs huiusmodi eo ipso priuauimus, ac priuatos voce tàm actiua, quàm passiua carere decreuimus & declarauimus.

Super istis fauores huiusmodi attendentibus pœnam inhabilitatis, & excommunicationis latæ sententiæ inouauit, vt ibidem.

§.2. Atque in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub censuris latæ sententiæ pœna omnibus dicti Ordinis, & Congregationis, Superioribus, & Prælatis, quocumque titulo nuncupatis, etiam Præsidenti, & Patribus diffinitoribus, tunc præsentibus & futuris præcepimus, districteq. mandauimus, ne quempiam vllo tẽpore precibus, literis, nec fauoribus adducti, vel alias ad instantiam, seu requisitionem vel contemplationem Principum, vel Prælatorũ aut aliorum quorumcumque, tam secularium quam Ecclesiasticorũ, extra dictum gremiũ existentium, etiam Cardinalium Imperatoris, Regũ, Ducum, ad cuiusuis generis Prælaturas, gradus, honores dignitates, administrationes, functiones, & officia prædictæ Congregationis promoueri, vel pœnas aliquas remittere, auderent vel præsumerent, & alias prout in nostris desuper in simili forma breuis sub die 27. Iulij 1605 expeditis literis, quarum tenorem præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Ambientibus supradictis eamdem excommunicationis pœnam addit.

§.3. Nos qui pro muneris nostri debito in hoc potissimũ laborare non desistimus, vt Ecclesiastica regularisq. disciplina pristino candori restituatur, ac huiusmodi ambitionis malum, ne altius serpat, per amplius prouidere volentes, Motu, & scientia, & potestatis plenitudine similibus omnibus & singulis Monachis dicti Ordinis, & Cõgregationis cuiuscumque status, gradus, cõditionis, præeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentibus, ne de cetero ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & & aliæ Officia dicti Ordinis, & Congregationis assequenda, ad Principum; & Prælatorũ, ac aliarũ quarumcumque personarũ, tàm secularium quàm Ecclesiasticarum de gremio dictæ Congregationis non existentium etiam Cardinalatus honore, & quacumque seculari dignitate fungentium fauores recurrant, vel etiam pactis, pollicitationibus, alijsq. vijs, directe vel indirecte, palam vel occulte, ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones, & alia officia prædicta obtinenda aspirẽt, vel alijs minus legitimis & honestis rationibus ea obtinere quærant, aut etiã sponte oblatis fauoribus, & minime conquisitis vtantur in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub excõmunicationis latæ sententiæ pœna; per contrafaciẽtes ipso facto incurrenda, districte præcipimus, mandamus, ac prohibemus.

Contrarijs derogat.

§.4. Nõ obstañ præmissis, necnon omnibus illis, quæ in dictis literis volumus nõ obstare, cæterisq. cõtrarijs quibuscumque. aut si prædictis Monachis, vel quibusuis alijs communiter aut diuisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici &c. mentionem.

Hanc legem in Monasterijs publice legi mandat.

§.5. Vt autẽ harũ literarũ notitia ad omnes d. Ordinis & Congregationis Monachos facilius deueniat, Volumus illas in Monasterijs d. Cõgregationis publice legi, illasq; in Monasterijs huiusmodi lectas sic arctare, ac si legitime vnicuique intimatæ essent.

Trãsumptisq. credi iubet.

§ 6 Illarũq; exẽplis etiã impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo Præsidentis ipsius Cõgregationis, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica cõstitutæ obsignatis, eamdẽ prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur si eædem exhiberentur.

D. P. A. 8. die 30. Martij.

Dat. Rom. apud S. Petrũ &c. die 30 Martij 1613. Anno octauo.

LXXX.

Declaratio super reformatione scrutinij in Superiorum electionibus, Ordinis Eremitarum S. Augustini.

Alia quæ hunc Ordinem concernunt, indicaui hic sup. in constit. 48. Admonemur fo. 175. & constit. 76. Sedis. fol. 228. & vide etiam aliam constit. huius Pont. inf. num. 93. Prouisionis.

Edita An. D. 1614.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

PAstoralis nostra sollicitudo nos admonet, vt ea quæ regularium sub sancto religionis iugo Deo militantiũ felici regimini cõducunt, præsertim in Superiorum & Officialium, à quibus recta eorũ Ordinũ administratio maxime pendet, electionibus obseruari omnino curemus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Electiones Prioris generalis, & aliorum Officialium, fiant in Capitulis per suffragia secreta & clausa, non aperienda nisi datis omnibus suffragiis.

§.1. Igitur vt Prioris generalis, aliorũq; Officialiũ Ordinis Fratrũ Eremitarũ S. Augustini, tã in proximo generali in domo regulari S. Augustini de Vrbe, quàm in alijs vbilibet perpetuis futuris tẽporibus celebrandis Capitulis electiones, cũ zelo honoris Dei, & regularis disciplinæ obseruantiæ vtilitate & incremẽto, recte in Dño fiant, sublatis iis quæ libertatẽ in ferendis suffragijs tollere aut quomodolibet minuere possent, Motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine tenore præsentium perpetuo statuimus & ordinamus eiusdem Prioris generalis, et quorumcumque Superiorum, et aliorum Officialium d. Ordinis in proximo prædicto generali, et alijs quibuscumq; Capitulis, electiones per secreta et clausa suffragia fieri debere. quæ aperiri et legi non possint nisi postquam omnes qui suffragaturi sunt, suffragia tulerint, ita vt illi qui vota recipient, aut electioni assistent, intelligere aut scire non possint in cuius fauorẽ quisque suffragatus fuerit. in reliquis vero eiusdẽ Ordinis constitutiones ab Apostolica Sede approbatas seruari debere, præcipimus et mandamus. decernẽtes irritum et inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumque non obstantibus.

§.2. Non obstañ quibusuis constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, ac d. Ordinis etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis et cõsuetudinibus. priuilegijs quoq. indultis et literis Apostolicis eidẽ Ordini, illiusq. apud Nos, et Sedẽ Apostolicã pro tẽpore existentibus Protectori-

bus, & Presidentibus in dictis Capitulis, & quibusuis alijs Superioribus & personis, per Nos, seu quoscumq. Romanos Pontifices predecessores nostros, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis in contrarium quomodolibet côcessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, eorum omnium tenore præsentibus pro plene & sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permansuris, hac vice dûtaxat, specialiter & expresse derogamus. cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Publicatio huius constit. facienda in Congrega. tione vocalium sufficiet. pro lege. § 3. Volumus aût & decernimus, vt presentes nostræ in Côgregatione vocalium ante electionem eiusdem proxime futuri Prioris generalis ad hunc effectum conuocanda publicatę, obligent & adstringant perinde ac si singulis personaliter intimatę fuissent.

D. P. An. 9. die 16. Maij. Dat. Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 16. Maij 1614. Pontificatus nostri Anno nono.

Sequitur declaratio dictę Constitutionis.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1614.

§. 4. NVper à Nobis emanarunt literę tenoris subsequentis videlicet. Pastoralis, &c. *vt supra.* Cum auté ex eo quod

Dubiorum propositio. in côstitutionibus d. Ordinis inter cætera cauetur, quòd in electione Prioris generalis huiusmodi, Scriba in paucis schedulis scribat plura nomina, & cognomina diuersorum Patrum ab Electoribus petita, & quod vnusquisque ex Electoribus petat plura nomina diuersorum in diuersis schedulis scribi, ex quibus illam tantum mittat in bussula in qua fuerit nomen, & cognomen illius Patris, quem ipse voluerit in Priorem generalem eligere, dubitari contigerit, an per constitutionem nostram suprascriptam Scribæ ministerium huiusmodi sublatum fuerit, ita vt nomina diuersorum Fratrum ab Electoribus petita per Scribam in diuersis schedulis, vt prætertur scribi amplius non possint. Et præterea quoniam Nobis innotuit electiones Priorum Prouincialium & Conuentualium, aliorumq. Officialium in Capitulis generalibus, & prouincialibus respectiue, per secreta & clausa suffragia, vt prætertur, hoc est per secretas schedulas ob eorum multitudinem difficile fieri posse.

Declaratio quod prædictis electionibus fiat absque Scribis. § 5. Nos licet constitutio nostra prædicta satis aperta sit, ad omnem tamen ambigendi occasionem tollenđ omnesq. interpretationes Conc. Trid. decretis, nostræq. menti & secretæ electioni contrarias penitus arcendas, & prohibenđ, & ad amputanđ quascumq. difficultates, quæ possent in prædictis electionibus exoriri, Apostolica auctoritate tenore præsentium declaramus, Scribæ ministeriû prædictum, tàm in electione Prioris generalis quam aliorum quorumcumque Superiorû & Officialium huiusmodi adhiberi minime posse, sed electiones prædictas absq. eius ministerio, & omnimodè secretas, iuxta decreta prædicti Concilij Tridentini esse debere.

Aliorum electiones per fabas secretas. § 6. Insuper electiones Priorum prouincialium & conuentualium, aliorûq. Officialiû (Prioris & Procuratoris generaliû, ac Assistentium in generalibus, necnon similiter Prouincialium, & Diffinitorû in Prouincialibus Capitulis, electionibus dûtaxat exceptis) per secretas fabas fieri posse decernimus pariter & declaramus.

Clausula sublata &c. §. 7. Sicq. per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, similiter decernimus.

Clausula derogatoria. § 8. Non obstantibus omnibus illis, quę in literis nostris prædictis voluimus non obstare, cęterisq. contrarijs quibuscumque.

Publicatio quę sufficiat. § 9. Volumus autem vt præsentes nostræ in Capitulo conuentuali domus S. Augustini de Vrbe, in quo Prior generalis, ac Procurator etiam generalis dicti Ordinis necnon Assistentes esse debeat, lectæ & publicatæ perinde omnes afficiant, ac si in Capitulo generali publicatę, & legitime intimatæ fuissent.

Fides transumptorum. § 10. Vtq. earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. 10. die 14 Iulij. Dat. Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die 13. Iulij 1614. Pontificatus Nostri Anno decimo.

LXXXI. Regimen & administratio Scholarum Piarum in Alma Vrbe ad pauperes gratis erudiendos institutarum, & vbicumque instituédarum, Congregationi Clericorum secularium B. Mariæ perpetuo demandatur ipsaq. Congregatio B. Matris Dei de cætero nuncupari decernitur.

Congregationem istam pridem ab Episcopo Lucensi, in ea Ciuitate institutam, approbauit Clemens VIII. in eius const. 123. Ex quo dimanauit sup. fo. 125.

Mox alia pro feliciori huius Congregationis regimine, decernere intendit hic Sanctissimus Pontifex, sed vsque modo eius desuper constitutio firmata non fuit.

Erexit postea hic idem Pont. Congregationem Clericorum Pauperum Matris Dei nuncupatorum ad pauperes scholares pie, & absque vllo præmio docendos, in Const. 101. Ad eam hic inf. vbi alias Constitutiones de eadem Congregatione postea in Religionem erecta, videre poteris.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1614.

Exordium. INter pastoralis officij curas, quæ Romani Pontificis animum assidue sollicitum habere debent, illa non mediocris esse dignoscitur, vt Christi fideles pijs moribus, & doctrina imbuantur.

Quia opus Scholarû Piarû ad pauperes gratis erudiendos pridem in Vrbe institutum. § 1. Quapropter vt pium, ac maxime laudabile opus, pauperes erudiendi, & instituendi in Alma Vrbe nostra pridem diuina gratia institutum, indies magis ad Dei gloriam promoueatur, pro nostri muneris debito libenter procuramus. & cum operarij religioso zelo labores suos in agro Domini tam fructuose impendere cupientes se offerunt, Apostolicæ auctoritatis fauore prosequimur, ac præsidio communimus, & alias disponimus, prout conspicimus salubriter in Domino expedire.

Perpetuo duraturû sperat hic Pont. si alicui Congregationi Ecclesiasticarum personarum committatur. § 2. Sane cum sicut accepimus, opus piarû Scholarum à Nobis in Vrbe nostra, ad pauperes erudiendos & instituendos erectarum vberes fructus ferat, operæ pretium esse duximus prouidere, vt pium ac salubre institutum huiusmodi perpetuo duret. quod facile Deo adiuuante successurum speramus, si dictarum Scholarum cura alicui personarum Ecclesiasticarum Congregationi, in qua personę idoneæ verisimiliter defuturæ non sunt, committatur.

Præfectiq. dictarum scholarum, consensum præstitit cum Præposito & Clericis Congregationis B. Mariæ quod ipsis Præfectus defunctus in d. opere, immisceri, & illi Congregationi. § 3. Cum vero, sicut dilectorum filiorum Præpositi generalis, & Clericorum secularium Congregationis B. Mariæ, necnon Præfecti dictarum Scholarum nomine nobis nuper expositum fuit, Præpositus generalis, & Clerici præfati, Christiana charitate ducti, sese onus huiusmodi suscepturos obtulerint, & habito desuper tractatu de consensu Venerabilis fratris nostri Benedicti Episcopi Prænestini, Cardinalis Iustiniani nuncupati, earumdem Scholarum Protectoris, cum eodem Præfecto ad infrascriptas conditiones deuenerint, videlicet quod Scholarum præfatarum cura, regimen & administratio, Præposito & Clericis d. Côgregationis pro tempore existentibus perpetuo incumbat, ipse tamen Præfectus vita sua durante in huiusmodi officio Præfecti dictarum Scholarum, & alij qui in domo earumdem Scholarû ad præsens reperiuntur, etiam vita eorum durante, possint & debeant secundum suas proprias constitutiones ibi permanere, illis autem vita functis, seu inibi permanere recusantibus, in eorum locum non alij, quam qui iuxta regulas d. Congregationis a fel. rec. Clemente Papa VIII. prædecessore nostro confirmatas, seruare voluerint admitti debeant.

Recipi Scholares pauperes in his Scholis gratis, & propter charitatem erudiantur. § 4. Insuper vt tam in dictis Scholis pijs in Vrbe præfata erectis, quam in alijs in eadem Vrbe pro tempore erigendis, pauperes dumtaxat cum fide Parochi de earum paupertate, necnon filij nobilium, quorum familiæ ad inopiam redactæ fuerint, cum fide eorum Confessariorum, vel alterius personæ fide dignæ, admittantur. in ijsq. gratis, & absque vllo præmio, propter charitatem & Dei amorem erudiri debeant.

Ipsi Pont. dictam Congregationem de cætero B. Matris Dei de cætero nuncupari decernit, illisq. opus huiusmodi regimen & ministrationem Scholarum & cetera demandat. § 5. Quare nos dictæ Congregationis Clericos, vtiles fore operis huiusmodi ministros firmiter in Domino sperantes, ac Præpositi & Clericorum præfatorum promptam ad præmissa voluntatem plurimum in Domino commendantes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pęnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatæ existût, ad effectû præsentiû dûtaxat consequenđ, harum serie absoluentes, & absolutos fore cěsentes, necnô dictam Congregationem illiusq. Præpositû & Clericos, specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes Apostolica auctoritate tenore præsentiû, Præposito, Clericis, & Côgregationi prædictę, quæ de cætero perpetuis futuris temporibus MATRIS DEI nûcupari, ac illa eius Præpositis & Clericis, nunc & pro tĕpore existentes, sub regulis & côstitutionibus eiusdě Congregationis à dicto Clemente prædecessore confirmatis, quibus necnô eiusdě Congregationis priuilegijs præiudicare non intendimus, exceptis ijs quæ præsentibus contrariæ sunt, militare debeat, curâ, regimen, & administrationě dictarû in Vrbe erectarû, & aliarû piarum Scholarû pro tĕpore erigendarum, cum supradictis conuentionibus dictis Præposito, Clericis, & Congregationi, auctoritate & tenore præsentis perpetuo committimus, & demandamus. Ita quod liceat Præposito & Clericis præfatarum Scholarum huiusmodi, & aliarum simulâtq. erectæ fuerint, illarumq. bonorum & redditeum quorumcumque, corporalem, realem & actualem possessionem capere, & apprehendere, ac de illis in Scholarum earumdem beneficium disponere.

Has literas perpetuo valituras decernit. § 6. Decernentes præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, semper & perpetuo valida, firma, & efficacia fore & esse, dictisq. Præposito & Clericis, in omnibus & per omnia plenissime suffragari.

Decretû irritans apponit. § 7. Sicq. per quoscûq. Iudices ordinarios & delegatos, etiá causarû Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, iudicari & definiri debere, ac irritû & inane, si secus super his à quocûq. quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Obstantia tollit omnia remouet. § 8. Non obstantibus quibusuis côstitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Congregationis etiá iuramento, côfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, ac consuetudinibus. illis præsertim, quibus cauetur expresse, quod Clerici dictę Côgregationis nouas domos, cû obligationibus docendi adolescentiam rudimenta grammatices, aut literas humaniores, & cum alijs quibusuis obligationibus quibus Clerici huiusmodi extra Ecclesiam inseruire teneantur, recipere non possint. priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis in contrarium præmissorum, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cû quibusuis clausulis

sulis, & decretis, concessis, confirmatis & innouatis. quibus omnibus & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & ad verbum insertis haberet, hac vice dumtaxat, specialiter & expresse derogamus. cæterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 9. die 14. Ian. Dat. Romæ apud S. M. Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 14. Ianuarij 1614. Pont Nostri Anno nono.

LXXXII. Prohibitio de pecunijs Montium Pietatis Status Ecclesiastici, ad alium quam ab eorum erectione destinatum vsum, absque Sedis Apostolicæ licentia, quoquo modo disponendi.

Huiusmodi Montium institutiones licitas probauit Leo X. in const. 11. Inter. fol. 413. lib. 1. & eorum administrationis rationē Ordinarijs locorū reddendam esse censuit Concilii Tridentinū sess. 25. cap. 9. De Monte autem in Vrbe constituto attende Gregorij XIII. constit. 94. Inter fol 361. lib. 2. vbi notaui.

Edita An. D. 1615.

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. ONerosa pastoralis officij cura, meritis licet imparibus nobis ex alto commissa postulat, vt bonorum quorumcumque, miserabilium personarum subuentionis destinatorum, conseruationi cōsulamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Causa huius prohibitionis. §. 1. Cum itaque sicut accepimus, pecuniæ Montium Pietatis nuncupatorum Status nostri Ecclesiastici. ad vsus pauperum mutuo dandæ, in alios vsus auertantur, & in dies minuantur.

Prohibitio pecuniæ Montiū Pietatis, in alios quā ab eorum erectione destinatum vsum conuertendi. §. 2. Nos huic malo opportuno remedio quantū cū Dño possumus prouidere volētes, motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione nostris, vniuersis, & singulis Mōtiū Pietatis huiusmodi Præsidentibus, Protectoribus, Defensoribus, Administratoribus, Deputatis, & Officialibus quibuscūq necnon Cōmunitatibus, Vniuersitatibus, & earū etiā Officialibus quarūcumq. Ciuitatū, terrarū, & locorū Status nostri Ecclesiastici, quacumque dignitate fulgentibus, etiamsi Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ, aut S. R. E. Cardinales, etiā de latere Legati existāt, ne de pecunijs ad dd Mōtes quomodolibet spectañ, & pertineñ, ac tām pro sorte principali a principio illis assignatis quam pro d. sortis augumento postea acquisitis, in alios quam pauperum vsus, iuxta modum & formam in erectione dd. Montium præscriptam, absque nostra, & Sedis Apostolicæ licentia, sub quouis prætextu vel quæsito colore, & cum obligatione intra quodcumque breue tempus restituendi. disponere præsumant, tenore præsentium prohibemus.

Contrauenientium pœna. §. 3. Quod si quis contra hanc nostram prohibitionem venire præsumpserit, Cardinales quidem, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, suspensionis. aliæ vero inferiores personæ excommunicationis sententiam eo ipso incurrant, à qua nonnisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo absolui possint.

Derogatio contrariorum. §. 4. Non obstañ constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis. cæterisq in contrarium facieñ quibuscumque.

Fides transumptorum. §. 5. Volumus autem, quod præsentis prohibitionis copia, in loco publico Mōtium Pietatis huiusmodi quod ab omnibus legi possit continuo affixa remaneat.

D. P. An. 10. die 5. Febr. Dat. Romæ apud S. M. Maiorem sub annulo Piscatoris, die 5 Februarij 1615. Anno decimo.

LXXXIII Quę seruare debeant Clerici Regulares Cōgreg S. Pauli Decollati in admittendis Nouitijs ad habitum, & professionem Religionis.

Congregationem istam omnium primus approbauit Clem. VII. in sua cōst. 37. vetus fol. 504. vbi alia de hac Congregatione tibi indicaui, Quibus adde quod hic Pontifex mox eidem Congregationi indultum concessit, noua Monasteria, de sola Ordinariorum licentia fundandi, sup. pag. 485. in const. 64.

Quo vero ad receptionem & educationem Nouitiorū, attēde etiā const. 71. Sixti V. fol 456. lib 2. & const 3. Greg XIV Circūspecta fol. 526. lib. 2. necnon cōst. 83 Clem. VIII. hic sup. fol. 95.

Edita An. D. 1615.

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Sixtus V. in sua const. 71. de qua supra fol. 456. formam recipiendi Nouitios ad Religionem præscripsit. §. 1. ALias fel. rec. Sixtus Papa V. prædecessor noster modum, & formam admittendi Nouitios ad habitū, & professionem regularem præscribens, & antea desuper editam suam constitutionem moderans inter alia concessit, vt in qualibet Prouincia saltem duo, vel si commode fieri posset tria, aut plura Monasteria, seu domus regulares deputarentur, quarum seu quorum Superiores infra annum saltem, ad inquisitionem super Nouitijs facieñ, & ad ipsos religiosos iuxta formam eius prioris constitutionis recipiēdos, & alia in eadem constitutione contenta peragenda in simul congregarentur, prout in eiusdem Sixti prædecessoris sub plumbo desuper expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

§. 2. Cum autē sicut dilecti filij Præpositus Generalis, & Clerici regulares Cōgregationis Clericorū regularium S Pauli Decollati Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi Nouitios ad habitum & professionē prędictos iuxta literarū prædictarū tenorē, nonnisi magno cū incōmodo propter nimiā eorum domorum regularium ac se inuicē distantiam recipere non possint, in regularibus vero eorum institutis Apostolica auctoritate confirmatis caueatur expresse ne Nouitij in Congregatione prædicta ad habitum, & professionem absque consensu & voto d. Præpositi & quatuor Assistentium recipi possint, indeq præd Sixti prædecessoris circa præmissa intentioni satis prospectum esse videatur.

Ipsa ergo Congregatio huic Pontifici supplicat pro opportuno prouisione. §. 3. Nobis propterea Præpositus & Clerici prædicti humiliter supplicari fecerunt quatenus sibi in præmissis, vt infra indulgere, aliaq desuper opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 4. Nos igitur Præpositum, & Clericos prædictos specialibus fauoribus & gratijs prosequi volētes, & eorū singulares personas à quibusuis excōmunicationis, suspensionis & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis siquibus quomodolibet innodati existūt, ad effectū præsētiū dumtaxat consequendū, harū serie absoluētes, & absolutos fore censētes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium fratrum nostrorū S. R. E Cardinaliū negocijs regularium præpositorum consilio. Quod de cetero perpetuis futuris tēporibus in prædicta Congregatione Nouitij ad habitum, & professionem regulares eiusdē Congregationis, cū consensu & voto illius Præpositi generalis, & quatuor Assistentium prædictorum, seruata in reliquis prædictarum literarum forma, recipi & admitti libere & licite, ac valide possint, & valeant Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Contrariis derogat. §. 5. Non obstantibus literis prædictis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Congregationis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus. cæterisq. contrarijs quibuscūq.

Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die 21 Febr. 1615. Pont. nostri Anno decimo. *D. P. An. 10. die 21. Febr.*

Institutio Studij generalis, in Collegio per Theodorum Episcopum Padebornen. & Sacri Imperij Principem, ad Catholicæ fidei, ac bonarum artium profectum in Ciuitate Padebornen. erecto, sub regimine Societatis IESV, cum priuilegiorum, & gratiarum elargitione. LXXXIV

P A V L V S P A P A V.
Ad perpetuam rei memoriam. *Edita A. D. 1615.*

IN supereminenti Apostolicæ Sedis specula, meritis licet imparibus disponente Domino constituti, & intra mentis nostræ arcana reuoluentes, quantum ex literarum studijs Catholica fides augeatur, diuini nominis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac iustitia colatur, ad ea per quæ literarum studia huiusmodi vbilibet excitentur & humiles personæ eis incumbere desiderantes id efficere possint, libenter intendimus, & in ijs nostræ sollicitudinis partes propensius impartimur, prout pia ecclesiasticorum Prelatorum vota exposcunt, nosq. locorum qualitate pensata in Domino conspicimus salubriter expedire.

§. 1. Sane nomine venerabilis fratris Theodori Episcopi Padebornen. Sacri Romani Imperij Principis, nobis nuper expositum fuit, quod ipse a viginti annis, vel circa, vt adolescentes suæ Ciuitatis Padebornen. in bonis literis, moribus, & sincera pietate instruerentur, & populus sibi commissus, per frequentiam sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ, necnon Concionum, lectionum, & sacrificiorum in spiritualibus promoueretur, in eadem Ciuitate vnum Collegium Societatis IESV, in quo humaniores literę docerentur, per tunc existentem Prępositum generalem dictæ Societatis, in vim priuilegiorum sibi ab Apostolica Sede concessorum erigi, & institui curauit, illudq. opportuno ædificio construi fecit, & competentibus redditibus annuis dotauit.

§. 2. Cum autem sicut eadē expositio subiungebat dictus Theodorus Episcopus prouide consideret, tām in suo quam vicinis Episcopatibus magnam penuriam Parochorum, qui literas sciant, vt populum erudire, & sese hęreticis, eorumq falsis, & erroneis opinionibus opponere, ac etiā eorum, qui cum dignitate Clero seculari, Ciuitatibus, Oppidis, & locis, ac etiam Abbatijs, & Monasterijs præfici possint, existere, & Academias Catholicas, quinque aut sex dierum itinere distare. è contra vero propinqua esse Gymnasia hæreticorum in quibus omnia studia, ad hæreses & falsa dogmata propaganda diriguntur, ac sapientia huius seculi gubernantur, & ad ea meliora sæpe ingenia cum magno spiritualium, & temporalium rerum damno proficiscuntur, & in tota veteri Saxonia nullam adesse Academiam Catholicam, & propterea, vt religionem Catholicam, quæ in locis sibi subiectis, & vicinis Episcopatibus viget, cōseruet, & vbi collapsa est hac potissima ratione restituat, ac suos subditos, & vicinos quamplurimos ad literarum studia, & nauandi bonis literis operam excitet, Vniuersitatum Studij generalis, in qua duæ facultates Theologia, & Philosophia, cum Scolis linguæ Latinæ, Grææ, & Hebrææ, sub cura tamen, regimine, & administratione dictæ Societatis Præpositi generalis, & Clericorum eius, seu personæ à dicto Præposito generali deputandæ, doceantur, seu legantur, sufficientibus redditibus per eum dotandam, ac competēti habitatione, alijsq. rebus necessarijs ei prouidendum, per nos erigi. & institui summopere desideret. Nobis idcirco humiliter supplicari fecit, quatenus subditorum suorum saluti & commodo consulendo, in dicta Ciuitate, ac ædibus ipsius Collegij, Vniuersitatē in qua Societatis prædictę Religiosi Theologiam, Philosophiam, & ingenuas artes prædictas publice profiterentur, & iuuenes quoscumque docerent, Apostolica auctoritate perpetuo erigere, & instituere, aliasq. in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur Theodorum Episcopum à quibusuis & cæt. censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex nunc, prout postquā dictus Theodorus Episcopus sufficienter redditus ad infrascripta de suo attribuerit, & de rebus necessarijs prouiderit, in Ciuitate prædicta, ac ędibus dicti Collegij, vbi nūc Scholę sūt, seu forsan in ampliorē formā construentur, Vniuersitatē Studij generalis, in qua Religiosi dictę Societatis Theologiam, necnon Philosophiā, tam Scholasticam quam positiuā, naturalem, ac moralem, linguas Latinam, Græcam, & Hebræam, aliasq. ingenuas artes prædictas publice profiteantur, ac iuuenes quoscumque doceant, ad instar aliarum Vniuersitatum Studiorum generalium, tàm in Transalpinis Prouincijs, & Regnis, quam alias vbilibet erectarum, Apostolica auctoritate prędicta tenore pręsentium perpetuo erigimus, & instituimus, sine tamen alicuius præiudicio.

§. 4. Ipsamq. Vniuersitatem, & Studium generale, sic erectum & institutum, curæ, regimini & administrationi dictæ Societatis, & illius Præpositi generalis, seu ab eo deputandi, qui totius Vniuersitatis Rector existat, prædicta auctoritate etiam perpetuo supponimus, & submittimus.

§. 5. Ac eidē Vniuersitati, illiusq. Rectori, Magistris, Scholasticis, alijsq. prędictis vniuersis & singulis, vt omnibus & quibuscumque priuilegijs, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, fauoribus, gratijs, prærogatiuis, honoribus, & pręeminentijs huiusmodi Vniuersitatibus, illarumq. pro tēpore existētibus Rectoribus, Magistris, Rectoribus, Doctoribus, Pręceptoribus, Scholasticis, Procuratoribus, Bidellis, Nuncijs, Officialibus, Ministris, & alijs personis, in genere vel in specie, tam prędicta quam Imperiali, Regia aut Ducali auctoritatibus, & alias pro tempore quomodolibet cōcessis, non solum ad earum instar, sed pariformiter, ac æque principaliter in omnibus & per omnia, vti, potiri & gaudere.

§. 6. Et insuper Rectori eiusdē Vniuersitatis, & Collegij pro tēpore existenti, vt illos, quos in ipsa erecta Vniuersitate, vel etiā alibi in alia quauis Catholica per debitū tempus studuisse, ac scientię & moribus idoneos esse repererit, in prędictis facultatibus artium & Theologiæ, ad Baccalaureatus etiam formati, Licentiaturę laureæ, ac Doctoratus, necnon Magisterij gradus (seruatā in ómnibus forma decretorum Viennen. & Tridentini Conciliorum, quibus in aliquo derogare non intendimus) & alias iuxta Vniuersitatum aliorū Studiorū generaliū cōsuetudines, & erectæ Vniuersitatis statuta promouere, & ipsorum graduum solita insignia eis exhibere.

§. 7. Vtque ad dictos gradus sic per illum promoti, postea publice & priuatim, etiam in omnibus alijs Vniuersitatibus Studiorum generalium facultates prædictas interpretari, & alios ducere, & de eis disputare, gradui seu gradibus huiusmodi cōuenien. actus exercere, ac omnibus priuilegijs, gratijs, fauoribus, prærogatiuis & indultis, quibus alij in prædictis seu alijs Vniuersitatibus, & alibi iuxta illarum constitutiones & mores, ad gradus prædictos promoti de iure vel consuetudine vtuntur, potiuntur & gaudent, ac vti, potiri & gaudere poterunt in futurum, in omnibus & per omnia, perinde ac si gradus ipsos in Vniuersitatibus huiusmodi iuxta illarum mores & consuetudines ritē suscepissent, vti, potiri, & gaudere.

§ 8. Necnon pro tempore existenti dictæ Societatis Præposito generali, vt per se vel dd. Collegij, & erectæ Vniuersitatis, Rectorem aut alium seu alios, pro salubri & dictę Vniuersitatis directione, ac Rectoris, Magistrorum, Procuratorum, Bidellorum, Nunciorum, ac aliorum Ministrorum & Officialium muneribus & functionibus, modoq. & forma docendi, & alias sua officia exercendi, & Scholasticorum manutentione, quæcumque statuta & ordinationes, licita & honesta, ac sacris Canonibus & Concilij Tridentini decretis, & constitutionibus Apostolicis non contraria, edere & promulgare, eaq. pro tempore, rerum & personarum qualitate mutare, corrigere, & reformare, seu illa cassare & abrogare, ac alia de nouo edere, & super illorum obseruatione pœnas eius arbitrio imponere. Dictęq. Vniuersitatis Doctores, Magistros, Lectores, Scholasticos, Procuratores, Bidellos, aliosq. Ministros, & Officiales eligere & amouere, seu electiones factas confirmare libere & licite valeant, auctoritate & tenore prædictis etiam perpetuo concedimus & indulgemus.

§. 9. Necnon domū, bona & iura à dicto Theodoro Episcopo, vt pręfertur Collegio, & illius Vniuersitati per pręsētes erectę prędictis cōcessa & donata, ac etiā concedenda & donanda, auctoritate & tenore similibus eidem perpetuo applicamus & appropriamus.

§. 10. Pręsentes vero nostras literas de nullitatis vitio notari seu impugnari, infringi, limitari, seu in ius vel controuersiam vocari, aut aduersus eas quodcumque iuris & facti vel iustitiæ aut gratiæ remedium intentari, impetrari vel concedi nullatenus vnquam posse, sed illas semper & perpetuo aduersus quascumque impugnationes & exceptiones validas & efficaces fore & esse, suosq. plenarios & integros effectus sortiri, & obtinēre debere.

§. 11. Sicq. & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos etiam causarum Palatij Apost. Auditores, ac S. R. E. Cardinales iudicari &c. attentari decernimus.

§. 12. Non obstātibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, cęterisq. contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, die 2. Aprilis 1615. Anno decimo.

LXXXV. Constitutio Ritualis Romani, in administratione Sacramentorum, alijsq. Ecclesiasticis functionibus, inuiolate seruandi.

Edita An. D. 1614.

P A V L V S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

APostolicę Sedi per abundantiam diuinæ gratię, nullis suffragantibus meritis, præpositi, nostrę sollicitudinis esse intelligimus, super vniuersam domum Dei ita inuigilando intendere, vt opportunis indies magis rationibus prouideatur, quo, sicut admonet Apostolus, omnia in ea honeste, & secundum ordinem fiant; præcipue vero quæ pertinent ad Ecclesiæ Dei Sacramentorum administrationem, in qua religiose obseruari Apostolicis traditionibus, & Sanctorum Patrum decretis constitutos ritus, & ceremonias pro nostri officij debito curare omnino tenemur.

§. 1. Quamobrem fel. rec. Pius Papa V. prędecessor noster, huius nostri, tunc sui, officij memor, ad restituendam sacrorum rituū obseruationem in sacrosancto Missę sacrificio, diuinoq. officio, & simul vt Catholica Ecclesia in fidei vnitate, ac sub vno visibili capite beati Petri successore Rom. Pont. congregata, vnum psallendi, & orandi ordinem, quantum cum Domino poterat, teneret, Breuiarium primum, & deinde Missale Romanum multo studio & diligentia elaborata, pastorali prouidentia edenda censuit.

§. 2. Cuius vestigia eodem sapientię spiritu secutus, similis mem. Clemens Papa VIII. etiam prædecessor noster, non solum Episcopis, & inferioribus Ecclesiæ Prælatis accurate restitutum Pōtificale dedit, sed etiam complures alias in Cathedralibus, & inferioribus Ecclesijs ceremonias promulgato Ceremoniali ordinauit.

§. 3. His ita constitutis, restabat, vt vno etiā volumine cōprehēsi, sacri, & sinceri Ecclesię Catholicę ritus, qui in Sacramentorum administratione, alijsq. ecclesiasticis functionibus seruari debent ab ijs, qui curam animarum gerunt, Apostolicę Sedis auctoritate prodirent, ad cuius voluminis præscriptum in tanta Ritualium multitudine, sua illi ministeria, tamquam ad publicam & obsignatam normam peragerent, vnoq. ac fideli ductu, inoffenso pede ambularent cū consensu. Quod sane iampridem agitatum negocium postea quā generalium Conciliorū Grçce, Latineq. diuina gratia editorū opus morari desijt, sollicite vrgere nostri muneris esse existimauimus. Vt autem recte, & ordine, vt par erat, res ageretur nōnullis ex Ven. fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus pietate, doctrina, & prudentia præstantibus, eā demandauimus, qui cum consilio eruditorū virorum, varijsq. præsertim antiquis, & quæ circumferuntur, Ritualibus consultis, eoq. in primis, quod vir singulari pietate, zelo, & doctrina bo. me. Iulius Antonius S. R. E. Cardinalis Sanctę Seuerinæ nuncupatus, longo studio, multaq. industria, & labore plenissimū cōposuerat, rebusq. omnibus mature consideratis, demū diuina aspirante clementia, quanto oportuit breuitate, Rituale confecerunt. In quo cum receptos, & approbatos Catholicæ Ecclesię ritus suo ordine digestos conspeximus, illud sub nomine Ritualis Romani merito edendum publico Ecclesię Dei bono iudicauimus.

§. 4. Quapropter hortamur in Domino Ven. fratres Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios eorum Vicarios, necnon Abbates, Parochos vniuersos, vbique locorum existentes, & alios, ad quos spectat, vt in posterum tamquam Ecclesiæ Romanę filij eiusdem Ecclesię omnium Matris, & Magistrę auctoritate cōstituto Rituali in sacris functionibus vtantur, & in re tanti momēti, quæ Catholica Ecclesia, & ab ea probatus vsus antiquitatis statuit, inuiolate obseruent.

Dat. Romę apud S. Mariam Maiorem, sub Annulo Piscatoris, die 17. Iunij 1614. Pontificatus nostri Anno decimo.

LXXXVI Erectio Capellę in Basilica S. Marię Maioris de Vrbe, & ad illam translatio Sacrę Imaginis Gloriosissimę Virginis MARIAE, cum Prioratus, Capellaniarum, & Clericatuum, ac Iurispatronatus institutione, annuorumq. redditum assignatione, & Cardinalis Protectoris iurisdictione.

In hac eadem Basilica, & è conspectu huius Capellę, e regione ædificata fuit altera Capella Præsepis D. N. IESV CHRISTI ... ac beneficiorum ... à Sixto V. vt sup. in eius const. 58. Gregorius fol. 438. n. 2.

Edita An. D. 1615.

P A V L V S P A P A V.

Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

IMmensę bonitatis creator omnium DEVS, cuius admirabili prouidentia cuncta reguntur, cum ita dilexisset mūdum, vt pro illius redemptione dare decreuisset Filium Vnigenitum, ad tam magnū & ineffabile implendū mysterium, ex omni creatura MARIAM Virginem purissimam atque sanctissimam de Regia stirpe pręelegit. Hanc Spiritus sancti virtute, et sicut pluuia quę de rore cęli in vellus descendit obumbrante, fecit Vnigeniti sui Genitricem, vnaq. cū vberrima fecunditate florem Virginitatis illibatum perpetuo conseruauit, cuius virtutem & pulchritudinem, sol & luna mirantur, natura obstupescit, infernus quoque contremiscit. Ipsa enim tot figuris, tot Prophetarum visionibus, ac vaticinijs antea præmonstrata, & à Sanctis Patribus diu expectata, tandem veniens, splendore virtutum & gratiarum omnium ornata, salutifera fecunditate sua liberauit nos a captiuitate, ac serpentis capite contrito, sole amicta, lunam habens sub pedibus, victrix & triumphatrix, duodecim corona stellarum coronari, ac super choros Angelorum exaltata, Regina cęli & terræ appellari promeruit.

§. 1. Igitur dum præcelsa meritorum insignia, quibus ipsa Virgo DEI Genitrix gloriosa sedibus illata sydereis, quasi Stella matutina

[illegible] & Sanctissimæ illius Imaginis in Basilica S. Mariæ Maioris de Vrbe [illegible] Capellam [illegible] & dictam Imaginem ad eam transferre deliberauit.

refulget. Nos pie considerationis indagine perscrutamur, & [illegible] intra pectoris arcana [illegible], quod ipsa [illegible] Mater misericordiæ [illegible] pro Christiano Populo [illegible] exoratrix, & peruigil ad Regem [illegible] quem genuit intercedit, quodq. eamdem sacratissimam Virginem in omnium rerum difficultatibus, ac operibus nostris semper inuenimus adiutricem, ac innumera quæ largitor Altissimus nobis contulit beneficia, piis [illegible] precibus credimus accepisse, dignum quinimo potius debitum arbitramur, vt sicut Redemptor noster, & DEVS ipsam sacratissimam Virginem [illegible], ita eam [illegible] quantum possumus honoremus in terris. Atque vt [illegible] quam semper erga ipsam DEI Genitricem animo [illegible], externi quoque [illegible] testimonio aperiremus, [illegible] alias eiusdem sacratissimæ Virginis nomine & [illegible] tota [illegible] Ecclesia semper in honore habita [illegible] S. Mariæ Maioris [illegible] & [illegible] Imaginem, [illegible] asseruatur, præcipua [illegible], & pia [illegible] Imaginem in hac [illegible] tempore clarui[illegible] & [illegible] ipsius vero Basilicæ fundamenta ab eadem Virgine [illegible] Niuis miraculo [illegible], veteri traditione [illegible] Pontificum priuilegiis & [illegible] quàm temporalium, [illegible] & prærogatiuis [illegible] Beato Gregorio Magno, & a [illegible] prædecessoribus nostris decorata reperitur, ac [illegible] Romani Populi, [illegible] Nationum [illegible] Itaque [illegible] ad Apostolatus apicem [illegible] Gloriosissimam Virginem & illius [illegible] prædictam deuotione, & [illegible] quadam [illegible] Capellam a fundamentis [illegible], & [illegible] dictæ Basilicæ [illegible] dexterum [illegible] Altare [illegible] in [illegible] ciborio [illegible] elato celebratur [illegible] Capellam nouam prædictam transferre, & super Altare eiusdem Capellæ [illegible] honorificentius collocare deliberauimus, ipsaq. [illegible] ex animo amplectentes & omni studio prosequentes.

Capella designatio & ambitus [illegible].

§.2. In primis locum opportunum pro Capella [illegible] ad fabricandam, scilicet [illegible] dextera [illegible] Basilicæ, [illegible] Sacristia existebat [illegible] Capellæ ad Præsepe Dñi per fel. rec. Sixtum Papam V. prædecessorem nostrum [illegible] erectæ & omne [illegible] in Via [illegible] elegimus ac [illegible] Sacristiam prædicta demoliri, & [illegible] aliam in [illegible] structura [illegible] magnificentius [illegible] & commodius [illegible] nostra [illegible] fieri, [illegible] Capellæ a [illegible] fundamentis [illegible] & [illegible] ambitum vniuersum [illegible] fabricari, Capellam nouam prædictam ad [illegible] formam ereximus. Ipsamq. extrinsecus [illegible] plumbi [illegible] tecti, ac [illegible] Tiburtinorumq. lapidum tegmentis [illegible] robori firmitatem vndique vallauimus, intus vero sectis marmoribus ac [illegible] & columnis pretiosis de [illegible] partibus aduectis [illegible], & [illegible] & [illegible] confectis magnificentissime ornari, nostra [illegible] & quidem maxima impensa, etiam [illegible]mus.

In [illegible] parte altare [illegible] excultum [illegible] Imaginem Beatæ Virginis [illegible].

§.3. In præcipua vero parte ipsius Capellæ nouæ, Altare in honorem [illegible] MARIAE Virginis [illegible] ex [illegible] columnis [illegible], ac [illegible] sup[illegible] exculptum ereximus, medium autem [illegible] parietem, vbi [illegible] sacræ Imagin[illegible] lapidis lazuli [illegible] inteximus, [illegible] æneis Angelorum figuris auro micantibus [illegible] ge[illegible] vndique exornatum pro [illegible] sede, excidi ac aptari mandauimus.

Ad Capellam [illegible] parte [illegible] S. Caroli, & ex altera S. Francisca [illegible] magnifice [illegible].

§.4. Duo præterea minora Altaria [illegible] magnifice exculta, ad [illegible] Capellæ nouæ [illegible] vtraq. parte, vnum videlicet sub S. Caroli [illegible] sub B. F[illegible] quorum nomina in Catalogo [illegible] inuocationibus instituimus [illegible] ad vsum & formam chori reliquimus, & in [illegible] Altare ipsius S. F[illegible] organum [illegible] nostro [illegible] est.

In eodem Capellæ [illegible] monumentum Clementi [illegible] alterum vero sibi ad sepulturam [illegible]. In vestibulo [illegible] sibi [illegible] sepulchrum [illegible]. Sacristia ad Capellæ [illegible] ad maiorem commoditatem [illegible] ad [illegible].

§.5 A [illegible] Capellæ nouæ latera, duo insignia monumenta [illegible] quorum alteram ab vna parte [illegible] Clem. [illegible] Papæ VIII. [illegible] prædecessori nostro, cum præcipue ab eo in [illegible] maiore [illegible] erectum, & alteram [illegible] memoriæ [illegible] carnis ad nostram sepulturam [illegible].

§.6 Item [illegible] in vestibulo [illegible] dictæ Capellæ nouæ, pro sanguine [illegible] & [illegible] nostra pro tempore existentibus sepel[illegible] fecimus.

§.7. Sacristiam quoque eidem Capellæ nouæ [illegible] ad illius vsum necnon [illegible] ad maiorem commoditatem [illegible].

Ad ipsam Capellam dictam Virginis Imaginem transfert.

§.8. [illegible] Capellam nouam prædictam, eidem Beatissimæ Virgini [illegible] nostri curæ [illegible] adhibita diligentia nullis [illegible] DEI Omnipotentis, & eiusdem Gloriosissimæ [illegible] honorem, ac erga eam fidelis populi deuotionem augendam, [illegible] Kalend. Februarii, eiusdem [illegible] Anno octauo [illegible] Imaginem prædictam, [illegible] S. R. E. Cardinalium cetu, & Prælatorum Romanæ Curiæ [illegible] dictæ Basilicæ, & fere totius Romani Cleri in-

terueniu, ac fidelium vtriusque sexus multitudine astante, ac etiam [illegible] ipsis in Capella noua prædicta, in vna ex quatuor ad chori vsum destinatis mansionibus, [illegible] cerem[illegible] præsentibus, proq. affectu [illegible] aspicientibus [illegible] cum reuerentia & [illegible] diligenter e loco vbi prius asseruabatur amoueri, & [illegible] processione extra [illegible] Basilicæ per vias, & loca publica [illegible] omnibus ostendenda, Hymnis, & Laudibus decantandis [illegible] psallente circumferri, [illegible] in eamdem Basilicam reportatam ad eamdem Capellam nouam transferri, & [illegible] Altare in loco seu [illegible], vt præfertur, in muro [illegible], & ad id decenter ap[illegible], inibi sub [illegible], [illegible] religiosissime seruandam [illegible].

Pro cuius maiori [illegible] Imaginis [illegible] & diuina [illegible] celebrare decreuit.

§.9 [illegible], vt in hac Capella noua [illegible] Virginis & [illegible] Imago prædicta non [illegible] tis præfatis, [illegible] Missæ sacrificio, [illegible] & actuali Corporis & [illegible] D. N. IESV CHRISTI [illegible] commemoratione, [illegible] non temporalibus modo, [illegible] eadem Capella noua, [illegible] Priore, & duodecim Capellanis [illegible] pro duo[illegible] ex quibus vnus Sacrista, & [illegible] Camerarius [illegible] Clericatus pro quatuor Cl[illegible] secularibus [illegible] beneficia Ecclesiastica vtinerimus, illorumq. [illegible] reditus & prouentus [illegible] emolumenta [illegible] assignauimus [illegible].

Aliqua [illegible] hic consulto prætermitto, quia aliter vt [illegible] fuerunt.

Propterea [illegible] Prioratum, duodecim Capellanias, & quatuor [illegible] instituit, & ex illis Sacristiæ & Camerarii [illegible] ac Prior. [illegible] habere [illegible] pro [illegible] & [illegible].

§.10 Et nihilominus [illegible], vt [illegible] declaratores [illegible], [illegible] & semper de [illegible] in dicta Capella [illegible] pro [illegible] presbytero sacerdote seculari, [illegible] Priore perpetuo [illegible] pando, & duodecim perpetuas Capellanias pro [illegible] Clericis secularibus [illegible] vel [illegible] ea ætate constitutis, [illegible] promoueri possint & debeant, [illegible] Capellani, ex quibus etiam vnus Sacrista sit, [illegible] Pontifici pro tempore existenti infrascriptis [illegible], & alius Camerarius, a Priore & Capellanis prædictis anno quolibet eligendus, & quatuor Clericatus pro quatuor Clericis [illegible] secularibus, & etiam [illegible] amouibilibus [illegible] singulorum Capellanorum, Sacristæ, Camerarii & Clericorum dictus Prior caput existat, ac in rebus negotiis & actibus, tam publicis quam priuatis, per eos [illegible] & facien[illegible] primum & digniorem locum habeat, [illegible] ac [illegible] ipse quam prædicti Capellani, Sacrista, Camerarius, & [illegible] dictæ Capellæ, [illegible] inferius [illegible] & [illegible] desere[illegible] beneficium Ecclesiasticum personalem residentiam requirens in dicta Basilica vel alibi obtineant, Apostolica auctoritate perpetuo erigimus & instituimus.

Pro dote Prioratus, Capellaniarum, ac officiorum Sacristiæ & Camerarii & Clericatuum, bona & redditus Archipresbyteratus, Canonicatuum & Beneficiorum in Ecclesia S. Laurentii in Lucina supprimit [illegible] applicat.

§.11. Ipsiq. Capellæ [illegible] eorumque Prioratui, ac duodecim Capellaniarum, & quatuor Clericatuum & Sacristiæ, Camerariiq. officiis [illegible] prædictorum dote, ac illos [illegible] & illa pro tempore obtinentium sustentatione, onerumq. eis incumbentium supportatione, eorumdem Archipresbyteratus, ac sex Canonicatuum [illegible] totidemq. præbendarum ac trium Beneficiatuum [illegible] Capellaniæ sub inuocatione SS. Philippi & Iacobi [illegible] Ecclesia S. Laurentii consistentium, & per Nos, vt præfertur, suppressorum & extinctorum, ac dictæ Capellæ vnitorum, prædia, castra ac alia bona stabilia & [illegible] modolibet nunc spectantia vbilibet existentia, [illegible] fructus, redditus, prouentus, obuentiones & emolumenta vniuersa, [illegible] Capellæ, vt præfertur, alias applicata, ita quod liceat eisdem Priori, Capellanis & Clericis huiusmodi pro [illegible] vel [illegible], eorum & dictæ Capellæ, eorumq. mensæ [illegible] nominibus, [illegible] omnium & singulorum, [illegible], actualem & corporalem possessionem, & seu quasi, propria auctoritate [illegible] & [illegible] vitiosa & [illegible] cuiuscumque [illegible] decreto vel ministerio, libere apprehendere, & perpetuo retinere, [illegible] regere & administrare, locare & dislocare, [illegible] & singulas pecuniarum, rerum & bonorum [illegible] quantitates & quantitates [illegible] fructus, redditus, prouentus, obuentiones & emolumenta percipere, exigere & [illegible], ac de exactis & receptis quietare, ad infra dicendos & [illegible] conuertere, nostra & pro tempore existentis Romani Pontificis, Diœcesani loci, vel Almæ Vrbis Vicarii, seu dictæ Basilicæ A[illegible] licentia [illegible] minime requisita, auctoritate Apostolica, & tenore prædictis perpetuo damus, [illegible], applicamus & appropriamus.

Capellæ [illegible] Sacristiæ [illegible] beneficia [illegible] applicat [illegible] Capellæ [illegible] Prioris, Capellanorum, Sacristæ, Camerarii & Clericorum [illegible].

§.12. Et [illegible] Capellæ, & [illegible] fabricæ & Sacristiæ, quas dotem & [illegible] propria & [illegible], [illegible] Prior, Capellanis [illegible] Camerario & Clericis [illegible], vt præfertur assignatam pro [illegible] habere volumus & declaramus, pro Capellæ & [illegible] huiusmodi propria & [illegible] ac [illegible] restauratione & manutentione, [illegible] Campanarum & Scoparum, [illegible] eodem Patrono ad eius [illegible] præstatione, ac vini, [illegible] ceterarum & [illegible] & onerum eisdem Capellæ, fabricæ & [illegible] & pro tempore incumbentium supportatione, omnia & singula [illegible] beneficia Ecclesiastica, seculari[illegible] & quorumuis Ordinum regularia quomodolibet qualificata, quæcumque, quotcumque [illegible] Capellæ [illegible], vltra Archipresbyteratum, Canonicatus, præbendas, beneficiatuum

cut

tus & Capellaniam in dicta Ecclesia S. Laurentij consistentia prędicta, quæ Priori Capellanis & Clericis prædictis, vt supra reseruata esse volumus, hactenus quomodolibet vnita, ac in posterum a Nobis vel successoribus nostris Romanis Pontificibus, seu nostra vel eorũ auctoritate vnienda, ex nunc prout ex tunc, quando vnita fuerint, ac illorum omnia, & singula prædia, tàm rustica quam vrbana, casalia, domos proprietates, terras, possessiones, census, liuellos, canones, loca montium, & quæcumque alia bona stabilia quomodolibet nuncupata, & vbilibet existentia cum omnibus iuribus, actionibus, grangijs, membris, pertinentijs, fructibus, redditibus, prouentibus, obuentionibus & emolumentis vniuersis, cæterisq. rebus & bonis, mobilibus & immobilibus ac se mouentibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, pretij & valoris extantibus [illegible] existentibus, & vbique locorũ consistentibus, eorumq. proprietate & dominio, ac omnia & singula, tã in rebus, quam in redditibus, [illegible] nijs, iuribus & actionibus hactenus à nobis quomodolibet data, donata, concessa, assignata & applicata, quam etiã in posterum à nobis & successoribus nostris Romanis Pontificibus prędictis, etiam quomodolibet danda, donanda, & concedenda, assignanda, & applicanda, similiter ex nunc prout ex tunc, quando data, donata, concessa assignata & applicata fuerint.

§.13. Necnon (cum infrascripta tamen declaratione) etiam oblationes, & quæcumque à quibusuis primodictæ Imagini, & illius Capellæ prædictæ, a dicta die primodictæ Imaginis translationis data, donata seu relicta, dandaq. donanda & seu relinquenda in futurum.

§.14. Ita quod liceat nunc & pro tempore existenti eiusdẽ Capellæ Patrono infrascripto, per se vel alium seu alios, toties quoties sibi videbitur deputandos & remouendos, dictæ Capellæ, illiusq fabricæ & Sacristiæ, earumq mensæ particularis huiusmodi nominibus, omniũ & singulorũ, sicut præfertur, vnitorum, assignatorũ, applicatorum, datorum, oblatorum, donatorum, cessorum, concessorum & relictorum, ac vniendorum assignandorum, applicandorũ, dandorum, offerendorum, donandorum, cedendorum, concedendorum & relinquendorum, postquam vnita, assignata, applicata, data, oblata, donata, cessa, concessa, & relicta fuerint, realem, actualem & corporalem possessionem, & seu quasi, propria auctoritate absq spolij & attentatorum vitio, & cuiuscumque Iudicis decreto vel ministerio, libere & licite apprehendere, & perpetuo retinere, illaq regere & administrare, locare, dislocare.

§.15. Ac omnes & singulas pecuniarum, rerum & bonorum summas, qualitates & quantitatẽs, necnon fructus, redditus, prouẽtus, obuentiones & emolumenta percipere, exigere & leuare, ac de exactis & receptis quietare, ac ex illis, in primis vini, olei, cerę aliasq impensas necessarias, necnon Cantorum & Scoparij salaria persoluere seu persolui facere, & reliquum in eiusdem Capellæ, ac illius fabricæ & Sacristiæ vsum & vtilitatem, prout sibi videbitur & placebit, & eius mero arbitrio conuertere, nostra & pro tempore existentis Romani Pontificis, Diœcesani loci, vel almæ Vrbis Vicarij, seu dictæ Basilicæ Archipresbyteri, aut cuiusuis alterius licentia desuper minime requisita, auctoritate Apostolica & tenore prædictis perpetuo damus, concedimus, assignamus, applicamus & appropriamus.

§.16. Vt autẽ tam Prior, Capellani, Sacrista, Camerarius, Clerici, quam alij dictæ Capellæ Ministri quicumque, certo sciant, quæ & qualia sint eorum seruitium, munia, onera & instituta, & in illis à quoquam quouis prætextu minime impediantur, seu ab illis distrahantur, motu scientia, & potestate similibus declaramus, statuimus & ordinamus, quod Prior & Capellani prædicti, omnibus diebus Dominicis, ac etiam omnibus ipsius Beatę MARIAE Virginis festiuitatibus, singuli singulas Missas, & intra quamlibet hebdomada singuli alias duas Missas per se ipsos, non autẽ per alium seu alios Sacerdotes celebrare, ac in solemnitatibus in quibus Capitulum & Canonici dictę Basilicæ in dicta Capella horas canonicas, & alia diuina officia, vt infra celebrabunt, Cotta superinduti, Missis, & horis canonicis, alijsq diuinis officijs, tam diurnis quam nocturnis, in scamno & loco per Cardinalem Protectorem instituendo designando, personaliter interesse teneantur.

§.17. Ac tam Prior quam Capellani prædicti insimul vnum Collegium cum arca, massa & sigillo communibus, alijsq. Collegialibus insignibus ad instar aliorum similium Collegiorum, tam in prędicta quam in alijs quibuscumque dictę Vrbis Basilicis, & Ecclesijs institutorum constituant, Inibiq. habitum per alios Capellanos deferri solitum, deferre possint.

§.18. Ex duodecim autem Capellanis huiusmodi vnus a pro tẽpore existẽte Patrono deputetur Sacrista, qui ad eiusdẽ Patroni nutum amouibilis existat, & curam celebrationis Missarum, necnon custodiam facere suppellectilis, ornamentorumq. & paramentorum ad Capellę prędictę vsum pro tempore pertinentium, vasorum, tam auri & argenti, [illegible] & vt [illegible] suppellectilis sibi [illegible] inuentario consignandorum habeat, [illegible] huiusmodi [illegible] eius concernentia gerat, exerceat [illegible] & computum paramentorum, & suppellectilis huiusmodi, & aliorum eius curę commissorum dictę Capellę Patrono singulis sex mensibus, & quoties ab eo fuerit requisitus fideliter reddat & de ratione huiusmodi reddenda, & reliquum consignando se obliget, cautionemq. idoneam, si eidem Patrono placuerit etiam prębeat. paramenta, ornamenta, vasa vel alias quauis res & bona Capellę & Sacristię huiusmodi, quibusuis personis, Capitulis, Ecclesijs, Monasterijs aut alijs locis, iuxta formam aliarum literarum desuper a nobis emanatarum,

& sub in eis contentis pœnis, accomodare non præsumat.

§.19. Item de paramentis, ornamentis, vasis, totaq suppellectili, & rebus omnibus [illegible] Sacristiæ, eius [illegible] commissis, inuentariũ duplicatum, ab eodem Sacrista subscriptum conficiat. quorum vnum penes Patronum, & alterum penes [illegible] remaneat. quod etiam singulis quibusq. sex mensibus [illegible] & [illegible].

§.20. Item singulis annis ab eisdem Priore & Capellanis antedictis, In plena eorum Congregatione, vnus de numero eorumdem [illegible] Capellanorum, Camerarius per secreta suffragia eligatur. qui duret per annum tantum.

§.21. [illegible] Prioris & Capellanorum, & coram maiori communis [illegible] fructusq. redditus & prouentus, [illegible] omnes eorumdem Prioris, & Capellanorum massę communis exigere, & recuperare, ac tam Priori quam vnicuique Capellanorum, & [illegible] prędictis portionem singulis [illegible] tempore [illegible] re, nec pecunias receptas penes se retinere, sed eas in banco [illegible] ab ipsis Priore & Capellanis eligendo [illegible] & distinctam rationem officij sui, ac [illegible] recepti & impensi per eum in plena Congregatione prędicta, seu coram ab eadem Congregatione deputatis, singulis [illegible] bus, ac etiam quoties eisdem Priori & Capellanis videbitur, reddere, sicq se in manibus Prioris efficaciter obligare debeat.

§.22. Nec alio loco [illegible] licentia Prioris & Capellanorum prędictorum [illegible] necessarium, seu alias [illegible] de numero eorumdem Capellanorum, & a Priore & Capellanis prędictis approbari debeat, & in manibus Prioris [illegible] administrandæ, & [illegible] iurare & se obligare, [illegible] eisdem Congregationi [illegible] Camerarius quam ab eo [illegible] Nec ipsis liceat ipsas pecunias cuiquam mutuo dare [illegible] proprios vsus conuertere. [illegible] pœna arbitrio Congregationis prędictę [illegible], puniatur.

§.23. Prætereà vnum Laicum, qui pauimentum, statuas, columnas, lampades, candelabra & alia ornamenta dictæ Capellæ & Sacristiæ, ipsarumq Capellam & Sacristiam, [illegible] & mansiones [illegible] quisquilias, puluerem, & [illegible] auferat [illegible] Scoparium nuncupandum, ad eiusdem Patroni nutum amouibilem, ab eodem Patrono poni, quoties [illegible], ac eidem Patrono videbitur & placuerit deputari ac illi pro eius salario centum scuta monetæ de pecunijs propriæ dotis & mensæ dictæ Capellæ, illiusq fabricæ & Sacristiæ, vt [illegible] assignatæ quolibet mense proportionaliter, & pro rata persolui.

§.24. Et tam ipsi quam [illegible] Clerico [illegible] quolibet anno veste [illegible] panni violacei de eiusdem [illegible] & mensæ Capellæ pecunijs, fieri mandamus.

§.25. Insuper, ad diuinum cultum, & [illegible] in eadem Capella quantum possumus, augendum, singulis Sabbathi diebus, ac Beatæ MARIÆ festiuitatibus, [illegible] vigilijs, ac in festiuitate Translationis primodictæ Imaginis, qua [illegible] Dominica mẽsis Ianuarij [illegible] anni in eadem Capella celebrari [illegible] simus singulis [illegible] annis, perpetuis futuris temporibus Litanias cum Antiphona pro tempore currenti eiusdem Beatæ MARIÆ Virginis, cum organo, harmonia & cantu figurato, alternis choris decantari [illegible] instituimus, & ordinamus.

§.26. Ac pro Cantorũ & aliorum Ministrorum, ad arbitriũ Patroni pro tẽpore existentis eligendorum, ad eius nutum amouibilium, [illegible], annua trecenta scuta, iuxta prouisionem dicti Patroni pro tempore existentis [illegible] & ordinationem, Cantoribus & ministris prædictis distribuenda & erogãda, de pecunijs propriis [illegible] & mensę ipsius Capelę, fabricę, & Sacristiæ soluenda [illegible].

§.27. Quibus [illegible] Prior & singuli Capellani [illegible] Cottis sẽper saltem [illegible] in loco, modoq & [illegible] per Cardinalem Protectorem [illegible] præscribendis debeãt interesse. Verum [illegible] Capellani Toletani [illegible] ad primodictam Imaginem, & illius Altare institui ex eorum institutione huiusmodi præcipuo, seu [illegible] Litanias ipsius Beatæ Virginis singulis Sabbathi & [illegible] diebus, etiam recitare tenentur, ne ipsorũ concursu Litaniæ a nobis, vt præfertur, institutæ quoquomodo impediantur, statuimus & ordinamus, quod Capellani Toletani prædicti, de mane statim post Missarum [illegible] Litanias huiusmodi [illegible], prout hactenus consueuerunt, Litaniæ vero à nobis institutę post Vesperas decantentur. Non [illegible] dicti Cardinalis de Toleto, & quam [illegible] aliam impositionem quatenus opus sit [illegible] commutamus.

§.28. Clerici autem prædicti, qui honestæ & bonæ indolis, a pro tempore existente Patrono dictæ Capellæ, ac ad eius nutum amouibiles deputabuntur, Priori, Capellanis & Sacristæ in diuinis [illegible] ac obsequia & onera ipsis pro tempore imposita pręstare teneantur.

§.29. Porro ex fructibus, redditibus & [illegible] dictę Capellæ pro eorumdẽ Prioris, Capellanorum, & [illegible] dote & sustentatione, vt præfertur [illegible], scilicet ex massa Ecclesiæ [illegible] prædictę tantũ annis singulis Priori [illegible], singulis vero Capellanis [illegible] centum. & qui fuerit Sacrista vel Camerarius, alia quinquaginta pro quolibet singuli vero Clerici sexaginta scuta monetæ habeant atque percipiant. & Clericis singulis mensibus prædicta, Priori vero & Capellanis, etiam mensuatim, si pecuniæ prompte fuerint, sin autem in terminis inter eos statuendis, illa persoluantur.

§.39. Et

Donata hactenus, & donanda, ac oblationes, & largitiones factae post translationem S. Imaginis, & facienda dotis Capellæ applicat.

Patrono Capellæ accipiendæ possessionem propria auctoritate bonorum Capellæ, & [illegible] facultatem concedit.

Ex redditibus dotis Capellæ [illegible] per Patronum [illegible] impensæ [illegible] salaria Cantorum, & Scoparij, [illegible] Patroni arbitrio in [illegible] Capellæ [illegible]

Seruitium in [illegible] Priori, Sacristæ, Camerario, & Capellanis, ac Clericis in Capella.

Prior, & Capellani faciunt Collegium. [illegible] insignia collegialia, [illegible] aliorum Capellanorum.

Sacrista deputatur à Patrono ad eius nutum [illegible] suppellectilium, de quibus inuentarium facere, [illegible] & rationem reddere tenetur.

Sacrista prohibetur, [illegible] ornamenta, paramenta, vasa, & [illegible] [illegible]

Camerarius eligatur à Priore, & Capellanis per [illegible] & [illegible] per annum.

Camerarius [illegible]

Camerarius [illegible]

Scoparius deputari debet per Patronum ad eius nutum amouibilis, cum salario [illegible] redditib. mensæ Capellæ.

Scoparius & [illegible] Clerici [illegible] anno vestes [illegible] panni violacei [illegible] Capellæ.

[illegible] B. Virginis [illegible] decantandæ.

Pro salario Cantorum ad nutum Patroni [illegible] 300 [illegible] Patroni [illegible] redditib. mensæ Capellæ.

Prior, & Capellani [illegible] Litanias post Vesperas decantandas.

Clerici à Patrono ad eius nutum [illegible] Priori, & Capellanis, & Sacristæ [illegible]

[illegible]

§. 30. Et quicquid ex eorum dote, & mensa singulis annis, solutis summis prædictis superérit, in fine anni in duas æquales portiones diuidatur, quarum vna inter ipsos Priorem, Capellanos, & Clericos pro virili distribuatur, & altera doti, & mensæ propriæ ipsius Capellæ, ac illius [illegible], & Sacristiæ, ad Prioris prædicti omnimodam, & liberam dispositionem, augeatur, & [illegible].

§. 31. Ac tam Prior quam Capellani, & Clerici [illegible] vere & personaliter continuoq. in Vrbe residendo, ac debita [illegible], & obsequia præstando; Sacrista vero cum duobus [illegible] ex [illegible] Clericis prædictis, ad continuo in mansionibus dictæ Capellæ habitandum, interdicta omnino Priori, Capellanis, & Clericis huiusmodi ab Vrbe absentia, ac Sacristæ, & Clericis prædictis extra mansiones dictæ Capellæ pernoctatione sub amissione fructuum, aliisq. pœnis per Cardinalem Protectorem [illegible] statutorum [illegible] irrogandis, & declarandis [illegible].

§. 32. Nec liceat alicui ex Priore, Capellanis Camerario, Sacristę, seu alijs dictæ Capellæ Ministris, Prioratum, Capellanias, seu officia, & munera [illegible] in fauorem alicuius resignare vel permutare, neque pensionibus grauare, aut illarum res[illegible] [illegible] possint, tamen si velint, illo[illegible] & [illegible] pure & simpliciter tantum dimittere ad effectum alios per Patronum præsentandi, eligendi, & deputandi.

§. 33. Insuper, vt Prior Capellani, & Clerici prædicti ab aliis seruitiis liberi, promptius dictæ Capellæ illiusq. obsequio & cultui, cui eos pia deuotione addictos atque adscriptos esse [illegible], incumbere valeant, eos Priorem Capellanos, & Clericos, ab omnibus, & singulis obsequijs & seruitijs, Basilicæ S. MARIÆ Maioris, eiusq. Chori, Capituliq. & Cleri, ac ab interessentia, & interessentia in Missis, horis canonicis, & diuinis officijs, et [illegible] prædictis Priori, & Capellanis minime, ac a Processionibus, aliisq. [illegible] seruitijs, & oneribus, ad quę forte alij dignitates habentes, necnon Capellani, & Clerici eiusdem Basilicæ tenentur, omnino eximimus, & liberamus, & nihilominus tam ipsi quam Sacrista, & Clerici prædicti, ipsam Basilicam, & Capellam huiusmodi, quotiescumq. tempore libere, sine aliqua Capituli & Canonicorū prædictorum licentia, pro seruitio eiusdem Capellæ adire, & ingredi possint.

§. 34. Capitulum autem, & Canonicos prædictos in festiuitatibus Beatissimæ Virginis, ad Vesperas ac Missas in eius honorem, ac etiam similes Missas in honorem S. Franciscæ, & S. Caroli prædictorum in eorum festiuis diebus, cum Priore & Capellanis Capellæ prædictæ assistentia celebrandas, obligamus, & obligatos esse decernimus, & declaramus, in quibus festiuitatibus Sacrista dictæ Capellæ, planetas, tunicellas ac pluuialia tantum, & ad celebrationem necessaria, cum quibus celebrare teneantur ad Sacristiam Basilicæ prędictæ transmittet, vt ab ea postea Capitulum, & Canonici processionaliter procedendo pro solemni officio peragendo ad Capellam prędictam perueniant.

§. 35. Canonici autem ad Altare Beatissimę MARIAE Virginis seu alia Altaria dictæ Capellæ, Missas priuatas celebrare volentibus, in eorum tamen canonicali, & capitulari Sacristia paramentis, & alijs sacris vestibus ex eorum Sacristia indutis humaniter admittantur, & recepti, omni commoditate celebrandi, & sanctum Missæ sacrificium perficiendi, a Sacrista concedatur. Ita tamen, vt Prior, & Capellani dictæ Capellæ nequaquam in eorum seruitio impediantur.

§. 36. Quo vero ad primodictæ Imaginis custodiā, declaramus atque decernimus, quod non obstantibus quibuscumque nostris, & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum ordinationibus, etiam per modum concordiæ, & conuentionum, seu alias quomodolibet editis, & supra recensitis perpetuis futuris temporibus primodictæ Imaginis custodia, Capitulo, & Canonicis prædictæ Basilicæ, vbi Capella à Nobis fundata, & etiam primodicta Imago de præsenti reposita existit, spectet & spectare debeat quorum cura, & sollicitudo erit deputare [illegible] & [illegible] Canonicos, vbi & apud quos claues loci seu tabernaculi in quo primodicta Imago reposita est asseruari, & Canonicos, qui primodictam Imaginem aperire, & claudere debeant.

§. 37. Inhibentes, tabernaculum huiusmodi pro primodicta Imagine, populo seu alijs Christifidelibus monstranda, & exhibenda aperiri, nisi ex ipsius Capituli decreto, vel de Protectoris mandato, siue etiam instantia Patroni, tuncq. Canonici ab ipso Capitulo ad aperiendum & claudendum deputari, per ostium a latere dictæ Capellæ versus occasum Solis, intra dictam Basilicam constructū, introeuntes ac per [illegible] ascendentes, & per deambulationes inibi relictas, & cellas seu cameras distinctas, recto tramite, absq. eo quod per ipsas cellas seu cameras, tam in eundo quam in redeundo, transeant, procedentes, ad conclaue primodictæ Imaginis, pro ea aperienda, & claudenda, eant, & remeent.

§. 38. Volentes ostium prædictum de die ab [illegible] parte anteriori versus Basilicam semper posse a Canonicis [illegible] aperiri, Vespere autem descendente, & de nocte, quando aliæ eiusdem Basilicæ fores clauduntur, a parte interiori versus eiusdem Capellæ Sacristiam, a Sacrista Capellæ, admoto etiam vecte seu palo ferreo claudi debere, ostij prædicti apertione, & ad sacræ Imaginis conclaue accessione, præterquam ex Capituli decreto, seu Protectoris mandato, seu ad instantiam Patroni, vt supra, noctis tempore penitus interdicta. Quod si quis ex Canonicis, seu alius ad hoc deputatus, vel sine licentia Capituli, seu cum licentia Capituli, aliunde ad dictum conclaue aperiendum ausu temerario accedere, & peruenire tentauerit, pœnam excommunicationis ipso facto à qua nonnisi a Nobis, & Romano Pontifice successore nostro absolui valeat, incurrat.

§. 39. Sollicitudinem autem curamque primodictam Imaginem coronis, torquibus, gemmis, & pretiosis margaritis ornandi, & eandem Imaginem conseruandi, Sacristæ Capellæ vna cum Canonicis prædictis demandamus, ita tamen vt circa illius ornatum, & conseruationem nihil [illegible], sine consensu Protectoris pro tempore existentis innouetur. Et si inter Canonicos, & Sacristam prædictos, aliqua [illegible] ornatum, & conseruationem controuersia vel dissensio oriatur, semper idem Cardinalis Protector consulatur, a quo extraiudicialiter, & omni, & quacumque appellatione, & recursu remotis, omnis controuersia, & dissensio huiusmodi decidatur, & terminetur.

§. 40. Præterea statuimus & ordinamus, quod lampades septem, quinque scilicet ante primodictam Imaginem, & reliquæ duæ singulæ coram singulis Altaribus Sanctæ Franciscæ, & Sancti Caroli huiusmodi, vbi de præsenti reperiuntur, diu noctuq. perpetuo accensæ permaneant, ac in honorem & venerationem primodictæ Imaginis, vltra dictas lampades, duæ siquidem ceræ albæ singulæ librarum quatuor, semper & perpetuo de die ante Altare in [illegible] super altis candelabris ad eum vsum confectis. In [illegible] vero, ac festiuitatibus eiusdem Beatæ Virginis cum octo diebus sequentibus, dum primodicta Imago aperta ad populi conspectum permanebit, sex aliæ candelæ similes de die etiam perpetuo [illegible] in Altari, & [illegible] ibi existentibus candelabris [illegible] teneantur omnisq. impensa propterea necessaria ex propria dote, & mensa ipsius Capellę, fabricæ, & Sacristiæ, vt præfertur, [illegible].

§. 41. Reliquias quoque eorundem Sanctorum Caroli, & Franciscæ in Altaribus [illegible], & alias quascumq. in dicta Capella, illiusq. Altaribus, & [illegible] pro tempore existentes, ab ea amoueri, seu extrahi, & alibi asportari etiam in die quo Capitulum, seu Canonici dictæ Basilicæ reliquias populo exhibent, omnino prohibemus, sed tunc in Altaribus dictæ Capellæ, vt inibi a Christifidelibus venerentur, in suis capsulis, & receptaculis publice exponi mandamus.

§. 42. Insuper ad omnem differentiam, & quæstionis materiam, quę inter Capitulum, & Canonicos prędictos ex vna, ac Priorem, & Capellanos, aliosq. Ministros dictæ Capellæ, [illegible] Patronum pro tempore exoriri posse [illegible] & [illegible] prædicti, tam [illegible] Cardinalis [illegible] omnia [illegible] primodictę Imagini hactenus ante translationem primodictæ Imaginis prædictam, facta, & etiam [illegible], & [illegible] Camera nostra [illegible] primodictæ Imagini dari, & offerri solita, & hactenus data, & oblata, quam danda & offerenda in [illegible], & [illegible], & relaxamus. Ita tamen quod Capellani & [illegible] prædicti [illegible] & [illegible] prædicta pro vsu, & ornamento dictæ Capellæ, toties quoties occasio tulerit, & fuerint requisiti commodare, & [illegible] teneantur.

§. 43. Oblationes autem, quas manualiter à quibusuis pro tempore in [illegible] Altari ipsius Capellæ, seu altero ex [illegible] Altaribus S. Caroli & S. Franciscę in dicta Capella existentibus, seu in manibus Sacristæ, aut alterius dictæ Capellæ Ministri, seu primodictę Imagini, vel Capellę, aut Altaribus prædictis fieri contigerit, siue sint in torquibus [illegible], margaritis, aureis, & gemmatis coronis, siue etiam [illegible], aut preciosis vestibus, vel in [illegible] seu argenteis votis, cuiuscumq. generis & valoris, semper, & sine aliqua distinctione sint, & esse debeant ipsius Capellæ, & Altarium prædictorū, ac in eiusdē Capellæ, suæq. fabricę, Sacristiæ, ac mensæ vtilitatem omnino conuerti debeant. Illę vero quę mediante testamēto, legato, donatione, seu alia dispositione primodictę Imagini, vel Capellæ, aut Altaribus in ea existentibus prædictis relinquentur, si ad suppellectilem ecclesiasticam spectare dignoscentur, vt sunt cruces, candelabra vasa argentea, aurea, [illegible] reliquiarum, vestes, aut alia eiusdem generis res, & bona eidem Capellę, & illius Altaribus, fabricæ ac Sacristię cedere, & applicari volumus. Si vero huiusmodi relicta, seu alias donata, & primodictæ Imagini, vel Capellæ, aut Altaribus prædictis pro tempore dedicata vel dedicanda, domus, casalia, [illegible], aut alia stabilia, seu etiam pecuniæ sint; ad Basilicam ipsam, illiusq. Capitulum spectent, ac spectare declaramus, & ordinamus, hoc tamen [illegible] statuimus, & declaramus, nisi ex legitimis, & iustis coniecturis, aut aliàs constaret piam disponentis deuotioné esse, et stabilia, & pecunias de quibus supra, primodictæ Imagini, eiusq. Capellæ & Altaribus prædictis relinquere, & ordinare, ita vt in primodictæ Imaginis, & Capellæ, dictorumque Altarium commodum, & honorem conuerti deberent: tunc enim piam offerentis mentem, & voluntatem, in primis, & ante omnia [illegible] volumus, & mandamus. Ceræ vero quæ in Anniuersarijs, & funeralibus supererunt, pro duobus Capitulo & Capellanis, pro reliqua vero tertijs partibus Priori Capellanis, & Clericis supradictis distribuantur, prout eas distribui iubemus. Ipsa autem Anniuersaria, & funeralia quando fieri continget, non intra Capellam prædictam, sed extra eam in dicta Basilica in loco Patrono [illegible] beneuiso fieri & celebrari volumus & mandamus.

§. 44. Rursus Priori, Capellanis, & Clericis prædictis, illorūq. Collegio, vt omnibus, & singulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, præeminentijs, prærogatiuis, fauoribus, facultatibus, indultis, & alijs gratijs, tam spiritualibus quàm temporalibus, quibus alij dignitates, Capellanias, & alia beneficia in dicta Basilica S. Mariæ Maioris, & alijs eiusdē Vrbis Basilicis, & Ecclesijs pro tempore obtinentes, earumq. Collegia, de iure, vel consuetudine

dine, aut ex priuilegio, vel alias quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed æque, & principaliter, & pariformiter, in omnibus, & per omnia, vti, potiri, & gaudere, libere, & licite valeant, Apostolica auctoritate, & tenore prædictis indulgemus.

§. 45. Præterea eamdem Capellam, illiusque fabricam, & Sacristiam, necnon Priorem, Capellanos, Sacristam, Camerarium, Clericos, & alios Ministros, & personas eiusdẽ Capellæ pro tempore existentes, ipsumq. Collegium, ac prædicta, cæteraq. omnia, & quæcumque illius & eorum bona, mobilia, & immobilia, cuiuscumque qualitatis, & quantitatis in dictis Vrbe, & locis, & extra, & alias vbicumque locorum consistentia, ab omni iurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate, nunc, & pro tempore existentis Vrbis Vicarii, & Archipresbyteri dictæ Basilicæ S. Mariæ Maioris, eiusque Vicarii, & Capituli, & cuiusuis Ordinarii loci, aliorumq. quorumcumq. Iudicum & Officialium in ipsa Vrbe, vel alias vbilibet constitutorum, perpetuo eximimus, & liberamus.

§. 46. Ac prædictum Scipionem Cardinalem, illius vita durante, & eo vita functo, alium maiorem einsdem S. R. E. Cardinalem ex nostra, ac Francisci, & Marci Antonii prædictorum familia, & parentela, vel in eius defectum alium Cardinalẽ acceptum, quem etiam ex nunc requirimus, & hortamur pro tempore existenti Patrono Capellæ prædictæ beneuisum, ac ad ipsius Patroni liberum & arbitrium, toties quoties opus fuerit nominandũ, & eligendum eiusdem Capellæ, illiusq. fabricæ, & Sacristiæ, necnon Prioris, Capellanorum, Clericorum, Ministrorum, personarum, rerũ, bonorum & iurium priuatiue, quoad Archipresbyterum prædictum, & Vrbis Vicarium, & etiam omnes alios quoscumque Romanæ Curiæ, & Vrbis prædictarum, & alios quosuis Iudices quocumq. nomine vocatos, & quacumque præeminentia, etiam Cardinalatus, ac etiam Legati de latere, & alio quocumque honore, dignitate, præeminentia, & auctoritate pollentes, Protectorem, ac defensorem, necnon Iudicem irreuocabilem perpetuo constituimus, & deputamus. Ac Vicario Vrbis, necnon Archipresbytero, & illius Vicario, ac prædictis, & aliis quibusuis etiam cuiuscumq. gradus, conditionis, & præeminentiæ existentibus personis, & Vrbis, ac Romanæ Curiæ prædictorum, & aliis [illegible] Iudicibus, ne se in Capellam illiusq. fabricam, ac Sacristiam, ac Priorem, Capellanos, Clericos, Ministros, aut alias eiusdem Capellæ personas, ac res, bona, & iura quæcumq. seu in [illegible], & differentiarum desuper, aut illorum occasione pro tempore suscitatarum, seu ortarum cognitionem, etiam ratione cuiuscumq. amicabilis compositionis, vel [illegible], aut alias quomodocumque ingerere, seu decretum suum, vel auctoritatem interponere præsumant, districtius inhibemus.

§. 47. Præterea volumus, & decernimus, quod licet nullo de nostra, & Francisci, ac Marci Antonii prædictorum parentela huiusmodi existente in Cardinalatus honore constituto, alius ad id, vt præfertur, electus, & nominatus Cardinalis munus Protectoris huiusmodi subire, & exercere incepisset, nihilominus si postmodum contigerit aliquem ex nostra familia, & parentela prædicta ad Cardinalatus honorem assumi, is in eiusdem muneris functione, seu Protectoris grado præferri debeat, & electio, nominatio, constitutio, & deputatio, de cuiusuis alterius persona in Protectorem huiusmodi facta, eo ipso cessare, & expirare censeantur.

§. 48. Necnon eidem Scipioni Cardinali moderno, & pro tempore existenti eiusdem Capellæ Protectori, quascumq. opportunas, & necessarias constitutiones, & ordinationes, statuta, & decreta, iuxta prudentiam ei à Deo collatam pro pium dictæ Imaginis veneratione, eiusq. cultus conseruatione, & augmento, tam circa temporalem [illegible] præstandorum, ipsorumq. Prioris, Capellanorum, Clericorum, & aliorum Ministrorum [illegible] directionem, ac onerum eis incumbentium supportatione, quam mulctas, punctuationes, & poenas contra negligẽtes, & seruitia debita omittentes illarumq. applicationem, ac super aliis omnibus quæ in præmissis omnibus, & singulis ac praximilibus eorum, & occasione necessaria esse iudicabit, condendi, componendi, edendi, atq. promulgandi, & postquam semel edita, & promulgata fuerint, quoad Scipionem, ac alios pro tempore existente Cardinale Protectores Patronos, ex [illegible] quo vero ad alios Cardinales Protectores non [illegible] de Patroni consensu, semel edita, & promulgata, [illegible] in [illegible], ac toties quoties [illegible] expedire videbitur, in parte, seu etiam in toto [illegible], & corrigendi, ac alia de nouo edendi, & promulgandi, quæ semper, & perpetuo auctoritate nostra, ex nunc prout ex tunc, & è contra, valere, & seruari volumus, decernimus, & mandamus.

§. 49. Necnon differentias, lites, & controuersias inter quascumque personas, tam Prioris quam Capellanorũ, & Ministrorum huiusmodi [illegible] personarum eiusdẽ Capellæ seruitio vel ministerio addictarum, & earumdẽ coniunctes, seu inter ipsos, & quosuis alios, occasione personarum, & [illegible] dictæ Capellæ pro tempore exortas, summarie, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, & quacumque cõtradictione, interpellatione, appellatione, & recursu, in integrum restitutione [illegible] remotis, etiam priuatiue quoad Archipresbyterum dictæ Basilicæ, & illius Vicarium, ac etiam Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, & Palatii Apostolici Auditores, ac eiusdem Cameræ Clericos, & Thesaurarium generalem, ac eiusdem Vrbis Gubernatorem, Camerarium, & Vicecancellarium, necnon nostrum, & pro tempore existentem in ipsa Vrbe in spiritualibus Vicarium generalem, atque omnes alios Curiæ, & Vrbis prædictarum, & aliorum locorum quorumcumq. ordinarios, & delegatos Iudices nunc, & pro tempore existentes, cognoscendi, decidendi, definiendi, terminandi, & exequendi, lites q. & causas huiusmodi alibi introductas, motas, seu pendentes, auocandi, reassumẽdi, ac quos, quibus, & quoties opus fuerit citandi, ac sub censuris ecclesiasticis, & poenis pecuniariis, eius arbitrio imponendi, & moderandis, [illegible] poenasq. & censuras huiusmodi incurrisse declarandi, ac [illegible] forma Concilii Tridentini [illegible] aggrauandi, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii sæcularis, ac denique omnem prorsus iurisdictionem superioritatem & potestatem in Capellam prædictam, illiusq. fabricam, Sacristiam, Altaria, & bona quæcumq. ac vniuersas & singulas personas prædictas, in omnibus & per omnia, quã pro tempore existens dictæ Basilicæ S. Mariæ maioris Archipresbyter, eiusque Vicarius in dictam Basilicam, illiusque Altaria, Capitulum, Canonicos, Beneficiatos, & Clericos, vel Ministros, de iure vel consuetudine, ac priuilegio, vel alias quomodolibet exercere potest, & debet, siue in futurum poterit, & debebit, etiam quoad ea vniuersa, & singula, quæ expressionem, & concessionem requirerent magis specialem, & quæ in & super generali huiusmodi concessione non comprehenduntur, seu non comprehendi dici possunt, libere exercendi, plenam, liberamq. damus, & concedimus facultatem.

§. 50. Ac eidem Scipioni Cardinali, & pro tempore existenti prædictæ Capellæ Protectori, & defensori, omnes quascumque, & singulas [illegible] quas mansiones, & habitationes eidem Capellæ nostræ ad [illegible], & annexas, quas in vsu, & ad ambitum vel [illegible] existentes fabricari fecimus ad hoc, vt de iis nunc, & [illegible] eidem Scipioni Cardinali, & pro tempore existenti Protectori, vel familiarium, & domesticorum, & sibi seruientium, seu aliarum personarum suum, & commoditatem ac [illegible], & [illegible] ad beneplacitum, & arbitrium suum, libere, & licite absque aliqua recognitione, vel pensione seu solutione illarum ratione, etiam prædictæ Capellæ, vel Priori, & Capellanis, aliisque Ministris illius, seu Basilicæ huiusmodi, [illegible] facienda disponere possit, liberumque earumdem [illegible] mansionum, & habitationum, vsum commoditatem & seruitium; ita tamen quod in illis, tam in toto quam in parte nullus præter Scipionem Cardinalem, & pro tempore existentem Protectorem, & defensorem huiusmodi, quouis prætextu, occasione vel causa, seu vnquam tempore se ingerere possit, perpetuo reseruamus, concedimus, & assignamus.

§. 51. Insuper circa Iuspatronatus, & præsentandi, nominandique, eligendi, & deputandi [illegible] reseruationem, & seu Prioratus, ac Capellaniarum, & Clericatuum huiusmodi, aliorumque prædictorum [illegible] de nouo statuendum, vel statuendum censentes, prædicto Scipioni Cardinali prædictum Iuspatronatus Capellæ prædictæ, ac vt supra, & infra præsentandi, eligendique, & deputandi, prædictamque dispositionem quoad vixerit faciendi, necnon eidem Scipioni Cardinali, tamquam Patrono, & Protectori vita sibi comite, tam Prioratus quam omnium, & singularum Capellaniarum huiusmodi, tam ea prima vice ab ipsa eorũ primæua erectione, & institutione apud Sedem prædictam vacantium, quam de cætero quibusuis modis, & quorumcumque, etiam nostrorum, & Romani Pontificis pro tempore existentis, seu cuiusuis Cardinalis etiam viuentis, tam aliorum continuorum commensalium, seu dictæ Curiæ Officialium, aut alias quomodolibet reseruationem inducentibus personis, seu per liberas, vel ex causa permutationis, resignationes, liberas cessiones, etiam necessarias, vel simplices, de illis in dicta Curia, vel extra eam, etiam in nostris vel Romani Pontificis pro tempore existentis manibus, etiam in dicta Curia, vel extra eam quomodolibet factas & admissas, aut assecutionem alterius beneficii Ecclesiastici quauis auctoritate collati, seu illa pro tempore obtinentium decessum, vel quamuis aliam dimissionem, amissionem, priuationem religionis ingressum, matrimonii contractum, ad Cathedralium Ecclesiarum vel Monasteriorum, etiam consistorialium, seu quamcumq. aliam promotionem, aut alias quomodolibet, & quandocumque, etiam apud Sedem prædictam, & in dicta Curia, simul vel successiue, toties quoties vacaturorum, plenam, & liberam collationem, & prouisionem, ac omnimodam aliam dispositionem, & institutionem personarum in eisdem Prioratu, & Capellaniis, necnon Sacristiæ, Clericorum, & Scoparii deputationem per ipsum Scipionem Cardinalem, vel alium seu alios, quem vel quos ad id duxerit deputandum vel deputandos, quando, & quoties etiamsi eumdem Scipionem Cardinalem ab ipsa Curia, etiam pro sua voluntate vbilibet, etiam vltra montes abesse contigerit, faciendas concedimus, & reseruamus.

§. 52. Necnon eidem Scipioni Cardinali huiusmodi Prioratum & Capellanias, vt præfertur, vacantes, & vacaturas conferendi, & de eis prouidendi ac disponendi, [illegible] ac Prioratu, & Capellaniis prædictis sic pro tempore, & quandocumq. prouisos vel institutos, in eorumdem Prioratus ac Capellaniarum, ac eorum singulorum possessionem vel quasi, realem, & actualem, etiam eius proprio absque aliqua alterius Iudicis vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel alias qualificatæ ministerio seu interuentu aut præuia seu licentia aliqua, propria auctoritate immittendi, ponendi, inducendi, & manutenendi, ipsos sic in possessionem immissos, & inductos in Priorem ac Capellanos huiusmodi & in fra-

tres

Exemptio Capellæ, Prioris, Capellanorum, Clericorum, & aliorum Ministrorum, bona a iurisdictione, correctione, & visitatione Vicarii, Basilicæ prædictæ Archipresbyteri, & quorumcumq. aliorum Iudicum.

Datur Patrono familiæ nominandi Cardinalem Protectorem ad quem spectet Capellæ constituitur Iudex priuatiue quoad omnes alios.

Cardinalis de familia prælatus quoad Protectorem Cardinalem prius nominato.

Facultas conducendi statuta, Protectori concessa.

Omnes lites committuntur Protectori summarie & de plano decidendas, cum inhibitione aliis Iudicibus.

Facultas Cardinalis Protectoris disponendi de camera, & mansionibus Capellæ annexis.

Iuspatronatus Capellæ concessum, & forma [illegible].

Conceditur [illegible] Card. Burghesio [illegible]

tes eiusdem Capellæ, illius Prior & ceteri Capellani respectiue recipere, ac ad omnia iura, & tractatus eiusdem Capellæ admittere teneantur, plenam, & integram, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem, & potestatem attribuimus, sibique desuper indulgemus. Post obitum vero prædicti Scipionis Cardinalis, prædictum iuspatronatus dictæ Capellæ, & præsentandi personas idoneas etiam alienigenas ad Prioratum, omnesque & singulas Capellanias huiusmodi, quotiescumq. illum, & illas, & illorum aliquos, vt præfertur, seu alias quomodocumque vacare contigerit, ac Sacristam, dictosque Clericos, & Scoparium ad nutum deputandi, & remouendi, ac Protectorem eligendi, & nominandi dicto Marco Antonio Burghesio Principi Sulmonis, nostro ex prædicto Io. Baptista secundum carnem Nepoti, eiusque natis, & descendentibus masculis per lineam masculinam legitimis, & naturalibus, ex legitimo matrimonio natis, & procreatis.

Ordo primogeniturae in praesentando iuspatronatus Capellae.

§. 53. Ita tamen quod præsentatio, electio, nominatio, & deputatio respectiue solum fieri debeat à primogenito, & ipsius primogenito vsque in infinitum, hoc modo videlicet, si dictus Marcus Antonius plures filios masculos habuerit, præsentatio, electio nominatio, & deputatio respectiue, pertineant ad natu maiorem tantum, qui si etiam plures susceperit filios masculos, natu maior eorum tantum præsentet, & respectiue deputet, nominet, & eligat & sic ius præsentandi, & respectiue deputandi, eligendi, & nominandi huiusmodi semper transeat de primogenito in primogenitum vsq. in infinitum, & deficiente vel non existente linea masculorum ex masculis à dicto primogenito descendentibus, tunc præsentatio & respectiue deputatio nominatio, & electio modo, & forma præmissis, ad secundogenitum si superstes fuerit, sin minus ad natu maiorem masculum similiter vsq. in infinitum, & deficiente linea masculorum ex masculis descendente à secundogenito, Iuspatronatus præsentãdi, deputandi, eligendi, & nominandi huiusmodi transeat ad tertiogenitum, prædicto ordine seruato, & sic successiue de vna linea ad aliam ad omnes descendẽtes masculos à dicto Marco Antonio. Non existentibus vero filijs vel alijs masculis ex dicto Marco Antonio, eiusq. posteris masculis descendentibus, vel illis quandocumq. in perpetuum deficientibus, Iuspatronatus, & præsentandi, & respectiue deputandi, eligendi, & nominandi huiusmodi, ad filiam feminam dicti Marci Antonij, vel vltimi masculi legitimi ab ipso Marco Antonio descendentis, legitimam, & naturalem ac natu maiorem, & postmodum ad eius filios, & descendentes masculos legitimos, & naturales in perpetuum ordine primogenituræ, vt supra dictum est, de descendentibus masculis seruato, spectet, & pertineat. Si vero contigerit lineam masculinam ex feminis ex dicto Marco Antonio descendentibus penitus extingui vel non extare, tunc & eo casu feminæ ex filiabus vel alijs descendentibus feminis ex dicto Marco Antonio descendentes, ordine primogenituræ, vt de masculis dictum est, semper seruato, ad dictum iuspatronatus & præsentandi, & respectiue deputandi, eligendi, & nominandi succedant. Deficiente vero in totum linea, tam masculina quam feminina ex dicto Marco Antonio descendente vel illa non existente iuspatronatus, & præsentandi, ac respectiue deputandi, eligendi & nominandi huiusmodi transeat ad prædictum Franciscum eiusq. filios, & descendentes masculos, de primogenito in primogenitum, ac eis deficientibus ad feminas, vt supra dictum est de descendentibus dicti Marci Antonij. Et tandem ex ipso Francisco descendentibus masculis & feminis deficientibus vel non existentibus, ad prædictum Curtium Burghesium nostrum secundum carnem huiusmodi consanguineum, & post eum, eius primogenitũ & alias modo præmisso de primogenito in primogenitum prout de dicto Marco Antonio supradictum est, etiam quoad feminas exinde descedentes in infinitum. Deficientibus autem omnibus, & singulis masculis, & feminis descendentibus a Marco Antonio, & Francisco ac Curtio prædictis, tunc succedat in iuspatronatus, & præsentandi, ac respectiue deputandi, eligendi & nominandi huiusmodi, qui nobis fuerit in linea masculina, & ex deficiente in feminina sanguine proximior, seruato semper in omnibus casibus supradicto ordine primogenituræ, transeundo scilicet de primogenito ad primogenitum, & præferendo lineam primogeniti lineæ secundigeniti & masculos ex feminis descendentes, natis ex feminis, ac masculos ex feminis, ipsis feminis, atq. alias in omnibus, & per omnia, prout in linea filiorum descendentium a dicto Marco Antonio ordinatũ est, ita quod iuspatronatus, & præsentandi, ac respectiue deputandi, eligendi, & nominandi huiusmodi, ad vnum solum successorem insolidum, & post illum ad alium semper deueniat, absque eo quod inter plures successores diuidi possit.

Patronus præsentat rectorem Prioratus vel Priorem & [illegible]

§. 54 Institutiones autem, collationes, & prouisiones personarum, vt præfertur, à Patrono pro tempore præsentatarum, videlicet quoad Prioratum per Cardinalem Protectorem, & seu etiam ipsum Priorem prout ipsi Patrono magis placuerit, fieri debeant, si vero pro tempore existens Patronus Prioratus & Capellaniarum huiusmodi in dignitate Ecclesiastica constitutus esset, tunc ipse Patronus in huiusmodi dignitate constitutus non teneatur præsentare sed Prioratum ac Capellanias, ac eorum singulas, quomodocumq. & quandocumq. vacantes vt præfertur, pleno iure ac eisdem modo & forma, & auctoritate, quibus dicto Scipioni Cardinali reseruauimus, & concessimus, absque alicuius præsentatione conferre, & de illis etiam prouidere ac disponere, & prouisos in possessionem immittere, inducere, ponere, & defendere, libere, & licite possit, motu, & ex certa scientia, & potestatis plenitudine similibus inde perpetuo reseruamus, concedimus, & assignamus.

Noua reseruatio iurispatronatus ad abundantiorem cautelam.

§. 55. Præterea pro potiori Scipionis Cardinalis, & Marci Antonij aliorumque ad iuspatronatus, necnon præsentandi, & respectiue deputandi, eligendi, & nominandi, aliorumque prædictorũ reseruationem, & concessionem per nos factam quomodolibet vocatorum, cautela & securitate, & sine aliarum donationum, & gratiarum quarumcumque illis, tam in præmissis quam alias quandocumque & quomodocumq. factarum aliquo præiudicio, quas præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis haberi, ac quas in omnibus ijs quæ præsenti nostræ dispositioni contraria non sunt, semper saluas, validas, & firmas esse, & remanere, & si quid in aliqua seu aliquibus ipsarũ deficeret, per aliam seu alias suppleri, & iuuari posse, & debere, volumus atque decernimus, dictam Capellam cum Altaribus, statuis, picturis, Sacristia, mansionibus, ædificijs illi annexis, commoditatibus, omnique illius structura, & ornatu, ac impensa, & impensis, etiam notabilissimis cuiuscumque summæ extiterint seu extitẽt tam hucusque quomodolibet factis, quam in posterum faciendis; necnon dotibus, prouentibus, introitibus, redditibus iuribus, & emolumentis, ac vniuersa suppellectili, iocalibus, & rebus, tam hactenus quomodolibet datis, donatis, vnitis, & assignatis, applicatis & concessis, quam in posterum a nobis dandis, donãdis vniendis, assignãdis, applicandis, & cõcedendis, necnõ melioramentis, & augumentis, etiam tam hactenus factis quam faciendis quibuscumque, illorumque pretium, valorem, & æstimationem, ac omnes, & singulas pecuniarum summas, qualitates, & quantitates a nobis seu de mandato nostro hactenus erogatas, & erogandas in futurũ quascumq. etiam notabiles, & notabilissimas,

Donatio omnium expensarum factarum, & faciendarum ac iurium Cameræ super illis competentium.

§. 59. Item omnia & singula, ac quæcumque iura, & actiones Cameræ nostræ Apostolicæ super præmissis omnibus, & singulis quibuscumque, seu præmissorum causa & occasione, ex quouis iure causa, & occasione, capite vel prætextu, ingenio vel quæsito colore, etiam in corpore iuris clausis, ac tam deductis quam deducendis, cogitatisq. & incogitatis, & quæ deduci, & excogitari quomodolibet possent, & de quibus in præsentibus mentionem fieri oporteret specialem, aut alias quomodolibet, quomodocumque, & qualitercumque competentia, & competentes, ac competitura, & competituras, ac quæ competere, possunt & poterunt quomodolibet in futurum dictis Scipioni Cardinali, ac Marco Antonio, & alijs vt supra, ad Iuspatronatus, & præsentandi, ac respectiue deputandi eligendi, & nominandi quomodolibet vocatis quibuscumque, modo, & forma ac ordine supradictis, qui hic ad verbum pro repetitis habeantur, & censeantur, perpetuo ac donatione libera, & irreuocabili, quæ fit, & fieri dicitur inter viuos perpetuo valitura donamus, damus, cedimus, concedimus, & elargimur, ac eos omnes, & singulos in nostrum, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum, ac Sedis & Cameræ Apostolicæ ius, locum, priuilegiumque vniuersum quoad prædicta ponimus, substituimus, & subrogamus in verbo Rom. Pont. motu, scientia & potestate similibus, attestantes atque asserentes, hanc tam ab initio ipsius Capellæ fundationis, & constructionis quam antea, & postea, ac semper fuisse & esse nostram mentem, intentionem, & indubitatam voluntatem, vt omnia, & quæcumq. in dictæ Capellæ, & nouæ Sacristiæ dictæ Basilicæ fundatione, ac constructione, & ornatu de nostris pecunijs exponenda, ac etiam aliunde applicanda cederẽt ac cedere deberẽt in acquisitione & reseruatione Iurispatronatus, ac præsentandi, & deputandi, necnon eligẽdi, & nominandi pro Scipione Cardinale ac Marco Antonio, alijsq. prædicto ordine vocatis, ita vt eisdem ex vera, & reali fundatione, & constructione ac perpetua dotatione Iurispatronatus, & præsentandi ac deputandi, eligendi, & nominandi, perpetuo acquisitum foret, & esse deberet.

Decernitur Iuspatronatus, & præsentandi esse ex vera, & reali fundatione, constructione, & dotatione Nobilium, & Illustrium, ac Principum, & ad instar Regum.

§. 57. Decernentes Iuspatronatus, & præsentandi, deputandiq. & eligendi, & nominandi huiusmodi, laicorum Nobilium, & Illustrium, ac Principum, ac in omnibus, & per omnia ad instar Regum vere existere, ac Scipioni Cardinali, Marco Antonio, & alijs futuris Patronis prædictis, non ex priuilegio, sed ex veris primæua, reali, actuali, plena, integra, & omnimoda fundatione, & perpetua dotatione, ac etiam ratione ædificationis, ac totalis, & integræ a primis fundamentis originalisque & perpetuæ cõstructionis, tam Capellæ quam Sacristiæ prædictarum competere, & ad illos pertinere, & propterea vere Iuspatronatus præsentandi, deputandi, eligendi, & nominandi Laicorum seu laicale Nobilium, & Illustrium, ac Principum, & ad instar Regum esse decernimus, declaramus atque pronunciamus.

Iuspatronatus nõ cadere sub quauis reuocatione, & derogatione, nec illud [illegible] apud Sedem, [illegible] nec [illegible] derogatione de [illegible] consensu.

§. 58. Illudque veram, & propriam ac non fictam naturam Iurispatronatus præsentandi, deputandi, & nominandi laicalis, ac talem substantiam, essentiam, qualitatem, validitatem & roboris firmitatem, vimque, & effectum habere, & obtinere, ac Scipioni Cardinali, Marco Antonio, & alijs futuris Patronis prædictis, & eorum cuilibet perpetuo suffragari debere, in omnibus, & per omnia absque vlla prorsus differentia, ac vt tale, sub quacumq. derogatione, etiam cum quibusuis prægnantissimis, & efficacissimis verbis clausulis, ac etiam irritantibus, & alijs fortioribus decretis, etiam cum clausula, quorum tenores, in quacumque dispositione, etiam per via constitutionis, legis, regulæ Cancellariæ Apostolicæ etiam per Nos, & successores nostros Romanos Pont. etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter pro tempore, etiam in assumptionis crastinum ad summi Apostolatus apicem quorumcumq. Romanorum Pontificum successorum nostrorum, aut alias quomodocumque factis, concessis, & emanatis, nullatenus comprehendi, nec illi vllo vmquam tempore, etiam

ratione

ratione cuiusuis litis pendentiæ, vel vacationis Prioratus, & Capellaniarum huiusmodi apud Sedem prædictam, etiam ex causa permutationis vel deuolutionis, seu alio quocumque prætextu, & ex quacumque causa quantumuis vrgenti, & legitima, per Nos seu quoscumque alios Romanos Pontifices successores nostros pro tempore existentes, vel Sedem prædictam, aut illius etiam de latere Legatos, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, seu cuiusuis intuitu, contemplatione per quascumque literas Apostolicas, etiam in forma Breuis, & quascumq etiam derogatoriarum derogatorias ac fortiores & insolitas clausulas, necnon irritantia, & alia contraria decreta quæcumq etiam toro, & integro præsentium tenore inserto, ac de Patronorum seu cuiusuis alterius consensu, aut alias quomodolibet derogari posse vel debere, aut derogatum censeri.

Vniones, & applicatione facta mensæ Prioris, & Capellaniarū nō possint alteri Ecclesiæ, vel loco applicari, aut aliter disponi, contrariis non obstantibus quibuscumque.

§. 59. Minusque Archipresbyteratum, Canonicatus & prebendas, Capellaniam, & beneficia in Ecclesia S. Laurentij, vt præfertur, suppressa, & extincta, ac dictæ Capellæ vt supra constructæ, in eaque Prioratui, & Capellanijs, à Nobis erectis vnita, & applicata, seu eorum alicui vacatione, vt præfertur, vt alias quomodolibet occurrente, cuiquam conferri, nec aliter de illis, etiam in fauorem quarumuis personarum vel etiam Ecclesiarum, Hospitalium, Capellarum, locorum piorum, aut in alios quosuis, etiam magis pios, & priuilegiatos vsus, & quauis etiam vrgente, & vrgentissima causa, etiam de illa tunc obtinenda, ac Prioris, & Capellanorum prædictorum, & seu etiam Patronorum, aut Præpositi Religiosorum, & totius Congregationis prædictorum, aut aliorum quorumuis consensu, etiam formaliter habito, & etiam præsentium facta mentione, & ad verbum insertione, & derogatione, quomodocumque, & qualitercumque disponi posse neque debere. Ac omnes, & quascumque collationes prouisiones, commendas, præsentationes, institutiones vel alias dispositiones, tam de Archipresbyteratu, Canonicatibus, præbendis, Capellania, & beneficijs prædictis, vt supra suppressis, & extinctis, quam de Prioratu, & duodecim Capellanijs, etiam vt supra à nobis erectis, & institutis, seu eorum aliqua, contra harum præsentium nostrarum literarum formam, tenorem, & dispositionem, sub quibusuis verborum expressionibus, & quomodolibet pro tempore faciendas processusq desuper habitos, ac omnes, & quascumque collationes, prouisiones, commendas, præsentationes, institutiones vel alias dispositiones de Prioratu & Capellanijs prędictis, vt præfertur, vel alias quouis modo, etiam apud Sedem eandem pro tempore vacantibus, quibusuis personis, & etiam communibus, Collegijs, locis pijs, Capellis & alias quam ad præsentationem Patronorum prædictorum, sub quibusuis verborum expressionibus pro tempore factas seu faciendas, processusq desuper habitos seu habendos, ac inde pro tempore sequenda quæcumque, nulla, & inualida, nulliusque roboris vel momenti fore, & esse, ac pro nullis & infectis haberi & censeri, nec ius aut coloratum titulum possidendi cuiquam tribuere, vel per illa acquiri posse, suppressionem, extinctioné ac vnionem & applicationem prædictas, & respectiue collationes, prouisiones, & alias dispositiones per Scipionem Cardinalem ac Protectorem seu Priorem respectiue vt supra. Necnon præsentationes per Patronos prædictos respectiue pro tempore factas, subsecutasq. institutiones validas, & efficaces fore, & esse, suosq. effectus sortiri, ipsisq prouisis præsentatis, & institutis, tale ius in re, vel ad rem acquiri, quale acquiritur præsentatis, & institutis ad beneficia de vero & reali Iurepatronatus Laicorum Nobilium, & Illustrium, ratione primęue & integræ institutionis, ac perpetuæ dotationis ex bonis mere laicalibus, & patrimonialibus, dumtaxat existentia. Necnon Archipresbyteratum, Canonicatus, & præbendas, Capellaniam & beneficia prædicta, vt præfertur, suppressa, extincta ac vnita, & applicata, necnon respectiue, vt præfertur, erectos & institutos Prioratum, & Capellanias, Sacristiam & Clericatus huiusmodi, sub quibuscumque contrarijs, vel similibus seu dissimilibus, specialibus vel generalibus reseruationibus, vnionibus, annexionibus, incorporationibus, suppressionibus, extinctionibus, dissolutionibus, dismembrationibus, applicationibus, etiam perpetuis vel temporalibus expectatiuis, & alijs etiam præuentiuis gratijs, ac vniendi, & applicandi, necnon conferendi, prouidendi, & alijs facultatibus, concessionibus, literis, mandatis etiam de prouidendo, ac indultis, & dispositionibus quibuscumque illorum, & illarum reualiditationibus quibusuis personis, etiam prædictæ S. R. E. Cardinalibus, etiam de latere Legatis, etiam motu scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusuis suspensiuis, restrictiuis, ac etiam derogatoriarum derogatorijs clausulis, irritantibus, etiam vim contractus inducentibus, aut fortioribus, & arctioribus decretis atque alias quomodolibet nunc, & pro tempore concessis, necnon quibusuis clausulis, & decretis quantumuis amplissimis, & prægnantissimis etiam cum clausula, quorum tenores, editis & edendis, nullatenus comprehensa esse aut fore, minimeq. comprehendi posse aut debere, sed semper ab illis excepta, & exclusa esse, & censeri debere.

Clausula quod ad praesto dare de obreptione, subreptione, vel intentionis defectu.

§ 60. Ac omnia, & singula præmissa, necnon iam confectas literas, ac præsentes nullo vmquam tempore de subreptionis vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ vel alio quouis defectu, etiam ex eo quod causæ propter quas præmissa facta sunt coram Vrbis Vicario, aut Archipresbytero dictæ Basilicæ Sanctæ MARIAE Maioris, nunc, & pro tempore existenti, vel eius Vicario huiusmodi, aut quorumcumque locorum, vbi bona prædicta sita sunt, Ordinario, etiam tamquam Sedis prædictæ delegato aut alibi, & eoram quibusuis examinatæ, verificatæ, & ab eis approbatæ, necnon Cardinales titulares Sancti Laurentij in Lucina, & Archipresbyter Basilicæ Sanctæ MARIAE Maioris, qui fuerunt, & nunc sunt, Capitulumq. & Canonici eiusdem Basilicæ Sanctæ MARIAE Maioris, necnon Prior & Capellani prædicti, ac Præpositus Religiosi Congregationq. Presbyterorum, necnon Archipresbyterarum, Canonicatus præbendas, Capellaniam, & beneficia prædicta obtinentes, ac Guardiani, & Confratres Archiconfraternitatis Consalonis, & Confraternitatum Beatæ MARIAE de Aracœli & sancti Alberti, ac ceteri supradicti, & alij quicumque in præmissis quomodolibet ius seu interesse habentes vel habere prætendentes, ad id vocati, & auditi non fuerint, nec desuper suū consensum præstiterint, seu ex quauis alia causa vel quocumque prætextu quæsito colore vel ingenio notari, impugnari, inualidari, retractari, & ad terminos iuris reduci, seu in ius vel controuersiam reuocari, aut aduersus illa quodcumque iuris facti vel gratiæ remedium impetrari posse, nec sub quibusuis similium vel dissimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus comprehendi, sed semper ab illis excepta, & quoties illa emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antea erant statum restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac etiam de nouo sub posteriori data per Scipionem Cardinalem, & Protectorem, ac Patronos futuros prædictos quandocumque eligenda concessa, validaque & efficacia fore & esse, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac perpetuo suffragari, præmissaque omnia, & singula, ac super illis confectas literas prædictas, ac easdem præsentes, & in illis contenta quæcumque, etiam si in illis siue eorum aliquo de Sedis & Cameræ nostræ Apostolicę, necnon Cardinalium titularium Sancti Laurentij in Lucina, & Archipresbyter Basilicæ Sanctæ MARIAE Maioris ac Capituli, & Canonicorum Capellanorū & Clericorū eiusdem Basilicæ, Priorisq. & Capellanorū prædictorū necnon dictos Archipresbyteratū, Canonicatus, & prębendas, Capellaniam, & beneficia suppressa prædicta obtinentium, ac Præpositi, Religiosorum, & Congregationis, necnon Archiconfraternitatis, & Confraternitatum, aliorumque prædictorum, & aliorum quorumuis etiam speciali nota dignorum, & quantumuis priuilegiatorum, & qualificatorum, etiam necessario, exprimendorū damno, interesse ac præiudicio & etiā quantumuis enormi & enormissima læsione ageretur, seu sequeretur, aut ipsum interesse, damnū, præiudicium, ipsaque læsio esset seruata, & ad illa aut eorū aliqua prędicti & alij quicumque interesse habentes, seu habere prætendentes, auditi, citati vel vocati non fuissent, minusque suppressionem, extinctionem, dismembrationem, vnionem applicationem, approbationem, donationem, concessiones pecuniarum solutiones, aliaque prædicta, ac præsentes iuxta Pij Papę Quarti prædecessoris nostri de registrandis gratijs editam constitutionem infra terminum in ea præfixum, seu vnquam in eadem Camera vel alibi admissa, neque etiam iuxta iuris & quarumcumque Pontificalium constitutionum, ac etiam Statutorum Vrbis, & illorum reformationum formam insinuata, notificata, & etiam in eiusdem Cameræ libris, seu apud acta publica vel alibi admissa, & registrata non existant, aut ex quibusuis nullitatibus aut dictæ constitutionis, seu nostræ regulę de non tollendo iure quæsito, & quibusuis alijs nostris, etiam prędecessorum nostrorum constitutionibus, legibus, statutis, reformationibus, decretis, & consuetudinibus, etiā de directo & penitus contrarijs, seu alijs quibusuis obstaculis, impedimentis, etiam præiudicialibus quibuscumque, nullatenus, seu minus sufficienter derogatum sit, & quod in illis certæ formæ certęque solemnitates etiam ex forma ipsarum literarum ad donationum, concessionum, aliorumq præmissorum aut alias de necessitate seruandæ, & quomodolibet requisitę, seruatę non sint, nihilominus semper, & perpetuo valere, ac firmitatem & robur obtinere, suosque plenarios, & integros effectus sortiri debere volumus, & declaramus. Nos enim prędictos & alios quoscumque, etiam quantumuis substantiales atque formales, & de necessitate exprimendos defectus, siqui in illis aut eorum aliquo vel circa illa quomodolibet interuenissent, motu scientia & potestatis plenitudine similibus supplemus, eosdemque defectus sanamus, tollimus, & abrogamus. Et nihilominus pro potiori ipsorum Scipionis Cardinalis, & Marci Antonij, aliorumque vocatorum, ac Prioris, Sacristæ, & Capellanorum prædictorū, cautela, perinde ac si nunquā præcedentes literæ nostræ quoad hæc à nobis emanassent, de nouo de per se, ac ęque principaliter, iuxta præsentium formam continentiam, & tenorem, omnia, & singula supradicta facimus, statuimus, decernimus, declaramus, concedimus, damus, donamus, elargimur, ac vt supra volumus, disponimus & ordinamus. Decernentes in omnibus, & singulis præmissis vtile per inutile non vitiari, sed omnia rata, valida & firma omnino per se, sine aliqua dependentia seu correspondentia, existere debere.

Decernitur præsentes literas non esse in Camera præsentandas nec registrandas, nec vlli in aliquo verificandas, & iustificandas, nec illis contrariā probationem admitti.

§. 61. Necnon dictum Scipionem Cardinalem, ac Marcum Antonium, & alios vocatos prædictos seu quosuis alios ad prædictas literas, minusque præsentes, & in illis ac præsentibus narrata, & contenta quæcumque, in Camera nostra Apostolica præsentandum, & in eius libris admitti, & registrari faciendum, etiam iuxta dictam Pij Quarti prędecessoris de registrandis, minusque illas vel illa in toto vel in aliqua illorum parte, in iudicio vel extra, quauis causa, & occasione exhibendum probandum, iustificandum seu verificandum vllo tempore teneri, aut ad id cogi vel compelli vlla-

vllatenus posse seu debere, & etiam si eędem met literæ non exhiberentur, & nunquam apparerent nec apparere possent, nihilominus illa pro verificatis haberi debere, præsentesque absque aliarum literarum & scripturarum prædictarum exhibitione, & illarum præsentiumque ac in eis contentorum, etiam vlla prorsus probatione, verificatione, & iustificatione, nihilominus ad omnia, & singula legitime, & sufficienter in iudicio, & extra probandum, verificandum, & iustificandum omnino sufficere, nec alterius probationis adminiculum requiri, immo quamcumque contrariam probationem illis minime obesse, ac omnia, & singula præmissa perpetuo valida, firma & efficacia fore, & esse ad donationem, & concessionem, aliaque prædicta vim validi, & efficacis, ac initi & iurati contractus inter nos, & Sedem, Cameramque prædictas ex vna, & dictum Scipionem Cardinalem, ac Marcum Antonium, aliosque vocatos prædictos ex altera partibus, etiam titulo oneroso habere, & obtinere, ipsisque Scipioni Cardinali, & Marco Antonio, alijsque vocatis prædictis plenissime in omnibus, & per omnia suffragari, illosq. præmissorum effectu pacifice frui, & gaudere debere. Nosq. & Sedem, Cameramq prædictas, tam ad eorumdem præmissorum plenariam obseruationem, quam ad ipsius Scipionis Cardinalis, Marci Antonij, & aliorum vocatorum prædictorum, in pacifica eorum possessione, & vsu, manutentionem perpetuo teneri, ac de omni & quacumque euictione obligatos esse, & fore decernimus & declaramus, prout in verbo Rom. Pontif. promittimus, ac Nos & Cameram Apostolicam, illiusq. bona quęcumq. nominatim, & in specie pro eorumdem præmissorum obseruatione, etiam in casu cuiuscumq. euictionis dictorum iurium, tam de facto quam de iure, ac quouis casu, etiam inopinato, & inexcogitabili in ampliori forma Cameræ Apostolicæ in ipsorum Scipionis Cardinalis, Marci Antonij, & aliorum vocatorum prædictorum fauorem, obligamus, & hypothecamus.

Clausula sublata. §. 62. Sicq. nostræ mentis, intentionis, & incommutabilis voluntatis fuisse & esse attestamur, & ita in omnibus & singulis pręmissis ab omnibus censeri, ac per prædictos Cardinales Vrbis Vicarios, ac dictæ Basilicæ S. MARIÆ Maioris, Archipresbyteros, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarios, necnon Thesaurarios, Clericos, Præsidentes Cameræ nostrę prædictę, & quoscumq. Iudices ordinarios, & extraordinarios, Commissarios, necnon Curiæ causarum eiusdem Cameræ, & Palatij nostri Apostolici Auditores, ac eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Card. etiam de latere Legatos, Vicelegatos, & Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, irritumque & inane quicquid secus a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, pariter decernimus, statuimus, & mandamus.

Derogatio constitutionum & aliorum contrariorum quorumcumq. §. 63. Non obstantibus omnibus, & singulis præmissis ac quibusuis alijs nostris literis, & dispositionibus, necnon similis mem. Symmachi, Callisti, Gregorij Noni & Decimitertij, Ioannis Vigesimiprimi, Clemētis Septimi, Innocentij Sexti, & Septimi, Pauli Secundi, Tertij & Quarti, Iulij etiā Tertij, Pij similiter Quarti, & Quinti, ac Sixti pariter Quinti, & aliorum Romanorum Pont. prædecessorum nostrorū de rebus Ecclesiæ, & Cameræ prædictæ non alienandis, & male alienatis recuperādis, ac dicta Pij Quarti etiam prædecessoris de registrandis, necnō de iure quæsito non tollendo & de non concedendis gratijs ad instar, & de vnionibus committendis ad partes vocatis quorū interest, ac de exprimendo vero valore, alijsq. nostris & Cancellariæ nostræ Apostolicæ regulis, necnon Lateranensis Concilij nouissime celebrati, vniones perpetuas, nisi in casibus à iure permissis fieri prohibentis, ac Bonifacij Papæ Octaui de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo quis vigore præsentium vltra tres dietas ad iudicium nō trahatur, alijsq. Apostolicis ac in Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon dictarum Basilicæ Sanctæ MARIAE Maioris, & Ecclesiæ Sancti Laurentij, & aliarum Ecclesiarum iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indulsis & literis Apostolicis pro tempore existētibus dictæ Basilicæ Archipresbytero, Capitulo, Canonicis, Beneficiatis, Clericis & Capellanis, necnon Presbytero Cardinali, sub cuius titulo dicta Ecclesia Sancti Laurētij existit, necnon Camerario, Thesaurario, Auditoribus, Clericis, alijsq. Magistratibus, Officialibus, & Iudicibus prædictis, ac etiam dilectis filijs Populo Romano contra forenses, & alienigenas, necnon Archiconfraternitati, Confraternitatibus, Præposito Religiosis & Congregationi Presbyterorum, illorumque Superioribus, necnon Capellæ, alijsque prædictis omnibus, & singulis, ac quibusuis alijs sub quibuscumq. tenoribus, & formis, etiam motu pari, & consistorialiter, etiam in fundatione & primæua institutione, seu alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, etiam si in eis caueatur, quod Capellaniæ, Prioratus, & alia beneficia prædictę Vrbis, nullis nisi ciuibus Romanis aut ciuiū Romanorum originariorum filijs, & forsan alijs certo inibi expresso modo qualificatis conferri possint, aut alias de illis, etiam per Sedem prædictam pro tempore factæ prouisiones, & aliæ dispositiones, nullæ sint, quibus omnibusque alijs, quæ præsentibus quomodolibet obesse possent, etiam si de illis, eorumq. totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi etiam veriores, totosq. & integros etiam præsentibus pro expressis insertis, ac de verbo ad verbum registratis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad effectū præsentium, & validitatis omnium, & singulorum præmissorum hac vice dumtaxat harum serie, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, specialiter, & expresse derogamus, & derogatum esse volumus ceterisque contrarijs quibuscumque.

Sanctio pœnalis. §. 46. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, roboris, adiectionis, supplementi, sanationum, abrogationum, declarationum, correctionis, mutationis, addictionis, dispositionis, erectionis, institutionis, concessionum, assignationum, applicationum, appropriationum, declarationum, statutorum, ordinationum, mandatorum commutationis, exemptionum liberationum, decretorum, inhibitionum dimissionis, relaxationis, iussionis, indultorum, requisitionis constitutionis, deputationis, reseruationum. donationis, cessionis elargitionum, positionis, substitutionis, subrogationis, pronunciationis, sublationis, promissionis, attestationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis DEI, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

D. P. A. 11. die 28. Oct. Dat. Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo quintodecimo, quinto Kal. Nouembris, Pont. Nostri Anno vndecimo.

LXXXVII.

Institutio Confraternitatis vtriusq sexus Christifidelium in Alma Vrbe, sub inuocatione SS. Benedicti Et Scholasticę de Nursia, cum indulgentiarum elargitione, & quotannis vnum ex capitali pœna damnatis liberandi facultate.

Istam Confraternitatem in Archiconfraternitatem erexit, cum facultate alias Confraternitates aggregandi Greg. XV. in const. 43. Pias Christifidelium, inf. tom. 4.

Edita An. D. 1615.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. PAstoris æterni, qui pro gregis salute, in ara Crucis immolari voluit, vices quamquam immeriti gerentes in terris, pia Christifidelium vota quæ ad diuini cultus augmentum, & ipsorum fidelium salutem spectant, ad exauditionis gratiam libenter admittimus, eosdemque fideles ad religiosa opera exercenda, indulgentijs, & peccatorum remissionibus inuitamus, vt per operum huiusmodi exercitium, ad æternæ beatitudinis gaudia peruenire mereantur.

Laertius Cherubinus, & alij de Terra Nursiæ vel de S. Benedictus Orientur ut. hanc Pontifici supplicant pro erectione Confraternitatis SS. Benedicti & Scholasticæ in Vrbe. §. 1. Cum itaque sicut dilecti filij Laertius Cherubinus I.V.D. in Romana Curia Aduocatus, ac Benedictus Passerinus etiam I. V. D. necnon Sebastianus Massaronus, Olympius Cistarellus, & Franciscus etiā Passerinus nobis nuper exponi fecerunt, ipsi & alij qui a Terra nostra Nursiæ, & locis adiacentibus Spoletan. Diœcesis originem ducunt, peculiari deuotione ducti, erga Sanctum Benedictum clarissimum Nursiæ lumen & decus, & vt saluti suæ magis consulant, aliosq. Christifideles ad eiusdem deuotionis studium accendant, in Ecclesia S. Eustachij de Vrbe, vnam vtriusque sexus Christifidelium Confraternitatem, sub inuocatione eiusdem S. Benedicti, & S. Scholasticæ, ad Dei gloriam animarumq. suarum salutem, per nos erigi summopere desiderent.

Quam Pont. ipse erigit. §. 2. Nos pijs dictorum Laertij ac Benedicti, Sebastiani, Olympij, & Francisci, ac aliorum prædictorum desiderijs hujusmodi annuere, animarumque saluti paterna charitate prospicere cupientes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, In prædicta Ecclesia S. Eustachij, vnam vtriusq. sexus Christifidelium Confraternitatē quæ non sit pro hominibus vnius specialis artis, sub inuocatione prædicta, sine alicuius præiudicio, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituimus.

Confratribus vndecat facultatē processionaliter incedendi, diuina officia in suo oratorio recitandi, ac licita statuta pro Cōfraternitatis regimine condendi. §. 3. Necnon Confratribus dictæ Cōfraternitatis pro tempore existentibus, vt processionaliter incedere, diuina officia in suo Oratorio recitare, & pro ipsius Cōfraternitatis negocijs se congregare, ac quæcumq. statuta, capitula, ordinationes & decreta, pro salubri eorum & dictę Confraternitatis regimine, & directione necessaria & opportuna, (licita tamen & honesta, sacrisq. Canonibus & Concilij Tridentini decretis, ac constitutionibus Apostolicis non contraria) per dilectum filium nostrum in Alma Vrbe Vicarium in spiritualibus generalē examinanda, & approbanda, facere, & edere illaq. pro tempore prout eis videbitur, præuia simili examinatione, & approbatione, mutare, alterare, corrigere & in melius reformare.

Et quæcumq. eidem Cōfraternitati bonaque quomodo acquisita regidi, & in illius proiectus conuertendi. §. 4. Ac insuper omnia & singula legata, relicta, res & bona quomodolibet qualificata, mobilia, & immobilia per quoscūq. Christifideles dictæ Confraternitati per viam testamenti, donationis aut alias quomodolibet pro tēpore elargita, & relicta recipere illaq. per eorū Officiales & deputatos regere, gubernare & administrare, ac in ipsius Confraternitatis, & eius piorum operū vsus conuertere, ita tamen vt de receptis & administratis per eos eidē Vicario iuxta decreta Concilij Tridentini rationem reddere teneantur.

Hoc habet in cap. 9. sess. 22. de reform.

Indulget etiā quotannis vnum capitaliter damnatū liberandi concedit. §. 5. Præterea singulis annis, vnum reum quem petierint, & à dilecto filio moderno & pro tempore existenti dictæ Vrbis Gubernatore obtinuerint, capitali pœna, (præterquam ob crimen hæresis, læsæ Maiestatis, falsificationis monetæ aut literarum Apostolicarum, assassinij aut sacrilegij, necnon homicidij deliberati, aut extractionis frumentorum vel aliarum frugum, & rerum, contra

contra

tra Apostolicas constitutiones extra Statum Ecclesię) damnatum liberare, dummodo tamen pacem ab offensis vel eorum hæredibus habuerit, libere & licite valeant, auctoritate & tenore prædictis concedimus, & indulgemus. Mandantes propterea eidem nunc & pro tempore existenti dictæ Vrbis Gubernatori, vt singulis annis in perpetuum dictis Confratribus, vnum ex capitali pœna damnatis, liberum dimittat: & concedat, ipsumq; per eosdem Confratres pro tempore liberatum, ab omni pœna capitali eo ipso absolutú, eumq. ad patriam, famá gradus, honores & bona quæcumq. (præterquam Fisco incorporata) plenarie restitutum, & reintegratum, nec illum super præteritis delictis & excessibus vlterius molestari vel perturbari posse decernimus, & declaramus.

Indulgentias quoque infra scriptas elargitur videlicet. Cōfraternitatē ingredientibus, die prima ingressus Plenariam.

§. 6. Postremo vt dicta Confraternitas maiora in dies suscipiat incrementa, De Omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, Omnibus vtriusque sexus Christifidelibus, qui dictam Confraternitatem in posterum ingredientur, die prima eorum ingressus, si vere pœnitentes, & confessi, Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumpserint plenariam.

Ac in articulo mortis, itidē Plenariā.

§. 7. Necnon tam ipsis quam pro tempore describendis in dicta Confraternitate Confratribus, & Consororibus, in cuiuslibet eorum mortis articulo, si vere pœnitentes, & confessi, ac sacra communione refecti, vel quatenus id facere nequiuerint saltem vere contriti nomen IESV ore si potuerint sin autem, corde deuote inuocauerint, etiam plenariam.

Et pariter visitantibus illius Ecclesiā vel Oratoriū in diebus festiuis S. Benedicti & etiam S. Scholasticæ.

§. 8. Ac eisdem nunc & pro tempore existētibus Confratribus, & Consororibus vere pœnitentibus, & confessis, ac sacra communione refectis, qui prædictę Confraternitatis Ecclesiam vel Capellam seu Oratorium in die festo eorumdem SS. Benedicti & Scholastiæ, à primis Vesperis vsq. ad occasum solis diei huiusmodi, singulis annis deuote visitauerint, & ibi pro Christianorū Principum concordia, hæresum extirpatione, ac sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, misericorditer in Domino concedimus.

Indulgentiā annorū septē & totidē quadragenarum concedit eisdem Confratribus, pia quadam opera facientib.

§. 9. Insuper dictis Confratribus, & Consoribus etiā veræ pœnitentibus & confessis, ac sacra communione refectis, qui prædicta Ecclesiam vel Capellam seu Oratorium in Natiuitatis, ac secundo Paschatis Resurrectionis D. N. IESV CHRISTI, necnon Natiuitatis & Assumptionis B. MARIÆ Virginis festis diebus, à primis similiter Vesperis vsque ad occasum solis dierum huiusmodi, singulis annis deuote visitauerint, & ibi vt præfertur, orauerint, quo die prædictorum id egerint, septem annos, & totidem quadragenas.

Indulgentiā quoq. sexaginta dierum ... pia opera exercentibus impartitur.

§. 10. Quoties vero Missis, & alijs diuinis officijs in dicta Ecclesia vel Capella seu Oratorio pro tempore celebrandis & recitandis, seu Congregationibus publicis vel priuatis eiusdem Confraternitatis vbiuis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacē inter inimicos composuerint seu componi fecerint vel procurauerint, necnon etiam, qui corpora Defunctorum tam Confratrum, & Consororum dictæ Confraternitatis quam aliorum ad sepulturam associauerint, aut quascumque processiones de licentia Vicarij prædicti faciédas sanctissimumq. Eucharistiæ sacramentum, tam in processionibus quam cú ad infirmos aut alias vbicumque, & quomodocumque pro tempore deferretur, comitati fuerint, aut si impediti, Campanæ ad id signo dato, semel Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam dixerint, aut etiam quinquies Orationem & Salutationem prædictas pro animabus Defunctorum Confratrum & Consororum dictæ Confraternitatis recitauerint, aut peccatoré aliquē ad viam salutis reduxerint, & ignorātes præcepta Dei, & ea quę ad salutem sunt, docuerint aut quodcumq. pietatis vel charitatis opus exercuerint toties pro quolibet prædictorum operum sexaginta dies de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentijs in forma Ecclesiæ consueta relaxamus. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Indulgentiarū concessionē reuocat, si hæc Confraternitas alteri Archiconfraternitati vniatur, vel aliter instituatur.

§. 11. Volumus autem quod si prædicta Confraternitas alicui Archiconfraternitati aggregetur, vel alia quauis ratione vniatur, seu etiam quomodolibet instituatur, præsentes & quæuis aliæ litteræ Apostolicæ, illis nullatenus quoad indulgentias, & remissiones præfatas suffragentur, sed ex tunc eo ipso prorsus nullæ sint.

D. P. A. XI. die 9. Nou.

Datum Romæ apud Sanctam MARIAM Maiorem, sub annulo Piscatoris die 9. Nouembris 1615. Pontificatus nostri Anno vndecimo.

LXXXVIII

Confirmatio, & declaratio constitutionis Sixti V. super pœnis, & confiscationibus Status Ecclesiastici, illarumque solutione Cameræ Apostolicæ debita. Et forma de cetero illis perpetuo seruanda.

Hæc Sixti V. constitutio habetur supra lib. 2. fol. 496. Ad Romanum, eiusq. confirmatio à Clemente VIII. promulgata legitur hic sup. fol. 3. Inter ceteras.

Edita A. D. 1615.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

IN suprema Beati Petri Sede (meritis licet imparibus) à Domino constituti, muneris nostri esse cernimus, vt inter pastorales curas, Populorum nostræ, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ditioni in temporalibus subiectorum, recto regimini nostram sollicitudinē impendamus, ac etiam prouideamus, vt iuribus Cameræ nostrę Apostolicæ consulatur, ne ex ijs, qui irrepere solent abusus, ipsa Camera Apostolica aliquod patiatur detrimentum, & quæ propterea sedula meditatione à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris salubriter constituta & ordinata fuisse comperimus, quo inuiolabilius obseruētur confirmemus, & innouemus, nostręq. auctoritatis munimine roboremus, aliaque disponamus, quæ in Domino conspicimus salubriter expedire.

Sixtus V edidit bullā de qua in rubr.

§. 1. Alias siquidem accepto per fel. rec. Sixtum Papam Quintum prędecessorem nostrum, quod, &c.

Omittitur tenor huius bullę, quia eam habes supra fol. lib. 2.

Clemens viii. citatus, in rubr. illā confirmauit.

§. 2. Quæ quidem constitutio postmodum per recol. mem. Clementem Papam Octauum etiam prædecessorem nostrum, per suam Motus proprij cedulam sub die 22. mensis Aprilis Anni Domini 1592. publicatam, & affixam confirmata fuit.

Hic Pont. illius obseruātiam stricte præcipit.

§. 3. Cum autem sicut accepimus successu temporis, vt humana fert conditio, Constitutiones & Motus proprius huiusmodi, culpa etiam eorum qui in eodem Statu nostro tēporali iurisdictionem exercent, per eosdem ac forsan grauiores abusus eludantur, pœneque mulctæ, & confiscationes dictæ Cameræ debitæ similiter interuertantur, & alia incommoda forsan etiam cum delictorum impunitate enascantur, Nos his malis opportuna remedia adhibere, eaque de medio tollere, ac dictæ Cameræ nostræ indemnitati consulere cupientes, Motu proprio nō ad alicuius nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraq. deliberatione nostris Constitutionem prædictam, omniaq. & singula in ea contenta auctoritate Apostolica tenore præsentium cōfirmamus, approbamus & innouamus, eamq. inuiolabilis firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari perpetuis futuris temporibus debere cōstituimus, & ordinamus. Et nihilominus dilectis filijs nostris, & Apostolicæ Sedis in Prouincijs eiusdem Status nostri de Latere Legatis, tenore præsentium iniungimus, eorumque Vicelegatis, Præsidibus, Rectoribus, Gubernatoribus, Locatenentibus, Pretoribus, Vicarijs, Notarijs Cancellarijs & Scribis alijsq. Officialibus, omnibus, & singulis ad quos spectat & pro tempore spectabit, præcipimus, & mandamus, vt eandem Constitutionem inuiolabiliter, & ad vnguem sub pœnis in ea contentis, & alijs infrascriptis obseruent, exequantur, & adimpleant.

Officiales quos teneri declarat in ingressu Officij cū iuramento promittere obseruantiā bullæ Sixti V. & illius constitutionis & ob fyne confessionem Thesaurariorū supplicationes, & decreta non recipere ... ...

§. 4. Præterea motu, scientia, deliberatione & auctoritate paribus decernimus, & ordinamus, quod Vicelegati, Pręsides, Rectores, Notarij, Cancellarij, ceteriq. Officiales prædicti nunc & pro tempore existentes, eum primum se ad eorum officiā exercēda cōtulerint teneantur expresse iurare, & iuramento desuper præstando declarare se Sixti prædecessoris, ac præsentem Constitutionem nostram in omnibus, & per omnia sub pœnis in ea & nostra respectiue contentis & expressis inuiolabiliter, & ad vnguem obseruaturos, nec illis sub quouis prætextu, quæsito colore, causa vel ingenio contrauenturos, quodque nec ipsi minusque pro tempore existentes nostri, & dictæ Sedis Legati, nullo prætextu, titulo, iure, causa, & forma supplicationes huiusmodi ipsis vel eorum alicui pro tempore porrigendas, dandas vel dimittendas, taxare, & subscribere, compositionesq; facere, decretaq. quouis modo gratiam seu remissionem pœnæ seu delicti directe vel indirecte concernentia, interponere, easq. & illas registrare, & in acta referre, processusq. tam per viam supplicationum decretorum huiusmodi, quam gratię compositionis seu transactionis vel remissionis, & similium, cassare & abolere non possint neque valeant, nisi prius Thesaurarij aut iurium ac prouentuum dictæ Cameræ conductores vel pœnarum Depositarij, & seu eorum substituti, iuxta dispositionem, tenorem & formam instrumentorum Cameralium cum eis celebratorum expresse supplicationibus, decretis, gratijs, compositionibus, transactionibus, & aliarum pœnarum remissionibus, abolitionibus, & similibus decretis desuper faciendis consenserint, illorumq. consensum ante aliquam aliam subscriptionē in calce dictarum supplicationum, & seu decretorum vel abolitionum, aut etiā ad partes etiam propria eorum manu subscriptum præstiterint.

Aliterq. vero ... & signaturas ... supplicationes irritas declarat.

§. 5. Alioquin compositiones, decreta, abolitiones, registrationes, cassationes, & alia quæcumque contra præsentium nostrarum dictorumque instrumentorum Cameralium, & capitulorum in eis appositorum formam, continentiam & tenorem, desuper facienda, & demandanda nulla & irrita, nulliusq. roboris, & momenti fore, & esse censeantur, prout ex nunc illa motu, scientia & potestate paribus cassamus, reuocamus, & annullamus, viribusque & effectu euacuamus, ac delinquentibus & condemnatis, & alijs quibuscumque in processibus alijsq. actis desuper pro tempore faciendis, vocatis & comprehensis & seu alias interesse quomodolibet habentibus, nullatenus decernimus prodesse, quinimmo contra eos pro penis incursis, & seu in sententijs contra ipsos latis ac promulgatis, & in progressu temporis ferendis, & promulgandis contentis, procedi possit, & valeat, non secus ac si compositiones, abolitiones, decreta, supplicationes & alia prædicta minime emanassent, & seu facta fuissent.

Officialibus contrauenientibus pœnas infligit.

§. 6. Et nihilominus Vicelegati, Præsides, Rectores Notarij, Cancellarij, ceteriq. Officiales omnes, qui secus fecerint, indignationis nostræ; & pro tempore existentis Romani Pontificis, priuationis officiorum, ac mille ducatorum auri, ac alias etiam grauiores arbitrio nostro, & eiusdem Romani Pontificis pœnas incurrisse & incidisse intelligantur, & ad illorum solutionem cogi omnino possint ac debeant.

Comprehēsiuam harum constitutionū ... ...

§. 7. Ceterum vt præsentes perpetuis futuris temporibus obseruentur, neue aliquis earum ignorantiam prætendere allegare aut se excusare possit, Volumus decernimus & mādamus, quod easum-

Conscripta & affigi iubet, & publicari, & penes rectores aliquos retineri. tumdem præsentium transumptis, & vt melius intelligantur ipsarum compendia siue summaria vulgari sermone conscripta, & innotata in singulis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, Castellis, Villis, & Burgis Status nostri prædicti affigantur, & publicentur, ac tam præsentium quam summarij transumpta in Cancellarijs criminalibus, & in locis residentiæ Gubernatorum, & Officialium affixa perpetuo sub pœna scutorum ducentorum dictæ Cameræ applicandorum conseruentur.

In deputationibus legatorum eandem Sixti constitutionem exprimi iubet. §. 8. In nouorum autem Legatorum prædictorum a nobis, & successoribus nostris pro tempore eligendorum & deputandorum, deputationibus ac literis desuper in quacumq. forma quandocúq. expediẽdis, apponi & exprimi omnino debere volumus & mandamus, quod Legati prædicti eandẽ Sixti prædecessoris, necnon præsentem nostram huiusmodi constitutionem obseruare, adimplere, & exequutioni demandare omnino teneantur, & debeant, alias quæcumque per eos contra illius tenorem facienda, gerenda, & mandanda, nulla, & inualida sint eo ipso, prout ex nunc nulla esse itidem decernimus.

Officiales de contentis in dicta bulla Sixti V Syndicari mandat. §. 9. In discessu vero seu syndicatu dictorum Vicelegatorum, Gubernatorum, Prætorum, & aliorum Officialium, quomodolibet pro tempore pariter deputandorum & eligendorum, cetera omnia per dictum Sixtum prædecessorem vt supra ordinata à Fisci Procuratoribus seu Depositarijs ac substitutis, & locorum Syndicis sub quingentorum aureorum, vt præfertur applicandorum, & alijs pœnis prædictis obseruari, & exequutioni similiter demandari debeant.

Et ita non aliter iudicari decernit. §. 10. Et ita in præmissis omnibus & singulis, & quolibet eorũ, per Legatos, Vicelegatos, Præsides, Gubernatores & Locatenentes, Prætores, Vicarios & alios Officiales antedictos, omnes, & singulos, nunc & pro tẽpore existentes, & quemlibet eorum, necnon omnes alios Iudices ordinarios & delegatos quauis auctoritate fũgentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquã, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit. §. 11. Non obstantibus omnibus illis, quæ dictus Sixtus prædecessor in suis literis voluit non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis credi præcipit. §. 12. Volumus insuper quod earumdem præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. An. 11. die 18. Dec. Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 18 Decembris millesimo sexcentesimo decimo quinto, Pontificatus Nostri Anno Vndecimo.

Publicatio in Vrbe. *Die 22. Mensis Decembris millesimo sexcentesimo decimoquinto retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ S. Petri, Cancellariæ ac Cameræ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Ambrosium Paulinum Sanctiss. Domini Nostri Papæ Curs.*

Augustinus Braccherius Mag. Curs.

LXXXIX De Abbatiarum, Prioratuum, aliarumque domorum Congregationis Monacorum B. Mariæ montis Virginis Ordinis S. Benedicti erectione, & Abbatumque, & Priorum, ac aliorum ex perficiendorum electione, Vocalium in Capitulis præfinitione. Nouitiorumq Conuersorum, & aliorum habitu, atq. regimine.

Alia de hac Congregatione Pontificia rescripta indicaui supra in constit. 3. Cœlestini iij. & in const. 85. Sixti V. Dudum. lib. 2.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

POstulat ratio pastoralis officij, Nobis licet imparibus meritis Diuina prouidentia commissi, vt Congregationum ad Diuini cultus augumentum, & Religionis propagationem institutarum conseruationi intendentes, illa statuamus, & decernamus, perquæ non solum ipsæ Congregationes conseruari, verum etiam incrementum suscipere valeant.

Quia decreta delegati Apostolici à Clemente monasteria Congregationis retinenda & reliquis dimittenda, contra minime profuerunt. §. 1. Cum itaque sicut accepimus alias dilectus filius Ioannes de Leonardis Clericus Regularis Congregationis lucensis ad restituendam, & augendam regularem disciplinam Monacorum ordinis S. Benedicti Congregationis Montis virginis à fel. rec. Clemente Papa VIII. prædecessore nostro delegatus, decreti Concilij Tridentini inhærens, & in vim facultatum sibi à dicto Clemente prędecessore attributarum, ne maior esset Monacorũ numerus quam eiusdem Congregationis redditibus ali posset, quædam Monastéria ordinis, & Congregationis prædictorum perpetuo retinendas alia per modum prouisionis, & ad certum tempus reliqua supprimendas decreuerit experientia vero compertum sit in execution decretorum ipsius Ioannis difficultates, & incommoda, & detrimenta varia circa Ecclesiasticum cultum, reditũ, & Monasteriorum conseruationem, & manutentionem nasci, & proinde dictus Clemens prædecessor multa ex illis sustulerit, & immutauerit, multaq alia pro conseruatione, & augumento Ordinis, & Congregationis prędictorum veniant abroganda.

Hic Pontifex decreuit quod Monasteria 24 sint, cum certo Monacorum numero. §. 2 Idcirco Nos dictorum decretorum tenores, acsi de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro expressis habentes, matura deliberatione desuper habita hac nostra perpetuo valitura Cõstitutione, perpetuo statuimus, & ordinamus, quod Monasteria quibus tota Congregatio Montis Virginis constare debet, infrascripta vigintiquatuor sint, & in eisdem infrascriptus Monacorum numerus ali debeat, qui neq. minui, neq. augeri, nisi quatenus augeatur dictorum Monasteriorum redditus possit.

Quorum Monasteriorum decẽ, & tria maiora, regi sub singulis Abbatibus praescribuntur. §. 3. Videlicet Monasterium Montis Virginis de Monte in quo sint Monaci centum computatis omnibus, tam Professis quam Oblatis, & famulis, ita tamen vt dimidia saltem pars sint Sacerdotes. Monasterium S. Mariæ Montis Virginis de Neapoli, in quo sint sexdecim; Et Monasterium Casæ Maricanæ in quo quatuordecim, comprehensis Professis, Oblatis, & famulis, vt supra dictum est. Monasterium Sanctæ Mariæ Virginis de Capua; Sanctæ Mariæ de Gratia Terræ Pinæ; Sanctæ Mariæ Montis Virginis Terræ Candidæ, Sanctæ Mariæ de Gratia Marihani; S. Mariæ Virginis de Auersa; & S. Agathę Vrbis Romæ; S. Saluatoris de Guieto; S. Agathæ de Apulia; S. Mariæ Lauretanæ montis Falconis; S. Ioannis de Argento, in quibus singulis sint Monaci duodecim, omnibus supradictis computatis. Prædicta vero Monasteria gubernentur sub titulo Abbatis, ijsque non perficiantur nisi Monaci spectatę virtutis & disciplinæ

Aliquot vero nasturiaiude cum certo numero per Priores ad eis eligendos. §. 4. Monasteria S. Honufrij Terræ Abbedinæ; Sanctæ Crucis Terræ Palmæ; S. Ioannis de Sarno; S. Iacobi in Terra Lauri; S. Benedicti de Arizno; S. Ioannis Baptistę de Castello; S. Ioannis Baptistæ Nuceriæ; S. Iacobi de Beneuento; S. Mariæ de Gratia de Casuscara; Sanctissimi Corporis Christi Montis Aurei; S. Iacobi Terræ S. Angeli de Scala, in quibus sint Monaci sex pro quolibet Monasterio, neq plures neq. pauciores, computatis omnibus supradictis; & Monasteria prædicta gubernentur sub titulo Prioris.

Qui Priores postea ex eorum merita sufficientia ad maiora vocandi. §. 5. Qui quidem Priores, Abbatibus decedentibus, per gradus perficiantur Monasterijs maioribus supradictis. prout eorum virtutum merita, & administrationis ratio postulare videbuntur.

Et eorũ tres electi ab Abbate & definitoribus, abiis sint tria ad Priorationes, electionis a vocibus ad vota eicienda in Capitulo. §. 6 Ex numero vero dictorum vndecim Priorum, qui erunt ad nutum amouibiles, tres eligantur per vota secreta ipsorum tantum vndecim Priorum, fabis albis & nigris in pixidem coniciendis, & qui plura vota tulerit, is vocẽ electiuam in ea in Capitolo habeant ea vero electio celebretur coram Abbate Generali, & duobus Definitoribus, vel saltem vno, si alter aliquo impedimento intercedente adesse non poterit.

Decani, Definitores, Procuratores, Abbates, & Magister nouitiorum Capitulis Generalibus sint vocales & in electione Abbatis Generalis. §. 7. Decanus vero, Definitores, seu Visitatores, Procurator Generalis in Vrbe pro tempore existens, necnon supradicti omnes Abbates, & Magister Nouitiorum, qui tantum est ad præsens, & Vicarius similiter ad præsens existẽs Presbyterorum Montis Virginis qui declaretur Abbas, & deinceps eligetur ex supradicto numero Abbatum, semper vocem habeant actiuam, & passiuam in Capitulis Generalibus, & Prouincialibus, & in electione Abbatis Generalis, & Definitorum.

Abbates gaudeant privilegijs Abbatum Ordinis Camal. §. 8 Omnesque Abbates supradicti gaudeant, & gaudere debeant omnibus priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, & præeminentijs quibus gaudent Abbates Camaldulenses quocumque iure

Monaci maiores annis 60. qui Abbates, aut locis prædictis per annos 10. præfuerint, voce habeãt, & Capitulum velit. §. 9 Monaci quoq senes, & sexaginta annis, maiores, cum fuerint Abbates ad minus decem annis, & ipsi per dictum tempus spatium ijs locis præfuerint, qui nunc Abbates appellantur, licet velint cedere officio quod obtinent, habeant pariter vocem actiuam & passiuam in omnibus Capitulis & electionibus, si tamen ad id consenserit Capitulum Generale, & non alias.

In aliis 19. Monasteriis, que prædictis vnita sunt, Sacerdos cũ Conuerso vel Oblato, Sacer. de 40. annis maior, & bi ex familia Monasterij, cui illud in quo degat Monasterium vnitum erit. §. 10. In alijs Monasterijs seu domibus & membris quæ prædictis Monasterijs vnita & annexa, vel aliter reperiuntur nulla imposterum constituatur familia, sed Monacus tantum vnus Sacerdos quadraginta annorum maior, ac probatę vitæ cum vno Conuerso, seu Oblato colloceetur, qui sint & censeantur ex familia, cuius domus seu membrum illud vnitum fuerit, ac in ea ecclesia celebrent & bonorum, & redituum curam habeant. Huiusmodi vero Monasteria seu domus sit infrascriptæ; videlicet Monasterium Sanctæ Mariæ Magdalenæ de Salerno; Sanctę Mariæ de Nuce de Triuico; S. Bartholomæi de Troia; S. Ioannis Baptistæ de Auellino; Annunciatæ Aitauillæ; S. Mariæ Annunciatæ de Mercuriano; Mõtis Virginis de Thiano; S. Marię de Nuce de Piata; S. Leonardi de Montefusculo; S. Marię de Ascensione de Carino; S. Marię Annunciatę de Illiceto; S. Donati de Asculo; S. Marię de Tocco; S. Marię de Boiano; S. Marię Montis Virginis de Altouilla Capaciji; S. Catharinę de S. Martino; S. Marię Annunciatæ de Matalona; S. Marię de Airola; & S. Rocchi de Banioio.

In reliquis domibus seu membris, aliis deputanturque fiat. §. 11. In Monasterijs autem seudi, quod sicut accepimus membrum est Monasterij Montis Virginis, & animarum curam habet, sint Monaci, quos sicut pariter accepimus in eo esse solent, numero quinque, in Monasterio Puteolano quod vt asseritur hospitium est, & membrum Monasterij Neapolitani, numero tres, in reliquis domibus seu membris, deputetur vnus Oblatus Professus spectatæ probitatis, & ętatis, qui sit ex familia Monasterij cui domus annexa est, qui ecclesię suppellectilis ędium, & redditum curam habeat.

Si quæ ad formam Monast. redigantur, cũ competenter dotatæ, sub Abbatis vel Prioris titulo gubernandum. §. 12. Si vero forte contigerit, vt aliquod seu aliqua ex Monasterijs prædictis, vel domibus ad formam Monasterij redigantur, competenterque dotentur, itaut duodecim in eo Monaci, vel saltem sex ali possint, vt supra dictum est, tunc eum Capituli Generalis consensu, & Protectoris licentia restituantur, sub Abbatis vel Prioris titulo respectiue gubernanda

§. 13. Preterea ad propagationem Congregationis vnum in Mona-

Monasterio Montis Virginis de Monte, & alterum in Monasterio S. Agathæ de Vrbe Nouitiatum, in quibus postquam fabrica, & rebus necessarijs instructi fuerint, Nouitij recipi & admitti, ac sumptibus dictorum Monasteriorum respectiue ali, & manuteneri debeant instar aliorum dictæ Congregationis Nouitiatuum Apostolica auctoritate tenore præsentium, sine alicuius præiudicio perpetuo erigimus, & instituimus.

Nouitiatum Monasterio Montis Virginis, & S. Agathæ de Vrbe erigitur.

§. 14. Illisque sic erectis & institutis, necnon Nouitijs, & alijs personis Regularibus professis, in illis pro tempore existentibus, quod omnibus, & singulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, prærogatiuis, antelationibus, fauoribus, præeminentijs, indultis, licentijs, alijsque gratijs, tam spiritualibus quam temporalibus, quibus alij eiusdem Congregationis Nouitiatus, & illorum Nouitij, ac regulares personæ, de iure statuto, vel consuetudine, priuilegio, aut alias quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi pariter, & pariformiter, ac æque principaliter, absque vlla prorsus differentia, in omnibus, & per omnia, acsi illa nominatim, & expresse per præsentes concessa, & impartita forent, etiamsi talia essent quæ specialem, & indiuiduam requirerent mentionem, & sub generali expressione non comprehenderentur, vti, potiri, & gaudere possint, & valeant, auctoritate, & tenore prædictis, itidem perpetuo concedimus, & indulgemus.

Qui aliorum Nouitiatuum Congregationis priuilegiis omnibus perfruantur.

§. 15. Quo vero ad vniuscuiusque loci qualitatem, & Nouitiatus, ac recipiendorum in Nouitios, formam spectat, eorumque regimen, decreta super prædictis a Sede Apostolica euulgata omnino seruentur.

Quo vero ad Nouitios recipiendos, ac regendos, decreta Sedis Apostolicæ seruentur.

§. 16. Et quoniam vt ex statu personali Monacorum dictæ Congregationis nobis constitit, ex quorundam Superiorum negligentia, seu aliquo humano effectu factum est, vt ex eadem patria, & etiam ex eadem familia multoties maior numerus Monacorum receptus fuerit quàm pareret, seu Monasterij redditibus, qui in eadem patria sunt, ali posset, decernimus non plures Nouitios, quam tres eiusdem patriæ in posterum in Congregatione prædicta recipiendos, nisi in defectum aliorum, quo casu recipiendi munus huiusmodi ad Capitulum Generale cum Protectoris licentia spectet, & non aliter.

Qui, & quot Nouitij recipiendi sint.

§. 17. Nemo etiam Abbas, Prior vel Cellarius creari possit in propria patria.

Abbas, Prior vel Cellarius in propria patria non eligatur.

§. 18. Insuper duo alij Nouitiatus Monacorum professorum arbitratu Capituli generalis constituantur, in quibus Nouitij professi vsq. ad presbyteratus, vel saltem ad subdiaconatus ordinem, in obseruantia disciplinæ monasticæ, studijs incumbant.

Nouitiatus alij arbitrio Capituli generalis instituantur.

§. 19. Sicut autem vestitus Nouitiorum a vestitu Monacorū professorum distinctus esse debet, sic Conuersorum professorum vestitus à non professis distinctus omnino sit, & oblatis non professis Tabarrus tantum cum bereto alicuius coloris concedatur.

Eorū, ac Monacorum, Conuersorū professorū, & non professorum ac Oblatorū vestitus distinctus sit.

§. 20. Volumus etiam, & decernimus, vt filiationes Monasteriorum, vti habent aliæ Congregationes Sancti Benedicti in Congregationem huiusmodi introducantur.

Filiationes Monasteriorū permittitur huic congregationi, instar Congregationis S. Benedicti.

§. 21. Et tam Abbates quàm Priores prædicare verbū Dei in locis viginti quinq. millia ab eorū Monasterijs distantibus.

§. 22. Et postquam cursum in Theologia peregerint, & quinque annos continuos legerint, gradum Doctoratus suscipere cum licentia Abbatis generalis, qui nulla tamen gaudeant exemptione, possint, & valeant.

Abbates, & Priores verbū Dei prædicare possint.

Qui & quando Doctoratus gradū suscipiant.

§. 23. Ac omnes Oblati, tàm hactenus professi quàm qui in posterum emiserint professionem, debeant post illam emissam, deferre scapulare paruum, latitudinis palmi, longitudinis vsque ad genua, ac in ima parte ad figuram oui redactum, cum cuculla rotunda, & sine cauda vt dicunt, & dicto scapulari consueta, dictaque professio non possit ab illis emitti, nisi de vita, & moribus a Religiosis Monasteriorum vbi seruierint, & tunc seruientes fuerint approbati, ac seruatis decretis a fel. rec. Clemente Papa VIII. prædecessore nostro, conditis, & publicatis, antequam vero emiserint dictam professionem, debeant gestare tunicam oblongam dumtaxat cum mantello, & pileo.

Oblati professionem quando emittant, & quo vestitu vtantur.

§. 24. Hi autem omnes supradicti Oblati, teneantur per annum integrum Nouitiatum facere, & quæ sunt necessaria adimplere.

Nouitiatumq. faciant.

§. 25. Alij vero qui recipientur ad seruitia vtilia obeunda nec emittent professionem, solum vnam vestem vsq. ad genua & non infra oblongam, vna cum mantello, & pileo ad instar laicorum sæcularium habere debeant.

Alij seruientes quem habitū gestent.

§. 26. Decernentes præsentes literas, ac in eis contenta quæcumq. nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi, vel retractari seu in ius vel controuersiam vocari, aut aduersus eas, & ea quodcumque iuris, & facti, vel iustitiæ, & gratiæ remedium intentari, impetrari vel concedi nullatenus vnquam posse, sed ab omnibus quos concernunt, & concernent quomodolibet in futurum inuiolabiliter obseruari debere.

§. 27. Sicq. & non aliter, per quoscumque Iudices ordinarios, & Delegatos, ac Commissarios, quauis auctoritate fungentes, ac etiam S. R. E. Cardinales, & de latere Legatos, sublata eis & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum irritans.

§. 28. Non obstantibus nostra, ac Cancellariæ Apostolicæ regula de priuilegijs ad instar concedendis, ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Congregationis, & ordinis prædictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus, & singulis, eorum omnium & singulorum tenores, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus communiter aut diuisim ab Apostolica sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Contrariorum derogatio.

Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 19. Martij 1611. Pont. Nostri Anno 6.

D. P. An. 6. die 19. Martij.

XC.

Quod Superioribus Ordinum Mendicantium, liceat eorum religiosos etiam per aliam viam quàm per Lusitaniam, ad Iaponicas, & alias Indiarum Orientalium regiones, prædicandi aut Christianam fidem docendi causa transmittere, seruata in reliquis forma constitutionis Clementis VIII.

P A V L V S P A P A V.

Vniuersis, & singulis præsentes literas inspecturis, Salutē & Apostolicam Benedictionem

Edita An. D. 1608

SEdis Apostolicæ prouidentia circumspecta, quæ ratione suadente aliquando decreuit, experientia deinde comperto, mutatione indigere, nonnunquam immutat, prout re mature discussa in Domino iudicat expedire.

Exordium.

§. 1. Alias siquidem fel. record. Gregorius Papa XIII. prædecessor noster, certis tunc expressis causis adductus, per suas in simili forma Breuis literas, sub Datum die 28. Ianuarij 1585. Pontificatus sui anno 13. Omnibus Patriarchis, & Episcopis, etiam Prouinciæ Chinæ, & Iaponiæ, sub interdicti Ecclesiastici, & suspensionis ab ingressu ecclesiæ, & Pontificalium exercitio, alijs vero Sacerdotibus, Clericis, & Ministris Ecclesiasticis, tam secularibus quam cuiusuis Ordinis regularibus, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existerent, sub excommunicationis maioris pœnis ipso facto incurrendis interdixit, & inhibuit, ne ad earum regiones, & prouincias Iaponicas, Euangelium prædicandi, vel doctrinam Christianam docendi, aut sacramenta ministrandi, aliaue munia Ecclesiastica obeundi causa, sine sua, & Sedis Apostolicæ expressa licentia proficisci auderent.

§. 2. Postmodum autem rec. me. Clemens Papa VIII. similiter prædecessor noster, accepto quod tam Chinæ, & Iaponum, quam aliæ illis vicinæ & adiacentes Insulæ, regiones, & prouinciæ, ac latissima Regina Indiæ Occidentalis, amplissima, & populis refertissima erant, & pro tanta animarum multitudine ad fidem Catholicam traducenda, & spiritualibus alimentis fouenda, plures operarij, ac Ministri necessarij erant, quam ex sola Religiosorum Societate IESV haberi poterant, omnibus, & singulis Mendicantium Ordinum Magistris, seu Prioribus generalibus, tunc, & pro tempore existentibus indulsit, vt cum necessitas postularet, quoslibet Ordinis sui spectatæ vitæ, & eruditionis religiosos, quos nimirum ad prædicta officia, & Ministeria idoneos, & vtiles fore in Domino iudicarent, per Lusitaniam dumtaxat, & suscepta inde nauigatione, in Indias, & Ciuitatem Goan, atque ad Superiores Ordinum in illis partibus existentes transmittere, tam ipsi sic transmittendi quàm alij supradictorum Ordinum Religiosi in eisdem Indiarum partibus existentes, & ad hoc munus obeundum a suis Magistris, Ministris, vel Prioribus generalibus, seu alijs Superioribus electi, & approbati, tam ad Iaponicas prædictas quam ad alias proximas, & adiacentes, etiam Chinæ, & finitimorum Regnorum, & terræ firmæ Indiæ Orientalis Insulas, regiones, & prouincias accedere possent.

Gregor. a dicta Insula ceteros religiosos, ad praedicandum Christianam fidem proficisci prohibuit.

Clemens vero, Superioribus Ordinum Mendicantium indulsit, vt religiosos transmittere possent per Lusitaniam ad Iaponicas, & alias proximas regiones.

§. 3. Ceterum omnibus, & singulis Religiosis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis essent, sub excommunicationis maioris, a qua nonnisi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo absolui possent, necnon priuationis vocis tam actiuæ quàm passiuæ, ac dignitatum administrationum, & officiorum quorumcumque, necnon inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda ac exercenda, pœnis ipso facto absque vlla declaratione incurrendis interdixit, & prohibuit, ne ex Insulis Philippinis nuncupatis, siue qualibet alia Indiarum Occidentalium vel quæ pro partibus Indiarum Occidentalium tunc habebantur parte ad illas pertinente, in Iaponicas, & alias illis proximas adiacentes, & finitimas Insulas, Prouincias, & regiones prædictas, etiam quorumcumque priuilegiorum, eis vel suis Ordinibus, a dicto Clemente, & Romanis Pontificibus prædecessoribus suis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, in genere vel in specie, etiam super facultate prædicandi verbum Dei per vniuersum Mundum, catenus concessorum, seu in posterum etiam concedendorum, approbandorum, & innouandorum, nisi in illis de prohibitione huiusmodi, & interdicto, specialis specifica, & expressa mentio, cum sufficienti derogatione fieret, aut quouis alio prætextu, & quæsito colore proficisci, & tran-

Prohibuit quoque Religiosis ex Philippinis, vel alia Indiarum Occidentalium parte in Iaponicas, vel alias proximas regiones transire. Vide const. §. 3.

& transire auderent, vel præsumerent, & si qui eatenus, vel in posterum secus facerent postquam moniti essent, statim sub eisdem pœnis, omni mora, & excusatione cessante, ad dictas Insulas Philippinas, vel alias partes Indiarum Occidentalium reuerti & redire omnino tenerentur, & ad id per quoscumque Iudices Ecclesiasticos, sub eisdem & alijs eorum arbitrio infligendis pœnis cogi & côpelli possent, prout in dictis Gregorij ac prædicti Clemétis prædecessorum desuper etiam in forma Breuis, sub Da.. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 12. Decembris 1600. Pont. sui Anno nono, confectis literis plenius continetur.

Sed hac, ut ea quæ per Lusitaniam accedendi ad Indias prohibitio, ... Hispaniæ ... Pontifice ... Lusitaniam ... Clementis ... permittitur.

§. 4. Cum autem sicut ex insinuatione Charissimi in Christo filij nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici accepimus, experientia compertum sit, quod prohibitio accedendi ad Indias, & Ciuitatem Goam alias quam per Lusitaniam, nec qui sperabatur ex eo fructum protulit, neque Catholicę fidei propagationis negotio vtilis fuit; Nos pro pastoralis officij nostri debito, vt tantum opus Dei omni sublato impedimento libere peragi possit, quantum humilitati nostræ ex alto conceditur prouidere volentes, dictarumq. literarum Gregorij & Clementis prædecessorum tenores præsentibus pro expressis habentes, omnibus, & singulis Mendicantium Ordinum Magistris, Ministris, seu Prioribus generalibus, aut alio quocumque nomine nũcupatis Ordinũ Capitibus, nunc & pro tẽpore existentibus, vt cum necessitas postulauerit, quoslibet Ordinis sui spectatæ vitæ, & eruditionis religiosos, quos nimirum ad prædicta officia, & munia idoneos & vtiles fore in Domino iudicauerint, ad Superiores Ordinum in illis partibus existentes, etiam per aliam viam quam per Lusitaniam in Iaponicas, & alias illis proximas adiacentes, & finitimas Insulas, Prouincias, & regiones prædictas, seruata in reliquis dictarum literarum Clementis prędecessoris forma, in omnibus, & per omnia, & non aliter, transmittere libere, & licite valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus.

Contrariis derogatur.

§. 5. Non obstantibus interdicto, & prohibitionibus, ac literis dictorum prædecessorũ alijsq. præmissis, necnon Apostolicis, ac in synodalibus, prouincialibus, & vniuersalibus Concilijs editis, specialibus vel generalibus cõstitutionibus, & ordinationibus, necnon prædictæ Societatis Iesu, aliarumq. Religionum, Prouinciarum, & regionum prædictarum iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis, illis eorumq. Prælatis Superioribus, & personis etiam particularibus, sub quibuscumq. tenoribus, & formis, ac cum quibuuis derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis & innouatis, quibus omnibus etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, eorumq. totis tenoribus, specialis specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbũ non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi, acsi de verbo ab verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes hac vice specialiter, & expresse in quantum nostris prohibitioni & interdicto aliisq. præmissis aduerientur, harum serie derogamus, & derogatum esse, & censeri neq. illa eis vllatenus suffragari volumus, & declaramus, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Transumptis huius Bullæ creditur.

§. 6. Et quia difficile foret præsẽtes literas vbicumque visus venerit ostẽdi, & publicari, Volumus vt earum exemplis etiam impressis, manu Notarij publici, vel alicuius ind. Religionum Secretarij subscriptis, & personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel cuiusuis ex Generalibus prædictis sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si essent exhibitæ vel ostensæ.

D. Pont. a. die 11. Iunii.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris die 11. Iunij 1608. Pont. nostri Anno quarto.

XCI.

Institutio Congregationis, Piorum Sacerdotum, Oratorij IESV CHRISTI Domini Nostri nũcupandæ, in Regno Franciæ, ab Henrico Episcopo Parisiense, & Maria Francorum, ad restituendam augendamq. fidem Catholicam promotæ.

Aliam sed diuersam Oratorij Congregationem instituit in Vrbe Gregorius XIII. in eius constitut. 101. Copiosus, hic supra fol. 367.

Ad propagandam Catholicam fidem, Congregationem erexit Gregorius XV. in sua constitut. 26. Inscrutabili, cum duabus seqq. Constitutionibus, in quarum prima assignantur prouentus, In secunda verò conceditur, quod literæ, & scripturæ omnes pro ipsa Congregatione gratis tradantur Ministris eiusdem.

Edita An. D. 1613.

PAVLVS EPISCOPVS

Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

SAcrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, quam Dei vnigenitus IESV CHRISTVS D. N. auctor ipse piorum operum fundauit regimini suprema dispositione præsidentes pro nobis commissi gregis Dominici prospero statu, & animarum salute solliciti esse compellimur, & ea sincere tenemur amplecti quę ad incrementum Religionis pertinent, & ad virtutum spectant ornamentum, ac pię Christifidelium Congregationes instituantur, & exinde vberiores fructus bonorum operum, in illis locis præsertim vbi id magis expedire dignoscitus, in dies per pia & spiritualia exercitia accrescant, & ijs exercitijs debite ac Domino famulantes personæ, animarum suarum salutem eodem Domino miserante facilius cõsequi, ceterisq. Christifidelibus vitæ ac morum exemplo proficere valeant ad salutem.

Henricus Episcopus Parisien. & Maria Francorum Regina ... disciplinam ... Sacerdotum ... Petro de Beralle Presbytero Parisien. committi.

§. 1. Sane exhibita nobis nuper pro parte venerabilis fratris nostri Henrici Episcopi Parisien. ac Charissimæ in Christo filię Mariæ Francorum Reginæ, petitio continebat, quod alias cum ipsa Maria Regina pio deuotionis zelo ducta, vt aliquo deuotionis suæ monumento, immensarum gratiarum munera quibus eã bonorum omnium largitor optimus decorauit testari possit, disciplinam Ecclesiasticam, vndique fere in Regno Franciæ hæresum bellorumq. præteritorum iniuria, tum in Religione, tum etiam in moribus non parum deprauatam ac corruptam, in primæuum & pristinum suum statum, deuotionisq. & pietatis splendorem salubri aliqua ratione restitui plurimum desideres, & id re ipsa in consultatione cum viris grauibus & pijs, ac præsertim cũ d. Henrico Episcopo pluries habita mature discussa, vtilius & fructuosius quam ex institutione alicuius Congregationis piorum sacerdotum, quorum studium & officium ac munus sacerdotale, iuxta sanctum atque pium illius institutum debite exequeñ & adimpleñ sit omnino directum; institueñ exequi posse non videatur, ipsaque Maria Regina vnam deuotarum piorum, ac probatæ vitæ Sacerdotum, quorum principale institutum singulas actiones ordini sacerdotali conuenientes & essentiales amplecti, existat, Congregationem in ipso Regno & præsertim in ciuitate Parisieñ. vbi illa non parum desiderari videtur, erigi & institui, curamque erectionis, & institutionis huiusmodi dilecto alio Petro de Beralle presbytero Parisiensi, cuius ministerium felici progressui, & directioni ipsius Congregationis maxime profuturum esse Domino confidit, per Nos committi & demandari summopere desideret, pro parte eorumdem Henrici Episcopi, & Mariæ Reginæ, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Congregationem piorum ac probatę vitę sacerdotum perpetuo erigere, & & instituere, illiusq. curam dicto Petro committere & demandare, vt præfertur, ac alias de Apostolicæ potestatis prouidentia consulere dignaremur.

Hic idem Pont. erexit Congreg. Oratorii IESV CHRISTI nuncupandam, pro fide ... Sacerdotum instituit.

§. 2. Nos igitur quibus cura & sollicitudo cordi insidet fidẽ, & religionem Catholicam propagare diuiniq. cultus augmentum, & vt Christifideles singuli per viam salutis in hoc sæculo gradientes, ad cælestia Regna peruenire mereantur procurare, præsertim vbi Catholicorum Principum vota id exposcere, ac in Domino salubriter conspicimus expedire, considerantes huiusmodi institutionem, specialiter sacerdotes aut personas ad sacerdotalem statum aspirantes vel saltem eorũ ministerio necessarias, ac IESVM CHRISTVM Dominum nostrum sacerdotalis dignitatis immediatum institutorem tangere & respicere, æquum maxime, & rationi consentaneum iudicamus, vt qui huiusmodi institutum aggrediuntur vltra communem fidelium deuotionem, speciali & particulari deuotioni IESV CHRISTI Domini Nostri addicantur, qui est sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, & fons sacerdotij in Ecclesia Christiana. Hinc pio, & salubri d. Mariæ Reginæ desiderio fauorabiliter annuere, ac ipsum opus pium muneris Sedis Apostolicæ consolatione confouere, necnon Christifideles ad pia meritoria, & salutaria opera exercenda, ecclesias quoque, & sacra Dei templa deuotionis causa visitanda æternis præmijs, ac spiritualibus muneribus, & peccatorum remissione inuitare volentes, necnon Henricum Episcopum & Petrum prædictos, ac eorum quemlibet, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione vel causa latis siquibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, d. Petro apud Nos de religionis zelo, vitæ ac morũ honestate, alijsq. probitatis, & virtutũ meritis multipliciter commendato, nostram & dictę Sedis benedictionem impartientes, ad laudem & gloriam omnipotentis DEI Patris & animarum salutem, vnam sub nomine Oratorij IESV CHRISTI Domini Nostri Congregationem, in honorem orationum quas in diebus carnis suæ fudit, vt ij qui Congregationem ipsam ingrediuntur eumdem IESVM CHRISTVM pro nobis in oratione positum, & pernoctantem reuereantur, atque etiam institui ad quod vocati sunt moueantur, & præsertim semper hanc præcipuam omnibus communem, & omni tempore congruentem officij eorum partem quæ in orationibus pro populo, ac in Dei laudibus celebrandis versantur habeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium sine alicuius præiudicio perpetuo erigimus & instituimus.

Dictumq. Petrum ... Congregationis ... Sacerdotum ... principale ... sacerdotalis ... ...

§. 3. Dictumque Petrum in Institutorem Præpositum generalẽ huius piorum sacerdotum, nulli antea religioni voto solemni addictorum, necnon & aliorum ad presbyteratus ordinem promoueri cupientium, & reliquorum ad familiaria officia necessariorum Cõgregationis Oratorij IESV CHRISTI Domini Nostri nuncupañ huiusmodi, qui simul, & in Societate religiose viuere, & in humilitatis spiritu, & piæ vitæ studijs altissimo famulatum exhibere, & impendere studeant, quorum principale ac præcipuum institutum sit, perfectioni status sacerdotalis totaliter incumbere, singulasq. actiones ordini sacerdotali proprie & essentialiter conuenientes, sibi ab eorum Ordinarijs vbi stabilita fuerit præscribeñ, & non alias, amplecti sacerdotum. Insuper & aliorum ad sacros or-

ordines aspiran. instructioni, non circa scientiã sed circa vsum scientiæ ritus & mores proprie Ecclesiasticos se addicere volentes.

§. 4. Cum plena & omnimoda facultate, potestate, & auctoritate eidem Petro per Nos ad id assumpto, & a dicta Maria Regina summopere commendato, vt prædictam Congregationem huiusmodi, tam in ciuitate Parisiensi quàm in omnibus alijs Ciuitatibus, Oppidis, Terris, & locis ad quæ a locorum Episcopis vocatus fuerit, & non alias, instituen. ac demum pro felici statu, & directione personarum, ac bonorum spiritualium, & temporalium eiusdem Congregationis seu Congregationum sic erigen. tam circa receptionem & admissionem, numerum, ætatem, & qualitates in ipsa Congregatione recipien. & admitten. eorumque instructionem & disciplinam, exercitia, ac modum, & formam diuinorum officiorum, precum, & orationum, aliorumque suffragiorum recitan. & alia ipsis Congregationibus vtilia atque necessaria, quæcumque statuta, ordinationes, & capitula, licita & honesta, sacrisq. Canonibus, & constitutionibus Apostolicis, necnon Concilij Tridentini decretis minime contraria, à sancta Sede Apostolica postmodum approbanda, confirmanda, ac per ipsarum Cógregationum Præpositum, presbyteros, officiales, ministros, & coadiutores, sub pœnis in eis apponen. adimplen. & obseruan. faciendi, edendi & condendi, factaq. edita, & condita, quoties pro illorum ac rerum, & temporum qualitate & vicissitudine, seu alias videbitur, corrigen. limitan. immutan. alteran. ac etiam alia vt præfertur examinan. & approban. ac etiam vt præfertur adimplenda, & obseruanda, ex integro facien. & conden. aliaq. omnia & singula á similium Congregationum, necnon quorumcumq. Ordinum approbatorum constitutoribus, aut alijs Superioribus etiam generalibus, de iure vel consuetudine, siue ex priuilegio aut alias quomodocumque fieri, & exequi solita, facien. & exequen. dicta auctoritate deputamus, & assumimus.

§. 5. Omnesq. alias ad instar supradictę per Nos sic erectæ, canonice erigen. Congregationes, quas ab ea Parisiensi, & à dicto Præposito generali quocumque locorum stabilitæ fuerint, in omnibus dependere volumus & intelligimus, ex nunc prout postquam auctoritate prædicta erectæ fuerint, eisdem auctoritate & tenore perpetuo approbamus, & confirmamus.

§. 6. Ita tamen quod Congregatio Parisiensis saltem duodecim presbyteris constare, tot. redditus annuos habere debeat ex quibus vnicuique presbytero huiusmodi portio annua quadragintaquinq ducatorum auri de Camera obuenire possit. Cæteræ vero Congregationes decem ad minus presbyteros, ac eosdem redditus annuos, vel quæ Sedis prædictæ Legatus, aut pro tempore existens Nuncius Apostolicus, & Episcopus loci, ac dictæ Congregationis sic erectæ Præpositus generalis, pro loci qualitate sufficere iudicauerit, habere debeant.

§. 7. Et postremo eisdem Congregationibus ex nunc prout etiã postquam institutæ & erectæ fuerint, vt præfertur, pro illarum dote & dicti Petri necnon Præpositi generalis & presbyterorum eorumdem pro tempore existentium sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, omnia & singula, res, bona, fructus, redditus, & legata, ac eleemosynas tam per dictam Mariam Reginam quam alios quoscumque Christifideles dictis Congregationibus quomodolibet relinquenda, donanda, & elargienda (ita quod liceat dicto Petro, vel alio Præposito generali & presbyteris dictarum Congregationum pro tempore existentibus, illorum omnium corporalem, realem, & actualem possessionem, per se vel alium seu alios dictarum Congregationum nomine libere apprehendere, & perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, & prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcumque eorumdem percipere, exigere, leuare, recuperare, ac in dictarum Congregationum vsus, & vtilitatem conuertere, Diœcesani loci vel cuiusuis alterius licentia desuper minime requisita) etiam perpetuo applicamus.

§. 8. Non obstantibus Apostolicis, ac in vniuersalibus prouincialib. & synodalib. Concilijs editis generalib. vel specialibus cõstitution. & ordinationibus, ac statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, ac literis Apostolicis, quibuscumque Superioribus, & personis, sub quibuscumq. tenoribus & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus & insolitis clausulis, necnon irritantib. & alijs decretis, in genere vel in specie, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem prædictam, eiusq. Legatos quauis causa & occasione, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac etiam consistorialiter & alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus etiamsi de illis eorumque totis tenoribus, specialis specifica expressa, & indiuidua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi acsi de verbo ad verbum & forma in illis tradita obseruata nihilq. penitus ommisso inserti forent, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

§. 9. Ceterum ad augen. fidelium deuotionem, animarumque saluti consulen. & vt Christifideles ad huius Instituti exercitium animentur atque inuitentur, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius confisi, omnibus, & singulis presbyteris qui perpetuis futuris temporibus dictam Congregationem ingredientur & in ea recipientur, eorumque coadiutoribus, & oblatis alijsq. ministris, die eorũ & cuiuslibet ipsorum ingressus receptionis ac professionis, ac in mortis articulo, si pœnitentes, & confessi ac sacra communione refecti fuerint, plenariam indulgentiam & omnium peccatorum suorum remissionem, eisdem auctoritate & tenore misericorditer in Domino cõcedimus & elargimur. Postremo eisdem Præposito presbyteris coadiutoribus oblatis & alijs ministris prædictis, qui Congregationibus publicis vel secretis, pro quocumque opere, pio exercendo interfuerint, aut pium aliquod opus circa functiones suas exercuerint, toties pro quolibet præmissorum piorum operum, & vt magis ad sui instituti opera animentur & suauius ad ea inuitentur, sexaginta dies de iniunctis eis, vel alias quomodolibet debitis pœnitentijs, etiam Apostolica auctoritate & tenore huiusmodi misericorditer relaxamus, necnon tam ipsis quam omnibus alijs Christifidelibus, qui etiam vere pœnitentes, & confessi ac sacra communione refecti eorumdem presbyterorum Ecclesias, aut Oratoria, in Sanctissimi Corporis CHRISTI, & Assumptionis B. MARIAE Virginis festiuitatum, ac in quo Ecclesiæ seu Oratoria dd. presbyterorum in vnaquaq. diœc. seu loco proximo vice populo aperientur diebus deuote visitauerint, simili Apostolica auctoritate tenore præsentiũ etiam Indulgentiam plenariam, & omnium peccatorum suorum remissionem, concedimus, & elargimur, præsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Nulli ergo &c. Si quis autem &c.

Dat. Tusculi anno a Natiuitate D. N. Iesu Christi 1613. sexto Idus Maij, Anno octauo.

XCII.

Confirmatio Constitutionum Congregationis Clericorum sæcularium de Oratorio nuncupatæ & a B. Philippo Nerio in Vrbe fundatæ. Et prohibitio, ne quæuis Congregatio, ordinationes sub denominatione dicti B. Philippi promulgare, aut eiusdem Instituti, domos in Vrbe instituere possit.

Congregationem istam Gregorius XIII. approbauit, vt in eius constit. 101. Copiosus, h. c supra fol. 367. vbi notauimus.

Alia sed diuersa in Regno Franciæ mox instituta est Congregatio Oratorij, vt legere est in constit. praced.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

CHristifidelium quorumlibet, præsertim Altissimo in humilitatis spiritu famulantium votis, quæ felicem eorum prosperamque directionem, & gubernium concernunt, libenter annuimus, eaq. fauoribus prosequimur opportunis, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§. 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filij Præpositus, & presbyteri Congregationis Oratorij, in ecclesia S. Mariæ in Vallicella nuncupata de Vrbe institutæ, quod ipsi quasdam constitutiones, & ordinationes pro felici dictæ Congregationis regimine, & spirituali progressu conscripserunt, illasque non semel examinatas, ac etiam mandato nostro recognitas, in vnum volumen redegerunt, tenoris subsequentis.

CAP. 1.

VEre locum orationi destinatum Oratorium dicimus; nam familiaris, in ipso nota diuini Verbi tractatio, post hæc tractanda, iam adulta, & in Ecclesiam nostram translata nomen minus accommodate retinuit Oratorij, in quo scilicet tam externi quam nostri quotidie vesperi, post orationem quam dicimus mentalem, consuetas Litanias recitant, aut singulis ter hebdomadis, quæ est voluntaria corporis castigatio, supplicio flagellorum sese afficiunt. Festis item diebus à Kalendis Nouembris, vsq. ad sanctam Christi Domini resurrectionem, non modo supplicationibus, sed etiam familiari cohortatione, & musico concentu excitantur ad Cælestia contẽplanda. A Resurrectione vicissim Dominica vsque ad Kal. Nouembris, post officium vespertinum in ecclesia à nostris decantatum, & auditum sermonem in suburbanum quempiam locum, vel (si per calores æstiuos non liceat) in templum aliquod ad has rerum diuinarum tractatione, intra Vrbem conuenire solent. Singulis preterea diebus Dominicis, nisi nostro sit in templo concionandũ, mane lectis Litanijs, & sermone opportuno de documentis præsertim Euangelicis familiariter habito, declarantur ex externis qui septem primarias Vrbis ecclesias, ac tres domos infirmorum publicas hospitales infra hebdomadam aliquando visitent. Harum omnium cura rerum Præfectum attingit Oratorij, è nostris constitutum sacerdotibus, vel adiutorem, vt alteruter his ritibus præsit, salutiq. confluentium consulat externorum quibus etiam præsenti ope pietatis officia, in valetudinarijs erga ægrotos festis diebus proponat exercenda. Ex externis item fratribus idoneos ad certa Oratorij munia deligat, & in primis Rectorem, caueatque ne vlla ex parte constitutioni derogetur, quam Congregatio his verbis expressam voluit.

Præfectus Oratorij nostri nullo modo permittat externis officialibus in eo constitutis, vt in aliquid se rerum aut negociorum ingerant ad ipsum locum vel institutum quoquo modo pertinentium, quod ipse non eis præscripserit, nullum enim huiusmodi ius, aut potestatem habere possunt. Ne quid preterea innouetur, ibi hactenus obseruatum, de rebus præsertim grauibus ad Oratorium spectantibus quibuscumque Præpositum Congregationis nostræ consulat, penes quem rerum Oratorij & Congregationis eadem est gubernatio.

Hæc satis, vt appareat qua via sint externi frequentiores in

Ora-

Oratorio ad contemplationem,& amorem diuinorum promouendi. Nostris autem eiusmodi instituto magis deditis,id etiam maxime adhibendum quod à B. Philippo patres edocti, ad hunc modum constituerunt.

Horas suas quilibet habeat meditationibus præstitutas,in quibus maiores quotidie progressus faciat, Deum celestiaq. amando, & appetendo, quod Superiores pro sua caritate ac prudentia sæpius vnumquemq. admonere, & qui huiusmodi studiorum fructus consitet, animaduertere debebunt, habent igitur,quæ orationi & meditationi seponant stata tempora, & præter hortatorē Præpositum quem audiant,etiam sacerdotē sacris familiæ nostræ confessionibus audiendis præfectum qui pro sua quemque prudentia ad hæc diuina studia vel segniorem incitare solet, vel nimis incitato, cum fuerit consentaneum moderari.

Ceterum ob alias plurimas occupationes sibi proximisq. salutares, aliud nullum mane vel die orandi tempus ac spatium sibi præfinitum capiunt, & consignatum,quàm quod arbitratu quisque suo eiusmodi meditationibus, & sacris precibus, pie,sancteq. dederit. Ad Vesperum autem, sicuti dictum est, in Oratorium publicum externis etiam quibusque viris patens,& expositum ad orationem, vnde nomen accepit seduli conuenire debent.Sed de omni orationis, & flagellorum in Oratorio, ritu & consuetudine,deq. pijs externorum officijs, infra post alias constitutiones, in huius capitis appendice agendum est.

CAP. 2.

Ecclesiæ & diuinis officijs.

CONgregationis nostræ Sacerdotes, vtpote diuinorum administri, in ecclesia festis præsertim diebus frequentes adsunt,alij confluentibus diuina mysteria præbent, alij ad sacras confessiones audiendas intenti, à prima luce ad horam vsque prandii è subsellijs suis, nonnisi necessitate impulsi recedunt. Sacrum omnes quotidie peragunt, & ceteri inseruiunt,potissimum Clerici, qui eum res ipsa, sacra solemniori ritu,& musico concentu celebranda est,bene mane descendentes in sacrarium, sacerdotes pia diligentia sacris vestibus ornāt,& solemni sacrificio præsentes ac diuersa munera obeūtes,ab ipsa Sacrorum custodia aut ecclesia dum datur diuinis opera, numquam recedunt, de rebus autem ad ecclesiam spectantibus hęc sunt nostris proposita decreta.

In ecclesia nostra nullæ erunt statuę vita functorum, siue ex marmore, siue ęre, siue gypso,aut alia materia,

Diebus festis semper solemni apparatu, tàm Missā quàm Vesperę celebrabuntur. Erunt etiam Vesperę solemnes in Vigilijs Corporis CHRISTI,Natiuitatis B. MARIÆ Virginis,& Consecrationis ecclesię nostræ ad x. Kal. Iunij, cuius octauę redditur officium, & infra eam gratissima nobis recurrit memoria dormitionis B. Philippi Patris nostri, ad vij. Kal. Iunias. Præterea intra octauam Corporis CHRISTI Vesperas quotidie decantamus.

Singulis similiter annis iv. Kal. Februarij dies festus Sanctis Papię, & Mauro martyribus,solemni apparatu celebratur, & mane eius diei festi res sacra, Diacono & Subdiacono ministris peragitur. Vesperę in Vigilia & ipso die festo,musico concentu decantantur. Porro in Vigilia etiam matutinæ laudes ante cœnam, coram sacris eorum Reliquijs, à Sacerdotibus & Clericis nostris vna recitantur, vt debitus honor patronis ecclesię, & Congregationis exhibeatur.

In translatione vero, quæ contingit iij. Idus Februarij idem seruatur. Missa tamen & Vesperæ solemniter non decantantur.

Dies etiam festus S. Gregorij Papæ, Congregationis, & ecclesiæ nostræ Patroni,iv. Idus Martij,est nobis tàm in primis Vesperis quàm in Missa admodum solemnis.

Alios item Sanctos, quorum sacris Reliquijs vel insignioribus aucti sumus, Ecclesiasticis officijs singulariter veneramur, nam iv. Nonas Maij Nereum,Achilleum, & Domitillam martyres,duplici.

vij. Nonas Iulij Patermuthium, Copretem, & Alexandrum martyres, quibus dicatum est Altare, semiduplici.

vj. Kal. Augusti Pantaleonem martyrem, semiduplici.

xj. Kal. Nouembris Vrsulam, & Socias, Virgines & martyres, semiduplici.

xix. Kal. Ian. Spiridionem Episcopum, & Confessorem, semiduplici similiter prosequimur.

Quamuis vero nostri Ecclesiasticis officijs, Vesperis dierum festorum exceptis, ecclesiam non frequentent; cum tamen habetur aliqua singularis celebritas anniuersaria, vt die festo Purificationis B. MARIAE Virginis ad candelas; in capite ieiunij ad Cineres; Dominica Palmarum ad oliuas; consuetis maioris Hebdomadæ diebus ad matutinas, Missam, aliasq. solemnes eius temporis ceremonias; die insuper festo omnium Sanctorum ad Vesperas, preter consuetas etiam defunctorum, item ad matutinas, sicut mane ad Missam; Nocte tandem Natiuitatis D. N. IESV CHRISTI ad matutinas, & Missam in Chorum ecclesię conuenire solent.

Sed iam ab hisce ferijs veniamus ad funera.

Cum enim aliquis è nostra Congregatione è vita decesserit, singuli Sacerdotes tres Missas celebrabunt pro vita functo,qui vero Sacerdotes non fuerint, nouem coronas recitabunt, in loco vero vbi defuncti corpus fuerit præsens recitabitur, officium defunctorum, si mane fuerit celebrabitur Missa solemnis,sin minus sequenti die Diacono, & Subdiacono ministris, sex candelis accensis in Altari, & quatuor facibus iuxta corpus. Absoluto autem officio, duę ex illis remaneant vsque ad sepulturam, quod si absens obierit priuatim recitabitur. Sacerdotibus nocturnum officium defunctorum. Missa vero solemnis, vt supra, singulis item annis infra octauam omnium Sanctorum, celebrabitur Missa solemnis pro defunctis nostræ Congregationis.

Sine consensu Præpositi & Deputatorum, res sacra non celebrabitur solemni apparatu pro vita functis externis,videlicet Diacono & Subdiacono ministris, nec id ipsi facile concedent nisi mortuus Prælatus extiterit, aut eximiæ dignitatis. & honoris inter laicos,aut certe valde benemeritus de nostra Congregatione.

Nullum recipietur a congregatione nostra legatum de re sacra perpetuo peragenda, nisi forte iustissima causa intercedat, & ex consensu Patrum expleti decennij.

Quæ autem hoc in loco de sacris confessionibus videntur ponēda hæc habemus. Singulis diebus ferialibus,aliquis ex Sacerdotibus ad hoc muneris delectis morari debet in ecclesia ad confessiones audiendas. Feria vero quarta, & sexta,mane vsque ad horam prandij omnes, & festis pariter diebus omnes excubare.

Nemo tamen eorum admittitur ad audiendas confessiones sine Patrum consensu,qui exegerint decenniū in nostra Cōgregatione.

CAP. 3.

Salutari sermonum vsu, tam in ecclesia quàm in Oratorio.

IN ecclesia nostra, die Sabbato ad vacandum excepto quatuor quotidie nisi etiam dies festi sint, cum aliquis tantum vnus sermocinari solet, è Sacerdotibus nostris qui fuerint ad hoc oneris munerisq. delecti, ordinata successione,verba ad vulgi præsertim captum accomodantes, & ad nullam prorsus pompam, vel vanum populi applauū declinantes,genere dicendi vere fructuoso audientium, animos pascunt. Sanctorum præsertim exemplis, ac probatis historijs sermonem confirmantes Vitandę enim sunt eis quæstiones difficiles, dogmatum tractatus,& quæcumq. scholas decent magis quàm Oratorium. Est autem eius consuetudinis,qui prouide negocium id curet, stato tempore ad ecclesiam descendere, & inter alia quæ paranda sunt,horologium arenarium iuxta sedem sermocinantium ponere,& librum aliquem de salutaribus scriptum præceptis, aut de Sanctorum dictis, & factis, vbi octo, aut decem auditores præsentes viderit lectitare, cum vero quindecim, vel vt summum viginti, ære campano hora consueta signum dare, quo ille quidem audito cui primo dicendum est, ad locum festinat,& postquam legentem paulisper audierit ligneam sedem sex vel octo circiter gradnum ascensu sublimem conscendit, arenariū horologium iuxta positum inuertit, quod semihoræ spatium præfiniat, & nullo vsus procemio, ab argumento præsertim quod in libro lectum est sermonem orditur. In medio eius sermone surgit custos ad signum eadem grandiori campana iterum dandum, quo habito alter dicturus secundo loco huc properat, & tantisper expectat dum primus finem dicendi fecerit. Eodem penitus modo secundo succedit tertius, & tertio quartus, nec horum cuiquam amplius hora dimidia datur, nec orologio solum, sed tintinnabulo cum opus est, ad finiendum admonentur.

Sermonibus absolutis facer concentu musico canitur hymnus, quo expleto is qui dixit vltimus, ad orationem Dominicam & Angelicam salutationem ter secreto recitandam inuitat, & concio dimittitur. At Dominicis ceterisq. diebus festis, eorum vnus quibus ad dicendum sunt eiusmodi dies consignati,in ecclesia post vespertinum officium decantatum sermonem habet, cui semihoram aliquantulum præterire, non tamen certas iam enarratas dicendi leges, liberum esse debet. Eisdem diebus a Kal. Nouembris, vsque ad celeberrimum Christi Domini resurrectionis diem, sicut etiam Dominicis, mane toto anno ab aliquo ex nostris sermo in Oratorio habendus est, sed hac de re alias, nunc satis est referre nostras constitutiones huc pertinentes.

Ad sermonem habendum in Oratorio nullus admittetur ex nostris, absque consensu Patrum qui decennium expleuerint in Congregatione.

Ex exteris vero nullus inuitandus ad concionem habendam in Oratorio vel ecclesia, nisi ex Præpositi, & quatuor Deputatorum consensu.

CAP. 4.

Status Congregationis Oratorii perpetuo.

NVnc statū, & formam Congregationis nostræ penitus immutabilē in promptu ponimus duobus decretis expressam. Horum primum his verbis sancitum est.

Cum nostra Congregatio solo caritatis mutuæ nexu, neque vllis astricta votorum, iuramenti, aut promissionis huiusmodi vinculis olim per beatum Patrem Philippum Nerium, fuerit diuina inspiratione instituta, atque hæc fuerit eius, & omnium Congregationis Patrum mens semper vnanimis,ac sit,vt ita perseueret,decretum est, siquando aliqui ex nostris putauerint ab hoc statu recedendum, & alligare Patres, fratresque vllis votorum Iurisiurandi aut promissionis vinculis, etiam si isti maiorem partem conficiant, vt sit ipsis quidem liberum, quam velint ingredi Religionem, sed altera pars quamuis numero longe impar, habeat omnia bona Congregationis quocumque loco posita, quandiu perseuerauerit in hoc statu, nec alteri quicquam dare, vel acquisitum,vel acquirendum teneatur. Sic enim conseruabitur in Ecclesia DEI commendata varietate, hactenus decreti verba, vt inde etiam appareat parentem optimum in Christo nostrum adduci nō potuisse, vt suos alia via filios duceret, qui pro Christiana caritate religiosos homines tam religiose coluit, & pro singulari prudentia Sanctissima tot

Ordinum Instituta votorum vinculis religare se volentibus, eo tempore ad omnem Christianæ disciplinæ præstantiam satis esse nouerit.

Alterum decretum est. Ne quis prætextu amplianda Congregationis, eam dissipet, atque vt confusio vitetur, quam multitudo parere solet, arctiusque inter se, qui sunt è Congregatione amoris vinculo colligentur, quem quotidiana consuetudo conciliat, ac mores cuiuslibet ipsorum ex hoc cognosci possint, & notorum vultus cuncti reuereantur, statutú est ne Congregatio alibi vllum locum recipiat, neq. alterius Cógregationis regendæ suscipiat onus. Siquę vero aliorum locorum Collegia, & Congregationes nostra instituta obtinuerint, & seruare voluerint, non sint illa quidem nostræ annexa, neque Clerici eorum sint è Congregatione Oratorij Romani, quemadmodum esse debet instituti, vt vnaquæque domus aut familia, nostræ formam imitata, separatim ab ijs se per se regat, & moderetur.

CAP. 5.

Præpositi, & quatuor presbyterorú deputandorum electione, & munere.

AD Congregationis, rerumq. ad ipsam spectantium gubernationem, & curam, Præpositus primum eligitur, quem etiam Patrem appellamus, deinde quatuor presbyteri deputantur; de quorum omnium electione, & munere sic decreuit Congregatio.

Nullus Præpositus eligetur, qui in nostra Congregatione quindecim annos non permanserit, quo temporis spatio Deputati vel Ministri sit functus officio, & qui ætatis suæ annum quadragesimú saltem non attigerit.

Electio Præpositi pertinebit ad omnes Sacerdotes Congregationis, qui exacto decennio fuerint admissi ad ius suffragij ferendi. Laici vero certo sciant, se nihil ad electionem Præpositi, Deputatorum, Præfectorumq. iuris habere, munia assignata ex præscripto dumtaxat obituri.

Tam præpositus quá Deputati, & cæteri Officiales eligi possunt etiam absentes.

Pręesse debet in electione, absentiaq. Præpositi, quasi Superior, qui primú e sacerdotibus nostris tenet post Præpositum in Congregatione locum.

Fiet autem Præpositi electio hoc modo. Qui erit à secretis, singulis electoribus schedulas dabit, in quibus scriptum vel typis impressum sit nomen eligendorum, vt illas in vas conijciant, videntibus duobus ad id muneris deputandis. Eductus autem ijsdem duobus cernentibus à Secretario clara voce legetur, & electus is erit Præpositus, in cuius electionem conuenerint Electores media e plures, hunc sane modum eligendi, donec consentiant, decies repetere possunt, post decimum vero scrutinium, si necdum in vnum pars maior media conspirauerint, compromissum fiat, vt scilicet quinq. solú ex electoribus Præpositum e duobus tantummodo deligant, in quo plura suffragia ex quacumque disquisitione hactenus collecta concurrerint, quod exemplo declaratur. Si enim duo vel plures octauum sibi numerum in suffragijs obtinuerint, vel vnus aut plures octauum, alij vero septimum; tunc ceteris omnibus reiectis horum tantum delectus electoribus habendus est. Ipsi autem electores quinque compromissarij, quibus scilicet datum est arbitrium deligendi Præpositum, in ipsa tunc simul Congregatione ita sunt deputandi, vt singuli ad eam electionis potestatem plures sibi suffragantes habeant (non enim plura medietate suffragia in ipsis deligendis requiruntur) & ex illis constituantur, qui non fuerint inter primos eligendos numerati, his enim duobus eo tempore, nulla ad huiusmodi electionem relinquitur facultas, sed actiua simul, vt dicitur, & passiua voce priuantur.

Siquando tandem schedulis eductis compromissarij pares extiterint, electus habeatur qui debito in Congregatione sibi loco alijs pariter concurrentibus præstat.

Tres annos duret Pręposити munus, & confirmari possit tertio quoq. anno Congregationis arbitrio. Ad eandem mensam vna cum ceteris accedet & assidebit, nisi impediat inualetudo.

Nihil singulare habeat in ecclesia, mensa, cubiculo, domi, forisue præter locum primarium, & laicum ex nostris à Deputatis assignandum qui omnem in eius obsequium conferat operam.

Circa rem familiarem, & bona Congregationis, administratione vtatur accurata, præterq. nostris ad victum, & vestitum necessaria. At vero pauperibus, aut alijs qui non sunt ex nostra Congregatione, quolibet mense nummi aurei summam poterit elargiri. In maiori quidem summa quotiescumq. eiusmodi largitionum se dederit occasio, quatuor Deputatorum requiret consensum, cum vero decem nummos aureos excedere contigerit, totius Congregationis. Idem in alijs cuiuslibet completi operis aut negocij seruet impensis extraordinarijs, & ad victum aut quotidianum familię nostrę vsum nihil attinentibus.

Totius Congregationis gubernandæ omniumque curandorum quæ ad eam spectant, prima potestas sit penes Præpositum, ad ipsum enim solum pertinebit Congregationem, cum opus fuerit conuocare, tractanda proponere, rite constituta perficienda curare, exigere quoque rationem actorum vel agendorum à singulis nostrorum, quibus est aliquod munus vel onus quomodolibet vbique locorum mandatum, & videre, vt singula recte expediantur. Conuocabit ad hoc congregationem quatuor Deputatorum saltem qualibet hebdomada, sine quorum consensu nihil aget quod spectet ad vniuersalem gubernationem Domus, & eligendos aut amouendos officiales. A Præposito enim, & quatuor Deputatis ceteri officiales, & ministri triennium duraturi eligentur, excepto Confessario, ad quem eligendum plures ex electoribus conuenire debent in ipsa congregatione proxime post Præpositum, & Deputatos electos, horum enim nullus ei muneri præficiendus est.

Domesticis autem officijs præfecti, quos Officiales dicimus, suis nominibus satis noti sunt qui sequuntur.

Sacerdos a Confessionibus.

Corrector ex senioribus, qui secreto corripiat errantes.

Minister, qui rebus domesticis administrandis, Præpositi sententia consulta, & explorata, det operam.

Præfectus Sacrarij, cuius paternæ curæ Sacrarij ministerio assignati committuntur, sicut Ministro ceteri Laici omnes.

Custos Sacrarij.

Præfectus Oratorij, & Adiutor.

Præfectus Sermocinantium in ecclesia.

Præfectus Ceremoniarum.

Præfectus Musicæ.

Receptatores hospitum duo.

Monitor precum, quas debemus commendati, in mensa Vesperi.

Tyronum Præfectus.

Custos depositę pecuniæ.

Negociorum domesticorum Procurator, & adiutores.

Bibliothecarius, & adiutor, qui non permittant è communi Bibliotheca libros extrahi.

Minister infirmorum, & adiutores.

Præfectus ædificiorum, & adiutor.

Præfecti corrigendis legentium erroribus in mensa duo.

Aromatariæ Præfectus, & Aromatarius.

Pecuniarum exactor, & Dispensator.

Custos Supellectilium.

Cellæ Penariæ custos.

Cellæ Vinariæ Custos.

Custos Triclinij.

Ianitores.

Hos præsertim Congregatio singulos huiusmodi constitutione voluit admonitos.

Nemo munus à Congregatione, seu Præposito, & Deputatis demandatum recuset, sed omni animi demissione suscipiet, quod si aliqua ex causa sibi recusandum iudicabit, postquam ea quæ senserit, debita modestia semel aut iterum exposuerit, nec Præpositus, & Deputati approbauerint, iniunctum munus sine vlla amplius excusatione accipiet.

De Deputatis autem cum Præposito eodem tempore eligendis, hæc habentur.

Post electionem Præpositi statim, eligentur ei quatuor ex presbyteris, qui decennium transegerint in Congregatione, ex quo sunt admissi ad primam probationem & ius habeant eligendi à tota Congregatione de quorum consensu, vt dictum est, cuncta à Præposito agentur quæ ad vniuersalem Congregationis gubernationem pertinere ipse iudicauerit.

Ab eisdem ergo presbyteris omnibus exacti decennij eodem modo quo supra ad tertium scrutinium, eligentur quatuor Deputati, singuli separatim in eadem Congregatione, post tertium vero scrutinium, nullo facto compromisso duo eligantur, in quos plura fuerint suffragia in illa trina disquisitione collata, si vero plures pariter concurrant eligendi, duo tantum ceteris reiectis ad electionem peruenire possunt, illi scilicet qui alijs de more præire debeant in Congregatione, exemplum proponimus. Si scrutinio ter peracto, in octauum alter suffragiorum numerum peruenerit; alter vero in septimum hos dicimus duos, ceteris omni suffragio priuatis ad Deputati munus per scrutinium prouehendos, quod si plures septimum illum numerum obtineant, ille ex eis scrutinio similiter eligendus erit exclusis alijs, qui debeat eis in Congregatione antecedere, si rursus paria duorum fuerint eligendorum suffragia, is similiter habeatur Deputatus, qui ex instituto alterum inter nostros sit solitus anteire.

Vnus à quatuor Deputatis triennij præteriti (tres enim annos durat, cuiusque munus) aut etiam si placebit, duo confirmentur in tres alios annos, qui post illos confirmari amplius non possint.

Ex deputatis item eligetur aliquis à Secretis ex ipsorum consensu deputatorum, qui singula decreta à Congregatione vniuersali, vel a Pręposito, & quatuor Deputatis, in libro ad hęc conficiendo notabit, & literas ad quos continget, scribet. Literę autem omnes quę negocia continent, in alio libro sunt exscribendę.

Deputatorú erit præterea cum Prępositus decesserit vel finierit eius munus, seniorem prędictum monere qui eius vice interim fungitur, vt conuocet ad electionem Prępositi conuocandos, quod si ille negligat, ipsi conuocabunt.

Si nemine dissentiente ipsis videbitur cessatio muneris concedenda, vel indicenda Pręposito ob iustam causam, quatuor è Sacerdotibus exacti decennij aduocabantur, quod si his videbitur, ijdem conuocent Congregationem à qua deponatur, & eligatur Nouus Prępositus, sicut iam supradictum est, eo modo tamen seruato in pręposito deponendo, qui in eijciendis tenendus est.

Singulis annis mense Ianuario, aliquis ex Deputatis cum altero non deputato, rationem omnium expensarum quæ toto anno fiunt sigillatim inibit, eamq. initam in publica Congregatione referet, vt appareat omnibus quę superiori anno factę sunt expésę,

pa-

pateatq. singulis contractum ne sit æs alienum, & quota sit summa rei familiaris, & bonorum omnium nostræ Congregationis.

CAP. VI.

Admittendis in congregationem, & dimittendis ex ea.

NOstræ Congregationis Patres Beati Philippi Institutoris optimi morem secuti, non nisi homines probatæ vitæ, maxime idoneos & quasi ad institutum natos recipi volunt ad suorum numerum aggregandos, etiam ad hunc modum factis decretis.

Minores duo de viginti annis, ac maiores quadragintaquinque ad primam probationem non recipiantur, neque ijs quos canones ab ordinibus arcent, nisi in ordine laicorum sint omnino permansuri, non infirmæ valetudinis, non ij qui ingressi sint aliquam Religionem, non nisi bonæ apud omnes famæ, qui Oratorij nostri frequentes fuerint auditores & orationibus interfuerint, & sæpius alicui ex nostris Sacerdotibus soliti fuerint confiteri, & experimentum ceperint Instituti nostri. In his tamen omnibus, si ita videatur patribus qui decennium expleuerint, in Congregatione poterit dispensari.

Duo ex nostris presbyteris à Congregatione eligentur, qui diligentem adhibeant curam circa eos qui admittendi sunt in Congregationem, vt vel antequam admittantur, eorum vita & mores omni studio explorentur. ea propter crebra cum illis inhibunt colloquia, vna cum ipsis versabuntur. nec his contenti, ab illis etiam certiores reddantur qui eiusdem erunt patriæ, & quibuscum anteacto tempore quàm recipiantur fuerint versati. Referre autem debent duo electi ad Congregationem iterum conuocandam, quæcumque de illis habuerint, si quomodo scire interfit, antequam secreto suffragia ferantur.

Præter duos patres, quos eligendos ad id muneris diximus, alij etiam patres diligenti cura exquirent quæ hactenus præfati sumus, & num animo veniant permanendi semper vsque ad vitæ obitum in Congregatione, non alio prætextu quàm vt Deo inseruiant, & obseruent nostræ Congregationis instituta seu constitutiones, quas propterea antequam recipiantur, legendas patres offerent, quo rem totam maturiori consilio deliberent.

Quomodo autem oporteat admittendos expeditas habere res suas familiares & domesticas, habetur cap. 8. Antequam enim per secreta suffragia admittantur, debent esse expediti ad viuendum nobiscum & habitandum, ne sic admissi extra Congregationē degant, præter tempus dictum aliquot, vt ad summum quindecim.

Admissi ad primam probationem non continuo tyronibus aggregabuntur, sed mensem veluti hospites in nostris ædibus morabuntur, vt interim omnia nostra cognoscant, ac maturius deliberent. & è contra ipsorum periculum fiat, si prompti sint in omnibus parere, vel in humillimis ac durissimis. si exercitationibus sanctarum meditationum, & sacramentorum sint à se ipsi deuoti, non contentiosi, non pertinaces, non superbi vlla omnino in re, aduersus maiores aut etiam minores.

Si bonum sui specimen dederint, post mensem eorum nomina in libro ad hæc destinato notabuntur, & inde annus primæ probationis incipiet. per quod anni spatium si fuerint in vitæ laudabilis ratione versati, in secunda probatione biennium consistent, alioquin dimittentur à Præposito, & Deputatis quorum est munus ad primam & secundam probationem admittere. Exacto autem triennio, si laudem simili modo probatæ vitæ habuerint in conuictu, vt esse possint è Congregatione nominatim decernendum est. Aggregabuntur ergo per secreta suffragia, poterunt deinceps ad omnia ministeria, excepto Præpositi, & Deputati, munere eligi. ius autem ipsi alios eligendi post decennium solum habebunt, nisi de consensu Deputatorū Præpositus hoc ius ex causa statuerit differendū.

Quod si quis eorum, alia nulla intercedente causa nisi, obliuionis aut modestiæ, ad tempus non petierit, quòd à Congregatione fuisset accepturus, cum in nostrorum catalogum admissus refertur, ab eo tempore censeatur aggregatus, quo expletum fuerit consuetum triennium, vel decennium.

Admittere ad Congregationem, & omnia supradicta pertinebit ad Sacerdotes expleti decennij, & stabitur maiori parti suffragiorum. ad primam tamen & secundam probationem, vt dictum est, ad Præpositum & Deputatos.

Nemo possit expelli è Congregatione, nisi primum in vnum locum congregati fuerint omnes Presbyteri, qui decennium exegerint in Congregatione, numerandum à die qua sunt admissi ad primam probationem, & singuli suum suffragium dederint. & quod duæ è tribus paribus statuerint, id fiat. Quod si in tres partes non poterit fieri Presbyterorum æqua distributio, tunc seruabitur ratio quæ est octo ad tredecim, aut quatuordecim. ita vt octo exempli gratia conficiant duas partes, siue tredecim sint Presbyteri siue quatuordecim.

Nemo possit expelli è Congregatione, nisi propter iteratam grauemq. pertinaciam, vel graue delictum. sed qualia sint singula huiusmodi, stabitur iudicio duarum partium è tribus, numeranda-rum vt supra.

CAP. VII.

Tyronum institutione.

ADmissi ad primam probationem, siue Clerici siue Sacerdotes, donec fuerint expleto triennio nostris adscripti, eius curæ commendantur qui id muneris in Congregatione sustinet. Is ad fructum animorum omnia referens, præter virtutum singulare studiū, quarum maxime compotes esse nostros oportet, curet alia quædā proponere, quæ sunt hactenus obseruata, vt videlicet.

Sacro quotidie inseruiant.

A studijs literarum Superioris arbitrio abstineant. Hæc enim moderanda primum, vt Diuina sapientia imbuti discant amare nesciri.

Ad mensam signo dato sine vlla mora cōueniant, ibique ex præscripto, Ministratoris vel Lectoris Officio fungantur.

Singuli ministrent vel legant singulis diebus aut hebdomadis, tā prima quam secunda prandij vel cœnæ hora. qui vero ex eis Sacerdotes fuerint, ad primam, non nisi mane ministrare solent.

Lectionem similiter in Ecclesia, vt cuique sua fuerit constituta hebdomada, sermonibus præmittant. interim, dum habentur, atque etiam curent, ne quid omittatur eo tempore quod esse solet instituti. Eam vero ministrandi & legendi consuetudinem, iam aggregati ad decennium vsque retineant vel circiter, Superiorum arbitrio, Præpositi scilicet & Deputatorum.

Vbi finem sermones habuerint, quorum quotidie duos vel saltem vnum audierint, vt etiam valetudini quadam ex parte inseruiant, in aliquam ambulationem veniant.

Vesperi ad orationem in Oratorium se conferant.

A prandio & cœna, animi recreandi gratia per horę spatium eorum quisque in vnum cum alijs locum aduenīat, & omni mitigata seueritate, vultu hilariori, modeste tamen sic se gerat, ne alium vel loco tangat.

Siquis eorum per ianitorem accersatur ab aliquo, statim ad portam domus descendat, se paucis expediat, & neminem externorum in cubiculum suum vel omnino in ædes nostras, inscio Superiore, admittat.

Nec domo, nec soli, nisi facultate ab eodem data aliquando exeant.

Nulla externorum negocia vel quæcumque in Congregatione degentibus, seu consuetudine siue decreto aliquo sunt denegata, sine Præpositi etiam licentia administrent aut conficiant.

Ab administratione Sacrorum, ipsosque Sacrario Festis diebus, vix necessitate cogente recedant.

Altare cuius quisque curam susceperit, vt tempori congruit, ex vicissitudine Ecclesiastici mysterij ornet.

Ter in hebdomada assignato Confessario peccata sua confiteantur, &, qui non fuerint Sacerdotes, eius arbitrio Eucharistiam recipiant.

Curent, siquid errauerint, vt sponte se correctioni subijciant.

De Congregatione autem ad quam conuenientes in aliqua se culpa esse demonstrant, extat huiusmodi nostrorum constitutio.

Congregatio culparum Tyronum, Idest eorum qui nondum triennium in nostra Congregatione exegerint, siue Sacerdotes fint siue Clerici, singulis fiet hebdomadis, vt scilicet ad omnium communem veniant & ea hebdomada in qua non habetur communis, priuatim apud illum cuius curæ sunt commendati, ad suas culpas coarguendas congregentur.

Adhibeto etiam, loco accusationis iam dictæ, aliquando solent probari cuiusque auctoris lectionem, ex qua saluberrimis vicissim documentis per communicationem & diuinorum collocationem imbui possint.

CAP. VIII.

Præcipuis Congregationis obseruationibus.

AD excolendos diuiniore disciplina suorum animos, & ad Christianam, veteremq. pietatem magis conformandos, hæc præsertim interposita decreta seruat Congregatio.

Ter in hebdomada sua peccata Sacerdoti ad hoc delecto quilibet confiteatur, nisi aliqua interdum de causa permittatur ab ipso quispiam aliter facere. Hanc tamen consuetudinem à Beato Philippo Patres instituti perutilem ad salutem æternam volunt & prædicant. Ad Eucharistiam similiter sumendam se parer, sumatq; & videatur eidem cui confessus fuerit.

Congregatio (vt diximus) culparum, decimoquinto quoque die perpetuo fiat, in qua non modo Sacerdotes intererunt, sed clerici, laicique omnes nostræ Congregationis, & à nouissimis ad primos quisque commissam à se aliquam in cōsuetudine familiari culpam, etiam leuem flexis genibus accusat, & quoquo modo alicuius animum offenderit, petit ab illo veniam. In hac tamen accusatione publica, nulla earum rerum mentio est, quarum secreta apud Sacerdotem debet esse confessio.

Nemo ex Sacerdotibus alios corrigat, qui decennium Sacerdotij non expleuerit in Congregatione.

Statuto igitur die congregatis omnibus, inuocato primum, vt moris est, à Præposito in Sacris precibus Spiritu Sancto, ille è Sacerdotibus cuius est ex ordine alios corrigere, (solēt enim in huiusmodi munere sibi inuicem succedere) in sella ad Præpositi dexterā locata vocatus assidet, & perbreui sermone ad inflammandos in Deum animos vtiliter præmisso, fungitur in spiritu lenitatis Officio Correctoris, ac dum clericos corrigit, & Sacerdotes, capite detegit, quod in laicis corrigendis non solet. Præpositum insuper corrigendum detecto capite stans admonet.

Laici & clerici vbi suas culpas accusauerint, correcti, & à Præposito de aliqua vitiosa consuetudine emendanda vel laudabili retinenda, quam breuissime etiam admoniti simul discedunt. Singuli deinde Sacerdotes, qui adhuc infra triennium approbationē expectant, sese culpant. his pariter abeuntibus remanent cæteri Sacerdotes. quorum accusatione expleta, & correctione adhibita, Præpositus Deo gratias agit precibus consuetis.

Præscribetur autem forma, vt diei solet, pœnitentiarum, quam in

in illis conſcribendis nullo modo tranſgredi liceat. In ſchedulis autem ſcriptæ eodem die quo fuerint accuſatæ culpæ, veſperi in triclinio ſub cœnæ finem per manus è ſacculo ſingulis diſtribuantur.

Hac diſtributione facta, vt ſorte obuenerint, ordinatim & aperte legat coram omnibus quiſque ſuam.

Eligetur præterea, vt ſupra diximus, aliquis ex ſenioribus, qui Correctoris Officio fungatur. Huius erit vnumquemq. è noſtra Congregatione, etiam Deputatos & Præpoſitum clam corrigere. quod tamen munus omni manſuetudine & animi lenitate exequetur, ſeipſum, vt ait Apoſtolus, conſiderans, ne & ipſe tentetur, itaut ſe potius & vitia ſua corrigere videatur, vt hac ratione fratres ad meliorem frugem reducat.

Quod domeſticæ tamdem diſciplinæ ſtudium poſtulat, ea hebdomada in qua nulla eſt communis accuſatio eulparum, Laici omnes noſtræ Congregationis cuius miniſterio aſſignati, apud Miniſtrum conuenire debent, vt ab illo erudiantur, & ad tenendam ſalutis æternæ viam benigne inſtituantur.

Ad hæc, ne noſtri inflammentur auaritia, vel ambitione prolabantur, ne modeſtiam leniter abijciant, vel temere auctoritatem teneant, his quę ſequuntur, conſtitutionibus aliqua ex parte cautum eſt.

Quo Deo diuiniſq. rebus, expeditiſſime quicumque admittuntur in Congregationem, ſe tradere poſſint, id maxime videbunt in primis, ne quid litioſum ſit vllo modo in rebus familiaribus quas habent ſciantq. cuiuſlibet anni redditus, expendendos in bonos, quos ipſi iudicauerint vſus, neque quicquam cumulandum. ne quis ſcilicet è noſtra Congregatione vllam curam ponat in diuitijs parandis, immo vero ex cenſu pro ſuis cuiq. facultatibus in commune commodum Congregationis libere conferendum eſt. Quod à noſtris adeo ſeruatum eſt hactenus, vt ſiquis ob inopiam id non præſtiterit vel præſtare intermiſerit, ſtatim atque de ſuo abũdantior quoquo modo factus eſt, pecuniam pro rata portione dare, ac ſoluere non deſtiterit, ita eis conueniens ac conſentaneum ſemper viſum eſt ſtipendijs proprijs militare, & à rebus etiam Congregationis tamquam ab alienis abſtinere, quibus ipſa debet in primis non habentes vnde viuant ſuſtentare ſuos. Nec propterea pecuniam imperat Congregatio, dum exigit quod ab hilari datore ex inſtituto pro victu offertur, idq; etiam prout cuiuſq. facultates ferunt.

Poſſunt etiam Præpoſitus & Deputati, partem vel totum aſſignatorum prouentuum remittere, ſi eis videatur aliqua de cauſa id faciendum.

Omnia ſecularia negocia interdicuntur noſtris, niſi aliquid iuſta de cauſa mandetur expediendũ à Præpoſito, & quatuor Deputatis. Nulli ex noſtris, quamuis fuerit requiſitus, profiteri licebit ſub aliqua Congregatione vel Societate extra Domum, vel aliquod onus ſuſcipere ſine conſenſu Congregationis.

Cum ſint multi in Eccleſia Dei, qui audiendis Monialium confeſſionibus, aut dant operam aut dare optime poſſunt, propterea ne quis ab inſtituto Congregationis noſtræ proprio poſſit abduci, ſtatutum eſt, ne noſtrorũ aliquis ſeſe obliget aut dedat confeſſionibus audiendis, moribus reformandis, rebuſq. earum gerendis. Idẽ dicimus de Seminarijs, Collegijs, Congregationibus, Societatibus aut alijs Vniuerſitatibus, rebuſue earum quomodolibet tractandis.

Nemo Epiſcopus, Præſul, aut alia quæcumque ea ſit dignitate ornatus, recipiatur in ędes Congregationis, vt in ijs vna cum noſtris moraturus habitet, etiamſi id fiat ad aliquod tempus.

Nulla Eccleſiaſtica beneficia petere aut accipere vnquam omnino poſſint. habita olim ſi reſidentiam perſonalem non requirant, poterunt retinere.

Dignitates vllas nemo poſſit accipere, niſi Pontifex iubeat.

Nec licebit, abſque Præpoſiti & quatuor Deputatorum conſenſu, frequentare Curias, neque officia vel beneficia pro ſe vel pro alijs expoſcere.

Nulli ſit proprius famulus. ſiqua aliquem neceſſitas premet, deferet ad Præpoſitum, qui vna cum quatuor Deputatis, qui ei opus ſit, curabit

Nec ſinat quis pueros ingredi cubiculum ſuum, niſi ducantur ab alijs, qui teſtes interſint reliquos admodum parce admittant, ſed vocati deorſum ad illos ſe conferant.

Non admittatur aliquis ad quoſcumque ordines Eccleſiaſticos abſque conſenſu Sacerdotum qui decennium exegerint in noſtra Congregatione Eodem modo nec ad ſermones habendos, vel ad confeſſiones audiendas, ſicut alibi dictum eſt.

Nemo librum imprimendum det abſque licentia Præpoſiti, & Deputatorum.

Nulla lex à Sanctiſſimo confirmanda proponatur, niſi prius in eã conſenſerint Præsbyteri exacti in Congregatione decennij.

Quando lex aliqua vniuerſalis conſtituenda eſt, Sacerdotes omnes interſint qui expleuerint triennium, votumq conſultiuum habeant, deciſiuum vero tantum qui decennium compleuerint.

Cum aliquid gerendum proponitur, antea publica & libera de ea re habeatur à Patribus cõſultatio deinde aliquod tranſactis diebus ſuffragia erunt ſecreta. niſi forte rei neceſſitas, vtilitas, vel etiã aliquando modicitas, expediri ſtatim poſt conſultationem, de Cõgregationis ſententia per ſecreta ſuffragia, cogant. Sed ſicut dictum eſt, licet Sacerdotes omnes admittantur qui exegerint triennium in Congregatione, votumq conſultiuum habeant, deciſiuum tamen ſolummodo illi, qui decennium expleuerint.

CAP. IX.

Veſtitu, & conſuetudine familiari.

HAS præterea conſtitutiones & obſeruationes ad externam noſtrorum hominum modeſtiam exhibemus. Ipſi ad interiorem animi virtutem habendam adhibere non negligant.

Nemo ex Fratribus noſtris aut Patribus, ſericum quicquam in ſuis veſtibus gerat, præter breue, preſſumq. verticis operculum, conſouendo capiti, & velum interiori pileo inſuendum.

Forma item veſtium ſemper ſeruabitur conueniens Clericis ſecularibus.

Noſtri laici gerent veſtem demiſſam vſque ad genua, paulo vero inferius pallium.

Qui ex domeſticis impenſis veſtiuntur, quoties opus fuerit, miniſtrum adeant, vel ipſo abſente, Præpoſitum eiq. proponant quibus indigent. ipſi autem ad ſubueniendum expoſiti, quo charitatis affectu valent, eorum petitionibus ſatiſfaciant.

In veſtitu, inceſſu, ſermone, actione, geſtuq omni, decorum ſeruent, modeſtiamq. omnem ſinguli præſeferant. nulla tamen appareat noſtrorum actio, vt dicitur, ſingularis, à vulgari & cõmuni bonorum & ſimplicium virorum moribus diſcrepans.

Quamquam vero noſtrorum eſt conſuetudo peculiaris, vt ſe inuicem honore præuenientes, & ſibi inuicem obſequentes, quiſque velit ad demittendum animum, infimum inter alios tenere locum, ne tamen perturbetur quaſi cuiuſdam anteceſſionis aut ætatum ordo, præſertim publice in ſedendo & incedendo, alijſq actibus huiuſmodi, ex Sacerdotibus præcedent illi qui priores fuerint Sacerdotes, ex quo admiſſi ſunt in Congregationem. ita tamen, vt ſiquis ex Clericis exacti triennij, promotus fuerit ad Sacerdotium, tyronibus Sacerdotibus, illis videlicet qui nondum triennium in Congregatione exegerint, præferantur. Laici autem ſemper Clericis poſtponentur.

Poſt prandium & cœnam, morabuntur omnes noſtræ Congregationis homines in loco deputato per horæ vnius ſpatium, quo elapſo omnes in ſuum cubiculum ſeſe conferant.

In electione vacantium cubiculorum, erit optio penes ſeniores Sacerdotes, niſi aliter viſum fuerit Præpoſito & Deputatis.

Domo non egrediatur quiſquam ex noſtris ſine permiſſu Præpoſiti, niſi expleuerit decennium in Congregatione. exacto enim triennio ad hoc vſque tempus, illos vel maxime Sacerdotio nondum præditos, Præpoſitus per ſe vel per alium peculiari quadam cura ad virtutum progreſſus iuuare ſolet.

Inuitatus ad prandium vel ad cœnam extra domum nemo accedat abſque permiſſu Præpoſiti.

Nemo externorum ad prandium vel ad cœnam, inſcio Superiore inuitetur, multo etiam minus hoſpitio, niſi vno omnium conſenſu Præpoſiti & Deputatorum.

Ex exteris aliquem nullus Patrum aut Fratrum inuitet ad prædia quæcumque noſtræ Congregationis, nec recipiet vt ſecum ibi moretur, ſine conſenſu Præpoſiti Congregationis.

Nullus abeſſe vltra menſem à Congregatione permittatur à Prępoſito, ſiue in patriam profecturus ſit ſiue alio, niſi de conſenſu etiam Deputatorum.

Nullus è noſtra Congregatione, in baptiſmate aut alio Sacramẽto quempiam ſuſcipiet.

His apte congruenterque addenda ſunt etiam nonnulla, quę diuturna cõſuetudine recepta & probata ſtudioſe retinentur à noſtris. Litanias enim in Oratorio veſperi ſingulis hebdomadis ſinguli Sacerdotes recitant.

In diuinæ Sacrificio Miſſæ, non ſolum ſinguli quotidie Clerici Laicique deſeruiunt, ſed Sacerdotes complures, laude quidem digni, ſunt adminiſtri.

Menſæ, præter laicos & clericos qui perpetuo miniſtrant alterni, ſinguli etiam Sacerdotes veſpere ſingulis diebus miniſtratores adſunt.

Neque deſunt ex noſtris, qui ſe frequenter ad domos infirmorum hoſpitales conferant, vt opera ſua ægrotantes iuuent.

Domi vero cum quis noſtrum ægrotauerit, omnes frequentes adſunt, ſubueniunt, conſolantur, inſeruiunt, confirmant quam diligentiſſime.

Cum autem morti proximus quis fuerit, ſigno dato conueniunt omnes, tam Sacerdotes quam cæteri, vt diuinam morienti miſericordiam vnanimes expoſcant.

Si quando alterum quis verbo offenderit, veſperi inter cœnandum, re dubia iam explicata, flexis in medio triclinio genibus, faciens ſi rerum, veniam ab illo petit, quem offenderit. Is vero aſſurgens, idemq. faciens, culpam in ſe ſaltem conuertit, quod occaſionem dederit. iniurioſus autem merita afficitur à Præpoſito pœna, aliquando leui, aliquando nulla.

Pœnæ autem, quæ culpis in Congregatione bis in menſe accuſatis imponi ſolent, ſunt huius fere generis. Trium priorum Sacerdotum, aut nouiſſimorum pedes in menſa deoſculari. Pſalmum, cuius initium, De profundis, ſubmiſſa voce, extenſis brachijs, vel Pſalmum Miſerere, coniunctis manibus medio interſellio recitare. In nouiſſimo menſæ loco recumbere. Humi ſedendo cibum capere. Auxiliares preces ab ingredientibus triclinium flexis genibus flagitare, vel eaſdem petere ad delenda ante obitum pœnitendo peccata. Ante menſæ accubitum aliquid a ſingulis recumbentibus eleemoſynæ nomine petere. Secundæ menſæ miniſtrare, vel in ea Lectoris officio fungi. Sacram Beatæ MARIÆ Virginis coronam pro ſummo Pontifice, aut pro beneficijs in Congregationem noſtram aut pro mortuis noſtris recitare. Infirmos qui ſunt in domi-

bus

bus hospitalibus inuisere, & aliæ his persimiles.

CAP. X.

Triclinio, & communi mensa.

ASsumenda tandem est tractatio mensæ ad pium in Triclinio conuictum instructæ, vbi singulis nostrum idem genus, eadē portio cibi, potionisque suppetit. Legitur ipsa Italice, quandoque inter cœnandum, arbitratu Præpositi vel ministri, hoc fere scripta exemplo.

Cum primum prandij aut cœnę datum fuerit signum, vnusquisque nostrum in omni prorsus opere, ac negocio cessans, ad triclinium se confert. Inter eundum silentium facit, etiam dum a mensa ad locum peruenerit, in quem homines nostri ad animum recreandum conuenire debent.

In ipso primum ingressu capite inclinato veneratur Imaginem Sacram e conspectu propositam, deinde cōsueto reuerentiæ signo salutans alios, modestus, ac silens prope mensam, vt suo stat quisque, loco nec epulas appositas nec alios ingredientes curiose circumspicit.

Præpositus vel qui eius absentis locum obtinet, postquam tantisper expectauerit, dum ex cubiculis conuenire huc omnes potuerint, clare, ac distincte ex præscripto S.R.E. mensæ benedicit, & in primo loco ipse Præpositus assidet, deinde alij, vt quotusquisq. solet in Congregatione præcedere. Siquis vero tardior, lectione tamen Latina nondum absoluta, aduenerit, stans prope ianuā orat paulisper tacitus, & Præposito reuerentiam exhibens, proxime post alios omnes assidet. Præposito enim absenti, reuerentię & obsequij causa, nō autē alijs proprius relinquitur in mensa locus. Post latinam tamen mensę lectionem non ingreditur, donec ad mensā iterum instructam consueto signo conuocetur, vt ad benedictionē & gratiarum actiones omnes conueniant. Excipiuntur tamen Confessarij, quibus permissum est festis diebus, etiam absoluta mensæ lectione, ad prandium venire. Mensæ initio donec Præpositus ad cibum capiendum se expediat (antequam enim incipiat, duos ad summum versus lectionis attendit) nemo quicquam attingit in mensa. Cauent etiam ne strepitus à principio nimius audiatur.

Singuli ex nostris, sit contenti erunt quæ ipsis apponuntur in mensa, nihil præterea exposcentes vel per se ipsi deferentes, nisi Præpositi vel Ministri fruantur licentia, qui & promptiores largiētur & prouidebunt quæ opus esse, & expedire vnicuique iudicauerint. Si earum rerum, quæ in mensam inferri solent & apponi, aliquid cuiquam deerit, ipse quidem per se à ministris exiget, eius tamen curæ potius erit, qui proprior considerat.

Fit in mensa silentium semper, modo non incurrat exceptio. fit enim loquendi potestas proponenti vel respondentibus ad rem dubiam explicandam.

Præterea denuncianti post cęnam nostrorum precibus cōmendandos. Præposito demum vel Ministro, cum quid occurrerit quod Lectori committi non potuerit nec differri debeat. alioquin silentij lex, qua etiam Præpositus astringitur, est obseruanda.

Nemo in mensa literas legat, nec ianitor eas deferat, vel alicui quicquam denunciet comedentium. Quod si qua imminens vrgeat necessitas, negocium cum Præposito, aut cum eo qui in illius locū succedit, collatum prius, exequitur ex consensu. Idipsum ieruet, donec ex triclinio eo peruētum fuerit, quo animi causa nostri omnes conueniunt.

Post epulas ablata mensa singuli, surgente Præposito, surgunt, & egressi ita stant prope mensam, vt si commode id fieri possit, qui sedentes extremos occuparunt locos stantes occupent medios, & qui sedebant medij, stent extremi, singuli recto consistentes ordine. Præpositus solus dignitatis causa paululum à cęteris distinguitur. Hic igitur situs & ordo, quo Deo optimo maximo gratię referuntur. Quibus peractis egrediuntur bini ex triclinio vt qui in mensa primus post Præpositum sedebat, ipsi egredienti se adiungat, ac cęteri deinceps eodem ordine.

Nemo in Triclinio vel in proximo vestibulo, vbi solū ad abluendas manus licet consistere, aliquant præterea moram faciat.

CAP. XI.

Lectore, & Lectione ad mensam.

NON solum corpori, sed etiam menti proprius suppeditari debet in mensa cibus. Sacra igitur ante alios libros legūtur Biblia, deinde pia quæcumque commentaria vel monumenta, postremo Superioris arbitrio, liber alius, in quo vel probatæ Sanctorum Historiæ, vel salutaria documenta Italice habeantur. Lector autem ante prandium vel cœnam, in suggesto se librosq. parat ad legendū. stat nudato capite, dum preces adhibentur ad mensam, & vbi versum illum protulerit. Iube domne benedicere, expectaueritq. donec omnes consederint, ipse etiam sedens, tecto ac recto capite, clara voce, distincte atque explicate legit. Lectione iam in suas partes sapienter distributa, ab vltima non cessat, nisi iussus a Præposito, nec eis is iubet, nisi vltra dimidium prandium vel cœnam. Quod superest in mensa temporis, in quæstione, vt moris est, ponenda, ac responsionibus, declaranda traducitur. Lectoris erit nō modo in mensa, quos diximus legere libros, sed ad rem dubiam ponendam inuitare. Singulis item hebdomadis, semel, vt minimum, eorum qui benefici fuerint in nostros, scripta nomina recitare. quęcumque tandem verbis aut scriptis à Præposito seu Ministro iussus fuerit, referre. Nihil enim pręterea legere aut nunciare debet, quam quod sibi fuerit ab ipsis impositum. Correctus Lector verba correctoris eodem syllabarum sono, quo ille pronunciauit, repetat. Corrector autem ad hoc electus, vocabulum solum in quo erratum est, corrigere modeste, nec alia verba interponere curet.

Legendi finem Lector faciet, cum Præpositum audierit verba illa pronunciantem. Et reliqua. Tunc ille prolato versu. Tu autem Domine miserere nobis. & Sacerdotes clara voce admonito, cui sit rēs dubia ex ordine proponenda, descendit & exhibita Præposito reuerentia assidet in mensa vt comedat.

CAP. XII.

Rebus dubiis in mensa proponendis.

POst lectionem continuo vnus aliquis ex Sacerdotibus (id enim ipsi singuli, quorum est expletum in Congregatione trienniū, præstare solent) singulis diebus mane & vespere ex literis Sacris, moralis disciplina vel ex præceptis optimæ mentis & conscientiæ aliquid proponit, quod possit in dubium vel controuersiam venire. cauet tamen, ne quid arduum, obscurum aut nimis exquisitum ponat, quo minus valeant singuli respondere. Si quando tamen aliquis non aliud responderit, quam se aliorum communi iudicio stare, datur id modestiæ potius quam inscitiæ. Is autem cui muneris eiusmodi dies obuenerit, etiamsi Lector, vt moris est, non communefecerit, per se proponit. Siquis tamen externorum ad mensam vocatus adsit, non nisi iubente Præposito vel alio in eius locum constituto. neque enim tunc Lector, vt aliar, ipsum præmonere debet. Absenti is ad proponendum succedit, qui proximus post illum in mensa sedere consueuit. Siquis etiam tardior ad proponendum videatur, quod obliuione vel negligentia accesserit imparatus, Præpositi est exposcere altiori voce, aut viciniores conniuæ submissa communefacere. Duæ quidem quæstiones esse solent, quę dubitationem habentes ponuntur in mensa. explicant alterutram singuli, solus qui proponit, vt omnem dubitationem vltimus tollat, præmeditatus ad vtramque respondet. Respondentium is primus esse debet, qui proponenti proximum inferiorem locum in mēsa tenet, deinde alij Sacerdotes expleti in Congregatione triennij eodē ordine. A responsis, quæ debent esse quam breuissima, recedat omnis apparatus, & ostentatio. Proponitur enim explicandum quod dubium est omnium nomine, vt quisque quasi discipulus à Præceptore interrogatus respondeat, etiam is qui proposuit.

Appendix.

DE ipsis tamen constitutionibus hęc habentur

Si quid ambiguū fuerit in nostris constitutionibus, Præpositus & Deputati declarabunt. nullo tamen modo possint eas immutare, derogare aut aliqua ex parte innouare vel nouas condere.

Appendix primi Cap. consulto si posita.

IN Oratorio nostro ad Vesperum quotidie, dato signo, lampade ac luminibus accensis, horologio item arenario super altare posito, ante Sacram Beatæ Virginis MARIÆ Imaginem a solemni Christi Domini Resurrectionis die vsque ad Calendas * Nouembris hora die xxiv. ex Kal. autem * Nouembris ad Sanctū Pascha prima noctis orationi præfinita est. Festis vero diebus * etiam secunda. habetur enim sermo, fitq. concentus musicus.

* Septembris

* à Cal. Nouembris.

Est autem orandi ritus, vt ibi dimidiam horam taciti in oratione, vt dicitur mentali traduxerint, accensis ab Æditu reliquis in Altari luminibus, & signo dato, Sacerdos, ad quem per hebdomadam pertinet, Litanias incipiat, & præces consequentes, alternis etiam multitudinis congregatæ vocibus recitandas, sibi solas reseruans orationes. Cum vero ad pacis orationem peruenerit, cuius est initium, Deus, a quo sancta desideria, &c duo confestim ex Oratorij fratribus vel ministris Sacras clementissimi IESV ex Altari sumentes imagunculas, Sacerdoti primum genuflexo osculandas præbēt. Exosculanti autem, dicentiq. hinc atque inde, Pax tecum, inclinato ipsi capite respondent. Et cum spiritu tuo. Deinde singulis qui sunt in Oratorio cū Salutatione qua Sacerdos vsus est, eas ad osculum sanctum offerunt. Cæteris interim orationibus absolutis, petit ab omnibus clara voce vt a Deo iugem in eius cultu, & seruitute perseuerantiam precentur, quinquies secreto Orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem recitantes dicit enim, Petamus quæso nobis in Diuinis perseuerantiam, recitantes, &c. His adhibitis precibus, petit iterum vt pro summo Pontifice, Cardinalibus, alijsq. Sacerdotum primarijs, pro Christianorum Principum concordia, Fidei propagatione, & hæresum extirpatione, atque improborum hominum obtinenda conuersione vtramque bis repetāt. Tum inde semel pro fratribus Oratorij vita defunctis precantes illis requiem sempiternam. Postea versu illo prolato, Dominus det nobis suam pacem, Antiphonam Beatæ MARIÆ pronunciat, vel Salue Regina, vel aliam tempori magis congruentem. Tandem, qui pacis osculo per Sacras Imagines primum alios, deinde seipsos inuicem salutarunt, quæcumque acceperint eo tempore orationibus commendanda, referunt Sacerdoti, qui omnes adhuc obsecrat, vt velint pro eiusmodi rebus Orationem Dominicam, & Angelicam Salutationem semel repetere, & Sanctissimum IESV nomen quinquies inuocare. Ea prece completa cum ipse versum pronunciauerit, Diuinum auxilium maneat semper nobiscū, & ad osculum vsq. terræ sese omnes inclinauerint, Oratorium dimittitur.

Hic perpetuus est Orationis vsus, exceptis secunda, quarta & sexta ferijs, tota præterea maiori Hebdomada. His enim diebus ob memoriam flagellorum, quibus innocens pro nobis Christus Dominus cæsus fuit, se omnes in Oratorio flagellis cædunt. Est autem consuetudinis & instituti (nisi huiusmodi dies festi sint, aut hebdomadæ Resurrectionis Domini nostri IESV CHRISTI), vt post horæ dimidię tacitam orationem, quam mentalem appellant, statim

aliqui

aliqui ex Oratorij Custodibus vel Curatoribus, flagella ex funiculis crebris contexta nodis, distribuentes, missis foras (siqui sint) pueris, ianuis, fenestrisq. diligenter clausis, lucernula tantum accensa, quæ sit intra eius artificij laternam super Altare tunc positam, vt tantum inde Christi cruci affixi nitida, nihil tamen fulgoris emittens appareat imago, cæteris extinctis luminaribus, tenebras obducant. Tunc Sacerdos clara, lugubriq. voce pronunciat versú, Iube domne benedicere.

Passio Domini nostri IESV CHRISTI sit semper in cordibus nostris.

Recordemini Fratres charissimi quod Dominus noster IESVS CHRISTVS fuit pro nobis venditus, osculo traditus, ad Annam primum, deinde ad Caipham Pontificem ductus, & postremo in Prætorium ad Pilatum, vbi fuit ad columnam ligatus & flagellatus, spinea corona coronatus, ac veste purpurea circumdatus, alapis percussus atque consputus, & Iudæis traditus, vt crucifigerent, ad Caluariæ locum deductus, & crucifixus, & cum eo crucifixi sunt latrones duo, vnus à dextris, & alter à sinistris, & cum dixisset, Sitio, porrexerunt ei acetum, quod cum accepisset, dixit: Consummatum est, & inclinato capite emisit spiritum (Hic singuli sibi pectus pugno tundunt) deinde vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua, & de cruce depositus fuit in monumento nouo sepultus, tertia autem die resurrexit à mortuis; Tu autem Domine miserere nobis, ℟. Deo gratias, Sequitur.

Seruite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam, &c.

Ad hæc verba arreptis funiculis nudatum corpus tamdiu verberant, donec Psalmi L. nempe Miserere, cum versu Gloria Patri, &c. & psalmi 129. cuius initium. De profundis, In cuius fine dicunt, Requiem æternam &c. versus alterni deuote pronuncientur. Insuper orationes, Fidelium Deus omnium conditor, & redemptor, & Deus qui culpa offenderis, &c. ad cuius finem fit, signo dato, flagellorum finis. Sacerdos autem ad orationem Dominicam, & ad salutationem Angelicam quinquies repetendam hortatur, deinde bis pro Pontifice, &c. & semel pro fidelibus defunctis, &c. ad eumdé plane modum, quo alijs diebus orare solent in quibus abstinent a verberibus. Hoc interim spatio singuli in tenebris, & silentio suis se vestibus induunt. Post hæc Cantici Simeonis videlicet Nunc dimittis seruum tuum Domine, &c. versus alternos recitant. Parat interim se Custos, vt, cum illa verba audierit, Lumen ad reuelationem gentium &c. laternam aperiens, lumina rursus accendat. Sequitur Sacerdos orans, Da pacem Domine, &c. & oratione illa absoluta, Deus, a quo sancta desideria, &c. offeruntur ad pacis osculum Imagines Sacræ eodem penitus ritu, quo alijs ferijs. Additis interim orationibus alijs consequentibus, subdit orans, Dominus det nobis suam pacem, Respondent, Vitam æternam Amen. Postremo Sanctam Virginem Deiparam salutant Antiphona consueta, vt anni tépus apte congruenterq. postulat, itemq. cætera, vt in alijs ferijs, in quibus nullus est flagellorum vsus.

CAP. XIII.

> *Exercitationibus, in quibus versari solent Dominicis diebus.*

AEdituus vel quiuis alius Custos, mature diebus Dominicis fores Oratorij mane aperit. Lector succedit ad lectitandum librú optimi cuiuspiam argumenti ac salutaris tractationis, donec frequétiori concursu facto, Præfectus vel adiutor flexis genibus ad pie meditandum aliquid proponit, postea Litanias ac cæteras orationes prosequitur, sicut Vesperi moris est quotidie facere. His absolutis, vnus aliquis Sacerdotum qui ad audiendas confessiones non sunt deputati, ex Euangelio Sermonem habens ad diem recurrentem, simplici stylo, ad peccata cauenda, ad optimos mores retinendos, ad omnem deniq. conseruandam pietatem, hora non amplius dimidia adhortari solet auditores. Sermone habito, & oratione Dominica, Angelicaque Salutatione repetita, interrogat Præfectus, adsit ne aliquis qui nouerit quempiá ex fratribus ægrotare, vt statim ad hoc muneris delectos, vel quos maluerit, mittat, qui languentem visitent, consolentur, mœrore vel inopia subleuent, ad peccatorum confessionem, atque ad dolorem patienter placideque ferendum hortentur. Infirmi fratris nomen & habitatio scribitur in tabella, ne visitationis, & orationis prætermittatur officium. Septem deinceps ex fratribus ad septem Vrbis Ecclesias, religione & sacris Pontificú Indulgentijs toto Orbe celebres, ac tres ad tria publica infirmorú hospitia mittuntur, vt quisque suam, quæ sortito obtigerit, vel Ecclesiam vel domum hospitalem semel infra hebdomadam visitet. Festis enim diebus ad hæc pietatis officia fere omnes commeant. In his autem exercitationibus impédunt fere horam cum dimidia Die autem Dominica quæcumque vltima mensis erit, præmonentur, vt ad Synaxim se præparent, ad Eucharistiam scilicet sumendam. hoc enim Sacramento prima quauis die mensis Dominica se cómuniút, & à prandio Oratorio vel in schedulis, compendiaria quædam documenta scripta, vel Sanctorum Imagines chartaceæ distribuuntur, vt suam quisque accipiat, & quid per Sanctum cuius imago sibi obtigit, à Domino petere debeat, subscriptum in illa cognoscat.

CAP. XIV.

> *Alijs à prandio exercitationibus, tam in Dominicis quam in alijs festis diebus.*

POst officium Vespertinum festis quibusque diebus in Ecclesia nostra decantatum, & sermonem habitum, statim ex Presbyteris nostris ac Laicis, cum externis Oratorij fratribus, alijsq. plurimis ad suburbanum peculiarem locum frequentes cóueniunt. vbi super herbam considentes, primum, qui musici sunt, pium aliquod sacrumue carmen concinunt, deinde quispiam sermone non minus pietate quam elegantia ornatum, ab Oratorij Præfecto in scriptis traditum, recitat memoriter, Quo habito rursus concinunt. Surgit post hæc Oratorij Præfectus, vel alius cui sit a Patribus demandatum, qui aliquod ad pie christianeque viuendum quam breuissime proponens argumentum, alterum, ad dicendum inuitat, ac deinceps tertium, immo si tempus id postulet, etiam quartum: qui omnes ad rem propositam pari breuitate ac pietate, ad suam & audientium vtilitatem sermocinantur. Cum fuerit dicendi finis, hymnus concinitur, ac demum omnes ad propria, vel ad Oratorium reuertuntur. Dum veró per æstiui caloris molestias ad huiusmodi loca non licet exire, in aliquod Templum ad eas exercitationes sese conferunt. At hyeme ex Kalendis Nouembris vsque ad Sanctú Pascha. Festis diebus vesperi ad Salutationis Angelicæ signú in Oratorium itur. Durat dimidiam horam mentalis oratio, Litaniæ recitantur, vel a musicis concinuntur. Oratio Dominica, Angelicaque Salutatio ad solitum numerum repetuntur. Antiphona Sanctæ Mariæ Virginis pro temporis opportunitate mutata canitur, pium aliquod cantici musicis legibus concinitur. Sacerdos ex nostris, quotusquisque est in serie sermocinantium, Dei verbum adstanti populo, qua potest vtilitate ac facilitate, per dimidiæ horæ spatium ministrat, rursus concentus efficitur. Ter prece consueta oratur Deus, Virgoque Deipara salutatur, ac cætus dimittitur.

CAP. XV.

> *Externorum in Oratorio munera.*

EX externis Oratorij Fratribus eligitur à Præfecto in primis Rector, qui aliorum officijs præsit. Æditui vel custodes duo aut quatuor, qui Oratorium scopis verrant, lampades & candelas accendant, flagellorum, horologij & Altaris ornandi curam gerant. Duo item vel quatuor ægrotantium curatores, qui infirmos fratres visitent. Aliqui etiam eliguntur, qui oblatam sponte pecuniam, vel ægrotantium fratrum vel domorum hospitalium, vel demum Oratorij commodo, sincere ac diligenter attribuant. nec omnino accipiant, nisi quam sciunt sponte oblatam, vt illud Apostoli dictum re verá seruetur, Non vestra, sed vos. A secretis etiam aliquis deligitur, qui in libro quæcumque tractantur, notat. Præterea Lector, qui pias lectiones diebus festis præmittit orationi. Ad infirmos item qui sunt in Valetudinarijs, quolibet festo die perferunt corporis refectioni vtilia, Medico probata.

Expensarum autem, Rectori & Oratorij Præfecto singulis mensibus, immo quoties eis libuerit, rationes ex præscripto referát. Nihil enim iuris aut potestatis est hominibus exteris, & laicis in Oratorij rebus, præter administrationé à Præfecto Oratorij traditam.

CAP. XVI.

> *Horú electionis Ordine.*

QVarto quoque mense eliguntur exteri Fratres ad eiusmodi munera, hoc plane modo. Oratione Dominica & Salutatione Angelica recitatis, his Præfectus solet precibus Diuinum auxilium inuocare, videlicet. Veni creator Spiritus, reple, &c. Respondetur. Et tui amoris, & cæt. Vers. Emitte spiritum tuum, & creabuntur, Respondetur. Et renouabis faciem terræ. Oratio Deus, qui corda fidelium, &c. Actiones nostras, &c. Declaratis & publicatis recitatur hymnus. Te Deum, & cæt. Antiphona Beatæ Mariæ, Oratio. Gratiam tuam, &c. Antiphona. Da pacem, &c. Oratio. Deus, a quo sancta desideria, &c. Item oratio Dominicæ eo tempore recurrentis, vel Sancti cuius festum celebrari contingat. Electis pia aliqua documenta aut obseruatione breuissime traduntur.

CAP. XVII.

> *Admonitio Institutoris huius Congregationis.*

CVm sit Congregationi nostræ liberum, omnes grauiter delinquentes vel statum eius perturbantes, de conuictu & familia suorú dimouere ac depellere; cum satis item persuasum sit vix quéquam suæ negligentem salutis diu permansurum, vbi & progressus ad virtutes & perfectorum pia æmulatio esse debet, Beatus Institutor asseruit, neminem penitus has cóstitutiones obligare ad peccatum velle. Ipse Deus arbiter, præmia pro pietate daturus æterna, sit sua nobis benignitate propitius. Amen.

> *Qui Pontifex dictas constitutiones approbat.*

§. 2 Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, Præpositus & Presbyteri prædicti plurimum cupiant constitutiones & instituutiones huiusmodi pro firmiori earum subsistentia, & inuiolabili obseruatione, Apostolicæ nostræ confirmationis robore cómuniri Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorú votis in præmissis annuere, aliasq. desuper opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur desiderij huiusmodi iustitiam attendentes, illosq. specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque ecclesiasticis censuris & pœnis à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum dumtaxat præsentium consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones & ordinationes prædictas, sicut præfertur, examinatas & recognitas, Apostolica auctoritate tenore præsentium cófirmamus & approbamus, illisq. omnibus & singulis perpetuæ & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos tam iuris quam facti, & quosuis alios etiam quantumuis substantiales defectus, siqui in præmissis aut eorum aliquo quomodolibet interuenerint, supplemus.

> *Mandat omnino seruari præcipit.*

§. 3. Decernentes, modernos & pro tempore existentes Præpositos, & Presbyteros dictæ Congregationis, ab eis prout illæ quemlibet eorum astringunt, nullo vnquam tempore resilire posse.

aut

aut debere, sed ad plenariam eorum obseruationem teneri, & obligatos esse, & ad id pœnis in constitutionibus & ordinationibus huiusmodi contentis, cogi & compelli posse.

Et ita ac non aliter iudicari mandat.

§ 4. Sicq; per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiã causarum Palatij Apostolici Auditores, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariisque derogat.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis & breuis Apostolicis, eidem Congregationi, illiusq; Præposito & Presbyteris, & quibusuis alijs Superioribus & personis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

D. Pont. An. 7. die 24. Febr.

Dat Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 24. Februarij 1612. Pont. Nostri Anno septimo.

Sequitur prohibitio de qua supra in rubrica.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Congregationis ... prohibitione de qua supra.

§. 1. CVm dilecti filij Præpositus & Presbyteri Congregationis Oratorij S. MARIÆ in Vallicella nuncupatæ de Vrbe, quibus pridem à Sede Apostolica indultum fuit vt pro felici regimine dictæ Congregationis, statuta & ordinationes ab ipsis ob eruan. facere & condere valerent, indulto huiusmodi inhærentes, statuta & ordinationes condiderint, quæ de mandato nostro reuisa, & per nos Apostolica auctoritate confirmata fuerunt. Et sicut accepimus in diuersis locis aliæ Congregatione ad instar primo dictæ erectæ fuerint, quæ à primo dictæ Congregationis regulis declinare noscuntur.

Prohibitio prohibitio.

§. 2. Nos primo dictæ Congregationis institutum in suo vigore perpetuo manere cupientes, Motu proprio non ad Præpositi, & Presbyterorum prædictorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia nostra, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine, Ne de cætero quæuis Congregationes vbiuis locorum institutæ, constitutiones & instituta sub denominatione B. Philippi Nerij primo dictæ Congregationis Fundatoris, promulgare audeant, minusq. in Vrbe aliæ domus eiusdem instituti absque prædictorum Præpositi & Presbyterorum licentia institui possint, sub pœnis arbitrio nostro imponendis, & per contrafacientes ipso facto incurriendis, tenore præsentium prohibemus.

Contrariorum derogatio.

§. 3 Non obstañ. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisq; in contrarium facien. quibuscumque.

D. P. An. 8. die 26. Iunij.

Dat. Romæ apud S. Marcum sub annulo Piscatoris, die 26 Iunij, millesimo sexcentesimo decimosecundo Pontificatus nostri Anno octauo.

XCIII. Renouatio Constitutionum Clementis Papæ VIII. circa Officium duorum Assistentium Prioris generalis Ordinis Eremitarum Sãcti Augustini, vna cum earum declarationibus.

De hoc Ordine, habes etiam hic supra constit. 80. Pauli alij fo. 229. vbi alias indicaui.

Reuocationem verò omnium gratiarum, exemptionum Indultorum, ac Priuilegiorum quomodolibet concessorum Assistentibus Vltramontanis absolutis ab eorum officio habes int. in S. D. N. Vrban. VIII. Constit. 61. Romanus. tom. 4.

Edita An. D. 1614.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

PRouisionis nostræ debet prouenire subsidio, vt ius suum vnicuique conseruetur. proinde nos tenorem quarumdam literarum in forma Breuis fel. record. Clementis Papæ VIII. prædecessoris nostri super deputatione, ac Officio duorum Assistentium Prioris generalis Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini pro tempore existentium, confectarum in Secretaria nostra, tunc ipsius Clementis prædecessoris repertum, ex minuta originali de verbo ad verbum transcribi, & præsentibus annotari fecimus, pro eo quod huiusmodi tenore Dilecti filij Ioannes Vincẽtius Spinula Genuẽsis, ac Alphonsus Nunio de Andalucia dicti Ordinis professores, & dilecti etiam filij Nicolai à Sancto Angelo eiusdem Ordinis Prioris generalis Assistentes, se indigere nobis significari fecerunt, qui quidem tenor talis est, videlicet.

Inseritur hic prima constitutio Clem. VIII. quæ habetur postea.

Clemens Papa Octauus, Ad perpetuam rei memoriam De prospero Regularium Ordinum, & personarum statu, & regimine, pro nostri pastoralis officij debito sollicite cogitantes, ad ea libenter intendimus per quę recta, & felix, quam quærimus gubernandi ratio inducatur.

Exordium dictæ constitutionis Clem. VIII.

Cum itaque sacras religiosorum domos in Ecclesia Dei, à Sanctis Patribus pie sancteque institutas, quę vnius Superioris gubernio subiunctæ maiores in via mandatorum Domini progressus facturas confidamus, quando eidem Superiori viri aliqui religionis zelo, morum exemplo, rerumque experientia præstantes, ad gubernandi onus sustinendum, consiliarij adiungantur, & adiutores assistant. Nos qui Religiones ipsas nostris temporibus, restitutam in his pristinæ regularis disciplinæ normam, pietate, & obseruantia, charitate, zelo, sanctitate, alijsque regularibus virtutibus, infigere maxime cupimus, id attente considerantes, & Ordinem Sancti Augustini Fratrum Eremitarum nuncupatum, quem in visceribus gerimus caritatis paternæ respicientes, ipsius superiori sustinentatione ad eius Ordinis, qui benedicente Domino quasi fœcundus ager vberes fructus emittens, per vniuersi Christiani Orbis partes copiose diffusus est, curam gerendam, & regiminis pondus sustinendum, Ordini vero commodum & vtilitatem non modicam aliquorum Assistentium, præstantium scilicet Religiosorum, operam allaturam iudicauimus.

Institutio duorum Assistentium Prioris generalis.

§. 1. His igitur, & alijs rationabilibus de causis quas mature ac diligenter perscrutati sumus adducti, hac nostra quam perpetuo valere volumus constitutione, decernimus, vt in ipso Ordine Sancti Augustini duo ex eiusdem Ordinis Patribus, in Prioris generalis Assistentes nuncupari in perpetuum constitui, & deputari debeant, qui Assistentes (hac prima vice dumtaxat excepta, qua nos ipsi illos, vt infra deputare voluimus) in Capitulo generali eiusdem Ordinis deputentur, eorum vero alter Citramontanus, alter Vltramontanus, sed vterque in sacra Theologia Magister ac Sacerdos, & in quadragesimo saltem suę ætatis anno constitutus, vitæque innocentia, rerum vsu, ac doctrina maxime commendatus esse debeat, quorum consilio Prior generalis, vt facilius & accuratius vniuersa Ordinis negotia, quę ad suum pertinent officium expedire possit, assidue vti debeat. ipsique Assistentes in decernendis Ordinis negocijs perpetuo eidem assistant, illumque quocumque ierit, comitentur, & associent, & Generalis ipse absque eorum consilio nihil decernere valeat.

Eorũ electio ad quem spectat. Tu vide hic infra §. 17.

§ 2 Ipsorum Assistentium officiorum ad sexennium tantum duret, quo finito alij duo similes in Capitulo generali huiusmodi, vt præmittitur eligi debeant Sed si intra sexennium Assistentes prędicti aut alter eorum decesserint, vel ipsorum officium per dimissionem, vel amotionem, aut alias quomodocumque vacare contigerit, tunc aliorum Assistentium, qui vsque ad tunc futurum generale Capitulum durent, in deficientium locum subrogatio, & electio ad Romanum Pontificem, Sedemque Apostolicam spectet, & reseruata existant.

Sedi Apost. immediate subiecti sunt.

§ 3 Assistentes huiusmodi eorum officio durante Sedi Apostolicę immediate subiecti sint

De remouendo ... inquirendo.

§. 4. Si vero interim crimen aliquod quod absit, cõmiserint, propterea quod eorum officio de iure priuandi sint, tunc processus informatiuus contra eos à Priore generali, de licentia tamen Cardinalis Protectoris ipsius Ordinis fieri, & ad Romanum Pontificem pro tempore existentem, Sedemque Apostolicam transmitti debeat, ad quos eius causę cognitio, & dennitio pertineat, exacto vero Assistentiæ officio, Priori generali immediate subiecti remaneant.

Quam auctoritatem habeant.

§. 5 Hi præterea Assistentes in omnibus prędicti Ordinis negocijs votum habeant consultiuum. Priorque generalis pro illorum expeditione bis in hebdomada ipsis Assistentibus negocia huiusmodi communicare, eorumque consilium super illis requirere debeat In quibusdam tamen grauioribus casibus, veluti in Vicarij Generalis nominatione, Prouincialium priuatione, aut legum, statutorum, & decretorum, quę ad vniuersum Ordinem spectent promulgatione, in Comitijs Generalibus alicubi instituendis, Visitationibus Prouinciarum deputandis, pœna triremium, & carceris vltra annum, aut exilij vel bannum irroganda, aut vocis actiuę, & passiuę priuatione, aliisque similibus, si Assistentes prędicti fuerint concordes, & in voto contrario prędicti Generalis, tunc sine retardatione expeditionis verius Prioris generalis eius rei cognitio ad Sedem Apostolicam deuoluatur, si vero contingat vota esse diuersa, tunc ea sententia præferatur, quę à Generali magis probabitur.

Et quem precedentiam. Hoc melius hic infra declarauit.

§. 6. Cæterum iidem Assistentes pro tempore, dum eo munere fungentur, in quibusuis locis & actibus eiusdem Ordinis locum habeant immediate, præsente Priore generali ante omnes alios Priores Prouinciales, & etiam Procuratorem Generalem Ordinis, absente vero generali, locum post ipsum Generalem Procuratorem, sed ante omnes alios habere debeant Finito vero officio habeant locum immediate post Assistentes pro tempore existentes.

Quod eis ... stipendium. Ad hoc vide declaratione hic seq.

§. 7. Vtque pro eius muneris qualitate decenter sustentari possint, eisdem Assistentibus dum in officio fuerint, quę ad eorum sustentationem stipendia ex communibus Prouinciarum, & domorum eiusdem Ordinis redditibus, per Cardinalem Protectorem, & Priorem generalem prædicti Ordinis decernendis, & stabiliendis assignari debeant, & per eos exigi, & in eorum vsus, & vtilitatem conuerti possint

Electio Assistentium pro hac prima vice.

§. 8. Hac igitur prima vice, dilectos filios Iacobum de Cortona, & Petrum Maurrique eiusdem Ordinis Professores, & in sacra Theologia Magistros, in prædicti Prioris generalis Assistentes, Iacobum nimirum nationis Citramontanæ, & Petrum Vltramontanæ, pro primo sexennio auctoritate Apostolica tenore præsentium constituimus, & deputamus.

Præceptum obseruandi præmissa.

§. 9. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis, & priuationis vocis actiuæ, & passiuæ, alijsq. arbitrij nostri pœnis, moderno & pro tempore existenti dicti Ordinis Priori generali, ac vniuersis, & singulis alijs Superioribus, & Religiosis, vt præsentes literas, & in eis contenta quæcumque obseruent, & ab omnibus ad quos spectat, & obseruari curent, & faciant, nec à quoquam molestari patiantur, tam prædictos à nobis electos, quam pro tempore futuros Assistentes huiusmodi, sed illos eorum officio fungi, ac omnib. & singulis præmiis pacifice frui.

frui, & gaudere permittant, & faciant.

§. 10. Non obstantibus Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus, & ordinationibus dictique Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, Priori generali. & alijs Superioribus & personis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, ceterisq. contrariis quibuscumq.

Datum Romæ apud S Marcum, sub annulo Piscatoris die 5. Iulij, millesimo quingentesimo nonagesimo tertio Pontificatus nostri Anno secundo.

§. 11 Ceterum vt earumdem literarum tenor sic insertus omnimodam rei, seu facti certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, vt illud idem robur, eamdemque vim, eumdem vigorem dictus tenor in omnibus, & per omnia habeat, quem haberent literæ originales prędictæ, ac eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur quandocumque, in iudicio siue alibi, vbi fuerit exhibitus vel ostensus, ac illi pariter stetur sicut eidem literis originalibus staretur, si forent exhibitę vel ostensæ. Per hoc autem nullum ius cuiquam de nouo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conseruari.

Datum Romę apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 27. Nouembris, millesimo sexcentesimo decimoquarto, Pont. nostri Anno decimo.

Edita A. D. 1615.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. PRouisionis nostrę debet prouenire subsidio, vt ius suum vnicuique conseruetur, proinde nos tenorem quarumdam literarum in forma Breuis fel. record. Clementis Papę VIII. prędecessoris nostri super deputatione, ac officio duorum Assistentiũ Prioris generalis Ordinis fratrum Eremitarum Sancti Augustini pro tempore existentium confectarum, in Secretaria nostra, tunc ipsius Clementis prædecessoris repertũ, ex minuta originali de verbo ad verbũ trãscribi, & pręsentibus annotari fecimus, pro eo quod huiusmodi tenor Dilecti filij Ioannes Vincẽtius Spinula Genuensi., ac Alphonsus Nunio de Andalucia dicti Ordinis professores, & dilecti etiam filij Nicolai a sancto Angelo eiusdem Ordinis Prioris generalis Assistentes, se indigere nobis significari fecerunt, qui quidem tenor talis est, videlicet.

Clemens Papa Octauus, Ad perpetuam rei memoriam.

§. 12 Quę à nobis alias prouide statuta, & ordinata sunt, firmiter perpetuo obseruari cupientes, ea cum opus est confirmamus, & innouamus, prout in Domino salubriter conspicimus expedire. Cum itaque alias pro feliciori regimine Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, decreuerimus, vt in ipso Ordine Sancti Augustini duo ex eiusdẽ Ordinis Patribus in Prioris Generalis Assistentes nuncupari in perpetuum constitui, & deputari deberent, qui, &c.

Omittitur residuum relationis, quia ipsa bulla est quæ præcedit sup. §. 1. & seqq.

§. 13. Cum autem Capitulum generale prędicti Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, in proxime futuro festo Pentecostes Romæ Deo fauente celebrandum sit. Nos præmissa omnia iuxta ordinationem nostram huiusmodi, tam in prędicto Capitulo quam deinceps in perpetuum, obseruanda esse censentes, literarumque prædictarum tenorem, acsi ad verbum insererentur præsentibus pro expresso habentes, Motu proprio, & ex certa scientia ac mera deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, prædictas literas, ac omnia in illis cõtenta de nouo quatenus opus sit, perpetuo confirmamus, approbamus, & innouamus, ac iuxta illarum seriem, & tenorem in prædicto futuro, & alijs capitulis generalibus prædictos duos Assistentes, alterum ex Citramontana, & alterum ex Vltramontana natione eligi, & deputari, aliaque præmissa in omnibus, & per omnia obseruari, & executioni demandari statuimus, & ordinamus. Mandantes propterea in virtute sanctæ obedientiæ, Præsidenti ac Definitoribus, & Fratribus vocalibus eiusdem Capituli generalis, ceterisque ad quos spectat, & in futurum spectabit vt pręmissa omnia obseruent, & obseruari curent, & faciant.

§. 14. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis prædicti, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac omnibus illis quæ in prædictis literis voluimus non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumq.

Dat. Anconæ sub annulo Piscatoris, die 27. Aprilis 1598. Pont. nostri Anno septimo.

§. 15. Ceterum vt earumdem literarum tenor sic insertus, omnimodam rei seu facti certitudinem faciat, Apostolica auctoritate decernimus, vt illud idem robur eamdemque vim & eumdem vigorem, dictus tenor in omnibus & per omnia habeat, quem haberent literę originales prędictę, ac eadem prorsus eidem tenori fides adhibeatur, quandocumque, & vbicumque, in iudicio siue alibi vbi fuerit exhibitus vel ostensus, ac illi pariter stetur, sicut eidem literis originalibus staretur, si forent exhibitæ vel ostensæ, per hoc autem, nullum ius cuiquam de nouo acquiri volumus, sed antiquum tantummodo conseruari.

Datum Romæ apud S, Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 27. Nouembris 1614. Pontificatus nostri Anno decimo.

* *Opportunum duxi hic sub inserere, quæ circa prędictam primam Clementis VIII. constitutionem, Cardinalis Ordinis Protector consulto eodem Pontifice declarauit,*

Antonius tituli Sancti Stephani Sanctę Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis Saulius nuncupatus, ac totius Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Protector. Dilectis nobis in Christo Patribus, Magistro Andreæ Fiuizanio Priori Generali, Procuratori totius Ordinis, prouincialibus, Definitoribus, Prioribusque localibus, ac ceteris omnibus eiusdem Ordinis Fratribus, Salutem, &c.

§. 16. CVm alias mensibus proxime elapsis, Sanctissimus D. N Clemens Papa VIII pro bono regimine, ac faciliori totius Ordinis Eremitarum Sancti Augustini gubernio, per Breue Apostolicũ duos viros probos, ac experientia pręstantes dilector Patres, videlicet Magistrum Iacobum Cortonẽsem Italum, & Magistrum Petrum Mantriq. Hispanum, Reuerendo Patri Priori generali adiunxerit, & in Assistentes deputauerit, quorum consilio, & voto Prior ipse generalis, vniuersa Ordinis negocia, quæ ad suum pertinent officium, accuratius expedire posset, & valeret, eum auctoritate, stipendio & pręeminentia quadam, de quibus in dicto Breui sub annulo Piscatoris confecto die 5. Iulij 1593 latius continetur, ad quod, &c.

§. 17. Cum sit etiam, quod eo publicato, circa nonnulla in dicto Breui contenta, quæ non modicam perturbationem in toto Ordine generari posse videbantur, dubitari contigerit, quę tum ipsi perspeximus, tum ab alijs admoniti fuimus.

§. 18. Et propterea ad tollendas omnes dubitationes, mentesque ac animos nonnullorum sedandos, pręfatum Sanctissimum D. N. consulendum duximus, vt voluntatem suam nobis in omnibus patefaceret. Qui specialiter, in infrascriptis nobis viuæ vocis oraculo mentem suam declarauit & expressit. Numquam suę intentionis fuisse, nec esse, quoad pręcedentiam dictorum Assistentium qui de pręsenti sunt, & in posterum erunt, finito eorum officio post sexennium, velle in aliquo pręiudicare Priori generali ipsius officio functo vel dimisso vel absoluto ab eo, nec Generali Procuratori totius Ordinis, dum fuerit in actu suę procurationis, minusque Prouincialibus actu existentibus in sua Prouincia, nec Definitoribus in Definitorio ipso actu permanentibus, nec etiam Prioribus localibus Conuentuum generalium in suo Conuentu actus Priorales exercentibus. Sed illam clausulam ibi, Finito autem officio, &c quoad locum quem habituri sunt inter fratres dicti Assistentes, ita intelligendam esse, vt post sexennium, finito eorum officio, pręfati Assistentes præcedere debeant omnes, & quoscumque fratres, cuiuscumque sint gradus, ordinis, dignitatis, honoris & conditionis, exceptis supradictis, Priore generali ab eius officio absoluto, Procuratore totius Ordinis suum officium actu exercente, Prouincialibus in sua Prouincia cum effectu existentibus, Definitoribus actu in ipso Definitorio permanentibus, ac Prioribus localibus Conuentuum generalium Priorales actus in suo Conuentu peragentibus. Qui omnes in occurrenti casu dictos Assistentes, eorum officio finito, præcedere debeant, & non aliter. In ceteris omnibus dicto Breui in suo robore inuiolabiliter permanente.

§ 19. Quo vero ad stipendia, præfatis Assistentibus pro eorum congrua sustentatione, ex communibus totius Ordinis redditibus assignanda, & in ipsorum vsibus conuertenda, idem Sanctissimus D. N. declarauit, suæ intentionis pariter fuisse, & esse, ne detur locus proprietati, & ad huiusmodi suspicionem penitus tollendam, per eosdem Assistentes, ea lege & hac conditione dicta stipendia exigi posse, ac in suos vsus vtilitatemque dicto sexennio durante conuerti, dummodo eorum officio finito, in Capitulo generali de habitis, & receptis expensisque per eos factis rationem computum reddant, cum reliquorum satisfactione, & effectuali consignatione eorum quæ superfuerint, quæue non expensa vel male erogata apparebunt, ad quæ omnia peragenda voluit, eosdem omnino teneri, & obligatos esse.

§. 20. Hanc igitur Sanctissimi D. N. voluntatem, declarationem, intentionem ac mẽtis ipsius attestationem, ne de cetero super his dubitari contingat, vobis omnibus notum fieri cupientes, has nostras patentes literas manu nostra signatas, & sigillo paruo munitas, vobis exarandas, scribendasque curauimus. Vobis omnibus auctoritate nostri officij immo verius S. D. N. viuæ vocis oraculo nobis facto, districtius præcipiendo, vt prædicta omnia obseruetis, ac inuiolabiliter a ceteris omnibus obseruari mandetis, atque curetis. Valete in Domino.

Datum Romæ in Palatio nostræ solitæ residentiæ, 5. Idibus Nouembris Anno Domini 1593.

Decretum capituli Generalis Ordinis Eremitarum Sancti Augustini, Recineti Anno Domini 1602. Præsidente Illustriss. ac Reuerendiss. D. D. Octauio S. R. E. Cardinali Bandino celebrati, circa officium duorum Assistentium.

§. 21. NE dignitatis memoria post officij functionem sileat, visis literis Illustriss. ac Reuerendiss. Domini D. Antonij Cardinalis Saulij Ordinis nostri Protectoris, ad Illustriss. ac Reuerendiss. Dominum D. Octauium Cardinalem Bandinum,

sub

sub 23 Aprilis huius Anni, declaratur, quod iam Reuerendiss. Pater totius Ordinis Vicarius Generalis Apostolicus, quam Reuerendi Patres assistentes, post abdicationem officiorum, ius habeant ferendi suffragium in commitijs generalibus, & loco post electos potiantur. Quod perpetuis temporibus seruandum decernitur. Noua autem Patrum Assistentium electio, ad Diffinitorium generale pertineat.

XCIV. Quod Monasteria Congregationis Monacorum Cælestinorũ Ordinis S. Benedicti, obseruata suorum reddituum quantitate, per Abbates, aut Priores gubernentur, in eisq. & non in alijs illorũ membris familia constituatur.

Istam Congregationem instituit Caelestinus V. vt supra in eius const. 1. fol. 153. lib. 1. vbi alias constitutiones statum huius Congregationis concernentes tibi indicaui, praeter istam, quam hac die 14. Septembris 1616. habere potui.

Edita A. D. 1616.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. AD sacram Beati Petri Sedem, meritis licet imparibus diuina prouidentia vocati, circa statum Congregationum ad diuini cultus augmentum, & Religionis propagationem pie institutarum, sollicitis studijs intendentes, illa libenter statuimus & decernimus, per quæ Congregationes ipsæ maiora tam in spiritualibus quam in temporalibus suscipere valeant incrementa.

Decreuit hic Pont. quæ Monasteria per Abbates gubernentur. §. 1. Hinc est quod nos, felici prosperoq. Monacorum Ordinis S. Benedicti Congregationis Cælestinorum statui, & salubri directioni quantum nobis ex alto conceditur prospicere volentes, matura deliberatione desuper habita, supplicationibus etiam nomine totius Congregationis prædictæ nobis humiliter porrectis inclinati, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus & ordinamus, quod omnia prædictæ Congregationis Monasteria, quorum redditus & prouentus ad congruam duodecim Monacorum, computatis tam professis quam oblatis & famulis, ex quibus saltem sex Sacerdotes esse debeant, sustentationem sufficiunt, ab vno ex prædictis Monacis, spectatæ tamen virtutis & disciplinæ, sub titulo Abbatis.

Quæ vero à Prioribus. §. 2. Alia vero Monasteria ex quorum redditibus sex dumtaxat, computatis omnibus vt supra congrue ali, & manuteneri possunt, per Priores canonice eligendos iuxta dictę Congregationis instituta gubernentur, excepto tamen Monasterio S. Spiritus de Maiella, quod primum omnium Monasteriorum dictæ Congregationis fuisse asseritur, & idcirco ab Abbate gubernari posse volumus, etiamsi prædictum Monacorum numerum non habeat, dummodo non minus quam decem Monaci vt supra in eo alantur.

Et qui Priores in locum Abbatum decedentium succedant. §. 3. Priores autem Abbatibus decedentibus Monasterijs maioribus, per gradum prout eorum virtutum merita, & administrationis ratio postulare videbuntur, canonice similiter, vt prædicitur præficiantur.

Abbatum & Priorum priuilegia declarat. §. 4. Omnesq. Abbates & Priores supradicti gaudeant omnibus priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus & præeminentijs, quibus gaudent alij Abbates & Priores eiusdem Cógregationis, quocumque iure, sine tamen præiudicio iurium Abbatis generalis & aliorum, qui Abbatis generalis munere functi fuerunt, eis iuxta dictæ Congregationis statuta competentium, & ita quod propter præmissa Monasteriorum status in aliquo non alteretur.

Alia Monasteria minora in Capitulo prædictis maioribus vniri, et monachum et familiam ibi retineri vetat. §. 5. Alia vero Monasteria seu domus, & membra eiusdé Congregationis, prædictis Monasterijs maioribus vnita & annexa, sint & esse censeantur, iuxta distributionem in proxime futuro Capitulo Diffinitoriali faciendam. Et in ipsis minoribus Monasterijs seu domibus ac membris sic vnitis, nulla in posterum constituatur familia, sed in illo seu illa vnus dumtaxat Monacus Sacerdos quadraginta annorum maior, ac probatæ vitæ cum vno Conuerso seu Oblato collocetur, qui sint & censeantur ex familia Monasterij, cui domus seu membrum illud vnitum & annexum fuerit, ac in ea Ecclesia celebrent, & bonorum ac reddituum curam respectiue habeant.

Si in formam Monasterij maioris redigantur, sub titulo Abbatum vel Priorum restitui mandat. §. 6. Si vero forte contigerit, vt aliquod seu aliqua ex minoribus Monasterijs prędictis, vel domibus ad formam Monasterij maioris redigantur, competenterq. dotentur, ita vt duodecim in eo Monaci vel saltem sex ali possint, vt præmittitur, tunc cum Capituli generalis consensu, & Protectoris licentia, restituatur sub Abbatis vel Prioris titulo respectiue gubernanda.

Clausulas præseruatiuas apponit. §. 7. Decernentes præsentes literas, & in eis contenta quæcúque, nullo vmquam tempore de nullitatis vitio notari seu impugnari, aut alias quomodolibet infringi vel retractari seu inualidari, aut in ius vel controuersiam vocari nullatenus posse, sed ab omnibus, quos concernunt & concernent quomodolibet in futurum, obseruari debere.

Decretum irritans addit. §. 8. Sicq. per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, ac Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam Sanctę Romanę Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos iudicari, & diffiniri debere, ac irritum & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs derogat. §. 9. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis & Congregationis prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis & literis Apostolicis, quibusuis personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis in contrariũ præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis eorum omnium tenorem præsentibus pro plene & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romę apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die 29. Ianuarij 1616. Pontificatus nostri Anno vndecimo. *D. P. A. 11. die 29. Ian.*

Institutio Congregationis Monacorum Ordinis Cisterciensis, in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, Maioricarum, & Principatu Cataloniæ, & Regno Nauarræ, sub perpetua tamen obedientia Abbatis, & Capituli generalis Cistercij. XCVI.

Huiusmodi Ordinis Monacorum Cistercij erectionem eiusq. priuilegia & alia, indicaui supra in const. 1. Paschalis II. Desiderium. lib. 1. fol. 52.

PAVLVS PAPA V. *Edita A. D. 1616.*

Ad perpetuam rei memoriam.

PAstoralis officij cura nobis, meritis licet imparibus ex alto cómissa, qua singulis Ecclesijs, Monasterijs & Regularibus locis adstringimur, Nos admonet & inducit, vt circa statum Monasteriorum, & locorum Regularium prædictorum, ac præsertim eorum in quibus ex aliquo defectu regularem obseruantiam deformatam esse percipimus, salubriter dirigendum operosis studijs iugiter intendamus, & ad ea per quæ meliori eorum directioni & reformationi, personarumq. ibi diuinis obsequijs & beneplacitis, dictarũ saluti & quieti consulitur nomine vigilantiæ partes, cum id præsertim per Catholicos Reges desiderari cognoscimus, propensius impartimur, prout salubriter in Domino conspicimus expedire. *Proœmium.*

§. 1. Cum itaque sicut accepimus multa Monacorũ Cisterciens. Ordinis Monasteria in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, Maioricarũ, ac Principatu Cathaloniæ consistentia, tum propter locorum distantiã, tum etia propter aliorum dicti Ordinis negociorum pondus, raro à suo Abbate generali personaliter visitentur. Ideoque non mediocre prædictis Monasterijs, in quibus propterea regularis minuitur obseruantia, neque sicuti decet, ab ipsorum Religiosis diuinus cultus exercetur, detrimentum contrahere manifestum sit. Et hæc dilecti filij Abbas generalis & Capitulum generale Cisterciens. de Anno Domini 1613. apud Cistercium Cabilonen. Diœcesis celebratum prouide animaduertentes, cupientesq. felix & prosperũ Monasteriorum Regnorum & Principatus prædictorum regimé & gubernium, in ijsq. disciplinæ regularis obseruantiam, ac diuini cultus augmentum, vbi deciderint salubri ratione restitui, visis prius in Capitulo generali actis communicationum & deliberationum, quas dilecti pariter filij Abbates & Priores dictorum Monasteriorũ super huiusmodi negocio in Ciuitate Cæsaraugustana coram Ven. Fratre Archiepiscopo Cæsaraugustano cógregati sub die 27. Ianuarij, & alijs forsan sequentibus diebus Februarij mensium eiusdem Anni inter se habuerant, vnam omniũ Monasteriorũ, & aliorũ regularium locorum dicti Ordinis, in Regnis & Principatu prædictis, Congregationem ab vno Vicario generali, Diffinitoribus & Visitatoribus, qui Patres regiminis vocari deberent, regendam, & gubernandam, modis & formis sequentibus instituendam censuerint. *Capitulũ generale apud Cistercium celebratũ, vnã Congregationem Monasteriorum Ordinis Cisterciensis in Regnis Aragoniæ, Valentiæ, Maioricarum & Principatu Cataloniæ perpetuo sub Vicario generali, Visitatoribus, & Diffinitoribus regendam instituit.*

§. 2. Ita videlicet quod Congregationis huiusmodi erectione nó obstante, auctoritas, superioritas & iurisdictio Abbatis & Capituli generalis, & quatuor primariorum Abbatum totius Ordinis Cisterciensis pro tempore existentium in omnibus & per omnia salua & integra remaneret, & Vicarius generalis, Diffinitores, Visitatores, Abbates & quicumque dictæ Cógregationis Superiores, atque subditi pro tempore existentes, Generalem & quatuor primarios Abbates prædictos, necnon Capituli generalis pro tempore deputatos Commissarios, Congregationem nouiter erigendã huiusmodi seu eius Monasteria & loca, in capite & in membris, in spiritualibus & temporalibus reformare volétes, reuerenter recipere & admittere tenerentur, eodem plane modo, ac si Monasteria & loca prędicta, numquam in Congregationem huiusmodi reducta forent. *Auctoritas tamen Abbatis & Capituli generalis, & quatuor primariorum Abbatum Ordinis, integra remaneat.*

§ 3. Quodq. etiam tenerentur ipsius Capituli generalis statuta, & diffinitiones in omnibus seruare, & contributiones Ordinis subsidia quoque charitatiua pro illius necessitatibus per Capitulum generale pro tempore imponenda persoluere, necnon quoties Capitulũ generale huiusmodi celebrabitur duos Abbates nomine totius huiusmodi Congregationis, illius expensis cum omnibus decretis & statutis, quæ de quadriennio in quadriennium in eorum Capitulo Prouinciali pro bono Congregationis regimine conficerent, vt ea ab ipso Capitulo generali approbarentur & confirmarentur, vel si iustum foret reijcerentur & abrogarentur, transmittere. *Ipsiusq. Capituli statuta seruare, contributiones persoluere, & ad illud duos Abbates cũ statutis in Capitulo Prouinciali editis transmittere teneatur.*

§ 4. Vicarius quoque generalis, Visitatores & Diffinitores prout forent capitulariter electi, illico publicæ fidelitatis iuramentum Ordini, idest Capitulo & Abbati generali Cisterciens. quod nihil vnquã directe vel indirecte illis contrarium facerent vel fieri procurarent, aut procurari permitterent, præstare pariter tenerentur. *Vicarius, Visitatores & Diffinitores prædicti, fidelitatis iuramentum Abbati & Capitulo generali nunquam contraire iurent.*

§. 5. Vtque Vicarius generalis, Diffinitores & Visitatores prædicti ita essent quadriennales, quod eorum nullus vltra quadriennium quauis ex causa continuare posset. Abbates vero omnes perpetui forent. *Iidem officio quadriennio tantum durent, Abbates vero perpetui sint.*

Euenienteq. electio modo forma hic praescriptam fieri debeat.

§.6. Porro vt vacatione alicuius huiusce Congregationis Monasterij pro tempore adueniente. Vicarius generalis, Diffinitores & Visitatores, sese non in vacante sed in aliquo alio Monasterio vel loco congregare, ibiq. tres Monacos ex vacantis Monasterij eiusdē Congregationis professis, quos ad vacantem Praelaturam digniores esse cognoscerent, eligere, sicq electos per aliquem Abbatem seu Priorem nihil de personis electis scientem eum literis clausis, Conuentui & Monacis Monasterij vacantes capitulariter congregatis, vt ex tribus vnum in suum Abbatem eligerent, praesentare seu praesentari facere deberent. Conuentus vero & Monaci interim inter se colloquia habere, aut ex Capitulo discedere donec electio, cui deberet ipse Abbas seu Prior praesidere cum literis clausis, vt praefertur mittendus, per vota seu suffragia secreta perfecta foret, non permitterentur.

Abbas insuper generalis vel quatuor primarij Abbates Ordinis, vel Commissarius à Capitulo generali deliberandus, personaliter d. Capitulo Prouinciali praesidere possit.

§.7. Quodq. etiam si contingeret, Abbatem generalem Cistercien. futuram huiusmodi Congregationem eo tempore quo Capitulum Prouinciale dictae Congregationis celebrandum esset visitare liceret ei ipsi Capitulo praesidere personaliter. idque etiam esset de quatuor primarijs Abbatibus, necnon à Capitulo generali pro tempore deputato Commissario, si ipsorum aliquem eo tempore in illis partibus adesse contingeret.

Aliaq. nonnulla ordinationes d. Capitulum generale desuper statuit.

§.8. Aliaq. decreuerunt & ordinauerunt, prout in scripturis desuper factis plenius dicitur contineri.

His Capituli generalis statutis hic Pontifex diligenter examinatis ad preces Regis Hispaniarum d. Congregationem modo hic expresso erigit.

§.9. Quare non supradictis ordinationibus ab Abbate & Capitulo generali praedictis, vt praefertur praescriptis per aliquot ex venerab. fratribus nostris Sanctae Romanę Ecclesię Cardinalibus, doctrina, prudentia, pietate & rerum vsu praestantes, iussu nostro diligenter examinatis, supplicationibus Charissimi in Christo filij nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholicis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, vnam omnium & singulorum Monasteriorum, & aliorū regularium locorum dicti Ordinis Regnorum Aragoniae, Valentiae, Maioricarum, ac Principatus Cathaloniae consistentium Congregationem, per vnum Vicarium generalem, dignitate tamen Abbatiali insignitū, ex Monasterijs dicti Ordinis praedictorū Regnorum ac Principatus, & pro hac prima vice ex Regno Aragoniae in Ciuitate Caesaraugustana, cōuocatis prius per dilectū filiū Vincentiū Longuespec Monasterij B. MARIÆ de Laude, Tortacen. Dioecesis, Abbatē aut alrū à Generali prędicto deputandū Cōmissarium, pro prima Dominica mensis Octobris Anni eiusdem Domini 1616. proxime futuri, aut alio cōmodiori die, omnibus & singulis tam perpetuis quā triennalibus Abbatibus ac Prioribus & Administratoribus de Veruela, & Escarpe Monasteriorū dicti Ordinis Tirasonen. & Illerden. respectiue Dioecesis, necnon Procuratoribus omnium & singulorum aliorum dicti Ordinis Monasteriorum Regnorum Aragonię, Valentiae, Principatus Cathaloniae, & Maioricarum, diuino prius implorato auxilio, auctoritate Abbatis & Capituli generalis Cistercien. illis a Sede Apostolica attributa, ac successiue in Capitulo Prouinciali dictae Congregationis de quadriennio in quadriennium ordine successiuo in Regno Aragoniae primo, & deinde in Principatu Cathalonię, & demum in Valentię Regno praedictis, perpetuis futuris temporibus celebrando, per Vicarium aut Commissarium praedictos; ac tres Diffinitores, vnum ex Aragoniae, ac alium ex Valentiae Regnis, & reliquum ex Principatu Cathaloniae, potestate atque auctoritate aequales, necnon duos Visitatores Patres regiminis nuncupandos, Abbates vel non Abbates, sed probatę vitae Religiosos ex Conuentibus Monasteriorum Regnorum & Principatus praedictorum, per Vincentium aut Cōmissarium huiusmodi pariter pro hac prima vice, & deinde in singulis futuris Capitulis Prouincialibus vt supra celebrandis per schedulas & vota secreta ab illius capitularibus ferenda, nominandi, regendi & gubernandi, Apostolica auctoritate tenore praesentium sine cuiusque praeiudicio, & saluis infrascriptis erigimus, & instituimus.

Abbates ad quadriennium et certo modo eligendos decreuit.

§.10. Ac insuper quod de cetero omnia & singula dicti Ordinis Monasteria in Aragoniae, & Valentiae, ac Maioricarum Regnis, ac Principatu Cathalonię consistentia praedicta, cum primum illa, & eorum singula per cessum vel decessum, aut quamcumque aliam dimissionem vel amissionem, seu priuationem vel promotionem ad alicuius Ecclesiae regimen, aut aliquam aliam dignitatem, illa ad praesens obtinentium vacare contigerit, nonnisi per Abbates quadriennales per eiusdem Congregationis Vicarium generalem, & Definitores tantum nominandos, & modo quo supra per Monacos eligendos regi & gubernari debeāt. & ad hunc effectū ex nūc prout ex tunc in singulis Monasterijs praedictis cum vacauerint, vt praefertur, nomen, titulum & denominationem Abbatum perpetuorū, & triennalium, ita quod de cetero perpetuis futuris temporibus Monasteriorum eorumdem Abbates perpetui aut triennales vocari, denominari seu censeri, aut Monasteria ipsa alicui in titulum cōferri vel commendari nullatenus possint. & si de eisdem Monasterijs, & eorum singulis aliter quam per electionem huiusmodi de quadriennio in quadriennium, vt praefertur, faciendam pro tempore dispositum fuerit, aut qui in Abbates electi extiterint electionem suam ad vitam, seu aliud tempus vltra quadriennium confirmari, aut illis praefici, vel sibi de illis prouideri, aut aliter de eis disponi contigerit, tunc & eo casu huiusmodi electiones, confirmationes, prouisiones coadiutorum deputationes, & quaeuis aliae dictorum Monasteriorum dispositiones, nullae, irritae & inanes existant, & esse censeātur. ipsiq. Vicarius generalis & Definitores quadriēnio elapso ad noui Abbatis electionē in singulis Monasterijs huiusmodi, modo quo supra procedere possit & debeant. Necnon Monasteria praedicta & eorum singula, illa videlicet, quę per Abbates triennales ex nunc, alia vero, quae per Abbates perpetuos regi & gubernari consueuerant, ex nunc prout ex tunc, cum vacauerint, vt praefertur, itaque donec vacatio huiusmodi venerit, caeteris omnibus conditionibus & legibus eiusdem Cōgregationis, ijdem Abbates perpetui adstricti sint. & si eos aut eorum aliquem ad alicuius Ecclesiae regimen, aut aliam dignitatem promoueri contigerit, in Congregatione per praesentes erecta nullum officium consequi possint, ad quadriennium reducimus.

Congregationem hanc ab obedientia Generalis quouis praetextu discedere prohibet.

§.11. Ceterum quod nullo vnquam tempore quouis quęsito colore, praetextu vel ingenio, etiam sub specie maioris reformationis, Congregatio per praesentes erecta, ab obedientia Generali suo debita discedere, aut aliquod ex illius Monasterijs ab eadem Congregatione se segregare tentet, seu tentare, minusq. Castellae siue Portugalliae Congregationibus dicti Ordinis, aut alicui eorū se iniungere, adhaerere aut vniri se facere, vel procurare praesumat.

Commissariū à Capitulo generali deputatū, ad deputationes & priuationes Praelatorum d. Congregationis procedere posse decreuit.

§.12. Insuper quod a Capitulo generali pro tempore deputatus Commissarius, Abbas vel non Abbas, cuiuscumque nationis fuerit, dummodo dictum Ordinem expresse professus sit, in visitandis huiusce Congregationis Monasterijs, & ad deputationes & priuationes Praelatorum causa cognita, vt licentiose viuendi tollatur occasio, procedere valeat.

Monachis d. Congreg. ad Generalē Ordinis in rebus grauib. appellare permittit.

§.13. Quodq. siquos eiusmodi Congregationis per praesentes erectae Religiosos, aliquando ab illius Superioribus circa res graues quas primum Generale dicti Ordinis celebrandum Capitulum declarabit, ad Generalem appellare, quodq. Generalis ipsis vnum vel plures Iudices deputare etiam respectiue possit.

Contributiones a generali Capitulo taxandas per d. Congreg. solui praecipit.

§.14. Praeterea quod contributiones praedicto Ordini per praedicta Monasteria, illorumq. Abbates & Conuentus pro tempore existentes debitae, per Capitulum generale taxentur, & omnes in vnam summam reducantur, vt simul & semel in Anno, ei qui à Generali mandatum vel cōmissionem eas recipiendi habuerit, in posterum & in perpetuum à Vicario Congregationis per praesentes erectę etiam pro tempore existentes transmitti debeant.

Commissariū a d. Capitulo eligendum, d. Congreg. Monasteria eius sumptibus visitare decreuit.

§.15. Ac quod quotiescumque huiusmodi Congregationis Monasteria, ab aliquo Commissario à generali Capitulo praedicto deputando visitari contigerit, Monasteriorum Cōgregationis per praesentes erectae sumptibus id fiat.

Cōgregationē hanc operā procuratoris generalis Ordinis in Curia Romana vti iubet.

§.16. Ad maiorem vero vnionem huius Congregationis sic erectae, cum capite & alijs membris eiusdem Ordinis, & vt sumptibus parcatur minimé necessarijs, eadem Congregatio in Curia Romana proprium Procuratorem non habebit, sed opera & ministerio Procuratoris generalis dicti Ordinis vtetur, quem Capitulum generale seu Abbas generalis eiusdem Ordinis nominauerit.

Cōgregationi cessanti ad Capitulum generale, vnum Abbatem mittere, poenam imponit.

§.17. Rursus quod si ipsa Congregatio Abbatem vnum ex eiusdē Congregationis Monasterijs, quem loco duorū ex praescripto praedictarum ordinationum Capituli generalis sufficere, & eo infirmo aut quauis alia ratione impedito, alium mittendum esse declaramus, ad Capitulum Generale quoties celebrabitur non mitteret, poenam triplicatę contributionis totius summae vnius anni suis Monasterijs impositae generali Capitulo acquirendam, ipso facto absque alia eiusdem Capituli declaratione incurrat.

Vicarios & alios officiales [illegible] in Capitulo Prouinciali d. Congregationis [illegible] fidelitatis [illegible] praestare [illegible] electiones [illegible] decreuit.

§.18. Postremo quod si in electionibus Abbatum, Vicariorum, Diffinitorum & Secretarij, ipsos Vicarios, Diffinitores, Visitatores & Secretarium sic electos, & Abbates quorum nominatio ad dictū Philippum Regem spectare asseritur ex priuilegio Apostolico cui non est hactenus in aliquo derogatum, & quemlibet ipsorum fidelitatem dicto Ordini ab eis vt supra praestandam, in manibus Praesidentis in Capitulo Prouinciali, vt pręfertur celebrando, seu alicuius personae per Vicarium pro tempore existentem nominandę, nō praestitisse ac iurasse constiterit, electiones de ipsorum, & cuiuslibet eorum personis factę, nullae & irritae sint, auctoritate & tenore praedictis perpetuo pariter statuimus, & decernimus, & ordinamus.

Abbates Congregationem Monasteria Regni Nauarrae [illegible] & quomodo [illegible]

§.19. Ac demum pro meliori Regni Nauarrae Monasteriorum regimine, non intendentes eidem Philippo Regi, nec Monasteriorum eorumdem Abbatum perpetuitati, neque eorum praeeminentijs priuilegijs & praerogatiuis cōpetentib. per pręsentes in aliquo derogare, nec aliquo modo pręiudicare, ne sola remaneant per Vincentium Abbatem praedictum seu alium Commissarium destinandum, conuocatis omnibus, & singulis Monasteriorum dicti Regni Abbatibus & Prioribus in eorum Congregatione in Ciuitate Caesaraugustana, aut alio commodiori loco habenda, procurabit vt Cōgregationem per praesentes erectam ingrediantur ac vniantur, & quod eamdem Congregationem ingressi ac illi vniti, & in ea nostra auctoritate per dictum Vincentium Abbatem, aut alium Commissarium a prędicto Generali destinandum recepti & admissi, suū etiam quarto loco post Regnum Valentiae, & ordine quartum Diffinitorem habeant, ac ex tunc in ipsa Cōgregatione quatuor Diffinitores existant, ac Vicarius Generalis, etiam ex Abbatibus, nec nō Definitores, alijq. Officiales ex Religiosis Monasteriorum Regni Nauarrę huiusmodi, cum conditionibus superius pro Monasterijs Regnorum Aragoniae ac Valentiae, Maioricarum, & Principatus Cathaloniae illorumq. Abbatibus, necnon Conuentibus praescriptis, sine tamen praeiudicio iurispatronatus eiusdem Philippi Regis, quod ex priuilegio pariter Apostolico illi competere asseritur, cui non est in aliquo derogatum, eligi possint. ac praeterea Abbates triennales, ceterosq. Officiales, qui nunc in Monasterijs congregandis inueniuntur, in officijs & dignitatibus suis vsque ad aduentum Vincentij Abbatis, aut alterius Commissarij praedicti, & conclusionem Capituli Prouincialis perdurent. postea vero officia omnia

omnis etiam Monasteriis electiua temporalia vacare etiam decernimus, ita vt ad nouam Abbatum electionem modo quo supra, secundum supradicti Generalis decretum quo ad fieri poterit procedi debeat. excepto quod e tribus per Vicarium & Diffinitores prędictos nominatis in Monasteriis de Veruela, Rueda, Escarpe, & Labaix eorumdem Regnorum & Principatus, quæ de iurepatronatus eiusdem Philippi Regis existere, vt supra asseritur; idem Philippus & eius successores Hispaniarum Reges quem maluerint in Abbatē nominare possint, prout & sicut antea nominabat.

§. 20. Preterea vt pro felici & prospera Cōgregationis prædictę illiusq. Monasteriorum & personarum directione, regimine & gubernio, Vicarius generalis, Diffinitores & Visitatores prædicti, in Capitulo generali singulo quoque quadriennio celebrando, quæcūq. statuta, ordinationes & decreta, salubrē Cōgregationis & illius Monasteriorū huiusmodi statū, reformationē & gubernium concernentia, licita tamen & honesta, ac sacris Canonibus & Cōstitutionibus Apostolicis, necnō Concilij Tridētini decretis, & ipsius Ordinis regularibus institutis minime cōtraria, & ab omnibus ad quos quomodolibet spectabit, inuiolabiliter obseruanda, in dicto tamen Capitulo generali Cistercien. præsentanda & examinanda, ac approbanda, condere atque edere, ipsaq. sic condita & edita, pro rerū temporum & personarum qualitate, & vicissitudine, prout dicto Capitulo generali visum fuerit immutare, corrigere, & in melius reformare, cassare, & penitus seu in parte abolere, & illorum loco alia de nouo edere & condere libere & licite possint & valeant, auctoritate & tenore prædictis concedimus & indulgemus.

§. 21. Denique saluis & firmis remanentib. per Nos dispositis, statutis & decretis, omnes & singulas ordinationes superius insertas, & à Capitulo generali pariter vt præfertur pręscriptas, auctoritate & tenore præmissis approbamus & confirmamus, illisq. perpetuę & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, omnesq. & singulos, tam iuris quam facti ac solemnitatum, etiam quantumuis substantialium defectus, si qui forsan desuper quomodolibet interuenerint supplemus. Ac supradicta omnia, vt præfertur, disposita, statuta, decreta, & ordinata, ab omnibus & singulis ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, perpetuo firmiter & inuiolabiliter obseruari, & adimpleri debere.

§. 22. Pręsētesq. literas nullo vnquā tempore de nullitatis vitio, etiā ex eo quod causę propter quas emanarunt, corā locorū Ordinarijs aut alijs verificaræ & approbatę, vel interesse habentes vel prætendentes vocati non fuerint, notari, impugnari, inualidari in ius vel controuersiā vocari, seu ad terminos iuris reduci, aut aduersus illas quodcumque iuris gratiæ vel facti remediū impetrari, neq. sub quibusuis similiū vel dissimilium gratiarū reuocationibus, suspēsionibus, modificationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiā per Nos vel quoscūq. alios Romanos Pontifices successores nostros, dictamq. Sedem etiam in crastinum assumptionis eorumdem successorum ad summi Apostolatus apicem, vel alias etiam motu proprio ac etiam consistorialiter, & de Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium pro tempore existentium consilio, sub quibuscumque tenoribus, & verborum formis, ac ex quibusuis causis pro tempore faciendis, etiamsi de illis, ac eisdem præsentibus earumdemq. toto tenore ac dat. specialis, specifica & expressa, ac de verbo ad verbum mentio fiat, nullatenus comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum, & eum in quo antequam emanarent erant statum restitutas; repositas & plenarie reintegratas ac de nouo etiam sub quacumque data per Vicarium, Diffinitores & Visitatores prædictos, vel quoscumque alios interesse habentes eligenda concessas, semperq. validas & efficaces fore & esse, suosq. plenarios & integros effectus sortiri. ac Vicario, Diffinitoribus & Visitatoribus, alijsq. interesse habentibus prædictis perpetuo suffragari.

§ 23. Sicq. & non aliter per quoscūq. Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesię Cardinales, etiam de latere Legatos, ac dictę Sedis Nuncios iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane, &c. attentari decernimus.

§. 24. Non obstantibus præmissis, ac Apostolicis, necnon in vniuersalibus, Prouincialibus & Synodalibus Concilijs editis vel edēdis, specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac etiā Monasteriorum & Ordinis prædictorū, etiā iuramento, &c. roboratis statutis & consuetudinibus priuilegiis quoque, indultis & literis Apostolicis eidem Ordini illiusq. Superioribus & personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, etiam per modum statuti perpetui, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine similibus, etiam iteratis vicibus, ac etiam cum quibusuis derogatoriarū derogatorijs, alijsque efficacioribus & efficacissimis clausulis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis & innouatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si in eis caueatur expresse, quod illis etiam per quascūque literas Apostolicas, & quascumque etiam derogatoriarum derogatorias, ac insolitas clausulas in se continentes, derogari non possit, nec derogatum censeatur nisi de eis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum omnium tenores, formas ac data, & decreta in eis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus ceterisq. contrarijs quibuscumque.

§. 25. Volumus autem quod præsentium transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio & extra, quæ eisdem præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

§. 26. Volumus etiam quod occurrente vacatione singulorum Monasteriorum, quorum Abbates perpetui existunt, & quadriennales per præsentes fiunt, primo & deinde singulis quindecim annis, commune & alia iura debita iuxta illorum taxam in libris Cameræ Apostolicæ descriptam, cum effectu per eos ad quos spectabit respectiue persolui omnino debeat, alioquin Monasteria ipsa eo ipso vacent, & vacare censeantur ipsæq. præsentes literæ quo ad ea nullæ sint, nec eis nullo vmquam tempore suffragentur.

Dat. Romæ apud S. Petrum, &c die 19. Aprilis millesimo sexcentesimo decimosexto, Anno Vndecimo.

D. P. An. 11. die 19 Apr.

Ioannes Garsia Cardinalis Millinus.
Metellus Cardinalis Senen.
Philippus Cardinalis Philonardus.

XCVI.

Vnio Congregationis Clericorum Doctrinæ Christianæ in Ciuitate Auinionis institutæ, Congregationi Clericorum Somaschæ, siue S. Maioli Papien. vna cum capitulorum inter easdem Congregationes initorum comprobatione.

De hac secunda dicta Congregatione, habe. in hoc opere, constit. 21. Pauli III. supra lib. 5. fol. 533. vbi alid aliorum Pont. rescripta eius statum concernentia tibi indicaui, præter constit. postea ab ist. Pont. editam, quæ est hic supra fol. 263. Illam vero primā Congregationem sitas Anno 1592 institutam, & inde à Clem. VIII. die 23. Decembris approbatam fuisse, sed eius bullam authenticum vsque modo habere non potui.

PAVLVS PAPA V. Edita A. D. 1616.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX iniuncto Nobis desuper Apostolicæ seruitutis officio, ad ea per quæ piorum hominum Congregationes, in militanti Ecclesia præsertim ad legem Christianam rudibus exponendam, prouide sanctæque institutæ, maioribus in dies proficiant incrementis sedulo intendimus. Eadem.

§. 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filij Antonius Vigerius Præpositus, ac Clerici seculares Congregationis Doctrinę Christianę in Ciuitate Auinionen. canonice institutæ, quod ipsi felicioni eiusdem Congregationis statui & augmento consulere volentes, eamdē Congregationē, Congregationi Clericorū Regulariū Congregationis Somaschæ, alias S. Maioli Papien. per nos vniri & incorporari desiderant, & propterea infrascripta Capitula cū dilectis etiam filijs Præposito & Clericis Regularibus dictæ Congregationis Somaschę statuerunt, quę à venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, negocijs Regulariū præpositis recognita & approbata fuerunt, tenoris sequētis videlicet.

§. 2. Conuentiones firmatæ ac stabilitæ inter Clericos Regulares Congregationis de Somascha, & Patres Cōgregationis Doctrinæ Christianæ in Regno Galliæ, pro vnione facienda vtriusque Congregationis. Quod quidem negocium à Sanctissimo D. N. fuit cōmissum Sacræ Congregationi Illustrissimorum DD. Cardinaliū, negocijs Episcoporum & Regularium Præpositorum.

CAP. I.

IN primis igitur, Doctrinæ Christianæ Patres, eorumque successores in perpetuum secum retinebunt institutum docendi Doctrinam Christianam paruam, mediocrem & magnam, iuxta laudabilem eorum consuetudinem, quam inuiolabiliter seruabunt, & in ijs Domibus quas nunc possident, & in ijs quas in posterum possidebunt in toto Regno Galliæ.

CAP. II.

REuerend. Pater Cæsar de Bus, vir pietatis eximiæ Congregationisq. Patrum Doctrinæ Christianæ in Regno Galliæ, primus parens & institutor, habeatur in religione pro authore, vt reuera fuit huius sanctissimi instituti Doctrinam Christianam in dicto Regno Galliæ Populos edocendi.

CAP. III.

PAtres Doctrinæ Christianæ in Gallia, vocari deinceps post factam vnionem debebunt Patres Doctrinæ Christianæ Cōgregationis Somaschæ seu Sancti Maioli Papiæ, & priuilegia omnia erunt communia.

CAP. IV.

SVB obedientia viuent Præpositi generalis de Somascha, qui semel singulis triennijs per se vel per alium ab eo destinandum eos visitabit. Ceterum eorum regimen & gubernatio in toto Regno Galliæ, in domibus tam acquisitis quam acquirendis, sit penes Superiores Gallos. & Prouincialis similiter Gallus eligendus per Capitulum generale de Somascha eis instituatur. Qui quidem erit vnus ex duobus vel tribus Patribus nominatis, siue propositis a Capitulo Prouinciali ipsius Prouinciæ Galliæ, tempore debito congregato.

CAP. V.

CVius Prouincialis auctoritas erit, de loco ad locũ personas mutare. Nouitios per se vel per locorũ Superiores ad professionẽ admittere. Concionatoribus concionandi facultatem concedere, dummodo ab Episcopis locorũ licentiam seu benedictionem ad formam Concilij Tridentini obtineant. & alia facere, quæ Visitatoribus dictæ Congregationis Somaschæ conceduntur. In reliquis autem tanta sit eius auctoritas, quanta à Capitulo Prouinciali conceditur eidem. Debebit tamen Præpositum generalem vbi commodè poterit consulere, vel saltẽ de singulis magni momenti rebus certiorem facere. Prouincialis statim atque erit electus, censeatur esse, & sit ipso facto de gremio Capituli generalis, in quo vocem actiuã, & passiuam habeat. Eius officium per triennium durabit. Ad Capitulum generale cum accedet, socium vnum secu discretum, antea à Capitulo Prouinciali electum deducet. qui quidem socius in Capitulo generali interueniet cum vtraque voce.

CAP. VI.

QVod si contingat Prouincialis obitus, eo casu Superior, professione senior, censeatur electus.

CAP. VII.

AD Capitulum Prouinciale spectabit, cum maiori parte votorum noua loca, præuio tamen Episcoporum consensu, & seruata forma Clementis Octaui, recipere; Recepta deserere, Superiores locales eligere vel deponere, Reos si qui erunt punire, aut innocentes absoluere, curam Monialium ordinariam pro Confessionibus audiendis, de consensu & licentia eorumdem Episcoporum recipere, bona in vniuersum in toto Regno Galliæ ipsi Congregationi relicta, alicui loco particulari assignare, Nouitios quadragesimum annum excedentes, vel qui alterius Religionis habitum habuerint, & debitam transeundi facultatem à Sede Apostolica obtinuerint, ad probationem admittere, exemptiones diuturnas maxime senibus & Studentibus, ad tempus non autem perpetuo, & ex causa impertiri, locum pro Capitulo Prouinciali proxime congregando determinare.

CAP. VIII.

INsuper Capitulo Prouinciali quod mense Septembris præcedente Capitulum generale conuocandum erit, præter Prouinciale, interesse debebit quilibet Superior localis vna cum Socio seu Discreto à Capitulo Conuentuali eiusdem loci, dummodo sex saltem ibi resideant, eligendo.

§. 4. Quare pro parte primodictæ Congregationis fuit nobis humiliter supplicatum, quatenus vnionem & incorporationem huiusmodi facere, & eis in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos pijs Clericorum prædictorum votis quantum cum Domino possumus annuere, illosq. specialibus fauoribus & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis, &c. censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem Cardinalium consilio dictam Congregationem Doctrinæ Christianæ in prædicta Ciuitate Auinionen. institutam, Congregationi Somaschæ prædictæ, ita vt vnum corpus Congregationis efficiant, ac Clerici dictæ Congregationis Doctrinæ Christianæ, regulas & constitutiones secundo dictæ Congregationis Somaschæ ab Apostolica Sede approbatas seruent, & profiteantur, necnon Capitula prædicta adimpleantur & etiam seruentur, saluis tamen limitationibus & modificationibus infrascriptis videlicet, quod Prouincialis prædictus exemptiones diuturnas huiusmodi, nonnisi ex causa alicuius impedimenti concedere possit aut debeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo vnimus & incorporamus.

§. 4. Necnon cum dicto Antonio, vt infra quatuor menses à die cœptæ probationis numerandos, integro non expectato probationis anno, professionem per dictos Clericos Congregationis Somaschæ huiusmodi emitti solitam expresse emittere libere & licite valeat, auctoritate & tenore prædictis indulgemus, ac cum eodem desuper dispensamus. Cæteros vero primodictæ Congregationis Clericos, antequam professionem huiusmodi emittant, annum probationis integre complere debere.

§. 5. Ac Clericos secundo dictæ Congregationis in Galliam pro instructione dictorum presbyterorum mittendos, in Statu Ecclesiastico Regni Galliæ locorum Superiores, etiam si non sint Galli, eligi posse statuimus.

§. 6. Decernentes præsentes litteras validas, firmas & efficaces existere & fore, suosq. plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac ab omnib. ad quos spectat inuiolabiliter obseruari debere, ac irritum & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac vtriusque Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus. priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis eorum omniũ tenores, præsentibus pro expressis, habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumq.

§. 8. Volumus etiam, vt præsentium transumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem, &c. die 11. Aprilis 1616. Anno vndecimo.

XCVII.

Innouatio Constitutionum à Sixto IV, & Pio V. de Conceptione B. MARIÆ Virginis editarum. Impositioq. maiorum pœnarum in transgressores, à locorum Ordinarijs, & hæreticæ prauitatis Inquisitoribus puniendos.

Attende quae notaui sup. ad huius Pont. Constit 105.

Sanctissimus.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

REgis pacifici, quamquam nullo nostro merito diuina dispensatione vices gerentes in terris, ex muneris nostri debito, pacis & concordiæ inter Christifideles, præsertim Ecclesiasticas personas, quę aliis in viam pacis dirigendis & in vnitate spiritus continendis sunt præpositę, conseruationi sedulo inuigilare cupientes, ea quæ à prædecessoribus nostris Roman. Pontif. ad scandalorum semina tollenda salubriter constituta sunt, cum hostis antiqui insidijs, qui ab initio dissidia serere cœpit, minime obseruari, aut varijs modis eludi dignoscuntur, vt inuiolata seruentur, opportunis remedijs, quantum cum Domino possumus, prouidemus.

§. 1. Olim siquidem per felicis recordationis Sixtum Papã Quartum prædecessorem nostrum, accepto quod nonnulli diuersorum Ordinum Prædicatores, in suis sermonibus ad populum publicę per diuersas Ciuitates & Terras affirmare non erubuerant, & quotidie prædicare non cessabant, omnes illos qui tenebant aut asserebant gloriosam & immaculatam DEI Genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse hæreticos, eiusdemq. immaculatę Conceptionis officium celebrãtes, audientesque sermones illorum qui eam sine huiusmodi macula cõceptam esse affirmabant, grauiter peccare, sed & prædictis prædicationibus non contenti, confectos super eisdem suis assertionibus libros in publicum ediderant, ex quorum assertionibu. & prædicationibus non leuia scandala in mentibus fidelium exorta erant, & maiora merito exoriri formidabantur in dies, idẽ Sixtus prædecessor huiusmodi temerarijs ausibus, & peruersis assertionibus & scandalosis, quę exinde in Dei Ecclesia exoriri poterant, obuiare volens, huiusmodi assertiones prædicatorum eorumdem, & aliorum quorumlibet, qui affirmare prięsumerẽt, eos qui crederent aut tenerent eãdem Dei Genitricem ab originalis peccati macula in sua cõceptione præseruatam fuisse, propterea alicuius hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, aut huiusmodi officium conceptionis celebrantes, seu huiusmodi sermones audientes alicuius peccati reatũ incurrere, vtpote falsas & erroneas, & a veritate penitus alienas, editosq. desuper libros prædictos id continentes, quo ad hoc reprobauit & damnauit, ac statuit & ordinauit, quod prædicatores verbi Dei, & quicumque alij cuiuscumque status, gradus, aut ordinis & conditionis essent, qui ausu temerario præsumerent in eorũ sermonibus ad populum, seu alias quomodolibet affirmare, huiusmodi sic per eum improbatas & damnatas assertiones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere vel habere, excommunicationis sententiam eo ipso incurrerent, à quo ab alio quam a Romano Põtifice, nisi in mortis articulo, nequirent absolutionis beneficium obtinere. Similisq. pœnę & censuris subiecit eos, qui ausi essent asserere contrariam opinionẽ, tenentes videlicet, Gloriosã Virginem MARIAM cum originali peccato fuisse conceptam, hęresis crimẽ, vel peccatum incurrere mortale, cum nondum id esset a Romana Ecclesia & Apostolica Sede decisum.

§. 2. Hanc vero Sixti prædecessoris Constitutionem Oecumenica Tridentina Synodus postea innouauit.

§. 3. Ac deinde similis recordationis Pius Papa Quintus etiam prædecessor noster, statuit ordinauit & mandauit quatenus nemo cuiuscumque ordinis vel dignitatis existeret, in popularibus concionibus, vel vbicumque promiscua virorum & mulierum multitudo conuenire solet, de huius controuersię alterutra parte disputare rationibus vel Doctorum auctoritate, asserendo propriam sententiam & contrariam refellendo vel impugnando, aut de hac ipsa quæstione cuiusuis pietatis aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere vel dictare præsumeret. qui contrafaceret suspensionis pœnam a diuinis absque noua declaratione ipso facto incurreret, si modo esset in sacris constitutus, & quocumque præterea gradu siue dignitate vel administratione fungeretur, illis omnibus foret ipso iure priuatus, & ad eade vel similia munera obtinenda vel obeunda perpetuæ inhabilitatis censuræ, ipso etiam facto obnoxius foret, super quibus nisi à Romano Pontifice pro tempore existente dispensari, siue absolui non posset, & nihilominus alijs pœnis, si opus foret, à proprio Prælato pro delicti mensura infligendis subiectus esset, prout subiecit.

§. 4. Cæterum quamdiu per Apostolicam Sedem altera pars dissinita non esset, oppositaq. sententia condemnata, liceret viris doctis in publicę Academię disputationibus, siue generalium aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi alias interessent qui rem capere possent, nec scandali vlla subesset occasio, de illa quæstione disserere, & argumentis vtramlibet partem asserere vel impugnare, dum tamen neutra veluti erronea prædicaretur, seruarenturque illa omnia, quæ à dicto Sixto prædecessore statuta sunt, quorũ singula etiam quantum ad alias pœnas duxit innouanda & inuo-

vabit,

uauit, prout in Sixti & Pij prædecessorum literis desuper confectis plenius continetur.

Quia tamen super prædicta sic vt supra statuta, noua quæstiones exorta sunt.

§.5. Verum licet hæc prouide statuta sint, nihilominus sicut accepimus, nonnulli in diuersis Christiani Orbis partibus, interminatis quæstionibus nimis intenti, dissentionum huiusmodi, iampridem Ecclesiæ disciplinæ vigore recisa germina coalescere procurant, indeque contentiones & rixæ non sine Dei offensa & scãdalo plurimorum exortæ sunt, & grauiores in dies ne exoriantur periculum est, nisi à nobis opportune prouideatur.

Hic Pontifex prædictas Sixti IV. & Pij V constitutiones innouat, & inuiolabiliter obseruari præcepit.

§.6. Quamobrem Motu proprio non ad alicuius Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, constitutionum Sixti & Pij prædecessorum huiusmodi veriores tenores præsentibus pro expressis, & ad verbũ insertis habentes, easdẽ Cõstitutiones Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, & etiam quo ad earum pœnas qualcumque etiam absolutionis reseruationem innouamus, & inuiolabiliter ab omnibus, etiã regularibus cuiuscũq. Ordinis & instituti, & alias quibuscumque tam ecclesiasticis quam secularibus personis, cuiusuis status, gradus, ordinis, & conditionis aut dignitatis tam ecclesiasticæ quam sæcularis, etiamsi specialis, specifica & indiuidua earum esset necessario facienda mentio, obseruari præcipimus & mandamus donec à Romana Apostolica Sede huiusmodi controuersia fuerit diffinita.

Transgressoribus pœnas auget.

§.7. Ac præterea si quis quouis modo contrauenerit, præter supradictarum constitutionum pœnas respectiue ipso facto incurrendas, etiam concionandi, publice legendi seu docendi, & interpretandi facultate, ac voce actiua & passiua in quibuscũque electionibus eo ipso absque alia declaratione, priuatus existat. necnon ad concionandi & publice legendi, docendi & interpretandi perpetuę inhabilitatis pœnas similiter ipso facto incurrat, absque alia declaratione, à quibus nonnisi à Nobis ipsius vel successoribus nostris Roman. Pontificibus pariter absolui, seu super ijs dispensari possit. & nihilominus alijs pœnis nostro & eorumdem Romanorum Pontificum successorũ nostrorum arbitrio infligendis, subijciatur, prout eum subijcimus per præsentes.

Et contra eos Episcopi, & cæt. ac hæreticæ prauitatis Inquisitoribus facultatem procedendi tribuit.

§.8. Et contra huiusmodi transgressores, etiam regulares cuiusuis Ordinis & instituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque ecclesiasticas & seculares personas cuiuscũque status, gradus, ordinis aut dignitatis, tã ecclesiasticæ quam secularis, vt præfertur, tã Episcopi & Prælati, Superiores, aliique Ordinarij locorum quam hæreticæ prauitatis vbique locorum deputati Inquisitores procedant & inquirant, atque in eos seuere animaduertant. Nos enim ijs & eorum cuilibet, contra eosdem transgressores procedendi & inquirendi, ac pœnis coercendi & puniendi liberam facultatem & auctoritatem ijsdem auctoritate & tenore tribuimus & impartimur, eisque, vt præfertur procedere, inquirere & punire præcipimus & mandamus.

Contrariis derogat.

§.9. Non obstantibus omnibus ijs, & singulis, quæ tam Sixtus quam Pius prædecessores prædicti in literis suis huiusmodi, voluerunt non obstare. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus. cęterisq. contrarijs quibuscumque.

Publicationẽ Romæ factã, vbiq. ligare decernit.

§.10. Et ne præmissorum ignorantia à quoquam prætendi possit, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentes literæ seu illarum exempla, ad valuas Basilicæ Principis Apostolorũ de Vrbe, & in Acie Campi Floræ affixa, omnes ita arctent & afficiant, perinde acsi vnicuique personaliter intimatæ fuissent.

Transũptis, q. credi iubet.

§.11. Quodq. præsentiũ transumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadẽ prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. Pic. An. 12. die 6. Iulij.

Datum Romę apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 6. Iulij, millesimo sexcentesimo decimosexto, Ponti. Nostri Anno duodecimo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo decimosexto, Indictione decimaquinta, die vero nona mensis Iulij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & Domini Nostri, D. PAVLI Diuina prouidentia Papae V. Anno duodecimo, retroscriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Basilicae Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Florae, per me Augustinum Bracherium Cursorem.

Siluerius Pontirolus Mag. Cursor.

XCVIII. Inhibitio, ne Monaci Ordinis S. Benedicti, Congregationis Cælestinorum, dignitates, gradus & officia, seculari fauore, & illicitis vijs procurent, pluribus in eos eorũq. fautores pœnis indictis.

De hac Congregatione habes aliam huiusmet Pont. constit. 94. hic supra fol. 178. vbi cæteras indicaui.

Edita A. D. 1616.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Quoniam nemo debet assumere sibi honorẽ nisi vocatus à Deo tamquã Aaron: & à regularis vitę instituto valde alienũ est, vt religiosi viri, quos honorũ & dignitarũ gradus, sanctitatæ vitæ, ac alijs religiosis virtutibus potius promereri, quam appetere, eosque gradus cum ad eos assumũtur, obedienter suscipere, susceptosq. humiliter administrare decet, mendicatis secularium præsertim personarum studijs, ad eos sibi aditum patefacere contendant, vnde magna in Ecclesia Dei scandala & damna exoriri solent.

Prohibitio obtẽta religionis cõsequendi extra eã fauoribus, illicitisq. vijs prætendẽdi, multis pœnis in eos, & eorum fautores inflictis.

§.1 Nos qui pro muneris nostri debito in hoc potissimum laborare non desistimus, vt Ecclesiastica regularisq. disciplina pristinæ obseruantiæ restituatur, hoc malum e Congregatione Cælestinorũ Ordinis Sancti Benedicti, cuius prosperum regimen, & incrementum ad Ecclesiæ sanctæ vtilitatem sinceris desideramus affectibus, propellere cupientes, Motu proprio & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnes & singulos Monacos dictæ Congregationis cuiuscumque gradus, status, cõditionis, preeminentiæ, qualitatis, & dignitatis existentes, qui de cætero ad Prælaturas, gradus honores, dignitates, administrationes, functiones & alia officia dictæ Cõgregationis assequenda intenti, ad Principum ac Prælatorum, & aliarum quarumcumque personarum, tam secularium quam Ecclesiasticarum, de gremio dictæ Congregationis non existentium, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque secularis dignitate, & excellentia, etiam Imperiali, Regali, & Ducali fulgentium fauores recurrerint, vel etiam pactis, pollicitationibus, alijsque vijs illicitis directe vel indirecte, palam vel occulte ad Prælaturas, gradus, honores, dignitates, administrationes, functiones & alia officia præfata obtinenda aspirauerint, vel alijs minus legitimis & honestis rationibus ea obtinere quæsiuerint; aut etiam sponte oblatis, & minime conquisitis vsi fuerint, illorumq. complices & fautores, vinculo excommunicationis latæ sententiæ, à qua non nisi per Nos aut Romanos Pontifices pro tempore existentes, præterquam in mortis articulo constituti, absolui queant, innodamus. ipsosq. & eorum quemlibet ad quascumque Prælaturas, dignitates, officia, gradus, honores, administrationes, & munera in ipsa Cõgregatione obtinenda, perpetuo inhabiles declaramus. ac obtentis per eos Prælaturis, gradibus, honoribus, dignitatibus, administrationibus, functionibus, & officijs huiusmodi eo ipso priuamus, ac priuatos voce tam passiua quam actiua carere decernimus & declaramus.

Prohibitio ne Superiores d. Congregationis, fauoribus extra eius gremium existentis, aliquẽ ad officia admittant.

§.2. Atque in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis etiam latæ sententiæ pœna, omnibus dictæ Congregationis Monacis, Superioribusq. & prælatis quocũque titulo nuncupatis, etiam Abbati Generali, præsentibus, & futuris, præcipimus, districteq. mandamus, ne quẽpiã vllo tempore precibus, literis vel fauoribus adducti, vel alias ad instantiam seu requisitionem vel contemplationem Principum seu Prelatorum, aut aliorum quorumcũq. tam secularium quam ecclesiasticorum extra dictum gremium existentium præfatorum, ad cuiusuis generis Prælaturas, gradus honores, dignitates, administrationes, functiones & officia dictæ Congregationis promouere audeant seu præsumant.

Declaratio quod electiones, & promotiones aliter factæ sint inualidæ.

§.3 Decernentes electiones & promotiones ad Monasteria, & Prioratus vel officia dictæ Congregationis contra præsentium dispositionem, quod absit, quandocumq. faciendas, & pro tempore obtinendas, nullas prorsus inualidasq. fore & esse, ac omnes & singulos in præmissis delinquentes sententias & pœnas præmissas irremissibiliter eo ipso incurrere.

Et ita iudicari debere iubet.

§.4. Et ita per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarũ Palatij Apostolici Auditores, etiam Sanctę Romanæ Ecclesiæ Cardinales, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane si secus super his à quoquã quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscũq. non obstãtibus.

§.5. Non obstantibus quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus necnon Ordinis & Congregationis huiusmodi etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus. cæterisque contrarijs quibuscumque. Aut si prædictis Monacis vel quibusuis alijs communiter aut diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Formã publicationis huius bullæ præscribit.

§. 6. Vt autem harum literarum notitia ad omnes Congregationis huiusmodi Monacos facilius deueniat, volumus illas pro hac prima vice in singulis dictæ Congregationis domibus regularibus, & deinde in singulo quoque Capitulo Generali, seu dieta dictę Congregationis publice legi, illasque, vt præfertur lectas si omnes arctare, ac si vnicuique intimatæ fuissent.

Earundem exemplis credendum.

§. 7. Earumque exemplis etiam impressis, manu Scribæ dictæ Congregationis vel Notarij publici subscriptis, & sigillo Abbatis Generalis ipsius Congregationis, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eamdem prorsus fidem haberi, quæ præsentibus haberetur si exdem exhiberentur.

D. P. An. 12. die 27. Aug.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris. die 27. Augusti, millesimo sexcentesimo decimosexto, Pontificatus nostri Anno duodecimo.

Confirmatio nonnullarum Constitutionum, seu Ordinationum à Fratribus Eremitis Ordinis S. Augustini Congregationis Siciliæ; pro fœliciori eiusdem gubernio editarum. Nec non approbatio Vnionis ipsius Congregationis prædicto Ordini antea factæ. XCIX.

Horum Fratrum materiam vide in secunda rubr. ad Const. 6. Alex. IV. Licet Ecclesiæ, sup. t. 1. & etiam infrà ad Const. 30. S.D.N. VRBAN. VIII. Romanus Pontifex,

PAVLVS PAPA V,

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A.D. 1617.

§.1. *De anno 1581 vnita fuit Congregatio Eremitarũ S. Augustini Congregationi Siciliæ ... Ord. ab eius Vicario Generali Apostolico.*

EXponi Nobis nuper fecerunt dilecti filij Antonius de Castiolâne, & Paulus de Sancto Philippo Eremitæ Congregationis Siciliæ Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, Quod alias quondam Thadæus Perusinus, tunc Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini huiusmodi Vicarius Generalis Apostolicus, eamdem Congregationem prædicto Ordini vniuit, & incorporauit, prout in præsentibus literis dicti Thadæi, sub die 1. Aprilis Anni 1581. desuper expeditis, plenius dicitur contineri.

Subinde dicta Congregatio nonnullas ordinationes pro felici statu edidit prout infra.

§.2. Subinde verò Eremitæ prædicti prospero eiusdem Cõgregationis regimini, & fœlici statui consulere cupientes, infrascriptas ordinationes in prædicta Congregatione hactenus obseruatas, & quas de cetero obseruare intendunt, tenoris subsequentis videlicet.

De his quæ in Ordine obseruare debent fratres professi in dicta Congregatione.

§.3. Congregatio ipsa, & Fratres in illa professi, omnibus legibus, ordinationibus, & constitutionibus, quæ in vniuerso Ordine obseruantur, subiecti sint, & inuiolabiliter obseruent.

De Priuilegijs, immunitatibus, &c.

§.4. Quòd Fratres Congregationis omnibus priuilegijs, immunitatibus, indulgentijs, & gratijs, tam spiritualibus, quam temporalibus Ordini Eremitarum S. Augustini concessis & in posterum concedendis, fruantur, & patiantur, dummodo sint in vsu, neque sacris Canonibus, aut Concilij Tridentini decretis repugnent.

De receptione, ac fundatione nouorũ locorum.

§.5. Quòd possint noua loca recipere, & Conuentus fundare tam in Regno Siciliæ, quam per totam Italiam, seruatis tamen decretis, & constitutionibus Apostolicis, & de licentia Prioris Generalis, & Ordinariorum locorum.

De Vicario [illegible] Congregationis.

§.6. Quòd Congregatio gubernetur per Vicarium generalem, in Capitulo Congregationis ab ijsdem Fratribus eligendum, qui nullius Superioris Regularis iurisdictioni subiaceat, sed tantum Priori Generali sit immediatè subiectus.

De auctoritate, & iurisdictione Vicarij Generalis super totam Congregationem.

§.7. Quòd Vicarius electus habeat eamdem auctoritatem, & iurisdictionem super totam Congregationem, quam habent singuli Prouinciales in sua Prouincia.

De confirmatione Vicarij Generalis.

§.8. Quòd Vicarius generalis electus legitimè, & canonicè absque repulsa à Priore Generali confirmari debeat, & Vicarius eligi semper debeat vnus ex Congregatione, qui eius vitæ asperitatem profiteatur.

De facultate Congregationis eligendi [illegible] Generalem.

§.9. Quòd Prior Generalis, facultatem, quam habet Congregatio eligendi Vicarium, inuiolatam conseruet, neque in Capitulo generali aliquid innouetur, quod ad substantiam dictæ facultatis eligendi pertineat, nisi prius consulta Sede Apostolica, ad quã Fratres, vbi se grauatos senserint, recursum habere poterunt.

De exercitiis corporalibus fratrum.

§.10. Quòd horis, quibus vacant ab exercitijs spiritualibus, corporalibus exercitijs incumbant, intra tamen Monasterij septa, & prout decet viros Religiosos pro vitæ sustentatione: Quæ sunt arte elaborata vendantur ab aliquo Conuerso, seu Laico, cui Prior iniunxerit, & pretium in commune redigatur.

De transitu ad alias Congregationes, & de receptione fratrum Ordinis ad hanc Congregationem.

§.11. Quòd nullus Frater Congregationis possit ad alias Congregationes eiusdẽ Ordinis transire, sine licentia Prioris Generalis; & quòd in Congregatione nullus Frater Ordinis recipiatur, qui eamdem vitæ asperitatem profiteri nolit, per Capitulum Conuentus approbandus.

De facultate Prioris Gen. Ord. visitandi Congreg.

§.12. Quòd Prior Generalis pro tempore existens, Congregationem, & eius Conuentus per se, vel per aliam personam visitare possit.

De Ieiunijs.

§.13. Quòd Fratres Congregationis præter dies ab Ecclesia ordinatos, ieiunent quarta, & sexta feria, exceptis diebus festis Paschatis, Pentecostes, & Natiuitatis Domini, S. P. Augustini, & Omnium Sanctorum.

Debilitati qui ieiunare non possunt.

§.14. Quòd si quis ob aliquam causam ieiunare non poterit, à carnibus, ouis, & lacticinijs abstineat, nisi superiori Conuentus de consilio Medicinæ aliter videatur.

De locis Eremitorum longe à Ciuitatibus construendis.

§.15. Quòd loca Eremitoria, in quibus Fratres habitant, sint ad minus per vnum milliare distantia à Ciuitatibus, Oppidis, vel alijs locis habitatis.

De Vestibus.

§.16. In vestibus tàm internis, quam externis seruetur omnimoda vniformitas, ita tamen, vt semper fiant ex vilioribus, quæ in locis, vbi fuerint Monasteria, reperiuntur, &c.

De victu, & [illegible] Prior Generalis, Visitator, aut alius ab eo missus [illegible].

§.17. Quòd Prior Generalis siue Visitator ab eo missus, præter victum quotidianum, nihil vltra petere, vel recipere possit, exceptis tareuis duodecim qui Priori Generali singulo quoque anno exhibentur pro sua collecta, &c.

Postea instant [illegible] prædicta approbari.

§.18. Cùm autem (sicut eadem expositio subiungebat) Eremitæ præsentes plurimum cupiant, tam vnionem, quam ordinationes huiusmodi, pro maiori eorum validitate, & subsistentia, Apostolicæ confirmationis robore communiri: Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, vt super præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

[illegible]

§.19. Nos Eremitas prædictos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excõmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati; De Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negotijs Regularium præpositorum consilio, Vnionem, & Ordinationes huiusmodi; ita tamen vt Eremitæ præsenti noua loca extra Regnum Siciliæ absque expressa Sedis Apostolicæ licentiâ fundare, vel accipere nullatenus possint; Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illisque inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus.

Defectus supplet.

§.20. Ac omnes, & singulos tàm iuris, quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus.

Clausulas [illegible] decreto irritanti supplet.

§.21. Decernentes, præsentes literas semper, & perpetuò validas, firmas, & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, & singulis prætatæ Congregationis Eremitis, & alijs, ad quos spectat inuiolabiliter obseruari debere, ac irritum, & inane si secus super his à quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit.

§.22. Non obstantibus cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, & iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, cæterisq; contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. M. Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 25. Ianuarij 1617. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

Dat. An. 12. die 25. Ianu.

C.

Congregationis, Fratrum Ioannis Dei in Italia pridem institutæ, & Hospitalia Germaniæ, Galliæ, & Poloniæ comprehendentis in veram Religionem erectio sub tribus votis substantialibus, & quarto de iuuandis Infirmis, & Regula S. Augustini.

Similem erectionem hic idem Paulus fecit de alia eorumdem Fratrum Congregatione Hispaniae vt sup. in eius Const. 69. t. 3. p. 255. Et confirmationẽ Constitutionum ab ipsa Religione editarum inf. in Const. 5. Ea quae. & in alia Const. Romanus prae. fuit et Iurisdictionem Ordinarijs locorum in istos Fratres quam habes inf. num. 15.

De institutione autem, & toto statu horum Fratrum Ioannis Dei vide quæ supra sunt notata ad Const. 143. Pij V. licet sup. t. 2 pag. 266 Communicationeque Priuilegiorum Ordinibus Mendicantium concessorum huic Religioni fecisse S. D. N. Vrb. VIII. vidè inf. Const. 18. Sacrosanctum.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1617.

Exordium.

ROmanus Pontifex circa sacrarum Religionum, & Congregationum, ac etiam Hospitalium, & aliorum piorum locorum salubrem directionem, & felicem progressum ex demandatæ sibi Apostolicæ seruitutis officio intentus, ea, quæ desuper à Prædecessoribus suis facta comperit, partim approbat, & confirmat, partim verò alijs iustis ita suadẽtibus causis alterat, & immutat, aliasque officij sui partes interponit, prout rerum, locorum, temporum, & personarum qualitate pensata conspicit salubriter in Domino expedire.

Refert quod statuerat circa regimen huius Congregationis in Italia Clem. 8. sup. in sua Const. 44. pag. 43. [illegible]

§.1. Alias siquidem cum pridem Congregatio Ioannis Dei in Vrbe, ac diuersis Italiæ partibus Apostolica auctoritate recepta, & confirmata, cuius Confratres pauperes infirmos, grauiterque laborantes hospitio suscipere, eisque inseruire consueuerunt, valde aucta esset, illique diuersa priuilegia, & indulta ab Apostolica Sede, Romanisque Pontificibus prædecessoribus nostris, præsertim quod per vnum ex ipsis Confratribus Maiorem nuncupatum Congregatio ipsa regeretur quòdq; ab Ordinarijs locorum exempti essent, atque illius Religiosi professionem emittere, ac ad sacros ordines promoueri possent, concessa fuissent; fel. rec. Clemens Papa VIII prædecessor noster accepto, quod eiusdem Congregationis Confratres à primæuo suo instituto paulatim recedebant, ac opus hospitalitatis eorum pauperum infirmorum, cui in primis incumbere tenebantur, intermittebatur, & multi Confratrum literarum studijs intendebant, & sacris ordinibus initiari, vt à seruitio hospitalium excusarentur, procurabant, per suas sub die 12. Februarij MDXCII. in simili forma, breuis expeditas literas statuit, & ordinauit quod omnes, & singuli Confratres prædicti locorum Ordinarijs subesse deberent, quòdque ab hospitalibus in quibus professionem catenus quilibet emisisset, numquam amoueretur, nisi ob incorrigibilitatem, ac de Ordinariorum, quibus dicta hospitalia subessent, nec etiam trasferentur dè vno hospitali ad aliud, nisi pariter de Ordinariorum licentia, ac tam hospitalis, à quo, quam Ordinarij ad quem transferretur, ac de cætero votum tantum inseruiendi ipsis hospitalibus sub prædicta Ordinarij obedientia emitterẽt: Subinde verò cum experientia compertum fuisset Congregationis prædictæ hospitalia, & loca pia in Italia existentia sic ad inuicem separata, & alicuius communis Superioris, qui ea eorumque Confratres ad primæui instituti obseruantiam restitueret, & eosdem in ipsa conseruaret regimine destituta grauia incommoda, & damna passa fuisse, & in dies pati, itaut nisi de aliqua regiminis forma eis prouideretur, facile euenire posset, vt Congregatio ipsa in totum extingueretur, & corrueret; dictus Clemẽs prædecessor per alias similes suas sub die 9. Septembris MDXCVI. expeditas literas, eidẽ Congregationi Ioannis Dei, ac singulis eius hospitalibus, & locis in Italia iam receptis, & in futurum recipiendis, eorumque Confratribus, & personis tunc, & pro tempore existentibus, vt omnibus, & singulis priuilegijs, prærogatiuis, gratijs, facultatibus, indultis, & indulgentijs a fel. record. Pio V. Gregorio XIII. & Sixto V. alijsque Romanis Pontificibus Congregationis Hospitalibus, & locis Hispaniarum, ac Hospitali Sãcti Ioannis Calabitæ in Insula S. Bartholomæi de Vrbe eiusdem Cõgregationis Ioannis Dei in genere vel in specie concessis, & confirmatis, citrà tamen facultatem professionem emittendi, & sacros ordines suscipiendi, & citrà exemptionem à iurisdictione Ordinariorũ

locorum,

locorum, quibus eos omninò subesse voluit, perpetuò, vti, frui, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia possent, & valerent, perinde ac si ipsis nominatim, & æque principaliter concessa fuissent. ita tamen, vt Confratres in quocumque Italiæ loco iam recepti statim, & deinceps, recipiendi in Congregatione prædicta debito tempore votum inseruiendi eorum hospitalibus sub Ordinarij loci obedientia in manibus eiusdem Ordinarij, aut Maioris Confratris emittere, ac hospitalitatem pro ijs infirmis, quos recipere, & curare consueuerant, quatenus fieri potuisset, exercere tenerentur, vtque vnus Confrater in Maiorem ab omnibus Prioribus quorumcumque Hospitalium, & locorum dictæ Congregationis in Italia existentium Romæ in Hospitali S. Ioannis Calabitæ prædicto per secreta suffragia maioris partis vocalium eligeretur, cuius officium ad sexennium tantum durare deberet, ita vt finito sexennio, iterum eligi, aut confirmari, nisi lapso altero sexennio, minimè posset, Duo item Consiliarij, & duo Visitatores in eodem loco, ac eisdem modo, & forma eligerentur, quorum Consiliariorum, & Visitatorum, necnon etiam singulorũ Priorum officium ad triennium tantum duraret, & finito dicto triennio, ad idem officium nemo posset iterum eligi, vel in eo confirmari, nisi alterum trienniũ intercederet. Preterea quod Confratres huius Cõgregationis Sacerdotes, aut in sacris ordinibus constituti esse non possent, nec ad huiusmodi sacros ordines promoueri valerẽt, sed iuxta primæuum eorum institutum in simplicitate pauperibus infirmis, vt præfertur, inseruire deberent, etiam statuit, & ordinauit. Et subinde pro parte Confratrum eius Congregationis Nobis exposito, quod omnes Domus regulares Congregationis prędictæ magna incommoda, & damna patiebantur, ex eo quod Confratribus prædictis ascensus ad sacros ordines, vt præfertur, interdictus esset.

Et quid illorum Taninis acceptis ... sanctis ... pag. 3. ... tem. 6. 3.

§. 2. Nos supplicationibus eorumdem Confratrum nobis humiliter porrectis inclinati, per similes nostras sub die 1. Iulij MDCIX expeditas literas, quod in qualibet Domo dictæ Cõgregationis vnus Confrater dumtaxat arbitrio tunc pro tempore existentis eiusdem Congregationis apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectoris ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines à suo Ordinario, vel de eius licentia, à quocumque maluisset Catholico Antistite gratiã, & communionem prædictæ Sedis habente ad titulum Hospitalitatis huiusmodi promoueri, & promotus in illis etiam in altaris ministerio ministrare, dummodò tamen, præuio diligenti examine, ad hoc idoneus repertus foret, neq. aliud ei obstaret canonicum impedimentũ, & ante sex annos saltem Congregationis huiusmodi regula professus fuisset, liberè, & licite valeret, Apostolica auctoritate licentiam cõcessimus, & indulsimus, vtque sic promoti nullum officium, munus, aut administrationem in dicta Congregatione gerere, aut exercere possent, sed Missis celebrandis, aut Sacramentis ministrandis tantùmodo vacare deberent, & si eorum aliquem, suis ita exigẽtibus demeritis, dictæ Congregationis habitu postea priuari contigisset, ipso facto, & absque vlla declaratione ab ordinum huiusmodi exercitio statim suspensus esset, & esse censeretur eadem auctoritate statuimus, & alias prout in dictis Clementis prædecess. & nostris literis prædictis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus plenius continetur.

Permodo quòd Congreg. Italiæ in Relig. ... erigit sub tribus votis substantialibus, & quarto de iuuandis infirmis sub Regula S. Augustini & immediatè Ordinarijs. Hac inrisd. derogatur, vt inc infra constit. 39. Romanus.

§. 3. Cum autem sicut dilecti filij Frater Maior, ac Consiliarij Prouinciales, & Priores eiusdem Congregationis Italiæ nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro feliciori eiusdem Congregationis statu atque directione, ac etiam vt Congregatio ipsa maioribus in dies ad diuini numinis laudem, & gloriam, pauperumque infirmorum solamen, atque subsidium proficiat incrementis, ad emissionem trium votorum substantialium religionis, vltrà quartum de iuuandis infirmis huiusmodi per Nos admitti, & vt intra sibi indulgeri, ac alias statui, & ordinari summopere desiderent, Nos qui similia opera pia, & merita Deo accepta ministerio nostri pastoralis officij libẽter promouemus, pijs Fratris Maioris, ac Consiliariorum, Prouincialium, & Patrum prædictorum votis benigne annuere, illosque specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorũ nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, De venerabilium Fratrum nostrorum S.R.Ecclesię Cardinalium sacri Concilij Tridentini Interpretum, quibus huiusmodi negotium diligenter examinandum, & Nobis referendum cõmisimus, consilio, & nobis attributæ potestatis plenitudine præsẽtium tenore, perpetuò statuimus. & ordinamus, vt quicquid in posterum ipsam Congregationem Italiæ nuncupatam ingredi voluerint, anno probationis expleto ac alias iuxta sacrorum Canonũ, & Decretorum eiusdem Concilij Tridentini præscriptum tria vota substantialia, Obedientiæ, Castitatis, & Paupertatis, ac prætereà quartum de iuuandis Infirmis in suorum Superiorum manibus solẽniter emittere, vel a Congregatione prædicta eijci debeant, qui verò in eadem Congregatione ad præsens reperiuntur, ad vota, vt præfertur emittenda minimè cogi possint, sed sit in cuiusque optione, aut vota, huiusmodi emittere, aut cum priori voto de infirmis iuuandis in dicta Congregatione perseuerare, huiusmodi autem personas, quæ elapso probationis anno, quatuor vota prædicta solemniter emiserint, verè, ac propriè religiosos, ac proprios, & veros regulares esse, ac pro talibus ab vniuersis Christifidelibus habẽdos, & recipiendos illamque veram, & propriam sub Regula Sancti Augustini Religionem esse, ac inter reliquas Ecclesiæ Catholicæ Religiones sine cuiusque præiudicio esse connumerandam, eamque ac eius tàm in Italia, quam sub iurisdictione Fratris Maioris prædictæ Congregationis in Germania, Gallia, & Polonia erecta, & de cætero erigenda Hospitalia, quæ sub eadem Congregatione Italiæ comprehenduntur, iurisdictioni Ordinariorum perpetuò subesse debere, saluaramen illius apud Nos, Apostolicam Sedem Protectoris iuxta illius facultates, ac Fratris Maioris pro tempore existentiũ auctoritate, & iurisdictione.

§. 4. Prætereà, quod Consiliariorum prædictorum, tàm in Capitulo generali vltimo celebrato electorum, quam de cætero eligẽdorum officium ad sexennium duret, & finito sexennio huiusmodi ad idem officium nemo possit iterum eligi, vel in eo confirmari, nisi alterum sexennium intercedat, saluis alias, & illæsis remanentibus, & per omnia tàm Clementis prædecessoris, quam nostris literis prædictis. *Consiliariorũ officium ad sexenniũ durare statuit.*

§. 5. Præsentes verò literas, & in eis contenta quæcumque nullo vnquam tempore de nullitatis vitio notari, impugnari, aut in ius, vel controuersiam reuocari posse, sed semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere; Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, vbiq; iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquàm quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. *Clausulas solitas ... apponit*

§. 6. Non obstantibus institutionibus Hospitalium, & locorum huiusmodi necnon Apostolicis, ac in vniuersalibus, Prouincialibusque, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus. priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores, præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus. cæterisque contrarijs quibuscumque. *Contrarijs derogat.*

Datum Romæ apud Sanctam MARIAM Maiorem, sub annulo Piscatoris die 13. Februarij MDCXVII. Pontificatus nostri Anno Duodecimo. *D. P. A. 12. die 13. Febr.*

Erectio Congregationis Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum ad pauperes Scholares pie, & absque vllo præmio docendos, & erudiendos. CI.

Hoc opus erudiendi, & docendi pauperes Scholares demandauerat hic idem Paulus Congregationi Clericorum sæcularium B. Mariae sup. in eius constit. 81. . 3. n. 230. sed cum postea d. Congregatio renuisse regimen suscipere Ideo erigit hanc Congregationem Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei, et ei d. opus commisit. Quam Congregationem postea Greg. XV. erexit in veram Religionem vt infra in eius constit. 14. In supremo vbi al. a notabo.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam. *Edita An. D. 1617.*

AD ea, per quæ Christifideles pijs moribus, & doctrina maturè imbuantur, solicitæ considerationis dirigentes intuitum, ea, quæ proinde interdum facta sunt, iustis ita suadẽ causis, immutamus, ac aliàs, vt pium, & maximè laudabile opus pauperes erudiẽ & instituẽ huiusmodi in dies magis ad Dei gloriam promoueatur officij nostri partes fauorabiliter interponimus, prout personarum, & temporum qualitatibus pensatis conspicimus salubriter in Domino expedire.

Hic Pie. regimen Scholarum Piarum in Vrbe erectarum, & erigendarum delegauit Cõgregationi Clericorũ sæcularium B. Mariæ ... ... Rubr.

§. 1. Aliàs siquidem cum accepissemus, quòd opus Scholarum piarum à Nobis in Vrbe nostra ad pauperes erudiẽ, & instituendos erectarum, vberes fructus ferebat, Nos fælici eiusdem operis progressui consultum esse cupientes, curam, regimen, & administrationem dictarum in Vrbe erectarum, & aliarum Piarum Scholarũ pro tempore erigẽ dilectis filijs Præposito Generali, & Clericis sæcularibus Congregationis Beatæ Mariæ cum certis tunc expressis cõuentionibus inter eos, & dilectum etiam Filium Præfectum Scholarum huiusmodi, de consensu Venerabilis fratris nostri Benedicti Episcopi Prænestin. Cardinalis Iustiniani nuncupati, earumdem Scholarum Protectoris initis, commisimus, & demandauimus, & alias. prout in nostris desuper in simili forma Breuis sub die quarta Ianuarij 1614 expeditis literis, quarũ ten. præsentibus pro sufficiẽter expressis, & ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur.

§. 2 Cum autẽ sicut accepimus Clerici sæculares præfati bonorum stabilium possessione se abdicari nolint, propterea quod alijs muneribus, & exercitijs iuxta regularia eiusdem Congregationis instituta, Apostolica auctoritate confirmata, ne vacent, impediri se sentiant. & huiusmodi exercitijs potius operam dare, quam prædictas Scholas regere malint, Nos, ne tàm pium, ac præsertim pauperũ liberorum Christianæ educationi, & eruditioni proficuum opus aliquod propterea detrimentum patiatur, quantum cum Domino possumus, prouidere volentes Motuproprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, literas nostras prædictas, omniaque, & singula in illis contenta, Apostolica auctoritate tenore præsentium reuocamus, cassamus, & annullamus, ac reuocatas, cassatas, & annul-

annullatas, nullusque roboris, vel momenti esse, & fore decernimus, & declaramus.

Congregationem quae speciales, nuncupata Matris Dei nuncupandam, & ab vno Praefecto regen. erigit vt bre & non vltra 20. milliaria ab Vrbe vetuit extendi. Et in gradientium eorumque qui ingressi sunt institutionem recensit.

§. 3. Praeterea in domo earumdem Scholarum Vrbis praedictae vnam Cōgregationem Scholarum piarum ab vno Praefecto regendā, gubernandam, quae de cetero perpetuis futuris temporibus Paulina pauperum Matris Dei Scholarum piarum nuncupari, nec vltra viginti ab Vrbe milliaria extendi, neque vllum locum, in quo Scholae piae non sint, domibus Nouitiorum exceptis, habere, & qui eidem Congregationi nomen dare voluerint, finitis duobus probationis annis, omnes tam ad sacros etiam Presbyteratus ordines promoti, & clericali charactere dumtaxat insigniti, quàm fratres operarij tria simplicia vota Paupertatis videlicet, ac Castitatis, & obedientiae, super quibus à nemine, praeterquam à Romano Pontifice pro tempore existente dispensari possit, emittere, ac gratis, & nullo stipendio, mercede salario, aut honorario accipien pueros in primis elementis, grammatica, computo, ac praecipue in fidei Catholicae rudimentis erudiendos bonis, & pijs moribus imbuendos, ac demum Christiano more educandos operam, laborem, ac studium conferre debeant, sine alicuius praeiudicio de nouo erigimus, & instituimus, ita verum, quod qui simplex paupertatis votum, vt praefertur, emiserint, quandiu in praedicta Congregatione permanserint, cuiuscumque dominij, iuris, & proprietatis incapaces sint, idemque paupertatis votum summam in ijs paupertatem inducat, tam in particulari, quàm in communi, ita vt nihil omnino iuris habeāt, sed nec habere, aut acquirere quouis titulo possint in bonis, seu ad bona, quae vocantur immobilia, vel quae pro immobilibus habentur; huic vero paupertati omnia ad eorum vsum pertinentia, cibos, vestes, supellectilem tam sacram, quàm profanam statui, & instituto conuenientia, domos vero, hortos contiguos domibus, Ecclesias, Sacristias, Oratoria, ac Scholas, & huiusmodi immobilia, quae pariter vsui eorum destinantur similiter conuenientia, vt praefertur, & praeterea in dominio Romani Pontificis pro tempore existentis; mobilia vero in dominio ipsorū; in communi tamen, esse debere similiter decernimus, & declaramus; Dictarum vero in Vrbe, & extra eam infra viginti milliaria erectarum, & pro tempore erigendarum piarum Scholarum, & Congregationis praedictae sic erectae Praefectarum, curam, regimen, & administrationem dilecto filio Iosepho Calasantio; Scholarum praedictarum nunc Praefecto ad nostrum beneplacitum committimus, & demandamus, ita quòd liceat Iosepho, & Congregationi huiusmodi, earumdem, & aliarum Scholarum huiusmodi simul atque erectae fuerint bonorum corporalem, realem, & actualem possessionem praesentium vigore capere, & apprehendere, & illa in Scholarum praedictarum beneficium possidere. Insuper duodecim eiusdem Congregationis Clericis, qui votum paupertatis, vt praefertur, emiserint, vt arbitrio nunc, & pro tempore existentis apud Nos, & Sedem Apostolicam earumdem Scholarum Protectoris ad omnes etiam sacros, & Presbyteratus Ordines à quocumque maluerint Catholico Antistite gratiam, & communionem eiusdem Sedis habente ad titulum paupertatis huiusmodi promoueri, & promoti in illis etiam in Altaris ministerio ministrare, dummodo tamen ad hoc idonei reperti fuerint, neque aliud illis canonicum obstet impedimentum, ita tamen, quod si ex dicta Congregatione exire, siue eijciri contigerit, tamdin suspensi ab executione Ordinum susceptorum remaneant, quamdiu in redditibus tantùm habuerint, quantum ad congruam eorum sustentationem sufficiant.

Eidē Congregationi facultatē tribuit Constit. pro eius regimine, condendi & immutandi. Quae deinde praeposita fuerūt, & à Greg. XV. comprobata, vt infra per eius Constit. 24. In supremo.

§. 4. Insuper Iosepho, & Congregationi huiusmodi de consensu dicti Benedicti Episcopi, & Cardinalis, ac pro tempore existentis Protectoris, vt pro faelici Congregationis praedictae, illiusque domorum, & Scholarum regimine quaecumque Statuta, capitula, ordines, & decreta necessaria, & opportuna, licita tamen & honesta, sacrisque Canonibus, & concilij Tridentini decretis, ac Constitutionibus Apostolicis non contraria per Apostolicam Sedem approbanda, & confirmāda facere, & edere, illaque pro tempore, prout eis videbitur, & expediens fuerit, praeuia simili approbatione & confirmatione mutare, alterare, corrigere, & in melius reformare, libere, & licitè valeant auctoritate, & ten paribus concedimus, & indulgemus.

Decretū quod hac Bulla perpetuo duret.

§. 5. Decernentes praesentes literas, & in eis contenta quaecumque semper, & perpetuò valida, firma, efficacia fore, & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Praefecto eiusq. socijs praedictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari.

Decretum irritans contrarium.

§. 6. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio obstantium.

§. 7. Non obstan. literis nostris praedictis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. Pōt. An. 12. die 6. Martij.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die vj. Martij MDCXVII. Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

CII. Quod Fratres Minores Conuentuales Ordinis S. Francisci semel in Mense, prima die non impedita alio festo nouem lectionum, Officium de ipso Sancto Francisco, prout recitatur in die festo eiusdem recitare possint, & valeant.

Istum Franciscum S in Sanctorum Cathalogo adscripsit Greg. IX. vt sup. Const. 2. Mirificus tom. 1. pag. 84. Eiusque festū de praecepto ac sub ritu duplici seruari iussit postea Sixt. IV. vt constitut. 3. Praeclara vbi sup. pag. 302 Ordine verò ab isto Sancto instituto sibi aaro aui in Rubr. ad Const. 5. H ..cr. 3. So'et. vbi sup. pag. 80.

Huiusmodi Fratribus istummet Paul. ambitum interdixisse videas inf. Constitut. 18. Admonemur. Collegiumque in Insula Meleuitana pro eisdem studentibus instituisse in Constitut. 23. In supereminenti. Et aliud pariter Collegium in Ciuitate Fragae deinde institutum fuit à Greg. XV. vt inf. Const. 21. In supereminenti.

Edita An. D. 1617.

P A V L V S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

DOmini nostri IESV CHRISTI, qui Confessores suos aeternae Gloriae praemio donat in coelis vices quàquam immeriti gerentes in terris ex iniuncti Nobis pastoralis officij debito, vt eorumdem Christi Confessorum nomen amplioribus in dies honoribus decoretur, libenter procuramus, & Christifidelium praesertim sub pijs illorum institutis DEO militantium, quae peculiarem erga illos cultum respiciunt votis libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis.

Supplicatio facta fuit.

§. 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Frater Bonauentura à Carpanzano Procurator Generalis Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium a Sancto Francisco ac decorem, & vtilitatem domus DEI vniuersae fundati, Nobis nuper exponi fecit, Fratres dicti Ordinis pro singulari quem erga dictum sanctum Franciscum eiusdem Ordinis, vt praefertur, Fundatorem, gerunt deuotionis affectu, Officium de eodem Sancto Francisco, vt infra recitare posse summopere desiderent.

Concessio de qua in Rubr.

§. 2. Nos pijs eorumdem Fratrum desiderijs in praemissis benignè annuere, illasque specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspēs. & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis a iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt ad effectum praesentium dumtaxat cōsequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, Supplicationibus dicti Bonauenturae Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; De Venerabilium Fratrum nostrum S. R. E. Cardinalium, sacris Ritibus praepositorum consilio. Eisdem Fratribus Minoribus Conuentualibus, vt Officium de eodem Sancto Francisco, semel in mense, prima die non impedita alio Festo nouem lectionum, prout ab ipsis recitatur in die festo eiusdem Sancti Francisci recitare libere, & licitè possint, & valeant, Apostolica auctoritate tenore praesentium licentiam, & facultatem perpetuò concedimus, & impartimur.

Contrariorum derogatio.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 12. die 20. Mar.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die xx. Martij MDCXVII. Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

Confirmatio Constitutionum Religionis Fratrum Ioannis Dei Ordinis Sancti Augustini. CIII.

Istas Constitutiones non posui quia iam sunt impressae in libro particulari, quas denuo imprimere superuacaneum censui.

Huiusmodi Congregationem approbauerat antea Pius V. in eius Constitut. 143. Licet sup. t. 2. pag. 266. eamque postea in Religionem erexit hic met Pont. vt in Constit. 2. Romanus hic sup. pag. 128. vbi vide alia quae notaui.

Edita An. D. 1617

P A V L V S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

EA quae pro Congregationum in Ecclesia Dei, ad illius laudem, & gloriam, pauperumque solamen, atque subsidium prouide, sancteque institutarum faelici directione, ac gubernio ab eorum Superioribus in Capitulis generalibus facta, & ordinata fuisse dicuntur, vt firma, & illibata persistant libenter cum à Nobis petitur Apostolicae confirmationis robore communimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Iis Fratres condiderunt nonnullas Constitut. pro Congreg. regimine in Capitulo gen.

§. 1. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt Dilecti filij Frater Maior, & Consiliarij Congregationis Ioannis Dei Italiae, quod in Capitulo generali eiusdem Congregationis in illius Hospitali sancti Ioannis Colauitae de Vrbe nouissime celebrato, quaedam Constitutiones, seu Statuta, prosperum ipsius congregationis statum ac regimen concernentia, edita, & facta fuerunt.

Quas supplicauit Pont. vt confirmare dignaretur.

§. 2. Quae pro maiori eorum firmitate, & obseruantia Apostolicae confirmationis robore communiri plurimum desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, vt super praemissis opportunè prouidere de benignitate apostolica dignaremur.

Quas modo eas approbat, & confirmat.

§. 3. Nos igitur Fratrem Maiorem, ac Consiliarios praedictos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis, à iure, vel ab homine, quauis occasione vel causa latis si quibus quomodolibet innodatae existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequen harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati, Constitutiones seu Statuta huiusmodi, dummodo sint in vsu, ac Sacris Canonibus, & Concilij Tridentini Decretis, nostrisque, & Roman. Pontt. praedecessorum Constitutionibus, regularibusque dictae Congregationis institutis non aduersentur, nec reuocata, aut sub aliquibus

reuo-

rum [illegible] comprehensa sint Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque inuiolabilis firmitatis robur adiicimus.

Supplet defectus.

§. 4. Ac omnes, & singulos tàm iuris; quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint supplemus.

Ac eas firma mandat in Congr.

§. 5. Ac Constitutiones, seu Statuta huiusmodi in eadem Congregatione perpetuò obseruari.

Ita, & nō aliter iudicari debere.

§. 6. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiā causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Contraria tollit.

§. 7. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. 12. 15. Aprilis.

Datum Romæ apud Sanctam MARIAM Maiorem, sub annulo Piscatoris die xv. Aprilis MDCXVII. Pontificatus nostri Anno Duodecimo.

CIV.

Iubilæi indictio ad Diuinam opem in præsentibus Ecclesiæ necessitatibus implorandam.

Similem indictionem fecit postea idemmet Pōt. in alijs tunc adstantibus necessitatibus vt hic inf. Const 17. Domini. Aliamque pro imminentium in Europa Anno Sancto 1625. necessitatum accersione plenariam peccatorum indulgentiam visitantibus Basilicam S. Petri, & Ecclesiam Sanctae Mariae Transtiberim concessit S. D. N. Vrb. VIII. in const. 39. Diuinae v. indic. huic indictionem generalem Iubilaei pr. d. Anno Sancto. Aliud quoq. iubilaeum indixit anno 1628. vt in eius Const. 82. Quod ab initio.

Indictionem vero Iubilæi pro Diuino auxilio expetendo initio suorum Pontificatuum vnusquisque Pont. edere solet vt notauit Genitor meus sup. ad Constit. 1. Sixti V. t. 2. & 1. huius Pauli t. 3. præter quas etiam habes aliā Greg. XV. vt in eius const. 2. Spiritus, & alteram sub forma Orationis quadraginta horarum à S D. N. Vrbano VIII. editam in Const. 7. Aeternus hic inf.

Edita An. D. 1617.

PAVLVS EPISCOPVS

Seruus Seruorum Dei. Vniuersis Christifidelibus præsentes literas inspecturis, Salutem, & Apost. bened.

Causa huius Const.

Ecce tribulationes apprehenderunt nos. Diaboli tentamenta grassantur in nobis Quapropter merito nos tenet timor Diuinæ iræ: Intelligimus enim pressuras, & angustias secundum peccata nostra venire: tantoque magis hæc Nos formido conturbat, quod non semel vidimus gregis curæ nostræ commissi mala; ac personare Nobis assiduè videntur aures nostræ diuinis illis, per Hieremiam pronunciatis vocibus; Frustra percussi filios vestros, & disciplinam non receperunt, iterauerunt vias suas, & malitiæ eorum non sunt consumptæ. Ita vt verendum sit ne aggrauet iustus Dominus super nos manum suam, & cognoscamus quam amarum sit eum in iniquitatibus prouocare Quamobrem placemus Dominum in amaritudine animarum nostrarum, & offerentes Deo sacrificium contriti cordis, & spiritus humiliati, amplectamur in ieiunijs, & lacrymis veram pœnitentiam, concludamus eleemosynam in sinu pauperis, vt hæc pro nobis exoret ad Dominum; Ipse enim visitat facinora in virga, & in flagellis delicta, misericordiam verò suam non dispergit à nobis. Hanc misericordiam vt consequamur, ad tribunal gratiæ, cum fiducia adire nos oportet vnanimi oratione; memores multum posse apud Deū Patrem Domini nostri IESV Christi, Patrem misericordiarum, vnanimes voluntates, & concordes præces; Dominum enim dixisse nouimus, Si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re, quamcumque petierint, fiet illis à Patre meo; qui in Cœlis est. Hoc autem vt fructuosius, & maiori eū spiritus ardore peragatur, ex veteri Ecclesiæ Romanæ, omnium Matris, & Magistræ, more, in præsentibus necessitatibus ad eiusdem Ecclesiæ Thesauri largam dispensationem pro nostro pastorali officio confugiendum duximus.

Hortatur Christiano adhuc Iubilaeum assequendum.

§. 1. Itaque ex parte omnipotentis DEI Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, omnes, & singulos vtriusque sexus Christifideles tam in Alma Vrbe nostra, quam alibi vbiq. locorum constitutos auctoritate Apostolica paternè, enixeque requirimus, monemus, & in Domino adhortamur ad infrascripta deuote peragendum & adimplendum, & ad pias, ac feruidas ad Altissimum preces effundendum, vt per viscera misericordiæ suæ Ecclesiam suam exaltare, eamque ab hostium conatibus, & insidijs defendere, hæresim extirpare, Principibus Christianis pacem, & veram concordiam donare, ac præsentibus Ecclesiæ necessitatibus subuenire dignetur.

Præsentibus Processionibus hic descriptis indulgentias elargitur seruatis hic seruādis.

§. 2. Nos enim de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque soluendi potestate, quam nobis Dominus, meritis licet minime suffragantibus, contulit, Vniuersis, & singulis Christifidelibus in Alma Vrbe prædicta degentibus, qui solemnibus processionibus, quas à Capella nostra publica Palatij Apostolici ad Ecclesiam S. Petri in Vaticano feria quarta, & ab Ecclesia S. Mariæ Angelorum ad Ecclesiam S. Mariæ Maioris feria sexta præsentis hebdomadæ vna cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Christianorumque Regum, & Principum apud Nos, & Sedem Apostolicam Oratoribus, omnibusque Prælatis, & Officialibus, vniuersoque Clero, & populo agemus, interfuerint, vel qui præsenti, vt præfertur, vel sequenti hebdomada easdem sancti Petri, & Sanctæ Mariæ Maioris Ecclesias, vel illarum alteram saltem semel visitauerint, ibique deuote vt supra, Deum orauerint, ac feria quarta, & sexta, ac Sabbato eiusdem præsentis, vel sequentis hebdomadæ ieiunauerint, & peccata sua confessi in primo die Dominico, vel secundo, vel saltem alio dictarum hebdomadarum die Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum reuerenter susceperint, & eleemosynas ad libitum, prout charitas singulis suggesserit, fecerint.

Extra Vrbem vero certam seruat modum assequendi.

§. 3. Ceteris verò omnibus, & singulis Christifidelibus extra Vrbem existentibus in quibusuis Ciuitatibus, Terris, & Locis, qui processioni ab Ordinarijs locorum, vel eorum Vicarijs, seu Officialibus, vel de eorum mandato, & ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, prima, vel secūda hebdomada postquam ad eorum notitiam hæ nostræ literæ peruenerint, indicē.dæ, & agendæ interfuerint, vel Ecclesiam, seu Ecclesias per eosdem designan. saltem semel visitauerint, ibique vt supra Deum orauerint, ac feria quarta, sexta, & Sabbato alterius ex duabus hebdomadis ab eisdem deputandis ieiunauerint, pariterque peccata sua confessi, ac sanctissima communione refecti fuerint, & eleemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint: plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, sicut in anno Iubilæi visitan. certas Ecclesias intra, & extra Vrbem concedi consueuit, tenore præsentium concedimus, & elargimur.

Ac etiam nauigantibus.

§. 4. Nauigantes vero, aut iter agentes, vt cum primum ad sua sese domicilia receperint, supradictis omnibus peractis, vt supra eamdem Indulgentiam consequi possint, & valeant.

Necnō praeregularibus infirmis, carcer. & similibus.

§. 5. Regularibus autem personis vtriusq. sexus in Claustris perpetuò degentibus, necnon alijs quibuscumque tam laicis, quàm religiosis sæcularibus, seu regularibus in carcere, aut captiuitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua præstare nequiuerint, vt Confessarius, quem, vt infra elegerint, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in alium proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quæ ipsi pœnitentes efficere poterunt, pariter concedimus, & indulgemus.

Vna cum facultate eligendi confessarium cum facultate absoluendi ab his reseruatis casibus. De Approbat. Confess. vide omnino Const. 133 Pii V. Romanus. sup. t. 2. pag. 259.

§. 6. Cupientes autem omnes Christifideles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, Vniuersis, & singulis vtriusque sexus tam laicis, quàm Ecclesiasticis, sæcularibus, & regularibus cuiusuis Ordinis, Congregationis, & Instituti licentiam concedimus, & facultatem damus, vt sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium, tam sæcularem, quam cuiusuis Ordinis regularem ex approbatis à locorum Ordinarijs, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & alijs Ecclesiasticis sententijs, & censuris a iure, vel ab homine quauis causa latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumuis grauibus, & enormibus, etiam locorum Ordinarijs, siue Nobis, & Sedi Apostolicæ etiam in Literis die Cœnæ Domini legi solitis contentis, atque alias per quascumque Rom. Pont. prædecessorum nostrorū Constitutiones, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reseruatis in foro conscientiæ, & hac vice tantum absoluere, & liberare valeant.

Vota quaecumque commutandi praeter Relig. & Castit.

§. 7. Et insuper vota quæcumque (Religionis, & Castitatis exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus pœnitentia salutari, alijsque eiusdem Confessarij arbitrio iniungendis.

Mandat hanc Const. publicari à Praelatis.

§. 8. Quapropter tenore præsentium, in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipimus, & mandamus omnibus, & quibuscumque Ven. Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarum Prælatis, & quibuscumque Ordinarijs locorum, eorumq. Vicarijs, & Officialibus, vel ijs deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, vt cum præsentium literarum transumpta aut exempla acceperint, illa statim absque vlla mora, retardatione, vel impedimento per suas Ecclesias, & Dioceses, Prouincias, Ciuitates, Oppida, Terras, & loca publicent & publicari faciant, & Cleris, ac populis sibi subiectis solemnes processiones, & supplicationes indicant, & celebrent, Ecclesiamque, seu Ecclesias visitan. designent.

Excipit tamen nullos Casus in quibus nō Confessarius electus possit dispensari.

§. 9. Non intendimus autem per præsentes super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contracta, dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, & in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiæ.

Publice denūciatis hoc Iubilaeum non suffragari declarat.

§. 10. Neque etiam ijs, qui à Nobis, & Sede Apostolica, vel ab aliquo Prælato, seu Iudice Ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publicè denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi Iubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordauerint, vllo modo suffragari posse, aut debere.

Contraria tollit.

§. 11. Non obstan. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, præsertim, quibus facultas absoluen. in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti, reseruatur, vt nec etiam similes, vel dissimiles Iubilæi Indulgentiarum, & facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regula nostra de non conceden. Indulgentijs ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum, siue Institutorum Regularium, iuramento, &c. roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq. Indultis, & literis Apostolicis eisdem Ordinibus, & Congregationibus atque institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis Quibus omnibus, & singulis etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut expressio habenda, vel quæuis alia exqui-

sita

sita forma adhoc seruãda foret, illorũ tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis, ac formã eorum traditã pro seruata habẽtes, hac vice dũtaxat specialiter, nominatim, & expressè ad effectũ præsentiũ derogamus, cæterisq. contrarijs quibuscũq.

Transumptis credi præcipit. §.12. Vt autem præsentes nostræ, quæ ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deueniant, volumus, vt earumdem præsentium transumptis, vel exemplis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis vbique locorum, & gentium, eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis literis, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Pontif. Ann. 13. die 12. Iunij. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCXVII. Pridie Idus Iunij, Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.

Publicatio. Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi 1617. Indictione 15. die verò 12. Iunij, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. Pauli Diuina prouidentia Papæ V. Anno XIII. Retroscript. literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apost. & S. Io. Lateran. ac Cancellariæ Apost. in acie Campi Floræ, ac alijs locis solitis Vrbis per nos Aug. Braccherium, & Paulum Barroccium Apost. Curs.

Siluerius Pontirolus Magister Curs.

CV. Prohibitio quòd in actibus publicis asseratur Beatissimam MARIAM Virginem in peccato originali fuisse conceptam.

Ad hæc aliam ediderat sanctionem Sixtus IV. in cap. 2. inter Extrauag. Commun. de Reliq. & vener. Sanctor. comprobatam à Conc. Trident. sess. 5. de Peccat. Orig. in fine. Et alteram Pius V. vt in eius Const. 114. Super specula, sup. tom. 2. fol. 240. Et eas innouauerat hic idem Paul. vt in sua Constit. 97. Regis hic sup. Quas omnes postea confirmauit, & d. Prohibitionem extendit, & ampliauit etiam ad actus priuatos Greg. XV. in Constit. 29. Sanctissimus, hic inf. Quam postea declarauit non comprehendere Fratres S. Dominici in alia Const. Eximij, sub d. Constit. Sanctissimus, posita.

Edita Anno Dom. 1617. In Generali Congregatione S. Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico in Monte Quirinali coram S.D. N.D. PAVLO Diuina prouidentia Papa Quinto, feria v. die 31. Augusti, anno à Natiuitate D.N. Iesu Christi 1617.

Proœmium. SAnctiss. D. N. post longam, & maturam discussionem, auditis votis Illustrissimorum, & Reuerendissimorum DD. Cardinalium contra hæreticam prauitatem Generalium Inquisitorum, re accuratè, ac diligenter perpensa, prouidè considerans, quòd quamuis in Constitutione fel. rec. Sixti IV. super Conceptione Beatiss. Virginis MARIÆ, pro submouendis inter Christifideles scandalis, rixis, & contentionibus edita, à sancta Tridentina Synodo innouata, & deinde in alia Constitutione sanctæ mem. Pij V. super eadem re, quas similiter Sanctitas sua innouauit cũ quibusdam prouisionibus, & adiectionibus pœnarum pro efficaciori earum obseruatione, relinquatur vnicuique libera facultas tenendi, & etiam asserẽdi vtramque partem, quòd scilicet fuerit, vel non fuerit concepta cum peccato originali, dum tamen neutra, veluti erronea, aut hæretica damnetur.

Causa huius Const. §.1. Nihilominus ex occasione assertionis affirmatiuæ in publicis Concionibus, Lectionibus, Conclusionibus, & actibus publicis, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit cum peccato Originali concepta, oriuntur in populo Christiano, cum magna Dei offensa, scandala, iurgia, & dissensiones.

Prohibitio asserendi in actibus publicis B. V. Mariam fuisse conceptam in peccato originali. §.2. Propterea volens huiusmodi scandalis ex debito sui muneris prouidere, decreuit, & præcepit, ac præsentis Decreti virtute mandat, & præcipit, omnibus, & singulis cuiusuis ordinis, & instituti Regularibus, & alijs quibuscumque, tàm Ecclesiasticis, quàm sæcularibus personis, cuiusuis conditionis, status, gradus, ordinis, aut dignitatis, tàm Ecclesiasticæ, quàm sæcularis, etiam si specialis, specifica, & indiuidua earum esset necessariò mentio facienda; vt in posterum, donec articulus huiusmodi à Santa Sede Apostolica fuerit diffinitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis Concionibus, Lectionibus, Conclusionibus, & alijs quibuscumque actibus publicis asserere, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali.

Impositio pœnarum in contrafacientes. §.3. Contrafacientes autem, eadem Sanctitas sua voluit, & declarauit subiacere debere, & subiecit Censuris, & pœnis contentis in supradictis Constitutionibus suorum Prædecessorum, & sua, ipso facto incurrendis.

Permissio opinionis contrariæ. §.4. Per huiusmodi tamen prouisionem Sanctitas sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei vllum prorsus præiudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus de præsenti reperitur, præterquam quoad supra disposita.

Prohibitio illam in actibus publicis impugnandi. §.5. Vlterius sub eisdem censuris, & pœnis mandans, quòd negatiuam opinionem, videlicet, quòd non fuerit concepta cum peccato originali in prædictis publicis actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, seu tractent.

Præseruatio dd. Constit. extra hos casus actuum publicorum. §.6. Insuper voluit, & expressè mandauit, vt extra hos casus expressos publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictæ Constitutiones firmæ, & illæsæ remaneant, & exactè obseruentur perinde, ac si præsens Decretum non emanasset.

Obseruantia huius Const. §.7. Et ita decreuit, & mandauit vbique inuiolabiliter obseruari, non obstantibus in hac parte supradictis Constitutionibus, & alijs omnibus in contrarium facientibus.

Iurisdictio Ordinariorum, & Inquisitorum in transgressores etiã exemptos. §.8. Volens, & decernens pro obseruatione, & executione præsentis Decreti, & omnium in eo contentorum, quòd contra huiusmodi transgressores etiam Regulares cuiusuis Ordinis, & Instituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque Ecclesiasticas, & seculares personas cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, aut dignitatis, tàm Ecclesiasticæ, quam secularis, tam Episcopi, & Prælati, Superiores, alijque Ordinarij locorum, quàm hæreticæ prauitatis vbique locorum deputati Inquisitores procedant, & in eos seuerè animaduertant, tribuens eis, & eorum cuilibet liberam facultatem, & auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac pœnis coercendi, & puniendi.

Publicatio in Vrbe omnes afficiat. §.9. Voluit demum, ne præmissorum ignorantia à quoquam prætendi possit, quòd præsens Decretum, seu illius exempla ad Valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita arctent, & afficiant perinde, ac si vnicuique personaliter intimata fuissent.

Fides Transumptorum. §.10. Quòdque præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Andreas de Pectinis Sanctæ Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis Not.

Publicatio P. Ann. 13. die 12. Septembris. *Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1617. Indictione 15. die verò 12. mensis Septembris. Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & D. N.D. Pauli Diuina prouidentia Papæ V. Anno 13. præsens Decretum affixum, & publicatum fuit ad Valuas Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, per me Franciscum de Clericis Sanctissimi D. N. Papæ Cursorem.*

Siluerius Pontirolus Mag. Curs.

CVI. Bulla erectionis, & concessionis Monasterij pro Congregatione Monacorum Siluestrinorum Ordinis S. Benedicti in Ciuitate Auximana, cum approbatione sanctitatis, & miraculorum S. Siluestri Abbatis fundatoris eiusdem Congregationis.

Istam Congregationem approbasse scito Innoc. IV. sup. Constit. 5. Religiosam, tom. 1. fo. 95. Ac de electione Priorum nonnulla statuisse Paul. III. vt Constit. 38. Exposcit, tom. 1. fol. 555. Et denique hunc Pontificem d. Congregationem omnibus priuilegijs, & gratijs Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium communiuisse, & ornasse, vide hic inf. in Const. seq. Religiosorum, quam modo posui tamquam huius Pont. & hic indicatam.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. *Venerabili Fratri Episcopo Auximano, siue dilecto filio eius Vicario in Spiritualibus Generali salutem, & Apostolicam benedictionem.*

Recensent merita, ac laudes S. Siluestri Abbatis fundatoris Monacorum Siluestrinorum. SAnctorum virorum, qui dum in terris agerent, perfectum, ac pium Altissimo exhibuere famulatum, virtutes, ac merita non solùm in Cælis à Domino æternum consequi præmium meruerunt, verùm etiam in terris ab Ecclesia Catholica quotidie magis, ac magis glorioso laudum præconio celebrari consueuerunt.

§.1. Et in ceteros Cæli Ciues non mediocri laude dignus habetur Sanctus SILVESTER CVZOLINVS, nobilis Auximanus, Congregationis Monacorum Siluestrinorum institutor, quem cum multis virtutibus, & miraculorum insignibus in Ecclesia celebretur, meritò Auximana Ciuitas Ciuem suum in Cælis gloriosum, etiam in terris præcipua deuotione colere, & venerari nouumque Templum, ac Cœnobium ad eius honorem erigere contendit. Vnde Nos considerantes cuius quantique meriti apud Deum, & homines Sanctus hic Abbas extiterit, qui supernæ adspirationem vocationis sequens, & ad propositum sibi brauium infatigabiliter currens, honores Mundi spernens, ac gloriam, asperam Montis Fani incoluit Eremum, vt vni Deo sibique vacaret, è qua postea diuino afflatus Spiritu exiens, breui eos progressus fecit, vt eius nomine per vniuersum Picenum, & alias Prouincias propagato, diuini etiam Numinis gloriam amplificauerit. Nouimus enim quanto pietatis studio, quantoque cælestis amoris æstu mortales ad omnia pietatis officia excitauerit, quibus virtutibus, humilitate, animi mansuetudine, in proximos caritate, abstinentia, castitate, patientia, alijsque multis floruerit; quæ & quot miracula per eum ille, qui mirabilis est in Sanctis suis, patrauerit, serui sui merentia, & sanctitatem signis innumeris attestando. Nam de Sancto hoc viro etiam prophetiæ spiritu prædito, illud verè dici poterat, quod de se Christus Dominus prædicabat, Cœci vident, Claudi ambulant, Surdi audiunt, Leprosi mundantur; vt fortasse nihil mirum sit, quòd illi DEI mater MARIA sua ipsa manu, nouo inauditoque, sed indubitato, post hominum memoriam gratiæ genere, Filium suum sub augustissimo Eucharistiæ Sacramento latentem, porrexerit. Quapropter multa illi postea Templa erecta, & innumera ad eius sepulchrum vota suspensa sunt, vt non immeritò felicis recordationis Clemens Papa VIII. prædecessor noster, Sanctum hunc virum Martyrologio Romano iusserit adscribi, & Nos in sanctorum Monacorum Abbatum numerum retulimus. Eius verò memoria vsque ad hæc sæcula in benedictione est, & hæreditas sancta Nepotes eius, eo quòd prædictam venerabilem

bilem Monacorum Congregationem, de suo nomine Siluestrinorum

Hec Pont. confirm. al. fuit.
Hanc Paul. Quint. Const. habes hic sub sequentem.

nuncupatam, sub Regula Sancti Benedicti instituens, per piæ memoriæ Innocentiũ Papam IV. etiam prædecessorem nostrum approbatam, quam etiam Nos communicatione priuilegiorum tam Mendicantium, quàm non Mendicantium communiuimus, eius alumni religiosam, ac laudabilem agentes vitam, in agro Dominico operam suam strenuè collocant, Christianam pietatem, sana doctrina, & virtutum exemplis promouentes.

Causa huius Const.

§.2. Pia igitur consideratione huiusmodi ad ea libenter intendimus, per quæ fabricarum Ecclesiæ, ac Monasterij in eadem Ciuitate ad honorem ipsius Sancti SILVESTRI nouiter erigendi perfectioni, ac personarum in eo sub suaui Religionis iugo altissimo famulantium, vt bonarum artium, & Theologiæ Studijs vacare possint, commoditati, & vtilitati cum diuini cultus augamento valeat salubriter prouideri.

Hi Pont. reseruauit sibi omnia Beneficia vacatura.

§.3. Dudum siquidem omnia beneficia Ecclesiastica, cum cura, & sine cura, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostræ reseruauimus, decernentes ex tunc irritum, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Et postea ex libera resignatione fuit Parochialis Ecclesia S. Andreæ à D. Io. Bapt. illius Rectore.

§.4. Cum itaque postmodum Parochialis Ecclesiæ Sancti Andreæ Auxim. per liberam resignationem dilecti filij Ioannis Baptistæ Blaxini, nuper ipsius Ecclesiæ Rectoris, de illa, quam tunc à triennio, & vltra obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam, apud Sedem eamdem vacauerit, & vacet ad præsens, nullusque de illa præter Nos hac vice disponere potuerit, siue possit, reseruatione, & decreto obsistentibus supradictis.

Quod dd. Monaci supplicarunt eam applicari ipsorum Monasterio cum suis, ac expressis, & eius curam transferri in vicinam Parochialem Ecclesiam.

§.5. Et sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Sebastiani Fabrini Generalis, & Maximi de Vbaldis Procuratoris Generalis Monacorum Siluestrinorum huiusmodi, petitio continebat, dilecti Filij Communitas, & homines, ac populus Ciuitatis Auximanæ prædictæ, ob maximum pietatis, & deuotionis studium, quo Sanctum SILVESTRVM Abbatem Conciuem suum, & Congregationis huiusmodi auctorem, atque institutorem semper prosecuti sunt, diu, multumque exoptauerunt, eosdem Siluestrinos Monacos intra sua mœnia euocare; atque complecti, & coacti inopia eorum Religiosorum hominum Monacorum, præcipuè, quorum apud illos nulla extant Monasteria, qui studeant spiritualibus exercitationibus, concionibus, & sermonibus de rebus diuinis instituendis, conscientiæ casibus explanandis, Scripturæ sacræ declarandæ, quique etiam operam collocent in Philosophiæ, & Theologiæ disciplinis tradendis, ac explicandis. Nemo enim in tanta Ciuitate est siue Secularium, siue Regularium, qui huiusmodi munia obeant, & qui propterea dies, ac noctes Ecclesiæ psallendo, Missarum solemnia celebrando, adolescentiũ animis Christiana Doctrina imbuendis, & tum Confessionum audiendarum, tum etiam Eucharistiæ Sacramentis administrandis, ea, quæ par est, religione, & diligentia inseruiant. Vnde cum nullus nec capacior, nec commodior locus existeret, proximum Parochiali Ecclesiæ prædictæ supradictis Monacis Monasterium à fundamentis extruxerunt, & in eo sex eorumdem Monacorum Religiosi sub Prioris regimine, Regularique obseruantia degentes maxima cum populi frequentia, ac Religionis progressu omnia supradicta munia peragunt, & prosequuntur, alijsq; pietatis, & caritatis operibus se exercent, & de cetero exercere, magisque in dies augeri, & ampliari ad Dei omnipotentis gloriam, & animarum salutem desiderant. Verùm quia habitationes Monasterij huiusmodi angustæ, & minus capaces sunt, vt ibi prædicti alijque Monaci eorum numero cupientes aggregari, recipi possint, pium hoc, & laudabile propositum satis commodè exequi, & adimplere nequeunt, nisi eis aliunde prouideatur. Cum autem sicut eadem petitio subiungebat, si Parochialis Ecclesia prædicta cum eius domo rectorali, quæ angustissimæ existunt, & maxima reparatione indigent, & intra ambitum ipsius Monasterij comprehenduntur, Abbati, seu Priori, & Monacis prædictis, quibus illarum iam vsus concessus est, perpetuò concederetur, ac illius cura Parochialis, quæ viginti domorum circiter extitit, ad aliam Parochialem Auximanam vicinam, & tibi bene visam transferretur, ac alia quæ sequuntur fierent, ex hoc profectò dictorum Monacorum commoditatibus in tot pijs, & laudabilibus operibus exercendis, illorumq; huiusmodi Congregationis augumento, & stabilimento, cum Dei laude, & seruitio plurimum consuleretur, pro parte Sebastiani Generalis, & Maximi prædictorum asserentium, dictum Ioannem Baptistam Ecclesiam Parochialem huiusmodi a triennio, & vltra obtinuisse, vt præfertur, & aliunde cum infrascriptis commodè viuere valere; fructus vero redditus, & prouentus eiusdem Parochialis Ecclesiæ vigintiquatuor ducatorum auri de Camera, secundum communem æstimationem valorem annuum non excedere. Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ipsius Parochialis Ecclesiæ decori, & diuini cultus in ea incremento, institutique regularis ipsius Congregationis propagationi opportuna ratione consulere; ac aliàs in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Ideo Pont. mandat dictam Ecclesiam supprimi, & extingui.

§.6. Nos igitur certam de præmissis notitiam non habentes, ipsosque Sebastianum Generalem, & Maximum, ac eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi, ac Communitatis, & hominum, ac populi prædictorum supplicationibus inclinati, fraternitati tuæ Frater Episcope, seu discretioni tuæ fili Vicari per Apostolica scripta mandamus, quatenus constito prius tibi de præmissis, in Parochiali Ecclesia prædicta siue præmisso, siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscumque personæ, seu per similem, vel aliam, vel liberam resignationem dicti Ioannis Baptistæ, vel cuiusuis alterius de illa in Romana curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut constitutionem recolendæ memoriæ Ioannis PP. XXII. similiter prædecessoris nostri, quæ incipit, Execrabilis; vel assecutionem alterius beneficij Ecclesiastici quauis auctoritate collati, vacet; etiam si tanto tempore vacauerit, quòd eius collatio iuxta Lateranensis Statuta Concilij ad Sedem prædictam legitimè deuoluta, ipsaque Parochialis Ecclesia dispositioni Apostolicæ specialiter, vel aliàs generaliter reseruata existat, & super ea inter aliquos lis, cuius statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa; dummodo eius dispositio ad Nos hac vice pertineat, nomen, titulum & denominationem Rectoris perpetuò dicta auctoritate nostra supprimas, & extinguas.

Curamq. animarum transferri in aliã Ecclesiã cum assignatione emolumentorum, & talis cura promouendam.

§.7. Illisque sic suppressis, & extinctis, & ad hoc vt Ecclesiæ, illiusque domus Rectoralis vsus perpetuò Abbati, seu Priori, & Conuentui Monasterij huiusmodi liber omninò, & absolutus remaneat, ab ipsa Ecclesia Sancti Andreæ omnem curam animarum dilectorum filiorum illius Parochianorum nunc, & pro tempore existentium, illiusque exercitium, & vsum etiam perpetuò eadem auctoritate nostra abdices, & separes, necnon curam, & exercitium huiusmodi ad aliam Parochialem Ecclesiam Auximanam vicinam, & opportunam, ac tibi beneuisam, accedente tamen dilectorum filiorum illius Rectoris, & Parochianorum consensu; ita vt illi, & eius Rectori pro tempore existenti de cetero subsint, & dictus Ioannes Baptista ex nunc ab ipsius Ecclesiæ Sancti Andreæ seruitio, & residentia apud eam facienda, ac omnibus, & singulis functionibus, officijs, exercitijs, oneribus, & obligationibus Parochialibus tuta conscientia liber atque expensus censeatur; similiter perpetuò prædicta auctoritate nostra transferas; ac eidem Ecclesiæ, ad quam prædicta cura transferri contigerit, ex nunc prout ex tunc, & è contra postquam cura prædicta translata fuerit, omnia, & singula emolumenta incerta ex curæ animarum exercitio in primo dicta Ecclesia prouenientia, & lucrari solita, ac etiam decimas post obitum tamen dicti Ioannis Baptistæ, quæ illi eius vita durante reseruatæ sint, & esse censeantur; ita quòd liceat illius Rectori pro tempore existenti per se, vel per alium seu alios suo, ac secundo dictæ Ecclesiæ nomine emolumenta incerta ex nunc & post obitum dicti Ioannis Baptistæ decimas huiusmodi, quæ valorem annuum septem ducatorum similium, vel circa, vt etiam asseritur, constituunt, percipere, exigere, & leuare, ac in suos vsus, & vtilitatem conuertere pariter perpetuò auctoritate nostra prædicta applices, & appropries.

Eamque sine cura prædicta vna cum domo Rectorali, Reliquijs, ac supellectilibus tam sacris, quam profanis dd. Monachis d. Monasterio concedi, & assignari.

§.8. Ecclesiam verò Sancti Andreæ sine cura remanentem, cum illius domo rectorali huiusmodi, cuius quidem domus valor in proprietate quinquaginta ducatorum huiusmodi summam non excedit, & ex qua, si locaretur, vsque ad sex ducatos huiusmodi quotannis, vt pariter asseritur, perciperentur, Abbati, & Conuentui prædictis, cum paramentis, & ornamentis Ecclesiæ primo dictæ, illiusque Sacristiæ, ac omni & quacumque sacra, profanaque supellectili, Sanctorum corporibus, & alijs Reliquijs quantumuis insignibus, & principalibus, ceterisque rebus in primo dicta Ecclesia, illiusque Sacristia existentibus pro eorum vsibus, & exercitijs, itidem perpetuò eadem auctoritate nostra concedas, & assignes; ita quòd liceat Abbati, & Conuentui Monasterij, nunc, & pro tempore existentibus, Ecclesiæ Sancti Andreæ, ac domus, aliorumque præmissorum huiusmodi corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel per alium, seu alios, eorum, & Congregationis huiusmodi nomine apprehendere, & perpetuò retinere, illisque vti, & gaudere, Diœcesani loci, vel cuiusuis alterius licentia desuper minime requisita.

Vnumq. Beneficium simplex in illa, seu alia ecclesia pro vno Presbytero seculari ad subeunda onera prædictæ Eccles. suppressæ institui iubet.

§.9. Præterea in prædicta Sancti Andreæ, seu alia Ecclesia tibi beneuisa, vnum perpetuum simplex, & personalem residentiam non requirens beneficium sub eiusdem Sancti Andreæ, seu alia inuocatione, pro vno Clerico, seu Presbytero seculari, perpetuò futuro illius beneficiato, qui reliqua primo dictæ Ecclesiæ, illiusque Rectoris, præter curæ animarum, & Sacramentorum Ecclesiasticorum administrationis incumbentia onera supportare teneatur, etiam perpetuò, sine tamen alicuius præiudicio, prædicta auctoritate nostra erigas, & instituas.

Pro eius dote assignando omnia prædictæ Ecclesiæ emolumenta præter translata.

§.10. Illique sic erecto, & instituto pro eius dote, & futuri beneficiati, onerumque illi incumbentium supportatione, omnia, & singula alia primo dictæ Ecclesiæ bona, fructus, redditus, prouentus, iura, & actiones, præterquam abdicata, & translata, & concessa, & assignata, à primo dicta Ecclesia dismembrando, & separando in perpetuum, auctoritate nostra huiusmodi applices; & appropries: Ita quòd futurus beneficiatus prædictus eorum possessionem etiam apprehendere, illaque habere, percipere, & consequi, ac in suos vsus, & vtilitatem conuertere absque alicuius alterius licentia liberè possit, & valeat.

Et huiusmodi Beneficium d. Ioan. Bapt. si idoneus extiterit cum suis honoribus, & oneribus conferri.

§.11. Et nihilominus beneficium prædictum, cuius, & illi forsan annexorum fructus, redditus, & prouentus, quatuordecim ducatorum parium secundum æstimationem prædictam valorem annuum, vt pariter asseritur, non excedunt, à primæua erectione, & institutione huiusmodi vacans, dicto Ioanni Baptistæ, post quam tamen per diligentem examinationem dictum Ioannem Baptistam ad hoc idoneum esse reperreris, super quo conscientiam tuam onerramus,

rimus, prædicta auctoritate nostra conferas, & assignes, inducens per te, vel alium, seu alios, eumdem Ioannem Baptistam, vel Procuratorem suum eius nomine, in corporalem possessionem beneficij, ac annexorum, iuriumque & pertinentiarum prædictorum; ac defendens inductum, amoto exinde quolibet illicito detentore; ac faciens, Ioannem Baptistam, vel pro eo Procuratorem prædictum ad beneficium huiusmodi, vt est moris, admitti, sibique de illius, ac annexorum eorumdem fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, & obuentionibus vniuersis integrè responderi; contradictores auctoritate nostra prædicta, appellatione postposita, compescendo.

In contrarium facientibus derogat.

§.12. Non obstantibus præmissis, & nostra de exprimendo verò annuo valore secundum æstimationem prædictam, tam beneficij vniendi, quàm illius, cui fit vnio, necnon piæ memoriæ Bonifacij PP. VIII. similiter prædecessoris nostri, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscumque: aut si aliqui super prouisionibus sibi faciendis de huiusmodi, vel alijs beneficijs Ecclesiasticis in illis partibus speciales, vel generales dictæ Sedis, aut Legatorum eius literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reseruationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, ac inde secuta quæcumque ad prædictam Ecclesiam Sancti Andreæ volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem beneficiorum aliorum præiudicium generari.

Clausulas præseruatiuas adiungit.

§.13. Nos enim quoad resignationem, prout est si attentatum forsan est hactenus, vel in posterum, & quoad illam, & alia præmissa huiusmodi, dictusque Ioannes Baptista ad hoc repertus fuerit idoneus, ex nunc perinde irritum decreuimus, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, ac si die datæ earumdem præsentium dicto Ioan. Bapt. ad id reperto idoneo de beneficio huiusmodi mandauissemus prouideri.

Dat. P. Ann. 13. die 23. Septembris.

Datum Tusculi Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Sexcentesimo Decimo septimo, Nono Kalendas Octobris. Pontificatus nostri Anno Tertiodecimo.

Sequitur extensio cuiuscumque gratiæ, & priuilegij Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium ad prædictam Congregationem cum omnibus restrictionibus.

Edita Ann. Dom. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Religiosorum virorum altissimo famulantium profectui, quantum cum Domino possumus, paterna caritate prospicere cupientes, priuilegia, & gratias aliorum Ordinum, & Congregationum Regularium Religiosis concessa, libenter illis communicamus, & ad eos extendimus, cum id conspicimus in Domino salubriter expedire.

Causa bullæ.

§.1. Cum itaque, sicut dilecti filij Iacobus Mercatus Magister Generalis, & Monaci Congregationis Siluestrinorum Ordinis S. Benedicti Nobis nuper exponi fecerunt, Congregatio prælata nulla, aut pauca priuilegia, gratias, & indulta, quibus ipsius Congregationis Religiosi fruuntur, habeat, & propterea, vt maiori cum spiritus feruore, & animorum quiete Deo seruire possit, cupiant Magister Generalis, & Monaci prædicti priuilegia, gratias, & indulta huiusmodi, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinibus, & Congregationibus, ac eorum Monasterijs, domibus, locis, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, quomodolibet concessa, ad eorum Siluestrinorum Congregationem, illiusque Monacos, & personas extendi, illaque eis communicari. Ideo pro parte dicti Iacobi Magistri Generalis, & Monacorum prædictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Communicatio omnium priuilegiorum, & non aliorum, cuiuscumque Ord. Mendicantium, & non Mendicantium, cum tribus restrictionibus.

§.2. Nos igitur Congregationem Siluestrinorum prædictam, eiusque Monacos, & personas quascumque ob eorum regularem disciplinam specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, ac singulorum priuilegiorum, & gratiarum, & literarum desuper confectarum huiusmodi tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, & quemlibet eorumdem Religiosorum a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio Ven. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super consultationibus, & negotijs Episcoporum, & Regularium deputatorum, omnia & singula priuilegia, prærogatiuas, concessiones, facultates, exemptiones, immunitates, indulta, ceterasque gratias spirituales, & temporales, ac tàm coniunctim, quàm diuisim, & aliàs quomodolibet, quibusuis Mendicantium, & non Mendicantium Ordinum Congregationibus, ac tàm virorum, quàm mulierum Monasterijs, domibus, & regularibus locis in quibuscumq; Mundi partibus consistentibus, illorumque Superioribus, Fratribus, Monacis, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros huiusmodi, ac Nos, & Sedem eamdem, & per viam communicationis, vel extensionis, aut aliàs concessa, ac quibus singulæ Congregationes prædictæ, earumque Monasteria, domus, & loca, ac Superiores, Fratres, & Monaci, & personæ huiusmodi de iure, vsu, consuetudine, vel priuilegio, aut concessione Apostolica, vel alia quauis auctoritate, aut aliàs quomodolibet vtuntur, fruuntur, & gaudent, ac vti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum (quatenus sint in vsu, & non sint reuocata, neque sub aliquibus reuocationibus comprehensa, ac sacris canonibus, & Concilij Tridentini decretis, seu particularibus Constitutionibus eiusdem Congregationis Siluestrinorum non contrarientur) ad prædictam Siluestrinorum Congregationem, ita vt illa, eiusque tàm virorum, quàm mulierum hospitalia, Conuentus, seu regulares domus, illarumque Priores, Superiores, Officiales, Fratres, Ministri, & aliæ personæ nunc, & pro tempore existentes, præmissis omnibus, & singulis æque, ac pariformiter, & sine vlla prorsus differentia vti, frui, potiri, & gaudere liberè, & licitè possint, & valeant, ac si in illa dictæ Siluestrinorum Congregationis, illiusque Monasterijs, Hospitalibus, Conuentibus, & domibus regularibus, ac Superioribus, Officialibus, Fratribus, Ministris, & alijs personis prædictis specialiter, & expresse, ac principaliter, non autem ad instar, concessa, ac præsentibus de verbo ad verbum inserta fuissent, auctoritate, & tenore prædictis perpetuò extendimus, illaque omnia, & singula dictæ Siluestrinorum Congregationi, illiusque Monasterijs, Hospitalibus, Conuentibus, ac regularibus domibus, necnon Prioribus, Superioribus, Officialibus, Fratribus, Ministris, & personis prædictis quibuscumque (exceptis tamen Priuilegijs Monacorum S. Benedicti, per quæ eidem Ordini Indulgentiæ conceduntur, ac etiam excepta facultate eligendi, & deputandi Conseruatores Religionis, & Monacorum) communicamus.

Prima restrictio dictis ab initio verbis. *Secunda restrictio.* *Tertia restrictio.*

§.3. Decernentes, sic, & non aliter, per quoscumque Iudices quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, quicquid secus super his à quocumque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula sublata cum decreto irritante.

§.4. Quocirca dilecto filio moderno, & pro tempore existenti dictæ Siluestrinorum Congregationis Protectori, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, solemniter publicans, ac dictæ Siluestrinorum Congregationis Monacis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistens, faciat auctoritate nostra præsentes, & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos, quos ipsæ literæ concernunt, illis pacificè frui, & gaudere; non permittens, eos, vel eorum aliquem desuper contra præsentium tenorem per quoscumque etiam locorum Ordinarios, quomodolibet indebitè molestari, perturbari, vel impediri; Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmissis non parentes, per sententias, & censuras Ecclesiasticas, ac etiam pecuniarias pœnas, aliaque opportuna iuris, ac facti remedia, appellatione postposita compescendo. Inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Mandat Protectori, vt faciat omnia observari, contradictores per censuras, appellatione postposita, & inuocato auxilio brachij secularis.

§.5. Non obstan. quibusuis Apostolicis, ac in prouincialibus, & in synodalibus Concilijs editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Mendicantium, & non Mendicantium Ordinum, Congregationum, Monasteriorum, & regularium domorum, & iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritan. & alijs decretis in genere vel in specie, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, ac insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

§.6. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo dictæ Siluestrinorum Congregationis, vel illius Protectoris obsignatis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Fides transumptorum.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Nouembris MDCVI. Pontificatus nostri Anno II.

Dat. Pont. Ann. 2. die 23. Nouemb.

Quòd Fratres Capuccini Ordinis Minorum S. Francisci in publicis processionibus vbique locorum Crucem propriam deferre possint. CVII.

Istorum Fratrum Institutionis approbationem edidit Clem. VII. in sua Const. 21. Religionis, sup. tom. 1. fol. 492. vbi de eorum in terra plenè notatum est. Et prohibitionem deserendi ipsorum habitum, vel consimilem edidit Gregorius XV. vt inf. In eius Const. 15. Ex iniuncto, vbi aliam similem Greg. XIII. Const. habes insertam. Quòd verò isti Fratres sint verè Fratres Minores ex Ordine S. Francisci, declarauerunt iste met Paul. in Const. 54. Ecclesiæ, hic sup. fol. 178. & S. D. N. Vrb. VIII. in Const. 68. Saluatoris, hic inf. vbi notatur.

Edita Ann. Dom. 1617.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officij, quo diuina dispensatione nullo nostro merito fungimus, ratio postulat, vt Religiosorum, maximè strictioris

Obser-

Obseruantiæ, paci, & quieti, quantum Nobis ex alto conceditur, opportune consulamus.

Causa constit.

§.1. Cùm itaque sicut dilectus filius Procurator generalis Ordinis Fratrum Minorum Capuccinorum nuncupatorum, Nobis nuper exponi fecit, nonnullæ rixæ, & dissensiones inter Fratres d. Ordinis, & dilectos etiam filios Fratres Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium S. Francisci, dum primodicti Fratres in processionibus publicis sub eorumdem Fratrum Minorum Conuentualium Cruce incedunt, interdum oriantur

Indulgentia horum Fratrum deferendi Crucem propriā in processionibus.

§.2. Nos omnem rixarum, & dissensionum prædictarum materiã submouere volentes, dictosq. Fratres Minores Capuccinos nuncupatos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, interdicti, alijsq Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; De Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium negotijs Regularium præpositorum consilio, eisdem Fratribus Minoribus Capuccinis nuncupatis, quòd vbique locorum in publicis Processionibus huiusmodi, Crucem propriam ad formam cõstitutionis fel. rec. Gregorij Papæ XIII. prædecessoris nostri, quę incipit; Exposcit Pastoralis officij &c. deferre possint, & valeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Illa Gregor. mod. est const. 84. sup. to. 2. Bullar. fol. 352.

Decretum irritans.

§.3. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogat.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon vtriusque Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis, eorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fides.

§.5. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. An. 13. die 12. Octob.

Dat. Tusculi sub annulo Piscatoris die 12. Octobris 1617. Pontificatus Nostri anno 13.

CVIII. Innouatio, & declaratio constitutionũ Sixti Quinti, & Clem. VIII. De non alienandis bonis in Forenses, ac Castris, & alijs Iurisdictionalibus, tam in Forenses, quam in Subditos, absque præcedente Sedis Apostolicæ licentia in scriptis obtinenda.

Huius Sixti const. est sup. tom. 2. fol. 371. & Clementis VIII. in 3. tom. fol. 88.

Istorum Pontificum constitutiones nouissimè confirmauit, innouauit, declarauit, & extendit etiam ad Castra diruta, Tenutas, & Prædia etiam non Iurisdictionalia in confinibus loci Iurisdictionalis, & ad bona in Statu Ecclesiastico in confinio Principum exterorum sita, necnon ad eorum locationes, aut censuum annuorum super præmissis Impositiones, vel iam impositorum venditiones, S.D.N. Vrbanus VIII. infra in sua const. 65. Decernens. vbi etiam notabo.

Edita An. D. 1617.

P A V L V S E P I S C O P V S, *Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.*

Proœmium.

PAstorale munus, quod infirmitatem nostram gerere diuina clementia voluit, Nos admonet, vt sicut rationis exigit ordo, Nos qui alij sua tribui procuramus, Sedis etiã Apostolicæ iura tueamur, & status, ac Subditorum nostrorum vtilitati, & tranquillitati consulamus, ac proinde, vt ea, quæ à Rom. Pont. prædecessoribus nostris prouidè constituta comperimus, illibata perpetuò perseuerent, omnem ea eludendi viam Apostolicis declarationibus, ac nouis dispositionibus præcludimus, & Apostolico munimine roboramus, ac alias disponimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Sixtus vt in sub. prohibuit absque licentia Sed. Apo. bona in statu Ecclesiastico existẽtia alienari in forenses, & castra, fortalitia ac feudalia & iurisdictional alienari in quoscumque.

§.1. Siquidem licèt olim fel. rec. Sixtus Papa V. prædecessor noster, vt ditionis temporalis Sedis Apostolicæ, eiusque Subditorum conseruationi, & commodo prospiceret, Ciuitates, Oppida, Castra, Feuda, Iurisdictiones, ac bona quæcumque stabilia, vel immobilia in statu Ecclesiastico existentia, absque sua & Sedis Apostolicæ licentia, quibuscumque forensibus, & extraneis eidem Sedi non subditis, vendi, permutari, vltra triennium locari, in emphyteusim, feudum, liuellum, pignus, seu precarium concedi. Necnon Ciuitates, Castra, & Oppida, multoq. magis fortalitia, ac feudalia, & iurisdictiones in eodem statu Ecclesiastico consistentia, & consistentes, tam in exteros, vel forenses, quam in alios quoscumque, etiam subditos, nisi de expressa præcedente sua, & Romani Pontificis pro tempore existentis licentia, vendi, permutari, vel donari, prohibuerit; ac alia statuerit, & ordinauerit, prout in suis sub dat. Romæ apud Sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ 1585. Kal. Iulij, Põtificatus sui anno primo, expeditis literis plenius continetur.

Clem. VIII. vt in eius const. eam lege declarauit, & extendit.

§.2. Ac subinde à rec. mem. Clemente Papa VIII. similiter prædecessore nostro emanauerint literæ tenoris subsequentis, videlicet. CLEMENS Episcopus, Seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Romanum decet Pontificem, &c.

Tenor est supra insertus in par. 3. Bullarij.

Illæ tamen male interpretabantur.

§.3. Nihilominus, quia postmodum experientia compertum fuit, amplius prouidendum esse, ne tam ab extraneis, & forensibus, quàm a subditis nostris prohibitiones, ac constitutiones, & literæ eorumdem Sixti, & Clementis prædecessorum varijs, & alienis ab eorum mente interpretationibus subuerti, & diuersis conuentionibus, etiam palliatis, in ijs, quæ circa alienationem Ciuitatum, Castrorum, Oppidorum, & locorum Iurisdictionalium, non nisi præcedente nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis licentia faciendæ, disponunt, fraudibus eludi possint.

Illas ideo hic Pont. approbat, & innouat.

§.4. Nos tam ex ijs, quæ in constitutionibus prædictis cõtinentur, quàm ex alijs iustis, & rationabilibus causis animum nostrum mouentibus, præmissis, & alijs infrascriptis opportunis remedijs occurrere volentes, necnon præfatarum Sixti, & Clementis prædecessorum huiusmodi literarum tenores præsentibus pro expressis habentes; Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura constitutione easdem literas Sixti, & Clementis prædecessorum approbamus, & confirmamus, illasque innouamus, ac inuiolabiliter obseruari mandamus.

Declarat, & ampliat in permutationibus, donationibus etiã reseruato beneplacito Apostolico, &c.

§.5. Præterea easdem constitutiones, quatenus etiam in subditis bona alienari absque Sedis Apostolicæ licentia vetant, declarantes, & quatenus opus sit, etiam extendentes, constitutiones huiusmodi in venditionis, permutationis, & donationis contractibus, etiam cum pacto de retrouendendo, seu retrocedendo, vel etiam reseruato nostro, & Apostolicæ Sedis beneplacito, aut etiam correspectiuis, seu connexis, vel sub locationis, aut alterius contractus nomine palliatis, super præfatis Ciuitatibus, Castris, Oppidis, & multo magis Fortalitijs, & quibuslibet locis iurisdictionalibus, vel feudalibus, intra limites Status Ecclesiastici consistentibus, illorumq dominio, & possessione, iurisdictioneque, ac iurisdictionis exercitio quomodolibet, & quauis occasione, prætextu, vel causa, etiam necessaria, etiam subhastationis, adiudicationis, & dationis in solutum, etiam iudicialis faciendis obtinere, & inuiolabiliter obseruandas esse, ita videlicet, quod nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis expressa licentia priùs in scriptis impetrari, & in actu celebrationis contractus realiter apud Notarium exhiberi, & dimitti debeat, & non aliàs decernimus, statuimus, & ordinamus.

Contrauenientib. pœna infligit, & contractus annullat.

§.6. Quòd si quis ad aliquam alienationem deuenerit contra formam præsentis constitutionis, alienatio, seu contractus sint ipso iure nulli, nullumq. sortiantur effectum; & nihilominus alienans, ac contrahens pœnam præfatæ Clementis prædecessoris constitutionis incurrat, nempe cadat ab omni iure suo, & intelligatur ipso iure absque alia declaratione priuatus omni sua possessione, eiusque vita durante, fructus, & commoditas, vt supra alienatæ rei, translatæ, aut grauatæ, spectent pleno iure ad Sedem, & Camerã Apostolicam; ita quòd eo ipso Camera Apostolica possit bona præfata propria auctoritate capere, & penes se retinere, viuentibus ita contrahentibus; ipsis verò defunctis, eadem Castra, Oppida, & iurisdictiones, aliaq. supradicta ad eos, ad quos de iure, si disponentes ab intestato decessissent, vel contractus huiusmodi facti non fuissent, peruenire deberent, omnino perueniant

Notarijs horũ alienationum instrumenta conficientibus pœnas imponit.

§.7. Tabelliones verò, & Notarios, etiam de numero participantium, & alios quoscumque, instrumenta, & scripturas huiusmodi conficientes, & formam huiusmodi non seruantes, seu illas Sedi, & Cameræ Apostolicæ non reuelantes, nec exhibentes, pœnam falsi, ac priuationis nedum exercitij, sed officij, & tituli Tabellionatus, ac Notariatus, aliorumq; Officiorum, quæ obtinent, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, & alia in posterum exercenda, eo ipso incurrere decernimus

Et ita & non aliter iudicari mandat.

§.8. Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarũ Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Obseruantiã huius legis Officialibus iniungit.

§.9. Iniungentes, & mandantes eisdem Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, ac Iudicibus, nunc, & pro tempore in toto statu Ecclesiastico existentibus, & eorum cuilibet, vt declarationem, extensionem, decretum, inhibitionem, præceptum, mandatum, statutum, & ordinationem nostram huiusmodi in eodem statu Ecclesiastico ab omnibus, ad quos spectat, & spectabit, perpetuò obseruari mandent, & faciant; Contradictores quoscumque opportunis iuris, & facti remedijs, appellatione postposita, compescendo.

Contrarijsque derogat.

§.10. Non obstantibus omnibus, & singulis, quæ præfati Sixtus, & Clemens prædecessores in suis literis præfatis voluerunt non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Publicationẽ huius, & eius effectum statuit.

§.11. Volumus autem, vt præsens, postquam in valuis Ecclesiæ Lateranen, & Basilicæ Principis Apostolorũ, necnon in acie Campi Floræ affixæ, & publicatæ fuerint, quoscumque tam præsentes, quàm absentes, & vbicumque etiam extra statum nostrum Ecclesiasticum existentes, perinde obligent, & arctent, ac si vnicuique eorum nominatim intimatæ fuissent.

Transumptis eadem fides. §. 12. Ac etiam volumus, vt earum exemplis etiam impressis, manu Notarij publici, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique locorum in iudicio, & extra habeatur, quæ ipsismet præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio pœnalis. §. 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum confirmationis, innouationis, declarationis, extensionis, decretorum, inhibitionis, præcepti, mandatorum, voluntatum, statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Mariam maiorem, anno Incarnationis Dominicæ 1617. xij. Kal. Decembris, Pontificatus Nostri anno 13.

Publicatio. *Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1617. Indictione 15. die vero 29. mensis Decembris, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. Nostri, D. Pauli Diuina prouidentia Papae V. Anno ... supradictae litterae Apostolicae affixae, & publicatae ... ad valuas Basilicarum S. Ioan. Lateranen. & S. ... Apostolorum de Vrbe, & necnon in acie Campi Flore ... Augustinum Bracchetum, & Pompilium Cosettum ... Cursores.*

Siluerius Pontirolus Mag. Curser.

CIX. Confirmatio statutorum, ac Patrum Confraternitatis Coquorum sub inuocatione Annunciationis beatissimæ Mariæ Virginis in ecclesia sanctorum Vincentij, & Anastasij de Vrbe.

De forma aggregandi Confraternitates habes sup. in Clem. VIII const. 115. Quæcumque. hic sup. pag. 118.

PAVLVS PAPA V.
Ad futuram rei memoriam.

Exordium. PIas Christifidelium Confraternitates ad pietatis, & Christianæ caritatis opera exercenda canonice institutas, vt in eorūdem piorum operum exercitio confoueantur, specialibus gratijs libenter prosequimur, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Narratur quod in illa Confraternitate facta fuerint statuta, & ab Ordinario confirmata. §. 1. Sanè nomine dilectorum filiorum Officialium, ac Confratrū Confraternitatis Coquorum, ac Pasticceriorum nuncupatæ, sub inuocatione Annunciationis B. Mariæ Virginis in ecclesia SS. Vincentij, & Anastasij Regionis Arenulæ de Vrbe canonice institutæ, Nobis nuper expositum fuit, quòd ipsi pro felici, prosperaque Confraternitatis huiusmodi directione nonnulla statuta condiderunt, illaq. in vnum volumen compilata, à dilecto filio nostro in Vrbe Vicario in spiritualibus Generali approbari, & confirmari obtinuerunt, tenoris subsequenꝭ videlicet.

Tenor Capitulorum. *Capitoli de la Venerabile Compagnia de' Cuochi, e Pasticcieri di Roma.*

Omittitur tenor Statutorum, quia poteris reperire apud ipsos Confratres.

§. 2. Cùm autem, sicut eadem expositio subiungebat, Officiales, & Confratres prædicti statuta huiusmodi pro firmiori eorum subsistentia, ac validitate Apostolicæ nostræ confirmationis patrocinio communiri plurimum desiderent. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, vt eorum votis in præmissis annuere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Officiales, & Confratres prædictos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequenꝭ harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, statuta prædicta Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illisque inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & singulos, tam iuris, quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus.

Ab eiusdem perpetuo observanda, et decretum irritans. §. 3. Ipsaq. statuta in eadem Confraternitate à modernis, & pro tempore existentibus illius Confratribus perpetuò obseruari debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Cum derogatione contrariorum. §. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Mariam maiorem sub annulo Piscatoris, die 20 Decembris 1617. Pontificatus Nostri anno 13.

Dat. die 20. Decemb.

CX. Extensio Indulti recitandi Officium beati Philippi Benitij Florentini Ordinis Fratrum Seruorum B. Mariæ Professoris pro Regularibus, & secularibus ciuitatis Tudertinæ.

Hunc Philippum pro Beato venerari, ac eius festum sub duplici Officio die 23. Augusti quotannis celebrari posse concesserat Fratribus d. Ordinis Leo X vt const. seq. Et postea Lectiones proprias in Matutinis diei ... sis d. Beati recitandas approbauit iste Paul. hac in constit. seq. Eximia. Ac deinde huiusmodi concessionem ampliauit, & extendit ad omnes tàm Regulares, quàm seculares personas Ciuitatis Florentiæ, vt in const. subjeq. Domini nostri. Quas omnes constit. hic posui, tum quia opportunas censui tum quia nondum antea reperiri potuerunt.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1618.

Exordium. §. 1. DOmini Nostri Iesu Christi, qui seruos suos æternæ gloriæ premio donat in Cælis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ex iniuncto Nobis pastoralis officij debito, libenter procuramus, vt eorumdem seruorum Christi honos, & veneratio in terris promoueatur; ideoque fidelium votis, quæ peculiarem erga illos cultum respiciunt, fauorabiliter annuimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Præfati Tudertini supplicant vt in Ecclesijs ... §. 2. Sanènomine dilectorum filiorum Communitatis, & hominum Ciuitatis nostræ Tuderin, ac Aurelij Raphaelis Ordinis Fratrum Seruorum B. Mariæ Procuratoris generalis, Nobis nuper expositum fuit, quòd ipsi ex singulari, quem erga B. Philippum Benitium eiusdem Ordinis Professorem gerunt, deuotionis affectu, ac alias ad augendum fidelium erga illum deuotionem, Officium de eodem B. Philippo alias à Nobis per nostras in simili forma Breuis sub die 12. Octobris 1606. expeditas literas approbatum, in prædicta Ciuitate, vt infra recitari posse summopere desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, vt de opportuna sibi in præmissis licentia prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Quam ipse Pont. concedit pro omnibus regularibus & secularibus. §. 3. Nos igitur pijs Communitatis, & hominum, necnon Aurelij Raphaelis Procuratoris votis huiusmodi annuere, illosq. specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequenꝭ harum serie absoluenꝭ, & absolutos fore censenꝭ, huiusmodi supplicationibus inclinati de Ven. Fr. nostrorum S.R.E. Card. Sacris Ritibus Præpositorum consilio, vt in Ciuitate prædicta tantùm, vbi eiusdē B. Philippi corpus, vt asseritur, asseruatur, Officium de d. B. Philippo per Nos vt præmittitur approbatum, ab omnibus tam secularibus, quàm regularibus personis publice priuatimq. in die eius obdormitionis in Domino recitari, liberè, & licite valeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem perpetuò concedimus, & impartimur.

Quibuscumque non obstan. §. 4. Non obstanꝭ constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ apud sanctam Mariam maiorem sub annulo Piscatoris die 14. Octobris 1618. Pont. nostri anno 14.

Dat. P. A. 14 die 14 Octob.

Sequitur Indultum, quòd Fratres Ordinis Seruorum B. Mariae Virginis pro Beato venerari possint Philippum Benitium d. Ordinis olim professorem, eiusq. festum d. 23. Augusti sub duplici officio quotannis celebrare.

LEO PAPA X.

Edita An. D. 1516.

Dilectis filijs Priori generali, & Fratribus Ordinis B. Mariæ Seruorum, sub Regula S. Augustini, salutem & Apostolicam benedictionem.

EXposuit Nobis nuper dilectus filius noster Antonius tit. S. Praxedis presbyter Card. Ordinis vestri Protector, ex parte vestra quòd tempore, quo institutus fuit Ordo vester Fratrum B. Mariæ Seruorum sub regula S. Augustini, B. Philippus patria Florentinus, ex gente Benitia, trans Arnum, tunc Prior generalis eiusdē Ordinis, velut gemma rutilans, doctrina, humilitate, moribus, ieiunijs, abstinentia, plurimisq. miraculis Ordinem ipsum illustrauit, tam eo in humanis agente, quàm etiam vita functo, ob plurima miracula, quæ (vt creditur) intercessione ipsius B. Philippi, plurimis in locis operatus est Altissimus, & præsertim Tuderti, vbi eius corpus summa cum veneratione quiescit, & pro Beato habitus est, & ad præsens habetur, & colitur.

B. Philip. Benit. Fr. Ord. Seru. B. Mariæ, ... ob plurima miracula ...

Hunc pro Beato ... §. 1. Et propterea pro deuotionis affectu, summopere desideratis, instanterq. efflagitatis, in vestris Ecclesijs, & Oratorijs vtriusque sexus d. Philippum pro Beato, ac Deo dilecto, orationibus, & officijs, ac Missarum celebrationibus tam publice, quam priuate venerari, ac preces effundere, vt apud Deum pro vobis intercedere dignetur.

§. 2. Ac etiam, quòd in die obitus d. B. Philippi, liceat vobis à primis Vesperis vsque ad secundas Vesperas inclusiue per omnes ecclesias, & monasteria, seu domos Fratrum, & Monialium d. Ordinis vestri, ipsi B. Philippo, festum duplex cum campanis, & luminibus, & alijs cæremonijs in festo duplici fieri solitis, celebrare, seu celebrari facere, posse, absque superstitione, seu quasi idolatriæ nota.

§. 3. Quare idem Cardinalis, qui vt præfertur Ordinis vestri Protector existit, & de mandato nostro ad plenum se informauit, & Nobis retulit, ac humiliter supplicauit, vt vestro pio desiderio annuere dignaremur. Nos itaque eiusdem Antonij Card. & vestri in hac parte supplicationibus inclinati, vobis vt donec ad canonizationem ipsius Philippi deuentū fuerit, cui ad præsens diuersis arduis negotijs præpediti, vacare non possumus, in quibuscumque ecclesijs, domibus, monasterijs, Monialium, Oratorijs vtriusque sexus, totius Ordinis vestri tantum, tam in Italia, quam extra, in quibuscumque locis consistentibus, liceat vobis absque aliqua superstitionis vel quasi idolatriæ nota, ac conscientiæ scrupulo venerari, & in ecclesijs domorū ad eumdem Philippū, vt pro vobis apud Deum intercessor existat, in orationibus, & officijs, ac Missarū solemnijs, preces tàm publicè quàm priuatæ, seu secretæ fundere, vosq. ipsius orationibus commendare; ac etiā quòd à primis Vesperis ad secundas Vesperas inclusiuè diei ipsius Philippi obitus, qui erit dies 23. mensis Augusti, sub

sub duplici festo Confessoris, cum Candelis, Campanis, Antiphonis, Versiculis, Orationibus, ceterisque caeremoniis in festo duplici fieri solitis adhibitis celebrare possitis, & valeatis, auctoritate Apostolica, tenore praesentium de specialis dono gratiae concedimus.

Contrariis derogat. §.4. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, praesertim fel. record. Alexandri Tertij, & Innocentij Tertij praedecessorum nostrorum, ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Exemplis … fides. §.5. Et quoniam difficile foret, praesentes literas ad diuersas Mundi partes transmittere, volumus, & earumdem praesentium tenore decernimus, quod illarum transumptis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo Protectoris dicti Ordinis, aut Prioris generalis eiusdem munitis, ea prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si exhibitae forent, vel ostensae.

Declaratio quod … beatorum canonizatis … . §.6. Volumus autem, quod per praemissa praefatus Philippus in Catalogo Sanctorum annumeratus, & canonizatus publice minime censeatur.

Dat. Flor. An. … die 24. Ian. Datum Florentiae sub annulo Piscatoris die 24. Ianuarij 1516. Pont. Nostri Anno tertio.

Sequitur amplia·tio d. Indulti, scilicet quod lectiones propriae dicti Beati in Matutinis recitare possint. & concessio solemniter Officium de ipsa B. Virgine celebrandi singulis diebus Sabbati non impeditis.

Edita An. D. 1606.

PAVLVS PAPA V.

Dilectis filijs Priori generali, ac Fratribus Ordinis Seruorum B. Mariae, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium. EXimia Ordinis vestri in Deum pietas, & singularis deuotio, quam in primis erga Beatissimam Virginem, cuius obsequijs ex praedicti vestri Ordinis instituto praecipue obstricti estis, deinde erga beatum Philippum, qui eiusdem Ordinis, dum vixit, Prior extitit generalis, & illum, qua fuit vitae sanctitate, suo nomine illustrat, ac decorat, vos gerere accipimus, ac Venerabilis fratris nostri Hieronymi Episcopi Albanen. Cardinalis Asculani nuncupati d. Ordinis apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectoris, preces, ac merita iuste postulant, vt in his quae ad ipsius Beatissimae Virginis venerationem augendam, & ad Beati quoque Philippi memoriam in vestro Ordine honorificentius recolendam pertinent, pijs votis vestris libenter annuamus.

Leo X. concessit Ordini … sub duplici … B. Philippi … . §.1. Cum itaque vobis fel. record. Leo Papa Decimus praedecessor noster, eumdem beatum Philippum honorare studens, duplex de eodem officium vos agere voluerit. Nos eumdem beatum Virum amplius honorificare cupientes, supplicationibus vestro nomine per dictum Hieronymum Episcopum, & Cardinalem Nobis humiliter porrectis inclinati.

§.2. Vobis, vt in quibuscumque vestri Ordinis ecclesijs in Matutinis, Officij, quod de beato Philippo ex indulto dicti Leonis praedecessoris recitare soletis, lectiones proprias infrascriptas, ex vita ipsius beati Philippi per approbatos Auctores descripta, desumptas, ac iussu nostro per Venerab. Fratrem Hieronymum praedictum Asculanum, ac dilectos filios nostros Caesarem Baronium, Robertum Bellarminum, & Hieronymum Pamphilium nuncupatos, S. R. E. Cardinales, examinatas, & approbatas, recitare libere, & licite possitis, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

Virg. in diebus sabbati non impeditis, solemne Officium de Beatissi. Virg. agere valeat. §.3. Ac praeterea quoniam, vt dictae preces pariter continebant, Officium Beatissimae Virginis ex antiquo vestri Ordinis more, vsque ad reformationem Breuiarij fel. record. Pij Papae Quinti praedecessoris nostri iussu factam, recitare consueuistis, & eamdem laudabilem consuetudinem renouare desideratis, religiosis desiderijs vestris huiusmodi annuentes, vt diebus Sabbati, aliquo festo duplici, aut vigilia de praecepto non impeditis, & exceptis Sabbatis Aduentus, & Quadragesimae, Officium solemne cum nouem lectionibus de beatissima Virgine agere, & illud agendo, diuini Officij obligationi satisfacere, perinde ac si Officium Sabbati ageretis, similiter libere, & licite valeatis, auctoritate, & tenore praesentis Pariter concedimus, & indulgemus.

Quibuscumque non obstan. §.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac noui Breuiarij Romani editione, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Exemp. fides. §.5. Volumus autem, vt praesentium transumptis, manu Prioris, seu Vicarij generalis, ac sigillo vestri Ordinis obsignatis, eadem fides, quae ipsis praesentibus haberetur, vbique locorum habeatur.

Dat. … die 12. Oct. Dat. Romae apud S. Marcum die 12. Octobris 1606. Anno secundo.

Subsequitur extensio praedicti Indulti recitandi Officium de dicto beato ad omnes tam Regulares, quam saeculares in Ciuitate Florentina.

PAVLVS EPISCOPVS

Seruus Seruorum Dei.

Edita An. D. 1615.

Exordium. DOmini Nostri Iesu Christi, qui seruos suos aeternae gloriae praemio donat in Caelis, vices quamquam immeriti gerentes in terris, ex iniuncto Nobis pastoralis officij debito, vt eorumdem seruorum Christi honos, & veneratio promoueatur, libenter procuramus, & Christifidelium votis, quae peculiarem erga illos cultum respiciunt, libenter annuimus, vt conspicimus salubriter in Domino expedire.

§.1. Sane nomine dilecti filij Aurelij Raphaelis Ordinis Seruorum beatae Mariae Procuratoris generalis, Nobis nuper expositum fuit, quod alias fel. record. Leo Papa Decimus praedecessor noster Fratribus Ordinis praefati indulsit, vt in omnibus d. Ordinis Ecclesijs Officium de B. Philippo Benicio Florentino, olim d. Ordinis professore, in die eius obdormitionis in Domino celebrare possent, & valerent, prout in dictis Leonis praedecessoris desuper expeditis in simili forma Breuis literis plenius continetur.

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, bo. mem. Ferdinandus, dum vixit, desiderauit, ac dilectus filius nob. vir Cosmus Hetruriae sibi subiecti Magnus Duces, ac dilectae in Christo filiae nobiles mulieres Christierna dicti Ferdinandi vidua relicta, ipsiusque Cosmi mater, ac Maria Magdalena Archiducissa Austriae, eiusdem Cosmi vxor, necnon Ven. frater Alexander Archiepiscopus Florentinus plurimum cupiant, indultum huiusmodi ad alias omnes tam regulares, quam seculares personas Ecclesiasticas ciuitatis Florentinae, in qua d. beatus Philippus natus, & educatus fuit, extendi, ac diem festum celebrari posse.

§.3. Nos pium Cosmi Magni Ducis, & Christiernę Magnę Ducissae viduae, ac Mariae Magdalenae Archiducissae, necnon Alexandri Archiepiscopi praefatorum desiderium plurimum in Domino commendantes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, de Ven. Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Sacris Ritibus Praepositorum consilio, omnibus, & singulis Ecclesiasticis personis, tam secularibus, quam regularibus, vt in die obdormitionis in Domino d. B. Philippi, qui vt asseritur, est 23 mensis Augusti, eius festum celebrare, & Officium de d. B. Philippo ritu simplici iuxta formam, & rubricas Breuiarij Romani in ciuitate Florentina praefata tantum, peragi libere, & licite possint, & valeant, Apostolica auctoritate tenore praesentium licentiam, & facultatem perpetuo concedimus, & impartimur.

Derogat quae contraria. §.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac d. Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. Romae apud S. Mariam maiorem sub annulo Piscatoris die vltima Iulij 1615. Pontificatus Nostri anno vndecimo.

Beatificatio Paschalis Baylon ex Discalceatis Ordinis Minorum Regularis Obseruantiae, Prouinciae S. Ioannis Baptistae Regni Valentiae. Cum indulto recitandi Officium, & celebrandi Missam pro Fratribus huius Ordinis in Regno Valentiae praedicto, ac in Oppido Villae Regalis eiusdem Regni, vbi eius Corpus requiescit.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1618.

Exordium. IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino constituti, pijs fidelium votis, quibus virtutum Dominus in seruis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis.

Petitio facta Pont. pro … Beatificat. §.1. Sane pro parte dilectorum filiorum Ministri generalis, & aliorum Superiorum, necnon Fratrum Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia Discalceatorum nuncupatorum, Nobis nuper expositum fuit, quod bon. mem. Paschalis Baylon, eiusdem Ordinis dum vixit professor, multis & eximijs virtutum, gratiarum, ac miraculorum donis a Domino illustratus fuit; quapropter non solum vniuersus Ordo praedictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac dilecti filij Nostri Franciscus S. R. E. Cardinalis Lermae nuncupatus, necnon totius Regni Valentiae Proceres Nobis humiliter supplicari fecerunt, vt donec Canonizationis honorem, quem dicto Paschali Baylon ob eius excellentia merita aliquando diuina adspirante gratia, habitum iri sperant, ab Apostolica Sede impetrent, idem Paschalis Baylon Beatus vocari, ac de eodem Officium, & Missa, vt infra recitari possit.

§.2. Quare Nos, re prius per Venerab. Fratres Nostros S. R.E Cardinales Sacris Ritibus Praepositos, quibus eam examinandam mandauimus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio huiusmodi supplicationibus inclinati, Vt ipse bo. mem. Paschalis Baylon in posterum Beatus nuncupari, atque de eo singulis annis die xvij. Maij, quo obdormiuit in Domino, a Fratribus eiusdem Ordinis in Regno Valentiae commorantibus tamquam de Confessore non Pontifice iuxta Rubricas Breuiarij, & Missalis Romani Officium recitari, & Missa celebrari, necnon in ecclesia Fratrum eiusdem Ordinis Oppidi Villae Regalis in eodem Regno Valentiae existentis, vbi eius Corpus requiescere asseritur, ab omnibus presbyteris, tam secularibus, quam regularibus Missa, vt supra similiter celebrari libere, & licite possit, & valeat, Apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

§.3. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quatenus opus sit, dicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. Romae apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die 29. Octob. 1618. Pontificatus Nostri anno decimoquarto.

Sequitur extensio concessionis praeinserti Indulti pro vniuersis Religiosis vtriusque sexus eiusdem Ordinis in Hispaniae Regnis vtriusque Coronae Castellae, & Aragoniae: & pro cun… in Oppidis, vbi dicti Beati Corpus requiescit, & nat…

Edita an. D. 1620.

P A V L V S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Referens tenorem praecedentis Breuis, & indulta eidem extensio.

ALias pro parte dilectorum filiorum Ministri Generalis, & aliorum Superiorum, necnon Fratrum Ordinis Minorum S. Francisci de Obseruantia Discalceatorum nuncupatorum Nobis exposito: quòd bo. mem. Paschalis Baylon eiusdem Ordinis, dum vixit, professor, multis, & eximijs virtutum, gratiarum, & miraculorum donis à Domino illustratus fuerat, & idcircò non solum vniuersus Ordo prædictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac dilecti filij noster Franciscus S. R. E. Cardinalis Lermæ nuncupatus, necnon totius Regni Valentiæ Proceres Nobis humiliter supplicari fecerant, vt, donec Canonizationis honorem (quem dictus Paschalis Baylon ob eius excellentia merita, aliquando diuina adspirante gratia, habitum iri sperabant) ab Apostolica Sede impetrarent: idem Paschalis Baylon Beatus vocari, ac de eodem Officium, & Missa recitari posset; Nos, re prius per Venerabiles Fratres nostros eiusdem S.R.E. Cardinales Sacris Ritibus Præpositos, quibus eam examinari mandaueramus, maturè discussa, de eorumdem Cardinalium consilio huiusmodi supplicationibus inclinati, vt ipse bon. mem. Paschalis Baylon in posterum Beatus nuncupari, atque de eo singulis annis die 17. Maij, quo obdormiuit in Domino, a Fratribus eiusdem Ordinis in Regno Valentiæ commorantibus tamquam de Confessore non Pontifice, iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani Officium recitari, & Missa celebrari, necnon in ecclesia Fratrum eiusdem Ordinis Oppidi Villæ Regalis in eodem Regno Valentiæ existentis, ab omnibus Presbyteris, tam secularibus, quam regularibus Missa, vt supra similiter, celebrari libere, & licite posset, & valeret, Apostolica auctoritate concessimus, & indulsimus, prout in alijs Nostris in simili forma Breuis sub die 29. Octobris anni 1618. expeditis literis, quarum tenor præsentibus pro expresso haberi volumus, plenius continetur.

Quod modo ...

§ 2. Cum autem, sicut dictus Philippus Rex, ac dilecti filij Minister Generalis, necnon alij Superiores, & Fratres eiusdem Ordinis S. Francisci de Obseruantia Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro eo, quem erga ipsum Beatum Paschalem gerunt, deuotionis affectu, plurimum cupiant, concessionem, & indultum, ac desuper confectas literas huiusmodi ad vniuersum Ordinem Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia huiusmodi, ac etiam ad prædictum Villæ Regalis, vbi eiusdem Beati Paschalis Corpus requiescere, necnon Turris Formosæ Seguntin. diœcesis, vnde idem Beatus Paschalis oriundus esse asseritur, respectiue Oppida, per Nos, vt infra, extendi; Nobis idcircò humiliter supplicari fecerunt, vt eorum votis in præmissis annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

Quod extendit.

§ 3. Nos igitur de eorumdem Cardinalium consilio posterioribus huiusmodi supplicationibus inclinati: concessionem, & indultum, ac desuper confectas literas huiusmodi ad omnes vtriusque sexus Religiosos dicti Ordinis Minorum Regularis obseruantiæ in Regnis Castellæ, & Aragoniæ commorantes, auctoritate Apostolica tenore præsentium extendimus, & ampliamus. Necnon vt in Villæ Regalis (vbi eiusdem beati Paschalis Corpus requiescere) ac Turris Formosæ, vbi idem beatus Paschalis, vt præfertur, natus, & educatus esse asseritur, Oppidis prædictis ab omnibus vtriusque sexus Regularibus, ac etiam Presbyteris, & Clericis secularibus, de eodem beato Paschale iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani huiusmodi de communi Confessoris non Pontificis Officium recitari, & Missa celebrari respectiue valeat, auctoritate, & tenore prædictis concedimus pariter, & indulgemus.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quæ in dictis literis voluimus non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Ac transumptis fidem mandat.

§ 5. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. An. 15. die 10. Februarij.

Dat. Romæ apud sanctam Mariam maiorem sub annulo Piscatoris die 10. Februarij 1620. Pont. nostri anno 15.

CXII. Magistrorum Cæremoniarum, aliorumq. Officialium S.R.E. Cardinalium Collegij Emolumentis, & Priuilegijs.

Huiusmodi Emolumenta pro mercede prouenienda ex Creatione, & Obitu dd. Cardinalium assignasse scito Pium IV., cuius constitutionem commodo reperi, & quia ei opportuna, hic subsequenter posui.

Edita An. D. 1619.

P A V L V S P A P A V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

FIdes, & diligentia Magistrorum Cæremoniarum, ac Clericorum, & Officialium Sacri venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium Collegij, eorumq. assidui labores in rebus, & negotijs eiusdem Sacri Collegij procurandis, eorumq. præsertim, qui nunc in officio sunt, a Nobis meritò requirunt, vt eorum iura, & priuilegia, quibus ex antiqua, & approbata consuetudine potiuntur, & gaudent, nostro patrocinio benignè tueamur.

Recensit summam pecuniæ ... S.R.E. ...

§ 1. Sane cum dilecti filij Magistri nostri Cæremoniarum, centum: Secretarius verò, ac Clericus, & Computista eiusdem Collegij Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, septuagintaquinque ducatos auri de Camera à singulis Cardinalibus in promotionibus eorum ad Cardinalatus honorem; quinquaginta videlicet pro quolibet Magistrorum Cæremoniarum huiusmodi, ac viginti quinque pro quolibet aliorum trium Officialium, seu Ministrorum præfatorum; in obitu autem ipsorum Cardinalium ijdem Magistri Cæremoniarum quinquaginta, Secretarius verò, ac Clericus, & Computista præfati similiter septuagintaquinque ducatos huiusmodi; videlicet vigintiquinque pro quolibet Magistrorum Cæremoniarum, ac pariter vigintiquinque pro quolibet eorumdé trium Officialium, seu Ministrorum ab ipsorum Cardinalium hæredibus accipere, & exigere consueuerint, dictique centum in promotione, & quinquaginta in obitu præfatis Magistris, ac septuagintaquinque ducati similiter in obitu eorumdem Cardinalium alijs tribus Officialibus, seu Ministris, vt præfertur, solui debeant.

Causa ...

§ 2. Nihilominus Nos, ne ex eo, quòd literæ Apostolicæ pro omnibus huiusmodi Officialibus hactenus nullæ emanauerint, siue ex eo, quòd ad Cardinalatus honorem promoti post illorum promotionem Romam nondum venerint, siue ex eo, quòd Cardinales ipsi extra Romanam Curiam decesserint, vel alias, Magistris, & Officialibus, seu Ministris præfatis dictas summas illis, vt præfertur, debitas soluere recusent, seu longius differant in eorum graue præiudicium: attendentes præfatos Cardinales officio Magistrorum, ac trium Officialium, seu Ministrorum præfatorum egere, & vti; dictamq. summam a Romanis Pontificibus tamquam mercedem, seu pro mercede illorum ab immemorabili tempore constitutam esse.

Quæ prædictam summam a S.R.E. Card. & eorum hæredibus ... soluendam ...

§ 3. Et propterea indemnitatibus eorum consulere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, præfatis Cæremoniarum Magistris, centum, ac Secretario, & Clerico, ac Computistæ, septuagintaquinque in promotione ad Cardinalatus honorem; necnon eisdem Magistris, quinquaginta, ac Secretario, Clerico, & Computistæ similiter septuagintaquinque ducatos auri de Camera præfato post obitum singulorum Cardinalium huiusmodi, etiamsi ad Cardinalatus honorem promoti Romam nondum venerint, & siue in Romana Curia, vel extra eam, & vbicumque decedere contigerit, in supplementum mercedis ordinariæ eorumdem Officialium, seu Ministrorum deberi, illisque coniunctim per pro tempore existentes Cardinales præfatos, seu eorum agentes, & hæredes respectiue, & alias, vt præfertur, absque mora solui, & ex eis consignari debere, sine tamen præiudicio quorumcumque iurium Cameræ Apostolicæ quomodolibet debitorum, ac soluendorum, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò statuimus, & ordinamus.

Executores deputat.

§ 4. Iniungentes propterea dilectis filijs eiusdem S.R.E. Collegij dictorum Cardinalium moderno, & pro tempore existenti Camerario, necnon Curiæ Causarum Cameræ Apostolicæ nostræ generali Auditori, quatenus intra mensem à die promotionis eorumdem Cardinalium computandum, etiamsi ijdem Cardinales nondum, vt præfertur, Romam venerint, per dicti Collegij Depositarium, vel alias, prout melius expedire videbitur, centum, Magistris Cæremoniarum, ac septuagintaquinque Secretario, Clerico, & Computistæ; in obitu autem, seu post obitum præfatorum Cardinalium, siue in dicta Curia, siue extra eam, & vbicumque decedere contigerit, quinquaginta eisdem Magistris, ac pariter septuagintaquinque ducatos præfatos Secretario, Clerico, & Computistæ præfatis ab hæredibus eorumdem Cardinalium, quibusuis appellationibus, subterfugijs, & cauillationibus remotis, vt præfertur, persolui curent, & etiam cum effectu faciant, ac summarium, & expeditum ius illis administrent, omnibusq. remedijs opportunis sibi beneuisis, etiam cum inuocatione auxilij brachij secularis, cogant, & compellant.

Contraria remouet.

§ 5. Non obstan. præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis præfatis Cardinalibus, & quibusuis alijs, sub quibuscumque verborū formis, & tenoribus, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, & expressa mentio habenda foret, eorumq. tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Dat. P. An. 14. die 3. Ian.

Datum Romæ apud S. Mariam maiorem sub annulo Piscatoris die 3. Ian. 1619. Pontificatus Nostri anno 14.

Sequitur assignatio dd. Emolumentorum prouenientium ex Creatione, & Obitu dd. S.R.E. Cardinalium.

P I V S P A P A I V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius constitutionis.

LIcet, sicut Nobis constat, & dum in minoribus essemus sæpè vidimus, & ipsemet experti sumus, dilecti filij Magistri nostri Cæremoniarum a singulis S. R. E. Cardinalibus in promotionibus eorum ad Cardinalatus honorem centum, & in obitu, seu post obitum ipsorum Cardinalium ab hæredibus eorum quinquaginta ducatos auri de Camera habere, & consequi consueuerint, dictiq. centū in promotione, & quinquaginta ducati in obitu huiusmodi præfatis Magistris solui debeant: Nihilominus nonnulli ex dictis Cardinalibus, seu eorum agentes, & successores, nescitur quo prætextu, dictam summam per eos, vt præfertur, debitam, eisdem Magistris soluere recusant, in eorum graue præiudicium.

§ 1. No-

Statuit centū in promotione ad Card. & quinquaginta ducat. auri de Cam. in obitu singulor. Card. Caerimon. Mag. omnino solui debere.

§.1. Nos igitur attendentes, præfatos Cardinales officio dictorum magistrorum egere, & vti, dictamq. summam à Romanis Pontificibus tamquam mercedem, seu pro mercede eorumdem Magistrorum ab immemorabili tempore citra constitutam fuisse, & esse, & propterea indemnitatibus eorum opportunè consulere volentes, Motu proprio & ex certa nostra scientia, centum in promotione ad Cardinalatus honorem, & quinquaginta ducatos auri de Camera prædictos in obitu, seu post obitum singulorum Cardinalium huiusmodi, siue in Romana Curia, siue extra eam, vbicumque decesserint, vel decedere contigerit, præfatis Magistris deberi, ac sibi per modernos, qui illos soluere recusant, & pro tempore existentes S. R. E. Cardinales, seu eorum agentes, & hæredes respectiuè solui, & eis consignari debere, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò statuimus, volumus, & ordinamus.

Executores istius constit.

§.2. Mandantes propterea dilectis filijs Guidoni Ascanio, sanctæ Mariæ in Via lata, Diacono Cardinali de Sancta Flora nuncupato, nostro, & eiusdem Romanæ Ecclesiæ Collegij dictorum Cardinalium modernis, & pro tempore existentibus Camerarijs, quatenus eisdem Magistris Cæremoniarum de dictis ducatis sic debitis, & solui recusatis, per Cardinales, seu eorum agentes, & hæredes præfatos respectiuè, plenariè, & integrè responderi faciant.

Mandat solui omnimode dictos Magist. infra mensem, appell. subterfug. et cauill. remotis.

§.3. Et nihilominus de cetero pro potiori cautela, infra mensem à die promotionis eorumdem Cardinalium computandum, per dicti Collegij Depositarium, vel aliàs, prout melius expedire videbitur; centum: quinquaginta verò ducatos huiusmodi in obitu, seu post obitum præfatorum Cardinalium, siue in dicta Curia, siue extra eam, & vbicumque decesserint, vel decedere contigerit, vt præfertur, ab hæredibus eorumdem Cardinalium, quibusuis appellationibus, subterfugijs, & cauillationibus remotis, ipsis Magistris Cæremoniarum persolui curent, & cum effectu faciant, & ad id illos omnibus remedijs opportunis sibi benè visis, etiam cum inuocatione auxilij brachij secularis cogant, & compellant.

Contrariorum derogatio.

§.4. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutisque & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis: priuilegijs quoque indultis, literis Apostolicis præfatis Cardinalibus, & quibuscumque verborum formis, & tenoribus, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in contrarium quomodolibet concessis, quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & expressa mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. An. 4 die 10. Maj.

Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 10. Maij, 1563. Pontificatus Nostri Anno quarto

---

CXIII. Declaratio Iurisdictionis Ordinariorum in Fratres Congregationis Ioannis Dei, ac specialis ipsius præfinitio.

Istam Congregationem Ordinariorum iurisdictioni supposuerant Pius V. vt in sua constit. Licet, 143 sup. tom. 2. pag. 266. & Clem. VIII. vt const. 44. Romani. pag. 43.

Institutionem verò huius Congregationis habes sup. in d. const. 143. Pij V. vbi tibi indicatæ sunt Erectiones in Religionem tàm Congregationis Italiæ, quàm Hispaniæ, necnon de eorumdem Maioris electione, ac Priuilegiorum concessione, vbi vide, ac pariter alia nonnulla ad const. 64 & const. 100. huius Pont. hic sup. pag. 185. 258.

Epito. An. D. 1619.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex ex supremo dispositionis arbitrio ad hoc potissimum solicitudinis suæ nerua intendit, vt Religionum omnium, præsertim ad curam infirmorum, & miserabilium personarum institutarum, indemnitati consulat, exemptionesque, & alias gratias illis, intuitu Caritatis, & laborum per Sedem Apostolicam concessas, à noxijs, & obstaculis quibuslibet præseruet, aliasque officij sui partes solerter impendat, statuat, & declaret, prout rerum, temporum, & personarum qualitatibus debitè pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Congr. Fratr. Io. Dei inseruien. infirm. multum profecit, & ideo varijs priuil. à Sede Apost. decata fuit.

§.1. Dudum siquidem, cùm Congregatio Ioannis Dei, sub Regula S. Augustini in Republica Christiana introducta, & subinde Apostolica auctoritate recepta, atque admissa fuisset, & gratia cooperante diuina, per varias Mundi partes multiplicatis illius Fratribus, mirabiliter propagaretur, & quamplurima Hospitalia, tàm in Italia, quàm in Hispanijs, alijsque partibus ex congestis Christifidelium eleemosynis construerentur, in eisque innumerabiles Christi pauperes, vtriusque sexus videlicet senes, mentecaptos, membrorum, & virium impotentia, atque debilitate laborantes, aliasque miserabiles personas pro eorum morbis & infirmitatibus, etiam incurabilibus subleuandis, refouendis, & sanandis continuè reciperet: diuersi Romani Pontifices prædecessores nostri præfatæ Congregationi nonnulla priuilegia, gratias, & indulta benignè concesserunt. Volentes tamen, quòd Hospitalia, & alia loca, ac Fratres in eis pro tempore degentes, sub obedientia Ordinariorum locorū, in quibus Hospitalia, & loca huiusmodi consisterent, perpetuò subessent, & subiacerent.

Tamq. vniuit eam distinctione Prou. Sixt.

§.2. Et cùm plerique Fratrum dictæ Congregationis tria vota substantialia, & quartum de iuuando Infirmos emitterent, Generalem tamen, ac Constitutiones, aut certùm viuendi modum non haberent; fel. rec. Sixtus Papa Quintus etiam prædecessor noster omnia Hospitalia Ioannis Dei nuncupata, tàm in Italia, quàm in ceteris quibusuis Prouincijs etiam Transalpinis existentia, inuicem vniuit, & ex eis vnam Congregationem Confratrum Ioannis Dei nuncupari erexit, Prouinciasque distinxit.

Clem. VIII. iussit emittere votū inseruien. Hospit. Hac cōst. vt sup. t. 3. p. 43. Item §. 1. Hic Pont. d. Congr. supposuit Ord. iurisd. tū aliquibus Ordin. ista const. habes d. to. f. 258. Rom. & aliā Pij V. Licet. 143 vt sup. t. 2. pag. 266. §. 4.

§.3. Subinde piæ mem. Clemens Papa VIII. etiam prædecessor noster inter alia perpetuò statuit, & ordinauit, quòd de cetero Fratres dictæ Congregationis vnum dumtaxat inseruieñ prædictis Hospitalibus sub obedientia Ordinarij votum emitterent.

§.4. Postremò Nos ad summi Apostolatus apicem diuina fauente clementia assumpti, etiam statuimus, & ordinamus, quod ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus in Hospitalibus, & locis Regnorum Hispaniarum, quæ proprium Confratrem Maiorem eorum regimini, & administrationi, sub iurisdictione tamen & visitatione Ordinarij loci, Præfectum habere consueuerant, Fratres eiusdem Congregationis anno eorum probationis elapso, aut aliàs iuxta Sacrorum Canonum, & decretorum Concilij Tridentini præscriptū tria vota antedicta, videlicet Obedientiæ, Castitatis, & Paupertatis, & insuper quartum votum seruiendi Infirmis in suorum Superiorum manibus solemniter omninò emittere tenerentur, & subinde eos, qui sic professi forent, propriè Religiosos, ac proprios & veros Regulares esse, & fore, ac pro talibus ab vniuersis Christifidelibus habendos, & recipiendos, ac Congregationem huiusmodi veram ac propriam sub Regula S. Augustini Religionem, & inter reliquas Ecclesiæ Catholicæ Religiones esse connumerañ.

Præterea eisdem Hospitalibus dictorum Regnorum, vt deinceps in eorum singulis duo Fratres manere, & ali possent, qui confessiones tàm infirmorum, quam aliorum Confratrum, & Ministrorum eiusdem Congregationis audire, & iniuncta pœnitentibus pœnitentia salutari, eos à peccatis suis absoluere, illisque Sanctissimum Eucharistiæ, & Extremæ vnctionis Sacramenta ministrare liberè, & licitè valerent, concessimus, & indulsimus, ac omnia Hospitalia & loca dictorum Regnorum, illorumque personas, & superiores, etiam quod personæ Religiosæ essent, ac etiam dictum Confratrem Maiorem, & quemcumque alium pro tempore existentem iurisdictioni, superioritati, & correctioni Ordinariorum locorum perpetuò subesse, dictosque Ordinarios in loca, & personas huiusmodi quoad causas ciuiles, & criminales, ac mixtas, & tàm in visitatione, quam extra, plenam facultatem & auctoritatem perpetuis futuris temporibus habere, ac rationem omnium & singulorum bonorum, proprietatum, & rerum tàm mobilium, quàm immobilium, decimas, primitias, nonalia, & alia onera quomodolibet nuncupata, solita, & consueta quibuscumque locorum Ordinarijs, Monasterijs, Domibus, Capitulis, Hospitalibus, parochialium Ecclesiarum Rectoribus, alijsque personis, & locis, quibus ea colligeñ ius competit, soluere teneri, & ad id per opportuna iuris remedia (nisi priuilegio, vel legitima præscriptione eatenus obseruata munirentur) cogi, & compelli, nec deinceps contra iurisdictionem, & superioritatem Ordinariorum, vel solutionem decimarum, primitiarum, nouallium, & aliorum onerum præmissorum vllo vnquam tempore quantumuis longissimo præscribere, aut præscripsisse dici, vel censeri, quinimò si quando in Hospitalibus, & locis supradictis hospitalitas deficeret, eosdem Ordinarios illa, eorumque bona per Fratres huiusmodi, aut alias personas etiam seculares administrare, ita quod Hospitalia, & loca præfata, eorumq. bona nullatenus vnquam dictæ Congregationi incorporarentur, committere, & mandare posse, ac etiam debere, voluimus, & decreuimus. Volentes etiam, quòd dum dictorum Hospitalium administratio ad Fratres dictæ Congregationis pertineret, & singulis annis suæ administrationis rationem Ordinario ad præscriptum Concil. Trident. reddere tenerentur.

Postremò pariter statuimus, & ordinauimus, vt quotquot in posterum dictam Congregationem Italiæ nuncupatam, ingredi vellent, anno probationis expleto, ac aliàs iuxta Sacr. Canonum, & decretorum Conc. Trid. præscriptum, tria vota substantialia huiusmodi, ac prætereà quartum de iuuandis Infirmis, in suorum Superiorum manibus solemniter emittere, vel à Congregatione præfata eijci deberent, eos verò sic professos proprios, & veros Regulares esse, ipsamq. Congregationem, ac eius tam in Italia, quàm sub iurisdictione Fratris Maioris eiusdem Congregationis in Germania, Gallia, & Polonia erecta, & de cetero erigeñ Hospitalia, quæ sub eadem Congregatione Italiæ comprehenduntur, iurisdictione Ordinariorum, salua tamen eiusdem Congregationis apud Nos, & præfatam Sedem Protectoris iuxta illius facultates, ac Fratris Maioris pro tempore existentium auctoritate, & iurisdictione perpetuò subesse debere, ac alias prout in diuersis tam nostris, quàm supradictorum Prædecessorum Nostrorum desuper confectis literis plenius continetur.

Et quia d. Ordin. huiusmodi iurisd. nimis extendebat.

§.5. Cùm autem, sicut accepimus, nonnulli locorum Ordinarii, in quibus dicti Fratres introducti reperiuntur, prætextu obedientiæ, cui ijdem Fratres, ac Hospitalia, tàm Italiæ, quam Hispaniæ Prouinciarum huiusmodi, vt præfertur, subiecta existunt, latè nimis se extendentes nedum circa regimen, & gubernium Hospitalium ipsis Fratribus commissorum, ac sacramentorum Ecclesiasticorum in eis administrationem, atque in eisdem Hospitalibus receptorum, & expositorum rationis redditionem, seu receptionem, verùm etiam priuatam dictorum Fratrum correctionem; & disciplinam Regularem, omnemque in eos iurisdictionem exercere consueuerint, Superioresque dictæ Congregationis, ac Presbyteros, seu Cappellanos, qui dictis Hospitalibus in diuinis inseruiant,

seruiant, eligere, ac Medicos, Chirurgos, & alios Ministros, ac Officiales gubernio, & regimini ipsorum Hospitalium necessarios deputare, nouitiosq. recipere; ac generaliter omnia, & singula, quæ ad Regularem disciplinam, ac correctionem dictorum Fratrũ spectant, quæque iuxta Regularia instituta dictæ Congregationis à præfata Sede approbata, per Superiores eiusdem Congregationis peragi debent, facere, & exequi intendant, ipsorumq. Fratrũ quietem circa præmissa diuersimodè perturbent, ob idque Superiorum d. Congregationis auctoritas, ac illius Regularis instituti obseruantia euanescat, dictaq. Hospitalia, ac Fratres in illis degentes in spiritualibus, & temporalibus non leuia sustineant incommoda, ob idque operæpretium sit, vt tot, tantisq. incommodis aliquo opportuno, & salubri remedio prouideatur.

Illam modo terminat & declarat.

§.6. Nos igitur cupientes, vt omnis difficultatis, & ambiguitatis materia, quæ desuper oriri posset, prorsus tollatur, ac Congregationis huiusmodi singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis à iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectu præsentium dumtaxat consequeñ, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, necnon singularum literarum Apostolicarum tam à præfatis, quam quibusuis alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, & Nobis ad fauorem eiusdem Congregationis emanatarum, necnon quorumcumque priuilegiorum, & indultorum illi per Sedem prædictam quomodolibet concessorum veriores, & totos tenores, ac dat. præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes. Motu proprio, non ad ipsius Congregationis, vel eius Superiorum, aut alicuius alterius pro eis Nobis desuper oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, ac scientia nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ex Voto tamen Cõgregationis S.R.E. Cardinalium negotijs Episcoporum, & Regularium præpositorũ, quibus negotium huiusmodi maturè discutieñ, & referen commisimus, Congregationem Ioannis Dei huiusmodi, ac omnes, & singulos ipsius Congregationis domos, Superiores, etiam maiorem, ac Fratres, & personas, ac ministrantes, tam in Italia, quàm Hispanijs, alijsq. Mundi partibus consistentia, & tàm hactenus fundata, quam de cetero fundañ in his dumtaxat, quæ regularia instituta iuxta Constitutiones d. Congregationis Ioannis Dei à Sede Apostolica approbatas, & confirmatas concernunt, à superioritate, visitatione correctione, ac etiam obedientia Ordinariorum locorum, itaut Religiosis Congregationis Ioannis Dei huiusmodi Regularibus institutis suis se conformare debeant, saluis in reliquis, tam Sacr. Canonum, & Conc. Trid. decretis, quam Nostris, aliquorumq. Romanorũ Pontificum Prædecessorum nostrorum literis in fauorem Ordinariorum emanatis, quibus nullatenus derogare, quinimò eas in suo robore, & firmitate permanere intendimus, penitus, & omninò Apostolica auctoritate tenore præsentiũ perpetuò eximimus, absoluimus, & liberamus, ac eos in præmissis dumtaxat ab omnimoda Ordinariorum locorum iurisdictione perpetuò exemptos fore, & esse declaramus, ipsisq. Ordinarijs, & eorũ cuilibet, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, ne deinceps in his, quæ obseruantiam, disciplinam, & instituta regularia Congreg. Ioannis Dei huiusmodi, vt præfertur, concernunt, præterquam in casibus factis Canonibus, & Conc. Trid. & literis Apost. præfatis quomodolibet contentis, se immiscere, aut intromittere valeant, seu præsumant, districtè præcipimus, & inhibemus.

Clausulas præseruatiuas appenit.

§ 7. Decernentes, præsentes literas, etiam ex eo, quòd Ordinarij locorum, seù quicũque alij quauis auctoritate, dignitate, officio, ac etiam Cardinalatus honore fungentes, ac in præmissis quomodolibet interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, & causæ propter quas præmissa emanarunt quomodolibet examinatæ, iustificatæ, vel approbatæ non fuerint, nec præmissis consenserint, validas, & efficaces fore, sicque, & non aliter censeri, & ita per quoscumque Iudices quauis auctoritate fungentes, etiã causarũ Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdem S.R.E. Cardinales etiã de latere Legatos in quauis causa, & instantia iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores huius const. deputat.

§.8. Quocirca Venerabili Fratri nostro Episcopo Hostieñ, & dilectis filijs nostro, & Sedis Apostolicę Nuncio in partibus Hispaniarum commorañ, ac Curiæ causarum Cam. Apost. generali Auditori motu pari per præsentes committimus, & mandamus quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium seu alios præsentes nostras literas, & in eis contenta quæcumque, vbi, quando opus fuerit, ac quoties pro parte Maioris, & Superiorum, ac Fratrũ Congregationis Ioannis Dei huiusmodi, seu alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisq. in præmissis efficacis defensionis præsidio assisteñ, faciant auctoritate nostra, literas præfatas, & in eis contenta quæcumque huiusmodi inuiolabiliter obseruari, ac Fratres Congregationis Ioannis Dei huiusmodi illis pacificè frui, & gaudere, non permittentes, eos desuper per Ordinarios locorũ, seu quosuis alios contra præsentium teñ quomodolibet molestari, aut inquietari. Contradictores quoslibet & rebelles per ceñ ecclesiasticas, & pœnas etiam pecuniarias, aliaq. iuris & facti remedia auctoritate nostra prædicta, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, cẽsuras & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, auxiliumq. brachij secularis, ad hoc, si opus fuerit inuocañ.

Contrarijs omnibus derogat.

§.9. Non obstañ præmissis, ac singulis literis præfatis, nec non fel. rec. Bonifacij Papæ Octaui prædecessoris nostri de vna, & Cõcilij generalis de duabus dietis, dummodò non vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium trahatur, alijsq. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Congregationis Ioannis Dei, & Ordinis S. Augustini huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis dictæ Congregationis Ioannis Dei, illiusq. superioribus, & personis, ac quibusuis alijs sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis etiam motu simili, ac aliàs quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus contrarijs quibuscumque; aut si dictis Ordinarijs, seu quibusuis alijs communiter aut diuisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Transumptis fidem dari iubet.

§.10. Cæterum quia difficile foret, præsentes literas ad singula quæque loca, in quibus opus fuerit, deferri; volumus, ac etiam præfata Apostolica auctoritate decernimus, quòd earumdem præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. 7. An. 14. die 16. Martij.

Dat. Romæ apud S. Mariam maiorem sub annulo Piscatoris die 16. Martij 1619. Pontificatus Nostri anno decimoquarto.

CXIV.

De ambitu Fratribus Minoribus de Obseruantia Ordinis S. Frãcisci, eorumq. Superioribus interdicto.

Similem prohibitionem fecit hic idem Pont. Fratribus Conuentualibus S. Francisci, vt infra in eius const. 116. Admonemur. & de tota Religione Franciscana notaui supra ad const. 5. Honor. III. tom. 5. pag. 80.

Edita An. D. 1619.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ADmonemur Pastoralis officij nostri debito, diligentius prospicere, ne Religiosis, qui regularem vitam professi, seculo renunciarunt, ad dignitates, & officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus.

Prohibitio ambitus de quo in rubr.

§.1. Quocirca motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine; dilectis filijs Ministro Generali, ac Prouincialibus, & reliquis Ordinis Fratrum Minorũ S. Francisci de Obseruantia nuncupatorum, Prælatis nunc, & pro tempore existeñ in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurreñ præcipimus, mandamus, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum, tàm laicarum, quàm ecclesiasticarum extra dictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque seculari dignitate, & excellentia etiã Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuiuis prædicti Ordinis Religioso, vllam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, & administrationes, functiones, & prælaturas eiusdem Ordinis concedere audeant quinimo dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta, hac via, & his medijs per conquisitos fauores, & suffragia aliquid sibi procurauerint, ad talia, & similia, ac etiam maiora in eodem Ordine consequeñ perpetuò inhabiles declaramus. Insuper dictis Religiosis, & Fratribus eiusdem Ordinis quibuscumque sub eisdem pœnis præcipimus, & expresse interdicimus, vt non solum in præmissis omnibus fauores huiusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minimè procuratos recipere, & similiter, ne ad hunc effectum munera aliqua prædictis personis exhibere audeant, seu præsumant.

Contraria derogat.

§.2. Non obstañ cõstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictiq. Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, val quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Aut si eidem Ordini, & Fratribus prædictis communiter, aut diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, & quòd interdici, suspeñ, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem;

Transumptis fidem.

§.3. Volumus autem, quòd præsentium literarum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadẽ prorsus fides vbique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. Pontif. An. 14. die 18. Aprilis.

Dat. Romæ apud S. Mariam maiorem sub annulo Piscatoris die 18. Aprilis 1619. Pontificatus nostri anno decimoquarto.

CXV.

Iubilæi indictio ad diuinam opem in præsentibus Ecclesiæ necessitatibus implorandam.

Non dissimilem habes sup. in huiusmet Pont. const. 104. Ecce. vbi notaui. fol. 253. aliam, in exordio sui Pont. hic sup. fol. 127. Quod in omnibus. vt ab omnibus Pontificibus solet fieri pro diuina ope initio Pontificatus imploranda, quam etiam fecit Greg. XV. in const. 2. Spiritus, & SS. D. N. Vrb. VIII. sub forma Orationis 40. Horarũ, vt const. 7. Aliernus. vbi pariter alias tibi indicabo.

PAV-

A anno D. 1619. PAVLVS EPISCOPVS Seruus Seruorum Dei.

Vniuersis Christifidelibus præsentes literas inspecturis, salutem & Apostolicam benedictionem.

Exordium. DOminus ac Deus noster excelsus, qui in omnibus operibus suis iustus est, & misericors, iusto licet iudicio visitet in virga iniquitates nostras, & in verberibus peccata nostra, misericordiam tamen suam non amouet à nobis: Temporalia enim immittens flagella, immensa benignitate, & caritate sua reuocat nos ab iniquitatibus nostris, vt ad pœnitentiam adducamur.

Causa Indictionis huius Iubilæi. §. 1. Id verò Nos cogitantes, sicut pro nostra pastorali cura maximo cordis dolore afficimur cernentes, tantis, ac tam grauibus procellis interdum, ac præcipuè hoc tempore in Inclita Germania, & vicinis Prouincijs agitari Ecclesiam Dei, ita etiam speramus in Domino, quòd si eum, pressuris nos in vias suas reuocantem, audierimus, dignos fructus agentes pœnitentiæ, de tribulationum procellis populum suum educet, & tranquillitatem Ecclesiæ suæ restituet. Hoc verò vt impetrare valeamus, in corde contrito, & humiliato orationibus ad Deum adeamus; scriptum est enim: Orabitis me, & ego exaudiam vos, quæretis me, & inuenietis, cum quæsieritis in toto corde vestro: Nec desint orationi ieiunia, eleemosynæ, & alia pia opera, memores Danielis, cuius verba, ex quo die apposuit cor suum, vt se affligeret in conspectu Dei, exaudita fuerunt: Nam quòd attinet ad eleemosynas, eas peccata purgare, ac facere, vt inueniatur misericordia, satis etiam diuinis eloquijs admonemur. Quocirca vt quantum cum Domino possumus, fideles ad hæc alacrius peragenda inuitemus, pro nostro pastoralis officij munere, ex solemni Ecclesiæ Catholicæ more, eiusdem Ecclesiæ thesauros, quorum, licet nullis nostris meritis, à Domino dispensatores constituti sumus, proferre, & largissimè erogare decreuimus.

Hortatur ad assistentiam benedictionis. §. 2. Itaque ex parte omnipotentis Dei Patris, & Filij, & Spiritus sancti, omnes, & singulos vtriusque sexus Christifideles, tam in Alma Vrbe nostra, quàm alibi vbique locorum constitutos, Apostolica auctoritate paternè, enixèque requirimus, monemus, & in Domino adhortamur ad infrascripta deuotè peragendum, & adimplendum, ac ad Deum patrem misericordiarum orandum, vt per viscera misericordiæ suæ fidem Catholicam protegere, ab hostium conatibus, & insidijs defendere, hæresim extirpare, Principibus Christianis pacem, & veram concordiam donare, ac præcipuè præsentibus Ecclesiæ necessitatibus subuenire dignetur.

Iubilæum prædictum concedit qui infrascripta perfecerint. Pro infirmis, hoc commutari, ac seruari alia vt hic. §. 3. Quamobrem de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque soluendi potestate, quam Nobis Dominus, meritis minimè suffragantibus, contulit, Vniuersis, & singulis Christifidelibus in Alma Vrbe prædicta degentibus, qui solemnibus processionibus, quas ab ecclesia Sanctæ Mariæ Angelorum nuncupata ad Basilicam Sanctæ Mariæ maioris, & ab ecclesia Sanctæ Mariæ supra Mineruam ad ecclesiam Sanctæ Mariæ de Anima, pariter nuncupatam, feria quarta, & sexta Nos sequenti hebdomada vna cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, Christianorumque Regum, & Principum apud Nos, & Apostolicam Sedem Oratoribus, omnibusque Prælatis, & Proceribus, vniuersoque Clero, & Populo agemus, interfuerint, aut qui prædicta, vel illam sequenti hebdomada easdem ecclesias, vel duas illarum saltem semel visitauerint, ibique deuotè, vt supra, Deum orauerint, ac feria quarta, & sexta, ac sabbato eiusdem, vel sequentis hebdomadæ ieiunauerint, & peccata sua confessi fuerint, atque in primo die Dominico, vel secundo, seu saltem alio dictarum hebdomadarum die Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum reuerenter susceperint, & eleemosynas ad libitum, prout caritas singulis suggesserit, fecerint.

Absentibus formam concessit prædicta. §. 4. Ceteris verò omnibus, & singulis fidelibus extra Vrbem existentibus, in quibusuis Ciuitatibus, Terris, & locis, qui processioni ab Ordinarijs locorum, vel eorum Vicarijs, seu Officialibus, vel de eorum mandato, & ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, prima, vel secunda hebdomada, postquàm ad eorum notitiam hæ nostræ literæ deuenerint, indicendæ, & agendæ interfuerint, vel ecclesiam, seu ecclesias per eosdem designandas saltem semel visitauerint, ibique, vt supra, Deum orauerint, ac feria quarta, sexta, & sabbato alterius ex duabus hebdomadis ab eisdem deputandis ieiunauerint, pariterque peccata sua confessi, ac Sanctissima Communione refecti fuerint, & eleemosynas similiter pro arbitrio suo fecerint, planissimam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, sicut in Anno Iubilæi visitantibus certas ecclesias intra, & extra Vrbem, concedi consueuit, tenore præsentium concedimus, & elargimur.

Eamque ad Nauigantes extendit. §. 5. Nauigantes verò, aut iter agentes, vt cum primùm ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis omnibus peractis, vt supra, eamdem Indulgentiam consequi possint, & valeant.

Ne non ad regulares, in firmos, Carceratos, & similes vt hic. §. 6. Regularibus autem personis vtriusque sexus, in claustris perpetuò degentibus, necnon alijs quibuscumque tam Laicis, quàm Religiosis secularibus, seu regularibus in carcere, aut in captiuitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua præstare nequiuerint, vt confessarius, quem vt infra elegerint, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quæ ipsi pœnitentes efficere poterunt, pariter concedimus, & indulgemus.

Facultatem eligendi Confessarium approbatum ab Ordinario dat, & absoluendi a casibus reseruatis, vt hic, etiam Bullæ Cœnæ. §. 7. Cupientes autem, omnes Christifideles participes fieri huius pretiosissimi thesauri, Vniuersis, & singulis vtriusque sexus tam laicis, quam Ecclesiasticis secularibus, & regularibus cuiusuis Ordinis, Congregationis, & Instituti licentiam concedimus, & facultatem damus, vt sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium tam secularem, quàm cuiusuis Ordinis regularem, ex approbatis à locorum Ordinarijs, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & alijs Ecclesiasticis sententijs, & censuris à iure, vel ab homine quauis causa latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumuis grauibus, & enormibus, etiam locorum Ordinarijs, siue Nobis, & Sedi Apostolicæ etiam in literis die Cœnæ Domini legi solitis contentis, & alias per quascumque Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum Constitutiones, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reseruatis, in foro conscientiæ, & hac vice tantùm absoluere, & liberare valeant.

Et commutandi Vota Religionis & Castitatis excepti. §. 8. Et insuper vota quæcumque, Religionis, & Castitatis exceptis, in alia pia, & salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus pœnitentia salutari, alijsque eiusdem Confessarij arbitrio iniungendis.

Iubilæi huius publicandi. §. 9. Quapropter tenore præsentium in virtute sanctæ Obedientiæ districtè præcipimus, atque mandamus omnibus, & quibuscumque Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarum Prælatis, ac quibuscumque Ordinarijs locorum, eorumque Vicarijs, & Officialibus, vel ijs deficientibus, illis, qui curam animarum exercent; vt cum præsentium literarum transumpta, aut exempla acceperint, illa statim absque vlla mora, retardatione, vel impedimento per suas Ecclesias, & Diœceses, Prouincias, Ciuitates, Oppida, Terras, & loca publicent, & publicari faciant, & Cleris, ac Populis sibi subiectis solemnes processiones, & supplicationes indicant, & celebrent, ecclesiam seu ecclesias visitandas designent.

Declarat de facultatibus circa aliquos casus. §. 10. Non intendimus autem per præsentes super aliqua irregularitate publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contracta dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, & in pristinum statum restituendi etiam in foro conscientiæ.

Denunciatos qui Iubil. prædicto non ess. frui posse. §. 11. Neque etiam ijs, qui à Nobis, & Apostolica Sede, vel ab aliquo Prælato, seu Iudice Ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in sententias, & censuras incidisse declarati, vel publicè denunciati fuerint, nisi infra tempus celebrationis huiusmodi Iubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordauerint, vllo modo suffragari posse, aut debere.

Clausulas de rogatorias opponit. §. 12. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, præsertim quibus facultas absoluendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reseruatur, vt nec etiam similes, vel dissimiles, Iubilæi, Indulgentiarum, ac facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regula nostra de non concedendis Indulgentijs ad instar, ac quorumcumque Ordinum, & Congregationum siue Institutorum regularium iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs, quoque indultis, & literis Apostolicis eisdem Ordinibus, & Congregationibus, atque Institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, Quibus omnibus, & singulis, etiamsi de illis, eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, aut expressio habenda, vel quæuis alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac formam eorum traditam pro seruata habentes, hac vice specialiter, & nominatim, & expressè ad effectum præsentium derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Et transumptorum fidei addit. §. 13. Vt autem præsentes nostræ, quæ ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deueniant, Volumus vt earumdem præsentium transumptis, vel exemplis etiam impressis, manu alicuius publici Notarij subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, vbique locorum, & gentium eadem prorsus fides habeatur, quæ haberetur ipsis literis, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Mariam maiorem Anno Incarnationis Dominicæ 1619. Idibus Ianuarij, Pontificatus Nostri anno Quartodecimo. *Dat. 13. Ian.*

De Ambitu Fratribus Minoribus Conuentualibus Ordinis Sancti Francisci eorumq. Superioribus interdicto. CXVI.

Similem prohibitionem fecit hic idem Paulus Fratribus de Obseruantia Sancti Francisci, vt in eius constitut. 114. Admonemur. hic sup. pag. 270. Constitutiones Vrbanas horum Conuentualium nouiter in Capitulo generali compilatas approbauit S.D.N. Vrbanus VIII. vt inf. constit. 88. Militantis. & de tota Religione Franciscana habes sup. ad const. 5. Honor. Tertij tom. 1. pag. 80.

PAV-

Edita An. D. 1619.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. ADmonemur Pastoralis officij nostri debito, diligentius prospicere, nè Religiosis, qui regularem vitam professi, sæculo renuntiarunt, ad dignitates, & officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus.

Prohibitio Conuentualibus S. Francisci. §. 1. Quocirca Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deq. Apostol. potestatis plenitudine, dilectis filijs Ministro Generali, ac Prouincialibus, & reliquis Ordinis Fratrũ Minorũ Conuentualiũ S. Francisci Prælatis nunc, & pro tempore existentibus in virtute Sanctæ Obedientiæ, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda præcipimus, & mandamus, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum tàm laicarum, quàm Ecclesiasticarum extra d. Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, ac quacumque sæculari dignitate, & excellentia, etiam Ducali, Regali, & imperiali fulgentium, cuiusuis d. Ordinis Religioso vllam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, administrationes, & Prælaturas eiusdem Ordinis concedere audeant.

Quinimò d. Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta, hac via, & his medijs per conquisitos fauores, & suffragia, aliquid sibi procurauerint, ad talia, & similia, ac etiam maiora in eodem Ordine consequenda perpetuò inhabiles declaramus.

Insuper dd. Religiosis, & Fratribus eiusdem Ordinis quibuscumq. sub eisdem pœnis præcipimus, & expresse interdicimus, vt non solũ in præmissis omnibus fauores huiusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & similiter ne ad hunc effectum munera aliqua prędictis personis exhibere audeant, seu præsumant.

Contrariorum derogatio. §. 3. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis Statutis, & Consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs, Aut si eidem Ordini, & Fratribus prædictis communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum. §. 4. Volumus autem, quòd præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. An. 15. 4. Septembris. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die 4. Septembris MDCXIX. Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

CXVII. Contra Superiores Ord. Fratrum Minorum S. Francisci de Paula; qui fauores extra suum Ordinem attendentes, officia, dignitates, ac gratias concedunt, & contra Fratres, dictos fauores conquirentes.

Congre ationis istorum Frat um app obati nem fecit Sixt. IV. vt sup. in eius constit. 5. Sedes, to . 1. ag. 304. Regulam vero i so um confi mauit Iul. II. vt const. 10. Duũ s vbi p a pag 360. Tran tũq. ad Capu cinos, & c cõtra prohibuit Pius I . in onstitut. 45. Sedis, tom. 2. p g. 182. Qui etia n po tes d. Ordinem inter Mendicantium Ordi es connume auit in const. 49. Apostolicæ, p g. 184. Et postea Capitul m gene ale qu libet sexe nio celebrar , Prouincialiũ j. dura ionis tempus statuit idemet Paul. in const. 6. Cum sicut, tom. 3. pag. 134.

Hunc vero Franciscum de Paula inter Sanctorum numerum habenius fuisse relatum à Leone Decimo, vt supra in eius Const. 38. Excelsus, tom. 1. pag. 446. Eiusque festum deinde sub duplicis Officij ritu quotãnis celebrari iussit Sixtus Quintus, vt in eiusdem constitut. 8. In Cœli, tom. primo, pag.

Edita A. D. 1619.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. ADmonemur pastoralis officij nostri debito, diligentius prospicere, ne Religiosis, qui regularem vitam professi sæculo renunciarunt, ad dignitates, & officia per emendicata suffragia ambitiosus pateat accessus.

Prohibitio cuius in Rubrica. §. 1. Quocirca Motuproprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, dilectis filijs Correctori generali, ac Prouincialibus, & reliquis Ordinis Fratrum Sancti Francisci de Paula Minorum nuncupatorum Prælatis nunc, & pro tempore existentibus in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis pœna ipso facto incurreñ præcipimus, & mandamus, ne ad instantiam, & requisitionem quarumcumque personarum, tàm laicarum, quam Ecclesiasticarum extra dictum Ordinem constitutarum, etiam Cardinalatus honore, & quacumque sæculari dignitate, & excellentia etiam Ducali, Regali, & Imperiali fulgentium, cuius dicti Ordinis Religioso vllam gratiam concedere, vel pœnas aliquas remittere, seu gradus, honores, dignitates, officia, administrationes functiones, & Prælaturas eiusdem Ordinis concedere audeant, quinimo dicti Ordinis Fratres, & Religiosos, qui contra decreta, hac via, & his medijs per conquisitos fauores, & suffragia aliquid sibi procurauerint, ad talia, & similia, ac etiam maiora in eodem Ordine consequenda perpetuò inhabiles declaramus. Insuper dictis Religiosis, & Fratribus eiusdem Ordinis quibuscumque sub eisdem pœnis præcipimus, & expresse interdicimus, vt non solum in præmissis omnibus fauores huiusmodi minime procurare, sed nec etiam sponte oblatos, aut ab eis minime procuratos recipere, & similiter ne adhunc effectum munera aliqua prædictis personis exhibere audeant, seu præsumant.

Abrogatio contrariorum. §. 2. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictique Ordinis statutis, & consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Aut si Ordini, & Fratribus prædictis communiter, aut diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspeñ, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum. §. 3 Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides, vbiq. adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. An. xv. Septembris. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die 6. Septembris MDCXVII. Pontificatus nostri Anno Decimoquinto.

Beatificatio Thomæ à Villanoua, Ordinis Eremitarum S. Augustini Professoris, & Archiepiscopi Valentini, cum Officio, & Missa de communi Confessoris Pontificis. CXVIII.

Huius B. Thomę festi celebrationem ampliauit Gregorius XV. vt infra in eius const. 5. Alias à fel. record.

Edita An. D. 1619.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IN supremo Apostolatus solio, meritis licet insufficientibus, diuina dispositione constituti, ad ea, per quæ seruorum Christi honor, & veneratio in terris promoueatur, iuxta creditum Nobis desuper Apostolicæ seruitutis officium, libenter intendimus, & pijs Christifidelium præsertim Catholicorum Regum id exoptañ, vobis libenter annuimus, eaq. fauoribus prosequimur opportunis, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

At preces Ordinis Eremit. S. August. & Regis Catholici. §. 1. Alias siquidem nomine dilectorum filiorum Prioris generalis, & aliorum Superiorum, necnon Fratrum Ordinis Eremitarũ Sancti Augustini Nobis exposito, quod bo. me. Thomas a Villanoua, eiusdem Ordinis dum vixit professor, ac Archiepiscopus Valentin. multis & eximijs virtutum, gratiarum, & miraculorum donis a Domino illustratus fuerat, & propterea non solum vniuersus Ordo prædictus, sed etiam charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ac Venerabilis frater Isidorus Archiepiscopus Valentiñ, necnon dilecti filij Capitulum, & Canonici Ecclesiæ Valentiñ, ac Deputati, Electi, & Sindici Regni, & Ciuitatis Valentiæ Nobis humiliter supplicari fecerunt, vt donec Canonizationis honor dicto Thomæ a Villanoua ab Apostolica Sede haberetur, idẽ Thomas a Villanoua Beatus vocari & de eodem Officium, & Missa, vt infra recitari posset.

Hic Pont. concedit Thomã a Villanoua Beatum nuncupari, & 18 Sept. à d. Ordine Offic. recitari & Missa celebrari. §. 2. Nos, re prius per Venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales Sacris Ritibus præpositos, quibus eam examinandam mãdaueramus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio, huiusmodi supplicationibus inclinati, vt ipse bo. me. Thomas a Villanoua in posterum Beatus nuncupari, atque singulis annis die xviij. Septembris in toto Regno Valentiæ à Religiosis eiusdem Ordinis Sancti Augustini tam fratribus, quàm monialibus, & in dicta Ciuit. Valentiñ, vbi eius corpus requiescere asserabatur, & diœcesi Valentiñ, cuius per vndecim annos Archiepiscopus fuit, vt præfertur, ab omnibus vtriusque sexus regularibus personis, ac etiam presbyteris, & clericis sæcularibus de eo tamquam de Beato iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Romani de communi Confessoris Pontificis Officium recitari, & missa celebrari respectiue posset, Apostolica auctoritate perpetuò concessimus, & indulsimus, prout in alijs nostris in simili forma Breuis desuper expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, plenius continetur.

Et ad alias eorumdem preces. §. 3. Cum autem, sicut pro parte Prioris gen. ac Superiorum, & Fratrum prædictorum denuo Nobis nuper expositum fuit, tam dictus Philippus Rex, quam Ordo prædictus, necnon dicti Deputati, Electi, & Sindici concessionem & indultum prædicta ad vniuersum Ordinem S. Augustini huiusmodi, ac etiam ad Oppidum Villanouæ de los Infantes nuncupat. Toletañ diœcesis, vnde dictus Thomas oriundus esse asseritur; per Nos auctoritate Apostolica extendi summopere desiderent.

Concess. prædicta ampliat. §. 4. Nos supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc iterum porrectis inclinati, de eorumdem Fratrum consilio, quòd de cetero perpetuis futuris temporibus ab omnibus vtriusque sexus eiusdem Ordinis Sancti August. religiosis in Hispania, nempè in Regnis Castellæ, Aragoniæ, & Cathaloniæ commorantibus necnon in Oppido de Villanoua de los Infantes prædictos vbi dictus Thomas, natus, & educatus esse asseritur, ab omnibus etiam vtriusque sexus regularibus, ac etiam presbyteris, & clericis sæcularibus Officium, & Missa de eodem Thoma à Villanoua, seruata alias in omnibus, & per omnia literarum prædictarum forma, & tenore, recitari, & celebrari respectiue, liberè, & licite possit, & valeat,

leat, auctoritate prædicta tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Contrariis derogat. §. 5. Non obstan. omnibus illis, quæ in eisdem literis nostris voluimus non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis fides danda. §. 6. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

D. P. A. XV. die 4. Sept. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris, die xxiiij Septembris 1619 Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

CXIX. Beatificatio Francisci Xauerij, Sacerdotis Societatis Iesu, cum facultate recitandi Officium, ac celebrandi Missam de communi Confessoris non Pontificis, quot annis die 2. decembris.

Istum Beatum Franciscum vna cum BB. Ignatio Loiola, d. Societatis Fundatore, Isidoro Agricola Hispano, Theresia Virgine, fratrum, monialiumq. Carmelitarum Discalceatorum Fundatrice, ac Philippo Nerio, Cõgregationis Oratorij similiter Fundatore, in Sanctorum numerum relatos fuisse à Greg. XV. die 12 Mensis Martij, An. 1622. Attamen Bullas huiusmodi Canonizationum non omnes habere potui, eas verò, quas habere potui, videlicet D. Theresiæ, quam expediuit d. Gregorius XV. vt inf. in eius const. 20. Omnipotens. S. S. Ignatij Loiolæ, & Philippi Nerij post mortem d. Greg. expeditas ex literas S. D. N. Vrb. VIII. vt in eius const. 2. Rationi, & Const. 3. Rationi, Aliás vero duas S. Isidori, & huius S. Francisci non adhuc habere potui.

De Societate Iesu vide vberrimè notata ad Const. 25. Paul. III. Regimini, supra tom. 1. pag 538.

Edit. A. D. 1619.

P A V L V S   P A P A   V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino constituti, pijs fidelium votis, quibus virtutum Dominus in seruis suis honorificatur, libenter annuimus, eaq. fauoribus prosequimur opportunis.

Clerici Societatis supplicant pro Beatif. Francisci Xauerij de Societ. professoris. §. 1. Sane pro parte dilectorum filiorum Præpositi Generalis, ac Presbyterorum Societatis I E S V Nobis nuper expositum fuit, quod bo. me. Franciscus Xauerius, eiusdem Societatis, dum vixit presbiter, multis, & eximijs virtutum, gratiarum, & miraculorum donis à Domino illustratus fuit. Quapropter Præpositus, & Presbyteri prædicti Nobis humiliter supplicari fecerunt, vt donec Canonizationis honorem, quem dicto Francisco Xauerio, ob eius excellentia merita, aliquando, diuina adspirante gratia, habitum iri sperant, ab Apost. Sede impetrent, idem Frãciscus Xauerius Beatus vocari ac de codẽ Officiũ, & Missa vt infra recitari, & celebrari respectiue possit.

Quod d. Franciscus de cetero Beatum nuncupari, et die 2. decembris de eo officium recitari, & Missa celebrari possit indulget. §. 2. Quare Nos, re prius per Venerabiles Fratres nostros S. R. E. Cardinales Sacris Ritibus præpositos, quibus eam examinandam mandauimus, mature discussa, de eorumdem Cardinalium consilio, huiusmodi supplicationibus inclinati, vt ipse bon. me. Franciscus Xauerius in posterum Beatus nuncupari, atque de eo die secunda Decembris, qua obdormiuit in Domino, ab omnibus Religiosis dictæ Societatis vbique terrarum existentibus, item Ecclesijs, necnon in omnibus Regnis Indiæ Orientalis, in quibus per viginti tres continuos annos Christianam Religionem disseminauit, ac longe, lateq. propagauit, Item & in Opp. ido Xauerij nuncupato, Pampilonen. dioec. vnde ipse Franciscus Xauerius oriundus esse asseritur, ab omnibus vtriusque sexus regularibus, ac etiam presbyteris, & clericis sæcularibus iuxta rubricas Breuiarij, & Missalis Roman. de communi Confess. non Pontif. Officium recitari, & Missa celebrari respectiue, libere, & licite valeat, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo concedimus, & indulgemus.

Contrarijs derog. §. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transũptis, & Com. sit data fides præcipit. §. 4. Volumus autem, quod præsentium literarum transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. A. XV. 25. Octobris. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris. die vigesimaquinta Octobris, millesimo sexcentesimo decimonono. Pontificatus nostri Anno decimoquinto.

CXX. Confirmatio Constitutionum Fratrum Eremitarum Ordinis Sancti Augustini Congregationis Discalceatorum Italiæ.

Tenorem Constitutionum huiusmodi ideo non pono, quia meum non est, Religionum Constitutiones, & Statuta compilare, nisi forte esset aliquid peculiare.

Illam Congregationem approbasse Clementem viij. vide supra tom. 3 const. 63. Decet, fol. 65. habitumque determinasse, transitumq. declarasse ad aliam Religionem, vide ibidem Const. 3. Pastoralis, fol. 2. Et tandem scias, in d. Congregatione Prouincias instituisse S. D. N. Vrbanum Octauum, vt inf. in eius Cõstitut. 58. Ad vberes, vbi ista notabo.

Edit. A. D. 1620.

P A V L V S   P A P A   V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. SAcri Apostolatus ministerio per abundantiam Diuinæ gratiæ, nullo licet merito nostro, præpositi, ad ea, per quæ Christifidelium, præsertim sub suaui Religionis iugo, & in humilitatis spiritu Altissimo famulantiũ felici, prosperæque directioni consulitur, libenter intendimus, & ijs, quæ propterea facta fuisse dicuntur, vt ab omnibus, quos illa concernunt, inuiolabiliter obseruentur Apostolici muniminis adijcimus firmitatem prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Dicti fratres de nouo constitutiones, & ordinationes concessere, quæ in vnum opus compilatæ fuere. §. 1. Cum itaque pro felici dilectorum filiorum Fratrum Eremitarum Ordinis S. Augustini Congregationis Discalceatorum Italiæ regimine nonnullæ constitutiones editæ, & illæ iussu nostro recognitæ, & examinatæ, ac in vnum volumen compilatæ sint, tenoris sequentis, videlicet.

Omittitur tenor ipsarum Constitutionum, quas in vnoquoque Cænobio ipsorum Patrum videre poteris.

Quoscumque approbat & confirmat suppletque defectus. NOs inuiolabili earumdem constitutionum obseruationi, quantum cum Domino possumus, cõsulere volentes, constitutiones præfatas, omniaque, & singula in eis contenta, Apostolica auctoritate tenore præsentiũ perpetuo approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, ac inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, omnesque, & singulos, tám iuris, quam facti, & quosuis alios defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet interuenerint, supplemus.

Illasq. ommnes ab obseruari decernit. §. 3. Decernentes, modernos, & pro tempore existentes dictæ Congregationis Fratres ad plenariam earumdem constitutionum obseruationem, prout illæ eos concernunt, teneri, & obligatos esse, & fore, ac ad id etiam sub censuris Ecclesiasticis, & alijs in constitutionibus prædictis contentis, pœnis cogi, & compelli posse.

Et ita & non aliter iudicari mandat. §. 4. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his à quoq. quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs derogat. §. 5. Non obstante felic. recordat. Iulij Secundi, sub data die 24. Septembris MDVIII. ac Leonis X Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, sub data x Iulij MDXXXIII. ac quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumq. tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habẽda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. A. 15 die 5. Maij. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris. Die 5. Maij MDCXX. Pontificatus Nostri Anno Decimoquinto.

Institutio Collegij S. Antonij de Padua in Insula Meleuitana, & Domo regulari Fratrum Minorum Conuentualium Ordinis S. Francisci pro Studentibus eiusdem Ordinis.

Aliud pro studentibus eiusdem Ordinis nuper erexit Greg. XV. in Ciuitate Pragæ, vt hic infra in sua const. 21. In supereminenti: Et de tota Religione Franciscana notaui supra ad Const. 5. Honor 3. tom. 1. pag. 80.

Edita A. D. 1620.

P A V L V S   P A P A   V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IN supereminenti Apostolicæ Sedis specula, meritis licèt imparibus, disponente Domino, constituti, & intra mentis nostræ Arcana reuoluentes, quantum ex literarum studijs Catholica fides augeatur, diuini nominis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac iustitia colatur, ad ea, per quæ literarum studia huiusmodi vbilibet excitentur, libenter intendimus, & in his sollicitudinis nostræ partes propensius impartimur, prout locorum qualitate pensata conspicimus in Domino salubriter expedire.

Collegium Studij ... Ordinis ... in Insula Meleuitana ... in domo regulari eiusd. Ord. instituit. §. 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Minister generalis Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci Conuentualium nuncupatorum, Nobis nuper exponi fecit, in domo regulari eiusdem Ordinis Insulæ Meleuitanæ quamplures d. domus Fratres vberes in vinea Domini fructus producere noscantur, ac in eadem domo etiam ob Insulæ huiusmodi celebritatem, mansionemque satis perspicuam, tum propter Turcarum, & Infidelium viciniratem, vnius Collegij studij pro eiusdem Ordinis in prędicta domo professoribus, qui literis, & præsertim Sacræ Theologiæ operam nauent, erectio, & institutio perutilis futura sit, Nobis propterea tàm Minister prædictus, quam dilectus filius Alophius de Vvignacourt, Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani Magnus Magister humiliter supplicari fecerunt

fecerunt, quatenus Collegium huiusmodi cũ facultate aliquot Professores eiusdem Ordinis idoneos, gradus Magisterij in Sacra Theologia decorand. & alias vt infra erigere, & instituere, ac desuper opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

§. 2. Nos pijs, & laudabilibus Ministri, ac Alophij Magni Magistri prædictorum votis quantum cum Domino possumus, annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de Venerab. Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium negotijs Regularium præpositorum consilio, ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriã, necnõ Militantis Ecclesiæ exaltationem, Diuiniq. cultus, & Orthodoxæ fidei augmentum, ac Religiosorum prædictorum commoditatem, atque profectum in prædicta domo vnum Collegium sub inuocatione Sancti Antonij de Padua, eiusdem Ordinis Minorum Conuentualium professorũ, ad instar Collegij Sancti Bonauenturæ per fel. record. Sixtum Papam Quintum prædecessorem nostrum in domo, regulari Sanctorum Duodecim Apostolorum de Vrbe, eiusdem Ordinis, sub Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1587. Kal. Ianuarij, Pontificatus sui Anno Tertio erecti, & instituti, ita tamen, vt sex dumtaxat primo dictæ domus Religiosi à prædicto Ministro generali eligendi, ad Magisterij huiusmodi gradum, nisi postquam per debitum tempus Philosophiæ, & Sacræ Theologiæ in Collegio per præsentes erecto operam dederint, & præuio rigoroso examine ad id idonei reperti fuerint, ac aliquo disputationum publicarum solemni actu, reliquisque munijs solitis, & ex instituto d. Ordinis adimpletis, seruatisque alijs seruandis, & non alias, ad Magisterij in eadem Sacra Theologia gradum promoueri valeant, auctoritate Apostolica ten. præsentiũ perpetuò erigimus, & instituimus.

§. 3. Decernentes, præsentes literas semper, & perpetuò valid[a]s, & efficaces existere & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, sicque per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, vbique iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§. 4. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ordinis huiusmodi, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, sub Annulo Piscatoris die decima Iulij MDCXX. Pontificatus Nostri Anno Decimosexto

GREGORIVS XV. PONT. CCXXXVIII. ANNO DOMINI MDCXXI.

GRegorius Decimus quintus, Bononiensis, Alexander antea dictus, Pompei de Ludouisijs filius, presbyter Card. Tit. S. Mariæ in Transpontina, & Archiepiscopus Bononiensis Creatus die 8. Februarij, & die 14. Coronatus, Anno Domini 1621. Vixit anno duos menses quinque dies vnũ. Creauit Cardinales vndecim Obijt Romæ die Sabbati 8. Iulij 1623 corpus in Vaticana Basilica principis Apostolorum temporario in tumulo, repositum. Vacauit Sedes dies 21.

1. Priuilegia, & indulta pro Conclauistis, qui interfuerunt Conclaui, in quo iste Pontifex electus fuit.

Similia priuilegia etiam concesserunt Conclauistis illius temporis Clem. VIII. vt in const. 16. Aequitati, sup. tom. 3. pag. 15. Et Paulus V. const. 3. Rom. vbi sup. pag. 129. & nouissime S. D. N. Vrb. VIII. vt in const. 1. Circumspectio, hic inf.

Edita A. D. 1620.

GREGORIVS EPISCOPVS
Seruus Seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

ROMANVS Pontifex ex sua circumspecta prouidentia eas consueuit personas condignis præcipuè complecti fauorib. & gratiis, quas sibi, & Apost. Sedi deuotas, & obsequiosas, ac plurimis cognoscit meritis, adiuuari.

Causa huius Const.

§. 1. Hinc est, quod Nos dilectos filios Conclauistas, qui in Conclaui, in quo diuina fauente clementia, ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus, Nobis & Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus vti familiares, & continui commensales inseruiendo, interfuerunt, quique ea de causa labores, vigilias, & incommoda plura subierunt, habita ratione obsequiorum, fauoribus, gratijs, & priuilegijs pro cuiuscumque meritis exornare volentes.

Absolutio a Censuris ac donatio decē millium scutorum aureorum pro Conclauistas.

§. 2. Ipsosque Cõclauistas, & quemlibet eorum à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris. & poenis, a iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodati existunt, etiãsi in illis per annum continuum insorduerint, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, Motu proprio, non ad ipsorum Conclauistarum, seu alicuius eorum, vel alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis Instantiam, sed ex nostra mera liberalitate Conclauistis prædictis scuta decẽ millia auri in auro stampatum, per tres ex prædictis Cardinalibus singulatim in quolibet ordine antiquiores inter ipsos Cõclauistas & per capita singulorum Conclauistarum, non autem per singulas cellulas æquis portionibus distribuẽda, gratiosè, & irreuocabiliter Apostolica auctoritate tenore præsentium donamus.

Creantur Nobiles Ciues, ac Familiares Papæ.

§. 3. Ipsosque Conclauistas in veros, indubitatos, & non fictos familiares, continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiæ clericali adscribi desiderant, quosque tres huiusmodi Cardinales gradu, nobilitate, & alijs meritis dign[os] [tal]i dignitate iudicauerint, in nostros, & Apostolicę Sedis Notarios, sine tamen prẹiudicio dilectorum filiorum Notariorum de numero participantium, recipimus; ac tam illos, quam alios Conclauistas singulos, qui sigillatim ab eisdem tribus Cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, sacri Palatij & Aulæ Lateranen. Comites, & Milites, ac tam illos, quam omnes, & quoscumque alios Conclauistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles tam Vrbis, vel alicuius alterius ex Ciuitatibus temporali dominio, & dictæ Romanę Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectis Ciues esse voluerint, singulos in ea ipsa Ciuitate, quam sigillatim quisque eorum elegerit, & ad quã ab eisdem tribus Cardinalibus se admitti petierit, veros Ciues ad instar, & nulla prorsus differentia inter eos, & singulos alios veros, originarios, & antiquissimos etiam nobiles, & participantes ciues ipsius Vrbis, vel Ciuitatis, ita vt ipsum ius Ciuitatis ad quoscumque illorum hæredes eodem modo transeat, creamus, constituimus, & assignamus, & nobilitatis, & ciuilitatis titulo, honore, & insignibus decoramus, aliorumque familiarum, continuorum commensalium Nobis actu in Palatio nostro Apostolico inseruientium, [et] illius Tinello comedentium, & bibentium, ac nostrorum, & Sedis prædictæ Notariorum, Palatijque, & Aulæ prædictorum Comitum, Militum, & Nobilium, ac Ciuium huiusmodi originariorum [nume]ro & consortio fauorabiliter aggregamus, ac pro veris, indubitatis, & non fictis familiaribus continuis commensalibus, ac Notarijs nostris Comitibus, Militibus, & Ciuibus deinceps haberi, & reputari volumus, ac mandamus

Nec propterea imetrationes & gratia eorum sub hoc nomine impetrata subreptionis vitio careant.

§. 4. Eisque, vt in quibuscumque impetrationibus, concessionibus, & literis tam gratiam quam iustitiam concernentibus, se familiares, continuos Commensales nostros, Comites, Milites, Nobiles, & Ciues etiam originarios nominare, nec propterea impetrationes, concessiones, & [lit]e[r]æ ipsæ subreptionis vitio subiaceant; sed validæ, & efficaces, existant, ac ex nunc deinceps in perpetuum omnibus, & quibuscumque, ac prorsus similibus antelationum antelationibus, prærogatiuis, priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, fauoribus, gratijs, priuilegijs, indultis, ac iuribus, quibus alij nostri familiares tempore dictæ assumptionis nostræ ad Summi Apostolatus apicem, ac quibus alij eiusdem Sedis Notarij etiam de numero participantium existentes, etiam si habitum, & Rochettum Notariorũ ipsius Sedis non deferant, Palatijque, & Aulæ præfatorum Comites, Milites, & Nobiles etiam originarij, ac antiquissimi Ciues eiusdem Vrbis, vel Ciuitatis, quam, vt præfertur, elegerint, quique ex vtroque parente verè nobili, & Ciue originario, & antiquissimo procreati de iure, statuto, consuetudine, vel alias ex aliquo speciali priuilegio, seu aliàs quomodolibet, etiam quoad assecutionem quorumcumque Beneficiorum, etiam Ecclesiasticorũ, etiam per quascumque literas, seu Constitutiones Apostolicas pro tempore editas, vtuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, frui, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, vbique locorum in Iudicio, & extra, sine tamen eorumdem Notariorum de numero participantium præiudicio, vti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, realiter, & integre in omnibus, & per

omnia

omnia, etiam si in Vrbe, & Ciuitate huiusmodi non habitauerint, perinde ac si de vere nobili genere ex vtroque parente, nobili originario, & antiquissimo eiue procreati forent, & huiusmodi prærogatiua, priuilegia, exemptiones, gratias, fauores, concessiones, indulta, & iura, quæ pro alijs nobilibus, & ciuibus originarijs emanarunt, & quæ ratione nobilitatis, & Ciuitatis naturalis, & originariæ alijs competunt, pro eisdem Conclauistis in specie emanassent, seu emanarent, & eis naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione, vel alias competerent, auctoritate, & tenore similibus indulgemus.

Absolutione Decimarum liberat, & eximit.

§. 5. Singulosq. Conclauistas prædictos a solutione, & exactione decimarum Ecclesiasticarum vbique [illegible], & ex quacumque quantumuis vrgentissima, & inexcogitabili causa, & occasione, etiam ad instantiam Imperatoris, Regum, & Rerumpublicarum, etiam Venetiarum, ac quorumcumque aliorum Principum impositarum, & imponendarum pro tempore liberamus, & eximimus, liberosque, & exemptos fore, & esse decernimus.

Remittit fructus male perceptos ob non recitationem horarum Canonicarum.

§. 6. Ipsisque Conclauistis singulis quoscumque fructus, redditus, & prouentus Ecclesiasticos, etiam occasione pensionum annuarum ipsis vel eorum alicui reseruatarum ratione omissionis recitationis Horarum canonicarum indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus, & condonamus.

Dispensatque super inhabilitate ad sacros Ordin.

§. 7. Ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo, quod censuris huiusmodi ligati Missas, & alia Diuina officia, dummodò tamen non in contemptum clauium, celebrauerint, aut alias in diuinis se inmiscuerint, ve illa, & alijs præmissis non obstantibus ad omnes, etiam Sacros, & Presbyteratus ordines alias rite promoueri, & in illis, ac in susceptis per eos alios rite ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, etiam libere, & licite valeant, dispensamus.

De ætate, & qualitate promouendorum ad Ordines habes in Conc. Trid. sess. 23. capp. 11. & 12.

§. 8. Ac eosdem Conclauistas, si qui eorum defectum Natalium ex quocumque damnato, & [illegible] coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus, & [illegible], etiamsi legitimari alias existant, legitimamus, omnemque ab illegitimo genituræ huiusmodi maculam, siue notam abstergimus, & abolemus, ac Natalibus restituimus.

Legitimatio Conclauistarum bastardorum.

§. 9. Et cum eorum singulis, vt in quibuscumque bonis paternis, & maternis, & aliorum consanguineorum, seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, sine tamen præiudicio venientium ab intestato vel ex fideicommisso, seu alias de iure valida dispositione succedere, & alia donatione, vel alio quouis titulo capere, & libere, ac ad æquales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura, legitimas successiones ex testamento, vel ab intestato, hæreditates, legata, libertates restituendo, & reintegrando realiter, & cum effectu.

Ac habilitatio ad successiones, & hæreditates bonorum. De successionibus, ordinariam, ad fauorem illegitimorum vide in com. 7. 117. sub V. Qua ordini [illegible].

§. 10. Ac ad dignitates, honores, & quæcumque alia officia sæcularia publica, vel priuata, etiam assumi, illaque gerere, & exercere in omnibus, & per omnia, ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstante, si [illegible] canonicum non obsistat, aut clericali charactere, qui illo nondum insigniti, ac ad omnes etiam sacros, & presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sint promoueri, ac postmodum charactere, & ordinibus huiusmodi, illorumque priuilegijs vti, ac in eisdem ordinibus, etiam in Altaris ministerio ministrare, ac quæcumque, & qualiacumque cum cura, & sine cura beneficia Ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes, & officia, etiam curata, & electiua in Cathedralibus, & Metropolitanis, vel Collegiatis Ecclesijs, seu parochiales Ecclesiæ, vel earum perpetuæ Vicariæ, ac Canonicatus, & Prebendæ, Dignitates, non tamen principales in Collegiatis Ecclesijs huiusmodi fuerint, si sibi alias canonice conferantur, aut ipsi eligantur, præsententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eadem, recipere, & retinere, libere, & licite valeant.

Natalium honores, & dignitates Vide constitutionem Greg. 14. vt sup. 2. & 3. sub. tom. 2. pag. 120 Quo vero ad qualitates promouendorum ad beneficia dignitates, vide Conc. Trid. sess. 24. cap. 12. de reformat.

§. 11. Omnesque, & quæcumque gratiæ, prouisiones, commendæ, & quæuis aliæ literæ Apostolicæ, etiam in forma breui pro illis expediendis, gratis vbique expediantur, tam de capienda possessione nomine Cameræ Apostolicæ, quam in forma literarum Apostolicarum, vbi illis super prouisionibus quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum dari poterunt, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, etiam gratis dentur, & concedantur, ac dari, & concedi omnino præcipimus, & mandamus.

Expeditio literarum Apostolicarum pro dd. Conclauistis gratis fiat.

§. 12. Ac eisdem Conclauistis, & eorum singulis, vt quicumque loci Ordinarij, vel Canonici Metropolitani, seu aliarum Ecclesiarum aut personæ quæcumq. Ecclesiasticæ, tam in Romana Curia, quam extra eam ad id per eos, & eorum singulos eligendi, seu eligendæ quascumq. pensiones annuas, eis, & eorum singulis super quibuscumque fructibus, redditibus, & prouentibus quorumcumq. beneficiorum Ecclesiasticorũ cum cura, & sine cura sæcularium, & quorumuis Ordinum Regularium, seu fructus, redditus, & prouentus huiusmodi beneficiorum reseruatos seu reseruandos etiamsi alias semel, vel pluries translatæ, seu transferri fuerint, vsque ad summam centum ducatorum auri de Camera similium in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare, & extinguere, & postquam cassatæ & extinctæ fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus redditus, & prouentus huiusmodi, vsque ad summam prædictam vni, vel pluribus alijs personis ecclesiasticis per eosdem Conclauistas, & eorum singulos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis eisdem modo, & forma, quibus eisdem Conclauistis reseruatæ seu reseruari fuerint, etiam absq. beneficia ipsa obtinentium consensu, integre persoluendas, ac per eos propria auctoritate percipiendas, exigendas, & leuandas, reseruare, constituere, concedere, & assignare valeant; atq. in possessiones dictas pẽsiones exigendi, in qua ipsi Conclauistæ tempore translationis per eos præsentium vigore faciendæ, existebant, in omnibus, & per omnia subrogati esse censeantur, etiam concedimus, & indulgemus, etiam si similem gratiam a prædecessoribus Nostris alias forsan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, illius effectu cumulatiue eos gaudere, & potius volumus Decernentes, ipsas translationes, & nouas reseruationes, constitutiones, & assignationes pensionum, seu fructuum, redditũum, & prouentuum huiusmodi plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosq. beneficia, super quorum fructibus, redditibus, & prouentibus reseruatæ fuerint, obtinẽtes ad illas persoluẽdas efficaciter obligatos fore.

Indulta Conclauistarum circa pensiones transferendas vsq. ad summam centum aureorum de Camera.

§. 13. Ac cum eisdem Cõclauistis, quod ratione quarumcumq. pensionum annuarum eis, & eorum cuilibet super quibuscumque beneficijs Ecclesiasticis, vt præfertur, vel alias quomodolibet qualificatis non tamen vltra summam ducentorum ducatorum parium pro quolibet nunc, & pro tempore reseruatarum, & reseruandarũ habitum, & tonsuram clericales gestare, & in illis, dummodo alias ipsi habitum decentem, honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id à quoquam desuper cogi, seu compelli, nunusque aliquas sententias, censuras etiam priuationis, seu cessationis ipsarum pensionum pœnas occasione præmissorum incurrere possint sed easdem pensiones ad prędictam summam ducentorum ducatorũ ascendentes, & reseruatas, vt præfertur, etiamsi matrimonium contraxerint, cum vnica tamen, & virgine, recipere, & retinere.

Habitũ Clericalem gestare non tenentur ob dd. pensiones summa 200. [illegible] si simil contraherit [illegible] dispensat.

De habitu gestando [illegible], & [illegible] vide [illegible] const. 2. Sixt. V. [illegible] tom. 2 [illegible] & seq. & Conc. Trid. sess. 14 c. 6 & sess. 23 cap. 6 [illegible]

§. 14. Postremo, quod bona quæcumque ad dictos conclauistas, & eorum quemlibet spectantia, & per eos etiam ratione quæcumque beneficiorum Ecclesiasticorum, etiam canonicatuum & præbendarum, ac dignitatum, etiam maiorum, & principalium etiam speciali nota, & expressione dignarum quarumcumque per eos alias obtentorum, & obtinendorum, aut alias quomodolibet, & quouis quæsito colore, vel ingenio, seu eorum industria, licite tamen acquisita, & acquirenda, etiam in Vrbe, eiusque districtu, & vbique existentium, spolijs minime subiaceant sed Conclauistæ præfati, etiamsi Religioni alicuius Militiæ, etiam Sancti Ioannis Hierosolymitani adscripti fuerint, de illis in fauorem quarumcumque personarum, etiamsi curiales esse desierint, & in quocumque loco quantumuis remoto eos decedere contigerit, testari, & alias disponere, ijsque ab intestato decedentibus legitime eorum hæredes quicumque succedere libere, & licite valeant, simili modo concedimus, & indulgemus.

Spolijs de spolijs bonorum prælatorum [illegible] sed bona [illegible] concedit.

Conclaui. [illegible] Pauli 3. [illegible] pag. 147. vbi plenior [illegible] materia spoliorum.

§. 15. Præcipientes, ac mandantes dilectis filijs nunc, & pro tẽmpore existentibus S.R.E. Camerario, Thesaurario, Præsidentibus Clericis Cameræ nostræ Apostolicæ, & quibusuis alijs spoliorum huiusmodi Collectoribus, & Subcollectoribus, ac Militiarum prælatorum officialibus, aut Prioribus, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque hæredes præfatorum Conclauistarum desuper molestare audeant, seu præsumant, ac etiam de [illegible] donationes per via testamenti, & codicillorũ per ipsos Conclauistas, de eorũ bonis huiusmodi facienda, ratas, & perpetuo validas, & efficaces fore.

Executores deputat.

§. 16. Nec eisdem Conclauistas eorum vel aliquem ad præsentes [illegible] Camera insinuandum, aut admitti & registrari petendum teneri, nec illas, etiamsi illæ intra tẽpus legitimum insinuatæ, admissæ, & registratæ non fuerint, propterea minus validas eẽ [illegible] sortiri debere.

§. 17. Ac easdem præsentes literas, & in eis contenta quæcumque sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, & constitutionibus Apostolicis similium gratiarum reuocatorijs vel quæ eas limitarent, seu moderarent, quæ a Nobis & dicta Sede pro tempore, & ex quibusuis causis, etiã vrgentissimis, etiam in fauorem fidei, ac diuini cultus augumẽtum, etiã consistorialiter, vel alias quauis auctoritate hactenus, vel in posterum emanauerint, minime comprehensas esse, sed quoties illæ emanabunt, toties easdem præsentes in pristinum statum restitutas, repositas, & reintegratas esse, & censeri.

Registrationem in Camera remittit.

§. 18. Sicq. per quoscumq. Iudices, & commissarios quauis auctoritate fungentes in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, vbiq. iudicari, & definiri debere, Irritum, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attẽtari.

Clausulæ præseruatiuæ apponit.

§. 19. Et insuper dilectis filijs Rescribendario, & computatori literarum Apostolicarum, & alijs, ad quos spectat, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna indignationis nostræ, Motu simili, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine per Apostolica scripta mandamus, vt literas Apostolicas prædictas super præmissis omnibus, & singulis, tam coniunctim, quam separatim, ac pro singulis quibus cõcessa fuerunt, ac seorsum, & separatim cũ omnibus & quibuscumque derogationibus, decretis, & clausulis in eis cõtentis gratis, de mandato nostro vbique, in omnibus officijs, etiam Abbreuiatorum, Sollicitatorum, Secretariorum, Plumbique, & Registri, absque aliqua pecuniarum exactione, etiam per viam compositionis facienda, omni contradictione, & dilatione cessantibus, signent, expediant, & expediri faciant.

Literas quod dd. literas gratis expediantur.

§. 20. Non obstantibus præmissis, ac decreto eorumdem Notariorum numero, etiã si ad illum nondum sit deuentum, cui per hoc aliàs non intendimus derogare, ac vna de insordescentibus, & altera nostris de prestando consensu in pensionibus, ac felicis recordationis Pij IV. de similibus, vel dissimilibus gratijs in Camera Apostolica infra tres menses præsentandis, & registrandis, ac Pij V. Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum contra illegitimos, necnon

Contrariis derogat.

necnon Pictauen. concilij, & alijs Apostolicis, ac etiam in Vniuersalibus, Prouincialibusq. Cõcilijs editis, specialibus, vel generalibus, constitutionibus, & Ordinationibus, ac Ecclesiarum, Monasteriorũ Ordinum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac etiam Vrbis Romanę, & aliarum Ciuitatum, Oppidorum, Terrarum, & Cameræ prædictæ, ac quarumuis Vniuersitatum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimẽtis, vsibus, naturis, decretis, etiam nouis reformationibus, & legibus, tam Pontificijs, quam Imperialibus, Regijs, & Ducalibus, & Sacris canonibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis eorumq. Superioribus, & personis, ac locis quibuscumque in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis etiam in vim contractus, & statuti perpetui continentibus, ac etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, & aliàs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, illis præsertim, quibus inter alia cauetur dicitur expressè, quod Beneficia Vrbis nonnisi personis, sub certis modo, & forma inibi qualificatis, & oriundis ex certis locis, ac trium Ordinum, & Militiarum expresse professis conferri, & commendari possint disponentibus, quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbũ, non autem per clausulas generales idem importãtes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter aut diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam mentionem, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum. §. 21. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, & sigillo, ac manu alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, & subscriptis, eadem fides tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę.

Nomina autem Conclauistarum qui in Conclaui huiusmodi interfuerun. sunt hæc, videlicet.

VEnerabilis frater noster Ioannes Vincentius Spinola Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini Episcopus Tagasten. Sacrista, & dilecti filij Paulus Alaleo Canonicus, Ioannes Baptista etiam Alaleo, & Carolus Antonius Vaccarius clerici respectiue perpetui beneficiati, beneficiatus, & clericus respectiue nuncupati basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Petrus Ciammariconus perpetuus Beneficiatus Ecclesiæ Lateranensis Magistri Ceremoniarum, Mutius Riccerius Camerinen. Canonicus Ecclesiæ S. Angeli in foro piscium Collegij S.R.E. Cardinalium Secretarius Raphael Pinchiarius Presbyter Bononien., & Liuius Sonantius Reatinus clericus nostri etiam dum Cardinalatus honore fungebamur. Stephanus Racanus Spoletanus, Hortensius Balestrerius Fanen. dioec. præsbyter, & Ioannes Cæsar Troianus de Palliano clericus, seu laicus Antonij Ostiensis Saulij. Franciscus Fuccius Tifernas, & Ioannes Iacobus Baldinus de Apiro camerinen. dioec. clerici Benedicti Portuen. Iustiniani. Matthæus de Zannis laicus Bononien., & Angelus Orius clericus Anconitanus Francisci Mariæ Prænestin. à Monte. Sebastianus Brussatus clericus casalen., & Cambius Artosinus Forolivien. Miles Militiæ Sanctorum Mauritij, & Lazari, Francisci Tusculan. Sfortię. Cæsar Melottus canonicus Ecclesiæ Sancti Laurentij in Damaso de Vrbe, & Rodulphus Mancinus clericus Perusinæ dioec. Alexandri Albanen. de Monte Alto Venerabilium fratrum nostrorum Episcoporum. Alphonsius Carandinus clericus coniungatus Mutinen., & Miles Militię IESV Christi, Petrus de Castro Toletan., & Tobias Aldinus cæsenaten. clerici Odoardi nuper S. Mariæ in Via lata Farnesij. Franciscus caualcantes perpetuus commendatarius Monasterij Sancti Petri de Laderchia, alias de Riolo Imolen. dioec. & Io. Baptista Buttus clericus Assisien. Octauij Sancti Laurentij in Lucina Bandini. Hieronymus Signorellus perpetuus Commendatarius Monasterij S. Petri Vallis Dasinæ Nucerin. dioec. Iustinus Iacoponus camerinen. & Palmerius de Palmerijs Tiburtin. dioec. clerici Bartholomæi S. Mariæ in Transtiberim Cælij Petrus Calabrinus Mutinen. & Stephanus de Rossis Cathacen. Presbyter, Bonifacij S. Petri ad Vincula Beuilacquæ. Badinus de Nores Nicosien., Antonius Doctus Feraren., & Augustinus Mongardus clerici Montis Politiani, Roberti Sancti Praxedis Bellarmini. Fabius Tanianus Pistorien. Gerardus Gherardus Vrbeuetanus, & Nicolaus Accursinus de Sancta Flora clerici, Io. Baptistæ Sanctorum Marcellini, & Petri Deti. Emilius Sperellus Assisien., & Franciscus Thedeschius laici Imolen. Dominici Sanctorum duodecim Apostolorum Gimnasij. Ioanes de Zunega Pacen. & Gabriel Pratus clerici Asten. Antonij Sanctæ Balbinæ Zapatæ, Iacobus Antonius Rigottus Canonicus Tridentin., & Iacobus Franciscinus clerici Veronen. Caroli S. Cæsarei Madrutij. Iacobus Benedictus Nicosien. & Iulius Saraceaus Vicentinus presbyteri, ac Franciscus Lambertus clericus Florentin. Ioannis S. Marci Delphini. Octauius Baccius Canonicus Ecclesiæ, S. Mariæ Maioris etiam de Vrbe, & Carolus Falcinellus presbyter Perusin. Scipionis S. Chrysogoni Burghesij. Franciscus Adrianus Ceua Montis Regalis, & Antonius Crisolinus clerici à Sancta Sophia, Maphæi Sancti Honuphrij Barberini, Franciscus Ferentillus nullius, seu Spoletan. dioec. & Petrus Roncius clerici à Campagnano Nepesinæ dioec. Io. Garziæ Sanctorum quatuor Coronatorum Millini, Ioannes Ferrarinus Regien. & Franciscus Baruffaldus clerici Cremonen. Marcelli SS. Quirici, & Iulittæ Lantis. Claudius Ruthy Bisuntin. dioec. & Blasius Factorus presbyteri Ariminen. Michælis Angeli S. Bartholomæi in Insula Nazareth. Alexander Bissius Florentin., & Ioannes Crisentus laici Corrigien. Fabritij Sancti Augustini Veralli. Claudius Susannius perpetuus Commendatarius Monasterij Sancti Michælis de Pola Polen. dioec. S. Benedicti, seu alterius Ordinis, & Franciscus Landus presbyter Tyburtinus Io. Baptistæ Sanctæ Cæciliæ Lenij. Alexander Viola presbyter Aquilan. & Ioannes Paulus Leonardus clericus, seu laicus Beneuentanus, Decij SS. Io. & Pauli Caraffæ. Augustinus Iolosius presbyter Sancti Seuerini, & Gaspar Morellus Romanus. Dominici S. Martini in Montibus Riuarolæ. Sigismundus Thadeus Florentinus, & Iosephus Trullier Lingensis, & Carolus Gusgas clerici Bitterren. Ioannis S. Eusebij. Bonsij Bernardinus Zampa clericus de Sarnano Camerinen. dioec. & Laurentius de Franchis presbyter Neapolitan. Philippi Sanctę Mariæ de Populo Philonardi, Cornelius Henricus Normanus Leodien. & Bartholomæus Iunehettus de Mutiliano Clerici Fauentin. dioec. Petri Pauli SS. Nerei, & Achillei Crescentij, Ioannes Alphonsius presbyt. Ianuen., & Ioanes Antonius Pasiadescus laicus, seu clericus Albinganen. dioec. Iacobi S. Mariæ de Pace Serræ, Rainaldus Magnus Sarsinaten. Canonicus prędictę Ecclesiæ Sancti Laurentij in Damaso, & Petrus Antonius Pugliolus presbyter Mutinen. Augustini S. Mariæ in Araceli de Araceli. Didacus de Sauedra Canonicus Compostellan., & Ioannes de Roias clericus Seguntin. Gasparis Sanctæ Crucis in Hierusalem Borgiæ. Franciscus Maria Costacutus Ianuen., & Petrus Riccius presbyteri Roman. Felicis Sancti Laurentij in Pane, & Perna de Asculo. Alexander Minerbetus Florentinus, & Horatius Piccinardus clerici Roman. Roberti Sanctæ Pudentianæ Vbaldini. Timotheus Vannius Viterbien., & Aurelius Martignonus clerici Mediolanen. Tyberij S. Priscæ Muti, petrus Palla Reatin. dioec. & Paulus Vicarellus clerici Vrbeuetan. Iulij S. Sabinæ Sabellij. Michael angelus Anchianus clericus Lucen. & Antonius Bosta clericus, seu laicus camerinen Petri s. Thomæ in Parione camporei. Simon Brunus Nonantulan. Sanctes Foroso clerici Veronen. & Tyberius Fonsius laicus Eugubin. Matthæi Sancti Hieronymi Illiricorum Priuli, Gaspar Lusiganus Cõstantinopolitan. & Delius cornices clerici Narnien. dioec. Scipionis s. Susannæ Cobellutij. Antonius Benedellus presbyter Nonantulan & Ioannes Thomas Guglielmus laicus, seu clericus Pisauren. dioec. Petri Sancti Saluatoris in Lauro Valerij, Bernardinus Saracinellus Vrbeuetan. & Petrus Franciscus Busca laici, seu clerici. Iulij S. Marię supra Mineruam Romæ. Antonius Graffelius clericus Nucerin. dioec. & Flaminius Maggius laicus, Cæsaris S. Petri in Monte Aureo Gherardi. Lazarus Carafinus Cremonen. & Ioannes Bonus clerici Asten. Desiderij S. Clementis Scaliæ. Dionysius Damianus Narnien. & Frãciscus Beuc[illegible] clerici Tifernas. Stephani Sanctæ Mariæ in Via ti[illegible]rum Pignatelli nuncupatorum. Petrus Franciscus bonioannes presbyter Firmanus prædictæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Maioris præpositus, & Franciscus Fracassinus laicus Vrbeuetan. Andreæ Sanctæ Mariæ in Via lata Peretti. Iosephus Fonranella Regien. & Petrus Paulus Mecis clerici coniugatus Campanen. dioec. Alexandri Sancti Eustachij Estensis, Clemens Meriinus clericus Foroliuien., & Paulus Boséus laicus, seu clericus Bononien Caroli Emanuelis Sancti Nicolai in Carcere Pij Ioannes Restius Ragusin. & Petrus Paulus Palmutius laici, seu clerici Tudertin. Aloysij Sancti Angeli in foro piscium Caponij. Euerardus Medices Florentin. & Octauianus de Lotto clerici coniugatus, & Miles prædictæ Militiæ Sancti Stephani Caroli Sanctæ Mariæ in Dominica Medices. Dominicus Fedinus canonicus prædictæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Maioris, & Emilius Feus Miles eiusdem militiæ Sanct. Stephani. Alexandri Sanctæ Mariæ in Cosmedin. Vrsini Diaconorum S. R. E. Cardinalium etiam nuncupatorum. Laurentius Bernardinus Lucen. Bernardinus de Lupis de sancto Oresto presbyteri nullius dioec & Angelus Colius laicus, seu clericus Senen. bon. mem. Petri Episcopi Sabinen. Aldobrandini. Vrbanus Paleonus Ciuitatis Realis Reatio. dioec. & Gregorius de benedictis clerici Maceraten. Iacobi Sancti Stephani in Monte Cello Sannesij. Franciscus Maria Sinibaldus Forosempronien. Antonius Ghirlandarius Florentin. & Pompeius Nomilla clerici coniugatus Venafr. Ladislai nuper eiusdem Sanctæ Mariæ supra Mineruam Aquini similiter titulorum eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyterorum Cardinalium defunctorum. Frater Christophorus Fucciarinus Perusinus Ordinis Sãcti Augustini Magister in Theologia cum dicto Ioanne Vincentio Episcopo Frater Ferdinandus Astoricen. dioec. de Matre Dei Ordinis Carmelitarum discalceatorum Confessarius. Cynthius Clemens Senogallien. Canonicus prædictæ Ecclesię Lateranen. & Camillus Gorus clericus coniugatus Physici. Prosper Cecchinus Chirurgus. Cæsar Magnolus Aromatarius, Io. Baptista Gallus Vrbinaten. & Io. Maria Lollius Vrbeuetan. eius Adiutores. Linus Blasinus de sancto Oresto nullius dioec. Custos Fontis. Gabriel Renzonus Fesulan. dioec. Secretarij eiusdem Collegij Adiutor. Antonius Pacificus Camplen. dioec. Magistrorum Ceremoniarum Adiutor. Blasius Zucchius, & Riccius Tontius Barbitonsores, Andreas Boccalinus, & Alexius:

Mollia

Mollia eorum Adiutores, Antonius Bernasconus Cementarius Io. Volpetta Faber Lignarius, Ioannes Augustini Mediolanen. Ioannes Sorcius, Ioannes ad Rotundam, Ioães de Remedio, Antonius Meus, Dominicus Couaia, Hieronymus Tamanfinus, & Felicionus scopatores Conclauis.

Decretum poenale. §.22. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, donationis, receptionis, creationis, constitutionis, assignationis, decorationis, aggregationis, liberationis, exemptionis, remissionis, condonationis, dispensationis, legitimationis, abstersionis, abolitionis, restitutionis, decretorum, concessionum, indultorũ, præceptorum, mandatorum, derogationis, voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

D. P. An. 1. die 15. Mar. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1620. Idibus Martij, Pontificatus nostri anno primo.

II. Indictio vniuersalis Iubilæi ad diuinum auxilium initio sui Pontificatus pro salutari Catholicæ Ecclesiæ regimine implorandum.

Similem indictionem omnes ferè Pontifices proferre solent, vt dixi sup. in const. 1. Sixt. V. tom. 2. pag. 369. Eamq. etsi in postea promulgauit sub Oratione quadraginta Horarum S. D. N. Vrbanus VIII. vt infra in eius const. 7. Aeternus.

Edita A. D. 1621. GREGORIVS EPISCOPVS, *Seruus seruorum Dei. Vniuersis Christifidelibus, ad quos præsentes literæ peruenerint, salutem, & Apostolicam benedictionem.*

Causa indict. huius Iubil. SPiritus Domini, cuius inenarrabili prouidentia regimur, & gubernamur, se neminem suorum spernere, hoc tempore præcipuè demonstrauit; cum abundantiam misericordiæ suæ in humilitatem nostram deriuare dignatus, in suprema B. Petri Sede nos collocãdo, vniuersi gregis sui curam, nullo meritorum suffragio nobis commisit. In quo, vt diuina agnoscimus dona, ita etiam formidamus iudicia. Quoties enim creditum munus mentis oculo circumspicimus, toties oneris grauitas nos terret, virium nostrarum infirmitatis conscientia conturbat: gregem siquidem innumerabilem, per vniuersum Orbem sparsum, nobis creditum cernimus, & gregem quidem non auro, aut argento, sed æterni Patris vnigeniti IESV Christi Domini nostri sanguinis pretio acquisitum, non paucis in locis non solum Pastoribus, sed pascuis etiam destitutum. hinc luporum insidiæ nõ cessantes, illinc prædonum, & hostium violentia, mactare, & perdere adnitentium. Quapropter ad Dominum cum Propheta clamare compellimur: Exaltatus humiliatus sum, & conturbatus, terrores tui conturbauerunt me, circumdederunt me, sicut aqua tota die, circumdederunt me simul. ac nisi eius auxilium, qui nostris humeris tantum põdus imposuit, Nobis adfuturum confideremus, animos plane consideremus; Sed quoniam benignus est Dominus, & non derelinquit sperantes in se, infirmitatem nostram, licet tanto oneri longe imparem gratiæ suæ virtute confortabit, ac tribuet, vt sufficere valeamus. Id verò vt impetrare ab æterno Pastore mereamur, ad vestras orationes, & bona opera confugere ex more Rom. Pont. prædecessorum nostrorum decreuimus. Vos enim, quibus nostra Pastoralis impendenda est sollicitudo, apud Deum pro Nobis intercedendo, non vestram minus, quàm nostram procurabitis spiritualẽ vtilitatem. Quàobrem, vt maiori cum fructu administrationi nostri officij suffragari ad diuinum auxilium consequendum possitis, de thesauro Ecclesiæ, cuius Nos dispensatores sumus, abundanter erogando, ad veram pœnitentiam, & pia opera vos incitandos duximus. Dignos itaque fructus pœnitentiæ faciamus, animas nostras Domino humiliemus, & in hoc sacro Quadragesimali tempore, vbi eo durante, publicatæ hæ nostræ literæ fuerint, ad pensum sanctæ institutionis aliquid addamus, corda nostra scindamus, & in oratione, ieiunio, cæterisq. pietatis operibus vnanimiter perseueremus.

Indict. Iubil. de quo in rubrica. §.1. Quapropter in hac Alma Vrbe nostra à Capella nostra publica Palatij Apost. ad Basil. Principis Apostolorũ in Vaticano, necnon ab Ecclesia S. Mariæ Angelorum nũcupata, ad Basilicam Sanctæ Mariæ Maioris proxima hebdomada, quæ erit post quartam Dominicã Quadragesimæ, quarta, & sexta feria respectiue solemnes Processiones de more indicimus, ad quas Basilicas Nos vna cũ venerab. fratrib. nostris S. R. E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, atque Episcopis, quos in Romana Curia adesse contigerit, ac Christianorum Regum, & Principum Oratoribus apud Nos existentibus, alijsq. Prælatis, atque Officialibus Romanæ Curiæ, vniuersoque Clero, & Populo comitãte, accedere, dictasq. Processiones celebrare statuimus. Vt autem diuinam opem efficacius imploremus, & simul effusis multorum precibus fructuosius exaudiamur, omnes, & singulos vtriusque sexus Christifideles, vbique existẽtes enixè in Domino hortamur, & paterna caritate monemus, vt qui in hac Alma Vrbe sunt, dicta hebdomada, aut saltem altera sequenti, qui verò extra Vrbem in quibusuis orbis Terrarum locis existunt, proxima, aut altera sequenti hebdomada post præsentium notitiam, pias ad Deum preces effundant, vt Ecclesiam suam Sãctam tueatur, & protegat, hæreses vndiq; euellere, & extirpare, Fidem sanctam Catholicã adaugere, & propagare, pacem, & veram cõcordiam largiri dignetur; Nobis verò vires tribuat, quibus susceptum onus ad eius nominis gloriã, fideliumq. & animæ nostræ salutem administrare valeamus, & ij qui-

dem, qui in eadem Vrbe hic præsentes sũt, prædictas Principis Apostolorum, ac Sanctæ Mariæ Maioris Basilicas, vel vnam ex eis quam maluerint, qui verò alibi extra Vrbem erunt Ecclesiam, seu Ecclesias per locorum Ordinarios, seu eorum Vicarios, aut de eorum mandato, aut ijs deficientibus per eos, qui inibi curam exercent animarũ, deputandam, seu deputandas, quocumq; sibi beneuiso eiusdem hebdomadæ die, vel diebus, saltem semel deuote visitent, omnes prætera quarta, & sexta Feria, Sabbato eiusdem, vel alterius sequẽtis hebdomadæ ieiunent, & quantum, pro suo quisq; arbitrio iudicauerit, eleemosynas erogent, atque intra hoc ipsum tempus Sacerdotibus ab Ordinario approbatis peccata sua confiteantur, & die Dominico dictum Sabbati diem proximè subsequente, vel alio dictæ sequentis hebdomadæ die arbitrio Confessarij Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum deuote percipiant: qui autem in nauigatione, vel itinere fuerint, eo peracto, hæc ipsa faciant, & exequantur; qui verò regulares vtriusque sexus in claustris perpetuo degunt, vel in carcere, aut captiuitate detinentur, vel propter corporis infirmitatem, aut aliud quodcumque impedimentum, superius expressa, seu eorum aliqua facere, seu adimplere nequiuerint, Sacerdotis Confessarij approbati ab Ordinario, quem elegerunt, arbitrio, prædicta omnia, & singula, vel eorum aliqua in alia pietatis opera commutare, vel in aliud, proximum tamen tempus, differre valeant.

§.2. Quæ omnia, vt eo libentius præstare studeant, quò vberiùs spiritualibus muneribus, & gratijs à Nobis se refectos cognouerint; De omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, ex illa ligandi, atque soluendi potestate, quam Deus Nobis licèt indignis cõtulit, omnibus, & singulis prædictis, qui prædicta adimpleuerint, plenissimam peccatorũ suorum Indulgentiam, & remissionem, sicut in Anno Iubilæi, visitantibus certas Ecclesias intra, & extra Vrbem concedi consueuit, tenore præsentium concedimus & elargimur. Necnon eisdem fidelibus etiam cuiuscumque Ordinis, Congregationis & Instituti regularibus vtriusque sexus facultatem impartimur, eligendi sibi Presbyterum Confessarium tàm secularem, quàm cuiusuis Ordinis, vel Instituti regularem, ex approbatis ab Ordinarijs locorum, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, & censuris à iure, vel ab homine, quouis modo, vel causa latis, seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus & delictis quantumuis grauibus, & enormibus, etiam in casibus tàm locorum Ordinarijs, quàm Nobis, & Sedi Apostolicæ, etiam in literis die Cœnæ Domini legi consuetis, atq; aliàs etiam per quascumque Rom. Pont. prædecessorum nostrorum constitutiones, quarũ tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, quomodolibet reseruatis, in foro tantum conscientiæ, hac vice dumtaxat absoluere. Et insuper vota quæcumque (religionis, & castitatis tantummodò exceptis) in alia pia & salutaria opera commutare, iniuncta tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis casibus pœnitentia salutari, ac alijs iniungendis, possint, & valeant. *Concessio plenar. Indulg.*

Iussio vbiq. publ. dictum Iubilaeum. §.3. Mandantes insuper venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepisc. Episcop. & alijs quibuscumque Ecclesiarum Prælatis, & locorum Ordinarijs in virtute sanctæ obedientiæ, vt cum harum literarum transumpta, aut exẽpla acceperint, illa statim per suas Prouincias, Ecclesias, Diœceses publicent, & publicare faciant, Cleroq. & populo sibi subiecto solemnes processiones, sicut Nos in prædicta Vrbe indiximus, indicant, & celebrent. Per præsentes autem, super aliqua irregularitate publica, vel occulta, nota defectu, incapacitate, aut inhabilitate quomodolibet contracta non intendimus, nec etiam in foro conscientiæ dispensare, neque vllam facultatem tribuere dispensandi. Ac declaramus has ipsas præsentes, quoad absolutionem in foro conscientiæ, & pœnitentiali tantùm, non autem in foro fori, seu contentioso consequendam, neq; etiam quoad dictum forum cõscientiæ ijs, qui ab aliquo Iudice excommunicati, suspensi, vel interdicti, seu in aliàs sententias, & cẽsuras incidisse declarati, vel publicè denunciati fuerint, nisi intra tempus celebrationis huiusmodi Iubilæi satisfecerint, aut cum partibus concordauerint, neque pariter hæreticis, aut schismaticis specialiter declaratis, seu condemnatis vllo modo suffragari.

Derogatio cõtrariorum. §.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, præsertim quibus absoluendi facultas in certis tunc expressis casibus, ita specialiter Romano Pontifici pro tempore existenti reseruatur, vt nec etiam similes, vel dissimiles Iubilæi, Indulgentiarum, aut facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio, aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari valeat, necnon quorumcumque Ordinum, Congregationum, & institutorum regularium iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Ordinibus, Congregationibus, & Institutis quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis: quibus omnibus, & singulis, eorumq. totis tenoribus specialis specifica & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, aut expressio habenda, vel quæuis alia exquisita forma ad hoc seruan. foret, illarum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac formam in illis traditam penitus pro seruata habentes, hac vice specialiter & expresse ad effectum præsentium derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscumque.

Fides Transumptorum. §.5. Volumus autem, vt præsentium transumptis, vel exemplis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides vbique gentium, & locorum adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. A. 1. die 17. Mar.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo sexcentesimo vigesimo, 6. kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno primo.

III. Confirmatio Vnionis Congregationis Fratrum Discalceatorum Ordinis Eremitarum S. Augustini in Regno Siciliæ antea erectæ, Congregationi Italiæ eorumdem Fratrum.

Multa hic v portu.. it i osui sui se .uenna, videlicet concessionem Ecclesiæ B. Mariæ de Catena Ciuitatis Panormitanæ Fratribus huius Congregationis Siciliæ, necnon quædam viuæ vocis oracula, ac literas Card. Protectoris super d. Vnione.

Huius Congregationis Institutionem habes sup. Clem. VIII. constit. 63. tom. 3. pag. 65. & transitum ad arctiorem Religionem, & ad quam, in const. 3. vbi sup. pag. 65. Confirmationem autem Constitutionum Ordinis habes in Paul V const. 22. Sacri, hic sup pag. 150. Et postea ab isto met Greg. XV. fuit diuisa Prouincia S. Augustini Hispaniarum in quatuor Prouincias cum approbatione multarum Ordinationum pro eisdem conditarum, vt inf. const. 63. Ad sacram. Et nouissime S. D. N. Vrb. VIII. erexit in Congregationem Italiæ horum Fratrum quatuor Prouincias, vt inf. in eius const. 58. Ad vberes, Post quam tibi infertur nonnulla Decreta à Sacra Congregatione Apostolicæ Visitationis eorumdem statû continentia, emanata, De electione Prouincialium, quædam constitutiones, seu ordinationes pro Congregatione Italiæ illorum Fratrum edidit inf. const. 81 Alias pro parte. Ac postremò statuta pro Congregatione Galliæ approbauit in alia constit. 90. Ex iniuncti.

Edita A.D. 1621.

GREGORIVS EPISCOPVS,
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. PAstoralis officij Nobis (meritis licet imparibus) desuper cõmissi cura postulat, vt ad ea, per quæ fidelium quorumlibet, præsertim Religiosorum, eorum maxime, quos vna religio, & vnum professionis vinculum inuicem copulauit, quieti consulitur, ad hoc, vt nulla eos dissensio dilaceret, nullaue immutatio perturbet, sed ipsi mutua caritate coniuncti ceteris exemplo proueniant, libenter intendamus, ac ea, quæ propterea prouide decreta fuisse comperimus, vt firma perpetuò, & illibata persistant, cum à nobis petitur, Apostolico munimine roboremus.

§ 1. Cum itaque, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Religiosorum Congregationis Fratrum Discalceatorũ Italiæ nuncupatorum Ordinis Fratrũ Eremitarum S. Augustini petitio continebat, quòd cum alias nonnulli Religiosi Ordinis Fratrũ Eremitarum eiusdem S. Augustini reformationem, & obseruationem regularem ad regulæ ipsius S. Augustini, necnon Decretorum felicis recordat. Clementis Papæ VIII. prædecessoris nostri super reformatione dicti Ordinis editorum præscriptum in Regno Siciliæ introducere intenderent, recol. mem. Paulus Papa V. etiam prædecessor noster ipsis, & alijs regularibus huiusmodi sub reformatione, & obseruãtia prædictis vitam acturis, Ecclesiam S. Mariæ de Catena nuncupatæ Panormitan. quæ per beneficiatos ad nominationem Communitatis, & hominum Ciuitatis Panormitan. quolibet anno mutari solitos regi consueuerat cum illius ædibus rectoralibus, ac iuribus, & pertinentijs suis vniuersis ad effectum ædes prædictas ad formam domus regularis Obseruantium Eremitarum eiusdem S. Augustini reformatorum nuncupandorum reducendi, accedente tamen consensu Ordinarij, & quorumcumque interesse habentium, perpetuo concessit, ipsisq. religiosis, vt iuxta instituta regularia Ordinis huiusmodi Nouitios absque licẽtia Ordinariorum ad habitus susceptionem, & professionis emissionẽ, seruatis in reliquis decretis dicti Clementis prædecessoris desuper editis, admittere, & in quibusuis Regnis, ac Prouincijs Ecclesias, & ædes quascumq; eis oblatas, de licentia Ordinariorum locorum pro fabricandis nouis domibus regularibus reformatorum iuxta constitutionis, & Decretorum huiusmodi formam, & non alias, nõ autem domos iam fundatas, seu institutas alterius Prouinciæ, vel Congregationis, quauis eiusdẽ Ordinis existerent, absq; expressa Prioris generalis dicti Ordinis licentia acceptare possent, & valerent, dicta auctoritate permisit, & etiam concessit, cũ declaratione tamen, quod religiosi huiusmodi sub obedientia, & correctione Prioris generalis prædicti Ordinis in perpetuo remanerent, & calceati incederent. prout in literis Apostolicis desuper sub die vigesima tertia mẽsis Maij Anni Domini Millesimi sexcentesimi octaui confectis plenius continetur.

§. 2. successiuè cum in vim dictarum literarum S. Nicolai Tolẽtinatis, & S. Gregorij, ac aliquæ aliæ domus regulares Ordinis Reformatorũ S. Augustini huiusmodi in prædicto Regno erectæ fuissent, illarumq. Religiosi vnam Congregationem sub inuocatione S. Mariæ de Succursu nuncupatæ, Regni Siciliæ facientes, sub obedientia tamen eiusdem Prioris generalis Deo famulari cœpissent.

§ 3. Et deinde quamplures, & ferè omnes Religiosi Cõgregationis, & Regni Siciliæ huiusmodi, vt perfectiùs Deo inseruiant; Procuratores ad effectum præfatam eorum Congregationem dictæ cõgregationi Fratrum Discalceatorum Italiæ nuncupatorum, vniri petendum deputassent.

§. 4. Ac venerabilis frater noster Antonius Episcopus Ostiensis Cardinalis Saulius nuncupatus, totius Ordinis S. Augustini Eremitarum apud Sedem Apostolicã Protector, viuæ vocis oraculo à prędicto Paulo prædecessore habito, Congregationem Regni Siciliæ de consensu dictorum Procuratorum Congregationi Italiæ huiusmodi vniuisset, & incorporauisset, Vicariumq. generalem Discalceatorum Italiæ huiusmodi ad supradictum effectum ad Regnum Siciliæ misisset, illumq. Fratres Siculi cum honore, & obedientia, tamquam suum Superiorem recepissent, & quamplures eorum in Capitulis generalibus dictæ Congregationis Italiæ suffragia tulissent, ac in Priores, Diffinitores, Visitatores generales, & alios officiales tàm intra, quàm extra Prouinciam Siciliæ electi fuissent, ac etiam habitum, Professiones, Constitutiones, Cæremonias, Visitationes, Correctiones, & omnia alia, tamquam verè incorporati, & vniti dictæ Cõgregationis Italiæ circa octo annos recepissent, & obseruauissẽt.

§. 5. Tandem nonnulli memoratæ Congregationis Siciliæ Religiosi Procuratores fines eorum mandati excessisse, maioremq partem Religiosorum Cõgregationis Siciliæ deputationi, & Constitutioni præfatorum Procuratorum non interuenisse, nonnullaq. alia necessaria ad id adhibita non fuisse, prætendentes, vnionemq. præfatam nullam esse asserentes, se ei opposuerunt.

§. 6. Quare negotio huiusmodi ab eodem Paulo prædecessore ad Congregationem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium negocijs Episcoporum, & Regularium Præpositorum remissio, in eaq. diu, matureq. discusso, partibus ipsis videlicet dilectis filijs fratribus præfatarum Congregationum Italiæ, & Siciliæ, ac etiam dilecto filio Priore generali totius Ordinis S Augustini eorumq. Procuratoribus & Aduocatis semel, & pluries auditis, bonæ memoriæ Ioanne tituli S. Clementis presbytero Cardinale Bonsio nuncupato referente.

§. 7. Eadem Sacra Congregatio Vnionem Congregationis Siciliæ Congregationi Religiosorum S. Augustini Discalceatorum Italiæ, vt præfertur factam, validam esse censuit, eamq. confirmauit, atque declarauit, supradictas literas fundationis, & erectionis Cõgregationis Siciliæ eiusdem Pauli prędecessoris sub eadem die vigesima tertia Maij millesimi sexcentesimi octaui huiusmodi per dictam vnionem expirasse, nulliusq. roboris esse, & fore, & Fratres Siciliæ, ac Italiæ huiusmodi Congregationis Discalceatorum S. Augustini vnam, eamdemq. Congregationem facere sub eadem Obedientia, Legibus, Constitutionibus, Statutis, Iuribus, Priuilegijs, & quibuscumque alijs sine aliqua differentia neque particularitate in perpetuum esse, & fore quibuscumque non obstantibus. Ita tamen, vt omnes, & singuli Congregationis Siciliæ huiusmodi Religiosi, qui in ea ante vnionem præfatam professionem emiserunt, ad sex menses dũtaxat a notificatione facta, vel facienda iuxta Decretum dictæ Congregationis sub vltima Nouembris Millesimi sexcentesimi noni, & eius literis sub decimanona Decembris mensium diebus millesimi sexcentesimi vigesimi annorum eiusdem Domini, ad alias eiusdem Ordinis Congregationes sub obedientia eiusdem Prioris generalis transire, in eisq. de cetero viuere, & illorum Regularia instituta obseruare teneantur. Illi verò huiusmodi professi ante vnionem, qui talem transitum facere noluerint, & alij qui post vnionem præfatã in Congregatione Discalceatorum Italiæ sub eodem Vicario generali professionem emiserunt, in ea perpetuo similiter remanere debeant, ac etiam teneantur, ac superioritati, iurisdictioni, & obedientiæ Superiorum Congregationis Discalceatorum S. Augustini Italiæ huiusmodi subiacere cogantur, ac alias, prout in Decreto dictæ Cõgregationis, cuius tenores præsentibus haberi volumus pro expressis etiam plenius continentur.

§. 8. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, ea, quæ à Nobis, & Sede præfata confirmantur, & approbantur firmius subsistat, & ab omnibus inuiolabiliùs obseruentur, pro parte Religiosorum primo dictæ Cõgregationis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Decretum prædictum approbare, & confirmare, alijsq. in præmissis opportune prouidere de benignitate Apost. dignaremur.

§ 9. Nos igitur, qui Christifidelium quorumlibet Altissimo præsertim sub suaui Religionis iugo famulantium vota inuiolabiliter obseruari, ac in eis cum animi tranquillitate perseuerari sinceris desideramus affectibus; primo dictam Congregationem, ac omnes, & singulos illius Religiosos, & Professores specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, eosdemq. Religiosos, & Professores, ac eorum quemlibet, necnon primo dictæ Congregationis singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes eiusdemq; Decreti, ac quarumcumque aliarum scripturarum desuper quomodolibet confectarum veriores, & totos tenores, ac Dat. cum inde legitimis secutis quibuscumque, necnon litis, & causæ, ratione oppositionis vnioni huiusmodi status, & merita præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ex voto eiusdem sacræ Congregationis omnia, & quæcumque in eodem Decreto contenta, & inserta, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, omnesq & singulos, tam iuris, quàm facti, ac solemnitatum tam de iure vsu, consuetudine, aut alias quomodolibet requisitarum, in præmissis forsan omissarũ, defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus.

§. 10. Et nihilominus ad tollendas omnes lites, dictas domos regulares S. Nicolai, & S Gregorij Congregationi Discalceatorum Italiæ huiusmodi, non obstantibus prætensionibus, & reclamationibus Prioris generalis totius Ordinis prædicti, auctoritate, & tenore præfatis, quatenus opus sit, de nouo vnimus, annectimus, & incorporamus.

§. 11. Decernentes, confirmationẽ, approbationem, defectuum sup-

supplectionem, nouam vnionem, annexionem, & incorporationem huiusmodi, ac præsentes literas semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, aut ab omnibus inuiolabiliter obseruari, nec sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, derogationibus, Cancellariæ Apostolicæ regulis, aut alijs contrarijs dispositionibus à Nobis, vel alijs Romanis Pontificibus successoribus nostris sub quibusuis iustissimis causis, etiam ad Prioris Generalis dicti Ordinis, aut quorumcumque aliorum instantiam, intuitum, vel contemplationem, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiã cõsistorialiter, ac alias quomodolibet emanatis, & emanandis nullatenus comprehensas, sed sẽper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinũ, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub posteriori data per Religiosos Cõgregationis Italiæ huiusmodi eligenda, concessas esse, & censeri.

Aliter iudicandi & decernendi facultati tollit.

§.12. Sicq. & non aliter in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdem S. R. E. Cardinales iudicari, & definiri debere, irritumq. & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§.13. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinis, & Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, præsertim felicis recordat. Sixti Quarti, & Iulij Secundi, ac Leonis Decimi, necnon Iulij Tertij Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, quorum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis, eidem Ordini, ac illius Priori Generali, necnon quibusuis illius Fratribus, & Religiosis, seu alijs personis in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis irritantibusq. & alijs Decretis in contrariũ forsan quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiamsi de illis, eorumq. totis tenoribus specialis specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes mẽtio, seu quęuis alia expressio habenda foret, illis alias in suo robore permansuris hac vice dũtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Sa. Breuem... que paraiam adiungit.

§.14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, confirmationis, defectuum supplectionis, vnionis, annexionis, incorporationis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. P. A. 1. die 12. Febr.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicę millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, pridie Idus Februarij, Pontificatus nostri anno primo.

Sequitur concessio Ecclesiae B. Mariae de Catena in Ciuitate Panormitana existente ... Fratribus Congregationis ... nuper in eo Regno institutae.

Edita A. D. 1608.

PAVLVS PAPA V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

COllapsæ Regularis disciplinæ restitutioni pro Pastoralis officij nostri debito assidue inuigilantes, omnem adhibemus operam, vt Religioni primæuus Sanctitatis ordo restituatur.

Dionysius de Neapoli, & alii Fratres ... Ordinis Obseruantiã, ac Reformationem iuxta S. Aug. Reg. in Regno Siciliae introducere intendunt.

§.1. Cum itaque (sicut accepimus) dilectus filius Dionysius de Neapoli in sacra Theologia Magister, & nonnulli eius socij Ordinis S. Augustini Fratrum Eremitarum expresse professi reformationem, & obseruantiam Regularem ad præscriptum Regulæ B. Augustini, & Decretorum fel. recor. Clementis Papæ VIII. prædecessoris nostri super reformationem dicti Ordinis Eremitarũ S. Augustini editorum, in Siciliæ Regnum introducere intendant.

Pro... quibus rei effectu Pont. concedit S. Mariae de Catena Ciuitatis Panormitan. vna cum domibus Rectoralibus, iuribusq. pertinentijs, & c. de cõsensu tamen Ordinarij, & aliorum interesse habentium.

§.2. Et nos d. Ordinis decus, integritatem, suiq. pristini candoris restitutionẽ sincero considerantes affectu, Dionysio, & alijs Fratribus sub reformatione, & obseruantia prædictis vitam acturis Ecclesiam S. Mariæ de Catena nuncupatam Panormitan. quæ (vt accepimus) per Beneficiatos ad nominationem Communitatis, & huiusmodi Ciuitatis Panormitan. quolibet anno mutari solitos regi cõsueuit cum illius ædibus Rectoralibus, ac Iuribus, & pertinentijs suis vniuersis, ad effectum ædes prædictas ad formam domus Regularis Obseruantium Eremitarum S. Augustini nuncupan. reducen accedente tamen consensu Ordinarij, & quorumcumque interesse habentium, perpetuo concedimus.

Et permittit vt Nouitios ad habitum, & professionem ... Ord. ... possint admittere formam reliq. const. 63. Clem. 8. sup. to. 3. pag. 65.

§.3. Ac Dionysio, & Fratribus prædictis, vt iuxta regularia Instituta Ordinis huiusmodi, nouitios absque licentia Ordinariorum ad habitus susceptionem, & professionis emissionem, seruatis in reliquis Decretis d. Clementis prædecessoris desuper editis, admittere.

Ac vt alias domos ... de Ordinariorum licentia accipere ... valeant.

§.4. Et in quibusuis Regnis, & Prouincijs, ecclesias, & ędes quascumque, eis oblatas de licentia Ordinariorum pro fabrican. nouis domibus Reformatorum iuxta formã similiter Cõstitutionis d. Clementis prædecessoris, & non alias, non autem domos iam fundatas, seu constructas alterius Prouinciæ, vel Congregationis absq; expressa d. Prioris generalis licentia accipere possint, & valeant auctoritate Apostolica tenore præsentium permittimus, & licentiam damus.

§.5. Cum declaratione tamen, quod Priori Generali prædicto subiecti remaneant, & aliquem gradum quouis nomine nuncupatum suscipere non possint, sed iuxta tenorem Constitutionum Apostolicarum habeant gradus absolutẽ ad Ius exponen. legen. interpretan. & concionan. & nomen Regentis, Respondentis, Magistri, Audiẽtium, & Lectoris solus ipse actus legen. disputan. responden. & argumentan. Fratribus tribuat, & eo in actu tantum huiusmodi nominibus frui, & gaudere possint, sed omnes communi nomine Fratrum Reformatorum nuncupatorum, & si Magisterij, aut alio gradu insigniti dictam Reformationem, seu obseruantiam ingredi petierint, aut voluerint nomine, tantùm Fratris appellentur.

... Declarat eos remanere subiectos Priori generali nec posse aliquẽ gradum suscipere, sed nuda habeãt officia expon. legen. & similia.

Statuit Superiores Refor. ab ipsis Reformatoribus, seu obseruan. eligi debere & a Gen. confirmari, & si numerus domorũ excreuerit Vicar. eligendum.

§.6. Insuper perpetuò statuimus, & ordinamus, quòd Superiores ipsorum Reformatorum, seu Obseruantium ab ipsismet Reformatoribus, seu Obseruan. tantùm, seruata tamen forma Constitutionum Ordinis prædicti) eligantur à Priore Generali totius Ordinis pro tempore existen. confirmentur, quodq. si numerus domorũ Reformatorum seu Obseruantium huiusmodi excreuerit, Vicarius huius Reformationis iuxta Constitutiones prædictas eligatur, & in quibusuis Capitulis eorum Prior primæ domus, in quam primũ Reformatio, seu Obseruantia regularis introducetur, vel primus Definitor, eorum quilibet pro suo biennio, quod à Priore Generali cõfirmatur, Præsidens existat, liberum autem sit Priori generali in certis casibus Præsidentem nominare, & mittere non solùm ex prædicta Reformatione, sed quemcumque alium non tamen Regni Siciliæ, cum pro quiete Fratrum Reformationis huiusmodi ita expedire in Domino visum fuerit.

Aliaq. statuit de habitu, & calceamentis in reliquis seruan. const. 3. d. Clem. sup. ... pag. ...

§.7. Omnes autem calceati incedant, ac panno grosso, & vilis pretij, seu ferendina vt vocant etiam Crassa, iuxta formam Constitutionum Ordinis prædicti, non autem alio panno subtiliori vtatur, & in reliquis Constitutiones, Decreta, & Ordinationes a d. Clemente prædecessore edita, præsertim quę Fratres dicti Ordinis nominatim concernunt, obseruent.

In die qua accip. possess. d. Eccl. ipsi Fr. vt inuicẽ se possint absoluere ab omnibus casibus etiã Sedi Apost. reseruatis (haeresi excepta) facultatem tribuit. Et visitantibus ipsam Eccl. dicta die confessis, ac sac. commun. refectis ... indulg. elargitur.

§.8. Denique vt reformatio huiusmodi cum puritate cordis introducatur, Fratribus Reformatis prædictis, vt ea die, qua possessionem dictæ Ecclesiæ accipient, sese inuicem a quibusuis peccatis, erroribus, & excessibus etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, non tamen hæresi, iniuncta pro modo culpæ pœnitẽtia salutari, absoluere possint, & valeant, auctoritatem, & facultatem concedimus.

§.9. Ac tam ipsis, quam alijs vtriusq. sexus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis, ac sacra communione refectis, qui eodem die eamdem Ecclesiam visitauerint, ac ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesię exaltatione preces ad Deũ pias effuderint, plenariam omniũ peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Contrariis tollit.

§.10. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, cõfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & constitutionibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis eidem Ordini, illiusq. Superioribus, & quibusuis alijs personis sub quibuscũque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiã derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritan. & alijs Decretis in genere, vel in specie, ac etiam Motu proprio, vel consistorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, & innouatis quibus omnibus, & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressaq. ac indiuidua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importan. mentio, seu quęuis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruan. foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis haben. illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 3. die 23. Maii.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Maij 1608. Pontificatus nostri anno tertio.

Sequitur viuae vocis oraculum factum Cardin. ... Protectori ab ... Paulo V. ... vnione atque incorporatione Cõgregationum Italiae, & Siciliae istorum Fratrum.

Antonius Cardinalis Saulius Congregationis Reformatorum Ordinis Eremitarum S. Augustini Discalceatorum Italiae nuncupatorum Protector.

CVm Reuerendus Pater Fr. Ioseph à Messana, vnus ex Cõgregatione Discalceatorũ illius Regni, qui Fratres Reformati Discalceati Ordinis Eremitarum S. Augustini S. Mariæ de Succursu nũcupantur Romam ex Panormo venerit, mãdatum Procuræ secum afferens, vt Fratrum illorum omnium nomine vnionem, & incorporationem cum Reformatorum eiusdem Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Discalceatorum Italiæ nuncupatorum Congregatione, vt sic vniti, ac incorporati Deo humilius, & feruẽtiùs possent inseruire, peteret, Nos nostræ Protectionis munere fungentes, eorumq. huiusmodi piæ petitioni fauere volentes, verbum hac de re cum S.D.N. Paulo Papa V. fecimus, sua vero Sanctitas cũ annuerit, Nos auctoritate ob nostram eamdem Protectionem nobis à Sanctitate sua concessa supra dictos Siciliæ Fratres Reformatos Discalceatos cum Fratrum Italiæ Discalceatorum Reformatorum Congregatione omnibus cum clausulis necessarijs atque opportunis vnimus, atque incorporamus. Deum optimum Maximum precantes, vt hoc fidelium bono, & sui ipsius nominis fieri cum gloria velit. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.

Romæ in ædibus nostris die 7. mensis Maij 1611.

Antonius Cardinalis Saulius Ordinis Protector.

Sequitur aliud viuæ vocis oraculum super dicta vnione confirmatorum primi cum supplemento quorumcumque defectuum, si qui desuper interuenerint.

Antonius Cardinalis Saulius totius Ordinis S. Augustini Protector.

NOuem iam propè abierunt anni, cum sic volentibus, atque poscentibus Reuerendis Nobis dilectis Fratribus in Sicilia Reformatis Discalceatis Eremitis S. Augustini Sanctæ Mariæ de Succursu nuncupatis, eos Nos cum Reformatorum eiusdem Ordinis Eremitarum S. Augustini Discalceatorum Italiæ nuncupatorum Congregatione, facto hac de re verbo cum S D.N. Papa Paulo V. qui annuit, vniuimus, atque incorporauimus. Nuper extitere tamē ex Siculis Fratres nonnulli, qui istam Congregationum coniūctionem dirimere, atque etiam tollere cogitarint, inualidam illam, ac nullam esse iactantes. Aiunt namq. Procurationis mandatum ad ipsam hanc Congregationem vnionem, atque incorporationem obtinen. et Siciliæ aliarum, non rite, neque eo quod debuit modo, hoc est, non omnibus conuocatis Fratribus, neque per campanæ (vt dicitur) sonum fuisse confectum: Propterea nullas etiam esse habitus susceptiones, et professiones ab incorporatis ante lapsum probationis annum emissas. Nos omnia hæc S. D. N. narrauimus: Sua verò Sanctitas dissentiones, et lites tollēs omnes tam præsentes, quam futuras, et defectus (si qui fuerunt) tàm iuris, quam facti super præmisso Procurationis mandato, super etiam habitus susceptionibus, ac professionibus prædictis ab incorporatis emissas, alijsq. omnibus nobis satis cognitis, iustis de causis hic non expressis supplens, ipsarumq. Congregationum vnionem, atque incorporationem manere voluit: Itaque Nos ex auctoritate nobis, qui totius Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Protectoris munus gerimus, à Sanctitate sua viuæ vocis oraculo concessa eam confirmamus (et quatenus opus sit) denuo facimus perpetuisq. futuris temporibus in omnibus iuxta voluntatem, ac iussum Sanctitatis suæ obseruari mandamus. In nomine Patris, et Filij, et Spiritus sancti. Amen.

Romæ die 5 Martij 1619.

Antonius Cardinalis Saulius Protector.

Subsequuntur Decretum, ac Literae, quibus conceditur facultas dictis Fratribus in domibus S. Nicolai, ac S. Gregorij Panormit. ante d. Vnionem professis, transeundi ad alias domos Conuentua. es extra d. Regnum per Priorem Generalem assignandas, infra sex menses à notitia praesentium decurrendas.

Ex Audientia Sanctissimi die vltima Nouemb. 1619.

SAnctissimus Dominus Noster confirmationem huiusmodi Vnionis ab Illustrissimo Cardinali Saulio factam probauit, ac (quatenus opus sit) denuo vniri mandauit, cum Decreto, quòd Religiosi, qui in Sancti Nicolai de Tolentino, ac S. Gregorij Panormitan. domibus ante supradictam Vnionem professionem emiserunt, si Congregationem Italiæ ingredi, illiusq Reformationem, ac Regularia Instituta accipere noluerint, ad alias domos Conuentuales, etiam extra dictum Regnum Siciliæ, eis per Priorem Generalem eiusdem Ordinis designandas, ad sex menses dumtaxat à die notificationis præsentium inchoandos, transire possint, et valeant, literasq. sub annulo Piscatoris desuper expediri mandauit.

Ex Audientia Sanctissimi die 19 Decemb. 1621.

Santo Agostino Scalzi d'Italia. Al Generale. Napoli.

HAuendo fatto supplicare alla Santita di N.S. li Scalzi di cotesta Religione che sono in Sicilia, e che si trouano Professi prima che da noi col viuo oracolo della Santità Sua fussero vniti alla Congregatione delli Scalzi d'Italia del medesimo Ordine di passare ad alcune di quelle Congregationi dell'istess'Ordine, che più piacerà loro. M'ha la Santità Sua ordinato di scriuere a V. P. che a tutti quelli Scalzi sudetti, che dētro a sei mesi da cominciarsi dalla notitia della presente vorranno passare a qualsiuoglia delle Congregationi di cotesta Religione, dia loro licenza di poterlo fare, con pigliare l'habito della medesima Congregatione, alla quale passa anno, e restando ferma nel resto l'Vnione sudetta conforme il Decreto della S. Congregatione per quelli, che non si curano di fare simile transito, e per quelli, ch'hāno professato doppo la sudetta Vnione, a quali restaràno anco li Cōuenti di Palermo, E Dio etc

VI, Priuilegia, Indulta, Gratiæ, Facultates, Exemptiones concessæ Cubiculariis, qui Sanctitati Suæ inseruiebant.

Loquitur Cubiculorum Collegium vna cum alio Collegio Scutiferorum Apostolicorum extat Leo X. in sua const. 14. Romanus, sup. in Bullar. antiq. to. 1. pag. 119. vbi non a tu ficienter habes de ea materia. Sed posterior in Bullar. nou. et luso praetermissa est.

GREGORIVS EPISCOPVS, Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

VEnerabili fratri Galeatio Archiepiscopo Baresi, Domus, et Palatij nostri Præfecto, ac dilectis filijs Petro Pauonio Ariminen. Cubiculi nostri Præfecto; Clementi Leoni Bononien Pincernæ; Francisco Volpato Bononien. Dapifero; Marco Antonio Gozzadino Bononien. Mario Bonio Bononien. Eleemosynario Secreto; Attilio Ariosto Bononien. Fratri Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, Foresio Maroni; Carolo Lilio Romano; Iosepho Simoni Lucan. Bernardino Castellano Alben. Medico, Francisco Cecchino Romano, Paulo Alaleoni Romano, Ioanni Antonio Pauonio Ariminen. Ernesto Adalberto ab Harrach Viennen, Raphaeli Pinchiaro Bononien. Caudatario; Stephano Pinchiaro Bononiēsi, Hippolyto Boncompagno Romano, Michaelangelo Castello Bononien. Capellanis Secretis; Liuio Sonantio Reatin. Thomæ Scribanario Bononien. Iacobo Domenichino Bononien. coniugato; Augustino Mirono Tiburtin. diœces. etiam coniugato, necnon Gaspari Polonio Romano, Secretario nostro domestico; ac respectiue Cubiculariis, et familiaribus, continuis commensalibus nostris Clericis salutem, et Apostolicam benedictionem.

Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris prouidentia deuotos, et fideles suos, illos præsertim, qui grata familiaritatis obsequia iugiter ei impendunt, ac quos ad id alias propria virtutum merita commendant, honoris, et famæ amplioribus præconijs, ac præclaris dignitatum titulis decorare, et ornare, necnon specialis beneuolentiæ fauoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspicit conuenire.

Pontificij Cubicularij eidem praestantes obsequia, fiant Lateranenses Notarij Sedis Apost. participantes.

§. 1. Hinc est, quòd Nos ad grata familiaritatis obsequia, quæ vos, qui etiam continui commensales nostri extitistis, & quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, & adhuc solicitis studij impendere non desistitis, necnon vitæ, ac morum honestas, aliaq. laudabilia probitatis, & virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiari experientia iuuari percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris fauoris gratia, ac specialis honoris, & excellentiæ dignitatis titulo sublimare volētes, Vos, & quemlibet vestrum à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequen. harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes; Motu proprio, nō ad vestram, vel alterius pro vobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine.

Comites, Nobiles, & Equites.

Vos, & quemlibet vestrum respectiue in nostros, & Sedis Apostolicæ Notarios (sine tamen præiudicio dilectorum filiorū nostrorum Notariorum de numero participantium) Apostolica auctoritate, tenore præsentium recipimus.

Eorumq. priuilegiis fruantur, hic descripta etiam si habitum non deferant, volumus.

§. 2. Ac Sacri Palatij, & Aulæ Lateranen. Comites, necnon Auratæ Militiæ Equites, ac Nobiles Romanos, & Vrbis Romæ, omniumq. & singularum aliarum Ciuitatum, Terrarum, & Locorum Romanæ Ecclesiæ mediate subiectorum ciues, cū omnibus iuribus, iurisdictionibus, prærogatiuis, & insignibus debitis, & consuetis creamus, ac constituimus, ac in numerum, & consortium aliorum nostrorum, & eiusdem Sedis Notariorum, necnon Palatij, & Aulæ huiusmodi Comitum, Equitum, & Nobilium Romanorum, aliorūq. Ciuium Ciuitatū, & Terrarū prædictorū referimus, & conscribimus.

§. 3. Vobisq., etiam si habitum, & Rocchettum Notariorum dictæ Sedis iuxta decreta Lateranen. Concilij nouissime celebrati, nō deferatis, aut Ciuitates huiusmodi non incolueritis, nec vnquam in eisdem Ciuitatibus domicilium habueritis, vt omnibus, & quibuscumque priuilegijs, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, fauoribus, gratijs, & indultis, quibus ceteri omnes Notarij nostri etiam de numero participantium, ac Comites, Equites, & Nobiles (citra tamen exemptionem à Concilio Tridentino sublatā, ac facultates legitimandi, ad gradus promouendi, Notarios, seu Tabelliones creandi, aliaq. huiusmodi priuilegia à Notarijs, & Comitibus prælatis prætensa, itaut illis vti nullibi valeatis, ac irritum, & inane existat quicquid secus per vos, aut quemlibet vestrum respectiue attentari contigerit.

Etiam in assecutione Romanorum Ecclesiasticorum.

§. 4. Necnon Ciues originarij, etiam in dignitatum, beneficiorū, & officiorum Ecclesiasticorum, ac secularium, etiam ex personis Romanorum Ciuium originariorum vacantiū assecutione, & exercitio, tam in Vrbe, quam in Ciuitatibus prædictis, & alias vbique locorum, & gentium, necnon Sessionum, & Conuentuum vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum; non solùm ad eorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, ac si priuilegia, facultates, exemptiones, gratiæ, & indulta huiusmodi pro vobis emanassent, vti, potiri, & gaudere, ac in omnibus, & singulis Apostolicis, alijsq literis, instrumentis, & scripturis publicis, & priuatis deinceps nomine vestro conficiendis, vos Notarios, Comites, Equites, & Nobiles, ac de nobili genere ex vtroque parente procreatos, necnō Roman. & aliarum Ciuitatum, & Terrarum prædictarum Ciues, prout libuerit, inscribere, & vos illis subscribere valeatis, ac pro veris, & non fictis Notarijs, Comitibus, Equitibus, & Nobilibus, ac Ciuibus habeamini, nihilq., qualecumque illud fuerit, cum ijs expressionibus subreptitium, aut obreptitium, vel inualidum, sed illud idem efficax in omnibus cēseatur, necnon honoris causa insignia gentis nostræ, siue integre, siue cum alijs respectiuè composita, gestare possitis, prout vobis placuerit, concedimus.

Exemptio à decimis, & aliis impositionibus.

§. 5. Et insuper vos, vestraq. beneficia, & officia ecclesiastica quæcumque, quotcumque, & qualiacumque illorum fructus, res, & iura, vbicumque locorum, Regnorum, & Prouinciarum, necnon in Vrbe, Ciuitatibus, Terris, & locis eidem Romanæ Ecclesiæ mediate, vel immediate subiectis cōsistentia, prædia, domos, possessiones, & bona patrimonialia, aliaq. temporalia mobilia, & immobilia, ac se mouentia, necnon actiones, & iura præsentia, & futura cuiuscumque qualitatis, quantitatis, & naturæ, & cuiusuis etiam annui valoris fructus, redditus, & prouentus huiusmodi sint, vel fuerint, ac etiam quæcumque a vobis vendenda, ac pro vestris, & familiarum vestrarū vsibus emeda ab omnibus, & quibuscumq. decimis, quartis, & dimidijs partibus subsidijs etiam caritatiuis, necnon vectigalibus,

cimalibus, portorijs, tributis, datijs, pedagijs, collectis, & quocũque alio modo nuncupatis, angarijs, perangarijs, ceterisq. oneribus, & contributionibus, tam vrbanis, quam rusticis, ordinarijs, & extraordinarijs, realibus, personalibus, & mixtis, etiam ratione munitionum Moeniorum, & Pontium, Portarum, Moliturarum, & mercium cuiuscumque generis, transitus, seu passus, & vecturæ, etiam in aliud territorium, seu Prouinciam, Terra, Mari, & Flumine, necnõ equorum mortuorum, stabulationum Militum, institutionis seminarij Ecclesiastici, aut quacumque alia quantumuis graui, etiam grauissima causa (pro subuentione contra Infideles dumtaxat excepta) nunc & pro tempore impositis; ita quòd vos, & quemlibet vestrum nihil omnino horum, aut aliorum similium subire teneamini, nec per Cameræ Apostolicæ, aut alios Commissarios, seu vectigalium, & tributorum huiusmodi redemptores, conductores, & exactores, quocumq. priuilegio, exemptione, & facultate suffultos, aliàs quàm, vt præfertur, valeatis coarctari, (quamdiu seruitijs nostris institeritis dumtaxat) eximimus, & liberamus.

Dispensatio ad duo dissimilia, vel simplicia similia sub singulis tribus tectis.

§.6. Ad hæc vobiscum, & cum quolibet vestrum respectiuè, vt quæcumque duo dissimilia, vel simplicia similia, sub singulis tribus tectis quarumcumque trium Cardinalium, etiam Metropolitanarũ, aut aliarum Ecclesiarum consistentia, etiam si vnum ex illis omnibus cum cura, aut dignitas etiam maior, & principalis, Canonicatus, & præben., personatus, administratio, vel officium fuerit, & ad dignitatem; personatum, administrationem; vel officium huiusmodi consueuerit, quis per electionem assumi, eiq. curam etiam iurisdictionalis immineat animarum, si alicui vestrum aliàs canonicè conferantur, aut quisque vestrum eligatur, præsentetur, aut aliàs assumatur ad illa, & instituatur in eis recipere, & dummodo illa omnia (vno excepto) personalem residentiam non requirant, insimul quoad vixeritis retinere.

[illegible]

§.7. Necnon etiam quandiù nobis inseruieritis tantum in beneficijs Ecclesiasticis, etiam curatis, non tamen parochialibus, nec curatis cura animarum Parochianorum) per vos pro tempore respectiuè obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione, vel priuilegio personalem residentiam requirentibus, etiam si dignitates in Cathedralibus etiam Metropolitanis maiores, ac Collegiatis Ecclesijs huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneamini, nec ad id per locorum Ordinarios, aut Ecclesiarum earumdem Capitula, seu quosuis alios ad residen. interim in illis inuiti compelli possitis, omnesque, & singulos vestrorum beneficiorum obtentorum fructus, redditus, & prouentus, durante seruitio prædicto, cum ea integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperetis, si in eisdem Ecclesijs siue locis personaliter resideretis, percipere, exigere, & leuare.

Facultas recipiendi Ordines etiam sacros à quocumque Catholico Antistite, etiam extra tempora, & sine licentia Ordinarij.

§.8. Ac interim, vel postmodum, si volueritis, hic in Romana Curia, vel extra eam a quocumque malueritis Catholico Antistite gratiam, & communionem eiusdem Sedis habente, quem duxeritis eligendum, ad omnes etiam sacros, & Presbyteratus ordines aliquibus tribus Dominicis, vel alijs Festiuis diebus, etiam extra tempora à iure statuta proprij Ordinarij, aut cuiusuis alterius licentia desuper minime requisita, si aliàs idonei ad id reperti fueritis, super quo Antistitis conscientiam oneramus, promoueri, & in illis promoti etiam in Altaris ministerio ministrare.

Indultum audiendi leges, & studendi, necnon Iudicis, Aduocati, & Procuratoris officium in causis Ecclesiasticis ciuilibus tantum exercendi.

§.9. Necnon etiam si Presbyteri fueritis, ac dignitates, & officia obtinueritis, leges, & iura ciuilia etiam publicè in scholis, & Vniuersitatibus studiorum generalium ad quinquennium dumtaxat, dũmodo trigesimum ætatis annum non excesseritis, audire, & si habiles, & sufficientes reperti fueritis, etiam ad Doctoratus gradum in huiusmodi facultate vos promoueri facere, ipsaq. iura etiam publice docere, atque Iudicis, Aduocati, & Procuratoris officium in causis Ecclesiasticis ciuilibus tantum exercere libere, & licite possitis, & valeatis, auctoritate, & tenore prædictis de specialis dono gratiæ dispensamus.

Licentia eligendi sibi Confessarium cum facultate vel ab omnib. etiam expressis absoluendo.

§.10. Liceat quoque vobis, & cuilibet vestrum aliquem idoneũ, & ab Ordinario approbatum presbyterum secularem, vel cuiusuis Ordinis regularem in vestrum eligere Confessorem, qui vita eius comite vos, & quemlibet vestrum à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, & per vos incursis, & quibus vos etiam Apostolica auctoritate illaqueari contigerit, etiam si absolutio Nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter, vel generaliter reseruata existat, & quorumcumque votorum, & Ecclesiæ præceptorum transgressionibus, homicidij casualis, manuum violentarum in quasuis personas etiam Ecclesiasticas (non tamen Episcopos, vel alios Superiores Prælatos) de præterito iniectionibus, seu consilij, vel fauoris ad id præstationibus, ieiuniorum omissionibus (non tamen recitationis Horarum Canonicarum, aliorumq. diuinorum Officiorum) & denique ab omnibus, & quibuscumque alijs vestris peccatis, criminibus, & excessibus, ac delictis quantumcumque grauibus, & enormibus, etiam talibus, propter quæ Sedes prædicta meritò consulendum foret, videlicet à contentis in literis die Coenæ Domini publicari consuetis, semel tantum in vita, & mortis articulo; in reliquis verò dictæ Sedi quomodocumque reseruatis, alijsq. quibusuis casibus semel in anno, confessionibus vestris diligenter auditis (sine tamen alicuius præiudicio) prædicta auctoritate Apostolica absoluere, & vobis pro commissis poenitentiam iniungere salutarem.

Vota commutandi.

§.11. Necnon vota quæcumque (visitationis liminum vltramarinorum, & SS. Apost. Petri, & Pauli, Castitatisq., ac Religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare.

Indultum transferendi pensiones etiam in mortis articulo vsque ad summam 300. duc. auri de Cam.

§.12. Vobisq. vlterius, & cuicumque vestrum respectiue, vt quicumque loci Ordinarij, vel Canonici Metropolitan. seu aliarum Ecclesiarum, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, tam in dicta Curia, quàm extra eam ad id per vos respectiue coram Notario, & testibus fide dignis eligendi, seu eligendæ quascumque pensiones annuas vobis super Mensarum Abbatialium, seu Capitulariũ, ac Episcopalium, & Archiepiscopalium, ac quorumcumque aliorũ beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, & quorumuis Ordinum, & Militiarum Regularium, etiam Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani quomodocumque, & qualitercumque qualificatorum fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, & distributionibus etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, distributiones, & pro tempore assignata, & reseruata, ac reseruanda, pro summa videlicet trecentorum ducatorum auri de Camera, quoad singulos vestrum quandocumque alicui vestrum respectiue placuerit, simul vel successiue, in toto, vel in parte, etiam in cuiuslibet vestrum mortis articulo cassare, & extinguere, ac postquam cassatæ, & extinctæ fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, & distributionibus, seu illarum loco fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, distributiones, & emolumenta huiusmodi vsque ad summam, & quantitatem præfatam vni, vel pluribus alijs personis, etiam per vos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, seu clericali charactere insigniri volentibus, etiam eis quoad vixerint, vel eorum Procuratoribus ad id ab eis speciale mandatum habentibus, ijsdem modo, et forma quibus vobis assignatæ, aut reseruari, seu assignari concessæ, seu concessi fuerint, etiam absque consensu easdem pensiones soluere debentium, etiamsi illas, vel illa aliàs cassari, et reseruari de nouo facien. facultatem non habueritis, ac pensiones, et fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, ac distributiones, et emolumenta huiusmodi eisdem pluries cassatæ, et de nouo assignatæ fuerint, vsque ad summam, et quantitatem prædictam, etiam literis Apostolicis super reseruationibus, et assignationibus huiusmodi non confectis, ac alias cum omnibus, et quibuscumque exemptionibus, priuilegijs, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus, & cautelis, ac etiam censuris, & poenis, in prioribus reseruationibus huiusmodi concessis, & contentis integre persoluendas reseruare, constituere, & assignare valeant, auctoritate, & tenore prædictis, de speciali gratia indulgemus.

Facultas testandi ad fauorem etiam consanguineorum vel aliorum etiam per priuatã scripturã vsque ad summam sex millium ducat. auri de Cam.

§.13. Necnon etiam vobis, vt de omnibus, & singulis domibus, prædijs, possessionibus, terris, & locis, ac iurisdictionibus, ceterisq. bonis mobilibus, & immobilibus, quæ tamen non sint Altaris, vel Altarium Ecclesiarum vobis commissarum ministerio, seu alicui speciali earumdem Ecclesiarum diuino cultui, seu vsui deputata, seq. mouentibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretij, & conditionibus existentibus, ac iuribus, & actionibus ad vos ratione Ecclesiarum, etiam Cathedralium, etiam Metropolitan. quibus vos præesse forsan contigerit, necnon Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, dignitarum, & aliorum quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura secularium, & quorumuis Ordinum regularium, quæ etiã ex quibusuis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in titulum, Cõmendam, administrationem, ac alias quomodolibet obtinueritis, obtinetis, & obtinebitis, ac fructuum, redditum, & prouentuum Ecclesiarum loco pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus, & prouentibus vobis reseruatorum, & assignatarum, ac reseruandorum, & assignandarũ, quos, & quas percepteritis, percipitis, & percipietis in futurum, necnon emolumentorum quorumcumque Romanæ Curiæ officiorum, & alias quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, ac etiam de dictis prouentibus, fructibus, redditibus, & pensionibus annuis, necnon vestra, & cuiuslibet vestrum Industria, & labore quomodolibet, & vndecumque, licitè tamen acquisitis, & acquirendis, ac aliàs etiam de muneribus, & officijs, quæ exercueritis, & vos exercere contigerit, & alia quauis occasione, vel causa, seu contemplatione ad vos peruenturis, etiam si in pecunia numerata, & localibus, gemmis, alijsq. pretiosiorib. rebus consistant, tam in dicta Curia, quàm extra eam vbique locorum, & penes beneficia ipsa existentibus, quorum omnium qualitates, & veros etiam annuos valores, etiam si talia forent, quæ in generali appellatione bonorum, & supellectilium non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis præsentibus, ac si specificè, & sigillatim exprimerentur, & denominarentur, pro sufficienter expressis, & declaratis haberi volumus, vsque ad summam sex millium ducatorum auri de Camera, ac etiam de ipsis fructibus, redditibus, & prouentibus, & pensionibus debitis, & debendis, ac nondum perceptis, & exactis, etiamsi illorum solutionis, aut perceptionis terminus nondum aduenerit, pro illa rata, quæ vobis debita erit, Constitutione, & declaratione super fructibus, & pecunijs non exactis, quæ forsan ad successores in ipsis beneficijs spectare, & pertinere debeant, nõ obstantibus, etiam cumulatiuè cũ quibusuis alijs similibus, vel dissimilibus facultatibus habitis & habendis, vsq. ad summã quadrigentorum ducatorum similium dumtaxat, tam pro decentibus, & honestis impensis funebribus, quàm etiam pro remuneratione illorum, qui vobis viuentibus seruierint, etiam vltra seruitij meritum, ac in vestrorum consanguineorum, & affinium, ac quorumcumque piorum locorum fauorem, et vsum aliàs pro arbitrio, et voluntate vestris, et cuiuslibet vestrũ absolutis testari, et testamento, codicillis, fi-

deicommissis, legatis, donationibus tàm inter viuos, quàm causa mortis, & alijs quibuscumque modis, & titulis scriptura etiam minus solemni, coram duobus, vel tribus testibus, aut etiam cedulæ sola manu vestra scripta, vel subscripta, & aliàs in omnibus & per omnia, prout, & quomodolibet vobis videbitur, etiam in ipsa Curia, & in mortis articulo, etiam nulla facta mentione præsentis, vel aliarum vobis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quòd in vim illarum testari, seu disponere velitis, & intendatis semel atque iterum, aut pluries disponere, statuere, & ordinare; Itaut quicquid testatum, gestum, aut ordinatū, seu alias dispositum à vobis fuerit, etiā in vim simplicis distributionis, ac aliàs omni meliori modo valeat, & seruari debeat, ipsaq. testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, donationes, legata, & statuta pluries, ac toties quoties vobis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum reuocare, & alia de nouo edere libere; & licite valeatis, auctoritate Apostolica, & tenore præmissis plenam, & liberam concedimus facultatem.

Supplementū omnium defectuum in super his sequutis vel sequendorum.

§.14. Et insuper statuimus, ordinamus, vobisq. indulgemus, quòd si contigerit vos ab intestato, & sine vlla, vel minus valida bonorū, & rerum, ac fructuum, redditum, & prouentuum prælatorum dispositione in dicta Curia, vel extra eam, ac etiam extra vestra beneficia, vel alia loca debitæ à vobis residentiæ personalis, etiā nulla subsistente causa, ab humanis decedere, omnia, & singula bona, res, & iura, etiam vt præfertur qualificata, necnon spolia cuiuscumque quantitatis, & valoris existentia, etiam ex præfatis, & aliàs vndecūque prouenientia ad Cameram Apostolicam, seu in dictis beneficijs successores non pertineant, sed ad hæredes vestri sanguinis integrè deueniant, & illis deficiētibus inter familiares vestros, arbitrio personæ, seu personarum, quas ad id scripto nominaueritis, distribuantur, nisi de alia dispositione, vel intentione vestra scriptura etiā minus solemni secus appareret, quā tunc velut efficacē ipsæ personæ, vel alij Iudices seu executores omnino exequi & adimplere, illiq. sese cōformare in omnibus, & per omnia debeat; Et nihilominus quęcūq. huiusmodi testamenta, legata, donationes, dispositiones, & alia forsā aliàs à vobis, etiā nulla, aut minus sufficienti facultate suffultis, de huiusmodi bonis, iuribus, ac actionib. fructibus, pecunijs, localibus, alijsq. rebus supradictis, etiam in fauorē cōsanguineorū, & affinium prædictorum, & aliàs quomodolibet facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea quę per vos in futurum quomodolibet fient, ex nunc, prout ex tunc, & è contra approbamus, & confirmamus, omnesq., & singulos iuris, & facti, ac solemnitatum omissarum, & omittendarum, necnon substantiales, aliosq. defectus quoscumque, si qui interuenerint, aut interuenerunt in eisdem, etiamsi tales sint, vel fuerint, quòd specialis, & specifica de illis mentio præsentibus habenda esset, supplemus.

Inhibitio contra molestantes.

§.15. Districtius inhibētes quibusuis Archiepiscopis, Episcopis, aut alijs Ecclesiarum Prælatis, necnon Cameræ præfatæ Pręsidentibus, & Clericis, ac eorum, necnō fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cruciatæ sanctæ, & alijs Collectoribus, & Subcollectoribus, cæterisq. cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, etiam quauis auctoritate, & potestate fungentibus, sub excommunicationis maioris, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, ne Vniuersitates, Collegia, ac Loca; & Legatarios, hæredes, & personas, necnon testamentorum, voluntatum, & ordinationum huiusmodi Executores præfatos directè, vel indirectè quouis quæsito colore, vel ingenio molestare audeant quoquo modo, vel perturbare

Clausula irritatiua.

Ac decernentes prædicta omnia, & singula, præsentesq. literas, & testamenta, donationes, codicillos, fideicommissa, legata, ordinationes, derogationes, dispositiones, & alia quæcumque, necnon quæ in præmissis facta sunt, aut fieri contigerit, tam vigore præsentis, quàm etiam aliarum concessionum vobis factarum, ac deinceps in genere, & in specie faciendarum, cum inde secutis, & secuturis, etiam si vos intra Curiam, aut quacumque alia Mundi parte extra Ecclesias; & beneficia personalem residentiam requirētia qualitercumque qualificata, per vos nunc & pro tempore obtenta, etiam pro vestra sola voluntate, & nulla subsistente causa residen. ab humanis decedere contigerit sub literis fel. rec. Pij Papæ IIII. prædecessoris nostri contra quoscumque Episcopos, Archiepiscopos, & alios Prælatos, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, cęterosq. residentiæ personali prædictæ adstrictos, extra illam quomodocumque decedentes, septimo kalen. Decembris, Pontificatus sui Anno quinto, aut alio veriori tempore, emanatis, & sub quibuscūque alijs constitutionibus, aut reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, declarationibus Apostolicis, Cancellariæ Apostolicæ regulis, ex quibusuis causis quantumcumque maximis, vrgētibus, & incogitabilibus, etiam in fauorem fidei, & diuini cultus augmentum, ac consistorialiter, etiam a Nobis, & Sede præfata hactenus, vel nunc, & pro tempore factis, & editis minime comprehendi, sed semper ab illis excepta, & quoties emanata fuerint, toties in pristinum, & validissimum statum, & etiam sub data posteriori, etiam cum derogationibus, & regulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, irritantibusq., & alijs decretis per vos eligenda apponendis, & latissimè specificandis, reposita, restituta, & plenarie reintegrata, ac de nouo concessa, validaq.; & efficacia fore, necnon perpetua firmitate subsistere, suosq. plenarios, & omnes effectus, qui de iure, stylo, consuetudine, aut alias quomodocumque sortiri poterunt, aut vim, veri, legitimi, iurati, stipulati, validi, & efficacis contractus inter vos, ex vna, ac Nos, & Cameram prædictos ex altera partibus habere, nec etiam per promotionem ad Ecclesiam Cathedralem, etiam Metropolitanam, aut trāslationem, vel aliam statu, & personæ vestræ mutationem, nec per similes, vel dissimiles gratias vobis concessas, & concedendas confundi, sed ipsis cumulatiue in omnibus, & per omnia vti, & si quid in vna ex facultatibus huiusmodi defecerit, per aliam suppleri debere, nec hæredes, legatarios, ac loca ad quos, seu quæ bona, iura, & actiones deuenient, vel quibus relinquentur, aut Executores prædictos ad tertiam, seu aliam eorum partem, quam etiam ex nunc vobis, ac locis, hæredibus, legatarijs, ac donatarijs præfatis liberaliter concedimus, & donamus; Cameræ, vel fabricæ, aut beneficijs præfatis, etiā pro expeditione contra infideles, & quibusuis alijs quantumlibet pijs vsibus soluendum, ac cum ijs desuper componendum, vel vos ad aliam particularem licentiam, siue indultum, aut informationem præsentium à Nobis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum, aut impetrandum, vel etiam in alia simili gratia, siue eius confirmatione vobis quomodocumque concedenda de præsenti mentionem aliquam faciendam minimè teneri, nec ad id vlla vnquam necessitate cogi posse.

Clausula sublata.

§.17. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Palatij Apostolici causarum Auditores, & eiusdem Sanctæ Rom. Eccl. Cardinales, necnon pro tempore existen. eiusdem Cameræ Camerarium, Præsidentes, & Clericos, in quauis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari,

Executorum huius constit. deputatio.

§.18. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopo Bononien. & Episcopo Ariminen. & dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori per Apostolica scripta mādamus Motu simili, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumq., vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestra desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisq. in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra easdem præsentes literas, & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari, ac vos illis omnibus pacificè frui, & gaudere, non permittentes vos per quoscumque quauis auctoritate fungentes contra præsentium earumdem tenorem quomodolibet indebite molestari, inquietari, vel perturbari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis, seruatis processibus, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

Contrariorum derogatio.

§.19 Non obstantibus præmissis, ac pię memorię Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis vigore præsentiū ad iudicium non trahatur. necnon Lateranen. Concilij, etiam nouissime celebrati, & de certo Notariorum numero, etiamsi ad illū nondum deuentum fuerit, cui per hoc alias derogatum non intendimus, ac de consensu præstando in pensionibus, & quibuscumq. alijs, etiam per Nos, & Sedem prædictam editis, & in posterum edendis Cācellariæ Apostolicæ regulis, ac stylo in similibus hactenus obseruato, ac recolendæ memoriæ Alexandri VI. tertiam partem bonorum Ecclesiasticorum Cameræ præfatæ deberi inter alia disponente, necnon eiusdem Bonifacij VIII. per quam concessiones, & fructus in absentia percipiendi sine præfinitione temporis fieri prohibentur, necnon piæ etiam mem. Pij Papæ IV. etiam prędecessoris nostri de gratijs qualecumque interesse Cameræ Apostolicæ concernentibus in dicta Camera infra certum tunc expressum tempus præsentandis, & registrandis, ita quod præsentes in eadem Camera nullo vnquam tēpore registrare teneamini, ac quorumuis aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorū, & quibusuis alijs Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon legibus, etiam Imperialibus, & alijs municipalibus, tam Vrbis, quam aliarum Ciuitatum, & locorum in quibus Ciues originarij creati extiteri., & quorumuis Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, & Hospitalium prædictorum, necnō quorumuis Collegiorum, & Officiorum dictæ Curiæ, & Regnorum, Prouinciarum, & Vrbis, ac aliarum Ciuitatum, & locorum, ac Cameræ præfatorum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis, etiam si de illis seruandis, & non impetrandis literis Apostolicis contra ea, nec etiam ab alio, vel alijs impetratis, aut alias quomodolibet concessis vtēdo vos per vos vel Procuratores vestros præstiteritis forsan hactenus, vel vos in posterum præstare contigerit iuramentum, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis dictis Ecclesijs, Monasterijs, Ordinibus, & Hospitalibus, illorumq. Prioribus, seu Oratoribus, & Superioribus, ac Magistris, Præceptoribus, Prioribus, Militibus, etiam Antianis, Capitulis, Conuentibus, Ciuitatibus, & locis, alijsq. prædictis, illorum Communitatibus, & Vniuersitatibus, alijsq. personis, & particularibus, ac etiam decimarum, pedagiorum, gabellarum, & onerum exactoribus, & appaltatoribus, & aliorum onerum redemptoribus necnon Archiepiscopis, Episcopis, & aliorum Ordinarijs, etiā eisdem Cardinalibus, ac dictæ Curię Officialibus, illorumq. Collegijs sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiā derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis,

tis, ac irritantibus, & alijs decretis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam Nos, & Sedem prædictam, etiam consistorialiter, ac de eorumdem Cardinalium consilio, etiã per modum Statuti, & Constitutionis perpetuorũ, ac Motu, & scietia similibus, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine, vel ad Imperatoris Regum, Reginarum, Ducum, Marchionum, & aliorum Principum instantiam, seu illorum contemplatione in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, etiamsi in eis, ac statutis, & stabilimentis præfatis caueatur expressè, vel tacitè, quòd Vrbis nisi originarijs Ciuibus Romanis, ac Ciuium eorũdem filijs conferantur, quodq nonnullarum Ecclesiarum beneficia, nisi per personas illustres seu nobiles, ac etiã originarios Ciues, aut aliàs certo modo in illis expressè qualificatos obtineri non possint, & nulli in Ciues Vrbis, ac Ciuitatum, Oppidorum, Terrarũ, & locorum huiusmodi admitti, seu illarũ priuilegijs vti possint, nisi prius in dictis Ciuitatibus, Oppidis, Terris, & locis per certum tempus habitauerint, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsan ad certum valorem ascendentia possederint, ipsiq. Exactores, & Appaltatores decimas, pedagia, & onera huiusmodi, etiam ab exemptis exigere, & illos ad solutionem, seu cõtributionem cogere, & compellere possint, seu debeant; Quodq. Præceptoriæ, & alia beneficia quæcumque dicti Hospitalis, tàm ex eius institutione, quàm ex stabilimentorum prædictorum dispositione pensionibus Clericis secularibus, & alijs personis, etiam Apostolica auctoritate reseruandis grauari non possint; quodq. stabilimentis, & priuilegijs præfatis, etiã vigore implicitæ derogationis latissimè extendendæ, etiamsi per quascumque literas Apostolicas, & quasuis etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas clausulas derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de cõsilio Cardinalium eorumdem fiat, & tum demum ad id Magistri, & Conuentus prædictorum ad id accedat assensus; sintq. literæ derogationis huiusmodi etiam per dictum Magistrum subscriptæ, ac illi, & prædictis Conuentui per diuersas in forma Breuis, aut alias literas diuersis tẽporibus, cum certis interuallis præsentatas intimatæ, & non aliàs, nec alio modo, & semper in omnibus, quæ fie fient, etiam de simili consilio derogationes, seu apposita clausula, quòd illorum effectum sortiantur de consensu Magistri, & Conuentus prædictorum, & nõ aliàs, & nec alio modo. Quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, in genere, & in specie, ad effectum præsentium sufficienter, & expresse derogamus, & derogatum esse decernimus: Quòdq. vos primam non feceritis in Ecclesijs huiusmodi personalem residentiam consueram, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptorum fidei. §.20. Volumus autem, vt præsentium trãsumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat.T.A.1 die 31.Mar. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 31. Martij 1621. Pontificatus nostri anno primo.

V, Extensio solemnizationis festi cum officio, & Missa Beati Thomæ à Villanoua, Ordinis Eremitarum S. Augustini professoris, & Archiepiscopi Valentini, pro vniuerso Ordine prædicto vtriusque sexus vbique Terrarum.

Edita A. D. 1621. *Hunc Thomam beatificauit Paul. V. sup. in eius const. 118. In supremo, pag. 272.*

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

ALiàs à fel. rec. Paulo Papa Quinto prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentis, videlicet; In supremo, &c.

Omittitur residuum, quia ipsa const. Paul. est supra pag. 272.

Paul.V. edita const. quæ est sup. pag. 272. §.1. Cum autem sicut pro parte cla. me. dicti Philippi Regis tũc in humanis agentis, ac Prioris Generalis, necnon Superiorum, & Fratrum, ac Deputatorum, Electorum, & Sindicorum prædictorũ Nobis nuper fuit expositum, ipsi pro eo, quem erga dictum Beatum Thomam gerunt respectiuè deuotionis affectu, plurimum cuperent concessiones, & indulta prædicta ad omnes vtriusque sexus Religiosos eiusdem Ordinis vbique terrarum existentes per Nos, vt infra extendi.

Hic Pont. ea ampl. §.2. Nos pijs eorum votis in præmissis annuere, illosq. amplioribus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorũ singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequen., harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; de eorumdem Cardinalium consilio, Quòd ab omnibus vtriusque sexus Religiosis eiusdem Ordinis vbique terrarum existentibus, Officium, & Missa de eodem Beato Thoma à Villanoua, seruata aliàs in omnibus, & per omnia literarum prædictarum forma, & tenore recitari, & celebrari respectiue liberè similiter, & licitè possit, & valeat, eadem auctoritate Apostolica tenore præsentium, etiam concedimus, & indulgemus.

Contrariis derogat. §.3. Non obstantibus omnibus illis, quæ dictus Paulus prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Transumptis etiam fides. §.4. Volumus similiter, quòd præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigilli alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat.T.A.1 die 14.Maij. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 14. Maij 1621. Pontificatus nostri anno primo.

Erectio Hospitij, & Collegij Gregoriani in Vrbe pro vniuersis Monachis sub Regula S. Benedicti militantibus, vna cum priuilegiorum concessione. VI.

De materia Monacorum diuersarum Congregationum Ordinis S. Benedicti, perquire multas Põtificias Constitutiones indicatas in Repert. tom. v. Monac. Et de Confraternitate Laicorum sub inuocatione SS. Benedicti, & Scholasticae in tuta, habes sup. in Paul. V. con. t. 87. Pastoris, tom. 3 pag. 239. & inf. in huius Pont. constit. 44. Pias Christifidelium.

GREGORIVS EPISCOPVS
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1621.

Proœmium. SAluatoris nostri IESV Christi, Dei Patris Vnigeniti, qui vt Nos, Religione claris vitæ probatæ exemplis comprobata, cælestis patriæ cultores efficeret, de summis Cælorum huius Mundi infima descendere, & in ara venerandissimæ Crucis in pretium immolari non abnuit, vices licet immeriti gerentes in terris, inter multiplices curas, quæ Nobis ex Apostolatus officio incumbere dignoscuntur illam, per quam Religio ipsa, præsertim Sancti Benedicti, quæ lõga, & continuata multorum sæculorum serie effloruit, multiplicatis illius cultoribus, quorum assiduis precibus, & fructuosis operibus Deus ipse propitiatur, nostris temporibus amplificetur, eiusq. Religiosi ad Almam Vrbem nostram pro negotijs confluentes, ab inopia, & indecenti quæstu reuocentur, quantum cum Deo possumus, libenter amplectimur: & vt feliciter id subsequi valeat, eiusdem officij partes, vt pijssimi Pastoris est, fauorabiliter impartimur: prout etiam Nobis, & Apostolicæ Sedi deuotarum personarum eiusdem Religionis pia vota ad hoc tendere, & in Deo conspicimus salubriter expedire.

Causa erectionis huius Hospitij, & Collegij. §.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filij Cõstantini Caietani, Abbatis Monasterij Sancti Baronti, Ordinis Sancti Benedicti, Pistorien. diœcesis, Congregationis Casinen. familiaris continui commensalis Nostri, petitio continebat: quòd licèt inter omnes disciplinæ regularis Ordines is maximè conspicuus esse dignoscatur, qui à Sancto Benedicto Abbate fundatus, saluberrimisq. Institutis excultus est, & quem olim tot Imperatores, tot Reges, tot Duces, tot Principes, Regalibus sceptris, Regnorumq., & Prouinciarum gubernaculis depositis, ingressi sunt, vitamque monasticam in eo duxisse, ac ex quo tot Religiosos in S.R.E. Cardinales, & Prælatos assumptos: totq. ad Summi Apostolatus apicẽ euectos fuisse constat, vt longa, & continuata multorum sæculorũ serie Ecclesia ipsa, nullos alios, quàm familiæ Benedictinæ Alumnos, Summos Pontifices habuerit; ex eoq. iam ab antiquissimis tẽporibus admirabili doctrina, & sanctitate præditi viri prope innumerabiles prodierunt; nihilominus omnes Monaci sub vexillo dicti Ordinis Sancti Benedicti militantes, non vni, & eidem Superiori subsunt, sed in aliquibus Regionibus, particularium Monasteriorum Abbatibus, & Prioribus, in alijs verò Casinen. etiam, in alijs aliarum Congregationum Superioribus subsunt. Et hinc fit, vt eum in Alma Vrbe nostra nullum præfati Ordinis, nisi præfatæ Congregationis Casinen. Cœnobium, seu Regularis locus existat, eiusdem Ordinis Monaci, qui ad illam deuotionis, seu peregrinationis, ac liminum Apostolorum visitandorum, seu etiam negotiorum, vel studiorũ causa, ex omnibus Christiani orbis partibus incessanter cõfluunt, si præfatæ Congregationis Casinen. non modò secularium personarum more, eisq. promiscui, in publicis Hospitijs, atque etiam priuatorum ædibus viuant, quin etiam plerìq. consumptis in longinquis itineribus, & peregrinationibus, siue negotijs, quas asportauerant, pecunijs, ad inopiam redacti, seu morbo aliquo correpti, ostiatim, & ad singula priuatarum ædium vestibula cum maxima monacalis habitus, atque status indecentia, Sacerdotalisque dignitatis vilipendio mendicare cogantur. Alij etiam, quod peius est, ex rubore, & verecundia proprij status, & mendicitatis religiosum habitum non sine graui laicorum scandalo deponant. Quorum infelicem statum dictus Constantinus Abbas sic in Alma Vrbe nostra residens, fraterna, atque Christiana caritate miseratus, tandem animi cogitationem ad operosiorem, & diuturniorem, immò verò perpetuam extraneorum illorum Monacorum, Confratrum suorum subuentionem attollens, his incommodis opportuna ratione remedium afferri posse cogitauit: si in dicta Vrbe aliquod Hospitium, seu Collegium, in quo omnes Monaci dicti Ordinis quarumcumque exterarum Regionum Romam deuotionis, seu negotiorũ, vel studiorum causa aduenientes recipiantur, & conuiuant, instituatur.

Facultas ampla data ad effectum erectionis huius Hospitij, Constantino Abbati Casinen. ... §.2. Hocq. suo consilio venerabilibus fratribus nostris, Alexandro Episcopo Albanen. Montalto, præfatæ Cõgregationis Casinen., necnon Octauio Episcopo Prænestin. Bandino, nũcupatis, S.R.E. Cardinalibus, Congregationis Bursfaldensis in Germania eiusdem Ordinis, respectiue Protectoribus, communicato, cum eos non approbatores modò, sed pij huiusce sui propositi laudatores habuisset, in eam rem alacriori studio sibi incumbendum ratus, ab eodẽ Ale-

Alexandro Episcopo Cardinale, Literas Patentes obtinuit: quibus idem Alexander Episcopus Cardinalis, ei, reseruato tamen Sedis Apostolicæ beneplacito, vt in quocumque dictæ Vrbis loco, & situ commodo, & decenti sibi benè viso, Hospitium, seu Collegium ad effectum recipiendi quoscumque Monacos ex omnibus Mundi partibus ad eamdem Vrbem deuotionis, & negotiorum causa accedentes, construere posset, facultatem concessit: ac omnia, & quecumque Instrumenta super acquisitione situs ad id necessarij celebrata, & celebranda approbauit: ac Collegio, seu Hospitio sic construendo omnia bona, res, proprietates, & eleemosynas ei relicta, & relinquenda applicauit, & appropriauit: ipsumq. Constantinum Abbatem Collegij, seu Hospitij huiusmodi sic erigendi, illiusq. fabricæ Ministrum, & Curatorem, cum facultate illius redditus tunc præsentes, si qui essent, & futuros exigendi, citra tamen illius bonorū alienationem: illiusq. lites, & causas defendendi, & ad illas vnum, vel plures Procuratores substituendi, cōstituit, & deputauit.

Qui Abbas diuersas domos, situs, & ædificia emit, suam supellectilem, & libros aliaq. supra d. Hospitio, & Collegio donat.

§. 3. Atqui dictus Constantinus Abbas, hac licentia fultus, sanctum hoc opus pia meditatione conceptum, re ipsa aggredi statuit: dataq. sibi certa spe, & fiducia, quòd si opus Institutionis dicti Hospitij, seu Collegij inchoaretur, quamplurimi Italiæ, Galliæ, Hispaniæ, Germaniæ, Portogalliæ, atque Poloniæ, necnon Lotharingiæ, Flandriæ, aliarumq. Regionum, & Prouinciarum Abbates, ad quorum notitiam dicti Constantini Abbatis intentio, nonnullorum Monacorum in Vrbe degentium relatione, deuenerat, fabricæ opus promouere, & pro stabilienda illius dote adiutrices manus porrigere intendebant, diuersas domos, & ædificia, necnon situs acquisiuit à dilectis in Christo filiabus, Victoria, Laura, & Lucretia quondam Laurentij de Castellanis, ac dilecto filio Tiberio quōdam Pauli Alberini, tàm per viam emptionis, quàm perpetuæ conductionis emphiteoticæ de pecunijs ex parsimonia, atque industria sua licitè acquisitis ad opus dicti Hospitij, seu Collegij. Ad quod, si instituatur, omnem suam supellectilem, omnesq. libros, quos magna in quantitate, magniq. valoris habet; vt Monaci pro tempore in eo degentes studere, rudioresq. ab eruditioribus, iuxta cuiusq. captum, seu capacitatem, tàm publicè, quàm priuatim doceri possint: aliaq. omnia sua transportare, illaq. ei donare, & relinquere intendit: & ex nunc, prout postquam dictum Collegium, seu Hospitium institutum fuerit, donat, & relinquit.

Quidā Christifideles ius sibi competens in quadam domo donant.

§. 4. Et dilecti filii, Ioannes Baptista, & Paulus fratres, quondam Marsilli de Mancinis, sola pij huiusce operis, licèt nondum inchoati fama ad caritatem excitati, iura sibi competentia supra vna eorum domo contigua, in eumdem Constantinum Abbatem, nomine dicti Ordinis, cessionis titulo, gratis, & tam laudabilis operis intuitu trāstulerunt; prout in diuersis publicis Instrumentis, seu alijs scripturis dicitur contineri.

Hic Pont. approbat citra situs emptiones, donat. & cessiones supplic.

§. 5. Quare pro parte dicti Constantini Abbatis, asserentis, se dictum Ordinem in Monasterio S. Nicolai de Arena, Catanien. expresse professum, & ex Ciuitate Syracusan. oriundum existere, ac primo dicto Monasterio præesse, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus Hospitium, seu Collegium huiusmodi instituere, ac alias in præmissis opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, quibus nihil vmquam accidere potest optatius, nihil iucundius, quàm dum intelligimus hisce nostris tēporibus Religiosos aliquos emergere, qui de ea, quam professi sunt, Religione non propaganda modò, sed & exornanda solliciti sunt, sanctum in primis, & laudabile dicti Constantini Abbatis propositum plurimū in Domino, gratiarum omnium auctore, commendantes; ipsumq. Constantinum Abbatem à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti: alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat cōsequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, eumq. paterna beneuolentia complectentes, ac sperantes, quòd si dictum Hospitium, seu Collegium instituatur, illius institutio non solùm in diuini cultus augmentum, præfatiq. Ordinis ornamentum, ac illius Monacorum subuentionem, sed etiam in dictæ Vrbis nostræ ornatum, ac Christifidelium spiritualem consolationem cessura sit. Necnon situum, ædificiorum, & locorum emptorum, cōductorum, donatorum, & cessorum respectiuè, situationes, confines, vocabula, & denominationes, præsentibus pro expressis habētes; necnon contractus emptionum, & conductionum, atque donationes, seu cessiones, vt præfertur, factas: ac etiam emptiones, & acquisitiones aliorum situum, & bonorum ad vsum fabricæ dicti Hospitij, seu Collegij pro tēmpore faciendas, ex nūc, prout postquam factæ fuerint, ea approbantes, & confirmantes: omnesq. tam iuris, quàm facti, ac solemnitatum quarumuis substantialium, & circa præmissa requisitarum, seu requirendarum defectus, si qui iam interuenerint, aut pro tempore interuenisse apparuerint, harum serie supplētes, huiusmodi supplicationibus inclinati:

Facultatem D. Constantino Abb. concedit, vt possit construere Hospitium, & Collegiū Gregorianum nuncupandū pro Monachis totius Ordin. S. Bened. ad Vrbem accedentibus.

§. 6. Eidem Constantino Abbati, vt in dicta Vrbe, ac sitibus, ædificijs, & domibus a dilecto filio nostro in dicta Vrbe, eiusq. districtu Vicario in spiritualibus generali, & dicto Alexandro Episcopo Cardinale, prius approbandis, & visitādis, vnum Hospitium, seu Collegium pro receptione Monacorū extraneorum totius Ordinis Sancti Benedicti, & sub eius Regula militantium, ad Vrbem deuotionis, seu negotiorum, vel studiorum causa pro tempore accedentium, vnà cum refectorio, dormitorio, cellis, & partibus necessarijs, construere, seu construi facere, liberè, & licitè possit, & valeat, licētiam, & facultatem Apostolica auctoritate concedimus, & impartimur.

Colleg. constructum in Hospitium prædictum, ... Vrbis gen. ... prouisum est.

§. 7. Illudq. ex nunc prout ex tunc & è contra, postquam constructum, & ad conuenientem formam, ita vt in eo Monaci recipi, & habitare possint, reductum fuerit in Hospitium, seu Collegium Monacorum extraneorum dicti Ordinis, Gregorianum nuncupandum: in quo adsit vnus Superior, qui Abbas Præsidens, vnusq. Vicepræsidens, qui Præpositus, vocentur. & in quo Monaci dicti Ordinis ad eamdem Vrbem deuotionis, seu studiorum, vel negotiorū causa accedentes, recipi, ibiq. (durante eorum in dicta Vrbe mansione) habitare, pernoctare, & quoad illius redditus ferre poterunt, caritatiuè tractari, eorum necessitates subleuari, & in casu infirmitatis curari possint, & debeant. Et quamdiu inibi fuerint, Theologiæ, & Iuris Canonici, alijsq. Liberalium Artium Studijs, sub aliquibus eiusdem Hospitij, seu Collegij professoribus, tàm publicè, quā priuatim vacare possint. Et sub cura, gubernio, & obedientia dicti Abbatis Præsidentis, qui in eos, aliasq. dicti Hospitij, seu Collegij personas, & seruientes Superioritatem exerceat. Illiusq. bona gubernet, ac de redditibus in illius vsum disponat, viuant: illiq. vti Superiori obedientiam præstent, & aliàs ad instar quorumcumque aliorum Hospitiorum, seu Collegiorum quorumuis Ordinum tam in dicta Vrbe, quàm in quacumque alia Mundi parte, & regione institutorū, perpetuò sine alicuius præiudicio erigimus, & instituimus.

Quodcumque bona a d. Constan. Abb. relicta, & alios Christifideles relinquenda pro onerū supportatione applicat.

§. 8. Illiq. sic erecto, & instituto pro onerum illi incumbentiū supportatione, omnia, & singula, res, proprietates, & bona, in quibusuis rebus consistentia, illi tam per dictum Constantinum Abbatem iam relicta ad valorem annuum centum scutorum monetæ circiter ascendentia, quàm deinceps per quoscumque alios dicti Ordinis Abbates, & conuentus, ac alios Christifideles quocumque intuitu, etiam per viam testamenti, codicillorum, donationis, etiam inter viuos, & causa mortis, seu cuiuscumque alterius dispositionis, ac etiam in eleemosynam, vel aliàs quandocumque, & qualitercumque relinquenda, elargienda, donanda, & eroganda, ex nunc, prout ex tunc, & è contra postquam relicta elargita, donata, & erogata fuerint: ita quòd liceat pro tempore existēti dicti Hospitij, seu Collegij Abbati Præsidenti, & ab eo deputatis, illorum omnium corporalem possessionem per se, vel alium, seu alios, nomine dicti Hospitij, seu Collegij, propria auctoritate liberè apprehendere, & perpetuo retinere: fructusq., iura, obuentiones, & emolumenta exinde prouenientia, necnon oblationes, & eleemosynas eidem Collegio, seu Hospitio elargiendas percipere, colligere, leuare, arrendare, & locare: ac in dicti Hospitij, seu Collegij, & Monacorum in eo pro tempore degentium vsus, & vtilitatem, ac necessitates conuertere (Vicarij Vrbis huiusmodi cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita) dicta auctoritate etiam perpetuò applicamus, & appropriamus.

Collegiū, Abbatem-præsidentem, Monacos, & alias personas a iurisdictione, correctione, &c. Vicarij Vrbis, & Superiorum Congreg. Casinensis eximit.

§. 9. Necnon Hospitium, seu Collegium ac eius Abbatem-Præsidentem, Præpositum, & Monacos, aliasq. personas, & bona tam mobilia, quam immobilia cuiuscumque qualitatis, & quātitatis existentia: ac vbilibet consistentia ab omni iurisdictione, correctione, visitatione, dominio, superioritate, & potestate prælati nostri, & pro tempore existentis in eadem Vrbe Vicarij, ad instar aliorum locorum Regularium in dicta Vrbe existentiū, ac Ordinis, seu Congregationis Casinen. huiusmodi Superiorum: Ita tamen quòd singulis annis ab vno, seu duobus ex Procuratoribus generalibus Cōgregationum dicti Ordinis in Vrbe præfata degentibus (qui, si quid correctione, aut reformatione dignum inuenerint, eiusdem Hospitij, seu Collegij Protectori pro tempore existenti quamprimum referant) per turnum visitari debeat.

Collegium liberat a contributione, & solutione decimarum, aliorumq. onerum.

§. 10. Necnon à præstatione, contributione, & solutione decimarum, & quorumcumque aliorum onerum ordinariorum, & extraordinariorum ex quacumque causa impositorum, & imponendorum, penitus, & omnino eximimus, & liberamus.

Sub protectione Apost. ... suscipit ... Card. Protectori ...

§. 11. Et sub B. Petri Apostoli, ac nostra, & Sedis Apostolicæ protectione inuiolabili conseruatione suscipimus: ac correctioni, & omnimodę iurisdictioni in spiritualibus, & temporalibus dicti Alexandri Episcopi Cardinalis, & Protectoris pro tempore existentis: Qui etiā illius Defensor, Cōseruator, ac Iudex Ordinarius existat: & coram quo, seu Prælato ab eo in Viceprotectorem deputando dumtaxat, omnes, & singulæ lites, quæstiones, & molestiæ ciuiles, & criminales, ac mixtæ super Hospitij, seu Collegij huiusmodi bonis rebus, iur. bus, actionibus, & perso[ni]s mouendæ cum omnibus earum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & cōnexis, totoq. negotio principali, priuatiue quoad omnes alios dictæ Vrbis Iudices ordinarios, eorumq. tribunalia cognosci, & decidi debeant, submittimus, & subijcimus.

Statuit Abbatem præsidentem eligendum esse a Monacis eiusd. Collegij, vel ex quocumque alio Ord. S. Benedicti ad quinquenniū, hac prima vice tantum excepta, q. d. D. Constantinum Abb. ad vitam deputat ...

§. 12. Statuentes, & ordinantes, quòd dicti Hospitij, seu Collegij Abbas-Præsidens à Monacis in eo pro tempore degentibus, ex eorum gremio, seu ex quocumque alio eiusdem Ordinis Monasterio, in perpetuum, seruatis de iure seruandis, eligi: eiusq. officium ad quinquennium tantum durare: ac perpetuis futuris temporibus, omnibus, & singulis priuilegijs, gratijs, & indultis, quibus præfati Ordinis, & Congregationum, ac præsertim Casinen. Abbates vtūtur, fruuntur, & gaudent, similiter, & æque principaliter, & absque vlla prorsus differentia, vti, frui, & gaudere debeāt; hac prima vice dumtaxat excepta, qua eumdem Constantinum Abbatem vti Fundatorem, & pij huius operis Auctorem, in gratiam fundationis huiusmodi, & laborum, quos illius causa suscepit, vt peculiari quadam prærogatiua se e Nobis cohonestatum fuisse lætetur, tenore præsentium in perpetuum Præsidentem, & Superiorem dicti Hospitij, seu Collegij ad eius vitam, etiam cum facultatibus, priuilegijs, atque honoribus, quibuscumque alijs similium locorum, & Hospitiorum,

ticorum, seu Collegiorum Superioribus concessis, & competentibus, eadem auctoritate constituimus, & deputamus.

§.13. Ipsiq., ac pro tempore existenti dicti Hospitij, seu Collegij Protectori, vt attento quòd illius constructio non solùm in diuini cultus augmētum, sed etiam in ornatum Vrbis cedit, si pro perfectione, & ampliatione illius fabricæ alijs situbus, & ædificijs, seu fundis contiguis opus fuerit, ipsorum situum, fundorum, & ædificiorum dominos ad illorum venditionem, sibi ad effectum illa dictæ fabricæ incorporandi, faciendam mediante solutione pretij a peritis æstimandi, & non vltra, cogere possint, facultatem impartimur.

§.14. Et ne contingat tempore procedēte, Hospitium, seu Collegium præfatum, vel ipsum Constantinum Abbatem, & pro tempore existentes illius Abbates Præsidentes, & Monacos, occasione situum, & bonorum pro dicta fabrica acquisitorum, & acquirendorum aliqua damna, seu molestias pati, omnia, & singula, situs, domos, fundos, ædificia, & loca in dictam causam empta, & emēda, ab omnibus, & quibuscumque fideicommissis, substitutionibus, deuolutionibus, hipothecis, & vinculis, tam notis, quam non notis, purificatis, & purificandis, si quibus quomodolibet subiecta sint, aut esse, dici, censeri, vel apparere possint, penitus, & omnino eximimus, & liberamus. Ipsisq. fideicommissis ad effectum præmissum, cum hoc, quòd pretia bonorum emendorum in emptionem tot bonorum stabilium, seu locorum Montium non vacabilium de Vrbe conuertantur, & loco bonorum fideicommissariorum ad fauorem institutorum, substitutorum, & aliàs quomodolibet vocatorum succedant; & fideicommissum, seu hipothecam, aut alia iura super dictis bonis pro dicta fabrica emptis, & emendis habentes, aut prætendentes, non ad illa, sed ad bona, aut loca Montium ex illorum pretijs emenda, agere, & actiones suas dirigere possint, specialiter, & expressè derogamus.

§.15. Ceterum eumdem Alexandrum Episcopum Cardinalem, ac pro tempore existentem Protectorem dicti Ordinis, in eorum, & dicti Hospitij, seu Collegij Protectorem: qui omnes illorum causas antedictas audiat, & decidat, cum facultate quos, quibus, vbi, quando, & quoties opus fuerit, citandi, & inhibendi, sub censuris ecclesiasticis, ac pecuniarijs pœnis, aliaq. necessaria, & opportuna faciendi. Necnon quæcumque statuta, & ordinationes, capitula, & decreta ipsius Hospitij, seu Collegij, illiusq. bonorum, & personarum directionem, administrationem, gubernium, & receptionem Monacorum extraneorum, eorumq. viuendi normam concernentia, ac alias vtilia, & necessaria, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, Decretisq. Concilij Tridentini, & Institutis ipsius Ordinis minime contraria, faciendi, & condendi: ac quoties pro rerum, temporum, & personarum qualitate, seu aliàs expediens videbitur, immutandi, corrigendi, alterandi, moderandi, reformandi, & alia etiam ex integro condendi: quæ postquam correcta, & condita fuerint, eo ipso Apostolica auctoritate approbata, & confirmata esse censeantur, pari auctoritate deputamus.

§.16. Denique eidem Collegio, seu Hospitio, eiusque Abbati Præsidenti, & personis, vt omnibus, & singulis priuilegijs, facultatibus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogatiuis, præeminentijs, antelationibus, concessionibus, indultis, indulgentijs, peccatorum remissionibus, ceterisq. gratijs tam spiritualib. quā temporalibus, quibusuis alijs Ordinis præfati, & Congregationum, præsertim Casinen. huiusmodi Hospitijs, Collegijs, & Monasterijs tam in prædicta Vrbe, quam in quibuscumq; alijs Mundi partibus, Ciuitatibus, & locis existentibus: eorumq. personis in genere, vel specie, etiam per viam simplicis communicationis, ac alias quomodolibet nunc, & pro tempore concessis. & quibus illa, & illæ de iure, vsu, statuto, consuetudine, priuilegio, aut alias quomodolibet vtuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, frui, potiri, & gaudere possint; non solùm ad eorum instar, sed pariter, & pariformiter, ac æque principaliter, & absque vlla prorsus differentia in omnibus, & per omnia, perinde ac si illa dicto Hospitio, seu Collegio, illiusq. personis specialiter, & expressè, ac in indiuiduo concessa essent, æque perpetuò indulgemus.

§.17. Illisq. vt quæcumque alia dicti Ordinis Hospitia, seu Collegia, Monasteria, & Regularia loca, Hospitio, seu Collegio per præsentes erecto, de licentia illius Protectoris pro tempore existētis, aggregare. Illiusq. omnia, & singula, gratias, indulta, & priuilegia eis per præsentes concessa, & deinceps tam principaliter, quā extensiue, & communicatiue concedenda, communicare possint, dicta auctoritate concedimus.

§.18. Postremò autem tam præfato Constantino Abbati, quam pro tempore existenti Hospitij, seu Collegij Abbati-Præsidenti, ceterisq. personis tam Regularibus, quam secularibus sub excommunicationis maioris pœna, ne vllo vnquam tempore, libros aliquos, qui tam ab ipso Constantino Abbate, quam quibusuis alijs eidem Hospitio, seu Collegio pro illius Monacorum vsu donati, & assignati, seu empti, & in particulari Inuentario, quod desuper fieri debeat, descripti, & annotati fuerint, ex illius bibliotheca, Aniciana nuncupanda, mutare, vendere, aut quoquomodo distrahere audeant, seu præsumant, districtius inhibemus.

§.19. Decernentes præsentes Literas sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, per Nos, vel alios Romanos Pontifices, successores nostros, sub quibuscumque verborū expressionibus, & formis, etiam Motu proprio, seu ad quorumuis Imperatorum, Regum, aut aliorum Principum instantiam pro tempore factis, minimè comprehendi, sed tamquam pro loci pij ad diuini cultus, & piorum operum augmentum erectione concessas, ab illis exceptas; & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eū, in quo antea quomodolibet erant statum, restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de nouo, etiam sub Dat. per Cardinalem pro tempore Protectorem, necnon Collegij, seu Hospitij huiusmodi Abbatem-Præsidentem, & Monacos quandocumque eligenda, de nouo concessas esse, & fore, suumq. plenarium effectum sortiri debere: sicq. ab omnibus censeri, atque ita & non aliàs per quoscumque Iudices, etiam Palatij Apostolici causarum Auditores, ac eiusdem S.R.E. Cardinales iudicari, & diffiniri debere.

§.20 Nonobstantibus præmissis, ac nostris de Indulgentijs, & gratijs ad instar non concedendis: & si opus sit, de vnionibus committendis ad partes vocatis, quorum interest, exprimendoq. vero valore, ac Lateranen. Concilij nouissimè celebrati vniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis, fieri prohibentis: ac felicis recordat. Gregorii Papæ XIII. de soluendo Augmento ex causa Retractus, vel Iuris congrui, alijsq. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Vrbis, & Ordinis præfatorum, illiusque Monasteriorum, & Regularium Locorū, ac Vrbis præfatæ, & quorumuis illius Tribunalium iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, reformationibus, vsibus, & naturis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis, dilectis filij Ordinis, illiusq. Monasteriorum, Regulariumq. locorum huiusmodi Superioribus, ac etiam Vrbi, & Senatori, Populoque Roman. necnon Vicario, Gubernatori, Senatori, Conseruatoribus, Auditori Cameræ eiusdem nostræ Vrbis, eorumque Locatenentibus, Vicegerenti, Vicarijs, Officialibus, & quibusuis alijs Iudicibus, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie per quoscumque Romanos Pontifices, etiam prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem præfatam, Motu simili, ac etiam consistorialiter, etiam iteratis vicibus in contrarium quomodolibet cōcessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter, & expressè derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

§.21. Volumus autem, quòd præsentium literarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo Protectoris pro tempore existentis eiusdem Hospitij, seu Collegij munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, ac vbique locorum, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si ostensæ, vel exhibitæ forent.

Fides transumptorum.

§.22 Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, confirmationis, approbationis defectuum supplectionis, concessionum, impartitionis, erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, exemptionis, liberationis, susceptionis, cōstitutionis, deputationis, derogationum, indulti, inhibitionis, decreti, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Decretum irritans.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, quintodecimo Kal. Iunii, Pontificatus nostri anno primo.

Dat. P. A. 1. die 18. Maii.

VII.

Erectio Officij perpetui ad instar aliorum officiorum Romanæ Curiæ vacabilis pro vno Notario specialiter deputato ad formandū, priuatiue quoad alios quoscumque Notarios, processus coram S.R.E. Cardinalibus super qualitatibus promouendorum à Sūmo Pontifice ad Cathedrales Ecclesias, & Monasteria Consistorialia, eorumq. statu. Ac dicti Officij concessio in personam Odoardi Tibaldeschi cum priuilegiorū, & gratiarū elargitione.

Conseruationem huiusmodi processuum in partibus formatorum, & ad Romanam Curiam transmissorum addixit huic Officio postea idem et Pont. vt in const. seq. Pridem.

De forma autem promouendi ad huiusmodi Ecclesias, & dignitates, & qualitatibus promouēdorum vltra disposita per sacros Canones iure cum in cunctis, de Election. Et Conc. Trid. Decreta, sess. 7. cap. 1. & sess. 25. c. 1. de Reform. vide etiam in const. 6. Greg. XIV. Onus, sup. tom. 2. pag. 529. vbi alias Const. indicatas habes.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A.D. 1621.

Consueuit Romanus Pontif. in supremo Apostolicæ potestatis solio ex præpotentis Dei, cuius vices in inferiore Orbe hoc gerit prouidentia, constitutus, qui suos actus prouida moderatione dirigit, si quid in publicum, vel priuatum præiudicium aliquādo processisse; ac etiam ex defectu debitæ prouisionis, & animaduersionis inueterasse comperit, id de medio tollere, ac in literis etiā nonnumquam per nouorum officiorū, viris fide, ingenio, industria, solertia, & diligentia pollentibus, qui officia ipsa fideliter, vt conuenit, exercere, & suo muneri respondere sciant, velint, & valeāt, cōmittendorū, ex debito sui Pastoralis officij prouidere, & in his quoque

Exordium.

que eiusdem officij sui partes interponere, prout, rerum, temporũ, & personarum qualitatibus debite pensatis, conspicit, in Domino salubriter expedire.

Causa huius erectionis.

§ 1. Cum itaque, sicut Nobis innotuit, aurea in formandis, & instruendis processibus, eis super qualitatibus promouẽdorum per Rom. Pontificem pro tempore existen. ad quarumcumque Cathedralium Ecclesiarum Pastorum solatio destitutarum, ac Monasteriorum consistorialium pro tempore vacantium regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum huiusmodi statu hic in Curia coram S.R.E. Cardinalibus etiam pro tẽpore existentibus, formari, & instrui cõsueuerunt, quod tamen maximè necessarium videtur, nullus certus hactenus deputatus, seu destinatus fuerit Notarius; sed ad hoc munus Notarij plerumq. in eo parum experti; qui promouendorum ad Ecclesiarum, & Monasteriorum huiusmodi regimina debito adhibiti fuerint.

Erectio officii de quo in Rubrica.

§. 2. Nos, cui ab ipso nostri Pontificatus initio cordi fuit, abusus quoscumque, ab ipsa præsertim Rom. Curia, quantum in nobis esset, extirpare, atq; euellere; & circa ea prouida animaduersione, etiã per nouorum officiorum, viris fide, ingenio, industria, solertia, & diligentia, vt præfertur, pollentibus, committẽdorum, vbi id opportunum, & conueniens fore censeremus prospicere. Motu proprio non ad alicuius Nobis super hoc oblatę petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & mera deliberatione nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine vnum perpetuum Notariatus Officiũ ad instar aliorum Rom. Cur. officiorum vacabile, cuius concessio, & omnimoda alia dispositio, quoties illud per obitum, resignationẽ, priuationem, aut alias quouis modo vacare contigerit, ad Nos, & Rom. Pontif. pro tempore existen. spectet, & pertineat, pro vno Notario, qui priuatiuè quoad alios quoscumq; Notarios, in formandis, & instruendis processibus, quos super qualitatibus promouendorum per Nos, & Rom. Pontificem pro tempore existen. ad quarumcumque Cathedralium Ecclesiarum Pastorum solatio, etiam pro tempore destitutarum, necnon Monasteriorum quorumcumq; consistorialium similiter pro tempore vacantium regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum huiusmodi statu hic in Curia coram S.R.E. Cardinalibus, aut eorũ Auditoribus formari, & instrui deinceps perpetuis futuris temporibus contigerit, ipsis Cardinalibus, seu eorum Auditoribus assistere, & testium dicta, & depositiones in scriptis, per se, vel substitutum idoneũ redigere teneatur, ac debeat, Apost. auctoritate tenore præsentiũ erigimus, & instituimus.

Dotis assignatio.

§. 3. Illiq. sic erecto, & instituto, pro eius congrua dote omnia, & singula emolumenta, regalia, & iura per alios Notarios, qui antea in formandis huiusmodi processibus eisdem Cardinalibus, seu eorum Auditoribus, vt præfertur, astiterunt, ac dicta, & depositiones testium in scriptis redegerunt, percipi solita, & consueta, eisq. propterea debita, perpetuò applicamus, & appropriamus.

Priuilegiorũ & gratiarũ concessio.

§ 4. Et insuper Officium Notariatus huiusmodi pro tempore obtinenti, vt in quibuscumque sessionibus, processionibus, necnon equitationibus, etiam solemnibus Rom. Pont. & alijs quibuscumq vna cum ceteris Rom. Cur. Notarijs, cuiuscumque gradus, & conditionis existentibus, interesse, ac omnibus, & singulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, antelationibus, alijsq. prærogatiuis, & gratijs, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus Cameræ nostræ Apostolicæ Notarij de iure, vsu, consuetudine, seu priuilegio, aut alias etiam quoad exemptionem vectigalium, gabellarũ, & pedagiorum quomodolibet vtuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum similiter, & pariformiter non solùm ad eorum instar, sed æqualiter, & principaliter, ac sine vlla prorsus differentia, vti, frui, & gaudere libere, & licite possit, & valeat, perinde ac si illa sibi per præsentes specialiter concessa fuissent, auctoritate, & tenore præmissis perpetuo concedimus, & indulgemus.

Electio Odoardi Tibaldeschi ad d. officium.

§. 5. Et insuper cupientes Officium prędictum, sic per Nos erectum personæ idoneæ cum primũ concedere: de fide, industria, solertia, & diligẽtia, & non vulgari in arte Notariatus huiusmodi peritia dilecti filij Odoardi Tibaldeschi Clerici Spoletan. dioec. fide dignis testimonijs certiorati Motu simili, & ex certa sciẽtia, ac matura deliberatione nostris, Officium prædictum a primæua illius erectione huiusmodi vacans, cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, salarijs, & emolumentis vniuersis, ordinarijs, & extraordinarijs, vndecumque ex illius exercitio prouenientibus, & illi propterea debitis, prædicto Odoardo, qui ob vrgentes, quibus præmimur necessitates, in nostra, & Sedis Apostolicæ subuentionem summa scutorum mille persoluit, Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus, & assignamus, ipsumq. ad Officium huiusmodi, illiusq. liberum exercitium honores, & onera per eos, ad quos spectat, & pertinet, spectareq. & pertinere poterit, recipiendum, & admittendum fore, & esse, eiq. de eiusdem Officij iuribus, regalijs, salarijs, & emolumẽtis solitis, & consuetis integre responderi debere decernimus.

Clausula praeseruatiua.

§. 6. Præsentesq. ad proban. plene, quòd eadem summa in nostram, & Sedis Apostolicæ subuentionem conuersa fuerit, aliaque præmissa vbiq; tam in iudicio, quam extra sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri, neq; ipsum Odoardũ, eiusq. in dicto Officio successores ad eadem præsentes in Camera nostra Apostolica iuxta Constitutionem piæ mem. Pij Papæ IV prędecessoris nostri sub dat. octauo Idus Augusti, Põtificatus sui anno 6. editam, inter alia disponentem, quòd impetrantes gratias interesse dictæ Cameræ quomodolibet concernentes, illas in eadem Camera intra certum inibi expressum tempus præsentare, seu registrari facere debeant, teneri, neque ad id vlla vnquam necessitate cogi, nec propterea ipsas literas viribus carere; sed eidẽ Odoardo, eiusq. successoribus prædictis in omnibus, & per omnia perinde, ac si iuxta constitutionẽ prædictam præsentatæ, seu registratæ, ac insinuatæ, ac omnia ad id necessaria adimpleta fuissent, suffragari, necnon easdẽ præsentes literas sub ea, per quã in principio Pontificatus cuiusuis Rom. Pont. cassantur facultates percipiendo pretiũ quorumuis Rom. Cur officiorum in toto, vel parte, ac quęuis dispositiones per quemcumq; Rom Pont. prædecessorem de officiis vacãtibus, etiã in vim contractus, & ex titulo oneroso, ac sub quacumq; verborũ forma pro tempore factæ, & omnino sub alijs quibusuis constitutionibus, reuocationib., suspen. limitatiõ, derogation. modification. decretis, & declarationibus generalibus, & specialibus, etiam per Nos, & successores nostros Rom. Pont. ac Sedem prædictam, etiã motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiã consistorialiter, & aliàs quãdocumq; & ex quibusuis causis, etiam pro tempore factis, minimè cõprehẽdi, sed ab illis semper exceptas. & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statũ restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de nouo cõcessas esse, ac Odoardo, & successoribus prædictis suffragari, necnon quemcumque de non tollendo iure quæsito, alijsq. Constitutionibus, & Cãcellarię Apostolicæ regulis editis, & edendis, ceterisq. beneficijs, quorum possessores longi tẽpus aliàs gaudere possunt, ac debent, & solent, plenissime gaudere, præsentesq. vim validi, & efficacis contractus solẽni stipulatione interueniente, inter eos, & dictã Sedem, successoresq. nostros, & Cameram prædictam ex vna, necnon prædictũ Odoardum ex altera partibus, etiã ex causa onerosa initi habere, nec illas, etiã ex eo, quod dictus Odoardus, aut alij quicũq; in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, & auditi non fuerint, aut aliàs quouis etiam enormis, vel enormissimæ læsionis prætextu, occasione, vel causa, etiam grauissima, & vrgentissima, ac de necessitate exprimenda reuocari, nec etiam pro eo, quòd dicti Officij pretium iuxta currentem illius valorem præstitum, vel solutũ aut ex alia quacumq; causa de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, vel intẽtionis nostrę, aut alio quocũq; defectu notari, neque propterea, seu alias ad viã iuris reduci posse.

Decretum irritans.

§. 7. Sicq. & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S R.E. Cardinales, etiam Camerarium, & eiusdem Cameræ Præsidentes, & Clericos, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicãdi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Contrariorum derogatio.

§. 8. Non obstan. quatenus opus sit, nostra de non tollen. iure quæsito, alijsq. quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Vrbis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

D. P. An. 1. die 16. Iulii.

Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die 16. Iulij 1621. Pontificatus nostri anno primo.

Sequitur Deputatio huius Notarij ad conseruandum eõd. processus in partibus formato., & ad Romanam Curiam transmisso, cum emolumentorum assignatione.

De hoc vide S.D.N. Vrbani VIII. const. 53. Admonet quam omnino super hoc attendere debes.

GREGORIVS PAPA XV.

Edita A. D. 1621.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prooemiũ, & narratio erectionis Officii Notariat. de quo in Rubr.

PRidem cum in formandis, & instruendis processibus qui super qualitatibus promouendorum per Rom Pont. pro tempore existentem ad Ecclesiarum Cathedralium Pastorum solatio destitutarum, ac Monasteriorum consistorialium pro tempore vacantiũ regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum huiusmodi statu hic in Curia coram S.R.E. Cardinalibus formari, & institui consueuerunt, nullus certus eatenus deputatus, seu destinatus fuisset Notarius, sed ad hoc munus Notarij plerumq parum experti adhiberentur, Nos huic incommodo opportuna ratione prouidere volentes. Motu proprio non ad alicuius super hoc nobis oblatæ petitionis instantiã, sed ex certa sciẽtia, & mera deliberatione nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine vnum perpetuum Notariatus Officium ad instar aliorum Rom Cur. Officiorum vacabile, cuius concessio, & omnimoda alia dispositio, quoties illud per obitu, resignationem, priuationem, aut alias quouis modo vacare contingeret, ad Nos, & Rom. Pont pro tempore existen. spectare pro vno Notario, qui priuatiuè quoad alios quoscumque in formandis, instruendisq. processibus, quos super qualitatibus promouendorum ad Ecclesiarum Cathedralium, & Monasteriorum consistorialium regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum huiusmodi statu hic in Curia coram S.R E. Cardinalibus, aut eorum Auditoribus formari, & institui deinceps perpetuis futuris temporibus contingeret, ipsis Cardinalibus, seu eorum Auditoribus assistere, & testium dicta & depositiones in scriptis per se vel substitutum idoneum redigere teneretur, ac deberet, Apostolica auctoritate ereximus, ac instituimus.

Pro dotis assignatione.

§. 1. Illiq. sic erecto, & instituto pro eius congrua dote omnia, & singula emolumenta, regalia, & iura per alios Notarios, qui antea in formãdis huiusmodi processibus eisdem Cardinalibus, seu eorum Auditoribus, vt præfertur astiterunt, ac dicta, & depositiones testium in scriptis redegerunt, percipi solita, & consueta, eisq. propterea debita, perpetuo applicauimus, & appropriauimus.

§ 2. Et

§.2. Et insuper Officium Notariatus huiusmodi pro tempore ob ineuntem, vt quibuscumque sessionibus, necnon processionib. equitationib. & solemnibus Rom. Pont. & alijs quibuscumque vna cum ceteris Rom. Cur. Notarijs cuiuscumque gradus, & conditionis existentibus interesse, ac omnibus, & singulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, antelationibus, alijsq. praerogatiuis, & gratijs tam spiritualibus, quàm temporalibus, quibus Camerae nostrae Apostolicae Notarij de iure, vsu, consuetudine, priuilegio, aut alias etia quoad exemptionem vectigalium, gabellarum, & pedagiorum quomodolibet vtebantur, fruebantur, potiebantur, & gaudebat, ac vti, frui, potiri, & gaudere poterant quomodolibet in futurum similiter, & pariformiter non solum ad eorum instar, sed aequaliter, & principaliter, ac sine vlla prorsus differentia, vti, frui, & gaudere, libere, & licitè posset, & valeret perinde, ac si illa sibi per praesentes concessa fuissent, specialiter concessimus, & indulsimus.

Coadiutor... quoque de dicto officio facta Odoard. Tibaldesco.

§.3. Et insuper cupientes Officium praedictum sic per Nos erectum, personae idoneae cum primum concedere, fide, & industria, solertia, & diligentia, & non vulgari in arte Notariatus huiusmodi peritia dilecti filij Odoardi Tibaldeschi clerici Spoletan. dioec. fide dignis testimonijs certiorati, Motu simili, & ex certa sciétia, ac matura deliberatione nostris Officium praedictum à primaeua illius erectione huiusmodi vacàs cum omnibus, & singulis illius honoribus, oneribus, salarijs, & emolumentis vniuersis ordinarijs, & extraordinarijs vndecumque ex illius exercitio prouenientibus, & illi propterea debitis praedicto Odoardo, qui ob vrgentes, quibus premebatur necessitates, in nostram, & Sedis Apostolicae subuentionem summam scutorum mille persoluerat, simili auctoritate cóceßimus, & assignauimus, ipsumq. ad officium huiusmodi, illiusq. liberú exercitium, honores, & onera per eos ad quos spectabat, & pertinebat, spectareq. & pertinere poterat, recipiendum, & admittendum fore, & esse, eiq. de eiusdem Officij regalijs, iuribus, & emolumentis solitis, & consuetis integre responderi debere decreuimus, prout in nostris in forma Breuis sub Dat. Romae apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die decimasexta Iulij 1621. Pontificatus nostri anno primo, confectis literis plenius continetur.

Modo vid. offic. ... curam ei relinquere procef. de partib. ... quo. ... retr.

§. 4. Cumq. à tempore erectionis, & institutionis Officij huiusmodi experientia docuerit, Nobisq. constet ex illius exercitio nó solum meliori processuum huiusmodi instructioni, sed etiam illorú conseruationi, cuius in tanta Notariorum varietate, nulla antea ratio habebatur, consultum esse, Nobis verò, & quidem nó sine animi nostri displicentia innotuerit, processus, qui extra dictam Curiam in Germania, Gallia, Hispania, alijsq. Christiani orbis Prouincijs, & Regionibus super qualitatibus promouendorum ad statum partiú Ecclesiarum Cathedralium, & Monasteriorum consistorialium regimina, ipsarumq. Ecclesiarum, & Monasteriorum statu in partibus ipsis formantur, & ad eadem Curiam pro literarum Apostolicarum expeditione transmittuntur, expeditione facta, nullam prorsus rationem haberi, sed illos vti nullius vsus, aut considerationis, cartulas, vilipédi, distrahi, & deperdi solere. Nos considerantes, maxime expedire dictorum processuum cóseruationi prouidere, vt successiuis temporibus semper de illis, eorum q. continentia appareat, & ad illos iuxta casuum occurrétiam recursus, & relatio haberi possit: id autem nulla conuenientiori ratione fieri posse videatur, quam si haec cura praedictum Officium obtinenti demandetur, hocq. processuum conseruandorum onus, & munus eidem Officio annectatur, vt penes vnú, & eumdem omnes omnium partium huiusmodi processus, quandocumque opus fuerit, reperiri possint. Motu simili, non ad ipsius Odoardi, aut alterius Nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex scientia, deliberatione, & potestatis plenitudine paribus volumus, & similiter Apostolica auctoritate statuimus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, omnes, & singuli processus, quos extra dictam Curiam, tá in Germania, Gallia, Hispania, ceterisq. Christiani orbis Regnis, Prouincijs, & Regionibus super qualitatib. promouendorum ad quarumcumque Cathedralium Ecclesiarum nunc, & pro tempore Pastoris solatio destitutarum, & Monasteriorum consistorialium, vbi vis consistentium, & quouis modo vacatu u n, & vacaturorum regimina, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum huiusmodi statu formari, & ad dictam Curiam transmitti contigerit, postquam ab eiusdem S.R.E. Cardinalibus ipsarum Nationum Protectoribus, Comprotectoribus, seu Viceprotectoribus, seu qui Ecclesias, & Monasteria huiusmodi in nostro, & Rom. Pont. pro tempore existentis Consistorio, vt moris est, & fuerit, proposuerint, & ab ordinú Capitibus visi, recogniti, approbati, & subscripti fuerint, ab ipsis Cardinalibus, seu coram Auditoribus, & ijs ad quos spectauent, ante cedulae consistorialis subscriptionem, seu saltem illius partibus cósignationem praedicto Odoardo, quamdiu praedictum Officium obtinuerit, eiusq. in illo successoribus ad effectum illos conseruandi, tradi, & consignari, ipsi verò Odoardus, & successores illos sic ipsis consignatos, tamquam praedicti Officij processus, & scripturas benè, & fideliter conseruare, & illorum durabilitati, & quoad fieri potest, & humana patitur conditio, perpetuitati prouidere, bonamq. fidelem, & diligentem illorum curam gerere, & ad effectum illorú dum opus fuerit, facilioris perquisitionis, & repertionis notam, seu vt vocant rubricellam in libro ad hunc particularem effectum retinendo facere debeant, & ad id obligati existant, & hoc conseruationis processuum onus, curam, & munus praedicto Officio Notariatus per Nos vt praefertur erecto, imponimus, & annectimus.

Ad hoc vide S.D.N. Vrb. VIII. const. 32. ad mouet.

Mercedē duorum ducatorum pro singulis processibus ...

§.5. Et quia sua labori merces debetur, eidem Odoardo, eiusq. in dicto Officio successoribus, ratione laboris eis ex dicto conseruationis processuum accrescentis, & pro illius salario, & mercede, iuribus & regalibus Officij praedicti duos ducatos auri de Camera, pro singulo processu ad dictam Curiam pro expeditione transmittendo, & ei in cóseruationem tradendo, & consignan. ipsis a quolibet ex promouendis ad Ecclesias, & Monasteria huiusmodi, seu Sollicitatoribus in dicta Curia tales expeditiones prosequentibus, realiter, & cum effectu, & absque mora, seu dilatione aliqua soluendos assignamus, ipsisq. vt mercedem, seu salarium, ac iura, vel regalia duorum ducatorum pro quolibet processu huiusmodi ab ipsis promouendis, seu eorum agentibus, vel eorum nomine expeditiones in praedicta Curia prosequentibus, qui ad illorum solutionem omnibus iuris & facti remedijs opportunis cogi, & compelli possint, petere, exigere, & consequi valeant, atque etiam debeant licentiam, facultatem, & auctoritatem concedimus.

Ad per promouendos eidem Odoardo praestari decer...

§. 6. Ceterum pro maiori Officij prędicti decore, & vt illud obtinentes peculiari aliqua praerogatiua gaudeant, eidem Odoardo, eiusq. successoribus, vt quamdiu Officium praedictum obtinuerint, vestem seu togam violaceam deferre, ac violaceo colore induti quàdocumque, & in quibuscumque, tam publicis, quam priuatis actibus incedere possint, simili auctoritate indulgemus.

Togam violaceam ipsum deferre indulget.

§.7. Praesentes verò, etiam ex eo quòd interesse forsan habéntes, seu habere praetendentes ad hoc vocati non fuerint, seu quibusuis ex causis subreptionis, vel obreptionis vitio notari, impugnari, aut inualidari, seu ad viam, & terminos iuris reduci, aut aduersus illas, quodcumque iuris facti, gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, vel sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, suspensionibus, aut alijs contrarijs dispositionibus editis, & edendis comprehendi non posse, sed semper vti ex titulo oneroso concessas ab illis exceipi, & quoties illa reuocari, seu annullari, aut alias contrarias dispositiones emanare contigerit, toties in pristinum, & validissimú statū, repositas, restitutas, & plenariè reintegratas, ac de nouo etiam sub quacumq; posteriori data per Odoardum, & successores praedictos quandocumque eligenda, concessas esse & fore.

Clausulae ... ...

§.8. Sicq. per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, & causarum Palatij Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritumq. & inane quicquid secus super his, a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, pari Apostolica auctoritate decernimus.

Decretum irritans adiect.

§.9. Non obstantibus praemissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon consuetudinibus, vsibus etia naturis, ac omnibus illis, quę in dictis literis voluimus non obstare, quae etiam hic praesentibus pro repertis, ac de verbo ad verbum insertis habemus, & haberi volumus, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Contraria de...

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 7. Decembris 1621. Pontificatus nostri anno primo.

D. P. An. 1. 7. Decemb.

VIII.

Praefinitio nonnullarum Ordinationum pro feliciori gubernio Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia Reformatorum in Italia.

Grego ū Decimitertij hic enunciatam const. habes sup. tom. 2. pag. 323. & Clem. VIII. habes tom. 3. pag. 44. vbi ... & ... tandem ad const. 13. S.D.N. Vrb. VIII. Romanus, v c inf.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1621.

ONerosa Pastoralis officij sollicitudo, meritis licet insufficientibus, Nobis ex alto commissa, crebrò Nos admonet, ac inducit, vt ad statum Christifidelium quorumlibet, praesertim Regularé vitam profitentium, salubriter dirigen. operosis studijs intendentes, ea, quae felici eorum gubernio, prosperaeq. directioni profutura noscuntur, prouide statuamus, & ordinemus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Prooemium.

§.1. Vt igitur Ordo Fratrum Minorum S. Francisci de Obseruantia Reformatorum nuncupatorum, per totam Italiá felicioribus in dies augeatur progressibus, Motu proprio, non ad ipsorum Fratrú Reformatorum instantiam: sed de mera nostra matura deliberatione volumus, & mandamus, vt vltra ea, quae disponuntur in constitutionibus fel. record. Gregorij XIII. & Clementis VIII. Romanorum Pontificum prędecessorum nostrorum circa modum viuendi Reformatorum, Fratres Obseruantes Reformati amplius ad Capitulú Prouinciale non accedant, nisi solùm ipsorum Custos, qui etiam solus vocem actiuam tantùm habeat.

Solus Custos Reformatorū accedat ad Capitulū prouinciale, & vocē habeat actiuam.

§.2. Non habeant in futurum praefati Reformati inter Obseruátes, seu de familia aliquam dignitatem, seu officium; & si aliqui de familia ob aliquam causam: & ob quodcumque priuilegium, seu facultatem transierint ad Reformationem, nullum officium, & dignitatem habere possint, nisi per sex annos inter eos permanserint, & laudabiliter cum eis vixerint; Et illi, qui transire voluerint a familia ad Reformatos, debeant hoc obtinere in Congregatione, seu Capitulo, prout modo obseruatur; Et illi, qui talem licentiam obtinebunt, debeant facere annum nouitiatus integrum, prout alij Reformati faciunt. Intimetur omnibus Reformatis in Congregatione, seu Capitulo Prouinciali ad deducendas causas, propter quas velint ad familiam transire, quibus assignetur annus ad deliberandum, quo elapso, nullus postea Reformatus ob quamcumque causam à Reformatis ad familiam transire possit.

Transeuntes Reformatorum ad obseruantes, ... & quando ...

§.3. Quoad iurisdictionem Ministri generalis in Reformatos, seruetur Const. eiusdem Greg. praedecessoris.

Iurisdictio ministri gen. in Refor. praefat...

§.4. Pro-

Procurator ... Reformatorum à Card. Protect. eligen. regularis obseruantiam curet.

§ 4. Procurator Reformatorum eligatur à Cardinale Protectore, pro tempore existenti, qui debeat etiam deputare quatuor Visitatores per totam Italiam de triennio in triennium, qui curent obseruari literas piæ mem. Nicolai III. & Clementis V. Romanorum Pontificum etiam prædecessorum nostrorum, concernentes obseruantiam regularem, & delinquentes corrigant, & puniant, prout eis magis expedire videbitur, certioresq. faciant Cardinalem Protectorem, & Procuratorem generalem Reformatorum, vt & ipsi, quod necessarium fuerit ad animarum salutem, procurent obseruari.

Ministri prouinciales Obseruantium superioritatem non habeant in Reformatos.

§. 5. Ministri Prouinciales Fratrum de familia nullam habeãt iurisdictionem, potestatem, & superioritatem in Reformatos.

§. 6. Decernentes præmissa omnia & singula, perpetua, valida, firma, & efficacia esse, & fore, & per præfatos Fratres Reformatos perpetuò obseruari debere.

Præmissa inuiolabiliter obseruentur. Clausula præseruatiua.

§. 7. Præsentes quoque literas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ defectu notari, argui, seu impugnari, aut sub quibusuis reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus comprehẽdi posse; sed semper ab illis exceptas esse, & fore; & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas censeri. Sicq. per quoscũq. Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarũ Palatij Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executorum deputatio.

§ 8. Quocirca ven. fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, alijsq. locorum Ordinarijs per præsentes committimus, & mãdamus, quatenus quicumque illorum per se, vel per alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorum Fratrum Reformatorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, ipsiq. Fratribus Reformatis in præmissis efficacis defensionis præsidio assisten. faciant auctoritate nostra illos eorumdem præmissorum effectu pacificè frui, & gaudere non permittentes eos desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas, aliaq. opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Derogatio contrariorum.

§. 9. Non obstan. quibusuis const. & ordin. Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum.

§. 10 Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadẽ fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. Ann. 1. die 1. Sept.

Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1. Septemb. 1621. Pontific. nostri anno primo.

IX. Reuocatio quarumcumque electionum de Iudicibus Conseruatoribus hactenus factarum, & noua de eis, eorumq. electionibus in posterum faciendis dispositio.

De hac materia vide dispositionem Bonif. VIII. in cap. 11. de rescript. in 6. & etiam cap. 1. & 15. de Offic. deleg. in 6. nec non Conc. Trid. sess. 14. c. 5. de ref. & Leo X. const. 22 sup. to. 1. pag. 478. & Clem. VIII const. 3. sup tom 3. pag. 2.

Scias super nonnullis verbis huius Const. exortum fuisse dubium, quod declaratum fuit per Congr. Conc. Trid. Interpret. in quodam Decreto, quod hic subsequitur.

Edita A. D. 1621.

SAnctissimus in Christo Pater, & Dominus noster D. Gregorius diuina prouidentia Papa XV. ex certis rationabilibus causis animum suum mouen. & de voto venerabilium fratrum suorum S.R.E. Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, partim fel. rec. Clementis Papæ VIII prædecessoris sui vestigijs inhærendo.

Huius Clem. const. est sup. to. 3. pag. 2. Hic Pont. reuocat omnes, & quascumque electiones Conseruatorum hactenus factas.

§. 1. Reuocauit, ac nullas, & inualidas decreuit omnes, & quascumque Iudicũ Conseruatorum electiones, nominationes, seu deputationes, tàm in vim literarum Conseruatoriarum, iuxta formam in quinterno Cancellariæ descriptam, quàm in vim quorumcumque priuilegiorum perpetuo, vel ad tempus nondum elapsum, Apostolica auctoritate concessorum, seu alias quocumq; iure, vel titulo hactenus factas pro quibuscumque Conuentibus, Capitulis, Militijs, etiam S. Ioannis Hierosolymitani Congregationibus, Collegijs, Ordinibus, Monasterijs, Hospitalibus, aut alijs quibusuis pijs, tam secularibus, quàm cuiusuis Ordinis, etiam Mendicantium, seu Instituti, vel Societatis Regularibus, locis quantumuis exemptis, etiam de necessitate exprimendis, seu illorum personis, cuiusuis qualitatis, seu conditionis existant.

Statuit huiusmodi electiones de cetero fieri ut hic.

§. 2. In futurum verò Sanctitas sua hac generali, & perpetuò valitura constitutione statuit, & decreuit, vt Iudices Conseruatores huiusmodi, siue principales, siue subrogati, eligi, nominari, aut deputari non possint, nisi non solùm habeant qualitates requisitas, & descriptas in Constitutione similis rec. Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris sui, quæ incipit: Statutũ; ita vt vel dignitate Ecclesiastica prædit, vel personatum obtinentes, vel Ecclesiarum Cathedralium Canonici existant; sed etiam in Concilijs Prouincialibus, aut diœcesanis, iuxta Decretum Concilij prædicti, Iudices electi, seu designati sint.

Deinde Bonif. VIII. c. Statutum est in 6. de... Trid. de ... rescrip.

A Conseruatoribus aliter ... rescript. ...

§. 3. Quòdq. deinceps literæ Conseruatoriæ per Sedem Apostolicam concedendæ supradictis tantum dirigantur, & si quæ literæ aliter expedientur, illæ, ac deputationes huiusmodi, omniaque exinde sequenda nullius sint roboris, vel momenti.

Negligentibus poenas constituit.

§. 4. Et nihilominus qui secus, quàm iuxta formam superius præscriptam, Conseruatores huiusmodi cum effectu eligere, nominare, seu deputare, aut electis, nominatis, seu deputatis vti ausi fuerint, Regulares quidem voce actiua, & passiua sint ipso iure priuati, adeo vt habilitationem à nemine, præterquam a Romano Pontifice consequi valeant, reliqui verò alijs pœnis arbitrio Sanctitatis suæ coerceantur, & prædictorum omnium Conuentus, Monasteria, ac loca huiusmodi, eorumq. personæ, ac bona careant Cõseruatore ad annum, itaut illorum causę interea coram locorum Ordinarijs dumtaxat cognosci, ac diffiniri debeant.

Conser. in Synodis prouincialibus ab Ordinariis certo modo eligi debent.

§. 5. Ceterum vt latiùs pateat Conseruatorum huiusmodi deligẽdorum facultas, Sanctitas sua admonitos voluit omnes locorum Ordinarios, vt in Synodis Prouincialibus, aut Diœcesanis quamplures personas ex habentibus qualitates in prædicta Constitutione eiusdẽ Bonifacij prædecessoris contentas, & alioquin ad id aptas designari procurent, & si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci cum consilio Capituli alium in eius locum vsque ad futuram Prouincialem, aut Diœcesanam Synodum.

Tempus ad elig. huiusmodi Conf. præfixit.

§. 6. Insuper Sanctitas sua, inhærendo hac in parte Decreto similis recor. Gregorij Papæ XIII etiam prædecessoris sui, statuit, & ordinauit, vt Regulares, ac personæ huiusmodi in Italia infra duos, extra Italiã verò infra sex menses a die publicationis in Vrbe pręsentis Constitutionis inchoandos, debeant sibi eligere, seu assumere Conseruatores iuxta formam superiùs propositam.

Electionis ... factas in Curia Ordinarior. in actis exhiberi mãdat.

§. 7. Eiusq. electionis, seu assumptionis documentum infra tempus huiusmodi penes Acta Curiæ Ordinariorum exhibere, & dimittere teneantur; alioquin eo termino elapso, quamdiu Conseruatores secundum formam præsentis Constitutionis non elegerint, coram eisdem Ordinarijs conueniantur.

Nemo electos infra quinquen. nõ mutari præcipit.

§ 8. Quòdq. Conseruatores huiusmodi semel legitimè deputati, nisi ex legitima causa à Sede Apostolica, aut locorum Ordinarijs, prout ijsdem Regularibus, & alijs supradictis libuerit, approbanda, durante quinquennio a die deputationis, amoueri, aut mutari nullatenus possint, aut valeant.

Conseruatorũ iurisdict. declarat.

§. 9. Ad hæc statuit Sanctitas sua, vt coram ipsis Cõseruatoribus Regulares, ac personæ suprascriptæ conueniri quidem, aut trahi debeant, sed alios conuenire, aut trahere non possint, itaut memorati Cõseruatores in causis, in quibus Regulares, & alij actores fuerint, nullam prorsus iurisdictionem habeant, sed in ijs tantùm, in quibus rei extiterint, neque extra Ciuitates, seu Diœceses, in quibus fuerint deputati, contra quoscumque procedere præsumant.

Conser. ... ... posse ... declarauit Cong. Conc. Trident. quodã Decr. ... 1624. & hoc subsequitur.

§ 10. Si qua verò inter Iudices Conseruatores huiusmodi, & locorum Ordinarios cõtrouersia super competentia iurisdictionis orta fuerit, nequaquam in causa procedatur, donec per arbitros in forma Iuris electos super iurisdictionis competentia fuerit iudicatum.

Cõtrouersias inter Conser. & Ordinar. per arbit. decidi voluit.

§. 11. Quòd si qui Conseruatores, siue in hac parte, siue aliàs quomodolibet suos limites excesserint, per annum ab Officio Conseruatoris huiusmodi suspensi sint, & pars, quæ hoc fieri procurauerit, sententiam excommunicationis incurrat, iuxta formam alterius Constitutionis eiusdem Bonifacij prædecessoris, quæ incipit: Hac Constitutione; quam Sanctitas sua in omnibus, quæ præsenti Constitutioni non aduersantur, innouauit, & innouat.

... & litigantiũ suos limites excedentium ... const. pœnas declarat. Hac Bonif. const. est cap. 15. de Offic. deleg. in 6. Iudices non suspectos, ... quando à principibus ... possint explicat.

§. 12. Per hoc tamen non intendit Sanctitas sua prohibere, quominus Regulares, & alij supradicti in casibus à iure permissis petant Iudicem nõ suspectum a Principibus, seu Magistratibus secularibus; dum tamen hæc tria copulatiue concurrant: videlicet, vt Regulares, & alij prædicti sint actores, non autem rei; vtque agant contra laicum, non autem contra Ecclesiasticum, vel aliàs a iurisdictione seculari exemptum; atque vt causa, in qua Iudex deputatur, fuerit profana, non autem Ecclesiastica, & in ea iuxta sacrorum Canonum dispositionem laicus, vt præfertur, eligendus, Iudex competens existat.

Obseruãtiam præmissorum præcipit eam decernens.

§. 12. Quæ omnia & singula in pręsenti Constitutione contenta Sanctitas sua voluit inuiolabiliter obseruari; decernentes sic in ijs, ceterisq. omnibus præmissis per quoscumq; &c. etiam Sacri Palatij Apostolici Auditores, necnon S.R.E. Cardinales, sublata &c. iudicari &c necnon irritum, & inane &c.

Contraria quæcumque plenissimè derogat.

§. 13. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac literis conseruatorijs, quas omnes ad formam præsentis Constitutionis reduxit, in fauorem quorumcumque Ordinum, tã Mendicantium, quam nõ mendicantium, Militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, aut cuiusuis alterius Instituti etiam necessario exprimendi, Collegiorum, Capitulorum, Ecclesiarum, Monasteriorum, ac piorum quorumcumque, tam secularium, quam Regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, priuilegijs quoq; etiam ex causa, & titulo oneroso, indultis, & literis Apostolicis, etiam Marimagno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq. tenoribus, & formis specialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua

alia

alia exquisita forma seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro expressis habens, quibus quoad ea, quæ præsentibus aduersantur, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogauit, cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Hanc legē in locis solitis, & in Cancellaria publicari, & in illius quinterno describi mādat.

§. 14. Cæterum, vt præsens Constitutio faciliùs omnibus innotescat. Sanctitas Sua voluit, & mandauit, vt non solùm in Cancellaria Apostolica, sed etiam ad valuas Basilicæ Principis Apostolorũ de Vrbe, & in Acie Campi Floræ publicetur, illiusque exempla in ijsdem locis affixa dimittantur, ac in Quinterno Cancellariæ inter Constitutiones perpetuas describatur, & annotetur.

Papa subscriptio.

Placet publicetur & describatur A.

Publicatio in Cancell. die 20. Sept. 1621.

Lecta, & publicata fuit supradicta Cōstitutio in Cācellaria Apostolica ab altero ex Reu. P. D. Maioris Præsidentiæ Abbreuiatoribus, die vigesima mensis Septēbris, Anno Incarn. Dominicæ, Millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, Pontificatus verò praelibati Sanctissimi Domini Nostri D. Gregorij Papae Decimiquinti, Anno Primo.

Et postmodum die, & anno supradictis in Quinterno eiusdem Cancellariae inter alias Constitutiones Apostolicas descripta, & annotata fuit.

Descriptio in illius Quinterno.

Nicolaus Vrsinus Procustos.

Publicatio in Vrbe die 20. Septib. 1621. P. A. 1.

In Dei nomine Amen. Anno a Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi Millesimo sexcentesimo vigesimo primo, Indictione quarta, die verò vigesimo Septembri, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini N. Domini Gregorij Diuina Prouidentia Papæ Decimiquinti, Pontificatus sui Anno Primo, retroscripta Constitutio Apostolica affixa, ac publicata fuit in Valuis Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in Acie Campi Floræ, per me Augustinum Braccelerium, Apostolicum Cursorem.

Octauius Spada Magister Cursorum.

Sequitur aliquod Dubium super ista Constitutione exortum, cum sua declaratione.

Dubium.

In Constitutione de Conseruatoribus, edita à sanct. mem. Gregorio Decimoquinto, ex sententia Sacræ Congregationis Concilij inter cætera statutum est, vt coram Conseruatoribus Regulares conueniri quidem, aut trahi debeant, sed alios conuenire, aut trahere non possint, itaut memorati Conseruatores in causis, in quibus Regulares, & alij actores fuerint, nullam prorsus iurisdictionem habeant, sed in ijs tantùm, in quibus rei extiterint.

Dubitatur nunc, An per hæc verba sublata sit facultas, quam habent Conseruatores defendendi Regulares, & alios à manifestis iniurijs, & violentijs, quæ illis de facto inferuntur, dum à suis possessionibus deijciuntur, & proprijs bonis vti, ac frui impediuntur.

Responsio ad Dubij.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum censuit, eiusmodi verbis minime sublatam fuisse facultatem, quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniurijs, ac violentijs; dummodò obseruent formam præscriptam Constitutionibus Innocentij Quarti, & Bonifacij Octaui relatis in cap. 1. & fin. de offic. deleg. in 6.

C. Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Cong. Secr.

X. *Indultum pro Religiosis Societatis Iesu Officiū recitandi, ac Missam celebrandi de Communi Confessoris non Pontificis die 21. Iunij de B. Aloysio Gonzaga d. Societatis Professore.*

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1621.

Exordium.

IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis à Domino constituti, pijs fidelium votis, quibus virtutum Dominus in seruis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis.

Ad preces Societatis Iesu.

§. 1. Sanè pro parte dilectorum filiorum Præpositi Generalis, ac Presbyterorum Societatis Iesu Nobis nuper expositum fuit, quòd ipsi pro eo, quem erga Beatum Aloysium Gonzagam eiusdem Societatis, dum vixit, religiosum, gerunt, deuotionis affectu, Officiū, & Missam de eo, vt infra recitari posse summopere desiderant Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, vt eorum votis huiusmodi annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

Hic Pōt. concedit Religiosis d. Societ. officium, & Missa B. Aloysii Gonzaga.

§. 2. Nos igitur Præpositum Generalem, ac Presbyteros prædictos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendū, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium Sacris Ritibus præpositorum consilio, vt de dicto B. Aloysio Gonzaga die 21. Iunij, quo ex hac vita migrauit ad Cœlum, ab omnibus eiusdem Societatis Religiosis vbique terrarum existentibus iuxta Rubricas Breuiarij, & Missalis Romani de communi Confessoris non Pontificis Officium recitari, & Missa celebrari respectiuè liberè, & licitè valeat, necnon etiam confluentibus eo die ad eorumdem Religiosorum Ecclesias Missam in illis de eodem B. Aloysio Gonzaga, vt supra, celebrare liceat, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò concedimus, & indulgemus.

Contrariis derogat.

§. 3. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Trāsūptis cre di mandat.

§. 4. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, Secretarij ipsius Societatis, vel Notarij publici manu subscriptis, & personæ alicuius in dignitate Ecclesiastica constitutæ, vel pro tēpore existentis Præpositi, aut Vicarij Generalis eiusdem Societatis sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud vbique locorum adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris, die 2. Octobris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo. *D. P. An. 1. die 2. Octob.*

Suppressio, & extinctio Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ de Vrbe in Monte Iordano, cum animarum curæ translatione ad Ecclesias circūuicinas, & ex eius prouētibus duorum Canonicatuum in Ecclesia Sancti Laurentij in Damaso erectione, ac eiusdem reductio ad profanos vsus; Nec non eiusdem concessio facta Cōgregationi Clericorum de Oratorio Vrbis pro ampliori Sacristiæ, ac Oratorij ædificatione, & propriæ Domus dilatatione XL.

His duobus Canonicatibus, & duabus Præbendis ex fructibus huius Ecclesiæ erectis hic idē Pont. postea applicauit, etiā fructus ex altera Parochiali Ecclesia S. Nicolai in Agone suppressa prouenientes, vt videre potes inf. const. 30. Dum ad Sacram.

Istorum Clericorum Congregationem à Sancto Philippo Nerio institutam approbauerat antea Greg. XIII. eique concesserat Parochialem Ecclesiam B. Mariæ in Vallicella de Vrbe, vt sup. in eius Const. Copiosus. 101. sup. t. 3. pag. 367 Et huius Sancti Bullam Canonizationis ab isto Ponr.. factæ expeditam habes à S.D.N. Vrb. VIII. vt inf. Const. 2. Rationi.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1621.

Dilecto filio Nostro in Vrbe, eiusque Districtu Vicario in Spiritualibus Generali salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

CVm ad vberes fructus, quos Presbyteri Congregationis Oratorij in agro militanti Ecclesiæ producere nō desistūt, nostræ considerationis dirigimus intuitum, dignum ducimus, vt ea, quæ pro dictæ Congregationis, illiusque domorū, & Oratoriorū ornatu, & vsibus necessaria esse noscuntur, fauorabiliter concedamus, & alias desuper nostri officij partes, etiam per concessionem Ecclesiarum interponamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Supplicatio horum Clericorum facta Pont. pro obtinenda licētia de qua in Rubr. et causis hic enunciatis.

§. 1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Præpositi, & Presbyterorum Congregationis Oratorij in Ecclesia Beatæ Mariæ Virginis, & Sancti Gregorij in Vallicella de Vrbe dudum a Beato Philippo Nerio fundatæ petitio continebat, Quòd ipse Præpositus, & Presbyteri amplioris loci spatio pro eorum Oratorij, Sacristiæ, & etiam propriæ domus dilatatione, aut noua constructione indigentes, in vim facultatis à fel. record. Paulo Papa Quinto Prædecessore Nostro eis concessæ, omnes ferè domos in vtraque insula, maiori videlicet, & minori Montis Iordani intus plateam dicti Montis, & Ecclesiam prædictam sitas, magna eorum impensa emerunt, & alias in ipsis insulis per eos nondum emptas domos vigore eiusdem facultatis emere, ibique amplam ædificationem eorum vsibus, & necessitatibus congruentem, quàprimum facere proposuerunt. Cùm autem sicut eadem petitio subiungebat, in dicto situ parochialis Ecclesia Sanctæ Cæciliæ posita, & à tribus partibus, seu lateribus ab eisdē domibus hinc inde circūspecta reperiatur, & ea propter dictæ ædificationis operi, & ornatui haud parū incōmodum, & impedimentum allatum sit, huicque incōmodo, & impedimento aliàs quàm per dictæ Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ demolitionem prouideri non possit: Ipsa autem fonte baptismali careat, & in suis stricturis satis angusta, & curam animarum illi imminens nō valde numerosa existat: curaque huiusmodi ad alias parochiales Ecclesias circumuicinas transferri, & ab earum Rectoribus commodè exerceri possit: pro parte Præpositi, & Presbyterorum huiusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Quibus permotus Pont. mādat Card. Vicario, vt ab Ecclesia S. Cæciliæ animarum curā perpetuam separet, & similiter fructus eius Parochialis, Parochi modo obeuntis d. Eccl. reseruanda, cū consensu Card. S. Laurentii in Damaso abdicet, separet, ac dismēbret.

§. 2. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quòd petentes beneficia Ecclesiastica alijs vniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem etiam beneficij, cui aliud vniri peteretur, alioquin vnio non valeret; idemque seruaretur in quibusuis dismembrationibus, concessionibus, & applicationibus de quibuscumque fructibus, & bonis Ecclesiasticis prædictis. Præpositum, eiusq. ac Presbyterorū huiusmodi singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon aliarum concessionum, & assignationum præfatæ Congregationis hactenus quomodolibet factarum, tenores præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati; circumspectioni tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint euocandi, te de præmissis diligēter informes, & si per informationem eamdem ita esse repereris, a dicta Ecclesia Sanctæ Cæciliæ, quæ ab Ecclesia Sancti Laurentij in Damaso de dicta Vrbe, tamquam eius Matrice dependit, & quam

dilectus filius Angelus Baldus ipsius Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ Rector ad præsens obtinet; cuiusque fructus, redditus & prouentus centum & viginti ducatorum auri de Camera, secundum communem æstimationem, valorem annuum non excedunt, vt asseritur, ex nunc, prout ex tunc, & e contra postquam illa per cessum, etiam permutationis causa, etiam in manibus Romani Pontificis pro tempore existentis, vel decessum, seu priuationem, vel amissionem aliam quamcumque, aut Religionis ingressum dicti Angeli, seu alias quouis modo, etiam apud Sedem Apostolicam, etiam in aliquo ex mensibus Nobis, & eidem Romano Pontifici pro tempore existenti, Sedique præfatæ, per quascumque constitutiones Apostolicas, aut Cancellariæ Apostolicæ regulas editas, & edendas nunc, & pro tépore reseruatis, aut collatoribus Ordinarijs, etiam per easdem, vel quasuis alias constitutiones, aut regulas, seu literas alternatiuarum, vel alia priuilegia, & indulta hactenus concessis, & imposterum concedendis, aut iure ordinario, vel alias competentibus, vacare contigerit, seu si in aliquo ex præmissis, vel alio quouis modo, & ex alterius cuiuscumque persona, seu per liberam resignationem dicti Angeli, vel cuiusuis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram notario publico, & testibus sponte factam, aut Constitutionem piæ mem. Ioannis Papæ xxij. etiam Prædecessoris nostri, quæ incipit. Execrabilis; vel assecutionem alterius beneficij Ecclesiastici, quauis auctoritate collatiua, & etiam si tanto tempore vacauerit, quòd eius collatio iuxta Lateranen. statuta Concilij ad Sedem prædictam legitime deuoluta, ipsaque Ecclesia Sanctæ Cæciliæ dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reseruata existat, & super ea inter aliquos lis, cuius statum etiam præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, omnimodam animarum dilectorum filiorum illius parochianorum curam, aliaque iura officia, & onera parochialia vniuersa, & illorum exercitium, necnon etiam omnia, & singula illius proprietates. fructus, redditus, & prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcumque, in quibusuis rebus consistentia, & vndecumque prouenientia, de consensu dilecti filij nostri Alexandri Sancti Laurentij in Damaso Diaconi Cardinalis de Montealto nuncupati, sine tamen aliquo dicti Angeli præiudicio, præsertim quoad vniuersa iura Parochialia ipsius Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ, liberamque, & omnimodam, tàm illius, quàm bonorum eiusdem Administrationem, quæ præfato Angelo, quoad vixerit, eamdem Ecclesiam Sanctæ Cæciliæ obtinuerit, plene cedere, & competere valeant, auctoritate Nostra perpetuo abdices, ac respectiue separes, ac dismembres.

§. 3 Necnon curam, iura, officia, & onera Parochialia, illorumque exercitium huiusmodi cum vtriusque sexus Parochianis prædictis, pro ea parte videlicet, quæ ambas Insulas prædictas complectitur, ad dictam Ecclesiam Beatæ Mariæ, & S. Gregorij; pro residuo verò ad alias Parochiales Ecclesias circumuicinas iuxta distributionem à dicto Alexandro Cardinali, seù pro tempore existente ipsius Sancti Laurentij in Damaso Diacono Cardinale, desuper pro libero, & absoluto eius voluntatis arbitrio faciendam.

§. 4. Itaquòd ipsa Ecclesia B. Mariæ, & Sancti Gregorij, & prędicti moderni, ac pro tempore existentes Præpositus, & Presbyteri dictæ Congregationis Ecclesiam Sancti Laurentij prædictam ratione Parochianorum dictas duas Insulas pro tempore incolentiũ dumtaxat in Matricem ad instar aliarum similium Ecclesiarum recognoscere, & ad illam perpetuis futuris temporibus in signum recognitionis huiusmodi singulis annis die Sabbati Hebdomadæ Sanctæ Parochum, seù alium Presbyterum, qui ibi ad Olei Sancti benedictionem, vt moris est, assistat, mittere teneantur, dicta auctoritate etiam perpetuò transferas.

§. 5. Ac in dicta Ecclesia Sancti Laurentij duos Canonicatus, & duas Præbendas Sacerdotales pro totidem Canonicis, qui apud eamdem Ecclesiam Sancti Laurentij personaliter residere, ac stallum in Choro, locumque, & vocem in Capitulo habere, ac omnibus, & singulis priuilegijs, quibus alij eiusdem Ecclesiæ Sancti Laurentij Canonici vtuntur, similiter vti possint, & valeant de consensu dictorum filiorum Capituli prædictæ Ecclesiæ S. Laurentij dicta auctoritate erigas, & instituas.

§. 6. Illisque sic erectis, & institutis, pro illorum dote, ac illos pro tempore obtinentium substentatione omnia, & singula dictæ Parochialis Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ proprietates, fructus, redditus, & prouentus, bona, canones, census, & alia quæcumque, non tamen emolumenta ex exercitio curę animarũ prouenientia, & exceptis tot bonis stabilibus, seù legatis pro celebratione infrascriptarũ Missarum, & Anniuersariorum eidem Ecclesiæ Sanctæ Cæciliæ, seu ipsius Rectoris factis, seù relictis; ex quibus centum scuta monetæ annuatim percipi possint, quæ Ecclesijs, ad quas Missas, & Anniuersaria infrascripta transferri contigerit, applicari debeant, auctoritate prædicta applices, & appropries.

§. 7. Ceterum quia, vt asseritur, in dicta Ecclesia Sanctæ Cęciliæ septingentæ Missę, vel forsan plures celebrandæ a diuersis fidelibus fundatæ reperiuntur; eidem Alexandro, seù pro tépore existenti Sancti Laurentij in Damaso Diacono Cardinali, tã Missas huiusmodi, cuiuscumque numeri illæ existant, & etiamsi aliquæ earũ in cantu celebrari debeant, quam omnia, & quæcumque Anniuersaria, orationes, preces & alia suffragia in eadem Ecclesia Sanctæ Cæciliæ hactenus quomodolibet fundata, ad qualibet alias Ecclesias sibi beneuisas transferendi, & illis pro arbitrio suo applicandi, dummodo tamen piæ ipsorum fundatorũ dispositiones inde in aliquo non lædantur, licentiam, & facultatem impartiaris.

§. 8. Porrò ipsam Ecclesiam Sanctæ Cæciliæ sic ab huiusmodi cura, officijs, oneribus, & exercitijs Parochialibus, Missarumque, Anniuersariorum, precum, orationum, & aliorum suffragiorum huiusmodi celebrationibus, & recitationibus liberam, & exemptam, ac sine bonis, & fructibus remanenté, dictæ Congregationi, ita quod liceat illius Præposito, & Presbyteris prædictis nunc, & pro tempore existẽtibus, corporalem, realem, & actualem possessioné ipsius Ecclesiæ Sanctæ Cęciliæ apprehendere, & apprehensam perpetuò retinere, cuiusuis licentia desuper minimè requisita, de consensu eiusdem Alexandri Cardinalis, itidem eadem auctoritate similiter perpetuò concedas, & assignes.

§. 9. Postremò autem tibi pro tempore existenti dictæ Vrbis Vicario, quotiescumque, & quandocumq. post factum abdicationi, dismembrationi, cõcessioni, & assignationi, alijsque premissis locum à Præposito, & Presbyteris dictę Congregationis desuper requisiti fueritis, ipsam Ecclesiam Sanctę Cęciliæ, extractis tamen prius ex ea omnibus defunctorum ibi sepultorum ossibus, & corporibus, ijsdemque ad dictam Ecclesiam B. Mariæ, & Sancti Gregorij translatis, & in ea decenter reconditis, seruatis de iure seruandis, profanandi, & ad profanos non tamen sordidos vsus reducendi.

§. 10. Pręposito vero, & Presbyteris eisdem illam sic profanatã demoliendi, & ligna, lapides, aliaq. rudera, & materialia inde prouenientia in nouas ędificationes prędictas aut alios quoscumque eorum vsus conuertendi, & in ipsius solo, seù situ ipsius Ecclesię Sanctæ Cęciliæ sic profanatę, & demolitę, fabricari faciendi.

§. 11. Cum hoc tamen, quòd in signum profanatę, & demolitę Ecclesię huiusmodi, in Oratorio per dictam Congregationem de nouo construendo Altare maius in honorem, & sub inuocatione Sanctę Cęciliæ, ac B. Philippi Nerij fieri, illius icone Imago eiusdem Sanctę Cęciliæ à parte dextra collocari debeat, licentiam pariter, & facultatem eadem auctoritate tenore pręsentium tribuimus, & impartimur.

§. 12. Decernentes, pręsentes literas sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus etiam per Nos, seu alios Romanos Pontifices successores nostros sub quibuscumq verborum expressionibus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine pro tempore quomodolibet factis, minime comprehendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illę emanabunt, toties in pristinum, & eum, in quo antea quomodolibet erant statũ, restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo, etiam sub quacumque posteriori data, per Prępositum, & Presbyteros eiusdẽ Congregationis quandocumque eligenda, concessas, ac semper, & perpetuò validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectare poterit in futurum perpetuò firmiter, & inuiolabiliter obseruari, & adimpleri.

§. 13 Sicque per quoscumque Iudices Ordinarios, vel Delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdẽ S.R.E. Cardinales, & de Latere Legatos, & Vicelegatos, dictęque Sedis Nuncios iudicari, & definiri debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 14. Non obstantibus priori voluntate nostra, & singulis pręmissis, ac Lateranen. Concilij nouissimè celebrati vniones perpetuas nisi in casibus à iure permissis fieri prohibentes, alijsq. Apostolicis, ac in Prouincialibus, synodalibus, & vniuersalibus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, dictæque Ecclesię Sanctę Cęciliæ, ac Missarum, orationum, precum, & suffragiorum huiusmodi fundationibus, eiusdemque Vrbis, quatenus opus sit iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis & constitutionibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romę apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ 1621. septimo Kal. Nouembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

XII.

Quod votum, ac iuramentum, quę Clerici Cõgregationis Doctrinę Christianę de Vrbe in ea perpetuò manendi emittunt, Romano Pontifici reseruata de cetero sint.

Istam Congregationem vnà cum Confraternitate Laicorum sub inuocatione Doctrinae Christianae erexit Paul V. in Const. 36. Ex credito, sup. tom. 3. pag. 165. vbi vide.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX incũbenti Nobis desuper pastoralis officij debito, ad ea libẽter intendimus, per quæ piorum Christifidelium Congregationes ad diuini nominis laudem, & gloriam, animarumque salutem piè, & rectè institutæ, sub salubribus eorum Regulis, & Institutis perseuerent, & maioribus in dies proficiant incrementis.

§. 1. Cum itaque, sicut dilecti filij Præpositus, & Clerici Congregationis Doctrinæ Christianæ in Ecclesia Sanctę Agathę Transtyberim de Vrbe institutæ, Nobis nuper exponi fecerunt, Clerici eiusdem Congregationis elapso Nouitiatus anno, votum cum iuramento in eadem Congregatione perpetuò manendi libera, & spontanea voluntate emittant.

§. 2. Nonnulli verò super voto, ac iuramento præfatis, inuita etiam Congregatione huiusmodi, dispensare, & illa commutare licitum

lictum putent, & de facto in eiusdem Congregationis præiudiciũ dispensent, & commutent.

Idem Pont. ex ... & dispensandi super Voto, ac Iuramento sibi, & Rom. Pont. de cætero reseruat. §. 3. Nos præmissis, quantum cum Domino possumus, obuiare, dictosque Præpositum, & Clericos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existũt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; Quòd de cætero cum Clericis eiusdem Congregationis super voto, & iuramento præfatis, nisi per Nos, aut Romanum Pontificem pro tempore existentem, dispensari, aut votum, & iuramentum præfata cõmutari nullatenus possint, Apostolica auctoritate tenore præsentium decernimus, & ordinamus, & facultatem super voto, & iuramento præfatis dispensandi, seù eadem vota commutandi Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti reseruamus.

Priuilegia ipsius Congreg. non reuocata approbat, & confirmat. §. 4 Insuper omnia, & singula dictæ Congregationis priuilegia, quatenus sint in vsu, & non sint reuocata, neque sub aliquibus reuocationibus comprehensa, neque Sacris Canonibus, & Concilij Tridentini Decretis, ac Constitutionibus Apostolicis aduersentur, auctoritate, & tenore prælatis approbamus, & confirmamus, illisque inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos tàm iuris, quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus.

Dispensationes, vel commutationes prædictas contra harum tenorem irritat, & ... decernit. §. 5. Decernentes, quascumque voti, seù iuramenti præfatorum dispensationes, seù voti, & iuramenti eorumdem commutationes, contra præsentium tenorem quandocumque faciendas, nullas, irritas, & inanes, nulliusq; roboris, vel momenti.

Clausulas ... adiungit. §. 6. Præsentes verò literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, inuiolabiliter obseruari debere, irritumque, & inane quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria tollit. §. 7. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

D.P.A. Ædit. 12. Nouemb. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die duodecima Nouembris, 1621. Pontificatus Nostri anno Primo.

XIII. De electione Summi Romani Pontificis.

Alias de hac materia electionis Papæ à diuersis Pontificibus hactenus editæ erant Constitutiones, quarum nonnullæ sunt in Corpore Iuris, vt videre poteris dispositionem Symmachi relatam in cap. 2. dist. 79. Nicol. II. in c. 1. dist. 23. & Alexand. III. in cap. 6. de electione. Necnon Greg. X. in cap. 3. eod. tit. lib. 6. ac Clement. V. in Clem. 2. Ne Romani, eod. tit. Aliæ verò, quae sunt extra Iuris Corpus, omnes sunt tibi indicatae in Const. 63. Pij IV. sup. tom. 2. pag. 68. Quoniam verò circa vsum, obseruantiam, & executionem huius Gregorianae sanctionis, multae excitari poterant difficultates; Ideo hic idem Pontifex ad eas praecidendas, ac pro faciliori eiusdem Const. obseruantia edidit Caeremoniale, ritus huiusmodi electionis continens, serió obseruandũ, & nequaquam immutandum, vt hic inf. Const. 19. Decr. Quae omnia nouissimè approbauit, & confirmauit Sanctiss. D. N. Vrban. VIII. vt in eius Const. 45. Ad Romani.

Edita A. D. 1621.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exactissima cura & diligentia adhibenda est in electione Summi Rom. Pontif. & ideo aliquot Rom. Pontificum & sanctorum Patrum decreta prouisa ... Sed salubriori remedio locum ... propterea plenius desuper vt infra disposuit. Æterni Patris Filius, Magister, & Legislator noster Christus Dominus, cuius omnis actio, nostra est instructio, licèt portaret omnia verbo virtutis suæ, nec esset quicquam absconditum ab oculis eius, tamen priusquam ad Apostolatus munus duodecim Apostolos eligeret, & nominaret, quod aliàs vnquam fecisse in Scripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei: & antequam B. Petro ouium suarum curam committeret, tertiùm repetita interrogatione, trinam extare æterni amoris eius professionẽ. Nos scilicet erudiens quanta diligentia, cautione, & cura in omniũ Pastorum electione adniti debeamus, vt boni eligantur, & fideles, præsertim verò in Beati Petri Successione, qui Orbis est lumen, Doctor gentium, & Pastor Pastorum. Quapropter satis etiam admonemur, nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negotium cautiùs, & meliùs transigendum conducunt, omitti debere: salus enim non vnius membri, sed totius corporis agitur, cum de capite consulitur. Igitur & si diuersis fel. rec. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, & Sanctorum Patrum decretis salubriter prouisum est, vt eius electio ritè, & rectè peragatur, & in ea non caro, & sanguis, aut humana sapientia, quæ stultitia est apud Deum, dominetur, sed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur: nihilominus, vt dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam: experientia compertum est, salubriori remedio locum non deesse. Nos igitur, quos posuit Dominus, licet nullis suffragantibus meritis, regere Ecclesiam suam, ne in extremo die prætermissi officij in re tanti momenti à Nobis ratio à districto Iudice exigatur; quod multorum etiam votis, & postulationibus multum expetitum est, Sancti Spiritus adspirante gratia, faciendum decernimus.

Tres tantum electionis Papæ formas fieri posse decernit, scilicet Scrutinium, per compromissum, & per quasi inspirationem. §. 1. Matura itaque cum Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione habita, de eorumdem Fratrum consilio pariter, & assensu, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, statuimus, decernimus, & declaramus, in posterum electionem Romani Pontificis fieri aliter nõ posse, quàm Conclaui, & eo clauso, ac post celebratum in eo prima die Sacrosanctum Missæ solitum Sacrificium, cui Cardinales interesse, & in eo communicare consueuerunt, ac per Secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentiũ; præterquam si omnes, & singuli Cardinales similiter in Conclaui præsentes, nemine dissentiente, aliquibus ex eorumdem Collegio Cardinalium committerent eligendi potestatem, vt vice omnium Ecclesiæ Catholicæ prouiderent de Pastore, aut nisi communiter ab omnibus, & singulis Cardinalibus, qui itidem in Conclaui præsentes erunt nemine pariter dissentiente, quasi per inspirationem, nullo præcedente de persona speciali tractatu, per verbũ, ELIGO, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce fieri non potuerit, expressum, fuerit celebrata.

Electionem per viam Scrutinij, vel Scrutinij, & accessus, & per viam compromissi ... eligere posse. §. 2. Numerum autem Suffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium, vt electio per viam Scrutinij, siue Scrutinij & accessus valida sit, decernimus, & declaramus ita esse censendum, vt in duabus tertijs partibus Suffragium electi non numeretur, nec quisquam, siue Scrutinij, siue Scrutinij & accessus, siue compromissi via procedatur, se ipsum eligere, seu suffragium sibi dare vllatenus possit: Electi tamen persona, si in Conclaui sit, debeat in numerum Cardinalium computari.

In Scrutinio, vel Scrutinio & accessu ... publicationem. §. 3. Rursus nemo per viam Scrutinij, seu Scrutinij & accessus habeatur pro electo, nisi publicatis omnibus suffragijs, & electi, si numerum tàntummodo duarum ex tribus partibus habuisse compertum sit, etiam schedulis apertis.

In suffragiorum paritate ... electum ... duas partes in vno suffragio superet. §. 4. At si contingat plures in schedulis nominatos, duas tertias partes suffragiorũ tulisse, in suffragiorũ paritate neuter sit electus, in imparitate verò, qui numero suffragiorũ superior erit dummodo duas tertias partes, etiá in vno suffragio excedat, electus censeatur.

Iuramentum à quolibet Cardinali ... suffragium praestandum. §. 5. Insuper in vno quoque Scrutinio antequam Schedula in calicem mittatur, à quolibet Cardinale iuramentum alta, & intelligibili voce fiat his verbis. TESTOR CHRISTVM DOMINVM, QVI ME IVDICATVRVS EST, ME ELIGERE QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Et hoc iuramentum à nullo omittatur.

Qualis autem ... & scheda ... pro suffragio. §. 6. Suffragiorum autem Schedulæ huiusmodi tàm Scrutinij, quàm accessus, vbi fieri potuerit, impressæ omnino esse debeant, vbi non potuerit, vnius tantùm manu scriptæ sint; ita videlicet, vt tàm impressæ, quàm ita scriptæ, ea omnia, quæ in Schedulis huiusmodi exprimi solent, contineant, præter sola nomina, seu denominationes eligentis, & electi, & infrascripta signa; quæ omnia manu eiusdem eligentis scribantur: & nomen quidem eligentis in prima parte Schedulæ, electi verò in sequenti, & rursus electi, quàtum fieri poterit charactere alterato; ita vt cognosci non possit: eaque Schedulæ pars, in qua erit eligentis nomen, claudetur, ac sigillo ad hoc parato ac secretè habito, non autem eo quo quisque vti solet, obsignetur. Vt autem videri possit, ne qui alicui accessit, eidem in Scrutinio suffragium dederit, Schedulæ omnes duobus alijs signis in vltima parte signentur, numero nempe aliquo, & breui dicto sacræ Scripturæ, vel alio huiusmodi, quæ signa in vtraque Schedula tam Scrutinij, quàm accessus eadem sint.

Complicationem, obsignationem, & aperitionem ... schedularum. §. 7. Postea verò pars illa Schedulæ, vbi hæc signa erunt, etiam complicetur, & obsignetur, ne à Scrutatoribus videri possit, nisi postquam fuerit per Scrutinium & accessum electio perfecta; quo casu Schedulæ accessus à Scrutatoribus ea in parte, vbi duo prædicta sunt signa, aperiantur, ijsque inspectis, & earum sigillis, aliæ Schedulæ cum ijsdem signis notatæ, & in Scrutinio datæ reperiantur, vt videlicet an duo hæc signa, & sigillum eadem sint cognoscatur, & inde duo suffragia ab eodem Cardinali vni data non fuisse appareat.

Quando suffragium accessus nullum sit declarat, & quando schedula ... etiam ... . §. 8. At si inter Schedulas Scrutinij nulla reperietur ijsdem signis notata, quibus schedula accessus signata erit, aut si quis eidem accesserit, quem in Scrutinio nominauerit, vtroque casu suffragium accessus nullum sit. Subscriptio autem, seu nomen eligentis resignari non possit, nisi contingat, vt sigillum, & alia duo prædicta signa sint eadem cum signis, & sigillo alicuius alterius Cardinalis, aut alia difficultate cogente.

Nomen electi quomodo in schedula scribendum, & vbi ... schedularum ... declarat. §. 9. Quod autem attinet ad nomen electi, illud eo modo à Cardinalibus scribatur, quomodo in folio impresso, vbi in Conclaui notari suffragia solent. Præterea vt secreto cautius consulatur, Schedulæ suffragiorum conficiantur, vna seu pluribus in mensis, in media Capella constitutis, ita e Cardinalibus remotis, & circumspectis, vt quid scribatur ab alijs videri non possit. Si quis vero ad mensam accedere, impeditus valetudine non poterit, is suffragium suum in loco suo secretè conficere debeat, & ad illud accipiendum vltimus Scrutatorum accedat.

Ac quando fieri debeat accessus, & quando, et quomodo fieri debeat. §. 10. Et vt accessus secretè etiam peragatur, Scrutinio publicato, si electio per consensum duarum partium in eo non fuerit celebrata, statim antequam ad alios actus deueniatur, Cardinales Schedulam pro accessu formatam prædictis in mensis conficere, sicut in Scrutinio teneantur. Porrò vsus Schedularum pro accessu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in Scrutinio voluerit, eius nomen scribet, qui noluerit, ne cognosci possit eum nulli accedere, in loco nominis scribat NEMINI.

Tam in Scrutinio, quàm accessu plures nominare posse vetat. Et de accessu ... subiungit. §. 11. Nulli autem tàm in Schedula Scrutinij, quàm accessus plures nominare liceat, alioquin suffragium in quo plures fuerint nominati, nullum sit accedere tamen vni ex nominatis à se in dicta

Schedula, vel alij, dummodo aliquod aliud suffragium in eodē Scrutinio tulerit, non prohibeatur, & in numerum Cardinalium in Conclaui præsentium numeretur.

§.12. Neque in quolibet Scrutinio, nisi semel accedere liceat; neque per accessum ab alterius nominatione, in Scrutinij Schedula facta recedi, decernimus, & declaramus.

§.13. Insuper antequam Schedulæ, siue Scrutinij, siue accessus à Scrutatoribus aperiantur, omnes ab ijs diligentissime palam numerentur. & si plures repertæ fuerint, quam sint Cardinales in Conclaui præsentes omnes comburantur, & iterum ad suffragia statim deueniatur.

§.14. Si quis autem aliquid ex supra expressis non seruauerit, aut quomodocumque directè, vel indirectè in aliquo contrauenerit, sententiam excommunicationis ipso facto incurrat.

§.15. Præterea statuimus, & ordinamus, quòd si aliquem infirmitas impediuerit ad Scrutinium venire, ad eum adire debeant tres Cardinales, sorte ante Scrutinium, vt infra ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per vltimum Diaconorum extracti, cum capsula perforata, sed inani, & palam à Scrutatoribus clausa, cuius clauis super altare remaneat, & Schedulam impressam illi deferre, ipseque illam, sicut alij Cardinales, præuio iuramento suprascripto, secrete conficere teneatur, deinde in capsulam conijciat, eaque per eosdem Cardinales relata, & aperta, in calicem Schedula mittatur. Publicato deinde Scrutinio, si accessus faciendus erit, vt etiam infirmi accedere possint, vnum ex folijs in quibus nomina Cardinalium, & suffragiorum numerus notantur, à tribus Cardinalibus prędictis sumatur, & palàm recognito numero suffragiorum, quæ quisque in Scrutinio tulerit ad infirmum vna cum alia impressa Schedula, pro accessu parata, & cum eadem capsula ab ijs deferatur. Infirmus verò alicui accedere, vel nemini accedere debeat omniaque. & singula seruentur, quæ de Scrutinij Schedula supra ordinata sunt, sub eadem excõmunicationis latæ sententiæ pœna. At si quis scribere valetudine impeditus, per alium præuio iuramento, ab eo qui scribet præstando, de seruando secreto, quod sub eadem excommunicationis pœna seruari mandamus, subscribere liberè possit.

§.16 Ad hæc Scrutatores tres, sicut & tres alij Cardinales, qui ad infirmorum suffragia deferenda proficiscentur, ex omnibus Cardinalibus præsentibus in Cõclaui, nulla ordinis seruata distinctione, sorte immediate ante quodlibet Scrutinium per vltimum Diaconorum extrahantur, & qui semel extracti fuerint in vas iterum conijciantur; alioquin si quis contrafecerit, sicut si Scrutatores, vel recognitores aliquid secreti in exercendo suo officio cognouerint, & illud reuelauerint, eamdem latæ sententiæ excommunicationem incurrant. Finito Scrutinio, & accessu, siue electio sequuta sit, siue non sit, tres alij Cardinales, sorte pariter vt supra extrahendi, Schedulas omnes recognoscere debeant, sigillo tamen, & duobus alijs signis, si aperta non fuerint, intactis remanentibus. Quæ omnes, & singulæ Schedulæ, siue sequuta, siue non sequuta electione, postmodum statim palam comburantur.

§.17. Similiter ne electio protrahatur, statuimus, & ordinamus, vt sub simili excommunicationis pœna, eo ipso incurrenda, Scrutinium bis singulis diebus peragatur, ita vt etiam perficiatur, mane scilicet post solitam Missam & prima quidem die tantùm post Cardinalium sacram peractam communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, post Hymnum Veni Creator Spiritus, & orationem de Spiritu sancto: idemque si compromissi via eligatur, obseruari debeat: atque ad Scrutinium, cum tertium pulsata per loca solita Conclauis campanula de more fuerit, omnes, & singuli Cardinales conuenire debeant, valetudine non impediti, sub eadem excommunicationis latæ sententiæ pœna.

§.18 Cardinales præterea omninò abstineant ab omnibus pactionibus, conuentionibus, promissionibus, intendimentis, cõdictis, fœderibus, alijsque quibuscumque obligationibus, minis, signis, cõtrasignis suffragiorum, seu Schedularum, aut alijs tàm verbo, quàm scripto, aut quomodocumque dandis, aut petendis, tam respectu inclusionis, quàm exclusionis. tàm vnius personæ. quàm plurium aut certi generis, veluti creaturarum, aut huiusmodi, seu de suffragio dando, vel non dando: quæ omnia, & singula, si de facto interuenerint, etiam iuramento adiecto, nulla. & irrita, neque ad eorum obseruantiam quemquam teneri, aut ex transgressione notam incurrere fidei non seruatæ decernimus, & declaramus; & contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus: tractatus tamen pro electione habendos vetare non intelligimus.

§ 19. Quòd si electio huiusmodi alibi celebrata fuerit, quàm in Conclaui clauso, vel aliter quàm per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium in Scrutinio, seù Scrutinio, & accessu, electi suffragio non computato, vel per viam compromissi, ab omnibus Cardinalibus similiter in Conclaui præsentibus, nemine dissentiente, initi, & ita vt nemo seipsum elegerit. vel quasi per inspirationem nullo præcedente de persona speciali tractatu, omnium pariter Cardinalium, præsentium in Conclaui, communiter, nemine itidem dissentiente, per verbum ELIGO, intelligibili voce prolatum aut scripto, si voce non potuerit, expressum, nulla sit, & inualida eo ipso, absque vlla declaratione, & ita electo nullum ius tribuat: quin immo is nõ Apostolicus, sed Apostaticus sit, & habeatur, & tam ipse, quàm eligentes, eiusque fautores, & complices sententiam excommunicationis, & anathema, aliasque censuras, & pœnas in vasoribus Sedis Apostolicę a sacris Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis impositas, pariter ipso facto incurrant, a qua, sicut ab alia quacumque, in hac Constitutione imposita. & irrogata. seù infra imponenda, & irroganda pœna excommunicationis tàm ipsi, quam quilibet alius, siue S. R. E. Card. siue alia persona cuiuscumque gradus, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ à nullo neque etiam a Maiori Pœnitentiario, cuiuscumque facultatis vigore præterquam à Romano Pont. nisi in mortis articulo absolui possit, & tàm ipse eiusque complices, & fautores, quàm alij quicumque, etiam S.R.E. Cardinales huius Constitutionis in aliquo transgressores alijs grauissimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonicè intrantis arbitrio irrogandis.

§. 20. Postremò statuimus, & districte pręcipiendo mandamus, vt S.R.E. Cardinales, quæcumque secretum violare quomodolibet Poterunt, omnia euitare, & cauere omninò teneantur, cum intentio, & mens nostra sit electionis huiusmodi tam sanctum negotium, si fiat per Scrutinium, seu Scrutinium. & accessum, vt prefertur, secretissime transigatur ac proinde, iisdem omnibus, & singulis S. R. E Cardin. & eorum sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod statuere, disponere, vel ordinare, seu in aliquo corrigere, alterare, mutare, seù aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare pręsumant quouis pretextu, causa, vel exquisito colore sub eadem excommunicationis pœna ipso facto incurrenda.

§.21. Vt autem huiusmodi nostra Constitutio inuiolabiliùs obseruetur, tres Cardinales, qui singulis diebus Congregationibus agendis prępositi sunt, & cum ijs S R E. Camerarius illam in omnibus, & per omnia obseruari procurent, & faciant

§ 22 Volumus etiàm, & decernimus, censurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumq pręrextu, vel causa Cardinales a summi Pont. electione actiua, & passiua excludi nullo modo posse, quas quidem censuras, & excõmunicationes ad effectum huiusmodi electionis tantùm, illis alias in suo robore permansuris, suspendimus. decernentes, easdem excommunicationes, & censuras eos solùm afficere qui deliquerint, non autem alios Cõclaui durante, qui cum ijs conuersati fuerint,

§. 23 Cæterum, & si opus non esse in Domino confidimus, tamen pro officij nostri debito, & rei de qua agitur grauitate, admonemus, hortamur, & in Domino obsecramus S. R. E. Cardinales, vt attente considerent personæ, quam sustinent, officium, & dignitatem, quàm sacrũ præterea, & quanti momenti sit opus, quod tractant; & nihil quod se non deceat, nihil à re alienum committant, sed cogitent, quàm perniciosum futurum sit vniuersæ Ecclesię, Christi sanguine acquisitæ, si male administretur; ac proinde exuant omnes mundanas curas, & induant solum Dominum nostrum IESVM Christum. memores, nihil prodesse homini, si vniuersum Mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Denique animum aduertant, se in Conclaui clausos editissima in specula constitutos esse, & factos spectaculum Deo, & hominibus, a Domino, cuius negotium gerunt, supplicij, vel gloriæ sempiternæ retributionem certissimè laturos.

§ 24. Non obstañ quatenus opus sit, fel. rec. Alexandri Papæ III. præd. nostri in Concilio Lateraneñ edita, quæ incipit. Licet de vitanda, & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, etiam in Concilijs generalibus promulgatis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam in corpore Iuris clausis, quibus omnibus, & singulis, quatenus pariter opus sit, eorum omnium, & singulorum tenores, perinde ac si ad verbum exprimerentur, pro expressis, & insertis habentes, pro hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expreìsè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

§. 25. Volumus quoque, præsentes nostras coram omnibus in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deinde post Conclauis ingressum, & cum qui ad Cardinalatus honorem promotus fuerit, cum alijs similibus Constitutionibus legi, & iuramentum super illius obseruatione præstari & ita præcipimus, & mandamus

§. 26. Quibus Constitutionibus, & pœnis in eis contentis, nisi in superius expressis per hanc nostram derogare non intendimus, sed eas in sui roboris firmitate relinquere Speramus etiam Roman. Pontif. qui pro tempore canonice eligentur, omni studio curaturos, vt quæ nostris huiusmodi, & in eis salubriter statuta sunt, inuiolabiliter. ac etiam si opus fuerit, per pœnarum ipsarum contra transgressores executionem, obseruentur.

§. 27. Denique volumus, easdem præsentes in Valuis Basilicarum Sancti Ioannis Lateraneñ, ac Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, nec non in Acie Campi Florę per Cursores nostros affigi & publicari, ac eorum exempla ibidem affixa dimitti, & deinde omnes, & singulos Cardinales tam absentes, quam præsentes, modernos, & qui pro tempore erunt, & alios quoscumque quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum, afficere, & ligare, nullamq. earum ignorantiam prætendere posse, ac si eis personaliter intimatæ forent; præmissis cęterisque contrarijs quibuscumq non obstantibus.

§.28. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum Statutorum, Decretorum, Declarationum, Mandatorum, Innodationis, Voluntatis, Admonitionis, Hortationis, Obsecrationis, Inhibitionis, Derogationis, Præcepti, & Suspensionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Romæ, apud Sanctũ Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo

Papa subscribit. Millesimo sexcentesimo vigesimoprimo, decimoseptimo Kalen De cembris, Pontificatus Nostri anno Primo.

✠ Ego Gregorius Catholicę Ecclesię Episcopus.

Card. subscriptiones.

† Antonius Card. Sauiins Episc. Ostień. promitto, voueo, & iuro.
† Franciscus Maria Cardinalis a Monte, Episc. Portueń, promitto, voueo, & iuro.
† Franciscus Cardinalis Sfortia, Episcopus Tusculanus, promitto, voueo, & iuro.
† A. Cardinalis Montaltus, Episcopus Albaneń S. R. E. Vicecancellarius, promitto, voueo, & iuro,
† Odoardus Cardinalis Farnesius, Episcopus Sabineń, promitto, voueo, & iuro.
† Octauius Cardinalis Bandinus, Episcopus Prænestinus, promitto, voueo, & iuro.
†
† Andreas Cardinalis Perettus, promitto, voueo, & iuro.
† B. Cardinalis Beuilacqua, promitto, voueo, & iuro.
†
† F. tit. S. Praxedis, presb. Card. de Sourdis promitto, voueo, & iuro.
† Ego Io. Baptista tit. ss. Marcellini, & Petri, Card. Detus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Dominicus ss. Apostolorum, presb. Card. Gymnasius, promitto, voueo, & iuro.
†
† Ego Carolus tit. s. Cæsarei præsb. Card. Madrutius, promitto, voueo, & iuro.
†
† Ego S. tit. s. Chrysogoni presb. Card. Burghesius, Maior Pœnitentiarius, promitto, voueo, & iuro.
† Ego M. tit. s. Onuphrij presb. Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro.
† Ego Io. Garsia tit. ss. Quatuor Coronatorum presb. Card. Millinus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego M. tit. ss. Quirici, & Iulitæ presb. Card. Lantes, promitto, voueo, & iuro.
† Ego M. Angelus Tontus tit. s. Petri ad Vincula, presb. Cardinalis Nazarenus, promitto voueo, & iuro.
Ego F. tt. s. Augustini presb. Verallus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Io. Bapt. tt. s. Cæciliæ presb. Card. Lenus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Dominicus tit. s. Martini in Montibus, presb. Card. Riuarola, promitto, voueo, & iuro.
† Ego P. tt. s. Mariæ de Populo, presb. Card. Philonardus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego P. Paulus tt. ss. Nerei, & Achillei, presb. Card. Crescentius, promitto, voueo, & iuro.
†
†
† Ego Gaspar tit. s. Crucis in Hierusalem, presb. Card. Borgia, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Robertus tt. s. Alexij presb. Card. Vbaldinus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Tiberius tt. s. Priscæ, presb. Card. Mutus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Gabriel tit. S. Pancratij, presb. Card. de Treio, promitto, voueo, & iuro.
†
†
†
† Ego Petrus tit. s. Thomæ in Parione, presb. Card. Camporeus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Mattheus tt. S. Marci, presb. Card. Priolus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego S. presb Cardinalis S. Susannæ. S.R.E. Biblioth. promitto, voueo, & iuro.
†
†
†
† Ego Guido tit. s. Ioannis ante portam Latinam, presb. Cardin. Bentiuolus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Petrus tit s. Saluatoris in Lauro, presb. Card. promitto, voueo, & iuro.
† Ego Io. Federicus presb. Cardinalis de Zolrelen, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Cæsar. tt. s. Petri in Monte Aureo, presb. Card. Gherardus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Fr. Desiderius tit. s. Clementis, presbi Card. de Cremona, promitto, voueo, & iuro.
† Ego Stephanus tit. s. Mariæ in Via, presb. Card. Pignatellus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego L. Card. Ludouisius, tit. S. Mariæ de Transpontina S.R.E. Cam. promitto, voueo, & iuro.
† Ego Franciscus tt. s. Matthæi in Merulana, presb. Cardinalis Sacratus, promitto, voueo, & iuro.
† Ego M. Ant. tit. s. Eusebij, presb. Card. Gozadinus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Alexander s. Mariæ in via lata Diaconus Cardinalis Esteń, promitto, voueo, & iuro.
†
†
†
†
†
†
†
† Ego Franciscus, s. Angeli in Foro piscium, Diaconus Cardinalis Boncompagnus, promitto, voueo, & iuro,
† Ego Hippolytus s. Mariæ Nouę, Diac. Card. Aldobrandinus, promitto, voueo, & iuro.
†

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi Millesimo sexcentesimo vigesimo primo, Indictione quarta, die verò vigesima sexta Mensis Nouembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XV. Pontificatus sui primo. Infrascriptæ literę Apostolicæ publicatę, & affixæ fuerunt ad Valuas Basilicarum s. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicę, & in Acie Campi Florę, dimissis ibidem earumdem literarum originalibus appensis per aliquod temporis spatium, & exinde amotis, deinde dimissis earumdem literarum copijs affixis, vt moris est, per nos Augustinum Bracheriun, & Brandimartem Latinum; ralba. S. D. N. Papæ Cursores. — Publicatio huius in Vrbe

Octauius. Spada Magister Cursorum.

Erectio Congregationis Clericorum secularium Scolarum Piarum in Religionem Clericorum Regularium cum emissione trium Votorum solemnium. XIV.

Hanc Congregationem ad pauperes scholares pij, & sine vlla mercede erudiendos, erexisse Paul. V. videas in sua Const. Ad ea 101. sup. t. 3. p. 259. vbi notaui. Et postea iste Pont. confirmauit Constitutiones ab ipsa Congregatione editas, vt Const. 17. Sacri, inf. Elegitque Iosephum à Matre Dei in Ministrum Generalem, vt constit. 35. Apostolici, inf.

Ac demum eidem communicauit omnia Priuilegia, & quascumque gratias Religiosis Mendicantibus concessa, & concedenda in Const. seq. Ad vberes. Necnon postea concessit Ecclesiam S. Pantaleonis de Vrbe, sublata prius animarum cura, vt Const 45. Regimini: nouissimè verò eos à Processionibus, & alijs actibus publicis exemit: S.D.N. Vrb. VIII inf. Const. 100. Debitum.

GREGORIVS PAPA XV. Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1621.

IN supremo Apostolatus solio, meritis licèt imparibus, diuina dispositione constituti, & ad ea vigilantiæ nostræ partes libenter interponimus, per quæ piæ Clericorum Congregationes in Ecclesia Dei ad illius laudem, & gloriam prouide, sanctèque institutæ, in perseuerantia laudabilium operum incitentur, ac maioribus in dies proficiant incrementis. — Proœmium.

§. 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Iosephus de Matre Dei, Prefectus Generalis Congregationis Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum de Vrbe, Nobis nuper exponi fecit, Clerici eiusdem Congregationis tria simplicia, Paupertatis scilicet, Castitatis, & Obedientiæ vota emittant. Cumque perfectioris vitæ studio ducti, simplicia vota prædicta per Nos solemnia declarari, Nobis humiliter supplicassent. — Ioseph à Matre Dei Præfectus Cong. Cleric. Pauperũ Matris Dei Scolarũ Piarũ supplicauit, ut a se vota solemnia.

§. 2 Venerabiles Fratres nostri S R.E. Cardinales negotijs Episcoporum, & Regularium præpositi, quibus negotium huiusmodi maturè examinań, & Nobis refereń commisimus, prædictam Congregationem nuncupatam Pauperum Matris Dei, olim Romæ fel. rec. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris nostri auctoritate erectã, per sanctæ memoriæ Paulum Papam V. Prædecessorem nostrum confirmatam, & propè Ecclesiam sancti Pantaleonis de Vrbe modò degentem, in Religionem trium votorum solemnium approbari posse censuerint, prout in decreto desuper sub die xxxj. Augusti proximè præteriti facto dicitur contineri. — Et illi id Card. negotiis Episcop. & Regulari Prap. commisit, quique dicta Relig. trium votorum sol. approbari censuerunt in quodam Decreto.

§. 3. Nos pijs Iosephi & Clericorum prędictorum votis huiusmodi, quantum cum Domino possumus, benignè annuere, eosq. specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, ceń, & pœnis a iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequeń, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Decretum prædictũ Apostolica auctoritate teń præsentium approbamus, & confirmamus, illique perpetuæ & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & singulos tam iuris, quàm facti defectus, si qui desuper quomodolibet internenerint, supplemus. — Quod Decretum hic Pont. approbat. supplendoq. omnes defectus qui essent.

§. 4. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Iosepho, & Clericis prædictis in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari. — Clausulæ praeseruatiuae.

§. 5. Atque ita per quoscumque Iudices ordinarios, & delega- — Irritãq. Decret. apponit.

 tos,

tos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs quoquo derogat. §. 5. Non obstantibus Apostolicis, ac vniuersalibus, Prouincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon quatenus opus sit, dictæ Congregationis, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumq.

D. P. An. 1. die 18 Nouemb. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 18. Nouembris 1621. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Sequitur Elargitio, & communicatio Congregationi Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, omnium exemptionum, indultorum, & priuilegiorum quibuscumque Ordinibus Mendicantium, eorumque locis, & personis quomodolibet concessorum, & concedendorum.

Edita A. D. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. AD vberes fructus, quos dilecti filij Minister Generalis, & Clerici Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarũ in Militanti Ecclesia, cuius regimini diuina disponente clementia præsidemus, in dies afferunt, mentis nostræ aciem conuertentes, ac vberiores ex ipsa Congregatione fructus in dies prouenturos esse sperantes, ad ea meritò libenter intendimus, per quæ Congregatio ipsa felicioribus in dies proficiat incrementis.

Pia vita, & circa ea prouisio & gratiæ ... quæ in rubrica. §. 1. Vt igitur Minister, & Clerici prædicti eo feruentius in suo laudabili instituto perseuerẽt, quo maioribus se viderint fauoribus, & gratijs munitos, prouidere volentes, ac singulares Ministri, & Clericorũ prædictorũ personas à quibusuis excõmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dũtaxat consequẽdũ harũ serie absoluentes, & absolutas fore cẽsentes, supplicationibus eorũ nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Congregationi prædictæ, illiusq. Ministro, & Clericis, alijsq personis vt omnibus, & singulis priuilegijs immunitatibus, libertatibus, facultatibus, exẽptionibus, alijsq. gratijs, & indultis tam spiritualibus, quàm tẽporalibus Ordinibus Mendicantium, illorumq. Superioribus, Professoribus, necnon Ecclesijs, Monasterijs, Regularibus locis, etiam per viam communicationis, vel extensionis, aut aliàs quomodolibet per quoscumque Rom. Pontifices Prædecessores Nostros, ac etiam Nos quomodolibet concessis, & quibus ipsi, necnon Ecclesiæ, Monasteria, & Regularia loca huiusmodi de iure, vsu, consuetudine, priuilegio, aut concessione Apostolica in genere, vel in specie, ac tàm coniunctim, quam diuisim, seù aliàs quomodolibet vtuntur, fruuntur, & gaudent, ac vti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, dummodo tamen sint in vsu, & non sint reuocata, aut sub aliquibus reuocationibus comprehensa, nec sacris Canonibus, & Concilij Tridentini Decretis aut Constitutionibus Apostolicis repugnent, pari modo non solùm ad eorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, perinde ac si illis nominatim, & in specie concessa fuissent, vti, frui, & gaudere libere, & licite valeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò concedimus, & indulgemus, dictaque priuilegia, immunitates, libertates, facultates, exemptiones, gratias, & indulta eis communicamus, illaq ad eos extendimus.

Clausulas suo-ris ... ponit. §. 2. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Præposito, & Clericis prædictis in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari.

Et Decretũ irritans. §. 3. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijsq. derogat. §. 4. Non obstan. nostra de gratijs ad instar non concedẽ., ac quibusuis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, Ordinum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cõsuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis; Quibus omnibus, & singulis, eorum teñ præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

D.P. An. II. die 15. Octob. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die xv. Octobris M.DCXXII. Pontificatus Nostri Anno secundo.

XV. Confirmatio, & Innouatio Constitutionum Greg. XIII. & Greg. XIV. super prohibitione delationis habitus Fratrum Capuccinorum, vel consimilis habitus per alios Regulares. Nec non commissio, & demandatio Ordinarijs locorum Regnorum Hispaniæ, Franciæ, aliorumque Regnorum, & Prouinciarum Italiæ, ne alijs quibusuis Religiosis cuiuscumque Ordinis, Societatis, & Instituti Regularibus sub quouis prætextu in posterum, Nomen, vel Habitum ipsorum Fratrum Capuccinorum sibi vendicare, vel vsurpare permittant, sed ipsas editas Constitutiones per Ecclesiasticas censuras, & pœnas obseruari faciant.

Horum Fratrum Regulæ approbationem cum habitus præfinitione habes in Clem. VII. Const. 21. Religionis, sup. t. 1. p. 452. vbi videas quæ notauit Genitor meus.

Edita A. D. 1621.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. EX iniuncto Nobis Apostolicæ seruitutis Officio, ad ea, per quæ Christi fidelium, quorumlibet, præsertim sub suaui Religionis iugo Altissimo famulantium quieti, paci opportunè consulitur, libenter intendimus, ac in his Officij Nostri partes interponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Greg. XIII. & Greg. XIV. ... formis ... prohibuerunt delationem habitus similis ... Capuccinorum. §. 1. Aliàs siquidem à fel. rec. Gregorio XIII. & Gregorio XIIII. Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris emanarunt Literæ tenoris subsequentis, videlicet.

Gregorius Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Regularium personarum, præsertim exemplarem vitam in humilitatis, & paupertatis spiritu ducentium, quieti, ac indemnitati pro commisso Nobis Pastoralis Officij debito consulere cupientes, ad ea remouenda, quæ ipsis præiudicium adferre, & scandali materiã præstare dignoscuntur, curam nostram libenter intendimus. Accepimus siquidem, quòd licet aliàs fel. rec. Paulus Papa III. Prædecessor Noster, per suas literas inter alia districtiùs inhibuerit quibusuis personis cuiuscumque conditionis existerent, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna eo ipso incurrenda, ne Habitum per Fratres Ordinis Minorum Capuccinorum nuncupatorum, gestari solitum, nisi sub pro tempore existentis Vicarij Generalis eiusdem Ordinis obedientia, & cura permanerent, gestare quoquo modo præsumerent; & piæ mem. Pius Papa IIII. etiam Prædecessor Noster literas Pauli Prædecessoris huiusmodi, ita quòd nullus, cuiuscumque conditionis existeret, non solùm habitum præfatum iuxta literarum Pauli prædecessoris huiusmodi teuorem, verùm etiam nec ita consimilem, quòd propter eum credi Frater eorum Congregationis, nisi sub præfati Vicarij Generalis pro tempore existentis obedientia, & cura permaneret, sub simili pœna excommunicationis latæ sententiæ quoquo modo gestare præsumeret, per aliàs suas literas confirmauerit, & approbauerit, & ac etiam ad id extenderit: nihilominus multi Fratres Tertiarij nuncupati, Ordinis Minorum Cõuentualium S. Francisci nuncupatorũ, in Regno Siciliæ degentes, Habitum eiusdem panni, & coloris, quo ipsi Fratres Capuccini vtũtur, gestare, & falsò quòd Capuccium rotundum more Fratrum Conuentualium huiusmodi deferunt, in reliquis ita consimiles eisdem Fratribus Capuccinis incedere præsumunt, vt passim a populo pro Capuccinis habeantur, & reputentur, ac illis tamquam talibus eleemosynæ, & oblationes elargiantur, non sine eorumdem Capuccinorum, qui ea ratione eleemosynis huiusmodi ab alijs suo nomine interceptis frustrati remanent, præiudicio, & incommodo, sed etiam graui dictæ plebis offensione, & scandalo, dum quos disciplinæ regulari ipsorum Fratrum Capuccinorum mancipatos credit, eis pecuniarum vsum, ac rerum commercij permitti intuetur. Quocirca Nos rationi consonum esse rati, vt qui in obseruantia vitæ regularis vniformes non sunt, ijdem etiam habitus delatione distinguantur, in præmissis ad euitandas confusiones, & cõtentiones, quę nisi habitus vtrinque distinguantur, oriri possent, prouidere volentes, ac singulas literas Prædecessorum huiusmodi, & in eis cõtenta quæcumque pro expressis habentes, & harum serie approbantes, & confirmantes, atque etiam innouantes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra statuimus, & ordinamus, quòd ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus huiusmodi Fratres Tertiarij nuncupati dicti Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium in Regno Siciliæ existentes, & sub obedientia, & cura dicti Vicarij Generalis Capuccinorum pro tempore existentis non permanentes, ad instar aliorum Fratrum eiusdem Ordinis Minorum Conuentualium ibidem degentium, non solùm Capuccium rotundum, vt præfertur, sed etiam habitum eiusdem coloris, cuius est habitus dictorum Fratrum Conuentualiũ, videlicet berrettini nuncupati, vt propterea à Capuccinis Fratribus facilè discernantur, deferre debeant, & teneantur, alioquin si secus fecerint, post sex menses ab intimatione præsentium, pœnas Constitutionum Pauli, & Pij prædictorum incurrant eo ipso. Decernentes, præsentes literas de subreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quopiam defectu, etiam ex eo quòd interesse habentes vocati non fuerint, seu quocumq. alio prætextu notari, impugnari, retractari, aut in ius, vel controuersiam reuocari, seù aduersus eas quodcumq. iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullo vmquam tempore posse; Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, vel delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus vniuersis, & singulis dicti Regni locorum Ordinarijs, in quorũ diœcesibus Fratres Tertiarij Ordinis Minorum Conuentualium huiusmodi pro tempore degent, per præsentes committimus, & mandamus, vt per se, vel aliũ, seù alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Capuccinorũ prædictorum, vel aliorum quorum interierit, fuerint requisiti, solẽniter publicantes, faciãt auctoritate Nostra literas, & in eis contenta huiusmodi ab omnibus ad quos spectat, & spectabit quomodolibet in futurum, sublato quocumq. exemptionis priuilegio, inuiolabiliter obseruari; contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, aliasque

Ista Pauli Const. est sup. t. 1. p. 717. num. 11.

Const. huius Pij habes not. ad cõs. Greg. XIV. signatã in Rubr.

aliasque sententias, censuras, pœnas, aliaque iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, ipsas sententias, censuras, & pœnas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis, ac Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, necnon statutis, & indultis, & literis Apostolicis, etiam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quæ omnia aduersus præmissa nullatenus suffragari volumus, contrarijs quibuscumque; aut si Fratribus Tertiarijs prædictis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique in iudicio, & extrà adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Tusculi sub annulo Piscatoris, die 4. Octobris MDLXXXI. Pontificatus Nostri Anno Decimo. Gregorius Papa XIV. Ad perpetuam rei memoriam. Beati Francisci Confessoris Sodalitas.

Omittitur residuum, quia illud habe. in t.2. fol.349. num.2.

Fr. illi supplicant, Tertiarijs dd. coll. obseruari mandari. §.2. Cum itaque, sicut dilectus filius Procurator Generalis eorumdem Fratrum Capuccinorum totius Ordinis huiusmodi nomine Nobis nuper exponi fecit, nonnulli in Hispaniarum, Galliæ, & aliorum forsasse Regnorum, & Prouinciarum, necnon in aliquibus Italiæ partibus nomen, habitum eorumdem Fratrum Capuccinorum sibi vendicent.

Qui modò in hoc statum Ord. Vrbani observari faciant. §.3. Nos præmissis, quantum cum Domino possumus, obuiare volentes; supplicationibus eiusdem Procuratoris nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, De Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negotijs Regularium Præpositorum consilio, locorum Ordinarijs in eisdem Regnis, & Prouincijs existentibus per præsentes committimus, & mandamus, ne Nomen, vel Habitum præfatorum Fratrum Capuccinorum ab aliis quibusuis Religiosis, seu cuiuscumque Ordinis, Societatis, vel Instituti Regularibus, sub quouis prætextu in posterum sibi vendicare, aut vsurpare permittant, sed Constitutiones Apostolicas dictorum Gregorij XIII. & Gregorij XIV. Prædecessorum huiusmodi per Ecclesiasticas censuras, & pœnas obseruari faciant.

Contraria remouendo. §.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis fidem praestari mand. §.5. Volumus autem quòd præsentium transumptis etiam impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. R. A. I. die 9. Decemb. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 9. Decembris MDCXXI. Pontificatus Nostri Anno Primo.

XVI. Ampliatio, & extensio facultatis concessæ Fratribus Minoribus Ordinis sancti Francisci de Obseruantia Discalceatorum in Regnis Hispaniarum commorantium, noua loca erigendi, seruata forma Sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini, ceteris non obstantibus, ad Fratres eiusdem Ordinis citra montes degentes.

Huiusmodi facultatis concessionem habes sup. in Pauli V. Const.27. ad Vberes, t.3. fol.155. vbi notaui aliqua, sed plenius certas ibi assignata ad Const. Approbationis Religionis dd. Fratrum per Clem. VII. Const.21. Felicitati, t.1. fol.492. fuisse iam. Sed reuocationem huiusmodi licentiarum (earum tamen quæ effectum suum non sunt sortitæ) vide habitam per S. D. N. Vrb. VIII. in. in sua Const.25. Romanus, vbi notaui Canones præscribentes formam erectionis nouorum locorum Regularium.

Edita Ann. Dom. 1621.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Paul. V. concessit huic Fr. in Regno Hispan. facult. recipiendi noua loca seruata forma sacror. Can. & Conc. Trid. sess.25. c.3. de Regular. Hæc Constit. est sup. t.3. num.27. Ad Vberes f.155. Aliàs fel. rec. Paulus Papa V. prædecessor noster per suas in simili forma Breuis sub die 5. Septembris 1606. expeditas literas, Motu proprio, & ex certa scientia, ac mera deliberatione suis, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci de Obseruantia Discalceatorum, seu Recollectorum nuncupatorum superioribus, vt vbique locorum domos, & monasteria, seruata forma sacrorum Canonum, & Conc. Trid. de sola licentia Ordinariorum, nullo aliarum personarum cuiusuis Ordinis Regularium requisito consensu, concedere, fundare, & erigere valerent, licentiam, & facultatem concessit, & indulsit; prout in dictis literis, quarum tenor præsentibus pro expressis haberi volumus pleniùs continetur.

Hic Pont. prad. facultatem dictis Fr. in Hispa. hoc commorantibus concessam ad Fr. citra montes degen. §.2. Nunc Nos ad vberes, & suaues fructus, quos citra montes commorantes in militanti Ecclesia, cuius regimini diuina disponente clementia præsidemus, in dies afferunt, mentis nostræ aciem conuertentes, ad ea, quæ eorumdem Fratrum citra montes commorantium, domorum, & locorum Regularium augumento conducere possunt, libenter intendimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire. Itaque vltimo dictos Fratres Reformatos citra montes huiusmodi specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes. Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Literas Pauli prædecessoris huiusmodi cum omnibus in eis contentis clausulis, decretis, ac derogationibus ad prædictos Fratres Reformatos citra montes commorantes, vt præfertur, tenore præsentium, extendimus, eorumdemque Fratrum citra montes commorantium Superioribus, vt vbique locorum citra montes domos, & monasteria, seruata forma sacrorum Canonum, & Conc. Trid. de sola Ordinariorum licentia, nullo aliarum personarum cuiusuis Ordinis Regularium requisito consensu, concedere, fundare, & erigere liberè, & licitè valeant, auctoritate Apostolica earumdem tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur. *(cum omnibus gratiis, & priuilegijs eisdem à dicto Paulo concessis.)*

Contraria sublata. §.3. Non obstantibus omnibus illis, quæ idem Paulus Prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. R. A. I. die 23. Dec. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 23. Decembris 1621. Pontificatus Nostri Anno primo.

Confirmatio Constitutionum, & Ordinationum à Congregatione Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum pro felici eius regimine editarum. XVII.

Istius Congregationis materiam vide indicatam hic su. Const.14. In supremo, fol.293.

Edita Ann. Dom. 1621.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. Sacri Apostolatus ministerio per abundantiam diuinæ gratiæ, nullo licet merito nostro præpositi, ad ea, per quæ Christifidelium, præsertim sub suaui Religionis iugo, & in humilitatis spiritu altissimo famulantium, felici, prosperæque directioni consulitur, libenter intendimus, & his, quæ propterea facta esse dicuntur, vt ab omnibus quos illa concernunt, inuiolabiliter obseruentur, Apostolici muniminis firmitatem adijcimus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§.1. Cum itaque, sicut dilecti filij Præpositus, & Clerici Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro felici, & prospero eiusdem Congregationis statu, atque regimine diuersas constitutiones fecerint, illasque in vnum volumen redegerint, tenoris subsequentis, videlicet.

Omittitur tenor earum Constitutionum, quia illæ sunt impressæ in libro particulari, qui asseruatur in Archiuio huius Congregationis, & in quolibet illius Monasterio habetur.

Denum Capitulum generale supradictas Constitutiones immutare, aut infringere, nisi ex sex Capituli partibus quinque concurrant, non posse, volumus, atque statuimus, ad Omnipotentis Dei gloriam, & proximorum vtilitatem.

Confirmat constitutiones, & regulares Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum editas. §.2. Nos inuiolabili dictarum Constitutionum obseruationi, quantum cum Domino possumus, consulere, dictosque Præpositum, & Clericos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati. De Venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium negotijs Episcoporum, & Regularium præpositorum consilio, Constitutiones prædictas, omniaque, & singula in eis contenta Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, omnesque, & singulos tam iuris, quàm facti, & quosuis alios defectus, si qui in præmissis, aut eorum aliquo quomodolibet interuenerint, supplemus.

Omnesq. ipsius Relig. personas prædicta constitutiones obseruare debere decernit. §.3. Decernentes, modernos, & pro tempore existentes dictæ Congregationis Præpositum, & Clericos, aliasque personas ad plenariam earumdem Constitutionum obseruationem, prout illæ eos concernunt, teneri, & obligatos existere, & fore, & ad id sub censuris Ecclesiasticis, & alijs in Constitutionibus prædictis contentis pœnis cogi, & compelli posse, sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Quibuscumque non obstantibus. §.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis fidem adhiberi mand. §.5. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis eadé prorsus fides adhibeatur, quę adhiberetur ipsis pręsétibus, si forét exhibitę, vel ostésę.

D. P. A. I. die 31. Ianuarij. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 31. Ianuarij. Pontificatus Nostri Anno primo.

De

XVIII. De Exemptorum priuilegijs circa animarum curam, & Sacramentorum administrationem, Sanctimonialium monasteria, & prædicationem Verbi Dei.

Tu scias nonnulla dubia super ista Constitutione exorta fuisse, super quibus emanatae sunt declarationes Sacrae Congregationis Card. Concilij Tridentini Interpretum, ab isto met Gregor. & S. D. N. Vrb VIII. eius successore respectiuè approbatae, quae his subsequuntur.

Edita Ann. Dom. 1622.

G R E G O R I V S E P I S C O P V S

Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius const.

INscrutabili Dei prouidentia vniuersalis Ecclesiæ regimini, meritis licet imparibus, præsidentes, pastoralis nostræ sollicitudinis partes esse dignoscimus, in eam curam præcipue incumbere, vt à dignis, & probatis tantùm sacerdotibus sanctè administrentur Ecclesiastica Sacramenta; atque vt virginum Deo sacrarum Monasteria diligentissime custodiantur; & viri alientur idonei ad prædicationis officium salubriter exequendum.

Concil. Trid. sess. 23. c. 15. circa confessorum idonei tatem & approbationem dispon.

§. 1. Sane Tridentinæ Synodi decretis prouidè cautum est, nullum Presbyterum, etiam regularem, posse Confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium habeat, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat.

Et sess. 25. c. 11. & c. 5. circa alia monialium.

§ 2. Necnon vt in monasterijs, seu domibus virorũ, seu mulierum, quibus imminet animarum cura personarum secularium, præter eas, quæ sunt de illorum monasteriorum, seu locorum familia personæ; tam regulares, quàm seculares eiusmodi curam exercentes, subsint immediatè in ijs, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum administrationem pertinent, iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cuius diœcesi sunt sita. Itemque vt Episcopi vniuersi sub obtestatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ in omnibus monasterijs sibi subiectis Ordinaria, in alijs verò Sedis Apostolicæ authoritate clausuram sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari maximè procurent; inobedientes, atq; contradictores per censuras Ecclesiasticas, aliasq; pœnas, quacumq; appellatione postposita, compescẽtes.

Et sess. 24. cap. 4. circa prædicat. Verbi Dei.

§. 3. Atque vt regulares in Ecclesijs suorum Ordinum prædicare volentes, se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur; in Ecclesijs verò, quæ suorum Ordinum non sunt, nullo modo prædicare possint sine Episcopi licentia: contradicente autem Episcopo, nulli, etiam in suorum Ordinum Ecclesijs, prædicare præsumant.

Hic autem Pont. aperbius motu proprio ad ea addit quæ ad exempt. pertin. circa animar. curam, & Sacram. administr.

§. 4. Verùm quia experientia compertum est, Ecclesiastici regiminis rationes postulare, vt decretis eiusmodi aliquid adiungatur: matura deliberatione nostra, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac generali, ac perpetuò valitura Constitutione decernimus, statuimus, & declaramus, vt deinceps tam regulares, quam seculares, quomodolibet exempti, siue animarum curam personarum secularium monasterijs, seu domibus regularibus, aut quibusuis alijs Ecclesijs, vel beneficijs siue regularibus, siue secularibus incumbentem exerceant; siue alias Ecclesiastica Sacramenta, aut vnum ex illis ministrent præuia Episcopi licentia, & approbatione; siue quoquomodo in dictæ curæ exercitio, aut in eorumdem Sacramentorum, vel alicuius ex illis administratione delicto, absq; vlla auctoritate se ingerant: in his, quæ eiusmodi curam, seu administrationem concernunt, omnimodæ iurisdictioni, visitationi, & correctioni diœcesani Episcopi, tamquam Sedis Apostolicæ delegati, plenè in omnibus subijciantur. Ad hæc tàm regulares, quam seculares huiusmodi nullis priuilegijs, aut exemptionibus tueri se possint, quominus, si deliquerint circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram, vel circa bonorum administrationem monasteriorum monialium, etiam regularibus subiectarũ, ab Episcopo loci similiter tamquam ad hoc Sedis Apostolicæ delegato, quoties, & quando opus fuerit, puniri, & corrigi valeant.

Et quoad Confessores.

§. 5. Confessores verò, siue seculares quomodocumq; exempti, tàm ordinarij, quàm extraordinarij, ad Confessiones monialium, etiam regularibus subiectarum, audiendas nullatenus deputari valeant, nisi prius ab Episcopo diœcesano idonei iudicentur, & approbationem, quæ gratis concedatur, obtineant. Sed & Administrantes bona ad eiusdem Monasteria Sanctimonialium, vt præfertur, etiam regularibus subiectarum, pertinentia, siue regulares extiterint, siue seculares, quomodolibet exempti, Episcopo loci, adhibitis etiam Superioribus regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque iuris remedijs cogi, & compelli queant. Liceatque Episcopo, ex rationabili causa Superiores regulares admonere, vt eiusmodi Confessores, atq; Administratores amoueant: ijsque Superioribus id facere detrectantibus, aut negligẽtibus, habeat Episcopus facultatem prædictos Confessores, & Administratores amouendi quoties, & quando opus esse iudicauerit. Ac similiter possit Episcopus, vna cum superioribus regularibus, quarumcumque Abbatissarum, Priorissarum, Præfectarum, vel Præpositarum eorumdem monasteriorum, quocumque nomine appellentur, electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere; absque vlla tamen ipsorum monasteriorum impensa.

Et etiam quoad Prædicatores.

§. 6. Ac demum habeat Episcopus, tamquam dictæ Sedis delegatus, auctoritatem coercendi, ac puniendi quoscumque exemptos tam seculares, quam regulares, qui in alienis Ecclesijs, aut quæ suorum Ordinum non sunt, absque Episcopi licentia; & in Ecclesijs suis, aut suorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, prædicare præsumpserint. Ita vt Episcopi in suprascriptis casibus, in prænominatas personas, in præmissis omnibus, & singulis, aut circa ea quoquo modo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra visitationem, per censuras Ecclesiasticas, aliasque pœnas, vti eiusdem Sedis delegati, procedere, omnemque iurisdictionem exercere libere, & licitè valeant.

Ad hæc omnia vide declarat. quæ hic subijciuntur.

Et ita, non aliter iudicari posse decernit.

§ 7. Decernentes, sic per quoscumque Iudices quauis auctoritate fungentes, etiam Sacri Palatij Auditores, necnon Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere; Irritum quoque & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, & vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs omnibus plenè derogat.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in fauorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tàm Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum, etiam Sancti Ioannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, ac cuiusuis alterius instituti, etiam necessariò, & in indiuiduo exprimendi, Monasteriorum, Conuentuum, Capitulorum, Ecclesiarum, & aliorum quorumcumque tàm secularium, quàm regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis Firmitate alia roboratis Statutis, vel Consuetudinibus, etiam immemorabilibus; exemptionibus quoque, indultis, & priuilegijs, etiam in corpore iuris clausis, aut ex causa, & titulo oneroso, vel in limine fundationis concessis, etiam Mari Magno, seu Bulla aurea, aut aliàs nuncupatis; Conseruatorium deputationibus, eorumque, atque alijs inhibitionibus, quibus Episcopi deferre minime teneantur; & quibusuis, alijs, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis & iteratis vicibus approbatis, & innouatis; etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, & formis specialis & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma seruãda esset; tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, quibus quoad ea, quæ eisdem præsentibus aduersantur, illis aliàs in suo robore permansuris, specialiter, & expressè derogamus; ceterisque contrarijs quibuscumque.

Publicationẽ Romæ factã omnes ligare statuit.

§ 9. Ceterùm quia difficile foret præsentes literas ad singula quæque loca deferri, vt eæ tamen omnibus innotescant, mandamus illas ad valuas Lateranen., & Principis Apostolorum de Vrbe Basilicarum, atque Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ publicari, & inibi affigi, & per aliquod temporis spatium dimitti, eisque detractis, earum exempla eo in loco relinqui.

Transumpt. credi mãdat.

§. 10. Ac volumus, vt earumdem præsentium literarum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, in iudicio, & extra illud, vbi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctionem pœnalem̃ subiecit.

§. 11. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum Statuti, declarationis, decretorum, derogationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. P. A. 2. die 5. Febr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M DC.XXII. Nonis Februarij, Pontificatus Nostri Anno II.

IN nomine Domini Amen. Anno a Natiuitate Domini nostri Iesu Christi 1623. indictione sexta, die verò octaua Mensis Februarij; Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri D. Gregorij Diuina prouidentia Papæ XV. anno secundo, retroscriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Basilicarum Sancti Ioannis Lateranen. Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariae Apostolicae, & in acie Campi Florae, dimissis ibidem earumdem literarum originalibus appensis per aliquod temporis spatium, & exinde remotis, deinde dimissis earumdem literarum copijs affixis, vt moris est, per nos Cosmum Modium, & Alexandrum de Rocchis Sanctissimi Domini Nostri Papae Cursores.

Octauius Spada Magister Cursorum.

Subsequuntur hic aliquot dubia super ista Constitutione exorta; Quorum resolutiones mox subijciuntur.

Posita Constitutione fel. rec. Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, &c. Dubitatur.

j. AN liceat Episcopis visitare Altaria regularium Ecclesiarum, quibus cura animarum personarum secularium nõ incumbit, aut loca, vbi in ijsdem Ecclesijs asseruatur sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel vbi audiuntur Cõfessiones personarum seculariũ.

ij. An Episcopi possint Regularibus præscribere, vt certis tantùm in locis, ac temporibus, aut certarum personarum Confessiones audiant, vel alias illorum priuilegia restringere, ac moderari in sacramentis administrandis?

iij. An facultas Episcopis per Constitutionẽ attributa in exẽptos

tam

tàm seculares, quàm regulares, intelligatur etiam tributa in personas nullius dioecesis?

iiij. An eadem facultas competat inferioribus Prælatis proprium territorium, ac iurisdictionem quasi Episcopalem habentibus.

v. An per eamdem Constitutionem in illis verbis, possit Episcopus vnà cum superioribus regularibus quarumcumque Abbatissarum, &c. electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere; ius Abbatissas confirmandi Episcopis attributum censeatur.

vj. An Confessores Monialium ante editam Constitutionem deputati, debeant ab Episcopo examinari, & approbari?

vij. An superiores Regulares similiter ante ipsius Constitutionis publicationem electi, seu deputati, alia indigeant Episcopi approbatione pro Confessionibus sanctimonialiũ sibi subiectarũ audiẽdis.

viij. An Confessiones, quas audiunt superiores Regulares electi, seu deputati vel confirmati post publicationem, & scientiam tenoris dictæ Bullæ, non obtenta Episcopi approbatione, sint nullæ, atq; irritæ, necne?

ix. An Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas, censeantur etiam approbati ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum.

x. An Regularis ad audiendas Confessiones Monialium vnius Monasterij ab Episcopo approbatus, Confessiones Monialium alterius Monasterij audire possit?

xj. An Confessores Regulares extraordinarij semel ab Episcopo deputati, & approbati ad audiendas Monialium Confessiones pro vna vice intra annum ad præscriptum sacri Concilij Tridentini, possint, virtute dictæ approbationis, pluries tamquam Confessores extraordinarij, earumdem Confessiones audire absque noua Episcopi licentia?

xij. Cum in eadem Constitutione statutum sit, vt liceat Episcopo ex rationabili causa superiores Regulares admonere, vt amoueant Confessores Monialium, atque Administratores bonorum ad earumdem Monialium Monasteria pertinentium; ijsque superioribus id facere detrectantibus, habeat Episcopus facultatem prædictos Confessores, & Administratores amouendi quoties, & quando opus esse iudicauerit: An eiusmodi causam Episcopus superioribus Regularibus significare teneatur?

xiij. An eadem Constitutio qua parte supponit Episcopi iurisdictioni Regulares delinquentes circa personas degentes intra septa Monasteriorum Monialium, aut circa clausuram, vel bonorum administrationem eorumdem Monasteriorum, habeat locum in omnibus delictis, an verò solum in notorijs, & cum scandalo populi?

Subsequuntur declarationes ad sup. adicta dubia a Congregatione Card. S. Concilij Trident. Interpretum datae, & ab isto, & Vrb. VIII. eius successore respectiuè approbatae.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum censuit, Constitutionem sanct. mem. Gregorij XV. de exemptorum priuilegijs, nequaquam subijcere Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum secularium non incumbit, Episcoporum iurisdictioni in his, quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi cum in Sacramentis personis secularibus administrandis ijdem Regulares delinquunt: ac propterea.

AD primum dubium respondit, Episcopis non licere in vim eiusdem Constitutionis visitare Altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum secularium, nec loca, vbi in ijsdem Ecclesijs asseruatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel vbi Confessiones personarum secularium audiuntur.

Ad ij. Hac in parte Constitutionem nihil noui iuris induxisse, nec vllam nouam auctoritatem Episcopis in Regulares attribuisse: Ideòque in vim ipsius Constitutionis non posse Episcopos Regularibus præscribere, vt certis tantùm in locis, ac temporibus, aut certarum personarum Confessiones audiant, vel alias illorum priuilegia in Sacramentis administrandis restringere, aut moderari. Quod si aliunde Episcopis huiusmodi facultas competat, illam non fuisse ab eadem Constitutione sublatam.

Ad iij. Censuit eiusmodi facultatem non intelligi tributam Episcopis in personas nullius dioecesis.

Ad iiij. Non competere.

Ad v. Ius confirmandi Abbatissas minimè fuisse Episcopis per Constitutionem attributam.

Ad vj. Confessores quidem extraordinarios Monialium nullatenus, posse post Constitutionem illarum Confessiones audire, nisi priùs ab Episcopo dioecesano idonei iudicentur, & approbentur. Ordinarios verò Confessores ante Constitutionis publicationem deputatos posse, durante triennio ab eorum deputatione inchoado, pergere in Confessionibus Sanctimonialium audiendis absque alio examine, & approbatione Episcopi. Quòd si contingat, vt illorum facultas à Sede Apostolica vltra triennium prorogetur, tunc debere eos ab Episcopo examinari, & approbari.

Ad vij. Superiores Regulares electos, seu deputatos ante ipsius Constitutionis publicationem, quibus alioquin facultas competat audiendi Confessiones Monialium sibi subiectarum, posse, durante eorum officio, pergere sine alia Episcopi approbatione in Confessionibus audiendis illarum tantum, quæ sponte, ac proprio motu id ab eis petierint. At verò eos, qui post Constitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorum officijs, seu dignitatibus, expleto iam tempore à Constitutionibus cuiusque Ordinis, vel alias legitime præfinito, ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquam posse Sanctimonialium Confessiones audire, nisi prius à dioecesano Episcopo idonei iudicati, atque approbati fuerint.

Ad viij. Confessiones huiusmodi nullas atque irritas esse.

Ad ix. Regulares generaliter ab Episcopo approbatos ad Confessiones personarum secularium audiendas, nequaquam censeri approbatos ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum, sed egere quoad hoc speciali Episcopi approbatione.

Ad x. Regularem ad audiendas Confessiones Monialium vnius Monasterij ab Episcopo approbatum, minime posse audire Confessiones Monialium alterius Monasterij.

Ad xj. Confessores extraordinarios semel deputatos, atque approbatos ab Episcopo ad Monialium Confessiones pro vna vice audiendas, haud posse pluries in vim approbationis eiusmodi illarum Confessiones audire: sed ab Episcopo toties esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit.

Ad xij. Non teneri eiusmodi causam significare Superioribus Regularibus; sed hoc relinqui arbitrio, & prudentiæ Episcoporum, quorum conscientiam Sacra Congregatio seriò onerauit, ne facultate sibi hac in parte attributa quoquo modo abutantur, cum rei in districto Dei iudicio rationem reddituri.

Ad xiij. Constitutionem habere locum in omnibus delictis, non autem in notorijs tantum, & cum populi scandalo

Quae Sacrae Congregationis responsa ad se relata fel. record. Gregor. XV. & S. D. N. Vrbanus VIII. in omnibus approbarunt.

A. Card. Caetanus.

Prosper Fagnanus S. Congr. Secr.

Subsequuntur alia duo Dubia, ab eadem Congregatione declarata, & à Sanctiss. D. N. approbata.

AN Regularis absque legitima licentia accedens ad Monasterium Monialium Regularibus subiectarum, ibique in loco colloquijs destinato cum Moniali colloquens, a dioecesano Episcopo, tamquam Sedis Apostolicæ delegato, coerceri, & puniri possit? Dub.

SAcra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum censuit, Posse. Quam Congregationis sententiam Sanctissimus Dominus Noster VRBANVS VIII. ad se relatam approbauit. Resolutio dub.

AN liceat Episcopo in vim Constitutionis sanct. mem. Greg. XV de exemptorum priuilegijs, punire Regulares, qui ad Abbatissæ electionem procedunt ante tempus ipsi Episcopo significatum, aut die electionis eidem nullatenus prænunciata? Dub.

SAcra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum respondit. Regulares ex eadem Constitutione ita demum teneri Episcopo significare diem electionis Abbatissæ, eumque vsq; ad præfinitum tempus expectare, si antea ipse expresse declarauerit, se vti velle facultate sibi hac in parte attributa, Abbatissarumque electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere. Post eam verò declarationem licere Episcopo animaduertere in Regulares, qui ante tempus significatum, aut die electionis eidem non prænunciata, ad Abbatissæ electionem procedunt. Declaratio d. Dub.

Cos. Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Congr. Secr.

Approbatio Cæremonialis continentis vsus electionis summi Romani Pontificis seriò obseruandi, & nullo pacto immutandi. XIX.

Plenissimam dispositionem fecisse hunc me. Pont. de huiusmodi electione vide sup. in sua const. 13. Aeterni fol. 291. pro cuius obseruantia esse editum huic Caeremoniale cuius tenorem habes hic in extum.

Nouissimè autem tam Constitutionem de Electione, quàm huiusmodi Cæremoniale approbauit, & confirmauit S. D. N. Vrbanus VIII. vt inf. in Const. 45. Ad Romani.

GREGORIVS EPISCOPVS Edita Ann. Dom. 1621.

Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

DEcet Romanum Pontificem, quæ ad Ecclesiæ Catholicæ felix regimen, salubriter a se statuuntur, vt quàm facillime obseruentur, Pastorali sollicitudine prouidere, & ea, per quæ a se decreta debitum sortiuntur effectum, stabilire. Si quidem postquam nouam Constitutionem de Romani Pontificis electione, ob causas in ea expressas, diuina aspirante gratia edidimus; ne eius vsus, & obseruantia, veteri Rituali Ecclesiæ Romanæ fere inutili ob eamdem Constitutionem reddito, proprij Cæremonialis directione destitueretur; nouum, prout sequitur, confici mandauimus. Quòd cum post nonnullorum S. R. E. Cardinalium, quibus negotium commisimus, diligens, vt res postulabat, adhibitum examen, confectum fuerit, & a Nobis approbatum; vt illud cum omnibus, & singulis in eo contentis, inuiolabiliter obseruetur, ex Nostri Pastoralis Officij debito, prouidendum censuimus. Tenor autem illius est, qui sequitur. Causa huius Constitutionis.

CÆREMONIALE.

ROmano Pontifice vita functo, Cardinales, præstito in prima Congregatione iuramento de obseruanda Constitutione Gregorij Papæ XV. de reformatione conclauis, vnà cum alijs Constitutionibus, quæ legi, & iurari in ea hactenus consueuerunt, exequias pro eius anima, iuxta ritum hucusque obseruatum, per nouem continuos dies facere debent, nisi forte in illis nouem diebus aliquod festum ex præcipuis, & magnis incideret, propter cuius obseruantiam, exequias intermitti debere Cardinalibus videretur; hoc De Exequiis Romani Pontificis.

enim

enim casu in numero quidem nouem dierum exequiarum intermissarum dies computantur: verum impensa quæ in omissis exequijs facienda esset, in pauperes Christi iuxta Pij IV. Constitutionem distribuenda est:

Impensæ exequiarum.

Qua etiam Constitutione, vt exequiarum impensis, quæ iam in immensum excreuerant, modus, & finis aliquis esset, cautum est, ne impensæ illorum nouem dierum, decem ducatorum millium summam, computatis omnibus, præter regalia Populo Romano præstari solita, excederent, & vt earum impensarum distributio iustè fieret, tribus ex antiquioribus Cardinalibus, vni scilicet ex quolibet Ordine, ac S.R.E. Camerario, commissa fuit.

Missa Spiritus Sancti in Basilica S. Petri.

Exequijs defuncti Pontificis completis, & interim conclaui opportuno præparato, Cardinales in Basilica S. Petri, vel alibi pro temporis, & loci opportunitate conueniunt, vbi per Decanũ sacri Collegij, vel eo impedito, per alium ex antiquioribus Cardinalibus, Missa de Spiritu sancto celebratur, & in fine per aliquem Prælatum, aut alium virum doctum habetur oratio, in qua monentur, vt sepositis omnibus priuatis affectibus, solum Deum præ oculis habentes, Sanctæ Romanæ, & vniuersali Ecclesiæ de Pastore sufficienti, & idoneo prouidere, omni qua possunt breuitate, & diligentia curent, ad Apostolicarum Constitutionum, & sacrorum Conciliorum præscriptum.

Ingressus concl.

Re diuina peracta, clericus cæremoniarum capit Crucem Papalem, & procedit, quem Cardinales sequuntur, Episcopi primùm, deinde Presbyteri, postremò Diaconi cum suis cappis violaceis: Crucem præcedunt familiares Cardinalium, & immediatè Cantores (Hymnum, Veni Creator Spiritus, cantantes) post Cardinales sequuntur Prælati, atque ita processionaliter procedentes, conclaue ingrediuntur, & cum ad cappellam peruenerint, Cardinalium Decanus apud Altare dicit orationem (Deus qui corda fidelium) qua finita leguntur, & iurantur per Cardinales Constitutiones de Romani Pontificis electione, & vna cum eis Constitutio nouissima Gregorij XV. Deinde Cardinales post sermonem habitum per Decanum, quo eos conuenientibus verbis ad electionis negotium ritè, & rectè peragendum hortatur, ad cellas sorte inter eos iuxta Constit. Pij IV. distributas, diuertunt, & post prandium omnes rursus simul congregantur, officiales, conclauis, & alij præstant Sacro Collegio iuramenta consueta.

Hora claud. conc.

Cardinales autem ingressi conclaue non exeant, vespere reuersuri, sed in ipso omnino permaneant. Ipsumque conclaue, post ter iussu Cardinalis Decani personatam campanulam, videlicet prima vice circa primam horam noctis, secunda circa secundam, & tertia circa tertiam, exclusis omnibus, qui in conclaui remanere non debent, intus, & extra claudatur, & claues S. R. E. Camerario, ac Magistro cæremoniarum, & Prælatis custodibus conclauis iuxta solitum assignentur.

Conclauistæ.

Deinde accensis funalibus, tres Cardinales capita ordinum, & Camerarius vna cum Magistro cæremoniarum latebras, & angulos omnes conclauis diligenter perquirunt, ne quis ex ijs, qui esse in conclaui prohibentur, intus remanserit. In conclaui autem esse possunt familiares Cardinalium, & alij officiales, & ministri conclauis, cui in Constitutione Pij IV. recensentur, quibus adduntur duo alij, vnus famulus pro Magistris cæremoniarum, & alius pro Secretario sacri Collegij, hac tamen conditione adiecta, vt famulus Magistrorum cæremoniarum, actu, vni ex illis inseruiat, & per sex menses ante fuerit eius continuus commensalis, quæ conditio in famulo secretarij similiter exigitur: omnium autem istorum conclauistarum, post prandium diei sequentis fit recognitio, ne quis inter illos forte esset ex ijs, qui, in conclaui esse non possunt, quæ recognitio vt certiùs fiat, iubentur conclauistæ omnes intrare capellam, & postea sigillatim recensentur.

Colloquijs, literis, cibis & vestibus.

Clauso conclaui, seruari debent omnia, quæ de colloquijs, literis, & cibis, & quæ, de non ingredientibus Cardinalibus, aut ijsdem, aut eorum familiaribus postquam ingressi sunt, exeuntibus, in Constitutione Pij IV. sancita sunt. Quòd verò attinet ad vestes, non solum cum ad electionem Cardinales procedut, croceis vti debent, sed iuxta vetus cæremoniale, cum aliquid colleg aliter agendum est.

Capitula ante elect. & de voce actiua Cardinalium

Porrò capitula, quæ ante electionem fieri solent à singulis Cardinalibus subscribenda, etiam ad fauorem conclauistarum fieri poterunt, vel ante ingressum conclauis, vel post ingressum, dummodo per ea non retardetur, aut differatur ingressus, vel electio. Quoniam autem iuxta Constitutionem Pij IV. Cardinales, qui saltem in ordine Diaconatus constituti non sunt, ad electionem Romani Pontificis non admittuntur, inspiciendum erit antequam ad electionis negotium procedatur, an aliqui ex Cardinalibus præsentibus ordine prædicto careant, nam si careant, à suffragio ferendo excludendi erunt, nisi priuilegio Pontificio muniti sint. De Cardinali autem; qui ante mortem Pontificis, os fuit clausum, aliquando dubitatum est, verùm a Pio V. fuit hæc dubitatio sopita per eius decretum editum 26. Ianuarij 1571. quo declarauit huiusmodi oris clausuram cæremoniam quamdam esse ea de causa introductam, vt Cardinales, antequam in Consistorijs, & Congregationibus suffragium ferant, de modestia, quæ ab ipsis in his, & alijs actibus adhiberi debet, quodammodo admoneantur, non autem pertinere ad præcipuam Cardinalium facultatem, quæ circa summi Pontificis electionem versatur, quæ declaratio Pij V. semper hucusque obseruata fuit.

Modo procedendi nullitates electionis ab executoribus Const. Gregoriana.

Quoniam autem ex Gregoriana Constitutione, ad actum electionis sub pœna nullitatis deuenire non possunt Patres, nisi clauso conclaui tres Cardinales, & Camerarius eiusdem Constitutionis executores deputati prouidebunt, vt statim post clausum conclaue, diligens per aliquos fiat inquisitio super ipsa clausura, eaque in effectu reperta, curabunt, vt de ea publicum fiat documentum per Magistrum cæremoniarum rogandum, & post huiusmodi documẽtum, etiam si conclaue in totum vel pro parte de facto apertum fuisse reperiatur, semper tamen clausum, & pro clauso censeri, & haberi debet ad effectum validitatis electionis, donec de consensu duarum partium Cardinalium præsentium, per secreta suffragia apertum esse declaretur. Hæc tamen declaratio, electioni, quæ ante ipsam facta fuerit, nullatenus præiudicare debet; neque ob ipsam declarationem, præceden. electio impugnari potest

Formis eligendi.

Manè sequenti post clausum præcedenti nocte conclaue, post solitum campanulæ sonum conueniunt Cardinales in eo præsentes, qui infirmitate non sunt impediti, ad Capellam Paulinam, & ibi celebrata consueta Missa, & facta Cardinalium communione, statim ad negotium electionis procedere debent, quòd quidẽ hodie ex Greg. Constitutione, vno tantùm ex tribus modis, siue formis peragendum est, alioquin electio, nullitatis vitio subiacet.

Primus forma eligendi Papam per inspirationem.

Primus modus est, qui quasi per inspirationem vocatur, quando scilicet omnes Cardinales, quasi afflati Spiritu Sancto, aliquem vnanimiter, & viua voce Summum Pontificem proclamant; circa quem modum, ex Constitutione Gregoriana, infrascripta notari possunt.

Primùm, hæc forma electionis practicari potest solùm in cõclaui, & eo clauso. Secundò, debet fieri electio secundum hanc formam ab omnibus, & singulis Cardinalibus in conclaui præsentibus. Tertiò, communiter, & nemine eorum dissentiente. Quartò, nullo præcedente de persona tractatu, & per verbum (eligo) intelligibili voce prolatum aut scripto expressum, si voce non possit proferri, exemplum autem huius potest esse huiusmodi. Si aliquis Patrum, clauso conclaui, nullo, vt præfertur præcedenti speciali tractatu, diceret, Reuerendissimi Domini: perspecta singulari virtute, & probitate Reuerendissimi D.N. iudicatem illum eligendum esse in summum Pontificem, & ex nunc ego ipsum eligo in Papam. Deinde hoc audito, si ceteri Patres, nemine excepto, sequentes primi sententiam, eodem verbo (eligo) intelligibili voce prolato, aut si non potest, in scriptis expresso, eumdem N. de quo nullus specialis tractatus præcessit, communiter eligerent, ipse N. esset canonice electus, & verus Papa secundum hanc electionis formam, quæ dicitur per inspirationem.

Secunda forma eligen. per compromissum.

Secundus modus est per compromissum, quando scilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, seu viam procedere volentes, committerent aliquibus ex Patribus eligendi potestatem, vt vice omnium, Ecclesiæ Catholicæ prouideant de Pastore, cuius formæ praxis potest esse huiusmodi. Primò omnes, & singuli Cardinales in conclaui præsentes, nemine eorum dissentiente, in aliquos ex Patribus compromissum faciunt, exempli gratia in hanc formam. In nomine Domini Amen. Anno ab eiusdem &c. Mense &c. Die &c. Nos Episcopi, Presbyteri, & Diaconi S.R.E. Cardinales omnes, & singuli in conclaui existentes, videlicet N. N. (& sigillatim omnes nominentur Cardinales) elegimus, & eligimus per viam procedere compromissi, & vnanimiter, & concorditer, nemine discrepante, elegimus compromissarios N. N. & N. Cardinales &c. quibus damus plenariam facultatem, & potestatem prouidendi S.R.E. de Pastore, sub hac forma videlicet (Hic optimum erit, vt Cardinales compromittentes exprimant modum, & formam, secundum quam compromissarij debebunt eligere, & secundum quam electus debet censeri verus, & legitimus Papa, vt puta, si electi sint tres compromissarij, declarandum est, an ad hoc, vt electio si valida, priùs proponere debeant sacro Collegio personam, vel personas ab ipsis nominandam, vel nominandas ad Pontificatum, an verò absolutè debeant electionem peragere; an omnes tres debeant conuenire in vnam personam, an verò sufficiat, quòd duo in vnam concordent, & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his similia.) His autem, vel alijs similibus expressis, addi compromisso solet tempus, ad quod vsque volunt Cardinales, potestatem compromissarios habere eligendi, & postea subiunguntur hæc verba. Et promittimus. Nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem D.D. compromissarij secundùm formam prædictam duxerint eligendum, vel alia ad formam compromissarijs præscriptam accommodata.

Secundo, completo huiusmodi mandato, compromissarij ad partem in aliquo loco separato se conferunt, & de electione facienda tractant, & solet inter eos præmitti protestatio, quòd per quamcumque prolationem verborum, suum dare consensum non intelligunt, nisi in scriptis illum expresse ponant. Et hæc protestatio videtur necessaria inter compromissarios, vt verbis humanis, & reuerentialibus inter se sine præiudicio vti possint.

Tertiò, facta per compromissarios electione secundùm formam eis præscriptam, & seruatis ijs, quæ Gregorius XV. in sua Constitutione iussit, electus per huiusmodi viam compromissi, est canonicus, & verus Papa

Tertia forma eligen. per simplex Scrutinium, vel cum accessu.

Tertius modus, seu forma electionis Romani Pontificis est, quæ vocatur per Scrutinium, vel per Scrutinium, & Accessum, cuius formæ ritus secundum Gregorianam Constitutionem, quæ vult non solùm Scrutinium fieri secretum, sed etiam Accessum; continet tres actiones, alteram, quæ ante Scrutinium, alteram, quæ scrutinium, & tertiam, quæ Postscrutinium appellari potest.

Ante Scrutinij actus sunt quinque, videlicet Præparatio Schedularum Scrutinij, & Accessus; Extractio Scrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum per sortem; scriptio schedularum Scrutinij; Earum complicatio, & obsignatio.

Sche-

Schedularum præparatio ad Magistros cæremoniarum pertinet, qui eas impressas, vbi fieri poterit, alioquin vnius manu scriptas secundum formam inferiùs describendam accipient, tàm pro Scrutinio, quam pro Accessu, & ponent in duobus discis vulgò (bacili) nuncupatis, quos in mensa ante Altare collocabunt, vt inde possint Cardinales, cum opus fuerit, schedulas sumere.

Forma schedularum Scrutinij.

Forma autem schedulæ Scrutinij quoad eius figuram attinet, erit altera parte longior, hoc est plus longa, quam lata; longitudo eius erit ferè palmi, latitudo autem dimidij palmi. Quo verò ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quæ breuitatis gratia facies nominari potest, tria continere debet; Primò in superiori parte secundùm eius latitudinem, duo hæc verba (Ego Card.) cum tanta ab inuicem distantia, vt inter ipsa, nomen proprium Cardinalis eligentis scribi possit, & paulò inferius duos circulos paruos, ad loca sigillorum indicanda.

Secundò, in medio continere debet hæc verba.
Eligo in summum Pontificem Reuerendiss. D. meum D. Cardinalem.

Tertiò, in parte inferiori alios duos paruos circulos, ad loca sigillorum similiter demonstranda. Forma verò schedulæ Accessus, eadem prorsus est, quæ Scrutinij, nisi quòd in medio eius, loco verborum (Eligo in summum Pontificem Reuerendiss. D. meum Card.) ponuntur hæc verba (Accedo Reuerendiss. D. meo D. Cardinali.) Verùm faciliùs, quæ dicta sunt, percipiantur ex infrascriptis figuris, & exemplis.

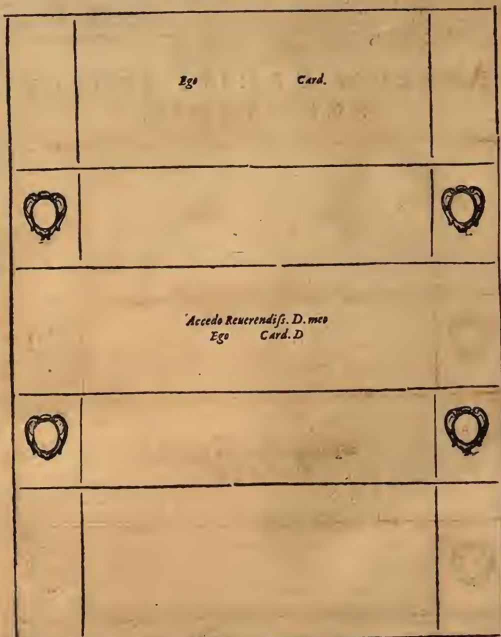
Forma schedulæ Accessus.

EXEMPLVM FACIEI SCHEDVLÆ SCRVTINII.

Forma schedulæ Accessus.

EXEMPLVM FACIEI SCHEDVLÆ ACCESSV.

In exteriori autem parte schedularum tàm Scrutinij, quàm Accessus, quæ tergum nominari potest, duo sunt imprimendi limbi ex illis, quos ad ornatum librorum impressores adhibent, & vulgari vocabulo, *fregi*, nuncupant, quorum primum circa sui medium continet hoc verbum, *Nome*, impressum secundùm longitudinem ipsius limbi; alterum verò continet hoc verbum, *Signa*, similiter impressum, vt præcedens. Hi autem limbi excogitati sunt ad obscurandum diaphanum paginarum, ne scilicet ad lumen, nomina, & signa eligentium conspici possint; vbi verò impressoris copia non fuerit, limborum defectus, lineis suppleri poterit; Sed hæc fient clariora per infrapositam figuram tergi schedularum Scrutinij, & Accessus.

EXEMPLVM TERGI SCHEDVLARVM Scrutinij, & Accessus.

De Scrutatoribus, & Infirmarijs.

Secundus actus Antescrutinij est extractio Scrutatorum, & Deputatorum pro votis infirmorum; quæ extractio antequam ad Scrutinium procedatur, sorte facienda est, hoc modo. In vno sacculo, aut vase, publice ponantur tot schedulæ, vel si magis placet, spherulæ ligneæ palam numeratæ, quot sunt Cardinales præsentes in Conclaui, cum eorum nominibus: deinde per vltimum Diaconum extrahantur primò Scrutatores tres, & postea tres Deputati pro votis infirmorum, qui breuitatis gratia Infirmarij appellari possunt, de quorum omnium officio inferiùs suo loco scribetur, quòd si in extractione Scrutatorum, & Infirmariorum, ac etiam Recognitorum, de quibus suo loco dicemus, extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudve impedimentum muneribus prædictis satisfacere non possint, alij non impediti, loco illorum extrahantur; Peracta verò extractione, schedulæ, seu spherulæ eorum, qui extracti fuerunt in sacculum, seu in vas iterum conijciantur.

Tertius actus Antescrutinij, est schedularum Scrutinij scriptio, quæ fiet hoc modo. Ad duas, vel plures paruas mensas, quæ erunt cum attramento, & calamis paratæ in loco capellæ apto, vt qui scribunt conspici possint, quid verò scribitur, non possit, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, & ibi sedentes in scabellis paratis, schedulam quisque suam acceptam priùs ex disco, scribet hoc modo. Primò in prima parte in spatio inter verba (Ego Card.) scribet propium nomen; deinde in secunda parte, nomen illius, quē eligit, charactere tamen, quantùm fieri potest, alterato, vt manus scribentis cognosci non possit; & caueat, ne plures in schedula scribat, quia suffragium iuxta Gregorianam constitutionem esset nullũ. In tertia verò parte signa, hoc est numerum aliquem, & dictum aliquod Scripturæ, seu verbum, aut aliquid huiusmodi; vt in exemplo, pro faciliori intelligentia oculis subiecto, videre est.

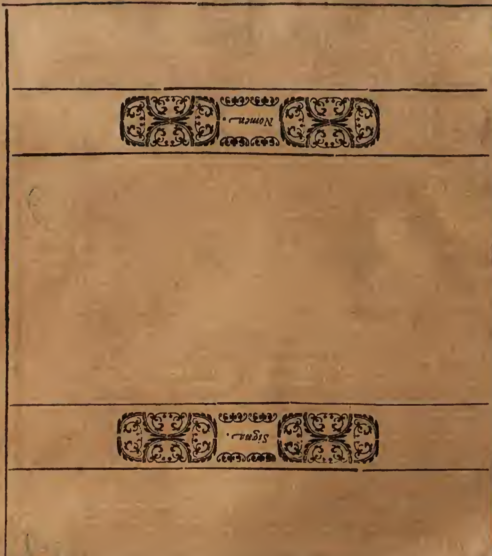
EXEMPLVM SCHEDVLÆ SCRVTINII SCRIPTAE.

Ego Robertus Card. Bellarminus.

Eligo in Summum Pontificem R.
D. meum Cardin. Baronium.

18. *Gloria in excelsis.*

De plicatione schedulæ. Quartus actus Anteſcrutinij, eſt ſchedularum complicatio, quæ, vt expeditiùs peragi a Cardd. valeat, poterit à Cæremoniarijs Magiſtris, cùm eas præparant, fieri in hunc, qui ſequitur modum. Binæ fient plicaturæ ex vtraque parte cuiuſque ſchedulæ, ita vt nomen eligentis, & ſigna cùm fuerint ſcripta, maneant tecta ex vtraque parte à limbis; deindè quod reliquum eſt, ita complicetur, vt ſchedula ferè ad latitudinem pollicis redigatur, prout ex complicata ſchedula, quæ hic exempli gratia ponitur, conſpici poteſt.

Hic poni debet exemplum schedulæ complicatæ. Ceterùm Magiſtri Cæremoniarum ſchedulas, non complicatas vt ſuprà, ſed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in diſcis; & Cardinales poſtquam eas vt ſupra ſcripſerint, eo vſque ſolùm plicabunt, quò nomen, & ſigna eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum ſchedulas, vt infra dicetur, obſignauerint.

Obsignatione schedulæ. Quintus, & poſtremus actus Anteſcrutinij eſt ſchedularum obſignatio, quæ ab vno quoque Cardinali facienda erit in tergo ſchedularum cum ſigillo ad hoc parato in loco paruorum circulorum, vbi cera fuerit poſita. Porrò ſigillum non debet eſſe ſolitum Cardinalis, ſed aliud, & ſecrete habitum, & ita ſimplex, vt facile notari poſſit, veluti, ſi in ſigillo ſculpantur aut tres numeri, aut tres literæ, vel literæ, numeri, vel vna tantùm imago, & hæc de Anteſcrutinio ſufficiant; Ceterum, quòd attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferiùs ſuo loco dicetur.

Scrutinio, & eius actibus. Sequitur ſecunda actio, quæ nomine Scrutinij appellata fuit. Octo ſunt huius actionis actus, videlicet, Delatio ſchedulæ, Iuramenti præſtatio, Poſitio ſchedulæ in calicem, Schedularum mixtio, Earum numeratio, Scrutinij publicatio, Schedularum in filum inſertio, Earumq. depoſitio ſeorſum.

Delatione schedulæ in calicem, & iuramento. Delatio ſchedulæ, & duo ſequentes actus, qui meliùs ſimul deſcribuntur ob eorum cònexitatem; hoc modo fient. Quilibet Cardinalis propriam ſchedulam, poſtquam illam ſcripſerit, obſignauerit, & complicauerit; duobus primis digitis ſumet, ac eleuata manu palàm deferet ad altare, penes quod ſtant Scrutatores, in quo eſt calix magnus ad recipiendas ſchedulas paratus, & patena coopertus, ibique genuflectens, aliquantulum orabit; deinde ſurgens, alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella ſuper Altari poſita deſcripta habetur. TESTOR CHRISTVM DOMINVM, QVI ME IVDICATVRVS EST, ME ELIGERE, QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Poſt hæc, ſchedulam in patenam ponet, & per patenam mittet in calicem; quo facto, inclinabit ſe ad altare, & ad ſuum locum reuertetur. Et hæc ſeruanda erunt, ſi Cardinalis ad altare pergere poſſit, nam ſi ob infirmam valetudinem non poſſit, & præſens in capella ſit, vltimus Scrutator diſcum cum ſchedulis ad eum deferet, ex quo Cardinalis infirmus, vnam accipiens, eam in loco ſuo ſecretè, vt ſupra dictum eſt, conficiet; deinde præuio iuramento prædicto, ſchedulam obſignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palam deferet ad altare, & ſine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obſeruanda erunt per vltimum Scrutatorem erga eos Cardinales, qui in Capella præſentes, ob valetudinem ad altare pergere non poterunt. *Impeditis valetudine.* Si verò aliqui Cardinales infirmi ſint in ſuis cellis, tres Cardd. Infirmarij, vt ſupra extracti, ad eos accedent cum capſula altitudine vnius palmi, in cuius ſuperiori parte ſit rima, ſeu foramen, eius magnitudinis, vt per illud ſchedula complicata poſſit per ſuam latitudinem intus capſulam tranſmitti; quam capſulam, antequam Scrutatores Infirmarij tradant, palàm aperient, vt ceteri Cardinales poſſint eam inanem, & vacuam conſpicere, deinde claudent, & clauem ponent ſuper altare: deinde Infirmarij cum capſula clauſa, & cum paruo diſco tot ſchedulas continente, quot ſunt infirmi Cardinales, ad vnumquemque eorum accedent; & infirmi acceptas ex diſco ſchedulas, ſecrete ſcribent, obſignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capſulam per rimam mittent; quòd ſi infirmi ſcribere non poſſint, alij eorum arbitrio deligendi, præſtito de ſecreto ſeruando in manibus Infirmariorum iuramento, prædicta facient: atque hi aduertere debent, quòd non ſolùm iuramenti vinculo tenentur ſeruare ſecretum, ſed etiam in excommuni-

Infirmis.

muni-

municationem latæ ſententiæ, ſi contrafecerint, incurrent. His peractis, Infirmarij ad capellam reuertentur cum capſula, quam Scrutatores aperient, & ſchedulas in ea contentas, palam numerabunt, & tot repertas, quot ſunt infirmi, ponent ſigillatim in patenam, & per patenam ſimul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur Scrutinij actio, Infirmarij poterunt proprias ſchedulas poſt Decanum conficere, & in calicem ponere, deinde dum ceteri Cardd. Scrutinium agunt, ad infirmos pergere ad accipienda eorum ſuffragia, eo modo, quo proximè ante dictum eſt.

Mistione schedularum.

Quartus actus Scrutinij, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice, in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato.

Numeratione schedularum.

Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palàm fiet per vltimum Scrutatorem, capiendo ſigillatim vnamquamque ſchedulam ex calice, eamq. ponendo in alium, qui ad hoc paratus ſit, calicem vacuum. Quòd ſi numerus ſchedularum non reſpondeat numero Cardd. omnes comburendæ ſunt, & iterum, id eſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum; Si verò numerus ſchedularum, numero Cardd. reſpondeat, proſequendi ſunt alij actus Scrutinij.

Publicatione Scrutinij.

Sextus actus, eſt publicatio Scrutinij, quæ per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante altare poſitam, fiet hoc modo: Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamq. intactis ſigillis explicabit, & viſo in eo ſchedula, electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penes ſe habebunt cum nominibus omnium Cardd. notabit autem iuxta nomẽ Cardd. ex ſchedula recitati. Idem faciendum erit de ceteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quòd ſi in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſi quidem vnus & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio; ſi verò diuerſi fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; Scrutinium tamen neutro caſu viciatur. Ceterùm ſuffragia prædicta, finita ſcrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo. Reuerendiſſimus D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſſimus D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de alijs; quod fit, ne Cardinales, cùm opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt.

Schedularum in filum insertione.

Septimus actus Scrutinij, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, vt ſchedulæ ipſæ cautiùs conſeruari poſſint, excogitata fuit. Hæc autem inſertio fiet per vltimum Scrutatorem; inſerendo ſchedulam vnamquamque, poſtquam eam perlegerit, acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco vbi eſt verbum, ELIGO.

Post scrutinio & eius actibus.

Octauus, & poſtremus Scrutinij actus, eſt depoſitio ſchedularum ſeorſum, quæ ſimiliter fiet per vltimum Scrutatorem, qui, finita inſertione omnium ſchedularum in filum, capita fili nodo iunget, & ſchedulas omnes ità colligatas, in alium calicem vacuum, vel in menſa ſeorſum ponet.

Accessus.

Sequitur tertia, & poſtrema actio, quæ Poſtſcrutinium appellata fuit, cuius actus, ſi ſecuta ſit electio per ſcrutiniũ, tres tantum ſunt, videlicet, Numeratio ſchedularum, Recognitio ſuffragiorum, Et ſchedularum combuſtio; de quibus inferius ſuis locis dicetur. Si verò per Scrutinium non ſit ſecuta electio, actus ſunt ſeptem, videlicet; Acceſſus; Sigillorum & ſignorum apertio; Eorum annotatio; Suffragiorum examen; Suffragiorum ſcrutinij, vel ſcrutinij & acceſſus numeratio; Eorum recognitio; Et ſchedularum combuſtio.

Differentiis schedularum Accessus, & Scrutinij.

Primus itaque actus, eſt Acceſſus, qui immediatè poſt ſcrutinium, hoc eſt, poſt depoſitas ſeorſum ſcrutinij ſchedulas fiet, niſi fortè in ſcrutinio fuerit creatus Papa; tunc enim nullus fieri debet acceſſus; In quo quidem acceſſu eadem omnia ſeruanda ſunt à Cardinalibus, quæ dicta ſunt ſeruari debere in ſcrutinio peragendo tàm in ſchedularum ſcriptione, obſignatione, complicatione, delatione, & poſitione in calicem, quàm in earum numeratione, publicatione, notatione ſuffragiorum, & inſertione in filum, ac depoſitione ſeorſum; exceptis tamen infraſcriptis. Primò quòd Cardinales, ſchedulas pro acceſſu, ſumere debent ex diſco ſchedularum acceſſus; Secundò in ſchedularum acceſſus ſcriptione ſi Cardinalis nemini velit accedere, debet in media ſchedulæ parte, loco nominis Cardinalis, qui ſcribendus eſſet, ſi ad eum fieret acceſſus, ſcribere, NEMINI, Schedula autem acceſſus ſcribi, & obſignari debet cum eiſdem ſigillis, & ſignis ſchedulæ ſcrutinij, ſub poena nullitatis ſuffragij ipſius acceſſus; Tertiò, quòd non poteſt acceſſus fieri ad eum Cardinalem, qui in ſcrutinio ſaltem vnum ſuffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipſomet Cardinali fuit in ſcrutinio nominatus; Quartò, quamuis in acceſſu non liceat plures nominare, ſicut non licet in ſcrutinio plures eligere; ſub poena nullitatis ſuffragij, tàm in acceſſu, quam in ſcrutinio; nihilominus licebit accedere vni ex pluribus nulliter à ſe nominatis in ſcrutinio, dummodo ei ab alio aliquod ſuffragium, non tamen nulliter, vt præfertur, in ipſo ſcrutinio datum fuerit; Quintò, quòd in acceſſu non præſtatur iuramentum, de quo ſupra, quia in ſcrutinio fuit iam præſtitum per illa verba: (Et quod idem in acceſſu præſtabo.) Sextò, denique Infirmarij deferre debent ad infirmos ſchedulas acceſſus, & ſimul etiam vnum folium impreſſum, in quo ſit notatus ſuffragiorum numerus palàm recognitus, quæ quiſque Card. in ſcrutinio nominatus, obtinuerit.

Secundus, tertius, & quartus actus Poſtſcrutinij ſunt Sigillorũ, & Signorum apertio, Eorum annotatio, Suffragiorum examen, qui tunc ſolùm locum habere poſſunt, quando ſecuta eſt electio per ſcrutinium & acceſſum: fieri autem debent hoc modo.

Inspectione, apertione, & annotatione schedularum.

Primus Scrutator ſchedulas acceſſuum, quos obtinuit electus, in ea parte ſolùm, quæ ſigna continet, aperiet, & inſpectis diligenter earum ſigillis, & ſignis, apertas, ac in filo, vt erant, inſertas, tradet ſecundo Scrutatori, & ſecundus, eadem inſpectione facta, porriget tertio, qui alta, & intelligibili voce, ſigilla & ſigna prædictarum ſchedularum enunciabit, & annotabit in latere ſiniſtro folij impreſſi, ad hunc effectum parati, ſub verbis (Sigilla, & Signa Acceſſuum) quam etiam annotationem facient ceteri Cardinales, ſi voluerint, in ſimili folio impreſſo.

Examen suffragiorum.

Deinde primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus inſpicientibus, pro acceſſuum prædictorum examine capiet ſchedulas ſcrutinij, & incipiens ab vno capite fili, in quo inſertæ ſunt, ſigillum primæ eius ſchedulæ quæret in ſigillis acceſſuum notatis, vt ſupra in folio impreſſo, & ſi illud in eo non inuenerit, omiſſa prima ſcrutinij ſchedula, capiet ſecundam, eiuſque ſigillum ſimiliter quæret; quod ſi etiam nõ inuenerit, capiet tertiã, & deinde ſequentes ſigillatim, donec ſigillum alicuius earũ inueniant; eoq. inuento, ſcrutinij ſchedulam in ea parte, vbi ſigna ſunt, aperiet, & ſi non inuenerit, ſigna huius ſchedulæ concordare cum ſignis acceſſus, ſchedulam illam omittet, & aliam capiet, ſicut paulo ante de ſchedulis non concordantibus in ſigillo dictum eſt; ſi verò inuenerit ſigna concordare, oſtendet illa ſecundo & tertio Scrutatoribus, qui vnà cum ipſis, poſt diligens examen ſuper identitate ſigillorum, & ſignorum ambarum ſchedularũ, ſcrutinij ſcilicet, & acceſſus, inſpiciet, an idem, vel diuerſi in vtraque ſchedula ſint nominati; & ſi idem nominatus ſit, ſuffragium acceſſus, nullum cenſebitur; ſi verò diuerſi nominati ſint, ſuffragium acceſſus, pro valido habebitur, & hoc caſu, tertius Scrutator ſigillũ, & ſigna ſchedulæ ſcrutinij, ac etiam nomen electi, qui in ea continetur, alta, & intelligibili voce enunciabit, & annotabit in latere dextero prædicti folij impreſſi, ſub verbis (Sigilla, & Signa ſcrutinij reſpondentia acceſſibus) notabit autem ea, ex aduerſo acceſſus cõcordantis in ſigillo, & ſignis; quam annotationem ceteri quoque Cardinales, ſi voluerint, in ſimili folio impreſſo facient.

Sed huiuſmodi actus, qui explicatione difficiliores ſunt, quàm operatione, exemplo melius percipientur.

EXEMPLVM.

Folij impreſſi, in quo Acceſſus, & Scrutinij, Sigilla, ac Signa concordantia annotantur.

Sigilla, & Signa Acceſſuum.	*Sigilla, & Signa Scrutinij, Acceſſibus reſpondentia.*	*Cardinales nominati in Scrutinio.*
A C D. 43. Deus	B R F. 32. Bonitas.	Card. S. Euſeb.
B R F. 32. Bonitas.	R G I. 50. Beatitudo.	Card. S. Sixti.
R G I. 50. Beatitudo.		
N S P. 26. Gloria.		

Littera Alphabeti vocatur Sigillum.

Monitio ad Scrutatores.

Quòd ſi fortaſſe in iſta inquiſitione contingat, duas, vel plures ſchedulas Scrutinij, reperiri cum eiſdẽ ſigillis, & ſignis alicuius ſchedulæ acceſſus, tunc ſi in earum aliqua, electus nominatus fuerit, in alia verò alius, primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus ſimiliter inſpicientibus, Scrutinij ſchedulas huiuſmodi, & ſchedulam acceſſus, in ea etiam parte, in qua eſt nomen eligentis, & accedentis aperiet, vt conſtare poſſit ſecundum Gregorianam Conſtitutionem, de validitate, vel inualiditate acceſſus; ſi verò in aliqua huiuſmodi ſchedularum Scrutinij concordantium cum acceſſu, non ſit nominatus electus debent eæ ſchedulæ omitti, & ad ſubſequens procedendum erit.

De Numeratione suffragiorum.

Quintus actus Poſtſcrutinij, eſt numeratio ſuffragiorum, vel Scrutinij ſolius, vel Scrutinij & acceſſus, quæ fiet per Scrutatores ſemper, ſiue ſit electio, ſiue non, & ſi quidem ſecuta non ſit electio; vt ſciatur, quòd in eo Scrutinio, vel Scrutinio & acceſſu, non habetur Papa: ſi verò ſecuta ſit; vt conſtet de canonica Pontificis electione; fiet autem hæc numeratio ſuffragiorum hoc modo. Scrutatores in vnam ſummam redigent ſuffragia, quæ quilibet nominatus in Pontificem obtinuit, ſiue in Scrutinio ſolo, ſiue in Scrutinio, & acceſſu ſimul; & ſi inuenerint, nullum ex nominatis ad duas tertias partes ſuffragiorum perueniſſe, non habetur Papa in illo Scrutinio, ſiue Scrutinio & acceſſu; Si verò inuenerint aliquem ex nominatis, duas tantùm partes ſuffragiorum obtinuiſſe, aperirent electi ſchedulam, etiam in parte, in qua eſt nomen eligentis; & ſi quidem ex ea apparuerit, electum alij ſuffragatum fuiſſe, electio eius erit canonica; ſi verò conſtiterit, ſibi ſuffragium dediſſe eius electio ex diſpoſitione Gregorianæ Conſtitutionis nulla erit, ob defectum vnius ſuffragij. Si denique plures inuenerint, duas tertias partes ſuffragiorũ obtinuiſſe, vel etiam vltra duas tertias, tunc in ſuffragiorum paritate, nullus erit electus; in imparitate verò, ille eſt canonicus Papa, qui ſuperat alium, etiam in vno ſuffragio.

Recognitione, & Recognitorum extractione.

Sextus actus Poſtſcrutinij, eſt Recognitio, quæ per Recognitores, ſiue ſecuta ſit electio, ſiue non, fiet; inſpiciendo tam ſchedulas ſcrutinij & acceſſus, quàm ſuffragiorum annotationes factas per Scrutatores, vt per huiuſmodi recognitionẽ conſtare poſſit, an Scrutatores ſyncerè, & fideliter muneri ſuo ſatisfecerint: Recognitores

autem extrahentur sorte, vt Scrutatores, & Infirmarij, statim quidem post scrutinium, si secuta sit in eo electio; si vero non sit secuta, post scrutinium & accessum, cùm scilicet Scrutatores suum impleuerint munus per numerationem suffragiorum, & hæc extractio fiet, siue secuta sit electio in scrutinio & accessu, siue non.

Combustione schedularum.

Septimus, & postremus actus post scrutinij, est combustio omnium schedularum, quæ semper, & palàm per Scrutatores fiet, ac statim post recognitionem, siue electio sit secuta, siue non. Et hæc omnia, quæ de scrutinij ritibus sunt exposita, seruanda erunt diligẽter à Cardinalibus in omnibus scrutinijs, siue fiant manè post Missã, siue Vespere post Hymnum (Veni Creator Spiritus) Atque hi sunt Ritus ex præscripto constitutionis Gregorij Papæ XV. in electione Romani Pontificis obseruandi.

Approbatio supradicti Cæremonialis.

Motu itaque proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, & singula in prædicto Cæremoniali ordinata, & quomodolibet contenta, tenore præsentiũ perpetuò approbamus, & confirmamus; illisque omnibus, & singulis, perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus.

Iussio illud omnino obseruandi, & in nihilo immutandi.

§.2. Eaque a Ven. Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, omnibusque, & singulis alijs, ad quos spectat, & spectare quomodolibet poterit in futurum, omnino obseruari præcipimus, & mandamus; ac Cæremoniale huiusmodi, in totum, vel in parte mutari, vel ei aliquid addi prohibemus.

Ac non aliter iudicãdi, aut interpretãdi.

§.3 Decernentes, sic, & non aliter per quoscumque, ac eosdẽ S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & definiri debere.

Derogatio contrariorum.

§.4 Non obstan̄ omnibus illis, quæ in primodicta constitutione voluimus non obstare, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Sanctio pœnalis.

§.5. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, adiectionis, præcepti, mandati, prohibitionis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. V. Id. 12. Martij.

Datum Romę apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1621. quarto idus Martij, Pontificatus nostri anno secundo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1622. Indictione 5. die verò 2. mensis Aprilis, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. Nostri, D. Gregorij Diuina prouidentia Papae XV. Anno eius secundo, intrascriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariae Apostol.cae, & in acie Campi Florae, dimissis ibidem earumdem literarum originalibus appensis per aliquot temporis spatium, & exinde amotis, deinde dimissis earumdem literarum copijs affixis, vt moris est, per nos Augustinum Brachettum, & Brandimartem Latinum, Sanctiss. D.N. Papae Cursores.

Octauius Spada Mag. Cursor.

XX. Canonizatio S. Teresiæ virginis, tam Fratrum, quàm Monialium Carmelitarum Discalceatorum Fondatricis: Eiusq. relatio in numerum Sanctarum Virginũ, & eius festiuitatis institutio die quinta mensis Octobris quotannis celebrandæ.

De primaeua institutione Carmelitarum, & successiua illius Regularum mitigatione, ac post eorũ Discalceatorum reformatione. attende quæ notaui supra ad Honor. III. const.8. to.1.fol.83. & Greg.XIII. const.64.t.2.fol.334. Genitor meus.

GREGORIVS EPISCOPVS, Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

OMnipotens sermo Dei, cùm de sinu Patris ad hæc inferiora descendisset, vt eriperet nos de potestate tenebrarum, completo dispensationis suæ, tempore, transiturus de hoc Mundo ad Patrem, ad propagandam per totum terrarum orbem electorum suorum Ecclesiam, quam sanguine suo acquisierat, eamq. verbo vitæ erudiẽdam, ad confundendam sapientiam sapientium, & destruendam omnem altitudinem, quæ aduersus Deum extollebatur, non multos nobiles elegit, nec multos sapientes, sed contemptibiles mundi; qui non in sublimitate sermonis, nec in humanæ sapientiæ verbo, sed in simplicitate, & veritate ministerium suum, ad quod à diebus æternitatis prædestinati erant, adimplerent.

Teresia Virgo in diebus nostris a Deo suscitata, the saurisq. suæ gratiæ & munerũ gloria illustrata est.

§.1. In sequentibus vero generationibus, cum iuxta præordinata tempora, plebem suam per seruos suos fideles visitare dignatus est, plerumque paruulos, & humiles assumpsit; per quos Catholicæ Ecclesiæ ingentia præstaret beneficia: quibus ipse, iuxta verbũ suum, abscondita à sapientibus, & prudentibus regni cælestis mysteria reuelaret; eosque supernorum charismatum donis adeo illustraret, vt omnium virtutum, ac bonorum operum exemplis Ecclesiam fouerent, ac signorum gloria clarificarent. in diebus vero nostris fecit salutem magnam in manu feminæ. suscitauit enim in Ecclesia sua, velut nouam Debboram, Teresiam Virginem; quæ postquã mirabili victoria carnem suam perpetua virginitate, mundum admirabili humilitate, & cunctas adinuentiones diaboli multis, maximisq. virtutibus superasset, excelsiora moliens, & virtutem sexus animi magnitudine supergressa, accinxit fortitudine lumbos suos, & roborauit brachium suum, & instruxit exercitus fortium; qui pro domo Dei Sabaoth, & pro lege eius, & pro mandatis eius armis spiritualibus decertarent. quam Dominus ad tantum opus peragendum abundanter impleuit Spiritu sapientiæ, & intellectus; & thesauris gratiæ suæ adeò illustrauit, vt splendor eius, tamquam stella in Firmamento, fulgeat in domo Dei in perpetuas æternitates.

Et ideo vt Sancta venerari debet, vt cognoscãt omnes Deũ etiã hoc tẽporibus amicos suos, qui eius Ecclesiam protegant multiplicare.

§.2. Dignum igitur, & congruum existimauimus, vt quam Deus, & vnigenitus Filius eius Dominus noster Iesus Christus, quasi sponsam ornatam corona, & decoratam monilibus suis, in gloria miraculorum plebi suæ manifestare dignatus est, Nos quoque pro Pastorali solicitudine nostra in vniuersali Ecclesia; cui, licet meritis minimè suffragantibus, præsidemus; tamquam sanctam, & electam Dei, colendam, & venerandam, Apostolica auctoritate decreuerimus, vt omnes populi confiteantur Domino in omnibus mirabilibus eius, & cognoscat omnis caro, quoniam non defecerint in diebus nostris miserationes eius: qui, quamuis peccatis nostris exigentibus, visitet nos in virga indignationis suæ, non tamen continet in ira sua misericordias suas; dum in afflictionibus nostris nouis nos præsidijs munit, & amicos suos multiplicat qui Ecclesiam suam meritorum, & intercessionum suffragijs protegant, ac defendant.

Teresia anno 1515. procreata, & [illegible] suæ sanctitatis specimen dedit.

§.3. Atque vt vniuersi Christifideles intelligant, quàm abundè in ancillam suam effuderit Deus de Spiritu suo, ac propterea erga ipsam deuotio in dies augeatur, insigniores quasdã eius virtutes, & aliqua ex magnalibus, quæ in manu eius operatus est Dominus, his literis duximus inserenda. Nata est Teresia Abulæ in regno Castellæ, anno salutis humanæ millesimo quingentesimo quintodecimo, parentibus vt genere præclaris, ita etiam vitæ integritate conspicuis; à quibus in timore Domini educata, admirandum futuræ sanctitatis in tenerrima adhuc ætate specimen dedit. nam cum Martyrum Acta perlegeret, adeo Sancti Spiritus igne cor eius intra eam concaluit, vt cùm fratre germano etiam puero domo aufugerit, vt in Africã traijceret, vbi sanguinem, ac vitam pro testimonio Iesu Christi profunderet. Sed occursu patrui reuocata, cum optimam sortem sibi ereptam esse, iugibus lacrymis deploraret, ardens martyrij desiderium eleemosynis, alijsq. operibus compensauit.

Ad 20. annũ peruenta sponsam se Christo dicauit, inter Moniales S. Mariæ de Monte Carmelo professa est. & grauissimis morbis, ac variis tentationibus magnanimiter sustinuit.

§.4. Sed cùm ad vigesimum ætatis annum peruenisset, Christo se totam despondit, & vocationem, qua ab eo vocata erat, aggressa, ad Moniales Sanctę Mariæ de monte Carmelo Ordinis Mitigati se contulit, vt plantata in domo Domini, in atrijs domus Dei nostri floreret: professione itaque in eo monasterio emissa, cùm per duo de viginti annos grauissimis morbis, ac varijs præterea tentationibus vexata esset, nullisq. supernis consolationibus reficeretur, adeò inuictè, adiuuante Domino, omnia pertulit, vt probatio fidei illius omni pretiosior auro, quod per ignem probatur, inuenta fuerit in laudem, & gloriam, & honorem, in reuelationem Iesu Christi.

Christi Corpus in Eucharistia mentis oculis intuebatur, gratia gaudebat [illegible], mente excessit.

§.5. Et quoniam ad erigendum sublime Christianarum virtutum ædificium, fidei fundamentum ponendum fuit, illud adeò stabile, ac inconcussum Teresia collocauit, vt iuxta verbum Domini, comparanda sit viro sapienti, qui ædificauit domum suam supra petram: ea etenim firmitate Sacrosancta Ecclesiæ Sacramenta, ceteraq. Catholicæ religionis dogmata credebat, & venerabatur, vt maiorem, vt ipsa sæpius testificabatur, de qualibet re certitudinem habere nõ posset. hac fidei lucerna illuminata, Domini Nostri Iesu Christi corpus in Sacratissima Eucharistia mentis oculis adeò clare intuebatur, vt assereret, nihil esse quòd inuideret eorum beatitudini, qui corporeis oculis Dominum conspexissent. tantum autem viuæ spei in Domino collocauerat, vt iugiter deploraret, quod tamdiù in præsenti mortali vita detineretur, quæ sibi impedimentum afferret, quo minus semper cum Domino esset. nec raro dum in corde suo cælestis patriæ gaudia recogitabat, mente excedebat, & ad eorum fruitionem in carne rapiebatur.

Diuini amoris flamma [illegible] succensa, vita excessisse dicitur.

§.6. Sed inter ceteras Teresiæ virtutes, præcipue emicuit dilectio Dei; quæ adeò in corde eius exarsit, vt Confessarij ipsius Teresiæ caritatem, tamquam non hominis, sed Cherubin propriam, admirarentur, & celebrarent; quam etiam Dominus Noster Iesus Christus multis visionibus, ac reuelationibus mirabiliter auxit. quandoque enim data dextera, clauoq. ostenso, illam in sponsam suam adoptauit, atque his verbis alloqui dignatus est: deinceps vt vera sponsa meum zelabis honorem; iam ipse sum totus tuus; & tu tota mea. aliquando etiam Angelum vidit, ignito iaculo sibi præcordia transuerberantem, ex quibus cælestibus donis diuini amoris flamma in eius corde adeo exæstuabat, vt maxime arduum votum a Deo edocta emiserit, efficiendi semper quicquid perfectius esse, & ad maiorem Dei gloriam pertinere intelligeret. quin etiam post mortem cuidam Moniali per visum manifestauit, se non vi morbi, sed ex intolerabili diuini amoris incendio vita excessisse.

Caritate proximum mirabiliter dilexit ex ardenti desiderio desideranti.

§.7. Sed quàm perpetua caritate proximum dilexerit, multis argumentis manifestum fuit, sed præsertim ex ardenti desiderio, quo animarum salutem desiderabat. Infidelium enim, & Hæreticorum tenebras perpetuis lacrymis deflebat, ac pro eorum illuminatione non solùm iuges ad Deum preces fundebat, sed & ieiunia, flagellationes, ac alias carnis macerationes offerebat. Proposuit etiã S. Virgo in corde suo, nullum diem sine caritatis officio transigere; in quo etiam Deus ipsi auxilium præstitit: numquam enim ei defuit, ipso largiente, exercendæ caritatis occasio.

In dilectione inimicorum mirabiliter Christũ imitata est.

§.8. Mirabiliter autem imitata est Dominum Nostrũ Iesum Christum in dilectione inimicorum: nam cum ingentes pateretur persecutiones, & aduersitates, diligebat tamen persequẽtes, & orabat pro his, qui oderant se: quinimò detrimenta, & offensiones, quas perpetiebatur, amoris, & caritatis ipsi escam ministrabant, adeo vt vulgo graues dicere solerent: qui amari à Teresia vellet, damno, aut iniuria, vt eam afficeret, oportere.

Et spiritu humilitatis admirabiliter effulsit.

§.9. Vota verò, quæ in professione Religionis Deo vouerat, maxima

maxima cura, ac diligentia reddidit: nec enim tantummodo omnes exteriores actus superiorum arbitrio maxima cum habilitate spiritus perficiebat; sed firmiter etiam in corde suo constituit, eorum voluntati omnes etiam cogitationes suas subijcere; cuius etiam rei egregia exempla reliquit, nam dominum Iesum Christum sibi sæpius apparentem aliquando à confessarijs iussa, qui delusam ab Angelo tenebrarum suspicabantur, humiliter irrisit, spreuitque, sed non sine magno tàm profundæ obedientiæ premio, quin etiā volumen, quod in Cantica Canticorum insigni pietate refertum, scripserat, vt confessario obtemperaret, flammis iniecit, dicere autem solebat, se in discernendis visionibus, ac reuelationibus decipi posse, in obedientia vero superioribus præstanda falli non posse.

Paupertatem omnimodam dilexit.

§. 10. Paupertatem adeò dilexit, vt non solum labore manuum suarum victum sibi compararet; sed si quam monialem vilioribus indutam vestimentis conspexisset, illicò sua cum illius commutaret; ac si quando sibi necessaria deficerent, mirifice lætaretur, & exultaret, gradisq. Deo ageret, tamquam insigne aliquod consecuta beneficium.

Integerrima castitate excelluit.

§. 11. Sed inter ceteras eius virtutes, quibus quasi sponsa à Deo ornata, mirifice excelluit, integerrima effulsit castitas: quam adeo eximie coluit, vt non solum propositum virginitatis seruandæ à pueritia conceptum, vsque ad mortem perduxerit, sed omnis expertem maculæ, angelicam in corpore, & corde seruauerit puritatem.

Diuinis charismatibus anima eius impinguata fuit.

§. 12. Quas adeo insignes virtutes mirifica humilitate cordis ornabat, cum etenim in dies diuinis charismatibus anima eius impinguaretur, sæpius exclamabat ad Dominum, vt beneficijs in eam suis terminum statueret, nec tam cito ingentium scelerum obliuisceretur.

Contumelias ardentissimè sitiuit honoresque abhorruit.

§. 13. Contumelias vero, & irrisiones ardentissimè sitiebat, ac nō solum humanos honores, sed nosci quoq; ab hominibus abhorrebat.

Inuicta patientia fuit.

§. 14. Inuictam autem huius Sanctæ Virginis patientiam illa vox attestatur, quæ sæpius ad Dominum exclamabat. Domine aut pati, aut mori.

Spiritu intelligentiæ illustrata Theologia scribit edidit.

§. 15. Præter hæc omnia diuinæ beneficientiæ munera, quibus hanc dilectam suam, quasi pretiosis monilibus decoratam esse voluit omnipotens, alijs etiam gratiis, & donis abunde ipsam locupleauit; adimpleuit enim eam Spiritu intelligentiæ, vt non solum bonorum operum in Ecclesia Dei exempla relinqueret, sed & illam cælestis sapientiæ imbribus irrigaret, editis de mistica Theologia, alijsque etiam multa pietate refertis libellis, ex quibus fidelium mentes vberrimos fructus percipiunt, & ad supernæ patriæ desiderium maxime excitantur.

Ord. Carmelitani vetustæ reformationi præfuit.

§. 16. Quibus cœlestibus instructa, ac illustrata muneribus, opus agressa est maximum quidem, & cuicumque difficillimum, sed Ecclesiæ Christi perquam vtile, ac proficuum reformationem enim exorsa est Ordinis Carmelitani, illudque non solum in mulieribus, sed & in viris egregie præstitit.

Monasteria ædificauit.

§. 17. Ædificatis non modo per vniuersas Hispanias, sed & per alias etiam Christiani Orbis partes tàm virorum, quam mulierum monasterijs, sine pecunia, sine prouentibus, de sola Dei misericordia præsumens, nec modo omnibus humanis destituta auxilijs, sed aduersantibus plerumque, ac contradicentibus Principibus, & potestatibus sæculi quæ tamen, Domino opus suum confirmante, radices miserunt, incrementum susceperunt, & demum in domo Dei vberes prouentus fructificarunt.

Miraculis multis claruit quorum aliqua hic inferuntur.

§. 18. Tantas virtutes Teresiæ, plurimis, dum adhuc in humanis ageret, miraculis Deus illustrauit: quorum nonnulla præsentibus litteris duximus inserenda. Cum in Conchensi diœcesi maxima esset frumenti penuria, atque in monasterio de Villa Noua de Xara vix tantum farinæ reperiretur, vt per integrum mensem ad victum decem, & octo monialium satis esset; huius Sanctæ Virginis meritis, & intercessione, Deus omnipotens, qui sperantes in se enutrit, eam adeo abundare fecit, vt quamuis per sex menses ex ea assiduè panes ad refectionem ancillarum Dei fierent, numquam tamen vsque ad nouas fruges diminueretur. Graui erysipilate in vultu ac febri affligebatur Anna à Trinitate, monialis conuentus Medinæ de Campo, cui Teresia primum blandita, deinde læsa membra leniter attrectās bono animo, inquit, sis filia, Deus, vt spero te hoc modo liberabit, statimque febris, omnisque morbus ab ea abscessit. Alberta eiusdem monasterij Priorissa, pleuritide, ac febre, non absque vitæ periculo, laborabat; at Santa Virgo Teresia, tacto latere, quod morbo vrgebatur, eam sanam esse pronunciauit, ac surgere iussit, illa perfecte sanata statim e lecto exilijs laudans Deum.

Teresia tandem confecta laboribus pie ac sancte obedientia... moritur.

§. 19. Adueniente demum tempore, quo pro tot laboribus pro diuino honore exhaustis, ac tot bonis operibus in Ecclesiæ vtilitatem perpetratis, coronam decoris de manu Dei esset receptura, graui morbo Albæ decumbens, cum toto infirmitatis tempore frequentes, ac plene admirabiles de diuina caritate cum sororibus sermones habuisset sæpius gratias Deo agens, quod se Catholicæ Ecclesiæ aggregasset, commendans, tamquam præcipua bona, paupertatem, ac debitam præpositis obedientiam, accepto humillime ac cum cælesti prorsus caritate sacro peregrinationis suæ viatico, ac extremę vnctionis Sacramento, Christi Crucifixi effigiem manutenens, ad cælestem patriam euolauit.

Et post mortem gloria Teresiæ aliquibus visa fuerunt.

§. 20. Pluribus vero signis manifestauit Deus quam sublimem gloriæ gradum Teresiæ elargitus in cælis esset, multæ etenim moniales, religiosæ, ac timentes Deum, viderunt decorem gloriæ eius. Alia etenim conspexit supra tectum Ecclesiæ, & in Choro, & super decumbentis cubiculum maximam multitudinem cælestium luminarium, alia Christum Dominum magno coruscantem splendore, & ingenti Angelorum frequentia circumdatum, eius lecto assistentem, alia plurimos albis amictos vestibus ipsius cellam ingredientes, ac cubili circumfusos, quædam etiam in ipso transitus momento candidam columbam ex ipsius ore in Cælum euolantem, alia, splendorem, crystalli instar, fenestra egredientem vidit, quin etiam quædam arbor calce, ac macerie obstructa, ac lumdudum arida, quæ cubiculo proxima erat, præter omnem temporis, & naturæ rationem, repente floribus onusta, in ipsa transitus hora apparuit: corpus exanime, speciosissimum, ac nulla ruga contractum, ac miro decoratum candore apparuit, ac vna cum vestibus, ac linteolis, quibus ægra vsa erat, omnibus admirantibus, mirifice spirans odorem. Multa etiam magnalia, quæ meritis ancillæ suæ operatus est Deus, ipsius in Paradisum transitum exultabilem reddiderunt. quædam etenim monialis dudum capitis, & oculorum infirmitate laborans, apprehensa mortuę Virginis manu, ac capiti, oculisque admota, statim conualuit, altera item eius exosculatis pedibus, sensum odoratus amissum recuperauit, & corporaliter odorem vnguentorum, quo sacrosanctum eius corpus à Domino perfusum erat, percepit, corpus eius absque vllo prorsus medicamine ligneo loculo inclusum, alte effossa ad sepulturā humo, ac ingentibus lapidibus, & calce oppleta scrobe sepultum est, sed e sepulchro eius odor adeo ingens, ac mirificus emanabat, vt decretum fuerit, sacrum corpus exhumare, atque illud sane integrum, ac incorruptum, ac flexibile, ac si nuper tumulatum fuisset, repertum fuit, odorato liquore circumfusum, quo perenniter vsque in præsentem diem, Deo ancillæ suæ sanctitatem iugi miraculo attestante, desudat; quare alijs vestibus indutum, nouàque arca inclusum, cum priora computruissent, eodem loco conditum fuit, lapsoque triennio, cum rursus ipsius monumentum aperiretur, vt sacrum pignus Abulam asportaretur, ac deinceps frequenter iussu Delegatorum Apostolicorum inuiseretur, semper incorruptum, ac tractabile, eodem odore, ac liquore perfusum apparuit.

Miraculis quoque claruit post mortem ipsius.

§. 21. Sed, & procedentibus temporibus manifestauit Deus hominibus gloriam suam, præstitis per intercessionem ancillæ suæ frequentibus beneficijs his, qui se fideliter eius precibus commendassent, puer etenim quidam quadriennis adeo contractus, ac detortus erat, vt nec pedibus insistere, nec cum iaceret, mouere posset, eaq infirmitas, cum illi à natiuitate fuisset, nullumque afferret doloris sensum, incurabilis prorsus videbatur, eumque per nouem dies ad cubiculum, quod viuens Sancta Virgo inhabitauerat, allatus fuisset, sensit in se virtutem venientem, ac repente sanus, ac validus, ac suis pedibus ambulans, stupentibus cunctis, cœpit diffamare, se à matre Teresia de Iesu perfectam sanitatem fuisse consecutum. Seuissimis doloribus per biennium cruciabatur Anna à Sancto Michaele monialis, tribus cancris pectus eius adeo affligentibus, vt non solum solemni expers esse, sed nec collum flectere, nec brachia posset attollere, eumque particulam reliquiarum Sanctæ Teresiæ, super pectus apposuisset, & toto cordis affectu se eius patrocinio commendasset, non solum omnis euanuit plaga a corpore eius, sed & alia etiam, quam in corde diu habuerat, infirmitate, libera momento temporis effecta est. Adeo vexabatur Franciscus Perez parochialis Ecclesiæ Rector apostemate, quod in os pectoris insederat, vt brachio etiam contracto, à celebratione sacrosancti missæ sacrificij per quinque menses impediretur, humanisque remedijs deficientibus, ad diuina confugit, & ad montes dei eleuans oculos, salutem consecutus est, epistolam enim, Virginis Teresiæ manu exaratam, pectori admouens, consecutus est eius partis sanctitatem cumque deinde sepulchrum Virginis visitasset, eiusque brachium, quod Albæ asseruatur, proprio brachio, quod adhuc contractum erat, admouisset, in eo etiam diuinam virtutem expertus est, restituta sibi perfecta valetudine. Ioānes de Leyna magno gutturis morbo adeo affligebatur, vt omnis respirationis via fere intercłusa esset, iamque morti proximus animam agebat, cum sudarium, quod Sanctæ Teresiæ fuerat, ad morbi locum magna cum fiducia apposuit, somnoque captus, ac paulo post expergefactus, se meritis Beatæ Teresiæ curatum esse repente sanus exclamauit.

Teresiæ ob sanctitatem fama in vniuersa diffusa fuit, & in Hispania multis aduersus fuerunt processus, & ad eandem Apostolicam translati.

§. 22. Cum igitur per vniuersas iam gentes, & nationes sanctitas Teresiæ celebraretur, & nomen ipsius ad Christifideles magno in honore esset, operante Domino per intercessionem eius tot mirabilia, quæ etiam in dies vna cum ipsius veneratione augebantur, fuerunt auctoritate Apostolica in multis Hispaniæ partibus formati processus, ac ad sanctam hanc Sedem transmissi.

Instantiaque Philippi III. Hispaniarū Regis Paul. V. diuinum officium de ipsa B. Virgine celebrari, & canonizationis causam eidem Congregationi S. Rituum commisit, ... & demum Paulo transmissa fuerunt.

§. 23. Et instanter agente claræ memoriæ Philippo III Hispaniæ Rege Catholico, negotio tam in Sacra Rituum Congregatione, quam in Rota diligenter discusso, fel. record. Paulus V. prædecessor noster indulsit, vt in eius honorem tamquam de B. Virgine diuinum officium in toto Fratrum Carmelitanorum Ordine posset celebrari. Cumque idem Philippus Rex iterum apud prædictū Paulum similiter prædecessorem nostrum, pro Canonizatione B. Virginis Teresiæ supplicasset, idem Paulus iterum negotium commisit Cardinalibus Sac. Rituum Congregationis, qui nouos processus auctoritate Apostolica conficiendos decreuerunt, atque ad id munus peragendum bon. mem, Bernardum Cardinalem de Rojas Archiepiscopum Toletanum, & venerabiles Fratres Episcopos Abulen. & Salmatin. eadem auctoritate deputarunt, qui cum diligenter de mandato negotio perfuncti essent, omnia Acta eidem Paulo V. prædecessori nostro transmiserunt.

Quæ iterum iussit examinari per Auditores Rotæ.

§. 24. Qui tribus Apostolici Palatij causarum Auditoribus Francisco Archiepiscopo Damasceno Locumtenenti, nunc S. R. E. Cardinali, Ioanni Baptistæ Coccino Decano, & Alphonso Manzanedo dedit in mandatis, vt summa cum diligentia dicta Acta examinarent

rent, & quæ eorum sententia esset, ad ipsum referrent. Qui, omnibus accurate, prout rei magnitudo postulabat, perpensis, eidem Paulo V. prædecessori retulerunt, plene iustificari vitæ sanctitatem, ac miracula Beatæ Virginis Teresiæ, omniaque abunde constare, quæ pro Canonizatione eiusdem à Sacr. Canonibus requiruntur, posseque ad vlteriora procedi.

Et etiam per Cardd. Congregationis sacrorum Rituum.

§. 25. Vsque ea maturitate, qua rem tantam decebat, negotium transigeretur, idem Paulus dilectis filijs nostris S. R. E. Cardinalibus Sacris Ritibus præfectis ordinauit, vt prædictos processus quam diligentissime rursus inspicerent, ac de rota causa accurate cognoscerent.

Paulo defuncto iste Pont. eisdē Cardd. negotium Paulo exequendū mandauit.

§. 26. Cum vero idem Paulus humanæ peregrinationis viá compleuisset, Nosque (nullis licet nostris meritis) sola diuinæ gratiæ dignatione ad Ecclesiæ gubernacula vocati essemus, ad augumentum diuini honoris, & Sanctæ Ecclesiæ vtilitatem pertinere arbitrati sumus, vt huiusmodi negotium promoueretur, plurimum etiam ad præsentium temporum calamitatem leuandam interesse existimauimus, si Christifidelium deuotio erga Sanctos, & electos Dei, qui pro nobis in tantis necessitatibus intercederet, augeretur, mandauimus itaque prædictis Cardinalibus, vt quod illis a prædecessore nostro prædicto iniunctum fuerat, iniunctum quamprimum exequerentur.

Et ab eis ad vlteriora procedendum fore censuit.

§. 27. Quod cum illi ea diligentia, qua decebat, perfecissent, ac pro S. Virginis Canonizatione omnes vnanimiter censuissent, Venerabilis Frater noster Franciscus Maria Episc. Portuen. Cardinalis à Monte, totius processus summam, ac suam, Collegarumque sententiam coram Nobis in Consistorio nostro exposuit, quibus auditis, reliqui Cardinales, qui aderant ad vlteriora fore procedendum communi suffragio pronuntiarunt.

Et in publico Consistorio multis his enunciatis rite, & recte completis, Teresiam sanctam esse decreuit, & Sanctarū Virginum catalogo adscribi iussit, eiusque festum dat S. Octobris quotannis celebrari decreuit.

§. 28. Igitur cum in publico Consistorio dilectus filius Ioannes Baptista Mellinus, Consistorialis aulæ nostræ Aduocatus, pro eius Canonizatione perorasset, ac nomine charissimi in Christo filij nostri, Philippi Hispaniarum Regis Catholici, vt ad eam procedere dignaremur, humiliter supplicasset, Nos de re tanta venerabiles fratres nostros S. R. E. Cardinales, & Episcopos in curia præsentes consultores esse respondimus, atque interim Cardinales, atq. Episcopos præsentes vehementer in visceribus Christi hortati sumus, vt orationibus instantes, in ieiunijs, & eleemosynis animas suas coram Deo nobiscum humiliantes, preces à Deo Patre luminum exposcerent, vt ex alto super nos lucem suam, & veritatem suam emitteret, quæ nos ad voluntatem, & beneplacitum eius cognoscendum, & perficiendum deduceret, itaque cum semipublico Cōsistorio, quod consequenter celebratum est, vocatis non modo Cardinalibus, sed Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis in curia nostra existentibus, præsentibus etiam nostris, ac Sedis Apost. Notarijs, ac Sacri Palatij Apost. causarum Auditoribus, cum plura à Nobis de eximia sanctitate ancillæ Dei, ac miraculorum frequentia, & celebritate, populorumque erga eam per vniuersas Christianas nationes deuotione, commemorata fuissent, expositis etiam instantijs, que coram Nobis non modo nomine maximorum Regum, sed etiam charissimi in Christo filij nostri, Ferdinandi Romanorum Regis in Imperatorem electi, aliorumque complurium Christianorum Principum fiebant omnes concorditer, vt vno ore benedicentes Deum, amicos suos honorificantem, Beatam Teresiam canonizandam esse, atque inter Sanctas Virgines adscribendam censuerunt quorum omnium audito consensu, intimo cordis affectu exultauimus in Domino, & iubilauimus in salutari eius gratias agentes Deo & Filio eius Domino nostro Iesu Christo, quod Ecclesiam misericorditer respexisset, ac tanta gloria illustrare decreuisset, canonizationis itaque publicauimus diem, eosdemque fratres, ac filios nostros monuimus, vt in orationibus, & eleemosynis perseuerarent, vt in tanto opere exequendo splendor Domini Dei nostri esset super Nos, qui opus manuum nostrarum ad perficiendam eius voluntatem dirigeret. Demum peractis omnibus, quæ ex Sacr. constitutionibus, ac Romanæ Ecclesiæ consuetudine peragenda erant, hodie in Sacrosancta Principis Apostolorum Basilica cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus necnon Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, Romanæque Curiæ Prælatis, Officialibus, & Familiaribus nostris, clero sæculari, & regulari, ac maxima populi frequentia, conuenimus, vbi repetitis pro Canonizatione Decreto petitionibus nomine eiusdem charissimi in Christo Filij nostri, Philippi Regis Catholici, à dilecto Filio nostro Ludouico tit. Sanctæ Mariæ Transpontinæ Cardinali Ludouisio nuncupato, nostro secundum carnem nepote, per Nicolaum Zambeccarium, Consistorialis Aulæ nostræ Aduocatum prædictum, decantatis sacris Precibus, & Litanijs, ac Spiritus sancti gratia humiliter implorata; Ad honorem Sanctæ, & Indiuiduæ Trinitatis, & Fidei Catholicæ exaltationem, auctoritate omnipotentis Dei patris, & Filij, & Spiritus sancti, B. Apostolorum, ac nostra, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepisc. Episcop. in Romana curia præsentiū consilio, ac vnanimi consensu, bo. mem. Teresiam Virginem de Abula, de cuius vitæ sanctitate, fidei sinceritate, & miraculorum excellentia plene constabat, & constat, ac Sanctam esse diffiniuimus, ac Sanctarum Virginum catalogo adscribendam decreuimus, prout præsentium tenore definimus, decernimus, & adscribimus, illamque vniuersos Christifideles tamquam vere Sanctam honorare, & venerari mandauimus, & mandamus statuentes, vt ab vniuersali Ecclesia in eius honorem ecclesiæ, & altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari, & consecrari, & singulis annis die quinta Octobris, quoad cælestem gloriam translata est, eius Officium vt de Sancta Virgine ad præscriptum Romani Breuiarij celebrari possit.

Indulgentias eius sepulchrum visitantibus concessit.

§. 29. Eademque auctoritate omnibus Christifidelibus vere pœnitentibus, & confessis, qui annis singulis eodem festo die ad sepulchrum in quo corpus eius requiescit, visitandum accesserint, vnum annum, & vnam quadragenam, ijs vero, qui in eiusdem festi octaua, quadragintadies de iniunctis eis, seu quomodolibet debitis pœnitentijs misericorditer in Domino relaxauimus, ac relaxamus.

Omnibusque qui huiusmodi Canonizationi præsentes fuerunt.

§. 30. Postremo gratijs Deo actis, quod Ecclesiam suam Insigni hoc, nouoque luminari illustrare dignatus esset, decantata in Sācta Teresiæ honorem solemni sanctarum Virginum oratione, ad Altare Principis Apostolorum Missam celebrauimus cum eiusdem Sanctæ Virginis cōmemoratione, omnibusque Christifidelibus tunc præsentibus plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam concessimus.

Hortatur omnes ad benedicendū, & glorificandū Deū ob huiusmodi peractam canonizationem.

§. 31 Decet igitur, vt pro tam insigni beneficio omnes cum omni humilitate benedicamus, & glorificemus eum, quem decet omnis benedictio, & honor, & gloria, & potestas in sæcula sæculorum assiduis precibus ab eo postulantes, vt per intercessionem electæ suæ a peccatis nostris faciem suam auertens, misereatur nostri, & respiciat nos, & ostendat nobis lucem misericordiarum suarum, & immittat timorem suum super gentes, quæ non cognouerunt eum, vt cognoscant, quia non est alius Deus nisi Deus noster.

Exemplis huius Bullæ vbi quæ fidem dari iubet.

§. 32. Ceterum quia difficile foret, præsentes nostras literas ad singula loca, vbi opus, esset, deferri, volumus, vt earum exemplis etiá impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique fides habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur si essent exhibitæ vel ostensæ.

Sanctionem pænale adiungit.

§. 33. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

D. P. An. 12. Martij.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo sexcentesimo vigesimo primo, quarto Id. Martij, Pontificatus nostri Anno Secundo.

Papa subscriptio.

✠ Ego Gregorius Catholicę Ecclesię Episcopus.

Cardinalium subscriptiones

† Ego Antonius Cardinalis Saulius Decanus.
† Ego Franciscus Maria Cardinalis a Monte, Episc. Portuensis.
† Ego Franciscus Sfortia Cardinalis Episcopus Tusculanus.
† Ego Alexand. Cardinalis Montaltus, Episcopus Albaneñ S.R.E. Vicecancellarius.
† Ego Octauius Episcopus Prænestinus Cardinalis Bandinus.
† Ego Andreas tit. S. Laurentij in Lucina Presbyter Cardinalis Peretus.
† Ego Io. Baptista tit. ss. Petri, Marcellini, Presbyter Cardinalis Deti.
† Ego Dominicus Card. ss. Apostolorum, Gymnasius,
† Ego Carolus tit. s Cæsarei Card Madrutius.
† Ego S. tit. s. Chrysogoni presb. Card. Burghesius.
† Ego M. tit. s. Onuphrij presb. Card Barberinus.
† Ego Io. Garsia tit. ss. Quatuor Coronatorum presbiter Cardinalis Millinus.
† Ego M. tit. ss. Quirici, & Iulitæ presb. Card. Lantes.
† Ego Fabritius t. s. Augustini presb. Card. Verallus.
† Ego Io. Bapt. tit. s. Cæciliæ presb. Card. Lenius.
† Ego Dominicus tit. s. Martini in Montibus, presb. Cardinalis Riuarola.
† Ego Gaspar Card. Borgia, tit. s. Crucis in Hierusalem,
† Ego Robertus tt. s. Alexij presb. Card. Vbaldinus.
† Ego Tiberius tt. s. Priscæ, presb. Card. Mutus.
† Ego Gabriel tit. S. Bartholomæi in Insula, presbyter Cardinalis de Treio.
† Ego S. presb Cardinalis S. Susannæ. S.R.E Biblioth.
† Ego Guido tit. s. Mariæ de Populo presb. Cardin. Bentiuolius.
† Ego Petrus tit s. Saluatoris in Lauro, presb. Card Valerius.
† Ego It. Federicus tit. S. Laurentij in Panisperna Cardinalis de Zolleren.
† Ego Iulius S. Mariæ supra Mineruam Card. Roma.
† Ego Fr. Desiderius tit. s. Clementis, Card. de Cremona.
† Ego Stephanus tit. s. Mariæ in Via, Card. Pignartellus.
† Ego Franciscus tit. s. Matthæi in Merulana, presbyter Cardinalis Sacratus.
† Ego M. Ant. tit. s. Eusebij, presb. Card. Gozadinus.
† Ego Alexander tit. s. Mariæ in via lata Cardinalis Estensis.
† Ego Carolus Emanuel S. Nicolai in carcere Tulliano Cardinalis Pius.
† Ego Mauritius S. Eustachij Diaconus Card. de Sabaudia.
† Ego Carolus S. Mariæ in Dominica Card. Medices.
† Ego Ludouicus tt. S. Hadriani Cardinalis de la Vallette
† Ego Franciscus, s. Angeli in Foro piscium, Diaconus Cardinalis Boncompagnus.
† Ego Hippolytus s. Mariæ Nouę, Card. Aldobrandinus.

XXI. Institutio Collegij S. Bonauēturæ in ciuitate Pragæ pro studentibus Frattum Minorum Conuentualiū ordinis S. Francisci cum applicatione annui redditus, ab Imperatore Ferdināndo II. eis assignati.

Aliud

Aliud pro studentibus eiusdem Ordinis erexit Paul. V. in Insula Melitensi quam habes sup. t. 3. Const. 121 In supereminenti fol. 273. Et de tota Religione Franciscana lege supra ad const. 5. Honor. III. tom. 1. pag. 80.

Edita A. D. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IN supereminenti Sedis Apostolicæ specula, meritis licet imparibus, disponente Domino, constituti, & intra mentis nostræ arcana reuoluentes, quantum ex literarum studijs Catholica fides augeatur, diuini nominis cultus protendatur, veritas agnoscatur, ac iustitia colatur, ad ea, per quæ literarum studia huiusmodi vbilibet excitentur, libenter intendimus, & in his sollicitudinis nostræ partes propensius impartimur, prout, locorum qualitate pensata, cóspicimus salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque, sicut dilecti filij Iacobi de Bagnacaualio, Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci Conuentualium nuncupatorum Ministri Generalis nomine Nobis nuper expositum fuit, charissimus in Xpo filius noster Ferdinandus Romanorum Rex in Imperatorem electus, mille & ducentos taleros annuos monetæ illarum partium pro duodecim Baccalaureorum in domo regulari S. Iacobi Pragensis, eiusdem Ordinis manutétione assignauerit: & propterea dictus Ferdinandus Rex in Imperatorem electus, tam ad Fratrum dicti Ordinis in prædicta domo studétium commodum, & profectum, quam etiam ad militantis Ecclesiæ exaltationem, ipsiusq. ciuitatis decorem in prædicta domo vnum Collegiú studij pro vno Regente nuncupañ, ac duodecim Baccalaureis, seu Collegialibus eiusdem Ordinis professoribus per Nos erigi, & institui alijsque vt infra indulgeri, summopere desideret. Nos pijs, & laudabilibus dicti Ferdinandi Regis in Imperatorem electi, votis in præmissis annuere volentes, supplicationibus eius nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam, necnon militantis Ecclesiæ exaltationem, diuinique cultus, & orthodoxæ fidei augumentum, ac Religiosorum prædictorum commoditatem, & profectum, in prædicta domo vnum Collegium sub inuocatione S. Bonauenturæ, & eiusdem Ordinis professoris, cum omnibus, & singulis priuilegiis, prærogatiuis, & indultis Collegio S. Bonauenturæ eiusdem Ordinis de Vrbe concessis, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo erigimus, & instituimus.

Imperator Ferdinandus II. annuum redditum assignans pro Collegio in Conuentu regulari S. Iacobi Pragen. Ordinis Fratrum Conuentualium S. Francisci, ad cuius preces, ibidem Collegium erigitur sub inuocatione S. Bonauenturæ, ad instar illius in Vrbe.

§. 2. Illiq. sic erecto, & instituto, pro eius dote, ac vnius Regentis, & duodecim Baccalaureorum, seu Collegialium inibi pro tépore existentium sustentatione, & onerum eis incumbentiú supportatione, mille, & ducétos taleros huiusmodi, ita quod liceat eis corporalem, realem, & actualem illorum possessionem suo, & dicti Collegij nominibus propria auctoritate libere apprehendere, & retinere ac in ipsius Collegij vsus, & vtilitatem conuertere auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

Illiq. dictus annuus redditus perpetuo applicatur.

§. 3. Decernentes, præsentes literas semper, & perpetuo validas firmas, & efficaces existere, & fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, neq. per quoscúq. Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarú Palatij Apostolici Auditores, vbiq. iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulas hunc effectuis subijcit.

§. 4. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dicti Ordinis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariis derogat.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 5. Aprilis 1622. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Dat. P. A. 2. 5. Aprilis.

XXII. Confirmatio priuilegiorum, gratiarum, & indultorum tam spiritualium, quam temporalium concessorum Ordini, & Fratribus Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorum.

Huius Ordinis institutionem, ac approbationem Regulae, cum omnibus alijs ipsum concernentibus, habes signatis ad const. 1. Innoc. III. Operante, sup. tom. 1. pag. 71.

Edita A. D. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. INiuncti Nobis Apostolici muneris ratio postulat, vt Sacrarum Religionum, in militanti Ecclesia suaues in Domino fructus assidue præstantium, paternam curam gerentes, priuilegia, gratias & indulta illis à Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, & Apostolica Sede concessa, quò validius perpetuo subsistant, nostræ confirmationis robore muniamus.

§. 1. Exponi si quidem Nobis nuper fecit dilectus filius Ludouicus Petit Magister Generalis Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captiuorú, quod variæ gratiæ, concessiones, libertates, prærogatiuæ, fauores, immunitates, exéptiones facultates, & indulta dicto Ordini, illiusq. Superioribus, Fratribus Monialibus, personis, domibus, Ecclesijs, & locis nunc & pro tempore existentibus, a diuersis Rom. Ponti. Prædecessoribus Nostris olim concessa, & à fel. re. Clem. viij. & nouissime Paulo V. Rom. Pont. similiter Prædecessoribus Nostris confirmata fuerunt. Cu autem maiorem obtineant roboris firmitate, ea quæ Apost. auct. sæpius muniuntur, & propterea dictus Ludouicus Magister Generalis, priuilegia, gratias, indulta, aliaque prædicta per Nos Apost. auct. etiam confirmari, & approbari plurimum desideret, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, vt in præmissis opportune prouidere de benignitate Apost. dignaremur.

Illi Fratres supplicarunt Pont. pro confirmatione priuilegiorum iam confirmatorum à Clem. VIII. & à Paulo V. Item quas Const. habes sup. t. 3. pag. 121. & pag. 233.

§. 2. Nos igitur Ordinem prædictum, ex quo vberrimi fructus in Ecclesia Dei ad illius laudem, & Christianæ Reipublicæ, necnon Captiuorum commodum, & vtilitaté, sicut accepimus, in dies proueniunt, specialis gratiæ fauore prosequi volentes, ac eumdem Magistrum Generalem, & prædicti Ordinis singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequeñ, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Omnia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, facultates, gratias, concessiones, & indulta, tám spiritualia, quam temporalia, eidem Ordini, illiusq. Ecclesijs, Superioribus, Fratribus, Monialibus, & Sororibus, & personis, necnon Ecclesijs, domibus, ac locis, bonis, & rebus quibuscumq. vt supra concessa, & confirmata, dummodo tamen priuilegia, & indulta, & alia prædicta omnia, in vsu, nec reuocata, aut sub aliquibus reuocationibus, & abolitionibus comprehensa sint, & Sacri Concilij Tridentini decretis & constitutionibus, & ordinat. Apost. dictiq. Ordinis Regularibus institutis non aduersentur, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo confirmamus, & approbamus, ac perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robore communimus, supplentes omnes, & singulos, tám iuris, quám facti & quarumq. solemnitatum & de iure, necessitate, aut alias quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & quoscumque alios, si qui desuper in eis quomodolibet interuenerint supplemus.

Qui modo ea omnia confirmat supplendo omnes tã iuris, quam facti defectus.

§. 3. Quocirca Veñ Fratribus Archiepiscopo Burgeñ, & Episcopo Parisieñ, ac dilecto filio Curiæ causarum Cam. Apost. Generali Auditori, per præsentes cómittimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte prædicti Ludouici Magistri Generalis, ac omnium, & singulorum, quos concernunt, fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque omnibus, & singulis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, illos omnes, & singulos, effectu earumdem præsentium pacifice frui, & gaudere, non permittentes illos desuper à quocumque quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari; contradictores quoscumque censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

§. 4. Non obstañ piæ mem. Bonifacij Papæ VIII. pariter Prædecessoris Nostri de vna, & in Concilio Generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijsq. Apost. ac in vniuersalibus, prouincialibus, & synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon Ordinis prædicti, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis, & literis Apostolicis, quibusuis personis in contrariú præmissorum quomodolibet cócessis, confirmatis & innouatis: Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficientes expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Contraria remouet.

§ 20. Volumus autem, vt præsentium trásumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbiq. adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Transumptis fidem adhiberi mandat.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die xviij. Aprilis millesimo sexcentesimo vigesimosecundo. Pontificatus nostri anno Secundo.

D. P. An. 2. die 18. Apr.

XXIII. Beatificatio Serui Dei Fr. Petri de Alcantara Ord. Min. Strictioris Obseruantiæ Discalceatorum Professoris, Prouinciæ S. Iosephi in Regno Castellæ Fundatoris, cum Officio, & Missa vnius Confessoris non Pontificis, die 19. Octobris celebrando a tota Religione dictorum Minorum.

De huiusmodi Fratribus vide tibi plenissimè signata ad Const. 35. Clem. 7. In suprema, sup. tom. 1. pag. 502.

Edita An. D. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. IN Sede Principis Apostolorum, nullis licet nostris suffragantibus meritis, a Domino constituti pijs fidelium votis, quibus virtutum Dominus in seruis suis honorificatur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis.

§. 1. Cum itaque, instantibus non solum claræ memoriæ Philippo III. & charissimo in Christo filio nostro Philippo IIII. Hispaniarú Regibus Catholicis, sed etiam fere omnibus Hispaniæ Regnis, Venerabiles fratres nostri S. R. E. Cardinales sacris Ritibus præpositi, de mandato nostro causam serui Dei Petri de Alcantara Ord. Minorú Strictioris Obseruátiæ Discalceatorú núcupatorú, ac Prouinciæ s. Iosephi eiusdem Ordinis Fundatoris, iuxta seriem relationis trium causarum Palatij Apost. Auditorum ad effectum canonizationis pluries examinauerint, ac multis desuper habitis sessionibus referente dilecto filio nostro Marco Antonio tituli S. Eusebij presbytero Cardinale Gozzadino nuncupato, plenissime constare de validi-

Philippo III. & IV. Regibus Hisp. instantibus Cardinales Congregationis Sacrorum Rituum examinato processu Fr. Petri de Alcantara canonizari posse, per haec sanè censuerunt.

validitate processuum fama Sanctitatis, fide, puritate, ceterisq. virtutibus non in genere solum, sed etiam in specie, reliquiarum ac sepulchri veneratione, plurimisq, tandem miraculis pronunciauerint, censueritq. posse Nos, quandocumq. voluerimus, eundem Dei seruum, iuxta Catholicæ Ecclesiæ ritum, Sanctum atq. in Coelis regnantem declarare omnibusque fidelibus solemni canonizatione proponere venerandum.

Philippus IV. instetit officiũ & Missa celebrari interim posse ad Religiosis. §. 2. Prædictus vero Philippus IIII. Rex, & dilecti filij Minister Generalis, & Fratres Ord. prædicti Nobis humiliter supplicari fecerint, vt donec ad Canonizationem dicti Petri deueniatur, idẽ Petrus Beatus nuncupari, ac de eo tamquam de Confessore non Pont. Missa, ac Officium vt infra celebrari, recitari respectiue possit, indulgere de benignitate Apostolica dignaremur,

Qui Pontifex id concedit. §. 3. Nos supplicationibus huiusmodi inclinati, de eorumdem Cardinalium consilio vt idem Dei seruus Petrus de Alcantara in posterum Beatus nuncupari, atque de eo tanquam de confessore non Pontifice die XIX. Octobris, qua ipsius obitus memoria celebrabitur vbiq. terrarum ab vniuersa Religione Minorũ Obseruantium vtriusq. sexus respectiue Missa celebrari, atq. officium recitari possit.

In Oppido vero de Alcantara nullius diœcesis vbi natus atq. in altero de Arenas Abulen̄ diœcesis, vbi corpus ejusdem requiescere accepimus, omnibus tam regularibus quam sæcularibus Clericis, sub ritu tamen semiduplici, eidem omnino liceat.

Ac demum in prouincia prędicta Sancti Iosephi, cuius auctor extitit, ab ipsis dicti Ordinis Discalceatorum Fratribus, etiam cũ octaua veluti de Patrono, Officiũ pariter ac Missa iuxta Breuiarij, ac Missalis Romani rubricas celebrari possint Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo concedimus, & Indulgemus.

Quæcumq. obstantia tollit. §. 3. Non obstan. Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumq.

Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbiq adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Tert. Ang. 18. Aprilis. Datũ Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 18. Aprilis 1622. Pontificatus nostri anno Secundo.

XXIV.

Quod Festum S. Annæ Matris Mariæ Virginis, de præcepto vbique obseruetur.

Hoc festum sub duplici Officio & die 26. Iulij, celebrari decreuerat Gregorius XIII. sup. in sua const. 87. t. 2. p. 354 & summus iste Pontifex festum S. Ioachimi Patris eiusdem B. Mariæ Virgini sub duplici Officio iussit obseruari, vt intra in eius cõst. 39. Apostolatus. Et mox S. R. E. Cardinales Sacror. m Rituum die 8. Maij 1621. decreuerunt, etiam festum S. Iosephi S. onsi eiusdem B. Virginis, de præcepto deinceps celebrari. Et hic idẽ Pontifex illud approbauit, quod decretum apud hos Reuerendæ Cam. ac Impressores cusum legitur.

Edita An. D. 1622. GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Prædicationẽ, ... venerationẽ S. Annæ Matris Beatissimæ Virginis Mariæ. Honor laudis, & cultus venerationis, quem Sanctæ Dei Genitricis parenti Beatæ Annæ in Sancta tribuitur Ecclesia, quam quam merito fuerit spiritu Dei dictante, cuius prouidentia Ecclesia regitur, & gubernatur, varijs temporibus actus, inenarrabilis Sanctissimæ eius Filię dignitas, & celsitudo satis superque declarant, cũ enim coronet parentes gloria liberorum tanti dono partus a Domino dignatam matrem, tanquam honoris, & gratiæ cœlestis abundantia similiter decoratam, vniuersa Ecclesia tam in Occidente, quam in Oriente, præcipuo cultu, & religione prosecuta est, nec sine magno credentium fructu, & religionis incremento, vt in Domino sperare debemus, exhibitus, & amplificatus est hic honor, crescente enim in eam fidelium deuotione, etiam patrocinium, quod apud Deum per seipsam, & per Cęli Reginam eius filiam gerit, eorumdem augeri merito credimus, sicut in gloriosæ parentis veneratione gloriosissimam eius filiam honorari non dubitamus, tantoque magis eius tutelam, & intercessionem apud vnigenitum filium Dominum nostrum Iesum Christum non promereri, quanto maioribus honoribus per nostram erga eius parentem reuerentiam eam veneramur, & colimus.

Propter quæ, & præcipuè, quã his sit erga eam deuotionem gerit. §. 1. Hæc Nos nobiscum cogitantes, & peculiari etiam in Beatam Annam deuotione incitati, Prædecessorum nostrorum quoque in eius augendo cultu religionem in Domino emulantes, & gregis Nobis à Domino crediti, spiritualis vtilitatis augmento consulere, nostri pastoralis officij debito cupientes, Beatæ Annæ Festum in vniuersali Ecclesia Dei amplius honorandum censuimus.

Festum eius de præcepto decreuit obseruari. §. 2. Itaque hac nostra perpetuo valitura Constitutione, Festum Sanctæ Annæ ab omnibus Christifidelibus, sicut alia Festa de præcepto celebrari, & obseruari, ab omnique illicito opere abstineri, & sub præcepto obseruationis festorum comprehendi volumus, præcipimus, & mandamus.

Contrarijs derogat. §. 3. In contrarium facien. non obstan. quibuscumque.

Transumptis creditur. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. Ang. die 23. Aprilis. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 23. Aprilis MDCXXII. Pont. Nostri Anno Secundo.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi, Millesimo sexcentesimo vigesimosecundo Indictione quinta, die vero vigesima tertia mensis Aprilis, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Gregorij, diuina prouidentia Papae XV. Anno eius secundo, retroscriptae literae Apostolicae affixae, & publicatae fuerunt in acie Campi Florae, ac alijs locis consuetis Vrbis, vt moris est, per me Augustinum Bracchetum Apost. Curs. *Publicatio.*

Pro Mag. Cur. Brandimartes Latinus Curs.

XXV.

Electio, & deputatio Iosephi à Matre Dei in Ministrum Generalem totius Congregationis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, vt vna cum quatuor hic descriptis Socijs vocem habeat actiuam, & passiuam, totumq. corpus Religionis ad nouennium repræsentet.

De ista Congregatione, & de eius statu vide notata ad istius Pont. Const. 14. In su. primo hic sup. pag. 293.

GREGORIVS PAPA XV. *Edita An. D. 1622.*

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. Apostolici muneris solicitudo, diuina dispensatione, nullo licet merito nostro, Nobis Imposita, postulat vt circa statum religiosarum personarum quarumlibet inuigilantes, ad ea, per quæ religiosæ personæ huiusmodi in laudabili earum instituto perseuerare valeant, sedulo intendamus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Electio, & Deputatio Ministri Generalis & quatuor eius Sociorum, pro regimine Congregationis Clericorum Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum. §. 1. Hinc est, quod Nos prospero felici dilectorum filiorũ Clericorum Regularium Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum de Vrbe regimini, quantum cum Domino possumus, consulere, eosdemq. Clericos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, supplicationibus illarum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, De Venerabilium fratrũ nostrorum S. R. E. Cardinalium negotijs Regularium præpositorum consilio, dilectum filium Iosephum a Matre Dei eiusdem Congregationis Clericum, in Ministrum Generalem ipsius Congregationis ad nouennium tantum, qui cum dilectis etiam filijs Petro a Natiuitate, Viuiano ab Assumptione, Francisco a Purificatione, ac Paulo similiter ab Assumptione, dictæ Congregationis pariter Clericis socijs suis, vocem actiuam, & passiuam habeat, ac corpus Religionis repræsentet Apostolica auctoritate tenore præsentium facimus, constituimus, & deputamus.

Ac facultatis concessionis prædictis emittendi Vota in manu alicuius Prælati. §. 2. Necnon eidem Iosepho, vt tam ipse, quàm sui socij prædicti vota solemnia in manibus alicuius Prælati Ecclesiastici, eorũ arbitrio eligendi, emittere, libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

Clausulæ præseruatiuæ. §. 3. Decernentes præsentes literas, validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac Iosepho, & alijs prædictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari.

Decretum irritans. §. 4. Irritumq. & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria derogat. §. 5. Non obstan. Apostolicis, ac in Vniuersalibus, Prouincialibusque, & Synodalibus Concilijs editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus ac quatenus opus sit, dictæ Congregationis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. Ang. 28 Aprilis. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die XXVIII. Aprilis MDCXXII. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

XXVI.

Erectio Sacræ Congregationis S. R. E. Cardinalium, necnon Prælatorum, ac Regularium virorum de Fide Catholica propaganda, vna cum prouentuum assignatione, priuilegiorumq. concessione, & præcipue quod Scripturæ gratis dentur.

Postea pro subuentione d. Congregationis, omnes scripturas eius statum, aut res concernentes, gratis ipsius Ministris tradi decreuit hic idem Pont. vt sua Const. seq. Cum inter.

GREGORIVS EPISCOPVS *Edita An. D. 1622.*

Seruus Seruorum Dei. Ad futuram rei memoriam.

Enarrat hic Pont. sui pastoralis officij munus esse, quid curet ecclesiis Dominum gregis agnoscant. Inscrutabili diuinæ prouidentiæ arcano, ad Christi Ecclesiæ regenda gubernacula, nullis nostris meritis, à Spiritu sancto vocati, præcipuas nostri pastoralis muneris partes esse intelligimus, sedulo inuigilandi, & quantum Nobis ex alto conceditur, intentis studijs admitendi, vt oues miserabiliter errantes, ad Christi ouile adducantur, ac Dominum gregis agnoscant, & pastorem.

Omnique adhibitis curamine addictione animarum ad Ecclesiã Christi, quæ pro eo sua redemptione primo se optauit, & usque ad mortis. Quo scilicet, diuina adspirante gratia, desinant, per infelicia pascua infidelitatis, ac hæresium vagari, & aqua mortifera pestilentiæ potari, sed in loco pascuæ veræ Fidei, ac salutaris doctrinæ collocentur, & adducentur ad vitæ fontes aquarum. Et vero quis non intelligit, omnem nostram sollicitudinem desiderare, omnemque conatum a Nobis exigere, opus adductionis animarum ad Ecclesiam Christi, quippe quod tanti fecerit Deus Mundi salutẽ, vt ipsum Vni-

Vnigenitum suum daret, Vnigenitum illum, qui cum esset splendor gloriæ, & figura substantiæ eius, portans omnia verbo virtutis suæ, exinaniuit semetipsum, formam serui accipiens, factus obediens vsque ad mortem, mortem autem Crucis, vt sua nimia caritate seruos, & malos seruos Dominus redimeret pretio sanguinis sui.

Cuius Christi caritatis imitatores esse debent omnes Christiani.

§. 3. Inæstimabilis huius caritatis imitatores esse profectò omnes debent, qui Christiano nomine fideliter gloriantur, & membra Christi effecti sunt, vt eius verbi factores, sint, non auditores tantùm: nam & per sanctum Apostolum suum monet: Estote imitatores sicut filij charissimi, & ambulate in dilectione sicut Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum pro nobis.

Et præsertim Episcopi ipsi, qui pastores sunt.

§. 4. Quòd si hæc ad vnumquemque Christianorum scripta sunt, quanto magis ad eos, qui in sortem, & militiam Christi vocati, positi sunt Episcopi regere Ecclesiam suam? quibus sæpe per Prophetas suos grauibus verbis comminatur, si pascentes semetipsos, gregem non pascunt, & quod crassum est occidentes, infirmum non consolidant, ægrotum non sanant, confractum non alligant, abiectum non reducunt, perditum non quærunt.

Multòque magis summus Pont. qui pastoribus ipsis præfectus est. Petro enim principaliter mandauit Deus, vt pasceret oues suas.

§. 5. Quæ profectò voces vt omnes Ecclesiarum Rectores valde sollicitos habere debent, licet in partem sollicitudinis sint vocati; ita multo vehementius Nos vrgent, qui in plenitudinem electi, non solùm vniuerso gregi, sed etiam pastoribus præpositi sumus. Quocirca quod Apostolis omnibus à Domino mandabatur, vt prædicarent Euangelium omni creaturæ, principaliter Petro incumbebat, quibus præstabat prærogatiua Principatus, & cui soli iniunctum fuerat à Domino, vt pasceret oues suas.

Et ipsi, ac ... successores de omnibus mundi partibus insipientes & errantes conuerterent ad Deum.

§. 6. Quapropter & vni Petro vas illud quasi linteum ostenditur, quatuor initijs de cælo submitti in terram, in quo erant omnia quadrupedia, & serpentia terræ, & volatilia cæli, quodque illa vox sequuta est: Surge Petre, occide, & manduca; vt præsentaretur Petri, & Successorum eius munus ex quatuor Mundi partibus homines, varia impietate insipientes, congregandi, quò eos quasi occidendo, hoc est, veteri via exuendo, & ... manducando, idest in sua membra, qui visibile erat caput Ecclesiæ, conuertendo, etiam membra Christi redderet, inuisibilis Ecclesiæ capitis; atque ita adipiscerentur participationem generationis Christi, eamque adepti, quæ Christi sunt, saperent, quæ Christi sunt operarentur, ac demum per gratiam Spiritus sancti eius in æterna pascua transferrentur, potandi torrente inexhausto voluptatis Dei.

Et cum his temporibus magnus sit dispersarum ouium numerus.

§. 7. Quantum verò his calamitosis temporibus excreuerit errantium, & dispersarum ouium numerus, qui Ecclesiam Sanctam eius Catholicam Christi ouile, vel numquam cognouerunt, vel cognitam Sathanæ dolis deseruerunt, sine lacrymis commemorari non potest. Si enim mentis nostræ aciem conuertimus ad innumerabilem populorum multitudinem, iam tot seculis Agarenorum impurissima dementia captam, insanique erroris, ac maleficij tenebris obcæcatam, miseratione commouentur viscera nostra, cernentes, tam multis, ac varijs cælestibus donis olim celebres nationes, per ignorantiæ, & pestilentis persuasionis stuporem, humanitatem in bestiarum naturam ferè mutasse, atque ad æterna incendia, Diabolo, & Angelis eius parata, ali, ac propagari. Et licet inter eas aliquæ sint gentes in iustitia detentæ, quæ Christi nomen inuocant; tamen ita antiquarum hæresum veneno sunt infectæ, vt sinceram veritatem paucissimæ agnoscant, ac fere omnes, in multis, nedum in vno, peccantes, factæ sint omnium rex. Vbi verò peccatis nostris facientibus, inimicus homo super bonum semen in Septentrionalibus partibus seminauit hæresium zizania, ita dira contagia grassata sunt, vt animas innumerabiles iamdiu perdiderit, ac Prouincias, & Regna Christo per summam iniuriam erepta, suæ tyrannidi mancipauerit.

Ideo vt hic Pont. eiusque successores maiori cum vigilantia munus ... Congregationem Cardinalium ... semel in mense coram eo, ac bis ... pro fidei Catholicæ propagatione amplissima potestate.

§. 8. Quamobrem, etsi a fel. record. Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, pastorali vigilantia, ope, studio, & industria elaboratum fuerit, ne tam multæ messi deessent operarij, & negotiatio hæc sancta non negligeretur: nihilominus Nos, vt maiori cum vigilantia, cura, & feruore, opus prosequi possimus, & in posterum successores nostri possint; nonnullorum Venerab. fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium peculiari sollicitudini negotium committendum duximus, prout tenore præsentium committimus, & demandamus. Volentes, vt in vnum congregati, adhibitis etiam aliquot Romanæ Curiæ Prælatis, & Religiosis viris, ac Secretario, prout Nos hac prima vice eos adhiberi voluimus, & nominauimus, in commune consulant, tantæque rei nobiscum inuigilent, ac tam Sancto, & Diuinæ Maiestati maximè grato operi, quanto melius fieri poterit, incumbant. quod vt commodius præstari possit, semel coram Nobis, ac bis saltem in domo antiquioris eorum, quolibet mense congregentur, omniaque & singula negotia ad Fidem in vniuerso Mundo propagandam pertinentia, cognoscant, & tractent, & grauiora, quæ in prædicta domo congregati tractauerint, ad Nos referant: alia vero per se ipsos decidant, & expediant pro eorum prudentia. Missionibus omnibus ad prædicandum, & docendum Euangelium, & Catholicam doctrinam superintendant, ministros necessarios constituant, & mutent. Nos enim eis, tam præmissa, quam omnia, & singula alia desuper necessaria, & opportuna, etiam si talia fuerint, quæ specialem, specificam, & expressam requirant mentionem, faciendi, gerendi, tractandi, agendi, & exequendi, plenam, liberam, & amplam facultatem, auctoritatem, & potestatem, Apostolica auctoritate, earumdem tenore præsentium concedimus, & impartimur.

Et illis annuos redditus assignare, & administrationem Card. committere vult ...

§. 9. Vt verò res tanti momenti, in quam magnos sumptus fieri necesse est, per temporalium cum spiritualibus felicem commutationem, nullo retardata impedimento, faciliùs, & celeriùs procedat; vltra ea, quæ ex arca nostra priuata suppeditari iam mandauimus, & piorum fidelium liberalitate collata sunt, & in posterum non defutura subsidia in Domino confidimus, cum totum, & huius sanctæ Sedis proprium sit negotium, certos huic operi redditus ex Camera nostra Apostolica in perpetuum attribuemus, eorumque administrationem ijsdem Cardinalibus committemus, prout in alijs nostris expedien. literis plenius continebitur.

Cardinales modo nominat.

§. 10. Cardinales autem, quos sancto huic negotio præfecimus, sunt qui sequuntur; Antonius Ostien. Saulius, Odoardus Sabinen. Farnesius, Octauius Prænestin. Episcopi Bandinus, Franciscus S. Praxedis de Surdis, Maphæus S. Onuphrij Barberinus, Ioannes Garsias SS. Quatuor Coronatorum Millinus, Gaspar S. Crucis in Hierusalem Borgia, Robertus S. Alexij Vbaldinus, Scipio S. Susannæ. Petrus S. Saluatoris in Lauro Valerius, Itelius Fridericus S. Laurentij in pane & perna de Zolleren, Ludouicus S. Mariæ Transpontinæ Ludouisius, & Franciscus S. Matthæi Titulorum Presbyteri Cardinalis Sacratus nuncupati.

Prælatos & Religiosos viros.

§. 11. Prælati vero, dilecti filij Io. Baptista Viues in vtraque Signatura nostra Referendarius, & Io. Baptista Aguechius Secretarius noster, ac Sedis Apostolicæ Notarius, & Dominicus à IESV MARIA Ordinis Carmelitarum Discalceatorum Professor, & Vicarius Generalis.

Et Secretarium.

§. 12. Secretarius verò à Nobis pariter deputatus dilectus filius Franciscus Ingolus presbyter Rauennas V. I. D.

Clausulas præsentium literarum huius ... non opponi.

§. 13. Decernentes, præsentes literas, ac omnia, & singula in eis contenta, semper, & perpetuò valida, firma, & efficacia esse, ac ab omnibus, & singulis ad quos spectat, & in futurum quomodolibet spectabit, firmiter, & inuiolabiliter perpetuò obseruari debere.

Decretum irritans addit.

§. 14. Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, vbique iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria quæcumque remouet.

§. 15. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis, quibusuis Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, & Institutis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, in genere, vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Sanctionem pœnalem adiungit.

§. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrorum commissionis, demandationis, voluntatum, decretorum, concessionis, impartitionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. 7. Kal. ... die 22. Iun.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam maiorem, anno Incarnationis Dominicæ 1621. decimo Kalendas Iulij, Pontificatus nostri anno secundo.

Subsequitur Concessio emolumenti Annulorum Cardinalium pro subuentione dictæ Congregationis.

Hoc emolumentum est ducatorum quingentorum, vt videre est sup. in princ. const. 7. Iulij Tertij, tom 2. fol. 571.

GREGORIVS EPISCOPVS, Seruus seruorum Dei. *Ad perpetuam rei memoriam.* *... 1622.*

Exordium.

Romanum decet Pontificem ex Pastoralis officij debito, ad ea, per quæ Congregationum quarumlibet, præsertim ad fidei Catholicæ propagationem institutarum necessitatibus, & indigentijs occurritur, libenter intendere, ac in his eiusdem officij sui partes fauorabiliter interponere, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

Cam. Apost. sunt ...

Emolumenta annulorum S.R.E. Card. defunctorum tempus ad certum tempus Basilicæ S. Io. Later. applicauit.

§. 22. Alias siquidem Nos certis rationabilibus de causis emolumenta ratione Annulorum Cardinalitiorum, per hæredes S. R. E. Cardinalium vita functorum Cameræ nostræ Apostolicæ solui solita, Basilicæ Sancti Ioannis Lateranen. de Vrbe ad certum tunc expressum, & nondum elapsum tempus, Apostolica auctoritate concessimus, & elargiti sumus, prout in literis Apostolicis sub annulo Piscatoris desuper confectis plenius continetur.

Illa modo applicat Congregationi, vt in pios eius vsus, & necessitates conuertantur.

§. 23. Nunc verò attendentes Congregationem Venerabilium fratrum Nostrorum eiusdem S. R. E. Cardinalium, per Nos hodie pro fidei Catholicæ propagatione institutam, sufficientibus redditibus, & prouentibus ad opus tam pium necessarijs, & opportunis minimè fulsultam reperiri: ac illi; vt onera huiusmodi faciliùs perferri valeant, de alicuius subuentionis auxilio prouidere volentes; necnon emolumentorum huiusmodi quantitates, ac valores etiam annuos scripturarumq. super præmissis confectarum veriores, ac totos tenores, ac datas præsentibus pro expressis habentes. Motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed de certa scientia, & mera liberalitate, ac matura deliberatione nostris, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas donationes, elargitiones, applicationes, & concessiones, seu quasuis alias dispositiones de dictis emolu-

emolumentis, seu eorum iuribus prædictæ, seu quibusuis aliis basilicis, vel aliis locis piis quomodolibet qualificatis, & nuncupatis hactenus quomodolibet & sub quorumuis verborum expressionibus, & formis perpetuo, vel ad tempus per Nos, seu quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores Nostros, etiam Motu simili, ac Consistorialiter factas, aliaque iura illis, seu etiam aliis Vrbis basilicis, vel locis piis huiusmodi, ex prædicta donatione, vel alia etiam quantumuis iusta, & rationabili causa, vel occasione competentia, ac quascumque literas Apostolicas forsan desuper confectas, & in eis contenta quæcumque, quorum omnium tenores præsentibus pro expressis, & insertis haberi volumus, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo reuocamus, cassamus, extinguimus, & annullamus, nulliusque roboris, vel momenti fore esse declaramus, necnon emolumenta Annulorum Cardinalitiorum huiusmodi, quæ Cameræ nostræ Apostolicæ sine iis, quibus applicata fuerant, ab hæredibus Cardinalium defunctorum debebantur, & soluebantur, prædictæ Congregationi cum omnibus, & singulis iuribus, & actionibus in perpetuum donamus, concedimus, & applicamus; Ita vt liceat S. R. E. Cardinalibus nunc, & pro tempore existentibus Congregationis huiusmodi, seu ab illis Deputatis, vel eorum Ministris præfata emolumenta propria auctoritate, etiam per mandata ab antiquiore Congregationis huiusmodi Cardinali, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu & figura iudicii, ac manu Regia, decernenda, & relaxanda, exigere, leuare, ac illa penes Montem Pietatis deponere, seu in tot locis Montium non vacabilium, aut alias quouis modo arbitrio dictæ Congregationis ad effectum illa in pios vsus, & necessitates ipsius Congregationis similiter eius arbitrio, & prout ipsis melius videbitur expendenda, & eroganda, inuestire.

Solutionem dicti emolumenti ... Cardinales ... hæredes ... desuper ... [illegible]

§. 24 Insuper vt Venerabiles Fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, qui nunc viuunt, hoc pium, & laudabile opus adiuuare possint, volumus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, & declaramus, quod si aliqui ex dictis Cardinalibus in eorum vita emolumenta ratione sui Annuli Cardinalitii, prædictæ Congregationi realiter, & cum effectu tradiderint, vel qui de cetero tradent, & assignabunt, hæredes, Cardinalis ipsius vita functi, seu causam ab eo habentes, vel habituri, ad eorumdem emolumentorum præstationem, vel solutionem minime teneantur, nec ad id obligati sint, minusque ad id cogi, vel compelli possint, quinimo pro maiori illorum securitate, dilecti filii S. R. E. Camerarius, Thesaurarius, aut alii Officiales Cameræ Apostolicæ pro tempore existentes, ad quos spectabit, statim atque ipsis constiterit, Cardinales, seu hæredes huiusmodi emolumenta prædicta eidem Congregationi, vt præfertur, soluisse, eosdem Cardinales, seu hæredes per cedulam publicam, etiam in amplissima forma eiusdem Cameræ, etiam perinde ac si emolumenta huiusmodi sibi persoluta fuissent, de solutis quietare; & in euentum cuiuscumque molestationis, eamdem Cameram ad pecuniarum eorumdem emolumentorum ratione solutarum, restitutioné obligare debeant: Nos enim eos ab alia emolumentorum huiusmodi assignatione, traditione, & effectuali consignatione absoluimus, & quietamus mandantes, & in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo inhibentes dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerario, Vicecamerario, Thesaurario, ac Clericis Præsidentibus, necnon Cameræ Apostolicæ Commissario, & Officialibus, ne ex emolumentis huiusmodi vllam pecuniarum quantitatem ad certam rationem pro quolibet centenario, & anno per eos forsan percipi solita, aut regalia vt vocant, vel quicquam aliud quouis prætextu, colore, vel ingenio etiam ratione stipendii, seu salarii prætendere, habere consequi, aut exigere possint sed vt easdem præsentes literas firmiter, & inuiolabiliter obseruent, ac ab omnibus inconcusse obseruari faciant, & procurent: Imo semper, & quandocumque eis constiterit, prædictos Cardinales, seu ipsorum hæredes huiusmodi emolumenta Annuli prædictæ Congregationi soluisse, statim, si petatur, quietantia in amplissima forma tamquam si eidem Cam. Apost. soluta essent, expedire debeant, & ipsa Camera in casu molestiæ, vt præfertur, ad restitutionem ipsis Cardinalibus, seu eorum hæredibus faciendam teneatur: Non permittentes, ipsam Congregationem, illiusque personas, & Ministros super dictorum emolumentorum consecutione à quoquam publice, vel occulte, directe, vel indirecte quouis quæsito colore, vel ingenio impediri, molestari, aut inquietari.

Clausula præseruatiua.

§. 25. Ac decernentes, præsentes literas, etiam ex eo quod Capitulum, & Canonici dictæ basilicæ Lateranen. vel quicumque alii in præmissis, quomodolibet interesse habentes seu habere prætendentes, vel alii ad quos forsan spectat, & pertinet, seu pro tempore spectabit, & pertinebit, ad hoc vocati, & auditi non fuerint, neque præmissis consenserint, seu consentiant, imo forsan illis contradicturi sint, seu quibusuis aliis quantumuis iustis, iustissimis, & rationabilibus causis, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu cogitato, vel inexcogitato notari, impugnari, retractari, annullari, in ius, vel controuersiam reuocari, aut aduersus eas quodcumque iuris vel facti, aut gratiæ remedium impetrari, vel sub quibuscumque constitutionibus, & literis Apostolicis in contrarium, etiam Motu pari, & Consistorialiter emanatis, & emanandis, vel quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus nullatenus vnquam comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum, ac eum, in quo ante præmissa quomodolibet erant, statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo etiam sub quacumque posteriori data, per personas Congregationis huiusmodi pro tempore existentes, eligenda, concessas, semper, & perpetuo validas, & efficaces esse & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri & obtinere, ac ab omnibus, ad quos nũc quomodolibet spectat, & pro tempore spectabit, firmiter, & inuiolabiliter obseruari, & adimpleri debere, sicque & non aliter per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores ac ipsius S. Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios, ac etiam Thesaurarium, Clericos Præsidentes, ac Commissarios, aliosque Cameræ huiusmodi Officiales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in qualibet instantia iudicari, & definiri debere, Irritumque & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari auctoritate Apostolica decernimus.

§. 26. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Ostien. & Portuen. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ prædictæ generali Auditori per Apostolica scripta Motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, quando, & quoties pro parte dictæ Congregationis, seu pro ea agentium requisiti fuerint, præsentes literas, & in ea contenta quæcumque, vbi, quando, & quoties opus fuerit, faciant integraliter obseruari; Non permittentes, dictam Congregationem, seu pro ea Agentes huiusmodi desuper quomodolibet indebite molestari, perturbari, aut inquietari, contradictores, & rebelles quoslibet per censuras Ecclesiasticas, aliaq. iuris, & facti remedia compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilio. *Executorum deputatio.*

§. 27. Non obstantibus fel. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris Nostri, quatenus opus sit, de vna, ac Concilii generalis de duabus dietis, dummodo aliquis extra suam ciuitatem, & diœces. vltra tres dietas ad Iudicium non trahatur, necnon Simmachi, & Pauli II. ac aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, ac Pii IV. de gratiis interesse Cameræ Apostolicæ quomodolibet concernentibus intra certum tunc expressum tempus in eadem Camera registrandis, & in illius libris insinuandis. Ita quod Congregatio huiusmodi, aut alii eius Ministri, ad illas insinuandum non teneantur, & nihilominus præsentes literæ eamdem firmitatem obtineant, ac si in dicta Camera intra tempus ad id præfixum insinuatæ, & registratæ fuissent. Necnon nostra, & Cameræ Apostolicæ regula de iure quæsito non tollendo, aliisque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon prædictæ Lateranen. ac quarumuis aliarum Vrbis basilicarum, vel piorum locorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, priuilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, illarumque Capitulis, & Canonicis, ac aliis Superioribus, & personis, etiam Consistorialiter, & cum quibusuis derogatoriarum derogatoriis, ac aliis efficacissimis, & insolitis clausulis in contrarium forsan quomodolibet concessis, approbatis, & confirmatis ac innouatis. Quibus omnibus etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, latissime hac vice harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 28. Volumus autem, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quicumque de cetero perpetuis futuris temporibus in Sacrum Collegium dictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium per Nos, & Romanos Pontifices successores nostros cooptabuntur, si præsentes fuerint, statim, si vero à Curia absentes, post susceptionem bireti rubei, iura, quæ ratione annuli Cardinalitii, post eorum obitum Cameræ Apostolicæ debebantur, prædictæ Congregationi, seu ab ea Deputatis realiter, & cum effectu persoluere teneantur. *Cardinales creandi si præsentes fuerint statim, si vero absentes post susceptionem bireti rubei ... teneantur.*

§. 29. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum reuocationis cassationis, extinctionis annullationis donationis, concessionis, assignationis, declarationum, absolutionis, inhibitionis, decretorum, mandatorum derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. *Sanctio pœnalis.*

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo sexcentesimo vigesimo secundo, decimo Kal. Iulii, Pontificatus nostri Anno Secundo. *D. E. ... die 22. Iunij.*

Die Lunæ 8 Mensis Augusti 1622.

Supradictæ literæ Apostolicæ in plena Camera Apostolica exhibitæ, & præsentatæ fuerunt, & de ipsius Cameræ decreto commissæ Per Illustri, & Reuerendissimo D. Hieronymo Serlupio, eiusdem Cameræ Decano, & subsequenter die Mercurii 24. eiusdem mensis camera ipsa, citato prius admodum Illustri, & Reuerendissimo D Ioanne Bero, Sanctissimi D. N. & prædictæ cameræ Generali Commissario, rele ante eodé Reuerendissimo D Decano iam admisit, & in eiusdem cam. ræ libris registrari mandauit, prout registratæ fuerunt lib. 2. signat. Sanctissimi D. N. Gregorii Papæ XV. sub fol. 53. penes me infrascript. eiusdem Cameræ Apostolicæ Notarium. *Publicatio.*

Ioannes Ferrinus

Se-

Sequitur indultum pro d. Sacra Congregatione, quòd literæ, & scripturæ omnes tradantur gratis Ministris eiusdem Congregat.

Edita Ann. Dom. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Narrat iste Pont. aliâ instituisse Congreg. vel propagandam fidem ac disseminandam, & causas huius const.

CVm inter multiplices, & grauissimas Apostolatus nostri curas, quibus assiduè præmimur, illa Nos præ ceteris maximè sollicitos iugiter habeant, vt extirpatis hæreticarum prauitatum erroribus, Catholica fides vbique conseruetur, & propagetur, eaque de causa negotium propagandæ in vniuerso Mundo eiusdem fidei nonnullorum, Venerab. Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, qui in vnum congregati tantæ rei Nobiscum inuigilent, peculiari sollicitudini, iuxta creditum Nobis desuper Apostolicæ seruitutis officium, nuper commiserimus, & demandauerimus, dignum, quin potius debitum reputamus, ea Congregationi huiusmodi cócedere, per quæ faciliori onerũ illi incumbentiũ supportationi opportunè cósulatur.

Literas, instrumenta, chirographa, ac quascumque scripturas d. Congregationem, vel eius interesse tangentes gratis, & absque vlla mercede expediri indulget.

§.2. Motu itaque proprio, & ex certa scientia, ac meta deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine. Quod de cetero perpetuis futuris temporibus quæcumque patentes, seù alio quouis nomine nuncupentur literæ, chirographa, instrumenta, testamenta, & aliæ quæcumque scripturæ quocumque nomine censeantur, necnon quæcumque literæ Apostolicæ, tàm sub plumbo, quàm in simili forma Breuis, earumdemq. literarum Apostolicarum supplicationes super quibuscumque negotijs, rebusque, & bonis, tàm mobilibus, quàm immobilibus ad ipsam Congregationem quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, ac demum quocunque interesse eamdem Congregationem quouis modo, & ex quauis causa concernente, pro tempore conficiendæ, & registrandæ; necnon similiter quæcumque literæ, quæ ex omnibus Mundi partibus eidé Congregationi scribentur, ac illæ, quæ eiusdem Congregationis nomine extra Almam Vrbem nostram mittentur, gratis omninò, & absque vlla mercede, aut alicuius rei, etiam quantumuis minimæ, solutione expediri, confici, registrari, relaxari, tradi, & mitti debeant, tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Contrafacientibus pœnas infligit.

§.3. Ac in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, & in alijs arbitrij nostri pœnis præcipimus, & mandamus dilectis filijs Rescribendario, ac Computatori literarum Apostolicarum, necnon Secretarijs Apostolicis, & Breuium Apostolicorum Magistro, ac Scriptoribus, & Regenti Montium, Notarijs, Tabellionibus, Postarum Magistris, alijsque Officialibus, & Ministris quocumque nomine nuncupatis, etiam si officia titulo, & causa merè onerosis obtineant, vt literas prædictas, ac chirographa, instrumenta, & alias scripturas huiusmodi super præmissis omnibus, & singulis, tàm coniunctim, quàm diuisim gratis de mandato nostro vbique in omnibus, etiam Abbreuiatorum, Sollicitatorum, Secretariorum, plumbique, & registri, ac alijs quibusuis officijs absque aliqua pecuniarum exactione, etiam quantumuis minima, etiam per viam compositionis faciendæ omni contradictione, & dilatione cessantibus, signent, expediant, registrent, mittantque, & relaxent, ac signari, expediri, registrari, mittique, & relaxari curent, & faciant realiter, & cum effectu.

Clausulas præseruatiuas apponit.

§.4. Decernentes, præsentes literas, & in eis contenta quæcumque nullo vnquam tempore, etiam ex eo quod prædicti & quicumque alij in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, citati, & auditi non fuerint, seu alio quocumque prætextu, causa, & occasione, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quouis defectu notari, impugnari, redargui, infringi, ad ius, vel controuersiam reuocari, neque sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, vel alijs contrarijs dispositionibus vllatenus comprehendi posse, sed semper, & perpetuò validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere.

Aliter iudicandi potestate tollit.

§.5. Sicque, & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrarijs occurrit.

§.6. Non obstañ fel. record. Pij Papæ IV. prædecessoris nostri de gratijs qualecumque interesse Cam. Apostolicæ quomodolibet concernentibus, in eadem Camera infra certum tunc expressum tempus præsentandis, & registrandis, necnon quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac regula nostra de iure quæsito non tollendo, priuilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum omnium, & singulorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis fidem dare decernit.

§.7. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, etiam impressis, manu Secretarij dictæ Congregationis, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, vel extra illud adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. An. 2. 14. Decemb.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 14. Decemb. 1622. Pontificatus Nostri anno secundo.

Reuocatio quarumcumque concessionum viuæ vocis oraculo factarum, exceptis oraculis factis S. R. E. Cardinalibus, & eorum manu firmatis. XXVII.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmanus Pontifex in specula militantis Ecclesiæ diuina prouidentia constitutus, gratias, & indulta à se, & prædecessoribus suis concessa, iustis interdum suadentibus causis, iuxta creditum sibi Pastoralis officij debitum moderatur, aut reuocat, prout rerum, & temporum qualitatibus debitè pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Reuocatio de qua in Rubr.

§.1. Itaque Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine; Omnia, & singula indulta, facultates, priuilegia, gratias, & concessiones quascumque spirituales, & ecclesiasticas, tam ad forum interius, quàm ad exterius spectañ, ac tàm ad supplicationem partium, quàm motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, a Sede Apostolica, quæ tamen viuæ vocis oraculo hactenus quantocumque, & qualitercumque, ex quauis, etiam de necessitate exprimenda causa, quibusuis Collegijs, Capitulis, Ordinibus, tàm Mendicantium, quàm non Mendicantium, Societatibus, etiam Societatis Iesu, ac Congregationibus quibuslibet, siue eorum, & earum respectiuè Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus generalibus, vel Prouincialibus quorcumque nomine nuncupatis, Superioribus, etiam quomodolibet exemptis, ac Sedi prædictæ immediatè subiectis, cuiuscumque dignitatis, præeminentiæ, aut quouis priuilegio munitis, non tamen ad supplicationem Regũ concessas, in ijs, videlicet quæ non sunt sortita effectum, tenore præsentium reuocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac reuocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusque, & effectu vacua perpetuò fore, & esse, neque in posterum cuiquam suffragari posse, vel debere, neque aliquem ijs de cetero vti vllo modo posse, etiamsi expressa, & specifica mentio, etiam de verbo ad verbum de ijs facienda esset, decernimus, & declaramus.

Exceptio de quibus in Rubrica fuit supra dictum.

§.2. Firmis tamen, & in suo robore permaneñ omnibus indultis, & alijs concessionibus prædictis, viuæ vocis oraculo S. R. E. Cardinalibus ad ipsorum, vel aliorum quorumcumque fauorem, propria S.R.E. Cardinalium manu firmatis, pro ipsis, vel alijs factis, & de quibus iidem S.R.E. Card. testimonium in scriptis præbuerint.

Clausularum præseruatiuarum appositio.

§.3. Decernentes, præsentes literas, & in eis contenta quæcúque, etiam ex eo, quòd quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, & auditi non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, ad ius vel controuersiam reuocari, ad terminos iuris reduci, aut aduersus illas, quodcumque iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere.

Clausula sublata.

§.4. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.5. Non obstañ præmissis, ac quibusuis cóstitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorumq. Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatis, Prioribus, Rectoribus, & alijs Superioribus prædictis, sub quibuscúque teñ, & formis, ac cum quibusuis, etiã derogatoriarũ derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritañ, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenore huiusmodi, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habeñ, illis aliàs in suo robore permãsuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscúque.

Trãsumptorum fides.

§.6. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Publicatio in Vrbe omnes ligare decernit.

§.7. Quodque eædem præsentes literæ, seu illarum exempla ad valuas Basilicarum S. Io. Lateraneñ, ac Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ affixæ, omnes ita arctent, & afficiant, ac si vnicuique personaliter intimatæ fuissent.

D. P. An. 2. die 2. Iulij.

Datum Romæ apud S. Mariam maiorem sub annulo Piscatoris, die 2. Iulij 1622. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1622. Indictione quinta, die verò prima mensis Septemb. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia PP. XV. anno eius secundo, retroscripta Const. affixa, & publicata fuit ad Valuas Basilicarum S. Io. Lateran. Principis Apostolorũ de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Brandimartem Latinum Apost. Cursorem.

Octauius Spada Mag. Curs.

XXVIII. Contra hæreticos in locis Italiæ, & insularum adiacentium quouis prætextu commorantes, eorumq. fautores.

Edita An. D. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis Beati Petri Apostolorum Principis successoris munus exigit, vt pro incumbente Dominici gregis cura, & sollicitudine, Prædecessorum suorum Constitutiones, eas præsertim quæ ad Sacrosanctæ Fidei Catholicæ conseruationem pertinent, quo suum perpetuum sortiantur effectum, & inuiolabiliter obseruentur, innouet, & extendat, prout rerum, & temporum qualitatibus debite compensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Clem. VIII. edicti confir. quæ est sup. to. 3. fol. 42.

§. 1. Aliàs siquidem à fel. record. Clemente Papa VIII. prædecessore nostro emanarunt litteræ tenoris subsequentis, videlicet. Cum sicut non sine, &c:

Omittitur residuum quia habes sup. tom. 3. fol 42.

Hoc Pont. illâ innouat, præcipitque obseruari.

§. 2. Nos inuiolabili dictarum Clementis litterarum, & in eis contentorum quorumcumque obseruationi, quantum Nobis ex Alto conceditur, prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Clementis prædecessoris literas, cum omnibus & singulis in eis contentis, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illasque innouamus, ac inuiolabiliter obseruari mandamus.

Et plenius modo disponit contra illa reliquis.

§. 3. Insuper ne vllus hæreticus in locis Italiæ, & insularum adiacentium, neque etiam sub commercij, mercimonij, aut alio quouis prætextu domicilium contrahere, seu domum apertam habere propriam, vel conductam, aut gratis concessam, seu habitari, aut morari possit, earumdem tenore præsentium prohibemus, ac respectiue statuimus, & ordinamus.

Contrauenientibus pœnas infligit.

§. 4. Contra prohibitioni autem, & statuto, & ordinationi nostris huiusmodi non parentes, seu contrauenientes, cuiusuis status, gradus, ordinis, dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam secularis existentes, iuxta formam iuris procedatur, & puniantur.

Illorum fautores etiam & receptatores puniri iubet.

§. 5. Et simili modo eos, qui hæreticos prædictos receptauerint, eisq. quoquomodo contra præsentium literarum tenorem, fauorem, opem, seu auxilium præbuerint, vt fautores, & receptatores hæreticorum puniri.

Et ita & non aliter iudicari mandat.

§. 6 Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, delegatos, etiã S. R. E. Cardinales, & de latere Legatos, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vbique iudicari, & definiri debere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate, & tenore prædictis decernimus, & declaramus.

Quibuscumque non obstantibus.

§ 7. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Publicationis in Vrbe vis legis eiusdem.

§ 8. Volumus autem, quòd præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque eædem præsentes post duos menses à die illarum publicationis computandos, omnes, & singulos ad quos spectat, arctent, & afficiant, perinde ac si vnicuique personaliter intimatæ fuissent.

Dat. R. A. 2. die 2. Iulij.

Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 2. Iulij 1622. Pontificatus nostri anno secundo.

Publicatio.

Anno a Natiuitate D. N. Iesu Christi, 1622. Indictione 5. die vero prima mensis Sept. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Gregorij, diuina prouidentia Papae XV. Anno eius secundo, retroscriptæ Constitutio affixa, & publicata fuit ad valuas Basilicarum S. Io. Lateranensis, Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Brandimartem Latinum Apostolicum Cursorem.

Octauius Spada Mag. Curs.

XXIX. Ampliatio, & declaratio prohibitionis asserendi B. Mariam Virginem conceptam fuisse in peccato originali.

Ad hæc vide, quæ superius notaui in constit. 97. Pauli V. to. 3. fo. 256.

Edita A. D. 1622.

In generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico in Monte Quirinali coram S. D. N. Gregorio diuina prouidentia PP. XV. ac Illustriss. & Reuerendiss. DD. S. R. E. Cardd. aduersus hæreticam prauitatem Inquisitoribus generalibus à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis. feria 3. die 24. Maij, Anno à Natiuitate D. N. Iesu Christi 1622.

SAnctissimus D. N. auditis votis Illustrissimorum, & Reuerendissimorum DD. Cardinalium contra hæreticam prauitatem Generalium Inquisitorum, decretum alias editum a fel. rec. Paulo V. eius prædecessore tenoris sequentis, videlicet.

Pauli V. decretum.

Sanctissimus Dominus Noster post longam, & maturam discussionem auditis votis Illustrissimorum, & Reuerendissimorum DD. Cardinalium contra hæreticam prauitatem Generalium Inquisitorum, re accurate, ac diligenter perpensa, prouide considerans, quod quamuis in Constitutione fel. rec. Sixti IV. super CONCEPTIONE Beatissimæ Virginis MARIAE pro submouendis inter Christifideles scandalis, rixis, & contentionibus edita, à S. Tridentina Synodo innouata, & deinde in alia constitutione San. mem. Pij V. super eadem re, quas similiter Sanctitas sua innouauit cum quibusdam prouisionibus, & adiectionibus pœnarum pro efficaciori carũ obseruatione, relinquatur vnicuique libera facultas tenendi, & eriã asserendi vtramque partem, quòd scilicet fuerit, vel non fuerit concepta cum peccato originali, & dum tamen neutra, veluti erronea, aut hæretica damnetur, nihilominus ex occasione assertionis affirmatiuæ in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & actibus publicis, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo Christiano, eum magna Dei offensa, scandala, iurgia, & dissensiones. Propterea volens huiusmodi scandalis ex debito sui muneris prouidere, decreuit, & præcepit, ac præsentis decreti virtute mandat, & præcipit omnibus, & singulis cuiusuis Ordinis, & Instituti regularibus, & alijs quibuscumque, tàm Ecclesiasticis, quam secularibus personis cuiusuis côditionis, status, gradus, ordinis, aut dignitatis, tàm Ecclesiasticæ, quam secularis, etiam si specialis specifica, & indiuidua earum effec necessariò mentio facienda, vt in posterum, donec articulus huiusmodi à Sancta Sede Apostolica fuerit diffinitus, vel per Sanctitatem Suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & alijs quibuscumque actibus publicis asserere, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali; Contrafacientes autem eadem Sanctitas Sua voluit, & declarauit subiacere debere, & subiecit censuris, & pœnis contentis in supradictis constitutionibus suorum prædecessorum, & ipso facto incurrendis: Per huiusmodi tamen prouisionem Sanctitas Sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei vllum prorsus præiudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus de præsenti reperitur, præterquam quoad supra disposita. Vlterius sub eisdem censuris, & pœnis mandans, quòd negatiuam opinionem, videlicet quòd non fuerit concepta cum peccato originali, in prædictis publicis actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, seu tractent. Insuper voluit, & expressè mandauit, vt extra hos casus expressos publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictæ constitutiones firmæ, & illæsæ remaneant, & exactè obseruentur perinde, ac si præsens decretum non emanasset. Et ita decreuit, & mandauit vbique inuiolabiliter obseruari, non obstantibus in hac parte supradictis constitutionibus, & alijs omnibus in contrarium facientibus &c.

Prohibuit in actibus publicis asserere B. Virg. conceptam fuisse in peccato originali vt in const. indic. in rubr.

Quod hic Pont. extendit etiam ad actus priuatos.

§. 2. Hoc suo præsenti decreto ex eisdem causis euitanda scandala, dissensiones, atque discordias in Populo Christiano, quæ pari ratione oriri possunt, &, vt accepit, in aliquibus Regionibus iam ortæ sunt ex sermonibus priuatis occasione assertionis affirmatiuæ, extendit, & ampliauit etiam ad priuata colloquia, & scripta, mandans, & præcipiens omnibus, & singulis supradictis, ne de cetero, donec articulus huiusmodi à Sede Apostolica definitus, vel per Sanctitatem Suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, neque etiam in sermonibus, & scriptis priuatis audeant asserere, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmatiua aliquo modo agere, seu tractare, exceptis tamen quibus a Sancta Sede Apost. fuerit super hoc specialiter indultum. Per hoc tamen Sanctitas Sua non intendit reprobare hanc opinionem, nec ei vllum prorsus præiudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus reperitur, præterquam quoad in supradicto fel. record. Pauli V. & hoc suo decreto disposita.

Reliquis firmis esse alijs const. confirm.

§. 3. Eademq. Sanctitas Sua voluit, & expressè mandauit, vt in reliquis omnibus, vbi huiusmodi decretis non aduersantur, constitutiones Sixti IV. Alexandri VI. & Pij V. ac Pauli V. eius prædecessorum super Conceptione Beatissimæ Virginis firmæ, & illibatæ remaneant, ac exactè obseruentur perinde, ac si huiusmodi decretum non emanasset.

Et in diuinis officijs celebrandis vti quam Conceptionis nomine debere.

§. 4. Et insuper eadem Sanctitas Sua, cum Sancta Romana Ecclesia de Beatiss. Virginis Conceptione Festum solemniter, & Officium celebret, omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis, tam secularibus, quam cuiusuis Ordinis, & Instituti regularibus mandat, ac præcipit, vt in Sacrosancto Missæ sacrificio, ac diuino Officio celebrandis, tam publicè, quam priuatim, non alio, quàm Conceptionis nomine vti debeant. Contrauenientes autem Sanctitas Sua voluit, & declarauit subiacere debere, & subiecit censuris, & pœnis contentis in supradictis constitutionibus, ac præfato decreto suorum prædecessorum ipso facto incurreñ. Et ita decreuit, & mandauit vbique inuiolabiliter obseruari.

Contraria abrogat.

§. 5. Non obstañ. in hac parte constitutionibus suprascriptis, decreto præfato Pauli V. consuetudinibus etiam immemorabilibus, necnon omnibus, & singulis, quæ Prædecessores prædicti voluerũt non obstare, ac alijs quibuscumque in contrarium facientibus.

Executores deputat constitutionis.

§. 6. Volens, & decernens pro obseruatione, & executione præsentis decreti, & omnium in eo contentorum, quòd contra huiusmodi transgressores etiam regulares, cuiusuis Ordinis, & Instituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque Ecclesiasticas, & seculares personas cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, aut dignitatis tam Ecclesiasticæ, quam secularis, tàm Episcopi, & Prælati Superiores, alijq. Ordinarij locorum, quam hæreticæ prauitatis vbique locorum deputati Inquisitores procedant, & in eos seuere animaduertant, tribuens eis, & eorum cuilibet liberam facultatem, & auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac pœnis coercendi, & puniendi.

§ 7. Vo-

Publicationẽ in Vrbe decreuit, omnesq; ligare debere.

§.7. Voluit demum, ne præmissorum ignorantia à quoquã prætendi possit, quod præsens decretum, seu illius exempla ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita arctent, & afficiant perinde, ac si vnicuique personaliter intimata fuissent; quodque præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si fuerint exhibitæ, vel ostensæ.

Andreas de Pettinis S.R.& vniuers.Inquis.Not.

Publicatio in Vrbe P.A.2. die 2. Iunii 1622.

Anno à Natiuitate D.N. Iesu Christi millesimo sexcentesimo vigesimo secundo, Indict. v. die verò secunda mensis Iunij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XV. Anno eius secundo, supradictum decretum affixum, & publicatum fuit ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, vt moris est, per me Brandimartem Latinum S.D.N. Papæ Curs.

Sequitur declaratio supradicti decreti.

Edita Ann. Dom. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

EXimij, atque singulares fructus, quos dilecti filij Fratres Ordinis Prædicatorum in militanti Ecclesia, cuius regimini, diuina disponente clementia, præsidemus, attulerunt, & in dies afferunt, promerentur, vt eosdem Fratres, specialibus fauoribus, & gratijs, quantum cum Domino possumus, libenter prosequamur.

Paul. V. edidit decretum quod est hic sup. fol. 256. Hic tamen illud ampliat vt in §§. præcedentibus.

§.8. Alias siquidem fel. rec. Paulus Papa V. Prædecessor noster.

Omittitur residuum decreti huius, quia est hic supra fol. 256.

§.9. Nuper verò Nos sub die videlicet 24. Maij 1622. in Generali Congregatione.

Hoc decretum est quod præcedit.

Et modo illud declarat.

§.10. Nunc autem Nos eiusdem Fratres Ordinis Prædicatorum, quos in visceribus gerimus caritatis, specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, & interdicti, alijsq; Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, Omnibus, & singulis dicti Ordinis Prædicatorum Fratribus, vt de cetero in quibuscumque priuatis eorum colloquijs, seu conferentijs, inter se dumtaxat, & non inter alios, aut cum alijs, de materia eiusdem Conceptionis B. MARIÆ Virginis disserere, & tractare, absque vllo pœnarum in dictis decretis contentarum incursu, liberè, & licitè possint, & valeant, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, licentiam concedimus, & impartimur.

Et ita & non aliter iudicari decreuit.

§.11. Decernentes, Fratres præfatos à quoquam quauis auctoritate desuper molestari, perturbari, vel inquietari nullatenus posse, aut debere, sicq; & non aliter per quoscumq; Iudices ordinarios, & delegatos, etiã causarum Palatij Apostolici Auditores vbiq; iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Quibuscumq. non obstantibus.

§.12. Non obstantibus singulis præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. 2. die 28. Iulii.

Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 28. Iulij 1622. Pontificatus nostri Anno Secundo.

XXX. Quod in excommunicationem, & censuras Ecclesiasticas non incurrant, qui frumenta, & alias huiusmodi Annonæ species, extra Statum Ecclesiasticum certis casibus extrahunt.

Contra huiusmodi frumenta extrahentes extant nonnullæ prædecess. Pont. leges, quas tibi indicaui supra in constit. 12. Paul. V. tom. 3. fol. 140.

Edita An. D. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

ROmani Pontificis prouidentia circumspecta, ea quæ iustas ob causas interdum statuta sunt, cum temporum ratio, & ipsa rerum experientia suadet, moderatur, & immutat, prout conspicit in Domino salubriter expedire.

Paul. V. & alij prædecessores contra extrahentes frumenta plures leges ediderunt, vt videre est sup. in d. Paul. const. 12. t. 3. fol. 140. cuius idcò tenor hic omittitur. Idem Paul. aliam addidit constit. vt ibid. fol. 140. Cuius propterea tenor prætermittitur.

§.1. Alias siquidem à fel. rec. Paulo Papa Quinto prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentis videlicet.

Inter grauissimas curas, quas pro nostro munere assiduè sustinemus, illa postrema non est, in quam Nobis totis viribus incumbendum esse ducimus, vt nimirum Almam Vrbem nostram, & vniuersam Ecclesiasticam ditionem Annonæ caritate iam diu, grauiterque laborantem, quantum cum Domino poterimus, leuemus, &c.

§.2. Subindè verò per eumdem Paulum Prædecessorem, accepto, à nonnullis dubitari, an per præinsertas suas, aliasq; literas, & prohibitiones supradictas etiam prohiberetur, ne frumenta, blada, legumina, & ad id Annonæ genus, etiam si in proprijs bonis in statu Ecclesiast. existentibus, essent recollecta, à locis Sedi Apostolicæ immediatè subiectis, ad loca eidem Sedi mediatè subiecta, & à dictis locis sic mediatè subiectis ad alia loca extra dictum Statum asportarentur, & conducerentur, & idem Paulus Prædecessor Motu proprio, &c.

Hic modo Greg. in his de constit. exceptionibus, &

§.3. Cum autem, sicut accepimus, nonnullorum locorum Status nostri Ecclesiastici Nobis immediatè subiecti personæ frequens admodum commercium cum personis eiusdem Status Nobis mediatè subiecti, & è contra propter locorũ vicinitatem, seu aliàs habeant, propterea easdem personas sæpe censuris, & pœnis huiusmodi in eorum perniciem animarum varijs modis illaqueari contingat. Nos earumdem personarum conscientiarum securitati, & animarum saluti, commodisq; paterna caritate, quantũ cum Domino possumus, prospicere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deq; Apostolicæ potestatis plenitudine.

censuras contra illos imposítas casibus hic expressis non incurrere decernit.

Primus casus

Quod de cetero omnes, & quæcumque personæ, quæ Annonæ in constitutionibus prædictis extrahi prohibitæ, etiam solummodo quantitatem, quæ ad necessariam sustentationem suam, & familiarum suarum, vnius anni, siue vsque ad nouam messem sufficiat, extra Statum nostrum Ecclesiasticum huiusmodi Nobis, & S. R. E. immediatè subiectum ad Statum mediatè subiectum.

Secundus casus.

Tertius casus

Necnon quòd pauperes, qui fasciculos spicarum in agris relictarum, vnius diei labore collectos, pro victu, & necessitate tantùm sua diurna.

Quartus casus.

Ac similiter quòd religiosi mẽdicantes, qui granum, & alia similia pro eleemosyna data, pro victu Conuentuum suorum communi.

Ac præterea quòd rustici, & pauperes operarij, qui mercedem diurnam, nonnisi in grano, aut alijs Annonæ generibus huiusmodi consequi possunt.

Quintus casus.

Quique ad mercatus pullos, oua, fructus, vel alia similia in parua quantitate ferunt, & ex pretio rerum prædictarum panem, farinam, & similia pro suo, & familiarum suarum vsu, & necessitate dumtaxat ex locis Status prædicti immediatè subiecti ad loca Status Nobis mediatè subiecti aut etiam extra Statum nostrum Ecclesiasticum extraxerint, & asportauerint, dummodo omnis dolus, & fraus absit, ac mercatura; excommunicationis pœnam, ac censuras Ecclesiasticas non incurrant, decernimus, statuimus, & ordinamus.

Contrariisq. derogat.

§.4. Non obstantibus prædictis Pauli Prædecessoris, & aliorum Rom. Pont. eiusdem Pauli expressis literis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Admonemus autem, & in Domino hortamur omnes Christifideles, ad quos spectat, vt nostro huiusmodi Pastoralis indulgentiæ beneficio minimè abutantur, & agi meminerint de dispendio salutis æternæ.

Transl. quoq. credi mãdat.

§.5. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur.

Dat. P. A. 2. die 30. Iulii.

Dat. Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die 30. Iulij M. DC. XXII. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Publicatio.

Anno à Natiuitate Domini Nostri Iesu Christi Millesimo sexcentesimo vigesimo secundo, Indictione quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia PP. XV. eius Anno II. die verò tertia mensis Augusti, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum, Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ per nos Iulium Marzitellum, & Brandimartem Latinum S.D.N. Papæ Cursores.

Octauius Spada Mag. Curs.

Confirmatio, & ampliatio Constitutionis Clem. VIII. circa nouorum Conuentuum Regularium erectiones editæ. XXXI.

Pleniorem dispositionem in hoc decreuit Vrban. VIII. vt infra in eius constit. 25. Rom. aius. Quæ propterea omninò seruari debet.

Edita Ann. Dom. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Enunciatur tenor cõst. 90. Clem. 8. quæ est sup. in 3. tom. fol. 140.

§.1. CVm aliàs fel. rec. Clemens Papa Octauus decreuerit, Ordinarios locorum licentiam ad nouos Conuentus cuiuscumque, præsertim Mendicantium, Ordinis, in Ciuitatibus, & locis eorum ordinariæ iurisdictioni subiectis erigẽdos, impartiri nõ posse, nisi vocatis, & auditis aliorum in eisdem Ciuitatibus, & locis existentium Conuentuum Prioribus, seu Procuratoribus, & alijs interesse habentibus, & causa seruatis seruandis cognita, in eisdem Ciuitatibus, & locis nouos huiusmodi erigendos Cõuentus, sine aliorum detrimento, commodè sustentari posse constiterit. Si verò ab eorum sententijs ad Sedem Apostolicam prouocari, & appellari contigerit, ipsos Ordinarios tamdiu erectionem nouorum Conuentuum suspendere debere, quamdiu à dicta Sede in ea causa pronunciatum extiterit, ne aliàs prout in decreto huiusmodi plenius continetur.

Qui Congr. Cardinalium Præposit. negotiis Regul. iussu huius Greg. innouauit

§.2. Verùm per piæ mem. Paulum Papam Quintum accepto, plerosque ex Ordinarijs prædictis, fauore, vel nimia exposcentium importunitate ad nouos Conuentus, seu Domus, præter, & contra tenorem prædicti decreti erigendos, plerumque adduci, quo fit, vt, non habita debita eleemosynarum, seu redditum cuiuscumque Monasterij, Conuentus, seu Domus ratione, Monaci, seu Fratres, aut Religiosi ibi degentes, manuteneri nequeant, & ad tam exiguum numerum reducantur, vt cultus diuinus in eorum Ecclesijs destituatur, ibique regularis disciplina, vt conuenit, conseruari non valeat. Sacra Congregatio Illustrissimorum DD. Cardinalium negotijs Regularium Præpositorum, ad quos idem Paulus Papa V. negotium huiusmodi, reiecerat, tot incommodis obuiam ire, eisque aliquod opportunum remedium adhibere cupiens, decreti huiusmodi seriores, ac totos tenores præsentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plenè, & sufficienter expressis habens, viuæ vocis oraculo à S. D. N. Gregorio Papa XV. habito, decretum prædictum, quatenus opus sit, innouat, & in vsum reducit.

§. 3. Volens, quod de cetero Monasterium, Conuentus, Domus, Congregatio, vel Societas Religiosorum, seu Regularium cuiuscumque, etiam Mendicantium, Ordinis, Societatis, & instituti, quocumque nomine nuncupentur, etiam si de illis particularis, expressa, & specifica mentio habenda esset, in quacumque Ciuitate, vel Oppido, seu quocumque alio loco non erigantur, nisi in eo saltem duodecim Fratres, aut Monaci, seu Religiosi inhabitare, ac ex redditibus, & consuetis eleemosynis sustentari valeant, ac Priores, seu Procuratores aliorum Monasteriorum, Conuentuum, seu Domorum aliarum Religionum, vel Congregationum, aut Societatum, seu Institutorum huiusmodi non solum in prædictis, sed etiam in aliis per quatuor millia passuum circumuicinis locis, ad id vocati, & auditi fuerint, ac tali erectioni consenserint, vel alias Ordinarius locorum constiterit, Religiosos Monasterij, Conuentus, seu Domus regularis sic erigendi, seu erigendæ, absque detrimento Religiosorum in Monasterijs, seu Domibus antea in Ciuitatibus, seu locis huiusmodi erectis degentium, ibi in numero duodecim commode, & congrue manuteneri, & ali posse. Si verò noui Conuentus, Domus, Congregatio, vel Societas huiusmodi instituendæ erunt, nullique alij Regulares inibi reperiantur, Ordinarij locorum nihilominus diligenter inquirant, ac locorum Incolæ, & habitatores, quorum & consensum requirant, ac adhibeant, huiusmodi duodecim Religiosos in Conuentibus, vt præmittitur instituendis commode alere, & manutenere valeant.

§. 4. Si verò à decreto, seu decretis per Ordinarios prædictos in causis huiusmodi ferendis legitime appellari contigerit, ex nunc prout ex ea die, qua appellatio interponetur, ea ad eamdem Sacram Congregationem vna cum toto negotio principali deuoluta censeatur, appellationeque huiusmodi pendente, nihil innouandum esse, irritumque & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernens, quibuscumque in contrarium facien. non obstantibus.

Romæ 17. Augusti 1622.

Ant. Card. Saulius.

XXXII. Priuilegia, & Indulta Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Capella Sanctitatis suæ Assistentium.

Non dissimilia priuilegia concessit huiusmodi Assistentibus Iul. III. *vt Const.* 12. *Roman:* s, *sup. tom.* 1. *fol.* 576.

Edita Ann. Dom. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Circumspecta Romani Pontificis, gratiarum dispensatoris, prouidentia, eas consueuit personas condignis præcipue fauoribus, & gratijs prosequi, quas sibi, & Apostolicæ Sedi deuotas, & obsequiosas, ac plurimis cognoscit meritis adiuuari.

§. 1. Hinc est, quod Nos, Venerabiles Fratres, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, Prælatos domesticos nostros, & in Capella nostra Assistentes, eorum meritis, & obsequijs exigentibus, condignis fauoribus, & gratijs prosequi, titulisque & honoribus decorare volentes: Motu proprio, non ad ipsorum Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, vel aliorum pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de mera nostra liberalitate, & certa scientia, eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, ac eorum singulos respectiue, Nobiles Apostolica auctoritate tenore præsentium creamus, & facimus, ac nobilitamus, Nobilitatisque titulis & insignibus decoramus, necnon aliorum nobilium numero, & consortio fauorabiliter aggregamus, ac pro nobilibus haberi, & nominari, ac reputari volumus, & mandamus, eisque vt omnibus, & singulis priuilegijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, derogationibus, mandatis, dispensationibus, fauoribus, gratijs, & indultis, quibus alij nobiles, etiam de nobili Comitum genere, etiam qui Illustres reputantur, etiam ex vtroque parente procreati, de iure vel consuetudine, ac alias quomodolibet vtuntur, potiuntur, & gaudent, etiam vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè possint, & valeant vere, & non ficte in omnibus, & per omnia ac si de illustri genere ex vtroque parente procreati forent, ita quod inter eos, & ipsos Illustres, quoad nobilitatem, & alia ad illam necessaria, nulla penitus sit differentia, nec fictio locum habeat, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus.

Exemptio à solutione vectigalis vini pro sex vegetibus. §. 2. Necnon eos, & eorum singulos, dum in Curia præsentes erunt, a solutione vectigalis, vini pro sex vegetibus pro quolibet dumtaxat, de quibus eorum, & cuiuslibet ipsorum arbitrio disponere valeant ad instar Cameralium, eisdem, auctoritate, & tenore eximimus, & liberamus, ac liberos, & exemptos esse volumus.

§. 3. Insuper eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & eorum singulis vnam portionem panis, honoris nuncupati, ex Palatio Apost. dietim habendam, percipiendam, & consequendam, auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & assignamus.

§. 4. Ac illis & eorum singulis, vt tres viros, vitæ, ac morum probitate, alijsque virtutum donis commendatos, qui nostris, & Sedis Apostolicæ obsequijs insistere proponant, in nostros, & eiusdem Sedis Notarios auctoritate nostra Apostolica recipiendi, & admittendi, ac aliorum nostrorum, & Sedis prædictæ Notariorum numero, & consortio fauorabiliter aggregandi.

§. 5. Ipsique, vt, etiamsi habitum, & rocchettum non deferant, nihilominus omnibus, & singulis fauoribus, honoribus, priuilegijs, gratijs, indultis, præeminentijs, exemptionibus, & prærogatiuis, quibus alij nostri, & dictæ Sedis Notarij, tàm de iure, quàm de consuetudine, aut aliàs quomodolibet vtuntur, fruuntur, & gaudent, similiter vti, frui, & gaudere possint, & valeant. Sine tamen aliorum nostrorum, & eiusdem Sedis Notariorum de numero participantium præiudicio, & citra exemptiones a Sacro Concilio Tridentino sublatas, ac facultates legitimandi, ad gradus promouendi, ac Notarios, seu Tabelliones creandi, aliaque similia priuilegia eisdem Notarijs de numero participantium concessa, seu ab eis prætensa, quibus Notarij ab illis vigore præsentium creandi nullibi vti valeant, & si secus ab eis fieri contigerit, irritum, & inane existat, indulgendi.

§. 6. Necnon etiam alios octo viros habiles, & idoneos, ac qualitatibus ad hoc requisitis præditos, Auratæ militiæ Equites eadem auctoritate, creandi, & deputandi, illosque aliorum militiæ huiusmodi Equitum numero, & consortio fauorabiliter aggregandi, ac eisdem vt torquem aureũ, ac ensem, & aurata calcaria gestare, omnibusque, & singulis priuilegijs, gratijs, indultis, & prærogatiuis, quibus alij Equites huiusmodi vtũtur, potiuntur, & gaudẽt, similiter vti, potiri, & gaudere valeant, citra tamen exẽptiones a dicto Cõcilio sublatas, concedendi facultatẽ auctoritate, & tenore præmissis impartimur.

§. 7. Ac vlterius eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & eorum singulis, vt in his, quæ ad eorum Collegium pertinere iudicabunt, quæcumque Statuta, Capitula, & Ordinationes, licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus, & Concilij Tridentini decretis, ac Constitutionibus Apostolicis non contraria, facere, & edere, illaque pro tempore, prout expedire cognouerint, mutare, corrigere, & in melius reformare.

§. 8. Necnon pro spirituali eorum consolatione, in priuato domus cuiuslibet illorum, etiam in Alma Vrbe nostra existentis, Oratorio ad hoc decenter muro extructo, & ornato, seu extruendo, & ornando ab omnibus domesticis vsibus libero, per dilectum filium nostrum in eadem Vrbe Vicarium in spiritualibus generalem prius visitando, & approbando, vnam Missam pro vnoquoque die, & dummodo in domo huiusmodi celebrandi licentia alteri concessa non fuerit, per se ipsos celebrare, seu per quemcumque sacerdotem approbatum secularem, vel de Superiorum suorum licentia regularem, sine tamen quorumcumq; iurium parochialium præiudicio; ac quoad eos, qui extra Vrbem fuerint, Paschatis Resurrectionis, Pentecostes, & Natiuitatis Domini nostri Iesu Christi, alijsq; solemnioribus anni festis diebus exceptis, in sua, ac cuiuslibet eorum familiæ præsentia celebrari facere, ita tamen vt familiares eorum seruitijs non necessarij ibidem Missæ interessentes, ab obligatione audiendi Missam in Ecclesia diebus de præcepto minimè liberi censeantur.

§. 9. Præterea eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & eorum singulis, vt quicumque loci Ordinarij, vel Canonici Metropolitanarum, seu aliarum Cathedralium Ecclesiarum, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, tam in Romana Curia, quàm extra eam ad id per eos respectiue coram Notario, & Testibus fide dignis eligendi, seu eligendæ, quascumque pensiones annuas illis, & eorum singulis super mensarum Abbatialium, seu Capitularium, ac Episcopalium, & Archiepiscopalium, ac quorumcumq; aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, ac quorumuis ordinum, & militiarum regularium, etiam Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, quomodocumque, & qualitercumque qualificatorum fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, ac distributionibus, etiam quotidianis, ipsis nunc, & pro tempore reseruatas, assignatas, ac reseruandas, & assignandas, pro summa videlicet quingentorum ducatorum auri de Camera, quoad singulos eorum quandocumque alicui eorum respectiue placuerit simul, vel successiue, in toto, vel in parte, etiam in cuiuslibet eorum mortis articulo cassare, & extinguere, ac postquam cassatæ, & extinctæ fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, & distributionibus vsque ad summam, & quantitatem prædictam, vni, vel pluribus alijs personis, etiam per eos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Ecclesiastica obtinentibus, & expectantibus, seu clericali saltem charactere insignitis, & alias pensionum huiusmodi capacibus, etiam eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus ad id ab eis speciale mandatum habentibus, ijsdem modo, & forma, quibus eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac eorum singulis reseruatæ, & assignatæ fuerint; etiam absque consensu easdem pensiones soluere debentium desuper præstando, vsque ad summam, & quantitatem prædictam, etiam literis Apostolicis super reseruationibus, & assignationibus huiusmodi non confectis, ac alias cum omnibus, & quibuscumque exemptionibus, priuilegijs, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus, & cautelis, ac etiam censuris, & pœnis in prioribus reseruationibus huiusmodi concessis, & contentis, integre persoluendas reseruare, constituere, & assignare valeant, eisdem auctoritate, & tenore de speciali gratia indulgemus.

§. 10. Necnon eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac eorum singulis, vt de omnibus, & singulis domibus, prædijs, possessionibus, terris, & locis, ac iurisdictionibus, ceterisque bonis mobilibus, & immobilibus, quæ tamen non sint altaris, vel altarium Ecclesiarum illis, & eorum cuilibet pro tempore commissarũ, seu alicui speciali earum seruitio, vel ministerio, aut alias diuino cultui, vel vsui dedicata, seu ad eius vsum confecta, seque mouentibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretij, & conditionis existentibus, ac iuribus, & actionibus ad eos ratione quarumcumque Cathedralium, etiam Metropolitanarum, & Patriarchalium Ecclesiarum, quibus hactenus præfuerunt, & ad præsens præsunt, necnon ad quas eos forsan deinceps transferri, & quibus

eos

eos præfici, & præesse contigerit, necnon Monasteriorum, Prioratuum, Præposituratum, dignitatum, ac aliorum quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, & quorumuis ordinum regularium, quæ etiam ex quibusuis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac aliàs quomodolibet obtinuerunt, obtinent, & obtinebunt, ac fructuum, reddit, uum, & prouentuum Ecclesiasticorum, necnon pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus, & prouentibus eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac eorum singulis reseruatorum, & assignatorum, ac reseruatarum, & assignatarum, reseruandorum, & assignandorum, reseruandarumque, & assignandarum, quos, & quas perceperint, percipiunt, & percipient in futurum, necnon emolumentorum quorumcumque Romanæ Curiæ officiorum, ac aliàs quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, necnon eorum, & cuiuslibet eorum industria, & labore quomodolibet, & vndecumque, licitè tamen acquisitis, & acquirendis, ac aliàs, etiam de muneribus, & officijs, quæ exercuerunt, ac eos exercere contigerit, & alia quauis occasione, vel causa, seu contemplatione ad eos peruentis, & peruenturis, etiam si in pecunia numerata, ac iocalibus, gemmis, alijsque pretiosioribus rebus consistant, tàm in dicta Curia, quàm extra eam vbique locorum, & penès beneficia ipsa existentibus, quorum omnium qualitates, & veros etiam annuos valores, etiamsi talia forent, quæ in generali appellatione bonorum, & supellectilium non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, præsentibus, ac si specificè, & sigillatim exprimerentur, & denominarentur, pro sufficienter expressis, & declaratis haberi volumus, vsque ad summam mille ducatorum auri de Camera, tàm pro decentibus, & honestis impensis funebribus, quàm etiam pro remuneratione illorum, qui illis viuentibus inseruierint, etiam vltra seruitij meritum, ac in eorumdem Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & eorum singulorum consanguineorum, & affinium, ac quorumcumque piorum locorum fauorem, & vsum, & alias pro arbitrio, & voluntate eorum, & cuiuslibet eorum, absolutis, prius tamen de omnibus bonis prædictis ære alieno, & ijs, quæ pro restaurandis domibus, seu ædificijs consistentibus in locis Ecclesiarum, vel beneficiorum per eosdem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, ac eorum singulos obtentorum culpa, aut negligentia eorumdem Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, ac eorum singulorum, aut illorum procuratorum destructis, vel deterioratis, necnon recuperandis alijs iuribus earumdem Ecclesiarum, vel beneficiorum deperditis ex culpa, vel negligentia supradictis, fuerint opportuna, deductis, & sine præiudicio literarum, seu constitutionum Apostolicarum super residentia editarũ, & iurium Cameræ Apostolicæ, quoad bona iurisdictionalia, testari, ac testamento, codicillis, fideicõmissis, legatis, donationibus, tam inter viuos, quam causa mortis, ac alijs quibuscumque modis, & titulis, scriptura, etiam minus solemni coram duobus, vel tribus testibus, aut etiam cedula sola manu illorum scripta, vel subscripta, ac aliàs in omnibus, & per omnia, prout, & quemadmodum eis videbitur, etiam in ipsa Curia, & in mortis articulo, & nulla facta mentione præsentis, vel aliarum illis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quòd in vim illarum testari, seu disponere velint, & intendant, semel, atque iterum, aut pluries statuere, disponere, ac ordinare, itaut quicquid testatum, gestum, aut ordinatum, vel aliàs dispositum ab eis fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac aliàs omni meliori modo valeat, & seruari debeat, ipsaque testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, donationes, legata, & statuta pluries, ac toties, quoties eis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum reuocare, & alia de nouo edere liberè, & licitè valeant, auctoritate, & tenore præmissis plenam, & liberam concedimus facultatem.

Defectus super eisdem dispositionibus tam factos, quàm sequendos supplet. §.11. Et nihilominus quæcumque huiusmodi testamenta, legata, donationes, dispositiones, & alia de huiusmodi bonis, iuribus, & actionibus, fructibus, pecunijs, iocalibus, alijsque rebus supradictis, etiam in fauorem consanguineorum, & affinium prædictorum, ac aliàs quomodolibet ab eisdem Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & eorum singulis facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea, quæ per illos in futurũ quomodolibet fient, ex nunc prout ex tunc, & è contra approbamus, & confirmamus, omnesque, & singulos iuris, & facti, ac solemnitatum omissarum, & omittendarum, necnon substantiales, aliosque defectus quoscumque, si qui interuenerint, aut interuenerunt in eisdem, etiamsi tales sint, vel fuerint, quòd specialis, & specifica de illis mentio præsentibus habenda esset, supplemus.

Inhibitio circa molestantes. §.12. Districtiùs inhibentes quibusuis Archiepiscopis, Episcopis, aut alijs Ecclesiarum Prælatis, necnon Cameræ prædictæ Præsidentibus, & Clericis, ac eorum, necnon Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cruciatæ sanctæ, ac alijs Collectoribus, & Subcollectoribus, ceterisque cuiuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, etiam quauis auctoritate, & potestate fungentibus, ne Vniuersitates, Collegia, ac loca, legatarios, hæredes, & personas, necnon testamentorum, voluntatum, & ordinationum huiusmodi executores prædictos, directè, vel indirectè quouis quæsito colore, vel ingenio molestare audeant quoquomodo, vel perturbare.

Clausula præseruatiua. §.13. Ac decernentes, prædicta omnia, & singula, præsentesque literas, ac omnia, & singula in illis contenta, necnon testamenta, donationes, codicillos, fideicommissa, legata, ordinationes, derogationes, dispositiones, & alia quæcumque, necnon quæ in præmissis facta sunt, aut earumdem præsentium vigore fieri contigerit, tàm vigore præsentis, quàm aliarum concessionum illis factarum, ac deinceps in genere, & in specie faciendarum cum inde secutis, & secuturis, valida, firma, & efficacia fore, necnon perpetua firmitate subsistere, suosque plenarios, ac omnes effectus sortiri, & obtinere, nec etiam per translationem ad Metropolitanas, vel Patriarchales Ecclesias, vel quamlibet aliam status, & personæ ipsorum Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, ac eorum singulorum respectiuè mutationem, nec per similes, vel dissimiles gratias illis concessas, & concedendas confundi, sed ipsis cumulatiuè in omnibus, & per omnia vti, & si quid in vna ex facultatibus huiusmodi defecerit, id per aliam suppleri debere, nec hæredes, legatarios, ac loca, ad quos, seu quæ, bona, iura, & actiones deuenient, vel quibus relinquentur, aut executores prædictos ad tertiam, seu aliam eorum partem, quam etiam ex nunc illis, ac locis, hæredibus, legatarijs, ac donatarijs prædictis liberaliter concedimus, & donamus, Cameræ, vel Fabricæ, aut beneficijs prædictis, etiam pro expeditione contra infideles, & quibuslibet alijs quantumlibet pijs vsibus soluendum, aut cum ijs desuper componendum, vel ipsos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & eorum singulos ad aliam particularem licentiam, siue indultum, aut confirmationem præsentium a Nobis, vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum, aut impetrandum, vel etiam in alia simili gratia, sine eius confirmatione illis quomodocumque concedenda de præsenti mentionem aliquam faciendum teneri, nec ad id vlla vmquam necessitate cogi posse.

Decretum irritans. §.14. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac eiusdem S.R.E. Cardinales, necnon pro tempore existentes eiusdem Cameræ Camerarium, Præsidentes, & Clericos in quauis causa, & instantia iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Executores illius constituit. §.15. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Ostieñ, & Portueñ Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte ipsorum Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, seu alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra easdem præsentes, & in eis contenta quæcumque firmiter obseruari, ac eos illis omnibus pacificè frui, & gaudere, non permittentes illos per quoscumque quauis auctoritate fungentes contra præsentium earumdem tenorem quomodolibet indebitè molestari, inquietari, vel perturbari, contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, censuras, & pœnas ipsos, & iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Contraria tollit. §.16. Non obstañ præmissis, ac piæ mem. Bonifacij Papæ VIII. etiam Prædecessoris nostri de vna, & in Concil. generali edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, necnon Lateraneñ Concilij nouissimè celebrati de certo eorumdem Notariorũ numero, etiamsi ad illum nondum deuentum fuerit, cui per hoc aliàs derogatum non intendimus, & de consensu præstando in pensionibus, & quibuscumque alijs, etiam per Nos, & Sedem prædictam editis, & in posterum edendis Cancellariæ Apostolicæ regulis, ac stylo in similibus hactenus obseruato, ac recolendæ memoriæ Alexandri VI. tertiam partem bonorum Ecclesiasticorum Cameræ prædictæ deberi inter alia disponente, ac quarumuis aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, ac quibusuis alijs Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon quorumuis Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, Collegiorum, Militiarum, & Officiorum dictæ Curiæ, ac Vrbis, aliarumque Ciuitatum, & locorum, ac Cameræ prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis dictis Ecclesijs, Monasterijs Ordinibus, & Hospitali, illorumque Præsulibus, ac Superioribus, Magistris, Præceptoribus, ac Militibus, Capitulisquoque, Conuentibus, Ciuitatibus, & locis, alijsque prædictis, necnon illorum Communitatibus, ac etiam vectigalis vini huiusmodi Exactoribus, & Appaltatoribus, seu redemptoribus, & quibusuis alijs personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac etiam Nos, & Sedem prædictã etiam consistorialiter, etiam de eorumdem Cardinalium consilio, etiã per modum statuti, & constitutionis perpetuorum, ac Motu, & scientia similibus, deq; Apostolicæ potestatis plenitudine, vel ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, seu illorum contemplatione in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, etiamsi in eis, ac statutis prædictis caueatur expresse, quod Exactores, & Appaltatores vectigalis prædicti, vectigal huiusmodi etiam ab exemptis exigere, ac illos ad solutionem, seu contributionem cogere, & compellere possint, seu debeant; quodq; Præceptoriæ, & alia beneficia quæcũq; dicti Hospitalis, tàm ex eorũ institutione, quàm ex stabilimentorum dispositione

pensionibus, Clericis secularibus, & alijs personis etiam Apostolica auctoritate reseruandis, grauari non possint, quodque stabilimentis, ac priuilegijs prædictis, etiam vigore implicitæ derogationis latissime extendendæ, etiamsi per quascumque literas Apostolicas, ac quasuis, etiam derogatoriarum derogatorias, efficaciores, & insolitas clausulas, derogari non possit, nec derogatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de consilio Cardinalium eorumdem fiat, & tum demum Magistri, & Conuentus prædictorum ad id accedat assensus, sintque literæ derogationis huiusmodi, etiam per dictum Magistrum subscriptæ, ac illi, & prædictis Conuentui per diuersas in forma Breuis, & alias literas diuersis temporibus cum certis interuallis præsentatas intimatæ, & non aliàs, nec alio modo, & semper in omnibus, quæ sic fient, etiã de simili consilio derogationes, sit apposita clausula, quod illarum effectum sortiantur, de consensu Magistri, & Conuentus prædictorum, & non alias, nec alio modo; Quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat in genere, vel in specie ad effectum præsentium sufficienter, & expressè derogamus, ac derogatum esse decernimus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Nomina Assistentium Capellæ quibus hæc priuilegia suffragari decreuit.

§.17. Volumus autem, & Apostolica auctoritate decernimus, quòd priuilegia huiusmodi infrascriptis Assistentibus dumtaxat suffragentur. Nomina autem Assistentium prædictorum sunt hæc, videlicet, Ascanius Constantinopolitanus, & Deiphebus Hierosolymitanus Patriarchæ, Petrus Ardmacañ, Galeatius olim Bareñ, Artilius Athenarum, Vlpianus olim Theatiñ, Paulus Aemilius Amalphitañ, Dominicus Ianueñ, Philibertus Taurineñ, Andreas Messaneñ, & Alphonsus Rhoneñ Archiepiscopi, Marinus Brixieñ, Paulus olim Ilerneñ, Berlingerius olim Ariminen, Iacobus Vercelleñ, Antonius Vigilieñ, Petrus Antonius Troiañ, Ioannes Baptista Nolañ, Antonius Casertañ, Alphonsus Angloneñ, & Ioannes Vincentius Tagalteñ, Tiberius Esiñ, Isidorus Alteñ, & Carolus Montis regalis Episcopi.

Transumptis fidem dari mandat.

§.18. Volumus etiam, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. M. 2. die 17. Aug.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die xvij. Augusti M DC XXII. Pontificatus Nostri Anno II.

Publicatio in Camera Apost.

Die quinta Septembris 1622. supradictæ literæ Apostolicæ in forma Breuis expeditæ, exhibitæ fuerunt in Camera Apostolica, & ex illius decreto commissę perillustr. & Reuerendiss. D. Hieronymo Vidono eiusdem Cameræ Clerico, & die 19. eiusdem Mensis, citato prius R.P.D. Antonio Cicalotto prędictæ Camerę Generali Commissario, ex decreto eiusdem Reuerendissimi Domini Vidoni desuper facto admissæ pro ducatis mille, vt in eis, quoad facultatem testandi quo vero ad prætensam exemptionem pro sex vegetibus vini cum clausula, quatenus aliàs habeant similem exemptionem, & existant in illius quasi possessione; & quoad facultatem disponendi de bonis iurisdictionalibus, sine præiudicio iuris Cameræ, & præcedente tamen licentia Sedis Apostolicæ, iuxta formam Bullæ Sixti Quinti, & aliorum Summorum Pontificum, & non aliter, &c. ac alias, iuxta formam protestationis, dicti Domini Commissarij desuper factæ, ad quam, &c. & registratæ in libris ipsius Cameræ pęnes me illius Notarium existentibus, nempe libro diuersorum fol. 95. & seqq. Et in fidem, &c.

Ioannes Baptista Cennus, &c.

XXXIII. Confirmatio Priuilegiorum omnium, & Indultorum, tam per viam extensionis, quam alias concessorum, Ac Communicatio singularum gratiarum, tam spiritualium, quam temporalium, quibus Congregationes Casinensis, & Canonicorum Regularium S. Saluatoris Bononiensis fruuntur, & gaudent, Congregationi Lateranensi Canonicorum Regularium Ordinis S. Augustini.

De Congregatione Lateranensi istorum Canonicorum vide quæ fusè notauit Genitor meus ad Const. 2. Paschal. 2. Quanto sup. to. 1. fo. 53. Et de Congregatione Canonicorum Regularium S. Saluatoris vide ad Greg. XII. Const. 2. Excitat. vbi sup. fol. 232.

Edita Ann. Dom. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

INiuncti Nobis Apostolici muneris ratio postulat, vt Sacrarum Religionum gratos Domino fructus assidue præstantium paternam curam gerentes, priuilegia, gratias, & indulta illis a Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris cõcessa, quo validiùs perpetuò subsistant, Apostolicæ confirmationis robur libenter cõmunicamus.

Huic Congreg. diuersis [illegible]

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fecit dilectus filius Iacobus a Bononia Procurator Generalis Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis Ordinis S. Augustini, quod nonnulla Monachorum Congregationis Casinensis Ordinis Sancti Benedicti, & alia diuersa priuilegia, gratiæ, & indulta a diuersis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris, eidem Congregationi Lateranensi, tam per viam communicationis, & extensionis, quam alias concessa fuerunt.

Pro eorum [illegible]

§.2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, Iacobus prædictus plurimum cupiat, priuilegia, gratias, & indulta huiusmodi pro eorum maiori validitate, & subsistentia, Apostolicæ nostræ confirmationis robore cõmuniri; & alia priuilegia eidem Cõgregationi Casinensi hucusq; concessa, dictæ Congregationi Lateranensi concedi: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, vt super præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Qui omnia priuilegia per viã communicationis quam alias concessa eidem Congr. approbat, & confirmat, [illegible]

§.3. Nos igitur Iacobum prædictum specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, ipsumque, ac singulares dictæ Congregationis personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati: Omnia, & singula priuilegia, gratias, & indulta prædicta per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros eidem Congregationi Lateranensi, tam per viam communicationis, & extensionis, quam alias (vt præfertur) concessa, dummodo tamen sint in vsu, & non sint reuocata, neque sub aliquibus reuocationibus comprehensa, Sacrisque Canonibus, & Concilij Tridentini decretis, & Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, ac nostris constitutionibus non aduersentur, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac (quatenus opus sit) dictæ Congregationi Lateranensi de nouo concedimus.

Aliaq. Congregationibus [illegible]

§.4. Præterea eidem Congregationi Lateranensi, illisque Abbatibus, Superioribus, Canonicis, alijsque personis quòd in omnibus, & singulis alijs priuilegijs, gratijs, & indultis tã spiritualibus, quam temporalibus, tàm eidem Congregationi Casinensi in hunc vsque diem, quam Congregationi Canonicorum Regularium Sancti Saluatoris Bononiensis, illarumq; Abbatibus, Superioribus, & personis quibuscumque, etiam, vt præfertur, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac etiam Nos concessis, ac quibus vtuntur, fruuntur, & gaudent, ac vti frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, dummodo similiter sint in vsu, & non sint reuocata, neq; sub aliquibus reuocationibus comprehensa, nec Sacris Canonibus, ac Concilij prædicti decretis, aut constitutionibus Apostolicis repugnent, pari modo vti, potiri, & gaudere libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore præsentis etiam concedimus, & indulgemus.

Clausulas [illegible]

§.5. Decernentes, præsentes literas perpetuo validas, firmas, & efficaces existere, & fore, ac primo dictæ Congregationi, alijsque prædictis in omnibus, & per omnia plenissime suffragari.

Aliter iudicando irritat.

§.6. Sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria non obstare decreuit.

§.7. Non obstante nostra de gratijs ad instar non concedendis, alijsque constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, Ordinis, & Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus, & singulis eorum omnium tenore præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisq; contrarijs quibuscumq;

Dat. P. V. 2. die 23. Aug.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die 23. Augusti M.DC.XXII. Pontificatus Nostri Anno .I.

XXXIV. Confirmatio, & ampliatio Constitutionis Pij Quarti editæ contra Sacerdotes in confessionibus Sacramentalibus Pœnitentes ad turpia sollicitantes.

Hæc Pij Const. est 31. tom. 2. fol. 34. vbi est à me indicata alia confirmatis constitutionis Pauli Secundi.

Edita Ann. Dom. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

VNiuersi Dominici gregis curam quamquã immeriti, cælesti dispositione gerentes, sedulò inuigilare tenemur, vt ab omnibus prauis contagijs consetuetur immunis, multoq; maiori studio prouidere, vt omnis pestis ab ijs auertatur, quibus alios sanandi officium est commissum, ne quod Euangelica scripta Nos admonent, sale infatuato non sit in quo salliatur, & ad nihilum prosit vltra, nisi vt mittatur foras, & conculcetur ab hominibus.

Pontt. contra sollicitantes ad turpia pœnitentes, leges ediderunt.

§.1. Quoniam autem a Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris quibusdam in locis prouisum fuit, vt impium, ac nefandum scelus, quod non solùm inter Christifideles non esse, sed nec etiam nominari debet, procul ab ijs arceatur, videlicet vt aliquis Sacerdos ad sacras audiendas confessiones deputatus, sacrosancto Pœnitentiæ Sacramento, sollicitando pœnitentes ad turpia, abutatur, ac pro medicina venenum, pro pane aspidem porrigat, & ex cælesti medico infernalis veneficus, ex patre spirituali proditor execrabilis animarum reddatur: ideirco Nos ea, quæ his perniciosissimis diaboli insidijs arcendis certis locis salubriter constituta sunt, vt nullibi desiderentur, quantum ex alto conceditur, prouidendũ duximus.

Pius IV. suã desuper edidit const. quæ est supra t. 2. fol. 34.

§.2. Alias siquidem a fel. rec. Pio Papa IIII. prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentis, videlicet: Pius Papa IIII. Venerabili Fratri Archiepiscopo Hispaleñ in Regnis Hispaniarum hæreticæ prauitatis Inquisitori generali. Cum sicut nuper &c.

Omittitur residuum, quia ipsa constit. est sup. tom. 2. fol. 34.

§.3. Igi-

Huius... literas perpetuò inuiolabiliter obseruari.

§. 3. Igitur vt literæ prædictæ perpetuis futuris tēporibus, & vbiq. locorum inuiolabiliter obseruentur, Motu proprio, & ex certa sciētia, ac matura deliberatione nostra, ac de consilio Venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium contra hæreticam prauitatē generalium Inquisitorum præinsertas literas huiusmodi, ac omnia, & singula in eis contenta Apostolica auctoritate tenore præsentiū approbamus, & confirmamus, illisq; omnibus, & singulis inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, illasq non solùm in prædictis Hispaniarum Regnis, sed in quibusuis Christiani orbis partibus firmiter, & inuiolabiliter obseruari præcipimus, & mandamus.

Immo plenius contra quouis modo sollicitantes in confessionibus, et eorum pœnas disponit.

§. 4. Ac præterea ne in futurū de pœna his delinquētibus imponenda, & de modo contra eosdem procedendi ab aliquo dubitari possit, statuimus, decernimus, & declaramus, quòd omnes, & singuli Sacerdotes tam seculares quam quorūuis, etia quomodolibet exemptorū, ac Sedi Apostolicæ immediate subiectorū, Ordinū Institutorum, Societatū, & Congregationum regulares cuiuscumq. dignitatis. & preeminentiæ, aut quouis priuilegio muniti existant qui personas, quæcūque illæ sint, ad inhonesta, siue inter se, siue cum alijs quomodolibet perpetranda in actu Sacramentalis confessionis, siue antea vel post immediatē, seu occasione, vel prætextu confessionis huiusmodi etiam ipsa confessione non secuta, siue extra occasionē confessionis in confessionario aut in loco quocumque vbi cōfessiones Sacramentales audiantur seu ad confessionem audiēdam electo, simulantes ibidem confessiones audire, sollicitare, vel prouocare tētauerint aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, siue tractatus habuerint, in officio Sanctæ Inquisitionis seuerissimè, vt infra, puniantur. Et præterea omnes hereticæ prauitatis Inquisitores, & locorū Ordinarios omniū Regnorū Prouinciarū, Ciuitatū, Dominiorū, & locorū vniuersi orbis Christiani in suis quemq. Diœcesibus, & Territorijs per has nostras literas, etiam priuatiuè quo ad omnes alios specialiter, ac perpetuò Iudices delegamus, vt super his contra prædictos, simul, vel separatim in omnibus, prout in causis fidei, iuxtà Sacrorum Canonum forma, necnon officij Inquisitionis huiusmodi constitutiones, priuilegia, consuetudines, & decreta diligenter inquirant, & procedant. & quos in aliquo ex huiusmodi nefarijs excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate, & circumstantijs, suspen. ab executione ordinis, priuationis beneficiorū dignitatū, & officiorum quorumcumq. ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, necnon vocis actiuæ, & passiuæ, si regulares fuerint, exilij, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum absq vlla spe gratiæ, aliasq. pœnas decernant, eos quoque si pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione, Curiæ secularis puniendos tradant.

Cardinalibus Inquisitorib. generalib.^s ar bitrium circa probationes & pœnas conceditur.

§ 5. Dantes etiā facultatē Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus generalibus Inquisitoribus ne delictum tam enorme, & Ecclesiæ Dei tam perniciosum, remaneat, ob probationum defectum, impunitum, cum difficilis sit probationis, testibus etiam singularibus concurrentibus præsumptionibus. Indicijs, & alijs adminiculis, delictum probatum esse arbitrio suo iudicandi & Curiæ seculari, vt præfertur, reum tradendum esse, pronunciandi.

Obstantia tolluntur.

§. 6. Non obstan. omnibus, quæ dictus prædecessor in suis literis prædictis voluit non obstare, cæterisq. contrarijs quibuscumque.

Confessores scientes ab alijs pœnitentes fuisse sollicitatos moneant eos, vt Inquisitorib. vel Ordinarijs denuncient.

§. 7. Mādantes omnibus Cōfessarijs, vt suos pœnitētes quos nouerint fuisse ab alijs vt supra sollicitatos, moneat de obligatione denunciādi sollicitantes, seu vt præfertur tractantes, Inquisitoribus seu locorū Ordinarijs prædictis: quòd si hoc officiū prætermiserint, vel pœnitentes docuerint non teneri ad denunciandum Confessarios sollicitātes, seu tractantes, vt supra; ijdem locorum Ordinarij, & Inquisitores illos pro modo culpæ punire non negligant.

Transumptis credendum.

§ 8. Volumus autē, vt præsentiū transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra vbique habeatur, quæ præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Publicatio in Vrbe omnes afficit.

§. 9. Quodq. eædem præsentes literæ seu illarum exempla ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ affixæ, omnes ita arctent, & afficiant, ac si vnicuiq. personaliter intimatæ fuissent.

D. P. An. 2. die 30. Aug.

Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die xxx. Augusti M. DCXXII. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Anno à Natiuitate D N. Iesu Christi Millesimo sexcentesimo vigesimo secundo, Indictione quinta, die vero ... mensis Septembris, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Gregorij Diuina Prou. Papæ XV. Anno eius Secundo: retroscriptæ Const. siue literæ Apost. affixæ fuerunt ad Valuas S. Ioan. Lateran. & Principis Apostolorum Basilicarū de Vrbe, & in Acie Campi Floræ, vt moris est, per me Brandimartem Laterū. Apostolicū Cursorem.

Octauius Spada Magister Cursorum.

XXXV. Indultum Congregationis Fratrum Iesuatorum S. Hieronymi, quòd a locorum Ordinarijs approbati possint in parochialibus Ecclesijs domorum Regularium ipsius Congregationis dūtaxat parochianorum confessiones audire.

Alia de hac Cōgregatione indicaui sup. ad Const. xi. Martini V. tom. 1. p. 247. & Const. 16 P. ul. V. t. 3 p. 144. vbi videas. Quibus nunc addo quod S.D.N. Vrb. VIII. his Fratribus cōcessit, vt abiecto Capucio albi coloris, quod hactenus super humeros gestarunt, aliud coloris eorum habitus, ac forma, qua cæteri Mendicante. vtuntur, gestare possint hic inf. Const. 31. Onerosa.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Publicatio. Edita A. D. 1622.

Exordium.

EX iniuncto Nobis desuper Apostolicæ seruitutis officio, Christi fidelium sub suaui Religionis iugo Altissimo famulantium votis, iis præsertim, quæ ad diuini cultus augumētū, & fideliū animarū salutē faciunt, libenter annuimus, eaq; fauoribus prosequimur opportunis, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Indultum de quo in rubr.

§. 1. Volentes itaque dilectos filios Visitatores generales, ac Fratres Congregationis Iesuatorum Sancti Hieronymi sub regula Sancti August. fauore prosequi gratiæ specialis, & eorū singulares personas à quibusuis excōmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existūt ad effectum dūtaxat consequendū, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorū nomine Nobis per dilectū filium Ioannē Antonium Gallum Cremonensem dicti Ordinis Procuratorem generalem, super hoc humiliter porrectis inclinati, Omnibus, & singulis eiusdē Congregationis Fratribus, qui à locorū Ordinarijs approbati fuerint, vt in parochialibus Ecclesijs domorū regulariū ipsius Congregationis dumtaxat parochianorum earumdē Ecclesiarū sacramentales confessiones audire, ac illis iniunctis iniungendam absolutionem impendere salutarem liberè, & licitè valeāt, Apostolica auctoritate, tenore præsentium concedimus, & indulgemus. ac licentiam & facultatem impartimur.

Derogatio Contrariorum.

§. 2. Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Congregationis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cōsuetudinibus, priuilegijs quoque, Indultis, & literis Apostolicis quibusuis quibuscumq; tenoribus, & formis ac cū quibusuis clausulis, & decretis in cōtrarium præmissorū quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. quibus omnibus, & singulis, eorum omnium tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Fides Transumptorum.

§. 3 Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

D. P. A. 2. die 30. Augusti.

Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die xxx. Augusti M.DC.XXII. Pontificatus nostri Anno Secundo.

Confirmatio diuisionis Prouinciæ S. Augustini Fratrum Recollectorum Discalceatorum Hispaniarum in quattuor Prouincias; ac electioni Vicarij generalis, multarumque Constitutionum, & Ordinationum per dictus Fratres in Capitulo emanatarum. XXXVI.

Scias, istam Congregationē Fratrum Recollectorū Discalceatorū S. Augustini Prouinciæ Castellæ, eorūq. domos, & Cōuentus diuisa, ac separata fuisse à gubernio, & superioritate Prouincialis, & Fratrū Eremitarū Calceatorū d. Ordinis eiusdē Prouinciæ, auctoritate Clem. VIII. & vide est in ipsius Cōst. quæ in principio istius Const. refertur. Et huic Congreg. nonnullas domos Regulares Prouinciarū noui Regni Granat. ac Quiten. eorūdē Fratrum vniuit S.D.N Vrbanus VIII. inf. const. 101. Vniuersalis.

Vide etiam ea quæ tibi indicaui ac Const. 3 huius Pont. quæ incipit, Pastoralis, hic sup. pag 278. Nec non ad Const. 58. Ad Vberes S.D.N. Vrbani VIII. hic infra.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita An. D. 1622.

Exordium.

AD sacrā Beati Petri Sedē, meritis licèt imparibus, diuina prouidētia vocati, ad ea, per quæ Christifideles sub suaui Religionis iugo, & strictioris obseruantiæ regulis Altissimo famulantes, in laudabili eorū instituto perseuerare valeant, libenter intēdimus, atq. ea quæ propterea prouidè facta fuisse dicūtur, vt firma, & illibata persistant, Apostolicæ confirmationis robore communimus, aliasq. disponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Clem. viii. dedit Constitutionem tenoris subsequentis videlicet.

§. 2. Aliàs siquidem à fel. rec. Clemente Papa Octauo prædecessore nostro emanarunt literæ tenoris subsequentis, videlicet.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1602.

Proœmium.

APostolici muneris Nobis licèt immeritis diuina dispositione commissi ratio postulat, vt Religiosos quoscumq. eorum præsertim, qui sub strictiori Regulæ obseruantia Altissimo famulari student, quieti, & prospero regimini libenter consulamus, eosq. specialibus fauoribus, & gratijs prosequamur, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

Archiep. Sipontinus auctoritate sibi Pont. demandata separauit Fratres Recollectos seu Discalceatos Ord. Erem. S. Aug. Prouinc. Castellæ, eorumq. Cōuentus et bōa a superioritate & gubernio Prouincialis, & fr. Er. Calceator. d. Ord. eiusd. Prouinc.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, Venerabilis frater Dominicus Archiepiscopus Sipotinus, noster, & Apostolicæ Sedis Nuncius vigore commissionis, & facultatis per Nos sibi ad hoc per nostras in forma Breuis literas sub Dat. die 24 Martij 1601. expeditas, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, attributæ, assentientibus; & petentibus dilectis filijs Priore Prouinciali, & Fratribus Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Calceatis Prouinciæ Castellæ ab eorum Prouincia, dilectos etiam filios Definitores, & Fratres Recollectos, seù Discalceatos eiusdem Ordinis Eremitarum sancti Augustini in prædicta Prouincia Castellæ existentes, eo-

rumque

rumque Conuentus Matriti), Talaueræ, Nabæ, Portilli, & Touosi, ac alios fundatos, & fundandos, necnon res, & bona quæcumque perpetuò separauerit, & segregauerit, ac à gubernio, & superioritate Prouincialis, & Fratrum Calceatorum prædictorum exemerit, & liberauerit, ac alios circa statum, & gubernium eorumdem Fratrũ Recollectorum Discalceatorum Disposuerit, & ordinauerit, prout in ipsius Dominici Archiepiscopi, & Nuncij patentibus literis desuper expeditis, quarũ etiam tenorem præsentibus pro expresso haberi volumus, pleniùs dicitur contineri.

§.2. Nos eorumdẽ Fratrum Recollectorum Discalceatorũ quieti, & prospero statui amplius consulere, eosque, vt strictiorem regularem obseruantiam, quam profitentur, ad Dei laudem, & Christifidelium ædificationem, & animarum salutem, vt decet retinere, & obseruare possint specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volẽtes, necnon Definitorem, & singulares Fratres Recollectos Discalceatos huiusmodi à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis censuris, & poenis a iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine per dilectum filium Ioannem de S. Hieronymo eorum Procuratorem generalem in Romana Curia residentem Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, separationem, & diuisionem ipsorum Definitoris, & Fratrum Recollectorum Discalceatorum Ordinis Eremitarum S. Augustini in quacumque Regnorum Hispaniarum parte existentium à Prouinciale, & Fratribus Prouinciæ Castellæ Ordinis Fratrum Calceatorum Eremitarum S. Augustini a prædicto Dominico Archiepiscopo, & Nuncio factas, & prout illas concernunt literas patentes eiusdem Dominici Archiepiscopi, & Nuncij desuper expeditas, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò confirmamus, & approbamus, illisque perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes, & singulos tam iuris, quam facti defectus, si qui in eisdem interuenerint, supplemus: & nihilominus Definitorem, & Fratres Recollectos Discalceatos Regnorum Hispaniarum prædictos, eorumque Conuentus, res & bona quæcumque a Prouincia, Prouinciali, & Fratribus Calceatis d. Ordinis Eremitarum S. Augustini, tam Prouinciæ Castellæ, quàm aliarum quarumcumque Prouinciarum, eorumque cura, gubernio, & superioritate, auctoritate, & tenore prædictis, quatenus opus sit, de nouo diuidimus, & separamus, ac eximimus, & liberamus.

§.3. Ipsosque Definitorem, & Fratres Recollectos Discalceatos, eorumque Conuentus, tam hactenus receptos, quam deinde recipiendos in Regnis Hispaniarum existentes, in Prouinciam S. Augustini nuncupandam Fratrum Recollectorum Discalceatorum Hispaniarum perpetuò erigimus, & instituimus.

§.4. Eiusq. Prouinciæ sic erectæ, & institutæ Prelatũ de cætero Priorem Prouincialem, eiusque Prouinciæ S. Augustini denominari, & in Capitulo Prouinciali, tam hac prima vice, quàm deinceps quandocumque opus fuerit de triennio in triennium, iuxta regularia eorumdem Fratrum Recollectorum instituta, canonice eligi debere volumus, & declaramus.

§.5. Ipsis verò futuro Prouinciali, ac cæteris Superioribus, Fratribus & Conuentibus eiusdem Prouinciæ S. Augustini, vt omnibus & singulis priuilegijs, & gratijs, indultis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, fauoribus, concessionibus, & indulgẽtijs, quibus aliæ Prouinciæ, aut Prouinciales, Conuentus, & Fratres dicti Ordinis Eremitarum S. Augustini, & præsertim quibus dicta Prouincia Castellæ, eiusque Prouincialis, atque Conuentus, & Fratres, vti, frui, potiri, & gaudere solent, & possunt, ac poterunt quomodolibet in futurum (salua regulari eorumdem Fratrum Recollectorum Discalceatorum obseruantia) vti, frui, potiri, & gaudere possint, & valeant, concedimus, & indulgemus.

§.6. Hanc autem Prouinciam S. Augustini Fratrũ Recollectorũ Discalceatorum Hispaniarum, eiusque Priorem Prouincialem, Cõuentus, & Fratres nunc, & pro tempore existentes, iurisdictioni, visitationi, correctioni, & reformationi dilecti filij Prioris generalis totius Ord. Fratrũ Eremitarũ S. August. immediate subijcimus, & supponimus, ac ab ipsomet Priore Generali personaliter visitari, & reformari posse, qui Prior Generalis in visitatione huiusmodi vnũ Definitorem eorumdẽ Fratrum Recollectorũ, ex antiquioribus, & alterum religiosum magis idoneũ ex eisdẽ Fratribus Recollectis, qui illum de statu totius Prouinciæ S. Augustini huiusmodi informare possint, & debeant, assumere teneatur.

§.7. Verumtamen ipsum Priorem generalem neque ante, neque post huiusmodi visitationẽ, neque in ipso actu visitationis ipsis Fratribus Recollectis aliquam exemptionem, aut libertatem concedere, neque constitutionibus, & regularibus institutis eiusdem Prouinciæ S. Augustini derogare, sed illorum transgressores castigare, ac poenis in eisdem constitutionibus inflictis afficere posse.

§.8. Insuper neminem, qui professionem per eosdem Fratres Recollectos Discalceatos emitti solitam, non emiserit, eorum habitũ sub excommunicationis maioris poena induere posse.

§.9. Et si quẽ nõ professum huiusmodi eo habitu indutum reperiri contingat, ipso habitu exui, & priuari a quocumq. licite posse.

§.10. Neque etiã cuicumq. Fratri Recollecto Discalceato professo ad Fratres Calceatos eiusdẽ Ordinis, siue ad quemcumq. alium Ordinem laxiorẽ sine speciali Sedis Apost. licentia transire licitum esse: & secus facientes, poenas per Apostolicas constitutiones, & regularia eiusdem Ordinis instituta inflictas, eo ipso incurrere.

§.11. Sicq. & nõ aliter per quoscũq. Iudices ordinarios, & delegatos etiã causarũ Palatij Apost. Audit. ac Sedis Apost. Nũcios, etiã de latere Legatos iudicari, & definiri debere; ac irritum, & inane quidquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & ordinamus.

§.12. Ceterũ circa alia, quę præsentibus non sunt expressa, Prouinciam prædictam S. Augustini, eorumque Conuentus, & Fratres iuxta regularia instituta, & cõstitutiones in Capitulis Prouincialib. eiusdẽ Prouinciæ canonice faciendas, gubernari debere statuimus.

§.13. Quo circa prædicto Dominico Archiep. nunc, & pro tempore existenti nostro, & Apost. Sedis in eisdẽ Regnis Hispaniarum Nuncio, ac Venerab. fratri Archiep. Toletano, necnon dilecto filio Curiæ causarum Cam. Apost. generali Auditori per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorũ per se, vel alium, seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcumq. vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte dictorũ Prouincialis, & Fratrũ Recollectorũ Prouinciæ S. August. fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisq. in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant, auctoritate nostra, præmissa omnia, & singula inuiolatè perpetuò obseruari, & Prouincialẽ, & Fratres dictæ Prouinciæ S. August. eorũdem præmissorum effectu pacificè frui, & gaudere; non permittentes, eos desuper à quoquã quauis auctoritate quomodolibet indebitè molestari; contradictores quoscumque per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

§.14. Non obstañ fel. rec. Bonif. Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Concil. gener. edita de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentiũ ad iudicium non trahatur: alijsque constitutionib. & ordinat. Apost. ac eiusdem Ordinis Fratrũ Eremit. S. August. & dictæ Prouinciæ Castellæ, etiã iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq. indultis, & literis Apost. eidem Ordini ac Prouinciæ, necnon Generali, Prouinciali, ceterisque personis sub quibuscumq. tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiã derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, & insolitis clausulis ac irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrariũ præmissorum quomodolibet concessis, & confirmatis, & approbatis; Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorũq. totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum, nõ autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruãda foret, tenores huiusmodi, ac si verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die 11. Februarij 1682. Pontificatus Nostri Anno vndecimo.

§.15. Subinde verò pro parte tunc existentis Procuratoris generalis eiusdem Cõgregationis Nobis exposito, quòd numerus domorum, seu conuentuum, & aliorum regularium locorum dictæ Prouinciæ Sancti Augustini (benedicente Domino) excreuerint, vt Prouincia S. Augustini in plures Prouincias diuidi possit, & si dictæ Congregationis futurum foret, si illa de cetero per vnum illius Vicarium geñ. regeretur, & gubernaretur.

§.16. Nos supplicationibus eiusdem Procuratoris generalis nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, dilectis filijs nunc existenti Priori Prouinciali, ac alijs superioribus, & Fratribus dictæ Congregationis, prædictam S. Augustini in plures Prouincias, prout domorum, Conuentuum, & aliorum regularium locorum opportunitas suasisset, arbitrio tamen Venerabilis fratris nostri Antonij Episcopi Ostiensis, Cardinalis Saulij nuncupati, dicti Ordinis apud Nos, & Apostolicam Sedem Protectoris, diuidere.

§.17. Nec non vnum Vicarium generalem eiusdem Congregationis, qui ipsi Congregationi præesset, eamque regeret, & gubernaret, canonice eligere, libere, & licite possent; ita tamen, vt nullatenus præiudicarent superioritati, & auctoritati Prioris generalis dicti Ordinis, sed eidem Vicarius Prouincialis, & Fratres Discalceati prædicti subiecti remanerent in omnibus, & per omnia sicut prius erant. Apostolica auctoritate licentiam, & facultatem concessimus & impartiti sumus, prout in nostris in simili forma Breuis sub die 5. Iunij 1621. expeditis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, pleniùs continetur.

§.18. Cum autem sicut accepimus prędictus Ant. Episc. & Card. in vim, & executionẽ literarũ nostrarũ huiusmodi, Capitulum generale desuper celebrari mãdauerit, & dilectũ filiũ Gabrielẽ de Conceptione eiusdẽ Congreg. Procuratorẽ gener. in huiusmodi Capituli generalis Præsidentẽ elegerit, constituerit, & deputauerit, dans illi auctoritatẽ diuidendi Prouincias, prout Capitulo generali prædicto expedire visum fuisset; prout in ipsius Antonij Episcopi, & Card. desuper confectis patentibus literis plenius dicitur contineri.

§.19. In Capitulo autem generali huiusmodi dilectus filius Hieronimus de Resurrectione, ipsius Congregationis professor, in eiusdem Congregationis Vicarium generalem electus fuerit, ac prædicta S. Augustini in quatuor Prouincias videlicet S. Augustini in Regnis Castellæ nouæ, & veteris, B. Mariæ de Pilar in Regnis Aragoniæ, & Cathaloniæ, Beati Thomæ de Villanoua in Regnis Valentiæ, & Bethicæ, ac S. Nicolai de Tolentino in Indijs Philippinis diuisa, necnon quatuor Prouinciales, alijq. Officiales necessarij electi.

§.20. Et postmodum pro felici, ac prospero ipsius Congregationis

ni. regimine, & progressu constitutiones, & decreta edita respectiue fuerint, tenoris subsequentis videlicet.

De Officialiū electione, & vbi facienda.

§.21. Quòd omnes electiones tam Vicarij generalis, Definitorum, & Procuratorum generalium Romanę Curiæ, ac Regiæ, & Secretarij generalis, quàm Priorum Prouincialium, & Conuentuum, Rectorumque Collegiorum, fiant in Capitulis generalibus tam ex præsentibus, quam ex absentibus Congregationis.

De Vic. Gener. in tam Congregationem auctoritate.

§.22. Itē, quòd Vicarius generalis toti Congreg præsit, eamq. regat, atq. guberoet cum omnimoda potestate, sicut habet Reuerēdiss. Generalis in toto Ordine tam ex iure, quam ex priuilegijs, sine tamen præiudicio eiusdem Patris Generalis, & facultatum sibi in dictam Congregationem concessarum, & competentium.

De duratione officij Vicarij Generalis.

§.23. Quòd officium, & potestas Vicarij generalis per sex annos duret, quibus finitis, eo ipso illius potestas, & auctoritas absq. alia renūciatione expiret, & nouus Vicarius generalis eligatur, & nisi intermisso alio sexennio, iterum in Vicarium generalem non eligatur.

De Praeside in Capitulis generalibus.

§.24. Item, quod Definitor primus omnibus Capitulis generalibus dictæ Congregationis, quando eligendus est nouus Vicarius generalis præsideat vsq. ad electionem noui Vicarij generalis.

De Definitoribus.

§.25. Quòd non fiant Definitores Prouinciales, sed tantum quatuor Definitores generales, singuli ex singulis Prouincijs, quorum consilio, & interuentu ipse Vicarius generalis, vti debeat tum in grauioribus controuersijs, causis, & appellationibus vniuersæ Congregationis, & singulorum Fratrum expediendis, tum in Prouinciarum, singulorum Monasteriorum, & domorum reformatione ac singulari obseruantia dirigenda.

De Vic. Generali ac Definitorio generali simul potestate.

§.26. Item, quòd Vicarius generalis sine consilio, & consensu Definitorij generalis nullum Religiosum ad pœnas grauissimas, vel priuationem habitus, & alia huiusmodi condemnare possit.

De negotiis singulis quibuscumq sex mensib. expediendis.

§.27. Item, quòd Vicarius generalis ad minus singulis sex mensibus conuocare, & congregare debeat quatuor Definitores generales ad discernendas, & iudicandas causas Fratrum, & Conuentuum, & ad tractandum de statu, & reformatione totius Congregationis, & officia tunc temporis vacantia prouidenda, quæ vsque ad proximum Capitulum generale perdurabunt.

De Definitorū Gen. Priorumq. Prouincialium duratione.

§.28. Item, quòd Definitores generales, & Priores Prouinciales triennales sint, & in eisdem, vel similibus officijs, nisi transacto altero triennio, eligi non possint

De Priorū, Rectorū, Procur. & Secretariorū Prouincialiū duratione.

§.29. Item, quòd Priores Conuentuum, ac Rectores Collegiorum, Procuratores, & Secretarij Prouinciales etiam durent ad tres annos, & nisi intermisso anno cum dimidio, in eisdem vel similibus officijs eligi non possint, nisi nouem Patribus Definitorij generalis, pro altero triennio eligi, conuenire videbitur.

De Secretariorū, & Procuratorū Generalium duratione.

§.30. Item, quòd Secretarij, & Procuratores generales tàm Curiæ Romanæ, quàm Regiæ, etiam durent ad tres annos nisi Pater Vicarius generalis, & Definitores generales esse conueniens iudicauerint, vt pro altero triennio eligantur.

De Capituli generalis celebratione.

§.31. Item. quòd Capitulum generale Congregationis tertio quoq. anno celebretur Dominica tertia post Pascha Resurrectionis illudque in singula triennia indicendum, & conuocandum Vicarius generalis curam habeat.

De Officialiū in d. Capitulo eligendorum numero.

§.32. Atque in eodem Capitulo singulis triennijs noui Definitores generales, Priores prouinciales, & Conuentuales, Rectores Collegiorum, Procuratores generales, ac Secretarius generalis, necnon Procuratores, & Secretarij Prouinciales eligantur, sicque sexto quoque anno in Capitulo generali nouus Vicarius generalis eligi debeat, qui statim confirmetur à Præsidente Capituli absq. præiudicio constitutionis faciendæ à Patre Generali.

De ijs, qui cōuenire debent ad Capitulū generale, ac habentibus vocem in electione Vicarij generalis.

§.33. Item, quod ad Capitulum generale dictæ Congregationis conuenire teneantur præter Vicarium generalem præsentem, & absolutum illius sexennij tantum, quatuor Definitores generales, Procurator generalis Regiæ Curiæ, & Secretarius generalis, & ex vnaquaque Prouincia Prouincialis cum Definitore, & Discreto; electio in Capitulis Prouincialibus, quæ fieri debeant suo tempore infra vltimum annum triennij, antequam celebretur Capitulum generale, qui omnes solummodo vocem habebunt ad eligendum Vicarium generalem, quatuor Definitores generales, Secretarium, ac Procuratores generales, & Priores Prouinciales.

De his, qui habēt vocem in electione Priorum, Rectorum, Procuratorum, & Secretariorū Prouincialiū.

§.34. Item, quòd ad eligendum Priores Conuentum, Rectores Collegiorū, Procuratores, ac Secretarios Prouinciales solū cōueniat, & habeant vocem nouem Patres, scilicet Vicarius generalis præsēs, & absolutus illius sexennij, quatuor Definitores generales absoluti, & Prouincialis absolutus illius triennij simul cum Definitore, & Discreto illius Prouinciæ cuius officio fuerint, quæ prouidenda sunt, quia maiorem notitiam habebunt de statu Prouinciarum.

De eo, quod agendum est in casu mortis Vicarij generalis, vel absolutionis ab Officio ante expletum tempus sui muneris.

§.35. Itē, quòd si Vicarius generalis ante finitum tempus sui muneris a vita migrauerit, vel ab officio amotus fuerit, Vicarius absolutus, & eo deficiente, Prouincialis, in cuius Prouincia mortuus fuerit, toti Congregationi præsideat, locum, & potestatem Vicarii generalis habeat vsque ad Dominicam tertiam post Pascha Resurrectionis proxime futuram, in qua celebrari faciat Capitulum generale pro electione noui Vicarij generalis, & tunc nouiter electus, munus suum exerceat non solùm vsque ad Capitulum, in quo faciendæ sunt omnes electiones, sed etiam persequens triennium:

De pœnis Vicario Gen. irreligiosè viuenti aut male administranti infligendis.

§.36. Itē, quòd si Vicarius generalis Irreligiosè vixerit, vel in sui officij administratione malè se gesserit, ad Definitorium generale in Capitulis generalibus eius culpas corrigere, & castigare pertineat.

De auctoritate Prouincialiū in tota Prouincia durante suo officio.

§.37. Item, quòd Priores prouinciales (durante suo officio) eam auctoritatem, & potestatem habeant in tota Prouincia, quam ceteri Prouinciales habere consueuerunt, dummodo Institutis dictæ Congregationis non aduersentur, vel à Capitulo generalis eius potestas non fuerit limitata.

De Officialib. in Prouincia Indiarum Philippinarum eligendis.

§.38. Item, quòd in Prouincia Indiarū Philippinarū propter magnā loci distantiam in suis Capitulis Prouincialibus, quę fieri debent singulis triennijs, eligantur Prouincialis, quatuor Definitores prouinciales, Priores Conuentuum, & alij officiales, qui in similibus Capitulis Prouincialibus eligi solent, nisi aliter aliquando Capitulo generali videbitur expedire, seruata semper constitutione generali totius Congregationis.

De laicis Cōgreg. ad Ordines seu Clericatum non promouendis.

§.39. Itē, quod nullus Religiosus laicus totius Cōgreg. possit ascēdere ad aliquem Ordinē, neque ad Clericatum absque licentia Summi Pontificis, sed quòd semper maneant in sui professione.

Nūc ipse Pōt. electionē Vic. Gen. & diuisionem Prouinciarum, ac decreta præinserta omnia approbat, & confirmat, suppletq. defectus desuper interuenientes.

§.40. Nos ad vberes, & suaues fructus, quos eiusdem Congregationis professores in militanti Ecclesia in dies afferunt, paternæ diligentes considerationis intuitū, & vt eadem Congregatio maioribus proficiat incrementis, ac omnia, & singula præmissa ab omnibus, ad quos spectat, firmiter, & inuiolabiliter obseruentur, quantum cum Domino possumus, prouidere, ac Gabrielem, & Fratres prædictos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs censuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præmissorum dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, electionem Vicarij generalis, ac diuisionem Prouinciarum in Capitulo generali, vt supra factas, necnon constitutiones, decreta præinserta huiusmodi, Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque inuiolabilis Apostolicę firmitatis robur adijcimus; ac omnes, & singulos tàm iuris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus.

A prædictas quatuor prouincias, in vnam Cong. S. Augustini nuncupandā (quatenus opus sit) de nouo erigit & instituit.

§.41. Et insuper has quatuor Prouincias, sic vt præfertur, diuisas, in vnam Congregationem Fratrum Discalceatorum S. Augustini nuncupandam, & per vnum illius Vicarium generalem, modo, & forma præmissis, regendam, & gubernandam, cum omnibus, & singulis priuilegijs, facultatibus, & indultis eisdem Fratribus tàm in genere, quam in specie, ac alias quomodolibet tam per Nos, quam per alios quoscumque Romanos pontifices prædecessores nostros concessis, auctoritate, & tenore prædictis de nouo, quatenus opus sit, erigimus, & instituimus.

Priuilegia confirmat, ac gratijs, quibus alij fratr. S. Aug. vtuntur, vti ac gaudere pari modo indulget.

§.42. Necnon eisdem Fratribus Discalceatis, vt omnibus, & singulis priuilegijs, gratijs, & indultis tàm spiritualibus, quam temporalibus, dummodo sint in vsu, & non sint reuocata, neque sub aliquibus reuocationibus comprehensa, ac sacri Concilij Tridentini decretis, & constitutionibus Apostolicis non aduersentur, & quibus alij Ordinis Sancti Augustini Fratres vtuntur, potiuntur, & gaudent, pari modo vti, potiri, & gaudere liberè, & licite valeant, auctoritate & tenore prædictis concedimus, & indulgemus.

Clausulæ præseruatiuæ ad dus.

§.43. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore; suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: ac Congregationi, & Fratribus prædictis in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari.

Ac ita, & nō aliter definiri sancit.

§.44. Sicq. ab omnibus censeri, & ita per quoscūq. Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apost. Auditores iudicari debere, ac irritum & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria ausert.

§.45. Non obstantibus omnibus illis, quæ in dictis literis concessa sunt non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis eredi præcipit.

§.46. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus haec vbique adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 2. die 31. Aug.

Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die XXXI Augusti M.DCXXII. Pontificatus Nostri Anno secundo.

Declaratio, & approb. Priuileg. Not. Archiconfratern. Caritatis de Vrbe circa trasmissiones Commissariorum in causis extra Vrbem; ac registrationem Compositionum, liberationum, ac quarumcūque gratiarum à Sacra Consulta concessarum. XXXVII

Approbationem huius Confraternitatis, cum a ijs Constitutionibus ipsius materiam tangentibus, videre poteris in Leo. X. Cōst. 37. Illius, sup tom. 1. pag.

GREGORIVS PAPA XV.

Edita Anno 1621.

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

EXigit creditum Nobis desuper Apostolicę seruitutis officium, vt ad ea per quæ litibus, & cōtrouersijs inter Christifideles quoslibet, præsertim in Alma Vrbe nostra degentes, vertentibus occurritur, libenter intendamus, ac desuper eiusdem officij partes fauorabiliter interponamus, prout conspicimus salubriter expedire.

Priuilegium circa commissiones causarum extra Vrbem, & astringentem Notariorū commissarum per nō nulla decreta.

§.1. Cū itaq. sicut accepimus, proposita alias sub die 10. Decēb. Anni Dñi 1621. in Congreg. Venerab. Fratr. nostrorū S.R.E. Cardin. negotijs Status nostri Ecclesiastici Præpositorū, causa priuilegiorum Archiconfraternitatis S. Hieronymi Caritatis nūcupat. de Vrbe, inter cetera sub die 9. Martij pñtis Anni decretū fuerit, quòd Commissarij, siuè per literas in simili forma Breuis à Rom. Pōt. pro tēpore existente, siue per literas patentes eiusdē Congreg. transmissi, teneantur assumere Notariū d. Archiconfr. quòdq. in posterū non cōmittantur causę alicui Tribunali, nisi post transmissionē Cōmissariorum, & viso

processu

processu per eos fabricato: & postmodum Veberabilis fratei noster Octauius Episc. Prænestiñ Bandinus, & dilectur filius noster Petrur Paulus tit. SS. Nerei, & Achillei, Presb. Card. Crescentius nuncupati à Nobis in omnibus controuersijs occasione præmissorum ortis, & oriundis specialiter deputati, infrascripta decreta ediderint, tenoris subsequentis videlicet. Sanxerunt, quòd ad singulos infrascriptos Cómissarios iam transmissos, amotis Notarijs aliorum Tribunaliũ quos ipsi secũ duxerunt, accedant Notarij officij Caritatis, qui apud eos in cómissionibus scribant cũ perceptione viaticorũ, & aliorũ solitorum emolumentorum à die quo istæ Cómissiones incęperũt, videlicet Ad Bulgarelium in causa Saxoferrati vulnerũ, in alia Bitonorieñ exemptionis è manibus Curiæ, & in tertia Assisieñ homicidij de Sorbellis, pro quibus secum duxit iuuenẽ ex officio Luce de Carolis Aud. Cam. Notarij. Et ad Colangelũ, qui pariter ducto secũ alio iuuene ex officio eiusdem Lucæ de Carolis, Beneuentum profectus est in causa Beneuentana homicidij. Præterea statuerunt, quòd nullatenus censeatur illatũ aliquod pręiudiciũ priuilegijs Caritatis, circa transmissioné Not. cũ Cómiss. tàm per Breue, quàm per literas S. Consultæ hactenus expeditis, etiãsi constaret huiusm. Cómissarios aliquando secum duxisse alium Notarium, quàm Notarium officij Caritatis.

Aliud Præiudicium circa S. Consultam cedendas. §. 2. Insuper decreuerunt, quòd registrentur in actis Notarij Caritatis iuxta morem consuetum saluiconductus, arresta, cópositiones, transactiones, liberationes, & gratiæ quæcumq. remigantibus, alijsue personis faciendæ per S. Consultam cum omnibus scripturis ad prędicta facientibus, nisi tamen causæ reorum, quorum occasione præmissa facienda sunt, reperiantur introductæ in Tribunali Auditoris Cameræ; aliàs omnia, & singula præmissa per alium Notarium rogata, & registrata respectiuè, nulla sint.

Pit. modo approbat Decreta dd. Priuilegiorum. §. 3. Nos inuiolabili decretorum huiusmodi obseruationi, quantũ cum Domino possumus, prospicere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, decreta pdicta Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus illisq. inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus.

Iubet quæ illa obseruari. §. 4. Decernentes, præsentes literas, & in eis contenta quæcumq. ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabis, inuiolabiliter obseruari.

Sublata aliter iudicandi potestate. §. 5. Sicq & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ derogatoriæ. §. 6 Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. Romæ apud Sanctã Mariam Maiorem sub Annulo Piscato-*D. P. An. 2. die 20. Septemb.* ris die 20. Sept. MDCXXII. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Publicatio. Die Lunæ 10. Octobris 1622. Huiusmodi Breue Apostolicum fuit in Camera Apostolica præsentatum, & die Veneris vigesimaprima eiusdem Mensis, referente Admodum Illustr. & Reuerendiss. D. Federico Cornelio dictæ Cameræ Clerico, & Iudice citato etiam ad hoc Reuerendiss. D. Antonio Cicalotto Cameræ prædictæ generali Commissario, Camera ipsa illud admisit, & in libris eiusdem Cameræ registrari mandauit, prout per me eiusdem Cam. Notarium infrascriptum, registratum fuit in libro diuersorum nuncupato, fol. 52. & in fidem, &c.

Astulphus de Tarano.

XXXVIII.

Extinctio Curæ Animarum Parochiali Ecclesię Sancti Nicolai in Agone Incumbentis, eiusdemque applicatio Parochialibus Ecclesijs circumuicinis, ac ipsius Ecclesiæ cum Cameris Rectoralibus, & vniuersa suppellectili tàm sacra, quàm profana concessio Confraternitati sub inuocatione SS. Nicolai, & Catharinæ Nationis Lotharingorum, antea in Cappella ipsorum Sanctorum nominibus dedicata in Ecclesia S. Ludouici de Vrbe Nationis Gallicanæ, ad pia opera exercenda institutæ.

Fructus om es ac redditus huius Ecclesiæ (præter venientes ex exerc tio Pa o hiali) appropr auit in §. 11. duobus Canonicatibus ac totidem Præbendis antea erectis in Ecclesia S. Laurentij in Damaso, ex alijs redditib s Ecclesiæ Parochialis S. Ca ili e Monte Iordano nupe sup resse, & Clericis de Oratorio Vrbis t adita ro onatio e Sacrist e ac domus vt sup. in const. 11. Cum vberes pag. 289.

Edita An. D. 1622. GREGORIVS EPISCOPVS, Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Causa huius Const. DVm ad sacram beati Petri Sedem inscrutabili superni Patris prudentia, in plenitudinem potestatis, meritis licet imparibus assumpti, mentis nostræ dirigimus aciem erga grata, & accepta syncerę fidei, & propensæ deuotionis obsequia, quæ inter ceteras vniuersi Orbis ad Almam Vrbem nostram confluentes, & in conspectu nostro degentes Nationes Dilecti filij Lotharingi veteris Austrasiæ Regni genus in Romana Curia pro illius, & Sedis Apostolicæ decore iam ab immemorabili fere tempore eximia etiam integritate, & indefessa sedulitate præstare consueuerunt, dignum, quin potius debitum arbitramur, vt eorum preces, illæ præsertim quæ prodire dignoscuntur ex intimo deuotionis affectu, quem erga gloriosum Dei Confessorem Beatum Nicolaum Episcopum Lotharingiæ, vt accepimus, & Barriducis Ducatum Protectorem, & Tutelarem gerunt apud Nos, & dictam Sedem, ad exauditionis gratiam benignè admittantur, ipsiq. locum opportunum, & cognitum pro eorum Confraternitatis, & spiritualium exercitiorum commoditatibus in dicta Vrbe ad instar aliarum Nationum in ea versantium, ex nostræ, & eiusdem Sedis munificentia, & liberalitate, dictorum obsequiorum intuitu, & aliorum meritorum, quibus abunde eos ornatos esse Nobis constas, contemplatione consequantur.

Enarrat Parochialem Ecclesiam S. Nicolai in Agone per obitum illius Rectoris quæ ab Eccl. S. Laurentij in Damaso tamquã eius Matrice dependet. §. 1. Cum itaq. Parochialis Ecclesia S. Nicolai in Agone nuncupati de Vrbe, quæ ab Ecclesia S. Laurentij in Damaso de dicta Vrbe tamquam eius Matrice dependet, & illi immediate subiecta est cuiusq. dum pro tempore vacat, collatio, & omnimoda dispositio ad pro tempore existentem eiusdem S. Laurentij Diaconum, seu Presbyterum Cardinalem spectat, & quam quondam Io. Baptista Bellobonus ipsius Ecclesiæ Sancti Nicolai Rector, dum viueret obtinebat, per obitum ipsius Io. Baptistæ, qui hodie, seu nuper in dicta Curia diem clausit extremum, vacauerit, & vacet ad præsens.

At supplicatum fuisse à Confratribus Confraternitatis sub inuocatione SS. Nicolai & Catharinæ Nationis Lotharingiæ olim in vna Capella Ecclesiæ S. Ludouici Nationis Gallicanæ institutæ, vt eidem Confraternitati ipsa Eccl. S. Nicolai præuia curæ animarum translatione pro eorum commoditate concedere vellet. §. 2. Et sicus exhibita Nobis nuper pro parte dilectorum filiorũ modernorum Rectorum & Confratrũ Confraternitatis eiusdem S. Nicolai Lotharingorum petitio continebat, dicta Ecclesia S. Nicolai septuaginta domos, seu familias, vel circa dumtaxas sub sua cura, & Parochia habeat, & ad exercitium curæ animarũ dilectorũ filiorũ illius Parochianorum, & officiorũ, ac onerũ Parochialium valdè angusta, & obscura existat, & in actu illius visitationis præteritis annis factæ pro tali habita, & relata fuerit, dictiq Parochiani, qui numerum quadringentorum, & nonaginta, vel circa non excedunt, pro Missis, & alijs diuinis officijs audiendis passim ad alias vicinas Eccl. accedere consueuerint, & proinde expediat ipsam animarum curam inde ad aliquam, seu aliquas ex vicinis commodioribus Parochialibus Eccl. transferre, & dictam Eccl. S. Nicolai alicui Congreg. seu Confraternitati, cuius cura in decenti statu construetur, & diuinus in ea cultus manuteneatur, concedere. A longo tempore vero quãplurimi honestæ conditionis viri ex Lotharingiæ, & Barri Ducatibus oriundi in præd. Curiæ cũ multa tum fidei, & probitatis, tũ etiã pietatis, ac propensæ erga Sedé prædictam deuotionis laude versati fuerint, & eorum multi diuersis Datariæ, & Cancell. Apost. muneribus, & officijs secundæ peritiæ, fidelitatis, & integritatis fama præfuerint, continuoq. & etiam nunc in ipsa Curia nonpauci ex dictis Ducatibus reperiatur, qui antecessorum suorum vestigijs sedulo insistentes, paré cum eis laudem promoueri indefessi animi, & corporis studio felici æmulatione cótendant, & qui præcesserunt, perpetuum pietatis, & religionis sui monumẽtum posteris relinquere volentes, vnam vtriusque sexus Christifidelium ex eiusdem Ducatibus oriundorum Confraternitatem sub inuocatione SS. Nicolai, & Catharinæ in Capella eiusdẽ S. Nicolai in Ecclesia S. Ludouici Nationis Gallicanæ de eadem Vrbe sita, Apost. auct. erigi, & institui obtinuerint, & Confratres ipsius Confraternitatis pro tẽpore existentes inter alia pietatis opera per eos exerceri solita, pauperes puellas dotare, & egenos ad dictã Vrbem ex eiusdem Ducatibus pro tempore accedentes eleemosynis iuuare, dictaque Cappella, quæ marmoreis lapidibus, & picturis insignibus eleganter ornata, ac cruce, & cãdelabris argenteis, aliaq. supellectili sacra abunde instructa est per duos Capellanos, constituto eis menstruo salario competenti in diuinis deseruiri facere consueuerint, aliquem vero locum nec in dicta Eccl S. Ludouici, illiusq. Sacristia, & ędificijs, nec alibi habeãs, in quo pro negotijs dictæ Confraternitatis pertractandis congregari possint, & ex hoc non leue incommodum experiantur, Rectores autem, & Confratres prædicti speciali deuotionis affectu erga ipsum S. Nicolaum, quem vti tutelarem, & Patronum omnis Lotharingiæ Prouincia insigni venerationi cultu prosequitur, permoti, dictam Eccl. S. Nicolai, præcedente translatione curæ animarum huiusmodi, Confraternitati prædictæ concedi summopere desiderent, & ex hoc dictæ Confraternitatis commodis, & ipsius Eccl. S. Nicolai manutensioni, & ornatui, diuinique cultus in ea augmento opportuna ratione consultum futurum sit.

Et negotium prudenter discussum à Card. Vicecancellario d. Ecclesiam concedendam censuit applicatis tamen prius ipsius emolumentis duobus Canonicatibus & duabus præbendis nuper in Eccl. S. Laurentij erectis. §. 3. Et Venerabilis frater noster Alexander Episcopus Albaneñ Cardinalis Montaltus nuncupatus & S.R.E. Vicecancellarius negotio ipso prius de eius mandato maturè, & prudenter discusso, ad translationem curæ animarum & concessionem Ecclesiæ Sancti Nicolai huiusmodi vtiliter deueniri posse iudicauerit, illisque ipse (dummodo tamen bona, & proprietates, ac fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta vniuersa eiusdem Ecclesiæ Sancti Nicolai duobus Canonicatibus, & totidem præbendis nuper in dicta Ecclesia S. Laurentij Apostolica auctoritate erectis, vt infra aplicentur) consentire proposuerit.

Nunc vero Tunc ab ecclesia S. Nicolai curam animarum aliaq. onera & officia Parochialia omnia abdicat. §. 4. Quare pro parte Rectorum, & Confratrum huiusmodi asserentium, fructus, reditus, & prouentus dictæ Ecclesiæ Sancti Nicolai centum, & quinquaginta ducatorum auri de Camera secundum communem estimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eis in præmissis opportuné prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quòd petentes beneficia Ecclesiastica alijs vniri, tenerentur exprimere verum valorem secundum existimationem prædictam etiàm beneficij, cui aliud vniri peteretur; alioquin vnio huiusmodi non valeret; & semper in vnionibus commissio fieret ad partes vocatis quorum interesset. Idemque obseruaretur in quibusuis applicationibus de quibusuis fructibus, & bonis Ecclesiasticis; quique diuini cultus, ac piorum operum studio incumbentium propagationem, & incrementum, præsertim in Alma Vrbe nostram vigere synceris exoptamus affectibus, ipsos Rectores, ac Confraternitatis huiusmodi singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti; alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant ad effectũ præsentiũ dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus

nibus inclinari, ex nunc à d. Ecclesia S. Nicolai, siue præmisso, siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscumque persona, seu per liberam resignationem d. Io. Baptistæ, vel cuiusuis alterius de illa in d. Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut Constit. fel. rec. Ioannis PP. XXII. prædecessoris nostri, quæ incipit Execrabilis; vel assecutionem alterius beneficij ecclesiastici quauis auctoritate collati vacet, etiamsi tanto tempore vacauerit, quòd eius collatio iuxta Lateranen. statuta Concilij est ad Sedem prædictam legitime deuoluta, ipsaq. ecclesia S. Nicolai dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reseruata existat, & super ea inter aliquos lis, cuius statũ præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, omnimodam curam animarum parochianorum huiusmodi, ac officia, & onera parochialia illi quomodolibet incumbentia, illorumq. ius, & exercitium vniuersum Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò abdicamus.

Ab illa eccl. prædicta ad aliam vel alias eccl. arbitrio d. Card. eam sub curam transfert.

§. 5. Sicq. abdicata ad aliquam, seu aliquas parochiales ecclesias circũuicinas arbitrio d. Alexandri Episcopi & Card. ita quod ipsius ecclesiæ S. Nicolai nunc, & pro tẽpore existen. deinceps in perpetuũ ad ecclesiam, seu ecclesias, ad quam, seu quas illos transferri contigerit tamquam propriam, seu proprias eorum parochialem ecclesiã, seu parochiales ecclesias pro Missis, & alijs diuinis officijs audiẽdis, ac Sacramentis Ecclesiast. percipien. tamquam veri, certi, & indubitati eius seu earum parochiani accedere, & ad curam animarum in ecclesia, seu ecclesijs, ad quam, seu quas trãslati fuerint huiusmodi, canonicè deputatum, seu deputatos Rectorẽ, seu Rectores pro tempore, vti verum, & proprium Parochum, seu veros, & proprios Parochos recognoscere, & obseruare, ac illi, seu illis debita obedientiam, & reuerentiam exhibere, ac iura parochialia, & consueta præstare debeant, & teneantur, d. auctoritate Apost. etiam perpetuo transferrimus.

Ac denominationem, & tit. parochiale d. ecclesiæ supprimit.

§. 6. Et in ipsa ecclesia S. Nicolai nomen, titulum, & denominationem, ac essentiam parochialis ecclesiæ illiusq. Rectoris, similiter perpetuò supprimimus, & extinguimus.

§. 7. Ipsam verò ecclesiam S. Nicolai ab omni cura, officijs, oneribus parochialibus liberã, & exemptam, & de cetero non collatiuam effectam, illiusq. cameras Rectorales super ea constructas, ex quibus si locarentur, decem ducati auri de Cam. similes, vel circa, vt etiã accepimus, annuatim perciperentur, cum Sanctorum, & quibusuis alijs reliquijs, ac omnibus, & singulis paramẽtis, & ornamẽtis, calicibus, crucibus, candelabris, campanis, libris, vasis, vniuersaq. alia supellectili tàm sacra, quàm profana, etiã ex auro, & argento, ac alijs rebus quibuscũque in d. ecclesia S. Nicolai ad præsens existen. & ad illius vsum cõparatis, prædictæ Confraternitati, ita quòd liceat ipsius Rectoribus & Confratribus nunc, & pro tempore existen. corporalẽ, & actualem ecclesiæ S. Nicolai, ac camerarum prædictarũ possessionem per se, vel aliũ, seu alios eorum, ac d. Confraternitatis nomine propria auctoritate apprehẽdere, & apprehensam perpetuò retinere.

§. 8. Dictęq. ecclesiæ S. Nicolai in diuinis per presbyt. idoneos à Rectoribus, & Confratr. prędictis nunc, & pro tẽpore existen. ponẽdos, & pro libero, & absoluto eorũ arbitr. amouen. deseruiri facere;

§. 9. Illamq. quoticscũque, & quandocũque illis bene visum fuerit dilatare, & ampliare, immutare, ac etiã in aliam formam reducere.

§. 10. Ipsi tamen Rectores, & Confratres singulis annis in perpetuum, cereum vnicũ ceræ albæ ponderis quatuor librarum die festo S. Laurentij d. Alexandro, & pro tempore existenti eiusdem ecclesiæ S. Laurentij diacono, seu presbyt. Card. in signum recognitionis tradere teneantur, dilecti filij nostri moderni, & pro tempore existentis Vrbis prædictæ Vicarij aut cuiuscũque alterius licentia desuper minimè requisita eiusdem Alexandri Episcopi, & Card. expresso, directi verò filij moderni Rectoris, seu dilectorum filiorum modernorũ Rectorum ecclesiæ, seu ecclesiarũ, ad quam, seu ad quas curam animarũ huiusmodi transferri contigerit, ad hoc accedente consensu, auctoritate, & tenore premissis, vt idẽ perpetuò cõcedimus, & assignamus.

§. 11. Postremò dictis duobus Canonicatibus, & duabus Prębẽdis nouiter in d. ecclesia S. Laurentij ex fructibus, redditibus, & prouentibus olim parochialis ecclesiæ S. Cæciliæ in monte Iordano de eadem Vrbe, dictaq. Apost. auctoritate erectis pro vsu, & augumento distributionũ quotidianarum inter dictos duos Canonicatus, & prębendas nouiter erecta, & suo tempore obtinentes, ac horis Canonicis, alijsq. diuinis officijs in d. ecclesia S. Laurentij suis loco, & tempore interessentes, æquis portionibus, & ratis diuidendarũ, ita quod vno eorum absente, & nõ interessente, eius portio, & rata alteri pręsenti, & interessenti tantùm accrescat, & accrescere eo ipso censeatur, omnia, & singula d. ecclesiæ S. Nicolai & illi annexorũ quorũmcumque proprietates, prædia, domos, apothecas, canones, census, rationes, aliaq. bona & iura vniuersa in quibusuis rebus consistentia, & vndecumque prouenientia, ac quomodolibet, & quouis nomine nũcupata, cameris tamen, & bonis mobilibus, alijsq. sic vt præmittitur d. Confraternitati concessis tantùmmodo exceptis, quæ sub huiusmodi applicatione, & appropriatione comprehendi, aut venire non debeat, neque etiã censeantur, præuia illorum, quatenus opus sit, ab eadẽ ecclesia S. Nicolai opportuna dismembratione, & separatione, itaquòd liceat dictos duos Canonicatus, & præbendas pro tempore obtinẽtibus, & eorum cuilibet per se ipsos, seu eorum alterum, eorum, ac dd. Canonicatuum, & præbendarum nouiter erectorũ nominibus, corporalem, realem, & actualem illorum omnium possessionem, cuiusuis licentia etiam desuper minime requisita, propria auctoritate libere apprehendere, & apprehensam perpetuò retinere; fructus quoque, redditus, & prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcũque exinde quomodolibet prouenientia percipere, exigere, leuare, recuperare, locare, dislocare, arẽdare, & administrare, eisdẽ auctoritate, & tenore pariter, & perpetuò ex nũc applicamus, & appropriamus.

Clausulas pro seruatiuas apponit.

§. 12. Decernentes præsentes literas, etiam ex eo quòd quicũque in præmissis interesse habentes, aut habere prætendentes, illis non consenserint, ad eaq. vocati, & causæ propter quas illa fiant vel facta sint, corã prædicto Vicario Vrbis, vel aliàs examinatæ, verificatæ, & iustificatæ non fuerint, seu aliàs ex quocumque alio capite, vel causa quãtumuis legitima vel iuridica, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari annullari, vel inualidari, seu in ius, vel cõtrouersiam vocari, aut ad viam. & terminos iuris reduci, seu aduersus illas quodcũque iuris, gratiæ, vel facti remedium impetrari, aut concedi nullatenus posse, sed illas semper, & perpetuò validas, & efficaces esse, & fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, neque sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiã per Nos, & successores nostros Rom. Pont. pro tempore existentes, Sedemq. prædictã sub quibuscũque verborũ expressionibus & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis pro tẽpore quomodolibet factis cõprehendi, vel confundi, sed ab illis semper excipi, & quoties illę emanabunt, toties in pristinũ, & validissimũ statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de nouo, & sub quacũque posteriori Dat. per Rectores, & Confratres dictæ Confraternitatis pro tempore existentes quandocumque eligenda concessas esse, & fore.

§. 13. Sicq. per quoscumque Iudices ordinarios, commissarios, & delegatos quauis auctoritate fungentes, etiam causarũ Palatij Apost. Auditores, ac eiusdem S.R.E. Cardinales etiam de latere Legatos, & Vicelegatos, dictæq. Sedis Nuncios iudicari, & definiri debere; irritum quoque, & inane quidquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 14. Quocirca Ven. fratribus nostris Ostien. & Portuen. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cam. Apost. generali Auditori per Apost. scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios easdẽ præsentes literas, & in eis contenta quæcũque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte nunc, & pro parte existen. Rectorum, & Confratrum d. Confraternitatis, seu alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisq. in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciãt auctoritate nostra easdem præsentes literas, & in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos nunc spectat, & spectabit quomodolibet in futurũ, inuiolabiliter obseruari; ipsosq. Rectores, & Confratres ecclesia S. Nicolai, ac illius cameris Rectoralibus, necnon omnibus, & singulis paramentis, & ornamentis calicibus, Crucibus, candelabris, campanis, libris, vasis, vniuersaq. alia supellectili, tàm sacra, quàm profana eidem Confraternitati concessis; dictos duos verò Canonicatus, & præbendas pro tempore obtinen. omnibus & singulis fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, & emolumentis vniuersis, ac alijs eisdẽ duobus Canonicatibus, & prębendis, vt pręfertur, applicatis, prędictis pacifice frui, & gaudere non permittentes eos, seu eorum quelibet desuper per quoscũq; quomodolibet indebitè molestari; cõtradictores auctoritate nostra prædicta, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis, seruandis processibus, illos sententias, cen. & pœnas huiusmodi incurrisse, seruata forma Conc. Trid. declarando, illorq. etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, brachij secularis auxilio.

Contrariatolli.

§. 15. Non obstantibus priori voluntate nostra prędicta, ac pię mem. Bonifacij Papæ VIII. etiam prędecessoris nostri, necnon quibusuis alijs constit. & ordinat. Apost., ac quatenus opus sit, d. Vrbis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Sanctionem pœnale a...

§. 16. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, abdicationis, translationis, suppressionis, extinctionis, concessionis, assignationis, applicationis, appropriationis, decreti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Datum Tusculi, Anno Incarnationis Dominicæ 1620. tertio Nonas Octobris, Pontificatus nostri anno secundo.

Institutio festiuitatis S. Ioachimi parentis Beatiss. MARIAE Virg. sub duplici officio die 20. Martij quotannis celebrandæ, & in Breuiario, & Missali, & Kalend. imposterũ imprimendis, describendæ. XXXIX.

Hic idem Pont. statuit, etiam festum S. Annę Matris eiusdem B. MARIAE Virg. de pręcepto obseruari debere, vt sup. in const. 24. Hanc. cl. 310. & antea illud sub die 26. Iulij sub dupl. officio alias instituerat Greg. XIII. in sua const. 87 sup. to. 2. fol. 354.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

APostolatus officium, nullo licet meritorum suffragio, Nobis ex alto commissum, postulat, vt ad ea, per quæ sancti Ioachimi gloriosissimæ Dei Genitricis MARIAE parentis omni laude dignissimi cultus, & veneratio in dies magis augeatur, mentis nostræ aciem sedulò intendamus.

§. 1. Motu itaque proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine; Quod de cetero perpetuis futuris temporibus, eiusdem S. Ioachimi festus dies, die 20. Martij celebrari solitus: Officio sub ritu duplici, iuxtà rubricas Breuiarij Romani, per vniuersum Orbẽ ab omnibus vtriusque sexus Christifidelibus, tam secularibus, quàm regularibus, qui diui-

diuinum officium recitare tenentur celebrari; atque ideircò in Breuiario, Missali, & Kalendarij in posterum imprimendis, eiusdem S. Ioachimi festum duplex describi respectiuè debeat, tenore præsentium perpetuò statuimus, & ordinamus.

Deputatio Executorum. §. 2. Quocirca Venerabilibus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisq. Ecclesiarum, Prælatis in vniuerso terrarum Orbe constitutis, præcipimus, & mandamus, vt in suis quisque Ecclesijs, Prouincijs, & diœcesibus præsentes nostras literas solemniter publicari, & ab omnibus Ecclesiasticis personis secularibus, & quorumuis Ordinum regularibus omninò obseruari faciant.

Derogatio contrariorum. §. 3. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Fides Transumptorum. §. 4. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. An. 3. die 2. Decb. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 2. Decembris 1622. Pontificatus nostri anno secundo.

XL. Reuocatio quarumcumque licentiarum legendi, & habendi quomodolibet libros prohibitos quibuscumque personis ab omnibus, etiam Romanis Pontificibus concessarum.

Libri autem prohibiti qui sint, vide in Indice desuper edito, de quo supra in const. 77. Pij IV. tom. 2. fol. 82.

Edita An. D. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Apostolatus officium Nobis, nullo licèt meritorum suffragio, diuina prouidentia commissum postulat, vt ad ea vigilantiæ nostræ partes propensiùs intendamus, per quæ religio Catholica, vbi diuina gratia illæsa viget, conseruetur, & vbi restitutione indiget, restituatur.

Prohibitio habendi & legendi libros prohibitos. §. 1. Quapropter cum librorum prohibitorum lectio magno esse sinceræ fidei cultoribus detrimento noscatur, & sicut accepimus, licentiæ libros huiusmodi legendi nimis excreuerint: Nos, vt huic malo maturè occurratur, & in posterum quàm cautissimè licentiæ huiusmodi concedantur, quantum cum Domino possumus, prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas licentias legendi, & habendi libros quoscumque ob hæresim, vel falsi dogmatis suspicionem, vel alias quomodolibet prohibitos, quibuscumque personis cuiuscumque gradus, & conditionis existentibus etiam per literas Apostolicas ad tempus, seu ad vitam, & aliter quomodocumque & ex quacumque causa, tàm per literas in forma Breuis, quàm aliter quomodocumque à Nobis, seu prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, seu ab habentibus à Nobis, vel ab eis facultatem, & auctoritatem concessas, earum tenorem præsentibus pro expressis habentes, tenore præsentium reuocamus, cassamus, & annullamus, ac pro reuocatis, cassis, & annullatis haberi, nulliq. in posterum suffragari.

Contrauenientibus pœnas imponit. §. 2. Quinimmò libros per licentias huiusmodi permissos legentes, aut habentes, pœnas in sacris Canonibus, constitutionibus Apostolicis, & Indicibus librorum prohibitorum contentas incurrere volumus, & declaramus.

Hanc literam Pont. publicatam omnes ligari decernit. §. 3. Decernentes, vt præsentes literæ postquam in valuis Basilicarum S. Ioannis Lateranen., ac Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ affixæ fuerint, intra duos menses ex tunc proximos, omnes, & singulos ad quos spectat, arctent, & afficiant, perinde ac si vnicuique personaliter intimatæ fuissent, quodque dictis duobus mensibus durantibus, ij, qui libros prohibitos huiusmodi habuerint, eos ad Episcopum, seu Inquisitorem, qui illos quantocitiùs comburere debeat, deferre, quique aliquos similes libros prohibitos habere sciuerint, eos denunciare teneantur, neque de cetero similes licentiæ nisi à Congregatione Sancti Officij, quæ singulis hebdomadis coram Nobis haberi solet, concedantur.

Fides transumptis sub dari mandat. §. 4. Ac quòd earumdem præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. A. 2. die 30. Decb. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die 30. Decembris MDCXXII. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Publicatio. *Anno à Natiuitate Domini N. Iesu Christi Millesimo sexcentesimo vigesimo tertio, Indictione sexta, die verò secunda mensis Ianuarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XV. Anno eius secundo. Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, fuerunt ad valuas Basilicarum S. Ioann. Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in Acie Campi Floræ vt moris est, per me Brandimartem Latinum Apost. Curs.*

Octauius Spada Mag. Curs.

XLI. Reuocatio quarumcumque præcedentiarum, seu paternitatū Fratribus Minoribus S. Francisci de Obseruantia, præter constitutiones Ordinis auctoritate Apostolica confirmatas, concessarum.

Hoc posteà fuit etiam in vim huius Constit. decretum in Capitulo generali Romæ celebrato, & à S. D. N. Vrbano VIII. confirmato, vt in Statutis pro Cismontana familia positis post const. 49. Sacrosanctum.

Istorum Fratrum circa Prælatorum electiones nonnulla statuisse Pium V, & Gregorium XIII. scias, quorum constitutiones indicatas habes ad constit. 23. Leon. X. Ite & vos. sup. tom. 1. fol. 433. vbi videas alias constit. adnotatas.

Edita An. D. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad futuram rei memoriam.

Exordium. Pastoralis officij Nobis diuinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet, vt omni cura, & vigilantia ad ea semper intendamus, per quæ regularium personarum, quæ relicto seculo, Dei obsequio sese dedicarunt, quieti, felicique statui, ac regularis disciplinæ conseruationi consulitur, vt regulares ipsæ personæ iuxta regularia suorum Ordinum instituta tranquillis mentibus gratum Altissimo impendere possint famulatum.

Reuocatio de qua in rubr. §. 1. Cum itaque, sicut accepimus, ex nimia priuilegiorum, prærogatiuarum, atque exemptionum Fratribus Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, qui in dicto Ordine aliqua munia obierunt, seu alias tam à Sede Apostolica, quàm ab eiusdem Ordinis Superioribus concessarum multitudine, non leuia inconuenientia oriantur, in regularis obseruantiæ, & disciplinæ detrimentum: Nos inconuenientibus huiusmodi, quantum cum Domino possumus obuiare cupientes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas Paternitates, & Præcedentias, quibusuis dicti Ordinis Fratribus ex priuilegio tàm per Sedem Apostolicam, quàm dicti Ordinis Superiores ex quacumque causa, & sub quibuscumque verborum tenore, & formis quomodolibet concessas, saluis tamen, & in suo robore remanentibus ijs, quæ Fratribus prædictis ex dispositione Statutorum dicti Ordinis Apostolica auctoritate confirmatorum concessa sunt, tenore præsentium reuocamus, cassamus, & abrogamus, ac reuocatas, cassatas, & abrogatas esse, & fore, nec illas de cetero cuiquam suffragari posse.

Clausula sublata. §. 2. Sicque & non aliter per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores vbique iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus, & declaramus.

Clausula derogatoria. §. 3. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quatenus opus sit, dicti Ordinis etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Fides transumptorum. §. 4. Volumus autem, quòd præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Dat. P. A. 2. die 3. Febr. Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 3. Febr. 1623. Pontificatus nostri Anno Secundo.

Communicatio, & extensio priuilegiorum, immunitatum, & exemptionum, gratiarum, indultorum, tam in spiritualibus, quam in temporalibus quibusuis alijs, tam Mendicantium, quàm non Mendicantium Ordinibus, per quoscumque Romanos Pontifices concessorum, & in futurum concedendorum ad Sacrum Ordinem Carthusien. XLII.

De hoc Ordine, & eius approbatione vide supra in const. 7. Alex. III. Cum vos. tom. 1. fol. 64. Et institutionem festiuitatis S. Brunonis Carthusiensis d. Ordinis Institutoris, ac Officij sub ritu semiduplici celebrandi habes hic infra const. 44. Domini Nostri. fol. 325.

Edita A. D. 1622.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium. Ad vberes, & suaues fructus, quos dilecti filij Prior generalis, & Monaci Ordinis Carthusien. in militanti Ecclesia, cuius regimini diuina disponente clementia præsidemus, in dies afferunt, mentis nostræ aciem conuertentes, ac vberiores ex ipso Ordine fructus prouenturos esse sperantes, ad ea meritò libenter intendimus, per quæ Ordo huiusmodi felicioribus in dies proficere valeat incrementis.

Communicatio de qua in rubr. §. 1. Vt igitur Prior generalis, & Monaci prædicti eo feruentiùs in suo laudabili instituto perseuerent, quo maioribus se viderint fauoribus, & gratijs munitos, prouidere volentes; ac singulares Prioris generalis, & Monacorum prædictorum personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequen., harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes; Motu proprio, & ex certa scientia nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Ordini prædicto illiusq. Priori generali, & Monacis, alijsq. personis, vt omnibus, & singulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, gratijs, & indultis,

tam spiritualibus, quàm temporalibus, quibusuis alijs, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Ordinibus, illarumque Superioribus, Abbatibus, Monachis, alijsq. Regularibus personis, necnon Ecclesijs, Monasterijs, & regularibus locis, etiam per viam communicationis, vel extensionis, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam quomodolibet concessis, & in futurum concedeñ, & quibus ipsi, necnõ Ecclesiæ, Monasteria, & regularia loca huiusmodi de iure, vsu, consuetudine, priuilegio, aut concessione Apostolica in genere, vel in specie, ac tam coniunctim, quam diuisim, seu alias quomodolibet vtuntur, fruuntur, & gaudent, ac vti, frui, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum; dummodo tamen sint in vsu, & non sint reuocata, aut sub aliquibus reuocationibus comprehensa, sacrisq. canonibus, & Cõcilij Tridentini decretis, aut constitutionibus Apostolicis non repugnent; pari modo, nõ solum ad eorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, perinde, ac si illis nominatim, & in specie concessa fuissent, vti, frui, & gaudere liberè, & licitè valeat, Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo concedimus, & indulgemus; dictaq. priuilegia, immunitates, exemptiones, gratias & indulta primo dicto Ordini, illiusq. Priori generali, & Monachis alijsq. personis, necnon eorum Ecclesijs, Monasterijs, & regularibus locis cõcedimus, illaq. ad eos, & illa extendimus.

Clausula præseruatiua huius const. §.2. Decernentes, præsentes literas validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac primodicto Ordini, illiusq. Priori generali, & Monachis, ac personis huiusmodi in omnibus, & per omnia plenissime suffragari.

Clausula sublata. §.3. Sicq. per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria. §.4. Non obstañ nostra de gratijs ad instar non concedeñ, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quatenus opus sit, Ordinum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq. & indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorũ quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. quibus omnibus, & singulis, eorũ omnium tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisq. contrarijs quibuscumque.

Trãsumptorum fides. §.5. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. P. An. 2 die 3. Febr. Dat. Romæ apud S.Petrum, sub Annulo Piscatoris, sub die 3. Februarij MDCXXIII. Pontificatus nostri Anno Secundo.

XLIII. Confraternitatem SS. Benedicti, & Scholasticæ a Paulo V. erectam, ob eius incrementa in exercitio operum Caritatis erigit in Archiconfraternitatem cum facultate alias Confraternitates aggregandi, illisq. Indulgentias, & gratias spirituales communicandi.

Erectionem huius Confraternitatis factam se. Pau. V. habes supra in d. Pont. constit. 87. Pastoris, tom. 3. pag. 239.

Edita A. D. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.
Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proæmium. Pias Christifidelium Confraternitates, ad pietatis, & caritatis opera exercenda, præsertim in Alma Vrbe nostra, canonice institutas, vt in eorumdem piorum operum exercitio magis accendantur, & confoueantur, titulis, & gratijs amplioribus libenter decoramus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Cõfraternitatem à Paul. V. erectam sup. in eius const. 87. Pastor. pag. 228. §.1. Cũ itaque, sicut accepimus, in Ecclesia S.Eustachij de Vrbe, vna pia vtriusque sexus Christifideliũ Cõfraternitas sub S. Benedicti, & S.Scholasticæ inuocationibus per fel. rec. Paulum Papam V. prædecessorem nostrũ, Apostolica auctoritate erecta, & instituta fuerit, ac dilecti filij illius Officiales, & Cõfratres in quamplurimis pietatis, & caritatis operibus sese exercere consueuerint, & in dies magis Deo dante exercere intendant.

Hic Pont. in archiconfraternitatem erigit. §.2. Nos Confraternitatem prædictam, quo maiora in dies suscipere valeant incrementa, hoc spirituali dono illustrare, ac Officiales & Cõfratres prædictos specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas a quibusuis excõmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt ad effectum præsentium, dumtaxat consequeñ, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Confraternitatem prædictam sic vt præfertur erectam, & institutam, in Archiconfraternitatem (sine tamen cuiusquam præiudicio,) Apostolica auctoritate, tenore præsentium erigimus, & instituimus, ac in posterum Archiconfraternitatem S.Benedicti, & Sanctæ Scholasticæ nuncupari posse decernimus.

Cum facultate alias Confraternitates aggregandi, ac Indulgentias, & gratias spirituales illis communicandi. §.3. Præterea Officialibus, & Confratribus prædictis nunc, & pro tempore existeñ, vt qualcumque alias Confraternitates eiusdem denominationis, & instituti canonicæ erectas aggregare, illisq. omnes, & singulas Indulgẽtias, ac gratias spirituales, eorũ Archiconfraternitati huiusmodi dicta Apostolica auctoritate concessas, seruata tamen forma Constitutionis piæ mem. Clem. Papæ VIII. prædecessoris nostri, desuper editæ, ac sine cuiusquam pariter præiudicio, communicare, liberè, & licite valeant, auctoritate, & tenore præsentium facultatem concedimus, & impartimur.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. *Cõtrarijs derogat.*

Dat. P. An. 2. die 4. Febr. Dat. Romæ apud S.Petrum, sub Annulo Piscatoris die 4. Februarij MDCXXIII. Pontificatus nostri Anno Secundo.

XLIV. Institutio festiuitatis S.Brunonis Confessoris Fundatoris Ord. Carthusianorum sub semiduplici ritu, die 6. Octobris vbique terrarum celebrandæ; & in Breuiario, Missali, & Calendarijs imposterum imprimendi apponendæ.

De huius Ordinis approbatione, & alijs eum concernentibus vide const. 7. Alexandri III. Cum vos, tom. 1. pag. 64. & communicationem Priuilegiorum Mendicantium, & non Mendicantium vide hic sup. const. 42. Ad vberes, pag. 324.

Edita An. D. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Domini nostri Iesu Christi, qui seruos suos æternæ gloriæ præmio donat in Cælis, vices, quamquam immeriti, gerentes in terris, ex iniuncto Nobis pastoralis officij debito procurare tenemur, vt eorumdem seruorum Christi debita veneratio in dies magis promoueatur, & laudetur Dominus in Sanctis suis. Quamobrem fidelium quorumlibet præsertim verò sub suaui religionis iugo Altissimo famulantium votis, quæ peculiarem Sanctorum huiusmodi cultum, & venerationem respiciunt, libenter annuimus, prout conspicimus, in Domino salubriter expedire.

Institutio festiuitatis S. Brunonis die 6. Octob celebrandæ, sub ritu semiduplici. §.1. Supplicationibus itaque dilecti filij D.Bernardi Gazzi Ordinis Carthusieñ Procuratoris generalis Nobis humiliter porrectis inclinati. De Veñ Fratrum nostrorũ S.R.E. Cardinalium sacris Ritibus præpositorum cõsilio; Quod de cetero perpetuis futuris temporibus festum S. Brunonis eiusdem Ordinis Fũdatoris die 6. Octobris, qua in cęlum euolauit, in Missali, & Breuiario Romano reponi, Officiumq. de eo semiduplex ab omnibus vbique fidelibus recitari libere, & licitè possit, & valeat, Apostolica auctoritate, tenore præsentium concedimus, & indulgemus.

Deputatio Executorum. §.2. Quocirca Veñ Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, ceterisq. Ecclesiarum Prælatis in vniuerso terrarum orbe constitutis præcipimus, & mandamus, vt in suis quibusque Ecclesijs, Prouincijs, & Diœc. præsentes literas solemniter publicari, & ab omnibus Ecclesiasticis personis secularibus, & quorumuis Ordinum regularibus omnino obseruari faciant.

Derogatio contrariorum. §.3. Non obstantibus Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Fides Transumptorum. §.4. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica cõstitutæ munitis, eadẽ prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostẽsæ.

Dat. P. A. 3. die 17. Febr. Datum Romę apud S.Petrum, sub Annulo Piscatoris, die xvij. Februarij MDCXXIII. Pontificatus nostri Anno Tertio.

XLV. Suppressio curæ Animarum in Parochiali Ecclesia Sancti Pantaleonis de Vrbe existentis, & illius applicatio Ecclesiæ S. Eustachij, de cuius mensa Capitulari extat dicta Ecclesia S.Pantaleonis; eiusque concessio Congregationi Clericorum Regularium pauperum Matris Dei Scholarum Piarum de Vrbe, vt in ea liberius Institutum suum exercere possint.

Vsum perpetuum dictæ Ecclesiæ sine tamen Rectoris pro tempore existentis præiudicio concesserat eidem Congregationi Paul. V. vt in constit. seq. sed aduertendum est, quod tunc ista Congregatio erat Clericorum Secularium B.Mariæ nuncupatorum, cui d. Paul. hoc opus erudiendi Scholares commandauerat in constit. 81. supra tom. 3. pag. 230. Quæ cum postea renuisset d. opus administrare, ideo idem Paul. erexit aliam Congregationem Clericorum Regularium, cui d. opus commisit, vt in constit. 101. e. Paul. Ad ea, sup. tom. 3. pag. 259. quã postea iste Pont. multis gratijs decorauit, vt in const. 14. In supremo, sup. pag. 239. vbi vide quæ signaui.

Edita Ann. Dom. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Regimini vniuersalis Ecclesiæ meritis licèt imparibus, disponente Domino, præsidentes, votis illis per quæ Congregationum, & aliorum locorum piorum quorumlibet præsertim in Alma Vrbe nostra studio piorum operum vacantium prospero statui, & opportunę subuentioni cum diuini cultus augmento, ac ipsa spirituali fidelium consolatione valeat salubriter prouideri, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Narratur reseruatio omnium Beneficiorum cum cura, & sine cura vacantium, & vacaturorum de apost. §.1. Dudum siquidem omnia beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura apud Sedem Apostolicam, tunc vacantia, & in antea vacatura collationi, & dispositioni nostræ reseruauimus, decernẽtes ex tunc irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari.

Et asprafatus [illegible] §.2. Cum itaque postmodum perpetua Vicaria parochialis Ecclesiæ S.Pantaleonis Regionis Parionis de eadem Vrbe, cuius dum pro tempore vacat, nominatio personę idoneę ad dilectos filios Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ S. Eustachij de dicta Vrbe, cui de mensę Capitulari ipsa Ecclesia S.Pantaleonis perpetuo vnita existit, expectare dignoscitur; per liberam resignationem dilecti filij Alexandri Lutij nuper dictæ Ecclesiæ S.Pantaleonis perpetui Vicarij, de illa, quam tunc obtinebat, in manibus nostris sponte factam, & per

[illegible]

Nos admissam, apud Sedem eamdem vacauerit, & vacet ad præsens, nullusque de illa præter Nos hac vice disponere potuit, siue possit, reseruatione, & decreto obsistentibus supradictis.

§. 3. Et sicut exhibita Nobis nuper pro parte dilectorũ filiorũ, Præpositi generalis, & Clericorũ Congreg. Matris Dei nuncupatæ de d. Vrbe, petitio continebat, quòd d. Ecclesia S. Pantaleonis in regione Scholarum Piarum in eadem Vrbe, dudum instituratum, sita sit. Proinde quod alias fel. rec. Paulus Papa V. prædecessor noster Præposito, & Clericorum huiusmodi, quibus cura, & administratio dictarũ Scholarum iam antea ab ipso prædecessore perpetuò commissa, & demandata fuerat, ac Scholariũ easdem scholas frequentantiũ commodis, & opportunitatibus, quo pijs eorũ exercitijs facilius vacare possent, prouidere volens, perpetuum vsum ipsius Ecclesiæ S. Pantaleonis Præposito, & Clericis prædictis cõcesserit, & assignauerit, prout in suis literis desuper in forma Breuis cõfectis pleniùs cõtinetur.

§. 4. Præpositus verò, & Clerici prædicti ipsa Ecclesia S. Pantaleonis ratione curæ animarum, quæ illi incumbit, & ibi exercetur, & prout eorum, & Scholarium prædictorum necessitas exigit, minime vti possint, & ex huiusmodi curæ exercitio varia passim impedimẽta, & incommoda, præsertim in exercitijs eorum spiritualibus obeundis, pati, & experiri soleant.

§. 5. Si igitur dicta Vicaria, cuius fructus & prouentus in portione sexaginta scutorum monetæ per Capitulum, & Canonicos prædictos annuatim persolui solita, vltra emolumenta ratione exercitij curæ, & administrationis Sacramentorũ prouenientia consistunt, perpetuò supprimeretur, & extingueretur, ac ab ipsa Ecclesia S. Pantaleonis omnimoda animarũ huiusmodi cura abdicaretur, sicq. abdicata ad prædictã Ecclesiam S. Eustachij, quæ etiã parochialis existit, in ea modo, & forma inferius expressis exercenda, transferretur, & alia fierent, quæ sequuntur: procul dubio incommoda, & impedimenta huiusmodi opportuna, & salubri ratione magno Scholarũ, & Congregationis prædictarum bono tollerentur, & cura animarum prædictarũ nullatenus negligeretur, sed æque bene, vel etiã melius, & fructuosius quam antea exerceretur, diuinusque cultus inde in dicta Ecclesia S. Pantaleonis non modicum augeretur.

Pro cuius suppressione dicti Clerici supplicarunt huic Pontifici.

§. 6. Quare pro parte Præpositi, & Clericorum prædictorum asserentium fructus, redditus, & prouentus d. Vicariæ quinquaginta ducatorum auri de Camera, secundum communem æstimationem, valorem annuum non excedere. Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus dictæ Ecclesiæ S. Pantaleonis vsum eidem Congregationi concedere, & assignare, alijsque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Qui modo eius cum præd. ac Tituli denominationem supprimit, & extinguit.

§. 7. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quòd petentes beneficia Ecclesiastica alijs vniri, tenerentur exprimere verũ annuũ valorem, secundum æstimationem prædictam, etiam beneficij, cui aliud vniri peteretur, alioquin vnio non valeret, & semper in vnionibus cõmissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, idemque obseruaretur in quibusuis applicationibus de quibusuis fructibus, & bonis Ecclesiasticis, quique diuini cultus augumentum, & propagationem sinceris exoptamus affectibus: ipsum Præpositum, ac Congregationis huiusmodi singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati; Vicariam prædicta, siue præmisso, siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscumque personæ, seu per similem resignationem dicti Alexandri, vel cuiusuis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam etiã coram Notario publico, & testibus sponte factam; aut constitutionem piæ mem. Ioannis Papæ XXII. etiam prædecessoris nostri, quæ incipit, Execrabilis, vel assecutionem alterius beneficij Ecclesiastici, quauis auctoritate collati vacet, etiam si tanto tempore vacauerit, quod illius collatio, iuxta Laterani Statuta Concilij, est ad Sedem prædictã deuoluta legitimè, ipsaque Vicaria dispositioni Apostolicæ specialiter, vel alias generaliter reseruata existat, & super ea inter aliquos lis, cuius statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo illius dispositio ad Nos hac vice pertineat; illiusq. ac in ipsa Ecclesia S. Pantaleonis perpetui Vicarij titulus, & denominationes Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuò supprimimus, & extinguimus.

Curamq. ipsi applicat Ecclesiæ præd. S. Eustachij.

§. 8. Illisq. sic suppressis, & extinctis, ab eadem Ecclesia S. Pantaleonis omnimodam animarum illius parochianorum curam, aliaq. iura, officia, & onera parochialia vniuersa, & illorum exercitiũ etiam perpetuò applicamus, ac illa omnia etiam, vna cum vtriusque sexus parochianis prædictis ad dictam Ecclesiam S. Eustachij in ea, vt inibi exercenda, & obeunda, similiter perpetuò transferimus.

§. 9. Dictam autem Ecclesiam S. Pantaleonis sic ab huiusmodi cura, iuribus, officijs, oneribus, & exercitijs parochialibus liberam, & exemptã, illiusq. ædes, seu stantias parochiales pro dicti Vicarij habitatione destinatas, & eidem contiguas, & coherentes, quoad liberum, & perpetuum illarum vsum dumtaxat, dictæ Congregationi, ita quod in eas illius Præposito, & Clericis, nunc, & pro tempore existentibus corporalem, realem, & actualem possessionem, quoad vsum huiusmodi tantum per se, vel alium, seu alios eorum, seu præfatæ Congregationis nomine propria auctoritate ex nunc apprehendere, & apprehensam perpetuò retinere, Vicarij dictæ Vrbis, vel alterius cuiuuis licentia minime requisita.

§. 10. Necnon in ipsa Ecclesia S. Pantaleonis Missas, aliaq. diuina officia quæcumque celebrare, & decantare, ac spiritualia exercitia per Clericos ipsius Congregationis fieri solita similiter facere, & alias eidẽ in diuinis ex Instituto eiusdem Cõgreg. deseruire auctoritate, & tenore præmissis pariter perpetuò concedimus, & assignamus.

Necnon restaurandi, ac etiã de nouo a fundamentis construendi.

§. 11. Et insuper pro felici, prosperaq. omnium præmissorũ executione, directione, & complemento, quòd Præpositus, & Clerici dictæ Congregationis nunc, & pro tempore existentes, dictam Ecclesiam S. Pantaleonis quandocumque, & quotiescumque voluerint, & illis beneuisum fuerit pro libera, & absoluta eorum voluntate, & arbitrio instaurare, reparare, accõmodare, ampliare, ac in quacumque aliam formam immutare, & etiam de nouo à fundamentis construere libere, & licitè valeant.

§. 12. In signũ tamen recognitionis præsentis concessionis quotannis in perpetuũ Capitulo, & Canonicis prædictis in die festo S. Eustachij viginti libras ceræ Venetæ, & duodecim scuta monetæ soluere.

§. 13. Vicarius autem perpetuus dictæ Ecclesiæ S. Eustachij nũc, & pro tempore existens, curam animarum dictorum parochianorum, officiaq. & onera sic translata exercere, & obire; Capitulum verò, & Canonici prædicti illi de coadiutore idoneo, & ad curam animarum exercendam ab ipso Vrbis præfatæ Vicario examinato, & approbato, qui ad nutum eorumdem Capituli, & Canonicorum ammouibilis sit, ipsumque Vicarium perpetuum Ecclesiæ S. Eustachij in exercitio curæ animarum illi incumbentis, & præsertim in casibus animas parochianorum infra limites, vbi de præsenti Parochia S. Pantaleonis dictæ Ecclesiæ existit pro tempore habitantium concernentibus, coadiuuet, prouidere teneantur.

§. 14. Omniaq. paramenta, calices, & alia supellectilia ad Sacristiam eiusdem Ecclesiæ S. Pantaleonis pertinentia Capitulo, & Canonicis cedere, & eisdem post dicti Alexandri ab ipsa Ecclesia Sancti Pantaleonis discessum consignare, ac prædicta portio annua sexaginta scutorum monetæ Vicario perpetuò dictæ Ecclesiæ S. Pantaleonis, vt præfertur solui, & omnes aliæ expensæ per dictos Capitulum, & Canonicos in ipsa Ecclesia S. Pantaleonis quomodocumque fieri solitæ penitus, & omnino cessare, illæq. ad liberam dispositionẽ eorumdem Capituli, & Canonicorum tamquam proprij, & peculiares eorum redditus remanere debeant.

§. 15. Et quotiescumque Capitulum, & Canonici prædicti in die festo ipsius S. Pantaleonis, primis Vesperis, & Missæ solemni in dicta Ecclesia S. Pantaleonis decantandis, vt illis mos est, interuenerint, Clerici dictæ Congregationis pro tempore existentes illos honorificè recipere, & tamquam Dominos recognoscere teneantur.

§. 16. Præterea dominium, & iurisdictionẽ dictæ Ecclesiæ Sancti Pantaleonis ad præsens dicti Capitulum, & Canonici habent eisdem Capitulo, & Canonicis etiam vna cum omnibus redditibus, prouentibus, & emolumentis, quæ dictus Alexander in ea tamquam perpetuus Vicarius ipsius Ecclesiæ S. Pantaleonis percipit, & alijs iuribus quibuscumque præsentibus, & futuris, quæ ad ipsos Capitulum, & Canonicos expectant firmè, & continuare remanere censeantur.

§. 17. Et si dictam Ecclesiam S. Pantaleonis in toto, vel parte fabricare contigerit, etiam si facies eius non immutetur, in ea tamen insignia, & arma S. Eustachij in lapide marmoreo collocari.

§. 18. Et Reliquiæ, quæ de præsenti in dicta Ecclesia S. Pantaleonis reperiuntur, apud eamdem de cetero remanere, & in ea bene, & decenter sub duabus clauibus, quarum vnam Clerici dictæ Congregationis, alteram verò Capitulum, & Canonici prædicti habeant, custodire, & obseruare; piaq. & deuota consuetudo præbẽdi aquam bibendam, in quam Reliquiæ eiusdem S. Pantaleonis remissæ tinctæ in ipsa Ecclesia S. Pantaleonis hucusque recepta, etiam imposterum in eamdem retineri, & seruari.

§. 19. Omnes verò, & singulæ expensæ, quas tam in aptando dictã Ecclesiam S. Pantaleonis, quam in tectorum, murorum, statutorum, clatere, & silice pauimentorum manutentione, & alias circa dictam Ecclesiam S. Pantaleonis, fieri contigerit, ad dictã Congregationem in omnibus, & per omnia pertinere debeant, illiusq. Præpositus, & Clerici nũc, & pro tempore existentes, neque ob id, neque ex causa cõtributionis, vel quarumcumq. aliarũ impensarũ, quas in paramentis, planetis, calicibus, linteaminibus, cera, oleo, & quibusuis alijs reb. pro vsu, & seruitio d. Ecclesiæ S. Pantaleonis necessarijs, & decentibus subire opus fuerit, aliquid a Capitulo, & Canonicis prædictis prætẽdere.

§. 20. Minusq. cuiquam vllũ situm, aut locũ quantumuis minimũ eiusdem Ecclesiæ S. Pantaleonis, aut Capellas, vel Altaria in illa existentia Cõfraternitatibus, seu Congregationibus, aut quibuscumque alijs sine dictorum Capituli, & Canonicorũ licentia concedere, nec quidquam aliud, quod vllo vmquam tẽpore iurisdictioni, & directo dominio Capituli, & Canonicorũ prædictorũ, directè, vel indirectè præiudicare, vel obesse possit, facere queant, & si quid tale fecerint, id nullũ, & inualidũ esse censeatur eo ipso, dictiq. Capitulũ, & Canonici illud propria auctoritate reuocare possint, & Capellæ, quæ in ipsa Ecclesia S. Pantaleonis fundatæ reperiũtur, siue sint de iure patronatus siue non sint, in primæuis earum iuribus remanere, & dispositioni Ordinariæ subiacere.

§. 21. Eidemq. Capitulo, & Canonicis ius sepeliẽdi mortuos in dicta Ecclesia S. Pantaleonis competere debeat, dicta verò Cõgregatio, illiusq. Præpositus, & Clerici pro tempore existentes ibidem suas sepulturas habere, in eisq. corpora, tam suorum pro tẽpore defunctorũ, quã aliorum, qui ibi ex particulari deuotione cõdi voluerint sepulchra facere, & lapides cum inscriptionibus huiusmodi tantum superimponere valeant, & similiter, qui ius sepulturarũ in dicta Ecclesia S. Pantaleonis habent, illud eis reseruatũ, & saluũ esse censeatur.

§. 22. Et si Congregatio, illiusq. Præpositus, & Clerici præfati a dicta Ecclesia Sancti Pantaleonis recesserint, illaq. ex quacũque causa reliquerint, tunc, & eo casu, illã etiam quoad vsum etiam vnà cum omnibus fabricis, & structuris, ac ornamentis in ea factis [illegible]

mensæ Capitulari præfatæ, vt prius, vnita, & incorporata sit, & esse censeatur; ac Congregatio [illegible], illiusque Præpositus, & Clerici præfati ratione illorum quicquam prætendere, vel petere non possint, eisdem perpetuò statuimus, & ordinamus.

Clausula præservativa huius Constit.

§.23. Decernentes, præsentes literas sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut alijs contrarijs dispositionibus, etiam per Nos, & successores nostros Roman. Pontif. [illegible] pro tempore existentes, Sedemque præfatam sub quibuscunque verborum expressionibus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & de [illegible] pro tempore quomodolibet factis, comprehendi, [illegible], sed semper ab illis except, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de nouo etiam sub quacunque posteriori data, per Præpositum, & Clericos dictæ Congregationis pro tempore existentes, quandocumque [illegible] gendas, concessas esse, & fore eisdemque perpetuo suffragari.

Decretum irritans.

§.24. S [illegible] que per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios [illegible], & delinire debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§.25 Non obstan. Lateranen. Concilij [illegible] celebrati, vniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis, [illegible] prohibentis, alijsque quibusuis Apostolicis, necnon in [illegible] prouincialibusque, & vniuersalibus Concilijs editis, [illegible] vel [illegible] bus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nisi [illegible], si in aliquo obstent, Vicariæ perpetuæ per præsentes suppressæ, & extinctæ erectione, & institutione, alias per recordationem Pium Papam V. similiter prædecessorem nostrum Motu proprio factis, ac dictæ Ecclesiæ S. Pantaleonis fundatione, & dotatione, [illegible] que, ac dictæ Ecclesiæ S. E [illegible] iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Sanctio pœnalis.

§.26. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, suppressionis, extinctionis, abdicationis, translationis, concessionis, assignationis, statuti, ordinationis, decretorum, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit; indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. P.A. 3. die 23. Febr.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M.DC.XXII. vij. Kal. Martij, Pontificatus nostri Anno III.

Sequitur Concessio vsus perpetui dictæ Ecclesiæ facta [illegible] Paulum V. Congregationi Clericorum [illegible] ularium B. Mariæ.

Edita Ann. Dom. 1614.

PAVLVS PAPA V.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

CHristifidelium quorumlibet, præsertim sub suaui Religionis iugo Altissimo famulantium votis, quæ ad promouendam, exercendamque cultum, & [illegible] de [illegible] tionem pertinere dignoscuntur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis.

Demandatis curam &c., Scholarum Congr. Matris Dei.

§.1. Cum itaque Nos nuper curam, regimen, & administrationem in Vrbe erectarum Piarum Scholarum dilectis filijs Præposito, & Clericis Congregationis Matris Dei [illegible], Apostolica auctoritate perpetuo commiserimus, & demandauerimus, prout in nostris inde confectis in simili forma Breuis literis, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Eisdemque modo concedit perpetuò vsum Ecclesiæ S. Pantaleonis hac praeiudicio illius Rectoris.

§.2. Nos vt Præpositus, & Clerici, [illegible] Scholares pijs eorum exercitijs, suo tempore [illegible], melius, & facilius vacare possint, prouidere volentes, supplicationibus [illegible] filij Alexandri Bernardini dictæ Congregationis Præpositi generalis, Nob. super hoc humiliter porrectis, inclinati, perpetuum [illegible] Ecclesiæ parochialis S. Pantaleonis, quæ e regione dictarum Scholarum Piarum in Vrbe existit, Præposito, & Clericis præfatis, sine tamen moderni & pro tempore existentis dictæ Ecclesiæ Rectoris, ac cuiusquam præiudicio, & dummodo ad id dilecti filij nostri Odoardi Sancti Eustachij Diaconi Cardinalis Farnesij nuncupati expressus accedat assensus, dicta auctoritate tenore præsentium perpetuo concedimus, & assignamus.

Super his molestari prohibet.

§.3. Decernentes, Præpositum, & Clericos prædictos, desuper à quocumque, quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari nullatenus posse.

Contrarijsque derogat.

§.4. Non obstantibus constitutionibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. P. A. 3. die 13. Iunij.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 13. Iunij M. DC. XIV. Pontificatus nostri Anno X.

XLVI. Contra Maleficos, & Sortilegos cum Diabolo pactum facientes, à fideque apostatando alios lædentes.

De hac materia habe. supra constit. 1. Innocentij Octaui, Summis, fol. 330. tom. 1. Leon. X. constit. 43. Honestis, fol. 446. Hadriani VI. constit. 2. Dudum, fol. 461. ibidem, & Sixtus V. const. 17. Cœli, tom. 2 fol. 383.

Edita Ann. Dom. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.
Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

OMnipotentis Dei Saluatoris nostri, qui, vt hominem à laqueis Diaboli liberaret, Cruce [illegible] bire dignatus est, vices, quamquam immeriti, gerentes in terris, in id summo studio, iuxta creditum Nobis desuper Apostolicæ seruitutis officium, incumbimus, vt gregem Dominicum, inæstimabili pretio redemptum, aduersus Sathanæ fraudes defendamus, eiusdem officij partes desuper interponendo, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Malefici, & Sortilegi cum Diabolo [illegible].

§.1 Sane nonnulli suæ conditionis oblit, & [illegible] is sponsionis ab ijs factæ cum in Christi gregem, per sacrum regenerationis lauacrum adsciti fuerunt, Sathanæ, cui renunciarunt [illegible] ibus, maleficijs, superstitionibus, ac nefarijs inuentis operam dare non verentur, quinimò magistrum imitantes qui [illegible], [illegible] humanum genus prosequitur, hominibus insidias numquam cessit, proximum [illegible] lædere, animas [illegible] perdere, non sinent.

Grauissimas pœnas [illegible] statuit.

§.2. Quapropter, vt tam exitiosa scelera a Christifidelibus [illegible] ceantur, grauioribus pœnis [illegible] duximus. Motu itaque proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium decernimus, præcipimus, & mandamus, vt constito, quod aliquis pactum cum Diabolo fecerit, & inde apostatando, [illegible], siue sortilegio vnam, seu plures personas, ita læserit, vt ex maleficio vel sortilegio mors secuta sit, etiam primo lapsu, Curiæ seculari tradatur, debitis pœnis puniendus; alij verò, similiter apostatando, pactum cum Diabolo, vt præfertur, fecerint, & maleficium, seu sortilegium com[illegible] a non sit, infirmitas tamen, diuortia, impotentia [illegible], [illegible] animalibus, frugibus, vel alijs fructibus damnum notabile [illegible], muro claudi, siue perpetuis carceribus, in Sancto Inquisitionis officio, vbi ille existit, [illegible] mancipari debere.

Delinquentes vsus Epis. copo, vel Inquisitori denunciari mandat. Contraria tollit.

§.3. Qui vero [illegible] delinquentium notitiam habuerint, eos Episcopo, [illegible] Inquisitori denunciare teneantur.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Transumptis credi iubet.

§.5. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbique adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Has literas in Vrbe publicatas omnes vbique ligare declarat.

§.6. Quodque eædem præsentes, postquam in valuis Basilicarum [illegible] Ioannis [illegible], ac Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ affixæ [illegible], omnes, [illegible], ad quos spectat, arctent, & afficiant, perinde ac si vnicuique personaliter intimatæ fuissent.

Dat. P. A. 3. die 20. Martij.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris die 20. Martij M DC XXIII. Pontificatus nostri Anno Tertio.

Publicatio.

Anno millesimo sexcentesimo [illegible] simo tertio, Indictione sexta, die vero [illegible] mensis Martij, Pontificatus [illegible] D.N.D. Gregorij [illegible] Papæ XV. anno eius Tertio, retroscriptæ [illegible] Apostolicæ affixæ & publicatæ fuerunt ad valuas [illegible] arum Sancti Ioannis Lateranen. Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Cāpi Floræ, per me Brandimartium Latinum Apostolicum Cursorem, &c.

Abdicatio Curæ Animarum a parochiali Ecclesia Sancti Andreæ de Funarijs de Vrbe, ac eius translatio ad aliam parochialem Ecclesiam Sancti Nicolai similiter de Funarijs, seu aliam viciniorem Ecclesiam; eiusque concessio Confraternitati [illegible], & Lapicidarum, [illegible] Sanctorum Quatuor Coronatorum in Vrbe olim institutæ. XLVII.

[illegible] parochial. Ecclesias [illegible] Con. T [illegible] 7. [illegible] 13. & seq. 24. [illegible] 18. [illegible] quam [illegible] Pius V. [illegible] C [illegible] 33. In cod. [illegible], tom. 2. [illegible] 105.

Edita Ann. Dom. 1623.

GREGORIVS EPISCOPVS
Seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

REgimini vniuersalis Ecclesiæ, meritis licet imparibus, disponente Domino, præsidentes, votis illis, per quæ Confraternitatum, [illegible] prospero statui, & [illegible] Christifidelium spirituali consolatione valeat salubriter prouideri, libenter [illegible] eaque fauoribus prosequimur opportunis, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Pont. reseruauit sibi omnia beneficia cum cura, & sine cura vacantia, & vacatura.

§.1 Dudum siquidem omnia [illegible] beneficia Ecclesiastica cum cura, & sine cura, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in antea vacatura, collationi, & dispositioni nostræ reseruauimus, decernentes ex tunc irritum, & inane, si [illegible] a quoquam [illegible] auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit [illegible].

Modo Ecclesia parochialis S Andreæ de Funarijs ab eius dem Rectore [illegible] resignata fuit Pius.

§.2. Cum itaque postmodum parochialis Ecclesia [illegible] Andreæ de Funarijs nuncupata de Vrbe, quæ ab Ecclesia S. Marci de eadem Vrbe, tamquam eius matrice dependet, per liberam resignationem dilecti filij Pompilij Saluestrij presbyteri perpetui beneficiati in Ecclesia Senen., & nuper primodictæ Ecclesiæ Rectoris de illa, quam tunc obtinebat in manibus nostris sponte factam, & per Nos admissam apud Sedem eamdem vacauerit, & vacet ad præsens, nullusque de illa præter Nos, hac vice disponere potuerit, siue possit, reseruatione, & decreto obsistentibus supradictis.

Ac Confratres Sanctorum Quatuor Coronatorum [illegible].

§.3. Et sicut exhibita Nobis, nuper pro parte dilectorum filiorum modernorum Gubernatoris, & Confratrum Confraternitatis Sanctorum Quatuor Coronatorum de dicta Vrbe petitio continebat, quod primodicta Ecclesia fonte baptismale careat, & in sui structuri,

ctûris, & ædificijs fatis angustia, curaque animarum illi incumbens exigua erat, & ad circumuicinas Ecclesias transferri, & ab illius Rectoribus pro tempore existentibus commode exerceri posset, Gubernator verò, & Confratres prædictæ Confraternitatis ex Scriptoribus, & Lapicidis coaggregatis vnicam Ecclesiam, seu Capellam dumtaxat pro omnibus eorum functionibus obeundis habeant, ipsaque Ecclesia, seu Capella in suis structuris etiam angusta existit, ac monasterio Monialium Sanctorũ Quatuor Coronatorum adiaceat, ipsique Confratres commode ad illam propter illius distantiam, tùm deuotionis causa, tùm etiam pro negotijs eorum pertractañ accedere nequeant.

§.4. Et alia Ecclesia S. Leonardi de eadem Vrbe dictæ Confraternitati aliàs concessa, præuia illius profanatione demolita, & palatio dilecti filij nostri magistri Constantij Patritij Cameræ Apostolicæ Thesaurarij incorporata reperiatur.

§.5. Ipsique Gubernator, & Confratres certam pecuniarũ summam pro pretio dictæ Ecclesiæ S. Leonardi in alterius Ecclesiæ diuo Leonardo dicatæ, seu dicandæ acquisitionem conuertendam receperint, seu recipere debeant. Si igitur primo dicta Ecclesia Gubernatori, & Confratribus prædictis, vt infra concederetur, [illegible] animarum huiusmodi transferretur, ex hoc proculdubio, eiusdem Confraternitatis commodis, & vtilitatibus, ac primo dictæ Ecclesiæ ornatui, diuinique cultus in ea augmento opportuna ratione consuleretur, nec parochiani illius quicquam detrimenti paterentur.

§.6. Quare pro parte Gubernatoris, & Confratrum prædictorum asserentium fructus, redditus, & prouentus primo dictæ Ecclesiæ, super quibus pensio annua 92 ducatorum [illegible] Cameræ dilecto filio Joanni Margarino Clerico Romano, illam annuatim percipienti, Apostolica auctoritate reseruata reperitur, centum & sexaginta ducatorum similium, secundum communem æstimationem, valorem annuum non excedere, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus primodictam, Ecclesiam eidem Confraternitati concedere & assignare, ac vnum perpetuum simplex beneficium Ecclesiasticum, vt infra erigere, & instituere, aliisque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

§.7. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes beneficia Ecclesiastica alijs vniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem secundum æstimationem præfatam etiam beneficij, cui alia vniri peteretur, alioquin vnio non valeret, quique diuini cultus augumentum, & propagationem sinceris exoptamus affectibus, ipsum Gubernatorem, ac Confraternitatis huiusmodi singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati, primodictam Ecclesiam siue præmisso siue alio quouis modo, aut ex alterius cuiuscumq; persona, seu per similem resignationem dicti Pompilij [illegible] de [illegible] Romana Curia vel extra eam, etiam coram Notario publico, & testibus sponte factam, aut constitutionem [illegible] Joannis Papæ Vigesimisecundi Prædecessoris nostri, quæ incipit. Execrabilis, vel assecutionem alterius beneficij Ecclesiastici quauis auctoritate collati vacet, etiam si tanto tempore vacauerit, quod eius collatio iuxta Lateranen. statuta Concilij ad sedem prædictam legitime deuoluta, ac primodicta Ecclesia dispositioni Apostolicæ specialiter, vel alias generaliter reseruata existat, & super ea inter aliquos lis cuius statum præsentibus haberi volumus pro expresso pendeat indecisa dummodo eius dispositio ad Nos hac vice pertineat: omnimodam illius parochianorum curam, aliaque iura, officia, & onera parochialia vniuersa, & illorum exercitium, necnon omnia, & singula [illegible] proprietates, fructus, [illegible], prouentus, iura, obuentiones, & emolumenta quæcumque in quibusuis rebus consistentia Apostolica auctoritate, tenore præsentium perpetuo abdicamus, separamus, ac dismembramus.

§.8. Necnon curam ipsam, iura, officia, & onera, illorumq; exercitium huiusmodi ad Ecclesiam Sancti Nicolai de Funarijs etiam nuncupatorum primodictæ viciniorem, quatenus verò dilectus filius modernus Rector dictæ Ecclesiæ S. Nicolai curam huiusmodi acceptare nolit, ad aliam similiter prædictæ Ecclesiæ Sancti Andreæ viciniorem cuius Rector curam huiusmodi acceptare contentus sit, ita quod parochiani primodictæ Ecclesiæ nunc, & pro tempore existentes ad præfatam Sancti Nicolai, seu aliam Ecclesiam, ad quam cura huiusmodi transferri contigerit, tamquam propriam eorum parochialem Ecclesiam [illegible] Missis, & alijs diuinis officijs audiendis, ac Sacramentis Ecclesiasticis percipiendis, tamquam veri, certi, & indubitati illius parochiani accedere, ac illius Rectorem vti verum, & proprium parochum, & animarum suarum pastorem recognoscere, & obseruare, [illegible] obedientiam, & reuerentiam exhibere, necnon iura parochialia solita & consueta præstare debeant, & teneantur, [illegible] Ecclesiæ Sancti Nicolai, seu alterius in eius reseruationem [illegible] primodictæ Ecclesiæ parochi, & dilectorum filiorum [illegible] primodictæ Ecclesiæ parochianorum ad id accedat assensu dicta auctoritate earumdem tenore præsentium perpetuo transferimus, cum ipsa Ecclesia S. Andreæ nomen, titulum, & denominationem, ac essentiam parochialis Ecclesiæ Sancti Andreæ, illiusq; ac Rectoris similiter perpetuò supprimimus, & extinguimus.

§.9. Et insuper ipsam Ecclesiam Sancti Andreæ sic ab huiusmodi cura, oneribus, iuribus, & exercitijs parochialibus liberam, & exemptam, ac sine bonis, & fructibus remanentem cum Sanctorum, & quibuscumque alijs reliquijs, ac omnibus, & singulis paramentis, & ornamentis, calicibus, Crucibus, candelabris, campanis, libris, vniuersaque sacra, & profana supellectili, ex auro, & argento, & alijs rebus quibuscumque in primodicta Ecclesia ad præsens existen., ex nunc prout postquam dictus Pompilius fuerit vita functus, domo, cameris Rectoralibus, & horto, & area in ea existente ex quibus, si locarentur, octo ducati pares, vel circa, vt accepimus, annuatim perciperentur, prædictæ Confraternitati pro illius Ecclesia ad instar aliarum dictæ Vrbis Confraternitatum regenda, & administranda, ita quod liceat Gubernatori, & Confratribus prædictis pro tempore existen. primodictæ Ecclesiæ ædium, & supellectilis huiusmodi corporalem, realem, & actualem possessionem per se, vel per alium seu alios eorum, & dictæ Confraternitatis nomine propria auctoritate apprehendere, & apprehensam perpetuò retinere.

§.10. Ac in signum demolitæ Ecclesiæ Sancti Leonardi huiusmodi, ac in satisfactionem obligationis [illegible] eiusdem S. Leonardi Ecclesiam ex pretio ipsius Ecclesiæ demolitæ recuperando [illegible] Altari maioris Ecclesiæ Sancti Andreæ [illegible] Sancti Andreæ, & Sancti Leonardi patronum colloce[n]te, Vicarij Vrbis, vel cuiusuis alterius licentia desuper minime requisita.

§.11. Ipsique Gubernator, & Confratres censum annuum, & redimibilem 200 scutorum in summa principali, redditus autem annui 11. scutorũ monetæ Romanæ super bonis primodictæ Ecclesiæ eadem auctoritate creatum & impositum ex pecunijs redactis, seu redigendis ex pretio demolitæ Ecclesiæ huiusmodi redimere, & extinguere, ac fructus [illegible] decursos, & non solutos ad summam 30. scutorum parum vel circa ascendentes soluere debeant, & teneantur, eisdem perpetuò concedimus, & assignamus.

§.12. Cæterum in primodicta Ecclesia vnum perpetuum simplex, & personalem residentiam non requirens beneficium Ecclesiasticum sub inuocatione eiusdem Sancti Andreæ pro vno [illegible], seu presbytero seculari futuro in primodicta Ecclesia perpetuo beneficiato eadem auctoritate, & tenore sine alicuius præiudicio perpetuò erigimus, & instituimus.

§.13. Itaque sic erecto, & instituto pro congrua, & competenti eius dote, & illud pro tempore ob[ti]nen[ti] [illegible] omnia, & singula primodictæ Ecclesiæ fructus, redditus, [illegible], & alia emolumenta quæcumq; non [illegible] curæ animarum, quæ pro tempore existen. [illegible] primo dictæ Ecclesiæ viciniori [illegible] animarum curam prædictam [illegible] Rectorem, seu superiorem pro cura [illegible] spectare debeant prouenientia, & excepti domo, & camera Rectoralibus prædictis, quæ sub huiusmodi applicatione cõprehendi non debeant (præuia illorum à primodicta Ecclesia, quatenus opus sit, dismembratione) auctoritate, & tenore præmissis perpetuò applicamus, & appropriamus.

§.14. Decernentes præsentes literas semper, & perpetuo validas, & efficaces esse, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, neque sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut Cancellariæ Apostolicæ regulis, vnionum effectum suum non sortitarum reuocatorijs, aut alijs contrarijs dispositionibus per Nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, quomodolibet concessis, ac imposterum concedendis, comprehendi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & eum in quo antea quomodolibet erant statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de nouo sub quacumque posteriori data per Gubernatorem, & Confratres præfatos pro tempore existentes quandocumq; eligenda, concessas esse, & fore, suosq; plenarios, & integros effectus sortiri, & [illegible]

§.15. Sicque per quoscumque Iudices etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, & etiam [illegible] Legatos, & Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios iudicari [illegible] debere: irritum quoq; & inane, quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.16. Non obstan. præmissis, ac Lateranen. Concilij nouissime celebrati vniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohiben., ac Apostolicis, necnon in prouincialibus, synodalibus, vniuersalibusque concilijs editis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, Vrbis, & Confraternitatis prædictarum iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus contrarijs quibuscumque.

§.17. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ abdicationis, separationis, dismembrationis, translationis, suppressionis, extinctionis concessionis, assignationis, erectionis, institutionis, applicationis, approbationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Datum Romæ apud sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1623. 13. Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Tertio.

XLVIII.

Iurisdictiones, & facultates Scipionis Cardinalis Burghesij, aliorumque pro tempore Cardd. Protectorum Venerabilis Hospitalis Pauperum Dementium de Vrbe, causas cognoscendi; necnon Officialium, & Ministrorum suorum.

Hospitale hoc ad egeros dementes caritatiuè recipiendos, & alendo, instituit Pius [illegible] supra in sua Const. 37. t. 2. fol. 39.

GRE-

Edita An. D. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX iniuncto Nobis desuper Apostolicæ seruitutis officio, votis, per quæ piorum locorum quorumlibet, præsertim in Alma Vrbe nostra institutorum vtilitatibus, & commodis consulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis.

De potestate Card. pro tempore Protectoris Hospitalis Dementium in Vrbe eius, suorumq. Officialium causas quascumque Ciuiles criminales, & mixtas summarie &c. cognoscendi.

§. 1. Volentes itaque ne dilecti filij Administratores, & alij Officiales Hospitalis Pauperum Dementium de Vrbe per diuersa Tribunalia litigare cogantur, prouidere, ipsosq. specialibus fauoribus, & gratijs prosequi, & eorum singulares personas a quibusuis excommunicationis, suspen. & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, cen. & pœnis a iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequen. harum serie absoluen., & absolutas fore censen. supplicationibus [illegible] Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; Omnes, & singulas lites, quæstiones, causas, & controuersias, tam ciuiles, criminales, prophanas, spirituales, meras, & mixtas, inter Hospitale prædictum [illegible] Administratores, & Officiales huiusmodi, ipsosque Dementes, seu quemcumque eorum [illegible], & quascumque alias personas, cuiuscumque gradus, [illegible] conditionis, & præeminentiæ existen. seu Vniuersitates, Societates, Congregationes, & Monasteria, aut alia loca pia ex altera partibus, coram quibusuis [illegible] ordinarijs, & extraordinarijs, [illegible], & S. R. E. Cardd. ac Cam. Apost. generali Auditore, Præsidentibus, & Clericis, necnon Vicario, Gubernatore, & Senatore Vrbis prædictis, illorumque locatenentibus hucusque motas, & pendentes [illegible] statu, & bonis Hospitalis, & Dementium prædictorum, necnon quorumcumque aliis rebus, iuribus, & actionibus, ac Hospitale prædictum, illiusq. Administratores, & Officiales prædictos, ita coniunctim, quam diuisim [illegible] quomodolibet spectan. & pertinen. in quacumque [illegible], in illis [illegible] in quibus reperiuntur, ad Nos auocantes [illegible], & singulas, necnon quas in futurum mouerj de nouo contigerit, tam actiue, quam passiue, cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependen. emergen., annexis, & connexis, totoque negocio principali dilecto filio nostro Scipioni tit. S. Chrysogoni presbyt. Card. Burghesio nuncupato, moderno, & pro tempore existenti Hospitalis, & Dementium prædictorum apud Nos, & Sedem Apost. Protectori summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij, sola facti veritate inspecta, & quatenus opus sit, executiuè, & manu regia absque terminorum substantialibus, ac [illegible] iudiciariæ obseruatione, quacumque appellatione remota, [illegible] audiendas, cognoscendas, decidendas, & fine debito terminandas, committimus, & cum potestate citandi, ac in Romana Curia, & extra ea per edictum publicum [illegible] ac quibus [illegible] inhibendum fuerit, inhibendi, etiam sub censuris, & pœnis Ecclesiasticis, atque etiam pecuniarijs, [illegible] ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis, & super quibus plenam, & liberam facultatem, & auctoritatem in eidem Scipioni Cardinali moderno, & pro tempore existenti Protectori [illegible] concedimus.

Derogatio contrariorum.

§. 2 Non obstan. constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis etiam iuramento, cõfirmatione, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, vsibus, stylis, reformationibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq. totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, illorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Dat. 3. Aprilis.

Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 3. Aprilis 1623. Pontificatus Nostri Anno tertio.

XLIX. Extensio, & noua concessio priuilegiorum omnium, & facultatum a Gregorio XIV. Capellanis Romani Pontificis tunc existentibus concessarum pro Capellanis huius Pontificis.

Gregorij Decimiquarti constitutionem, in qua continentur dicta priuilegia, habes hic ad verbum relata.

Edita An. D. 1623.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad futuram rei memoriam.

Causa huius concessio.

GRata familiaritatis obsequia, quæ dilecti filij Carolus Antonius Vacarius Bononien., Cæsar Ferratinus etiam Bononien., Ioannes Bernardinus similiter Bononien., Simon Fabius Nucerin., Ioan. Franciscus Sangiorgius Casalen., Faustus Polius Spoletan., Robertus Pauonius etiam Spoletan., Fabritius Badesius Romanus, Claudius Thomasius Verulanus, & Paulus Maius Cephaluden. respectiue Ciuitatum, & diœcesum moderni Capellæ nostræ Pontificiæ Capellani Nobis, & Apostolicæ Sedis hactenus impenderũt, & adhuc sollicitis studijs impendere non desistunt, necnon vitæ, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitatis, & virtutum merita, quibus eorum personas, tã familiari experientia, quam etiam fidedignorum testimonijs iuuari percepimus: Nos inducunt, vt illis reddamur ad gratiam liberales.

Gregorius xiv. edidit constitutionem subsequentem in qua concessit Capellanis multa priuilegia, & immunitates vt hic.

§. 1. Alias siquidem a fel. rec. Gregorio XIV. prædecessore nostro emanarũt literæ tenoris subsequẽtis, videlicet. Gregorius Papa XIV. Ad perpetuam rei memoriam. Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris prouidentia singulorum merita debita meditatione considerans, illos, prout æquum est potioribus fauoribus, & gratijs efficaciter prosequitur, & [illegible] attollit, quos sibi deuotos, & obsequiosos, & amplioribus agnoscit meritis adiuuari. Vt quamprimum antehac Romani Pontifices intimos Capellanos, & familiares suos priuilegijs, & muneribus Apostolicis, vti temporum, & personarum conditio tulit, in plurimis honestarunt, ita Nos ad præcipua eorum merita, necnon erga Nos, & Romanã Ecclesiã deuotionis affectum, ac grata familiaritatis obsequia, quæ infrascripti Capellani, qui familiares, ac continui commensales nostri existunt, Nobis hactenus impenderunt, & adhuc solicitis studijs impendere nõ desistunt, & quæ in nostro, ac Sedis Apostolicæ conspectu & familiari experientia, [illegible] laudabili commendatione clarè dignoscũtur [illegible] habentes, ac propterea personas eorũ condignis honoris [illegible] specialibus honoris, ac excellentiæ dignitatis titulo sublimare volentes, ac dilectos filios Petrum Fuluium Romanũ I. V. D. Petrum Mariam Anselmum Cremonen., Petrum Antonium Poggiolum Mutinen., Thomam Oldoinum Cremonen., Benedictum Giorgescum Burgi S. Sepulchri I. V. D. Faustinum Fachinettum Papien., Cornelium Gantarinum Fanen., Io. Baptistam Fortunam Perusinum, Iacobum Motum Baten., Nicolaum Farmianũ Ferrarien., Cæsarem [illegible] de Setia Terracinen., & Bernardinum Saluatorem Regien. respectiuè Ciuitatum, & diœcesum Capellanos, ac familiares continuos commensales nostros, eorum meritis, & obsequijs [illegible] exigentibus, condignis honoribus, & gratijs, ac fauoribus [illegible] volentes, ipsosq. & eorum singulos a quibusuis excõmunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis a iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequen., harum serie absoluẽtes, & absolutos fore censentes, Motu proprio non ad supradictorum Petri, Petri Mariæ, Petri Antonij, Thomæ, Benedicti, Faustini, Cornelij, Io. Baptistæ, Iacobi, Nicolai, Cæsaris, & Bernardini, vel alicuius ipsorum, aut aliorũ pro eis super hoc Nobis oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione, ac certa scientia Apostolica auctoritate, tenore præsentium Petrum, Petrum Mariam, Petrum Antonium, Thomam, Benedictum, Faustinum, Cornelium, Io. Baptistam, Iacobum, Nicolaum, Cæsarem, & Bernardinum prædictos, & illorum singulos in nostros, & Apostolicæ Sedis Notarios recipimus, ac Sacri Palatij, & Aulæ Lateranen. Comites, sine tamen dictorum filiorum Notariorum de numero participantium præiudicio, necnon auratæ Militiæ Equites, ac nobiles Romanos, & Vrbis Romæ, omniumq. & singularum aliarum Ciuitatum, terrarum, & locorum S. R. E. mediatè, vel immediatè subiectorum Ciues creamus, & constituimus, ac in numerum, & consortium aliorum nostrorum, & eiusdem Sedis Notariorũ, necnon Palatij, & Aulæ Comitum, Equitum & nobilium Romanorum, illorumq. Ciuium, Ciuitatum, & Oppidorum prædictorũ referimus, & connumeramus, ipsisq. etiam si habitum, & rochettum Notariorum [illegible] iuxta decreta Lateranen. Cõcilij nouissime celebrati non detulerint, aut Ciuitate huiusmodi non [illegible] fuerint, nec vnquam in eisdem Ciuitatibus domicilium habuerint, vt omnibus, & quibuscumque priuilegijs, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, fauoribus, gratijs, & indultis, quibus ceteri omnes Notarij nostri, etiã de numero participantium, necnon Comites, Equites, & Nobiles, necnon Ciues originarij, etiam in dignitatum beneficiorum Ecclesiasticorum & secularium, etiam ex personis Romanorum originariorum vacantiũ assecutione, & exemptione, tam in Vrbe, quam Ciuitatibus prædictis, & alijs vbique locorum, & gentium, necnon [illegible] & communiter vtuntur, potiuntur, & gaudent ac vti, potiri, & gaudere possunt quomodolibet in futurum, non solum ad illorum instar, sed pariformiter, & æque principaliter, ac si priuilegia, facultates, exemptiones, gratiæ, & indulta pro ipsis emanassent (citra tamen exemptionem a Concilio Tridentino sublatam, ac facultates legitimandi, ad gradus promouendi, & Notarios, seu Tabelliones creandi, aliaq. huiusmodi priuilegia a Notarijs Sedis Apostolicæ, & Comitibus Palatinis prætensa, vt illis supranominati Capellani familiares nostri nullibi vti valeãt, ac irritum, & inane existat, si secus super his a quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari) vti, potiri, & gaudere, ac in omnibus, & singulis Apostolicis, alijsq. literis, instrumentis, & scripturis publicis, & priuatis, deinceps eorum nomine conficiendis sese Notarios, Comites, Equites, & Nobiles, ac de nobili genere, ex vtroque parente procreatos, necnon Roman., & aliarum ciuitatum Ciues, vt libuerit, inscribere, & se illis subscribere, valeant, ac pro veris, & non fictis Notarijs, Comitibus, Equitibus, & Nobilibus, ac Ciuibus habeantur, nihilque qualecumque illud fuerit, cum his expressionibus subreptitium, obreptitium, aut inualidum, sed illud idem efficax in omnibus, & per omnia censeatur. Et insuper Petrum, Petrum Mariam, Petrum Antoniũ, Thomam, Benedictum, Faustinum, Cornelium, Io. Baptistam, Iacobum, Nicolaum, Cæsarem, & Bernardinum prædictos, ac eorũ singulos, ipsorumq. beneficia, & officia Ecclesiastica quæcũque, quæcunque & qualiacumque illorumq. fructus, res, & iura, vbicumque locorum, Regnorum, & Prouinciarum, necnon in Vrbe ciuitatibus, terris, & locis eidem Rom. Ecclesiæ mediatè vel immediatè subiectis consistentia, prædia, domos, possessiones & bona patrimonialia, aliaq. temporalia, mobilia, immobilia, & semouentia, necnon actiones, & iura præsentia, & futura cuiuscumque qualitatis, quãtitatis, & naturæ, ac quanticũque etiam annui valoris, fructus, redditus, & prouentus huiusmodi sint, vel fuerint: ac etiã quæcumque ab ipsis vendenda, & pro eorũ, & familiæ vsibus emenda ab omnibus, & quibuscũque decimis, quartis, dimidijs, fructibus, subsidijs, etiã caritatiuis,

Absolutio a quacumque excommunicatione.

Protonotariatus, Comitiua, Equestratus, & Militia.

Nobilitas cũ indulto vtẽdi eisdem priuilegijs, quibus verè Nobiles, etiã in assecutione beneficiorum Ecclesiasticorum vtuntur.

Exemptio à decimis, & alijs impositionibus.

necnon

necnon vulgaribus portorijs, tributis, datijs, penagijs, collectis, & quocumque alio modo nuncupatis angarijs, perangarijs, ceterisque oneribus, & contributionibus, tam vrbanis, quàm rusticis, ordinarijs, & extraordinarijs, realibus, personalibus, & mixtis, etiã ratione munitionum, & pontium, portarum, moliturarum, merciũ cuiuslibet generis, transitus, seu passus, & vecturæ, etiam in aliud territorium, seu Prouinciam, terra, mari, & flumine, necnon equorum mortuorum, stabulationum, militũ, institutionis Seminarij Ecclesiastici, aut quacumque alia quantumuis graui etiam vrgentissima causa (pro subuentione contra Infideles dumtaxat excepta,) nunc, & pro tempore impositis. Ita quod ipsi nihil omninò horum, aut aliorũ huiusmodi subire teneantur, nec per Cameræ Apostolicæ, aut alios Commissarios, seu vectigalium, & tributorum huiusmodi redemptores, & exactores quocumque priuilegio, exemptione, & facultate suffultos, aliàs quàm vt præfertur, valeant coarctari, quamdiu seruitijs nostris institerint dumtaxat eximimus, & liberamus; ad hæc cũ eisdem, vt quęcumque duo dissimilia, vel simplicia similia sub singulis tribus tectis quarumcumque trium Cathedralium, etiam Metropolitanarum, vel aliarum ecclesiarum consistentia, etiamsi vnum ex illis omnibus cum cura; aut dignitas etiam maior, & principalis canonicatus, & prębenda, personatus, administratio, vel officium fuerit; & ad dignitatem, personatum, administrationem, vel officium huiusmodi consueuerit, quis per electionem assumi, eiq. cura etiam iurisdictionalis immineat animarum, si eis aliàs canonice conferantur, aut eligantur, præsententur, vel alias assumantur ad illa, & instituantur in eis recipere, & dummodo illa omnia, vno excepto, personalem residentiam non requirant, insimul, quoad vixerint, retinere; necnon etiam quamdiu Nobis inseruierint tantum in beneficijs ecclesiasticis etiam curatis non tamen parochialibus, nec curatis cura animarum parochianorum per eos pro tempore obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione, vel priuilegio personalem residentiã requirentibus, etiamsi dignitates in Metropolitanis, vel Cathedralibus maiores, ac in Collegiatis ecclesijs huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneantur, nec ad id per locorum Ordinarios, aut ecclesiarum earumdem Capitula, seu quosuis alios ad residendum interim in illis inuiti compelli possint, omnesq. & singulos illorum beneficiorum obtentorum fructus, redditus, & prouentus durante seruitio prædicto, cum ea integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperent, si in eisdẽ ecclesijs, siue locis personaliter residerent, percipere, exigere, & leuare; necnon etiamsi presbyteri fuerint, ac dignitates, & officia obtinuerint, leges, & iura ciuilia etiam publice in scholis, & Vniuersitatibus studiorum generalium ad quinq. annum: dumtaxat, dummodo ijdem trigesimum ætatis annum non excesserint, audire, & si habiles, & sufficientes reperti fuerint etiam ad Doctoratus gradum, in huiusmodi facultate se promoueri facere, ipsaq. iura etiam publice docere, atque Iudicis, Aduocati, & Procuratoris officium in causis Ecclesiasticis, ciuilibus tantùm, exercere liberè, & licite possint, & valeant, de specialis dono gratiæ dispensamus. Liceat quoque ipsis, ac eorum singulis aliquem idoneum, & ab Ordinario loci approbatum presbyterum secularem, vel cuiusuis Ordinis regularem in suum eligere confessorem, qui vita eis comite, eos, & ipsorum singulos à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, & per eos incursis, & quibus ipsos pro tempore illaqueari contigerit, etiam si absolutio ad Nos, & successores Romanos Pontifices pro tempore existentes specialiter, vel generaliter reseruata existat; & quorumcumque votorum, Ecclesiæ pręceptorum transgressionibus, homicidij casualis, manum violentarum in quasuis personas etiam Ecclesiasticas, non tamen Episcopos, vel alios Superiores Prælatos de præterito iniectionibus, seu consilij, vel fauoris, ad id præstationibus ieiunorum, omissionibus, non tamen recitationibus horarum canonicarum, aliorumq. diuinorum officiorum, & denique ab omnibus, & quibuscumque alijs eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcumque grauibus, & enormibus, etiam talibus, propter quæ Sedes prædicta meritò consulenda foret, videlicet cõtentis in literis die Cœnæ Domini publicari consuetis semel tantùm in vita, & mortis articulo, in reliquis vero dictæ Sedi quomodocumque reseruatis, alijsque quibusuis casibus semel in anno confessionibus illorum diligenter auditis, sine tamen alicuius præiudicio prædicta auctoritate Apostolica absoluere, ac illis pro cõmissis pœnitentiam iniungere salutarem; necnon vota quæcumque vltramarino, visitationis liminum Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, castitatis, & religionis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare. Ac etiam eisdem, eorũq. singulis, quicumque locorum Ordinarij, vel Canonici Metropolitanæ seu aliarum Cathedralium ecclesiarum, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, tam in dicta Curia, quam extra eam, eligendi ad id per eos, aut eorum singulos coram Notario, & testibus fide dignis eligendi, seu eligendæ, quascumque pensiones annuas eis, & eorum singulis super mensuram Abbatialium, seu Episcopalium, aut Archiepiscopalium, & quorumcumque aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura secularium, ac quorumuis Ordinum regularium etiam S. Ioannis Hierosolymitani, quomodocumque, & qualitercumque qualificatorum fructibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, & distributionibus, etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, distributiones, & emolumenta sibi tunc, & pro tẽpore assignata, & reseruata quandocumque simul vel successiuè in toto, vel in parte, vsque ad summã trecentorum ducatorum auri de Camera de eorumdem Capellanorum, vel cuiuslibet ipsorum consensu in toto vel parte, etiã in mortis articulo cassare, & extinguere, & postquam cassatæ, & extinctæ fuerint, alias similes pensiones annuas super fructibus, redditibus, prouentibus, iuribus, obuentionibus, distributionibus, seu illorum loco fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, & emolumẽta huiusmodi etiam vsque ad summam prædictam vni, vel pluribus alijs personis etiam per eosdẽ Capellanos, & eorum singulos nominandis, etiam quæcumque, quotcumque, & qualiacumque beneficia Ecclesiastica obtinentibus, expectantibus, seu clericali charactere insigniri volentibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis eisdem modo, & forma, quibus eisdem Capellanis assignatæ, aut reseruari, seu assignari concessæ, seu concessæ fuerint, etiam absque consensu easdem pensiones soluere debentium, etiamsi ijsdem Capellani illas alias cassari, & reseruari de nouo faciendi facultatem non habuerint, ac pensiones, & fructus, redditus, prouentus, iura, obuentiones, ac distributiones, & emolumenta huiusmodi, etiamsi pluries cassatę, & de nouo assignatę fuerint vsque ad summam, & quantitatem prælatam, & literis Apostolicis super reseruationibus, & assignationibus huiusmodi non confectis, ac aliàs cum similibus, & quibuscumque exemptionibus, priuilegijs, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus, & cautelis, ac etiam censuris, & pœnis in prioribus reseruationibus huiusmodi concessis, & conuentis integre persoluendis reseruare, constituere, & assignare; necnon vt ijdem Capellani, & eorum quilibet de omnibus, & singulis domibus, prædijs, possessionibus, terris, & locis etiam iurisdictionalibus, ceterisq. bonis immobilibus, & mobilibus, quæ tamen non sint altaris, vel altarium ecclesiarum ipsis Capellanis nostris prædictis cõmissarum ministerio, seu alterius specialis earumdem ecclesiarũ diuino cultui, seu vsui deputata, seq. mouentibus cuiuscumque quantitatis, qualitatis, valoris, speciei, precij, & conditionis [illegible], ac [illegible] pensionibus ad eos ratione ecclesiarum, etiam Cathedralium, & Metropolitanarum, Monasteriorum, Prioratuum, Præposituratum, dignitatum, & aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, & quorumuis ordinum regulariũ, quæ ex quibusuis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac aliàs quomodolibet obtinuerint, obtinent, & obtinebunt, ac fructuum, redditum, & prouentuum Ecclesiasticorum loco pensionum annuarum, pensionumq. annuarum super similibus fructibus, redditibus, & prouentibus eis reseruatorum, & assignatarum, ac reseruandorum, & assignandarum, quos, & quas perceperint, percipiunt, & percipient in futurum, necnon emolumentorum, quorumcumque Romanæ Curię officiorum, ac aliàs quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, ac etiam de dictis fructibus, redditibus, prouentibus, & pensionibus annuis, necnon eorum industria, ac labore quomodolibet, & vndecumque, licite tamen acquisitis, & acquirendis, ac aliàs, etiam de muneribus, & officijs, quæ exercuerint, ac eos exercere contigerit, & alia quauis occasione, vel causa, seu contemplatione ad eosdẽ peruentis, & peruenturis, etiamsi in pecunia numerata, & iocalibus, gẽmis, alijsque pretiosioribus rebus consistant, tam in dicta Curia, quã extra eam vbique locorum, etiam penes beneficia ipsa existentibus quorum omnium qualitates, & veros annuos valores etiam si ea talia forent, quæ sub generali appellatione bonorum, vel supellectilium non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, præsentibus, ac si ipse [illegible], & singulatim exprimerentur, ac denotarentur, pro sufficienter expressis, & declaratis haberi volumus. Ac etiam de ipsis prouentibus, & pensionibus debitis, & debendis, ac nondum perceptis, & exactis, etiamsi eorum solutionis, aut perceptionis terminus nondum aduenerit, pro illa rata, quæ tunc debita erit, constitutione declaratoria super fructibus, & pecunijs non exactis, quæ forsan ad successores in ipsis beneficijs spectare, & pertinere debeant, non obstante, etiam accumulatiue cum quibusuis alijs similibus, vel dissimilibus facultatibus, habitis, & habendis vsque ad summam ducentorum ducatorum auri similium dumtaxat tam pro decentibus, & honestis impensis funebribus, quam etiam pro remuneratione illorum, qui eis viuentibus seruierint, etiam vltra seruitij meritum, ac in ipsorum consanguineorum, & affinium, & quorumcumque piorum locorum fauorem, vsum, ac aliàs pro eorum arbitrio, & voluntate absolute testari, ac testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus, tam inter viuos, quàm causa mortis, & alijs quibuscumque modis, & titulis; scriptura etiam minus solemni, etiam coram duobus, vel tribus testibus, aut etiam cedula sola eorũ manu scripta, vel subscripta, & aliàs in omnibus, & per omnia, prout, & quemadmodum eis videbitur, etiam in ipsa Curia, & in articulo, nulla facta mẽtione præsentium, vel aliarum eis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quòd in illarum [illegible] testari, seu disponere velint, aut intendant semel atque iterum, & pluries disponere, statuere, & ordinare. Itaut quicquid testatum, gestum, ordinatum, seu alias dispositum ab ipsis fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac aliàs omni meliori modo valeat, & seruari omnino debeat, ipsaq. testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, donationes, legata, & statuta, etiam pluries, ac toties quoties eis videbitur moderare, limitare, ac etiam in totum reuocare, & alia de nouo edere, etiam libere, & licite valeant, plenam & liberam concedimus facultatẽ. Statuentes nihilominus, & ordinantes, [illegible] indulgemus, quòd si [illegible] ipsos ab intestato, & si vltima, vel minus valida bonorum, & rerum, ac fructuum, & redditum, prouentuum prædictorum dispositione in dicta Curia, vel extra eam, ac etiam extra sua beneficia, aut alia loca debitæ ab eis [illegible] personalis, etiam nulla subsistente causa ab humanis [illegible] ere, omnia, & singula eorum bona, res, & iu[illegible]

Dispensatio ad duo dissimilia, vel simplicia similia sub singulis tribus tectis.

Dispensatio à residentia durante seruitio Papæ, cũ perceptione omnium fructuum, exceptis distributionibus quotidianis.

[illegible] audiendi, & docendi leges [illegible], Aduocati, & Procuratoris officiũ exercendi.

Confessionale.

Facultas absoluendi.

Commutandi vota.

Facultas trãsferendi pensiones etiam in mortis articulo vsque ad summam 300. ducat.

Facultas testandi vsque ad summam 200 ducat. etiam per [illegible], ac [illegible], &c.

vt præfertur qualificata. necnon Spolia cuiuscumque quantitatis, & valoris existētia, etiam ex prædictis, ac alias vndecúque prouenientia ad Cameram Apostolicā, seù in dictis beneficijs successores non pertineant, sed ad hæredes sanguinis eorúdem integre deueniant; & illis deficiētibus, inter eorum familiares arbitrio personæ, seù personarú, quas ad id ipsi scripto nominauerint, distribuantur, nisi de illa dispositione, vel intētione eorúdem scriptura, etiam minus solemni, secus appareret; quā tunc velut efficacem ipsæ personæ, vel alij Iudices, seù executores omninò exequi & adimplere, illisq. se se conformare in omnibus, & per omnia debeant: Et nihilominus quæcúque huiusmodi testamenta, donationes, legata, dispositiones, & alia forsan, aliàs ab ipsis etiā nulla, aut minus sufficiēti facultate subiustis, de huiusmodi bonis, iuribus, actionibus, fructibus, pecunijs, localibus, alijsq. rebus supradictis, etiam in fauorem consanguineorum, & affinium præfatorū, ac aliàs quomodolibet facta, cum omnibus indè secutis, ac etiā ea, quæ per ipsos in futurum quomodolibet fient, & nunc, prout ex tunc, & e contra, approbamus, & confirmamus, omnesque, & singulos iuris, & facti, ac solénitatum omissarú, & omittendarū, necnon substantiales, aliosq. defectus quoscúq. si qui interuenerint in eisdem, etiāsi tales sint, vel fuerint, quod specialis, & specifica, ac ipsis mentio habéda esset, supplemus. Districtius inhibētes quibusuis Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarū Prælatis, necnon fabricæ Basilicæ Principis, Apostolorum de Vrbe, aut Cruciatæ Sanctæ, & alij. Collectoribus, Subcollectoribus, ceterisq. cuiuscúque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, & quauis *Inhibitio.* auctoritate, & potestate fungētibus, sub excōmunicationis maioris, alijsq. sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, ne Vniuersitates, Collegia, & loca, ac legatarios, hæredes, & personas, necnon testamentorum, volútatum, & ordinationum huiusmodi executores præfatos directè, vel indirectè, quouis quæsito colore, vel ingenio molestare audeat quoquomodo, vel perturbare, ac decernentes prędicta omnia, & singula, præsentesq. literas, ac testamenta, donationes, codicillos, fideicómissa, legata, ordinationes, erogationes, & dispositiones, ac alia quæcúque, necnon quæ in præmissis facta sunt, aut fieri contigerit, tam vigore præsentiū, quàm etiam aliarum concessionum eis factarú, ac deinceps in genere, & in specie faciēdarum cum inde sequutis, & sequuturis, etiā si ipsos in prædicta Curia, aut quacúque alia Mundi parte extra Ecclesias, & loca beneficiorum suorū personalem residentiam requirētium qualitercúque qualificatorum per eos nunc, & pro tempore etiā pro sola voluntate, & nulla subsistēte causa residentes ab humanis decedere, contigerit, sub literis fel. rec. Pij Papæ IV. Prædecessoris nostri, contra quoscumque Episcopos, Archiepiscopos, & alios Prælatos, necnon parochialiū Ecclesiarum Rectores, cæterosq. residētię personali pręfictæ adstrictos, extra illā quomodocúque decedentes, septimo Kal. Decēbris, Pontificatus sui anno Quinto, aut alio veriori tēpore emanatis, & sub quibuscúque alijs constitutionibus, aut reuocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, declarationibus Apostolicis, Cancellariæ Apostolicæ regulis, ex quibusuis causis quantumcuque maximis, & vrgentibus, & inexcogitabilibus, etiam in fauorem fidei, & diuini cultus augmentum, ac consistorialiter etiam à Nobis, & Sede prædicta hactenus, vel nunc, aut pro tēpore factis, & editis, minimè comprehēdi, sed semper ab illis excepta, & quoties emanata fuerint toties in pristinum, & validissimū statum; ac etiā sub data posteriori, etiam cum derogationibus, & clausulis etiam derogatoriarum derogatorijs, irritantibusq. & alijs decretis per eosdē Capellanos, & eorū singulos eligenda, apponenda, & latissime specificanda, reposita, restituta, & plenarie reintegrata, ac de nouo cōcessa, ac valida, & efficacia fore, necnon perpetua firmitate subsistere, suosq. plenarios, & omnes omnino effectus, qui de iure, stylo, cōsuetudine, ac alias quomodocumque sortiri poterunt, sortiri, ac vim veri, legitimi, iurati, stipulati, ac validi, & efficacis contractus inter eosdem Capellanos ex vna, ac Nos, & Sedem prętatam, & Cameram Apostolicam ex altera partibus habere, nec etiā per promotiones ad Ecclesiā Cathedralé, etiam Metropolitaň, aut translationes, vel alios status, & personarū mutationes, nec per similes, vel dissimiles gratias ipsis concessas, & cōcedendas, cōfundi, sed ipsis accumulatiue in omnibus, & per omnia vti, & si quid in vna ex facultatibus huiusmodi defuerit, per aliam suppleri debere; nec hæredes, legatarios, & loca ad quos, seù quæ bona, iura, & actiones huiusmodi deuenerint, vel eis relinquētur, aut executores prædictos ad tertiā, seù aliam illorū partem, quam etiā ex nunc eis, ac locis, hæredibus, legatarijs, & donatarijs, liberaliter concedimus, & donamus, Cameræ, vel fabricæ, aut beneficijs præfatis, etiā pro expeditione cōtra Infideles, & quibuslibet alijs quantumlibet pijs vsibus soluendū, ac cum eis desuper cóponendum, vel eos ad aliam particularem licentiam, siue indultum, aut confirmationem præsentium à Nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum, vel impetrandum, aut etiā alia simili gratia sine eius confirmatione ipsis quomodocúque concedēda de præsenti mentionem aliquam faciendam minime teneri, nec ad id vlla vmquā necessitate cogi posse: Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscúque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarū Palatij Apostolici Auditores, & eiusdem S.R.E. Cardinales, necnon pro tēpore existentem eiusdem Ecclesiæ Camerarium, Præsidentes, & Clericos præfatos in quauis causa, & instātia, sublata eis, & eorū cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretādi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere; irritum quoque, & inane si secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter cōtigerit attentari. *Mandatū de expediēdo gratis.* Mandantes dilectis filijs nostro Alexandro S. Laurentij in Damaso Diacono Cardinali Montalto nuncupato, literarum Apostolicarum Sūmatori, plumbiq. & registri nostri magistris, secretarijs, & ceteris ad quos pertinet, sub suspensione ab emolumentis suorum cuiusque officiorum, quam eo ipso cēseri volumus incurrisse, vt nullo alio desuper mandato, vel ordinatione, aut iussione expectatis, aut signi, vel contrasigni exhibitione, quibuscumque excusationibus, & dilationibus postpositis, literas Apostolicas super præmissis omnibus, & singulis tàm coniunctim, quàm diuisim pro omnibus, & singulis Capellanis supradictis quocumque tempore etiam in forma Rationi congruit, gratis vbique etiā sine subscriptione literarum earúdem Scriptorum, Abbreuiatorum, Secretariorum, aut aliorum Cācellariæ, & Cameræ Officialium, omni cōtradictione cessante, signent & expediant, ac expediri faciant. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Ostieň & Portueň, ac Tusculaň Episcopis, Motu simili per Apostolica scripta etiam mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorum per se vel aliū, seù alios præsentes literas, & in eis contenta quæcumque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Petri, Petri Mariæ, Petri Antonij, Thomæ, Benedicti, Faustini, Cornelij, Io Baptistæ, Iacobi, Nicolai, Cæsaris, & Bernardini præfatorum, vel alicuius eorum desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, ac eis præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciāt auctoritate nostra præsentes literas, & in eis contenta quæcumque firmiter obseruari. necnon eisdem Capellanis, vel eorum procuratoribus, fructus, redditus & prouentus prædictos, iuxta indulti de illis percipiēdis in absentia, tenoré integre ministrari; non permittētes eos desuper per locorum Ordinarios, ac dilectos filios Capitula, & Capitulares personas Ecclesiarum, in quibus beneficia huiusmodi forsan fuerint, seù quoscumque alios, quauis auctoritate fungentes, cōtra præmissa, aut eorū aliqua quomodolibet indebite molestari; Cōtradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliaq. opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, cōpescendo, legitimisq. super his habendis seruatis processibus, censuras & pœnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. non obstaň præmissis à fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & in Cōcilio generali edita de duabus dietis, ac alia eiusdem Bonifacij, qua cauetur, ne quis extra Ciuitatem vel Diœcesim in quibus deputati fuerint, ad iudiciū non trahatur, necnon Pij Papæ IV. similiter prædecessoris nostri de gratijs interesse Cameræ Apostolicæ quomodocumque concernentibus, infra certum, tunc expressum tempus in eadem Camera præsentandis & registrandis: itaut præsentes nostræ literæ etiam si nūquam in eadem Camera registrentur, perpetuo tamen valeant & subsistant: ac Lateraneň Concilij, etiā nouissime celebrati, etiam de certo Notariorum numero, etiamsi ad illud nondum deuentum fuerit, cui per hoc alias derogatum non intendimus, & de consensu præstando in pensionibus, & quibusuis alijs etiā per Nos, & Sedem præfatā quomodolibet editis, & imposterum edendis Cancellariæ præfatæ regulis, ac stylo in similibus hactenus seruato: & piæ mem. Alexandri Papę VI. etiā prædecessoris nostri tertia partem bonorum Ecclesiasticorū Cameræ præfatæ deberi inter alia disponente, necnon eiusdem Bonifacij prædecessoris, per quā concessiones de fructibus in absentia percipiendis sinè præfinitione temporis fieri prohibentur, ac quorumuis aliorum Romanorum Pontificum, etiam prædecessorum nostrorum, & quibusuis alijs Apostolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, specialibus vel generalibus Cōstitutionibus, & ordinationibus, necnon legibus Imperialibus, & alijs etiam municipalibus tàm Vrbis, quàm quarumuis aliarum Ciuitatum & locorum, etiam in quibus Ciues originarij creati sunt, ac quarumuis Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, & Hospitalis præfati, necnon quorumuis Collegiorum, & officiorū dictæ Curiæ, ac Regnorum, Prouinciarum & Vrbis, ac aliarū Ciuitatum, et locorum, ac præfatæ Cameræ, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis et cōsuetudinibus, stabilimentis, vsibus et naturis, etiam si de illis seruandis, et nō impetrandis literis Apostolicis contra ea, nec etiam ab alio, vel alijs impetratis, aut alias quomodolibet concessis vtendo, ipsi Capellani, per se vel eorum procuratores præstiterint, forsan hactenus, vel imposterum eos præstare contigerit iuramentū, priuilegijs quoque indultis, et literis Apostolicis dd. Ecclesijs, Monasterijs, Ordinibus, et Hospitali S. Ioannis Hierosolymitani, illorúq. Præsulibus, seù Administratoribus et Superioribus, ac Magistris, Præceptoribus, Prioribus, Militibus etiam Ancianis, Capitulis, Conuentibus, Ciuitatibus et locis, alijsq. personis, et particularibus, ac etiam decimarū, pedagiorum, gabellarum, et onerum exactoribus, et appaltatoribus, aliorumq. onerum Redemptoribus, necnon Archiepiscopis, Episcopis, et alijs locorum Ordinarijs, etiam eiusdem S. R. E. Cardinalibus, ac dictæ Curiæ officialibus, illorumq. Collegijs, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq. efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusq. et alijs decretis per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiā Nos, et Sedem prętatam etiam Consistorialiter, et de eiusdem S. R. E. Cardinaliū consilio, et per modum statuti, et constitutionis perpetuorum, ac Motu, et scientia paribus, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine ad Imperatoris, ac Regum, et Reginarum, Ducum, Marchionum, et aliorū Principum instantiam, seù illorum contemplatione in genere vel in specie, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, concessis, confirmatis et innouatis, et imposterum concedendis, confirmaň, et innouaň, etiam si in ijs, ac statutis, et stabilimentis præfatis caueatur expresse vel tacitè, quòd Vrbis, nonnisi originarijs Ciuibus Romanis, ac Ciuium eorumdem filijs, aliarum vero partium beneficia, nisi per personas illustres, seu

Deputatio Iudicum executorum.

Clausula derogat.

nobi-

nobiles, ac etiam originarios Ciues, aut aliàs certo modo in illis expresso qualificatos obtineri, aut conferri possint, & nullus in Ciuem Vrbis, aut Ciuitatum, Oppidorum, Terrarum, & locorũ huiusmodi admitti, seù illorum priuilegijs vti possit, nisi prius in dd. Ciuitatibus, Oppidis, Terris, & locis per certum tempus habitauerit, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsan ad certũ valorem ascendentia possideat, ipsiq. Exactores, & Appaltatores decimas, pedágia, & onera huiusmodi etiam ab exemptis exigere, & illos ad solutionem, seù contributionem cogere, & cõpellere possint seu debeant quodq. Præceptoriæ, & alia beneficia quæcumque d. Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, tàm ex eius institutione, quàm ex stabilimentorum præfatorum dispositione, non in titulum perpetuorũ beneficiorum conferri, sed in commendam ad vitam concedeñ, reuocabiliter concedi debeant, & sic pensionibus Clericis secularibus, aut alijs personis Apostolica auctoritate reseruãdis, grauari non possint. quodq. stabilimentis, & priuilegijs præfatis etiam vigore clausulæ implicitæ derogationis latissimè extendendæ, etiam per quascumque literas Apostolicas, & quasuis etiam derogatoriarum derogatorias; efficaciores, & insolitas clausulas derogari non possint, nec derogatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de cõsilio dd. Cardinalium fiat, & etiam tunc demum ad id Magistri, & Conuentus prælatorum expressus accedat assensus, sintq. literæ derogationis huiusmodi etiam per dictum Magistrum subscriptæ, ac eis, & prædictis Cõuentui, per diuersas in forma Breuis, aut alias literas diuersis temporibus cum certis interuallis præsentatas intimatæ, & non aliàs, nec alio modo semper in huiusmodi, quæ sic fient etiam de simili consilio, & derogatione, apposita clausula, quòd illa effectum sortiantur, de cõsensu Magistri, & Conuentus prædictorum, & non aliàs, aliter, nec alio modo. Quibus omnibus, & eorum singulis; etiã si pro illorũ sufficienti derogatione aliàs de illis, eorũque totis tenoribus specialis specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mẽtio, seu quæuis alia expressio habenda, aut certa exquisita forma ad hoc seruanda foret, & in eis caueatur expressè, quod illis nullatenus derogari possint. quodq. clausula implicitæ derogationis in rescripto etiã Motu proprio emanato apposita, aliter in literis exprimi, vel extendi nequeat, illorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat harum serie in genere, & in specie ad effectũ præmissum sufficienter, expressè; Motu, & scientia similibus derogamus, & derogatũ esse decernimus. quodq. prædicti Capellani primã non fecerint in Ecclesijs huiusmodi personalem residentiam consuetam ceterisq. contrarijs quibuscumque. Ceterùm quia difficile foret, præsentes literas ad singula, in quibus de eis forsan fides facienda fuerit, loca deferre: volumus, & eadem Apostolica auctoritate decernimus, quòd ipsarũ transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Curiæ, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides etiam in iudicio, vel alibi, vbi opus fuerit, adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die x. Septembris MDXCI. Pontificatus nostri Anno Primo.

Quæ omnia motu illo Pōt. confirmat, & de nouo concedit, indulget, suis Capellanis.

§. 2. Nunc autem nos Carolum Antonium Cæsarem, Ioannem, Simonem, Io. Franciscum, Faustum, Robertum, Fabritiũ, Claudium, & Paulum præfatos, qui etiam, familiares continui Commensales nostri existunt, specialibus fauoribus, & gratijs prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq. Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequeñ harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes. Motu proprio non ad illorum, vel aliorum pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiã, sed de nostra mera liberalitate, ac certa scientia, omnia, & singula priuilegia, facultates, concessiones, & indulta in præinsertis literis contenta, quatenus tamen sint in vsu, Carolo, Antonio, Cæsari, Ioanni, Simoni, Io. Frãcisco, Fausto, Roberto, Fabritio, Claudio, & Paulo præfatis Apostolica auctoritate tenore præsentium similiter concedimus, & indulgemus.

Clausulas præseruatiuas adiungit.

§. 3. Decernentes priuilegia, facultates, concessiones, & indulta præfata, ac præsentes literas valida, firma, & efficacia esse, & fore, necnon eisdem Carolo, Antonio, Cæsari, Ioanni, Simoni, Io. Francisco, Fausto, Roberto, Fabrito, & Paulo in omnibus, & per omnia plenissimè suffragari.

Aliter iudicandi sublata facultate.

§. 4. Sicq. per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiã causarum Palatij Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Et Contrariis remotis.

§. 5. Non obstañ omnibus illis, quæ d. Gregorius prædecessor in præinsertis literis suis voluit non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque.

D. P. Ann. 3. die 11. Apr.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris die xj. Aprilis MDCXVIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

L. Comprobatio Erectionis Nouitiatus Fratrum Congregationis Iesuatorum S. Hieronymi in domo regulari SS Ioannis, & Pauli de Vrbe à Petro Card. Aldobrandino illius Protectore pro regularis disciplinæ restitutione, & conseruatione nuper instituti.

Scias alia de hac Congregatione multa me indicasse ad constit. xi. Martini V. to. 1. pag. 247. & const. 16. Pauli V. to. 3. pag. 144. illa videre poteris. Et etiam in alia huius Pont. const. 36. Ex iniuncto hic sup. pag. 311.

GREGORIVS PAPA XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Edita A. D. 1623.

Exordium.

INter multiplices pastoralis officij curas, quibus assiduè premimur; illa Nos præ ceteris maximè sollicitos habet, vt regularis disciplinæ obseruantia in quibuslibet Monasterijs, & locis regularibus conseruetur; & vbi collapsa est, modis quantum cum Domino fieri potest, restituatur opportunis.

P. Card. Aldobrand. Cōg. Iesuatorum Protector. Nouitiatus institui in Domo regulari SS. Ioan. & Pauli de Vrbe, vnde multos fructus prouenerunt.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, bon. mem. Petrus Episcopus Sabineñ Cardinalis Aldobrandinus nuncupatus, Congregationis Iesuatorũ sub regula S. Augustini, dum vixit apud Nos, & Apostolicam Sedem Protector, pro regularis disciplinæ in prædicta Congregatione restitutione, & conseruatione in domo SS. Ioannis, & Pauli de Vrbe eiusdem Congregationis vnum Nouitiatum octo ab hinc annis circiter sub cura, & gubernio, ac regimine virorum Cõgregationis Clericorum Regularium Theatinorum nuncupat. professoris erigi, & institui obtinuerint: ex erectione autem, & institutione Nouitiatus huiusmodi non mediocres in eadem Congregatione Iesuatorum fructus cum diuini cultus incremento prodierint.

Hic Pont. de Institutione comprobat. iterato erigit & perpetuæ firmitatis robur adijcit.

§. 2. Nos inuiolabili erectionis, & Institutionis Nouitiatus huiusmodi firmitati; simulque prospero, & felici eiusdem Congregationis Iesuatorum statui, quantum Nobis ex alto conceditur, consulere volentes. Motu proprio, non ad alicuius Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, erectionem, & institutionem Nouitiatus huiusmodi tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adijcimus, ac omnes & singulos, tàm iuris, quam facti, & quosuis alios etiam quantumuis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus. Et nihilominus Nouitiatum prædictum in dicta domo regulari modo, & forma quibus erectus, & institutus fuit Apostolica auctoritate earumdem tenore præsentium quatenus opus sit, de nouo erigimus, & instituimus.

Protectori totam dat facultatẽ circa Priorem, & lectores d. Nouitiatus.

§. 3. Insuper quod in nouis domibus regularibus eiusdem Congregationis Iesuatorũ, ad quas infrascriptos Nouitios professos mitti contigerit, Prior, siuè Lector eorumdem Nouitiorum professorum huiusmodi, siue alij eiusdem Congregationis professores absque expresso dilecti filij nostri Hippolyti S. Mariæ Nouæ Diaconi Cardinalis Aldobrandini nuncupati moderni, & pro tempore existentis eiusdem Congregationis Iesuatorum apud Nos, & Sedem eamdem Protectoris consensu, siuè deputari, aut amoueri nullatenus possint seù debeant, & in euentum, in quem Prior, seù Lector huiusmodi absque eiusdem Hippolyti Cardinalis consensu deputatus sit, seù eos deputari contingat, ab eorum officijs huiusmodi per eumdem Hippolytum Cardinalem, amoueri, & alij in eorum loca subrogari possint, & valeant, auctoritate, & tenore prędictis statuimus, & ordinamus, necnon eidem Hippolyto Cardinali vnam eiusdem Congregationis domum regularem sibi beneuisam, quæ à sua, & pro tempore existentis dictæ Congregationis Protectoris auctoritate immediatè dependeat, eligendi in eamque Nouitios, qui in prædicto Nouitiatu educati fuerint, post annũ circiter ab emissione professionis per eos facta computandũ, prout per multos annos fieri consueuit, mittendi, in eisdeq. domibus regularibus, & earũ quolibet Superiores cuiusuis patriæ, siuè Prouinciæ constituẽdi, & deputandi plenã, & amplam facultatẽ, auctoritate, & tenore prędictis cõcedimus, & impartimur.

Cōfirmatiōd. Nouitiatum & regularis disciplinæ obseruantiam seruari præcipit.

§. 4. Inhibentes propterea sub excommunicationis, & alijs arbitrio d. Hippolyti Card. infligendis pœnis, omnibus, & singulis dictæ Congregationis Iesuatorum professoribus, nec cõtra erectionem, & institutionem Nouitiatus huiusmodi, aut regularis disciplinæ obseruantiam per dictũ Congregationis Clericorum Regularium Theatinorũ professorem in d. Nouitiatu introductã, & quam in alijs eiusdẽ Congregationis Iesuatorum locis regularibus, benedicẽte Domino introduci contigerit, quouis quæsito colore, ingenio, vel prætextu venire, aut quicquã machinari, siue attẽtare audeant, seu præsumant.

Clausulas præseruatiuas subdit.

§. 5. Necnon decernentes præsentes literas, & in eis contenta quæcumque semper, & perpetuò valida, & efficacia existere & fore, suosq. plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos spectat, inuiolabiliter obseruari; sicq et nõ aliter per quoscumque Iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum Palatij Apostolici Auditores sublata eis, et eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, Iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Contrariisq. omnibus derogat.

§. 6. Non obstañ Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, ac dictæ Congregationis Iesuatorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, et literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, cõfirmatis, et innouatis. Quibus omnibus, et singulis eorũ omnium tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ac derogatũ esse volumus, ceterisq cõtrarijs quibuscumque.

D. P. Anno 3. die 23. Apr.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die xxij. Aprilis MDCXXIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

FINIS TOMI TERTII.